

Swahili: Unlocked Literal Bible for 1 Mambo ya nyakati, 1 Petro, 1 Samweli,
1 Timotheo, 1 Wafalme, 1 Wakorintho, 1 Wathesalonike, 1 Yohana, 2
Mambo ya nyakati, 2 Petro, 2 Samweli, 2 Timotheo, 2 Wafalme, 2
Wakorintho, 2 Wathesalonike, 2 Yohana, 3 Yohana, Amosi, Ayubu, Danieli,
Esta, Ezekieli, Ezra, Filemoni, Habakuki, Hagai, Hesabu, Hosea, Isaya, Joel,
Kumbukumbu la torati, Kutoka, Luke, Malaki, Mambo ya walawi,
Maombolezo, Marko, Matendo ya mitume, Mathayo, Mhubiri, Mika,
Mithali, Mwanzo, Nahumu, Nehemia, Obadia, Ruth, Sefania, Tito, Ufunuo,
Waamuzi, Waembrania, Waefeso, Wafilipi, Wagalatia, Wakolosai, Waraka wa
yakobo, Warumi, Wimbo wa sulemani, Yeremia, Yohana, Yona, Yoshua,
Yuda, Zaburi, Zekaria

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mwanzo

1 ¹Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi.²Nayo nchi haikuwa na umbo na ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji. Roho wa Mungu alikuwa akielea juu ya uso wa maji.³Mungu akasema, “Na kuwe nuru,” na kulikuwa na nuru.⁴Mungu akaona nuru kuwa ni njema. Akaigawa nuru na giza.⁵Mungu akaiita nuru “mchana” na giza akaliita “usiku.” Ikawa jioni na asubuhi, siku ya kwanza.

⁶Mungu akasema, “Na kuwe na anga kati ya maji, na ligawe maji na maji.”⁷Mungu akafanya anga na kugawanya maji yaliyo kuwa chini ya anga na maji ambayo yalikuwa juu ya anga. Ikawa hivyo.⁸Mungu akaita anga “mbingu.” Ikawa jioni na asubuhi siku ya pili.

⁹Mungu akasema, “Maji yaliyo chini ya mbingu yakusanyike pamoja mahali pamoja, na ardhi kavu ionekane.” Ikawa hivyo.¹⁰Mungu aliita ardhi kavu “nchi,” na maji yaliyo kusanyika akayaita “bahari.” Akaona kuwa ni vyema.¹¹Mungu akasema, “Nchi ichipushe mimea: miche itoayo mbegu na miti ya matunda itoayo matunda ambayo mbegu yake imo ndani ya tunda, kila kitu kwa namna yake.” Ikawa hivyo.¹²Nchi ikatoa mimea, miche itoayo mbegu ya aina yake, na miti itoayo tunda ambalo mbegu yake imo ndani yake, kwa aina yake. Mungu akaona kuwa ni vyema.¹³Ikawa jioni na asubuhi, siku ya tatu.

¹⁴Mungu akasema, “Kuwe na mianga katika anga kutenganisha mchana na usiku. Na ziwe kama ishara, kwa majira, kwa siku na miaka.¹⁵Ziwe mianga katika anga ili kutoa mwanga juu ya nchi.” Ikawa hivyo.¹⁶Mungu akafanya mianga mikuu miwili, mwanga mkuu zaidi kutawala mchana, na mwanga mdogo kutawala usiku. Akafanya nyota pia.¹⁷Mungu akazipanga katika anga kutoa mwanga juu ya nchi,¹⁸kutawala mchana na usiku, na kugawanya mwanga kutoka kwenye giza. Mungu akaona kuwa ni vyema.¹⁹Ikawa jioni na asubuhi, siku ya nne.²⁰Mungu akasema, “Maji yajae idadi kubwa ya viumbe hai, na ndege waruke juu ya nchi katika anga la mbingu.”²¹Mungu akaumba viumbe wakubwa wa baharini, pamoja na kila kiumbe hai cha aina yake, viumbe waendao na wanaojaa kila mahali majini, na kila ndege mwenye mabawa kwa aina yake. Mungu akaona kuwa ni vyema.²²Mungu akavibariki, akisema, “Zaeni na muongezeka, na mjae majini katika bahari. Ndege waongezeka juu ya nchi.”²³Ikawa jioni na asubuhi, siku ya tano.²⁴Mungu akasema, “Nchi na itoe viumbe hai, kila kiumbe kwa aina yake, mnyama wa kufugwa, vitu vitambaavyo, na wanyama wa nchi, kila kitu kwa jinsi yake.” Ikawa hivyo.²⁵Mungu akafanya wanyama wa nchi kwa aina yake, wanyama wa kufugwa kwa aina yake, na kila kitambaacho juu ya ardhi kwa aina yake. Akaona kuwa ni vyema.

²⁶Mungu akasema, “Na tumfanye mtu katika mfano wetu, wa kufanana na sisi. Wawe na mamlaka juu ya samaki wa bahari, juu ya ndege wa angani, juu ya wanyama wa kufuga, juu ya nchi yote, na juu ya kila kitambaacho kinacho tambaa juu ya nchi.”²⁷Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake. Katika mfano wake alimuumba. Mwanaume na mwanamke aliwaumba.²⁸Mungu akawabariki na akawaambia, “Zaeni na kuongezeka. Jazeni nchi, na muitawale. Muwe na mamlaka juu ya samaki wa baharini, juu ya ndege wa angani, na juu ya kila kiumbe hai kiendacho juu ya nchi,”²⁹Mungu akasema, “Tazama, nimewapeni kila mmea uzaao mbegu ambaao uko juu ya nchi, na kila mti wenyet tunda ambalo lina mbegu ndani yake. Vitakuwa ni chakula kwenu.³⁰Kwa kila mnyama wa nchi, kwa kila ndege wa angani, na kila kitambaacho juu ya nchi, na kila kiumbe ambacho kina pumzi ya uhai nimetoa kila mmea kwa ajili ya chakula.” Ikawa hivyo.³¹Mungu akaona kila kitu alichokiumba. Tazama, kikawa chema sana. Ikawa jioni na asubuhi siku ya sita.

² ¹Kisha mbingu na nchi zilimalizika, na viumbe hai vyote vilivyo jaza mbingu na nchi.²Siku ya saba, Mungu alifikia mwisho wa kazi yake ambayo aliifanya, na kwa hiyo alipumzika siku ya saba kutoka kwenye kazi yake yote.³Mungu akaibarikia siku ya saba na akaitakasa, kwa sababu katika siku hiyo alipumzika kutoka kwenye kazi yake yote ambayo aliifanya katika uumbaji.⁴Haya yalikuwa ni matukio yahusuyo mbingu na nchi, wakati vilipoumbwa, katika siku ambayo Yahwe Mungu aliumba nchi na mbingu.⁵Hapakuwa na msitu wa shambani uliokuwa katika nchi, na hapakuwa na mmea wa shambani uliokuwa umechipuka, kwa kuwa Yahwe Mungu alikuwa hajasababisha mvua kunyesha juu ya nchi, na hapakuwa na mtu wa kulima ardhi.⁶Lakini ukungu uliinuka juu kutoka kwenye nchi na kuutia maji uso wote wa ardhi.⁷Yahwe Mungu aliumba mtu kutoka mavumbi ya ardhi, na akampulizia puanzi pumzi ya uhai, na mtu akawa kiumbe hai.⁸Yahwe Mungu aliquotesha bustani upande wa mashariki, katika Edeni, na pale akamuweka mtu ambaye alimuumba.⁹Kutoka ardhini Yahwe Mungu alifanya kila mti uote amba o unapendeza na ni mzuri kwa chakula. Hii ni pamoja na mti wa uzima amba o ulikuwa katikati ya bustani, na mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

¹⁰Mto ukatoka nje ya Edeni kuitia maji bustani. Na kutoka pale ukagawanyika na kuwa mito minne.¹¹Jina la ule wa kwanza ni Pishoni. Huu ni ule amba o unatiririka kupitia nchi yote ya Havila, ambapo kuna dhahabu.

¹²Dhahabu ya inchi ile ni nzuri. Pia kuna bedola na jiwe shohamu.¹³Jina la mto wa pili ni Ghoni. Huu unatiririka kupitia nchi yote ya kushi.¹⁴Jina la mto wa tatu ni Hidekeli, amba o unatiririka mashariki mwa Ashuru. Mto wa nne ni Frati.

¹⁵Yahwe Mungu alimtwa amba o na kumweka ndani ya bustani ya Edeni kuilima na kuitunza.¹⁶Yahwe Mungu alimuagiza mtu akisema, “Kutoka kwenye kila mti bustanini waweza kula kwa uhuru.¹⁷Lakini kutoka kwenye mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa kuwa siku utakayo kula kutoka katika mti huo, utakufa hakika.”

¹⁸Kisha Yahwe Mungu akasema, “Sijo jambo jema kwamba mtu huyu lazima awe pekeyake. Nitamfanya msaidizi anaye mfaa.”¹⁹Kutoka ardhini Yahwe Mungu akafanya kila mnyama wa kondeni na kila ndege wa angani. Kisha akawaleta kwa mtu huyu aone angewapatia majina gani. Jina ambalo mtu huyu alimwita kila kiumbe hai, hili ndilo lilikuwa jina lake.²⁰Mtu huyu akawapatia majina wanyama wote, ndege wote wa angani, na kila mnyama wa mwitu. Lakini kwa mtu mwenyewe hapakuwa na msaidizi wa kumfaa ye. ²¹Yahwe Mungu akaleta usingizi mzito kwa mtu huyu, kwa hiyo mtu huyu akalala. Yahwe Mungu akatwaa moja ya mbavu za mtu huyu na akapafunika pale alipo chukua ubavu.²²Kwa ubavu amba o Yahwe Mungu alichukua toka kwa mtu huyu, akafanya mwanamke na akamleta kwa mtu huyu.²³Mwanaume akasema, “Kwa sasa, huyu ni mfupa katika mifupa yangu, na nyama katika nyama yangu. Ataitwa ‘mwanamke,’ kwa sababu ametwaliwa katika mwanaume.”

²⁴Kwa hiyo mwanaume atawaacha baba yake na mama yake, ataungana na mke wake, na watakuwa mwili mmoja.

²⁵Wote wawili walikuwa uchi, mwanaume na mke wake, lakini hawakuona aibu.

3 ¹Sasa nyoka alikuwa mwerevu kuliko mnyama mwingine yejote wa kondeni ambaye Yahwe Mungu alikuwa amemuumba. Akamwambia mwanamke, “Je ni kweli Mungu amesema, ‘Msile matunda kutoka kwenye mti wowote bustanini?’”²Mwanamke akamwambia nyoka, “Twaweza kula tunda kutoka kwenye miti ya bustani,³lakini kuhusu tunda la mti ambao uko katikati ya bustani, Mungu alisema, ‘Msile, wala msiuguse, vinginevyo mtakufa.’”⁴Nyoka akamwambia mwanamke, “Hakika hamtakufa.⁵Kwa sababu Mungu anajua kwamba siku mkila, macho yenu yatafumbuliwa, na mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya.”⁶Na mwanamke alipoona kuwa mti ni mzuri kwa chakula, na kuwa unapendeza macho, na kwamba mti ultamanika kwa kumfanya mtu awe mwerevu, alichukua sehemu ya tunda na akala. Na sehemu yake pia akampatia mumewe aliyekuwa naye, naye akala.⁷Macho ya wote wawili yalifumbuliwa, na wakajua kuwa wako uchi. Wakashona majani ya mti pamoja na wakatengeneza vyta kujifunika wao wenyewe.

⁸Wakasikia sauti ya Yahwe Mungu akitembea bustanini majira ya kupoa kwa jua, kwa hiyo mwanaume na mke wake wakajificha wao wenyewe kwenye miti ya bustani kuepuwa uwepo wa Yahwe Mungu.⁹Yahwe Mungu akamuuta mwanaume na kumwambia, “Uko wapi?”¹⁰Mwanaume akasema, “Nilikusikia bustanini, na nikaogopa, kwa sababu nilikuwa uchi. Kwa hiyo nikajificha.”¹¹Mungu akasema, “Ni nani alikwambia kuwa ulikuwa uchi? Je umekula kutoka mti ambao nilikuagiza usile matunda yake?”¹²Mwanaume akasema, “Mwanamke uliyenipa kuwa na mimi, alinipatia tunda kutoka kwenye mti, na nikala.”¹³Yahwe Mungu akamwambia mwanamke, “Nini hiki ulichofanya?” Mwanamke akasema, “Nyoka alinidanganya, na nikala.”¹⁴Yahwe Mungu akamwambia nyoka, “Kwa sababu umefanya jambo hili, umelaaniwa wewe mwenyewe mionganoni mwa wanyama wote wa kufugwa na wanyama wote wa mwituni. Itakuwa, kwa tumbo lako utakwenda, na mavumbi utakula kwa siku zote za maisha yako.”¹⁵Nitaweka uadui kati yako na mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake. Atakujeruhi kichwa chako na utamjeruhi kisigino chake.”¹⁶Kwa mwanamke akasema, “Nitaongeza uchungu wakati wa kuzaa watoto; itakuwa katika maumivu utazaa watoto. Tamaa yako itakua kwa mume wako, lakini atakutawala.”¹⁷Kwa Adam akasema, “Kwa sababu umesikiliza sauti ya mke wako, na umekula kutoka katika mti, ambao nilikuagiza, nikisema, ‘Usile matunda yake,’ ardhi imelaaniwa kwa sababu yako; kupitia kazi yenye maumivu utakula matunda ya ardhi kwa siku zote za maisha yako.”¹⁸Ardhi itazaa miiba na mbigili kwa ajili yako, na utakula mimea ya shambani.¹⁹Kwa jasho la uso wako utakula mkate, mpaka utakapo irudia ardhi, ambayo kwayo ultwaliwa. Kwa kuwa wewe ni mavumbi na kwenye mavumbi utarudi.”

²⁰Mwanaume akaita mke wake jina Hawa, kwa sababu alikuwa mama wa wote wenye uhai.²¹Yahwe Mungu akatengeneza mavazi ya ngozi kwa ajili ya Adam na mke wake na akawavalisha.

²²Yahwe Mungu akasema, “Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, ajuaye mema na mabaya. Kwa hiyo sasa hataruhusiwa kugusa kwa mkono wake, na kuchukua tunda la mti wa uzima, na kula akaishi tena milele.”²³Kwa hiyo, Yahwe Mungu akamuondoa kutoka kwenye bustani ya Edeni, kwenda kulima ardhi ambayo kwa hiyo alikuwa ametwaliwa.²⁴Kwa hiyo, Mungu akamfukuza mtu huyu nje ya bustani, na akaweka kerubi mashariki mwa bustani ya Edeni, na upanga wa moto ulio geuka geuka kila upande, ili kulinda njia ya kwenda kwenye mti wa uzima.

⁴ ¹Mwanume akalala na Hawa mke wake. Akabeba mimba na akamzaa Kaini. Akasema, “Nimezaa mwanaume kwa msaada wa Yahwe.”

²Kisha akazaa ndugu yake Habil. Sasa Habil akawa mchungaji, lakini Kaini alilima udongo.³Ikawa kwamba baada ya muda Kaini alileta sehemu ya mazao ya ardhi kama sadaka kwa Yahwe.⁴Habil pia, alileta sehemu ya wazao wa kwanza wa wanyama wake na sehemu zilizonona. Yahwe akamkubali Habil pamoja na sadaka yake,⁵lakini Kaini pamoja na sadaka yake, Mungu hakuikubali. Kwa hiyo Kaini alikasirika sana, na uso wake ukakunjamana.⁶Yahwe akamwambia Kaini, “Kwa nini umekasirika na kwa nini uso wako umekunjamana?⁷Kama ukifanya vema, je hutapata kibali? Lakini kama hutafanya lilio jema, dhambi iko inakuotea mlangoni na inatamani kukutawala, lakini inakupasa uishinde.”

⁸Kaini akamwambia Habil ndugu yake. Hata wakati walipokuwa shambani, Kaini aliinuka dhidi ya Habil ndugu yake na akamuua. ¹

⁹Kisha Yahwe akamuuliza Kaini, “Ndugu yako Habil yuko wapi?” Akasema, “Sijui. Je, mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?”¹⁰Yahwe akasema, “Umfanya nini? Damu ya ndugu yako inaniita mimi kutokea ardhini.¹¹Na sasa umelaaniwa wewe kutoka ardhi, ambayo imefungua kinywa chake kupokea damu ya ndugu yako, kutokea mikononi mwako.¹²Utakapo ilima ardhi, kuanzia sasa na kuendelea haita kuzalia wewe nguvu yake. Utakuwa mkimbizi na mtu asiye na makao duniani.”¹³Kaini akamwambia Yahwe, “Adhabu yangu ni kubwa kuliko uwezo wangu wa kustahimili.¹⁴Kwa hakika umenifkuza siku hii ya leo kutoka kwenye ardhi hii, na sitaonekana mbele ya uso wako. Nitakuwa mkimbizi na mtu nisije na makao katika dunia, na yejote atakaye niona ataniua.”¹⁵Yahwe akamwambia, “Ikiwa mtu yejote atamuua Kaini, kisasi kitakuwa juu yake mara saba.” Kisha Yahwe akaweka alama juu ya Kaini, ili kwamba kama mtu yejote akimuona, mtu huyo asimshambulie.¹⁶Kwa hiyo Kaini akatoka mbele ya uwepo wa Yahwe na akaishi katika nchi ya Nodi, mashariki mwa Edeni.

¹⁷Kaini akamjua mke wake na akapata mimba. Akamzaa Henoko. Akajenga mji na akauita kwa jina la mwanaae Henoko.¹⁸Kwa Henoko akazaliwa Iradi. Iradi akamzaa Mehuyaeli. Mehuyaeli akamzaa Methushaeli. Methushaeli akamzaa Lameki.¹⁹Lameki akajitwalia wake wawili: jina la mmoja alikuwa Ada, na jina la yule mwingine alikuwa Sila.²⁰Ada akamzaa Yabali. Huyu ndiye alikuwa baba yao na wale walioishi hemani ambao wanafuga wanyama.²¹Ndugu yake aliitwa Yubali. Huyu alikuwa baba yao na wale wapigao kinubi na filimbi.²²Sila naye akamzaa Tubal Kaini, mfua vyombo vya shaba na chuma. Dada yake na Tubal Kaini alikuwa Naama.

²³Lameki akawaambia wake zake, Ada na Sila, “Sikieni sauti yangu; ninyi wake wa Lameki, sikilizeni nisemacho. Kwa kuwa nimemuua mtu kwa kunijeruhi, kijana kwa kunichubua.”²⁴Ikiwa Kaini atalipiwa kisasi mara saba, ndipo Lameki atalipiwa kisasi mara sabini na saba.”

²⁵Adam akamjua mke wake tena, na akazaa mtoto mwanaume. Akamuita jina lake Sethi na akasema, “Mungu amenipatia mtoto mwingine wa kiume kwa nafasi ya Habil, kwa kuwa Kaini alimuua.”²⁶Mtoto wa kiume alizaliwa kwa Sethi na akamuita jina lake Enoshi. Wakati huo watu walianza kuliitia jina la Yahwe.

¹Katika tafsiri za kale zinasema, Kaini alimwambia Habil ndugu yake, “Twende mashambani.” Na wakati walipokuwa shambani, Kaini alimuinukia Habil ndugu yake na kumuua.

5

¹Hii ni orodha ya vizazi vya Adamu. Katika siku ambayo Mungu alimuumba mtu, aliwaumba katika mfano wake mwenyewe.²Mwanaume na mwanamke aliwaumba. Akawabariki na akawaita Adam wakati walipoumbwa.

³Wakati Adamu alipokuwa ameishi miaka 130, akamzaa mwana katika sura yake mwenyewe, kwa mfano wake, na akamuita jina lake Sethi.⁴Baada ya Adamu kumzaa Sethi, aliishi miaka 800. Akawazaa wana wengi waume na wake.⁵Adamu akaishi miaka 930 kisha akafariki.⁶Wakati Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi.⁷Baada ya kumzaa Enoshi, akaishi miaka 807 na akawazaa wana wengi waume na wake.⁸Sethi akaishi miaka 912 kisha akafariki.⁹Wakati Enoshi alipokuwa ameishi miaka 90, akamzaa Kenani.¹⁰Baada ya kumzaa Kenani, Enoshi aliishi miaka 815. Akazaa wana wengi wa ume na wake.¹¹Enoshi aliishi miaka 905 na kisha akafariki.¹²Wakati Kanani alipokuwa ameishi miaka 70, akamzaa Mahalaleli.¹³Baada ya kumzaa Mahalaleli, Kenani aliishi miaka 840. Akawazaa wana wengi wa ume na wake.¹⁴Kenani aliishi miaka 910, na kisha akafariki.¹⁵Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka 65, alimzaa Yaredi.¹⁶Baada ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli aliishi miaka 830. Akazaa wana wengi wa ume na wake.¹⁷Mahalaleli aliishi miaka 895 na kisha akafariki.¹⁸Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, alimzaa Henoko.¹⁹Baada ya kumzaa Henoko, Yaredi aliishi miaka 800. Akazaa wana wengi waume na wake.²⁰Yaredi aliishi miaka 962 na kisha akafariki.²¹Henoko alipokuwa ameishi miaka 65, akamzaa Methusela.²²Henoko akaenenda na Mungu miaka 300 baada ya kumzaa Methusela. Aliwazaa wana wengi wa ume na wake.²³Henoko aliishi miaka 365.²⁴Henoko alienenda na Mungu, na kisha alitoweka, kwa kuwa Mungu alimtwaa.²⁵Wakati Methusela alipokuwa ameishi miaka 187, alimzaa Lameki.²⁶Baada ya kumzaa Lameki, Methusela aliishi miaka 782. Akawazaa wana wengi wa ume na wake.²⁷Methusela aliishi miaka 969. Kisha akafariki.²⁸Wakati Lameki alipokuwa ameishi miaka 182, alimzaa mwana.²⁹Akamuita jina lake Nuhu, akisema, "Huyu ndiye atatupatia pumziko kutoka katika kazi yetu na kutoka katika kazi ya taabu ya mikono yetu, ambayo lazima tuifanye kwa sababu ya ardhi ambayo Yahwe ameilaani."³⁰Lameki aliishi miaka 595 baada ya kumzaa baba wa Nuhu. Akazaa wana wengi wa ume na wake.³¹Lameki aliishi miaka 777. Kisha akafariki.³²Baada ya Nuhu kuishi miaka 500, akamzaa Shemu, Hamu, na Yafethi.

6 ¹Ikawa wakati watu walipoanza kuongezeka juu ya uso wa nchi na wana wa kike wakazaliwa kwao,²wana wa Mungu walipoona kuwa mabinti wa wanadamu ni wenyе kuvutia, waliwachukua kuwa wake zao, kila waliye mchagua.³Yahwe akasema, “Roho yangu haitasalia kwa mwanadamu milele, kwa kuwa wao ni nyama. Wataishi miaka 120.”

⁴Majitu makubwa yalikuwa juu ya uso wa nchi nyakati hizo, na hata baada ya hapo. Hii ilitokea wakati wana wa Mungu walipowao mabinti za wanadamu, na kupata watoto pamoja nao. Hawa walikuwa watu hodari zamani, watu wenyе sifa.

⁵Yahwe akaona kwamba uovu wa watu umezidi katika nchi, na kwamba mawazo ya miyo yao daima yanaelekeea tu katika uovu.⁶Yahwe akajuta kuwa amemuumba mwanadamu juu ya nchi, na ikamhuzunisha moyo wake.⁷Kwa hiyo Yahwe akasema, “Nitamfutilia mbali mwanadamu ambaye nimemuumba katika uso wa nchi; mwanadamu na wanyama wakubwa, na vitambaavyo na ndege wa angani, kwa kuwa nimehuzunika kuwa nimeviumba.”

⁸Lakini Nuhu akapata neema ya upendeleo machoni pa Yahwe.⁹Kulikuwa na matukio kumhusu Nuhu. Nuhu alikuwa mtu mwenye haki, na asiyе na lawama mionganı mwa watu wa kipindi chake. Nuhu alitembea na Mungu.¹⁰Nuhu akafanya baba wa wana watatu wa kiume: Shemu, Hamu na Yafethi.

¹¹Nchi iliharibika mbele za Mungu, na ikajaa ghasia.¹²Mungu akaiona nchi; tazama, ilikuwa imeharibika, kwa kuwa wote wenyе mwili walikuwa wameharibu njia zao juu ya nchi.¹³Mungu akamwambia Nuhu, “Nimeona kuwa sasa ni wakati wa mwisho kwa wote wenyе mwili, kwa kuwa nchi imejaa ghasia kutokana na wao. Hakika, nitawaharibu wao pamoja na nchi.¹⁴Tengeneza safina ya mti wa mvinje kwa ajili yako. Tengeneza vyumba katika safina, na vifunike kwa lami ndani na nje.¹⁵Hivi ndivyo utakavyofanya: urefu wa safina dhira miatatu, upana wake dhira hamsini, kwenda juu kwake dhira thelathini.¹⁶Tengeneza paa la safina, na ulimalize kwa kipimo cha dhira kutoka juu ubavuni. Weka mlango katika ubavu wa safina na utengeneze dari ya chini, ya pili na ya tatu.¹⁷Sikiliza, nimekaribia kuleta gharika ya maji juu ya nchi, kuharibu wenyе mwili wote wakaao ndani ya nchi wenyе pumzi ya uhai chini ya mbingu. Kila kitu kilichopo juu ya nchi kitakufa.¹⁸Lakini nitalifanya thabiti agano langu na wewe. Utaingia ndani ya safina, wewe, na wana wako wa kiume, na mke wako, pamoja na wake za wanaao.¹⁹Kwa kila kiumbe hai chenye mwili, viwili vya kila aina utavileta ndani ya safina, ili visalie hai pamoja nawe, vya kike na vya kiume.²⁰Katika ndege kwa jinsi yake, na wanyama wakubwa kwa jinsi yake, kila kitambaacho ardhini kwa jinsi yake, viwili viwili vya kila aina vitakuja kwako ili viwe salama.²¹Kusanya kila aina ya chakula kinacholiwa kwa ajili yako na ukitunze, ili kwamba viwe chakula chako na chao.”²²Kwa hiyo, Nuhu akafanya hivyo kulingana na yote ambayo Mungu alimuagiza, ndivyo alifanya.

⁷ ¹Yahwe akamwambia Nuhu, "Njoo, wewe na nyumba yako wote, katika safina, kwa kuwa nimeona kuwa wewe ni mwenye haki mbele yangu katika kizazi hiki.²Kwa kila mnyama aliye safi utakuja nao saba wa kiume na saba wa kike. Na kwa wanyama wasio safi, walete wawili wawili, wa kiume na wa kike.³Pia na kwa ndege wa angani, walete saba wa kiume na saba wa kike, ili kuhifadhi kizazi chao juu ya uso wa nchi yote.⁴Kwa kuwa ndani ya siku saba nitasababisha mvua kunyesha juu ya nchi muda wa siku arobaini mchana na usiku. Nitaharibu kila kiumbe hai nilichokiumba juu ya uso wa ardhi."

⁵Nuhu alifanya yote ambayo Yahwe alimuagiza.⁶Nuhu alikuwa na umri wa miaka 600 wakati gharika ilipokuja juu ya nchi.⁷Nuhu, watoto wake wa kiume, mke wake, na wake za watoto wake waliingia katika safina pamoja kwa sababu ya maji ya gharika.⁸Wanyama ambaao ni safi na wanyama ambaao si safi, ndege, na kila kitambaacho juu ya ardhi,⁹wawili wawili, mume na mke wakaja kwa Nuhu na wakaingia katika safina, kama vile Mungu alivyokuwa amemwagiza Nuhu.¹⁰Ikawa kwamba baada ya siku saba, maji ya gharika yakaja juu ya nchi.¹¹Katika mwaka wa 600 wa maisha yake Nuhu, katika mwezi wa pili, katika siku ya kumi na saba ya mwezi, katika siku iyo hiyo, chemchemi zote za vilindi vikuu zilipasuka na kufunguka, na madirisha ya mbinguni yakafunguka.

¹²Mvua ikaanza kunyesha juu ya nchi kwa siku arobaini mchana na usiku.¹³Katika siku iyo hiyo Nuhu pamoja na watoto wake, Shem, Ham, na Yafethi na mke wa Nuhu, na wale wake watatu wa wana wa Nuhu pamoja waliingia katika safina.¹⁴Waliingia pamoja na kila mnyama wa mwitu kwa jinsi yake, na kila mnyama wa kufugwa kwa jinsi yake, na kila kitambaacho juu ya ardhi kwa jinsi yake, na kila aina ya ndege kwa jinsi yake, kila aina ya kiumbe chenyе mabawa.¹⁵Viwili viwili katika kila chenyе mwili ambacho kilikuwa na pumzi ya uhai kilikuja kwa Nuhu na kuingia katika safina.¹⁶Wanyama walioingia ndani walikuwa wa kiume na kike katika wote wenye mwili; wakaingia kama vile Mungu alivyokuwa amemwagiza. Kisha Yahwe akawafungia mlango.

¹⁷Kisha gharika ikaja juu ya nchi kwa siku arobaini, na maji yakaongezeka na kuinua safina juu ya nchi.¹⁸Maji yakafunika kabisa nchi, na safina ikaelea juu ya uso wa maji.¹⁹Maji yakaongezeka zaidi juu ya nchi kiasi kwamba milima yote mirefu ambayo ilikuwa chini ya anga ikafunika.²⁰Maji yakaongezeka dhiraaj kumi na tano juu ya vilele vya milima.²¹Vitu vyote vyenye uhai ambavyo vilitembea juu ya nchi vilikuwa: ndege, mifugo, wanyama wa mwituni, viumbi hai vyote kwa wingi vilivyoishi juu ya nchi, pamoja na watu.²²Viumbe hai vyote ambavyo vilikaa juu ya ardhi, vilivyo pumua pumzi ya uhai kwa njia ya pua, vilikuwa.²³Hivyo kila kilichokuwa hai ambacho kilikuwa juu ya uso wa nchi kilifutwa, kuanzia watu mpaka wanyama wakubwa, mpaka vitampaavyo, na mpaka ndege wa angani. Vyote viliangamizwa kutoka kwenye nchi. Nuhu tu pamoja na wale waliokuwa naye kwenye safina ndio walisalia.²⁴Maji hayakuzama chini ya nchi kwa muda wa siku 150.

⁸ ¹Mungu akamtazama Nuhu, wanyama wote wa mwitu, na wanyama wote wa kufugwa ambao walikuwa pamoja naye kwenye safina. Mungu akafanya upopo uvume juu ya nchi, na maji yakaanza kuzama chini.

²Chemichemi za vilindi pamoja na madirisha ya mbingu vikafungwa, na mvua ikakoma kunyeshaa.³Maji ya gharika yakaanza kuzama kidogo kidogo katika nchi na mwisho wa siku 150 maji yakawa yamezama chini.

⁴Safina ikatulia katika mwezi wa saba, siku ya kumi na saba ya mwezi, juu ya milima ya Ararati.⁵Maji yakaendelea kuzama chini hadi mwezi wa kumi. Siku ya kwanza ya mwezi, vilele vya milima vikaonekana.

⁶Ikatokea kwamba baada ya siku arobaini Nuhu alifungua dirisha la safina ambayo aliitengeneza.⁷Akatuma kunguru na akaruka hadi maji yalipo kauka katika nchi.⁸Kisha akatuma njiwa kuona kama maji yamezama chini kutoka kwenye uso wa nchi,⁹lakini njiwa hakuona sehemu ya kutua unyayo wake, na akarudi kwake ndani ya safina, kwa kuwa maji yalikuwa bado yamefunika nchi yote. Akanyoosha mkono wake, akamchukua na kumuweka ndani ya safina pamoja naye.¹⁰Akasubiri siku saba zingine akatuma tena njiwa kutoka kwenye safina.

¹¹Njiwa akarudi kwake jioni. Tazama! Katika mdomo wake kulikuwa na jani bichi la mzeituni lililochumwa. Kwa hiyo Nuhu akatambua kuwa maji yamekwisha zama chini ya nchi.¹²Akasubiri siku saba zingine na akamtuma njiwa tena. Njiwa hakurudi kwake tena.

¹³Ikawa kwamba katika mwaka wa 601, katika mwezi wa kwanza, siku ya kwanza ya mwezi, maji yalikuwa yamekauka katika nchi. Nuhu akaondoa kifuniko cha safina, akatazama nje, na akaona kwamba, uso wa nchi ulikuwa umekauka.¹⁴Katika mwezi wa pili, siku ya ishirini na saba ya mwezi, nchi ilikuwa imekauka.¹⁵Mungu akamwambia Nuhu,¹⁶“Toka nje ya safina, wewe, mke wako, wanao wa kiume, na wake wa wanao pamoja nawe.

¹⁷Wachukuwe utoke nje pamoja nao kila kiumbe hai chenye mwili ambacho kiko nawe - ndege, wanyama wa kufugwa, na kila kitambaacho ambacho hutambaa juu ya nchi - ili kwamba viweze kukua na kuwa na idadi kubwa zaidi ya viumbe hai katika nchi yote, kwa kuzaliana na kuongezeka juu ya nchi.”¹⁸Kwa hiyo Nuhu akatoka nje pamoja na watoto wake wa kiume, mke wake, na wake wa wanawe pamoja naye.¹⁹Kila kiumbe hai, kila kitambaacho, na kila ndege, na kila kiendacho juu ya nchi, kwa kabilia zao, wakaiacha safina.

²⁰Nuhu akajenga madhabahu kwa Yahwe. Akachukua baadhi ya wanyama walio safi na baadhi ya ndege walio safi, na kutoa sadaka ya kuteketezwa juu ya madhabahu.²¹Yahwe akanusa harufu nzuri ya kuridhisha na akasema moyoni mwake, “Sita laani tena ardhi kwa sababu ya mwanadamu, ingawa nia za miyo yao ni mbaya tokea utoto. Wala sita haribu kila kitu chenye uhai, kama nilivyo fanya.²²Wakati nchi isaliapo, majira ya kupanda mbegu na mavuno, baridi na joto, kiangazi na majira ya baridi, mchana na usiku havitakoma.”

⁹ ¹Kisha Mungu akambariki Nuhu na wanawe, na kuwaambia, “Zaeni, mkaongezeke, na mujaze nchi.²Hofu na utisho wenu vitakuwa juu ya kila mnyama aliye hai juu ya nchi, juu ya kila ndege wa angani, juu ya kila kitu kiendacho chini juu ya ardhi, na juu ya samaki wote wa baharini. Vimetolewa katika mikono yenu.³Kila kitu kiendacho kilicho hai kitakuwa chakula kwa ajili yenu. Kama nilivyo wapa mimea, sasa nawapa kila kitu.⁴Lakini msile nyama pamoja na uhai wake - yaani damu yake - ndani yake.⁵Lakini kwa ajili ya damu yenu, uhai uliomo katika damu yenu nitataka malipo. Kutoka katika mkono wa kila mnyama nitaitaka. Kutoka katika mkono wa kila mtu, yaani, kutoka katika mkono wa yule ambaye amemuua ndugu yake, nitataka fidia kwa ajili ya uhai wa mtu huyo.⁶Yeyote amwagaye damu ya mtu, kwa njia ya mtu damu yake itamwagwa, kwa sababu ilikuwa ni katika mfano wa Mungu kwamba Mungu alimuumba mtu.

⁷Na hivyo nanyi zaeni na kuongezeka, sambaeni katika nchi yote na muongezeke juu yake.”

⁸Kisha Mungu akazungumza na Nuhu na wanae pamoja naye, akisema,⁹“Kwa ajili yangu, sikiliza! Ninakwenda kulithibitisha agano langu pamoja nawe na uzao wenu baada yenu,¹⁰na kwa kila kiumbe hai kilicho pamoja nawe, pamoja na ndege, mnyama wa kufugwa, na kila kiumbe cha nchi pamoja nawe, kuanzia kwa wote waliotoka kwenye safina, mpaka kwa kila kiumbe hai juu ya nchi.¹¹Kwa sababu hii ninalithibitisha agano langu pamoja nanyi, kwamba hapatatokea kuangamizwa kwa mwenye mwili kwa njia ya maji ya gharika. Tena hapatatokea gharika ya kuangamiza nchi.”

¹²Mungu akasema, “Na hii ndiyo ishara ya agano ambalo ninafanya kati yangu na ninyi pamoja na kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi, kwa vizazi vyote vya baadaye:¹³Nimeweka upinde wangu wa mvua katika wingu, na itakuwa ndiyo ishara ya agano kati yangu na nchi.¹⁴Hata itakuwa nitakapoleta wingu juu ya nchi na upinde wa mvua ukaonekana katika wingu,¹⁵ndipo nitakumbuka agano langu, ambalo ni kati yangu na ninyi na kila kiumbe hai cha wote mwenye mwili. Maji hayatafanyika tena gharikakuharibu wote wenye mwili.¹⁶Upinde wa mvua utakuwa katika mawingu na nitauona, ili kukumbuka agano la milele kati ya Mungu na kila kiumbe hai cha wote wenye mwili ambacho kiko juu ya nchi.”

¹⁷Kisha Mungu akamwambia Nuhu, “Hii ni ishara ya agano ambalo nimelithibitisha kati yangu na wenye mwili wote ambao wako juu ya nchi.”

¹⁸Wana wa Nuhu ambao walitoka katika safina walikuwa ni Shemu, Hamu, na Yafethi. Na Hamu akamzaa Kanaani.¹⁹Watatu hawa walikuwa ndio wana wa Nuhu, na kutokea kwa hawa nchi yote ikajaa watu.

²⁰Nuhu akaanza kuwa mkulima, na akapanda mizabibu.²¹Akanywa sehemu ya divai na akalewa. Akawa amelala hemeani uchi.²²Kisha Hamu, baba yake Kanaani, akaona uchi wa baba yake na akawaambia ndugu zake wawili walikuwa nje.²³Kwa hiyo Shemu na Yafethi wakachukua kanzu wakaitanda juu ya mabega yao, na wakatembea kinyumenyume na wakaufunika uchi wa baba yao. Nyuso zao zikiwa zimegeuka nyuma upande mwagine, kwa hiyo hawakuona uchi wa baba yao.²⁴Nuhu alipozinduka kutoka katika ulevi wake, alijua ni jambo gani mtoto wake mdogo amemfanyia.²⁵Hivyo akasema, “Alaaniwe Kanaani. Na awe mtumishi kwa watumishi wa ndugu zake.”

²⁶ Akasema pia, “Yahwe, Mungu wa Shemu, abarikiwe, Kanaani na awe mtumwa wake.

²⁷Mungu na apanue mipaka ya Yafethi, na afanye makazi yake katika hema za Shemu. Kanaani na awe mtumwa wake.”

²⁸Baada ya gharika, Nuhu aliishi miaka 350.²⁹Siku zote za Nuhu zilikuwa ni miaka 950, na kisha akafa.

10 ¹Hivi ndivyo vilikuwa vizazi nya wana wa Nuhu, ambao ni, Shemu, Hamu, na Yafethi. Wana wa kiume walizaliwa kwao baada ya gharika.²Wana wa Yafethi walikuwa Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Masheki, na Tirasi.³Na wana wa Gomeri walikuwa Ashikenazi, Rifathi na Togama.⁴Wana wa Yavani walikuwa Elisha, Tarshishi, Kitimu, na Dodanimu.⁵Kutoka kwa hawa watu wa pwani waligawanyika na kwenda kwenye ardhi zao, kila mtu na lugha yake, kufuatana na koo zao, kwa mataifa yao.⁶Wana wa Hamu walikuwa Kushi, Misraimu, Putu, na Kanaani.

⁷Wana wa Kushi walikuwa Seba, Havila, Sabta, Raama, na Sabteka. Wana wa Raama walikuwa Sheba na Dedani.

⁸Kushi akamzaa Nimrodi, ambaye alikuwa hodari wa kwanza juu ya nchi.⁹Alikuwa mwindaji mkuu mbele ya Yahwe. Hii ndiyo sababu hunenwa, “Kama Nimrod mwindaji mkuu mbele za Yahwe.”¹⁰Miji ya kwanza ya ufalme wake ilikuwa Babeli, Ereku, Akadi na Kalne, katika nchi ya Shinari.¹¹Kutoka katika nchi ile, alienda Ashuru na akajenga Ninawi, Rehoboth- iri na Kala,¹²na Raseni ambao ulikuwa kati ya Ninawi na Kala. Ulikuwa mji mkubwa.

¹³Misraimu akazaa Waludi, Waanami, Walehabi, na Wanaftuhi,¹⁴Wapathrusi na Wakasluhi (ambao kwao Wafilisti walitokea), na Wakaftori.

¹⁵Kanaani akamzaa Sidono, mwanawe wa kwanza, na Hethi,¹⁶pia na Myebusi, na Mwamori, Mgirgashi,¹⁷Mhivi, Mwarki, Msini,¹⁸Mwarvadi, Msemari, na Mhamathi. Baadaye koo za wakanaani zikasambaa.¹⁹Mpaka wa Wakanaani ulianzia Sidoni, katika mwelekeo wa Gerari, hata Gaza, na kama kuelekea Sodoma, Gomora, Adma, na Seboimu hata Lasha.

²⁰Hawa walikuwa wana wa Hamu, kwa koo zao, kwa lugha zao, katika ardhi zao na katika mataifa yao.

²¹Pia walizaliwa wana kwa Shemu, ndugu yake mkubwa wa Yafethi. Shemu pia alikuwa baba yao na watu wote wa Eberi.²²Wana wa Shemu walikuwa Elamu, Ashuru, Alfaksadi, Ludi, na Aramu.²³Wana wa Aramu walikuwa ni Usi, Huli, Getheri, na Mashi.²⁴Arfaksadi akamzaa Sela, na Sela akamzaa Eber.²⁵Eberi akazaa wana wawili wa kiume. Jina la mmoja aliipta Pelegi, maana katika siku zake nchi iligawanyika. Jina la ndugu yake aliipta Yuktani.²⁶Yuktani akamzaa Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera,²⁷Hadoram, Uzali, Dikla,²⁸Obali, Abimaeli, Sheba,²⁹Ofiri, Havila, na Yobabi. Hawa wote walikuwa wana wa Yuktani.³⁰Mpaka wao ulikuwa unaanzia Mesha, hadi Sefari, mlima wa mashariki.³¹Hawa walikuwa wana wa Shemu, kulingana na koo zao na lugha zao, katika ardhi zao kulingana na mataifa yao.

³²Hizi zilikuwa koo za wana wa Nuhu, kulingana na vizazi vyao, kwa mataifa yao. Kutokea kwa hawa mataifa yaligawanyika na kwenda juu ya nchi baada ya gharika.

11 ¹Sasa nchi yote ilikuwa inatumia lugha moja na ilikua na usemi mmoja.²Ikawa waliposafiri upande wa mashariki, wakaona eneo tambarare katika nchi ya Shinari na wakakaa pale.³Wakasemezana, “Haya njoni, tufanye matofari na tuyachome kikamilifu.” Walikuwa na matofari badala ya mawe na lami kama chokaa.⁴Wakasema, “Njoni, na tujenge mji sisi wenyewe na mnara ambao kilele chake kitafika angani, na tujifanyie jina. Kama hatutafanya, basi tutawawayika katika uso wa nchi yote.”

⁵Kwa hiyo Yahwe akashuka kuona mji na mnara ambao wazao wa Ibrahim walikuwa wamejenga.⁶Yahwe akasema, “Tazama, watu hawa ni taifa moja na lugha moja, na wameanza kufanya hivi! Karibuni, halitashindikana jambo watakalo kusudia kulifanya.⁷Njoni, tushuke na tuvuruge lugha yao pale, ili kwamba wasielewane.”

⁸Kwa hiyo Yahwe akawatawanya kutoka pale kwenda pande zote za uso wa nchi na wakaacha kujenga mji.⁹Kwa hiyo, jina lake ukaitwa Babeli, kwa sababu hapo Yahwe alivuruga lugha ya nchi yote na tangu pale Yahwe akawatawanya ng'ambo juu ya uso wa nchi yote.

¹⁰Hivi ndivyo vilikuwa vizazi vya Shemu. Shemu alikuwa na umri wa 100, na akamzaa Alfaksadi miaka miwili baada ya gharika.¹¹Shemu akaishi miaka 500 baada ya kumzaa Alfaksadi. Pia akazaa wana wengine wa kiume na wa kike.

¹²Wakati Alfaksadi alipokuwa ameishi miaka 35 akamzaa Shela.¹³Alfaksadi aliishi miaka 403 baada ya kumzaa Shela. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

¹⁴Wakati Shela alipokuwa ameishi miaka 30, akamzaa Eberi.¹⁵Shela aliishi miaka 403 baada ya kumzaa Eberi. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

¹⁶Wakati Eberi alipokuwa ameishi miaka 34, akamzaa Pelegi.¹⁷Eberi aliishi miaka 430 baada ya kumzaa Pelegi. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

¹⁸Wakati Pelegi alipokuwa ameishi miaka 30, akamzaa Reu.¹⁹Pelegi aliishi miaka 209 baada ya kumzaa Reu. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

²⁰Wakati Reu alipokuwa ameishi miaka 32, alimzaa Serugi.²¹Reu aliishi miaka 207 baada ya kumzaa Seregu. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

²²Wakati Seregu alipokuwa ameishi miaka 30, akamzaa Nahori.²³Seregu aliishi miaka 200 baada ya kumzaa Nahori. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

²⁴Wakati Nahori alipokuwa ameishi miaka 29, akamzaa Tera.²⁵Nahori aliishi mika 119 baada ya kumzaa Tera. Akawazaa pia wana wengine wa kiume na wa kike.

²⁶Baada ya Tera kuishi miaka 70, akamzaa Abram, Nahori, na Haran.

²⁷Hivi ndivyo vilikuwa vizazi vya Tera. Tera aliwazaa Abram, Nahori, na Haran, na Harani akamzaa Lutu.

²⁸Harani akafa machoni pa baba yake Tera katika nchi aliyozaliwa, katika Ur wa Wakaldayo.²⁹Abram na Nahori wakajitwalia wake. Mke wa Abram aliitwa Sarai na mke wa Nahori aliitwa Milka, binti wa Haran, aliyekuwa baba wa Milka na Iska.³⁰Sasa Sarai alikuwa tasa; hakuwa na mtoto.

³¹Tera akamtwa Abram mwanawe, Lutu mwana wa mwanawe Haran, na Sarai mkwewe, mke wa mwanawe Abram, na kwa pamoja wakatoka Ur wa Wakaldayo, kwenda katika nchi ya Kanaani. Lakini walipofika Haran wakakaa pale.³²Tera akaishi miaka 205 kisha akafa hapao Haran.

12 ¹Kisha Yahwe akamwambia Abram, “Nenda utoke katika nchi yako, na toka kwa ndugu zako, na kwa jamaa za baba yako, uende katika nchi nitakayo kuonyesha.²Nitakufanya uwe taifa kubwa, na nitakubariki na kulifanya jina lako kuwa kubwa, na utafanyika baraka.³Nitawabariki wakubarikio, lakini asiye kuheshimu nita mlaani. Kupitia kwako familia zote za nchi zitabarikiwa.”

⁴Kwa hiyo Abram akaondoka kama vile Yahwe alivyo mwambia kufanya, na Lutu akaenda pamoja naye. Abram alikuwa na miaka 75 wakati alipotoka Harani.⁵Abram akamchukua Sarai mkewe, Lutu, mtoto wa ndugu yake, na vyote walivyomiliki ambavyo wamevikusanya, na watu ambaao wamewapata wakiwa huko Harani. Wakatoka kwenda katika nchi ya Kanaani, wakafika nchi ya Kanaani.⁶Abram akapitia katikati ya nchi hadi Shekemu, hadi mwaloni wa More. Wakati huo wakanaani waliishi katika nchi hiyo.

⁷Yahwe akamtokea Abram, na kusema, “Nitawapa uzao wako nchi hii.” Kwa hiyo Abram akamjengea madhabahu, Yahwe ambaye alimtokea.⁸Kutoka pale akaenda kwenye nchi ya mlima mashariki mwa Betheli, ambapo alipiga hema yake, magaribi kukiwa na Betheli na mashariki kukiwa na mji wa Ai. Akajenga madhabahu ya Yahwe pale na kuliitia jina la Yahwe.⁹Kisha Abram akaendelea kusafiri, akielekeea upande wa Negebu.

¹⁰Kulikuwa na njaa katika nchi, kwa hiyo Abram akaenda kukaa Misri, kwa kuwa njaa ilikua kali katika nchi.

¹¹Wakati alipokaribia kuingia Misri, akamwambia Sarai mkewe, “Tazama, najua kuwa wewe ni mwanamke mzuri.¹²Wamisri watakapokuona watasema, huyu ni mke wake, na wataniua mimi, lakini watakuacha wewe hai.

¹³Hivyo wewe sema kuwa ni dada yangu, ili kwamba niwe salama kwa sababu yako, na kumbe maisha yangu yatasalimika kwa sababu yako.”

¹⁴Ikawa kwamba Abram alipoingia Misri, Wamisri wakaona kwamba Sarai ni mzuri sana.¹⁵Wakuu wa Farao wakamuona, na kumsifia kwa Farao, na huyu mwanamke akachukuliwa kupelekwa nyumbani mwa Farao.

¹⁶Farao akamtendea kwa wema Abram kwa ajili yake, na akampatia kondoo, maksai, punda waume watumishi wa kiume, watumishi wa kike, punda wake, na ngamia.¹⁷Kisha Yahwe akampiga Farao na nyumba yake kwa mapigo makuu kwa sababau ya Sarai, mke wa Abram.¹⁸Farao akamwita Abram na kusema, “Nini hiki ambacho umenifanyia? Kwa nini hukunimbilia kuwa alikuwa mke wako?¹⁹Kwa nini ulisema, ‘Ni dada yangu’; na mimi nikamchukua kuwa mke wangu? Sasa kwa sababu hiyo huyu hapa mke wako. Mchukue na uende zako.”²⁰Kisha Farao akatoa amri kwa watu wake kuhusiana naye, na wakamuondo, yeze pamoja na mke wake na vyote alivyokuwa navyo.

13 ¹Kwa hiyo, Abram akaondoka akatoka Misri na akaenda Negebu, yeye, mke wake, na vyote alivyokuwa navyo. Lutu pia akaenda pamoja naye. ²Na sasa Abram alikuwa tajiri wa mifugo, fedha na dhahabu.

³Aliendelea na safari yake kutoka Negebu hadi Betheli, mahali ambapo hema yake ilikuwa tangu mwanzo, kati ya Betheli na mji wa Ai. ⁴Akaenda mahali ambapo madhabahu ilikuwa imejengwa mwanzoni. Hapa akaliiita jina la Yahwe. ⁵Lutu, aliyekuwa anasafiri na Abram, alikuwa pia na ngo'mbe, makundi ya mifugo, na mahema. ⁶Nchi haikuwatosha wote kukaa pamoja karibu kwa sababu mali zao zilikuwa nyingi sana, kiasi kwamba hawakuweza kukaa pamoja. ⁷Pia, kulikuwa na ugomvi kati ya wachunga wanyama wa Abram na wachunga wanyama wa Lutu. Wakanaani pamoja na Waperizi walikuwa wakiishi katika nchi ile wakati huo. ⁸Kwa hiyo Abram akamwambia Lutu, "Pasiwe na ugomvi kati yako na mimi, na kati ya wachunga wanyama wako na wachunga wanyama wangu; licha ya hayo sisi ni familia." Je nchi hii yote haiko mbele yako? Nenda na ujitenge nami. Ikiwa utakwenda kushoto, mimi nitakwenda kulia, au ikiwa utakwenda kulia, mimi nitakwenda kushoto." ¹⁰Kwa hiyo Lutu akatazama, na akaona kuwa nchi yote tambarare ya Yorodani ilikuwa na maji kila mahali hadi Zoari, kama vile bustani ya Yahwe, na kama nchi ya Misri. Hii ilikuwa ni kabla Yahwe hajaingamiza Sodoma na Gomora. ¹¹Kwa hiyo Lutu akajichagulia yeye mwenyewe nchi tambarare ya Yorodani na akasafiri mashariki, na ndugu hawa wakatengana wao kwa wao. ¹²Abram akaishi katika nchi ya Kanaani, na Lutu akaishi katika miji ya tambarare. Akatandaza hema zake hadi Sodoma. ¹³Na sasa watu wa Sodoma walikuwa waovu na wenye dhambi nyingi dhidi ya Yahwe.

¹⁴Yahwe akamwambia Abram baada ya Lutu kuondoka kwake, "Angalia kuanzia mahali ulipo simama hadi kaskazini, kusini, mashariki, na magharibi. ¹⁵Nchi yote hii uionayo, nitakupatia wewe pamoja na uzao wako milele. ¹⁶Nitawafanya uzao wako kuwa wengi kama mavumbi ya nchi, kiasi kwamba kama kuna mtu anaweza kuhesabu mavumbi ya nchi, ndipo na uzao wako pia utahesabika. ¹⁷Inuka, tembea katika urefu na upana wa nchi hii, kwa kuwa nitakupatia." ¹⁸Kwa hiyo Abram akachukua hema yake, akaja na kukaa katika mwaloni wa Mamre, ambao uko Hebron, na pale akajenga Madhabahu ya Yahwe.

14 ¹Ikiwa katika siku za Amrafeli, mfalme wa shinari, Arioko, mfalme wa Elasari, Kedorlaoma, mfalme wa Elam na Tidali, mfalme wa Goimu, ²walifanya vita dhidi ya Bera mfalme wa Sodoma, Birsha, mfalme wa Gomora, Shinabu, mfalme wa Adma, Shemeberi, mfalme wa Seboim, na mfalme wa Bela (pia ikiitwa Soari).³Hawa wafalme watano wa mwisho waliungana pamoja katika bonde la Sidim (pia likiitwa bahari ya chumvi).⁴Kwa miaka kumi na miwili walimtumikia Kedorlaoma, lakini katika mwaka wa kumi na tatu waliasi.⁵Kisha katika mwaka wa kumi na nne, Kedorlaoma na wafalme waliokuwa pamoja naye walikuja na kuwashambulia Warefai katika Ashteroth Karnaimu, na Wazuzi katika Hamu, Waemi katika Shawe Kiriathaimu,⁶na Wahori katika mlima wao wa Seiri, mpaka El Parani iliyo karibu na jangwa.⁷Kisha wakarudi wakaja En Misifati (Pia ikiitwa Kadeshi), na kuishinda nchi yote ya Waamaleki, na pia Waamori ambao waliishi Hasasoni Tamari.

⁸Kisha mfalme wa Sodoma, mfalme wa Gomora, mfalme wa Adma, mfalme wa Seboim, na mfalme wa Bela (pia ikiitwa Soari) walikwenda na kuandaa vita⁹dhidi ya Kadorlaoma, mfalme wa Elam, Tidali mfalme wa Goim, Amrafeli, mfalme wa Shinari, Arioki, mfalme wa Elasari; wafalme wanenye dhidi ya wale watano.¹⁰Na sasa bonde la Sidimu lilikuwa limejaa mashimo ya lami, na wafalme wa Sodoma na Gomora walipokimbria, wakaanguka pale. Wale waliosalia wakakimbilia milimani.¹¹Kwa hiyo adui akachukua mali zote za Sodoma na Gomora na vyakula vyao vyote, na wakaenda zao.¹²Walipoondoka, wakamchukua pia Lutu, mtoto wa ndugu yake Abram ambaye aliishi Sodoma, pamoja na mali zake zote.¹³Mmoja ambaye alitoroka alikuja na kumwambia Abram mwebrania. Alikuwa anaishi katika mialoni ya Mamre, mwamori ambaye alikuwa ni ndugu wa Eshkoli na Aneri ambao walikuwa washirika wa Abram.¹⁴Abram aliposikia kuwa maadui wamemteka ndugu yake, akawaongoza wanaume waliofunzwa na kuzaliwa nyumbani mwake 318 na akawaongoza hadi Dani.¹⁵Akawagawanya watu wake dhidi yao usiku na kuwavamia, na kuwafukuza mpaka Hoba, ambayo iko kaskazini mwa Dameski.¹⁶Kisha akarudisha mali zote, pia akamrudisha ndugu yake Lutu na mali zake, pamoja na wanawake na watu wengine.

¹⁷Baada ya Abram kurudi kutoka kumpiga Kadorlaoma na wafalme waliokuwa pamoja naye, mfalme wa Sodoma akatoka kuonana naye katika bonde la Shawe (pia iliiwa bonde la mfalme).¹⁸Melkizedeki, mfalme wa Salem, akaleta mkate na divai. Alikuwa ni kuhani wa Mungu aliye juu sana.¹⁹Alimbariki akisema, “Abarikiwe Abram na Mungu aliye juu sana, muumba wa mbingu na nchi.”²⁰Abarikiwe Mungu aliye juu sana, ambaye amekupatia adui zako katika mikono yako.” Kisha Abram akampatia sehemu ya kumi ya kila kitu.²¹Mfalme wa Sodoma akamwambia Abram, “Nipatie watu, na ujichukulie wewe mwenyewe mali.”²²Abram akamwambia mfalme wa Sodoma, “Nimeinua juu mkono wangu kwa Yahwe, Mungu aliye juu sana, muumbaji wa mbingu na nchi,²³kwamba sitachukua uzi wala gidamu ya kiatu, au kitu chochote ambacho ni chako, ili kwamba usiseme, ‘Nimemfanya Abram kuwa tajiri.’²⁴Sitachukua chochote isipokuwa kile ambacho vijana wamekula na sehemu za watu walikwenda nami. Aneri, Eskoli, na Mamre na wachukue sehemu zao.”

15

¹Baada ya mambo haya, neno la Yahwe likamjia Abram katika maono, likisema, "Usiogope, Abram! Mimi ni ngao yako na thawabu yako kubwa sana."²Abram akasema, "Bwana Yahwe, utanipatia nini, kwa kuwa naenda bila mtoto, na mrithi wa nyumba yangu ni Eliezeri wa Dameski?"³Abram akasema, "Kwakuwa hujanipatia uzao, tazama, mwangalizi wa nyumba yangu ndiye mrithi wangu."⁴Kisha, tazama, neno la Yahwe likaja kwake, kusema, "Mtu huyu hatakuwa mrithi wako; isipokuwa atakaye toka katika mwili wako ndiye atakuwa mrithi wako."⁵Kisha akamtoa nje, na akasema, "Tazama mbinguni, na uzihesabu nyota, ikiwa unaweza kuzihesabu." Kisha akamwambia, "Hivyo ndivyo uzao wako utakavyokuwa."⁶Akamwamini Yahwe, na akamhesabia jambo hili kuwa mwenye haki.⁷Akamwambia, "Mimi ni Yahwe, niliye kutoa katika Uru ya Wakaldayo, na kukupatia nchi hii kuirithi."⁸Akasema, "Bwana Yahwe, nitajua je kuwa nitairithi?"⁹Kisha akamwambia, "Nipatie ndama wa umri wa miaka mitatu, mbuzi mke wa umri wa miaka mitatu, na kondoo mume wa umri wa miaka mitatu, na njija na mwana njija."¹⁰Akamletea hivi vyote, akavipasua katika sehemu mbili, akaweka kila kipande kuelekea mwenzake, ila ndege hakuwapasua.¹¹Wakati ndege walipokuja juu ya mizoga, Abram akawafukuza.¹²Kisha wakati jua lilipokuwa likizama, Abram akalala usingizi mzito na tazama, hofu ya giza kuu ikamfunika.¹³Kisha Yahwe akamwambia Abram, "Ujue kwa hakika kwamba uzao wako watakuwa wageni katika nchi ambayo si ya kwoo, na watatumikishwa na kuteswa kwa miaka 400."¹⁴Nitahukumu taifa ambalo watalitumikia, na baadaye watatoka wakiwa na mali nyingi.¹⁵Lakini utakwenda kwa baba zako kwa amani, na utazikwa katika uzee mwema.¹⁶Katika kizazi cha nne watakuja tena hapa, kwa sababu uovu wa Waamori haujafikia mwisho wake."¹⁷Jua lilipokuwa limezama na kuwa giza, tazama, chungu cha moshi wenye moto na miali ya mwanga ilipita kati ya vile vipande.¹⁸Siku hiyo Yahwe akafanya agano na Abram, akisema, "Ninatoa nchi hii kwa uzao wako, kutoka mto wa Misri hadi kwenye mto mkuu, Frati -¹⁹Mkeni, Mkenizi, na Mkadmoni,²⁰Mhiti, Mperizi, Mrefai,²¹Mwamori, Mkanaani, Mgirgashi, na Myebusi.

16 ¹Kisha Sarai mke wa Abram, alikuwa hajamzalia mtoto, lakini alikuwa na mtumishi wa kike, Mmisri ambaye jina lake aliiwa Hajiri.²Kwa hiyo Sarai akamwambia Abram, “Tazama, Yahwe hajanifanya mimi kuwa na watoto. Nenda na ulale na mtumishi wangu. Ili kwamba niweze kupata watoto kuitia yeye.” Abram akasikiliza sauti ya Sarai.³Ilikuwa baada ya Abram kuishi miaka kumi katika nchi ya Kanaani ndipo Sarai, mke wa Abram, alimtoa Hajiri yule mmisri mtumishi wake kwa mume wake awe kama mke wake.⁴Kwa hiyo akawa na mahusiano na Hajiri, na akabeba mimba. Na alipoona kuwa amebeba mimba, akamdharaubibi yake.⁵Kisha Sarai akamwambia Abram, “Jambo hili baya kwangu ni kwa sababu yako. Nilimtoa mtumishi wangu wa kike katika kumbatio lako. Na alipoona kuwa amebeba mimba, nilidharaulika machoni pake. Na sasa acha Yahwe aamue kati yangu na wewe.”⁶Lakini Abram akamwambia Sarai, “Tazama, hapa, mtumishi wako yuko katika uwemo wako, fanya unachofikiri ni kizuri sana kwake.” Kwa hiyo Sarai akakabiliana naye kwa ukatili, na akatoroka.⁷Malaika wa Yahwe akamkuta karibu na chemichemi ya maji katika jangwa, chemichemi iliyo katika njia kuelekea Shuri.⁸Akasema, “Hajiri, mtumishi wa Sarai, umetoka wapi na unakwenda wapi?” Na akasema, “Ninamtoroka bibi yangu Sarai.”⁹Malaika wa Yahwe akamwambia, “Rudi kwa bibi yako, na unyenyekee chini ya mamlaka yake.”¹⁰Kisha Malaika wa Yahwe akamwambia, “Nitazidisha uzao wako maradufu, kiasi kwamba watakuwa wengi wasioweza kuhesabika.”¹¹Malaika wa Yahwe pia akamwambia, “Tazama, wewe unamimba, na utazaa mtoto wa kiume, na utamwita jina lake Ishmaeli, kwa sababu Yahwe amesikilia mateso yako.”¹²Atakuwa punda mwitu wa mtu. Atakuwa adui dhidi ya kila mtu, na kila mtu atakuwa adui yake, na ataishi kando na ndugu zake wote.”¹³Kisha akamwita jina hili Yahwe aliye zungumza naye, “Wewe ni Mungu unionaye mimi,” kwa kuwa alisema, “Je ninaendelea kweli kuona, hata baada ya kuwa ameniona?”¹⁴Kwa hiyo kisima kiliitwa Beer Lahai Roi; Tazama, kiko kati ya Kadeshi na Beredi.

¹⁵Hajiri akamzalia Abram mwana wa kiume, na Abram akamwita mwanawewe, ambaye Hajiri amemzaa jina, Ishmaeli.¹⁶Abram alikuwa na umri wa miaka 86 wakati Hajiri alipomzaa Ishmaeli kwa Abram.

¹⁷Wakati Abram alipokuwa na umri wa miaka 99, Yahwe alimtokea Abram na akamwambia, "Mimi ni Mungu wa uwezo. Uende mbele yangu, na uwe mkamilifu.²Kisha nitalithibitisha agano langu kati yangu mimi na wewe, na nitakuzidisha sana."³Abram akainama uso wake hadi chini ardhini na Mungu akazungumza naye, akisema,⁴"Mimi, tazama, agano langu liko nawe. Utakuwa baba wa mataifa mengi.⁵Wala jina lako halitakuwa tena Abram, bali jina lako litakuwa Abraham - kwa kuwa ninakuchagua kuwa baba wa mataifa mengi.⁶Nitakufanya uwe na uzao mwangi zaidi, na nitakufanya mataifa, na wafalme watatoka kwako.⁷Nitaimarisha agano langu kati yangu mimi na wewe na uzao wako baada yako, katika vizazi vyao vyote kwa agano la milele. Nitakuwa Mungu kwako na kwa wazao wako baada yako.⁸Nitakupa wewe, na wazao wako baada yako, nchi ambayo ulikuwa unaishi, nchi yote ya Kanaani, kuwa miliki ya milele, na nitakuwa Mungu wao."

⁹Kisha Mungu akamwambia Abraham, "Nawe lazima ulishike agano langu, wewe pamoja na uzao wako baada yako kwa vizazi vyao.¹⁰Hili ndilo agano langu, ambalo utalishika, kati yangu na wewe na wazao wako baada yako: Kila mwanaume wa kwenu lazima atahiriwe.¹¹Lazima mtatahiriwa katika nyama ya govi la ngozi ya mbele, na hii itakuwa ishara ya agano kati yangu mimi na ninyi.¹²Kila mwanaume wa kwenu aliye na umri wa siku nane lazima atahiriwe, katika vizazi ya watu wenu. Hii ni pamoja na yule azaliwaye katika nyumba yako na yeze ambaye amenunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni yeyote ambaye si mmoja wa wazao wako.¹³Mtu ambaye amezaliwa katika nyumba yako na yule aliye nunuliwa kwa fedha yako lazima atahiriwe. Hivyo agano langu litakuwa katika mwili wenu kuwa agano la milele.¹⁴Mwanaume yeyote asiyehi tahiriwa katika mwili govi la ngozi yake ya mbele atatengwa na watu wake. Amevunja agano langu."

¹⁵Mungu akamwambia Abraham, "Kwa habari ya Sarai mkeo, usimuite tena Sarai. Badala yake jina lake litakuwa Sara.¹⁶Nitambariki, na nitakupatia mtoto wa kiume kwake. Nitambariki, na atakuwa mama wa mataifa. Wafalme wa watu wa mataifa watapatikana kutokana na yeze."

¹⁷Kisha Abraham akainama uso wake hadi ardhini, na akacheka, akasema moyoni mwake, "Je yawezekana mtoto azaliwe kwa mwanaume ambaye ana umri wa miaka 100? Na je Sara, ambaye ana umri wa miaka 90 anaweza kuzaa mwana?"¹⁸Abraham akamwambia Mungu, "Lau Ishmaeli angeweza kuishi kabla yako!"¹⁹Mungu akasema, "Hapana, Sarai mkeo atakuzalia mtoto wa kiume na utamwita jina lake Isaka. Nita imarisha agano langu na yeze kama agano la milele pamoja na uzao wake baada yake.²⁰Na kwa habari ya Ishmaeli nimekusikia. Tazama, ninambariki, na nitamfanya kuwa na uzao na kumzidisha maradufu. Atakuwa baba wa viongozi kumi na wawili wa makabila, na nitamfanya kuwa taifa kuu.²¹Lakini agano langu nitalifanya imara na Isaka, ambaye Sarai atazaa kwako majira haya mwakani."²²Alipokuwa amemaliza kuzungumza naye, Mungu akaondoka kwa Abraham.

²³Kisha Abraham akamtwaa Ishmaeli mwanaue, na wote ambaao walizaliwa katika nyumba yake, na wote ambaao walinunuliwa kwa fedha yake, kila mwanaume miongoni mwa watu wa nyumba ya Abraham, walitahiriwa mwili wa magovi ya ngozi ya mbele katika siku iyo hiyo, kama Mungu alivyo kuwa amesema.²⁴Abraham alikuwa na umri wa miaka 99 alipotahiriwa katika mwili wa govi la ngozi yake ya mbele.²⁵Na Ishmaeli mwanaue alikuwa na umri wa miaka 13 alipotahiriwa katika mwili wa govi la ngozi yake ya mbele.²⁶Siku ile ile ambayo wote wawili Abraham na Ishmael mwanaue walipotahiriwa, ndipo²⁷wanaume wote wa nyumba yake walitahiriwa pia, hawa ni pamoja na wale waliozaliwa katika nyumba ile na wale walionunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni.

18

¹Yahwe alimtokea Abraham katika Mialoni ya Mamre, alipokua ameketi mlangoni pa hema wakati wa juu.
²Akatazama juu na, tazama, akaona wanaume watatu wamesimama mbele yake. Alipo waona, alikimbia kuitia mlango wa hema kuwalaki na kuinama chini hadi ardhini.³Akasema, “Bwana, kama nimepata upendeleo machoni pako, nakuomba usinipite na kuniacha mtumishi wako.”⁴Naomba maji kidogo yaletwe, mnawe miguu yenu, na mjipumzishe chini ya mti.⁵Nami acha nilete chakula kidogo, ili kwamba mjiburudishe wenyewe. Ndipo baadaye mwawenza kwenda zenu, kwa kuwa mmekuja kwa mtumishi wenu.” Nao wakasema, “Fanya kama ulivyo sema.”⁶Kisha Abraham akaenda upesi hemani kwa Sara, na akasema, “Harakisha, chukua vipimo vitatu vya unga safi, uukande, na fanya mkate.”⁷Kisha Abraham akakimbia kundini, akachukua ndama wa ng’ombe aliye laini na mzuri, na akampatia mtumishi na kwa haraka akamwandaa.⁸Akatwaa siagi na maziwa na ndama aliye kwisha andaliwa, na akaweka chakula mbele yao, naye akasimama karibu nao chini ya mti wakati wanakula.⁹Wakamwambia, “Mke wako Sara yuko wapi?” Akajibu, “Pale hemani.”¹⁰Akasema, “Hakika nitarejea kwako majira ya machipuko, na tazama Sara mkeo atakuwa na mtoto wa kiume.” Sara alikuwa akisikiliza mlango pa hema iliyokuwa nyuma yake.¹¹Abraham na Sara walikuwa wazee, umri wao ulikuwa umeendelea sana, na Sara alikuwa amepita umri amba mwanamke anaweza kuzaa watoto.¹²Kwa hiyo Sara akajicheka mwenyewe, akijisemesha mwenyewe, “Baada ya kuwa nimechakaa na bwana wangu ni mzee, je nitapata furaha hii?”¹³Yahwe akamwambia Abraham, “Kwa nini Sara amecheka na kusema, ‘Je ni kweli nitaza mtoto, nikiwa mzee?’¹⁴Je kuna jambo lolote gumu sana kwa Yahwe? Itakuwa katika wakati nilioweka mimi majira ya machipuko, nitarejea kwako. Majira haya mwakani, Sara atakuwa na mtoto wa kiume.”¹⁵Kisha Sara akakataa na kusema, “Sikucheka,” kwa kuwa aliogopa. Yahwe akasema, “Hapana ulicheka.”

¹⁶Kisha wale wanaume walismama kuondoka na wakatazama chini kuelekea Sodoma. Abraham akafuatana nao kuona njia yao.¹⁷Lakini Yahwe akasema, “Je, ni mfiche Abraham kile ninacho kusudia kufanya,¹⁸ikiwa kwa hakika Abraham atakuwa mkuu na taifa lenye nguvu, na katika yeeye mataifa yote ya dunia watabarikiwa?”¹⁹Kwa kuwa nimemchagua ili awaelekeze wanawe na nyumba yake baada yake waishike njia ya Yahwe, watende utakatifu na haki, ili kwamba Yahwe ampatie Abraham yale aliyo yasema kwake.”²⁰Kisha Yahwe akasema, “Kwa sababu kilio cha Sodoma na Gomora ni kikuu, na kwa kuwa dhambi yao ni kubwa,²¹sasa nitashuka pale na kuona kilio kilicho nifikia dhidi yake, ikiwa kweli wamefanya au hawakufanya, nitajua.”²²Kwa hiyo wale wanaume wakageuka toka pale, na kuelekea Sodoma, lakini Abraham akabaki amesimama mbele ya Yahwe.²³Kisha Abraham alikaribia na kusema, “Je utawafutilia mbali watakatifu pamoja na waovu?”²⁴Huenda wakawepo wenyewe haki hamsini katika mji. Je utawakatilia mbali na usiuache mji kwa ajili ya hao watakatifu hamsini walioko hapo?²⁵Hasha usifanye hivyo, kuwauwa watakatifu pamoja na waovu, ili kwamba watakatifu watendewe sawa na waovu. Hasha! Je muhukumu wa ulimwengu wote hatatenda haki?”²⁶Yahwe akasema, “Katika Sodoma nikipata watakatifu hamsini kwenye mji, nitauacha mji wote kwa ajili ya hao.”²⁷Abraham akajibu na kusema, “Tazama, nimeshika kusema na Bwana wangu, hata kama mimi ni mavumbi na majivu!”²⁸Itakuwaje ikiwa kuna watano pungufu katika idadi ya hao watakatifu hamsini? Je utaangamiza mji wote kwa upungufu wa hao watano?” Akasema, “Sitaangamiza, ikiwa nitapata watu arobaini na watano pale.”²⁹Akaongea naye tena, na kusema, “Itakuwaje ikiwa arobaini watapatikana pale?” Akajibu, “Sitafanya kwa ajili ya hao arobaini.”³⁰Akasema, “Tafadhali usikasirike, Bwana, nikiongea. Pengine thelathini watapatikana pale.” Akajibu, “Sitafanya, ikiwa nitapata thelathini pale.”³¹Akasema, “Tazama, nimeshika kusema na Bwana wangu! Pengine ishirini watapatikana pale.” Akajibu, “Sitaharibu kwa ajili ya hao ishirini.”³²Akasema, “Tafadhali usikasirike Bwana, na nitasema jambo hili kwa mara ya mwisho. Huenda kumi wakaonekana kule.” Na akasema, “Sitaangamiza kwa ajili ya hao kumi.”³³Yahwe akaendelea na njia yake mara tu baada ya kumaliza kuongea na Abraham, na Abraham akarudi nyumbani.

19

¹Malaika wawili wakaja Sodoma jioni, wakati ambao Lutu alikuwa amekaa langoni mwa Sodoma. Lutu akawaona, akainuka kuwalaki, na akainama uso wake chini ardhini.²Akasema, "Tafadhali Bwana zangu, nawasihi mgeuke mwende kwenye nyumba ya mtumishi wenu, mlale pale usiku na muoshe miguu yenu. Kisha muamke asubuhi na mapema muondoke." Nao wakasema, "Hapana, usiku tutalala mjini."³Lakini akawasihi sana, mwishowe wakaondoka pamoja naye, na wakaingia katika nyumba yake. Akaandaa chakula na kuoka mkate usiotiwa chachu, wakala.⁴Lakini kabla hawaja lala, wanaume wa mji wa Sodoma, vijana kwa wazee wakaizunguka nyumba, wanaume wote kutoka kila kona ya mji.⁵Wakamwita Lutu, na kumwambia, "Wale wanaume walioingia kwako usiku wako wapi? Watoe hapa nje waje kwetu, ili tuweze kulala nao."⁶Lutu akatoka nje na akafunga mlango.⁷Akasema, "Nawasihi, ndugu zangu, msitende uovu."⁸Tazama, nina mabinti wawili ambao hawajawahi kulala na mwanaume yeyote. Nawaomba tafadhali niwalete kwenu, na muwafanyie lolote muonalo kuwa jema machoni penu. Msitende lolote kwa wanaume hawa, kwa kuwa wamekuja chini ya kivuli cha dari yangu."⁹Wakasema, "Ondoka hapa!" Wakasema pia, "Huyu alikuja kukaa hapa kama mgeni, na sasa amekuwa mwamuzi! Sasa tutakushugulilia vibaya wewe kuliko wao." Wakamsonga sana huyo Lutu, na wakakaribia kuvunja mlango.¹⁰Lakini wale wanaume wakamkamata Lutu na kumweka ndani na wakafunga mlango.¹¹Kisha wale wageni wa Lutu wakawapiga kwa upofu wale wanaume waliokuwa nje ya nyumba, vijana na wazee kwa pamoja, kiasi kwamba wakachoka wakati wakiutafuta mlango.¹²Basi wale watu wakamwambia Lutu, "Je una mtu mwingine yeyote hapa? Wakwe zako, wanao na mabinti zako, na yeyote mwingine katika huu mji, ukawatoe hapa."¹³Kwa kuwa tunakaribia kuiangamiza sehemu hii, kwa sababu mashitaka dhidi yake mbele ya Yahwe yamezidi kiasi kwamba ametutuma kuuangamiza."¹⁴Lutu akatoka na akazungumza na wakwe zake, wanaume ambao walikuwa wamewaposa binti zake, akawambia, "Ondokeni upesi mahali hapa, kwa kuwa Yahwe anakaribia kuuangamiza mji." Lakini kwa wakwe zake alionekana kuwa anawatania.¹⁵Alfajiri, malaika wakamsihi Lutu, wakisema, "Ondoka, mtwae mkeo na binti zako wawili ambao wako hapa, ili kwamba usipotelee katika adhabu ya mji huu."¹⁶Lakini akakawia-kawia. Kwa hiyo watu wale wakamshika mkono wake, na mkono wa mkewe, na mikono ya binti zake wawili, kwa sababu Yahwe alimhurumia. Wakawatoa nje, na kuwaweka nje ya mji.¹⁷Wakisha kuwatoa nje mmoja wa wale watu akasema, "Jiponye nafsi yako! Usitazame nyuma, au usikae mahali popote kwenye hili bonde. Toroka uende milimani ili kwamba usije ukatoweshwa mbali."¹⁸Lutu akawambia, "Hapana, tafadhali bwana zangu!"¹⁹Mtumishi wenu amepata kibali machoni pako, na umenionyesha wema ulio mkuu kwa kuokoa maisha yangu, lakini sitaweza kutorokea milimani, kwa sababu mabaya yataniwahi na nitakufa.²⁰Tazama, ule mji pale uko karibu nijisalimishe pale, na ni mdogo. Tafadhali niacheni nikimbilie pale (Je, siyo mdogo ule?), Na maisha yangu yataokolewa."²¹Akamwambia, "Sawa, nimekubali ombi hili pia, kwamba sitaangamiza mji ambao umeutaja."²²Harakisha! Toroka uende pale, kwa kuwa sitafanya chochote mpaka ufile pale." Kwa hiyo mji ule ukaitwa Soari.

²³Jua lilikuwa limekwisha chomoza juu ya nchi wakati Lutu alipofika Soari.²⁴Kisha Yahwe akanyesha juu ya Sodoma na Gomora kiberiti na moto toka kwa Yahwe mbinguni.²⁵Akaharibu miji ile, na bonde lote, na vyote vilivymo katika miji, na mimea iliyo chipua juu ya ardhi.²⁶Lakini mke wa Lutu aliye kuwa nyuma yake, akatazama nyuma, na akawa nguzo ya chumvi.

²⁷Abraham akaamka asubuhi na mapema akaenda mahali alipokuwa amesimama mbele ya Yahwe.²⁸Akatazama chini kuelekea Sodoma na kuelekea katika nchi yote bondeni. Akaona na tazama, moshi ulikuwa ukienda juu kutoka chini kama moshi wa tanuru.

²⁹Wakati Mungu alipoharibu miji ya bondeni, Mungu akamkumbuka Abraham. Akamtoa Lutu kutoka katika maangamizi alipoangamiza miji ambayo katika hiyo Lutu aliishi.

³⁰Lakini Lutu akapanda juu kutoka Soari na kwenda kuishi katika milima akiwa pamoja na binti zake wawili, kwa sababu aliogopa kuishi Soari. Kwa hiyo akaishi pangoni, yeze na binti zake wawili.³¹Yule wa kwanza akamwambia yule mdogo, "Baba yetu ni mzee, na hakuna mwanaume mahali popote wa kulala na sisi kulingana na desturi ya dunia yote."³²Njoo na tumnyweshe baba yetu mvinyo na tulale naye ili kwamba tuendeleze uzao wa baba yetu."³³Kwa hiyo wakamnywesha baba yao mvinyo usiku ule. Kisha yule wa kwanza akaingia na akalala na baba yake; Baba yake hakujua ni wakati gani alikuja kulala, wala wakati alipo amka.³⁴Siku iliyo fuata yule wa kwanza akamwambia mdogowake, "Sikiliza, usiku wa jana nililala na baba yangu. Na tumnyweshe mvinyo usiku wa leo pia, na uingie ukalale naye. Ili kwamba tuendeleze uzao wa baba yetu."³⁵Kwa hiyo wakamnywesha baba yao mvinyo usiku ule pia, na yule mdogo akaenda na akalala naye. Baba yake hakujua ni wakati gani alilala,

wala wakati alipoamka.³⁶Basi hao binti wote wawili wa Lutu wakapata mimba kwa baba yao.³⁷Wa kwanza akazaa mwana wa kiume, na akamwita jina lake Moabu. Akawa ndiye baba wa wamoabu hata leo.³⁸Na yule mdogo naye akazaa mwana wa kiume, na akamwita Benami. Huyu ndiye baba wa watu wa Waamoni hata leo.

¹Abraham akasafiri kutoka pale hadi nchi ya Negebu, na akakaa kati ya Kadeshi na Shuri. Akawa mgeni akiishi Gerari.²Abraham akasema kuhusu mkewe Sara, "Ni dada yangu." Kwa hiyo Abimeleki mfalme wa Gerari akatuma watu wake kumchukua Sara.³Lakini Mungu akamtokea Abimeleki usiku katika ndoto, akamwambia, "Tazama, wewe ni mfu kutokana na mwanamke uliyemchukua, kwa kuwa ni mke wa mtu."⁴Basi Abimeleki alikuwa bado hajamkaribia hivyo akasema, "Bwana, Je utaua hata taifa lenye haki?"Je si yeze mwenyewe aliye niambia, 'Sara ni dada yangu?' Hata Sara mwenyewe alisema, 'Ni kaka yangu.' Nimefanya hili katika uadilifu wa moyo wangu na katika mikono isiyo na hatia."⁵Kisha Mungu akasema naye katika ndoto, "Kweli, ninajua pia kwamba umefanya hili katika uadilifu wa moyo wako, na pia nilikuzuia usitende dhambi dhidi yangu mimi. Ndiyo maana sikuruhusu umshike.⁶Kwa hiyo, mrudishe huyo mke wa mtu, kwa kuwa ni nabii. Atakuombea, na utaishi. Lakini usipo mrudisha, ujue kwamba wewe pamoja na wote walio wa kwako mtakufa hakika."⁷Abimeleki akaamka asubuhi na mapema akawaita watumishi wake wote waje kwake. Akawasimulia mambo haya yote, na watu wale wakaogopa sana.⁸Kisha Abimeleki akamwita Abraham na kumwambia, "Umetufanyia jambo gani? Ni kwa jinsi gani nimekutenda dhambi kwamba umeniletea mimi na ufalme wangu dhambi hii kubwa? Umenifanya mimi jambo ambalo halipaswi kufanya."⁹Abimeleki akamwambia Abraham, "Nini kilikushawishi wewe kutenda jambo hili?"¹⁰Abraham akasema, "Ni kwa sababu nilifikiri 'Hakika hakuna hofu ya Mungu katika sehemu hii, na kwamba wataniua kwa ajili ya mke wangu.'¹¹Licha ya kwamba kweli ni dada yangu, binti wa baba yangu, ingawa si binti wa mama yangu; na ndiye alifanyika kuwa mke wangu.¹²Wakati Mungu aliponiondoa katika nyumba ya baba yangu na kusafiri kutoka mahali kwenda mahali pengine, nilimwambia mke wangu, kwa kila sehemu tutakayo kwenda, unionyeshe uaminifu wako kama mke wangu: Kila mahali tutakapo kwenda, useme juu yangu kuwa, 'Ni kaka yangu.'"¹³Ndipo Abimeleki akatwaa kondoo, maksai, watumwa wa kiume na wa kike akampatia Abraham. Basi Abimeleki akamrudisha Sara, mke wa Abraham.¹⁴Abimeleki akasema, "Tazama, nchi yangu i mbele yako. Kaa mahali utakapo pendezewa."¹⁵Na kwa Sara akasema, "Tazama, nimempatia kaka yako vipande elfu nya fedha. Navyo ni kwa ajili ya kufunika kosa lolote dhidi yako machoni pa wote walio pamoja na wewe, na mbele ya kila mtu ambaye umemfanya kuwa na haki."¹⁶Kisha Abraham akaomba kwa Mungu, na Mungu akamponya Abimeleki, mkewe, na watumwa wake wa kike kiasi kwamba wakaweza kupata watoto.¹⁷Kwa kuwa Yahwe alikuwa amewafanya wanawake wote wa nyumba ya Abimeleki kuwa tasa kabisa, kwa sababu ya Sara, mke wa Abraham.

21 ¹Yahwe akamsikiliza Sara kwa umakini kama alivyo kuwa amemwambia, Yahwe akamfanya Sara kama alivyo kuwa amemwahidi.²Sara akachukua mimba na akamzalia Abraham mtoto wa kiume katika uzee wake, katika muda ule ule amba Mungu alikuwa amemwambia.³Abraham akamwitia jina mwanawewe, ambaye alizaliwa kwake, na Sara, Isaka.⁴Abraham akamtahiri mwanawewe Isaka alipofikisha siku nane, kama vile Mungu alivyokuwa amemwagiza.⁵Abraham alikuwa na umri wa miaka 100 wakati mwanawewe Isaka alizaliwa kwake.⁶Sara akasema, “Mungu amenifanya nicheke; kila mtu atakaye sikia atacheka pamoja na nami.”⁷Pia akasema, “Nani angesema kwa Abraham kwamba Sara atalea mtoto, na sasa kweli nimenzalia mtoto wakiume katika uzee wake!”

⁸Mtoto akakua na akaachishwa kunyonya, na Abraham akafanya sherehe kubwa katika siku ambayo Isaka aliachishwa.⁹Sara akamwona mwana wa Hajiri Mmisri, ambaye alikuwa amezaliwa kwa Abraham, akidhihaki.

¹⁰Kwa hiyo akamwambia Abraham, “Mfukuze huyu mwanamke huyu mtumwa pamoja na mtoto wake: kwa kuwa mtoto huyu wa mwanamke mtumwa hawezi kuwa mrithi pamoja na mwanangu Isaka.”¹¹Jambo hili likamhuzunisha sana Abraham kwa sababu ya mwanawewe.¹²Lakini Mungu akamwambia Abraham, “Usihuzunike kwa sababu ya kijana huyu, na kwa sababu ya mwanamke huyu mtumwa wako. Sikiliza maneno asemayo Sara juu ya jambo hili, kwa sababu itakuwa kupitia Isaka kwamba uzao wako utaitwa.¹³Nitamfanya pia mtoto wa mjakazi kuwa taifa, kwa sababu ni uzao wako.”¹⁴Abraham akaamka asubuhi na mapema, akachukua mkate na kiriba cha maji, akampatia Hajiri, akaweka juu ya bega lake. Akamtoa kijana akampatia Hajiri na akawaondoa. Hajiri akaondoka akapotea katika jangwa la Beerisheba.

¹⁵Maji yalipokwisha kwenye kiriba akamtelekeza kijana katika moja ya vichaka.¹⁶Kisha akaondoka, na akakaa umbali kidogo na yule kijana, umbali kama wa kutupa mshale, kwa vile alisema, “Na nisitazame kifo cha mtoto.” Alipokuwa amekaa kumkabili, akapaza sauti yake akalia.¹⁷Mungu akasikia kilio cha kijana, na malaika wa Mungu akamwitia Hajiri kutoka mbinguni, akamwambia, “Nini kinakusumbua? Usiogope, kwa kuwa Mungu amesikia kilio cha kijana mahali alipo.”¹⁸Inuka msimamishe mtoto, na umtie moyo; kwa kuwa nitamfanya kuwa taifa kubwa.”¹⁹Kisha Mungu akayafunua macho ya Hajiri, na tazama, akaona kisima cha maji. Akaenda akajaza kiriba maji, na akampatia kijana akanywa.

²⁰Mungu akawa pamoja na kijana, na akakua. Akaishi jangwani akawa mwindaji.²¹Akaishi katika jangwa la Parani, na mama yake akampatia mke kutoka Misri.

²²Ikawa kwamba katika wakati ule Abimeleki na Fikoli kamanda wa jeshi lake akamwambia Abraham, akisema, “Mungu yuko pamoja na wewe katika yote uyatendayo.”²³Sasa niapie kwa Mungu kwamba hutafanyakia baya, wala mwanangu, wala uzao wangu. Onyesha kwangu na kwa nchi ambayo umekuwa ukikaa agano lile lile la uaminifu ambalo nimekuonyesha wewe.”²⁴Abraham akasema, “Nina apa.”

²⁵Abraham pia akamlalamikia Abimeleki kuhusu kisima cha maji ambacho watumishi wa Abimeleki wamekinyang’anya.²⁶Abimeleki akasema, “Sijui ni nani amefanya jambo hili. Hukuniambia mapema; na sijalisikia ila leo hii.”²⁷Kwa hiyo Abraham akachukua kondoo na ng’ombe maksai akampatia Abimeleki, na wawili hawa wakafanya agano.²⁸Kisha Abraham akatenga wanakondoo wa kike saba peke yao.²⁹Abimeleki akamwambia Abraham, “Nini maana ya hawa wanakondoo wa kike saba amba umewatenga peke yao?”³⁰Akajibu, “Hawa wanakondoo wa kike saba utawapokea kutoka mkonono mwangu, ili kwamba uwe ushahidi kwangu, kuwa nilichimba kisima hiki.”³¹Kwa hiyo akaita mahali pale Beersheba, kwa sababu mahali pale wote wawili waliapa kiapo.³²Walifanya agano hapo Beersheba, kisha Abimeleki na Fikoli, amiri wa jeshi, wakarudi katika nchi ya Wafilisti.³³Abraham akapanda mti wa mkwaju katika Beersheba. Na pale akamwabudu Yahwe, Mungu wa milele.³⁴Abraham akasalia kuwa mgeni katika nchi ya Wafilisti kwa siku nyingi.

22¹Ikawa kwamba baada ya mambo hayo Mungu akampima Abraham. Akamwambia, “Abraham!” Abraham akasema, “Mimi hapa.”²Kisha Mungu akasema, “Mchukue mwanaao, mwanaao wa pekee, umpendaye, Isaka, na uende katika nchi ya Moria. Mtoe kama sadaka ya kuteketezwa mahali pale juu ya moja ya milima hiyo, ambayo nitakwambia.”³Kwa hiyo Abraham akaamka asubuhi na mapema, akatandika punda wake, akawachukuwa vijana wake wawili, pamoja na Isaka mwanawewe. Akakata kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, kisha akapanga safari kwenda mahali ambapo Mungu alimwambia.⁴Siku ya tatu Abraham akatazama juu na akaona mahali pakiwa mbali.⁵Abraham akawaambia vijana wake, “Kaeni hapa pamoja na punda, mimi pamoja na Isaka tutakwenda pale. Tutaabudu na kisha tutarudi hapa penu.”⁶Ndipo Abraham akachukua kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa akaziweka juu ya Isaka mwanawewe. Mkononi mwake akachukua moto na kisu; na wote wawili wakaondoka pamoja.⁷Isaka akazungumza na Abraham baba yake akisema, “Baba yangu,” naye akasema, “Ndiyo mwanangu.” Akasema, “Tazama huu ni moto na kuni, lakini yuko wapi mwanakondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa?”⁸Abraham akasema, “Mungu mwenyewe atatupatia mwanakondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, mwanangu.” Kwa hiyo wakaendelea, wote wawili pamoja.⁹Walipofika mahali ambapo Mungu alikuwa amemwambia, Abraham akajenga madhabahu pale na akaweka kuni juu yake. Kisha akamfunga Isaka mwanawewe, na akamlaza juu ya madhabahu, juu ya zile kuni.¹⁰Abraham akanyoosha mkono wake akachukua kisu ili kumuua mwanawewe.¹¹Ndipo malaika wa Yahwe akamwita kutoka mbinguni na kusema, “Abraham, Abraham!” naye akasema, “Mimi hapa.”¹²Akasema, “Usinyooshe mkono wako juu ya kijana, wala usifanye jambo lolote kumdhuru, kwa kuwa sasa najua unamcha Mungu, kwa kuona kuwa hukumzuilia mwanaao, mwanaao wa pekee, kwa ajili yangu.”

¹³Abraham akatazama juu na tazama, nyuma yake kulikuwa na kondoo mume amenaswa pembe zake kichakani. Abraham akaenda akamchukua kondoo na akamtoa kama sadaka ya kuteketezwa badala ya mwanawewe.¹⁴Kwa hiyo Abraham akapaita mahali pale, “Yahwe atatoa,” na panaitwa hivyo hata leo. “Juu ya mlima wa Yahwe itatolewa.”

¹⁵Malaika wa Yahwe akamwita Abraham kwa mara ya pili kutoka mbinguni¹⁶na kusema “Hiki ni kiapo cha Yahwe. Kwa ajili ya nafsi yangu nimeapa kwamba kwa kuwa umefanya jambo hili, na hukunizulia mwanaao, mwanaao wa pekee,¹⁷hakika nitakubariki na nitakuzidhishia uzao wako kama nyota za angani, na kama mchanga ulioko kwenye ufukwe wa bahari; na uzao wako watamiliki lango la adui zao.¹⁸Kupitia uzao wako mataifa yote ya dunia watabarikiwa, kwa sababu umetii sauti yangu.”¹⁹Kwa hiyo Abraham akarejea kwa vijana wake, na wakaondoka wakaenda pamoja Beerisheba, hivyo akakaa Beerisheba.

²⁰Ikawa kwamba baada ya mambo haya ambayo Abraham aliambiwa, “Milka amemzalia pia watoto, ndugu yako Nahori.”²¹Hawa walikuwa ni Usi mzaliwa wa kwanza, Busi ndugu yake, Kemueli aliye mzaa Aramu,²²Kesedi, Hazo, Pildashi, Yidlafu, na Bethueli.²³Bethuel akamzaa Rebeka. Hawa walikuwa ni wale watoto wanane ambao Milka alizaa kwa Nahori, ndugu yake na Abraham.²⁴Suria wake, ambaye aliitwa Reuma, pia akamzaa Teba, Gahamu, Tahashi, na Maaka.

23

¹Sara akaishi miaka 127. Hii ndiyo ilikuwa ni miaka ya maisha ya Sara.²Sara akafa katika Kiriathi Arba, ambayo ni Hebron, katika nchi ya Kanaani. Abraham akaomboleza na kumlilia Sara.³Kisha Abraham akainuka na kutoka kwa mkewe aliye kufa, akanena na watoto wa kiume wa Hethi, akisema,⁴“Mimi ni mgeni kati yenu. Tafadhali nipaati mahali pa kuzikia mionganoni mwenu, ili kwamba niweze kuzika wafu wangu.”⁵Wana wa Hethi wakamjibu Abraham, wakasema,⁶“Tusikilize, bwana wangu. Wewe ni mwana wa Mungu mionganoni mwetu. Zika wafu wako katika makaburi yetu utakayochagua. Hakuna mionganoni mwetu atakaye kuzuilia kaburi lake, kwa ajili ya kuzikia wafu wako.”⁷Abraham akainuka na kusujudu chini kwa watu wa nchi ile, kwa wana wa Hethi.⁸Akawaambia, akisema, “Ikiwa mmekubali mimi kuzika wafu wangu, ndipo nisikilizeni, msihini Efroni mwana wa Sohari kwa ajili yangu.⁹Mwambieni aniuzie pango la Makpela, ambalo analimiliki, ambalo liko mwishoni mwa shamba lake. Kwa bei kamili aniuzie waziwazi mbele ya watu kama miliki ya kuzikia.”¹⁰Efroni alikuwa ameketi mionganoni mwa wana wa Hethi, hivyo Efroni Mhiti akamjibu Abraham alipowasikia wana wa Hethi, wote amba walikuwa wamekuja langoni mwa mji wake, akasema,¹¹“Hapana, bwana wangu, nisikilize. Ninakupatia shamba na pango ambalo limo ndani yake. Ninakupatia mbele ya wana wa watu wangu. Ninakupatia uzike wafu wako.”¹²Kisha Abraham akasujudu chini mbele ya watu wa nchi ile.¹³Akamwambia Efroni watu wa nchi ile wakisikiliza, akasema, “Ikiwa uko radhi, tafadhali nisikilize. Nitalipia shamba. Chukua fedha kwangu, na nitazika wafu wangu pale.”¹⁴Efroni akamjibu Abraham, akisema,¹⁵“Tafadhali bwana wangu, nisikilize. Kipande cha ardhi kina thamani ya shekeli 400 za fedha, na hiyo ni kitu gani kati yangu mimi na wewe? Wazike wafu wako.”¹⁶Abraham akamsikiliza Efroni na akampimia Efroni kiwango cha fedha alizosema mbele ya wana wa Hethi wakisikiliza, shekeli 400 za fedha, kwa mujibu wa viwango vya vipimo vya kibashara.

¹⁷Kwa hiyo shamba la Efroni, lililokuwa katika Makpela, mbele ya Mamre, shamba pamoja na pango lililokuwamo ndani yake na miti yote iliyokuwamo ndani ya shamba na iliyokuwa mpakani ikatolewa¹⁸kwa Abraham kwa njia ya manunuzi mbele ya wana wa Hethi, na mbele ya wote waliokuja malangoni pa mji wake.

¹⁹Baada ya haya, Abraham akamzika Sara mkewe katika pango la shamba la Makpela, lililo mbele ya Mamre, ambayo ni Hebron, katika nchi ya Kanaani.²⁰Kwa hiyo shamba pamoja na pango likatolewa na wana wa Hethi kwa Abraham kama miliki na eneo la kuzikia.

24 ¹Basi Abraham alikuwa mzee sana na Yahwe akawa amembariki katika mambo yote. ²Abraham akamwambia mtumwa wake, ambaye alikuwa mkubwa kuliko wote wa nyumbani mwake na mkuu wa vyote alivyo kuwa navyo. “Weka mkono wako chini ya paja langu³na nitakufanya uape kwa Yahwe, Mungu wa Mbingu na nchi, kwamba hutampatia mwanangu mke kutoka kwa mabinti wa Wakanaani, mionganoni mwao wale nikao kati yao. ⁴Lakini utakwenda kwenye nchi yangu, na kwa ndugu zangu, na kumtafutia mwanangu Isaka mke.”⁵Yule mtumwa wake akamwambia, “Itakuwaje ikiwa mwanamke hatakuwa tayari kufuatana nami hadi katika nchi hii? Je nitamrudisha mwanao katika nchi ambayo ulitoka?”⁶Abraham akamwambia, “Hakikisha kwamba hutamrudisha mwanangu kule!”⁷Yahwe, Mungu wa mbingu, ambaye alinitoa mimi kutoka katika nyumba ya baba yangu na kutoka katika nchi ya ndugu zangu, na ambaye aliniahidia kwa kiapo maalumu akisema, ‘Nitawapa uzao wako nchi hii,’ atatumua malaika wake mbele yako, na utapata mke kwa ajili ya mwanangu kutoka huko. ⁸Lakini ikiwa mwanamke hatakuwa tayari, ndipo utakuwa huru katika hiki kiapo changu. Cha muhimu tu ni kwamba usije ukamrudisha mwanangu huko.”⁹Kwa hiyo mtumwa akaweka mkono wake chini ya paja la Abraham bwana wake, na akaapa kuhusiana na jambo hili.

¹⁰Mtumwa akachukua ngamia kumi wa bwana wake na akaondoka. Akachukua pia aina zote za zawadi kutoka kwa bwana wake. Akaondoka na kwenda katika mkoa wa Aramu Naharaimu, mji wa Nahori.¹¹Akawapigisha magoti ngamia nje ya mji karibu na kisima cha maji. Ilikuwa jioni wakati amba wanawake huenda kuchota maji.¹²Kisha akasema, “Yahwe, Mungu wa bwana wangu Abraham, anijalie kufanikiwa leo na aoneshe agano la uaminifu kwa bwana wangu Abraham.”¹³Tazama, nimesimama hapa karibu na chemichemi ya maji na mabinti za watu wa mji wanakuja kuteka maji.¹⁴Na itokee hivi kwamba, nikimwambia msichana, ‘Tafadhali tua mtungi wako ili niweze kunywa maji,’ na akiniambia, ‘Kunywa, na kwamba nitawanywesha ngamia wako pia,’ huyo ndiye ambaye umemchagulia mtumwa wako Isaka. Kwa njia hii nitajua kuwa umeonyesha agano la uaminifu kwa bwana wangu.”¹⁵Ikawa kwamba hata kabla hajamaliza kuzungumza, tazama, Rebeka akaja akiwa na mtungi wake wa maji begani mwake. Rebeka alizaliwa na Bethueli mwana wa Milka, mke wa Nahori, ndugu yake na Abraham.¹⁶Msichana huyu alikuwa mzuri na alikuwa bikira. Hapana mwanaume aliye kuwa amekwisha lala naye. Akashuka kisimani na kuujaza mtungi wake, na kupanda juu.¹⁷Kisha mtumwa yule akakimbia kumlaki yule msichana, na kusema, “Tafadhali nipatie maji kidogo ya kunywa kutoka katika mtungi wako.”¹⁸Akasema, “Kunywa tafadhali bwana wangu,” na kwa haraka akatua mtungi wake juu ya mkuo wake, na akampatia maji ya kunywa.¹⁹Alipokuwa amemaliza kumpatia maji, akasema, “Nitachota maji kwa ajili ya ngamia wako pia, mpaka watakapolaliza kunywa.”²⁰Hivyo akaharakisha akamwaga maji yaliyokuwa mtungini kwenye chombo cha kunyweshea mifugo, kisha akakimbia tena kisimani kuchota maji, na kuwanywesha ngamia wake wote.

²¹Yule mtu akamtazama msichana akiwa kimya kuona kama Yahwe amefanikisha njia yake au la.²²Ngamia walipomaliza kunywa maji, yule mtu akaleta pete ya pua ya dhahabu yenyenye uzito wa nusu shekeli, na bangili mbili za dhahabu kwa ajili ya mikono yake zenye uzito wa shekeli kumi,²³akamuuliza, “Wewe ni binti wa nani? Niambie tafadhali, Je kuna nafasi nyumbani mwa baba yako kwa ajili yetu kupumzika usiku?”²⁴Akamwambia, “Mimi ni binti wa Bethueli mwana wa Milka, ambaye alimzaa kwa Nahori.”²⁵Akasema pia, “Tunayo malisho tele na chakula, na iko nafasi kwa ajili yako kulala usiku.”²⁶Kisha yule mtu akainama chini na kumwabudu Yahwe.

²⁷Akasema, “Abarikiwe Yahwe, Mungu wa bwana wangu Abraham, ambaye hakuacha agano lake la uaminifu na kweli yake mbele ya bwana wangu. Kwa vile Yahwe ameniongoza moja kwa moja kwenye nyumba ya ndugu zake bwana wangu.”²⁸Kisha yule msichana akakimbia na kwenda kuwaeleza watu wa nyumba ya mama yake juu ya mambo yote haya.²⁹Na sasa Rebeka alikuwa na kaka yake, jina lake aliiwa Labani. Labani akakimbia kwa yule mtu aliye kuwa nje barabarani karibu na kisima.³⁰Akisha kuona hereni ya puanii pamoja na zile bangili kwenye mikono ya dada yake, na kusikia maneno ya Rebeka dada yake, “Hivi ndivyo yule mtu alivyo niambia,” alikwenda kwa yule mtu, na, tazama, alikuwa amesimama karibu na ngamia pale kisimani.³¹Labani akasema, “Njoo, wewe uliye barikiwa na Yahwe. Kwa nini umesimama nje? Nimekwisha andaa nyumba, pamoja na mahali kwa ajili ya ngamia.”³²Kwa hiyo yule mtu akaingia ndani ya nyumba na akashusha mizigo kutoka kwa wale ngamia. Ngamia wakapatiwa malisho na chakula, na maji yakatolewa kuosha miguu yake pamoja na miguu ya wale watu aliokuwa pamoja nao.³³Wakaandaa chakula mbele yake ale, lakini akasema, “Sitakula mpaka niseme kile ninacho paswa kusema.” Kwa hiyo Labani akamwambia, “Sema.”³⁴Akasema, “Mimi ni mtumwa wa Abraham.

³⁵Yahwe amembariki sana bwana wangu na amekuwa mtu mkuu. Amempatia mifugo na makundi ya wanyama, fedha, dhahabu, watumwa wa kiume na watumwa wa kike, pamoja na ngamia na punda.³⁶Sara, mke wa bwana wangu, alimzalia mwana bwana wangu alipokuwa mzee, na amempatia mwanawewe kila kitu anachomiliki.

³⁷Bwana wangu aliniapisha, akisema, ‘Usije ukampatia mwanangu mke kutoka kwa mabinti wa Wakanaani, ambao kwao nimefanya makazi.³⁸Badala yake, lazima uende kwa familia ya baba yangu, na kwa ndugu zangu, na kupata mke kwa ajili ya mwanangu.’³⁹Nikamwambia bwana wangu, ‘Pengine mwanamke huyo asikubali

kufuatana nami.⁴⁰ Lakini akaniambia, ‘Yahwe, ambaye ninakwenda mbele yake, atatuma malaika wake pamoja nawe na atakufanikisha njia yako, kwamba utapata mke kwa ajili ya mwanangu kutoka miongoni mwa ndugu zangu na kutoka katika ukoo wa baba yangu.⁴¹ Lakini utakuwa huru katika kiapo changu ikiwa utafika kwa ndugu zangu na wasikuruhusu kuja naye. Ndipo utakuwa huru katika kiapo changu.’

⁴²Hivyo nimefika leo kisimani, na nikasema, ‘O Yahwe, Mungu wa bwana wangu Abraham, tafadhali, ikiwa kweli umekusudia kuifanya safari yangu kuwa yenyeye kufanikiwa -⁴³tazama niko hapa nimesimama karibu na kisima cha maji - na iwe kwamba binti ajaye kuchota maji, nitakayemwambia, ‘Tafadhali unipatie maji kidogo kutoka kwenye mtungi wako ninywe,’ mwanamke atakaye niambia,⁴⁴‘Kunywa, na nitakuchotea pia maji kwa ajili ya ngamia wako’ - na awe ndiye ambaye wewe Yahwe, umemchagulia mtoto wa bwana wangu.⁴⁵Ikawa hata kabla sijamaliza kuzungumza moyoni mwangu, tazama, Rebeka akaja na mtungi wake juu ya bega lake akashuka chini kisimani akachota maji. Hivyo nikamwambia, ‘Tafadhali nipatie maji ninywe.’⁴⁶Ndipo kwa haraka alipoushusha mtungi wake begani mwake na akasema, ‘Kunywa, na pia nitawapatia maji ngamia wako.’ Kwa hiyo nikanywa, na akawanywesha ngamia pia.⁴⁷Nikamuuliza na kusema, ‘Wewe ni binti wa nani?’ Akasema, ‘Binti wa Bethueli, Mwana wa Nahori, ambaye Milka alizaa kwake.’ Kisha nikamwekea pete puanı mwake pamoja na bangili mikononi mwake.⁴⁸Kisha nikainama chini nikamwabudu Yahwe, na kumbariki Yahwe, Mungu wa bwana wangu Abraham, ambaye ameniongoza katika njia sahihi kumpata binti wa ndugu za bwana wangu kwa ajili ya mwanawewe.⁴⁹Kwa hiyo, ikiwa mko tayari kumfanyia rehema na kweli, niambieni. Lakini kama sivyo, niambieni, ili kwamba niweze kwenda upande wa kulia, au kushoto.”⁵⁰Ndipo Labani na Bethueli wakajibu na kusema, “Jambo hili limetoka kwa Yahwe; hatuwezi kusema kwako aidha neno baya au zuri.⁵¹Tazama, Rebeka yu mbele yako. Mchukue na uende, ili awe mke wa mtoto wa bwana wako, kama Yahwe alivyosema.”

⁵²Mtumwa wa Abraham aliposikia maneno yao, akainama mwenyewe chini ardhini kwa Yahwe.⁵³Mtumwa akaleta vipande vya fedha na vipande vya dhahabu, na nguo, akampatia Rebeka. Akampatia pia kaka yake na mama yake zawadi zenye thamani.⁵⁴Kisha yeye na watu aliokuwa nao wakala na kunywa. Wakakaa pale mpaka usiku, na walipoamka asubuhi, akasema, “Niruhusuni niende kwa bwana wangu.”⁵⁵Kaka yake na mama yake wakasema, “Mwache binti abaki nasi kwa siku chache zingine, angalau siku kumi, baada ya hapo anawenza kwenda.”⁵⁶Lakini akawambia, “Msinizuie, kwa kuwa Yahwe amefanikisha njia yangu. Niruhusuni niende kwa bwana wangu.”⁵⁷Wakasema, “Tutamwita binti na kumuuliza.”⁵⁸Kwa hiyo wakamwita Rebeka na kumuuliza, “Je utakwenda na mtu huyu?” Akajibu, “Nitakwenda.”⁵⁹Kwa hiyo wakampeleka dada yao Rebeka, pamoja na watumishi wake wa kike, kwenda njiani pamoja na mtumishi wa Abraham na watu wake.⁶⁰Wakambarikia Rebeka, na wakamwambia, “Ndugu yetu, na uwe mama wa maelfu na wa makumi elfu, uzao wako upate kumiliki lango la wale wanao wachukia.”⁶¹Kisha Rebeka akasimama, yeye na watumishi wake kwa hesabu ya ngamia, na wakamfuata yule mtu. Hivyo watumishi wakamchukua Rebeka, na wakaenda zao.

⁶²Nyakati hizo Isaka alikuwa anakaa katika Negebu, na alikuwa tu amerejea kutoka Beerlahairoi.⁶³Isaka akaenda kutafakari shambani jioni. Alipotazama akaona, na tazama, kulikuwa na ngamia wakija!⁶⁴Rebeka akatazama na alipomwona Isaka, akaruka kutoka kwenye ngamia.⁶⁵Akamwambia mtumwa, “Mtu huyo ni nani anaye tembea shambani akija kutupokea?” Mtumwa akasema, “Ni bwana wangu.” Hivyo Rebeka akachukua shela yake akajifunika.⁶⁶Mtumwa akamwambia Isaka mambo yote ambayo amefanya.⁶⁷Kisha Isaka akamleta katika hema ya Sara mama yake na akamchukua Rebeka, na akawa mke wake, na akampenda. Kwa hiyo Isaka akafarrijika baada ya kifo cha mama yake.

25¹Abraham akaoa mke mwinge; jina lake aliitwa Katura.²Akamzalia Zimrani, Jokshani, Medani, Midiani, Ishbaki, na Shua.³Jokshani akamzaa Sheba na Dedani. Wana wa Dedani walikuwa ni Waashuru, Waletushi, na Waleumi.⁴Wana wa Midiani walikuwa ni Efa, Eferi, Hanoki, Abida, na Eldaa. Hawa wote walikuwa ni wana wa Katura.

⁵Abraham akampatia Isaka vitu vyote alivyokuwa navyo.⁶Ingawaje, wakati alipokua angali akiishi, aliwapatia zawadi wana wa masuria wake na kuwapeleka katika nchi ya mashariki, mbali na Isaka, mwanawawe.⁷Hizi ndizo ziliikuwa siku za miaka ya uhai wake Abraham alizoishi, miaka 175.⁸Abraham akapumua pumzi ya mwisho na akafa katika uzee mwema, mzee aliye shiba siku, na akakusanywa kwa watu wake.⁹Isaka na Ishmaili, wanae wakamzika katika pango la Makipela, katika shamba la Efron mwana wa Soari Mhiti, pango lililokuwa karibu na Mamre.¹⁰Shamba hili Abraham alilinunua kwa watoto wa Hethi. Abraham akazikwa pale pamoja na Sara mkewe.¹¹Baada ya kifo cha Abraham, Mungu akambariki Isaka mwanawawe, na Isaka akaishi karibu na Beerlahairoi.

¹²Na sasa hawa ndio walikuwa wana wa Ishmaeli, mwana wa Abraham, ambaye Hajiri Mmisri mtumishi wake Sara, alizaa kwa Abraham.¹³Haya ndiyo yalikuwa majina ya wana wa Ishmaeli, kuanzia mzaliwa wa kwanza: Nebayothi - mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli, Kedari, Abdeeli, Mibsamu,¹⁴Mishma, Duma, Masa,¹⁵Hadadi, Tema, Yeturi, Nafishi, na Kedema.¹⁶Hawa ndio walikuwa wana wa Ishmaeli, na haya ndiyo majina yao, kwa vijiji vyao, na katika vituo vyao; Maseyidi kumi na wawili kufuatana na kabila zao.¹⁷Hii ndiyo ilikuwa miaka ya Ishmaeli, miaka 137: akapumua pumzi yake ya mwisho na akafa, na akakusanywa pamoja na watu wake.¹⁸Walioshi toka Havila mpaka Shuri, ambayo iko karibu na Misri, kuelekea Ashuru. Waliishi kwa uadui kati yao.

¹⁹Na hivi ndivyo vizazi vya Isaka, mwana wa Abraham: Abraham alimzaa Isaka.²⁰Isaka alikuwa na umri wa miaka arobaini alipomuo Rebeka, binti wa Bethueli Mshami wa Padani Aramu, ndugu wa Labani Mshami.²¹Isaka akamwomba Yahwe kwa ajili ya mke wake kwa sababu alikuwa tasa, na Yahwe akajibu maombi yake, Rebeka mkewe akabeba mimba.²²Watoto hawa walipokuwa tumboni mwake wakasumbuka, naye akasema, “Kwa nini jambo hili linatokea kwangu mimi?” Akaenda kumuuliza Yahwe kuhusu jambo hili.²³Yahwe akamwambia, “Mataifa mawili yako katika tumbo lako, na mataifa haya mawili yatatengana ndani yako. Taifa moja litakuwa lenye nguvu kuliko lingine, na yule mkubwa atamtumikia mdogo.”

²⁴Ulipo wadia wakati wa kujifungua, tazama, kulikuwa na mapacha ndani ya tumbo lake.²⁵Wa kwanza akatoka akiwa mwekundu mwili wote kama vazi la nywele. Wakamwita jina lake Esau.²⁶Baada ya hapo ndugu yake akatoka. Mkono wake ukiwa umeshika kisigino cha Esau. Akaitwa jina lake Yakobo. Isaka alikuwa na umri wa miaka sitini wakati mke wake alipo wazaa hawa watoto.

²⁷Vijana hawa wakakua, Esau akawa mwindaji hodari, mtu wa nyikani; lakini Yakobo alikuwa mtu mkimya, aliye tumia muda wake akiwa katika mahema.²⁸Kisha Isaka akampenda Esau kwa sababu alikula wanyama ambao alikuwa anawinda, lakini Rebeka akampenda Yakobo.

²⁹Yakobo akapika mchuzi. Esau akaja kutoka nyikani, akiwa dhaifu kutokana na njaa.³⁰Esau akamwambia Yakobo, “Nilishe mchuzi mwekundu. Tafadhali, nimechoka!” Na hii ndiyo sababu jina lake aliitwa Edomu.³¹Yakobo akasema, “Kwanza uniu zie haki yako ya mzaliwa wa kwanza.”³²Esau akasema, “Tazama, nakaribia kufa. Ni nini kwangu haki ya mzaliwa wa kwanza?”³³Yakobo akasema, “Kwanza uape kwangu mimi.” Kwa hiyo Esau akaapa kiapo na kwa njia hii akawa ameuza haki yake ya mzaliwa wa kwanza kwa Yakobo.³⁴Yakobo akampatia Esau mkate pamoja na mchuzi wa dengu. Akala na kunywa, kisha akainuka na akaenda zake. Kwa njia hii Esau akawa ameidharau haki yake ya mzaliwa wa kwanza.

26 ¹Basi njaa ikatokea katika nchi, mbali na njaa ya kwanza iliyotokea siku za Ibrahimu. Isaka akaenda kwa Abimeleki, mfalme wa Wafilisiti huko Gerari.²Basi Yahwe akamtokea na kumwambia, “Usishuke kwenda Misri; kaa katika nchi niliyokuambia.³Kaa katika nchi hii hii niliyokuambia, nami nitakuwa pamoja nawe na kukubariki; kwani kwako wewe na uzao wako, nitawapa nchi hii yote, nami nitatimiza kiapo nilichomwapia Ibrahimu baba yako.⁴Nitauzidisha uzao wako kama nyota za mbinguni, nami nitawapa uzao wako nchi hizi zote. Kupitia uzao wako mataifa yote ya dunia yatabarikiwa.⁵Nitalifanya hili kwa sababu Ibrahimu aliiitii sauti yangu na kutunza maelekezo yangu, amri zangu na sheria zangu.”

⁶Hivyo Isaka akakaa Gerari.

⁷Watu wa eneo hilo walipomwuliza juu ya mke wake, alisema, “Yeye ni dada yangu.” Aliogopa kusema, “Yeye ni mke wangu,” kwa kuwa alidhani, “Watu wa nchi hii watanua ili wamchukue Rebeka, kwa kuwa ni mzuri wa uso.”⁸Baada ya Isaka kuwa amekaa pale kwa muda mrefu, ikatukia kwamba Abimeleki mfalme wa Wafilisiti alichungulia katika dirisha. Tazama, akamwona Isaka akimpapasa Rebeka, mke wake.⁹Abimeleki akamwita Isaka kwake na kusema, “Tazama, kwa hakika yeye ni mke wako. Kwa nini ulisema, ‘Yeye ni dada yangu?’” Isaka akamwambia, “Kwa sababu nilidhani mtu mmoja aweza kuniua ili amchukue.”¹⁰Abimeleki akamwambia, “Ni jambo gani hili ulilotufanyia? Mmojawapo wa watu angeweza bila shaka kulala na mke wako, nawe ungeweza kuleta hatia juu yetu.”¹¹Hivyo Abimeleki akawaonya watu wote na kusema, “Mtu ye yeyote atakayemgusa mtu huyu au mke wake atauwawa.”

¹²Isaka akapanda mazao katika nchi hiyo na kuvuna mwaka huo vipimo mia, kwa kuwa Yahwe alimbariki.¹³Mtu huyo akawa tajiri, naye akaongezeka zaidi hata akawa mkuu sana.¹⁴Alikuwa na kondoo na ngombe na familia kubwa. Wafilisiti wakamwonea vivu.¹⁵Basi visima vyote watumishi wa baba yake walikuwa wamevichimba katika siku za Ibrahimu baba yake, Wafilisiti wakavikatalia kwa kuvijaza kifusi.¹⁶Abimeleki akamwambia Isaka, “Ondoka kati yetu, kwa kuwa wewe una nguvu kuliko sisi.”¹⁷Hivyo Isaka akaondoka pale na kukaa katika bonde la Gerari, na kuishi pale.¹⁸Kwa mara nyingine tena Isaka akachimba visima vya maji, vilivyokuwa vimechimbwa siku za Ibrahimu baba yake. Wafilisiti walikuwa wamevizua baada ya kufa kwake Ibrahimu. Isaka akaviita visima kwa majina aliyokuwa ameviita baba yake.¹⁹Watumishi wa Isaka walipochimba katika bonde, wakaona kisima cha maji yaliyokuwa yakibubujika.²⁰Wachungaji wa Gerari wakagombana na wachungaji wa Isaka, na kusema, “Haya ni maji yetu.” Hivyo Isaka akakiita kisima hicho Eseki, kwa sababu waligombana naye.

²¹Wakachimba kisima kingine, wakakigombania hicho nacho, hivyo akakiita Sitna.²²Akatoka hapo na akachimba kisima kingine, lakini hicho hawakukigombania. Hivyo akakiita Rehobothi, na akasema, “Sasa Yahwe ametufanyia nafasi, na tutafanikiwa katika nchi.”

²³Kisha Isaka akaenda Beersheba.²⁴Yahwe akamtokea usiku huo huo na akasema, “Mimi ni Mungu wa Ibrahimu baba yako. Usiogope, kwa maana mimi nipo pamoja nawe na nitakubariki na kuzidisha vizazi vyako, kwa ajili ya mtumishi wangu Ibrahimu.”²⁵Isaka akajenga madhabahu pale na akaliita jina la Yahwe. Akapiga hema yake pale, na watumishi wake wakachimba kisima.

²⁶Kisha Abimeleki akamwendea kutoka Gerari, pamoja na Ahuzathi, rafiki yake, na Fikoli, jemedari wa jeshi.

²⁷Isaka akawambia, “Kwa nini mmekuja kwangu, kwani mlinichukia na kunifukuza kwenu.”²⁸Nao wakasema, “Tumeona yakini kwamba Yahwe amekuwa nawe. Hivyo tukaamua kwamba kuwe na kiapo kati yetu, ndiyo, katyetu nawe. Hivyo na tufanye agano nawe,²⁹kwamba hautatudhuru, kama ambavyo sisi hatukukudhuru, na kama sisi tulivyokutendea vema wewe na tumekuacha uondoke kwa amani. Kwa kweli, Yahwe amekubariki.”³⁰Hivyo Isaka akawaandalia sherehe, na wakala na kunywa.³¹Wakaamka mapema asubuhi na wakaapiana kiapo. Kisha Isaka akawaruhusu kuondoka, nao wakamwacha katika amani.

³²Siku hiyohiyo watumishi wake wakaja na kumwambia juu ya kisima walichokuwa wamekichimba. Wakasema, “Tumeona maji.”³³Akakiita kile kisima Shiba, hivyo jina la mji ule ni Beersheba hata leo.

³⁴Esau alipokuwa na umri wa miaka arobaini, akajitwalia mke, Yudithi binti Beeri Mhiti, na Basemathi binti Eloni Mhiti.³⁵Wakamhuzunisha Isaka na Rebeka.

27¹Isaka alipozeeka na macho yake kuwa mazito kiasi cha kutokuona, alimwita Esau, mwanawe mkubwa, na akamwambia, "Mwanangu." Yeye akasema, "Mimi hapa."²Akamwambia, "Tazama, mimi nimezeeka. Sijui siku ya kufa kwangu."³Kwa hiyo chakula silaha zako, podo lako na upinde wako, na uende uwandani ukaniwindie mnyama.⁴Uniandalie chakula kitamu, aina ile niipendayo, uniletee ili nikile na kukubariki kabla sijafa."⁵Basi Rebeka akasikia Isaka alipoongea na Esau mwanawe. Esau akaenda uwandani kuwinda mawindo na kuja nayo.⁶Rebeka akaongea na Yakobo mwanawe na kumwambia, "Tazama, nimemsikia baba yako akiongea na Esau ndugu yako. Akasema,⁷Niletee mnyama na unitengenezee chakula kitamu, ili nikile na kukubariki mbele za Yahwe kabla ya kufa kwangu."⁸Kwa hiyo sasa, mwanangu, usikilize sauti yangu kama ninavyokuagiza.⁹Nenda kundini, na uniletee wanambuzi wawili; nami nitaandaa chakula kitamu kutokana nao kwa ajili ya baba yako, kwa namna aipendayo.¹⁰Utakipeleka kwa baba yako, ili kwamba akile, na kukubariki kabla hajafa."

¹¹Yakobo akamwambia Rebeka mama yake, "Tazama, ndugu yangu Esau ni mtu mwenye manyoya, na mimi ni mtu laini.¹²Pengine baba yangu atanigusa, nami nitaonekana kama mdanganyifu kwake. Nami nitajiletea laana badala ya baraka."¹³Mama yake akamwambia, "Mwanangu, acha laana yoyote iwe juu yangu. Wewe sikiliza sauti yangu, nenda, uniletee."¹⁴Hivyo Yakobo alikwenda na kuchukua wanambuzi na kuwaleta kwa mama yake, na mama yake akaandaa chakula kitamu, kama alichokipenda baba yake.¹⁵Rebeka akachukua nguo nzuri za Esau, mwanawe mkubwa, alizokuwa nazo nyumbani mwake, na akamvika Yakobo, mwanawe mdogo.¹⁶Akamvalisha ngozi ya mwanambuzi katika mikono yake na katika sehemu laini za shingo yake.¹⁷Akaweka katika mikono ya Yakobo kile chakula kitamu na mkate aliokuwa ameuandaa.

¹⁸Yakobo akaenda kwa baba yake na kumwambia, "Babangu." Yeye akasema, "Mimi hapa; U nani wewe, mwanangu?"¹⁹Yakobo akamwambia baba yake, "Mimi ni Esau mzaliwa wako wa kwanza; nimefanya kama ulivyoniagiza. Basi kaa na ule sehemu ya mawindo yangu, ili unibariki."²⁰Isaka akamwambia mwanawe, "Imekuwave umepata kwa haraka hivyo, mwanangu?" Akasema, "Ni kwa sababu Yahwe Mungu wako ameniletea."²¹Isaka akamwambia Yakobo, "Njoo karibu nami, ili nikuguse, mwanangu, ili njue kama kweli wewe ni mwanangu Esau au hapana."²²Yakobo akamkaribia Isaka baba yake; na Isaka akamgusa na kusema, "Sauti ni sauti ya Yakobo, lakini mikono ni mikono ya Esau."²³Isaka hakumtambua, kwa sababu mikono yake ilikuwa na manyoya, kama mikono ya Esau ndugu yake, hivyo Isaka akambariki.²⁴Akasema, "Wewe kweli ni mwanangu Esau?" Naye akasema, "Ni mimi."²⁵Isaka akasema, "Kilete chakula kwangu, na nile mawindo yako, ili nikubariki." Yakobo akakileta chakula kwake. Isaka akala, na Yakobo akamletea mvinyo, akanywa.²⁶Kisha Isaka baba yake akamwambia, "Sogea karibu nami na unibusu, mwanangu."²⁷Yakobo akasogea na kumbusu, naye akanusa harufu ya nguo zake na kumbariki. Akasema, "Tazama, harufu ya mwanangu ni kama harufu ya shamba alilolibariki Yahwe.²⁸Mungu akupe sehemu ya umande wa mbinguni, sehemu ya unono wa nchi, na wingi wa nafaka na mvinyo mpya.²⁹Watu na wakutumikie na mataifa yainame chini yako. Uwe bwana juu ya ndugu zako, na wana wa mama yako wainame chini yako. Kila anayekulaani na alaaniwe; na kila anayekubariki abarikiwe."

³⁰Mara Isaka alipomaliza kumbariki Yakobo, na Yakobo ndo ametoka mbele ya Isaka baba yake, Esau ndugu yake akaja kutoka kuwinda.³¹Yeye pia akaandaa chakula kitamu na kukileta kwa baba yake. Akamwambia baba yake, "Baba, inuka na ule baadhi ya mawindo ya mwanaao, ili uweze kunibariki."³²Isaka baba yake akamwambia, "U nani wewe? Akasema, "Mimi ni mwanaao, Esau, mzaliwa wako wa kwanza."³³Isaka akatetemeka sana na kusema, "Alikuwa nani aliywinda mawindo na kunileeta? Nilikula chote kabla haujaja, nami nimembariki. Atabarikiwa, kwa kweli."³⁴Esau aliposikia maneno ya baba yake, akalia kwa kilio kikubwa na cha uchungu sana, na akamwambia baba yake, "Unibariki nami, mimi pia, babangu."³⁵Isaka akasema, "Ndugu yako alikuja hapa kwa hila na amechukua baraka yako."³⁶Esau akasema, "Je hakuitwa Yakobo kwa haki? Kwa maana amenidanganya mara mbili hizi. Alichukua haki ya uzaliwa wangu wa kwanza, na tazama, sasa amechukua baraka yangu." Na akasema, "Je haukuniachia baraka?"³⁷Isaka akajibu na kumwambia Esau, "Tazama, nimemfanya kuwa bwana wako, na nimempa ndugu zake kuwa watumishi wake. Na nimempa nafaka na divai. Je nikufanyie nini mwanangu?"³⁸Esau akamwambia babaye, "Je hauna hata baraka moja kwa ajili yangu, babangu? Nibariki nami, hata mimi pia, babangu." Esau akalia kwa sauti.³⁹Isaka baba yake akajibu na kumwambia, "Tazama, mahali unapoishi patakuwa mbali na utajiri wa nchi, mbali na umande juu angani."⁴⁰Kwa upanga wako utaishi, nawe utamtumikia ndugu yako. Lakini utakapoasi, utaiondoa nira yake shingoni mwako."

⁴¹Esau akamchukia Yakobo kwa sababu ya baraka ambayo baba yake alimpa. Esau akajisemea moyoni, "Siku za maombolezo kwa ajili ya baba yangu zinakaribia; baada ya hapo nitamwua Yakobo ndugu yangu."⁴²Rebeka akaambiwa maneno ya Esau mwanawe mkubwa. Hivyo akatumua na kumwita Yakobo mwanawe mdogo na

kumwambia, “Tazama, Esau ndugu yako anajifariji juu yako kwa kupanga kukuuwa.⁴³ Kwa hiyo sasa, mwanangu, unisikie na kukimbilia kwa Labani, ndugu yangu, huko Harani.⁴⁴ Ukae naye kitambo, mpaka hasira ya ndugu yako itakapopungua,⁴⁵ hata hasira ya ndugu yako itakapokuondokea, na kusahau ulivyomtenda. Kisha nitatuma na kukurudisha kutoka pale. Kwa nini niwapoteze ninyi nyote katika siku moja?”

⁴⁶ Rebeka akamwambia Isaka, “Nimechoka na maisha kwa sababu ya hawa binti za Hethi. Ikiwa Yakobo atachukua mmojawapo wa binti wa Hethi kuwa mkewe, kama wanawake hawa, baadhi ya binti za nchi, maisha yatakuwa na maana gani kwangu?”

28 ¹Isaka akamwita Yakobo, akambariki, na kumwagiza, “Usichukue mwanamke katika wanawake wa Kikanaani.²Inuka, nenda Padani Aramu, katika nyumba ya Bethueli baba wa mama yako, na uchukue mwanamke pale, mmojawapo wa binti za Labani, kaka wa mama yako.³Mungu Mwenyezi na akubariki, akupe uzao na akuzidishe, hata uwe wingi wa watu.⁴Naakupe baraka ya Ibrahimu, wewe, na uzao wako baada yako, kwamba uweze kumilki nchi ambapo umekuwa ukiishi, ambayo Mungu alimpa Ibrahimu.”⁵Hivyo Isaka akamwondoa Yakobo. Yakobo akaenda Padani Aramu, kwa Labani mwana wa Bethueli Mwaramu, kaka wa Rebeka, mama yao Yakobo na Esau.

⁶Basi Esau aliona kwamba Isaka amembariki Yakobo na kumpeleka Padani Aramu, kuchukua mke kutoka pale. Lakini pia akaona kwamba Isaka alikuwa amembariki na kumwagiza, akisema, “Usichukue mke katika wanawake wa Kanaani.”⁷Esau pia akaona kwamba Yakobo alikuwa amemtii baba yake na mama yake, na alikuwa amekwenda Padan- Aramu.⁸Esau akaona kwamba wanawake wa Kanaani hawakumpendeza Isaka baba yake.⁹Hivyo akaenda kwa Ishmaeli, na kuchukua, mbali na wake aliokuwa nao, Mahalathi binti Ishmaeli, mwana wa Ibrahimu, dada wa Nebayothi, kuwa mke wake.

¹⁰Yakobo akatoka Beersheba na akaelekea Harani.¹¹Akaja mahali fulani na akakaa pale usiku kucha, kwa kuwa juu lilikuwa limekuchwa. Akachukua mojawapo ya mawe katika eneo hilo, akaliweka chini ya kichwa chake, na akalala usingizi katika eneo hilo.¹²Akaota na kuona ngazi imewekwa juu ya nchi. Ncha yake ilifika hata mbinguni na malaika wa Mungu walikuwa wakishuka na kupanda juu yake.¹³Tazama, Yahwe amesimama juu yake na kusema, “Mimi ni Yahwe, Mungu wa Ibrahimu baba yako, na Mungu wa Isaka. Nchi uliyolala juu yake, nitakupa wewe na uzao wako.¹⁴Uzao wako utakuwa kama mavumbi ya ardhi, na utaenea mbali kuelekeea magharibi, mashariki, kaskazini, na kusini. Kupitia kwako na kupitia uzao wako familia zote za dunia zitabarikiwa.¹⁵Tazama, mimi nipo nawe, na nitakulinda kila uendako, Nitakurudisha katika nchi hii tena; kwani sitakuacha. Nitafanya kila nililokuahidi.”

¹⁶Yakobo akaamka katika usingizi, na akasema, “Hakika Yahwe yupo mahali hapa, sikujuu hili.”¹⁷Akaogopa na kusema, “Eneo hili linatisha kama nini! Hili sio kingine zaidi ya nyumba ya Mungu. Hili ni lango la mbinguni.”¹⁸Yakobo akaamka mapema asubuhi na akachukua jiwe alilokuwa ameliweka chini ya kichwa chake. Akaliweka kama nguzo na kumimina mafuta juu yake.¹⁹Akapaita pale Betheli, lakini jina la kawaida la mji lilikuwa Luzu.

²⁰Yakobo akatoa nadhiri, kusema, “Ikiwa Mungu atakuwa nami na atanilinda katika njia nипитайо, na atanipa mkate wa kula, na mavazi ya kuvala,²¹hata nikarudi salama katika nyumba ya baba yangu, ndipo Yahwe atakapokuwa Mungu wangu.²²Kisha jiwe hili nililoliweka kama nguzo litakuwa jiwe takatifu. Kutoka katika kila utakachonipa, kwa hakika nitakupa tena sehemu ya kumi.”

²⁹ ¹Kisha Yakobo akaendelea na safari yake na akafika katika nchi ya watu wa mashariki.²Hata alipotazama, akaona kisima kondeni, na, tazama, makundi matatu ya kondoo yalikuwa yamelala kando yake. Kwani kutoka katika hicho wangeyanywesha makundi, na jiwe juu ya mdomo wa kisima lilikuwa kubwa.³Wakati makundi yote yangekusanyika pale, wachungaji wangevingirisha jiwe kutoka katika mdomo wa kisima na kuwanywesha kondoo, na kisha kurudisha jiwe juu ya mdomo wa kisima, mahali pake.

⁴Yakobo akawambia, “Ndugu zangu, ninyi mnatokea wapi?” Nao wakasema, “Tunatoka Harani.”⁵Akawaambia, “Mnamfahamu Labani mwana wa Nahori?” Wakasema, “Tunamfahamu.”⁶Akawaambia, “Je hajambo?” Wakasema, “Hajambo, na, tazama pale, Raheli binti yake anakuja na kondoo.”⁷Yakobo akasema, “Tazama, ni mchana. Siyo wakati wa kukusanya kondoo pamoja. Mnapaswa kuwanywesha kondoo na kisha mkaenda na kuwaacha wachunge.”⁸Wakamwambia, “Hatuwezi kuwanywesha mpaka makundi yote yakusanyike pamoja. Ndipo wanaume watakapovingirisha jiwe kutoka mlangoni mwa kisima, na ndipo tutakapowanywesha kondoo.”

⁹Wakati bado Yakobo anaongea nao, Raheli akaja pamoja na kondoo wa babaye, kwani alikuwa akiwachunga.

¹⁰Yakobo alipomwona Raheli, binti wa Labani, kaka wa mamaye, na kondoo wa Labani, kaka wa mama yake, Yakobo akaja juu, akalivingirisha jiwe kutoka mlangoni mwa kisima, na akawanywesha kondoo wa Labani, kaka wa mama yake.¹¹Yakobo akambusu Raheli na akalia kwa sauti.¹²Yakobo akamwambia Raheli kwamba alikuwa ni ndugu wa baba yake, na kwamba alikuwa mwana wa Rebeka. Kisha ye ye akakimbia kumwambia baba yake.

¹³Labani aliposikia habari kuhusu Yakobo mwana wa dada yake, akaenda kukutana naye, akamkumbatia, akambusu, na kumleta nyumbani kwake. Yakobo akamwambia Labani mambo haya yote.¹⁴Labani akamwambia, “Kwa hakika wewe ni mfupa wangu na nyama yangu.” Kisha Yakobo akakaa naye kama mwezi mmoja.¹⁵Kisha Labani akamwambia Yakobo, “Je unitumikie bure kwa kuwa wewe ni ndugu yangu? Niambie, ujira wako utakuwaje?¹⁶Basi Labani alikuwa na binti wawili. Jina la mkubwa lilikuwa ni Lea, na jina la mdogo lilikuwa Raheli.¹⁷Macho ya Lea yalikuwa dhaifu, lakini Raheli alikuwa mzuri wa umbo na mwonekano.¹⁸Yakobo alimpenda Raheli, hivyo akasema, “Nitakutumikia miaka saba kwa ajili ya Raheli, binti yako mdogo.”¹⁹Labani akasema, “Itakuwa vema kukupa wewe, kuliko kumpa mtu mwingine. Kaa nami.”²⁰Hivyo Yakobo akamtumikia kwa miaka saba kwa ajili ya Raheli; nayo ilionekana kwake kama siku chache tu, kwa ajili ya upendo aliokua nao kwake.

²¹Kisha Yakobo akamwambia Labani, “Nipe mke wangu, kwani siku zangu zimetimia - ili kwamba nimwoe!

²²Hivyo Labani akawaalika watu wa mahali hapo na kuandaa sherehe.²³Wakati wa jioni, Labani akamchukua Lea binti yake mkubwa na kumleta kwa Yakobo, aliyelala naye.²⁴Labani akampa mtumishi wake wakike Zilpa kuwa mjakazi wa Lea.

²⁵Ilipofika asubuhi, tazama, kumbe ni Lea! Yakobo akamwambia Labani, “Ni nini hiki ulichonifanya? Je sikukutumikia kwa ajili ya Raheli? Kwa nini basi umenihadaa?”²⁶Labani akamwambia, “Siyo utamaduni wetu kumtoa binti mdogo kabla ya mzaliwa wa kwanza.”²⁷Timiza juma la bibi arusi, na tutakupa yule mwingine pia kwa mbadala wa kunitumikia miaka mingine saba.”

²⁸Yakobo akafanya hivyo, na akatimiza juma la Lea. Kisha Labani akampa Raheli binti yake kuwa mke wake.

²⁹Lakini pia Labani akampa Raheli binti yake Bilha, kuwa mjakazi wake.³⁰Hivyo Yakobo akalala na Raheli, pia, lakini akampenda Raheli zaidi ya Lea. Hivyo Yakobo akamtumikia Labani kwa miaka saba mingine.

³¹Yahwe akaona kwamba Lea hakupendwa, hivyo akalifungua tumbo lake, lakini Raheli hakuwa na mtoto.³²Lea akashika mimba na kuzaa mwana, naye akamwita Rubeni. Kwani alisema, “Kwa sababu Yahwe ameliangalia teso langu; bila shaka mme wangu sasa atanipenda.”³³Kisha akashika mimba tena na kuzaa mwana. Akasema, “Kwa sababu Yahwe amesikia kwamba sipendwi, kwa hiyo amenipa mwana mwingine,” na akamwita Simoni.³⁴Kisha akashika mimba tena na kuzaa mwana. Akasema, “Wakati huu mme wangu ataungana nami, kwa kuwa nimemzalia wana watatu.” Kwa hiyo akaitwa Lawi.³⁵Akashika mimba tena na kuzaa mwana. Akasema, “Wakati huu nitamsifu Yahwe.” Kwa hiyo akamwita jina lake Yuda; kisha akaacha kuzaa watoto.

30 ¹Raheli alipoona kwamba hamzalii Yakobo watoto, Raheli akamwonea wivu dada yake. Akamwambia Yakobo, "Nipe watoto, sivyo nitakufa."²Hasira ya Yakobo ikawaka juu ya Raheli. Akasema, "Mimi ni badala ya Mungu, aliyekuzuilia usipate watoto?"³Akasema, "Tazama, kuna mjakazi wangu Bilha. Lala naye, hivyo aweze kuzaa watoto magotini pangu, nami nitapata watoto kwake."⁴Hivyo akampa Bilha mjakazi kama mke wake, na Yakobo akalala naye.⁵Bilha akashika mimba na kumzalia Yakobo mwana.⁶Kisha Raheli akasema, "Mungu ameamua kwa faida yangu. Ameyasikiliza maombi yangu na kunipa mwana." Kwa sababu hiyo akamwita jina lake Dani⁷Bilha, mjakazi wa Raheli, akashika mimba tena na kumzalia Yakobo mwana wa pili.⁸Raheli akasema, "Kwa mashindano yenye nguvu nimeshindana na dada yangu na kushinda." Akamwita jina lake Naftali.

⁹Lea alipoona kwamba ameacha kuzaa, akamchukua Zilpa, mjakazi wake, na kumpa Yakobo kama mke wake.

¹⁰Zilpa, mjakazi wa Lea, akamzalia Yakobo mwana.¹¹Lea akasema, "Hii ni bahati njema!" Hivyo akamwita jina lake Gadi.¹²Kisha Zilpa, mjakazi wa Lea, akamzalia Yakobo mwana wa pili.¹³Lea akasema, "Nina furaha! Kwa maana mabinti wataniita furaha." Hivyo akamwita jina lake Asheri.

¹⁴Siku za mavuno ya ngano Rubeni akaenda shambani na kuona tunguja. Akazileta kwa mama yake. Kisha Raheli akamwambia Lea, "Nipe baadhi ya tunguja za mwanaao."¹⁵Lea akamwambia, "Je ni jambo dogo kwako, kumchukua mme wangu? Je na sasa unataka kuchukua tunguja za mwanangu pia?" Raheli akasema, "Kisha atalala nawe leo usiku, kwa kubadilishana na tunguja za mwanaao."

¹⁶Jioni Yakobo akaja kutoka uwandani. Lea akaenda kumlaki na kusema, "Leo usiku utalala nami, kwani nimekuajiri kwa tunguja za mwanangu." Hivyo Yakobo akalala na Lea usiku huo.¹⁷Mungu akamsikia Lea, na akashika mimba na kumzalia Yakobo mwana wa tano.¹⁸Lea akasema, "Mungu amenipa ujira wangu, kwa sababu nilimpa mme wangu mjakazi wangu." Akamwita jina lake Isakari.

¹⁹Lea akashika mimba tena na kuzaa mwana wa sita kwa Yakobo.²⁰Lea akasema, "Mungu amenipa zawadi njema. Sasa mme wangu ataniheshimu, kwa sababu nimenzalia wana sita." Akamwita jina lake Zabuloni.

²¹Baadaye akazaa binti na kumwita jina lake Dina.

²²Mungu akamkumbuka Raheli na kumsikiliza. Akampa kushika mimba.²³Akashika mimba na kuzaa mwana. Akasema, "Mungu ameiondoa aibu yangu."²⁴Akamwita jina lake Yusufu, akisema, Yahwe ameniongeza mwana mwingine."

²⁵Baada ya Raheli kumzaa Yusufu, Yakobo akamwambia Labani, "Niache niende, ili kwamba niende nyumbani kwetu na katika nchi yangu.²⁶Nipe wake zangu na watoto wangu niliokutumikia kwa ajili yao, na uniache niondoke, kwani unafahamu nilivyokutumikia."²⁷Labani akamwambia, "Ikiwa nimepata kibali machoni pako, subiri, kwa sababu nimejifunza kwa kutumia uaguzi kwamba Yahwe amenibariki kwa ajili yako."²⁸Kisha akasema, "Taja ujira wako, nami nitalipa."²⁹Yakobo akamwambia, "Unajua nilivyokutumikia, na jinsi ambavyo mifugo wako wamekuwa nami."³⁰Kwani walikuwa wachache kabla sijaja, na wameongezeka kwa wingi. Popote nilipokutumikia Mungu amekubariki. Je ni lini mimi nitaandaa kwa ajili ya nyumba yangu pia?"³¹Hivyo Labani akasema, "Je nikulipe nini? Yakobo akasema, 'Usinipe chochote. Ikiwa utafanya jambo hili kwa ajili yangu, nitawalisha tena kondoo wako na kuwatuza."³²Niache nipite kati ya kundi lako lote leo, kwa kuondoa kila kondoo mwenye milia na mabaka, na kila kondoo mweusi kati yao, na kati ya wenye mabaka na milia katika mbuzi. Hawa watakuwa ujira wangu.³³Uadilifu wangu utashuhudia kwa ajili yangu hapo baadaye, utakapokuja kuangalia ujira wangu. Kila ambaye hana milia na hana madoa mionganoni mwa mbuzi, na mweusi kati ya kondoo, ikiwa wataonekana kwangu, watahesabiwa kuwa wameibwa."

³⁴Labani akasema, "Nakubali. Na iwe kama yaliyovo maneno yako."³⁵Siku hiyo Labani akaondoaa mabeberu yaliyokuwa na milia na madoa, na majike ya mbuzi yaliyokuwa na milia na madoa, kila aliyekuwa mweupe, na weusi wote katika mbuzi, akawakabidhi katika mikono ya wanawe.³⁶Pia Labani akaweka safari ya siku tatu kati yake na Yakobo. Hivyo Yakobo akabaki kuchunga wale kondoo wa Labani waliosalia.

³⁷Yakobo akachukua matawi mabichi yaliyokatwa ya mipopla, mlozi na mwaramoni mbichi akatoa maganda ili michilizi myeupe ioneckane, na akaifanya sehemu nyeupe ya ndani ya mti iliyokuwa ndani ya fito ioneckane.

³⁸Kisha akaziweka fito alizokuwa amezibambua mbele ya makundi ya kondoo, mbele ya mabirika yakunyweshea walipokuja kunywa maji. Wakashika mimba walipokuja kunywa maji.³⁹Wanyama wakapandana mbele ya fito; nao wakazaa watoto wenye milia, mabaka na wenye madoa.⁴⁰Yakobo akawatenga hawa wanakondoo, lakini

akawafanya waliosalia kuelekea wanyama wenye milia na kondoo weusi wote katika kundi la Labani. Kisha akayatenga makundi yake mwenyewe pekee na hakuwaweka pamoja na wale wa Labani.⁴¹ Pindi kondoo wenye nguvu katika kundi walipopandana, Yakobo alilaza fito katika mabirika ya maji mbele ya macho ya kundi, ili kwamba washike mimba kati ya fito.⁴² Lakini wakati waliodhaifu walipokuja, hakuweka fito mbele yao. Hivyo wanyama dhaifu wakawa wa Labani, na wenye nguvu wakawa wa Yakobo.⁴³ Mtu huyo akastawi sana. Akawa na kundi kubwa la kondoo, wajakazi na wajoli, ngamia na punda.

31 ¹Basi Yakobo akasikia maneno ya wana wa Labani, wakisema, "Yakobo amechukuwa yote yaliyokuwa ya baba yetu, na ni kutoka katika mali ya baba yetu amepata utajiri wake."²Yakobo akaona mwonekano katika uso wa Labani. Akaona kwamba nia yake imebadilika.³Kisha Yahwe akamwambia Yakobo, "Rudi katika nchi ya baba zako na ya ndugu zako, nami nitakuwa nawe."

⁴Yakobo akatuma kuwaita Raheli na Lea uwandani katika kundi lake la kondoo⁵naye akawaambia, "Naona nia ya baba yenu kwangu imebadilika, lakini Mungu wa baba yangu amekuwa nami.⁶Nanyi mnajua kwamba ni kwa nguvu zangu zote nimematumikia baba yenu.⁷Baba yenu amenidanganya na amebadilisha ujira wangu mara kumi, lakini Mungu hakumruhusu kunidhuru.⁸Ikiwa alisema, 'Wanyama wenyewe mabaka watakuwa ujira wako,' ndipo kondoo wote walipozaa watoto wenyewe mabaka. Na aliposema, 'Wenye milia watakuwa ujira wako,' ndipo kundi lote lilipozaa watoto wenyewe milia.⁹Kwa njia hii Mungu amemnyang'anya mifugo baba yenu na kunipa mimi.

¹⁰Wakati fulani wa majira ya kupandana, niliona katika ndoto mabeberu yaliyowapanda kundi. Mabeberu yalikuwa ya milia, mabaka na madoa.¹¹Malaika wa Mungu akanambia katika ndoto, 'Yakobo.' Nikasema, 'Mimi hapa.'¹²Akasema, 'Inua macho yako uone mabeberu wanaolipanda kundi. Wana milia, madoa na mabaka, kwani nimeona kila jambo Labani analokutendea.¹³Mimi ni Mungu wa Betheli, mahali ulipoitia nguzo mafuta, mahali uliponitolea nadhiri. Basi sasa inuka na uondoke katika nchi hii na kurudi katika nchi uliyozaliwa."

¹⁴Raheli na Lea wakajibu na kumwambia, "Je kuna sehemu yoyote au urithi wetu katika nyumba ya baba yetu?

¹⁵Je hatutendei kama wageni? Kwa maana ametuza na kwa ujumla ametapanya pesa zetu.¹⁶Mali zote ambazo sasa Mungu amemnyang'anya baba yetu ni zetu na watoto wetu. Sasa basi, lolote Mungu alilokuambia, fanya."

¹⁷Kisha Yakobo akainuka na kuwapandisha wanawe na wakeze kwenye ngamia.¹⁸Akawaongoza mifugo wake wote mbele yake, pamoja na mali zake zote, wakiwemo wanyama aliowapata huko Padani Aramu. Kisha akaenda kuelekea kwa Isaka baba yake katika nchi ya Kanaani.

¹⁹Labani alipokuwa amekwenda kuwakata manyoya kondoo wake, Raheli akaiba miungu ya nyumba ya baba yake.²⁰Yakobo pia akamranganya Labani Mwarami, kwa kutomtaarifu kwamba anaondoka.²¹Hivyo akaondoka na vyote alivyokuwa navyo na kwa haraka akavuka mto, na akaenda kuelekea nchi ya vilima ya Gileadi.

²²Siku ya tatu Labani akaambiwa kwamba Yakobo amekimbia.²³Hivyo akawachukua ndugu zake pamoja naye na kumfuatia kwa safari ya siku saba. Akampata katika nchi ya vilima ya Gileadi.²⁴Basi Mungu akaja kwa Labani Mwarami katika ndoto usiku na kumwambia, "Ujihadhari kumwambia Yakobo jambo lolote liwe jema au baya."

²⁵Labani akampata Yakobo. Basi Yakobo alikuwa amepiga hema yake katika nchi ya vilima. Labani pia akapiga kambi pamoja na ndugu zake katika nchi ya kilima ya Gileadi.²⁶Labani akamwambia Yakobo, "Umefanya nini, kwamba umewachukua binti zangu kama mateka wa vita?²⁷Kwa nini umekimbia kwa siri na kunihadaa kwa kutokuniambia? Ningekuruhusu uondoke kwa sherehe na kwa nyimbo, kwa matari na vinubi.²⁸Haukuniacha niwabusu wajukuu wangu na binti zangu kwa kuwaaga. Basi umefanya upumbavu.²⁹Iko katika uwezo wangu kukudhuru, lakini Mungu wa baba yako alisema nami usiku wa leo na kuniambia, 'Jihadhari usimwambie Yakobo neno la heri wala shari.'³⁰Na sasa, umeondoka kwa sababu umeitamani sana nyumba ya baba yako. Lakini kwa nini umeiba miungu yangu?"

³¹Yakobo akajibu na kumwambia Labani, "Ni kwa sababu niliogopa na kudhani kuwa ungeninyang'anya binti zako kwa nguvu ndiyo maana nikaondoka kwa siri.³²Yeyote aliyeiiba miungu yako hataendelea kuishi. Mbele ya ndugu zetu, onesha chochote kilichochako nilichonacho na uchukue." Kwa maana Yakobo hakujuwa kwamba Raheli alikuwa ameviiba.

³³Labani akaingia katika hema ya Yakobo, katika hema ya Lea, na katika hema za wale wajakazi wawili, lakini hakuionna. Akatoka katika hema ya Lea na kuingia katika hema ya Raheli.³⁴Basi Raheli alikuwa ameichukua miungu ya nyumbani, na kuiweka katika ngozi ya ngamia, na kukaa juu yake. Labani akatafuta katika hema yote, lakini hakuionna.³⁵Akamwambia baba yake, "Usikasirike, bwana wangu, kwamba siwezi kusimama mbele yako, kwani nipo katika kipindi changu." Hivyo akatafuta lakini hakuionna miungu ya nyumbani mwake.

³⁶Yakobo akakasirika na kuhojiana na Labani. Akamwambia, “Kosa langu ni nini? Dhambi yangu ni ipi, hata ukanifuatia kwa ukali?”³⁷Kwa maana umechunguza mali zangu zote. Umeona nini kati ya kitu chochote cha nyumbani mwako? Viweke hapa mbele ya ndugu zetu, ili waamue kati yetu wawili.

³⁸Kwa miaka ishirini nimekuwa nawe. Kondoo wako na mbuzi wako hawakutoa mimba, wala sikula dume ye yeyote wa kondoo katika wanyama wako.³⁹Kilichoraruliwa na hayawani sikukuletea. Badala yake, nilichukua upotevu huo, kwamba wameibwa mchana au usiku.⁴⁰Nilikuwepo wakati wote; mchana joto lilinipata, na baridi wakati wa usiku; na sikupata usingizi.⁴¹Miaka hii ishirini nimekuwa katika nyumba yako. Nilikufanya kazi miaka kumi na nne kwa ajili ya binti zako wawili, na miaka sita kwa ajili ya wanyama wako. Umehadili ujira wangu mara kumi.⁴²Isipokuwa Mungu wa baba yangu, Mungu wa Ibrahim, yule Isaka anaye mhofu, amekuwa nami, bila shaka sasa ungenipeleka mikono mitupu. Mungu ameliona teso langu na jinsi nilivyofanya kazi kwa bidii, na hivyo akakukemea usiku wa leo.”

⁴³Labani akajibu na kumwambia Yakobo, “Mabinti hawa ni mabinti zangu, wajukuu ni wajukuu wangu, na wanyama ni wanyama wangu. Yote uyaonayo ni yangu. Lakini nitafanya nini leo kwa hawa binti zangu, au kwa watoto wao waliowazaa?”⁴⁴Hivyo sasa, na tufanye agano, wewe nami, na liwe shahidi kati yangu nawe.”

⁴⁵Hivyo Yakobo akachukua jiwe na kuliweka kama nguzo.⁴⁶Yakobo akawambia ndugu zake, “Kusanyeni mawe.” Hivyo wakachukua mawe na kufanya rundo. Kisha wakala pale kati ya lile rundo.⁴⁷Labani aliliita Yega Saha Dutha, lakini Yakobo akaiita Galedi.⁴⁸Labani akasema, “Rundo hili ni shahidi kati yangu nawe leo.” Kwa hiyo jina lake likaitwa Galedi.⁴⁹Inaitwa pia Mispa, kwa sababu Labani alisema, “Yahwe na atuangalie mimi nawe, tunapokuwa hatuonani.⁵⁰Ikiwa utawatesa binti zangu, au ikiwa utachukua wanawake wengine mbali na binti zangu, japokuwa hakuna mwengine yupo nasi, tazama, Mungu ni shahidi kati yangu nawe.”

⁵¹Labani akamwambia Yakobo, “Tazama rundo hili, na tazama nguzo, nililoliweka kati yako nami.⁵²Rundo hili ni shahidi, na nguzo ni shahidi, kwamba sitapita rundo hili kuja kwako, na kwamba wewe hautapita rundo hili kuja kwangu, kwa madhara.⁵³Mungu wa Ibrahim, na mungu wa Nahori, miungu ya baba zao, waamue kati yetu.” Yakobo akaapa kwa hofu ya Isaka baba yake.

⁵⁴Yakobo akatoa sadaka juu ya mlima na akawaita ndugu zake kula chakula. Walikula na kukaa usiku kucha juu ya mlima.⁵⁵Labani akaamka asubuhi na mapema, akawabusu wajukuu zake na binti zake na kuwabariki. Kisha Labani akaondoka na kurudi kwake.

32 ¹Yakobo pia akaendelea na safari yake, na malaika wa Mungu wakakutana naye.²Yakobo alipowaona, akasema, “Hii ni kambi ya Mungu,” hivyo akapaita mahali pale Mahanaimu.

³Yakobo akatuma wajumbe mbele yake waende kwa Esau ndugu yake katika nchi ya Seiri, katika eneo la Edomu.

⁴Aliwaagiza, kusema, “Hivi ndivyo mtakavyosema kwa bwana wangu Esau: Hivi ndivyo mtumishi wako Yakobo asemavyo: ‘Nimekuwa nikikaa na Labani, naye amekawilisha kurudi kwangu hata sasa.⁵Nina ng’ombe, punda, na kondoo, wajori na wajakazi. Nimetuma ujumbe huu kwa bwana wangu, ili kwamba nipate kibali mbele zako.’”

⁶Wajumbe wakarudi kwa Yakobo na kusema, “Tulikwenda kwa Esau ndugu yako. Anakuja kukulaki, na watu 400 pamoja naye.”

⁷Ndipo Yakobo alipoogopa sana na kutaabika. Hivyo akagawanya watu aliokuwa nao katika kambi mbili, na kondoo pia, mbuzi na ngamia.⁸Akasema, “Ikiwa Esau ataishambulia kambi moja, ndipo kambi nyingine itakaposalimika.”⁹Yakobo akasema, “Mungu wa baba yangu Ibrahim, na Mungu wa baba yangu Isaka, Yahwe, uliyeniambia, ‘Rudi katika nchi yako na kwa jamaa yako, nami nitakustawisha,¹⁰Mimi sistahili matendo yako yote ya agano la uaminifu na ustahilifu wote uliomfanyia mtumishi wako. Kwa maana nilikuwa na fimbo tu nilipovuka mto huu wa Jordani, na sasa nimekuwa matuo mawili.¹¹Tafadhali niokoe kutoka katika mikono ya ndugu yangu, mikono ya Esau, kwa maana namwogopa, kwamba atakuja na kunishambulia mimi na wamama na watoto.¹²Lakini ulisema, ‘Hakika nitakufanya ufanikiwe. Nitaufanya uzao wako kuwa kama mchanga wa bahari, ambao hauwezi kuhesabika kwa hesabu yake.’”

¹³Yakobo akakaa pale usiku huo. Akachukua baadhi ya alivyokuwa navyo kama zawadi kwa Esau, ndugu yake:

¹⁴Mbuzi majike mia mbili na mabeberu ishirini, kondoo majike mia mbili na madume ya kondoo ishirini,¹⁵ngamia wakamwao thelathini na wana wao, ng’ombe madume arobaini na madume kumi ya ng’ombe, punda wa kike ishirini na madume yake ishirini.¹⁶Akawaweka katika mikono ya watumishi wake, kila kundi peke yake.

Akawaambia watumishi, “Tangulieni mbele yangu na mwache nafasi kati ya makundi ya wanyama.”¹⁷Akamwagiza mtumishi wa kwanza, akisema, “Ndugu yangu Esau atakapokutana nawe na kukuuliza, akasema, ‘Ninyi ni wa nani? Mnakwenda wapi? Na wanyama hawa mbele yenu ni wa nani?’¹⁸Ndipo umwambie, ‘Ni wa mtumishi wako Yakobo. Ni zawadi wanaopelekwa kwa bwana wangu Esau. Na tazama, ye ye pia anakuja nyuma yetu.’”

¹⁹Yakobo akatoa maelekezo kwa kundi la pili pia, la tatu, na watu wote walioyafuata makundi ya wanyama.

Akasema, “Mseme vilevile kwa Esau mtakapokutana naye.²⁰Mnapaswa pia kusema, ‘Mtumwa wako Yakobo pia anakuja nyuma yetu.’” Kwani alifikiri, “Nitamtuliza Esau kwa zawadi nilizozituma mbele yangu. Kisha baadaye, nitakapomwona, bila shaka atanipokea.”²¹Hivyo zawadi zikatangulia mbele yake. Yeye mwenyewe akakaa kambini usiku huo.

²²Yakobo akaamka wakati wa usiku, na akawachukua wakeze, wajakazi wake na wanawe kumi na wawili. Akawawavusha kijito cha Yaboki.²³Kwa njia hii akawapeleka kupitia chemichemi pamoja na mali yake yote.

²⁴Yakobo akaachwa peke yake, na mtu akashindana naye mpaka alfajiri.²⁵Mtu yule alipoona kwamba hawezি kumshinda, akalipiga paja lake. Paja la Yakobo likateguka alipokuwa akishindana naye.²⁶Yule mtu akasema, “Niache niende, kwani kunakucha.” Yakobo akasema, “Sitakuacha uende mpaka uwe umenibariki.”²⁷Yule mtu akamwuliza, “Jina lako ni nani?” Yakobo akasema, “Yakobo.” Yule mtu akasema,²⁸“Jina lako halitakuwa Yakobo tena, ila Israeli. Kwa kuwa umeshindana na Mungu na wanadamu na umeshinda.”²⁹Yakobo akamwambia, “Tafadhari niambie jina lako.” Akasema, “Kwa nini kuniuliza jina langu?” Kisha akambariki pale.³⁰Yakobo akapaita mahali pale Penieli kwani alisema, “Nimemwona Mungu uso kwa uso, na maisha yangu yamesalimika.”

³¹Jua likatoka wakati Yakobo anaipita Penieli. Alikuwa akichechemea kwa sababu ya paja lake.³²Ndiyo maana wana wa Israeli hawali kano ya paja iliyopo katika nyonga ya paja, kwa sababu yule mtu aliziumiza hizo kano alipotegua paja la Yakobo.

33 ¹Yakobo akainua macho yake na, tazama, Esau alikuwa anakuja, na alikuwa na watu 400 pamoja naye.

Yakobo akawagawanya watoto kati ya Lea, Raheli, na wale wajakazi wawili.²Kisha akawaweka wajakazi na wanao mbele, wakifuatiwa na Lea na watoto wake, Raheli na Yusufu wakafuata mwisho wa wote.³Yeye mwenyewe akatangulia mbele yao. Akasujudu mara saba kuelekea ardhi, hata alipomkaribia ndugu yake.⁴Esau akakimbia kumlaki, akamkumbatia, akakumbatia shingo yake na kumbusu. Kisha wakalia.⁵Esau alipoinua macho, aliona wanawake na watoto. Akauliza, “Hawa watu pamoja nawe ni kina nani?” Yakobo akasema, “Ni watoto ambao Mungu amempa mtumishi wako kwa neema.”⁶Kisha wajakazi wakakaribia pamoja na watoto wao, nao wakasujidia.⁷Akafuata Lea pia na watoto wake wakaja na kusujidia. Mwisho Yusufu na Raheli wakaja na kusujidia.

⁸Esau akasema, “Unamaanisha nini kwa makundi haya yote niliyokutana nayo?” Yakobo akasema, “Kutafuta kibali mbele za bwana wangu.”⁹Esau akasema, “Ninayo ya kutosha, ndugu yangu. Tunza uliyonayo kwa ajili yako mwenyewe.”¹⁰Yakobo akasema, “Hapana, tafadhali, ikiwa nimeona kibali mbele zako, basi upokee zawadi yangu kutoka mkononi mwangu, na ni kama kuona uso wa Mungu, na umenipokea.¹¹Tafadhali pokea zawadi yangu uliyoletewa, kwa sababu Mungu amenitendea kwa neema, na kwa sababu ninavyo vya kutosha.” Hivyo Yakobo akamsihi, na Esau akamkulabi.

¹²Kisha Esau akasema, “Haya na tuondoke. Nitakutangulia.”¹³Yakobo akamwambia, “Bwana wangu anajua kwamba watoto ni wadogo, na kwamba kondoo na ng’ombe wananyonyesha ndama wao. Ikiwa watapelekwa kwa haraka hata siku moja, wanyama wote watakufa.”¹⁴Tafadhali bwana wangu na amtangulie mtumishi wake. Nitasafiri pole pole, kwa kadili ya mifugo iliyo mbele yangu, na kadili ya watoto, hata nitakapofika kwa bwana wangu huko Seiri.”¹⁵Esau akasema, “Haya nikuachie baadhi ya watu wangu walio pamoja nami.” Yakobo akasema, “Kwa nini kufanya hivyo? Bwana wangu amekuwa mkarimu kwangu kiasi cha kutosha.”¹⁶Hivyo Esau akaanza kurudi Seiri.¹⁷Yakobo akasafiri kuelekea Sukothi, akajijengea nyumba, na akafanya mazizi kwa ajili ya mifugo wake. Hivyo jina la eneo linaitwa Sukoti.

¹⁸Yakobo alipokuja kutoka Padani Aramu, akafika salama katika mji wa Shekemu, uliyo katika nchi ya Kanaani. Akapiga kambi karibu na mji.¹⁹Kisha akanunua sehemu ya ardhi alipokuwa ameweka hema yake kutoka kwa wana wa Hamori, baba wa Shekemu, kwa vipande mia vya fedha.²⁰Akajenga madhabahu pale na kuiita El Elohe Israeli.

34 ¹Basi Dina, Binti wa Lea aliyemzalia Yakobo, akaenda kuwaona wasichana wa nchi.²Shekemu mwana wa Hamori Mhivi, mwana mfalme wa nchi, akamwona na akamkamata kwa nguvu na kulala naye.³Akavutiwa na Dina, binti Yakobo. Akampenda msichana na kuongea naye kwa upole.⁴Shekemu akamwambia Hamori baba yake, kusema, “Nipe msichana huyu kuwa mke wangu.”

⁵Basi Yakobo akasikia kwamba alikuwa amemchafua Dina binti yake. Wanawe walikuwa pamoja na wanyama uwandani, hivyo Yakobo akawangoja hata walipokuja.

⁶Hamori baba wa Shekemu akaenda kuongea na Yakobo.⁷Wana wa Yakobo waliposikia neno hili wakaja kutoka uwandani. Watu hawa walichukizwa sana. Walikasirika sana kwa sababu alikuwa amemwaibisha Israeli kwa kumlazimisha binti wa Yakobo, kwa maana jambo kama hilo halikupasa kutendeka.

⁸Hamori akaongea nao, akisema, “Shekemu mwanangu anampenda binti yenu. Tafadhali mpeni kuwa mke wake.

⁹Mwoane nasi, tupeni binti zenu, na mjichukulie binti zetu kwa ajili yenu wenyewe.¹⁰Mtaishi nasi, na nchi itakuwa wazi kwa ajili yenu kufanya biashara humo, na kupata mali.”

¹¹Shekemu akamwambia baba yake na ndugu zake, “Na nione kibali machoni penu, na chochote mtakachoniambia nitatoa.¹²Niambieni kiasi kikubwa chochote cha mahari na zawadi kama mtakavyo, nami nitatoa chochote msemacho, lakini mnipe msichana kuwa mke wangu.”

¹³Wana wa Yakobo wakamjibu Shekemu na Hamori baba yake kwa hila, kwa sababu Shekemu alikuwa amemnajisi Dina dada yao.¹⁴Wakawambia, “Hatuwezi kufanya jambo hili, kumpa dada yetu mtu yeote ambaye hajatairiwa; kwani hiyo ni aibu kwetu.¹⁵Kwa sharti hili peke yake tutakubaliana nanyi: iwapo mtatairiwa kama sisi, ikiwa kila mtu mme mionganoni mwenu atatairiwa.¹⁶Ndipo tutakapowapa binti zetu, nasi tutachukua binti zenu kwetu sisi wenyewe, na tutaishi nanyi na kuwa wamoja.¹⁷Lakini kama hamtusikiliza na kutairiwa, ndipo tutakapo mchukua dada yetu na kuondoka.

¹⁸Maneno yao yakawfurahisha Hamori na Shekemu mwanaye.¹⁹Kijana hakukawia kufanya walichokisema, kwa maana alipendezwa na binti wa Yakobo, na kwa sababu mtu aliyeheshimiwa sana katika nyumba ya babaye.²⁰Hamori na Shekemu mwanaye wakaenda katika lango la mji wao na kuongea na watu wa mji, kusema,²¹“Watu hawa wanaamani nasi, hivyo na waishi katika nchi na kufanya biashara humo kwa maana, kweli, nchi ni kubwa ya kuwatosha. Haya na tuwachukue binti zao kuwa wake, nasi tuwape binti zetu.²²Kwa sharti hili pekee watu hawa wanakubali kuishi nasi na kuwa wamoja: ikiwa kila mwanamme mionganoni mwetu atatahiriwa, kama wao.²³Je wanyama wao na vitu vyao - wanyama wao wote kuwa wetu? Haya na tukubaliane nao, nao wataishi kati yetu.”²⁴Watu wote wa mji wakamsikiliza Hamori na Shekemu, mwanaye. Kila mwanamme akatahiriwa.

²⁵Katika siku ya tatu, walipokuwa katika maumivu bado, wawili wa wana wa Yakobo (Simoni na Lawi, kaka zake Dina), wakachukua kila mmoja upanga wake na kuushambulia mji ambao ulikuwa na uhakika wa ulinzi wake, nao wakawaua wanaume wote.²⁶Wakamwua Hamori na Shekemu kwa makali ya upanga. Wakamchukua Dina kutoka nyumba ya Shekemu na kuondoka.²⁷Wale wana wengine wa Yakobo wakaja kwa maiti na kuuteka nyara mji, kwa sababu watu wale walikuwa wamemnajisi dada yao.²⁸Wakachukua makundi yao ya kondoo, mbuzi, punda, na kila kitu ndani ya mji na viunga vyake²⁹utajiri wote. Watoto na wake zao wote, wakawachukua. Hata wakachukua kila kitu kilichokua katika nyumba.

³⁰Yakobo akawaambia Simoni na Lawi, “Mmeleta shida juu yangu, kunifanya ninuke kwa wenyeji wa nchi, Wakananaani na Waperizi. Mimi nina watu wachache. Ikiwa watajikusanya pamoja kinyume changu na kunishambulia.”³¹Lakini Simoni na Lawi wakasema, “Je Shekemu alipaswa kumtendea dada yetu kama kahaba?”

35¹Mungu akamwambia Yakobo, “Inuka, panda kwenda Betheli, na ukae pale. Unijengee madhabahu pale, niliyekutokea pale ulipomkimbia Esau kaka yako.”²Kisha Yakobo akawaambia nyumba yake na wote aliokuwa nao, “Wekeni mbali miungu yote ya kigeni iliyo kati yenu, jitakaseni wenyewe, na kubadili mavazi yenu.³Kisha tuondoke na kwenda Betheli. Nitajenga pale madhabahu kwa Mungu, aliyenijibu katika siku ya shida yangu, naye amekuwa pamoja nami kila nilikokwenda.”⁴Hivyo wakampa Yakobo miungu yote ya kigeni iliyokuwa mikononi mwao, na heleni zilizokuwa katika masikio yao. Yakobo akazifukia chini ya mwaloni uliokuwa karibu na Shekemu.

⁵Kwa kadiri walivyo safiri, Mungu akaifanya miji yote iliyokuwa karibu nao kuhofu, hivyo watu hao hawakuwafuatia wana wa Yakobo.⁶Hivyo Yakobo akafika Luzu (ndiyo Betheli), ulioko katika nchi ya Kanaani, yeye na watu wote aliokuwa nao.⁷Alijenga madhabahu na kuliita eneo hilo El Betheli, kwa sababu Mungu alikuwa amejifunua kwake, alipokuwa akimkimbia ndugu yake.

⁸Debora, mlezi wa Rebeka, akafa. Akazikwa chini kutoka Betheli chini ya mwaloni, hivyo ikaitwa Aloni Bakuthi.

⁹Yakobo alipokuja kutoka Padani Aramu, Mungu akamtokea tena na kumbariki.¹⁰Mungu akamwambia, “Jina lako ni Yakobo, lakini jina lako halitakuwa Yakobo tena. Jina lako litakuwa Israeli.” Hivyo Mungu akamwambia jina lake Israeli.¹¹Mungu akamwambia, “Mimi ni Mungu Mwenyezi, Uwe mwenye kuzaa na kuongezeka. Taifa na wingi wa mataifa watakuja, na wafalme watatoka miongoni mwa uzao wako.”¹²Nchi ambayo nilimpa Ibrahimu na Isaka, nitakupa wewe. Nami nitaupa pia uzao wako baada yako nchi hii.”

¹³Mungu akapanda kutoka mahali alipoongea naye.¹⁴Yakobo akaweka nguzo katika eneo ambalo Mungu alikuwa ameongea naye, nguzo ya jiwe. Akamimina juu yake sadaka ya kinywaji na akamimina mafuta juu yake.¹⁵Yakobo akaiiti sehemu Mungu alioongea naye, Betheli.

¹⁶Wakaendelea na safari kutoka Betheli. Walipokuwa kitambo kabla ya kufika Efrathi, Raheli akashikwa na uchungu.¹⁷Akawa na uchungu mzito. Alipokuwa katika uchungu mzito zaidi, mkunga akamwambia, “Usiogope, kwani sasa utapata mtoto mwingine wa kiume.”¹⁸Hata alipokaribia kufa, kwa pumzi yake ya mwisho akamwambia jina lake Benoni, lakini baba yake akamwambia jina lake Benamini.

¹⁹Raheli akafa na kuzikwa katika njia iendayo Efrathi (ndio Bethlehemu).²⁰Yakobo akaweka nguzo katika kaburi lake. Ndiyo alama ya kaburi la Raheli hata leo.

²¹Israeli akaendelea na safari na akaweka hema yake kuvuka mnara wa walini wa kondoo.²²Yakobo alipokuwa akiishi katika nchi hiyo, Rubeni akalala na Bilha suria wa baba yake, na Israeli akasikia kuhusu hilo. Basi Yakobo alikuwa na wana kumi na wawili.²³Wanawe kwa Lea walikuwa Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Yakobo, na Simoni, Lawi, Yuda, Isakari, na Zabuloni.²⁴Wanawe kwa Raheli walikuwa Yusufu na Benjamini.²⁵Wanawe kwa Bilha, mjakazi wa Raheli walikuwa Dani na Naftali.²⁶Wana wa Zilpa, mjakazi wa Lea, walikuwa Gadi na Asheri. Hawa wote walikuwa wana wa Yakobo waliozaliwa kwake huko Padani Aramu.

²⁷Yakobo akaja kwa Isaka, baba yake, huko Mamre katika Kiriathi Arba (jina sawa na Hebron), alipoishi Ibrahimu na Isaka.²⁸Isaka akaishi miaka 180.²⁹Isaka akapumua pumzi yake ya mwisho na akafa, na akakusanywa kwa wahenga wake, na mtu mzee amejaaa siku. Esau na Yakobo, wanawe, wakamzika.

36 ¹Hivi ndivyo vizazi nya Esau (aliyeitwa pia Edom).²Esau akachukua wakeze kutoka kwa Wakanaani. Hawa walikuwa wake zake: Ada binti Eloni Mhiti; Oholibama binti Ana, mjukuu wa Zibeoni Mhivi; na³Basemathi, binti Ishmaeli, dada wa Nebayothi.⁴Ada akamzaa Elifazi kwa Esau, na Basemathi akamzaa Reueli.⁵Oholibama akamzaa Yeushi, Yalamu, na Kora. Hawa walikuwa wana wa Esau waliozaliwa kwake katika nchi ya Kanaani.

⁶Esau akawachukua wakeze, wanawe, binti zake, na watu wote wa nyumba yake, mifugo wake - wanyama wake wote, na mali yake yote, aliyokuwa amekusanya katika nchi ya Kanaani, na akaenda katika nchi iliyoko mbali kutoka kwa Yakobo nduguye.⁷Alifanya hivi kwa sababu mali zao zilikuwa nyingi sana kwa wao kuishi pamoja. Nchi waliyokuwa wamekaa isingeweza kuwafaa kwa mifugo yao.⁸Hivyo Esau, aliyejulikana pia kama Edomu, akakaa katika nchi ya kilima Seiri.

⁹Hivi ndivyo vizazi nya Esau, babu wa Waedomu katika nchi ya mlima Seiri.¹⁰Haya yalikuwa majina ya wana wa Esau: Elifazi mwana wa Ada, mkewe Esau; Reueli mwana wa Basemathi, mkewe Esau.¹¹Wana wa Elifazi walikuwa Temani, Omari, Zefo, Gatamu, na Kenazi.¹²Timna, suria wa Elifazi, mwana wa Esau, akamzaa Amaleki. Hawa walikuwa wajukuu wa Ada, mkewe Esau.

¹³Hawa walikuwa wana wa Reueli: Nahathi, Zera, Shama, na Miza. Hawa walikuwa wajukuu wa Basemathi, mkewe Esau.

¹⁴Hawa walikuwa wana wa Oholibama, mkewe Esau, aliyekuwa binti Ana na mjukuu wa Zibeoni. Alimzalia Esau Yeushi, Yalamu, na Kora.

¹⁵Hizi zilikuwa koo kati ya vizazi nya Esau: uzao wa Elifazi, mzaliwa wa kwanza wa Esau: Temani, Omari, Zefo, Kenazi, Kora,¹⁶Gatamu, na Amaleki. Hivi vilikuwa vizazi nya koo kutoka kwa Elifazi katika nchi ya Edomu. Walikuwa wajukuu wa Ada.

¹⁷Hizi zilikuwa koo kutoka kwa Reueli, mwana wa Esau: Nahathi, Zera, Shama, Miza. Hizi zilikuwa koo kutoka kwa Reueli katika nchi ya Edomu. Walikuwa wajukuu wa Basemathi, mkewe Esau.

¹⁸Hizi zilikuwa koo za Oholibama, mkewe Esau: Yeushi, Yalamu, Kora. Hizi ni koo zilizotoka kwa Oholibama mkewe Esau, binti Ana.

¹⁹Hawa walikuwa wana wa Esau na koo zao.

²⁰Hawa walikuwa wana wa Seiri Mhori, wenyeji wa nchi hiyo: Lotani, Shobali, Zibeoni, Ana,²¹Dishoni, Ezeri, na Dishani. Hizi zilikuwa koo the Wahori, wenyeji wa Seiri katika nchi ya Edomu.

²²Wana wa Lotani walikuwa Hori na Hemani, na Timna alikuwa dada wa Lotani.

²³Hawa walikuwa wana wa Shobali: Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo, na Onamu.

²⁴Hawa walikuwa wana wa Zibeoni: Aia na Ana. Huyu ndiye Ana aliyeona chemichemi za moto nyikani, alipokuwa akichunga punda wa Zibeoni babaye.

²⁵Hawa walikuwa watoto wa Ana: Dishoni na Oholibama, binti Ana.

²⁶Hawa walikuwa wana wa Dishoni: Hemdani, Eshbani, Ithrani, na Kerani.

²⁷Hawa walikuwa wana wa Ezeri: Bilhani, Zaavani, na Akani.

²⁸Hawa walikuwa wana wa Dishani: Uzi na Arani.

²⁹Hizi zilikuwa koo za Wahori: Lotani, Shobali, Zibeoni, na Ana,³⁰Dishoni, Ezeri, Dishani: hizi zilikuwa koo za Wahori, kulingana na ukoo ulivyoorodheshwa katika nchi ya Seiri.

³¹Hawa walikuwa wafalme waliomiliki katika nchi ya Edomu kabla ya mfalme ye yote kumilika juu ya Waisraeli:

³²Bela mwana wa Beori, alitawala huko Edomu, na jina la mji wake lilikuwa Dinhaba.

³³Bela alipofariki, kisha Yobabu mwana wa Zera kutoka Bozra, akatawala mahali pake.

³⁴Yobabu alipofariki, Hushamu aliye kuwa wa nchi ya Watemani, akatawala mahali pake.

³⁵Hushamu alipofariki, Hadadi mwana wa Bedadi aliye washinda Wamidiani katika nchi ya Moabu, akatawala mahali pake. Jina la mji wake lilikuwa Avithi.

³⁶Hadadi alipofariki, kisha Samla wa Masreka akatawala mahali pake.

³⁷Samla alipofariki, kisha Shauli wa Rehobothi kando ya mto alitawala mahali pake.

³⁸Shauli alipofariki, kisha Baali Hanani mwana wa Akbori akatawala mahali pake.

³⁹Baali Hanani mwana wa Akbori, alipokufa, kisha Hadari akatawala mahali pake. Jina la mji wake lilikuwa Pau. Jina la mkewe lilikuwa Mehetabeli, binti Matredi, mjukuu wa Me Zahabu.

⁴⁰Haya ndiyo yalikuwa majina ya wakuu wa koo kutoka uzao wa Esau, kwa kufuata koo zao na maeneo yao, kwa majina yao: Timna, Alva, Yethethi,⁴¹ Oholibama, Ela, Pinoni,⁴² Kenazi, Temani, Mbza,⁴³ Magdieli, na Iramu. Hawa walikuwa wakuu wa ukoo wa Edomu, kwa kufuata makao yao katika nchi waliyomiliki. Nao ni Esau, baba wa Waedomu.

37 ¹Yakobo akaishi katika nchi aliyokaa babaye, katika nchi ya Kanaani.²Haya ndiyo matukio yaliyomhusu Yakobo. Yusufu, aliyejewa kijana wa miaka kumi na saba, alikuwa akilichunga kundi pamoja na ndugu zake. Alikuwa pamoja na wana wa Bilha na pamoja na wana wa Zilpa, wake wa baba yake. Yusufu akaleta taarifa yao mbaya kwa baba yao.

³Basi Israeli akampenda Yusufu kuliko wanawe wote kwa sababu alikuwa mwana wa uzee wake. Akamshonea vazi zuri.⁴Ndugu zake wakaona kwamba baba yao alimpenda sana kuliko ndugu zake wote. Wakamchukia na hawakuongea naye vema.

⁵Yusufu akaota ndoto, na akawambia ndugu zake. Wakamchukia zaidi.⁶Aliwambia, “Tafadhali sikilizeni ndoto hii niliyojoti.”⁷Tazama, tulikuwa tukifunga miganda ya nafaka shambani na tazama, mganda wangu ukainuka na kusimama wima, na tazama, miganda yenu ikasogea na kuuinamia mganda wangu.”⁸Ndugu zake wakamwambia, “Je ni kweli utatutawala? Je utatutawala juu yetu?” Hata wakamchukia zaidi kwa ajili ya ndoto zake na maneno yake.

⁹Akaota ndoto nydingine na kuwasimulia ndugu zake. Alisema, “Tazama, nimeota ndoto nydingine: Jua na mwezi na nyota kumi na moja ziliniinamia.”¹⁰Akamwambia baba yake vile vile alivyowambia ndugu zake, na baba yake akamkemea. Akamwambia, “Je umeota ndoto ya namna gani hii? Je mama yako na mimi na ndugu zako kweli tutakuja kuuinamia mpaka chini?”¹¹Ndugu zake wakamwonea vivu, lakini baba yake akaliweka jambo hilo moyoni.

¹²Ndugu zake wakaenda kulichunga kundi la baba yao huko Shekemu.¹³Israeli akamwambia Yusufu, “Je ndugu zako hawalichungi kundi huko Shekemu? Njoo, nami nitakutuma kwao.” Yusufu akamwambia, “Nipo tayari.”¹⁴Akamwambia, “Basi nenda, uwaone ndugu zako na kundi wanaendeleaje, na uniletee neno.” Hivyo Yakobo akamtuma kutoka katika bonde la Hebron, na Yusufu akaenda Shekemu.¹⁵Mtu mmoja akamwona Yusufu. Tazama, Yusufu alikuwa akizunguka kondeni. Yule mtu akamwuliza, “Unatafuta nini?”¹⁶Yusufu akamwambia, “Nawatafuta ndugu zangu. Tafadhali, niambie, wanalichunga wapi kundi.”¹⁷Yule mtu akasema, “Waliondoka mahali hapa, kwa maana niliwasikia wakisema, ‘Haya twende Dothani.’” Yusufu akawafuata ndugu zake na kuwaona huko Dothani.¹⁸Wakamwona kutokea mbali, na kabla hajawakaribia, wakapanga njama ya kumwua.¹⁹Ndugu zake wakaambiana wao kwa wao, “Tazama, mwotaji anakaribia.²⁰Njooni sasa, na tumwue na kumtupa katika mojawapo ya mashimo haya. Nasi tutasema, ‘Mnyama mkali amemraru.’ Nasi tutaona ndoto zake zitakuwaje.”

²¹Ruben alilisikia hilo na kumwokoa kutoka katika mikono yao. Alisema, “Tusiuondoe uhai wake.”²²Rubeni aliwaambia, “Msimwage damu. Mtupeni katika shimo hili lililopo nyikani, lakini msiweke mikono yenu juu yake - ili kwamba aweze kumwokoa katika mikono yao na kumrudisha kwa baba yake.

²³Ikawa Yusufu alipowafikia ndugu zake, walimvua vazi lake zuri.²⁴Wakamchukua na kumtupa shimon. Shimo lilikuwa tupu bila maji.

²⁵Wakakaa chini kula mkate. Walipoinua macho yao na kuangalia, na, tazama, msafara wa Waishmaeli ulikuwa ukija kutoka Gileadi, pamoja na ngamia wao waliochukua viungo, malhamu na manemane. Walikuwa wakisafiri kuvichukua kuelekea Misri.²⁶Yuda akawaambia ndugu zake, “Ni faida gani kama tutamwua ndugu yetu na kufunika damu yake?”²⁷Haya, na tumwuze kwa Waishmaeli na wala tusiweke mikono yetu juu yake. Kwani ye ye ni ndugu yetu, nyama yetu.” Ndugu zake wakamsikiliza.

²⁸Wafanyabiashara wa Kimidiani wakapita. Ndugu zake wakamwinua na kumtoa Yusufu shimon. Wakamwuza Yusufu kwa Waishmaeli kwa vipande ishirini vyahedha. Waishmaeli wakamchukua Yusufu mpaka Misri.

²⁹Rubeni akarudi kwenye shimo, na, tazama, Yusufu hakuwemo shimon. Akararua mavazi yake.³⁰Akarudi kwa ndugu zake na kusema, “Kijana yuko wapi? Na mimi, je niende wapi?”

³¹Wakachinja mbuzi na kisha wakalichukua vazi la Yusufu na kulichovya katika damu.³²Kisha wakalipeleka kwa baba yao na kusema, “Tumeiona hii. Tafadhali angalia kama ni vazi la mwanao au hapana.”³³“Yakobo akaitambua na kusema, “Ni nguo ya mwanangu. Mnyama wa mwitu amemraru. Bila shaka Yusufu ameraruliwa katika vipande.”

³⁴Yakobo akararua mavazi yake na kuvaav mavazi ya magunia katika viuno vyake. Akaomboleza kwa ajili ya mwanawe siku nyingi.³⁵Wanawe na binti zake wote wakainuka na kumfariji, lakini alikataa kufarijiwa. Akasema, "Hakika nitashuka kuzimu nikimwombolezea mwanangu." Babaye akamlilia.

³⁶Wamidiani wakamwuza huko Misri kwa Potifa, afisa wa Farao, kepteni wa walinzi.

38 ¹Ikawa wakati ule Yuda akawaacha ndugu zake na kukaa na Mwadulami fulani, jina lake Hira.²Pale akakutana na binti Mkanaani jina lake Shua. Akamwoa na kulala naye.³Akawa mjamzito na kuzaa mwana. Akaitwa Eri.⁴Akawa mjamzito tena na kuzaa mwana tena. Akamwita jina lake Onani.⁵Akazaa mwana mwingine akamwita jina lake Shela. Alikuwa huko Kezibu alipomzaa.

⁶Yuda akaona mke kwa ajili ya Eri, mzaliwa wake wa kwanza. Jina lake Tamari.⁷Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa mwovu mbele za Yahwe. Yahwe akamwua.⁸Yuda akamwambia Onani, “Lala na mke wa nduguyo. Fanya wajibu wa shemeji kwake, na umwinulie nduguyo mwana.”⁹Onani alijua kwamba mtoto asingekuwa wake. Pindi alipolala na mke wa kaka yake, alimwaga mbegu juu ya ardhi ili kwamba asimpatie nduguye mtoto.¹⁰Alilolifanya lilikuwa ovu mbele za Yahwe. Yahwe akamwua pia.

¹¹Kisha Yuda akamwambia Tamari, mkwewe, “Ukakae mjane katika nyumba ya baba yako hadi Shela, mwanangu, atakapokua.” Kwani aliogopa, “Asije akafa pia, kama nduguze.” Tamari akaondoka na kuishi katika nyumba ya babaye.

¹²Baada ya muda mrefu, binti Shua, mkewe Yuda, alikufa. Yuda akafarijika na kwenda kwa wakatao kondoo wake manyoya huko Timna, yeye na rafiki yake, Hira Mwadulami.¹³Tamari akaambiwa, “Tazama, mkweo anakwenda Timna kukata kondoo wake manyoya.”¹⁴Akavua mavazi yake ya ujane na akajifunika kwa ushungi. Akakaa katika lango la Enaimu, lililoko kando ya njia iendayo Timna. Kwa maana aliona kwamba Shela amekua lakini hakupewa kuwa mke wake.¹⁵Yuda alipomwona alidhani ni kahaba kwa maana alikuwa amefunika uso wake.¹⁶Akamwendea kando ya njia na kusema, “Njoo, tafadhali uniruhusu kulala nawe” - kwani hakujua kwamba alikuwa ni mkwewe - naye akasema, “Utanipa nini ili ulale nami?”¹⁷Akasema, “Nitakuletea mwana mbuzi wa kundi.” Akasema, “Je utanipa rehani hata utakapo leta?”¹⁸Akasema, “Nikupe rehani gani?” Naye akasema, “Mhuri wako na mshipi, na fimbo iliyo mkononi mwako.” Akampa na kulala naye. Akawa mjamzito.¹⁹Akaamka na kuondoka. Akavua ushungi wake na kucaa vazi la ujane wake.

²⁰Yuda akatuma mwana mbuzi kutoka kundini kwa mkono wa rafiki yake Mwadulami ili aichukue rehani kutoka katika mkono wa mwanamke, lakini hakumwona.²¹Kisha Mwadulami aauliza watu wa sehemu hiyo, “Yupo wapi kahaba aliyekuwa Enaimu kando ya njia?” Wakasema, hapajawahi tokea kahaba hapa.”²²Akarudi kwa Yuda na kusema, “Sikumwona. Pia watu wa eneo hilo wamesema, ‘Hajawahi kuwapo kahaba hapa.’”²³Yuda akasema, “Mwache akae na vitu, tusije tukaaibika. Hakika, nimemletea mwanambuzi, lakini hukumwona.”

²⁴Ikawa baada ya miezi mitatu Yuda akaambiwa, “Tamari mkweo amefanya ukahaba, na kwa hakika, yeye ni mjamzito.” Yuda akasema, “Mleteni hapa ili achomwe.”

²⁵Alipoletwa nje, alipeleka ujumbe kwa mkwewe, “Mimi ni mjamzito kwa mtu mwenye vitu hivi.” Akasema, “Tambua tafadhali, mhuri huu na mshipi na fimbo ni vyana nani.”²⁶Yuda akavitambua na kusema, “Yeye ni mwenye haki kuliko mimi, kwani sikumpa Shela, mwanangu awe mme wake.” Hakulala naye tena.

²⁷Muda wake wa kujifungua ukafika, tazama, mapacha walikuwa tumboni mwake.²⁸Ikawa alipokuwa akijifungua mmoja akatoa mkono nje, na mkunga akachukua kitambaa cha rangi ya zambarau na kukifunga katika mkono wake na kusema, “Huyu ametoka wa kwanza.”²⁹Ikawa aliporudisha mkono wake, tazama, ndugu yake akatoka kwanza. Mkunga akasema, “Umetokaje” Na akaitwa Peresi.³⁰Kisha ndugu yake akatoka, akiwa na utepe wa zambarau juu ya mkono wake, naye akaitwa Zera.

39 ¹Yusufu akaletwa Misri. Potifa, aliyejkuwa afisa wa Farao mkuu wa walini wa Misri, akamnunua kutoka kwa Waishmaeli, waliokuwa wamempeleka pale.²Yahwe alikuwa pamoja na Yusufu na akawa mtu aliyefanikiwa. Aliishi katika nyumba ya Mmisri bwana wake.³Bwana wake akaona kwamba Yahwe alikuwa pamoja naye na kwamba Yahwe alifanikisha kila kitu alichokifanya.⁴Yusufu akapata kibali mbele zake. Akamtumikia Potifa. Potifa akamfanya msimamizi juu ya nyumba yake, na kila alichokimiliki, akakiweka chini ya uangalizi wake.⁵Ikawa alipomfanya msimamizi juu ya nyumba yake na juu ya kila kitu alichomiliki, Yahwe akaibariki nyumba ya Mmisri kwa sababu ya Yusufu. Baraka za Yahwe zilikuwa juu ya kila kitu alichokuwa nacho Potifa nyumbani na shambani.⁶Potifa akaweka kila alichokuwa nacho chini ya uangalizi wa Yusufu. Hakuwa na haja ya kufikiri juu ya lolote isipokuwa chakula alichokula tu. Basi Yusufu alikuwa kijana mzuri na wa kuvutia.⁷Ikawa baada ya hayo mke wa bwana wake akamtamani Yusufu. Akamwambia, “Lala nami.”⁸Lakini ye ye alikataa na kumwambia mke wa bwana wake, “Tazama, bwana wangu haangalii chochote nikifanyacho nyumbani, na ameweza kila kitu anachokimiliki chini ya uangalizi wangu.⁹Hakuna mtu aliye mkuu katika nyumba hii kuliko mimi. Hajanizulia chochote isipokuwa wewe, kwa sababu wewe ni mkewe. Ni kwa namna gani basi naweza kufanya uovu mkuu namna hii na kumtenda dhambi Mungu?”¹⁰Akamwambia Yusufu siku baada ya siku, lakini ye ye alikataa kulala naye wala kuwa naye.

¹¹Ikawa siku moja aliingia ndani kufanya kazi yake. Hakuna mtu ye yote wa nyumbani aliyejkuwepo pale ndani.

¹²Akashika nguo zake na kusema, “Lala nami.” Akaacha nguo zake mikononi mwake, akakimbia, na kutoka nje.

¹³Ikawa, alipoona kwamba ameziacha nguo zake mikononi mwake na kwamba amekimbia nje,¹⁴akawaita watu wa nyumbani mwake na kuwaambia, “Tazama, Potifa ameleta Mwebrania huyu kutudhihaki. Aliingia kulala nami, na nikapiga kelele.¹⁵Ikawa aliponisikia nkipiga kelele, akaniacha na nguo yake, akakimbia, na kutoka nje.”¹⁶Akaweka nguo zake karibu naye hata bwana yake alipokuja nyumbani.¹⁷Akamwambia maelezo haya, “Yule mtumishi Mwebrania uliyemleta kwetu, aliingia kunidhihaki.¹⁸Ikawa nilipopiga kelele, akaacha nguo yake kwangu akakimbia nje.”¹⁹Ikawa, bwana wake aliposikia maelezo aliyoambiwa na mkewe, “Hivi ndivyo mtumishi wako alivyonitenda,” alikasirika sana.²⁰Bwana wa Yusufu akamchukua na kumweka gerezani, mahali walipowekwa wafungwa wa mfalme. Akawa pale kifungoni.

²¹Lakini Yahwe alikuwa pamoja na Yusufu na kumwonyesha uaminifu wa agano. Akampa kibali mbele ya mlinzi wa gereza.²²Mlinzi wa gereza akawaweka mikononi mwa Yusufu wafungwa wote waliokuwa gerezani. Chochote walichokifanya, kilikuwa chini ya uangalizi wa Yusufu.²³Mlinzi wa gereza hakuwa na wasiwasu juu ya chochote kilichokuwa mikononi mwake, kwa sababu Yahwe alikuwa pamoja naye. Yahwe akafanikisha kila alichokifanya.

40 ¹Ikawa baada ya mambo haya, mnyweshaji wa mfalme wa Misri na mwokaji wa mfalme walimkosea bwana wao, mfalme wa Misri.²Farao akawakasirikia hawa maafisa wawili, mkuu wa wanyweshaji na mkuu wa waokaji.³Akawaweka katika lindo katika nyumba ya kapteni wa walinzi, katika gereza lile Yusufu alimofungwa.⁴Kapteni wa walinzi akamweka Yusufu kuwa mtumishi wao. Walikaa kifungoni kwa muda fulani.

⁵Wote wakaota ndoto - mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa Misri waliokuwa wamefungwa gerezani - kila mmoja akaota ndoto usiku huo huo, na kila ndoto ilikuwa na tafsiri yake.

⁶Yusufu akaja kwao asubuhi na kuwaona. Tazama, walikuwa na huzuni.⁷Akawauliza maafisa wa Farao waliokuwa pamoja naye kifungoni katika nyumba ya bwana wake, kusema, "Kwa nini leo mnaoneka wenyewe huzuni?"⁸Wakamwambia, "Sisi wote tumeota ndoto na hakuna wakuitafsiri." Yusufu akawaambia, "Je tafsiri haitoki kwa Mungu? Niambieni, tafadhalii."⁹Mkuu wa wanyweshaji akamwambia Yusufu ndoto yake. Akamwambia, "Katika ndoto yangu, tazama, kulikuwa na mzabibu mbele yangu.¹⁰Na kulikuwa na matawi matatu katika mzabibu huo. Ulipochipua, ukachanua maua na kuzaa vichala vya zabibu.¹¹Kikombe cha Farao kilikuwa mkononi mwangu. Nikachukua zabibu na kuzikamua katika kikombe cha Farao, na kukiweka kikombe katika mkono wa Farao."¹²Yusufu akamwambia, "Tafsiri yake ni hii. Yale matawi matatu ni siku tatu.¹³Ndani ya siku tatu Farao atakiinua kichwa chako na kukurudisha katika nafasi yako. Utakiweka kikombe cha Farao katika mkono wake, kama ulivyokuwa ulipokuwa mnyweshaji wake.¹⁴Lakini unikumbuke ukifanikiwa, na unionyeshe wema. Unitaje kwa Farao na kuniondoa hapa gerezani.¹⁵Maana hakika nilitekwa kutoka katika nchi ya Waebrania. Na hapa sijafanya chochote kinachonipasa niwekwe gerezani."

¹⁶Mkuu wa waokaji alipoona kwamba tafsiri ilikuwa ya kuvutia, akamwambia Yusufu, "Mimi pia niliota ndoto, na tazama, vikapu vitatu vya mikate vilikuwa juu ya kichwa changu.¹⁷Katika kikapu cha juu kulikuwa na kila aina za bidhaa ya kuokwa kwa Farao, lakini ndege wakavila ndani ya kikapu juu ya kichwa changu."¹⁸Yusufu akajibu na kusema, "Tafsiri ni hii. Vikapu vitatu ni siku tatu.¹⁹Ndani ya siku tatu Farao atakiinua kichwa chako kutoka kwako na atakutundika juu ya mti. Ndege watakula mwili wako."

²⁰Ikawa siku ya tatu ambayo ilikuwa ni siku ya kuzaliwa kwa Farao. Akafanya sherehe kwa watumishi wake wote. "Akakiinua juu," kichwa cha mkuu wa wanyweshaji na kichwa cha mkuu wa waokaji, kati ya watumishi wake.²¹Akamrudisha mkuu wa wanyweshaji katika majukumu yake, na akakiweka tena kikombe katika mkono wa Farao.²²Lakini akamtundika mkuu wa waokaji, kama Yusufu alivyokuwa amewatafsiria.

²³Hata hivyo mkuu wa wanyweshaji hakukumbuka kumsaidia Yusufu. Badala yake, alimsahau.

41 ¹Ikawa mwishoni mwa miaka miwili mizima Farao akaota ndoto.²Tazama, alikuwa amesimama kando ya mto Nile. Tazama, ng'ombe saba wakatoka katika mto Nile, wakupendeza na wanene, na wakajilisha katika nyasi.³Tazama, ng'ombe wengine saba wakatoka katika Nile baada yao, wasiopendeza na wamekondeana. Wakasimama ukingoni mwa mto kando ya wale ng'ombe wengine.⁴Kisha wale ng'ombe wasiopendeza na waliokonda wakawala wale waliokuwa wanapendeza na walionenepa.

⁵Kisha Farao akaamka. Kisha akalala na kuota mara ya pili. Tazama, masuke saba ya nafaka yalichipua katika mche mmoja, mema na mazuri.⁶Tazama, masuke saba, membamba na yaliyokaushwa na upepo wa mashariki, yakachipua baada yake.⁷Masuke membamba yakayameza yale masuke saba mema yote. Farao akaamka, na, tazama, ilikuwa ni ndoto tu.

⁸Ikawa wakati wa asubuhi roho yake ikafadhaika. Akatuma na kuwaita waganga na wenye hekima wote wa Misri. Farao akawasimulia ndoto zake, lakini hakuna aliyeweza kumtafsiria Farao.

⁹Kisha mkuu wa wanyweshaji akamwambia Farao, “Leo ninayafikiri makosa yangu.¹⁰Farao aliwakasirikia watumishi wake, na kutuweka kifungoni katika nyumba ya kapteni wa walinzi, mkuu wa waokaji na mimi.

¹¹Tuliota ndoto usiku huo mmoja, yeye na mimi. Kila mmoja aliquota kwa kadiri ya tafsiri yake.¹²Pamoja nasi kulikuwa na kijana Mwebrania, mtumishi wa kapteni wa walinzi. Tulimwambia na akatutafsiria ndoto zetu. Alitutafsiria kila mmoja wetu kulingana na ndoto yake.¹³Ikawa kama alivyotutafsiria, ndivyo ilivyokuwa. Farao alinirudisha katika nafasi yangu, lakini akamtundika yule mwengine.”

¹⁴Ndipo Farao alipotuma na kumwita Yusufu. Kwa haraka wakamtoa gerezani. Akajinyoa mwenyewe, akabadili mavazi yake, na akaingia kwa Farao.¹⁵Farao akamwambia Yusufu, “Nimeota ndoto, lakini hakuna wa kuitafsiri. Lakini nimesikia kuhusu wewe, kwamba unaposikia ndoto unaweza kuitafsiri.”¹⁶Yusufu akamjibu Farao, kusema, “Sioo katika mimi. Mungu atamjibu Farao kwa uhakika.”

¹⁷Farao akamwambia Yusufu, “Katika ndoto yangu, tazama, nilisimama katika ukingo wa Nile.¹⁸Tazama, ng'ombe saba wakatoka ndani ya mto Nile, wanene na wakuvutia, nao wakajilisha katika nyasi.¹⁹Tazama, ng'ombe wengine saba wakapanda baada yao, dhaifu, wabaya, na wembaba. Sijawahi kuona wabaya kama hao katika nchi yote ya Misri.²⁰Wale ng'ombe wembamba na wabaya wakawala wale ng'ombe saba na wanene.²¹Walipokuwa wamemaliza kuwala wote, haikujulikana kama walikuwa wamewala, kwani walibaki wabaya kama mwanzo. Kisha nikaamka.

²²Niliona katika ndoto yangu, na tazama, masuke saba yakatoka katika bua moja, jema na limejaa.²³Tazama, masuke saba zaidi, yaliyonyauka, membamba na yamekaushwa na upepo wa mashariki, yakachipua baada yake.²⁴Yale masuke membamba yakayameza masuke saba mema. Niliwaambia waganga ndoto hizi, lakini hakuna aliyeweza kunielezea.”

²⁵Yusufu akamwambia Farao, “Ndoto za Farao ni moja. Mungu amemwambia Farao kuhusu jambo analokwenda kulifanya.²⁶Wale ng'ombe saba wema ni miaka saba, na masuke saba mema ni miaka saba. Ndoto ni moja.²⁷Na wale ng'ombe saba wembamba na wabaya waliokuja baadaye ni miaka saba, na pia masuke saba membamba yaliyokaushwa na upepo wa mashariki itakuwa miaka saba ya njaa.²⁸Hilo ni jambo nililomwambia Farao. Mungu amemfunulia Farao jambo analokwenda kulifanya.²⁹Tazama, miaka saba yenye utele mwangi inakuja katika nchi yote ya Misri.³⁰Na miaka saba ya njaa itakuja baada yake, na utele wote katika nchi ya Misri utasahafulika, na njaa itaiharibu nchi.³¹Utele hautakumbukwa katika nchi kwa sababu ya njaa itakayofuata, kwa kuwa itakuwa kali sana.³²Kwamba ndoto ilijirudia kwa Farao sababu ni kwamba jambo hili limeanzishwa na Mungu, na Mungu atalitimiza hivi karibuni.

³³Basi Farao atafute mtu mwenye maarifa na busara, na kumweka juu ya nchi ya Misri.³⁴Farao na afanye hivi: achague wasimamizi juu ya nchi. Na wachukue sehemu ya tano ya mazao ya Misri katika miaka saba ya shibe.

³⁵Na wakusanye chakula chote cha hii miaka myema ijayo na kuitunza nafaka chini ya mamlaka ya Farao, kwa chakula kutumika katika miji wakihifadhi.³⁶Chakula kitakuwa matumizi ya nchi kwa miaka saba ya njaa itakayokuwa katika nchi ya Misri. Kwa njia hii nchi haitaharibiwa na njaa.”

³⁷Ushauri huu ukawa mwema machoni pa Farao na machoni pa watumishi wake wote.³⁸Farao akawambia watumishi wake, “Je tunaweza kumpata mtu kama huyu, ambaye ndani yake kuna Roho wa Mungu?”

³⁹Hivyo Farao akamwambia Yusufu, "Kwa vile Mungu amekuonyesha yote haya, hakuna mtu mwenye ufahamu na busara kama wewe.⁴⁰ Utakuwa juu ya nyumba yangu, watu wangu watatawaliwa kwa kadiri ya neno lako. Katika kitu cha enzi peke yake mimi nitakuwa mkuu kuliko wewe."

⁴¹Farao akamwambia Yusufu, "Tazama, nimekuweka juu ya nchi yote ya Misri."⁴² Farao akavua pete yake ya mhuri kutoka katika mkono wake na kuiweka katika mkono wa Yusufu. Akamvika kwa mavazi ya kitani safi, na kuweka mkufu wa dhahabu shingoni mwake.⁴³ Akataka apandishwe katika kibandawazi cha pili alichokuwa nacho. Watu wakapiga kelele mbele yake, "Pigeni magoti." Farao akamweka juu ya nchi yote ya Misri.

⁴⁴Farao akamwambia Yusufu, "Mimi ni Farao, mbali na wewe, hakuna mtu atakayeinua mkono wake au mguu wake katika nchi ya Misri."⁴⁵ Farao akamwita Yusufu jina la Zafenathi Panea. Akampa Asenathi, binti wa Potifera kuhani wa Oni, kuwa mke wake. Yusufu akaenda juu ya nchi yote ya Misri.

⁴⁶Yusufu alikuwa na umri wa miaka thelathini aliposimama mbele ya Farao, mfalme wa Misri. Yusufu akatoka mbele ya Farao, na kwenda katika nchi yote ya Misri.⁴⁷ Katika miaka saba ya shibe nchi ilipozaa kwa wingi,⁴⁸ akakusanya chakula chote cha miaka saba iliyokuwako katika nchi ya Misri na kukiweka chakula katika miji. Akaweka katika kila mji chakula cha mashamba yaliyokizunguka.⁴⁹ Yusufu akahifadhi nafaka kama mchanga wa bahari, kingi kiasi kwamba akaacha kuhesabu, kwa sababu kilikuwa hakihesabiki.

⁵⁰Kabla miaka ya njaa kuingia Yusufu akapata wana wawili, ambao Asenathi, binti wa Potifera kuhani wa Oni, alimzalia.⁵¹ Yusufu akamwita mzaliwa wake wa kwanza Manase, kwani alisema, "Mungu amenisahafulisha shida zangu zote na nyumba yote ya baba yangu."⁵² Akamwita mwanawewe wa pili Efraimu, kwani alisema, Mungu amenipa uzao katika nchi ya mateso yangu."

⁵³Miaka saba ya shibe iliyokuwa katika nchi ya Misri ikafika mwisho.⁵⁴ Miaka saba ya njaa ikaanza, kama alivyokuwa amesema Yusufu. Kulikuwa na njaa katika nchi zote, lakini katika nchi yote ya Misri kulikuwa na chakula.⁵⁵ Nchi yote ya Misri ilipokuwa na njaa, watu wakapiga kelele kwa Farao kwa ajili ya chakula. Farao akawaambia Wamisri wote, "Nendeni kwa Yusufu na mfanye atakavyosema."

⁵⁶Njaa ilikuwa juu ya uso wote wa nchi. Yusufu akafungua ghala zote na kuuza chakula kwa Wamisri. Njaa ilikuwa kali sana katika nchi ya Misri.⁵⁷ Dunia yote ikaja Misri kununua nafaka kutoka kwa Yusufu, kwani njaa ilikuwa kali katika dunia yote.

42 ¹Basi Yakobo akafahamu kwamba kuna nafaka huko Misri. Akawaambia wanawe, “Kwa nini mnatazamana?”²Akasema, “Tazama, nimesikia kwamba kuna nafaka huko Misri. Shukeni huko mkatununulie chakula ili tuishi wala tusife.”

³Ndugu kumi wa Yusufu wakashuka Misri kununua chakula.⁴Lakini Benjamini, ndugu wa Yusufu, Yakobo hakumtuma na ndugu zake, kwani alihofu kwamba madhara yaweza kumpata.⁵Wana wa Israeli wakaja kununua mionganoni mwao waliokuja, kwani njaa ilikuwapo katika nchi ya Kanaani.

⁶Basi Yusufu alikuwa mtawala juu ya nchi. Ndiye aliye kuwa akiwauzia watu wote wa nchi. Ndugu zake Yusufu wakaja na kumwinamia na nyuso zao hata chini.⁷Yusufu akawaona ndugu zake na kuwatambua, lakini alijibadili kwao na kuongea nao kwa ukali. Akawaambia, “Mmetoka wapi?” Wakasema, “Kutoka nchi ya Kanaani ili kununua chakula.”

⁸Yusufu akawatambua ndugu zake, lakini wao hawakumtambua.⁹Yusufu akazikumbuka ndoto alizoziotu kuhusu wao. Akawaambia, “Ninyi ni wapelelezi. Mmekuja kuona sehemu za nchi zisizolindwa.”¹⁰Wakamwambia, “Hapana, bwana wangu. Watumishi wako wamekuja kununua chakula.¹¹Sisi sote ni wana wa baba mmoja. Ni watu wa kweli. Watumishi wako siyo wapelelezi.”¹²Akawaambia, “Hapana, mmekuja kuangalia sehemu za nchi zisizolindwa.”¹³Wakasema, “Sisi watumishi wako tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba mmoja katika nchi ya Kanaani. Tazama, mdogo yupo na baba yetu, na mwingine hayupo hai tena.”

¹⁴Yusufu akawaambia, “Ndivyo nilivyowaambia; ninyi ni wapelelezi.¹⁵Mtajaribiwa kwa njia hii. Kama aishivyo Farao, hamtaondoka hapa, mdogo wenu asipokuja hapa.¹⁶Mtumeni mmoja wenu amlete mdogo wenu. Mtabaki gerezani, hata maneno yenu yatakaptobitishwa, kwamba kuna ukweli ndani yenu.”¹⁷Akawaweka kifungoni kwa siku tatu.

¹⁸Katika siku ya tatu Yusufu akaongea nao, “Fanyeni hivi nanyi mtaishi, kwani ninamcha Mungu.¹⁹Kama ninyi ni watu wa kweli, mmoja wenu atazuiliwa hapa gerezani, lakini ninyi nendeni, chukueni nafaka kwa ajili ya nyumba zenu.²⁰Mleteni mdogo wenu kwangu ili kwamba maneno yenu yathibitishwe nanyi hamtakufa.” Wakafanya hivyo.

²¹Wakasemezana wao kwa wao, “Kwa kweli tuna hatia juu ya ndugu yetu kwani tuliona taabu ya nafsi yake alipotusihi nasi hatukusikia. Kwa hiyo taabu hii imeturudia.”

²²Rubeni akawajibu, “Je sikuwaambia, ‘Msitende dhambi juu ya kijana,’ lakini hamkusikia? Basi, tazama, damu yake inatakiwa juu yetu.”

²³Lakini hawakujuwa kwamba Yusufu anawaelewa, kwani kulikuwa na mkalimani kati yao.²⁴Akatoka kwao na kulia. Akarudi kwao na kuongea nao. Akamchukua Simoni mionganoni mwao na kumfunga mbele ya macho yao.

²⁵Kisha Yusufu akaagiza watumishi kujaza mifuko yao kwa nafaka, na kurudisha pesa ya kila mmoja katika gunia lake, nakuwapa mahitaji kwa safari. Wakatendewa hivyo.²⁶Hawa ndugu wakapandisha chakula chao juu ya punda zao na kuondoka pale.

²⁷Mmoja wao alipofungua gunia lake ili kumlisha punda wao katika sehemu waliyokuwa, akaona pesa yake. Tazama, ilikuwa mdomoni mwa gunia lake.²⁸Akawaambia ndugu zake, “Pesa yangu imerudishwa. Tazama, imo katika gunia langu.” Miyo yao ikazimia na wakageukiana kila mmoja huku wakitetemeka. Wakasema, “Ni nini hiki alichotutendea Mungu?”

²⁹Wakaenda kwa Yakobo, baba yao katika nchi ya Kanaani na kumwambia yote yaliyowapata.³⁰Wakasema, “Yule mtu, bwana wa nchi, aliongea nasi kwa ukali na kutudhania kuwa wapelelezi katika nchi.³¹Tukamwambia, ‘Tu watu wa kweli sisi. Sisi siyo wapelelezi.³²Tupo ndugu kumi na wawili, wana wa baba yetu. Mmoja hayupo hai tena, na mdogo yupo na baba yetu katika nchi ya Kanaani.’”³³Yule mtu, bwana wa nchi, akatwambia, ‘Kwa hili nitajua kwamba ni watu wa kweli ninyi. Mwacheni mmojawapo wa ndugu zenu, chukueni chakula kwa ajili ya njaa katika nyumba zenu, na mwondoke.³⁴Mleteni mdogo wenu kwangu. Ndipo nitakapojuwa kwamba ninyi si wapelelezi, lakini ni watu wa kweli. Kisha nitamwachilia ndugu yenu, na mtafanya biashara katika nchi.’”

³⁵Ikawa walipoyafungua magunia yao, na tazama, kila mfuko wa fedha wa mmojawao ulikuwa katika gunia lake. Wakati wao na baba yao walipoona mifuko yao ya fedha, wakaogopa.³⁶Yakobo baba yao akawambia, “Mmeniharibia watoto wangu. Yusufu hayupo hai tena, Simoni ameondoka, nanyi mmpeleke Benjamini naye. Mambo haya yote ni kunyume changu.”

³⁷Rubeni akamwambia baba yake, kusema, “Unaweza kuwaua wanangu wawili nisipomrudisha Benjamini kwako. Mweke mikononi mwangu, nami nitamrudisha tena kwako.”³⁸Yakobo akasema, “Mwanangu atashuka pamoja nanyi. Kwani ndugu yake amekufa na ye ye peke yake amebaki. Ikiwa madhara yatampata katika njia mnayoienda, ndipo mtakapozishusha mvi zangu kaburini kwa huzuni.”

43 ¹Njaa ilikuwa kali katika nchi.²Ikawa walipokuwa wametumia chakula chote walichokitoa Misri, baba yao akawaambia, “Nendeni tena; mtununulie chakula.”³Yuda akamwambia, “Yule mtu alituonya kwa ukali, ‘Hamtauona uso wangu, ndugu yenu asipokuwa nanyi.’⁴Ikiwa utamtuma ndugu yetu pamoja nasi, tutashuka na kuwanunulia chakula.⁵Lakini usipompeleka, hatutashuka. Kwa maana yule mtu alitwambia, ‘Hamtauona uso wangu, ndugu yenu asipokuwa nanyi.’⁶Israeli akawaambia, “Kwa nini mlinitendea mimi vibaya hivyo kwa kumwambia mtu huyo kwamba mnaye ndugu mwininge?”⁷Wakasema, “Yule mtu alituuliza habari zetu na familia yetu kwa kina. Akasema, ‘Je baba yenu bado yuko hai? Je mnaye ndugu mwininge?’ Tukamjibu kulingana na maswali haya. Tungejuaje kwamba angetwambia, ‘Mletoni ndugu yenu?’”

⁸Yuda akamwambia Israeli baba yake, “Mtume kijana pamoja nami. Tutainuka na kwenda ili kwamba tuishi tusife, wote sisi, wewe, na hata watoto wetu.⁹Mimi nitakuwa mdhamini wake. Utaniwajibisha mimi. Kama nisipomleta na kumweka mbele yako, basi nibebe lawama daima.¹⁰Kwani kama tusingekawia, bila shaka hata sasa tungkuwa tumekwisha rudi mara ya pili.”

¹¹Israeli baba yao akawambia, “Kama ni hivyo, basi fanyeni hivi. Chukueni baadhi ya mazao mazuri ya nchi katika mifuko yenu. Mchukulieni yule mtu zawadi: baadhi ya marhamu, asali, viungo na manemane, jozi na lozi.¹²Chukueni pesa mara mbili mikononi mwenu. Pesa iliyorudishwa katika magunia yenu, muichukue tena katika mikono yenu. Pengine walikosea.¹³Mchukueni ndugu yenu pia. Inukeni na mwende tena kwa mtu yule.¹⁴Mungu Mwenyezi na awape kuona rehema mbele ya huyo mtu, hivyo kwamba awafungulie ndugu yenu mwininge na Benjamini. Kama nikipotolewa na watoto, nimepotolewa.”

¹⁵Watu wale wakachukua zawadi hii, na katika mikono yao wakachukua mara mbili ya kiasi cha pesa, pamoja na Benjamini. Wakaamka na kushuka Misri na kusimama mbele ya Yusufu.¹⁶Yusufu alipomwona Benjamini akiwa nao, akamwambia mtunzaji wa nyumba yake, “Walete watu hao ndani ya nyumba, chinja mnyama na umwandae, kwani watu hawa watakula chakula cha mchana pamoja nami.”

¹⁷Mtunzaji wa nyumba akafanya kama Yusufu alivyosema. Akawaleta wale watu nyumbani kwa Yusufu.¹⁸Wale ndugu wakaogopa kwa vile walivyoletwatwa katika nyumba ya Yusufu. Wakasema, “Ni kwa sababu ya pesa iliyorudishwa katika magunia yetu mara ya kwanza tulipoletwa ndani, kwamba atafute nafasi kinyume chetu. Kwamba aweze kutukamata na kutuchukua kama watumwa, na kuchukua punda wetu.”

¹⁹Wakamsogelea mtunzaji wa nyumba ya Yusufu, nao wakaongea naye mlangoni mwa nyumba,²⁰wakisema, “Bwana wangu, tulikuja mara ya kwanza kununua chakula.²¹Ikawa, tulipofika katika eneo la kupumzikia, tukafungua magunia yetu, na, tazama, pesa ya kila mtu ilikuwa katika gunia lake, pesa yetu kwa kiasi kamili. Tumeileta katika mikono yetu.²²Tumekuja na pesa nyingine pia mikononi mwetu ili kununua chakula. Hatujui aliyeziweka pesa katika magunia yetu.”

²³Mtunzaji wa nyumba akasema, “Amani iwe kwenu, msiogope. Mungu wenu na Mungu wa baba yenu ndiye aliywewka pesa katika magunia yenu. Nilipokea pesa yenu.” Kisha mtunzaji wa nyumba akamleta Simoni kwao.

²⁴Msimamizi wa nyumba akawapeleka watu hao katika nyumba ya Yusufu. Akawapa maji, nao wakaosha miguu yao. Akawalisha punda wao.²⁵Wakaandaa zawadi kwa ajili ya Yusufu aliyekuwa akija mchana, kwani walikuwa wamesikia kwamba watakula pale.

²⁶Yusufu alipokuja nyumbani, wakaleta nyumbani zawadi iliyokuwa mikononi mwao, nao wakainama mbele yake hata chini.²⁷Akawauliza juu ya hali zao na kusema, “Je baba yenu hajambo, yule mzee mliyemnena? Je bado yu hai?”²⁸Wakasema, “Mtumishi wako baba yetu hajambo. Na bado yu hai.” Wakajinyenyekeza na kuinama chini.

²⁹Alipoinua macho yake akawonia Benjamini ndugu yake, mwana wa mamaye, naye akasema, “Je huyu ndiye mdogo wenu mliyemsema?” Na kisha akasema, “Mungu na awe mwenye neema kwako, mwanangu.”³⁰Yusufu akaharakisha kutoka chumbani, kwani aliguswa sana kuhusu nduguye. Akatafuta mahali pa kulia. Akaingia chumbani mwake na kulia umo.³¹Akaosha uso wake na kutoka nje. Akajizua mwenyewe, akasema, “karibuni chakula.”

³²Watumishi wakamhudumia Yusufu peke yake na wale ndugu peke yao. Wamisri pale wakala pamoja naye peke yao kwa sababu Wamisri hawakuweza kula mkate na Waebrania, kwani hilo ni chukizo kwa Wamisri.³³Wale ndugu wakakaa mbele yake, mzaliwa wa kwanza kwa kulingana na haki yake ya uzaliwa, na mdogo kulingana

na ujana wake. Wale watu wakashangaa wote.³⁴ Yusufu akapeleka sehemu kwao kutoka katika chakula kilichokuwa mbele yake. Lakini sehemu ya Benjamini ilikuwa mara tano zaidi ya kila ndugu zake. Wakanywa na wakamfurahia.

44 ¹Yusufu akamwamuru msimamizi wa nyumba yake, akisema, “Jaza magunia ya watu hawa kwa chakula, kiasi wawezacho kubeba, na uweke pesa ya kila mtu katika mdomo wa gunia lake.²Uweke kikombe changu, cha fedha, katika mdomo wa gunia la mdogo, na pesa yake ya chakula pia.” Msimamizi akafanya kama Yusufu alivyosema.

³Kukapambazuka asubuhi, na wale watu wakaruhusiwa kuondoka, wao na punda zao.⁴Walipokuwa wametoka mjini lakini hawajafika mbali, Yusufu akamwambia msimamizi wa nyumba yake, “Inuka, uwafuatie wale watu, na utakapowapata, wambie, ‘Kwa nini mmelipa uovu badala ya mema?’⁵Je hiki sicho kikombe ambacho bwana wangu hukinywea, na kikombe akitumiacho kwa uaguzi? Mmefanya vibaya, kwa jambo hili mlilolifanya.”

⁶Msimamizi wa nyumba akawapata na kuwaambia maneno haya.⁷Wakasema, “Kwa nini bwana wetu anasema maneno kama haya? Na iwe mbali na watumishi wako kwamba wanaweza kufanya jambo hili.⁸Tazama, pesa tulizozikuta katika mdomo ya magunia yetu, tulizileta kwako kutoka katika nchi ya Kanaani. Ni kwa jinsi gani basi tunaweza kuiba katika nyumba ya bwana wako fedha au dhahabu?⁹Yeyote kitakayeonekana kwake mionganoni mwa watumishi wako, atakufa, nasi sote tutakuwa watumwa wa bwana wangu.”

¹⁰Msimamizi akasema, “Basi na iwe kwa kadili ya maneno yenu. Yeye ambaye kikombe kitaonekana kwake atakuwa mtumwa wangu, nanyi wengine mtakuwa bila hatia.”

¹¹Kisha kila mtu akaharakisha na kulishusha gunia lake chini. Na kila mtu akalifungua gunia lake.¹²Msimamizi akatafuta. Akaanza na mkubwa wa wote na kumaliza kwa mdogo wa wote, na kikombe kikaonekana katika gunia la Benjamini.¹³Wakararua mavazi yao. Kila mtu akapakia juu ya punda wake nao wakarudi mjini.

¹⁴Yuda na ndugu zake wakaja katika nyumba ya Yusufu. Bado alikuwepo pale, nao wakainama mbele zake hata chini.¹⁵Yusufu akawaambia, “Je ni nini hili mlilolifanya? Je hamjui kwamba mtu kama mimi anafanya uaguzi.”

¹⁶Yuda akasema, “Je tunaweza kumwambia nini bwana wangu? Tuseme nini? Au ni jinsi gani twaweza kujithibitisha wenyewe? Mungu ameona uovu wa watumishi wako. Tazama, sisi ni watumwa wa bwana wangu, wote sisi na yule ambaye kikombe kimeonekana mkononi mwake.”¹⁷Yusufu akasema, “Na iwe mbali nami kwamba naweza kufanya hivyo. Mtu ambaye kikombe kimeonekana mkononi mwake, huyu ndiye atakuwa mtumwa wangu, lakini ninyi wengine, nendeni kwa amani kwa baba yenu.”

¹⁸Ndipo Yuda alipomkaribia na kusema, “Bwana wangu, tafadhali mwache mtumishi wako aseme neno katika masikio ya bwana wangu, na usiziache hasira zako kuwaka dhidi ya mtumishi wako, kwani wewe ni kama Farao.

¹⁹Bwana wangu aliwauliza watumishi wake, kusema, ‘Je mnaye baba au ndugu?’²⁰Nasi tukamwambia bwana wangu, ‘Tunaye baba, ni mzee, na mwana wa uzee wake, ni mdogo. Na ndugu yake alishakufa, na yeye peke yake ndiye amebaki kwa mama yake, na baba yake anampenda.’²¹Nawe ukawaambia watumishi wako, ‘Mletoni ili nimwone.’²²Nasi tukamwambia bwana wangu, ‘Kijana hawezi kumwacha babaye. Kwani akimwacha babaye baba yake atakufa.’²³Na ukawaambia watumishi wako, ‘Mdogo wenu asipokuja pamoja nanyi, hamtauona uso wangu tena.’²⁴Na ikawa tulipokwenda kwa mtumishi wako baba yangu, tulimwambia maneno ya bwana wangu.

²⁵Na baba yetu akasema, ‘Nendeni tena, mkatununulie chakula.’²⁶Nasi tukasema, ‘Hatuwezi kushuka. Ikiwa mdogo wetu atakuwa nasi, ndipo tutakaposhuka, kwani hatuwezi kuuona uso wa mtu yule, mdogo wetu asipokuwa pamoja nasi.’²⁷Mtumishi wako baba yetu akatwambia, ‘Mnajua kwamba mke wangu alinizalia wana wawili.’²⁸Na mmoja akatoka kwangu nami nikasema, ‘Bila shaka ameraruliwa vipande, na tangu hapo sijamwona.’²⁹Nanyi mkimchukua huyu naye kutoka kwangu mabaya yanaweza kumpata, mtashusha mvi zangu kwa kaburi kwa huzuni.’

³⁰Kwa hiyo, basi, nitakapoenda kwa mtumishi wako baba yangu, na kijana hayupo nasi, kwa kuwa uhai wake umefungamanishwa katika uhai wa kijana,³¹itakuwa, atakapoona kwamba kijana hayupo nasi atakufa. Na watumishi wako watazishusha mvi za mtumishi wako baba yetu kaburini kwa masikitiko.³²Kwani mtumishi wako alikuwa mdhamini wa kijana kwa baba yangu na alisema, ‘Ikiwa sitamleta kwako, ndipo nitakapokuwa mwenye hatia kwa baba yangu daima.’

³³Kwa hiyo sasa, tafadhali mwache mtumishi wako akae kama mtumwa kwa bwana wangu badala ya kijana, na umwache kijana aende na ndugu zake.³⁴Kwa maana nitakwenda jinsi gani kwa baba yangu ikiwa kijana hayupo nami? Ninaogopa kuona mabaya yatakayompata baba yangu.”

45 ¹Ndipo Yusufu hakuweza kujizua mwenyewe mbele ya watumishi waliosimama kando yake. Akasema kwa sauti, "Kila mtu aondoke." Hivyo hakuna mtumishi aliyesimama kando yake wakati Yusufu alipojitambulisha kwa ndugu zake.²Akalia kwa sauti, Wamisri wakasikia, na nyumba ya Farao wakasikia kuhusu hilo.³Yusufu akawaambia ndugu zake, "Mimi ni Yusufu. Je baba yangu ni mzima bado?" Ndugu zake hawakuweza kumjibu, kwani walitishwa na uwepo wake.⁴Kisha Yusufu akawaambia ndugu zake, "Nikaribieni, tafadhali." Nao wakasogea. Akawaambia, "Mimi ni Yusufu ndugu yenu, mliyemwuza Misri.⁵Lakini sasa msihuzunike au kukasirika mionganoni mwenu kwamba mliniuza huku, kwani Mungu alinituma mbele yenu ili kutunza uhai.⁶Maana ni miaka miwili njaa imekuwa katika nchi, na bado kuna miaka mitano ambayo hakutakuwa na kulima wala kuvuna.⁷Mungu alinituma mbele yenu kuwahifadhi kama masalia duniani, na kuwaweka hai kwa ukombozi mkuu.⁸Hivyo si ninyi mlionipeleka huku bali ni Mungu, na amenifanya baba kwa Farao, bwana wa nyumba yake yote, na mtawala wa nchi yote ya Misri.⁹Fanyeni haraka mwende kwa baba yangu na mmwambie, 'Hivi ndivyo asemavyo Yusufu mwanao, "Mungu amenifanya bwana kwa Wamisri wote. Shuka kwangu, usikawie.¹⁰Utaishi katika nchi ya Gosheni, nawe utakuwa karibu nami, wewe na watoto wako na watoto wa watoto wako, na kondoo wako na mbuzi wako, na yote uliyonayo.¹¹Nami nitakuhudumia pale, kwa maana bado kuna miaka mitano ya njaa, hivyo usije ukaingia katika uhitaji, wewe, nyumba yako, na yote uliyonayo."

¹²Tazama, macho yenu yanaona, na macho ya Benjamini ndugu yangu, kwamba ni kinywa changu kinachoongea nanyi.¹³Mtamwambia baba yangu juu ya heshima yangu yote huku Misri na yote mliyoyaona. Mtaharakisha na kumleta baba yangu huku."

¹⁴Akaikumbatia shingo ya Benjamini ndugu yake na kulia, na Benjamini akalia shingoni mwake.¹⁵Akawabusu ndugu zake wote na kulia kwa ajili yao. Baada ya hayo ndugu zake wakaongea naye.

¹⁶Habari ya jambo hili ikasemwa katika nyumba ya Farao: "Ndugu zake Yusufu wamekuja." Ikampendeza sana Farao na watumishi wake.¹⁷Farao akamwambia Yusufu, "Waambie ndugu zako, 'Fanyeni hivi: Wapakieni wanyama wenu na mwende katika nchi ya Kanaani.¹⁸Mchukueni baba yenu na nyumba zenu mnijie. Nami nitawapa mema ya nchi ya Misri, nanyi mtakula unono wa nchi.¹⁹Basi mmeamriwa, 'Fanyeni hivi, chukueni mikokoteni kutoka Misri kwa ajili ya watoto wenu na kwa ajili ya wake zenu. Mchukueni baba yenu na kuja.²⁰Msijali kuhusu mali zenu, kwani mema yote ya nchi ya Misri ni yenu."

²¹Wana wa Israeli wakafanya hivyo. Yusufu akawapa mikokoteni, kwa kadiri ya agizo la Farao, na akawapa mahitaji ya safari.²²Akawapa wote mavazi ya kubadilisha, lakini akampa Benjamini vipande mia tatu vya fedha na mavazi matano ya kubadilisha.²³Akampelekea baba yake: punda kumi waliobeba mema ya Misri, punda majike kumi wamebeba nafaka, mikate, na mahitaji mengine kwa baba yake kwa ajili ya safari.²⁴Hivyo akawaruhusu ndugu zake nao wakaondoka. Akawaambia, "Angalieni msije mkagombana njiani."

²⁵Wakapanda kutoka Misri na kuja katika nchi ya Kanaani, kwa Yakobo baba yao.²⁶Wakamwambia "Yusufu bado yu hai, na ndiye mtawala juu ya nchi yote ya Misri." Na moyo wake ulishikwa na ushangao, kwani hakuwaamini.

²⁷Wakamwambia maneno yote ya Yusufu aliyokuwa amewaambia. Yakobo alipoona mikokoteni Yusufu aliyokuwa amepeleka kuwabebe, roho ya Yakobo baba yao ikafufuka.²⁸Israeli akasema, "Inatosha. Yusufu mwanangu yu hai. Nitakwenda nikamwone kabla sijafa."

46 ¹Israeli akasafiri na yote aliyokuwa nayo na akaja Beersheba. Pale akatoa sadaka kwa Mungu wa Isaka baba yake.²Mungu akamwambia Israeli katika ndoto usiku, akisema, “Yakobo, Yakobo.”³Akasema, “Mimi hapa.” Akasema, “Mimi ni Mungu, Mungu wa baba yako. Usiogope kushuka Misri, kwa maana nitakufanya taifa kubwa huko.”Nitakwenda pamoja nawe huko Misri, Nami nitakupandisha huku tena bila shaka. Na Yusufu akayafunika macho yake kwa mikono yake.”

⁵Yakobo akainuka kutoka Beersheba. Wana wa Israeli wakamsafirisha Yakobo baba yao, watoto wao, na wake wao, katika mikokoteni ambayo Farao alikuwa ameipeleka kuwachukua.⁶Wakachukua mifugo yao na mali zao walizokuwa wamezipata katika nchi ya Kanaani. Wakaja Misri, Yakobo na uzao wake wote pamoja naye.⁷Akaja Misri pamoja na wanawe na wana wa wanawe, binti zake na wana wa binti zake, na uzao wake wote.

⁸Haya ni majina ya watoto wa Israeli waliokuja Misri, Yakobo na wanawe: Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Yakobo;⁹wana wa Rubeni Hanoki na Palu na Hezroni na Karmi;¹⁰wana wa Simoni, Yemueli, Yamini, Ohadi, Yakini, Zohari, na Shauli, wana wa mwanamke Mkanaani;¹¹wana wa Lawi Gershoni, Kohathi, na Merari.¹²Wana wa Yuda: Eri, Shela, Peresi, na Zera, (Lakini Eri na Onani walikuwa katika nchi ya Kanaani). Na wana wa Peresi walikuwa Hezroni na Hamuli.¹³Wana wa Isakari walikuwa Tola, Puva, Lobu, na Shimroni;¹⁴Wana wa Zabuloni walikuwa Seredi, Eloni, na Yaleeli¹⁵Hawa walikuwa wana wa Lea aliomzalia Yakobo huko Padan aramu, pamoja na na Dina binti yake. Wanawe na binti zake walikuwa thelathini na watatu.¹⁶Wana wa Gadi walikuwa sefoni, Hagi, Shuni, Esboni, Eri, Arodi, na Areli.¹⁷Wana wa Asheri walikuwa Imna, Ishva, Ishvi, na Beria; na Sera alikuwa dada yao. Wana wa Beria walikuwa Heberi na Malkieli.¹⁸Hawa walikuwa wana wa Zilpa, ambaye Labani alikuwa amempa Lea binti yake. Wana aliomzalia Yakobo wote walikuwa kumi na sita.¹⁹Wana wa Raheli mkewe Yakobo walikuwa Yusufu na Benjamini.²⁰Huko Misri Manase na Efraimu walizaliwa kwa Yusufu na Asenathi, binti Potifera kuhani wa Oni.²¹Wana wa Benjamini walikuwa Bela, Beker, Ashbeli, Gera, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimu, Hupimu, na Ardi.²²Hawa walikuwa wana wa Raheli waliozaliwa kwa Yakobo - jumla yao kumi na wanne.²³Mwana wa Dani alikuwa Hushimu.²⁴Wana wa Naftali walikuwa Yaseeli, Guni, Yezeri, na Shilem.²⁵Hawa walikuwa wana Bilha aliomzalia Yakobo, ambaye Labani alimpa Raheli binti yake - wote walikuwa saba.

²⁶Wote waliokwenda na Yakobo, waliokuwa uzao wake, bila kuhesabu wake wa wana wa Yakobo walikuwa sitini na sita.²⁷Pamoja na wana wawili wa Yusufu waliozaliwa kwake huko Misri, watu wa familia yake waliokwenda Misri walikuwa sabini jumla yao.

²⁸Yakobo akamtuma Yuda kuwatangulia mbele kwa Yusufu kuonyesha njia mbele yake kwenda Gosheni, nao wakaja katika eneo la Gosheni.²⁹Yusufu akaandaa kibandawazi chake na akaenda kumlaki baba yake huko Gosheni. Akamwona, akaikumbatia shingo yake, na akalia shingoni mwake kwa kitambo.³⁰Israeli akamwambia Yusufu, “Basi na nife sasa, kwa kuwa nimeuona uso wako, kwamba bado uko hai.”

³¹Yusufu akawaambia ndugu zake na nyumba ya baba yake, “Nitakwenda na kumwambia Farao, kusema, ‘Ndugu zangu na nyumba ya baba yangu, waliokuwa katika nchi ya Kanaani, wamenijia.³²Watuhawa ni wafugaji, kwani wamekuwa watunza wanyama. Wamekuja na makundi yao ya kondoo, na mbuzi, na vyote walivyonavyo.”³³Itakuwa, Farao atakapowaita na kuwaaliza, ‘Kazi yenu ni ipi?’³⁴mwambieni, ‘Watumishi wako wamekuwa watunza wanyama tangu ujana wetu mpaka sasa, sisi, na baba zetu.’ Fanyeni hivyo ili mweze kuishi katika nchi ya Gosheni, kwani kila mfugaji ni chukizo kwa Wamisri.”

⁴⁷ ¹Kisha Yusufu akaingia kwa Farao na kumwambia, “Baba yangu na ndugu zangu, kondoo wao, mbuzi wao, na yote waliyonayo, wamefika kutoka katika nchi ya Kanaani. Tazama, wapo katika nchi ya Gosheni.”²Akawachukua watano katika ndugu zake na kuwatambulisha kwa Farao.³Farao akawaambia ndugu zake, “Kazi yenu ni nini?” Wakamwambia Farao, “Watumishi wako ni wafugaji, kama mababu zetu.”⁴Kisha wakamwambia Farao, “Tumekuja kukaa kwa muda katika nchi. Hakuna malisho kwa ajili ya makundi ya watumishi wako, kwa maana njaa ni kali sana katika nchi ya Kanaani. Hivyo, tafadhali waache watumishi wako wakae katika nchi ya Gosheni.”

⁵Kisha Farao akamwambia Yusufu, kusema, “Baba yako na ndugu zako wamekuja kwako.⁶Nchi ya Misri iko mbele yako. Mkalishe baba yako na ndugu zako katika eneo zuri, nchi ya Gosheni. Ikiwa unafahamu watu wenye uwezo mionganoni mwao, uwaweke kuwatunza wanyama wangu.”

⁷Kisha Yusufu akamwingiza Yakobo baba yake na kumweka mbele ya Farao. Yakobo akambariki Farao.⁸Farao akamwuliza Yakobo, “Umeishi kwa muda gani?”⁹Yakobo akamwambia Farao, “Miaka ya safari zangu ni 130. Miaka ya maisha yangu imekuwa mifupi na ya maumivu. Siyo kama miaka ya baba zangu.”¹⁰Kisha Yakobo akambariki Farao na kuondoka mbele zake.

¹¹Kisha Yusufu akamweka baba yake na ndugu zake. Akawapa eneo katika nchi ya Misri, sehemu nzuri sana ya nchi, katika eneo la Ramesesi, kama Farao alivyokuwa ameagiza.¹²Yusufu akamhudumia baba yake kwa chakula, ndugu zake, na nyumba yote ya baba yake, kulingana na hesabu ya watoto wao.

¹³Basi hakukuwa na chakula katika nchi yote; kwani njaa ilikuwa kali sana. Nchi ya Misri na nchi ya Kanaani ikaharibika kwa sababu ya njaa.¹⁴Yusufu akakusanya pesa yote iliyokuwa katika nchi ya Misri na nchi ya Kanaani, kwa kuwauzia wakaaji wake chakula. Kisha Yusufu akaleta ile pesa katika kasri la Farao.¹⁵Pesa yote ya nchi za Misri na Kanaani ilipokwisha, Wamisri wote wakaja kwa Yusufu wakisema, “Tupe chakula! Kwa nini tufe mbele zako kwa maana pesa yetu imekwisha?”¹⁶Yusufu akasema, “Ikiwa pesa yenu imekwisha, leteni wanyama wenu nami nitawapa chakula badala ya wanyama wenu.”¹⁷Hivyo wakaleta wanyama wao kwa Yusufu. Yusufu akawapa chakula kwa kubadilishana na farasi, kondoo, mbuzi na kwa punda. Akawalisha kwa mkate kwa kubadilisha na wanyama wao mwaka ule.

¹⁸Mwaka ule ulipokwisha, wakaja kwake mwaka uliofuta na kumwambia, “Hatutaficha kwa bwana wangu kwamba pesa yetu yote imekwisha, na wanyama ni wa bwana wangu. Hakuna kilichobaki mbele za bwana wangu, isipokuwa miili yetu na nchi yetu.¹⁹Kwa nini tufe mbele za macho yake, sisi na nchi yetu? Utununue sisi na nchi yetu badala ya chakula, na sisi na nchi yetu tutakuwa watumishi wa Farao. Tupe mbegu ili kwamba tuishi na tusife, na kwamba nchi isiwe tupu bila watu.

²⁰Hivyo Yusufu akamnunulia Farao nchi yote ya Misri. Kwani kila Mmisri akaiza shamba lake, kwa sababu njaa ilikuwa kali sana. Kwa njia hii, nchi ikawa mali ya Farao.²¹Na watu, akawafanya kuwa watumwa kutoka mpaka mmoja wa Misri hata mkapa mwengine.²²Ilikuwa ni nchi ya makuhani pekee ambayo Yusufu hakuinunua, kwa maana makuhani walikuwa wakipewa posho. Walikula katika sehemu aliywapa Farao. Kwa hiyo hawakuuza nchi yao.

²³Kisha Yusufu akawaambia watu, “Tazama, nimewanunua ninyi na nchi yenu leo kwa ajili ya Farao. Basi mbegu hii hapa kwa ajili yenu, nanyi mtapanda katika nchi.”²⁴Wakati wa mavuno, mtampa Farao sehemu ya tano, na sehemu nne zitakuwa zenu, kwa mbegu za shamba na kwa chakula cha nyumba zenu na watoto wenu.²⁵Wakasema, “Umeokoa maisha yetu. Na tupate kibali machoni pako. Tutakuwa watumishi wa Farao.”

²⁶Hivyo Yusufu akaifanya kuwa sheria inayofanya kazi hata leo katika nchi ya Misri, kwamba moja ya tano ni ya Farao. Eneo la makuhani peke yake ndilo halikufanywa kuwa la Farao.

²⁷Hivyo Israeli akaishi katika nchi ya Misri, katika eneo la Gosheni. Watu wake wakapata umiliki pale. Walikuwa wenye kuzaa na kuongezeka sana.

²⁸Yakobo akaishi katika nchi ya Misri miaka kumi na saba, kwa hiyo miaka ya maisha ya Yakobo ilikuwa miaka 147.²⁹Wakati wa kufa kwake Yakobo ulipokaribia, alimwita Yusufu mwanaye na kumwambia, “Ikiwa nimepata kibali mbele zako, weka mkono wako chini ya paja langu, na unitendee kwa uaminifu na kweli. Tafadhali usinizike Misri.³⁰Nitakapolala na baba zangu, utanitoa Misri na kunizika katika eneo la kuzikia la baba zangu.”

Yusufu akasema, “Nitafanya kama ulivyosema.”³¹ Israeli akasema, “Niapie,” na Yusufu akamwapia. Kisha Israeli akainama chini mbele ya kitanda chake.

48 ¹Ikawa baada ya mambo haya, mmojawapo akamwambia Yusufu, “Tazama, baba yako ni mgonjwa.” Hivyo akaondoka pamoja na wanawe wawili, Manase na Efraimu.²Yakobo alipoambiwa, “Tazama, mwanao Yusufu amekuja kukuona,” Israeli akakusanya nguvu na kukaa juu ya kitanda.³Yakobo akamwambia Yusufu, Mungu Mwenyezi alinitokea huko Luzu katika nchi ya Kanaani. Akanibariki na⁴kuniambia, ‘Tazama, nitakupa uzao mwingi, na kukuzidisha. Nitakufanya kuwa kusanyiko la mataifa. Nitakupa nchi hii wewe na uzao wako kuwa milki ya milele.’

⁵Na sasa wanao wawili, waliozaliwa kwako katika nchi ya Misri kabla sijaja Misri, ni wangu. Efraimu na Manase watakuwa wangu, kama walivyo Rubeni na Simioni.⁶Watoto utakaowapata baada ya hapo ni wako; watahesabiwa katika majina ya ndugu zao katika urithi wao.⁷Lakini kwangu mimi, nilipokuja kutoka Padan, kwa huzuni yangu Raheli alikuwa njiani katika nchi ya Kanaani, wakati kungalipo kitambo kwenda Efrathi. Nilimzika pale katika njia iendayo Efrathi” (ndio, Bethlehemu).

⁸Israeli alipowaona wana wa Yusufu, akasema, “Ni nani hawa?”⁹Yusufu akamwambia baba yake, “Hawa ni wanangu, Mungu alionipa hapa: “Israeli akasema, “Walete kwangu, kwamba niwabariki.”¹⁰Basi macho ya Israeli yalikuwa yanashindwa kwa ajili ya umri wake, hivyo hakuweza kuona. Hivyo Yusufu akawasogeza karibu yake, na akawabusu na kuwakumbatia.¹¹Israeli akamwambia Yusufu, “Sikutazamia kuuona uso wako tena, Lakini Mungu ameniruhusu kuwaona hata wanao.”

¹²Yusufu akawaondoa kati ya magoti ya Israeli, na kisha akainama na uso wake juu ya nchi.¹³Yusufu akawachukua wote wawili, Efraimu katika mkono wake wa kulia kuelekea mkono wa kushoto wa Israeli, na Manase katika mkono wake wa kulia kuelekea mkono wa kulia wa Israeli, na akawasongeza kwake.¹⁴Israeli akainua mkono wake wa kulia na kuuweka juu ya kichwa cha Efraimu, aliyekuwa mdogo, na mkono wake wa kushoto juu ya kichwa cha Manase. Akaipishanisha mikono yake, kwani Manase ndiye alikuwa mzaliwa wa kwanza.¹⁵Israeli akambariki Yusufu, akisema, “Mungu ambaye mbele zake baba zangu Ibrahimu na Isaka walitembea, Mungu aliyenilinda hata leo,¹⁶malaika walionilinda na madhara yote, awabariki vijana hawa. Jina langu na litajwe kwao, na majina ya baba zangu Ibrahimu na Isaka. Na wawe makutano ya watu juu ya nchi.”

¹⁷Yusufu alipoona baba yake ameweka mkono wake wa kulia juu ya kichwa cha Efraimu, haikumpendeza. Akauchukua mkono wa baba yake auweke katika kichwa cha Manase.¹⁸Yusufu akamwambia baba yake, “Sivyo babangu; kwani huyu ndiye mzaliwa wa kwanza. Uweke mkono wako juu ya kichwa chake.”¹⁹Baba yake akakataa na kusema, “Ninafahamu, mwanangu, nafahamu. Yeye naye atakuwa watu, naye pia atakuwa mkuu. Lakini mdogo wake atakuwa mkuu kuliko yeye, na uzao wake utakuwa wingi wa mataifa.”²⁰Israeli akawabariki siku hiyo kwa maneno haya, “Watu wa Israeli watatamka baraka kwa majina yenu wakisema, ‘Mungu na akufanye kama Efraimu na kama Manase.’” Kwa njia hii, Israeli akamweka Efraimu mbele ya Manase.

²¹Israeli akamwambia Yusufu, “Tazama, ninakaribia kufa, lakini Mungu atakuwa nanyi, na atawarudisha katika nchi ya baba zenu.²²Kwako wewe, kwa kuwa uko juu ya ndugu zako, ninakupa mtelemko wa mlima niliouchukuwa kutoka kwa Waamori kwa upanga wangu na upinde wangu.”

49 ¹Kisha Yakobo akawaita wana wake, na kusema: “Jikusanyeni pamoja, ili niwaambie yatakayowapata nyakati zijazo.²Kusanyikeni ninyi wenyewe na msikilize, enyi wana wa Yakobo. Msikilizeni Israeli, baba yenu.

³Reuben, wewe ni mzaliwa wangu wa kwanza, nguvu zangu, na mwanzo wa uwezo wangu, aliyesalia katika heshima na nguvu.⁴Asiyezuilika kama maji yarukayo, hautakuwa na umaharufu, kwa sababu ulikwenda juu ya kitanda cha baba yako. Hata ukakitia unajisi; ulikipanda kwa kuvizia.

⁵Simoni na Lawi ni ndugu. Pang'a zao ni silaha za vurugu.⁶Ee nafsi yangu, usiingie barazani pao; usiingie katika mikutano yao, kwani moyo wangu unaheshima kubwa kwa ajili yao. Kwani katika hasira yao waliua watu. Iliwapendeza kuwakata visigino ng'ombe.

⁷Hasira yao na ilaaniwe, kwani ilikuwa kali - na ukali wao, kwani ulikuwa ni katili. Nitawagawa katika Yakobo na kuwatawanya katika Israeli.

⁸Yuda, ndugu zako watakusifu. Mkono wako utakuwa shingoni mwa adui zako. Wana wa baba yako watainama mbele zako.

⁹Yuda ni mwana simba. Mwanangu, umetoka katika mawindo yako. Alisimama chini, alijikunyata kama simba, kama simba jike. Je ninani atakayejaribu kumwamsha?

¹⁰Fimbo haitaondoka katika Yuda, wala fimbo ya utawala kutoka katika miguu yake, hata atakapo kuja Shilo. Mataifa yatamtii.

¹¹Kumfunga punda wake kwenye mzabibu, na mwanapunda wake katika mzabibu mzuri, amefua mavazi yake katika divai, na kanzu yake katika damu ya vichala vya mzabibu.¹²Macho yake yatakuwa mekundu kama mvinyo, na meno yake meupe kama maziwa.

¹³Zabuloni atakaa katika fukwe ya bahari. Atakuwa bandari kwa ajili ya meli, na mpaka wake utakuwa hata Sidoni.

¹⁴Isakari ni punda mwenye nguvu, ajilazaye kati ya kondoo.¹⁵Anaona mahali pazuri pa kupumzikia na nchi ya kupendeza. Atainamisha bega lake kwa mzig'o na kuwa mtumishi wake.

¹⁶Dani atawaamua watu wake kama mojawapo ya makabila ya Israeli.¹⁷Dani atakuwa nyoka kando ya njia, nyoka mwenye sumu aumaye visigino vya farasi katika njia, hivyo aongozaye farasi huanguka nyuma.

¹⁸Ninaungoja wokovu wako, Yahwe.

¹⁹Gadi - wapanda farasi watamshambulia, lakini ye ye atawapiga katika visigino vyao.

²⁰Vyakula vya Asheri vitakuwa vingi, naye ataandaa vyakula vya kifalme.

²¹Naftali ni dubu jike asiyefungwa; atakuwa na watoto wa dubu walio wazuri.

²²Yusufu ni tawi lizaalo, tawi lizaalo karibu na kijito, ambaye matawi yake yako juu wa ukuta.²³Mpiga mishale atamshambulia na kumrushia na kumsumbuu.²⁴Lakini upinde wake utakuwa imara, na mikono yake itakuwa hodari kwa sababu ya mikono ya Mwenye nguvu wa Yakobo, kwa ajili ya jina la Mchungaji, Mwamba wa Israeli.

²⁵Mungu wa baba yako atakusaidia na Mungu Mwenye enzi atakubariki kwa baraka ya mbinguni juu, baraka za vilindi vilivyo chini, na baraka za maziwa na mimba.

²⁶Baraka za baba yako ni kuu kuliko baraka za milima ya zamani au vitu vilivytamaniwa vya milima ya kale. Na viwe katika kichwa cha Yusufu, hata juu ya taji ya kifalme kichwani pa ndugu zake.

²⁷Benjamini ni mbwamwitu mwenye njaa. Wakati wa asubuhi atararua mawindo, na jioni atagawa mateka.”

²⁸Haya ni makabila kumi na mawili ya Israeli. Hiki ndicho baba yao alichowambia alipowabariki. Aliwabariki kila mmoja kwa baraka iliyomstahili.

²⁹Kisha akawaelekeza na kuwaambia, “Ninakaribia kwenda kwa watu wangu. Mnizike pamoja na babu zangu katika pango lililoko katika shamba la Efroni Mhiti,³⁰katika pango lililo katika shamba la Makpela, karibu na Mamre katika nchi ya Kanaani, shamba Ibrahimu alilolinunua kwa Efron Mhiti kwa ajili ya eneo la kuzikia.³¹Pale walimzika Ibrahimu na Sara mkewe; pale wakamzika Isaka na Rebeka mkewe; na pale nikamzika Lea.³²Shamba na pango lililomo lilinunuliwa kutoka kwa watu wa Hethi.”

³³Yakobo alipomaliza maagizo hayo kwa wanawe, akaiweka miguu yake kitandani, akakata roho, akawaenda watu wake.

50 ¹Yusufu akahuzunika sana hata akauangukia uso wa baba yake, akamlilia, na kumbusu. ²Yusufu akawaagiza watumishi wake matabibu kumtia dawa babaye. Hivyo matabibu wakampaka dawa Israeli. ³Wakatimiza siku arobaini, kwani huo ndio uliokuwa muda kamili wa kutia dawa. Wamisri wakamlilia kwa siku sabini. ⁴Siku za maombolezo zilipotimia, Yusufu akaongea na watumishi wa baraza la kifalme wa Farao kusema, “Ikiwa nimepata kibali machoni peru, tafadhalini ongeeni na Farao, kusema, ⁵‘Baba yangu aliniapisha, kusema, “Tazama, ninakaribia kufa. Unizike katika kaburi nilolichimba kwa ajili yangu mwenyewe katika nchi ya Kanaani. Ndipo utakaponizika.” Basi sasa niruhusu niende nimzike baba yangu, na kisha nitarudi.”

⁶Farao akajibu, “Nenda na umzike baba yako, kama alivyokuapisha.” ⁷Yusufu akaenda kumzika baba yake. Maofisa wa Farao wote wakaenda pamoja naye - washauri wa nyumba yake, maofisa waandamizi wote wa nchi ya Misri, ⁸pamoja na nyumba yote ya Yusufu na ndugu zake, na nyumba yote ya baba yake. Lakini watoto wao, kondoo wao na makundi ya mbuzi wao yaliachwa katika nchi ya Gosheni. ⁹Vibandawazi na wapanda farasi pia walikwenda pamoja naye. Lilikuwa kundi kubwa sana la watu.

¹⁰Hata walipokuja katika sakafu ya kupuria ya Atadi upande mwingine wa Yordani, wakaomboleza kwa majonzi ya huzuni kubwa. Yusufu akafanya maombolezo ya siku saba kwa ajili ya babaye pale. ¹¹Wenyeji wa nchi, Wakanaani, walipoona maombolezo katika sakafu ya Atadi, wakasema, “Hili ni tukio la kuhuzunisha sana kwa Wamisri.” Ndiyo maana eneo hilo likaitwa Abeli Mizraimu, lilioko mbele ya Yordani.

¹²Hivyo wanawe wakamfanyia Yakobo kama alivyokuwa amewaagiza. ¹³Wana wake wakampeleka katika nchi ya Kanaani na wakamzika katika pango katika shamba la Makpela, karibu na Mamre. Ibrahimu alikuwa amelinunua pango pamoja na shamba kwa ajili ya eneo la kuzikia. Alikuwa amelinunua kutoka kwa Efroni Mhiti.

¹⁴Baada ya kuwa amemzika babaye, Yusufu akarudi Misri, yeche, pamoja na ndugu zake, na wote waliokuwa wamemsindikiza ili kumzika babaye.

¹⁵Nduguze Yusufu walipoona kwamba baba yao amekufa, wakasema, “Itakuwaje ikiwa Yusufu atatukasirikia na akataka kutulipa kikamilifu kwa ajili ya uovu tuliomtenda?” ¹⁶Hivyo wakamwagiza Yusufu, kusema, “Baba yako alitoa maelekezo kabla hajafa, kusema, ¹⁷‘Mwambieni hivi Yusufu, “Tafadhali samehe makosa ya ndugu zako na dhambi yao uovu waliokutenda.” Basi wasamehe watumishi wa Mungu wa baba yako.” Yusufu akalia walipomwambia. ¹⁸Ndugu zake pia wakaenda na kuinamisha nyuso zao mbele zake. Wakasema, “Tazama, sisi ni watumishi wako.” ¹⁹Lakini Yusufu akawajibu, “Msiongope, Je mimi ni badala ya Mungu?” ²⁰Lakini kwenu, mlkusudia kunidhuru, lakini Mungu alikusudia mema, kuhifadhi maisha ya watu wengi, kama mwonavyo leo. ²¹Hivyo basi msiongope. Nitawahudumia ninyi na watoto wenu wadogo.” Kwa njia hii aliwatia moyo na kuongea na miyo yao kwa upole.

²²Yusufu akakaa Misri, pamoja na familia ya baba yake. Akaishi miaka 110. ²³Yusufu akawaona wana wa Efraimu hata kizazi cha tatu. Pia aliwaona wana wa Makiri mwana wa Manase, waliowekwa katika magoti ya Yusufu.

²⁴Yusufu akawambia ndugu zake, “Ninakaribia kufa; lakini kwa hakika Mungu atawajilia na kuwaongoza kutoka katika nchi hii na kuwapeleka katika nchi aliyoapa kumpa Ibrahimu, kwa Isaka na kwa Yakobo.” ²⁵Kisha Yusufu akawaapisha watu wa Israeli kwa kiapo. Akasema, “Bila shaka Mungu atawajilia. Wakati huo mtachukua mifupa yangu kutoka hapa.”

²⁶Hivyo Yusufu akafa, mwenye miaka 110. Wakampaka dawa na akawekwa katika jeneza huko Misri.

Kutoka

1 ¹Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli walioakuja Misri pamoja na Yakobo, kila moja na familia yake: ²Ruben, Simioni, Lawi, na Yuda, ³Isakari, Zebuluni, na Benjamini, ⁴Dani, Naftali, Gadi, na Asheri. ⁵Jumla ya watu wa ukoo wa Yakobo walikuwa sabini. Yusufu alikuwa Misri tayari.

⁶Ndipo Yusufu, pamoja na kaka zake wote, na kizazi chote wakafa. ⁷Waisraeli walifanikiwa sana, wakaongezeka sana idadi yao, na wakawa na nguvu maana nchi ilijazwa nao. ⁸Wakati huu sasa mfalme mpya asiyemjua Yusufu aliinuka katika Misri. ⁹Akawaambia watu wake, “Tazama, hawa Waisraeli ni wengi na wenye nguvu kuliko sisi.

¹⁰Njooni na tukae nao kwa akili, ama sivyo wataendelea kuongezeka na kama vita vikalipuka, wataungana na adui zetu, watapigana nasi, na kisha wataondoka.”

¹¹Hivyo wakawawekea walinzi ambao waliwatesa kwa kuwafanyisha kazi ngumu. Waisraeli walijenga maghala ya miji kwa ajili ya Farao: Pishoni na Ramsei.¹²Lakini kadiri Wamisri walivyowatesa, ndivyo Waisraeli waliendelea kuongezeka na kusambaa. Hivyo Wamisri wakaanza kuwaogopa Waisraeli.¹³Wamisri waliwafanya Waisraeli wafanye kazi kwa nguvu nyingi.¹⁴Waliyafanya maisha yao kuwa machungu kwa kuwafanyisha kazi ngumu kwa vinu na matofali na kwa kila aina ya kazi za shambani. Kazi zao zote zilikuwa ngumu.

¹⁵Kisha mfalme wa Misri akawaambia wakunga wa Kiebrania; mmoja wao aliitwa jina lake Shifra, na mwingine aliitwa Puha.¹⁶Akasema, “Wakati mnapowasaidia wanawake wa Kiebrania wanapojifungua, chunguzeni wanapozaa. Ikiwa ni mtoto wa kiume, basi muueni; bali ikiwa ni mtoto wa kike, basi mwacheni aishi.”¹⁷Lakini wale Wakunga walimwogopa Mungu na hawakufanya kama mfalme wa Misri alivyowaagiza; badala yake waliwaacha watoto wa kiume waishi.¹⁸Mfalme wa Misri akawaita Wakunga na kuwaambia, “Kwanini mmeefanya haya, na kuwaacha watoto wa kiume wakaishi?”¹⁹Wale Wakunga wakamjibu Farao, “Hawa wanawake wa Kiebrania siyo kama wanawake wa Kimisri. Hawa wana nguvu na jasiri sana maana wao humaliza kuzaa kabla hata mkunga hajafika.”

²⁰Mungu aliwalinda hawa Wakunga. Watu waliongezeka kwa idadi na kuwa na nguvu sana.²¹Kwa sababu wale Wakunga walimwogopa Mungu, aliwapa familia.

²²Farao akawaagiza watu wote, “Lazima mtupe kila mtoto wa kiume anayezaliwa katika mto, lakini kila mtoto wa kike wamwache aishi.”

² ¹Sasa mwanamme wa kabilia la Lawi alimuoa mwanamke Mlawi.²Yule mwanamke akapata mimba na kuzaa mtoto wa kiume. Alipoona kuwa alikuwa mtoto mwenye afya, alimficha kwa miezi mitatu.³Lakini alipokuwa hawezি kuendelea kumficha tena, alichukua kikapu cha manyasi akakipaka sifa na lami. Akamtia mtoto ndani yake na kukiweka juu ya maji katika majani kando ya mto.⁴Dada yake akasimama kwa mbali ili ajue yatakayompata.

⁵Binti Farao akashuka kuoga mtoni wakati vijakazi wake wakitembea kando ya mto. Naye akaona kile kikapu katika majani na akamtuma kijakazi wake kwenda kukileta.⁶Alipokifungua, aliomwona mtoto. Tazama, mtoto alikuwa analia. Alimhurumia na kusema, “Bila shaka huyu ni mmoja wapo wa watoto wa Waebrania.”

⁷Basi dada wa yule mtoto akamwambia binti Farao, “Je naweza kwenda kukutafutia mwanamke wa Kiebrania aje akulelee mtoto kwa ajili yako?”⁸Binti Farao akamwambia, “Nenda.” Hivyo yule binti akaenda na kumwita mama yake yule mtoto.⁹Binti Farao akamwambia mama yake yule mtoto, “Mchukue mtoto huyu ukainyonyeshee, nami nitakupa malipo.” Hivyo yule mwanamke akamchukua mtoto na kumnyonyesha.¹⁰Mtoto alipokuwa mkubwa, akamleta kwa binti Farao, na akawa mtoto wake. Akamwita jina lake Musa akisema, “Kwa sababu nilimtoa katika maji.”

¹¹Musa alipokuwa mtu mzima, alienda kwa watu wake na kuona kazi ngumu walizokuwa wanafanya. Alimuona Mmisri akimpiga Mwebrania, mmoja wa watu wa jamii yake.¹²Aliangalia huku na kule, na alipoona ya kuwa hakuna mtu, alimuua yule mmisri na kuuficha mwili wake katika mchanga.

¹³Alienda tena siku iliyofuata, na tazama, Waebrania wawili walikuwa wanapigana. Alimwambia yule aliyejewa na makosa, “Kwa nini unampigia mwenzako?”¹⁴Lakini yule mtu alisema, “Ni nani aliyejewa wewe kuwa kiongozi na mwamuzi juu yetu? Unataka kuniua na mimi kama ulivyomuua yule mmisri?” Ndipo Musa akaogopa na kusema, “Hakika niliyoyafanya yamejulikana.”

¹⁵Farao aliposikia habari hizi, alijaribu kumuua Musa. Lakini Musa alikimbia na kwenda kuishi katika nchi ya Wamidiani. Kule alikaa chini kando ya mto.¹⁶Wakati huo kuhani wa Midiani alikuwa na mabinti saba. Walikuwa mtoni kuchota maji na kujaza vyombo vyao ili wawanyweshe mifugo ya baba yao.¹⁷Wachungaji walikuja na kutaka kuwafukuza, lakini Musa alienda kuwasaidia. Kisha akawanywesha mifugo wao.¹⁸Wale mabinti walipoenda kwa Reueli baba yao, aliwaauliza, “Kwa nini mmerudi nyumbani mapema hivi leo?”¹⁹Wakamwambia, “Mmisri mmoja alituokoa dhidi ya wachungaji. Pia alichota maji na kuwanywesha mifugo wetu.”

²⁰Kisha akawauliza binti zake, “Yu wapi sasa? Kwa nini mlimwacha? Mwiteni ili apate kula chakula pamoja nasi.”²¹Musa akakubali kukaa na yule mtu ambaye pia alimpa binti yake Zipora ili amuoee.²²Alizaa mtoto wa kiume, na Musa akamwita jina lake Geshomu; akisema; “Nimekuwa mkazi katika nchi ya ugeni.”

²³Muda mrefu baadaye, mfalme wa Misri akafa. Waisraeli walilalamika kwa sababu ya kazi za utumwa. Walilia kutafuta msaada, na maombi yao yakamfikia Mungu kwa sababu ya mateso yao.²⁴Mungu aliposikia malalamiko yao, Mungu alikumbuka agano lake na Abrahamu, na Isaka, na Yakobo.²⁵Mungu aliwaona Waisraeli na akaielewa hali yao.

3 ¹Wakati huu Musa aliendelea kuchunga mifugo ya Yethro baba mkwe wake, kuhani wa Midiani. Musa alilongoza kundi la mifugo kuelekea upande wa mbali wa jangwa mpaka kufika Horebu, mlima wa Mungu.
²Akiwa pale malaika wa Yahweh akamtokea kama mwali wa moto katika kichaka. Musa aliangalia, na tazama, kichaka kiliwaka moto lakini hakikuteketea.³Musa akasema, “Nitageuka ili nione kitu hiki cha ajabu, kwa nini kichaka hakiteketei.”

⁴Yahweh alipoona ya kuwa amegeuka upande ili aone, Mungu alimwita kutoka katika kile kichaka na kusema, “Musa, Musa.” Musa akasema, “Mimi hapa.”⁵Mungu akasema, “Usinikaribie! Vua viatu katika miguu yako, kwa kuwa mahali uliposimama ni mahali palipowekwa wakfu kwa ajili yangu.”⁶Aliongeza kusema, “Mimi ni Mungu wa baba yako, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo.” Kisha Musa akaufunika uso wake, kwa kuwa aliogopa kumwangalia Mungu.

⁷Yahweh akasema, “Hakika nimeyaona mateso ya watu wangu walioko Misri. Nimesikia kelele zao kwa sababu ya mabwana wao, kwa kuwa nayajua mateso yao.”⁸Nimekuja chini kuwaokoa dhidi ya mamlaka ya Wamisri na kuwatoa katika nchi ile na kuwaleta katika nchi nzuri, pana, nchi ijaayo maziwa na asali; kwenye ukanda wa Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi.⁹Sasa kilio cha watu wa Israeli kimenifikasi mimi. Zaidi sana, Mimi nimeyaona mateso ambayo Wamisri wanawatesa.¹⁰Sasa basi, nitakutuma wewe kwa Farao ili update kuwatoa watu wangu, wana wa Israeli, kutoka katika nchi ya Misri.”

¹¹Lakini Musa akamwambia Mungu, “Mimi ni nani hata niende kwa Farao na kuwatoa Waisraeli kutoka Misri?”¹²Mungu akamjibu, “Hakika nitakuwa pamoja nawe. Hii itakuwa ishara kwako ya kuwa nimekutuma. Utakapokuwa umewatoa watu kutoka Misri, mtaniabudu mimi katika mlima huu.”

¹³Musa akamwambia Mungu, “Nikienda kwa Waisraeli na kuwaambia, ‘Mungu wa baba zenu amenitura mimi kwenu,’ na kisha wakiniliza, ‘jina lake nani?’ nitawaambia nini?”¹⁴Mungu akamwambia Musa, “MIMI NIPO AMBAYE NIPO.” Mungu akasema, “Ni lazima uwaambie Waisraeli, “MIMI NIPO amenitura kwenu.”

¹⁵Pia Mungu akamwambia Musa, “Lazima uwaambie Waisraeli, ‘Yahweh, Mungu wa baba zenu, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo amenitura mimi kwenu. Hili ndio jina langu milele, na hivi ndivyo nitakavyokumbukwa na vizazi vyote.’¹⁶Nenda ukawakusanye wazee wa Israeli pamoja. Waambie, ‘Yahweh, Mungu wa baba zenu, Mungu wa Abrahamu, wa Isaka na Yakobo, amenitokea mimi na kusema, ‘Hakika nimewatazama na nimeona yale mliyotendewa huko Misri.’¹⁷Nimeahidi kuwatoa ninyi katika mateso ya Misri na kuwaleta katika nchi ya Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi. Nchi ijaayo maziwa na asali.”¹⁸Watakusikiliza. Wewe pamoja na wazee wa Israeli itawapasa kwenda kwa mfalme wa Misri, na imewapasa kumwambia, ‘Yahweh, Mungu wa Waebrania amekutana nasi. Hivyo tuache sisi twende safari ya siku tatu katika jangwa ili tupate kutoa sadaka kwa Yahweh Mungu wetu.’¹⁹Lakini nafahamu ya kuwa mfalme wa Misri hatawaacha ninyi mwende, isipokuwa kwa kulazimishwa.²⁰Nitainua mkono wangu na kuwapiga Wamisri kwa miujiza yote nitakayoifanya kati yao. Baada ya hayo, atawaacha mwende.²¹Nitawapa watu hawa kufadhiliwa kutoka kwa Wamisri ili muondokapo msiende mikono mitupu.²²Kila mwanamke ataomba kwa jirani yake Mmisri na kwa kila mwanamke akaaye kwenye nyumba ya jirani yake, vyombo vya fedha na vya dhahabu na nguo. Nanyi mtawavika watoto wenu wa kiume na binti zenu. Kwa njia hii mtawateka nyara Wamisri.”

⁴ ¹Musa akajibu, “Lakini itakuwaje wasiponiamini mimi au wasiponisikiliza na kusema, ‘Yahweh hajakutokea wewe?’² Yahweh akamwambia, “Hicho ni nini mkononi mwako?” Musa akasema, “Ni fimbo.”³ Yahweh akasema, “Itupe chini.” Musa akaitupa chini ile fimbo, nayo ikageuka na kuwa nyoka. Musa akarudi nyuma.⁴ Yahweh akamwambia Musa, “Mchukue kwa kumshikia mkia wake.” Hivyo alimchukua yule nyoka. Mara ikageuka na kuwa fimbo mkononi mwake tena.

⁵ “Hii ni ili wapate kuamini ya kuwa Yahweh, Mungu wa baba zao, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo amekutokea wewe.”

⁶ Yahweh pia alimwambia, “Sasa ingiza mkono wako ndani ya vazi lako.” Hivyo Musa akaingiza mkono wake ndani ya vazi lake. Na alipoutoa nje, tazama, mkono wake ulikuwa na ukoma, mweupe kama theluji.⁷ Yahweh akasema, “Ingiza mkono wako ndani ya vazi lako tena.” Hivyo akaingiza mkono wake ndani ya vazi lake, na alipoutoa nje aliona ukiwa mzima tena kama ulivyo mwili wake wote.⁸ Yahweh akasema, “Kama hawatakuamini wewe - kama hawatazingatia ishara yangu ya kwanza ya nguvu zangu au kuziamini, basi wataamini ishara ya pili.⁹ Na ikiwa hawataamini hata ishara hizi zote mbili za nguvu zangu, au wasipokusikiliza wewe, basi chota maji kutoka katika mto na uyamwage katika nchi kavu. Maji utakayoyamwaga yatakuwa damu katika nchi kavu.”

¹⁰ Ndipo Musa akamwambia Yahweh, “Bwana, mimi si mzuri wa kuongea, si hapo kwanza au hata baada ya kuwa umeongea na mtumishi wako. Mimi ni mdhaifu wa kuongea na nina kigugumizi.”¹¹ Yahweh akamwambia, “Ni nani anayeumba mdomo wa mwanadamu? Ni nani amfanyaye mwanadamu kuwa bubu au aone au kipofu? Je si mimi Yahweh?¹² Sasa nenda, nami nitauongoza mdomo wako na nitakufundisha cha kusema.”¹³ Lakini Musa akasema, “Bwana, tafadhali mtume mtu mwingine, yeyote unayependa kumtuma.”

¹⁴ Kisha Yahweh akamkasirikia Musa. Akasema, “Vipi kuhusu Haruni kaka yako yule Mlawi? Najua ya kuwa anaweza kuongea vizuri. Hata hivyo, anakuja kukutana na wewe, na atakapokuona moyo wake utajawa na furaha.¹⁵ Wewe utaongea naye na utaweka maneno ya kusema kinywani mwake. Nami nitakiongoza kinywa chako na kinywa chake pia, nami nitaonyesha ninyi nyote yawapasayo kutenda.¹⁶ Yeye ataongea na watu kwa niaba yako. Yeye atakuwa msemaji wako, na wewe utakuwa kama Mungu kwake.¹⁷ Utachukua hii fimbo pamoja nawe mkononi mwako. Kwa fimbo hii utafanya ishara.”

¹⁸ Hivyo Musa alirudi kwa Yethro - baba mkwe wake na kumwambia, “Niruhusu nipate kurudi kwa ndugu zangu walikoko Misri ili niweze kuona kama bado wako hai.” Yethro akamwabia Musa, “Nenda kwa amani.”

¹⁹ Yahweh akamwambia Musa kule Midiani, “Nenda, rudi Misri, kwa kuwa watu wote waliotaka kukuua wameshakufa.”²⁰ Musa akamchukua mke wake na watoto wake wa kiume na kuwapandisha kwenye punda. Akarudi mpaka nchi ya Misri, naye alichukua fimbo ya Mungu pamoja naye mkononi mwake.

²¹ Yahweh akamwambia Musa, “Utakaporudi Misri, jitahidi kufanya ishara zote nilizokupa kufanya mbele ya Farao. Lakini nitaufanya moyo wake kuwa mgumu, naye hawatawaacha watu waende.”²² Lazima umwambie Farao, ‘Hivi ndivyo asemavyo Yahweh: Israeli ni mtoto wangu, mzaliwa wa kwanza wangu,²³ nami nakuamuru, “Mwache mwanangu aende ili apate kuniabudu mimi.” Lakini kwa kuwa umekataa kumwachia, hakika nitamuua mtoto wako wa kiume, mzaliwa wa kwanza wako.”

²⁴ Sasa wakiwa njiani, wakati wa usiku walipopumzika, Yahweh alikutana na Musa na kutaka kumuua.²⁵ Kisha Zipora akachukua kisu kikali na kukata govi la mtoto wake wa kiume na kuligusisha miguuni pake. Kisha akasema, “Hakika wewe ni bwana harusi wangu kwa njia ya damu.”²⁶ Hivyo Yahweh akamwachia. Akasema, “Wewe ni bwana harusi wa damu” kwa sababu ya kutahiriwa.

²⁷ Yahweh akamwambia Haruni, “Nenda nyikani ukutane na Musa.” Haruni akaenda na kukutana naye katika mlima wa Mungu, na kumbusu.²⁸ Musa akwambia Haruni maneno yote ya Yahweh ambayo alimtuma kusema na kwa habari za ishara zote za nguvu za Yahweh ambazo alimwagiza kutenda.

²⁹ Kisha Musa na Haruni wakaenda na kuwakusanya wazee wote wa Israeli.³⁰ Haruni akawaambia maneno yote ambayo Yahweh alimwambia Musa. Pia alionesha ishara na miujiza ya nguvu za Yahweh mbele ya watu.³¹ Watu waliamini. Waliposikia ya kuwa Yahweh aliwaona Waisraeli na ya kwamba aliyona mateso yao, waliinamisha vichwa vyao na kumwabudu.

⁵ ¹Baada ya mambo haya kutokea, Musa na Haruni walienda kwa Farao na kumwambia, “Hivi ndivyo Yahweh, Mungu wa Israeli anasema: ‘Waache watu wangu waende, ili wapate kunifanya karamu jangwani.’”²Farao akasema, “Yahweh ni nani? Kwa nini mimi nisikilize sauti yake na kuwaacha Israeli waende? Mimi simjui Yahweh; na la zaidi, sitawaacha Israeli waende.”³Wakasema, “Mungu wa Waebrania amekutana nasi. Tuache twende safari jangwani kwa siku tatu ili tutoe sadaka kwa Yahweh Mungu wetu ili asituadhibu kwa mapigo au kwa upanga.”⁴Lakini mfalme wa Misri alishaambia, “Musa na Haruni, kwa nini mnawatoa watu kazini mwao? Nendeni kazini kwenu.”⁵Pia alisema, “Sasa kuna Waebrania wengi nchini mwetu, na ninyi mnawafanya waache kazi zao.”

⁶Siku ile ile, Farao alitoa amri kwa wasimamizi na wanyapara wa wale watu. Akasema,⁷“Tofauti na ilivyokuwa mwanzo, “Tofauti ni ilivyokuwa awali, msiwapatie tena watu majani ya kutengenezea tofali. Waacheni wao waende kujitafutia majani wenyewe.”⁸Ingawa wanapaswa kuleta hesabu sawa ya matofali watakayotengeneza kama ilivyokuwa awali. Msipokee pungufu, kwasababu wao ni wavivu. Ndiyo maana wanapiga kelele na kusema, ‘turuhusu tuende tukamtolee sadaka Mungu wetu.’⁹Waongzeeni kazi wanaume ili wasipate tena muda wa kusikiliza maneno ya upotosha.”

¹⁰Kwa hiyo viongozi wa watu na waangalizi wao waliwajulisha watu. Walisema, “Hivi ndivyo farao amesema: ‘Sitawapeni tena malighafi.’¹¹Nyinyi wenyewe mtaenda kutafuta majani popote mtakapopata, lakini kazi zenu hazitapunguzwa.¹²Basi watu hao wakatawanyika katika nchi yote ya Misri ili wapate kukusanya matakataka badala ya majani.¹³Wasimamizi wao wakawahimiza na kusema, “Malizeni kazi zenu, sawa na wakati ule majani yalipokuwapo.”¹⁴Wanyapara wa Farao wakawapiga wasimamizi wa Waisraeli, watu walewale ambao waliwaweka kuwa wasimamizi wa watumishi. Wale Wanyapara wakakazana kuwaauliza, “Kwanini hamjatimiza idadi ya matofali inayotakiwa kwenu, siku ya jana na hata leo kama ambavyo mlifanya siku za nyuma?”

¹⁵Basi Wanyapara wa wana wa Israeli wakamwendea Farao na kumlilia. Walisema, “Kwanini unawatendea watumishi wako hivi?¹⁶Sisi watumishi wako hatupewi majani tena, lakini bado wanatuambia sisi, “Tengenezeni tofali!” Sisi watumwa wako tunapigwa sasa, lakini kosa hilo ni la watu wako.”¹⁷Lakini Farao akasema, “Ninyi ni wavivu! Wavivu ninyi! Ninyi mwasema, ‘Turuhusu twende kumtolea Yahweh sadaka.’¹⁸Sasa rudini kazini. Hamtapewa majani tena, lakini mnapaswa kutengeneza idadi ile ile ya matofali.”

¹⁹Wanyapara wa wana wa Israeli wakagundua ya kuwa walikuwa kwenye shida kubwa mara walipoambiwa, “Hamtapunguza kamwe idadi ya matofali mnayotengeneza kila siku.”²⁰Wakakutana na Musa na Haruni, waliokuwa wamesimama nje ya Ikulu wakati wanatoka kwa Farao.²¹Wakawaambia Musa na Haruni, “Yahweh awatazame ninyi na kuwaadhibu, kwa sababu mmetufanya sisi kuonekana wabaya mbele ya Farao na watumishi wake. Mmetia upanga mikononi mwao ili watuue.”

²²Musa akarudi kwa BWANA na kumwambia, “Bwana, kwanini umewatenda mabaya watu hawa? Kwanini kunituma mimi kwanza?”²³Tangu nilipokuja kwa Farao kusema naye kwa jina lako, amewatenda mabaya watu hawa, wala hujawaokoa watu wako hata kidogo.”

6 ¹Kisha Yahweh akasema na Musa, “Sasa utaona nitakacho fanya kwa Farao. Utaona hili, kwa kuwa ata waacha waenda kwa mkono wangu hodari. Kwasababu ya mkono wangu hodari, atawaondoa nje ya nchi.”

²Mungu akasema na Musa na kumwambia, “Mimi ni Yahweh.³Nilimtokea Ibrahimu, Isaka, na Yakobo kama Mungu mwenye nguvu; lakini kwa jina langu, Yahweh, sikujuliikana kwao.⁴Pia nilimarisha agano langu na wao, ilikuwapatia nchi ya Kanani, nchi walioishi kama sio raia, nchi walio tanga tanga.⁵Zaidi ya yote, nimesikia kilio cha Waisraeli ambaao wa Misri wamewfanya watumwa, na nimekumbuka agano langu.⁶Kisha basi, sema kwa Waisraeli, ‘Mimi ni Yahweh. Nitawatoa kwenye utumwa chini ya wa Misri, na kuwaweka huru na nguvu zao. Nitawaokoa kwa kudhihirisha nguvu zangu, na kwa matendo ya ajabu ya hukumu.⁷Nitawaleta kwangu kama watu wangu, na nitakuwa Mungu wenu. Mtajua kuwa mimi ndiye Yahweh Mungu wenu, aliye watoa kwenye utumwa chini ya wa Misri.⁸Nitawaleta kwenye nchi niliyomuahidi kumpa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo. Nitawapa kama mali yenu. Mimi ni Yahweh.

⁹Musa alipowaambia haya Waisraeli, hawakumsikiliza kwasababu ya mateso magumu ya utumwa wao.

¹⁰Hivyo Yahweh akazungumza na Musa na kumwambia,¹¹“Nenda umwambie Farao, mfalme wa Misri, awaache watu wa Israeli waondoke kwenye nchi yake.”¹²Musa akamwambia Yahweh, “Kama Waisraeli hawajanisikiliza mimi, kwa nini Farao anisikillize mimi, ili hali mimi sio mzuri wakuzungumza?”¹³Yahweh akasema na Musa na Haruni. Akawapa amri ya Waisraeli na Farao, mfalme wa Misri, awatoe Waisraeli kutoka nchi ya Misri.

¹⁴Hawa walikuwa vichwa wa nyumba za baba yao: wana wa Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Israeli, walikuwa Hanoki, Palu, Hezroni, na Karmi. Hawa walikuwa mababu wa ukoo wa Rubeni.

¹⁵Wana wa Simeoni walikuwa Yemueli, Yamin, Ohadi, Yakini, Zohari, na Shauli - mwana wa mwanamke wa Kanani. Hawa walikuwa mababu wa ukoo wa Simeoni.

¹⁶Hapa yameorodheshwa majina ya wana wa Lawi, pamoja na uzo wao. Walikuwa ni Gerishoni, Kohathi, na Merari. Lawi aliishi mpaka alipo kuwa na miaka 137.

¹⁷Wana wa Gerishoni walikuwa Libni na Shimei.

¹⁸Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Hebron, na uzieli. Kohathi aliishi hadi miaka 133.

¹⁹Wana wa Merari walikuwa Mahli na Mushi. Hawa walikuja kuwa mababu wa ukoo wa Walawi, pamoja na uzao wao.

²⁰Amramu alimuoa Yokebedi, dada yake baba yake. Alimzalia Haruni na Musa. Amramu aliishi miaka 137 na akafa.

²¹Wana wa Izhari walikuwa Kora, Nefegi, na Zikri.

²²Wana wa Uzieli walikuwa Mishaeli, Elizafani na Sithri.

²³Haruni alimuoa Elisheba, binti wa Aminadabu, dada wa Nashoni. Alimzaa Nadabu na Abihu, Eleazar na Ithamari.

²⁴Wana wa Kora walikuwa Asiri, Elikana na Abiasa. Hawa walikuwa mababu wa ukoo wa Wakora.

²⁵Eleazar, mwana wa Haruni, alimuoa mmoja wa mabinti Wa Putiel. Alimzalia Fineazi. Hawa walikuwa vichwa wa nyumba za baba yao mionganii mwa Walawi, pamoja na uzao wao.²⁶Hawa wanaume wawili walikuwa Musa na Haruni ambaao Yahweh alisema, “Waleteni Waisraeli kutoka nchi ya Misri, kwa makundi ya wanaume wapiganaji.”²⁷Haruni na Musa wakazungumza na Farao, mfalme wa Misri, awaruhusu Waisraeli watoke Misri. Hawa walikuwa Musa na Haruni wale wale.²⁸Pale Yahweh alipo zungumza na Musa katika nchi ya Misri, ²⁹alimwambia, “Mimi ni Yahweh. Sema kwa Farao, mfalme wa Misri, kila kitu nitacho kwambia.”³⁰Lakini Musa alimwambia Yahweh, “Mimi sio mzuri wa kuongea, hivyo kwanini Farao anisikilize mimi?”

⁷ ¹Yahweh akasema na Musa, “Ona, nimekufanya kama mungu kwa Farao. Haruni kaka yako atakuwa nabii wako.² Utasema kila kitu nitakacho kuamuru kusema. Haruni kaka yako atasema na Farao ili awaachie watu wa Israeli watoke kwenye nchi yake.³ Lakini nitaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, na nitaonyesha ishara nydingi za nguvu zangu, maajabu mengi, katika nchi ya Misri.⁴ Lakini Farao hatakusikiliza, kwa hiyo nitaweka mkono wangu juu ya Misri na kutoa makundi yangu ya wanaume wapiganaji, watu wangu, wazao wa Israeli, watoke nchi ya Misri kwa matendo makubwa ya hukumu.⁵ Wamisri watajua kuwa mimi ni Yahweh nitakapo nyosha mkono wangu kwa Misri na kuwatoa Waisraeli kutoka mionganoni mwao.”

⁶Musa na Haruni wakafanya hivyo; walifanya kama Yahweh alivyo waamuru.⁷ Musa alikuwa na miaka themanini, na Haruni miaka themanini na tatu walipo ongea na Farao.

⁸Yahweh akamwambia Musa na Haruni,⁹“Wakati Farao atakapo waambia, ‘Fanya muujiza,’ utamwambia Haruni, ‘Chukua gongo lako na ulirushe chini mbele ya Farao, ili ligeuke nyoka.’¹⁰ Kisha Musa na Haruni wakaenda kwa Farao, na wakafanya kama Yahweh alivyo waamuru. Haruni akarusha chini gongo lake mbele ya Farao na watumishi wake, na likageuka nyoka.¹¹ Kisha naye Farao akawaita wazee wenye hekima na wachawi. Wakafanya jambo hilo hilo kwa uchawi wao.¹² Kila mtu akarusha chini gongo lake, na magongo yakawa nyoka. Lakini gongo la Haruni lilimeza nyoka zao.¹³ Moyo wa Farao ulikuwa mgumu, na hakusikiliza, kama Yahweh alivyo tabiri.

¹⁴Yahweh akasema na Musa, “Moyo wa Farao ni mgumu, na anakataa kuacha watu waende.¹⁵ Nenda kwa Farao asubui anapoenda kwenye maji. Simama kwenye chanzo cha mto kukutana naye, na uchukuwe mkononi mwako gongo ambalo liligeuka nyoka.¹⁶ Mwombie, ‘Yahweh, Mungu wa Waebrania, amenituma kwako, “Acha watu wangu waende, iliwaniabudu nyikani. Mpaka sasa haujanisikiliza.”¹⁷ Yahweh anasema hili: “Kwa hili utajua kuwa mimi ni Yahweh. Ninaenda kupiga maji ya mto wa Misri kwa gongo langu lililo mikononi mwangu, na mto utageuzwa kuwa damu.¹⁸ Samaki walio kwenye mto watakufa, na mto utanuka. Wa Misri Hawataweza kunywa maji yalio kwenye mto.”

¹⁹Kisha Yahweh akasema na Musa, “Mwombie Haruni, ‘Chukua gongo lako na unyooshe mkono kwenye maji ya Misri, na juu ya mito yake, mifereji, visima, na madimbwi yote, ili maji yao yawe damu. Fanya hivi ili kuwe na damu nchi nzima ya Misri, hadi kwenye vyombo vyote vya mbao na mawe.”

²⁰Musa na Haruni walifanya kama Yahweh alivyo waamuru. Haruni alinyanyua gongo na kupiga maji ya mto, machoni pa Farao na watumishi wake. Maji yote kwenye mto yaligeuka damu.²¹ Samaki kwenye mito wakafa, na mto ukaanza kunuka. Wamisri hawakuweza kunywa maji kwenye mto, na damu ilikuwa kila mahali katika nchi ya Misri.²² Lakini wachawi walifanya vivyo hivyo na uchawi wao. Kwa hiyo moyo wa Farao ukawa mgumu, na akakataa kuwasikiliza Musa na Haruni, kama Yahweh alivyo sema itatokea.²³ Kisha Farao akarudi na kwenda nyumbani kwake. Wala hakutilia maanani hili.²⁴ Wamisri wote walichimba pembedi ya mto kwa ajili ya maji ya kunywa, lakini hawakuweza kunywa maji ya mto.

²⁵Siku saba zilipita baada ya Yahweh kushambulia mto.

⁸ ¹Kisha Yahweh akazungumza na Musa, “Nenda kwa Farao na umwambie, ‘Yahweh anasema hivi: Acha watu wangu waende ili wakanabudu.²Ukikataa kuwaruhusu waende, nitaidhuru nchi yako yote kwa vyura.³Mito itajawa na vyura. Watatoka na kuingia nyumbani kwako, chumbani kwako, na kitandani kwako. Wataenda nyumbani mwa watumishi wako. Wataenda kwa watu wako, kwenye majiko yako, na vyombo vya kukandia mkate.⁴Vyura watakushambulia wewe, watu wako, na watumishi wako wote.”

⁵Yahweh akamwambia Musa, “Mwambie Haruni, ‘Nyoosha mkono wako na gongo lako kwenye mito, mifereji, na kwenye mabwawa, na uwatoe vyura juu ya nchi ya Misri.’⁶Haruni akanyoosha mkono juu ya maji ya Misri, na vyura wakatoka na kujaza nchi ya Misri.⁷Lakini wachawi walifanya vivyo hivyo na uchawi wao: waliwatoa vyura juu ya nchi ya Misri.⁸Kisha Farao akawaita Musa na Haruni na kuwaambia, “Muombeni Yahweh ili awaondoe vyura kwangu na kwa watu wangu. Kisha nitawaacha watu waende, ili wamtolee dhabihu.”⁹Musa akamwambia Farao, “Unaweza chukua fursa ya kuniambia lini nikuombee wewe, watumishi wako, na watu wako, ili vyura waondolewe kwako na nyumbani kwako na wabaki tu kwenye mito.”¹⁰Farao akasema, “Kesho.” Musa akasema, “Acha iwe kama ulivyo sema, ili kwamba ujue hakuna Mungu mwengine kama Yahweh, Mungu wetu.¹¹Vyura wataondoka kutoka kwako, nyumbani mwako, kwa watumishi wako, na kwa watu wako. Watabaki tu kwenye mito.”

¹²Musa na Haruni wakaondoka kwa Farao. Kisha Musa akamlilia Yahweh kuhusu hao vyura alio waleta kwa Farao.¹³Yahweh akafanya kama Musa alivyo omba: Vyura wakafa kwenye nyumba, nyuani, na mashambani.

¹⁴Watu wakawakusanya kwa mafungu, na nchi ikanuka.¹⁵Lakini Farao alipoona kuna afadhali, aliufanya moyo wake kuwa mgumu na hakumsikiliza Musa na Haruni, kama Yahwe alivyosema.

¹⁶Yahweh akamwambia Musa, “Mwambie Haruni, ‘Nyoosha gongo lako na upige udongo chini, ili kuwe chawa katika nchi yote ya Misri’¹⁷Wakanya hivyo: Haruni akanyoosha mkono wake na gongo lake. Akaupiga udongo wa ardhi. Chawa wakaja juu ya watu na wanyama. Udongo wote kwenye ardhi ukawa chawa katika nchi ya Misri.

¹⁸Wachawi walijaribu kufanya chawa kwa uganga wao lakini hawakuweza. Palikuwa na chawa kwa watu na kwa wanyama.¹⁹Kisha wachawi wakamwambia Farao, “Hiki ni kidole cha Mungu.” Lakini moyo wa Farao ulikuwa Mgumu, hivyo akataa kuwasikiliza. Ilikuwa kama Yahwe alivyo sema Farao atafanya.

²⁰Yahweh akamwambia Musa, “Inuka asubui mapema na usimame mbele ya Farao anapoenda mtoni. Umwambie, ‘Yahweh anasema hivi: “Acha watu wangu waende wakanabudu mimi.²¹Lakini usipo acha watu wangu waende nitatuma kundi la nzi kwako, watumishi wako, na watu wako, na kwenye nyumba zenu. Nyumba za wa Misri zitajawa na makundi ya nzi, na ata ardhi wanayo simama itajawa na nzi.²²Lakini katika siku hiyo nitaitendea nchi ya Gosheni tofauti, nchi ambayo watu wangu wanaishi, ili kwamba kusiwe na makundi ya nzi huko. Hili litatokea ili kwamba mjue mimi ni Yahweh katika hii nchi.²³Nitaweka utofauti kati ya watu wangu na watu wako. Hii ishara ya nguvu zangu itatokea kesho.”

²⁴Yahwe akafanya hivyo, na kundi kubwa la nzi likaja nyumbani mwa Farao na nyumbani mwa watumishi wake. Katika nchi yote ya Misri, nchi iliharibiwa na makundi ya nzi²⁵Farao akawaita Musa na Haruni na kuwaambia, “Nendeni, mtollee Mungu wenu dhabihu kwenye nchi yetu.”²⁶Musa akasema, “Sio vyema sisi kufanya hivyo, kwa kuwa dhabihu tunazo mtolea Yahweh Mungu wetu zinachukiza kwa Wamisri. Kama tutatoa dhabihu mbele ya macho yao zilizo chukizo kwa Wamisri, hawata tupiga mawe?²⁷Hapana, ni safari ya siku tatu kwenda nyikani ambayo lazima tuende, ili kiutoa dhabihu kwa Yahweh Mungu wetu, kama anavyo tuamuru.”²⁸Farao akasema, “Nitakuruhusu kwenda kumtolea dhabihu Yahweh Mungu wenu nyikani. Ila usiende mbali sana.

Niombee.”²⁹Musa akasema, “Wakati tu nitakapoenda kutoka kwako, nitamuomba Yahweh ili makundi ya nzi yatoke kwako, wewe Farao, na watumishi wako na watu kesho. Lakini usifanye udhalimu tena kwa kutowaacha watu wetu waende kumtolea dhabihu Yahweh.”

³⁰Musa akaenda nje kutoka kwa Farao na kumuomba Yahweh.³¹Yahweh akafanya kama Musa alivyo muomba: alitoa makundi ya nzi kutoka kwa Farao, watumishi wake, na watu wake. Hakuna ata mmoja aliye baki.³²Lakini Farao aliufanya moyo wake mgumu tena, na hakuwaacha watu waende.

⁹ ¹Kisha Yahweh akamwambia Musa, Nenda kwa Farao na umwambie, 'Yahweh, Mungu wa Waebrania, anasema hivi: "Acha watu wangu waende ili wakanabudu mimi."²Lakini ukikataa kuwaruhusu waende, kama utaendelea kuwabakisha nyuma,³basi mkono wa Yahweh utakuwa kinyume dhidi ya mifugo yako shambani na kwa farasi, punda, ngamia, ng'ombe na kondoo, naitasababisha ugonjwa mbaya sana.⁴Yahweh atatendea tofauti mifugo ya Israeli na mifugo ya Misri: Haukuna mnyama wa Waisraeli ataye kufa.⁵Yahweh ametenga muda; amesema, "Ni kesho ambapo nitafanya ilitukio katika nchi."

⁶Yahweh akafanya hivi siku iliyofuata: mifugo yote ya Misri ikafa. Lakini hamna mnyama wa Waisraeli aliye kufa, hamna mnyama ata mmoja.⁷Farao akafanya utafiti, na tazama, hakuna mnyama ata mmoja aliye kufa. Lakini moyo wake ulikuwa mjeuri, hivyo hakuwaacha watu waende.

⁸Kisha Yahweh akawambia Musa na Haruni, "Chukua majivu na uyajaze mkononi kutoka kwenye tanuru. Wewe, Musa, lazima uyarushe juu wakati Farao akitazama.⁹Yatakuwa vumbi safi nchi nzima ya Misri. Yatasababisha majipu na mafua kulipuka kwa watu na wanyama katika nchi yote ya Misri."¹⁰Hivyo Musa na Haruni wakachukuwa majivu kutoka kwenye tanuru na kusimama mbele ya Farao. Kisha Musa akarusha majivu juu. Majivu yakasababisha majipu na mafua kutokea kwa watu na wanyama.¹¹Waganga hawakuweza kumzuia Musa kwa sababu ya majipu, kwa sababu majipu yalikuwa kwao na kwa Wamisri wote.¹²Yahweh akaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, Farao hakuwasikiliza Musa na Haruni. Hili ndilo Yahweh alilo mwambia Musa Farao atakalo fanya.

¹³Kisha Yahweh akamwambia Musa, Amka asubuhi mapema, simama mbele ya Farao, na umwambie, 'Yahweh, Mungu wa Waebrania, anasema hivi: Acha watu wangu waende ili wakanabudu mimi.¹⁴Kwa muda huu nitatuma mapigo kwako wewe, kwa watumishi wako na watu wako. Nitafanya hivi ili ujue hakuna kama mimi kwenye dunia yote.¹⁵Mpaka sasa ningeweza kuunyosha mkono wangu na kukushambulia wewe na watu wako kwa ugonjwa, na ungeondolewa kwenye nchi.¹⁶Lakini ni kwa sababu hii nimekuruhusu uishi: ili kukuonyesha nguvu zangu, ili kwamba jina langu litangazwe dunia nzima.¹⁷Bado unajiinua dhidi ya watu wangu kwa kuwaacha wasiende.¹⁸Sikiliza! Kesho muda kama huu nita leta mvua ya mawe ya barafu kubwa, kama ambayo hajjawai kuonekana Misri toka ilipo anza hadi sasa.¹⁹Kisha sasa, tuma wanaume na ukusanye mifugo yako na vitu vyote ulivyo navyo mashambani sehemu salama. Kila mtu na mnyama aliyeko shambani na hajaletwa nyumbani - mawe ya barafu yatawashukia, na watakufa."

²⁰Kisha hao watumishi wa Farao walio amini ujumbe wa Yahweh wakaharakisha kuleta watumwa na mifugo yao ndani ya nyumba zao.²¹Lakini hao ambao hawakuchukuwa ujumbe wa Yahweh maanani waliacha watumwa wao na mifugo shambani.²²Kisha Yahweh akamwambia Musa, "Nyoosha mkono wako kuelekea mbingu ili kuwe na mawe ya barafu katika nchi yote ya Misri, kwa watu, kwa wanyama, na kwenye mimea yote shambani na nchi nzima ya Misri."²³Musa akanyoosha mkono na gongo lake kuelekea mbiguni, na Yahweh akatuma mngurumo, mawe ya barafu, na radi kwenye nchi. Pia alinyesha mvua kwenye nchi ya Misri.²⁴Hivyo kulikuwa na radi iliyo changanyika na mawe ya barafu, ilikuwa hatari sana, kuliko yejote iliyowahi kutokea kwenye nchi ya Misri tangu iwe taifa.²⁵Katika nchi yote ya Misri, barafu ya mawe ilipiga kila kitu kwenye shamba, watu na wanyama. Ilipiga kila mmea shambani na kuvunja kila mti.²⁶Isipo kuwa tu nchi ya Gosheni, walipoishi Waisraeli, hapakuwa na mawe ya barafu.

²⁷Kisha Farao akatuma wanaume wakawaite Musa na Haruni. Akawaambia, "Nimetenda dhambi wakati huu. Yahweh ni mwenye haki, na mimi na watu wangu ni waovu.²⁸Muombe Yahweh, kwa sababu radi na barafu ya mawe imezidi. Nitawaacha muende, na hamtabaki tena hapa."

²⁹Musa akamwambia, "Nitakapo ondoka tu kwenye mji, nitaitanua mikono yangu kwa Yahweh. Mngurumo utaacha, na hakutakuwa na barafu ya mawe tena. Kwa hili utajua kuwa nchi ni ya Yahweh.³⁰Lakini kwa wewe na watu wako, najua bado hamu mheshimu Yahweh Mungu."

³¹Sasa kitani na shayiri ziliharibiwa, kwa kuwa shayiri ilikuwa katika kukomaa, na kitani ilikuwa imestawi.

³²Lakini ngano na kusemethu hazikupigwa mana zinachelewa kukua.

³³Musa alipo muacha Farao na mji, alitanua mikono yake kwa Yahweh; mngurumo na barafu ya mawe ikasimama, na mvua haikunyesha tena.³⁴Farao alipoona mvua, barafu ya mawe, na mngurumo umekatika,

akatenda dhambi na kufanya moyo wake kuwa mgumu, pamoja na watumishi wake.³⁵ Moyo wa Farao ulikuwa mgumu, hakuacha watu wa Israeli waende. Hivi ndivyo Yahweh alimwambia Musa Farao atafanya.

10 ¹Yahweh akamwambia Musa, “Nenda kwa Farao, kwa kuwa nimeufanya moyo wake kuwa mgumu na moyo wa watumishi wake. Nimefanya hivi kuonyesha hizi ishara za nguvu zangu miongan mwao.²Pia nimefanya hivi ili muwaambie watoto wenu na wajukuu wenu vitu nilivyo fanya, jinsi nilivyo itendea Misri kwa ukali, na jinsi nilivyo onyesha aina tofauti za ishara za nguvu zangu miongan mwao. Kwa hili mtajua kuwa mimi ni Yahweh.”

³Hivyo Musa na Haruni wakaenda kwa Farao na kumwambia, “Yahweh, Mungu wa Waebrania, anasema hivi: ‘Kwa muda gani utaendelea kukataa kujinyenyekesha mbele zangu? Acha watu wangu waende ili wakanabudu. ⁴Lakini ukitataa kuwaruhusu watu wangu kwenda, sikiliza, kesho nitaleta nzige kwenye nchi yako.⁵Watafunika ardhi ya juu ili kwamba mtu asiweze kuona udongo. Watakula mabaki yote yalio salia kwenye mvua ya barafu ya mawe. Pia watakula kila mti unaokua shambani.⁶Watajaza nyumba zenu, zote za watumishi wenu, na zote za Wamisri wote - jambo ambalo baba zenu wala mababu zenu hawakuwai kuona, jambo ambalo halikuwai shuhudiwa toka walipo kuwa duniani hadi leo.” Kisha Musa akaondoka na kutoka kwa Farao.

⁷Watumishi wa Farao wakamwambia, “Mpaka lini huyu mwanaume ata kuwa msumbufu kwetu? Acha Waisraeli waende wakamuabudu Yahweh Mungu wao. Bado haujatambua kuwa Misri imeharibiwa?”⁸Musa na Haruni wakaletwa tena kwa Farao, ambaye aliwaambia, “Nendeni mkamuabudu Yahweh Mungu wenu. Lakini watu gani wataenda?”⁹Musa akasema, “Tutaondoka na wadogo wetu na wakubwa wetu, pamoja na wana wetu na mabinti zetu. Tutaondoka na ng’ombe na kondoo zetu, maana lazima tufanye siku kuu ya Yahweh.”

¹⁰Farao akawaambia, “Yahweh kwa kweli awe nanyi, kama nitawaacha muende na wadogo zenu waende. Angalia, una uovu kwenye nia.¹¹Hapana! Nenda, wanaume tu miongan mwenu, na mmuabudu Yahweh, kwa kuwa hilo ndilo mnalo litaka.” Kisha Musa na Haruni wakaondolewa uweponi mwa Farao.

¹²Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Nyoosha mkono wako kwenye nchi ya Misri palipo na nzige, ili washambulie nchi ya Misri na kula kila mmea, kila kitu mvua ya mawe iliyo acha.”

¹³Musa akanyoosha na gongo lake juu ya nchi ya Misri, na Yahweh akaleta upepo wa mashariki juu ya nchi mchana wote na usiku mzima. Palipo kuwa asubui, upepo wa mashariki ulileta nzige.¹⁴Nzige wakaenda nchi yote ya Misri na kuharibu sehemu zote. Hapajawai kuwa na kundi kama hilo la nzige juu ya nchi, hakuna tena kama hilo litawai kutokea.¹⁵Walifunika ardhi yote ya juu ikawa giza. Walikula kila mmea na kila tunda la miti ambayo barafu ya mawe ilibakisha. Kila eneo la nchi ya Misri, hakuna mmea wa kijani ulibaki, wala mti au mmea wa shambani.

¹⁶Kisha Farao akawaita Musa na Haruni na kuwaambia, “Nimefanya dhambi dhidi ya Yahweh na dhidi yako.

¹⁷Kisha sasa, nisamehe dhambi yangu wakati huu, na uombe kwa Yahweh Mungu wako aondoe hiki kifo kwangu.”

¹⁸Musa akaondoka kwa Farao na kumuomba Yahweh.¹⁹Yahweh akaleta upepo mkali wa magharibi ulio wachukuwa wale nzige na kuwapeleka Bahari ya Shamu; hakuna nzige ata mmoja aliye baki eneo la Misri.

²⁰Lakini Yahweh aliufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, na Farao hakuacha Waisraeli waende.

²¹Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Nyoosha mkono wako kuelekea mbingu, ili kuwe na giza nchi yote ya Misri, giza linalo weza kuhisiwa.”²²Musa akanyoosha mkono wake kuelekea mbingu, na kulikuwa na giza nene nchi yote ya Misri kwa siku tatu.²³Hakuna aliye muona mwingine; hakuna aliyetoka nyumbani mwake kwa siku tatu. Walakini, Waisraeli wote walikuwa na taa katika sehemu walizo ishi.

²⁴Farao alimuita Musa na kusema, “Nenda umuabudu Yahweh. Hata familia zenu za weza kwenda nanyi, lakini ng’ombe zenu na kondoo zenu zitabaki.”²⁵Lakini Musa akasema, “Lazima utupe wanyama kwa ajili ya dhabihu na sadaka za kuteketeza ili tuwatoe dhabihu kwa Yahweh Mungu wetu.”²⁶Mifugo yetu lazima iende na sisi; hata mmoja hawezi kubaki, lazima tuwapeleke wakamuabudu Yahweh Mungu wetu. Kwa kuwa hatujui tutakacho muabudu nacho Yahweh mpaka tufike pale.

²⁷Lakini Yahweh aliufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, na hakuwaacha waende.²⁸Farao alimwambia Musa, “Toka kwangu! Kuwa muangalifu na jambo moja, kwamba usinione tena, kwa kuwa siku utakapo uona uso wangu, utakufa.”²⁹Musa akasema, “Wewe mwenyewe umesema. Sitauona uso wako tena.”

11 ¹Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Bado kuna pigo moja nitakalo lileta kwa Farao na Misri. Baada ya hilo, atakuacha uondoke hapa. Atakapo kuachia uende, hata kuondoa kabisa.²Waelekeze watu kwamba kila mwanaume na mwanamke amuuulizie jirani yake vitu vya fedha na vitu vya dhahabu.”³Sasa Yahweh aliwafanya Wamisri kuwa na shauku ya kuwapendeza Waisraeli. Aidha, Musa alikuwa wakuvutia sana machoni pa watumishi wa Farao na watu wa Misri.

⁴Musa akasema, “Yahweh asema hivi: ‘Wakati wa usiku wa manane nitaenda Misri yote.⁵Wazaliwa wa kwanza wote wa nchi ya Misri watakuwa, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa Farao, anaye keti kiti chake cha enzi, mpaka mzaliwa wa kwanza wa misichana mtumwa anaye saga mbegu, na kwa wazaliwa wa kwanza wa mifugo.⁶Kisha kutakuwa na kilio kikubwa nchi yote ya Misri, kama ambacho hakijawai wala hakitatokea tena.⁷Lakini hata mbwa hata bweka kwa watu wa Israeli, dhidi ya mtu au mnyama. Kwa hili utajua kuwa nina watendea Wamisri na Waisraeli tofauti.⁸Watumishi wote hawa wako, Farao, watakuja chini yangu na kunisujudu mimi. Watasema, ‘Nenda, wewe na watu wote wanao kufuata!’ Baada ya hapo nitaondoka.” Kisha akaondoka mbele ya Farao kwa hasira kubwa.

⁹Yahweh akamwambia Musa, Farao hatakusikiliza. Hii ni ili nifanye mambo ya ajabu katika nchi ya Misri.”

¹⁰Musa na Haruni wakafanya mambo haya ya kushangaza mbele za Farao. Lakini Yahweh aliufanya moyo wa Farao kwa mgumu, na Farao hakuwaacha watu wa Israeli kuondoka katika nchi yake.

12 ¹Yahweh akasema na Musa na Haruni katika nchi ya Misri. Alisema, ²“Kwako wewe, mwezi huu utakuwa mwanzo wa miezi, mwezi wa kwanza wa mwaka kwako.³ Liambie kusanyiko la Israeli, ‘Siku ya kumi mwezi huu kila mtu lazima achukue mwana kondoo au mbuzi mdogo wa kwake, kila familia ifanye hivi, mwana kondoo kwa kila nyumba.⁴ Kama hiyo nyumba ni ndogo sana kwa mwana kondoo, mwanaume na jirani yake wachukue mwana kondoo au nyama ya mbuzi mdogo ambayo itatosha watu. Lazima iwe yatosha kwa kila mtu kula, kwaiyo lazima wachukue nyama ya kutosha kulisha wote.⁵ Mwana kondoo wako au mbuzi wako mdogo lazima asiwe na upungufu, dume mwenye mwaka mmoja. Unawenza kuchukua mmoja wa kondoo au mbuzi.⁶ Lazima umtunze mpaka siku ya kumi na nne ya huo mwezi. Kisha kusanyiko lote la Israeli lazima liwaue hawa wanyama jioni.⁷ Lazima uchukue baadhi ya damu na uweke kwenye sehemu mbili za mihimo ya milango na juu ya fremu za milango ambapo utaliza hizo nyama.⁸ Lazima ule hizo nyama usiku, baada ya kuchoma kwenye moto. Kula na mkate ulio andaliwa kwa hamira, pamoja na mimea michungu.⁹ Usile mbichi au imechemshwa kwenye maji. Badala yake, choma kwenye moto na kichwa chake, miguu na sehemu za ndani.¹⁰ Usiache ata kidogo kubaki mpaka asubui. Lazima uchome chochote kilicho baki asubui.¹¹ Hivi ndivyo wa paswa kula: ukiwa umefunga mkanda wako, umevaa viatu vyako, na gongo lako mkononi mwako. Lazima ule kwa haraka. Ni Pasaka ya Yahweh.¹² Yahweh anasema hili: Nitaenda katika nchi ya Misri usiku na kushambulia wazaliwa wote wa kwanza wa wanadamu na wanyama katika nchi ya Misri. Nitaleta pigo kwa miungu yote ya Misri. Mimi ni Yahweh.¹³ Damu itakuwa ishara kwenye nyumba zenu ya kuja kwangu. Nitakapoona damu, nitapita nitakapo shambulia nchi ya Misri. Hili pigo halitawajia na kuwaharibu.

¹⁴Hii siku itakuwa kumbukumbu kwenu, ambayo lazima muadhimishe kama sherehe ya Yahweh. Itakuwa sheria kwenu pia, kwenye vizazi vyote vya watu wenu, ambayo mwapaswa kuadhimisha leo.¹⁵ Utakula mkate bila hamira wakati wa siku saba. Siku ya kwanza utaondoa hamira kwenye nyumba zenu. Yeyote atakaye kula mkate uliyotiwa chachu kwanzia siku ya kwanza mpaka siku ya saba, huyo mtu lazima akatwe kutoka Israeli.¹⁶ Siku ya kwanza kutakuwa na kusanyiko lililo tengwa kwa ajili yangu, na siku ya saba kutakuwa na kusanyiko kama hilo. Hakuna kazi itakayo fanywa hizi siku, zaidi ya kupika kila mmoja ale. Hiyo ndio kazi pekee itakayofanywa na wewe.

¹⁷Lazima uadhimishe hii Sherehe ya Mkate Usiotiwa Chachu kwa sababu ni siku hii ambayo nitawaleta watu wako, kwa makundi yaliyo na silaha, kutoka nchi ya Misri. Lazima uadhimishe hii siku kwa vizazi vyote vya watu wako. Hii itakuwa sheria kwako.¹⁸ Lazima ule mkate usiotiwa chachu kuanzia jioni ya siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza wa mwaka, mpaka jioni ya siku ya ishirini na moja ya mwezi.¹⁹ Wakati wa hizi siku, nyumbani mwenu kusipatikane na hamira. Yeyote atakaye kula mkate ulio andaliwa na hamira lazima akatwe kutoka jamii ya Israeli, huyo mtu awe ni mgeni au mtu aliye zaliwa nchini mwenu.²⁰ Hautakula chochote kilicho andaliwa na hamira. Popote utakapo ishi, lazima ule mkate usio na hamira.”

²¹Kisha Musa akawaita viongozi wote wa Israeli na kuwaambia, “Nendeni na mchague mwanakondoo au mbuzi watakao tosha kulisha familia zenu na muue mwanakondoo wa pasaka.²² Kisha chukua jani la hisopu na uchovye kwenye damu itakayo kuwa kwenye beseni. Paka damu ilio kwenye beseni juu ya fremu ya mlango na kwenye miwili ya mlango. Hakuna ata mmoja atakayetoka nje ya mlango wake mpaka asubuhi²³ Kwa kuwa Yahweh atapita kushambulia Wamisri. Atakapoona damu juu ya fremu ya mlango na kwenye miimo miwili ya mlango, atapita mlango wako na hata ruhusu mharibifu kuja nyumbani kwenu kuwashambulia.²⁴ Lazima uadhimishe hili tukio. Hili litakuwa daima sheria kwako na kwa uzao wenu.²⁵ Utakapoingia nchi Yahweh atakayokupa, kama alivyo ahidi kufanya, lazima uadhimishe hili tendo la ibada.²⁶ Watoto wako watakapo kuuliza, ‘Hili tendo la ibada lina maana gani?’²⁷ kisha lazima useme, ‘Ni sadaka ya Pasaka ya Yahweh, kwa sababu Yahweh kapita nyumba za Waisraeli Misri alipo washambulia Wamisri. Aliweka nyumba zetu huru.’” Kisha watu wakamsujudia Yahweh.²⁸ Waisraeli wakaenda na kufanya kama Yahweh alivyo waamuru Musa na Haruni.

²⁹Ikawa usiku wa manane, Yahwe akawashambulia wazaliwa wote wa kwanza wa nchi ya Misri, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa Farao, aliyeketi kitu chake cha enzi, mzaliwa wa kwanza wa mtu aliye gerezani na wazaliwa wote wa kwanza wa mifugo.³⁰ Farao akaamka usiku - yeye, watumishi wake, na Wamisri. Palikuwa na kelele za maombolezo Misri, kwa kuwa hakukuwa na nyumba ambayo hamna mtu hakufa.

³¹Farao akamuita Musa na Haruni usiku na kusema, “Inuka, tokeni mionganoni mwa watu wangu, nyie pamoja na Waisraeli. Nenda, mmuabudu Yahweh, kama mlivyo sema mnataka kufanya.³² Chukuweni ng'ombe zenu na kondoo zenu, kama mlivyo sema, na muende, na pia mnibariki.”

³³Wamisri walikuwa na haraka ya kuwaondoa nchini, kwa kuwa walisema, "Sisi ni watu tulio kufa."³⁴Watu wakachukua ngano yao pasipo kuongeza hamira yeyote. Bakuli zao zakukandia ngano zilifungiwa kwenye nguo zao na kwenye mabega yao.³⁵Watu Waisraeli walifanya kama Musa alivyo waambia. Waliwaomba Wamisri vitu vya fedha, vitu vya dhahabu, na nguo.³⁶Yahweh aliwafanya Wamisri na shauku ya kuwapendeza Waisraeli. Hivyo Wamisri waliwapa chochote walicho waomba. Katika hili, Waisraeli waliwachukulia vingi Wamisri.

³⁷Waisraeli wakasafiri kutoka Ramesi kwenda Sakothi. Walikuwa na idadi ya wanaume 600,000 kwa miguu, kuongezea kwa wanawake na watoto.³⁸Mchanganyiko wa kundi la wasio Waisraeli pia walienda nao, pamoja na ng'ombe na kondoo, idadi kumbwa ya mifugo.³⁹Walioka mikate na unga wa ngano wenyenye hamira waliotoa Misri. Ulikuwa hauna hamira kwasababu waliondolewa Misri na hawakuweza chelewa kuandaa chakula.

⁴⁰Waisraeli waliishi Misri kwa miaka 430.⁴¹Baada ya miaka 430, siku hiyo hiyo, majeshi yote ya Yahweh yalio jiami waliondoka kutoka nchi ya Misri.⁴²Huu ulikuwa usiku wakuwa macho, ili Yahweh awatoe kutoka nchi ya Misri. Huu ulikuwa usiku wa Yahweh wa kuadhimishwa na Waisraeli wote na watu wa vizazi vyao vyote.

⁴³Yahweh akamwambia Musa na Haruni, "Hii ni sheria ya Pasaka: hakuna mgeni anaye ruhusiwa kuila.

⁴⁴Walakini, kila mtumwa wa Misraeli, aliye nunuliwa kwa pesa, anaeza kula baada ya kutahiriwa.⁴⁵Wageni na watumishi waajiriwa hawapaswi kula chakula chochote.⁴⁶Chakula chapaswa kuliwa ndani ya nyumba moja. Hauruhusiwi kubeba nyama yeyote nje ya nyumba, na hauruhusiwi kuvunja mfupa wowote.⁴⁷Jamii zote za Israeli za paswa kuadhimisha sherehe.⁴⁸Kama mgeni anaishi na wewe na anataka kuadhimisha Pasaka kwa Yahweh, ndugu zake wote wa kiume wapaswa kutahiriwa. Kisha anaeza kuja na kuadhimisha. Atakuwa kama watu waliozaliwa kwenye nchi. Walakini, hakuna mtu asiye tahiria anaruhusiwa kula chakula chochote.

⁴⁹Sheria hii itahusika kwa mzaliwa wa asili na mgeni anayeishi mionganoni mwenu."

⁵⁰Waisraeli wote walifanya kama Yahweh alivyo waamuru Musa na Haruni.⁵¹Ikaja kuwa siku hiyo Yahweh akawaleta Israeli kutoka nchi ya Misri kwa makundi yalio jiami.

13 ¹Yahweh akasema na Musa na kumwambia,²“Nitengee wazaliwa wote wa kwanza, kila mzaliwa wa kwanza wa Waisraeli, watu na wanyama. Mzaliwa wa kwanza ni wangu.”

³Musa akawambia watu, “Kumbukeni hii siku, siku mliotoka Misri, kutoka nyumba ya utumwa, kwa mkono hodari wa Yahweh amewatoa kutoka hii sehemu. Hakuna mkate wa hamira waruhusiwa kuliwa.⁴Mnatoka Misri hii siku, mwezi wa Abibu.⁵Yahweh atakapo waleta nchi ya Wakanani, Wahiti, Waamori, Wahivi, na Wayebusi, nchi aliyo waapia mababu zenu kuwapa, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali - kisha wapaswa kuadhimisha hili tendo la ibada kila mwezi.⁶Kwa siku saba utakula mkate bila hamira; siku ya saba kutakuwa na maakuli ya kumuadhimisha Yahweh.⁷Mkate usio na hamira wapaswa kuliwa kwa siku saba zote; hakuna mkate ulio na hamira wapaswa kuliwa mionganini mwenu. Hakuna hamira yapaswa kuonekana kwenye mipaka yenu.⁸Hiyo siku utasema kwa watoto wako, ‘Hii ni kwa sababu ya kile Yahweh alichofanya kwangu nilipotoka Misri.⁹Hii itakuwa kumbukumbu mkononi mwako, na kumbukumbu kwenye paji la uso wako. Hii ni ili sheria ya Yahweh iwe kinywani mwako, maana kwa mkono hodari Yahweh amewatoa kutoka Misri.¹⁰Kisha basi wapaswa kushika hii sheria kwa wakati uliyo kusudiwa kutoka mwaka hadi mwaka.

¹¹Yahweh atakapo waleta kwenye nchi ya Wakanani, kama alivyo apa kwenu na kwa mababu zenu kufanya, na atakapo wapa nchi ninyi,¹²lazima umtengenee mzaliwa wa kwanza mtoto na uzao wa kwanza wa wanyama wenu. Wakiume watakuwa wa Yahweh.¹³Kila mzaliwa wa kwanza wa punda lazima umnunue tena na mwanakondoo. Kama hautamnunua tena, lazima uivunje shingo yake. Lakini kila mzaliwa wa kwanza wakiume mionganini mwenu - lazima umnunue tena.¹⁴Mwanae atakapo kuuliza baadae, ‘Hii ina maana gani?’ kisha utamwambia, ‘Ni kwa mkono hodari Yahweh katutoa Misri, kutoka nyumba ya utumwa.¹⁵Farao alipokataa kwa ujeuri kutuachia twende, Yahweh aliwaa wazaliwa wa kwanza wa nchi ya Misri, wazaliwa wa kwanza wa watu na wa wanyama. Ndio sababu ninatoa dhabihu kwa Yahweh kwa kila mzaliwa wa kwanza wa kila mnyama, na pia sababu ninanunua wazaliwa wa kwanza wa wanangu tena.¹⁶Hii itakuwa kumbukumbu mikononi mwako na kumbukumbu kwenye paji lako la uso, kwa kuwa ni kwa mkono hodari Yahweh alitutoa kutoka Misri.”

¹⁷Farao alipo waachia watu waende, Mungu akuwaongoza kwa njia ya Wafilsti, japo hiyo njia ilikuwa karibu. Kwa kuwa Mungu alisema, “Labda watu watabadili nia zao watakapoona vita na watarudi Misri.”¹⁸Hivyo Mungu akawaongoza watu kuzunguka nyikani kupita Bahari ya Shamu. Waisraeli waliondoka kutoka nchi ya Misri wakiwa wamejiami kwa pambano.

¹⁹Musa akachukuwa mifupa ya Yusufu pamoja naye, kwa kuwa Yusufu aliwaapisha Waisraeli na kusema, “Mungu atawaokoa, na muibebe mifupa yangu na nyie.”

²⁰Waisraeli walisafiri kutoka Sakothi na kuweka kambi Ethamu pembezoni mwa nyikani.²¹Yahweh alitangulia mbele yao mchana kama nguzo ya wingu kuwaongoza njiani. Usiku alienda kama nguzo ya moto kuwapa mwanga. Kwa namna hii waliweza kusafiri mchana na usiku.²²Yahweh hakuchukuwa kutoka kwa watu nguzo ya wingu mchana wala nguzo ya moto usiku.

14 ¹Yahweh akasema na Musa na kumwambia,²“Waambie Waisraeli wageuke na kuweka kambi mbele ya Pi Hahirothi, katikati ya Migdoli na bahari, mbele ya Baali Zefoni. Wapaswa kuweka kambi pembeni ya Pi Hahirothi.³Farao atasema kuhusu Waisraeli, ‘Wanahangaika kwenye nchi. Nyikani imewafunika.’⁴Nitaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, na yeye atawakimbiza. Nitapata utukufu kwa sababu ya Farao na jeshi lake lote. Wamisri watajua mimi ni Yahweh.” Kisha Waisraeli wakaweka kambi kama walivyo elekezwa.

⁵Mfalme wa Misri alipo ambiwa Waisraeli wametoroka, nia ya Farao na watumishi wake ikageuka dhidi ya watu. Wakasema, “Tumefanya nini kwa kuwaacha Waisraeli waende huru na wasitutumikie?”⁶Kisha Farao akachukua magari yake ya farasi na jeshi lake.⁷Alichukua magari ya farasi mia sita imara na magari yote ya farasi ya Misri, pamoja na maafisa wa hayo magari.⁸Yahweh akaufanya mgumu moyo wa Farao, mfalme wa Misri, na mfalme akawafukuzia Waisraeli. Sasa Waisraeli waliondoka kwa shangwe.⁹Lakini Wamisri wali wafukuzia, pamoja na farasi na magari ya farasi, wapanda farasi, na jeshi lake. Walikuta Waisraeli wameeka kambi pembezoni mwa bahari kati ya Pi Hahirothi na Baali Zefoni.

¹⁰Farao alipo karibia, Waisraeli walitazama juu na kushangaa. Wamisri walikuwa wakija kwao, na waliogopa. Waisraeli walimlilia Yahweh.¹¹Walimwambia Musa, “Ni kwasababu hakukuwa na makaburi Misri, hadi umetuleta tufe huku nyikani? Kwa nini umetutendea hivi, kwa kututoa Misri?¹²Hili si ndilo tulilo kwambia Misri? Tulikwambia, ‘Utuache, ili tuwafanyie Wamisri kazi.’ Ingekuwa bora kwetu sisi kuwafanyia kazi kuliko kufa nyikani.”

¹³Musa akawaambia watu, “Msiogope. Simameni imara na muone wokovu Yahweh atakao uleta kwenu leo. Kwa maana hamtawaona tena Wamisri mnaowaona leo.¹⁴Yahweh atawapigania, na ninyi mtasimama imara.”

¹⁵Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Kwa nini wewe, Musa, unaendelea kuniita mimi? Waambie Waisraeli waendelee mbele.¹⁶Nyanya gongo lako juu, nyosha mkono wako kuelekea baharini na uigawanye sehemu mbili, ili watu wa Israeli wapite baharini kwenye nchi kavu.¹⁷Jitahadharishe kuwa nitafanya mioyo ya Wamisri kuwa migumu ili wawafuate. Nitapata utukufu kwasababu ya Farao na jeshi lake lote, magari yake ya farasi, na wapanda farasi.¹⁸Kisha Wamisri watajua kuwa mimi ni Yahweh nitakapo pata utukufu kwa sababu ya Farao, magari yake na farasi, na wapanda farasi wake.”

¹⁹Malaika wa Mungu, aliyeenda mbele ya Waisraeli, alihama na kwenda nyuma yao. Nguzo ya wingu ili sogea mbele yao na kwenda kusimama nyuma yao.²⁰Wingu lilikuja katikati ya kambi ya Misri na kambi ya Israeli. Lilikuwa wingu jeusi kwa Wamisri, lakini liliangaza usiku kwa ajili ya Waisraeli, hivyo upande mmoja haukuweza kuja karibu na ya mwagine usiku wote.

²¹Musa akanyoosha mkono wake kuelekea bahari. Yahweh akasogeza bahari nyuma kwa upepo mkali wa mashariki usiku huo wote na kufanya bahari nchi kavu. Kwa namna hii maji yaligawanyika.²²Waisraeli walienda katikati ya bahari kwa nchi kavu. Maji yaliunda ukuta mkono wao wa kulia na mkono wao wa kushoto.²³Wamisri wakawafukuzia. Waliwafuata hadi katikati ya bahari - farasi wote wa Farao, magari ya farasi, na wapanda farasi.²⁴Lakini masaa ya mapema ya asubui, Yahweh alitazama chini jeshi la Wamisri kuitia nguzo ya moto na wingu. Alisababisha hofu mionganoni mwa Wamisri.²⁵Magari yao ya farasi yalikuwa yana kwama matairi, na wapanda farasi waliendesha kwa ugumu. Hivyo Wamisri walisema, “Acha tuwakimbie Waisraeli, kwa kuwa Yahweh anawapigania dhidi yetu.”

²⁶Yahweh akamwambia Musa, “Nyosha mkono kuelekea bahari ili maji yawarudie Wamisri, magari yao ya farasi, na wapanda farasi wao.”²⁷Hivyo Musa akanyoosha mkono wake kuelekea bahari, na ikarudi kwenye hali yake ya kawaida kulipo pambazuka. Wamisri walikimbilia ndani ya bahari, na Yahweh akawaingiza Wamisri kati kati yake.²⁸Maji yakarudi na kufunika magari ya farasi ya Farao, wapanda farasi, na jeshi lake lote lililofwata magari ya farasi kwenye bahari. Hakuna aliyepona.²⁹Walakini, Waisraeli walitembea kwenye nchi kavu katikati ya bahari. Maji yalikuwa ukuta kwa mkono wa kulia na mkono wa kushoto.

³⁰Hivyo Yahweh akaokoa Israeli kutoka kwa mkono wa Wamisri, na Israeli ikaona maiti za Wamisri ufuoni.

³¹Israeli ilipoona nguvu kubwa Yahweh aliyoitumia dhidi ya Wamisri, watu walimsifu Yahweh, na kumwamini Yahweh na mtumishi wake Musa.

15 ¹Kisha Musa na watu wa Israeli wakaimba huu nyimbo kwa Yahweh. Waliimba, “Nitaimba kwa Yahweh, kwa kuwa ameshinda kwa utukufu; farasi na dereva wake amewatupa kwenye bahari.

² Yahweh ni uweza wangu na nyimbo zangu, na amekuwa wokovu wangu. Huyu ni Mungu wangu, na nitamsifu, Mungu wa baba yangu, nitamtukuza.

³ Yahweh ni shujaa; Yahweh ni jina lake.

⁴ Ametupa magari ya farasi. Ya Farao na jeshi lake kwenye bahari. Maafisa wa Farao hodari walizama kwenye Bahari ya Shamu.

⁵ Kina kiliwafunika; walienda kwenye kina kama jiwe.

⁶ Mkono wako wa kulia, Yahweh, una nguvu ya utukufu; mkono wako, Yahweh, umewavunja adui.

⁷ Kwa utukufu mkubwa umewapindua walioinuka dhidi yako. Umetuma gadhabu; imewateketeza kama karatasi.

⁸ Kwa pumzi ya pua yako maji yaliojaa; maji yanayotembea yalisimama wima na kujaa juu; maji yalikuwa manene ndani ya kilindi cha bahari.

⁹ Adui alisema, ‘Nitakimbiza, nitapita, nitagawa nitakacho chukua; tamanio langu litatimizwa kwao; nitavuta upanga wangu; mkono wangu utawaharibu wao.’

¹⁰ Lakini ulipuliza kwa upopo wako, na bahari ikawafunika wao; walizama kama chuma nzito kwenye maji mengi.

¹¹ Ni nani kama wewe, Yahweh, mionganoni mwa miungu? Nani kama wewe, mtakatifu wa utukufu, katika sifa umetukuzwa, anayefanya miujiza?

¹² Ulinyoosha mkono wako wa kulia, na dunia ikawameza.

¹³ Katika uaminifu wa agano lako umewaongoza watu ulio waokoa. Katika uweza wako, umewaongoza katika sehemu takatifu unayo ishi.

¹⁴ Watu watasikia, na wataatemeka; hofu itawakumba wakazi wa Filistia.

¹⁵ Kisha wazee wa Edomu wataogopa; wanajeshi wa Moabu watatemeka; wakazi wote wa Kanani watayeyuka.

¹⁶ Mshituko na hofu vitawaangukia. Kwa sababu ya nguvu ya mkono wako, watakuwa kimya kama jiwe hadi watu wako watakapo pita, Yahweh - hadi watu uliowaokoa watakapo pita.

¹⁷ Utawaleta na kuwapanda kwenye mlima wa urithi wako, sehemu, Yahweh, ulio jenga ya kuishi, sehemu takatifu, Bwana wetu, mikono yako iliyojenga.

¹⁸ Yahweh atatawala milele na milele.”

¹⁹Kwa kuwa farasi wa Farao walienda na magari ya farasi na wapanda farasi kwenye bahari. Yahweh alileta maji ya bahari juu yao. Lakini Waisraeli walienda juu ya nchi kavu katikati ya bahari.²⁰Miriamu nabii wa kike, dada wa Haruni, akanyanya tari, na wanawake wote wakatoka na matari, wakicheza naye.²¹Miriamu akawaiambia: “Muimbieni Yahweh, kwa kuwa ameshinda kwa utukufu. Farasi na mpanda farasi amewatupa baharini.

²²Kisha Musa akaongoza Israeli mbele kupita Bahari ya Shamu. Walienda nyikani ya Shuri. Walisafiri kwa siku tatu nyikani pasipo kuona maji ye yeyote.²³Kisha wakaja Mara, lakini hawakunywa maji ya huko kwa sababu yalikuwa machungu. Hivyo wakaita hiyo sehemu Mara.²⁴Hivyo watu wakamlalamikia Musa na kusema, “Nini tunaweza kunywa?”²⁵Musa akamlilia Yahweh, na kumuonyesha mti. Musa akautupa kwenye maji, na maji yakawa matamu kunywa. Ndio pale Yahweh alipowapa sheria kali, na ndio pale alipowajaribu.²⁶Alisema, “Kama utasikiliza sauti ya Yahweh Mungu wako kwa umakini, na kufanya yaliyo sahihi machoni pake, na kama utatega sikio kwa amri zake na kutii sheria zake zote - sitawaleta ninyi magonjwa yale niliyowaletea Wamisri, kwa kuwa mimi ni Yahweh ninaye kuponya.”

²⁷Kisha watu wakaja Elimu, palipo kuwa na chemichemi kumi na mbili za maji na miti sabini ya mtende. Waliweka kambi hapo pembedi mwa maji.

16 ¹Watu wakaendelea na safari kutoka Elimu, na jamii yote ya Waisraeli ikaja nyikani mwa Sinu, iliopo katikati ya Elimu na Sinai, siku ya kumi na tano ya mwezi wa pili walipotoka Misri.²Jamii yote ya Waisraeli wali walalamikia Musa na Haruni nyikani.³Waisraeli waliwaambia, “Kama tu tungekufa kwa mkono wa Yahweh nchi ya Misri tulipokuwa tumeleti kwenye vyombo vya nyama na tulikuwa tunakula mkate kwa tele. Maana umetuleta nyikani uue jamii zetu zote kwa njaa.”

⁴Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Nitakunyeshea mvua ya mikate. Watu wataenda na kukusanya kiasi cha siku kila siku ili niwajaribu kama wataendelea kushika sheria yangu au hapana.⁵Itakuja kuwa siku ya sita, kwamba watakusanya mara mbili zaidi ya wanavyokusanya, na watapika wanacholeta.”

⁶Kisha Musa na Haruni wakawaambia watu wote wa Israeli, “Jioni mtajua kuwa ni Yahweh aliywaleta kutoka nchi ya Misri.⁷Asubui utaona utukufu wa Yahweh, kwa maana anasikia mna mlalamikia. Sisi ni nani hadi mtulalamikie?”⁸Musa pia akasema, “Utajua hili pale Yahweh atakapo kupa nyama jioni na mkate asubui kwa utele - kwa kuwa amesikia malalamishi mnayotamka dhidi yake. Nani ni Haruni na mimi? Malalamishi yenu sio dhidi yetu; ni dhidi ya Yahweh.”

⁹Musa akamwambia Haruni, “Sema kwa jamii yote ya watu wa Israeli, ‘Njoo karibu na Yahweh, kwa kuwa amesikia malalamishi yenu.’

¹⁰Ikawa, Haruni aliposema na jamii yote ya watu wa Israeli, wakaangalia kuelekea nyikani, na, tazama, utukufu wa Yahweh ukatokea kwenye wingu.¹¹Kisha Yahweh akasema na Musa na kumwambia,¹²“Nimesikia malalamishi ya watu wa Israeli. Sema nao na useme, ‘Jioni utakula nyama, na asubui utashiba mkate. Kisha utajua mimi ni Yahweh Mungu wako.’”

¹³Ikaja kuwa kwamba jioni kware wakaja juu na kufunika kambi. Asubui umande ultanda kambini.¹⁴Umande ulipo kwisha, pale juu ya ardhi ya nyikani kulikuwa na kama barafu iliyoganda kwenye ardhi.¹⁵Watu wa Israeli walipoona, walisema mmoja kwa mwenzake, “Hii ni nini?” Hawakuwa ilikuwa ni nini. Musa akawaambia, “Ni mkate Yahweh aliywapa mle.¹⁶Hii ni amri Yahweh aliyotoa: ‘Lazima mkusanye, kila mmoja wenu, kiasi unachoitaji kula, lita mbili kwa kila mtu. Hivi ndivyo utakavyo kusanya: kila mtu akusanye chakula cha kutosha kwa kila mtu anayeishi hemani mwako.’”

¹⁷Watu wa Israeli wakafanya hivyo. Baadhi, wakakusanya zaidi, baadhi wakakusanya kidogo.¹⁸Walipopima kwa kipimo cha lita, hao walio kusanya zaidi. Hawakuwa na kilicho salia, na hao walio kusanya kidogo hawakuwa na upungufu. Kila mmoja alikusanya cha kutosha kukidhi maitaji yake.

¹⁹Kisha Musa akawaambia, “Hakuna hata mmoja kubaki hadi asubui.”²⁰Walakini, hawakumsikiliza Musa. Baadhi yao waliacha baadhi hadi asubui, lakini ilizalisha wadudu na kuwa batili. Kisha Musa akawa na hasira juu yao.

²¹Walikusanya asubui kwa asubui. Kila mtu alikusanya cha kutosha kula kwa hiyo siku. Jua lilipokuwa kali, iliyayuka.

²²Siku ya sita walikusanya mikate mara mbili zaidi, lita mbili kwa kila mtu. Viongozi wote wa jamii walikuwa na kumwambia hili kwa Musa.²³Aliwaambia, “Hili ndilo Yahweh alililolisema: ‘Kesho ni mapumziko ya kujiliwaza, sabato takatifu kwa utukufu wa Yahweh. Oka kile unataka kuoka, na chemsha kile unataka kuchemsha. Vyote vitakavyobaki, jihifadhie hadi asubui.’”

²⁴Hivyo wakaweka pembeni hadi asubui, kama Musa alivyowaelekeza. Haikuharibika, wala haikuwa na mdudu ye yote.²⁵Musa alisema, “Kula hicho chakula leo, kwa kuwa leo ni siku iliyotengwa ya kumtukuza Yahweh. Leo hamtaikuta mashambani.²⁶Mtaikusanya ndani ya siku sita, lakini siku ya saba ni Sabato. Siku ya Sabato hakutakuwa na manna.”²⁷Ilikuja kuwa siku ya saba ambapo baadhi ya watu walienda kukusanya manna, lakini hawakukuta²⁸Kisha Yahweh akamwambia Musa, Kwa muda gani utaendelea kukataa kushika amri zangu na sheria zangu?²⁹Tazama, Yahweh amekupa Sabato. Hivyo siku ya sita anakupa mkate wa siku mbili. Kila mmoja wenu lazima akae kwenye sehemu yake; hakuna hata mmoja wa kutoka sehemu yake siku ya saba.”³⁰Hivyo watu watapumzika siku ya saba.

³¹Watu wa Israeli walikiita chakula kile “manna.” Ilikuja ni nyeupe kama mbegu ya mgiligan, na ladha yake kama maandazi yaliyopikwa na asali.³²Musa akasema, “Hili ndilo Yahweh alilo amuru: ‘Acha lita mbili ya manna

ihifadhiwe kwa ajili ya vizazi vya watu wako ili kwamba uzao wako uone mkate niliyokulisha nyikani, baada ya kukutoa kutoka nchi ya Misri.³³Musa akamwambia Haruni, “Chukua jagi na uweke lita mbili za manna ndani yake. Hifadhi kwa Yahweh idumu vizazi vyote vya watu.”³⁴Kama Yahweh alivyomuamuru Musa, Haruni akahifadhi pembedi mwa mawe yaliyokuwa na amri za agano.³⁵Watu wa Israeli walikula manna miaka arobaini mpaka walipokuja nchi yenye watu. Walikula mpaka walipofika kwenye mipaka ya nchi ya Kanani.³⁶Lita mbili ni makumi ya efa.

17 ¹Jamii yote ya Israeli ili safiri kutoka nyikani ya Sini, wakifuata maelekezo ya Yahweh. Walieka kambi Refidimu, lakini hapakuwa na maji ya watu kunywa.²Hivyo watu wakamlamu Musa kwa hali yao na kusema, “Tupe maji ya kunywa.” Musa akasema, “Kwanini mnagombana na mimi? Kwanini mnajaribu Yahweh?”³Watu walikuwa na kiu sana, na wakamlalamikia Musa. Wakasema, “Kwa nini umetutoa Misri? Ili utuue sisi na watoto wetu na mifugo yetu kwa kiu?”

⁴Kisha Musa akamlilia Yahweh, “Nini nimefanya kwa hawa watu? Wako tayari ata kunipiga mawe.”⁵Yahweh akamwambia Musa, “Nenda mbele yao, na uchukue baadhi ya wazee wa Israeli. Chukua gongo ulilopiga nalo mto, na uende.”⁶Nitasimama mbele yako pale kwenye mwamba wa Horebu, na utaupiga mwamba. Maji yatatoka ya watu kunywa.” Kisha Musa akafanya hivyo mbele ya wazee wa Israeli.⁷Aliita ile sehemu Massa na Meriba kwa sababu ya malalamishi ya Waisraeli, na kwa sababu walimjaribu Bwana kwa kusema, “Je Yahweh yupo mionganoni mwetu au hapana?”

⁸Kisha jeshi la watu wa Ameleki wakaja na kushambulia Israeli huko Refidimu.⁹Hivyo Musa akamwambia Yoshua, “Chagau wanaume kadha na uende nje. Pigana na Ameleki. Kesho nitasimama juu ya kilima na gongo la Mungu mkononi mwangu.”¹⁰Hivyo Yoshua akapigana na Ameleki kama Musa alivyo elekeza, wakati Musa, Haruni, na Huri walienda juu ya kilima.¹¹Wakati Musa alipokuwa ameshikilia mikono yake juu, Israeli ilikuwa yashinda; alipoacha mikono yake ipumzike, Ameleki alianza kushinda¹²Mikono ya Musa yalipokuwa mizito, Haruni na Huri walichukua jiwe na kuweka chini yake alikalie. Muda huo huo, Haruni na Huri walinyanyua mikono yake juu, mtu mmoja upande mmoja, na mtu mmoja upande mwingine. HIVYO mikono ya Musa ilishikiliwa tuli mpaka jua lilipozama.¹³Hivyo Yoshua akawashinda watu wa Ameleki kwa upanga.¹⁴Yahweh akamwambia Musa, “Andika haya kwenye kitabu na umsomee Yoshua, kwa sababu nitaondoa kumbukumbu ya Ameleki kutoka chini ya mbingu.”¹⁵Kisha Musa akajenga madhabahu na kuiita “Yahweh ni bendera yangu.”¹⁶Alisema, “Kwa kuwa mkono ulinyanyuliwa juu kuelekea kiti cha enzi cha Yahweh - kwamba Yahweh atafanya vita na Ameleki vizazi na vizazi.”

18 ¹Yethro, kuhani wa Midiani, baba mkwe wake Musa, alisikia yote Mungu aliyofanya kwa Musa na kwa Israeli watu wake. Alisikia Yahweh ametoa Israeli kutoka Misri. ²Yethro, baba mkwe wake Musa, akamchukua Zipora, mke wa Musa, baada ya kumpeleka nyumbani, ³na wanawake wawili; jina mmoja lilikuwa Gershomu, kwa kuwa Musa alisema, "Nimekuwa mgeni katika nchi ya kigeni." ⁴Jina la mwingine lilikuwa Eliezeri, kwa kuwa Musa alisema, "Mungu wa babu yangu alikuwa msaada wangu. Aliniokoa na mkono wa Farao."

⁵Yethro, baba mkwe wake Musa, alikuja na watoto wake Musa na mke wake Musa nyikani alipoweka kambi katika mlima wa Mungu. ⁶Alimwambia Musa, "Mimi, baba mkwe wako Yethro, ninakuja kwako na mke wako na wanao wawili." ⁷Musa alitoka kwenda kukutana na baba mkwe wake, akamwinamia, na kumbusu. Wakajuliana hali na wakaingia ndani ya hema. ⁸Musa akamwambia baba mkwe wake yale yote Yahweh aliyoyafanya kwa Farao na Wamisri kwa ajili ya Waisraeli, magumu yote yaliyowatokea njiani na jinsi Yahweh alivyowaokoa.

⁹Yethro akafurahia yale mema yote Yahweh aliyowatendea Israeli, kwa hilo amewaokoa na mkono wa Wamisri.

¹⁰Yethro akasema, "Yahweh atukuzwe, kwa kuwa amekuokoa na mkono wa Wamisri na mkono wa Farao na kuwatoa watu kwenye mkono wa Wamisri. ¹¹Sasa najua Yahweh ni mkuu kuliko miungu yote, kwa sababu Wamisri walipowatendea Waisraeli kwa kiburi, Mungu aliwaokoa watu wake." ¹²Yethro, baba mkwe wake Musa, akaleta sadaka ya kuteketeza na dhabihu kwa Mungu. Haruni na wazee wote wa Israeli wakaja kula chakula mbele za Yahweh na baba mkwe wake Musa.

¹³Siku iliyofuata Musa aliketi kuwashukumu watu. Watu walismama kumzunguka Musa kwanzia asubuhi hadi jioni. ¹⁴Baba mkwe wake Musa alipoona yale yote aliyoyafanya kwa watu, alisema, "Ni nini unachofanya na watu? Kwa nini unaketi pekeyako na watu wote wamesimama kukuzunguka asubuhi hadi jioni?" ¹⁵Musa akamwambia baba mkwe wake, "Watu wanakuja kuniuliza mwongozo wa Mungu. ¹⁶Wanapokuwa na malumbano, wanakuja kwangu. Ninaamua kati ya mtu mmoja na mwingine, na nina wafundisha maagizo na sheria." ¹⁷Baba mkwe wake Musa alimwambia, "Unachofanya sicho kizuri sana. ¹⁸Hakika utajichosha, wewe na watu waliyopo na wewe. Huu mzigo ni mzito sana kwako. Hauwezi kufanya pekyako. ¹⁹Nisikilize. Nitakupa ushauri, na Mungu atakuwa na wewe, kwa sababu wewe nimwakilishi wa watu kwa Mungu, na unaleta malumbano yao kwake. ²⁰Lazima uwafundishe maagizo yake na sheria. Lazima uwafundishe njia yakutembea na kazi ya kufanya. ²¹Mbalii zaidi, lazima uchague wanaume wenyewe uwezo kutoka watu wote, wanaume wanao mheshimu Mungu, wanaume wa kweli wanao chukia mapato ya ufisadi. Lazima uwaweke juu ya watu, kuwa viongozi wa maelfu, mamia, hamsini, na makumi. ²²Watawa hukumu watu na kesi za kawaida, lakini kesi ngumu wataleta kwako. Kwa kesi ndogo, wanawenza kuhukumu wenyewe. Kwa hivyo itakuwa rahisi kwako, na watabeba mzigo na wewe.

²³Ukifanya hivi, na kama Mungu akikuamuru kufanya hali kadhalika, basi utawenza kuvumilia, na watu wote watarudi nyumbani wameridhika."

²⁴Hivyo Musa akasikiliza maneno ya baba mkwe wake na akafanya yale yote aliyoyasema. ²⁵Musa alichagua wanaume wenyewe uwezo kutoka Israeli na kuwfanya vichwa juu ya watu, viongozi wahusika wa maelfu, mamia, hamsini, na makumi. ²⁶Waliwhukumu watu katika hali za kawaida. Kesi ngumu walimletea Musa, lakini wao wenyewe walihukumu kesi ndogo. ²⁷Kisha Musa akamwacha baba mkwe wake kuondoka, na Yethro akarudi kwenye nchi yake.

19 ¹Katika mwezi wa tatu baada ya watu wa Israeli kutoka Misri, siku hiyo, walikwenda nyikani ya Sinai.

²Walipoondoka Refidimu na kuja nyikani ya Sinai, waliweka kambi mbele ya mlima.³Musa akaenda juu kwa Mungu. Yahweh alimuita kutoka mlimani na kusema, “Lazima uiambie nyumba ya Yakobo, watu wa Israeli:

⁴Uliona nilichofanya kwa Wamisri, jinsi nilivyokubeba kwa mabawa ya tai na kukuleta kwangu.⁵Kisha sasa, ukinisikiliza kwa kutii sauti yangu na kushika agano langu, kisha utakuwa mali yangu ya pekee mionganoni mwa watu wote, kwa kuwa dunia yote ni yangu.⁶Utakuwa ufalme wa kikuhanini na taifa takatifu langu. Haya ni maneno wapaswa kuwaambia Waisraeli.

⁷Hivyo Musa akaja na kuwaita wazee wa watu. Aliweka mbele yao maneno yote haya Yahweh aliyamuamuru.

⁸Watu wote walijibu pamoja na kusema, “Tutafanya yote Yahweh aliyotuambia.” Kisha musa akaja kutoa taarifa ya maneno ya watu kwa Yahweh.

⁹Yahweh akamwambia Musa, “Nitakuja kwako kwa wingu nene ili watu wasikie ninaposema na wewe na wakuamini milele.” Kisha Musa kamwambia Yahweh maneno ya watu.¹⁰Yahweh akamwambia Musa, “Nenda kwa watu. Leo na kesho lazima uwatenge, na kuwafanya waoshe mavazi yao.¹¹Kuwa tayari kwa siku ya tatu, kwa kuwa siku ya tatu Yahweh atashuka chini ya Mlima Sayuni.¹²Lazima uweke mipaka kote kuzunguka mlima kwa ajili ya watu. Uwaambie, ‘Kuweni waangalifu msiende juu ya mlima au kushika mipaka yake. Yeyote atakayeshika mlima atauawa.’¹³Hakuna mkono wa mtu ye yeyote kumshika mtu huyu. Badala yake, lazima apigwe mawe au kuchomwa mshale. Iwe ni mtu au mnyama, lazima auawe. Tarumbeta itakapopigwa muda mrefu, wanawenza kuja chini ya mguu wa mlima.”

¹⁴Kisha Musa akashuka mlimani kwenda kwa watu. Aliwatenga watu kwa ajili ya Yahweh na wakaosha mavazi yao.¹⁵Aliwaambia watu, “Kuweni tayari siku ya tatu; msiwakaribie wake zenu.”

¹⁶Siku ya tatu, ilipofika asubui, kulikuwa na ngurumo na radi na wingu nene kwenye mlima, na sauti kubwa ya tarumbeta. Watu wote kambini waliogopa.¹⁷Musa akaleta watu kutoka kambini kukutana na Mungu, na wakasimama miguuni mwa mlima.¹⁸Mlima Sinai ulijwa kabisa na moshi kwa sababu Yahweh alishuka na moto na moshi. Moshi ulipanda juu kama moshi wa tanuru, na mlima wote ilitikisika kwa vurugu.¹⁹Sauti ya tarumbeta ilipoongezeka na zaidi, Musa akazungumza, na Mungu kamjibu kwa sauti.²⁰Yahweh akashuka chini ya Mlima Sinai, juu ya mlima, na akamuita Musa kuja juu. Kisha Musa akapanda juu.²¹Yahweh akamwambia Musa, “Shuka chini na uwaonye watu wasipite kuniangalia, au wengi wao wataangamia.²²Acha pia makuhani wanaokuja karibu yangu wajitenge - wajiandae kwa ujio - ili nisiwashambulie.”

²³Musa akamwambia Yahweh, “Watu hawawezi kuja juu ya mlima, kwa kuwa umetuamuru: ‘weka mipaka kuzunguka mlima na uitenge kwa ajili ya Yahweh.’²⁴Yahweh akamwambia, Nenda, shuka chini ya mlima, na umlete Haruni na wewe, lakini usiache makuhani na watu kupita vizuizi na kuja kwangu, au nitawashambulia.”²⁵Hivyo Musa akaenda chini kwa watu na kusema nao.

20 ¹Mungu alisema maneno yote haya:²Ndimi Bwana Mungu wenu, niliywatoa katika ardhi ya Misri, nje ya nyumba ya utumwa.³Msiwe na miungu mingine ila mimi tu.⁴Msijitengenezee sanamu za kuchonga kufananisha na kitu chochote kilichopo juu ya mbingu, chini ya ardhi, au ndani ya maji.⁵Msipende kuabudu sanamu, mimi Yahweh Mungu wenu, ni Mungu mwenye wivu. Nitaadhibu uovu wa mababu kwa kuleta adhabu juu ya kizazi, cha tatu hadi kizazi cha nne kwa wale wanaonichukia.⁶Ila nitaweka agano la uaminifu kwa maelfu watakao nipenda na kushika amri zangu.

⁷Usilitaje bure jina la Yahweh Mungu wako, sitkuwa na hatia kwa yejote atakayetaja jina langu bure.

⁸Ikumbuke siku ya Sabato, na kunitengea.⁹Lazima ufanye kazi zako zote kwa siku sita.¹⁰Ila siku ya saba ni Sabato kwa ajili ya Yahweh Mungu wako. Siku hiyo usifanye kazi yoyote, wewe, au mwana wako, au binti yako, au mtumishi wako wakiume, au mtumishi wako mwanamke, au ng'ombe wako, au mgeni aliye ndani ya malango yako.¹¹Kwa siku sita Yahweh aliumba mbingu na nchi, bahari, na vitu vyote vilivyomo, na siku ya saba alipumzika. Kwa hiyo Yahweh aliibariki siku ya Sabato na kuitenga.

¹²Waheshimu baba na mama yako, ili uweze kuishi miaka mingi duniani Yahweh Mungu wako ametoa.

¹³Usiue.

¹⁴Usifanye uasherati (usizini).

¹⁵Usiibe kwa mtu yoyote.

¹⁶Usishuhudie uongo dhidi ya jirani yako.

¹⁷Usitamani nyumba ya jirani yako; usitamani mke wa jirani yako, wala mtumishi wake wakiume, mtumishi wake mwanamke, ng'ombe wake, punda wake, au chochote cha jirani yako.

¹⁸Watu wote waliona radi na umeme, na kusikia sauti ya mbiu, na mlima ukitoa moshi. Watu walipoona hivyo, walitetemeka na kusimama mbali.¹⁹Wakamwambia Musa, ongea na sisi, na tutakusikiliza; lakini usiruhusu Mungu kuongea nasi, ama tutakuufa.²⁰Musa akawaambia watu, “msiogope, Mungu alikuja kuwajaribu ili heshima yake iwe ndani yenu, kwa hiyo msitende dhambi.”

²¹Hivyo watu walismama mbali, na Musa alikaribia giza nene Mungu alipokuwa.

²²Yahweh alimwambia Musa, “Ni lazima uwaambie hili Waisraeli: ‘Wewe mwenyewe umeona niliongea na wewe kutoka mbinguni.’²³Msijitengenezee miungu mingine pamoja nami, miungu ya fedha au miungu ya dhahabu.

²⁴Tengenezeni madhabahu ya udongo kwa ajili yangu, na lazima mtoe sadaka ya kuteketeza, sadaka ya ushirika, kondoo, na ng'ombe. Kila sehemu nitakapotaka jina langu liheshimiwe, nitakuja kwenu na kuwabariki.²⁵Kama mtatengeneza madhabahu ya mawe, msijenge na mawe yaliyokatika, na kama mtatumia vyombo vyenu juu yake, mtaweka unajisi.²⁶Msije juu ya madhabahu yangu kwa hatua zenu; hii ni ili msionyeshe sehemu zenu za siri.”

²¹ ¹Sasa hizi ni amri utakazoweka kabla yao:² kama mtanunua mtumishi wa kiebrania, atawatumikia kwa miaka sita, na mwaka wa saba ataachiliwa huru bila kulipwa chochote.³ Kama alikuja mwenyewe, ataenda huru kwa ridhaa yake;⁴ kama bwana wake atampa mke na kumzalia mwana na binti, mke pamoja na watoto wake watabaki mali ya bwana wake, na ataenda zake huru.⁵ Lakini kama mtumishi atasema waziwazi, "Nampenda bwana wangu, mke wangu, na watoto; sitaenda nje,"⁶ "kisha bwana wake atapaswa kumleta kwa Mungu. Bwana wake atapaswa kumleta katika mlango au katika muhimili wa mlango, na bwana wake atatoboa sikio lake kwa sindano. Kisha mtumishi wake atamtumikia kwa maisha yake yote.

⁷ Kama mwanaume ata muuza binti wake kama mtumishi wa kike, ataweza kwenda huru kama watumishi wa kiume wanavyoenda.⁸ Kama hamridhishi bwana wake, aliyemtenga kwa ajili yake, kisha lazima amnunue tena. Hana ruhusa ya kumuuzza kwa watu wengine wa kigeni. Hana ruhusa hiyo, sababu amemtendea kwa hila.⁹ Ikiwa bwana wake atamposa awe mke wa mwanawewe, atamtendea kama desturi zipasavyo sawa na binti zake.¹⁰ Ikiwa atajitwalia mke mwingle, asimpunguzie huyo chakula chake, nguo na haki zake za unyumba.¹¹ Lakini asipofanyiwa mambo haya matatu, basi anaweza kwenda bure pasipo kutolewa mali.

¹² Mtu au yejote ampigaye mtu hata akafa, inampasa mtu huyo auawe pia.¹³ Lakini kama hakumvizia, ila kwa bahati mbaya, basi nitamfanya mahali pa kukimbilia.¹⁴ Lakini mtu akimwendea mwenzake kwa kujikinai, kusudi apate kumwua kwa hila; huyo utamwondoa hata kama ni madhabahuni pangu, ili auawe.

¹⁵ Yeyote atakayempiga baba au mama yake lazima auawe.

¹⁶ Yeyote atakayemteka mtu na kumuuzza, au mtu amekutwa kama mali yake, huyo mtekaji lazima auawe.

¹⁷ Yeyote atakayemlaani baba au mama yake lazima auawe.

¹⁸ Kama wanaume watapigana na mmoja akimpiga mwengine kwa jiwe au ngumi, na huyo mtu asife, lakini alazwe kitandani;¹⁹ kisha akapona na anaweza kutembea kwa gongo lake, yeje aliyempiga lazima alipe muda aliyempotezea; na lazima alipematisabu yake yote. Lakini huyo mtu hana hatia ya mauaji.

²⁰ Kama mwanaume akimpiga mtumishi wake wa kiume au wa kike kwa gongo, na kama mtumishi huyo akifa kwa madhara ya pigo, kisha huyo mtu lazima aadhibiwe.²¹ Walakini, mtumishi huyo akiishi siku moja au mbili, bwana aruhusiwi kuadhibiwa, kwa kuwa atateseka kupoteza mtumishi huyo.

²² Kama wanaume wakipigana pamoja na wakamuumiza wanamke mwenye mimba na kuiharibu, lakini hakuna majeraha mengine kwake, kisha huyo mwanaume mwenye hatia lazima alipe kama mme wa mwanamke anavyotaka kwake, na kulipa kama hakimu anavyokusudia.²³ Lakini kama kuna majeraha makubwa, lazima utoe uhai kwa uhai, jicho kwa jicho,²⁴ jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu,²⁵ kuchoma kwa kuchoma, jeraha kwa jeraha, au mkwaruzo kwa mkwaruzo.²⁶ Kama mwanaume akipiga jicho la mtumishi wake kiume au mtumishi wake wa kike na kuliharibu, kisha lazima amuache mtumishi aende pasipo fidia ya jicho.²⁷ Kama akitoa jino la mtumishi wake wa kiume au mtumishi wake wa kike, lazima amuache mtumishi kwenda huru kama fidia ya jino.

²⁸ Kama ng'ombe akimpiga mwanaume au mwanamke akafa, ng'ombe lazima apigwe mawe, na nyama yake hairuhusiwi kuliwa; lakini mmiliki wa ng'ombe lazima awe huru kwa hatia.²⁹ Lakini kama ng'ombe alikuwa na tabia ya kupiga hapo awali, na mmiliki wake alionya lakini hakumzuia, na ng'ombe ameua mwanaume au mwanamke, huyo ng'ombe lazima apigwe mawe, na mmiliki wake lazima auawe pia.³⁰ Kama malipo ya uhai yanahitajika, lazima alipe chochote anachotakiwa kulipa.³¹ Kama ng'ombe amempiga mwana wa mwanaume au binti wake, mmiliki wa ng'ombe anapaswa kufanya kama masharti yanavyomlazimu.³² Kama ng'ombe akimpiga mtumishi wa kiume au wakike, mmiliki wa ngombe lazima alipe shekeli thelathini za fedha, na ng'ombe lazima apigwe mawe.

³³ Kama mwanaume akifungua shimo, au kama mwanume akichimba shimo na asifunike, na ng'ombe au punda akaanguka ndani,³⁴ mmiliki wa shimo lazima alipe madhara. Lazima atoe hela kwa mmiliki wa mnyama aliyeufu, na mnyama aliyeufu atakuwa wake.³⁵ Kama ng'ombe wa mwanaume akimuumiza ng'ombe wa mwanume mwengine hadi kufa, kisha lazima wamuuze ng'ombe aliye hai na kugawana gharama, na pia lazima wagawane ng'ombe aliyeufu.³⁶ Lakini kama ilijulikana kama ng'ombe alikuwa na tabia ya kupiga hapo awali, na

mmiliki wake hakumfunga ndani, hakika lazima alipe ng'ombe kwa ng'ombe, na mnyama aliyekufa atakuwa wake.

²² ¹Kama mwanaume akiiba ng'ombe au kondoo, na kumuua au kumuza, lazima alipe ng'ombe watano au ng'ombe mmoja, na kondoo wanne kwa mmoja.

²Kama mwizi akikutwa anavunja ndani, na kama akipigwa na kufa, hakutakuwa na hatia ya mauaji hayatakuwa juu ya mtu yejote.³Lakini kama jua limechomoza kabla ya yeje kuvunja ndani, hatia ya mauaji itakuwa juu ya aliyeemuua. Mwizi lazima alipe alichoiiba. Kama hana chochote, kisha lazima auzwe kwa wizi wake.⁴Kama mnyama amekutwa hai eneo lake, kama ni ng'ombe, punda, au kondoo, lazima alipe mara mbili.

⁵Kama mwanaume akiwapeleka malishoni mifugo yake au shamba la mizabibu na akawaachia wanyama wake, na kama wanakula shambani mwa mwanaume mwengine, lazima afanye malipo bora kutoka shambani mwake na shamba lake la mizabibu.

⁶Kama moto ukitokea na kusambaa kwenye miba hadi mbegu, au mimea, au shamba kuteketezwa, yeje aliyeanzisha moto lazima afanye malipo.

⁷Kama mwanaume akitoa pesa au mali kwa jirani yake amtunzie, na kama itaibiwa nyumbani mwa huyo mwanaume, kama mwizi akipatikana, huyo mwizi lazima alipe mara mbili.⁸Lakini kama mwizi asipopatikana, kisha mmiliki wa nyumba atakuja mbele za waamuzi kuona kama ameweka mkono wake kwenye mali za jirani yake.

⁹Kwa kila lumbano kuhusu jambo, kama ni ng'ombe, punda, kondoo, nguo, au chochote kilichopotea mtu anachosema, "Hiki ni changu," malalamiko ya pande zote lazima zije kwa waamuzi. Mwanaume ambaye waamuzi wanamkuta na hatia atalipa mara mbili kwa jirani yake.

¹⁰Kama mwanaume akimpa jirani yake punda, ng'ombe, kondoo, au mnyama yejote kumuuhifadhi, na kama akifa au kuumia au akibebwa pasipo mtu kumuona,¹¹kiapo kwa Yahweh lazima wafanye wote wawili, kama ndio au hapana mtu ameweka mkono wake kwenye mali ya jirani yake. Mmiliki lazima akubali hili, na mwengine hatafanya malipo.¹²Lakini kama iliibwa kwake, mwengine lazima afanye malipo kwa mmiliki kwa ajili yake.
¹³Kama mnyama alikatwa vipande, acha mwanaume mwengine alete huyo mnyama kama ushahidi. Hatalipa kwa ajili ya vile vipande.

¹⁴Kama mwanaume akiazima mnyama kutoka kwa jirani yake na mnyama akajeruhwi au akafa pasipo mmiliki kuwa naye, mwanaume mwengine lazima afanye malipo.¹⁵Lakini kama mmiliki alikuwa naye, mwanaume mwengine haitaji kulipa; kama mnyama aliazimwa, atalipwa kwa gharama ya kuazima.

¹⁶Kama mwanaume akimtongoza bikra ambaye hana mchumba, na kama akilala naye, lazima amfanye kuwa mke wake kwa kulipa gharama za bibi arusi zinazostahili.¹⁷Kama baba yake akitataa kabisa kumpatia, lazima alipe hela inayolingana na gharama za bibi arusi bikira.

¹⁸Hautamwacha mchawi kuishi.

¹⁹Yeyote atakaye lala na mnyama lazima auawe.

²⁰Yeyote atakaye toa dhabihu kwa mungu mwengine isipokuwa Yahweh lazima auawe.

²¹Hauta mkosea mgeni au kumnyanyasa, kwa kuwa ninyi mlikuwa wageni katika nchi ya Misri.

²²Hauruhusiwi kumtendea vibaya mjane au mtoto asiyekuwa na baba.²³Ukiwadhuru hata kidogo, na kama wakiniiita mimi, hakika nitasikia sauti yao.²⁴Hasira yangu itawaka, na nitakuua kwa upanga; wake zenu watakuwa wajane, na watoto wenu pasipo baba.

²⁵Ukiazima hela kwa watu wangu walio maskini, haupaswi kuwa kama anayekopesha hela kwake au kutoza faida.²⁶Ukichukua vazi la jirani yako kwa deni, lazima umrudishie kabla jua kuzama,²⁷kwa kuwa hilo ndilo funiko lake, ni vazi la mwili wake. Nini tena ambacho anaweza kulalia? Atakapo niita mimi, nitasikia, kwa kuwa mimi ni mwenye huruma.

²⁸Usinikufuru mimi, Mungu, wala kumtukana mtawala wa watu wako.

²⁹Usizue sadaka kutoka kwenye mavuno yako au kwenye hifadhi ya mvinyo wako. Lazima unipe mzaliwa wa kwanza wa wana wako.

³⁰Lazima ufanye hivyo hivyo kwa ng'ombe na kondoo wako. Kwa siku saba lazima wabaki na mama zao, lakini siku ya nane lazima unipe mimi.

³¹Mtakuwa watu waliotengwa kwa ajili yangu. Hivyo hamtakula nyama iliyo uliwa na wanyama porini. Badala yake, uwatupie mbwa.

²³ ¹Haupaswi kutoa taarifa ya uongo kuhusu yejote. Usijiunge na mwanaume mwovu kuwa shahidi wa uongo.

²Haupaswi kufuata umati kufanya uovu, wala kutoa ushahidi ukiwa na umati ili kupotosha haki.³Haupaswi kumpendelea mwanaume maskini kwenye kesi yake.

⁴Ukikutana na ng'ombe wa adui wako au punda wake amepotea, lazima umrudishie.⁵Ukiona punda wa yule anayekuchukia ameanguka chini na mzigo wake, hautamuacha huyo mtu. Lazima umsaidie na punda wake

⁶Haupaswi kupotosha haki kama yapaswa kwenda kwa watu maskini katika kesi ya mwanaume maskini.

⁷Usijiunge na wengine kufanya shutuma za uongo, na usiue asiye na hatia wala mwenye haki, kwa kuwa sitamuacha mwovu.

⁸Usiwahi chukua rushwa, kwa kuwa rushwa inawapofusha wanaona, na kupotosha maneno ya wakweli.

⁹Haupaswi kumnyanyasa mgeni, kwa kuwa wewe ulikuwa mgeni katika nchi ya Misri.

¹⁰Kwa miaka sita utapanda mbegu kwenye nchi yako na kukusanya mazao yake.¹¹Lakini katika mwezi wa saba utaacha hakujalimwa, ili kwamba maskini mionganoni mwenu wale. Wanacho acha, wanyama wa porini watakula. Utafanya hivyo na mashamba yenu ya mizabibu na ya mizaituni.

¹²Wakati wa siku sita utafanya kazi, lakini siku ya saba utapumzika. Fanya hivi ili ng'ombe na punda wako wapumzike, na ili wana wa watumwa wako wa kike na wageni wapumzike na kupata hafweni.

¹³Kuwa makini kwa kila kitu nilichokwambia. Usitaje majina ya miungu mingine, wala kuruhusu majina yao kusikika kutoka mdomoni mwako.

¹⁴Lazima usafiri kushereheke mara tatu kwa ajili yangu kila mwaka.¹⁵Lazima uadhimishe sherehe ya Mkate usiotiwa Chachu. Kama nilivyokuamuru, utakula mkate usiotiwa chachu kwa siku saba. Wakati huo, utajitokeza kwangu mwezi wa Abibu, uliowekwa kwa ajili ya kusudi hili. Ni kwa mwezi huu uliyotoka Misri. Lakini usijitokeze kwangu mikono mitupu.¹⁶Lazima uadhimishe Sherehe ya Mavuno, matunda ya kwanza ya kazi yako ulipopanda mbegu shambani. Pia lazima uadhimishe Sherehe ya Ukusanyaji wa mwisho wa mwaka, unapokusanya mazao yako kutoka shambani.¹⁷Wanaume wote wako lazima wajitokeze kwa Bwana Yahweh mara tatu kila mwaka.

¹⁸Haupaswi kutoa damu iliyotolewa dhabihu kwangu na mkate uliyotiwa hamira. Mafuta kutoka kwa dhabihu za sherehe zangu hayapaswi kubaki usiku wote mpaka asubui.

¹⁹Lazima ulete matunda ya kwanza bora kutoka shambani mwako ndani ya nyumba yangu, nyumba ya Yahweh Mungu wako. Haupaswi kumchemsha mbuzi mtoto akiwa bado ananyonya.

²⁰Ninaenda kumleta malaika mbele yako kukuongoza njiani, na kukuleta sehemu nilioandaa.²¹Kuwa makini naye na kumtii.²²Usimkasirishe, kwa kuwa hatasamehe makosa yako. Jina langu liko kwake. Kama hakika ukimtii sauti yake na kufanya kila ninachokuambia, kisha nitakuwa adui kwa adui zako na mpinzani kwa wapinzani wako.²³Malaika wangu ataenda mbele zako na kukuleta kwa Waamori, Wahiti, Waperizi, Wakanani, Wahivi, na Wayebusi. Nitawaharibu.²⁴Haupaswi kuinamia miungu yao, kuabudu, au kufanya wanavyofanya. Badala yake, lazima uwapindue kabisa na kuvunja nguzo zao za mawe vipande vipande.

²⁵Lazima umuabudu Yahweh Mungu wako, na atabariki mkate wako na maji. Nitaondo magonjwa mionganoni mwenu.²⁶Hakuna mwanamke atakayekuwa tasa au mimba kuharibika katika nchi yako. Nitawapa maisha marefu.

²⁷Nitatuma hofu yangu kwao amba mnaenda. Nitaua wote mnaokutana nao. Nitafanya maadui zenu wawaogope kwa kugeuza migongo yao kwenu.²⁸Nitatuma mavu kwenu watakao fukuza Wahivi, Wakanani, na Wahiti mbele zenu.²⁹Sitawaondo kwenu kwa mwaka mmoja, au nchi itakuwa imetelekezwa, na wanyama wa porini watakuwa wengi kwenu.³⁰Badala yake, nitawafukuza kidogo kidogo kutoka kwenu mpaka utakapokuwa umestawi na kurithi nchi.³¹Nitatengeneza mipaka yako kutoka Bahari ya Shamu hadi Bahari ya Wafilisti, na kutoka nyikani hadi Mto Frati. Nitakupa ushindi juu ya wakazi wote wa nchi. Utawaondo kutoka kwako

mwenyewe.³² Haupaswi kufanya agano na wao au na miungu yao.³³ Hawapaswi kuishi nchini mwako, au watakufanya ufanye dhambi dhidi yangu. Ukiabudu miungu yao, hakika watakuwa mtego kwako.'

24 ¹Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Njoo juu kwangu -wewe, Haruni, Nadabu, Abihu, na wazee sabini wa Israeli, na kuniabudu kwa mbali.²Musa pekeake anawezakuja karibu yangu. Wengine hawapaswi kuja karibu, wala watu kuja juu na yeye.”

³Musa akaenda juu na kuwaambia watu maneno yote ya Yahweh na amri zake. Watu wote wakajibu kwa sauti moja na kusema, “Tutafanya maneno yote Yahweh aliyotuamuru.”⁴Kisha Musa akaandika chini maneno yote ya Yahweh. Asubuhi na mapema, Musa akajenga madhabahu chini ya mguu wa mlima na kupanga nguzo kumi na mbili za mawe, ili mawe yawakilishe makabila kumi na mbili ya Israeli.⁵Aliwatuma vijana Wakiisraeli kutoa sadaka ya kuteketeza na kutoa dhabihu za ng’ombe za sadaka ya ushirika kwa Yahweh.⁶Musa allichukua nusu ya damu na kuweka kwenye mabeseni; alinyunyuzia nusu ingine kwenye madhabahu.⁷Alichukuwa kitabu cha agano na kuwasomea kwa nguvu watu. Walisema, “Tutafanya yote Yahweh aliyosema. Tutakuwa watiifu.”

⁸Kisha Musa akachukua damu na kunyunyiza kwa watu. Alisema, “Hii ni damu ya agano Yahweh alilolifanya nanyi kwa kuwapa hii ahadi kwa maneno yote haya.”

⁹Kisha Musa, Haruni, Nadabu, Abihu, na wazee sabini wa Israeli wakaenda juu ya mlima.¹⁰Walimwona Mungu wa Israeli.¹¹Chini ya miguu yake kulikuwa na sakafu iliyojengwa kwa jiwe la yakuti samawati, safi kama mbingu yenye. Mungu hakugusa na mkono kwa hasira viongozi wa Israeli walimwona Mungu, na wakanywa na kula.

¹²Yahweh akamwambia Musa, “Njoo juu kwangu mlimani na ubaki pale. Nitakupa sahani za mawe na sheria na amri nilizozia ndika, ili uwafundishe.”¹³Hivyo Musa akaenda na msaidizi wake Yoshua na kwenda juu mlima wa Mungu.¹⁴Musa akawaambia wazee, “Baki hapa na mtusubiri hadi tutakapo warudia. Haruni na Huri wapo nanyi. Kama kuna mtu mwenye malalamiko, acha awaende.”¹⁵Hivyo Musa akaenda juu ya mlima, na wingu likafunika.

¹⁶Utukufu wa Yahweh ukabaki juu ya Mlima wa Sinai, na wingu likafunika kwa siku sita. Siku ya saba ata Musa kutoka ndani ya wingu.¹⁷Utukufu wa Yahweh ulikuwa kama moto ulao juu ya mlima kwenye macho ya Waisraeli.

¹⁸Musa akaingia kwenye wingu na kwenda juu ya mlima. Alikuwa mlimani siku arobaini na usiku arobaini.

25¹Yahweh akamwambia Musa,²Waambie Waisraeli wanitolee sadaka kila mту nawe utapokea kutoka kwa mту yeyote atakayetoa kwa moyo mkunjufu. Lazima upokee hizi sadaka kwa ajili yangu.³Hizi ndio sadaka utakazopokea kwao; dhahabu, fedha na shaba,⁴Samawati, zambarau na nyekundu, na nguo za kitani safi, na manyoya ya mbuzi;⁵Na ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu na ngozi za pomboo, miti ya mjohoro,⁶Mafuta ya ile taa, na viungo vya manukato kwa yale mafuta ya kupaka na kwa ule uvumba wenyе harufu nzuri;⁷mawe ya shohamu na mawe mengine ya kutiwa kwa ile naivera na kwa kile kifuko cha kifuani.⁸Waache wanifanyie patakatifu ili nipate kukaa kati yao.⁹Lazima ufanye sawa na haya yote nikuonyeshayo, mfano wa maskani, na vifaa vyake, ndivyo utakavyovifanya.

¹⁰Wanapaswa wafanye sanduku la mti wa mjohoro. Urefu wake na uwe dhira mbili na nusu; na upana wake moja na nusu, na kwenda juu kwake dhira moja na nusu.¹¹Lazima ulifunike ndani kwa dhahabu safi, na utie na ukingo wa dhahabu kulizunguka pande zote.¹²Nawe utayeyusha katika viduara vinne vya dhahabu, na kuviweka katika miguu yake minne; viduara viwili upande mmoja, na viduara viwili upande wake wa pili.¹³Nawe lazima ufanya miti mirefu ya mshita na kuifunika dhahabu.¹⁴Nawe lazima uweka hiyo miti katika vile viduara vilivyo katika pande mbili za sanduku ili kulichukua hilo sanduku.¹⁵Hiyo miti itakaa katika vile viduara vya sanduku; haitaondolewa.¹⁶Kisha weka ndani ya sanduku hizo amri nitakazokupa.

¹⁷Nawe lazima utengeneze kifuniko cha dhahabu safi. Urefu wake utakuwa dhira mbili na nusu, na upana wake dhira moja na nusu.¹⁸Nawe fanya makerubi mawili ya dhahabu katika hiyo miisho miwili ya kiti cha rehema.¹⁹Weka kerubi moja mwisho mmoja wa kiti cha rehema, na kerubi la pili mwisho wa pili. Lazima hao makerubi wawe kitu kimoja na kiti cha rehema.²⁰Na hao makerubi watainua mabawa yao juu, na kukifunika hicho kiti cha rehema kwa mabawa yao. Nyuso zao makerubi zitaelekeana na zitaelekeana kiti cha rehema.²¹Lazima uweke kiti cha rehema juu ya hilo sanduku, kisha uweke hizo amri nitakazokupa ndani ya sanduku.²²Nami nitaonana nawe hapo katika sanduku. Nitazungumza nawe pale nilipo juu ya kiti cha rehema. Itakuwa katikati ya hao makerubi wawili waliyo juu ya sanduku la ushuhuda nitakapozungumza na wewe katika mambo yote nitakayokuagiza kwa ajili ya wana wa Israeli.

²³Nawe fanya meza ya mti wa mshiti. Urefu wake utakuwa dhira mbili, na upana wake dhira moja, na kwenda juu kwake dhira moja na nusu.²⁴Uifunike dhahabu safi na kuifanyia ukingo wa dhahabu wa kuizunguka pande zote.²⁵Lazima ufanye fremu ya kuizunguka pande zote, upana wake utakuwa nyanda nne, ukingo wa dhahabu wa kuuzunguka fremu pande zote.²⁶Uifanyie viduara vinne vya dhahabu na kuvitia vile viduara katika pembe zake nne, katika miguu yake minne ilipokuwa.²⁷Vile viduara na viwe karibu na ile fremu ili viwe mahali pa kutilia ile miti, ya kuichukulia meza.²⁸Fanya ile miti ya mti wa mshita, na kuifunika dhahabu, kwamba ile meza ichukuliwe kwayo.²⁹Nawe fanya sahani zake, na miiko yake, na makopo yake, na vikombe vyake vya kumiminia. Vifanyie vyote vya dhahabu safi.³⁰Nawe utaiweka mikate ya wonyesho juu ya meza mbele yangu daima.

³¹Nawe fanya kinara cha taa cha dhahabu safi; hicho kinara na kifanywe cha kazi ya kufua, kitako chake, na mti wake, vikombe vyake, na matovu yake, na maua yake, vyote vitakuwa vya kitu kimoja nacho.³²Nacho kitakuwa na matawi sita yenye kutoka ubavuni mwake - matawi matatu ya kinara upande wake mmoja, na matawi matatu ya kinara upande wake wa pili.³³Tawi la kwanza lazima liwe na vikombe vitatu vilivytengenezwa mfano wa maua ya mlozi katika tawi la pili, tovu na ua na vikombe vitatu vilivyo fanywa mfano wa maua ya mlozi katika tawi la pili, tovu na ua. Vivyo hivyo hayo matawi yote sita yatokayo katika kile kinara.³⁴Katika hicho kinara, lazima kuwe na vikombe vinne vilivyo fanywa mfano wa maua ya mlozi, matovu yake, na maua yake.³⁵Lazima kuwe na tovu chini ya matawi - mawili la kitu kimoja nacho, na tovu chini ya matawi mawili la kitu kimoja nacho, na tovu chini ya matawi mawili la kitu kimoja nacho, kwa hayo matawi sita yatokayo katika kile kinara.³⁶Matovu yake na matawi yake yatakuwa ya kitu kimoja nacho, kiwe chote, pia kazi moja ya kufua, ya dhahabu safi.³⁷Lazima nawe uzifanyie hivyo vinara saba na taa zake saba, nao wataziwasha hizo taa zake, zitoe nuru mbele yake.³⁸Na makoleo yake, na visahani vyake, vyote vitakuwa vya dhahabu safi.³⁹Tumia talanta moja ya dhahabu safi, pamoa na vyombo hivi vyote.⁴⁰Nawe angalia ya kwamba uvifanyie kama mfano wake, uliooneshwa mlimani.

²⁶ ¹Lazima ufanye hiyo maskani iwe na mapazia kumi ifanye ya nguo ya kitani nzuri ya kusokota, pamoja na nyuzi za rangi ya buluu, zambarau na nyekundu, pamoja na makerubi. Kazi ya fundi stadi.²Urefu wa kila pazia utakuwa dhiraa ishirini na nane, na upana wa kila pazia utakuwa dhiraa nne. Mapazia yote yatakuwa ya kipimo kimoja.³Mapazia matano yataungwa pamoja, na mapazia matano mengine yataungwa pamoja.⁴Lazima ufanye tanzi za rangi ya samawati upande wa mwisho wa pazia moja katika ule upindo wa fungu lake. Vivyo hivyo utafanya upande wa mwisho wa ile pazia iliyokatika fungu la pili.⁵Fanya matanzi hamsini katika pazia moja, na matanzi hamsini katika upande wa mwisho wa ile pazia iliyokatika kuungana kwa pili.⁶Fanya hivi, ili hizo tanzi zielekeana. Kisha ufanye vifungo hamsini nya dhahabu, na kuunganisha hayo mapazia pamoja kwa vile vifungo na hiyo maskani itakuwa ni moja.

⁷Lazima ufanye mapazia ya nywele za mbuzi yawe hema juu ya maskani. Lazima ufanye mapazia kumi na moja.⁸Urefu wa kila pazia utakuwa dhiraa thelathini, na upana wa kila pazia utakuwa dhiraa nne. Hayo mapazia kumi na moja yatakuwa ya kipimo kimoja.⁹Lazima utaunganisha mapazia matano mbali, na mapazia sita mbali, na lile pazia la sita uthalikunja hapo upande wa mbele wa ile hema.¹⁰Ufanye tanzi hamsini upande wa mwisho wa pazia lile lililo la mwisho katika hayo yaliyounganishwa pamoja, na tanzi hamsini upande wa mwisho wa lile pazia lililo nje katika hayo ya pili yaliyounganishwa pamoja.¹¹Kisha ufanye vifungo hamsini nya shaba, na kuvitia vile vifungo katika zile tanzi, na kuiunganya ile hema pamoja, ili iwe hema moja.¹²Kipande kile kilichosalia, kile kiangukacho, cha yale mapazia ya hema, itaanguka huko upande wa nyuma wa maskani.¹³Lazima kuwe na dhiraa moja upande mmoja, na ile dhiraa moja upande wa pili - ya urefu wa mapazia ya hema uliosalia, zitaanguka katika ubavu wa maskani upande huu na upande huu, ili kuunika.¹⁴Nawe fanya kifuniko cha ile hema, cha ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu, na juu yake kifuniko cha ngozi za pomboo.

¹⁵Nawe lazima ufanye hizo fremu za maskani za mti wa mjohoro.¹⁶Kila fremu itakuwa na urefu wa dhiraa kumi, na upana wake kila ubao utakuwa dhiraa moja na nusu.¹⁷Kila fremu itakuwa na ndimi mbili, zenye kuunganishwa huu na huu. Ndivyo utakavyozifanya mbaao zote za maskani.¹⁸Kisha ufanye zile mbaao za maskani, mbaao ishirini kwa upande wa kusini kuelekea kusini.¹⁹Lazima nawe ufanye vitako arubaini nya fedha chini ya zile fremu ishirini. Vitako viwili chini ya fremu moja, kupokea zile ndimi zake mbili, na vitako viwili chini ya fremu nyingine kupokea zile ndimi zake mbili.²⁰Kwa upande wa pili wa maskani, upande wa kaskazini, mbaao ishirini²¹na vitako vyake nya fedha arubaini. Lazima kuwe na vitako viwili chini ya fremu moja, na vitako viwili chini ya fremu nyingine.²²Ufanye fremu sita kwa ajili ya upande wa nyuma wa maskani kuelekea magharibi.²³Tena ufanye fremu mbili kwa ajili ya hizo pembe za maskani zilizo upande wa nyuma.²⁴Hizi fremu zitakuwa zimetengana upande wa chini, lakini zimeshikana kwa juu ya duara moja.²⁵Fremu zitakuwa ni nane, na vitako vyake nya fedha. Vitako kumi na sita, vitako viwili chini ya fremu moja, na vitako viwili chini ya ubao wa pili.

²⁶Lazima ufanye mataruma ya mti wa mshita- mataruma matano kwa ajili ya mbaao za upande mmoja wa maskani,²⁷na mataruma matano kwa ajili ya fremu za upande wa pili wa maskani, na mataruma matano kwa ajili ya fremu za upande wa maskani ulio nyuma kuelekea magharibi.²⁸Na hilo taruma la katikati lililo katikati ya zile fremu, litapenya toka mwisho huu hata mwisho huu.²⁹Lazima uzifunuke hizo fremu kwa dhahabu. Nawe lazima ufanye maduara yake ya dhahabu, kuwa kama vishikizo, na hayo mataruma utayafunika dhahabu.³⁰Nawe utaisimamisha hiyo maskani sawasawa na mfano wake ulioonyeshwa mlimani.

³¹Nawe fanya pazia la nyuzi za rangi ya samawati, zambarau na nyekundu, na nguo za kitani nzuri zenye kusokotwa, litafumwa na kutiwa makerubi, kazi ya fundi stadi.³²Kisha litungike katika nguzo nne za mti wa mshita zilizofunikwa dhahabu, vifungo vyake vitakuwa nya dhahabu, katika vitako nya fedha vinne.³³Nawe tungika lile pazia chini ya vile vifungo, nawe lete lile sanduku la ushuhuda. Lile pazia litawagawanyia kati ya patakatifu, na mahali patakatifu sana.³⁴Nawe lazima utaweka kiti cha rehema juu ya lile sanduku la ushuhuda ndani ya mahali pale patakatifu sana. Na ile meza utaiweka nje ya pazia.³⁵Lazima uweke kinara cha taa kuikabilii ile meza upande wa maskani wa kuelekea kusini. Ile meza utaiweka upande wa kaskazini.³⁶Kisha utafanya kisitiri kwa mlango wa hema, cha nyuzi za rangi ya samawati, zambarau, na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa, kazi ya mshonaji wa taraza.³⁷Nawe fanya nguzo tano za mti wa mshita kwa kile kisitiri, na kuzifunika dhahabu; kulabu zake zitakuwa za dhahabu. Nawe utasubu vitako nya shaba vitano kwa ajili yake.

27¹Nawe fanya madhabahu ya mti wa mshita, urefu wake utakuwa ni dhira tano na upana wake dhira tano.
Hiyo madhabahu itakuwa mraba na kwenda juu kwake kutakuwa dhira tatu.²Nawe fanya pembe nne kama mfano wa pembe za ng'ombe. Hizo pembe zitakuwa za kitu kimoja na madhabahu, nawe utayafunika kwa shaba.³Lazima vyombo vyake nya kuyaondoa majivu yake utavifanya, na majembe yake, na mabakuli yake, na uma zake, na meko yake. Vyombo vyake vyote utavifanya nya shaba.⁴Nawe uifanyie hiyo madhabahu wavya wa shaba. Kisha utie pete nne za shaba katika hizo pembe nne za ule wavya.⁵Nawe lazima uweke huo wavya chini ya kizingo kiizungukacho madhabahu upande wa chini.⁶Nawe fanya miti kwa ajili ya madhabahu, miti ya mshita, na kuifunika shaba.⁷Na hiyo miti itatiwa katika viduara, na ile miti itakuwa katika pande mbili za madhabahu, wakati wa kuichukua.⁸Uifanye nya mbao, yenye mvungi ndani yake kama ulivyoonyeshwa mlimani.

⁹Nawe ufanye ua wa maskani. Upande wa kusini wa kuelekea kusini kutakuwa na chandarua ya nguo ya kitani nzuri yenye kusokotwa, kwa huo ua, urefu wake upande mmoja utakuwa ni dhira mia moja.¹⁰Na nguzo zake zitakuwa nguzo ishirini, na vitako vyake ishirini, vitako vyake vitakuwa nya shaba kulabu za zile nguzo na vitanzi vyake vitakuwa nya fedha.¹¹Ni vivyo hivyo upande wa kaskazini, urefu wake hiyo chandarua utakuwa ni dhira mia moja, na nguzo zake ishirini, na vitako vyake ishirini vitakuwa nya shaba, kulabu za zile nguzo na vitanzi vyake vitakuwa nya fedha.¹²Na upande wa magharibi, upana wa ua kutakuwa na chandarua ya dhira hamsini; nguzo zake kumi, na vitako vyake kumi.¹³Na upana wa ule ua upande wa mashariki kuelekea mashariki utakuwa ni dhira hamsini.¹⁴Chandarua upande mmoja wa lango itakuwa dhira kumi na tano upana wake. Lazima nguzo zake zitakuwa tatu na vitako vyake vitatu.¹⁵Upande wa pili ni vivyo hivyo chandarua ya dhira kumi na tano; nguzo zake tatu, na vitako vyake vitatu.¹⁶Na kwa lile lango la ua patakuwa na kisitiri cha dhira ishirini, kitakuwa cha nguo ya rangi ya samawati, zambarau na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa, kazi ya mshonaji taraza; nguzo zake zitakuwa nne, na vitako vyake vinne.¹⁷Nguzo zote za ule ua ziuzungukao pande zote zitakuwa na vitanzi nya fedha; kulabu zake za fedha, na vitako vyake nya shaba.¹⁸Urefu wa huo ua utakuwa dhira mia moja, na upana wake utakuwa dhira hamsini kotekote, na kwenda juu kwake dhira tano; yawe ya nguo ya kitani nzuri, na vitako vyake vitakuwa nya shaba.¹⁹Vyombo vyote nya maskani vitumiwavyo katika utumishi wake wote, na vingi vyake vyote, na vingi vyake nya ule ua, vitakuwa nya shaba.

²⁰Waamuru wana wa Israeli wakuletee mafuta ya zeituni safi ya kupondwa kwa ajili ya nuru, ili kufanya ile taa kuwaka daima.²¹Ndani ya ile hema ya kukutania, nje ya hilo pazia, lililo mbele ya huo ushuhuda, Haruni na wanawe wataitengeneza tangu jioni hadi asubuhi mbele ya BWANA; itakuwa ni amri ya milele katika vizazi vyao vyote kwa ajili ya wana wa Israeli.

28 ¹Umuite Haruni kaka yako na wana wake - Nadabu, na Abihu, na Eleazari, na Ithamari - miongoni mwa wana wa Israeli, ili anitumikie katika kazi ya ukuhani.²Nawe utamfanyia Haruni ndugu yako mavazi matakatifu, kwa utukufu na kwa uzuri.³Nawe utawaambia watu wote wenyeye moyo wa hekima, niliowajaza na roho ya hekima wamfanyie Haruni mavazi ili kumtakasa anitumikie katika kazi ya ukuhani.⁴Na mavazi watakayoyafanya ni kifuko cha kifuani, na naivera, na joho, na kanzu ya kazi ya urembo, na kilemba, na mshipi; nao watawafanya Haruni nduguye, na wanawe, mavazi matakatifu ili anitumikie katika kazi ya ukuhani.⁵Nao wataitwaa dhahabu, na nguo ya rangi ya samawati, na ya rangi ya zambarau, na ya rangi nyekundu.

⁶Nao waifanye naivera kwa nyuzi za dhahabu, na za samawati, na za zambarau, na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa kwa kazi ya mstadi.⁷Lazima itakuwa na vipande viwili vya mabegani, vilivyouniana kwenye ncha zake mbili; ili ipate kuunganishwa.⁸Na mshipi wa kazi ya ustadi ulio juu yake, ili kuifunga mahali pake; utakuwa wa kazi kama ile ya naivera, ya vitu vile vyle vya nyuzi za dhahabu, na za rangi ya samawati, na ya zambarau, na nyekundu, na kitani nzuri yenye kusokotwa.⁹Nawe utatwaa vito viwili vya shohamu, ya rangi ya chani-kiwiti, nawe utachora juu yake majina ya wana wa Israeli;¹⁰Majina yao sita katika kito kimoja, na majina sita yaliyosalia katika kile kito cha pili, kwa utaratibu wa kuzaliwa kwao.¹¹Kwa kazi mtu mwenye kuchora mawe kama vile muhuri uchorwavyo, utavichora hivi vito viwili, sawasawa na majina ya wana wa Israeli, nawe utavitia katika vijalizo vya dhahabu.¹²Nawe utavitia vle vito viwili juu ya vipande vya mabega vya hiyo naivera, viwe vito vya ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli. Naye Haruni atayachukua majina yao mbele za Yahweh juu ya mabega yake mawili ili kuwa ukumbusho.¹³Nawe fanya vijalizo viwili vya dhahabu¹⁴na mikufu miwili ya dhahabu safi; utaifanya iwe mfano wa kamba, ya kazi ya kusokotwa; nawe uitie ile mikufu ya kazi ya kusokotwa katika vle vijalizo.

¹⁵Nawe lazima utafanya kifuko cha kifuani cha hukumu, kazi ya fundi stadi; utakifanya kwa kuiandama ile kazi ya hiyo naivera. Fanya nyuzi za dhahabu, na za rangi ya samawati, na za rangi ya zambarau, na nyekundu, na kitani safi yenye kusokotwa, ndivyo utakavyokifanya.¹⁶Kitakuwa mraba, tena cha kukunjwa; urefu wake utakuwa shibiri moja, na upana wake shibiri moja.¹⁷Nawe ukijaze viweko vya vito, safu nne za vito; safu moja itakuwa ni akiki, na yakuti ya rangi ya manjano, na baharamani, hivi vitakuwa safu ya kwanza.¹⁸Na safu ya pili itakuwa zumaridi, na yakuti samawati, na almasi.¹⁹Na safu ya tatu itakuwa hiakintho, na akiki nyekundu, na amethisto.²⁰Na safu ya nne itakuwa ni zabarajadi, na shohamu, na yaspi. Vito hivyo vitakazwa ndani ya dhahabu kwa kuja mahali pake.²¹Na vle vito vitakuwa sawasawa na majina ya wana wa Israeli, kumi na viwili, sawasawa na majina yao. Mfano wa kuchora kwa muhuri kila kimoja sawasawa na jina lake, vitakuwa vya hizo kabilia kumi na mbili.²²Nawe lazima utie katika kile kifuko cha kifuani mikufu mfano wa kamba, ya kazi ya kusokotwa, ya dhahabu safi.²³Nawe utie maduara mawili ya dhahabu katika kile kifuko cha kifuani, na kuzitia hizo pete mbili katika ncha mbili za kifuko cha kifuani.²⁴Nawe utie hiyo mikufu miwili ya dhahabu iliyosokotwa katika zile pete mbili zilizo katika ncha za kifuko cha kifuani.²⁵Na ncha zile nyingine za hiyo mikufu miwili ya kusokotwa utazitia katika vle vijalizo viwili, na kuvitia katika vle vipande vya mabegani vya naivera upande wa mbele.²⁶Nawe utafanya viduara viwili vya dhahabu, uzitie katika hizo ncha mbili za kifuko cha kifuani, katika ukingo wake.²⁷Nawe lazima ufanye viduara viwili vya dhahabu, na kuzitia katika vle vipande viwili vya mabegani vya ile naivera chini yake, upande wa mbele, karibu na kifungo chake, juu ya huo mshipi wa naivera uliosukwa kwa ustadi.²⁸Nao watakikaza kile kilesa kwa vle viduara vyake kwenye viduara za naivera kwa ukanda wa rangi ya samawati, ili kwamba kikae pale juu ya ule mshipi wa naivera uliosukwa kwa ustadi, ili kwamba kifuko cha kifuani kisiachane na naivera.²⁹Na Haruni atakapo yachukua majina ya wana wa Israeli katika kile kifuko cha kifuani cha hukumu juu ya moyo wake kwa kufanya maamuzi, hapo atakapoingia ndani ya mahali patakatifu, kuwa ukumbusho mbele ya Yahweh daima.³⁰Nawe utie hizo Urimu na Thumimu katika kile kifuko cha kifuani cha hukumu; nazo zitakuwa juu ya moyo wa Haruni, hapo atakapoingia ndani mbele ya Yahweh na Haruni atachukua hukumu ya hao wana wa Israeli juu ya moyo wake mbele ya Yahweh daima.

³¹Nawe fanya hiyo joho ya naivera ya rangi ya samawati yote.³²Nayo itakuwa na tundu katikati yake kwa kupidisha kichwa; itakuwa na utepe wa kazi ya kusokotwa kuzunguka hilo tundu lake, mfano wa tundu lililo katika kanzu ya chuma, ili lisipasuke.³³Nawe katika pindo zake utatia makomamanga ya rangi ya samawi, na ya rangi ya zambarau, na ya rangi nyekundu, kuzunguka pindo zake kotekote; na njuga za dhahabu kati ya hayo makomamanga pande zote.³⁴Kengele ya dhahabu na komamanga, kengele ya dhahabu na komamanga, katika pindo za joho kuizunguka pande zote.³⁵Nayo itakuwa juu ya Haruni akitumika; na sauti ya hizo kengele zitasikika hapo aingiapo ndani ya mahali patakatifu mbele ya Yahweh na hapo atokapo nje, ili kwamba asife.

³⁶Nawe fanya bamba la dhahabu safi na kuchora juu yake, mfano wa machoro ya muhuri, "Mtakatifu kwa Yahweh."³⁷Nawe ilitie hilo bamba katika ukanda wa rangi ya samawati, nalo litakuwa katika kile kilemba; litakuwa upande wa mbele wa kile kilemba.³⁸Nalo litakuwa katika kipaji cha uso cha Haruni, na Haruni atauchukua uovu wa vile vitu vitakatifu, watakavyovitakasa hao wana wa Israeli katika vipawa vyao vyote vitakatifu, nalo litakuwa katika kipaji chake cha uso sikuzote, ili kwamba vipate kukubaliwa mbele za Yahweh.

³⁹Na hiyo kanzu utaifuma ya kitani nzuri ya kazi ya urembo, ufanye na kilemba cha nguo ya kitani nzuri, nawe utafanya mshipi wa kazi ya mwenye kutia taraza.

⁴⁰Kisha utafanya kanzu kwa ajili ya wana wa Haruni, nawe wafanyie mshipi, wafanyie na kofia kwa utukufu na uzuri.⁴¹Nawe mvike huyo nduguye Haruni na wanawe nao mavazi hayo; nawe watie mafuta, na kuwaweka kwa kazi takatifu, na kuwatakasa, ili wapate kunitumikia mimi katika kazi ya ukuhani.⁴²Nawe wafanyie suruali za nguo ya kitani, ili kufunika tupu ya miili yao; suruali hizo zitafika tangu kiunoni hata mapajani.⁴³Haruni na wanawe watazivaa, hapo watakapoingia katika hema ya kukutania, au hapo watakapoikaribia madhabahu ili watumike katika mahali patakatifu; wasije wakachukua uovu, wakafa; hii itakuwa ni amri ya milele kwake yeye, na kwa wazao wake.

²⁹ ¹Sasa Hivi ndivyo wapaswa kufanya kuwatenga ili wanitumikie kama makuhani. Chukua mtoto wa ng'ombe dume na kondoo bila lawama,² mkate bila hamira, na keki bila hamira iliyo changanywa na mafuta. Pia chukua maandazi bila hamira yaliopakwa mafuta. Fanya maandazi kwa unga mzuri wa ngano.³ Lazima uweke kwenye ndoo moja, leta kwenye ndoo, na kuleta pamoja na ng'ombe dume na wana kondoo wawili.⁴ Lazima nawe umlete Haruni na wana wake wawili katika lango la kuingilia hema la kukutania. Lazima uwasafishe Haruni na wana wake kwenye maji.⁵ Kisha twaa hayo mavazi na kumvika Haruni; itie kanzu, na joho ya naivera, na naivera, na kifuko cha kifuani, na kumkaza kwa huo mshipi wa naivera uliosukwa kwa ustadi.⁶ Nawe mvike kile kilemba kichwani, na ile taji takatifu utaitia katika kile kilemba.⁷ Ndipo utakapotwaa hayo mafuta ya kutiwa, na kummiminia kichwani mwake, na kumtia mafuta.⁸ Kisha walete hao wanawe na kuwavika kanzu.⁹ Nawe uwakaze mishipi, Haruni na wanawe, na kuwavika kofia. Nao watakuwa na huo ukuhani kwa amri ya milele. Nawe utawaweka Haruni na wanawe kwa kazi takatifu.

¹⁰ Kisha utamleta huyo ng'ombe mbele ya hema ya kukutania; na Haruni na wanawe wataweka mikono yao juu ya kichwa cha huyo ng'ombe.¹¹ Kisha utamchinja huyo ng'ombe mbele ya Yahweh penye hema ya kukutania. BWANA,¹² Kisha twaa baadhi ya damu ya ng'ombe, uitie katika pembe za madhababu kwa kidole chako; na kuimimina damu yote chini ya madhababu.¹³ Kisha chukua mafuta yote yafunikayo matumbo, na kitambi kilicho katika ini, na figo mbili, na mafuta yaliyo juu yake, uyateketeze yote juu ya madhababu.¹⁴ Lakini nyama yake huyo ng'ombe, na ngozi yake, na mavi yake, utayachoma kwa moto nje ya marango; ni sadaka kwa ajili ya dhambi.

¹⁵ Pia mtwae kondoo mume mmoja; na Haruni na wanawe wataweka mikono yao juu ya kichwa chake huyo kondoo mume.¹⁶ Kisha utamchinja huyo kondoo mume, na kuitwaa damu yake, na kuinyunyiza katika madhababu kuizunguka kando-kando.¹⁷ Kisha utamkata-kata kondoo vipande vyake, na kuyaosha matumbo yake na miguu yake, na kuiweka pamoja na vipande vyake na kichwa chake,¹⁸ Nawe mteketeze kondoo mzima juu ya madhababu. Ni sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya Yahweh; ni harufu nzuri, sadaka iliosongezwa kwa Yahweh kwa njia ya moto.

¹⁹ Kisha mtwae huyo kondoo mwingine; na Haruni na wanawe wataweka mikono yao juu ya kichwa chake huyo kondoo.²⁰ Kisha utamchinja kondoo, na kuitwaa damu yake, na kuitia katika ncha ya sikio la Haruni la upande wa kuume, na katika ncha za masikio ya kuume ya wanawe, na katika vyanda vya gumba vya mikono yao ya kuume, na katika vidole vikuu vya miguu yao ya kuume, na kuinyunyiza hiyo damu katika madhababu kuizunguka kando-kando.²¹ Kisha twaa katika hiyo damu iliyo juu ya madhababu, na katika hayo mafuta ya kutiwa, na kumnyunyizia Haruni, juu ya mavazi yake, na wanawe, na mavazi yao pia, pamoja naye; naye atatakaswa, na mavazi yake, na wanawe, na mavazi ya wanawe, pamoja naye.

²² Tena yatuae mafuta ya huyo kondoo mume, na mkia wake wa mafuta, na mafuta yafunikayo matumbo, na kitambi kilicho katika ini, na figo mbili, na mafuta yaliyo katika hizo figo, na paja la kuume; kwani ni kondoo ambaye ni wa kuwekwa kwa kazi takatifu.²³ Utwae na mkate mmoja wa unga, na mkate mmoja ulioandalowiwa kwa mafuta, na kaki moja katika kile kikapu cha mikate isiyotiwa chachu, kilichowekwa mbele ya Yahweh.²⁴ Nawe utavitia hivi vyote katika mikono ya Haruni, na katika mikono ya wanawe; nawe utavitikisa-tikisa viwe sadaka ya kutikiswa mbele za Yahweh.²⁵ Kisha uvitxae vile vitu mikononi mwao, na kuviteketeza juu ya madhababu, juu ya ile sadaka ya kuteketezwa, viwe harufu nzuri mbele yangu; ni sadaka iliyotengenezwa kwangu kwa njia ya moto.²⁶ Kisha twaa kidari cha huyo kondoo wa kuwekwa kwake Haruni kwa kazi takatifu, na kukitikisa-tikisa kiwe sadaka ya kutikiswa mbele za Yahweh nacho kitakuwa ni sehemu yako.²⁷ Nawe kitakase kile kidari cha ile sadaka ya kutikiswa, na lile paja la sadaka ya kuinuliwa, lilitotikiswa, na lililoinuliwa juu, vya yule kondoo wa kuwekwa kwa kazi takatifu, huyo aliye kuwa kwa ajili ya Haruni na wanawe.²⁸ Navyo vitakuwa vya Haruni na wanawe posho ya lazima sikuzote itokayo kwa hao wana wa Israeli; kwa kuwa ni sadaka ya kuinuliwa; itokayo kwa hao wana wa Israeli katika dhabihu zao za sadaka za amani, ni sadaka yao ya kuinuliwa kwa ajili ya Yahweh.

²⁹ Na hayo mavazi matakatifu ya Haruni yatakuwa ya wanawe baada yake, wayavae watakapotiwa mafuta, na watakapowekwa kwa kazi takatifu.³⁰ Huyo mwaniwe atakayekuwa kuhani badala yake atayavaa muda wa siku saba, hapo atakapoingia ndani ya hiyo hema ya kukutania, ili atumike ndani ya mahali patakatifu.

³¹ Nawe twaa huyo kondoo mume aliye kuwa wa kuwekwa kwa kazi takatifu, na kuichemusha nyama yake katika mahali patakatifu.³² Na Haruni na wanawe wataaila ile nyama ya kondoo, na mikate iliyo katika kile kikapu, hapo

mbele ya mlango wa hema ya kukutania.³³ Nao watakula vile vitu ambavyo upatanisho ulifanywa kwa hivyo, ili kuwaweka kwa kazi takatifu na kuwatakasa; lakini mgeni asivile, maana, ni vitu vitakatifu.³⁴ Na kwamba kitu chochote cha ile nyama, iliyokwa ajili ya kuweka kwa kazi takatifu, au chochote cha hiyo mikate, kikisalia hata asubuhi, ndipo utavichoma kwa moto hivyo vilivyosalia; havitaliwa, maana, ni vitu vitakatifu

³⁵Ni hivyo utakavyowatendea Haruni na wanawe kama nilivyo kuagiza. Utawaweka kwa kazi takatifu siku saba.

³⁶Kila siku utamtoa ng'ombe wa sadaka ya dhambi kwa ajili ya upatanisho; nawe utaisafisha hiyo madhabahu, hapo utakapofanya upatanisho kwa ajili ya hiyo madhabahu; nawe utaitia mafuta, ili kuitakasa.³⁷ Utafanya upatanisho kwa ajili ya hiyo madhabahu muda wa siku saba, na kuitakasa; ndipo madhabahu itakapokuwa takatifu sana; kila kitu kiigusacho madhabahu kitakuwa kitakatifu.

³⁸Lazima utoe kwenye madhabahu wana-kondoo wa mwaka mmoja wawili siku baada ya siku³⁹daima. Mwana-kondoo mmoja utamchinja asubuhi; na mwana-kondoo wa pili utamchinja jioni⁴⁰Pamoja na mwana-kondoo mmoja utatoa vibaba vitatu vya unga mzuri uliochanganyika na mafuta yenye kupondwa, kiasi cha kibaba na robo kibaba; na divai kiasi cha kibaba na robo kibaba, iwe sadaka ya kinywaji.⁴¹Na huyo mwana- kondoo wa pili utamchinja wakati wa jioni. Nawe utamfanya vivyo kama ile sadaka ya unga ya asubuhi, na kama ile sadaka yake ya kinywaji. Hii itatoa harufu nzuri, ni dhabihu ya kusongezwa kwangu kwa njia ya moto.⁴²Itakuwa ni sadaka ya kuteketezwa milele katika vizazi vyenu vyote mlangoni pa ile hema ya kukutania mbele ya Yahweh, hapo nitakapokutana nanyi, ili niseme na wewe hapo.⁴³Nami nitakutana na wana wa Israeli hapo; na hiyo hema itafanya takatifu na utukufu wangu. Nami nitaitakasa hiyo hema ya kukutania, na hiyo madhabahu.⁴⁴Pia Haruni na wanawe nitawatakasa, ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani.⁴⁵Na mimi nitakaa kati ya wana wa Israeli, nami nitakuwa Mungu wao.⁴⁶Nao watanijua kuwa mimi ndimi Yahweh, Mungu wao, niliyewaleta watoke katika nchi ya Misri, nipate kukaa kati yao. Ni mimi Yahweh, Mungu wao.

30 ¹Nawe fanya madhabahu ya kufukizia uvumba; utaifanyiza kwa mti wa mshita.²Urefu wake utakuwa dhiraam
moja, na upana wake dhiraam moja; itakuwa mraba; na kwenda juu kwake dhiraam mbili; pembe zake zitakuwa
za kitu kimoja nayo.³Nawe utaifunikiza dhahabu safi juu yake - na mbavu zake kando kando, na pembe zake.
Nawe utaifanyia ukingo wa dhahabu kuizunguka.⁴Kisha utaifanyia pete mbili za dhahabu, chini ya ukingo wake
katika mbavu zake mbili, katika pande zake mbili utazifanya; nazo zitakuwa mahali pa kuitia miti ya kuichukulia
madhabahu.⁵Na ile miti utaifanya kwa mti wa mshita, na kuifunikiza dhahabu safi.⁶Nawe utaitia mbele ya lile
pazia lililo karibu na sanduku la ushuhuda mbele ya kiti cha rehema kilicho juu ya ushuhuda, hapo
nitakapokutana nave.⁷Na Haruni atafukiza uvumba wa manukato juu yake; kila siku asubuhi.
Atakapozitengeneza zile taa, ataufukiza,⁸Na Haruni atakapoziwasha zile taa wakati wa jioni, ataufukiza, uwe
uvumba wa daima mbele za Yahweh katika vizazi vyene vyote.⁹Hamtafukiza juu yake uvumba mgeni, wala
sadaka ya kuteketezwa, wala sadaka ya unga, wala hamtamimina juu yake sadaka ya kinywaji¹⁰Naye Haruni
atafanya upatanisho juu ya pembe zake mara moja kila mwaka. Kwa damu ya ile sadaka ya dhambi ya kufanya
upatanisho, mara moja kila mwaka atafanya upatanisho, katika vizazi vyene vyote. Ni takatifu sana kwa
Yahweh.”

¹¹BWANA akanena na Musa,¹²“Utakapowahesabu wana wa Israeli, kama itakavyotokea hesabu yao, ndipo
watakapo mpa BWANA kila mtu ukombozi kwa ajili ya roho yake, hapo utakapowahesabu; ili kwamba yasiwe
maradhi kati yao, hapo utakapowahesabu.¹³Kila mtu apitaye kwa wale waliohesabiwa atatoa nusu shekeli kwa
kuiandama shekeli ya mahali patakatifu; (shekeli ni gera ishirini). Nusu shekeli kwa sadaka ya Yahweh.¹⁴Kila mtu
apitaye kwa wale waliohesabiwa tangu huyo ambaye umri wake ni miaka ishirini, au zaidi, atatoa hiyo sadaka
kwangu.¹⁵Watu watakapo leta hii sadaka kwangu kufanya upatananisho, matajiri hawataleta zaidi, wala maskini
hawataleta kilichopungua katika hiyo nusu shekeli.¹⁶Nawe utapokea hizo fedha za upatanisho mikononi mwa
hao wana wa Israeli, na kuziweka kwa ajili ya utumishi wa hema ya kukutania. Ili kwamba ziwe ukumbusho
kwa ajili ya wana wa Israeli mbele yangu ili kufanya upatanisho kwa ajili ya roho zenu.

¹⁷Yahweh akamwambia Musa,¹⁸“Fanya na birika la shaba, na tako lake la shaba, ili kuogea; nave utaliweka kati
ya hema ya kukutania na madhabahu, nave utalitia maji.¹⁹Na Haruni na wanawe wataosha mikono yao na
miguu yao humo.²⁰Hapo waingiapo ndani ya hema ya kukutania au waendepo karibu na madhabahu
kunitumikia kwa kuchoma sadaka, watajosha majini, ili wasife.²¹Basi wataosha mikono yao na miguu yao ili
kwamba wasife; na neno hili litakuwa amri kwao milele, kwake yeche na kwa wazao wake katika vizazi vyao
vyote.

²²Kisha Yahweh akasema na Musa,²³“Jitwalie manukato yaliyo bora, manemane mbichi shekeli mia tano, na
mdalasini wenye harufu nzuri 250, na kane shekeli 250²⁴na kida shekeli mia tano, kwa kuiandama shekeli ya
mahali patakatifu, na mafuta ya zeituni kiasi cha vibaba vitano.²⁵Nawe utayafanya mafuta ya kutiwa matakatifu,
marhamu iliyochanganywa kwa kazi ya ustadi ya mtengenezaji manukato; yatakuwa ni mafuta matakatifu ya
kutiwa.²⁶Nawe utaipaka hema ya kukutania kwa mafuta hayo, na hilo sanduku la ushuhuda,²⁷Na hiyo meza, na
vyombo vyake vyote, na kinara cha taa, na vyombo vyake,²⁸na madhabahu ya kufukizia uvumba, na madhabahu
ya kuteketezea sadaka, pamoja na vyombo vyake vyote, na birika, na tako lake.²⁹Nawe utavitakasa vitu hivyo, ili
viwe vitakatifu sana; tena kila kivigusacho vyombo vile kitakuwa kitakatifu.³⁰Nawe utawatia mafuta Haruni na
wanawe, na kuwatakasa, ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani.³¹Nawe utanena na wana wa Israeli na
kuwaambia, Haya yatakuwa ni mafuta matakatifu ya kutiwa kwa ajili yangu mimi katika vizazi vyene vyote.
³²Hayatamiminwa katika kiwiliwili cha binadamu, wala msifanye mengine mfano wa haya kama yalivyoungwa
kwa viungo vyake; ni matakatifu, na kwenu ninyi yatakuwa matakatifu.³³Mtu awaye yote atakayechanganya
mafuta mfano wa haya, au mtu awaye yote atakayetia mafuta haya juu ya mgeni, mtu huyo atakatiliwa mbali na
watu wake.”

³⁴Yahweh akamwambia Musa, “Jitwalie manukato mazuri, yaani, natafi, na shekelethi, na kelbena; viungo vyaa
manukato vizuri pamoja na ubani safi; vitu hivyo vyote na viwe vyaa kipimo kimoja.³⁵Nawe utafanya uvumba wa
vitu hivyo, manukato ya kazi ya ustadi wa mtengenazaji manukato, yatakuwa yamekolea, safi, matakatifu.³⁶Nawe
baadhi yake utayaponda sana, na kuyaweka mbele ya ushuhuda ndani ya hema ya kukutania, hapo
nitakapokutana nave; nayo yatakuwa kwenu matakatifu sana.³⁷Na uvumba utakaofanya, hamtajifanya uvumba
wenye viungo sawasawa na uvumba huo; utakuwa kwenu mtakatifu kwa ajili yangu.³⁸Mtu yeoyote atakayefanya
mfano wa huo, ili kuunusa, mtu huyo atakatiliwa mbali na watu wake.

31 ¹Yahweh akasema na Musa, ²“Angalia, nimemwita kwa jina lake Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila la Yuda³Nami nimemjaza Bezaleli na roho wa Mungu, katika hekima, na maarifa, na ujuzi, na mambo ya kazi ya kila aina,⁴ili abuni kazi za ustadi, kuwa fundi wa dhahabu, na wa fedha, na wa shaba,⁵Na kukata vito kwa kutiwa mahali, na kuchora miti, na kufanya kazi ya ustadi iwayo yote.⁶Tena, nimemchagua, awe pamoja naye Oholiabu, mwana wa Ahisamaki, wa kabila ya Dani. Nami nimetia hekima katika miyo ya wote wenye moyo wa hekima, ili wapate kufanya vyote nilivyokuagiza. Hii ni,⁷Hema ya kukutania na sanduku la ushuhuda, na kiti cha rehema kilicho juu yake, na vyombo vyote vya Hema,⁸Na meza, na vyombo vyake, na kinara cha taa safi pamoja na vyombo vyake vyote,⁹Na madhababu ya kufukizia uvumba; na madhababu ya sadaka ya kuteketezwa na vyombo vyake vyote, na birika na tako lake.¹⁰Pia mavazi yenye kufumwa kwa uzuri, na mavazi matakatifu ya Haruni kuhani, na mavazi ya wanawe, ili kutumika katika kazi ya ukuhani.¹¹Pia mafuta ya kutiwa, na uvumba wa manukato mazuri, kwa ajili ya mahali patakatifu; sawa sawa na yote niliyokuagiza ndivyo watakavyofanya wao.

¹²Akasema na Musa,¹³“Waambie wana wa Israeli, ‘Hakiika mtazishika Sabato zangu, kwa kuwa ni ishara kati ya mimi na ninyi katika vizazi vyenu vyote; ili mpate kujua ya kuwa mimi ndimi BWANA niwatakasaye ninyi.¹⁴Basi mtaishika hiyo Sabato; kwa kuwa ni takatifu kwenu; kila mtu atakayeitia unajisi hakika, atauawa; kwa kuwa kila mtu afanyaye kazi katika siku hiyo, nafsi hiyo itakatiliwa mbali na watu wake.¹⁵Kazi itafanywa siku sita; lakini siku ya saba ni Sabato ya kustarehe kabisa, takatifu kwa BWANA; kila mtu atakayefanya kazi yoyote katika siku ya Sabato, hakika, atauawa.¹⁶Kwa ajili ya hayo wana wa Israeli wataishika Sabato. Kuiangalia sana hiyo Sabato katika vizazi vyao vyote, ni agano la milele.¹⁷Ni ishara kati ya mimi na wana wa Israeli milele; kwani kwa siku sita Yahweh alifanya mbingu na nchi, akastarehe kwa siku ya saba na kupumzika.

¹⁸Hapo Mungu alipokuwa amekwisha zungumza na Musa katika mlima wa Sinai, akampa hizo mbao mbili za ushuhuda, mbao mbili za mawe, zilizoandikwa kwa mkono wake.

³² ¹Hata watu walipoona ya kuwa Musa amekawia kushuka katika mlima, wakakusanyana wakamwendea Haruni, wakamwambia, “Njoo, katufanyizie sanamu itakayokwenda mbele yetu, kwa maana Musa huyo aliyetutoa katika nchi ya Misri hatujui yaliyompata.”²Hivyo Haruni akawaambia, “Zitoeni pete za dhahabu zilizo katika masikio ya wake zenu, na wana wenu, na binti zenu, mkaniletee.”³Watu wote wakavua pete za dhahabu zilizo katika masikio yao, na wakamletea Haruni.⁴Akapokea mikononi mwao akaitengeneza kwa patasi, akaifanya iwe sanamu ya ndama kwa kuiyeyusha. Nao wakasema, “Hiyo ndiyo miungu yako, Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri.”

⁵Naye Haruni alipoona jambo hili, akajenga madhabahu mbele yake; Haruni akatangaza akasema,⁶“Kesho itakuwa sikukuu kwa Yahweh.” Wakaondoka asubuhi na mapema, wakatoa dhabihu, wakaleta sadaka za amani, watu wakaketi kula na kunywa, wakaanza kucheza.

⁷Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Shuka upesi, kwa maana watu wako uliowatoa katika nchi ya Misri wamejiharibu nafsi zao.⁸Wamepotoka upesi kuiacha ile njia niliyowaamuru, wamejifanyizia ndama ya kuyeyusha wakaiabudu na kuitolea dhabihu. Wakasema, ‘Hiyo ndiyo miungu yako, Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri.

⁹Kisha Yahweh akamwambia Musa, “Mimi nimewaona watu hawa, na tazama, ni watu wenye shingo ngumu.

¹⁰Basi sasa usinizuie. Ili hasira zangu ziwake juu yao, niwaangamize. Nami nitakufanya wewe uwe taifa kuu.”

¹¹Musa akamsihi sana Yahweh Mungu wake, na kusema, “Yahweh, kwa nini hasira zako kuwaka juu ya watu wako uliowaleta kutoka nchi ya Misri kwa uweza mkuu, na kwa mkono wenye nguvu?¹²Kwa nini Wamisri kusema, ‘Amewatoa kwa kuwatenda uovu, ili apate kuwaua milimani, na kuwaondoa watoke juu ya uso wa nchi?’ Geuka katika hasira yako kali, ughairi uovu huu ulio nao juu ya watu wako.¹³Mkumbuke Ibrahimu, na Isaka, na Israeli, watumishi wako, ambao uliwaapia kwa nafsi yako, na kuwaambia, ‘Nitazidisha kizazi chenu mfano wa nyota za mbinguni; tena nchi hii yote niliyoinena nitakipa kizazi chenu nao watairithi milele.’

¹⁴Na Yahweh akaughairi ule uovu aliosema ya kwamba atawatenda watu wake.

¹⁵Kisha Musa akageuka akashuka katika mlima, na zile mbaa mbili za mawe mikononi mwake. Mbaa zilizoandikwa pande zote mbili, upande huu na upande huu ziliandikwa.¹⁶Na zile mbaa zilikuwa kazi ya Mungu nayo maandiko yalikuwa maandiko ya Mungu, yaliyochorwa katika zile mbaa.

¹⁷Na Yoshua aliposikia kelele za watu walipokuwa wakipiga kelele, akamwambia Musa, “Kuna kelele ya vita kambini.¹⁸Lakini Musa akasema, “Hiyo si sauti ya watu wapigao kelele kwa sababu ya kushinda vitani, wala si sauti ya watu wapigao kelele kwa sababu ya kushindwa; bali kelele za watu waimbaa ndizo ninazozisikia mimi.”

¹⁹Hata alipokaribia kambini akaiona ile ndama, na watu wakicheza. Hasira ya Musa ikawaka. Akazitupa zile mbaa mikononi mwake, akazivunja chini ya mlima.²⁰Akaitwaa ile ndama waliyoifanya, akaichoma moto, akaisaga hata ikawa mavumbi, akainyonyiza juu ya maji. Akawanywesha wana wa Israeli.²¹Musa akamwambia Haruni, “Watu hawa wamekufanyanini hata ukaleta dhambi hii kuu juu yao?”²²Haruni akasema, “Hasira yako isiwake, bwana wangu. Wewe unawajua watu hawa, ya kuwa wamejielekeza kwa mabaya.²³Maana waliniambia, ‘Katufanyie miungu, itakayokwenda mbele yetu. Kwa maana mtu huyo Musa, aliyetutoa katika nchi ya Misri, hatujui yaliyompata.’²⁴Nikawaambia, ‘Mtu ye yote aliye na dhahabu na aivue; basi wakanipa, nami nikaitupa ndani ya moto, akatoka ndama huyu.”

²⁵Basi Musa alipoona ya kuwa watu hawa wameasi (maana Haruni amewaacha waasi, ili wawe dhihaka kati ya adui zao)²⁶Ndipo Musa akasimama katika mlango wa marago, akasema, “Mtu awaye yote aliye upande wa Yahweh na aje kwangu.” Wana wa Lawi wote wakamkusanyikia.²⁷Akawaambia, Yahweh, Mungu wa Israeli, asema hivi, ‘Kila mtu na ajifunge upanga wake pajani mwake, akapite huko na huko toka mlango hata mlango kati ya marago, mkamchinje kila mtu ndugu yake, na kila mtu mwensiwe na kila mtu jirani yake.’²⁸Na hao wana wa Lawi wakafanya kama vile alivyosema Musa, wakaanguka siku ile kama watu elfu tatu.²⁹Musa akasema, Jiwekeni wakfu kwa Yahweh leo, kila mtu juu ya mwanawе na juu ya ndugu yake; ili Yahweh awape baraka leo.”

³⁰Hata asubuhi yake Musa akawaambia watu, “Mmetenda dhambi kuu. Sasa nitakwenda juu kwa Yahweh. Labda nitafanya upatanisho kwa ajili ya dhambi yenu.”³¹Musa akarejea kwa Yahweh akasema, “Oh! Watu hawa wametenda dhambi kuu wamejifanyia miungu ya dhahabu.³²Walakini sasa, ikiwa utawasamehe dhambi yao – na

kama sivyo, unifute, nakusihu, katika kitabu chako ulichoandika.”³³Yahweh akamwambia Musa, “Mtu ye yote aliyenitenda dhambi ndiye nitakayemfuta katika kitabu changu.³⁴Basi sasa uende ukawaongoze watu hawa mpaka mahali pale ambapo nimekwambia habari zake. Tazama, malaika wangu atakutangulia. Lakini pamoja na hayo siku nitakayowajilia nitawapatiliza kwa ajili ya dhambi yao.”

³⁵Kisha Yahweh akawapiga hao watu, kwa sababu ile ndama, ambayo Haruni aliifanya.

33 ¹Yahweh akasema na Musa, “Nenda kutoka hapa, wewe na watu ulio watoa kutoka nchi ya Misri. Nenda kwenye nchi nilio fanya nadhiri na Ibrahimu, Isaka, Yakobo, nilipo sema, ‘Nitakupa wewe na uzao wako.’²Nitatumwa malaika mbele yako, na kuwaondoa Wakanani, Waamori, Wahiti, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi.³Nenda kwenye hiyo nchi, inayotiririka kwa maziwa na asali, lakini sitaenda nawe, kwa sababu ninyi ni watu wajehuri. Ninaweza kuwaharibu njiani.”

⁴Watu waliposikia haya maneno ya kushtua, walilia, na hakuna aliyevaa mikufu.⁵Yahweh alisema kwa Musa, “Waambie Waisraeli, ‘Ninyi ni watu wakorofi. Kama ningeenda mionganoni mwenu ata kwa muda kidogo, nigewaharibu ninyi. Hivyo sasa, toa mikufu yenu ili niamue nini cha kufanya kwenu.’”⁶Hivyo Waisraeli hawakuva mikufu kutoka Mlima Horebu na kwendelea.

⁷Musa akachukua hema na kukita nje ya kambi, umbali kidogo na kambini. Aliita hema ya kukutania. Kila mtu aliyemuuliza Yahweh kitu chochote alienda kwenye hema ya kukutania, nje ya kambi.⁸Kisha Musa alipoenda kwenye hema, watu wote walismama kando ya hema yao na kumuangalia Musa hadi alipoingia ndani.⁹Wakati wowote Musa alipoingia hemani, nguzo ya wingu ilishuka chini na kusimama nje ya lango la hema, na Yahweh alizungumza na Musa.¹⁰Wakati wowote watu walipoona nguzo ya wingu imesimama langoni mwa hema, waliamka na kuabudu, kila lango mwa hema yake.¹¹Yahweh alizungumza na Musa uso kwa uso, kama mtu anapo zungumza na rafiki yake. Kisha Musa alirudi kambini, lakini mtumishi wake Yoshua mwana wa Nuni, kijana, alibaki hemani.

¹²Musa alisema na Yahweh, “Ona, umekuwa ukisema na mimi, ‘Chukua watu hawa safarini,’ lakini haujaniambia nani utamtuma na mimi. Umesema, ‘Nina kujua kwa jina, na umepata upendeleo kwangu.’”¹³Kama nimepata upendeleo machoni pako, nionyeshe njia zako ili nikujue na kuendelea kupata upendeleo machoni pako. Kumbuka ili taifa ni watu wako.”¹⁴Yahweh akajibu, “Uwepo wangu utaenda nawe, na nitakupa pumziko.”¹⁵Musa akasema, “Kama uwepo wako hautaenda nasi, usitutoe hapa.”¹⁶Au je, itajulikanaje nimepata upendeleo machoni pako, mimi na watu wako? Haitakuwa tu kama ukienda nasi mimi na watu wako tutakuwa na utofauti na watu wengine wote waliopo katika uso wa dunia?”¹⁷Yahweh akamwambia Musa, “Nitafanya pia hichi kitu ulicho niomba, kwa kuwa umepata upendeleo machoni mwangu, na nina kujua kwa jina lako.”

¹⁸Musa akasema, Tafadhali nionyeshe utukufu wako.”¹⁹Yahweh akasema, “Nitafanya wema wangu wote ujulikane kwako, na nitatangaza jina langu ‘Yahweh’ kwako. Nitakuwa na neema kwake nitakaye kuwa na neema, na nitaonyesha rehema kwake nitakaye onyesha rehema.”²⁰Lakini Yahweh akasema, “Hautaona uso wangu, kwa kuwa hakuna aonaye uso wangu na kuiishi.”²¹Yahweh akasema, “Ona, hapa kuna sehemu yangu; utasimama kwenye huu mwamba.”²²Wakati utukufu wangu unapita, nitakuweka kwenye shimo kubwa la mwamba na kukufunika kwa mkono wangu mpaka nitakapo pita.²³Kisha nitaondoa mkono wangu, na utaona mgongo wangu, ila uso wangu hautaonekana.”

34 ¹Yahweh akamwabia Musa, “Kata mbao mbili za mawe kama zile za awali. Nitaandika kwenye hizi mbao za mawe maneno yaliyokuwa kwenye mbao za mawe za mwanzo, mbao za mawe ulizo zivunja.²Kuwa tayari asubuhi na uje Mlimani Sinai, na uje mbele zangu juu ya mlima.³Hakuna atakaye kuja nawe. Usiruhusu mtu yeyote aonekane popote kwenye mlima. Hakuna kundi la mifugo wanao ruhusiwa hata kula mbele ya mlima.”⁴Hivyo Musa akakata mbao mbili za mawe kama za mwanzo, na akaamka asubuhi mapema na kwenda juu ya Mlima Sinai, kama Yahweh alivyomuelekeza. Musa alibeba mbao za mawe mikononi mwake.⁵Yahweh akaja chini katika wingu na akasimama mbele za Musa, na akatamka jina “Yahweh”⁶Yahweh akapita kwake na kukiri, “Yahweh, Yahweh, Mungu ni wa rehema na wa neema, sio mwelesi wa hasira, na anadumu katika uwaminifu wa agano na uadilifu,⁷ukishika uaminifu wa agano kwa vizazi maelfu, ukisamehe maasi, makosa, na dhambi. Lakini hamsafishi mwenye hatia. Ataleta adhabu ya dhambi za baba kwa watoto wao na watoto wa watoto wao, kwa kizazi cha tatu na hadi cha nne.”

⁸Musa haraka akainamisha kichwa chake kwenye ardhi na kuabudu.⁹Kisha akasema, “Kama sasa nimepata upendeleo machoni pako, Bwana wangu, tafadhali nenda pamoja nasi, kwa kuwa hawa watu ni wakorofii. Samehe maasi yetu na dhambi zetu, na utuchukue kama urithi wako.”

¹⁰Yahweh akasema, “Ona, ninakaribia kufanya agano. Mbele za watu wako, nitafanya maajabu ambayo hayajawahi kufanywa duniani kote wala kwenye taifa lote. Watu wote miiongoni mwako wataona matendo yangu, kwa kuwa ni kitu cha hofu ninacho fanya kwako.¹¹Tii amri zangu leo. Ninawaondoa mbele yako Waamori, Wakanani, Wahivi, Wahiti, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi.¹²Kuwa mwangalifu usifanye agano na wakazi wa nchi unayo kwenda, au wata kuwa mtego kwako.¹³Badala yake, lazima uvunje madhabahu zao, ponda nguzo zao za mawe, na kukata nguzo zao za Ashera.¹⁴Kwa kuwa wewe haupaswi kumuabudu mungu mwingine, maana Yahweh ambaye jina lake ni vivu, ni Mungu mwenye vivu.¹⁵Hivyo kuwa mwangalifu usifanye agano na wakazi wa nchi, kwa kuwa wanajifanya ukahaba kwa miungu yao, na wanatoa dhabihu kwa miungu yao. Kisha mmoja wao atakukaribisha na wewe utakula baadhi ya dhabihu zake,¹⁶Na kisha utachukua baadhi ya mabinti zake kwa wanao, na mabinti wake watafanya ukahaba kwa miungu yao, na watafanya wanaokufanya ukahaba kwa miungu yao.

¹⁷Usifanye Miungu ya chuma ya kuyayusha.

¹⁸Lazima ushike Sherehe ya Mkate Usiotiwa chachu. Kama nilivyokuamuru, lazima ule mkate usio na hamira kwa siku saba kwa muda uliotengwa wa mwezi wa Abibu, maana nikatika mwezi wa Abibu ultoka Misri.

¹⁹Wazaliwa wote ni wangu, hata mzaliwa wa kwanza wa kiume wa mifugo, yote ya ng'ombe na kondoo.²⁰Lazima umnumune tena mzaliwa kwanza wa punda kwa kondoo, lakini usipo mnunua tena, kisha uivunje shingo yake. Lazima ununue tena wazaliwa wa kwanza wote wa wanao. Hakuna hata mmoja atakayekuja kwangu mikono mitupu.

²¹Utafanya kazi kwa siku sita, lakini siku ya saba utapumzika. Hata wakati wa kilimo na wa mavuno, lazima upumzike.

²²Lazima uadhimishe Sherehe ya Majuma kwa mazao ya kwanza ya mavuno ya ngano, na lazima uadhimishe Sherehe ya Makusanyo ya mwisho wa mwaka.

²³Mara tatu kwa mwaka wanaume wenu wote watajitokeza kwa Bwana Yahweh, Mungu wa Israeli.²⁴Kwa kuwa nitaondoa mataifa mbele yenu na kutanua mipaka. Hakuna atakayetamani kuwa na ardhi yenu kama yao utakapotoka mbele za Yahweh mara tatu kwa mwaka.

²⁵Hautatoa damu ya dhabihu yangu na hamira yeyote, wala nyama yeyote kutoka dhabihu za Sherehe ya Pasaka kubaki hadi asubui.

²⁶Lazima ulete matunda ya kwanza yilio bora kutoka nyumbani kwako. Usimchemshe mbuzi mtoto katika maziwa ya mama yake.”

²⁷Yahweh akamwabia Musa, “Andika chini haya maneno, kwa kuwa nimejiahidi haya maneno niliyoyasema, na nimefanya agano kwako na Israeli.”

²⁸Musa alikuwa huko na Yahweh kwa siku arobaini na usiku; hakula chakula chochote wala kunywa maji yejote. Aliandika katika mbao maneno ya agano, Amri kumi.

²⁹Musa aliposhuka chini ya Mlima Sinai na mbao mbili za agano za ushuhuda mikononi mwake, hakujuu kuwa ngozi ya uso wake ilikuwa ina'ngaa akizungumza na Mungu.³⁰Wakati Haruni na Waisraeli walipo muona Musa, ngozi ya uso yake ilikuwa inang'aa, na waliogopa kuja karibu naye.³¹Lakini Musa aliwaita, na Haruni na viongozi wa jamii wakaja kwake. Kisha Musa akasema nao.³²Baada ya haya, watu wote wa Israeli wakaja kwa Musa, na akawambia amri zote Yahweh alizompa katika Mlima Sinai.³³Musa alipomaliza kuzungumza nao, alifunika uso wake kwa kitambaa.³⁴Wakati Musa alipoenda mbele za Yahweh kusema naye, aliondoa kitambaa, hadi alipotoka. Alipotoka, aliwaambia Waisraeli alichoomriwa kusema.³⁵Waisraeli walipomuona Musa ana'ngaa uso, alirudisha kitambaa tena usoni mpaka alipokuwa anaenda kuongea na Yahweh.

35 ¹Musa akawakusanya jamii yote ya Waisraeli na kuwaambia, “Haya ndio mambo Yahweh aliyowaamuru mfanye.²Kwa siku sita kazi ya weza fanywa, lakini kwako, siku ya saba lazima iwe siku takatifu, siku ya Sabato ya mapumziko, takatifu kwa Yahweh. Yeyote atakaye fanya kazi hiyo siku lazima auawe.³Haupaswi kuwasha moto kwenye nyumba zenu siku ya Sabato.”

⁴Musa akasema na jamii yote ya Waisraeli, kwa kusema, “Hiki ndicho kitu Yahweh alichoomuru.⁵Chukua sadaka kwa ajili ya Yahweh, wote wenye moyo mkunjufu. Leta sadaka kwa Yahweh - dhahabu, fedha, shaba,⁶buluu, zambarau, sufu nyekundu na kitambaa kizuri; nywele za mbuzi;⁷ngozi za kondoo zilizotiwa rangi nyekundu na ngozi za pomboo; na mbaao za mshita;⁸mafuta ya taa kwa pahali patakatifu, viungo vya manukato kwa hayo mafuta ya kutiwa,⁹kwa uvumba mzuri na vito vya shohamu na vito vya kutiwa kwa hiyo naivera, na kwa hicho kifuko cha kifuani.

¹⁰Kila mwanaume mwenye ustadi kati yenu aje na afanye kila kitu ambacho Yahweh aliyaamuru --¹¹hema la kuabudia, na kifuniko chake, na vifungo vyake, na mbaao zake, nguzo, na sakafu;¹²pia sanduku na nguzo zake, kiti cha rehema, na pazia la kusitiri.¹³Walileta meza na miguu yake, vyombo vyake vyote, na mkate wa wonyesho;¹⁴kinara cha taa, vyombo vyake, taa, na mafuta ya zile taa;¹⁵ile madhabahu ya uvumba na nguzo zake, mafuta ya upako na uvumba ulitiwa manukato; kishikizo cha mwingilio wa hema ya kuabudia;¹⁶madhabahu ya sadaka ya kuteketeza na kitunzi cha shaba na nguzo na vyombo; na ile beseni kubwa na sakafu yake.¹⁷Walileta vishikizo kwa ajili ya nyuani na nguzo zake na sakafu yake, na pazia kwa ajili ya mwingilio wa nyauni;¹⁸na ile misumari ya hema la kuabudia na nyuani, pamoja na kamba zake.¹⁹Walileta mavazi yaliyofumwa kutumikia sehemu takatifu, mavazi takatifu ya Haruni kuhani na wanawe, kwa wao kutumika kama makuhani.”

²⁰Kisha makabila yote ya Israeli yakaondoka na kwenda kutoka uweponi mwa Musa.²¹Kila mtu moyo wake ulimchochea na aliyeandalika na roho yake alikuja na kuleta sadaka kwa Yahweh kwa matengenezo ya hema ya kuabudia, kwa vitu vyote kwajili ya huduma ndani yake, na kwa vazi takatifu.²²Walikuja, wote wanaume kwa wanawake, wote waliokuwa na moyo wa utayari. Walileta madini, hereni, pete, na vitu vya thamani, vitu vyote tofauti vyenye madini ya dhahabu. Waliwasilisha sadaka za dhahabu kama sadaka ya kupunga kwa Yahweh.

²³Kila mmoja alikuwa na sufu ya samawati, zambarau, au nyekundu, nguo nzuri, singa za mbuzi, ngozi za kondoo zilizobadili kuwa nyekundu, na ngozi ya pomboo walivileta.²⁴Kila mmoja alitengeneza sadaka ya fedha au shaba walizileta kama sadaka kwa Yahweh, na kila mmoja aliyekuwa na mti wa mshita kwa matumizi ya kazi aliuleta.

²⁵Kila mwanamke mwenye ustadi walisokota sufu kwa mikono yao na walileta sufu walizosokota za samawati, zambarau, au sufu nyekundu, au nguo nzuri.²⁶Wanawake wote wenye mioyo iliyochochewa na walio na ustadi walisokota singa za mbuzi.²⁷Viongozi walileta mawe ya shohamu na mawe mengine kwa ajili ya kuwekwa kwenye hiyo naivera na hicho kifuko cha kifuani;²⁸walileta viungo na mafuta kwa ajili ya taa, kwa mafuta ya upako, na kwa uvumba wa manukato.²⁹Waisraeli walileta sadaka ya hiyari kwa Yahweh; kila mwanaume na mwanamke ambao mioyo yao ilikuwa tayari walileta vifaa kwa ajili ya kazi zote ambazo Yahweh aliamuru kuititia Musa zifanyike.

³⁰Musa alisema kwa waisraeli, “Tazama, Yahwe ameita kwa jina juu ya Bezaleli mwana wa Uri mwana wa Huri, kutoka kabilia la Yuda.³¹Aliijaza Bezaleli kwa Roho yake, kumpa hekima, kuwelewa, na maarifa, kwa aina zote za ujenzi,³²kufanya sanaa za ubunifu na kufanya kazi za dhahabu, na shaba,³³pia kukata na kupanga mawe na mbaao zilizochongwa- kufanya kazi za aina zote kwa ubunifu na ujenzi.³⁴Aliiweka kufundisha ndani ya moyo wake, yeye pamoja na Oholiabu mwana wa Ahisamaki, kutoka kabilia la Dani.³⁵Aliwajaza kwa ustadi wa kufanya kazi za aina zote, kufanya kazi ya kama kuchora mawe, kama mwerevu, kama mtia taraza katika nyuzi za rangu ya samawati, zambarau, na nyekundu na nguo nzuri, na kama washonaji. Walikuwa wachonga mawe wa kazi zote, na walikuwa wabunifu wa sanaa.

36 ¹Hivyo Bezaleli na Oholiabu na kila mtu mwenye ustadi ambaye Yahweh aliyempa ustadi na uwezo kujua jinsi ya kufanya kazi katika ujenzi wa sehemu takatifu wafanye kazi kadiri ya yote Yahwhe aliyoamuru.”

²Musa akamwita Bezaleli, Oholiabu, na kila mtu mwenye ujuzi ambaye Yahweh alimpaa, na ambaye moyoni mwake ulichochewa kuja na kufanya kazi.³Walipokea kutoka kwa Musa sadaka zote ambazo Waisraeli walizo leta kwa ujenzi ya sehemu takatifu. Watu walikuwa bado wanaleta sadaka za hiari kila asubui kwa Musa.⁴Hivyo watu wote walikuwa na ujuzi walikuwa wakifanya kazi sehemu takatifu walikuja kutoka kwenye kazi walikuwa wakifanya.⁵Wachonga mawe walimwambia Musa, “Watu wanaleta zaidi sana ya yanayohitajika kufanya kazi Yahweh aliyoamuru.”⁶Hivyo Musa akaamuru mtu yeoyote asilete tena kwa ujenzi wa sehemu takatifu. Kisha watu wakaacha kuleta hivi vitu.⁷Walikuwa na zaidi ya vitu vya ujenzi.

⁸Hivyo wachonga mawe mionganii mwao wakajenga lile hema la kuabudia kwa mapazia kumi yaliyojengwa kitamba kizuri na samawati, zambarau, na sufuu nyekundu kwa aina ya kerubi. Hii ni kazi ya Bezaleli, mjenzi mwenye ujuzi sana.⁹Urefu wa kila pazia ulikuwa mikono ishirini na nane, nao upana wa kila kitambaa ulikuwa mikono minne. Vitambaa vyote hivyo vilikuwa na kipimo kimoja.¹⁰Bezaleli akaunganisha vitambaa vitano pamoja, na vile vitambaa vingine vitano akaviunganisha pamoja.¹¹Kisha akafanya vitanzi vya uzi wa samawati kwenye upindo wa kitambaa kilicho mahali pa kuungania. Akafanya vivyo hivyo kwenye upindo wa kitambaa cha inje kabisa kilicho mahali pale pengine pa kuungania.¹²Akafanya vitanzi hamsini kwenye kitambaa kimoja, akafanya vitanzi hamsini kwenye mwisho wa kitambaa kilichokuwa mahali pale pengine pa kuungania, vitanzi hivyo vikiwa vinaelekeana.¹³Mwishowe akafanya kulabu hamsini za dhahabu na kuviunganisha vitambaa hivyo pamoja kwa kulabu hizo, hivi kwamba hiyo ikawa maskani moja.¹⁴Bezaleli akafanya vitambaa vya mahema vya manyoya ya mbuzi kwa ajili ya hema lililo juu ya maskani. Vitambaa kumi na moja ndivyo alivyofanyiza.¹⁵Urefu wa kila kitambaa ulikuwa mikono thelathini, nao upana wa kila kitambaa ulikuwa mikono minne. Vitambaa hivyo kumi na moja vilikuwa na kipimo kimoja.¹⁶Kisha akaunganisha vitambaa vitano pamoja na vile vitambaa vingine sita pamoja.¹⁷Kisha akafanya vitanzi hamsini kwenye upindo wa kitambaa cha nje kabisa kilicho mahali pa kuungania, naye akafanya vitanzi hamsini kwenye upindo wa kile kitambaa kingine kilichoungana nacho.

¹⁸Bezaleli akafanya kulabu hamsini za shaba kwa ajili ya kuliunganisha hilo hema pamoja liwe kipande kimoja.¹⁹Naye akafanya kifuniko cha hema kutokana na ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu na kifuniko kutokana na ngozi za sili, upande wa juu.²⁰Bezaleli akafanya viunzi vya mbao vya hema ya kukutania, kutokana na mbao za mshita.²¹Urefu wa kiunzi ulikuwa mikono kumi, nao upana wa kila kiunzi ulikuwa mkono mmoja na nusu.²²Kila kiunzi kilikuwa na ndimi mbili zilizouanganishwa. Hivyo ndivyo alivyofanya viunzi vyote vya maskani.²³Basi akafanya viunzi vya maskani, viunzi ishirini kwa ajili ya upande kuelekea kusini.²⁴Bezaleli akafanya vikalio arobaini vya fedha viwe chini ya vile viunzi ishirini, vikalio viwili chini ya kiunzi kimoja pamoja na ndimi zake mbili na vikalio vingine viwili chini ya kiunzi kingine pamoja na ndimi zake mbili.²⁵Na kwa ajili ya ule upande mwengine wa maskani, upande wa kaskazini, akafanya viunzi ishirini²⁶na vikalio vyake arobaini vya fedha. Vikalio viwili chini ya kiunzi kimoja na vikalio viwili chini ya kiunzi kingine²⁷Na kwa ajili ya zile pande za nyuma za maskani kuelekea magharibi, akafanya viunzi sita.²⁸Naye akafanya viunzi viwili vya pembeni ya maskani kwenye pande zake mbili za nyuma²⁹Hizi zilikuwa pacha upande wa chini, lakini juu ya kila moja kwenye pete ya kwanza. Hivyo ndivyo alivyoifanya yote miwili, ile miimo ya pembeni.³⁰Basi vikajumlika kuwa viunzi vinane na vikalio vyake kumi na sita vya fedha, vikalio viwili kando ya vikalio viwili chini ya kila kiunzi.³¹Bezaleli akafanya miti ya mshita, mitano kwa ajili ya viunzi vya upande mmoja wa maskani,³²na miti mitano kwa ajili ya viunzi vya upande ule mwengine wa maskani na miti mitano kwa ajili ya viunzi vya maskani kwa ajili ya zile pande mbili za nyuma za magharibi.³³Kisha akafanya miti wa katikati upitie katikati ya vile viunzi toka mwisho mmoja mpaka ule mwengine.³⁴Naye akavifunika vile viunzi kwa dhahabu, akazifanya pete zake za dhahabu ziwe vigegeze kwa ajili ya ile miti, akaifunika ile miti kwa dhahabu.

³⁵Bezaleli akafanya pazia, la uzi wa bluu na sufuu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa cha rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, kalitia makerubi kwa kazi ya mjenzi.³⁶Kisha akalifanya nguzo nne za mshita na kuzifunika kwa dhahabu, vibanio vyake vikiwa vya dhahabu, na kutengeneza vikalio vinne vya fedha kwa ajili yake.³⁷Naye akafanya kisitiri kwa ajili ya mwengilio wa hema kutokana na uzi wa samawati na sufuu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenyne rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, kazi ya mfumaji.³⁸Pia akafanya na nguzo zake tano na vibanio vyake. Naye akavifunika vilele vyake na viungo vyake kwa dhahabu, lakini vile vikalio vyake vitano vilikuwa vya shaba.

37 ¹Bezaleli akafanya Sanduku la mbao za mshita. Mikono miwili na nusu urefu wake, na mkono mmoja na nusu upana wake, na mkono mmoja na nusu kimo chake.²Kisha akalifunika kwa dhahabu safi ndani na nje na kulifanya ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote.³Kisha akalitengenezea pete nne za dhahabu, za juu ya miguu yake minne, pete mbili upande wake mmoja na pete mbili upande wake mwininge⁴Kisha akafanya miti ya mshita na kuifunika kwa dhahabu.⁵Halafu akaitia miti hiyo kwenye zile pete zilizo pande za Sanduku ili kulibeba Sanduku.⁶Naye akafanya kifuniko cha dhahabu safi. Mikono miwili na nusu urefu wake, na mkono mmoja na nusu upana wake.⁷Bezaleli akafanya makerubi wawili wa dhahabu. Kwa kazi ya kufua akawafanya kwenye miisho yote miwili ya kifuniko.⁸Kerubi mmoja kwenye mwisho ule, na yule kerubi mwininge kwenye mwisho huu. Aliwafanya makerubi juu ya kifuniko kwenye miisho yote miwili.⁹Nao wakawa makerubi wanaonyosha mabawa yao mawili kuelekea juu, wakisitiri kifuniko kwa mabawa yao, nazo nyuso zao zilikuwa zikielekeana. Nyuso za makerubi hao zilielekea kifuniko hicho.

¹⁰Bezaleli akafanya meza ya mbao za mshita. Mikono miwili urefu wake, na mkono mmoja upana wake, na mkono mmoja na nusu kimo chake.¹¹Halafu akaifunika kwa dhahabu safi na kufanya ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote.¹²Kisha akafanya mzingo wa upana wa kiganja kuizunguka na kufanya ukingo wa dhahabu kwa ajili ya mzingo wake kuizunguka pande zote.¹³Tena, akatengeneza pete nne za dhahabu kwa ajili yake na kuziweka pete hizo kwenye zile pembe nne zilizokuwa kwa ajili ya ile miguu minne.¹⁴Pete hizo zilikuwa karibu na ule mzingo, ili kutegemeza ile miti ya kuibeba meza hiyo.¹⁵Halafu akafanya ile miti ya mshita na kuifunika kwa dhahabu ili kuibeba ile meza.¹⁶Baada ya hilo akafanya kutokana na dhahabu safi vile vyombo vilivyo juu ya meza, sahani zake na vikombe vyake na mabakuli yake na mitungi yake iliyotumiwa kumimina matoleo ya kinywaji.¹⁷Kisha akafanya kinara cha taa cha dhahabu safi. Kwa kazi ya kufua akakifanya kinara cha taa. Pande zake na matawi yake, vikombe vyake, mafundo yake na maua yake vikatokea kwake.¹⁸Na matawi sita yalikuwa yakinika kwenye pande zake, matawi matatu ya kinara cha taa kutoka kwenye upande wake mmoja na matawi mengine matatu ya kinara cha taa kutoka kwenye ule upande wake mwininge.¹⁹Vikombe vitatu vyenye umbo la maua ya mlozi vilikuwa kwenye kikundi kimoja cha matawi, vifundo na maua yakifuatana; na vikombe vitatu vyenye umbo la maua ya mlozi vilikuwa kwenye kile kikundi kingine cha matawi, vifundo na maua yakifuatana. Hivyo ndivyo ilivyokuwa kwa yale matawi sita yaliyokuwa yakinika katika kile kinara cha taa.²⁰Na kwenye kile kinara cha taa kulikuwa na vikombe vinne vyenye umbo la maua ya mlozi, vifundo vyake na maua yake yakifuatana.²¹Na kile kifundo chini ya matawi mawili kilitoka kwake, na kifundo kilicho chini ya yale matawi mengine mawili kilitoka kwake, na kifundo kingine kilicho chini ya matawi mengine mawili zaidi kilitoka kwake, kwa ajili ya matawi sita yanayotoka katika kinara.²²Vifundo vyake na matawi yake vilitoka kwake, vyote vilikuwa kitu kimoja cha kazi ya kufua, cha dhahabu safi.²³Kisha akafanya taa zake saba na mikasi ya tambi zake na vyetezo vyake kutokana na dhahabu safi.²⁴Alikifanya kwa talanta ya dhahabu safi, hicho pamoja na vyombo vyake vyote.

²⁵Sasa akafanya madhabahu ya uvumba, kutokana na mbao za mshita. Mkono mmoja urefu wake na mkono mmoja upana wake, ikiwa mraba, na mikono miwili kimo chake. Pembe zake zilitoka kwake.²⁶Kisha akaifunika kwa dhahabu safi, upande wake wa juu na pande zake za kando kuizunguka na pembe zake, naye akafanya ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote.²⁷Naye akaifanya pete mbili za dhahabu chini ya ukingo wake kwenye pande zake mbili, kwenye pande zake mbili zinazoelekeana, za kutegemeza ile miti ya kuibeba.²⁸Kisha akafanya ile miti ya mshita na kuifunika kwa dhahabu.²⁹Tena akafanya yale mafuta yanayotumiwa kutia mafuta na ule uvumba safi uliotiwa manukato, + kazi ya mtengenezaji wa marhamu.

38 ¹Naye akafanya madhababu ya matoleo ya kuteketezwa kwa mbao za mshita. Mikono mitano urefu wake, na mikono mitano upana wake, ilikuwa mraba, na mikono mitatu kimo chake.²Halafu akafanya pembe zake kwenye zile ncha zake nne. Pembe zake zilitoka kwake. Kisha akaifunika kwa shaba.³Baada ya hilo akavifanya vyombo vyote vya madhababu, yale makopo na zile sepetu na yale mabakuli, zile nyuma na vile vyetezo. Vyombo vyake vyote alivifanya kwa shaba.⁴Tena akaifanyia madhababu kiunzi cha fito, mtandao wa shaba, chini ya ukingo wake, chini kuelekea katikati yake.⁵Halafu akatengeneza pete nne kwenye ile miisho minne karibu na kile kiunzi cha shaba, ili kuitegemeza ile miti.⁶Bezaleli akafanya miti ya mshita na kuifunika kwa shaba.⁷Kisha akaitia ile miti kwenye zile pete zilizo pande za madhababu ili kuibeba. Akaifanya kuwa sanduku la mbao lenye uwazi.

⁸Kisha akafanya beseni ya shaba na kinara chake cha shaba. Kwa kutumia vioo vya watumishi wanawake ambao walifanya utumishi uliopangwa kwenye mwingilio wa hema la mkutano.

⁹Naye akafanya ule ua. Upande unaokabili Negebu, kuelekea kusini, mapazia ya ua yalikuwa ya kitani bora kilichosokotwa, kwa mikono mia moja.¹⁰Nguzo zake ishirini na vikalio vyake ishirini vilikuwa vya shaba. Misumari ya nguzo na viungo vyake vilikuwa vya fedha¹¹Pia, kwa ajili ya upande wa kaskazini kulikuwa na mikono mia. Nguzo zake ishirini na vikalio vyake ishirini vilikuwa vya shaba. Misumari ya nguzo na viungo vyake vilikuwa vya fedha.¹²Lakini kwa ajili ya upande wa magharibi mapazia yalikuwa mikono hamsini. Nguzo zake zilikuwa kumi na vikalio vyake kumi. Misumari ya nguzo na viungo vyake vilikuwa vya fedha.¹³Na kwa ajili ya upande wa mashariki kulikuwa na mikono hamsini.¹⁴Mapazia yalikuwa mikono kumi na mitano kwa upande mmoja. Nguzo zake zilikuwa tatu na vikalio vyake vitatu.¹⁵Na kwa ajili ya upande ule mwingine, huu na ule, wa lango la ua, mapazia yalikuwa mikono kumi na mitano. Nguzo zake zilikuwa tatu na vikalio vyake vitatu.¹⁶Mapazia yote ya ua kuzunguka pande zote yalikuwa ya kitani bora kilichosokotwa.¹⁷Navyo vikalio vya nguzo vilikuwa vya shaba. Vibanio vya vikalio na viungo vyake vilikuwa vya fedha navyo vilifunika kwa shaba sehemu ya juu, na kulikuwa na viungo vya shaba kwa ajili ya nguzo zote za ua.¹⁸Nacho kisitiri cha lango la ua kulikuwa na mikono ishirini urefu. Cha uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kocho laini na kitani bora kilichosokotwa, na urefu wake ulikuwa mikono ishirini, nacho kimo kotekote kilikuwa mikono mitano sawa sawa na mapazia ya ua.¹⁹Na nguzo zake nne na vikalio vyake vinne vilikuwa vya shaba. Misumari yake ilikuwa ya fedha na utando wa vichwa vyake na viungo vyake ulikuwa wa fedha.²⁰Na misumari yote ya hema kwa ajili ya maskani na kwa ajili ya ua kuzunguka pande zote ilikuwa ya shaba

²¹Hivi ndivyo vitu vilivyohesabiwa vya maskani, pa Ushuhuda, vilivyohesabiwa kwa amri ya Musa, kuwa utumishi wa Walawi chini ya uongozi wa Ithamari mwana wa Haruni kuhani.²²Naye Bezaleli mwana wa Uri mwana wa Huru wa kabilia la Yuda alifanya yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamuru Musa.²³Na pamoja naye alikuwa Oholiabu mwana wa Ahisamaki wa kabilia la Dani, fundi na mtarizi na mfumaji wa uzi wa bluu na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora.²⁴Dhahabu yote iliyotumiwa kwa ajili ya kazi katika kazi yote ya mahali patakatifu ikawa jumla ya dhahabu ya toleo la kutikisa, talanta ishirini na tisa na shekeli 730 kulingana na shekeli ya mahali patakatifu.²⁵Nayo fedha ya wale waliwandikishwa kati ya kusanyiko ilikuwa talanta mia moja na shekeli 1,775 kulingana na shekeli ya mahali patakatifu,²⁶Ile nusu shekeli kwa ajili ya mtu mmoja ilikuwa nusu shekeli kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. Kwa kila mtu aliyekuwa akipita kuingia upande wa wale waliokuwa wameandikishwa kuanzia miaka ishirini na zaidi, jumla ya watu 603,550.²⁷Na talanta mia moja za fedha zilitumiwa kutengeneza vikalio vya mahali patakatifu na vikalio vya lile pazia. Vikalio mia moja vilitoshana na talanta mia moja, talanta moja kwa kikalio kimoja.²⁸Na kutokana na zile shekeli 1,775 alitengeneza vibanio vya nguzo na kuvifunika sehemu yake ya juu na kuviunganisha pamoja.²⁹Nayo shaba ya toleo la kutikisa ilikuwa talanta sabini na shekeli 2,400.³⁰Naye akatumia kufanya vile vikalio vya mwingilio wa hema la mkutano na ile madhababu ya shaba na kile kiunzi chake cha shaba, na vyombo vyote vya madhababu,³¹Na vile vikalio vya ua kuzunguka pande zote, na vile vikalio vya lango la ua, na misumari yote ya maskani na misumari+ yote ya ua kuzunguka pande zote.

39

¹Na kutokana na ule uzi wa samawati na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili wakafanya mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika mahali patakatifu. Basi wakafanya yale mavazi matakatifu yaliyokuwa kwa ajili ya Haruni, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.

²Basi akaifanya ile naivera ya dhahabu, uzi wa samawati na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa.³Kisha wakafua mabamba ya dhahabu yawe mabamba membamba, naye akakata nyuzi za kufuma pamoja na ule uzi wa samawati na ile sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kile kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili na kile kitani bora, kama kazi ya mjenzi.

⁴Wakaifanya vipande vya begani vilivyounganishwa. Iliunganishwa kwenye miisho yake miwili.⁵Nao mshipi, ulikuwa juu yake ili kuifunga, ulikuwa wa kitambaa kile kile kulingana na ufundi wake, wa dhahabu, uzi wa samawati, na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.⁶Kisha wakafanya mawe ya shohamu yaliyopangwa kwenye mapambo ya dhahabu, yaliyochongwa kwa michoro ya muhuri kulingana na majina ya wana wa Israeli.⁷Bezaleli akayaweka kwenye vile vipande vya begani vya naivera yawe mawe ya ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli, kama vile Yehova alivyokuwa amemwamuru Musa⁸Kisha akafanya kile kifuko cha kifuani kwa ufundi wa mjenzi, kama ule ufundi wa naivera, kutokana na dhahabu, uzi wa samawati na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili na kitani bora kilichosokotwa.

⁹Kilikuwa mraba kilipokunjwa. Walikifanya kile kifuko cha kifuani, kinapokunjwa, shubiri moja urefu wake na shubiri moja upana wake.¹⁰Kisha wakakijaza kwa mistari minne ya mawe. Mstari wa zabarijadi, topazi na zumaridi ulikuwa mstari wa kwanza.¹¹Nao mstari wa pili ulikuwa feruzi, yakuti na yaspi.¹²Nao mstari wa tatu ulikuwa jiwe la leshemi, akiki na amethisti.¹³Nao mstari wa nne ulikuwa krisolito na shohamu na yashefi.

Yaliwekwa katika mapambo ya dhahabu katika mahali pake.¹⁴Na mawe hayo yaliwu kulingana na majina ya wana wa Israeli. Yaliwu kumi na mawili kulingana na majina yao, kwa michongo ya muhuri, kila moja kulingana na jina lake kwa ajili ya yale makabila kumi na mawili.¹⁵Nao wakafanya juu ya kile kifuko cha kifuani minyororo yenye mashada, msokoto wa kamba, wa dhahabu safi.¹⁶Kisha wakafanya mapambo mawili ya dhahabu na pete mbili za dhahabu na kuziweka hizo pete mbili kwenye ile miisho miwili ya kile kifuko cha kifuani.¹⁷Baada ya hilo wakapitisha zile kamba mbili za dhahabu kwenye zile pete mbili zilizo kwenye miisho ya kile kifuko cha kifuani.¹⁸Nao wakapitisha ile miisho miwili ya zile kamba mbili kwenye yale mapambo mawili. Halafu wakaiweka juu ya vili vili vya begani vya naivera, mbele yake.¹⁹Kisha wakafanya pete mbili za dhahabu na kuziweka kwenye ile miisho miwili ya kile kifuko cha kifuani kwenye upindo wake ulio upande unaoelekea ile efodi upande wa ndani.²⁰Halafu wakafanya pete mbili za dhahabu na kuziweka juu ya vili vili vya begani vya efodi upande wake wa chini, sehemu yake ya mbele, karibu na mahali pake pa kuungania, juu ya ule mshipi wa naivera.²¹Mwishowe wakakifunga kile kifuko cha kifuani kwa pete zake kwenye zile pete za efodi kwa uzi wa samawati, ili kipate kuwa juu ya mshipi wa efodi na kile kifuko cha kifuani kisiondoke juu ya efodi, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.

²²Bezaleli akafanya lile koti la naivera, lote la uzi wa zambarau, kazi ya mshonaji.²³Na sehemu wazi ya hilo koti ilikuwa katikati yake, kama sehemu wazi ya vazi la chuma. Sehemu hiyo ilio wazi ilikuwa na ukingo kuizunguka pande zote ili isiraruke.²⁴Halafu wakafanya kwenye upindo wa hilo koti makomamanga ya uzi wa samawati na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili, vilivysokotwa pamoja.²⁵Wakafanya kengele za dhahabu safi na kuziweka kengele hizo katikati ya makomamanga kwenye upindo wa lile koti kuzunguka pande zote, katikati ya makomamanga;²⁶kengele na komamanga, kengele na komamanga kwenye upindo wa hilo koti kuzunguka pande zote, kwa ajili ya kuhudumu, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.

²⁷Kisha wakafanya zile kamba za kitani bora, kwa ajili ya Haruni na wanawe.²⁸Na kile kilemba cha kitani bora na yale mavalio ya kichwani ya mapambo ya kitani bora na zile suruali za kitani bora kilichosokotwa,²⁹Na ule ukumbuu wa kitani bora kilichosokotwa na uzi wa samawati na sufu iliyotiwa rangi ya zambarau na kitambaa chenye rangi nyekundu ya kochinili, kazi ya mfumaji, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.

³⁰Mwishowe wakafanya lile bamba linalong'aa, ishara takatifu ya wakfu, kutokana na dhahabu safi na kuandika juu yake maandishi kwa mchongo wa muhuri: "Utakatifu kwa Yahweh."³¹Kisha wakalitia uzi wa samawati ili waliweke juu ya kile kilemba upande wa juu. Kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.

³²Basi kazi ya ile maskani ya hema la mkutano ikafikia mwisho wake. Kwa maana wana wa Israeli waliendelea kufanya kulingana na yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamuru Musa.³³Nao wakaileta maskani kwa Musa,

lile hema pamoja na vyombo vyake vyote, kulabu zake, viunzi vyake vya mbao, miti yake na nguzo zake na vikalio vyake,³⁴na kifuniko chake cha ngozi za kondoo-dume zilizotiwa rangi nyekundu na kifuniko chake cha ngozi za sili na pazia la kisitiri,³⁵na sanduku la ushuhuda na miti yake na kifuniko.³⁶Wakaleta meza, vyombo vyake vyote, na ule mkate wa wonyesho,³⁷Kile kinara cha taa cha dhahabu safi, taa zake, ule mstari wa taa, na vyombo vyake vyote na yale mafuta ya kuangazia taa,³⁸Na madhabahu ya dhahabu na yale mafuta yanayotumiwa kutia mafuta na ule uvumba uliotiwa manukato na kile kisitiri kwa ajili ya mwingilio wa hema,³⁹Ile madhabahu ya shaba na kile kiunzi chake cha shaba, miti yake na vyombo vyake vyote, ile beseni na kinara chake,⁴⁰Wakaleta mapazia ya ua, nguzo zake na vikalio vyake na kile kisitiri, kwa ajili ya lango la ua, kamba zake za hema na misumari yake ya hema na vyombo vyote kwa ajili ya utumishi wa maskani, kwa ajili ya hema ya kukutania.⁴¹Wakaleta yale mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika patakatifu, yale mavazi matakatifu kwa ajili ya Haruni kuhani na mavazi ya wanawe ya kutumikia wakiwa makuhani.⁴²Kulingana na yote ambayo Yahweh alikuwa amemwamuru Musa, hivyo ndivyo wana wa Israeli walivyoufanya utumishi wote.⁴³Naye Musa akaiona ile kazi yote, na, tazama, walikuwa wameifanya kama vile Yahweh alivyokuwa ameamuru. Hivyo ndivyo walivyokuwa wamefanya. Basi Musa akawabariki.

40

¹Kisha Yahweh akasema na Musa na kumwambia,²“Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza ya mwaka lazima wewe uandae hema la kukutania.³Utaweka sanduku la ushuhuda ndani yake, na utaziba sanduku kwa pazia.⁴Utaleta ndani meza na kuandaa kwa mpangilio vitu vyake. Kisha utaleta kinara cha taa na kuandaa taa.⁵Nawe utaweka madhababu ya dhahabu ya uvumba mbele ya sanduku la ushuhuda, na utaweka pazia katika mwingilio wa hema la kukutania.⁶Utaweka madhababu kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa mbele ya mwingilio wa hema ya kukutania.⁷Utaweka ile saani kubwa katikati ya hema la kukutania na madhababu na utaweka maji ndani yake.⁸Uandae nyuani inayozunguka, na utundike pazia katika mwingilio wa nyuani.⁹Lazima uchukuwe mafuta ya upako na upake hema la kukutania na kila kitu kilichopo ndani yake. Lazima uitenge na samani zake kwangu; kisha itakuwa takatifu.¹⁰Lazima upake mafuta madhababu ya sadaka ya kuteketezwa na vyombo vyake. Lazima utenge madhababu kwa ajili yangu na itakuwa takatifu kwangu.¹¹Upake mafuta beseni la shaba na sakafu yake na uitenge kwa ajili yangu.¹²Umlete Haruni na wanawe kwa mwingilio wa hema la kukutania na uwaoshe wote kwa maji.¹³Utamfunika Haruni kwa mavazi yaliyotengwa kwa ajili yangu, mpake mafuta na umtenge ili anitumikie kama kuhani.¹⁴Utawaleta wana wake na kuwafunika kwa nguo nzito.¹⁵Utawapaka mafuta kama ulivyompaka baba yao ili wanitumikie kama makuhani. Upako wao utawafanya makuhani wa kudumu vizazi vyote vya watu wao.”

¹⁶Hivi ndivyo Musa alivyosema; alifuata yote Yahweh aliyomuamuru. Alifanya vitu vyote hivi.¹⁷Hivyo hema la kukutania liliandaliwa siku ya kwanza ya mwezi wa mwaka wa pili.¹⁸Musa alianda hema la kukutania, akaweka sakafu zake sehemu yake, akaandaa fremu zake, akashikisha chuma zake, na akaandaa minara na nguzo zake.

¹⁹Alitandaza mfuniko juu ya hema la kukutania na kuweka hema juu yake, kama Yahweh alivyoamuru.

²⁰Alichukua amri za agano na kuweka kwenye sanduku. Pia aliweka nguzo kwenye sanduku na kuweka mfuniko wa kiti cha rehema.²¹Alichukua sanduku na kuweka ndani ya hema la kukutania. Alianda pazia ili lizibe sanduku la ushuhuda, kama Yahweh alivyo muamuru.²²Aliweka meza kwenye hema la kukutania, kwa upande wa kaskazini mwa hema la kukutania, nje ya pazia.²³Aliweka mkate kwa mpangilio katika meza ya Yahweh, kama Yahweh alivyoamuru.²⁴Aliweka kinara cha taa kwenye hema la kukutania, upande wa pili wa meza, kusini mwa hema la kukutania.²⁵Aliwasha taa mbele za Yahweh, kama Yahweh alivyo muamuru.²⁶Aliweka madhababu ya dhahabu ya uvumba ndani ya hema la kukutania mbele ya pazia.²⁷Alichoma uvumba wa manukato hapo, kama Yahweh alivyo muamuru.²⁸Alitundika pazia katika hema ya kukutania.²⁹Aliweka madhababu ya sadaka ya kuteketeza katika hema ya kukutania. Aliitolea sadaka yakuteketeza na sadaka ya unga, kama Yahweh alivyoamuru.³⁰Aliweka beseni katikati ya hema ya kukutania na madhababu, na maji ya kuoshea.³¹Musa, Haruni, na wanawe waliosha mikono yao na miguu kwenye beseni³²muda wowote walipoenda kwenye hema ya kukutania na muda wowote walipoenda kwenye madhababu. Walijisafisha, kama Yahweh alivyoamuru Musa.³³Musa alianda nyuani nyuma ya hema ya kukutania na madhababu. Alianda pazia katika mwingilio wa nyuani. Katika hili, Musa alimaliza kazi.

³⁴Kisha wingu likafunika hema ya kukutania, na utukufu wa Yahweh ukafunika hema ya kukutania.³⁵Musa hakuweza kuingia hema ya kukutania kwa sababu wingu lilikuwa juu yake, na kwa sababu utukufu wa Yahweh ulijaza hema ya kukutania.³⁶Muda wowote wingu lilipochukuliwa juu kutoka hema ya kukutania, watu wa Israeli waliendelea na safari yao.³⁷Lakini kama wingu halikunyanyuka juu kutoka hema ya kukutania, kisha basi watu hawakusafiri. Walibaki hadi siku liliponyanyuliwa juu.³⁸Kwa kuwa wingu la Yahweh lilikuwa juu ya hema ya kukutania mchana, na moto wake ulikuwa juu yake usiku, wazi kwa watu wote wa Israeli kipindi chote cha safari yao.

Mambo ya walawi

1 ¹Mungu alimwita Musa na alisema naye kutoka kweye hema la kukutania, akasema,²“Sema na wana wa Israeli na uwaambie, ‘Mwanaume ye yote mionganoni mwenu akileta sadaka kwa Bwana, aleta kama matoleo katika wanyama wako, iwapo mifugo au katika kundi.’”

³Kama matoleo yake ni ya sadaka ya kuteketezwa kutoka katika kundi, atatoo dume asiyekuwa na kasoro. Atamtoa katika mlango wa kuingilia katika hema ya kukutania, ili iwe imekubaliwa mbele za Bwana.⁴Utaweka mikono yake kichwani pa sadaka ya kuteketezwa, na ndipo itakuwa imekubaliwa badala yake kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe.⁵Ndipo atapaswa kuchinja ng'ombe mbele ya Bwana. Watoto wa Haruni,

makuhanani wataleta damu na kuinyunyizia katika madhababu iliyo katika mlango wa kuingilia katika hema la kukutania.⁶ Ndipo ataichuna sadaka ya kuteketezwa na kuikata vipande.⁷ Kisha wana wa Haruni kuhani wataweka moto katika madhababu na kuweka kuni ili kuchochea moto.⁸ Wana wa Haruni, makuhanani wataweka vipande, kichwa na mafuta, watazipanga juu ya kuni zilizoko juu ya moto ulio madhabahuni.⁹ Lakini matumbo yake na miguu lazima ataiosha kwa maji. Kisha kuhani atateketeza kila kitu kilicho juu ya madhababu kama sadaka ya kuteketeza. Italeta harufu nzuri sana kwangu; itakuwa sadaka iliyotolewa kwa moto kwa ajili yangu.

¹⁰Kama sadaka kwa ajili ya sadaka ya kuteketeza kutoka kundi, kondoo au mbuzi, lazima atoe dume asiyne na kasoro.¹¹ Lazima atamchinja juu ya madhababu yaliyo katika upande wa kaskazini mbele ya Bwana. Wana wa Haruni makuhanani, watanyunyiza damu kila upande wa madhababu.¹² Kisha ataiakata katika vipande, pamoja na kichwa na mafuta yake, kuhani atavipanga juu ya kuni zilizo katika moto ulio madhabahuni,¹³ lakini matumbo yake na miguu yake lazima ioshwe kwa maji. Kisha kuhani atatooa yote na kuiteketeza juu ya madhababu. Ni sadaka ya kuteketeza, italeta harufu nzuri kwa ajili ya Bwana; itakuwa sadaka ya Bwana iliyotolewa kwa moto.

¹⁴Kama sadaka yake kwa Bwana itakuwa ni sadaka ya kuteketeza ni ndege, ndipo ataleta kama sadaka yake pengine ni hua au kinda wa njija.¹⁵ Kuhani ataileta madhabahuni, atamnyonga kichwa chake, na kuiteketeza juu ya madhababu. Kisha damu yake itachuruzishwa juu ya pande za madhababu.¹⁶ Kisha atakiondoa kibofu chake pamoja na uchafu wake, na kukiweka upande wa mashariki mwa madhababu, katika sehemu ya majivu.¹⁷ Kisha atapasua mabawa yake, lakini hatagawanya katika vipande viwili. Kisha Kuhani atamteketeza katika madhababu, juu ya kuni amabazo ziko juu ya moto. Itakuwa sadaka ya kuteketeza, na italeta harufu nzuri sana kwa Bwana; itakuwa sadaka ya Bwana iliyotolewa kwa moto.

2 ¹Yeyote akitoa sadaka ya nafaka kwa Bwana, sadaka yake lazima iwe unga safi, na atamwaga mafuta juu yake na kuweka ubani juu yake.²Atachukua sadaka kwa wana wa Haruni, makuhani na pale kuhani atachukua konzi moja ya unga safi pamoja na mafuta na ubani. Kisha kuhani atateketeza hiyo sadaka juu ya madhababu kuwa shukrani kwa uzuri wa Bwana. Italeta harufu nzuri sana kwa Bwana, itakuwa sadaka ya Bwana iliyotolewa kwa moto.³Unga wowote uliobaki utakuwa ni wa Haruni na watoto wake. Ni takatifu sana kwa Bwana iliyotolewa sadaka kwa Bwana kwa moto.

⁴Kisha utakapotoa sadaka ya unga bila chachu iliyookwa kweye kiokeo, itakuwa mkate laini wa unga safi uliochanganywa na mafuta, au mkate mgumu usiokuwa na chachu, ambao umesambazwa na mafuta.⁵Kama matoleo yako ya nafaka yameokwa na kikaango cha chuma ni lazima iwe unga safi bila chachu uliochanganywa na mafuta.⁶Utagawanya katika vipande na kumwaga mafuta juu yake. Hii ni sadaka ya nafaka.⁷Kama sadaka yako ya nafaka imepikwa katika kikaango, ni lazima iwe imetengenezwa kwa unga safi na mafuta.⁸Italeta matoleo ya nafaka yaliyotengenezwa kwa vitu hivi kwa Bwana, utaleta kwa kuhani, ambaye ataleta mbele ya madhababu.⁹Ndipo kuhani atachukua baadhi ya sadaka ya nafaka ya shukrani ya Bwana, atateketeza katika madhababu. Itakuwa sadaka ya kuteketezwa kwa moto, italeta harufu nzuri kwa Bwana.¹⁰Itakayobaki sadaka ya nafaka itakuwa ya Haruni na wanawe. Itakuwa takatifu kamili ya Bwana kutoka matoleo kwa Bwana yatolewayo kwa moto.

¹¹Sadaka ya nafaka itolewayo kwa Bwana isiwe na chachu, hautateketeza chachu wala asali kama matoleo yatakayoteketezwa kwa moto kwa ajili ya Bwana.¹²Utayatoa kwa Bwana kama mazao ya kwanza, lakini hayatatumika kama matoleo ya harufu nzuri ya moto juu ya madhababu.¹³Utaweka chumvi katika kila matoleo yako ya nafaka. Usipungukie chumvi ya agano la Bwana katika matoleo yako ya unga. Matoleo yako yote hayatapungukiwa na chumvi.

¹⁴Kama ukitoa matoleo ya nafaka ya mazao ya kwanza kwa Bwana, utatoa nafaka mbichi yaliyookwa kwa moto, na yaliyopondwa.¹⁵Lazima utaweka mafuta na ubani juu yake. Haya ni matoleo ya nafaka.¹⁶Kuhani atatoo sehemu ya nafaka iliyopondwa na mafuta na ubani, kama sadaka ya shukrani itolewayo kwa uzuri wa Bwana. Hii ni sadaka ya Bwana inayotolewa kwa moto.

3 ¹Kama mtu atatoa dhabihu ambayo ni matoleo ya amani ya mnyama kutoka katika kundi, dume au jike, lazima atatoa mnyama asiyé na kasoro mbele ya Bwana.² Ataweka mikono yake juu ya sadaka yake na atamchinja mbele ya mlango wa hema ya kukutania. Kisha wana wa Haruni makuhani watanyunyizia damu yake katika pande za madhababu.³ Mtu akitoa dhabihu ya amani itolewayo kwa moto kwa ajili ya Bwana. Mafuta yanayofunika au yanayoungana na hizo sehemu za ndani,⁴ figo mbili na mafuta yaliyofunika kiunoni na yanayozunguka ini, pamoja na figo atayatoa pamoja.⁵ Wana wa Haruni watayachoma hayo katika madhababu pamoja na sadaka ya kuteketezwa, juu ya kuni zilizo kwenye moto. Zitaleta harufu nzuri mbele ya Bwana; itakuwa sadaka itolewayo kwake kwa moto.

⁶Kama dhabihu ya amani ya mtu itolewayo kwa Bwana ni kutoka katika mifugo ni mbuzi au kondoo ni dume au jike, atatoa dhabihu isiyo na kasoro.⁷ Kama atatoa mwanakondoo kwa ajili ya dhabihu yake, atamtoa mbele za Bwana.⁸ Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha dhabihu yake na atamchinja mbele ya hema ya kukutania. Ndipo wana wa Haruni watanyunyizia damu pande za madhababu.⁹ Mtu akitoa sadaka ya dhabihu ya amani kama sadaka ya kusogezwa kwa moto kwa Bwana. Mafuta, mafuta ya mkia yatakatwa hapo karibu na mfupa wa kiuno, na mafuta yanayofunika matumbo na mafuta yaliyo katika matumbo,¹⁰ na figo zote mbili na mafuta yanayofunika yaliyo karibu na kiuno kitambi kilicho karibu na ini na figo ataziondoa zote.¹¹ Na kuhani atayateketeza yote kwa moto katika madhababu kama sadaka ya chakula isogezwayo kwa moto kwa Bwana.

¹²Kama matoleo ya mtu ni mbuzi, ndipo ataitoa mbele ya Bwana.¹³ Ataweka mikono yake juu ya kichwa cha mbuzi na atamchinja mbele ya hema ya kukutania. Ndipo wana wa Haruni watanyunyizia damu pande zote za madhababu.¹⁴ Mtu akitoa dhabihu kwa Bwana kwa njia ya moto. Ataondoa mafuta yanayozunguka matumbo, na mafuta yote yanayozunguka matumbo.¹⁵ Ataondoa pia figo mbili na mafuta yanayozunguka, ambayo yanazunguka kiuno na kitambi cha maini pamoja na figo.¹⁶ Kuhani atateketeza yote juu ya madhababu kama matoleo ya chakula yatolewayo kwa moto, ni sadaka ya kuleta harufu nzuri sana. Mafuta yote ni ya Bwana.

¹⁷Itakuwa ni amri ya kudumu kwa kizazi cha watu katika maeneo yote mtakapotengeneza makazi, kwamba hamtakula mafuta au damu.””

4 ¹Bwana alisema na Musa na kumwambia,²“Waambie wana wa Israeli ‘Mtu ye yote akifanya dhambi bila kukusudia, kufanya chochote ambacho Bwana ameagiza kutofanya, na kama akifanya chochote kilichozuiliwa, yafuatayo lazima yatatendeka.

³Kama ni kuhani mkuu aliyetenda dhambi na kuleta hatia kwa watu, atatoa dume asiyekuwa na kasoro kwa Bwana kwa ajili ya dhambi aliyo tunda kama sadaka ya dhambi.⁴Ataleta dume mbele ya mlango wa hema ya kukutania mbele ya Bwana, ataweka mikono juu ya dume, na atamchinja huyo dume mbele za Bwana.⁵Kuhani aliye wekewa mafuta atachukua damu ya dume na kuileta mbele ya hema ya kukutania.⁶Kuhani atazamisha kidole chake katika damu na kuinyunyiza mara saba mbele za Bwana, mbele ya pazia la mahali pa takatifu.⁷Na kuhani ataweka kiasi cha damu ya huyo dume juu ya pembe za madhabahu ya kuvukizia uvumba mbele za Bwana, katika hema ya kukutania na ataimwaga yote iliyobaki chini ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa, iliyio mahali pa kuinglia katika hema ya kukutania.⁸Atakata mafuta yote ya dume wa sadaka ya dhambi, mafuta yanayofunika matumbo na mafuta yote yaliyo katika matumbo,⁹figo mbili na mafuta yaliyopo pamoja nazo, yaliyo karibu na kiuno na kitambi cha maini pamoja na hizo figo.¹⁰Ataondo a zote vile vile kama yanavyoondolewa katika dume wa sadaka ya dhabihu ya amani. Kuhani atatekeza sehemu hizo katika madhabahu ya sadaka za kuteketezwa.¹¹Ngozi ya dume na mabaki yoyote ya nyama, pamoja na kichwa chake, miguu yake, matumbo yake na mavi yake,¹²mabaki yote ya dume atayachukua nje ya mji mahali palipo safi, mahali wanapomwaga majivu; watateketeza sehemu zote juu ya kuni. Watateketeza sehemu zote mahali wanapomwaga majivu.

¹³Kama mku tano wote wa wana wa Israeli wakin tanda dhambi bila kukusudia, na mku tano hawatakumbuka kwamba wame tenda dhambi, na kufanya vile Bwana aliagiza wasifanye na wakajisikia hatia.¹⁴Na dhambi waliyofanya ikajulikana, mku tano watatoa ng’ombe dume mchanga kuwa sadaka ya dhambi watamleta mbele ya hema ya kukutania.¹⁵Wazee wa mku tano wataweka mikono yao juu ya kichwa cha ng’ombe mbele za Bwana, na ng’ombe atachinjwa mbele za Bwana.¹⁶Kuhani aliye tiva mafuta ataleta damu ya ng’ombe katika hema ya kukutania,¹⁷kuhani atachovya kidole chake katika damu na kuinyunyizia mara saba mbele za Bwana mbele ya pazia.¹⁸Ataweka kiasi cha damu katika pembe za madhabahu mbele za Bwana iliyio katika hema ya kukutania na ataimwaga damu yote chini ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa, iliyio katika mlango wa kuingilia katika hema ya kukutania.¹⁹Atakata mafuta yote na kuyatekeza katika madhabahu.²⁰Hivyo ndivyo atakavyomfanya huyo ng’ombe, kama alivyomfanya ng’ombe wa sadaka ya dhambi, atamfanya vivyo hivyo huyu ng’ombe, kuhani atawafanya upatanisho watu nao watasamehewa.²¹Atamchukua huyo ng’ombe nje ya mji na kumteketeza kama alivyomtekteza ng’ombe wa kwanza. Hii ni sadaka ya dhambi kwa ajili ya mku tano.

²²Mtawala akitenda dhambi bila kukusudia kufanya moja ya yale Bwana Mungu wake ameagiza kutotenda, na anajisikia hatia²³na kama dhambi yake aliyo tenda ana ifahamu, ataleta dhabihu yake mbuzi wa kiume asiyen na kasoro.²⁴Ataweka mikono wake juu ya kichwa cha mbuzi na kumchinja mahali ambapo huchinja sadaka ya kuteketezwa mbele za Bwana. Hii ni sadaka ya dhambi.²⁵Kuhani atachukua damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake na kuiweka juu ya pembe za madhabahu kwa dhabihu ya kuteketezwa, na atamwaga damu chini ya madhabahu ya dhabihu ya kuteketezwa.²⁶Atateketeza mafuta yote katika madhabahu, kama vile mafuta ya dhabihu ya sadaka ya amani, Kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya mtawala kulingana na dhambi yake, na mtawala atakuwa amesamehewa.

²⁷Kama ye yote wa watu wa kawa idha akitenda dhambi bila kukusudia, kufanya vitu ambavyo Bwana ameagiza kutokufanya na kama ana hatia,²⁸ndipo dhambi yake aliyo tenda ikajulikana kwake, ndipo ataleta mbuzi wa kike asiyekuwa na kasoro awe dhabihu kwa ajili ya dhambi zake alizotenda.²⁹Ataweka mikono yake juu ya sadaka ya dhambi na kuchinja sadaka ya dhambi mahali pa sadaka ya kuteketezwa.³⁰Kuhani atachukua kiasi cha damu kwa kidole chake na kuweka katika pembe za madhabahu ya dhabihu ya kuteketezwa. Damu yote iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu.³¹Atayaondo a mafuta yote, kama alivyondo a mafuta katika dhabihu ya amani. Kuhani atateketeza katika madhabahu ili kuwa harufu nzuri kwa Bwana. Kuhani atafanya upatanisho kwa mtu, na atasamehewa.

³²Kama mtu ataleta mwanakondoo kama dhabihu yake kwa sadaka ya dhambi, ataleta jike asiyen na kasoro.

³³Ataweka mikono kichwani mwa sadaka ya dhambi na atamchinja kuwa sadaka ya dhambi mahali wanapochinjwa sadaka ya kuteketezwa.³⁴Kuhani atachukua baadhi ya damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake na kuweka katika pembe za madhabahu kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, na ataimwaga damu yote chini ya madhabahu.³⁵Ataondo a mafuta yote, kama akatavyo mafuta ya mwanakondoo dhabihu ya sadaka ya

amani na kuhani ataiteketeza juu ya madhabahu juu ya sadaka ya Bwana itolewayo kwa moto. Kuhani ataleta upatanisho kwa dhambi aliyoifanya, naye atasamehewa.

⁵ ¹Kama mtu atatenda dhambi kwa sababu hakusema ukweli wakati alipotakiwa kutoa ushahidi fulani kuhusu kile alichotakiwa, ameona au kufahamu habari zake, yeze anastahili adhabu.

²Au mtu akigusa kitu chochote ambacho Mungu amekitaja kuwa ni najisi hata kama ni mzoga wa wanyama wa porini au ni mzoga wa wanyama wa kufugwa au wataambao hata kama mtu huyo hakukusudia kumgusa, yeze ni najisi na mwenye hatia.

³Au amegusa kitu chochote kilicho kichafu, kwa vyovyote kama hakuju, ndipo atakuwa na hatia akijua vile.

⁴Au kama yeyote akiapa bila kufikiri kwa midomo yake kufanya ubaya, au kufanya vyema kwa vyovyote vile mtu ameapa kwa haraka atakapotambua atakuwa na hatia kwa vitu hivyo.

⁵Mtu yeyote akiwa na hatia kwa vitu hivi, lazima akiri kwa dhambi yoyote aliyatenda.⁶Ndipo atakapoleta sadaka yake ya hatia mbele za Bwana kwa dhambi aliokwisha tenda. Ataleta kondoo jike au mbuzi kutoka katika kundi lake kuwa matoleo ya dhambi, kuhani atafanya upatanisho kuhusu dhambi yake.

⁷Kama hata weza kununua mwana kondoo ataleta kama sadaka ya hatia, hua wawili au makinda mawili ya njiwa kwa Bwana, mmoja kwa sadaka ya dhambi na mwingine ni sadaka ya kutekeketezwa.⁸Atawaleta kwa kuhani, wa kwanza atatoa kwa ajili ya sadaka ya dhambi. Atamvunja shingo yake lakini ataacha kichwa chake kinaning'inia wala hataiondoa kabisa shingo yake katika mwili.⁹Ndipo atanyunyizia damu yake katika sehemu za madhabahu, na damu inayobaki ataimwaga chini ya madhabahu. Hii ni dhabihu ya dhambi.¹⁰Ndipo atatoa ndege wa pili kama sadaka ya kuteketezwa kama ilivyoelekezwa, na kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya dhambi alizokwisha kufanya, na huyo mtu atakuwa amesamehewa.

¹¹Lakini kama hataweza kununua hua wawili au makinda ya njiwa mawili, ndipo ataleta kama dhabihu ya dhambi zake sehemu ya kumi ya unga laini kama sadaka ya dhambi. Asiweke mafuta wala ubani juu yake, kwa kuwa ni sadaka ya dhambi.¹²Atauleta kwa kuhani, na kuhani atachukua konzi moja ya unga kama ukumbusho wa wema wa Bwana na atauweka juu ya madhabahu na kuteketeza juu ya sadaka za kuteketezwa kwa moto kwa ajili ya Bwana. Hii ni sadaka ya dhambi.¹³Kuhani atafanya upatanisho kwa dhambi yoyote aliyofanya mtu yeyote, mtu huyo atasamehewa. Na sadaka inayobaki itakuwa ya kuhani, kama ilivyo sadaka ya nafaka.”

¹⁴Bwana akamwambia Musa, akasema,¹⁵“Kama mtu akikiuka amri na kufanya dhambi kinyume na mambo matakatifu ya Bwana, lakini akifanya bila kukusudia ataleta sadaka ya hatia kwa Bwana. Sadaka hii itakuwa ni kondoo dume asiye na kasoro kutoka katika kundi; thamani yake halisi kifedha kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kama sadaka ya hatia.¹⁶Lazima atalipa kwa Bwana kwa kile alichokosa kulingana na kitakatifu, na ataongezea moja ya tano na kumpa kuhani. Ndipo kuhani ataweka upatanisho kwa ajili yake pamoja na kondoo wa sadaka ya hatia, na mtu atakuwa amesamehewa.

¹⁷Kama mtu akitenda dhambi kwa kufanya kile ambacho Bwana aliagiza kisifanyike, hata kama hakuju, atakuwa na hatia na ataipeba hatia yake.¹⁸Lazima ataleta kondoo dume asiye na kasoro kutoka katika kundi, anayestahili thamani ya fedha, kama sadaka ya hatia kwa kuhani. Ndipo kuhani atafanya upatanisho kulingana na dhambi aliyatenda, ambayo hakuju atakuwa amesamehewa.¹⁹Ni sadaka ya hatia, na amekuwa na hatia mbele za Bwana.”

6 ¹Bwana alisema na Musa kumwambia,²“Kama mtu akifanya dhambi na kuvunja amri kinyume na Bwana, kama kujihusisha na uongo dhidi ya jirani yake kuhusu kitu fulani cha kutokuwa mwaminifu, au kama akidanganya au kuiba au amemdhulumu jirani.³Au akiokota kitu fulani ambacho jirani yake amepoteza na kusema uongo kuhusu hicho, na kuapa kwa uongo au kwa mambo kama haya ambayo watu wanaweza kutenda dhambi.⁴Ndipo itakuwa hivi, kama ametenda dhambi na hatia, kwamba lazima akirudishe kwa vyovyote alichoiba au kudanganya au amedhulumu au kitu kilichopotea naye kukiokota.⁵Au kama amedanganya kwa jambo lolote, lazima atakirudisha kamili na kuongezea sehemu ya tano kwa kumlipa anayedai, kwa siku ile anayopatikana na hatia.⁶Ataleta sadka ya hatia kwa Bwana: kondoo dume asiye na kasoro kutoka katika kundi lake kulingana na thamani yake, kama sadaka ya hatia kwa kuhanji.⁷Kuhanji atafanya upatanisho kwa ajili yake mbele ya Bwana, atakuwa amesamehewa kulingana na chochote kilicho mfanya kuwa na hatia.”

⁸Ndipo Bwana alisema na Musa kumwambia,⁹“Mwagize Haruni na wanawe, kusema, ‘hii ni sheria ya sadaka ya kuteketezwa: Sadaka ya kuteketezwa lazima iwe juu ya makaa ya madhabahu usiku wote hata asubuhi, na moto wa madhabahu utaendelea kuwaka.¹⁰Kuhanji atavaa nguo zake za kitani na atavaa nguo za kitani ndani yake. Atatoa majivu yaliyobaki baada ya moto kutekeza sadaka ya kuteketezwa juu ya madhabahu, na ataweka majivu pembeni mwa madhabahu.¹¹Atavua mavazi haya na kuvaavu mavazi mengine ili kuchukua majivu nje ya kambi na kupeleka mahali palipo safi.¹²Moto katika madhabahu utaendelea kuwaka. Usizimike, na kuhanji ataongeza kuni kila asubuhi. Atapanga juu yake sadaka ya kuteketezwa kama inavyotakiwa, na atateketeza juu yake mafuta ya sadaka ya amani.¹³Moto lazima utaendelea kuwaka katika madhabahu, kamwe usizimike.

¹⁴Hii ni sheria ya sadaka ya nafaka. Wana wa Haruni watatoa mbele ya Bwana katika madhabahu.¹⁵Kuhanji atachukua konzi ya unga laini wa sadaka ya nafaka na mafuta na ubani ambaa uko juu ya sadaka ya nafaka, atateketeza juu ya madhabahu kuleta harufu nzuri ya shukrani ya kumpendeza Bwana.¹⁶Haruni na wanawe watakula sadaka inayobaki, italiwa bila kutiwa chachu mahali patakatifu. Watakula katika ua ya hema ya kukutania.¹⁷Haitaokwa pamoja na chachu. Nimewapa kama sehemu ya sadaka yangu itolewayo kwa moto, ni takatifu sana, kama sadaka ya dhambi na sadaka ya hatia.¹⁸Kwa nyakati zote zijazo kupitia watu wa kizazi chako, mwanaume yeyote mzaliwa kutoka kwa Haruni aweza kula ni sehemu yake, ichukuliwayo katika sadaka ya Bwana kwa moto. Yeyote anayeigusa atakuwa mtakatifu.”

¹⁹Bwana aliongea tena na Musa kumwambia,²⁰“Hii ni sadaka ya Haruni na wanawe ambayo watatoa kwa Bwana katika siku ambayo kila mwana atawekwa wakfu: sehemu ya kumi ya efa ya unga laini kama kawaida sadaka ya nafaka nusu yake asubuhi na nusu yake jioni.²¹Itatengenezwa na mafuta katika kikaango, utaileta ikiwa imeandaliwa imeokwa katika vipande utatoa sadaka ya nafaka ili kuleta harufu nzuri kwa Bwana.²²Mwana wa Kuhanji Mkuu atakayekuwa Kuhanji Mkuu mpya kutoka mionganoni mwa wanawe ataitoa. Kama amri ya milele, yote itateketezwa kwa Bwana.²³Kila sadaka ya nafaka ya kuhanji itatekezwa yote. Haitaliwa kamwe.”

²⁴Bwana alisema tena na Musa, kumwambia,²⁵“Sema na Haruni na watoto wake kwamba, ‘Hii ni sheria ya sadaka ya dhambi: Sadaka ya dhambi lazima kuchinjwa mahali pa sadaka ya kuteketezwa, itachinjwa mbele ya Bwana. Ni takatifu sana.²⁶Kuhanji atakayeitoa kwa ajili ya dhambi ndiye atakayeila. Italiwa mahali patakatifu katika ua wa hema ya kukutania.²⁷Yeyote atakayeigusa nyama yake atakuwa ni mtakatifu na kama damu itadondokea mavazi yatafuliwa mahali palipodondokewa, mahali patakatifu.²⁸Lakini chungu kikipikiwa kitavunjwa, kama imepikiwa katika chombo cha shaba, lazima kitasuguliwa na kusafishwa kwa maji.²⁹Mwanaume yeyote mionganoni mwa makuhani anaweza kula nyama hiyo kwa sababu ni takatifu sana.³⁰Na hakuna sadaka ya dhambi italiwa ambayo damu yake imeletwa katika hema ya kukutania kufanya upatanisho katika mahali patakatifu. Ni lazima iteketezwe.

⁷ ¹Hii ndiyo sheria ya sadaka ya hatia. Kwa sababu hiyo ni sadaka takatifu sana.²Ni lazima waichinje sadaka ya hatia mahali panapostali kuchinjwa, na ni lazima watainyunyiza damu yake pande zote za madhabahu.

³Mafuta yote yaliyomo ndani yake yataondolewa: mafuta ya mkiani, mafuta yaliyo sehamu za ndani,⁴zile figo mbili pamoja na mafuta yaliyo juu yake, yaliyo karibu na kiuno, na yanayofunika ini—nyama hii yote lazima iondolewe pamoja na hizo figo.⁵Kuhani ataviteketeza vipande hivi juu ya madhabahu viwe dhabihu iliyofanywa kwa Yahwe kwa moto. Hii ni sadaka ya hatia⁶Kila mwanaume mionganoni mwa familia ya kuhani anaweza kula sehemu ya sadaka hii. Lakini ni lazima iliwe ndani ya mahali patakatifu kwa sababu ni takatifu sana.

⁷Nayo sadaka ya dhambi ni kama ilivyo sadaka ya hatia. Ni sheria ile ile hutumika kwa zote mbili. Zote ni mali ya kuhani azitumiaye kufanya upatanisho.⁸Kuhani atoaye sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya mtu yelete anaweza kuchukua ngozi ya sadaka hiyo kwa ajili yake mwenyewe.⁹Kila sadaka ya nafaka inayo okwa mekon, na kila sadaka kama hiyo ipikwayo kaangoni au kwenye sufuria itakuwa ya kuhani aitoaye.¹⁰Kila sadaka ya nafaka, ama iwe unga mkavu au uliochanganywa na mafuta ya zeitu itakuwa ya ukoo wa Haruni kwa usawa.

¹¹Hii ndiyo sheria ya dhabihu ya sadaka za amani, ambazo watu watazitoa kwa Yahwe.

¹²Iwapo mtu yelete anaitoa ili kuonyesha shukrani kwa Yahwe, basi ataitoa pamoja na dhabihu ya mikate iliyotengenezwa bila hamira, bali kwa mafuta ya zeituni yaliyochanganywa na unga lakini bila hamira, na maandazi yaliyotengenezwa bila hamira, bali yaliyopakwa mafuta juu yake, na mikate miembamba iliyofanywa kwa unga laini uliochanganywa na mafuta.¹³Kwa kusudi la kutoa shukrani, pia anapaswa kutoa pamoja na sadaka yake ya amani, vipande vya mikate iliyotiwa hamira.¹⁴Ni lazima atatoa moja kila aina ya sadaka hizi kama sadaka iliyoletwa kwa Yahwe. Nay o itakuwa ya makuhani wanaonyunyizia damu ya sadaka ya amani kwenye madhabahu.¹⁵Mtu anayeleta sadaka ya amani kwa kusudi la kutoa shukrani ni lazima ataila nyama ya sadaka yake siku ya kutoa dhabihu. Hatakiwi kusaza chochote kilicho cha sadaka hiyo hata asubuhi ya pili.

¹⁶Lakini iwapo dhabihu ya matoleo yake kusudi lake ni nadhiri, au kwa kusudi la sadaka ya hiari, nyama yake italiwa siku iyo hiyo aitoapo dhabihu yake, lakini chochote kinachosalia cha sadaka hiyo kinaweza kuliwa siku inayofuata.¹⁷Hata hivyo, nyama yoyote ya dhabihu inayobaki siku ya tatu ni lazima ichomwe moto.¹⁸Iwapo kipande chochote cha nyama hiyo ya dhabihu kinachobaki kinaliwa katika siku ya tatu, hakitakubalika, wala hakitatolewa kwa aliyeitoa. Kitakuwa ni kitu cha kuchukiza, na mtu akilaye atabeba hatia ya dhambi yake mwenyewe.

¹⁹Nyama yoyote inayogusa kitu kilicho najisi haitaliwa. Ni lazima ichomwe moto. Na kwa ajili ya nyama inayobaki, yelete aliye safi anaweza kuila.²⁰Hata hivyo, mtu najisi anayekula nyama kutoka kwenye dhabihu ya matoleo ya amani ambayo ni ya Yahwe yapasa mtu huyu akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake.²¹Iwapo mtu yelete anagusa kitu chochote kilicho najisi—iwe ni unajisi wa binadamu, au wa mnyama aliye najisi, au wa kitu fulani kilicho najisi na chenye kuchukiza, na kisha akala baadhi ya nyama ya dhabihu ya sadaka ya amani iliyotolewa kwa Yahwe, lazima mtu huyo akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake.

²²Kisha Yahwe akazungumza na Musa, akisema,²³“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, ‘hamruhusiwi kula mafuta ya fahali au kondoo au mbuzi.²⁴Mafuta ya mnyama yoyote afaye peke yake bila ya kuwa dhabihu, au mafuta ya mnyama yelete aliyeraruliwa na wanyama pori, yanaweza kutumika kwa makusudi mengine, lakini hakika hamtayala.²⁵Yeyote atakayekula mafuta ya mnyama ambayo watu wanaweza kuyatoa kuwa dhabihu ya iliyofanywa kwa Yahwe kwa moto, mtu huyo lazima atakatiliwe mbali kutoka kwa watu wake.²⁶Hamtakula damu yoyote katika moja wapo ya nyumba zenu, ama iwe kutoka kwa ndege au mnyama.²⁷Yeyote alaye damu yoyote, mtu huyo lazima akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake.”

²⁸Kwa hiyo Yahwe akazungumza na Musa na akasema,²⁹“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, ‘Yeye atoaye dhabidhu ya sadaka ya amani kwa Yahwe lazima alete sehemu ya dhabihu yake kwa Yahwe.³⁰Mikono yake mwenyewe lazima iilete hiyo sadaka ifanywayo kwa Yahweh kwa moto. Naye atayaleta hayo mafuta pamoja na kidari, ili kwamba kidari kiweze kutikiswa kuwa sadaka ya kutikiswa mbele za Yahwe.³¹Kuhani atayachoma mafuta hayo juu ya madhabahu, lakini kile kidari kitakuwa mali ya Haruni na uzao wake.³²Ni lazima utatoa paja la kulia kwa kuhani kama sadaka iliyotokana na dhabihu ya sadaka yako ya amani.³³Yule kuhani, mmoja wa wazao wa Haruni, atoaye damu na mafuta ya sadaka ya amani—ni lazima atapata paja la kulia kama mgao wake wa sadaka.³⁴Kwa kuwa nimetwaa kidari, na paja la sadaka ya kutikiswa kutoka kwa watu wa Israeli uwe mchango wao, na amepewa Haruni kuhani na wanawe kuwa mgao wao wa kawaida.

³⁵Huu ndiyo mgao wa Haruni na uzao wake utokanao na matoleo yaliyofanywa kwa Yahwe kwa moto, siku ile Musa alipowaweka wakfu ili kumtumikia Yahwe katika kazi ya kuhani.³⁶Huu ndio mgao ambao Yahwe aliamru waweze kupewa kutoka kwa watu wa Israeli, katika siku hiyo aliyowatia mafuta ya upako wawe makuhani. Nao utakuwa mgao wao wa kila siku katika vizazi vyote.

³⁷Hii ndiyo sheria ya sadaka ya kuteketezwa, ya sadaka ya nafaka, ya sadaka ya dhambi, ya sadaka ya hatia, ya sadaka ya kuweka wakfu, na ya dhabihu, ya sadaka za amani,³⁸ni sheria ambazo Yahwe alizitoa kwa Musa kwenye Mlima Sinai siku aliyo waamru watu wa Israeli kutoa dhabihu zao kwa Yahweh katika jangwa la Sinai.”

⁸ ¹Yahwe akazungumza na Musa, akisema,²“Walete Haruni na wanawe pamoja naye, mavazi na mafuta ya upako, fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, kondoo dume wawili, na kikapu cha mkate usio na hamira.³Ita kusanyiko lote kwenye ingilio la hemla kukutania.”⁴Kwa hiyo Musa akafanya kama Yahwe alivyo mwamuru, nalo kusanyiko liliuja pamoja mbele ya ingilio la hemla kukutania. Kisha Musa akaliambia kusanyiko,

⁵“Hivi ndivyo alivyotuamuru Yahwe tutende.”⁶Musa akamleta Haruni na wanawe na kuwaosha kwa maji.⁷Akamvika Haruni kanzu ya ndani yenye urefu wa kufika magotini na kumfunga ukumbuu kiunoni mwake, akamvika joho la nje lenye mikono mirefu na kumvika kile kizibao chenye vipande viwili tumboni na mgongoni na kukifunga kuzunguka kiunoni mwake kwa mshipi uliosokotwa kwa ustadi na kukikaza mwilini mwake.⁸Kisha Musa akaweka kifuko kifuani mwa Haruni, na ndani ya kifuko hicho akaweka Urimu na Thumimu.⁹Na kisha akamfunga kilemba kichwani, na juu ya kilemba kwa mbele, akaweka bamba la dhahabu; liwe taji takatifu, kama Yahwe alivyo mwamuru yeye.

¹⁰Musa akayatwaa hayo mafuta ya upako, akalipaka lile hemla kukutania na kila kitu kilichokuwamo ndani yake na kuvitenga kwa ajili ya Yahweh.¹¹Akayanyunyiza hayo mafuta juu ya madhabahu mara saba, na kisha akaipaka mafuta hiyo madhabahu na vyombo vyake vyote, na sinia la kunawia na kitako chake ili kuvitenga wa ajili ya Yahwe.¹²Akamimina sehemu ya mafuta ya upako juu ya kichwa cha Haruni na kisha akampaka mafuta ili kumtenga.¹³Musa akawaleta wana wa Haruni na kuwavika kila mmoja kanzu ya ndani yenye urefu wa kufika magotini. Kila mmoja wao akamfunga kwa ukumbuu kiunoni mwake na kuwafunga vitambaa nya kitani kichwani pao, kama vile Yahweh alivyokuwa amemwamuru Musa.

¹⁴Musa akamleta huyo fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, naye Haruni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa cha fahali ambaye wamemlete kwa ajili ya sadaka ya dhambi.¹⁵Musa akamchinja, na kisha akachukua sehemu ya damu yake kwa kidole chake na kuiweka juu ya mpembe za madhabahu, akaitakasa hiyo madhabahu, na kuitenga kwa Mungu, ambapo kwa kufanya hivyo, aliisababisha madhabahu kuwa sehemu ya kufaa kwa kufanya upatanisho.¹⁶Akachukua mafuta yote yaliyokuwa sehemu za ndani, kile kiwambo cha ini, zile figo mbili pamoja na mafuta yake, Musa akaichoma hiyo nyama yote juu ya madhabahu.¹⁷Lakin yule fahali, ngozi yake, nyama yake na kinyesi chake, akavichoma nje ya kambi, kama vile Yahwe alivyokuwa amemwamuru yeye.

¹⁸Musa akamleta yule kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, naye Haruni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa cha huyo kondoo.¹⁹Musa akamchinja kondoo na kuinyunyizia damu yake kila upande wa madhabahu.²⁰Naye akamkatakata kondoo vipande vipande na akakiteketeza kichwa chake pamoja na vile vipande na mafuta.²¹Akaziosha kwa maji zile sehemu za ndani pamoja na mguu na akamteketeza kondoo mzima juu ya madhabahu. Ilikuwa ni dhabihu ya kuteketezwa na ilitoa harufu ya kupendeza, sadaka iliyofanywa kwa Yahweh kwa moto kama vile Yahwe alivyokuwa amemwamuru Musa.

²²Kisha Musa akamleta yule kondoo dume mwininge, kondoo wa kuwekwa wakfu, naye Haruni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa cha kondoo.²³Haruni akamchinja, naye Musa akachukua sehemu ya damu na kuiweka kwenye ncha ya sikio la Haruni la kulia, juu ya dole gumba la mko wake wa kulia, na kwenye kidole kikubwa cha mguu wake wa kulia.²⁴Akawaleta wana wa Haruni, naye akaweka sehemu ya damu ya kondoo yule kwenye ncha ya sikio lao la kulia, kwenye dole gumba lao cha mko wake wa kulia na kwenye kidole chao kikubwa cha mguu wa kulia. Kisha Musa akainyunyiza damu ya huyo kila upande wa madhabahu²⁵Naye akayatwaa yale mafuta, mafuta ya mkia, mafuta yaliyokuwa sehemu za ndani, na mafuta yafunikayo ini, zile figo mbili pamoja na mafuta yake na paja la kulia.²⁶Akachukua mkate mmoja kutoka kwenye kikapu cha mikate isiyo na hamira ambayo ilikuwa mbele za Yahweh, akatwaa mkate moja usio na hamira, na mkate mmoja ulioandaliwa kwa mafuta, na mkate mwembamba wa kaki na akaiweka juu ya mafuta na juu ya paja la kulia la kondoo.²⁷Akaiweka yote mikononi mwa Haruni na katika mikono ya wanawe na kuitikisa mbele za Yahwe kuwa sadaka ya kutikiswa.²⁸Kisha Musa akaichukua mikate hiyo kutoka mikononi mwao na kuiteketeza juu ya madhabahu kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa. Zilikuwa ni sadaka ya kuwekwa wakfu na ilitoa harufu ya kupendeza. Ilikuwa sadaka iliyofanywa kwa Yahwe kwa moto.²⁹Musa akakichukua kidari na kuitikisa kuwa sadaka ya kutikiswa kwa Yahwe. Ilikuwa ni mgao wa Musa wa kondoo wa kuwekewa mikono kwa makuhani, Kama vile Yahwe alivyokuwa amemwamuru yeye.

³⁰Musa akatwaa sehemu ya mafuta ya upako na damu iliyokuwa juu ya madhabahu; naye akayanyunyiza haya juu ya nguo za Haruni, juu ya nguo zake mwenyewe na juu ya nguo za wana wa Haruni waliokua pamoja naye. Kwa njia hii alimtenga Haruni na nguo zake, na wanawe na nguo zao kwa ajili ya Yahwe.

³¹Kwa hiyo Musa akawambia Haruni na wanawe, “Ipikeni nyama mbele ya ingilio la hema la kukutania, na hapo mtaila pamoja na mkate ulio kwenye kikapu cha kuwekwa wakfu, kama ilivyo amriwa, kusema, ‘Haruni na wanawe wataila.’³²Masalio yoyote ya nyama na mikate utayateketeza kwa moto.³³Na hamtatoka kwenye ingilio la hema la kukutania kwa muda wa siku saba, hata zitakapotimia siku za kuwekwa mikono kwenu. Kwa kuwa kwa muda wa siku saba, Yahwe atawaweka wakfu.³⁴Kilichotendeka siku hii— Yahwe ndiye amekiamuru kitendeke ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu.³⁵Mtakaa kwenye ingilio la hema la kukutania mchana na usiku siku saba, nanyi ishikeni amri ya Yahwe ili msije mkafa, kwa sababu hivi ndivyo ilivyoamriwa.

³⁶Kwa hiyo Haruni na wanawe wakafanya mambo yote ambayo Yahwe alikuwa amewaamru kwa kinywa cha Musa.

⁹ ¹Katika siku ya nane, Musa akawaita Haruni na wanawe pamoja na wazee wa Israeli.²Akamwambia Haruni,

“Twaa ndama dume kutoka kundini kwa ajili ya sadaka ya dhambi zako, na kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, wote wawili wasiwe na dosari, na uwatoe mbele za Yahwe.³Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, ‘Twaeni beberu kwa ajili ya sadaka ya dhambi na ndama na mwana-kondoo, hawa wawili wawe na umri wa mwaka mmoja na bila dosari, ni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa;⁴pia twaeni fahali na kondoo dume kwa sadaka za amani ili kuwatoa mbele za Yahwe, na sadaka za nafaka iliyochanganywa na mafuta, kwa sababu leo Yahwe atajidhihirisha kwenu.

⁵Kwa hiyo wakaleta kwenye hemu la kukutania vyote ambavyo Musa aliagiza, nalo kusanyiko lote la Israeli likakaribia na kusimama mbele za Yahwe.⁶Kisha Musa akasema, “Hivi ndivyo Yahwe amewaamuru nyinyi mfanye, ili kwamba utukufu wake uweze kuonekana kwenu.

⁷“Musa akamwambia Haruni, “Njoo karibu na Madhabahu na utoe sadaka yako ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa, na kufanya upatanisho kwa ajili ya watu ili kufanya upatanisho kwa ajili yao kama vile ambavyo Yahwe amekwisha amuru.”

⁸Kwa hiyo Haruni akaikaribia madhabahu na akamchinja yule ndama kwa ajili ya sadaka ya dhambi, ambayo ilikuwa kwa ajili yake mwenyewe.⁹Nao wana wa Haruni wakamletea hiyo damu, naye akakichofya kidole chake kwenye damu na kuiweka kwenye pembe za madhabahu, kisha akaimwaga damu chini ya kitako cha madhabahu.¹⁰Hata hivyo, aliyateketeza hayo mafuta, figo, na mafuta yanayofunika ini juu ya madhabahu kuwa sadaka ya dhambi, kama vile Yahwe alivyokuwa amemwamuru Musa.¹¹Na akaiteketeza hiyo nyama pamoja na ngozi nje ya kambi

¹²Haruni akaichinja sadaka ya kuteketezwa, nao wanawe wakampa hiyo damu, ambayo alinyunyuzia pande zote za madhabahu.¹³Kisha wakampa ile sadaka ya kuteketezwa, kipande kwa kipande, pamoja na kichwa, naye akaviteketeza juu ya madhabahu.¹⁴Akaziosha sehemu za ndani pamoja na miguu na kuziteketeza juu ya dhabihu ya kuteketezwa juu ya Madhabahu.

¹⁵Haruni akaleta dhabihu ya watu—mbuzi, kisha akamtoa kuwa dhabihu kwa ajili ya dhambi yao naye akamchinja, akaitoa dhabihu kwa ajili ya dhambi, kama alivyofanya kwa yule mbuzi wa kwanza.

¹⁶Akaileta sadaka ya kuteketezwa na kuitoa kama Yahwe alivyokuwa ameamuru.¹⁷Akaileta sadaka ya nafaka; akakijaza kiganja chake nafaka na kuiteketeza juu ya madhabahu, pamoja na sadaka ya asubuhi ya kuteketezwa.

¹⁸Pia akamchinja fahali na yule kondoo dume, dhabihu kwa ajili ya sadaka ya amani, ambayo ilikuwa kwa ajili ya watu. Nao wana wa Haruni wakampa damu, ambayo alinyunyizia kila upande wa madhabahu.¹⁹Hata hivyo, waliyakata mafuta ya fahali na ya yule kondoo dume, mafuta ya kwenye mkia, mafuta yafunikayo sehemu za ndani, figo, na yale mafuta yaliyofunika mapafu.²⁰Wakazichukua hizi sehemu zilizokatwa wakaziweka juu ya vidari, na kisha Haruni akateketeza mafuta juu ya madhabahu.²¹Naye Haruni akavitikisa vidari na paja la kulia kuwa sadaka ya kutikiswa mbele za Yahweh, kama vile Musa alivyokuwa ameamuru,

²²Kisha Haruni akainua juu mikono yake mbele ya watu na kuwabariki, kisha akashuka chini kutoka mahali alipokuwa akitoa hiyo sadaka ya dhambi, sadaka ya kuteketezwa, na sadaka ya amani.

²³Musa na Haruni wakaingia ndani ya hemu la kukutania, kisha wakatoka nje tena na kuwabariki watu, na utukufu wa Yahwe ukaonekana kwa watu wote.²⁴Moto ukashuka kutoka kwa Yahwe na ukairamba sadaka ya kuteketezwa na mafuta yaliyokuwa juu ya madhabahu. Watu walipoona jambo hili, wakapiga kelele na kulala chini.

10 ¹Nadabu na Abihu, wana wa Haruni, wakachukua kila mtu kifukizo chake, akaweka moto ndani yake, na kisha uvumba. Kisha wakatoa moto usiokubalika mbele za Yahwe, moto ambao hawakuwa wameamuriwa wao kuutoa.²Kwa hiyo moto ukashuka chini mbele za Yahwe na kuwala, nao wakafa mbele za Yahwe.³Kisha Musa akamwambia Haruni, Hivi ndiyo Yahwe alivyokuwa akizunguzia aliposema, ‘Nitaufunua utakatifu wangu kwa wale wajao mbele zangu. Nami nitatukuzwa mbele za watu wote.’’ Nayé Haruni hakusema neno lolote.

⁴Musa akamwita Mishaeli na Elzafani, wana wa Uzieli mjomba wa Haruni, naye akamwambia, “Njoo huku na uwatoe ndugu zako nje ya kambi watoke mbele ya hema.”⁵Hivyo wakakaribia na kuwachukua wangali wameevaa kanzu zao za kikuhaní, nao wakawapeleka nje ya kambi, kama Musa alivyokuwa ameelekeza. Kisha Musa akamwambia Haruni na wanawe wengine wawili, Eliezari na Ithamari,

⁶“Msiache wazi nywele za vichwa vyenu, wala msirarue nguo zenu, ili kwamba msije mkafa, na kwamba Yahwe asilikasirikie kusanyiko zima. Lakini waacheni jamaa zenu, nyumba yote ya Israeli waweze kufanya ibada za maombolezo kwa ajili ya hao ambao Yahwe amewaangamiza kwa moto.”⁷Msiende nje kutoka kwenye ingilio la hema la kukutania, ama sivyo mtakufa, kwa kuwa mafuta ya Yahwe ya upako yako juu yenu.” Kwa hiyo wakatenda sawasawa na maelekezo ya Musa.

⁸Mungu akazungumza na Haruni, akisema,⁹“Msinywe mvinyo wala kinywaji kikali, wewe, au wanao wanaobaki pamoja nawe, ili kwamba mtakapoingia kwenye hema ya kukutania msije mkafa. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu,”¹⁰ili kupambanua kati ya mambo matakatifu na mambo ya kawaida, na kati ya najisi na safi,¹¹ili kwamba mweze kuwafundisha watu wa Israeli amri zote ambazo Yahwe ameziamru kwa kinywa cha Musa.

¹²Musa akazungumza na Haruni na wanawe wawili waliosalia; Eliazari na Ithamari, Twaeni sadaka ya nafaka inayobaki kutokana na sadaka ifanywayo kwa Yahwe kwa moto, nanyi ileni kando ya madhabahu bila hamira, kwa kuwa ni takatifu sana.¹³Lazima mtaila mahali patakatifu kwa sababu huo ni mgao wako wewe na mgao wa wanao wa matoleo yaliyofanywa kwa Yahwe kwa moto, kwa kuwa hivi ndivyo limeamuriwa niwaambie.¹⁴Kile kidari kitikiswacho na lile paja ambalo hutolewa kwa Yahwe, yapasa mzile mahali palipo safi panapokubalika kwa Mungu. Wewe mwenyewe, wanao na binti zako walio pamoja nawe mtakula sehemu hizo, kwa kuwa zimetolewa kuwa mgao wako na mgao wa wanao kutokana na dhabihu ya sadaka ya ushirika wa watu wa Israeli.¹⁵Lile paja lililotolewa na kidari kilichotikiswa, ni lazima ziletwe pamoja na sadaka ya mafuta iliyoofanywa kwa moto, ili kutikiswa mbele za Yahweh. Nazo zitakuwa zako wewe na wanao kuwa mgao wenu daima, kama Yahwe alivyoamru.

¹⁶Kisha Musa aksauliza kuhusu yule mbuzi wa sadaka ya dhambi, naye akagundua kwamba alikuwa ameteketezwa kwa moto. Kwa hiyo akawakasirikia Eliazari na Ithamari, wana wa Haruni waliosalia; akawaambia,¹⁷“Kwa nini hamjaila sadaka ya dhambi katika eneo la hema, kwa kuwa ni takatifu sana, na kwa kuwa Yahwe ameshaitoa kwenu ili kuchukua uovu wa kusanyiko, ili kufanya upatanisho kwa aijli yao mbele zake?”¹⁸Tazama, damu yake haikuletwa ndani ya hema, kwa hiyo iliwapasa kwa hakika kuwa mekwisha ila kwenye eneo la hema, kama nilivyoagiza?

¹⁹Kisha Haruni akamjibu Musa, “Tazama, leo walitoa sadaka yao ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa mbele za Yahwe, na jambo hili vile vile limetendeka kwangu leo. Ikiwa nimeshakula sadaka ya dhambi leo, Je! Isingekuwa imeshapendeza mbele za Yahwe?”²⁰Naye Musa aliposikia hivyo, akaridhika.

11 ¹Yahwe akazungumza na Musa na Haruni, akasema,²“Zungumzeni na watu wa Israeli muwaambie, ‘Hivi ndivyo viumbe vyenye uhai ambavyo mwaweza kula mionganoni mwa wanyama walioko juu ya nchi.
³Mnaweza kula mnyama yeyote aliye na kwato zenyenye kugawanyika na ambaye pia huchuea.

⁴Hata hivyo, kuna baadhi ya wanyama ambaa ama hawacheui au hawana kwato zilizogawanyika, nanyi msiwale hao, wanyama kama ngamia, kwa sababu yeye huchuea lakini hana kwato zilizogawanyika. Kwa hiyo ngamia ni najisi kwenu.⁵Pimbi pia: kwa sababu yeye huchuea lakini hana kwato zilizogawanyika mara mbili, huyo pia ni najisi kwenu.⁶Na sungura pia: kwa sababu yeye huchuea lakini hana kwato zilizogawanyika mara mbili, huyu naye ni najisi kwenu.⁷Na nguruwe pia: ingawaje yeye anazo kwato zilizogawanyika lakini hacheui, kwa hiyo yeye ni najisi kwenu.⁸Msile aina yoyote ya nyama yao, wala msiiguse mizoga yao. Hao ni najisi kwenu.

⁹Nao wanyama waishio majini mnaoweza kuwala na wale wote walio na mapezi na magamba, iwe waliomo baharini au mitoni.¹⁰Lakini viumbe wote hai wasio na mapezi na magamba waliomo baharini au mitoni, pamoja na wale waendao majini na viumbe hai waliomo majini—watakuwa chukizo kwenu.¹¹Kwa kuwa watakuwa chukizo, msile nyama yao, pia mizoga yao sharti itakuwa chukizo.¹²Chochote kisichokuwa na mapezi au magamba kilichomo majini ni lazima kiwe chukizo kwenu.

¹³Nao ndege mtakaowachukia na msiopaswa kuwala ni hawa wafuatao: tai, furukombe, kipungu,¹⁴mwewe mwekundu, aina yoyote ya kipanga,¹⁵kila aina ya kunguru,¹⁶kiruka-njia, kipasua sanda, Shakwe, na aina yoyote ya mwewe.¹⁷Ni lazima pia bundi mdogo na bundi mkubwa muwaone kuwa chukizo, mnandi,¹⁸bundi mweupe na mwari,¹⁹korongo na aina zote za koikoi, huduhudi na popo pia.

²⁰Wadudu wote wenye mabawa wanatembea kwa miguu minne kwenu ni machukizo.²¹Lakini mnaweza kula wadudu wenye mabawa wanaotembea kwa miguu minne ya kurukia ardhini yenye vifundo.²²Na manaweza kula aina zote za nzige, senene, parare, au panzi.²³Lakini wadudu wote warukao wenye miguu minne ni chukizo kwenu.

²⁴Nanyi mtakuwa najisi hata jioni kutokana na wanyama hawa endapo mtagusa mizoga yao.²⁵Na yeyote atakayeokota mojawapo wa mizoga yao ni lazima atazifua nguo zake naye atakuwa najisi hata jioni.

²⁶Mnyama yeyote ambaye anazo kwato zilioachana ambazo hazikugawanyika kabisa au hacheui huyo ni najisi kwenu. Yeyote awagusaye atakuwa najisi.²⁷Mnyama yeyote anayetembea kwa vitanga vyake mionganoni mwa wanyama waendao kwa miguu yote minne ni najisi kwenu. Yeyote agusaye mzoga kama huo atakuwa najisi hata jioni.²⁸Na yeyote aokotaye mzoga kama huo ni lazima atazifua nguo zake na kuwa najisi hata jioni. Wanyama hawa watakuwa najisi kwenu.

²⁹Kuhusiana na wanyama watambaa juu ya ardhi, hawa ndiyo walio najisi kwenu: kicheche, panya, aina zote za mijusi mikubwa, guruguru,³⁰kenge, mijusi ya ukutani, goromoe, na kinyonga.³¹Wanyama hawa wote ambaa hutambaa, hawa ndiyo watakuwa najisi kwenu. Yeyote awagusaye atakuwa najisi hata jioni.³²Na iwapo mmoja wao anakufa na kuanguka juu ya chombo, chombo hicho kitakuwa najisi, ama kiwe kimetengenezwa kwa mbaa, nguo, ngozi, au gunia. Kiwe chombo cha namna gani na kiwe kwa matumizi gani, ni lazima kitalowekwa katika maji nacho kitakuwa najisi hata jioni. Kisha kitakuwa safi.³³Kwa hiyo kila chungu ambacho mnyama najisi atakiangukia juu yake au ndani yake, chochote kilichomo kwenye chungu hicho kitakuwa najisi, na ni lazima mtakivunja chungu hicho.³⁴Vyakula vyote ambavyo ni safi na vilivyokusudiwa kuliwa, lakini vikaingiwa na maji kutoka kwenye chungu najisi kilichoanguka, nacho kitakuwa najisi.³⁵Na kitu chochote kinachowenza kunywewa kutoka kwenye chungu kama hicho kitakuwa najisi. Kila kitu kitakachoangukiwa juu yake na kipande cha mzoga wa mnyama najisi nacho kitakuwa najisi, ama liwe ni jiko au vyungu vya kupikia. Ni najisi na ni lazima kiwe najisi kwenu.³⁶Chemichemi au kisima cha maji ya kunywa yanapokusanyika patabaki kuwa safi, iwapo kiumbe najisi kama hicho kitaangukia humo. Lakini ikiwa yeyote anaugusa mzoga wa mnyama aliye najisi uliomo ndani ya maji, yeye atakuwa najisi.³⁷Iwapo sehemu yoyote ya mzoga wa mnyama aliye najisi inaangukia juu ya mbegu zozote zilizo kwa ajili ya kupanda. Mbegu hizo zitakuwa bado zingali safi.³⁸Lakini kama maji yanawekwa juu ya mbegu, na kama sehemu ya mzoga unaangukia juu yake, nazozitakuwa najisi kwenu.

³⁹Iwapo mnyama yeyote auezaye kuliwa anakufa, naye yeyote amgusaye atakuwa najisi hata jioni.⁴⁰Na yeyote alaye chochote cha mzoga huo atalazimika kufua nguo zake naye atakuwa najisi hata jioni. Na yeyote aokotaye mzoga kama huo atafua nguo zake na kuwa najisi hata jioni.

⁴¹Kila mnyama atambaaye juu ya ardhi atakuwa chukizo; hatakuwa wa kuliwa.⁴²Chochote kitambaacho kwa kujivuta juu ya tumbo lake, na chochote kitembeacho kwa miguu yake yote minne, au chochote kilicho na miguu mingi—wanyama wote ambaao hutambaa juu ya nchi, hawa msiwale, kwa sababu watakuwa machukizo.

⁴³Msijinajisi wenyewe kwa kiumbe chochote najisi kitaambacho; msijinajisi wenyewe kwavyo, ili kwamba msije mkachafuliwa navyo.⁴⁴Kwa kuwa Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu. Nanyi lazima muwe watakatifu, kwa hiyo na iweni watakatifu, kwa sababu Mimi ni mtakatifu. Haiwapasi kujichafua kwa aina yoyote ya kiendacho juu ya nchi.⁴⁵Kwa kuwa Mimi ndimi Yahweh, aliyewaleta ninyi kutoka nchi ya Misri, ili niwe Mungu wenu. Kwa hiyo lazima muwe watakatifu, kwa kuwa Mimi ni mtakatifu.

⁴⁶Hii ndiyo sheria kuhusu wanyama, ndege, kila kiumbe hai kiendacho majini, na ya kila kiumbe kitambaacho juu ya nchi,⁴⁷kwa ajili ya kile kinachopaswa kutofautishwa kati ya kilicho najisi na kilicho safi, na kati ya vitu vilivyokufa na vilivyo hai ambavyo vyawenza kuliwa na vitu vyenye uhai visivyoweza kuliwa.”

12 ¹Yahwe akamwambia Musa,²“zungumza na watu wa Israeli, uwaambie, ‘endapo mwanamke anakuwa mjamzito na kujifungua mtoto wa kiume, naye atakuwa najisi kwa muda wa siku saba, ni kama tu vile anavyokuwa najisi katika siku za kipindi chake kwa mwezi.³Katika siku ya nane nyama ya govi la mtoto mvulana itatahiriwa.⁴Kisha utakaso wa mama wa kutokwa damu yake utaendelea kwa muda wa siku tatu. Haimpasi kugusa kitu chochote kilicho kitakatifu au kukaribia eneo la hema mpaka zitakapomalizika siku za kutakaswa kwake.⁵Lakini kama atajifungua mtoto wa kike, naye atakuwa najisi kwa muda wa majuma mawili, kama alivyo wakati wa kipindi chake. Kisha utakaso wa mama utaendelea kwa siku sitini na sita.

⁶Siku za kutakaswa kwake zitakapoisha, kwa ajili ya mwana au binti, atalazimika kuleta kwa kuhani mwana-kondoo wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya kuteketezwa, na kinda la njiwa au huwa kuwa sadaka ya dhambi, mbele ya ingilio la hema la kukutania,⁷Kisha atawatoa mbele za Yahwe na kufanya sadaka ya upatanisho kwa ajili yake, naye atatakaswa kutokana kutiririka kwa damu yake. Hii ndiyo sheria kuhusu mwanamke ajifunguaye mtoto wa kiume au wa kike.⁸Na kama hana uwezo wa kutoa mwana-kondoo, naye ataleta makinda mawili wa njiwa ua hua, mmoja kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa na mwingine kuwa sadaka ya dhambi, naye kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake; naye atakuwa safi.”

13 ¹Yahwe akazungumza na Musa na Haruni, akasema,²Mtu yeyote anayeonekana na uvimbe au upele au doa ling'aalo juu ya ngozi ya mwili wake, na likawa limeambukizwa ugonjwa wa ngozi mwilini mwake, ni lazima aletwe kwa Haruni kuhani mkuu au kwa mmoja wa wanawe makuhani.³Naye kuhani attachunguza ugonjwa huo kwenye ngozi ya mwili wake. Iwapo malaika zilizopo eneo lenye ugonjwa zimegeuka kuwa nyeupe, na iwapo ugonjwa umejitokeza juu ya ngozi, huo ni ugonjwa wa kuambukiza. Baada ya kuhani kumchunguza, atamtangaza kuwa ni najisi.⁴Iwapo lile doa ling'aalo katika ngozi yake ni jeupe, na kuonekana kwake halikwenda chini zaidi ya ngozi, na iwapo malaika za eneo lenye ugonjwa hazijabadilika kuwa nyeupe, naye kuhani atamtenga mgonjwa kwa siku saba.⁵Katika siku ya saba, huyo kuhani itambidi kumchunguza tena ili kuona kama katika maamuzi yake huo ugonjwa siyo mbaya, na kama haujaenea kwenye ngozi. Iwapo haujaenea, basi, kuhani atamtenga kwa siku saba zaidi.⁶Naye kuhani atamchunga tena katika siku ya saba ili kuona kama ugonjwa umepona na haujasambaa zaidi kwenye ngozi. Kama haujasambaa, basi, kuhani atamtangaza kuwa yeye ni safi. Ni upele tu. Naye atafua nguo zake, na kisha yeye yu safi.⁷Lakini endapo ule upele utakuwa umeshasambaa kwenye ngozi baada ya kuwa amejionyesha kwa kuhani kwa ajili kusafishwa kwake, itambidi kujionyesha tena kwa kuhani.⁸Naye kuhani atamchunguza ili kuona kama huo upele umesambaa zaidi ndani ya ngozi. Na endapo utakuwa umesambaa, kisha kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza.

⁹Iwapo ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza umo kwa mtu fulani, naye mtu huyo yapasa aletwe kwa kuhani.

¹⁰Kuhani atamchunguza ili kuona kama kuna kuna uvimbe mweupe katika ngozi yake, endapo malaika zitakuwa zimebadilika kuwa nyeupe, au kumekuwa na nyama mbichi kwenye uvimbe.¹¹Kama ipo, basi, huo ni ugonjwa sugu wa ngozi, naye kuhani atamtangaza kuwa najisi. Hatamtenga kwa kuwa yeye tayari ni najisi.

¹²Iwapo huo ugonjwa unajitokeza na kupanuka zaidi kwenye ngozi, na kuifunika ngozi ya mtu kwa ugonjwa tangu kichwani pake hata miguuni, maadamu anajitokeza kwa kuhani,¹³naye kuhani atamchunguza ili kuona kama huo ugonjwa umeshaenea mwili wake wote. Ikiwa imetokea hivyo, kuhani atamtangaza mtu huyo aliye na ugonjwa kuwa ni safi. Ikiwa amebadilika kuwa mweupe, huyo ni safi.¹⁴Lakini ikiwa nyama mbichi imeonekana juu yake, atakuwa najisi.¹⁵Kuhani ataiangalia hiyo nyama mbichi na kumtangaza kuwa najisi kwa sababu hiyo nyama mbichi ni najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza.¹⁶Lakini endapo hiyo nyama mbichi inageuka kuwa nyeupe tena, naye huyo mtu hana budi kwenda kwa kuhani.¹⁷Kuhani atamchunguza ili kuona kama hiyo nyama imebadilika kuwa nyeupe. Kama imekuwa hivyo naye kuhani atatangaza kwamba mtu huyo kuwa ni msafi.

¹⁸Mtu anapokuwa na jipu juu ya ngozi yake na limeshapona,¹⁹na mahali pa jipu pamekuwa na uvimbe au doa lenye kung'aa, wekundu unaochanganyikana na weupe, yapasa kuonyeshwa kwa kuhani.²⁰Naye kuhani atalichunguza ili kuona kama linaonekana limekwenda chini ya ngozi, na kama hizo malaika zimebadilika kuwa nyeupe, kama ni hivyo, kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza, endapo utakuwa umezalishwa mahali lilipokuwa jipu hilo.²¹Lakini endapo kuhani atakuwa amelichunguza na haoni malaika nyeupe ndani yake, na kwamba haliko chini ya ngozi bali limefifia, kisha kuhani atamtenga kwa siku saba.²²Kama linaenea kwa kupanuka kwenye ngozi, kisha kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza.²³Lakini kama hilo doa lenye kung'ara linabaki mahali pake na halijasambaa, basi hilo ni kovu la jipu, naye kuhani atamtangaza kuwa safi.

²⁴Ngozi inapougu na nyama mbichi inapokuwa na wekundu uliochanganyika na weupe au doa jeupe,²⁵kisha kuhani ataichunguza kuona kama malaika zilizoko kwenye doa hilo zimebadilika na kuwa nyeupe, na kama limeonekana kwenda chini zaidi ya ngozi, kama limekuwa hivyo, basi huo ni ugonjwa wa kuambukiza.

Umejitokeza kwenye jeraha la moto, naye kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugonjwa wa kuambukiza.

²⁶Lakini endapo kuhani analichunguza na anaona kwamba hakuna malaika nyeupe kwenye doa, na kwamba halikuenda chini ya ngozi bali linafifia, basi, kuhani atamtenga mtu huyo kwa siku saba.²⁷Kisha yapasa kuhani kumchunguza tena katika siku ya saba. Iwapo litakuwa limesambaa kwa upana kwenye ngozi, naye kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni ugojwa wa kuambukiza.²⁸Iwapo hilo doa litasalia mahali pake na halitakuwa limesambaa kwenye ngozi bali limefifia, ni uvimbe tu kutokana na kuungua moto, naye kuhani atamtangaza kuwa safi, kwa kuwa siyo zaidi ya jeraha la kuungua.

²⁹Iwapo mwanaume au mwanamke ana ugonjwa wa kuambukiza kichwani au kidevuni pake,³⁰kisha kuhani atamchunguza mtu huyo kwa ajili ya ugonjwa wa kuambukiza ili kuona kama unakwenda ndani zaidi ya ngozi, na kama kuna nywele za manjano, nyembamba ndani yake. Endapo zinaonekana, kisha kuhani atamtangaza kuwa najisi. Huo ni mwasho, ugonjwa wa kuambukiza kichwani au kidevuni.³¹Iwapo kuhani anachunguza ugonjwa wa mwasho na anagundua kuwa hauko chini ya ngozi, na kama hakuna nywele nyeusi ndani yake,

kisha kuhani atamtenga mtu huyo mwenye ugonjwa wa mwasho kwa siku saba.³² Katika siku ya saba kuhani atauchunguza tena huo ugonjwa ili kuona kama umesambaa. Endapo hakuna malaika za manjano, na iwapo ugonjwa uko kwenye ngozi tu.³³ Basi, yampasa mtu huyo kunyolewa. Lakini sehemu yenyenye ugonjwa haitanyolewa, naye kuhani atamtenga mtu huyo mwenye ugonjwa wa mwasho kwa siku saba.³⁴ Katika siku ya saba kuhani atauchunguza tena ugonjwa ili kuona kama umemuacha kusambaa ndani ya ngozi. Iwapo unaonekana kuwa haukwenda chini zaidi ya ngozi, kisha kuhani atamtangaza kuwa safi. Mtu huyo yapasa kufua nguo zake, na kisha atakuwa safi.³⁵ Lakini ikiwa ugonjwa wa mwasho umeenea kwa sehemu kubwa kwenye ngozi baada ya kuhani kutangaza kuwa alikuwa safi,³⁶ naye kuhani itabidi amchunguze tena. Iwapo ugonjwa utakuwa umesambaa katika ngozi, kuhani hahitajiki kutafuta nywele za manjano. Mtu huyo ni najisi.³⁷ Lakini iwapo katika mtazamo wa kuhani inaonekana kuwa huo ugonjwa wa mwasho umekoma kusambaa, basi huo ugonjwa umekwisha pona. Yeye ni safi, naye kuhani atamtangaza kuwa safi.

³⁸Iwapo mwanaume au mwanamke ana madoa juu ya ngozi,³⁹ kisha kuhani atamchunguza mtu huyo ili kuona kama hayo madoa ni meupe kwa kufifia, ambalo ni kovu tu lililojitekeza kwenye ngozi. Yeye yu safi.

⁴⁰Iwapo nywele za mtu zimenyonyoka kichwani, yeye ni kipara lakini yu safi.⁴¹ Na iwapo nywele zake zimenyonyoka upande wa mbele wa kichwa chake, na iwapo paji lake la uso lina kipara, yeye yu safi⁴² Lakini endapo kuna kidonda chenyenye wekundu uliochanganyika na weupe, juu ya kipara chake au paji lake la uso, huo ni ugonjwa wa kuambukiza uliojitekeza.⁴³ Naye kuhani atamchunguza ili kuona iwapo uvimbe wa eneo linaugua juu ya upara wake au paji lake la uso lina wekundu uliochanganyika na weupe, kama kuonekana kwa ugonjwa wa kuambukiza kwenye ngozi.⁴⁴ Ikionekana hivyo, basi huyo ana ugonjwa wa kuambukiza naye ni najisi. Hakika kuhani atamtangaza kuwa najisi kwa sababu ya ugonjwa wake kichwani pake.

⁴⁵Mtu aliye na ugojwa wa kuambukiza atavaa nguo zilizochanika, ni lazima nywele zake ziachwe wazi, na yampasa kufunika uso wake mpaka puanai kupiga kelele, 'Najisi, najisi.'⁴⁶ Naye atakuwa najisi siku zote za ugonjwa wake wa kuambukiza. Kwa sababu anao ugonjwa unaosambaa, yapasa kuishi peke yake nje ya kambi.

⁴⁷Kuna wakati fulani vazi la mtu hupata ukungu juu yake. Laweza kuwa vazi, ama la sufu au kitani,⁴⁸ au kitu chochote kilichosukwa au kufumwa kutokana na sufu au kitani, au ngozi au kitu chochote kilichotengenezwa kwa ngozi.⁴⁹ Iwapo sehemu iliyochafuliwa ina rangi ya kijani au nyekundu katika vazi, ngozi, kifaa kilichosukwa au kufumwa, basi huo ni ukungu unasambaa, ni lazima uonyeshwe kwa kuhani.⁵⁰ Yapasa kuhani akichunguze hicho kifaa kwa ajili ya ukungu; ni lazima akitenge kitu chochote kilicho na ukungu kwa siku saba.⁵¹ Naye akauchunguza tena huo ukungu katika siku ya saba. Endapo utakuwa umesambaa katika kifaa hicho, basi ni wazi kwamba huo ni ukungu wenye kuangamiza, na hicho kifaa ni najisi.⁵² Na mwenye kukimiliki atalazimika kukichoma na kukiteketeza kabisa hicho kifaa kilicho onekana na ukungu ndani yake, haijalishi kiwe ni kifaa cha aina gani, kwani huo ukungu unaweza kusababisha ugonjwa.

⁵³Iwapo kuhani anakichunguza hicho kifaa na kuona kwamba ukungu haujaenea kwenye vazi au chombo kilichosukwa au kusokotwa kutokana na sufu, kitani au ngozi,⁵⁴ basi atawaagiza wakisafishe hicho kifaa kilichopatikana na ukungu, naye yampasa kikitenga kwa siku saba zaidi.⁵⁵ Kisha kuhani atakichunguza tena hicho kifaa chenyenye ukungu baada ya kuwa kimesafishwa. Kama ukungu haukubadilika rangi yake, hata kama haukusambaa, kifaa hicho ni najisi. Yapasa kichomwe, haijalishi ni wapi ukungu huo utakuwa umekichafua.

⁵⁶Iwapo kuhani anakichunguza hicho kifaa, na kama ukungu umefifia baada ya kuwa umeoshwa, basi atakirarua kile kipande kilichochafuliwa kutoka kwenye vazi au kutoka kwenye ngozi, au kutoka kwenye chombo kilichosukwa au kusokotwa.⁵⁷ Ikiwa ukungu unazidi kuonekana katika vazi, ama katika chombo kilichosukwa au kufumwa, au katika kitu chochote kilichotengenezwa kwa ngozi, basi, ukungu utakuwa unasambaa. Kifaa chochote kilicho na ukungu ni lazima kichomwe.⁵⁸ Vazi au kitu chochote kilichosukwa au kufumwa kutokana na sufu, au kitani, au ngozi au kitu chochote kilichotengenezwa kwa ngozi—iwapo unakisafisha kifaa nao ukungu ukawa umetoka, nacho kifaa lazima kisafishwe mara ya pili, kisha kitakuwa safi.

⁵⁹Hii ndiyo sheria ihusuyo ukungu katika vazi la sufu au kitani, au kwenye kitu chochote kilichosukwa au kufumwa kutokana na sufu, au kitani, au kitu chochote kilichotengenewa kwa ngozi, ili kwamba muweze kuvitangaza kuwa safi au najisi.

14 ¹Yahwe alizungumza na Musa, akisema,²“Hii itakuwa sheria kwa ajili ya mtu aliyekufa kwenye siku ya utakaso. Lazima aletwe kwa kuhani.³Kuhani atakwenda nje ya kambi kumchunguza mtu kuona kama madhara ya ugonjwa wa ngozi yameponya.⁴Ndipo kuhani ataamuru kwamba mtu mwenye kutakaswa lazima achukue ndege safi wawili, waliohai, mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo.⁵Kuhani atamwamuru kuua moja ya hao ndege juu ya maji safi yaliyo kwenye chungu cha udongo.⁶Ndipo kuhani atamchukua ndege aliyehai na mti wa mwerezi, na kitani nyekundu na hisopo, na vyote hivi, pamoja na ndege aliye hai atavichovya kwenye damu ya ndege aliyechinjiwa kwenye maji safi.⁷Ndipo kuhani atanyunyiza maji haya mara saba juu ya mtu anayetakaswa katika ugonjwa, na ndipo kuhani atamtangaza kuwa msafi. Ndipo kuhani atamwachia ndege aliyehai katika eneo wazi.

⁸Mtu aliyetakaswa atafua nguo zake, atanyoa nywele zake zote, ataoga kwa maji, na ndipo atakuwa safi. Baada ya hayo lazima aje kwenye kambi, lakini ataishi nje ya hema lake kwa siku saba.⁹Katika siku ya saba lazima anyoe nywele za kichwa chake, na lazima pia anyoe ndevu zake na nyusi. Lazima anyoe nywele zake zote, na lazima afue nguo zake na aoge kwenye maji; ndipo atakuwa safi.

¹⁰Katika siku ya nane lazima achukue dume wa wana kondoo wawili wasio na lawama, mwana kondoo jike wa mwaka mmoja asiye na lawama, na tatu ya kumi ya efa ya unga safi uliochanganywa mafuta kama sadaka ya nafaka, na kipimo kimoja cha mafuta.¹¹Kuhani ambaye amemtakasa mtu atamsimamisha mtu ambaye aliyemtakasa, pamoja na vile vitu, mbele ya Yahwe mahali pa kuingilia kwenye hema ya mkutano.

¹²Kuhani atachukua mmoja wa wanakondoo dume na kumtoa kama sadaka ya hatia, pamoja na kipimo cha mafuta; atavitikisa kwa sadaka ya kutikiswa mbele ya Yahwe.¹³Lazima aue mwana kondoo dume mahali ambapo wanapochinjia sadaka ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa, katika eneo la hema, sababu sadaka ya dhambi ni ya kuhani, kama afanyavyo sadaka ya hatia, kwa sababu ni takatifu zaidi.¹⁴Kuhani atachukua baadhi ya damu ya sadaka ya hatia na kuiweka kwenye ncha ya sikio la kulia la mtu yule wa kutakaswa, katika dole gumba la kulia, katika dole la mguu wa kulia.¹⁵Ndipo kuhani atachukua mafuta kutoka chombo na kuyamimina katika kiganja cha mkono wake wa kushoto, na kuzamisha kidole chake katika mafuta hayo yaliyo kwenye mkono wa kushoto,¹⁶na kunyunyiza baadhi ya mafuta kwa kidole mara saba mbele za Yahwe.¹⁷Kuhani ataweka mafuta yaliyobaki kwenye mkono wake kwenye ncha ya sikio la kulia la mtu wa kutakaswa, juu ya dole gumba la mkono wa kulia, na katika dole kubwa la mguu wa kulia. Lazima aweke mafuta haya juu ya damu kutoka kwenye sadaka ya hatia.¹⁸Kama kwa mafuta yaliyosalia kwamba katika mkono wa kuhani, atayaweka juu ya kichwa cha mtu ambaye atakaswaye, na kuhani atafanya utakaso kwa ajili yake mbele za Yahwe.

¹⁹Ndipo kuhani atatoa sadaka ya dhambi na kufanya upatanisho kwa ajili yake atakaswaye kwa sababu ya kutokuwa safi kwake, na baadaye ataua sadaka ya kuchomwa.²⁰Ndipo kuhani atatoa sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya nafaka juu ya madhabahu. Kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya mtu huyo, na ndipo atakuwa safi.

²¹Kwa namna hiyo, kama mtu ni maskini na hawezi kumudu matoleo haya, ndipo anaweza kuchukua kondoo mmoja dume kama sadaka ya hatia ya kutikiswa, kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe, na moja ya kumi ya efa ya unga safi uliochanganywa na mafuta kama sadaka ya nafaka, na chombo cha mafuta,²²pamoja na njiwa wawili au kinda mbili za njiwa, ambao anaweza kupata; ndege mmoja atakuwa sadaka ya dhambi na mwingine sadaka ya kuteketezwa.

²³Katika siku ya nane lazima awalete kwa kuhani kwa ajili ya utakaso, pakuingilia katika hema ya mkutano, mbele ya Yahwe.²⁴Kuhani atachukua mwana kondoo kwa ajili ya sadaka, na atachukua pamoja na kiasi cha mafuta ya mzeituni, na ataviinua juu kama anaviwasilisha kwa Yahwe.²⁵Atamuua mwana kondoo kwa ajili ya sadaka ya hatia, na atachukua baadhi ya ya damu ya sadaka ya hatia na kuiweka juu ya ncha ya sikio la kulia la yule wakutakaswa, juu ya dole gumba la mkono wake wa kulia, na kwenye dole kubwa la mguu, wa kulia.²⁶Ndipo kuhani atamimina baadhi ya mafuta katika kiganja cha mkono wake wa kushoto,²⁷na atanyunyiza kwa kidole chake cha kulia baadhi ya mafuta ambayo yako kwenye mkono wa kushoto mara saba mbele za Yahwe.²⁸Ndipo kuhani ataweka kiasi cha mafuta ambayo yako kwenye mkono wake kwenye ncha ya sikio la yule mtu wa kutakaswa, katika dole gumba lake la mkono wa kulia, na dole kubwa la mguu wa kulia, maeneo yale yale ambayo kaweka damu ya sadaka ya hatia.²⁹Ataweka mafuta yaliyobaki yaliyo mkononi mwake juu ya yule wakutakaswa, kufanya upatanisho kwa ajili yake mbele za Yahwe.³⁰Lazima atoe sadaka ya njiwa au makinda ya njiwa, yale ambayo mtu ameweza kupata -³¹moja kama ya sadaka ya dhambi na nyingine kama sadaka ya

kuteketezwa, pamoja na sadaka ya nafaka. Ndipo kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya yule ambaye atatakaswa mbele za Yahwe.

³²Hii ni sheria kwa ajili ya mtu kwake kuna athari za ugonjwa wa ngozi, ambaye hawezি kumudu kiwango cha sadaka kwa ajili ya utakaso wake.”

³³Yahwe alizungumza na Musa na Haruni, akisema,³⁴“Wakati mtakuja katika nchi ya Kanaani ambayo nimewapa kama miliki, na kama naweka ukungu unaenea ndani ya nyumba katika nchi ya miliki yenu,³⁵ndipo yeye ambaye anamiliki nyumba ile lazima aje na kumwambia kuhani. Lazima aseme ‘Inaonekana kwangu kuna kitu fulani kama ukungu ndani ya nyumba yangu.’³⁶Ndipo kuhani ataamuru kwamba watoe vitu vyote ndani kabla hajaenda ndani kuona uthibitisho wa ukungu, kiasi kwamba hakuna ndani ya nyumba kitakachofanywa najisi. Baadaye kuhani lazima aende ndani kuona humo ndani.³⁷Yeye lazima achunguze ukungu kuona kama umo katika kuta za nyumba, na kuona ikiwa kunaonekana ukijani au wekundu katika bonde za mwonekano wa kuta.³⁸Kama nyumba inao ukungu, ndipo kuhani atatoka nje ya nyumba na kufunga mlango wa nyumba kwa siku saba.³⁹Ndipo kuhani atarudi tena katika siku ya saba na kuichunguza kuona kama ukungu umeenea katika kuta za nyumba.⁴⁰Kama hivyo, ndipo kuhani ataamuru kwamba wayaondoe mawe ambayo ukungu umepatikana na yatupwe katika sehemu najisi nje ya mji.⁴¹Yeye atataka kuta zote za ndani ya nyumba zikwanguliwe, na lazima achukue vitu vilivyo chafuliwa na hivyo vilivyo kwanguliwa nje ya mji na kuvitupa kwenye eneo lisilosafi.⁴²Lazima wayachukue mawe mengine na kuyaweka katika sehemu ya mawe yaliyoondolewa, na lazima watumie udongo mpya kupigia lipu nyumba.

⁴³Kama ukungu unakuja tena na unaingia katika nyumba ambayo mawe yameondolewa na kuta zimekwanguliwa na kupigwa lipu upya,⁴⁴Ndipo kuhani lazima aje aingie ndani na kuichunguza nyumba kuona kama ukungu umeenea ndani ya nyumba. Kama hivyo, huo ni ukungu mbaya, na nyumba ni najisi.⁴⁵Nyumba hiyo lazima iangushwe chini. Hayo mawe, mbaو, na lipu yote ndani ya nyumba lazima vibebwe kupelekwa nje ya mji kwenye sehemu najisi.

⁴⁶Kwa nyongeza, yeyote anaenda ndani ya nyumba wakati imefungwa atakuwa najisi mpaka jioni.⁴⁷Na yeyote aliylala ndani ya nyumba lazima afue nguo zake, na yeyote aliyekula ndani ya nyumba lazima afue nguo zake.

⁴⁸Kama kuhani ataingia kuichunguza kuona ikiwa ukungu umeenea katika nyumba baada ya nyumba kupigwa lipu, ndipo, kama ukungu umetoweka, ataitangaza nyumba hiyo kuwa ni safi.⁴⁹Ndipo kuhani lazima achukue ndege wawili kuitakasa nyumba, na mti wa mwelezi, na sufu nyekundu, na hisopo.⁵⁰Atamuua ndege mmoja wapo katika maji masafi kwenye dumu la udongo.⁵¹Atachukua mti wa mwerezi, hisopo, sufu nyekundu na ndege aliyehai, na kuvichovya kwenye damu ya ndege aliyekufa, kwenye maji safi, na kunyonyizia nyumba mara saba.⁵²Ataitakasa nyumba kwa damu ya ndege na maji safi, pamoja na ndege aliyehai, mti wa mwerezi, hisopo, na sufu nyekundu. Lakini atamwachia ndege aliye hai aende nje ya mji mashambani.⁵³Kwa njia hii lazima afanye upatanisho kwa ajili ya nyumba, na itakuwa safi.

⁵⁴Hii ni sheria kwa aina zote za athari ya ugonjwa wa ngozi na vitu vyote vinavyosababisha ugonjwa kama huo, na kwa ajili ya kuwashwa,⁵⁵na kwa ukungu kwenye mavazi na nyumba,⁵⁶kwa ajili ya uvimbe, kwa ajili ya vipele, madoa,⁵⁷kutambua wakati wowote tatizo hili ni najisi au lini limetakaswa. Hii ni sheria kwa ajili ya athari za ugonjwa wa ukungu.

15 ¹Yahwe alizungumza na Musa na Haruni, akisema, ²“Waambie watu wa Israeli, na sema kwao, ‘Wakati mtu
yejote kisonono kimemwathiri mwili wake unatoa ugiligili, anakuwa najisi.³Unajisi wake unatokana na
athari ya kisonono. Iwe mwili wake unatoa ugiligili au umekoma, huo ni unajisi.”

⁴Kitanda chochote anachokilalia kitakuwa najisi, na kila kitu ambacho anakaa juu yake kitakuwa najisi.⁵Yeyote
anayegusa kitanda chake lazima afue nguo zake na aoge kwenye maji, na awe amenajisika mpaka jioni.⁶Yeyote
anayekaa katika kitu chochote ambacho mtu ambaye ameathiriwa na kisonono alikaa, mtu huyo lazima afue
nguo zake na aoge katika maji, na atakuwa najisi mpaka jioni.

⁷Na yeyote anayegusa mwili wa ambaye ameathirika na kisonono lazima afue nguo zake na aoge katika maji, na
awe najisi hadi jioni.

⁸Kama mtu ambaye anaona majimaji kama hayo kwa mtu fulani ambaye ametakasika, ndipo mtu huyo lazima
afue nguo zake na aoge kwenye maji, na atakuwa najisi hata jioni.

⁹Tandiko lolote ambalo ambaye anamajimaji ya kisonono atalikalia litakuwa najisi.¹⁰Yeyote anayegusa kitu
chochote kilichokuwa chirini ya mtu huyo atakuwa najisi mpaka jioni, na yeyote anayebeba vitu hivyo lazima afue
nguo zake na aoge katika maji; atanajisika mpaka jioni.¹¹Ambaye ana majimaji kama hayo akimgusa kabla ya
kuosha kwa maji safi mikono yake, mtu aliyeguswa lazima afue nguo zake na aoge katika maji, na atakuwa najisi
mpaka jioni.

¹²Chungu chochote cha udongo ambacho ambaye anamajimaji kama hayo akigusa lazima kivunjwe, na kila
chombo cha mti lazima kioshwe na maji safi.

¹³Wakati mwenye kisonono anapotakaswa katika kisonono chake, ndipo lazima ahesabu kwa ajili yake siku saba
kwa ajili ya kutakasika kwake; ndipo afue nguo na aoshe mwili wake kwenye maji yatiririkayo. Ndipo atakuwa
safi.¹⁴Katika siku ya nane lazima achukue njiwa wawili au kinda mbili za njiwa na aje mbele za Yahwe
pakuilingilia kwenye hema ya mkutano; pale lazima atoe hao ndege kwa kuhani.¹⁵Lazima kuhani awatope, moja
kama sadaka ya dhambi na nyingine kama ya kuteketezwa, na kuhani lazima afanye upatanisho kwa ajili yake
mbele za Yahwe kwa ajili ya kisonono chake.

¹⁶Kama mtu yeyote ametokwa na shahawa, ndipo lazima aoge mwili wake wote katika maji; atanajisika mpaka
jioni.¹⁷Kila vazi au ngozi ambayo juu yake kuna shahawa lazima paoshwe kwa maji; itakuwa najisi mpaka jioni.

¹⁸Na kama mwanamke na mwanaume watalala pamoja na kunakutoka kwa shahawa kwenda kwa mwanamke,
lazima wote wawili waoge katika maji; watakuwa najisi mpaka jioni.

¹⁹Mwanamke anapokuwa kwenye hedhi, ataendelea kunajisika kwa siku saba, na yeyote anayemgusa atakuwa
najisi mpaka jioni.²⁰Chochote anacholalia juu yake wakati wa hedhi kitakuwa najisi; kila kitu ambacho anakalia
kitakuwa pia najisi.²¹Yeyote anayegusa kitanda chake lazima afue nguo zake na aoge kwa maji; mtu huyo
atakuwa najisi mpaka jioni.²²Yeyote anayegusa chochote ambacho amekikalia lazima afue nguo zake na aoge kwa
maji; mtu huyo anakuwa najisi mpaka jioni.²³Iwe juu ya kitanda au kitu chochote juu ya popote atakapokaa,
kama akigusa, mtu huyo atakuwa najisi mpaka jioni.

²⁴Kama mwanaume yeyote akilala naye, na unajisi wa mwanamke ukamgusa, atakuwa amejinajisi siku saba. Kila
kitanda ambacho anakilalia mwanaume huyo kitajisika.

²⁵Kama mwanamke ametokwa damu kwa siku nyingi ambayo siyo kipindi cha hedhi yake, au ikitoka zaidi ya
kipindi chake cha hedhi, wakati wote wa siku za kunajisika, atakuwa kama alikuwa kwenye siku zake za hedhi.
Yeye ni najisi.²⁶Kila kitanda anachokilalia wakati wote wa kutokwa damu itakuwa kwake sawa tu kama kitanda
anacholalia wakati wa hedhi, na kila kitu ambacho anakalia kitakuwa najisi, kama tu unajisi wa hedhi yake.²⁷Na
yeyote anayegusa kitu kati ya vitu hivyo atakuwa najisi; lazima yeye afue nguo zake na aoge mwenyewe kwenye
maji, na atakuwa amenajisika mpaka jioni.

²⁸Lakini kama mwanamke ametakasika katika kutokwa na damu, ndipo atahesabu kwa ajili yake siku saba,
baada ya hizo atakuwa safi.²⁹Katika siku ya nane atachukua kwake njiwa wawili au kinda wawili wa njiwa na
atawaleta kwa kuhani pakuingilia hema ya mkutano.³⁰Huyo kuhani atatoa ndege mmoja kama sadaka ya dhambi

na mwingine kama sadaka ya kuteketezwa, na atafanya upatanisho kwa ajili ya huyo mbele ya Yahwe kwa ajili unajisi wa mwanamke atokwaye damu.

³¹Hivi ndivyo lazima uwaterenge watu wa Israeli katika unajisi wao, hivyo hawatakuwa tokana na unajisi wao, kwa kuchafua hema langu, ambapo naishi kati yao.

³²Huu ndio utaratibu kwa kila ambaye ana kisonono, kwa ajili kila mwanaume ambaye shahawa yake inatoka na inamfanya kuwa najisi,³³kwa ajili ya mwanamke ambaye yuko katika kipindi cha hedhi, kwa ajili ya yeyote aliye na kisonono, awe mwanaume au mwanamke, na kwa ajili ya yeyote anayelala na mwanamke najisi.

16 ¹Yahwe alizungumza na Musa - hii ni baada vifo nya wana wawili wa Haruni, walipomkaribia Yahwe na ndipo wakafa.²Yahwe alimwambia Musa, "Ongea na Haruni kaka yako na umwambie hapana kuja tu wakati wowote katika patakatifu pa patakatifu ndani ya pazia, mbele ya kifuniko cha upatanisho kilicho juu ya sanduku. Akifanya hivyo, anakufa, kwa sababu naonekana katika wingu juu ya kifuniko cha upatanisho.

³Hivi ndivyo jinsi Haruni lazima aje katika patakatifu pa patakatifu. Yeye lazima aingie pamoja na ndama kama sadaka ya dhambi, na kondoo dume kama sadaka ya dhambi.⁴Ni lazima avae kanzu ya kitatani, na lazima avae ndani yake nguo ya kitani, na lazima avae mshipi wa kitani na kilemba cha kitani. Haya ni mavazi matakatifu. Lazima aoge mwili wake katika maji na avae mavazi haya.⁵Lazima achukue kwenye umati wa watu wa Israeli mbuzi wawili waume kama sadaka ya dhambi na kondoo dume moja ikiwa ni sadaka ya kuteketezwa.

⁶Ndipo Haruni lazima alete ng'ombe kama sadaka ya dhambi, ambayo itakuwa kwa ajili yake mwenyewe, kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe na familia yake.⁷Ndipo lazima achukue mbuzi wawili na kuwaweka mbele ya Yahwe katika mlango wa kuingilia kwenye hema ya mkutano.⁸Ndipo Haruni lazima apige kura kwa ajili ya mbuzi hao wawili, kura moja kwa ajili ya Yahwe, na kura nyingine kwa ajili ya msingiziwa.⁹Ndipo Haruni lazima awasilishe mbuzi ambaye kura imeangukia kwa Yahwe, na kumtoa mbuzi huyo kama sadaka ya dhambi.¹⁰Lakini mbuzi ambaye kura ya usingiziwa imemwanguka lazima aletwe kwa Yahwe akiwa hai, kufanya upatanisho kwa kumwachia aende porini kama, mbuzi msingiziwa.

¹¹Pia Haruni lazima alete ng'ombe kwa ajili ya sadaka ya dhambi, ambayo itakuwa kwa ajili yake mwenyewe, lazima afanye upatanisho kwa ajili yake mwenyewe na familia yake, hivyo lazima yeye amuuve huyo ng'ombe kama sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe.¹²Haruni lazima achukue chetizo iliyojaa mkaa wa moto kutoka kwenye madhabahu mbele ya Yahwe, na mikono imejaa ubani mzuri, na kuleta vitu hivi ndani ya pazia.¹³Hapo lazima aweke ubani juu ya moto mbele za Yahwe ili kwamba wingu kutoka kwenye ubani liweze kufunka kifuniko cha agano la imani ya upatanisho. Yeye afanye hivyo ili kwamba asife.¹⁴Ndipo lazima achukue kiasi cha damu ya ng'ombe na kuinyunyiza kwa kidole chake mbele ya kifuniko cha upatanisho. Lazima anyunyize kiasi cha damu kwa kidole chake mara saba mbele ya kifuniko cha upatanisho.

¹⁵Ndipo lazima aue mbuzi kwa ajili ya sadaka ya dhambi ambayo ni kwa ajili ya watu na kuileta damu yake ndani kwenye pazi. Hapo lazima aifanyie damu kama alivyo fanya kwenye damu ya fahali: lazima ainyunyize juu ya kifuniko cha upatanisho na mbele ya kifunuko cha upatanisho.¹⁶Yeye lazima afanye upatanisho kwa ajili ya mahali patakatifu kwa sababu ya matendo ya unajisi ya watu wa Israeli, na kwa sababu ya uasi na dhambi zao zote. Yeye pia lazima afanye haya kwa ajili ya hema ya mkutano, ambapo Yahwe anaishi kati yao, katika uwepo wa matendo yao ya unajisi.¹⁷Hakuna mtu anayetakiwa kuwepo katika hema ya mkutano wakati Haruni anaingia kufanya upatanisho katika mahali patakatifu pa patakatifu, na mpaka atoke nje na amemaliza kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya familia yake, na kwa ajili ya umati wa Israeli.

¹⁸Yeye lazima aende nje kwenye madhabahu hapo mbele za Yahwe na kufanya upatanisho kwa ajili ya hiyo, na lazima achukue kiasi cha damu ya mbuzi na kuiweka juu ya pembe za madhabahu yote kuzunguka.¹⁹Anatakiwa anyunyize kiasi cha damu juu yake kwa kidole chake mara saba kuitakasa na kuitenga maalum kwa Yahwe, mbali kutoka matendo ya unajisi wa watu wa Israeli.

²⁰Atakapo maliza kupatanisha kwa ajili ya mahali patakatifu sana, hema la mkutano, na madhabahu, lazima amlele mbuzi aliye hai.²¹Haruni lazima aweke mikono yake yote juu ya kichwa cha mbuzi huyu aliye hai na akiri juu yake maovu yote ya watu wa Israeli, uasi wao wote, dhambi zao zote. Ndipo lazima aweke dhambi hizo juu ya kichwa cha mbuzi na amwachie katika uangalizi wa mtu aliye tayari kumwongoza mbuzi huyo porini.²²Mbuzi lazima abebe juu yake mwenyewe uovu wote kwenda mahali pakiwa. Kule msituni, huyo mtu amwache mbuzi aende huru.

²³Ndipo Haruni anapaswa kwenda tena humo kwenye hema ya mkutano na kuvua mavazi ya kitani ambayo amayavaa kabla hajaenda mahali patakatifu sana, na anatakiwa kuyaacha mavazi hayo pale.²⁴Anapaswa aoshe mwili wake kwa maji mahali patakatifu, na avae nguo zake za kawaida; pia lazima atoke nje kutoa sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya wale watu, na kwa njia hii anafanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya watu.²⁵Lazima yeye achome mafuta ya sadaka ya dhambi juu ya madhabahu.

²⁶Huyu mtu anayemwacha mbuzi msingiziwa aende huru anafua nguo zake na kuosha mwili wake katika maji; baada ya hayo, anaweza kurudi tena kambini.²⁷Yule fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi na mbuzi kwa ajili ya sadaka za dhambi, ambaye damu yake ililetwa kufanya upatanisho katika mahali patakatifu, lazima ipelekwe nje ya kambi. Kule lazima wachome, ngozi zao, nyama yao na kinyesi chao.²⁸Huyu anayechoma sehemu hizo lazima afue nguo zake na aoge mwili wake katika maji; baada ya hapo, anaweza kurudi tena kwenye kambi.

²⁹Hii itakuwa sharti kwa ajili yenu kwamba katika mwezi wa saba, kwenye siku ya kumi ya mwezi, mtanyenyekoa wenyewe na msifanye kazi, iwe mwenyeji wa kuzaliwa au mgeni anayeishi kati yenu.³⁰Hii ni kwa sababu katika siku hii ya upatanisho utafanywa kwa ajili yenu, kuwatakasa ninyi kutoka dhambi zenu zote ili muwe safi mbele za Yahwe.³¹Hii ni maalum kwa Sabato ya kupumzika kwa ajili yenu, na lazima mnyenyekoa wenyewe na msifanye kazi. Hili litakuwa sharti kati yenu.³²Kuhani mkuu, ambaye atapakwa mafuta na kuwekwa wakfu kuwa kuhani mkuu katika nafasi ya baba yake, lazima afanye upatanisho huu na kuvaa mavazi ya kitani, hayo ni mavazi matakatifu.³³Lazima afanye upatanisho kwa ajili ya mahali patakatifu sana; lazima afanye upatanisho kwa ajili ya hema ya mkutano na madhabahu, na lazima afanye upatanisho kwa ajili ya makuhani na kwa ajili ya kusanyiko la watu.³⁴Hii daima itakuwa sharti kwa ajili yako, kufanya upatanisho kwa ajili ya watu wa Israeli kwa sababu ya dhambi zao zote, mara moja kwa kila mwaka.” Na ilikuwa ikifanyika kama Yahwe alivyo mwamuru Musa.

17 ¹Yahwe akamwambia Musa,²“Zungumza na Haruni na wanawe, na watu wote wa Israeli. Waambie mambo ambayo ameamru Yahwe.³Mtu yeyote wa Israeli anayeua fahali au mwana —kondoo au mbuzi kambini, au amuuaye nje ya kambi, ili kumtoa dhabihu—⁴kama hamleti katika ingilio la hema la kukutania ili kumtoa dhabihu kwa Yahwe mbele za hema lake la kukutania, mtu huyo ana hatia ya damu iliyomwagika. Amemwaga damu, na mtu huyo ni sharti akatiliwe mbali kutoka mionganoni mwa watu wake.⁵Kusudi la amri hii ni kwamba watu wa Israeli wataleta dhabihu zao kwa Yahwe kwenye ingilio la hema la kukutania, watazileta kwa kuhani ziweze kutolewa kuwa matoleo ya shukrani kwa Yahweh, badala ya kutoa dhabihu hadharani katika shamba.⁶Kuhani atainyunyiza damu juu ya madhabahu ya Yahwe kwenye ingilio la hema la kukutania; atayachoma mafuta yake ili kutoa harufu ya kupendeza mbele za Yahwe.⁷Ni lazima watu wasitoe tena dhabihu zao kwa sanamu za mbuzi, ambazo kwazo hutenda kama makahaba. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa ajili yao katika vizazi vya watu wao vyote.

⁸Ni lazima uwaambie, ‘Mtu yeyote wa Israeli, au Mgeni yeyote aishiye mionganoni mwao, atowaye dhabihu⁹na asilete kwenye ingilio la hema la kukutania ili kuitoa kwa Yahweh, mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali kutoka kwa watu wake.’

¹⁰Na Mtu yeyote wa Israeli, au yeyote wa Wageni anayeishi mionganoni mwao, ambaye hunywa damu; nitamkatilia mbali atoke mionganoni mwa watu wake.¹¹Kwa kuwa uhai wa mnyama yeyote umo katika damu yake. Nimeitoa damu yake kwenu kufanya upatanisho juu ya madhabahu kwa ajili ya uhai wenu, kwa sababu ni damu ndiyo ifanyayo upatanisho, kwa kuwa ni damu ipatanishayo kwa ajili ya uhai¹²Kwa hiyo Niliwaambia Watu wa Israeli kwamba hayupo mionganoni mwenu impasaye kula damu, wala yeyote wa Wageni aishiye mionganoni mwenu atakaye kula damu.

¹³Na yeyote mionganoni mwa watu wa Israeli, au yeyote wa Wageni aishiye mionganoni mwenu ni lazima aimwage damu ya mnyama na kuifukia hiyo damu kwa mavumbi.¹⁴Kwa kuwa uhai wa kila kiumbe umo katika damu yake. Ni kwa sababu hii niliwaambia watu wa Israeli, ni lazima msile damu ya kiumbe cho chote, kwa kuwa maisha ya kila kiumbe chenye uhai ni damu yake. Yeyote ailaye ni lazima akatiliwe mbali.

¹⁵Mtu yeyote alaye mnyama aliye kufa au ambaye ameraruliwa na wanyama pori, ama yule mtu ni mwenyeji wa kuzaliwa au ni mgeni aishiye mionganoni mwenu, ni lazima atazifua nguo zake na kujiosha katika maji, naye atakuwa najisi hata jioni. Kisha atakuwa safi.¹⁶Lakini kama hazifui nguo zake au kuosha mwili wake, ni lazima aichukue hatia yake.”

18 ¹Yahwe akazungumza na Musa, akisema, ²“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, “Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.³Msitende mambo ambayo watu wa Misri huyatenda, mahali mlikokuwa mkiishi awali. Na ni lazima msitende mambo yale wanayoyatenda watu wa Kanaani, nchi ambayo ninawapeleka nyinyi. Msifuate desturi zao.⁴Sheria zangu ndizo mtakazozitenda, na amri zangu ndizo mtakazozishika, kwa sababu Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.⁵Kwa hiyo ni lazima mzitunze hukumu zangu na sheria zangu. Ikiwa mtu amezitii, ataishi kwa sababu ya hizo. Mimi Ndimi Yahwe.

⁶Pasiwepo kwenu atakayelala na yeyote aliye na uhusiano wa karibu naye. Mimi ndimi Yahweh.

⁷Usimfedheheshe baba yako kwa kulala na mama yako. Yeye ni mama yako! Haikupasi kumfedhehesha yeye.

⁸Usilale na yeyote wa wake za baba yako; Usimfedheheshe namna hiyo baba yako.

⁹Usilale na yeyote aliye mmoja mionganoni mwa dada zako, ama ni binti ya baba yako au ni binti ya mama yako, ama aliyelewa nyumbani mwenu au mbali nawe. Usilale na dada zako.

¹⁰Usilale na binti ya mwanao, au binti ya binti yako. Hiyo ingekuwa aibu yako mwenyewe.

¹¹Usilale na binti ya mke wa baba yako, aliyezaliwa kwa baba yako, yeye ni dada yako, na usilale naye.

¹²Usilale na dada ya baba yako. Yeye ni ndugu wa karibu kwa baba yako.

¹³Usilale na dada ya mama yako. Yeye ni ndugu wa mama yako.

¹⁴Usimfedheheshe ndugu wa baba yako kwa kulala na mke wake. Usimkaribie kwa kusudi hilo; yeye ni shangazi yako.

¹⁵Usilale na binti- mkwe wako, Yeye ni mke wa mwanao; usilale naye.

¹⁶Usilale na mke wa kaka yako; usije ukamfedhesha yeye katika njia hii.

¹⁷Usilale na mwanamke kisha na binti yake, au binti wa mwanawe au binti wa binti yake. Hao ni ndugu zake wa karibu, na kulala nao lingekuwa ni uovu.

¹⁸Usimwoe dada ya mke wako kuwa mke wako wa pili na kulala naye wakati bado mke wako wa kwanza angali hai.

¹⁹Usilale na mwanamke wakati wake wa hedhi.

²⁰Yeye ni najisi kwa wakati huo. Usilale na mke wa jirani yako na kujichafua mwenyewe kwake katika njia hii.

²¹Msiwatoe watoto wenu ili kuwapitisha kwenye moto, ili kwamba muwatoe sadaka kwa Moleki, kwa sababu msije mkalinajisi jina la Mungu wenu. Mimi ndimi Yahwe.

²²Usilale na mwanaume mwingine kama ulalavyo na mwanamke. Jambo hili lingekuwa uovu.

²³Usilale na myama yeyote na kujitia unajisi kwake. Haimpasi mwanamke kufikiria kulala na mnyama yeyote. Huo ungekuwa upotovu.

²⁴Msijichafue wenyewe katika njia hizi, kwa kuwa katika njia hizi mataifa yamechafuliwa, mataifa ambayo Nitayafukuza yatoke kwa ajili yenu.²⁵Ni kwa sababu nchi imenajisiwa, hivyo niliiadhibu dhambi yao, nayo nchi ikawatapika wakazi wake²⁶Kwa hiyo, yawapasa kuzishika amri zangu na maagizo yangu, na msifanye aina yoyote ya mambo haya ya machukizo, wala Mwisraeli mzaliwa au Mgeni aishie mionganoni mwenu.²⁷Kwa kuwa ni uovu huu ambao watu wametenda, wale ambao waliishi hapa kabla yenu, na sasa nchi imenajisiwa.²⁸Kwa hiyo, muwe waangalifu ili kwamba nchi isiwatapike nyinyi baada ya kuwa mmeinajisi, kama ilivyowatapika wale watu waliokuwako kabla yenu.

²⁹Yeyote anayefanya mambo haya ya kuchukiza, watu wafanyao mambo hayo ya kuchukiza lazima watakatiliwa mbali kutoka mionganoni mwa watu wao.³⁰Kwa hiyo inawapasa kuzishika amri zangu na wasitende mojawapo ya

desturi hizi zenyе kuchukiza ambazo zilitendwa hapo kabla yenu, ili msijinajisi wenyewe kwa hiso. Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.

19 ¹Yahwe akazungumza na Musa, akisema. ²Zungumza na kusanyiko lote la watu wa Israeli na uwaambie, ‘Ni lazima muwe watakatifu, kwa kuwa mimi Yahwe Mungu wenu ni mtakatifu.

³Kila mtu amstahi mama yake na baba yake. Na ni lazima muzishike Sabato zangu. Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.

⁴Msizigeukie sanamu zisizo na thamani, wala kujitengenezea wenyewe miungu kutokana na chuma. Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.

⁵Unapotoa dhabihu za sadaka ya ushirika kwa Yahweh, utatoa ili kupata kibali. ⁶Ni sharti iliwe siku hiyo hiyo uliyoitoa, au siku inayofuata. ⁷Kama kinabaki kitu cho chote hata siku ya tatu ni lazima kiteketezwe kwa moto. Kama kitaliwa katika siku ya tatu kitakuwa najisi. Hakitakubalika, ⁸lakini kila akilaye ni lazima atachukua hatia yake kwa sababu amekivunja heshima kilicho kitakatifu kwa Yahwe. Mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali na watu wake.

⁹Unapovuna mavuno ya ardhi yako, usivune hata pembezo mwa shamba lako kabisa, wala hutakusanya mabaki ya mavuno yako yote. ¹⁰Usikusanye kila zabibu kutoka katika mizabibu yako, wala usiziokote dhabibu zilizoanguka chini katika shamba la mizabibu. Ni lazima uziache kwa ajili ya masikini na kwa ajili ya wageni. Mimi ndimi Yahweh Mungu wako.

¹¹Usiibe. Usiseme uongo. Msidanganyane.

¹²Usiape kwa jina langu kwa uongo na kulinajisi jina la Mungu wako. Mimi ndimi Yahwe.

¹³Usimgandamize jirani yako wala kumwibia. Usishikilie malipo ya kibarua usiku kucha hata asubuhi.

¹⁴Usimlaani kiziwi au kuweka kikwazo mbele ya kipofu. Badala yake, yakupasa umwogope Mungu wako. Mimi ndimi Yahwe.

¹⁵Usisababishe hukumu ikawa ya uongo. Usionyeshe upendeleo kwa mtu fulani eti kwa kuwa tu yeye ni masikini na usionyeshe upendeleo kwa mtu fulani eti kwa kuwa tu yeye ni mtu muhimu. Badala yake, amua juu ya jirani yako kwa haki.

¹⁶Usiende huku na huko ukisema habari za uchochezi mionganoni mwa watu wako, bali tafuta kuyalinda maisha ya jirani yako. Mimi ndimi Yahweh.

¹⁷Usimchukie ndugu yako moyoni mwako. Mkemee jirani yako kwa heshima ili kwamba usishiriki katika dhambi kwa sababu yake.

¹⁸Usijilipizie kisasi au kuwa na chuki yoyote dhidi ya mtu yeyote wa watu wako, lakini badala yake mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe mwenyewe. Mimi ndimi Yahweh.

¹⁹Shika amri zangu. Usiwazalishe wanyama wako kwa kutumia wanyama wa aina nyingine tofauti. Usichanganye aina mbili tofauti za mbegu unapopanda shamba lako. Usivae vazi lililofumwa kwa kutumia nyuzi za rangi mbili tofauti zilizochanganywa pamoja.

²⁰Yeyote anayelala na msichana mtumwa aliye poswa na mume mwingine, lakini ambaye hajakombolewa au hajaachwa huru, lazima waadhibiwe. Hawatauawa kwa sababu yule msichana hakuwa huru. ²¹Ni lazima mtu huyo alete sadaka yake ya hatia kwenye ingilio la hema la kukutania—kondoo dume iwe sadaka ya hatia. ²²Kisha kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa huyo kondoo dume mbele za Yahweh kutokana na dhambi aliyoitenda. Nayo dhambi iliyotendwa itasamehewa.

²³Mtakapoingia katika nchi na kupanda aina zote za miti kwa chakula, kisha mtayahesabu matunda yatakayozaliwa kuwa yamekatazwa kuliwa. Tunda litakatazwa kwako kwa miaka mitatu. Halitaliwa. ²⁴Lakini katika mwaka wa nne matunda yote yatakuwa matakatiifu, matoleo ya sifa kwa Yahweh. ²⁵Katika mwaka wa tano unaweza kula tunda, ambalo umelisubiri ili kwamba mti uweze kuzaa zaidi. Mimi ndimi Yahweh Mungu wako.

²⁶Usile nyama yoyote ambayo damu ingalimo ndani yake. Usiulize kwa roho juu ya wakati ujao,

²⁷Usitafute kuwadhibiti wengine kwa njia ya nguvu za kichawi. Msifuate tabia za kipagani kama vile kunyoa denge au kunyoa pembe za ndevu zenu.

²⁸Usiukate mwili wako kwa ajili ya wafu au kuchanja chale juu ya mwili wako. Mimi ndimi Yahwe.

²⁹Usimwaibishe binti yako kwa kumfanya kahaba, la sivyo taifa litaangukia kwenye ukahaba na nchi itajawa na uovu.

³⁰Utazitunza Sabato zangu na kupaheshimu mahali patakatifu pa hema langu la kukutania. Mimi ndimi Yahwe.

³¹Msiwageukie wale wanaoongea na wafu au roho wachafu. Msiwatafute, la sivyo watawanajisi ninyi, Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.

³²Ni lazima usimame mbele za mtu mwenye mvi na uheshimu uwepo wa mzee. Yakupasa umwogope Mungu wako. Mimi ndimi Yahwe.

³³Mgeni anapoishi mionganoni mwenu katika nchi yenu, usimtendee lolote lililobaya.³⁴Mgeni anayeishi pamoja nanyi ni lazima awe kama mwenyeji Mwisraeli mzaliwa anayeishi kwenu, na sharti umpende kama unavyojipenda wewe mwenyewe, ni kwa sababu wewe ulikuwa mgeni katika nchi ya Misri. Mimi ndimi Yahweh Mungu wako.

³⁵Unapopima urefu, uzito, au wingi usitumie vipimo vya udanganyifu.³⁶Tumia mizani iliyo halali, mawe ya kupimia uzito yaliyo halali, efa halali, hini iliyo halali. Mimi ndimi Yahwe Mungu wako, aliyekutoa katika nchi ya utumwa ya Misri.

³⁷Utayatii maagizo yangu na sheria zangu zote na kuzitenda. Mimi ndimi Yahwe.

20 ¹Yahwe akazungumza na Musa, akasema,²“Waambie watu wa Waisraeli, ‘Mtu yeyote mionganoni mwa watu Israeli, au Mgeni yeyote anayeishi mionganoni mwa Waisraeli atakayemtoa mtoto wake yeyote kwa Moleki, hakika atauawa. Ni lazima watu wa nchi wamponde kwa mawe.³Pia nitaukaza uso wangu dhidi ya mtu huyo na kumkatilia mbali kutoka mionganoni mwa watu wake kwa sababu amemtoa mtoto wake kwa Moleki, ili kupatia unajisi mahali pangu patakatifu na kulinajisi jina langu takatifu.⁴Na kama watu wa nchi watayafumba macho yao kwa mtu huyo anapomtoa mmoja wa watoto wake kwa Moleki, kama hawatamwua mtu huyo, ndipo Mimi mwenyewe nitaukaza uso wangu dhidi ya mtu huyo na ukoo wake,⁵Nami nitamkatilia mbali pamoja na yeyote anayejifanya kahaba ili kufanya umalaya na Moleki.

⁶Mtu yule anayewageukia wanaozungumza na wafu, au wale wanaozungumza na roho ili kufanya ukahaba nao, Nitakaza uso wangu dhidi ya mtu huyo; Nami nitamkatilia mbali atoke mionganoni mwa watu wake.

⁷Kwa hiyo jitakaseni wenyewe na muwe watakatifu, kwa sababu Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.⁸Mtazitunza amri zangu na kuzifuata. Mimi ndimi Yahwe anayewatenga ninyi muwe watakatifu.

⁹Yeyote amlaaniye baba yake au mama yake hakika mtu huyo atauawa. Amemlaani baba yake au mama yake, kwa hiyo ana hatia na anastahili kufa.

¹⁰Mwanaume yeyote afanyaye uzinzi na mke wa mwanaume mwingine, yaani, yeyote anayezini na mke wa jirani yake—yule mwanaume mzinzi na mwanamke mzinzi ni lazima wote wawili wauawe.

¹¹Mwanaume yeyote anayelala na mke wa baba yake ili kukutana naye kimwili amemfedhehesha baba yake mwenye. Wote wawili; mwana huyo na mke huyo wa baba yake kwa hakika watauawa. Wanahatia na wanastahili kufa.

¹²Kama mwanaume atalala na mke wa mwanawewe, wote wawili; mwanaume huyo na mke huyo wa mwanawewe hakika watauawa. Wametenda upotovu. Wana hatia na wanastahili kufa.

¹³Kama mwanaume analala na mwanaume mwingine kama alalavyo na mwanamke, wote wawili watakuwa wamefanya jambo lililo ovu. Hakika watauawa. Wana hatia na wanastahili kufa.

¹⁴Ikiwa mwanaume atamwoa mwanamke na pia akamwoa mama wa mwanamke huyo, huu ni uovu. Ni lazima wachomwe kwa moto, wote wawili, mwanaume huyo na mwanamke huyo, ili kwamba hapatakuwepo na uovu mionganoni mwenu.

¹⁵Ikiwa mwanaume analala na mnyama, hakika atauawa, ni lazima mumuue na mnyama huyo pia.

¹⁶Ikiwa mwanamke anamkaribia mnyama ili kulala naye, ni lazima mmuue mwanamke huyo pamoja na huyo mnyama. Kwa hakika ni lazima wauawe. Wana hatia na wanastahili kufa.

¹⁷Ikiwa mwanaume analala na dada yake, ama ni binti ya baba yake au binti ya mama yake—ikiwa wamelala pamoja, hilo ni jambo la aibu. Ni lazima wakatiliwe mbali watoke machoni pa watu wao, kwa sababu amelala na dada yake. Ni lazima aibobe hatia yake.

¹⁸Kama mwanaume analala na mwanamke katika kipindi cha hedhi yake, na amekutana naye kimwili, atakuwa amefunua mtiririko wa damu yake, chanzo cha damu yake. Ni lazima wote wawili wakatiliwe mbali kutoka mingoni mwa watu wao.

¹⁹Usilale na dada ya mama yako, au dada ya baba yako, kwa sababu ungeweza kumwaibisha jamaa yako wa karibu. Ni lazima utabeba hatia yako mwenyewe.

²⁰Ikiwa mwanaume analala na shangazi yake, atakuwa amemfedhehesha mjomba wake. Wanapokufa, nitawaadhibu wote wawili, na wanapokufa nitauondolea mbali urithi wa watoto wao ambao wangeliupokea kutoka kwa wazazi wao.

²¹Ikiwa mwanaume anamwoa mke wa kaka yake wakati ambapo kaka yake angali hai, hilo ni jambo la aibu. Amemfedhehesha kaka yake, na nitaondolea mbali mali yoyote ambayo watoto wao wangerithi kutoka kwa wazazi wao.

²²Kwa hiyo imewapasa kuzishika amri na sheria zangu zote; ni lazima mzeitii ili kwamba ile nchi ambayo ninawaleta kuishi isiwatapike nyinyi.²³Msienende katika desturi za mataifa ambayo nitayafukuza mbele yenu, ni kwa sababu wamefanya mambo haya yote, nami mimewachukia wao.²⁴Nami nikawaambia ninyi, "Mtamiliki nchi yao, nitaitoa kwenu ili muimiliki, nchi itiririkayo maziwa na asali. Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu, aliywatenga nyinyi kutoka kwa watu wengine.

²⁵Ni lazima pia mtofautishe kati ya wanyama najisi na wale walio safi, na kati ya ndege walio najisi na walio safi. Msijichafue wenyewe kwa wanyama au ndege au kiumbe kitambaacho juu ya nchi kilicho najisi, ambacho nimekitenga kuwa najisi.²⁶Mtakuwa watakatifu, kwa kuwa Mimi, Yahwe, ni mtakakatifu, nami nimewatenga nyinyi kutoka kwa watu wengine, kwa kuwa nyinyi ni wangu.

²⁷Mwanaume au mwanamke anayeongea na wafu au anayeongea na roho hakika atauawa. Watu watawaponda kwa mawe. Wanayo hatia na wanastahili kufa.

21 ¹Yahwe akamwambia Musa, “Zungumza na makuhani, wana wa Haruni, nawe waambie, ‘Hakuna hata mmoja miongoni mwenu atakayejitia unajisi kwa wale wanaokufa miongoni mwa watu wake,²isipokuwa yule aliye ndugu wa karibu—mama yake, baba yake, wanawewe, bintiye, nduguye,³Au dada yake bikira anayemtegemea, kwa kuwa hana mume—kwake huyo anaweza kujitia unajisi.⁴Lakini hatajitia unajisi na kujichafua kwa ajili ya jamaa wengine.

⁵Makuhani hawatanyoa vichwa vyao wala kunyoa pemberi mwa ndeu zao, wala hawatachanja chale miili yao.

⁶Watakuwa watakatifu kwa Mungu wao, wala hawataliaibisha jina la Mungu wao, kwa sababu makuhani hutoa sadaka ya Yahwe ya chakula, mkate wa Mungu wao. Kwa hiyo makuhani lazima wawe watakatifu.

⁷Hawataaoa mwanamke aliye kahaba na aliyetiwa unajisi, na hawataaoa mwanamke aliyetalikiwa kutoka kwa mume wake kwa sababu wametengwa kwa ajili ya Mungu wao.⁸Utamtenga kwa sababu ye ye ndiye anayetoa mkate kwa Mungu wako. Ni lazima awe mtakatifu, kwa sababu—Mimi, Yahwe ndimi niwatakasaye nyinyi—pia Mimi mwenyewe ni mtakatifu.

⁹Binti ye yote wa kuhani anayejitia unajisi kwa kujifanya kahaba anajifedhehesha mwenyewe. Ni lazima ateketezwe kwa moto.

¹⁰Mtu ambaye ni kuhani mkuu miongoni mwa nduguze, ambaye mafuta ya upako yamekwisha kumiminwa kichwani pake, na ambaye amekwisha kuwekwa wakfu ili kuva mavazi maalum ya kuhani mkuu, kamwe hataziacha wazi nywele zake wala hatazirarua nguo zake.¹¹Hataingia kamwe mahali popote ambapo kuna maiti na kujitia unajisi, hata kama ni maiti ya baba yake au ya mama yake.¹²Kuhani mkuu hataondoka eneo takatifu la hemla kukutania au kupatia unajisi patakatifu pa Mungu wake, kwa sababu amewekwa wakfu kuwa kuhani mkuu kwa kutiwa mafuta ya upako ya Mungu wake. Mimi ndimi Yahwe.

¹³Kuhani mkuu nilazima aoe bikira kuwa mke wake.¹⁴Hataaoa mjane, mwanamke mtalaka au mwanamke aliye kahaba. Anaweza kuoa mwanamke bikira kutoka kwa watu wake,¹⁵kwa hiyo asiwatie unajisi watoto wake miongoni mwa watu wake. Kwa kuwa Mimi Yahwe, ndimi ninayemfanya ye ye mtakatifu.”

¹⁶Yahwe akamwambia Musa, akasema,¹⁷Zungumza na Haruni na umwambie, ‘mtu ye yote wa ukoo wako katika vizazi vyako vyote mwenye kasoro mwilini mwake, asisogee kutoa chakula kwa Mungu wake.¹⁸Mtu ye yote mwenye kasoro mwilini mwake asimkaribie Yahwe,¹⁹Mtu kama vile: kipofu au mtu asiyeweza kutembea, mtu aliye haribiwa uso au kupungukiwa na viungo mwilini, mtu aliye na mguu au mkono wenye ulemavu,²⁰Mtu mwenye kibiongo mgongoni mwake au aliye na kimo kidogo au wembamba usio wa kawaida, au mtu mwenye kasoro machoni mwake, au mwenye ugonjwa, kidonda, upele, au yule ambaye korodani zake zimeharibiwa.²¹Hakutakuwa na mtu miongoni mwa ukoo wa Haruni kuhani mkuu mwenye kasoro mwilini atakayekaribia kutoa matoleo yatakayoteketezwa kwa moto kwa ajili ya Yahwe. Mtu kama huyo mwenye kasoro mwilini hatakaribia ili kutoa mkate wa Mungu wake.²²Anaweza kula chakula cha Mungu wake, ama iwe baadhi ya vile vilivyo vitakatifu sana au vile vitakatifu.²³Hata hivyo, hataingia ndani ya pazia wala kuisogelea madhabahu, kwa sababu ana kasoro mwilini mwake, ili kwamba asipanajisi mahali patakatifu pangu, kwa kuwa Mimi ndimi Yahwe anayewafanya watakatifu.”

²⁴Kwa hiyo Musa akamwambia maneno haya Haruni, wanawewe, na watu wote wa Israeli.

22 ¹Yahwe akazungumza na Musa, kusema,²“Ongea na Haruni na wanawe, waambie wajiepushe na vitu vitakatifu vya watu wa Israeli wanavyovitenga kwangu. Wasilinajisi jina langu. Mimi ndimi Yahwe.

³Waambie, ‘Ikiwa mmoja wa wazao wenu katika vizazi vyenu vyote anakaribia vitu vitakatifu vile ambavyo watu wa Israeli wamevitenga kwa Yahwe, wakati akiwa najisi, sharti mtu huyo akatiliwe mbali atoke mbele zangu. Mimi ndimi Yahwe.

⁴Hatakuwapo yejote wa uzao wa Haruni aliye na ungonjwa wa ngozi wa kuambukiza, au maambukizi yatirikayo kutoka mwilini mwake, atakayekula sehemu yoyote ya dhabihu itolewayo kwa Yahwe mpaka atakapotakasika. Yeyote agusaye kitu chochote kilichonajisi kwa njia ya kugusa maiti, au kwa kumgusa mtu yeyote aliyetokwa na shahawa,⁵au yeyote agusaye mnyama atakayemtia unajisi, au mtu yeyote atakayemfanya najisi, kwa hiyo unajisi wowote unaweza kuwa—⁶kuhani yeyote agusaye kitu chochote kisichosafi atakuwa najisi hata jioni. Hatakula chochote cha vitu vitakatifu, isipokuwa ameuosha mwili wake katika maji.⁷Jua linapotua, ndipo atakuwa safi. Baada ya machweo anaweza kula kutoka katika vitu vitakatifu, kwa sababu hivyo ni vyakula vyake.⁸Asile mzoga wowote uliookotwa au mnyama aliyeraruliwa na wanyama pori, ambaye kwake atajitia unajisi. Mimi ndimi Yahwe.

⁹Ni lazima makuhani wafuate maagizo yangu, ama sivyo watakuwa na hatia ya dhambi na wangeweza kufa kwa kunitia unajisi. Mimi ndimi Yahwe ninayewafanya wao watakatifu.

¹⁰Hakuna mtu kutoka nje ya familia ya kuhani, wakiwemo wageni wa kuhani au watumwa wake wa kuajiriwa, atakayeweza kula kitu chochote kilicho kitakatifu.¹¹Lakini kama huyo kuhani amenunua mtumwa kwa fedha yake mwenyewe, mtumwa huyo anaweza kula kutoka katika vitu vilivytengwa kwa Yahwe. Na watu wa familia ya kuhani na watumwa waliozaliwa nyumbani mwake, pia wanaweza kula pamoja naye kutoka katika vitu hivyo.¹²Ikiwa binti wa kuhani ameolewa na mtu asiye kuhani, hataweza kula chochote cha mchangwa matoleo matakatifu.¹³Lakini ikiwa huyo binti wa kuhani ni mjane au ametalikiwa, na ikiwa hana mtoto, na anarudi kuishi nyumbani kwa baba yake kama alivyokuwa wakati wa ujana wake, anaweza kula kutoka katika chakula cha baba yake. Lakini hakuna yeyote asiye wa familia ya kikuhanii atakayeruhusiwa kula kutoka katika chakula cha kuhani.

¹⁴Kama mtu anakula chakula kitakatifu bila ya kukijua, naye atamlipa kuhani kwa ajili ya hicho; itampasa kuongeza moja ya tano juu yake na kukirejesha kwa kuhani.¹⁵Haiwapasi watu wa Israeli kutoheshimu vitu vitakatifu ambavyo vimeinuliwa juu na kuletwala kwa Yahwe,¹⁶Kisha wakajisababishia wenyewe kuchukua dhambi ambayo ingewafanya kuwa na hatia ya kula chakula kitakatifu, kwa kuwa mimi ndimi Yahwe awafanyaye wao watakatifu.”

¹⁷Yahwe akazungumza na Musa, akasema,¹⁸“Sema na Haruni na wanawe, na kwa watu wa Israeli wote. Waambie, Mwisraeli yeyote, au Mgeni anayeishi katika Israeli, waletapo dhabihu—iwe ni kutimiza kiapo, au iwe ni sadaka ya hiari, au wanaleta kwa Yahweh sadaka ya kuteketewa kwa moto,¹⁹Ikiwa wanataka ikubalike, ni lazima watoe mnyama dume asiye na dosari, kutoka kwenye kundi la ng’ombe, kondoo au mbuzi²⁰Lakini hamtatoa chochote kilicho na dosari. Sitakipokea kwa niaba yenu.²¹Yeyote atoae dhabihu ya sadaka ya ushirika kutoka katika kundi la ng’ombe au la kondoo kwa Yahwe ili kutimiza kiapo, au kama sadaka ya hiari, ili ikubalike, ni lazima isiwe na kilema. Ni lazima pasiweko na kasoro katika mnyama.²²Msitoe kabisa wanyama walio vipofu, walio jeruhiwa, wala walio na kilema, wenyewe upele, vidonda vitokavyo usaha, wala wenyewe vigaga. Msiwatoe hawa kuwa dhabihu ya kuteketewa kwa moto iliyotolewa kwa Yahwe juu ya madhabahu.²³Unaweza kumleta makisai au mwana-kondoo mlemavu au aliyedumaa kuwa sadaka ya hiari, lakini sadaka kama hiyo kwa ajili kutimiza kiapo, haitapokelewa.²⁴Usitoe kwa Yahwe mnyama yeyote aliyetiwa jeraha, kupondwa, au kukatwa korodani zake.²⁵Usifanye haya katika nchi yako. Usiletie mkate wa Mungu wako kutoka mkononi mwa mgeni. Hao wanyama wenyewe vilema na dosari ndani yao, hawatapokelewa kabisa kwa ajili yako.

²⁶Yahwe akamwambia Musa na akasema,²⁷“Wakati ndama, mwana—kondo au mwana—mbuzi azaliwapo, sharti abaki na mama yake kwa muda wa siku saba. Ndipo kuanzia siku ya nane na kuendelea, anaweza kupokelewa kuwa dhabihu iliyofanywa kwa moto kwa Yahwe.²⁸Usimchinje ng’ombe jike pamoja na ndama wake au mbuzi jike pamoja na kitoto chake kwa siku moja.

²⁹Utoapo sadaka ya shukrani kwa Yahwe utaitoa kwa njia iliyokubalika.³⁰Ni lazima iliwe siku iyo hiyo inayotolewa. Hutakiwi kubakiza chochote hata asubuhi. Mimi ndimi Yahwe.

³¹Kwa hiyo imewapasa kuzishika amri zangu na kuzifuata. Mimi ndimi Yahwe.³²Msiliabishe jina langu takatifu. Ni lazima nitambuliwe kuwa ni mtakatifu na watu wa Israeli. Mimi ndimi Yahwe niwafanyaye ninyi watakatifu,
³³ambaye amewaleta kutoka katika nchi ya Misri ili niwe Mungu wenu: Mimi ndimi Yahwe.”

23 ¹Yahwe akamwambia Musa:²“Zungumza na watu wa Israeli, na uwaambie, ‘Hizi ndizo sikukuu zilizoamriwa kwa ajili ya Yahwe, ambazo ni lazima mztangaze kuwa makusanyiko matakatifu, ni sikukuu zangu za mara kwa mara.

³Mnaweza kufanya kazi kwa siku sita, lakini siku ya saba ni Sabato ya kupumzika kabisa. Usifanye kazi kwa sababu ni Sabato kwa ajili ya Yahwe mahali pote mnapoishi.

⁴Hizi ndizo sikukuu za Yahwe zilizoamriwa, Makusanyiko matakatifu mtakayoyatangaza kwa nyakati zilioamriwa:⁵Katika mwenzi wa kwanza, siku ya kumi na nne ya mwezi kwenye mwanga hafifu wa machweo ya jua, ni Pasaka ya Yahwe.⁶Siku ya kumi na tano ya mwezi ule ule ni sikukuu ya mikate isiotiwa hamira kwa ajili ya Yahwe. Kwa muda wa siku saba mtakula mikate isiotiwa hamira.⁷Siku ya kwanza ni lazima mjtenge kwa pamoja, hamtafanya kazi ya kawaida.⁸Kwa siku saba mtamletea Yahwe matoleo ya chakula. Siku ya saba ni ya kusanyiko takatifu lililotengwa kwa ajili ya Yahwe, nanyi katika siku hiyo hamtafanya kazi yoyote ya kawaida.”

⁹Yahwe akamwambia Musa, akisema,¹⁰“Sema na watu wa Israeli uwaambie, ‘mtakapofika kwenye nchi nitakayowapa nyinyi, na mtakapovuna mazao yake, nanyi yawapasa kumpletea kuhani fungu la masuke ya nafaka ya matunda yake ya kwanza.¹¹Naye ataliinua hilo fungu la masuke ya nafaka mbele za Yahwe na kulileta kwake, kwa kuwa litakubalika kwa niaba yenu. Nalo litaletwa siku baada ya Sabato ili kwamba kuhani ataliinua na kulileta kwangu.¹²Siku ile mtakapoliinua lile fungu la masuke ya nafaka na kulileta kwangu, itawabidi kutoa mwana—kondoo dume wa mwaka mmoja na asiye na dosari awe sadaka ya kuteketewa kwa Yahwe.¹³Matoleo ya nafaka yatakuwa sehemu za kumi za efa za unga laini uliochanganywa na mafuta, uwe matoleo yaliyofanywa kwa moto kwa Yahwe, ili kutoa harufu nzuri ya kupendeza, pamoja na hiyo kutakuwa na matoleo ya kinywaji ya divai, moja ya nne ya hini.¹⁴Hamtakula mkate, wala nafaka iliyokaangwa au nafaka mpya hata siku ile mliyoleta matoleo haya kwa Mungu wenu. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu, popote pale mnapoishi.

¹⁵Tangu siku iliyofuata baada ya Sabato—hiyo ilikuwa siku mlipolileta lile fungu la nafaka la matoleo ya kutikiswa—hesabuni majuma saba kamili.¹⁶Mtahesabu siku hamsini, ambazo zingekuwa siku baada ya Sabato ya saba. Kisha mtaleta matoleo ya nafaka mpya kwa Yahwe.¹⁷Mtaleta kutoka nyumbani mwenu mikate miwili iliyotengenezwa kutokana na mbili za kumi za efa. Ni lazima ifanywe kwa unga laini na uliochanganywa na hamira; zitakuwa matoleo ya kutikiswa ya malimbuko ya kwanza kwa Yahwe.¹⁸Mtaleta hiyo mikate pamoja na wana—kondoo saba wa mwaka mmoja na wasiokuwa na dosari, fahali mmoja mchanga na dume wa kondoo wawili. Watakuwa matoleo ya kuteketewa kwa moto kwa Yahwe, pamoja na matoleo yao ya nafaka na matoleo ya kinywaji, matoleo yaliyofanywa kwa moto na kutoa harufu nzuri ya kupendeza kwa Yahwe.¹⁹Ni lazima mtoe mbuzi dume mmoja kwa ajili ya matoleo ya dhambi, na wana—kondoo dume wawili wa mwaka mmoja kwa ajili ya dhabihu, wawe matoleo ya ushirika.²⁰Ni lazima kuhani azitikise pamoja na mkate wa malimbuko ya kwanza mbele za Yahwe na kuzileta kwake kuwa matoleo pamoja na kondoo dume wawili. Watakuwa sadaka takatifu kwa Yahwe kwa ajili ya kuhani.²¹Mtatoa tangazo siku iyo hiyo. Kutakuwa na kusanyiko takatifu, na hamtafanya kazi za kawaida. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vya watu wenu mahali pote mnapoishi.

²²Mtakapovuna mazao ya nchi yenu, Msivune kabisa kabisa pembeni mwa mashamba yenu, wala msivune mazazo ya mavuno yenu. Inawapasa kuyaacha kwa ajili ya masikini na mgeni. Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.”

²³Yahwe akazungumza na Musa, akisema,²⁴“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, “Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza itakuwa siku ya pumziko makini kwa ajili yenu, kumbukumbu pamoja na kupigwa kwa tarumbeta na kusanyiko takatifu,²⁵Hamtafanya kazi ya kawaida, na ni lazima mtoe dhabihu inayofanywa kwa moto kwa Yahwe.”

²⁶Kisha Yahwe akamwambia Musa, akisema,²⁷“Sasa, siku ya kumi ya mwezi huu wa saba, ni Siku ya Upatanisho. Kutakuwa na kusanyiko takatifu, na ni lazima mjinyenyewekeze na kuleta kwa Yahwe matoleo kwa moto.

²⁸Hamtafanya kazi katika siku hiyo kwa sababu ni Siku ya Upatanisho, ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu mbele za Yahwe Mungu wenu.²⁹Yeyote asiyejinyenyewekeza siku hiyo lazima akatiliwe mbali na watu wake.³⁰Yeye afanyaye kazi yoyote katika siku hiyo, Mimi, Yahwe, nitamwangamiza atoke mionganoni mwa watu wake.

³¹Msifanye kazi ya aina yoyote katika siku hiyo. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu mahali pote mnapoishi.³²Siku hii itakuwa Sabato ya pumziko lenye utulivu, na ni lazima siku ya tisa ya mwezi mjinyenyewekeze katika majira ya jioni. Tangu jioni hata jioni mtaishika Sabato yenu.”

³³Yahwe akazungumza na Musa, akisema,³⁴“Zungumza na watu Israeli, uwaambie ‘Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba kutakuwa na Sikukuu ya vibanda kwa Yahwe. Nayo itadumu siku saba.³⁵Siku ya kwanza kutakuwa na kusanyiko takatifu. Hamtafanya kazi ya kawaida.³⁶Kwa muda wa siku saba mtatoa dhabihu iliyofanywa kwa moto kwa Yahwe. Siku ya nane kutakuwa na kusanyiko takatifu, nanyi mtatoa dhabihu iliyofanywa kwa moto kwa Yahwe. Hili ni kusanyiko lenye utulivu, nanyi msifanye kazi yoyote ya kawaida.

³⁷Hizi ndizo sikukuu zilizoamriwa kwa ajili ya Yahwe, ambazo mnapaswa kuzitangaza kuwa ni makusanyiko matakatifu ya kutoa dhabihu kwa moto kwa Yahwe, matoleo ya kuteketezwa na matoleo ya nafaka, dhabihu na matoleo ya vinywaji, kila moja kwa siku yake.³⁸Sikukuu hizi zitakuwa nyongeza kwa Sabato za Yahwe na zawadi zenu, viapo vyenu vyote, na sadaka zenu zote za hiari mzitoazo kwa Yahwe.

³⁹Kuhusu Sikukuu ya vibanda, siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, mtakapokuwa mmeyakusanya ndani matunda ya nchi, ni lazima muitunze sikukuu hii ya Yahwe kwa muda wa siku saba. Siku ya kwanza itakuwa ya pumziko lenye utulivu, na siku ya nane pia itakuwa ya pumziko lenye utulivu.⁴⁰Siku ya kwanza mtachuma tunda lililobora kutoka kwenye miti, mtakata makuti ya mtende, na matawi ya miti minene yenye majani mengi, na majani ya mierebi kutoka chemichemi za maji, nanyi mtashangilia mbele za Yahwe Mungu wenu kwa siku saba.

⁴¹Kwa muda wa siku saba kila mwaka, mtaisherehekea sikukuu hii kwa Yahwe. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu mahali potepote mtakapoishi. Mtaisherehekea sikukuu hii katika mwezi wa saba.⁴²Mtaishi kwenye vibanda vidogo vidogo kwa siku saba. Waisraeli wenyeji wa kuzaliwa wote itawapasa kuishi katika vibanda vidogo vidogo kwa siku saba,⁴³ili kwamba wazao wenu, kizazi baada ya kizazi, waweze kujifunza nilivywafanya wana wa Israeli kuishi kwenye vibanda kama hivi nilipowaongoza kutoka katika nchi ya Misri. Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.”

⁴⁴Katika njia hii Musa akazitangaza kwa watu wa Israeli sikukuu zilizoamriwa kwa ajili ya Yahwe.

24 ¹Yahwe akamwambia Musa, akisema, ²“Waamuru watu wa Israeli wakuletee mafuta halisi yaliyokamliwa kutokana na mizeituni ili yatumike kwenye taa, ili kwamba taa ziweze kuwaka daima na kuleta mwanga. ³Nje ya pazia lililoko mbele ya sanduku la maamzi ndani ya hema la kukutania, Haruni ataiwasha daima taa mbele za Yahwe, tangu asubuhi hata jioni. Hii itakuwa amri ya kudumu katika vizazi vyote vya watu wenu. ⁴Kuhani mkuu atazifanya taa ziwake daima mbele za Yahwe, taa hizo zilizo kwenye kinara cha dhahabu safi.

⁵Yawapasa kuchukua unga laini na kuoka kwa huo mikate kumi na miwili. Ni lazima kuwe na mbili za kumi za efa za unga katika kila mkate. ⁶Kisha mtaipanga juu ya meza ya dhahabu safi mbele za Yahwe katika safu mbili, mikate sita katika kila safu, ⁷Mtaweka uvumba safi kando ya kila safu ya mikata kuwa sadaka ya kuwakilisha. Uvumba huo utachomwa kwa moto kwa ajili ya Yahwe. ⁸Kila siku ya Sabato kuhani mkuu sharti aipange kwa utaratibu hiyo mikate mbele za Yahwe kwa niaba ya watu wa Israeli, iwe ishara ya agano la milele. ⁹Sadaka hii itakuwa kwa ajili ya Haruni na wanawe, na ni lazima waile mahali palipo patakatifu, kwa kuwa ni sehemu ya matoleo kwa Yahwe yaliyofanywa kwa moto.”

¹⁰Sasa ilitokea kwamba mwana wa mwanamke Mwisraeli, ambaye baba yake alikuwa Mmisri, alikwenda mionganini mwa watu wa Israeli. Huyu mwana wa mwanamke Mwisraeli akagombana na mwanaume Mwisraeli kambini. ¹¹Mwana wa mwanamke Mwisraeli akalikufuru jina la Yahwe na kumlaani Mungu, kwa hiyo watu wakamleta kwa Musa. Jina la mama yake alitwa Shelomithi, binti wa Dibri, kutoka kabilia la Dani. ¹²Wakamweka kizuijini mpaka Yahweh mwenyewe atakapotangaza mapenzi yake kwao.

¹³Kisha Yahwe akamwambia Musa, ¹⁴“Mchukue nje ya kambi huyo aliyemlaani Mungu. Wale wote waliomskia wataweka mikono yao juu ya kichwa chake, na kisha kusanyiko lote watamponda kwa mawe. ¹⁵Ni lazima uwaeleze watu wa Israeli na kusema, ‘Yeyote anayemlaani Mungu wake imempasa kubeba hatia yake mwenyewe. ¹⁶Yeye anayelikufuru jina la Yahwe kwa hakika ni lazima auwe. Hakika, kusanyiko lote litampiga mawe, ama awe mgeni au Mwisraeli mwenyeji mzaliwa. Ikiwa yeyote analikufuru jina la Yahwe, ni lazima auwe.

¹⁷Naye amuuaye mtu mwingine ni lazima kwa hakika auwe. ¹⁸Yeye anayemuua mnyama wa mwingine sharti amfidie, uhai kwa uhai. ¹⁹Iwapo mtu anamjeruhi jirani yake, ni lazima atendewe vivyo hivyo alivyomtendea jirani yake: ²⁰Mvunjiko kwa mvunjiko, jicho kwa jicho, jino kwa jino. Kama amesababisha jeraha kwa mtu, ndivyo ipasavyo kutendwa kwake. ²¹Yeyote auaye mnyama ni lazima amfidie, na yeyote auaye mtu ni lazima auwe. ²²Ni lazima muwe na sheria moja kwa wote, mgeni na Mwisraeli mwenyeji mzaliwa, kwa kuwa Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.”

²³Kwa hiyo Musa akazungumza na watu wa Israeli, nao watu wakamleta mwanaume huyo nje ya kambi, yule ambaye alikuwa amemlaani Yahwe. Wakampiga kwa mawe. Watu waisraeli wakaitekeleza amri ya Yahwe aliyoitoa kupitia Musa.

²⁵ ¹Yahwe akazungumza na Musa kwenye Mlima wa Sinai, akisema,²“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, “Mtakapoingia katika nchi ambayo ninawapa, kisha hiyo nchi lazima ifanywe iwe ya kuishika Sabato kwa ajili ya Yahwe.³Ni lazima mtapanda mazao yenu kwa miaka sita, na kwa miaka sita mtaikatia matawi mizabibu yenu na kukusanya mazao yake.⁴Lakini katika mwaka wa saba, Sabato ya pumziko la utulivu kwa nchi itashikwa, ni Sabato kwa Yahwe. Hamtapanda mashamba yenu wala kuikatia mizabibu yenu matawi yake.

⁵Hamtasimamia mavuno yoyote ya mazao ya mizabibu iliyojotesha yenyewe katika mashamba yenu ya mizabibu isiyokatiwa matawi. Huu utakuwa mwaka wa pumziko lenye utulivu kwa ardhi.⁶Chochote ardhi isiyofanyiwa kazi itakachotoa wakati wa Sabato ndicho kitakuwa chakula chako. Wewe mwenyewe, watumwa wako wa kiume na wa kike, watumishi wako wa kuajiriwa na wageni wanaoishi pamoja nawe mnaweza kujikusanya chakula.⁷Na wanyama wako wa kufugwa na wanyama pori waweze kula chochote ardhi itoacho.

⁸Ni lazima kwenu kuhesabu Sabato saba za miaka, yaani, saba mara miaka saba, ikifanya jumla ya miaka arobaini na tisa.⁹Kisha mtapiga sauti ya tarumbeta kila mahali katika siku ya kumi ya mwezi wa saba. Katika Siku ya Upatanisho ni lazima mtapiga tarumbeta katika nchi yenu yote.¹⁰Nanyi mtautenga mwaka wa hamsini kwa ajili ya Yahwe na matangaza uhuru katika nchi yote kwa wakazi wote. Kutakuwa na Yubile kwa ajili yenu, ambayo kwayo mali na watumwa ni lazima warejeshwe kwa familia zao.¹¹Mwaka wa saba kutakuwa na Yubile kwenu. Hamtapanda wala kusimamia mavuno ya kijotesha yenyewe, na kukusanya kichipukacho kwenye mizabibu isiyokatiwa matawi.¹²Kwa sababu hiyo ni Yubile takatifu kwenu. Nanyi mtakula mazao yanayokua yenyewe kutoka mashambani.

¹³Ni lazima muwarejeshe kila mmoja kwenye miliki yake katika mwaka huu wa Yubile.

¹⁴Iwapo utauza ardhi yoyote ya jirani yako au kununua ardhi yake, ni sharti msipunjane au kutendeana kwa hila.

¹⁵Iwapo unanunua ardhi kutoka kwa jirani yako, zingatia idadi ya miaka na mazao ambayo yaweza kuvunwa mpaka mwaka wa Yubile nyiningine. Jirani yako anayeuzza ardhi ni lazima aihesabu miaka hiyo pia.¹⁶Miaka inapoongezeka mpaka Yubile nyiningine, ataongeza thamani ya ardhi, na miaka inapokuwa michache kufikia Yubile nyiningine atashusha thamani, kwa sababu idadi ya mavuno inahusiana na idadi ya miaka kabla ya Yubile nyiningine.¹⁷Msipunjane au kutendeana kwa hila, badala yake, yawapasa kumheshimu Yahwe Mungu wenu.

¹⁸Kwa hiyo basi, ni lazima muyatii maagizo, kuzitunza sheria zangu na kuzitekeleza. Nanyi mtaishi katika nchi katika usalama.¹⁹Nayo nchi itawapa mavuno yake, nanyi mtakula matunda yenu na mtaishi humo salama.²⁰Labda mtasema, Tutakula nini katika mwaka wa saba? Tazama, hatuwezi kupanda wala kukusanya mazao yetu.²¹Nitiamru baraka yangu ije juu yenu katika mwaka wa sita, nayo itatoa mavuno ya kutosha kwa miaka mitatu.²²Mtapanda katika mwaka wa nane na mtaendelea kula mazao ya miaka iliopita na kutoka kwenye ghala la chakula. Mpaka mavuno ya mwaka wa tisa yatakapofika, mtawenza kula kutoka kwenye riziki iliyoifadhiwa katika miaka iliopita

²³Ardhi haitauzwa kwa mmiliki mpya wa kudumu, kwa sababu ardhi ni mali yangu. Ninyi nyote mu wageni na wakazi wa muda juu ya ardhi yangu.²⁴Ni lazima muitunze haki ya ukombozi kwa ajili ya ardhi yote mtakayoimiliki; itawapasa kuruhusu ardhi inunuliwe tena na familia ambayo wewe uliinunua hiyo ardhi kutoka kwao.

²⁵Iwapo Mwisraeli mwenzako anakuwa masikini na kwa sababu hiyo anauza baadhi ya miliki yake, kisha jamaa yake wa karibu anaweza kuja na kuikomboa hiyo miliki ambayo jamaa yake kaiuza kwako.²⁶Iwapo mtu hana jamaa wa kuikomboa mali yake, lakini ikiwa kafanikiwa na anao uwezo wa kuikomboa,²⁷kisha atahesabu miaka tangu ardhi hiyo ilipouzwaa na kurejesha kwa mtu aliyemuuzia fedha iliyoosalia. Naye anaweza kuirejesha kwenye miliki yake mwenyewe.²⁸Lakini ikiwa hawezu kuirejesha kwake ardhi aliyoiuza, nayo hiyo ardhi aliyoiuza itabaki katika umiliki wa yule aliyeinunua mpaka mwaka wa Yubile. Kwenye mwaka wa Yubile, ardhi itarejeshwa kwa mtu aliyeiuza, naye mmiliki wa asili atarejea kwenye mali yake.

²⁹Ikiwa mtu anauza nyumba iliyo kwenye mji uliozungushiwa ukuta, naye anaweza kuinunua tena ndani ya mwaka baada ya kuuzwa. Kwa kuwa, kwa mwaka mzima atakuwa na haki ya ukombozi.³⁰Kama nyumba hiyo haitakombolewa kabla ya mwaka mzima, ndipo hiyo nyumba iliyo kwenye mji uliozungushiwa ukuta itakuwa mali ya kudumu ya yule aliyeinunua, katika vizazi vyote vya uzao wake. Nyumba hiyo haitakuwa ya kurejeshwa katika mwaka wa Yubile.³¹Lakini nyumba za vijiji zisizokuwa na ukuta kuzizunguka, zitahesabiwa kuwa shamba la nchi. Zaweza kukombolewa, na ni lazima zirejeshwa katika mwaka wa Yubile.

³²Hata hivyo, nyumba zinazomilikiwa na makuhani katika miji yao zaweza kukombelewa wakati wowote.³³Iwapo mmoja wa makuhani haikomboi nyumba iliyouzwa, kisha nyumba hiyo iliyouzwa katika miji iliomo, ni lazima irejeshwe katika mwaka wa Yubile, kwa kuwa nyumba za miji ya makuhani ni mali yao mionganoni mwa watu wa Israeli.³⁴Lakini yale mashamba yanayozunguka miji yao, hayataweza kuuzwa kwa sababu, hiyo ni mali ya kudumu ya Makuhani.

³⁵Ikiwa mwananchi mwenzako anakuwa masikini, kiasi kwamba hawezi kujuhudumia, nawe utalazimika kumsaidia kama vile ungemsaidia mgeni au mwingine yejete kutoka nje aishie mionganoni mwenu.³⁶Usimtoze riba au kujaribu kunufaika kutoka kwake katika njia yoyote, bali mheshimu Mungu wako ili kwamba ndugu yako aendelee kuishi nawe.³⁷Hutampa mkopo wa fedha na kumtoza riba, wala hutamuuzia chakula chako ili kupata faida.³⁸Mimi ndimi Yahwe Mungu wako, aliye kuleta wewe kutoka nchi ya Misri, ili kwamba Nikupe nchi ya Kanaani, na kwamba niwe Mungu wako.

³⁹Iwapo mwananchi mwenzako atakuwa masikini na kujiuza mwenyewe kwako, hutamfanyisha kazi kama mtumwa.⁴⁰Mtendee kama mtumishi wa kuajiriwa. Ni lazima awe kama yule ahudumuye nawe kwa muda mpaka mwaka wa Yubile.⁴¹Kisha ataondoka kwako, yejete mwenyewe na watoto wake pamoja naye, na atarejea kwenye familia yake mwenyewe na kwenye miliki ya babaye.⁴²Kwa sababu wao ni watumishi wangu niliowaleta kutoka katika nchi ya Misri. Hawatauzwa kama watumwa.⁴³Usitawale juu yao kwa ukatili, bali yakupasa kumheshimu Mungu wako.

⁴⁴Kwa upande wa watumwa wako wakiime na watumwa wako wa kike, unaweza kuwapata kutoka kwa mataifa yanayokuzunguka, waweza kununua watumwa kutoka kwao.⁴⁵Unaweza pia kununua watumwa kutoka kwa wageni wanaoishi mionganoni mwenu, yaani, kutoka familia zao waliopamoja nawe, wale watoto waliozaliwa katika nchi yako. Wanaweza kuwa mali yako.⁴⁶Unaweza kuzalisha watumwa hao kama urithi kwa watoto wako baada yako, ili kuwamiliki kama mali. Kutoka kwao waweza kununua watumwa daima, lakini hamtawenza kutawala kwa ukali juu ya ndugu zenu walio mionganoni mwa watu wa Israeli.

⁴⁷Iwapo mgeni anayeishi nawe kwa muda anakuwa tajiri, na ikiwa mmoja wa Waisraeli amekuwa masikini na kujiuza mwenyewe kwa familia ya mgeni, au kwa mtu fulani katika familia,⁴⁸baada ya Mwisraeli mwenzako kuwa amenunuliwa. Anaweza kurejeshwa kwa malipo. Iwapo anaweza kurejeshwa. Mtu fulani katika familia yake anaweza kumkomboa.⁴⁹Anaweza kuwa mjomba wake, au mjomba wa mwanawee, anayemkomboa yejete, au yejete aliye ndugu yake wa karibu kutoka kwa ukoo wake. Au, iwapo ni mwenye mafanikio, anaweza kujikomboa mwenyewe.⁵⁰Ni lazima apatane na mtu aliyemnunua, itawapasa kuhesabu miaka tangu mwaka aliojiuza kwa mnunuzi wake mpaka mwaka wa Yubile. Ile thamani ya ukombozi wake ihesabiwe kulingana na kiwango cha mshahara anaolipwa mtumishi aliyeajiriwa, kwa idadi ya miaka ambayo angeweza kuendelea kufanya kazi kwa yule aliyemnunua.⁵¹Endapo kutakuwa kungali na miaka mingi iliyobaki mpaka mwaka wa Yubile, atalazimika kulipa fungu kubwa la fedha kwa ajili ya ukombozi ambao ni wingi wa idadi ya miaka hiyo.⁵²Iwapo kuna miaka michache tu iliyobaki mpaka mwaka wa Yubile, atapatana na aliyemnunua ili kuipitia idadi ya miaka iliyobaki mpaka Yubile, naye atalazimika kulipia ukombozi wake kulingana na idadi ya miaka.⁵³Naye atatendewa kama mtu aliyeajiriwa mwaka kwa mwaka. Utahakikisha kwamba hatendewi kwa ukali.

⁵⁴Iwapo hakukombolewa katika njia hizi, basi atatumika mpaka mwaka wa Yubile, yejete pamoja na watoto wake.

⁵⁵Kwangu mimi watu wa Israeli ni watumishi. Wao ni watumishi wangu ambao Niliwatoa katika nchi ya Misri. Mimi ndimi Yahweh Mungu wenu.

26 ¹Msijitengenezee sanamu, wala msisimamishe kinyago cha kuchonga au nguzo ya jiwe ya kuabudia, na msisimamisha sura ya jiwe la kuchonga katika nchi yenu mtakayo iinamia, kwa kuwa Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu.

²Ni lazima muitunze Sabato Yangu na kupaheshimu patakatifu pangu. Mimi ndimi Yahwe.

³Iwapo mtatembea katika sheria zangu na kuzishika amri zangu na kuzitii, ⁴Nami nitawapa ninyi mvua katika majira yake; nayo nchi itatoa mazao yake, na miti ya shambani itatoa matunda yake. ⁵Upuraji wenu utaendelea hata wakati wa mavuno ya zabibu, na mavuno ya zabibu yataendelea mpaka majira ya kupanda mbegu. Nanyi mtakula mkate na kushiba na kuishi salama mahali mtakapofanya mji wenu katika nchi.

⁶Nitawapa amani; mtalala bila ya kitu chochote kuwatia hofu. Nitawaondolea mbali wanyama waliohatari katika nchi, na upanga hautapita katika nchi yenu. ⁷Mtawafukuza adui zenu, nao wataanguka mbele yenu kwa upanga.

⁸Watu wenu watano watafukuza adui mia moja, na watu wenu mia moja watafukuza adui elfu kumi; adui zenu wataanguka mbele yenu kwa upanga.

⁹Nitawatazama kwa upendeleo na kuwafanya nyinyi mzae na kuwazidisha nyinyi. ¹⁰Mtakula chakula kilichotunzwa ghalani kwa muda mrefu. Mtayaondo mazao yaliyohifadhiwa ghalani kwa sababu mtahitaji ghalia kwa ajili ya mavuno mapya. ¹¹Nitaliweka hema langu katikati yenu, nami sitachukizwa nanyi. ¹²Nitatembea mionganoni mwenu nami nitakuwa Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu. ¹³Mimi ndimi Yahwe Mungu wenu, aliyewaleta nyinyi kutoka nchi ya Misri, ili kwamba msingeendelea kuwa watumwa wao. Nimevunja makomeo ya nira yenu na nikawafanya mtembee kwa kunyooka.

¹⁴Lakini ikiwa hamtanisikiliza mimi, ¹⁵Na kutozitii amri hizi, na ikiwa mtayakataa maagizo yangu, na kuzichukia sana sheria zangu, kiasi kwamba hamtaweza kuzitii amri zangu zote, lakini mkalivunja agano langu—¹⁶—Kama mtafanya mambo haya, Nami nitafanya hili kwenu: Nitasababisha hofu juu yenu, maradhi na homa kali itakayoangamiza macho na kuondoa uhai wenu. Mtapanda mbegu zenu kwa hasara, kwa sababu adui zenu watakula mazao yake. ¹⁷Nitakaza uso wangu dhidi yenu, na mtashindwa na adui zenu. Watu wanaowachukia watatawala juu yenu, na mtakimbia hata kama hakutakuwa na yejote anayewafukuza.

¹⁸Iwapo hamtasikiliza maagizo yangu, Nami niwataadhibus vikali mara saba kwa dhambi zenu. ¹⁹Nami nitakivunja kiburi chenu katika uwezo wenu. Nitaifanya mbingu juu yenu iwe kama chuma na nchi yenu kama shaba.

²⁰Nguvu yenu itatumika bure, kwa sababu nchi yenu haitazalisha mavuno yake, na miti yenu katika nchi haitazaa matunda yake.

²¹Iwapo mtataenenda kinyume changu na hamtanisikiliza mimi, nitaleta mapigo mara saba zaidi juu yenu, sawasawa na dhambi zenu. ²²Nitatumwa wanyama wa pori hatari dhidi yenu, ambao watawaibia watoto wenu, kuangamiza mifugo yenu na kuwafanya muwe wachache katika idadi yenu. Hivyo barabara zenu zitakuwa nyeupe.

²³Endapo pamoja na mambo haya kuwapata lakini msiyakubali marekebisho yangu na mkazidi kuenenda katika upinzani dhidi yangu, ²⁴ndipo nami pia nitaenenda kinyume chenu, na Mimi mwenyewe nitawaadhibus mara saba kwa sababu ya dhambi zenu. ²⁵Nitaleta upanga juu yenu utakaowaadhibus kwa kisasi kwa sababu ya kulivunja agano. Nanyi mtajikusanya kwenye miji yenu, Nami nitatumwa humo maafa mionganoni mwenu, na mtachukuliwa mikononi mwa adui yenu. ²⁶Nitakapokomesha mgao wa chakula, wanawake kumi wataweza kuoka mkate wako katika chombo kimoja cha kuokea na watakugawia mkate wako kwa uzani. Nanyi mtakula lakini hamtatoshelezwa

²⁷Endapo hamtanisikiliza licha ya mambo haya kuwapata, lakini mkazidi kuenenda kinyume na mimi, ²⁸kisha nami nitaenda kinyume nanyi katika hasira, Nami nitawaadhibus hata mara saba kulingana na wingi wa dhambi zenu. ²⁹Ndipo mtakapokula nyama ya wana wenu; mtakula nyama ya binti zenu. ³⁰Nitapaangamiza mahali penu pa juu, kuziangusha chini madhabahu zenu za kufukizia uvumba, na kuzitupa maiti zenu juu ya maiti ya sanamu zenu, na Mimi mwenyewe nitawadharau nyinyi. ³¹Nitaigeuza miji yenu kuwa magofu na kupaharibus patakatifu penu. Nami sitapendezwa na harufu nzuri ya matoleo yenu. ³²Nami nitaiharibus nchi. Adui zenu watakaokuwa wakiishi humo watashtushwa na uharibifu huo. ³³Nami nitawatawanya nyinyi katika mataifa, na nitaufuta upanga wangu na kuwafuatia. Nchi yenu itatekezwa, na miji yenu itakuwa magofu. ³⁴Nayo nchi itazifurahia Sabato zake kwa kuwa itakuwa imetelekezwa na ninyi mkiwa katika nchi za adui zenu. Katika

nyakati hizo, nchi itapumzika na kufurahia Sabato zake.³⁵ Maadamu itakuwa imetelekezwa, itakuwa na pumziko, ambalo litakuwa ni pumziko iliyolikosa pamoja na Sabato zenu mlipokuwa mkiishi ndani yake.

³⁶Na kwa wale watakoachwa humo kwenye nchi za adui zenu, Nitatuma hofu ndani ya miyo yenu kiasi kwamba hata kama ni maelfu ya majani tu yatakapopeperushwa katika upepo, mtayaogopeni. Nanyi mtaanguka hata kama hakutakuwa na mwenye kuwafukuza.³⁷ Mtajikwaa kila mmoja juu ya mwenzake kama vile mlikuwa mkiukimbia upanga, hata kama hakutakuwa na awafukuzaye nyinyi. Hamtakuwa na nguvu ya kusimama mbele ya adui zenu.³⁸ Nanyi mtaangamia mionganoni mwa mataifa, nayo nchi ya adui zenu yenye we itawamezani.³⁹ Wale watakoasalia mionganoni mwenu watapotelea katika dhambi zao, huko kwenye nchi za adui zenu, na kwa sababu ya dhambi zao, na za baba zao, watapotelea mbali pia.

⁴⁰Lakini kama watakiri dhambi zao na dhambi ya baba zao, na usaliti wao ambao kwao hawakuwa waaminifu kwangu, pia na mwenendo wao dhidi yangu—⁴¹ ambao ulinisababisha kuwa kinyume nao, na kuwaleta katika nchi ya adui zao—iwapo miyo yao isiyotahiriwa itanynyekezwa,⁴² na iwapo watakubali adhabu kwa ajili ya dhambi zao, nami nitalikumbuka agano langu na Yakobo, agano langu na Isaka, agano langu na Abrahamu; Pia, nitaikumbuka nchi.⁴³ Nchi itakayotelekezwa na wao, hivyo itapendezwa na Sabato zake inapobaki imetelekezwa na wao. Itawapasa kulipa hatia kwa dhambi zao kwa sababu ni wao wenye we ndiyo walioyakataa maagizo yangu na kuzichukia sheria zangu.⁴⁴ Lakini pamoja na haya yote, watakapokuwa katika nchi ya adui zao, Mimi sitawakataa wao, wala sitawachukia ili kuwaangamiza kabisa na kulifutilia mbali agano langu nililoagana nao, kwa kuwa Mimi ndimi Yahweh Mungu wao.⁴⁵ Bali kwa ajili yao, nitalikumbuka agano langu na baba zao, niliowaleta kutoka katika nchi ya Misri machoni pa mataifa, ili niwe Mungu wao. Mimi ndimi Yahwe.”

⁴⁶Hizi ndizo amri, hukumu, na sheria ambazo Yahwe alifanya baina yake na watu wa Israeli kwenye Mlima Sinai kwa kupitia Musa.

²⁷ ¹Yahwe akazungumza na Musa na akasema,²“Zungumza na watu wa Israeli na uwaambie, ‘Iwapo mtu yeyote anatoa kiapo maalum cha kuwa mnathiri kwa Yahwe, tumieni tathmini zifuatazo:³Viwango vyenu vya thamani kwa mwanaume aliye na umri kati ya miaka ishirini na miaka sitini yaweza kuwa shekeli hamsini za fedha, kulingana na vipimo vya shekeli ya mahali pa patakatifu.

- ⁴ Kwa mwanamke wa umri uleule viwango vyenu vya thamani yapasa viwe shekeli thelathini vya fedha.
⁵ Tangu wenye umri wa miaka mitano mpaka wa miaka ishirini, viwango vyenu vya thamani kwa mwanaume vitakuwa shekeli ishirini za fedha, na kwa mwanamke ni shekeli kumi za fedha,
⁶ Kwa wenye umri wa tangu mwezi mmoja mpaka miaka mitano viwango vyenu vya thamani kwa mwanaume vitakuwa shekeli tano za fedha na kwa mwanamke shekeli tatu za fedha.
⁷ Tangu wenye umri wa miaka sitini na zaidi kwa mwanaume viwango vyenu vya thamani vitakuwa shekeli kumi na tano, na kwa mwanamke ni shekeli kumi.

⁸Lakini kama mtu atoaye kiapo cha mnadhiri hawezi kulipa kiwango hicho cha thamani, kisha huyo mtu anayetolewa lazima atapelekwa kwa kuhani, naye kuhani atamthamanisha huyo atolewaye kwa kiasi anachowenza kutoa yule anayetoa kiapo cha mnadhiri.

⁹Iwapo mtu anataka kutoa sadaka ya mnyama kwa Yahwe, na iwapo Yahwe ataikubali, kisha huyo mnyama atatengwa kwake.¹⁰Mtu huyo hataruhusiwa kumtoa madhabahuni au kumbadilisha huyo mnyama, mzuri kwa mbaya au mbaya kwa mzuri. Endapo atatoa mnyama badala ya mwingine, kisha wanyama hao wawili; yule anayetolewa na yule anayebadilishwa wanakuwa watakatifu.¹¹Hata hivyo, iwapo kile mtu ameshaapa kumtoea Yahwe kwa uhalisia siyo kisafi, kwa hiyo, Yahwe hatakikubali, naye huyo mtu atalazimika kumleta huyo mnyama kwa kuhani.¹²Kuhani atamthamanisha, kwa thamani ya soko la mnyama. Thamani yoyote kuhani atakayoiweka juu ya mnyama, hiyo ndiyo itakuwa thamani yake.¹³Na kama mmiliki anapenda kumkomboa, kisha tano ya thamani yake itaongezwa kwenye gharama yake ya ukombozi.

¹⁴Mtu aitengapo nyumba yake iwe zawadi takatifu kwa Yahwe, kisha kuhani ataweka thamani yake ama iwe ni nzuri au mbaya. Thamani yoyote itakayowekwa na kuhani juu yake, ndiyo itakuwa thamani yake.¹⁵Lakini kama mmiliki wake anayetenga nyumba yake anapenda kuikomboa, atalazimika kuongeza sehemu ya tano ya thamani yake kwenye gharama ya ukombozi wake, nayo nyumba itakuwa yake.

¹⁶Iwapo mtu anatenga sehemu ya ardhi yake mwenye, kisha tathmini yake itakuwa katika uwiano kwa kiwango cha kiasi cha mbegu inayotakiwa kuipanda katika ardhi hiyo—homeri moja ya mbegu za shairi ambayo itathamanishwa kwa shekeli hamsini za fedha.¹⁷Na kama analitenga shamba lake katika mwaka wa Yubile, hata thamani yake ya awali itabaki kuwa ileile.¹⁸Lakini endapo atalitenga shamba hilo baada ya mwaka wa Yubile, kisha kuhani atalazimika kukokotoa thamani yake kwa idadi ya miaka inayobaki mpaka mwaka wa Yubile, na thamani yake lazima ishushwe.¹⁹Iwapo mtu anayelitenga shamba lake anapenda kulikomboa, naye atalazimika kuongeza sehemu ya tano kwenye thamani, nalo shamba litakuwa lake tena.²⁰Iwapo halikomboi shamba, au iwapo ameshaliuza shamba kwa mtu mwingine, haliwezi kukombolewa tena.²¹Badala yake, shamba hilo litakapoachwa huru katika mwaka wa Yubile, litakuwa zawadi takatifu kwa Yahwe, kama lilivyo shamba lilitotolewa kabisa kwa Yahwe. Nalo litakuwa mali ya kuhani.

²²Iwapo mtu anatenga shamba alilolinunua, lakini hilo shamba siyo sehemu ya ardhi ya familia yake,²³kuhani atafanya tathmini yake mpaka mwaka wa Yubile, na mtu huyo lazima atalipa thamani yake katika siku hiyo kuwa zawadi takatifu kwa Yahwe.²⁴Katika mwaka wa Yubile, shamba litarejeshwa kwa mtu yule ambaye lilikuwa limenunuliwa, kwa mmiliki wa ardhi.²⁵Tathmini yote lazima ifanywe kwa uzani wa shekeli ya mahali patakatifu. Gera ishirini kwa shekeli moja.

²⁶Asiwepo mtu atakayetenga mzaliwa wa kwanza mionganii mwa wanyama, kwa kuwa wazaliwa wote wa kwanza wa wanyama tayari ni mali ya Yahwe; iwe ni makisai au kondoo, ni wa Yahwe.²⁷Na kama ni mnyama aliye najisi, kisha mmiliki wake anaweza kumnunua tena sawa sawa na thamani yake, na sehemu ya tano lazima itaongezwa kwenye thamani hiyo. Na kama mnyama hakombolewi, naye atauzwa kwa thamani iliyowekwa.

²⁸Hakutakuwa na kitu ambacho mtu anakitoa kwa Yahwe, kutoka katika vyote alivyo navyo, iwe ni mwanadamu au mnyama, au ardhi ya familia yake, ambacho chawenza kuuzwa au kukombolewa. Kila kitu kitolewacho ni kitakatifu sana kwa Yahwe.

²⁹Hakuna fidia inayoweza kulipwa kwa ajili ya mtu aliyetolewa ili kuangamizwa. Mtu huyo sharti auawe

³⁰Zaka yote iliyo ya ardhini, iwe nafaka ichipukayo juu ya ardhi au tunda kutoka kwenye miti, ni mali ya Yahwe. Ni takatifu kwa Yahwe.³¹Iwapo mtu anakomboa chochote cha zaka yake, atalazimika kuongeza sehemu ya tano kwenye thamani yake.³²Na kwa kila mnyama wa kumi wa kundi la ng'ombe au la kondoo, yeyote anayepita chini ya firbo ya mchungaji, atatengwa kwa ajili ya Yahwe.³³Mchungaji hatatafuta wanyama walibora au wabaya kabisa, na haruhusiwi kubadili mnyama mmoja kwa mnyama mwingle. Iwapo anambadilisha kwa namna yoyote ile, kisha wote wawili yule wa kwanza na huyo aliyebadiliwa watakuwa watakatifu. Mnyama huyo atolewaye hawezikukombolewa.”

³⁴Hizi ndizo amri ambazo Yahwe alimpa Musa kwenye mlima Sinai kwa ajili ya watu wa Israeli.

Hesabu

1 ¹Mungu alimwambia Musa katika hema ya kukutania walipokuwa katika jangwa la Sinai. Hii ilitokea katika siku ya kwanza ya mwezi wa pili miaka miwili baadaya Waisraeli kutoka nchi ya Misri. Mungu alisema,²fanya sensa ya wanaume wote wa Israeli kutoka kila ukoo, katika familia za baba zao. Wahesabu kwa majina, wahesabu kila mume, kila mwanamume³kuanzia umri wa miaka ishirini na zaidi. Uwahesabu wote wanaoweza kupigana kama askari wa Israeli. Wewe na Haruni mtaandika idadi ya wanaume katika makundi ya majeshi yao. ⁴Kila mwanaume kwa kila kabilia, kichwa cha ukoo, lazima atumike na wewe kama kiongozi wa kabilia.

⁵ Haya ndiyo majina ya viongozi ambaa watapigana pamoja na wewe: Kutoka kabilia la Reuben, Elizuri mwana wa Shedeuri;

⁶kutoka kabilia la Simeoni, Shelumiel mwana wa Zurishadai⁷Kutoka kabilia la Yuda, Nashoni mwana wa Aminadabu;⁸Kutoka kabilia la Isakari, Nethaneli mwana wa Zuari;⁹kutoka kabilia Zebuluni, Eliabu mwana wa Heloni¹⁰kutoka kabilia la Efraimu mwana wa Yusufu, Elishama mwana wa Ammihudi; kutoka kabilia la Manase, Gamaliel mwana wa Pedazuri;¹¹kutoka kabilia la Benjamini mwana wa Yusufu, Abidani mwana wa Gidion;

¹² Kutoka kabilia la Dan, Ahizeri mwana wa Amishadai;

¹³kutoka kabilia la Asheri, Pagieli mwana wa Okirani;¹⁴kutoka kabilia la Gadi, Eliasafu mwana wa Deuli;¹⁵na kutoka kabilia la Naftali, Ahira mwana wa Enani.”

¹⁶Hawa ndio wanaume waliochaguliwa kutoka kwa watu. Waliongoza kabilia za mababu zao. Walikuwa viongozi wa koo katika Israel.

¹⁷Musa na Haruni wakawachukua wale wanaume, waliokuwa wameandikwa kwa majina,¹⁸na pamoja na wanaume hao waliwakusanya wanaume wote katika siku ya kwanza ya mwezi wa pili. Kisha kila mwanaume wa miaka ishirini na zaidi alitambua babu zake. Alitakiwa kutaja koo na familia kutoka katika ukoo.¹⁹Kisha Musa akaandika hesabu yao huko katika nyika ya Sinai, Kama Mungu alivyokuwa amemwamuru kufanya.

²⁰ Kutoka uzao wa Reuben, mtoto wa kwanza wa Israel, yalihesabiwa majina yote ya kila mwanamume mwenye umri wa miaka ishirini na zaidi wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka hesabu ya ukoo na familia.

²¹Waliwahesabu wanaume 46,000 kutoka ukoo wa Reuben.

²² Kutoka uzao wa Simeoni yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini na zaidi au wenye uwezo wa kwenda vitani, kutokana na hesabu ya ukoo na familia.

²³Walihesabu wanaume 59,300 kutoka kabilia la Simeoni.

²⁴ Kutoka uzao wa Gadi yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

²⁵Walihesabu wanaume 45,650 kutoka kabilia la Gadi.

²⁶ Kutoka uzao wa Yuda yalihesabiwa majina yote ya wanaume wenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

²⁷Walihesabiwa wanaume 74,000 kutoka kabilia la Yuda.

²⁸ Kutoka uzao wa Isakari yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

²⁹Walihesabiwa wanaume 54,000 kutoka kabilia la Isakari.

³⁰ Kutoka uzao wa Zabuloni yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

³¹Walihesabiwa wanume 57,400 kutoka kabilia la Zabuloni.

³² Kutoka uzao wa Efraimu mwana wa Yusufu yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na wenyewe uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

³³ Walihesabiwa wanaume 40,500 kutoka kabilia la Efraimu.

³⁴ Kutoka uzao wa Manase mwana wa Yusufu yaliheabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

³⁵ Walihesabiwa wanaume 32,000 kutoka kabilia la Manase.

³⁶ Kutoka uzao wa Benjamini yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

³⁷ Walihesabiwa wanaume 35,000 kutoka kabilia la Benjamini.

³⁸ Kutoka uzao wa Dani yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, Kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

³⁹ Walihesabiwa wanaume 62,000 kutoka kabilia la Dani.

⁴⁰ Kutoka uzao wa Asheri yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

⁴¹ Walihesabiwa wanaume 41,500 kutoka ukoo wa Asheri.

⁴² Kutoka ukoo wa Naftali yalihesabiwa majina yote ya kila mwanaume mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi, na mwenye uwezo wa kwenda vitani, kutoka kwenye hesabu ya ukoo na familia.

⁴³ Walihesabiwa wanaume 53,400 kutoka kabilia la Naftali.

⁴⁴ Musa na Haruni waliwahesabu wanaume wote hawa, pamoja na wale wanaume kumi na wawili waliokuwa wakiongoza yale makabila kumi na mawili ya Israeli.⁴⁵ Kwa hiyo wanaume wote wa Israeli wenyewe umri wa miaka ishirini au zaidi, wote wenyewe uwezo wa kwenda vitani, walihesabiwa kutoka kwenye familia zao.⁴⁶ Walihesabu wanaume 603,550.

⁴⁷ Lakini wanaume toka uzao wa Lawi hawakuhesabiwa,⁴⁸ Kwa sababu BWANA alimwambia Musa,⁴⁹ “usiwahesabu wale wa kabilia la Lawi wala kuwajumuisha kwenye jumla ya watu wa Israeli.⁵⁰ Badala yake, waagize Walawi kuliangalia hema la amri za agano, na kuangalia mapambo ya hema na vyote vilivymo. Walawi watalazimika kulibeba hema na lazima wayabebe mapambo ya hema. Lazima waliangalie hema na kuyatengeneza mazingira yake. Wataiangalia masikani na kuzitengeneza kambi zinazolizunguka.⁵¹ Kila hema litakapotakiwa kuhamishiwa eneo lingine, Walawi ndio watakapo lipeleka pale. Na kila hema litakapotakiwa kusimamishwa, Walawi ndio watakao lisimamisha. Na mgeni yeyote atakayelisogelea hema lazima auawe.⁵² Wakati watu wa Israeli watakaposimamisha hema zao, kila mwanaume lazima awe karibu na bango la jeshi lake.⁵³ Hata hivyo Walawi lazima waweke hema zao kuizunguka hiyo masikani ya amri za agano ili kwamba hasira yangu isije ikawaka juu ya wana wa Israeli. Walawi lazima wailinde hiyo masikani ya amri za agano.”

⁵⁴ Wana wa Israeli walifanya haya yote. Walifanya yote ambayo BWANA aliagiza kupitia Musa.

²¹BWANA akasema na Musa na Haruni tena. Akamwambia,²Kila mtu atapanga kulingana na mahali pake, pamoja na mabango ya baba zao. Watapanga kuzunguka hema ya kukutania kila upande.³Wale watakaopanga mashariki mwa hema ya kukutania, mahali ambapo jua huonekana wakati wa kuchomoza, ni makambi ya Yuda nao watakuwa katika kundi lao. Nashoni mwana wa Aminadabu ni kiongozi wa watu wa Yuda.⁴Idadi ya watu wa Yuda ni 74,600.⁵Kabila la Isakari litapanga mbele ya Yuda. Nethaneli mwana wa Zuari ataliongoza jeshi la Isakari.⁶Idadi ya kikosi chake ni wanaume 54,000.⁷Kabila la Zabuloni litapanga mbele ya Isakari. Eliabu mwana wa Heloni ndiye atakaye liongoza jeshi la Zabuloni.⁸Idadi ya kikosi chake ni 57,400.

⁹Idadi yote ya kambi ya Yuda ni 186,400. Watakuwa wa kwanza kuondoka.¹⁰Upande wa kusini kutakuwa na kambi ya Reuben katika kundi lao. Kiongozi wa kundi la Reuben ni Elizuri mwana wa Shedeuri.¹¹Idadi ya kikosi chake ni 46,500.¹²Simeoni atapanga mbele ya Reuben. Kiongozi wa watu wa Simeoni ni Shelumieli mwana wa Zurishadai.¹³Waliohesabiwa kwenye kikosi chake ni 59,300.¹⁴Kabila la Gadi litafuatia. Kiongozi wa watu wa Gadi ni Eliasafu mwana wa Deuli.¹⁵Idadi ya kikosi chake ni 45,650.

¹⁶Wote waliohesabiwa kwenye kambi ya Reuben, kulingana na kikosi chake, ni 151,450. Watakuwa wa pili kuondoka.

¹⁷Kifuatacho, ni hema la kukutania kuondoka kambini pamoja na Walawi likiwa katikati ya kambi zote. Lazima waondoke hapo kambini kwa mpangilio huo kama walivyoingia kwenye kambi. Kila mwanaume lazima awe mahali pake kwa kufuata bango lake.¹⁸Migawanyiko ya kambi y Efraimu kufuata mahali pake. Kiongozi wa watu wa Efraimu ni Elishama mwana wa Amihudi.¹⁹Hesabu ya kikosi hiki ni 40,500.²⁰Baada ya hao lilifuata kabila la Manase. Kiongozi wa Manase ni Gamaliel mwana wa Pedazuri.²¹Hesabu ya kikosi hiki ni 32,200.²²Kabila litakalofuata ni la Benjamini. Kiongozi wa Benjamini ni Abidani mwana wa Gidioni.²³Hesabu ya kikosi hiki ni 35,000

²⁴Wote waliohesabiwa katika kambi ya Efraimu ni 108,100. Watakuwa wa tatu kuondoka.²⁵Upande wa kaskazini kutakuwa na kambi ya kikosi cha Dani. Kiongozi wa watu wa Dani ni Ahiezeri mwana wa Amishadai.²⁶Hesabu ya kikosi hiki ni 62,700.²⁷Watu wa kabila ya Asheri watapanga mbele ya Dani. Kiongozi wa Asheri ni Pagieli mwana wa Okirani.²⁸Hesabu ya Kikosi hiki ni 41,500.²⁹Kabila la Naftali ndilo litakalofuata. Kiongozi wa Naftali ni Ahira mwana wa Enani.³⁰Hesabu ya kikosi hiki ni 53,400.

³¹Wote waliohesabiwa kwenye kambi ya Dani ni 157,600. Hawa watakuwa wa mwisho kuondoka kambini, wakifuata bango lao.

³²Hawa ndio Waisraeli, waliohesabiwa kufuata familia zao. Wote waliohesabiwa kwenye kambi zao, kwa kufuata vikosi vyao ni 603,550.³³Lakini Musa na Haruni hawakujumuisha Walawi kwenye Hesabu ya Waisrael. Ilikuwa kama BWANA alivyokuwa amemwagiza Musa.

³⁴Watu wa Israeli walifanya yote ambayo BWANA alimwagiza Musa. Walipanga kwa kufuata mabango yao. Walisafiri kutoka kambini kwa kufuata jamaa zao, kwa mpangilio wa familia za koo zao.

3 ¹Sasa hii ndiyo historia ya uzao wa Haruni na Musa wakati BWANA aliposema na Musa kwenye mlima Sinai.

²Majina ya watoto wa Haruni walikuwa Nadabu ambaye ndiyo mtoto wa kwanza, na Abihu, na Eliezeri, na Ithamari.³Haya ndiyo majina ya wana wa Haruni, makuhani waliokuwa wamepakwa mafuta na kuwekwa wakfu kutumika kama makuhani.⁴Lakini Nadabu na Abihu walikufa mbele ya BWANA walipomtolea moto usiokubalika walipokuwa katika nyika ya Sinai. Nadabu na Abihu hawakuwa na watoto, kwa hiyo Eliazari na Ithamari walitumika kama makuhani pamoja na baba yao.

⁵BWANA alinena na Musa, akamwambia,⁶“Walete kabilia ya Lawi na uwaweke kwa Haruni kuhani ili wamsaidie⁷Nao lazima wafanye majukumu badala ya Haruni na jumuiya yote mbele ya hema ya kukutania. Lazima watumike hemani.⁸Watayatunza mapambo ya hema ya kukutania, na watawatumikia makabila ya Israeli kwa huduma ya hemani.⁹Uwaweke Walawi kwa Haruni na watoto wake. Nimewatoa kikamilifu ili wamsaidie kuwatumikia watu wa Israel.¹⁰Umchague Haruni na watoto wake kuwa makuhani, lakini mgeni ye yeyote atakayekaribia lazima auawe.”

¹¹BWANA alinena na Musa. Akamwambia,¹²“Tazama, nimewachagua Walawi katika watu wa Israeli. Nimefanya hivyo badala ya kuchukua mzaliwa wa kwanza wa kiume wa wana wa Israeli. Hawa Walawi ni wangu.¹³Na hata wazaliwa wa kwanza ni mali yangu. Katika siku ambayo niliwavamia wazaliwa wote wa kwanza wa nchi ya Misri, Niliwatenga wazaliwa wa kwanza wa Israeli kwa ajili yangu, watu na wanyama pia. Ni mali yangu. Mimi ndimi BWANA.”

¹⁴BWANA alinena na Musa katika nyika ya Sinai. Akasema,¹⁵“Wahesabu uzao wa Lawi katika kila familia, katika nyumba za koo zao. Hesabu kila mume kuanzia mwezi mmoja au zaidi.”¹⁶Musa aliwahesabu, kufuata maelekezo ya BWANA, kama alivyoamriwa kufanya.

¹⁷ Majina ya watoto wa Lawi yalikuwa Gerishoni, Kohathi, na Merari.

¹⁸ Ukoo uliotokana na watoto wa Gerishoni walikuwa ni Libni na Shimei.

¹⁹ Ukoo uliotokana na watoto Kohathi walikuwa ni Amramu na, Izihari, Hebron, na Uziel.

²⁰ Ukoo uliotokana na watoto wa Merari walikuwa ni Mahili na Mushi. Hizi ndizo koo za Walawi, zilizoorodheshwa ukoo kwa ukoo.

²¹Koo za Walibini na Washimei zilitokana na Wagerishoni. Hizi ndizo koo za Wagerishoni.²²Wanaume wote wenye umri wa mwezi mmoja au zaidi walihesabiwa na kufikia idadi ya 7,500.²³Koo za Wagerishoni watapanga upande wa magharibi wa hema.²⁴Eliasafu mwana wa Laeli ataongoza koo za uzao wa Wagerishoni.²⁵Familia ya Gerishoni watalilinda hema la kukutania pamoja na hiyo masikani. Watalilinda hema, kifuniko chake, na lile pazia la lango la hema ya kukutania.²⁶Wataulinda ua, lile pazia kwenye lango-ua unaozunguka mahali patakatifu na madhabahu. Watazilinda kamba za hema ya kukutania na vyote vilivyomo.

²⁷Koo zifuatazo zinatokana na Kohathi: ukoo wa Waamrami, ukoo wa Waizihari ukoo wa Wahebron, na ukoo wa Wauzieli. Koo hizi zinatokana na Wakohathi.²⁸Wanaume 8,600 wenye umri wa mwezi mmoja au zaidi walihesabiwa ili kulinda vitu vya BWANA.²⁹Familia ya uzao wa Kohathi watapanga upande wa kusini wa Hema.³⁰Elizafani mwana wa Uziel ndiye atakayeongoza ukoo wa Wakohathi.³¹Watalilinda sanduku, meza, vikalishio vya taa, madhabahu, vitu vitakatifu ambvyo hutumika katika huduma yao, pazia, na kazi zote zinazoambatana na hema.

³²Eliazari mwana wa Haruni kuhani atawaongoza wanaume wanaowaongoza Walawi. Atawasimamia wanaume wanaongoza eneo takatifu.

³³Koo mbili zimetoka kwa Merari: Ukoo wa Mahili na ukoo wa Mushi. Koo hizi zimetokana na Merari,³⁴Wanaume 6,200 wenye umri wa mwezi mmoja na zaidi walihesabiwa.³⁵Zurieli mwana wa Abihaili ataongoza ukoo wa Merari. Hawa watapanga upande wa kaskazini mwa hema.³⁶Uzao wa Merari utatunza mbaa za hema, mataruma, nguzo, makalishio, viifaa vya ujenzi na vitu vyote vinavyohusika,³⁷na nguzo za ua zinazozunguka hema, makalishio, vigingi na kamba zake.

³⁸Musa na Haruni na watoto wake watapanga upande wa mashariki wa masikani, mbele ya hema ya kukutania kuelekea mawio ya juu. Wao wataajibika na majukumu ya mahali patakatifu na majukumu ya wana wa Israeli. Mgeni atakayekaribia mahali patakatifu auawe.

³⁹Musa na Haruni wakawahesabu wanaume wote wa ukoo wa Walawi walikuwa na umri wa mwezi mmoja na zaidi, kama vile BWANA alivyokuwa ameagiza. Walihesabu wanaume ishirini na mbili elfu.

⁴⁰BWANA alisema na Musa, “Wahesabu wanaume wote ambao ni wazaliwa wa kwanza wa Israeli ambao wana umri wa mwezi mmoja na zaidi. Orodhesha majina yao.⁴¹Unitwalie walawi kwa ajili yangu badala ya wazaliwa wa kwanza wa Israeli, Mimi ndimi BWANA. Na utwae wanyama wa Walawi badala ya wazaliwa wa kwanza wa wanyama wa uzao wa Israeli,”

⁴²Musa akawahesabu wazaliwa wa kwanza wote wa Israeli kama BWANA alivyomwagiza kufanya.⁴³Aliwahesabu wazaliwa wote wa kwanza kwa majina, wenye umri wa mwezi mmoja na zaidi. Alihesabu wanaume 22,273.

⁴⁴Tena BWANA alinena na Musa. Akasema,⁴⁵“Watwae Walawi badala ya wazaliwa wote wa kwanza wa wana wa Israeli. Na utwae wanyama wa Walawi badala ya wanyama wa Waisreli wengine. Walawi ni mali yangu. Mimi ndimi BWANA.⁴⁶Unikusanyie shekeli tano za wokovu kwa kila hao 273 za hao wazaliwa wa kwanza wa Israeli za hao wanaozidi idadi ya Walawi.⁴⁷Utazitumia hizo shekeli tano kwa kipimo cha mahali patakatifu. Shekeli moja ni sawa na gera ishirini.⁴⁸Utawalipa hizo shekeli za wokovu kwa Haruni na wanawe.”

⁴⁹Kwa hiyo Musa akakusanya shakeli za wokovu kutoka kwa wale waliozidi idadi ya wale walio okolewa na Walawi.⁵⁰Musa akakusanya zile fedha kutoka kwa hao wazaliwa wa kwanza wa wana wa Israeli. Alikusanya jumla ya shekeli 1,365, zenye kipimo sawa na mahali patakatifu. Musa akamlipa Haruni na wanawe hizo shekeli za wokovu.⁵¹Musa akafanya kila kitu alichoagizwa na neno la BWANA kama BWANA alivyomwagiza.

⁴ ¹BWANA akanena na Musa na Haruni. Akasema,²Fanya sensa ya uzao wa waume wa Kohathi kutoka kwa Walawi, kwa kufuata jamaa na familia za ukoo.³Uwahesabu wanaume ambao wana umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Hawa wataungana na kundi linalotumika kutoa huduma kwenye hema ya kukutania.

⁴Uzao wa Kohathi watalinda vile vitu vitakatifu zaidi vilivyo hifadhiwa kwa ajili yangu katika hema ya kukutania.

⁵Wakati kambi inapojiandaa kusonga mbele, Haruni na wanawe lazima waende hemani, kulishusha pazia linalotenganisha mahali patakatifu na kulifunika sanduku la ushuhuda kwa pazia hilo. Watalifunika hilo sanduku kwa ngozi za pomboo.⁶Watatandika juu yake nguo za rangi ya samawi. Watachomeka hiyo miti ya kubebeta.

⁷Watatandika nguo ya rangi ya samawi kwenye meza ya mikate ya wonyesho. Juu yake wataweka sahani, vijiko, mabakuli na vikombe vya kumiminia. Mikate itakuwepo daima mezani.⁸Wataifunika na nguo ya rangi nyekundu na ngozi za pomboo. Na kuweka miti ya kubebeta.

⁹Watachukua nguo ya rangi ya samawi na kukifunika kinara, pamoja na taa zake, na koleo zake, na sahani zake na vikombe vyake vya kuwekeea mafuta ya taa.¹⁰Wataweka kinara na vifaa vyake vikiwa vimefunikwa kwa ngozi ya pomboo, na wataweka kwenye miti ya kukibebeta.

¹¹Watafunika kwa nguo ya samawi katika madhabau ya dhahabu. Wataifunika na ngozi za pomboo, na kuweka ile miti ya kubebeta.

¹²Watavichukua vyombo vyote vya kazi takatifu na kuvizonga kwenye hiyo nguo ya rangi ya samawi. Watavifunika na ngozi za pomboo na kuviveka hivyo vyombo kwenye miti ya kubebeta.

¹³Watayaondo majivu kwenye madhabahu na kutandika nguo ya rangi ya zambarau juu yake.¹⁴Wataviweka kwenye miti ya kubebeta vyombo vyote wanavyovitumia kwa kazi ya madhabahuni. Vyombo hivi ni vyetezo, majembe, mabakuli na vitu vingine vya madhabahuni. Watayafunika madhabahu na ngozi za pomboo na kuweka ile miti ya kubebeta.

¹⁵Wakati Haruni na wanawe walipokuwa wamekamilisha kupafunika mahali patakatifu na vyombo vyote, na kambi itakapoanza kuendelea mbele, ndipo wana wa Kohathi watakapokuja kubeba vitu vya mahali patakatifu. Kama watagusa vyombo vitakatifu, lazima watakufa. Hii ni kazi ya wana wa uzao wa Kohathi, kubeba mapambo ya hema ya kukutania.

¹⁶Eliazari mwana wa Haruni kuhani atalinda na kusimamia mafuta ya taa, ubani mzuri, sadaka za mara kwa mara na mafuta ya upako. Atasimamia ulinzi wa hema lote na vyote vilivyomo, mahali patakatifu na vyombo vyake.”

¹⁷BWANA akanena na Musa na Haruni. Akasema,¹⁸Usiruhusu kabilia la Wakohathi kuondolewa kati ya Walawi.

¹⁹Walinde waishi ili wasije wakafa, kwa kufanya hivi. Wanapokuwa wanasegelea²⁰wasije wakaingia ndani ili kuona eneo takatifu hata kwa kitambo, vinginevyo watakufa. Bali Haruni na wanawe wanawenza kuingia, ndipo Haruni na Wanawe watakapowapangia Wakohathi kazi maalumu ya kufanya, kwa kila mmoja.”

²¹BWANA akanena na Musa tena, Akasema, “Fanya sensa kwa wana Gerishoni pia, kwa kufuata familia za mababu zao, koo zao.²²Uwahesabu wale wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini.²³Uwahesabu wote ili waje kuungana na wale wanaotumika katika hema ya kukutania.

²⁴Hii ndiyo itakuwa kazi ya koo za Gerishoni, wanapotumikia na wanachobeba.²⁵Watabeba pazia la masikani, hema la kukutania, na vifunikio vyake, vifuniko vya ngozi ya pomboo ambavyo viko juu yake, na pazia kwenye lango la hema ya kukutania.²⁶Watabeba pazia la ua, pazia la kwenye mlango wa ua, ambao uko karibu na maskani karibu na madhabahu, kamba zake na vifaa vyote vya utumishi wake. Chochote kinachotakiwa kufanya kutokana na vitu hivi, wao ndio watakaofanya.²⁷Haruni na wanawe ndio watakaongoza utumishi wa uzao wa Wagerishoni, kwa vitu vyote vile vya kusafirisha, na katika utumishi wao wote. Lazima uwagawie majukumu yao yote.²⁸Huu ndio utumishi wa koo za uzao wa wana wa Wagerishoni katika hema ya kukutania. Ithamari mwana wa Haruni kuhani atawaongoza katika utumishi.

²⁹Utawahesabu uzao wa Merari kwa koo zao, na uwapange katika familia za mabau zao,³⁰kuanzia wenye umri wa miaka thelatini hadi miaka hamsini. Umuhesabu kila atakayeungana na kundi lenye utumishi katika hema ya kukutania.³¹Huu ndio wajibu na kazi yao katika utumishi wao kwenye hema ya kukutania. Watazilinda mbao za maskani, mataluma yake, nguzo na makalishio yake,³²pamoja na nguzo za ua zinazozunguka masikani, makalishio yake, vizingi na kamba zake, na vifaa vingine vya ujenzi. Waorodheshe kwa majina na majukumu yao.³³Huu ndio utumishi wa koo za uzao wa Merari, ambao wanatakiwa kufanya katika hema ya kukutania, chini ya uongozi wa Ithmari mwana wa Haruni kuhani.”

³⁴Musa na Haruni na viongozi wa watu waliwahesabu wana wa uzao wa Wakohathi kwa kufuata koo za familia za mababu zao.³⁵Waliwahesabu wale wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Walimhesabu kila mmoja aliyepaswa kuungana na kundi linalotoa huduma ya utumishi kwenye hema ya kukutania.

³⁶Waliwahesabu wanaume 2,750 kwa kufuata koo zao.³⁷Musa na Haruni waliwahesabu wanaume wote kutoka koo na familia za Wakohathi ambao hutumika kwenye hema ya kukutania. Walifanya hivi kwa kumtii BWANA aliyewaaagiza kupitia kwa Musa.

³⁸Uzao wa Gerishoni walihesabiwa kufuata koo na familia za mababu zao,³⁹kuanzia umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini, kwa kila mmoja aliyetakiwa kuungana na watu wanaota huduma kwenye hema ya kukutania.⁴⁰Wanaume wote waliohesabiwa kufuata koo na familia za mababu zao walikuwa 2,630.⁴¹Musa na Haruni walizihesabu koo za uzao wa Gerishoni ambao watatumika kwenye hema ya kukutania. Walifanya hivi ili kutii kile ambacho BWANA aliwaamuru kufanya kupitia kwa Musa.

⁴²Uzao wa Merari walihesabiwa kwa koo kupitia familia za mababu zao,⁴³kuanzia wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini, kila anayepaswa kuungana na watu wanaotumika kwenye hema ya kukutania.

⁴⁴Wanaume wote waliohesabiwa kupitia koo za familia za mababu zao walikuwa 3 200.⁴⁵Musa na Haruni waliwahesabu wanaume hawa, uzao wa Merari. Kwa kufanya hivi walitii amri ya BWANA aliyowaaagiza kufanya kupitia kwa Musa.

⁴⁶Kwa hiyo Musa na Haruni na viongozi wa Israeli waliwahesabu Walawi wote kwa kufuata koo na familia za mababu zao⁴⁷kuanzia wenye umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini. Walimhesabu kila aliyepaswa kufanya kazi kwenye masikani, na kila aliyepaswa kubeba na kulinda vitu vya kwenye hema ya kukutania.

⁴⁸Waliwahesabu wanaume 8,580.⁴⁹Kwa agizo la BWANA, Musa alimhesabu kila mwanaume na kutunza kumbukumbu ya kazi ambayo kila mmoja anaweza kufanya. Kwa hivyo, walitii kile ambacho BWANA alikuwa amewaagiza kufanya kupitia kwa Musa.

⁵ ¹BWANA alinena na Musa. Akasema,²“Waamuru wana wa Israeli wawatoe watu wote wenye magonjwa ya ngozi yanayoambukiza, na kila mwenye vidonda vinavyotoa harufu, na ambaye amenajisika kwa kugusa maiti.³ Awe mume au mke, atolewe kambini. Ili wasije wakaitia unajisi kambi, kwa sababu Mimi huishi ndani yake,”⁴ Watu wa Israeli walifanya hivyo. Waliwatoa kambini, Kama BWANA alivyomwagiza Musa. Watu wa Israeli walimtii BWANA.

⁵Tena BWANA akanena na Musa. Akasema,⁶“Nena na wana wa Israeli. Mtu mume na mtu mke akifanya dhambi yeoyote ambayo watu hufanyiana wao kwa wao, na mtu huyo akamwasi BWANA, mtu huyo atakuwa na hatia.

⁷Ndipo huyo mtu ataungama hiyo dhambi aliyoifanya. Mtu huyo atarudisha malipo ya hatia yake na kuongeza kwenye malipo hayo sehemu ya tano zaidi. Atamlipa huyo aliyemtendea makosa⁸Lakini kama huyo mtu huyu aliyetendewa kosa hana ndugu wa kupokea hayo malipo, basi atalipa hayo malipo ya hatia kwangu kuititia kuhani pamoja na kondoo dume kwa ajili ya sadaka yake mwenyewe.⁹Kila sadaka ya wana wa Israeli, vitu ambavyo vimetengwa na vikaletwa kwa kuhani na watu wa Israeli, vitakuwa vyake.¹⁰Sadaka ya kila mtu itakuwa ya kuhani; kama mtu yeoyote atatoa kitu chochote kwa kuhani, kitakuwa chake.”

¹¹Tena BWANA akanena na Musa. Akasema,¹²“Nena na wana wa Israeli. Uwaambie, ‘kama mke wa mtu ataasi na kufanya dhambi dhidi ya mume wake.¹³Halafu mtu mwininge akalala naye. Kwa sababu, hiyo atakuwa amenajisika. Na hata kama mume wake hakuona na hajui, hata kama hakuna mtu aliyemkamata akiwa katika tendo na hakuna mtu wa kushuhudia dhidi yake; hata hivyo ile roho ya vivu itaendelea kumjulisha yule mume kuwa mke wake amenajisika.¹⁴Ingawa, roho ya vivu inaweza kumdanganya yule mwanaume wakati mke wake hajanajisika.¹⁵Kwa mazingira hayo, yule mwanaume anapaswa kumpeleka mke wake kwa kuhani. Yule mwanaume anapaswa kutoa sadaka ya divai kwa ajili yake. Atapaswa kuleta sehemu ya kumi ya efa ya unga wa shayiri. Asitie mafuta juu yake wala asitie ubani juu yake maana ni sadaka ya unga ya vivu, ni sadaka ya unga ya ukumbusho wa uovu.

¹⁶Ndipo kuhani atasogeza karibu na kumweka mbele ya BWANA.¹⁷Kuhani atachukua kikombe cha maji matakatifu na atachukua mavumbi kutoka kwenye masikani. Ataweka yale mavumbi kwenye maji.¹⁸Kisha kuhani atamweka huyo mwanamke mbele za BWANA na atazifungua nywele kichwani kwa huyo mwanamke. Atamwekeea mikononi mwake hiyo sadaka ya unga kwa ajili ya ukumbusho, ambayo ni sadaka ya unga kwa ajili ya vivu.¹⁹Kuhani atashikilia mikononi mwake maji machungu yanayoweza kuleta laana. Kuhani atamweka huyo mwanamke chini ya kiapo na kumwambia. ‘Kama haujafanya uzinzi na mwanaume mwininge, na kama hajakengeuka na kufanya uovu, basi utakuwa huru na maji haya yanayoweza kuleta laana.²⁰Lakini kama wewe, mwanamke uliye chini ya mume wako, umekengeuka, na kama umenajisika, na kama mwanaume mwininge amelala nawe,²¹ndipo, (kuhani atamtaka huyo mwanamke aape kiapo kinachoweza kuleta laana kwake, na kwamba ataendelea kumwambia yule mwanamke) ‘BWANA atakufanya wewe kuwa laana itakayoonyeshwa kuwa hivyo kwa watu wako. Hii itatokea pale BWANA atakapoyafanya mapaja yako kuoza na tumbo lako kuvimba.²²Haya maji ambayo huleta laana yataingia tumboni mwako na kulifanya tumbo lako kuvimba na mapaja yako kuoza,’ mwanamke alitakiwa kujibu, ‘Ndiyo, hayo yanipate kama mimi ni mwénye hatia.’

²³Naye kuhani ataziandika laana hizi kwenye kitabu, na kisha kuzifuta laana zilizoandikwa kwa maji ya uchungu.

²⁴Naye kuhani atamwelekeza yule mwanamke kunywa yale maji machungu yaletayo laana. Yale maji yaletayo laana yataingia na kuwa machungu.²⁵Kuhani ataitwaa ile sadaka ya unga ya vivu mikononi mwa yule mwanamke. Atailekeza ile sadaka ya unga mbele ya BWANA na kuileta madhabahuni.²⁶Kuhani atachukua konzi ya sadaka ya unga mikononi mwake kama sadaka ya kuwakilisha, na kuiteketeza madhabahuni. Ndipo atakapompatia mwanamke yale maji machungu ili ayanywe.²⁷Wakati wa kumpa yale maji ili anywe, kama amenajisika kwa sababu alifanya uovu dhidi ya mume wake, ndipo yale maji yaletayo laana yatawingia na kuwa machungu. Tumbo lake litavimba na paja lake litaiza. Yule mwanamke atalaaniwa kati ya watu wake.

²⁸Lakini kama yule mwanamke hajanajisika na kama ni msafi, basi atakuwa huru. Tena atawenza kubeba uja uzito.

²⁹Hii ndiyo sheria ya vivu. Ni sheria ya mwanamke anaye mgeuka mumewe na kunajisika.³⁰Ni sheria ya mwanaume mwénye roho ya vivu kwa mkewe. Atamleta mwanamke mbele ya BWANA, na kuhani atamfanya huyo mwanamke kila kitu ambacho sheria ya vivu inamtaka kufanya.³¹Yule mwanaume atakuwa hana hatia kwa kumleta mke wake kwa kuhani. Na yule mwanamke atachukua uovu wake.”

⁶ ¹BWANA alinena na Musa. Akamwambia,²Nena na wana wa Israeli, uwaambie, ‘Kama mume au mke ataweka nadhiri kwa BWANA kwa kiapo maalumu cha mnadhiri, ndipo atajiepusha na divai na vimeo. Hatakunywa siki itokanayo na divai.³Asinywe kileo kitokanacho na siki au kilevi. Asinywe maji ya divai yelete au kula zabibu mbichi wala zilizokauka.⁴Katika siku zote ambazo amejitenga kwa ajili yangu, asile chochote kinachotokana na zabibu, wala kitu chochote kitokanacho na makokwa hadi maganda.

⁵Wakati wote wa nadhiri yake, wembe usiipite kichwani mwake mpaka siku zake za nadhiri kwa BWANA zitimilike. Lazima ajitenge kwa BWANA. Ataziacha nywele zake zikue kichwani mwake.⁶Wakati wote wa kujidhiri kwake kwa BWANA, asiikaribie maiti.⁷Asijinajisi kwa namna yelete hata kama atakuufa baba yake, mama, dada, au ndugu yake. Hii ni kwa sababu amejitenga kwa ajili ya Mungu, kama ambavyo kila mmoja anavyoweza kumuona kwa urefu wa nywele zake.⁸Wakati wote wa kujidhiri kwake atakuwa mtakatifu, alijitunza kwa ajili ya BWANA.

⁹Ikitokea mtu amekufa ghafla pembeni yake na kikitia unajisi kichwa chake kitakatifu, ndipo atakaponyoa kichwa chake katika siku ya kujitakasa --Siku ya saba atanyoa kichwa chake.¹⁰Siku ya nane atamletea kuhanu njiwa wawili au makinda mawili ya njiwa kwenye lango la hema ya kukutania.¹¹Naye kuhanu atamtoa ndege mmoja kama sadaka ya dhambi na mwengine kama sadaka ya kuteketezwa. Hawa watafanyika sadaka ya upatanisho kwake kwa sababu atakuwa ametenda dhambi ya kuwa karibu na mfu. Atatakasika kichwa chake siku hiyo.¹²Atajitenga kwa BWANA tena katika siku hizo za utakaso. Ataleta kondoo mume mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya hatia. Zile siku zake kabla ya kunajisika hazitahesabiwa, kwa sababu kuijeweka wakfu kwake kulinajisika.

¹³Hii ndiyo sheria ya mnadhiri wakati wa muda wa kujidhiri unapokuwa umetimia. Ataletwa kwenye mlango wa hema ya kukutania.¹⁴Ataleta sadaka yake kwa BWANA. Atatoa mwanakondoo mume wa mwaka mmoja asiye na hila kama sadaka ya kuteketezwa. Ataleta kondoo mke wa mwaka mmoja asiye na hila kama sadaka ya dhambi. Ataleta kondoo mume asiye na hila kama sadaka ya amani.

¹⁵Ataleta kikapu cha mikate iliyotengenezwa bila amira, mikate ya unga mwembamba iliyokandwa kwa mafuta, mikate ya kaki isiyo na amira iliyopakwa mafuta, pamoja na sadaka za unga na sadaka za vinywaji

¹⁶Kuhanu atawaleta mbele za BWANA. Atazitoa hizo sadaka zake za dhambi na kuteketezwa.¹⁷Na kikapu cha mikate isiyowekwa amira, atamtoa yule kondoo mume kama sadaka ya amani kwa BWANA. Pia kuhanu atatoa hiyo sadaka ya unga na sadaka ya vinywaji.

¹⁸Mnadhiri atanyoa nywele zake kama ishara ya kujitenga kwa ajili ya Mungu kwenye mlango wa hema ya kukutania. Atazitoa nywele zake kichwani kwake na kuzichoma kwa moto ulio chini ya sadaka ya amani.

¹⁹Kuhanu atachukua bega la kondoo mume lililotokoswa, na mkate usiotiwa amira toka kikapuni, na mkate mmoja wa kaki usiotiwa amira. Atauweka kwenye mikono ya Mnadhiri baada ya kuwa amenyoa nywele kwa ishara ya kujidhiri.²⁰Kisha kuhanu atavitikisa kuwa sadaka kwa BWANA, sehemu takatifu kwa kuhanu, pamoja na kidari cha kutikiswa na paja lililotolewa kwa kuhanu. Baadaye, Mnadhiri anaweza kunywa divai.

²¹Hii ndiyo sheria ya Mnadhiri anayeapia sadaka yake kwa BWANA kwa ajili ya kujidhiri kwake. Chochote atakachotoa, lazima afanye kama alivyoapa, kuilinda ahadi yake kama ilivyoaniswa katika sheria ya Mnadhiri.

²²Tena BWANA akanena na Musa, akasema,²³“nena na Haruni na wanawe. Uwaambie, ‘mtawabariki wana wa Israeli kwa njia hii. Mtawaambia,

²⁴ BWANA na awabariki na kuwatunza.

²⁵ BWANA na awaangazie nuru ya uso wake na awe mwenye neema kwenu.

²⁶ BWANA na awatazame kwa neema na awape amani.”

²⁷Ni kwa jinsi hii kwamba wanaweza kuwapa jina langu wana wa Israeli.”

⁷ ¹Siku ambayo Musa alikamilsha masikani, alitia mafuta na kuiweka wakfu kwa BWANA, pamoja na mapambo yake. Aliifanya hivyo madhabahu na vyombo vyake. Aliitia mafuta na kuiweka wakfu kwa BWANA.²Siku hiyo, viongozi wa Israeli na wale vichwa nya familia za mababu walitoa sadaka. Hawa wanaume walikuwa viongozi wa makabila. Walisaidia kuhesabu watu kwenye ile sensa.³Walileta sadaka zao kwa BWANA. Walileta magari sita yaliyofunika na mafahari kumi na mbili. Walileta gari moja kwa kila viongozi wawili, kila kiongozi aliletu fahari moja. Walileta vitu hivi mbele ya masikani.

⁴Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia,⁵“Uzipokee hizo sadaka kutoka kwao na uzitumie kwa matumizi ya kazi ya hema ya kukutania. Uwape hizo sadaka Walawi, kwa kila mmoja kadri ya uhitaji wa kazi yake.”

⁶Musa akayatwaa yale magari na mafahari. Na kuwapatia Walawi.⁷Aliwapa magari mawili na mafahari wanne wale wa uzao wa Gerishoni, kwa sababu ndivyo kazi yao ilivyohitaji.⁸Aliwapatia uzao wa Merari magari manne na mafahari nane, chini ya uangalizi wa Ithamari mwana wa Haruni kuhanu. Alifanya hivi kwa sababu ya uhitaji wa kazi yao.⁹Lakini wale wa uzao wa Kohathi hakuwapa chochote kwa sababu wao waliangalia vitu vitakatifu ambavyo vilipaswa vibebwe mabegani mwao, siyo kwa magari.

¹⁰Viongozi walitoa bidhaa zao zingine kwa ajili ya kuwekwa wakfu kwa madhabahu katika siku ile ambayo Musa aliitia mafuta madhabahu. Viongozi walitoa sadaka zao mbele ya madhabahu hiyo.¹¹BWANA akasema na Musa, “kila kiongozi atatoa sadaka kwa siku yake kwa ajili ya kuiweka wakfu madhabahu.”¹²Katika siku ya kwanza, Nashoni mwana wa Aminadabu, wa kabilia ya Yuda, alitoa sadaka yake.¹³Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja ya fedha ambayo uzito wake ni shekeli sabini, kwa kipimo cha mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.¹⁴Pia alimpa unga wa dhahabu kiasi cha bakuli moja chenye uzani wa shekeli kumi kilichojaa ubani¹⁵Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mchanga, kondoo dume mmoja na mwankondoo dume mmoja wa mwaka mmoja.¹⁶Alitoa beberu kama sadaka ya hatia.¹⁷Alitoa makisai mbili, kondoo waume watano, beberu watano na wanakondoo dume watano wenye umri wa mwaka mmoja, kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa sadaka ya Nashoni mwana wa Aminadabu.

¹⁸Siku ya pili, Nethanel mwana wa Zuari, kiongozi wa Isakari, alitoa sadaka yake.¹⁹Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha ya uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa sheli sabini, kwa kipimo cha mahali patakatifu. Viyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa sadaka ya unga.²⁰Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, iliyojaa ubani.²¹Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mchanga, kondoo dume mmoja, na mwankondoo mmoja dume.²²Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi.²³Alitoa makisai wawili, Kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa sadaka ya Nethaneli mwana wa Zuari.²⁴Siku ya tatu, Eliabu mwana wa Heloni, kiongozi wa uzao wa Zabuloni alitoa sadaka yake.²⁵Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzani wa shekeli 130, na bakuli moja la fedha lenye uzito wa shekeli sabini kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.²⁶Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani.²⁷Alitoa sadaka ya fahari mchanga, kondoo dume mmoja, na mwankondoo dume mmoja.²⁸Alitoa beberu mmoja kama sadaka ya dhambi.²⁹Alitoa makisai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja. Kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa sadaka ya Eliabu mwana Heloni.³⁰Siku ya nne, Elizuri mwana wa Shedeuri, kiongozi wa uzao wa Reuben, alitoa sadaka yake.

³¹Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo hivi vyote vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.³²Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilicho jaa ubani.³³Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, mwankondoo dume mmoja mchanga wa mwaka mmoja.³⁴Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi.³⁵Alitoa makisai wawili, kondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa sadaka ya Elizuri mwana wa Shedeuri.³⁶Siku ya tano, Shelumieli mwana wa Zurishadai, kiongozi wa uzao wa Simeoni, alitoa sadaka yake.

³⁷Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzani wa shaekali 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.³⁸Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, uliojaa ubani.³⁹Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mchanga, dume la kondoo, na dume la mwankondoo la mwaka mmoja.⁴⁰Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi.⁴¹Alitoa maksai wawili, dume

wawili wa kondoo, beberu watano, na dume watano wa wanakondoo wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Shelumei mwana wa Zurishadai.⁴²Siku ya sita, Eliasafu mwana wa Deuli, kiongozi wa uzao wa Gadi, alitoa sadaka yake.⁴³Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli la shaba lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo hivi vyote vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa ajili ya sadaka ya unga.⁴⁴Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani.⁴⁵Alitoa sadaka ya kuteketezwa ya fahari changa, kondoo ndume mmoja, na dume la mwanakondoo mmoja wa mwaka mmoja.⁴⁶Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi.⁴⁷Alitoa makisai wawili, dume watano wa kondoo, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Eliasafu mwana wa Deuli.⁴⁸Siku ya saba, Elishama mwana wa Amihudi, kiongozi wa uzao wa Efraimu, alitoa sadaka yake.⁴⁹Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo hivi vyote vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.⁵⁰Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu, kilichojaa ubani⁵¹Alitoa sadaka ya kuteketezwa, fahari mmoja, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja wa mwaka mmoja.⁵²Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi.⁵³Alitoa maksai wawili, kondoo ndume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa sadaka ya Elishama mwana wa Amidu.⁵⁴Siku ya nane, Gamaliel mwana wa Pedazuri, kiongozi wa uzao wa Manase, alitoa sadaka yake.⁵⁵Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.⁵⁶Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani.⁵⁷Alitoa sadaka ya kuteketezwa ya fahari mmoja, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja wa mwaka mmoja.⁵⁸Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi.⁵⁹Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Gamaliel mwana wa Pedazuri.⁶⁰Siku ya tisa, Abidani mwana wa Gidioni, kiongozi wa uzao wa Benjamini, alitoa sadaka yake.⁶¹Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa sheli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzito wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.⁶²Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani.⁶³Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, kondoo dume mmoja, na mwanakondoo dume mmoja wa mwaka mmoja.⁶⁴Alitoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi.⁶⁵Alitoa makisai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Abidani mwana wa Gidioni.⁶⁶Siku ya kumi, Ahizeri mwana wa Amishadai kiongozi wa Dani alitoa sadaka yake.⁶⁷Alitoa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shaekeli 130 na bakuli moja lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.⁶⁸Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani.⁶⁹Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, dume moja la kondoo, na dume moja la mwanakondoo wa mwaka mmoja.⁷⁰Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi.⁷¹Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja, kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Ahizeri mwana wa Amishadai.⁷²Siku ya kumi na moja. Pagieli mwana wa Okrani kiongozi wa uzao wa Asheri alitoa sadaka yake.⁷³Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli ya mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi ilikuwa vimejaa unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.⁷⁴Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilichojaa ubani.⁷⁵Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga. Dume la kondoo moja, dume moja la mwanakondoo wa mwaka mmoja.⁷⁶Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi.⁷⁷Alitoa maksai wawili, dume watano wa kondoo, na wanakondoo dume watano kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Pagieli mwana wa Okrani.⁷⁸Siku ya kumi na mbili. Ahira mwana wa Enani, kiongozi wa uzao wa Naftali, alitoa sadaka yake.⁷⁹Sadaka yake ailikuwa sahani moja ya fedha yenyenye uzani wa shaekeli 130 na bakuli moja la fedha lenye uzani wa shekeli sabini, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu. Vyombo vyote hivi vilikuwa vimejaa unga mwembamba ulichanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga.⁸⁰Pia alitoa kijiko kimoja cha dhahabu chenye uzani wa shekeli kumi, kilicho jaa ubani.⁸¹Alitoa sadaka ya kuteketezwa fahari mmoja mchanga, dume moja la kondoo, na mwanakondoo dume moja wa mwaka mmoja.⁸²Alitoa beberu moja kuwa sadaka ya dhambi.⁸³Alitoa maksai wawili, kondoo dume watano, beberu watano, na wanakondoo dume watano wa mwaka mmoja mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ndiyo iliyokuwa sadaka ya Ahra mwana wa Enani.

⁸⁴Viongozi wa Israeli waliviweka wakfu hivi vitu vyote siku ambayo Musa alimimina mafuta kwenye madhabahu. Waliziweka wakfu zile sahani kumi na mbili za fedha, Bakuli kumi na mbili za fedha, na vijiko kumi na mbili vya dhahabu.⁸⁵Zile sahani za fedha kila moja ilikuwa na uzani wa shaekeli 130 na kila bakuli ya fedha ilikuwa na uzani wa shekeli sabini. Vyombo vyote vya fedha vilikuwa na ujumla ya uzani wa shekeli 2,400, kwa kipimo cha shekeli za mahali patakatifu.⁸⁶Vile vijiko vya dhahabu vilivyokuwa vimejaa ubani, vilikuwa na uzani wa shekeli kumi kila kimoja. Vijiko vyote vya dhahabu vilikuwa na uzani wa shekeli 120.⁸⁷Waliwatenga wanyama wote kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, fahari kumi na wawili, kondoo dume kumi na wawili, na wanakondoo dume kumi na wawili wa mwaka mmoja mmoja. Walitoa sadaka yao ya unga. Walitoa beberu kumi na wawili kuwa sadaka ya dhambi.⁸⁸Kutokana na ng'ombe zao, walitoa fahari ishirini na nne, kondoo dume sitini beberu sitini, na wanakondoo dume sitini wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya amani. Hii ilikuwa kwa ajili ya kuiweka wakfu ile madhabahu baada ya kumiminiwa mafuta.

⁸⁹Musa alipoingia kwenye hema ya kukutania kusema na BWANA, ndipo alipoisikia sauti yake ikitisema naye. BWANA alinena naye kutoka juu ya kitu cha rehema kilichokuwa juu ya sanduku la ushahidi, kutoka katikati ya makerubi. Alinena naye.

8 ¹BWANA akanena na Musa, akamwambia,²“Sema na Haruni umwambie, ‘zile taa saba lazima zimulike mbele ya kinara utakapoziwasha,’”

³Haroni alifanya haya. Aliziwasha zile taa juu ya kinara ili ziangaze mbele yake kama BWANA alivyomwagiza Musa.⁴Kinara kilitengenezwa kwa njia hii kama BWANA alivyomwelekeza Musa muundo wake. Kiitakaiwa kutengenezwa kwa dhahabu kuanzia kwenye kitako chake hadi juu, ndivyo kiliviyotakiwa kutengenezwa kwa dhahabu kwa maua hadi juu.

⁵Tena, BWANA akanena na Musa, akasema,⁶“Uwatwae Walawi kati ya wana wa Israeli na uwatakase.”⁷Uwafanyie hivi ili kuwatakasa: Uwanyunyizie maji ya utakaso juu yao. Hakikisha wamenyoa miili yao yote, wafue nguo zao, na kwa njia hii wajitakase wenyewe.⁸Kisha wachukue fahari mchanga na sadaka ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta. Halafu wachukue fahari mchanga kwa ajili ya sadaka ya dhambi.⁹Uwalete Walawi mbele ya hema ya kukutania, na uwakusanye jamii yote ya wana wa Israeli.¹⁰Uwalete Walawi mbele ya Bwana, wana wa Israeli wataweka mikono yao juu ya Walawi.¹¹Haruni atawatoa Walawi mbele yangu, kuwa sadaka ya kutikiswa. Atafanya hivi ili kwamba Walawi wanitumikie.

¹²Walawi wataweka mikono yao juu ya hao fahari. Mtatoa fahari mmoja kuwa sadaka ya dhambi na fahari mwingine kuwa sadaka ya kuteketezwa kwangu, ili kuwa upatanisho kwa Walawi.¹³Walete Walawi mbele ya Haruni na mbele ya wana wake, uwainue kuwa sadaka ya kutikiswa kwa ajili yangu.¹⁴Kwa njia hii, utawatenganisha Walawi toka wana wa Israeli. Walawi watakuwa wangu.

¹⁵Baadaye, Walawi wataingia ndani ya hema ya kukutania. Utawatakasa. Utawatoa kuwa sadaka ya kutikiswa¹⁶Fanya hivi kwa sababu wao ni wangu wote kutoka kwa wana wa Israeli. Watachukua nafasi ya kila mzaliwa wa kwanza afunguye tumbo, mzaliwa wa kwanza wa uzao wa Israeli. Nimewachukua Walawi kwa ajili yangu.¹⁷Wazaliwa wa kwanza wote kutoka kwa wana wa Israeli ni wangu, watu wote pamoja na wanyama pia. Siku ile nilipowachukua wazaliwa wa kwanza katika nchi ya Misri, Niliwatenga kwa ajili yangu¹⁸Nimewachukua Walawi kutoka kwa wana wa Israeli badala ya wazaliwa wa kwanza.¹⁹Nimewatoa Walawi kuwa zawadi kwa Haruni na wana wake. Nimewachukua kutoka kwa wana wa Isreali ili kuwatumikia wana wa Israeli katika hema ya kukutania. Nimewatoa ili kuwa upatanisho kwa watu ili kwamba wasipatwe na mapigo wakati wanapokaribia kwenye eneo takatifu.

²⁰Musa, Haruni na jamii ya Waisraeli wote waliwafanya Walawi hivi. Walifanya kila kitu ambacho BWANA alikuwa amemwamuru Musa kuhusu Walawi. Wana wa Israeli wakafanya haya pamoja nao.²¹Walawi wakajitakasa wenyewe na kufua mavazi yao, Na Haruni akawatoa kama sadaka ya kutikiswa kwa BWANA na akafanya upatanisho kwo ili kuwatakasa.²²Baada ya hayo, Walawi waliingga ndani kufanya utumishi wao katika hema ya kukutania mbele ya Haruni na mbele ya wanawe. Kama BWANA alivyokuwa amemwagiza Musa juu ya Walawi. Waliwahudumia Walawi wote kwa jinsi hii.

²³BWANA akanena na Musa tena, Akasema,²⁴“Haya yote ni kwa ajili ya Walawi ambao wana umri wa miaka ishirini na mitano na zaidi. Wataungana na wale wanaohudumia hekaluni.²⁵Wataacha kutoa huduma hii watakapokuwa na umri wa miaka hamsini. Katika umri huu hawatakiwi kuendelea na huduma tena.²⁶Wanaweza kuwasaidia ndugu zao wanaoendelea kufanya kazi ndani ya hema ya kukutania, lakin hawatakiwi kufanya kazi tena. Utawaelekeza Walawi kuyafahamu haya yote.”

⁹ ¹BWANA akanena na Musa katika jangwa la Sinai, mwezi wa kwanza wa mwaka wa pili baada ya kutoka katika nchi ya Misri. Akasema,²“Wana wa Israeli wataikumbuka Pasaka katika wakati wake kila mwaka.³Siku ya kumi na nne ya mwezi huu, muda wa jioni, utaikumbuka Pasaka kila mwaka kwa muda uliopangwa. Lazima uikumbuke, fuata taratibu zake zote na utii sheria zake zinazohusiana na tukio hilo.

⁴Kwa hiyo, Musa akawaambia wana wa Isareli kuwa wataishika sikukuu ya Pasaka.⁵Kwa hiyo wakaishika siku ya Pasaka katika mwezi wa kwanza, wakati wa jioni wa siku ya kumi na nne ya mwezi katika jangwa la Sinai. Wana wa Israeli walitii kila kitu ambacho BWANA alimwamuru Musa kukifanya.

⁶Kulikuwa na watu fulani walionajisika kwa sababu ya maiti ya mtu. Hawakuweza kuishika Pasaka siku hiyo. Kwa hiyo walikwenda kwa Musa na Haruni siku hiyo hiyo.⁷Wakamwambia Musa, “Sisi tumenajisika kwa sababu ya maiti ya mtu. Kwa nini basi unatutaka tuendelee kutoa sadaka kwa BWANA kwa wakati wa mwaka uliopangwa kwa wana wa Israeli?”

⁸Naye Musa akawaambia, “Subirini nimsikilize BWANA ataniambia nini juu Yenu.”

⁹BWANA akanena na Musa, akamwambia,¹⁰“Nena na wana wa Israeli, uwaambie, ‘kama mmoja wenu au mwana wa uzao wenu amenajisika kwa sababu ya maiti, au ana safari ndefu, bado anaweza kuishika Pasaka ya BWANA.

¹¹Wataishika Pasaka siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili wakati wa jioni. Wataila kwa mikate isiyotiwa chachu na mboga chungu.¹²Wasiiache mpaka jioni, au kuvunja mifupa yake. Watafuata taratibu zote za Pasaka.¹³Lakini mtu ye yote asiye najisi na hayuko safarini, na akashindwa kuishika Pasaka, huyo mtu lazima aondolewe kati ya watu wake kwa sababu hakutoa sadaka ambayo BWANA huitaka kwa wakati wa mwaka uliopangwa. Huyo mtu lazima aibebe dhambi yake.

¹⁴Kama mtu mgeni anayeishi kati yenu na akaishika, Pasaka kwa heshima ya BWANA, ataishika na kufanya amri zote, na kutii taratibu zake. Utakuwa na sheria hizo hizo kwa wageni na kwa wote waliaozaaliwa katika nchi.

¹⁵Na siku hiyo ambayo masikani iliposimamishwa, wingu lilifunika masikani, ile hema ya amri ya agano. Ilipokuwa jioni, wingu likuwa juu ya masikani. Lilione kama moto mpaka asubuhi.¹⁶Liliendelea hivyo hivyo. Lile wingu lilifunika masikani na kuonekana kama moto wakati wa usiku.¹⁷Na kila wingu lilipochukuliwa kutoka kwenye hema, wana wa Isareli waliendelea na safari yao. Na kila wingu liliposimama, watu waliweka kambi.¹⁸Wana wa Israeli walisa firi kwa amri ya BWANA, na kwa amri yake waliweka kambi. Wakati wingu liliposimama juu ya masikani, nao walikaa kwenye kambi zao.¹⁹Na wingu lilipobaki kwenye masikani kwa siku nyingi, wana wa Israeli walitakiwa kutii maelekezo ya BWANA na kusitisha safari yao.²⁰Wakati mwingine wingu lilibaki kwa siku chache tu kwenye masikani. Kwa mazingira kama hayo walilazimika kutii amri ya BWANA - waliweka kambi na kisha kuendelea na safari tena kwa amri yake.²¹Wakati mwingine wingu lilikuwepo kambini kuanzia jioni mpaka asubuhi. Na wingu liliponyanyuliwa asubuhi, walisa firi. Kama liliendelea kwa mchana wote na kwa usiku wote, ni pale tu wingu liliponyanyuliwa ndipo walipoendelea na safari.²²Hata kama wingu lilibaki kwenye masikani kwa siku mbili, kwa mwezi mmoja, au kwa mwaka mmoja, ili mradi tu limebaki pale, wana wa Israeli walibaki kwenye kambi zao na kusitisha safari. Lakini pale wingu liliponyanyuliwa, walianza safari yao.²³Walifanya kambi kwa amri ya BWANA, na walisa firi kwa amri yake. Walitii amri ya BWANA iliyotolewa kuitia kwa Musa.

10 ¹BWANA alinena na Musa, akasema, ²“Tengeneza tarumbeta mbili za fedha. Uzitengeneze kwa kufua hizo fedha. Utazitumia hizo tarumbeta kwa kuwaita watu waje pamoja na kwa kuwaita watu wote wakati wa kuondoka kwenye kambi zao.³ Makuhani watapiga tarumbeta kwa ajili ya kuwaita watu wote mbele yako kwenye lango la hema ya kukutania.⁴ Kama makuhani watapiga tarumbeta moja tu, basi viongozi, wakuu wa koo za Israeli watakutana kwako.⁵ Utakapopiga tarumbeta ya sauti kuu, ile kambi ya upande wa mashariki itaanza kusafiri.⁶ Nawe utakapopiga tarumbeta kwa sauti kuu mara ya pili, ile kambi ya upande wa kusini wataanza kusafiri. Watapiga tarumbeta kwa sauti kuu ili kuanza safari yao.⁷ Watu wote watakapokutana pamoja, piga hizo tarumbeta lakini si kwa sauti kuu.

⁸ Wana wa Haruni, makuhani, watapiga hizo tarumbeta. Huu ndio utakaokuwa utaratibu wa watu wako kwa vizazi vyote.⁹ Nanyi mtakapoenda vitani katika ardhi yenu dhidi ya maadui wenu wanaowakandamiza, ndipo mtakapotoa ishara ya sauti ya tarumbeta. Mimi, BWANA Mungu wako nitawaita kuwakumbuka na kuwaokoa kutoka kwa maadui wenu.¹⁰ Pia, wakati wa kusherehekeea, sikukuu zenu za kawaida na katika miandamo ya miezi, mtapiga tarumbeta zenu kwa heshima ya sadaka zenu za kuteketezwa na kwa sadaka zenu za amani. Huu utakuwa ukumbusho wenu kwangu, Mungu wenu. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu.”

¹¹ Katika siku ya ishirini, mwezi wa pili, mwaka wa pili, Lile wingu liliinuliwa toka masikani ya amri za maagano.

¹² Wana wa Israeli wakaendelea na safari yao toka jangwa la Sinai. Lile wingu likasimama kwenye jangwa la Parani.¹³ Walifanya safari yao ya kwanza, kufuatia amri ya BWANA iliyotolewa kupitia kwa Musa.

¹⁴ Kambi ya mahali pa uzao wa Yuda iliondoka ya kwanza, wakiondoa majeshi yao binafsi. Nashoni mwana wa Aminadabu ndiye aliyeongoza jeshi la Yuda.¹⁵ Nethaneli mwana wa Zuari aliongoza jeshi la kabilia la uzao wa Isakari.¹⁶ Eliabu mwana wa Heloni aliongoza jeshi la kabilia la Zabuloni.¹⁷ Uzao wa Gerishoni na Merari, ambao walitunza masikani, na kuanza kusafiri.

¹⁸ Baadaye Walifuata jeshi la mahali pa kambi ya Reuben walianza safari yao. Elizuri mwana wa Shedeuri alliongoza jeshi la Reubebni.¹⁹ Shelumieli mwana wa Zurishadai aliliongoza jeshi la kabilia la uzao wa Simeoni.

²⁰ Eliasafu mwana Deuli aliliongoza jeshi la kabilia la uzao wa Gadi.²¹ Kabilia la Kohathi nalo lilianza safari. Wao walibeba vyombo vya mahali patakatifu. Wengine waliisimamisha masikani kabla ya Wakohathi kufika kambi inayofuata.

²² Majeshi ya kabilia la uzao wa Efraimu ndio waliofuata. Elishama mwana wa Amihudi ndiye aliyeongoza jeshi la Efraimu.²³ Gamalieli mwana wa Pedazuri aliongoza jeshi la uzao wa Manase.²⁴ Abidani mwana wa Gidioni aliongoza jeshi la uzao wa kabilia la Benjamini.

²⁵ Lile jeshi lililoweka kambi mahali pa bango la uzao wa Dani lilikuwa la mwisho kuondoka. Ahizeri mwana wa Amishadai ndiye aliyeongoza jeshi la Dani.²⁶ Pagielu mwana wa Okirani aliongoza jeshi la wana wa uzao wa Asheri.²⁷ Ahira mwana wa Enani aliongoza jeshi la uzao wa kabilia ya Naftali.²⁸ Hivi ndivyo majeshi ya wana wa Israeli yalivyo safiri.

²⁹ Musa alinena na Hobibu mwana wa Reueli wa kabilia la Midiani. Reueli alikuwa baba mke wa Musa. Musa akanena na Hobibu akasema, “Tunasafiri kuelekea mahali ambapo BWANA ametuahidi. BWANA alisema kuwa, ‘Nitawapeni ninyi hilo eneo, ‘Njooni pamoja nasi na tutawatendea mema. BWANA ameahidi kuwafanya mema Waisraeli.”

³⁰ Lakini Hobibu akamwambia Musa, “Sitaambatana nanyi.”

³¹ Naye Musa akamjibu, “Tafadhali msituache. Mnajua jinsi ilivyo kuweka kambi jangwani. Tunaomba mtujali.

³² Kama mtaambatana nasi tutawatendea mema sawa na jinsi BWANA anavyotutendea.”

³³ Walisafiri kutoka mlima wa BWANA kwa siku tatu. Sanduku la agano la BWANA liliwatangulia kwa siku tatu ili kupata mahali pa kupumzika.³⁴ Wingi la BWANA lilikuwa juu yao muda wote wa mchana walipokuwa safarini.

³⁵ Kila hilo sanduku liliposafiri kwenda mbele, Musa alisema, “Inuka BWANA, Uwatawanye maadui wako. Uwafanye wale wanaokuchukia kukukimbia.”

³⁶ Na kila lile sanduku liliposimama, Musa alisema, “BWANA uwarudie, hawa Waisraeli makumi elfu.”

11 ¹Sasa watu wakanung'unika juu ya matatizo yao wakati BWANA alipokuwa akiwasikiliza. BWANA akawasikia watu naye akakasirika. Moto kutoka kwa BWANA ukashuka na ukawaka kati yao na kuteketeza baadhi ya kambi kwenye pembe zake.²Ndipo watu wakamwita Musa kwa nguvu, Naye Musa akamwombwa BWANA, na ule moto ukazimika.³Mahali pale paliitwa Tabera, kwa sababu moto wa BWANA uliwaka kati yao.

⁴Baadhi ya wageni wakaanza kuweka kambi zao pamoja na wana wa Israeli. Walitaka kula chakula kizuri. Kisha wana wa Israeli walipoanza kulia wakisema, "Ni nani atakayetupatia nyama za kula?"⁵Tunakumbuka samaki tulizokula bure kule Misri, yale matango, na matikiti maji, na mboga na vitunguu na vitunguu saumu.⁶Na sasa hatuna hamu ya kula, kwa sababu tunaona mana tu.

⁷Mana ilifanana na punje ya mtama. Ilione kana kama bedola.⁸Watu wakazunguka kisha wakakusanyika. Wakaisaga, wakaitwanga kwa vinu, wakaitokosa nyunguni, na kuitengeneza mikate. Ladha yake ilikuwa kama mafuta mapya ya mizeituni.⁹Na umande ulipoanguka kambini usiku ule, na mana ilianguka pia.

¹⁰Musa akawasikia watu wakilia katika familia zao, na kila mtu alikuwa kwenye lango la hema yake. BWANA alikasirika sana, na mbele ya macho ya Musa malalamiko yao yalikuwa mabaya.¹¹Musa akasema na BWANA, "Kwa nini umemtendea mtumishi wako vibaya namna hiyo? Kwa nini hujapendezwa na mimi? Unanifanya kubeba mizigo ya hawa watu."¹²Je, mimi ndiye niliyewatungia mimba hawa watu? Mimi ndiye niliyewaza kiasi kwamba unaniambia, "Wabebe kwa ukaribu vifuani mwako kama baba abebavyo mtoto wake? Je, nitawabeba mpaka kwenye nchi ambayo uliwaahidi mababu zao kuwapa?"¹³Naweza kupata wapi nyama za kuwapa watu wote hawa? Wanalia mbele zangu na wanasema, "Tupe nyama tule."¹⁴Mimi peke yangu siwezi kuwabeba watu wote hawa. Ni wengi sana kwangu.¹⁵Kwa vile unanitendea hivi, basi unive, na kama wewe ni mpole kwangu, basi niondolee mzigo huu."

¹⁶BWANA akamwambia Musa, "Niletee wazee sabini mionganoni mwa Waisraeli. Hakikisha ni wazee na viongozi wa watu. Uwalete kwenye hema ya kukutania wasimame pamoja na wewe."¹⁷Nami nitashuka niseme nawe mahali pale. Nitatoa sehemu ya roho iliyo ndani yako na kuwapatia wao. Nao watabeba mzigo wa watu pamoja nawe. Na hautaubeba peke yako.

¹⁸Waambie watu, 'Jitakaseni ninyi wenyewe, kwa kuwa kesho mtakula nyama, kwa kuwa mmelia na BWANA amesikia, "Mlipokuwa mkisema kuwa nani atakayetupa nyama tule? Kule Misri tulikula chakula kizuri!" Kwa hiyo BWANA atawapeni nyama, nanyi mtakula nyama.¹⁹Hamta kula nyama kwa siku moja tu, au siku mbili, au siku tano, au siku kumi, au siku ishirini,²⁰Lakini mtakula nyama kwa mwezi mmoja mpaka zitakapowatokea puani. Mpaka mtazikina kwa sababu mmemkataa BWANA ambaye yuko kati yenu. Mmilia mbele yake. Mmesema, "Kwa nini tulitoka Misri?"'"

²¹Kisha Musa akasema, "Mimi nina watu 600,000, na wewe umesema, "Nitawapa nyama mle kwa mwezi mmoja,"²²Je, tutayachinja haya makundi ya ng'ombe na kondoo ili kuwatoshela?"²³BWANA akasema na Musa, "Je mkono wangu ni mfupi? Sasa utaona kama maneno yangu ni ya kweli ama sivyo.

²⁴Musa alitoka nje kwenda kuwaambia watu maneno ya BWANA. Aliwakusanya wazee sabini wa watu na kuwaweka kuizunguka hema.

²⁵BWANA akashuka chini katika wingu akaongea na Musa. BWANA akachukua sehemu ya roho iliyokuwa kwa Musa na kuiweka kwa wale wazee sabini. Roho alipowashukia, wakaanza kutoa unabii, lakini ilitokea kwenye tukio hilo tu na haikujirudia tena.

²⁶Watu wawili waitwao Elidadi na Medadi walibaki kambini. Lakini Roho aliwashukia pia. Majina yao yalikuwa yameandikwa kwenye orodha lakini walikuwa hawaajaenda hemani. Hata hivyo nao walitoa unabii wakiwa kambini.²⁷Kijana mmoja huko kambini alikimbia akaenda kumwambia Musa, "Elidadi na Medadi wanatoa unabii kambini."

²⁸Joshua mwana wa Nuni, msaidizi wa Musa, ambaye ni mionganoni mwa wale aliowachagua akamwambia Musa, "Bwana wangu Musa, wazuie."

²⁹Musa akamwambia, "una wivu kwa niaba yangu? Natamani kama watu wote wa BWANA wangkuwa manabii na kwamba angeweka Roho yake juu yao wote!"³⁰Kisha Musa na wale wazee wakarudi kambini.

³¹Kisha upepo ukavuma kutoka kwa BWANA ukaja na kware kutokea baharini. Wakaanguka karibu na kambi, kiasi cha umbali wa safari ya siku moja upande huu na umbali wa siku moja upande mwengine. Wale kware wakaizunguka kambi kiasi cha mita moja toka uso wa dunia.³²Watu wakawakusanya hao kware kwa bidii mchana huo wote na usiku huo wote, na mchana wote uliofuatia. Hakuna aliyekusanya pungufu ya mita mbili za ujazo. Wakawaanika kweye ardhi yote hapo kambini.³³Wakati ile nyama ikiwa bado iko kwenye meno yao, wakiwa bado wanatafuna, BWANA akawakasirikia. Akawapiga watu wale kwa ugonjwa mkubwa sana.³⁴Mahali pale pakaiitwa Kibroti Hataava, kwa sababu pale walizika watu waliotamani nyama.

³⁵Kutoka Kibroti Hataava watu wakasafiri hadi Hazeroti, ambapo walipumzika.

12 ¹Kisha Miriamu na Haruni wakasema kinyume na Musa kwa sababu ya mwanamke Mkushi ambaye alikuwa amemwoa.²Walisema, “Hivi BWANA amesema na Musa tu? Ni kweli hajawahi kusema nasi pia?” Sasa BWANA akasikia kile walichokuwa wanaongea. Sasa

³Musa alikuwa mtu mpole sana, mpole kuliko mtu yejote duniani.

⁴Wakati huo, BWANA akanena na Musa, Haruni na Miriamu: “Tokeni nje ninyi watatu kwenye hema ya kukutania.” Kwa hivyo wale watatu wakatoka nje.⁵Kisha BWANA akashuka katika nguzo ya wingu. Akasimama kwenye lango la hema na akamwita Haruni na Miriamu. Wote wakaja mbele.⁶BWANA akasema, “Sasa sikilizeni maneno yangu, Nabii wangu anapokuwa nanyi, Mimi nitajifunua kwake kwa maono na kusema naye katika ndoto.

⁷ Lakini si hivyo kwa mtumishi wangu Musa. Yeye ni mwaminifu katika nyumba yangu yote.

⁸ Mimi huongea na Musa moja kwa moja, si kwa maono wala mafumbo. Yeye huniona umbo langu. Kwa hiyo, kwa nini hamuogopi kumnenea kinyume, mtumishi wangu Musa?”

⁹Hasira ya BWANA ikawawakia, kisha akawaacha.

¹⁰Lile wingu likainuka juu ya hema, Miriamu akapata ukoma ghafla - akawa mweupe kama theluji. Naye Haruni alipogeuka kumwona Miriamu, akamwona amepata ukoma.¹¹Haruni akamwambia Musa, “Bwana wangu, usituadhibu kwa uovu wetu huu. Tumenena katika upumbuvu, na tumetenda dhambi.”¹²Tafadhali nakuomba usimwache akawa kama mtoto mchanga aliyekufa ambaye nusu ya nyama yake imeoza tangu kuzaliwa”

¹³Kwa hivyo Musa akamwomba BWANA, akasema, “Mungu ninakusihi umponye tafadhali.”

¹⁴BWANA akamwambia Musa, “kama baba yake angemtemea mate usoni angepata aibu kwa muda wa siku saba. Umfungie nje ya kambi kwa muda wa siku saba Kisha umrejeshe ndani tena.”¹⁵Kwa hivyo Miriamu akafungiwa nje ya kambi kwa siku saba. Watu hawakusafiri mpaka aliporudi kambini.

¹⁶Kisha watu wakasafiri kutoka Hazeroti na kuweka kambi kwenye jangwa la Parani.

13 ¹Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia, “Tuma watu waende kuipeleleza nchi ya Kanani, ambayo nimewapa wana wa Israeli.²Tuma mwanaume mmoja kutoka kila jamaa ya kabilia. Kila mwanaume awe kiongozi katika kabilia lake.”

³Musa akawatuma kutoka jangwa la Parani, ili watii amri ya BWANA. Watu wote hao walikuwa viongozi wa watu wa Israeli.⁴Majina yao yalikuwa haya yafuatayo: kutoka kabilia la Reuben, Shamua mwana wa Zakuri;

⁵ Kutoka kabilia la Simeoni, Shafati mwana wa Hori;

⁶ Kutoka kabilia la Yuda, Kalebu mwana wa Yefune;

⁷ Kutoka kabilia la Isakari, Igali mwana wa Yusufu,

⁸ Kutoka kabilia la Efraimu, Hoshea mwana wa Nuni;

⁹ Kutoka kabilia la Benjamini, Paliti mwana wa Rafu;

¹⁰ kutoka kabilia ya Zabuloni, Gadieli mwana wa Sodi;

¹¹ kutoka kabilia la Yusufu (hiyo inamaanisha kutoka kabilia la Manase), Gadi mwana wa Susi;

¹² kutoka kabilia la Dani, Amieli mwana wa Gemalili;

¹³ Kutoka kabilia Asheri, Setu mwana wa Mikaili;

¹⁴ Kutoka kabilia la Naftali, Nabi mwana wa Vofisi;

¹⁵ Kutoka kabilia la Gadi, Geuli mwana wa Machi.

¹⁶Haya ndiyo majina ya wanaume ambao Musa aliwatuma kwenda kuipeleleza ile nchi. Musa akamwita Hoshea mwana wa Nuni kwa jina la Joshua.

¹⁷Musa akawatuma kwenda kuipeleleza ile nchi ya Kanani. Naye akawaambia, “Mkaanzie Negebu hadi mahali pa milima.¹⁸Kaipalelezeni nchi kujua ni nchi ya namna gani. Wachunguzeni watu wake, kama ni watu wenye nguvu au dhaifu, kama ni wachache au ni wengi.¹⁹Chunguzeni nchi hiyo wanayoishi ni nchi ya namna gani. Ni nzuri au mbaya? Miji yao ikoje? Je iko kama kambi au ni miji yenye ngome?²⁰Chunguzeni ni nchi ya namna gani, kama ni njema kwa mazao au la kama kuna miti au hapana. Muwe hodari mkalete sampuli za mazao ya nchi,” Sasa ni muda wa msimu wa malimbuko ya mizabibu.

²¹Kwa hivyo wale wanaume wakaenda kuipeleleza ile nchi kutoka jangwa la Sini mpaka Rehobi, karibu na Lebo Hamati.²²Walienda kutoka Negebu nao wakafika Hebron. Ahimani, Sheshai, na Talmai, Uzao wa Anaki nao walikuweko, Sasa Hebron ilikuwa imejengwa miaka saba iliyokuwa imepita kabla ya Zoani wa Misri.²³Nao walipofika katika bonde la Eshikoli, walikata tawi la mizabibu lenye kishada cha zabibu. Na makundi mawili ya wapelelezi wakakibeba kwenye mti. Pia wakaleta makomamanga na mtini.²⁴Mahali pale paliipta Eshikoli, kwa sababu ya kishada cha mizabibu ambacho wana wa Israeli walikata kule.²⁵Baada ya siku arobaini, wakarudi kutoka kuipeleleza nchi.

²⁶Wakaja kwa Musa, Haruni na kwa watu wote wa Israeli katika jangwa la Parani, kule Kadeshi. Wakaleta taarifa kwao na kwa Waisraeli wote, na kuwaonyesha matunda ya nchi ile.²⁷Wakamwambia Musa, “Tulifika katika ile nchi uliyotutuma. Kwa hakika ni nchi ya kutiririka maziwa na asali. Na baadhi ya matunda yake ni haya hapa.

²⁸Hata hivyo, watu wanaishi huko ni wenye nguvu. Miji yao ni mikubwa tena ina maboma. Pia tulipaona wana wa Anaki huko.²⁹Waamaleki wanaishi Negebu. Wahiti, Wayebusi, na Waamori nao wanaishi katika milima ya hiyo nchi. Wakanaani wanaishi kando ya bahari na mto Yordani.”

³⁰Kisha Kalebu akawatuliza watu waliokuwa mbele ya Musa, akasema, “Twendeni tukaiteke nyara hiyo nchi, kwa kuwa tuna uhakika wa kuikamata.”

³¹Lakini wale watu waliokuwa wameenda naye walisema, “Hatutaweza kuwashinda hao watu kwa kuwa wao ni hodari kuliko sisi.”³²Kwa hiyo wakasambaza taarifa za kukatisha tamaa kwa wana wa Israeli juu ya nchi ile waliyopeleleza. Walisema, “Ile nchi tuliyoina ni nchi inayowala watu wake. Watu wote tuliowaona ni watu warefu.³³Kule tuliona majitu, wana wa uzao wa Anaki, ambao ni uzao wa majitu. Sisi tulionekana kama panzi machoni mwao tulipojilinganisha nao, hivyo ndivyo tulivyoonekana machoni mwao pia.”

14 ¹Usiku huo watu wote walilia kwa sauti.² Watu wote wa Israeli wakamlalamikia Musa na Haroni. Watu wote wakawaambia, "Ni bora kama tungelifia katika nchi ya Misri, au katika hili!³ Kwa nini BWANA alituleta katika nchi hii ili tufe kwa upanga? Wake zetu na watoto wetu watakuwa watumwa wao. Je, si bora kwetu kurudi Misri?"⁴ Wakasemezana wao kwa wao, "Na tuchague kiongozi mwingine, turudi Misri."

⁵Ndipo Musa na Haruni wakalala kifudifudi mbele ya kundi lote la wana wa Israeli.⁶ Joshua mwana wa Nuni na Caleb mwana wa Yefune, ambao walikuwa mionganoni mwa wale waliokuwa wametumwa kwenda kuipeleleza nchi wakachana mavazi yao.⁷ Wakawaambia watu wote wa Israeli. Walisema, "Ile nchi tuliyopita katikati yake ni nchi nzuri sana.⁸ Kama BWANA amependezwa nasi, basi atatuingiza katika nchi hii na kutupatia. Ile nchi inatiririka maziwa na asali.⁹ Lakini msimwasi BWANA, na msiwahofie hao wakazi wa nchi hiyo. Tutawateketeza kwa urahisi kama kula chakula. Ulinzi wao utaondolewa kutoka kwao, kwa sababu BWANA yuko pamoja nasi. Msiwahofie."

¹⁰Lakini watu wote walitishia kuwapiga kwa mawe mpaka wafe. Kisha utukufu wa BWANA ukaonekana kwenye hema ya kukutania kwa watu wote wa Israeli.¹¹ BWANA akamwambia Musa, "watu hawa watanidharau hadi lini? Wataendelea kutoniamini mpaka lini? Licha ya kuwa nimefanya ishara kwa nguvu zangu kati yao?¹² Nitawapiga kwa mapigo, na kuwaondolea urithi, na kufanya taifa kubwa kutoka kwenye ukoo wako ambao utakuwa mkubwa na wenye nguvu kuliko wao.

¹³Musa akamwambia BWANA, "Kama utafanya hivi, Na Wamisiri wakisikia habari hizi, na kwa sababu uliwaokoa kutoka kwao kwa nguvu zako.¹⁴ Basi watawaambia wakazi wa nchi hii. Wamesikia ya kuwa wewe BWANA u kati ya watu hawa, kwa sababu uso wako waonekana. Wingu lako husimama juu ya watu wetu. Wewe huwatangulia katika nguzo ya wingu wakati wa mchana na katika nguzo ya moto wakati wa usiku.¹⁵ Sasa kama utawaaua hawa watu kama mtu mmoja, basi mataifa ambao wamesikia sifa zako watasema,¹⁶¹⁷ Kwa Sababu BWANA hana uwezo wa kuwapeleka watu hawa katika nchi ambayo aliwaapia kuwapa, ndiyo maana amewaua katika jangwa hili.

¹⁷Sasa, nakusihi, utumie uweza wako. Kwa kuwa umesema kuwa,¹⁸ BWANA si mwepesi wa hasira na ni mwingi wa uaminifu katika agano. Yeye husamehe uovu na uasi. Kwa vyo vyote vile atafutilia hatia atakapoleta hukumu ya dhambi za mababu juu ya wazaowao, kwa kizazi cha tatu na cha nne.¹⁹ Ninakusihi uwasameha watu hawa dhambi zao kwa sababu ya ukuu wa uaminifu wa agano lako, kama vile ambavyo umekuwa ukiwasameha watu hawa tokea wakati wakiwa Misri mpaka sasa."

²⁰BWANA akasema, Nimewasamehe kama ulivyoomba,²¹ bali kama Niishivyo, na kama vile dunia yote itakavyojazwa na utukufu wangu,²² Watu wote walioona utukufu wangu na ishara za nguvu zangu nilizotenda kule Misri na kule jangwani - Lakini bado wamenijaribu mara kumi sasa na hawakuisikiliza sauti yangu.²³ Kwa hiyo nasema kwamba hakika hawataiona nchi ile ambayo niliwaahdi kuwapa mababu zao. Hakuna hata mmoja wao ambao wamenidharau watakaoiona,²⁴ isipokuwa mtumishi wangu Caleb, kwa sababu alikuwa na roho nyininge. Yeye amenifuata kwa ukamilifu; Yeye nitampaleka katika nchi hiyo ambayo alienda kuipeleleza. Wazao wake wataimilkii.²⁵ (Sasa Waamaleki na Wakanani waliishi katika bonde.) Kesho mtageuka na kwenda katika jangwa kwa njia ya bahari ya Shamu."

²⁶BWANA akanena na Musa na Haruni, akasema,²⁷ "Nitaivumilia jamii ya watu hawa waovu ambao wanainung'unikia mpaka lini? Nimeyasakiya malalamiko ya wana wa Israeli dhidi yangu.²⁸ Waambie, 'Kama niishivyo,' asema BWANA, 'Kama vile mlivyosema katika masikio yake, nitawafanyia jambo hili:²⁹ Maiti zenu zitaanguka katika jangwa hili, ninyi nyote mliolalamika dhidi yangu, ninyi mllohesabiwa kwenye ile sensa, idadi yote ya watu kuanzia umri wa mika ishirini na kuendelea.³⁰ Kwa hakika hamtaingia kwenye ile nchi ambayo niliahidi kuwapa kuwa makazi yenu, isipokuwa Caleb mwana wa Yefune na Joshua mwana wa Nuni.³¹ Bali watoto wenu ambao mlisema kuwa watakuwa watumwa, wao ndio nitakaowapeleka katika nchi hiyo. Wao wataifurahia nchi ambayo ninyi mmeikataa!³² Lakini ninyi, maiti zenu zitaanguka katika jangwa hili.³³ Watoto wenu watakuwa wachungaji katika jangwa hili kwa muda wa miaka arobaini. Lazima watabeba madhara ya matendo yenu ya kutokuamini mpaka mwisho wa maiti ya mwisho jangwani.³⁴ Kama vile ilivyo hesabu ya siku ambayo mliipeleleza nchi-siku arobaini, vivyo hivyo mtabeba madhara ya dhambi zenu kwa muda wa miaka arobaini-mwaka mmoja kwa kila siku moja, na mtajua kuwa ni sawa na kuwa adui yangu.³⁵ Mimi BWANA nimesema. Hakika nitafanya hivi kwa kizazi hiki chote kiovu ambacho kimekusanyika kinyume na Mimi. Wao watakatwa kabisa, na watafia hapa."

³⁶Kwa hiyo wale wanaume ambao Musa aliwatuma kwenda kuingalia ile nchi wote walikufa kwa tauni mbele ya BWANA.³⁷Hawa ni wale ambao waliorudi na kutoa taarifa mbaya juu ya nchi. Hii iliwafanya watu wote wamlalamikie Musa.³⁸Kati ya watu wale waliokuwa wameenda kuiangalia nchi ile, ni Joshua mwana wa Nuni na Caleb mwana wa Yefune tu ndio waliobaki hai.

³⁹Musa alipowataarifu mambo haya watu wote wa Israeli waliomboleza sana.⁴⁰Waliamka asubuhi na mapema wakaenda juu ya mlima na kisha wakasema, “Tazama, tuko hapa, na tutaenda mahali pale ambapo BWANA ametuahidi, kwa kuwa tumetenda dhambi.”

⁴¹Lakini Musa akasema, “Kwa nini sasa mnapinga amri ya BWANA? Hamtafanikiwa.⁴²Msiende, kwa sababu BWANA hayuko pamoja nanyi kuwalinda dhidi ya maadui zenu.⁴³Waamaleki na Wakanaani wako kule, na mtakufa kwa upanga kwa sababu mliumtegea mgongo BWANA na hamkumfuata. Kwa hivyo hatakuwa pamoja nanyi.

⁴⁴Lakini walithubutu kukwea mlimani; lakini si Musa wala Sanduku la agano la BWANA walio ondoka kambini.

⁴⁵Kisha Waamaleki walikuja chini, pia wale Wakanaani walioshi kwenye hiyo milima. Wakawavamia Waisreli wakawapiga na kuwaangusha mpaka Horima.

15 ¹Kisha BWANA akanena na Musa, akasema,²“Sema na wana wa Israeli uwaambie, ‘Mtakapoingia katika nchi ambayo mtaishi, ambayo BWANA atawapa,³mtatakiwa kuandaa sadaka kwa moto kwa BWANA, sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya kukamilisha kiapo au sadaka ya hiari, au sadaka katika sikukuu zenu, ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA ya ng’ombe au ya kondoo.⁴Utamtolea BWANA sadaka ya kuteketezwa pamoja na sehemu ya kumi ya efa ya sadaka ya unga mwembamba uliochanganywa na robo ya hini ya mafuta.⁵Na tena mtatoa pamoja na sadaka ya kuteketezwa, au kwa sadaka ya divai robo ya hini ya sadaka ya vinywaji kwa kila mwanakondoo.

⁶Kama unatoa sadaka ya kondoo dume, utaandaa sadaka ya unga ya sehemu za kumi mbili za efa ya unga mwembamba uliochanganywa na sehemu ya tatu ya hini ya divai.⁷Kwa sadaka ya kinywaji, mtatoa sehemu ya tatu ya hini ya divai ambayo itatoa harufu nzuri kwa BWANA.

⁸Utakapoanda fahari kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya kutimiza kiapo, au sadaka ya amani kwa BWANA,⁹Ndipo utakapotoa sadaka ya fahari pamoja na sadaka ya unga ya sehemu za kumi tatu za unga mwembamba uliochanganywa na nusu ya hini ya mafuta.¹⁰Mtatoa sadaka ya kinywaji nusu ya hini ya divai, sadaka iloyotengenezwa kwa moto ili kufanya harufu nzuri kwa BWANA.¹¹Itafanyika hivi kwa kila fahari, kwa kila kondoo dume, na kila mwanakondoo dume au mbuzi mchanga.¹²Kila sadaka utakayoindaa na kuitoa itafanyika kama ilivyoanishwa hapa.

¹³Wazawa wote wa Israeli watafanya mambo haya kwa utaratibu huu, ye yote atakayeleta sadaka iliyotengenezwa kwa moto, ili kufanya harufu nzuri kwa BWANA.¹⁴Na kama kuna mgeni anayeishi kati yenu, au ye yote atakayeishi na watu wa vizazi vyote, lazima atengeneze sadaka iliotengenezwa kwa moto, ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Atafanya kama mnavyofanya.¹⁵Kutakuwa na sheria hiyo hiyo kwa watu wote na kwa mgeni anayeishi kati yenu, sheria ya kudumu kwa watu wote wa uzao wako. Ninyi mlivyo, ndivyo atakavyokuwa mgeni aliyeishi kati yenu. Atafanya kama mnavyofanya mbele ya BWANA.¹⁶Sheria na amri hiyo hiyo ndiyo itakayotumika kwa mgeni anayeishi kati yenu.”

¹⁷Tena BWANA akanena na Musa, akasema,¹⁸“Nena na wana wa Israeli uwaambie, ‘mtakapofika katika nchi ninayowapeleka,¹⁹Mtakapokula chakula kinachozalishwa katika nchi hiyo, mtatoa sadaka ya kunipendeza mimi.²⁰Kutoka kwenye mikate yenu ya kwanza mtatoa mkate wa kuinuliwa kama sadaka iliyoinuliwa kutoka mahali pa kupuria nafaka. Mtainua kwa jinsi hii.²¹Watu wa uzao wako wote watanitolea sadaka ya kuinuliwa kutoka kwenye unga wenu wa kwanza.

²²Wakati mwengine mtafanya dhambi pasipo kukusudia, Kama hamtatii amri zote hizi ambazo nimemwambia Musa²³-kila kitu ambacho nimewaamuru kuititia Musa kuanzia siku ambayo nilianza kuwaamuru na kuendelea kwa watu wote wa uzao wako.²⁴Kwa swala la dhambi isiyokusudiwa ambayo watu wote hawaijui, basi watu wote watatoa fahari mchanga sadaka ya kuteketezwa ili kufanya harufu nzuri kwa BWANA. Pamoja na haya yote, lazima itengenezwe sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji, kama ilivyoagaizwa katika amri, na beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi.²⁵Kuhani atafanya sadaka ya upatanisho kwa watu wote wa Israeli. Watasemehehewa kwa sababu dhambi haikukusudiwa. Wameleta sadaka yao, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa ajili yangu. Wameleta sadaka yao kwangu iliyotengenezwa kwa moto. Wameleta sadaka yao ya uovu mbele yangu kwa ajili ya kosa lao.²⁶Ndipo watu wote wa Israeli watasamehewa, pia wageni wote wanaoishi kati yao, kwa sababu watu wote walitenda dhambi pasipo kukusudia.

²⁷Kama mtu atatenda dhambi bila kukusudia, atatoa mbuzi jike wa umri wa mwaka mmoja kuwa sadaka ya dhambi.²⁸Naye kuhani atafanya upatanisho kwa BWANA kwa ajili ya mtu yule aliyefanya dhambi pasipo kukusudia. Yule mtu atasamehewa baada ya upatanisho kufanyika.²⁹Mtakuwa na sheria hiyo hiyo kwa mtu ye yote anayefanya dhambi hiyo pasipo kukusudia, sheria hiyo hiyo hata kwa mzawa wa Israeli na kwa wageni wanaoishi kati yao.

³⁰Lakini mtu afanyaye chochote kwa Kukusudia, awe mzawa au mgeni, ananifukuru mimi. Huyo mtu ataondolewa kati ya watu wake.³¹Kwa sababu atakuwa amedharau neno langu na amevunja neno na amri yangu, mtu huyo ataondolewa kabisa. Dhambi yake itakuwa juu yake.”

³²Wakati wana wa Israeli walipokuwa katika jangwa, wakamuona mwanaume akikusanya kuni siku ya Sabato.

³³Wale waliomwona wakamleta kwa Musa, Haruni na kwa watu wote.³⁴Wakamweka kifungoni kwa sababu ilikuwa haijamuliwa atakachotendewa.³⁵Kisha BWANA akanena na Musa, “Yule mwanaume lazima auawe.

Watu wote lazima wampige kwa mawe nje ya kambi.”³⁶ Kwa hiyo watu wote wakamtoa nje ya kambi nao wakampiga kwa mawe mpaka akafa kama vile BWANA alivyokuwa amemwamuru Musa.

³⁷ BWANA akanena na Musa tena, akasema,³⁸ “Waambie wana wa Israeli na uwaamuru wajifanyie vishada wavining’inez katika mapindo ya mavazi yao, wavining’inez katika ncha zote kwa nyuzi za rangi ya samawati. Watu wote watafanya hivi kwa watu wote wa kizazi chote.³⁹ Huu utakuwa ukumbusho maalumu kwenu, kila mtakapovitazama, mtakumbuka amri zangu, na kuzishika ili kwamba msije mkatangatanga katika miyo na macho yenu na kuwa waasherati wa hayo.⁴⁰ Fanyeni hivi ili kwamba mweze kukumbuka na kutii amri zangu zote, na ili kwamba mpate kuwa watakatifu, waliotunzwa kwa ajili yangu, Mungu wenu.⁴¹ Mimi ndimi BWANA Mungu wenu niliyekutoa toka nchi ya Misri, ili niwe Mungu wenu. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu.”

16 ¹Sasa Kora mwana wa Izihari mwana wa Kohathi mwana wa Lawi, pamoja na Dathani na Abiramu mwana wa Eliabu, na Oni mwana wa Peleti, wa uzao wa Reuben, waliwakusanya wanaume kadhaa.²Wakamwinukia Musa, pamoja na wanaume fulani kutoka wana wa Israeli, viongozi wa watu wapatao mia mbili na hamsini waliokuwa wakifahamika katika ile jamii.³Walikusanyika pamoja kumpinga Musa na Haruni. Wakawaambia, “Ninyi sasa mnatumia mamlaka zaidi ya uwezo wenu! Watu wote wamejitenga, kila mmoja wao, na BWANA yuko pamoja nao. Kwa nini mnajiinua sana juu ya watu wengine wa BWANA?”

⁴Musa alipoyasikia hayo, akalala kifudifudi.⁵Akamwambia Kora na wote aliokuwa nao, “Asubuhi BWANA atafanya ijulikane ni nani walio wake na nani aliyetengwa kwa ajili yake. Atamleta huyo mtu karibu na yeye. Yule anayemchagua atamleta karibu naye.⁶Fanya hivi, wewe Kora na kundi lako.⁷Kesho mchukue vyetezo na muweke moto na ubani ndani yake mbele ya BWANA. Yule ambaye BWANA amemchagua, atamtenga kwa BWANA. Sasa imetosha ninyi watu wa uzao wa Lawi,”

⁸Tena Musa akamwambia Kora, “Sasa mnisikilize, ninyi watu wa uzao wa Lawi:⁹Je ni jambo dogo kwenu kwamba Mungu wa mbinguni amewatenga ninyi kutoka kwa watu wa Israeli, ili awalete ninyi karibu na yeye, ili mfanye kazi katika masikani ya BWANA na kusimama mbele ya watu ili muwatumikie!¹⁰Amewasongeza karibu, na ndugu zako, wa uzao wa Lawi pamoja nanyi, na sasa mnataka na ukuhani pia!¹¹Hiyo ndiyo sababu wewe na kundi lako mmekusanyika pamoja kinyume na BWANA. Kwa nini mnalalamika juu ya Haruni, ambaye anamtii BWANA?”

¹²Kisha Musa akamwita Dathani na Abiramu, wana wa Eliabu, lakini wakasema, “hatutakuja.¹³Kwani jambo dogo kwamba umetuleta mpaka kwenye nchi inayotiririka maziwa na asali, ili kutuua katika jangwa hili? Sasa unataka kujifanya kuwa mtawala wetu!¹⁴Na kwa nyongeza, haujatuingiza kwenye nchi ya kutiririka maziwa na asali, au kutupa urithi wa mashamba na mashamba ya mizabibu. Sasa unataka kutupofusha na ahadi hewa? Hatutakuja kwako.”

¹⁵Musa alikasirika sana na akamwambia BWANA, “husipokee sadaka zao. Sijachukua punda mmoja kutoka kwao, na sijamdhuru hata mmoja wao.”

¹⁶Kisha Musa akamwambia Kora, “Kesho wewe na kundi lako mtaenda mbele za BWANA-wewe na wao na Haruni.¹⁷Kila mmoja wenu atatwaa chetezo na kuweka ubani ndani yake. Ndipo kila mtu atamletea BWANA chetezo chake, vyetezo mia mbili na hamsini. Wewe na Haruni, pia, kila mmoja ataleta chetezo chake.

¹⁸Kwa hivyo kila mtu alitwaa chetezo chake, akaweka moto ndani yake, akaweka na ubani ndani yake, na kusimama mbele ya langa la hema ya kukutania pamoja na Musa na Haruni.¹⁹Kora naye akawakusanya watu wote waliokuwa kinyume na Musa na Haruni hapo kwenye langa la hema ya kukutania, na kisha utukufu wa BWANA ukaonekana kwa watu wote.²⁰Ndipo BWANA aliposema na Musa na Haruni:²¹“Tokeni ninyi kutoka kwa hawa watu ili nipate kuwaangamiza haraka.”

²²Musa na Haruni wakalala kifudifudi na kusema, “Mungu, Mungu wa wote wenye mwili, kama mtu akitenda dhambi, ni lazima uwe na hasira na watu wote?”

²³BWANA akanena na Musa, akamwambia,²⁴“Sema na watu wote, uwaaambie, ‘Tokeni kwenye hema ya Kora, Dathani, na Abiramu.’”

²⁵Kisha Musa akaamuka akaenda kwa Dathani na Kwa Abiramu; viongozi wa Israeli wakamfuata.²⁶Akaongea na watu wote akasema, “Sasa jitengeni na hema ya hawa watu waovu na msiguse kitu chochote kilicho chao, vinginevyo mtaangamizwa na dhambi zao.”²⁷Kwa hiyo watu wote toka pande zote za hema ya Kora, Dathani na Abiramu wakaondoka. Dathani na Abiramu wakatoka nje wakasimama kwenye langa la hema zao, wakiwa na wake wao, wana, na watoto wao.

²⁸Kisha Musa akasema, “Kwa hili sasa mtatambua kuwa BWANA amenituma kufanya kazi hizi zote, kwa kuwa sijazifanya kwa uwezo wangu.²⁹Kama hawa watu watakufa kifo cha kawaida ambacho humpata kila mmoja, basi BWANA hakunituma.³⁰Lakini kama BWANA aumbaye malango ya ardhi ambayo huwameza kama mdomo mkubwa, pamoja na familia zao, na kama wataingia ndani ya shimo wakiwa hai, ndipo mtakapojuwa kuwa wamemdharaui BWANA,”

³¹Mara ghafla Musa alipomaliza kusema maneno haya, ardhi ya pale walipokuwa ikafunguka.³²Dunia ikafungua kinywa chake na kuwameza, familia zao na watu wote wa Kora, pamoja na mali zao zote.³³Wao na kila mmoja kwenye familia zao wakaingia ndani shimonii wakiwa hai. Dunia ikawafunkika, na kwa njia hii wakapotea kutoka mionganii mwa ile jamii.³⁴Nao Israeli wote waliokuwa karibu nao wakakimbia kwa sababu ya vilio vyao. Walisema kwa mshangao, “Nchi isije kutumeza na sisi!”

³⁵Kisha moto ukashuka toka kwa BWANA na kuwaangamiza wale wanaume 250 waliokuwa wametoa ubani.

³⁶Tena BWANA akanena na Musa, akasema,³⁷“Mwambie Eliazari mwana wa Haruni yule kuhani achukue vile vyetezo kutoka ule moto, kwa kuwa vile vyetezo vimetengwa kwa ajili yangu. Na aumwage ule moto mbali.

³⁸Vitxae vile vyetezo vyta wale walipoteza maisha yao kwa sababu ya dhambi zao. Na vifanyike kuwa mbaa za kufuliwa ili viwe vifuniko vyta madhabahu. Kwa kuwa wale watu walivitoa kwangu, kwa hivyo ni vitakatifu. Vitakuwa ishara ya uwepo wangu kwa wana wa Israeli.”

³⁹Naye Eleazari yule kuhani akavichukua vile vyetezo vyta shaba ambavyo vilikuwa vimetumiwa na wale watu walioungua, na vikafuliwa kuwa vifuniko vyta madhabahu,⁴⁰ili kuwa ukumbusho kwa wana wa Israeli, ili kwamba asije akatokea mtu toka nje ya uzao wa Haruni akaja kutoa ubani kwa BWANA, ili wasije kuwa kama Kora na kundi lake-- kama vile BWANA alivyoamuru kupitia kinywa cha Musa.

⁴¹Lakini siku iliyofuata asubuhi watu wa Israeli wakamlalamikia Musa na Haruni. Nao walisema, “Umeua watu wa BWANA.”

⁴²Kisha ikatokea, wakati watu walipokuwa wamekusanyika kinyume na Musa na Haruni, wakatazama kuielekeha hema ya kukutania, na tazama lile wingu lilikuwa likiifunika. Utukufu wa BWANA ukaonekana,⁴³Musa na Haruni wakaja mbele ya hema ya kukutania.⁴⁴Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia,⁴⁵“Toka kati ya watu hawa ili niwaangamize haraka.” Musa na Haruni wakalala chini kifudifudi.

⁴⁶Musa akamwambia Haruni, uchukue chetezo, na utie ndani moto kutoka madhabahuni, tia na uvumba ndani yake, upeleke haraka kwa watu, na ukafanye upatanisho kwao, kwa sababu hasira hii inatoka kwa BWANA. Tauni imeanza.”⁴⁷Kwa hiyo Haruni akafanya kama alivyoelekezwa na Musa. Akakimbia kati ya watu. Na Tauni ilikuwa imeanza kuenea kati ya watu, kwa hiyo akaweka ndani yake uvumba na akafanya upatanisho wa watu.⁴⁸Haruni akasimama kati kati ya zile maiti na watu walio hai; na kwa njia hii ile tauni ikazuiwa.⁴⁹Idadi ya wale walipokuwa wamekufa kwa tauni walikuwa 14,000, nje na wale walipokufa kutokana na swala la Kora.⁵⁰Haruni akarudi kwa Musa kwenye lango la hema ya kukutania, na ile tauni ikakoma.

17 ¹BWANA akanena na Musa, akasema, ²“Waambie wana wa Israeli wakuletee fimbo za kutembelea moja kwa kila jamaa, fimbo kumi na mbili. Uandika jina la kila mmoja kwenye hizo fimo.³Utaandika jina la Haruni kwenye jina la Lawi. Kutakuwa na fimo moja kwa kila kiongozi kutoka kwenye kabila la mababu zake.

⁴Utaziweka hizo fimo kwenye hema ya kukutania mbele ya amri za agano, ambapo Mimi hukutana na wewe. Itakuwa hivi, ⁵fimo ya mtu yule ninayemchagua itachipua. Nitazuia watu wa Israeli walalamikao, ambao wanaongea kinyume na wewe.”

⁶Kwa hivyo Musa akawaambia wana wa Israeli. Viongozi wote wa kabila wakampatia fimo, fimo moja kutoka kwa kila kiongozi, aliyechaguliwa kutoka kwenye kila kabila ya babu zao, jumla yake fimo kumi na mbili. Fimo ya Haruni ilikuwa mionganoni mwa fimo hizo.⁷Ndipo Musa alipoziweka zile fimo mbele ya BWANA katika hema ya amri ya agano.

⁸Siku iliyofuata Musa aliiingia kwenye hema ya amri ya agano, na tazama, fimo ya Haruni kwa ajili ya Kabilia la Lawi ilikuwa imetoa machipukizi. Machipukizi yalikuwa hadi kuchanua maua na kuzaa malozi mabivu!⁹Musa akazitoa fimo zote kutoka kwa BWANA kwa watu wote wa Israeli, na kila mtu akachukua fimo yake.

¹⁰BWANA akamwambia Musa, “Iweke fimo ya Haruni mbele ya amri za agano. Iweke iwe ishara ya hatia mbele ya watu waliopinga ili ukomeshe malalamiko dhidi yangu, bila hivyo watakufa.”¹¹Musa akafanya kama BWANA alivyaoagiza.

¹²Wana wa Israeli wakanena na Musa wakisema, “tutakufa hapa! Wote tutaangamia!¹³Kila mmoja anayekuja hapa, anayekaribia masikani ya BWANA, atakufa. Je, ni lazima wote tuangamie?”

18 ¹BWANA akamwambia Haruni, "Wewe, wana wako, na uzao wa baba yako mtawajibika kwa dhambi zote zilizotendwa mahali patakatifu. Lakini wewe na wana wako pekee mtawajibika kwa uovu uliofanywa na yejote mahali pa patakatifu.² Na ndugu zako nao wa kabilia ya Lawi, kabilia la ukoo wako, utawaleta pamoja na wewe ili kwamba waweze kuungana na wewe ili wakusaidie wakati wewe na wanaao mnapokuwa mnatumikia mbele ya hema ya amri ya agano.³ Watakutumikia wewe na hema yote. Hata hivyo, wasisonge karibu na chochote ndani ya mahali pa patakatifu au kwa kitu chochote kilichounganishwa na madhabahu, la sivyo, wewe na wao mtakufa.⁴ Wataungana na wewe na kuitunza hema ya kukutania, kwa kazi zote zinazohusiana na hema. Mtu mgeni asikukaribie.

⁵Wewe utawajibika kwa ajili ya mahali papatakatifu na kwa ajili ya madhabahu ili kwamba hasira yangu isiwajilie watu wa Israeli tena.⁶Tazama, Mimi mwenyewe nimewachagua ndugu zako wa kabilia ya Walawi kutoka mioingoni mwa uzao wa Israeli. Wao ni zawadi kwako. Walitolewa kwangu ili waifanye kazi inayohusiana na hema ya kukutania.⁷Lakini ni wewe pekee yako na wanaao ndio mnaoruhusiwa kufanya kazi ya ukuhani kuhusiana na kila kitu kilichounganishwa na madhabahu na kitu chochote ndani ya lile pazia. Wewe mwenyewe lazima ukamilishe majukumu hayo. Mimi ninakupa ukuhani kama zawadi. Mgeni yejote anayekaribia atauawa."

⁸Kisha BWANA akamwambia Haruni, "Tazama, Nimekupa majukumu ya kusimamia sadaka za kuinuliwa kwangu, na sadaka zengine takatifu ambazo wana wa Israeli wanatoa kwangu. Nimekupa sadaka hizi wewe na wana wako kuwa haki yako milele.⁹Hivi ni vitu vitakatifu sana, ambavyo visiteketezwe kwa moto: kutoka kwenye sadaka zao-kila sadaka ya unga, kila sadaka ya dhambi, na kila sadaka ya hatia- ni vitu vitakatifu sana kwa ajili yako na wana wako.¹⁰Sadaka hizi ni takatifu sana; kila mume lazima aile, kwa kuwa ni vitakatifu kwako.

¹¹Hizi ni sadaka ambazo zitakuwa zako: Sadaka zao, sadaka zote za kuinuliwa za wana wa Israeli. Nimekupa wewe, wana wako na binti zako kuwa gawio lako la milele. Kila mmoja ambaye ni msafi katika familia yako anaweza kula sadaka zozote katika hizi.

¹²Mafuta yote mazuri, ile divai nzuri yote mpya na unga, malimbuko ambyo watu hutoa kwangu- vitu hivi vyote nimekupa wewe.¹³Mavuno ya kwanza yaliyoiva yaliyo katika ardhi yao ambayo wanaleta kwangu, yatakuwa yako. Kila mtu aliye msafi kwenye familia yako anaweza kula vitu hivi.

¹⁴Kila kitu kilichotolewa wakfu katika Israeli kitakuwa chako.¹⁵Kila kitu kinachofungua tumbo, kila limbuko ambalo watu hutoa kwa BWANA, vyote vya watu na wanyama, vitakuwa vyako. Hata hivyo, watu lazima wawakomboe wazaliwa wa kwanza wa kiume, na watawakomboa wazaliwa wa kwanza wa wanyama wasio safi.

¹⁶Wale ambao wanahitaji kukombolewa na watu watakombolewa wakiwa na umri wa mwezi mmoja. Ndipo watu watawakomboa kwa bei ya shekeli tano, kwa kiwango cha shekeli za mahali patakatifu, ambacho ni sawa na gera ishirini.

¹⁷Lakini mzaliwa wa kwanza wa ng'ombe, au mzaliwa wa kwanza wa kondoo, au mzaliwa wa kwanza wa mbuzi-msiwakomboe hawa wanyama, wametengwa kwa ajili yangu. Utanyunyizia damu yake madhabahuni na kuteketeza mafuta yao kama sadaka ya moto, ambayo ni harufu nzuri ya kumpendeza BWANA.¹⁸Nyama yao itakuwa yako. Kama kidali cha kuinuliwa na paja la kulia, nyama yao itakuwa yako.¹⁹Sadaka yote takatifu ambayo watu wa Israeli wanaitoa kwa BWANA, nimekupa wewe, na wana wako na binti zako walio pamoja nawe. Kama gawio la kudumu. Hili ni agano la milele la chumvi, agano linalofunga milele, mbele za BWANA kwako wewe na uzao wako walio pamoja na wewe."

²⁰BWANA akasema na Haruni, Hautakuwa na urithi katika ardhi ya watu, wala hautakuwa na gawio mionganoni mwa watu. Mimi ndimi gawio lenu na urithi wenu mionganoni mwa watu wa Israeli.

²¹Tazama, Nimewapatia uzao wa Lawi, zaka zote za Israeli kuwa urithi wao kwa sababu ya huduma wanayotoa katika hema ya kukutania.²²Kuanzia sasa, watu wa Israeli wasisonge karibu na hema ya kukutania, la sivyo, watawajibika kwa dhambi hii na kufa.²³Walawi wafanya kazi inayohusiana na hema ya kukutania. Watawajibika kwa dhambi inayohusiana na hema. Hii itakuwa sheria ya kudumu kwa watu wote wa uzao wako. Na mionganoni mwa watu wa Israeli hawa hawatakuwa na urithi.²⁴Kwa kuwa zaka za wana wa Israeli, wanazotoa kama mchango kwangu -ndivyo hivyo ambavyo nimewapa Walawi kuwa urithi wao. Hiyo ndiyo sababu ya kuwaambia, Kuwa hawatakuwa na urithi kati ya watu wa Israeli.

²⁵BWANA akanena na Musa, akamwambia,²⁶“Inakupasa ukaseme na Walawi uwaambie, ‘Mnapopokea zaka toka kwa watu ambayo BWANA amewapa kutoka kwao kuwa urithi, ndipo na nyie mtakapotoa sehemu ya kumi ya zaka hiso.”²⁷Zaka yenu itahesabika kama moja ya mapato ya sakafu ya kupuria nafaka ya mazao yenu au mazao ya vinu vya kukamulia zabibu.²⁸Kwa hivyo na nyinyi lazima mtoe mchango wenu kwa BWANA kutokana na zaka mnazopata kutoka kwa watu wa Israeli. Kutokana na hiso mtatoa matoleo yenu kwa Haruni yule kuhani.²⁹Kwa kila sadaka mnayopata, mtatoa matoleo yenu kwa BWANA. Mtafanya hivi kutokana na vitu vizuri na vitakatifu sana ambavyo mmepewa.

³⁰Kwa hivyo utawaambia, ‘Mnapotoa hayo matoleo mazuri, ndipo itahesabika kwa Walawi kuwa ni mazao yao kutoka kwenye sakafu za kupuria na vinu vyao vya kukamulia.³¹Ndipo matakapokula nafaka zote zinazobaki mahali popote, nyinyi na familia zenu kwa sababu ndiyo malipo yenu ya kazi kwenye hema ya kukutania.

³²Hamtakuwa na hatia yejote kwa kuvila na kuvinywa, kama mtatoa kwa BWANA matoleo yenu mazuri mliyopokea. Lakini msizinajisi sadaka takatifu za wana wa Israeli, la sivyo mtakufa.”

19 ¹BWANA akanena na Musa na Haruni, Akasema, ²"Hii ni amri, ni sheria ninayokuamuru: Waambie wana waIsraeli wakuletee ng'ombe mke mwekundu asiyekuwa na kipaku wala waa, ambaye hajawahi kubeba nira. ³Mpatie Eliazari kuhani huyo ng'ombe jike. Naye atamtoa nje ya kambi, na mtu mmoja amchinje mbele yake. ⁴Kisha Eliazari kuhani attachukua sehemu ya damu yake kwa kidole chake na kuinyunyiza mara saba akielekeea sehemu ya mbele ya ile hemu ya kukutania. ⁵Na kuhani mwininge atamchoma huyo ng'ombe mbele ya macho yake. Ataichoma ngozi yake, nyama yake, na damu yake pamoja na mavi yake, ⁶Yule kuhani attachukua mti wa mwerezi, na hisopo na sufu na kivitupa katikati ya huyo ng'ombe anayechomwa.

⁷Kisha atazifua nguo zake na kuoga kwenye maji. Ndipo atakuja kambini, ambapo atabaki najisi mpaka jioni ya siku hiyo. ⁸Yule aliymchoma huyo ng'ombe mke atafua nguo zake kwa maji na kuoga majini. Naye atabaki najisi mpaka jioni ya siku ile.

⁹Baadaye mtu aliyesafi atayakusanya hayo majivu ya ng'ombe huyo na kuyaweka nje ya kambi kwenye eneo safi. Majivu haya yatatunzwa kwa ajili ya jamii ya watu wa Israeli. Watayachanganya majivu na maji kwa ajili ya utakaso wa dhambi, kwa kuwa majivu yalitokana na sadaka ya dhambi. ¹⁰Yule aliyejakusanya majivu ya ng'ombe huyo lazima afue mavazi yake. Atabaki najisi mpaka jioni ya siku ile. Hii itakuwa sheria ya kudumu kwa watu wa Israeli na kwa wageni wanaoishi nao.

¹¹Yeyote atakayegusa maiti ya mtu atakuwa najisi kwa siku saba. ¹²Mtu wa jinsi hiyo atajitakasa mwenyewe siku ya tatu na siku ya saba. Ndipo atakapokuwa safi. Lakini kama hatajitatasa mwenyewe katika siku ya tatu, basi hatakuwa safi siku ya saba. ¹³Yeyote atakayegusa mtu aliyejufa, maiti ya mtu aliyejufa na hajajitakasa - mtu huyu anainajisi masikani ya BWANA. Mtu huyo ataondolewa kuwa mionganoni mwa Waisraeli kwa sababu maji ya farakano hayakunyonyiziwa kwake. Atabaki najisi; na unajisi wake utabaki kwake.

¹⁴Hii ndiyo sheria ya mtu anayefia hemani. Kila mtu aingiaye hemani na kila mtu ambaye tayari yumo hemani atakuwa najisi kwa siku saba. ¹⁵Kila chombo ambacho hakina kifuniko kinanajisika. ¹⁶Vivyo hivyo, kwa mtu aliye nje ya hemu ambaye atamgusa mtu aliyeuawa kwa upanga, au mzoga wowote, au mfupa wa mtu, au kaburi--mtu huyo atakuwa najisi kwa siku saba.

¹⁷Fanyeni hivi kwa mtu najisi: twaeni majivu ya sadaka ya dhambi ya kuteketezwa na myachanganye kwenye chombo chenye maji ya mto. ¹⁸Ndipo mtu aliye safi attachukua hisopo, na kutia katika hayo maji, na kunyunyizia juu ya hemu, na katika vyombo vyote vilivyo hemani, na kwa watu waliokuwepo, na kwa yule aliyejuga ule mfupa, mtu aliyeuawa, maiti, au kaburi. ¹⁹Katika siku ya tatu na siku ya saba, yule mtu aliye msafi atamnyunyizia yule mtu asiyekuwa safi. Katika siku ya saba mtu najisi atajitakasa mwenyewe. Atazifua nguo zake na kuoga kwenye maji. Jioni yake atakuwa safi.

²⁰Lakini yule atakayebaki najisi, anayekataa kujitakasa mwenyewe -- huyo mtu ataondolewa kutoka kwenye jamii, kwa sababu amepanajisi patakatifu pa BWANA. Hajanyunyiziwa maji ya utakaso; atabaki najisi. ²¹Hii itakuwa sheria ya kudumu kuhusiana na hali ya hivi. Yule mtu anayenyunyizia maji ya farakano atafua mavazi yake. Yule atakayeyagusa maji ya farakano atakuwa najisi mpaka jioni.

²²Chochote kile ambacho kitaguswa na mtu najisi kitakuwa najisi. Na mtu atakayekigusa naye atakuwa najisi mpaka jioni.

20 ¹Kwa hivyo wana wa Israeli, na jamii yote ya watu, wakaenda katika jangwa la Sini katika mwezi wa kwanza; wakakaa Kadeshi. Hapo ndipo Miriamu alipofia na kuzikwa.

²Huko hapakuwa na maji kwa ajili ya watu, kwa hiyo wakakusanyika kinyume na Musa na Haruni huko.³Watu wakamlalamikia Musa. Wakasema, “Ilikuwa ni bora kama tungelikufa wakati Waisraeli wenzetu walipokufa mbele za BWANA.⁴Kwa nini umewaleta watu wa BWANA kufia katika jangwa hili, sisi na wanyama wetu?⁵Kwa nini ulitutoa Misri na kutuleta katika eneo hili haya? Hapa hakuna nafaka, wala mitini, wala mizabibu, wala makomamanga. Na hakuna maji ya kunywa.”

⁶Basi Musa na Haruni wakatoweka mbele ya mkutano huo. Wakaenda kwenye hema ya kukutania wakalala kifudifudi. Ndipo pale utukufu wa Busara wa BWANA ukaonekana kwao.⁷BWANA akanena na Musa, akamwambia,⁸“Chukua fimbo yako na uwakusanye watu, wewe na Haruni ndugu yako. Uambie huu mwamba mbele ya macho yao, na uamuru utoe maji. Nawe utawapa maji kutoka kwenye huu mwamba, nawe utawapa maji ya kunywa hao watu na wanyama wao.”

⁹Musa akachukua hiyo fimbo mbele ya BWANA, kama vile BWANA alivyokuwa amemwamuru kufanya.¹⁰Kisha Musa na Haroni wakawakusanya watu pamoja mbele ya ule mwamba. Ndipo Musa akawaambia, “Sasa sikilizeni, enyi wapinzani. Lazima tuwape maji kutoka kwenye huu mwamba?”¹¹Ndipo Musa akanyosha mkono wake na kuupiga ule mwamba mara mbili kwa fimbo yake, na maji mengi yakatoka. Wale watu wakanywa pamoja na wanyama wao.

¹²Kisha BWANA akamwambia Musa na Haruni, “Kwa kuwa hamkuniheshimu mimi na kuniamini mbele ya watu wa Israeli, hamtawaingiza hawa watu katika nchi niliyowaahidi.

¹³Mahali hapa paliitwa maji ya Meriba kwa sababu wana wa Israeli walitofautiana na BWANA pale, na akajionyesha kwao kuwa mtakatifu.

¹⁴Musa akatuma wajumbe kutoka Kadeshi kwa mfalme wa Edom: Ndugu yako Israeli anasema hivi: “Wewe unajua magumu yote ambayo yametupata.¹⁵Na unajua kuwa babu zetu walienda Misri na waliishi Misri kwa muda mrefu. Wamisri walitutendea vibaya pamoja na babu zetu.¹⁶Tulipomlilia BWANA, akatusikia na kututumia malaika ambaye alitutoa toka Misri. Tazama, sasa tuko Kadeshi, mji unaopakana na nchi yako.¹⁷Tunakuomba uturuhusu kupita katika nchi yako. Hatutapita mashambani wala kwenye mashamba ya mizabibu, wala hatutakunywa maji ya visima vyako. Tutapita kwenye njia kuu ya mfalme. Hatutageuka upande wa kulia wala upande wa kushoto mpaka tutakapopita mpaka wako.”

¹⁸Lakini mfalme wa Edomu akamjibu, “Msipite hapa. Kama mtafanya hivyo, Nitakuja na upanga kukuvamia.”

¹⁹Ndipo wana wa Israeli wakamwambia, “tutapitia njia kuu. Kama sisi au wanyama wetu watakunywa maji yako, basi tutalipa. Tunaomba uturuhusu tupite tukitembea kwa miguu yetu, bila kufanya jambo lolote lile.”

²⁰Lakini mfalme wa Edomu akajibu, “Usipite hapa.” Kwa hivyo nfalme wa Edomu akawa kinyume cha Israeli kwa mkono wenye nguvu pamoja na jeshi kubwa sana.

²¹Mfalme wa Edomu akawazuia wana wa Israeli kupita kwenye mipaka yake. Kwa sababu ya hili, Israeli akageuka kuiacha nchi ya Edomu.

²²Kwa hiyo watu wakasafiri kutoka Kadeshi. Wana wa Israeli, watu wote, wakafika Mlima Hori.²³BWANA akanena na Musa na Haruni hapo kwenye Mlima Hori, kwenye mpaka wa Edomu. Akasema,²⁴“Sasa ni wakati wa Haruni kukusanyika na watu wake, hataingia katika nchi ile niliyowaahidi wana wa Israeli. Hii ni kwa sababu ninyi wawili hamkuitii sauti yangu pale kwenye maji ya Meriba.²⁵Mchukue Haruni na Eliazari mwanaye, na uwalete juu ya Mlima Hori.²⁶Umvalishe Haruni yale mavazi ya kikuhanini na umvalishe Eliazari mwanaye. Haruni atakuifa na kulazwa pamoja na watu wake.”

²⁷Musa akafanya kama BWANA alivyo mwamuru. Wakaenda juu y a Mlima Hori na watu wote wakiona.²⁸Musa akamvalisha Haruni yale mavazi ya kikuhanini na kumvalisha Mwanaye Eliazari. Haruni akafa pale juu ya Mlima Hori. Kisha Musa na Eliazari wakashuka.²⁹Watu walipoona kuwa Haruni amekufa, taifa lote wakamlilia Haruni kwa siku arobaini.

21 ¹Aradi mfalme wa Wakanaani, aliyejkuwa akiishi Negebu, aliposikia kuwa Israeli ilikuwa ikisafiri kwa kupitia barabara kuelekea Atharimu, akapigana dhidi ya Israeli na kujitwalia baadhi ya mateka.²Israeli akaapa mbele za BWANA akasema, “Kama utatupa ushindi dhidi ya hawa watu, ndipo tutakapoiangamiza kabisa miji yao,”³BWANA akaisikia sauti ya Israeli na kuwapa ushindi dhidi ya Wakanaani. Wakawaangamiza kabisa pamoja na miji yao. Mahali pale paliitwa Horima.

⁴Wakasafiri kutoka Mlima Hori kwa barabara kuelekea bahari ya shamu wakiizunguka nchi ya Edomu. Watu walikufa moyo kwa njia hiyo.⁵Watu wakamnung'unikia Mungu na Musa: “Kwa nini umetutoa Misiri ili tufe katika jangwa hili? Hapa hakuna mikate, wala maji, na chakula hiki dhaifu kimetukinai.”

⁶Basi Musa akatuma nyoka wa sumu kati yao. Wale nyoka wakawauma wale watu; watu wengi walikufa.⁷Watu wakaenda kwa Musa wakamwambia, “Tumetenda dhambi kwa sababu tumemnung'unikia Mungu na wewe. Mwombe Mungu atuondolee hawa nyoka.” Kwa hiyo Musa akawaombea watu.

⁸BWANA akamwambia Musa, “Tengeneza nyoka na umweke kwenye nguzo. Na itakuwa kila anayeumwa, akimwangalia huyo nyoka atapona,”⁹Kwa hivyo Musa akatengeneza nyoka wa shaba naye akamweka juu ya nguzo. Na kila mtu alipoumwa na nyoka na kumwangalia huyo nyoka alipona.

¹⁰Kisha watu wa Israeli wakasafiri na kisha kuweka kambi Obothi.¹¹Kisha wakasafiri kutoka pale na kuweka kambi Iye Abarimu katika jangwa linalokibili Moabu kuelekea upande wa mashariki.¹²Kutoka pale wakasafiri na kuweka kambi katika bonde la Zeredi.¹³Kutoka pale walisafiri na kuweka kambi kwenye upande mwagine wa mto Amoni, ambao ukubwa wake unaanzia kwenye mpaka wa Waamori. Mto wa Amoni ndio unaootengeneza mpaka wa Moabu, kati ya Moabu na Waamori.¹⁴Ndiyo maana imeandikwa katika gombo la Kitabu cha BWANA, “Wahebu katika Sufa, na bonde la Amoni,

¹⁵ mtelemko wa bonde linaloelekea katika mji wa Ari na kuelekea kwenye mpaka wa Moabu,”

¹⁶Kutoka pale wakasafiri mpaka Beeri, hapo ndipo palipo na kisima ambacho Bwana alimwambia Musa, “Wakusanye watu kwa ajili yangu ili uwape maji,”¹⁷Ndipo Israeli waipoimba wimbo huu: “enyi visima, yajazeni maji. Imbeni juu ya kisima hiki.

¹⁸ Kisima ambacho viongozi wetu walichimba, kisima ambacho wenyewe hekima walichimba kwa fimbo ya kifalme na kwa fimbo ya kutembelea.” Kisha kutoka jangwani walitembea mpaka Matanaha.

¹⁹Kutoka Matanaha walisafiri mpaka Nathalieli, na kutoka Nathalieli mpaka Bamothi,²⁰na kutoka Bamothi hadi kwenye bonde la Moabu. Hapo ndipo kilele cha Mlima Piska kinapoonekana jangwani.

²¹Kisha Israeli akatuma wajumbe kwa Sihoni mfalme wa Waamori akisema,²²Tunaomba tupite katika nchi yako. Hatutapita katika shamba au kwenye shamba la mizabibu. Hatutakunywa maji ya visima vyako. Tutapita katika njia kuu ya mfalme mpaka tutakopita mpaka wako.”

²³Lakini mfalme Sihoni hakumruhusu Israeli kupita kwenye mpaka wao. Badala yake, Sihoni akakusanya jeshi lake lote na kumvamia Israeli huko jangwani. Akaja kwa Jahazi, ambapo alipigana dhidi ya Israeli.²⁴Israeli akalivamia jeshi la Sihoni na nchi ya upanga na kuchukua nchi yao kutoka Amoni mpaka mto Jabboki, hadi kufikia nchi ya watu wa Amoni. Sasa mpaka wa watu wa Amoni ulikuwa umefungwa.²⁵Israeli akachukua miji yote ya Waamori na akaishi ndani yake, pamoja na Heshiboni na vijiji vyake wote.²⁶Heshiboni ulikuwa mji wa Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye hapo awali alipigana dhidi ya mfalme wa kwanza wa Moabu. Sihoni alikuwa ameteka ardhi yake yote toka mipaka mto wa Amoni.

²⁷Hiyo ndiyo sababu wale ambao huongea kwa Mitahali husema, “Njoni Heshboni. Mji wa Sihoni ujengwe na kuimariswa tena.

²⁸ Moto uliwaka toka Heshiboni, moto kutoka mji wa Sihoni ambao uliiteketeza Ari ya Moabu, na wenyeji wa miji ya juu ya Amoni.

²⁹ Ole wako, Moabu! Umepotea, enyi watu wa Chemoshi. Amewafanya watu wake kuwa wakimbizi na binti zake kuwa wafungwa wa Sihoni mfalme wa Waamori.

³⁰ Lakini tumempiga Sihoni. Tumeiangamiza Heshibon mpaka Diboni. Tumewaharibu wote mpaka Nofa, ambayo inafika mpaka Madeba.”

³¹Kwa hiyo Israeli akaanza kuishi katika nchi ya Waamori,

³²Kisha Musa akatuma watu kwenda kuingalia Yaziri. Waliviteka vijiji vyake na kuwafukuza Waamori waliokuwa wakiishi humo.³³Kisha wakageuka na kuelekea njia inayoelekea Bashani. Ogu mfalme wa Bashani akatofautiana nao, yeye na Jeshi lake lote, ili apigane nao kule Ederei.

³⁴Kisha BWANA akasema na Musa, “Msimwogope, kwa sababu nimewapeni ushindi dhidi yake, Jeshi lake lote na nchi yake. Mfanyeni kama mlivyomfanya Sihoni mfalme wa Waamori, aliyekuwa akiishi Heshiboni.”

³⁵Kwa hivyo wakamuua, na wanawe, na jeshi lake lote, mpaka wote wakaishi na hakubaki hata mmoja aliyekuwa hai. Kisha wakaichukua nchi yake.

²² ¹Watu wa Israeli wakasafiri mpaka wakaweka kambi kwenye uwanda wa Moabu karibu na Yeriko, kwenye upande mwengine wa mto Yorodani kutoka mji ule.

²Balaki mwana wa Zippori aliona yote ambayo Israeli aliwafanyia Waamori. Moabu aliogopa sana hao watu kwa sababu walikuwa wengi sana,³na Moabu aliwaogopa wana wa Israeli.

⁴Mfalme wa Moabu akawaambia wazee wa Midiani, “Huu umati utakula kila kitu tulicho nacho kama vile maksai hula nyasi za kondeni.” Sasa Balaki mwana wa Zippori alikuwa mfalme wa Moabu.⁵Akatuma wajumbe kwenda kwa Balamu mwana wa Beori, kule Petho ambayo iko karibu na mto Frati, katika nchi ya taifa lake na watu wake. Akamwita na kumwambia, “Tazama, Kuna taifa ambalo wamekuja hapa tokea Misiri. Wanafunika uso wa dunia na sasa wananiufuatia mimi.⁶Tafadhali naomba uje unilaanie hili taifa, kwa sababu wana nguvu kuniliko. Labda nitaweza kuwavamia na kuwafukuza watoke katika nchi yangu. Najua kuwa yejote unayembariki hubarikiwa na yejote unayemlaani atalaaniwa.”

⁷Kwa hiyo wazee wa Moabu na wale wa Midiani wakaondoka, pamoja nao wakachukua malipo ya uganga. Wakafika kwa Balaamu wakamwambia maneno ya Balaki.

⁸Balaamu akawaambia, “Bakini hapa usiku wa leo. Kesho nitawaletea atakachoniambia BWANA.” Kwa hiyo wale viongozi wa Moabu wakabaki na Balaamu kwa usiku huo.⁹Mungu akaja kwa Balaamu na kumwambia, “Ni akina nani hawa waliokuja kwako?”

¹⁰Balaamu akamjibu Mungu, “Balaki mwana wa Zippori, Mfalme wa Moabu amewatuma kwangu. Alisema,

¹¹“Tazama hawa watu waliotoka Misri wanafunika uso wa nchi yangu. Sasa naomba uje unilaanie hawa watu. Labada nitaweza kuwashinda na kuwafukuza.”

¹²Mungu akamjibu Balaamu, “Usiambatane na hao wanaume. Na usiwalaani hawa wana wa Israeli kwa sababu wamebarikiwa.”

¹³Balaamu akaamka asubuhi na kuwaambia wale viongozi wa Balaki, “Rudini nchini kwenu kwa sababu BWANA amenikataza kuambatana nanyi.”

¹⁴Kwa hivyo wale viongozi wa Moabu wakaondoka na kurudi kwa Balaki. Wakamwambia, “Balaamu amekataa kuambatana nasi.

¹⁵Balaki akatuma viongozi wengine waliokuwa wanaheshimiwa zaidi kuliko kundi lile la awali.¹⁶Wakaja kwa Balaamu na kumwambia, “Balaki mwana wa Zippori anasema hivi, ‘Tafadhali hebu kitu chochote kisikuzuie kuja kwangu,¹⁷kwa sababu nitakulipa malipo mazuri sana na kukupa heshima kubwa, nami nitakufanyia chochote utakachoniambia. Tafadhali sana uje unilaanie hawa watu.’”

¹⁸Balaamu akawajibu watu wa Balaki akawaambia, “Hata kama Balaki atanipa ikulu yake ikiwa imejaa fedha na dhahabu, sitaweza kufanya dhidi ya maneno ya BWANA, Mungu wangu na kufanya pungufu au zaidi ya kile anachoniambia.¹⁹Sasa basi, tafadhali subirini hapa usiku wa leo pia, ili kwamba nipate kujifunza kitu zaidi ambacho BWANA ananiambia.”

²⁰BWANA akaja kwa Balaamu usiku ule na kumwambia, “kwa kuwa hawa watu wamekuja kukuita, inuka uende nao. Lakini utafanya tu kile nitakachokuambia kufanya.”

²¹Balaamu akainuka asubuhi, akatandika punda wake, akaenda pamoja na viongozi wa Moabu.²²Lakini kwa sababu alienda, hasira za Mungu zikawaka. Malaika wa BWANA akasimama barabarani kama adui wa Balaamu, aliyekuwa akimpanda yule punda. Watumishi wawili wa Balaamu walikuwa pamoja naye.²³Yule punda alimwona yule malaika wa BWANA akiwa amesimama barabarani akiwa na upanga mkononi mwake. Yule punda akageuka na kwenda shambani. Balaamu akampiga yule punda ili arudi barabarani.²⁴Sasa malaika wa BWANA akasimama kwenye njia nyembamba katikati ya mashamba ya mizabibu, na kushoto kwake kulikuwa na ukuta.²⁵Yule punda akamwona yule malaika wa BWANA tena. Akasogea zaidi ukutani na kuubana mguu wa Balaamu ukutani. Balaamu akampiga tena yule punda.

²⁶Yule malaika wa BWANA akasogea mbele zaidi kwenye eneo jingine jembamba zaidi ambalo haikuwezekana kugeuka upande mwengine.²⁷Yule Punda akamwona tena yule malaika wa BWANA, akalala chini na Balaamu.

Hasira za Balaamu zikawaka, akampiga yule punda kwa fimbo yake.²⁸Kisha BWANA akafungua kinywa cha punda na akaongea. Akamwambia Balaamu, “Nimekukosea nini kiasi kwamba umenipiga mara tatu?”

²⁹Balaamu akamjibu yule punda, “Ni kwa sababu umenitendea ujinga. Natamani kama ningekuwa na upanga mkononi mwangu, kama ningekuua nao, sasa hivi ningekuwa nimekuua.”

³⁰Yule punda akamwambia Balaamu, “Je, mimi si punda wako ambaye umenipanda maishani mwako mwote mpaka hivi sasa? Je, nimewahi kuwa na tabia ya kukufanya hivi hapo awali?” Balaamu akasema “hapana.”

³¹Basi BWANA akafungua macho ya Balaamu, na akamwona malaika wa BWANA amesimama barabarani akiwa na upanga mkononi mwake. Balaamu akainamisha kichwa chake chini.

³²Yule malaika wa BWANA akamwambia, “Kwa nini umempiga punda wako mara tatu? Tazama, Nimekuja kama adui yako kwa sababu matendo yako kwangu yamekuwa maovu.³³Yule punda aliniona na akageuka kutoka kwangu mara tatu. Kama asingekuwa amegeuka kutoka kwangu, hakika ningekuwa nimekuua na ye ye kumwacha hai.

³⁴Balaamu akamwambia malaika wa BWANA, nimetenda dhambi. Sikujuu kuwa ulisimama kinyume na mimi barabarani. Kwa hivyo sasa, kama haikupendezi, Nitageuka.”

³⁵Lakini yule malaika wa BWANA akamwambia Balaamu, “endelea na wale watu. Lakini utasema maneno nitakayokwambia tu.” Kwa hivyo Balaamu akaendelea na wale vioingozi wa Balaki.

³⁶Balaki aliposikia kuwa Balaamu alikuwa amekuja, alienda kukutana naye kule mjini Moabu pale Amoni, huko mpakani.³⁷Balaki akamwambia Balaamu, “Je, mimi sikutuma watu kukuita? Basi kwa nini hukuja kwangu? Je, mimi sina uwezo wa kukufanya uheshimike?”

³⁸Ndipo Balaamu alipomjibu Balaki, “Tazama, mimi nimekuja kwako. Je mimi sina mamlaka ya kusema chochote? Mimi ninaweza kusema maneno ambayo Mungu ameweeka kinywani mwangu.”

³⁹Balaamu akaenda na Balaki, na Wakafika Kiriathi Huzothi.⁴⁰Kisha Balaki akatoa sadaka ya makisai na kondoo na kumpatia Balaamu baadhi ya hiyo nyama na wale viongozi waliokuwa pamoja naye.⁴¹Kesho yake asubuhi, Balaki akampeleka Balaamu mpaka juu mahali pa Baali. Kule juu Balaamu aliweza kuona sehemu tu ya kambi za Waisraeli.

²³ ¹Balaamu akamwabia Balaki, “Jenga madhabahu saba kwa ajili yangu na uandae mafahari saba na kondoo dume saba.”²Kwa hiyo Balaki akafanya kama Balaamu alivyoomba. Kisha Balaki na Balaamu wakatoa sadaka ya fahari mmoja na kondoo dume mmoja kwa kila madhabahu.

³Ndipo Balaamu alipomwamwambia Balaki, “Simama kwenye sadaka yako ya kuteketezwa na mimi nitaenda. Labda BWANA atakuja kukutana na mimi. Chochote atakachoniambia nitakuambia.” Kwa hiyo akaenda juu ya mlima usiokuwa na miti.⁴Wakati bado akiwa juu ya mlima. Mungu akakutana naye, na Balaamu akamwambia, “Nimejenga madhabahu saba, na nimetoa sadaka ya fahari na kondoo dume kwa kila madhabahu.”

⁵BWANA akaweka ujumbe kwenye kinywa cha Baalamu akasema, “Rudi kwa Balaki ukamwambie.”

⁶Kwa hivyo Balaamu akarudi kwa Balaki aliyekuwa amesimama karibu na sadaka yake ya kuteketezwa, na viongozi wote wa Moabu walikuwa pamoja naye.⁷Ndipo Balaamu alipoanza kunena unabii wake akisema, “Balaki amenileta kutoka Aramu, Mfalme wa Moabu kutoka katika milima ya mashariki, ‘Njoo, nilaanie Yakobo kwa ajili yangu,’ alisema, ‘Njoo umtie unajisi Israeli,’

⁸ Nawezaje kuwalaani wale ambao Mungu hajawalaani? Nawezaje kuwapinga wale ambao Mungu hawapingi?

⁹ Kwa kuwa kutoka juu ya miamba Ninamwona; kutoka kwenye milima ninamtazama. Kuna watu wanaoishi pekee yao na hawajioni wenyewe kama ni taifa la kawaida.

¹⁰ Nani awezaye kuyahesabu mavumbi ya Yakobo au kuhesabu hata robo ya Israeli? Naomba nife kifo cha mtu mwene haki, na mwisho wa maisha yangu uwe kama wake!”

¹¹Balaki akamwambia Balaamu, “Umenifanyia nini? Nilikuleta ili uwalaani maadui wangu, lakini ona, umewabariki,”

¹²Balaamu akajibu akasema, “Kwa nini nisiwe mwangalifu kusema kile ambacho BWANA anaweka kinywani mwangu?”

¹³Basi Balaki akamwambia, “Hebu uje nami kwenye eneo jingine ili uwaone. Utakaowaona ni wale wa karibu tu, huwezi kuwaona wote. Huko sasa unaweza kunilaania hawa watu.”¹⁴Kwa hivyo akampeleka Balaamu kwenye shamba la Zofimu, lililo juu ya Mlima Pisiga, na kule akajenga madhabau zingine saba. Akatoa sadaka ya fahari mmoja na kondoo dume kwa kila madhabahu.

¹⁵Kisha Balaamu akamwambia Balaki, “Simama hapa karibu na sadaka zako, wakati mimi naenda kukutana na BWANA kule.”

¹⁶Kwa hivyo BWANA akakutana na Balaamu na kumuwekea ujumbe kinywani mwake. Alimwambia, “Rudi kwa Balaki ukamwambie huu ujumbe toka kwangu.”

¹⁷Balaamu akamrudia, na tazama, alikuwa amesimama karibu na sadaka zake za kuteketezwa, na viongozi wa Moabu walikuwa pamoja naye. Balaki akamwuliza, “BWANA amekwambiaje?”

¹⁸Balaamu akaanza kutoa unabii. Akasema, “Inuka, Balaki na usikilize. Nisikilize mimi wewe mwana wa Zippori.

¹⁹ Mungu siyo mtu, kwamba umdanganye, au mwanadamu awezaye kubadili mawazo. Je, alishawahidi kuahidi kitu pasipo kukitekeleza? Je, alishawahidi kusema kuwa atafanya kitu bila kufanya kama alivyosema?

²⁰ Tazama, Mimi nimeamriwa kuwabariki. Mungu ametoa baraka, nami siwezi kuibadilisha.

²¹ Hajawahi kuona magumu katika Yakobo au tabu katika Israeli. BWANA Mungu wao yuko pamoja nao, na kelele za wafalme wao ziko pamoja nao.

²² Mungu aliwatoa Misri kwa nguvu kama za nyati.

²³ Hakuna uganga utakaofanikiwa dhidi ya Yakobo, na hakuna uchawi utakaomuumiza Israeli. Badala yake, itasemwa juu ya Yakobo na Israeli, ‘Tazama kile ambacho Mungu amefanya!’

²⁴ Tazama, watu wanainuka kama simba jike, kama vile simba ainukavyo na kuvamia. Halali chini mpaka ale windo lake na kunywa damu ya windo lake,”

²⁵Kisha Balaki akamwambia Balaamu, “Kamwe usiwalaani wala kuwabariki.”

²⁶Lakini Balaamu akamjibu Balaki, “Sijakuambia kuwa nitasema yote ambayo BWANA ananiambia kusema?

²⁷Balaki akamwambia Balaamu, “Njoo sasa, Nami nitakupeleka mahali pengine. Labda kule itampendeza Mungu kunilaania hawa watu.”²⁸Kwa hiyo Balaki akampeleka Balaamu juu ya Mlima Peori, ambao unalitazama chini lile jangwa,

²⁹Balaamu akamwambia Balaki, “Nijengee madhabahu saba hapa na uniandalie mafahari saba na kondoo dume saba.³⁰“Kwa hivyo Balaki akafanya kama alivyoambiwa; akatoa sadaka ya fahari na kondoo mume kwenye kila madhabahu.

24 ¹Balaamu alipoona kuwa ilimpendeza BWANA kubariki Israeli, hakwenda, kama hapo awali, kwa kutumia uganga, badala yake akatazama jangwani.²Akayainua macho yake na kumwona Israeli akiwa kwenye kambi, kila mmoja kwa khabila yake, na Roho wa Mungu akamjia.³Akapokea huu unabii na kusema, “Balaamu mwana wa Beori anataka kusema, yeye ambaye macho yake yemefunuliwa sana.

⁴ Huongea na kusikia maneno ya Mungu. Huona maono toka kwa Mwenyezi, ambaye mbele zake humwinamia na macho yake yakiwa yamefumbuliwa.

⁵ Jinsi zilivyo nzuri hema zako, ewe Yakobo, mahali unapoishi, Israeli!

⁶ Wamesambaa kama bonde, kama bustani zilizo pembezoni mwa mto, Kama miti ya mishubiri iliyopandwa na BWANA, ni kama mfano wa mielezi pembezoni mwa maji.

⁷ Maji yanatiririka katika ndoo zao, na mbegu zao zimemwagiwa maji vizuri. Mfalme wao atakuwa juu ya Agagi, na ufalme wao utaheshimiwa.

⁸ Mungu anamtoa Misri, na nguvu kama za nyati. Atawameza mataifa wanaopigana nao. Ataivunja mifupa yao katika vipande vipande. Atawapiga kwa mishale yake.

⁹ Ananyatia kama simba mume, na kama simba jike. Ni nani atakayejaribu kumsumbu? Kila mmoja anayembariki na abarikiwe; na kila mmoja anayemlaani na alaaniwe.”

¹⁰Hasira za Balaki zikawaka dhidi ya Balaamu naye akaipiga mikono yake kwa pamoja. Balaki akamwambia Balaamu, “Nilikuita ili uwalaani maadui zangu, Lakini tazama, umewabariki mara tatu.¹¹Kwa hivyo ondoka uende nyumbani uniache sasa hivi. Nilisema ningekupa zawadi kubwa sana, lakini BWANA amekuzuilia kupata zawadi.”

¹²Ndipo Balaamu alipomjibu Balaki, “Niliwaambia wale wajumbe ulionitumia,¹³Hata kama Balaki atanipa ikulu yake ikiwa imejaa fedha na dhahabu, sitafanya zaidi ya maneno ya BWANA kwa lolote zuri au baya, au kwa chochote ambacho ningetaka kufanya. Ninaweza kusema kile tu ambacho BWANA ananiambia kusema,’Je, sikuwaambia haya?¹⁴Kwa hiyo sasa, tazama, nitarudi kwa watu wangu. Lakini kwanza nikuonye kile ambacho hawa watu watawafanyia watu wako katika siku zijazo.”

¹⁵Balaamu alianza unabii huu. Akisema, “Balaamu mwana wa Beori anasema, Mtu yule aliyefumbuliwa macho yake.

¹⁶ Huu ni unabii wa mtu alisikiaye neno la Mungu, aliye na maarifa toka kwake yeye aliye juu, aliye na maono kutoka kwa Mwenyezi, Yeye ambaye humpigia magoti macho yakiwa yamefumbuliwa.

¹⁷ Ninamwona, lakini hayuko hapa sasa. Ninamtazama, lakini siyo karibu. Nyota itatokea katika Yakobo, na fimbo ya enzi itatokea katika Israeli. Naye atawapigapiga viongozi wa Moabu na kuwaharibu wa uzao wa Sethi

¹⁸ Ndipo Edomu atakapokuwa miliki ya Israeli, na Seiri pia itakuwa miliki yao, maadui wa Israeli, ambaio Israeli atawashinda kwa nguvu zake.

¹⁹ Kutoka kwa Yakobo atatoka mfalme ambaye utawala wake naye atawaangamiza waliosalia katika mji.”

²⁰Kisha Balaamu akamtazama Amaleki na akaanza kutoa unabii wake. Alisema, “Amaleki alikuwa mkuu katika mataifa, lakini mwisho wake utakuwa uharibifu.”

²¹Kisha Balaamu akawatazama Wakeni na akaanza kutoa unabii wake. Akasema, “Mahali unapoishi pana usalama, na viiota vyake viko kwenye miamba.

²² Lakini pamoja na hayo, Kaini ataharibiwa na Ashuru atakapowachukua mateka.”

²³Kisha Balaamu akaanza unabii wake wa mwisho. Akasema, “Ole wake, nani atakayesalia Mungu atakapoyafanya haya?

²⁴ Merikebu zitakuja toka pwani ya Kittimu; Zitaivamia Ashuru na kuiharibu Eberi, lakini wao pia wataishia kwenye uharibifu.” Kisha Balaamu akainuka na kuondoka. Akarudi nyumbani kwake, na Balaki naye akaondoka.

²⁵Ndipo Balaamu akaamka akaenda. Akarudi kwa boma lake, na Balaki naye akaondoka.

25 ¹Israeli akakaa Shitimu, na wanaume wakaanza kufanya ukahaba na wanawake wa Moabu,²kwa kuwa Wamoabu waliwakaribishsa kutoa sadaka kwa miungu wao. Kwa hivyo watu wakala na kuisujudia miungu wa wa Moabu.³Watu wa Israeli wakaungana kumwabudu Baali wa Peori, na hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Israeli.

⁴BWANA akamwambia Musa, “Wae viongozi wote wa watu na uwanyonge mbele yangu ili waonekane wakati wa mchana, ili kwamba hasira yangu kali iondoke kwa Israeli.”

⁵Kwa hivyo Musa akawaambia viongozi wa Israeli, “Kila mmoja wenu lazima awanyonge watu wake ambaowameshiriki kumwabudu Baali wa Peori.”

⁶Kisha mtu mmoja wa Israeli akaleta mwanamke mmoja aliyekuwa mionganoni mwa familia yake. Hili lilitokea mbele ya macho ya Musa na watu wa Israeli, wakati walipokuwa wakilia mbele ya langa la hemu ya kukutania.

⁷Finehasi mwana wa Eliazari, mwana wa Haruni kuhani, alipoona hivyo, akainuka kutoka jamii ya watu akachukua mkuki mkononi mwake.⁸Akamfuata yule mwanaume Muisraeli hemani na kuwachoma kwa mkuki wote wawili kwenye miili yao, wote yule Muisraeli na yule mwanamke. Kwa hiyo ile tauni ambayo Mungu alikuwa ameituma kwa watu wa Israeli ikakoma.⁹Idadi ya wale waliokufa kwa tauni walikuwa elfu ishirini na nne.

¹⁰BWANA akanena na Musa, akasema,¹¹“Finehasi mwana wa Eliazari mwana wa Haruni kuhani amaigeuza hasira yangu isiwe kwa wana wa Israeli kwa sababu alikuwa na vivu kati yao juu ya vivu wangu. Kwa hivyo sijawaangamiza watu wa Israeli kwa hasira yangu.¹²Kwa hiyo waambie, ‘BWANA anasema, “Tazama, Ninampa Finehasi agano la amani.¹³Kwake na kwa wana wake baada yake, litakuwa agano la kudumu la ukuhani kwa sababu alikuwa na vivu juu yangu, Mungu wake. Amewapatanisha wana wa Israeli.

¹⁴Sasa yule Muisraeli aliyeuwawa pamoja na Yule mwanamke Mmidiani alikuwa Zimri mwana wa Salu, kiongozi wa familia ya uzao wa Simeoni.¹⁵Jina la yule Mmidiani aliyeuwawa lilikuwa Cozibi binti wa Zuri, ambaye alikuwa mkuu wa familia wa kabila huko Midiani.

¹⁶Kwa hiyo BWANA akanena na Musa na kusema,¹⁷“Watendee Wamidiani kama maadui na uwaangamize, kwa kuwa waliwatendea kama maadui¹⁸kwa kuwadanganya. Waliwaongoza katika uovu kwa swala la Peori na kwa swala la dada yao Cozibi, binti wa kiongozi wa Wamidiani, ambaye aliuawa siku ile ya tauni kwa swala la Peori.”

26 ¹Iilitokea baada ya tauni ambayo BWANA alimwambia Musa na Eliazari mwana wa Haruni kuhani, alisema,

²Wahesabu watu wote wa Israeli, kuanzia miaka ishirini na zaidi, kwa jamaa ya familia zao wote ambao wanaweza kwenda kwenye vita kwa ajili ya Israeli.”³Kwa hiyo Musa na Eliazari kuhani wakawaambia katika uwanda wa Moabu karibu na Yordani kule Yeriko na kusema,⁴Wahesabuni watu, kuanzia umri wa miaka ishirini na zaidi kama BWANA alivyomwamuru Musa na watu wa Israeli walitoka katika nchi ya Misri.”⁵Reuben ni ndye aliyekuwa wa kwanza, Kutoka kwa mwana wake Hanoki ulitokea ukoo wa Wahanoki. Kutoka kwa Palu ulitokea ukoo wa Wapalu.⁶Kutoka Hezroni. Ulitokea ukoo wa Wahezroni. Kutoka kwa Kami ulitokea ukoo wa Wakami.⁷Hizi ndizo zilikuwa koo za uzao wa Reuben, ambazo idadi yao ilikuwa wanaume 43,730.⁸Eliabu alikuwa mwana wa Palu.⁹Wana wa Eliabu walikuwa ni Nemueli, Dathani. Na Abiram. Hawa ni walewale Dathani na Abiramu waliomfuata Kora waliompinga Musa na Haruni na kumpinga BWANA.

¹⁰Pale ambapo dunia ilifungua kinywa na kuwameza pamoja na Kora wakati ambapo wafuasi wa Kora walikufa. Wakati ule, moto uliteketeza wanaume 250, ambao walikuwa ishara ya onyo.¹¹Lakini uzao wa Kora haukuwa.

¹²Ukoo wa uzao wa Simeoni walikuwa hawa wafuata: Kutoka kwa Nemueli, ukoo wa Wanemueli, kwa Jamini, ukoo wa Wajamini, kwa Jakini, ukoo wa Wajakini,¹³kwa Zera, ukoo wa Wazera, kwa Shauli, ukoo wa Washauli.

¹⁴Hizi ndizo koo za uzao wa Simeoni, idadi yao ilikuwa wanaume 22,200.¹⁵Koo za uzao wa Gadi zilikuwa hizi: Kwa Zefoni, Ukoo wa Wazefoni, kwa Hagi, ukoo wa Wahagi, kwa Shuni, ukoo wa Washuni,¹⁶kwa Ozini, ukoo wa Waozini, kwa Eri, ukoo wa Waeri,¹⁷kwa Arodi, ukoo wa Waarodi, kwa Areli, ukoo wa Waareli.¹⁸Hizi ndizo koo za uzao wa Gadi, idadi yao walikuwa wanaume 40,500.¹⁹Wana wa Yuda walikwa Er na Onani, lakini hawa walifia katika nchi ya Kanaani.²⁰Koo zingine za uzao wa Yuda zilikuwa hizi: Kwa Shela, ukoo wa Washela, kwa Perezi, ukoo wa Waperezi, na kwa Zera, ukoo wa Wazera.²¹Uzao wa Perezi walikuwa hawa: Kwa Hezroni, ukoo wa Wahezroni, kwa Hamuli, ukoo wa Wahamuli.²²Hizi ndizo zilizokuwa koo za Yuda, idadi yao ilikuwa wanaume 76,500.²³Koo za uzao wa Isakari zilikuwa hizi: Kwa Tola, ukoo wa Watola, kwa Puva, ukoo wa Wapuva,²⁴kwa Jashubu, ukoo wa Wajashubu, kwa Shimroni, ukoo wa Washimroni.²⁵Hizi ndizo zilikuwa koo za Isakari, Idadi yao ilikuwa wanaume 64,300.²⁶Koo za uzao wa Zabuloni zilikuwa hizi: Kwa Seredi, ukoo wa Waseredi, kwa Eloni, ukoo wa Waeloni, kwa Jahaleeli, ukoo wa Wajahaleeli.²⁷Hizi ndizo zilikuwa koo za Zabuloni, idadi yao ilikuwa wanaume 60,500.²⁸Koo za uzao wa Ysufu zilikuwa Manase na Efraimu.²⁹Huu ndio uliokuwa uzao wa Manase: Kwa Machiri, ukoo wa Wamachiri (Machiri ndiye aliyekuwa baba wa Giliedi), kwa Giliedi, ukoo wa Wagiliedi.³⁰Wazo wa Giliedi walikuwa hawa wafuata: Kwa Lezeri, ukoo wa Walezeri, kwa Helweki, ukoo wa Waheleki, kwa Asrieli,³¹ukoo wa Asrieli wa Waasrieli, kwa Shekemu, ukoo wa Washekemu,³²kwa Shemida, ukoo wa Washemida, kwa Hefa, ukoo wa Wahefa.³³Zelofehadi mwana wa Hefa hakuwa na watoto wa kiume bali alikuwa na mabinti. Majina ya binti zake yalikuwa Mahilahi, Noha, Hoglaha, Milika, na Tiriza.³⁴Hizi ndizo koo za Manase, idadi yao ilikuwa wanaume 52,700.³⁵Koo za wana wa uzao wa Efraimu zilikuwa hizi zifuatazo: Kwa Shuthelaha, ukoo wa Washutheleha, kwa Becheri, ukoo wa Wabecheri, kwa Tahana, ukoo wa Watahana.³⁶Uzao wa Shuthelaha walikuwa, kwa Erani, ukoo wa Waerani.³⁷Hizi ndizo koo za uzao wa Efraimu, idadi yao ilikuwa wanaume 32,500. Huu ndio uzao wa Yusufu, uliohesabiwa toka kila koo zao.³⁸Koo za uzao wa Benjamini zilikuwa hizi zifuatazo: Kwa Bela ukoo wa Wabela, kwa Ashibeli, ukoo wa Washibeli, kwa Ahiram, ukoo wa Wahiram,³⁹kwa Shefufamu, ukoo wa Washefumamu, kwa Hufamu, ukoo wa Wahufamu.⁴⁰Wana wa Bela walikuwa ni Ardi na Naamani. Kutoka kwa Ardi ulijitokeza ukoo wa Waardi, na kutoka kwa Naamani ukajaitokeza ukoo wa Wanaamani.⁴¹Hizi ndizo koo za uzao wa Benjamini. Idadai yao ilikuwa wanaume 45,600.⁴²Koo za uzao wa Dani zilikuwa hizi zifuatazo: Kwa Shuhamu, ukoo wa Washuhamu. Hizi ndizo koo za uzao wa Dani.⁴³Idadi ya koo zote za Washuhamu ilikuwa wanaume 64,400.⁴⁴Koo za uzao wa Asheri zilikuwa zifuatazo: Kwa Imna, ukoo wa Waimna, kwa Ishvi, ukoo wa Waishivi, kwa Beria, ukoo wa Waberia.⁴⁵Uzao wa Beria walikuwa hawa: Kwa Heberi, ukoo wa Waheberi, kwa Malikieli, ukoo wa Wamalikieli.⁴⁶Jina la binti wa Asheri lilikuwa Sera.⁴⁷Hizi ndizo koo za uzao wa Asheri, idadi yao ilikuwa wanaume 53,400.⁴⁸Koo za uzao wa Naftali zilikuwa zifuatazo: Kwa Jahazeeli, ukoo wa Wajahazeel, kwa Guni, ukoo wa Waguni,⁴⁹kwa Jezeri, ukoo wa Wajezeri, kwa Shilemu, ukoo wa Washilemu.⁵⁰Hizi ndizo zilizokuwa koo za uzao wa Naftali, idadi yao walikuwa wanaume 45,000.⁵¹Hii ndiyo iliyokuwa jumla kuu ya wanaume wa Israeli: 601,730.

⁵²BWANA akanena na Musa akamwambia,⁵³Ile ardhi itagawanywa kati ya wanaume hawa kama urithi wao kwa kufuata idadi ya majina yao.⁵⁴Kwa zile koo kubwa utawagawia urithi mkubwa, na kwa koo ndogo ndogo utawagawia urithi kidogo. Kwa kila familia utawapa urithi kufuata idadi ya wanaume waliohesabiwa.⁵⁵Lakini ardhi itagawiwa kwa kupigiwa kura. Watairithi nchi kama itakavyogawiwa kwa kufuata koo za mababu.⁵⁶Urithi huu utagawiwa kufuata koo kubwa na ndogo, watagawiwa kwa kufuata kura zitakavyokuwa.

⁵⁷Koo za Walawi, zilizohesabiwa kwa kufuata ukoo kwa ukoo, walikuwa hivi: Kwa Gerishoni, ukoo wa Wagerishoni, kwa Kohathi, ukoo wa Wakohathi, kwa Merari, ukoo wa Wamerari.⁵⁸Koo za walawi zilikuwa hzi: ukoo wa Walibni, Ukoo wa Wahebronii, ukoo wa Wamahali, ukoo wa Wamushi, na ukoo wa Wakora. Kohathi alikuwa wa uzao wa Amramu.⁵⁹Jina la mke wa Amramu lilikuwa Jokibed, wa ukoo wa Lawi, aliyekuwa amezaliwa kwa Walawi kule Misri. Alimzalia Amramu watoto wao, ambao walikuwa ni Haroni, Musa, na Miriamu dada yao.⁶⁰Kwa Haruni alizaliwa Nadabu na Abihu, Eliazari na Ithamari.⁶¹Nadabu na Abihu walikufa walipota sadaka kwa BWANA sadaka ya moto isiyokubalika.

⁶²Waume waliohesabiwa mionigoni mwao walikuwa elfu ishirini na tatu, hawa ni wale wa umri wa mwezi mmoja na zaidi. Lakini hawakuhesabiwa kati ya wazawa wa Israeli kwa sababu hawakupewa urithi miongoni mwa wana wa Israeli.

⁶³Hawa ndio wale walihesabiwa na Musa na Eliazari kuhani. Waliwahesabu watu wa Israeli katika uwanda wa Moabu karibu na Yorodani kule Yeriko.⁶⁴Lakini miongoni mwa hawa hapakuwa na mwanamume aliyehasabiwa na Musa na Haruni kuhani wakati wana wa uzao wa Israeli walipohesabiwa katika jangwa la Sinai.⁶⁵Kwa BWANA alikuwa amesema kuwa kwa hakika watu hao wote wangefia jangwani. Hapakuwa na mtu aliybaki miongoni mwao, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune na Joshua mwana wa Nuni.

²⁷ ¹Kisah wakaja kwa Musa binti wa Zelofehadi mwana wa Hefa mwana wa Gilied mwana wa Machiri mwana wa Manase, wa ukoo wa Manase mwana wa Yusufu. Hawa ndio waliokuwa binti zake: Mahala, Noha, Hogla, Milika, na Tiriza.² Walisimama mbele ya Musa, Eliazari kuhani, kwa. Viongozi, na mbele ya watu wote langoni mwa hema ya kukutania. Walisema,³“Baba yetu alifia jangwani. Hakuwa mmoja wa wale waliompinga BWANA katika lile kundi la Kora. Alikufa kwa dhambi zake, na hakuwa na watoto wa kiume.⁴ Kwa nini jina la baba yetu liondolewe mionganoni mwa ukoo wa jamaa zake kwa sababu ya kukosa wana? Tupeni ardhi mionganoni mwa ndugu wa baba zetu.”

⁵Kwa hiyo Musa alileta shauri hilo mbele za BWANA.⁶ BWANA akanena na Musa akamwambia, “Binti wa⁷ Zelofehadi wanasema kitu sahihi. Lazima uwaptie ardhi kama urithi mionganoni mwa ndugu wa baba zao, na uhakikishe kuwa urithi wa baba zao wanapata.

⁸Utawaambia wana wa Israeli na kusema, ‘Kama mtu anakufa na hana mtoto wa kiume, basi utaufanya urithi wake wapewe binti zake.⁹ Kama hana binti, basi urithi wake atapewa kaka zake.¹⁰ Kama hana kaka zake basi huo urithi watapewa ndugu wa baba yake.¹¹ Kama baba yake hana ndugu, basi huo urithi atapewa ndugu yake wa karibu katika ukoo, na utauchukua kuwa wake. Hii itakuwa sheria iliyoanzishwa kwa amri kwa ajili ya watu wa Israeli kama BWANA akivyoniamuru.”

¹²BWANA alimwambia Musa, “Nenda juu ya mlima Abaraimu na uitazama nchi ambayo nimewapa wana wa Israeli.¹³ Baada ya kuwa umeionia, pia lazima ufe, kama Haruni kaka yako.¹⁴ Hii itatokea kwa sababu ulipinga amri yangu katika jangwa la Sini. Pale ambapo maji yalitoka kwenye mwamba, katika hasira yako ulishindwa kuniheshimu mimi kama mtakatifu mbele ya macho ya watu wote.” Haya ni yale maji ya Meriba ya Kadeshi katika jangwa la Sini.

¹⁵Ndipo Musa akamwambia BWANA akisema,¹⁶“Wewe, BWANA, Mungu wa wote wenye mwili, uchague mtu awe juu ya watu,¹⁷mtu ambaye atatoka na kuingia kuja kwao na kuwatoa kisha kuwarudisha, ili kwamba watu wako wasije kuwa kama kondoo wasiokuwa na mchungaji.”

¹⁸BWANA akanena na Musa, “Mchukue Joshua mwana wa Nuni, mtu ambaye Roho yangu hukaa, na umwekee mikono yako juu yake.¹⁹ Umweke mbele ya Eliazari kuhani na mbele ya watu wote, na umwamuru kuwaongoza mbele ya macho yao.²⁰ Utaweka baadhi ya mamlaka yako kwake, ili kwamba watu wote wa Israeli wamtii.²¹ Ataenda mbele ya Eliazari kuhani ili kutafuta mapenzi yangu kwake kwa ajili ya maamuzi ya kura. Yeye ndiye atakayetoe amri ili watu waweze kutoka na kuingia, yeye pamoja na watu wa Israeli, ambao ni watu wote.”

²²Kwa hiyo Musa akafanya kama alivyaoagizwa na BWANA. Alimchukua Joshua na kumweka mbele ya Eliazari kuhani na mbele ya jamii yote.²³ Akaweka mikono yake juu yake na kumwamuru aongoze, kama BWANA alivyokuwa amemwamuru kufanya.

28 ¹BWANA akanena na Musa akamwambia,²“Waamuru wana wa Isrseli uwaambie, ‘Mtanitolea sadaka kwa wakati uliopangwa, chakula cha sadaka yangu kilichotengenezwa kwa moto ili kutoa harufu nzuri kwa ajili yangu.³Pia uwaambie, ‘Hii ni sadaka iliyotengenezwa kwa moto ambayo mtaitoa kwa BWANA- mwanakondoo dume wa mwaka mmoja asiyekuwa na waa, wawili kila siku kuwa sadaka ya kuteketezwa ya kila siku.

⁴Mwanakondoo mmoja atatolewa sadaka asubuhi, na mwingeine atatolewa sadaka jioni.⁵Mtatoa sadaka ya sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba kuwa sadaka ya unga, uliochanganywa na robo ya hini ya mafuta yaliyokamuliwa.⁶Hii ni sadaka ya ya kuteketezwa ya kila siku iliyaoamriwa mlima Sinai ili kutoa harufu nzuri, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa ajili ya BWANA.⁷Pamoja na robo ya hini ya sadaka ya kinywaji kwa mmoja wa hao wanakondoo. Utaimimina mahali patakatifu hiyo sadaka ya kinywaji kwa BWANA.⁸Yule mwanakondoo mwingeine utamtoa sadaka jioni pamoja na sadaka ya unga kama yule wa asubuhi alivyotolewa. Pia utatoa tena sadaka ya kinywaji pamoja naye, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA.

⁹Katika siku ya Sabato utatoa wanakondoo dume wawili, wa umri wa mwaka mmoja kila mmoja wasiokuwa na dosari, na sehemu ya kumi mbili ya efa ya unga mwembamba kwa sadaka ya unga, uliochanganywa na mafuta, pamoja na sadaka ya kinywaji.¹⁰Hii itakuwa sadaka ya kuteketezwa kwa kila siku ya Sabato, kama nyongeza ya ile sadaka ya kila siku pamoja na ile sadaka ya kinywaji.

¹¹Kila mwanzo wa mwezi, mtatoa sadaka za kuteketezwa kwa BWANA. Utatoa sadaka ya fahari wawili wachanga, kondoo dume mmoja, na wanakondoo dume saba wa umri wa mwaka mmoja wasiokuwa na dosari.¹²Pia mtatoa sehemu ya kumi tatu ya efa ya unga mwembamba kuwa sadaka ya unga uliochanganywa na mafuta kwa kila fahari, na sehemu za kumi mbili za unga mwembamba kuwa sadaka ya unga uliochanganywa na mafuta kwa yule kondoo mume mmoja.¹³Pia mtatoa sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kuwa sadaka ya unga kwa kila mwanakondoo. Hii itakuwa sadaka ya kuteketezwa, ya kutoa harufu nzuri, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa ajili ya BWANA.¹⁴Sadaka ya kinywaji ya watu itakuwa nusu ya hini ya divai ya yule fahari, sehemu ya tatu ya hini ya kondoo dume, na robo ya hini ya mwanakondoo. Hii ndiyo itakuwa sadaka ya kuteketezwa ya kila mwezi kwa miezi yote ya mwaka.¹⁵Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kwa BWANA. Hii itakuwa nyongeza kwa ile sadaka ya kila siku pamoja na ile sadaka ya vinywaji.

¹⁶Katika siku kumi na nne, ya mwezi wa kwanza itakuwa Pasaka ya BWANA.¹⁷Katika sku ya kumi na tano ya mwezi huu kutakuwa na sikukuu. Mtakula mikate isiyo na chachu kwa siku saba.¹⁸Katika siku ya kwanza kutakuwa na kusanyiko takatifu la kumheshimu BWANA. Katika siku hiyo msifanye kazi zenu za kila siku¹⁹Hata hivyo, mtatoa sadaka iliyotengenezwa kwa moto, sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA. Mtatoa sadaka ya fahari wawili, kondoo dume mmoja, na kondoo dume saba wa umri wa mwaka mmoja wakamilifu.²⁰Pamoja na yule fahari, mtatoa sadaka sehemu za tatu efa za unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, pamoja na yule kondoo mume sehemu za pili za kumi.²¹Kwa kila wale wanakondoo saba, mtatoa sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta,²²na beberu mmoja kuwa sdaka ya dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu.²³Mtatoa hivi vitu kama sadaka ya nyongeza katika ile sadaka ya kila siku inayotakiwa kila asubuhi.

²⁴Kama ilivyofafanuliwa hapa, mtatoa sadaka hizi kila siku, kwa zile siku saba za Pasaka, kile chakula cha sadaka kilichotengenezwa kwa moto kuwa harufu nzuri kwa BWANA. Hiki kitatolewa kuwa sadaka ya nyongeza ya ile sadaka ya kuteketezwa na pamoja na ile sadaka ya vinywaji.²⁵Siku ya saba mtakuwa na kusanyiko takatifu ili kumheshimu BWANA, na katika siku hiyo msifanye zile kazi zenu za kila siku.

²⁶Pia katika siku ya malimbuko, mtakapokuwa mnatoa sadaka ya unga mpya katika sikukuu zenu za Majuma, mtakuwa na kusanyiko takatifu la kumheshimu BWANA, na katika siku hiyo msifanye kazi zenu za kila siku.

²⁷Mtatoa sadaka ya kuteketezwa ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa fahari wawili wachanga, kondoo mume mmoja, na wanakondoo saba waume wa mwaka mmoja.²⁸Pamoja na hiyo mtatoa sadaka ya unga: unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa za unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa kila fahari na sehemu kumi mbili za yule kondoo mume.²⁹Toeni sehemu ya kumi ya efa ya unga mwembamba uliochanganywa na mafuta kwa kila wale wanakondoo saba,³⁰na beberu mmoja ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu.³¹Mtakapotoa hao wanyama wasio na dosari, pamoja na sadaka zake za vinywaji, hii itakuwa sadaka ya nyongeza katika zile sadaka za kila siku na pamoja na zile sadaka za unga.””

29 ¹Katika siku ya kwanza, ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu la kumwabudu BWANA. Katika siku hiyo hamtafanya kazi zenu za kila siku. Itakuwa siku ya kupiga matarumbeta.

²Mtatoa sadaka ya kuteketezwa ya kufanya harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa sadaka ya fahari mchanga, kondoo dume mmoja na wanakondoo dume saba wa mwaka mmoja, kila mmoja mkamilifu.³Pamoja na hao mtatoa sadaka ya unga, unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa kwa ajili ya huyo fahari, sehemu mbili za kumi kwa ajili ya huyo kondoo mume,⁴na sehemu ya kumi ya kila hao wanakondoo waume saba.⁵Na mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu.⁶Toeni hizo sadaka katika mwezi wa saba kama nyongeza ya sadaka mtakazotoa kila mwanzo wa kila mwezi: pamoja na sadaka maalumu za kuteketezwa na sadaka za unga. Hizi zitakuwa nyongeza za sadaka za kuteketezwa za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji. Utakapokuwa ukiendelea na sadaka hizi, utakuwa ukutii kile kilichoamriwa kutoa harufu nzuri, sadaka iliyotengenezwa kwa moto kwa BWANA.

⁷Siku ya kumi ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu la kumwabudu BWANA. Mtajinyenyekiza na hamtafanya kazi.⁸Mtatoa sadaka ya kuteketezwa ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa fahari mmoja mchanga ili kutoa harufu nzuri, kondoo mmoja mume, na wanakondoo saba waume wa mwaka mmoja. Wote wakamilifu.⁹Pamoja na sadaka hizo utatoa sadaka ya unga, unga mwembamba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa kwa ajili ya fahari, sehemu mbili za kumi za kondoo dume mmoja,¹⁰na sehemu ya kumi ya efa moja kwa kila mwanakondoo wale saba.¹¹Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya upatanisho. Hii itakuwa sadaka ya nyongeza ya upatanisho, ya sadaka ya kila siku ya kuteketezwa, pamoja na sadaka za unga, na sadaka zake za vinywaji.

¹²Siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu lakumwabudu BWANA. Siku hiyo hamtafanya kazi za kila siku, na mtazitunza hizo sikuku kwa muda wa siku saba kwa ajili ya BWANA.¹³Mtatoa sadaka ya kuteketezwa, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ilikutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa mafahari wachanga kumi na tatu, kondoo waume wawili, na wanakondoo waume kumi na nne wa mwaka mmoja. Wote wakamilifu.¹⁴Pamoja na hao mtatoa sadaka ya unga, unga mwembaba uliochanganywa na mafuta, sehemu tatu za kumi za efa kwa kila fahari katika hao kumi na tatu, sehemu mbili za kumi kwa kila hao kondoo dume wawili,¹⁵na sehemu ya kumi ya efa ya hao wanakondoo kumi na nne.¹⁶Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kuteketezwa, sadaka yake ya unga, pamoja na sadaka za vinywaji.

¹⁷Siku ya pili ya kusanyiko, mtatoa mafahari kumi na mbili, kondoo dume wawili na wanakondoo dume kumi na mbili wa umri wa mwaka mmoja, wote wakamilifu.¹⁸Pamoja nao mtatoa sadaka ya unga, na sadaka ya vinywaji kwa ajili ya wale mafahari, kondoo dume, na kwa ajili ya wale wanakondoo, mkitoa sadaka nyingi kama ilivyoamriwa.¹⁹Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kuwa nyongeza ya sadaka za kila siku, sadaka yake ya unga, na sadaka zake za vinywaji.

²⁰Siku ya tatu ya kusanyiko, mtatoa sadaka mafahari kumi na moja, kondoo dume wawili, na wanakondoo dume kumi na nne wa umri wa mwaka mmoja, wakamilifu.²¹Pamoja na hizo sadaka mtatoa sadaka ya unga na sdaka ya vinywaji kwa wale mafahari, kwa wale kondoo dume, na kwa wale wanakondoo, utoe sadaka nyingi kama ilivyoamriwa.²²Mtatoa sadaka beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya zile sadaka za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji.

²³Siku ya nne ya kusanyiko, mtatoa mafahari kumi, kondoo dume wawili, na wanakondoo dume kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu.²⁴Pamoja na sadaka hizo mtatoa sadaka za unga na sdaka za vinywaji kwa wale mafahari, na kwa wale kondoo dume na kwa wale wanakodoo, mtatoa sadaka nyingi kama ilivyoamriwa.

²⁵Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kuwa nyongeza ya sadaka za kuteketezwa za kila siku, sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji

²⁶Siku ya tano ya kusanyiko, mtatoa mafahari tisa, kondoo dume wawili, na wanakondoo dume kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu.²⁷Pamoja na sadaka hizo mtatoa sadaka za unga na sdaka ya vinywaji kwa ajili ya wale mafahari, kondoo dume, na wale wanakondoo, mkitoa sdaka nyingi kama ilivyoamriwa.²⁸Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka za kuteketezwa za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka za vinywaji.

²⁹Siku ya sita ya kusanyiko, mtatoa mafahari wanane, kondoo dume wawili, na wanakondoo kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu.³⁰Pamoja na sadaka hizo mtatoa sadaka za unga nasadaka za vinywaji kwa wale mafahari, kondoo wa dume na wale wanakondoo, mkitoa sadaka nyingi kama ilivyoamriwa.³¹Mtatoa beberu kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka za kila siku za kuteketezwa, zadaka za unga, na sadaka za vinywaji.

³²Siku ya saba ya kusanyiko, mtatoa mafahari saba, kondoo dume saba, na wanakondoo dume kumi na nne wa mwaka mmoja, wakamilifu.³³Pamoja nao mtataengeneza sadaka ya unga na sadaka ya vinywaji kwa ajili ya wale mafahari, na kondoo dume, na kwa wale wanakondoo, mkitoa sadaka nyingi kama ilivyoamriwa.³⁴Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka ya kuteketezwa ya kila siku, na sadaka yake ya unga, na sadaka yake ya vinywaji.

³⁵Siku ya nane mtakuwa na kusanyiko lingine makini. Hamtafanya kazi zenu za kila siku.³⁶Mtafanya sadaka za kuteketezwa, sadaka iliyotengenezwa kwa moto ili kutoa harufu nzuri kwa BWANA. Mtatoa fahari mmoja, kondoo mmoja dume, na wanakondoo saba dume wa umri wa mwaka mmoja, wakamilifu.³⁷Mtatoa sadaka zake za unga na sadaka zake za vinywaji kwa ajili ya yule fahari, kondoo dume, na kwa wale wanakondoo, mkifanya sadaka nyingi kadri ilivyoamriwa.³⁸Mtatoa beberu mmoja kuwa sadaka ya dhambi kama nyongeza ya sadaka za kila siku, na sadaka zake za unga, na sadaka zake za vinywaji.

³⁹Hivi ndivyo utakavyota sadaka kwa BWANA katika sikukuu zenu za kila mwaka. Hivi vitakuwa nyongeza ya viapo vyenu na sadaka zenu za hiari. Mtavitoa hivi kama sadaka zenu za kuteketezwa, sadaka za unga, sadaka za vinywaji, na sadaka za amani.”

⁴⁰Musa aliwaambia wana wa Israeli kila kitu ambacho BWANA alikuwa amemwamuru kusema.

30 ¹Musa aliwambia viongozi wote wa makabila ya watu wa Israeli. "Hiki ndicho ambacho BWANA ameamuru.

²Mtu yelete atakayefanya nadhiri kwa BWANA, au kuapa kwa kiapo ili kufunga nafsi yake kwa ahadi, asivunje neno lake. Atafanya sawa na ahadi yake imtokayo kinywani mwake.

³Na kama binti anaishi katika nyumba ya baba yake na atafanya nadhiri kwa BWANA na kuifunga nafsi yake kwa kiapo,⁴na kama baba yake atasikia hiyo nadhiri na ahadi ambayo ametumia kuifunga nafsi yake, naye asiseme kitu kumzuia, ndipo nadhiri zake zitakuwa na nguvu. Kila ahadi ambayo ameitumia kuifunga nafsi yake itabaki kuwa na nguvu.⁵Lakini kama baba yake atasikia nadhiri yake na ahadi zake, na kama hatasema chochote kwake, ndipo nadhiri zake zote na ahadi alizofanya zitakapokuwa na nguvu.

⁶Hata hivyo, kama baba yake atasikia nadhri zake zote alizofanya na ahadi zake makini ambazo ametumia kuifunga nafsi yake, na kama atazitengua ndani ya siku hiyo, ndipo hizo nadhiri hazitakuwa na nguvu. BWANA atamsamehe kwa kuwa baba yake amemzuia.⁷Kama ataolewa angali katika hivyo viapo, au kama atafanya ahadi za bila kufikiri ambazo atajifunga nazo, hivyo vifungo vitakuwa na nguvu.⁸Lakini kama mume wake atamzuia siku hiyo hiyo ambayo atamskia akiapa, basi atabatilisha hicho kiapo alichokifanya, kwa maneno yake ya midomo yake bila kufikiri ambayo kwayo amefunga nafsi yake. BWANA atamsamehe.

⁹Lakini kwa mjane au kwa mwanamke aliyetalikiwa, kila kitu amabacho atakisema kuifunga nafsi yake lazima kitabaki na nguvu kinyume na yeze.

¹⁰Na kama mwanamke atafanya kiapo katika nyumba ya mume wake au akijifunga mwenyewe kwa kiapo,¹¹na mume wake akakisikia hicho kiapo na hakusema chochote kwake na hakumpinga, basi viapo vyake vitasimama na vifungo alivyovifanaya vitabaki na nguvu.¹²Lakini kama mume wake atamzulia katika siku hiyo ambayo atavisikia, basi chochote ambacho kitatoka katika kinywa chake kuhusu viapo vyake au ahadi zake havitabaki kuwa na nguvu. Mume wake atkuwa amevibatilisha. BWANA atamfungua.¹³Kila kiapo ambacho mwanamke anakifanya ambacho kinamfunga ili kujikana kinaweza kuthibitika au kubatilishwa na mume wake.¹⁴Lakini kama hatasema chochote kwake siku baada ya siku, basi atathibitisha nadhiri zake na ahadi zake zinazomfunga ambazo amefanya. Atakuwa amezithibitisha kwa sababu hakusema chochote wakati alipoziskia.¹⁵Na kama mume wake atajariibu kubatilisha kiapo cha mke wake baada ya kuzisikia kwa muda mrefu, basi ataajibika kwa dhambi zake."

¹⁶Hizi ndizo amri ambazo Mungu alimwamuru Musa kuzitangaza - amri ambazo ziko kati ya mume na mke wake na kati ya baba na binti yake wakati akiwa katika ujana wake katika familia ya baba yake.

31 ¹BWANA alinena na Musa na kumwambia,²“Uwalipizie kisasi Wamidiani kwa kile walichowafanya Waisraeli. Baada ya kufanya hivyo utakufa na kukusanyika na watu wako.”

³Kwa hiyo Musa akawaambia watu. Akasema, “Andaeni baadhi ya majeshi yenu kwa ajili ya vita ili kwamba wakawapige Wamidiani na kubeba kiapo cha BWANA.⁴Kwa kila kabilia la Israeli watatuma askari elfu moja kwa ajili ya vita.”⁵Kwa hiyo kati ya wanaume maelfu elfu wa Israeli, wanaume elfu moja walitolewa kwa ajili ya vita, jumla ya wanaume elfu kumi na mbili.⁶Kisha Musa akawatuma kwenda vitani, elfu moja toka kila kabilia pamoja na Finehasi mwana wa Eliazari kuhani, wakiwa na vitu kutoka mahali patakatifu wakiwa na matarumbeta kwa ajili ya ishara za sauti.

⁷Wakapigana na Wamidiani, kama BWANA alivyokuwa amemwamuru Musa. Wakawaua kila mwanaume.

⁸Wakawaua wafalme wamidiani pamoja na wengine waliowaua ni: Evi, Rekimu, Zuri, Huri, na Reba, hawa walaikuwa ndio waflme watano wa Midiani. Pia walimwua Balaamu mwana wa Beori, kwa upanga.⁹Jeshi la Israeli likawachukua mateka wanawake wa Midiani, watoto wao, mifugo yao yote, kondoo wao na bidhaa zao zote. Walivichukua hivi kama mateka.¹⁰Waliichoma moto miji yao yote walimoishi na kambi zao zote.

¹¹Walichukua vitu vyote na wafungwa, watu na wanyama.¹²Wakawaleta mateka, nyara, na wakakamata vitu wakavileta kwa Musa, na Eliazari kuhani, na kwa jamii ya watu wa Israeli. Wakavileta hivi vitu kambini katika uwanda wa Moabu, kule Yorodani karibu na Yeriko.¹³Musa, Eliazari kuhani, pamoja na viongozi wa watu wakaenda kukutana nao nje ya kambi.

¹⁴Lakini Musa alikuwa na hasira dhidi ya viongozi wa jeshi, Wale majemedari wa maelfu na maakida wa mamia, waliotoka kupigana.¹⁵Musa akawaambia, “Je, mmewaacha wanawake wote kuishi?¹⁶Tazama, wanawake hawa ndio waliosababisha watatu wa Israeli, kupitia ushauri wa Balaamu, kufanya dhambi dhidi ya BWANA huko Peori, wakati ile tauni iliposambaa kwa watu wa Mungu.¹⁷Sasa basi, ueni kila mwanaume kuanzia wadogo, na ueni kila mwanamke aliylala na mwanamume.¹⁸Lakini chukueni wale mabinti wadogo ambao hawajalala na mwanamume.

¹⁹Mtaweka kambi nje na kambi za Israeli kwa muda wa siku saba. Ninyi wote ambaeo mmeua watu au ambaeo mmeusa maiti ye yeyote mtajitakasa wenye kati siku ya tatu na katika siku ya saba - ninyi na mateka wenu.

²⁰Na mtayatakasa mavazi yenu yote, na kila kitu kilichotengenezwa kwa ngozi za wanyama, na manyoya ya mbuzi, na kila kitu kilichotengenezwa kwa mbao.”

²¹Eliazarai kuahani akawaambia wale wanajeshi waliokuwa wameenda vitani, “Hii ni amri ya sheria ambayo BWANA alimpa Musa.²²Zile dhahabu, fedha, vyuma, bati, risasi,²³na kila kitu knaweza kuhhimili moto, mtakiweka katka moto, navyo vitakuwa safi. Nakisha mtavetakasa vitu hivyo na maji ya farakano. Na vitu vyote ambavyo haviwezi kupita katika moto, mtavetakasa kwa maji hayo.²⁴Na mtazifua nguo zenu katika siku ya saba, ndipo mtakapokuwa safi. Baada ya hapo mnawenza kurudi kwenye kambi za Israeli.”

²⁵Kisha BWANA akanena na Musa, akamwambia,²⁶“Viheسابو vitu vyote vilivyo chukuliwa nyara, wote watu na wanyama. Wewe, Eliazari kuhani, na viongozi wa watu kufuata koo²⁷watavigawa hivi vitu katika mkundi mawili. Mvigawe kwa wanajeshi walioenda kupigana na kwa watu wote.²⁸Kisha toza kodi ambayo itatolewa kwangu kutoka kwa wanajeshi waliokuwa wameenda vitani. Hii kodi itakuwa moja kati ya mia tano, katika watu, ng'ombe, punda, kondoo, au mbuzi.²⁹Uichukue hii kodi kutoka katika nusu yao na umpe Eliazari kuhani kwa ajili ya sadaka itakayotolewa kwangu.³⁰Pia kutoka katika nusu ya watu wa Israeli, utachukua moja kati ya hamsini - kutoka vitu, ng'ombe, punda, na mbuzi. Uvitoe hivi kwa Walawi wanaotumika katika masikani yangu.”³¹Kwa hiyo Musa na Eliazari kuhani wakafanya kama BWANA alivyokuwa amemwamuru Musa.

³²Sasa zile nyara zilizokuwa zimebaki ambazo wanajeshi walikuwa wameteka zilikuwa kondoo 675,000,³³makisai elfu sabini na mbili,³⁴punda elfu sitini na moja,³⁵Na wanawake elfu thelathini na mbili ambaeo walikuwa hawajalala na mwanaume yeyote.

³⁶Ile hesabu ya nusu iliyokuwa imetunzwa kwa ajili ya wanajeshi ilikuwa kondoo 337,000.³⁷Ile sehemu ya BWANA ya kondoo ilikuwa kondoo 675.³⁸Makisai walikuwa elfu thelathini na sita ambayo kodi ya BWANA ilikuwa sabini na mbili.³⁹Punda walikuwa 30,500 ambaeo sehemu ya BWANA ilikuwa sitini na moja.⁴⁰Watu walikuwa wanawake elfu kumi na sita ambaeo kodi ya BWANA ilikuwa thelathini na mbili.

⁴¹Musa alichukuaaliichukua ile kodi ambayo ilitakiwa kuwekwa sadaka kwa BWANA. Akampatia Eliazari kuhani, kama BWANA alivyuo mwamuru Musa.

⁴²Ile nusu ya watu wa Israeli ambayo Musa alikuwa ameichukua toka kwa wanawjeshi waliokuwa wameenda vitani -⁴³ile nusu ya watu ilikuwa kondoo 337,500,⁴⁴maksai elfu thelathini na sita,⁴⁵punda 30,500,⁴⁶na wanawake elfu kumi na sita.⁴⁷Kutoka kwenye nusu ya watu wa Israeli, Musa alichukua moja katika hamsini, wote watu na wanyama. Aliwapa Walawi ambao huitumikia masikani ya BWANA, kama BWANA alivyokuwa amemwamuru kufanya.

⁴⁸Kisha wale maakida wa jeshi, makamanda wa elfu na makapteni wa mamia, wakaja kwa Musa.

⁴⁹Wakamwambia, “watumishi wako wamewahesabu wanajeshi ambao wako chini yetu, hakuna hata mmoja wao aliyekosa.⁵⁰Tumemletea BWANA sadaka, ambayo kila mmoja amepata, vitu vya dhahabu, metali, timbi, pete za mhuri, vipini na vikuku, ili kujifanyia upatanisho kwa BWANA.”

⁵¹Musa na Eliazari kuhani wakapokea kutoka kwao dhahabu na vitu vyote vilivytengenezwa kwa ufundi.⁵²Vitu vyote vya sadaka ya dhahabu ambavyo walimpa BWANA- sadaka toka kwa makamanda wa maelfu na kutoka kwa makepteni wa mamia - vilikuwa na uzito wa shekeli 16,750.⁵³Kila mwanajeshi alikuwa ameteka nyara ya kila mtu kwa ajili yake.⁵⁴Musa na Eliazari kuhani wakazichukua zile dhahabu toka kwa makamanda wa maelfu na makepteni wa mamia. Wakavipelea kwenye hema ya kukutania kama ukumbusho wa watu wa Israeli kwa BWANA.

³² ¹Sasa wana wa uzao wa Reuben na wa Gadi walikuwa na idadi kubwa ya wanyama. Waliona ardhi ya Jazeri na Gileadi, kua ni ardhi nzuri kwa mifugo.²Kwa hivyo wana wa Gadi na wa Reuben wakaja kumwambia Musa, na Eliazari kuhani, na viongozi wa watu. Wakasema,³“Hii ndiyo orodha ya maeneo ambayo tumeyatembelea: Diboni, Jazeri, Nimraha, Heshibonni, Ellealehi, Sebamu, Nebo, na Beoni.⁴Haya ni maeneo ambayo BWANA aliyachukua mbele ya watu wa Israeli, na maeneo mazuri kwa ajili ya mifugo. Sisi watumishi wako tuna mifugo mingi sana.⁵Wakasema kuwa, “Kama tutapata kibali mbele ya macho yako, tunaomba ardhi hii tupewe, sisi watumishi wako, kuwa urithi. Usituvushe ng'ambo ya Yorodani.”

⁶Musa akawajibu wale wana wa auzao wa Gadi na Reuben, “Je, mngependa ndugu zenu waende vitani wakati ninyi mkikaa hapa?⁷Kwa nini kuwafunja moyo watu wa Israeli wasivuke kwenda kwenye nchi ambayo BWANA amewapa?⁸Baba zenu walifanya hivyo nilipowatuma kutoka Kadeshi Banea kwenda kuipeleleza ile nchi.

⁹Walienda mpaka kwenye bonde la Esko waliona ile ardhi kisha wakawafunja miyo watu wa Israeli kwa hiyo wakagoma kuingia kwenye nchi ambayo BWANA alikuwa amewapa.¹⁰Siku hiyo hasira ya BWANA iliwaka. Akaapa akisema,¹¹“Kwa hakika hakuna mtu aliyetoka Misri, kuanzia wa umri wa miaka ishirini na zaidi ambaye ataiona nchi ambayo niliwaapia Ibrahim, Isaka, na Yakobo, kwa sababu hawakunifuata mimi kwa ukamilifu, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi, na Joshua mwana wa Nuni.¹²Ni Kalebu na Joshua tu ndio walionifuata kwa ukamilifu.¹³Kwa hivyo hasira za BWANA ziliwaka juu ya Israeli. Akawafanya wazunguke zunguke jangwani kwa miaka arobaini mpaka kile kizazi kilichofanya maovu mbele za macho yake kilipoteketea.¹⁴Tazama, mmetokea katika nafasi za baba zenu, kama watu wengine wenye dhambi zaidi, ili kuongeza hasira ya BWANA kwa Israeli.¹⁵Kama hamtamfuata, ataiacha Israeli jangwani na mtakuwa mmewateketeza watu hawa wote.

¹⁶Kwa hiyo wakaja karibu na Musa wakamwambia, “Turuhusu tujenge hapa uzio kwa ajili ya ng'ombe zetu na miji hapa kwa ajili ya familia zetu.¹⁷Hata hivyo, sisi wenyewe tutajipanga kijeshi kwenda na jeshi la Israeli mpaka tumewaongoza kupata maeneo yao. Lakini familia zetu zitakuwa kwenye miji ya maboma kwa sababu ya watu wengine ambaao bado wanaishi katika nchi hii.¹⁸Hatutarudi kwenye familia zetu mpaka kila mmoja wa watu wa Israeli apate urithi wake.¹⁹Sisi hatutachukua urithi wa ardhi pamoja nao kule ng'ambo ya Yorodani, kwa sababu urithi wetu uko hapa upande wa mashariki mwa Yorodani.”

²⁰Kwa hivyo Musa akawajibu, “Kama mtafanya mnachokisema, kama mtajipanga wenyewe mbele za BWANA kwenda vitani,²¹basi kila mmoja wa wanajeshi wenu lazima avuke Yorodani mbele za BWANA, mpaka atakapowafukuza maadui zake kutoka mbele zake²²na nchi itawaliwe na Israeli mbele zake. Kisha mtawea kurudi. Hamtakuwa na hatia mbele za BWANA na mbele ya Israeli. Hii nchi itakuwa miliki yenu mbele za BWANA.

²³Bali kama hamtafanya hivyo, tazama, mtakuwa mmefanya dhambi mbele ya BWANA. Muwe na hakika kuwa dhambi yenu itaonekana²⁴wazi. Jengeni miji kwa ajili ya familia zenu na mazizi kwa ajili ya kondoo zenu; kisha fanyeni kile mllichokisema.”

²⁵Wale wana wa Gadi na Reuben wakamwambia Musa, wakisema, “Watumishi wako wtafanya kama vile wewe, bwana wetu, unavyotuamuru.²⁶Watoto wetu, wake zetu, makundi yetu, na wanyama wetu wote watakaa huko kwenye miji ya Gileadi.²⁷Hata hivyo, sisi watumishi wako, tutavuka kwenda ng'ambo mbele za BWANA kupigana, kila mtu ambaye yuko tayari kwa vita, kama vile wewe, bwana wetu, unavyosema.”

²⁸Kwa hiyo Musa akawapa maelekezo yaliyowahusu kwa Eliazari kuhani, kwa Joshua mwana wa Nuni, na kwa viongozi wa koo kufuata jamaa zao katika makabila ya wana wa Israeli.²⁹Musa akawaambia, “Kama uzao wa Reuben na Gadi watavuka ng'ambo ya Yorodani pamoja nanyi, kila mwanaume anayetakiwa kuwa vitani mbele za BWANA, na kama nchi mtaitawala mbele zenu, ndipo mtakapowapa eneo la Gileadi kuwa miliki yao.³⁰Lakini kama hawatavuka pamoja nanyi wakiwa na silaha zao, basi mtawapa urithi wao katika nchi ya Kanaani.”

³¹Kwa hiyo wana wa uzao wa Gadi na wa Reuben wakamjibu wakisema, Kama vile BWANA alivyosema nasi, sisi watumwa wako, hiki ndicho tutakachokifanya.³²Tutavuka tukiwa na silaha zetu mbele za BWANA kuingia katika nchi ya Kanaani, lakini urithi wetu utabaki upande huu wa Yordani.”

³³Kwa hiyo uzao wa Gadi na Reubeni, na pia nusu ya kabilia la Manase mwana wa Yusufu, Musa akawapa ufalme wa Sihoni, mfalme wa Waamori, na wa Ogi, mfalme wa Bashani, Aliwapa hiyo nchi, na kuwagawia miji yake yote pamoja na mipaka yake, miji yote ya nchi inayowazunguka.

³⁴Wale wa uzao wa Gadi wakaijenga Diboni,³⁵ Atarothi, Aroeri, Atrothi, Jazeri, Jogbehaha, Bethi Nimraha,³⁶ na Bethi Harani kuwa miji iliyo na maboma na mazizi ya kondoo wao.

³⁷Wale wa uzao wa Reubeni wakaijenga Heshiboni. Elealehi, Kiriathaimu,³⁸ Nebo, Baali Meoni - baadaye waliyabadili majina yao, na Sibimaha.

³⁹Wale wa uzao wa Machiri mwana wa Manase walienda Gileadi na kuutwaa kutoka kwa Waamori waliokuwa wakiishi humo.⁴⁰ Kisha Musa akaitoa Gileadi kwa Machiri mwana wa Manase, na watu wake wakaishi humo.

⁴¹Jairi mwana wa Manase alienda kuiteka miji yake na kuiita Havothi Jairi.⁴² Nobaha alienda kutheka Kenathi na vijiji vyake, na akauita kwa jina lake Nobaha.

33

¹Hizi ndizo safari za wana wa Israeli hapo walipotoka katika nchi ya Misri pamoja na makundi yao ya kijeshi chini ya uongozi wa Musa na Haruni.²Musa aliandika maeneo yote tangu walipoondoka mpaka walipofika, kama alivyoamuriwa na BWANA. Hizi ndizo safari zao kama kutoka kwao kulivyokuwa kwa kila walipotoka.³Mwezi wa kwanza walisafiri kutoka Ramesi, waliondoka siku ya kumi na tano. Asubuhi siku iliyofuata baada ya Pasaka, Wana wa Israeli waliondoka wazi wazi, mbele ya machoya Wamisri wote.⁴Hii ilitokea wakati Wamisiri walipokuwa wakizika wzaliwa wao wa kwanza, ambao BWANA alikuwa amewaua mionganii mwao, kwa kuwa pia alikuwa ameiadhibu miungu yao.⁵Wana wa Israeli walisafiri kutoka Ramesi na kuweka kambi⁶Sukothi. Walisafiri toka Sukothi na kuweka kambi Ethamu, mwisho wa nyika.⁷Wakasafiri kutoka Ethamu wakarudi mpaka Pi-Hahirothi, ambayo inaikabili Baali Zephoni, ambapo waliweka kambi kuikabili Migidoli⁸Kisha wakasafiri toka mkabala wa Pi- Hairothi na kupita katikati ya bahari kuelekea nyikani. Wakasafiri safari ya siku tatu katika nyika ya Ethamu na kuweka kambi Mara.⁹Wakasafiri kutoka Mara kufika Elimu. Pale Elimu kulikuwa na chemichemi kumi na mbili za maji na miti sabini ya mitende. Hapo ndipo walipoweka kambi.¹⁰Walisafiri kutoka Elimu na kuweka kambi karibu na Bahari ya Shamu.¹¹Walisafiri kutoka Bahari ya Shamu na kuweka kambi katika nyika ya Sini.¹²Walisafiri kutoka nyika ya Sini na kuweka kambi Dofka.¹³Wakasafiri kutoka Dofka na kuweka kambi Alushi.¹⁴Wakasafiri kutoka Alushi na kuweka kambi Refidimu, ambapo watu walikosa maji ya kunywa.¹⁵Walisafiri kutoka Refidimu na kuweka kambi kwenye nyika ya Sinai.¹⁶Walisafiri kutoka nyika ya Sinai na kuweka kambi Kibrothi Hataava.¹⁷Walisafiri kutoka Kibrothi Hataava na kuweka kambi Hazerothi.¹⁸Walisafiri kutoka Hazerothi na kuweka kambi Rithima.¹⁹Walisafiri kutoka Rithima na kuweka kambi Rimoni Perezi.²⁰Walisafiri kutoka Rimoni Perezi na kuweka kambi Libna.²¹Walisafiri kutoka Libna na kuweka kambi Risa.²²Walisafiri kutoka Risa na kuweka kambi Kehelatha.²³Walisafiri kutoka Kehelatha na kuweka kambi kwenye Mlima Sheferi.²⁴Walisafiri kutoka Mlima Sheferi na kuweka kambi Harada.²⁵Walisafiri kutoka Harada na kuweka kambi Makelothi.²⁶Walisafiri kutoka Makelothi na kuweka kambi Tahath.²⁷Walisafiri kutoka Tthalath na kuweka kambi Tera.²⁸Walisafiri kutokaTera na kuweka kambi Mithika.²⁹Walisafiri kutoka Mithika na kuweka kambi Hashimona.³⁰Walisafiri kutoka Hashimona na kuweka kambi Moserothi.³¹Walisafiri kutoka Moserothi na kuweka kambi Bene Jaakani.³²Walisafiri kutoka Bene Jaakani na kuweka kambi Hori Hagidigadi.³³Walisafiri kutoka Hori Hagidigadi na kuweka kambi Jotibatha.³⁴Walisafiri kutoka Jotibatha na kuweka kambi Abrona.³⁵Walisafiri kutoka Abrona na kuweka kambi Ezioni Geberi.³⁶Walisafiri toka Ezioini Geberi na kuweka kambi katika nyika ya Sini kule Kadeshi.³⁷Walisafiri kutoka Kadeshi na kuweka kambi Mlima Hori, Pembezoni mwa nchi ya Edomu.³⁸Hapo ndipo Haruni kuhani alipoenda kwenye Mlima Hori kwa amri ya BWANA na kufa kule mwaka wa arobaini bada ya Wisraeli kutoka katika nchi ya Misri, katika siku ya kwanza ya mwezi wa tano.³⁹Haruni alikuwa na umri wa mika 123 alipokufa pale juu ya Mlima Hori.⁴⁰Wakanaani, mfalme wa Aradi, ambao waliishi kusini mwa nyika katika nchi ya Kanaani, walisikia juu ya ujio wa wana wa Israeli.⁴¹Walisafiri kutoka Mlima Hori n a kuweka kambi Zalimona.⁴²Walisafiri kutoka Zalimona na kuweka kambi Punoni.⁴³Walisafiri kutoka Punoni na kuweka kambi Obothi.⁴⁴Walisafiri kutoka Obothi na kuweka kambi Abarimu, katika mpaka wa Moabu.⁴⁵Walisafiri kutoka Abarimu na kuweka kambi Diboni Gadi.⁴⁶Walisafiri kutoka Diboni Gadi na kuweka kambi Alimoni Diblathaimu.⁴⁷Walisafiri kutoka Alimoni Diblathaimu na kuweka kambi kwenye milima ya Abarimu mkabala na Nebo.⁴⁸Walisafiri kutoka mlima wa Abarimuna kuweka kambi kwenye nyanda za Moabu karibu na Yorodani huko Yeriko.⁴⁹Waliweka kambi karibu na Yorodani, kutoka Bethi Jeshimothi mpaka Abeli Shitimu katika nyanda za Moabu.

⁵⁰Hapo BWANA alinenana na Musa katika nyanda za Moabu karibu na Yorodani kule Yeriko akasema,⁵¹“Nena na wana wa Israeli uwaambie. Mtakapovuka mto Yorodani kuingia Kanaani,⁵²ndipo mtakapowafukuza wenyeji wote mbele yenu. Mtaziharibu sanamu zote za kuchongwa. Mtaziharibu sanamu zao za kusubu na kuharibu mahali pao pote palipoinuka.⁵³Mtachukua hiyo ardhi iwe mali yenu na muishi ndani yake, kwa sababu nimewapeni hiyo nchi iwe mali yenu.

⁵⁴Mtairithi hiyo nchi kwa kupiga kura, kwa kufuata kila ukoo. Kwa zile koo kubwa kubwa mtawapa sehemu kubwa ya ardhi, na kwa zile koo ndogo ndogo mtawapa sehemu ndogo ya ardhi. Kura itakapoanguka kwenye kila ukoo, hiyo ardhi itakuwa mali yake. Mtairithi ardhi kufuata ukoo wa kabilia la jamaa zenu.⁵⁵Lakini kama hamtawafukuza wenyeji wa nchi hiyo watoke mbele yenu, ndipo wale watu mtakaowaruhusu wakae nanyi watakopokuwa kama sindano machoni mwenu na miiba katika mbavu zenu. Watayafanya maisha yenu yawe magumu katika nchi mnayoishi.⁵⁶Ndipo itakapotokea kuwa kile ambacho Mimi ninakusudia kufanya kwa wale watu, Nitawafanya pia ninyi.”

34 ¹BWANA akanena na Musa akasema,²“Waamuru watu wa Israeli na uwaambie, ‘Mtakapoingia katika nchi ya Kanaani, nchi ambayo itakuwa mali yenu, nchi ya Kanaani na mipaka yake, mpaka wenu wa kusini utaendelea kutoka nyika ya Sini hadi mpaka wa Edomu.³Mwisho wa mpaka wa kusini utakuwa mwisho wa bahari ya chumvi kuelekea mashariki.

⁴Mpaka wenu utageukia kusini kutoka mlima kuelekea Akrabimu na kupitia nyika ya Sini. Na kutokea huko utaelelkea kusini mwa Kadeshi Barinea na kuelekea Hazari Adari mpaka Azimoni.⁵Kutoka huko, mpaka utageuka kutoka Azimoni kuelekea kijito cha Misri na kukifuata mpaka baharini.

⁶Mpaka wa Magharibi utakuwa pwani ya bahari kuu. Huu ndio utakuwa mpaka wenu wa wa Magharibi.

⁷Mpaka wenu wa kaskazini utaanzia kwenye bahari kuu hadi Mlima Hori,⁸kisha kutoka Mlima Hori hadi Lebo Hamathi, kisha Zedadi.⁹Mpaka utaendelea hadi Zifroni na kuishia Hazari Enani. Huu ndio utakuwa mpaka wenu wa kaskazini.

¹⁰Kisha mtaweka alama za mpaka wenu wa mashariki ambaa utaanzia Hazari Enani kuelekea kusini Shefamu.

¹¹Kisha mpaka wa kusini utaendelea kutoka Shefamu hadi Ribla, upande wa masharikia mwa Aini. Mpaka utaedelea upande huo wa mashariki hadi upande wa mashariki wa bahari ya Kinerethi.¹²Kisha mpaka utaendelea kuelekea kusini hadi mto Yordani na hadi bahari ya chumvi. Hii ndiyo itakuwa nchi yenu, kwa kuifuata mipaka yake yote inayozunguka.”

¹³Kisha Musa akawaamuru watu wa Israeli akasema, “Hii ndiyo nchi ambayo mtaipokea kwa kura, ambayo BWANA ameamuru kuwapa yale makabila tisa na nusu.¹⁴Kabila ya uzao wa Reubeni, kwa kufuata jinsi walivyopewa urithi kwa jamaa ya kabilia yao, na uzao wa kabilia la Gadi, kwa kufuata jinsi walivyopewa urithi kwa jamaa ya kabilia yao, na nusu ya Manase wamepata ardhi yao.¹⁵Wale makabila mawili na nusu wameshapata mgao wao ng'ambo ya mto Yordani upande wa mashariki, kuelekea kule linakotokea juu.”

¹⁶BWANA akanena na Musa akasema,

¹⁷“Haya ndiyo majina ya watu watakaoigawa ardhi kwa ajili ya urithi wao: Eliazari kuhani na Joshua mwana wa Nuni.

¹⁸Mtachagua kiongozi mmoja toka kila kabilia ili kuigawa ardhi kwa koo zao.¹⁹Haya ndiyo majina ya wanaume: Kutoka kabilia la Yuda, Kalebu mwana wa Yefune.

²⁰Kutoka kwenye kabilia la uzao wa Simeoni, Shemueli mwana wa Amihudi.

²¹Kutoka kabilia la Benjamini, Elidadi mwana wa Kisloni.

²²Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Dani, Buki mwana wa Jogili.

²³Kiongozi kutoka uzao wa Yusufu, kwenye kabilia la Manase, Hanniel mwana wa Efodi.

²⁴Kiongozi kutoka kwenye kabilia la uzao wa Efraimu, Kemueli mwana wa Shiftani.

²⁵Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Zabuloni, Elizafani mwana wa Parinaki.

²⁶Kiongozi kutoka kwenye kabilia la uzao wa Isakari, Palitieli mwana wa Azzani.

²⁷Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Asheri, Ahihudi mwana wa Shelomi.

²⁸Kiongozi kutoka kabilia la uzao wa Naftali, Pedaheli mwana wa Amihudi.”

²⁹BWANA aliwaamuru wanaume hawa kuigawa nchi ya Kanaani na kuwapa kila kabla sehemu yao.

35 ¹BWANA akanena na Musa kwenye nyanda za Moabu karibu na Yorodani kule Yeriko akasema,²“Waamuru watu wa Israeli kutoa sehemu ya urithi wa ardhi yao kwa Walawi. Watawapa miji ya kuishi ndani yake na eneo la malisho kuzunguka miji hiyo.³Walawi watakuwa na miji hiyo ya kuishi. Eneo la malisho litakuwa kwa ajili ya ng'ombe zao, kondoo zao, na wanyama wao wote.

⁴Hayo malisho yatakayozunguka miji hiyo ambayo mtawapa Walawi yataanza kwenye maboma kwa ukubwa wa “mita 457” kila upande.⁵Utapima dhira elfu mbili kutoka nje ya mji kuelekea mashariki, na dhira elfu mbili kuelekea kusini, na dhira elfu mbili kuelekea upande wa magharibi, na dhira elfu mbilii kuelekea upandewa kaskazini. Haya yatakuwa maeneo ya malisho yao. Miji itakuwa katikati.

⁶Katika hiyo miji sita mtakayowapatia Walawi, itatumika kama miji ya ukimbizi. Mtatoa maeneo haya ili kama mtu amea mtu apate mahali pa kukimbilia. Pia mtatoa miji mingine arobaini na mbli.⁷Jumla ya miji ambyo mtawapa Walawi itakuwa arobaini na nane. Mtawapa hiyo miji pamoja na maeneo yao ya malisho.⁸Zile kabilia kubwa za watu wa Israeli, kabilia ambalo lina ardhi zaidi, watatoa ardhi zaidi. Makabila madogo madogo watatoa miji michache. Kila kabilia lazima watoe kwa ajili ya Walawi kwa kufuata mgawo walipata.

⁹Kisha BWANA akanena na Musa akamwambia,¹⁰“Sema na wana wa Israeli na uwaambie, ‘Mtakapovuka Yordani kuingia Kanaani,¹¹Kisha mchague miji itakayotumika kama miji ya ukimbizi kwa, ajili yenu, mahali ambapo mtu aliyeua mtu pasipo kukusudia anaweza kukimbilia.¹²Hii miji itakuwa kwenu miji ya ukimbizi kwa mtu anayetaka kulipa kisasi. Ili kwamba mtuhumiwa asije akauawa bila kwanza kusikilizwa na jami.¹³Mtachagua miji sita kuwa miji ya ukimbizi.¹⁴Mtatoa miji mitatu kule ng'ambo ya Yorodani na miji mitatu huko Kanaani. Itakuwa miji ya ukimbizi.¹⁵Kwa ajili ya watu wa Israeli, wageni, kwa ye yeyote anayeishi kati yenu, hii miji sita itatumika kama miji ya ukimbizi kwa mtu ye yeyote atakayeua mtu bila kukusudia anaweza kukimbilia.

¹⁶Lakini kama mtuhumiwa amempiga mtu na chombo cha chuma, na huyo mtu akafa, basi kwa hakika yule mtuhumiwa ni muuaji. Kwa hivyo anatakiwa kuuawa.¹⁷Kama yule mtuhumiwa amempiga mtu kwa jiwe mkononi mwake ambalo linaweza kumwua mtu, na kama yule mtu atakufa, basi hakika huyo mtuhumiwa ni muwaji. Kwa hakika anatakiwa kuuawa.¹⁸Kama mtuhumiwa amempiga mtu kwa silaha ya mti ambayo inaweza kuua mtu na kama huyo mtu atakufa, basi kwa hakika huyo mtuhumiwa ni muwaji. Kwa hakika huyo anatakiwa kuuawa.¹⁹Mwenye kulipa kisasi cha damu ndiye atakayemua muaji. Atakapokutana naye, anaweza kumua.

²⁰Lakini kama yule mtuhumiwa atamshinda mtu ye yeyote yule anayemchukia au kama atamtupia kitu, wakati akimvizia, kiasi kwamba huyo mtu akafa,²¹Au kama atampiga ngumi kwa chuki na mtu huyo akafa, ndipo yule mtuhumiwa aliyempiga hakika atauawa. Yeye ni muaji. Yule mlipa kisasi cha damu anaweza kumua muuaji pale atakapokutana naye.

²²Lakini kama mtuhumiwa atampiga mtu ghafla bila kuwa na chuki hapo awali, au kama atamtupia kitu ambacho kitampiga mtu bila kumvizia²³Au kama atatupa jiwe amabalo linaweza kumua mtu bila kumwona, basi huyo mtu hakua adui yake, hakukusudia kumwumiza huyo mtu. Basi hiki ndicho kitachofanywa kama mtu huyo atakufa.²⁴Kwa tatizo la jinsi hiyo, Watu wataamua kati ya mlipa kisasi na mtuhumiwa kwa kufuata taratibu zifuatazo.²⁵Watu watamwokoa mtuhumiwa kutoka kwenye nguvu za mlipa kisasi cha damu. Watu watamrudisha mtuhumiwa katika mji wa ukimbizi ambao hapo awali alikimbilia. Ataishi pale mpaka yule kuhani anayetumikia atakapokufa, ambaye alipakwa mafuta matakatifu.

²⁶Lakini kama yule mtuhumiwa muda fulani ataenda nje ya mipaka ya mji a ukimbizi ambao alikimbilia,²⁷na kama yule mlipa kisasi cha damu atamwona nje ya mipaka ya mji wake wa ukimbizi, kama atamuwa huyo mtuhumiwa, mlipa kisasi cha damu hatakuwa na hatia ya mauaji hayo.²⁸Hii ni kwa sababu yule mtuhumiwa alitakiwa kubaki katika mji wake wa ukimbizi mpaka kuhani mkuu atakapokufa. Baada ya kifo cha kuhani mkuu, yule mtuhumiwa atarejea kwenye nchi yake ambako kuna mali yake.

²⁹Hizi amri zitakuwa maagizo kwenu kwa kizazi chote mahali kote mnakoishi.

³⁰Yeyote amwuaye mtu, muwaji lazima atauawa, kama neno la ushahidi litakavyotolewa. Lakini ushahidi wa mtu mmoja unaweza usitoshe kusababisha mtu kuuawa.

³¹Pia, msipokee fidia kwa ajili ya uhai wa muwaji ambaye ana hatia ya mauti. Kwa hakika lazima auawe.

³²Na msipokee fidia ya mtu aliyekimbilia kwenye miji ya ukimbizi. Msimruhusu kwa namna ye yote kurudi kwenye mali zake mpaka pale kuhani mkuu atakapokufa.

³³Msiiharibu nchi mnayokaa kwa namna hii, kwa kuwa damu ya muwaji huharibu nchi. Hakuna sadaka ya upatanisho inayoweza kufanywa kwa nchi pale damu inapomwagika juu yake, isipokuwa kwa damu ya mtu aliyeimwaga.³⁴Kwa hiyo msiinajisi nchi mnayoishi kwa sababu Mimi ninaishi ndani yake. Mimi BWANA huishi kati ya watu wa Israeli.”

36 ¹Kisha wale viongozi wa nyumba za mababu wa ukoo wa Gileadi mwana wa Machiri (ambaye alikuwa mwana wa Manase), ambao walikuwa wa ukoo wa uzao wa Yusufu, walikuja wakasema mbele za Musa na mbele za vionigozi wa familia za mababa wa watu wa Israeli.²Wakasema, "BWANA alikuamuru, wewe bwana wetu, kutupa mgao wa ardhi kwa kura kwa wana wa Israeli. Uliamuriwa na BWANA kutoa mgao wa Zerofehadi kaka yetu kwa binti zake.³Lakini hawa binti wameolewa na wanaume toka kabilia zingine za wana wa Israeli, basi mgao wao wa ardhi utaondolewa kutoka kwenye mgao wa mababu zao. Utaongezwa kwenye mgao wa makabila ambayo wao wanaungana nao. Kwa sababu hiyo, Utaondolewa kwenye mgao uliopangwa kwenye urithi wetu.⁴Kwa sababu hiyo, wakati wa mwaka wa yubilee ya wana wa Israeli utakapofika, mgao wao utaunganishwa na kabilia ile waliyoungana nao. Kwa sababu hii mgao wao utaondolewa kwenye mgao wa mababu zetu."

⁵Basi Musa akawapa amri wana wa Israeli, kwa neno la BWANA. Akasema, "Kile wanachosema watu wa kabilia la Yusufu kiko sahihi.⁶Hiki ndicho BWANA anaagiza kuhusu mabinti wa Zelofehadi. Anasema, 'Acha waolewa na wale ambao wao wanaofikiri ni vizuri zaidi, lakini lazima waolewe ndani ya kabilia ya baba yao.'⁷Hakuna mgao wa watu utakaobadilika kutoka kabilia moja kwenda jingine. Kila mtu wa Israeli ataendelea na mgao wa kabilia ya baba yake.⁸Kila mwanamke wa watu wa Israeli aliye na mgao kwenye kabilia lake lazima aolewe na mtu wa ukoo unaotoka kwenye kabilia la baba yake. Hii itafanyika hivyo ili kila mtu wa wana wa Israeli aweze kuwa na urithi kutoka kwa mababu zake.⁹Hakuna mgao utakaobadilika kutoka kabilia lingine kwenda kabilia lingine. Kila mtu wa kabilia za watu wa Israeli atalinda urithi wake."

¹⁰Kwa hivyo wale binti wa Zelofehadi walifanya kama vile BWANA alivyokuwa amemwamuru Musa. Mahila, Tiriza, Hogila, Milika, na Noha, binti za¹¹Zelofehadi, waliolewa na wana wa uzao wa Manase.¹²Waliolewa katika koo za uzao wa Manase mwana wa Yusufu. Kwa sababu hii, urithi wao ulibaki kwenye kabilia la ukoo ambalo baba yao alikuwa anatoka.

¹³Hizi ndizo amri na maagizo ambayo BWANA aliyatoa kuitia Musa kwa wana wa Israeli katika nyanda za Moabu karibu na Yordani huko Yeriko.

Kumbukumbu la torati

1 ¹Haya ni maneno ambayo Musa aliyasema kwa Israeli wote ng'ambo ya jangwa la Yordani, katika tambarare ya mto wa Yordani juu ya Suph, katikati mwa Paran, Topheli, Laban, Hazeroth, na Di Zahab.²Ni safari ya siku kumi na moja toka Horabu kuitia njia ya mlima wa Seir kwenda Kadeshi Barneea.

³Iilitokea kwenye mwaka wa arobaini, mwezi wa kumi na moja, siku ya kwanza ya mwezi, Musa alizungumza kwa watu wa Israeli, kuwaambia yote yale Yahwe aliyomwamuru kuhusu wao.⁴Hii ilikuwa baada ya Yahwe kumvamia Sihoni mfalme wa Amoria, ambaye aliishi huko Heshboni, na Ogi mfalme wa Bashani, ambaye aliishi huko Ashtarothi ya Edrei.

⁵Ng'ambo ya Yordani, katika nchi ya Moabu, Musa alianza kutangaza maelekezo haya, akisema,

⁶"Yahwe Mungu wetu alisema nasi huko Horebu, akisema, 'Umeishi vyta kutosha katika milima ya nchi hii.'⁷Geuka na uanze safari yako, na uende kwenye nchi ya milima ya Waamori, na kwenye maeneo yote karibu na tambarare ya mto Yordani, katika nchi ya milima, na nyanda za chini, huko Negebu na pwani - nchi ya Wakanani na huko Lebanonini mbali ya mto mkuu wa Euphratesi.⁸Tazama, nimetenga nchi kwa ajili yako, nenda ndani na umiliki nchi ambayo Yahwe aliapa kwa baba zako, Ibrahimu, Isaka na Yakobo, kuwapa na uzao wao baada yao."

⁹Nilisema nanyi kwa wakati huo, nikisema, "Siwezi kuwabeba mimi peke yangu.¹⁰Yahwe Mungu wenu amewazidisha, na tazama, leo mmekuwa umati wa nyota za angani.¹¹Yahwe aweza, Mungu wa baba zenu, kuwafanya ninyi mara elfu moja zaidi ya mlivyo, na kuwabariki, kama alivyoahidi!¹²Lakini inawezekanaje mimi peke yangu kubeba shehena zenu, mizigo yenu, na migogoro yenu?¹³Chukueni wanaume wa hekima, wanaume wanaao elewa, na wanaume walio na sifa nzuri toka kila kabilia, nitawafanya kuwa vichwa juu yenu."

¹⁴Mlinijibu na kusema, "Jambo ulilolisema ni zuri kwetu kufanya."

¹⁵Kwa hiyo nilichukua vichwa vya makabila yenu, wanaume wa hekima, na wanaume wenye sifa nzuri, na nikawafanya kuwa vichwa juu yenu, jemedari kwa elfu, jemedari kwa hamsini, jemedari kwa kumi, na maakida, kabilia kwa kabilia.¹⁶Niliwaamuru waamuzi wenu kwa wakati huo, kusema, "Sikiliza mabishano kati ya ndugu zenu, na muhukumu kwa haki kati ya ndugu na ndugu zenu, na wageni walio pamoja nanyi."¹⁷Hamtaonyesha upendeleo kwa yejote katika mgogoro, mtasikia madogo na makubwa pia. Hamtaogopa uso wa mtu, kwa kuwa hukumu ni ya Mungu. Migogoro iliyo migumu kwenu, mtanilettea mimi, na mimi nitaisikiliza."¹⁸Niliwaamuru kwa wakati huo mambo yote mtakayofanya.

¹⁹Tulisafiri toka Horebu na kwenda kupitia jangwa lile kubwa lote na lenye kutisha lile mliloliona, katika njia yetu kuelekea nchi ya milima ya Waamori, kama Yahwe Mungu wetu alivyotuamuru sisi, na tukaja Kadeshi ya Barnea.²⁰Niliwaambia, "Mmekuja kwenye nchi ya milima ya Waamori, ambayo Yahwe Mungu wetu anatupa sisi.²¹Tazama, Yahwe Mungu wenu amekwisha weka nchi mbele yenu; nenda, muimiliki, kama Yahwe, Mungu wa baba zenu, amekwisha zungumza nanyi, msiogope wala kukata tamaa."

²²Kila moja wenu alikuja kwangu na kusema, "Basi tutume watu mbele yetu, ili kwamba waweze kupeleleza nchi kwa ajili yetu, na kutuletea sisi neno kuhusiana na njia ya wapi tuvamie, na kuhusiana na miji tutakayoingia."

²³Shauri hilo lilinibariki mimi, nilichukua watu kumi na wawili kutoka kwenu, mtu moja kwa kila kabilia.

²⁴Waligeuka na kwenda juu ya nchi ya milima, kufika kwenye bonde la Eshkoli na kufanya upepelezi wa kina.

²⁵Walichukua baadhi ya mazao ya ardhi mikononi mwao na kuleta kwetu. Pia walileta neno na kusema, "Ni nchi nzuri ambayo Yahweh Mungu wetu anatupa sisi."

²⁶Bado mlikataa kushambulia, lakini mliasi dhidi ya amri ya Yahwe Mungu wenu.²⁷Mlilalamika katika mahema yenu na kusema, "Ni kwa sababu Yahwe alituchukia sisi kwa kuwa ametutoa katika nchi ya Misri, kutuweka katika mikono ya Waamori kutuangamiza.²⁸Tuende wapi sasa? Ndugu zetu wamefanya mioyo yetu kuyeyuka, kusema, 'Hao watu ni wakubwa na warefu zaidi yetu, miji yao ni mikubwa na imeimarishwa kwenda mbinguni; zaidi ya yote, tumewaona wana wa Anaki huko.'"

²⁹Kisha nikasema nao, "Msitishwe wala msiwaogope.³⁰Yahwe Mungu wenu, ambaye aenda mbele yenu, atawapigania, kama yote aliyofanya kwa ajili yenu huko Misri mbele ya macho yenu,³¹na pia katika jangwa, ambapo mmekwisha muona Yahwe Mungu wenu jinsi aliviyowabeba, kama mtu abebavyo mtoto wake, kote mlikoenda mpaka kufika hapa."

³²Bado licha ya neno hili hamkumuamini Yahwe Mungu wenu,³³aliyeenda mbele yenu kwenye njia kutafuta eneo kwa ajili yenu kuweka kambi, katika moto usiku, na katika wingu, mchana.

³⁴Yahwe alisikia sauti ya maneno yenu na alikasirika; aliapa na kusema,³⁵"Hakika hakuna mmoja ya hawa watu wa kizazi hiki kiovu wataona nchi nzuri ambayo niliapa kuwapa babu zao,³⁶kasoro Kalebu mwana wa Jephuneeh; yeje ataiona. Nitampa nchi ambayo amekwisha kuikanyanga, na watoto wake, kwa sababu alimfuata Yahwe kwa ukamilifu."

³⁷Pia Yahweh alinikasirikia mimi kwa sababu yenu, kusema, "Wewe pia hautaingia huko,³⁸Yoshua mwana wa Nuni, ambaye amesimama mbele yako, yeje atainingia, mtie moyo, kwani yeje atawaongoza Israeli kuimiliki.

³⁹Zaidi ya yote, watoto wenu wadogo, ambao mlisema watakuwa waathirika, ambao leo hawana elimu ya uzuri au ubaya- wataenda ndani huko. Wao nitawapa nchi hiyo, na wataimiliki.⁴⁰Lakini ninyi, geukeni na muanze safari kwenda jangwani kwa kufuata njia ya bahari ya mianzi."

⁴¹Kisha mlinijibu na kusema kwangu, "Tumetenda dhambi dhidi ya Yahwe, tutaenda juu na kupigana, tutafuata yote ambayo Yahwe Mungu wetu ametuamuru sisi kufanya." Kila mtu miongoni mwenu aliweka silaha za vita, na mlikuwa tayari kuvamia nchi ya milima.

⁴²Yahwe alisema nami, "Waambie, msivamie na kupigana, kwa kuwa sitakuwa pamoja nanyi, na mtashindwa na adui zenu."

⁴³Nilizungumza nanyi kwa njia hii, lakini hamkunisikiliza. Mliasi dhidi ya amri ya Yahwe, mlikuwa wenye kiburi na mlivamia nchi ya milima.⁴⁴Lakini Waamori, ambao waliishi katika nchi hiyo ya milima, walitoka dhidi yenu na kuwafukuza kama nyuki, na kuwapiga chini huko Seir, mbali kama Hormah.⁴⁵Mlirudi na kulia mbele ya

Yahwe; lakini Yahwe hakusikiliza sauti zenu, wala hakuwa makini kwenu.⁴⁶ Kwa hivyo mlibaki Kadeshi siku nyingi, siku zote mlibaki huko.

² ¹Kisha tuligeuka na kuanza safari kuelekea jangwani kwa njia ya Bahari ya Mianzi, kama Yahwe alivyosema nami. Tulienda kuzunguka mlima wa Seir kwa siku nyingi.

²Yahwe alizungumza nami, kusema,³“Mmeuzunguka mlima huu kwa muda mrefu; geukeni kaskazini.⁴Waamuru watu kwa kusema, ‘Mtapita kupitia mpaka wa ndugu zenu, wazao wa Esau, ambao wanaishi Seir; watawaogopa ninyi. Kwa hivyo muwe makini⁵msipigane nao, kwa kuwa sitawapa nchi yoyote yao, hapana, hakuna hata vya kutosheleza unyao wa mguu kukanyaga, kwa kuwa nimekwisha mpa Esau Mlima wa Seiri kama miliki.

⁶Mtanunua chakula kutoka kwao kwa pesa, ili kwamba muweze kula, pia mtanunua maji kutoka kwao kwa pesa, ili kwamba muweze kunywa. Kwa kuwa

⁷Yahwe Mungu wenu amewabariki katika kazi za mikono yenu, amejua kutembea kwenu kupitia jangwa hili kuu. Kwa hii miaka arobaini Yahwe Mungu wenu amekuwa pamoja nanyi, na hamjapungukiwa chochote.”

⁸Basi tulipita karibu na ndugu zetu, wa wazao wa Esau, ambao wanaishi Seiri, mbali na barabara la Arabah, kutoka Elathi, na kutoka Ezioni Geberi. Na tuligeuka na kupita karibu na jangwa la Moabu.

⁹Yahweh aliniambia mimi, “Usiwasumbue Moabu, na usipigane nao katika vita. Kwa kuwa sitakupa nchi yake kwa miliki yako, kwa sababu nimewapa Ari wazao wa Lutu, kuwa miliki yao.”

¹⁰(Hapo awali waliishi Waemi, watu kama wakuu, wengi, na warefu kama Waanaki;¹¹hawa pia wanafikiriwa kuwa Rephaimu, kama Waanaki, lakini Wamoabi huwaita Waemi.¹²Wahori pia waliishi hapo awali Seiri, lakini wazao wa Esau waliwafuata. Waliwaharibu kutoka mbele yao na kuishi katika eneo lao, kama Israeli ilivyofanya kwa nchi ya umiliki wake ambayo Yahwe aliwapa.)

¹³“Sasa inuka na uende kwenye kijito cha Zeredi.” Kwa hivyo tulienda kwenye kijito cha Zeredi.¹⁴Sasa tangu siku ambapo tulikuja kutoka Kadesh Barnea mpaka tukavuka kijito cha Zeredi, ilikuwa miaka thelathini na nane. Ilikuwa kwa wakati huo kizazi chote cha watu waliofaa kupigana walikuwa wamekwisha ondoka kwa watu, kama Yahwe alivyokuwa ameapa kwao.¹⁵Zaidi ya yote, mkono wa Yahwe ulikuwa kinyume na kizazi hicho ili kuweza kuwaangamiza kutoka kwa watu mpaka walipoondoka.

¹⁶Basi ilitokea, wakati watu wote waliofaa kwa kupigana walikuwa wamekufa, na kutoweka miongoni mwa watu, ¹⁷kwamba Yahwe alizungumza nami, kusema,¹⁸“Leo mtavuka Ari, mpaka wa Moabu.¹⁹Wakati mtakapofika karibu na mkabala wa watu wa Ammoni, msiwasumbue au kupigana nao, kwa kuwa sitawapa nchi yoyote ya watu wa Ammoni kama miliki, kwa sababu nimekwisha wapa wazao wa Lutu kama miliki.”

²⁰(Hiyo tena ilifikiriwa kuwa nchi ya Rephaimu. Warephaimu waliishi hapo awali-lakini Waamori wanawaita Zamzummim,²¹watu kama wakuu, wengi, na warefu kama Waanaki. Lakini Yahwe aliwaharibu mbele ya Waamoni, waliwafuata na kuishi katika maeneo yao.²²Yahwe huyu pia alifanya watu wa Esau ambao wanaishi Seiri, wakati alipowaangamiza Wahori kutoka mbele yao, na wazao wa Esau waliwafuata na waliishi katika maeneo yao mpaka leo.²³Na Waavi, walioishi katika vijiji vya mbali ya Gaza, Wakaftori, ambao wanatokana na Kaftori, waliwaangamiza na kuishi katika maeneo yao.)

²⁴“Sasa inuka, nenda njia yako na uvuke bonde la Arnoni, tazama, nimekupa mkononi mwako Sihoni ya Waamori, mfalme wa Heshboni, na nchi yake. Anza kuimiliki na pigana naye katika vita.²⁵Leo nitaanza kuweka woga na hofu yenu kwa watu ambao wako chini ya anga lote. Watasikia habari kuhusu ninyi na watatetemeka na kuwa na shida kwa sababu yenu.”

²⁶Nilituma wajumbe toka jangwa la Kedemothi kuelekea Sihoni, mfalme wa Heshbon, pamoja na maneno ya amani, kusema,²⁷“Hebu nipite katika nchi yako; nitapita kwenye barabara kuu, sitageuka mkono wa kulia wala kushoto.²⁸Mtaniuzia mimi chakula kwa pesa, ili kwamba niweze kula, nipe maji kwa pesa, ili kwamba niweze kunywa, peke niruhusu kupitia kwa miguu yangu,²⁹kama wazao wa Esau wanaoishi Seiri, na Moabu wanaoishi Ari, walifanya kwangu, mpaka nivuke Yordani ndani ya nchi ambayo Yahwe Mungu wetu anatupa sisi.”³⁰Lakini Sihon, mfalme wa Heshbon, asingeturuhusu kupitia kwake; kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ameifanya ngumu akili yake na kufanya moyo wake kuwa ukaidi, ili kwamba aweze kumshinda kwa nguvu zake, ambayo amekwisha kufanya leo.

³¹Yahwe alisema kwangu, “Tazama, nimeanza kumtia Sihoni na nchi yake mbele yako; kuanza kuimiliki, ili kusudi muweze kumiliki nchi yake.”

³²Kisha Sihon alikuja dhidi yetu, yeye na watu wote wake, kupigana huko Jahazi.³³Yahwe Mungu wetu alimtoa kwetu na tulimshinda, tulimpiga mpaka kufa, watoto wake, na watu wake wote.³⁴Tulichukua miji yake yote kwa wakati huo na kuharibu kabisa kila mji- wanaume na wanawake na watoto wadogo; hatukuacha aliyenusurika.³⁵Ng'ombe peke tulichukua kama mateka kwa ajili yetu, sambamba na mateka ya miji tuliochukua.³⁶Kutoka Aroeri, ambayo iko kwenye ukingo wa bonde la Arnoni, na kutoka kwenye mji amba o uko bondeni, yote kwa njia ya kuelekea Galeadi, hapakuwa na mji uliokuwa mrefu kwetu. Yahwe Mungu wetu alitupa ushindi dhidi ya maadui zetu mbele yetu.³⁷Ilikuwa nchi ya wazao wa Ammoni peke yake ambayo hamkuingia, sambamba na sehemu zote za mto Jabboki, na miji ya nchi ya milima- popote pale Yahwe Mungu wetu ametukataza sisi kwenda.

3 ¹Kisha tuligeuka na kwenda njia ya juu Bashani. Ogi, mfalme wa Bashani, alikuja na kutuvamia, yeye na watu wake wote, kupigana huko Edrei.²Yahwe aliniambia mimi, “Usimuogope; kwa kuwa nimekupa ushindi dhidi yake na nimewaweka watu wake wote na nchi yake chini ya utawala wako. Utamfanya kama ulivyomfanya Sihoni, mfalme waamori, aliyeishi Heshbon.”

³Kwa hiyo Yahwe Mungu wetu pia alitupa ushindi dhidi ya Ogi mfalme wa Bashani, na watu wake wote waliwekwa chini ya utawala wetu. Na tulimpiga mpaka kufa na hakuna yoyote wa watu wake walibaki.

⁴Tulichukua miji yake yote kwa wakati huo; hapakuwa na mji hata mmoja ambao hatukuchukua kutoka kwao: miji sitini - mikoa ya Argobi yote, ufalme wa Ogi Bashani.⁵Hii ilikuwa miji iliyoimarishwa na kuta ndefu malango, na vizuizi, hii ilikuwa licha ya vijiji vingi sana vilivyokuwa havina kuta.⁶Tuliviangamiza kabisa, kama tulivyofanya kwa Sihoni mfalme wa Heshbon, kabisa tuliangamiza kila mji- wanaume na wanawake na watoto wadogo.⁷Lakini ng'ombe wote na mateka ya miji, ilichukuliwa kama mateka wetu.

⁸Kwa wakati huo tulichukua nchi kutoka kwenye mikono ya wafalme wawili waamori, waliokuwa ng'ambo ya pili ya Yordani, kutoka kwenye bonde la Arnoni kwenda mlima wa Hermoni,⁹(Mlima wa Hermoni, Wasidonia huita Sirioni, na waamori huita Senir¹⁰)na miji yote ya tambarare, yote Gileadi, na yote Bashani kupita njia yote ya Salekah na Edrei, miji ya ufalme wa Ogi huko Bashani.¹¹(Kwa mabaki ya Refaimu, mfalme Ogi pekee wa Bashani alikuwa amebaki. Tazama! Kitanda chake kilikuwa cha chuma. Hakuna huko Rabbah, ambako wazao wa Ammoni waliishi? Ilikuwa dhira tisa urefu na dhira nne upana, hiyo njia walitumia watu kupima.)

¹²Hili eneo ambalo tulichukua kumiliki kwa wakati huo-kutoka Aroer, kwamba ni kwa bonde la Arnon, na nusu ya nchi ya mlima wa Gileadi, na miji yake niliwapa Wareubeni na Wagadi.¹³Waliobaki wa Gileadi na Bashani yote, ufalme wa Ogi, niliwapa nusu kabila la Manasseh: kwa wote wa Argob, na Bashani yote. (Eneo hilo linaitwa nchi ya Refaim.)¹⁴Jair, mzao wa Manasseh, alichukuwa mkoa wote wa Argob, kuelekea mpaka wa Geshunites na wa Maacathites. Aliita mkoa hata Bashani kwa jina lake, Havvothi Jair, hadi leo.)

¹⁵Nilimpa Gileadi kwa Machir.¹⁶Na Wareubeni na kwa Wagadi, nilitoa eneo kutoka kwa Gileadi kuelekea bonde la Arnon- katikati mwa bonde ni mpaka wa eneo- na kuelekea mto wa Jabbok, ambao umepakana na wazao wa Ammoni.¹⁷Moja ya mipaka mingine pia ni tambarare ya bonde la mto wa Yordani, kutoka Kinnerethi kuelekea bahari ya Arabah (ambayo ni bahari ya chumvi) kuelekea miteremko wa mlima wa Pisgah mashariki.

¹⁸Nikawaamuru ninyi kwa wakati huo, kusema, “Yahwe Mungu wako amekupa nchi hii kuimiliki, wewe, wanaume wote wa vita, watapita wakiwa na silaha mbele ya ndugu zako, watu wa Israeli.¹⁹Lakini wake zenu, watoto wenu, na ng'ombe zenu (najua ya kuwa una ng'ombe wengi) watabaki katika miji yenu niliyowapa,²⁰mpaka Yahwe awape pumziko ndugu zenu, kama alivyo kwenu, mpaka wamiliki pia nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa ng'ambo ya pili Yordani, kisha mtageuka, kila mtu wenu, kwa mali zenu ambazo nimekwishawapa.”

²¹Nilimwamuru Yoshua kwa wakati huo, kusema, “Macho yenu yameona yote yale Yahwe Mungu wenu amefanya kwa hawa wafalme wawili; Yahwe atafanya hivyo kwa falme zote kote mtakakoenda.²²Hamtawaogopa, kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ndiye atakao wapigania.”

²³Nilimsihi Yahwe kwa wakati huo, kusema,²⁴“O Bwana Yahwe, umeanza kumuonyesha mtumwa wako ukuu wako na mkono wako wa hodari; kwa kuwa nani mungu aliyeko huko mbinguni au duniani ambaye anaweza kufanya kazi zilezile kama ulivyofanya, na matendo yaleyale makuu?²⁵Hebu niende juu, Ninakuomba, na nione nchi nzuri ambayo ng'ambo ya pili ya Yordani, ile nchi nzuri ya mlima, na pia Lebanoni.”

²⁶Lakini Yahwe alikuwa amenikasirikia mimi kwa sababu yenu, hamkunisikiliza mimi. Yahwe alisema kwangu, “Hebu hii iwe ya kutosha kwako - usizungumze zaidi tena kwangu kuhusu jambo hili.²⁷Nenda juu ya kilele cha Pisgah na uinue macho yako magharibi, kaskazini, kusini na mashariki; tazama kwa macho yako kwa kuwa hautaenda zaidi ya Yordani.²⁸Badala yake, mwelekeze Yoshua na kumtia moyo na kumuimarisha, kwa kuwa ataenda zaidi mbele ya watu, na atawasababisha kuirithi nchi ambayo mtaiona.”

²⁹Kwa hiyo tulibaki katika bonde mkabala mwa Beth Peori.

4 ¹Sasa, Israeli, sikiliza sheria na amri ambayo niko karibu kukufundisha, kuzifanya, ili kwamba uweze kuishi na kuingia ndani na kumiliki nchi ambayo Yahwe, Mungu wa baba zako, anakupa.²Hautaongeza maneno ambayo nakuamuru, wala hautayapunguza, ili kwamba uweze kushika amri ya Yahwe Mungu wako ambazo naenda kukuamuru.

³Macho yako yamekwisha ona nini Yahwe alifanya kwa sababu ya Baal Peori, kwa kuwa watu wote waliomfuata Baali Peor, i Yahwe Mungu wenu amekwisha kuwaangamiza kutoka mionganoni mwenu.⁴Lakini walioambatana na Yahwe Mungu wenu wako hai leo, kila moja wenu.

⁵Tazama, nimewafundisha sheria na amri, kama Yahwe Mungu wangu alivyoniamuru mimi, ila kwamba mfanye hivyo katikati mwa nchi ambayo mnaiendea ili kusudi muimiliki.⁶Kwa hiyo zishikeni mkazifanye, kwa kuwa hii ni hekima yenu na ufahamu wenu mbele ya macho ya watu watakaosikia amri hizi zote na kusema, “Hakika taifa hili kubwa lina watu wa hekima na ufahamu.”⁷Kuna taifa gani jingine la vile liko hapo lina mungu karibu nao, kama Yahwe Mungu wetu tunapomwita wakati wowote?⁸Kuna taifa kubwa gani jingine liko hapo ambalo lina sheria na amri ili kwamba haki pamoja na sheria ambayo ninaweka mbele yenu leo?

⁹Zingatia peke na kuwa makini kujilinda, ili usisahau mambo ambayo macho yako yameona, ili kwamba yasiuache moyo wako kwa siku zote za maisha yako. Badala yake, yafanye yajulikane kwa watoto wako na wajukuu wako.¹⁰Kuhusu siku ile uliosimama mbele ya Yahwe Mungu wako katika Horebu, wakati Yahwe alisema nami, “Nikusanyie watu, na nitawafanya wasikie maneno yangu, ili kwamba waweze kujifunza kuniogopa mimi siku zote ambazo wanazoishi duniani, na kwamba waweze kuwafundisha watoto wao.”¹¹Mlikuja karibu na kusimama katika wayo wa mlima. Mlima uliwaka moto kwenye moyo wa mbinguni, pamoja na giza, mawingu na giza jembamba.¹²Yahwe alizungumza katikati ya moto, ulisikia suati pamoja na maneno yake, lakini hakuona umbo, ila ulisikia sauti pekee.¹³Alitangaza kwenu agano lake ambalo aliwaamuru ninyi kulifanya, amri kumi. Aliziandika kwenye vibao viwili vya mawe.¹⁴Yahwe aliniamuru mimi kwa wakati huo kuwafundisha sheria na amri, ili kwamba muweze kuzifanya katika nchi mnayovuka kwenda kuimiliki.

¹⁵Basi iweni waangalifu ninyi wenyewe - kwa kuwa mlimona hakuna namna ya umbo siku hiyo ambapo Yahweh alizungumza nanyi huko Horebu kutoka katikati mwa moto,¹⁶ili kwamba usiharibike na kuchonga umbo katika sura ya kiumbe chocrote, umbo la mwanaume au mtu wa kike,¹⁷au sura ya mnyama aliye katika nchi, au sura ya ndege yoyote wa mabawa arukae katika anga, au¹⁸sura ya kitu chocrote kitambaacho katika ardhi, au sura ya samaki yoyote katika maji chini ya ardhi.¹⁹Hautainua macho yako juu mbinguni na kutazama jua, mwezi, au nyota - jeshi lote la mbinguni- ukusogezwa na kuviaibudu na kuvisujidia- vile vyote ambavyo Yahwe Mungu wenu amewapa hira watu wote walio chini ya anga lote.²⁰Lakini Yahwe amewatoa ninyi na kuwaleta nje ya tanuru la chuma, nje ya Misri, kuwa kwake watu wa urithi wake, kama mlivyo leo.

²¹Yahwe alinikasirikia mimi kwa sababu yenu; aliapa kwamba nisiende ng'ambo ya Yordani, na kwamba nisiende kwenye nchi nzuri, nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa ninyi kama urithi.²²Badala yake, ninapaswa kufa katika nchi hii, sipaswi kwenda ng'ambo ya Yordani, lakini mtaenda ng'ambo na kuimiliki nchi nzuri.²³Zingatia ninyi wenyewe, ili kwamba msisahau agano la Yahwe Mungu wenu, alilolifanya pamoja nanyi, na kujichongea mfano wa sanamu katika umbo la kitu chocrote ambacho Yahwe Mungu wenu amewakataza kufanya.²⁴Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ni moto ulao, Mungu wa vivu.

²⁵Wakati mnapozaa watoto na wana watoto, na wakati mtakapo kuwa katika nchi kwa muda mrefu, na kama mtaharibikiwa ninyi na kuchonga umbo la umbo lolote, na kufanya uovu machoni pa Yahwe Mungu wenu, kumchochea katika hasira,²⁶nitaita nchi na mbingu kushuhudia dhidi yenu leo kwa kuwa mapema kabisa mtaangamia kutoka katika nchi ambayo mnaiendea huko ng'ambo ya Yordani kuimiliki, hamtazidisha siku zenu ndani yake, lakini mtaangamizwa kabisa.²⁷Yahwe atawatawanyisha ninyi mionganoni mwa watu, na mtabaki wachache ki-idadi mionganoni mwa mataifa, ambapo Yahwe atawaongoza mbali.²⁸Huko mtatumikia miungu mingine, kazi ya mikono ya watu, mbaa na mawe, ambayo wala haioni, kusikia, wala kunusa.²⁹Lakini kuanzia hapo mtamtafuta Yahwe Mungu wenu, na mtampata, wakati mtakapomtafuta kwa moyo wenu wote na roho zenu zote.³⁰Wakati mnakuwa katika dhiki, na wakati haya yote yatakuwa yamekuja kwenu, katika siku za baadaye mtamrudia Yahwe Mungu wenu na kusikia sauti yake.³¹Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ni Mungu wa rehema; hatawaangusha wala kuwaangamiza ninyi, wala kusahau agano la baba zenu ambalo aliapa kwao.

³²Kwa ajili ya kuuliza sasa kuhusu siku zilizopita ambazo zilikuwa mbele yenu: tangu siku ile ambayo Mungu alimuumba mtu katika nchi, kutoka pande moja ya mbingu hadi nyingine, uliza kama kumekuwepo chochote kama hiki kikubwa, au chochote kama hicho imewahi kusikiwa?³³Ilishawahi kutokea watu kusikia sauti ya Mungu kuongea katikati ya moto, kama mliviyosikia, na kuishi?³⁴Au Mungu ameshawahi kujaribu kwenda na kujichukulia kwa ajili yake taifa kutoka mionganoni mwa taifa, kwa majoribu, ishara na maajabu na kwa vita, na mkono wa nguvu, na mkono ulionyoshwa, na magaidi wakuu, vile vyovyote ambavyo Yahwe Mungu wenu alifanya kwa ajili yenu Misri mbele ya macho yenu?

³⁵Kwenu haya yalionyeshwa, ili muweze kujuwa kuwa Yahwe ni Mungu, na kwamba hakuna mwininge zaidi yake.

³⁶Toka mbinguni alifanya msikie sauti yake, ili kwamba aweze kuwaelekeza, juu ya nchi aliwafanya muone moto wake mkuu, mlisikia maneno yake toka katikati ya moto.³⁷Kwa sababu aliwapenda baba zenu, alichagua wazao wao baada yao, na kuwatoa ninyi Misri kwa uwepo wake, kwa nguvu yake kubwa,³⁸ili kusudi awatoe kutoka mbele ya mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko ninyi, kuwaleta ndani, kuwapa ninyi nchi yao kama urithi, hivi leo.

³⁹Tambua hivi leo, weka kwenye moyo wako, Yahwe ni Mungu juu ya mbingu na chini ya dunia, hakuna mwininge ye yote.⁴⁰Mtazishika sheria zake na amri zake ambazo nawaamuru leo, ili kwamba iweze kuwa vizuri kwenu na watoto wenu baada yenu, na kwamba muweze kuongeza siku zenu katika nchi ambayo Yahwe Mungu wenu amewapa milele.

⁴¹Kisha Musa alichagua miji mitatu mashariki mwa Yordani,⁴²ili kwamba yoyote aweze kukimbia kati ya moja yao kama imemuua mtu mwininge kwa ajili, pasipo kuwa adui hapo awali. Kwa kukimbilia kwenye moja ya miji hii, atakuwa amenusurika.⁴³Walikuwa: Bezeri katika jangwa, nchi tambarare, kwa Wareuben; Ramothi huko Gileadi, kwa Wagadi; na Golani huko Bashani, kwa Wamanase.

⁴⁴Hii ni sheria ambayo Musa aliweka mbele ya watu wa Israeli;⁴⁵hizi ni amri za agano, sheria, na amri zingine alizungumza na watu wa Israeli wakati walipotoka Misri,⁴⁶nao walikuwa mashariki mwa Yordani, katika bonde la Beth Peori, katika nchi ya Sihoni, mfalme wa Waamori, aliyewahi kuishi Heshbon, ambaye Musa na watu wa Israeli waliwahi kumshinda wakati walipotoka Misri.⁴⁷Walichukua nchi yake kama urithi, na nchi ya Ogi mfalme wa Bashani-hawa, wafalme wawili wa Waamori, waliokuwa ng'ambo ya pili ya Yordani kuelekea Mashariki.

⁴⁸Himaya hii ilienda kutoka Aroer, katika ukingo wa bonde la Arnoni, kwa mlima wa Sioni (mlima Hermoni),⁴⁹na ilijumuisha tambarare zote za bonde la mto Yordani, Mashariki mwa ng'ambo ya pili ya Yordani, kuelekea bahari ya Arabah, kuelekea miteremko ya mlima Pisgah.

⁵ ¹Musa aliwaita Israeli yote na akasema nao, “Sikiliza, Israeli, kwa amri na sheria ambazo nitasema katika masikio yenu leo, muweze kujifunza na kuzishika.²Yahwe Mungu wetu alifanya agano nasi huko Horebu.³Yahwe hakufanya agano hili pamoja na mababu zetu, lakini na sisi, sisi wote tu hai hapa leo.⁴Yahwe alizungumza nanyi uso kwa uso kwenye mlima toka katikati mwa moto⁵(Nilisimama kati ya Yahwe nanyi kwa wakati huo, kuwafunulia ninyi neno lake, kwa kuwa mlikuwa mmeogopa kwa sababu ya moto, na hamkwenda juu ya mlima), Yahwe alisema,⁶“Mimi ni Yahweh Mungu wako, niliyekutoa katika nchi ya Misri, kutoka nyumba ya utumwa.

⁷ Hautakuwa na miungu mingine mbele yangu.

⁸Hautajifanyia mwenyewe sanamu ya kuchonga wala mfano wa kitu chochote kilicho juu mbinguni, au kilicho chini ya dunia, au kilicho chini ya maji.

⁹ Hautavisjudia au kuvitumikia, kwa kuwa Mimi, Yahwe Mungu wako, ni Mungu wa vivu. Nawaadhibu uovu wa mababu kwa kuleta adhabu juu ya watoto, kwa kizazi cha tatu na cha nne cha wale wanichukiao,

¹⁰na kuonyesha agano la uaminifu kwa maelfu, kwa wale wanaonipenda na kushika amri zangu.

¹¹ Hautalichukua jina la Yahwe Mungu wako bure, kwa kuwa Yahwe atamshikilia kuwa ana hatia ye ye alichukuae jina bure.

¹² Zingatia siku ya Sabato kwa kuiweka takatifu, kama Yahwe Mungu wako alivyokuamuru.

¹³Kwa siku sita utafanya kazi zako zote,¹⁴lakini siku ya saba ni Sabato kwa Yahwe Mungu wako. Kwa siku hiyo hautafanya kazi yoyote- si wewe, wala mwana wako, wala binti yako, wala mjakazi wako wa kiume, wala maksai wako, wala punda wako, wala mifugo wako, wala mgeni ye yote aliye katika malango yako. Hii ni kwamba mjakazi wako wa kiume na mjakazi wako wa kike wapate kumpuzika pamoja na wewe.¹⁵Utakumbuka katika akili yako kwamba ulikua mtumwa katika nchi ya Misri, na Yahwe Mungu wako alikutoa kutoka huko kwa mkono wa uweza na mkono ulionyoshwa. Kwa hivyo Yahwe Mungu wako amekuamuru kuitunza siku ya Sabato.

¹⁶ Mheshimu baba yako na mama yako, kama Yahwe Mungu wako alivyokuamuru kufanya, ili kwamba uweze kuishi muda mrefu katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako amekupa, ili kwamba siku zako zipate kuwa nydingi kwako.

¹⁷ Hautaua,

¹⁸hautazini,¹⁹hautaiba,²⁰hautashuhudia uongo dhidi ya ndugu yako.

²¹ Hautamtamani mke wa jirani yako, hautatamani nyumba ya jirani yako, shamba lake, au mjakazi wake wa kiume, au mjakazi wake wa kike, maksai au punda wako, au chochote ambacho ni mali ya jirani yako.”

²²Haya maneno Yahwe alisema kwa sauti kubwa kwa kusanyiko lenyu lote kwenye mlima toka katikati mwa moto, mawingu, giza zito, hakuongeza maneno yoyote zaidi. Na aliandika chini kwenye mbao mbili za mawe na akanipa mimi.

²³Mlipokaribia, mlisikia sauti toka katikati mwa giza, wakati mlima unawaka moto, kuwa mlikuja karibu nami, wazee wenu wote, na wakuu wa makabila yenu.²⁴Mlisema, “Tazama, Yahwe Mungu wetu ametuonyesha utukufu wake na ukuu wake, na tumeisikia sauti yake toka katikati mwa moto. Tumeona leo kwamba wakati Mungu azungumza na watu, wanaweza kuishi.²⁵Lakini kwanini tufe? Kwa kuwa moto huu mkuu utatutosheleza sisi; kama tutasikia sauti ya Yahwe Mungu wetu tena, tutakufa.²⁶Kwa kuwa badala yetu kuna mionganoni mwetwa wa mwili ambao wamesikia sauti ya Mungu aliye hai akizungumza toka katikati mwa moto na kuishi, kama tulivyofanya?²⁷Kwenu ninyi, mnapaswa kwenda na kusikiliza kila kitu ambacho Yahwe Mungu wetu asema; rudia kwetu kila kitu ambacho Yahwe Mungu wetu asema kwenu; tutamsikiliza na kumtii.”

²⁸Yahweh alisikia maneno yenu pindi mlipozungumza nami. Alisema na mimi, “Nimekwisha sikia maneno ya watu hawa, kile wanasema kwako. Kile walichosema kilikuwa kizuri.²⁹Oh, kulikuwa na moyo wa namba hiyo ndani yao, kwamba wataniheshimu na daima kushika amri zangu zote, ili iweze kuwa vizuri kwao na pamoja na watoto wao milele!

³⁰Nenda useme nao, ‘Rudini kwenye mahema.’³¹Lakini kwenu, simama karibu nami, na nitakuambia amri zote, sheria, na maagizo ambayo utawafundisha, ili kwamba waweze kuyashika katika nchi ambayo nitawapa kumiliki.

³²Mtashika, kwa hiyo, kile Yahwe Mungu wenu amewaaamuru; hamtageukia mkono wa kulia au kushoto.

³³Mtatembea katika njia zote ambazo Yahwe Mungu wenu, amewaaamuru ili kusudi muweze kuishi, na ili kwamba iwe vizuri kwenu, na kwamba muweze kuongeza siku zenu katika nchi ambayo mtaimiliki.”

6 ¹Sasa haya ni maagizo, amri, na sheria ambazo Yahwe Mungu wetu ameniamuru mimi kuwafundisha ninyi, ili kwamba muweze kuzishika katika nchi ambayo mnaenda ng'ambo ya pili ya Jordani kumiliki,²ili kwamba mpate kumheshimu Yahwe wenu, ili muzishike amri zake zote na maagizo ninayowaamuru-ninyi, wana wenu na wana wa wana wenu, siku zenu zote za maisha, ili kwamba siku zenu ziongezeke.³Kwa hiyo sikilizeni, Israeli, na kuzishika ili kwamba iweze kuwa vizuri kwenu, ili kusudi muweze kuzidi mno kwenye nchi itiririkayo maziwa na asali, kama Yahwe Mungu wa baba zenu, amewaahidi atafanya.

⁴Sikiliza, Israel: Yahwe Mungu wetu ni mmoja.⁵Mtampenda Yahwe Mungu wenu kwa moyo wenu wote, kwa roho zenu zote, na kwa akili zenu zote.⁶Maneno ninayowaamuru ninyi leo yatakuwa katika moyo wenu;⁷na mtayafundisha kwa bidii kwa watoto wenu, mtayazungumza wakati mkaapo katika nyumba zenu, wakati mlalapo, na wakati mwinukapo.⁸Mtazifunga kama ishara juu ya mikono yenu, nayo yatakuwa utepe kati ya macho yenu.⁹Mtaziandika kwenye miimo ya milango ya nyumba yenu na kwenye malango.

¹⁰Wakati Yahwe Mungu wenu atawaleta kwenye nchi ambayo aliaapa kwa baba zenu, Ibrahimu, Isaka, na Yakobo, kwamba angewapa, pamoa na miji mikubwa na mizuri ambayo hamkujenga,¹¹na nyumba zilizojaajila aina ya vitu vizuri ambavyo hamkuvifanya, visima ambavyo hamkuvichimba, mashamba na miti ya mizeituni ambayo hamkuipanda, mtakula na kutosheka-¹²basi iweni makini ili kwamba msije kumsahau Yahwe, aliywaleta toka nchi ya Misri, toka nyumba ya utumwa.

¹³Mtamheshimu Yahwe Mungu wenu, ye ye mtamwabudu, na mtaapa kwa jina lake.¹⁴Hamtawaendea miungu mingine, miungu ya watu wanaowazunguka wote-¹⁵kwa kuwa Yahwe Mungu wenu katikati yenu ni Mungu wa wivu- kama mtafanya, hasira ya Yahwe Mungu wenu itawasha dhidi yenu na atawaangamiza kutoka kwenye uso wa dunia.¹⁶Hamtamjaribu Yahwe Mungu wenu kama mlivyomjaribu huko Massah.¹⁷Kwa bidii mtayashiika maagizo ya Yahwe Mungu wenu, maagizo yake makini, na amri ambazo amewaaamuru.¹⁸Mtafanya kile kilicho sahihi na kizuri katika macho ya Yahwe, kwamba iwe vizuri kwenu, na kwamba muweze kuingia na kumiliki nchi nzuri ambayo Yahwe aliaapa kwa baba zenu,¹⁹kuwaondoa maadui zenu wote mbele zenu, kama Yahwe alivyosema.

²⁰Wakati mwana wako auliza kwa wakati unaokuja, kusema, "Ni zipi amri za agano, sheria, na amri zingine ambazo Yahwe Mungu wetu alituamuru?"²¹Basi utasema kwa mwana wako, tulikuwa watumwa wa Farao huko Misri, Yahwe alitutoa Misri kwa mkono wa uweza,²²na alionyesha ishara na maajabu, makuu na makali, Misri kwa Farao, na kwa nyumba yake yote, mbele ya macho yenu,²³na alitutoa kutoka huko, ili kwamba atulete ndani, kutupa nchi ambayo aliaapa kwa baba zetu.²⁴Yahwe alituamuru daima kuzishika amri hizi, kumuogopa Yahwe Mungu wetu kwa uzuri wetu, ili kwamba atuweke hai, kama tulivyo leo.²⁵Kama tutashika maagizo haya yote mbele ya Yahwe Mungu wetu kama alivyotuamuru, hii itakuwa haki yetu.

7¹Wakati Yahwe Mungu wenu atatuleta katika nchi ambayo mnaenda kuimiliki na kuwaondoa mataifa mengi mbele zenu- Mhiti, Mgirgashi na Mwamori, na Mkanaani, na Mperizi, Mhivi, Myebusi- mataifa saba makubwa na yenyenugu kuliko wewe.²Na wakati Yahwe Mungu wenu atawapa ninyi ushindi juu yao pindi mnakutana nao katika vita, mtawashambulia, basi mnapaswa kuwateketeza kabisa. Hamtafanya agano nao, wala kuonyesha huruma kwao.³Wala hamtapanga ndoa zozote pamoja nao, hamtawatoa binti zenu kwa vijana wao, na hamtawachukua binti zao kwa vijana wenu.⁴Kwa kuwa watawabadilisha vijana wenu kutonifuata mimi, ili kwamba waweze kuabudu miungu yao. Kwa hiyo hasira ya Yahwe itawashwa dhidi yenu na atawaangamiza haraka.⁵Hivi ndivyo mtakavyo washughulikia nao; mtavunja madhabahu zao, vunja nguzo zao za mawe katika vipande, kata chini ncha za Asherah, na kuzichoma sanamu za kutupwa.⁶Kwa kuwa wewe ni taifa uliyetengwa kwa Yahwe Mungu wako. Amekuchagua wewe kuwa watu kwa ajili yake kumiliki, zaidi ya watu wengine wote ambaao wako katika uso wa dunia.

⁷Yahwe hakuweka upendo wake juu yenu au kuwachagua kwa sababu mlikuwa zaidi katika idadi kuliko watu wowote, kwa kuwa mlikuwa wachache kuliko watu wote⁸Lakini kwa sababu anawapenda ninyi, anataka kushika kiapo alichoapa kwa baba zenu. Huyu ni Yahwe aliywatoa kwa mkono wa uweza na kuwakomboa kutoka nyumba ya utumwa, kutoka mkono wa Farao, mfalme wa Misri.⁹Kwa hiyo tambua ya kuwa Yahwe Mungu wako-ni Mungu, Mungu mwaminifu, anayetunza maagano na uaminifu kwa vizazi elfu kwa wale wanaopenda na kuyashika maagizo yake,¹⁰lakini huwalipa wale wanaomchukia kwa sura zao, kuwaangamiza, hatakuwa na huruma kwa yejote anayemchukia; atamlipa kwa uso wake.¹¹Kwa hiyo utashika maagizo, amri, na sheria ninazokuamuru leo, ili kwamba uzifanye.¹²Kama mtasikiliza maagizo haya, kuyashika na kuyafanya, itakuwa Yahwe Mungu wenu atawashika pamoja na agano na uaminifu ambaao aliapa kwa baba zenu.¹³Atawapenda, atawabariki, na kuwazidisha, pia atabariki tunda la miili yenu na tunda la ardhi yenu, nafaka zenu, divai mpya, mafuta yenu, atazidisha mifugo na kundi lako la mifugo michanga, katika nchi ambayo aliapa kwa baba zenu kuwapa.¹⁴Mtabarikiwa zaidi kuliko watu wengine wote; hapatakuwa na mwanaume asiyekuwa na mtoto au mwanamke tasa mionganoni mwenu au mionganoni mwa mifugo.¹⁵Yahwe atawaondolea magonjwa yote; hakuna magonjwa mabaya ya Misri ambayo mnayajua yatawekwa juu yenu, lakini atayaweka kwa wote wanaowachukia ninyi.¹⁶Mtayaondoa makundi ya watu wote ambayo Yahwe Mungu wenu awapa ushindi, na jicho lenu halitawaonea huruma. Na hamtaabudu miungu yao, kwa kuwa huo utakuwa mtego kwenu.

¹⁷Kama mtasema kwenye mioyo, "Haya mataifa ni mengi zaidi kuliko sisi; tutawezaje kuwafukuza?"¹⁸Msiwaogope; mtakumbuka akilini kile Yahwe Mungu wenu alifanya kwa Farao na Misri yote?

¹⁹Mateso makuu ambayo macho yenu yaliona, ishara, maajabu, mkono wa uweza, mkono ulionyoshwa ambaao Yahwe Mungu wenu alivyowatoa. Yahwe Mungu wenu atafanya kile kile kwa watu wote ambaao mnawaogopa.

²⁰Zaidi ya yote, Yahwe Mungu wenu atatuma nyigu mionganoni mwao, mpaka wale waliobaki na wale wanaojificha wenyewe mbele yenu waangamizwe mbele ya uwepo wenu.²¹Hamtatishikeni nao, kwa kuwa Yahwe Mungu wenu yuko mionganoni mwenu, Mungu mkuu na wa kuogofya.²²Yahwe Mungu wenu atayaondoa mataifa mbele zenu kidogo kidogo. Hamtayashinda yote kwa wakati mmoja, au wanyama wa mwitu watakuwa wengi karibu nanyi.²³Lakini Yahwe Mungu wenu atawapa ninyi ushindi dhidi yao wakati mkutanapo vitani; atawachanganya kwa kiasi kikubwa mpaka wameangamizwa.²⁴Atawaweka wafalme wao chini ya utawala wenu, na mtafanya jina lao kuangamia toka chini ya mbingu. Hakuna atakayeweza kusimama mbele yenu, mpaka muwaangamize.

²⁵Utazichoma sanamu za kuchonga za miungu yao- usitamani madini ya fedha au dhahabu yanayofunika na kuichukua kwa ajili yenu, kwa sababu mkifanya, mtanaswa nayo-kwa kuwa ni chukizo kwa Yahwe Mungu wenu.

²⁶Hamtaleta chukizo lolote ndani ya nyumba zenu na kuanza kuiabudu. Mtachukizwa kabisa na kuchukia kwa kuwa imetengwa kwa ajili ya uharibifu.

⁸ ¹Mnapaswa kuyashika maagizo yote ninayowapa leo, ili kwamba mweze kuishi na kuongezeka, na kuingia na kuimiliki nchi ambayo Yahwe aliaapa kwa baba zenu.²Mtakumbuka akilini njia zote ambazo Yahwe Mungu amewaongoza miaka hii arobaini kwenye jangwa, ili kwamba apate kuwanyenyekenza, ili kwamba awajaribu kujua nini kilikuwa ndani ya miyo yenu, kama mungeweza kuyashika maagizo yake au hapana.

³Aliwanyenyekenza, na kuwafanya kuwa na njaa, na kuwalisha mana, ambayo hamkuijua na ambayo baba zenu hawakuijua. Alifanya hivyo kuwafanya nyie kujua si kwa mkate tu watu wanaishi, badala ni kwa chochote hutoka kwenye kinywa cha Yahwe kwamba watu wanaishi.⁴Mavazi yenu hayakuchanika na kudondoka, na miguu yenu haikuvimba kipindi cha miaka hiyo arobaini.⁵Mtatafakari katika miyo yenu kuhusu, namna, kama mtu anavyo mwadibisha kijana wake, hivyo Yahwe Mungu wenu anawaadibisha ninyi.

⁶Mtayashika maagizo ya Yahwe Mungu wenu, ili kwamba mweze kutembea katika njia zake na kumheshimu.

⁷Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu anawaleta katika nchi nzuri, nchi ya vijito vya maji, visima na chemchemi, vitiririkavyo kwenda kwenye mabonde na mionganoni mwa milima,⁸nchi ya ngano na shayiri, mizabibu, mtini, na komamanga; nchi mizeituni na asali.⁹Ni nchi ambayo mtakula mkate bila kupungukiwa, na ambapo mtaenda bila chochote; nchi ambayo mawe yametenganishwa kwa chuma, na kutokana na milima, mtaweza kuchimba shaba.

¹⁰Mtakula na kushiba, na mtambariki Yahwe Mungu wenu kwa nchi nzuri ambayo amewapa.

¹¹Iweni makini kwamba msimsahau Yahwe Mungu wenu, na kwamba msipuuzie maagizo yake, hukumu zake, na sheria zake ambazo ninakuamuru leo,¹²vinginevyo unapokula na ukashiba, na wakati unajenga nyumba nzuri na kuishi ndani zao.¹³Na muwe makini wakati makundi yenu na mifugo yenu ikiongezeka, na wakati wa fedha zenu na dhahabu zenu zikiongezeka, na vyote mlivyonyavyo kuongezeka,¹⁴basi kwamba miyo yenu iliniuliza juu ya kumsahau Yahwe Mungu wenu-aliyewaleta kutoka nchi ya Misri, toka nyumba ya utumwa.¹⁵Usimsahau ye ye aliyewongoza kupidia jangwa kuu na la kutisha, ambako ndani yake kulikuwa na nyoka wa moto na nge, na pitia nchi yenyenye kiu ambako hapakuwa na maji, ambaye ye ye alileta maji toka kwenye mwamba wa jiwe.

¹⁶Ambaye aliwalisha kwenye jangwa kwa mana ambayo mababu zenu hawakuijua, ili kwamba awajaribu, kufanya uzuri kwenu mwishoni¹⁷lakini mnaweza kusema miyononi mwenu, "Nguvu yangu na mkono wangu wa uweza umepata utajiri huu wote."¹⁸Lakini mtamkumbuka akilini Yahwe Mungu wenu, kwa kuwa ni ye ye awapae ninyi nguvu ya kupata utajiri, ili kwamba aweze kuanzisha agano lake aliloapa kwa baba zenu, kama ilivyo leo.

¹⁹Itakuwa kwamba, kama mtamsahau Yahwe Mungu wenu na kuwaendea miungu mingine, kuiabudu, na kuiheshimu, nashuhudia kinyume dhidi yenu leo kwamba mtateketetea.²⁰Kama mataifa ambayo Yahwe anatengeneza kuyaangamiza mbele yenu, hivyo mtaangamia, kwa sababu hamkusikiliza sauti ya Yahwe Mungu wenu.

⁹ ¹Sikiliza, Israeli; umekaribia kuvuka ng'ambo ya pili ya Yordani leo, kuyafukuza mataifa yenyenuguu na ushujaa kuliko ninyi, na miji ambayo ni mikuu na yenyenye boma iliyoenda juu,² watu wakuu na warefu, wana wa Anaki, ambaye mnamjua, na yule mliomsikia watu wakisema, "Nani atasimama mbele ya wana wa Anaki?"³ Kwa hiyo tambua leo kwamba, Yahwe Mungu wenu ni yeye ambaye huenda mbele yenu kama moto uwalaao; atawaharibu na kuwaangamiza mbele yenu, kwa hivyo mtawaondosha na kuwafanya kupotea kwa haraka, kama Yahwe alivyosema kwenu.

⁴Msiseme kwenye miyo yenu, baada ya Yahwe Mungu wenu kuwatupilia toka mbele yenu, "Ilikuwa kwa sababu ya haki yangu kwamba Yahwe amenileta mimi kuimiliki nchi hii," kwa kuwa ilikuwa kwa sababu ya maovu ya mataifa haya kwamba Yahwe anawaondoa mbele yenu.⁵ Si kwa sababu ya uadilifu wenu au unyofu wa miyo yenu ambayo mnaenda kuingia kumiliki nchi yao, lakini ni kwa sababu ya maovu ya mataifa haya ambayo Mungu anawaondoa mbele zenu, na kusudi alifanye kuwa kweli neno ambalo aliapa kwa mababu zenu, Ibrahim, Isaka na Yakabo.⁶ Kwa hiyo tambua, kwamba Yahwe Mungu wenu awape ninyi nchi hii nzuri kuimiliki kwa sababu ya uadilifu wenu, ni kwa kuwa ninyi ni watu wakaidi.

⁷Kumbuka na msisahau jinsi mlivyomchochea Yahwe Mungu wenu katika hasira huko jangwani; kutoka siku hiyo ambayo mliacha nchi ya Misri mpaka mlipokuja kwenye eneo hili, mmekuwa waasi dhidi ya Yahwe.⁸ Pia huko Horebu mlimchochea Yahwe katika hasira, na Yahwe alikasirika vya kutosha kwenu kuwaangamiza.

⁹Wakati nilipoenda juu ya mlima kupokea mbao za mawe, mbao za agano ambalo Yahwe alifanya nanyi, Nilibaki kwenye mlima kwa siku arobaini na usiku arobaini; Wala sikula mkate wala kunywa maji.¹⁰ Yahwe alinipa mbao mbili za mawe zilizoandikwa kwa kidole chake; juu yake kuliandikwa kila kitu kama tu maneno yote ambayo Yahwe alitangaza kwenu juu ya mlima toka katikati mwa moto siku hiyo ya kusanyiko.

¹¹Iltokea mwishoni mwa siku hizo arobaini na usiku arobaini ya kwamba Yahwe alinipa mimi mbao mbili za mawe, mbao za agano.¹² Yahwe alisema nami, "Inuka, nenda chini haraka kutokea hapa, kwa kuwa watu wako, ambao uliwaleta toka Misri, wamekuwa wafisadi wenye. Kwa haraka wamegeuka toka kwenye njia ambayo niliwaamuru. Wamejifanya wenye. Umbo la kutupwa."

¹³Zaldi ya hayo, Yahwe alizungumza na mimi na kusema, "Nimewaona watu hawa; ni watu wakaidi.¹⁴ Acha mimi peke yangu, ili kwamba niweze kuwaangamiza na kulifuta jina lao kutoka chini ya mbingu, na nitawafanya ninyi taifa lenye nuguu na kuu kuliko wao."

¹⁵Kwa hivyo niligeuka nyuma na kushuka chini ya mlima, na mlima ulikuwa ukiwaka moto. Mbao mbili za agano ziliikuwa kwenye mikono yangu.¹⁶ Nilitazama, na tazama, mlikuwa mmeefanya dhambi dhidi ya Yahwe Mungu wenu. Mmejitengenezea wenye. Ndama. Kwa haraka mmegeuka toka njia ambayo Yahwe alikuwa amewaamuru.¹⁷ Nilizichukua mbao mbili na kuzitupa toka mikononi mwangu. Nilizivunja mbele ya macho yenu.

¹⁸Tena nililala kifudifudi mbele ya Yahwe kwa siku arobaini na usiku arobaini; wala sikula mkate wala kunywa maji, kwa sababu dhambi zenu zote ambazo mlikuwa mmeefanya, kwa kufanya hivyo ambavyo ilikuwa ni mbaya machoni pa Yahwe, ili kwamba kumchochea yeye katika hasira.¹⁹ Kwa kuwa nilikuwa nimeogopa hasira na gadhabu kali ambayo Yahwe alikuwa amekasirika vya kutosha dhidi yenu kuwaangamiza. Lakini Yahwe alinisikiliza mimi kwa wakati huo pia.²⁰ Yahwe alikuwa na hasira nyingi na Haruni kwa kusudi la kumuangamiza; pia niliomba kwa ajili ya Haruni kwa wakati huohuo.²¹ Nilichukua dhambi zenu, ndama mliyekuwa mmetengeza, na kumchoma, kumpiga, kumweka chini kuwa mdogo, mpaka ilipokuwa laini kama vumbi. Nilirusha vumbi lake katika mkondo ambao ultiririka chini kutoka mlimani.

²²Huko Taberah, Massah, na huko Kibrothi Hattaavah, mlimchochea Yahwe kwenye adhabu.

²³Wakati Yahwe aliwatoa kutoka Kadeshi ya Barnea na kusema, "Nenda juu na umiliki nchi ambayo nimekupa," ndipo mliiasi dhidi ya agizo la Yahwe Mungu wenu, na hamkumwamini na kumsikiliza sauti yake.²⁴ Mmekuwa waasi dhidi ya Yahwe toka siku ile nilipowaja.

²⁵Kwa hiyo nililala kifudifudi mbele ya Yahwe siku zile arobaini na usiku arobaini, kwa sababu alikuwa amesema kwamba angewaangamiza.²⁶ Niliomba kwa Yahwe na kusema, "Oh Bwana Yahwe, usiwaangamize watu wako au warithi wako ambao uliwaokoa kwa ukuu wako, ambapo uliwatoa toka Misri kwa mkono wa uweza."²⁷ Akilini waite watumishi wenu Ibrahim, Isaka, na Yakobo; msiangalie ukaidi wa watu hawa, wala maovu yao, dhambi zao,²⁸ ili kwamba nchi ambayo ultutoa iseme, 'Kwa sababu Yahwe hakuweza kuwaleta katika nchi

aliyowaahadia, na kwa sababu aliwachukia, amewaleta nje kuwaua katika jangwa.²⁹ Bado ni watu wa kwenu na urithi wenu, ambao uliwatoa kwa nguvu zako kuu na kwa kuonyesha mamlaka yako.”

10 ¹Kwa wakati ule Yahwe aliniambia, “Chonga mbao mbili za mawe kama zile za kwanza, na njoo kwangu huku juu ya mlima, na utengeneze sanduku la mbao.²Nitaandika kwenye mbao maneno ambayo yalikuwa kwenye mbao za kwanza ulizozivunja, na utaziweka ndani ya sanduku.”

³Basi nilitengeneza sanduku la mbao za mikaratusi, na nikachonga mbao mbili za mawe kama zile za kwanza, na nikaenda juu ya mlima, nikiwa na mbao mbili mkononi mwangu.⁴Aliandika kwenye mbao, kama maandishi ya kwanza, amri kumi ambazo Yahwe amesema nanyi kwenye mlima kutoka katikati mwa moto katika siku ya kusanyiko; ndipo Yahwe alinipa.⁵Niligeuka na kushuka chini kutoka mlimani, na kuweka mbao ndani ya sanduku nililokuwa nimetengeneza; hapo zilikaa, kama Yahwe alivyoniamuru.

⁶(Watu wa Israeli walisafiri kutoka Beerothi ya Bene Jaakan kwenda Moserathi. Huko Aroni alikufa, na huko alizikwa; Eleazar, mwana wake, alitumika katika ofisi ya ukuhani kwenye nafasi yake.⁷Kutokea huko, walisafiri kwenda Gudgodah, na kutoka Gudgodah kwenda Jotbathah, nchi yenye mikondo ya maji.⁸Kwa wakati huo, Yahwe alichagua kabilia la Lawi kubeba sanduku la agano la Yahwe, kusimama mbele ya Yahwe kumtumikia na kubariki watu kwa jina lake, kama ilivyo leo.⁹Kwa hivyo Lawi hawana sehemu wala urithi wa nchi pamoja na ndugu zake; Yahwe ni urithi wao, kama Yahwe Mungu wenu alizungumza naye).

¹⁰Nilibaki kwenye mlima kama ilivyokuwa mara ya kwanza, siku arobaini na usiku arobaini. Yahwe alinisikiliza wakati huo pia; Yahwe hakutaka kuwaangamiza.¹¹Yahwe alisema nami, “Inuka, nenda mbele ya watu uwaongoze katika safari yao; wataingia na kumiliki nchi ambayo niliapa kwa mababu zao kuwapa.”

¹²Sasa, Israeli, Yahwe Mungu wenu ataka nini kwenu, isipokuwa hofu ya Yahwe Mungu wenu, kutembea katika njia zake zote, kumpenda yeye, na kumwabudu Yahwe Mungu wenu kwa moyo wenu wote na roho yenu yote.

¹³Kuzishika amri za Yahwe, na maagizo ambayo ninawaamuru ninyi leo kwa ajili ya uzuri wenu?

¹⁴Tazama, kuwa Yahwe Mungu wenu mbingu ni zake na mbingu za mbingu, dunia, vyote vilivyomo.¹⁵Yahwe pekee alichukua furaha kwa baba zenu ili kwamba awapende, na aliwachagua ninyi, wazao wao, baada yao, zaidi kuliko ya watu wengine wowote, kama afanyavyo leo.¹⁶Kwa hivyo basi tahiri govi la miyo yenu, na msiwe wakaidi tena.¹⁷Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu, ni Mungu wa miungu na Bwana wa bwana, Mungu mkuu, mwenye nguvu na wakutisha, ambaye hapendelei yejote na hapokei rushwa.¹⁸Hutekeleza haki kwa yatima na wajane, na huonyesha upendo kwa mgeni kwa kumpa chakula na mavazi.¹⁹Kwa hivyo basi mpende mgeni; kwa kuwa mlikuwa wageni kutoka nchi ya Misri.²⁰Mtamcha Yahwe Mungu wenu yeye mtamwabudu. Mtashikamana kwake, na kwa jina lake mtaapa.²¹Yeye ni sifa yenu, ni Mungu wenu, ambaye amefanya kwa ajili yenu haya mambo makuu na kutisha, ambayo macho yenu yameyaona.²²Baba zako walienda Misri kama watu sabini; sasa Yahwe Mungu wako amekufanya wewe kuwa wengi kama nyota za mbinguni.

11 ¹Kwa hivyo mtampenda Yahwe Mungu wenu na daima mtashika maelekezo yake, maagizo yake, sheria zake, na amri zake.²Kumbuka kwamba siongei kwa watoto wako, ambao hawajajua wala kuona hukumu ya Yahwe Mungu wako, ukuu wake, mkono wake wa uweza, mkono wake ulionyosha,³Ishara na matendo ambayo alifanya katikati ya Misri kwa Farao, mfalme wa Misri, na nchi yake yote.⁴Wala hawakuona kile alichofanya kwa jeshi la Misri, kwa farasi wao, au magari yao; namna alivyoyafanya maji ya bahari ya shamu kuwalemea kwa sababu ya kuwafuatilia, na namna Yahwe alivyowaangamiza mpaka leo,⁵au nini alifanya kwenu kwenye jangwa mpaka mlikuja eneo hili.⁶Hawajaona nini Yahwe alichofanya kwa Dathani na Abiram, wana wa Eliabu mwana wa Reuben; namna dunia ilifungua kinywa chake na kuwameza, nyumba zao, mahema yao, na kila kitu hai kilichowafuata, katikati mwa Israeli yote.⁷Lakini macho yenu yameona kazi yote kuu ya Yahwe aliyoifanya.

⁸Kwa hivyo shikeni amri zote ambazo ninawaamuru leo, kwamba mweze kuwa imara, na kuingia na kuimiliki nchi, ambayo unaenda zaidi kuimiliki;⁹na kwamba uweze kuongeza siku zako katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa baba zako kuwapa na uzao wao, nchi itiririkayo maziwa na asali.¹⁰Kwa kuwa nchi, ambayo unaingia kumiliki, siyo kama nchi ya Misri, ambako mlitoka, ambako mlipanda mbegu na kumwagilizia kwa miguu yenu, kama bustani ya mitishamba;¹¹Lakini nchi, ambayo unaenda kuimiliki, ni nchi ya milima na mabonde, na kunywa maji ya mvua mbinguni,¹²nchi ambayo Yahwe Mungu wenu awajali; macho ya Yahwe Mungu wenu daima yako juu yake, kuanzia mwanzo wa mwaka mpaka mwisho wa mwaka.

¹³Itatokea, kama mtazisikiliza kwa bidii amri zangu ambazo ninawaamuru leo kumpenda Yahwe Mungu wenu, na kumtumikia kwa moyo wenu wote na roho zenu zote,¹⁴kwamba nitawapa mvua nchi yenu kwa majira yake, mvua za awali na mvua za badaye, ili kwamba muweze kukusanya nafaka zenu, mvinyo wenu mpya, na mafuta yenu.¹⁵Nitawapa nyasi kwenye mashamba yenu kwa ajili ya mifugo yenu, na mtakula na kushiba.

¹⁶Uwe makini mwenyewe, ili kwamba moyo wako usidanganyike, na kugeuka na kuabudu miungu mingine, na kuisujudia;¹⁷ili kwamba hasira ya Yahwe isiwashwe dhidi yenu, na ili kwamba asifunge mbingu, kwamba pasiwe na mvua, na nchi haitavuna matunda, na ili kwamba mpotee kwa haraka kutoka nchi nzuri ambayo Yahwe anawapa.¹⁸Kwa hiyo yaweke haya maneno ndani ya moyo wako na roho; yafunge kama ishara kwenye mkono wako, na yawe utepe katikati ya macho yako.¹⁹Utayafundisha kwa watoto na kuongeza juu yake wakati uketipo ndani ya nyumba yako, wakati utembeapo barabarani, wakati ulalapo, na wakati uinukapo.²⁰Utayaandika kwenye miimo ya milango ya nyumba zenu na kwenye malango yenu,²¹kwamba siku zenu na siku za watoto wenu ziweze kuongezeka katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa mababu zenu kuwapa, maadamu mbingu ziko juu ya ardhi.

²²Kama mtayashika kwa bidii maagizo haya yote ambayo ninawaamuru ninyi, ili kwamba myafanye, mpende Yahwe Mungu wenu, tembea katika njia zake zote, na kushikamana naye,²³basi Yahwe atawaondosha mataifa haya yote kutoka mbele yenu, na mtayafukuza mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko ninyi.²⁴Kila eneo ambalo unyao wa miguu utatembea litakuwa lenu; kutoka jangwani hadi Lebanon, toka mto wa Euphratesi, hadi magharibi mwa bahari itakuwa mpaka wenu.²⁵Hakuna mtu atawenza kusimama mbele yenu; Yahwe Mungu wenu ataweka hofu yenu na ugaidi wenu juu ya nchi yote mnayotembea juu yake kama alivyosema na ninyi.

²⁶Tazama, naweka mbele yenu baraka na laana;²⁷baraka, kama mtasikiliza amri za Yahwe ambazo ninakuamuru leo,²⁸na laana, kama hamtasikiliza amri za Yahwe Mungu wenu, lakini mkaicha njia ninayokuamuru leo, kuendea miungu mingine ambayo hamjaijua.²⁹Itakuwa wakati Yahwe Mungu wenu anawaleta ninyi katika nchi ambayo mnaenda kumiliki, kwamba mtaweka baraka juu ya mlima Gerizimu na laana juu ya mlima Ebali.³⁰Hawako ng'ambo ya pili zaidi ya Yordani, magharibi mwa barabara ya magharibi, katika nchi ya Wakanani wanaoishi Arabah, juu dhidi ya Gilgali, kando ya mialo ya Moreh?³¹Kwa maana mtavuka ng'ambo ya pili ya Yordani kuingia kumiliki nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa, na mtamiliki na kuishi ndani yake.³²Mtashika sheria zote na amri ninazoweka mbele yenu leo.

12 ¹Hizi ni amri na sheria ambazo mtazishika katika nchi ambayo, Yahwe Mungu wa baba zenu, amewapa kumiliki, siku zote mtakazoishi kwenye ardhi.²Hakika mtaharibu maeneo yote ambapo mataifa mtakayofukuza miungu yao walioabudu, kwenye milima mirefu, kwenye vilima, na chini ya kila mti wa kijani.³Na mtayavunja madhabahu yao, mtaharibu kwa vipandevipande nguzo zao za mawe, na kuchoma ncha za Asherahi, mtazikata sanaa za kuchongwa za miungu yao na kuangamiza jina lao nje ya eneo hilo.

⁴Hamtamwabudu Yahwe Mungu wenu kama hivyo.⁵Lakini kwa eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua kutoka makabila yenu kuweka jina lake, hapo patakuwa ni eneo analoishi na huko ndiko mtaenda.⁶Ni huko ndiko mtaleta sadaka ya kuteketezwa, dhabihu zenu, zaka zenu, na sadaka zinazotolewa kwa mkono wenu, sadaka zenu za viapo, sadaka za utayari na mzao wa kwanza wa mifugo na wanyama.⁷Ni huko mtakula mbele za Yahwe Mungu wenu na kufurahi kuhusu kila kitu ambacho mmeweka mkono, nyie na jamaa zenu, ambapo Yahwe Mungu wenu amewabariki.

⁸Hamfafanya mambo yote ambayo tunafanya hapa leo; sasa kila moja anafanya chochote kile kizuri machoni pake,⁹kwa kuwa bado hamjapumzika, kwa urithi ambao Yahwe Mungu wenu anawapa.¹⁰Lakini wakati mnaenda ng'ambo ya pili ya Jordani na kuishi ndani ya nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anasababisha ninyi kurithi, na wakati awapa pumziko kutoka kwa maadui zenu wanaowazunguka karibu, ili kusudi muishi kwa usalama,¹¹kisha itakuwa eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua kusababisha jina lake kuishi, huko mtaleta yote ninayowaamuru; sadaka za kuteketezwa, dhabihu zenu, zaka zenu, sadaka zilizotolewa kwa mkono wenu, na sadaka za chaguo lenu kwa ajili ya nadhiri mtakazota kwa Yahwe.¹²Mtafurahi mbele za Yahwe Mungu wenu-nyie, na watoto wenu, binti zenu, wajakazi wa kiume, wajakazi wa kike, na Walawi walio ndani ya lango lenu, kwa sababu hana sehemu au urithi mionganoni mwenu.¹³Uwe makini mwenyewe kwamba usitoe sadaka zako za kuteketezwa kila eneo unaloona;¹⁴lakini ni katika eneo hilo ambalo Yahwe atawachagua mionganoni moja kati ya makabila yenu ambalo litatoa sadaka ya kuteketezwa, na huko mtafanya kila kitu ninachokuamuru.

¹⁵Hata hivyo, mtaweza kuua na kula wanyama ndani ya malango yenu, kama mnavyotaka, kupokea baraka ya Yahwe Mungu wenu kwa ajili ya yote amewapa; na watu wasio wasafi na wasafi wote wanawea kula, wanyama kama vile paa na kulungu.¹⁶Lakini hamtakula damu, mtaimwaga kwenye ardhi kama maji.¹⁷Msile ndani ya malango kutoka kwenye zaka ya nafaka zenu, mvinyo wenu mpya, mafuta yenu au mzao wa kwanza wa mifugo au wanyama; na msile nyama yoyote mnayoitoa dhabihu pamoja na viapo vyovyote vyenu mnafanya, wala sadaka yenu ya utayari, wala sadaka mnayotoa kwa mkono wenu.¹⁸Badala yake, mtakula mbele ya Yahwe Mungu wenu katika eneo ambalo Yahwe Mungu atachagua- nyie, mtoto wenu, binti yenu, mjakazi wa kiume, mjakazi wa kike, na Mlawi aliye malangoni mwenu; mtafurahi mbele ya Yahwe Mungu wenu kuhusu kila kitu ambacho mnaweka mkono wenu.¹⁹Muwe makini wenyewe ili kwamba msimwache Mlawi maadamu mnaishi kwenye nchi yenu.

²⁰Wakati Yahwe Mungu wenu atapanua mipaka yenu, kama alivyowaahidi, na kusema, "Nitakula nyama," kwa sababu ya tamaa zenu mnakula nyama, mnawenza kula nyama, kama tamaa za roho zenu.²¹Kama eneo ambalo Yahwe Mungu wenu achagua kuliweka jina lake ni mbali kutoka kwenu, basi mtaua baadhi ya mifugo yenu na wanyama wenu ambao Yahwe amewapa, kama nilivyowaamuru: hivyo mnawenza kula ndani ya malango yenu, kama tamaa za roho zenu.²²Kama paa na Kulungu wanaliwa, hivyo mtakula watu wasio safi na wasafi wanawenze kula kadhalika.²³Lakini muwe na uhakika kwamba hamatumii damu, kwa kuwa damu ni uhai, hamtakula uhai pamoja na nyama.²⁴Hamtakula, mtaimwaga nje kwenye ardhi kama maji.²⁵Hamtakula, ili kwamba iweze kuwa vizuri kwenu, na watoto wenu baada yenu, wakati mtafanya kile kilicho sahihi machoni pa Yahwe.

²⁶Lakini mambo ambayo ni ya Yahwe ambayo mnayo na sadaka za viapo vyenu-mtachukua hizi na kwenda eneo ambalo Yahwe atachagua.²⁷Hapo mtatoa sadaka ya kuteketezwa, nyama na damu, kwenye madhabahu ya Yahwe Mungu wenu, damu ya dhabihu zenu itamwagwa nje kwenye madhabahu ya Yahwe Mungu wenu, na mtakula nyama.²⁸Mchunguze na msikilize haya maneno yote ambayo - ninawaamuru, ili iwe uzuri kwenu na watoto wenu baada yenu milele, wakati mnafanya kile kilicho kizuri na sawa machoni pa Yahwe Mungu wenu.

²⁹Wakati Yahwe Mungu wenu anapunguza mataifa kutoka kwenu, wakati mnaingia kuwafukuza, na mnawafukuza na kuishi katika nchi yao,³⁰muwe makini wenyewe ili kwamba msinaswe kwa kuwafuata, baada ya kuangamizwa kutoka kwenu kunaswa katika kuchunguza miungu yao, katika kuuliza, "Kwa namna gani haya mataifa yanaabudu muingu yao? Nitafanya vivyo hivyo."³¹Hautafanya hivyo katika kumuabudu Yahwe Mungu

wako, kwa kuwa kila kitu ambacho ni chukizo kwa Yahwe, mambo ambayo anayachukia- wamefanya haya na miungu yao, hata mnateketeza vijana wao na binti zao kwenye moto kwa ajili ya miungu yao.

³²Chochote ninakuamuru, chunguza. Usiongeze juu yake au kupunguza.

13 ¹Kama mionganoni mwenu ainuka nabii au muota ndoto,²na kama anawapa ishara au maajabu, na kama ishara au maajabu yanatokea, kama alivyozungumza kwenu na kusema, “Ebu tuifuate miungu mingine, ambayo hatuijui, na tuiabudu.”³Usisikilize maneno ya nabii huyo, au kwa huyo muota ndoto, kwa kuwa Yahwe Mungu wako anakujaribu kujua kama unampenda Yahwe Mungu wako kwa moyo wako wote na roho yako yote.⁴Mtatembea kulingana na Yahwe Mungu wenu, mheshimu, mzishike amri zake, na mtii sauti yake, na mtamwabudu na kushikamana naye.

⁵Nabii huyo au muota ndoto atauwawa, kwa sababu amezungumza uasi dhidi ya Yahwe Mungu wenu, ambaye aliwaleta toka nchi ya Misri, na aliywakomboa kutoka nyumba ya utumwa. Hivyo nabii anataka kuwaondoa katika njia ambayo Yahwe Mungu wenu aliwaamuru kutembea. Kwa hiyo weka mbali maouvu kutoka kwenu.

⁶Tuseme kwamba ndugu yako, mwana wa mama yako, au mwana wako, au binti yako, au mke wa karibu nawe, au rafiki yako ambaye ni kama roho yako, kukushawishi kwa siri na kusema, “Acha tuende na tukaabudu miungu mingine ambayo hatujazijua, wala wewe wala mababu zako-⁷Miungu ye yote ya watu ambayo imewazunguka, karibu nanyi au mbali kutoka mwisho wa dunia kwenda mwisho mw ingine wa dunia.”⁸Usimkubali au kumsikiliza. Wala macho yako yasione huruma, wala hautamuacha akiba au kumficha.

⁹Badala yake, utamuacha hakika; mkono wako utakuwa wa kwanza kumuua, na badae mkono wa watu wote.

¹⁰Mtamponda kwa mawe mpaka kufa, kwa sababu amejaribu kuwaondoa kutoka kwa Yahwe Mungu wenu, ambaye aliwatoa kutoka nchi ya Misri, nje ya nyumba ya utumwa.¹¹Israel yote itasikia na kuogopa, na haitaendelea kufanya aina ya uovu mionganoni mwenu.

¹²Kama utasikia ye yote anasema kuhusu moja ya miji yenu, kwamba Yahwe Mungu wenu anawapa kuishi ndani yake.¹³Baadhi ya wenzeni wa ovu wame waachaa mionganoni mwenu na kuacha kwa mbali wakazi wa miji yao na kusema, “Acha tuende na kuabudu miungu mingine ambayo hamjajua.”¹⁴Basi utaichunguza uthibitisho, kufanya utafiti na kuipeleleza kwa kina. Wakati unagundua kwamba ni kweli na hakuna shaka kwamba chukizo hilo lililofanya mionganoni mwenu, kisha utachukua hatua.¹⁵Utawashambulia hakika wenyeji wa mji huo kwa makali ya upanga. Utaangamiza kabisa na watu wote walio ndani yake, pamoja na mifugo yake, pamoja na makali ya upanga.¹⁶Utakusanya nyara zote kutoka katikati mwa mitaa yake na utaunguza mji, pamoja na nyara zake zote - kwa kuwa Yahwe Mungu wako. Mji utakuwa mchungu wa uharibifu milele; haupaswi kujengwa tena.¹⁷Hakuna hata kimoja kati ya vitu hivyo vimewekwa wakfu kwa ajili ya kuangamizwa vinapaswa kugadamana kwenye mkono wako. Hii inapaswa kuwa kesi, ili kwamba Yahwe atageuka kutoka kwenye ukali wa hasira yake, kumuonyesha rehema, kuwa na huruma kwako, na kukufanya wewe kuongezeka katika idadi, kama alivyoapa kwa baba zako.¹⁸Atafanya hivi kwa sababu unasiliza sauti ya Yahwe Mungu wako, kuzishika amri zake ambazo ninakuamuru leo, kufanya kile kilicho sahihi mbele ya macho ya Yahwe Mungu wako.

14 ¹Ninyi ni watu wa Yahwe Mungu wenu. Msijikate wenyewe, wala kunyoa sehemu za nyuso zenu kwa ajili ya wafu.²Kwa kuwa mu taifa lilowekwa wakfu kwa Yahwe Mungu wenu, na Yahwe amewachagua kuwa watu kwa ajili ya urithi wake, zaidi kuliko watu wote walio juu ya uso wa dunia.

³Hampaswi kula kitu chochote kilicho chukizo.⁴Hawa ni wanyama ambao mnaweza kula: ng'ombe, kondoo, mbuzi,⁵kulungu, paa, kulungu wa kiume, mbuzi wa mwituni, paa mweupe na pofu na kondoo wa mlimani.

⁶Mnaweza kula wanyama wowote ambao wamegawanyika kwato, ambaye ana kwato zilizogawanyika mara mbili, na utafuna macheuo.⁷Hata hivyo, hampaswi kula baadhi ya wanyama ambao utafuna macheuo au ambao wana kwato zilizogawanyika mara mbili: ngamia, sungura, pomono, kwa sababu watafunu macheuo lakini hawajagawanyika kwato, ni najisi kwenu.⁸Nguruwe ni najisi kwenu pia kwa sababu amegawanyika kwato lakini hatafuni macheuo; ni najisi kwenu. Msile nyama ya nguruwe, na msiguse mizoga yao.⁹Haya yaliyo ndani ya maji mnaweza kula: chochote kilicho na mapesi na magamba;¹⁰lakini chochote kisichokuwa na mapesi na magamba msile; ni najisi kwenu.

¹¹Ndege wote safi mnaweza kula.¹²Lakini hawa ni ndege ambao hampaswi kula: tai, tumbusi, kipungu,¹³mwewe mwekundu na mweusi, aina yoyote ya kipanga.¹⁴Hampaswi kula aina yoyote ya kunguru,¹⁵na mbuni na mwewe wa usiku, ndege wa baharini, aina yoyote ya mwewe,¹⁶bundi mdogo, bundi mkubwa, na bundi mweupe,¹⁷Mwari, nyamafu ya tai, mnandio.¹⁸Hampaswi kula korongo, aina yoyote ya kongoti, hudihudi, na popo.

¹⁹Wote wenye mabawa; vitu vya utando ni najisi kwenu; havipaswi kuliwa.²⁰Mnaweza kula vitu vyote virukavyo.

²¹Hampaswi kula chochote kinachokufa chenyewe; mnaweza kumpa mgeni ambaye yuko katika mji wenu, kwamba anaweza kula au mnaweza kuuza kwa mgeni. Kwa kuwa mu taifa lilowekwa wakfu kwa ajili ya Yahwe Mungu wenu. Hampaswi kumchemusha mbuzi kijana katika maziwa ya mama yake.

²²Hakika mnapaswa kutoa fungu la kumi la mavuno ya mbegu zenu zote, ambazo huja kutoka kwenye shamba kila mwaka.²³Mnapaswa kula mbele ya Yahwe Mungu wenu, katika eneo ambalo atachagua kama patakatifu pake, fungu la kumi la nafaka zenu, za mvinyo mpya, na mafuta yenu, na mzaliwa wa kwanza wa wanyama na mifugo, kwamba mnaweza kujifunza daima kumheshimu Yahwe Mungu wenu.²⁴Kama safari ni ndefu kwenu na kwamba hamwezi kuibeba, kwa sababu eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua kama patakatifu pake ni mbali kwenu, basi, wakati Yahwe Mngu anawabariki,²⁵mtabadiisha sadaka katika pesa. Fungeni pesa kwenye mkono, na nendeni kwenye eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua.²⁶Huko mtatumia pesa kwa chochote mnatamani kwa ng'ombe au kondoo, au kwa mvinyo, au kwa kinywaji imara, au kwa chochote mnatamani; mtakula hapo mbele ya Yahwe Mungu wenu, na mtafurahi, nyie na nyumba zenu.²⁷Mlawi ambaye yuko malangoni mwenu- msimsahau, kwa kuwa hana sehemu wala urithi pamoja nanyi.

²⁸Mwisho mwa kila miaka mitatu mtawasilisha mafungu yote ya kumi ya mazao kwa mwaka huo huo, na mtatunza katika malango yenu;²⁹na Mlawi, kwa sababu hana sehemu wala urithi pamoja nanyi, na mgeni, na yatima, na wajane walio ndani ya malango yenu, watakuja na kula na kurithika. Fanya hivyo kwa Yahwe Mungu wenu aweze kuwabariki katika kazi zote za mikono yenuo mnazofanya.

15 ¹Kila mwisho wa kila miaka saba, mnapaswa kufuta madeni.²Hii ni tabia ya ukombozi. Kila mkopeshaji atafuta kile alichompa jirani yake, hata dai kutoka kwa jirani yake au ndugu yake kwa sababu ufutaji wa madeni wa Yahwe umetangazwa.³Kutoka kwa mgeni mnaweza kudai; lakini kwa chochote chenu kilicho na ndugu yenu mnapaswa mkitoe.⁴Hata hivyo, pasiwepo maskini mionganoni mwenu (kwa kuwa Yahwe kwa hakika atawabariki kwenye nchi ambayo anawapa kama urithi kumiliki)⁵kama peke yenu mnasikiliza kwa bidii sauti ya Yahwe Mungu wenu, kuzishika amri zote ambazo anawaamuru leo.⁶Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu atawabariki, kama alivyowaahidia; mtakopesha mataifa mengi, lakini hamtaazima; mtaongoza juu ya mataifa mengi, lakini hayatawaongoza ninyi.

⁷Kama kuna mtu maskini mionganoni mwenu, moja wa ndugu zenu, ndani ya malango yenu yoyote kwenye nchi yenu ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa, msifanye migumu mioyo yenu wala kufunga mkono wenu toka kwa ndugu yenu,⁸Lakini mnapaswa hakika kufungua mkono wenu kwake na hakika mkopeshe yeze vya kutosha hitaji lake.⁹Muwe makini kutokuwa na wazo ovu au potovu katika moyo wenu, kusema, “Mwaka wa saba, mwaka wa ukombozi u karibu;” ili kwamba msiwe wachoyo kuhusiana na ndugu zenu maskini na haumpi chochote; anaweza kumlilia Yahwe kuhusu nyie, na itakuwa dhambi yenu.¹⁰Mnapaswa kwa hakika mmpe, na moyo wenu hampaswi kuhuzunika wakati mnampa, kwa sababu kurudishiwa kwa Yahwe huyu Mungu wenu atawabariki katika kazi zenu zote na katika chochote mnaweka mkono wenu.¹¹Kwa kuwa maskini kamwe hatakoma kuishi katika nchi, kwa hiyo nakuamuru wewe na kusema, “Unapaswa kwa hakika ufungue mkono wako kwa ndugu yako, kwa mhitaji wako, na kwa maskini wako katika nchi yako.”

¹²Kama ndugu yako, ni mwebrania wa kiume au mwebrania wa kike, ameuzwa kwako na anakutumikia kwa miaka saba, basi katika mwaka wa saba unapaswa umwache aende zake huru.¹³Unapomwacha aende zake huru, usimwache aende mkono mtupu.¹⁴Unapaswa kwa ukarimu utoe kwake kutoka mifugo yako, kutoka pura iliyo chini, na kinu chako cha mvinyo. Kama Yahwe Mungu wako alivyokubariki, unapaswa umpe yeze.¹⁵Unapaswa kukumbuka kwamba ulikuwa mtumwa kwenye nchi ya Misri, na kwamba Yahwe Mungu wako alikukomboa; kwa hiyo ninakuamuru leo kufanya hivi.

¹⁶Itakuwa kwamba kama atasema kwako, “Sitaenda mbali yako,” kwa sababu anakupenda na nyumba yako, na kwa sababu ni mzuri kwako,¹⁷basi unapaswa kuchukua uma na msukumo kupidia sikio lake kwenye mlango, na atakuwa mtumwa wako milele. Na pia kwa mtumwa wako wa kike utafanya vilevile.

¹⁸Isionekane kuwa vigumu kwako kumwachia aende zake huru, kwa sababu amekutumikia kwa miaka sita na amekupa mara mbili udhamani wa mtu aliyeajiriwa. Yahwe Mungu wako atakubariki katika yote unayofanya.

¹⁹Wazao wote wa kwanza wa kiume katika wanyama na mifugo wako unapaswa uwatenge kwa Yahwe Mungu wako. Hautafanya kazi na mzao wa kwanza wa wanyama wako wala kumnyoa mzao wa kwanza wa mfugo wako.²⁰Unapaswa umle mzaliwa wa kwanza mbele ya Yahwe Mungu wako kila mwaka katika eneo ambalo Yahwe atachagua, wewe na nyumba yako.²¹Kama ina kasoro yoyote- kwa mfano, kama ni kilema au kipofu, au ana kasoro yoyote- haupaswi kumtoa dhabihu kwa Yahwe Mungu wako.²²Utamla ndani ya malango yako; mtu asiye najisi na aliye najisi ni sawa unapaswa kula, kama ungekula paa au kulungu.²³Pekee haupaswi kunywa damu yake; unapaswa kuimwanga damu yake juu ya ardhi kama maji.

16 ¹Angalia mwezi wa Abibu, na uishike pasaka ya Yahwe Mungu wako, kwa kuwa katika mwezi wa Abibu Yahwe Mungu wako alikuleta toka Misri usiku.²Utamtolea dhabibu ya pasaka Yahwe Mungu wako na baadhi ya mifugo na wanyama kwenye eneo ambalo Yahwe atachagua kama patakatifu pake.³Hautakula mkate wa chachu pamoja nayo, siku saba utakula mkate usio na chachu, mkate wa mateso; kwa kuwa mlitoka katika nchi ya Misri kwa haraka. Fanya haya katika siku zako zote za maisha yako ili uweze kukumbuka akilini siku mliotoka nchi ya Misri.⁴Hakuna chachu inapaswa kuonekana mionganoni mwenu ndani ya mipaka yenu wakati wa siku saba; wala nyama yoyote mnayotoa dhabihu jioni kwa siku ya kwanza inabaki mpaka asubuhi.

⁵Msitoe dhabihu ya pasaka kati ya malango yenu ya ndani ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa.⁶Badala yake, toa dhabihu katika eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua kama patakatifu pake. Hapo mtatoa dhabihu ya pasaka jioni wakati jua linazama, kwa wakati huo wa mwaka mlitoka Misri.⁷Mtapaswa kuichoma na kuila katika eneo ambalo Yahwe Mungu wenu atachagua; asubuhi mtageuka na kwenda kwenye mahema yenu.⁸Kwa siku sita mtakula mkate usiotia chachu; katika siku ya saba kutakuwa na kusanyiko makini kwa ajili ya Yahwe Mungu wenu; katika siku hiyo hamtafanya kazi.

⁹Mtahesabu wiki saba kwa ajili yenu; tangu wakati mlipoanza kuweka mundu kwenye nafaka iliyosimama mtapaswa kuanza kuhesabu wiki saba.¹⁰Mtapaswa kushika wiki za sherehe ya Yahwe Mungu wenu pamoja na mchango wa sadaka ya utayari kutoka mkono wako ambayo utatoa, kulingana na Yahwe alivyokubariki.

¹¹Utafurahi mbele ya Yahwe Mungu wako- wewe, kijana wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, mjakazi wako wa kike, Mlawi aliye katika malango yako, na mgeni, yatima, na mjane alio mionganoni mwenu, katika eneo ambalo Yahwe Mungu wako atachagua kwa ajili ya patakatifu pake.

¹²Utakumbuka akilini kwamba ulikuwa mtumwa Misri; unapaswa kuangalia na kuzishika amri hizi.

¹³Unapaswa kushika sherehe za vibanda kwa siku saba baada ya kuwa mmekusanya mavuno toka kwenye sakafu ya mapura na kutoka kwenye kinu chako cha divai.¹⁴Utafurahi wakati wa sherehe- wewe, kijana wako, binti wako, mjakazi wako wa kiume, mjakazi wako wa kike, Mlawi, na mgeni, na yatima na mjane walio ndani ya malango yako.¹⁵Kwa siku saba, unapaswa kuangalia sherehe ya Yahwe Mungu wako katika eneo ambalo Yahwe atachagua, kwa sababu Yahwe Mungu wako atakubariki katika mavuno yako yote na kazi ya mikono yako yote, na unapaswa kuwa na furaha kabisa.

¹⁶Mara tatu kwa mwaka, wanaume wako wote wanapaswa kuonekana mbele za Yahwe Mungu wako katika eneo ambalo atachagua: katika sherehe ya mkate usiotiwa chachu, katika sherehe za wiki, na sherehe ya vibanda; na hawataonekana mbele za Yahwe mikono mitupu;¹⁷badala yake, kila mtu atatoa kama awezavyo, kwamba mtajua baraka kwamba Yahwe Mungu wako amekupa.

¹⁸Unapaswa kufanya waamuzi na maakida ndani ya malango yako ambayo Yahwe Mungu wako anakupa; watachukuliwa toka kila kabilia, and watahukumu watu kwa hukumu ya haki.¹⁹Haupaswi kuiondoa haki kwa nguvu; haupaswi kuonyesha upendeleo wala kuchukua rushwa, kwa kuwa rushwa hupofusha macho ya hekima na kupotosha maneno ya haki.²⁰Unapaswa kufuata haki, baada ya haki peke yake, ili kwamba uishi na kurithi nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupa.

²¹Haupaswi kujitengenezea Asherahi, aina yoyote ya mti, kando ya madhabahu ya Yahwe Mungu wako ambayo utakayojitengenezea.²²Wala usijitengenezee jiwe takatifu la nguzo, ambalo Yahwe Mungu wako anachukia.

17 ¹Haupaswi kumtolea dhabihu Yahwe Mungu wako ng'ombe au kondoo aliye na kasoro au kitu chochote kibaya, kwa kuwa hiyo itakuwa chukizo kwa Yahwe Mungu wako.

²Kama kunapatikana mionganoni mwenu, ndani ya malango ya mji wowote ambaio Yahwe Mungu wenu anawapatia, mwanaume yoyote au mwanamke ambaye anafanya uovu mbele ya Yahwe Mungu wenu kuiharibu agano lake ³yoyote ambaye ameenda na kuabudu miungu mingine na kuisujudia, wala jua, mwezi, au kati ya jeshi la mbinguni- hakuna chochote nimekuamuru, ⁴na kama ungeambiwa kuhusu hiki, au kama una mifugobasi unapaswa kufanya uchunguzi wa makini. Kama ni kweli na hakika kwamba chukizo kama hilo limefanyika Israeli-⁵basi utamleta huyo mwanaume au mwanamke, aliyefanya uovu huu, katika malango ya mji, kwamba mwanaume kabisa au mwanamke, na umpende huyo mtu mpaka kufa. ⁶Kwa kinywa cha mashahidi wawili, au mashahidi watatu, itakuwa yeye anayepaswa kuuwawa; lakini kwa kinywa cha shahidi mmoja peke hatauwawa. ⁷Mkono wa mashahidi unapaswa kuwa wa kwanza kumuuya, na badee mkono wa watu wote; na mtamuonda muovu mionganoni mwenu.

⁸Kama jambo linatokea ambalo ni gumi kwenu kufanya maamuzi- pengine swali la mauaji au kifo cha ajali, haki ya mtu mmoja na haki ya mtu mwininge, au swali moja la aina ya kuzulu kufanyika, au aina nyingine ya jambo-mambo ya utata ndani ya malango yenu, basi utapaswa kwenda kwenye eneo ambalo Yahwe Mungu wako atachagua kama patakatifu pake. ⁹Utapaswa kwenda kwa makuhani, wazao wa Lawi, na kwa mwamuzi atakayetumika kwa wakati huo; mtatafuta ushauri wao, na watawapa ninyi maamuzi. ¹⁰Mnapaswa kufuata sheria mliyopewa, katika eneo Yahwe atachagua kama patakatifu pake. Mtakuwa makini kufanya kila kitu ambacho wanawaelekeza kufanya. ¹¹Fuata sheria wanayo wafundisha, na kufanya kulingana na maamuzi wanawapa. Msigeuke kutoka kwa kile wanawambia, kwa kulia au kushoto. ¹²Yeyote anayefanya kwa kiburi, kwa kutomsikiliza kuhani anayesimama kutumika mbele ya Yahwe Mungu wako, au kwa kutomsikiliza mwamuzi-huyu mtu atakufa; mtaweka mbali uovu kutoka Israeli. ¹³Watu wote wanapaswa kusikia na kuogopa, na kutofanya kwa kiburi tena.

¹⁴Wakati mlipokuja kwenye nchi ambayo Yahwe Mungu anawapa, na wakati mnamiliki na kuanza kuishi ndani yake, na halafu unasema, "Nitajiwekea mfalme juu yangu, kama mataifa yote yanayonizunguka mimi," ¹⁵basi unapaswa kwa hakika kujivekea mfalme juu yako mtu yeyote ambaye Yahwe atachagua. Unapaswa kujiveka kama mfalme juu yako mtu yeyote kutoka mionganoni mwa ndugu zenu. Haupaswi kuweka mgeni, ambaye si ndugu yenu, juu yenu. ¹⁶Lakini hapaswi kuzidisha farasi kwa ajili yake, wala kusababisha watu kurudi Misri ili kwamba aweze kuzidisha farasi, kwa kuwa Yahwe alikwisha sema kwako, "Unapaswa kuanzia sasa usirudi njia hiyo tena." ¹⁷Na hapaswi kuzidisha wake kwa ajili yake, ili kwamba moyo wake usigeuke kotoka kwa Yahwe; wala hapaswi sana kuzidisha fedha au dhaha.

¹⁸Wakati aketipo kwenye kiti cha enzi cha ufalme wake, anapaswa kuandika kwenye kitabu kwa ajili yake, nakala ya sheria hii, kutoka kwenye sheria ambayo iko mbele ya makuhani, ambaio ni Walawi. ¹⁹Kitabu kinapaswa kuwa na yeye, na anapaswa kusoma ndani yake kwa siku zake zote, ili kwamba aweze kujifunza kumheshimu Yahwe Mungu wako, ili kwamba ashike maneno yote ya sheria hii na amri hizi, kuzishika. ²⁰Anapaswa kufanya hivi ili kwamba moyo wake usiinuliwe zaidi ya ndugu zake, na ili kwamba asigeuke mbali na amri, kwa mkono wake wakulia, au kwa kushoto kwa kusudi kwamba, aweze kuzidisha siku zake katika ufalme wake, yeye na watoto wake, mionganoni mwa Israel.

18 ¹Makuhani, amba ni Walawi, na makabila yote ya Lawi, hayatakuwa na mgao wala urithi pamoja na Israel; wanapaswa kula dhabihu ya Yahwe iliyotengenezwa kwa moto kama urithi wao.²Hawatakuwa na urithi miongoni mwa ndugu zao; Yahwe ni urithi wao, kama alivyosema nao.

³Hii ni sababu ya makuhani kutoka kwa watu, kutoka kwa wale wanaotoa dhabihu, kama itakuwa ng'ombe au kondoo: wanapaswa kutoa kwa kuhani bega, mashavu mawili, na sehemu za ndani.⁴Mazao ya kwanza ya nafaka zako, mvinyo wako mpya, na mafuta yako, na manyoya ya kwanza ya kondoo zako, unapaswa umpe.⁵Kwa kuwa Yahwe Mungu wako amemchagua kutoka kwenye makabila yote yako kusimama kutumika kwa jina la Yahwe, yeye na wana wake milele.

⁶Kama Mlawi anatoka kati ya miji yenu nje ya Israel yote kutoka ambapo anaishi, na utamani kwa moyo wake wote kuja katika eneo Yahwe atachagua,⁷basi anapaswa kutumika kwa jina la Yahwe Mungu wake kama ndugu zake wote Walawi wanafanya, wanaosimama mbele ya Yahwe.⁸Wanapaswa kuwa na mgao wa kufanana wa kula, badala ya kile kinachokuja kutokana na mauzo ya urithi wa familia yake.

⁹Wakati mmekuja katika nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa, mnapaswa kujifunza kuangalia machukizo ya mataifa.¹⁰Pasipatikane miongoni mwenu mmoja anayemweka kijana wake au binti yake kwenye moto, yeyote anatumia uganga, yeyote anatabiri, au mchawi, mchawi yeyote,¹¹yeyote aongeae na wafu, au yeyote aongeae na roho.¹²Kwa yeyote afanyae mambo haya ni chukizo kwa Yahwe; ni kwa sababu ya machukizo haya ambayo Yahwe Mungu wenu anawaondsha mbele zenu.¹³Mnapaswa kuwa wakamilifu mbele ya Yahwe Mungu wenu.

¹⁴Kwa mataifa haya ambayo mtaya fukuza kusikiliza wale wafanyao uchawi na uganga; lakini kwenu, Yahwe Mungu wenu amewakataza ninyi kufanya hivyo.¹⁵Yahwe Mungu wenu atainua kwa ajili yenu nabii kutoka miongoni mwenu, mmoja wa ndugu zenu, kama mimi. Mnapaswa kumsikiliza.¹⁶Hiki ndicho mlichoulika kutoka kwa Yahwe Mungu wenu huko Horebu katika siku ya kusanyiko, kusema, “Acha tuisikie tena sauti ya Yahwe Mungu wetu, wala kuona moto mkuu tena, wala tutakufa.”

¹⁷Yahwe alisema nami, “Kile walichosema ni kizuri.¹⁸Nitamwinua nabii kwa ajili yao kutoka miongoni mwa ndugu zao, kama wewe. Nitaweka maneno yangu katika kinywa chake, na ataongea nao yote niliyo waamuru.

¹⁹Itakuwa kama yeyote hatasikia maneno yangu ambayo anazungumza kwa jina langu, nitalitaka kwake.²⁰Lakini nabii ambaye anazungumza neno kwa kiburi kwa jina langu, neno ambalo sijamuamuru kusema, au ambaye anayezungumza kwa jina la miungu mingine, huyo nabii atakufa.”

²¹Hivyo ndivyo unapaswa kusema katika mioyo yenu: “Tutagunduaje kuwa ujumbe ambao Yahwe hajazungumza?”²²Mtagundua ujumbe ambao Yahwe amezungumza pindi nabii azungumzapo kwa jina la Yahwe. Kama hiyo haitokei wala kufanyika, basi hicho ni kile ambacho Yahwe hajazungumza na nabii amezungumza kwa kiburi, na hampaswi kumuogopa.

19 ¹Wakati Yahwe Mungu wenu anayafutilia mbali mataifa, yale ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa nchi yao, na wakati mnakuja kwao na kuishi katika miji yao na nyumba,²mnapaswa kuchagua miji mitatu kwa ajili yenu katikati mwa nchi yenu ambayo Yahwe Mungu anawapa kuimiliki.³Mnapaswa kujenga barabara na kugawa mipaka ya nchi yenu katika maeneo matatu, nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anafanya kuimiliki, ili kwamba kila mmoja anayeua mtu mwingine apate kukimbia hapo.

⁴Hii ni sheria kwa ajili ya mtu anayeua mwingine na anayekimbilia huko kuishi: yeote auae jirani yake bila kujua, na hapo awali hakumchukia-⁵kama wakati mtu aingiapo katika msitu pamoja na jirani yake kukata kuni, na mkono anapozungusha shoka, na kichwa uteleza kutoka kwenye mpini na kumpiga jirani yake mpaka akafabasi mtu huyu anapaswa kukimbilia katika moja ya miji hii na kuishi.⁶Vinginevyo damu ya mlipiza kisasi atamfuata yeye aliyetao uhai, na kwa hasira kali anampita kwa sababu ilikuwa safari ndefu. Na anampiga na kumuua, ijapokuwa mtu huyo akustahili kufa; na hata akustahili adhabu ya kifo kwa sababu hakumchukia jirani yake kabla hili halijatokea.⁷Basi sasa ninakuamuru kuchagua miji mitatu kwa ajili yako.

⁸Kama Yahwe Mungu wenu apanua mipaka yenu, kama alivyoapa kwa mababu zenu kufanya, na kuwapa nchi yote ambayo amewaahidia kuwapa mababu zenu;⁹kama mnazishika amri hizi zote kuzifanya, ambazo ninakuamuru leo- amri za kumpenda Yahwe Mungu wenu na daima kutembea katika njia zake, basi mnapaswa kuongeza miji mitatu zaidi kwa ajili yenu, isipokuwa ile mitatu.¹⁰Fanya hivi ili kwamba damu isiyo na hatia isimwagwe katikati ya nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa kwa ajili ya urithi, ili kwamba pasiwepo hatia ya damu kwenu.

¹¹Lakini kama yeote anamchukia jirani yake, uongo unamsubiri, uinuka dhidi yake, na majeraha ya kufa kwake ili kwamba anakufa, na kama basi anakimbia katika moja ya miji hii-¹²basi wazee wa mji wake wanapaswa kumtoa na kumrudisha toka huko, na kumkabidhi katika mkono wa ndugu mhusika, ili kwamba amuuue.¹³Jicho lako halipaswi kumuonea huruma; badala yake; unapaswa kuondoa hatia ya damu kutoka Israel, ili kwamba iwe vizuri kwako.

¹⁴Haupaswi kuondoa alama ya jirani yako ambayo wameweka katika eneo muda mrefu, katika urithi wako ambaa utarithi, katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupa kumiliki.

¹⁵Shahidi moja pekee hapaswi kuinuka dhidi ya mtu kwa ajili ya uovu wowote, au kwa ajili ya dhambi yoyote, katika jambo lolote ambalo amefanya dhambi; kwa kinywa cha mashahidi wawili, au kwa kinywa cha mashahidi watatu, kunapaswa jambo lolote lidhibitishwe.

¹⁶Kama ushuhuda wa mtu asiyе na haki anainua dhidi ya mtu yeote kushuhudia dhidi yake kwa mambo mabaya.¹⁷Basi watu wote wawili, mmoja kati ya yule utata upo, anapaswa kusimama mbele ya Yahwe, mbele ya makuhani na waamuzi ambaa wanatumika siku hizo.¹⁸Waamuzi wanapaswa kuchunguza kwa uangalifu; ona, kama ushahidi ni ushahidi wa uongo na umeshuhudiwa kwa uongo dhidi ya ndugu yake,¹⁹basi unapaswa kufanya kwake, kama alivokusudia kufanya kwa ndugu yake, na utaondoa uovu kutoka mionganoni mwenu.²⁰Basi wale wanaobaki watasikia na kuogopa, na kuanzia hapo na kuendelea hawatafanya tena aina ya ouvu mionganoni mwao.²¹Macho yako hayapaswi kuona huruma; maisha yatalipa kwa maisha, jicho kwa jicho, jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu.

20 ¹Pindi utokapo kwenda vitani kupigana dhidi ya adui zako, na kuona farasi, magari, na watu wengi zaidi kuliko wewe, haupaswi kuwaogopa; kwa kuwa Yahwe Mungu wako yu pamoja nawe, ye ye aliye kuleta kutoka nchi ya Misri.² Wakati unakaribia kuingia kwenye vita, kuhani anapaswa kuwasongelea watu nakuwaambia,³ “Sikilizeni, Israel, mnaenda kupigana dhidi ya maadui zenu. Msidhofishe mioyo yenu. Msiohofu au kutetemeka. Msibaogope.⁴ Kwa kuwa Yahwe Mungu wenu ndiye aendaye pamoja nanyi kupigana kwa ajili yenu dhidi ya maadui zenu na kuwaokoa.”

⁵ Maakida wanapaswa kuzungumza na watu na kusema, “Ni mtu yupi aliyejenga nyumba mpya na hajaiweka wakfu? Acha aende na arudi nyumbani kwake, ili kwamba asife vitani na mtu mwingine aiweke wakfu.⁶ Kuna ye yote ambaye amepanda mzabibu na hajafurahia matunda yake? Acha aende nyumbani, ili kwamba asife vitani na mtu mwingine afurahie matunda yake.⁷ Ni mtu yupi aliye posa kuoa mwanamke lakini bado hajamuoa? Acha aende nyumbani ili kwamba asife vitani na mume mwingine amuo.”

⁸ Maakida wanapaswa kuzungumza zaidi kwa watu na kusema, “Ni mwanaume gani aliye hapa ambaye ni mwenye hofu au mnyonge? Acha aende na arudi nyumbani kwake, ili kwamba moyo wa ndugu yake usiyeyuke kama moyo wake.”⁹ Wakati maakida wamemaliza kuzungumza na watu, wanapaswa kuwateua majemedari juu yao.

¹⁰ Wakati mtokapo kuteka mji, wafanye watu hao toleo la amani.¹¹ Kama watapokea amani na kufungua malango yao kwenu, watu wote wanaopatikana ndani yake wanapaswa kulazimishwa kuwafanya kazi na wanapaswa kuwatumikia.¹² Lakini kama haitengenezi amani kwenu, lakani badala yake inatengeneza vita dhidi yenu, basi mnapaswa kumruhusu,¹³ na wakati Yahwe Mungu wenu anawapa ushindi na kuwaweka chini ya utawala wenu, mnapaswa kuua kila mtu katika mji.¹⁴ Lakini wanawake, wadogo, ng’ombe, na kila kitu kilicho ndani ya mji, na nyara zake zote, utavichukua kama mateka yako. Nawe utawamaliza mateka wa maadui zako, ambao Yahwe Mungu amekupa.¹⁵ Unapaswa kuifanya hivyo kuelekea mji yote ambayo iko mbali nawe, mji ambayo siyo mji ya mataifa yafuatayo.

¹⁶ Katika mji ya watu hawa ambayo Yahwe Mungu wenu anawapa kama urithi, mnapaswa kutunza chochote kilicho na uhai.¹⁷ Badala yake, mnapaswa kabisa kuagamiza: Hittite, na Amorite, Wakanani, Waperezi, Hivite, na Wayebusi, kama Yahwe Mungu wenu alivyowaamuru.¹⁸ Fanya hivi ili kwamba wasiwafundishe kufanya katika njia za machukizo, kama walivyofanya kwa miungu yao. Kama mtafanya, mtafanya dhambi dhidi ya Yahwe Mungu wenu.

¹⁹ Wakati mtakapouzingira mji kwa muda mrefu, huku mkipigana dhidi yake kuuteka, hampaswi kuharibu miti yake kwa kushika shoka dhidi yake. Kwa kuwa utaweza kula matunda yake, kwa hivyo usiukate. Kwa maana mti wa kondeni mtu ambaye atauzingira?²⁰ Ila miti ambayo unaijua sio miti ya chakula, unaweza kuharibu na kuikatia chini; utajenga maburuji dhidi ya mji unaofanya vita nawe, mpaka uanguke.

21 ¹Iwapo mtu amekutwa kauwawa ndani ya nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapatia kumiliki, kalala shambani, na hajjilikani aliyemshambulia,²basi wazee wenu pamoja na waamuzi wenu wanapaswa kutoka nje, na kupima katika miji ambayo inamzunguka yule aliyeuawa.³Kisha wazee wa mji ulio karibu na mwili wa marehemu wanapaswa kuchukua mtamba kutoka kwenye kundi la mifugo, ambaye hajawahi kutumikishwa, wala kubebeshwa nira.⁴Kisha wanapaswa kumuongoza mtamba huyo mpaka chini ya bonde litiririkalo maji, bonde ambalo halijawahi kulimwa wala kupandwa, na mle bondeni wanapaswa kuvunja shingo ya mtamba huyo.⁵Makuhani, uzao wa Lawi, wanapaswa kuja mbele, kwa maana Yahwe Mungu wako amewachagua wamtumikie yeye na kutoa baraka katika jina la Yahwe na kuamua kila mtafaruku na ugomvi kwa neno lao.⁶Wazee wote wa mji ulio karibu na mtu aliyeuawa wanapaswa kunawa mikono yao juu ya mtamba aliyeunjwa shingo bondeni;⁷na wanapaswa kutoa suhulisho juu ya jambo hilo na kusema, “Mikono yetu haijamwaga damu hii, wala macho yetu hayaona suala hili.”⁸Tusamehe watu wako Israeli, Yahwe, ambao umewakomboa, na usiweke hatia juu ya umwagaji damu usio na kosa miiongoni mwa watu wako Israeli.” Kisha umwagaji damu utasamehewa kwao.⁹Kwa njia hii utaweka mbali umwagaji damu usio na hatia miiongoni mwenu, mtakapofanya yaliyo mema machoni pa YAHWE.

¹⁰Utakapokwenda kupigana vita dhidi ya maadui zako na Yahwe Mungu wako atakapokupa ushindi na kuwaweka chini ya mamlaka yako, na ukawachukua mbali kuwa mateka,¹¹kama kati ya mateka ukamwona mwanamke mzuri, nawe ukamtamani na kutaka kujitwalia awe mke wako,¹²basi utamleta nyumbani kwako; atanyoa nywele zake na kukata kucha zake.¹³Kisha atazivua nguo alizokuwa amezivaa wakati alipochukuliwa mateka na atabaki nyumbani kwako na kuwaomboleza baba yake na mama yake kwa mwezi mzima. Baada ya hapo unaweza kulala naye na kuwa mume wake, naye atakuwa mke wako.¹⁴Lakini usipofurahishwa naye, basi unatakiwa kumruhusu aondoke apendaye yeye. Lakini haupaswi kamwe kumuaza kwa fedha, pia haupaswi kumfanya kama mtumwa, kwa sababu umemdhalilisha.

¹⁵Iwapo mwanamume ana wake wawili na mmoja wao ampenda na mwingine kumchukia, na wote wamekwisha mzalia watoto –wote mwanamke mpendwa na mwanamke achukiwae –¹⁶basi katika siku ambayo mwanamume atakapowarishwa mali zake wanawe, hapaswi kumfanya mwana wa mke ampendaye kuwa mzawa wa kwanza kabla ya mwana wa mke amchukiaye, ambaye ndiye mwana wa kwanza.¹⁷Badala yake, anapaswa kumtambua mwana wa kwanza, mwana wa mke asiyempenda, kwa kumpatia mara mbili ya mali zake; kwa maana huyo mwana ni mwanzo wa nguvu zake; haki za mzawa wa kwanza ni zake.

¹⁸Iwapo mwanamume ana mwana mkaidi na muasi ambaye hatatii sauti ya baba yake au sauti ya mama yake, ambaye, hata baada ya kurekebishiwa, hatawasikia;¹⁹basi baba yake na mama yake wanapaswa kumshika na kumleta mbele ya wazee wa mji na kwenye malango ya mji.²⁰Wanapaswa kuwaambia wazee wa mji, “Huyu mwanetu ni mkaidi na muasi; hataki kusikia sauti zetu; ni mwasherati na pia ni mlevi.”²¹Kisha wanaume wote wa mji wanapaswa kumpiga kwa mawe hadi kufa; nanyi mtaondoa uovu miiongoni mwenu. Israeli yote itasikia juu ya hili na kuogopa.

²²Iwapo mwanamume kafanya dhambi inayostahili kifo na kisha akauwawa, kwa kunyongwa juu ya mti,²³basi mwili wake haupaswi kubaki usiku kucha juu ya mti. Badala yake, unapaswa kuhakikisha unamzika siku hiyo; kwa maana yeoyote anyongwaye amekwisha laaniwa na Mungu. Tii amri hii ili kwamba usitie najisi nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia kama urithi.

²² ¹Hautakiwi kumtazama ng'ombe au kondoo wa Muisraeli mwenzako akikosea njia na ukajificha kwao; hakika unapaswa kuwarejesha kwake.²Iwapo Muisraeli mwenzako hayupo karibu nawe, au kama haumfahamu, basi unapaswa kumleta mnyama huyo nyumbani kwako, na lazima uwe naye mpaka pale mwenyewe atakapomtafuta, na kisha lazima umrejeshee mwenyewe.³Unapaswa kufanya vivyo hivyo kwa punda wake; unapaswa kufanya vivyo hivyo na vazi lake; unapaswa kufanya vivyo hivyo kwa kila kitu alichopoteza Muisraeli mwenzako, kitu chochote alichopoteza na ukakipata; hautakiwi kujificha.

⁴Haupaswi kumwona punda wa Muisraeli mwenzako au ng'ombe wake kaanguka chini barabarani na kujificha dhidi yao; hakika unapaswa kumsaidia kumwinua tena.

⁵Mwanamke hatakiwi kuvaan kinachokusudiwa kwa mwanamume, vilevile mwanamume hapaswi kuvaan mavazi ya mwanamke; kwa maana yeoye afanyaye vitu hivi ni chukizo kwa Yahwe Mungu wako.

⁶Iwapo kiota cha ndege kikaonekana barabarani mbele yako, kwenye mti wowote au juu ya ardhi, kikiwa na makinda ya ndege au mayai ndani mwake, na mama yao akiwa juu yao au juu ya mayai, haupaswi kumchukua mama pamoja na makinda au mayai yake.⁷Hakika unapaswa kumuacha mama aende zake, ila makinda yake unawenza kuyachukua. Tii amri hii ili uenende vyema, na siku zako ziweze kurefushwa.

⁸Ujengapo nyumba mpya, basi unapaswa kujenga kitalu kwa ajili ya paa yako ili usilet damu juu ya nyumba yako mtu akianguka kutoka pale.

⁹Haupaswi kupanda shamba lako la mizabibu kwa mbegu mbili, ili kwamba mavuno yote yasichukuliwe na sehemu takatifu, mbegu uliyoipanda pamoja na matunda ya mzabibu.

¹⁰Haupaswi kulimia ng'ombe na punda kwa pamoja.

¹¹Haupaswi kuvaan kitambaa kilichotengenezwa kwa sufu na kitani kwa pamoja.

¹²Unapaswa kutengeneza pindo katika pembe nne za nguo unayoivaa.

¹³Iwapo mwanamume kachukua mke, kisha kalala naye, na baadae kumchukia,¹⁴na kisha kumtuhumu kwa vitu vya aibu na kumharibia sifa yake kwa kusema, "Nilimchukua huyu mwanamke, lakini nilipomkaribia sikukuta ushahidi waubikra kwake."¹⁵Kisha baba na mama mzazi wa binti wanatakiwa kupeleka ushahidi wa ubikra wake kwa wazee mlangoni mwa mji.¹⁶Baba wa binti unapaswa kuwaambia wazee, "Nilimpatia binti yangu kwa mwanamume huyu awe mkewe, naye anamchukia."¹⁷Tazama, amemtuhumu na vitu vya aibu na kusema, 'Sikukuta ushahidi wa ubikra kwa binti yako.' Lakini ushahidi huu hapa wa ubikra wa binti yangu." Kisha watatandaza shuka mbele ya wazee wa mji.¹⁸Wazee wa mji wanapaswa kumchukua mwanaume huyo na kumuadhibu;¹⁹nao wanapaswa kumtoza faini ya shekeli mia moja ya fedha, na kumpatia baba wa binti, kwa sababu mwanaume kasababisha sifa mbaya kwa bikra wa Israeli. Binti huyu unapaswa kuwa mke wake; mwanaume huyu hatakiwi kumfukuza katika siku zake zote.

²⁰Ila kama jambo hili ni la kweli, kwamba ushahidi wa bikra ya binti haukupatikana,²¹basi wanapaswa kumpeleka binti mlangoni kwa baba yake, na kisha wanaume wa mji wake wanatakiwa kumpiga kwa mawe hadi afe, kwa sababu amefanya jambo la aibu katika Israeli, kwa kutenda kama kahaba chini ya nyumba ya baba yake, nanyi mtakuwa mmeondoa uovu mionganoni mwenu.

²²Iwapo mwanaume kakutwa analala na mwanamke ambaye ni mke wa mtu, basi wote wanapaswa kufa, mwanaume aliylala na mwanamke pamoja na mwanamke mwenyewe; nanyi mtakuwa mmeondoa uovu mionganoni mwenu.

²³Iwapo kuna msichana bikra, ambaye amechumbiwa na mwanaume, kisha mwanaume mwingine kamkuta mjini na kulala naye,²⁴wachukueni wote wawili malangoni mwa mji, na kuwapiga mawe. Unapaswa kumpiga msichana mawe, kwa sababu hakupaza sauti kuomba msaada, ingawa alikuwa ndani ya mji. Unapaswa kumpiga mwanaume mawe, kwa sababu amemwingilia mke wa jirani yake; nanyi mtakuwa mmeondoa uovu mionganoni mwenu

²⁵Lakini kama mwanaume amemkuta msichana aliyechumbiwa shambani, na kama akamkamata na kulala naye, basi mwanaume pekee aliylala naye ndiye lazima afe.²⁶Lakini kwake msichana, msifanye chochote; hakuna

dhambi inayostahili kifo kwake msichana. Kwa maana suala hili ni kama mwanaume amshambuliapo jirani yake na kumuua.²⁷ Kwa maana alimkuta shambani; msichana huyu aliyechumbiwa alipaza sauti, lakini hapakuwa na mtu wa kumuokoa.

²⁸Iwapo mwanaume amemkuta msichana ambaye ni bikra lakini hajachumbiwa, na kama akamkamata na kulala naye, na kama wakagundulika,²⁹basi mwanaume aliyealala naye lazima atoe shekeli hamsini za fedha kwa baba wa msichana, naye lazima awe mke wake, kwa sababu amemdhalilisha. Hatakiwi kumfukuza katika siku zake zote.

³⁰Mwanamume hapaswi kumchukua mke wa baba yake kama wake; hatakiwi kuchukua haki za ndoa za baba yake.

23 ¹Mwanaume aliyejeruhiwa kwa kupondwa au kukatwa, haruhusiwi kuingia katika kusanyiko la Yahwe.

²Mwana haramu haruhusiwi kuwa mionganoni mwa kusanyiko la Yahwe; kutoka hadi kizazi cha kumi cha uzao wake, hakuna kati yao anatakiwa kuwa kwenye kusanyiko la Yahwe.

³Muamori au Mmoabu haruhusiwi kuwa mionganoni mwa kusanyiko la Yahwe; kutoka hadi kizazi cha kumi cha uzao wake, hakuna kati yao anatakiwa kuwa kwenye kusanyiko la Yahwe.⁴Hii ni kwa sababu hawakukutana nanyi kwa mkate na maji barabarani mlipokuwa mmetoka nje ya Misri, na kwa sababu walimkodisha Balaamu mwana wa Beoro kutoka Pethoro kule Aramu Naharaimu, awalaani.⁵Lakini Yahwe Mungu wako hakumsikiliza Balaamu; badala yake, Yahwe Mungu wako aligeuza laana kuwa baraka kwenu, kwa sababu Yahwe Mungu wako aliwapenda.⁶Hamtakiwi kutafuta amani au mafanikio yao, katika siku zenu zote.

⁷Hutakiwi kumchukia Muedomi, kwa maana ni kaka yako; hutakiwi kumchukia Mmisri, kwa maana ulikuwa mgeni katika nchi yake.⁸Wazawa wa kizazi cha tatu wanaozaliwa kwao wanaweza kuwa katika kusanyiko la Yahwe.

⁹Utakapotembea kijeshi dhidi ya maadui zako, basi unapaswa kujitenga na kila aina ya uovu.¹⁰Iwapo mionganoni mwenu kuna mwanaume ambaye sio msafi kwa sababu ya jambo lililofanyika kwake usiku, basi anatakiwa atoke nje ya kambi ya jeshi; hatakiwi kurudi kambini.¹¹Jioni ikifika, anatakiwa ajiogeshe kwa maji; na juu likizama atarudi ndani kambini.

¹²Pia unatakiwa kuwa na eneo nje ya kambi ambayo utakwenda;¹³na utakuwa na kitu katika zana zako cha kuchimbia; utakapochuchumaa kujisaidia, unapaswa kuchimbia nacho na kisha kurudishia udongo na kufunika kile kilichotoka kwako.¹⁴Kwa maana Yahwe Mungu wako anatembea mionganoni mwa kambi yenu kuwapa ushindi na kuwapa maadui zenu mkononi mwenu. Kwa hiyo kambi yenu lazima iwe takatifu, ili kwamba asione kitu chochote kichafu mionganoni mwenu na kuwaacha.

¹⁵Hutakiwi kumrudishia bwana mtumwa aliyetoroka kwake.¹⁶Mruhusu aishi pamoja nawe, katika mji wowote atakaochagua. Usimuonee.

¹⁷Hapatakiwi kuwa na kahaba wa kidhehebu mionganoni mwa mabinti wa Israeli, na wala hapatakiwi kuwa na kahaba wa kidhehebu mionganoni mwa wana wa kiume wa Israeli.¹⁸Hautakiwi kuleta mshahara wa kahaba au mshahara wa mbwa katika nyumba ya Yahwe Mungu wako kwa kiapo chochote; kwa maana vyote hivi na machukizo mbele ya Yahwe Mungu wako.

¹⁹Hutakiwi kumkopesha Muisraeli mwenzako kwa riba – riba ya fedha, riba ya chakula, au riba ya kitu chochote kinachokopeshwa kwa riba.²⁰Kwa mgeni unaweza kukopesha kwa riba; lakini kwa Muisraeli mwenzako haupaswi kukopesha kwa riba, ili kwamba Yahwe Mungu wako aweze kukubariki katika kila jambo uwekalo mkono wako, katika nchi ambayo mnaenda kumiliki.

²¹Unapofanya kiapo kwa Yahwe Mungu wako, haupaswi kukawia kuikamilsha, kwa maana Yahwe Mungu wako hakika atadai kiapo hicho; itakuwa dhambi kwako usipokamilisha.²²Lakini iwapo utajizuia kutoa kiapo, haitakuwa dhambi kwako.²³Kile ambacho kimetoka kinywani mwako unapaswa kukifuata na kukitekeleza; kulingana na kiapo ulichotamka kwa Yahwe Mungu wako, chochote ulichotamka kwa hiari kwa kinywa chako.

²⁴Utakapokwenda katika shamba la mizabibu la jirani yako, unatakiwa kula mizabibu idadi yoyote unayotaka, lakini hautakiwi kuhifadhi yoyote katika kikapu chako.²⁵Utakapokwenda katika shamba la zao lililoiva la jirani yako, unaweza kuvuna kichwa cha mavuno kwa mkono wako, lakini haupaswi kutumia mundu kuvuna zao lililoiva la jirani yako.

24 ¹Mwanaume akimchukua mke na kumuo, na mke asipokubalika machoni pa mumewe kwa sababu kagundua jambo ambalo si jema kwake, basi anatakiwa amwandikie talaka, aiweke mkononi mwake, na kumfukuza nyumbani kwake.²Akishaondoka nyumbani kwake, anaweza kwenda na kuwa mke wa mwanaume mwingine.³Iwapo mume wa pili akamchukia na kumwandikia talaka, akaiweka mkononi mwake, na kumfukuza nyumbani kwake; au huyu mume wa pili akafariki, mwanaume aliyemchukua kuwa mke wake –⁴basi mume wa awali, yule aliyemfukuza mara ya kwanza, haruhusiwi kumchukua tena awe mke wake, baada ya yeze kuwa mchafu, kwa maana hiyo itakuwa ni chukizo kwa Yahwe. Hautakiwi kusababisha nchi iwe na hatia, nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia kama urithi.

⁵Mwanaume atakapochukua mke mpya, hatakwenda vitani na jeshi, na wala hataamrishwa kwenda kwenye shughuli yoyote ya kulazimishwa; atakuwa huru kuwa nyumbani kwa mwaka mzima na atamfurahisha mke wake aliyemchukua.

⁶Mwanaume yejote hatachukua kinu wala jiwe la kinu kama dhamana, kwa maana hivyo itakuwa kuchukua Maisha ya mtu kama dhamana.

⁷Iwapo mwanaume kakutwa kamteka mmoja wa kaka zake mionganoni mwa watu wa Israeli, na kumtendea kama mtumwa na kisha kumuza, huyo mwizi lazima afe; na utakuwa umeondoa uovu mionganoni mwenu.

⁸Kuwa mwangalifu kuhusu kiini chochote cha ukoma, ili kwamba uwe makini katika kuchunguza na kufuata kila agizo linalopewa kwako ambalo makuhani, Walawi, wanakufundisha; kama nilivyowaamuru, ili utekeleze.

⁹Kumbukeni nini Yahwe Mungu wako alichomfanya Miriam ulipokuwa ukitoka Misri.

¹⁰Utoapo mkopo wa aina yoyote kwa jirani yako, hautakiwi kwenda ndani ya nyumba yake kutafuta dhamana yake.¹¹Utasimama nje, na mwanamume aliyekopa kwako ataleta dhamana yake nje kwako.¹²Iwapo ni mtu maskini, hautakiwi kulala na dhamana yake ikiwa mikononi mwako.¹³Hakika unapaswa kumrejeshea dhamana yake kabla sua lake na akubariki; itakuwa utakatifu kwako mbele za Yahwe Mungu wako.

¹⁴Hautakiwi kumuonea mtumishi wa kuajiriwa ambaye ni maskini na mhitaji, hata kama ni jamaa wa Israeli, au ni kati ya wageni mba wamo katika nchi ndani ya malango ya mji wako;¹⁵Kila siku unapaswa kumlipa mshahara wake; sua halipaswi kuzama kabla ya suala hili kutatuliwa, kwa maana ni maskini na anautegemea. Fanya hivi ili asilie dhidi yako kwa Yahwe, na kwamba isiwe ikawa dhambi ambayo umeitenda.

¹⁶Wazazi hawapaswi kuuwawa kwa niaba ya watoto wao, na wala watoto hawapaswi kuuawa kwa niaba ya wazazi wao. Badala yake, kila mtu anapaswa kuuwawa kwa dhambi yake mwenywewe.

¹⁷Haupaswi kutumia nguvu kuchukua haki inayomhusu mgeni au yatima, wala kuchukua vazi la mjane kama dhamana.¹⁸Badala yake, unapaswa ukumbuke ya kwamba ulikuwa mtumwa Misri, na kwamba Yahwe Mungu wako alikukomboa kutoka kule. Kwa hiyo ninakuagiza kutii amri hii.

¹⁹Utakapovuna zao lako shambani mwako, na ukasahau kipande cha mbegu shambani, haupaswi kurudi na kukichukua; kinapaswa kuwa cha mgeni, cha yatima, au cha mjane, ili Yahwe Mungu wako akubariki katika kazi ya mikono yako.²⁰Utakapotikisa mti wako wa mzeituni, haupaswi kupanda juu ya matawi tena; itakuwa kwa ajili ya mgeni, kwa yatima na kwa mjane.²¹Utakapokusanya mizabibu shambani mwako, haupaswi kukusanya masazo yake tena. Kinachobaki kitakuwa cha mgeni, cha yatima na cha mjane.²²Unatakiwa ukumbuke kuwa ulikuwa mtumwa katika nchi ya Misri; kwa hiyo nakuagiza kutii amri hii.

25 ¹Iwapo kutakuwa na malumbano kati ya wanaume na wakaenda mahakamani, na waamuzi wakawahukumu, basi watamwachilia mtakatifu na kumhukumu muovu.²Iwapo mwanaume mwenye hatia anastahili kupigwa, basi muamuzi atamfanya alale chini na kupigwa mbele zake kwa idadi ilioamriwa kulingana na kosa lake.³Muamuzi anaweza kumpatia mapigo arobaini, lakini hapaswi kuvuka idadi hiyo; kwa maana akivuka idadi hiyo na kumpiga kwa mapigo mengi zaidi, basi Muisraeli mwenzako atakuwa kaaibishwa mbele ya macho yenu.

⁴Haupaswi kumfunga punda wako pua na mdomo anapokuwa akilima shamba lako.

⁵Iwapo kaka wanaishi pamoja na mmoja wao akafariki bila kuwa na mwana, basi mke wa marehemu hatakiwi kuolewa na mtu nje ya familia. Badala yake, kaka yake mumewe anapaswa kulala naye na kumchukua kuwa mke wake na kutekeleza wajibu wa kaka wa mume kwake.⁶Hii ni kwamba mtoto wa kwanza atakayezaliwa arithi chini ya jina la kaka yake mwanimume aliyefariki, ili jina lake lisiangamie ndani ya Israeli.

⁷Lakini kama mwanimume hataki kumchukua mke wa kaka yake awe wake, basi mke wa kaka yake anapaswa kwenda malangoni mpaka kwa wazee na kusema, “Kaka wa mume wangu amekataa kuwajibika kwa niaba ya jina la kaka yake humu Israeli; hataki kufanya wajibu wa kaka wa mume kwangu.”⁸Kisha wazee wa mji wake wanapaswa kumuita na kuzungumza naye. Lakini tuseme atasisitiza na kusema, “Sitaki kumchukua.”⁹Basi mke wa kaka yake anatakiwa kuja kwake mbele ya wazee, kumvua ndara zake miguuni mwake, na kumtemea usoni. Anapaswa kumjibu na kusema, “Hivi ndivyo kinachofanyika kwa mwanaume asiyetaka kujenga nyumba ya kaka yake.”¹⁰Jina lake Israeli litaitwa, “Nyumba ya mtu aliyevuliwa ndara zake.”

¹¹Iwapo mwanaume wamepigana wao kwa wao, na mke wa mmoja wao kaja kumkomboa mumewe dhidi ya yule aliyempiga, naye akanyosha mkono wake na kumshika sehemu za siri,¹²basi unapaswa kuukata mkono wake; jicho lako halipaswi kuwa na huruma.

¹³Haupaswi kuwa na mizani ya uzito tofauti katika mfuko wako, mkubwa na mdogo.¹⁴Hautakiwi kuwa na vipimo tofauti ndani ya nyumba yako, vikubwa na vidogo.¹⁵Unatakiwa kuwa na uzito kamili na wa haki; unatakiwa kuwa na vipimo kamili na vya haki, ili siku zako ziwe ndefu katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia.
¹⁶Kwa maana wote wanaofanya vitu hivi, wote wanaovunja haki, ni chukizo kwa Yahwe Mungu wako.

¹⁷Kumbuka ni jambo gani Amaleki alilofanya kwako barabarani ulipokuwa ukitoka Misri,¹⁸jinsi alivyokutana na wewe barabarani na kuwashambulia kati yenu kwa nyuma, wale waliokuwa wamelegea nyuma, mlipokuwa dhaifu na kuchoka, hakumheshimu Mungu.¹⁹Kwa hiyo, Yahwe Mungu wako atakapowapa pumziko kutoka kwa maadui zako kila sehemu, katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anawapatia kumiliki kama urithi, hautakiwi kusahau kuwa unapaswa kufuta kumbukumbu ya Waamaleki chini ya mbingu.

26 ¹Utakapofika katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia kama urithi, na utakapoimiliki na kuishi ndani yake, ²basi unatakiwa kuchukua baadhi ya mavuno yote ya kwanza ya ardhii uliyoyaleta kutoka katika nchi ambayo Yahwe Mungu wako anakupatia. Unatakiwa kuyaweka ndani ya kikapu na kuelekea katika eneo ambalo Yahwe Mungu wako atapachagua kama mahali patakatifu.³Unatakiwa kwenda kwa kuhani ambaye atakuwa akihudumu katika siku hizo na kumwambia, “Siku ya leo ninakiri kwa Yahwe Mungu wako ya kuwa nimekuja katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa mababu zetu kutupatia.”⁴Kuhani anatakiwa kuchukua kikapu mkononi mwako na kukiweka madhabahuni ya Yahwe Mungu wako.⁵Unapaswa kusema mbele ya Yahwe Mungu wako, “Babu yangu alikuwa Mwaremi mzururaji. Alikwenda chini hadi Misri na kukaa kule, na idadi ya watu wake ilikuwa chache. Kule akawa taifa kubwa, lenye nguvu na idadi kubwa.”⁶Wamisri walitutendea vibaya na kututesa. Walitulazimisha kufanya kazi za watumwa.⁷Tulimlilia Yahwe, Mungu wa baba zetu, naye akasikia sauti yetu na kuona mateso yetu, kazi zetu na mateso yetu.⁸Yahwe alituondoa Misri kwa mkono wake mkuu, kwa mkono wake ulionyoshwa, kwa hofu kuu, kwa ishara na miujiza,⁹na ametuleta katika sehemu hii na kutupatia nchi hii, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali.¹⁰Tazama sasa, nimeleta mavuno ya kwanza kutoka katika nchi ambayo wewe, Yahwe, umenipatia.” Unapaswa kuweka chini mbele ya Yahwe Mungu wako na kuabudu mbele zake;¹¹na unapaswa kufurahia katika mema yote ambayo Yahwe Mungu wako amekufanyia, kwa ajili na nyumba yako – wewe, na Mlawi, na mgeni aliye miongoni mwako.

¹²Utakapomaliza kutoa zaka yote ya mavuno katika mwaka wa tatu, yaani, mwaka wa kutoa zaka, basi unapaswa kuwapatia Mlawi, kwa mgeni, kwa yatima, na kwa mjane, ili kwamba waweze kula ndani ya malango yenu ya mji na kujazilishwa.¹³Unatakiwa kusema mbele ya Yahwe Mungu wako, “Nimetoa kutoka nyumbani mwangu vitu ambavyo ni mali ya Yahwe, na kumpatia Mlawi, mgeni, yatima, na mjane, kulingana na amri zote ulizonipatia. Sijavunja amri yako yoyote, wala sijazisahau.”¹⁴Sijala kati yao wakati wa maombolezo yangu, wala sijaziweka mahali pengine nilipokuwa mchafu, wala sijazitoa kati yao kwa heshima ya wafu. Nimesikiliza sauti ya Yahwe Mungu wangu; Nimetii kila kitu ulichoniamuru kukifanya.¹⁵Tazama chini kutoka mahali patakatifu unapoishi, kutoka mbinguni, na ubariki watu wako Israeli, na nchi uliyotupatia, kama ulivyoapa kwa mababu zetu, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali.”

¹⁶Leo Yahwe Mungu wako anakuaamuru kuzitii sheria na amri hizi; basi utazishikilia na kuzitenda kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote.¹⁷Umetamka leo ya kuwa Yahwe ni Mungu wako, na kwamba utatembea katika njia zake na kushikilia sheria zake, maagizo yake na amri zake, na kwamba utaisikiliza sauti yake.¹⁸Leo Yahwe ametamka ya kwamba mu watu ambao ni mali yake, kama alivyoahidi kwenu, na kwamba mnapaswa kushikilia amri zake zote.¹⁹Na atawaweka juu zaidi ya mataifa mengine aliyoyaumba nanyi mtapokea sifa, umaarufu na heshima. Mtakuwa watu waliowekwa kando kwa Yahwe Mungu wenu, kama alivyosema.

27¹Musa na wazee wa Israeli waliwaamuru watu na kusema, "Zishikeni amri zote ninazowaamuru leo.²Katika siku mtakapopita juu ya Yordani kwenye nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapatia, mnapaswa kutengeneza mawe kiasi makubwa na kuyachapa kwa lipu.³Mnatakiwa kuyaandika juu yake maneno yote ya sheria hii pale mtakapovuka; ili muweze kwenda katika nchi ambayo Yahwe Mungu wenu anawapatia, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali, kama Yahwe, Mungu wa mababu zenu, alivyowaahidi.⁴Mtakapovuka juu ya Yordani, yapange haya mawe ninayowaamuru leo, juu ya mlima wa Ebali, na myapige kwa lipu.⁵Hapo mnapaswa kujenga dhabahu kwa Yahwe Mungu wako, dhabahu la mawe; lakini hautakiwi kuinua chombo cha chuma kujenga mawe.⁶Unatakiwa kujenga dhabahu ya Yahwe Mungu wako kwa mawe yasiyokuwa na kazi; unatakiwa kutoa dhabihu ya kuteketeza juu yake kwa Yahwe Mungu wako,⁷na utatoa sadaka ya pamoja na utakula pale; utafurahia mbele ya Yahwe Mungu wako.⁸Utaandika juu ya mawe maneno yote ya sheria hii kwa wazi."

⁹Musa na makuhani, Walawi, waliongea na Waisraeli wote na kusema, "Nyamazeni na sikilizeni Israel: Leo mmekuwa watu wa Yahwe Mungu wenu.¹⁰Mnapaswa basi kutii sauti ya Yahwe Mungu wenu na kutii amri na sheria zake ambazo ninawaamuru leo."

¹¹Musa aliwaamuru watu siku hiyo hiyo na kusema,¹²"Makabila haya yanapaswa kusimama katika mlima Gerizimu kuwabariki watu baada ya nyinyi kuvuka Yordani; Simeoni, Lawi, Judah, Isakari, Yusufu na Benyamini.

¹³Haya ni makabila ambayo lazima yasimame juu ya mlima Ebali kutamka laana: Rubeni, Gadi, Asheri, Zabuloni, Dan na Naftali.

¹⁴Walawi watajibu na kusema kwa wanamume wote wa Israeli kwa sauti kubwa:

¹⁵'Alaaniwe mwanamume atakayechonga sanamu au kinyago, chukizo kwa Yahwe, kazi ya mikono ya fundi, ambayo ataifanya sirini.' Kisha watu wote wanapaswa kujibu na kusema, 'Amina.'

¹⁶'Alaaniwe mwanamume atakayemuibisha baba yake au mama yake.' Kisha watu wote waseme, 'Amina.'

¹⁷'Alaaniwe mwanamume anayetoa alama ya ardhi.' Kisha watu wote na waseme, 'Amina.'

¹⁸'Alaaniwe mwanamume asababishae kipofu kutoka nje ya barabara.' Kisha watu wote waseme, 'Amina.'

¹⁹'Alaaniwe mwanamume atumiaye nguvu kupokonya haki inayomstahili mgeni, yatima, au mjane.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²⁰'Alaaniwe mwanamume atakayelala na mke wa baba yake, kwa sababu atakuwa amechukua haki za baba yake.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²¹'Alaaniwe mwanamume atakayelala na aina yoyote ya mnyama.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²²'Alaaniwe mwanamume atakayelala na dada yake, binti wa baba yake, au binti wa mama yake.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²³'Alaaniwe mwanamume atakayelala na mama mkwe.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²⁴'Alaaniwe mwanamume atakayemuua jirani yake kwa siri.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²⁵'Alaaniwe mwanamume apokeaye rushwa kumuua mtu asiye na hatia.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'

²⁶'Alaaniwe mwanamume asiyethibitisha maneno ya sheria hii, ili kwamba ayatii.' Kisha watu wote lazima waseme, 'Amina.'"

²⁸ ¹Utakaposikiliza kwa makini sauti ya Yahwe Mungu wako ili kwamba ushikilie amri zake zote ambazo nakuamuru leo, Yahwe Mungu wako atakuweka juu ya mataifa yote ya ulimwengu.²Baraka hizi zote zitakuja kwako na kukupita, kama utasikiliza sauti ya Yahwe Mungu wako.³Utabarikiwa ndani ya mji, na utabarikiwa shambani.⁴Matunda ya mwili wako yatabarikiwa, na matunda ya ardhi yako, na matunda ya wanyama wako, ongezeko la ng'ombe wako, na wachanga wa mifugo wako.⁵Kitabarikiwa kikapu chako na chombo cha kukandia.⁶Utabarikiwa utakaporudi ndani, na utabarikiwa utakapotoka nje.⁷Yahwe atasababisha maadui zako wanaoinuka dhidi yako kupigwa chini mbele yako; watajitekeza dhidi yako kwa njia moja lakini watakimbia mbele zako kwa njia saba.⁸Yahwe ataamuru baraka kuja kwako katika maghala yako na katika kila unapoweka mkono wako; atakubariki katika nchi anayokupatia.

⁹Yahwe atawaimarisha kama watu walioengwa kwa ajili yake, kama alivyoapa kwenu, iwapo mtashikilia amri za Yahwe Mungu wenu, na kutembea katika njia zake.

¹⁰Watu wote wa ulimwengu wataona ya kwamba mmeitwa kwa jina la Yahwe, nao watawaogopa.

¹¹Yahwe atakufanya kuwa na mafanikio sana katika matunda ya mwili wako, katika matunda ya ng'ombe zako, katika matunda ya ardhi yako, katika nchi aliyoapa kwa mababu zako kuwapatia.

¹²Yahwe atafunga kwako ghalalake la mbingu kuruhusu mvua juu ya ardhi katika muda sahihi, na kubariki kazi zote za mikono yako; utakopesha kwa mataifa mengi, lakini wewe hautakopa.

¹³Yahwe atakufanya kuwa kichwa, na sio mkia; utakuwa juu tu, na hautakuwa chini, iwapo utaisikiliza amri za Yahwe Mungu wako ambazo ninakuamuru leo, ili kuzishikilia na kuzitenda,¹⁴na usipogeuka kinyume na maneno yoyote ninayokuamuru leo, kulia kwako wala kushoto kwako, na kufuata miungu mingine na kuwatumiakia.

¹⁵Lakini usiposikiliza sauti ya Yahwe Mungu wako, na kushikilia amri zake zote na sheria zake ninazokuamuru leo, basi laana hizi zote zitakuja kwako kukupata.¹⁶Utalaaniwa utakapokuwa mjini, na utalaaniwa utakapokuwa shambani.¹⁷Kitalaaniwa kikapu chako na chombo chako cha kukandia.¹⁸Litalaaniwa tunda la mwili wako, tunda la ardhi yako, ongezeko la ng'ombe wako, na wachanga wa mifugo.¹⁹Utalaaniwa utakaporudi, na utalaaniwa utokapo.

²⁰Yahwe atatumla laana juu yako, kuchanganyikiwa, na shutuma katika kila jambo uwekalo mikono yako, hadi utakapoangamizwa, na hadi utakapoteweka haraka kwa sababu ya matendo yako maovu ambayo utakuwa umenitelekeza mimi.²¹Yahwe atafanya pigo likung'ang'anie mpaka kukuangamiza kutoka katika nchi utakayoenda kumiliki.²²Yahwe atakushambulia kwa magonjwa ya kuambukiza, kwa homa, kwa uvimbe, na kwa kiangazi na jua kali, na kwa upopo mkali na ukungu. Hivi vitakufukuza hadi uangamie.²³Mbingu zilizo juu ya vichwa vyenu zitakuwa shaba, na ardhi chini yenu itakuwa chuma.²⁴Yahwe atafanya mvua ya ardhi yako kuwa unga na vumbi, kutoka mbinguni vitashuka kwako, hadi utakapoangamizwa.²⁵Yahwe atakusababishia upigwe mbele ya maadui zako; utawafuata kwa njia moja dhidi yao lakini watakimbia mbele zao kwa njia saba.

Utapelekwa huku na kule mionganoni mwa falme za nchi.²⁶Mzoga wako utakuwa chakula kwa ndege wote wa angani na kwa wanyama wa ulimwengu; hakutakuwa na mtu wa kuwatisha.²⁷Yahwe atawashambulia na majipu ya Misri na vidonda, kiseyeye na mwasho ambazo hautapona.²⁸Yahwe atakushambulia kwa ukichaa, kwa upofu, pamoja na kuchanganyikiwa kwa akili.²⁹Utapapasa papasa mchana kama kipofu apapasavyo usiku, na hautafanikiwa katika njia zako; daima utakandamizwa na kuporwa, na hakutakuwa na mtu wa kukuokoa.

³⁰Utamchumbia mwanamke, lakini mwanamume mwingine atamkamata na kumbaka. Utajenga nyumba lakini hautaishi ndani mwake; utapanda shamba la mizabibu lakini hautafurahia matunda yake.³¹Ng'ombe wako atachinjwa mbele ya macho yako, lakini hautakula nyama yake; punda wako atachukuliwa kwa nguvu mbele yako na hatarejeshwa kwako. Kondoo wako watapewa maadui zako, na hautakuwa na mtu wa kukusaidia.

³²Watoto wa kiume na mabinti zako watapewa kwa watu wengine; macho yako yatawatafuta siku nzima, lakini yatashindwa kwa shauku juu yao. Hakutakuwa na nguvu mikononi mwako.³³Mavuno ya ardhi yako na ya kazi yako yote – taifa usilolijua litayatafunu; daima utaonewa na kugandamizwa,³⁴ili upatwe na wazimu kwa yale utakayoona yakitendeka.³⁵Yahwe atakushambulia kwenye magoti na miguu kwa majibu makali ambayo hutaweza kupona, kutoka chini ya miguu yako mpaka juu ya kichwa chako.³⁶Yahwe atawachukua pamoja na mfalme ambaye mtakuwa mmemuweka juu yenu kwa taifa ambalo hamjalijua, wala nyie au mababu zenu; kule mtaabudu miungu mingine ya mbao na mawe.³⁷Nawe utakuwa chanzo cha kitisho, mithali, na uvumi, mionganoni mwa watu wote ambako Yahwe atakupeleka.³⁸Utaweka mbegu nyingi shambani, lakini utakusanya mbegu

chache, kwa maana nzige itaziangamiza.³⁹ Utapanda mashamba ya mizabibu na kuyapalilia, lakini hautakunywa divai yoyote, wala hautakusanya matunda yoyote, kwa maana funza watayala.⁴⁰ Utakuwa na miti ya mizeituni katika eneo lako, lakini hautajipaka mafuta yoyote juu yako, kwa maana mti wako wa mzeituni utaangusha matunda yake.⁴¹ Utakuwa na wana wa kiume na mabinti, lakini hawatabaki kuwa wako, kwani watachukuliwa mateka.⁴² Miti yako yote na matunda ya ardhi yako – nzige watajitwalia.⁴³ Mgeni aliye mionganoni mwako atainuka juu zaidi yako juu na juu; wewe mwenyewe utashuka chini na chini.⁴⁴ Atakukopesha, lakini hautamkopesha; atakuwa kichwa, nawe utakuwa mkia.

⁴⁵ Laana hizi zote zitakuja juu yako na kukuandama na kukupata hadi utakapoangamizwa. Hii itatokea kwa sababu haukuisikia sauti ya Yahwe Mungu wako, ili kushikilia amri na maagizo yake aliyouamuru.

⁴⁶ Laana hizi zitakuwa juu yako kama ishara na miujiza, na juu ya uzao wako milele.

⁴⁷ Kwa sababu hukumuabudu Yahwe Mungu wako kwa shangwe na furaha moyoni mwako ulipokuwa na mafanikio,⁴⁸ kwa hiyo utatumikia maadui ambao Yahwe atatuma dhidi yako; utatumikia katika njaa, katika kiu, katika uchi, na katika umaskini. Ataweka mzigo wa chuma juu ya shingo yako hadi akuangamize.

⁴⁹ Yahwe ataleta taifa dhidi yako kutoka mbali, kutoka mwisho wa ulimwengu, kama tai arukaye kwa mhanga wake, taifa ambalo lugha yake hauelewi;⁵⁰ taifa lenye sura katili ambalo haliheshimu wazee na halionyeshi fadhila kwa wadogo.⁵¹ Watakula wachanga wa ng'ombe wako na matunda ya ardhi yako hadi utakapoangamizwa. Hawatawaachia nafaka, divai mpya, au mafuta, wachanga wa ng'ombe au mifugo yako, hadi watakaposababisha kutoweka kwako.⁵² Watawazingira katika malango ya miji yenu, hadi kuta zenu ndefu na imara zitakaposhuka chini ardhini, kuta ambazo mliziamini. Watawazingira ndani ya malango ya miji yenu kotekote katika nchi ambayo Yahwe Mungu wenu amewapatia.

⁵³ Utakula tunda la mwili wako mwenyewe, nyama ya watoto wa kiume na binti zako, ambao Yahwe Mungu wako aliwapatia, katika uvamizi na katika dhiki ambayo adui zako wataweka juu yako.⁵⁴ Mwanamume laini na mlegevu mionganoni mwenu – atakuwa na wivu kwa kaka yake na kwa mkewe, na kwa watoto wowote waliosalia.

⁵⁵ Kwa hiyo hatawapatia kati yao nyama ya watoto wake ambayo ataenda kuila, kwa sababu hatabakiwa na chochote katika uvamizi na dhiki ambayo adui yako ataiweka juu yako ndani ya malango yote ya mji wako.

⁵⁶ Mwanamke laini na mlegevu mionganoni mwenu, ambaye hatadiriki kuweka tako la mguu wake ardhini kwa sababu ya ulaini na maringo yake – atakuwa na wivu kwa mume kipenzi wake mwenyewe, kwa mtoto wake wa kiume, na kwa binti yake,⁵⁷ na kwa mtoto wake mchanga atakayetoka katikati ya miguu yake, na kwa watoto atakayewazaa. Atawala kwa siri kwa kukosa kitu kingine, katika uvamizi na dhiki ambayo adui yako ataweka juu yako ndani ya malango ya mji wako.

⁵⁸ Iwapo hautashika maneno yote ya sheria yaliyoandikwa katika kitabu hiki, ili kuheshimu jina hili tukufu na la kutisha, Yahwe Mungu wako,⁵⁹ basi Yahwe atafanya mapigo yako kuwa ya kutisha, na yale ya wazao wako; yatakuwa mapigo makuu, ya muda mrefu, na magonjwa makali, ya muda mrefu.⁶⁰ Ataleta juu yako mara nyingine magonjwa yote ya Misri ambayo ulikuwa unayaogopa; yatakung'ang'ania.⁶¹ Pia kila gonjwa na pigo ambalo halijaandikwa katika kitabu cha sheria hii, hayo pia Yahwe atayaleta juu yako hadi utakapoangamizwa.⁶² Utabaki wachache kwa idadi, ingawa ulikuwa kama nyota wa mbinguni kwa idadi, kwa sababu haukuisikiliza sauti ya Yawhe Mungu wako.⁶³ Kama vile hapo awali Yawhe alivyofurahia juu yako na kutenda mema, na kuwazidisha, basi atafurahia juu yako kwa kufanya upotee na kwa kukuangamiza. Utang'olewa katika nchi utakayoenda kuimiliki.

⁶⁴ Yahwe atakusambaza mionganoni mwa watu wote kutoka mwisho mmoja wa dunia hadi mwisho mwingine wa dunia; huko utaabudu miungu mingine ambayo hujawajua, wewe wala mababu zako, miungu ya mbaao na jiwe.

⁶⁵ Mionganoni mwa mataifa haya hautapata utulivu, na hakutakuwa na pumziko chini ya miguu yako; badala yake, Yahwe atakupatia huko moyo wa kutetemeka, macho yanayofeli na nafsi inayoomboleza.⁶⁶ Maisha yako yataning'inia kwa mashaka mbele yako; utaogopa kila usiku na mchana na hutakuwa na uhakika kabisa maishani mwako.⁶⁷ Asubuhi utasema, "Natamani ingekuwa jioni!" na jioni utasema, "Natamani ingekuwa asubuhi!" kwa sababu ya hofu mioyoni mwenu na vitu ambavyo macho yako italazimu kuona.⁶⁸ Yahwe atakuleta Misri mara nyingine kwa meli, kwa njia ambayo nilikuambia, "Hutaiona Misri tena." Kule utajitoa kuuzwa kwa maadui zako kama watumwa wa kiume na kike, lakini hakutakuwa na mtu wa kuwanunua.

29 ¹Haya ni maneno ambayo Yahwe alimuamuru Musa kuwaambia watu wa Israeli katika nchi ya Moabu, maneno ambayo yaliongezwa katika agano alilolifanya pamoja nao kule Horebu.

²Musa aliwaita Waisraeli wote na kuwaambia, “Mmeona kila kitu ambacho Yahwe alifanya mbele ya macho yenu katika nchi ya Misri kwa Farao, kwa watumishi wake wote, na kwa nchi yake yote –³mateso makubwa ambayo macho yenu yalionia, ishara, pamoja na ile miujiza mikubwa.⁴Lakini mpaka leo Yahwe hajawapatia moyo wa kufahamu, macho ya kuona, au masikio ya kusikia.⁵Nimewaongoza kwa miaka arobaini jangwani; mavazi yenu hayakuchakaa juu yenu, na ndala zenu hazikuchakaa miguuni mwenu.⁶Hamkula mkate wowote, na wala hamkunywa divai yoyote au kinywaji chochote chenye ulevi, ili kwamba muweze kujua kuwa mimi ni Yahwe Mungu wenu.

⁷Mlipokuja mahali hapa, Sihoni, mfalme wa Heshboni, na Ogu, mfalme wa Bashani, walikuja dhidi yetu kutupiga, na tukawapiga.⁸Tulichukua ardhi yao na kuwapa kama urithi Wareuben, kwa Wagadi, na kwa nusu ya kabila ya Manase.

⁹Kwa hiyo shikilia maneno ya agano hili na kuyatenda, ili ufanikiwe katika kila kitu ufanyacho.¹⁰Nyie wote, mnasimama leo, mbele ya Yahwe Mungu wenu; machifu wenu, makabila yenu, wazee wenu, na maafisa wenu – wanaume wote wa Israeli,¹¹watoto wenu, wake zenu, na wageni ambaao wamo miongoni wa kambi yenu, kutoka kwa yule anayekata mbao zenu mpaka kwa yule atekaye maji.¹²Mpo hapa ili kwamba muingie katika agano la Yahwe Mungu wenu na katika kiapo ambacho Yahwe Mungu wako anafanya na wewe leo,¹³ili kwamba awafanye leo kuwa watu wake, na kwamba aweze kuwa Mungu kwa ajili yako, kama alivyonena kwako, na kama alivyoapa kwa mababu zako, kwa Abrahamu, kwa Isaka na kwa Yakobo.¹⁴Kwa maana ninafanya agano hili na kiapo hiki sio na wewe tu –¹⁵pamoja kila mtu aliyesimama hapa pamoja nasi leo mbele ya Yahwe Mungu wetu – bali na wale ambaao hawapo pamoja nasi leo pia.

¹⁶Unajua jinsi tulivyoishi katika nchi ya Misri, na jinsi tulivyopenya miongoni mwa mataifa ambaao uliwapita.

¹⁷Mmeona sanamu zao zinazokera zilizotengenezwa kwa mbao na mawe, fedha na dhahabu, ambazo zilikuwa miongoni mwenu.¹⁸Hakikisha hakuna kati yenu mwanamume, mwanamke, ukoo, au kabila ambaye moyo wake unamuacha Yahwe Mungu wetu leo, ili kwenda na kuabudu miungu ya mataifa hayo. Hakikisha hakuna kati yenu mzizi utakaozaa nyongo na pakanga.

¹⁹Wakati mtu huyo anaposikia maneno ya laana hii, atajifaraji moyoni mwake na kusema, ‘Nitakuwa na amani, ingawa natembea katika ukaidi wa moyo wangu.’ Hii itaangamiza ubichi pamoja na ukavu.²⁰Yahwe hatamsamehe, lakini badala yake, hasira ya Yahwe na vivu wake utambanika mtu huyo, na laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki vitakuwa juu yake, na Yahwe ataliondoa jina lake kutoka mbinguni.²¹Yahwe atamuweka kando kwa ajili ya maafa kutoka katika makabila yote ya Israeli, kwa kuzingatia laana zote za agano ambazo zimeandikwa katika kitabu hiki cha sheria.

²²Kizazi kifuatacho, watoto wako watakaoinka baada yako, na mgeni atakayekuja kutoka nchi ya mbali, watazungumza watakapoona mapigo juu ya nchi hii na magonjwa ambayo Yahwe ameyafanya yawe –²³na watakapoona kuwa nchi yote imekuwa salfa na chumvi ichomayo, ambapo hakuna kitu kipandwacho au kuzaa matunda, ambapo hapaoti mmea wowote, kama anguko la Sodoma na Gomora, Adma na Seboimu, ambayo Yahwe aliangamiza katika ghadhabu na hasira yake –²⁴watasema kwa pamoja na mataifa mengine, ‘Kwa nini Yahwe amefanya hili katika nchi hii? Joto ya hasira hii kali inamaanisha nini?’

²⁵Kisha watu watasema, ‘Ni kwa sababu walitelekeza agano la Yahwe, Mungu wa mababu zao, alilofanya nao alipowatoa kutoka Misri,²⁶na kwa sababu waliondoka na kutumikia miungu mingine na kuzisujudu, miungu ambayo hawakujua na ambayo hakuwapatia.²⁷Kwa hiyo hasira ya Yahwe imewaka dhidi ya nchi hii, ili kuleta juu yake laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki.²⁸Yahwe amewang’oa kutoka nchini kwao kwa hasira, kwa għadhanu, na kwa għadhabu kali, na kuwatupa katika nchi nytinge, leo.’

²⁹Mambo ya siri ni ya Yahwe Mungu wetu pekee; lakini mambo yaliyofichuliwa ni ya kwetu milele pamoja na wazawa wetu, ili tufanye maneno yote ya sheria hii.

30 ¹Vitu hivi vitakavyokuja juu yako, baraka na laana nilizoziweka mbele yako, na utakapozirejea akilini mionganii mwa mataifa mengine ambapo Yahwe Mungu wako kawapeleka,²na utakapomrudia Yahwe Mungu wako na kutii sauti yake, na kufuata yote ambayo nayokuamuru leo – wewe na watoto wako – kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote,³kisha Yahwe Mungu wako atageuza kutekwa kwako na kukuhurumia; atawarudisha na kuwakusanya kutoka kwa watu wote ambapo Yahwe Mungu wako aliwatawanya.⁴Iwapo yejote ya watu walio uhamishoni wapo katika sehemu za mbali sana chini ya mbingu, kutoka huko Yahwe Mungu wako atawakusanya, na kutoka huko atawarejesha.⁵Yahwe Mungu wako atawaleta katika nchi ambayo mababu zenu walimiliki, nanyi mtaimiliki tena; atawatendea mema na kuwazidisha zaidi ya alivyofanya kwa mababu zenu.⁶Yahwe Mungu wako atatahiri moyo wako na moyo wa uzao wako, ili umpende Yahwe Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote, ili kwamba uweze kuishi.⁷Yahwe Mungu wako ataweka laana hizi zote kwa maadui zako na kwa wote wakuchukiayo, wale waliokutesa.⁸Utarudi na kutii sauti ya Yahwe, nawe utatenda amri zake zote ambazo ninakuamuru leo.⁹Yahwe Mungu wako atakufanikisha katika kazi yote ya mkono wako, katika matunda ya mwili wako, katika matunda ya mifugo yako, na katika matunda ya nchi yako, kwa mafanikio; kwa maana Yahwe atafurahia tena mafanikio yako, kama alivyofurahia kwa baba zako.¹⁰Atafanya hivi iwapo utatii sauti ya Yahwe Mungu wako, ili kuzishika amri zake na kanuni zake zilizoandikwa katika kitabu hiki cha sheria, iwapo utamgeukia Yahwe Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote.

¹¹Kwa maana amri hii nayokuamuru leo sio ngumu sana, wala haipo nje ya uwezo wako kufikia.¹²Haipo mbinguni, ili usije ukasema, ‘Nani atayekwenda kwa ajili yetu mbinguni na kutuletea kwetu na kutufanya tuisikie, ili tuweze kutekeleza?’¹³Wala haipo ng’ambo ya bahari, ili usije ukasema, ‘Nani atakwenda ng’ambo ya pili ya bahari kwa ajili yetu na kutuletea kwetu na kutufanya tuisikie, ili tuweze kuifanya?’¹⁴Lakini neno lipo karibu sana kwako, katika kinywa chako na moyo wako, ili uweze kutekeleza.

¹⁵Tazama, leo nimeweka mbele yako uzima na wema, mauti na uovu.¹⁶Iwapo utatii maagizo ya Yahwe Mungu wako, ambayo ninakuamuru leo kumpenda Yahwe Mungu wako, kutembea katika njia zake, na kushikilia amri zake, kanuni zake, na sheria zake, utaishi na kuongezeka, na Yahwe Mungu wako atakubariki katika nchi ambayo unaingia kumiliki.

¹⁷Lakini moyo wako ukigeuka, na usisikilize na badala yake unavutwa na kusujidia miungu mingine na kuwaabudu,¹⁸basi leo nakutangazia kwako ya kwamba hakika utaangamia; siku zako hazitaongezeka katika nchi unayoipita juu ya Yordani kuingia na kumiliki.

¹⁹Naziita mbingu na nchi kushuhudia dhidi yako ya kuwa nimeweka mbele yako uzima na mauti, baraka na laana; kwa hiyo chagua uzima ili kwamba uweze kuishi, wewe na uzao wako.²⁰Fanya hivi ili umpende Yahwe Mungu wako, kutii sauti yake, na kung’ang’ania kwake. Kwa maana yeje ni uzima wako na urefu wa siku zako; fanya hivi ili kwamba uweze kuishi katika nchi ambayo Yahwe aliapa kwa mababu zako, kwa Abrahamu, kwa Isaka, na kwa Yakobo, kuwapatia.”

31 ¹Musa alikwenda na kuzungumza maneno haya kwa Israeli yote.²Alisema kwao, “Kwa sasa nina umri wa miaka 120; Siwezi kutoka na kuingia tena; Yahwe ameniambia, ‘Hautavuka Yordani hii.’³Yahwe Mungu wako, atakutangulia mbele yako; ataangamiza mataifa haya mbele yako, nawe utawanyanganya. Yoshua atakwenda kabla yako, kama Yahwe alivyonena.⁴Yahwe atawafanya kwao kama alivyofanya kwa Sihoni na kwa Ogu, wafalme wa Waamori, na kwa nchi yao, aliyoiangamiza.⁵Yahwe atakupatia ushindi juu yao utakapokutana nao vitani, nawe utafanya kwao yote nitakayokuamuru.⁶Uwe hodari na mwenye ujasiri mwema, usiogope, na usiwaogope; kwa maana Yahwe Mungu wako, ni yeze aendaye kabla yako; hatakuangusha wala kukuacha.”

⁷Musa akamwita Yoshua na akamwambia machoni pa Israeli yote, “Uwe hodari na mwenye ujasiri mwema, kwa kuwa utaondoka na hawa watu katika nchi ambayo Yahwe ameapa kwa mababu zao kuwapatia; utafanya wairithi.⁸Yahwe, yeze ndiye atakwenda kabla yako; atakuwa pamoja nawe; hatakuangusha wala hatakutelekeza; usiogope, usivunjike moyo.”

⁹Musa aliandika sheria hii na kuwapatia makuhani, wana wa Walawi, ambao walibeba sanduku la agano la Yahwe; pia aligawa nakala zake kwa wazee wote wa Israeli.¹⁰Musa aliwaamuru na kusema, “Katika kila mwisho wa miaka saba, kwa muda uliowekwa wa kudumu kwa ajili ya kufuta madeni, katika Sikukuu ya Vibanda,¹¹ambapo Israeli yote imekuja kujitokeza mbele ya Yahwe Mungu wako katika mahali atakayochagua kuwa patakatifu pake, utasoma sheria hii mbele ya Israeli yote wakisikia.¹²Kusanya watu, wanaume, wanawake, na wadogo, na mgeni wako aliye mionganoni mwa malango yako, ili waweze kusikia na kujifunza, na ili kwamba wamheshimu Yahwe Mungu wako na kushika maneno yote ya sheria hii.¹³Fanya hivi ili kwamba watoto wao, ambao hawajajua, waweze kusikia na kujifunza kumheshimu Yahwe Mungu wako, maadamu unaishi katika nchi ambayo utaenda juu ya Yordani kuimiliki.”

¹⁴Yahwe alimwambia Musa, “Tazama, siku inakuja ambayo lazima utakufa; muite Yoshua na mjidhihirishe katika hemla makutano, ili kwamba niweze kuwapatia amri.” Musa an Yoshua waliondoka na kujidhihirisha katika hemla makutano.

¹⁵Yahwe alijifunua kwenye hemla kwa nguzo ya wingu; nguzo ya wingu ilisimama juu ya mlango wa hemla.

¹⁶Yahwe alimwambia Musa, “Tazama, utalala na baba zako; watu hawa watainuka na kujifanya kama kahaba na kwenda kwa miungu ya ajabu ambayo imo mionganoni mwao katika nchi wanapokwenda. Wataniacha na kuvunja agano langu ambalo nimefanya nao.¹⁷Basi, katika siku hiyo, hasira yangu itawaka dhidi yao nami nitawaacha. Nitaficha uso wangu kutoka kwao, nao watamezwa. Maafa na taabu nyngi yatawakumba ili waseme katika siku hiyo, ‘Maafa haya hayajaja kwetu kwa sababu Mungu hayupo kati yetu?’¹⁸Hakika nitaficha uso wangu kutoka kwao katika siku hiyo kwa sababu ya uovu wote ambao watakuwa wametenda, kwa sababu wamegeukia miungu mingine.

¹⁹Basi sasa andika wimbo huu kwa ajili yenu na wafundishe watu wa Israeli. Uweke vinywani mwao, ili kwamba wimbo huu uwaze kuwa shahidi kwangu dhidi ya watu wa Israeli.²⁰Kwa maana nitakapowaleta katika nchi ambayo niliapa kwa mababu zao, nchi inayotiririka kwa maziwa na asali, na watakapokula na kuridhika na kunenepa, ndipo watageukia miungu mingine nao watawatumikia na kunidharau na watavunja agano langu.

²¹Maovu na taabu nyngi zitakapokuja juu ya watu hawa, huu wimbo utashuhudia mbele yao (kwa maana hautasahaulika vinywani mwa uzao wao). Kwa maana najua mipango wanayotengeneza leo, hata kabla sijawaleta katika nchi niliyowaahidi.²²Kwa hiyo Musa aliandika huu wimbo siku hiyo hiyo na kuwfundisha watu wa Israeli.

²³Yahwe alimpa Yoshua mwana wa Nuni amri na kusema, “Uwe hodari na mwenye ujasiri mwema; kwa maana utawaleta watu wa Israeli katika nchi niliyoapa kwao, nami nitakuwa pamoja nawe.”

²⁴Ikatokea kwamba Musa alipomaliza kuandika maneno ya sheria hii katika kitabu,²⁵aliwaamuru Walawi walibeba sanduku la agano la Yahwe, na kusema,²⁶“Chukua kitabu hiki cha sheria na kiweke pembedi mwa sanduku la agano la Yahwe Mungu wenu, ili kiweze kuwa pale kama ushahidi dhidi yenu.²⁷Maana nafahamu uasi wenu na shingo zenu ngumu; tazama, maadamu nipo hai pamoja nanyi hata leo, mmekuwa waasi dhidi ya Yahwe; itakuaje baada ya mimi kufa?²⁸Nikusanyieni wazee wote wa makabila yenu, na maafisa wenu, ili nizungumze maneno haya masikioni mwao na kuziita mbingu na nchi kushuhudia dhidi yao.²⁹Kwa maana najua baada ya kifo changu mtajiharibu kabisa na kugeuka kuiacha njia niliyowaamuru; maafa yatawakumba katika

siku zijazo. Haya yatatokea kwa sababu mtafanya yaliyo maovu machoni pa Yahwe, ili kumchokoza katika hasira kwa mikono ya kazi yenu.”

³⁰Musa alinena masikioni mwa kusanyiko lote la Israeli maneno yote ya wimbo huu hadi yalipokamilika.

32 ¹Tega sikio, enyi mbingu, na niruhusu kuzungumza.

- ² Acha dunia isikie maneno ya kinywa changu. Acha mafundisho yangu yamwagike chini kama mvua, acha usemi wangu udondoke kama umande, kama mvua tulivu juu ya majani laini, na kama mvua za manyunyu juu ya mimea.
- ³ Kwa maana nitatangaza jina la Yahwe, na kumpatia ukuu Mungu wetu.
- ⁴ Mwamba, kazi yake ni kamili; kwa maana njia zake ni za haki. Yeye ni Mungu mwaminifu, hana udhalimu. Yeye ni wa haki na mwadilifu.
- ⁵ Wamefanya yaliyo maovu dhidi yake. Wao sio watoto wake. Ni aibu kwao. Wao ni kizazi kiovu na kilichopindika.
- ⁶ Je! Unamzawadia Yahwe kwa njia hii, enyi watu wapumbavu na msiojitalambua? Je! Yeye si baba yenu, yule ambaye aliwaumba? Aliwaumba na kuwaimarisha.
- ⁷ Kumbukeni siku zile za zamani, tafakari juu ya miaka mingi ya nyuma. Muulize baba yako naye atakuonyesha, wazee wako nao watakuambia.
- ⁸ Pale ambapo Aliye Juu alipowapatia mataifa urithi wao – alipowagawa wanadamu wote, na kuweka mipaka ya watu, na alipoimarisha idadi ya miungu yao.
- ⁹ Kwa maana fungu la Yahwe ni watu wake; Yakobo ni mgao wa urithi wake.
- ¹⁰ Alimpata katika nchi ya jangwa, na katika jangwa kame na livumalo upepo; alimkinga na kumtunza, alimlinda kama mboni ya jicho lake.
- ¹¹ Kama tai akichungaye kiota chake na kupiga piga mabawa juu ya makinda yake, Yahwe alitandaza mabawa yake na kuwachukua, na kuwabebe kwenye mapapatio yake.
- ¹² Yahwe pekee alimuongoza, hapakuwa na mungu mgeni pamoja naye.
- ¹³ Alimfanya aendeshe katika maeneo ya juu ya nchi, na alimlisha matunda ya mbugani; alimrutubisha kwa asali kutoka kwenye jiwe, na mafuta kutoka kwenye mwamba mgumu sana.
- ¹⁴ Alikula siagi kutoka katika kundi na kunywa maziwa kutoka katika kundi la mifugo, pamoja na mafuta ya wanakondoo, kondoo dume wa Bashani na mbuzi, pamoja na ngano safi kabisa – nawe ulikunywa divai itokayo povu iliyotengenezwa kwa juisi ya mizabibu.
- ¹⁵ Lakini Yesuruni akakua kwa unene na kupiga mateke – ulikua kwa unene, ulikua mnene sana, na ulikuwa umekula ujazo wako – alimuacha Mungu aliyemumba, na kukataa Mwamba wa wokovu wake.
- ¹⁶ Walimfanya Yahwe apatwe wivu kwa miungu yao ya ajabu; kwa maudhi yao walimkasirisha.
- ¹⁷ Walitoa dhabihu kwa mapepo, ambayo sio Mungu – miungu ambayo hawajaijua, miungu ambayo imejitokeza hivi karibuni, miungu ambayo mababu zenu hawakuogopa.
- ¹⁸ Umetelekeza Mwamba, ambao ulikuwa baba yako, na ukasahau Mungu aliyezuzaa.
- ¹⁹ Yahwe alilionia hili na kuwakataa, kwa sababu watoto wake wa kiume na mabinti zake walimchokoza.
- ²⁰ “Nitaficha uso wangu kwao”, alisema, “Nami nitaona mwisho wao utakuaje; maana wao ni kizazi kaidi, watoto ambaio sio waaminifu.
- ²¹ Wamenifanya kuwa na wivu kwa kile ambacho sio mungu na kunikasirisha kwa mambo yao yasiyo na maana. Nitawafanya waone wivu kwa wale ambaio sio taifa; nitawakasirisha kwa taifa pumbavu.
- ²² Kwa maana moto kuwashwa kwa hasira yangu na inawaka hadi chini mwa Sheoli; inameza ulimwengu na mavuno yake; inawasha moto misingi ya milima.
- ²³ Nitarundia maafa juu yao; nitafyatua mishale yangu yote kwao;
- ²⁴ Watapotea kwa njaa na kumezwu kwa joto liwakalo na uharibifu mchungu; nitatumua kwao meno ya wanyama wa mwituni, pamoja na sumu ya vitu vitambaa mavumbini.
- ²⁵ Nje, panga litawatwaa, na ndani ya vyumba hofu kuu itafanya hivyo. Wote mwanamume kijana na bikra nitawaangamiza, mchanga anyonyaye, na mwanaume mwenye mvi.
- ²⁶ Nilisema nitawasambaza mbali, kwamba nitafanya kumbukumbu yao kukoma mionganoni mwa wanadamu.
- ²⁷ Isingekuwa kwamba naogopa uchokozi wa adui, na kwamba adui zake wangehukumu kimakosa, na kwamba wangesema, ‘Mkono wetu umeinuliwa,’ ningefanya haya yote.
- ²⁸ Kwa maana Israeli ni taifa linalopungukiwa na hekima, na hakuna ufahamu ndani mwao.
- ²⁹ Ah laiti wangekuwa na hekima, wangelewa hili, na kuzingatia ujio wa hatima yao!
- ³⁰ Inawezekanaje mmoja kufukuza maelfu, na wawili kuweka makumi elfu mbioni, isipokuwa Mwamba wao hajawauza, na Yahwe hajawaachilia kwao?
- ³¹ Kwa maana mwamba wa maadui zetu si kama Mwamba wetu, kama vile maadui zetu wanavyokiri.
- ³² Kwa maana mzabibu wao unatoka kwenye mzabibu wa Sodoma, na kwenye mashamba ya Gomorra; na zabibu zake ni zabibu za sumu; vishada vyao ni vichungu.

- ³³ Mvinyo yao ni sumu ya nyoka na sumu katili ya nyoka.
- ³⁴ Huu mpango haujafichwa kwangu kwa siri, na kufungwa kabisa katika hazina zangu?
- ³⁵ Kisasi ni changu kutoa, na fidia, katika muda mguu wao utakapotereza; kwa maana siku ya maafa kwao ipo karibu, na vitu vitakavyokuja juu yao vitaharakisha kutendeka.”
- ³⁶ Kwa maana Yahwe atatoa haki kwa watu wake, na atawahurumia watumishi wake. Atahakikisha kuwa nguvu yao imetoweka, na hakuna atakayesalia, iwe watumwa au watu huru.
- ³⁷ Kisha atasema, “Wako wapi miungu yao, mwamba ambao wamekimbilia? –
- ³⁸ Miungu iliyokula sadaka zao nene na kunywa mvinyo wa sadaka zao za kinywaji? Na wainuke na kukusaidia; na wawe ulinzi kwako.
- ³⁹ Tazama sasa mimi, hata mimi, ni Mungu, na kwamba hakuna mungu tofauti yangu; ninua, na ninaleta uhai; ninajeruhi, na ninaponya, na hakuna mtu atakayekuo koa kutoka kwa uwezo wangu.
- ⁴⁰ Kwa maana ninainua mikono yangu mbinguni na kusema, ‘Niishivyo milele, nitatenda.
- ⁴¹ Nitakapong’oa panga langu lingaaro, na mkono wangu utakapoanza kuleta haki, nitalipiza kisasi juu ya maadui zangu, na kuwalipa wale wote wanichukiao.
- ⁴² Nitafanya mishale yangu kulewa na damu, na panga langu litameza nyama kwa damu ya waliouawa na mateka, na kutoka kwa vichwa vya viongozi wa adui.”
- ⁴³ Furahi, enyi mataifa, na watu wa Mungu, kwa maana atalipiza kisasi damu ya watumishi wake; atalipiza kisasi juu ya maadui zake, naye atafanya upatanisho kwa ajili ya nchi yake, kwa watu wake.

⁴⁴ Musa alikuja na kunena maneno yote ya wimbo huu masikioni mwa watu, yeeye na Yoshua mwana wa Nuni.

⁴⁵ Kisha Musa alimaliza kunena maneno haya yote kwa Israeli yote.⁴⁶ Aliwaambia, “Imarisheni akili yenu kwa haya maneno ambayo nimewashuhudia kwenu leo, ili kwamba muwaamuru watoto wenu kuyashika, maneno yote ya sheria hii.⁴⁷ Kwa maana hili si jambo dogo kwako, kwa sababu ni uzima wako, na kupitia jambo hili utarefusha siku zako katika nchi ambayo unakwenda juu ya Yordani kumiliki.”

⁴⁸ Yahwe alizungumza na Musa katika siku hiyo hiyo na kusema,⁴⁹“Nenda katika usawa huu wa milima wa Abarimu, juu ya mlima wa Nebo, ambao upo katika nchi ya Moabu, mkabala na Yeriko. Utatazama nchi ya Kanani, ambayo ninawapatia watu wa Israeli kama miliki yao.⁵⁰ Utakufa katika mlima utakaopanda, na utakusanywa kwa watu wako, kama Haruni Muisraeli mwenzako alivyokufa juu ya mlima wa Hori na kukusanywa kwa watu wake. Hii⁵¹ itatendeka kwa sababu haukuwa mwaminifu kwangu mionganoni mwa watu wa Israeli katika maji ya Meriba kule Kadeshi, katika jangwa la Zini; kwa sababu haukunitendea utukufu na heshima mionganoni mwa watu wa Israeli.⁵² Kwa maana utaona nchi mbele yako, lakini hautakwenda kule, katika nchi ninayowapatia watu wa Israeli.”

33 ¹Hii ni baraka ambayo Musa mtu wa Mungu aliwabariki watu wa Israeli kabla ya kifo chake.²Alisema: Yahwe alikuja kutoka Sinai na akainuka kutoka Seiri juu yao. Aling'ara kutoka mlima wa Paramu, na akaja na elfu kumi ya watakatifu. Katika mkono wake wa kuume radi zilimulika.

³ Kweli, anawapenda watu; watakatifu wake wote wapo mikononi mwako, na walimsujudu mguuni mwake; walipokea maneno yako.

⁴ Musa alituamuru sheria, urithi kwa kusanyiko la Yakobo.

⁵ Kisha pakawa na mfalme Yeshurumu, pale ambapo wakuu wa watu walipokusanyika, makabila yote ya Israeli pamoja.

⁶“Acha Rubeni aishi na asife, lakini wanaume wake wawe wachache.”

⁷Hii ni baraka ya Yuda. Musa akasema: “Sikiliza sauti ya Yuda, Yahwe, na umlete kwa watu wake tena. Mpiganie; kuwa msaada dhidi ya maadui wake.”

⁸Kuhusu Lawi, Musa akasema: “Thumimu yako na Urimu yako ni ya mtakatifu wako, yule uliyemjaribu kule Masa, ambaye ulishindana naye katika maji ya Meriba.

⁹ Mtu aliyesema juu ya baba na mama yake, ‘Sijawaona.’ Wala hakuwatambua kaka zake, wala hakuzingatia juu ya watoto wake wenyewe. Kwa maana alilinda neno lako na kushika agano lako.

¹⁰ Anafundisha Yakobo maagizo yako na Israeli sheria yako. Ataweka ubani mbele yako na sadaka kamili ya kuteketezwa juu ya dhabahu lako.

¹¹ Bariki mali zake, Yahwe, na kubali kazi ya mikono yake. Vunja viuno vya wale wanaoinuka dhidi yake, na wale watu wanaomchukia, ili wasiinuke tena.”

¹²Kuhusu Benyamini, Musa akasema: “Yule anayependwa na Yahwe anaishi kwa usalama kando yake; Yahwe anamkinga siku nzima, naye huishi katikati ya mikono ya Yahwe.”

¹³Kuhusu Yusufu, Musa akasema: “Nchi yake na ibarikiwe na Yahwe na vitu vya thamani vya mbinguni, na umande, na kina kilalacho chini.

¹⁴ Nchi yake na ibarikiwe na vitu vya thamani mavuno ya juu, na vitu vya thamani mazao ya miezi,

¹⁵ kwa vitu vizuri vya milima ya zamani, na kwa vitu vya thamani vya milima ya milele.

¹⁶ Nchi yake ibarikiwe na vitu vya thamani vya ardhi na wingi wake, na kwa mapenzi mema ya yule aliyejewa kichakani. Baraka na ifike juu ya kichwa cha Yusufu, na juu ya kichwa cha yule aliyejewa mwana wa mfalme kwa kaka zake.

¹⁷ Mzaliwa wa kwanza wa ng'ombe, katika utukufu wake, na pembe zake ni pembe za ng'ombe mwitu. Kwa hawa atawasukuma watu, wote, hadi mwisho wa ulimwengu. Hawa ni maelfu makumi ya Efraimu; hawa ni maelfu wa Manase.”

¹⁸Kuhusu Zabuloni, Musa alisema: “Furahi, Zabuloni, katika kutoka kwako, na wewe, Isakari, katika hema zako.

¹⁹ Watawaita watu hadi milimani. Huko watatoa sadaka za utakatifu. Maana watanyonya wingi wa bahari, na mchanga wa ufukweni.”

²⁰Kuhusu Gadi, Musa alisema: “Abarikiwe yule amkuzaye Gadi. Ataishi pale kama simba jike, naye atanyakua mkono au kichwa.

²¹ Alitoa sehemu nzuri kwake mwenyewe, maana kulikuwa na fungu la ardhi la kiongozi lililohifadhiwa. Alikuja na vichwa vya watu. Alitekeleza haki ya Yahwe na maagizo yake pamoja na Israeli.”

²²Kuhusu Dani, Musa alisema: “Dani ni mwana wa simba arukaye kutoka Bashani.”

²³Kuhusu Naftali, Musa alisema: “Naftali, aliyeridhika na fadhila, na kujaa kwa baraka za Yahwe, miliki nchi iliyopo magharibi na kusini.”

²⁴Kuhusu Asheri, Musa alisema: “Abarakiwe Asheri Zaidi ya watoto wengine wa kiume; naye akubalike kwa kaka zake, na achovye mguu wake ndani ya mafuta ya zeituni.

²⁵ Vyuma vya mji wako na viwe chuma na shaba; kama vile siku zako zitakavyokuwa, ndivyo usalama wako utakavyokuwa.

- ²⁶ Hakuna aliye kama Mungu, Yeshurumu – aliyekamili, anayeendesha katika mbingu kukusaidia, na katika utukufu wake juu ya mawingu.
- ²⁷ Mungu wa milele ni kimbilio, na chini yake kuna mikono ya milele. Husukuma adui mbele yako, naye alisema, ‘Angamiza!’
- ²⁸ Israeli waliishi katika usalama. Wana wa Yakobo walikuwa salama katika nchi ya nafaka na divai mpya; hakika, mbingu na idondoshe umande juu yake.
- ²⁹ Baraka zako ni nyingi, Israeli! Nani kama wewe, watu waliokombolewa na Yahwe, ngao ya msaada wako, na upanga wa utukufu wako? Maadui zako watakuja kwako kwa kutetemeka; utakanyanga sehemu zao zilizoinuka.”

34 ¹Musa aliondoka kutoka nyanda za Moabu mpaka mlima wa Nebo, hadi kilele cha Pisga, kilicho mkabala na Yericho. Huko Yahwe alimwonyesha nchi yote ya Gileadi kutoka umbali wa Dani,²na Naftali yote, na nchi ya Efraimu na Manase, na nchi yote ya Yuda, mpaka bahari ya magharibi,³na Negevi, na uwanda wa bonde la Yericho, mji wa mitende, mpaka umbali wa Soari.⁴Yahwe alimwambia, “Hii ni nchi niliyoapa kwa Abrahamu, kwa Isaka, na kwa Yakobo, na kusema, ‘Nitawapatia uzao wako.’ Nimekuruhusu uitazame kwa macho yako, lakini hautakwenda kule.”

⁵Basi Musa mtumishi wa Yahwe, alikufa pale katika nchi ya Moabu, kama neno la Yahwe lilivyoahidi.⁶Yahwe alimzika katika bonde katika nchi ya Moabu mkabala na Beth-peori, lakini hakuna ajuaye kaburi lake lilipo hadi leo hii.⁷Musa alikuwa na umri wa miaka mia moja na ishirini alipokufa; macho yake hayakufifia, wala nguvu asili zake hazikupungua.⁸Watu wa Israeli walimuomboleza Musa katika nyanda za Moabu kwa siku thelathini, hapo ndipo siku za maombolezo ya Musa zilipotimia.

⁹Yoshua mwana wa Nuni alikuwa amejawa na roho ya hekima, kwa maana Musa alimwekea mkono juu yake. Watu wa Israeli walimsikiliza na kufanya yale ambayo Yahwe alimuamuru Musa.

¹⁰Tangu hapo hakujatokea nabii katika Israeli kama Musa, ambaye Yahwe alimjua uso kwa uso.¹¹Hakujawahi kuwa na nabii ye yote kama yeye kwa ishara na miujiza ambayo Yahwe alimtuma kufanya katika nchi ya Misri, kwa Farao, na kwa watumishi wake, na kwa nchi yake yote.¹²Hakujawahi kuwa na nabii ye yote kama yeye kwa mambo yote makubwa, ya kutisha ambayo Musa aliyafanya machoni pa Israeli yote.

Yoshua

1 ¹Ikawa baada ya kifo cha Musa, mtumishi wa Yahweh, Yahweh alimwambia Yoshua, mwana wa Nuni, msaidizi mkuu wa Musa, kusema,²“Musa, mtumishi wangu amekufa. Sasa basi inuka, vuka mto huu wa Yordani, wewe na watu hawa wote, kuingia katika nchi ambayo ninawapa - watu waisraeli.³Nimewapa ninyi kila sehemu ambapo nyayo za miguu yenu itakanyaga. Nimewapa ninyi, kama nilivyomwahidi Musa.⁴Kuanzia jangwani la Lebanoni, hadi mto mkubwa wa Frati, nchi yote ya Wahiti, na hata Bahari kuu, ambako jua huzama, itakuwa nchi yenu.⁵Hakuna mtu au ye yote atakayeweza kusimama kinyume chako siku zote za maisha yako. Nitakuwa pamoja nawe kama nilivyokuwa na Musa. Sitakupungukia wala kukuacha.

⁶Uwe hodari na jasiri. Wewe utawafanya watu hawa wairithi nchi ambayo niliwaahidi baba zao kuwa ningewapa.⁷Uwe hodari na jasiri sana. Uwe makini kutii sheria zote ambazo Musa mtumishi wangu alikuagiza. Usikengeuke upande wa kulia au wa kushoto, ili uweze kufanikiwa kila mahali utakapoenda.⁸Siku zote uongee juu ya kitabu hiki cha sheria. Utakitafakari mchana na usiku ili kwamba uweze kutii yote yaliyoandikwa humo. Kisha utastawi na kufanikiwa.⁹Je si mimi niliyeaguza? Uwe hodari na jasiri! Usiogope. Usivunjike moyo. Yahweh Mungu wako yuko pamoja nawe kila uendeko.

¹⁰Kisha Yoshua akawaagiza viongozi wa watu,¹¹“Nendeni katika kambi na waagizeni watu, ‘Andaeni chakula kwa ajili yenu. Baada ya siku tatu mtavuka mto huu wa Yordani na kuingia ndani na kuimiliki nchi ambayo Yahweh Mungu wenu awapeni ninyi ili kuimiliki.”

¹²Yoshua akawaambia Wareuben, Wagadi na nusu ya kabilia Manase,¹³“Kumbukeni maneno ambayo Musa, mtumishi wa Yahweh, aliwaaagiza aliposema, ‘Yahweh Mungu wenu awapeni ninyi pumziko, naye awapeni ninyi nchi hii.’¹⁴Wake zenu, na watoto wenu na mifugo yenu itakaa katika nchi ambayo Musa aliwapa ninyi ng'ambo ya Yordani. Lakini watu wenu wa vita wataenda pamoja na ndugu zao na kuwasaidia.¹⁵Mpaka hapo Yahweh atakapowapa ndugu zenu pumziko kama aliyowapa ninyi. Na wao pia watamiliki nchi ambayo Yahweh Mungu wenu awapeni ninyi. Kisha mtarudi katika nchi yenu na kuimiliki, nchi ambayo Musa mtumishi wa Yahweh aliwapa ninyi ng'ambo ya Yordani, mahali pa mapambazuko ya jua.”

¹⁶Nao wakamjibu Yoshua, na kusema, “Mambo yote uliyotuagiza tutayafanya, na kila mahali utakapotutuma tutaenda.¹⁷Tutakutii kama tulivyomtii Musa. Yahweh Mungu wako na awe pamoja nawe tu kama aliyokuwa pamoja na Musa.¹⁸Yeyote anayeasi maagizo yako na kutotii maneno yako atauawa. Uwe hodari na jasiri tu.

² ¹Kisha Joshua mwana wa Nuni aliwatura watu wawili kwa siri kama wapelelezi kutoka Shitim. Akisema, “Nendeni mkaangalie nchi, hasa Yeriko.” Walienda na wakafika katika nyumba ya kahaba ambaye jina lake ni Rahabu, na wakalala hapo.²Mfalme wa Yeriko aliambiwa, “Tazama watu wa Israeli wamekuja kupeleleza nchi.”³Mfalme akatuma neno kwa Rahabu kusema, “Watoe watu waliokuja kwako amba wameingia nyumbani mwako, kwa kuwa wamekuja kupeleleza nchi yote.”⁴Lakini mwanamke alikuwa amekwisha kuwachukua wale watu wawili na kuwaficha. Na akasema, “Ndio, watu walikuja kwangu, lakini sikujua walikotoka.⁵Ilipokuwa jioni wakati wa kufungwa kwa lango la mji, waliondoka. Sijui mahali walikoeleke. Mnaweza kuwakamata kama mtawafuata upesi.⁶Lakini yeche aliwapandisha juu darini na kuwaficha kwa mabua ya kitani ambayo alikuwa ameyalaza darini.⁷Hivyo, watu waliwafuatilia njiani iliyoolekea katika vivuko vya Yordani. Na milango ilifungwa mara tu baada ya wale watu waliofuta kutoka nje.

⁸Wale wanaume walikuwa hawajalala usiku, wakati alipowaendea kule darini.⁹Akawaambia, “Ninajua kwamba Yahweh amewapa ninyi nchi na kwamba hofu juu yenu imetuingia. Watu wote wanaoishi katika nchi watayeyuka mbele yenu.¹⁰Tumesikia jinsi ambavyo Yahweh alivyokausha maji ya Bahari ya Mianzi kwa ajili yenu wakati mkitoka Misri. Na tunesikia mlichokifanya kwa wafalme wawili wa Waamori walioko upande mwininge wa Yordani - Sihoni na Ogu - amba mmewaaangamiza kabisa.¹¹Mara tu tuliposikia, mioyo yetu iliyeuka na hapakuwa na ujasiri wowote uliosalia kwa mtu yelete - kwa kuwa Yahweh Mungu wenu, ni Mungu aliye juu mbinguni na chini duniani.¹²Sasa basi, tafadhalii mniapie kwa Yahweh kwamba kama nilivyokuwa mwema kwenu, nanyi pia mtaitendea mema nyumba ya baba yangu. Nipeeni ishara ya uhakika¹³kwamba mtanihadhi maisha ya baba, mama, kaka, dada zangu na familia zao, na kwamba mtatuokoa kutoka katika kifo.¹⁴Wanaume wakamjibu, “maisha yetu kwa ajili ya yenu, hata kifo! Kama hamtasema habari zetu, na Yahweh akisha kutupa nchi hii, tutakuwa wenyewe huruma na waaminifu kwenu.”¹⁵Hivyo aliwashusha chini kwa kupitia dirishani kwa kutumia kamba. Nyumba ambayo alikuwa anaishi ilijengwa katika ukuta wa mji.¹⁶Akawaambia, “Nendeni milimani la sivyo watu waliowafuata watawaona. Jificheni huko kwa siku tatu mpaka watu waliowafuata watakaporudi. Kisha nendeni zenu.”¹⁷Wanaume wakamwambia, “Hatutakuwa tumefungwa na ahadi ulizotufanya tuape mbele zako, kama hautalifanya hili.¹⁸Tutakapokuja katika nchi, ni lazima uifunge kamba hii nyekundu katika dirisha ulilotushushia chini, na utawakusanya katika nyumba baba yako, mama yako, kaka zako na wote wa nyumba ya baba yako.¹⁹Na yelete aendaye mtaani nje ya milango ya nyumba yako, damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao na hatutakuwa na hatia yoyote. Lakini kama mkono utanyoshwa juu ya mtu yelete aliye pamoja nawe katika nyumba, damu yake itakuwa juu ya vichwa vyetu.²⁰Na ikiwa utaongea juu ya suala letu, tutakuwa huru dhidi ya kiapo ulichotuapisha.²¹Rahabu akawajibu, “Yote mliyosema na yatimie.” Akawatoa mbali na wakaondoka. Kisha akaifunga kamba nyekundu katika dirisha.²²Wakaondoka na kwenda juu milimani na walikaa huko kwa siku tatu hadi pale wale waliowafuata waliporudi. Wale waliowafuata walitafuta njiani pote bila kuwaona.²³Wale watu wawili walirudi na kuvuka mto na wakafika kwa Joshua mwana wa Nuni, na walimwambia kila kitu kilichotokea kwao.²⁴Nao wakasema kwa Joshua, “kwa kweli Yahweh ametupa nchi hii. Wenyeji wote wa nchi wanayeyuka kwasababu yetu.

3 ¹Yoshua aliamka asubuhi na mapema, nao walisafiri kutoka Shitim. Walifika Yordani, yeye na watu wote wa Israeli, na wakapiga kambi hapo kabla hawajavuka ng'ambo.²Baada ya siku tatu, maafisa walienda katika kambi, wakawaagiza watu,³"Mtakapoona sanduku la agano la Yahweh Mungu wenu, na makuhani kutoka miongoni mwa Walawi wamelibeba, ni lazima muondoke sehemu hii na kulifuata."⁴Lazima kuwe na umbali wa dhiraa elfu moja kati yenu na sanduku. Msilisogelee karibu, ili muweze kuiona njia ya kupitia, kwakuwa hamjawahi kuita njia hii kabla.

⁵Yoshua akawaambia watu, "Jitakaseni ninyi wenyewe keso, kwa kuwa Yahweh atafanya maajabu miongoni mwenu."

⁶Kisha Yoshua akawaambia makuhani, "Chukueni sanduku la agano, na kulipitisha mbele za watu." Hivyo, wakalichukua sanduku la agano na wakaenda mbele za watu.

⁷Yahweh akamwambia Yoshua, "Siku hii nitakufanya kuwa mtu mkubwa katika macho ya Waisraeli wote. Watajua kuwa kama nilivyokuwa na Musa ndivyo nitakavyokuwa pamoja na wewe.⁸Utawaamuru makuhani ambaa hulibeba sanduku la agano, 'Mtakapofika katika ukingo wa maji ya Yordani, ni lazima msimame katika Mto Yordani.'⁹Kisha Yoshua akawaambia watu wa Israeli, "Njoo ni hapa na msikilize maneno ya Yahweh Mungu wenu.¹⁰Kwa hili mtajua kwamba Mungu aliye hai yuko miongoni mwenu na kwamba atawaondosha mbele yenu Wakanaani, Wahiti, Wahivi, Waperizi, Wagrigashi, Waamori na Wayebusi.¹¹Tazama! Sanduku la agano la Bwana wa nchi yote litavuka mbele yenu katika Yordani.¹²Sasa chagueni wanaume kumi na wawili kutoka katika makabila ya Israeli, mmoja katika kila kabilo.¹³Wakati nyayo za miguu ya makuhani walichukualo sanduku la Yahweh, Bwana wa nchi yote, zitakapogusa maji ya Yordani, maji ya Yordani yatatindika, na hata maji yatiririkayo kutoka juu yatakoma kutiririka nayo yatasimama kama chuguu.

¹⁴Hivyo wakati watu walipotoka ili kuvuka Yordani, makuhani waliobeba sanduku la agano waende mbele ya watu.¹⁵Mara tu wale walichukuo sanduku wakiisha kufika Yordani, na miguu ya watu wale waliopeba sanduku itakapotiwa katika ukingo wa maji (maana sasa Yordani hujaa hadi katika kingo zake zote katika kipindi chote cha mavuno),¹⁶Maji yote yaliyotiririka kutoka juu yalismama katika chuguu kimoja. Maji yakakoma kutiririka kutoka katika umbali mrefu. Maji yaliacha kutiririka kutoka Adam, mji ulio karibu na Zarethani, hadi bahari ya Negevu, Bahari ya Chumvi. Na watu walivuka ng'ambo karibu na Yeriko.¹⁷Makuhani waliolibeba sanduku la agano la Yahweh walismama katika nchi kavu katikati ya Yordani mpaka watu wote wa Israeli walipokwisha kuvuka katika nchi kavu.

4 ¹Watu wote walipokwisha kuvuka Yordani, Yahweh akamwambia Joshua,²“Chagueni wenyewe watu waume kumi na wawili, mmoja katika kila kabila.³Wape agizo hilo: ‘Chukueni mawe kumi na mbili kutoka katikati ya Yordani mahali wanaposimama makuhani katika nchi kavu, na wayalete na kuyaweka chini katika sehemu ambapo mtalala usiku wa leo.

⁴Kisha Joshua akawaita wanaume kumi na wawili ambaeo aliwachagua kutoka katika makabila ya Israeli, mmoja kutoka kila kabila.⁵Joshua akawaambia, “Nendeni mbele za sanduku la Yahweh Mungu wenu katikati ya Yordani. Kila mmoja wenu achukue jiwe moja mabegani mwake, kulingana na hesabu ya makabila ya watu wa Israeli.⁶Hii itakuwa ni ishara mionganoni mwenu kwa ajili yenu wakati watoto wenu watakapowauliza katika siku zijazo, ‘Nini maana ya mawe haya kwenu?’⁷Ndipo mtakapowaambia, ‘Maji ya Yordani yalitengwa mbele ya sanduku la Yahweh. Lililpopitishwa katika Yordani, maji ya Yordani yalisimamishwa. Hivyo, mawe haya yatakuwa kumbukumbu kwa watu wa Israeli milele.’”

⁸Watu waisraeli walifanya kama Joshua alivyowaagiza, na walichukua mawe kumi na mbili kutoka katikati ya Yordani, kama Yahweh alivyomwambia Joshua, walipangwa sawa sawa na hesabu ya makabila ya watu wa Israeli. Waliyachukua mawe mpaka mahali walipolala na wakayaweka chini huko.⁹Kisha Joshua akayapanga mawe kumi na mbili katikati ya Yordani, katika sehemu ambapo ilisimama miguu ya makuhani waliolichukua sanduku la agano. Na kumbukumbu hiyo ipo hadi leo.

¹⁰Makuhani waliolichukua sanduku walismama katikati ya Yordani mpaka pale kila kitu ambacho Yahweh alimwamuru Joshua kuwaambia watu kilipokamilika, sawa sawa na yote ambayo Musa alimwagiza Joshua. Watu walifanya haraka na wakavuka.¹¹Wakati watu wote walipokwisha kuvuka, sanduku la Yahweh pamoja na makuhani walivuka mbele za watu.¹²Kabila la Rubeni, kabila la Gadi, na nusu ya kabila la Manase walipita kama jeshi mbele ya watu wa Israeli, kama ambavyo Musa alivyowaambia.¹³Yapata watu elfu arobaini walioandaliwa kwa vita walipita mbele za Yahweh, kwa ajili ya vita katika uwanda wa Yeriko.¹⁴Katika siku hiyo Yahweh alimfanya Joshua kuwa mkuu katika macho ya watu wote wa Israeli. Walimheshimu - kama walivyomheshimu Musa - siku zake zote.¹⁵Kisha Yahweh akamwambia Joshua,¹⁶“Waamuru makuhani wanaolibeba sanduku la ushuhuda watoke katika Yordani.”¹⁷Hivyo Joshua akawaamuru makuhani, “pandeni mtoke Yordani.”¹⁸Wakati makuhani wenye kulibeba sanduku la agano la Yahweh walitoka katikati ya Yordani, na nyayo za miguu yao ilikuwa imeinuliwa katika nchi kavu, kisha maji ya Yordani yalirudi katika sehemu zake na kujaa hadi katika kingo zake kama ilivyokuwa siku nne zilizopita.

¹⁹Katika siku ya kumi ya mwezi wa kwanza, watu walikwea kutoka Yordani. Wakakaa huko Gilgali, mashariki mwa Yeriko.²⁰Mawe kumi na mawili ambayo yalichukuliwa katika Yordani, Joshua aliyasimamisha hapo Gilgali.²¹Aliwaambia watu wa Israeli, “Wakati watoto wenu watakapowauliza baba zao katika wakati ujao, ‘Mawe haya ni ya nini?’²²Waambieni watoto wenu, ‘Hapa ndipo Waisraeli walivuka Yordani katika nchi kavu.’²³Yahweh Mungu wenu aliyakausha maji ya Yordani, mpaka hapo Yahweh Mungu wako aliyoyafanya katika bahari ya mianzi, ambayo aliiakausha kwa ajili yetu ili tupite juu yake,²⁴Ili kwamba watu wote wa nchi wajue kwamba mkono wa Yahweh ni wa nguvu, na kwamba mtamweshimu Yahweh Mungu wenu milele.”

5 ¹Mara tu waliposikia wafalme wa Waamori walio upande wa magharibi wa Yordani, na wafalme wote wa Wakanaani waliokuwa katika pwani ya Ziwa kuu, waliposikia ya kwamba Yahweh alikuwa ameyakausha maji ya Yordani mpaka pale waisraeli wote walipomaliza kuvuka, miyo yao ikayeyuka, na hapakuwa na moyo wowote ndani yao kwa sababu ya watu wa Israeli.

²Kwa wakati huo Yahweh alimwambia Yoshua, “Tengenezeni visu vya mawe na mara moja muwatahiri wanaume wote wa Israeli.”³Kisha Yoshua alijifanya visu vya mawe na akwatahiri wanaume wote wa Gibe Haaraloti.⁴Na hii ndio sababu ya Yoshua kuwatahiri; wanaume wote waliotoka Misri, pamoja na wanaume wa vita walikuwa wamekwisha kufa njiani katika nyikani, baada ya kukwea kutoka Misri.⁵Ingawa wanaume wote waliotoka Misri walikuwa wametahiriwa, bado hapakuwa na kijana yejole aliyejole ametahiriwa kati ya vijana wote waliozaliwa nyikani katika njia ya kutoka Misri.⁶Kwasababu watu wa Israeli walitembea nyikani miaka arobaini, mpaka watu wa vita, yaani wanaume wote waliotoka Misri walikufa, kwasababu hawakuitii sauti ya Yahweh. Yahweh aliwaapia kwamba hawataruhusu kuiona nchi ambayo aliwaapia baba zao kwamba angetupatia sisi, nchi inayotiririka maziwa na asali.⁷Na badala yao, Yahweh aliwainua watoto wao kuchukua nafasi zao amba Yoshua aliwatahiri, kwasababu walikuwa bado hajatahiriwa njiani.⁸Walipokwisha kutahiriwa wote, walibaki mahali walipokuwa katika kambi mpaka walipopona.⁹Na Yahweh akasema na Yoshua, “Siku hii nimeiondoa kwenu aibu ya Misri.” Hivyo, mahali pale paliitwa Gilgali hadi leo.

¹⁰Watu wa Israeli walipiga kambi hapo Gilgali. Waliitunza Pasaka katika siku ya kumi na nne ya mwezi, wakati wa jioni, katika uwanda wa Yeriko.¹¹Na siku iliyofuata baada ya Pasaka, walikula sehemu ya mazao ya nchi, mikate isiyotiwa chachu na nafaka iliyokaangwa katika siku hiyo hiyo.¹²Mana zilikoma siku ile walipokula mazao ya nchi. Hapakuwa tena na mana kwa watu wa Israeli, bali walikula mazao ya nchi ya Kanaani mwaka huo.

¹³Wakati Yoshua alipokaribia Yeriko, aliinua macho na kuangalia, na tazama, mtu alikuwa amesimama mbele yake, alikuwa amechomoa upanga wake na ulikuwa mkononi mwake. Yoshua alimwendea na kumwambia, “Je uko kwa ajili yetu au kwa ajli ya maadui zetu?”¹⁴Akajibu, la hasha. Maana mimi ni amiri wa jeshi la Yahweh. Sasa nimekuja. Kisha Yoshua akainamisha uso wake juu ya nchi akaabudu na akamwambia, “Bwana wangu anasema nini kwa mtumwa wake?”¹⁵Amiri wa jeshi la Yahweh akamwambia Yoshua, “Vua viatu vyako miguuni mwako, kwa sababu sehemu uliyosimama ni takatifu.” Na Yoshua akafanya hivyo.

⁶ ¹Basi, milango yote ya Yeriko ilikuwa imefungwa kwa sababu ya jeshi la Israeli. Hapakuwa na mtu wa kutoka nje au kuingia ndani.²Yahweh akamwambia Joshua, “Tazama, nimeweka Yeriko katika mkono wako, mfalme wake pamoja na wanajeshi wake waliofunzwa.³Ni lazima kutembea kwa kuuzunguka mji, wanaume wote wa vita wauzunguke mji mara moja. Ni lazima mfanye hivi kwa siku sita.⁴Makuhani saba lazima wabebe tarumbeta za pembe za kondoo waume mbele ya sanduku. Na katika siku ya saba, ni lazima mtembee kwa kuuzunguka mji mara saba, na makuhani lazima wapulize tarumbeta.⁵Kisha watapuliza pembe za kondoo waume kwa nguvu kuu, na mtakaposikia sauti za tarumbeta watu wote na wapige kelele kwa mshindo kuu, na ukuta wa mji utaanguka chini pale pale. Wanajeshi ni lazime washambulie, kila mmoja aende mbele moja kwa moja.

⁶Ndipo Joshua mwana wa Nuni, aliwaita makuhani na kuwaambia, “Lichukueni sanduku la agano, na waacheni makuhani saba wabebe tarumbeta za pembe za kondoo waume mbele ya sanduku la Yahweh.”⁷Joshua aliwaambia watu, “Nendeni na mkatembee kuuzunguka mji, na watu wa vita wataenda mbele ya sanduku la Yahweh.”

⁸Makuhani saba walibeba tarumbeta saba za pembe za kondoo mbele ya Yahweh kama Joshua alivyowaambia watu. Na walivyokuwa akiendelea mbele, walipuliza tarumbeta.⁹Sanduku la Yahweh liliwafuata kwa nyuma yao. Watu wa vita walitembea mbele ya makuhani, na walipuliza tarumbeta zao, lakini walinzi wa nyuma walilifuata sanduku kwa nyuma, na makuhani waliendelea kupuliza tarumbeta zao.¹⁰Lakini Joshua aliwaagiza watu, akisema, “Msipige kelele. Sauti yoyote isitoke vinywani mwenu mpaka siku nitakayowaambia kupiga kelele. Ndipo hapo mtakapopiga kelele.”¹¹Hivyo, alisababisha sanduku la Yahweh kuuzunguka mji mara moja kwa siku hiyo. Kisha wakaingia katika kambi yao, wakakaa usiku ule katika kambi.

¹²Basi Joshua aliamka asubuhi na mapema, na makuhani wakalichukua sanduku la Yahweh.¹³Makuhani saba waliopeba tarumbeta saba za pembe za kondoo waume walikuwa mbele ya sanduku la Yahweh wakitembea kwa ushupavu, huku wakipuliza tarumbeta. Wanajeshi wenye silaha walikuwa wakitembea mbele yao, lakini walinzi wa nyuma walitembea nyuma ya sanduku la Yahweh, huku tarumbeta ziliendelea kupigwa.¹⁴Walitembea kuuzunguka mji mara moja katika siku ya pili na kisha wakarudi kambini. Walifanya hivi kwa siku sita.

¹⁵Ilikuwa ni katika siku ya saba ambayo waliamka mapema katika mapambazuko, na walitembea kuuzunguka mji kwa namna ile kama ilivyokuwa kawaida yao, katika siku hii walifanya mara saba.¹⁶Ilikuwa ni katika siku ya saba ambapo makuhani walipiga tarumbeta, na ya kwamba Joshua aliwaagiza watu, “Pigeni kelele! Kwa kuwa Yahwe amewapa ninyi mji.”¹⁷Mji pamoja na vitu vyote ndani yake vitatengwa kwa Yahweh kwa ajili ya uharibifu. Ni Rahabu yule kahaba pekee ataishi - yeeye pamoja wote walikuwa pamoja naye katika nyumba- kwa sababu aliwaficha watu tuliotumua.¹⁸Lakini kwenu, iweni waangalifu juu ya kuchukua vitu vilivytengwa kwa ajili ya uharibifu, ili baada ya kuvitia alama kwa ajili ya kuharibiwa, msichukue hata kimoja wapo. Na kama mtafanya hivi, mtaifanya kambi ya Waisraeli iharibiwa na mtaleta matatizo katika kambi.¹⁹Fedha zote, dhahabu na vitu vilivytengenezwa kwa shaba na chuma vilitengwa kwa ajli ya Yahweh.”

²⁰Hivyo, watu wakapiga kelele, na wakatoa sauti kwa kupuliza tarumbeta. Ilikuwa watu waliposikia sauti za tarumbeta, walipiga kelele kwa sauti kuu, na ukuta ulianguka chini kabisa na kwamba watu waliuingia mji, kila mmoja alisonga mbele moja kwa moja. Na waliuteka mji.²¹Waliteketeza kabisa kila kitu kilichokwuwa katika mji kwa makali ya upanga - wanaume kwa wanawake, wadogo kwa wakubwa, ng’ombe, kondoo na punda.

²²Kisha Joshua akawaambia wale watu wawili walioipeleleza nchi, “Nendeni katika nyumba ya kahaba, mtoeni mwanamke na wote walio pamoja naye, kama mliviyomwaapia.”²³Basi, vijana wale walioipeleleza nchi waliingia ndani na kumtoa Rahabu nje. Walimtoa nje baba yake, mama, kaka, na ndugu wote walikuwa pamoja naye. Waliwaleta katika sehemu ya nje ya kambi ya Waisraeli.²⁴Na ndipo waliuteketeza mji na kila kitu ndani yake. Isipokuwa fedha, dhahabu na vyombo vyaa fedha na chuma viliwekwa kwa hazina ya nyumba ya Yahweh.²⁵Bali Joshua alimruhusu Rahabu kahaba, nyumba ya baba yake, na wote walikuwa pamoja naye waishi. Mpaka leo hivi anaishi Israeli kwa sababu aliwaficha watu waliotumwa na Joshua kuipeleleza Yeriko.

²⁶Kisha katika kipindi hicho, Joshua aliwaamuru kwa kiapo na kusema, “Alaaniwe machoni pa Yahweh mtu yule anayeujenga mji huu, Yeriko. Ataujenga msingi kwa gharama ya mzaliwa wake wa kwanza, na kwa gharama ya mzaliwa wake wa pili atapachika milango yake.”

²⁷Basi Yahweh alikuwa pamoja na Joshua, na umaarufu wake ulienea katika nchi yote.

⁷ ¹Lakini watu wa Israeli hawakutenda katika uaminifu kuhusiana na vitu vilivyotengwa kwa ajili ya uharibifu.

Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, kutoka katika kabilia la Yuda, alivitwaa baadhi ya vitu hivyo vilivyokuwa vimetengwa kwa ajili ya uharibifu, na hasira ya Yahweh iliwaka juu ya watu wa Israeli.

²Yoshua alituma watu kutoka Yeriko kwenda Ai, mji uliokuwa karibu na Bethi Aveni, mashariki mwa Betheli. Aliwaambia, “Nendeni na mkaipeleleza nchi.” Wale watu walikwea na kuipaleleza Ai.

³Waliporudi kwa Yoshua, walimwambia, “Usitume watu wote kwenda Ai. Tuma tu watu elfu mbili au elfu tatu waende kuiteka Ai. Usiwafanye watu wateseke katika vita, kwani ni watu wachache.”⁴Hivyo ni watu wapatao elfu tatu tu kutoka katika jeshi ndio walioenda, lakini watu hawa waliwakimbia watu wa Ai.⁵Watu wa Ai waliwaua watu wapatao thelathini na sita, waliwafuata katika lango la mji hadi katika machimbo ya mawe, na waliwauwa walipokuwa wakishuka katika kilima. Na mioyo ya watu ilijawa hofu na ujasiri wao ukawatoka.

⁶Basi Yoshua alizirarua nguo zake. Yeye pamoja na wazee wa Israeli waliweka mavumbi juu ya vichwa vyao na wakainamisha vichwa vyao hadi katika nchi mbele ya sanduku la Yahweh, na walibaki pale mpaka jioni.⁷Kisha Yoshua akasema, “Oo, Yahweh Bwana, kwa nini umewavusha watu hawa ng'ambo ya Yordani? Kutuweka katika mikono ya Waamori ili kutuangamiza? Ikiwa kama tulifanya maamuzi tofauti na tungekaa katika upande mwingine wa Yordani!⁸Bwana, niseme nini, baada ya Israeli kuwatega migongo maadui zao?⁹Kwa kuwa Wakaanani na wenyeji wote wa nchi watakaposikia, watatuzunguka na kuwafanya watu wa nchi kulisau jina letu. Na utafanya nini kwa ajili ya jina lako kuu?

¹⁰Yahweh akamwambia Yoshua, “Inuka! Kwanini umelala kifudifudi?¹¹Israeli imetenda dhambi. Wamevnja agano langu nililowaagiza. Wameiba baadhi ya vitu vilivyokuwa vimetengwa. Wameiba na kisha pia wakaficha dhambi yao kwa kuweka vitu vile walivyochochukua mionganoni mwa mali zao wenyewe.¹²Na matokeo yake ni kwamba watu wa Israeli hawataweza kusimama mbele za maadui zao. Walitega migongo yao kwa maadui zao kwa sababu wao wenyewe wametengwa kwa ajili ya uharibifu. Sitakuwa pamoja nanyi tena mpaka pale mtakapoteketeza vitu vile vilivyotakiwa kuharibiwa, lakini sasa bado viko mionganoni mwenu.

¹³Inuka! Waweke watu wakfu kwangu, na uwaambie, ‘Jiwekeeni wakfu ninyi wenyewe kesho. Kwa kuwa, Yahweh, Mungu wa Israeli asema hivi, “Kuna vitu vilitengwa ili kuteketezwa ambavyo bado viko mionganoni mwenu, Israeli. Hamtawenza kusimama mbele ya maadui zenu mpaka pale mtakapoviondoa mionganoni mwenu vitu vyote ambavyo vilitengwa kwa ajili ya kuteketezwa.”

¹⁴Asubuhi, mtajisogeza wenyewe kwa makabila. Kabilia lile ambalo Yahweh atalichagua litasogea karibu kwa koo zake. Ukoo ule ambaa Yahweh atauchagua lazima usogee karibu na nyumba. Nyumba ambayo Yahweh ataichagua lazima isogee karibu na mtu mmoja mmoja.¹⁵Itakuwa hivi mtu yule atakayechaguliwa na aliye na vitu hivyo vilivyotengwa kwa ajili ya kuharibiwa, atachomwa moto, yeye na kila kitu alichonacho, kwa sababu amelivunja agano la Yahweh na kwa sababu amefanya jambo la aibu katika Israeli.”

¹⁶Basi, Yoshua aliamka asubuhi na mapema na aliwaleta Israeli karibu, kabilia kwa kabilia, na kabilia la Yuda lilichaguliwa.¹⁷Yoshua akazisogeza koo za Yuda karibu, na ukoo wa Zera ulichaguliwa. Akaisogeza karibu ukoo wa Zera mtu na mtu, na Zabdi alichaguliwa.¹⁸Akaisogeza karibu nyumba ya Zabdi mtu na mtu, na Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, kutoka kabilia la Yuda, alichaguliwa.

¹⁹Kisha Yoshua akamwambia Akani, “Mwanangu, niambie ukweli mbele za Yahweh, Mungu wa Israel, na ufanye ukiri wako kwake. Tafadhali niambie kile ulichofanya. Usinifiche.”

²⁰Akani akamjibu Yoshua, “Kwa kweli nimetenda dhambi mbele Yahweh, Mungu wa Israeli.²¹Nilichofanya ni hiki: Nilipoona mionganoni mwa nyara mkoti mzuri kutoka Babeli, shekeli mia mbili za fedha, na kipande cha dhahabu chenye uzito wa shekeli hamsini, nilivitamani na nikavichukua. Vimefichwa chini ardhini katikati ya hema langu, na fedha iko chini yake.”

²²Yoshua akatuma wajumbe waliokimbia mpaka kwenye hema mahali palipokuwa na vile vitu. Walipoangalia, waliviona vimefichwa katika hema lake, na fedha chini yake.²³Walivichukua vitu hivyo kutoka katikati ya hema na kuvileta kwa Yoshua na watu wote wa Israeli. Walivimwaga mbele za Yahweh.

²⁴Kisha Yoshua na Waisraeli wote pamoja naye, walimchukua Akani mwana wa Zera, na fedha, na koti, na kipande cha dhahabu, wana na binti zake, ng'ombe zake, punda zake, kondoo zake, hema lake, na kila kitu alichokuwa nacho, na wakavileta hata bonde la Akori.²⁵Kisha Yoshua akasema, "Kwa nini umetusumbua? Leo Yahweh atakutesa na wewe." Waisraeli wote wakampiga kwa mawe. Na wakawachoma wote kwa moto, na wakawapiga mawe.

²⁶Kisha wakaweka juu yake kichuguu kikubwa cha mawe ambayo yapo hata leo. Yahweh akaachilia mbali hasira yake. Hivyo basi, jina la mahali hapo likawa Akori hata leo.

⁸ ¹Yahweh akamwambia Joshua, “Usiogope; usikate tamaa. Wachukue watu wote wa vita waende pamoja nawe. Pandeni kwenda Ai, Tazama nimemtia mkononi mwako mfalme wa Ai, watu wake, mji wake na nchi yake.

²Mtafanya hivyo pia huko Ai na mfalme wake kama mlivyofanya kwa Yeriko na mfalme wake, isipokuwa mtachukua nyara na mifugo kwa ajili yenu. Pangeni mashambulizi ya uviziaji nyuma ya mji.”

³Basi Joshua aliinuka na akawachukua kwenda Ai watu wote wa vita. Kisha Joshua akachagua watu elfu thelathini - wenye nguvu na ujasiri - na aliwatumwa waende wakati wa usiku.⁴ Aliwaamuru, “Tazama, mtalala katika hali ya mashambulizi ya uviziaji dhidi ya mji, kwa nyuma yake. Usiende mbali sana na mji, lakini ninyi nyote muwe tayari.⁵ Mimi pamoja na watu wote walio pamoja nami tutaukaribia mji. Na wakati watakapokuja kutushambulia sisi, tutawakimbia kama tulivyofanya hapo mwanzo.⁶ Watatoka nje watukimbize mpaka hapo tutakapokuwa tumewavuta mbali sana na mji, watasema, “Wanatukimbia kama walivyofanya mara ya mwisho. Hivyo tutawakimbia na kwenda mbali.⁷ Kisha mtapanda kutoka sehemu mliyojificha, na mtauteka mji. Yahweh Mungu wenu atawapa mkononi mwenu.⁸ Tazama nimewaaamuru, mtakapouteka mji, mtauchoma moto. Mtayafanya haya wakati mtakapotii agizo lililotolewa katika neno la Yahweh.”

⁹Joshua akawatumwa, na wakaenda sehemu ya uviziajia, na wakajificha kati ya Betheli na Ai sehemu ya magharibi ya Ai. Joshua akalala miongoni mwa watu usiku ule.

¹⁰Joshua aliamka asubuhi na mapema na akawaandaa tayari wanajesi wake, Joshua na wazee wa Israeli walishambulia watu wa Ai.¹¹ Watu wote wa vita waliokuwa pamoja naye walipanda na kuukaribia mji. Walisogea karibu na mji na wakapiga kambi sehemu ya kasikazini mwa Ai. Kulikuwa na bonde kati yao na Ai.¹² Alichukua watu wapatao elfu tano hivi na akawaweka katika hali ya kuvizia katika upande wa magharibi mwa mji kati ya Betheli na Ai.¹³ Waliwapanga wanajesi wote, jeshi kuu katika upande wa kaskazini mwa mji, na walinzi wa nyuma upande wa magharibi mwa mji. Joshua alilala bondeni usiku ule.

¹⁴Na alipoona hilo mfalme wa Ai, yeye pamoja na jeshi lake, waliamka asubuhi na mapema na walitoka kwa haraka kwenda kuwashambulia Israeli katika eneo linalokabili bonde la Mto Yordani. Hakujua kuwa kulikuwa na shambulizi la kuvizia lilikuwa linasubiria kushambulia kutokea kwa nyuma ya mji.¹⁵ Joshua na Waisraeli wote walikubali wenyewe kushindwa mbele yenu, na wakakimbia kuelekea nyikani.¹⁶ Watu wote waliokuwa kwenye mji waliitwa kwa pamoja waende mbele yao, na walienda mbele ya Joshua na kwa jinsi hiyo walivutwa mbali na mji.¹⁷ Hapakuwa na mtu mme aliyesalia Ai na Betheli ambaye aliquwa hajaenda nje kuwafuatilia waisraeli. Na walipokuwa wanawafuatilia Waisraeli, Wakatoka na waliuacha mji wazi.

¹⁸ Yahweh akamwambia Joshua, “Nyosha mkuki huo ulio mkononi mwako kuelekea Ai, kwa kuwa nitaitia Ai mikononi mwako.” Joshua akaunyosha mkuki uliokuwa mkononi mwake kuuelekea mji.¹⁹ Wanajesi waliojificha katika hali ya kuvizia walitoka upesi katika eneo lao mara tu alipounyosha mkono wake. Walikimbia mbio na kuuingia mji na kuuteka. Na kwa haraka wakauchoma moto mji.

²⁰ Watu wa Ai waligeuka na kuangalia nyuma. Waliona moshi kutoka katika mji ukipanda kwenda angani, na hawakuweza kutoroka kwa njia hii au ile. Kwa kuwa wanajesi wa Israelei waliokuwa wamekimbia katika nyika, sasa walirudi kuwakabili wale waliokuwa wanawafuata.²¹ Na wakati Joshua na Israeli wote walipoona kuwa wale watu wa kuvizia wameuteka mji kwa ule moshi uliokuwa ukipanda, waligeuka nyuma na kuwaua watu wa Ai.²² Na wanajesi wengine wa Israeli, wale waliokuwa wameingia ndani ya mji, walitoka nje ili kuwashambulia. Hivyo, watu wa Ai walikamatwa katikati ya majeshi ya Israeli, baadhi katika upande huu na wengine katika upande ule.²³ Lakini walimhifadhi mfalme wa Ai, ambaye walimteka akiwa hai, na kisha wakamleta kwa Joshua.

²⁴ Ilikuwa baada ya Israeli walipokuwa wamemaliza kuwaua wenyehi wote wa Ai katika uwanda kariibuu na nyika mahali walipowafuata, na baada ya wao wote, hata yule wa mwisho, walipokuwa wamekwisha kulala kwa ncha ya upanga, Waisraeli wote walirudi Ai. Waliuteka mji kwa ncha ya upanga.²⁵ Wale wote walikuwa siku hiyo walikuwa watu elfu kumi na mbili elfu, wanaume na wanawake, wote watu wa Ai.²⁶ Joshua hakuukunja mkono wake ambaa aliquwa ameunyosha huku akishikilia mkuki wake, mpaka pale alipowateketeza kabisa watu wote wa Ai.²⁷ Waisraeli walichukua tu wanyama na nyara kutoka katika mji kwa ajili yao wenyewe, kama Yahweh alivyokuwa amemwagiza Joshua.

²⁸Yoshua aliichoma Ai na kuigeuza kuwa kichuguu cha mapango. Ni mahali palipoachwa ukiwa hata leo.

²⁹Alimtundika mfalme wa Ai juu ya mti mpaka jioni. Na jua lilipokuwa linaenda kuzama, Yoshua aliwaagiza na wakautoa mwili wa mfalme wakaushusha chini ya mti na kuutupa mbele ya malango ya mji. Huko wakaweka kichuguu kikubwa cha mawe juu yake. Kichuguu hicho kimebaki huko hata leo.

³⁰Kisha Yoshua akajenga madhabahu kwa Yahweh, Mungu wa Israeli katika Mlima wa Ebali,³¹kama vile Musa mtumishi wa Yahweh alivyowaagiza watu wa Israeli, kama ilivyoandikwa katika kitabu cha sheria ya Musa: "Madhabahu ya mawe yasiyochongwa, ambayo juu yake hakuna mta ye yote aliyetumia zana ya chuma." Na allimtolea Yahweh sadaka ya kuteketezwa juu yake na wakatoa sadaka ya amani.³²Na huko aliandika juu ya mawe nakala ya sheria za Musa mbele ya watu wa Israeli.³³Waisraeli wote, wazee wao, maafisa, na waamuzi wao walismama katika sehemu mbili za sanduku mbele ya makuhani na Walawi ambao hulibeba sanduku la Agano la Yahweh - wageni pamoja na wazalia, nusu yao walismama mbele ya Mlima Gerizimu na nusu walismama mbele ya Mlima Ebali. Waliwabariki watu wa Israeli kama Musa mtumishi wa Yahweh alivyowaagiza hapo mwanzo.

³⁴Baada ya hayo, Yoshua alisoma maneno yote ya sheria, baraka na laana, kama zilivyoandikwa katika kitabu cha sheria.³⁵Halikusalia hata neno moja katika yote ambayo Musa alimwagiza Yoshua ambalo halikusomwa mbele ya kusanyiko la Waisraeli lilojumuisha wanawake, watoto wadogo na wageni walioishi mionganoni mwao.

⁹ ¹Kisha wafalme wote walioishi ng'ambo ya mto Yordani katika nchi ya milima, na katika nchi za chini katika pwani za Bahari Kuu mbele ya Lebanoni - Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi -²hawa waliungana pamoja chini ya amri moja kupigana vita dhidi ya Yoshua na Israeli.

³Waliposikia wenyeji wa Gibeoni juu ya mambo aliyyafanya Yoshua katika Yeriko na Ai,⁴walipanga mpango wa udanganyifu. Walienda kama wajumbe. Walichukua magunia yaliyochakaa na kuyaweka juu ya punda. Walichukua pia viriba vilivyochochakaa na kuchanika chanika na vilivyozbwa zibwa.⁵Walivaa miguuni mwao viatu vikuukuu na kutoboka toboka, na walivaa nguo kuukuu, zilichanika chanika. Na mikate yote katika chombo ilikuwa mikavu na yenye uvundo.⁶Kisha wakamwendea Yoshua katika kambi huko Giligali na wakamwambia yechele pamoja wa watu wa Israeli wakisema,

⁷“Tumesafiri kutoka nchi ya mbali, basi fanyeni agano nasi.” Watu wa Israeli wakawaamba Wahivi, “Huenda mnaishi karibu nasi. Twawezeje kufanya agano nanyi?”

⁸Wakamwambia Yoshua, “Sisi ni watumishi wako.” Yoshua akawauliza, “Ninyi ni akina nani? Mnatokea wapi?

⁹Wakamwambia, “Watumishi wako wamekuja hapa kutokea nchi ya mbali, kwa sababu ya jina la Yahweh Mungu wako. Tumesikia habari kumhusu na kuhusu kila kitu alichokifanya Misri -¹⁰Na kila kitu alichokifanya kwa wafalme wawili wa Waamori katika upande mwagine wa Yordani - kwa mfalme Sihoni wa Heshiboni, na kwa Ogu wa Bashani aliyekuwa katika Ashitarothi.¹¹Wazee wetu na wenyeji wote wa nchi yetu walituambia,” Chukueni chakula mikononi mwenu kwa ajili ya safari. Nendeni mkakutane nao, na kisha muwambie, “Sisi ni watumishi wenu. Fanyeni agano pamoja nasi.”¹²Huu ni mkate wetu, ulikuwa wa moto tulipouchukua kutoka katika nyumba zetu katika siku ile tulipotoka kuja kwenu. Lakini sasa, tazama, imekuwa kavu na yenye ukungu.

¹³Viriba hivi vilikuwa vipyta tulipovijaza, na tazama, sasa vinavuja. Nguo zetu na viatu vyetu vimechakaa na kuwa vikuukuu kwa sababu ya safari ndefu.”

¹⁴Kwa hiyo, Waisraeli wakatwaa sehemu ya vyakula vyao, lakini walifanya hivyo bila ya kumwuliza Yahweh ili awaongoze.¹⁵Yoshua akafanya amani pamoja nao na kufanya agano pamoja nao ili waishi. Viongozi wa watu nao pia wakawaapia.

¹⁶Siku tatu baada ya Waisraeli kufanya agano pamoja nao, waligundua kuwa walikuwa ni majirani zao na ya kwamba waliishi karibu nao.¹⁷Kisha watu wa Israeli walisafiri na kufika katika miji yao katika siku ya tatu. Miji yao ilikuwa Gibeoni, Kefira, Beerothi, na Kiriathi Yearimu.¹⁸Watu wa Israeli wakushambulia kwasababu viongozi wao walikuwa wamewaapia mbele za Yahweh, Mungu wa Israeli. Waisraeli wote walikuwa wanangu'unika kinyume na viongozi wao.¹⁹Lakini viongozi wote waliawaambia watu wote wa Israeli, “Tumeapa kwa Yahweh, Mungu wa Israeli kwa ajili yao, na sasa hatuwezi kuwadhuru.²⁰Hiki ndicho tutakachowafanya: Tutawaacha waishi ili tuepuke ghadhabu ambayo yaweza kuja juu yetu kwasababu ya kiapo tulichowaapia.”²¹Viongozi wakawaambia watu, “Waacheni waishi.” Hivyo Wagibeoni wakawa wakata kuni na wachota maji wa Waisraeli wote, kama vile viongozi walivyosema juu yao.

²²Yoshua aliwaita na kuwaambia, “Kwa nini mlitudanya wakati mliposema, “Tuko mbali sana nanyi’ wakati mnaishi hapa hapa mionganini mwetu?”²³Na kwa sababu hii, mmelaaniwa na baadhi yenu mtakuwa watumwa siku zote, wenye kukata kuni na kuchota maji kwa ajili ya nyumba ya Mungu wangu.”

²⁴Walimjibu Yoshua na kusema, “Ni kwa sababu watumishi wako waliambiwa kwamba Yahweh Mungu wenu alimwagiza Musa mtumishi wake kuwapa ninyi nchi yote, na kuwaangamiza wenyeji wote wa nchi mbele yenu - hivyo tuliogopa kwasababu yenu kwa ajili ya maisha yetu. Ndio maana tulifanya jambo hili.²⁵Tazama sasa, mnatumiliki chini ya utawala wenu. Chochote kilichochema na haki kwenu kutufanya, fanyeni.”

²⁶Basi Yoshua aliwafanya hivi: aliwaondoa katika mamlaka ya watu wa Israeli, na Waisraeli hawakuwaua.²⁷Siku hiyo Yoshua aliwafanya Wagibeoni kuwa wakata kuni na wachotaji wa maji kwa jamii, na kwa madhabahu ya Yahweh hadi leo katika sehemu ambayo Yahweh huichagua.

10 ¹Ikawa Adonizedeki, mfalme wa Yerusalem, alisikia kuwa Yoshua ameiteka Ai na ameiteketeza kabisa, kama alivyokwisha kufaya huko Yeriko na mfalme wake. Na alisikia jinsi ambavyo watu wa Gibeoni walivyofanya amani na watu wa Israeli na walikuwa wanaishi mionganii mwao.² Watu wa Yerusalem waliogopa sana kwa sababu Gibeoni ulikuwa mji mkubwa, kama mmoja wa mji ya kifalme. Ilikuwa kubwa kuliko Ai, na watu wake wote walikuwa ni mashujaa wenye nguvu.³ Hivyo Adonizedeki, mfalme wa Yerusalem, alituma ujumbe kwa Hohamu, mfalme wa Hebron, na kwa Piramu, mfalme wa Yarimuthi, na kwa Yafia, mfalme wa Lakishi, na kwa Debiri, mfalme wa Eguloni.⁴ “Njooni kwangu na mnisaidie. Tuishambulie Gibeoni kwa sababu wamefanya amani na Yoshua pamoja na watu wa Israeli.

⁵ Wafalme watano wa Waamori; mfalme wa Yerusalem, mfalme wa Hebron, mfalme wa Yarimuthi, mfalme wa Lakishi, na mfalme wa Eguloni walikwea, wao pamoja na majeshi yao yote. Walipanga sehemu yao kinyume na Wagibeoni na waliwashambulia.

⁶ Watu wa Gibeoni walituma ujumbe kwa Yoshua na kwa jeshi huko Giligali. Walisema, “Upesi! Msiutoe mkono wenu kutoka kwa watumishi wenu. Mje haraka na mtuokoe. Mtusaide, maana wafalme wote wa Waamori wanaoishi katika nchi ya milima wamekusanyika kwa pamoja ili watushambulie.

⁷ “Yoshua alipanda kutoka Giligali, yeeye na watu wote wa vita pamoja naye, na watu wote wapiganaji.⁸ Yahweh akamwambia Yoshua, “Usiwaogope. Nimewatia wote katika mkono wako. Hakuna hata mmoja wao atakayeweza kuzuia mashambulizi yako.”

⁹ Baada ya kutembea usiku kucha kutoka Giligali, ghafla Yoshua aliwafikilia.¹⁰ Na Yahweh aliwachanganya maadui mbele za Israeli - ambao waliwaua mauaji makubwa mno huko Gibeoni, na wale waliowafuata njiani iendayo Bethi Horoni, nao waliuwaua katika njia iendayo Azeka na Makeda.¹¹ Na walipokuwa wakikimbia mbio kutoka kwa Waisraeli, chini ya mlima kutoka Bethi Horoni, Yahweh alitupa mawe makubwa kutoka mbinguni juu yao wote katika njia iendayo Azeka, nao wakafa. Watu waliouawa kwa mawe walikuwa ni wengi zaidi kuliko wale waliouawa kwa upanga wa watu wa Israeli.

¹² Kisha Yoshua akamwambia Yahweh katika siku ambayo Yahweh aliwapa watu wa Israeli ushindi dhidi ya Waamori. Hiki ndicho Yoshua alichosema kwa Yahweh mbele ya Israeli. “Jua lisimame katika Gibeoni, na mwezi, usimame katika bonde la Aijaloni.”

¹³ Jua lilisimama, na mwezi ukaacha kwenda mpaka taifa lilipolipiza kisasi dhidi ya maadui zao. Je hili halikuandikwa katika Kitabu cha Yashari? Jua lilikaa katikati ya anga; halilkuzama kwa siku nzima hivi.

¹⁴ Hajjawahi kutokea siku nyingine kama hiyo kabla au baada yake, wakati Yahweh alipotii sauti ya mtu. Kwa kuwa Yahweh alikuwa akifanya vita badala ya Israeli.

¹⁵ Yoshua na Israeli yote pamoja naye walirudi kambini huko Giligali.

¹⁶ Basi wale wafalme watano walikuwa wametoroka na kujificha wao wenye katika pango huko Makeda.

¹⁷ Taarifa zilimfikia Yoshua kusema, “Wafalme watano wamepatikana wamejificha katika pango huko Makeda!”¹⁸ Yoshua akasema, “Viringisheni mawe makubwa katika mlango wa pango na muweke wanajeshi hapo ili kuwalinda.¹⁹ Msibaki na kukaa nyie wenye. Bali wafuatilieni maadui zenu na kuwashumbulia kutokea kwa nyuma. Msiwaruhusu kuingia katika mji yao, kwa kuwa Yahweh Mungu wenu amewatia katika mkono wenu.”

²⁰ Yoshua na wana Waisraeli walikuwa wamemaliza kuwaua kwa mauaji makubwa sana, mpaka pale walipokuwa wameteketeza kabisa; watu wachache tu walipona walitoroka walifika mji ya ngome.²¹ Kisha jeshi lote lilitrudi kwa Yoshua likiwa na amani katika kambi huko Makeda, Na hakuna hata mmoja aliyethubutu kusema hata neno moja kinyume na watu wa Israeli.

²² Kisha Yoshua akasema, “Fungueni mlango wa pango, watoeni nje na waleteni kwangu hawa wafalme watano.”²³ Walifanya kama Yoshua alivyosema. Waliwaleta wafalme watano kutoka katika pango - mfalme wa Yerusalem, mfalme wa Hebron, mfalme wa Yarmuthi, mfalme wa Lakishi na mfalme wa Eguloni.²⁴ Na walipowaleta wafalme kwa Yoshua, alimwita kila mtu wa Israeli, na aliwaambia maakida wa wanajeshi walikuwa wameenda vitani pamoja naye “Kanyageni miguu yenu juu ya shingo zao.” Basi walikuja na kukanyaga miguu yao juu ya shingo zao.²⁵ Kisha akawaambia, ‘Msiogope wala kufadhaika. Uwe na moyo mkuu na

jasiri. Na hiki ndicho Mungu atakachokifanya kwa maadui wenu wote ambao mtapigana nao.²⁶ Kisha Yoshua akawashambulia na kuwaua wafalme. Aliwatundika wote watano juu ya miti. Waliwatundika juu ya miti hata jioni.²⁷ Ilipokuwa jioni, Yoshua alitoa maagizo, nao waliwashusha chini ya miti na kisha wakawatupa katika pango ambalo walikuwa wamejificha wao wenyewe. Waliweka mawe makubwa juu ya mlango wa pango. Mawe hayo yapo pale hadi leo hii.

²⁸Na kwa namna hii, katika siku hiyo Yoshua aliuteka mji wa Makeda na aliwaua watu wote huko kwa upanga, pamoja na mfalme wake. Aliwateketeza wote kabisa pamoja na kila kiumbe hai kilichokuwa huko. Hakuna hata mmoja aliyesalia. Alichomfanyia mfalme wa Makeda ni sawa sawa na kile alichokuwa amemfanyia mfalme wa Yeriko.

²⁹Yoshua na Israeli wote waliipita Makeda na kufika Libna. Na huko waliingia katika vita dhidi ya Libna.³⁰ Yahweh pia aliitia katika mkono wa Israeli pamoja na mfalme wake. Yoshua alishambulia kila kiumbe hai ndani yake kwa upanga. Hakuacha hai hata mtu mmoja. Alichomfanyia mfalme ni sawa sawa na kile alichokuwa amemfanyia mfalme wa Yeriko.

³¹Baadaye Yoshua na Israeli wote pamoja naye walipanda kutoka Libna na kwenda Lakishi. Alipiga kambi karibu yake na wakafanya vita dhidi yake.³² Yahweh aliitia Lakishi katika mkono wa Israeli. Yoshua aliiteka katika siku ya pili. Alishambulia kwa upanga kilia kiumbe hai kilichokuwa ndani yake, kama vile aliyokuwa amefanya huko Libna.³³ Kisha Horamu, mfalme wa Gezeri alikwea ili kuisaida Lakishi. Yoshua alimshambulia yeze na jeshi lake mpaka pale ambapo hapakuwa na mtu hata mmoja aliyesalia.

³⁴Baada ya hapo, Yoshua na Israeli wote walitoka Lakishi na kwenda Egloni. Walipiga kambi karibu yake na kisha wakafanya vita dhidi yake,³⁵ na siku hiyo hiyo wakaiteka. Waliupiga kwa upanga na waliteketeza kila mtu ndani yake kama vile Yoshua alivyofanya huko Lakishi.

³⁶Kisha Joshua na Israeli wote wakatoka Egloni na kwenda Hebron. Wakapigana vita dhidi yake.³⁷ Waliuteka mji na kuwaua kwa upanga watu wote ndani yake pamoja na mfalme wake, kujumuisha na vijiji vyote vilivyoizunguka. Waliteketeza kabisa kila kiumbe hai ndani yake, hawakuacha hata mtu mmoja aliyesalia, ni sawa sawa na vile Yoshua alivyoitenda Egloni. Aliiteketeza kabisa, na kila kiumbe hai ndani yake.

³⁸Baada ya hapo, Yoshua alirudi pamoja na jeshi lote la Israeli pamoja naye, wakasafiri kwenda Debiri na kupigana vita dhidi yake.³⁹ Aliuteka mji na mfalme wake, pamoja na vijiji vyake vya jirani. Waliwaua wote kwa upanga na waliteketeza kila kiumbe hai ndani yake. Joshua hakuacha hata mmoja hai, kama alivyokuwa amefanya kwa Hebron na mfalme wake, na kama alivyokuwa amefanya kwa Libna na mfalme wake.

⁴⁰Yoshua aliishinda nchi yote, nchi ya milima, Negevu, nchi, nchi ya tambarare na nchi ya miteremko. Hakuna hata mfalme moja aliyebaki hai kati ya wafalme wake wote. Kwa kweli aliteketeza kila kiumbe hai, kama ambavyo Yahweh, Mungu wa Israeli alivyomwaagiza.⁴¹ Yoshua aliwaua kwa upanga kutoka Kadeshi Barnea hadi Gaza, na nchi yote ya Gosheni hata Gibeoni.⁴² Yoshua aliwateka wafalme wote hawa na nchi zao kwa wakati mmoja, kwa sababu Yahweh, Mungu wa Israeli, alipigana kwa ajili ya Israeli.

⁴³Baada ya hayo Yoshua na Waisraeli wote pamoja naye, walirudi katika kambi huko Gilgali.

11 ¹Basi ikawa aliposikia haya, Yabini, mfalme wa Hazori, alituma ujumbe kwa Yobabu, mfalme wa Madoni, na kwa mfalme Shimroni, na kwa mfalme wa Akshafu.² Alituma pia ujumbe kwa wafalme walikuwa katika mlima wa kaskazini mwa nchi, katika bonde la Mto Jordani kusini mwa Kinerethi, katika nchi za tambarare, na katika nchi za milima ya Dori kuelekea magharibi.³ Pia, alituma ujumbe kwa Wakanaani walioko mashariki na magharibi, Waamori, Wahiti, Waperizi, Wayebusi katika nchi za milima, na Wahivi karibu na Mlima Hermoni katika nchi ya Mizipa.⁴ Maadui zao wote walitoka pamoja nao, wanajeshi wengi sana, hesabu yao ilikuwa kama mchanga wa pwani. Walikuwa na farasi wengi sana na magari.⁵ Wafalme wote hawa walikutana katika muda waliokuwa wameupanga, na walipiga kambi katika maji ya Meromu ili kupigana vita na Israeli.

⁶Yahweh akamwambia Joshua, “Usiogope mbele zao, kwa kuwa muda kama huu kesho ninawatia hao kwa Waisraeli wakiwa wafu. Utaivunja vunja miguu ya farasi zao, na utayachoma moto magari yao.”

⁷Joshua na watu wote wa vita walitoka na mara wakafika katika maji ya Meromu, na wakawashambulia maadui.

⁸Yahweh akawatia maadui katika mkono wa Israeli, na waliwapiga kwa upanga na wakawafuata mpaka Sidoni, Misrefothi - Maimu, na katika bonde la Mizipa upande wa mashariki. Waliwaua wote hakuna hata mmoja aliyeachwa hai. ⁹Joshua aliwatendea kama vile Yahweh alivyomwambia. Alivunja miguu ya farasi na magari aliyachoma moto.

¹⁰Kwa wakati huo, Joshua alirudi na akauteka mji wa Hazori. Alimuua mfalme wake kwa upanga (Hazori ulikuwa ni kichwa cha falme hizi zote).¹¹ Waliwapiga kwa upanga kila kiumbe chenye uhai kilichokuwa huko, na alivitenga ili viteketezwe, hivyo hapakuwa na kiumbe hai kilichoachwa hai. Na kisha aliuchoma moto Hazori.

¹²Joshua aliiteka miji yote ya wafalme hawa. Aliwateka pia wafalme wake wote na akawapiga wote kwa upanga. Aliwateketeza kabisa kwa upanga, kama Musa mtumishi wa Yahweh alivyoagiza.¹³ Waisraeli hawakuchoma moto mji wowote mionganini mwa miji iliyojengwa juu ya vilima vya vifusi vya udongo, isipokuwa Hazori, ndio mji pekee ambaa Joshua aliuchoma kwa moto.¹⁴ Jeshi la Israeli lilichukua nyara kutoka katika miji pamoja na mifugo kwa ajili yao wenyewe. Waliua kila mtu kwa upanga hadi pale walipokufa wote. Hakuna kiumbe hai kilichoachwa hai.¹⁵ Kama vile Yahweh alivyomwagiza mtumishi wake Musa, na kwa namna hiyo hiyo, Musa alivyomwagiza Joshua. Na katika mambo yote ambayo Yahweh alimwamuru Musa kuyafanya, Joshua hakuacha kufanya hata jambo moja.

¹⁶Joshua alitwaa nchi hiyo yote, nchi ya milima, Negevu yote, nchi yote ya Gosheni, nchi ya vilima vidogo, bonde la Mto Jordani, nchi ya milima ya Israeli, na nchi tambarare.¹⁷ Kutoka Mlima Halaki karibu na Edomu, kuelekea kasikazini hadi Baali Gadi katika bonde karibu na Lebanoni chini ya Mlima Hermoni, aliwateka wafalme wake wote na kuwaua.¹⁸ Joshua alipigana vita na wafalme wote kwa muda mrefu.¹⁹ Hakuna hata mji mmoja uliofanya amani na jeshi la Israeli isipokuwa Wahivi walioishi Gibeoni. Israeli ilitwaa miji yote iliyoosalia katika vita.²⁰ Kwa kuwa alikuwa ni Yahweh ambaye alikuwa ameifanya kuwa migumu mioyo yao ili wapande na kupigana vita dhidi ya Israeli, ili kwamba aweze kuwaangamiza kabisa, na kutowaonesha huruma, kama alivyomwaagiza Musa.

²¹Kisha Joshua akaja kwa wakati ule na aliiangamiza Anakimu. Aliyafanya haya katika nchi ya milima, huko Hebron, Debiri, Anabu, na katika nchi yote ya Yuda, na katika nchi yote ya milima ya Israeli. Joshua aliwaangamiza kabisa pamoja na miji yao.²² Hakuna hata mmoja wa watu wa Anakimu aliyeachwa katika nchi ya Israeli, isipokuwa huko Gaza, Gathi na Ashidodi.²³ Hivyo Joshua aliiteka nchi yote, kama vile Yahweh alivyomwambia Musa. Joshua aliwapa Israeli kama urithi, kila kabilia lilipewa sehemu yake. Kisha nchi ikapumzika bila vita.

12 ¹Basi hawa ndio wafalme wa nchi, ambao watu wa Israeli walishinda. Waisraeli walichukua miliki ya nchi katika upande wa mashariki mwa Yordani sehemu ambako jua huchomoza, kutoka bonde la Mto Arnoni hadi Mlima Hermoni, na nchi yote ya Araba kuelekea kusini.²Sihoni, mfalme wa Waamori, aliiishi katika Heshiboni. Alitawala kutoka Aroeri, ambayo iko juu ya bonde la Arnoni kutoka katikati ya bonde, na nusu ya Geleadi kushuka mpaka Mto Yaboki katika mpaka wa Waamori.³Sihoni pia alitawala juu ya Araba mpaka Bahari ya Kinerethi, kwenda mashariki, kuelekea Bahari ya Araba (Bahari ya Chumvi) upande wa mashariki, hadi huko Bethi Yeshimothi na upande wa kusini, kuelekea chini ya miteremko wa Mlima Pisiga.⁴Ogu, mfalme wa Bashani, mmoja kati ya mabaki ya Rephaimu, aliyeishi huko Shatarothi na Edrei.⁵Alitawala juu ya Mlima Hermoni, Saleka, na Bahani yote, hadi mpaka wa watu wa Geshuri na Wamakathi, na nusu ya Gleadi, hadi kufika mpaka wa Sihohi, mfalme wa Heshboni.

⁶Musa mtumishi wa Yahweh, na watu wa Israeli walikuwa wamewashinda, na Musa mtumishi wa Yahweh aliwapa nchi kama mali ya Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabilia la Manase.

⁷Hawa ndio wafalme wa nchi ambayo Yoshua na watu wa Israeli waliwashinda katika upande wa magharibi mwa mto Yordani, kutoka Baali Gadi katika bonde karibu na Lebanoni hadi Mlima Halaki karibu na Edom. Yoshua aliyapa nchi makabila ya Israeli ili yaimiliki.⁸Aliwapa nchi ya milima, tambarare, Araba, sehemu za milima, nyika na Negevu, nchi ya Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi, na Wayebusi.⁹Wafalme hawa walikuwa ni mfalme wa Yeriko, mfalme wa Ai iliyo karibu na Betheli,¹⁰mfalme wa Yerusalem, mfalme wa Enaimu,¹¹mfalme wa Yarmuthi, mfalme wa Lakishi,¹²mfalme wa Egloni, mfalme wa Gezeri,¹³mfalme wa Debiri, mfalme wa Gederi,¹⁴mfalme wa Horima, mfalme wa Aradi,¹⁵mfalme wa Libna, mfalme wa Adula,¹⁶mfalme wa Makeda, mfalme wa Betheli,¹⁷mfalme wa Tapua, mfalme wa Heferi,¹⁸mfalme wa Afeki, mfalme wa Lasharoni,¹⁹mfalme wa Madoni, mfalme wa Hazori,²⁰mfalme wa Shimroni - Meroni, mfalme wa Akshafu.²¹Mfalme wa Taanaki, mfalme wa Megido,²²mfalme wa Kedeshi, mfalme wa Jokineamu katika Karmeli,²³mfalme wa Dori katika Nafutali Dori, mfalme Goyimu katika Giligali, na²⁴mfalme Tiriza. Hesabu ya wafalme ilikuwa ni thelathini na moja kwa ujumla wake.

13 ¹Sasa Yoshua alikuwa mzee wakati Yahweh alipomwambia, "Umekuwa mzee, lakini bado kuna nchi kubwa ya kuteka.²Nchi iliyosalia ndio hii: mikoa yote ya Wafili, na mikoa ile ya Wageshuri,³(tangu Shihori, iliyoko mashariki mwa Misri, na upande wa kaskazini kuelekea mpaka wa Ekroni, inayofikiriwa kuwa ni mali ya Wakanaani; wafalme watano wa Wafili, wale wafalme wa Gaza, Ashidodi, Ashikeloni, Gathi na Ekroni - miliki ya Waavi.⁴Katika upande wa kusini, kulisalia nchi yote ya Wakanaani, na Meara ambayo ni miliki ya Wasidoni, hadi Afeki, hata mpaka wa Waamori;⁵Nchi ya Wagebali, Lebanoni kuelekea upande wa mapambazuko ya jua, kutoka Baali- Gadi chini ya Mlima Hermoni mpaka Lebo Hamathi.

⁶Pia, wenyeji wote wa nchi ya milima kutoka Lebanoni hadi Misrefothi - Maimu, pamoja na watu wa Sidoni. Nitawafukuza mbele ya jeshi la Israeli. Uwe na uhakika wa kuwapa Waisraeli nchi kama urithi, kama nilivyokuagiza.⁷Igawanye nchi hii kama urithi kwa makabila tisa na kwa nusu ya kabilia la Manase.⁸Pamoja na nusu nydingine ya kabilia la Manase, Wareuben na Wagadi wamekwisha kupokea urithi wao ambao Musa aliwapa katika upande wa mashariki wa Yordani,⁹Kutoka Aroeri, iliyo katika ukingo wa bonde la mto Arnoni (kujumuisha na mji ambaa uko katikati ya bonde), kwa nyanda zote za Medeba hadi Diboni;¹⁰miji yote ya Sihoni, mfalme wa Waamori, ambaye alitawala katika Heshiboni, hata mpaka wa Waamori,¹¹Gileadi na mkoaa wa Wageshuri na Maakathi, mlima wote wa Hermoni, Bashani yote mpaka Saleka;¹²Ufalme wote wa Ogu katika Bashani, aliyetawala katika Ashitarothi na Edrei - hawa ni wale waliosalia katika Refaimu - ambaa Musa aliwapiga na kuwafukuzia mbali.¹³Lakini watu wa Israeli hawakuwafukuza Wageshuri wala Wamakathi. Badala yake, Wageshuri na Wamakathi wanaishi mionganii mwa Waisraeli hadi leo.

¹⁴Kabila la Lawi pekee halikupewa urithi na Musa. Urithi wao ni sadaka za Yahweh, Mungu wa Israeli, zilizotolewa kwa moto, kama Mungu alivyomwagiza Musa.

¹⁵Musa aliwapa urithi kabilia la Rubeni, ukoo kwa ukoo.¹⁶Milki yao ilikuwa kutoka Aroeri, juu ya ukingo wa bonde la Mto Arnoni, na mji ulio katikati ya bonde, na nyanda zote za Medeba.¹⁷Wareuben walipata pia Heshiboni, na miji yake yote zilizo katika uwanda, Diboni, na Bamothi Baali, na Bethi Baalimeoni,¹⁸na Yahazi, na Kedemothi, na Mefathi,¹⁹na Kiriathaimu, na Sibuma, na Zerethishahari juu ya kilima cha bonde.²⁰Wareuben walipata pia Bethi Peori, miteremko ya Pisiga, Bethi Yeshimothi,²¹miji yote ya uwanda, na ufalme wote wa Sihoni, mfalme wa Waamori, ambaye alikuwa ametawala katika Heshiboni, ambaye Musa alikuwa amemshinda pamoja na viongozi wa Midiani, Evi, Rekemu, Zuri, Huri na Reba, wana wa mfalme wa Sihoni, ambaa walikuwa wameishi katika nchi.²²Pia, watu wa Israeli walimuua kwa upanga Baalam mwana wa Beori, ambaye alifanya mambo ya uaguzi, mionganii mwa wale walowaua.²³Mpaka wa kabilia la Rubeni ni Mto Yordani; huu ndio mpaka wao. Huu ulikuwa ni urithi wa kabilia la Rubeni, uliotolewa kwa kila ukoo, pamoja na miji na vijiji vyao.

²⁴Hiki ndicho Musa alilipa kabilia la Gadi, ukoo kwa ukoo:²⁵Himaya yao ilikuwa Yazeri, miji yote ya Gileadi na nusu ya nchi ya Waamoni, hadi Aroeri, iliyoo mashariki mwa Raba,²⁶kutoka Heshiboni hadi Ramathi - Mizipe na Betonimu, kutoka Mahanaimu mpaka himaya ya Debiri.²⁷Katika bonde, Musa aliwapa Bethi -Haramu, Bethi - Nimra, Sukothi, na Zafoni, ufalme uliobakia wa Sihoni mfalme wa Heshiboni, pamoja na Yordani kama mpaka, katika sehemu za chini za mwisho wa Bahari ya Kinerethi, upande wa mashariki ng'ambo ya Yordani.²⁸Huu ni urithi wa kabilia la Gadi, ukoo kwa ukoo, pamoja na miji na vijiji vyao.

²⁹Musa aliwapa urithi nusu ya kabilia la Manase. Urithi uligawiwa kwa nusu ya kabilia la watu wa Manase kutokana na kabilia zao.³⁰Miliki yao ilikuwa kutoka Mahanaimu, Bashani yote, ufalme wote wa mfalme Ogu wa Bashani, na miji yote ya Yairi, iliyoo katika Bashani, miji sitini;³¹nusu ya Gileadi, na Ashitarothi na Edrei (miji ya kifalme ya Ogu katika Bashani). Miji hii iligawanywa kwa ukoo wa Makiri mwana wa Manase -nusu ya watu wa Makiri, walipewa kwa kila familia zao.

³²Huu ndio urithi ambaa Musa aliowagawia katika nyanda za Moabu, ng'ambo ya Yordani mashariki mwa Yeriko.

³³Musa hakulipa urithi kabilia la Lawi. Kwa kuwa Yahweh, Mungu wa israeli, ni urithi wao, kama vile alivyowaambia.

14 ¹Maeneo haya ya nchi ambayo watu wa Israeli waliyapokea kama urithi wao katika nchi ya Kanaani. Urithi huu uligawanywa kwao na Eliazeri kuhanani, na Yoshua mwana wa Nuni, na viongozi wa makabila ya mababu wa familia zao kati ya watu wa Israeli.²Urithi wao ulichaguliwa kwa kupiga kura kwa makabila tisa na nusu, kama vile Yahweh alivyogaiza kwa mkono wa Musa.³Kwa kuwa Musa alikuwa amewapa urithi makabila mawili na nusu ng'ambo ya Yordani, lakini Walawi hawakupewa urithi wowote.⁴Kabila la Yusufu kwa uhalisia yalikuwa makabila mawili, Manase na Efraimu. Na hakuna sehemu yoyote ya urithi waliyopewa Walawi katika nchi, lakini walipewa miji ya kuishi ndani yake pamoja na sehemu ya malisho ya mifugo yao na kwa ajili ya riziki zao.⁵Watu wa Israeli walifanya hivyo kama vile Yahweh alivyomwagiza Musa, basi waliiganywa nchi.

⁶Kisha kabile la Yuda lilikuja kwa Yoshua huko Giligali. Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi, akamwambia, “Unajua kile Yahweh alichomwambia Musa mtu wa Mungu juu yako na mimi huko Barnea.⁷Nilikuwa na umri wa miaka arobani wakati Musa mtumishi wa Yahweh aliponituma kutoka Kadeshi Barnea kuipeleleza nchi. Nilimletea taarifa tena kama nilivyotakiwa kufanya katika moyo wangu.⁸Lakini ndugu zangu walioenda pamoja nami waliifanya mioyo ya watu iyeyuke kwa woga. Lakini mimi nilimfuata Yahweh kabisa.⁹Musa aliapa katika siku hiyo akisema, “Hakika nchi ambayo miguu yako imetembea juu yake itakuwa urithi wako na kwa watoto wako milele, kwasababu umemfuata kabisa Yahweh Mungu wangu.

¹⁰Tazama! Sasa, Yahweh amenihifadhi hai kwa miaka hii arobaini na tano, kama alivyosema - tangu kipindi kile Yahweh alivyomwambia Musa neno hili, wakati huo Waisraeli walikuwa wakitembea jangwani. Tazama! Sasa katika siku hii ya leo nina miaka themanini na mitano.¹¹Bado hata siku hii ya leo nina nguvu kama nilivyokuwa katika siku ile ambayo Musa alinituma. Nguvu zangu za sasa ni sawa na nguvu zangu za kipindi kile, kwa ajili ya vita na kwa kwenda na kwa kuja.¹²Sasa basi, nipe nchi hii ya milima, ambayo Yahweh aliniahidi katika siku hiyo. Kwa kuwa ulisikia katika siku hiyo kuwa Wanakimu walikuwa huko katika miji yenye ngome. Itakuwa kwamba Yahweh atakuwa pamoja nami na ya kwamba nitawafukuzia mbali, kama vile Yahweh alivyosema.”

¹³Kisha Yoshua alimbariki Kalebu mwana wa Yefune na alimpa Hebron kama urithi wake.¹⁴Hivyo Hebron ika wa urithi wa Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi hata leo, kwasababu alimfuata kabisa Yahweh, Mungu wa Israeli.

¹⁵Basi, jina la Hebron hapo mwanzo lilikuwa ni Kiriathi Arba (Arba ambaye alikuwa ni mtu mkuu mionganoni mwa Wanakim). Kisha nchi ikawa na raha bila vita.

15¹Ugawanaji wa nchi kwa kabilia la watu wa Yuda, walipewa kwa kufuatana na koo zao, kutoka upande wa kusini hadi mpaka wa Edomu, pamoja na nyika ya Sini iliyokuwa mbali sana kuelekea kusini.² Mpaka wao wa upande wa kusini ulianzia mwisho wa Bahari ya Chumvi, kutoka ghuba iliyokabili upande wa kusini.³ Mpaka wao mwingine ulielekea upande wa kusini wa mlima wa Akrabimu na kupita kuelekea Sini, na kupanda upande wa Kadeshi Barnea, karibu na Hezroni, hadi Addari mahali ambapo ulipinda kuelekea Karika.⁴ Ulipita katika Azimoni, kuelekea kijito cha Misri, na mwisho ulikuwa katika bahari. Huu ulikuwa ni mpaka wa kusini.⁵ Mpaka wa mashariki ulikuwa ni Bahari ya Chumvi, katika mdomo wa Yordani. Mpaka wa upande wa kasikazini ulianzia katika ghuba ya bahari katika mdomo wa Yordani.⁶ Ulielekea mpaka Bethi Hogla na ulipita kaskazini mwa Bethi Araba. Kisha ulipanda hata Jiwe la Bohani mwana wa Rubeni.⁷ Basi mpaka ule ulienda hadi Debiri kutoka katika bonde la Akori, kuelekea upande wa kasikazini, kuendelea hadi Giligali, ambayo iko mkabala na mlima Adumimu, iliyo upande wa kusini wa bonde. Kisha mpaka uliendelea hata katika chemichemi za En Shemeshi na kufika En Rogeli.⁸ Kisha mpaka ulishuka hadi bonde la Beni Hinomu kuelekea upande wa kusini wa mji wa Wayebusi (ambao ni Yerusalem). Kisha ulipanda hata katika mlima ulio juu ya bonde la Hinomu, katika upande wa magharibi, ulio mwishoni mwa bonde la Refaimu katika upande wa kaskazini.⁹ Kisha mpaka ulitanuka kutoka katika kilele cha milima hata chemichemi ya Nefutoa, na ulipanda kutoka hapo kuelekea miji ya Mlima Efroni. Kisha mpaka ulipiga kona kuelekea Baala (ambao ndio Kiriathi Yearimu).¹⁰ Baadaye mpaka ulizunguka kuelekea magharibi mwa Baala kukabili Mlima Seiri, na kupita kufuata upande wa Mlima wa Yearimu katika upande wa kasikazini (ambao ndio Kesaloni), ulienda chini hadi Bethi Shemeshi na kuvuka hata ng'ambo ya Timna.¹¹ Mpaka uliendelea karibu na mlima wa kaskazini mwa mlima wa Ekroni, na kisha ukakata kona kuzunguka Shikeroni na kupita kuelekea sambamba na Mlima Baala, kutoka hapo uliendelea hadi Yabneeli. Mpaka ule ulikomea katika bahari.¹² Mpaka wa magharibi ulikuwa Bahari Kuu na katika ukanda wa pwani yake. Huu ndio mpaka uliozunguka kabila la Yuda, ukoo kwa ukoo.

¹³Katika kulitunza agizo la Yahweh kwa Joshua, Joshua alimpa Caleb mwana wa Yefune mgao wa nchi ya. Mionganii mwa kabila la Yuda, alimgawia nchi Kiriathi Arba, ambayo ndio Hebron (Arba alikuwa ni baba wa Anaki).¹⁴ Caleb aliwafukuzia mbali wana watatu wa Anaki: Sheshai, Ahimani na Talmai, wazawa wa Anaki.

¹⁵Alipanda kutoka pale kinyume cha wenyeji wa Debiri (Debiri hapo mwanzo iliitwa Kiriathi Seferi).¹⁶ Caleb akasema, "Mtu atakayeishambulia Kiriathi Seferi na kuiteka, nitampa binti yangu, Akisa, awe mke wake."¹⁷ Wakati huo Othinieli mwana wa Kenazi, kaka yake Caleb, aliuteka mji, na Caleb alimpattia Akisa, binti yake awe mke wake.

¹⁸Mara baada ya hayo, Akisa alienda kwa Othinieli na alimsihi amwombe baba yake shamba. Na mara aliposhuka kutoka katika puna wake, Caleb alimwambia Akisa, "Unataka nini?"

¹⁹Akisa akamjibu, "Nifanyie neema. Kwa kuwa umeshanipa nchi ya Negebu, nipe pia baadhi ya chemichemi za maji." Na Caleb alimpa chemichemi ya juu na chemichemi ya chini.

²⁰Huu ulikuwa ndio urithi wa kabila la Yuda, waliopewa kufuatana na ukoo wao.²¹ Miji iliyo mali ya kabila la Yuda katika upande wa kusini, kuelekea mpaka wa Edomu, ilikuwa ni Kabzeeli, Eda, Yaguri,²² Kina, Dimona, Adada,²³ Kadeshi, Hazor, Ithinani,²⁴ Zifu, Telemu, Bealothi.²⁵ Hazori Hadata, Keriothi Hezroni (mji huu ulijulikana kama Hazori),²⁶ Amamu, shema, Molada,²⁷ Hazari Gada, Heshimon, Bethi Peleti,²⁸ Hazari Shuali, Beerisheba, Biziothia.²⁹ Baala, Limu, Ezemu,³⁰ Eltoladi, Kesili, Horma,³¹ Ziklagi, Madimana, Sansana,³² Lebaothi, Shilohim, Aini, na Rimoni. Miji hii ilikuwa ishirini na tisa kwa ujumla, kujumlisha na vijiji vyake.³³ Katika nchi iliyo chini ya mlima upande wa magharibi, kulikuwa na miji ya Eshtaoli, Zora, Ashina,³⁴ Zanaoa, Eni Ganimu, Tapua, Enamu,³⁵ Yarmuthi, Adulamu, Soko, Azeka,³⁶ Shaaraimu, Adithaimu, na Gedera (ambayo ndio Gederothaimu). Hesabu ya miji hii ilikuwa ni kumi na nne, pamoja na vijiji vyao.³⁷ Zena, Hadasha, Migidagadi,³⁸ Dileani, Mizipa, Yokitheeli,³⁹ Lakishi, Bozikathi, Egloni.⁴⁰ Kaboni, Lahmamu, Kitalishi,⁴¹ Gederothi, Bethi Dagoni, Naama, Makeda. Hesabu ya miji hii ilikuwa kumi na sita, kujumlisha na vijiji vyao.⁴² Libna, Etheri, Ashani,⁴³ Ifuta, Ashina, Nezibu,⁴⁴ Keila, Akizibu, na Maresha. Hii ilikuwa ni miji tisa, kujumlisha na vijiji vyao.⁴⁵ Ekroni, pamoja na miji na vijiji vyake vinavyoizunguka;⁴⁶ kutoka Ekroni kuelekea Bahari Kuu, makazi yote ambayo yalikuwa karibu na Ashidodi, pamoja na vijiji vyake.

⁴⁷Ashidodi, na miji na vijiji vyake vinavyoizunguka; Gaza na miji na vijiji vyake vinavyoizunguka; hata kufika kijito cha Misri, na kuelekea Bahari Kuu pamoja na ukanda wake wa pwani.⁴⁸ Katika nchi ya milima, kuna miji ya Shamiri, Yatiri, Soko,⁴⁹ Dana, Kiriathi Sana (ambayo ndio Debiri),⁵⁰ Anabu, Eshitemo, Animu,⁵¹ Gosheni, Holoni, na Gilo. Hii ilikuwa ni miji kumi na moja, kujumuisha na vijiji vyake.⁵² Arabu, Duma, Ehani,⁵³ Yanimu, Bethi Tapua,

Afeka,⁵⁴ Humta, Kiriathi Arba (ambayo ndio Hebron), na Ziori. Hii ilikuwa miji tisa, pamoja na vijiji vyake.

⁵⁵ Maoni, Karmeli, Zifu, Yuta,⁵⁶ Yezreeli, Yokdeamu, Zanoa,⁵⁷ Kaini, Gibe, na Timna. Hii ilikuwa ni miji kumi, kujumuisha na vijiji vyake.⁵⁸ Halhuli, Bethi Zuri, Gedori,⁵⁹ Maarathi, Bethi Anothi, na Elitekoni. Hii ilikuwa miji sita, pamoja na vijiji vyake.⁶⁰ Kiriathi Baali (ambayo ndio Kiriathi Yearimu), na Raba. Hii ilikuwa ni miji miwili, pamoja na vijiji vyake.⁶¹ Katika nyika, kulikuwa na miji ya Bethi Araba, Midini, Sekaka,⁶² Nibushani, mji wa chumvi, na Eni Ged. Hii ilikuwa miji, pamoja na vijiji vyao.

⁶³ Lakini kwa Wayebusi, wenyiji wa Yerusalem, kabila la Yuda halikuweza kuwafukuza, na hivyo, Wayebusi wanaishi pamoja na kabila la Yuda hadi leo hii.

16 ¹Nchi waliyopewa kabila la Yusufu ilianzia katika Yordani huko Yeriko, mashariki mwa chemichemi za Yeriko, kupitia nyikani, kupanda kutoka Yeriko kupitia nchi ya milima ya Betheli.²Kisha uliendelea kutoka Betheli hadi Luzi na kupita hata Atarothi, ilio miliki ya Waarkiti.³Kisha ilishuka chini upande wa magharibi kuelekea himaya ya Wayafuleti, hadi kufika miliki ya Loweri Bethi Horoni, na kisha iliendelea hadi Gezeri; na ilikomea katika bahari.⁴Ilikuwa ni kwa njia hii makabila ya Yusufu, yaani Manase na Efraimu yalipata urithi wao.⁵Eneo la kabila la Efraimu ambalo lilikuwa limegawanya kwa koo zao lilikuwa kama ifuatavyo: mpaka wa urithi wao katika upande wa mashariki ulikuwa Atarothi Addari uliopanda kuelekea Bethi Horoni ya juu.⁶Na kutoka pale uliendelea hadi katika bahari. Kutoka Mikimethathi katika upande wa Kasikazini ulipinda upande wa mashariki kuelkea Taanathi Shilo na kupita ng'ambo yake katika upande wa mashariki kukabili Yanoa.⁷Kisha ulishuka kutoka Yanoa hadi Atarothi na hata Naara, na kisha ukafika Yeriko, na kuishia katika Yordani.⁸Kutoka Tapua, mpaka uliendelea katika upande wa magharibi hata kijito cha Kana na ulikomea katika bahari. Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Efraimu, uliogawanywa katika koo zao,⁹pamoja na miji yao iliyochaguliwa kwa ajili ya kabila la Efraimu iliyokuwa ndani ya urithi wa kabila la Manase - miji yote pamoja na vijiji vyao.¹⁰Lakini hawakuwafukuza Wakanaani walioishi katika Gezeri, hivyo basi Wakanaani wanaishi ndani ya Efraimu hadi leo, lakini watu hawa walifanywa kuwa watumwa.

¹⁷ ¹Na huu ndio mgao wa nchi kwa ajili ya kabilia la Manase (aliyekuwa mzaliwa wa kwanza wa Yusufu), ambayo ilikuwa kwa ajili ya Makiri, mzaliwa wa kwanza wa Manase, ambaye alikuwa ni baba wa Gilieadi. Watoto wa Makiri walipewa nchi ya Gileadi na Bashani, kwa sababu Makiri alikuwa ni mtu wa vita.²Nchi iliyobaki iligawiwa kwa kabilia la Manase, walipewa kwa koo zao, ambazo ni Abi Ezeri, Heleki, Asrieli, Shekemu, Heferi, na Shemida. Hawa walikuwa ni watoto wa kiume wa Manase mwana wa Yusufu, waliwakilishwa na koo zao.

³Basi Zelofe hadi mwana wa Heferi mwana wa Gileadi mwana wa Makiri mwana wa Manase hakuwa na watoto wa kiume, bali alikuwa na watoto wa kike tu. Na majina ya binti zake yalikuwa Mahila, Noa, Hogla, Milka na Tirsa.⁴Walimwendea Eliazeri kuhani, Yoshua mwana wa Nuni, na viongozi na wakasema, “Yahweh alimwagiza Musa atupatie urithi wetu pamoja na kaka zetu.” Hivyo, kwa kuzingatia agizo la Yahweh, aliwapa wanawake hao urithi mionganoni mwa ndugu za baba yao.⁵Manase alipewa sehemu kumi za nchi katika Gileadi na Bashani, ambayo iko upande mwingine wa Yordani,⁶kwa sababu ya binti za Manase walipokea urithi pamona na watoto wake wa kiume. Nchi ya Gileadi iligawanywa kwa kabilia la Manase lililosalia.⁷Eneo la Manase lilianzia Asheri hadi Mikimethathi, ambayo iko mashariki mwa Shekemu. Kisha mpaka ulienda upande wa kusini kwa wale walioishi karibu na chemichemi ya Tapua.⁸(Nchi ya Tapua ilikuwa ni miliki ya Manase, lakini mji wa Tapua katika mpaka wa Manase ilikuwa ni mali ya kabilia la Efraimu.)⁹Kisha mpaka ulishuka kuelekeea kijito cha Kana. Miji hii kusini mwa kijito mionganoni mwa miji ya Manase ilikuwa ni mali ya Efraimu. Mpaka wa Manase ulikuwa upande wa kaskazini wa kijito, na ulikomea katika¹⁰Bahari na nchi iliyokuwa upande wa kusini ilikuwa ni ya Efraimu, na nchi iliyo upande wa Kaskazini ilikuwa ni ya Manase; bahari ilikuwa ndio mpaka. Kwa upande wa kaskazini ulifika hata Asheri, na upande wa mashariki, Isakari¹¹Pia katika Isakari na katika Asheri, Manase alimiliki Bethi Shani na vijiji vyake, Ibleamu na vijiji vyake, wenyeji wa Dori na vijiji vyake, wenyeji wa Endori na vijiji vyake, wenyeji wa Taanaki na vijiji vyake, na wenyeji wa Megido na vijiji vyake (na mji wa tatu ni Nafethi).¹²Lakini kabilia la Manase halikuweza kuimiliki miji hiyo, kwa kuwa Wakanaani waliendelea kuishi katika nchi hii.¹³Hata wakati watu wa Israeli walipopata nguvu zaidi, hawakuwafukuza mbali kabisa Wakanaani, bali waliwafanya kuwa watumwa.

¹⁴Kisha wazawa wa Yusufu wakamwambia Yoshua, wakisema, “Kwa nini umetupa mgao mmoja wa nchi na sehemu moja kwa ajili ya urithi, kwa kuwa tuko wengi, na kwa muda wote Yahweh umetubaliriki?

¹⁵Yoshua akawaambia, “Kama ninyi ni watu wengi katika hesabu, pandeni ninyi wenyeewe katika msitu na kuisafisha nchi kwa ajili yenu wenyeewe katika nchi ya Waperezi na ya Refaimu. Fanyeni hivi kwa kuwa nchi ya milima ya Efraimu ni ndogo kwenu.”

¹⁶Wazawa wa Yusufu wakasema, “Nchi ya milima haitutoshi. Lakini Wakanaani wote wanaoishi katika bonde wana magari ya chuma, wote walio katika Bethi Shani na vijiji vyake, na wale walio katika bonde la Yezreeli.”

¹⁷Kisha Yoshua akawaambia nyumba ya Yusufu, ambaao ni Efraimu na Manase, “Ninyi ni watu mlion wengi katika hesabu, na mna nguvu kubwa. Hamtakiwi kuwa na sehemu moja ya nchi mliogawiwa.¹⁸Nchi ya milima itakuwa yenu pia. Ingawa ni msitu, mtaufyeka na kuimiliki hata mipaka yake ya mbali. Mtawafukuzia mbali Wakanaani, ingawa wanayo magari ya chuma na ingawa pia wanazo nguvu.”

18 ¹Kisha kusanyiko lote la watu wa Israeli walikusanyika pamoja hapo Shilo. Walilijenga hema la kukutania hapo na waliishinda nchi mbele yao.²Kulikuwa na makabila saba mionganoni mwa watu wa Israeli ambayo yalikuwa bado hayajapewa urithi wao.³Yoshua aliwaambia watu wa Israeli, “Je mtaacha mpaka lini katika kuingia nchi ambayo Yahweh, Mungu wa baba zenu, amewapeni ninyi?

⁴Chagueni ninyi wenyewe watu watatu kutoka katika kila kabilia, na nitawatuma. Wataenda na kuipeleleza nchi juu na chini. Wataandika maelezo pamoja na maelekezo kuhusu urithi wao, na kisha watarudi kwangu.

⁵Wataigawanya nchi katika sehemu saba. Yuda itasalia katika eneo lao upande wa kusini, na nyumba ya Yusufu itaendelea katika himaya yao katika upande wa kaskazini.⁶Mtaigawanya nchi katika sehemu saba na kisha mtaniletea maelezo hayo hapa kwangu. Nami nitapiga kura kwa ajili yenu hapa mbele za Yahweh Mungu wetu.

⁷Walawi hana sehemu mionganoni mwenu, kwa kuwa ukuhani wa Yahweh ni urithi wao. Makabila ya Gadi, Rubeni na nusu ya kabilia la Manase wameshapokea urithi wao ng'ambo ya Yordani. Huu ni urithi ambao Musa mtumishi wa Yahweh aliwapa wao.

⁸Hivyo, watu waliinuka na wakaenda. Yoshua akawaamuru wale walioenda kuandika maelezo ya nchi, akisema, “Pandeni juu na mshuke chini katika nchi na andikeni maelezo kuhusu nchi na kisha mrejee kwangu. Nitapiga kura kwa ajili yenu hapa mbele za Yahweh huko Shilo.”⁹Watu walienda na walitembea juu na chini katika nchi na wakaandika maelezo kuihusu nchi hiyo juu ya gombo kwa miji yake katika sehemu saba, kwa kutaja miji, kila mmoja katika sehemu moja. Kisha wakarudi kwa Yoshua katika kambi huko Shilo.¹⁰Kisha Yoshua akapiga kura kwa ajili yao huko Shilo mbele za Yahweh. Na hapo Yoshua akaigawa nchi kwa watu wa Israeli, kila kabilia lilipewa sehemu ya nchi.¹¹Katika kabilia la Benyamini, ugawanaji wa nchi ulifanyika kwa kupewa kwa koo zao. Eneo la nchi waliyopewa lilikuwa kati ya wazawa wa Yuda na wazawa wa Yusufu.¹²Katika upande wa kusini, mpaka wao ulianzia katika Yordani. Mpaka ulipanda hata sehemu ya juu kaskazini mwa Yeriko, na kisha ukapita katikati ya nchi ya milima upande wa magharibi. Huko ukafika hadi nyika ya Bethi Aveni.¹³Kutoka hapo mpaka ulipita upande wa kusini katika mwelekeo wa Luzi (sehemu ile ile inayoitwa Betheli). Kisha mpaka ukashuka chini hata Atarothi Addari, karibu na mlima uliolekea kusini mwa Bethi Horoni.¹⁴Kisha mpaka ukaendelea upande mwininge: katika upande wa magharibi uligeukia upande wa kusini, ulienda mbele kuukabili mlima ulio ng'ambo ya Bethi Horoni. Mpaka huu ulikomea huko Kiriathi Baali (ambao ndio Kiriathi Yearimu), miji ambao ulikuwa ni wa kabilia la Yuda. Na huu ndio ulikuwa ni mpaka katika upande wa magharibi.¹⁵Katika upande wa kusini, mpaka ulianzia nje tu ya Kiriathi Yearimu. Mpaka uliendelea kutoka Efroni hata chemichemi ya maji ya Neftoa.¹⁶Kisha mpaka ulishuka chini hadi mpaka wa mlima ambao ulikuwa mkabala ya bonde la Beni Hinomu, ambalo lililokuwa katika upande wa kaskazini mwishoni mwa bonde la Refaimu. Kisha ulishuka chini kuelekea bonde la Hinomu, sehemu ya kusini mwa mteremko wa Wayebusi, na uliendelea kushuka chini hadi Eni Rogeli.

¹⁷Ulizunguka upande wa kaskazini, kuelekea mwelekeo wa Eni Shemeshi, na kutoka hapa ulienda hadi Gellothi, ambao ulikuwa mkabala na mwinuko wa Adumimu. Kisha ulishuka chini kuelekea Jiwe la Bohani mwana wa Rubeni.¹⁸Ulipita kuelekea upande wa kaskazini wa bega la Bethi Araba na chini kuelekea Araba.¹⁹Mpaka ulipita hadi upande wa bega la kaskazini la Bethi Hogla. Mpaka ulikome katika ghuba ya kaskazini mwa Bahari ya Chumvi, katika upande wa kusini mwishoni mwa Yordani. Huu ulikuwa ni mpaka wa upande wa kusini.²⁰Yordani ulikuwa mpaka wake katika upande wa mashariki. Na huu ulikuwa ni urithi wa kabilia la Benyamini, na walipewa kwa kila ukoo wao, mpaka baada ya mpaka, kwa kuizunguka nchi yote.²¹Kwa hiyo sasa miji ya kabilia la Benyamini kufuatana na koo zao ilikuwa ni Yeriko,²²Bethi Hogla, Emeki Kezizi, Bethi Araba, Zemaraimu, Betheli,²³Avimu, Para, Ofra,²⁴Kefari Amoni, Ofini, a Geba. Ilikuwa ni miji kumi na miwili, pamoja na vijiji vyake.

²⁵Kulikuwa pia na miji ya Gibeoni, Rama, Beerothi,²⁶Mizpe, Kefira, Moza,²⁷Rekemu, Iripeeli, Tarala,²⁸Zela, Haelefu, Yebusi (ambao ndio Yerusalem), Gibeon, na Kiriathi. Kulikuwa na miji kumi na nne, pamoja na vijiji vyake. Huu ulikuwa ni urithi wa Benyamini kufuatana na koo zao.

19

¹Upigaji wa pili wa kura uliangukia kwa Simoni na waligawiwa kwa kila ukoo wao. Urithi wao ulikuwa katikati ya urithi ulikuwa ni mali ya kabila la Yuda.²Urithi waliokuwa nao ni Beerisheba, Sheba, Molada,³Hazari Shuali, Bala, Ezemu,⁴Elitoladi, Bethuli na Horma.⁵Simoni alikuwa pia na Ziklagi, Bethi Markabothi, Hazari Susa,⁶Bethi Lebaothi, na Sharuheni. Kulikuwa na miji kumi na mitatu pamoja na vijiji vyake. Vile vile⁷Simoni alimiliki Aini, Rimon, Etheri, na Ashani. Hii ilikuwa ni miji minne pamoja na vijiji vyake.⁸Miji hii pamoja na vijiji vilivyoizunguka hata kufika Baalathi Beeri (ambao ndio Rama katika Negevu). Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Simoni, waliopewa kwa koo zao.⁹Urithi wa kabila la Simoni ulikuwa sehemu ya himaya ya kabila la Yuda. Hii ni kwa sababu nchi waliyopewa kabila la Yuda ilikuwa ni kubwa kwao, na hivyo kabila la Simoni lilipokea urithi wao kutoka katika sehemu yao ya katikati.¹⁰Upigaji wa kura ya tatu uliangukia kwa kabila la Zabuloni, na walipewa kwa koo zao. Mpaka wa urithi wao ulianzia huko Saridi.¹¹Mpaka wao ulipanda upande wa magharibi kuelekea Marala na ukaigusa Dabeshethi, na kisha ukasonga kuelekea kijito kilichokwuwa mkabala na Yokineamu.¹²Kutoka Saridi mpaka ulizunguka upande wa mashariki kuelekea mashariki na ulienda hadi mpaka wa Kislothi Tabori. Kutoka hapo uliendelea hadi Daberathi na kisha ulipanda hata Yafia.¹³Kutoka hapo ulipita katika upande wa mashariki mwa Gathi Heferi, na kisha ukafika Ethikazini, baadaye ulienda hadi Rimoni na kisha ukageuka kuelekea Nea.¹⁴Mpaka ulizunguka kueleka kaskazini ukafika Hanathoni na ulikomea katika bonde la Efta Eli.¹⁵Mkoaa huu ulijumuisha miji ya Katathi, Nahalali, Shimroni, Idala, na Bethlehemu. Kulikuwa na miji kumi na miwili, pamoja na vijiji vyake.¹⁶Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Zabuloni, waliopewa kwa kufuatana na koo zao - miji pamoja na vijiji vyake.¹⁷Upigaji kura wa nne uliangukia kwa Isakari, na waligawiwa kufuatana na koo zao.¹⁸Eneo lao lilijumuisha Jezreelli, Kesuloothi, Shunemu,¹⁹Hafaraimu, Shioni, na Anaharathi.²⁰Pia ilijumuisha miji ya Rabithi, Kishioni, Ebezi,²¹Remethi, Enganimu, Enihada, na Bethipazezi.²²Mpaka wao ulifika Tabor, Shahazuma, na Bethi Shemeshi, na ukakomea katika Jordani. Ilikuwa ni miji kumi na sita, pamoja na vijiji vyake.²³Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Isakari, na walipewa kufuatana na koo zao - miji pamoja na vijiji vyake.²⁴Upigaji wa kura ya tano uliangukia kwa kabila la Asheri, na walipewa kwa koo zao.²⁵Eneo lao lilijumuisha miji ya Helikathi, Hali, Beteni, Akashafu,²⁶Alameleki, Amadi, na Mshali. Mpaka wa magharibi ultanuka hadi Karmeli na Shihori Libnathi.²⁷Kisha ulizunguka upande wa mashariki kueleka Bethi Dagoni na ukaenda hadi Zabuloni, na kisha ukafika katika bonde la iftaheli, upande wa kaskazini mwa Bethemeki na Neiel. Baadaye uliendelea mbele hata Kabuli kueleka upande wa Kaskazini.²⁸Na kisha ulienda hadi Ebron, Rehobu, Hammoni, na Kana, hata kufika mji mkubwa wa Sidoni.²⁹Mpaka ulirudi nyuma kuelekea Rama, na kisha ukafika kwenye mji wa Tiro uliokuwa na ngome. Baada ya hapo mpaka ulizunguka kuelekea Hosa na ulikomea katika bahari, katika mkoaa wa Akizibu,³⁰Umma, Afeki, na Rehobu. Kulikuwa na miji ishirini na miwili, pamoja na vijiji vyake.³¹Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Asheri, na walipewa kwa koo zao - miji pamoja na vijiji vyake.³²Upigaji wa kura wa mara ya sita uliangukia kwa kabila la Nafutali, na walipewa kufuatana na koo zao.³³Mpaka wao ulianzia Helef, kutoka katika mwaloni huko Zaananimu, ulipanda hadi Adaminekebu na Yabneeli, umbali kama Lakumu; na ulikomea katka Jordani.³⁴Mpaka ule ulizunguka upande wa magharibi kuelekea Aznothi Tabori na ulipanda hadi Hukoki; uligusa Zabuloni katika upande wa kusini, na ulifika hata Asheri katika upande wa magharibi, na Yuda katika upande wa mashariki huko katika mto Jordani.³⁵Miji yenye ngome ilikuwa ni Zidimu, Zeri, Hammathi, Rakathi, Kinerethi,³⁶Adama, Rama, Hazori,³⁷Kedeshi, Edrei, na Eni Hazori.³⁸Pia kulikuwa na miji ya Yironi, Migdaleli, Horem, Bethi Anathi, na Bethi Shemeshi. Kulikuwa na miji kumi na sita, pamoja na vijiji vyake.³⁹Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Nafutali, na walipewa miji pamoja na vijiji vyake kufuatana na koo zao.⁴⁰Upigaji wa kura ya saba uliangukia kwa kabila la Dani, na walipewa kufuatana na koo zao.⁴¹Eneo la la urithi lilijumuisha miji ya Zora, Eshitaoli, Iri Shemeshi,⁴²Shaalabini, Ajalon, na Ithila.⁴³Vile vile lilijumuisha miji ya Eloni, Timna, Ekroni,⁴⁴Eliteke, Gibethoni, Baalathi,⁴⁵Yehudi, Bene - Beraki, Gathi Rimoni,⁴⁶Me -Yarkoni, na Rakoni sambamba na eneo la karibu na Yopa.

⁴⁷Iliokea wakati mpaka wa kabila la Dani ulipowapotea, kabila la Dani waliishambulia Leshemu, wakapigana nao, na wakauteka. Waliua kila mtu kwa upanga, wakauchukua ukawa mali yao, na wakakaa ndani yake. Wakauita mji ule Dani jina la babu yao badala ya Leshemu.⁴⁸Huu ulikuwa urithi wa kabila la Dani, waliopewa kufuatana na koo zao - miji pamoja na vijiji vyake.

⁴⁹Walipomaliza kugawana urithi wa nchi, watu wa Israeli walimpa urithi Yoshua mwana wa Nuni kutoka miongan mwao.⁵⁰Kwa amri ya YahweH walimpattia mji wa Timnathi Sera ambaa aliuomba, ulikuwa katika nchi ya milima ya Efraimu. Aliujenga mji na akaishi huko.

⁵¹Na huu ndio urithi ambao Eliazari kuhani, na Yoshua mwana wa Nuni, na viongozi wa makabila ya familia za mababu zao mionganini mwa watu wa Israeli, waligawa kwa kupiga kura huko Shilo, mbele ya Yahweh katika mlango wa hema la kukutania. Na hivyo wakamaliza kuigawa nchi.

20 ¹Baada ya hayo, Yahweh akamwambia Yoshua,²“Waambie watu wa Israeli, na kusema, ‘Chagueni miji ya makimbilio ambayo niliwaambia kupitia kwa Musa.³Fanyeni hivi ili mtu akiua mtu bila kukusudia aweze kwenda huko. Miji hii itakuwa ni sehemu ya kukimbilia kutoka kwa mtu yeyote yule anayetaka kulipiza kisasi kwa damu ya mtu aliyeuliwa.

⁴Atakimbilia kwa mji mmoja mionganoni mwa miji hiyo na atasimama mlangoni mwa lango la mji, na ataeleza kesi yake kwa wazee wa mji ule. Kisha watamwingiza ndani ya mji na watampatia sehemu yake ya kuishi mionganoni mwao.⁵Na kama mtu akija akataka kulipiza kisasi kwa damu ya mtu yule ambaye aliuliwa, ndipo watu wa mji hawatatakiwa kumtoa kwa wenye mamlaka mtu huyo aliyeua. Hawaruhusiwi kufanya hivyo kwasababu alimuua jirani bila kukusudia na hakuwa na chuki naye hapo awali.⁶Ni lazima akae katika mji ule mpaka pale atakapokuwa amesimama mbele ya kusanyiko kwa ajili ya kuhukumiwa, hadi pale atakapokufa mtu yule anayetumika katika nafasi ya kuhanini mkuu katka siku hizo. Na kisha mtu yule aliyeua bila kukusudia aweza kurudi nyumbani kwake, katika mji ule ulikotoka.

⁷Kwa hiyo, Waisraeli wakaichagua Kedeshi iliyoko Galilaya katika nchi ya milima ya Nafutali, Shekemu katika nchi ya milima ya Efraimu, na Kiriathi Arba (ambayo ndio Herbron) katika nchi ya milima ya Yuda.⁸Katika ng'ambo ya Yordani mashariki mwa Yeriko, walichagua mji wa Bezeri huko nyikani katika nyanda za kabilia la Rubeni; na Ramothi Gileadi kutoka kabilia la Gadi; na Golani katika Bashani, kutoka katika kabilia la Manase.⁹Hii ni miji iliyochaguliwa kwa ajili ya watu wote wa Israeli na kwa ajili ya wagensi wanaoishi mionganoni mwao, ili kwamba mtu yeyote amuuaye mtu bila kukusudia aweza kukimbilia huko kwa ajili ya kupata usalama. Mtu huyu hatakufa kwa mkono wa mtu yule anayetaka kulipiza kisasi cha damu iliyomwagwa, mpaka hapo kwanza mtuhumiwa atakaposimama mbele ya kusanyiko la watu.

21 ¹Kisha wakuu wa koo za Walawi walimwendea Eliazari kuhani, na kwa Yoshua mwana wa Nuni, na kwa viongozi wa familia za mababu zao mionganoni mwa watu wa Israeli.²Waliwaambia, "Yahweh aliwaamuru ninyi kwa mkono wa Musa kwamba mtupatiensi miji ya kuishi yenye maeneo kwa ajili ya kuchungia ya mifugo." Waliyasema haya huko Shilo katika nchi ya Kanaani.³Hivyo, kwa agizo la Yahweh, watu wa Israeli waliwapa Walawi kutoka katika urithi wa wao miji ifuatayo pamoja na maeneo yao ya kuchungia.

⁴Upigaji wa kura kwa ajili ya koo za Wakohathi ulileta matokeo haya: makuhani ambaa ni wazawa wa Haruni ambaa walitokana na Walawi, walipokea miji kumi na mitatu waliopewa kutoka kwa kabila la Yuda, kutoka kabila la Simoni, na kutoka kabila la Benyamini.⁵Koo zilizobaki za Wakohathi walipokea kwa kupiga kura kwa miji kumi kutoka katika kabila za Efraimu, Dani, na kutoka kwa nusu ya kabila la Manase.

⁶Na watu wazawa wa Gershoni walipewa miji kumi na mitatu kwa kupigiwa kura kutoka kwa koo za kabila la Isakari, Asheri, Nafutali, na nusu ya kabila la Manase katika Bashani.

⁷Watu waliokuwa wazawa wa Merari walipokea miji kumi na miwili kutoka katika makabila ya Rubeni, Gadi na Zabuloni.

⁸Basi, watu wa Israeli waliwapa Walawi miji hii pamoja na maeneo yao ya kuchungia, kwa kupiga kura, kama vile Yahweh alivyokuwa ameagiza kwa mkono wa Musa.⁹Kutoka kwa makabila la Yuda na Simoni, waliwapa nchi katika miji ifuatayo iliyo orodheshwa kwa majina.¹⁰Miji hii walipewa wazawa wa Haruni, ambaa walikuwa mionganoni mwa koo za Wakohathi, ambaa walitoka katika kabila la Lawi. Kwa kuwa upigaji wa kura ya kwanza uliwaangukiwa wao.¹¹Waisraeli waliwapatia Kiriathi Arba (Arba alikuwa ni baba wa Anaki), eneo hilo liliitwa pia Hebron, katika nchi ya milima ya Yuda, pamoja na maeneo ya kulishia mifugo yaliyouzunguka mji.¹²Lakini mashamba ya mji na vijiji vyake vilikuwa tayari ameshapewa Kalebu mwana Yefune, kama mali yake.¹³Na kwa wana wa Haruni kuhani, waliwapa Hebron pamoa na eneo lake la kulishia mifugo ambaa ulikuwa ni mji wa makimbilio kwa mtu aliyeua mtu bila kukusudia na Libna pamoja na maeneo ya kulishia mifugo.¹⁴Na Yatiri pamoja na maeno yake ya kuchungia, na Eshitemoa pamoja na maeneo yake ya malisho.¹⁵Lakini pia waliwapa Holoni pamoja na maeneo yake ya malisho, Debiri pamoja na maeneo yake ya malisho,¹⁶Aini pampoja na maeneo yake ya malisho, na Bethi Shemeshi pamoja na maeneo yake ya malisho. Ilikuwa ni miji kumi na tisa ambayo walipewa kutoka katika makabila haya mawili.¹⁷Kutoka katika kabila la Benyamini walipewa Gibeon pamoja na maeneo yake ya malisho, na Geba pamoja na maeneo yake ya malisho,¹⁸na Anathothi pamoja na maeneo yake ya malisho, na amoni pamoja na vitongoji vyake vinne.¹⁹Miji walipewa makuhani, wana wa Haruni, ilikuwa ni miji kumi na mitatu kwa ujumla, kujumlisha na maeneo yake ya malisho.²⁰Na kwa ajili ya sehemu ya familia ya Kohathi iliyoosalia, wale Walawi walio wa familia ya Kohathi, walipewa miji kutoka katika kabila la Efraimu kwa kupiga kura.²¹Walipewa Shekemu pamoja na maeneo yake ya malisho katika nchi ya milima ya Efraimu - mji wa makimbilio kwa mtu aliyeua mtu bila kukusudia, na Gezeri pamoja na maeneo yake ya malisho,²²na Kibzaimu pamoja na maeneo yake ya malisho, na Bethi Horoni pamoja na maeneo yake ya malisho, ilikuwa miji minne kwa ujumla wake.²³Kutoka katika kabila la Dani, ukoo wa Kohathi ulipewa Elteke pamoja na maeneo yake ya malisho, na Gibethoni pamoja na maeneo yake ya malisho, na²⁴Aijalon pamoja na maeneo yake ya malisho, na Gathrimoni pamoja na maeneo yake ya malisho, ilikuwa ni miji minne kwa ujumla wake.²⁵Kutoka katika nusu ya kabila la Manase, ukoo wa Kohathi walipewa miji miwili - Taanaki pamoja na maeneo yake ya malisho na Gathirimoni pamoja na maeneo yake ya malisho.²⁶Kulikuwa na miji kumi kwa ujumla wake kwa ajili ya koo zilizosalia za Wakohathi, pamoja na maeneo yao ya malisho.²⁷Kutoka katika nusu ya kabila la Manase, jamaa za Gershoni, ambazo hizi zilikuwa ni koo zingine za Walawi, zilipewa Golani katika Bashani pamoja na maeneo yao ya malisho, ni mji wa makimbilio kwa ajili ya mtu ye yote aliyeua mtu bila kukusudia, sambamba na Beeshtera pamoja na maeneo yake ya malisho - ilikuwa miji miwili kwa ujumla.²⁸Koo za Gershoni zilipewa pia miji minne kutoka kwa kabila la Isakari - Kishoni sambamba na maeneo yake ya malisho, Daberathi pamoja na maeneo yake ya malisho,²⁹Yarmuthi pamoja na maeneo yake ya malisho, na Enganimu pamoja na maeneo yake ya malisho.³⁰Kutoka katika kabila la Asheri, walipewa miji minne kwa ujumla - Mishali pamoja na maeneo yake ya malisho, Abdoni pamoja na maeneo yake ya malisho,³¹Helikathi pamoja na maeneo yake ya malisho, na Rehobu pamoja na maeneo yake ya malisho.³²Kutoka kwa kabila la Nafutali, nasaba za Gershoni walipewa miji mitatu kwa ujumla - Kedeshi katika Galilaya pamoja na maeneo yake ya malisho, ulikuwa ni mji wa makimbilio kwa mtu ye yote aliyeua mtu bila kukusudia; na Hamothidori pamoja na maeneo yake ya malisho, na Kartani pamoja na maeneo yake ya malisho.³³Kulikuwa na miji kumi na mitatu kwa ujumla, kujumuisha na maeneo yake ya malisho, kwa ajili ya koo za Gershoni.³⁴Na kwa Walawi waliosalia, koo za Merari waliokuwa wamepewa kutoka

katika kabilia la Zabuloni: Yokneamu pamoja na maeneo yake ya marisho, Karta pamoja na maeneo yake ya malisho,³⁵ Dimna pamoja na maeneo yake ya malisho, na Nahalali pamoja na maeneo yake ya malisho- ilikuwa ni miji minne kwa ujumla.³⁶ Kwa mbari za Merari walipewa miji minne kutoka katika kabilia la Rubeni: Bezeri pamoja na maeneo yake ya malisho, Yahazi pamoja na maeneo yake ya malisho,³⁷ na Kedemothi pamoja na maeneo yake ya malisho, na Mefaathi pamoja na maeneo yake ya malisho.³⁸ Kutoka katika kabilia la Gadi walipewa miji ya Ramothi katika Gileadi pamoja na sehemu zake za malisho - huu ulikuwa ni mji wa makimbilio kwa mtu aliyeua mtu mwenzake bila kukusudia - na Mahanaimu pamoja na sehemu zake za malisho.³⁹ Koo za Merari zilipewa pia Heshiboni pamoja na maeneo yake ya malisho, na Yazeri pamoja na malisho yake.⁴⁰ Hii ilikuwa ni miji minne kwa ujumla wake. Hii yote ilikuwa ni miji ya koo kadhaa za Merari, ambao walitoka katika kabilia la Lawi, miji kumi na miwili walipewa wao kwa kupiga kura.

⁴¹Miji waliyopewa Walawi kutoka katikati ya nchi iliyomilikiwa na watu wa Israeli ilikuwa miji arobaini na nane, kujumuisha na sehemu za malisho yao.⁴²Miji hii kila mmoja ulikuwa na maeneo yake ya malisho kwa kuuzunguka mji. Miji hii yote ilikuwa hivyo.

⁴³Basi Yahweh aliwapa Israeli nchi yote ambayo aliwaapia baba zao kuwa atawapa. Waisraeli waliimiliki nchi na wakaka humo.⁴⁴Kisha Yahweh akawapa pumziko kwa kila upande, kama tu alivyowaahidia baba zao. Hakuna hata adui mmoja atakayeweza kuwashinda. Yawheh aliwatia maadui wao wote mikononi mwao.⁴⁵Hakuna hata kitu kimoja mionganoni kwa ahadi nzuri ambazo Yahweh alizisema kwa nyumba ya Israeli ambazo hazikutimia. Ahadi zote zilitimia.

²² ¹Kwa wakati huo, Yoshua aliwaita Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabilia la Manase.²Aliwaambia, "Mmefanya kila kitu ambacho Musa mtumishi wa Yahweh aliwaagiza ninyi. Mmeitii sauti yangu katika yote niliyowaagiza.³Bado hamjawaacha ndugu zenu hawa kwa siku zote hizi, mpaka siku hii ya leo. Na mmetimiza wajibu unaotakiwa na amri za Yahweh Mungu wenu.⁴Sasa Yahweh Mungu wenu amewapa pumziko ndugu zenu, kama alivyowaahidi. Hivyo basi, rudini na mwende katika hema zenu katika nchi mnayoimiliki, ambayo Musa mtumishi wa Yahweh aliwapeni katika upande mwininge wa Yordani.⁵Lakini zingatieni kuzishika amri na sheria ambazo Musa mtumishi wa Yahweh aliwaagiza ninyi, kumpenda Yahweh Mungu wenu, kutembea katika njia zake, kuzitunza amri zake, na kuambatana naye na kumwabudu yeeye kwa moyo wenu wote na kwa roho zenu zote.

⁶Basi Yoshua akawabariki na kisha akawaacha waende zao, nao wakarudi katika hema zao.⁷Na kwa nusu ya kabilia la Manase, Musa alikuwa amewapa urithi katika Bashani, lakini kwa nusu ya kabilia hilo, Yoshua aliwapa urithi karibu na ndugu zao katika nchi magharibi mwa Yordani. Yoshua aliwaaga waende katika hema zao; aliwabarikia,⁸na kisha akawaambia, "Rudini katika hema zenu mkiwa na pesa nyingi, na mkiwa na mifugo mingi, pamoja na na fedha, na dhahabu, na shaba na chuma, na nguo nyingi. Gawaneni na ndugu zenu nyara mlizochukua kutoka kwa maadui zenu.

⁹Hivyo, wazawa wa Rubeni, wazawa wa Gadi na nusu ya kabilia la Manase walirudi nyumbani, waliwaacha watu wa Israeli hapo Shilo, ambayo imo ndani ya nchi ya Kanaani. Waliondoka wakaenda katika mkoaa wa Gileadi, katika nchi yao, ambayo wao wenyele waliimiliki, katika utiifu wa amri za Yahweh, kwa mkono wa Musa.

¹⁰Nao walipofika hapo Yordani iliyo katika nchi ya Kanaani, Warubeni na Wagadi na nusu ya kabilia la Manase walijenga madhabahu karibu na Yordani, madhabahu kubwa na iliyotokeza na mashuhuri.¹¹Watu wa Israeli waliskia habari hizo na wakaseama, "Tazama! Watu wa Rubeni, Gadi na nusu ya kabilia la Manase wamejenga madhabahu mbele ya nchi ya Kanaani, huko Geliloti, katika mkoaa karibu na Yordani, katika upande ambaa ni miliki ya watu wa Israeli."¹²Wakati watu wa Israeli waliposikia hivyo, kusanyiko lote la watu wa Israeli walikusanyika kwa pamoja huko Shilo ili wapande kupigana vita nao.

¹³Kisha watu wa Israeli walituma wajumbe kwa Warubeni, Wagadi na nusu ya kabilia la Manase, katika nchi ya Gileadi. Walimtuma pia Finehasi mwana wa Eliezari, kuhani,¹⁴na viongozi kumi pamoja naye, mmoja kutoka katika familia za mababa wa Israeli, na kila mmoja wao alikuwa ni kiongozi wa ukoo mionganii mwa watu wa Israeli.

¹⁵Walienda kwa watu wa Rubeni, Gadi, na nusu ya kabilia la Manase, katika nchi ya Gileadi, na wakawaambia:
¹⁶"Kusanyiko lote la Yahweh linasema kuwa, 'Ni jambo gani hili lisilo la uaminifu ambalo mmelitenda kinyume na Mungu wa Israeli, kwa kugeuka badala ya kumfuata Yahweh siku hii na kujijengea wenyewe madhabahu katika uasi kinyume na Yahweh katika siku hii?¹⁷Je dhambi zetu huko Peori hazikututosha? Bado hata sasa hatujajitakasa wenyewe kwa dhambi hiyo. Kwa ajili ya dhambi ile lilikuja pigo kwa kusanyiko lote la Yahweh.¹⁸Je, nanyi leo pia mwageuka na kuacha kumfuata Yahweh? Kama mtaasi kinyume na Yahweh leo, kesho atakuwa na hasira na kusanyiko lote la Israeli.

¹⁹Na kama nchi ambayo mnaimiliki imetiwa unajisi, basi mwawenza kuvuka katika nchi ambayo Sanduku la Yahweh lasimama na mjichukulie kwa ajili yenu umiliki mionganii mwetu. Hamtakiwi kuasi kinyume na Yahweh tu, wala kuasi kinyume chetu kwa kujenga madhabahu kwa ajili yenu wenyewe badala ya madhabahu ya Yahweh Mungu wetu.²⁰Je hakuwa Akani mwana wa Zera aliyeivunja imani kwa vitu vile ambavyo vilikuwa vimetunzwa kwa ajili ya Mungu? Na je ghadhabu ya Mungu haikushuka kwa watu wote wa Israeli? Mtu yule hakuangamia peke yake kwa uovu wake.

²¹Kisha makabila ya Rubeni, Gadi na nusu ya kabilia la Manase wakawajibu wazee wa koo za Israeli:²²"Yahweh, Mungu Mwenye nguvu! Yahweh, Mungu Mwenye nguvu! Yeye anajua, na Israeli naijua yenyewe! Kama ilikuwa ni katika uasi au katika kuvunja imani kinyume na Yahweh, msituache hai katika siku hii ya leo,²³kwa ajili ya kujenga madhabahu ili tugeuka na kuacha kumfuata Yahweh. Kama tumejenga madhabahu hii ili kutoa juu yake sadaka ya kuteketezwa, sadaka ya nafaka, au sadaka ya amani, basi Yahweh na atuadhibu.

²⁴La hasha, tulifanya hivyo kwa sababu ya hofu kwamba katika siku zijazo watoto wenu wanaweza kuwaambia watoto wetu, 'Mna nini ninyi na Yahweh, Mungu wa Israeli?'²⁵Kwa kuwa Yahweh ameifanya Yordani kuwa mpaka

kati yetu na ninyi. Ninyi watu wa Rubeni na watu wa Gadi, hamna kitu chochote na Yahweh.' Na kwa hali hiyo, watoto wenu wanaweza kuwafanya watoto wetu waache kumwabudu Yahweh.

²⁶Basi tukasema, 'Hebu na tujenge sasa madhabahu, si kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa wala si kwa sadaka yoyote ile,²⁷ila iwe ni ushahidi kati yetu na ninyi, na kati ya kizazi chetu baada yetu, kwamba tutafanya ibada ya Yahweh mbele yake, pamoja na sadaka zetu za kuteketezwa na dhabihu zetu na sadaka zetu za amani, ili kwamba watoto wenu wasiweze kuwaambia watoto wetu katika siku zijazo kuwa, "Hamna sehemu katika Yahweh."

²⁸Hivyo tukasema, 'kama hili litasemwa kwa kwetu au kwa watoto wetu katika siku zijazo, tutasema, "Tazama! Huu ni mfano wa madhabahu ya Yahweh, ambayo mababu zetu waliifanya, si kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, wala si kwa dhabihu, bali kwa ajili ya ushahidi kati yetu ninyi."²⁹Na iwe mbali nasi kwamba tunataka kugeuka kinyume na Yahweh, na kuacha kumfuata yeye kwa kujenga madhabahu kwa ajili sadaka ya kuteketezwa, na kwa sadaka ya nafaka, au kwa dhabihu, badala ya madhabahu ya Yahweh Mungu wetu ambayo iko mbele ya hema la kukutania.'

³⁰Finehasi kuhani na viongozi wa watu, ambao ni wakuu wa koo za Waisraeli ambao walikuwa pamoja naye, waliposikia maneno amabayo watu wa Rubeni, Gadi na nusu ya kabilia la Manase, kwamba yalikuwa ni mazuri machoni pao.³¹Finehasi mwana wa Eliazeri kuhani aliwaambia watu wa Rubeni, Gadi na Manase, "Leo tumejua kwamba Yahweh yuko mionganini mwetu, kwa kuwa hamjatenda uvunjaji wa imani kinyume naye. Sasa, mmewaokoa watu wa Israeli kutoka katika mkono wa Yahweh."

³²Kisha Finehasi mwana wa Eliazeri kuhani, na viongozi walirudi kutoka kwa Warubeni na Wagadi, kutoka katika nchi ya Gileadi, na kurudi katika nchi ya Kanaani, kwa watu wa Israeli, na waliwaletea taarifa.³³Taarifa yao ilikuwa nzuri katika macho ya watu wa Israeli. Watu wa Israeli walimbarikia Mungu na hawakuendelea kusema tena juu ya kuinua vita dhidi ya Warubeni na Wagadi, ili kuiharibu nchi ambayo walikuwa wanaishi.

³⁴Warubeni na Wagadi waliita ile madhabahu "Ushahidi," kwa kuwa walisema, "Ni ushahidi mionganini mwetu kuwa Yahweh ni Mungu."

23 ¹Na baada ya siku nyingi, kipindi ambacho Yahweh alikuwa ameipa Israeli pumziko kutoka maadui zao waliowazunguka,

²Yoshua alikuwa mzee sana. Yoshua aliwaita Waisraeli wote, na wazee wao, na viongozi, na waamuzi, na kwa maaufisa, na kisha akawaambia, "Mimi nimezeeka sana."³Mmeshaona kila kitu ambacho Yahweh Mungu wenu ameshafanya kwa mataifa haya yote kwa ajili yenu, kwa kuwa ni Yahweh Mungu wenu ambaye amewapigania ninyi.⁴Tazama! Nimeshawakabidhi kwenu mataifa yaliyosalia ili kuyateka kwa ajili ya kupata urithi ya makabila yenu, sambasamba na mataifa yote ambayo tayari nimeshayaangamiza, tangu Yordani hadi Bahari kuu katika upande wa magharibi.⁵Yahweh Mungu wenu atayaondoa. Atayafukuzia mbali kutoka kwenu. Ataiteka nchi yao, nanyi mtaimiliiki nchi yao, kama vile Yahweh Mungu wenu alivyowaahidi ninyi.

⁶Hivyo, iweni jasiri, ili kwamba mtunze na kuyafanya yale yote yaliyoandikwa katika kitabu cha sheria ya Musa, msikengeuke upande wa kulia wala upande wa kushoto,⁷Basi msichanganyikane na mataifa haya ambayo yamesalia mionganoni mwenu, wala msiyataje majina ya miungu yao, wala msiape kwao, wala msiiabudu, wala msiiipigie magoti.⁸Badala yake, mnatakiwa kumshika sana Yahweh Mungu wenu kama vile mlivyofanya siku hii ya leo.

⁹Kwa kuwa Yahweh ameyafukuzia mbali mbele yenu mataifa makubwa yenyne nguvu. Hakuna hata mmoja aliyeeweza kusimama mbele yenu hata siku hii ya leo.¹⁰Mtu ye yote mmoja wa kwenu atawafanya watu elfu wakimbie mbali, kwa kuwa Yahweh Mungu wenu, ndiye anayepigania ninyi, kama vile alivyowaahidi.

¹¹Zingatieni kwa uangalifu ili mmpende Yahweh Mungu wenu.

¹²Lakini kama mkiegeuka na kushikamana na watu walioathiriwa na mataifa haya waliobaki mionganoni mwenu, au kuoana nao, au kama mkishirikiana pamoja nao, na wao pamoja nanyi,¹³Jueni kwa hakika kwamba Yahweh Mungu wenu hatayafukuzia mbali mataifa haya yatoke kati yenu. Badala yake, watakuwa kitanzu na mtego kwenu, viboko migonganoni mwenu na miiba machoni mwenu, mpaka pale mtakapoangamia katika nchi hii nzuri ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi.

¹⁴Na sasa ninaenda katika njia ya dunia yote, na mnajua kwa moyo na roho zenu zote kwamba hakuna hata neno moja ambalo halijatimia kati ya mambo yote mazuri ambayo Yahweh Mungu wenu aliyaahidi juu yenu. Vitu hivi vyote vimetokea kwa ajili yenu. Hakuna hata moja lilioshindikana.¹⁵Lakini kama kila neno ambalo Yahweh Mungu wenu alilowaahidi limekwisha kutimia, hivyo Yahweh atawaletea juu yenu mabaya yote mpaka pale atakapokuwa amewaangamiza katika nchi hii nzuri ambayo Yahweh Mungu wenu amewapeni ninyi.¹⁶Atafanya hivi kama mtalivunja agano la Yahweh Mungu wenu, ambalo aliwaagizeni kulitunza. Kama mtaenda na kuiabudu miungu mingine na kuiinamia, ndipo hasira ya Yahweh itawaka kinyume nanyi, na ninyi mtaangamia upesi katika nchi nzuri ambayo amekwisha kuwapeni ninyi."

²⁴ ¹Kisha Yoshua aliakusanya pamoja makabila yote ya Israeli huko Shekemu na aliwaita wazee wa Israeli, viongozi, waamuzi na maafisa wao, nao wakajihudhurisha mbele za Mungu.²Yoshua akawaambia watu wote, "Hiki ndicho Yahweh, Mungu wa Israeli anachokisema, 'Mababu zenu kwa miaka mingi iliyopita waliishi ng'ambo ya mto Frati - Tera, baba wa Ibrahim na baba wa Nahori - nao waliabudu miungu mingine.'³Lakini nilimchukua baba yenu kutoka ng'ambo ya Frati na nikamwongoza mpaka katika nchi ya Kanaani, na nilimpa watoto wengi kuptitua kwa Isaka mwanaye.⁴Na Isaka nikampa Yakobo na Esau. Nilimpa Esau nchi ya milima ya Seiri ili aimiliki, lakini Yakobo na watoto wake walishuka kwenda Misri.

⁵Nilimtuma Musa na Haruni, na niliwapiga Wamisri kwa mapigo. Baada ya hapo, niliwatoa ninyi.⁶Niliwatoa baba zenu nje ya nchi ya Misri, nanyi mkafika hata katika bahari. Wamisri waliwafuata kwa magari na wapanda farasi hata katika bahari ya matete.⁷Na baba zenu walipomwita Yahweh aliweka giza kati yenu na Wamisri. Aliileta bahari ije juu yao na kuwafunika. Mliona yale niliyoyafanya huko Misri. Kisha mliishi jangwaani kwa muda mrefu.

⁸Niliwaleta katika nchi ya Waamori, ambao waliishi katika upande mwengine mwa Yordani. Walipigana nanyi, nami niliwatia katika mkono wenu. Mliimiliki nchi yao, nami niliwaangamiza mbele yenu.⁹Kisha Balaki mwana wa Zipori, mfalme wa Moabu, aliinuka na kuishambulia Israeli. Alimwita na kumtuma Baalamu mwana wa Beori, ili kuwalaani ninyi.¹⁰Lakini sikumsikiliza Balaamu. Kwa hakika, aliwabarikia ninyi. Basi, niliwaokoa na mkono wake.

¹¹Mlivuka Yordani na mkafika Yeriko. Viongozi wa Yeriko waliinuka wapigane nanyi, pamoja na Waamori, Waperizi, Wakanaani, Wahiti, Wagirgashi, Wahivi na Wayebusi. Niliwapa ninyi ushindi dhidi yao na niliwaweka chini ya mamlaka yenu.¹²Nilituma manyingu mbele yenu, ambayo yaliwfukuzia mbali na wafalme wawili wa Waamori watoke mbele yenu. Haikutokea kwa sababu ya upanga wenu wala kwa upinde wenu.¹³Niliwapeni ninyi nchi ambayo hamkuifanya kazi na miji ambayo hamkujenga, na sasa mnaishi ndani yake. Mnakula matunda ya mizabibu na na mashamba ya mizeituni ambayo hamkuyapanda.'

¹⁴Basi sasa mcheni Yahweh na kumwabudu yeye kwa uadilifu na uaminifu wote; jitengeni na miungu ambayo baba zenu waliabudu ng'ambo ya Frati na katika Misri, na mkamwabudu Yahweh.¹⁵Na kama inaonekana kuwa ni vibaya machoni penu kumwabudu Yahweh, chagueni ninyi katika siku hii ya leo ni nani mtakayemtumikia, kama ni miungu ambayo baba zenu waliabudu ng'ambo ya Frati, au miungu ya Waamori, ambao ninyi mnakaa ndani ya nchi yao. Lakini kwangu mimi na nyumba yangu, tutumwabudu Yahweh."

¹⁶Watu walijibu na kusema, "Hatutaweza kumwacha Yahweh na kuitumikia miungu mingine,¹⁷kwa kuwa ni Yahweh Mungu wetu ambaye alitutoa sisi na baba zetu kutoka katika nchi ya Misri, katika nyumba ya utumwa, na ambaye alifanya hizo ishara kubwa mbele yetu, na ambaye alituhifadhi sisi katika njia zote ambazo sisi tuliziendea, na mionganoni mwa mataifa yote ambayo tulipita kati kati yake,¹⁸Na Yahweh aliwaondoa mbele yetu watu wote, na Waamori walioishi katika nchi hii. Hivyo, tutamwabudu Yahweh pia, kwa kuwa ni Mungu wetu"

¹⁹Lakini Yoshua akawaambia watu, "Hamwezi kumtumikia Yahweh, kwa kuwa ni Mungu mtakatifu; ni Mungu mwenye vivu; hatawasamehe makosa na dhambi zenu.²⁰Kama mtamwacha Yahweh na kuabudu miungu wa kigeni, basi atageuka na kuwaharibu. Atawaangamizeni baada ya kuwa amewatendea mema."²¹Lakini watu walimwambia Yoshua, "Hapana, tutamwabudu Yahweh."

²²Kisha Yoshua akawaambia watu, "Ninyi ni mashahidi dhidi yenu wenywewe kuwa mmemchagua Yahweh ninyi wenywewe, ili mmwabudu yeye." Watu walijibu, "Sisi ni mashahidi."²³"Sasa wekeni mbali miungu ya kigeni iliyoko kwenu, na geuzeni mioyo yenu mmwelekee Yahweh, Mungu wa Israeli."²⁴Watu wakamwambia Yoshua, "Tutamwabudu Yahweh Mungu wetu. Tutaisikiliza sauti yake.

²⁵Yoshua alifanya agano na watu siku hiyo. Aliziweka maagizo na sheria huko Shekemu.²⁶Yoshua aliyaandika maneno haya katika kitabu cha sheria za Mungu. Alichukua jiwe kubwa na kulismamisha hapo chini ya mti wa mwaloni uliokuwa karibu na mahali patakatifu pa Yahweh.²⁷Yoshua akawaambia watu, "Tazama, jiwe hili litakuwa ushuhuda dhidi yenu. Limeyasikia maneno yote ambayo Yahweh alitwambia. Hivyo, litakuwa ni shahidi dhidi yenu, hamtakiwi kumkana Mungu wenu."²⁸Basi Yoshua aliwaacha watu waende zao, kila mmoja alienda kwenye urithi wake.

²⁹Baada ya mambo haya, Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa Yahweh, alikuwa akiwa na miaka 110.³⁰Walimzika katika mpaka wa urithi wake mwenyewe huko Timnathi Sera, ambayo iko kwenye nchi ya milima ya Efraimu, upande wa Mlima Gaashi.³¹Israeli ilimwabudu Yahweh siku zote za maisha ya Yoshua, na siku zote za wazee ambao walidumu pamoja na Yoshua, wale ambao waliona kila kitu ambacho Yahweh alikuwa ameifanya Israeli.³²Mifupa ya Yusufu ambayo watu wa Israeli waliileta kutoka Misri, waliizika huko shekemu, katika sehemu ya nchi ambayo Yakobo alikuwa ameinunua kutoka kwa wana wa Hamori, baba wa Shekemu. Aliinunua kwa vipande mia moja vyta fedha, na ulikuwa urithi kwa wazawa wa Yusufu.³³Eliazeri mwana wa Haruni alikuwa pia. Walimzika huko Gibe, katika mji ambao alikuwa amepewa Finehasi mwanaye, na ulikuwa katika nchi ya milima ya Efraimu.

Waamuzi

1 ¹Baada ya kifo cha Yoshua, wana wa Israeli walimuuliza Yahweh wakisema, “Ni nani atawashambulia kwanza Wakanaani kwa ajili yetu, ili kupigana nao?”

²Yahweh akasema, “Yuda atawashambulia. Tazama, nimewapa kumiliki nchi hii.”

³Watu wa Yuda wakawaambia wana wa Simeoni, ndugu zao, “Njoo pamoja nasi katika eneo letu ambalo tumepewa ili kwa pamoja tupigane na Wakanaani. Na sisi pia tutakwenda nanyi katika eneo mlilopewa.” Basi kabilo la Simeoni wakaenda pamoja nao.

⁴Watu wa Yuda wakashinda, na Bwana akawapa ushindi juu ya Wakanaani na Waperizi. Wakawaua watu elfu kumi huko Bezeki.⁵Wakamkuta Adoni Bezeki huko Bezeki, nao wakapigana naye na kuwashinda Wakanaani na Waperizi.⁶Lakini Adoni Bezeki akamkimbia, wakamfuata na kumshika, nao wakavikata vidole gumba na vidole vyake vikubwa.

⁷Adoni Bezek akasema, “Wafalme sabini, ambao na vidole gumba vyao na vidole vikubwa vilivyokatwa, walikusanya chakula chao chini ya meza yangu. Kama nilivyofanya, hata hivyo Mungu amefanya kwangu.” Wakamleta Yerusalem, naye akafa huko.

⁸Watu wa Yuda wakapigana dhidi ya jiji la Yerusalem na kulichukua. Walishambulia kwa makali ya upanga na wakauwasha mji kwa moto.

⁹Baada ya hayo, watu wa Yuda walikwenda kupigana na Wakanaani waliokaa mlimani, Negebu, na magharibi mwa milima.¹⁰Yuda akaenda dhidi ya Wakanaani waliokaa Hebron (jina la Hebron hapo awali ilikuwa Kiriath-arba), nao wakamshinda Sheshai, Ahimani na Talmai.

¹¹Kutoka huko watu wa Yuda walipigana na wenyeji wa Debiri (jina la Debiri hapo awali ilikuwa Kiriath-seferi).

¹²Kalebu akasema, “Yeyote atakayeivamia Kiriath-seferi na kuichukua, nitampa Aksa, binti yangu, awe mkewe.”¹³Othnieli, mwana wa Kenazi, ndugu mdogo wa Kalebu, akaiteka Debiri, naye Kalebu akampa Aksa, binti yake, awe mkewe.

¹⁴Ndipo Aksa alifika kwa Othnieli, naye akamsihi amuombe baba yake ampe shamba. Alipokuwa akishuka katika punda wake, Kalebu akamwuliza, “Nikufanyie nini?”

¹⁵Akamwambia, “Nabariki. Kwa kuwa umenipa nchi ya Negebu, nipe pia chemchemi za maji.” Kwa hiyo Kalebu akampa chemchemi za juu na chemchemi za chini.

¹⁶Kizazi cha Mkeeni shemeji yake na Musa, walikwenda kutoka mji wa Mitende pamoja na watu wa Yuda, mpaka jangwa la Yuda, kuishi na watu wa Yuda karibu na Arad iliyoko upande wa kusini.

¹⁷Nao watu wa Yuda wakaenda pamoja na wana wa Simeoni ndugu zao, wakawaangamiza Wakanaani waliokaa Zefathi, wakaiharibu kabisa. Mji uliitwa Horma.¹⁸Watu wa Yuda pia waliiteka Gaza na nchi iliyoizunguka, Ashkeloni na nchi iliyoizunguka, na Ekron na nchi iliyoizunguka.¹⁹Yahweh alikuwa pamoja na watu wa Yuda na wakaimiliki nchi ya milima, lakini hawakuweza kuwatoa wenyeji wa kwenye bonde kwa sababu walikuwa na magari ya chuma.

²⁰Hebronii alipewa Kalebu (kama Musa alivyosema), naye akawafukuza kutoka huko wana watatu wa Anaki.

²¹Lakini wana wa Benyamini hawakuwafukuza Wayebusi waliokaa Yerusalem. Basi Wayebusi wakakaa na watu wa Benyamini huko Yerusalem hata leo.

²²Nyumba ya Yusufu ilijiandaa kuishambulia Betheli, na Yahweh alikuwa pamoja nao.²³Walipeleka watu kuipeleleza Betheli (jina la mji huo hapo kwanza uliitwa Luzu).²⁴Wapelelezi waliona mtu akitoka nje ya jiji, wakamwambia, "Tafadhali tuonyeshe jinsi ya kuingia ndani ya mji, na tutakutendea mema."²⁵Aliwaonyesha njia ya kuingia kwenye mji. Waliuteka mji kwa makali ya upanga, lakini wakamuacha mtu huyo na ndugu zake wote waondoke.²⁶Na mtu huyo akaenda nchi ya Wahiti, akajenga mji, akauita Luzu, ambalo jina lake hata leo.

²⁷Watu wa Manase hawakuwafukuza watu waliokuwa katika miji ya Bethsheani na vijiji vyake, au Taanaki na vijiji vyake, au wale waliokaa Dori na vijiji vyake, wala wale waliokaa Ibleamu na vijiji vyake, wala walioshi Megido na vijiji vyake, kwa sababu Wakanaani walikuwa wameamua kuishi katika nchi hiyo.²⁸Israeli ipokuwa na nguvu, waliwalazimisha Wakanaani wawatumikie kwa kazi ngumu, lakini hawakuwafukuza kabisa.²⁹Efraimu hakuwafukuza Wakanaani waliokaa Gezeri; kwa hiyo Wakanaani wakakaa kati yao.³⁰Zebuloni hakuwafukuza watu wa Kitroni, wala watu waliokuwa Nahaloli; na Wakanaani wakaendelea kuishi pamoja nao; lakini Zabuloni akawalazimisha Wakanaani wawatumikie kwa kazi ngumu.³¹Asher hakuwafukuza watu wanaoishi Aka, au watu wanaoishi Sidoni, au wale wanaoishi Alabu, Akzib, Helba, Afeka, au Rehobu.³²Kwa hiyo kabilia ya Asheri iliishi kati ya Wakanaani (waliokaa katika nchi hiyo), kwa sababu hawakuwafukuza.³³Na kabilia la Naftali halikuwafukuza watu waliokuwa wakiishi Bethshemeshi, wala waliokuwa wakiishi Bethanathi. Kwa hiyo kabilia la Naftali liliishi kati ya Wakanaani (watu waliokuwa wakiishi katika nchi hiyo). Hata hivyo, wenyeji wa Bethshemeshi na Bethanathi walilazimishwa kufanya kazi ngumu kwa Naphthali.³⁴Waamori waliwalazimisha kabilia la Dani kuishi katika nchi ya kilima, hawakuwaruhusu kuja bondeni.³⁵Basi Waamori waliishi katika mlima wa Heresi, huko Aiyaloni, na Shaalbimu, lakini nguvu za kijeshi za nyumba ya Yusufu ziliwashinda, nao wakalazimishwa kuwatumikia kwa kazi ngumu.³⁶Mpaka wa Waamori ulikuwa kutoka kilima cha Akrabimu huko Sela hadi nchi ya vilima.

² ¹Malaika wa Bwana akatoka Gilgali, akaenda Bokimu, akasema, "Nimekuleta kutoka Misri, na nimekuleta katika nchi nilioapa kuwapa baba zako.²Nikasema, 'Sitalivunja kamwe agano langu na wewe. Usifanye agano na wale wanaoishi katika nchi hii. Zianguhe madhabahu zao. Lakini hukusikiliza sauti yangu. Je! Ni nini hiki ulichokifanya?³Basi sasa nasema, 'Sitawafukuza Wakanaani mbele yenu, nao watakuwa miiba kwenu, na miungu yao itakuwa mtego kwa ajili yenu."

⁴Malaika wa Bwana alipowaambia maneno hayo kwa watu wote wa Israeli, watu wakapiga kelele na kulia.

⁵Waliita mahali hapo Bokimu. Hapo wakatoa dhabihu kwa Bwana.

⁶Yoshua alipowaruhusu watu waende zao, wana wa Israeli kila mmoja akaenda mahali alipopewa, wakiwa na umiliki wa ardhi yao.⁷Watu walimtumikia Bwana wakati wa maisha ya Yoshua na wazee walioendelea baada yake, ni wale waliokuwa wameona matendo yote makuu ya Bwana aliyoyafanya kwa Israeli.

⁸Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa Bwana, alikuwa akiwa na umri wa miaka 110.⁹Wakamzika ndani ya mpaka wa nchi aliyopewa huko Timnath Heresi, katika mlima wa Efraimu, kaskazini mwa Mlima Gaash.

¹⁰Kizazi hicho chote kilikusanyika kwa baba zao. Kizazi kingine kilichofuata baada yao ambaeo hakikumjua Bwana au kile alichokifanya kwa Israeli.¹¹Watu wa Israeli walifanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana, nao wakatumikia Mabaali.¹²Wakaondoka kwa Bwana, Mungu wa baba zao, aliywatoa kutoka Misri. Wakaifuata miungu mingine, miungu ya watu waliokuwa karibu nao, nao wakaisujudia. Wakamkasirisha BWANA kwa sababu¹³waliondoka kwa Bwana na kumwabudu Baal na Maashtoreti.¹⁴Hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, naye akawapa washambuliaji walioiba mali zao kutoka kwao. Aliwauza kama watumwa waliofanyika kwa nguvu za maadui zao waliowazunguka, hivyo hawakuweza kujikinga dhidi ya adui zao.¹⁵Israeli walipokwenda kupigana, mkono wa Bwana ulikuwa dhidi yao kuwashinda, kama alivyowaapia. Na walikuwa katika shida kali.

¹⁶Ndipo Bwana akawainua waamuzi, waliowaokoa katika mikono ya wale waliokuwa wakiiba mali zao.¹⁷Hata hivyo hawakuwasikiliza waamuzi wao. Hawakuwa waaminifu kwa Bwana na wakajitoa wenyewe kama makahaba kwa miungu mingine na kuabudu. Waligeuka upesi na kuiacha njia walivoishi baba zao-wale waliotii amri za Bwana-lakini wao wenyewe hawakufanya hivyo.¹⁸Bwana aliinua waamuzi kwa ajili yao, Bwana akawasadidua waamuzi na kuwakomboa kutoka kwa mikono ya adui zao siku zote muamuzi aliishi. Bwana aliwahurumia walipougu kwa sababu ya wale walioadhulumu na kuwasumbua.¹⁹Lakini mwamuzi alipokufa, waligeuka na kufanya mambo ambayo yalikuwa mabaya zaidi kuliko baba zao walivyofanya. Wakaenda kuifuata miungu mingine kuitumikia na kuiabudu. Walikataa kuacha matendo yao yote mabaya au njia zao za ukaidi.

²⁰Hasira ya Bwana iliwaka juu ya Israeli; akasema, "Kwa sababu taifa hili limevunja masharti ya agano langu ambalo nililiweka kwa ajili ya baba zao-kwa sababu hawakuisikiliza sauti yangu."²¹Tangu sasa sitaliondoa mbele yao taifa lolote aliloliacha Yoshua baada ya kufa.²²Nitafanya hivi ili kuwajaribu Israeli, ikiwa watafuata njia ya Bwana au sivyo, kama vile baba zao walivyofiuata."²³Ndiyo sababu Bwana aliwaacha mataifa hayo, wala hakuwafukuza haraka na kuwatia mikononi mwa Yoshua.

³¹Sasa Bwana aliyaacha mataifa haya yaijaribu Israeli, yaani kila mtu katika Israeli ambaye hakushiriki vita yoyote huko Kanaani.²(Alifanya hivyo ili kuwafundisha vita kizazi kipywa cha Waisraeli amba hawakujua kabla).³Haya ndio mataifa: wafalme watano kutoka kwa Wafilisti, Wakanaani wote, Wasidoni, na Wahivi waliokaa milima ya Lebanon, kutoka Mlima Baali Hermoni hadi Hamathi.⁴Mataifa haya yaliachwa kama njia ambayo Bwana angejaribu Israeli, kuthibitisha kama watazitii amri alizowapa babu zao kupitia Musa.⁵Basi wana wa Israeli wakakaa kati ya Wakanaani, na Wahiti, na Waamori, na Waperizi, na Wahivi, na Wayebusi.⁶Waliwachukua binti zao kuwa wake zao, nao wakawapa wana wao binti zao, nao wakaitumikia miungu yao.

⁷Wana wa Israeli walifanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana, wakamsahau Bwana, Mungu wao. Waliabudu Baali na Asherah.⁸Basi, hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, naye akawauza mkononi mwa Kushan-rishathaimu mfalme wa Aram Naharaimu. Watu wa Israeli walitumikia Kushan Rishathaimu kwa miaka nane.⁹Watu wa Israeli walipomwomba Bwana, Bwana akamuinua mtu atakayewasaidia wana wa Israeli, na mtu atakayewaokoa: Othnieli mwana wa Kenazi (ndugu mdogo wa Kalebu).¹⁰Roho wa Bwana akamtia nguvu, naye akahukumu Israeli na akatoka kwenda vitani. Bwana akampa kuishinda Kush-rishataimur mfalme wa Aramu. Mkono wa Othnieli alishinda Kushan Rishathaimu.¹¹Nchi ilikuwa na amani kwa miaka arobaini. Ndipo Otinieli mwana wa Kenazi akafa.

¹²Baada ya hayo, Waisraeli wakafanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana; Bwana akampa Egloni mfalme wa Moabu nguvu, kuwashinda Waisraeli.¹³Eglon alijiunga na wana wa Amoni na Waamaleki wakaenda na kuwashinda Israeli, na walichukua mji wa Mitende.¹⁴Watu wa Israeli walitumikia Eglon mfalme wa Moabu kwa miaka kumi na nane.

¹⁵Wana wa Israeli walipomwomba Bwana, Bwana akamwinua mtu aliywesaidia, Ehudi mwana wa Gera, Mbenjamini, mtu shoto. Wana wa Israeli wakamtuma kwa Egloni, mfalme wa Moabu, kwa malipo yao ya kodi.¹⁶Ehudi akajifanya upanga uliokuwa na makali kuwili, urefu wa dhiraa moja; aliufunga chini ya nguo zake juu ya mguu wake wa kulia.¹⁷Akampa Egloni Mfalme wa Moabu malipo ya kodi. (Egloni alikuwa mtu mnene sana.)¹⁸Baada ya Ehudi kulipa malipo ya kodi, aliondoka na wale waliokuwa wameibebe.¹⁹Hata hivyo Ehudi mwenyewe, alipofikia mahali ambapo sanamu za kuchonga zilitengenezwa karibu na Gilgali, akageuka na kurudi, akasema, “Nina ujumbe wa siri kwako, mfalme wangu.” Eglon akasema, “Nyamazeni kimya!” Kwa hiyo wote waliomtumikia wakatoka kwenye chumba.

²⁰Ehudi akaja kwake. Mfalme alikuwa amekaa peke yake katika chumba cha juu cha baridi. Ehudi akasema, “Nina ujumbe kutoka kwa Mungu kwa ajili yako.” Mfalme akasimama kutoka katika kiti chake.²¹Ehudi akanyoosha mkono wake wa kushoto na akachukua upanga kutoka mguu wake wa kulia, na akautia ndani ya mwili wa mfalme.²²Na kipini cha upanga kikaingia ndani yake baada ya upanga, nao ukatokea nyuma yake, na mafuta yakashikamana juu ya upanga, kwa kuwa Ehudi hakuutoa upanga nje ya mwili wake.²³Kisha Ehudi akatoka kwenye ukumbi na akafunga milango ya chumba cha juu nyuma yake na akamfungia.

²⁴Baada ya Ehudi kuondoka, watumishi wa mfalme wakaja; wakaona milango ya chumba cha juu imefungwa, kwa hiyo wakafikiri, “Hakika atakuwa anajitoa mwenyewe katika hali ya baridi ya chumba cha juu.”²⁵Walizidi kuwa na wasiwasi hata walipoanza kuhisi kuwa walikuwa wakipuuza wajibu wao wakati mfalme bado hakufungua milango ya chumba cha juu. Kwa hiyo walichukua ufunguo wakaifungua, tazama bwana wao, ameanguka chini, amekufa.

²⁶Wakati watumishi wakisubiri, wakijiliza nini wanapaswa kufanya, Ehudi alikimbia na kupita mahali ambako kulikuwa na sanamu za kuchonga, na hivyo akakimbia kwenda Seira.²⁷Alipofika, alipiga tarumbeta katika nchi ya mlima wa Efraimu. Kisha wana wa Israeli wakashuka pamoja naye kutoka milimani, naye akawaongoza.

²⁸Akawaambia, “Nifuate, kwa kuwa Bwana atawashinda adui zenu, Wamoabu.” Wakamfuta, wakakamata vivuko nya Bonde la Yordani, toka kwa Wamoabi, wala hawakuruhusu mtu ye yote kuvuka mto.²⁹Wakati huo waliwaua watu 10,000 wa Moabu, na wote walikuwa watu wenye nguvu na wenye uwezo. Hakuna aliyekimbia.³⁰Kwa hiyo siku hiyo Moabu ilishindwa na nguvu ya Israeli. Na nchi ilikuwa na amani kwa miaka themanini.

³¹Baada ya Ehudi, mwamuzi aliyefuata alikuwa Shamgari mwana wa Anathi ambaye aliwaua Wafilisti 600 kwa konzo la ng'ombe. Pia aliwaokoa Israeli kutoka kwenye hatari.

⁴ ¹Baada ya Ehudi kufa, watu wa Israeli walifanya tena yaliyo mabaya machoni pa Bwana.²Bwana akawatia mkononi mwa Yabini, mfalme wa Kanaani, aliyetawala huko Hazori. Kamanda wa jeshi lake aitwaye Sisera, naye aliishi Harosheti ya Mataifa.³Wana wa Israeli wakamwomba Bwana awasaidie, kwa sababu Sisera alikuwa na magari ya chuma 900 na akawashinda wana wa Israeli kwa nguvu kwa miaka ishirini.

⁴Basi Debora, nabii wa kike (mke wa Lapidothi), alikuwa mwamuzi anayeongoza katika Israeli wakati huo.⁵Naye aliketi chini ya mtende wa Debora kati ya Rama na Betheli katika nchi ya mlima wa Efraimu, na watu wa Israeli walimwendea ili kutatua migogoro yao.⁶Akamtuma Baraka mwana wa Abinoamu kutoka Kedeshi huko Naftali. Akamwambia, “Bwana, Mungu wa Israeli, anakuamuru, ‘Nenda katika mlima wa Tabori, uende pamoja nawe watu 10,000 kutoka Naftali na Zebuloni.’⁷Nitamfukuza Sisera, jemadari wa jeshi la Yabini, akutane nawe karibu na mto Kishoni, pamoja na magari yake na jeshi lake, na nitakupa ushindi juu yake.””

⁸Baraka akamwambia, “Ikiwa utakwenda nami, nitakwenda, lakin ikiwa huendi pamoja nami, sitaenda.”

⁹Alisema, “Nitakwenda nawe. Hata hivyo, njia unayoienda haitakupa heshima wewe, kwa kuwa Bwana atamuza Sisera mkononi mwa mwanamke.” Ndipo Debora akainuka, akaenda pamoja na Baraka Kedeshi.

¹⁰Baraki akawaita wana wa Zebuloni na Naftali kusanyika Kedeshi. Watu 10,000 walimfuata, na Debora akaenda pamoja naye.

¹¹Heberi (Mkeni) alijitenganisha na Wakeni - walikuwa wazao wa Hobabu (mkwe wa Musa) - na akaweka hema yake mwaloni uliopo huko Saanaimu karibu na Kedesh.

¹²Walipomwambia Sisera kwamba Baraka, mwana wa Abinoamu, alikuwa amekwenda mlima wa Tabori,¹³Sisera akayaita magari yake yote, magari ya farasi mia tisa, na askari wote waliokuwa pamoja naye, kutoka Haroshethi ya Mataifa mpaka Mto Kishoni.

¹⁴Debora akamwambia Baraka, “Nenda! Kwa maana hii ndiyo siku ambayo Bwana amekupa ushindi juu ya Sisera. Je! Si Bwana anayekuongoza?” Basi Baraka akashuka kutoka mlima wa Tabori na watu 10,000 wakamfuata.¹⁵Bwana alifanya jeshi la Sisera kuchanganyikiwa, magari yake yote, na jeshi lake lote. Watu wa Baraka waliwashinda na Sisera akaanguka kutoka kwenye gari lake na kukimbia kwa miguu.¹⁶Lakini Baraka akayaafuata magari na jeshi mpaka Haroshethi ya Mataifa, na jeshi lote la Sisera likauawa kwa upanga, wala hakuna mtu aliyekoka.

¹⁷Lakini Sisera akakimbia kwa miguu mpaka hema ya Yaeli, mkewe Heberi Mkeni; kwa sababu kulikuwa na amani kati ya Yabini mfalme wa Hazori, na nyumba ya Heberi Mkeni.

¹⁸Jaeli akatoka kumlaki Sisera, akamwambia, “Karibu, bwana wangu; karibu kwangu, wala usiogope.” Basi akakaribia kwake, akaingia hemani kwake, naye akamvika bushuti.

¹⁹Akamwambia, “Tafadhali nipe maji kidogo ninywe, kwa maana nina kiu.” Alifungua mfuko wa ngozi ya maziwa akampa anywe, kisha akamfunika tena.

²⁰Akamwambia, “Simama mlangoni pa hema. Ikiwa mtu atakuja na kukuuliza, ‘Je, kuna mtu hapa?’, Sema ‘Hapana.’”

²¹Kisha Jaeli (mke wa Heberi) akachukua kigingi cha hema na nyundo mkononi mwake akamwendea kwa siri, kwa sababu alikuwa amelala usingizi mzito, naye akakitia kigingi cha hema upande wa kichwa chake akamchoma na kikapenya kushuka chini. Hivyo akafa.

²²Baraka alipokuwa akimfuata Sisera, Yaeli alitoka kukutana naye akamwambia, “Njoo, nitakuonyesha mtu unayemtafuta.” Basi akaingia pamoja naye, tazama Sisera amekufa, na kigingi cha hema kando ya kichwa chake.

²³Basi siku hiyo Mungu alimshinda Yabin, mfalme wa Kanaani, mbele ya watu wa Israeli.²⁴Uwezo wa watu wa Israeli ulikua na nguvu zaidi dhidi ya Jabin mfalme wa Kanaani, hata walipomwangamiza.

5¹Siku hiyo Debora na Baraka, mwana wa Abinoamu waliimba wimbo huu:

2 "Viongozi wanapoongoza mbele ya Israeli, watu wanapojoitolea kupigana vita, tunamsifu Bwana!

3 Sikiliza, ninyi wafalme! Sikiliza kwa makini, ninyi viongozi! Mimi nitamwimbia Bwana; Nami nitamsifu Bwana, Mungu wa Israeli.

4 Ee Bwana, wakati ulipotoka Seiri, ulipokwenda kutoka Edomu, nchi ilitetemeka, na mbingu pia ilitetemeka; pia mawingu yalitoa maji.

5 Milima ikatoka mbele ya uso wa Bwana; hata Mlima Sinai ukatetemeka mbele ya uso wa Bwana, Mungu wa Israeli.

6 Katika siku za Shamgari (mwana wa Anathi), katika siku za Yaeli, barabara kuu ziliachwa, na wale ambao walitembea tu walitumia njia za upepo.

7 Kulikuwa na mashujaa wachache huko Israeli, mpaka mimi, Debora, nilipochukua amri- mama alichukua amri katika Israeli!

8 Walichagua miungu wapya, kulikuwa na vita katika malango ya mji lakini bado hapakuwa na ngao au mikuki iliyonekana kati ya watu 40,000 nchini Israeli.

9 Moyo wangu unawaendea wakuu wa Israeli, pamoja na watu ambao walijitolea -tunambariki Bwana kwa ajili yao!

10 Fikiria juu ya hili- ninyi ambao hupanda punda weupe mmeketi kwenye mazulia, nanyi mnaotembea njiani.

11 Sikiliza sauti za wale wanaoimba kwenye maeneo ya kutekeea maji. Huko wanasema tena juu ya matendo ya haki ya Bwana, na matendo ya haki ya wapiganaji wake katika Israeli. Ndipo watu wa Bwana wakashuka kwenye malango ya mji.

12 Amka, amka, Debora! Amka, amka, imba wimbo! Simama, Baraka, na uwakamate wafungwa wako, wewe mwana wa Abinoamu.

13 Wale waliokoka wakaja chini kwa watu wenye nguvu; watu wa Bwana walikuja kwangu pamoja na mashujaa.

14 Walikuja kutoka Efraimu, ambao mizizi yao iko katika Amaleki; watu wa Benyamini walikufuata. Wakuu wa Makiri walitoka, na kutoka Zebuloni wale wanaobeba fimbo ya jemedari.

15 Na wakuu wangu katika Isakari walikuwa pamoja na Debora; na Isakari alikuwa na Baraka waliingia bondeni kwa kasi chini ya amri yake. Miogoni mwa jamaa za Reubeni kulikuwa na utafutaji mkubwa wa moyo.

16 Kwa nini uliketi katikati ya moto, ukisikiliza wachungaji wakipiga filimbi yao kwa makundi yao? Na kwa jamaa za Reubeni kulikuwa na utafutaji mkubwa wa moyo.

17 Gileadi alikaa upande wa pili wa Yordani; na Dani, kwa nini alizunguka juu ya meli? Asheri alibakia pwani na akaishi karibu na bandari zake.

18 Zabuloni lilikuwa khabila ambalo lingeweza kuhatarisha maisha yao mpaka kufikia kifo, Naftali, pia, katika uwanja wa vita.

19 Wafalme walikuja, wakapigana; wafalme wa Kanaani wakapigana huko Taanaki karibu na maji ya Megido. Lakini hawakuondoa fedha kama nyara.

20 Nyota zilipigana kutoka mbinguni, kutoka katika njia zao za mbinguni zilipigana na Sisera.

21 Mto Kishoni ultiwaondoa, mto ule wa kale, Mto Kishoni. Endelea mbele nafsi yangu, jipe nguvu!

22 Kisha sauti za hofu za farasi-kupiga mbio, kupigana kwa watu wake wenye nguvu.

23 'Ilaani Merozi' asema malaika wa Bwana. 'Hakika walaani wenyeji wake kwa sababu hawakuja kumsaidia Bwana, kumsaidia Bwana katika vita dhidi ya mashujaa wenye nguvu.'

24 Yaeli amebarikiwa zaidi kuliko wanawake wengine wote, Yaeli (mke wa Heberi Mkeni), amebarikiwa zaidi kuliko wanawake wote wanaishi katika hema.

25 Mtu yule aliomba maji, naye akampa maziwa; akamletea siagi katika sahani inayofaa kwa wakuu.

26 Aliweka mkono wake kwenye kigingi cha hema, na mkono wake wa kulia katika nyundo ya mfanyakazi; kwa nyundo akampiga Sisera, alimpiga kichwani kwake. Aliligawanya fuvu lake vipande wakati alipompiga pembeni ya kichwa chake.

27 Akaanguka katikati ya miguu yake, akaanguka akalala pale. Kati ya miguu yake akaanguka. Mahali alipoanguka ni pale ambapo aliuawa kwa ukatili.

28 Aliangalia dirishani - mama yake Sisera aliangalia kupitia kamba na akasema kwa huzuni, 'Kwa nini gari lake limechelewa kuja? Kwa nini viboko vyta farasi vinavyovuta magari yake vimechelewa?'

29 Wafalme wake wenye hekima walijibu, na yeze mwenyewe akajibu jibu lile

- ³⁰ ‘Je, hawakupata na kugawanya nyara? Tumbo, matumbo mawili kwa kila mtu; nyara ya kitambaa kilichofunikwa kwa Sisera, nyara ya kitambaa kilichofunikwa, nguo mbili za rangi iliyofunikwa kwa misumari ya wale walipora?
- ³¹ Naam, adui zako wote wataangamia, Ee Bwana! Lakini marafiki zako watakuwa kama jua wakati linapoongezeka kwa uwezo wake. Na nchi ikawa na amani kwa miaka arobaini.”

⁶ ¹Wana wa Israeli wakafanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana; naye akawatia mikononi mwa Midiani kwa miaka saba.²Uwezo wa Midiani uliwanyanya Israeli. Kwa sababu ya Midiani, watu wa Israeli walitengeneza makao wenyewe kutoka kwenye mabwawa katika milima, mapango, na ngome.³Kisha ikawa kwamba wakati wowote Waisraeli walipopanda mazao yao, Wamidiani na Waamaleki na watu kutoka mashariki waliwavamia Waisraeli.⁴Waliweza kutengeneza jeshi lao juu ya ardhi na kuharibu mazao, mpaka njia ya Gaza. Hawakuacha chakula huko Israeli, wala kondoo wala ng'ombe wala punda.⁵Kila wakati wao na mifugo yao na mahema walipokuja, walikuja kama kundi la nzige, na haikuwezekana kuhesabu watu au ngamia zao. Walivamia ardhi ili kuiharibu.⁶Midiani iliwadhoofisha Waisraeli sana mpaka watu wa Israeli wakamwita Bwana.

⁷Watu wa Israeli walipomwomba Bwana kwa sababu ya Midiani,⁸Bwana alimtuma nabii kwa wana wa Israeli. Nabii akawaambia, “Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi, ‘Nimekuleta kutoka Misri; nilikutoa nje ya nyumba ya utumwa.⁹Naliwaokoa kutoka kwenye mikono ya Wamisri, na kutoka kwenye mkono wa wote waliokuwa wakiwanyanya. Niliwafukuza mbele yenu, na nimewapa nchi yao.¹⁰Niliwaambia, Mimi ndimi Bwana, Mungu wenu; Nimewaaamuru msibudu miungu ya Waamori, ambao mnaishi katika nchi yao. Lakini hamkuitii sauti yangu.”

¹¹Basi malaika wa Bwana akaja na kukaa chini ya mwaloni huko Ofra, uliokuwa wa Yoashi (Mwabiyezeri), wakati Gedioni, mwana wa Yoashi, akipepete ngano katika sakafu, katika kikapu cha divai-kuificha toka kwa Wamidiani.

¹²Malaika wa Bwana akamtokea, akamwambia, “Bwana yu pamoja nawe, mpiganaji mwenye nguvu!”

¹³Gideoni akamwambia, “Oo, bwana wangu, ikiwa Bwana yu pamoja nasi, kwa nini basi yote haya yanatupata? Je, yako wapi matendo yake yote mazuri ambayo baba zetu walituambia, waliposema, ‘Je! Si Bwana aliyetukomboa kutoka Misri?’ Lakini sasa Bwana ametuacha na kututia mikononi mwa Midiani.”

¹⁴Bwana akamtazama na kusema, “Nenda katika nguvu uliyo nayo tayari. Uiokoe Israeli kutoka mikononi wa Midiani. Je, sikukutuma?”

¹⁵Gideoni akamwambia, “Tafadhali, Bwana, nawezaje kuwaokoa Israeli? Angalia, familia yangu ni dhaifu zaidi katika Manase, na mimi si muhimu katika nyumba ya baba yangu.”

¹⁶Bwana akamwambia, “Nitakuwa pamoja nawe, nawe uthalishinda jeshi lote la Midiani kama mtu mmoja.”

¹⁷Gideoni akamwambia, “Ikiwa unapendezwa na mimi, nipe basi ishara kwamba wewe ndio umenena nami.

¹⁸Tafadhali, usiondoke hapa, mpaka nitakopokuja kwako na kuleta zawadi yangu na kuiweka mbele yako.” Bwana akasema, “Nitasubiri mpaka utakaporudi.”

¹⁹Gideoni akaenda, akaandaa mwana mbuzi, na efa moja ya unga akafanya mikate isiyotiwa chachu. Akaiweka nyama hiyo katika kikapu, na akaweka mchuzi ndani ya sufuria na kuviletea chini ya mti wa mwaloni, akavitoa.

²⁰Malaika wa Mungu akamwambia, “Chukua nyama na mikate isiyotiwa chachu, ukaweke juu ya mwamba huu, ukamwage mchuzi juu yake.” Gideoni akafanya hivyo.²¹Kisha malaika wa Bwana akashika ncha ya fimbo mikononi mwake. Kwa hiyo akagusa nyama na mikate isiyotiwa chachu; moto ukatoka nje ya mwamba, ukateketeza nyama na mikate isiyotiwa chachu. Kisha malaika wa Bwana akaenda, na Gideoni hakuweza kumwona tena.²²Gideoni alielewa kuwa yule alikuwa malaika wa Bwana. Gideoni akasema, “Ewe Bwana MUNGU! Kwa maana nimemwona malaika wa Bwana uso kwa uso!”

²³Bwana akamwambia, “Amani iwe kwako! Usiogope, huwezi kufa.”

²⁴Basi Gideoni akamjengea Bwana madhabahu huko. Aliiita, “Bwana ni Amani.” Hadi leo bado iko katika Ofra ya jamaa ya Waabiezeri.

²⁵Usiku huo, Bwana akamwambia, “Twaa ng'ombe wa baba yako, na ng'ombe wa pili wa umri wa miaka saba, ukaondoe madhabahu ya Baali, ambayo ni ya baba yako, na kukata Ashera iliyo karibu nayo.²⁶Jenga madhabahu kwa Bwana, Mungu wako juu ya mahali pa kukimbilia, na kujenga njia sahihi. Toa ng'ombe ya pili kama sadaka ya kuteketezwa, ukitumia kuni kutoka Ashera uliyoikata.”

²⁷Gideoni akachukua watumishi wake kumi na kufanya kama Bwana alivyomwambia. Lakini kwa sababu aliogopa sana watu wa nyumba ya baba yake na watu wa mji hakufanya hivyo wakati wa mchana, alifanya hivyo usiku.

²⁸Asubuhi wakati watu wa mji walipoamka, madhabahu ya Baali imebomolewa, na Ashera iliyokuwa karibu nayo imekatwa, na ng'ombe wa pili ametolewa sadaka kwenye madhabahu iliyojengwa.

²⁹Watu wa mji wakaambiana, “Ni nani aliyefanya jambo hili?” Walipokuwa wakiongea na wengine na kutafuta majibu, wakasema, “Gedioni mwana wa Yoashi amefanya jambo hili.”

³⁰Ndipo watu wa mji wakamwambia Yoashi, “Mtoe mtoto wako ili afe, kwa sababu ameibomoa madhabahu ya Baali, na kwa sababu ameikata Ashera karibu nayo.”

³¹Yoashi akawaambia wote waliompinga, “Je, ninyi mtamsihi Baali? Je, mtamuokoa? Mtu ye yote atakayemtetea, basi atauawa asubuhi hii. Ikiwa Baali ni mungu, basi atajitetea mwenyewe wakati mtu anaibomoa madhabahu yake.”³²Kwa hiyo siku hiyo wakamwita Gideoni “Yerubaali,” kwa sababu alisema, “Baali ajijitete dhidi yake,” kwa sababu Gideoni alivunja madhabahu ya Baali.

³³Basi Wamidiani wote, Waamaleki, na watu wa mashariki walikusanyika pamoja. Wakavuka Yordani na wakapanga katika bonde la Yezreeli.³⁴Lakini Roho wa Bwana akaja juu ya Gideoni. Gideoni akapiga tarumbeta, akawaita jamaa ya Abiezeri, ili wapate kumfuata.³⁵Aliwatuma wajumbe wote katika Manase, na wao pia, waliitwa nje kumfuata. Naye akatuma wajumbe kwa Asheri, na Zabuloni, na Naftali; nao wakaenda kumlaki.

³⁶Gideoni akamwambia Mungu, “Ikiwa ungependa kunitumia kuokoa Israeli, kama ulivyosema,³⁷tazameni, ninaweka ngozi ya samazi kwenye sakafu. Ikiwa kuna umande tu juu ya ngozi, na ni kavu duniani, basi nitajua kwamba utanitumia kuokoa Israeli, kama ulivyosema.”³⁸Hivi ndivyo ilivyotokea-Gideoni aliamka mapama asubuhi, akaikamua ngozi hiyo, na akatoa umande kwenye ngozi, wa kutosha kujaza bakuli kwa maji.

³⁹Gideoni akamwambia Mungu, “Usinikasirikie, nitasema tena kwa mara nyingine. Tafadhali niruhusu nijaribu tena kwa kutumia ngozi. Wakati huu uifanye kavu, na iwe na umande juu ya ardhi yote kuzunguka.”⁴⁰Mungu alifanya kile alichoomba usiku huo. Ngozi ilikuwa kavu, na kulikuwa na umande katika ardhi yote iliyozunguka.

⁷ ¹Ndipo Yerubaali (yaani Gideoni) akainuka mapema, na watu wote waliokuwa pamoja naye, wakaweka kambi kando ya chemchemi ya Harodi. Kambi ya Midiani ilikuwa kaskazini mwao katika bonde karibu na kilima cha More.²Bwana akamwambia Gideoni, “Kuna askari wengi sana kwa mimi kukupa ushindi juu ya Wamidiani, ili Waisraeli wasijisifu juu yangu, wakisema, ‘Nguvu zetu zimetuokoa.’³Basi, tangaza masikioni mwa watu, ukisema, ‘Yeyote anayeogopa, anayetetemeka, arudi na atoke katika mlima Gileadi.’” Basi, watu 22,000 wakaondoka, na 10,000 wakabaki.

⁴Bwana akamwambia Gideoni, “Watu bado ni wengi sana. Wapeleke chini kwenye maji, na nitafanya idadi yao iwe ndogo kwa ajili yako. Kama nikisema, ‘Huyu atakwenda pamoja nawe,’ atakwenda pamoja nawe; lakini kama nikisema, ‘Huyu hawezi kwenda pamoja nawe,’ hatakwenda.”

⁵Gideoni akawapeleka watu kwenye maji; Bwana akamwambia, “Ondoa kila mtu atakayelamba maji, kama mbwa alambavyo, kutoka kwa wale wanaopiga magoti na kunywa.”⁶Wanaume 300 walilamba. Wengine wote walipiga magoti kunywa maji.

⁷Bwana akamwambia Gideoni, “Chukua watu hawa 300 waliokwisha kulamba maji, nitakuokoa na kukupa ushindi juu ya Wamidiani. Acha kila mtu arudi mahali pake.”⁸Kwa hiyo wale waliochaguliwa walichukua vifaa vyao na tarumbeta zao. Gideoni akawarudisha watu wote wa Israeli, kila mtu kwenda kwenye hema yake, lakini akawaweka watu 300. Basi kambi ya Midiani ilikuwa chini yake katika bonde.⁹Usiku huo huo Bwana akamwambia, “Simama! Kavamie kambi, kwa maana nitakupa ushindi juu yake.¹⁰Lakini ikiwa unaogopa kushuka, shuka kwenye kambi pamoja na Pura mtumishi wako,¹¹na usikilize kile wanachosema, na ujasiri wako utaimarishwa kushambulia kambi.” Basi Gideoni akaenda pamoja na Pura mtumishi wake, mpaka chini kwa walinzi wa kambi.¹²Wamidiani, Waamaleki, na watu wote wa mashariki walikaa karibu na bonde, wengi kama nzige. Ngamia zao walikuwa kama mchanga katika bahari.

¹³Gideoni alipofika huko, mtu alikuwa akimwambia mwenzake ndoto. Mtu huyo akasema, “Angalia! Niliota ndoto, na nikaona mkate wa shayiri umeanguka ndani ya kambi ya Midiani. Ukaja hemani, na kuipiga kwa nguvu sana hata ikaanguka chini ikapinduka na kulala chini.”

¹⁴Mtu mwingine akasema, “Hii si kitu kingine isipokuwa upanga wa Gideoni (mwana wa Yoashi), Mwisraeli. Mungu amempa ushindi juu ya Midiani na jeshi lake lote.”

¹⁵Gideoni aliposikia habari ya ile ndoto na tafsiri yake, akainama chini na kuabudu. Alirudi kwenye kambi ya Israeli na kusema, “Simameni! Bwana ametupa ushindi juu ya jeshi la Midiani.”¹⁶Akawagawa watu 300 katika makundi matatu, na akawapa tarumbeta zote na mitungi tupu, na taa ndani ya kila mtungi.

¹⁷Akawaambia, “Niangalieni mimi na kufanya yale ninayoyafanya. Tazama! Ninapofika kwenye mwisho wa kambi, ni lazima mfanye kile ninachofanya.¹⁸Nitakapopiga tarumbeta, mimi na wote mlion pamoja nami, basi mtapiga tarumbeta zenu katika kila upande wa kambi nzima na kupiga kelele, kwa Bwana na Gideoni!”

¹⁹Basi Gideoni na watu mia moja waliokuwa pamoja naye walifika mwisho wa kambi, hapo mwanzoni mwa saa ya kati. Wakati Wamidiani walikuwa wakibadilisha walinzi, walipiga tarumbeta na kuvunja mitungi iliyokuwa mikononi mwao.²⁰Vikosi vitatu vilipiga tarumbeta na kuvunja mitungi. Walikuwa na taa katika mikono yao ya kushoto na tarumbeta katika mikono yao ya kulia ili kuwapiga. Walipiga kelele, “Upanga wa Bwana na wa Gideoni.”²¹Kila mtu alisimama mahali pake kando ya kambi na jeshi la Midiani likakimbia. Walipiga kelele na kukimbia.

²²Walipopiga tarumbeta 300, Bwana akaweka upanga wa kila mtu wa Midiani dhidi ya wenzake na dhidi ya jeshi lake lote. Jeshi likakimbia mpaka Bethshita kuelekea Serera, mpaka, mpaka wa Abel Mehola, karibu na Tabathi.

²³Watu wa Israeli kutoka Naftali, Asheri, na Manase wote waliitwa nje, nao wakawafuata Midiani.²⁴Gideoni akatuma wajumbe katika nchi zote za mlima wa Efraimu, akisema, “Nenda chini dhidi ya Midiani na umiliki Mto Yordani mpaka Bethbara, ukawazuie.” Basi wanaume wote wa Efraimu walikusanya pamoja na kuimiliki maji, mpaka Bethbara na Mto Yordani.²⁵Wakawatwaa wakuu wawili wa Midiani, Orebu na Zeebu. Wakamuua Orebu kwenye mwamba wa Orebu, nao wakamuua Zeebu katika shinikizo la divai la Zeebu. Wakawafuata Wamidiani, wakamletea Gideoni vichwa vya Orebu na Zeebu, ng'ambo ya pili ya Yordani.

⁸ ¹Watu wa Efraimu wakamwambia Gideoni, “Ni nini hiki umetutenda? Haukutuita wakati ulipokwenda kupigana na Midiani.” Wakamwambia kwa nguvu.

²Akawaambia, “Nimefanya nini sasa kulinganisha na mlichofanya ninyi? Je! Mavuno ya zabibu za Efraimu si bora zaidi kuliko mavuno ya zabibu ya Abiezeri? ³Mungu amewapa ushindi juu ya wakuu wa Midiani-Oreb na Zeeb! Mimi nimefanya nini ukilinganisha na ninyi?” Hasira yao ikashuka chini aliposema hili.

⁴Gideoni alikuja Yordani na akavuka juu yake, yeye na watu 300 waliokuwa pamoja naye. Walikuwa wamechoka, lakini bado waliedelea kufuatilia. ⁵Akawaambia watu wa Sukothi, “Tafadhalii wape mikate kwa watu wanaonifuata, kwa kuwa wamechoka, nami niwafuatilie Zeba na Salmuna, wafalme wa Midiani.”

⁶Na wakuu wakasema, “Je, mikono ya Zeba na Salmuna sasa ipo mikononi mwako? Kwa nini tulipe jeshi lako mikate?”

⁷Gideoni akasema, “Bwana akitupa ushindi juu ya Zeba na Salmunna, nitainyunyiza ngozi yenu kwa miiba ya jangwani na michongoma.”

⁸Akatoka huko, akaenda Penieli, akawaambia watu maneno hayo hayo; lakini watu wa Penieli wakamjibu kama watu wa Sukothi walivyojibu. ⁹Akawaambia pia watu wa Penieli, akasema, “Nitakapokuja kwa amani, nitauangusha mnara huu.”

¹⁰Sasa Zeba na Salmuna walikuwa huko Karkori pamoja na jeshi lao, karibu na watu 15,000 wote waliosalia nje ya jeshi lote la watu wa Mashariki, kwa kuwa walianguka watu 120,000 waliofundishwa kupigana na upanga.

¹¹Gideoni akapanda barabara iliyochukuliwa na wakaazi wa hema, Noba na Yoghena. Akalishinda jeshi la adui, kwa sababu hawakuwa wanataraja shambulio. ¹²Zeba na Salmuna walikimbia, na Gideoni alipowafuata, akawatwaa wafalme wawili wa Midiani-Zeba na Salmunna- na kulifanya jeshi lote kuwa na hofu.

¹³Gideoni, mwana wa Yoashi, alirudi kutoka kwenye vita kwenda kupitia Heresi. ¹⁴Akamkimbilia kijana mmoja wa watu wa Sukothi na kutafuta ushauri kutoka kwake. Kijana huyo alimwelezea viongozi wa Sukothi na wazee wake, watu sabini na saba. ¹⁵Gideoni akaja kwa watu wa Sukothi, akasema, “Tazameni Zeba na Salmuna, ambao mlinidhihaki kwa ajili yao, mkaesema, ‘Je! Mmemshinda Zeba na Salmuna? Hatujui kwamba tunapaswa kulipa jeshi lako mkate.’” ¹⁶Gideoni akawachukua wazee wa mji, naye akawaadhibu watu wa Sukothi kwa miiba ya jangwa na michongoma. ¹⁷Akaangusha mnara wa Penieli na kuwaua watu wa mji huo.

¹⁸Gideoni akamwambia Zeba na Salmuna, “Ni watu wa aina gani mliwaua Tabori?” Wakajibu, “Kama wewe ulivyo, ndivyo walivyokuwa. Kila mmoja wao alionekana kama mwana wa mfalme.”

¹⁹Gideoni akasema, ‘Wao walikuwa ndugu zangu, wana wa mama yangu. Kama Bwana aishivyo, kama mngewaacha hai, nisingewauwa.’ ²⁰Akamwambia Yetheri (mzaliwa wake wa kwanza), “Simama uwuae!” Lakini kijana huyo hakutoa upanga wake kwa kuwa aliogopa, kwa sababu alikuwa bado kijana mdogo.

²¹Ndipo Zeba na Salmuna wakasema, simama mwenyewe, utuue! Kwa maana kama mtu alivyo, ndivyo zilivyo nguvu zake. Gideoni akasimama na kumwua Zeba na Salmuna. Pia aliondoa mapambo yaliyokuwa juu ya shingo za ngamia zao.

²²Ndipo wana wa Israeli wakamwambia Gideoni, “Ututawale, wewe, mtoto wako, na mjukuu wako; kwa sababu umetuokoa mikononi mwa Midiani.”

²³Gideoni akawaambia, “Mimi sitatawala juu yenu, wala mtoto wangu hatatawala juu yenu. Bwana atatawala juu yenu.” ²⁴Gideoni akawaambia, “Nina haja yangu niitakayo kwenu kwamba kila mmoja wenu atanipe pete kutoka kwenye nyara zake.” (Wamidiani walikuwa na pete za dhahabu kwa sababu walikuwa Waishmaeli.)

²⁵Wakamjibu, “Tunafurahi kukupa.” Wakatandika vazi na kila mtu akatupa pete kutoka kwenye nyara zake.

²⁶Uzito wa pete za dhahabu alizoomba zilikuwa shekeli 1,700 za dhahabu. Nyara hizi zilikuwa ni pamoja na mapambo ya makoja, vidani, nguo ya rangi ya zambarau walivyooaa na wafalme wa Midiani, na zaidi ya minyororo iliyokuwa karibu na shingo za ngamia zao. ²⁷Gideoni akafanya efodi kutoka katika pete na kuiweka katika mji wake, huko Ofra, na Israeli wote wakaiandama kwa ukahaba na kuabudu. Ilikuwa mtego kwa Gideoni na kwa wale walio nyumbani kwake.

²⁸Kwa hiyo Midiani ilishindwa mbele ya watu wa Israeli na hawakuinua vichwa vyao tena. Na nchi ikawa na amani kwa miaka arobaini siku za Gideoni.

²⁹Yerubaali, mwana wa Yoashi, akaenda akakaa nyumbani kwake.³⁰Gideoni alikuwa na wana sabini, waliokuwa uzao wake, kwa kuwa alikuwa na wake wengi.³¹Mwanamke wake, aliyekuwa Shekemu, akamzaa pia mwana, na Gideoni akampa jina lake Abimeleki.³²Gideoni, mwana wa Yoashi, akafa katika uzee mzuri, akazikwa huko Ofra katika kaburi la baba yake Yoashi, wa jamaa ya Abiyezeri.

³³Ikawa, Gideoni alipokufa, watu wa Israeli wakageuka tena na kujifanyia ukahaba wenyewe kwa kuabudu Mabaali. Walimfanya Baali Berith kuwa mungu wao.³⁴Watu wa Israeli hawakukumbuka kumtukuza Bwana, Mungu wao, aliyewaokoa kutoka kwa mikono ya adui zao kila upande.³⁵Hawakuweka ahadi zao kwa nyumba ya Yerubaali (yaani Gideoni), kwa ajili ya mema yote aliyoyafanya katika Israeli.

⁹ ¹Abimeleki, mwana wa Yerubaali, akaenda kwa jamaa za mama yake huko Shekemu, akawaambia, na jamaa yote ya mama yake,²“Tafadhalii semi haya, ili wakuu wote wa Shekemu wasikie. Ni kipi bora kwako, Je, wana sabini wote wa Yerubaali kutawala juu yenu, au kwamba moja tu atawale juu yenu? Kumbuka kwamba mimi ni mfupa na nyama yenu.”

³Ndugu za mama yake waliongea kwa niaba yake kwa viongozi wa Shekemu, nao wakakubali kumfuata Abimeleki, wakasema, Yeye ndiye ndugu yetu.⁴Wakampa vipande sabini vy a fedha katika nyumba ya Baali Berith; Abimeleki akazitumia kwa kuajiri watu wasio na sheria na waliokuwa wajinga, waliomfuata.⁵Abimeleki akaenda nyumbani kwa baba yake huko Ofra; na juu ya jiwe moja akawaua ndugu zake sabini, wana wa Yerubaali. Yotamu ndiye aliyebaki, mwana mdogo kabisa wa Yerubaali, kwa kuwa alijificha.⁶Wakuu wote wa Shekemu na Beth Milo wakaungana, wakaenda kumfanya Abimeleki mfalme, karibu na mwaloni karibu na nguzo iliyoko Shekemu.

⁷Yotamu alipoambiwa juu ya jambo hilo, akaenda, akasimama juu ya mlima Gerizimu. Alipiga kelele akawaambia, “Sikilizeni, enyi viongozi wa Shekemu, ili Mungu awasikilize.⁸Siku moja miti ilikwenda kumtia mafuta mfalme juu yao. Wakauambia mzeituni, ‘Tawala juu yetu!’

⁹Lakini mti wa mzeituni ukawaambia, ‘Je! Nitaacha mafuta yangu, ambayo hutumiwa kuheshimu miungu na wanadamu, ili nipate kurudi na kuvuka juu ya miti mingine?’

¹⁰Miti hiyo ikamwambia mtini, ‘Njoo utawale juu yetu.’

¹¹Lakini mtini ukawaambia, ‘Je, nitaacha utamu wangu na matunda yangu mazuri, ili nipate kurudi na kuvuka juu ya miti mingine?’

¹²Miti hiyo ikamwambia mzabibu, ‘Njoo utawale juu yetu.’

¹³Mzabibu ukawaambia, ‘Je, nitaacha divai yangu mpya, ambayo hufurahisha miungu na wanadamu, na kurudi na kuvuka juu ya miti mingine?’

¹⁴Kisha miti yote ikamwambia mti wa miiba, ‘Njoo utawale juu yetu.’

¹⁵Mti wa miiba ikaiambia miti, ‘Ikiwa mnataka kunipaka mafuta niwe mfalme juu yenu, njoomi na mpate usalama chini ya kivuli changu. Ikiwa sivyo, basi moto lazima uondoke kwenye mti wa miiba na uiteketeze mireza ya Lebanoni.’

¹⁶Basi, ikiwa mmefanya kweli na uaminifu, mlimfanya Abimeleki mfalme, na ikiwa mmefanya vizuri juu ya Yerubaali na nyumba yake, na ikiwa mmemuadhibu kama anavyostahili,¹⁷- na kufikiri kwamba baba yangu alipigana kwa ajili yenu, akahatarisha maisha yake, na akawaokoa kutoka kwenye mkono wa Midiani -¹⁸lakini leo mmeamka juu ya nyumba ya baba yangu na kuwaua watoto wake, watu sabini, juu ya jiwe moja. Na mmefanya Abimeleki, mwana wa mtumishi wake, awe mfalme juu ya wakuu wa Shekemu, kwa sababu yeye ni ndugu yenu.¹⁹Ikiwa mlifanya kwa uaminifu na uelekevu pamoja na Yerubaali na nyumba yake, basi mnapaswa kufurahi katika Abimeleki, naye apate kufurahi ndani yenu.²⁰Lakini ikiwa sio, moto utoke kwa Abimeleki, ukawaangamize watu wa Shekemu na Beth Milo. Basi moto utoke kwa watu wa Shekemu na Beth Milo, ili kumteketeza Abimeleki.”

²¹Yothamu akakimbia, naye akaenda Beeri. Aliishi huko kwa sababu ilikuwa mbali na Abimeleki, kaka yake.

²²Abimeleki akatawala juu ya Israeli kwa miaka mitatu.²³Mungu alituma roho mbaya kati ya Abimeleki na viongozi wa Shekemu. Viongozi wa Shekemu walisoliti uaminifu waliokuwa nao kwa Abimeleki.²⁴Mungu alifanya hivyo ili uhalifu uliofanywa kwa wana sabini wa Yerubaali uweze kulipizwa kisasi, na Abimeleki ndugu yao atawajibishwa kwa kuwaua, na watu wa Shekemu watawajibishwa kwa sababu walimsaidia kuua ndugu zake.

²⁵Basi wakuu wa Shekemu wakawaweka wanaume wakimsubiri juu ya vilima ili wamwangamize, nao wakawaibia wote waliokuwa wamepita katika barabara hiyo. Hii iliripotiwa kwa Abimeleki.

²⁶Gaali mwana wa Ebedi akenda pamoja na ndugu zake, wakavuka Shekemu. Viongozi wa Shekemu walimwamini.²⁷Wakaenda shambani wakakusanya zabibu kutoka kwa mizabibu, nao wakazikanyaga. Walifanya sherehe katika nyumba ya mungu wao, walikula na kunywa, kumlaani Abimeleki.²⁸Gaali mwana wa Ebedi,

akasema, "Abimeleki ni nani, na Shekemu ni nani, hata tumtumikie? Je, si mwana wa Yerubaali? Na Zebuli si afisa wake? Watumikieni watu wa Hamori, baba yake Shekemu! Kwa nini tunapaswa kumtumikia?"²⁹Laiti watu hawa wangelikuwa chini ya amri yangu! Kisha ningemuondo Abimeleki. Ningemwambia Abimeleki, 'Liondoe nje jeshi lako lote."

³⁰Zebul, mkuu wa mji, aliposikia maneno ya Gaali, mwana wa Ebedi, hasira yake ikawaka.³¹Akatuma wajumbe kwa Abimeleki ili wapate kudanganya, akisema, "Tazama, Gaali mwana wa Ebedi na ndugu zake wanafika Shekemu; nao wanauchochea mji dhidi yako."³²Sasa, amka wakati wa usiku, wewe na askari pamoja nawe, na uandae uvamizi katika mashamba.³³Kisha asubuhi, jua litakapokwisha, inuka mapema na uangamize mji. Na yeze na watu waliokuwa pamoja naye watakapokuja juu yenu, fanyeni chochote mnachoweza."

³⁴Basi Abimeleki akainuka usiku, yeze na watu wote waliokuwa pamoja naye, wakaandaa uvamizi dhidi ya Shekemu, wakagawanyika vitengo vinne.³⁵Gaali mwana wa Ebedi akatoka, akasimama penye mlango wa mji. Abimeleki na watu waliokuwa pamoja naye wakatoka mahali pa kuficha.

³⁶Gaali alipowaona hao watu, akamwambia Zebuli, "Tazama, watu wanatoka kwenye vilima!" Zebuli akamwambia, "Wewe unaona vivuli juu ya vilima kama vile watu."³⁷Gaali akaongea tena na kusema, "Angalia, watu wanashuka katikati ya nchi, na kitengo kimoja kinakuja kwa njia ya mwaloni wa Maenenimu."

³⁸Ndipo Zebuli akamwambia, "Je, maneno yako ya kiburi yako wapi sasa, wewe uliyesema, 'Abimeleki ni nani, ili tumtumikie?' Je, hao sio watu ambaa uliwadharau? Toka sasa na pigana nao."

³⁹Gaali akatoka na aliquwa akiwaongoza watu wa Shekemu, naye alipigana na Abimeleki.⁴⁰Abimeleki akamfukuza, na Gaali akakimbia mbele yake. Na wengi wakaanguka na majeraha ya mauti mbele ya mingilio ya lango la mji.⁴¹Abimeleki alikaa Aruma. Zebul akawalazimisha Gaal na ndugu zake watoke Shekemu.

⁴²Siku ya pili watu wa Shekemu wakatoka shambani, na habari hii ikamfikia Abimeleki.⁴³Aliwachukua watu wake, akawagawanya katika vitengo vitatu, na wakaandaa uvamizi mashambani. Aliangalia na kuona watu wakitoka mjini. Akawakamata na kuwaua.⁴⁴Abimeleki na vitengo vilivyokuwa pamoja naye vilishambulia na kuzuia maingilio ya lango la mji. Vitengo vingine viwili vilishambulia wote waliokuwa katika shamba na wakawaua.⁴⁵Abimeleki alipigana na huo mji siku nzima. Aliteka mji huo, na kuwaua watu waliokuwa ndani yake. Akabomoa kuta za mji na kueneza chumvi juu yake.

⁴⁶Wakati wakuu wote wa mnara wa Shekemu waliposikia hayo, waliingia katika ngome ya nyumba ya El Berithi.

⁴⁷Abimeleki aliambiwa kuwa viongozi wote walikuwa wamekusanyika pamoja kwenye mnara wa Shekemu.

⁴⁸Abimeleki akaenda mpaka mlima wa Salmoni, yeze na watu wote waliokuwa pamoja naye. Abimeleki akachukua shoka na kukata matawi. Akaweka juu ya bega lake na kuwaagiza watu waliokuwa pamoja naye, "Mlichooma nimekifanya fanyeni kama nilivyoofanya."⁴⁹Basi kila mmoja akakata matawi, wakamfuata Abimeleki. Wakayafungia juu ya ukuta wa mnara, nao wakawasha moto, hata watu wote wa mnara wa Shekemu wakafa, wanaume na wanawake elfu.

⁵⁰Abimeleki akaenda Tebezi, naye akapiga kambi dhidi ya Thebezi, akautwaa.⁵¹Lakini kulikuwa na mnara wenye nguvu katika mji, wanaume na wanawake wote na viongozi wote wa mji walikimbilia na kujifungia wenyewe. Kisha wakaenda juu ya paa la mnara.⁵²Abimeleki alikwenda kwenye mnara na kupigana nao, naye akaenda karibu na mlango wa mnara ili kuuchoma.⁵³Lakini mwanamke akatupa jiwe la juu, juu ya kichwa cha Abimeleki likavunja fuvu lake.

⁵⁴Kisha akamwita yule kijana aliyejewa anamchukulia silaha zake, akamwambia, "Chukua upanga wako ukaniue, kwa hiyo hakuna mtu atakayesema juu yangu, 'Mwanamke alimwua.'" Basi kijana wake akamchoma naye akafa.⁵⁵Watu wa Israeli walipoona kwamba Abimeleki amekufa, wakaenda nyumbani.

⁵⁶Basi Mungu akalipiza kisasi cha uovu wa Abimeleki alichomfanyia baba yake kwa kuua ndugu zake sabini.

⁵⁷Mungu akafanya uovu wote wa watu wa Shekemu ugeuke juu ya vichwa vyao wenyewe, na juu yao ilikuja laana ya Yothamu mwana wa Yerubaali.

10 ¹Baada ya Abimeleki, Tola, mwana wa Pua, mwana wa Dodo, mtu wa Isakari, aliyekaa Shamiri, katika mlima wa Efraimu, akaondoka ili kuwaokoa Israeli. ²Akawa mwamuzi wa Israeli miaka ishirini na mitatu. Alikufa na kuzikwa Shamiri.

³Alifuatiwa na Yairi Mgileadi. Akawa mwamuzi wa Israeli miaka ishirini na miwili. ⁴Alikuwa na wana thelathini walikuwa wakipanda kwenye punda thelathini, na walikuwa na miji thelathini, ambayo inaitwa Hawoth Yairi hata leo, iliyo katika nchi ya Gileadi. ⁵Yairi alikufa na kuzikwa Kamoni.

⁶Watu wa Israeli waliendelea kutenda maovu mbele za Bwana, wakaabudu Mabaali, Maashtoreti, miungu ya Aramu, miungu ya Sidoni, miungu ya Moabu, miungu ya wana wa Amoni, na miungu ya Wafilisti. Wakamsahau Bwana na hawakamsujudia tena. ⁷Hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, naye akawauza mikononi mwa Wafilisti na katika mikono ya wana wa Amoni. ⁸Wakawaangamiza na kuwadhulumu watu wa Israeli mwaka huo, na kwa muda wa miaka kumi na nane waliwfukuza watu wote wa Israeli walikuwa ng'ambo ya Yordani katika nchi ya Waamori, iliyoko Gileadi. ⁹Nao wana wa Amoni wakavuka Yordani, wakapigana na Yuda, na Benyamini, na nyumba ya Efraimu; Israeli akasumbuliwa sana. ¹⁰Ndipo wana wa Israeli wakamwita Bwana, wakisema, “Tumekukosea, kwa sababu tumemwacha Mungu wetu, tukaabudu Mabaali.”

¹¹Bwana akawaambia wana wa Israeli, “Je, sikuwatoa ninyi kutoka kwa Wamisri, na Waamori, na Waamoni, na Wafilisti, ¹²na pia kwa Wasidoni? Waamaleki na Wamaoni walipowakandamiza; mliniita, nami nikawaokoa kutoka katika nguvu zao. ¹³Lakini ninyi mliniacha tena na kuabudu miungu mingine. Kwa hiyo, sitawaokoa tena.

¹⁴Nendeni mkaiite miungu mnayoiabudu. Ili iwaokoe wakati wa shida.

¹⁵Wana wa Israeli wakamwambia Bwana, Tumefanya dhambi. Tufanyie chochote kinachoonekana kuwa kizuri kwako. Tafadhalii, tuokoe leo. ¹⁶Wakaiacha miungu ya kigeni waliyokuwa nayo, nao wakamwabudu Bwana. Naye akawa na subira juu ya taabu ya Israeli.

¹⁷Ndipo Waamoni wakakusanyika, wakaweka kambi Gileadi. Waisraeli walikutana na kuweka kambi yao huko Mispa. ¹⁸Viongozi wa watu wa Gileadi wakaambiana, “Ni nani atakayeanza kupigana na Waamoni? Yeye atakuwa kiongozi juu ya wote wanaoishi Gileadi.”

11 ¹Yeftha Mgileadi alikuwa shujaa mwenye nguvu, lakini alikuwa mwana wa kahaba. Gileadi alikuwa baba yake.²Mke wa Gileadi pia alizaa wanawe wengine. Wana wa mkewe walipokua, walimlazimisha Yeftha aondoke nyumbani na kumwambia, “Huwezi kurithi chochote kutoka katika familia yetu. Wewe ni mwana wa mwanamke mwingine.”³Basi Yeftha akaondoka toka kwa ndugu zake, akaishi katika nchi ya Tobu. Watu wasiokuwa na sheria waliungana na Yeftha na wakaja na kwenda pamoja naye.

⁴Siku kadhaa baadaye, wana wa Amoni walipigana na Israeli.⁵Wana wa Amoni walipopigana na Israeli, wazee wa Gileadi wakaenda kumleta Yeftha kutoka nchi ya Tobu.⁶Wakamwambia Yeftha, “Njoo uwe kiongozi wetu ili tupigane na wana wa Amoni.”

⁷Yeftha akawaambia viongozi wa Gileadi, “Mlinichukia na kunilazimisha kuondoka nyumbani kwa baba yangu. Kwa nini mnakuja kwangu sasa munapokuwa na shida?”

⁸Wazee wa Gileadi wakamwambia Yeftha, “Ndiyo sababu tunakugeukia sasa; njoo pamoja nasi pigana na watu wa Amoni, na wewe utakuwa kiongozi juu ya wote wanaoishi Gileadi.

⁹Yeftha akawaambia wazee wa Gileadi, “Ikiwa mnanirejesha nyumbani tena ili kupigana na wana wa Amoni, na kama Bwana atatupa ushindi juu yao, nitakuwa kiongozi wenu.”

¹⁰Wazee wa Gileadi wakamwambia Yeftha, “Bwana awe shahidi kati yetu ikiwa hatutafanya kama tunavyosema!”¹¹Yeftha akaenda pamoja na wazee wa Gileadi, nao watu wakamfanya awe msimamizi na mkuu juu yao. Alipokuwa mbele ya Bwana huko Mispa, Yeftha akarudia ahadi zote alizozifanya.

¹²Ndipo Yeftha akatuma wajumbe kwa mfalme wa wana wa Amoni, akisema, “Ni nini mgogoro huu kati yetu? Kwa nini umekuja kwa nguvu kuchukua ardhi yetu?”

¹³Mfalme wa wana wa Amoni akawajibu wajumbe wa Yeftha, “Kwa sababu Israeli walipopanda kutoka Misri, walichukua nchi yangu toka Arnoni hata Yaboki, mpaka Yordani. Sasa rudisha ardhi hizo kwa amani.”

¹⁴Yeftha akatuma tena wajumbe kwa mfalme wa wana wa Amoni,¹⁵akasema, “Yeftha asema hivi, Israeli hawakuchukua nchi ya Moabu na nchi ya wana wa Amoni;¹⁶lakini walitoka Misri, na Israeli wakaenda kuititia jangwa hadi Bahari ya Shamu na Kadeshi.¹⁷Israeli walipotuma wajumbe kwa mfalme wa Edomu, wakisema, ‘Tafadhali tunaomba ruhusa tupite katika nchi yako,’ mfalme wa Edomu hakuwasikiliza. Wakawatuma wajumbe kwa mfalme wa Moabu, lakini akakataa. Basi Israeli wakakaa Kadeshi.¹⁸Kisha wakapitia jangwani, wakaondoka katika nchi ya Edomu, na nchi ya Moabu; wakavuka upande wa mashariki wa nchi ya Moabu, wakapanga ng'ambo ya Arnoni. Lakini hawakuingia mpaka wa Moabu, maana Arnoni ilikuwa mpaka wa Moabu.

¹⁹Israeli wakatuma wajumbe kwa Sihoni, mfalme wa Waamori, ambaye alitawala huko Heshboni; Israeli akamwambia, ‘Tafadhali, tunaomba tupite katika nchi yako hata mahali petu.’²⁰Lakini Sihoni hakumwamini Israeli apite katika eneo lake. Basi Sihoni akakusanya jeshi lake lote, akalipeleka Yahasa, na huko akapigana na Israeli.²¹Bwana, Mungu wa Israeli, akamtia Sihoni na watu wake wote mkononi mwa Israeli, nao wakawashinda. Basi Israeli wakachukua nchi yote ya Waamori waliokaa katika nchi hiyo.²²Wachukua kila kitu ndani ya wilaya ya Waamori, kutoka Arnoni hadi Yaboki, na kutoka jangwani hadi Yordani.

²³Basi, Bwana, Mungu wa Israeli, amewafukuza Waamori mbele ya watu wake Israeli, na sasa mnataka kuimiliki nchi yao?²⁴Je, huwezi kuchukua nchi ambayo Kemoshi, mungu wako, anakupa? Kwa hiyo nchi yoyote Bwana, Mungu wetu, ametupa, tutachukua.²⁵Sasa wewe ni bora zaidi kuliko Balaki, mwana wa Sipori, mfalme wa Moabu? Je, alidai kuwa na hoja na Israeli? Je, yeye amewahi kupigana vita dhidi yao?²⁶Wakati Israeli walipoishia miaka 300 huko Heshboni na vijiji vyake, na Aroeri na vijiji vyake, na katika miji yote iliyo karibu na Arnoni, kwa nini hamkuwachukua tena wakati huo?²⁷Sijawafanya vibaya, lakini mnanifanya vibaya kwa kunishambulia. Bwana, mwamuzi, ataamua leo kati ya wana wa Israeli na wana wa Amoni.”²⁸Lakini mfalme wa wana wa Amoni akakataa onyo alilotumiwa na Yeftha.

²⁹Basi, Roho wa Bwana akamjia Yeftha, akapita Gileadi na Manase, akapitia Mispa ya Gileadi, na kutoka Mispa ya Gileadi akapita kwa wana wa Amoni.³⁰Yeftha akaahidi kwa Bwana, akasema, “Ikiwa utanipa ushindi juu ya wana wa Amoni,³¹chochote kinachotoka mlangoni mwa nyumba yangu kunisia mimi nitakaporudi kwa amani kutoka kwa wana wa Amoni kitakuwa cha Bwana; nami nitatoa hiyo sadaka ya kuteketezwa.”

³²Basi Yeftha akapita kwa wana wa Amoni ili kupigana nao, naye Bwana akampa ushindi.³³Akawashinda na kusababisha mauaji makubwa kutoka Aroeri hadi miji ishirini na miwili-na Abeli Keramimu. Basi wana wa Amoni waliwekwa chini ya uangalizi wa watu wa Israeli.

³⁴Yeftha alifika nyumbani kwake huko Mizpa, na binti yake akatoka kumlaki na ngoma na kucheza. Alikuwa mtoto wake pekee, na badala yake hakuwa na mwana wa kiume wala binti.³⁵Mara tu alipomwona, alirarua nguo zake akasema, “Loo! Binti yangu! Umenivunja kwa huzuni, na umekuwa mtu anayenisababishia maumivu yangu! Kwa maana nimeapa kwa Bwana, wala siwezi kurudisha ahadi yangu.”

³⁶Akamwambia, “Baba yangu, umeweuka ahadi kwa Bwana, unifanyie kila kitu ulichoahidi; kwa kuwa Bwana amekulipia kisasi juu ya adui zako, wana wa Amoni.”³⁷Akamwambia baba yake, “Hebu ahadi hii ihifadhiwe kwa ajili yangu. Niache kwa miezi miwili, nipate kuondoka na kwenda kwenye vilima na kuomboleza juu ya ubikira wangui, mimi na wenzangu.”

³⁸Akasema, “Nenda.” Alimtuma kwa muda wa miezi miwili. Akamwondoa, ye ye na wenzake, nao wakaumboleza ubikira wake katika milimani.³⁹Mwishiuni mwa miezi miwili alirudi kwa baba yake, ambaye alifanya kulingana na ahadi aliyoifanya. Sasa alikuwa hajalala na mwanaume, na ikawa desturi katika Israeli⁴⁰kwamba binti za Israeli kila mwaka, kwa siku nne, waweze kurejea hadithi ya binti ya Yeftha Mgileadi.

12 ¹Watu wa Efraimu walitoka pamoja; nao wakapitia Zafoni, wakamwambia Yeftha, “Kwa nini umetangulia kupigana na wana wa Amoni, wala hukutuita twende pamoja nawe? Tutachoma nyumba yako.”

²Yeftha akawaambia, “Mimi na watu wangu tulikuwa katika vita kubwa na wana wa Amoni. Nilipokuita, hukuniokoa kutoka kwao.³Nilipoona ya kuwa hamkuniokoa, nikaweka uhai wangu na nguvu yangu mwenyewe, na kupita kipita ili kupigana na wana wa Amoni, na Bwana alinipa ushindi. Kwa nini mmekuja kupigana nami leo?”

⁴Yeftha akawakusanya watu wote wa Gileadi na akapigana na Efraimu. Watu wa Gileadi waliwaangamiza wana wa Efraimu kwa sababu walisema, “Ninyi Wagileadi ni wakimbizi katika Efraimu-katika Efraimu na Manase.”⁵Wagileadi waliteketeza ngome za Yordani zinazolekeea Efraimu. Ikiwa ye yote kati ya waliopona wa Efraimu akisema, “Nipe ruhusa niende juu ya mto;” watu wa Gileadi wakamwambia, “Je, wewe ni Mweefraimu?” Ikiwa akasema, “Hapana,”⁶basi watamwambia, “Sema Shibleth.” Na kama akisema ‘Sibboleth’ (kwa maana hakuweza kutamka neno hilo kwa usahihi), Wagileadi watamkamata na kumwua kwenye mabwawa ya Yordani. Waefraimu 42,000 waliuawa wakati huo.⁷Yeftha alikuwa mwamuzi juu ya Israeli kwa miaka sita. Ndipo Yeftha Mgileadi akafa, akazikwa katika moja ya miji ya Gileadi.

⁸Baada yake, Ibzani wa Bethlehemu akawa mwamuzi juu ya Israeli.⁹Alikuwa na wana thelathini. Aliwapeleka binti thelathini katika ndoa, naye akaleta binti thelathini kutoka nje kwa ajili ya wanawe. Alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka saba.¹⁰Ibzani alikufa na kuzikwa huko Bethlehemu.

¹¹Baada yake, Eloni wa Zabuloni akawa mwamuzi juu ya Israeli. Akawaamua Israeli kwa miaka kumi.¹²Eloni wa Zabuloni akafa, akazikwa huko Aiyaloni katika nchi ya Zabuloni.

¹³Baada ya huyo, Abdoni mwana wa Hileli, Mpirathoni, akawa mwamuzi juu ya Israeli.¹⁴Alikuwa na wana arobaini na wajukuu thelathini. Walikuwa wakipanda punda sabini, naye akawaamua Israeli kwa miaka nane.

¹⁵Abdoni mwana wa Hileli, Mpirathoni, akafa, akazikwa huko Pirathoni katika nchi ya Efraimu, katika kilima cha Waamaleki.

13 ¹Watu wa Israeli wakafanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana, naye akawatia mikononi mwa Wafilisti kwa miaka arobaini.

²Kulikuwa na mtu kutoka Sora, wa jamaa ya Wadani, jina lake Manoa. Mke wake hakuweza kupata mimba na hivyo hakuzaa.³Malaika wa Bwana akamtokea yule mwanamke akamwambia, “Tazame sasa, umeshindwa kupata mimba, wala hujaza, lakini utakuwa na mimba na utazaa mtoto.⁴Sasa kuwa makini usinywe divai au kileo, wala usile kitu chochote kilicho najisi.⁵Angalia, utakuwa na mjamzito na kuzaliwa mtoto mwanaume. Hakuna wembe itakayotumiwa juu ya kichwa chake, kwa kuwa mtoto atakuwa Mnaziri kwa Mungu kutoka tumboni, naye ataanza kuwaokoa Israeli kutoka mkono wa Wafilisti.”

⁶Kisha mwanamke akaenda kumwambia mumewe, “Mtu wa Mungu alikuja kwangu, na kuonekana kwake kulikuwa kama malaika wa Mungu, wa kutisha sana. Sikumwuliza ametokea wapi, na hakuniambia jina lake.

⁷Akaniambia, ‘Tazama! Utakuwa mjamzito, na utazaa mtoto. Basi usinywe divai au kileo, wala usile chakula chochote ambacho sheria inasema kuwa si safi, kwa kuwa mtoto huyo atakuwa Mnaziri kwa Mungu tangu alipokuwa tumboni mwako mpaka siku ya kufa kwake.’”

⁸Ndipo Manoa akamwomba Bwana, akasema, “Ee Bwana, tafadhali mruhusu mtu wa Mungu uliyemtuma arudi kwetu ili atufundishe kile tutakachotendea kwa mtoto atakayezaliwa hivi karibuni.”

⁹Mungu akajibu sala ya Manoa, na malaika wa Mungu akamwendea mwanamke tena akiwa ameketi shambani. Lakini Manoa mumewe hakuwa pamoja naye.¹⁰Basi mwanamke akakimbia haraka akamwambia mumewe, “Tazama! Yule mtu ameonekana kwangu-aliyekuja kwangu siku ile!”

¹¹Manoa akasimama na kumfuata mkewe. Alipofika kwa mtu huyo, akasema, “Je, wewe ndiwe mtu aliyezungumza na mke wangu?” Mtu huyo akasema, “Ni mimi.”

¹²Manoa akasema, “Sasa maneno yako yatimike. Je! Kuna maagizo gani kwa ajili ya mtoto, na kazi yake itakuwa nini?”

¹³Malaika wa Bwana akamwambia Manoa, “Lazima mkeo afanye kila kitu nilichomwambia.¹⁴Asile kitu chochote kinachotokana na mizabibu, wala usimruhusu kunywa divai au kileo; usimruhusu ale chakula chochote ambacho sheria inasema kuwa si safi. Anapaswa kutii kila kitu nilichoamuru afanye.”

¹⁵Manoa akamwambia malaika wa Bwana, “Tafadhali keti kwa muda, utupe wakati wa kuandaa mbuzi kwa ajili yako.”

¹⁶Malaika wa Bwana akamwambia Manoa, “Hata kama nitakaa, sitakula chakula chako. Lakini ukitayarisha sadaka ya kuteketezwa, toa kwa Bwana.” (Manoa hakujuwa kwamba alikuwa malaika wa Bwana.)

¹⁷Manoa akamwambia malaika wa Bwana, “Jina lako ni nani, ili tukuheshimu wakati maneno yako yatakapotimia?”

¹⁸Malaika wa Bwana akamwambia, “Mbona unauliza jina langu? Ni ajabu!”¹⁹Manoa akamchukua huyo mbuzi pamoja na sadaka ya nafaka, akatoa sadaka juu ya mwamba kwa Bwana. Alifanya jambo la ajabu wakati Manoa na mke wake walikuwa wakiangalia.²⁰Wakati huo moto ukatoka juu ya madhabahu kwenda mbinguni, malaika wa Bwana akapanda katika moto wa madhabahu. Manoa na mkewe waliona jambo hilo wakainamisha vichwa vyao chini.²¹Malaika wa Bwana hakuonekana tena kwa Manoa au mkewe. Manoa akajua kwamba yule ndiye malaika wa Bwana.

²²Manoa akamwambia mkewe, “Hakika tutakufa, kwa sababu tumemwona Mungu!”

²³Lakini mkewe akamwambia, “Ikiwa Bwana alitaka kutuua, asingepokea sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya nafaka tuliyompa. Asingetuonesha mambo haya yote, wala wakati huu asingeweza kuturuhusu tusikie mambo hayo.”

²⁴Baadaye mwanamke akamzaa mtoto, akamwita jina lake Samsoni. Mtoto alikua na Bwana akambariki.²⁵Roho wa Bwana akaanza kumchochea Mahane Dani, kati ya Sora na Eshtaoli.

14 ¹Samsoni akashuka kwenda Timna, na huko akaona mwanamke, mmoja wapo wa binti za Wafilisti. Aliporudi, akamwambia baba yake na mama yake,²“Nimemwona mwanamke huko Timna, mmoja wapo wa binti za Wafilisti. Sasa mkanichukulie awe mke wangu.”

³Baba yake na mama yake wakamwambia, “Je, hakuna mwanamke kati ya binti za ndugu zako, au kati ya watu wetu wote? Je! Utachukua mke kutoka kwa Wafilisti wasiotahiriwa?” Samsoni akamwambia baba yake, “Nichukulie kwa ajili yangu, kwa maana wakati nilipomwangalia, alinipendeza.”⁴Lakini baba yake na mama yake hawakujua kwamba suala hili lilikuja kutoka kwa Bwana, kwa maana alitaka kutengeneza mgogoro na Wafilisti (kwa wakati huo Wafilisti walikuwa wakitawala Israeli).⁵Basi Samsoni akaenda Timna pamoja na baba yake na mama yake; nao wakafika kwenye mashamba ya mizabibu ya Timna. Na, tazama, kuna simba mdogo alikuja na alikuwa akiunguruma.⁶Roho wa Bwana ghafla akaja juu yake, naye akamrarua simba kwa urahisi kama ambavyo angeweza kumraru mbuzi mdogo, naye hakuwa na kitu mkononi mwake. Lakini hakuwaambia baba au mama yake kile alichofanya.⁷Alikwenda na kuzungumza na mwanamke, na alipomtazama, alimpendeza Samsoni.

⁸Siku chache baadaye aliporudi kumwoa, akageuka na kutafuta mzoga wa simba. Na, tazama, kulikuwa na kundi la nyuki na asali katika kile kilichobaki katika mwili wa simba.⁹Akaweka asali mikononi mwake na akaenda, akala huku akienda. Alipokuja kwa baba yake na mama yake, akawapa, nao wakala. Lakini hakuwaambia kuwa amechukua asali nje ya kile kilichobaki kwenye mwili wa simba.

¹⁰Baba yake Samsoni akaenda chini alipokuwa mwanamke, na Samsoni akafanya sikukuu huko, kwa maana hii ilikuwa desturi ya vijana.¹¹Mara tu ndugu zake walipomwona, walimletea rafiki zao thelathini kuwa pamoja naye.

¹²Samsoni akawaambia, “Hebu nawaambieni kitendawili. Ikiwa mmoja wenu anaweza kuipata na kuniambia jibu wakati wa siku saba za sikukuu, nitatoa nguo za kitani thelathini na seti ya nguo thelathini.¹³Lakini ikiwa hamuwezi kuniambia jibu, basi mtanipa nguo za kitani thelathini na seti za nguo thelathini.” Wakamwambia, “Utuambie kitendawili chako, ili tukisikie.”

¹⁴Akawaambia, “Kati ya mtu aliye kula alikuwa kitu cha kula; nje ya nguvu ilikuwa kitu tamu.” Lakini wageni wake hawakuweza kupata jibu katika siku tatu.

¹⁵Siku ya nne wakamwambia mkewe Samsoni, “Mdanganye mume wako ili atuambie jibu la kitendawili, au tutakuchoma moto wewe na nyumba ya baba yako. Je, umetualika hapa ili kutufanya maskini?”

¹⁶Mke wa Samsoni alianza kulia mbele yake; Akasema, “Yote unayoyafanya ni kunichukia! Hunipendi. Umesema kitendawili kwa baadhi ya watu wangu, lakini hujawaambia jibu.” Samsoni akamwambia, “Angalia hapa, kama sijawaambia baba yangu au mama yangu, nikuambie wewe?”¹⁷Alilia kwa siku saba ambazo sikukuu yao iliendelea. Siku ya saba alimwambia jibu kwa sababu alimlazimisha sana. Akawaambia jibu jamaa zake.

¹⁸Na watu wa mji wakamwambia, siku ya saba kabla ya jua kuzama, “Ni nini kilicho bora zaidi kuliko asali? Ni kitu gani chenyenye nguvu kuliko simba?” Samsoni akawaambia, “Ikiwa hamkulima na ng’ombe wangu, hamngepata jibu la kitendawili changu.”

¹⁹Kisha Roho wa Bwana akaja kwa Samsoni kwa nguvu. Samsoni akashuka kwenda Ashkeloni na kuuwa watu thelathini kati ya watu hao. Akachukua mateka yao, na akawapa seti ya nguo kwa wale waliomjibu kitendawili chake. Alikasirika akaenda nyumbani kwa baba yake.²⁰Na mke wake akachukuliwa na rafiki yake wa karibu.

15 ¹Baada ya siku kadhaa, wakati wa mavuno ya ngano, Samsoni akachukua mbuzi mdogo akaenda kumtembelea mkewe. Akajambia mwenyewe, “Nitaenda kwenye chumba cha mke wangu.” Lakini baba yake hakumruhusu aingie.

²Baba yake akasema, “Nilidhani umemchukia, hivyo nikampatia rafiki yako. Dada yake mdogo ni mzuri kuliko yeye, mchukue badala yake.”

³Samsoni akawaambia, “Wakati huu sitakuwa na hatia juu ya Wafiliyi wakati nikiwaumiza.”⁴Samsoni akaenda na kukamata mbweha 300 akawafunga pamoja kila jazi, mkia hadi mkia. Kisha akachukua taa na kuzifunga katikati ya kila mkia.⁵Alipokwisha kuviwasha moto vienge, akawaachia mbweha katika nafaka za Wafiliyi zilizosimama, nao wakawasha moto nafaka zote zilizopandwa, na nafaka iliyosimama shambani, pamoja na mashamba ya mizabibu na mizeituni.

⁶Wafiliyi waliuliza, “Ni nani aliyefanya hili?” Wakaambiwa, “Samsoni, mkwe wa Mtimna alifanya hivyo kwa sababu Mtimna alimchukua mke wa Samsoni akampa rafiki yake. “Basi Wafiliyi wakamwendea wakamchoma kwa moto yeye na baba yake.

⁷Samsoni akawaambia, “Ikiwa ndivyo mnavyofanya, nitalipiza kisasi juu yenu, na baada ya hayo, nitaacha.”⁸Kisha akawakata vipande vipande, paja na mguu, kwa kuwauwa sana. Kisha akashuka chini akaishi katika pango katika mwamba wa Etamu.

⁹Ndipo Wafiliyi wakaja, wakajitahidi kupigana vita huko Yuda, wakaanzisha jeshi lao huko Lehi.¹⁰Watu wa Yuda wakasema, “Kwa nini mmekuja kutupiga?” Wakasema, “Tunashambulia ili tuweze kumkamata Samsoni, na tumtendee kama alivyotutendea.”

¹¹Kisha watu 3,000 wa Yuda wakashuka hata kwenye pango la Etamu, wakamwambia Samsoni, “Je, hujui kwamba Wafiliyi hutawala juu yetu? Je! Umetutendea nini?” Samsoni akawaambia, “Kwa kadili walivyonitendea mimi, vivyo hivyo nimewatendea wao.”

¹²Wakamwambia Samsoni, “Tumeshuka kukufunga na kukutia mikononi mwa Wafiliyi.” Samsoni akawaambia, “Niapieni kwamba hamtianiua ninyi wenyewe.”

¹³Wakamwambia, “La, tutakufunga tu kwa kamba na kukupeleka kwao. Tunakuahidi sisi hatutakuua.” Kisha wakamfunga na kamba mbili mpya na kumleta kutoka kwenye mwamba.¹⁴Alipofika Lehi, Wafiliyi walipiga kelele walipokutana naye. Kisha Roho wa Bwana akaja juu yake kwa nguvu. Kamba zilizokuwa juu ya mikono yake zikawa kama kitambaa cha kuteketezwa, na zikaanguka mikononi mwake.¹⁵Samsoni alipata mfupa mbichi wa taya ya punda, naye akaichukua na kuua watu elfu kwa mfupa huo.¹⁶Samsoni akasema, “Kwa taya ya punda, chungu juu ya chungu, na njaa ya punda nimewaaua watu elfu.”¹⁷Samsoni alipomaliza kuzungumza, akatupa taya, na akaita mahali pale Ramath Lehi.

¹⁸Samsoni alikuwa na kiu sana akamwita Bwana na kusema, “Umempa mtumishi wako ushindi mkubwa. Lakini sasa nitakufa kwa kiu na kuanguka mikononi mwa wale wasiootahiriwa?”¹⁹Na Mungu akapafungua mahali pa shimo palipo katika Lehi, na maji yakatoka. Alipokunywa, nguvu zake zikarejea na akahuishwa. Kwa hiyo aliita jina la mahali hapo Enhakore, na ni huko Lehi hadi leo.

²⁰Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli katika siku za Wafiliyi kwa miaka ishirini.

16 ¹Samsoni alikwenda Gaza na akamwona kahaba huko, naye akalala pamoja naye.²Watu wa Gaza wakaambiwa, “Samsoni amekuja hapa.” Watu wa Gaza wakazunguka mahali hapo kwa siri, wakamngoa usiku wote katika lango la mji. Walikaa kimya usiku wote. Wakisema, “Hebu tusubiri mpaka mchana, na kisha tumwuuue.”

³Samsoni akalala kitandani mpaka usiku wa manane. Usiku wa manane akaamka na akashika lango la mji na miimo yake miwili. Akavivuta kutoka nje, komeo na vyote, akaviweka kwenye mabega yake, akavichukua hadi juu ya kilima, mbele ya Hebron.

⁴Baada ya hayo, Samsoni alimpenda mwanamke aliyeishi katika bonde la Soreki. Jina lake alikuwa Delila.⁵Wale wakuu wa Wafilisti wakamwendea, wakamwambia, “Mdanganye Samsoni ili uone mahali zilipo nguvu zake kuu, na kwa namna gani tunaweza kumshinda, ili tumfunge na kumtesa. Fanya hili, na kila mmoja wetu atakupa vipande elfu moja na mia moja vya fedha.”

⁶Ndipo Delila akamwambia Samsoni, “Tafadhali, niambie ni kwa jinsi gani wewe ni mwenye nguvu sana, na kwa namna gani mtu anaweza kukufunga, ili aweze kukudhibiti?”

⁷Samsoni akamwambia, “Ikiwa watanifunga na kamba saba safi ambazo hazijakauka, nitakuwa dhaifu na kuwa kama mtu mwingine yeoyote.”

⁸Basi wakuu wa Wafilisti wakamletea Delila kamba saba ambazo hazijakauka, naye akamfunga Samsoni.⁹Sasa alikuwa na watu waliojificha kwa siri, walikaa katika chumba chake cha ndani. Akamwambia, “Wafilisti wako juu yako, Samsoni!” Lakini akazikata kamba kama uzi wakati unapogusa moto. Na hawakujifunza siri ya nguvu zake.

¹⁰Ndipo Delila akamwambia Samsoni, “Ndivyo ulivyondanganya mimi na kuniambia uongo. Tafadhali, niambie kwa namna gani unaweza kufungwa.”

¹¹Akamwambia, “Ikiwa watanifunga na kamba mpya ambayo haijawahi kutumika kwa kazi, nitakuwa dhaifu na kama mtu mwingine yeoyote.”

¹²Basi Delila alichukua kamba mpya akamfunga pamoja naye, akamwambia, “Wafilisti wako juu yako Samsoni!” Watu waliokuwa wakisubiri walikuwa ndani ya chumba cha ndani. Lakini Samsoni akaondoaa kamba kutoka mikono yake kama kilikuwa kipande cha uzi.

¹³Delila akamwambia Samsoni, “Mpaka sasa umenidanganya na kuniambia uongo. Niambie kwa namna gani unaweza kufungwa.” Samsoni akamwambia, ‘Ikiwa utavifuma vifungo saba vya nywele zangu na kuvifunga kwenye kitambaa, kisha kufunga kwenye msumari, nitakuwa kama mtu mwingine yeoyote.’¹⁴Alipokuwa amelala, Dalila akavifuma vifungo saba vya nywele zake akavifunga ndani ya kitambaa na kuzifunga kwenye msumari, akamwambia, “Wafilisti wako juu yako, Samsoni!” Aliamka kutoka usingizini akang’oa kitambaa na pini zilizokuwa zimefungwa.

¹⁵Akamwambia, “Wawezaje kusema unanipenda, wakati hushiriki siri zako na mimi? Umenidhishaki mara tatu hizi na hukuniambia ni kwa jinsi gani unazo nguvu nyingi.”¹⁶Kila siku alisisitiza kwa bidii na maneno yake, naye akamkemea sana kiasi kwamba alitamani kufa.

¹⁷Basi Samsoni alimwambia kila kitu, akamwambia, “Wembe haujawahi kukata nywele juu ya kichwa changu, kwa maana nimekuwa Mnaziri kwa Mungu kutoka tumboni mwa mama yangu. Ikiwa kichwa changu kitanyolewa, basi nguvu zangu zitaniacha, nami nitakuwa dhaifu na kuwa kama kila mtu mwingine.”

¹⁸Delila alipoona kwamba amemwambia ukweli juu ya kila kitu, akawatuma na kuwaita watawala wa Wafilisti, akisema, “Njooni tena, kwa maana ameniambia kila kitu. “Ndipo wakuu wa Wafilisti wakamwendea, wakaleta fedha mkononi mwao.”¹⁹Alimfanya alale katika magoti yake. Alimwita mtu avinyoe vifungo saba vya kichwa chake, naye akaanza kumshinda, kwa maana nguvu zake ziliikuwa zimemwacha.

²⁰Alisema, “Wafilisti wako juu yako, Samsoni!” Aliamka nje ya usingizi wake akasema, “Nitatoka nje kama nyakati nyingine na kuijeweka huru.” Lakini hakujua kwamba Bwana amemwacha.

²¹Wafilisti walimkamata na kumng'oa macho. Wakampeleka Gaza na kumfunga kwa shaba. Alikuwa akisaga ngano katika gerezani.²²Lakini nywele juu ya kichwa chake zilianza kukua tena baada ya kunyolewa.

²³Watawala wa Wafilisti walikusanyika ili kutoa dhabihu kubwa kwa Dagoni mungu wao, na kufurahi. Walisema, "Mungu wetu amemshinda Samsoni, adui yetu, na kumtia katika ufahamu wetu."

²⁴Watu walipomwona, walimsifu mungu wao, kwa sababu walisema, "Mungu wetu ameshinda adui yetu na kutupa sisi - mharibifu wa nchi yetu, ambaye aliwaua wengi wetu."

²⁵Walipokuwa wakishereheke, wakasema, "Mwite Samsoni, aje kutufurahisha." Walimwita Samsoni njе ya jela na akawafanya wacheke. Walimsimamisha katikati ya nguzo.²⁶Samsoni akamwambia yule kijana ambaye alikuwa ameshika mkono wake, "Niruhusu nishike nguzo zilizoshikilia nyumba hii, ili nipate kuegemea."²⁷Sasa nyumba ilikuwa imejaa wanaume na wanawake. Watawala wote wa Wafilisti walikuwa huko. Juu ya paa kulikuwa na wanaume na wanawake 3,000 ambaو walikuwa wakiangalia wakati Samsoni alipokuwa akiwfurahisha.²⁸Samsoni akamwita Bwana, akasema, "Bwana MUNGU, nipe nia! Tafadhali niimarishe mara moja tu, Mungu, ili nipate kulipiza kisasi kwa Wafilisti kwa kuchukua macho yangu mawili."²⁹Samsoni aliweka nguzo mbili katikati ambazo zinashikilia nyumba hiyo, naye akaegemea juu yake, nguzo moja kwa mkono wake wa kuume, na mwininge kwa kushoto kwake.³⁰Samsoni akasema, "Na nife pamoja na Wafilisti!" Alipanda kwa nguvu zake na jengo likaanguka juu ya watawala na juu ya watu wote waliokuwa ndani yake. Hivyo waliouawa wakati alikufa walikuwa zaidi ya wale waliouawa wakati wa maisha yake.

³¹Kisha ndugu zake na nyumba yote ya baba yake wakashuka. Wakamchukua, wakamrudisha na kumzika kati ya Sora na Eshtaoli katika mahali pa kuzikwa Manoa, baba yake. Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka ishirini.

17 ¹Kulikuwa na mtu katika nchi ya vilima ya Efraimu, na jina lake ni Mika.²Akamwambia mama yake, “Vipande 1,100 vya fedha ambazo zilichukuliwa kutoka kwako, ambazo ulizungumza kwa kiapo, na kuniambia- ‘Tazama hapa! Ninazo fedha pamoja nami. Nimeziiba.’ Mama yake akasema, “Na Bwana atakubariki, mwanangu!”

³Alirejesha vipande 1,100 vya fedha kwa mama yake na mama yake akasema, “Nimeweka fedha hii kwa Bwana, kwa ajili ya mwanangu kuifanya na kuchonga takwimu za chuma.

⁴Kwa hiyo sasa, ninarejesha.” Alipokuwa amrudishia mama yake fedha, mama yake alichukua vipande 200 vya fedha na akampa mfanyakazi wa chuma ambaye alivifanya kuwa sanamu na kuchonga takwimu za chuma, na wakawekwa ndani ya nyumba ya Mika.

⁵Mtu huyo Mika alikuwa na nyumba ya sanamu, naye akafanya efodi na nyumba ya miungu, naye akaajiri mmoja wa wanawe awe mkuhani wake.⁶Siku hizo hapakuwa na mfalme huko Israeli, na kila mtu alifanya yaliyo sawa machoni pake.

⁷Kisha kulikuwa na kijana mmoja wa Bethlehemu huko Yuda, wa jamaa ya Yuda, ambaye alikuwa Mlawi. Alikaa huko ili kutimiza majukumu yake.⁸Mtu huyo aliondoka Bethlehemu huko Yuda kwenda kutafuta mahali pa kuishi. Alipokuwa akienda, afika nyumbani kwa Mika katika nchi ya mlima wa Efraimu.

⁹Mika akamwambia, “Unatoka wapi?” Huyo mtu akamwambia, “Mimi ni Mlawi wa Bethlehemu huko Yuda, ninakwenda kutafuta mahali nipate kuishi.”¹⁰Mika akamwambia, “Kaa pamoja nami, uwe baba yangu na kuhani wangu. Nitakupa vipande kumi vya fedha kwa mwaka, suti ya nguo, na chakula chako.” Basi Mlawi akaingia nyumbani mwake.¹¹Mlawi alikuwa na furaha ya kuishi na mtu huyo, na huyo kijana kwa Mika akawa kama mmoja wa wanawe.¹²Mika akamtenga Mlawi kwa ajili ya kazi takatifu, na huyo kijana akawa kuhani wake, naye alikuwa katika nyumba ya Mika.¹³Ndipo Mika akasema, “Sasa najua ya kuwa Bwana atanifanya mema, kwa kuwa Mlawi huyu amekuwa kuhani wangu.”

18 ¹Siku hizo hapakuwa na mfalme huko Israeli. Kabilia la Wadani lilikuwa linatafuta makazi ya kuishi, kwa maana mpaka siku hiyo hawakupokea urithi wowote kutoka mionganoni mwa makabila ya Israeli.² Watu wa Dani walituma watu watano kutoka kwa idadi yote ya kabilia lao, wanaume wenyewe ujasiri kutoka Sora na kutoka Eshtaoi, ili kukagua ardhi kwa miguu, na kuiangalia. Wakawaambia, “Nendeni mkaangalie nchi.” Wakafika nchi ya mlima wa Efraimu, kwa nyumba ya Mika wakalala huko.³ Walipokuwa karibu na nyumba ya Mika, walitambua maneno ya Mlawi. Basi wakasimama na kumwuliza, “Nani alikuleta hapa? Unafanya nini hapa? Kwa nini uko hapa?”

⁴Akawaambia, “Hivi ndivyo Mika amefanya kwa ajili yangu. Yeye aliniajiri mimi kuwa kuhani wake.”

⁵Wakamwambia, “Tafadhali tafuta ushauri kwa Mungu, ili tuweze kujua kama safari tunayoendea itafanikiwa.”

⁶Kuhani huyo akawaambia, “Nenda kwa amani. Bwana atakuongoza katika njia unayoiendea.”

⁷Kisha wale watu watano wakaondoka na wakafika Laishia, na waliona watu waliokuwa pale waliishi salama-vivyo hivyo Wasidoni waliishi bila kusumbuliwa na kwa usalama. Hapakuwa na mtu aliyewashinda katika nchi hiyo, au aliyewasumbua kwa namna yoyote. Waliishi mbali na Wasidoni, na hawakuwa na ushirikiano na mtu ye yote.

⁸Walirudi kwa kabilia lao huko Zora na Eshtaoi. Ndugu zao waliwaliza, “Mna habari gani?”

⁹Wakasema, “Njoo! Hebu tuwashambulie! Tumeona ardhi na ni nzuri sana. Je hamfanyi kitu? Msiwe wavivu kushambulia na kuchukua ardhi.¹⁰ Mnapoenda, mtakuta watu wanaofikiri wapo salama, na nchi ni pana! Mungu amewapa ninyi-mahali ambako hapajapungukiwa kitu chochote duniani.”

¹¹Watu 600 wa kabilia la Dani, wenyewe silaha za vita, waliondoka kutoka Sora na Eshtaoi.¹² Wakasafiri, wakapanga Kiriath-yearimu, huko Yuda. Ndio maana watu walipaita mahali pale Mahane Dani hata leo; ni magharibi ya Kiriath yearimu.¹³ Wakaondoka huko na kwenda nchi ya mlima wa Efraimu, wakafika nyumbani kwa Mika.

¹⁴Kisha watu watano waliokuwa wamekwenda kutazama nchi ya Laisha waliwaambia jamaa zao, “Je, mnajua kwamba katika nyumba hizi kuna efodi, miungu ya kaya, sanamu zilizochongwa, na sanamu za chuma? Amua sasa utakachofanya.”¹⁵ Basi wakarudi huko, wakafika nyumbani mwa Mlawi, nyumbani mwa Mika; wakamsalimu.¹⁶ Wana wa Dani 600, wenyewe silaha za vita, walismama kwenye maingilio ya lango.¹⁷ Wale watu watano waliokuwa wamekwenda kutembelea nchi walikwenda huko na wakachukua sanamu zilizochongwa, efodi, na miungu ya nyumba, na sanamu ya chuma, wakati kuhani alipokuwa amesimama kwenye maingilio ya lango na wanaume 600 wenyewe silaha za vita.

¹⁸ Walipokuwa wakiingia nyumbani kwa Mika na kuchukua sanamu zilizochongwa, efodi, miungu ya nyumba, na sanamu za chuma, kuhani akasema, “Mnafanya nini?”

¹⁹ Wakamwambia, “Tulia! Weka mkono wako kwenye kinywa chako na uje nasi, na uwe kwetu baba na kuhani. Je, ni bora kuwa wewe kuhani kwa ajili ya nyumba ya mtu mmoja, au kuhani kwa kabilia na jamaa katika Israeli?”²⁰ Moyo wa kuhani ulifurahi. Akachukua efodi, miungu ya nyumba, na sanamu ya kuchongwa, akaenda pamoja na hao watu.²¹ Basi wakageuka wakaenda. Wameweka watoto wadogo mbele yao wenywewe, pamoja na ng’ombe na mali zao.

²² Walipokuwa umbali mzuri kutoka kwa nyumba ya Mika, watu waliokuwa ndani ya nyumba iliyo karibu na nyumba ya Mika waliiitia, nao wakawafikia Wadani.²³ Waliwapigia kelele Wadani, nao wakageuka, wakamwambia Mika, “Kwa nini mmeiba pamoja?”

²⁴ Akasema, “Ninyi mmeiba miungu niliyoifanya, mmemchukua kuhani wangu, na mnaondoka. Je, nina nini tena? Unawezaje kuniuliza, ‘Ni nini kinachokusumbua?’”

²⁵ Watu wa Dani wakamwambia, “Usiruhusu tusikie chochote unachosema, au baadhi ya watu wenyewe hasira sana watawapiga, wewe na familia yako mtauawa.”²⁶ Ndipo watu wa Dani wakaenda zao. Mika alipoona kwamba walikuwa na nguvu sana juu yake, akageuka na kurudi nyumbani kwake.

²⁷Watu wa Dani walichukua kile alichokifanya Mika, pamoja na kuhani wake, na wakafika Laisha, kwa watu waliokuwa hawasumbuliwi na wenye usalama na salama wakawaua kwa upanga na kuuchoma mji huo.

²⁸Hapakuwa na mtu wa kuwaokoa kwa sababu palikuwa na umbali mrefu kutoka Sidoni, na hawakuwa na uhusiano na mtu yejote. Palikuwa katika bonde lililo karibu na Beth Rehobu. Wadani wakaujenga mji na kuishi huko. ²⁹Wakauita jina lake Dani, jina la baba zao Dani, ambaye alikuwa mmoja wa wana wa Israeli. Lakini jina la mji hapo mwanzo ulikuwa Laisha.³⁰Watu wa Dani walijenga sanamu za kuchonga wenyewe. Naye Yonathan, mwana wa Gershomu, mwana wa Musa, yeje na wanawe walikuwa makuhani wa kabilia la Wadani mpaka siku ya uhamisho wa nchi.³¹Basi wakaibudu sanamu ya kuchonga ya Mika aliyoifanya wakati wa nyumba ya Mungu huko Shilo.

¹⁹Katika siku hizo, wakati hakuna mfalme katika Israeli, kulikuwa na mtu, Mlawi, aliyekuwa akiishi kwa muda kidogo katika eneo la mbali zaidi ya nchi ya Efraimu. Alijichukulia mwanamke, masuria kutoka Bethlehemu huko Yuda.²Lakini mkewe hakuwa mwaminifu kwake; akaondoka na kurudi nyumbani kwa baba yake huko Bethlehemu ya Yuda. Alikaa huko kwa muda wa miezi minne.³Kisha mumewe akaondoka na kumfuata ili kumshawishi arudi. Mtumishi wake alikuwa pamoja naye, na punda wawili. Akamleta nyumbani kwa baba yake. Baba wa msichana alipomwona, alifurahi.⁴Baba mkwe wake, baba wa msichana, alimshawishi kukaa siku tatu. Walikula na kunywa, na walikaa usiku huko.

⁵Siku ya nne waliamka mapema na alijiandaa kuondoka, lakini baba wa msichana akamwambia mkwewe, “Jipe nguvu na mkate kidogo, kisha unaweza kwenda.”⁶Basi hao wawili wakaketi kula na kunywa pamoja. Kisha baba ya msichana akasema, “Tafadhali uwe tayari kukaa usiku huu na kuwa na wakati mzuri.”⁷Mlawi alipoinuka ili aondoke, baba wa mwanamke huyo alimwomba akae, hivyo alibadili mpango wake na akalala usiku tena.⁸Siku ya tano aliamka mapema kuondoka, lakini baba wa msichana akasema, “Jitie nguvu mwenyewe, na kusubiri mpaka alasiri.” Kwa hiyo hao wawili wakala chakula.

⁹Mlawi na suria wake na mtumishi wake wakainuka ili kuondoka, baba mkwe wake, baba wa msichana akamwambia, “Angalia, sasa mchana unaelekea jioni. Tafadhali kaa usiku mwengine, na uwe na wakati mzuri. Unaweza kuamka kesho mapema na kurudi nyumbani.”¹⁰Lakini Mlawi hakuwa tayari kukaa usiku. Aliamka na kuondoka. Akaenda kuelekea Yebusi (hiyo ni Yerusalem). Alikuwa na pande mbili za punda-na masuria wake walikuwa pamoja naye.

¹¹Walipokuwa karibu na Yebusi, siku hiyo ilikuwa imeenda mno, na mtumishi akamwambia bwana wake, “Haya, tupate kwenda kwa mji wa Wayebusi, tukakae ndani yake usiku huu.”

¹²Bwana wake akamwambia, “Hatuwezi kwenda katika mji wa wageni amba si wa wana wa Israeli.” Tutakwenda Gibe. ¹³Mlawi akamwambia yule kijana, “Njoo, twende sehemu moja wapo, na tukae usiku huko Gibe au Rama.”¹⁴Basi, wakaenda, na jua likachwea wakiwa karibu na Gibe, katika eneo la Benyamini.

¹⁵Wakageuka huko ili waweze kukaa usiku huko Gibe. Naye akaingia na kukaa katika njia kuu ya jiji, maana hakuna mtu aliyeaingiza nyumbani kwake usiku.

¹⁶Lakini mtu mzee alikuwa akija kutoka kazini kwake katika shamba jioni hiyo. Alikuwa kutoka mlima wa Efraimu, naye alikuwa akikaa kwa muda huko Gibe. Lakini watu wanaoishi mahali hapo walikuwa Wabenjamini.¹⁷Aliinua macho na kumwona msafiri katika njia kuu ya mji. Huyo mzee akasema, “Unakwenda wapi? Unatoka wapi?”

¹⁸Mlawi akamwambia, “Tunaenda kutoka Bethelehemu ya Yuda mpaka sehemu ya mbali zaidi ya nchi ya kilima ya Efraimu, ambako mimi hutoka. Nilikwenda Bethlehemu huko Yuda, nami naenda nyumbani mwa Bwana; lakini hakuna mtu atakayenichukua nyumbani kwake.¹⁹Tuna nyasi za kulisha punda zetu, na kuna mkate na divai kwa ajili yangu na mtumishi wako mwanamke hapa, na kwa kijana huyu pamoja na watumishi wako. Hatujapungukiwa chochote.”

²⁰Huyo mzee akawasalimu, “Amani iwe na wewe! Nitakupatia mahitaji yako yote. Usikae usiku tu katika njia kuu.”²¹Basi huyo mtu akamleta Mlawi nyumbani kwake, akawalisha punda. Wakaosha miguu yao na kula na kunywa.

²²Walipokuwa wakifurahisha mioyo yao, watu wengine wa mji, watu wasiokuwa na maana, walizunguka nyumba, wakipiga mlango. Wakamwambia yule mzee, mwenye nyumba, wakisema, “Mtoe mtu aliyeingia nyumbani kwako, ili tuweze kuzini naye.”

²³Yule mtu, mwenye nyumba, akawajia, akawaambia, “Hapana, ndugu zangu, tafadhali msifanye jambo baya! Kwa kuwa mtu huyu ni mgeni nyumbani kwangu, musifanye jambo hili baya!”²⁴Angalia, binti yangu bikira na masuria wake hawa hapa. Ngoja niwalete sasa. Wapuuze na kufanya nao chochote mnachopenda. Lakini msifanyie jambo hili mbaya kwa mtu huyu!”

²⁵Lakini watu hawakumsikiliza, kwa hiyo huyo mwanamume akamshika yule mwanamke, akamleta nje. Walimkamata, wakambaka, na kumtendea uovu usiku mzima, na asubuhi wakamruhusu aende.²⁶Asubuhi

mwanamke alikuja akaanguka chini ya mlango wa nyumba ya mtu ambapo bwana wake alikuwa, na yeye akalala pale mpaka kulpokucha.

²⁷Bwana wake akaondoka asubuhi na kufungua milango ya nyumba, akatoka kwenda njiani. Aliweza kumwona mwanamke wake amelala pale mlangoni, mikono yake ikiwa juu ya kizingiti.²⁸Mlawi akamwambia, “Simama twende.” Lakini hakujibowi. Alimuweka juu ya punda, na huyo mtu akaondoka nyumbani.

²⁹ Mlawi alipofika nyumbani kwake, akachukua kisu, naye akamshika suria wake, akamkataa, mguu kwa mguu, akafanya vipande kumi na viwili, akapeleka vipande kila mahali katika Israeli.³⁰Wote waliona hili wakasema, “Kitu hicho hakijawahi kufanyika au kuonekana tangu siku ambayo watu wa Israeli walikuja kutoka nchi ya Misri mpaka leo. Fikiria juu ya hili! Tupe ushauri! Tuambie nini cha kufanya!”

²⁰ ¹Ndipo watu wote wa Israeli wakatoka kama mtu mmoja, toka Dani mpaka Beer-sheba, pamoja na nchi ya Gileadi; nao wakakusanyika mbele za Bwana huko Mispa.²Viongozi wa watu wote, wa kabila zote za Israeli, wakachukua nafasi zao kwenye kusanyiko la watu wa Mungu-watu 400,000 waendao kwa miguu, ambao walikuwa tayari kupigana na upanga.³Basi wana wa Benyamini walisikia kwamba watu wa Israeli walikuwa wamepanda Mispa. Wana wa Israeli wakasema, “Tuambieni ni kwa namna gani huu uovu umefanyika.”⁴Mlawi, mume wa mwanamke aliyeuawa, akajibu, “Nilikuja Gibea katika nchi ya Benyamini, mimi na suria wangu, ili tulale.⁵Wakati wa usiku, viongozi wa Gibea walinishambulia, wakizunguka nyumba na wakakusudia kuniua. Walimkamata na kumbaka suria wangu, naye akafa.⁶Nilimchukua suria wangu na kumkata mwili wake vipande vipande, na kuweka katika kila nchi ya urithi wa Israeli, kwa sababu wamefanya uovu huo na upumbau katika Israeli.⁷Sasa, ninyi Waisraeli wote, toeni maneno na ushauri wenu hapa.”

⁸Watu wote wakaondoka pamoja kama mtu mmoja, wakasema, “Hakuna hata mmoja wetu atakayeenda hemani kwake, wala hakuna hata mmoja wetu atakayerudi nyumbani kwake.⁹Lakini sasa hivi ndivyo tutakavyoifanyia Gibea tutaishambulia kama kura inavyotuongoza.¹⁰Tutachukua watu kumi katika mia moja katika makabila yote ya Israeli, na mia moja katika elfu, na elfu moja katika elfu kumi, kuwapa chakula kwa ajili ya watu hawa, ili wawze kufika Gibea katika Benyamini, watawaadhibu kwa uovu wao waliofanya katika Israeli.”¹¹Basi askari wote wa Israeli wakakusanyika juu ya mji, kama mtu mmoja.

¹²Makabila ya Israeli waliwatuma watu kwa kabilia lote la Benyamini, wakisema, “Uovu huu uliofanywa kati yenu ni nini?¹³Kwa hiyo, tupeni watu hao waovu wa Gibea, tupate kuwaua, na hivyo tutaondoa kabisa uovu huu kutoka kwa Israeli.” Lakini Wabenyamini hawakusikiliza sauti ya ndugu zao, watu wa Israeli,¹⁴Ndipo wana wa Benyamini wakakusanyika kutoka mijini kwenda Gibea, wakajiandaa kupigana na wana wa Israeli.¹⁵Watu wa Benyamini wakakusanya kutoka miji yao ili kupigana siku ile, askari 26,000 waliopangwa kupigana na upanga. Walakini, kuna watu 700 waliochaguliwa kutoka kwa wenyeji wa Gibea.¹⁶Miongoni mwa askari wote hawa walikuwa watu 700 waliochaguliwa amba walikuwa wenye shoto. Kila mmoja wao angeweza kupiga unywele kwa mawe na asikose.

¹⁷Watu wa Israeli, bila kuhesabu namba kutoka kwa Benyamini, walikuwa na watu 400,000 waliokuwa wamejifunza kupigana na upanga. Wote hawa walikuwa watu wa vita.

¹⁸Watu wa Israeli waliondoka, wakaenda Betheli, wakaomba ushauri kutoka kwa Mungu. Wakaauliza, “Ni nani kwanza atakayewaangamiza watu wa Benyamini kwa ajili yetu?” Bwana akasema, “Yuda atashambulia kwanza.”

¹⁹Watu wa Israeli waliamka asubuhi na wakahamisha kambi yao karibu na Gibea.²⁰Watu wa Israeli walikwenda kupigana na Benyamini. Wakaweka nafasi zao za vita dhidi yao huko Gibea.²¹Watu wa Benyamini wakatoka Gibea, nao wakawaua watu 22,000 wa jeshi la Israeli siku ile.²²Wana wa Israeli walijitia nguvu wenyeewe, na wakaunda mstari wa vita mahali pale walipokwisha kuchukua nafasi siku ya kwanza.²³Na wana wa Israeli wakaenda, wakalia mbele za Bwana hata jioni. Walitaka mwongozo kutoka kwa Bwana “Je, tunapaswa kwenda tena kupigana na ndugu zetu, watu wa Benyamini?” Naye Bwana akasema, “Wapigeni!”²⁴Basi watu wa Israeli wakapigana na askari wa Benyamini siku ya pili.²⁵Siku ya pili, Benyamini alitoka kupigana nao kutoka Gibea, nao wakawaua watu wa Israeli 18,000. Wote walikuwa watu amba walijifunza kupigana na upanga.

²⁶Basi askari wote wa Israeli na watu wote wakaenda Betheli, wakalia, wakakaa mbele za Bwana; nao wakafunga siku hiyo hata jioni, wakatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani mbele za Bwana.²⁷Wana wa Israeli wakamwomba Bwana, - kwa sababu ya sanduku la agano la Mungu lilikuwapo siku hizo;²⁸na Finehasi, mwana wa Eleazari, mwana wa Haruni, aliyekuwa akihudumia mbele ya sanduku siku hizo. “Je twende vitani tena dhidi ya watu wa Benyamini, ndugu zetu, au tuache?” Bwana akasema, “Wapigeni, kwa maana kesho nitawasaidia kuwashinda.”²⁹Basi Israeli akaweka watu mahali pa siri karibu na Gibea.³⁰Watu wa Israeli wakapigana na wana wa Benyamini kwa siku ya tatu, nao wakajenga vita vyao juu ya Gibea, kama walivyotangulia.³¹Watu wa Benyamini wakaenda kupigana na watu, nao wakachukuliwa mbali na mji. Walianza kuua baadhi ya watu. Kulikuwa na watu thelathini wa Israeli amba walikuwa katika mashamba na barabara. Njia moja ilienda Betheli, na nyiningine ikaenda Gibea.

³²Ndipo wana wa Benyamini wakasema, “Wameshindwa na wanatukimbia, kama hapo awali.” Lakini askari wa Israeli wakasema, “Hebu tukimbie na kuwavuta mbali na mji hadi barabarani.”

³³Watu wote wa Israeli waliondoka kutoka mahali pao na wakajipanga kwa vita huko Baal-Tamari. Basi askari wa Israeli waliokuwa wakijificha mahali pa siri walikimbia kutoka Maare-Geba.³⁴Wakatoka juu ya Gibea watu kumi elfu waliochaguliwa kutoka Israeli yote, na vita vilikuwa kali, lakini Wabenjamini hawakujuwa kwamba msiba ulikuwa karibu nao.³⁵Bwana akamshinda Benyamini mbele ya Israeli. Siku hiyo, askari wa Israeli waliwauawa watu wa Benyamini 25,100. Wote hawa waliokufa walikuwa wale waliokuwa wamejifunza kupigana na upanga.

³⁶Basi askari wa Benyamini waliona wameshindwa. Wana wa Israeli walikuwa wametoa ardhi kwa Benyamini, kwa kuwa walikuwa wakihesabu watu waliowaweka katika nafasi zilizofichwa nje ya Gibea.³⁷Ndipo watu waliokuwa wameficha wakainuka na haraka na wakamkimbia Gibea. Nao wakauawa kila mtu aliyeishi mjini kwa upanga wao.³⁸Ishara iliyopangwa kati ya askari wa Israeli na watu walijificha kwa siri itakuwa wingu kubwa la moshi litatokea nje ya mji.

³⁹Ishara ilipokuja askari wa Israeli wakageuka kutoka kwenye vita. Basi Benyamini wakaanza kushambulia na wakawaua watu wa Israeli thelathini, wakasema, "Hakika wanapigwa mbele yetu, kama katika vita vya kwanza."⁴⁰Lakini wakati nguzo ya moshi ilipoanza kuinuka nje ya mji, Wabenjamini waligeuka na kuona moshi ukitanda mbinguni kutoka mji mzima.⁴¹Ndipo watu wa Israeli wakavageuka. Wana wa Benyamini waliogopa, kwa sababu waliona kwamba maafa yaliwajia.⁴²Basi wakakimbia kutoka kwa wana wa Israeli, kuelekea njia ya jangwani. Lakini vita viliwapata. Askari wa Israeli walitoka mijini na wakawaua pale waliposimama.

⁴³Waliwazungukia wana wa Benjamini na wakawafuata. Nao wakawakanyaga huko Noha, wakawaua mpaka upande wa mashariki wa Gibea.⁴⁴Kutoka kabilia la Benyamini, watu 18,000 walikufa, wote walikuwa wanaume waliojulikana katika vita.⁴⁵Wakageuka na kukimbia kuelekea jangwani hadi mwamba wa Rimoni. Waisraeli waliuawa zaidi ya elfu tano kati yao barabarani. Waliendelea kuwafuata, wakifuata kwa njia kuu kwenda Gidomu, na huko waliuawa elfu mbili zaidi.

⁴⁶Askari wote wa Benyamini walioshuka siku hiyo walikuwa watu ishirini na tano waliokuwa wamejifunza kupigana kwa upanga; wote walikuwa wanajulikana katika vita.⁴⁷Lakini watu mia sita wakageuka na kukimbilia jangwani, kuelekea mwamba wa Rimoni. Wakakaa katika mwamba wa Rimoni kwa muda wa miezi minne.

⁴⁸Askari wa Israeli waliwarudia watu wa Benyamini na wakawashinda na kuwaua-mji mzima, ng'ombe, na kila kitu walichopata. Pia walichoma moto kila mji katika njia yao.

21 ¹Sasa watu wa Israeli walikuwa wameahidi huko Mispa, “Hakuna hata mmoja wetu atakayempa binti yake kuolewa na Mbenyamini.”²Ndipo watu wakaenda Betheli, wakakaa huko mbele ya Mungu hata jioni; wakalia kwa sauti kubwa.³Walipiga kelele, “Kwa nini, Bwana, Mungu wa Israeli, amefanya jambo hili kwa Waisraeli, kwamba moja ya makabila yetu linapotea leo?”

⁴Siku iliyofuata watu waliamka mapema na wakajenga madhabahu huko na kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani.

⁵Watu wa Israeli wakasema, “Ni nani kati ya kabilia zote za Israeli hawakuja katika mukutano wa Bwana?” Kwa kuwa walikuwa wamefanya ahadi muhimu juu ya mtu ye yeyote ambaye hakuja kwa Bwana huko Mispa. Wakasema, “Hakika yeye atauawa.”

⁶Watu wa Israeli walikuwa na huruma kwa ndugu yao Benyamini. Wakasema, “Leo hii kabilia moja limekatiliwa mbali kutoka Israeli.⁷Ni nani atakayewapa wale walioachwa wake, kwa kuwa tumeahidi kwa Bwana kwamba hatuwezi kuwaruhusu yeyote kati yao aoe binti zetu?”⁸Wakasema, “Ni nani kati ya kabilia za Israeli hawakuja kwa Bwana huko Mispa? Ilionekana kuwa hakuna mtu aliyejua kwenye mokusanyiko kutoka Jabeshi-Gileadi.⁹Kwa maana watu walipokuwa wamepangwa kwa utaratibu, tazama, hakuna hata mmoja wa wenyeji wa Yabeshi Gileadi.

¹⁰Mukutano huo uliwatuma watu kumi na wawili wa watu wao wenye ujasiri kwa maagizo ya kwenda Yabeshi-gileadi na kuwaangamiza, na kuwaua, hata wanawake na watoto.¹¹“Fanya hivi unapaswa kuua kila mume na kila mwanimke aliye lala na mwanaume.”¹²Watu wale walikuta watu kati ya hao waliokaa Yabeshi-gileadi, wanawake 400 ambaa hawakulala na mwanaume, wakawapeleka kwenye kambi huko Shilo, huko Kanaani.

¹³Mukutano wote ukatuma ujumbe na kuwaambia watu wa Benyamini waliokuwa kwenye mwamba wa Rimoni kwamba walikuwa wanawapa amani.¹⁴Wabenyamini walirudi wakati huo na walipewa wanawake wa Yabeshi Gileadi, lakini hapakuwa na wanawake wa kutosha kwa wote.

¹⁵Watu waliomboleza kwa kile kilichotokea Benyamini, kwa kuwa Bwana alifanya mgawanyiko kati ya makabila ya Israeli.¹⁶Kisha wakuu wa mukutano wakasema, “Tutafanyaje ili Wabenyamini wapate wake, kwa kuwa wanawake wa Benyamini wameuwawa?”¹⁷Wakasema, “Lazima kuwe na urithi kwa Wabenyamini waliosalia, ili kabilia lisiharibiwe kutoka Israeli.¹⁸Hatuwezi kuwapa wake kutoka kwa binti zetu, kwa kuwa wana wa Israeli walikuwa wametoa ahadi, ‘Na alaaniwe mtu atakayempa Benyamini mke.’”¹⁹Wakasema, “Mnajua kuwa kuna sikukuu kwa Bwana kila mwaka huko Shilo (ambayo ni kaskazini ya Betheli, mashariki ya barabara inayopanda kutoka Betheli hadi Shekemu, na kusini mwa Lebona).”

²⁰Wakawaagiza wana wa Benyamini, wakisema, “Nendeni, mjifiche kwa siri, na kusubiri katika mashamba ya mizabibu.”²¹Tazama wakati ambapo wasichana kutoka Shilo watatoka kuchenza, Tokeni nje ya mizabibu na kila mmoja wenu unapaswa kunyakua mke kutoka kwa wasichana wa Shilo, kisha kurudi kwenye nchi ya Benyamini.²²Wakati baba zao au ndugu zao watakapokuja kutupinga, tutawaambia, ‘Tupeni neema! Waache wabaki kwa sababu hatukupata wake kwa kila mtu wakati wa vita. Na ninyi hamna hatia juu ya ahadi, kwa sababu hamkuwapa wao binti zenu.’”

²³Watu wa Benyamini walifanya hivyo. Walichukua idadi ya wake waliowahitaji kutoka kwa wasichana waliokuwa wakicheza, nao wakawachukua ili wawe wake zao. Wakaenda na kurudi mahali pa urithi wao; wakajenga tena miji, na wakaishi ndani yao.

²⁴Kisha watu wa Israeli wakatoka mahali hapo na kwenda nyumbani, kila mmoja kwa kabilia lake na ukoo, na kila mmoja kwa urithi wake mwenywewe.

²⁵Siku hizo hapakuwa na mfalme huko Israeli. Kila mtu alifanya yaliyo sawa machoni pake mwenywewe.

Ruth

1 ¹Ilitokea katika siku za utawala wa majaji kuwa kulikuwa na njaa katika nchi, na mtu mmoja wa Bethelehemu ya Yuda alikwenda katika nchi ya Moabu pamoja na mke wake na watoto wake wawili wa kiume.²Jina la mtu huyo lilikuwa Elimeleki, na jina la mke wake lilikuwa Naomi. Majina ya watoto wake wawili wa kiume waliitwa

Mahiloni na Kileoni, ambao walikuwa Waefraimu wa Bethelehemu ya Yuda. Waliwasili katika nchi ya Moabu na kuishi hapo.

³Ndipo Elimeleki, mume wa Naomi, alikufa, na Naomi aliachwa na watoto wake wa kiume wawili.⁴Watoto hawa walioa wanawake wa Moabu; jina la mmoja lilikuwa Oripa, na jina la mwingine lilikuwa Ruth. Waliishi huko kwa takribani miaka kumi.⁵Kisha wote Mahiloni na Kileoni walikuwa, na kumuacha Naomi bila mme wake na bila watoto wake wawili.

⁶Ndipo Naomi aliamua kuondoka Moabu pamoja na wake wa watoto wake na kurudi Yuda kwa sababu alikuwa amesikia katika mkoa wa Moabu kuwa Yahweh amewasaidia watu wake katika uhitaji na amewapa chakula.

⁷Hivyo aliondoka sehemu aliyokuwa pamoja na wake wa watoto wake wawili, waliteremka njia kurudi kwenye nchi ya Yuda.⁸Naomi aliwaambia wake wa watoto wake, "Nendeni, mrudi, kila mmoja wenu, kwenye nyumba ya mama yake. Na Mungu aonyeshe wema juu yenu, kama mlivyo onyesha wema kwao waliokufa na kwangu.

⁹Mungu awajalie ninyi kupata pumzikiko, kila mmoja wenu katika nyumba ya mme mwingine." Kisha akawabusu, na wakapaza sauti zao na kulia.¹⁰Wakamwambia, "Hapana! Tutarudi pamoja na wewe kwa watu wako."

¹¹Lakini Naomi alisema, "Rudini, wanangu! Kwa nini mtakwenda na mimi? Kwani bado nina watoto katika tumbo langu kwa ajili yenu, ili kwamba waje wawe waume zenu?"¹²Rudini, wanangu, nendeni katika njia zenu wenyewe, kwa kuwa mimi ni mzee sana kuwa na mme. Kama nikisema, 'Natumaini nipate mume usiku huu,' na kisha kuzaa watoto wakiume, kwa hiyo mnawenza kusubiri mpaka wakue?¹³Mtasubiri na msiolewe sasa? Hapana, wanangu! Ina nihuzunisha zaidi, kuliko inavyo wahuzunisha ninyi, kwa sababu mkono wa Yahweh umeenda kinyume na mimi."

¹⁴Ndipo wake wa watoto wake wakapaza sauti zao na kulia tena. Oripa alimuaga kwa kumbusu, lakini Ruth aliendelea kubaki naye.¹⁵Naomi alisema, "sikiliza, mwenzako amerudi kwa watu wake na miungu yake. Rudi pamoja naye."¹⁶Lakini Ruth alisema, "Usiniache niondoke mbali nawe, kwa kuwa uendako, nitakwenda, utakapoishi, nitaishi; watu wako watakuwa watu wangu, na Mungu wako atakuwa Mungu wangu."¹⁷Mahali utakapofia, nitaifa hapo, na hapo nitazikwa. Yahweh aniwezeshe, na hata zaidi, ikiwa kuna chochote isipokuwa kifo kamwe hakiwezi kututenganisha.¹⁸Naomi alipoona kuwa Ruth alikuwa ameamua kwenda naye, aliacha kubishana naye.

¹⁹Hivyo wote wawili walisafiri mpaka walipofika mjini Bethelehemu. Kwa hiyo walipofika Bethlehemu, mji wote uliwafurahia, wanawake walisema, "Huyu ni Naomi?"²⁰Lakini aliwaambia, "Msiniite Naomi. Niiteni Mchungu, kwa kuwa Mwenyezi Mungu amenitenda mambo machungu sana."²¹Nilikwenda nikiwa nimejaa, lakini Yahweh kanirudisha nyumbani nikiwa sina wote. Hivyo kwa nini mnaniita Naomi, wakati mnaona Yahweh amenihukumu, kuwa Mwenyezi Mungu amenitaabisha?"

²²Kwa hivyo Naomi na Ruth Mmoabu, mke wa mtoto wake, walirudi kutoka nchi ya Moabu. Walirudi Bethelehemu mwazo wa mavuno ya shairi.

² ¹Basi Elimeleki mme wa Naomi, alikuwa na jamaa aitwaye Boazi, aliye kuwa tajiri, na mtu maarufu.

²Ruth, Mmoabu, alimwambia Naomi, “Ngoja niende nikakusanye mabaki ya chakula katika shamba. Nitamfuata yejote ambaye nitapata kibali machoni pake.” Hivyo Naomi akamwambia, “Nenda, mwanangu.”³Ruth alienda kuvuna kwenye shamba akiwafuata kwa nyuma wavunaji. Na kumbe ile sehemu ya shamba ilikuwa ni mali ya Boazi, aliye kuwa na mahusiano na Elimeleki.

⁴Tazama, Boazi alikuja kutoka Bethelehemu na kuwaambia wavunaji, “Yahweh awe nanyi.” Wakamjibu, “Yahweh akubariki.”

⁵Ndipo Boazi akamwambia mtumishi wake aliye kuwa akiwasimamia wavunaji, “Vipi bwana, huyu msichana ni wa nani?”⁶Mtumishi - msimamizi wa wavunaji alijibu na kusema, “Ni msichana Mmoabu aliyerudi na Naomi kutoka nchi ya Moabu.⁷Aliniambia, ‘Tafadhalii niruhusu kuvuna na kukusanya mabaki ya wavunaji.’ Hivyo alikuja na ameendelea kuvuna toka asubuhi mpaka sasa, isipokuwa amepumzika kidogo katika nyumba.”

⁸Kisha Boazi akamwambia Ruth, “Unanisikiliza, mwanangu? Usiende kuvuna kwenye shamba lingine; usiondoke shambani kwangu. Badala yake, baki hapa na wasichana wangu wa kazi.⁹Yaelkeze tu macho yako kwenye shamba ambalo wanaume wanavuna na ufuatие nyuma ya wanawake wengine. Je, sikuwaelekeza wanaume wasikuguse? Na upatapo kiu, unaweza kwenda kunywa maji kwenye mtungi amba wanaume wamejaza.”

¹⁰Ndipo akapiga magoti mbele ya Boazi, na kugusisha kichwa chake chini. Akamwambia, “Kwa nini nimepata kibali machoni pako, hata unijali mimi mgeni?”¹¹Boazi akajibu na kumwabia, “Nimekwisha ambiwa, yote uliyo yafanya tangu mme wako afariki. Umewaacha baba yako, mama, na nchi uliyozaliwa kumfuata mama mkwe wako na kuja kwa watu usiowajua.¹²Yahweh akulipe kwa matendo yako. Yahweh akulipe kwa wingi, Mungu wa Israeli, ambaye chini ya mbawa zake umepata kimbilio.”

¹³Ruth akasema, “Nipate kibali machoni pako, bwana wangu, kwa kuwa umenifariji, na umeongea wema kwangu, ingawa mimi sio mmoja wa watumishi wako wa kike.”

¹⁴Wakati wa chakula Boazi alimwambia Ruth, “Njoo hapa, ule baadhi ya mikate, na uchovye kipande katika divai.” Alikaa kando ya wavunaji, na Boazi akampatia kiasi cha nafaka zilizo kaangwa. Ruth alikula mpaka alipotosheka na kusaza.¹⁵Alipoinuka kwenda kuvuna, Boazi aliamuru vijana wake, akisema, “Mwacheni avune hata katika masuke, na msimwambie lolote haya.¹⁶Na pia muachie baadhi ya masuke katika vifurushi kwa ajili yake, na muyaache ili ayavune. Msimkemee.”

¹⁷Kwa hiyo alivuna mpaka jioni. Kisha akatenganisha nafaka na majani ambayo amevuna, nazo nafaka zilikuwa kama efa moja ya shairi.¹⁸Akazibeba na kwenda katika mji. Ndipo mama mkwe wake aliona kile alichokivuna. Ruth pia alimletea mama mkwe wake nafaka zilizo kaangwa alizobakisha kwenye chakula chake¹⁹Mama mkwe wake akamwambia, “Umevunia wapi leo? Ulienda kufanya wapi kazi? Abarikiwe mtu aliye kusaidia.” Ndipo Ruth akamwambia mama mkwe wake kuhusu mtu aliye miliki shamba alilokuwa akifanya kazi. Alimwambia, “Jina la mtu ambaye alimiliki shamba nililokuwa nikifanya kazi ni Boazi.”²⁰Naomi akamwambia Ruth, “Abarikiwe na Yahweh, ambaye hakuondoa uaminifu wake kwa walio hai na wafu.” Naomi akamwambia, “Huyo mtu ni jamaa wa karibu nasi, ni jamaa yetu mkombozi.”

²¹Ruth Mmoabu akamwambia, “Ni kweli, aliniambia, ‘Ukae karibu na vijana wangu wa kiume mpaka watakapo maliza mavuno yangu yote.’

²²Naomi akamwambia Ruth mke wa mtoto wake wa kiume, “Ni vizuri, mwanangu, kuwa uende pamoja na wasichana wake wa kazi, ili kwamba usije pata madhara yoyote katika shamba lolote.”

²³Kwa hiyo alikaa karibu na wafanyakazi wa kike ili avune mpaka mwisho wa mavuno ya shayiri na mavuno ya ngano. Na alikuwa akiishi pamoja na mama mkwe wake.

³ ¹Naomi, mama mkwe wake, alimwambia, “Mwanangu, hainilazimu kutafuta mahali pa wewe kupumzika, ili kwamba mambo yako yaende vizuri? ²Naye Boazi, mtu ambaye umekuwa pamoja na wasichana wake wa kazi, yeye si jamaa yetu? Tazama, jioni hii atakuwa akikung’uta shairi katika sakafu ya kupuria.³Kwa hiyo, oga, jipake mafuta, uvae nguo zako nzuri, na ushuke kwenda kwenye sakafu ya kupuria. Lakini usijulikane kwa mtu huyu mpaka atakapo maliza kula na kunywa.⁴Na uhakikishe kuwa, atakapo lala chini, ukumbuke mahali alipo lala ili kwamba baadaye uende kwake, ufunue miguu yake, na ulale hapo. Kisha atakuambia cha kufanya.”

⁵Ruth alimwambia Naomi, “Nitafanya kila kitu ulicho sema.”⁶Alishuka kwenda kwenye sakafu ya kupuria, na alifuata maelekezo aliopewa na mama mkwe wake.

⁷Boazi alipomaliza kula na kunywa na moyo wake ulikuwa na furaha, alienda kulala chini mwisho wa sehemu ya kuhifadhia nafaka. Kisha Ruth akaenda taratibu, akaaifuna miguu ya Boazi, na kulala hapo chini.⁸Panapo usiku wa manane Boazi alishtuka. Akajigeuza, na hapo mwanamke alikuwa amelala katika miguu yake!⁹Akamwambia, “Wewe ni nani?” Akajibu, “Ni mimi Ruth, mtumishi wako wa kike. Nifunike shuka lako mimi mtumishi wako wa kike, kwa kuwa wewe ni jamaa wa karibu.”

¹⁰Boazi akamwambia, “Mwanangu, Yahweh akubariki. Umeonyesha wema mwishoni kuliko mwazoni, kwa sababu hukwenda kwa wanaume vijana, awe tajiri au masikini.¹¹Na sasa, mwanangu, usiogope! Nitakufanyia yote unayosema, kwa sababu mji wa watu wangu wote wanajua kuwa wewe ni mwanamke unayestahili.

¹²Nikweli kuwa mimi ni jamaa wa karibu; hata hivyo, kuna jamaa wa karibu kuliko mimi.¹³Baki hapa usiku huu, na asubuhi, ikiwa atafanya jukumu lake la jamaa wa karibu, vizuri, muache afanye jukumu lake la kindugu. Lakini kama hata fanya jukumu la kindugu kwako, ndipo mimi nitafanya, kama Yahweh aishivyo. Lala mpaka asubuhi.”

¹⁴Kwa hiyo Ruth alilala kwenye miguu ya Boazi hadi asubuhi. Lakini aliamka mapema kabla ya yejote kuweza kumtambua mtu mwingine. Kwa kuwa alikwisha mwambia, “Isijulikane kuwa mwanamke alikuja kwenye sakafu ya kupuria.”¹⁵Kisha Boazi akamwambia, lete mtandio wako na uushikilie.” Alipo fanya hivyo, alipima vipimo vikubwa sita vya shairi katika mtandio na kuweka mzigo juu ya Ruth. Kisha Boazi akaenda mjini.

¹⁶Ruth aliporudi kwa mama mkwe wake, alisema, “Ulifanyaje, mwanangu?” Ndipo Ruth akamwambia mambo yote alioyotendewa na mtu huyo.¹⁷Alimwambia, “Hivi vipimo sita vya shairi ni vile alivyonipa yeye, kwa kuwa alisema, ‘Usiende mikono mitupu kwa mama mkwe wako.’”¹⁸Kisha Naomi akasema, “Baki hapa, mwanangu, mpaka utakapoju yatakavyo kuwa, kwa kuwa Boazi hata pumzika mpaka atakapolimaliza jambo hili leo.”

4 ¹Ndipo Boazi akaenda kwenye lango la Bethelehemu na kukaa chini. Muda mfupi tu akaja ndugu wa karibu ambaye Boazi alimuongelea. Boazi akamwambia, “Rafiki yangu, njoo hapa na uketi. Kisha mtu huyo akaja na kuketi.² Ndipo Boazi akakusanya viongozi kumi wa mji na kusema, “Ketini hapa.” Hivyo wakaketi.³ Boazi alimwambia yule jamaa wa karibu, “Naomi aliyerudi kutoka mji wa Moabu, anaiza sehemu ya ardhi ambayo ilikuwa ni miliki ya kaka yetu Elimeleki.⁴ Nilifikiria kukujuishna na kukwambia, ‘Inunue mbele ya hawa waliokaa hapa, na mbele ya viongozi wa watu wangu.’ Ikiwa utapenda kuikomboa, ikomboe. Lakini ikiwa hauhitaji kuikomboa, uniambie, ili nijue, kwa kuwa hakuna mwngine wa kuikomboa isipokuwa wewe, na mimi ni mdogo wako.” Ndipo huyo mtu mwngine akasema, “Nitaikomboa.”⁵ Kisha Boazi akasema, “Ile siku utakayonunuua shamba kutoka mkononi mwa Naomi, yakupasa pia kumchukua Ruth Mmoabu, mijane wa mtoto wa Elimeleki, ili kuliinua jina la marehemu kama urithi wake.”⁶ Ndipo yule jamaa wa karibu akasema, “Mimi siwezi kuikomboa ardhi kwa ajili yangu bila kuleta athari kwenye urithi wangu binafsi. Nakupa wewe haki ya kuikomboa kwa ajili yako mwenyewe, kwa kuwa mimi sitoweza.”

⁷Hii ilikuwa ni desturi ya zamani ya Israeli kuhusu ukombozi na kubadilishana mazuri. Kuthibitisha mambo haya yote, mtu huyu alivua kiatu chake na kumpatia jirani yake; hii ilikuwa ni namna ya kufanya makubaliano ya kisheria katika Israeli.⁸ Kwa hiyo huyu jamaa wa karibu akamwambia Boazi, “Inunue mwenyewe.” Kisha akavua kiatu chake.

⁹Ndipo Boazi akawaambia viongozi na watu wote, “Ninyi ni mashaidi kuwa nimenunuua kila kilichokuwa cha Elimeleki na kila kilichokuwa na Kileoni na Mahilon kutoka kwenye mikono ya Naomi.¹⁰ Zaidi ya hayo kumhusu Ruth Mmoabu, mke wa Mahlon: nimempa kibali cha kuwa mke wangu, ili kuendeleza jina na urithi wa marehemu, ili kwamba jina lake lisipotee kati ya ndugu zake na lango la watu wake. Ninyi ni mashahidi leo.”

¹¹Watu wote na viongozi waliokuwa katika lango, walisema, “Tu mashahidi. Yahweh amfanye mwanamke huyu ambaye amekuja nyumbani kwako kama Raheli na Leya, ambao wawili hawa wameijenga nyumba ya Israeli. Na ubarikiwe katika Efrata na kuwa mashuhuri katika Bethelehem.¹² Na nyumba yako kama nyumba ya Peresi, ambaye Tamari alimzalia yuda, kupitia uzao ambao Yahweh atakupatia pamoja na msichana huyu.”

¹³Hivyo Boazi alimchukua Ruth, na akawa mke wake. Boazi alilala naye, na Yahweh alimruhusu kupata mimba, na alizaa mtoto wa kiime.¹⁴ Mwanamke huyu akamwambia Naomi, “Yahweh abarikiwe, ambaye hajakuacha bila ndugu wa karibu, yaani mtoto huyu. Jina lake na liwe maarufu katika Israeli.¹⁵ Na awe kwako mrejeshaji wa maisha na mwenye lishe uzeeni mwako, kwa kuwa mtoto wako mkwe, ambaye anakupenda, ambaye ni bora kwako kuliko watoto wa kiime saba, amemzaa.

¹⁶Kisha naomi akamchukua mtoto, akamlaza kifuani pake, na kumhudumia.¹⁷ Na majirani wa yule mwanamke, wakampa jina, wakisema, “Mtoto amezaliwa kwa Naomi.” Wakamwita Obedi. Ambaye alikuja kuwa baba yake na Jese, ambaye alikuja kuwa baba yake na Daudi.

¹⁸Hiki kilikuwa ni kizazi cha Peresi: Peresi alimzaa Hesroni,¹⁹ Hesroni akamzaa Ramu, Ramu akamzaa Aminadabu,²⁰ Aminadabu akamzaa Nashoni, Nashoni akamzaa Salmoni,²¹ Salmoni akamzaa Boazi, Boazi akamzaa Obedi,²² Obedi akamzaa Yese, na Yese akamzaa Daudi.

1 Samweli

1 ¹Palikuwa na mtu mmoja wa Rama Msifi, wa nchi ya milima ya Efraimu; jina lake aliitwa Elikana mwana Yerohamu mwana Elihu mwana wa Tohu mwana wa Sufu, Mwefraimu.² Mtu huyo alioa wanawake wawili, jina la mke wa kwanza aliitwa Hana, na yule wa pili aliitwa Penina, Penina alizaa watoto, lakini Hana hakuzaa.

³Kila mwaka, mtu huyu aliondoka mjini kwake kwenda kuabudu na kutoa dhabihu kwa BWANA wa majeshi huko Shilo. Wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, makuhani wa BWANA, walikuwepo huko Shilo.⁴ Kila mwaka zamu ya Elikana ya kutoa dhabihu ilipofika, alikuwa daima akimpa sehemu ya nyama Penina mkewe, watoto wake wote wa kiime na wa kike.⁵ Lakini kwa mgawo wa Hana daima alimpa mara mbili zaidi, kwa sababu alimpenda Hana, ingawa BWANA alikuwa amelifunga tumbo lake.⁶ Hasimu wake alimchokoza sana ili kumkasirisha, kwa sababu BWANA alikuwa amelifunga tumbo lake.⁷ Hivyo kila mwaka, alipokuwa akienda katika nyumba ya BWANA pamoja na familia yake, hasimu wake alizidi kumchokoza. Hatimaye alikuwa mtu wa

kulia kila wakati na hakula kitu chochote.⁸Elikana mmewe kila wakati alimuuliza, “Hana, kwa nini unalia? Kwa nini huli chakula? Kwa nini una huzuni moyoni mwako? Mimi si bora kwako kuliko wana kumi?”

⁹Wakati fulani, walipokuwa wamemaliza kula na kunywa huko Shilo, Hana alinyanyuka. Wakati huo Eli, kuhani alikuwa amekaa juu ya kiti chake mlangoni kuelekea nyumba ya BWANA.¹⁰Hana alijawa na uchungu sana; akamwomba BWANA na akalia mno.¹¹Aliweka nadhiri na kusema, “BWANA wa majeshi, kama utalitazama teso la mjakazi wako na kunikumbuka, na usipomsahau mjakazi wako, na kumpatia mjakazi wako mtoto wa kiume, ndipo mimi nitakapompa huyo mtoto kwa BWANA siku zote za maisha yake, na wembe hautapita juu ya kichwa chake kamwe.”

¹²Hana akiendelea kuomba mbele za BWANA, Eli alikitazama kinywa chake.¹³Hana aliongea moyoni mwake. Midomo yake ilitikisika, lakini sauti yake haikusikika. Hivyo Eli alimdhania kuwa amelewa.¹⁴Eli akamwambia, “Utakuwa mlevi mpaka lini? Weka mbali divai yako.”

¹⁵Hana akajibu, “Sivyo bwana wangu, mimi ni mwanamke mwenye roho ya huzuni. Sijanywa divai wala kinywaji chochote cha kulevy, bali nimekuwa nikimimina nafsi yangu mbele za BWANA.¹⁶Usimchukulie mjakazi wako kama mwanamke duni; nimekuwa nikiongea kutokana na maumivu na masikitiko yangu.”

¹⁷Kisha Eli alimjibu na kusema, “Nenda kwa amani; na Mungu wa Israeli akupatie kile ulichomuomba.”

¹⁸Hana akasema, “Na mjakazi wako apate kibali machoni pako.” Ndipo huyo mwanamke alienda zake na kula chakula na hakuhuzunika tena.

¹⁹Waliamka asubuhi na mapema wakaenda wakamtukuza BWANA, na baadaye walirudi nyumbani kwao Rama. Elikana alilala na mke wake Hana, na BWANA akamkumbuka.²⁰Baada ya muda fulani, Hana alibeba mimba na akazaa mtoto wa kiume. Akamwita jina lake Samweli, akasema, “Kwa sababu huyu nilimuomba kutoka kwa BWANA.”

²¹Mara nyingine, Elikana na nyumba yake, walipanda kwenda kumtolea BWANA dhabihu ya Mwaka na kuondoa nadhiri yake.²²Lakini Hana hakwenda huko; alikuwa amekwisha mwambia mmewe, “Sitaenda huko hadi mtoto aache kunyonya; ndipo nitamleta, ili ahudhurie mbele za BWANA na akae huko daima.”

²³Mme wake Hana, Elikana, akamwambia, “Fanya yale yakupendezayo. Ngojea hadi utakapokuwa umemwachisha kunyonya; BWANA aweze peke yake kuthibitisha neno lake.” Hivyo yule mwanamke alibaki akimnyonyesha mtoto wake mpaka pale alipomwachisha kunyonya.

²⁴Alipokuwa amemwachisha kunyonya, alimbeba, akimchukua pamoja ng'ombe dume wa miaka mitatu, unga kama kilo thelathini na chupa ya mvinyo, akampeleka katika nyumba ya BWANA huko Shilo. Na mtoto huyo alikuwa bado mdogo.²⁵Walimchinja yule ng'ombe, na wakamkabidhi mtoto kwa Eli.²⁶Akasema, “Ee bwana wangu! Kama uishivyo, bwana wangu, mimi ndiye yule mwanamke niliyesimama hapa karibu nawe nikimwomba BWANA.²⁷Niliomba kwa ajili ya mtoto huyu na BWANA akawa amenijibu ombi la dua yangu nililomwomba.²⁸Nami nimemtoa kwa BWANA; kwa maisha yake yote, nimempa BWANA.” Ndipo Elikana na familia yake wakamtukuza BWANA huko Shilo.

² ¹Hana aliomba akasema, “Moyo wangu wamtukuza BWANA. Pembe yangu imejulikana katika BWANA. Kinywa changu hujisifu dhidi ya maadui zangu, kwa kuwa naufurahia wokovu wako.

² Hakuna aliye mtakatifu kama BWANA, kwa kuwa hakuna mwingine zaidi yako; hakuna mwamba kama Mungu wetu.

³ Msijivune sana hivyo kwa kiburi; vinywa vyenu visitoke majivuno. Kwa kuwa BWANA ni Mungu wa maarifa; yeye huyapima matendo kwa mizani.

⁴ Pinde za mashujaa zimevunjika, bali wale wanaojikwaa hujivika nguvu kama mshipi.

⁵ Wale walio na shibe ya kutosha wamejikodisha ili wapate chakula; wale waliokuwa na njaa hawana njaa tena. Hata yule aliye kuwa tasa amezaa watoto saba, bali mwanamke mwenye watoto wengi amekua dhaifu.

⁶ BWANA huua na huuisha. Hushusha kuzimu na huleta tena juu.

⁷ BWANA humfanya maskini, na yeye ndiye humtajirisha mtu. Yeye hushusha chini, lakini pia huleta juu.

⁸ Yeye humwinua juu maskini toka mavumbini: Huwainua wahitaji toka jalalani na kuwaketisha pamoja na wakuu na kuwarithisha kiti cha enzi cha utukufu. Kwa kuwa nguzo za dunia ni za BWANA na ameukalisha ulimwengu juu yake.

⁹ Yeye atazilinda nyayo za watu wake waaminifu, bali waovu watanyamazishwa gizani, kwa maana hakuna atayeshinda kwa nguvu zake.

¹⁰ Wale wampingao BWANA watavunjwa vipande vipande; atawapiga radi kutokea mbinguni. BWANA atahukumu miisho ya dunia; atampa nguvu mfalme wake na kuinua pembe ya mtiwa mafuta wake.”

¹¹Ndipo Elikana akaenda Rama, nyumbani kwake. Na yule mtoto akamtumikia BWANA machoni pa Eli, kuhani.

¹²Basi, watoto wa Eli walikuwa wakorofi. Wao hawakumheshimu BWANA.¹³Desturi ya makuhani na watu ilikuwa kwamba endapo mtu yejote ametoa dhabihu, mtumishi wa kuhani angekuja akiwa na uma wa meno matatu mkononi mwake, nyama ilipokuwa inachemka.¹⁴Naye angeutia uma huo sufuriani, au birikani au chomboni au chunguni; nyama yote ambayo ingeinuliwa na uma huo ingetwaliwa na kuhani mwenyewe. Ndivyo walivyofanya huko Shilo kwa Waisraeli wote waliokwenda huko.¹⁵Tena, kabla ya kuteketeza mafuta, mtumishi wa kuhani alikuja, na kumwambia aliyekuwa akitoa dhabihu, “Tenga nyama ya kuchoma kwa ajili ya kuhani; kwa sababu hataikubali ile ya kuchemsha kutoka kwako, bali tu ile mbichi.”

¹⁶Ikiwa mtu atamwambia, “Wachome mafuta kwanza, na kisha uchukue kiasi utakacho.” Ndipo angesema, “Hapana, utanipatia sasa hivi; la sivyo; nitaichukua kwa lazima.”

¹⁷Dhambi ya vijana hawa ilikuwa mbaya sana mbele za BWANA, kwa sababu waliidharau dhabihu ya BWANA.

¹⁸Lakini Samweli alimtumikia BWANA akiwa mdogo akivaa nguo ya naivera ya kitani.¹⁹Kila mwaka mama yake alimtengenezea kanzu dogo na kumleteea, wakati wakija na mmewe kutoa dhabihu ya kila mwaka.²⁰Eli aliwabariki Elikana na mke wake na kusema, “BWANA akupatie watoto zaidi kwa mwanamke huyu kwa sababu ya ahadi yake aliyoitoa kwa BWANA.” Baadaye walirudi nyumbani kwao.²¹BWANA alimsaidia tena Hana, akawa amebeba mimba nyininge. Akazaa watoto watatu wa kiume na wa kike wawili. Wakati huo huo mtoto Samweli akakua akiwa mbele za BWANA.

²²Basi Eli alikuwa mzee sana, akayasikia yote ambayo watoto wake walikuwa wakiwafanya Waisraeli wote, na jinsi walivyotembea na mwanamke aliyekuwa akitumika katika lango la hema ya kukutania.²³Akawaambia, “Kwa nini mnafanya mambo hayo? Kwa maana nasikia matendo yenu maovu kutoka kwa watu hawa wote.”²⁴Sivyo hivyo, watoto wangu, maana hii ninayoiskia siyo taarifa njema. Mnawakosesha watu wa BWANA.²⁵“Kama mtu mmoja akimkosea mwenzake, Mungu atamhukumu; Lakini mtu akimkosea BWANA, ni nani atakayemtetea mtu huyo?” Lakini hawakuitii sauti ya baba yao, sababu BWANA alinuia kuwaua.

²⁶Yule mtoto Samweli aliongezeka umri, na kupata kibali kwa BWANA na kwa watu pia.²⁷Kisha mtu wa Mungu akamwendea Eli na kumwambia, “BWANA asema, ‘Je, sikujifunua mwenyewe kwa nyumba ya baba zako, walipokuwa Misri utumwani nyumbani mwa Farao?’²⁸Mimi nilimchagua yeye kutoka makabila yote ya Israeli awe kuhani wangu, apande madhabahuni kwangu, na kufukiza uvumba, na kuvala kanzu ya naivera mbele yangu. Niliwapa nyumba ya baba zako dhabihu zote za wana wa Israeli zilizotolewa kwa moto.²⁹Kwanini basi, unaidharau dhabihu yangu na sadaka ambazo ninazitaka mahali ninapoishi? Kwanini unawaheshimu watoto wako kuliko mimi, kwa kujinenepesha ninyi wenyewe kwa uzuri wa kila sadaka ya watu wangu Israeli?”

³⁰Maana, BWANA, Mungu wa Isareli, asema, ‘Niliahidi kwamba nyumba yako, na nyumba ya baba yako, yawapasa kwenda mbele zangu milele,’ lakini sasa BWANA asema. ‘Mambo haya yapishe mbali nami nisifanye hivi, maana nitawaheshimu wanaoniheshimu, bali wanaonidharau mimi hawatakuwa na thamani.’³¹Tazama, siku zinakuja nitakapoondoaa nguvu zako na nguvu za nyumba za baba yako, ili kwamba pasije kuwepo mtu mzee katika nyumba yako.³²Nawe utalitazama hangaiko katika makao yangu. Ingawa Israeli watapewa jambo jema, hapatakuwapo tena mtu ye yote mzee katika nyumba yako.³³Yeyote miongoni mwenu nisiye mwondoa kutoka madhabahuni pangu, nitasababisha macho yenu yakose kuona, na nitasababisha huzuni maishani mwenu. Wanaume wote waliozaliwa katika familia yako watakufa.³⁴Hii ndiyo itakuwa ishara kwako ambayo itakayowajia watoto wako wa kiume wawili, juu ya Hofni na Finehasi: Wote wawili watakufa siku moja.

³⁵Nami nitamwinua juu kuhani wangu mwaminifu atakaye fanya kile kilichomo moyoni mwangu na nafsini mwangu. Nami nitamjengea nyumba imara; naye atakwenda mbele ya mfalme wangu mbarikiwa milele.³⁶Kila mmoja aliyebakia nyumbani mwako atakuja na kusujudu mbele ya mtu huyo, akiomba kipande cha fedha na mkate mmoja, naye atasema, ‘Tafadhali uniajiri katika moja ya nafasi za kuhani ili niweze kula kipande cha mkate.’”

3 ¹Yule mtoto Samweli alimtumikia BWANA chini ya uangalizi wa Eli. Neno la BWANA halikupatikana kwa wingi siku hizo; hapakuwa na maono ya mara mara ya kinabii.

²Wakati huo, nguvu ya macho ya Eli ilikuwa imefifia kiasi cha kutoweza kuona vizuri, na alikuwa amelala kitandani mwake.³Ile taa ya BWANA bado ilikuwa bado inawaka, na Samweli alikuwa amelala katika nyumba ya BWANA, palipokuwa na sanduku la Mungu.⁴BWANA akamwita Samweli, naye akaitika, “Niko hapa.”

⁵Samweli alimwedea Eli na kusema, “Niko hapa, sababu uliniita.” Eli akasema, “Sikukuita; kalale tena.” Hivyo Samweli akarudi na kulala.

⁶BWANA akamwita tena, “Samweli.” Samweli aliamka tena na kwenda kwa Eli na kusema, “Niko hapa, sababu umeniita.” Eli akajibu, “Sijakuita, mwanangu; kalale tu tena.”

⁷Basi Samweli bado hakuwa na uzoefu kuhusu Bwana, wala hakuwahi kupata ujumbe wowote kutoka kwa BWANA ukifunuliwa kwake.

⁸BWANA akamwita tena Samweli kwa mara ya tatu. Samweli alinyanyuka tena na kwenda kwa Eli na kusema, “Niko hapa, sababu uliniita,” Ndipo Eli alitambua kwamba BWANA alimwita kijana.⁹Kisha Eli akamwambia Samweli, “Nenda ukalale tena; ikiwa atakuita tena, sharti useme, ‘Sema, BWANA, maana mtumwa wako anasikiliza.’” Hivyo Samweli akaenda na kulala mahali pake tena.¹⁰BWANA alikuja na kusimama; akaita vilevile kama vile mwanzoni, “Samweli, Samweli.” Ndipo Samweli akasema, “Nena, kwa sababu mtumwa wako anasikiliza.”

¹¹BWANA akasema na Samweli, “Tazama, niko tayari kufanya jambo katika Israeli ambalo masikio ya kila mmoja akisikia atashtuka.¹²Siku hiyo nitatimiza kila kitu nilichokisema dhidi ya Eli kuhusu nyumba yake, kutoka mwanzo hadi mwisho.¹³Nimemwambia kwamba niko tayari kuhukumu nyumba yake mara moja kwa ile dhambi aliyoifahamu, kwa sababu watoto wake walijiletea laana juu yao wenyewe na hakuwazuia.¹⁴Hii ndiyo sababu nimeapa kwa nyumba ya Eli, kwamba dhambi za nyumba yake hazitasamehewa kwa dhabihu au kwa sadaka kamwe.”

¹⁵Samweli akalala hadi asubuhi; baadaye alifungua milango ya nyumba ya BWANA. Lakini Samweli aliogopa kumwambia Eli kuhusu maono hayo.¹⁶Kisha Eli akamwita Samweli na kusema, “Samweli, mwanangu.” Samweli akasema, “Niko hapa.”

¹⁷Akamuuliza, “Ni neno gani alilokusemesh? Tafadhali usinifiche jambo hilo. Mungu akutendee hivyo na kukuzidishia, endapo utanificha kitu chochote kati ya yote ambayo amesema nawe.”

¹⁸Samweli akamweleza kila kitu; hakumficha jambo lolote. Eli akasema, “Ni BWANA. Na afanye linaloonekana jema kwake.”

¹⁹Samweli akakua, na BWANA alikuwa pamoja naye na hakuacha kutimiza maneno yake ya unabii.²⁰Israeli yote tokea Dani hadi Beersheba walijua kwamba Samweli aliteuliwa kuwa nabii wa BWANA.²¹Naye BWANA alionekana tena huko Shilo, maana alijifunua mwenyewe kwa Samweli huko Shilo kwa neno lake.

⁴¹Neno la Samweli likawafikia Israeli wote. Basi Israeli wakatoka kupigana dhidi ya Wafilisti. Nao wakaweka kambi hapo Ebenezeri, na Wafilisti waliweka kambi yao huko Afeki.²Nao Wafilisti walijipanga kwa ajili ya vita dhidi ya Waisraeli. Vita ilipopamba moto, Israeli ilishindwa na Wafilisti, wakauawa watu wapatao 4,000 kwenye uwanja wa vita.³Watu walipokuja kambini, wazee wa Israeli walisema, “Kwa nini BWANA ametushinda leo mbele ya Wafilisti? Hebu tulilete hapa sanduku la ushuhuda wa BWANA kutoka Shilo, ili kwamba liwe hapa pamoja nasi, ili litufanye tuwe salama kutokana na nguvu za maadui zetu.”

⁴Hivyo waliwatuma watu huko Shilo; kutokea huko walilibeba sanduku la ushuhuda wa BWANA wa majeshi, akaaye juu ya makerubi. Hofni na Finehasi, watoto wawili wa Eli, walikuwapo pamoja na lile sanduku la ushuhuda wa Mungu.

⁵Sanduku la ushuhuda wa BWANA lilipofika kambini, watu wote wa Israeli walipiga kelele kwa sauti kuu yenye furaha, na nchi ikavuma.⁶Wafilisti waliposikia kelele za furaha, wakasema, “Sauti hii kubwa ya furaha katika kambi ya Waebrania inamaanisha nini?” Baadaye walitambua kwamba sanduku la BWANA limefika kambini.⁷Wafilisti waliogopa sana; wakasema “Mungu ameingia kambini.” Wakasema, “Ole wetu! Hakuna kitu kama hiki kilichotokea hapo awali!⁸Ole wetu! Ni nani atatulinda dhidi ya nguvu za miungu wenye uwezo? Hawa ndio miungu waliwashambulia Wamisri kwa aina tofauti za mapigo mengi jangwani.⁹Enyi Wafilisti, iweni hodari, na fanyeni kiume, msije mkawa watumwa wa Waebrania, kama walivyokuwa watumwa wenu. Fanyeni kiume, na piganeni nao.”

¹⁰Wafilisti walipigana, na Waisraeli wakashindwa. Kila mtu alikimbilia hemani kwake, na mauaji yalikuwa makubwa sana; maana askari wa Israeli 30,000 waendao kwa miguu vitani, walianguka.¹¹Lile sanduku la Mungu lilichukuliwa, na watoto wa Eli, Hofni na Finehasi waliuuwa.

¹²Mtu mmoja wa Benjmini alikimbilia kutoka uwanja wa vita akaja Shilo siku iyo hiyo, aliwasili na mavazi yake yamechanika na matope kichwani pake.¹³Alipofika, Eli alikuwa amekaa kitini pake karibu na barabara akitazama kwa sababu moyo wake ulitetemeka kwa ajili ya sanduku la Mungu. Mtu yule alipoingia mjini na kutoa taarifa, mji wote ulilia.

¹⁴Eli aliposikia kelele ya kilio kile, alisema, “Kilio hicho kina maana gani?” Kwa haraka mtu yule alikuja na kumweleza Eli.

¹⁵Basi Eli alikuwa na umri wa miaka tisini na nane; macho yake yamepofuka, na hakuweza kuona.¹⁶Yule mtu akamwambia Eli, “Mimi ndiye nimechomoka kutoka vitani. Nimetoroka kutoka kwenye mapigano leo.” Eli akasema, “Mambo yalienda namna gani, mwanangu?”

¹⁷Yule mtu aliyeleta hizo habari alijibu na kusema, “Israeli wamewakimbia Wafilisti. Pia watu wengi wameuwawa. Watoto wako, Hofni na Finehasi, wamekufa, na sanduku la Mungu limechukuliwa.”

¹⁸Alipotamka sanduku la Mungu, Eli alianguka chali kutoka kwenye kiti chake karibu na mlango akavunjika shingo lake, na kufariki, kwa sababu alikuwa mzee tena mzito. Naye alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka arobaini.

¹⁹Basi mkwewe, mke wa Finihasi, alikuwa mjamzito akikaribia kujifungua. Aliposikia habari kwamba sanduku la Mungu limetekwa nyara na kwamba baba mkwe na mme wake wamefariki, alichuchumaa chini akajifungua, lakini uchungu wa kuzaa ulimzidi nguvu.²⁰Alipokaribia kufariki, wanawake waliokuwa wakimhudumia walisema, “Usiogope, maana umejfingua mtoto wa kiume.” Lakini hakuwajibu lolote au kuzingatia alichoambiwa.

²¹Akamwita mtoto Ikabodi, akisema, “Utukufu umetoweza Israeli!” Kwa sababu sanduku la Mungu limetekwa nyara, na kwa sababu ya vifo vya baba mkwe na mme wake.²²Na alisema, “Utukufu umetoweza kutoka Israeli, kwa sababu sanduku la Mungu limetekwa nyara.”

⁵ ¹Basi Wafilisti wakawa wamelitwaa sanduku la Mungu, wakalileta kutoka Ebenezeri hadi Ashdodi.²Wafilisti walilichukua sanduku la Mungu, wakalileta ndani ya nyumba ya Dagoni, na wakalikalisha pembeni mwa Dagoni.³Watu wa Ashdodi walipoamka mapema siku ya pili, tazama, Dagoni ilianguka chini kifudifudi mbele ya sanduku la BWANA. Hivyo waliichukua Dagoni na kuisimamisha tena katika sehemu yake.⁴Lakini walipoamka mapema kesho yake, tazama, Dagoni alikuwa ameanguka chini kifudifudi mbele ya sanduku la BWANA. Kichwa cha Dagoni na vitanga vyake viwili vilikatika na kulala mlangoni. Kiwiliwili cha Dagoni ndicho kilibaki tu.⁵Na hii ndiyo sababu, makuhani wa Dagoni na yejote aingiaye ndani ya nyumba ya Dagoni, hata leo, hawezi kukanyaga mlango wa Dagoni katika Ashdodi.

⁶Mkono wa BWANA ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi. Aliwaangamiza akawatesa kwa majipu, Ashdodi na wilaya zake kwa pamoja.⁷Watu wa Ashdodi walipotambua kilichokuwa kinatokea, walisema, “Sanduku la Mungu wa Israeli lisikae kwetu, kwa sababu mkono wake ni mzito juu yetu na juu ya mungu wetu Dagoni.”⁸Basi wakawatuma watu wawakusanye pamoja viongozi wote wa Wafilisti; wakawambia, “Tufanye nini na sanduku la Mungu wa Israeli?” Wakawajibu, “Sanduku la Mungu wa Israeli lihamishwe na kupelekwa Gathi.” Basi wakalihamisha hilo sanduku la Mungu wa Israeli hadi huko Gathi.⁹Lakini baada ya kulipeleka huko, mkono wa BWANA ulikuwa juu ya mji huo, ukasababisha machafuko makubwa. Akawatesa watu wa mji huo, wakubwa kwa wadogo; na majipu yakaota juu ya miili yao.¹⁰Basi, wakalipeleka sanduku la Mungu hadi Ekroni. Lakini mara tu sanduku la Mungu lilipoingia Ekroni, watu wa Ekroni walipiga kelele wakisema, “Wametuletea sanduku la Mungu wa Israeli kutuua sisi na watu wetu.”¹¹Basi wakawatuma watu wawakusanye pamoja viongozi wote wa Wafilisti; wakawambia, “Lipelekeni mbali sanduku la Mungu wa Israeli, na lirudishwe katika makao yake, ili lisije kutuua sisi na watu wetu.” Kwa maana kulikuwa na hofu ya kutisha mjini kote; Mkono wa Mungu ulikuwa mzito mno huko.¹²Watu ambao hawakufa waliteswa na majipu, na kilio cha mji kilipanda hadi mbinguni.

⁶ ¹Basi sanduku la BWANA lilikaa katika nchi ya Wafiliyi kwa miezi saba.²Ndipo Wafiliyi wakawaita makuhani na waganga; wakawaambia, “Tulifanyie nini sanduku la BWANA? Twambieni jinsi ambavyo tunapaswa kulirudisha sanduku katika nchi yake.”

³Makuhani na waganga wakasema, “Kama mtalirudisha sanduku la Mungu wa Israeli, msilipeleke bila zowadi; kwa namna yoyote ile mpelekeeni sadaka ya hatia. Hapo ndipo mtapona, na mtajua ni kwanini mkono wake hadi sasa haujaondoka juu yenu.”

⁴Ndipo wakawaauliza, “Sadaka ya hatia itakuwa nini kwamba tunampeleke?” Wakawajibu, “Majipu matano ya dhahabu na panya watano wa dhahabu, Idadi hiyo ya watano ni sawa na idadi ya viongozi wa Wafiliyi. Kwa sababu tauni ya aina moja iliwashambulia ninyi na viongozi wenu.⁵Kwa hiyo, ni lazima mtengeneze mifano ya majipu yenu, na mifano ya panya wenu wanaoharibu nchi, na mpeni utukufu Mungu wa Israeli. Labda ataondoa mkono wake kutoka juu yenu, kutoka juu ya miungu yenu, na kutoka juu ya nchi yenu.⁶Kwa nini mfanye mioyo yenu kuwa migumu, kama vile Wamisri na Farao walifanya mioyo yao kuwa migumu? Hicho ni kipindi ambacho Mungu wa Israeli aliwashughulikia vikali; Je, Wamisri hawakuwaachilia watu, na wakaondoka?

⁷Basi sasa, andaeni mkokoteni mpya pamoja na ng'ombe wawili wake wanaonyonyesha, ambao hawajawahi kufungwa nira. Wafungeni ng'ombe hao kwenye mkokoteni, lakini warudisheni wale ndama wao nyumbani.

⁸Kisha lichukueni sanduku la BWANA na kuliweka ndani ya mkokoteni. Wekeni ndani ya kasha yale maumbo ya dhahabu mnayompeleke ambayo ni sadaka ya hatia kando yake. Mlitume mbali liende zake.⁹Kisha muwe makini; kama litapanda kwenda kwa njia hadi nchini mwake hadi Beth Shemeshi, basi mjue kuwa BWANA ndiye aliyetenda pigo hili kubwa. Lakini kama halitakwenda, ndipo tutajua kwamba siyo mkono wake uliotupatia mateso; badala yake tutajua kuwa yaliyotupata ilikuwa ni kwa bahati mbaya tu.

¹⁰Watu hao wakafanya kama walivyoambiwa, walichukuwa ng'ombe wawili wanaonyonyesha, wakawafunga kwenye mkokoteni, na kuwabakiza ndama wao nyumbani.¹¹Wakaliweka sanduku la BWANA juu ya mkokoteni, pamoja na lile kasha lililobeba panya wa dhahabu na yale maumbo ya majipu yao.¹²Hao ng'ombe waliondoka moja kwa moja kuelekea Beth Shemeshi. Walikwenda kwa kuifluta njia moja kuu, wakiteremka walipokuwa wakienda, na hawakugeuka upande wa kushoto au kulia. Viongozi wa Wafiliyi walifuata kwa nyuma hadi mpaka wa Beth Shemeshi.

¹³Nao watu wa Beth Shemeshi walikuwa wakivuna ngano yao katika bonde. Waliponyanya macho yao juu na kuliona sanduku, wakafurahi.¹⁴Huo mkokoteni ulifiki ndani ya shamba la Joshua wa Beth Shemeshi na ukasimama hapo. Kulikuapo jiwe kubwa mahali hapo, wakatayarisha kuni kutokana na mkokoteni huo, na wakawatoa ng'ombe hao kama sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya BWANA.¹⁵Walawi waliliteremsha sanduku la BWANA chini pamoja na kasha lake lililoyatunza yale maumbo ya dhahabu, wakaweka vitu hivyo juu ya hilo jiwe kubwa. Watu wa Beth Shemeshi walitoa sadaka za kuteketezwa na kutoa dhabihu kwa BWANA siku iyo hiyo.¹⁶Hao viongozi watano wa Wafiliyi walipoona hayo, walirejea E kroni siku iyo hiyo.

¹⁷Haya ndiyo majipu ya dhahabu ambayo Wafiliyi walirudisha kama sadaka ya hatia kwa BWANA: moja kwa ajili ya Ashdodi, moja kwa Gaza, moja kwa Ashkeloni, moja kwa Gathi, na moja kwa E kroni.¹⁸Idadi ya wale panya wa dhahabu ilikuwa sawa na ile ya idadi ya miji yote ya Wafiliyi inayomilikiwa na viongozi watano, kwa miji iliyojengewa maboma na vijiji vya mashambani. Lile jiwe kubwa, ambalo kando yake waliweka sanduku la BWANA, lipo kama ushuhuda hadi leo katika shamba la Joshua Mbeth- Shemeshi.

¹⁹BWANA akawashambulia baadhi ya watu wa Bethi Shemeshi kwa sababu walichungulia ndani ya sanduku lake. Aliwaua watu sabini. Watu wakaomboleza, kwa sababu BWANA aliwapa watu pigo kubwa mno.²⁰Watu wa Bethi Shemeshi wakasema, “Je, ni nani awezaye kusimama mbele ya BWANA, huyu Mungu mtakatifu? Na ni kwa nani ambako sanduku litaenda likitoka hapa.”

²¹Wakawatuma wajumbe kwenda kwa wenyeji wa Kiriath Yearimu, wakisema, “Wafiliyi wamelirudisha sanduku la BWANA; teremkeni na mkalipeleke kwenu.”

⁷ ¹Watu wa Kiriath Yearimu walikuja, wakalichukua sanduku la BWANA, wakalileta ndani ya nyumba ya Abinadabu mlimani iliyokuwa kilimani. Wakamteua Eleazari, mwanawewe, kulitunza sanduku la BWANA.

²Tangu siku ambayo sanduku lilikaa huko Kiirthi Yearimu, ulipita muda mrefu, miaka ishirini. Nyumba yote ya Israeli iliomboleza na ikaazimu kumrudia BWANA.

³Samweli akawaambia watu wote wa Israeli, “Kama mtamrudia BWANA kwa moyo wenu wote, mkaiondoe miungu migeni na Ashtorethi kutoka katikati yenu, igeuzeni mioyo yenu kwa BWANA, na mwabuduni yeye peke yake, ndipo atawaokoa kutoka mkono wa Wafili. ⁴Ndipo watu wa Israeli wakamuondo Baali na Ashtorethi, na wakamwabudu BWANA peke yake.

⁵Ndipo Samweli akasema, “Waleteni pamoja Israeli wote huko Mispa, nami nitamwomba BWANA kwa ajili yenu.”⁶Wakakusanyika Mispa, wakateka maji na kuyamwaga chini mbele za BWANA. Siku hiyo walifunga na kusema, “Tumemfanya BWANA dhambi.” Hapo Mispa ndipo Samweli aliwaamua na kuwaongoza watu wa Israeli.

⁷Basi Wafili waliposikia kwamba Waisraeli wamekusanyika hapo Mispa, viongozi wa Wafili walishambulia Israeli. Waisraeli waliposikia hivyo, waliwaogopa Wafili. ⁸Ndipo Waisraeli wakamwambia Samweli, “Usiache kumwomba BWANA Mungu wetu kwa ajili yetu, ili atuokoe kutoka mkono wa Wafili.”⁹Samweli alimchukua kondoo mchanga nakumtoa sadaka ya kuteketezwa kikamilifu kwa BWANA. Ndipo Samweli akamlilia BWANA kwa ajili ya Israeli, na BWANA akamjibu.

¹⁰Hata Samweli alipokuwa akitoa sadaka ya kuteketezwa, Wafili wakasogea karibu kuwashambulia Israeli; lakini BWANA alipiga kwa nguromo ya sauti kubwa siku hiyo dhidi ya Wafili na kuwatia kiwewe, na wakashindwa mbele ya Israeli.¹¹Waisraeli wakaondoka Mispa, wakawafuatia Wafili na kuwaua hadi kufika chini ya Beth kari.

¹²Kisha Samweli akachukua jiwe akalisimamisha kati ya Mispa na Sheni. Akaliita hilo jiwe Ebeneza, akisema, “Hata sasa BWANA ametusaidia.”¹³Kwa hiyo, Wafili walishindwa na hawakuingia katika mipaka ya Israeli. Mkono wa BWANA ulikuwa dhidi ya Wafili siku zote za Samweli.

¹⁴Miji ambayo Wafili waliokuwa wamewapokonya Waisraeli ilirudishwa, kutokea Eroni hadi Gathi; Israeli ikarudisha tena sehemu za nchi zake kutoka kwa Wafili. Ndipo ikawa amani kati ya Israeli na Waamori.

¹⁵Samweli akawa mwamuzi wa Israeli siku zote za maisha yake.¹⁶Kila mwaka alienda kwa kuzunguka Betheli, Gilgali, na huko Mispa. Na akawa mwamuzi wa Israeli sehemu hizo zote.¹⁷Kisha angerudi Rama, kwa sababu mji wake ulikuwa huko; na huko pia aliwaamua Waisraeli. Hata huko Rama, pia alimjengea BWANA madhabahu.

⁸ ¹Samweli alipozeeka, aliwaweka watoto wake wawe waamuzi juu ya Israeli.²Mtoto wake wa kwanza aliitwa Yoeli, na mtoto wake wa pili aliitwa Abiya. Hawa walikuwa waamuzi katika Beersheba.³Watoto wake hawakuenenda katika njia za baba yao, bali walipiga mbio kutafuta mapato ya udhalimu. Walipokea rushwa na kupotosha hukumu.

⁴Ndipo wazee wote wa Israeli walikutana pamoja na kumwendea Samweli huko Rama.⁵Wakamwambia, “Angalia, wewe umekuwa mzee, na watoto wako hawaenendi katika njia zako. Tuchagulie mfalme wakutuamua kama yalivyo mataifa yote.”

⁶Lakini haikumpendeza Sameli waliposema, “Utupatie mfalme wa kutuamua.” Hivyo akamwombwa BWANA.⁷Na BWANA akamwambia Samweli, “Sikiliza sauti ya watu kwa kila jambo wanalokwambia; kwa sababu hawajakukataa wewe, bali wamenikataa mimi nisiwe mfalme wao.⁸Sasa wanafanya kama vile walivyotenda tangu siku ile nilipowatoa huko Misri, kwa kuniacha, na kuwatumikia miungu mingine, na ndivyo hivyo pia wanakufanya na wewe.⁹Basi sasa uwasikilize; lakini uwaonye sawasawa na uwafahamishe tabia ya mfalme atakaye waongoza.”

¹⁰Kwa hiyo Samweli akawaambia watu waliokuwa wakiomba mfalme maneno yote ya BWANA.¹¹Akasema, “Hizi ndizo zitakazo kuwa amri za mfalme atakaye watawala. Atawachukua watoto wenu wa kiume na kuwaweka juu ya magari ya vita na kuwa wapanda farasi wake, na kukimbia mbele ya magari yake.¹²Atawaweka ma- kapteni wake juu ya maelfu ya askari, na ma-kapteni juu ya askari hamsini. Wengine atawafanya wakulima wamashamba yake, wengine wavunaji wa mazao yake, wengine watatengeneza silaha zake na za magari yake.

¹³Naye atawachukua binti zenu kuwa watengeneza manukato, wapishi, na waoka mikate.¹⁴Atachukua mashamba yenu mazuri, mashamba ya mizabibu, na yale ya mizeituni na kuwapa watumishi wake.¹⁵Atachukua moja ya kumi ya nafaka zenu na mizabibu na kuwapa maofisa na watumishi wake.¹⁶Atawachukua watumwa wenu na wajakazi wenu na vijana wenu waliowazuri na punda wenu; atawatumikisha wote kwa ajili yake.¹⁷Atawatoza moja ya kumi ya mifugo yenu, na mtakuwa watumwa wake.¹⁸Ndipo mtalia siku ile kwa sababu ya mfalme wenu mliyemchagua kwa ajili yenu; lakini siku ile BWANA hatawajibu.”

¹⁹Lakini watu walikataa kumsikiliza Samweli; wakasema, “Hapana! Lazima awepo mfalme juu yetu.²⁰Ili tuweze kuwa kama mataifa mengine yote, na hivyo mfalme wetu aweze kutuamua na atoke mbele yetu na atupiganie vita vyetu.”

²¹Naye Samweli aliposikia maneno yote ya watu, akayarudia katika masiko ya BWANA.²²BWANA akamwambia Samweli, “Sikiliza sauti yao na uwafanyie mfalme.” Hivyo Samweli akawaambia watu wa Israeli, “Kila mtu na arudi mjini kwake.”

⁹ ¹Basi kulikuwa na mtu mmoja kutoka Benyaminijina lake aliitwa Kishi mwana wa Abiel, mwana wa Serori, mwana wa Bekorathi, mwana wa Afia, mwana wa Mbenyamini, mtu shujaa mwenye nguvu.²Huyu alikuwa na mtoto wa kiume aliyeitwa Sauli, kijana mzuri wa uso. Hapakuwapo mwanaume mzuri wa uso kuliko huyu mionganoni mwa watu wote wa Israeli. Kutoka mabegani kwenda juu alikuwa mrefu kuliko watu wengine.

³Na punda wa Kishi, baba yake na Sauli walipotea. Hivyo Kishi akamwambia Sauli mwanawe, “Mchukue mmoja wa watumishi; uamke uende kuwatafuta punda,”⁴Sauli akapita katika nchi ya vilima ya Efraimu na akaenda akapita katika nchi ya Shalisha, lakini hawakuwaona. Kisha walipita katika nchi ya Shaalimu, lakini hawakuwa huko. Baadaye alipita katika nchi ya Wabenyamini, lakini hawakuwaona wale punda.

⁵Na walipofika nchi ya Sufu, Sauli alimwambia mtumishi wake aliyekuwa naye, “Njoo na turudi, pengine baba aweza kuacha kufikiri habari za punda na kuanza kutuhofia sisi.”

⁶Lakini mtumishi akamwambia, “Sikiliza, yupo mtu wa Mungu katika mji huu. Naye ni mtu wa kuheshimiwa sana; kila asemalo huwa kweli. Hebu twende huko; labda anaweza kutuambia tupitie wapi katika safari yetu.”

⁷Ndipo Sauli akamwambia mtumishi wake, “Lakini kama tukienda kwake, twaweza kumpelekea nini? Maana hata mkate katika mfuko wetu umekwisha, na hakuna zawadi ya kumpelekea mtumishi wa Mungu. Tuna kitu gani?”

⁸Huyo mtumishi akamjibu Sauli na kusema, “Hapa, ninayo robo ya shekeli ya fedha ambayo nitampa mtumishi wa Mungu, atuambie ni njia ipi yatupasa tuiendee.”⁹(Zamani katika Israeli, mtu alipotaka kujuu neno kuhusu mapenzi ya Mungu, alisema, “Njoo, haya twende kwa mwonaji.” Kwa maana nabii wa leo, zamani aliitwa Mwonaji).¹⁰Ndipo Sauli akamwambia mtumishi wake, “Umesema vyema. Haya, njoo twende.” Basi wakaenda katika mji ambaa mtu wa Mungu alikuwamo.¹¹Walipopanda mlima kuelekea mjini, walikutana na wasichana wakienda kuteka maji; Sauli na mtumishi wake wakawaauliza, “Mwonaji hupo hapa?”¹²Nao wakawajibu, na kusema, “Yupo; tazameni, yuko mbele yenu. Harakisheni, kwa maana anakuja mjini leo, sababu leo watu wanatoa dhabihu zao mahali pa juu.¹³Mara tu mtakapoingia mjini mtamuona, kabla hajapanda mahali pa juu kula chakula. Watu hawatakula hata atakapokuja, kwa sababu ndiye ataibariki dhabihu; na baadaye wale ambao wamealikwa hula. Basi pandeni, mtamuona sasa hivi.”

¹⁴Kwa hiyo walikwea kwenda mjini. Walipokuwa wakiingia mjini, walimuona Samweli akija mbele yao, akipanda kwenda mahali pa juu.

¹⁵Siku moja kabla Sauli hajafika, BWANA alikuwa amemfunulia Samweli:¹⁶“Kesho wakati kama huu nitakutumia mtu kutoka nchi ya Benyamini, nawe utamtia mafuta awe mfalme juu ya watu wangu Israeli. Atawaokoa watu wangu kutoka mkono wa Wafili. Kwa kuwa nimewaonea huruma watu wangu na kilio cha kutaka msaada kimenifikia.”

¹⁷Samweli alipomuona Sauli, BWANA akamwambia, “Huyu ndiye mtu niliyekwambia habari zake! Yeye ndiye atakayewatawala watu wangu.”

¹⁸Ndipo Sauli akaja karibu na Samweli katika lango na kusema, “Niambie nyumba ya Mwonaji iko wapi?

¹⁹Samweli akamjibu Sauli akisema, “Mimi ndiye mwonaji. Tangulia mbele hadi mahali pa juu, nami nitakueleza kila kitu kilichomoyoni mwako.²⁰Kama punda wenu waliopotea siku tatu zilizopita, msihofu kuhusu hao punda, kwa kuwa wamekwishapatikana. Na yote yaliyotamanika kwa ajili ya Israeli yanamwangukia nani? Siyo kwako na nyumba ya baba yako yote?”

²¹Sauli akamjibu na kusema, “Siyo mimi Mbenyamini, kutoka kabilia lililo dogo sana kwa makabila ya Israeli? Siyo ukoo wangu ulio mdogo sana kwa kabilia la Benyamini? Kwa nini basi unaniambia kwa namna hii?”

²²Hivyo Samweli akamchukua Sauli na mtumishi wake, akawaingiza ukumbini, akawakalisha mahali pa heshima pa wale walioalikwa, idadi yao takribani watu thelathini.²³Samweli akamwambia mpishi, “Lete sehemu niliyokupatia, sehemu ambayo nilikwambia hivi, “Itenge.”

²⁴Basi mpishi alichukua paja lililokuja limeinuliwa katika dhabihu na kile kilichokuwa pamoja nalo, akaitenga mbele ya Sauli. Kisha Samweli akasema, “Angalia kile kilichokuwa kimetunzwa kwa ajili yako! Kula, kwa sababu

kilitunzwa hadi wakati maalum ufile kwa ajili yako. Na kwa sasa waweza kusema, ‘Nimewaalika watu.’” Kwa hiyo Sauli alikula pamoja na Samweli siku hiyo.

²⁵Walipokuwa wamekwisha shuka chini kutoka sehemu ya juu na kuingia mjini, Samweli akazungumza na Sauli darini.

²⁶Na kulipopambazuka, Samweli alimwita Sauli darini na kusema, “Amka, kusudi nikusindikize uende zako,” Hivyo Sauli aliamka, na wote wawili, yeche na Samweli walitoka kwenda mtaani.

²⁷Walipokuwa wakienda nje ya viunga vya mji, Samweli akamwambia Sauli, “Mwambie mtumishi wako atanguliye mbele yetu (na alitangulia mbele), Lakini wewe sharti usubiri kidogo, nipate kukuambia ujumbe wa Mungu.”

10 ¹Ndipo Samweli akachukua chupa ya mafuta, akayamima juu ya kichwa cha Sauli, na akambusu. Akasema, “Je, Mungu hajakutia mafuta uwe mtawala juu ya urithi wake?” Utakapoondoka kwangu leo, utakutana na wanaume wawili karibu na kaburi la Raheli, katika nchi ya Benjamini hapo Selsa. Watu hao watakuambia, ‘Wale punda mliokuwa mkiwatafuta wamepatikana. Sasa, Baba yako ameacha kuwafikiria punda, na ana hofu juu yenu, anasema, ‘Nitafanya nini kuhusu mwanganu?’

²Kisha utakwenda mbele kutoka hapo, na utafika katika mwaloni wa Tabori. Utakutana na watu watatu hapo wakienda kwa Mungu huko Betheli, mmoja akibeba wana-mbuzi watatu, mwingine akibeba mikate mitatu, na mwingine akibeba kiriba cha divai.⁴ Watakusalimu na watakupatia mikate miwili, nawe utaipokea mikononi mwao.

⁵Baada ya hayo, utafika katika mlima wa Mungu, mahali ilipo ngome ya Wafili. Utakapofika mjini, utakutana na kundi la manabii wakiteremka chini kutoka mahali pa juu wakiwa na kinanda, tari, kinubi na filimbi mbele yao; na watakuwa wakitabiri.⁶ Roho wa BWANA utakujaza, nawe utatabiri pamoja nao, na utabadilishwa na kuwa mtu tofauti.⁷ Basi, ishara hizi zikikufikia, fanya lolote ambalo mikono yako itaona ifanye, kwa sababu Mungu yu pamoja nawe.

⁸Nenda ushuke mbele yangu hadi Gilgali. Kisha nitakufuata huko nitoe dhabihu za kuteketezwa na kutoa dhabihu za amani. Nisubiri kwa muda wa siku saba hadi nije kwako na nikuonyeshe unachopaswa kufanya.”

⁹Sauli alipogeukaamuache Samweli, Mungu akampa moyo mwingine. Ndipo ishara zote hizi zikatimia siku hiyo.

¹⁰Walipofika mlimani, kundi la manabii lilikutana naye, na Roho wa Mungu ukamjilia kwa nguvu ili atabiri pamoja nao.¹¹ Kila mtu aliyemfahamu kabla hajamwona akitabiri pamoja na manabii, watu waliambiana wao kwa wao, “Kitu gani kimempata mtoto wa Kishi? Hivi Sauli ni mmoja wa manabii siku hizi?”

¹²Mtu mmoja kutoka eneo hilo akajibu, “Na ni nani baba yao?” Kwa sababu ya jambo hili, ukawapo msemo, “Hivi Sauli naye ni mmoja wa manabii?”¹³ Alipomaliza kutabiri, akafika mahali pa juu.

¹⁴Ndipo baba yake mdogo na akamuuliza Sauli na mtumishi wake, “Mlienda wapi?” Naye akamjibu, “Kuwatafuta punda; tulipoona kwamba hatuwezi kuwapata, tukaenda kwa Samweli.”

¹⁵Baba yake mdogo akasema, “Tafadhalii niambie kile alichosema kwako Samweli,”

¹⁶Sauli akamjibu baba yake mdogo, “Alituambia waziwazi kwamba punda wamepatikana.” Lakini kuhusu swala la ufalme alilosema Samweli hakumwambia.

¹⁷Basi Samweli aliwaita watu pamoja huko Mispa.¹⁸ Akawaambia watu wa Israeli, “Hivi ndivyo BWANA, Mungu wa Israeli asemavyo: ‘Niliwatoa Israeli kutoka Misri, na niliwaokoa kutoka nchi ya Wamisri, na kutoka mkono wa falme zote zilizowaonea.’¹⁹ Lakini leo mmemkataa Mungu wenu, awaokoaye kutoka kwenye majanga na mahangaiko; na mmemwambia, ‘Tuwekee mfalme juu yetu.’ Sasa jihudhurisheni wenyewe mbele za BWANA kwa kabilo na jamaa zenu.”

²⁰Kisha Samweli akawaleta kabilo zote za Isareli karibu, na kulichagua kabilo la Benjamini.²¹ Akawasogeza karibu kabilo la Benjamini kwa kufuata jamaa zao; na jamaa ya Wamatri ikachaguliwa; na Sauli mwana wa Kishi akachaguliwa. Lakini walipokwenda kumtafuta, hakuweza kuonekana.²² Kisha watu walitaka kumuuliza Mungu maswali zaidi, “Bado yupo mtu mwingine ajaye?” BWANA akajibu, “Yeye mwenyewe kajificha kwenye mizigo.”

²³Wakaenda mbio na kumleta Sauli kutoka humo. Aliposimama kati yao, alikuwa mrefu kuliko watu wote kuanzia mabega yake kwenda juu.²⁴ Kisha Samweli akawaambia watu, “Je, mnamuona mtu ambaye BWANA amemchagua? Hakuna mtu kama yeche kati ya watu wote.” Watu wote wakapiga Kelele, “Mfalme na aishi”

²⁵Ndipo Samweli akawaambia watu desturi na sheria za ufalme, akaziandika katika kitabu, na kuziweke mbele za BWANA. Baadaye Samweli akawaruhusu watu waondoke kila mtu aende nyumbani kwake.

²⁶Sauli pia alienda nyumbani kwake huko Gibe, akiwa na baadhi ya watu wenye nguvu, wenye mioyo iliyoguswa na Mungu.²⁷ Lakini baadhi ya watu wasiofaa walisema, “Huyu mtu atatuokoaje?” Watu hawa walimdharau Sauli na hawakumletea zawadi zozote. Lakini Sauli alinyamaza kimya.

11 ¹Ndipo Nahashi Mwamoni akaenda na kupiga kambi kuzunguka Yabeshi Gileadi. Watu wote wa Yabeshi wakamwambia Nahashi, “Fanya mkataba nasi, na tutakutumikia,”

²Nahashi Mwamoni akawajibu, “Kwa sharti hili nitafanya mkataba na ninyi, kwamba wote niwang’oe macho ya kulia, na kwa kitendo hiki kilete fedheha katika Israeli yote.”

³Basi wazee wa Yabeshi wakamjibu, “Tuache kwa siku saba, ili tuwatume wajumbe katika nchi yote ya Israeli. Ndiposa, kama hakuna mtu wa kutuokoa, tutasalimu amri kwako.”

⁴Nao wajumbe wakafika Gibe, alipoishi Sauli, na wakawaeleza watu kile kilichotokea. Watu wote wakalia kwa sauti kuu.⁵Na Sauli alikuwa akiwafuata nyuma ng’ombe kutoka shambani. Sauli akauliza, “Watu wamepatwa na nini hadi wanalia?” Ndipo wakamueleza Sauli kile ambacho watu wa Yabeshi walikisema.

⁶Sauli aliposikia kile walichosema, Roho wa Mungu ukamjia kwa nguvu, na akakasirika.⁷Akashika nira ya ng’ombe, akawakata hao ng’ombe vipande vipande, na akavituma hivyo vipande katika nchi yote ya Israeli kwa kuwatumia wajumbe, akasema, “Yeyote asiyejitokeza akimfuata Sauli na Samweli, hivi ndivyo ng’ombe wake watakavyofanywa.” Na hofu ya BWANA ikawaingia watu, na wakajitokeza wote kwa pamoja.⁸Alipowahesabu hapo Beseki, watu wa Israeli walikuwa 300,000, na watu wa Yuda 30,000.

⁹Wakawaambia wale wajumbe waliotumwa, “Mtawaambia watu wa Yabeshi Gileadi, ‘Kesho, wakati wa juu kali, mtaokolewa.’” Basi wale wajumbe wakaenda na kuwaambia watu wa Yabeshi, na watu wakafurahi.¹⁰Ndipo watu wa Yabeshi wakamwambia Nahashi, “Kesho tutasalimu amri kwako, na utaweza kutufanya chochote unachoona kinakupendeza.”

¹¹Siku iliyofuata Sauli akawapanga watu katika vikosi vitatu. Wakafika katikati ya Kambi wakati wa asubuhi, wakawashambulia na kuwashinda Waamoni ilipofika mchana. Waliosalimika nao walitawanyika, kiasi kwamba hata watu wawili hawakuachwa pamoja.

¹²Ndipo watu wakamwambia Samweli, “Wako wapi waliosema, ‘Hivi kweli Sauli atatutawala?’ Walete watu hao, ili tuwauwe.”

¹³Lakini Sauli akasema, “Hakuna atakayeuwawa siku ya leo, kwa sababu leo BWANA ameokoa Isreli.”

¹⁴Kisha Samweli akawaambia watu, “Njoni, twendeni Gilgali na tuimarishe ufalme tena huko.”¹⁵Hivyo watu wote wakaenda Gilgali na wakamfanya Sauli kuwa mfalme mbele za BWANA huko Gilgali. Na huko walitoa sadaka za amani mbele za BWANA, na watu wote wa Israeli wakafurahi sana.

¹² Samweli akasema na Israeli wote, "Nimesikia kila kitu mliongambia, na nimemuweka mfalme juu yenu.² Basi, yupo hapa mfalme anakwenda mbele yenu, mimi nimezeeka nakujaa mvi; na watoto wangu wako pamoja nanyi. Nimekuwa kiongozi wenu tangu ujana wangu hadi leo.³ Mimi niko hapa, nishuhudieni mbele za BWANA na mbele za mtiwa mafuta wake. Nimechukua ng'ombe wa nani? Nimechukua punda wa nani? Ni nani nimemdhulumu? Nimemuonea nani? Nimepokea rushwa kutoka mikono ya nani inipofushe macho yangu? Nishuhudieni, nami nitawarudishia."

⁴Nao wakasema, "Haujatudanganya, kutuonea, au kuiba chochote kutoka mkono wa mtu yeoyote."

⁵Akawaambia, "BWANA ni shahidi juu yenu, na masihi wake leo ni shahidi, kwamba hamkuona kitu mkononi mwangu." Na wao wakajibu, "BWANA ni shahidi."

⁶Samweli akawaambia watu, "BWANA ndiye aliyemteua Musa na Haruni, na ndiye aliywatoa baba zenu kutoka nchi ya Misri.⁷ Basi sasa, jihudhurisheni, ili niweze kutoa utetezi juu yenu kwa BWANA kuhusu matendo yote ya haki ya BWANA, ambayo aliwafanya ninyi na baba zenu.

⁸Yakobo alipokuwa amefika Misri, na babu zenu walimlilia BWANA. BWANA alimtuma Musa na Haruni, waliowaongoza babu zenu kutoka Misri na wakaja kukaa sehemu hii.

⁹Lakini walimsahau BWANA Mungu wao; akawauza katika mkono wa Sisera, jemedari wa majeshi ya Hazori, katika mkono wa Wafili, na katika mkono wa mfalme wa Moab; hawa wote walipigana na babu zenu.

¹⁰Wakamlilia BWANA wakisema, 'Tumefanya dhambi, kwa sababu tumemuacha BWANA na tumewatumikia Mabaali na Mashtorethi. Lakini sasa tuokoe kutoka mikono ya maadui zetu, na tutakutumikia.'¹¹Hivyo BWANA akawatuma Yerubu Baali, Bedani, Yefta na Samweli, na akawapa ushindi dhidi ya maadui zenu wote waliowazunguka, na kwamba mliishi kwa amani.

¹²Mlipoonaa kwamba Nahashi mfalme wa watu wa Amoni amekuja dhidi yenu, mkaniambia, 'Hapana! Badala yake, mfalme awepo atawale juu yetu'- ingawa BWANA, Mungu wenu, alikuwa mfalme wenu.¹³Sasa yupo hapa mfalme ambaye mmemchagua, mliyemuomba na ambaye BWANA amemteua awe mfalme juu yenu.¹⁴Ikiwa mniamhofu BWANA, mtumikieni, muitii sauti yake, msiasi amri ya BWANA, basi wote wawili ninyi na mfalme anayewatawala mtakuwa wafuasi wa BWANA Mungu wenu.¹⁵Kama hamtaaitii sauti ya BWANA, mkaasi amri za BWANA, ndipo mkono wa BWANA utakuwa juu yenu, kama ulivyokuwa juu ya babu zenu.

¹⁶Hata sasa muwepo kabisa na muone jambo kubwa ambalo BWANA atalifanya mbele ya macho yenu.¹⁷Je, leo si mavuno ya ngano? Nitamuomba BWANA, naye ataleta ngurumo na mvua. Ndipo mtajua na kuona kwamba uovu wenu ni mwingi, mlioufanya machoni pa BWANA, kujiombea mfalme wenu ninyi wenyewe."

¹⁸Hivyo Samweli akamwomba BWANA; na siku iyo hiyo BWANA akatuma ngurumo na mvua. Ndipo watu wote wakamuogopa sana BWANA pamoja na Samweli.

¹⁹Kisha watu wote wakamwambia Samweli, "Waombee watumishi wako kwa BWANA Mungu wako, ili tusife. Kwa maana tumeongeza uovu huu juu ya dhambi zetu tulipojombea mfalme sisi wenyewe."

²⁰Samweli akawajibu, "Msiogope. Mmefanya uovu wote huu, lakini msigeukie mbali na BWANA, bali mtumikieni BWANA kwa moyo wenu wote.²¹Wala msigeuke na kufuata mambo matupu yasiyo na faida au kuwaokoa, kwa sababu ni ubatili.²²Kwa ajili ya jina lake kuu, BWANA hatawakataa watu wake, kwa sababu imempendeza BWANA kuwafanya ninyi kuwa watu kwa ajili yake.²³Kwangu mimi, iwe mbali nami kumtenda BWANA dhambi kwa kuacha kuwaombea ninyi. Badala yake, nitawafundisha njia iliyo njema na sahihi.²⁴Mcheni BWANA tu na mtumikieni yeeye katika kweli kwa moyo wenu wote. Tafakarini mambo makuu aliyawatendeeni.²⁵Lakini kama mtadumu kufanya uovu, ninyi wote na mfalme wenu mtaangamizwa."

13 ¹Sauli alikuwa na umri wa miaka [thelathini] alipoanza kutawala; alipokuwa ametawala Israeli kwa miaka [arobaini],²aliwachagua wanaume 3,000 wa Israeli. Elfu mbili walikuwa pamoja naye huko Mikmashi na katika nchi ya milima ya Betheli, wakati huo wale elfu moja walikuwa pamoja na Yonathani katika Gibea ya Benyamini. Askari waliobaki aliwarudisha nyumbani, kila mtu hemani kwake.

³Yonathani akaishinda ngome ya jeshi la Wafilisti iliyokuwa Gibea na Wafilisti wakasikia habari hiyo. Baadaye Sauli alipiga tarumbeta katika nchi yote, akisema, “Sikieni enyi Waebrania.”⁴Waisraeli wote wakasikia kwamba Sauli ameipiga ngome ya Wafilisti, na pia kwamba Israeli imekuwa uvundo kwa Wafilisti. Ndipo askari wakaitwa kwa pamoja kuungana na Sauli huko Gilgali.

⁵Wafilisti walijikusanya pamoja kupigana dhidi ya Waisraeli: magari 3,000, watu 6,000 wakuendesha magari, na majeshi mengi kama mchanga ufukoni mwa bahari. Wakapanda na kupiga kambi huko Mikimashi, mashariki mwa Beth aveni.⁶Watu wa Israeli walipoona kuwa wapo katika matatizo -kwa maana watu walikata tamaa, wakajificha kwenye mapango, kwenye vichaka, kwenye miamba, kwenye visima na katika mashimo.⁷Baadhi ya Waebrania walipanda kwenda Jordani katika nchi ya Gadi na Gileadi. Lakini Sauli alibaki Gilgali, na watu waliomfuata wakitetemeka.⁸Alisubiri kwa siku saba, muda uliopangwa na Samweli. Lakini Samweli hakufika huko Gilgali, na watu wakatawanyika mbali na Sauli.⁹Sauli akasema, “Nileteeni sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya amani.” Kisha akatoa sadaka ya kuteketezwa.¹⁰Mara tu alipomaliza kutoa sadaka ya kuteketezwa Samweli akawasili. Sauli akatoka nje wakutane na kumsalimia.

¹¹Basi Samweli akasema, “Umfanya nini?” Sauli akajibu, “Nilipoona kwamba watu wananiacha, na kwamba umechelewa hukufika kwa muda uliopangwa, na kwamba Wafilisti wamekwisha jikusanya huko Mikmashi,¹²nikasema, ‘Sasa Wafilisti watashuka dhidi yangu huko Gilgali, na sijaomba kibali cha BWANA.’ Kwa hiyo nikajilazimisha mwenyewe kutoa sadaka ya kuteketezwa.”

¹³Ndipo Samweli akamwambia Sauli, “Umetenda mambo ya kipumbavu. Hukuheshimu amri ya BWANA Mungu wako aliyokupatia. Kwa maana BWANA angeutengeneza utawala wako juu ya Israeli milele.”¹⁴Lakini sasa utawala wako hautaendelea. BWANA ametafuta mtu anayekubaliwa na moyo wake, kwa sababu wewe hukutii alichokuamuru.”

¹⁵Ndipo Samweli akasimama akapanda kutoka Gilgali hadi Gibea ya Benyamini. Basi Sauli akawahesabu watu waliokuwapo pamoja naye, idadi yao ilikuwa kama watu 600.

¹⁶Sauli, mtoto wake Yonathani, na watu waliokuwa pamoja nao, wakabaki Geba ya Benyamini. Lakini Wafilisti wakapiga kambi huko Mikmashi.¹⁷Wateka nyara makundi matatu wakaja kutoka kambi ya Wafilisti. Kundi moja likapinda kuelekea Ofra, hadi nchi ya Shuali.¹⁸Kundi jingine likageuka kuelekea Beth-horoni, na kundi jingine likaelekea katika mpaka kulikabili bonde la Seboimu kuelekea jangwani.

¹⁹Hakuna hata mhunzi aliyeonekana katika nchi yote ya Israeli, kwa sababu Wafilisti walisema, “Waebrania wasije wakajitengenezea mapanga au mikuki.”²⁰Lakini Waisraeli wote huwa wakiteremka kwa Wafilisti, kila mtu kunoa jembe lake, sululu yake, shoka lake na mundu wake.²¹Garama za kunoa ncha za majembe, sululu, mashoka na kunyoosha michokoo ilikuwa theluthi moja ya shekeli.

²²Hivyo siku ya vita, hakukuwa na mapanga au mikuki iliyoonekana katika mikono yoyote ya askari waliokuwa na Sauli na Yonathani; Ni Sauli na mtoto wake tu ndio walikuwa nazo.

²³Vikosi vya Wafilisti wakatokeza katika kivuko cha Mikmashi.

14 ¹Siku moja, Yonathani mwana wa Sauli alimwambia mbeba silaha wake aliye mdogo, “Njoo, hebu twende hadi upande mwingine kwenye ngome ya Wafili. Lakini hakumjulisha baba yake.

²Sauli alikuwa akikaa nje ya mji wa Gibea chini ya mti wa mkomamanga ulio katika Migroni. Takribani watu 600 walikuwa pamoja naye,³ akiwemo Ahiya mwana wa Ahitubu (nduguye Ikabodi) mwana wa Finehasi, mwana wa Eli, kuhani wa BWANA huko Shilo, aliyeava naivera. Watu hao hawakujua kwamba Yonathani ameondoka.

⁴Katikati ya vichochoro, ambavyo Yonathani alinua kuvipita hadi ngome ya Wafili, kulikuwa na mwamba wenyewe mteremko mkali upande mmoja, na mteremko mkali upande mwingine. Jabali moja liliitwa Bosesi, na jingine liliitwa Sene.⁵Lile jabali lenye mteremko mkali zaidi liliinuka upande wa kaskazini mbele ya Mikmashi, na jingine upande wa kusini mbele ya Geba.

⁶Yonathani akamwambia kijana mbeba silaha, “Njoo, na tuvuke hadi ngome ya hawa wasiotahiriwa. Pengine BWANA atatenda kwa niaba yetu, kwa maana hakuna kitu kiwezacho kumzuia BWANA asiokoe kwa wengi au kwa watu wachache.”

⁷Mbeba silaha wake akajibu, “Fanya kila kitu kilicho ndani ya moyo wako. Songa mbele, tazama, niko pamoja nawe, nitatii maagizo yako yote.”

⁸Ndipo Yonathani akasema, “Tutavuka twende kwa watu hao, na tutajonesha wenyewe kwao.⁹Kama watatuambia, ‘Subirini hapo hadi tutakapokuja kwenu’ - basi tutabaki katika sehemu yetu na hatutavuka kwenda kwao.¹⁰Lakini kama watajibu, ‘Njooni kwetu,’ ndipo tutavuka; kwa sababu BWANA amewaweka mkononi mwetu. Hii ndiyo itakuwa ishara yetu.”

¹¹Kwa hiyo wote wawili wakajidhihirisha mbele ya ngome ya Wafili. Wafili wakasema, “Angalia, Waerania wanakuja kutokea kwenye mashimo walimojificha.”¹²Ndipo watu wa ile ngome wakamwita Yonathani na mbeba silaha wake, wakisema, “Njooni huku kwetu, tutawaonesha jambo fulani.” Na Yonathani akamwambia mbeba silaha wake; “Nifuate nyuma yangu, kwa sababu BWANA amewaweka katika mkono wa Israeli.”¹³Yonathani alipanda juu kwa mikono na miguu yake, na mbeba silaha akimfuata nyuma yake. Wafili waliuwawa mbele ya Yonathani, na mbeba silaha wake akiwaaua baadhi nyuma yake.¹⁴Hilo shambulio la kwanza walilofanya Yonathani na mbeba silaha wake, waliua watu wapatao ishirini katika urefu wa nusu handaki kwenye eka moja ya ardhi.

¹⁵Kukawa na hofu kubwa katika kambi, uwandani, na katika watu. Hata ngome ya jeshi na watekaji nyara nao wakawa na hofu kubwa.

¹⁶Ndipo walini wa Sauli huko Gibea ya Benyamini wakaona kundi la askari wa Wafili likitawanyika, wakienda kule na huku.¹⁷Kisha Sauli akawaambia watu aliokuwa nao, “Mjihesabu ili muone nani hayupo hapa.” Walipokuwa wamehesabu, wakagundua kuwa Yonathani na mbebaji wa silaha zake hawapo.

¹⁸Sauli akamwambia Ahiya, “Lete hapa sanduku la Mungu”- kwa maana wakati huo ilikuwa na wana wa Israeli.

¹⁹Wakati Sauli akiongea na kuhani, kelele na ghasia kubwa iliendelea na kuongezeka katika kambi ya Wafili. Ndipo sauli akamwambia kuhani, “Acha kazi unayofanya.”

²⁰Sauli na watu wote aliokuwa nao wakajipanga na kwenda kwenye mapigano. Upanga wa kila Mfilisti ulikwa juu ya Mfilisti mwenzake, na kulikuwa na ghasia kubwa.²¹Basi Waerania ambao mwanzoni walijunga na Wafili, na kwenda kwenye kambi yao, wao pia waliungana na Waisraeli waliokuwa pamoja na Sauli na Yonathani.

²²Waisraeli wote waliokuwa wamejificha katika milima karibu na Efraimu waliposikia kwamba Wafili. Wamekimbia, nao pia wakawafuata Wafili na kuwafukuza kwenye hiyo vita.²³Hivyo siku hiyo BWANA aliwaokoa Israeli, na mapigano yalivuka kupitiliza Beth aveni.

²⁴Siku hiyo watu wa Israeli walifadhaika kwa sababu Sauli aliawewe watu chini ya kiapo akasema, “Na alaaniwe mtu atakaye kula chakula kabla ya jioni na kabla sijalipiza kisasi kwa maadui zangu.” Hivyo hakuna hata mmoja kati ya watu wote aliyeonja chakula.

²⁵Ndipo watu wote wakaingia msituni na kuona asali ikiwa juu ya ardhi.²⁶Watu walipoingia humo msituni, asali ilitiririka, lakini hakuna aliyweka mkono wake kinywani kwa maana watu waliogopa kiapo.²⁷Lakini Yonathani

alikuwa hajasikia kwamba baba yake amewaaagiza watu kwa kiapo. Akanyoosha ncha ya fimbo iliyokuwa mkononi mwake na kuichovya kwenye sega la asali. Kisha akanyoosha mkono wake hadi kinywani mwake, na macho yake yakaangaziwa.

²⁸Ndipo mmoja wa watu hao, akamwambia, “Baba yako aliwaagiza watu kwa mkazo na kwa kiapo, kwa kusema, ‘Alaaniwe mtu atakaye kula chakula kwa siku ya leo,’ ingawa watu wamedhoofika kwa ajili ya njaa.”²⁹Baadaye Yonathani alisema, “Baba yangu amefanya matatizo katika nchi. Angalia jinsi macho yangu yalivyoitiwa nuru kwa sababu nilionja asali hii kidogo.”³⁰Je, siyo vivuri sana kama leo watu wangekula bila kizui nyara walizopata kutoka kwa maadui zao? Kwa sababu sasa mauaji hayakuwa makubwa katikati ya Wafiliisti.”

³¹Siku hiyo waliwashambulia Wafiliisti kutoka Mikmashi hadi Aiyaloni. Na watu walikuwa wamechoka sana.

³²Hivyo watu wakazivamia nyara na kuchukua kondoo, ng’ombe na ndama na kuwachinja hapo chini. Watu walikula nyama zao pamoja na damu.³³Kisha wakamwambia Sauli, “Tazama, watu wanamtenda BWANA dhambi kwa kula pamoja na damu.” Sauli akasema, “Mmetenda isivyo haki. Sasa, viringisheni jiwe kubwa kwangu.” Sauli akasema,

³⁴“Nendeni kati ya watu, na muwaambie, ‘Kila mtu alete ng’ombe na kondoo wake, wawachinje hapa, na kuwala. Msintende BWANA dhambi kwa kula na damu.’” Kwa hiyo watu wote wakaleta kila mtu na ng’ombe wake usiku huo na kuwachinja mahali hapo.³⁵Sauli akamjengea BWANA madhabahu, ambayo ilikuwa ya kwanza kwake kumjengea BWANA.

³⁶Ndipo Sauli akasema, “Haya tuwfukuze Wafiliisti usiku na kuwateka nyara hadi asubuhi; tusimwache hata mtu mmoja akiwa hai.” Nao wakamjibu, “Fanya unaloona linakupendeza.” Lakini kuhani akasema, “Hebu na tumkaribie Mungu mahali hapa.”³⁷Sauli alitaka kumuuliza Mungu maswali zaidi, “Je, inanipasa kuwafukuza Wafiliisti? Je, utawaweka katika mkono wa Israeli?” Lakini siku hiyo BWANA hakumjibu kitu.

³⁸Ndipo Sauli akasema, “Njooni hapa, viongozi wote wa watu; mjue na kuona jinsi dhambi hii ilivyotokea leo.

³⁹Kwa maana, kama BWANA aishivyo, aliyewaokoa Israeli, hata kama angekuwa mwanangu Yonathani, atapaswa kufa.” Lakini hakuna hata mtu mmoja mionganii mwa watu aliye mjibu neno.⁴⁰Basi akawaambia Waisraeli wote, “Simameni upande mmoja, na mimi na Yonathani tutasimama upande mwingine.” Kisha watu wakamwambia Sauli, “Fanya lile unaloona jema kwako.”⁴¹Kwa hiyo, Sauli akamwambia BWANA, Mungu wa Israeli, “ikiwa hii dhambi ni mimi nimeifanya au Yonathani mwanangu basi, BWANA, Mungu wa Israeli tuonyeshe Urimu. Lakini kama hii dhambi imefanya na watu wako Israeli tuonyeshe Thumimu.” Yonathani na Sauli wakatwaliwa, lakini watu walinusurika kuchaguliwa.⁴²Basi Sauli akasema, “Tupa mawe ya bahati nasibu tuone kati yangu na mwanangu Yonathani.” Ndipo Yonathani akatwaliwa.

⁴³Kisha Sauli akamwambia Yonathani, “Niambie umefanya nini.” Yonathani akamwambia baba yake, “Nilionja asali kidogo kwa kutumia ncha ya fimbo iliyokuwa mkononi mwangu. Niko hapa: Nitakufa.”⁴⁴Sauli akasema, “Mungu afanye hivyo na kuzidi hata kwangu, kama Yonathani hautakufa.”

⁴⁵Basi watu wakamuuliza Sauli, “Je, inampasa Yonathani afe, ni nani aliyetekeleza ushindi huu mkubwa kwa ajili ya Israeli? Mbali na hayo! Kama BWANA aishivyo, hata unywele mmoja wa kichwa chake hautaanguka chini, kwa maana leo amefanya kazi pamoja na Mungu.” Hivyo hao watu walimuokoa Yonathani ili asife.⁴⁶Basi Sauli akasita kuwafuatia Wafiliisti, nao wakarudi katika makao yao.

⁴⁷Sauli alipoanza kutawala juu ya Israeli, alipigana na adui zake wote kila upande. Alipigana dhidi ya Moabu, dhidi ya watu wa Amoni, Edomu, wafalme wa Zoba, na Wafiliisti. Popote alipogeukia aliwapiga kwa adhabu adui zake.⁴⁸Alitenda kwa ushujaa mkubwa na kuwashinda Waamaleki. Aliwaokoa Israeli kutoka mikono ya watu ambaa waliwateka nyara.

⁴⁹Basi wana wa Sauli walikuwa ni hawa Yonathani, Ishvi, na Malkishua. Na majina ya binti zake wawili yalikuwa ni haya, Merabu mzaliwa wa kwanza, na mdogo aliitwa Mikali.⁵⁰Jina la mke wa Sauli aliitwa Ahinoamu; naye alikuwa binti Ahimaasi. Na jina la Jemedari wa jeshi lake aliitwa Abneri mwana wa Neri, baba mdogo wa Sauli.

⁵¹Kishi alikuwa baba yake Sauli; na Neri alikuwa baba yake na Abneri, wote walikuwa wana wa Abiel.

⁵²Kulikuwa na mapigano makali dhidi ya Wafiliisti katika siku zote za Sauli. Naye alipomwona mtu ye yeyote mwenye nguvu, au mtu ye yeyote jasiri, alimshikamanisha na ye ye mwenyewe.

15 ¹Samweli akamwambia Sauli, “BWANA alinituma nikutie mafuta uwe mfalme wa watu wake Israeli. Basi sikiliza maneno ya BWANA.²Hivi ndivyo BWANA wa majeshi asemavyo, ‘Nilichunguza jinsi Amaleki alivyomfanyia Israeli kwa kuwapinga njiani, walipopanda kutoka Misri.³Sasa nenda umshambulie Amaleki na ukaangamize kabisa vitu vyote walivyo navyo. Usiwaache, ua wote mwanamme na mwanamke, mtoto na mtoto mchanga, ng’ombe na kondoo, ngamia na punda.”

⁴Sauli akawaita watu na kuwahesabu katika mji wa Telemu: watu 200,000 waendao kwa miguu, na watu 10,000 kutoka Yuda.⁵Kisha Sauli akaja hadi mji wa Amaleki akangoja huko bondeni.⁶Ndipo Sauli akawaambia Wakeni, “Nendeni, muondoke, mkajitenge na Waamaleki, nisije kuwaangamiza pamoja nao. Kwa maana ulionyesha wema kwa watu wote wa Israeli, walipotoka Misri.” Kwa hiyo Wakeni wakajitenga na Waamaleki.

⁷Kisha Sauli akawashambulia Waamaleki, kutoka Havila hadi kufika Shuri, ulio mashariki mwa Misri.⁸Basi akamchukua Agagi mfalme wa Waamaleki akiwa hai; aliwaangamiza kabisa watu wote kwa ncha ya upanga.

⁹Lakini Sauli na watu wake wakamwacha Agagi akiwa hai, pamoja na kondoo wazuri, ng’ombe, ndama wanono, na wanakondoo. Kila kitu kilichokuwa kizuri, hawakukiangamiza. Bali waliangamiza kabisa chochote kilichodharaulika na kisicho na thamani.

¹⁰Baadaye neno la BWANA likamjia Samweli, kusema,¹¹“Inanihuzunisha kwamba nimemchagua Sauli awe mfalme, kwa maana aligeuka nyuma asinifuate na hakutekeleza maagizo yangu.” Samweli alikasirika; akamlilia BWANA usiku kucha.

¹²Samweli aliamka mapema akutane na Sauli wakati wa asubuhi. Samweli aliambiwa, “Sauli alifika Karmeli na amejijengea ukumbusho kwa ajili yake, kisha aligeuka na kuendelea chini hadi Gilgali.” Ndipo

¹³Samweli akamwendea Sauli, na Sauli akamwambia, “Umebarikiwa na BWANA! Nami nimetekeleza amri ya BWANA.”

¹⁴Samweli akasema, “Hicho kilio cha kondoo ni cha nini basi masikioni mwangu, na hiyo milio ya ng’ombe ninayosikia?

¹⁵Sauli akamjibu, “Wao wamewaleta kutoka kwa Waamaleki. Kwa sababu watu waliwaacha hai kondoo wazuri na ng’ombe, kwa ajili ya sadaka kwa BWANA Mungu wako. Zilizobaki tuliziangamiza kabisa.”

¹⁶Ndipo Samweli akamwambia Sauli, “Subiri nitakuambia kile ambacho BWANA amekisema kwangu usiku.” Sauli akamwambia, “Sema!”¹⁷Samweli akasema, “Ingawa wewe ni mdogo machoni pako mwenyewe, je, hukufanywa mkuu wa kabilia za Israeli? Na BWANA akakutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli;¹⁸BWANA alikutuma katika safari yako akisema, ‘Nenda na uangamize kabisa wenyewe dhambi, Waamaleki, na upigane dhidi yao hadi wameangamizwa.’¹⁹Kwa nini basi haukuitii sauti ya BWANA, bali badala yake ulishikilia nyara na ukafanya uovu machoni pa BWANA?”

²⁰Ndipo Sauli akamwambia Samweli, “Kweli kabisa niliitii sauti ya BWANA, Na nimeifuata njia ambayo BWANA alinituma. Nimemteka Agagi, mfalme wa Waamaleki, na kuwaangamiza kabisa Waamaleki.²¹Lakini watu walichukua baadhi ya nyara-kondoo na ng’ombe, na vitu vizuri vilivyokusudiwa kuangamizwa, ili wavitoe dhabihu kwa BWANA, Mungu wako, huko Gilgali.”

²²Samweli akajibu, “Je, BWANA hufurahia sadaka za kuteketezwa na dhabihu kama ilivyo kuitii sauti yake? Kutii ni bora kuliko dhabihu, na kusikia ni bora kuliko mafuta ya beberu.

²³ Kwa maana uasi ni sawa na dhambi ya uchawi, na ukaidi ni sawa na uovu na udhalimu. Kwa kuwa umelikataa neno la BWANA, naye pia amekukataa usiwe mfalme.”

²⁴Ndipo Sauli akamwambia Samweli, “Nimetenda dhambi; kwa maana nimevunja amri ya BWANA na maneno yako, kwa sababu niliwaogopa watu na kuitii sauti yao.²⁵Sasa, tafadhalii nisamehe dhambi yangu, na urudi nami ili nipate kumwabudu BWANA.”

²⁶Samweli akamwambia Sauli, “Sitarudi pamoja na wewe; kwa sababu umekataa neno la BWANA, naye BWANA amekukataa usiwe mfalme juu ya Israeli.”

²⁷Samweli alipogeuka kuondoka, Sauli akashika pindo la kanzu lake, na likararuka.²⁸Samweli akamwambia, “BWANA ameurarua ufalme wa Israeli kutoka kwako leo na amempa ufalme huo jirani yako, aliye bora kuliko wewe.”²⁹Pia, ye ye aliye Uwezo wa Israeli hatasema uongo wala kubadili nia yake; kwa sababu si mwanadamu, kwamba abadiili nia yake.”

³⁰Kisha Sauli akasema, “Nimetenda dhambi. Lakini tafadhali nipe heshima wakati huu mbele ya wakuu wa watu wangu na mbele ya Israeli. Urudi tena pamoja nami, kusudi niweze kumwabudu BWANA, Mungu wako.”³¹Hivyo Samweli akamrudia tena Sauli, na Sauli akamwabudu BWANA.

³²Kisha Samweli akasema, “Mlete hapa kwangu Agagi mfalme wa Waamaleki.” Agagi akafika kwake akiwa amefungwa minyororo na kusema, “Hakika uchungu wa kifo umepita.”

³³Naye Samweli akamjibu, “Jinsi upanga wako ulivyofanya wanawake wapoteze watoto, vivyo hivyo mama yako naye hatakuwa na mtoto mionganii mwa wanawake.” Kisha Samweli akamkata Agagi vipande vipande mbele za BWANA huko Gilgali.

³⁴Samweli akaenda Rama, na Sauli akapanda kwenda nyumbani kwake Gibea ya Sauli.³⁵Samweli hakumuona tena Sauli hadi siku ya kifo chake, lakini alimwombolezea Sauli. Na BWANA alijuta kwa kumfanya Sauli awe mfalme juu ya Israeli.

¹⁶ ¹BWANA akamwambia Samweli, “Utamlilia Sauli kwa muda gani, ikiwa nimemkataa asiwe mfalme juu ya Israeli? Ijaze pembe yako mafuta na uende. Nitakutuma kwa Yese akaaye Bethlehemu, maana nimejichagulia mfalme katika wanawe.

²Samweli akasema, “Jinsi gani nitaenda? Kama Sauli akisikia jambo hili, ataniua.” BWANA akasema, “Chukua mtamba na useme, ‘Nimekuja kutoa dhabihu kwa BWANA.’

³Umwite Yese aje kwenye dhabihu, nami nitakuonyesha kile utakachofanya. Utamtia mafuta kwa ajili yangu yule nitakaye kuambia.”

⁴Samweli akafanya kama BWANA alivyosema na akaenda Bethlehemu. Wazee wa mji walikuwa wakitetemeka walipokuja kuonana naye na wakasema, “Je, umekuja kwa amani?”

⁵Naye akasema, “Kwa amani; nimekuja kutoa dhabihu kwa BWANA. Jitoeni wenyewe kwa BWANA kwa ajili ya dhabihu na muandamane nami.” Na akamweka wakfu Yese na watoto wake kwa BWANA, na baadaye aliwaita wote kwenye dhabihu.

⁶Walipofika, akamwangalia Eliabu na akajisemea mwenyewe kwamba mtiwa mafuta wa BWANA hakika amesimama mbele yake.

⁷Lakini BWANA akamwambia Samweli, “Usimwangalie sura yake ya nje, au kimo cha umbo lake; kwa sababu nimemkataa. Maana BWANA haangalii kama mtu aangaliavyo; mtu hutazama sura ya nje, bali BWANA huutazama moyo.”

⁸Kisha Yese akamwita Abinadabu akamwambia apite mbele ya Samweli. Na Samweli akasema, “Hata huyu BWANA hakumchagua.”⁹Kisha Yese akmwambia Shama apite karibu. Na Samweli akasema, “Hata huyu BWANA hakumchagua.”¹⁰Yese akawaleta watoto wake saba wakapita mbele ya Samweli. Na Samweli akamwambia Yese, “Hakuna hata mmoja aliyechaguliwa na BWANA kati ya hawa.”¹¹Kisha Samweli akamwambia Yese, “Je, watoto wako wote wako hapa?” Naye akajibu, “Yupo mdogo kabisa lakini anachunga kondoo.” Samweli akamwambia Yese, “Tuma watu wakamwite; maana hatutaka chini hadi atakapofika hapa.”

¹²Yese akawatuma watu wakamleta. Naye kijana huyu alikuwa mwekundu na mwenye macho mazuri na mwenye muonekano mzuri. BWANA akasema, “Amka, umtie mafuta; maana huyu ndiye.”

¹³Ndipo Samweli akachukua pembe yenye mafuta na kumtia mafuta katikati ya kaka zake. Roho wa BWANA akamjilia Daudi kwa nguvu tangu siku hiyo na kuendelea. Kisha Samweli akanyanyuka na kwenda Rama.

¹⁴Basi Roho wa BWANA akamuacha Sauli, badala yake roho ya ubaya kutoka kwa BWANA ikamsumbuia.

¹⁵Watumihi wa Sauli wakamwambia, “Tazama, roho ya ubaya kutoka kwa Mungu inakusumbua.”¹⁶Haya bwana wetu hebu sasa amuru watumihi wako walio mbele yako wamtafute mtu mwenye ujuzi wa kupiga kinubi. Basi ikiwa roho wa ubaya kutoka kwa Mungu yuko juu yako, atakipiga kinubi nawe utajisikia vizuri.”

¹⁷Sauli akawaambia watumihi wake, “Mnitafutie mtu anayeweza kupiga vizuri na mmlete kwangu.”

¹⁸Ndipo kijana mmoja kati yao akajibu, na kusema, “Nimemuona mtoto wa Yese Mbethelhemu, aliye mjuzi katika kupiga, ni mwenye nguvu, mtu jasiri, mtu wa vita, mwenye busara aongeapo, mtu mzuri kwa uso; na BWANA yuko pamoja naye.”

¹⁹Hivyo Sauli akawatuma wajumbe kwa Yese, na kusema, “Nitumie mtoto wako Daudi, anayewatunza kondoo.”²⁰Yese akamchukua punda aliyebeba mikate, na kiriba cha divai, na mwana-mbuzi, na akamtuma kwa Sauli pamoja na vitu hivyo.

²¹Ndipo Daudi akafika kwa Sauli na kuanza kazi yake. Sauli alimpenda sana Daudi, na akawa mbeba silaha wake.

²²Sauli akawatuma wajumbe kwa Yese, akisema, “Mruhusu Daudi awe mbele yangu, maana amepata kibali machoni pangu.”

²³Wakati wowote roho ya usumbufu kutoka kwa Mungu ikiwapo juu ya Sauli, Daudi alichukuwa kinubi na kukipiga. Hivyo Sauli angeburudishwa na kupona, na huyo roho wa usumbufu angemtoka.

¹⁷ ¹Basi Wafilisti walikusanya majeshi yao kwa ajili ya vita. Walikusanyika huko Soko, iliyoko Yuda. Nao wakapiga kambi kati ya Soko na Aseka katika Efesdamimu.²Sauli na watu wa Israeli walijkusanya na kuweka kambi katika bonde la Ela, na wakapanga vita kukutana na Wafilisti.³Wafilisti walismama juu ya mlima upande mmoja, na Israeli nao walismama juu ya mlima upande mwininge wakitenganishwa na bonde kati yao.

⁴Mtu mmoja mwenye nguvu akatoka katika kambi ya Wafilisti, mtu huyo aliiwa Goliathi wa Gathi, kimo chake mikono sita na shubiri moja.⁵Alikuwa na chepeo ya shaba kichwani mwake, na alivaa dirii ya chuma. Hiyo dirii ilikuwa na uzito wa shekeli elfu hamsini za shaba.⁶Alikuwa na mabamba ya shaba kwenye miguu yake na mkuki wa shaba katikati ya mabega yake.⁷Ule mpini wa mkuki wake ulikuwa mkubwa, wenyenye kamba iliyo na kitanzia kwa ajili ya kuutupia kama kamba ya sindano ya mfumaji. Kichwa cha mkuki wake kilikuwa na uzito wa shekeli mia sita za chuma. Aliyembebea ngao alitembea mbele yake.

⁸Alisimama akayapigia kelele majeshi ya Israeli, "Kwa nini mmejipanga kwa ajili ya vita? Mimi si Mfilisti, na ninyi si watumishi wa Sauli? Chagueni mtu kutoka kwenu ateremke na kuja kwangu."⁹Kama anaweza kupigana nami na kuniua, hapo ndipo tutakuwa watumwa wenu. Lakini kama nitamshinda na kumuua, basi mtakuwa watumwa wetu na kututumikia."¹⁰Mfilisti huyo akasema tena, "Leo ninayapa changamoto majeshi ya Israeli. Mnipe mtu ili tuweze kupigana naye."¹¹Sauli na Israeli wote waliposikia alichosema Mfilisti huyo, walikata tamaa na kuogopa sana.

¹²Basi Daudi alikuwa mwana wa Mwefraimu wa Bethelehemu ya Yuda, aliyeitwa Yese. Naye alikuwa na watoto wanane wa kiume. Yese alikuwa mtu mzee katika siku za Sauli, mwenye umri mkubwa kati ya watu.¹³Watoto watatu wakubwa wa Yese walimfuata Sauli vitani. Majina ya watoto wake watatu waliokwenda vitani yalikuwa ni Eliabu mzaliwa wa kwanza, aliye muata Abinadabu, na watatu aliiwa Shama.¹⁴Daudi ndiye aliye kuwa mdogo kabisa. Hao wakubwa watatu walimfuata Sauli.¹⁵Basi Daudi alikwenda na kurudi akipita kati ya majeshi ya Sauli akiwa na kondoo za baba yake huko Bethelehemu, ili kuwachunga.

¹⁶Kwa muda wa siku arobaini yule Mfilisti mwenye nguvu alikuwa akijitokeza asubuhi na jioni kwa ajili ya vita.

¹⁷Kisha Yese akamwambia mwanawewe Daudi, "Wapelekee kaka zako efa ya bisi na hii mikate kumi, na uzi pelele upesi kule kambini kwa ajili ya kaka zako."¹⁸Pia peleka hizi jibini kumi kwa jemedari wa kikosi chao cha elfu. Ukawaangalie wako na hali gani kisha uniletee habari kuhusu wanavyoendelea vizuri.

¹⁹Kaka zako wako pamoja na Sauli na watu wote wa Israeli katika bonde la Ela, wanapigana na Wafilisti.²⁰Daudi aliamka asubuhi na mapema na kuliacha kundi chini ya uangalizi wa mchungaji. Akachukua vile vitu na kuondoka, kama Yese alivyomwamuru. Akafika kambini wakati jeshi linaondoka kwenda uwanja wa vita wakipiga kelele za vita.²¹Nao Israeli na Wafilisti walijipanga kivita, jeshi dhidi ya jeshi.²²Daudi aliviacha vitu vyake kwa mtunza mahitaji, akalikimbilia jeshi, na kuwasalimia kaka zake.²³Alipoongea nao, yule mtu mwenye nguvu, Mfilisti wa Gathi, jina lake Goliathi, akajitokeza kutoka majeshi ya Wafilisti, naye akasema maneno yaleyale kama hapo mwanzo. Naye Daudi akayasikia.²⁴Watu wote wa Israeli walipomwona Goliathi, walimkimbia na waliogopa sana.²⁵Watu wa Israeli wakasema, "Umemuona mtu huyu aliyejitekeza? Amekuja kuipa changamoto Israeli. Basi mfalme atampa mali nyangi mtu atakayemuua, atamuozesha binti yake, na familia ya baba yake haitalipa kodi katika Israeli."

²⁶Daudi akawauliza watu waliosimama karibu naye, "Atafanyiwa nini mtu ambaye atamuua Mfilisti huyu na kuiondolea Israeli fedheha? Ni nani Mfilisti huyu asiyetahiriwa ayatukanaye majeshi ya Mungu aliye hai?"

²⁷Ndipo watu wakarudia kile walichokuwa wamesema na kumwambia, "Ndivyo iitakavyofanyika kwa mtu atakayemuua."

²⁸Kaka yake mkubwa Eliabu, alisikia wakati akisema na watu. Hasira ya Eliabu ikawaka moto dhidi ya Daudi, naye akamuuliza, "Kwa nini umekuja hapa? Wale kondoo wachache umewaacha na nani huko nyikani? Nakijua kiburi chako, na utundu wa moyo wako; maana umekuja hapa ili uweze kuona mapigano."

²⁹Naye Daudi akamjibu, "Nimefanya nini sasa? Mimi si niliuliza swali tu"³⁰Akamgeukia mtu mwininge na kumwacha huyo, na kusema vivyo hivyo. Nao watu wakajibu vilevile kama mwanzo.³¹Maneno aliye sema Daudi yaliposikika, askari waliyasema tena kwa Sauli, naye akawatumua kwa Daudi.

³²Kisha Daudi akamwambia Sauli, “Pasiwepo moyo wa mtu utakayezimia kwa sababu ya Mfilisti huyo; Mtumishi wako atakwenda kupigana na Mfilisti huyu.”

³³Sauli akamwambia Daudi, “Huwezi kumpinga Mfilisti ama kupigana naye; wewe ni kijana tu, na yeze amekuwa mtu wa vita tangu ujana wake.”

³⁴Lakini Daudi akamwambia Sauli, “Mtumishi wako alikuwa akichunga kondoo za baba yake. Mara simba au dubu alikuja akamchukua mwana kondoo kutoka kundini,³⁵ Nilimfukuza na kumshambulia na kumpokonya kutoka kinywani mwake. Na aliponirukia, nilimshika ndevu zake, nilimpiga, na kumuua.³⁶ Mtumishi wako amekwisha kumuua simba na dubu. Huyu Mfilisti asiyetahiriwa atakuwa kama mmoja wa wanyama hao, kwa kuwa ameyadharau majeshi ya Mungu aliye hai.”³⁷ Daudi akasema, “BWANA aliyoeniokoa kutoka makucha ya simba na makucha ya dubu. Ataniokoa kutoka mkono wa Mfilisti huyu.” Kisha Sauli akamwambia Daudi, “Nenda, BWANA awe pamoja nawe.”

³⁸Sauli akamvika Daudi vazi lake la vita. Akamvika chepeo ya shaba kichwani pake, na akamvika koti la chuma.

³⁹Daudi akaufunga upanga wake juu ya vazi la Sauli. Lakini hakuweza kutembea, kwa sababu hakupata mafunzo kwa mavazi hayo. Ndipo Daudi akamwambia Sauli, “Siwezi kwenda kupigana nikiwa na haya, maana sikupata mafunzo kwa haya.” Kwa hiyo Daudi akayavua.

⁴⁰Akachukua fimo mkononi mwake na akachagua mawe matano laini kutoka katika kijito; akayaweka kwenye mfuko wake wa kichungaji. Kombeo lake lilikuwa mkononi akawa anamsogelea yule Mfilisti.

⁴¹Yule Mfilisti akaja na kumsogelea Daudi, mbeba ngao yake akiwa mbele yake.⁴² Mfilisti alipotazama kila upande na kumuona Daudi, akamdhara, maana alikuwa kijana tu, mwekundu, na umbo la kupendeza.⁴³ Ndipo Mfilisti akamuuliza Daudi, “Je, mimi ni mbwa, hata ukaniija na fimo? Naye Mfilisti kwa miungu yake akamlaani Daudi.

⁴⁴Huyu Mfilisti akamwambia Daudi, “Njoo kwangu, na nyama yako nitawatupia ndege wa angani na wanyama wa mwituni.”

⁴⁵Daudi akamjibu Mfilisti, “Unanijia kwa upanga, kwa mkuki na mkuki mdogo. Bali mimi ninakujia kwa jina la BWANA wa majeshi, Mungu wa Majeshi ya Israeli, uliyemdhara.⁴⁶ Leo BWANA atanipa ushindi dhidi yako, na nitakuua na kukiondoa kichwa chako kwenye kiwiliwili. Leo nitawapa ndege wa angani na wanyama wa mwituni walioko duniani mizoga ya jeshi la Wafilisti, ili dunia yote ijue kwamba yupo Mungu katika Israeli,⁴⁷ na kusanyiko hili lote lijue kwamba BWANA hatoi ushindi kwa upanga wala kwa mkuki. Kwa kuwa vita ni vya BWANA, na atawaweka katika mkono wetu.”

⁴⁸Mfilisti aliponyanya na kukaribia akutane na Daudi, ndipo Daudi akakimbia kwa haraka kuelekea jeshi la adui ili akutane naye.⁴⁹ Daudi aliweka mkono wake mfukoni, akachukua jiwe kutoka humo, akalitupa kwa kombeo, na likampiga Mfilisti kwenye paji la uso, akaanguka chini kifudifudi.

⁵⁰Daudi alimshinda Mfilisti kwa kombeo na kwa jiwe moja. Alimpiga huyo Mfilisti na kumuua. Mkononi mwa Daudi hakukuwa na upanga.⁵¹ Ndipo Daudi akakimbia akasimama juu ya Mfilisti na kutwaa upanga wake, akauchomoa kutoka alani, akamuua, na kukata kichwa chake kwa upanga huo.⁵² Ndipo watu wa Israeli na wale wa Yuda wakaamka kwa kelele, na kuwafukuza Wafilisti kuvuka bonde na malango ya E kroni. Na maiti za Wafilisti walilala katika njia iendayo Shaaraimu, na njia yote kuelekea Gathi na E kroni.⁵³ Watu wa Israeli wakarejea kutoka kuwafukuza Wafilisti, na wakateka nyara kambi yao.⁵⁴ Daudi akachukua kichwa cha Mfilisti na kukipeleka Yerusalem, lakini akaliweka vazi la vita katika hema lake.

⁵⁵Sauli alipomuona Daudi akienda kukabiliana na yule Mfilisti, akamwambia Abneri, jemedari wa jeshi, “Abneri, kijana huyu ni mtoto wa nani?” Abneri akasema, “Kama uishivyo, mfalme, mimi sijui.”

⁵⁶Naye mfalme akasema, “Waulize wanaoweza kufahamu, mvulana huyu ni kijana wa nani.”

⁵⁷Daudi aliporudi kutoka kumuua yule Mfilisti, Abneri alimchukuwa, na kumleta mbele ya Sauli akiwa na kichwa cha Mfilisti mkononi mwake.

⁵⁸Sauli akamuuliza, “Kijana, wewe ni mtoto wa nani?” Na Daudi akamjibu, “Mimi ni mtoto wa mtumishi wako Yese Mbethlehemu.”

18 ¹Daudi alipokuwa amemaliza kuongea na Sauli, roho ya Yonathani ilishikana na roho ya Daudi, na Yonathani akampenda kama roho yake mwenyewe.²Sauli akamweka kazini Daudi siku hiyo, hakumwacha arudi nyumbani kwa baba yake.³Kisha Yonathani na Daudi wakafanya makubaliano ya urafiki kwa sababu Yonathani alimpenda kama roho yake mwenyewe.⁴Yonathani akavua kanzu aliyokuwa amevaa na kumpa Daudi, akampa na vazi lake la kivita, pamoja na upanga, upinde, na mshipi.

⁵Daudi alikwenda popote ambapo Sauli alimtuma, naye alifanikiwa. Sauli akamteua Daudi awe mkuu wa wapiganaji. Jambo hili lilipendeza machoni pa watu na katika macho ya watumishi wa Sauli.

⁶Wakati wanarudi nyumbani kutoka kuwapiga Wafilisti, wanawake walitoka miji yote ya Israeli, wakiimba na kuchenza, ili kukutana na mfalme Sauli, wakiwa na matowazi, wenye furaha, na wakiwa na ala za muziki.⁷Hao wanawake waliimba kwa kupokezana huku wakicheza; wakiimba: “Sauli ameua maelfu yake, na Daudi ameua makumi elfu yake.”

⁸Sauli alikasirika sana, na wimbo huu haukumpendeza. Naye akasema, “Wamemsifia Daudi juu ya makumi elfu, lakini wamenisifia melfu tu mimi! Atapata kitu gani zaidi isipokuwa ufalme?”⁹Kuanzia siku hiyo na kuendelea, Sauli alimuangalia Daudi kwa mashaka.

¹⁰Kesho yake yule roho ya ubaya kutoka kwa Mungu ikamwingia Sauli kwa nguvu, naye akatabiri nyumbani mwake. Hivyo Daudi akapiga kifaa chake, kama alivyofanya kila siku. Sauli alikuwa na mkuki wake mkononi.

¹¹Sauli akatupa mkuki wake, kwani alifikiri, “Nitampigilia ukutani.” Lakini Daudi mara mbili aliepa uwepo wa Sauli.

¹²Sauli alimwogopa Daudi, kwa sababu BWANA alikuwa pamoja naye, lakini hakuwa na Sauli tena.¹³Hivyo Sauli alimuondoa Daudi mbele yake na akamteua kuwa kamanda wa kikosi cha askari elfu moja. Kwa namna hii Daudi alitoka na kuingia mbele ya watu.¹⁴Daudi alikuwa akistawi kwa mambo yake yote, maana BWANA alikuwa pamoja naye.¹⁵Sauli alipoona kwamba Daudi anastawi, alimwogopa.¹⁶Lakini Israeli yote na Yuda walimpenda Daudi, maana alitoka na kuingia mbele yao.

¹⁷Kisha Sauli akamwambia Daudi, “Huyu hapa ni binti yangu mkubwa Merabu. Nitakupatia awe mke wako. Ila tu uwe jasiri kwa ajili yangu na upigane vita vya BWANA.” Maana Sauli alifikiri, “Usije mkono wangu ukawa juu yake, ila acha mkono wa Wafilisti uwe juu yake.”

¹⁸Daudi akamwambia Sauli, “Mimi ni nani, na maisha yangu yana nini, au hata maisha ya familia ya baba yangu katika Israeli, kiasi cha kuwa mkwe wa mfalme?”¹⁹Lakini wakati ambaa Merabu, binti Sauli, ilipasa kuwa ameolewa na Daudi, aliozwa kwa Adrieli Mmeholathi.

²⁰Lakini Mikali, binti Sauli, alimpenda Daudi. Na watu walimwambia Sauli, na jambo hilo likampendeza.²¹Ndipo Sauli akafikiri, “Nitampatia huyu awe mke wake, ili uwe mtego kwake, na hivyo mkono wa Wafilisti uwe juu yake.” Kwa hiyo Sauli akamwambia Daudi mara ya pili, “Wewe utakuwa mkwe wangu.”

²²Sauli akawaamuru watumishi wake, “Ongeeni na Daudi kwa njia ya siri, na mseme, ‘Tazama, mfalme anakufurahia, na watumishi wake wote wanakupenda. Sasa basi, uwe mkwe wa mfalme.’”

²³Hivyo watumishi wa Sauli wakayasema maneno haya kwa Daudi. Na Daudi akasema, “Kwenu ninyi mnaona ni jambo dogo kuwa mkwe wa mfalme, mimi ni maskini, na heshima yangu ni ndogo.”

²⁴Watumishi wa Sauli wakarudisha kwake taarifa ya maneno ambayo Daudi aliyasema.²⁵Na Sauli akasema, “Hivi ndivyo mtakavyo mwambia Daudi, ‘Mfalme haitaji mahari yoyote, isipokuwa govi mia moja za Wafilisti, ili ajilipize kisasi kwa adui wa mfalme.’” Basi Sauli alifikiri atamwangusha Daudi kwa mkono wa Wafilisti.

²⁶Watumishi wake walipomwambia maneno haya, yakamvutia Daudi awe mkwe wa mfalme.²⁷Kabla siku hizo hazijapita, Daudi aliondoka na watu wake na kuwaua Wafilisti mia mbili. Daudi akazileta govi zao, na kumkabidhi mfalme kulingana na idadi yake, ili aweze kufanyika mkwe wa mfalme. Kwa hiyo Sauli akamwoza Mikali, binti yake, awe mkewe.

²⁸Basi Sauli aliona na kufahamu kwamba BWANA alikuwa pamoja na Daudi. Mikali, binti Sauli, akampenda Daudi.²⁹Sauli akazidi kumwogopa Daudi. Sauli akawa adui wa Daudi daima.

³⁰Ndipo wakuu wa Wafilisti wakajitokeza kwa ajili ya vita, na mara zote walipojitokeza Daudi alifanikiwa zaidi kuliko watumishi wote wa Sauli, hivyo jina lake likapata heshima kubwa.

19 ¹Sauli akamwambia Yonathani mwanawe na watumishi wake wote kwamba wanapaswa kumuua Daudi.

Lakini Yonathani, mwana wa Sauli, alitamani sana akae na Daudi.²Hivyo Yonathani akamwambia Daudi, “Baba yangu Sauli anatafuta kukuua. Kwa hiyo uwe macho wakati wa asubuhi na jifiche mahali pa siri.³Nami nitatoka nje na kusimama kando ya baba yangu huko shambani uliko wewe, na nitazungumza na baba yangu kuhusu wewe. Kama nikijua jambo lolote nitakuambia.”

⁴Yonathani alimsifia Daudi mbele ya Sauli baba yake akisema, “Mfalme asije akafanya dhambi dhidi ya mtumishi wake Daudi. Maana ye ye hajakutenda dhambi, mambo aliyofanya yamekusaidia sana.⁵Maana alijitoa maisha yake na kumuua yule Mfilisti, naye BWANA akawaleta Waisraeli wote wokovu mkuu. Tena uliuona na kufurahi. Kwa nini utende dhambi juu ya damu isiyo na hatia kwa kumuua Daudi bila sababu?”

⁶Sauli alimsikiliza Yonathani. Sauli akaapa, “Kama BWANA aishivyo, ye ye hatauawa.”

⁷Ndipo Yonathani akamwita Daudi na kumwambia mambo hayo yote. Na Yonathani akamleta Daudi kwa Sauli, naye Daudi akawa mbele zake kama zamani.

⁸Baadaye kukawa na vita tena. Daudi akatoka na kupigana na Wafilisti na kuwashinda kwa mauaji makubwa mno. Nao wakakimbia mbele yake.

⁹Yule roho wa ubaya kutoka kwa BWANA ikamjia Sauli alipokuwa ameketi nyumbani mwake na mkuki mkononi mwake, na Daudi akiwa anapiga chombo chake.¹⁰Sauli alijaribu kumpigilia Daudi ukutani kwa mkuki wake, lakini akaponyoka kutoka machoni pake, na kwamba Sauli akashindilia mkuki ndani ya ukuta. Daudi alikimbia na kutoroka usiku huo.

¹¹Bado Sauli aliwatuma wajumbe nyumbani kwa Daudi wamvizie kusudi aweze kumuua asubuhi. Mkewe Daudi, Mikali, akamwambia, “Usipoyaokoa maisha yako usiku huu, kesho utauwawa.”¹²Hivyo Mikali akamteremsha Daudi kupita dirishani. Naye akaenda, akakimbia na kutoroka.¹³Mikali alichukua kinyago na kukilaza juu ya kitanda. Kisha akaweka mto wa singa za mbuzi kichwani pake, na akakifunika na nguo.

¹⁴Sauli alipowatuma wajumbe kumchukua Daudi, mkewe akasema, “Daudi ni mgonjwa.”

¹⁵Kisha Sauli akawatuma wajumbe kumtazama; akisema, “Mleteni kwangu akiwa kitandani, ili nimuue.”¹⁶Wale wajumbe walipoingia ndani, tazama, kile kinyago kilikuwa kitandani pamoja na mto wa singa za mbuzi kichwani.

¹⁷Sauli akamuuliza Mikali, “Kwa nini umenidanganya na kumwachilia adui yangu aende, na tena ametoroka?” Mikali akamjibu Sauli, “Aliniambia, ‘Acha niende. Kwa nini nikuuwe?’”

¹⁸Basi Daudi akakimbia na kutoroka, na akaenda kwa Samweli huko Rama na kumweleza yote ambayo Sauli amemtendea. Ndipo ye ye na Samweli wakaenda na kuka Nayothi.¹⁹Naye Sauli akaambiwa kwamba, “Tazama, Daudi yuko huko Nayothi iliyoko Rama.”²⁰Kisha Sauli akawatuma wajumbe kumkamata Daudi. Nao walipowaona kundi la manabii wakatabiri, na Samweli akisimama kama kiongozi wao, Roho wa Mungu akawaingia wale wajumbe wa Sauli, nao pia wakatabiri.²¹Sauli alipoambiwa hivyo, akawatuma wajumbe wengine, nao pia wakatabiri. Basi Sauli aliwatuma tena wajumbe kwa mara ya tatu, na hao pia wakatabiri.²²Kisha naye akaenda Rama na kufika katika kisima kirefu kilichoko huko Seku. Akauliza, “Samweli na Daudi wako wapi?” Mtu mmoja akasema, “Angalia, Wako Nayothi huko Rama.”²³Hivyo Sauli akaenda Nayothi huko Rama. Ndipo Roho wa Mungu pia akaja juu yake, naye alipokuwa akienda alitabiri, hadi alipofika Nayothi huko Rama.²⁴Na ye ye pia, alirarua mavazi yake, naye pia akatabiri mbele ya Samweli siku hiyo akilala uchi mchana kutwa na usiku kucha. Kwa sababu ya jambo hili, watu husema, “Je, Sauli pia ni mionganoni mwa manabii?”

20 ¹Kisha Daudi akakimbia kutoka Nayothi huko Rama akaenda na kumwambia Yonathani, “Nimefanya nini? Uovu wangu ni upi? Dhambi yangu ni ipi kwa baba yako, inayofanya atafute kuutoa uhai wangu.”

²Yonathani akamwambia Daudi, “La hasha; hautakufa. Baba yangu hafanyi jambo kubwa wala dogo bila kunijulisha. Kwa nini inamlazimu baba yangu anifiche jambo hili? La, siyo hivyo?”

³Bado Daudi aliapa tena na akasema, “Baba yako anajua wazi kwamba nimepata kibali machoni pako. Pengine anasema, ‘Asije Yonathani akajua jambo hili, labda atahuzunika.’ Lakini kweli kama BWANA aishivyo, kama wewe uishivyo, kuna hatua moja tu kati yangu na mauti.”

⁴Kisha Yonathani akamwambia Daudi, “Lolote utakalosema, nitakufanya.”

⁵Daudi akamwambia Yonathani, “Kesho ni siku ya mwezi mpya, na inanibidi kukaa na kula pamoja na mfalme. Lakini acha niende, ili niweze kujificha katika shamba hadi siku ya tatu jioni.⁶Baba yako akinikosa kabisa, ndipo utasema, ‘Daudi aliniomba kwa msisitizo ruhusa aondoke kwenda mjini kwake Bethlehem; kwa sababu huko ni kipindi cha utoaji wa dhabihu ya mwaka kwa familia yao yote.⁷Kama atasema kuwa ni vyema, ‘basi mtumishi wako atakuwa na amani. Lakini kama atakasirika sana, ndipo utajua kwamba ameamua kunitendea uovu.⁸Kwa hiyo, umtendee wema mtumishi wako. Kwa maana umemweka mtumishi katika agano la BWANA pamoja na wewe. Lakini kama kuna dhambi ndani yangu, wewe mwenyewe unie; maana kwa nini basi unipeleke kwa baba yako?’”

⁹Yonathani akasema, “La hasha! Ikiwa ninajua kwamba baba ameamua bayo likupate, siwezi kukuambia?”

¹⁰Ndipo Daudi akamwambia Yonathani, “Ni nani ataniambia ikiwa imetokea, baba yako akakujibu kwa ukali?¹¹Yonathani akamwambia Daudi, “Njoo, hebu twende huko shambani.” Ndipo wote wakaondoka kwenda shambani.

¹²Yonathani akamwambia Daudi, “Na BWANA, Mungu wa Israeli, awe shahidi. Kesho muda kama huu, nitakuwa nimemuuliza baba yangu, au siku ya tatu, tazama, ikiwa kutakuwa na jambo zuri upande wa Daudi; je, nisikutumie taarifa na kulidhihirisha kwako?¹³Na kama ikimpendeza baba yangu akufanyie madhara, Basi BWANA ayafanye hayo kwa Yonathani na kuzidi ikiwa sitakujulisha jambo na kukupeleka mbali, ili kwamba uende kwa amani. Na BWANA awe pamoja nawe, kama alivyokuwa na baba yangu.¹⁴Kama bado nikiwa hai, hautanionyesha uaminifu wa agano la BWANA, kwamba siwezi kufa?¹⁵Na usivunje kabisa uaminifu wako wa agano kati yako na nyumba yangu, hata wakati BWANA atakapowaodoa kila mmoja wa adui za Daudi kutoka uso wa dunia.”

¹⁶Basi Yonathani akafanya agano na nyumba ya Daudi na kusema, “Naye BWANA atawaondo maadui wa Daudi.”¹⁷Yonathani akamtaka Daudi aape tena kwa sababu ya upendo aliokuwa nao juu yake, kwa sababu alimpenda kama alivyopenda roho yake mwenyewe.

¹⁸Kisha Yonathani akamwambia Daudi, “Kesho ni siku ya mwezi mpya. Hautakuwapo, kwa sababu kiti chako kitakuwa wazi.¹⁹Utakapokuwa umekaa huko siku tatu, uende upesi hadi mahala ulipojificha mara ya kwanza, wakati shughuli ikifanyika, na ukae karibu na jiwe Ezeli.²⁰Nitatupa mishale mitatu pembeni mwa jiwe, kama vile ninalenga kitu fulani.²¹Kisha nitamtuma kijana wangu na kumwambia, ‘Nenda utafute hiyo mishale.’ Kama nitamwambia kijana hivi, ‘Tazama, mishale iko upande huu wa kwako; kaichukue,’ ndipo uje; maana hapo kutakuwa na usalama kwako na siyo madhara, kama BWANA aishivyo.²²Lakini kama nikimwambia kijana hivi, ‘Tazama, mishale iko mbele yako,’ ndipo utakapokwenda zako, maana BWANA ametaka uende zako.²³Kulingana na makubaliano ambayo mimi na wewe tumeongea, angalia, BWANA yupo kati yangu na wewe milele.”

²⁴Kwa hiyo Daudi akajificha mle shambani. Pindi mwezi ulipoandama, mfalme aliketi chini ale chakula.²⁵Mfalme alikaa juu ya kiti chake, kama kawaida kwenye kiti karibu na ukuta. Yonathani alisimama wima, na Abneri alikaa ubavuni mwa Sauli. Lakini nafasi ya Daudi ilikuwa wazi.²⁶Hata hivyo Sauli hakusema kitu siku hiyo, kwa sababu alifikiri, “Kuna jambo limempata Daudi. Hayuko safi; hakika hayuko safi.”²⁷Lakini siku ya pili, siku moja baada ya mwandamo wa mwezi, bado nafasi ya Daudi ilikuwa tupu. Ndipo Sauli akamuuliza Yonathani mwanaye, “Kwa nini mwana wa Yeso hakuja kwenye chakula, jana na hata leo?”

²⁸Yonathani akamjibu Sauli, “Daudi aliomba kwangu ruhusa kwa dhati ili aende Bethlehemu.²⁹Alisema, ‘Tafadhali niruhusu niende. Maana familia yetu wanayo dhabihu huko mjini, na kaka yangu ameniagiza niwe huko. Basi kama nimepata kibali machoni pako, tafadhali niruhusu niende nikawaone kaka zangu.’ Hakuja kwenye meza ya mfalme kwa sababu hii.”

³⁰Ndipo hasira ya Sauli iliwaka juu ya Yonathani, na akamwambia, “Wee mwana wa mwanamke mkaidi na muasi! Wadhani kwamba sijui kuwa umemchagua mwana wa Yese kwa ajili ya aibu yako, na kwa aibu ya uchi wa mama yako?”³¹Kwa kuwa mwana wa Yese anaishi duniani, siyo wewe wala ufalme wako utakaoimarika. Sasa basi, tuma watu wamlete kwangu, kwa sababu inampasa kufa.”

³²Yonathani akamjibu Sauli baba yake, “Kwa sababu gani inampasa kuuwawa? Amefanya nini?”³³Ndipo Sauli akamtupia mkuki apate kumuua. Kwa hiyo Yonatani akatambua kwamba baba yake alinua kumuua Daudi.

³⁴Yonathani alitoka mezani akiwa na hasira kali bila kula chakula siku ya pili ya mwezi, kwa sababu alimhuzunikia Daudi, na kwa sababu baba yake amemwaibisha.

³⁵Ikawa asubuhi, Yonathani akaenda huko shambani kama walivyoahidiana na Daudi, akiwa pamoja na kijana wake.³⁶Akamwambia yule kijana wake, “Kimbia utafute ile mishale nilioitupa.” Na kijana alikimbia, akatupa mshale mwingine mbele yake.³⁷Kijana alipofika katika eneo ambapo mshale ulitua, ule alioutuma Yonathani, akamwita tena kijana, na kusema, “Huo mshale hauko mbele yako?”³⁸Kisha Yonathani akamwita yule kijana, “Upesi, harakisha, usikawie!” Hivyo kijana wa Yonathani akaikusanya mishale na kurudi kwa bwana wake.

³⁹Lakini huyo kijana hakujua lolote. Ni Yonathani na Daudi tu ndio walijua habari yenye.⁴⁰Yonathani akampa kijana wake silaha na kumwambia, “Nenda, uzipeleke mjini.”

⁴¹Punde tu kijana alipoondoka, Daudi akasimama kutokea upande wa kusini, akiwa amelala kifudifudi, akainama mara tatu. Walibusiana wao kwa wao na wote wakalia kwa pamoja, Daudi akilia zaidi.

⁴²Yonathani akamwambia Daudi, “Nenda kwa amani, kwa sababu wote tumeapa kwa jina la BWANA na tulisema, ‘BWANA awe kati yangu na wewe, na awe kati ya uzao wangu na uzao wako, milele.’” Kisha Daudi alisimama na akaondoka, na Yonathani akarudi mjini.

21 ¹Kisha Daudi akafika Nobu kumuona Ahimeleki kuhani. Ahimeleki akaja akutane na Daudi huku akitetemeka na kumwambia, “Kwa nini uko peke yako huna mtu wa kuambatana na wewe?”

²Daudi akamjibu Ahimeleki kuhani, “Mfalme amenituma kwa jambo maalum na ameniambia hivi, ‘Asiwepo hata mtu mmoja anayejua chochote kuhusu shughuli niliyokutuma, na kile nilichokuagiza.’ Nimewaelekeza vijana kwenda sehemu fulani.³Sasa basi chakula gani kinapatikana hapa? Nipatie mikate mitano, au chochote kilichopo hapa.”

⁴Huyo Kuhani alimjibu Daudi na kusema, “Hakuna mkate wa kawaida mkononi, lakini ipo mikate takatifu- kama vijana hawajatembea na wanawake.”

⁵Daudi akamjibu kuhani, “Hakika hatujatembea na wanawake kwa siku hizi tatu. Nilipoanza safari, miili ya vijana iliwekwa wakfu kwa BWANA, ingawa ilikuwa safari ya kawaida. Je, si zaidi sana leo miili yao ikawekwa wakfu kwa BWANA.”⁶Hivyo kuhani akampa mikate iliyokuwa imewekwa wakfu kwa BWANA. Maana haikuwepo mikate mingine hapo, isipokuwa tu ile ya wonyesho, ambayo iliondolewa kutoka kwa BWANA, ili sehemu yake iwekwe mikate ya moto, inapokuwa imeondolewa.

⁷Basi siku hiyo mmoja wa watumishi wa Sauli alikuwapo mahali hapo, ameshilkiliwa mbele za BWANA. Jina la mtu huyo aliitwa Doegi Mwedomu, mkuu wa wachungaji wa Sauli.

⁸Daudi akamwambia Ahimeleki, “Je, hakuna hata mkuuki wowote au upanga? Maana mimi sikubeba upanga wangu wala silaha zangu, maana ile shughuli ya mfalme ilikuwa ya muhimu.”

⁹Kuhani akasema, “Ule upanga wa Mfilisti Goliathi, uliyemuua katika bonde la Ela, uko hapa umefunika katika nguo nyuma ya naivera. Kama unataka kuuchukua huo, uchukue, maana hakuna silaha nyingine hapa.” Daudi akasema, “Hakuna silaha nyingine kama hiyo, nipatie hiyo.”¹⁰Daudi aliamka na kukimbia mbali na Sauli na akaenda kwa Akishi, mfalme wa Gathi.¹¹Nao watumishi wa Akishi wakamwambia, “Huyu siye Daudi mfalme wa nchi hii? Je, wanawake hawakupokezana wakiimba na kucheza, ‘Sauli ameua maelfu yake, na Daudi makumi elfu yake?’”

¹²Daudi akayaweka maneno hayo moyoni mwake na akamwogopa sana Akishi, mfalme wa Gathi.¹³Daudi akabadili mwenendo wake mbele yao na akajifanya kuwa mwendawazimu machoni pao; akachora-chora alama kwenye vizingiti vya milango huku akitiririsha mate yake chini ya ndevu zake.

¹⁴Ndipo Akishi akawaambia watumishi wake, “Tazameni, mnaona mtu huyu ana wazimu.¹⁵Kwa nini mmemleta kwangu? Je, mimi nina haja ya watu wazimu, kumbe mmemleta mtu huyu ili anifanyie hayo mbele yangu? Hivi kweli huyu ataiingia nyumbani mwangu?

22 ¹Basi Daudi aliondoka hapo na akatoroka kwenda kwenye pango la Adulamu. Kaka zake na wote wa nyumba ya baba yake waliposikia hayo, wakateremka kumwendea huko.²Kila mmoja aliyeokuwa na mahangaiko, kila mmoja aliyeokuwa na deni, na kila mmoja ambaye hakuwa na furaha moyoni-wote walijikusanya kwake, na Daudi akawa jemedari wao. Kulikuwa na wanaume wapatao 400 waliokuwa pamoja naye.

³Kisha Daudi alitoka huko akaenda Mispa huko Moabu. Akamwambia mfalme wa Moabu, “Tafadhali waruhusu baba na mama yangu wakae kwako hadi hapo nitakapojuu kitu gani ambacho Mungu atafanya kwa ajili yangu.”⁴Basi akawaacha kwa Mfalme wa Moabu. Baba na mama yake wakakaa na mfalme kwa muda wote amba Daudi alikuwa kwenye ngome yake.

⁵Kisha nabii Gadi akamwambia Daudi, “Usikae tena katika ngome yako. Ondoka na uende katika nchi ya Yuda.” Kwa hiyo Daudi akatoka hapo na akaenda katika msitu wa Harethi.

⁶Sauli akasikia kwamba Daudi amepatikana, akiwa pamoja na watu aliokuwa nao. Wakati huo Sauli alikuwa akikaa Gibe chini ya mti wa mkwaju huko Rama, akiwa na mkuki wake mkononi mwake, na watumishi wake wote walikuwa wamesimama wamemzunguka.⁷Sauli akawaambia watumishi wake, “Sasa sikilizeni, watu wa Benyamini! Je, mwana wa Yese atawapa mashamba na mashamba ya mizabib? Je, atawafanya nyote kuwa majemedari wa maelfu na majemedari wa mamia,⁸hata ninyi nyote mnapanga njama dhidi yangu? Hakuna hata mmoja wenu anayenijulisha kwamba mwanangu anafanya agano na mwana wa Yese. Hakuna hata mmoja wenu anayenionea huruma. Hakuna hata mmoja wenu anayenijulisha kwamba mwanangu anamchochea mtumishi wangu Daudi awe kinyume changu. Leo amejificha na ananisubiri ili anishambulie.”

⁹Kisha Doegi Mwedolu, aliyesimama karibu na watumishi wa Sauli, akjibu, “Nilimwona mwana wa Yese akienda Nobu, kwa Ahimeleki mwana wa Ahitubu.¹⁰Alimwomba BWANA ili apate kumsaidia, na alimpatia mahitaji na upanga wa Goliathi, Mfilisti.”

¹¹Kisha Mfalme akamtuma mtu amwite kuhani Ahimeleki mwana wa Ahitubu na watu wote wa nyumba ya baba yake, makuhani waliokuwa huko Nobu. Wote walifika mbele ya mfalme.¹²Sauli akasema, “Sasa sikiliza, mwana wa Ahitubu,” Nayeku, “Niko hapa, bwana wangu.”¹³Sauli akamwambia, “Kwa nini unapanga njama dhidi yangu, wewe pamoja na mwana wa Yese, kwa kumpatia mikate, na upanga, na umemwomba Mungu kusudi amsaidie Daudi, kusudi aniasi mimi, na kujificha sehemu ya siri, kama alivyofanya leo?”

¹⁴Ndipo Ahimeleki akamjibu mfalme na kusema, “Je, ni nani mionganini mwa watumishi wako wote aliywaminifu kama Daudi, ni nani mkwe wa mfalme na yuko juu ya walini wako, na mwenye heshima nyumbani mwako?¹⁵Je, leo ni mara ya kwanza kwangu kumuomba Mungu apate kumsaidia? Hapana! Mfalme usinilaumu mimi mtumishi wako kwa jambo lolote wala jamaa zangu wote. Maana mimi mtumishi wako sijui lolote kuhusu jambo hili zima.”

¹⁶Mfalme akamjibu, “Hakika utakufa, Ahimeleki, wewe na jamaa yote ya nyumba ya baba yako.”

¹⁷Mfalme akamwambia mlinzi aliyesimama karibu naye, “Geuka na uwauwe makuhani wa BWANA. Kwa sababu wanamuunga mkono Daudi, na sababu walijua kwamba alikimbia, lakini hawakunijulisha.” Lakini watumishi wa mfalme hawakunyoosha mkono wao kuwaua makuhani wa BWANA.

¹⁸Ndipo mfalme akamwambia Doegi, “Geuka na uwauwe makuhani.” Hivyo Doegi Mwedolu akageuka na kuwapiga makuhani; akawaua watu themanini na watano waliovaa naivera ya kitani siku hiyo.¹⁹Kwa ncha ya upanga, aliupiga Nobu, mji wa makuhani, akiwaua wanaume na wanawake, watoto na wanyonyao, ng'ombe na pundu na kondoo. Wote aliwaua kwa ncha ya upanga.

²⁰Lakini mmoja wa wana wa Ahimeleki mwana wa Ahitubu, aliyeitwa Abiathari, aliponyoka na kukimbilia kwa Daudi.²¹Abiathari akamwambia Daudi kwamba Sauli amewaua manabii wa BWANA.²²Daudi akamwambia Abiathari, “Nilifahamu kuwa siku hiyo, Doegi Mwedolu alikuwa mahali pale, kwamba hakika angemwambia Sauli. Nina wajibika kwa kifo cha kila mtu katika familia ya baba yako!²³Kaa pamoja nami na usiogope. Maana mtu anayetafuta roho yako anatafuta pia roho yangu. Utakuwa salama ukiwa pamoja nami.”

²³ ¹Wakamwambia Daudi, “Tazama, Wafilisti wanapigana vita juu ya Keila na wanapora nafaka inayopurwa sakafuni.”²Hivyo Daudi akamwomba BWANA kwa ajili ya msaada, na akamuuliza, “Je, niondoke niwapige hawa Wafilisti?” BWANA akamwambia Daudi, “Nenda ukawapige Wafilisti na kuokoa Keila.”³Daudi akaambiwa na watu wake, “Angalia, hapa Yuda tunaogopa. Je, si zaidi sana kama tutaenda Keila kupambana na majeshi ya Wafilisti?”

⁴Ndipo Daudi akamwomba BWANA kwa ajili ya msaada, bado tena, BWANA akamjibu, “Amka, uteremke hadi Keila. Maana nitakupatia ushindi dhidi ya Wafilisti.”⁵Daudi na watu wake wakaenda Keila na kupigana na Wafilisti. Wakahamisha ng’ombe wao na kuwapiga kwa mauaji makubwa mno. Hivyo Daudi akawaokoa wenyeji wa Keila.

⁶Abiathari mwana wa Ahimeleki alipokuwa amekimbilia kwa Daudi huko Keila, alibeba naivera mkononi mwake.

⁷Sauli aliambiwa kwamba Daudi amekwenda Keila. Sauli akasema, “Mungu amemweka mkononi mwangu. Bila shaka amefungiwa ndani kwa sababu ameingia katika mji ulio na malango na makomeo.”

⁸Sauli akayaita majeshi yake yote kwa ajili ya vita, waende hadi Keila, wamteke Daudi na watu wake.

⁹Daudi alijua kwamba Sauli alikuwa anapanga njama za kumdhuru yeye. Ndipo akamwambia kuhani Abiathari kuhani, “Ulete hapa naivera.”¹⁰Kisha Daudi akasema, “BWANA, Mungu wa Israeli, mtumishi wako hakika amesikia kwamba Sauli anatafuta namna ya kuja Keila, ili auteketeze mji kwa ajili yangu.¹¹Je, watu wa Keila watanisalimisha mkononi mwake? Je, Sauli atashuka hadi huko, kama mtumishi wako alivyosikia? BWANA, Mungu wa Israeli, nakusihu, tafadhalii mwambie mtumishi wako.” BWANA akasema, “Atakuja huko.”¹²Kisha Daudi aauliza, “Je, watu wa Keila watanisalimisha mimi na watu wangu katika mkono wa Sauli?” BWANA akasema, “Watakusalmisha.”¹³Kisha Daudi na watu wake, waliokuwa kama 600, walitoka na kwenda mbali na Keila, na wakazunguka kila sehemu. Kisha Sauli akaambiwa kwamba Daudi ametoroka kutoka Keila, hivyo akasitisha kumfuatia.

¹⁴Daudi alikaa ngomeni katika jangwa, kwenye nchi ya milima katika jangwa la Zifu. Kila siku Sauli alimtafuta, lakini Mungu hakumweka mkononi mwake.

¹⁵Daudi aliona kwamba Sauli amejitokeza kuangamiza maisha yake; basi Daudi alikuwa katika jangwa la Zifu huko Horeshi.¹⁶Kisha Yonathani, mwana wa Sauli, akaamka akaenda kwa Daudi huko Horeshi, naye akamtitia moyo amtumainie Mungu.¹⁷Akamwambia, “Usiogope. Kwa maana mkono wa baba yangu Sauli hautakupata. Utakuwa mfalme juu ya Israeli, na mimi nitakuwa msaidizi wako. Baba yangu Sauli pia anajua hivyo.”¹⁸Basi wote wawili wakafanya agano mbele za BWANA. Kisha Daudi alibaki Horeshi, na Yonathani akaenda nyumbani.

¹⁹Ndipo Wazifi wakamwendea Sauli huko Gibea wakisema, “Je, Daudi hakujificha kati yetu kwenye ngome huko Horeshi, juu ya mlima wa Hakila, ulioko kusini mwa Yeshimoni?”²⁰Basi uje, mfalme! Kulingana na matakwa yako, uje! Kazi yetu itakuwa kumtia katika mkono wa mfalme.”

²¹Sauli akasema, “Mbarikiwe na BWANA. Kwa sababu mmenihurumia.”²²Nendeni, mhakikishe sawasawa. Tafuteni na kujua maficho yake yako wapi na ni nani amemwona huko. Nimeambiwa kwamba yeye ni mjanja sana.²³Kwa hiyo chunguzeni, mjue sehemu zote anakojificha. Baadaye rudini kwangu mkiwa na taarifa kamili, na kisha nitaongozana nanyi. Ikiwa yupo katika nchi, nitamtafuta kutoka mionganii mwa elfu zote za Yuda.”

²⁴Ndipo wakaamka na kwenda hadi Zifu mbele ya Sauli. Wakati huo Daudi na watu wake walikuwa katika jangwa la Maoni, huko Araba upande wa kusini mwa Yeshimoni.²⁵Sauli na watu wake wakaenda kumtafuta Daudi. Na Daudi akaambiwa habari hiyo, hivyo akateremka hadi kwenye mlima wa miamba na akakaa katika jangwa la Maoni. Sauli aliposikia hivyo, akamfukuza Daudi katika Jangwa la Maoni.

²⁶Sauli akaenda akaawa upande mmoja wa mlima, na Daudi na watu wake walikuwa wakienda upande mwininge wa mlima. Daudi kwa haraka akatoweka akae mbali na Sauli. Kwa sababu Sauli na watu wake walikuwa wakimzunguka Daudi na watu wake wawakamate,²⁷mjumbe mmoja akaja kwa Sauli na kusema, “Njoo, harakisha maana Wafilisti wamepanga uvamizi juu ya nchi.”²⁸Kwa hiyo Sauli akarudi asimfuatie Daudi na akaenda

kupambana na Wafili. Kwa hiyo sehemu ile iliitwa Mwamba wa Maficho.²⁹ Daudi akapanda kutoka huko na kukaa katika ngome ya Engedi.

24 ¹Sauli aliporudi kuwafukuza Wafilisti, akaambiwa kwamba, “Daudi yuko katika jangwa la Engedi.”²Ndipo Sauli akachukua watu 3,000 waliochaguliwa kutoka Israeli yote, wakaenda kumtafuta Daudi na watu wake katika miamba ya Mbuzi Mwitu.

³Akafika penye mazizi ya kondoo kando ya njia, mahali palipokuwa na pango. Sauli akaingia ndani yake ili kuifunika miguu. Wakati huo Daudi na watu wake walkuwa wamekaa mbali zaidi ndani ya pango lilelile.⁴Watu wake Daudi wakamwambia, “Hii ndiyo siku ambayo BWANA aliisema akikuambia, ‘Nitamweka adui wako mkononi mwako, ili umtendee kama unavyotaka.’” Kisha Daudi akainuka na kumnyemelea kwa mbele kimya kimya na kulikata pindo la kanzu ya Sauli.⁵Baadaye moyo wa Daudi ukamchoma kwa sababu alilikata pindo la kanzu ya Sauli.⁶Akawaambia watu wake, “BWANA apishe mbali, nisimtendee jambo hili bwana wangu, Mtiwa mafuta wa BWANA, kwa kunyoosha mkono wangu juu yake, maana ye ye ni masihi wa BWANA.”⁷Hivyo Daudi akawakemea watu wake kwa maneno haya, na kuwazua wasimpige Sauli. Sauli akasimama, akatoka pangoni, na kwenda zake.

⁸Baadaye tena, Daudi akasimama juu, akatoka pangoni, na kumwita Sauli: “Bwana wangu mfalme.” Sauli alipotazama nyuma, Daudi akasujudu hadi chini na kuonyesha heshima.⁹Daudi akamwambia Sauli, “Kwa nini unawasiliza watu amba wanasema, ‘Angalia, Daudi anatafuta kukudhuru?’¹⁰Leo macho yako yameona jinsi BWANA alivyokuweka mkononi mwangu tulipokuwa ndani ya pango. Wengine waliniambia nikuuwe, lakini nilikuacha hai. Nikasema, ‘Sitanyoosha mkono wangu juu ya bwana wangu; kwa kuwa ni masihi wa BWANA.’¹¹Tazama, baba yangu, angalia pindo la kanzu yako mkononi mwangu. Kwa maana kama nilikata pindo la kanzu yako na sikukuua, basi ujue na uone kwamba sina uovu au kosa katika mkono wangu, na sijafanya dhambi juu yako, ingawa unawinda kuutoa uhai wangu.¹²BWANA aamue kati yangu na wewe, na BWANA anilipizie kisasi juu yako, lakini mkono wangu kamwe hautakuwa juu yako.¹³Kama mithali ya wazee isemavyo, ‘Katika waovu hutoka uovu.’ Lakini mkono wangu hautakuwa juu yako.

¹⁴Mfalme wa Israeli ametoka kumuandama nani? Unamsaka nani? Unasaka mzoga wa mbwa! Unasaka kiroboto!

¹⁵BWANA na awe mwamuzi na atoe hukumu kati yangu na wewe, na akaione, na akatetee sababu yangu na aniruhusu kuepuka mkono wako.”

¹⁶Daudi alipomaliza kuongea maneno haya kwa Sauli, Sauli akasema, “Hii ni sauti yako, mwanangu Daudi?” Sauli alipaza sauti yake akalia.¹⁷Akamwambia Daudi, “Wewe ni mwenye haki kuliko mimi. Kwa sababu umenilipa mazuri, wakati mimi nimekulipa maovu.¹⁸Leo umetangaza jinsi ulivyonitendea mazuri, kwa sababu hukuniua wakati BWANA aliponiweka katika rehema yako.¹⁹Kwa kuwa mtu akimpata adui yake, atamwacha aende zake salama? Na BWANA akuzawadie mema kwa kile ulichonifanyia leo.²⁰Basi, najua kwa hakika kwamba utakuwa mfalme na kwamba ufalme wa Israeli utaimarika katika mkono wako.²¹Niapie kwa BWANA kwamba baada yangu hautawakatilia mbali uzao wangu, na kwamba hautaliharibu jina langu katika nyumba ya baba yangu.”

²²Hivyo Daudi akamwapia Sauli kiapo. Kisha Sauli akaenda nyumbani, lakini Daudi na watu wake wakapanda kwenda ngomeni.

²⁵ ¹Basi Samweli akafariki. Waisraeli wote wakakusanyika pamoja na kumwomboleza, na wakamzika nyumbani kwake huko Rama. Kisha Daudi akainuka na akashuka hadi jangwa la Parani.²Kulikuwa na mtu mmoja huko Maoni, na mali zake zilikuwa huko Karmali. Mtu huyo alikuwa tajiri sana. Alikuwa na kondoo elfu tatu na mbuzi elfu moja. Naye alikuwa akiwakata manyoya kondoo wake huko Karmeli.³Na mtu huyo aliitwa Nabali, na jina la mke wake aliitwa Abigaili. Mwanamke huyo alikuwa mwenye busara na mzuri kwa sura. Lakini mwanaume alikuwa mkaidi na mwovu katika mambo yake. Alikuwa wa uzao wa nyumba ya Kalebu.

⁴Daudi akasikia akiwa jangwani kwamba Nabali alikuwa akiwakata manyoya kondoo wake.⁵Hivyo Daudi aliwatumwa kwake vijana kumi. Akawaambia wale vijana, “Pandeni kwenda Karmeli, mwendeeni Nabali, na mkamsalimie kwa jina langu.”⁶Mtamwambia, ‘Uishi katika baraka, uwe na amani na nyumba yako iwe na amani, na wote ulionao wawe na amani.

⁷Nasikia kwamba unao wakata manyoya. Wachungaji wako walikuwa pamoja nasi, na hatukuwafanya ubaya, na muda wote wakiwa Karmeli hawakupotelewa kitu chochote.⁸Waulize vijana wako, nao watakuambia. Basi vijana wangu wapate kibali machoni pako, maana tumefika siku ya sherehe. Tafadhali utoe chochote ulicho nacho mkononi kwa watumishi wako na kwa Daudi mwanao.”

⁹Vijana wa Daudi walipofika, walimwambia Nabali yote haya kwa niaba ya Daudi na kisha wakasubiri.¹⁰Nabali akawajibu watumishi wa Daudi, “Daudi ni nani? Na ni nani mwana wa Ye? Siku hizi wapo watumishi wengi wanaotoroka bwana zao.”¹¹Je, nichukue mkate wangu na maji yangu na nyama yangu ambayo nimewachinjia wakata manyoya wangu, na niwape watu wanaotoka nisikokujua?”

¹²Hivyo vijana wa Daudi waligeuka na kurudi, nakumwambia kila kitu kilichosemwa.¹³Daudi akawaambia watu wake, “Kila mtu ajifunge upanga wake.” Kila mtu akajifunga upanga wake. Daudi naye pia akajifunga upanga wake. Yapata kama watu mia nne wakafuatana na Daudi, na wengine mia mbili walibaki kulinda mizigo yao.

¹⁴Lakini kijana mmojawapo alimwambia Abigaili, mke wa Nabali akasema, “Daudi aliwatumwa wajumbe kutoka jangwani waje wamsalimu bwana wetu, na yeze akawatukana.”¹⁵Bado watu hawa walitutendea mema. Hatukudhurika na hatukupoteza chochote wakati wote tulipotembea nao tulipokuwa mbugani.¹⁶Walikuwa ukuta wetu usiku na mchana, wakati wote tulikuwa pamoja nao tukichunga kondoo.¹⁷Kwa hiyo tambua hili na zingatia utafanya nini, maana ubaya unamvizia bwana wetu, na utakuwa juu ya nyumba yake yote. Yeye ni mtu asiyefaa na hakuna awezaye kushauriana naye.”

¹⁸Ndipo Abigaili akaharakisha na akachukua mikate mia mbili, chupa mbili za divai, kondoo watano waliokwisha andaliwa, vipimo vitano vya bisi, vishada mia moja vya zabibu, na mikate mia mbili ya tini na akavipakia juu ya punda.¹⁹Akawaambia vijana wake, “Tangulieni mbele yangu, nami nitakuja nyuma yenu.” Lakini hakumwambia mmewe Nabali.

²⁰Alipokuwa akienda juu ya punda wake na kuteremka penye kificho cha mlima, Daudi na watu wake walishuka chini wakimwelekea Abigaili, naye akakutana nao.²¹Basi Daudi alikuwa amesema, “Hakika nimelinda bure vyote alivyonyavyo mtu huyu huko nyikani, na vyote alivyonyavyo hakuna kilichopotea, pamoja na hayo amenilipa mabaya badala ya mema.”²²Mungu naye awatendee hivyo adui za Daudi, pia iwe zaidi, iwapo nitamwacha hata mtu mmoja wa kwake akiwa hai ifikopo kesho asubuhi.

²³Abigaili alipomwona Daudi, aliharakisha na kushuka chini ya punda wake, akalala kifudifudi na kujiinamisha hadi chini.²⁴Akamwangukia miguuni pake na kusema, “Juu yangu tu, bwana wangu, na uwe uovu. Tafadhali acha mjakazi wako aseme nawe, tena uyasikilize maneno ya mjakazi wako.”²⁵Nakusihii bwana wangu usimjali mtu huyu asiyefaa, Nabali, kwa maana kama jina lake lilivyo, ndivyo alivyo. Jina lake ni Nabali, na upumbau uko pamoja naye. Lakini mimi mjakazi wako sikuwaona vijana wa bwana wangu, uliowatuma.²⁶Sasa basi, bwana wangu, kama BWANA aishivyo, na kama unavyoishi, kwa kuwa BWANA amekuondoa kutoka kumwaga damu, na kuacha kulipiza kisasi kwa mkono mwenyewe, basi adui zako, na wale amba wanatafuta kumfanyia uovu bwana wangu, wawe kama Nabali.²⁷Na sasa zawadi hii ambayo mjakazi wako ameileta kwa bwana wangu, na wapewe vijana amba wanamfuata bwana wangu.²⁸Tafadhali ulisamehe kosa la mjakazi wako, maana BWANA hakika atamfanya bwana wangu nyumba imara, kwa sababu bwana wangu anapigana vita vya BWANA; na uovu hautaonekana ndani yako maadamu unaishi.²⁹Na ingawa watu wangeinuka na kukuandama ili wakuue, bado uhai wa bwana wangu utafungwa katika furushi la walio hai na BWANA Mungu wako; na atayatupa

maisha ya adui zako mbali, kama vile kutoka katika mfuko wa kombeo.³⁰ Na itakuwa, BWANA atakapokuwa amemtimizia bwana wangu mambo yote mazuri ambayo amekuahidi, na alivyokufanya kiongozi juu ya Israeli,³¹ jambo hili halitakuwa huzuni kwako, wala chukizo moyoni kwa bwana wangu, kwa sababu hukumwaga damu bila sababu, na hujajilipizia kisasi. Na BWANA akikuletea mafanikio, umkumbuke mjakazi wako.”

³²Ndipo Daudi akamwambia Abigaili, “BWANA, Mungu wa Israeli, abarikiwe, aliyekutuma uonane na mimi leo.

³³Na hekima yako ibarikiwe, nawe umebarikiwa, kwa sababu leo umenizua nisiwe na hatia ya kumwaga damu, na kutojilipizia kisasi kwa mkono wangu mwenyewe.³⁴ Kwa kweli, kama BWANA, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye amenizua nisikuumize, kama usinge harakisha kuja ukutane nami, kwa hakika kesho asubuhi asinge salia hata mtoto mmoja wa kiume kwa Nabali.”

³⁵Kwa hiyo Daudi akavipokea kutoka mkononi mwake vile alivyokuwa amemletea; akamwambia, “Nenda kwa amani hadi nyumbani kwako; tazama, nimeisikiliza sauti yako na nimekubali.”

³⁶Abigaili akarudi kwa Nabali; tazama, alikuwa akifanya sherehe katika mji wake, kama sherehe ya mfalme; na moyo wa Nabali ulifurahi ndani yake, kwa sababu alikuwa amelewa sana. Kwa hiyo hakumwambia chochote kabisa hadi kulipopambazuka³⁷ Ikawa asubuhi, divai ilipokuwa imemtoka Nabali, basi mkewe akamwambia mambo hayo; moyo wake ukafa ndani yake, na akawa kama jiwe.³⁸ Ikawa baada ya siku kumi BWANA alimpiga Nabali naye akafa.

³⁹Naye Daudi aliposikia kwamba Nabali amekufa, akasema, “BWANA abarikiwe, aliyenichukulia hatua ya shutuma yangu kutoka mkono wa Nabali, na kumzuia mtumishi wake asifanye maovu. Na amemrudishia Nabali tendo la uovu juu ya kichwa chake mwenyewe.” Ndipo Daudi akawatuma watu wakaongee na Abigaili, ili amchukue awe mke wake.⁴⁰ Watumishi wake Daudi walipofika kwa Abigaili huko Karmeli, wakaongea naye na kusema, “Daudi ametutuma kwako tukuchukue hadi kwake uwe mke wake.”⁴¹ Abigaili aliinuka, akainamisha uso chini, na akasema, “Tazama, mjakazi wako ni mtumwa aoshaye miguu ya watumishi wa bwana wangu.”⁴² Akaharakisha na kuamka, akapanda punda akiwa na vijakazi wake watano waliofuatana naye; akawafuata wajumbe wa Daudi, na akawa mke wake.⁴³ Daudi pia alimchukua Ahinoamu wa Yezreeli akamwoa; wote wawili wakawa wake zake.⁴⁴ Wakati huo Sauli alikuwa amempa Palti, mwana wa Laishi mtu wa Galimu, Mikali, binti yake, aliyejikuwa mke wa Daudi.

26 ¹Wazifi wakamwendea Sauli huko Gibea na kusema, “Je, Daudi hakujificha katika vilima vya Hakila, ambavyo viko mbele ya jangwa?”

²Kisha Sauli akaamka na kwenda chini ya jangwa la Zifu, akiwa na watu 3,000 waliochaguliwa katika Israeli, wamtafute Daudi katika jangwa la Zifu.³Sauli akaweka kambi kwenye kilima cha Hakila, kilicho mbele ya jangwa, kando ya barabara. Lakini Daudi alikuwa akikaa nyikani, na akaona kwamba Sauli alikuwa anamfuatia huko jangwani.⁴Hivyo Daudi akawatuma wapelelezi na akafahamu kwamba hakika Sauli alikuwa amekuja.

⁵Daudi akaamka na kwenda hadi mahali ambapo Sauli alipiga kambi; akaona mahali alipolala Sauli, na Abneri mwana wa Neri, mkuu wa jeshi lake; Sauli alilala katikati ya kambi, na watu walipiga kambi kumzunguka, na wote wamesinzia.

⁶Ndipo Daudi akamwambia Ahimeleki Mhiti, na Abishai mwana wa Seruya, ndugu yake Yoabu, “Ni nani atakwenda nami kambini kwa Sauli? Abishai akasema, “Mimi nitashuka pamoja nawe.”⁷Hivyo Daudi na Abishai wakaliendea jeshi usiku. Na Sauli alikuwapo akisinzia ndani ya kambi, mkuki wake umechomekwa chini pbeni mwa kichwa chake. Abneri na Askari wake wamelala kwa kumzunguka.

⁸Kisha Abishai akamwambia Daudi, “Leo Mungu amemweka adui yako mkononi mwako. Basi tafadhali acha nimchome mkuki nimtoboe hadi chini kwa pigo moja. Sitampiga mara mbili.”

⁹Daudi akamwambia Abishai, “Usimwangamize; kwa maana nani awezaye kunyoosha mkono wake dhidi ya mtiwa mafuta wa BWANA na asiwe na hatia?”¹⁰Daudi akasema, “Kama BWANA aishivyo, BWANA atamuua, au siku ya kufa kwake itakuja, au atakwenda katika vita na ataangamia.¹¹BWANA apishe mbali nisinyooshe mkono wangu dhidi ya mtiwa mafuta wake; lakini sasa, nakusihii chukua mkuki uliokichwani pake na jagi la maji, tuondoke.”

¹²Hivyo Daudi akachukua mkuki na jagi la maji kutoka kichwani pa Sauli, wakatoweka. Hakuna mtu aliyeawaona au kufahamu habari hii, wala hakuna aliyetoka usingizini, maana wote walisinzia, kwa sababu usingizi mzito kutoka kwa BWANA uliwaangukia.

¹³Kisha Daudi akaenda upande mwingine na akasimama juu ya mlima mbali sana; ukiwepo umbali mkubwa katikati yao.

¹⁴Daudi akawapigia kelele watu hao na Abneri mwana wa Neri; akisema, “Hujibu neno, Abneri?” Ndipo Abneri akajibu na kusema, “Wewe ni nani unayempigia mfalme kelele?”¹⁵Daudi akamwambia Abneri, “Wewe siye mtu jasiri? Ni nani yuko kama wewe katika Israeli? Kwa nini basi hukukaa macho kumlinda bwana wako mfalme? Kwa maana mtu fulani alilingia kumuua mfalme, bwana wako.¹⁶Jambo hili ulilolifanya siyo zuri. Kama BWANA aishivyo, unapaswa kufa kwa sababu hukumlinda bwana wako, mtiwa mafuta wa BWANA. Na sasa tazama ulipo mkuki wa mfalme, na jagi la maji lililokuwa kichwani pake.”

¹⁷Sauli aliitambua sauti ya Daudi akasema, “Hiyo ni sauti yako, Daudi mwanangu?” Daudi akasema, “Ni sauti yangu, mfalme, bwana wangu.”

¹⁸Daudi akasema, “Kwa nini bwana wangu anamwandama mtumishi wake? Nimefanya nini? Mkononi mwangu kuna uovu gani?¹⁹Kwa hiyo sasa, nakusihii, bwana wangu mfalme asikilize maneno ya mtumishi wake. Kama ni BWANA ndiye amekuchochaea dhidi yangu, na aikubali sadaka; lakini kama ni wanadamu, na walaaniwe mbele za BWANA, maana leo wamenifukuza, nisishikamane na urithi wa BWANA; wameniambia, ‘Nenda ukaabudu miungu mingine.’²⁰Kwa hiyo, sasa, usiachilie damu yangu ianguke ardhini mbali na uwepo wa BWANA; kwa kuwa mfalme wa Israeli ametoka nje kutafuta kiroboto, kama vile mtu awindavyo kware milimani.”

²¹Kisha Sauli akasema, “Nimefanya dhambi. Rudi, Mwanangu, Daudi; maana sitakudhuru tena, kwa sababu leo maisha yangu yalikuwa yenye thamani machoni pako. Tazama, nimetenda upumbavu na nimekosa sana.”

²²Daudi akajibu na akasema, “Tazama, mkuki wako uko hapa, mfalme! Mruhusu kijana mmojawapo aje auchukue na aulete kwako.²³Na BWANA amlipe kila mtu kwa ajili ya uadilifu wake na kwa uaminifu wake; kwa sababu leo BWANA alikuweka mkononi mwangu, lakini nisinge mpiga mtiwa mafuta wake.²⁴Na tazama, kama

maisha yako leo yalivyokuwa ya thamani machoni pangu, vivyo hivyo maisha yangu yathaminiwe sana machoni pa BWANA, na aweze kuniokoa katika shida zote.”

²⁵Ndipo Sauli akamwambia Daudi, “Na ubarikiwe, mwanangu Daudi, ili uweze kutenda mambo makuu, na hakika uweze kufanikiwa.” Ndipo Daudi akaenda zake, na Sauli akarudi kwake.

27¹Daudi alisema moyoni mwake, “Basi, siku moja nitaangamia kwa mkono wa Sauli; hakuna jambo zuri kwangu kuliko kutoroka hadi nchi ya Wafili; Sauli atakata tamaa asinitafute tena ndani ya mipaka yote ya Israeli; kwa njia hii nitaponyoka kutoka mkono wake.”

²Daudi akaondoka na kuvuka, akiwa pamoja na watu mia sita hadi kwa Akishi mwana wa Maoki, mfalme wa Gathi.³Daudi akaishi na Akishi huko Gathi pamoja na watu wake, na kila mtu na familia yake, na Daudi akiwa na wake zake wawili, Ahinoamu Myezreeli, na Abigaili Mkarmeli aliyejkuwa mke wa Nabali.⁴Sauli akaambiwa kuwa Daudi amekimbilia Gathi, hivyo hakumtafuta tena.

⁵Daudi akamwambia Akishi, “Kama nimepata kibali machoni pako, wanipatie mahali katika mojawapo ya miji ya nchi, ili nikae huko: kwa nini mtumishi wako acae pamoja na wewe katika mji wa kifalme?”

⁶Hivyo siku hiyo Akishi akampa Daudi Ziklagi; ndiyo sababu mji wa Ziklagi ni mali ya wafalme wa Yuda hadi leo.

⁷Idadi ya siku ambazo Daudi aliishi katika nchi ya Wafili ulikuwa mwaka mmoja na miezi minne.⁸Daudi na watu wake walizipiga sehemu mbalimbali, wakiteka nyara Wageshuri, Wagirizi, na Waamaleki; kwa maana mataifa hayo ndio walikuwa wakaaji wa nchi, kwa uelekeo wa kwenda Shuri hadi kufika nchi ya Misri. Walikuwa wamekaa katika nchi hiyo toka nyakati za zamani.⁹Daudi aliipiga nchi na hakumwacha mwanaume wala mwanamke akiwa hai; akatwaa kondoo, ng'ombe, punda, ngamia, na nguo; kisha alirudi na kufika tena kwa Akishi.

¹⁰Akishi alipomuuliza, “Je, leo umefanya mashambulizi dhidi ya nani?” Daudi angesema, “Nimefanya dhidi ya kusini mwa Yuda,” au “dhidi ya kusini mwa Wayerameeli,” au “dhidi ya kusini mwa Wakeni.”¹¹Daudi asingemwacha mwanaume wala mwanamke akiwa hai awalete hadi Gathi, akisema, “ili wasije kututeta, ‘Daudi amefanya hivi na vile.’” Hivi ndivyo alivyofanya kwa kipindi chote alichokaa katika nchi ya Wafili.¹²Akishi alimwamini Daudi, akisema, “Amesababisha watu wake Israeli wamchukie kabisa; kwa hiyo atakuwa mtumishi wangu milele.”

²⁸ ¹Ikawa katika siku hizo Wafilisti walikusanya majeshi yao pamoja kwa ajili ya vita, wapigane na Israeli. Akishi akamwambia Daudi, "Ujue kwa hakika kwamba utakwenda nami ndani ya jeshi, wewe na watu wako."

²Naye Daudi akamwambia Akishi, "Sasa utajua kile ambacho mtumishi wako anaweza kufanya." Akishi akamwambia Daudi, "Basi sasa, nitakufanya uwe mlinzi wangu binafsi daima."

³Samweli alikuwa amefariki; Waisraeli wote walimwomboleza na kumzika huko Rama, katika mji wake mwenyewe. Wakati huo Sauli alikuwa amewafukuza kutoka nchini wote walioongea na wafu au pepo.

⁴Wafilisti walijikusanya wao wenyewe wakaja na kuweka kambi huko Shunemu; na Sauli akawakusanya Israeli wote pamoja, na wakaweka kambi yao huko Gilboa.⁵Sauli alipoona jeshi la Wafilisti, aliogopa na moyo wake ukatetemeka sana.⁶Sauli alipomuomba BWANA kwa ajili ya msaada, BWANA hakumjibu - si kwa ndoto wala kwa Urimu, wala kwa manabii.⁷Ndipo Sauli akawaambia watumishi wake, "Mnitafutie mwanamke ambaye anaweza kuongea na wafu, ili ni mwendee na kutafuta msaada wake." Watumishi wake wakamwambia, "Tazama, yupo mwanamke huko Endori awezaye kuongea na wafu."

⁸Basi Sauli akajigeuza, akavaa nguo nyingine tofauti, akaondoka yeye pamoja na watu wawili; wakamwendea yule mwanamke wakati wa usiku. Akasema, "Nitabirie, nakuomba, kwa kuongea na wafu, na uniinulie yule nitakayekutajia."

⁹Yule mwanamke akamwambia, "Tazama, unajua alichofanya Sauli, jinsi alivyowafukuza kutoka katika nchi wanaoongea na wafu au mizimu. Basi kwa nini mnatega mtego kwa ajili ya uhai wangu, ili kuniua?"

¹⁰Sauli akamwapia kwa BWANA na kusema, "Kama BWANA aishivyo, hakuna adhabu utakayopata kutokana na jambo hili."

¹¹Kisha yule mwanamke akasema, "Je, nikuinulie nani?" Sauli akasema, "Niinulie Samweli."

¹²Yule mwanamke alipomwona Samweli, akalia kwa sauti kuu na kusema na Sauli, akisema, "Kwa nini umenidanganya? Maana wewe ni Sauli."

¹³Mfalme akamwambia, "Usiogope. Unaona kitu gani?" Yule mwanamke akamwambia Sauli, "Naona mungu akitoka katika nchi." Akamuuliza mwanamke,¹⁴"Je, anafanana na nani?" Mwanamke akajibu, "Mtu mzee anazuka; naye amevaa kanzu." Sauli akafahamu kuwa huyo ni Samweli, naye Sauli akainamisha uso wake hadi chini akionyesha heshima.¹⁵Samweli akamwambia Sauli, "Kwa nini umenisumbua na kuniinua juu?" Sauli akajibu, "Nimetaabika sana, maana Wafilisti wamepanga vita dhidi yangu, na Mungu ameniacha na hanipi majibu tena, si kwa manabii, wala kwa ndoto. Kwa hiyo nimekuita, ili unijulishe kile nitakachofanya."¹⁶Samweli akasema, "Kwa kuwa BWANA amekuacha, basi unaniuliza nini, naye amekuwa adui yako?"¹⁷BWANA amekutendea kile alichosema kuwa angekifanya. BWANA amerarua ufalme kutoka mkononi mwako na amempa ufalme mtu mwininge - amempa Daudi.¹⁸Kwa sababu hukuitii sauti ya BWANA na hukutekeleza hasira yake kali juu ya Amaleki, kwa hiyo leo naye amefanya hili kwako.¹⁹Zaidi ya hayo, BWANA atamweka Israeli pamoja na wewe katika mkono wa Wafilisti. Kesho wewe na wanao mtakuwa pamoja nami. BWANA pia ataliweka jeshi la Israeli katika mkono wa Wafilisti."

²⁰Ndipo ghafla Sauli alianguka chini kifudifudi na aliogopa kwa sababu ya yale maneno ya Samweli. Aliishiwa nguvu mwilini mwake, kwa kuwa siku hiyo alikuwa hajala chakula, hata kwa usiku huo wote.

²¹Ndipo yule mwanamke akaja kwa Sauli na akaona kwamba Sauli amepata shida, naye akamwambia, "Tazama, mjakazi wako ameisikiliza sauti yako; Nimeyaweka maisha yangu mkononi mwangu na nimeyasikiliza maneno uliyoniambia.²²Hivyo basi, nakusihi, sikiliza pia sauti ya mjakazi wako, na uniruhusu nilete chakula kidogo mbele yako. Ule ili upate nguvu za kwenda kule uendako."

²³Lakini Sauli alikataa na kusema, "Sitakula." Lakini watumishi wake, pamoja na yule mwanamke, wakamlazimisha hatimaye alisikiliza sauti zao. Hivyo aliinuka kutoka chini na kukaa kitandani.

²⁴Yule mwanamke alikuwa na ndama mnono hapo nyumbani; akafanya haraka na kumchinja; akachukua unga, akauskanda, na akatengeneza mikate isiyotiwa chachu kwa unga huo.²⁵Akaileta mbele ya Sauli na watumishi wake, nao wakala. Baaadaye waliinuka na kuondoka usiku huo.

29 ¹Basi Wafilisti walikusanya pamoja majeshi yao yote huko Afeki; Waisraeli wakapiga kambi karibu na chemichemi iliyoko Yezreeli.²Nao wakuu wa Wafilisti wakapitwa na mamia kwa maelfu; Daudi na watu wake wakapita wakiwa wa mwisho pamoja na Akishi.³Kisha wakuu wa Wafilisti wakasema, “Hawa Waebrania wanafanya nini hapa?” Akishi akawaambia wakuu wengine wa Wafilisti, “Huyu si Daudi, mtumishi wa Sauli, mfalme wa Israeli, ambaye amekaa nami kwa siku hizi, au kwa miaka hii, nami nimeona hana kosa tangu aje kwangu hadi leo?”⁴Lakini wale wakuu wa Wafilisti walimkasirikia Akishi; wakamwabia, Mfukuze mtu huyo, aende kwake kule ulikompatia; usimruhusu aende nasi vitani, ili asiwe adui yetu katika vita. Kwa jinsi gani mtu huyu angeweza kufanya amani na bwana wake? Siyo kwa gharama ya vichwa vyta watu wetu?⁵Je, huyu siye Daudi ambaye walimuimba kwa kupokezana na kucheza, wakisema: ‘Sauli ameua maelfu yake, Na Daudi makumi elfu yake?’”

⁶Ndipo Akishi alimwita Daudi na kumwambia, “Kama BWANA aishivyo, umekuwa mwema, na kutoka kwako na kuingia kwako pamoja nami katika jeshi ni kwema kama nionavyo mimi; maana sijaona kosa kwako tangu siku unakuja kwangu hadi siku hii ya leo. Hata hivyo, wakuu hawakupendi.⁷Basi sasa rudi na uende kwa amani, ili usiwakwaze wakuu wa Wafilisti.”

⁸Daudi akamwambia Akishi, “Lakini nimefanya nini? Kitu gani umekiona kwa mtumishi wako kwa muda ambao nimekuwa mbele yako hadi leo, kiasi kwamba nisiende kupigana na adui za bwana wangu mfalme?”

⁹Akishi akajibu na kumwambia Daudi, “Najua kwamba hauna lawama mbele zangu kama alivyo malaika wa Mungu; hata hivyo, wale wakuu wa Wafilisti wamesema, kamwe hatapanda pamoja nasi hadi vitani.¹⁰Basi sasa amka asubuhi na mapema na watumishi wa bwana wako waliokuja pamoja nawe; mara tu muamkapo asubuhi na mapema na kupata mwanga, ondokeni.”

¹¹Hivyo Daudi aliamka mapema, ye ye pamoja na watu wake, waondoke asubuhi, warudi kule katika nchi ya Wafilisti. Lakini Wafilisti walipanda kwenda Yezreeli.

30 ¹Ikawa, Daudi na watu wake walipokuwa wamefika Ziklagi siku ya tatu, Waamaleki walifanya mashambulizi katika Negevu na Ziklagi. Waliupiga Ziklagi, wakauchoma moto mji²na kuwachukua mateka wanawake na kila mmoja aliyejekuwa ndani yake, mkubwa kwa mdogo. Wao hawakuua hata mmoja, lakini waliwachukua watu na kuondoka nao.

³Daudi na watu wake walipofika kwenye mji, ulikuwa umechomwa moto - na wake zao, watoto wao wakiume na wakike walichukuliwa mateka.⁴Ndipo Daudi na watu aliokuwa nao wakapaza sauti zao na kulia hadi walipokuwa hawana nguvu zaidi za kulia.⁵Wake wawili wa Daudi walichukuliwa mateka, yaani Ahinoamu Myezreeli, na Abigaili aliyejekuwa mke wa Nabali Mkarmeli.⁶Daudi aliguswa sana, maana watu walikuwa wanaongea kuhusu kumpiga mawe, kwa sababu roho za watu wote walihuzunika, kila mtu kwa ajili ya mtoto wake wakiume na wakike, lakini Daudi alijititia nguvu katika BWANA, Mungu wake.

⁷Daudi akamwambia Abiathari, kuhani, mwana wa Ahimeleki, "Tafadhali, niletee hapa ile naivera." Abiathari akaileta hiyo naivera kwa Daudi.⁸Daudi akamwomba BWANA kwa ajili ya mwongozo, akisema, "Je, kama nikiliandama jeshi hili, nitalipata?" BWANA akamjibu, "Wafuate, maana kweli utawapata, na kwa hakika utarudisha kila kitu."⁹Kwa hiyo Daudi akaenda, yeye na wale watu 600 waliokuwa pamoja naye; nao wakafika katika kijito cha Bethori, mahali walipokaa wale walioachwa nyuma.¹⁰Lakini Daudi aliendelea kuwafuata, yeye na watu 400; maana wale 200 walibaki nyuma, wakiwa wamechoka kiasi cha kutoweza kuvuka kijito cha Besori.

¹¹Nao walimkuta Mmisri shambani na wakamleta kwa Daudi; wakampatia mkate, na akala; wakampa maji ya kunywa;¹²kisha walimpa kipande cha keki ya tini na vishada viwili nya zabibu. Alipomaliza kula, akapata nguvu tena, kwa kuwa alikuwa hajala mkate wala kunywa maji, siku tatu mchana na usiku.

¹³Ndipo Daudi akamuuliza, "Wewe ni mtu wa nani? Je, unatoka wapi?" Naye akajibu, "Mimi ni kijana wa Misri, mtumishi wa Mwamaleki mmoja; bwana wangu aliniacha, kwa sababu siku tatu zilizopita nilikuwa mgonjwa.

¹⁴Tulifanya mashambulizi dhidi ya Negevu ya Wakereth, na iliyochini ya Yuda, na ile Negevu ya Kalebu, na kuichoma moto Ziklagi."

¹⁵Daudi akamwambia, "Je, utanipeleka hadi kwa jeshi lililofanya mashabulizi?" Huyo Mmisri akasema, "Uniapie kwa Mungu kwamba hautaniua au kunisaliti na kuniweka katika mikono ya bwana wangu, nami nitakupeleka liliko hilo jeshi."¹⁶Yule Mmisri alipompeleka huko Daudi, hao wateka nyara walikuwa wamezitwaa kutoka nchi ya Wafilisti na kutoka nchi ya Yuda.¹⁷Daudi akawashambulia tangu juu lilipozama hadi jioni ya siku ya pili. Hakuna mtu aliyeponyoka isipokuwa vijana 400, waliopanda ngamia na kukimbia.¹⁸Daudi akarudisha vyote ambavyo Waamaleki walikuwa wamevichukua; na Daudi akawaokoa wake zake wawili.¹⁹Hakuna kilichopotea, si kidogo wala kikubwa, si watoto wa kiume wala wa kike, si mali iliyotekwa, wala chochote ambacho wavamizi walikichukua kwa ajili yao. Daudi akawa amerejesha kila kitu.²⁰Akachukua makundi yote ya kondoo na ng'ombe, ambayo watu waliyatanguliza mbele ya ng'ombe wengie. Wakisema, "Hizi ni nyara za Daudi."

²¹Daudi akafika kwa wale watu mia mbili waliokuwa wamechoka kufuatana naye, wale walioachwa wakae katika kijito cha Besori. Watu hawa wakajitokeza kumlaki na watu waliokuwa naye.

²²Ndipo watu wote waovu na wasiofaa mionganoni mwa waliokwenda na Daudi wakasema, "Kwa sababu watu hawa hawakwenda nasi, hatutawapa chochote kutoka katika nyara tulizorudisha. Isipokuwa kila mtu aweza kuchukuwa mke na watoto wake, wawatoe na kwenda zao."

²³Ndipo Daudi akasema, "Ndugu zangu, msifanye hivyo, kwa vitu ambavyo BWANA ametupatia. Ametuhifadhi na kuwaweka mkononi mwetu wavamizi walioinukia.²⁴Ni nani atawasikiliza kuhusu jambo hili? Kwa maana mgawo ni kwa yejote aendae vitani, basi pia mgawo ni kwa yejote aliylinda mizigo; Nao watapata tena kilicho sawa."²⁵Ilikuwa hivyo tangu siku hiyo hadi leo, maana Daudi aliamua iwe sheria na amri kwa Israeli.

²⁶Daudi alipofika Ziklagi, alituma sehemu ya nyara kwa wazee wa Yuda, kwa rafiki zake, akisema, "Tazama, hii ni zawadi yenu kutokana na nyara za adui wa BWANA."

²⁷Zawadi zilienda kwa wazee waliokuwa Bethueli, na kwa hao waliokuwa Ramothi iliyoko kusini, na kwa hao waliokuwa Yatiri,²⁸na kwa hao waliokuwa Aroeri, na kwa hao waliokuwa Sifmothi, na kwa hao waliokuwa Eshtemoa²⁹Pia kwa wazee waliokuwa Rakali, na kwa hao waliokuwa katika miji ya Wayerameeli, na kwa hao

waliokuwa katika miji ya Wakeni,³⁰na kwa hao waliokuwa Horma, na kwa hao waliokuwa Borashani, na kwa hao waliokuwa Athaki,³¹na kwa hao waliokuwa Hebron, na kwa sehemu zote ambazo Daudi mwenyewe na watu wake walizoea kwenda.

31 ¹Basi Wafilisti wakapigana dhidi ya Waisraeli. Waisraeli wakakimbia mbele ya Wafilisti na wakaanguka chini wakafa katika mlima wa Gilboa.²Wafilisti wakamwandama Sauli na wanawe kwa karibu. Wakawaua wanawe Yonathani, Abinadabu, and Malkishua.³Vita vikamlemea Sauli, na wapiga upinde wakampata. Akapata maumivu makali kwa sababu yao.

⁴Kisha Sauli akamwambia mbeba silaha wake, “Chomoa upanga wako unichome nao. Vinginevyo, hawa wasiotahiriwa watakuja na kuninyanyasa.” Lakini mbeba silaha wake hakukubali, kwa kuwa aliogopa sana. Hivyo Sauli alichukua upanga wake mwenyewe na kuuangukia.⁵Yule mbeba silaha akaona kwamba Sauli amekufa, yeche naye vivyo hivyo akauangukia upanga wake akafa pamoja naye.⁶Kwa hiyo Sauli alikufa, wanawe watatu, na mbeba silaha wake - watu hawa wote walikufa pamoja siku iyo hiyo.

⁷Watu wa Israeli waliokuwa upande mwingine wa bonde, na hao waliokuwa ng'ambo ya Yordani, walipoona kwamba Waisraeli wamekimbia, na kwamba Sauli na wanawe wamekufa, waliachachia miji yao na kukimbia, nao Wafilisti wakaja na kukaa humo.

⁸IKawa katika siku iliyofuata, Wafilisti wakafika kuchukua nyara za waliokufa, ndipo wakamuona Sauli na wanawe watatu wameanguka juu ya mlima wa Gilboa.⁹Nao wakakata kichwa chake na kuondoa silaha zake, na wakawatuma wajumbe kwenda pande zote katika nchi ya Wafilisti kutangaza habari hizo katika mahekulu yao ya sanamu na kwa watu.¹⁰Wakaziweka silaha zake katika hekalu la Ashtorethi, nao wakakitundika kiwiliwili chake kwenye ukuta wa mji wa Bethi Shani.

¹¹Na wenyeji wa Yabeshi Gileadi waliposikia kile Wafilisti walichomfanya Sauli,¹²wapiganaji wote wakainuka na kwenda usiku wote na wakaundoa mwili wa Sauli na miili ya wanawe kutoka ukuta wa Bethi Shani. Nao wakaenda Yabeshi na wakaichoma moto hiyo miili huko.¹³Kisha wakachukua mifupa yao na kuizika chini ya mti wa mkwaju huko Yabeshi, na wakafunga siku saba.

2 Samweli

1 ¹Baada ya kifo cha Sauli, Daudi alirudi kutoka kuwashambulia Waamaleki na akakaa Siklagi kwa siku mbili. ²Siku ya tatu, mtu mmoja alikuja kutoka kambi ya Sauli nguo zake zikiwa zimeraruliwa na akiwa na vumbi juu ya kichwa chake. Alipofika kwa Daudi akaanguka chini na akamsujudia.

³Daudi akamuuliza, “Unatoka wapi?” Yeye akajibu, “Nimeponyoka kutoka kambi ya Israeli.”

⁴Daudi akamwambia, “Tafadhali nieleze jinsi mambo yalivyokuwa.” Akajibu, “Watu walikimbia kutoka vitani. Wengi wameanguka, na wengi wao wameuawa. Sauli na Yonathani mwanawe pia wameuawa.”

⁵Daudi akamwuliza kijana, “Unajuaje kuwa Sauli na Yonathani mwanawe wameuawa?”

⁶Yule kijana akajibu, “Kwa bahati nilikuwa juu ya Mlima Gilboa, na pale alikuwepo Sauli ameegemea mkuki wake, na magari ya farasi na waongozaji walikuwa karibu kumkamata.⁷Sauli alipogeuka aliniona na akaniita. Nikajibu, ‘Mimi hapa.’

⁸Akaniuliza, ‘Wewe ni nani?’ Nikamjibu, ‘Mimi ni Mwamaleki,’

⁹Akaniambia, Tafadhali simama juu yangu uniu, kwa kuwa shida kubwa imenipata, lakini uhai ungalimo ndani yangu.’

¹⁰Hivyo nilisimama juu yake nikamuua, kwa maana nilijua kwamba asingeweza kuishi baada ya kuwa ameanguka. Ndipo nikachukua taji iliyokuwa juu ya kichwa chake na kikuku kilichokuwa mkononi mwake, na nimevileta hapa kwako, bwana wangu.”

¹¹Kisha Daudi akararua mavazi yake, na watu wote waliokuwa pamoja naye wakafanya vilevile.¹²Walilia, wakaomboleza na kufunga mpaka jioni kwa ajili ya Sauli, Yonathani mwanawe, watu wa Yahwe, na kwa ajili ya nyumba ya Israeli kwa maana wameanguka kwa upanga.

¹³Daudi akamwambia yule kijana, “Unatoka wapi?” Akajibu, “Mimi ni kijana wa mgeni Mwamaleki.”

¹⁴Daudi akamwambia, "Kwa nini haukuogopa kumuua mfalme, mtiwa mafuta wa Yahwe kwa mkono wako?"¹⁵Daudi akamwita mmojawapo wa vijana na akamwambia, "Nenda ukamuue." Hivyo kijana huyo akaenda na kumpiga hata chini, Mwamaleki akafa.¹⁶Ndipo Daudi akamwambia Mwamaleki aliyekufa, "Damu yako iwe juu ya kichwa chako kwa kuwa kinywa chako kimeshuhudia dhidi yako kusema, 'Nimemuua mfalme mtiwa mafuta wa Yahwe.'"

¹⁷Ndipo Daudi akaimba wimbo wa maombolezo juu ya Sauli na Yonathani mwanawewe.¹⁸Akawaamuru watu kuufundisha wimbo wa Upinde kwa wana wa Yuda, ambao umeandikwa katika Kitabu cha Yashari.

¹⁹ "Utukufu wako, Israel, umeondolewa, umeondolewa juu ya mahali pako pa juu! Jinsi mwenye nguvu alivyoanguka!

²⁰ Msiiseme katika Gathi, msiitangaze katika mitaa ya Ashikeloni, ili binti za wafilisti wasifurahi, ili binti za wasiotailiwa wasisherehekee.

²¹ Enyi Milima ya Gilboa, kusiwe na umande au mvua juu yenu, wala mashamba yasitoe nafaka kwa ajili ya sadaka, kwa maana hapo ngao ya mwenye nguvu imeharibiwa. Ngao ya Sauli haikupakwa mafuta.

²² Kutoka katika damu ya waliouawa, kutoka katika miili ya wenyenye nguvu, upinde wa Yonathani haukurudi nyuma, na upanga wa Sauli haukurudi patupu.

²³ Sauli na Yonathani walikuwa wakipendwa na walikuwa wenyenye neema maishani, hata wakati wa mauti yao walikuwa pamoja. Walikuwa na kasi kuliko tai, walikuwa na nguvu kuliko simba.

²⁴ Enyi binti wa Israeli lieni juu ya Sauli, aliywavika mavazi ya thamani pamoja na vito vya thamani, na aliyetia mapambo ya dhahabu katika mavazi yenu.

²⁵ Jinsi wenyenye nguvu walivyoanguka vitani! Yonathani ameuawa juu ya mahali pako pa juu.

²⁶ Nimesikitishwa sana kwa ajili yako, Yonathani ndugu yangu. Ulikuwa mpPENDWA wangu sana. Upendo wako kwangu ulikuwa wa ajabu, ukipita upendo wa wanawake.

²⁷ Jinsi wenyenye nguvu walivyoanguka na silaha za vita zimeteketea!"

² ¹Ikawa baada ya haya Daudi akamuuliza Yahwe, “Je naweza kuupandia mmojawapo wa mji ya Yuda?”
Yahweh akajibu, “Panda.” Daudi aksauliza, “Niuendee mji upi? Yahwe akajibu, “Hebron”

²Hivyo Daudi akakwea pamoja na wake zake wawili, Ahinoamu wa Yezreeli, na Abigaili wa Karmeli, mjane wa Nabali.³Daudi akawaleta watu waliokuwa pamoja naye, na kila mmoja akaleta familia yake katika mji wa Hebron walipoanza kuishi.⁴Kisha watu wa Yuda wakaja na kumtia Daudi mafuta kuwa mfalme juu ya nyumba ya Yuda. Wakamwambia Daudi, “Watu wa Yabeshi Gileadi wamemzika Sauli.”⁵Hivyo Daudi akatuma wajumbe kwa watu wa Yabeshi Gileadi akawaambia, “Mbarikiwe na Yahwe, kwa kuwa mmeonyesha utiifu huu kwa bwana wenu Sauli mliyemzika.⁶Sasa Yahwe awadhihirishie utiifu na uaminifu wa kiagano. Nami pia nitawaonyesha wema kwa sababu ya yale mliyoyafanya.⁷Sasa basi, mikono yenu itiwe nguvu; mwe jasiri kwa maana Sauli bwana wenu amekufa, na nyumba yote ya Yuda imenitia mafuta niwe mfalme wao.”

⁸Lakini Abneri mwana wa Neri, mkuu wa jeshi la Sauli, akamchukuwa Ishboshethi mwana wa Sauli akamleta Mahanaimu.⁹Akamfanya Ishboshethi mfalme juu ya Gileadi, Asheri, Yezreeli, Efraimu, Benjamini na juu ya Israeli yote.

¹⁰Ishiboshethi mwana wa Sauli alikuwa na umri wa miaka arobaini alipoanza kutawala juu ya Israeli, akatawala miaka miwili. Lakini nyumba ya Yuda ikaambatana na Daudi.¹¹Muda ambaa Daudi alikuwa mfalme juu ya nyumba ya Yuda huko Hebron ni miaka saba na miezi sita.

¹²Abneri mwana wa Neri na watumishi wa Ishboshethi mwana wa Sauli walitoka Mahanaimu kwenda Gibeoni.

¹³Yoabu mwana wa Seruya na watumishi wa Daudi wakatoka na kukutana nao katika bwawa la Gibeoni. Wakakaa pale, kundi moja upande huu wa bwawa na kundi lingine upande wa pili.

¹⁴Abneri akamwambia Yoabu, “Haya, vijana na wainuke na kushindana mbele yetu.” Yoabu akajibu, “Haya na wainuke.”

¹⁵Ndipo vijana walipoinuka na kukutana, kumi na wawili kwa ajili ya Banjamini na Ishboshethi mwana wa Sauli, na kumi na wawili kutoka kwa watumishi wa Daudi.¹⁶Kila mtu akakamata kichwa cha adui yake na kupiga upanga wake katika ubavu wa adui yake, wakaanguka chini pamoja. Kwa hiyo mahali pale pakaitwa kwa Kiebrania, “Helkath-Hasurimu,” yaani “conde la upanga,” lililopo Gibeoni.

¹⁷Vita vikawa vikali sana siku ile na Abneri na watu wa Israeli wakashindwa mbele ya watumishi wa Daudi.

¹⁸Wana watatu wa Seruya walikuwepo pale: Yoabu, Abishai na Asaheli.¹⁹Asaheli alikuwa mwepesi miguuni kama paa. Akamfuatilia Abneri kwa karibu bila kugeuka upande wowote.²⁰Abneri akaangalia nyuma yake na kusema, “Ni wewe Asaheli?” Akajibu, “Ni mimi.”

²¹Abneri akamwambia, “Geuka upande wako wa kulia au kushoto umshike mmojawapo wa vijana na kuchukua silaha yake.” Lakini Asaheli hakugeuka.

²²Ndipo Abneri alipomwambia tena Asaheli, “Simama usinifuate. Kwa nini nikupige hata chini? Nitautazamaje uso wa Yoabu ndugu yako?”

²³Lakini Asaheli hakukubali kugeuka; na hivyo Abneri akamchoma kwa nchi ya mkuki wake, hata ukatokea upande wa pili. Asaheli akaanguka chini akafa. Hata ikawa kila mmoja aliyefika mahali pale Asaheli alipoanguka na kufa, alisimama hapo hapo.

²⁴Lakini Yoabu na Abishai wakamfuatilia Abneri. Wakati jua linazama walikuwa wamefika mlima wa Amma, uliopo karibu na Gia katika njia ielekeayo nyika ya Gibeoni.²⁵Wabenjamini wakajikusanya nyuma ya Abneri na kusimama juu ya kilima.

²⁶Kisha Abneri akamwita Yoabu na kusema, “Je! Ni lazima upanga uendelee kurarua daima? Je, haujui kwamba mwisho wake utakuwa mchungu? Hata lini ndipo uwaambie watu wako waache kuwafuatia ndugu zao?”

²⁷Yoabu akajibu, “Kama Mungu aishivyo, usingesema hivyo, askari wangu wangewafuatia ndugu zao hata asubuhi!”

²⁸Ndipo Yoabu akapiga tarumbeta, na watu wake wote wakasimama na hawakuendelea kuwafuata Israeli tena wala hawakupigana tena.

²⁹Abneri na watu wake wakasafiri usiku wote kuitia Araba. Wakavuka Yordani, wakatembea asubuhi yote iliyofuata, na hata wakafika Mahanaimu.

³⁰Yoabu akarudi kutoka katika kumfuatia Abneri. Akawakusanya watu wake wote, ambopo Asahali na askari wengine kumi na tisa wa Daudi walipungua.³¹Lakini watu wa Daudi walikuwa wameua watu 360 wa Benjamini na Abneri.³²Kisha wakamchukua Asahali na kumzika katika kaburi la baba yake, liliokuwapo Bethlehemu. Yoabu na watu wake wakasafiri usiku wote, kukacha wakati wanafika Hebron.

³ ¹Kulikuwa na vita ya mda mrefu kati ya nyumba ya Sauli na nyumba ya Daudi. Daudi akaendelea kupata nguvu zaidi, lakini nyumba ya Sauli iliendelea kudhoofika na kudhoofika.

² Wana wakazaliwa kwa Daudi huko Hebron. Mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Amnoni, kwa Ahinoamu wa Yezreeli.

³ Mwanawe wa pili, Kileabu, alizaliwa kwa Abigaili, mjane wa Nabali wa Karmeli. Wa tatu, Absalomu, alikuwa mwana wa Maaka, binti Talmai, mfalme wa Geshuri.

⁴ Mwana wa nne wa Daudi, Adoniya, alikuwa mwana wa Hagithi. Mwanawe wa tano alikuwa Shefatia mwana wa Abitali,

⁵ na wa sita, Ithreamu, alikuwa mwana wa Egla mkewe Daudi. Hawa wote walizaliwa kwa Daudi huko Hebron.

⁶Ikawa wakati wa vita kati ya nyumba ya Sauli na nyumba ya Daudi Abneri akajifanya mwenye nguvu katika nyumba ya Sauli.⁷Sauli alikuwa na suria jina lake Rispa, binti Aiya. Ishbosethi akamuuliza Abneri, “Kwa nini umeingia kwa suria ya baba yangu?”

⁸Hata ikawa Abneri akakasirika sana kutokana na maneno ya Ishbosethi naye akasema, “Je mimi ni kichwa cha mbwa wa Yuda? Ninaonyesha uaminifu kwa nyumba ya Sauli, baba yako, kwa jamaa yake, na rafiki zake, kwa kutokukuweka katika mkono wa Daudi. Na bado leo unanishtaki kwa uovu kuhusu huyu mwanamke.⁹Mungu na anifanyie hivyo, Abneri, na kuzidi, ikiwa sitafanya kwa Daudi kama Yahwe alivyomwapia,¹⁰kuuhamisha ufalme kutoka nyumba ya Sauli na kukisimamisha kiti cha enzi cha Daudi juu ya Israeli na juu ya Yuda, kutoka Dani hadi Beersheba.”¹¹Ishbosethi hakuweza kumjibu Abneri neno tena, kwani alimuogopa.

¹²Kisha Abneri akatuma wajumbe kwa Daudi kusema, “Nchi hii ni ya nani? Fanya agano nami, nawe utaona kwamba mkono wangu uko nawe, kuileta Israeli yote kwako.”¹³Daudi akajibu, “Vema, nitafanya agano nawe. Lakini neno moja ninalolitaka kutoka kwako ni kwamba hautauona uso wangu usipomleta kwanza Mikali, binti Sauli, unapokuja kuonana nami.”¹⁴Kisha Daudi akatuma wajumbe kwa Ishbosethi, mwana wa Sauli, kusema, “Nipe Mikali, mke wangu niliyetoa kwa ajili yake govi mia moja za Wafilisti.”

¹⁵Hivyo Ishbosethi akatuma kwa Mikali na kumchukua kutoka kwa mme wake, Paltieli mwana wa Laishi.¹⁶Mme wake akafuatana naye, huku akilia, akaendelea hadi Bahurimu. Kisha Abneri akamwambia, “Basi sasa rudi nyumbani.” Hivyo akarudi.

¹⁷Abneri akaongea na wazee wa Israeli kusema, “Zamani mlitaka Daudi awe mfalme wenu.¹⁸Basi sasa fanyeni hivyo. Kwa maana Yahwe alisema kuhusu Daudi kusema, “Kwa mkono wa Daudi mtumishi wangu nitawaokoa watu wangu Israeli kutoka katika mkono wa Wafilisti na kutoka katika mkono wa adui zao wote.”¹⁹Pia Abneri akasema na watu wa Benjamini ana kwa ana. Kisha Abneri akaenda kuongea na Daudi huko Hebron akaeleza kila jambo ambalo Israeli na nyumba yote ya Benjamini walitamani kulitimiza.

²⁰Wakati Abneri na watu ishirini kati ya watu wake walifika Hebron kumuona Daudi, Daudi akaandaa sherehe kwa ajili yao.²¹Abneri akamueleza Daudi, “Nitainuka na kukukusanya Israeli wote, bwana wangu mfalme, ili kwamba wafanye agano nawe, kwamba utawale juu ya yote unayotaka.” Hivyo Daudi akamruhusu Abneri kuondoka, Abneri akaondoka kwa amani.

²²Kisha askari wa Daudi na Yoabu wakarudi kutoka katika kuteka nyara na wakaja na nyara nyingi. Lakini Abneri hakuwepo Hebron pamoja na Daudi. Daudi alikuwa amemruhusu kuondoka, na alikuwa ameondoka kwa amani.²³Wakati Yoabu na Jeshi lote walipofika, Yoabu aliambiwa, “Abneri mwana wa Neri alikuja kwa mfalme, na mfalme amemruhusu kuondoka, naye Abneri ameondoka kwa amani.”

²⁴Kisha Yoabu akaja kwa mfalme na kusema, “Umfanya nini? Tazama, Abneri alikuja kwako! Kwa nini umemruhusu kuondoka, naye ameenda?²⁵Haujui kwamba Abneri mwana wa Neri alikuja kukudanganya na kupeleleza hali yako na kuangalia kila unalofanya?”

²⁶Yoabu alipoondoka kwa Daudi, alituma wajumbe kumfuatia Abneri, nao wakamrudisha kutoka katika kisima cha Sira, lakini Daudi hakulijua hili.²⁷Abneri aliporudi Hebron, Yoabu alimchukua kando kati ya lango ili aongee naye faraghani. Hapohapo Yoabu alimchoma tumboni na kumuua. Hivyo, akalipa kisasi cha damu ya Asaheli nduguye.

²⁸Daudi alipolisikia jambo hili akasema, “Mimi na ufalme wangu hatuna hatia mbele za Yahwe daima, kuhusiana na damu ya Abneri mwana wa Neri.²⁹Hatia ya damu ya Abneri na iwe juu ya Yoabu na nyumba yote ya baba yake. Na asikosekane katika familia ya Yoabu mtu mwenye vidonda, au mwenye ukoma, au kilema atembeaye kwa fimbo au aliyeuawa kwa upanga au mwenye kukosa chakula.”

³⁰Hivyo Yoabu na Abishai nduguye wakamuua Abneri, kwa sababu alimuua Asaheli ndugu yao vitani huko Gibeoni.

³¹Daudi akamwambia Yoabu na wote waliokuwa pamoja naye, “Rarueni mavazi yenu, jivikeni nguo za magunia, na muomboleze mbele ya mwili wa Abneri.” Na mfalme Daudi akaufuata mwili wa Abneri wakati wa mazishi.

³²Wakamzika Abneri huko Hebron. Mfalme akalia kwa sauti katika kaburi la Abneri, na watu wote pia wakalia.

³³Mfalme akamwomboleza Abneri naye akaimba, “Je ilipasa Abneri afe kama afavyo mpumbavu?

³⁴ Mikono yako haikufungwa. Miguu yako haikuwa imefungwa minyororo. Kama mtu aangukavyo mbele ya wana wa uovu, ndivyo ulivyoanguka.” Watu wote wakamlilia zaidi.

³⁵Watu wote wakaja kumtaka Daudi ale wakati kungali mchana, lakini Daudi akaapa, “Mungu na anifanyie hivyo, na kuzidi, ikiwa nitaonja mkate au chochote kabla jua halijazama.”³⁶Watu wote wakaiona huzuni ya Daudi, na ikawapendeza, hivyo kila alichokifanya mfalme kikawapendeza.

³⁷Hivyo watu wote na Israeli yote wakatambua siku hiyo kwamba haikuwa nia ya mfalme Abneri mwana wa Neri afe.³⁸Mfalme akawaambia watumishi wake, “Je hamjui kuwa mtu mkuu ameanguka leo hii katika Israeli?³⁹Nami leo nimedhoofika, japokuwa nimetiwa mafuta kuwa mfalme. Watu hawa, wana wa Seruya ni hatari sana kwangu. Yahwe na amrudishie muovu kwa kumlipa kwa ajili ya uovu wake kama anavyostahili.”

4 ¹Ikawa Ishbosethi, mwana wa Sauli, aliposikia kwamba Abneri amekufa huko Hebron, mikono yake ikadhoofika, na Israeli yote ikataabika.²Basi mwana wa Sauli alikuwa na watu wawili waliokuwa wakuu wa vikosi vya askari. Mmoja wao alikuwa Baana na mwingine alikuwa Rekabu, wana wa Rimoni Mbeerothi wa wana wa Benjamini (kwa maana Berothi ilihesabiwa kuwa sehemu ya Benjamini,³na Waberothi walikimbilia Gitaimu na wamekuwa wakiishi pale hadi sasa).

⁴Basi Yonathani, mwana wa Sauli, alikuwa na mwana mlemavu wa miguu. Alikuwa na umri wa miaka mitano habari kuhusu Sauli na Yonathani ilipofika Yezreeli. Yaya wake akamchukua ili akimbie. Lakini wakati anakimbia, mwana wa Yonathani alianguka na akawa kilema. Jina lake aliitwa Mefiboshethi.

⁵Hivyo wana wa Rimoni Mbeerothi, Rekabu na Baana, wakasafiri mchana wakati wa jua kali mpaka nyumbani mwa Ishbothethi, ye ye alikuwa amepumzika mchana.⁶Mwanamke aliyekuwa akililinda lango alisinzia wakati akipepe na ngano, Rekabu na Baana waliingia ndani polepole na wakampita.

⁷Hivyo walipoingia ndani ya nyumba, walimpiga na kumuua wakati amelala chumbani mwake. Kisha wakakata kichwa chake na wakaondoka nacho, wakasafiri njiani usiku kucha mpaka Araba.⁸Wakaleta kichwa cha Ishbosethi kwa Daudi huko Hebron, nao wakamwambia mfalme, “Tazama, hiki ni kichwa cha Ishbosethi mwana wa Sauli, adui yako, aliyekuwa akiutafuta uhai wako. Leo Yahwe amemlipia kisasi bwana wetu mfalme dhidi ya Sauli na uzao wake.”

⁹Daudi akawajibu Rekabu na Baana nduguye, wana wa Rimoni Mbeerothi, akawambia, “Kama Yahwe aishivyo, aliyeuokoa uhai wangu na kila shida,¹⁰mtu mmoja aliponiambia, ‘Tazama, Sauli amekufa,’ akifikiri aliletahabari njema, nilimkamata na kumuua huko Siklagi. Huo ndio ujira niliompa kwa habari yake.¹¹Namna gani, watu waouw wamemuua mwenye haki kitandani mwake ndani ya nyumba, Je, nisiitake damu yake kutoka katika mikono yenu, na kuwaondo duniani?”

¹²Kisha Daudi akawaagiza vijana, nao wakawaua wakakata mikono na miguu yao na kuwatundika kando ya bwawa huko Hebron. Lakini wakakichukua kichwa cha Ishbosethi na kukizika katika kaburi la Abneri katika Hebron.

⁵ ¹Kisha khabila zote za Israeli wakamwendea mfalme huko Hebron na wakasema, “Tazama, sisi ni nyama na mifupa yako.²Kipindi kilichopita, Sauli alipokuwa mfalme juu yetu, ni wewe uliyeliongoza jeshi la Waisraeli. Yahwe akakwambia, ‘Utawachunga watu wangu Israeli, na utakuwa mtawala juu ya Israeli.”

³Hivyo wazee wote wa Israeli wakaja kwa mfalme huko Hebron na mfalme Daudi akafanya nao agano mbele ya Yahweh. Wakamtawaza Daudi kuwa mfalme wa Israeli.⁴Daudi alikuwa na umri wa miaka thelathini alipoanza kutawala, naye akatawala miaka arobaini.⁵Alitawala juu ya Yuda miaka saba na miezi sita huko Hebron, na huko Yerusalem akatawala miaka thelathini na mitatu juu ya Israeli yote na Yuda.

⁶Mfalme na watu wake wakaenda Yerusalem kupigana na Wayebusi, waliokuwa wenyeji wa nchi. Wakamwambia Daudi, “Hautaweza kuja hapa kwani hata vipofu na vilema waweza kukuzuia kuingia. Daudi hawesi kuja hapa.”⁷Lakini, Daudi akaiteka ngome ya Sayuni, ambayo sasa ni mji wa Daudi.⁸Wakati huo Daudi akasema, “Waliowashambulia wayebusi watapaswa kupita katika mfereji wa maji ili wawafikie vilema na vipofu ambaa ni adui wa Daudi.” Hii ndiyo maana watu husema, “Vipofu na vilema wasiingie katika kasri.”

⁹Hivyo Daudi akaishi ngomeni naye akaiita mji wa Daudi. Akaizungushia ukuta, kuanzia barazani kuelekea ndani.¹⁰Daudi akawa na nguvu sana kwa maana Yahwe, Mungu wa utukufu, alikuwa pamoja naye.

¹¹Kisha Hiramu mfalme wa Tiro akatuma wajumbe kwa Daudi, na miti ya mierezi, mafundi seremala na wajenzi. Wakamjengea Daudi nyumba.¹²Daudi akatambua kuwa Yahwe alikuwa amemuweka ili awe mfalme juu ya Israeli, na kwamba alikuwa ameutukuza ufalme wake kwa ajili ya Israeli watu wake.

¹³Baada ya Daudi kuondoka Hebron na kwenda Yerusalem, akajitwalia wake na masuria wengi huko Yerusalem, na wana na binti wengi walizaliwa kwake.¹⁴Haya ndiyo majina ya wanawe waliozaliwa kwake huko Yerusalem: Shamua, Shobabu, Nathani, Selemmani,¹⁵Ibhari, Elishua, Nefegi,¹⁶Elishama, Eliada na Elifeleti.

¹⁷Basi wafilisti waliposikia kwamba Daudi ametiwa mafuta kuwa mfalme juu ya Israeli, wakaenda wote kumtafuta. Daudi aliposikia hilo akashuka ngomeni.¹⁸Basi Wafilisti walikuwa wamekuja na kuenea katika bonde la Mrefai.¹⁹Kisha Daudi akaomba msaada kutoka kwa Yahwe. Akasema, “Je niwashambulie Wafilisti? Je utanipa ushindi juu yao?” Yahwe akamwambia Daudi, “Washambulie, kwa hakika nitakupa ushindi juu ya Wafilisti.”

²⁰Hivyo Daudi akawashambulia huko Baali Perasimu, naye akawashinda. Akasema, Yahwe amewafurikia adui zangu mbele yangu kama mafuriko ya maji. Kwa hiyo jina la mahali pale likawa Baali Perasimu.²¹Wafilisti wakaacha vinyago vyao pale, na Daudi na watu wake wakaviondoa.

²²Kisha Wafilisti wakaja kwa mara nyingine tena na kujieneza zaidi katika bonde la Mrefai.²³Hivyo Daudi akatafuta msaada tena kutoka kwa Yahweh, naye Yahweh akamwambia, “Usiwashambulie kwa mbele, lakini uwazunguke kwa nyuma na uwaendee kuitia miti ya miforosadi.²⁴Wakati utakaposikia sauti za mwendo katika upepo uvumao juu ya miti ya miforosadi, hapo ushambulie kwa nguvu. Fanya hivi kwa kuwa Yahwe atatangulia mbele yako kulishambulia jeshi la Wafilisti.”²⁵Hivyo Daudi akafanya kama Yahwe alivyomuamuru. Akawauwa wafilisti njiani mwote toka Geba hadi Gezeri.

⁶ ¹Basi kwa mara nyingine Daudi akawakusanya wateule wa Israeli, 30,000.²Daudi akainuka na akaenda na watu wake wote waliokuwa pamoja naye kutoka Baala mji ulioko Yuda ili alilite sanduku la Mungu, liitwalo kwa jina la Yahwe wa majeshi, akaaye juu ya makerubi.³Wakaliweka sanduku la Mungu juu ya mkokoteni mpya. Wakalitoa katika nyumba ya Abinadabu, iliyokuwa juu ya kilima. Uza na Ahio, wanawe, wakauongoza mkokoteni.⁴Wakautoa mkokoteni na sanduku la Mungu juu yake nyumbani mwa Abinadabu juu ya kilima. Ahio alikuwa ametangulia mbele ya sanduku.⁵Kisha Daudi na nyumba yote ya Israeli wakaanza kucheza mbele ya Yahwe, wakishangilia kwa vyombo vya mziki, vinubi, vinanda, matari, kayamba na matowazi.

⁶Hata walipofika katika shinikizo la Nasoni, wale ng'ombe wakakkama, Uza akanyosha mkono wake na kulikumbatia sanduku la Mungu, naye akalishikilia.⁷Kisha hasira ya Yahweh ikawaka dhidi ya Uza. Mungu akampiga kwa ajili ya dhambi yake. Uza akafa pale pale kando ya sanduku la Mungu.

⁸Daudi akakasirika kwa kuwa Yahwe alimpiga Uza, naye akapaita mahali pale Peresi Uza. Eneo hilo linaitwa Peresi Uza hata leo.

⁹Daudi akamuogopa Yahweh siku hiyo. Akasema, “Sanduku la Yahwe lawezaje kuja kwangu?”¹⁰Hivyo Daudi hakuwa tayari tena kulichukua sanduku la Yahwe katika mji wa Daudi. Badala yake, akaliweka kando katika nyumba ya Obedi Edomu Mgiti.¹¹Sanduku la Yahwe likakaa katika nyumba ya Obedi Edomu Mgiti kwa miezi mitatu. Kwa hiyo Yahwe akambariki yeye na nyumba yake yote.

¹²Kisha mfalme Daudi akaambwiwa, “Yahwe ameibariki nyumba ya Obedi Edomu na kila kitu alichonacho kwa sababu ya sanduku la Mungu.” Hivyo Daudi akaenda na kulipandisha sanduku la Mungu kutoka katika nyumba ya Obedi Edomu hadi mji wa Daudi kwa furaha.¹³Ikawa waliolibeba sanduku la Yahwe walipochukua hatua sita, akatoa sadaka ng'ombe na ndama aliyenona.¹⁴Daudi akacheza mbele ya Yahwe kwa nguvu zake zote; alikuwa amevaa naivera ya kitani pekee.¹⁵Hivyo Daudi na nyumba yote ya Israeli wakalipandisha sanduku la Yahwe kwa vifijo na sauti za tarumbeta.

¹⁶Hata ikawa sanduku la Yahwe lilipofika mjini mwa Daudi, Mikali, binti Sauli, alichungulia dirishani. Akamuona mfalme Daudi akiruka na kucheza mbele ya Yahwe. Akamdharaau moyoni mwake.

¹⁷Wakaliingiza sanduku la Yahwe na kuliweka mahali pake, katikati ya hema ambayo Daudi alikuwa ameliwekeea. Kisha Daudi akatoa sadaka ya kuteketezwa na matoleo ya amani mbele za Yahwe.¹⁸Ikawa Daudi alipomaliza kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, akawabariki watu kwa jina la Yahwe wa majeshi.¹⁹Kisha akawagawia watu wote, umati wote wa Israeli, wanaume kwa wanawake, kipande cha mkate, nyama na keki ya zabibu. Kisha watu wote wakaondoka; kila mmoja akarudi kwake.

²⁰Kisha Daudi akarudi ili aibariki familia yake. Mikali, binti Sauli, akatoka ili akutane na Daudi naye akasema, “Jinsi gani mtukufu mfalme wa Israeli alivyokuwa leo, aliyejiacha uchi mbele ya macho ya vijakazi mionganoni mwa watumishi wake, kama mmoja wa wapumbavu ambaye bila aibu hujifunua yeye mwenyewel!”

²¹Daudi akamjibu Mikali, “Nilifanya hivyo mbele ya Yahwe, aliyenichagua juu ya baba yako na juu ya familia yake yote, aliyejiveka kuwa kiongozi juu ya watu wa Yahwe, juu ya Israeli. Mbele ya Yahwe nitafurahi!

²²Nitakuwa nisije na heshima hata zaidi ya hapa, na nitajishusha mbele za macho yangu mwenyewe. Lakini kwa hawa vijakazi uliowasema, nitaheshimiwa.”

²³Hivyo Mikali, binti Sauli, hakuwa na watoto hata alipokufa.

⁷ ¹Ikawa mfalme alipokuwa amekwisha kukaa katika nyumba yake, na baada ya Yahwe kuwa amemstarehesha kutokana na adui zake wote waliomzunguka,²mfalme akamwambia nabii Nathani, "Tazama, mimi ninaishi katika nyumba ya mierezi, lakini sanduku la Mungu lipo hemani."

³Basi Nathani akamwambia mfalme, "Nenda, fanya lililo moyoni mwako, kwa maana Yahwe yupo nawe."

⁴Lakini usiku uleule neno la Yahwe lilimjia Nathani kusema,⁵"Nenda na umwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hivi ndivyo asemavyo Yahwe: Je utanijengea nyumba ya kuishi?'"⁶Kwa maana sijawai kuishi katika nyumba tangu siku ile nilipowaleta wana wa Israeli kutoka Misri hata leo; badala yake nimekuwa nikitembea katika hema, hema la kukutania.⁷Mahali pote ambapo nimekuwa nikihami mionganoni mwa wana wote wa Israeli, Je niliwahi kusema lolote na viongozi wa Israeli niliowaweka kuwachunga watu wangu Israeli, kusema, 'Kwa nini hamjanijengea nyumba ya mierezi?'⁸Sasa basi, mwambie Daudi, mtumishi wangu, Hiki ndicho asemacho Yahwe wa majeshi: 'Nilikutwaa kutoka machungani, kutoka katika kuwafuata kondoo, ili uwе mtawala juu ya watu wangu Israeli.'⁹Nimekuwa pamoja nawe popote ulipokwenda na nimewakatilia mbali adui zako wote mbele yako. Na nitakutengenezea jina kubwa, kama jina la mojawapo ya wakuu walio juu ya nchi.¹⁰Nitatenga mahali kwa ajili ya watu wangu Israeli nami nitawapanda pale, ili kwamba waweeze kuishi mahali pao wenyewe na wasisumbuliwe tena. Waovu hawatawatesa tena, kama walivyofanya mwanzo.¹¹Kama walivyofanya tangu siku ile nilipoamuru waamuzi juu ya watu wangu Israeli. Nami nitakustarehesha kutokana na adui zako wote. Zaidi ya hayo, Mimi, Yahwe, nakutamkia kwamba nitakutengenezea nyumba.¹²Siku zako zitakapokwisha na ukalala pamoja na baba zako, nitainua mzaao baada yako, atokaye katika mwili wako mwenyewe, nitauimarisha ufalme wake.¹³Naye atajenga nyumba kwa jina langu, nami nitakiimarisha kiti chake cha enzi daima.¹⁴Nitakuwa baba kwake, naye atakuwa mwanangu. Atakapotenda dhambi, nitamwadhibu kwa fimbo ya wanadamu na kwa mapigo ya wana wa watu.¹⁵Lakini uaminifu wa agano langu hautamwondokea, kama nilivyouondoa kutoka kwa Sauli, niliywondoa mbele yako.¹⁶Nyumba yako na ufalme wako utathibitishwa mbele yako daima. Kiti chako cha enzi kitakuwa imara daima."

¹⁷Nathani akamwambia Daudi na kumtaarifu maneno haya yote, na akamwambia kuhusu ono lote.

¹⁸Kisha mfalme Daudi akaingia ndani na kuketi mbele ya Yahwe; akasema, "Mimi ni nani, Yahwe Mungu, na familia yangu ni nini hata umenileta hapa nilipo?"¹⁹Na hili lilikuwa jambo dogo mbele yako, Bwana Yahwe. Hata ukasema kuhusu familia ya mtumishi wako wakati mkuu ujao, nawe umenionyesha vizazi vijavyo, Bwana Yahwe!²⁰Mimi Daudi, niseme nini zaidi kwako? Umemjua mtumishi wako, Bwana Yahwe.²¹Kwa ajili ya neno lako, na kwa ajili ya kutimiza kusudi lako mwenyewe, umefanya jambo kubwa namna hii na kulidhihirisha kwa mtumishi wako.²²Kwa hiyo wewe ni mkuu, Bwana Yahwe. Kwa maana hakuna mwingine aliye kama wewe, na hakuna Mungu mwingine badala yako, kama jinsi ambayo tumesikia kwa masikio yetu wenyewe.²³Kwani kuna taifa lipi lililo kama watu wako Israeli, taifa moja juu ya nchi ambalo wewe, Mungu, ulikwenda na kuwakomboa kwa ajili yako wewe mwenyewe? Ulifanya hivi ili kwamba wawe watu kwa ajili yako mwenyewe, kujifanyia jina kwa ajili yako mwenyewe, na kufanya matendo makuu na ya kuogofya kwa ajili ya nchi yako. Uliyaondoa mataifa na miungu yao kutoka mbele ya watu wako, uliowakomboa kutoka Misri.²⁴Umeiimarisha Israel kama watu wako daima, na wewe, Yahwe, kuwa Mungu wao.²⁵Basi sasa, Yahwe Mungu, ahadi uliyofanya kuhusu mtumishi wako na familia yake iwe imara daima. Ufanye kama ulivyo sema.²⁶Na jina lako liwe kuu daima, ili watu waseme, 'Yahwe wa majeshi ni Mungu wa Israeli,' wakati nyumba yangu, Daudi, mtumishi wako itakapokaa imara mbele zako daima.²⁷Kwa maana wewe, Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, umedhihirisha kwa mtumishi wako kwamba utamjengea nyumba. Ndiyo maana mimi, mtumishi wako, nimepata ujasiri kuomba kwako.²⁸Sasa, Bwana Yahwe, wewe ni Mungu, na maneno yako ni amini, na umefanya ahadi hii njema kwa mtumishi wako.²⁹Sasa basi, na ikupendeze kuibariki nyumba ya mtumishi wako, ili iendelee mbele yako daima. Kwa maana wewe, Bwana Yahwe, umeyasema mambo haya, na kwa ahadi yako nyumba ya mtumishi wako itabarikiwa daima.

⁸ ¹Ikawa baada ya haya Daudi aliwashambulia Wafili na kuwashinda. Hivyo Daudi akaichukua Gathi na vijiji vyake kutoka katika mamlaka ya wafili.

²Kisha akaishinda Moabu na akawapima watu wake kwa mstari kwa kuwafanya walale chini juu ya ardhi. Alipima mistari miwili ya kuua, na mstari mmoja kamili kuwahifadhi hai. Hivyo Wamoabu wakawa watumishi wa Daudi na wakaanza kumlipa kodi.

³Kisha Daudi akamshinda Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme wa Soba, Hadadezeri aliposafiri kuurudisha ufalme wake katika mto Frati.⁴Daudi aliteka magari 1,700 ya farasi na askari 20,000 waendao kwa miguu. Daudi akawakata miguu farasi wa magari, lakini akahifadhi wakutosha magari mia moja.

⁵Wakati Washami wa Dameski walipokuja kumsaidia Hadadeziri mfalme wa Soba, Daudi akaua katika Washami watu 22,000.⁶Daudi akaweka ngome huko Shamu ya Dameski, na Washami wakawa watumishi wake na wakaleta kodi. Yahwe akampa Daudi ushindi kila alikokwenda.

⁷Daudi akachukua ngao za dhahabu walizokuwa nazo watumishi wa Hadadezeri naye akazileta Yerusalem.

⁸Mfalme Daudi akachukua shaba nyangi kutoka Beta na Berosai, miji ya Hadadezeri.

⁹Wakati Tou, mfalme wa Hamathi, aliposikia kwamba Daudi amelishinda jeshi lote la Hadadezeri,¹⁰Tou akamtuma Hadoramu mwanawe kwa mfalme Daudi kumpa salamu na kumbariki, kwa kuwa Daudi alikuwa amepigana na Hadadezeri na kumshinda, maana Hadadezeri alikuwa amepiga vita dhidi ya Tou. Hadoramu akaja pamoja na vitu vya fedha, dhahabu, na shaba.

¹¹Mfalme Daudi akawiweka wakfu vitu hivi kwa ajili ya Yahwe, pamoja na fedha na dhahabu kutoka katika mataifa yote aliyokuwa ameyashinda¹²kutoka Shamu, Moabu, Waamoni, Wafili, Waamaleki, pamoja na nyara zote alizoziteka kutoka kwa Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme wa Soba.

¹³Jina la Daudi likajulikana sana alipowashinda washami katika bonde la Chumvi, pamoja na watu wao wapatao 18,000.

¹⁴Akaweka ngome katika Edomu yote, na Waedomu wote wakawa watumishi wake. Yahwe akampa Daudi ushindi kila alipokwenda.

¹⁵Daudi akatawala juu ya Israeli yote, naye akatenda kwa haki na usawa kwa watu wote.¹⁶Yoabu mwana wa Seruya alikuwa mkuu wa jeshi, na Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa mwenye kuandika taarifa.¹⁷Sadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki mwana wa Abiathari walikuwa makuhani, na Seraya alikuwa mwandishi.

¹⁸Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa juu ya Wakerethi na Wapelethi, na wana wa Daudi walikuwa washauri wa mfalme.

⁹ ¹Kisha Daudi akasema, “Je, kuna yeote aliyesalia wa familia ya Sauli ambaye naweza kumuonyesha wema kwa ajili ya Yonathani?”

²Alikuwepo mtumishi katika familia ya Sauli jina lake Siba, akaitwa kwa Daudi. Mfalme akamuuliza, “Je wewe ndiye Siba?” Akajibu, “Mimi ni mtumishi wako, ndiye.”

³Hivyo mfalme akasema, “Je hakuna aliyesalia wa familia ya Sauli ambaye naweza kumuonyesha wema wa Mungu?” Siba akamjibu mfalme, “Yonathani ana mwana, ambaye ni mlemau wa miguu.”

⁴Mfalme akamwambia, “Yupo wapi?” Siba akamjibu mfalme, “Tazama, yupo katika nyumba ya Makiri mwana wa Amiel huko Lo Debari.”

⁵Ndipo mfalme Daudi akatuma watu na kumtoa katika nyumba ya Makiri mwana wa Amiel huko Lo Debari.

⁶Hivyo Mefiboshethi mwana wa Yonathani mwana wa Sauli, akaja kwa Daudi naye akainama uso wake hadi katika sakafu kwa kumheshimu Daudi. Daudi akasema, “Mefiboshethi.” Naye akajibu, “Angalia, mimi ni mtumishi wako!”

⁷Daudi akamwambia, “Usiogope, maana hakika nitakufadhili kwa ajili ya Yonathani baba yako, nami nitakurudishia ardhi yote ya Sauli babu yako, nawe utakula katika meza yangu daima.”

⁸Mefiboshethi akainama na kusema, “Mtumishi wako ni nani, hata ukamwangalia kwa fadhili mbwa mfu kama nilivyo?”

⁹Kisha mfalme akamwita Siba, mtumishi wa Sauli, na kumwambia, “Yote yaliyo ya Sauli na familia yake nimempa mjukuu wa bwana wako.¹⁰ Wewe, wanao, na watumishi wako mtalima mashamba kwa ajili yake nanyi mtavuna mazao ili kwamba mjukuu wa bwana wako apate chakula. Kwa maana Mefiboshethi, mjukuu wa bwana wako, atakula katika meza yangu daima.” Basi Siba alikuwa na wana kumi na watano na watumishi ishirini.

¹¹Kisha Siba akamwambia mfalme, “Mtumishi wako atafanya yote ambayo bwana wangu mfalme amemwamuru mtumishi wake.” Mfalme akaongeza kusema, “Kwa Mefiboshethi yeeye atakula katika meza yangu, kama mmojawapo ya wana wa mfalme.”

¹²Mefiboshethi alikuwa na mwana mdogo jina lake Mika. Na wote waliokuwa wanaishi katika nyumba ya Siba walikuwa watumishi wa Mefiboshethi.¹³ Hivyo Mefiboshethi akaishi Yerusalem, naye akala chakula cha daima katika meza ya mfalme, japokuwa alikuwa mlemau wa miguu yote.

10 ¹Ikawa baadaye, mfalme wa watu wa Amoni akafa, na Hanuni mwanaye akawa mfalme mahali pake.²Daudi akasema, "Nitamtendea wema Hanuni mwana wa Nahashi, kwa kuwa baba yake alinitendea wema." Hivyo Daudi akatuma watumishi wake kumfariji Hanuni kwa habari ya baba yake. Watumishi wake wakaingia katika nchi ya watu wa Amoni.³Lakini viongozi wa watu wa Amoni wakamwambia Hanuni bwana wao, "Je, unadhani kwa hakika Daudi anamheshimu baba yako hata ametuma watu kukutia moyo? Daudi hajawatuma watumishi wake kwako ili kuuangalia mji, kuupeleleza, ili kuuangamiza?⁴Hivyo Hanuni akawachukua watumishi wa Daudi, akawanyoa nusu ya ndevu zao, akawakatia mavazi yao hadi kwenye matako, naye akawaacha waende zao.

⁵Daudi alipoelezwa kuhusu hili, akatuma watu kwenda kuwalaki, kwa kuwa walikuwa wamefedheheshwa sana. Mfalme akawaambia, "Kaeni Yeriko mpaka ndevu zenu zitakapoota, ndipo mrudi."

⁶Watu wa Amoni walipoona kwamba wamenuka kwa Daudi, wakatuma wajumbe na kuwaajiri Washami wa Bethi Rehobu na Soba, askari 20,000 waendao kwa mguu, na mfalme wa Maaka pamoja na watu 1,000, na watu wa Tobi 12,000.

⁷Daudi aliposikia, akamtuma Yoabu na jeshi lote la askari.⁸Waamoni wakatoka na wakafanya mistari ya vita katika maingilio ya lango la mji wao, wakati Washami wa Soba na wale wa Rehobu, na watu wa Tobi na Maaka, wakasimama peke yao uwandani.

⁹Yoabu alipoona mistari ya vita ikimkabili pote mbele na nyuma, alichagua baadhi ya waisraeli wajuao kupigana vizuri na akawapanga dhidi ya Washami.¹⁰Na sehemu iliyosalia ya jeshi, akawaweka chini ya Abishai nduguye, naye akawaweka katika mistari ya vita dhidi ya jeshi la Amoni.¹¹Yoabu akasema, "Ikiwa Washami watakuwa na nguvu zaidi juu yangu, kisha wewe, Abishai, lazima uniokoe. Lakini ikiwa jeshi la Amoni litakuwa na nguvu zaidi juu yako, nitakuja kukuokoa.¹²Iweni na nguvu, nasi tuijonyeshe kuwa wenye nguvu kwa ajili ya watu wetu na miji ya Mungu wetu, kwa maana Yahwe atatenda yapendezayo kwa ajili ya kusudi lake.

¹³Hivyo Yoabu na askari wa jeshi lake wakasonga mbele katika vita dhidi ya Washami, waliolazimika kukimbia mbele ya jeshi la Israeli.¹⁴Jeshi la Amoni lilipoona kwamba Washami wamekimbia, nao pia wakakimbia kutoka kwa Abishai wakarudi ndani ya mji. Ndipo Yoabu akarudi kutoka kwa watu wa Amoni na akarejea Yerusalem.

¹⁵Washami walipoona kwamba wameshindwa na Israeli, walijikusanya pamoja tena.¹⁶Kisha Hadareza akatuma kuleta vikosi vya Washami ng'ambo ya Mto Frati. Wakaja Helamu pamoja na Shobaki, mkuu wa jeshi la Hadareza juu yao.

¹⁷Daudi alipoambiwa, aliwakusanya Israeli wote pamoja, akavuka Yordani, na akafika Helamu. Washami wakajipanga katika mistari ya vita dhidi ya Daudi na wakapigana naye.¹⁸Washami wakakimbia mbele ya Israeli. Daudi akaua askari mia saba wa magari na askari wa farasi elfu arobaini. Shobaki mkuu wa jeshi lao alijeruhiwa na akafa huko.¹⁹Wafalme wote waliokuwa watumishi wa Hadareza walipoona kuwa wameshindwa na Israeli, walifanya amani na Israeli na wakawa watumishi wao. Hivyo washami wakaogopa kuwasaidia watu wa Amoni tena.

11 ¹Ikawa wakati wa majira ya kipupwe, wakati ambapo kwa kawaida wafalme huenda vitani, Daudi akamtuma Yoabu, mtumishi wake, na jeshi lote la Israeli. Wakaliaribu jeshi la Amoni na kuuhusuru Raba. Lakini Daudi akakaa Yerusalem.

²Hivyo ikawa siku moja wakati wa jioni Daudi akaamka kutoka kitandani na akatembea katika dari la kasri. Akiwa pale akamwona mwanamke aliyejewa akioga, mwanamke yule alikuwa mzuri sana wa kupendeza macho.³Hivyo Daudi akatuma na kuuliza watu waliomfahamu yule mwanamke. Mtu mmoja akasema, “Je huyu siye Bathsheba, binti Eliamu, naye si mke wa Uria mhiti?

⁴Daudi akatuma wajumbe nao wakamchukua; akaja kwake, na akalala naye (kwani ndio alikuwa amejitakasa kutoka uchafu wake). Kisha akarudi nyumbani kwake.⁵Mwanamke akawa mjamzito, naye akatuma na kumwambia Daudi; akasema, “Mimi ni mjamzito.”

⁶Kisha Daudi akatuma watu kwa Yoabu kusema, “Umtume kwangu Uria mhiti.” HIVYO Yoabu akamtuma Uria kwa Daudi.⁷Uria alipofika, Daudi akamuuliza hali ya Yoabu. Jinsi jeshi lilivyokuwa likiendelea, na jinsi vita vilivyokuwa vinaendelea.⁸Daudi akamwambia Uria, “Shuka nyumbani kwako, unawe miguu yako.” HIVYO Uria akaondoka katika kasri la mfalme, mfalme akamtumia zawadi kwa Uria alipoondoka.⁹Lakini Uria akalala pamoja na watumishi wa bwana wake katika lango la kasri, wala hakushuka nyumbani kwake.

¹⁰Daudi alipoambiwa, “Uria hakushuka nyumbani kwake,” akamwambia Uria, “Je haukutoka safarini? Kwa nini hakushuka nyumbani kwako?”

¹¹Uria akamjibu Daudi, “Sanduku, na Israeli na Yuda wamo kwenye mahema, na Yoabu na watumishi wa bwana wangu wamepiga hema uwandani. Jinsi gani basi mimi naweza kwenda nyumbani kwangu kula kunywa na kulala na mke wangu? Kwa hakika kama uishivyo, sitafanya hivyo.”

¹²Hivyo Daudi akamwambia Uria, “Ukae leo pia, kesho nitakuacha uende.” Kwa hiyo uria akakaa Yerusalem siku hiyo na iliyofuata.¹³Daudi alipomwita, alikula na kunywa pamoja naye, Daudi akamfanya alewe. Wakati wa jioni Uria akaenda kulala kitandani pake pamoja na watumishi wa bwana wake; hakushuka nyumbani kwake.

¹⁴Hivyo asubuhi Daudi akamwandikia Yoabu barua, naye akaituma kwa mkono wa Uria.¹⁵Ndani ya barua Daudi aliandika hivi, “Muweke Uria mbele ya vita vikali sana, na kisha, mmwache, ili apigwe na afe.”

¹⁶Hivyo Yoabu alipoona mji ukizingirwa, alimuweka Uria katika sehemu aliyojua askari adui wenye nguvu wangekuwa wakipigana.¹⁷Wakati watu wa mji walipotoka na kupigana dhidi ya jeshi la Yoabu, baadhi ya askari wa Daudi wakaanguka, na Uria Mhiti pia akauwawa.

¹⁸Wakati Yoabu alipotuma neno kwa mfalme kuhusu hali ya vita,¹⁹alimwagiza mjumbe, kusema, “Utakapomiliza kumwambia mfalme kuhusu hali ya vita,²⁰yawezekana mfalme akakasirika, naye akakwambia, ‘Kwa nini mlipigana na mji kwa karibu hivyo, hamkuja kwamba wangeweza kushambulia kutokea ukutani?’²¹Ni nani aliymuua Abimeleki mwana wa Yerubeshethi? Siye mwanamke aliyerusha jiwe la kusagia juu yake kutoka ukutani, hata akafa huko Thebesi? Kwanini basi mliukaribia ukuta jinsi hiyo?” Nawe umjibu, ‘Uria mtumishi wako amekufa pia.’”

²²Hivyo mjumbe akaondoka na kwenda kwa Daudi akamwambia kila jambo ambalo Yoabu alimtuma kusema.

²³Na mjumbe akamwambia Daudi, “Mwanzoni adui walikuwa na nguvu kuliko sisi; walitukabili uwandani, lakini tukawarudisha nyuma kwenye maingilio ya lango.²⁴Na wapiga mishale wao wakawarushia watumishi wako kutoka ukutani, na baadhi ya watumishi wa mfalme wameuawa, na mtumishi wako Uria mhiti pia ameuawa.”

²⁵Kisha Daudi akamwambia mjumbe, “Mwambie hivi Yoabu, ‘Usiruhusu jambo hili likuhuzunishe, kwa maana upanga huangamiza huyu kama uangamizavyo na mwengine. Vifanye vita vyako kuwa vyenye nguvu zaidi dhidi ya mji, na uuteke.’ Mtie moyo Yoabu.”

²⁶Hivyo mke Uria aliposikia kwamba mme wake amekufa, akaomboleza sana kwa ajili yake.²⁷Huzuni yake ilipoisha, Daudi akatuma na kumchukua kwake katika kasri lake, naye akawa mkewe na akamzalia mwana. Lakini alichokifanya Daudi hakikumpendeza Yahwe.

12 ¹Kisha Yahwe akamtuma Nathani kwa Daudi. Akaja kwake na kusema, “Kulikuwa na watu wawili katika mji. Mmoja alikuwa tajiri na mwininge alikuwa maskini.²Yule tajiri alikuwa na kundi la ng'ombe na kondoo wengi sana,³lakini maskini hakuwa na chochote isipokuwa mwanakondoo, aliye kuwa amemnunua na kumlisha na kumlea. Akakua pamoja naye na pamoja na watoto wake. Yule mwanakondoo hata alikula naye na kunywa kutoka katika kikombe chake, naye akalala katika mikono yake na alikuwa kama binti kwake.

⁴Siku moja mgeni akaja kwa tajiri, lakini tajiri hakuwa tayari kuchukua mnyama kutoka kundi lake la ng'ombe au kundi la kondoo ili kumuandalia chakula. Badala yake alichukua mwanakondoo wa maskini na akampika kwa ajili ya mgeni wake.”

⁵Hasira ya Daudi ikawaka dhidi ya tajiri yule, naye akamwambia Nathani kwa hasira, “Kama Yahwe aishivyo, mtu aliye litenda jambo hili anastahili kufa.⁶Ni lazima alipe mwanakondoo mara nne zaidi kwa ajili ya kile alichokifanya, na kwa sababu hakuwa na huruma kwa mtu maskini.”

⁷Ndipo Nathani akamwambia Daudi, “Wewe ndiye yule mtu! Yahweh, Mungu wa Israeli, asema, ‘Nilikutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli, na nilikuokoa kutoka katika mkono wa Sauli.⁸Nikakupa nyumba ya bwana wako, na wake zake mikononi mwako. Nilikupa pia nyumba ya Israeli na Yuda. Na ikiwa hayo yalikuwa kidogo zaidi kwako, ningeweza kukuongezea mengine zaidi.⁹Hivyo basi kwa nini umedharau maagizo ya Yahwe, hata ukafanya yaliyo maovu mbele zake? Umeua Uria Mhiti kwa upanga na umechukua mkewe kuwa mke wako. Uliua kwa upanga wa jeshi la Amoni.¹⁰Hivyo basi upanga hautaondoka nyumbani mwako, kwa kuwa umenidharau na umemchukua mke wa Uria mhiti kuwa mke wako.¹¹Yahwe asema, ‘Tazama, nitaleta maafa dhidi yako kutoka katika nyumba yako mwenyewe. Nitachukua wake zako, mbele ya macho yako na kumpa jirani yako, naye atalala na wake zako wakati wa mchana.¹²Kwa maana wewe ultenda dhambi hii sirini, lakini mimi nitatenda jambo hili wakati wa mchana mbele za Israeli wote.”

¹³Ndipo Daudi alipomwambia Nathani, “Nimemtenda dhambi Yahwe.” Nathani akamjibu Daudi, “Yahwe naye ameiachilia dhambi yako. Hautauliwa.¹⁴Lakini, kwa kuwa kwa tendo hili umemdharau Yahwe, mtoto aliye zaliwa kwako hakika atakufa.”

¹⁵Kisha Nathani akaondoka na kwenda kwake. Yahwe akampiga mtoto ambaye mke wa Uria alimzaa kwa Daudi, naye akaugua sana.¹⁶Kisha Daudi akamwomba Mungu kwa ajili ya kijana. Daudi akafunga naye akaingia ndani na kulala usiku wote juu ya sakifu.¹⁷Wazee wa nyumba yake wakainuka na kusimama kando yake, ili wamwinue kutoka sakafuni. Lakini hakuinuka, na hakula pamoja nao.

¹⁸Ikawa siku ya saba mtoto akafa. Watumishi wa Daudi wakaogopa kumwambia kwamba mtoto amekufa, kwa maana walisema, “Tazama, wakati mtoto alipokuwa hai tuliongea naye, lakini hakuisikiliza sauti yetu. Atakuwaje ikiwa tutamwambia kwamba kijana amekufa?!”

¹⁹Daudi alipoona kwamba watumishi wake walikuwa wakinong'onezana, Akatambua kwamba mtoto amekufa. Akawauliza, “Je mtoto amekufa?” Wakajibu, “Amekufa.”

²⁰Kisha Daudi akainuka kutoka sakafuni naye akaoga, akajipaka mafuta, na kubadili mavazi yake. Akaenda katika hema la kukutania na akaabudu pale, kisha akarudi katika kasri lake. Akataka chakula kiletwe, wakamwandalia, naye akala.

²¹Ndipo watumishi wake walipomwambia, “Kwa nini umefanya jambo hili? Ulifunga na kulia kwa ajili ya mtoto wakati alipokuwa hai, lakini mtoto alipokuwa, ukainuka na kula.”

²²Daudi akajibu, “Wakati mtoto alipokuwa hai nilifunga na kulia. Nilisema, “Ni nani ajuaye kwamba Yahwe angeweza kunihurumia mtoto akaishi au sivyo?²³Lakini sasa amekufa, hivyo nifungie nini? Je naweza kumrudisha tena? Nitakwenda kwake, lakini yeze hawezi kunirudia.”

²⁴Daudi akamfariji Bethsheba mkewe, akaingia kwake, na akalala naye. Baadaye akazaa mtoto wa kiume, naye akaitwa Selemani. Yahwe akampenda²⁵naye akatuma neno kupitia nabii Nathani kumwita Yedidia, kwa sababu Yahwe alimpenda.

²⁶Basi Yoabu akapigana na Raba, mji wa kifalme wa watu wa Amoni, naye akaiteka ngome yake.²⁷Hivyo Yoabu akatuma wajumbe kwa Daudi na kusema, “Nimepigana na Raba, nami nimeshikilia sehemu inayosambaza maji ya mji.²⁸Kwa hiyo sasa likusanye jeshi lililosalia uhuzingire mji na kuuteka, kwa maana ikiwa nitauteka, utaitwa kwa jina langu.”

²⁹Hivyo Daudi akalikusanya jeshi lote na kwenda Raba; akapigana nao na kuuteka.³⁰Daudi akachukua taji ya dhahabu kutoka katika kichwa cha mfalme wao iliyokuwa na uzito wa talanta, na ilikuwa na jiwe la thamani ndani yake. Taji ikawekwa juu ya kichwa cha Daudi. Kisha akachukua nyara za mji kwa wingi.³¹Akawatoa watu waliokuwa mjini naye akawalazimisha kufanya kazi kwa misumeno, sululu na shoka; lakini pia akawalazimisha kutengeneza matofali. Daudi akailazimisha miji yote ya watu wa Amoni kufanya kazi hiyo. Kisha Daudi na jeshi lote wakarudi Yerusalem.

¹³ ¹Ikawa baada ya hayo kwamba Amnoni mwana wa Daudi, akamtamani sana Tamari dada yake wa kambo aliyejewa mzuri, alikuwa tumbo moja na Absalomu, mwana mwingine wa Daudi.² Amnoni akasononeka sana kiasi cha kuugua kwa ajili ya Tamari dada yake. Tamari alikuwa bikra, na hivyo ilionekana haiwezekani Amnoni kufanya neno lolote kwake.

³Lakini Amnoni alikuwa na rafiki jina lake Yehonadabu mwana wa Shama, nduguye Daudi.

⁴Yehonadabu alikuwa mtu mwerevu sana. Akamwambia Amnoni, “Kwa nini, mwana wa mfalme, unadhoofika kila siku? Kwa nini huniambii?” Ndipo Amnoni akamjibu, “Nampenda Tamari, dada yake Absalomu ndugu yangu.”

⁵Ndipo Yehonadabu akamwambia, “Lala kitandani mwako na ujifanye kuwa mgonjwa. Wakati baba yako atakapo kuja kukuona, mwambie, ‘Tafadhali mtume dada yangu Tamari aandae chakula mbele yangu, ili kwamba nikione na kula kutoka mkononi mwake?’”

⁶Hivyo Amnoni akalala na kujifanya kuwa mgonjwa. Mfalme alipokuja kumwona, Amnoni akamwambia mfalme, “Tafadhari mtume Tamari dada yangu aandae chakula kwa ajili ya ugonjwa wangu mbele yangu ili kwamba nikile kutoka mkononi mwake.”

⁷Ndipo Daudi katika kasri lake akatuma neno kwa Tamari, kusema, “Nenda katika nyumba ya nduguyo Amnoni na umwandalie chakula.”⁸Hivyo Tamari akaenda katika nyumba ya Amnoni nduguye alipokuwa amelala. Akachukua donge na kulifinyanga na kuandaa mkate mbele zake, kisha akauoka.⁹Akachukua kikaangio na kumpa mkate, lakini akakataa kula. Kisha Amnoni akawaambia waliokuwepo, “Kila mtu na aondoke mbali nami.” Hivyo kila mmoja akaondoka.

¹⁰Amnoni akamwambia Tamari, “Lete chakula chumbani kwangu nikile katika mkono wako.” Tamari akachukua mkate aliokuwa ameuanda, na kuuleta katika chumba cha Amnoni kaka yake.¹¹Alipoleta chakula kwake, Amnoni akamshikilia na kumwambia, “Njoo, ulale nami, dada yangu.”

¹²Yeye akamjibu, “Hapana, kaka yangu, usinilazimishe, kwani hakuna jambo kama hili linapaswa kufanyika katika Israeli. Usifanye jambo la aibu kiasi hiki!¹³Nitakwenda wapi ili nijiepushe na aibu ambayo jambo hili litaitela juu ya maisha yangu? Na tendo hili litakuonyesha kuwa mpumbavu usiye na aibu katika Israeli yote. Tafadhali, ninakuomba uongee na mfalme. Yeye atakuruhusu unioe.”¹⁴Lakini Amnoni hakuweza kumsikiliza. Kwa kuwa alikuwa zaidi akamkamata na akalala naye.

¹⁵Kisha Amnoni akamchukia Tamari kwa chuki kuu. Akamchukia zaidi ya jinsi alivyokuwa amemtamani. Amnoni akamwambia, “Inuka na uondoke.”

¹⁶Lakini yeye akamjibu, “Hapana! Kwa maana uovu wa kunifanya niondoke ni mmbaya zaidi ya kile ulichonitenda!” Lakini Amnoni hakumsikiliza.

¹⁷Badala yake, akamwita mtumishi wake na akasema, “Mwondoe mwanamke huyu mbele yangu, na uufunge mlango nyuma yake.”¹⁸Hivyo mtumishi wake akamtoa na kufunga mlango. Tamari alikuwa amevaa vazi lililopambwa kwa uzuri kwani ndivyo binti za wafalme waliobikra walikuwa wakivaa.¹⁹Tamari akaweka majivu juu ya kichwa chake na akairarua vazi lake lililopambwa kwa uzuri. Akaweka mikono kichwani mwake na akaenda zake huku akilia kwa sauti.

²⁰Absalomu, kaka yake, akamwambia, “Amnoni, kaka yako, amekuwa nawe? Lakini sasa nyamaza, dada yangu. Yeye ni kaka yako. Usiliweke hili moyoni.” Hivyo Tamari akakaa peke yake katika nyumba ya Absalomu kaka yake.

²¹Mfalme Daudi aliposikia haya yote, alikasirika sana.²²Absalomu hakusema chochote kwa Amnoni, kwa maana Absalomu alimchukia kwa kile alichokifanya, kumdhailisha Tamari, dada yake.

²³Ikawa baada ya miaka miwili mizima Absalomu akawa na wakatao kondoo manyoya wakifanya kazi huko Baali Hazori, ulioko karibu na Efraim, naye Absalomu akawaalika wana wote wa mfalme kufika huko.²⁴Absalomu akamwendea mfalme na kusema, “Tazama sasa, mtumishi wako anao wakatao kondoo manyoya. Tafadhali, naomba mfalme na watumishi wake waende nami, mtumishi wako.”

²⁵Mfalme akamjibu Absalomu, “Hapana mwanangu, tusiende sisi sote kwani tutakuwa mzigo kwako.” Absalomu akamsihi mfalme, lakini yeye asikubali kwenda, ila alimbariki Absalomu.

²⁶Kisha Absalomu akasema, “Kama sivyo, basi tafadhali mwache ndugu yangu Amnoni aende nasi.” Mfalme akamuliza, “Kwa nini Amnoni aende nanyi?”

²⁷Absalomu akamsihi Daudi, hivyo akamruhusu Amnoni na wana wengine wa mfalme kwenda naye.

²⁸Absalomu akawaamuru watumishi wake kusema, “Sikilizeni kwa makini. Amnoni atakapokuwa ameleta mvinyo, na nitakapowaambia, ‘Mpigeni Amnoni,’ msioope muueni. Je, siyo mimi niliyewaamuru? Muwe jasiri na hodari.”²⁹Hivyo watumishi wa Absalomu wakamtendea Amnoni kama walivyoamriwa. Kisha wana wote wa mfalme wakainuka na kila mmoja akapanda nyumbu wake akakimbia.

³⁰Hata ikawa wakati wakiwa njiani habari zikafika kwa Daudi kusema, “Absalomu ameua wana wote wa mfalme na hakuna hata mmoja aliyesalia.”³¹Kisha mfalme akainuka na kurarua mavazi yake na kujilaza juu ya sakafu; watumishi wake wote wakasimama karibu naye mavazi yao yameraruriwa.

³²Yehonadabu mwana wa Shama, nduguye Daudi, akajibu na kusema, “Bwana wangu asidhani kuwa vijana wote amba ni wana wa mfalme wameuawa, kwa maana ni Amnoni pekee ndiye aliyeuawa. Absalomu alilipanga jambo hili tangu siku ile Amnoni alivyomdhulumu Tamari, dada yake.³³Kwa hiyo basi, bwana wangu mfalme asiweke taarifa hii moyoni, kudhani kwamba wana wote wa mfalme wameuawa, kwani aliyeuawa ni Amnoni peke yake.”

³⁴Absalomu akakimbia. Mtumishi aliyekuwa akiangalia akainua macho yake na kuona watu wengi wakija njiani kando ya kilima upande wake wa magharibi.³⁵Kisha Yehonadabu akamwambia mfalme, “Tazama, wana wa mfalme wanakuja, kama mtumishi wako alivyosema.”

³⁶Ikawa mara alipomaliza kusema wana wa mfalme wakafika, wakainua sauti zao na kulia. Na mfalme pamoja na watumishi wake wote pia wakalia kwa uchungu.

³⁷Lakini Absalomu akakimbia na kwenda kwa Talmai mwana wa Amihudi, mfalme wa Geshuri. Mfalme akaomboleza kila siku kwa ajili ya mwanaye.³⁸Hivyo Absalomu akakimbia na kwenda Geshuri na akakaa huko kwa miaka mitatu.³⁹Moyo wa mfalme Daudi ukatamani kwenda kumwona Absalomu, kwa maana alikuwa amefarijika kwa habari ya kifo cha Amnoni.

14 ¹Yoabu mwana wa Seruya akatambua kwamba moyo wa mfalme ultamani kumwona Absalomu.²Hivyo

Yoabu akatuma neno huko Tekoa kumleta kwake mwanamke mwerevu. Akamwambia, “Tafadhali, vaa mavazi ya uombolezaji ujifanye kuwa mwombolezaji. Usijipake mafuta, lakini uwe kama mwanamke ambaye ameomboleza kwa muda mrefu kwa ajili yake aliyekufa.³Kisha ingia kwa mfalme na umwambie maneno nitakayokueleza.” Hivyo Yoabu akamwambia maneno ambayo angeyasema kwa mfalme.

⁴Wakati mwanamke kutoka Tekoa alipoongea na mfalme, aliinamisha uso wake chini na kusema,

⁵“Mfalme, nisaidie.” Mfalme akamwambia, “Shida yako ni nini?” Akajibu, Ukweli ni kwamba mimi ni mjane, mme wangu alikufa.⁶Mimi, mtumishi wako, nilikuwa na wana wawili, wakagombana shambani, na hakukuwa na wa kuwaachanisha. Mmoja wao akampiga mwensiwe na kumwua.⁷Na sasa ukoo wote umeinuka juu ya mtumishi wako, wanasema, ‘Mtoe aliyempiga nduguye, ili tumue kulipa uhai wa nduguye aliyeuawa.’ Na hivyo watamwangamiza mrithi. Hivyo watalizima kaa liwakalo nililobakisha, hata kumwondolea mme wangu jina na uzao juu ya uso wa nchi.”

⁸Hivyo mfalme akamwambia mwanamke, “Nenda nyumbani kwako, nami nitaagiza jambo la kukufanya.”

⁹Mwanamke kutoka Tekoa akamjibu mfalme, “Bwana wangu mfalme, hatia na iwe juu yangu na juu ya familia ya baba yangu. Mfalme na kiti chake cha enzi hawana hatia.”

¹⁰Mfalme akasema, “Yeyote atakayekwambia neno umlete kwangu, naye hatakugusa tena.”

¹¹Kisha mwanamke akasema, “Tafadhali mfalme amkumbuke Yahwe Mungu wake, ili kwamba mlipa kisasi cha damu asiharibu zaidi, ili kwamba wasimwangamize mwanangu.” Mfalme akajibu, “Kama Mungu aishivyo, hakuna hata unywele mmoja wa mwanaao utaanguka chini.”¹²Kisha mwanamke akasema, “Tafadhali acha mtumishi wako anene neno moja zaidi kwa bwana wangu mfalme.” Akasema, “Sema.”

¹³Hivyo mwanamke akasema, “Kwa nini basi umetenda kwa hila dhidi ya watu wa Mungu? Maana kwa kusema hivi, mfalme ni kama mtu mwenye hatia, kwa kuwa mfalme hajamrudisha tena mwanaye aliyeondoka.¹⁴Kwa maana sisi sote tutakufa, kwa kuwa tu kama maji yamwagwayo juu ya ardhi na kwamba hayawezi kukusanywa tena. Lakini Mungu hatachukua uhai; badala yake, utafuta njia kwa walio mbali kurejeshwa.

¹⁵Sasa basi, nimesema jambo hili kwa bwana wangu mfalme, kwa sababu watu wamenitisha. Hivyo mtumishi wako akajinenea nafsini mwake, ‘Sasa nitaongea na mfalme. Huenda mfalme akampa mtumishi wake haja yake.

¹⁶Kwa maana mfalme atanisikiliza, ili kwamba kumtoa mtumishi wake katika mikono ya mtu ambaye angeniangamiza mimi na mwanangu pamoja, tutoke katika urithi wa Mungu.

¹⁷Kisha mtumishi wako akaomba, ‘Yahwe, tafadhali ruhusu neno la bwana wangu mfalme linipe msaada, kwa maana bwana wangu mfalme ni kama malaika wa Mungu kwa kutofautisha wema na ubaya.’ Yahwe, Mungu na awe pamoja nawe.”

¹⁸Ndipo mfalme akajibu na kumwambia yule mwanamke, “Tafadhali usinifice neno lolote nikuulizalo.” Mwanamke akajibu, “Basi bwana wangu mfalme na aseme sasa.”

¹⁹Mfalme akasema, “Je siyo mkono wa Yoabu ulio pamoja nawe katika haya yote? Mwanamke akajibu na kusema, “Kama uishivyo bwana wangu mfalme, hakuna awezaye kuelekea mkono wa kulia wala wa kushoto kwa yale bwana wangu mfalme aliyosema. Ni mtumishi wako Yoabu alieniambia na kuniagiza kusema kile mtumishi wako alichokisema.²⁰Mtumishi wako Yoabu amefanya hivi ili kubadilisha hali ya kile kinachotendeka. Bwana wangu ni mwenye akili kama hekima ya malaika wa Mungu, ajuaye yote yatendekayo ndani ya nchi.”

²¹Hivyo mfalme akamwambia Yoabu, “Tazama, nitatenda jambo hili. Nenda na umrudishe huyo kijana Absalomu.”

²²Hivyo Yoabu akainamisha uso wake chini juu ya ardhi katika heshima na shukrani kwa mfalme. Yoabu akasema, “Mtumishi wako amejua kwamba amepata neema mbele zako, bwana wangu, mfalme, kwa vile mfalme amempa mtumishi wake haja ya moyo wake.” Ycv

²³Hivyo Yoabu akainuka na kwenda Geshuri, akamrejesha Absalomu Yerusalem tena.²⁴Mfalme akasema, “Na arudi nyumbani kwake, lakini hasinione uso wangu.” Hivyo Absalomu akarudi katika nyumba yake mwenyewe, na hakuweza kuuona uso wa mfalme.

²⁵Hakukuwa na mtu katika Israeli aliyesifiwa kwa urembo wake kama Absalomu. Kutoka katika wayo wa mguu wake hadi katika utosi wake hakuwa na waa lolote.²⁶Alipokata nywele za kichwa chake mwishoni mwa kila mwaka, kwa sababu zilikuwa nzito juu yake, alipima nywele zake zaidi ya shekeli mia mbili, kwa kiwango cha kipimo cha mfalme.²⁷Kwake Absalomu walizaliwa wana watatu na binti mmoja, jina lake Tamari. Alikuwa mwanamke mzuri.

²⁸Absalomu akaishi Yerusalem miaka miwili pasipo kuona uso wa mfalme.²⁹Kisha Absalomu akatuma neno kwa Yoabu ili ampeleke kwa mfalme, lakini Yoabu hakuenda kwake. Hivyo Absalomu akatuma neno mara ya pili, lakini Yoabu hakuja bado.

³⁰Hivyo Absalomu akawaambia watumishi wake, “Tazameni, shamba la Yoabu lipo karibu na langu, naye ana shayiri kule. Nendeni mkalichome moto.” Hivyo watumishi wa Absalomu wakalichoma moto lile shamba.

³¹Kisha Yoabu akainuka na kwenda nyumbani kwa Absalomu akamwambia, “Kwa nini watumishi wako wamelichoma moto shamba langu?”³²Absalomu akamjibu Yoabu, “Tazama nilituma neno kwako kusema, ‘Njoo ili nikutume kwa mfalme kusema, kwa nini nilikuja kutoka Geshuri? Ingekuwa heri kwangu kama ningesalia huko. Kwa hivyo sasa niache niuone uso wa mfalme na kama nina hatia basi na anieue.”³³Hivyo Yoabu akaenda kwa mfalme na kumwambia. Mfalme alipomwita, Absalomu alikuja kwa mfalme na akainama hadi ardhini mbele ya mfalme na mfalme akambusu Absalomu.

15 ¹Ikawa baada ya haya Absalomu akaandaa gari la farasi na farasi kwa ajili yake pamoja na watu hamsini wa kwenda mbele zake.²Absalomu alikuwa akiamka mapema na kusimama kando ya njia iliyolekeea katika lango la mji. Mtu ye yote aliye kuwa na shauri la kuja kwa mfalme kwa ajili ya hukumu, Absalomu alimwita na kumuuliza, “Unatoka mji upi?” Na mtu yule hujibu, Mtumishi wako anatoka mojawapo ya kabilia za Israeli.”³Hivyo Absalomu angemwambia, “Tazama, shitaka lako ni jema na la haki, lakini hakuna aliyepewa mamlaka na mfalme kusikiliza shitaka lako.”⁴Tena Absalomu huongeza, “Natamani kwamba ningefanywa mwamuzi ndani ya nchi ili kwamba kila mtu aliye na shitaka angeweza kuja kwangu nami ningempa haki.”

⁵Hivyo ikawa kila mtu aliye kuwa kumheshimu Absalomu yeye angen yosha mkono na kumshika na kumbusu.

⁶Absalomu alifanya hivi kwa Israeli wote waliokuwa kwa mfalme kwa ajili ya hukumu. Hivyo Absalomu akaipotosha miyo ya watu wa Israeli.

⁷Ikawa mwishoni mwa miaka minne Absalomu akamwambia mfalme, “Tafadhali niruhusu niende ili nitimize nadhili niliyo iweka kwa Yahwe huko Hebron.”⁸Kwa maana mtumishi wako aliweka nadhili alipokuwako Geshuri katika Shamu akisema, ‘Ikiwa Yahwe kweli atanirejesha Yerusalem, ndipo nitamwabudu yeye.’

⁹Hivyo mfalme akamwambia, “Nenda kwa amani.” Absalomu akainuka na kwenda Hebron.

¹⁰Kisha Absalomu akatuma wapelelezi katika jamaa zote za Israeli, kusema, “Mara msikiapo sauti ya tarumbeta semenii, ‘Absalomu anatawala katika Hebron.’”¹¹Watu mia mbili waliokuwa wamealikwa kutoka Yerusalem, wakaenda na Absalomu. Wakaenda katika ujinga wao bila kujua Absalomu alichokipanga.¹²Wakati Absalomu akitoa dhabihu, alituma watu kwa Ahithofeli katika mji wake huko Gilo. Yeye alikuwa mshauri wa Daudi. Fitina za Absalomu zikawa na nguvu kwa kuwa watu waliomfuata waliendelea kuongezeka.

¹³Mjumbe akaja kwa Daudi na kusema, “Mioyo ya watu wa Israeli inaambatana na Absalomu.”

¹⁴Hivyo Daudi akawaambia watumishi wake waliokuwa pamoja naye huko Yerusalem, “Haya na tuinuke na kukimbia kwani hakuna hata mmoja atakayeokoka kwa Absalomu. Jiandaeni kuondoka mara moja asije akatupata mara hata akasababisha madhara juu yetu na kuushambulia mji kwa makali ya upanga.”

¹⁵Watumishi wa mfalme wakamwambia, “Tazama, watumishi wako wapo tiyari kufanya lolote bwana wetu mfalme atakaloamua.

¹⁶Mfalme akaondoka na familia yake yote pamoja naye, lakini mfalme akawaacha wanawake kumi waliokuwa masuria wa mfalme ili walitunze kasri.¹⁷Baada ya mfalme kwenda na watu wote pamoja naye, wakasimama katika nyumba ya mwisho.¹⁸Watumishi wako wote wakaenda pamoja naye na mbele yake wakaenda Wakerethi na Wapelethi, na Wagiti 600 wote waliokuwa wamemfuata kutoka Gathi.

¹⁹Kisha mfalme akamwambia Itai Mgiti, “Kwa nini wewe pia uende nasi? Rudi na ukae na mfalme Absalomu kwa kuwa wewe ni mgeni tena mfungwa. Rudi mahali pako mwenyewe.”²⁰Kwani ni jana tu umeondoka, kwa nini nikufanye uzunguke nasi popote? Hata sijui niendako. Hivyo rudi pamoja na wenzako. Utiifu na uaminifu viambatane nawe.”

²¹Lakini Itai akamjibu mfalme na kusema, “Kama Yahwe aishivyo na kama bwana wangu mfalme aishivyo, kwa hakika mahali popote bwana wangu mfalme aendako, mtumishi wako pia ndipo atakapokwenda, kwamba ni maisha au kifo.”

²²Hivyo Daudi akamwambia Itai, haya tangulia uende pamoja nasi.” Hivyo Itai Mgiti akaenda pamoja na mfalme, pamoja na watu wake wote na familia zao zote.

²³Nchi yote ikalia kwa sauti kama watu walivyokuwa wakivuka Bonde la Kidroni, na pia mfalme naye akivuka. Watu wote wakasafiri kuelekea nyikani.

²⁴Walikuwepo pia Sadoki pamoja na Walawi wote wamebeba sanduku la Mungu la agano. Wakaliweka sanduku la Mungu chini na kisha Abiathari akaungana nao. Wakanubiri mpaka watu wote wakapita kutoka mjini.

²⁵Mfalme akamwambia Sadoki, “Ulrudishe sanduku la Mungu mjini. Ikiwa nitaona neema machoni pa Yahwe atanirudisha na kunionyesha tena sanduku na mahali likaapo.”²⁶Lakini ikiwa atasema, ‘Sipendezwi nawe,’ tazama mimi nipo hapa, na anitendee yaliyo mema machoni pake.”

²⁷Pia mfalme akamwambia Sadoki kuhani, “Je wewe siyo mwonaji? Rudi mjini kwa amani na wanao wawili, Ahimaazi mwanao na Yonathani mwana wa Abiathari.”²⁸Tazama nitasubiri katika vivuko vyta nyikani mpaka nitakapo pata neno kutoka kwenu kunipasha habari.”²⁹Hivyo Sadoki na Abiathari wakalirudisha sanduku la Mungu Yerusalem nao wakakaa humo.

³⁰Lakini Daudi akaenda bila viatu huku akilia hata Mlima wa Mizeituni, naye alikuwa amefunika kichwa chake. Kila mtu mionganoni mwao waliokuwa pamoja naye akafunika kichwa chake, nao wakaenda huku wakilia.³¹Mtu mmoja akamwambia Daudi akisema, “Ahithofeli ni mionganoni mwa wafitini walio pamoja na Absalomu.” Hivyo Daudi akaomba, “Ee Yahwe, tafadhali badili ushauri wa Ahithofeli kuwa upumbavu.”

³²Ikawa Daudi alipofika juu njiani mahala Mungu alipokuwa akiabudiwa, Hushai Mwarki akaja kumlaki vazi lake likiwa limeraruliwa na mavumbi kichwani pake.³³Daudi akamwambia, “Ikiwa utaenda nami utakuwa mzigo kwangu.”³⁴Lakini ukirudi mjini na kumwambia Absalomu, ‘Nitakuwa mtumishi wa mfalme kama nilivyokuwa mtumishi wa baba yako, ndivyo nitakavyokuwa mtumishi wako,’ ndipo utayageuza mashauri ya Ahithofeli kwa ajili yangu.³⁵Je haunao pamoja nawe Sadoki na Abiathari makuhani? Hivyo chochote ukisikiacho katika kasri, uwaambie Sadoki na Abiathari makuhani.³⁶Tazama wanao pamoja nao wana wao wawili, Ahimaasi, mwana wa Sadoki, na Yonathani mwana wa Abiathari. Mniletee habari juu ya kila mnachokisikia.”

³⁷Hivyo Hushai, rafiki wa Daudi, akaja mjini wakati Absalomu anafika na kuingia Yerusalem.

16 ¹Daudi alipokuwa amekwenda kitambo juu ya kilele cha kilima, Siba mtumishi wa Mefiboshethi akaja kumlaki akiwa na punda wawili waliokuwa wamebeba vipande mia mbili vya mikate, vishada mia moja vya mizeituni, vishada mia moja vya tini na mfuko wa ngozi uliojaa mvinyo.

²Mfalme akamuuliza Siba, “Kwa nini umeleta hivi vitu?” Siba akajibu, “Punda ni kwa ajili ya familia yako kupanda, mikate na matunda ni kwa ajili ya matumizi ya askari wako, na mvinyo ni kwa ajili ya kunywa kwa yeyote atakayezimia nyikani.”

³Mfalme akauliza, “Na mjukuu wa bwana wako yuko wapi?” Siba akamjibu mafalme, “Tazama, yeze amesalia Yerusalem kwa maana alisema, ‘Leo nyumba ya Israeli itanirudishia ufalme wa baba yangu.’”

⁴Kisha mafalme akamwambia Siba, “Tazama, yote yaliyomilikiwa na Mefiboshethi sasa yatakuwa yako.” Siba akajibu, “Nainama kwa unyenyekevu kwako bwana wangu mafalme. Na nipate kibali mbele zako.”

⁵Mfalme Daudi alipokaribia Bahurimu, akaja mtu kutoka katika ukoo wa Sauli, jina lake Shimei mwana wa Gera. Kadiri alivyokuwa akitembea alikuwa akilaani.⁶Akamrushia Daudi mawe na maofisa wa mafalme, bila kujali jeshi na walinzi wa mafalme waliokuwa kulia na kushoto mwa mafalme.⁷Shimei akalaani, “Nenda zako, toka hapa, mwovu wewe, mtu wa damu!”⁸Yahwe amelipa yote kwa ajili ya damu ya familia ya Sauli, ambaye unatawala badala yake. Yahwe ameweka ufalme katika mkono wa Absalomu mwanaao. Na sasa umeangamia kwa kuwa wewe ni mtu wa damu.”

⁹Ndipo Abishai mwana wa Seruya, akamwambia mafalme, “Kwa nini mbwa mfu anamlaani bwana wangu mafalme? Tafadhali niache niende nikamwondolee kichwa chake.”

¹⁰Lakini mafalme akasema, “Nifanye nini nanyi enyi wana wa Seruya? Pengine ananilaani kwa kuwa Yahwe amemwambia, ‘Mlaani Daudi.’ Nani sasa awezaye kumwambia, ‘Kwa nini unamlaani mafalme.’”

¹¹Hivyo Daudi akamwambia Abishai na watumishi wake wote, “Tazameni, mwanangu aliyezaliwa kutoka katika mwili wangu anatafuta uhai wangu. Si zaidi sana mbenjamini huyu akatamani anguko langu? Mwacheni alaani, kwa maana Yahwe amemwamuru kufanya hivyo.¹²Huenda Yahwe akaangalia taabu iliyonijia, na kunirudishia mema kwa jinsi nilivyolaani leo.”¹³Hivyo Daudi na watu wake wakaendelea njiani wakati Shimei kando yake ubavuni mwa mlima, aliendelea kulaani na kumrushia mavumbi na mawe huku akienda.¹⁴Kisha mafalme na watu wake wote wakachoka, na akapumzika wakati wa usiku walipopumzika wote.

¹⁵Absalomu na watu wote wa Israeli waliokuwa pamoja naye wakaja Yerusalem na Ahithofeli alikuwa pamoja naye.¹⁶Ikawa Hushai Mwarki, rafiki yake Daudi, akaja kwa Absalomu, naye akamwambia Absalomu, “Mfalme aishi daima! Mfalme aishi daima.”

¹⁷Absalomu akamwambia Hushai, “Je huu ndio utiifu wako kwa rafiki yako? Kwa nini haukwenda pamoja naye?”

¹⁸Hushai akamwambia Absalomu, “Hapana! Badala yake, yule ambaye Yahwe, watu hawa na watu wote wa Israeli wamemchagua huyo ndiye nitakaye kuwa upande wake na ndiye nitakaye kaa naye.¹⁹Kwani ni nani ninayepswa kumtumikia? Je sipaswi kutumika mbele za mwana wake? Kama nilivyotumika mbele za baba yako ndivyo nitakavyofanya mbele zako”

²⁰Kisha Absalomu akamwambia Ahithofeli, “Tupe shauri lako kuhusu tunachopaswa kufanya.”

²¹Ahithofeli akamwambia Absalomu, “Nenda kwa masuria wa baba yako aliowaacha kutunza kasri, na Waisraeli wote watasikia kwamba umekuwa chukizo kwa baba yako. Kisha mikono ya wote walio pamoja nawe itatiwa nguvu.”²²Hivyo wakasimamisha hema kwa ajili ya Absalomu juu ya kasiri na, Absalomu akalala na masuria wa baba yake mbele za Israeli wote.

²³Nyakati hizo ushauri aliokuwa akitoa Ahithofeli ulikuwa ni kama mtu anavyosikia kutoka katika kinywa cha Mungu mwenyewe. Hivyo ndivyo jinsi ushauri wa Ahithofeli ulivyoonekana kwa Daudi na Absalomu.

¹⁷ ¹Kisha Ahithofeli akamwambia Absalomu, “Niruhusu sasa nichague watu 12,000 nami nitaondoka na kumfuatia Daudi usiku huu.²Nitampata kwa ghafla wakati amechoka na dhaifu nami nitamstukiza kwa hofu. Watu waliopamoja naye watakimbia nami nitamshambulia mfalme peke yake.³Nitawarejesha watu wote kwako kama bibi harusi ajavyo kwa bwana wake, na watu wote watakuwa katika amani chini yako.”⁴Alichokisema Ahithofeli kikampendeza mfalme na wazee wote wa Israeli.

⁵Kisha Absalomu akasema, “Sasa mwiteni pia Hushai Mwarki ili tusikie yeye pia anavyosema.”⁶Hushai alipofika kwa Absalomu, Absalomu akamweleza kile ambacho Ahithofeli alikuwa amesema na kisha akamwuliza Hushai, “Je tufanye alivyosema Ahithofeli? Ikiwa hapana, tueleze kile unachoshauri.”

⁷Hivyo Hushai akamwambia Absalomu, “Ushauri aliota Ahithofeli siyo mzuri kwa wakati huu.”⁸Hushai akaongeza, “Unamjua baba yako na kwamba watu wake ni mashujaa na kwa sasa wanauchungu, ni kama dubu aliyenyang’anywa watoto wake mwituni. Baba yako ni mtu wa vita; hatalala na jeshi usiku huu.⁹Tazama, kwa wakati huu pengine amejificha katika shimo fulani au mahali pengine. Itakuwa kwamba baadhi ya watu wako watakapokuwa wameuawa mwanzoni mwa shambulio hata kila mtu atakayesikia atasema, mauaji yamefanyika kwa askari wanaomfuata Absalomu.”¹⁰Kisha hata askari jasiri zaidi amba moyo wao ni kama moyo wa simba, wataogopa kwa kuwa Israeli yote inajua kwamba baba yako ni mtu mwenye nguvu na kwamba watu alionao ni wenyenye nguvu sana.

¹¹Hivyo ninashauri kwamba Israeli wote wakutanike kwako pamoja kutoka Dani hadi Beersheba, wengi kama mchanga ufuoni mwa bahari na kwamba wewe mwenyewe uende vitani.¹²Kisha tutampata popote atakapokuwa nasi tutamfunika kama umande uangukavyo juu ya nchi. Hatutamwachia hata mmoja aliye hai kati ya watu wake wala yeye mwenyewe.¹³Ikiwa ataingia ndani ya mji kisha Israeli wote tutaleta kamba juu ya mji huo na kuukokotea mtoni, hata kusonekane hata jiwe moja dogo lililosalia.”

¹⁴Kisha Absalomu na watu wa Israeli wakasema, “Shauri la Hushai Mwarki ni jema kuliko lile la Ahithofeli. Yahwe aliwafanya wakatae shauri jema la Ahithofeli ili kumwangamiza Absalomu.

¹⁵Kisha Hushai akawaambia Sadoki na Abiathari makuhani, “Ahithofeli alimshauri Absalomu na wazee wa Israeli hivi na hivi, lakini mimi nimeshauri vinginevyo.¹⁶Sasa basi, nendeni haraka na mmpashe habari Daudi kusema, ‘Usipige kambi usiku huu katika vivuko vya Araba, lakini kwa namna yoyote vukeni, tofauti na hapo mfalme atamezwa pamoja na watu wote walio pamoja naye.”

¹⁷Yonathani na Ahimaasi walikuwako katika chemichemi za En Rogeli. Hivyo kijakazi mmoja alikuwa akienda na kuwapasha habari waliyopaswa kuifahamu, ili kwamba wasihatarishe maisha yao kwa kuonekana wakiingia mjini. Ujumbe ulipofika ndipo walikuwa wanaenda kumpasha habari mfalme Daudi.¹⁸Lakini kijana mmoja akawaona wakati huo na akamwambia Absalomu. Hivyo Yonathani na Ahimaasi wakaenda kwa haraka na wakaingia katika nyumba ya mtu mmoja huko Bahurimu, aliyekuwa na kisima uani mwake, wakashuka humo.¹⁹Mke wa mtu huyo akachukua kifuniko na kukikufunika kwenye mlango wa kisima kisha akaanika nafaka juu yake, hivyo hakuna aliyejua kwamba Yonathani na Ahimaasi walikuwa kisimani.

²⁰Watu wa Absalomu wakaja kwa mwanamke na kumuuliza, “Ahimaasi na Yonathani wako wapi?” Mwanamke akawaambia, “Wamevuka mto.” Hivyo baada ya kuwatafuta bila kuwaona, wakarejea Yerusalem.²¹Ikawa baada yao kuondoka Yonathani na Ahimaasi wakatoka ndani ya kisima. Wakaenda kumtaarifu mfalme Daudi; wakamwambia, “Inuka na uvuke maji haraka kwa maana Ahithofeli ametoa mashauri haya na haya juu yako.”²²Kisha Daudi akainuka pamoja na watu wote waliokuwa pamoja naye, nao wakauvuka Yordani. Hata ilipofika alfajiri hakuna hata mmoja aliyesalia kwa kutouvuka Yordani.

²³Ikawa Ahithofeli alipoona kwamba ushauri wake haukuftuwa, akapanda punda wake na kuondoka. Akaenda nyumbani katika mji wake mwenyewe, akaweka mambo yake katika utaratibu na kisha akajinyonga. Kwa hiyo akafa na kuzikwa katika kaburi la baba yake.

²⁴Ndipo Daudi akaja Mahanaimu. Lakini Absalomu yeye akavuka Yordani yeye pamoja na watu wote wa Israeli waliokuwa pamoja naye.²⁵Absalomu alikuwa amemweka Amasa juu ya jeshi badala ya Yoabu. Naye huyo Amasa alikuwa mwana wa Yetheri Mwishmaeli, aliyekuwa ameenda kwa Abigaili, aliyekuwa binti wa Nahashi na dada wa Seruya, mamaye Yoabu.²⁶Kisha Israeli na Absalomu wakapiga kambi katika nchi ya Gileadi.

²⁷Ikawa wakati Daudi alipokuwa amekuja Mahanaimu, huyo Shobi mwana wa Nahashi kutoka Raba ya Waamoni na Makiri mwana wa Amielie wa kutoka Lo Debari, na Berzilai Mgileadi wa Rogelimu,²⁸wakaleta magodoro na blanketi, mabakuri na vyungu, na ngano, unga wa shayiri, nafaka zilizokaangwa, maharage, dengu,²⁹asali, siagi, kondoo na samli, ili kwamba Daudi na watu waliokuwa pamoja naye waweze kula. Kwani walisema, “Watu wana njaa, wamechoka na wana kiu huko nyikani.”

18 ¹Daudi akawahesabu askari waliokuwa pamoja naye na akaweka akida wa elfu na akida wa mia juu yao.

²Kisha Daudi akalipeleka jeshi, theluthi moja chini ya Yoabu, theluthi nyingine chini ya Abishai mwana wa Seruya, ndugu wa Yoabu, na theluthi nyingine tena chini ya Itai Mgiti. Mfalme akaliambia jeshi, "Kwa hakika mimi mwenyewe pia nitakwenda pamoja nanyi."

³Lakini watu wakasema, "Wewe usiende vitani, kwani ikiwa tutakimbia hawatatu jali sisi, ama nusu yetu wakifa hawatajali. Lakini wewe ni zaidi ya elfu kumi yetu sisi! Kwa hiyo ni afadhalii zaidi ukitusaidia ukiwa mjini."

⁴Hivyo mfalme akawajibu, "Nitafanya lolote lione kanalo jema machoni penu." Mfalme akasimama kati ya lango la mji wakati jeshi lilipoondoka katika mamia na katika maelfu.

⁵Mfalme akawaagiza Yoabu, Abishai, na Itai akisema, "Mmtendee huyo kijana, Absalomu, kwa upole kwa ajili yangu." Watu wote wakasikia jinsi mfalme alivyowaagiza maakida kuhusu Absalomu.

⁶Hivyo jeshi likaenda nyikani dhidi ya Israeli; vita ikaenea katika msitu wa Efraimu.⁷Jeshi la Israeli likashindwa mbele ya askari wa Daudi; kulikuwa na machinjo makuu kwa watu 20,000 siku hiyo.⁸Vita ikaenea katika eneo lote na watu wengi wakaangamizwa na msitu kuliko upanga.

⁹Ikatukia kwamba Absalomu akakutana na askari wa Daudi. Absalomu alikuwa amepanda juu ya nyumbu wake na nyumbu akapita chini ya matawi manene ya mti wa mwaloni, na kichwa chake kikanaswa katika matawi ya mti. Akaachwa akining'inia kati ya nchi na anga wakati nyumbu alipoendelea mbele.

¹⁰Mtu mmoja akaona lililotukia na akamwambia Yoabu, "Tazama, nilimuona Absalomu akining'inia katika mwaloni!"

¹¹Yoabu akamwambia aliywambia kuhusu Absalomu, "Tazama! Ulimuona! Kwa nini haukumpiga hata chini. Ningekupa shekeli kumi za fedha na mkanda."

¹²Yule mtu akamjibu Yoabu, "Hata kama ningepewa shekeli elfu za fedha hata hivyo nisingineua mkono wangu juu ya mwana wa mfalme, kwa maana sisi sote tulimsikia mfalme akiwaagiza wewe, Abishai na Itai akisema, mtu asimguse huyo kijana Absalomu."¹³Ikiwa ningehatarisha maisha yangu kwa uongo (na hakuna jambo linalofichika kwa mfalme), ungejitenga nami."

¹⁴Ndipo Yoabu akasema, "Sitakusubiri." Kisha akachukua mishale mitatu mkononi mwake na akairusha katika moyo wa Absalomu wakati yu ngali hai na amening'inia katika mwaloni.¹⁵Kisha vijana kumi waliochukua silaha za Yoabu wakamzunguka Absalomu, wakampiga na kumuua.

¹⁶Kisha Yoabu akapiga tarumbeta na jeshi likarudi kutoka kuwafuatia Israeli, hivyo Yoabu akalirudisha jeshi.

¹⁷Wakamchukua Absalomu na kumtupa katika shimo kubwa msituni; wakauzika mwili wake chini ya rundo kubwa la mawe, wakati Israeli wote walikimbia kila mtu hemani mwake.

¹⁸Wakati Absalomu alipokuwa yungali hai alijijengea nguzo kubwa ya jiwe katika Bonde la Mfalme, kwani alisema, "Sina mwana wa kuchukua kumbukumbu ya jina langu." Akaiita nguzo kwa jina lake, hivyo inaitwa Mnara wa Absalomu hata leo.

¹⁹Kisha Ahimaasi mwana wa Sadoki akasema, "Niruhusu niende kwa mfalme na habari njema, jinsi Yahwe alivyomuokoa kutoka mkono wa adui zake."

²⁰Yoabu akamjibu, "Wewe hautakuwa mchukua habari leo; utafanya hivyo siku nyingine. Leo hautachukua habari yoyote kwa maana mwana wa mfalme ameuawa."

²¹Ndipo Yoabu akamwambia Mkushi, "Nenda umwambia mfalme ulichokiona." Mkushi akamuinamia Yoabu, na kisha akakimbia.

²²Kisha tena, Ahimaasi mwana wa Sadoki akamwambia Yoabu, "Pamoja na yote yanayoweza kutokea, tafadhali niruhusu nami pia niende nimfuate Mkushi." Yoabu akajibu, "Mwanangu kwa nini unataka kwenda, hautapata thawabu yoyote kwa ajili ya habari hii?"

²³“Vyovoyote itakavyokuwa niache niende,” Ahimaasi alijibu. Hivyo Yoabu akamjibu, “Nenda.” Ndipo Ahimaasi akakimbia kwa njia ya tambarare na akampita Mkushi.

²⁴Basi Daudi alikuwa amekaa kati ya lango la ndani na lango la nje. Na mlinzi alikuwa juu ya lango ukutani naye akainua macho yake. Alipokuwa akiangalia, akamwona mtu anakaribia huku akikimbia peke yake.²⁵Mlinzi akaita kwa sauti na kumwambia mfalme. Ndipo mfalme akasema, “Ikiwa yupo peke yake ana habari katika kinywa chake.” Mkimbiasi akasogea na kuukaribia mji.

²⁶Kisha mlinzi akaona mtu mwengine aliye kuwa anakimbia, naye akamwambia bawabu; kusema, “Tazama, kuna mtu mwengine anakimbia peke yake.” Mfalme akasema, “Yeye pia analeta habari.”

²⁷Ndipo mlinzi akasema, Nadhani kukimbia kwake mtu aliye mbele ni kama kukimbia kwake Ahimaasi mwana wa Sadoki.” Mfalme akasema, “Yeye ni mtu mwema naye anakuja na habari njema.”

²⁸Ndipo Ahimaasi akaita na kumwambia mfalme, “Yote ni mema.” Kisha akainama yeye mwenyewe uso wake chini mbele ya mfalme na kusema, Atukuzwe Yahwe Mungu wako, aliyewatoa watu walioinua mkono wao kinyume cha bwana wangu mfalme.”

²⁹Hivyo mfalme akauliza, “Je huyo kijana Absalomu hajambo?” Ahimaasi akajibu, “Wakati Yoabu ananituma kwako mfalme, mimi mtumishi wa mfalme, niliona fujo kubwa sana lakini sikutambua ilihusu nini.”

³⁰Mfalme akamwambia, “Geuka usimame kando.” Hivyo Ahimaasi akageuka na kusimama.

³¹Mara Mkushi akafika na kusema, “Kuna habari njema kwa bwana wangu mfalme kwa kuwa leo Yahwe amekulipia kisasi kwa wale wote walioinuka kinyume chako.”

³²Ndipo mfalme akamuuliza, “Je, huyo kijana Absalomu ni mzima?” Mkushi akajibu, “Adui wa bwana wangu mfalme na wote wainukao kukudhuru na wawe kama huyo kijana.”

³³Ndipo mfalme alipohuzunishwa sana, naye akaenda chumbani juu ya lango na kulia. Kadili alivyokwenda aliomboleza, “Mwanangu Absalomu, mwanangu, mwanangu Absalomu! Afadhali ningekufa badala yako, Absalomu, mwanangu, mwanangu!”

¹⁹Yoabu akaambiwa, “Tazama, mfalme analia na kumuomboleza Absalomu.”²⁰Hivyo siku ile ushindi uligeuzwa kuwa maombolezo kwa jeshi lote, kwa maana jeshi likasikia ikisemwa siku hiyo, “Mfalme anaomboleza kwa ajili ya mwanaye.”²¹Siku ile askari waliingia mjini kwa kunyemelea komyakimya kama watu waonao haya baada ya kukimbia vitani.²²Mfalme akafunika uso wake na kulia kwa sauti, “Mwanangu Absalomu, Absalomu, mwanangu, mwangangu!”

⁵Ndipo Yoabu akaingia ndani kwa mfalme na kumwambia, “Leo umeziaibisha nyuso za askari wako, waliookoa maisha yako leo, maisha ya wanao na binti zako, maisha ya wake zako na maisha ya masuria wako,⁶kwa maana wawapenda wakuchukiao na kuwachukia wakupendao. Kwa kuwa leo umeonyesha kwamba maakida na askari si chochote kwako. Natambua sasa kwamba kama Absalomu angesalia na sisi sote tungekuwa hilo lingekufurahisha.⁷Sasa basi, inuka na uende kuongea na askari wako kwa upole, kwani nakuapia kwa Yahwe, ikiwa hutakwenda hakuna mtu hata mmoja atakayesalia nawe usiku huu. Na hii itakuwa vibaya sana kwako kuliko madhara yoyote yaliyowai kukupata tangu ujana wako.”

⁸Hivyo mfalme akainuka na kuketi kati ya lango la mji, watu wote wakaambiwa, “Tazama, mfalme ameketi kati ya lango.” Ndipo watu wote wakaja mbele za mfalme. Walakini, Israeli walikuwa wamekimbia kila mtu hemani mwake.

⁹Watu wote wakahojiana wao kwa wao katika jamaa zote za Israeli wakisema, “Mfalme alituokoa na mkono wa adui zetu. Alitukomboa na mkono wa Wafilisti lakini sasa ameikimbia nchi mbele ya Absalomu.¹⁰Na Absalomu tuliyemtia mafuta juu yetu amekufa vitani. Hivyo kwa nini hatuongei juu ya kumrudisha mfalme tena?”

¹¹Mfalme Daudi akatuma kwa Sadoki na kwa Abiathari makuhani akisema, “Ongeeni na wazee wa Yuda mkisema, Kwa nini ninyi mmekuwa wa mwisho kumrudisha mfalme kwenye kasri lake tena, kwa vile usemi wa Israeli wote unamtaka mfalme arudi katika kasri lake?¹²Ninyi ni ndugu zangu, mwili na mifupa yangu. Kwa nini basi mmekuwa wa mwisho kumrudisha mfalme?”¹³Na mwambieni Amasa, “Je wewe si mwili na mifupa wangu? Mungu anifanyie hivyo na kuzidi pia ikiwa hautakuwa jemedari wa jeshi langu tangu sasa na baadaye mahali pa Yoabu.

¹⁴Naye akaishinda mioyo ya watu wote wa Yuda kama mtu mmoja. Wakatuma kwa mfalme wakisema, “Rudi sasa na watu wako wote.”¹⁵Hivyo mfalme akarudi naye akaja Jordani. Na watu wa Yuda wakaja Gilgali kwenda kumlaki mfalme ili kumvusha mfalme juu ya Jordani.

¹⁶Shimei mwana wa Gera, Mbenjamini, kutoka Bahurimu, akaharakisha kushuka pamoja na watu wa Yuda ili kumlaki mfalme Daudi.¹⁷Kulikuwa na watu 1,000 kutoka Benjamini waliokuwa pamoja naye, na Siba mtumishi wa Sauli na wanawe kumi na watano na watumishi wake ishirini walikuwa pamoja naye. Wakavuka Jordani mbele za mfalme.¹⁸Wakavuka ili kuivusha familia ya mfalme na kumfanya lolote aliloona jema. Shimei mwana wa Gera akainama chini mbele za mfalme mara alipoanza kuuvuka Jordani.

¹⁹Shimei akamwambia mfalme, “Bwana wangu asinione mwenye hatia au kuyaweka moyoni ambayo mtumishi wake alifanya kwa ukaidi siku bwana wangu mfalme alipoondoka Yerusalem. Tafadhali, mfalme na asiyaweke moyoni.”²⁰Kwa maana mtumishi wako anatambua kwamba amekosa. Tazama, ndiyo maana nimkuja leo wa kwanza katika nyumba ya Yusufu ili kumlaki bwana wangu mfalme.”

²¹Lakini Abishai mwana wa Seruya akajibu na kusema, “Je Shimei asife kwa hili kwa vile alivyomlaani mtiwa mafuta wa Yahweh?”

²²Ndipo Daudi akasema, “Nifanye nini nanyi enyi wana wa Seruya, hata leo mkawa adui zangu? Je mtu yeoyote atauawa leo katika Israeli? Kwani sijui kama leo mimi ni mfalme juu ya Israeli?”²³Hivyo mfalme akamwambia Shimei, “Hautakufa.” Mfalme akamuahidi kwa kiapo.

²⁴Kisha Mefiboshethi mwana wa Sauli akashuka ili kumlaki mfalme. Hakuwa ameivalisha miguu yake wala kunyoa ndevu zake wala kufua nguo zake tangu siku mfalme alipoondoka hata siku aliporudi kwa amani.²⁵Na hivyo alipotoka Yerusalem ili kumlaki mfalme, mfalme akamwambia, “Mefiboshethi kwa nini haukwenda pamoja nami?”

²⁶Akajibu, “Bwana wangu mfalme mtumishi wangu alinidanganya, kwani nilisema, nitapanda juu ya punda ili niende na mfalme, kwa kuwa mtumishi wako ni mlemavu.”²⁷Mtumishi wangu Siba amenisemea uongo, mtumishi wako, kwa bwana wangu mfalme. Lakini bwana wangu mfalme ni kama malaika wa Mungu. Kwa hiyo fanya lililojema machoni pako.²⁸Kwa maana nyumba yote ya baba yangu walikuwa maiti mbele ya bwana wangu mfalme, lakini ukamuweka mtumishi wako mionganoni mwao walao mezani pako. Kwa hiyo nililiye haki gani zaidi kwa mfalme?”

²⁹“Kisha mfalme akamwambia, “Kwa nini kueleza yote zaidi? Nimekwisha amua kwamba wewe na Siba mtagawana mashamba.”

³⁰Ndipo Mefiboshethi akamjibu mfalme, “Sawa, acha achukue yote kwa vile bwana wangu mfalme amerudi salama nyumbani kwake.”

³¹Kisha Berzilai Mgileadi akashuka kutoka Rogelimu ili avuke Yordani pamoja na mfalme, naye akamsaidia mfalme kuuvuka Yordani.³²Basi Berzilai alikuwa mzee sana mwenye umri wa miaka themanini. Alikuwa amemsaidia mfalme kwa mahitaji alipokuwako Mahanaimu kwani alikuwa na mali nyngi.³³Mfalme akamwambia Berzilai, njoo pamoja nami, nami nitakupa riziki ukae nami huko Yerusalem.”

³⁴Berzilai akamjibu mfalme, “Kwani kuna siku ngapi zilizosalia maishani mwangu, hata niende na mfalme huko Yerusalem?³⁵Nina umri wa miaka themanini. Je, naweza kutofautisha mema na mabaya? Je, mtumishi wako anawenza kuonja anachokula au kunywa? Je, naweza kusikia sauti zaidi za wanaume na wanawake waimba? Kwa nini basi mtumishi wako awe mzigo kwa bwana wangu mfalme?³⁶Mtumishi wako angependa tu kuvuka Yordani pamoja na mfalme. Kwa nini mfalme anilipe kwa thawabu kama hiyo?³⁷Tafadhali mruhusu mtumishi wako arudi nyumbani, ili kwamba nife katika mji wangu katika kaburi la baba na mama yangu. Lakini tazama, huyu hapa mtumishi wako Kimhamu. Haya yeye na avuke na bwana wangu mfalme na umfanyie lolote lipendezalo kwako.”

³⁸Mfalme akajibu, “Kimhamu atakwenda pamoja nami, nami nitamtendea kila lionekanalo jema kwako, na lolote unalotamani kutoka kwangu nitakutendea.”

³⁹Kisha watu wote wakavuka Yordani, mfalme naye akavuka, kisha mfalme akambusu Berzilai na kumbariki. Kisha Berzilai akarudi nyumbani kwake.

⁴⁰Hivyo mfalme akavuka kuelekea Gilgali, na Kimhamu akavuka pamoja naye. Jeshi la Yuda lote na nusu ya jeshi la Israeli likamleta mfalme.

⁴¹Mara watu wa Israeli wote wakaanza kuja kwa mfalme na kumwambia, “Kwa nini ndugu zetu, watu wa Yuda, wamemuiba na kumleta mfalme na familia yake juu ya Yordani na watu wote wa Daudi pamoja naye?”

⁴²Hivyo watu wa Yuda wakawajibu watu wa Israeli, “Ni kwa kuwa mfalme anahusiana nasi kwa karibu zaidi. Kwa nini basi mkasirike juu ya hili? Je sisi tumekula chochote ambacho mfalme amekitoa? Je ametupa zawadi yoyote?”

⁴³Watu wa Israeli wakawajibu watu wa Yuda, “Sisi tuna kabilia kumi zaidi kwa mfalme hivyo tuna sehemu kubwa zaidi kwa Daudi kuliko ninyi. Kwa nini basi mlitudharau? Je hatukuwa wa kwanza kupendekeza kumrudisha mfalme wetu?” Lakini maneno ya watu wa Yuda hata yakawa makali kuliko maneno ya watu wa Israeli.

20 ¹Ikatukia pia kuwa katika eneo lilelile kulikuwa mtu asiye na thamani jina lake Sheba mwana wa Bikri Mbenjamini. Akapiga tarumbeta na kusema, “Sisi hatuna sehemu katika Daudi, wala hatuna urithi katika mwana wa Yese. Haya kila mtu na aende hemani mwake, Israeli!”

²Hivyo watu wote wa Israeli wakamuacha Daudi na kumfuata Sheba mwana wa Bikri. Lakini watu wa Yuda wakamuata mfalme wao kwa karibu sana, kutoka Yordani njia yote hadi Yerusalem.

³Daudi alipofika katika kasri lake huko Yerusalem, akawachukua masuria aliokuwa amewaacha kulitunza kasri, na akawaweka katika nyumba chini ya uangalizi. Aliwaandalia mahitaji yao lakini hakuenda kwao tena. Hivyo walikuwa wametengwa hadi siku ya kufa kwao, waliishi kama wajane.

⁴Kisha mfalme akamwambia Amasa, “Uwaite watu wa Yuda ndani ya siku hizi tatu; wewe pia uwepo hapa.”⁵Hivyo Amasa akaenda kuwaalika watu wote wa Yuda kwa pamoja, lakini akatumia muda mrefu kuliko mfalme alivyokuwa amemuamuru.

⁶Hivyo Daudi akamwambia Abishai, “Sasa Sheba mwana wa Bikri atatufanya madhara zaidi ya Absalomu. Chukua watumishi wa bwana wako, askari wangu, na umfuatие asije akaingia katika mji wenye ngome na kututoroka.”⁷Ndipo watu wa Yoabu wakamuatia, pamoja na Wakerethi na Wapelethi na mashujaa wote. Wakatoka Yerusalem ili kumfuatia Sheba mwana wa Bikri.

⁸Walipokuwa katika jiwe kubwa lililoko Gibeoni, Amasa akaja kuwalaki. Yoabu alikuwa amevaa silaha ya vita aliyokuwa ameivaa, alikuwa pia na upanga uliokuwa umefungwa na mkanda katika kiuno chake. Kadili alivyoendelea mbele upanga ukaanguka.

⁹Hivyo Yoabu akamwambia Amasa, “Haujambo binamu yangu?” Kwa utaratibu Yoabu akakishika kidevu cha Amasa kwa mkono wake wa kulia ili ambusu.¹⁰Amasa hakutambua kwamba kulikuwa na jambia katika mkono wa kushoto wa Yoabu. Yoabu akamchoma Amasa tumboni na matumbo yake yakamwagika chini. Wala Yoabu hakumpiga tena, na Amasa akafa. Hivyo Yoabu na Abishai ndugue wakamuatia Sheba mwana wa Bikri.

¹¹Kisha mmoja wa watu wa Yoabu akasimama kando ya Amasa naye akasema, “Aliye upande wa Yoabu na aliyeupande wa Daudi na amfuate Yoabu.”¹²Amasa akawa anagalagala katika damu yake katikati ya njia. Mtu yule alipoona kwamba watu wote wamesimama, akambeba Amasa na kumuweka shambani kando ya njia. Akatupa vazi juu yake kwa maana aliona kila mmoja aliyejuka alisimama pale.¹³Baada ya Amasa kuondolewa njiani watu wote wakamuatia Yoabu katika kumfuatia Sheba mwana wa Bikri.

¹⁴Sheba akazipita khabila zote za Israeli mpaka Abeli wa Beth Maaka, na katika nchi yote ya Berite ambao pia walijikusanya pamoja pia na kumfuatia Sheba.¹⁵Walimpata na kumzingira huko Abeli wa Bethi Maaka. Wakajenga buruji ya kuhusuru mji nyuma ya ukuta. Jeshi lote lililokuwa pamoja na Yoabu likaugongagonga ukuta ili uanguke.¹⁶Ndipo mwanamke mwerevu akapiga kelele kutoka ndani ya mji, “Sikiliza, Yoabu, tafadhalii sikiliza! Sogea karibu nami ili niongee nawe.”¹⁷Hivyo Yoabu akakaribia, mwanamke akamwambia, “Je wewe ni Yoabu? Akajibu, “Ni mimi.” Mwanamke akamwambia, “Sikiliza maneno ya mtumishi wako.” Akajibu, “Nasikiliza.”¹⁸Ndipo aliposema, “Hapo zamani ilisemwa, ‘Bila shaka tafuteni ushauri huko Abeli, na kwamba ushauri huo utamaliza maneno.’¹⁹Sisi ni mji ulio mionganoni mwa miji yenye nguvu na aminifu sana katika Israeli. Mnataka kuharibu mji ambao ni mama katika Israeli. Kwa nini unataka kuumeza urithi wa Yahwe?”

²⁰Ndipo Yoabu alipojibu na kusema, “Iwe mbali, iwe mbali nami, hata nikameze au kuharibu.”²¹Hiyo si kweli. Lakini mtu kutoka katika nchi ya milima ya Efraimu, aitwaye Sheba mwana wa Bikri, ameinua mkono wake kinyume cha mfalme, kinyume cha Daudi. Mtoeni yeche nami nitauacha mji.” Mwanamke akamwambia Yoabu, “Utarushiwa kichwa chake kutoka juu ya ukuta.”

²²Kisha mwanamke akawaendea watu wote wa mji kwa hekima yake. Wakakiondoa kichwa cha Sheba mwana wa Bikri na kumrushia Yoabu. Ndipo alipopiga tarumbeta na watu wa Yoabu wakauacha mji, kila mtu hemani mwake. Na Yoabu akarejea Yerusalem kwa mfalme.

²³Yoabu alikuwa juu ya jeshi lote la Israeli na Benaya mwana wa Yehoiada alikuwa juu ya Wakerethi na Wapelethi.²⁴Adoramu alikuwa juu ya watu waliofanya kazi ya kulazimishwa na Yehoshafati mwana wa Ahiludi

alikuwa mkumbushaji.²⁵ Sheva alikuwa mwandishi, na Sadoki na Abiathari walikuwa makuhani.²⁶ Ira MYairi alikuwa kuhani wa Daudi.

21 ¹Kulikuwa na njaa kwa miaka mitatu katika siku za utawala wa Daudi, na Daudi akautafuta uso wa Yahwe. Hivyo Yahwe akasema, “Njaa hii ni kwa sababu ya mauaji ya Sauli na familia yake, kwa kuwa aliwauwa Wagibeoni.”

²Basi Wagibeoni hawakuwa uzao wa Israeli; walikuwa ni masalia ya Waamori. Watu wa Israeli walikuwa wameapa kutowauwa, lakini Sauli alitaka kuwaangamiza wote kwa husuda kwa ajili ya watu wa Israeli na Yuda.

³Ndipo Daudi alipowaita pamoja Wagibeoni na kuwaambia, “Niwfanyie nini kwa ajili ya upatanisho? Ili kwamba mweze kuwabariki watu wa Yahwe wanaorithi wema na ahadi zake?”

⁴Wagibeoni wakamjibu, “Hili siyo jambo la fedha wala dhahabu kati yetu na Sauli au familia yake. Na siyo hitaji letu kumuua mtu ye yote katika Israeli.” Daudi akasema, “Mnasema nini ili niwfanyie nyinyi?”⁵Wakamjibu mfalme, “Mtu aliyetaka kutuuwa aliyepanga kinyume chetu, ili kutuangamiza na kukosa eneo katika mipaka ya Israeli -⁶haya na tupewe watu saba kutoka katika uzao wake, nasi tutawatundika mbele ya Yahwe katika Gibe ya Sauli, palipochaguliwa na Yahwe.” Mfalme akasema, “Nitawapen. I”⁷Lakini mfalme akamuifadhi Mefiboshethi mwana wa Yonathani mwana wa Sauli, kwa ajili ya kiapo cha Yahwe kati ya Daudi na Yonathani mwana wa Sauli.⁸Mfalme akawachukua wana wawili wa Rispa binti Ayia aliomzalia Sauli, hawa wana wawili waliitwa Armoni na Mefiboshethi; na pia Daudi akawachukua wana watano wa Mikali binti Sauli, aliomzalia Adrieli mwana wa Berzilai Mmeholathi.⁹Akawaweka katika mikono ya Wagibeoni. Nao wakawatundika juu ya mlima mbele za Bwana, na wote saba wakafa pamoja. Waliuawa katika kipindi cha mavuno, katika siku ya kwanza mwanzoni mwa mavuno ya shayiri.

¹⁰Kisha Rispa, binti Aiya, akachukua nguo ya gunia na akajitanda mwenyewe juu ya mlima kando ya miili ya waliokufa tangu mwanzo wa mavuno mpaka wakati mvua ilipoanza kunyesha. Hakuruhusu ndege wa angani kutua juu ya miili mchana wala hayawani wa mwituni wakati wa usiku.¹¹Daudi akaambiwa alichokifanya Rispa, binti Aiya, suria wa Sauli.¹²Hivyo Daudi akaenda na kuchukua mifupa ya Sauli na mifupa ya Yonathani mwanaawe kutoka kwa watu wa Yabeshi Gileadi, waliokuwa wameiiba kutoka katika eneo la jumuiya la Beth Shani, Wafilisti walipokuwa wamewatundika baada ya Wafilisti kumuua Sauli katika Gilboa.¹³Daudi akaiondoa pale mifupa ya Sauli na mifupa ya Yonathani mwanaawe, na wakakusanya pia mifupa ya wale watu saba waliotundikwa.

¹⁴Wakaizika mifupa ya Sauli na Yonathani mwanaawe huko Zela katika nchi ya Benjamin, katika kaburi la Kishi babaye. Wakafanya kila alicoagiza mfalme. Ndipo Mungu akajibu maombi yao kwa ajili ya nchi.

¹⁵Kisha Wafilisti wakaenda tena katika vita na Israeli. Hivyo Daudi na jeshi lake wakashuka na kupigana na Wafilisti. Akiwa vitani Daudi akachoshwa na vita.¹⁶Ishbibenobu, wa uzao wa Warefai, ambaye mkuki wake wa shaba ulikuwa na uzito wa shekeli 300 na alikuwa na upanga mpya, alitaka kumuua Daudi.¹⁷Lakini Abishai mwana wa Seruya akamuokoa Daudi, akampiga Mfilisti na kumuua. Ndipo watu wa Daudi wakamuapia, kusema, “Hautakwenda vitani pamoja nasi tena usije ukaizima taa ya Israeli.”

¹⁸Ikawa baadaye kuwa na vita tena kati ya Wafilisti huko Gobu, wakati Sibekai Mhushathi alipomuua Safu, aliyekuwa mionganoni mwa uzao wa Warefai.

¹⁹Ikawa tena katika vita na Wafilisti huko Gobu, huyo Elhanani mwana wa Jari Mbethlehemu akamuua Goliathi Mgiti, ambaye fumo la mkuki wake lilikuwa kama mti wa mfumaji.

²⁰Ikawa katika vita nyingine huko Gathi kulikuwa na mtu mrefu sana mwenye vidole sita katika kila mkono na vidole sita katika kila mguu, jumla yake ishirini na vinne. Yeye naye alikuwa wa uzao wa Warefai.

²¹Alipowatukana Israeli, Yonathani mwana wa Shama, nduguye Daudi, akamuua.

²²Hawa walikuwa wa uzao wa Warefai wa Gathi, waliuawa kwa mkono wa Daudi na kwa mkono wa askari wake.

22¹Daudi akamuimbia Yahwe maneno ya wimbo huu siku ile Yahwe alipomuokoa katika mkono wa adui zake wote na katika mkono wa Sauli.²Akaomba hivi, "Yahwe ni mwamba wangu, ngome yangu, aliyeniokoa.

³ Mungu ni mwamba wangu. Yeye ni kimbilio langu. Ngao yangu, pembe ya wokovu wangu, ngome yangu na kimbilio langu, aniokoaye na mabaya yote.

⁴ Nitamuita Yahwe, astahiliye kutukuzwa, nami nitaoolewa kutoka kwa adui zangu.

⁵ Maana mawimbi ya mauti yalinizunguka, mafuriko ya maji ya uharibifu yakanishinda.

⁶ Vifungo vya kuzimu vilinizunguka; kamba za mauti zikaninasa.

⁷ Katika shida yangu nilimwita Yahwe; nilimwita Mungu wangu; akaisikia sauti yangu katika hekalu lake, na kilio changu cha msaada kikafika masikioni mwake.

⁸ Ndipo nchi ilipotikisika na kutetemeka. Misingi ya mbingu ikatetemeka na kutikiswa, kwa kuwa Mungu alikasirika.

⁹ Moshi ukatoka katika pua yake, na miale ya moto ikatoka katika kinywa chake. Makaa yakawashwa nayo.

¹⁰ Alizifungua mbingu akashuka, na giza totoro lilikuwa chini ya miguu yake.

¹¹ Alipanda juu ya kerubi na kuruka. Alioneckana katika mawingu ya upepo.

¹² Naye akalifanya giza kuwa hema kumzunguka, akakusanya mawingu makubwa ya mvua angani.

¹³ Makaa ya moto yalidondoka mbele zake kutoka katika radi.

¹⁴ Yahwe alishuka kutoka katika mbingu. Aliye juu alipiga kelele.

¹⁵ Alipiga mishale na kuwatawanya adui zake--miale ya radi na kuwatupa katika kuchanganyikiwa.

¹⁶ Kisha njia za bahari zikaonekana; misingi ya dunia ikawa wazi katika kukanywa na Yahweh, katika sauti za pumzi ya pua zake.

¹⁷ Kutoka juu alifika chini; akanishikilia! Aliniondoa katika vilindi vya maji.

¹⁸ Aliniokoa kutoka kwa adui zangu wenye nguvu, kwao walionichukia, kwa maana walikuwa na nguvu sana kwangu.

¹⁹ Walikuja kinyume changu siku ya shida yangu, lakini Yahwe alikuwa msaada wangu.

²⁰ Pia aliniweka mahali panapo nafasi. Aliniokoa kwa kuwa alipendezwa nami.

²¹ Yahwe amenituza kwa kipimo cha haki yangu; amenirejesha kwa kiwango cha usafi wa mikono yangu.

²² Kwa maana nimezishika njia za Yahwe na sijafanya uovu kwa kugeuka kutoka kwa Mungu.

²³ Kwa kuwa maagizo yake yote ya haki yamekuwa mbele yangu; kwa kuwa sheria zake, sikujiepusha nazo.

²⁴ Nimekuwa bila hatia mbele zake pia, na nimejiepusha na dhambi.

²⁵ Kwa hiyo Yahwe amenirejesha kwa kiasi cha uadilifu wangu, kwa kipimo cha usafi wangu mbele zake.

²⁶ Kwa mwaminifu, unajionyesha kuwa mwaminifu; kwake asiye na hatia; unajionyesha kuwa hauna hatia.

²⁷ Kwa usafi unajionyesha kuwa msafi, lakini kwa wakaidi unajionyesha kuwa mkaidi.

²⁸ Unaokoa walioteswa, lakini macho yako ni kinyume cha wenye kiburi, na unawashusha chini.

²⁹ Kwa maana wewe ni taa yangu, Yahwe. Yahwe huangaza katika giza langu.

³⁰ Kwa ajili yako ninaweza kukimbia juu ya jeshi; kwa msaada wa Mungu wangu naweza kuruka juu ya ukuta.

³¹ Maana njia za Mungu ni kamilifu. Neno la Yahwe ni safi. Yeye ni ngao yao wanaomkimbilia.

³² Maana ni nani aliye Mungu isipokuwa Yahwe? Na ni nani aliywambaa isipokuwa Mungu?

³³ Mungu ni kimbilio langu, na umongoza katika njia yake mtu asiye na hatia.

³⁴ Huiifanya myepesi miguu yangu kama kurungu na kuniweka katika vilima virefu.

³⁵ Huifundisha mikono yangu kwa vita, na viganja vyangu kupinda upinde wa shaba.

³⁶ Umenipa ngao ya wokovu wako, na upendeleo wako umenifanya mkuu.

³⁷ Umeitengenezea miguu yangu nafasi chini yangu, hivyo miguu yangu haijateleza.

³⁸ Niliwafuatia adui zangu na kuwaangamiza. Sikurudi nyuma hadi walipoangamizwa.

³⁹ Niliwararua na kuwapiga; hawawezi kuinuka. Wameanguka chini ya miguu yangu.

⁴⁰ Ulifungu mshipi wa nguvu kwa vita; unawaweka chini yangu wanaoinuka kinyume changu.

⁴¹ Ulifunipa migongo ya shingo za adui zangu; niliwaangamiza kabisa wale wanaonichukia.

⁴² Walilia kwa msaada, lakini hakuna aliyewaokoa; walimlilia Yahwe, lakini hakuwajibu.

⁴³ Niliwaponda katika vipande kama mavumbi juu ya ardhi, niliwakanyaga kama matope mitaani.

⁴⁴ Umeniokoa pia kutoka katika mashutumu ya watu wangu. Umeniweka kama kichwa cha mataifa. Watu nisiowajua wananutumikia.

⁴⁵ Wageni walishurutishwa kuniinamia. Mara waliposikia kuhusu mimi, walinitii.

⁴⁶ Wageni walikuja wakitetemeka kutoka katika ngome zao.

⁴⁷ Yahwe anaishi! Mwamba wangu atukuzwe. Mungu na ainuliwe, mwamba wa wokovu wangu.

⁴⁸ Huyu ndiye Mungu aniliipiaye kisasi, awawekaye watu chini yangu.

- ⁴⁹ Uniweka huru mbali na adui zangu. Hakika, uliniinua juu yao walioinuka kinyume changu. Uliniokoa kutoka kwa watu wenyе ghasia.
- ⁵⁰ Kwa hiyo nitakushukuru, Yahwe, kati ya mataifa; nitaliimbia sifa jina lako.
- ⁵¹ Mungu hutoa ushindi mkuu kwa mfalme wake, na huonyesha uaminifu wake wa kiagano kwa mtiwa mafuta wake, kwa Daudi na uzao wake daima.”

23 ¹Haya ni maneno ya mwisho ya Daudi-Daudi mwana wa Yese, mtu aliyeheshimiwa sana, aliyetiwa mafuta na Mungu wa Yakobo, mwandishi mzuri wa zaburi wa Israeli.

² "Roho ya Yahwe alisema nami, na neno lake lilikuwa ulimini mwangu.

³ Mungu wa Israeli alinena, Mwamba wa Israeli aliniambia, "Atawalaye kwa haki juu yangu, atawalaye katika hofu ya Mungu.

⁴ Atakuwa kama nuru ya asubuhi jua linapochomoza, asubuhi isiyi na mawingu, wakati mche mwororo unapochipua kutoka ardhini kupitia mwangaza wa mng'ao wa jua baada ya mvua.

⁵ Hakika, je familia yangu haiko hivi mbele za Mungu? Je hajafanya nami agano la milele, taratibu la uhakika kwa kila njia? Je yeye haongezi wokovu wangu na kutimiza kila hitaji langu?

⁶ Lakini yasiyofaa yote yatakuwa kama miiba na kutupwa mbali, kwa maana haiwezekani kukusanywa kwa mikono.

⁷ Ayagusaye ni lazima atumie chombo cha chuma au fumo la mkuki. Ni lazima yachomwe mahali yalipo.

⁸Haya ni majina ya askari wa Daudi: Yashobeamu Mhakmoni alikuwa kiongozi wa mashujaa. Aliua watu 800 wakati mmoja.

⁹Baada yake alikuwa Elieza mwana wa Dodo, mwana wa mwahohi, mmoja wa mashujaa watatu wa Daudi. Alikuwepo walipowashinda Wafilisti waliokuwa wamekusanya kwa vita, na wakati watu wa Israeli walipokuwa wamekimbia.¹⁰Elieza akasimama na kuwapiga Wafilisti mpaka mkono wake ukachoka, mpaka mkono wake ukang'ang'ania mpini wa upanga wake. Siku hiyo Yahwe akatoa ushindi mkuu. Jeshi likarejea kwa ajili ya kuteka tu nyara za waliouawa na Elieza.

¹¹Baada yake alikuwa Shama mwana wa Agee, Mharari. Wafilisti wakajikusanya pamoja palipokuwa na shamba la dengu, na jeshi likawakimbia.¹²Lakini Shama akasimama katikati ya shamba na kulitetea. Aliwauwa Wafilisti, na Yahwe akaleta ushindi mkuu.

¹³Watatu kati ya askari thelathini walishuka kwa Daudi nyakati za mavuno, katika pango la Adulamu. Jeshi la Wafilisti lilikuwa limepiga kambi katika bonde la Mrefai.¹⁴Wakati huo Daudi alikuwa katika ngome yake, pangoni, wakati Wafilisti walikuwa imara Bethlehemu.¹⁵Daudi alitamani maji na akasema, "Kama ingekuwa mtu mmoja angenipa maji ya kunywa kutoka kisima kilichopo Bethlehemu, kisima kilichopo langoni!"¹⁶Hivyo mashujaa hawa watatu wakapita kati ya jeshi la Wafilisti na kuchota maji katika kisima cha Bethlehemu, kilichopo langoni. Wakachukua maji na kuyaleta kwa Daudi, lakini yeye akakataa kuyanywa. Badala yake akayamwaga mbele za Yahwe.¹⁷Kisha akasema, "Iwe mbali nami, Yahwe, kwamba niyanywe haya. Je, ninywé damu ya watu waliohatarisha maisha yao?" Hivyo akakataa kuyanywa. Haya ni mambo yaliyofanywa na mashujaa watatu.

¹⁸Abishai, nduguye Yoabu na mwana wa Seruya, alikuwa akida wa watatu. Alipigana kwa mkuki wake na watu mia tatu na akawauwa wote. Mara kwa mara alitajwa kati ya mashujaa watatu.¹⁹Je, hakuwa maarufu kuliko wale watatu? Alifanywa akida wao. Lakini, umaarufu wake haukulingana na umaarufu wa wale mashujaa watatu.

²⁰Benaya kutoka Kabseeli mwana wa Yehoyada; alikuwa mtu hodari aliyefanya matendo makuu. Aliwauwa wana wawili wa Arieli wa Moabu. Pia alishuka shimoni na kuuwa simba wakati wa theruji.²¹Na alimuua Mmisri aliyekuwa mtu mnene sana. Mmisri alikuwa na mkuki mkononi, lakini Benaya alipigana naye kwa fimbo tu. Aliuchukua mkuki mkononi mwa Mmisri na kisha kumuua nao.²²Benaya mwana wa Yehoyada alifanya matendo haya, naye alitajwa kati ya mashujaa watatu.²³Alikuwa na heshima kuliko mashujaa thelathini kwa ujumla wao, lakini hakuwa na heshima kama wale mashujaa watatu. Hata hivyo Daudi alimuweka kuwa mlinzi wake.

²⁴ Wafuataao ni wale watu thelathini: Asaheli nduguye Yoabu, Elhanani mwana wa Dodo kutoka Bethlehemu,

²⁵Shama Mharodi, Elika Mharodi,²⁶Helesi Mpeloni, Ira mwana wa Ikeshi Mteko, ²⁷Abi Ezeri Mwanathothi, Mebunai Mhushathi,²⁸Salmoni Mhahoi, Maherai Mnetofathi;²⁹Helebu mwana wa Baana, Mnetofathi, Itai mwana wa Rabai kutoka Gibe ya Wabenjamini,³⁰Benaya Mpirathoni, Hidai wa mabonde ya Gaashi.³¹Abieliboni Mwarbathi, Azmawethi Mbarhumi,³²Eliaba Mshalboni, wana wa Yasheni, Yonathan mwana wa Shama Mharari;³³Ahiamu mwana wa Sharari Mharari,³⁴Elifeleti mwana wa Ahasbai Mmaakathi, Eliamu mwana wa Ahithofeli Mgiloni,

³⁵Hezro Mkarmeli, Parai Mwarbi,³⁶Igali mwana wa Nathani kutoka Soba, Bani kutoka kabilia la Gadi,³⁷Zeleki Mwamoni, Naharai Mbeerothi, mbeba silaha wa Yoabu mwana wa Seruya,³⁸Ira Mwithri, Garebu Mwithri,³⁹Uria Mhiti - jumla yao wote thelathini na saba.

24 ¹Kisha hasira ya Yahwe ikawaka dhidi ya Israeli, naye akamchochea Daudi kinyume chao kusema, “Nenda, ukawahesabu Israeli na Yuda.”

²Mfalme akamwambia Yoabu, jemedari wa jeshi, aliyejewa pamoja naye, “Nenda upite katika kabila zote za Israeli, toka Dani mpaka Beersheba, uwahesabu watu wote, ili niweze kujua idadi kamili ya watu wanaofaa kwa vita.”

³Yoabu akamwambia mafalme, “Yahwe Mungu wako na aizidishe hesabu ya watu mara mia, na macho ya bwana wangu mafalme yaone ikifanyika. Lakini kwa nini bwana wangu mafalme analitaka jambo hili?”

⁴Walakini neno la mafalme lilikuwa la mwisho dhidi ya Yoabu na dhidhi ya majemedari wa jeshi. Hivyo Yoabu na majemedari wakatoka mbele ya mafalme kuwahesabu watu wa Israeli.

⁵Wakavuka Yordani na kupiga kambi karibu na Aroeri, kusini mwa mji bondeni. Kisha wakasafiri kupitia Gadi mpaka Yazeri.⁶Wakaja Gileadi na nchi ya Tahtimu Hodshi, kisha Dani, Jaani na karibu kuelekeea Sidoni.⁷Wakafika ngome ya Tiro na miji yote ya Wahivi na Wakanaani. Kisha wakaenda Negebu katika Yuda huko Beersheba.

⁸Walipokuwa wamepita katika nchi yote, wakarejea Yerusalem mwishoni mwa miezi tisa na siku ishirini.

⁹Ndipo Yoabu alipotoa taarifa ya hesabu kamili kwa mafalme kuhusu watu wawezao kupigana vita. Katika Israeli kulikuwa na watu 800,000 jasiri wawezao kutoa upanga, na wale wa Yuda walikuwa watu 500,000.

¹⁰Ndipo moyo wa Daudi ukamsumba baada ya kuwahesabu watu. Hivyo akamwambia Yahwe, “Kwa kufanya hivi nimetenda dhambi sana. Sasa, Yahwe, uiondoe hatia ya mtumishi wako, kwani nimetenda kwa upumbavu.”

¹¹Daudi alipoinuka asubuhi, neno la Yahwe likamjia nabii Gadi, mwonaji wa Daudi, ikitisema,¹²Nenda umwambie Daudi; “Hivi ndivyo asemavyo Yahwe: ‘Ninakupa mambo matatu. Uchague mojawapo.’

¹³Hivyo Gadi akaenda kwa Daudi na kumwambia, “Je miaka mitatu ya njaa ije katika nchi yako? Au miezi mitatu ukimbi kutoka kwa adui zako huku wakikufuatia? Au kuwe na tauni ya siku tatu katika nchi yako? Amua sasa jibu gani nimrudishie aliyenituma.”

¹⁴Ndipo Daudi akamwambia Gadi, “Nipo katika shida kubwa. Haya na tuanguke katika mikono ya Yahwe kuliko kuanguka katika mikono ya mwanadamu, kwani matendo yake ya rehema ni makuu sana.”

¹⁵Hivyo akatuma tauni juu ya Israeli kuanzia asubuhi kwa muda ulioamliwa, na watu 75,000 kutoka Dani mpaka Beersheba wakafa.¹⁶Malaika aliponyosha mkono wake kuelekeea Yerusalem ili kuuharibu, Yahwe akabadili nia yake kuhusu madhara, na akamwambia malaika aliyejewa tiyari kuwaangamiza watu, “Yatosha! Rudisha mkono wako sasa.” Wakati huo malaika wa Yahwe alikuwa amesimama katika kiwanja cha kupuria cha Arauna Myebusi.

¹⁷Daudi alipomwona malaika aliyejewa amewapiga watu, akamwambia Yahwe akisema, “Nimetenda dhambi, na nimetenda kwa upumbavu. Lakini kondoo hawa, wamefanya nini? Tafadhal, mkono wako na uniadhishu mimi na familia ya baba yangu!”

¹⁸Kisha Gadi akaja siku hiyo kwa Daudi na kumwambia, “Kwea na ujenge madhabahu kwa ajili ya Yahwe katika kiwanja cha kupuria cha Arauna Myebusi.”¹⁹Hivyo Daudi akakwea kama Gadi alivyomuelekeza kufanya, kama Yahwe alivyokuwa ameagiza.²⁰Arauna akatazama na kumuona mafalme na watumishi wake wakikaribia. Ndipo Arauna akaondoka na kumsujudia mafalme uso wake mpaka juu ya ardhi.

²¹Kisha Arauna akasema, “Kwa nini bwana wangu mafalme amekuja kwangu, mtumishi wake?” Daudi akajibu, “Kununua uwanja wako wa kupuria, ili nimjengee Yahwe madhabahu, ili kwamba tauni iondolewe kwa watu.”

²²Arauna akamwambia Daudi, “Chukua liwe lako, bwana wangu mafalme. Ulifanyie lolote lililojema machoni pako. Tazama, ng’ombe kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa na miganda ya kupuria na nira kwa kuni.²³Haya Yote bwana wangu mafalme, mimi Arauna nakupa.” Kisha akamwambia mafalme, “Yahwe Mungu wako na awe nawe.”

²⁴Mfalme akamwambia Arauna, “Hapana, nahimiza kukinunua kwa thamani yake. Sitatoa kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe chochote ambacho hakijanigharimu kitu.” Hivyo Daudi akakinunua kiwanja cha kupuria na ng’ombe kwa shekeli hamsini za fedha.

²⁵Daudi akajenga madhabahu kwa Yahwe pale na kutoa juu yake sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani. Hivyo wakamsihi Yahwe kwa niaba ya nchi, hivyo akaizua tauni katika Israeli yote.

1 Wafalme

1 ¹Mfalme Daudi alipokuwa mzee sana, walimfunika kwa nguo, lakini hakupata joto.²Kwa hiyo watumishi wake wakamwambia, “Na tutafute msichana bikira kwa ajili ya mfalme Bwana wetu, ili amtumikie na kumtunza. Naye atalala kwenye mikono yake ili Bwana mfalme wetu apate joto.”

³Kwa hiyo wakatafuta msichana mrembo katika mipaka yote ya Israeli. Wakampata Abishagi Mshunami wakamuleta kwa mfalme.⁴Yule msichana alikuwa mrembo sana. Naye akamtumikia mfalme na kumtunza, Lakini mfalme hakumjua.

⁵Wakati huo, Adoniya mwana wa Hagithi alijiinua akisema, “Nitakuwa mfalme.” Kwa hiyo akajiandalia magari na wapanda farasi hamsini ili wapige mbio mbele yake.⁶Baba yake alikuwa hajawahi kumsumbuwa kwa kusema, “Kwa nini umefanya hili na lile?” Adonia alikuwa mwanamume mzuri sana aliyezaliwa baada ya Absalomu.

⁷Akashauriana na Yoabu mwana wa Seruya na Abiathari kuhani. Wakamfuata Adonia wakamsaidia.⁸Lakini Sadoki kuhani, Benaya mwana wa Yehoyada, nabii Nathani, Shimei, Rei, na watu mashujaa wa Daudi hawakumfuata Adoniya.

⁹Adoniya akataoa dhabihu za Kondoo, na ndama walionona kwenye jiwe la Sohelethi, ambalo liko karibu na Eni Rogeli. Akawakaribisha ndugu zake wote, watoto wa mfalme, wanaume wote wa Yuda, na watumishi wa mfalme.

¹⁰Lakini hakumkaribisha nabii Nathan, Benaya, wanaume mashujaa, au ndugu yake Sulemani.

¹¹Kisha Nathani akamwambia Bethsheba mama wa Sulemani, akisema, “Je, haujasikia kuwa Adonia mwana wa Hagathi amekuwa mfalme, na Daudi Bwana wetu halijui hilo?”¹²Kwa hiyo sasa nakupa ushauri, ili kwamba uweze kuokoa maisha yako na maisha ya mwanaao Sulemani.¹³Nenda kwa mfalme Daudi; ukamwambie, ‘Bwana wangu mfalme, Je, haukumwapia mtumishi wako, ukisema, ‘Hakika Sulemani mwanaao atatawala baada yangu, na ataketi kwenye kiti changu cha enzi?’ Kwa nini basi Adonia anatawala?’¹⁴Wakati ukiwa pale ukiongea na mfalme, Nitaingia baada yako na kuthibitisha hayo.”

¹⁵Kwa hiyo Bathsheba akaingia chumbani kwa mfalme. Wakati huo mfalme alikuwa mzee sana, na Abishagi Mshunami alikuwa akimtunza mfalme.¹⁶Bathsheba akainama kifudifudi mbele ya mfalme. Na kisha mfalme akasema, “Una haja gani?”

¹⁷Naye akamwambia, “Bwana wangu, ulimwapia mtumishi wako kwa jina la Bwana, Mungu wako, ukisema, ‘Hakika Sulemani mwanaao atatawala, baada yangu, naye ataketi kwenye kiti changu cha enzi.’”¹⁸Sasa, tazama, Adonia ni mfalme, na Bwana wangu mfalme hajui jambo hili.¹⁹Ametoa dhabihu ya makisai, ndama walionona, na kondoo wengi, na amewakaribisha wana wote wa mfalme, Abiathari kuhani, na Yoabu jemedari wa jeshi, lakini hajamkaribisha Sulemani mtumishi wako.²⁰Mfalme Bwana wangu, macho yote ya Israeli yako kwako, yakisubiri usemi wako juu ya nani atakayeti kwenye kiti cha enzi baada yako, Bwana wangu.²¹Vinginevyo itatokea, wakati Bwana wangu atakapolala na baba zake, kwamba mimi na mwanangu Sulemani tutahesabiwa wahaini.”

²²Wakati alipokuwa akiendelea na mfalme, nabii Nathani aliingia.²³Watumshi wakamwambia mfalme, “Nabii Nathani yuko hapa,” Naye alipoingia mbele ya mfalme, akalala kifudifudi mbele ya mfalme na uso wake ukielekeea chini.

²⁴Nathani akamwambia, “Mfalme Bwana wangu, Je, umesema, ‘Adonia atatawala baada yangu, na ataketi kwenye kiti changu cha enzi?’”²⁵Kwani leo ameshuka na ametoa dhabihu ya makisai, ndama walionona, na kondoo wengi, na amewakaribisha wana wote wa mfalme, jemedari wa jeshi, na Abiathari kuhani. Nao wanakula na kunywa mbele zake, na kusema, ‘Mfalme Adonia na aishi milele!’²⁶Lakini mimi, mtumishi wako, Sadoki kuhani, Benaya

mwana wa Yehoyada, na mtumishi wako Sulemani, hajatukaribisha.²⁷ Je, Bwana wangu mfalme amefanya haya pasipo kutuambia sisi, watumishi wako, ni nani atakayeketi kwenye kiti cha enzi baada yake?”

²⁸Ndipo mfalme Daudi alipojibu na kusema, “Mwiteni Bathsheba arudi.” Naye akaja akasimama mbele ya mfalme.

²⁹Mfalme akafanya kiapo akasema, “Kama BWANA aishivyo, ambaye ameniokoa toka tabu zote,³⁰ kama nilivyokuapia kwa BWANA, Mungu wa Israeli, nikisema, ‘Sulemani mwanaao atatawala baada yangu, naye ndiye atakayeketi kwenye kiti changu cha enzi, mahali pangu,’ nitafanya hivi leo.”³¹ Kisha Bathsheba akalala kifudifudi na sura yake ikielekea chini mbele ya mfalme akasema, “Bwana wangu mfalme Daudi na aishi milele!”

³²Mfalme Daudi akasema, “Niitieni Sadoki kuhani, nabii Nathani na Benaya mwana wa Yehoyada.” Nao wakaja mbele ya mfalme.³³ Mfalme akawaambia, “Uwachukue watumishi wangu, wana wako, na umfanye Sulemani mwanganu apande juu ya nyumbu wangu mimi na mkamteremshe mpaka chini Gihoni.³⁴ Na Sadoki kuhani na nabii Nathani wamtawaze awe mfalme wa Israeli na tarumbeta zipigwe, ‘Mfalme Sulemani na uishi milele!’³⁵ Kisha njoni mkiwa nyuma yake, naye atakuja na kukaa kwenye kiti changu cha enzi; kwani yeze ndiye atakayekuwa mfalme mahali pangu. Nimemchagua yeze kuwa mtawala wa Israeli na Yuda.”

³⁶Benaya mwana wa Yehoyada akamjibu mfalme, akasema, “Na iwe hivyo! Na BWANA, Mungu wa mfalme Bwana wangu, alithibitishe hilo.³⁷ Kama vile BWANA aliviyokuwa na mfalme Bwana wangu na awe na Sulemani hivyo hivyo, na kuifanya enzi yake kuwa kubwa kuliko zaidi ya enzi ya Bwana wangu Daudi.”

³⁸Kwa hiyo Sadoki kuhani, nabii Nathani, Benaya mwana wa Yehoyada, na Wakerethi na Wapelethi wakamfanya Sulemani akapanda juu ya nyumbu wa mfalme Daudi; wakamleta Gihoni.³⁹ Naye Sadoki kuhani akachukua pembe lenye mafuta hemani akamitia mafuta Sulemani kisha wakapiga tarumbeta, na watu wote wakasema, “Mfalme Sulemani na aishi milele!”⁴⁰ Kisha watu wote wakamfuata, na watu wakapiga zomari wakafurahi furaha kubwa mno, kiasi kwamba dunia ikatetemeka kwa sauti zao.

⁴¹Kisha Adonia na wageni wake waliokuwa pamoja naye wakasikia hayo walipomaliza kula. Yoabu alipozisikia sauti za panda, akasema, “Kwa nini jiji liko katika hali ya tataruki?”

⁴²Wakati alipokuwa akiongea, Yonathan mwana wa Abiathari kuhani alifika. Adonia akamwambia, “Karibu, kwa kuwa wewe wastahili kutuletea habari.”

⁴³Naye Yonathan akamjibu Adonia, “Mfalme Bwana wetu Daudi amemfanya Sulemani kuwa mfalme.⁴⁴ Na mfalme amemtuma pamoja naye Sadoki, nabii Nathani, Benaya mwana wa Yehoyada, na Wakerethi pamoja na Wapelethi. Wamempandisha Sulemani juu ya nyumbu wa mfalme.⁴⁵ Sadoki kuhani na nabii Nathani wamemtawaza kuwa mfalme kule Gihoni, na wametokea huko wakifurahi, ndiyo maana jiji liko katika tataruki. Na hizi ndizo sauti ulizosikia.⁴⁶ Pia, Sulemani ameketi kwenye kiti cha enzi cha ufalme.⁴⁷ Zaidi ya yote, watumishi wa mfalme walikuja kumbariki mfalme Bwana wetu Daudi, wakisema, “Mungu wako na alifanye jina la Sulemani kuwa zuri kuliko jina lako, na kuifanya enzi yako kuwa kubwa kuliko yako.” Na mfalme akasujudu mwenyewe kitandani.⁴⁸ Mfalme pia alisema, “Abarikiwe BWANA, Mungu wa Israeli, ambaye amempa mtu kuketi kwenye enzi yangu siku hii ya leo, na kwamba macho yangu yamejionea hilo.”

⁴⁹Ndipo wageni wote wa Adonia walipoogopa sana. Wakasimama na kila mtu akaenda njia yake.⁵⁰ Pia Adonia alimwogopa Sulemani na akasimama, na akaondoka, akachukua pembe la madhabahuni.⁵¹ Kisha Sulemani akaambiwa hilo, wakasema, “Tazama, Adonia amemwogopa mfalme Sulemani, kwa kuwa ameshikilia pembe la madhabahuni, akisema, ‘Mfalme Sulemani na aniapie kwanza kuwa hatamwua mtumishi wake kwa upanga.’”

⁵²Sulemani akasema, “Kama atajionyesha kuwa ni mtu wa kweli, hakuna hata unywele mmoja utakaoanguka duniani, bali kama uovu utaonekana kwake, atakufa.”⁵³ Kwa hiyo mfalme Sulemani akatuma watu, waliomleta Adonia kutoka madhabahuni. Naye akaja akapiga magoti kwa Sulemani, na Sulemani akamwambia, “Nenda nyumbani kwako.”

²¹Daudi alipokaribia kufa, alimwamuru Sulemani mwanae, akisema,

²“Mimi sasa ninaiendea njia ya dunia yote. Kwa hiyo, uwe imara, na ujionyeshe mwenyewe kama mwanamume. Uzilinde amri za BWANA, Mungu wako ukitembea katika njia zake, utii maaagizo yake, amri zake,³maamuzi yake, na maagizo ya maagano yake, uwe mwangalifu kufanya yale yaliyoandikwa katika sheria za Musa, ili ufanikiwe katika yote utakayoyafanya, popote kule utakakokuwa,⁴na BWANA atayatimiza maneno yake aliyosema kuhusu mimi, aliposema, ‘Kama wanao watajilinda katika tabia zao, wakatembea mbele yangu kwa uaminifu kwa mioyo yao yote na kwa roho zao zote, hawatakoma kuwa na mtu aliyeketi katika kiti cha enzi cha Israeli.’

⁵Wewe pia wajua kile Yoabu mwana wa Seruya alichonifanyia, na kile alichowafanyia majemedari wa majeshi ya Israeli, kwa Abina mwana wa Neri, na kwa Amasa mwana wa Yetheri, ambaye alimwua. Alimwaga damu vitani wakati wa amani na kuiweka ile damu kwenye mshipi uliokuwa kiunoni mwake na kwenye vile viatu miguuni mwake.⁶Mshughulikie Yoabu kwa hekima ambayo umejifunza, lakini usiache mvi zake ziingie kaburini kwa amani.

⁷Hata hivyo, uonyeshe utu kwa wana wa Barizilai Mgileadi, na uwaache wawe mionganini mwa wale wanaokula mezani kwako, kwa kuwa walikuja kwangu wakati nilipomkimbia ndugu yangu Absalomu.

⁸Tazama, Shimei mwana wa Gera yuko pamoja na wewe, Wabenjamini wa Bahurimu, walionilaani kwa laana ya fujo siku niliyoenda kwa Mahanaimu. Shimei alishuka kuja kuniona pale Yorodani, na nikamwapia kwa BWANA, nikisema, ‘Sitawaua kwa upanga,⁹Kwa hiyo sasa usimwache aiepuke adhabu, Wewe ni mwenye hekima, na utajua jinsi itakavyokupasa kumtendea. Utakileta hicho kichwa chenyenye mvi chini kaburini.’

¹⁰Ndipo Daudi alipolala na mababu zake na alizikwa kwenye mji wa Daudi.¹¹Siku ambazo Daudi alitawala Israeli zilikuwa ni miaka arobaini. Alikuwa ametawala kwa miaka saba kule Hebron na kwa miaka thelethini na tatu kule Yerusalem.¹²Kisha Sulemani akaketi kwenye kiti cha enzi cha baba yake Daudi, na utawala wake ulikuwa imara.

¹³Kisha Adoniya mwana wa Hagathi alikuja kwa Bathsheba mama wa Sulemani. Naye akamwuliza, “Je, unakuja kwa amani?” Naye akajibu, “Kwa amani.”

¹⁴Kisha akasema, “Nina jambo la kukuambia.” Naye akajibu, “Sema.”

¹⁵Adoniya akasema, “Unajua kuwa ufalme ulikuwa wangu, na kwamba Israeli yote ilikuwa inanitegemea mimi kuwa mfalme. Hata hivyo, ufalme umegeuzwa na umekuwa wa ndugu yangu, kwani ulikuwa wake toka kwa BWANA.¹⁶Sasa nina ombi moja kwako, usinikatalie.” Bathsheba akamwambia, “Sema.”

¹⁷Naye akamwambia, “Tafadhalii mwambie mfalme Sulemani, kwa kuwa hatakukatalia, ili kwamba anipatie Abishagi Mshunami awe mke wangu.”

¹⁸Bathisheba akamwambia, “Vyema sana, nitamwambia mfalme.”

¹⁹Kwa hiyo Bathsheba akaenda kumwambia mfalme Sulemani kwa niaba ya Adoniya. Mfalme akainuka kumlaki na akapiga magoti mbele yake. Kisha akakaa kwenye kiti chake cha enzi na kulikuwa na kiti kingine cha enzi kilicholetwa kwa ajili ya mama wa mfalme. Naye akakaa mkono wa kuume wa mfalme.

²⁰Ndipo alipomwambia, “Napenda kukuomba ombi moja dogo. Usinikalie.” Mfalme, akamjibu, “Mama omba kwa kuwa sitakukatalia.”

²¹Naye akamwambia, “Naomba Abishagi Mshunami apewe Adoniya ndugu yako awe mke wake.”

²²Mfalme Sulemani akamjibu mama yake, “Kwa nini unamwombea Adonia huyo Abishagi Mshunami? Kwa nini usimwombee ufalme pia, kwa kuwa ni ndugu yangu mkubwa? Au kwa Abiathari kuhani, au Yoabu mwana wa Seruya?”

²³Kisha mfalme Sulemani akaapa kwa BWANA, akisema, “Mungu wangu na anifanyie hivyo, na zaidi pia, kama Adonia hajayasema haya kinyume na maisha yake.²⁴Sasa basi kama BWANA aishivyo, ambaye ndiye alinifanya

mimi kuwepo na kunipa kiti cha enzi cha Daudi baba yangu, na ambaye amenifanyia nyumba kwa ahadi yake, hakika Adoniya lazima auawe leo.”²⁵Kwa hiyo mfalme Sulemani akamtuma Benaya mwana wa Yehoyada naye akamkuta Adoniya na kumwua.

²⁶Kisha akamwambia Abiathari kuhani, “Nenda kwa Anathothi, kwenye mashamba yako. Unastahili kufa, lakini sitakuua sasa hivi, kwa sababu ulilibeba sanduku la BWANA mbele ya Daudi baba yangu na kujitaabisha kwa namna mbalimbali kama baba yangu alivyopata taabu.”²⁷Kwa hiyo Sulemani akamfukuza Abiathari asiwe kuhani wa BWANA, ili kwamba atimilize maneno ya BWANA, aliyokuwa amesema juu ya nyumba ya Eli.

²⁸Habari hizo zikamfikia Yoabu, Kwani Yoabu alimuunga mkono Adonia, ingawa hakumuunga mkono Absalomu. Kwa hiyo Yoabu akakimbilia kwenye hema ya BWANA karibu na madhabahu na akabeba pembe za madhabahu.

²⁹Sulemani alipoambiwa kuwa Yoabu amekimbilia kwenye hema ya BWANA na sasa alikuwa karibu na madhabahu. Ndipo Sulemani alipomtuma Benaya mwana wa Yehoyada, akisema, “Nenda, ukamwue.”

³⁰Kwa hiyo Benaya akaenda kwenye hema ya BWANA na kumwambia, “Mfalme anasema utoke hemani.” Yoabu akamjibu, “Hapana. Nitafia hapa.” Kwa hiyo Benaya akarudi kwa mfalme, akasema, “Yoabu amesema atafia kwenye madhabahu.”

³¹Naye mfalme akamwambia, “Kafanye kama alivyosema. Muue na ukamzike, ili kwamba uitoe kwangu na kwenye nyumba ya baba yangu damu ambayo Yoabu alimwaga bila sababu.”³²BWANA na amrudishie damu yake kichwani kwake, kwa sababu aliwaua wanaume wawili wasio na hatia na wema kuliko ye ye na akawaua kwa upanga, Abineri mwana wa Neri, Jemedari wa Jeshi la Israeli, na Amasa mwana wa Jetheri, jemedari wa jeshi la Yuda, bila baba yangu Daudi kujuu.”³³Kwa hiyo damu yao na imrudie Yoabu kichwani pake na kwenye vichwa vya uzao wake milele na milele. Lakini kwa Daudi na uzao wake, na nyumba yake, na kwenye kiti chake cha enzi, kuwe na amani ya kudumu kutoka kwa BWANA.”

³⁴Kisha Benaya mwana wa Yehoyada akaenda akamvamia Yoabu na kumwua. Alizikwa kwenye nyumba yake kule jangwani.³⁵Mfalme akamwinua Benaya mwana wa Yehoyada kuwa juu ya jeshi badala yake, na akamweka Sadoki kuhani kwenye nafasi ya Abiatahari.

³⁶Kisha Mfalme akatuma watu kumwita Shimei, na akamwambia, “Kajijengee nyumba kwa ajili yako kule Yerusalem na uishi huko, na usitoke nje ya huo mji na kwenda mahali pengine.”³⁷Kwa kuwa siku utakayoenda mahali pengine, na kupita bonde la Kidroni, ujue kwa hakika kuwa utakufa. Damu yako itakuwa juu ya kichwa chako.”

³⁸Kwa hiyo Shimei akamwambia mfalme, “Unachosema ni chema. Kama vile mfalme bwana wangu alivyosema, ndivyo ambavyo mtumishi wako atakavyofanya.” Kwa hiyo Shimei akaishi Yerusalem kwa miaka mingi.

³⁹Lakini mwishoni mwa mwaka wa tatu, watumishi wawili wa Shimei wakakimbilia kwa Akishi mwana wa Maaka, mfalme wa Gathi. Kwa hiyo wakamwambia Shimei, wakisema, “Tazama, watumishi wako wameenda Gathi.”⁴⁰Kisha Shimei akainuka, akapanda punda wake akaenda kwa Akishi huko Gathi kuwatafuta watumishi wake. Akaenda na akawaleta watumishi wake toka Gathi.

⁴¹Sulemani alipoambiwa kuwa Shimei alikuwa ametoka Yerusalem kwenda Gathi na amerudi,⁴²mfalme akatuma wito kwa Shimei na kumwambia, “Je, sikukuapisha kwa BWANA na kushuhudia kwako, nikisema, ‘Tambua kuwa siku utakayotoka kwenda nje na kwenda mahali popote, hakika utakufa?’ Na ukaniambia kuwa unachosema ni chema.”⁴³Kwa nini basi umeshindwa kulinda kiapo chako kwa BWANA na amri niliyokupa?”

⁴⁴Pia mfalme akamwambia Shimei, “Unajua katika moyo wako maovu yote uliyofanya kwa baba yangu Daudi. Kwa hiyo BWANA atakurudishia maovu yako kichwani pako.”⁴⁵Lakini Sulemani atabarikiwa na enzi ya Daudi itaimarika mbele ya BWANA milele.”

⁴⁶Kwa hiyo mfalme akamwamuru Benaya mwana wa Yehoyada kwenda kumwua Shimei. Kwa hiyo ule utawala ulikuwa mwema kwa mkono wa Sulemani.

³ ¹Sulemani akawa na ushirikiano wa kindoa na Farao mfalme wa Misri. Alimwoa binti wa Farao na kumleta katika mji wa Daudi mpaka alipomaliza kujenga nyumba yake, nyumba ya BWANA, na ukuta wa Yerusalem. ²Watu walikuwa wakitoa sadaka kwenye maeneo ya juu, kwa sababu hapakuwa bado na nyumba iliyokuwa imejengwa kwa jina la BWANA. ³Sulemani alionyesha upendo wake kwa BWANA kwa kutembea katika maagizo ya Daudi baba yake, isipokuwa tu alitoa dhabihu na kuchoma uvumba mahali pa juu.

⁴Mfalme akaenda Gibioni kutoa sadaka kule, kwa kuwa hilo ndilo lilikuwa eneo kuu la juu. Sulemani akatoa sadaka maelfu katika madhabahu hiyo.⁵BWANA akaonekana kwa Sulemani huko Gibioni katika ndoto ya usiku; akasema, “Omba! Unataka nikupe nini?”

⁶Kwa hiyo Sulemani akasema, “Umeonyesha uaminifu wa agano mkuu kwa mtumishi wako Daudi, baba yangu, kwa sababu alitembea mbele yako kwa ukweli na uaminifu, katika haki ya moyo na katika unyofu wa moyo. Umetunza kwa ajili yake hili agano kuu kwa uaminifu na umempa mwana wake kuketi kwenye kiti chake cha enzi leo.

⁷Na sasa, BWANA, Mungu wangu, umemfanya mtumishi wako kuwa mfalme katika nafasi ya Daudi baba yangu, japo mimi ni mtoto mdogo. Sijui namna ya kuiingia na kutoka.⁸Mtumishi wako yuko katikati ya watu wako uliowachagua, kundi kubwa, watu wengi wasiohesabika.⁹Kwa hiyo umpe mtumishi wako moyo wa uelewa wa kuwashukumu watu wako. Kwani ni nani awezaye kuwashukumu watu wako hawa walio wengi?”

¹⁰Ombi hili la Sulemani likampendeza Bwana.¹¹Kwa hiyo Mungu akamwambia. “Kwa sababu umeomba jambo hili na haujajiombea maisha marefu au utajiri au uhai wa maadui wako, lakini umeomba ufahamu wa kutambua hukumu ya haki,¹²tazama sasa nitafanya yote uliyoniomba wakati uliponipa ombi lako. Ninakupa moyo wa hekima na ufahamu, kwa kuwa hapajawahi kuwa na mtu wa kuwa kama wewe kabla yako, na hakuna wa kuwa kama wewe atakayeinuka baada yako.¹³Pia ninakupa hata ambayo hujaomba, vyote heshima na utajiri, ili kwamba pasije pakawa na mfalme wa kuwa kama wewe katika siku zako zote.¹⁴Kama utatembea katika njia zangu na kuyatunza maagizo yangu, kama alivyofanya baba yako Daudi, ndipo nitakapoziongeza siku zako.”

¹⁵Kisha Sulemani alipoamka, na tazama, ilikuwa ndoto. Akaja Yerusalem na akasimama mbele ya sanduku na agano la Bwana. Akatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, na akawafanya sherehe watumishi wake wote.

¹⁶Kisha wanawake wawili waliokuwa makahaba wakaja mbele ya mfalme wakasimama mbele yake.¹⁷Mwanamke mmoja akasema, “Aa, bwana wangu, mwanamke huyu na mimi tunaishi katika nyumba moja, Nilizaa mtoto tukiwa pamoja na yeye katika nyumba yetu.¹⁸Ikatokea siku ya tatu baada ya kujifungua na yeye akajifungua. Tulikuwa sisi tu. Hapakuwepo na mtu mwingine ye yote katika nyumba yetu, ila sisi tu wawili katika hiyo nyumba.

¹⁹Kisha mtoto wa mwanamke huyu akafa wakati wa usiku, kwa sababu alimlalia.²⁰Kwa hiyo akaamka wakati huo wa usiku wa manane akamchukua mwanangu toka pembedi yangu, wakati mimi mtumishi wako nilipokuwa usingizini, na akamlaza kwenye kifua chake, na akamlaza mtoto wake aliyekufa juu ya kifua changu.²¹Asubuhi nilipoamka ili kumhudumia mwanangu, nikaona kuwa alikuwa amekufa. Lakini nilipomwangalia kwa makini wakati huo wa asubuhi, nikagundua kuwa hakuwa yule mwanangu niliyezaa,”

²²Yule mwanamke mwingine akasema, “Hapana, huyu aliye hai ndiye wangu, na yule aliyekufa ndiye wako.” Yule mwanamke wa kwanza akasema, “Hapana, yule mtoto aliyekufa ndiye mwanaao, na huyu aliye hai ndiye wangu.” Hivi ndivyo walivyoongea mbele ya mfalme.

²³Kisha mfalme akasema, “Mmoja wenu anasema, ‘Huyu aliye hai ni wangu, na kumbe mwanaao ndiye aliye kufa,’ na mwingine naye anasema, ‘Hapana, mwanaao ni yule aliyekufa, na mwanangu ni huyu aliye hai.’”²⁴Mfalme akasema, “Nileteeni upanga.” Kwa hiyo wakaleta upanga kwa mfalme.²⁵Kisha mfalme akasema, “Mgawe mtoto aliye hai katika vipande viwili, na huyu mwanamke apewe nusu na yule mwingine naye apewe nusu.”

²⁶Yule mwanamke mwenye mtoto aliyekufa hai akamwambia mfalme, kwa kuwa moyo wake ulikuwa na huruma sana kwa mwanae, akasema, “Aa, bwana wangu, mpatie huyu mtoto aliye hai, na usimwue kamwe.” Lakini yule mwanamke mwingine akasema, “Hatakuwa wangu wala wako. Mgawe.”

²⁷Ndipo mfalme aliposema, “Mpe yule mwanamke wa kwanza mtoto aliye hai, na kamwe usimwue. Yeye ndiye mama wa mtoto huyu.”

²⁸Israeli wote waliposikia hukumu ambayo mfalme ametoa, walimwogopa mfalme, kwa sababu waliona kuwa hekima ya Mungu ilikuwa ndani yake kwa ajili ya kutoa kuhukumu.

⁴ ¹Mfalme Sulemani alikuwa mfalme wa Israeli.²Hawa ndio waliokuwa wakuu wake: Azaria mwana wa Sadoki alikuwa kuhani.

³ Elihorefu na Ahiya mwana wa Shisha, walikuwa makatibu. Yehoshafati mwana wa Ahilui alikuwa mwandishi.

⁴ Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa mkuu wa jeshi. Sadoki na Abiatahari walikuwa makuhani.

⁵ Azaria mwana wa Natahani ndiye aliye kuwa juu ya hawa maakida. Zabudi mwana wa Nathani alikuwa kuhani na rafiki wa mfalme.

⁶ Ahishari alikuwa mkuu wa nyumba. Adoniram mwana wa Abda alikuwa mkuu wa watenda kazi.

⁷Sulemani alikuwa na maakida kumi na wawili juu ya Israeli yote, ambao walitoa chakula kwa mfalme na watu wake wote. Kila mtu alikuwa na zamu ya kuhudumia kwa mwezi mmoja katika mwaka.⁸Majina yao yalikuwa ndiyo haya: mwana wa Huri, kutoka milima ya Efraimu;

⁹ mwana wa Dekeri wa Makazi, Shaalibimu, Bethi Shemeshi, na Elonbethi Hanaan;

¹⁰ mwana wa Hesed, wa Arubothi (kutoka kwake alipatikana Sokohi na nchi yote ya Hefa);

¹¹ Mwana wa Abinadabu, wa wilaya yote ya Dori (alikuwa na Tafathii binti wa mfalme ambaye alikuwa mke wake);

¹² Baana mwana wa Ahiludi, wa Taanaki na Megido, na Beth Shani iliyo upande mwingine wa Zarethani chini ya Yezreel, Kutoka Bethi Shani mpaka Abeli Mehola iliyo upande mwingine wa Jokimeamu;

¹³ mwana wa Geberi, wa Ramothi Gileadi (kutoka kwake tunapata miji ya Yairi mwana wa Manase, ambayo iko Gileadi, na mkoa wa Arigobu ulikuwa wake, ambao uko Bashani, miji sitini yenye maboma na yenye nguzo za malango ya shaba);

¹⁴ Ahinadabu mwana wa Ido, wa Mahanaimu;

¹⁵ Ahimaasi, wa Naftali (ambaye pia alimwoa Basemathi binti wa Sulemani kuwa mke wake);

¹⁶ Baana mwana wa Hushai, ya Asherina Bealothi;

¹⁷ Yehoshafati mwana wa Paruha, kwa Isakari;

¹⁸ Shimei mwana wa Ela, wa Benjamini;

¹⁹ na Geberi mwana wa Uri, katika nchi ya Gileadi, ambayo ni nchi ya Sihoni mfalme wa Waamori na Ogi mfalme wa Bashani, na yeze ndiye akida pekee aliye kuwa katika nchi hiyo.

²⁰Yuda na Israeli walikuwa wengi kama mchanga wa baharini, nao walikuwa wakila na kunywa na kufurahi.

²¹Sulemani alitawala utawala wote kutoka mtoni hadi kwenye nchi ya Wafilisti na hadi kwenye mpaka wa Misri. Wote walileta kodi na walimtumikia Sulemani katika siku za maisha yake yote.

²²Vyakula vya Sulemani kwa siku moja yalikuwa ni Kori thelathini za unga mzuri na kori unga wa ngano,

²³makisai kumi walionona, na fahari ishirini wa malisho, na kondoo mia moja, nje ya ayala, paa, na kulungu na kuku walionona.²⁴Kwa kuwa utawala wake ulikuwa zaidi ya nchi yote upande huu wa mto, kutoka Tifsa mpaka Gaza, juu ya wafalme wote wa upande huu wa mto, naye alikuwa na amani pande zote.²⁵Yuda na Israeli waliishi kwa usalama, kila mtu chini ya mzabibu wake na chini ya mtini wake, kutoka Dani mpaka Beerisheba, siku zote za Sulemani.

²⁶Sulemani alikuwa na mabanda ya farasi 40,000 kwa ajili ya magari yake, na wapanda farasi 12,000.

²⁷Na maakida walileta chakula kwa Sulemani na kwa wale walio keti kwenye meza ya mfalme Sulemani, kila mtu katika mwezi wake. Walihakikisha hakuna kinachopungua.²⁸Na pia walileta kwenye eneo husika shayiri na majani kwa ajili ya wale farasi wa magari na kwa wale farasi wa mbio kila mmoja alileta kadri alivyoweza.

²⁹Mungu alimpa Sulemani hekima kubwa, ufahamu, na upana wa uelewa kama mchanga wa baharini.³⁰Hekima ya Sulemani ilizidi hekima ya watu wote wa mashariki na hekima yote ya Misri.³¹Alikuwa na hekima kuliko wanaume wote, kuliko Ethani Muezrahi, Hemani, Kaliko, na Darda, wana wa Maholi na habari zake zikaenea hadi kwenye mataifa yote yaliyomzunguka.³²Aliongea mithali 3,000 na idadi ya nyimbo zake zilikuwa 1,005.

³³Aliifafanua mimea, kuanzia mierezi iliyoko Lebanoni hadi Hisopo imeao ukutani. Aliwafafanua wanyama, ndege, vitu vitambaavyo na samaki. Watu walikuja kutoka mataifa yote kuisikia hekima ya Sulemani.³⁴Watu walikuja kutoka falme zote za duniani waliosikia juu ya hekima yake.

⁵ ¹Hiramu mfalme wa Tiro aliwatumwa watumishi wake kwa Sulemani kwa kuwa alisikia kuwa walikuwa wamemtawaza kuwa mfalme mahali pa baba yake, kwani Hiramu alimpenda Daudi.²Sulemani akatuma ujumbe kwa Hiramu, akisema,³“Unajua kuwa Daudi baba yangu hakujenga nyumba kwa jina la BWANA, Mungu wake kwa sababu ya vile vita viliviyomzunguka, kwa kuwa wakati wa uhai wake BWANA alikuwa akiweka maadui wake chini ya nyayo za miguu yake.⁴Lakini sasa BWANA amenipa mimi pumziko toka pande zote. Hakuna maadui wala majanga.⁵Kwa hiyo ninakusudia kujenga hekalu kwa jina la BWANA, Mungu wangu, kama BWANA alivyosema kwa Daudi baba yangu, akisema, ‘Mwanao ambaye nitamweka kwenye kiti chako cha enzi mahali pako, ndiye atakayenijengea hekalu kwa jina langu.⁶Kwa hiyo sasa amuru wakate mierezi kutoka Lebanoni kwa ajili yangu. Watumishi wangu wataungana na watumishi wako, nami nitakulipa kwa ajili ya watumishi wako ili kwamba upate malipo mazuri kwa kila kitu utakachokubali kukifanya. Kwa kuwa unajua kuwa hakuna mtu mioingoni mwetu anayejua kukata miti kama Wasidoni.”

⁷Hiramu aliposikia maneno ya Sulemani, akafurahi sana akasema, “BWANA na abarikiwe leo, ambaye amempa Daudi mwana wa hekima juu ya kundi hili kubwa.”

⁸Hiramu akatuma neno kwa Sulemani, akisema, “Nimeupata ujumbe ule ulionitumia. Nitatoa miti yote ya mierezi na miti ya miberoshi ambayo unahitaji.⁹Watumishi wangu wataileta miti kutoka Lebanoni hadi baharini, nami nitaiendesha baharini mpaka mahali utakaponielekeza. Nitaigawa pale, nawe utaichukua. Utafanya kile ninachohitaji kwa kuwapa chakula watumishi wangu.”

¹⁰Kwa hiyo Hiramu akampa Sulemani miti yote ya mierezi na miti ya miberoshi ambayo alihitaji.¹¹Sulemani akampa Hiramu kori ishirini elfu za ngano kwa ajili ya chakula cha watumishi wake na kori ishirini za mafuta safi. Sulemani akavitoa hivi kwa Hiramu mwaka baada ya mwaka.¹²BWANA akampa Sulemani hekima, kama alivyokuwa amemwahidi. Kulikuwa na amani kati ya Hiramu na Sulemani na wote wawili wakafanya agano.

¹³Mfalme Sulemani akaandaa wafanya kazi kutoka Israeli yote. Idadi ya watenda kazi walioandaliwa ilikuwa wanaume 30,000.¹⁴Aliwatumwa kwenda Lebanoni, aliwatumwa kwa zamu ya watu 10,000 kila mwezi. Kwa mwezi mmoja walienda Lebanoni na miezi miwili walikaa nyumbani. Adoniramu ndiye aliyekuwa msimamizi wa watenda kazi.¹⁵Sulemani alikuwa na watu 70,000 waliokuwa wabeba mizigo na watu 80,000 wa kukata mawe milimani.¹⁶Zaidi ya hao, walikuwepo maakida 3,300 ambaio pia waliokuwa wakiisimamia hiyo kazi.¹⁷Kwa amri ya mfalme walileta mawe makubwa ya thamani kwa ajili ya kulaza kwenye msingi wa hekalu.¹⁸Kwa hiyo wajenzi wa Sulemani na wajenzi wa Hiramu na Wagebaliti walifanya kazi ya kukata na kuanda mbao kwa ajili ya ujenzi wa hekalu.

⁶ ¹Kwa hiyo Sulemani akaanza kulijenga hekalu. Hii ilikuwa mwaka wa 480 baada ya wana wa Israeli kutoka katika nchi ya Misri, katika mwaka wa nne wa utawala wa Sulemani huko Israeli, katika mwezi wa Ziv, ambao ndio mwezi wa pili.

²Hekalu ambalo mfalme Sulemani alimjengea BWANA lilikuwa na urefu wa mita 27, na upana wa mita 9, na kimo cha mita 13.5.³Na ukumbi uliokuwa mbele ya hekalu ulikuwa na urefu wa mita 9 na upana wa mita 4.5 sawa na upana wa sehemu kuu ya hekalu.⁴Lile hekalu alilitengenezea madirisha ambayo fremu zake kwa nje yalifanya yaonekane membamba kuliko ile sehemu ya ndani.⁵Na ukuta wa nyumba aliuzungushia vyumba kuzunguka pande zake, kushikamana na vyumba vya nje na vya ndani ya hekalu. Akajenga vyumba katika pande zote.⁶Kile chumba cha chini kilikuwa na upana wa mita 2.3, kile cha kati kilikuwa na upana wa mita 2.8, na kile cha tatu kilikuwa na upana wa mita 3.2. Upande wa nje akaupunguza ukuta wa nyumba pande zote, ili boriti zisishikamane ukutani mwa nyumba.

⁷Hekalu lilijengwa kwa mawe yaliyokuwa yamechongwa chimboni. Hakuna nyundo, wala shoka au chombo chochote cha chuma kilisikika wakati hekalu lilipokuwa likijengwa.

⁸Upande wa kusini wa hekalu kulikuwa na lango la chini, ambalo mtu hupanda kwa madaraja mpaka juu kwenye chumba cha kati, na kutoka chumba cha kati hadi chumba cha tatu.⁹Kwa hiyo Sulemani akalijenga hekalu mpaka akalimaliza, akalifunika hekalu kwa boriti na mbao za mwerezi.¹⁰Akajenga vyumba vya pemberi mwa hekalu, kila upande mita 2.3 kwenda juu. Navyo vikaunganishwa na hekalu kwa mbao za mierezi.

¹¹Neno la BWANA likamjia Sulemani, likisema,¹²“Kuhusu hili hekalu ambalo unajenga, kama utatembea katika maagizo yangu na kuhukumu kwa haki, na kutunza amri zangu na kuishi kwa hizo, ndipo nitakapozithibitisha ahadi zangu na wewe ambazo niliziahidi kwa baba yako Daudi.¹³Nitaishi kati ya watu wa Israeli nami sitawatupa.”

¹⁴Kwa hiyo Sulemani akalijenga hekalu mpaka akalimaliza.¹⁵Kisha akajenga kuta za ndani za hekalu kwa mbao za mwerezi. Kuanzia sakafu ya hekalu hadi boriti za juu, kwa ndani akazifunika kwa miti, na akaifunika sakafu kwa mbao za miberoshi.¹⁶Alijenga mita 9 ndani ya hekalu kwa mbao za miberoshi kutoka sakafuni hadi juu. Hiki ni chumba cha ndani, cha patakatifu sana.¹⁷Ule ukumbi mkuu, ulikuwa mahali pakatifu amabao ulikuwa mbele ya patakatifu sana, ulikuwa wa mita 18. Hapo kulikwa na mbao za mwerezi ndani ya hekalu, zilizokuwa zimechongwa kwa sura ya vibuyu na maua yaliyochanua.¹⁸Zote zilikuwa za mierezi kwa ndani. Hapakuonekana chochote ndani kilichokuwa kimetengenezwa kwa mawe.

¹⁹Sulemani alitengeneza kile chumba cha ndani kwa lengo la kuweka sanduku la agano la BWANA.²⁰Kile chumba cha ndani kilikuwa na upana wa mita 9, na kimo cha mita 9. Sulemani alizifunika kuta kwa dhabahu na madhabahu aliifunika kwa mbao za mierezi.²¹Sulemani alifunika ndani ya hekalu kwa dhahabu safi na akaweka mikufu ya dhahabu iliyopita mbele ya chumba cha ndani, na kulifunika eneo la mbele kwa dhahabu.

²²Akalisakafia kwa dhahabu eneo lote la ndani mpaka akamaliza hekalu lote. Pia akalisakafia kwa dhahabu madhababu yote ya chumba cha ndani.

²³Sulemani akatengeneza makerubi mawili kwa mbao za mizeituni, kila moja lilikuwa na kimo cha mita 4.5 kwa ajili ya chumba cha ndani.²⁴Bawa moja la kerubi wa kwanza lilikuwa na urefu wa mita 2.3. Kwa hiyo kutoka ncha ya bawa moja hadi ncha ya bawa lingine kulikuwa na umbali wa mita 4.5. Yule²⁵kerubi mwingine naye alikuwa na bawa lenye kipimo cha mita 4.5 Makerubi hawa walikuwa wanafanana kwa umbo na kwa vipimo.²⁶Kimo cha kerubi mmoja kilikuwa mita 4.5 na yule wa pili alikuwa hivyo hivyo.²⁷Sulemani aliwaweka hao kerubi kwenye chumba cha patakatifu sana. Bawa moja la kerubi lilikuwa limeenea kiasi kwamba bawa moja liligusa ukuta huu na bawa la yule wa pili nalo liligusa ukuta wa upande mwingine. Hayo mabawa yalikuwa yanakutana katikati ya chumba cha patakatifu sana.²⁸Sulemani aliwafunika hao kerubi kwa dhahabu.

²⁹Akazinakshi kuta zote kwa sura za makerubi, miti ya mitende, na maua yaliyochanua, kwa vyumba vya nje na vya ndani.³⁰Sulemani akalisakafia hekalu kwa dhahabu, kwa vyumba vyote vya ndani na vya nje.

³¹Sulemani akatengeneza milango ya mbao za mizeituni kwenye lango la kuingia ndani. Aliweka vizingiti na miimo kwenye pande tano.³²Kwa hiyo akatengeneza na milango miwili ya mizeituni, na akainakshi kwa makerubi, na mitende, na maua yaliyochanua. Akasakafia kwa dhahabu na akatandaza dhahabu kwenye makerubi na kwenye mitende.³³Kwa njia hii, akalitengenezea hekalu miimo miwili ya mbao za mizeituni yenye

pande nne³⁴na milango miwili ya mbao za mierezi. Zile mbao mbili za mlango mmoja zilikuwa zikijikunja na mbao mbili za mlango wa pili nazo zilikuwa zikijikunja pia.³⁵ Akazinakshi kwa makerubi, mitende, na maua yaliyochanua, na pia akazisakafia kwa dhahabu juu ya zile nakshi.

³⁶Akali jenga Korido la ndani kwa safu tatu za mawe ya kuchongwa na safu moja ya mhimili wa mierezi.

³⁷Msingi wa hekalu ulijengwa katika mwaka wa nne, wa mwezi wa Ziv.³⁸ Mwaka wa kumi na moja mwezi wa Buli, ambaao ndio mwezi wa nane, sehemu zote za hekalu zilimalizika na sharti zake zote. Sulemani alilijenga hekalu kwa miaka saba.

⁷ ¹Ilimchukua Sulemani miaka kumi na tatu kujenga ikulu yake.²Aliijenga ikulu iliyoitwa mwitu wa Lebanoni.

Urefu wake ulikuwa mita 46, na upana wake ulikuwa mita 23, na kimo chake kilikuwa mita 14. Nay o ilikuwa na safu nne ya nguzo za mierezi na mithili ya mwerezi juu ya nguzo.³Paa la ikulu lilikuwa la mwerezi ambalo lilikaa juu ya mihimili. Mihimili hiyo ilikuwa imeshikiliwa na nguzo. Kulikuwa na mihimili arobaini na tano, ambayo ilikuwa katika safu kumi na tano.⁴Nayo mihimili ilikuwa safu tatu, na kila dirisha lilikabili dirisha lingine katika madaraja matatu.⁵Milango yote na miimo ilitengenezwa kwa mraba, na madirisha yalikuwa yakikabiliana katika madaraja matatu.

⁶Akatengeneza baraza lenye urefu wa mita 23 na upana wa mita 14. Mbele yake kulikuwa na ukumbi ulioezekwa.

⁷Sulemani akajenga baraza yeny e kiti cha enzi ambacho alitolea hukumu ya haki. Nay o ilikuwa imeezekwa kwa mwerezi kutoka sakafu moja hadi ny ingine.

⁸Nyumba ya Sulemani ambayo alikusudia kuishi, katika behewa ny ingine ndani ya sehemu ya chini ya ikulu, ilitengenezwa kwa kazi hiyo hiyo. Pia alimjengea binti wa Farao nyumba kama hii, ambaye alikuwa mke wake

⁹Majengo haya yalipambwa kwa vitu vya thamani, mawe ya thamani, yaliyochongwa na kukatwa kwa msumeno kufuata vipimo sahihi na kulainishwa pande zote. Mawe ya namna hii ndiyo yale yaliyotumika kuanzia kwenye msingi hadi juu, pia na nje hadi kwenye baraza.¹⁰Msingi ulijengwa kwa mawe makubwa sana na ya thamani yeny e urefu wa mita 3.7 na mengine mita 4.8.¹¹Kwa juu ilipambwa kwa, mawe ya thamani yaliyochongwa sawa sawa kwa msumeno na kwa mihimili ya mierezi.¹²Na behewa kubwa iliyokuwa ikizunguka ikulu ilikuwa na safu tatu za mawe yaliyokatwa na safu moja ya mihimili ya mierezi kama ilivyo kwenye baraza la ndani la hekalu la BWANA na ule ukumbi wa hekalu.

¹³Mfalme Sulemani alituma watu kumleta Huramu kutoka Tiro.¹⁴Huramu alikuwa mwana wa mjane wa kabilia ya Naftali; baba yake alikuwa mtu wa Tiro, mfua shaba. Huramu alikuwa mwingi wa hekima na ufahamu na stadi za kufanya kazi kubwa za shaba. Aliletwa kwa mafalme ili kufanya kazi zilizohusiana na shaba kwa mafalme.

¹⁵Huramu alizilemba zile nguzo mbili za shaba, kila moja ilikuwa na kimo cha mita 8.3 na mzingo wa mita 5.5.

¹⁶Akatengeneza taji mbili za shaba za kuwekwa juu ya zile nguzo. Kimo cha kila taji ilikuwa mita 2.3.¹⁷Kulikuwa na nyavu za kuwa kama kazi ya kusuka, na masongo ya mikufu, kwa ajili ya kuvipamba vile vichwa vya nguzo, nayo yalikuwa saba kwa kila kichwa.¹⁸Kwa hiyo Huramu akafanya safu mbili za komamanga kuzunguka vile vichwa vya nguzo ili kuvipamba vile vichwa.¹⁹Zile taji kwenye vile vichwa vya nguzo za ukumbi zilikuwa zimepambwa kwa maua, yeny e vimo vya mita 1.8.²⁰Hizo taji kwenye hizo nguzo mbili kwenye vichwa vyake, karibu yake kulikuwa na makomamanga 200 yote yakiwa kwenye safu.²¹Alisimamisha nguzo kwenye ukumbi wa hekalu; Ile nguzo ya kuume akaipa jina la Yakini; na ile ya kushoto akaipa jina la Boazi.²²Na juu ya zile nguzo kulikuwa na mapambo kama maua. Hivyo ndivyo zile nguzo zilivyotengenezwa.

²³Tena akafanya bahari ya kusubu, yeny e mita 2.3 kutoka ukingo hadi ukingo, kimo chake kilikuwa mita 4.6, mzingo wake ulikuwa mita 13.7.²⁴Na chini ya ile bahari kulikuwa na vibuyu vilivyoizunguka, vilikuwa vibuyu kumi na nane katika kila mita, vilivywerekwa katika kila hicho kipande wakati bahari inapokuwa kalibu.

²⁵Bahari ikakaa juu ya makisai kumi na mbili; tatu zilitazama kaskazini, tatu zikitazama magharibi, tatu zikitazama kusini na tatu zikitazama kaskazini. Ile bahari iliwekwa juu yao, na pande zao zote za nyuma zilikuwa ndani.²⁶Bahari ilikuwa nene kama upana wa mkono, na ukingo wake ulikuwa kama ukingo wa kikombe, kama ua la yungi huingia bathi 2,000 za maji.

²⁷Huramu akatengeneza makalio kumi ya shaba. Kila kalio lilikuwa na urefu wa mita 18, upana wa mita 1.8, na kimo cha mita 1.3.²⁸Hivi ndivyo kazi za makalio zilivyofanywa. Yalikuwa na papi ambazo zilikaa kat i kat i ya vipandio,²⁹na juu ya papi na vipandio kulikuwa na simba, makisai, na makerubi. Chini na juu ya simba kulikuwa na masongo ya kazi ya kufuliwa.³⁰Kila kalio lilikuwa na magurudumu ya shaba na vipini, na pande zake nne na miguu yake minne ilikuwa na mataruma chini ya birika. Chini ya birika yalikuweko mataruma ya kusubu yeny e masongo katika kila upande.³¹Na kinywa chake kilikuwa cha kuviringana, chenye upana wa sentimita arobaini na sita, na ile taji ilikuwa na sentimita ishirini na tatu. Na kinywa chake kilikuwa na nakshi, na papi zake zilikuwa za mraba, na wala sio za mviringo.³²Yale magurudumu mawili yalikuwa chini ya papi, na mikono ya magurudumu yalikuwa ndani ya makalio. Kimo cha yale magurudumu kilikuwa sentimeta 69.³³Yale

magurudumu yalikuwa kama ya gari. Mikono yake, na maduara, matindi yake, na vipande vyatya ndani vyote vilikuwa vyatya kusubu.

³⁴Kulikuwa na mataruma manne katika pande zake nne za makalio, yaliyokuwa yameshikamanishwa na kalio lenyewe.³⁵Juu ya makalio kulikuwa na duara yenye kina cha sentimita ishirini na tatu, na juu ya makalio mashikio yake na papi zake zikiwa zimeshikamanishwa.³⁶Juu ya mabamba na papi zake Huramu akachora makerubi, simba, na mitende ambayo ilifunika nafasi ya juu, nayo ilikuwa imezungukwa na masongo.

³⁷Alitengeneza makalio kumi kwa jinsi hii. Yote yalikuwa yametengenezwa kwa kufanana, na yalikuwa ya vipimo sawa, na sura inayofanana.

³⁸Huramu akatengeneza birika kumi za shaba. Birika moja liliweza kubeba bathi arobaini za maji. Kila birika lilikuwa mita 1.8 toka birika moja hadi jingine na kulikuwa na birika moja katika kila kalio kati ya yale kumi.

³⁹Alitengeneza makalio tano upande wa kusini unaoelekea upande wa hekalu. Akatengeneza bahari katika upande wa mashariki, ukielekeea upande wa kusini wa hekalu.⁴⁰Huramu akatengeneza birika na koleo na besini la kunyunyizia, Kisha akamaliza kazi yote aliyofanya kwa mfalme Sulemani katika hekalu la BWANA:

⁴¹ Zile nguzo mbili, na lile besini likawa kama taji ambalo lilikuwa juu ya zile nguzo, na nyavu mbili za mapambo za kufunika zile besini mbili za kuwa kama taji zilizokuwa juu ya nguzo.

⁴² Kisha akatengeneza makomamanga 400 kwa ajili ya zile nyavu mbili za mapambo: safu mbili za makomamanga kwa kila kazi ya nyavu kwa ajili ya kufunikia zile besini mbili kama taji iliyo juu ya nguzo,

⁴³ yale makalio kumi, na birika kumi kwenye makalio.

⁴⁴Akatengeneza bahari na makisai kumi chini yake;⁴⁵na masufuria, koleo, birika na vyombo vingine vyote. Huramu akivitengeneza kwa shaba iliyosuguliwa, kwa ajili ya mfalme Sulemani, na kwa ajili ya hekalu la BWANA.

⁴⁶Mfalme alivisubu katika uwanda wa Yorodani, katika udongo mfinyanzi kati ya Sukoti na Zarethani.

⁴⁷Sulemani hakuvipima vyombo vyote kwa sababu vilikuwa vingi mno kuvipima, na kwa sababu uzito wa shaba ulikuwa hauwezi kupimwa.

⁴⁸Sulemani akatengeneza mapambo yote yaliyokuwa kwenye hekalu la BWANA kwa kutumia dhahabu: Ile madhabahu ya dhahabu na ile meza ambayo iliwekwa mikate ya wonyesho.

⁴⁹Vile vinara vya dhahabu, ambavyo vitano vilikuwa upande wa kulia na vitano mkono wa kushoto, mbele ya chumba cha ndani, vilikuwa vya dhahabu safi, na maua, na taa na koleo zilikuwa za dhahabu.

⁵⁰Vile vikombe, na makasi, mabakuri, na vijiko, na vyetezo vyote vilikuwa vimetengenezwa kwa dhahabu safi. Na bawaba za dhahabu za milango ya ndani, ambazo ndio mahali patakatifu sana, na milango ya ukumbi mkubwa, vyote vilitengenezwa kwa dhahabu.

⁵¹Kwa njia hii, kazi yote ambayo mfalme Sulemani alifanya kwa ajili ya hekalu ilimalizika. Kwa Sulemani akaviingiza ndani yake vitu vile vilivyokuwa vimewekwa wakfu na Daudi, baba yake, na fedha na dhahabu, na mapambo, na vile vya ndani ya hazina ya BWANA.

⁸ ¹Kisha Sulemani akawakusanya wazee wa Israeli, wakuu wote wa makabila, na viongozi wa familia za wana wa Israeli, mbele yake kule Yerusalem, ili waliingize ndani lile sanduku la agano la BWANA kutoka mji wa Daudi, amba ni Sayuni.²Wanaume wote wa Israeli walikusanyika mbele ya mfalme Sulemani kwenye sherehe, katika mwezi wa Ethan, amba ndio mwezi wa saba.

³Wazee wote wa Israeli walikuja, na makuhani wakalibeba lile sanduku.⁴Wakalileta lile sanduku la BWANA, lile hema la kukutania na mapambo yote matakatifu ambayo yalikuwa kwenye hema. Makuhani na Walawi wakavileta vitu hivi.⁵Mfame Sulemani na mkutano wote wa Israeli wakaja pamoja mbele ya sanduku, wakatoa sadaka za kondoo na makisai ambazo hazikuweza kuhesabika.

⁶Makuhani wakaliingiza ndani lile sanduku la agano la BWANA na wakaliweka mahali pake, ndani ya chumba cha ndani, patakatifu sana, chini ya yale mabawa ya makerubi.⁷Kwa kuwa makerubi walitandaza mabawa yao hadi mahali pa sanduku la agano, na walifunika sanduku na miti yake kwani ilitumika kulibeba.⁸Ile miti ilikuwa mirefu sana kiasi kwamba miishio yake ilionekana tokea kwenye eneo takatifu mbele ya chumba cha ndani, lakini haikuweza kuonekana kutokea nje. Miti hiyo iko mpaka leo.⁹Ndani ya sanduku hapakuwemo na kitu chochote isipokuwa vile vidonge vya mawe ambavyo Musa aliviweka alipokuwa mlima Horebu, wakati BWANA alipofanya agano na watu wa Israeli walipotoka kwenye nchi ya Misri.

¹⁰Iilitoea kwamba wakati makuhani walipotoka mahali patakatifu, lile wingu lilifunika hekalu la BWANA.

¹¹Makuhani hawakuweza kusimama kwa ajili ya kutumika kwa sababu utukufu wa BWANA ulifunika hekalu.

¹²Kisha Sulemani akasema, “BWANA amesema kuwa anaweza kuishi hata kwenye giza nene.

¹³ Lakini nimekujengea makao ya kujivunia, mahali pako pa kuishi milele.”

¹⁴Kisha mfalme akageuka na kuwabariki mkusanyiko wa watu wa Israeli, wakati huo mkusanyiko wa Waisraeli walikuwa wamesimama.¹⁵Akasema, “BWANA, Mungu wa Israeli, asifiwe, ambaye alisema na baba yangu Daudi, na ametimiza kwa mikono yake, akisema,¹⁶‘Tangu siku ile niliyowatoa watu wangu Israeli kutoka Misri, sikuchagua mji wowote toka kwa makabila yote ya Israeli ambako ningejenga nyumba, kwa ajili ya jina langu kuwemo humo. Hata hivyo, nilimchagua Daudi kuwatawala watu wangu Israeli.

¹⁷Sasa ilikuwa kwenye moyo wa Daudi baba yangu kujenga nyumba kwa jina la BWANA, Mungu wa Israeli.

¹⁸Lakini BWANA alimwambia baba yangu Daudi, ‘Ilikuwa ndani ya moyo wako kunijengea nyumba kwa jina langu, ulifanya vyema kwa hilo kuwa ndani ya moyo wako.¹⁹Ingawa hutanijengea nyumba; badala yake mwanao, mmoja wa wanao atakayezaliwa toka viunoni mwako, atanijengea nyumba kwa jina langu,’

²⁰BWANA amelibeba lile neno alilokuwa amesema, kwa kuwa nimeinuka mahali pa baba yangu Daudi, na nimeketi kwenye kiti cha enzi cha Israeli, kama BWANA alivyoahidi. Nimeijenga nyumba kwa jina la BWANA, Mungu wa Israeli.²¹Nimetengeneza mahali kwa ajili ya sanduku ndani yake, ambamo ndani yake kuna agano la BWANA, ambalo alifanya na baba zetu alipowatoa toka nchi ya Misri.”

²²Sulemani alisimama mbele ya madhabahu ya BWANA, mbele ya mkusanyiko wote wa Waisraeli, naye akanyosha mikono yake kuelekeea mbinguni.²³Akasema, “BWANA, Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe juu mbinguni au chini duniani, ambaye hutunza agano lake kwa uaminifu kwa watumishi wako amba hutembea mbele yako kwa miyo yao yote;²⁴wewe ambaye umetunza ahadi yako na mtumishi wako Daudi baba yangu ile uliyomwahidi. Naam, ulisema kwa kinywa chako na sasa umeitimiza kwa mkono wako, kama ilivyo leo.²⁵Sasa basi, BWANA, Mungu wa Israeli, timiza kile ulichomwahidi mtumishi wako Daudi baba yangu, pale uliposema, ‘Hautashindwa kunipa mtu mbele ya macho yangu ambaye ataketi katika kiti cha enzi cha Israeli, kama tu uzao wako watakuwa waangalifu kutembea mbele yangu, kama vile wewe ulivyotembea mbele yangu.²⁶Sasa basi, Mungu wa Israeli, ninaomba kwamba ile ahadi uliyofanya kwa mtumishi wako Daudi baba yangu, itimie.²⁷Je, ni kweli kwamba Mungu ataishi duniani? Tazama, ulimwengu wote na mbingu hazikutoshi sembuse nyumba hii niliyojinga!²⁸Kwa hiyo Mungu naomba uyajali maombi haya ya mtumishi wako na maombi yake, BWANA, Mungu wangu; sikiliza kilio na maombi ambayo mtumishi wako anakuomba leo.²⁹Naomba ultazame hekalu hili mchana na usiku, mahali ambapo ulisema, ‘Jina langu na uwepo wangu utakuwa’ ili niweze kuwa nasikiliza maombi ambayo mtumishi wako ataomba mahali hapa.³⁰Kwa hiyo sikia maombi ya mtumishi wako na ya watu wako Israeli tunapokuwa tunaomba mahali hapa. Ndiyo, sikia kutokea mahali ambapo unaishi, kutoka katika mbingu za mbingu; na unaposikia tafadhali samehe.³¹Kama mtu atamtendea uovu

jirani yake na anapewa sharti la kiapo, na kama atakuja na kuapa mbele ya madhabahu yako katika nyumba hii,³² basi usikie kutoka mbinguni ukatende na kuwahukumu watumishi wako, ukamhukumu mwovu, ili kumletea tabia zake kichwani mwake, na kumtunza mwenye haki kuwa hana hatia, na kumpa thawabu yake ya haki.³³ Watu wako Israeli watakapopigwa na adui kwa sababu ya kutenda dhambi dhidi yako, na kama watakurudia, na kulikiri jina lako, na kukusihii, na kuomba msamaha kwako katika hekalu hili,³⁴ tafadhali nakuomba usikie kutoka mbinguni na usamehe dhambi za watu wako Israeli; uwadirishe katika nchi ambayo uliwapa mababu zao.³⁵ Kama mbingu zitafungwa na mvua hazinyeshi kwa sababu watu wamekutenda dhambi wewe na kama wataomba mahali hapa, na kulikiri jina lako, na kugeuka toka dhambi zao na kama umewapiga,³⁶ basi sikia tokea mbinguni na usamehe dhambi za watumishi wako na za watu wako Israeli, utakapowafundisha njia njema inayowapasa; basi uinyeshee mvua nchi yako, ambayo uliwapa watu wako kuwa urithi.³⁷ Na kama kuna njia katika nchi, au kama kuna magonjwa, au ukungu, nzige au funza; au kama adui atavamia malango ya mji katika nchi yao, kama kuna tauni au magonjwa yeyote,³⁸ na kama kuna mtu au watu wa Israeli wataomba kila mmoja akaijua hiyo tauni katika moyo wake wakati akinyosha mikono yake katika hekalu hili.³⁹ Basi usikie kutoka mbinguni, mahali unapoishi, utende na kusamehe, na umpe kila mtu thawabu anayostahili kwa kile anachofanya; wewe unajua moyo wake, kwa sababu ni wewe pekee yako ujuaye miyo ya watu.⁴⁰ Fanya hivi ili kwamba wawe na hofu kwako katika siku zote za maisha yao wanayoishi katika nchi uliyowapa mababu zetu.⁴¹ Na nyongeza yake, kuhusiana na mgeni ambaye si mtu wako wa Israeli: atakapokuja kutokea nchi ya mbali kwa sababu ya jina lako -⁴² kwa sababu watasikia jina lako lilivyo kuu, mkono wako wenye nguvu, na mkono wako ulioinuliwa, atakapokuja na kuomba mahali hapa pa hekalu,⁴³ tafadhali usikie kutokea katika mbingu, mahali unapoishi, na umfanyie huyo mgeni akuombacho. Fanya hivi ili makundi ya watu wote duniani wakujue jina lako na kukuhofia, kama wanavyofanya watu Israeli. Fanya hivyo ili wajue kwamba nyumba hii niliyijenga inaitwa kwa jina lako.⁴⁴ Na kama watu wako wataenda vitani dhidi ya adui, kwa njia yeyote unayoweza kuwatuma, na kama watakuomba wewe, BWANA, kuelekea mji huu uliouchagua, na kuelekea nyumba ambayo nimeijenga kwa jina lako.⁴⁵ Basi sikia tokea mbinguni maombi yao, dua zao, na uwasadie wanachohitaji.⁴⁶ Na kama watafanya dhambi dhidi yako, kwa kuwa hakuna hata mtu mmoja asiyefanya dhambi, na kama una hasira dhidi yao na kuwapeleka kwa maadui, ili kwamba maadui wawachukue mateka katika nchi yao, mbali au karibu.⁴⁷ Na kama watatambua kuwa wako katika nchi ya utumwa, na kama watatubu na kuomba neema kwako kutokea katika nchi ya watekaji. Na kama watasema, ‘Tumetenda kwa ukaidi na tumefanya dhambi. Tumetenda kwa uovu.’⁴⁸ Na kama watarudi kwako kwa miyo yao yote na kwa roho zao zote katika nchi ya maadui ambao wanawakamata, na kama watakuomba wewe kuelekea nchi yao, ambayo uliwapa mababu zao, na kuelekea katika mji uliouchagua, nakuelekea katika nyumba ambayo nimeijenga kwa jina lako.⁴⁹ Basi usikie maombi yao, na dua zao tokea mbinguni, mahali unapoishi, na ukaitete haki yao.⁵⁰ Wasamehe watu wako waliotenda dhambi dhidi yako, na dhambi zao zote ambazo kwazo wamekukosea wewe dhidi ya amri zako. Uwahurumie mbele ya maadui zao ambao waliwachukua mateka, ili kwamba maadui zao pia wawahurumie watu wako.⁵¹ Hawa ni watu wako uliowachagua, ambao uliwaokoa toka nchi ya Misri kama kwamba walikuwa katikati ya tanuru ambamo vyuma huyeyushwa.⁵² Naomba kwamba macho yako yatazame dua za mtumishi wako na kwa dua za watu wako Israeli, ili uwasikie kila wanapokulilia.⁵³ Kwa kuwa uliwatenga toka kwa watu wengine wa duniani ili wawe wako nakupokea ahadi zako, kama vile ulivyomwambia Musa mtumishi wako, wakati ulipowatoa baba zetu toka Misri, BWANA.”

⁵⁴ Kwa hiyo ilitokea wakati Sulemani alipomaliza kuomba maombi haya na dua zake kwa BWANA, aliamka toka madhabahu ya BWANA, pale alipokuwa amepiga magoti na mikono yake ikiwa imenyoshwa kuelekea mbinguni.

⁵⁵ Alisimama na kuubariki mukutano wote wa Israeli kwa sauti kuu. Alisema,⁵⁶ “Asifiwe BWANA, aliywapatia pumziko watu hawa Israeli, akitunza ahadi zake zote. Hakuna hata moja ambayo hajiatekelezwa katika ahadi njema za BWANA ambazo aliahidi akiwa na Musa mtumishi wake.⁵⁷ BWANA, Mungu wetu awe pamoja nasi, kama alivyokuwa pamoja na mababu zetu. Asituache wala kututelekeza,⁵⁸ kwamba aunganishe miyo yetu na yeye, ili tuishi katika njia zake na kuzishika amri zake na taratibu zake na maagizo yake, ambayo aliwaagiza baba zetu.

⁵⁹ Na maeneo haya ambayo nimesema, ambayo nimesihii mbele ya BWANA, yawe karibu na BWANA, Mungu wetu usiku na mchana, ili kwamba awasadie katika haki za mtumishi wake na haki za watu wake Israeli, kama watakavyoomba kila siku;⁶⁰ kwamba watu wote duniani wajue kwamba BWANA, ndiye Mungu, na hakuna Mungu mwingine!⁶¹ Kwa hiyo ifanyeni miyo yenu iwe ya haki mbele ya BWANA. Mungu wetu, ili tutembee katika maagizo na kuzishika amri zake, kama ilivyo leo.”

⁶² Kwa hiyo mfalme na watu wote pamoja naye wakatoa sadaka kwa BWANA.⁶³ Sulemani akatoa sadaka ya amani, ambayo aliifanya kwa BWANA: Nayo ilikuwa makisai 22,000, na kondoo 120,000. Kwa hiyo mfalme na watu wa Israeli wakaiweka wakfu nyumba ya BWANA.

⁶⁴Siku hiyo mfalme aliweka wakfu behewa ya katikati mbele ya hekalu la BWANA, kwa kuwa pale ndipo alipotoa sadaka za kuteketezwa, sadaka za unga, na sadaka za mafuta ya amani, kwa sababu ile madhabahu ya shaba iliyokuwa mbele ya BWANA ilikuwa ndogo sana kwa sadaka za kuteketezwa, sadaka za unga, na mafuta ya sadaka za amani.

⁶⁵Kwa hiyo Sulemani akafanya sherehe wakati huo, Nay o Israeli yote pamoja naye, mku tano mkubwa, kutoka Lebo Hamathi hadi kijito cha Misri, wakaja mbele ya BWANA, Mungu wetu kwa muda wa siku saba na pia kwa siku saba zingine, ambayo jumla yake ni siku kumi na nne.⁶⁶Na ilipofika siku ya nane aliwatawanya watu, nao wakambariki mfalme kisha wakaenda nyumbani kwao kwa furaha na mioyo ya shangwe kwa wema wote ambao BWANA alimwonyesha Daudi, mtumishi wake, na kwa watu wake, Israeli.

⁹ ¹Sulemani alipomaliza kulijenga hekalu la BWANA, na ikulu ya mfalme, na baada ya kukamilisha vyote alivyokusudia kufanya,²BWANA alionekana kwa Sulemani kwa mara ya pili, kama alivyoonekana kwake kule Gibeoni.³Na BWANA akamwambia, “Nimeyasikia maombi yako na dua zako ambazo umeniomba. Nimeitakasa nyumba hii ambayo umeijenga, kwa ajili yangu, ili niweke jina langu humo milele. Macho yangu na moyo wangu yatakuwa humo kwa nyakati zote.⁴Lakini pia na wewe, kama utatembea mbele zangu kama Daudi baba yako alivyotembea kwa haki na unyofu katika moyo wako, ukitii yote niliyokuamuru na kuyashika maagizo na sheria zangu,⁵ndipo nitakapoimarisha kitu cha enzi kwa Israeli milele, kama nilivyomwahidi baba yako Daudi, nikisema, uzao wako hautaondoka katika kitu cha enzi cha Israeli.⁶Lakini kama utageuka, wewe au watoto wako, na kutozishika amri zangu na maagizo yangu ambayo nimeyaweka mbele zako, na kama utaenda kuabudu miungu mingine na kuisujudia,⁷basi nitaikatilia mbali Israeli kutoka katika ardhi niliyowapa; na nyumba hii niliyotakasa kwa jina langu, nitaitupilia mbali na macho yangu, na Israeli itakuwa mfano wa kukejeliwa na kitu cha kutusiwa katika mataifa yote.⁸Ijapokuwa hekalu hili limetukuka sasa, kila mtu atakayepita pembedi yake atasituka na kuzoomea. Watajiuliza, ‘Kwa nini BWANA amefanya hili katika nchi hii na kwa nyumba hii?’⁹Na wengine watajibu, ‘Ni kwa sababu walimwacha BWANA, Mungu wao, ambaye aliwaleta mababu zao toka Misri, na sasa wamegeukia miungu mingine ambayo wameeinamia na kuisujudu. Hiyo ndiyo sababu BWANA amewaletea majanga haya yote.’”

¹⁰Ilitokea mwishoni mwa miaka ishirini, Sulemani alikuwa amemaliza kuyajenga majengo yote mawili, hekalu la BWANA na ikulu ya mfalme.¹¹Basi Hiramu, mfalme wa Tiro, alikuwa amemletea Sulemani mbaao za mierezi na miboreshi, pamoja na dhahabu; vitu vyote ambavyo Sulemani alitamani. Kwa hiyo mfalme Sulemani akampatia Hiramu miji ishirini huko Galilaya.¹²Hiramu akaja kutoka Tiro kuiona ile miji ambayo Sulemani alikuwa amempatia, lakini hakupendezwa nayo.¹³Kwa hiyo Hiramu akasema, “Ndugu yangu, ni miji gani hii uliyonipatia?” Hiramu akaita nchi ya Kabuli mpaka leo.¹⁴Hiramu alikuwa amemtumia mfalme tani nne za dhahabu.

¹⁵Vifuatavyo ndivyo vigezo ambavyo mfalme Sulemani aliweka: ili kulijenga hekalu la BWANA na ikulu yake, kuijenga Milo na ukuta wa Yerusalem, na Hazori, Megido, na Gezari.¹⁶Farao mfalme wa Misri alikuwa ameenda kuitwaa Gezeri, akaichoma moto, na kuwaa Wakanaani katika mji. Kisha Farao akampatia binti yake ule mji, mke wa Sulemani kuwa zawadi ya arusi.¹⁷Kwa hiyo Sulemani akaijenga Gezeri na Bethi Horoni ya Loweri,¹⁸Baalathi na Tamari jangwani katika nchi ya Yuda,¹⁹na miji yote ya hazina yote iliyokuwa yake, na miji ya magari yake, na miji ya wapanda farasi wake, na hata kama alipenda kuijenga kwa ajili ya fahari yake kule Yerusalem, Lebanoni, na katika nchi yote kwenye utawala wake.

²⁰Na kwa watu wote waliokuwa wamesalia wa Waamori, Wahiti, Waperezzi, Wahivi, na Yebu, ambaao hawakuwa Waisraeli,²¹na uzao wao waliokuwa wamesalia baada yao katika nchi, ambaao Waisraeli hawakuweza kuwaangamiza kabisa, Sulemani akawafanya kuwa vibarua, ambaao wako hata leo.²²Hata hivyo, Sulemani hakuwafanya kuwa shokoa watu wa Israeli. Badala yake, walifanyika kuwa wanajeshi wake na watumishi wake, maakida wake, na wakuu wake, na majemedari wake na wapanda farasi wake.²³Hawa ndio waliokuwa maakida wakuu waliokuwa wakiwasimamia kazi za Sulemani, watu 550, walikuwa wasimamizi wa watu waliokuwa wakifanya kazi.

²⁴Binti wa Farao alihama kutoka mji wa Daudi kwenda kwenye ile nyumba ambayo Sulemani alimjengea. Baadaye, Sulemani akaijenga Milo.

²⁵Mara tatu kwa kila mwaka Sulemani alitoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani katika madhabahu ambayo alimjengea BWANA, akifukiza uvumba pamoja nazo juu ya madhabahu iliyokuwa mbele ya BWANA. Kwa hiyo akalimalizia hekalu na sasa alikuwa akilitumia.

²⁶Tena Sulemani alitengeneza merikebu kule Ezioni Geberi, ambayo iko karibu na Elathi katika ufukwe wa bahari ya shamu, katika nchi ya Edomu.²⁷Hiramu alituma watumishi kwenye merikebu ya Sulemani, wanamaji wanaojua bahari, pamoja na watumishi wake Sulemani.²⁸Walikwenda kwa Ofri pamoja na watumishi wa Sulemani. Kutoka huko walileta takribani tani 14.5 za dhahabu kwa Sulemani.

10 ¹Malkia wa Sheba aliposikia uvumi wa Sulemani kuhusu jina la BWANA, alikuja kumjaribu kwa maswali magamu.² Alikuja Yerusalem na msafara mrefu, pamoja na ngamia waliokuwa wamebeba mizigo ya manukato, dhahabu nydingi, na mawe mengi ya thamani, akamwambia Sulemani yote yaliyokuwa moyoni mwake.³ Sulemani akajibu maswali yake yote. Hapakuwepo na swali ambalo aliulizwa na mfalme akashindwa kujibu.⁴ Malkia wa Sheba alipoona hekima yote ya Sulemani, na ikulu aliyokuwa amejenga,⁵ chakula cha mezani kwake, kuketi kwa watumishi wake, kazi ya watumishi wake na kucaa kwao, pia wanyweshaji wake, na jinsi alivyotoa sadaka za kuteketezwa katika nyumba ya BWANA, roho yake ilizimia.

⁶Akamwambia mfalme, "Ni kweli, ile taarifa ambayo nimeisikia nchini kwangu juu ya maneno yako na hekima yako."⁷ Sikuamini kile nilichosikia hadi nilipofika hapa, na sasa macho yangu yamejionea. Hata nusu ya hekima na utajiri wako! Umezidi uvumi ambaa nilikuwa nimesikia.⁸ Tazama jinsi walivyobarikiwa wake zako, na jinsi walivyobarikwa watumishi wako ambaa daima husimama mbele yako, kwa sababu wanasi kia hekima zako.⁹ BWANA, Mungu wako asifiwe, ambaye amependezwa na wewe, ambaye alikuweka kwenye kiti cha enzi cha Israeli. Kwa sababu BWANA aliipenda Israeli milele, na sasa amekufanya wewe kuwa mfalme, ili kwamba utoe hukumu ya kweli na ya haki.

¹⁰Basi Malkia alimpattia mfalme zaidi ya kilo 4,500 za dhahabu na kiasi kikubwa cha mawe ya thamani. Hapakuwahi kutokea kiasi kikubwa cha viungo kama hiki ambacho Malkia wa Sheba alitoa kwa mfalme Sulemani kuwahi kutolewa tena.

¹¹Ile merikebu ya Hiram, ambayo ililetä dhahabu kutoka Ofri, pia ililetä Kutoka Ofri kiasi kikubwa cha miti ya msandali na vito vya thamani.¹² Mfalme alitengeneza nguzo za hekalu kwa ajili ya hekalu la BWANA na kwa nyumba ya mfalme, na vinubi na vinanda kwa hao waimbaji. Haijatokea kiasi cha miti ya misandali kama hicho ambacho kimewahi kutokea hadi leo.

¹³Mfame Sulemani alimpattia Malkia wa Sheba kila kitu ambacho alihitaji, na kila kitu alichoomba, na zaidi ya yote Sulemani alimpattia kwa ukarimu wake vitu vya kifalme. Kisha akarudi kwake na watumishi wake.

¹⁴Kiasi cha dhahabu ambazo zililetwa kwa Sulemani kwa mwaka mmoja kilikuwa takribani kilo 23,000 za dhahabu,¹⁵ zaidi ya dhahabu ambazo wafanya biashara na wachuuzi walileta. Wafalme wote wa Uarabuni na maliwali wa nchi pia walileta dhahabu na fedha kwa Sulemani.

¹⁶Mfalme Sulemani alitengeneza ngao 200 za dhahabu iliyofuliwa, shekeli 600 za dhahabu zilichukuliwa pamoja na ngao.¹⁷ Pia alitengeneza ngao 300 za dhahabu iliyofuliwa. Mane tatu za dhahabu ziliambatana pamoja na ngao moja moja; mfalme aliviweka katika ikulu ya mwitu ya Lebanoni.

¹⁸Kisha mfalme akafanya kiti kikubwa cha enzi kwa pembe na akakisakafia kwa dhahabu laini.¹⁹ Hicho kiti kilikuwa na ngazi sita, na kitako chake kilikuwa cha mviringo. Na kilikuwa kimezungushiwa kwa mikono pande zake zote. Na simba wawili walismama pembeni mwa ile mikono.²⁰ Kulikuwa na simba kumi na wawili waliokuwa wamesimama kwenye ile ngazi. Moja katika kila upande wa ngazi hizo. Hapakuwepo na kiti kama hicho katika ufalme mwininge.²¹ Vikombe vyote vya kunywea vya mfalme Sulemani vilikuwa vya dhahabu. Na vikombe vyote vya kunywea vya ikulu ya mwitu wa Lebanoni vilikuwa vya dhahabu safi. Hapakuwepo na kikombe cha fedha, kwa sababu fedha haikuwa na thamani katika siku za Sulemani.²² Mfalme alikuwa na merikebu za kusafiri pamoja na merikebu za Hiram. Mara moja kila mwaka merikebu zilileta dhahabu, fedha, na pembe za ndovu, pamoja na nyani na tumbili.

²³Kwa hiyo mfalme Sulemani aliwazidi wafalme wote ulimwenguni katika utajiri na hekima.²⁴ Dunia yote ilitafuta uwepo wa Sulemani ili kusikia hekima yake, ambayo Mungu alikuwa ameweka katika moyo wake.²⁵ Na wote waliomtembelea walilipa kodi, vyombo vya fedha na vya dhahabu, na nguo na manukato na silaha na farasi na nyumbu, mwaka baada ya mwaka.

²⁶Sulemani alikusanya pamoja magari na wapanda farasi. Alikuwa na magari 1,400, na wapanda farasi 12,000 ambaa alikuwa amewaweka kwenye miji ya magari pamoja naye Yerusalem.²⁷ Mfalme alikuwa na fedha kule Yerusalem, pamoja na mawe ardhini. Alitengeneza miti ya mierezi kuwa mingi kama mikuyu iliyo katika nyanda za chini.²⁸ Sulemani alimiliki farasi waliokuwa wamenenunuliwa kutoka Misri na Kilikia. Wachuuzi wa mfalme waliwanunua kwa makundi, kila kundi kwa bei yake.²⁹ Magari yalinunuliwa kutoka Misri kwa shekeli

mia sita za fedha kila moja, na farasi kwa shekeli mia hamsini kila moja. Vitu vingi katika hivi baadaye viliuzwa kwa wafalme wote wa Wahiti na Aramu.

11 ¹Basi mfalme Sulemani aliwapenda wanawake wengi wa kigeni, binti wa Farao na wanawake wa Wamoabu, Waamori, Waedomu, Wasidoni, na Wahiti. Haya na²mataifa ambayo BWANA alikuwa amewaambia Waisraeli kwamba, "Msiwaoe, wala binti zenu kuolewa nao, kwani kwa hakika wataigeuza miyo yenu ili mfuate miungu yao." Lakini Sulemani aliwapenda wanawake hao.³Sulemani alikuwa na wanawake halali 700 na masuria 300. Wake zake waliugeuza moyo wake.⁴Kwa kuwa Sulemani alipozeeka, wake zake waliugeuza moyo wake kwa miungu mingine; hakuutoa moyo wake wote kwa BWANA, Mungu wake, kama ulivyokuwa moyo wa Daudi baba yake.⁵Kwani Sulemani alimfuata Ashtoreth, mungu mke wa Wasidoni, na alimfuata Milkom, ambayo ni sanamu chukizo ya Waamori.⁶Sulemani akafanya maovu mbele ya BWANA; hakumfuata BWANA kwa moyo wake wote, kama alivyofanya Daudi baba yake.

⁷Kisha Sulemani akajenga mahali pa juu pa Kemoshi, ambayo ni sanamu chukizo ya Wamoabu, mashariki mwa Yerusalem juu ya kilima, na vivyo hivyo na Moleki, Sanamu chukizo ya Waamoni.⁸Na kadhalika ndivyo alivyowafanya wake zake wa kigeni, ambao walifukiza uvumba na kutoa sadaka kwa miungu yao.

⁹BWANA alichukizwa na Sulemani, kwa sababu moyo wake ulikuwa umemwacha Mungu wa Israeli, ingawa alikuwa amejionyesha kwake mara mbili¹⁰na kumwamuru juu ya mambo haya, kwamba asiwaendee miungu wengine. Bali Sulemani hakutii kile ambacho BWANA alikuwa amemwamuru.¹¹Kwa hiyo BWANA akamwambia Sulemani, "Kwa kuwa umeyafanya haya haukulishika agano langu na maagizo ambayo nilikuamuru, basi nitaugawa ufalme kutoka kwako na kuwapatia watumishi wako."¹²Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi, sitalifanya hilo wakati wa uhai wako, bali nitaugawa wakati ukiwa chini ya mwanao.¹³Bado sitaugawanya ufalme wote; Nitampa mwanao kabila moja kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu, na kwa ajili ya Yerusalem, ambayo nimeichagua."

¹⁴Kisha BWANA akamwinulia uadui Sulemani, Hadadi Mwedomu. Alikuwa anatoka kwenye familia ya mfalme wa Edomu.¹⁵Daudi alipokuwa Edomu, Yoabu mkuu wa jeshi alikuwa ameenda kuzika mfu, kila mtu aliyekuwa ameuawa kule Edomu.¹⁶Yoabu na Israeli yote walibaki huko kwa miezi sita mpaka alipokuwa amewaaua wanaume wote wa Edomu.¹⁷Lakini Hadadi alichukuliwa na Waedomu wengine na watumishi wa baba yake hadi Misri, kuanzia Hadadi alipokuwa mtoto mdogo.¹⁸Waliondoka Midiani wakaja Parani, ambapo walichukuliwa na wanaume mpaka Misri, kwa Farao wa Misri, ambaye alimpa nyumba na ardhi yenye chakula.¹⁹Hadadi alipata neema kubwa machoni pa Farao, kwa hiyo Farao akampatia mke, umbu wa mke wake mwenyewe, Umbu la Tapenesi aliyekuwa Malkia.

²⁰Naye huyo Umbu la Tapenesi alimzalia Hadadi mwana, wakamwita jina lake Genubathi. Tapenesi akamlea katika ikulu ya Farao. Kwa hiyo Genubathi alikulia kwenye ikulu ya Farao pamoja na watoto wa Farao.

²¹Naye alipokuwa huko Misri, Hadadi alisikia kuwa Daudi alishalala na mababu zake na kwamba Yoabu mkuu wa majeshi alishakufa, Hadadi akamwambia Farao, "Acha niondoke nirudi nchini kwangu."

²²Lakini Farao alimwambia, "Umepungukiwa nini kwangu, kwamba sasa unatafuta kurudi nchini kwako?" Nayé Hadadi akamjibu, "Hapana kitu lakini tafadhali niache niende."

²³Pia Mungu akamwinulia Sulemani adui mwingine, Rezoni mwana wa Eliada, aliyekuwa amemkimbia bwana wake Hadadezeri mfalme wa Soba.²⁴Rezoni alijikusanya wanaume naye akawa mkuu wa jeshi dogo, Daudi alilowapiga wanaume wa Soba. Wale wanume Rezoni walienda Dameski kuishi huko, na Rezoni aliiitawala Dameski.²⁵Yeye akawa adui wa Israeli katika siku zote za mfalme Sulemani, zaidi ya madhara ambayo Hadadi alisababisha. Rezoni akawachukia Israeli na akawa juu ya Shamu.

²⁶Kisha Yeroboamu mwana wa Nebati, mwefraimu wa Sereda, akida wa Sulemani, ambaye jina la mama yake lilikuwa Serua, mjane, pia akainua mkono wake dhidi ya mfalme.

²⁷Kisa cha kuinua mkono wake kinyume cha mfalme ilikuwa ni mfalme Sulemani kujenga Milo na kufunga mahali palipo bomoka katika mji wa Daudi baba yake.²⁸Yeroboamu alikuwa mtu hodari na shujaa. Sulemani akaona kuwa huyo kijana alikuwa na bidii, kwa hiyo akampa kuwa na mamlaka juu ya wafanyakazi katika nyumba ya Yusufu.

²⁹Wakati huo, Yeroboamu alipokuwa akitoka katika Yerusalem, nabii Ahiya Mshilo akamkuta barabarani. Sasa Ahiya alikuwa amevaa vazi jipya na kwamba hawa wawili walikuwa pekee yao kondeni.³⁰Kisha Ahiya akalishika lile vazi jipya ambalo alikuwa nalo na akalichana katika vipande kumi na viwili.³¹Akamwambia Yeroboamu.

“Chukua vipande kumi, kwani BWANA, Mungu wa Israeli, anasema, ‘Tazama, Nitaugawa ufalme toka katika mkono wa Sulemani nami nitakupa makabila kumi.³²(Lakini Sulemani atabaki na khabila moja, kwa ajili ya mtumishi wangu Daudi na kwa ajili ya mji wangu Yerusalem mji ambao nimeuchagua toka kwenye kabila zote za Israeli),³³kwa kuwa ameniacha na kumwabudu Ashtorethi mungu mke wa Wasidoni, Kemoshi Mungu wa Wamoabu, na Milikomu mungu wa watu wa Amoni. Wameziacha njia zangu, hawakufanya kilicho chema katika macho yangu, wala hawa kuzishika amri na maagizo yangu, kama alivyofanya Daudi baba yake.

³⁴Hata hivyo sitauchukua ufalme wote toka kwenye mkono wa Sulemani. Badala yake, nimemfanya kuwa mtawala katika siku zake zote za uhai wake, kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu ambaye nilimchagua, mtu ambaye alizishika amri na maagizo yangu.³⁵Bali nitauchukua ufalme ukiwa chini ya mkono wa mwanae na nitakupa wewe, makabila kumi.³⁶Nitampa kabila moja mwana wa Sulemani ili kwamba Daudi mtumishi wangu atabaki kuwa nuru mbele yangu huko Yerusalem, mji ambao nimeuchagua ili niweke jina langu.³⁷Nami nitakuchukua, nawe utatawala ili kutimiza haja yako, nawe utakuwa mfalme juu ya Israeli.³⁸Kama utasikiliza yote ninayokuagiza, na kama utatembea katika njia zangu na kufanya kinachopendeza mbele ya macho yangu, ukayashika maagizo na amri zangu, kama Daudi mtumishi wangu alivyofanya, ndipo nitakapokuwa na wewe na nitakujengea nyumba ya uhakika, kama niliyomjengea Daudi, nami nitakupa Israeli.³⁹Nitawaadhibu uzao wa Daudi, lakini si milele.”

⁴⁰Kwa hiyo Sulemani akajaribu kumwua Yeroboamu. Lakini Yeroboamu akaamka na kukimbilia Misri, Kwa Shishaki mfalme wa Misri, naye akabaki Misri mpaka Sulemani alipokufa.

⁴¹Na kwa mambo mengine yanayomhusu Sulemani, yote ambayo alifanya na hekima zake, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya Sulemani?⁴²Sulemani alitawala Yerusalem juu ya Israeli yote kwa miaka arobaini.

⁴³Naye akalala na mababu zake na alizikwa katika mji wa Daudi baba yake. Rehoboamu mwanae akawa mfalme mahali pake.

¹² ¹Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa kuwa Israeli yote walikuwa wameenda Shekemu kumfanya awe mfalme.²Ikatokea kuwa Yeroboamu mwana wa Nebati akayasikia haya (Kwa kuwa alikuwa bado yuko Misri, ambako alikuwa amekimbilia kumkwepa mfalme Sulemani), Kwani Yeroboamu alikuwa anaishi Misri.³Kwa hiyo wakatuma watu kumwita, na Yeroboamu pamoja na mukutano wote wa Israeli wakaja wakamwambia Rehoboamu,⁴Baba yako aliifanya nira yetu kuwa nzito. Sasa ifanye kazi ngumu ya baba yako kuwa nyepesi kuliko nira ngumu ambayo baba yako alituwekeea, nasi tutakutumikia.”

⁵Naye Rehoboamu akawaambia, “Ondokeni kwa siku tatu, kisha nirudieni.” Kwa hiyo watu wakaondoka.

⁶Mfalme Rehoboamu akatafuta ushauri kwa wazee waliokuwa wamesimama mbele ya Sulemani baba yake wakati wa uhawake, naye akasema, “Mnanishauri niwajibuje hawa watu?”

⁷Nao wakamwambia, “Kama wewe utakuwa mtumishi wa hawa watu na akawatumikia, na akawapa majibu ya maneno mema, ndipo watakapokuwa watumishi wako daima.”

⁸Lakini Rehoboamu akapuuzia ushauri aliopewa na wazee na akaenda kuomba ushauri kwa vijana ambaa alikuwa pamoja nao wakasimama mbele yake.⁹Akawaambia, “Mnanipa ushauri gani ili niweze kuwajibu hawa watu waliosema nami kwamba, ‘Ifanye nyepesi nira ambayo baba yako alituwekeea’”

¹⁰Wale vijana waliokua pamoja na Rehoboamu wakamjibu, wakisema, “Waambie hawa watu kuwa baba yako Sulemani aliifanya nira yenu kuwa nzito lakini ninyi wenyewe mnaweza kuifanya rahisi. Uwaambie hivi, ‘Kidole changu kidogo ni kinene kuliko kiuno cha baba yangu.’¹¹Kwa hiyo sasa, ingawa baba yangu aliwatwika kongwa zito, Mimi nitaiongeza kongwa lenu. Baba yangu aliwaadhibu kwa mijeredi, Lakini mimi nitawaadhibu kwa nge.”

¹²Kwa hiyo siku ya tatu Yeroboamu na watu wote wakaja kwa Rehoboamu, kama mfalme alivyokuwa amewaelekeza aliposema, “Mrudi kwangu siku ya tatu.”¹³Naye mfalme akawaambia wale watu kwa ukali na akapuuzia ushauri wa wale wazee ule waliokuwa wamempatia.¹⁴Akawaambia akifuata ushauri wa wale vijana; akasema, “Baba yangu aliwatwika kongwa zito, lakini mimi nitaiongeza kongwa lenu. Baba yangu aliwaadhibu kwa mijeredi, mimi nitawaadhibu kwa nge.”¹⁵Kwa hiyo mfalme hakuwasikiliza wale watu, kwa kuwa ilikuwa zamu ya tukio lililoletwa na BWANA, ili kwamba aweze kulitimiza neno lake ambalo alikuwa amelisema kupitia Ahiya.

¹⁶Israeli yote ilipoona kuwa mfalme hakuwasikiliza, watu wakamjibu wakimwambia, “Je, tuna sehemu gani kwa Daudi? Hatuna urithi kwa mwana wa Yese! Nenda kwenye hema zako, ewe Israeli. Sasa tazama kwenye nyumba yako, Daudi.” Kwa hiyo Israeli akarudi kwenye hema zake.¹⁷Lakini kwa watu wa Israeli waliokuwa wakiishi kwenye miji ya Yuda, Rehoboamu akawa mfalme juu yao.

¹⁸Kisha mfalme Rehoboamu akamtuma Adoram, aliyekuwa juu ya shokoa, lakini Waisraeli wote wakampiga kwa mawe wakamwua kwa mawe. Mfalme Rehoboamu akakimbilia haraka kwa gari lake kwenda Yerusalem.

¹⁹Kwa hiyo Israeli wakawa wapinzani dhidi ya nyumba ya Daudi mpaka leo.

²⁰Ndipo Israeli yote waliposikia kuwa Yeroboamu alikuwa amerudi, walimwita kwenye kusanyiko lao wakamweka kuwa mfalme wa Israeli. Hapakuwepo na mtu aliyeifuata familia ya Daudi, isipokuwa tu kabilia la Yuda.

²¹Rehoboamu alipofika Yerusalem, akawakusanya wote wa nyumba ya Yuda na kabilia la Benjamini; walichaguliwa wanaume wanajeshi 180,000 ili wapigane na nyumba ya Israeli, kwa lengo la kurudisha ufalme kwa Rehoboamu mwana wa Sulemani.

²²Lakini neno la Mungu likamjia Shemaya, mtu wa Mungu; likisema,²³“Mwambie Rehoboamu mwana wa Sulemani, mfalme wa Yuda, na kwa nyumba yote ya Yuda na Benjamini, na kwa watu wote; uwaambie,²⁴“BWANA asema hivi, ‘Usipigane wala kuwavamia ndugu zako watu wa Israeli. Kila mtu lazima arudi nyumbani kwake, kwa kuwa jambo hili nimelisababisha mimi.’” Kwa hiyo wakalisikiliza neno la BWANA na wakarudi nyumbani kwa njia zao na wakalitii neno lake.

²⁵Kisha Yeroboamu akaijenga Shekemu katika nchi ya milima ya Efraimu, na akaishi huko. Akatoka huko na kuijenga Penueli.

²⁶Yeroboamu akafikiri moyoni mwake, “Sasa ufalme utarudi kwenye nyumba ya Daudi.²⁷Kama hawa watu wataenda kutoa sadaka kwenye hekalu la BWANA kule Yerusalem, basi miyo ya hawa watu itarudi tena kwa bwana wao, kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda. Wataniua na kurudi kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda.”

²⁸Kwa hiyo mfalme Yeroboamu akatafuta ushauri na akafanya ndama wawili wa dhahabu; akawaambia watu, “Ni vigumu sana kwenu kwenda Yerusalem. Tazameni, hawa ndiyo miungu yenu, Ee Israeli, iliyowatoa toka nchi ya Misri.”²⁹Akamweka mmoja Betheli na mwingine Dani.³⁰Kwa hiyo jambo hili likawa dhambi. Watu wakaenda kwa huyo na wengine kwa hawa, mpaka huko Dani.

³¹Yeroboamu akajenga nyumba mahali pa juu na kufanya makuhani kutoka kwa watu wote, ambao hawakuwa wana wa Lawi.³²Yeroboamu akafanya sikukuu katika mwezi wa nane, katika siku ya kumi na tano ya mwezi, kama sikukuu ambayo iko Yuda, na akaenda juu kwenye madhababu. Akafanya hivyo kule Betheli, akawatolea sadaka wale ndama aliokuwa amewatengeneza, na akaweka kuhanu huko Betheli mahali pa juu alipokuwa amepatengeneza.³³Yeroboamu akapanda kwenda kwenye madhababu ambayo aliiitengeneza kule Betheli katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, ndio mwezi aliokuwa amefikiri katika akili yake; akafanya sikukuu kwa watu wa Israeli n a akaenda madhabahuni kufukiza uvumba.

13 ¹Mtu wa Mungu alikuja tokea Yuda kwa neno la BWANA kule Betheli. Naye Yeroboamu alikuwa amesimama karibu na madhabahu ili kufukiza uvumba.²Akalia kinyume na zile madhababu kwa neno la BWANA: “Ee madhababu, madhababu, hivi ndivyo asemavyo BWANA, ‘Tazama, mwana aitwaye Yosia atazaliwa katika familia ya Daudi, na juu yenu atawachinja makuhanu amba sasa wanafukiza uvumba mahali hapa pa juu kwa ajili yako. Juu yako watachoma mifupa ya watu.’”³Kisha mtu wa Mungu akatoa ishara siku hiyohiyo, akisema, “Hii ndiyo ishara ya kwamba BWANA amesema: ‘Tazama, madhababu zitavunjika, na majivu yaliyo juu yatamwagika.’”

⁴Naye mfalme aliposikia kile mtu wa Mungu alichosema, kwamba amelia kinyume cha zile madhababu kule Betheli, Yeroboamu akanyosha mkono wake kutoka madhababuni, akisema, “Mkamateni.” Ndipo ule mkono aliokuwa ameunyosha dhidi ya mtu wa Mungu ukakauka, kiasi kwamba hakuweza kuurudisha mwenywewe.⁵Na ile madhababu ikavunjika vipande vipande, na yale majivu yakamwagika kutoka madhababuni, kama ilivyokuwa imefafanuliwa kuwa ndiyo ishara ya kwamba mtu wa Mungu alikuwa amepewa kwa neno la BWANA.

⁶Mfalme Yeroboamu akajibu akimwambia mtu wa Mungu, “Msahi BWANA, Mungu wako akupe neema ili uniombee, ili kwamba mkono wangu urejee kwangu tena.” Kwa hiyo mtu wa Mungu akamwomba BWANA, na mkono wa mfalme ukarejea katika hali yake tena, na ukawa kama ulivyokuwa mwanzoni.

⁷Yule mfalme akamwambia mtu wa Mungu, “Twende nyumbani kwangu upate chakula, nami nitakupa zawadi.”

⁸Yule mtu wa Mungu akamwambia mfalme, “Hata kama utanipa nusu ya miliki yako, sitaende na wewe, wala sitakula au kunywa maji mahali hapa,⁹kwa sababu BWANA ameniamuru kwa neno lake, ‘Hutakula mkate wala kunywa maji, wala kurudi kwa njia uliojia.’”¹⁰Kwa hiyo mtu wa Mungu akaondoka na hakurudi nyumbani kwa njia aliyokuja nayo huko Betheli.

¹¹Sasa kulikuwa na nabii mwingine mzee aliyekuwa akiishi Betheli, na mmoja wa wana wake akaja kumwambia mambo yote ambayo mtu wa Mungu amefanya siku hiyo kule Betheli. Wana wake wakamwambia pia maneno ambayo Yule mtu wa Mungu alimwambia mfalme.¹²Baba yao akawaambia, “Alienda kwa njia gani?” Wale wanawe walikuwa wamemwona yule mtu wa Mungu kutoka Yuda njia aliyotumia kurudi.¹³Kwa hiyo akawaambia wanawe, “Nitandikeni punda.” Kwa hiyo wakamtandikia punda naye akampanda.¹⁴Yule nabii mzee akamfuata yule mtu wa Mungu na akamkuta amekaa chini ya mti wa mwaloni; akamwambia, “Je, wewe ndiye mtu wa Mungu aliyetoka Yuda?” Naye akamjibu, “Mimi ndiye.”

¹⁵Kisha yule nabii mzee akamwambia, “Twende nyumbani kwangu ukale chakula.”

¹⁶Yule mtu wa Mungu akamjibu, “Siwezi kurudi na wewe wala kuingia ndani na wewe, tena sitakula chakula wala kunywa maji pamoja na wewe mahali hapa,¹⁷kwa sababu niliamuriwa hivyo kwa neno la BWANA, ‘Hautakula chakula wala kunywa maji kule, wala kurudi kwa njia utakayokuja nayo.’”

¹⁸Kwa hiyo yule nabii mzee akamwambia, “Mimi pia ni nabii kama ulivyo, na malaika amesema na mimi neno la BWANA, akisema, ‘Mrudishe aje na wewe katika nyumba yako, ili aweze kula chakula na kunywa maji.’” Lakini alikuwa anamdanganya mtu wa Mungu.¹⁹Kwa hiyo yule mtu wa Mungu akarudi pamoja na yule nabii mzee na akala chakula nyumbani kwake na akanywa maji.

²⁰Walipokuwa wamekaa mezani, neno la BWANA likamjia yule nabii aliyemrudisha,²¹naye akalia kwa mtu wa Mungu aliyetoka Yuda, akisema “BWANA anasema, ‘Kwa kuwa umeshindwa kutii neno la BWANA na umeshindwa kuishika amri ya BWANA ambayo Mungu wako alikupa,²²bali umerudi na umekula chakula na kunywa maji mahali ambapo BWANA alikwambia usile chakula wala kunywa maji, basi mwili wako hautazikwa kwenye makaburi ya baba zako.’”

²³Baada ya kula chakula na kunywa maji, yule nabii akatandika punda wa mtu wa Mungu, yule mtu aliyerudi naye.²⁴Baada ya mtu wa Mungu kuondoka, akakutana na simba njiani na kumwua barabarani, na mwili wake uliachwa barabarani. Na yule punda akasimama pembeni yake, na yule simba naye akasimama pembeni ya ule mwili.²⁵Watu walipopita na kuuona ule mwili umeachwa barabarani, na yule simba akisimama karibu na ule mwili, walikuja wakaeleza habari hiyo mjini kule ambako yule nabii mzee aliishi.

²⁶Yule nabii aliyemrudisha toka njiani aliposikia, akasema, “Yeye mtu wa Mungu ndiye aliyeshindwa kutii neno la BWANA. Kwa hiyo BWANA alimtoa kwa simba, ambaye amemraru katika vipande vipande na kumwua, kama vile neno la BWANA liliyokuwa limemwonya.”

²⁷Kwa hiyo yule nabii mzee akawaamnia wanawe, akisema, “Tandikeni punda wangu,” nao wakamtandikia.

²⁸Akaenda akaukuta mwili umeachwa barabarani, punda na simba wamesimama pemberi ya ule mwili. Yule simba hakuula ule mwili, wala hakumshambulia yule punda.²⁹Yule nabii akauchukua ule mwili wa mtu wa Mungu, akaulaza juu ya punda, na akaurudisha. Akaja kwenye mji wake kuomboleza na kuuzika.³⁰Akaulaza mwili kwenye kaburi lake, nao wakamwomboleza, wakisema, “Aa! Ndugu yangu!”

³¹Kisha baada ya kumzika, yule nabii mzee akawaambia wanawe, akasema, “Nitakapokufa, mtanizika kwenye kaburi ambalo tumemzika mtu wa Mungu. Mtalaza mifupa yangu pemberi mwa mifupa yake.³²Kwa kuwa ule ujumbe uliosemwa na BWANA, dhidi ya madhabahu kule Betheli na dhidi ya nyumba zote za mahali pa juu katika mji wa Samaria, hakika yatatokea.”

³³Baada ya haya Yeroboamu hakuuacha uovu wake, aliendelea kuchagua makuhani wa kawaida kwa ajili ya mahali pa juu kutoka kwa watu wa kila aina. Yeyote ambaye angeweza kutumika alimtakasa kuwa kuhani.

³⁴Jambo hili likawa dhambi kwenye familia ya Yeroboamu na kusababisha familia yake kuangamizwa na kuondolewa kabisa katika uso wa dunia.

14 ¹Wakati huo Abiya mwana wa Yeroboamu akawa mgonjwa sana.²Yeroboamu akamwambia mke wake, “Amka ujibadilishe, ili wasikutambue kuwa wewe ndiye mke wangu, na uende Shilo, kwa sababu nabii Ahiya yuko huko, yeye ndiye aliyeninenea mimi kuwa nitakuwa mfalme juu ya watu hawa.³Uchukue mikate kumi, na kaki na mtungi wa asali, na uende kwa Ahiya. Naye atakuambia kitakachotokea kwa mtoto.”⁴Mke wa Yeroboamu akafanya hivyo; akaenda Shilo mpaka kwenye nyumba ya Ahiya. Wakati huo Ahiya alikuwa hawezi kuona, kwa kuwa macho yake yalikuwa yameishiwa nguvu kwa sababu ya umri wake.

⁵BWANA akamwambia Ahiya, “Tazama mke wa Ahiya anakuja kutafuta kutaka ushauri toka kwako kuhusiana na mwanae, kwa kuwa ni mgonjwa. Mwambie hivi na hivi, kwa sababu atakapofika atajifanya kuwa ni mwanamke mwingine.”⁶Naye Ahiya aliposikia sauti za miguu yake alipokuwa akiukaribia mlango, akasema, “Karibu, mke wa Yeroboamu. Kwa nini unajifanya kuwa mtu mwingine? Nimetumwa kwako nikiwa na habari mbaya.”⁷Nenda ukamwambia Yeroboamu kwamba BWANA, Mungu wa Israeli, anasema, ‘Nilikuinua kutoka kat i ya watu na kukufanya uwe kiongozi wa watu wangu Israeli.⁸Niliugawa ufalme kutoka kwa Daudi na kukupa wewe, lakini bado hutaki kuwa kama mtumishi wangu Daudi, ambaye alizishika amri zangu na kunifuata kwa moyo wake wote, na kufanya kilichokuwa sawa mbele ya macho yangu.⁹Badala yake, umefanya maovu, zaidi ya wote walikutangulia. Umetengeneza miungu mingine, na umetengeneza sanamu za kuyeyushwa ili kunikasirisha na kunitupa nyuma yako.

¹⁰Kwa hiyo, tazama, nitaleta majanga kwenye familia yako; Nitawatupilia mbali watoto wako wote wa kiume katika Israeli, kama ni mtumwa au ni huru, na nitaiondoa familia yako, kama mtu anayechoma mavi mpaka yaishe.¹¹Yeyote ambaye ni mwanafamilia yako atakayefia mjini ataliwa na mbwa, na yeyote atakayefia shambani ataliwa na ndege wa angani, kwa kuwa Mimi BWANA, nimesema.’

¹²Kwa hiyo inuka wewe mke wa Yeroboamu, na uende nyumbani kwako; na mguu wako utakapokanya ya mjini, yule mtoto wa Abiya atakufa.¹³Na Israeli yote itamwombolezea na kumzika. Ni yeye pekee katika familia ya Abiya atakayepeleka makaburini, kwa sababu ni yeye pekee yake kutoka kwenye nyumba ya Abiya, ambaye BWANA, Mungu wa Israeli alimwona kuwa ni mwema.

¹⁴Pia BWANA atainua mfalme katika Israeli ambaye ataifutilia mbali familia ya Yeroboamu katika siku hiyo. Leo ndiyo siku hiyo, sasa hivi.¹⁵Kwa kuwa BWANA ataishambulia Israeli kama vile majani yanavyotikiswa majini, na ataing’oa Israeli katika nchi hii njema ambayo aliwapa mababu. Atawatawanya hata ng’ambo ya Mto Frati, kwa sababu wamefanya nguzo za Ashera kumkasirisha BWANA.¹⁶Ataiacha Israeli kwa sababu ya dhambi ya Yeroboamu, dhambi ambazo ametenda, na kwa hizo ameifanya Israeli kufanya dhambi.”

¹⁷Kwa hiyo mke wa Yeroboamu akainuka na akaondoka na akaenda mpaka Tirza. Naye alipofika kizingitini kwa nyumba yake, yule mtoto akafa.¹⁸Israeli wote wakamzika na kumwombolezea, kama vile alivyokuwa ameambiwa kwa neno la BWANA ambalo amelisema kupitia mtumishi wake nabii Ahiya.

¹⁹Na kwa mambo mengine yanayomhusu Yeroboamu, jinsi alivyopigana vita na jinsi alivyotawala, tazama yameandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli.²⁰Yeroboamu alitawala kwa miaka ishirini na mbili naye akalala na babu zake, na Nadabu mwanaawe akawa mfalme mahali pake.

²¹Sasa Rehoboamu mwana wa Sulemani alikuwa mtawala wa Yuda. Rehoboamu alikuwa na umri wa miaka arobaini na moja alipokuwa mfalme, na akatawala kwa miaka kumi na saba kule Yerusalem, mji ambao BWANA alikuwa ameuchagua kat i ya makabila yote ya Israeli ili aweke jina lake kule. Jina la mama yake alikuwa Naama Mwamori.

²²Yuda ikafanya yaliyo maovu mbele ya macho ya BWANA; wakamtia wivu kwa makosa yao, zaidi ya yote ambayo baba zao walikuwa wamefanya.²³Kwa kuwa walijijengea wenyewe mahali pa juu, nguzo za mawe, na nguzo za Ashera katika kila mahali pa juu na katika kila mti wenye majani mabichi.²⁴Pia kulikuwepo na ukahaba wa kipagani katika nchi. Walifanya machukizo yaleyale kama wa mataifa yale ambayo BWANA alikuwa amewafukuza kutoka kwa watu wa Israeli.

²⁵Ilitokea wakati wa mwaka wa tano wa mfalme Rehoboamu wakati Shishaki akiwa mfalme wa Misri, akaja kinyume na Yerusalem.²⁶Akaichukua hazina iliyokuwa kwenye nyumba ya BWANA, na ile hazina iliyokuwa kwenye nyumba ya Mfalme. Akachukua kila kitu; Pia alizichukua zile ngao za dhahabu ambazo Sulemani alikuwa ametengeneza.²⁷Mfalme Rehoboamu akatengeneza ngao za shaba mahali pake na akazikabidhi kwa

wakuu wa walinzi, ambao walilinda malango ya kuingia kwa mfalme.²⁸ Na ikawa kila mfalme alipoingia kwenye nyumba ya BWANA, wale walinzi walizibeba na baadaye walizirudisha katika chumba cha walinzi.

²⁹Lakini katika mambo mengine kuhusiana na Rehoboamu, na yote yale aliyofanya je, hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?³⁰Kulikuwa na mapigano yasiyokoma kati ya nyumba ya Rehoboamu na nyumba ya Yeroboamu.³¹Kwa hiyo Rehoboamu akalala na mababu zake naye akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi Jina la mama yake alikuwa Naama Mwamori. Abiya mwanawewe akawa mfalme mahali pake.

15 ¹Katika mwaka wa kumi na tano wa mfame Yeroboamu mwana wa Nebati, Abiya alianza kutawala juu yaYuda.²Alitawala kwa miaka mitatu kule Yerusalem. Jina la mama yake aliiwa Maaka. Alikuwa binti wa Absalomu.

³Naye alitembea katika dhambi zote ambazo baba yake alizifanya kabla yake; moyo wake haukuwa mkamilifu kwa BWANA, Mungu wake kama moyo wa Daudi, babu yake ulivyokuwa.⁴Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi, BWANA, Mungu wake alimpa taa Yerusalem kwa kumwinua mwanae baada yake ili kuiimarisha Yerusalem.⁵Mungu alifanya haya kwa sababu Daudi alifanya yaliyo mema machoni pake; wakati wote wa uhai wake, hakugeuka wala hakukosa katika yote aliyomwamuru, isipokuwa tu swala la Uria Mhiti.

⁶Sasa kulikuwa na vita kati ya Rehoboamu na Jeroboamu katika siku zote za maisha ya Abiya.⁷Kwa mambo mengine ya Abiya, yote aliyofanya, je, hayajaandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? Sasa kulikuwa na vita kati ya Abiya na Yeroboamu.⁸Abiya akalala na mababu zake, nao wakamzika katika miji wa Daudi. Asa mwanae akawa mfalme mahali pake.

⁹Katika mwaka wa ishirini wa Yeroboamu mfalme wa Israeli, Asa akaanza kutawala Yuda.¹⁰Alitawala kwa miaka arobaini na moja kule Yerusalem. Bibi yake alikuwa Maaka, binti wa Absalomu.

¹¹Asa akafanya yaliyo mema machoni mwa BWANA, kama alivyofanya Daudi, babu yake.¹²Yeye aliwafukuza kutoka katika nchi wale makahaba wa kipagani na akaziondoa sanamu zote ambazo babu zake walikuwa wametengeneza.¹³Pia alimwondoa bibi yake asiwe Malkia, kwa sababu alikuwa amefanya sanamu ya kuchukiza kwa Ashera. Asa aliikata sanamu ya kuchukiza na kuiteketeza katika Bonde la Kidroni.¹⁴Lakini pale mahali pa juu hapakuchukuliwa. Hata hivyo. Moyo wa Asa ulikuwa mkamilifu mbele ya BWANA katika siku zake zote.

¹⁵Alivirerejesha katika nyumba ya BWANA vitu vile vilivyokuwa vimetengwa kwa ajili ya BWANA, na vile vitu vyake vilivyokuwa vimetengenezwa kwa fedha, na dhahabu na vyombo.

¹⁶Basi kulikuwa na vita kati ya Asa na Baasha mfalme wa Israeli, kwa miaka yao yote.¹⁷Baasha mfalme wa Israeli, akaivamia na kujenga Rama, kiasi kwamba hakumruhusu ye yote kuondoka au kuingia katika nchi ya Asa mfalme wa Yuda.

¹⁸Kisha Asa akazichukua zile fedha na dhahabu zilizokuwa zimebaki kwenye hazina kwenye nyumba ya BWANA, na katika hazina ya ikulu ya mfalme, kaziweka katika mikono ya watumishi wake na kuzituma kwa Beni Hadadi mwana wa Tabrimoni mwana wa Hezioni, mfalme wa Shamu ambaye alikuwa akishi Dameski. Akamwambia,

¹⁹“Naomba tufanye patano kati yangu na wewe, kama ilivyokuwa kati ya baba yangu na baba yako. Tazama, nimekutumia zawadi ya fedha na dhahabu. Ili uvunje agano lako na Baasha mfalme wa Israeli, ili kwamba aniache.”²⁰Beni Hadadi akamsikiliza mfalme Asa na kutuma wakuu wa majeshi yake, nao wakaishambulia miji ya Israeli. Wakaishambulia Ijoni, Dani, Abeliya Bethi Maaka, na Kinerothi yote, pamoja na nchi yote ya Naftali.

²¹Ikawa Baasha aliposikia haya, akaacha kujenga Rama akarudi Tirza.²²Kisha mfalme Asa akaitangazia Yuda yote. Hakuna aliyeachwa. Wakayabeba mawe na miti ya Rama ambayo Baasha alikuwa akijengea mji. Kisha mfalme Asa akavitungia hivyo vitu kujenga Geba ya Benjamin na Mispa.

²³Mambo mengine yanayohusu utawala wa Asa, uwezo wake wote, yote aliyofanya, na miji aliyojenga, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda? Lakini wakati wa uzee wake alipata ugonjwa wa miguu.²⁴Kisha Asa akalala na mababu zake na akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi baba yake. Yehoshafati mwanae akawa mfalme mahali pake.

²⁵Nadabu mwana wa Yeroboamu alianza kutawala huko Israeli wakati wa mwaka wa pili wa Asa mfalme wa Yuda; Alitawala Israeli kwa miaka miwili.²⁶Akafanya yaliyo maovu mbele ya macho ya BWANA naye akatembea katika njia ya baba yake, na katika dhambi yake, aliisababisha Israeli kufanya dhambi.

²⁷Baasha mwana wa Ahiya, wa familia ya Isakari, akafanya hila dhidi ya Nadabu; Baasha akamwua huko Gibethoni, ambao ulikuwa mji wa Wafilsti, kwa kuwa Nadabu na Israeli walikuwa wakiuhusuru Gibethoni.

²⁸Katika mwaka wa tatu wa Asa mfalme wa Yuda, Baasha alimwua Nadabu naye akawa mfalme mahali pake.

²⁹Mara tu baada ya kuwa mfalme, Baasha aliwaua watu wote wa familia ya Yeroboamu. Hakumwacha hata mmoja wa uzao wa Yeroboamu awe hai; Kwa njia hii akawa ameuharibu ukoo wote wa kifalme, kama vile

BWANA alivyokuwa amesema kupitia mtumishi wake Ahiya Mshilo,³⁰ kwa sababu ya dhambi za Yeroboamu ambazo alifanya na akaisababishia Israeli kufanya dhambi, kwa kuwa alimkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli.

³¹Mambo mengine yanayomhusu Nadabu, na yote aliyofanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?³²Kisha kulikuwa na vita kati ya Asa na Baasha mfalme wa Israeli katika siku zao zote.

³³Katika mwaka wa tatu wa Asa mfalme wa Yuda, Baasha mwana wa Ahiya alianza kuitawala Israeli yote huko Tirza naye alitawala kwa miaka ishirini na nne.³⁴Naye akafanya yaliyo mabaya katika macho ya BWANA na akatembea katika njia ya Yeroboamu na katika dhambi yake ambayo kwa hiyo aliifanya Israeli kufanya dhambi.

16 ¹Neno la BWANA lilimjia Yehu mwana wa Hanani kinyume cha Baasha, likisema,²“Ingawa nilikuinua kutoka kwenye mavumbi na kukufanya kuwa kiongozi wa watu wangu Israeli, lakini umetembea katika njia za Yeroboamu na umewafanya watu wangu Israeli kufanya dhambi, ili kunikasirisha dhidi ya dhambi zao.³Tazama, nitamfagia kabisa Baasha na familia yake na nitaifanya familia yako kama familia ya Yeroboamu mwana wa Nebati.⁴Mbwa watamla yejote ambaye anatoka kwa Baasha wanaofia mjini, na ndege wa angani watamla yejote anayaefia shambani.”

⁵Lakini kwa mambo mengine yanayohusiana na Baasha, aliyofanya, na uwezo wake, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?⁶Baasha akalala na mababu zake na akazikwa Tirza, na Ela mwanae akawa mfalme mahali pake.

⁷Kwa kupitia nabii Yehu mwana wa Hanani neno la BWANA likaja kinyume na Baasha na familia yake, wote kwa sababu ya maovu yote aliyofanya machoni pa BWANA, akamghadhabisha kwa kazi ya mikono yake, kama familia ya Yeroboamu, na kwa sababu alikuwa ameiuia familia yote ya Yeroboamu.

⁸Katika mwaka wa kumi na sita wa Asa mfalme wa Yuda, Ela mwana wa Baasha akaanza kutawala juu ya Israeli kule Tirza; akatawala kwa miaka miwili.

⁹Mtumishi wake Zimri, mkuu wa nusu ya magari yake akatengeneza hila dhidi yake. Wakati huo Ela alikuwa Tirza, akinywa na kulewa kwenye nyumba ya Arza, ambaye alikuwa mkuu wa watumishi wa nyumbani huko Tirza.¹⁰Zimri akaingia ndani, akamshambulia na kumwua, katika mwaka wa ishirini na saba wa Asa mfalme wa Yuda, naye akawa mfalme mahali pake.

¹¹Zimri alipoanza kutawala, mara tu baada ya kukaa kwenye kiti cha enzi, akawaua wanafamilia wote wa Baasha. Hakumwacha mtoto hata mmoja wa kiume, hakuna hata wa ndugu yake wala wa rafiki zake.¹²Kwa hiyo Zimri aliangamiza familia yote ya Baasha, kama alivyokuwa ameambiwa kwa neno la BWANA, ambalo lilinenwa kinyume na Baasha na nabii Yehu,¹³kwa dhambi zote za Baasha na za Ela mwanae ambazo walizifanya, ambazo kwazo waliisababisha Israeli kufanya dhambi, kiasi cha kumghadhabisha BWANA, Mungu wa Israeli, kuzikasilikia sanamu zao.

¹⁴Kwa mambo mengine yanayohusiana na Ela, yote ambayo alifanya, je hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?

¹⁵Katika mwaka wa ishirini na saba wa Asa mfalme wa Yuda, Zimri alitawala kwa siku saba tu kule Tirza. Jeshi likafanya kambi kule Gibethoni, ambaao ni mji wa Wafilsti.¹⁶Lile jeshi lilitokuwa limeweka kambi kule liliisikika likisema, “Zimri amepanga njama na amemwua mfalme.” Kwa hiyo siku hiyo hapo kambini, Israeli yote ikamtangaza Omri, mkuu wa jeshi, kuwa mfalme wa Israeli.¹⁷Omri akapanda kutoka Gibethoni na Israeli yote pamoja naye, nao wakauhusuru Tirza.¹⁸Kwa hiyo Zimri alipoona kuwa mji umetekwa, akaingia kwenye ngome na akaivamia ikulu ya mfalme na kulichoma moto jengo lote pamoja na yeye; kwa hiyo akafa kwa moto.¹⁹Hii ilikuwa ni kwa sababu ya dhambi alizofanya kwa kufanya maovu mbele ya macho ya BWANA, kwa kutembea katika njia ya Yeroboamu na katika dhambi ambazo alifanya, kiasi cha kuifanya Israeli wafanye dhambi.

²⁰Pia kwa mambo mengine yanayomhusu Zimri, na fitina yake aliyofanya, je, hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?

²¹Sasa watu wa Israeli walikuwa wamegawanyika katika makundi mawili. Nusu ya watu walimfuata Tibni mwana wa Ginathi, wakamfanya kuwa mfalme, na Nusu walimfuata Omri.²²Lakini watu waliomfuata Omri walikuwa na nguvu kuliko wale waliomfuata Tibni mwana wa Ginathi. Kwa hiyo Tibni akafa, na Omri akawa mfalme.

²³Omri alianza kutawala juu ya Israeli katika mwaka wa thelathini na moja wa Asa mfalme wa Yuda, naye akatawala miaka kumi na miwili. Alitawala akiwa Tirza kwa miaka sita.²⁴Akakinunua kilima cha Samaria kutoka kwa Shemer kwa kilo sitini na name za fedha. Akajenga mji juu ya mlima na ule mji akauita Samaria, kwa sababu ya jina la Shemer, mmiliki wa awali wa kile kilima.

²⁵Omri akafanya maovu mbele ya BWANA na akafanya yaliyo maovu zaidi kuliko wale waliokuwa kabla yake.

²⁶Kwa kuwa alitembea katika njia zote za Yeroboamu mwana wa Nebati na katika dhambi zake ambazo kwa hizo

aliwaongoza Waisraeli kufanya dhambi, ili kumkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli, ili kuwa na hasira juu ya sanamu zao za ubatili.

²⁷Kwa mambo mengine yanayomhusu Omri ambayo alifanya, na nguvu zake alizoonyesha, je, hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?²⁸Kwa hiyo Omri akalala na mababu zake na akazikwa Samaria na Ahabu mwanaae akawa mfalme mahali pake.

²⁹Katika mwaka wa thelathini na nane wa Asa mfalme wa Yuda, Ahabu mwana wa Omri akaanza kutawala juu ya Israeli. Ahabu mwana wa Omri akatawala Israeli kule Samaria kwa miaka ishirini na mbili.³⁰Ahabu mwana wa Omri akafanya yaliyo maovu mbele ya BWANA, zaidi ya wote waliokuwa kabla yake.³¹Ikawa kidogo tu Ahabu ayaendee makosa ya Yeroboamu mwana wa Nebati, kwa hiyo akamwoa Zezebeli binti wa Ethibaali, mfalme wa Wasidoni; akaenda akamwabudu baali na akamsujudia.³²Akamjengea madhabahu Baali, ambayo alikuwa ameijenga kule Samaria.³³Ahabu akatengeneza Ashera. Ahabu akafanya maovu zaidi kumghadhabisha BWANA, Mungu wa Isareli, akamkasirisha kuliko wafalme wote wa Israeli waliokuwa kabla yake.

³⁴Katika siku zake Hieli Mbetheli alijenga tena Yeriko. Akaijenga misingi ya mji kwa kufiwa na Abiramuzaliwa wake wa kwanza, naye akayajenga malango ya mji kwa kufiwa na mwanae mdogo Segebu, na walifanya hivi kwa sababu walitii neno la BWANA, ambalo alikuwa amelinena kwa kinywa cha Joshua mwana wa Nuni.

¹⁷Eliya Mtishibi, kutoka Tishibi ya Gileadi, akamwambia Ahabu, “Kama BWANA, Mungu wa Israeli aishivyo, ambaye ninasimama, hakutakuwa na umande wala mvua isiipokuwa kwa neno langu.”

²Kisha neno la BWANA, likamjia Eliya, likisema,³“Ondoka hapa uende mashariki; ukajifiche karibu na kijito cha Kerithi, mashariki mwa Yorodani.⁴Nawe utakunywa maji ya kijito, na nimewaaamuru kunguru kukulisha mahali hapo.”

⁵Kwa hiyo Eliya akaenda kama neno la BWANA lilivyomwamuru. Akaenda kuishi karibu na kijito cha Kerithi, mashariki mwa Yorodani.⁶Nao kunguru wakamletea mkate na nyama asubuhi, na mkate na nyama jioni, naye akanywa maji ya kijito kile.

⁷Lakini baada ya muda kile kijito kikakauka kwa sababu hapakuwepo na mvua katika nchi.⁸Neno la BWANA likamjia, likisema,⁹“Inuka, uende Sarepta, amba ni mji wa Sidoni, na ukaishi huko. Tazama nimemwamuru mjane kukulisha.”¹⁰Kwa hiyo akainuka na akaenda Sarepta, na alipofika kwenye lango la mji, kulikuwa na mjane akiokota kuni. Kwa hiyo akamwita na akamwambia, “Tafadhali niletee maji kidogo kwenye jagi ninywe.”¹¹Naye alipokuwa akienda kuleta maji alimwita, akamwambia, “Tafadhali uniletee na kipande cha mkate mkononi.”

¹²Naye akamjibu, “Kama BWANA Mungu wako aishivyo, sina mkate wowote, bali konzi moja ya unga katika chombo na mafuta kidogo kwenye chupa. Tazama, ninaokota kuni mbili ili niende kupika kwa ajili yangu na mwanangu, ili tule, na tusubiri kufa.”

¹³Eliya akamwambia, “Usiogope. Nenda ukafanye kama usemavyo. Lakini nitengenezee kwanza mimi na uniletee. Ndipo baadaye ujitenegenezee wewe na mwanao.¹⁴Kwa kuwa BWANA, Mungu wa Israeli anasema ‘Lile pipa la unga halitaisha, wala ile chupa ya mafuta kukoma kutoa mafuta, mpaka siku ile BWANA atakapotuma mvua duniani.’”

¹⁵Kwa hiyo yule mjane akafanya kama Eliya alivyomwelekeza, yeye, na Eliya, na mwanae wakala kwa siku nyingi.¹⁶Lile pipa la Unga halikuisha, wala ile chupa ya mafuta haikukoma kutoa mafuta, kama vile neno la BWANA lilivyosema, kupitia kinywa cha Eliya.

¹⁷Baada ya hayo mambo, yule mwana wa yule mwanamke, yule mwanamke mwenye nyumba, aliugua. Ugonjwa wake ukazidi hata akaishiwa pumzi kabisa.¹⁸Kwa hiyo mama yake akamwambia Eliya, “Je, una nini nami, ewe mtu wa Mungu? Je, umekuja kwangu ili kunikumbusha dhambi zangu na kumwua mwanangu?”

¹⁹Naye Eliya akamjibu, “Nipe hapa mwanaao.” Akambeba mtoto mikononi mwake na akampeleka mpaka chumbani alimokuwa akikaa, akamlaza yule mtoto kitandani pake mwenyewe.²⁰Akamlilia BWANA akisema, “BWANA Mungu wangu, kwa nini umeleta majanga kwa mjane ambaye mimi ninakaa, kwa kumwua mwanae?”²¹Kisha Eliya akajinyosha mwenyewe juu ya mtoto mara tatu; akamlilia BWANA akisema, “BWANA Mungu wangu, Ninakuomba, tafadhali uhai wa mtoto huyu umrudie.”

²²BWANA akaisikiliza sauti ya Eliya; uhai wa mtoto ukamrudia, na akawa hai.²³Eliya akamchukua mtoto na akamtoa toka chumbani kwake akamleta kwenye ile nyumba; akampatia mama yake yule mtoto na akasema, “Tazama, mwanao yuko hai.”

²⁴Yule mwanamke akamwambia Eliya, “Sasa natambua kuwa wewe ni mtu wa Mungu, na kwamba neno la BWANA kinywani mwako ni la kweli.”

18 ¹Kwa hiyo baada ya siku nyingi neno la BWANA likamjia Eliya, katika mwaka wa tatu wa ukame, likisema,

“Nenda ukajionyeshe mwenyewe kwa Ahabu nami nitainyeshea ardhi mvua.”²Eliya akaenda kujionyesha mwenyewe kwa Ahabu; sasa njaa ilikuwa kali sana kule Samaria.³Ahabu akamwita Obadia, aliyekuwa mkuu wa ikulu. Obadia alimheshimu sana BWANA,⁴kwa kuwa wakati Yezebeli alipokuwa akiwaua manabii wa BWANA, Obadia alichukua manabii mia akawaficha katika makundi ya hamsini hamsini katika pango na akawalisha kwa mikate na maji.

⁵Ahabu akamwambia Obadia, “Pita katika nchi yote na katika chemichemi zote za maji na vijito. Yamkini tunaweza kupata maji na nyasi ili tuwaokoa hawa farasi na nyumbu, ili tuisiwakose wanyama wote.”⁶Kwa hiyo wakaigawa nchi kati yao ili wapite kati yake wakitafuta maji. Ahabu akaenda njia yake mwenyewe na Obadia naye akaenda njia yake.

⁷Wakati Obadia akiwa njiani, akakutana na Eliya pasipo kutegemea. Obadia akamtambua na akalala kifudifudi chini. Akamwambia, “Ndiye wewe, bwana wangu Eliya?”

⁸Naye Eliya akamjibu, Ni mimi. Nenda umwambie bwana wako, ‘Tazama, Eliya yuko hapa.’”

⁹Obadia akamjibu. “Nimekoseaje, kwamba umtoe mtumishi wako katika mkono wa Ahabu ili anie?¹⁰Kama BWANA Mungu wako aishivyo, hakuna taifa wala ufalme ambapo bwana wangu hajatuma watu kukutafuta. Kila taifa au ufalme unaposema, ‘Eliya hayuko hapa,’ Ahabu hufanya waape ni kweli hawajakuona.¹¹Na sasa wewe unasema, ‘Nenda, ukamwambie bwana wako kwamba Eliya yuko hapa.’¹²Mara tu baada ya kukuacha Roho wa BWANA atakuchukua na kukupeleka mahali ambapo sitapajua. Kisha nikienda na kumwambia Ahabu, na asipokuona, ataniua. Bado, mimi, mtumishi wako, nimekuwa nikimwabudu BWANA kutoka ujana wangu.¹³Je, haujaambiwa, bwana wangu, nilichokifanya wakati Yezebeli alipowaua manabii wa BWANA, jinsi nilivyowaficha wale manabii mia moja wa BWANA katika makundi ya hamsini kwenye pango na kuwalisha kwa mikate na maji?¹⁴Na sasa unasema, ‘Nenda umwambie bwana wako kwamba Eliya yuko hapa,’ kwa hiyo ataniua.”

¹⁵Ndipo Eliya alipomjibu, “Kama vile BWANA wa majeshi aishivyo, ambaye mimi ninasimama, Kwa hakika nitajionyesha kwa Ahabu leo.”

¹⁶Kwa hiyo Obadia akaenda kukutana na Ahabu, nakumwambia kile Eliya alichokuwa amemwambia. Ndipo mfalme alipoenda kukutana na Eliya.¹⁷Ahabu alipomwona Eliya, akamwambia, “Je, ni wewe? Wewe mtabishaji wa Israeli!”

¹⁸Eliya akamwambia, “Mimi sijaitabisha Israeli, Lakini wewe na familia ya baba yako ndio watabishaji kwa kuziacha amri za BWANA na kufuata sanamu za Baali.¹⁹Kwa hiyo sasa, Tuma neno na unikusanyie Israeli yote katika mlima Karmeli, pamoja na manabii mia nne na hamsini wa Baali na wale manabii mia nne wa Ashera wanaokula kwenye meza ya Yezebeli.”

²⁰Kwa hiyo Ahabu akatuma neno kwa watu wote wa Israeli na akawakusanya manabii wote kwenye mlima Karmeli.²¹Eliya akaja karibu na watu wote akasema, “Mtaendelea kubadilisha mawazo yenu mpaka lini? Kama BWANA ni Mungu, mfuateni yeye, Lakini kama Baali ni Mungu, basi mfuateni yeye,” Lakini watu hawakumjibu neno.

²²Kisha Eliya akawaambia wale watu, “Mimi, pekee yangu, ndiye niliyebaki kuwa nabii wa BWANA, lakini manabii wa Baali wako mia nne na hamsini.²³Hebu tutoleeni ng'ombe wawili. Nao wajichagulie ng'ombe mmoja na wamchinje na kumkatakata katika vipinde, na wamweke kwenye kuni, na wasitie moto chini yake. Nami nitamwanda yule wa pili na kumweke juu ya kuni nami sitatia moto chini yake.²⁴Kisha mtaliiita jina la mungu wenu, nami nitaliita jina la BWANA, na Mungu atakayejibu kwa moto, huyo ndiye Mungu.” Watu wote wakajibu na kusema, “Hilo ni jambo jema.”

²⁵Kwa Eliya akawaambia manabii wa Baali, “Chagueni ng'ombe mmoja kwa ajili yenu na mwe wa kwanzaa kumwanda, kwa kuwa ninyi ni wengi, Kisha liiteni jina la mungu wenu, lakini msiwashe moto.”²⁶Nao wakamchukua yule ng'ombe waliokuwa wamepewa na wakamwanda, na ndipo walipoliita jina la Baali kuanzia asubuhi hadi adhuhuri, wakisema, “Baali, tusikie.” Lakini hapakuwepo na Sauti, na wala hakuna aliyejibu. Wakachezacheza kuizunguka madhabahu walijotengeneza.

²⁷Ilipofika adhuhuri Eliya akawakejeli akisema, “Mwiteni kwa nguvu! Huyo ni mungu! Labda anawaza kitu, au amepumzika, au yuko safarini, au pengine amelala sharti aamshwe.”²⁸Kwa hiyo wakamwita kwa nguvu, wakajikatakata kama kawaida yao ilivyokuwa, kwa upanga na nyembe, mpaka damu ikawachuruzika.²⁹Ikawa wakati wa adhuhuri ulipopita, na bado walikuwa wakiendelea kutabiri mpaka wakati wa jioni wa kutoa dhabihu, lakini hapakuwepo na sauti wala mtu wa kuwajibu; wala hapakuwepo na yelete wa kujibu wala wa kuangalia.

³⁰Kisha Eliya akawaambia watu wote, “Nisogeleeni,” na watu wote wakamsogelea. Naye akatengeneza ile madhabahu ya BWANA ambayo ilikuwa imeharibika.³¹Eliya akachukua mawe kumi na mawili, kila jiwe moja liliwakilisha kabilia moja la wana wa Yakobo, ni kupitia Yakobo kwamba neno la BWANA ilikuja, likisema, “Jina lako litakuwa Israel.”³²Kwa kutumia hayo mawe alijenga ile madhabahu kwa jina la BWANA na akachimba mfereji kuizunguka ile madhabahu kubwa kiasi cha kubeba pipa kumi na tano za maji.³³Kisha akaweka kuni kwa ajili ya moto na akamkatakata yule ng’ombe katika vipande vipande na akaweka vile vipande juu ya kuni. Na akasema, “Vijazeni maji hivyo vyombo na yamwageni kwenye hiyo sadaka ya kueketezwa na juu ya hizo kuni.”

³⁴Akasema tena fanyeni hivyo mara ya pili,” nao wakafanya kwa mara ya pili. Kisha akasema, “Fanyeni mara ya tatu,” nao wakafanya kwa mara ya tatu.

³⁵Maji yakaizunguka ile madhabahu na kuujaza ule mfereji.

³⁶Ikawa wakati wa kutoa dhabihu ya jioni, nabii Eliya akasogea na akasema, “BWANA, Mungu wa Abrahamu, na wa Isaka, na wa Israeli, na ijulikane leo kwamba wewe ndiye Mungu wa Israeli, na kwamba mimi ni mtumishi wako, na kwamba nimeyafanya mambo haya yote kwa jina lako.”³⁷Nisikie, BWANA, nisikie, ili hawa watu wajue kuwa wewe, BWANA, ndiye Mungu, na kwamba umeirudisha miyo yao kwako tena.”

³⁸Ndipo moto wa BWANA ukashuka ukairamba ile sadaka, pamoja na zile kuni, mawe na mavumbi, na kuyaramba yale maji yaliyokuwa kwenye ule mfereji.

³⁹Watu wote walipoona haya, wakalala kifudifudi chini wakasema, “BWANA, ndiye Mungu! BWANA ndiye Mungu!

⁴⁰Kwa hiyo Eliya akawaambia, “Wakamateni manabii wa Baali. Msimwache hata mmoja wao atoroke.” Kwa hiyo wakawakamata, na Eliya akawaleta manabii wa Baali chini kwenye kijito cha Kishoni na akawaua huko.

⁴¹Eliya akamwambia Ahabu, “Inuka, ule na kunywa, kwa kuwa kuna sauti ya mvua kubwa.”⁴²Kwa hiyo Ahabu akaenda akala na kunywa. Kisha Eliya akaenda juu ya mlima Karmeli, akasujudu chini na akaweka uso wake katikati ya magoti.

⁴³Akamwambia mtumishi wake, “Nenda sasa, utazame upande wa bahari.” Mtumishi wake akaenda na akasema, “Hakuna kitu,” Eliya akamwambia, “Nenda tena, mpaka mara saba.”⁴⁴Ile mara ya saba mtumishi wake akasema, “Tazama, kuna wingu linapanda kutoka baharini, ni dogo kama mkono wa mtu.” Eliya akamjibu, Nenda ukamwambie Ahabu, ‘Andaa gari lako na ushuke kabla mvua haijakuzuia.’”⁴⁵Ikatokea baada ya muda mfupi mbingu zikawa nyeusi kwa mawingu na upepo, na kulikuwa na mvua kubwa. Ahabu akapanda gari akaenda zake Yezreeli,⁴⁶lakini mkono wa BWANA ulikuwa juu ya Eliya. Akalikaza vazi lake kwa mshipi wake na akakimbia mbele ya Ahabu kwenye lango la Yezreeli.

19 ¹Ahabu akamwambia Yezebeli mambo yote ambayo Eliya amefanya na jinsi aliviyowaua manabii wote kwa upanga.²Ndipo Yezebeli alipotuma mjumbe kwa Eliya, akisema, “Miungu wanifanye hivyo na mimi, na zaidi yake, kama kesho muda kama huu sitayafanya maisha yako kuwa kama mmoja wa hao manabii waliokufa.”

³Eliya aliposikia hayo, akaiinuka na akakimbia kwa ajili ya kuokoa maisha yake akaja mpaka Beerisheba, ambao ni mji wa Yuda, na kamwacha mtumishi wake huko.⁴Lakini ye ye mwenyewe akaenda mwendo wa siku moja huko jangwani, akaja akakaa chini ya mti wa mretemu. Akajiombea mwenyewe kufa, akasema, “Sasa yatosha, BWANA, ichukue roho yangu, kwa kuwa mimi si mzuri kuliko mababu zangu waliokufa.”

⁵Kwa hiyo akalala chini ya mretemu. Ghafula malaika akamgusa na akamwambia, “Inuka ule.”

⁶Eliya akatazama, karibu na kichwa chake kulikuwa na mkate uliokuwa umeokwa kwa mkaa na gudulia la maji. Kwa hiyo akala na kunywa na kulala tena.

⁷Malaika wa BWANA akaja tena mara ya pili akamgusa na kumwambia, “Inuka ule, kwa sababu safari bado ndefu kwako.”Kwa hiyo akainuka na kula na kunywa, naye akasafiri kwa nguvu ya chakula hicho kwa siku arobaini mchana na usiku hata akafika Horebu, mlima wa Mungu.⁸Akaingia kwenye pango akakaa humo. Kisha neno la BWANA likamjia likimwambia, “Unafanya nini hapa, Eliya?”¹⁰Eliya akajibu, “Nimeona vivu mwingi kwa BWANA, Mungu wa majeshi, kwa kuwa watu wa Israeli wameliacha agano lako, wameziharibu madhabahu zako, na wamewaua manabii wako kwa upanga. Sasa ni mimi, pekee yangu, nimebaki na wanataka kuichukua roho yangu.

¹¹BWANA akamwambia, “Nenda nje ukasimame kwenye mlima mbele yangu.” Kisha BWANA akapita, na upepo mkali ukaupiga mlima ukavunja miamba katika vipande vipande mbele ya BWANA, lakini BWANA hakuwemo kwenye huo mlima. Kisha baada ya upepo, tetemeko likaja, lakini BWANA hakuwemo kwenye hilo tetemeko.

¹²Kisha baada ya tetemeko, moto ukaja, lakini BWANA hakuwemo kwenye moto. Ndipo baada ya moto, sauti ya upole ikaja.¹³Naye Eliya aliposikia sauti, akafunika uso wake kwa vazi lake, akatoka nje, akasimama kwenye lango la hilo pango. Na sauti ikaja kwake ikisema, “Unafanya nini hapa?”

¹⁴Eliya akajibu, “Nimeona vivu sana kwa ajili ya BWANA, Mungu wa majeshi, kwa kuwa watu wa Israeli wameliacha agano lako, wameziharibu madhabahu zako, na wamewaua manabii kwa upanga. Sasa, ni mimi pekee yangu, nimebaki na wanajaribu kuichukua roho yangu.”

¹⁵Kisha BWANA akamwambia, “Nenda, rudi kwa njia yako kwenye jangwa la Dameski, na utakapofika utamtia mafuta Hazaeli awe Mfalme wa Shamu,¹⁶na utamtia mafuta Yehu mwana wa Nimshi kuwa mfalme wa Israeli, na utamtia mafuta Elisha mwana wa Shafeti wa Abeli Mehola kuwa nabii mahali pako.¹⁷Itakuwa hivi Yehu atamwua kila mmoja atakayejaribu kutoroka upanga wa Hazaeli, na kwamba Elisha atamwua kila atakayejaribu kukwepa upanga wa Yehu.¹⁸Lakini nitawaacha watu 7,000 katika Israeli kwa ajili yangu, ambao magoti yao hayajawahi kupigwa kwa Baali, na ambao midomo yao haijambusu.”

¹⁹Kwa hiyo Eliya akaondoka mahali pale na akamkuta Elisha mwana wa Shafati, akilima na jozi za makisai kumi na mbili mbele yake, na ye ye mwenyewe alikuwa akilima na ile jozi ya kumi na mbili. Eliya akaenda mpaka kwa Elisha akamtupia vazi lake juu yake.²⁰Elisha naye akawaacha wale makisai akamkimbilia Eliya; akamwambia, “Tafadhali naomba nikambusu baba yangu na mama yangu kisha nitakufuata.”Naye Eliya akamwambia, “Rudi, lakini fikiria juu ya kile nilichokufanya.”²¹Kwa hiyo Elisha akarudi toka kwa Eliya na akachukua ile jozi ya makisai, akawaua wale wanyama, na akapika ile nyama kwa kuni za ile nira. Kisha akawapa watu wakala. Kisha akaamka, akamfuata Eliya akamtumikia.

20 ¹Beni Hadadi mfalme wa Shamu akakusanya jeshi lake lote pamoja. Kulikuwa na wafalme thelathini na mbili wasaidizi pamoja naye, na magari na farasi. Akapanda, akaihusuru Samaria na kupigana nayo.²Akatuma wajumbe katika mji kwa Ahabu mfalme wa Israeli, akamwambia, “Beni Hadadi anasema hivi:³Fedha zako na dhahabu zako ni zangu. Pia wake zako na watoto, wale wazuri, sasa ni wangu.”

⁴Mfalme wa Israeli akajibu akasema, “Na iwe kama unavyosema, bwana wangu, mfalme. Mimi pamoja na vile nilivyo navyo ni mali yako.”

⁵Wale wajumbe wakaja tena wakasema, “Beni Hadadi anasema hivi, ‘Nilituma neno kwako nikisema kwamba lazima ukabidhi kwangu fedha zako, dhahabu zako, wake zako na watoto wako.’⁶Lakini kesho nitatuma watumishi wangu kwako wakati kama huu, nao wataichunguza nyumba yako na nyumba za watumishi wako. Nao watatia mikononi mwao na kukichukua kila wakipendacho machoni mwao.”

⁷Ndipo mfalme wa Israeli akawaita wazee wote wa nchi pamoja akawaambia, “Hebu angalieni jinsi huyu mtu anavyotafuta matatizo. Amenitumia ujumbe kwamba anataka kuchukua wake zangu, watoto wangu, fedha na dhahabu zangu, nami sijamkatalia.”

⁸Wazee wote na watu wote wakamwambia Ahabu, “Usimsikilize wala kukubaliana na matakwa yake.”

⁹Ahabu akawaambia wajumbe wa Beni Hadadi, “Mwambieni bwana wangu mfalme kwamba, ‘Ninakubaliana na kila kitu ambacho kwanza uliwtuma watumishi wako kufanya kwangu, lakini sikubaliani na matakwa yako haya ya pili.’” Wale watumishi wa Beni Hadadi wakaondoka wakampelekea mrejesho Beni Hadadi.

¹⁰Naye Beni Hadadi akatuma tena majibu yake kwa Ahabu, akasema, “Basi miungu inifanyie hivyo na zaidi, kama hata mavumbi ya Samaria yatawatosheleza watu wote wanaonifuata kuchukua kila mmoja angalau konzi mkononi mwake.”

¹¹Naye mfalme wa Israeli akamjibu akisema, “Mwambieni Beni Hadadi, ‘Hakuna abebaye silaha yake, atakayejivuna kama wakati wa kuishusha.’”

¹²Beni Hadadi aliusikia ujumbe huu wakati alipokuwa akinywa, yeze na wafalme walikuwa pamoja naye waliokuwa kwenye mahema yao. Beni Hadadi akayaamuru majeshi yake, “Jipangeni katika sehemu zenu kwa ajili ya vita.” Kwa hiyo wakajiandaa kivita ili kuuvamia mji.

¹³Tazama, nabii akaja kwa Ahabu mfalme wa Israeli akasema, “BWANA asema, ‘Je umeliona hili jeshi kubwa? Tazama, nitaliweka katika mkono wako leo, nawe utatambua kuwa mimi ni BWANA.’”

¹⁴Naye Ahabu akajibu, “kwa nani? BWANA akamjibu akasema, “kwa kuwatumia vijana wanaotumikia maliwali wa wilaya.” Kisha Ahabu akasema, “Ni nani atakayepewa hiyo vita?” BWANA akamwambia, “Wewe.”

¹⁵Ndipo Ahabu alipowataarifu wale vijana wanaowatumikia maliwali wa wilaya. Idadi yao ilikuwa mia mbili therathini na mbili. Baada yao aliwahesabu wanajeshi wote, jeshi lote la Israeli; idadi yao ilikuwa elfu saba.¹⁶Nao wakatoka wakati wa adhuhuri. Naye Beni Hadadi alikuwa akinywa na kulewa hemani mwake, yeze na wale wafalme wadogo thelathini na mbili waliokuwa wakimsaidia.¹⁷Wale maakida vijana waliokuwa wakiwasaidia maliwali wa wilaya walitangulia kwanza. Kisha Beni Hadadi alitaarifiwa na wanaskauti aliokuwa amewatumia kwamba, “kuna watu wanakuja kutoka Samaria.”

¹⁸Beni Hadadi akasema, “Wawe wamekuja kwa amani au kwa vita, wakamateni wakiwa hai.”

¹⁹Kwa hiyo wale vijana wanaowatumikia maliwali wa wilaya wakaenda mjini na jeshi likawafuata kwa nyuma.

²⁰Kila mmoja akaua adui wake na wale washami wakakimbia. Israeli ikawashinda. Beni Hadadi mfalme wa Shamu akatoroka kwa farasi pamoja na wapanda farasi.²¹Kisha mfalme wa Israeli akaenda akawashambulia farasi na magari, na kuwaua washami kwa mauaji makubwa.

²²Yule nabii akaja kwa mfalme wa Israeli akamwambia, “Nenda, ukajiimarishe mwenyewe, uelewa na kupanga kile unachofanya, kwa sababu mwakani mfalme wa Shamu atapanda dhidi yako tena.”

²³Wale watumishi wa mfalme wa Shamu wakamwambia, “Mungu wao ni mungu wa milimani. Hiyo ndiyo sababu walikuwa na nguvu kuliko tulivyokuwa. Lakini sasa hebu tupigane nao katika nchi tambarare, na kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao.²⁴Na ufanye hivi waondoe wafalme; mwondoe kila mmoja mahali pake ukaweke majemedari mahali pao.²⁵Kisha ujihesabie jeshi kama lile jeshi ulilopoteza, farasi kwa farasi na gari kwa gari, nasi tutapigana nao katika nchi tambarare, Kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko walivyo.” Kwa hiyo Beni Hadadi akausikiliza ushauri huo naye akafanya kama alivyoshauriwa.²⁶Baada ya mwanzo wa mwaka mpya, Beni Hadadi akawahesabu Washami na akapanda Afeki kupigana na Israeli.²⁷Watu wa Israeli walikuwa amehesabiwa na walikuwa wamejipanga kupigana nao. Watu wa Israeli wakafanya kambi mbele yao kama makundi mawili madogo ya mbuzi, lakini Washami wakaujaza upande wa nchi.

²⁸Ndipo mtu wa Mungu akaja karibu akaongea mfalme wa Israeli akamwambia, “BWANA anasema: ‘Kwa kuwa Washami wamesema kuwa BWANA ni mungu wa milima, na wala si mungu wa mabondeni, nitaliweka hili jeshi kubwa mkononi mwako, nawe utajua kuwa mimi ni BWANA.’”

²⁹Kwa hiyo majeshi yakaweka kambi yakikabiliana kwa muda wa siku saba. Kisha siku ya saba vita vikaanza. Watu wa Israeli wakawaua Washami 100,000 wanajeshi wa ardhini kwa siku moja.³⁰Waliobaki wakakimbilia Afeki, mjini, na ule ukuta ukaanguka juu ya watu ishirini na saba elfu waliobaki. Naye Beni Hadadi akakimbilia mjini. Akaingia kwenye chumba cha ndani.³¹Wale watumishi wa Beni Hadadi wakamwambia, “Tazama sasa, tumesikia kwamba wale wafalme wa nyumba ya Israeli ni wenye rehema. Tafadhali hebu tuvaeni magunia viunoni mwetu na kamba vichwani mwetu, na twendeni kwa mfalme wa Israeli. Labda atakuokoa roho yako.”

³²Kwa hiyo wakavaa magunia viunoni mwao na kujifunga kamba vichwani mwao na kisha wakaenda kwa mfalme wa Israeli wakamwambia, “Mtumishi wako Beni Hadadi, anasema, ‘Tafadhali niachie uhai wangu.’ Ahabu akawaambia, “Je, bado yuko hai? Yeye ni ndugu yangu.”

³³Sasa wale watu walikuwa wakisikiliza ishara ye yote kutoka kwa Ahabu, kwa hiyo wakamjibu haraka, “Ndiyo ndugu yako Beni Hadadi bado yuko hai.” Ahabu akawaambia, “Nendeni mkamlete.” Ndipo Beni Hadadi alipokuja kwake, na Ahabu akamwacha aje kwenye gari lake.

³⁴Beni Hadadi akamwambia Ahabu, “Nitakurudishia miji yako ambayo baba yangu alichukua toka kwa baba yako, na unawenza kutengeneza masoko kwa ajili yako Dameski, kama baba yangu alivyofanya kule Samaria.” Ahabu akajibu, “Nitakuacha uende kwa agano hili.” Kwa hiyo Ahabu akafanya agano naye kisha akamwacha aende.

³⁵Mtu mmoja, mmoja wana wa wana wa manabii, akamwambia mmoja wa wale manabii wenzake kwa neno la BWANA, “Tafadhali nipige.” Lakini yule mtu akakataa kumpiga.

³⁶Kisha yule nabii akamwambia nabii mwenzake, “Kwa sababu umekataa kutii sauti ya BWANA, mara tu utakaponiacha, simba atakuua.” Na mara tu baada ya yule mtu kumwacha, simba akamkuta na kumwua.

³⁷Kisha yule nabii akamkuta mtu mwengine akamwambia, “Tafadhali nipige.” Yule mtu akampiga na kumwumiza.³⁸Kisha yule nabii akaondoka akaenda kumsubiri yule mfalme barabarani; naye aliquwa amejibadilisha kwa kilemba machoni pake.³⁹Ikawa mfalme alipokuwa akipita, Yule nabii akamwita mfalme na kumwambia, “Mtumishi wako alienda katikati ya pigano, na askari akasimama akamleta adui kwangu akasema, ‘Mwangalie mtu huyu. Na ikiwa kwa vyovoyote atatoroka, basi maisha yako yatachukua nafasi ya maisha yake vinginevyo utalipa kilo thelathini za fedha.⁴⁰Lakini kwa kuwa mtumishi wako aliquwa na mambo mengi akienda huku na kule, yule askari adui akatoroka.” Basi mfalme wa Israeli akamwambia, “Hivyo ndivyo itakavyokuwa hukumu yako umejihukumu mwenyewe.”

⁴¹Ndipo yule nabii alipoondo haraka kile kilemba machoni pake, na mfalme wa Israeli alipotambua kuwa huyo aliquwa mmoja wa manabii.⁴²Yule nabii akamwambia mfalme, “BWANA anasema, ‘Kwa sababu umemwachia aende mtu yule niliyekuwa nimemhukumu kifo, maisha yako yatachukua nafasi ya maisha yake.’”⁴³Kwa hiyo mfalme wa Israeli akaenda nyumbani kwake akiwa na moyo mzito na mwenyehasira, akafika Samaria.

21 ¹Basi ikawa baada ya hayo, Nabothi Myezreeli alikuwa na shamba la mizabibu kule Yezreeli, karibu na ikulu ya Ahabu, mfalme wa Samaria.²Ahabu akamwambia Nabothi, akisema, “Nipe shamba lako, ili nilifanye kuwa bustani ya mboga, kwa sababu iko karibu na nyumba yangu. Badala yake nitakupa shamba zuri la mizabibu, au, kama ukipenda nitakulipa thamani yake kwa fedha.”

³Nabothi akamjibu Ahabu, “BWANA na alizuie hilo nisije nikatoa urithi wa mababu zangu kwako.”

⁴Ahabu akaingia kwenye ikulu yake akiwa mchovu na mwenye hasira kwa sababu ya jibu ambalo Nabothi Myezreeli alimpa aliposema, “Sitakupa urithi wa mababu zangu.” Akalala kitandani kwake, akiwa amegeuza uso wake upande ule, na akagoma kula chakula chochote.

⁵Yezebeli mke wake akaiingia kwake, akamwambia “Kwa nini moyo wako una huzuni, kiasi kwamba hutaki kula?”

⁶Naye akamjibu, “Niliongea na Nabothi Myezreeli nikamwambia, ‘Nipe shamba lako nami nitakupa pesa, au kama inakupendeza, nitakupa shamba jingine ili liwe lako.’ Nayé akanijibu, ‘Sitakupa shamba langu.’”

⁷Naye Yezebeli mkewe akamjibu, “Je, wewe si mtawala wa ufalme wa Israeli? Inuka ule; na moyo wako uwe na amani. Nitalichukua hilo shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli kwa ajili yako.

⁸Kwa hiyo Yezebeli akaandika barua kwa jina la Ahabu, akaitia muhuri wake, akazituma kwa wazee na kwa watu tajiri alioketi nao kwenye vikao, na ambao pia waliishi karibu na Nabothi.⁹Katika ile barua alioandika, ilisema hivi, “Pigeni mbiu ya kufunga mkamkalishe Nabothi juu mbele ya watu.¹⁰Pia mwaweke watu wawili wasiokuwa waaminifu pamoja naye na wale watu watoe ushahidi kinyume naye, waseme, ‘Ulimlaani Mungu na mfalme.’ Halafu mchukueni nje mkampige kwa mawe mpaka afe.

¹¹Kwa hiyo watu wa mji wake, wazee na watu tajiri waishio kwenye huo mji, wakafanya kama Yezebeli alivyowaeleza, kama ilivyoandikwa kwenye zile barua ambazo alikuwa amewatumia.¹²Wakapiga mbiu ya kufunga wakamkalisha Nabothi juu mbele ya watu.¹³Na wale watu wawili wasiokuwa waaminifu wakaja wakakaa mbele ya Nabothi; nao wakatoa ushuhuda wao dhidi ya Nabothi kuwa amemlaani Mungu na mfalme.” Kisha wakamchukua nje ya mji wakampiga kwa mawe mpaka akafa.¹⁴Kisha wazee wakatuma neno kwa Yezebeli, wakisema, “Nabothi ameshapigwa mawe na amekufa.”

¹⁵Naye Yezebeli aliposikia kuwa Nabothi ameshapigwa mawe na alikuwa amekufa, akamwambia Ahabu, “Inuka na ukamiliki shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli, ambalo alikataa kukuuzia, kwa sababu Nabothi hayuko hai, bali amekufa.”¹⁶Ahabu aliposikia kuwa Nabothi amekufa, akainuka ili aende kwenye lile shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli na kulimiliki.

¹⁷Ndipo neno la BWANA likamjia Eliya Mtishibi, likisema,¹⁸“Inuka uende ukakutane na Ahabu mfalme wa Israeli, ambaye anaishi Samaria. Yumo kwenye shamba la Nabothi, ambako ameenda kuchukua umiliki wa shamba hilo.

¹⁹Ukaongee naye umwambie kwamba BWANA anasema, ‘Je, umeua na kujimilikisha?’ na utamwambia kwamba BWANA anasema, ‘Mahali pale ambapo mbwa wameramba damu ya Nabothi, ndipo mbwa watakaporamba damu yako, ndiyo, damu yako.’”

²⁰Ahabu akamwambia Eliya, “Je, umenipatia, adui yangu?” Eliya akamjibu, “Nimekupata wewe kwa sababu, umejiuza mwenyewe kufanya yaliyo maovu mbele ya macho ya BWANA.

²¹BWANA anakwambia hivi: ‘Tazama, Nitaleta janga kwako na litakuangamiza kabisa na kufutilia mbali kila mtoto mume na mtumwa na mtu huru katika Israeli.²²Nitaifanya familia yako kama familia ya Yeroboamu mwana wa Nebati, na kama familia ya Baasha mwana wa Ahiya, kwa sababu umenighadhabisha na umewasababisha Israeli kufanya dhambi.

²³Pia BWANA ameongea kuhusu Yezebeli, amesema, “Mbwa watamla Yezebeli pembeni mwa ukuta wa Yezreeli.”²⁴Yeyote ambaye ni mtu wa familia ya Ahabu ambaye atafia mjini mbwa watamla. Na yeyote ambaye atafia shambani ataliwa na ndege wa angani.”

²⁵Hapakuwepo na mtu kama Ahabu, ambaye alijiua mwenyewe kufanya maovu mbele ya macho ya BWANA, ambaye mke wake Yezebeli alimchochea kufanya dhambi.²⁶Ahabu alifanya matendo yachukizayo kwa ajili ya

sanamu alizofanya, kama vile yote ambayo Waamori walifanya, BWANA akawafukuza mbele ya watu wa Israeli.

²⁷Ahabu aliposikia maneno haya, Akachana mavazi yake na akavaa magunia kwenye mwili wake na akafunga, na akalala kwenye magunia na akahuzunika sana.

²⁸Kisha neno la BWANA likamjia Eliya Mtishibi likisema,²⁹“Je, unamwona jinsi Ahabu anavyojinyenyewekeza mbele yangu? Kwa sababu anajinyeyenyewe mwenyewe mbele yangu, sitaleta lile janga katika siku zake; Ni katika siku za mwanae, nitakapolileta hilo janga katika familia yake.”

²² ¹Miaka mitatu ilipita bila kuwepo na vita kati ya Washami na Waisraeli. ²Ikawa katika mwaka wa tatu, Yehoshafati mfalme wa Israeli akashuka kwa mfalme wa Isreli. ³Mfalme wa Israeli alikuwa amewaambia watumishi wake, “Je, mnajua kuwa Ramothi Gileadi ni yetu, ila hatufanyi chochote kuitwaa kutoka kwenye mkono wa mfalme wa Shamu?”⁴Kwa hiyo akamwambia Yehoshafati, “Je, utakwenda na mimi katika vita huko Ramothi Gileadi?” Yehoshafati akamjibu mfalme wa Israeli, “Mimi ni kama wewe, watu wangu ni kama watu wako, na farasi wangu ni kama farasi wako.”⁵Yehoshafati akamwambia mfalme wa Israeli, “Tafadhali tafuta mwongozo kutoka neno la BWANA juu ya kile unachopaswa kufanya kwanza.”⁶Ndipo mfalme wa Israeli akawakusanya manabii pamoja, walikuwa wanaume 4,000 akawaambia, “Je, niende Ramothi Gileadi kupigana, au nisiende?” Nao wakamwambia, “Ivamie, kwa kuwa Bwana ataitoa katika mkono wa mfalme.”

⁷Lakini Yehoshafati akasema, “Je, hapa hayupo nabii mwingine wa BWANA ambaye tunaweza kupata ushauri?”

⁸Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Bado kuna mtu mmoja ambaye tunaweza kupata ushauri toka kwa BWANA ili kusaidia, Mikaya mwana wa Imla, lakini namchukia kwa sababu huwa hanitabirii mazuri yanayonihusu, ila hunitabiria matatizo tu.” Lakini Yehoshafati akasema, “Mfalme na asiseme hivyo,”

⁹Kisha mfalme wa Israeli akamwita akida na akamwamuru, “Kamlete Mikaya mwana wa Imla, sasa hivi.”

¹⁰Wakati huo Ahabu mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda walikuwa wameketi kila mmoja kwenye kitu cha enzi, wameva mavazi yao, katika eneo la wazi kwenye langa la kuingilia Samaria, na manabii walikuwa wakiwatabiria.¹¹Sedekia mwana wa Kenaana akajitengenezea pembe za chuma akasema, “BWANA asema hivi: ‘Kwa hili utawasukuma Washami mpaka watakapoisha.’”

¹²Na manabii wengine wote wakasema hivyo, wakisema, “Ishambulie Ramothi Gileadi na ushinde, kwa kuwa BWANA ameiweka kwenye mkono wa mfalme.”

¹³Yule mjumbe aliyeenda kumwita Mikaya akamwambia, akisema, “Tazama sasa, maneno ya manabii kwa kinywa kimoja wanatabiri mambo mema kwa mfalme. Tafadhali maneno yako yawe kama yao ukaseme mambo mazuri.”

¹⁴Mikaya akajibu, “Kama BWANA aishivyo, kile BWANA atakachosema kwangu ndicho nitakachosema.”

¹⁵Naye alipokuja kwa mfalme, mfalme akamwambia, “Mikaya, je twende Ramothi Gileadi kupigana, au tusiende?” Mikaya akamjibu, “Ivamie na ushinde. BWANA ataitoa kwenye mkono wa mfalme.”¹⁶Kisha mfalme akamwambia. “Je, nikutake mara ngapi ili kuniapia ukweli kwa jina la BWANA?”

¹⁷Mikaya akasema, “Ninaiona Israeli yote imesambaa kwenye milima, kama kondoo wasiokuwa na mchungaji, na BWANA amesema, ‘Hawa hawana mchungaji. Kila mtu na arudi nyumbani kwake kwa amani.’”

¹⁸Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Je sikukwambia kuwa huwa hanitabirii mambo mema yanayonihusu, ila majanga tu?”

¹⁹Kisha Mikaya akasema, “Kwa hiyo sikiliza neno la BWANA: Nimemwona BWANA akiwa ameketi kwenye kitu chake cha enzi, na majeshi yote ya mbinguni yalikuwa yamesimama karibu yake upande wake wa kulia na upande wake wa kushoto.”²⁰BWANA akasema, ‘Ni nani atakayemdanganya Ahabu, ili kwamba apande akafie Ramothi Gileadi? Na mtu mmoja akajibu kwa njia hii, na mwingine akajibu kwa njia ile.’²¹Ndipo pepo moja akajitokeza, akasimama mbele ya BWANA, akasema, ‘Mimi nitamdanganya.’ BWANA akmwuliza, ‘Kwa jinsi gani?’

²²Yule pepo akamjibu, ‘Nitakwenda na kuwa roho idanganyayo katika vinywa vya manabii wake,’ BWANA akamjibu, ‘Utaweza kumdanganya, na utafanikiwa. Nenda sasa ukafanye hivyo.’²³Tazama sasa, BWANA ameweka roho idanganyayo kwenye vinywa vya hawa manabii wako, na BWANA ametangaza janga kwako.”

²⁴Kisha Sedekia mwana wa Kenaana, akaja, akampiga Mikaya shavuni, akasema, “Je, yule roho wa Bwana alitokaje kwangu ili aseme na wewe?”

²⁵Mikaya akasema, “Tazama, utatambua hilo katika siku hiyo, utakapokimbilia katika chumba cha ndani kujificha.”

²⁶Mfalme wa Israeli akamwambia mtumishi wake, “Mkamate Mikaya umpeleke kwa Amoni, liwali wa mji, na kwa mwanangu, Yoashi.²⁷Mwambie, ‘mfalme anasema mweke huyo gerezani na awe anampa mkate kidogo na maji kidogo, mpaka nitakaporudi salama.”

²⁸Naye Mikaya akasema, “Kama utarudi salama basi BWANA hajasema kupitia kinywa changu.” Na akaongeza, “Sikilizeni hili, ninyi watu.”

²⁹Ahabu, mfalme wa Israeli, na Yehoshafati mfalme wa Yuda, wamepanda Ramothi Gileadi.³⁰Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Nitajibadilisha mwenyewe niende vitani, lakini wewe uvae vazi lako la kifalme.” Kwa hiyo mfalme wa Israeli akajibadilisha na akaenda vitani.

³¹Naye mfalme wa Shamu alikuwa amewaamuru majemedari thelathini na mbili wa magari yake, akisema, “Msimwangamize askari wa muhimu au ambaye si wa muhimu, badala yake mshambulieni mfalme wa Israeli tu.”³²Ikawa wakati majemedari wa magari walipomwona Yehoshafati wakasema, “Hakika huyu ndiye mfalme wa Israeli.” Wakageuka ili kumshambulia, kwa hiyo Yehoshafati akapiga kelele.³³Ikawa majemedari wa magari walipoona kuwa yeeye hakuwa mfalme wa Israeli, wakamwacha.

³⁴Lakini mtu mmoja akavuta upinde wake kwa kubahatisha na akampiga mfalme wa Israeli katikati ya mwunganiko wa mavazi yake ya chuma. Ahabu akamwambia dereva wa gari lake, “Geuza unirudishe kutoka vitani, kwa kuwa nimeumizwa sana.”³⁵Vita ikawa mbaya sana siku hiyo na mfalme akalazwa garini mwake akiwakabili Washami. Akafa jioni hiyo. Damu ilimwagika kutoka kwenye jeraha lake ndani ya gari.³⁶Ikawa wakati wa kuzama jua, kilio kikatawala kwa jeshi lote, wakisema, “Kila mtu arudi kwenye mji wake; na kila mtu arudi kwenye mkoa wake!”

³⁷Kwa hiyo mfalme Ahabu akafa na akaletwa Samaria, wakamzika huko Samaria.³⁸Wakaliosha lile gari kwenye birika la Samaria, na mbwa wakaramba damu yake (hana ni mahali ambapo makahaba waliogea), kama vile neno la BWANA lilivyokuwa limesema.

³⁹Kwa mambo mengine yanayohusiana na Ahabu, yote ambayo alifanya, ile nyumba ya pembe aliyojenga, na miji yote aliyojenga, je, hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio cha wafalme wa Israeli?⁴⁰Kwa hiyo Ahabu akalala pamoja na mababu zake, na Ahazia mwanae akawa mfalme mahali pake.

⁴¹Kisha Yehoshafati mwana wa Asa alianza kutawala juu ya Yuda katika mwaka wa nne wa Ahabu mfalme wa Israeli.⁴²Yehoshafati alikuwa na umri wa miaka thelathini na tano alipoanza kutawala, na akatawala Yerusalem kwa miaka ishirini na mitano. Mama yake alikuwa Azuba, binti wa Shilhi.⁴³Akatembea katika njia za Asa, baba yake, hakuziacha; akafanya yaliyokuwa mema mbele ya macho ya BWANA. Lakini bado mahali pa juu palikuwa hapajabomolewa. Watu walikuwa bado wanaendelea kutoa dhabihu na kufukiza uvumba mahali pa juu.

⁴⁴Yehoshafati akafanya amani na mfalme wa Israeli.

⁴⁵Kwa mambo mengine kuhusiana na Yehoshafati, na nguvu zake alizooynesha, na jinsi alivyopigana vita, je, hayajaandikwa katika kitabu cha matukio cha wafalme wa Israeli?⁴⁶Aliwaondoa kutoka katka nchi wale makahaba wa kipagani waliokuwa wamebaki katika siku za baba yake Asa.

⁴⁷Hapakuwepo mfalme katika Edomu isipokuwa kaimu mtawala.

⁴⁸Yehoshafati alijenga merikebu ziende Tarshishi na Ofri kuleta dhahabu, lakini hazikusafiri kwa sababu zile merikebu zilivunjika kule Esioni Geberi. Kisha⁴⁹Ahazia mwana wa Ahabu akamwambia Yehoshafati, “Naomba watumishi wangu waende pamoja na watumishi wako merikebuni.” Lakini Yehoshafati hakuruhusu hilo.

⁵⁰Yehoshafati akalala na mababu zake na akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi, babu yake; Yoramu mwanaawe akawa mfalme mahali pake.

⁵¹Ahazia mwana wa Ahabu alianza kutawala juu ya Israeli ya Samaria katika mwaka wa kumi na saba wa mfalme Yehoshafati mfalme wa Yuda, na akatawala kwa miaka miwili juu ya Israeli.⁵²Naye akafanya yaliyo maovu mbele ya macho ya BWANA akatembea katika njia za baba yake, katika njia za mama yake na katika njia za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo kwazo aliifanya Israeli kufanya dhambi.⁵³Alimtumikia Baali na kumwabudu na kwa hiyo akamghadhabisha BWANA, Mungu wa Israeli, katika hasira, kama vile baba yake alivyofanya.

2 Wafalme

¹ ¹Moabu aliasi dhidi ya Israeli baada ya kifo cha Ahabu.²Baada hapo Ahazia akaanguka chini ya dirisha zinazokinzana kwenye chumba chake juu katika Samaria, na alikuwa amejeruhiwa. Kwa hiyo alituma wajumbe na kuwaambia, “Nendeni, muulizeni Baal Zebubu, mungu wa Ekroni, kama nitapona hili jeraha.”

³Lakini malaika wa Yahwe wakamwambia Eliya Mtishbi, “Inuka, nenda ukaonane na wajumbe wa mfalme wa Samaria, na uwaulize, ‘Je ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israel hata mnakwenda kuuliza kwa Baal-Zebebu, mungu wa Ekroni?’⁴Kwa hiyo Yahwe anasema, ‘Hutaweza kushuka chini kutoka kwenye kitanda ambacho ulichokipanda; badala yake, utakufa hakika.’” Baada ya hapo Eliya akaondoka.

⁵Wakati wale wajumbe waliporudi kwa Ahazia, akawaambia, “Kwa nini mmerudi?”

⁶Wakamwambia, “Mtu amekuja kuonana na sisi ambaye ametuambia, ‘Rudini kwa mfalme ambaye aliywatumwa, na mkamwambie, Yahwe amesema hivi: ‘Je ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli mpaka mmewatumwa watu kwenda kumuuliza kwa Baal Zabubu, mungu wa Ekron? Kwa hiyo hutashuka kutoka kitanda ulichokipanda; badala yake, utakufa hakika.’”

⁷Ahazia akawaambia wajumbe wake, “Alikuwa mtu wa aina gani, yule ambaye alikuja kuonana nanyi na akasema haya maneno kwenu?”

⁸Wakamjibu, “Alikuwa amevaa kanzu yenye manyoya na alikuwa na mkanda wa ngozi kiunoni kwake.” Hivyo mfalme akajibu, “Yule alikuwa Eliya Mtishbi.”

⁹Ndipo mfalme akatuma mkuu wa askari hamsini kwa Eliya. Akaenda mpaka kwa Eliya ambapo alipokuwa amekaa juu ya mlima. Mkuu wa askari akamwambia Eliya, “Wewe, mtu wa Mungu, mfalme amesema, ‘Shuka chini.’”

¹⁰Eliya akajibu na kusema; “Kama mimi ni mtu wa Mungu, moto na ushuke chini kutoka mbinguni na ukuteketeze wewe na watu wako hamsini.” Kisha moto ukashuka chini kutoka mbinguni na kumla ye ye na watu wake hamsini.

¹¹Tena Mfalme Ahazia akamtuma mkuu mwengine pamoja na maaskari wengine hamsini. Huyu mkuu pia akasema kwa Eliya, “Wewe, mtu wa Mungu, mfalme anasema, ‘Teremka chini haraka.’”

¹²Eliya akajibu na kuwaambia, “Kama mimi ni mtu wa Mungu, ngoja moto ushuke kutoka mbinguni na ukuteketeze wewe na watu wako hamsini.” Moto wa Mungu ukashuka chini tena kutoka mbinguni na kumla ye ye na watu wake hamsini.

¹³Bado tena mfalme alituma kundi la tatu la wapiganaji hamsini. Huyu mkuu akaenda, akaanguka mbele ya miguu ya Eliya, na kumsihi na kumwambia, “Wewe, mtu wa Mungu, nakuomba, acha uzima wangu na uzima wa hawa watumishi wako hamsini uwe na thamani machoni kwako.¹⁴Ndipo, moto ukashuka chini kutoka mbinguni na kuwala wale wakuu wawili wa kwanza pamoja na watu wao, bali sasa acha uzima wangu uwe na thamani machoni kwako.”

¹⁵Malaika wa Yahwe akamwambia Eliya, “Nenda chini pamoja naye. Usimwogope.” Hivyo Eliya akainuka na kwenda chini pamoja naye kwenda kwa mfalme.

¹⁶Baadaye Eliya akamwambia Ahazia, “Hivi ndivyo Yahwe asemavyo, ‘Umewatumwa wajumbe kuzungumza pamoja na Baal-Zebubu, mungu wa Ekron. Je ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli ambaye unayeweza kumuuliza habari? Kwa hiyo sasa, hutaweza kushuka chini kutoka kwenye kitanda ulichokipanda; utakufa hakika.’”¹⁷Hivyo Mfalme Ahazia alikufa kulingana na neno la Yahwe ambalo Eliya alilisema. Yoram alianza kutawala katika eneo lake, katika mwaka wa pili Yoram mwana wa Yohoshafati mfalme wa Yuda, kwa sababu Ahazia hakuwa na mtoto.

¹⁸Na mambo mengine yanayomhusu Ahazia, je hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?

² ¹Ulipofika, wakati BWANA alipopenda kumpandisha Eliya kwenda mbinguni kwa upemo wa kisulisuli, Eliya aliondoka pamoja na Elisha kutoka Gilgali.²Eliya akamwambia Elisha, “Kaa hapa, tafadhali, kwa sababu BWANA amenituma niende mpaka Betheli.” Elisha akajibu, “Kama BWANA aishivyo, na kama uishivyo, sitakuacha.” Hivyo wakashuka chini kuelekea Betheli.³Wana wa manabii amba walikuwa Betheli walikuja kwa Elisha na kumwambia, “Je unajua kwamba BWANA atamwondo bwana wako kuanzia leo?” Elisha akajibu, “Ndiyo, nalijua hilo, ila msizungumze kuhusu hilo.”⁴Eliya akamwambia, “Elisha, subiri hapa, tafadhali, kwa kuwa BWANA amenituma niende Yeriko.” Kisha Elisha akajibu, “Kama BWANA aishivyo, na kama uishivyo, sitakuacha.” Hivyo wakaenda Yeriko.

⁵Kisha wana wa manabii amba walikuwa Yeriko wakaja kwa Elisha na kumwambia, “Je unajua kwamba BWANA atamwondo bwana wako kutoka kwako leo?” Elisha akajibu, “Ndiyo, nalijua hilo, lakini msilizungumzie hilo.”

⁶Kisha Eliya akamwambia, “Kaa hapa, tafadhali, kwa kuwa BWANA amenituma kwenda Yeriko.” Elisha akajibu, “Kama BWANA aishivyo, na kama uishivyo, sitakuacha.” Hivyo wawili wakaenda mbele.⁷Baadaye watu hamsini wa watoto wa wale manabii wakasimama kuwakabili kwa mbali kidogo wale wawili wakasimama karibu na Yordani.⁸Eliya akachukua vazi lake, akaliviringisha, na kuyapiga maji kwa kutumia lile vazi. Ule mto ukagawanyika katika sehemu mbili hivyo basi wawili hao wakatembea hadi nchi kavu.

⁹Iilitokea, walipokwisha kuvuka, kwamba Eliya akamwambia Elisha, “Niambie unachotaka nifanye kwako kabla sijaondolewa kutoka kwako.” Elisha akajibu, “Naomba sehemu kubwa ya roho yako ije kwangu.”

¹⁰Eliya akajibu, “Umeomba jambo gumu. Hata hivyo, kama ukiniona wakati nitakapoondolewa kutoka kwako, hii itatokea kwako, lakini kama sivyo, haitatokea.”

¹¹Ikawa walipokuwa bado wakienda mbele na kuzungumza, gari la kukokotwa na farasi lenye moto na farasi wa moto ikatokea, ambapo iliwatenga kutoka kila mmoja, na Eliya akaenda juu kwa upemo wa kisulisuli kwenda mbinguni.¹²Elisha akaiona akalia kwa sauti, “Baba yangu, baba yangu, gari la kukokotwa na farasi la Israeli na waendesha farasi!” Hakumwona Eliya tena, na akashikilia nguo zake mwenyewe na kugawanya kwenye vipande viwili.¹³Akachukua vazi la Eliya lililokuwa limemwangukia, na kurudi kusimama kwenye ukingo wa Yordani.

¹⁴Akayapiga maji pamoja na lile vazi la Eliya alilokuwa ameliangusha na kusema, “BWANA uko wapi, Mungu wa Eliya?” Wakati alipoyapiga yale maji, yaligawanyika katika pande mbili na Elisha akavuka.

¹⁵Wakati hao wana wa manabii amba walitoka Yeriko walipomuona akikatiza kwao, wakasema, “Roho ya Eliya imepumzika kwa Elisha!” Hivyo wakaja kuonana naye, na wakasujudu ardhini mbele yake.¹⁶Wakamwambia, “Ona sasa, mionganoni mwa watumishi wako kuna watu hamsini hodari. Tunakuomba waache waende, na kumtafuta bwana wako, endapo huyo Roho wa BWANA alipomchukua juu na kumtupa juu ya mlima mmoja au kwenye bonde moja.” Elisha akajibu, “Hapana, msiwatume.”

¹⁷Lakini walimsihi Elisha hadi akaona aibu, akasema, “Watum.” Ndipo wakawatuma watu hamsini, na wakatafuta kwa muda wa siku tatu, lakini hawakumpata.¹⁸Wakarudi kwa Elisha, wakati alipokuwa bado yuko Yeriko, na akasema, “Je sikusema, ‘msiende?’”

¹⁹Watu wa mjini wakamwambia Elisha, “Ona, tunakuomba, hali ya mjini hapa ni pazuri, kama bwana wangu awezavyo kuona, lakini maji ni mabaya na hiyo nchi huzaa mapooza.”

²⁰Elisha akajibu, “Nileteeni chombo kipyga na muweke chumvi ndani ya hicho chombo,” hivyo wakamletea.

²¹Elisha akaenda hadi kwenye chemichemi za maji na kutupia chumvi ndani; halafu akasema, “BWANA asema hivi, ‘Nimeyaponya haya maji. Kuanzia muda huu, hakutakuwa na kifo au nchi isiyozaa matunda.’”²²Hivyo hayo maji yakapona hata leo, kwa lile neno ambalo Elisha aliongea.

²³Ndipo Elisha akapanda kutoka pale mpaka Betheli. Naye lipokuwa akienda hadi kwenye barabara, wakatokea vijana nje ya mji na kumtania, wakamwambia, “Paa juu, wewe mwenye kipara! Paa juu, wewe mwenye kipara!”²⁴Elisha alipotazama nyuma yake na kuwaona; akawalaani kwa jina la BWANA, na dubu wa kike wawili wakatokea kichakani na kuwararua vijana arobaini na mbili.²⁵Ndipo Elisha alipoondoka pale na kuelekea Mlima Karmeli, na kutoka huko alirudi samaria.

³¹Basi katika mwaka wa kumi na nane wa Yehoshefati mfalme wa Yuda, Yoramu mwana wa Ahabu alianza kutawala juu yata Israeli katika Samaria; alitawala miaka kumi na miwili.²Alifanya yaliyo maovo machoni pa BWANA, lakini si kama baba yake na mama yake; kwa kuwa aliondoa ile nguzo ya mungu wa Baali ambayo baba yake aliitengeneza.³Hata hivyo alishikilia dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambaye alisababisha Israeli kufanya dhambi; wala hakuziacha mbali nao.

⁴Basi Mesha mfalme wa Moabu alifuga kondoo. Alikuwa akimpatia mfalme wa Israeli kondoo 100,000 na manyoya ya kondoo dume 100,000.⁵Ila baada ya Ahabu kufa, yule mfalme wa Moabu aliasi dhidi ya mfalme wa Israeli.⁶Hivyo Mfalme Yoramu akaondoka Samaria katika muda huo kuwashamasisha Waisraeli wote kwa ajili ya vita.⁷Akatuma mjumbe kwa Yehoshafati mfalme wa Yuda, akisema, “Mfalme wa Moabu ameasi dhidi yangu. Je mtakwenda pamoja nami kupigana dhidi ya Moabu?” Yehoshafati akajibu, “Nitaenda. Mimi ni kama wewe, watu wangu ni kama watu wako, farasi wangu ni kama farasi wako.”

⁸Ndipo akasema, “Tutawashambulia kwa njia gani?” Yehoshafati akajibu, “Kwa njia ya jangwa la Edemu.”

⁹Hivyo huyo mfalme wa Israeli, Yuda, na Edomu wakazunguka kwa muda wa siku saba. Hapakuwa na maji kwa ajili ya jeshi lao, wala kwa farasi au wanyama.

¹⁰Basi mfalme wa Israeli akasema, “Hii ni nini? Yahwe amewaita wafalme watatu ili kutekwa mikononi mwa Moabu?”

¹¹Lakini Yehoshafati akasema, “Je hakuna nabii wa BWANA, ambaye tunaweza kufanya shauri kuhusu BWANA kupitia yeye?” Mtumishi mmoja wa wafalme wa Israeli akajibu na kusema, “Elisha mwana wa Shafati yuko hapa, ambaye alikuwa akimimina maji kwenye mikono ya Eliya.”

¹²Yehoshafati akasema, “Neno la Yahwe liko pamoja naye.” Hivyo mfalme wa Israeli, Yehoshafati, na mfalme wa Edomu wakashuka chini kwenda kwake.¹³Elisha akamwambia mfalme wa Israeli, “Nifanye nini kwa ajili yako? Nenda kwa manabii wa baba na mama yako.” Ndipo mfalme wa Israeli akamwambia, “Hapana, kwa sababu BWANA amewaita hawa wafalme watatu pamoja ili kuruhusu jeshi la Moabu liwateke.”

¹⁴Elisha akajibu, “Kama BWANA wa majeshi aishivyo, ambaye nimesimama mbele zake, hakika kama nisingemheshimu uwepo wa Yehoshafati mfalme wa Yuda, nisingevuta usikivu kwako, au hata kukutazama.

¹⁵Lakini sasa niletee mpiga kinanda.” Ndipo alipokuja mpiga kinanda alipocheza, mkono wa BWANA ukaja juu ya Elisha.¹⁶Akasema, “BWANA asema hivi, ‘Fanya hili bonde la mto mkavu lijae mahandaki.’¹⁷Kwa kuwa BWANA asema hivi, ‘Hutaona upepo, wala hamtaona mvua, bali hili bonde la mto litajaa maji, na mtakunywa, ninyi na mifugo yenu na wanyama wenu wote.’¹⁸Jambo hili ni jepesi machoni pa BWANA. Pia atawapa ushindi juu ya hao Wamoabu.¹⁹Mtaiteka kila ngome ya mji na kila mji mzuri, kukata kila mti mzuri, kusimamisha chemichemi zote za maji, na kuharibu kila sehemu nzuri ya nchi na miamba.”

²⁰Hivyo asubuhi karibia na muda wa kutoa sadaka ya kuteketeza, yakaja maji kutoka uelekeo wa Edomu; nchi ikajaa maji.

²¹Ndipo wakati Wamoabu wote waliposikia kwamba wafalme wamekuja kupigana dhidi yao, walikusanyika pamoja, wote waliotakiwa kubeba silaha, na wakasimama mpakani.²²Walitembea asubuhi na mapema na jua likang'aa kwenye maji. Wakati Wamoabu walipoyaona yale maji yaliyowaelekea, yanaonekana mekundu kama damu.²³Wakatamka kwa hasira, “Hii ni damu! Yamkini hao wafalme wameharibiwa, na wameuana wao kwa wao! Sasa basi, Moabu, ngoja tuende tukawateke nyara!”

²⁴Wakati walipokuja kwenye kambi ya Israeli, Waisraeli wakawashukiza na kuwashambulia Wamoabi, ambao walikimbia mbele yao. Hilo jeshi la Israeli waliwakimbiza hao Wamoabu hadi kwao wakiwaua.²⁵Waliharibu miji, na kila aina ya amani ya nchi kila mtu alirusha jiwe mpaka ulipojaa. Walizua kila chemichemi ya maji na kukata chini miti mizuri yote. Kir-haresethi tu ndiyo ilichwa na mawe yake. Lakini hao maaskari wakawashambulia na makombeo wakiwazunguka na kuishambulia.²⁶Ndipo Mfalme Mesha wa Moabu alipoona kwamba ameshindwa, alichukua watu hodari wa upanga 700 pamoja naye kwenda kwa mfalme wa Edomu, lakini walishindwa.²⁷Ndipo akamchukua mtoto wake wa kwanza, ambaye angetawala baada ya yeye, na akamuudhi kwa kumtoa kama sadaka ya kuteketeza juu ya ukuta. Hivyo, kulikuwa na hasira kubwa dhidi ya Israeli, na hao Waisraeli, na Jeshi la Israeli likamuacha mfalme Mesha na kurudi kwenye nchi yao.

⁴ ¹Ndipo mke wa mmoja wa watoto wa manabii alipokuja kwa Elisha akilia, akisema, “Mtumishi wako mume wangu amekufa, na unajua kwamba mtumishi wako alikuwa anamcha BWANA. Basi aliyemda amekuja kuwachukua watoto wangu wawili kwenda kuwa watumwa.”

²Hivyo Elisha akamwambia, “Nikusaidie nini? Niambie una nini kwenye nyumba yako?” Akamwambia “Mtumishi wako hana kitu kwenye nyumba, isipokuwa chupa ya mafuta.”

³Kisha Elisha akasema, “Nenda kaazime vyombo kwa majirani zako, vyombo vitupu. Azima vyombo vingi uwezavyo.”⁴Kisha lazima uende ndani na kujifungia mlango wewe na watoto wako, na kumiminia mafuta vyombo vyote; vile vilivyojaa ukavitenge.”

⁵Basi akamuacha Elisha na kujifungia mlango yeye na watoto wake. Wakavileta vile vyombo kwake, na akivijaza kwa mafuta.⁶Ikawa vyombo vilipojaa, akamwambia mtoto wake, “Niletee chombo kingine.” Ila akamwambia, “Hakuna vyombo vingine.” Kisha mafuta yakakoma kutoka.

⁷Ndipo akaja na kumwambia mtu wa Mungu. Akasema, “Nenda kauze mafuta; lipa deni lako, na yatakayobaki waachie watoto wako.”

⁸Siku moja Elisha alitembea Shunemu ambapo mwanamke Mwenye cheo aliishi; alimsihii ale chakula pamoja naye. Ikawa alipopita mara nyingi, angeweza kusimama pale na kula.⁹Huyo mwanamke akamwambia mme wake, “Ona, sasa nadhani kwamba huyu ni mtu mtakatifu wa Mungu ambaye hupita siku zote.¹⁰Ngoja tutengeneze chumba kidogo kwenye paa kwa ajili ya Elisha, na tuweke kitanda juu ya hicho chumba, meza, na taa. Kisha atakapokuwa anakuja kwetu, atakuwa anakaa hapo.”

¹¹Ikawa siku moja akaja tena kwamba Elisha akasimama pale, akakaa kwenye hicho chumba na kupumzika hapo.

¹²Elisha akamwambia Gehazi mtumishi wake, “Mwite huyu Mshunami.” Wakati alipomuita, alisimama mbele yake.¹³Elisha akamwambia, “Mwambie, ‘Umetusumbukia kwa kutujali. Nini kifanyike kwa ajili yako? Tunaweza kukuombea kwa mfalme au kamanda wa jeshi?’” Akajibu, “Ninaishi mionganoni mwa watu wangu.”

¹⁴Kisha Elisha akajibu, “Tumfanyie nini kwa ajili yake, sasa?” Gehazi akajibu, “Kweli hana mtoto, na mume wake ni mzee.”

¹⁵Hivyo Elisha akajibu, “Mwite.” Wakati alipomuita, akasimama kwenye mlango.¹⁶Elisha akasema, “Katika kipindi kama hiki mwakani, katika kipindi cha mwaka mmoja, utakuwa ukimkumbatia mtoto.” Akasema “Hapana, bwana wangu na mtu wa Mungu, usidanganye kwa mtumishi wako.”

¹⁷Lakini yule mwanamke akabeba mimba na kujifungua mtoto wa kiume kipindi hicho hicho katika mwaka uliofuata, kama Elisha alivyokuwa amemwambia.

¹⁸Wakati mtoto alipokuwa mkubwa, akaenda kwa baba yake siku moja, ambaye alikuwa na watu wanaovuna.

¹⁹Akamwambia baba yake, “Kichwa changu, kichwa changu.” Baba yake akamwambia mtumishi wake, “Mbebe mpeleke kwa mama yake.”²⁰Wakati mtumishi alipombeba kumrudisha kwa mama yake, yule mtoto alikaa kwenye magoti yake hadi mchana na baada ya hapo mtoto alikufa.²¹Hivyo yule mwanamke akambeba na kumlaza kwenye kile kitanda cha mtu wa Mungu, akafunga mlango, na kutoka nje.

²²Akamwita mume wake, na kusema, “Tafadhali nitumie mmoja wa watumishi wako na moja ya punda wako ili niweze kuwahi kwa mtu wa Mungu ili niweze kurudi.”

²³Mume wake akasema, “Kwa nini unataka kwenda kwake leo? Sio mwezi mpya wala Sabato.” Alijibu, “Itakuwa sawa.”

²⁴Ndipo akatandika kwenye punda na kumwambia mtumishi wake, “Mwendeshe haraka; usinipunguzie mwendo hadi nitakapokwambia ufanye hivyo.”²⁵Hivyo alienda na kuja na mtu wa Mungu katika mlima Karmeli. Basi wakati mtu wa Mungu alipomuona kwa mbali, akamwambia Gehazi mtumishi wake, “Tazama, mwanamke Mshunami anakuja.”²⁶Tafadhali mkimbilie na umwambie, ‘Hamjambo kwako pamoja na mume wako na mtoto wako?’” Akajibu, “Hawajambo.”

²⁷Baada ya kufika kwa huyo mtu wa Mungu katika mlima, alimkumbatia miguu yake. Gehazi akaja karibu ili kumuondoa lakini mtu wa Mungu akasema, “Muache, kwa kuwa amefadhaika sana. Na BWANA amenificha tatizo lake kwangu, na hajaniambia kitu.”

²⁸Ndipo akasema, “Nilikuuliza mtoto wako, bwana wangu? Sikusema, ‘Usinifiche?’”

²⁹Ndipo Elisha akamwambia Gehazi, “Vaa kwa ajili ya safari na uchukue fimbo yangu mkononi mwako. Nenda kwake. Kama ukimkuta mtu yeyote, usimsalimie, na kama mtu yeyote akikusalimia, usimjibu. Laza fimbo yangu kwenye uso wa mtoto.

³⁰Lakini mama yake na huyo mtoto akasema, “Kama BWANA aishivyo, na kama uishivyo, sitakuacha.” Hivyo Elisha akainuka na kumfuata.

³¹Gehazi akawatangulia na kulaza ile fimbo kwenye uso wa yule mtoto, lakini yule mtoto hakuongea wala kusikia. Hivyo baada ya hapo Gehazi akarudi kuonana na Elisha na kumwambia akisema, “Mtoto hakuamka.”³²Ndipo Elisha alipofika kwenye ile nyumba, yule mtoto alikuwa amekufa na alikuwa bado yupo kwenye kitanda.³³Hivyo Elisha alingia ndani na kufunga mlango yeye mwenyewe na yule mtoto na kuomba kwa BWANA.³⁴Alipanda juu na kulala juu ya yule mtoto; aliweka mdomo wake kwenye mdomo wake, macho yake kwenye macho yake, na mikono yake kwenye mikono yake. Akajinyoosha yeye mwenyewe kwa yule kijana, na mwili wa yule mtoto ukaanza kupata joto.³⁵Baada ya hapo Elisha aliinuka na kuanza kutembea kuzunguka kile chumba na kurudi tena juu na kujinyoosha mwenyewe kwa yule kijana. Yule kijana alipiga chafya mara saba na kisha akafungua macho yake!

³⁶Hivyo Elisha akamwita Gehazi na kumwambia, “Mwite yule Mshunami!” Hivyo akamwita, na wakati alipofika kwenye kile chumba, Elisha akasema, “Mchukue mtoto wako.”³⁷Kisha akainamisha uso wake chini kwenye miguu yake na kusujudu, na kisha kumchukua mtoto wake na kuondoka.

³⁸Kisha Elisha akarudi tena Gilgali. Kulikuwa na njaa katika nchi, na wana wa manabii walikuwa wamekaa mbele yake. Akamwambia mtumishi wake, “Weka sufuria kubwa kwenye moto na pika kwa ajili ya watoto wa manabii.”

³⁹Mmoja wao akaenda kwenye shamba kukusanya mboga mboga. Alikuta matango ya porini na kukusanya ya kutosha hadi alipojaza kwenye nguo yake. Walizikata na kuziweka kwenye sufuria, lakini hakujua zilikuwa za aina gani.⁴⁰Basi, wakawapakulia na kusambaziwa kwa watu kwa ajili ya kula. Baadaye, kadiri walivyokuwa wakiendelea kula, walipiga kelele na kusema, “Mtu wa Mungu, kuna kifo kwenye sufuria!” Hivyo wasingeweza kula tena.⁴¹Lakini Elisha akasema, “Lete unga.” Alitupia kwenye sufuria na kusema, “Pakua kwa watu kwa ajili ya kula, kwa hiyo wanaweza kula.” Kisha hapakuwa kitu chochote kibaya kwenye ile sufuria.

⁴²Akaja mtu kutoka Baal Shalisha kwa mtu wa Mungu na kumletea chakula cha kwanza cha mavuno yake mikate Ishirini ya shayiri, na masuke mabichi kwenye gunia. Akasema, “Wape haya watu ili waweze kula.”⁴³Mtumishi wake akasema, “Je, niandae hii mbele ya watu mia moja?” Lakini Elisha akasema, “Wapeni hawa watu, ili waweze kula, kwa sababu BWANA anasema, ‘Watakula na kingine kitabaki.’”⁴⁴Basi mtumishi wake akawaandalia mbele yao; wakala, na kuacha kingine kimebaki, kama neno la BWANA lilivyokuwa limesema.

⁵ ¹Basi Naamani, kamanda wa jeshi la mfalme wa Shamu, alikuwa mtu mkubwa na mtu mwenye kuheshimiwa mbele ya bwana wake, kwa ajili yake BWANA aliwapa ushindi Washami. Pia alikuwa hodari, mtu shujaa, lakini alikuwa ana ukoma.

²Washami walikuwa wametoka kuongoza kikosi na kumchukua kijana mdogo wa kike kutoka nchi ya Israeli. Akamuhudumia mke wa Naamani.³Yule binti akamwambia bibi yake, “Natamani kwamba bwana wangu angelikuwa pamoja na nabii ambaye yupo Samaria! Halafu angelimponya bwana wangu ukoma wake.

⁴Hivyo Naamani akaingia na kumwambia mfalme kile ambacho yule binti kutoka nchi ya Israeli alichokuwa amekisema.⁵Kisha mfalme wa Shamu akasema, “Nenda sasa, na nitatuma barua kwa mfalme wa Israeli.” Naamani akaondoka na kuchukua talanta zake kumi za fedha, vipande elfu sita vya dhahabu, na nguo kumi za kubadilisha.⁶Pia alichukua barua ya kumpelekea mfalme wa Israeli inayosema, “Sasa wakati hii barua itakapoletwa kwako, utaona kwamba nimemtuma mtumishi wangu Naamani kwako, hivyo basi utamponya ukoma wake.”

⁷Wakati mfalme wa Israeli alipoisoma ile barua, alichana mavazi yake na kusema, “Je mimi ni Mungu, niue na nirudishe uhai, kwamba huyu mtu anataka nimponye mtu ukoma wake? Inaonekana anatafuta vita na mimi.”

⁸Ikawa wakati Elisha mtu wa Mungu aliposikia kwamba mfalme wa Israeli alichana nguo zake, akatuma neno kwa mfalme akisema, “Kwa nini umechana nguo zako? Muache aje kwangu sasa, na atajua kwamba kuna nabii katika Israeli.”⁹Basi Naamani akaja na farasi wake na magari yake ya kukokotwa na farasi na kusimama kwenye mlango wa nyumba ya Elisha.¹⁰Elisha akamtumia mjumbe, akisema, “Nenda na ukazame mwenyewe katika Yordani mara saba, na ngozi ya mwili wako itajirudi; utakuwa msafi.”

¹¹Lakini Naamani alikasirika na kuondoka na kusema, “Tazama, nilidhani bila shaka angekuja kwangu na kusimama na kuliita jina la BWANA Mungu wake, na kuitisha mkono wake kwenye sehemu ya ugonjwa na kuponya ukoma wangu.¹²Je sio Abana na Faepari, mito ya Damaskasi, bora kuliko maji yote ya Israeli? Je siwezi kuoga ndani yao na kuwa safi?” Hivyo akageuka na kwenda kwa hasira.

¹³Ndipo watumishi wa Naamani wakaja karibu na kumwambia, “Baba yangu, kama yule nabii angekuambia kufanya kitu kigumu, usingelifanya? Je si zaidi basi, atakapokwambia rahisi, ‘Zama mwenyewe na uwe safi?’”¹⁴Ndipo akashuka chini na kuzama mwenyewe mara saba kwenye mto Yordani, akitii maelekezo ya mtu wa Mungu. Nyama ya mwili wake ikarudi tena kama nyama ya mwili wa mtoto mdogo, na alikuwa amepona.

¹⁵Naamani akarudi kwa yule mtu wa Mungu, yeye na watu wake wengine, na kuja na kusimama mbele yake. Akasema, “Tazama, sasa najua kwamba hakuna Mungu katika Dunia nzima isipokuwa katika Israeli. Kwa hiyo basi, chukua zawadi kutoka kwa mtumishi wako tafadhali.”

¹⁶Lakini Elisha akajibu, “Kama BWANA aishivyo, ambaye nimesimama mbele yake, sitapokea chochote.” Naamani akamsihi Elisha apokee zawadi, lakini alikataa.

¹⁷Hivyo Naamani akasema, “Kama sivyo, nakuomba acha apewe mtumishi wako pale mzigo wa baghala mbili za udongo, kwa kuwa kuanzia sasa, mtumishi wako hatatoa tena sadaka ya kuteketezwa wala dhabihu kwa mungu ye yote isipokuwa BWANA.¹⁸Katika jambo hili moja BWANA anaweza kumsamehe mtumishi wako, hii ni, wakati mfalme wangu atakapoenda kwenye nyumba ya Rimoni kuabudu pale, na kujifunza kwenye mikono yangu na kumuinamia mwenyewe kwenye nyumba ya Rimoni, BWANA aweze kumsamehe mtumishi wako katika hili jambo.”

¹⁹Elisha akamwambia, “Nenda kwa amani.” Hivyo Naamani akaondoka.

²⁰Alikuwa amesafiri lakini umbali mfupi, wakati Gehazi mtumishi wa Elisha mtumishi wa Mungu alisema mwenyewe, “Tazama, bwana wangu amemuachilia huyu Naamani Mshami kwa kuacha kupokea zawadi kutoka kwenye mikono yake ambazo alizileta. Kama BWANA aishivyo, nitakimbia nikimfuata na kupokea kitu kutoka kwake.”

²¹Hivyo Gehazi akamfuata Naamani. Wakati Naamani alipomuona mtu mmoja anakimbia akimfuata, aliruka chini kutoka kwenye gari lake kuonana naye na kusema, “Je kila kitu kiko sawa?”

²²Gehazi akasema, “kila kitu kiko sawa. Bwana wangu amenituma, akisema, ‘Tazama, sasa wamekuja kwangu kutoka nchi ya mlima ya Efraimu vijana wawili wa watoto wa manabii. Tafadhalii, wapatie talanta ya fedha na nguo mbili za kubadilisha.”

²³Naamani akajibu, “Ninafuraha kubwa kukupatia talanta mbili.” Naamani akamsihi Gehazi na kumpa talanta mbili za fedha kwenye mifuko miwili ya kubebbea, pamoja na nguo mbili za kubadilisha, na kutandaza kwa wafanyakazi wake wawili, amba walikuwa wamebebea ile mifuko miwili ya fedha mbele ya Gehazi.²⁴Wakati Gehazi alipokuja kwenye ule mlima, alichukua ile mifuko ya fedha kutoka kwenye mikono yao na kuificha kwenye nyumba; akawatuma wale watu, na wakaondoka.²⁵Wakati Gehazi alipoingia na kusimama mbele ya bwana wake, Elisha akamwambia, “Umetokea wapi, Gehazi?” Akajibu, “Mtumishi wako hakwenda mahali.”

²⁶Elisha akamwambia Gehazi, “Je roho yangu haikuwa na wewe wakati yule mtu alipoyarudisha magari yake ya farasi ili kukutana na wewe? Je huu ni muda wa kupokea pesa na nguo, mashamba ya mzaituni na mizabibu, na kondoo na Ng'ombe, na watumishi wakiume na watumishi wakike?²⁷Basi ukoma wa Naamani utakuwa kwenye uzao wako daima.” Basi Gehazi akatoka kwenye uwepo wake, mwenye ukoma kama theluji.

⁶ ¹Wana wa manabii wakamwambia Elisha, “Sehemu ambayo tunayoishi na wewe ni ndogo sana kwa ajili ya wote.²Tafadhali, tuache tuende Yordani, na umwache kila mtu akate mti hapo ambako tunaweza kuishi.” Elisha akajibu, “Unaweza kwenda mbele.”

³Mmoja wao akasema, “Nenda na watumishi wako tafadhali.” Elisha akajibu, “Nitaenda.”

⁴Kwa hiyo akaenda pamoja nao, na wakati walipokuja Yordani, wakaanza kukata miti.

⁵Lakini mmoja wao alipokuwa akikata, kichwa cha shoka kikaangukia kwenye maji; akalia kwa sauti na kusema, “La hasha, bwana wangu, kilikuwa kimeazimwa!”

⁶Basi mtu wa Mungu akasema, “kiliangukia wapi?” Yule mtu akamwonyesha Elisha ile sehemu. Akakata kijiti, akarusha kwenye maji, na kufanya chuma kuelea.⁷Elisha akasema, “Kichukue.” Basi yule mtu akafikisha mkono wake na kukinyakua.

⁸Basi mfalme wa Shamu alikuwa akipigana vita dhidi ya Israel. Akafanya shauri na watumishi wake, akisema, “kambi yangu itakuwa sehemu fulani na fulani.”

⁹Basi huyo mtu wa Mungu akapeleka habari kwa mfalme wa Israeli, akisema, “Kuwa makini usipite ile sehemu, kwa kuwa ndipo Washamu wanakoshukia hapo.”¹⁰Mfalme wa Israeli akatuma mjumbe kwenda pale sehemu ambayo mtu wa Mungu alipaongelea na kumtahadharisha. Zaidi ya mara moja au mbili, wakati mfalme alipoenda pale, alikuwa kwenye ulinzi wake.

¹¹Huyo mfalme wa Shamu alikasirishwa kuhusu haya maonyo, na akawaita watumishi wake na kuwaambia, “Je hamtaniambia ni nani mionganoni mwetu aliye upande wa Israeli?”

¹²Hivyo mmoja wa watumishi wake akasema, “Hapana, bwana wangu, mfalme, kwa ajili ya Elisha yule nabii katika Israeli humwambia yule mfalme wa Israeli maneno ambayo uyaongeayo kwenye kitanda chako cha kulala.”

¹³Yule mfalme akajibu, “Nenda na uone Elisha alipo hivyo naweza kutuma watu na kumkamata.” Akaambiya, “Tazama yuko Dothani.”¹⁴Kwa hiyo yule mfalme akatuma farasi kwenda Donathi, magari ya farasi, na jeshi kubwa. Wakaja usiku na kuzunguka ule mji.

¹⁵Wakati yule mtumishi wa mtu wa Mungu alipoamka mapema na kutoka nje, kumbe, jeshi kubwa pamoja na farasi na magari ya farasi yamezunguka mji. Mtumishi wake akamwabia, “Kumbe, bwana wangu! Tutafanya nini?”

¹⁶Elisha akajibu, “Usiogope, wale walio na sisi ni zaidi kuliko wale walio nao.”

¹⁷Elisha akajibu na kusema, “BWANA, nakuomba kwamba utamfungua macho yake ili kwamba aweze kuona.” Ndipo BWANA alipofungua macho ya mtumishi, na akaona. Kumbe, ule mlima ulikuwa umejaa farasi na magari ya farasi ya moto yamemzunguka Elisha!

¹⁸Wakati hao Washami walipomshukia chini, Elisha aliomba kwa BWANA na kusema, “Uwapige hawa watu kwa upofu, nakuomba.” Hivyo BWANA akawafanya vipofu, kama Elisha alivyoomba.

¹⁹Kisha Elisha akawaambia Washami, “Hii njia sio, pia mji huu sio. Nifuateni mimi, na nitawaleta kwa yule mtu ambaye mnayemtafuta.” Ndipo akawaongoza kwenda Samaria.

²⁰Hata walipokwisha kufika Samaria, Elisha akasema, “BWANA, fungua macho ya hawa watu ili waweze kuona.” BWANA akawafungua macho yao na wakaona, na kumbe, walikuwa katikati ya mji wa Samaria.

²¹Yule mfalme wa Israeli akamwambia Elisha, wakati alipowaona, “Baba yangu, niwaue? Niwaue?”

²²Elisha akajibu, “Usiwaue. Ungeweza kuwaua wale ambaa uliokuwa umewachukua mateka kwa upanga na upinde wako? Weka mkate na maji mbele yao, ili kwamba waweze kula na kunywa, na kwenda kwa bwana wao.”²³Ndipo mfalme akaandaa chakula kingi kwa ajili yao, na wakati walipokula na kunywa, akawapeleka

mbali, na walirudi kwa bwana wao. Lile kundi la jeshi la Washami halikurudi kwa muda mrefu katika nchi ya Israeli.

²⁴Baadaye baada ya huyu Ben Hadadi mfalme wa Shamu kukusanya majeshi yake yote na kuiteka Samaria na kuizingira. ²⁵Hivyo kulikuwa na njaa kubwa katika Samaria. Kumbe, wakaizingira hadi kichwa cha punda kilipouzwa kwa vipande themanini nya fedha, na sehemu ya nne ya sehemu ya kibaba cha kinyesi cha njiwa kwa vipande vitano nya fedha.

²⁶Wakati mfalme wa Israeli alipokuwa akipita karibu na ukuta, mwanamke mmoja akamlilia akisema, "Nisaidie, bwana wangu, mfalme."

²⁷Akasema, "Kama BWANA hawezi kukusaidia, je nitakusaidiaje? Je kuna kitu chochote kinakuja kutoka sehemu ya kupuria nafaka au shinikizoni?"²⁸Mfalme akaendelea, "Nini kinakusumbua?" Akajibu, "Huyu mwanamke ameniambia, 'Mtoe mtoto wako ili tuweze kumla leo, na tutamla wa kwangu kesho.'"

²⁹Hivyo tulimchemsha mtoto wangu na kumla, na siku ya pili yake nikamwambia, "Mtoe mtoto wako ili tuweze kumla, lakini alikuwa amemficha mtoto wake."

³⁰Basi mfalme aliposikia yale maneno ya yule mwanamke, akayachana mavazi yake (sasa alikuwa akitembelea kwenye ukuta), na watu wakatazama na kuona kwamba alikuwa amevaa nguo ya gunia³¹Kisha akasema, "Mungu afanye hivyo kwangu, na zaidi pia, kama kichwa cha Elisha mwana wa Shafati kitabaki juu yake leo."

³²Basi Elisha alikuwa ameketi kwenye nyumba yake, na wazee walikuwa wamekaa pamoja naye. Yule mfalme akamtuma mtu wa mbele yake, lakini wakati mjumbe alipokuja kwa Elisha, akawaambia wazee, "Ona jinsi huyu mwana wa muuaji alivyotumwa kuchukua kichwa changu? Tazama, wakati yule mjumbe atakapokuja, funga mlango, na uushikilie huo mlango funga dhidi yake asiingie. Je sio sauti ya bwana wake nyuma mguuni pake?"³³Wakati alipokuwa bado akiongea pamoja nao, kumbe, yule mjumbe alishuka kwake. Mfalme akasema, "Kumbe, masumbuko haya yatoka kwa BWANA. Kwa nini nimsubiri BWANA tena?"

⁷ ¹Elisha akasema, “Sikiliza neno la BWANA. Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: ‘Kesho muda kama huu kipimo cha unga mzuri kitauzwa kwa shekeli, na vipimo viwili vya shayiri kwa shekeli, kwenye lango la Samaria.’”

²Basi yule mkuu ambaye alikuwa akitegemea mkono wake akamjibu mtu wa Mungu, na kusema, “Ona, hata kama BWANA ataweka madirisha mbinguni, je jambo hili linawezekana?” Elisha akajibu, “Ona, utaona ikitokea kwa macho yako mwenyewe, lakini hutakula chochote katika hilo.”

³Basi, kulikuwa na watu wanne wenyе ukoma upande wa nje wa lango la mji. Wakaambizana kila mmoja, “Kwa nini tukae hapa hadi hapo tutakapokufa?”⁴Kama tukisema kwamba tutaenda kwenye ule mji, maana mjini kuna njaa, na tutakufa hapo. Lakini kama tukiendelea kukaa hapa, bado tutakufa. Sawa, njooni, twendeni kwenye lile jeshi la Washami. Kama wakitupa uhai, tutakuwa hai, na kama wakituua, tutakufa tu.”⁵Hivyo wakaamka asubuhi kabla giza halijaisha kwenda kwenye kambi ya Washami; Wakati walipofika sehemu ya mwanzo wa kambi, hapakuwa na mtu hapo.

⁶Kwa kuwa Bwana alikuwa amelifanya jeshi la Washami kusikia sauti ya magari ya farasi, na sauti za farasi, sauti za jeshi jingine kubwa, ndipo wakaambizana kila mmoja wao, “Yule mfalme wa Israeli amekodisha wafalme wa Wahiti na Wamisri waje wapigane dhidi yetu.”⁶Hivyo wale maaskari wakaondoka kungali giza; waliacha mahema yao, punda zao, na kambi kama ilivyokuwa, na kukimbia kwa ajili ya maisha yao.

⁷Wakati wale watu wenyе ukoma walipokuja sehemu ya mwisho wa kambi, wakaenda kwenye hema moja na kula na kunywa, na kubeba fedha na dhahabu na nguo, na kwenda na kuzificha. Wakarudi na kuingia kwenye hema nyingine na kubeba kutoka pale pia, na kwenda kuvificha.

⁸Basi, wakaambizana kila mmoja, “Hatufanyi sahihi. Siku hii ni siku ya habari njema, lakini tunanyamaza kimya kuhusu hili. Kama tukisubiri mpaka kutakopambazuka, adhabu itakuwa juu yetu. Basi, njooni, twendeni na kuwaambia nyumba ya mfalme.”

¹⁰Kwa hiyo wakaenda na kuwaita mabawabu wa mji. Wakawaambia, wakisema, “Tumeenda kambi ya Washami, lakini hapakuwa na mtu pale, hakuna sauti ya mtu yeoyote, lakini kulikuwa na farasi wamefungwa, na punda wamefungwa, na zile hema kama zilivyokuwa.”¹¹Ndipo mabawabu wakatoa habari, ndipo wakaambiwa ndani ya nyumba ya mfalme.

¹²Basi yule mfalme akainuka usiku nakusema kwa watumishi wake, “Nitawaambia sasa kile ambacho Washami walichotufanyia. Wanajua kwamba tuna njaa, hivyo wameondoka kwenye kambi kwenda kujificha kwenye mashamba. Wanasema, ‘Wakati watakapotoka mjini, tutawakamata wakiwa hai, na kuingia mjini.’”

¹³Mmoja wa wale watumishi wa mfalme akajibu na kusema, “Nakuomba, ngoja baadhi ya watu wachukue farasi watano wale waliosalia, ambao wamebaki kwenye mji. Wako kama mukutano wote wa Israeli waliobaki wengi wamekufa; ngoja tuwatume na tuone.”

¹⁴Hivyo wakachukua magari mawili ya farasi pamoja na farasi, na mfalme akawatuma baada ya jeshi la Washami, akisema, “Enendeni mkaone.”¹⁵Wakawaafuata kwenda Yordani, na barabara zote zilikuwa zimejaa na vifaa ambavyo Washami walivitupa wapate kukimbia haraka. Kwa hiyo wale wajumbe wakarudi na kumwambia mfalme.¹⁶Wale watu wakatoka nje na wakaziteka nyara zile kambi za Washami. Hivyo kipimo cha unga mzuri uliuzwa kwa shekeli moja, na vipimo viwili vya shayiri kwa shekeli moja, kama vile ambavyo neno la BWANA liliwyosema.

¹⁷Naye mfalme alimwagiza yule akida ambaye alitegemea mkono wake kuwa mkuu wa lango, na watu wakamkanyaga chini langoni. Alikufa kama mtu wa Mungu alivyosema, ambaye ameongea wakati yule mfalme alipomshukia.¹⁸Basi ikatokea kama yule mtu wa Mungu alivyosema kwa mfalme akisema, “Muda kama huu kwenye lango la Samaria, vipimo viwili vya shayiri vitapatikana kwa shekeli, na kipimo cha unga mzuri kwa shekeli.”

¹⁹Yule akida alimjibu yule mtu wa Mungu na kusema, “Tazama, hata kama BWANA angefanya madirisha mbinguni, je hiki kitu kingeweza kutokea.” Elisha akasema, “Tazama, utaona kikitokea kwa macho yako mwenyewe, lakini hutakula chochote katika hicho.”²⁰Hivyo ndivyo haswa kilichompata, kwa kuwa watu wakamkanyaga kwenye lango, na kufa.

⁸ ¹Basi, Elisha alikuwa amemwambia yule mwanamke ambaye alimfufulia mtoto wake. Akamwambia, “Inuka na uende pamoja na nyumba yako, na uishi popote uwezapo katika nchi nyingine, kwa sababu BWANA ameiita njaa ambayo itakuja katika hii nchi kwa miaka saba.”²Basi yule mwanamke akainuka na akatii lile neno la mtumishi wa Mungu. Akaenda na nyumba yake na kuishi kwenye nchi ya Wafili miaka saba.

³Ikfika kama mwishoni mwa miaka saba yule mwanamke akarudi kutoka kwenye ile nchi ya Wafili, na kwenda kwa mfalme kumuomba nyumba yake na kwa ajili ya nchi yake.⁴Basi mfalme alikuwa anaongea na Gehazi yule mtumishi wa Mungu, akisema, “Tafadhali niambie yale mambo makubwa ambayo Elisha ameyafanya.”⁵Basi alipokuwa akimwambia yule mfalme jinsi gani Elisha alivyomfufua yule mtoto aliyekufa, huyo mwanamke ambaye mtoto wake aliyekuwa amefufuliwa akaja kumuomba yule mfalme kwa ajili ya nyumba yake na nchi yake. Gehazi akasema, “Bwana wangu, mfalme, huyu ndiye yule mwanamke, na huyu ndiye mtoto wake, ambaye Elisha amemfufua.”

⁶Wakati yule mfalme alipomuuliza yule mwanamke kuhusu mtoto wake, alimwelezea yule mfalme. Ndipo mfalme akamwagizia akida, akisema, “Mrudishie vyote vilivyokuwa vyake na mavuno yake yote ya mashamba tangu siku alipoondoka hadi sasa.”

⁷Elisha akaja Dameski ambako Ben Hadadi yule mfalme wa Shamu alikuwa anaumwa. Yule mfalme aliambiwa, “Yule mtu wa Mungu amekuja hapa.”⁸Mfalme akamwambia Hazaeli, “Chukua zawadi kwenye mkono wako na uende ukakutane na mtu wa Mungu, na ukazungumze na BWANA kuitia yeye, ukisema, “Je nitapona huu ugonjwa wangu?”

⁹Basi Hazaeli akaenda kuonana naye na kuchukua zawadi zake za kila kitu kizuri cha Dameski, akabeba ngamia arobaini. Hivyo Hazaeli akaja na kusimama mbele ya Elisha na kusema, “Mtoto wako Ben Hadadi mfalme wa Shamu amenituma kwako, kusema, “Je nitapona huu ugonjwa?”

¹⁰Elisha akamwambia, “Nenda, kwa Ben Hadadi, ‘ukamwambie Utapona hakika,’ lakini BWANA amenionyesha kwamba atakufa hakika.”¹¹Basi Elisha akamkazia macho Hazaeli hadi alipojisikia aibu, na yule mtu wa Mungu akalia machozi.

¹²Hazaeli aauliza, kwa nini unalia, bwana wangu?” Akajibu, “Kwa sababu najua uovu ambaou utakaoufanya kwa watu wa Israeli. Utazichoma moto ngome zao kwa moto, na utawaua vijana wao kwa upanga, kuwaseta vipande vipande watoto wao wachanga, na kuwapasua mimba zao wanawake wenye mimba.”

¹³Hazaeli akajibu, Ni nani mtumwa wako, ambaye atafanya jambo hili kubwa? Yeye ni mbwa tu.” Elisha akajibu, “BWANA amenionyesha kwamba utakuwa mfalme juu ya Shamu.”

¹⁴Ndipo Hazaeli akamwacha Elisha na kuja kwa bwana wake, ambaye alimwambia, “Je Elisha alikwambiaje?” Akajibu, “Ameniambia kwamba utapona bila shaka.”¹⁵Basi siku ya pili yake Hazaeli akachukua tandiko la kitandai na kulichovya kwenye maji, na kulitandaza kwenye uso wa Ben Hadadi hivyo akafa. Basi Hazaeli akawa mfalme katika sehemu yake.

¹⁶Katika mwaka wa kumi na tano wa Yoram mwana wa Ahabu, mfalme wa Israeli, Yehoramu akaanza kutawala. Alikuwa mwana wa Yehoshafati mfalme wa Yuda. Alianza wakati Yehoshafati alikuwa mfalme wa Yuda.¹⁷Yoram alikuwa na umri wa miaka thelathini na mbili alipoanza kutawala, na alitawala kwa muda wa miaka minane katika Yerusalem.¹⁸Yoram akatembea kwenye njia ya huyo mfalme wa Israeli, kama walivyokuwa wakifanya kwenye nyumba ya Ahabu; kwa kuwa alikuwa na binti wa Ahabu kama mke wake, na alifanya uovu machoni pa BWANA.¹⁹Walakini, kwa sababu ya mtumishi wake Daudi, BWANA hakutaka kuiharibu Yuda, tangu alipomwambia kwamba atampatia wazao.

²⁰Katika siku za Yoram, Edomu akaasi kutoka chini ya mkono wa Yuda, na wakamfanya mfalme juu yao wenyewe.²¹Basi Yoram akaenda na makamanda wa jeshi na magari ya farasi yote. Iliokea kwamba akaamka usiku na kushambulia na kuwazunguka Waedomu, waliokuwa wamemzunguka na wale makamanda wa jeshi la magari ya farasi. Ndipo wanajeshi wa Yehoramu wakakimbilia majumbani kwao.²²Hivyo Edomu aliasi dhidi ya utawala wa Yuda katika siku hizi. Libna pia aliasi katika kipindi hicho hicho.

²³Kwa mambo mengine yamhusuyo Yehoramu, yote aliyoyafanya, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya mfalme wa Yuda?²⁴Yehoramu akafa na kuzikwa pamoja na baba zake, na akalala pamoja na baba zake katika mji wa Daudi. Ndipo Ahazi mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake.

²⁵Katika mwaka wa kumi na mbili wa Yehoramu mwana wa Ahabu, mfalme wa Israeli, Ahazi mwana wa Yehoramu, mfalme wa Yuda, alianza kutawala.²⁶Ahazi alikuwa ana umri wa miaka ishirini na mbili wakati alipoanza kutawala; alitawala kwa muda wa mwaka mmoja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Athalia; alikuwa mtoto wa Omri, mfalme wa Israeli.²⁷Ahazia alitembelea katika nyumba ya Ahabu; alifanya yale yaliyo maovu katika uso wa BWANA, kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa ikifanya, kwa kuwa Ahazia alikuwa mkwe kwenye nyumba ya Ahabu.

²⁸Ahazia akaenda pamoja na Yoram mwana wa Ahabu, kupigana dhidi ya Hazaeli, mfalme wa Shamu, katika Ramoth Geleadi. Washami wakamjeruhi Yoram.²⁹Mfalme Yoram akarudi ili auguzwe huko Yezreeli kwenye yale majeraha ambayo Washami walimpatica huko Rama. Wakati alipopigana dhidi ya Hazaeli mfalme wa Shamu. Hivyo Ahazi mwana wa Yehoramu, mfalme wa Yuda, akashuka kwa Yezreeli kumuona Yoram mwana wa Ahabu, kwa sababu Yoram alikuwa amejeruhiwa.

⁹ ¹Nabii Elisha akamwita mmoja wa watoto wa manabii na kumwambia, “Vaa kwa safari, halafu chukua hii chupa ndogo ya mafuta kwenye mikono yako na uende Ramoth Gileadi.²Wakati utakapofika, mtafute Yehu mwana wa Yehoshafati mwana wa Nimshi, na uende ukaingie na kumfanya ainuke kutoka mionganoni mwa rafiki zake, na ukampeleke katika chumba cha ndani.³Kisha chukua ile chupa ya mafuta na imiminie kwenye kichwa chake na kusema, ‘BWANA anasema hivi: “Nimekumiminia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli. “Halafu fungua mlango, na kukimbia; usichelewe.”

⁴Basi yule kijana, yule nabii kijana, akaenda Ramoth Gileadi.⁵Wakati alipofika, kumbe, wale majemedari wa lile jeshi walikuwa wamekaa. Hivyo yule nabii kijana akasema, “Nimekuja mara moja na neno kwako, jemedari.” Yehu akajibu, “kwa yupi katika sisi?” Yule nabii kijana akajibu, “Kwako ee Jemedari.”

⁶Basi Yehu akainuka na kwenda kwenye nyumba, na yule nabii akammiminia mafuta kwenye kichwa chake na kumwambia Yehu, “BWANA, Mungu wa Israeli, anasema hivi: ‘Nimekumiminia mafuta uwe mfalme juu ya watu wa BWANA, juu ya Israeli.⁷Wewe lazima uiue familia ya Ahabu bwana wako, ili niweze kulipiza kisasi cha damu ya watumishi wangu manabii, na damu ya watumishi wote wa BWANA, ambao waliokuwa wameuawa kwa mkono wa Yezebeli.⁸Kwa kuwa nyumba yote ya Ahabu itaangamia, na nitamkatilia mbali kila mtoto wa kiume wa Ahabu, yeyote awe mtumwa au mtu huru.⁹Nitaifanya nyumba ya Ahabu kama nyumba ya Yerobohamu mwana wa Nebati na kama nyumba ya Baasha mwana wa Ahiya.¹⁰Mbwa watamla Yezebeli katika Yezreeli, na hakutakuwa na mtu wa kumzika.” Kisha nabii akafungua mlango na kukimbia.¹¹Kisha Yehu akatoka kwenda kwa watumishi wa bwana wake, na mmoja akamwambia, “Je kila kitu kiko sawa? Kwa nini huyu mwenda wazimu amekuja kwako?” Yehu akawajibu, “Mnamjua huyo mtu na mambo asemayo.”

¹²Wakasema, “Huo ni uongo. Tuambie.” Yehu akajibu, “Alisema hivi na vile juu yangu, na pia akasema, ‘hivi ndivyo BWANA asemavyo: Nimekumiminia mafuta kama mfalme juu ya Israeli.’”

¹³Kisha kila mmoja wao akachukua vazi haraka na kuweka chini ya Yehu juu ya madaraja. Wakapiga baragumu na kusema, “Yehu ni mfalme.”

¹⁴Katika njia hii Yehu mwana wa Yehoshafati mwana wa Nimshi akafanya njama juu ya Yoram. Basi Yoram alikuwa akiilinda Ramothi Gileadi, yeye na Israeli yote, kwa sababu ya Hazaeli mfalme wa Shamu,¹⁵lakini mfalme Yoram alikuwa amesharudi kwa Yezreeli ili kuponywa yale majeraha aliyokuwa ameyapata na Washami, wakati akiwa anapigana dhidi ya Hazaeli mfalme wa Shamu. Yehu akawaambia watumishi wa Yoram, “kama hili ndilo wazo lako, kisha usimwache mtu aondoke na kwenda nje ya mji, ili aende kupeleka habari hii Yezreeli.”¹⁶Basi Yehu akaendesha gari la farasi mpaka Yezreeli; kwa kuwa Yoram alikuwa amelala huko. Basi Ahazi mfalme wa Yuda alikuwa ameshuka chini kuonana na Yoram.

¹⁷Mlinzi alikuwa amesimama juu ya mnara katika Yezreeli, akaliona lile kundi la Yehu alipokuwa akija kwa mbali kidogo; akasema, “Naona kundi la watu wanakuja.” Yoram akasema, “Chukua mwendesha farasi, na umtume akakutane nao; mwambie aseme, ‘Je mnakuja kwa amani?’”

¹⁸Hivyo mwendesha farasi akatoka kumlaki; akasema, “Mfalme asema hivi: ‘Je mnakuja kwa amani?’” Basi Yehu akasema, “Wewe una nini na amani? Geuka na unifuate nyuma.” Kisha yule mlinzi akamwambia mfalme, Yule mjumbe ameshaonana nao, lakini anarudi.”

¹⁹Kisha akapeleka mpanda farasi wa pili, ambaye alikuja kwao na kusema, “Mfalme asema hivi: ‘Je mnakuja na amani?’” Yehu akajibu, “Wewe una nini na amani? Geuka na kunifuata nyuma.

²⁰Tena yule mlinzi akatoa taarifa, “Amekwisha kuonana nao, lakini hatorudi. Kwa kuwa hilo gari la farasi limekuwa likiendeshwa ndivyo ambavyo Yehu mwana wa Nimshi aendeshavyo; anaendesha kwa kasi.”

²¹Hivyo Yoram akasema, “Andaa gari langu la farasi liwe tayari.” Wakaandaa gari lake la farasi, na Yoram mfalme wa Israeli na Ahazi mfalme wa Yuda akaendesha, kila mmoja kwenye gari lake la farasi, kumlaki Yehu. Wakamkuta kwenye mali ya Nabothi Myezreeli.²²Wakati Yoram alipomuona Yehu, alisema, “Je unakuja katika hali ya amani, Yehu?” Akajibu, “Amani gani hapo, wakati uzinzi wa ukahaba hufanywa na uchawi wa mama yako Yezebeli umejaa tele?”

²³Basi Yoram akarudisha magari yake ya farasi na kukimbia na kumwambia Ahazia, “Kuna uhaini, Ahazia.

²⁴Ndipo Yehu akauvuta upinde wake kwa nguvu zake zote na kumpiga Yoramu kati ya mabega yake; mshale ukaenda kwenye moyo wake, akaanguka chini kwenye gari lake la farasi.²⁵Ndipo Yehu akamwambia Bidkari Jemedari wake, “Mchukue na mtupie kwenye shamba la Nabothi Myezreeni. Fikiria kuhusu vile ambavyo wewe na mimi tulivyoendesha pamoja baada ya Ahabu baba yake, BWANA aliuweka juu unabii dhidi yake:²⁶Jana niliona damu ya Nabothi na damu ya watoto wake asema BWANA na nitahakikisha unalipia hili shamba asema BWANA. Sasa basi, mchukue na mtupe kwenye hili shamba, sawa sawa na neno la BWANA.”

²⁷Wakati Ahazi yule mfalme wa Yuda alipoliona hili, akakimbilia kwa njia ya Bethi Hagani. Lakini Yehu akamfuata, na kusema, “Muulie humo kwenye gari la farasi,” na wakampiga mahali pa kupandia Guri, karibu na Ebleamu. Ahazi akakimbilia Megido na kufia pale.²⁸Watumishi wake wakaubeba mwili wake kwa magari ya farasi kwenda Yerusalem na kumzika kwenye kaburi lake pamoja na baba zake katika mji wa Daudi.²⁹Basi ilikuwa mwaka wa kumi na moja wa Yoramu mwana wa Ahabu huyo Ahazia akaanza kutawala juu ya Yuda.

³⁰Wakati Yehu alipokuja kwa Yezebeli, Yezebeli akasikia juu ya hilo, akapaka wanja kwenye macho yake, akatengeneza nywele zake vizuri, na kuchungulia kwenye dirisha.³¹Kadiri Yehu alipokuwa akiingia kwenye lango, akamwambia, “Je unakuja kwa amani, wewe Zimri, muuaji wa bwana wako?”

³²Yehu akatazama juu ya dirisha na kusema, “Ni nani yuko upande wangu? Nani?” Matowashi wawili au watatu wakachungulia nje.³³Basi Yehu akasema, “Mtupeni chini.” Hivyo wakamtupa Yezebeli chini, na damu yake ikamwagika kwenye ukuta na farasi, na Yehu akamkanyaga kanyaga chini ya miguu.³⁴Basi Yehu akaingia hiyo sehemu, akala na kunywa. Kisha akasema, “Mtazameni sasa huyu mwanamke aliyelaaniwa na kumzika, kwa kuwa ni binti wa mfalme.”³⁵Wakaenda kumzika, lakini hawakumkuta ila fuvu, miguu, na viganja vya mikono yake.³⁶Basi wakarudi na kumwambia Yehu. Akasema, “Hili ndilo neno la BWANA ambalo ameliongea kupitia Eliya Mtishbi, likisema, ‘Katika nchi Yezreeli mbwa ataula mwili wa Yezebeli,’³⁷na mwili wa Yezebeli utakuwa kama kinyesi juu ya uso wa mashamba katika nchi ya Yezreeli, kwa hiyo basi hakuna atakayeweza kusema, ‘Huyu ni Yezebeli.’”

10 ¹Basi Ahabu alikuwa na watoto sabini katika Samaria. Yehu akaandika barua na kuzituma kwenda Samaria, kwa watawala wa Yezreeli, pamoja na wazee na walinzi wa wana wa Ahabu akisema,²Hivyo basi, haraka iwezekanavyo barua hii ikufikiapo “Wana wa bwana wako pamoja nawe, kwa kuwa mna magari na farasi na mji wenye boma na silaha.³Mchagueni aliye bora na anayestahili mionganoni mwa mtoto wa bwana wenu na kumuweka kwenye kiti cha kifalme cha baba yake, na kupigania ufalme wa bwana wenu.”

⁴Lakini waliogopa na kusema mionganoni mwao, “Tazama, wafalme wawili hawatasimama mbele ya Yehu. Hivyo tutasimamaje?”

⁵Kisha yule mtu ambaye alikuwa kiongozi kwenye nyumba ya mfalme, na wale waliowalea watoto, wakatuma ujumbe kwa Yehu, kusema, “Sisi ni watumishi wako. Tutafanya chochote utakacho tuamuru. Hatutamfanya mtu yeoyote kuwa mfalme. Fanya lile lililo jema machoni pako.”

⁶Kisha Yehu akaandika barua mara ya pili, akisema, “Kama mko upande wangu, na kama mtasikiliza sauti yangu, mtachukua vichwa vya watu wa wana wa mabwana wenu, na mje kwangu Yezreeli kesho muda kama huu.” Ndipo wana wa wafalme, sabini kwa hesabu, waliokuwa watu muhimu huko mjini, ambao walikuwa waliowalea.⁷Hivyo barua ilipokuja kwao, waliwachukua wana wa wafalme na kisha kuwaua, watu sabini, wakaweka vichwa vyao kwenye vikapu, na kuvituma kwa Yehu katika Yezreeli.⁸Mjumbe mmoja akaja kwa Yehu, akisema, “Wamevileta vile vichwa vya watoto wa wafalme.” Hivyo akasema, viwekeni kwenye mafungu mawili kwenye lango hadi asubuhi.”

⁹Asubuhi Yehu akatoka nje na kusimama, na kusema kwa watu wote, “Ninyi hamna hatia. Tazameni, nimefanya fitina dhidi ya bwana wangu na kumuua, lakini ni nani aliywaua hawa wote?¹⁰Sasa hakika tafakarini kwamba hakuna sehemu ya neno la BWANA, lile alilonena BWANA kuhusu familia ya Ahabu, itaanguka kwenye udongo, kwa kuwa BWANA amefanya kile alichokisema kupitia mtumishi wake Eliy.”¹¹Basi Yehu akawaua wote waliokuwa wamebakia wa familia ya Ahabu katika Yezreeli, na watu wake muhimu wote, marafiki zake wa karibu, na makuhani wake, hakuna hata mmoja wao alisalia.

¹²Kisha Yehu akainuka na kuondoka; akaenda Samaria. Kadri alivyokuwa akikaribia Bethi Ekedu ya wachungaji,¹³akamlaki na ndugu wa Ahazia mfalme wa Yuda. Yehu akawaambia, “Ninyi ni akina nani?” Wakajibu, “Sisi ni ndugu zake na Ahazia, na tunashuka chini kuwasalimia watoto wa mfalme na watoto wa Malkia Yezebeli.”

¹⁴Yehu akawaambia watu wake mwenyewe, “Wachukue wakiwa hai.” Hivyo wakawachukua wakiwa hai na kuwaua kwenye kisima cha Bethi Ekedu, watu wote arobaini na mbili. Hakumwacha hata mmoja wao akiwa hai.

¹⁵Baada ya Yehu kuondoka huko, akakutana na Yehonadabu mwana wa Rekabu anakuja kukutana naye. Yehu akamsalimia na kisha akamwambia, “Je moyo wako uko na mimi, kama moyo wangu ulivyo pamoja na wako?” Yehonadabu akajibu, Ndio.” Yehu akasema, “kama ni ndio, nipatie mkono wako.” Kisha Yehonadabu akampatia mkono wake, na Yehu akampandisha Yehonadabu juu kwenye magari ya farasi pamoja naye.¹⁶Yehu akasema, “Fuatana pamoja nami na uone wivu wangu kwa BWANA.” Hivyo alikuwa na Yehonadabu akiendesha gari la farasi.

¹⁷Wakati alipokuja Samaria, Yehu akawaua wote waliobakia kutoka uzao wa Ahabu katika Samaria, hata akawaangamiza ukoo wa kifalme wa Ahabu, kama walivyokuwa wameambiwa kabla ya neno la Yahwe, ambalo aliloambiwa Eliya.

¹⁸Kisha Yehu akawakusanya watu wote akawaambia, “Ahabu alimtumikia Baali kidogo, lakini Yehu atamtumikia sana.¹⁹Basi niitiendi manabii wote wa Baali, wote wamwabuduo, na makuhani wake wote. Asikosekane mtu hata mmoja, kwa kuwa nina dhabihu kubwa nataka kutoa kwa Baali. Yeyote atakayeshindwa kuja hataishi.” Lakini Yehu alifanya haya kwa udanganyifu, kwa dhamira ya kuwaua wanaomwabudu Baali.

²⁰Yehu akasema, “Tengeni muda tuwe na mukutano kwa ajili ya Baali.” Hivyo wakalitangaza.²¹Kisha Yehu akatuma Israeli yote na wamwabuduo Baali waje, hivyo basi hakuna mtu hata mmoja ambaye aliacha kuja. Walikuwa kwenye hekalu la Baali, na ilijaa kutoka mwanzo hadi mwisho.²²Yehu akamwambia yule mtu aliyekuwa anatunza kabati la nguo za makuhani, “Uwatolee mavazi wote wamwabuduo Baali.” Basi yule mtu akawatolea nguo.

²³Basi Yehu akaingia pamoja na Yohonadabu mwana wa Rekabu kwenye nyumba ya Baali, na kisha akawaambia wanaomwabudu Baali, "Tafuteni na muhahakishe kwamba hakuna mtu hapa pamoja na ninyi walio watumishi wa BWANA, lakini wamwabuduo Baali peke yao."²⁴Kisha wakaenda kutoa dhabihu na sadaka ya kuteketeza. Basi Yehu alichagua watu themanini ambao walikuwa wamesimama nje, na aliwaambia, Kama mtu ye yeyote mionganoni mwa hawa watu ambao nimewaleta kwenye mikono yenu atoroke, yeyote atakayemwacha huyo mtu atoroke, maisha yake yatachukuliwa kwa ajili ya yule aliyeokoka."

²⁵Hivyo kisha baada ya muda mfupi Yehu alipomaliza kutoa sadaka ya kutekezwa, akamwambia mlinzi na majemedari, "Ingieni na muwaue. Msimwache mtu ye yeyote atoke." Basi waliwaua kwa makali ya upanga, na mlinzi na majemedari wakawatupa nje na kwenda kwenye chumba cha ndani cha nyumba ya Baali.²⁶Wakazitoa nguzo za mawe ambazo zilikuwa kwenye nyumba ya Baali, na kisha kuzichoma.²⁷Kisha wakazivunja zile nguzo za Baali, na kuiharibu nyumba ya Baali na kuifanya choo, ambacho kipo hadi leo.

²⁸Hivi ndivyo ambavyo Yehu alivyomharibu muabudu Baali kutoka Israeli.²⁹Lakini Yehu hakuacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambayo ilifanya Israeli kutenda dhambi ambayo ni kumwabudu ndama wa dhahabu katika Betheli na Dani.

³⁰Hivyo BWANA akamwambia Yehu, "Kwa kuwa umefanya vema kwa kufanya yaliyo sahihi kwenye macho yangu, na kuitendea nyumba ya Ahabu kulingana na yote yaliyokuwa kwenye moyo wangu, uzao wako utakaa kwenye kiti cha Israeli hadi kizazi cha nne."³¹Lakini Yehu hakujali kutembea kwenye sheria ya BWANA, Mungu wa Israeli, kwa moyo wake wote. Hakugeuka kutoka kwenye dhambi za Yeroboamu, ambayo iliwafanya Israeli kutende dhambi.

³²Siku zile BWANA akaanza kupunguza mikoa ya Israeli, na Hazaeli kuwashinda Waisraeli mipakani mwa Israeli,³³kutoka Jordani upande wa mashariki, nchi yote ya Gileadi, Wagadi, na Wareubeni, na Wamanase, kutoka Aroeri, alipo karibu na bonde la Arnoni, kupita Geleadi hadi Bashani.

³⁴Kama kwa mambo mengine yamhusuyo Yehu, na yote aliyoyafanya, na ushujaa wake, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?

³⁵Yehu akalala na wazee wake, na walimzika katika Samaria. Kisha Yehoahazi mwanaye akawa mfalme katika sehemu yake.³⁶Muda ambao Yehu alitawala juu ya Israeli katika Samaria ulikuwa miaka ishirini na nane.

11 ¹Basi Athalia, mama yake na Ahazia, alipoona kwamba mtoto wake amekufa, aliinuka na kuwaua watoto wote wa kifalme.²Lakini Yehosheba, binti wa mfalme Yehoram na dada wa Ahazia, akamchukua Yoashi mwana wa Ahazia, na kumficha mbali mwa mionganoni mwa watoto wa mfalme waliokuwa wameuawa, wakati wote pamoja na mlezi wake; akawaweka kwenye chumba cha kulala. Wakamficha kutoka Athalia kwa hiyo hakuuawa.³Alikuwa amoja na Yehosheba, wamejificha kwenye nyumba ya BWANA, kwa muda wa miaka sita, wakati Athalia alipotawala juu ya nchi.

⁴Katika mwaka wa saba, Yehoyada alituma ujumbe na kuleta makamanda wamaamiri jeshi mamia wa Wakari na wa walini, na kuwaleta kwake mwenyewe, ndani ya nyumba ya BWANA. Akafanya agano pamoja nao, na kuwaapisha kiapo katika nyumba ya BWANA. Kisha akawaonyesha mtoto wa mfalme.⁵Akawaamuru, akisema, “Hivi ndivyo mnavyotakiwa kufanya. Theluthi yenu mtakaokuja kwenye Sabato mtakuwa mkiiangalia nyumba ya mfalme,⁶na theluthi mtakuwa langoni mwa Suri, na theluthi langoni nyuma ya walini.”⁷Makundi mengine mawili ambayo hayatumikii Sabato, Mtayalinda juu ya nyumba ya BWANA kwa ajili ya mfalme.⁸Ni lazima mumzunguke mfalme, kila mmoja na silaha zake kwenye mkono wake. Yeyote aingiaye ndani ya safu, auwawe. Lazima mkae pamoja na mfalme kila atokapo na kila aingiapo.

⁹Hivyo mamia ya makamanda wamaamri jeshi wakatii kila kitu Yehoyada kuhani alichokiamuru. Kila mmoja akachukua watu wake, wale ambao walitakiwa kuja kutumika siku ya hiyo Sabato, na wale ambao wataacha kuitumika kwenye hiyo Sabato; ndipo wakaja kwa Yehoyada kuhani.¹⁰Kisha Yehoyada yule kuhani akawapa mikuki na ngao mamia wa makamanda wamaamri jeshi ambayo ilikuwa mali ya mfalme Daudi ambayo ilikuwa kwenye nyumba ya BWANA.¹¹Basi walini wakasimama, kila mtu na silaha kwenye mkono wake, kutoka upande wa kuume wa hekalu, kwenda upande wa kushoto, karibu na madhabahu ya hekelu, wakimzunguka mfalme.

¹²Kisha Yehoyada akamleta nje mtoto wa mfalme Yoashi, na kumvalisha taji la kifalme, na kumpa ushuhuda. Kisha wakamfanya mfalme na kummiminia mafuta. Wakapiga makofi wakisema, “Mfalme na aishi!”

¹³Wakati Athalia aliposikia sauti za walini na za watu, alikuja kwa wale watu kwenye nyumba ya BWANA¹⁴Akatazama, na, kisha, yule mfalme alikuwa amesimama kwenye nguzo, kama ilivyokuwa desturi, na wakuu na wapiga baragumu walikuwa karibu na mfalme. Watu wote wa nchi hiyo walikuwa wakifurahi na kupiga matarumbeta. Kisha Athalia akachana mavazi yake kwa hasira na kupiga kelele, “Uhaini! Uhaini!”¹⁵Ndipo Yehoyada yule kuhani akawaagiza makamanda wa jeshi wa mamia ambao waliokuwa juu ya jeshi, akisema, “Mtoeni kwenye safu.” Atakayemfuata, muueni kwa upanga.” Kwa kuwa kuhani alisema, “Msimwache auwe kwenye nyumba ya BWANA.”¹⁶Hivyo wakamtwaan kadiri walivyokuwa wakikaribia hiyo sehemu iliyokuwa na farasi wakaingia chini, na akauawa huko.

¹⁷Kisha Yehoyada akafanya agano kati ya BWANA na mfalme na watu, ambao wangkuwa watu wa BWANA, na pia kati ya mfalme na watu.¹⁸Basi watu wote wa nchi wakaenda kwenye nyumba ya Baali na kuiangusha chini. Wakaangusha madhabahu ya Baali na sanamu zake wakazivunja vipande, na kumuua Matani, mfalme wa Baali, mbele ya haya madhabahu. Kisha Yehoyada kuhani akawachagua walini juu ya hekalu la BWANA.

¹⁹Yehoyada akawachukua makamanda wa jeshi wa mamia, Wakari, walini, na watu wote wa nchi, na kwa pamoja wakamleta chini mfalme kutoka kwenye nyumba ya BWANA na wakaenda kwenye nyumba ya mfalme, wakaingia kwa njia ya lango la walini. Yoashi akachukua nafasi yake kwenye kiti cha enzi cha mfalme.²⁰Hivyo watu wote wa nchi wakamsifu, na nchi ilikuwa kimya baada ya Athalia kuuawa kwa upanga kwenye nyumba ya mfalme.

²¹Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba tangu alipoanza kutawala.

12 ¹Katika mwaka wa saba wa Yehu, utawala wa Yoashi ulianza; alitawala kwa muda wa miaka arobaini huko Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Sibia, wa Beersheba.²Yoashi akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA siku zote, kwa sababu Yehoyada kuhani alimfundisha.³Lakini sehemu ya juu haikuchukuliwa. Watu wakaendelea kutoa sadaka na kuchoma ubani kwenye sehemu za juu.

⁴Yoashi akamwambia kuhani, “Pesa zote zilizokuja kama sadaka takatifu kwenye nyumba ya BWANA, pesa za matumizi, pesa ya watu kadiri alivyoandikiwa kila mtu, na pesa yote aonayo moyoni mwake kuileta kwenye nyumba ya BWANA⁵makuhani watapokea pesa kutoka mionganoni mwa mmoja wa watanza pesa na kutengeneza kila sehemu itakayoonekana imeharibika kwenye hekalu.”

⁶Lakini kama mwaka wa ishirini na tatu wa mfalme Yoashi, makuhani hawakuwa wameandaa kitu chochote kwenye hekalu.⁷Mfalme Yoashi akamwita Yehoyada kuhani na kuhani mwingine; akawaambia, “Kwa nini hamjaandaa kitu chochote kwenye hekalu? Sasa msichukue tena pesa kutoka kwa walipa kodi wenu, lakini chukueni kile kilichokuwa kikikusanywa kwa ajili ya matengenezo ya hekalu na uwapatie wale wanaoweza kufanya matengenezo.⁸Hivyo makuhani wakakubaliana wasichukue pesa tena kutoka kwa watu na wasitengeneze wenyewe.

⁹Badala yake, Yehoyada yule kuhani akachukua kasha, akatobia tundu kwenye kifuniko chake, na kuliweka karibu na madhabahu, upande wa kulia kama mtu anaingia kwenye madhabahu ya BWANA. Makuhani ambao walikuwa wakilinda mlango wa hekalu wakatumbukiza pesa zote ambazo zilizokuwa zimeletwa kwenye nyumba ya BWANA¹⁰Ikawa walipoona kwamba kulikuwa na pesa za kutosha kwenye kasha, mwandishi wa mfalme na kuhani mkuu wakaja na kuweka pesa kwenye mifuko na kisha kuhesabu, pesa ikaonekana kwenye nyumba ya BWANA.¹¹Wakawapa pesa ambayo ilikuwa imepimwa kwenye mikono ya watu ambaowaliokuwa wanatunza nyumba ya BWANA. Wakawalipa mafundi seremala na wajenzi ambaowaliokuwa wamefanya kazi kwenye nyumba ya BWANA,¹²na waashi na wakata mawe, kwa ajili ya kununua mbaobau na kukata mawe kwa ajili ya kutengeneza nyumba ya BWANA, na yote iliyokuwa inahitajika kulipwa kwa ajili ya kuitengeneza.¹³Lakini ile pesa iliyokuwa imeletwa kwenye nyumba ya BWANA haikulipwa kwa ajili ya vikombe vya fedha, mabeseni, au dhahabu au fedha yoyote ya vyombo.

¹⁴Waliwapa hizi fedha wale ambaowaliokuwa wamefanya kazi ya kutengeneza nyumba ya BWANA.¹⁵Pia, hakukuhitajika zile pesa zilipwe kwa ajili ya matengenezo ili kuwajibika kwa kuwa watu walizipokea nakuzilipa kwa watenda kazi, kwa sababu hawa watu walikuwa waadilifu.¹⁶Lakini pesa kwa ajili ya matoleo ya hatia na pesa kwa ajili ya matoleo ya dhambi hazikuwa zimeletwa kwenye hekalu la BWANA, kwa sababu zilikuwa mali ya makuhani.

¹⁷Kisha Hazaeli mfalme wa Shamu akashambulia na kupigana dhidi ya Gathi, na kuichukua.¹⁸Ndipo Hazaeli akageuka kuishambulia Yerusalem. Yoashi mfalme wa Yuda akavichukua vitu vyote ambavyo Yehoshefati na Yehoramu na Ahazia, baba zake, wafalme wa Yuda, na kuviwaka wakfu, na vile alivyokuwa ameviweka wakfu, na dhahabu zote zilizokuwa zimeonekana kwenye ghala la nyumba ya BWANA na la mfalme akawatumwa kwenda kwa Ahazi mfalme wa Shamu. Kisha Hazaeli akaenda zake kutoka Yerusuamu.

¹⁹Kama mambo mengine yanayomuhusu Yoashi, yote aliyyafanya, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?²⁰Watumishi wake wakainuka na kupanga pamoja; wakamteka Yoashi katika Bethi Milo, kwenye njia ya kushukia kwa Sila.²¹Yozakari mwana wa Shimeathi, na Yehozabadi mwana wa Shomeri, watumishi wake, wakamshambulia na akafa. Wakamzika Yoashi pamoja na mababu zake katika mji wa Daudi, na Amazia, mtoto wake, akawa mfalme kwenye sehemu yake.

13 ¹Katika mwaka wa ishirini na tatu wa Yoashi mwana wa Ahazia mfalme wa Yuda, Yehoazi mwana wa Yehu alianza kutawala juu ya Israeli katika Samaria; alitawala miaka kumi na saba.²Alifanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe na kufuata dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambaye alisababisha Israeli kuasi; na Yehoazi hakurudi kutoka kwao.³Hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, na akaendelea kuwakabidhi kwenye mikono ya Hazaeli mfalme wa Shamu na kwenye mikono ya Ben Hadadi mwana wa Hazaeli.

⁴Hivyo Yehoazi akamsihi Yahwe, na Yahwe akamsikiliza kwa sababu aliona mateso ya Israeli, vile mfalme wa Shamu alivyokuwa akiwatesa.⁵Basi BWANA akawapa Israeli ulinzi, na wakakimbia kutoka kwenye mikono ya Washami, na watu wa Israeli wakaanza kuishi kwenye nyumba zao kama walivyokuwa kabla.⁶Hata hivyo, hawakuziacha dhambi za nyumba ya Yeroboamu, ambaye alisababisha Israeli kuasi, na wakaendelea katika hayo; na huyo Ashera akabaki hivyo katika Samaria.

⁷Washami wakamuacha Yehoazi pamoja na waendesha farasi hamsini tu, magari ya farasi kumi, na watembea kwa miguu 10,000, kwa ajili ya mfalme wa Shamu alikuwa ameiharibu na kuwfanya kama makapi yaliyopurwa.

⁸Kama mambo mengine yanayomuhusu Yehoazi, na yote aliyyafanya na nguvu zake, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?⁹Basi Yehoyazi akalala na mababu zake, na wakamzika katika samaria. Yohoashi mwanaye akawa mfalme katika sehemu yake.

¹⁰Katika mwaka wa thelathini na saba wa Yoashi mfalme wa Yuda, utawala wa Yehoashi mwana wa Yehoazi ulianza juu ya Israeli katika Samaria; alitawala miaka kumi na sita.¹¹Akafanya yaliyo maovu kwenye uso wa Yahwe. Hakuacha nyuma dhambi zozote za Yeroboamu mwana wa Nebati, kwa kuwa aliwfanya Israeli kuasi, lakini alitembea pamoja nao.

¹²Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Yehoashi, na yote aliyyafanya, na shujaa wake ambaye aliyepigana dhidi ya Amazia mfalme wa Yuda, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?¹³Yehoashi akalala na mababu zake, na Yeroboamu akakalia kiti chake cha enzi cha kifalme. Yehoashi akazikwa katika Samaria pamoja na wafalme wa Israeli.

¹⁴Basi Elisha akaugua ugonjwa ambao hatimaye ulimuua, hivyo Yehoashi yule mfalme wa Israeli akashuka chini kwake na kumlilia juu yake. Akasema, “Baba yangu, baba yangu, haya magari ya farasi ya Israeli na hawa waendesha farasi wanakuchukua!”

¹⁵Elisha akamwambia, “Chukua upinde na mishale,” basi Yoashi akachukua upinde na mishale.¹⁶Elisha akamwambia mfalme wa Israeli, “Weka mkono wako kwenye upinde,” basi akaweka mkono wake kwenye huo. Kisha Elisha akalaza mikono yake kwenye mikono ya mfalme.

¹⁷Elisha akasema, “Fungua dirisha upande wa mashariki,” basi akalifungua. Kisha Elisha akasema, “Funga,” na akafunga. Elisha akasema, “Huu ndiyo mshale wa ushindi wa Yahwe, huu mshale wa ushindi juu ya Shamu, kwa kuwa utawapiga Washami katika Afeki hadi utakapowaangamiza.”

¹⁸Kisha Elisha akasema, “Chukua mishale,” basi Yoashi akaichukua. Akamwambia mfalme wa Israeli, “Piga chini pamoja nao,” na akapiga chini mara tatu, kisha akaacha.¹⁹Lakini mtu wa Mungu alikuwa na hasira naye na akasema, “Ungelipiga chini mara tano au mara sita. Ndipo ungeipiga Shamu hadi kuiangamiza, lakini sasa utaipiga Shamu mara tatu tu.”

²⁰Kisha Elisha akafa, na wakamzika. Sasa vikundi vya Wamoabi wakaingia kwenye rchi mwanzoni mwa mwaka.

²¹Ikawa walipokuwa wakimzika huyo mtu, wakaona kundi la Wamoabi, hivyo wakautupia ule mwili kwenye kaburi la Elisha. Mara yule mtu alipoigusa mifupa ya Elisha, alifufuka na kusimama kwa miguu yake.

²²Hazaeli mfalme wa Shamu akawatesa Israeli siku zote za Yehoazi.²³Lakini Yahwe aliwahurumia Israeli, na alikuwa na huruma juu yao na kushughulika kwa ajili yao, kwa sababu ya agano lake na Ibrahim, Isaka, na Yakobo. Hivyo Yahwe hakuwaangamiza, na bado hakuwatupa kutoka kwenye uwepo wake.

²⁴Hazaeli mfalme wa Shamu akafa, na Ben Hadadi mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake.²⁵Yehoashi mwana wa Yehoazi akairudisha kutoka kwa Ben Hadadi mwana wa Hazaeli miji ambayo aliichukua kutoka Yehoazi baba yake kwa vita. Yehoashi akamshambulia mara tatu, na akaipata miji ya Israeli.

14 ¹Katika mwaka wa pili wa Yehoashi mwana wa Yehoazi, mfalme wa Israeli, Amazia mwana wa Yoashi, mfalme wa Yuda, alianza kutawala.²Alikuwa na umri wa miaka ishirini na tano wakati alipoanza kutawala; alitawala kwa muda wa miaka ishirini na tisa katika Yerusalem.³Mama yake alikuwa anaitwa Yehoyadani, wa Yerusalem. Alifanya yale yaliyo mema usoni mwa macho ya BWANA, sio kama baba yake Daudi. Alifanya kila kitu ambacho Yoashi, baba yake, alichokuwa amekifanya.⁴Lakini sehemu ya juu haikuondolewa. Watu wakaendelea kutoa dhabihu na kufukiza ubani katika sehemu mahala pa juu.

⁵Ikawa mara utawala wake ulipokuwa imara, aliwaua watumishi ambao waliokuwa wamemuua baba yake, mfalme.⁶Ila hakuwaweka watoto wa wale wauaji kwenye kifo; isipokuwa, alifanya kutohana na kile kilichokuwa kimeandikwa kwenye sheria, kwenye kitabu cha Musa, kama BWANA alivyokuwa ameamuru, akisema, “Wababa wasife kwa ajili ya watoto wao, wala watoto wasife kwa ajili ya makosa ya wazazi wao. Isipokuwa, kila mtu atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe.”

⁷Aliua maaskari 10,000 wa Edomi kwenye bonde la chumvi; pia alimchukua Sela kwenye vita na kuiita Yoktheeli, ndivyo paitwavyo hadi leo.

⁸Kisha Amazia akatuma wajumbe kwa Yehoashi mwana wa Yehoahazi mwana wa Yehu mfalme wa Israeli, akisema, “Njoo, tuonane kila mmoja macho kwa macho kwenye mashinadano.”

⁹Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akawatuma wajumbe kurudi kwa Amazia mfalme wa Yuda, akisema, “Mbaruti uliokuwa Lebanoni ulituma kwa mwerezi katika Lebanoni, kusema, ‘Mpatie mwanangu binti yako amuo; lakini hayawani aliyejukwako Lebanoni akauskanya chini ule mbaruti.¹⁰Umempiga sana Edomu, na moyo wako umekuinua. Jisifu katika ushindi wako, lakini kaa nyumbani, kwa nini unataka kujisababishia matatizo na kuanguka, wote wewe na Yuda pamoja nawe?”

¹¹Lakini Amazia hakutaka kusikia. Hivyo Yehoashi mfalme wa Israeli akakwea yeye na Amazia mfalme wa Yuda wakakutana uso kwa uso huko Beth Shemeshi, ambayo ilikuwa ya Yuda.¹²Yuda walishindwa mbele ya Israeli, na kila mtu akakimbilia nyumbani.¹³Yehoashi mfalme wa Israeli, akamchukua Amazia, mfalme wa Yuda mwana wa Yehoashi mwana wa Ahazia, huko Beth Shemeshi. Akaja Yerusalem na kuuangusha chini ukuta wa Yerusalem kutoka lango la Efraimu mpaka kwenye pembe ya lango, urefu wa mbali wa dhiraa mia nne.¹⁴Akachukua dhahabu na fedha zote, na vitu vyote ambavyo vilipatikana katika nyumba ya BWANA, na vitu vya thamani kwenye nyumba ya mfalme, pamoja na mateka pia, na kurudi samaria.

¹⁵Kama ilivyo kwa mambo mengine yamhusuyo Yehoashi, yote aliyyafanya, ushujaa wake, na jinsi alivyopigana na Amazia mfalme wa Yuda, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya mfalme wa Israeli?¹⁶Kisha Yehoashi akalala na wazee wake na ailizikwa katika Samaria pamoja na wafalme wa Israeli, na Yeroboamu, mwanaye, akawa mfalme katika eneo lake.

¹⁷Amazia mwana wa Yoashi, mfalme wa Yuda, akaishi miaka kumi na tano baada ya Yehoashi mwana wa Yehoahazi, mfalme wa Israeli.¹⁸Kama ilivyo kwa mambo mengine yanayomhusu Amazia, je hayakuandikwa kwenye kitabu cha matukio ya mfalme wa Yuda?

¹⁹Wakafanya njama dhidi ya Amazia katika Yerusalimu, akakimbilia Lakishi. Akakimbilia hadi Lakishi, lakini wakawatuma watu kumfuata hadi Lakishi na kumuua huko.²⁰Wakamrudisha kwa farasi, na alizikwa pamoja na wazee wake katika mji wa Saudi.

²¹Watu wote wa Yuda wakamchukua Uzia, ambaye alikuwa na umri wa miaka kumi na minne, na walimfanya kuwa mfalme katika nyumba ya kifalme wa baba yake Uzaria.²²Alikuwa Uzia ambaye alijenga Elathi na kuirudisha kwa Yuda, baada ya mfalme Uzaria akalala pamoja na mababu zake.

²³Katika mwaka wa kumi na tano wa Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda, Yeroboamu mwana wa Yoashi mfalme wa Israeli alianza kutawala katika Samaria; alitawala kwa muda wa miaka arobaini na moja.²⁴Akafanya yaliyo maovu usoni mwa BWANA. Hakuziacha dhambi zake za Yeroboamu mwana wa Nabeti, ambaye aliisababisha Israeli kuasi.²⁵Akairudisha mipaka ya Israeli kutoka Lebo Hamathi mpaka kwenye Bahari ya Araba, kufuata amri ya neno la BWANA, Mungu wa Israeli, ambalo aliongea kupitia mtumishi wake Yona mwana wa Amitai, yule nabii, ambaye alitokea Gathi Heferi.

²⁶Kwa kuwa BWANA aliyaona mteso ya Israeli, ambayo yalikuwa makali kwa kila mmoja, wote mtumwa na asiyemtumwa, na kwamba hapakuwa na ulinzi kwa ajili ya Israeli.²⁷Basi BWANA akasema kwamba hataweza kulifuta jina la Israeli chini ya mbingu; badala yake, aliwaokoa kwa mkono wa Yeroboamu mwana wa Yehoashi.

²⁸Kama ilivyo kwa mambo mengine yamhusuyo Yeroboamu, yote aliyoyafanya, ushujaa wake, jinsi alivyo pigana vita na kuipata tena Dameski na Hamathi, ambayo ilikuwa ya Yuda, kwa Israeli, je hayakuandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?²⁹Yeroboamu akalala na mababu zake, pamoja na mfalme wa Israeli, na Zekaria mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake.

15 ¹Katika mwaka wa ishirini na saba wa Yeroboamu mfalme wa Israeli, Azaria mwana wa Amazia mfalme wa Yuda akaanza kutawala.²Azaria alikuwa na umri wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala, na alitawala kwa muda wa miaka hamsini na mbili katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Yekolia, na alikuwa anatokea Yerusalem.³Alifanya yaliyo mema machoni pa BWANA, kama baba yake Amazia alivyofanya.⁴Lakini, mahali pa juu hapakuwa tameondolewa. Watu wakaendelea kutoa sadaka na kufukiza ubani katika mahala pa juu.

⁵BWANA akampiga mfalme hivyo basi akawa na ukoma mpaka siku ya kifo chake na alikaa kwenye nyumba ya pekee. Yothamu, mtoto wa mfalme, alikuwa juu ya watu na kuwaongoza watu wa nchi.

⁶Kama kwa mambo mengine yanayomhusu Azaria, yote aliyoyafanya, je hayaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?⁷Hivyo Azaria alilala pamoja na babu zake katika mji wa Daudi. Yothamu, mtoto wake, akawa mfalme katika mahala pake.

⁸Katika mwaka wa thelathini na nane mwaka wa Azaria mfalme wa Yuda, Zekaria mwana wa Yeroboamu akatawala juu ya Israeli katika Samaria kwa miezi sita.⁹Alifanya yaliyo maovu usoni mwa BWANA, kama baba zake waliyoyafanya. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nabati, ambaye alisababisha Israeli kuasi

¹⁰Shalumu mwana wa Yabeshi akafanya njama dhidi ya Zekaria, akamshambulia katika Ibleamu, na kumuua. Kisha akawa mfalme katika mahala pake.¹¹Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Zekaria, yameandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli.¹²Hili ndilo lililokuwa neno la BWANA ambalo aliongea na Yehu, kusema, “Kizazi chako kitakaa katika kiti cha Israeli mpaka kizazi cha nne.” Hiyo ikatokea.

¹³Shalumu mwana wa Yabeshi akaanza kutawala katika mwaka wa thelathini na tisa wa Azaria mfalme wa Yuda, na kutawala kwa mwezi mmoja tu katika Samaria.¹⁴Menahemu mwana wa Gadi akapanda kutoka Tirza kwenda Samaria. Akamshambulia Shalumu mwana wa Yabeshi hapo, katika Samria. Akamuua na kuwa mfalme katika mahali pake.

¹⁵Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Shalumu na njama aliyoifanya, yameandikwa kwenye kitabu cha matukio cha wafalme wa Israeli.

¹⁶Ndipo Menahemu akamshambulia Tifsa na wote waliokuwa pale, na mipaka yote kuzunguka Tizra, kwa sababu hawakufungua kwenye mji. Hivyo akaushambulia, na akawapasua wanawake wajawazito wote katika hicho kijiji.

¹⁷Katika mwaka wa thelathini na tisa wa Ahazia mfalme wa Yuda, Menahemu mwana wa Gadi akaanza kutawala; alitawala kwa miaka kumi katika Samaria.¹⁸Alifanya yaliyo maovu usoni mwa BWANA. Katika maisha yake yote, hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nabeti, ambaye alifanya Israeli kufanya dhambi.

¹⁹Kisha Pulu mfalme wa Ashuru akaja kinyume cha nchi, na Menahemu akampatia Pulu talanta 1,000 za fedha, hivyo msaada wa Pulu ungeweza kuwa na yeye kuimarisha utawala wa Israeli katika nchi yake.²⁰Menahemu akatoza hii pesa kutoka Israeli kwa kumtaka kila mtu tajiri aliipe shekeli hamsini za fedha kwake kumpatia mfalme wa Ashuru. Hivyo mfalme wa Ashuru akarudi na hakukaa pale katika ile nchi.

²¹Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Menahemu, na yote aliyoyafanya, je hayaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli?²²Hivyo Menahemu akalala pamoja na babu zake, na Pekahia mtoto wake akawa mfalme katika mahala pake.

²³Katika mwaka wa hamsini wa Azaria mfalme wa Yuda, Pekahia mwana wa Menahemu akaanza kutawala juu ya Israeli katika Samaria; alitawala kwa muda wa miaka miwili.²⁴Alifanya yaliyo maovu usoni pa BWANA. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nabati, ambazo kwa hizo alisababisha Israeli kufanya dhambi.

²⁵Pekahia alikuwa na afisa aliyejikuwa anaitwa Peka mwana wa Remalia, ambaye alifanya njama dhidi yake. Pamoja na watu hamsini wa Gileadi, Peka akamuua Pekahia pamoja na Argobu na Arie katika Samaria, katika ngome ya nyumba ya mfalme. Peka akamuua, alipomuua Pekahia akawa mfalme katika mahala pake.

²⁶Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Pekahia, yote aliyoyafanya, yameandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli.

²⁷Katika mwaka wa hamsini na mbili wa Azia mfalme wa Yuda, Peka mwana wa Remalia akaanza kutawala juu ya Israeli katika Samaria; alitawala miaka Ishirini.²⁸Alifanya yaliyo maovu usoni mwa Yahwe. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nabati, ambaye alisababisha Israeli kufanya dhambi.

²⁹Katika siku za Peka mfalme wa Israeli, Tiglath Pileseri mfalme wa Ashuru akaja na kuichukua Iyoni, Abel Beth Maaka, Yanoa, Kadeshi, Hazori, Gileadi, na nchi yote ya Naftali. Akawachukua hao watu hadi Ashuru.

³⁰Hivyo Hoshea mwana wa Ela akafanya njama dhidi ya Peka mwana wa Remalia. Akaishambulia na kisha kumuua. Kisha akawa mfalme katika mahali pake, katika mwaka wa ishirini wa Yothamu mwana wa Uzia.

³¹Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Peka, yote aliyyafanya, yameandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Israeli.

³²Katika mwaka wa pili wa Peka mwana wa Remalia, mfalme wa Israeli, Yothamu mwana wa Azaria, mfalme wa Yuda akaanza kutawala.³³Alikuwa na umri wa miaka ishirini alipoanza kutawala; alitawala kwa muda wa miaka kumi na sita katika Yerusalimu. Mama yake alikuwa anaitwa Yerusha; alikuwa binti ya Sadoki.³⁴Yothamu alifanya yaliyo sahihi usoni pa Yahwe. Alifuata mfano wa yote baba yake Azaria aliyofanya.³⁵Ila, mahali pa juu hapakuchukuliwa. Watu walikuwa wakitoa sadaka na kufukiza ubani katika mahali pa juu. Yothamu akajenga lango la juu la nyumba ya Yahwe.

³⁶Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Yothamu, na yote aliyyafanya, je yameandikwa katika kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?³⁷Katika zamani hizo BWANA akaanza kumtuma dhidi ya Yuda Rezini mfalme wa Sahmu, na Peka mwana wa Remalia.³⁸Yothamu akalala pamoja na babu zake na akazikwa pamoja na babu zake katika mji wa Daudi, babu yake. Kisha Ahazi, mtoto wake, akawa mfalme katika mahali pake.

16 ¹Katika mwaka wa kumi na saba wa Peka mwana wa Remalia, Ahazi mwana wa Yothamu mfalme wa Yuda, akaanza kutawala.²Ahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini alipoanza kutawala, na alitawala kwa muda wa miaka kumi na sita katika Yerusalem. Alifanya yasiyo haki usoni mwa BWANA Mungu wake, kama Daudi baba yake.³Badala yake, akatembea katika njia ya wafalme wa Israeli; hasa, akamuweka mwanaye kwenye moto kama sadaka ya kuteketeza, kufuatana na machukizo ya mataifa, ambayo BWANA aliwafukuza wana wa Israeli.⁴Akatoa sadaka na kuchoma ubani mahali pa juu, juu ya milima, na chini ya kila mti mbichi.

⁵Kisha Riseni, mfalme wa Shamu na Peka mwana wa Remalia, mfalme wa Israeli, wakaja mpaka Yerusalem kuteka. Wakamzunguka Ahazi, lakini hawakuweza kumshinda.⁶Katika kipindi hicho, Resini mfalme wa Shamu akawarudishia Elathi kwa Shamu na kuwapeleka watu wa Yuda nje ya Elathi. Kisha Washami wakaja kwa Elathi ambapo waliishi hadi leo.

⁷Hivyo Ahazi akatuma wajumbe kwenda kwa Tiglath Pileseri mfalme wa Ashuru, akisema, "Mimi ni mtumishi wako na mwanao. Panda juu na uniokoe kutoka kwenye mikononi ya mfalme wa Shamu na kutoka kwenye mkono wa mfalme wa Israeli, ambao wameniteka."⁸Hivyo Ahazi akachukua fedha na dhahabu iliyokuwa imepatikana katika nyumba ya BWANA na mingoni mwa waweka hazina wa nyumba ya mfalme na kuituma kama zawadi kwa mfalme wa Ashuru.⁹Kisha mfalme wa Ashuru akamsikiliza, na mfalme wa Ashuru akaenda juu dhidi ya Dameski, akaishinda na kuwabeba watu wake kama wafungwa hadi Kiri. Akamuua Resini pia yule mfalme wa Shamu.

¹⁰Mfalme Ahazi akaenda Dameski kuonana na Tiglath Pileseri mfalme wa Ashuru. Akaiona madhabahu huko Dameski. Akampelekea Uria kuhani mfano wa ile madhabahu na mpangilio wake na mchoro kwa ustadi wote ulikuwa umehitajika.¹¹Hivyo Uria yule kuhani akajenga madhabahu kuwa kama mipango ambayo Mfalme Ahazi atakaporudi kutoka Dameski. Akaimaliza kabla mfalme Ahazi hajarudi kutoka Dameski.¹²Kisha mfalme akaja kutoka Dameski akaiona ile madhabahu; mfalme akaikaribia ile madhabahu na kutoa sadaka juu yake.

¹³Akatengeneza sadaka yake ya kuteketeza na sadaka yake ya nafaka, na kunyunyiza damu ya washirika wake sadaka juu ya madhabahu.¹⁴Madhabahu ya shaba ambayo ilikuwa mbele ya Yahwe akaileta kutoka mbele ya hekalu, kutoka kati ya madhabahu yake na hekalu la Yahwe na kuiweka upande wa kaskazini wa madhabahu yake.

¹⁵Kisha mfalme Ahazi akamwamuru Uria kuhani, akisema, "Juu ya madhabahu kubwa teketeza sadaka ya kutekezwa ya asubuhi na sadaka ya kuteketeza ya nafaka ya jioni, pamoja na sadaka ya watu wote wa nchi, na matoleo ya sadaka ya mazao na sadaka zao za kinywaji. Nyunyiza juu ya hiyo damu yote ya sadaka ya kuteketeza, na damu yote ya kuteketeza. Lakini ile madhabahu ya shaba itakuwa kwa ajili yangu ili niulize ushauri."¹⁶Uria kuhani akafanya kile ambacho Ahazi aliamuru.

¹⁷Kisha mfalme Ahazi akaondoa jopo na mabeseni vitako vinavyobebeka; pia akachukua bahari kutoka juu ya ng'ombe wa shaba ambayo ilikuwa chini ya hiyo na kuiweka juu ya sakafu ya mawe.¹⁸Aliondoa njia iliyokuwa kwa ajili ya kuingia kwenye Sabato ambayo walikuwa wamejenga kwenye hekalu, wote pamoja na mahali pa kuingilia mfalme kwenye hekalu la BWANA, kwa sababu ya mfalme wa Ashuru.

¹⁹Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Ahazi na yale aliyofanya, je yameandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?²⁰Ahazi alilala pamoja na baba zake na kuzikwa pamoja na baba zake katika mji wa Daudi. Hezekia mtoto wake akawa mfalme katika mahala pake.

¹⁷ ¹Katika mwaka wa kumi na moja wa Ahazi mfalme Yuda, utawala wa Hoshea mwana wa Ela ulianza. Alitawala katika Samaria juu ya Israeli kwa muda wa miaka minane.² Alifanya yaliyo maovu usoni pa BWANA, ila sio kama wafalme wa Israeli ambao ulikuwa kabla yake.

³Shalmanesa mfalme wa Ashuru akamshambulia, na Hoshea akawa mtumishi na kumletea kodi.⁴ Kisha mfalme wa Ashuru akaona kwamba Hoshea alikuwa na njama dhidi yake, kwa kuwa Hoshea aliwatuma wajumbe kwa So mfalme wa Misri; pia, hakumpatia kodi mfalme wa Ashuru, kama alivyofanya mwaka hadi mwaka.⁵ Basi mfalme wa Ashuru akamfunga akamtia kifungoni. Kisha mfalme wa Ashuru akaishambulia nchi yote, akaishambulia Samaria na kuizunguka kwa miaka mitatu.⁶ Katika mwaka wa tisa wa Hoshea, mfalme wa Ashuru akaichukua Samaria na akawapeleka Israeli hadi Ashuru. Akawaweka kwenye Hala, kwenye Habori Mto wa Gozani, na katika mji wa Wamedi.

⁷Utekwaji huu ilitokea kwa sababu wana wa Israeli walifanya dhambi dhidi ya BWANA Mungu wao, ambaye aliwaleta kutoka nchi ya Misri, kutoka chini ya mkono wa Farao mfalme wa Misri. Watu walikuwa wakiabudu miungu mingine⁸na kutembea katika matendo ya wamataifa ambao BWANA aliwafukuza mbele ya watu wa Israeli, na katika matendo ya wafalme wa Israeli ambayo walivokuwa wameyafanya.⁹ Wana wa Israeli wakafanya kwa siri mambo mabaya dhidi ya BWANA Mungu wao. Wakajijengea mahala pa juu katika miji yao yote, kutoka mnara wa walinzi hadi mji wenye boma.¹⁰ Pia wakasimamisha nguzo za mawe na Ashera juu ya kila mlima chini ya kila mti mbichi.¹¹ Huko wakafukiza ubani katika mahali pa juu pote, kama mataifa walivokuwa wamefanya, ambao Yahwe aliwafukuza mbele yao. Waisraeli wakafanya mambo maovu ili kuchochea hasira ya BWANA,¹² wakaabudu sanamu, ambazo BWANA alizokuwa amewaambia, “Msifanye jambo hili.”¹³ Bado BWANA aliwashuhudia Israeli na Yuda kwa kila nabii na kila muonaji, kusema, “Geukeni kutoka njia zenu mbaya na kuzishika amri zangu na hukumu zangu, na kuwa makini kufuata ile sheria yote niliyowaamuru baba zenu, na ambayo niliwapelekea kwa watumishi wangu manabii.”

¹⁴Lakini hawakuweza kusikia; badala yake walikuwa wakaidi kama baba zao ambao hawakumwamini BWANA Mungu wao.¹⁵ Walizikataa sheria zake na lile agano ambalo alilifanya pamoja na babu zao, na hilo agano wakakubaliana wapewe. Wakafuata mambo yao yasiyofaa na wakawa hawafai. Wakawafuata mataifa ya kipagani ambayo yaliwazunguka, ambao BWANA alikuwa amewaamuru wasiige.

¹⁶Wakazipuuza amri zote za BWANA Mungu wao. Wakatengeneza sanamu za kusubu za ndama wawili kuziabudu. Wakatengeza nguzo ya Ashera, na wakaziabudu nyota zote za mbinguni na Baali.¹⁷ Wakawatupia watoto wao wakike kwa wakiume kwenye moto, wakapiga ramli na uchawi, wakajuza wenyewe kufanya yale ambayo yalikuwa maovu usoni pa BWANA, na kuichochea hasira yake.

¹⁸Kwa hiyo BWANA alikuwa na hasira na Israeli na kuwaondoa usoni mwake. Hakubakia mtu hata mmoja isipokuwa kabilia la Yuda peke yake.¹⁹ Hata watu wa Yuda hawakushika amri za BWANA Mungu wao, lakini badala yake walifuata mambo hayo hayo ya kipagani ambayo Israeli walifuata.²⁰ Hivyo BWANA akawakataa vizazi vyote vya Israeli; akawatesa na kuwatia kwenye mkono wa wale wenye kuwateka nyara, hadi atakapokuwa amewatupua usoni mwake.

²¹Akawatoa Israeli kutoka kwenye mstari wa kifalme wa Daudi, na wakamfanya Yeroboamu mwana wa Nebati mfalme. Yeroboamu akawapeleka Israeli mbali kutoka kumfuata BWANA na kuwafanya wafanye dhambi kubwa.²² Wana wa Israeli wakafuata dhambi zote za Yeroboamu na hawakujiepusha nazo,²³ basi BWANA akawaondoa Israeli kutoka usoni pake, kama alivyokuwa amesema kupitia watumishi wake wote manabii kwamba angeweza kufanya. Hivyo Israeli walichukuliwa kutoka nchi yao kwenda Ashuru, na iko hivyo hata leo.

²⁴Mfalme wa Ashuru akawaleta watu kutoka Babeli na kutoka Kutha, na kutoka Ava, na kutoka Hamathi na Sefarvaimu, na kuwaweka katika mji wa Samaria na kuishi katika huo mji wake.²⁵ Ikatokea wakati walipoanza kuishi huko hawakumcha BWANA. Hivyo BWANA akatuma simba mionganii mwao ambao walikuwa baadhi yao.²⁶ Basi wakaongea na mfalme wa Ashuru, wakisema, “Wale mataifa uliowahamisha na kuwaweka kwenye miji ya Samaria hawayajui mambo wanayotakiwa kuyafanya kutokana na mungu wa nchi. Hivyo alikuwa amewatuma simba kwenda kwao, na, tazama, wale simba walikuwa wakiwaua watu huko kwa sababu hawakufahamu yale mambo walivokuwa wanatakiwa kuyafanya kwa mungu wa nchi.”

²⁷Kisha mfalme wa Ashuru akatoa amri, akisema, "Mchukueni mmoja wa makuhani hapo ambaye mmemlela kutoka huko, na mumwache aende na kuishi huko, na mumwache awafundishe mambo yanayotakiwa kwa mungu wa nchi."²⁸Hivyo mmoja wa makuhani ambaye walimchukua kutoka Samaria akaja na kuishi katika Betheli; akawafundisha jinsi wanavyotakiwa kumcha MUNGU.

²⁹Watu wa kila kabilia wakajifanya miungu yao wenyewe, na kuiweka mahala pa juu ambapo Wasamaria walifanya kila kabilia katika mji ambako walipoishi.³⁰Watu wa Babeli wakatengeneza Sakoth Benithi; watu wa Sakoth wakatengeneza Nergali; watu wa Hamathi wakatengeza Ashima,³¹Waavi wakatengeneza Nibhazi na Tartaki. Nao Wasefarvi wakachoma watoto wao kwenye moto kwa Adrameleki na Anameleki, wale miungu wa Sefarvaimu.³²Pia wakamcha BWANA, na kuwateua kutoka mionganii mwao makuhani wa mahali pa juu, ambao waliteketeza kwa ajili yao kwenye hekaluni mahali pa juu.

³³Wakamcha BWANA na pia kuabudu miungu yao wenyewe, sawa sawa na tamaduni za mataifa kutoka mionganii mwao waliokuwa wamewachukua.³⁴Hadi siku hii ya leo wameshikilia tamaduni zao za zamani. Wala hawamwogopi BWANA, wala hawazifuati sheria zake, torati, au amri ambazo BWANA aliwapa watu wa Yakobo ambaye alimwita jina Israeli³⁵pamoja na ambaa BWANA alifanya agano nao na kuwaamuru, "Msiiiche miungu mingine, wala kuisujidia, wala kuiabudu, wala kuitolea sadaka."³⁶Lakini BWANA, ambaye aliwatoa kutoka nchi ya Misri kwa nguvu kubwa na mkono ulionyooshwa, ye ye ndiye mnayetakiwa kumwabudu, ye ye ndiye mnayetakiwa kumsujidia, na ye ye ndiye mnayetakiwa kumtolea sadaka.³⁷Na sheria na hukumu, na torati na amri ambazo alizozilandika kwa ajili yenu, mtazishika milele. Hivyo msiiiche miungu mingine,³⁸na agano ambalo nimelifanya pamoja nanyi, hamtalishau; wala kuicha miungu mingine.³⁹Lakini BWANA Mungu wenu, ndiye ambaye mtakayemcha. Atawalinda mbali na nguvu ya maadui zenu,"

⁴⁰Hawakusikia, kwa sababu waliendelea kufanya yale waliyokuwa wameyafanya nyuma.⁴¹Hivyo haya mataifa wakamcha wakamcha BWANA na pia wakaabudu sanamu zao za kuchonga, na watoto wao wakafanya hivyo na watoto wao, Wakaendelea kufanya yale ambayo baba zao waliyoyafanya, hata leo.

18 ¹Ikawa katika mwaka wa tatu wa Hoshea mwana wa Ela, mfalme wa Israeli, Hezekia mwana wa Ahazi, mfalme wa Yuda akaanza kutawala.² Alikuwa na umri wa miaka ishirini na tano alipoanza kutawala; alitawala miaka ishirini na tisa katika Yerusalem. Jina la mama yake alikuwa anaitwa Abija; alikuwa binti wa Zekaria.³ Alifanya yaliyo mema usoni pa BWANA, kufuata mfano wa yote ambayo Daudi, babu yake, aliyoyafanya.⁴ Alipaondoa mahali pa juu, akaiharibu nguzo ya jiwe, akaikata hiyo nguzo ya Ashera. Akavunja vipande vipande ile nyoka ambayo Musa aliyokuwa ameifanya, kwa sababu siku zile wana wa Israeli walikuwa wakichoma ubani katika hiyo; ilikuwa inaitwa “Nehushtani.”

⁵Hezekia alimwamini BWANA, Mungu wa Israeli, hivyo basi baada ya yeye hapakuwa kama yeye mionganini mwa wafalme wote wa Yuda, wala mionganini mwa wafalme ambao walikuwa kabla yake.⁶ Aliambatana na BWANA. Hakuacha kumfuata lakini alizifuata amri zake, ambazo BWANA alimwamuru Musa.⁷ Hivyo BWANA alikuwa na Hezekia, kila alipokwenda alifanikiwa. Akaasi dhidi ya mfalme wa Ashuru na hakumtumikia.⁸ Akawashambulia Wafilisti hadi Gaza na mipaka inayoizunguka, kutoka mnara wa walinzi hadi mji wenye ngome.

⁹Katika mwaka wa nne wa Mfalme Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa saba wa Hoshea mwana wa Ela mfalme wa Israeli, Shalmanesa mfalme wa Ashuru akapanda hadi Samaria na kuizunguka.¹⁰ Mwishoni mwa miaka mitatu wakaichukua, katika mwaka wa sita wa Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa tisa wa Hoshea mfalme wa Israeli; hivi ndivyo Samaria ilivyotekwa.¹¹ Basi mfalme wa Ashuru akawachukua Israeli kwenda Ashuru na kuwaweka kwenye Hala, na katika mto Habori katika Gozani, na katika mji wa Wamedi.¹² Alifanya hivi kwa sababu hawakutii sauti ya BWANA Mungu wao, lakini walikiuka makubaliano ya agano lake, yote yale ambayo Musa yule mtumishi wa BWANA aliwaamuru. Walikataa kuyasikiliza au kuyafanya.

¹³Kisha katika mwaka wa kumi na nne wa mfalme Hezekia, Senakerebu mfalme wa Ashuru akaishambulia miji yote yenye boma na kuwateka mateka.¹⁴ Basi Hezekia mfalme wa Yuda akatuma neno kwenda kwa mfalme wa Yuda akatuma neno kwa mfalme wa Ashuru, ambaye alikuwa Lakishi, akisema, “Nimekuudhi. Nichukue. Popote utakaponiweka nitavumulua.” Mfalme wa Ashuru akamtaka Hezekia mfalme wa Yuda kulipa talanta mia tatu za fedha na talanta thelathini za dhahabu.

¹⁵Hivyo Hezekia akampatia fedha zote ambazo ziliikuwa zimepatikana kwenye nyumba ya BWANA na kwenye hazina ya nyumba ya mfalme.

¹⁶Kisha Hezekia akaikata ile dhahabu kutoka kwenye milango ya hekalu la BWANA na kutoka juu ya nguzo; akampatia dhahabu mfalme wa Ashuru.¹⁷ Lakini mfalme wa Ashuru akalihamasisha jeshi lake kubwa, akawatuma Tartani na Rabsarisi na amiri jeshi mkuu kutoka Lakishi kwenda kwa Hezekia huko Yerusalem. Wakasafiri hadi kwenye mabarabara na kufika nje ya Yerusalem. Wakakaribia karibu na mfereji wa birika la juu, kwenye barabara kuu ya shamba la dobi, na kusimama hapo.¹⁸ Wakati walipokuwa wamemwita Mfalme Hezekia, Eliakimu mwana wa Hilkia, ambaye alikuwa kiongozi wa nyumba ya mfalme na Shebna mwandishi, na Joa mwana wa Asafu, anayeandika kumbukumbu, wakatoka nje kwenda kuwalaki.

¹⁹Basi yule amiri jeshi mkuu akawaambia wamwambie Hezekia kile alichosema mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru, amesema: “Nini chanzo cha ujasiri wako?”²⁰ Unaongea maneno yasiyo na maana, kusema lipo neno na nguvu ya vita. Sasa unamtumainia nani? Nani anakupa ujasiri wa kuasi dhidi yangu?²¹ Tazama, unatumainia kutembelea fimbo ya mwanzi huu uliopondeka wa Misri, lakini kama mtu akiutegemea, utamchapa kwenye mkono wake na kuutoboa. Hivyo ndivyo alivyo Farao mfalme wa Misri kwa mtu ye yote ambaye anayemtumainia.”²² Lakini kama ukiniambia, “Tunamwamini BWANA Mungu wetu,” je si yeye ambaye mahali pa juu na madhabahu Hezekia amezichukua, na kumwambia Yuda na kwa Yerusalem, ‘Lazima uabudu mbele ya hii madhabahu katika Yerusalem?’

²³Basi kwa hiyo, nataka kukufanya ahadi nzuri kutoka kwa bwana wangu mfalme wa Ashuru. Nitakupatia farasi 2,000, kama unaweza kuwatafuta wa kuwaendesa kwa ajili yao.²⁴ Wawezaje kumpinga hata akida mmoja wa watumishi walio wadogo? Mmeweka tumaini lenu katika Misri kwa magari ya farasi na waendesa farasi!²⁵ Je nimesafiri kwenda huko juu bila BWANA kupapigania hapa mahali na kupaharibu? BWANA ameniambia, ‘Ishambulie hii nchi na uiharibu.’”

²⁶Kisha Elikana mwana wa Hilkia, na Shebna, na Joa wakamwambia amiri jeshi mkuu, “Tafadhali ongea na watumishi wako katika lugha ya Kiaramu, kwa kuwa tunaielewa. Usiongee nasi katika lugha ya Yuda katika masikio ya watu ambao wako ukutani.”

²⁷Lakini yule amiri jeshi mkuu akawaambia, “Je bwana wangu amenituma kwa bwana wako na kwako niyaseme maneno haya? Je hajanitura kwa hawa watu ambao wameketi kwenye ukuta, ambao watakula kinyesi chao na kunywa mkojo wao wenyewe?”

²⁸Kisha yule amiri jeshi mkuu akasimama na akapiga kelele kubwa kwa lugha ya Kiyahudi, akisema, “Sikilizeni neno la mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru.”²⁹Mfalme asema, ‘Msimwache Hezekia akawadanganya, kwa kuwa hataweza kuwaokoa kwenye nguvu yangu.’³⁰Msimwache Hezekia akawatumainisha katika BWANA, akisema, ‘BWANA atatuokoa hakika, na huu mji hautawekwa kwenye mkono wa mfalme wa Ashuru.’

³¹Msimsikilize Hezekia, kwa kuwa hivi ndivyo mfalme wa Ashuru asemavyo: ‘Fanyeni amani pamoja nami na njoo ni kwangu. Kisha kila mmoja wenu atakula kutoka kwenye mzabibu wake mwenyewe na kutoka kwenye mtini wake mwenyewe, na kunywa kutoka kwenye maji kwenye maji ya birika lake mwenyewe.’³²Mtafanya hivyo hadi nitakapokuja na kuwachukua kwenda kwenye nchi kama nchi yenu, nchi ya nafaka na divai, nchi ya mkate na mashamba ya mizabibu, nchi ya miti ya mizaituni na asali, ili muweze kuishi na sio kufa. Msimsikilize Hezekia wakati atakapajaribu kuwashawishi, akisema, ‘BWANA atatuokoa.’³³Je miungu yeyote ya watu inaweza kuwaokoa kutoka kwenye mikono ya mfalme wa Ashuru?³⁴Iko wapi miungu ya Hamathi na Arpadi? Iko wapi miungu ya Sefarvaimu, Hena, na Iva? Je imeiokoa Samaria kutoka mkono wangu?³⁵Miongoni mwa miungu yote ya nchi, je kuna mungu ambaye ameiokoa nchi yake kutoka kwenye nguvu yangu? Inawezekanaje BWANA akaikoa Yerusalem kutoka kwenye uwezo wangu?’

³⁶Lakini watu wakabaki kimya na hawakujibu, kwa kuwa mfalme alikuwa ameamuru, “Msimjibu.”

³⁷Kisha Eliakimu mwana wa Hilkia, ambaye alikuwa juu ya nyumba ya mfalme; Shebna yule mwandishi; na Joa mwana wa Asifu, mtunza kumbukumbu, akaja kwa Hezekia pamoja na nguo zao zilizoraruliwa, na kumpatia taarifa ya maneno ya yule amiri mkuu.

¹⁹ ¹Ikawa kuhusu kwamba wakati Mfalme Hezekia aliposikia taarifa zao, akararua mavazi yake, akavaa nguo za magunia, na kwenda kwenye nyumba ya BWANA.² Akamtuma Elkana, ambaye alikuwa msimamizi wa nyumba ya mfalme, na Shebna yule mwandishi, na wazee wa makuhani, wote walikuwa wamefunikwa na nguo za magunia, kwenda kwa Isaya mwana wa Amozi, yule nabii.³ Wakamwambia, Hezekia wakisema, “Siku hii ni siku ya mateso, shutuma, na fedheha, kwa kuwa wakati umewadiah watoto kuzaliwa, lakini hakuna nguvu ili wazaliwe.⁴ Inaweza kuwa BWANA Mungu wako atasikia maneno yote ya amiri jeshi mkuu, ambaye mfalme wa Ashuru bwana wake amemtuma kumdhihaki Mungu aliye hai, naye atayakemea yale maneno ambayo BWANA Mungu wako aliyasikia. Sasa inua maombi yako juu kwa ajili ya mabaki yaliyo bakia hapo.”

⁵ Hivyo watumishi wa mfalme Hezekia wakaja kwa Isaya,⁶ na Isaya akawaambia, “Mwambieni bwana wenu: ‘BWANA asema hivi, ‘Usiyaogope maneno ambayo uliyoyasikia, pamoja na kwamba watumishi wa mfalme wa Ashuru wamenitukana.⁷ Tazama, nitaweka roho ndani yake, na yamkini atasikia taarifa na kurudi kwenye nchi yake mwenyewe. Nitamfanya aanguke kwa upanga katika nchi yake mwenyewe.’”

⁸ Kisha amiri jeshi mkuu akarudi na kumkuta mfalme wa Ashuru akipigana dhidi ya Libna, kwa kuwa alisikia kwamba mfalme alikuwa ameenda kutoka Lakishi.

⁹ Kisha Senakeribu akasikia kwamba Tirhaka mfalme wa Kushi na Misri alihamasisha kupigana dhidi yake, hivyo akatuma wajumbe tena kwa Hezekia pamoja na ujumbe:¹⁰ “Mwambieni Hezekia mfalme wa Yuda, ‘Asikudanganye Mungu wako unayemwamini, kusema, ‘Yerusalemu haitawekwa kwenye mikono ya mfalme wa Ashuru.¹¹ Tazama, umesikia kwamba wafalme wa Ashuru wamemaliza nchi zote kwa kuziharibu kabisa. Kwa hiyo je utaokoka?¹² Je wale miungu wa mataifa wamewaokoa, mataifa amba baba zangu waliyaharibu: Gozani, Harani, Resefu, na watu wa Edeni katika Telasari?¹³ Je yuko wapi mfalme wa Hamathi, mfalme Arpadi, mfalme wa miji ya Sefarvaimu, wa Hena, na Iva?’”

¹⁴ Hezekia akapokea hii barua kutoka wale wajumbe na kuisoma. Kisha akapanda hata kwenye nyumba ya BWANA na kuukunjua mbele yake.¹⁵ Kisha Hezekia akaomba mbele ya BWANA na kusema, “BWANA wa majeshi, Mungu wa Israeli, uketiye juu ya makerubi, wewe ni Mungu wa pekee juu ya tawala zote za dunia. Uliyeziumba mbingu na nchi.¹⁶ Tega sikio lako, BWANA, na usikie. Fungua macho yako, BWANA, na tazama, na sikia maneno ya Senakeribu, ambayo ameyatuma kumdhihaki Mungu aliye hai.

¹⁷ Ni kweli BWANA, wafalme wa Ashuru wameyaharibu mataifa na nchi zao.¹⁸ Wameiweka miungu yao kwenye moto, kwa kuwa hawakuwa miungu lakini ilikuwa kazi ya mikono ya watu, ilikuwa miti na mawe. Hivyo Waashuru wame waharibu.¹⁹ Basi sasa, BWANA Mungu wetu, tuokoe, nakusihu, kutoka kwenye nguvu zake, ili kwamba mamlaka zote za dunia zipate kujua ya kwamba wewe, BWANA, ndiye Mungu wa pekee.”

²⁰ Kisha Isaya mwana wa Amozi akatuma ujumbe kwa Hezekia, akisema, “BWANA, Mungu wa Israeli asema, ‘Kwa sababu umeomba kwangu kuhusiana na Senakeribu mfalme wa Ashuru, nimekusikia.²¹ Hili ndilo neno ambalo BWANA ameliongea kuhusu yeye: ‘Bikira binti Sayuni amekudharau na kukucheka kwa dharau. Binti wa Yerusalemu akatikisa kichwa juu yako.

²² Je ni nani uliyemchokoza na kumtukana? Dhidi ya nani umeinua sauti yako na kuinua macho yako katika majivuno? Juu ya Mtakatifu wa Israeli!

²³ Kupitia wajumbe wako wamemdharau Bwana, na kusema, ‘Pamoja na wingi wa magari yangu ya farasi nimeenda juu ya vilele ya milima, hata juu ya kilele cha Lebanon. Nitaikata mirezi mirefu na kuchagua miti ya minvinje huko. Nitaingia sehemu za makazi yake yaliyo mbali, msitu wake uzaao sana.

²⁴ Nimechimba visima na kunywa maji mageni. Nimekausha mito yote ya Misri chini ya nyayo za miguu yangu.’

²⁵ Je hukusikia jinsi nilivyoagiza tangu zamani, na kuyafanya tangu siku za zamani? Sasa ninalileta kupita. Uko hapa kupunguza miji isiyoingilika kwenye rundo la maangamizi.

²⁶ Makazi yao, ya nguvu kidogo, imevunjwa vunjwa na aibu. Wamekuwa mimea katika shamba, majani ya kijani, majani juu kwenye dari au kwenye shamba, lililochomwa kabla halijakua.

²⁷ Lakini najua kuketi kwako chini, na kutoka kwako, kuingia kwako dhidi yangu.

²⁸ Kwa sababu kiburi chako kimeyafikia masikio yangu, nitaweka kulabu yangu kwenye pua yako, na hatamu yangu kwenye mdomo wako; nitakurudisha nyuma kwa njia ile ile uliyojia.”

²⁹ Hii ndiyo itakuwa ishara kwako: Mwaka huu mtakula vitu viotavyo porini, na katika mwaka wa pili vile vikuavyo katika huo. Lakini katika mwaka wa tatu ni lazima mpande na kuvuna, kupanda mashamba ya mizabibu na kula matunda yake.

- ³⁰ Mabaki ya nyumba ya Yuda ambayo yataokoka yatachukua tena mizizi na kuzaa matunda.
- ³¹ Kwa kuwa mabaki yatatoka Yerusalem, kutoka Mlima Sayuni wenyewe kuokoka utakuja. Wivu wa BWANA wa majeshi utafanya hivyo.
- ³² Kwa hiyo BWANA asema hivi kuhusu mfalme wa Ashuru: "Hatakuja kwenye huu mji wala kupiga mshale hapa. Wala hatakuja mbele yake na ngao au kujenga boma dhidi yake.
- ³³ Njia ile ile aliyojijia ndiyo njia atakayoondokea; hatoingia mji huu hivi ndivyo asemavyo BWANA."
- ³⁴ Kwa maana nitaulinda huu mji na kuuokoa, kwa ajili yangu mwenyewe na kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu."

³⁵ Ikawa kuhusu usiku huo ambaao malaika wa BWANA alitoka na kuvamia kambi ya Waashuru, akawaua maaskari mia themanini na tano elfu. Kisha watu wakaamka asubuhi na mapema, miili ya watu waliokuwa wamekuwa ilikuwa imelala kila mahali.³⁶ Hivyo Senakeribu mfalme wa Ashuru akaondoka Israeli na kwenda nyumbani na kuishi katika Ninawi.

³⁷ Baadaye, alipokuwa akiabudu kwenye nyumba ya Nisroki mungu wake, watoto wake Adramaleki na Shareza wakamuua kwa upanga. Kisha wakakimbilia kwenye nchi ya Ararati. Kisha Esarhodani mwanaye akawa mfalme katika mahali pake.

20 ¹Katika siku hizo Hezekia aliugua akawa kwenye hatari ya kufa. Hivyo Isaya mwana wa Amozi, akaja, na kumwambia, “BWANA asema, ‘Weka nyumba yako kwenye mpangilio; kwa kuwa utakufa, na hutapona.’”

²Kisha Ahazi akageuza uso wake kwenye ukuta na kumuomba BWANA, akisema,³“Tafadhali, BWANA, ukumbuke jinsi nilivyo mwaminifu kutembea mbele yako kwa moyo wangu wote, na jinsi nilivyo fanya yaliyo mazuri usoni kwako.” Kisha Hezekia akalia kwa sauti.

⁴Kabla ya Isaya hajatoka nje kwenye mji wa kati, neno la BWANA likamjia, kusema,⁵“Rudi, na umwambie Hezekia, kiongozi wa watu wangu, ‘Hivi ndivyo BWANA, Mungu wa Daudi babu yako, asemavyo: ‘Nimesikia maombi yako, na nimeyaona machozi yako. Nitakuponya katika siku ya tatu, na utapanda juu kwenye nyumba ya BWANA.⁶Nitakuongeza miaka kumi na tano ya maisha yako, na nitakulinda na huu mji kwa ajili yangu na kwa ajili ya mtumishi wangu.’”

⁷Hivyo Isaya akasema, “Chukueni mkate wa tini.” Walifanya hivyo na kuweka kwenye jipu lake, na akapona.

⁸Hezekia akamwambia Isaya, “Je kutakuwa na alama gani ambayo BWANA ataniponya, na kwamba nitapanda juu hadi kwenye hekalu la BWANA katika siku ya tatu?”

⁹Isaya akajibu, “Hii ndiyo itakuwa ishara kwako kutoka kwa BWANA kwamba BWANA atafanya kitu amacho alichokisema. Je kivuli kitaenda mbele hatua saba, au kurudi nyuma hatua saba?”

¹⁰Hezekia akajibu, “Ni kitu chepesi kwa kivuli kwenda mbele hatua kumi. Hapana, hicho kivuli kirudi nyuma hatua kumi.”

¹¹Hivyo Isaya nabii akamilia BWANA, na akaleta kivuli hatua kumi nyuma, kutoka pale ambapo zilikuwa zimevuka kwenye ngazi za Ahazi.

¹²Katika kipindi hicho Merodak Baladani mfalme wa Babeli alituma barua na zawadi kwa Hezekia, kwa kuwa alisikia kwamba Hezekia alikuwa anaumwa.¹³Hezekia akasikiliza hizo barua, na kisha kuwaonyesha wajumbe sehemu zote na sehemu zake za thamani, fedha, dhahabu, manukato na marhamu na nyumba yenye ghala la silaha zake, na yote yaliyokutwa kwenye ghala za nyumba zake. Hapakuwa na kitu kwenye nyumba, wala kwenye ufalme wake wote, ambaeo Hezekia hakuwaonyesha.

¹⁴Kisha Isaya akaja kwa Hezekia na kumuuliza, “Hawa watu walikuwa wanakwambiaje? Wanatokea wapi?” Hezekia akasema, “Wamekuja kutoka nchi ya mbali ya Babeli.

¹⁵Isaya aksauliza, “Wameona nini kwenye nyumba yako?” Hezekia akajibu, “Wameona kila kitu kwenye nyumba yangu. Hakuna kitu mionganoni mwa vitu vyangu vya thamani ambavyo sijawaonyesha.”

¹⁶Basi Isaya akamwambia Hezekia, “Sikiliza neno la BWANA:¹⁷‘Tazama siku zinakuja wakati kila kitu kwenye nyumba yako ya kifalme, vitu ambavyo baba zako walivitunza huko hadi leo, vitabebwa kwenda Babeli. Hakuna kitakachobakia, asema BWANA.¹⁸Watoto waliozaliwa na wewe, ambaeo umewazaa wewe mwenyewe watawachukua mbali, na watakuwa matowashi kwenye nyumba ya kifalme ya mfalme wa Babeli.’”

¹⁹Hezekia akamwambia Isaya, “Neno la BWANA uliloliongea ni jema.” Kwa kuwa alifikiri, Je sivyo ikiwapo amani na kweli katika siku zangu?”

²⁰Kama kwa mambo mengine yanamuhusu Hezekia, na ushujaa wake wote, na jinsi alivyotengeza bwawa la maji na mfereji, na kuleta maji kwenye mji-hayakuandikwa kwenye kitabu cha ya matukio ya wafalme wa Yuda?

²¹Hezekia akalala na baba zake, na Manase mwanae akawa mfalme katika sehemu yake.

21 ¹Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na mbili wakati alipoanza kutawala; alitawala miaka hamsini na tano katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Hefziba.² Alifanya maovu usoni kwa BWANA, kama machukizo ya mataifa ambayo BWANA aliyafukuza nje mbele ya wana wa Israeli.³ Kwa kupajenga tena mahala pa juu ambapo Hezekia baba yake alipaharibu, na akajenga madhababu kwa ajili ya Baali, akafanya Ashera, kama Ahabu mfalme wa Israeli alivyofanya, akasujudu kwa nyota zote za mbinguni na kuwaabudu wao.⁴ Manase akajenga madhababu za kipagani kwenye nyumba ya BWANA, ingawaje BWANA aliamuru, "Jina langu litakuwa Yerusalem daima."⁵ Akajenga madhababu kwa ajili ya nyota zote za mbinguni katika behewa mbili za nyumba ya BWANA.⁶ Akamuweka mtoto wake wa kiume kwenye moto; akatazama bao, akafanya ushirikina na kujishuhulisha pamoja na wale amba wenyepo wa utambuzi na wale wachawi. Akafanya maovu mengi usoni mwa BWANA na kuchochea hasira kwa Mungu.

⁷ Sanamu ya kuchongwa ya Ashera ambayo alitiengeneza, akaiweka kwenye nyumba ya BWANA. Nyumba hii ndiyo ambayo BWANA alimwambia Daudi na Sulemani mwanawe; akisema: "Ni nyumba hii na katika Yerusalem, ambayo nimeichagua kutoka makabila yote ya Israeli, ambako nitaliweka jina langu milele.

⁸ Sitafanya miguu ya Israeli kushindwa tena nje ya nchi ambayo niliwapa babu zao, kama tu watakuwa makini kutii yale yote niliyowaamuru, na kufuata sheria zote ambazo mtumishi wangu Musa aliwaamuru.⁹ Lakini watu hawakusikia, na Manase akawaongoza kufanya maovu zaidi kuliko yale ya mataifa ambayo BWANA aliyaharibu mbele ya watu wa Israeli.

¹⁰ Basi BWANA akaongea na watumishi wake manabii, akisema,¹¹ "Kwa sababu Manase mfalme wa Yuda amefanya haya machukizo, na kutenda maovu zaidi kuliko yote waliyoyatenda Waamori amba waliwa mbele yake walikubali, na pia aliwafanya Yuda kuasi kwa sanamu zake,¹² kwa hiyo BWANA, Mungu wa Israeli, asema hivi: 'Tazama, nakaribia kuleta uovu juu ya Yerusalem na Yuda ambayo kila mtu asikiapo kuhusu hilo, masikio yake yote yatawasha.'¹³ Nitanyoosha juu ya Yerusalem kipimo kilichotumika dhidi ya Samaria, na kuangusha mstari utakaotumika dhidi ya nyumba ya Ahabu; Nitaifuta Yerusalem safi, kama kufuta sahani, kuifuta na kuifunika juu chini.¹⁴ Nitawatupa masalia ya urithi wangu na kuwaweka mikononi mwa maadui zao. Watakuwa nyara na mateka kwa maadui zao wote,¹⁵ kwa sababu wamefanya yaliyo maovu usoni kwangu, na kunichochea hasira, tangu siku babu zao walipotoka Misri, hadi leo."

¹⁶ Aidha, Manase akazimwaga damu nyingi za wasio na hatia, hadi alipoijaza Yerusalem kutoka upande huu kwenda mwengine kwa kifo. Hii ilikuwa ni kuongeza kwenye dhambi ambayo aliifanya Yuda kuasi, wakati walipofanya uovu mbele za BWANA.

¹⁷ Kama kwa mambo mengine yamhusuyo Manase, yote aliyoyafanya, na dhambi ambayo aliyoifanya, je haya hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio cha wafalme wa Yuda?¹⁸ Manase akalala pamoja na baba zake na alizikwa kwenye bustani ya nyumba yake, katika bustani ya Uza. Amoni mwanawe akawa mfalme katika sehemu yake.

¹⁹ Amoni alikuwa na miaka Ishirini na mbili alipoanza kutawala; alitawala miaka miwili katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Meshlemethi; alikuwa binti wa Haruzi wa Yotba.²⁰ Alifanya yaliyo maovu usoni mwa BWANA, kama manase baba yake alivyofanya.²¹ Amoni alifuata njia zote ambazo baba yake alizotembelea na kuabudu sanamu ambazo baba yake alizabudu, na kuzisujudia.²² Akajitenga na BWANA Mungu wa baba zake, na hakutembea katika njia ya BWANA.²³ Watumishi wa Amoni wakafanya njama dhidi yake na kumuua mfalme kwenye nyumba yake mwenywewe.

²⁴ Lakini watu wa nchi wakawaua watu wote waliofanya njama dhidi ya mfalme Amoni, na wakamfanya Yosia mtoto wake kuwa mfalme katika sehemu yake.

²⁵ Kama ilivyo kwa mambo mengine yamhusuyo Amoni yale aliyoyafanya, je haya jaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?²⁶ Watu wakamzika kwenye kaburi lake katika bustani ya Uza, na Yosia mwanawe akawa mfalme katika sehemu yake.

22 ¹Yosia alikuwa na umri wa miaka minane wakati alipoanza kutawala; alitawala kwa mda wa miaka thelathini na moja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Yedida (Alikuwa binti wa Adaye wa Bozkathi).² Alifanya yale yaliyo mema usoni mwa BWANA. Alitembea kwenye njia zote za Daudi baba yake, na hakugeuka wala upande wa kulia au kushoto.

³Ikawa kwamba katika mwaka wa kumi na nane mfalme Yosia, akamtuma Shafani mwana wa Azalia mwana wa Meshulamu, mwandishi, kwenye nyumba ya BWANA, akisema,⁴“Panda juu kwa Hilkia yule kuhani mkuu na mwambie ahesabu pesa ambazo zilizokuwa zimeletwa kwenye nyumba ya BWANA, ambazo walinzi wa hekalu wamezikusanya kutoka kwa watu.”⁵Zigawanywe kwenye mikono ya wafanyakazi amba ni wasimamizi wa nyumba ya BWANA, na waache wawapatie wafanya kazi amba wako kwenye nyumba ya BWANA, ili waweze kutengeneza pale palipoharibika.⁶Wapewe pesa maseremala, wajenzi, na waashi, na pia kununua mba na kukata jiwe kukarabati nyumba ya BWANA.”⁷Lakini zile pesa hazikutakiwa kuhesabiwa wakati walipokuwa wanapewa, kwa sababu walii mudu ile kazi kwa uaminifu.

⁸Hilkia kuhani mkuu akamwambia Shafani yule mwandishi, “Nimekipata kitabu cha sheria katika nyumba ya BWANA.” Basi Hilkia akampatia kile kitabu Shafani, na kukisoma.⁹Shafani akaenda na kuchukua kile kitabu kwa mfalme, na pia kumjulisha, akisema, “Watumishi wako wamezitumia zile pesa ambazo zilizokuwa zimepatikana kwenye hekalu na zimegawiwa kwenye mikono ya wafanya kazi amba husimamia kuangalia nyumba ya BWANA.”¹⁰Kisha Shafani yule mwandishi akamwambia mfalme, “Hilkia yule kuhani amenipatia kitabu.” Kisha Shafani akakisoma mbele ya mfalme.

¹¹Ikawa kwamba wakati mfalme aliposikia maneno ya sheria, alichana nguo zake.¹²Kisha mfalme akamwamuru Hilkia yule kuhani, Ahikamu, Akbori, Shafani, na Asaya wakaenda kwa Hulda nabii wa kike, mke wa Shalumu mwana wa Tikva mwana wa Harhasi, mtunza kabati la nguo (aliishi katika Yerusalem katika mtaa wa pili), na wakaongea pamoja naye.

¹⁴Basi Hilkia yule kuhani, Ahikamu, Akbori, Shafani, na Asaya wakaenda kwa Hulda nabii wa kike, mke wa Shalumu mwana wa Tikva mwana wa Harhasi, mtunza kabati la nguo (aliishi katika Yerusalem katika mtaa wa pili), na wakaongea pamoja naye.

¹⁵Akawaambia, “Hivi ndivyo BWANA, Mungu wa Israeli, asemavyo: ‘Mwambie huyu mtu aliyekutuma kwangu,

¹⁶hivi ndivyo BWANA asemavyo: ‘Tazama, nitaleta janga kwenye hii sehemu na juu ya wakao hapa, kulingana na kila kitu kilichoandikwa kwenye kitabu ambacho mfalme wa Yuda alichokisoma.’¹⁷Kwa sababu wamenitelekeza na kufukiza ubani kwa miungu mingine, hivyo basi wanaweza kunichochaea hasira pamoja na matendo yote waliiyofanya, kwa hiyo hasira yangu ilikuwa inawaka dhidi ya hii sehemu, na haitazimika.”¹⁸Lakini kwa mfalme wa Yuda, aliye watuma kuuliza mapenzi ya BWANA, hivi ndivyo mtakavyo mwambia: “BWANA, Mungu wa Israeli asema hivi: Kuhusu yale maneno uliyoyasikia,¹⁹kwa sababu moyo wako ulikuwa mlaini, na kwa sababu umejinyenyekesha mwenyewe mbele za BWANA, wakati uliposikia nilichokisema dhidi ya hii sehemu na wenyeji wake, kwamba wanaweza kuwa wakiwa na laana, na kwa sababu ulizozirarua nguo zako na kulia mbele yangu, Nami pia nimekusikia hivi ndivyo BWANA asemavyo.²⁰Tazama, nitakukusanya na baba zako, nawe utawekwa kaburini kwako kwa amani. Macho yako hayataona maafa yote ambayo nitayaleta kwenye hii sehemu.” Hivyo watu wakachukua ujumbe huu kuurudisha kwa mfalme.

23 ¹Hivyo mfalme akawatuma wajumbe waliokuwa wamemzunguka wazee wote wa Yuda na wa Yerusalem.

²Kisha mfalme akapanda hadi kwenye nyumba ya BWANA, na watu wote wa Yuda na wenyeji wote wa Yerusalem pamoja naye, na makuhani, manabii, na watu wote, kuanzia mdogo hadi mkubwa. Kisha akasoma masikioni kwao maneno yote ya kitabu cha agano ambalo lililokuwa limepatikana kwenye nyumba ya BWANA.

³Mfalme akasimama karibu na nguzo na kufanya agano mbele ya Yahwe, kutembea pamoja na Yahwe na kukumbuka maagizo yake, kanuni zake, na sheria zake, kwa moyo wake wote na kwa roho yake yote, kuthibitisha maneno ya hili agano ambalo lililokuwa limeandikwa kwenye hiki kitabu. Hivyo watu wote wakakubaliana kusimama kwenye agano

⁴Mfalme akamwamuru Hilkia yule kuhani mkuu, makuhani chini yake, na walini wa lango watoe kwenye hekalu vyombo vilivyokuwa vimetengenezwa kwa ajili ya Baali na Ashera, na kwa ajili ya nyota zote za mbinguni. Akavichoma moto Yerusalimu kwenye mashamba ya bonde la Kidroni na kubeba majivu yake kwenda Betheli.⁵Akawaondoaa makuhani waliokuwa wanaabudu miungu ambaa wafalme wa Yuda waliwachagua ili kwa ajili ya kufukiza ubani katika mahali pa juu kwenye miji ya Yuda na sehemu zinazoizunguka Yerusalem wale waliokuwa wanachoma ubani kwa Baali, kwa jua na kwa mwezi, kwa sayari, na kwa nyota zote za mbinguni.

⁶Akaiondoa Ashera kutoka kwenye hekalu la BWANA, nje ya Yerusalem hata bonde la Kidroni na kuichoma hapo. Akaipiga kwenye mavumbi na kuyatupa yale mavumbi kwenye makaburi ya watu wa kawaida.

⁷Akavisafisha vyumba nya makahaba ambaa walikuwa kwenye hekalu la BWANA, ambako wanawake waliposhonea nguo kwa ajili ya Ashera.

⁸Yosia akawaleta makuhani wote nje ya miji ya Yuda na kupanajisi mahali pa juu ambako makuhani walipokuwa wakichomea ubani, kutoka Geba hata Bersheba. Akapaharibu mahala pa juu kwenye malango ambayo yaliyokuwa ya kuingilia kwenda kwenye lango la Joshua (liwali wa mji), upande wa kushoto wa lango la mji.

⁹Ingawa makuhani wa mahali pa juu hawakuruhusiwa kuhudumu kwenye madhabahu ya BWANA katika Yerusalem, wakala mikate isiyotiwa chachu mionganoni mwa ndugu zao.

¹⁰Yosia akainajisi Tofethi, ambayo ipo kwenye bonde la Ben Hinomu, ili kwamba mtu ye yeyote asimuweke mtoto wake wa kiume au binti yake kwenye moto kama sadaka kwa Moleki.¹¹Akawachukua farasi ambaa wafalme wa Yuda waliokuwa wametolewa kwa ajili ya jua. Walikuwa kwenye eneo la lango la kuingilia kwenye hekalu la BWANA, karibu na chumba cha Nathani Meleki, msimamizi mkuu wa nyumba ya mfalme. Yosia akayachoma yale magari ya farasi ya jua.

¹²Yosia mfalme akayaharibu madhabahu yaliyokuwa kwenye dari ya juu ya chumba cha Ahazi, ambacho wafalme wa Yuda walikitengeneza, na madhabahu ambayo Manase aliyatengeneza kwenye behewa mbili za nyumba ya BWANA. Yosia akazivunga vipande vipande na kuvitupa kwenye bonde la Kidroni.¹³Mfalme akapaangamiza mahali pa juu magharibi mwa Yerusalem, kusini mwa mlima wa uharibifu ambapo Sulemani mfalme wa Israeli alipajenga kwa ajili ya Ashtorithi, chukizo la Wamoabu; sanamu za karaha za Wasidoni; kwa Kemoshi, sanamu za karaha wa Moabu; na kwa Moleki, sanamu wa karaha wa watu wa Amoni.¹⁴Akazivunja nguzo za jiwe kuwa vipande vipande na kuziangusha chini nguzo za Ashera na kuzijaza zile sehemu kwa mifupa ya watu.

¹⁵Yosia pia akaiteketeza kabisa madhabahu iliyokuwa Betheli na mahali pa juu ambako Yeroboamu mwana wa Nebati (ambaye aliwfanya Waisraeli kuasi) alijenga. Pia aliichoma moto ile madhabahu na mahali pa juu na kupapiga hadi pakawa vumbi. Pia akaichoma moto nguzo ya Ashera.¹⁶Yosia alipotazama kwenye lile eneo, akagundua kwamba yale makaburi yalikuwa juu ya mlima. Akawatuma watu kuichukua mifupa kutoka kwenye yale makaburi; kisha akaichoma kwenye madhabahu, akainajisi. Hii ilitokana na neno la BWANA ambalo mtu wa Mungu alilonena, yule mtu alikuwa amenena haya mambo kabla.

¹⁷Kisha akasema, “Ni ukumbusho wa nani ule ninao uona?” Mtu wa ule mji akamwambia, “Lile ni kaburi la mtu wa Mungu ambaye alikuja kutoka Yuda na kutabiri kuhusu haya mambo ambayo umeyafanya dhidi ya madhabahu ya Betheli.”

¹⁸Hivyo Yosia akasema, “Mwachen. Mtu asihamishe mifupa yake.” Hivyo wakaacha mifupa yake, pamoja na mifupa ya nabii ambaye alikuja kutoka Samaria.

¹⁹Kisha Yosia akahamisha nyumba zote za mahali pa juu ambazo zilikuwa katika mji wa Samaria, ambazo wafalme wa Israeli walizokuwa wamezitengeneza, na ambazo zilizokuwa zimemgadhabisha BWANA.

²⁰Aliwafanya kile ambacho kilikuwa kimefanyika katika Betheli. Aliwachinja makuhanani wote wa mahali pa juu ya madhabahu na aliichoma mifupa ya watu juu yao. Kisha akarudi Yerusalemu.

²¹Kisha mfalme akawaamuru watu wote, akisema, “Itunzeni Pasaka ya BWANA Mungu wenu, kama ilivyoandikwa kwenye hiki kitabu cha agano.”²²Hiyo Pasaka haijawahi kufanyika tangu siku za waamuzi ambao waliongoza Israeli, wala katika siku zote za wafalme wa Israeli au Yuda.²³Lakini katika mwaka wa kumi na nane wa Mfalme Yosia Pasaka ya BWANA ilisheherekewa katika Yerusalemu.

²⁴Yosia pia akawafukuza wale ambao waliokuwa wameongea na wafu au na roho. Pia aliifukuza miungu ya sanamu, na vitu vyote ambavyo ni chukizo vilivyokuwa vinaonekana katika nchi ya Yuda na katika Yerusalemu, hivyo kwa kuthibitisha yale maneno ya sheria ambayo iliyojua imeandikwa kwenye kitabu cha Hilkia yule kuhani aliyekuwa amepatikana kwenye nyumba ya BWANA.²⁵Kabla ya Yosia, hapakuwa na mfalme kama yeze, aliyekuwa amemwelekeea BWANA kwa moyo wake wote, roho yake yote, na nguvu zake zote, ambaye alifuata sheria zote za Musa. Hapakuwa na mfalme kama Yosia aliyeinuka baada ya yeze.

²⁶Walakini, BWANA hakugeuka kutoka kwenye ukali wa hasira yake, ambayo ilikuwa dhidi ya Yuda kwa waabudu wapagani wote pamoja ambao Manase aliokuwa amemgadhibisha.²⁷Hivyo BWANA akasema, “Pia nitaiiondoa Yuda usoni kwangu, kama nilivyoiondoa Israeli, na nitautupilia mbali huu mji ambao nilio uchagua, Yerusalemu, na ile nyumba ambayo niliyokuwa nimesema, ‘Jina langu litakuwa humo.’”

²⁸Kama kwa mambo mengine yanayo mhusu Yosia, kila kitu alichofanya, je vimeandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?

²⁹Katika siku zake, Farao Neko, mfalme wa Misri, alienda kupigana dhidi ya mfalme wa Ashuru huko mto Frati. Mfalme Yosia akaenda kuonana na Neco katika mapigano, na Neko akamuua huko Megido.³⁰Watumishi wa Yosia wakambeba kwenye gari la farasi akiwa amekufa kutoka Migido, kumleta Yerusalemu, na kumzika katika kaburi lake mwenyewe. Kisha watu wa nchi wakamchukua Yehoahazi mwana wa Yosia, wakamtia mafuta, na kumfanya kuwa mfalme katika mahali pake.

³¹Yehoahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na tatu alipoanza kutawala, na alitawala miezi mitatu katika Yerusalemu. Mama yake alikuwa akiitwa Hamutali; alikuwa binti wa Yeremia wa Libana.³²Yehoahazi alifanya yaliyo maovu usoni kwa Yahwe, kama kila kitu ambacho babu zake walichokifanya.³³Farao Neko akamfunga gerezani huko Ribla katika nchi ya Hamathi, hivyo asiweze kutawala katika Yerusalemu. Kisha Neko akaitoza Yuda talanta mia moja za fedha na talanta moja ya dhahabu.³⁴Farao Neko akamfanya Eliakimu mwana wa Yosia mfalme katika mahali pa Yosia baba yake, na kubadilisha jina lake kuwa Yehoyakimu. Lakini akamchukua mfalme Yehoahazi kwenda Misri, na Yehoahazi akafia huko.

³⁵Yehoyakimu akalipa fedha na dhahabu kwa Farao. Ili akutane na amri ya Farao, Yehoyakimu akaitoza nchi na kulazimisha kila mtu mionganoni mwa watu wa nchi wamlipe fedha na dhahabu kulingana na makadirio yao.

³⁶Yehoyakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na tano alipoanza kutawala, na alitawala miaka kumi na moja katika Yerusalemu. Mama yake alikuwa akiitwa Zebida; alikuwa binti wa Pedaia wa Ruma.³⁷Yehoyakimu akafanya yale yaliyo maovu usoni kwa BWANA, kama waliyoyafanya babu zake.

24 ¹Katika siku za Yehoyakimu, Nebukadreza mfalme wa Babeli akaiteka Yuda; Yehoyakimu akawa mtumishi kwa muda wa miaka mitatu. Kisha Yehoyakimu akarudi na kuasi dhidi ya Nebukadreza.²BWANA akatuma vikosi vya Wakaldayo dhidi ya Yehoyakimu, Washami, Wamoabu, na Waamoni; akawatuma dhidi ya Yuda kuiharibu. Hii ilikuwa ni kuthibitisha pamoja na neno la BWANA ambalo aliloliongea kupitia watumishi wake manabii.³Ilikuwa baada ya muda mfupi kwenye kinywa cha BWANA kwamba hili likaja juu ya Yuda, kuwaondoa usoni mwa uso wake, kwa sababu ya dhambi za Manase, yote aliyoyafanya,⁴na pia kwa sababu ya damu isiyokuwa na hatia aliyoimwaga, kwa kuijaza Yerusalem kwa damu isiyokuwa na hatia. BWANA hakuwa tayari kusamehe hilo.

⁵Kama kwa mambo mengine yanayomuhusu Yehoyakimu, na yote aliyoyafanya, je hayajaandikwa kwenye kitabu cha matukio ya wafalme wa Yuda?⁶Yehoyakimu akalala pamoja na wazee wake, na Yekonia mtoto wake akawa mfalme katika sehemu yake.

⁷Mfalme wa Misri hakushambulia tena nje ya nchi yake, kwa sababu mfalme wa Babeli alikuwa amezishinda nchi zote ambazo zilitakuwa zikitawaliwa na mfalme wa Misri, kutoka kwenye kijito cha Misri mpaka Mto wa Frati.

⁸Yekonia alikuwa na umri wa miaka kumi na nane alipoanza kutawala; alitawala Yerusalem miezi mitatu. Mama yake alikuwa anaitwa Nehushta; alikuwa binti wa Elnathani wa Yerusalem.⁹Alifanya yaliyo maovu usoni mwa BWANA; alifanya yale yote ambayo baba yake aliyafanya.

¹⁰Katika kipindi hicho jeshi la Nebukadreza mfalme wa Babeli liliishambulia Yerusalem na kuuzunguka mji.

¹¹Nebukadreza mfalme wa Babeli akaja kwenye mji wakati maaskari wake walipokuwa wameuzunguka,¹²na Yekonia mfalme wa Yuda akatoka nje kwenda kwa mfalme wa Babeli, yeye, mama yake, watumishi wake, watoto wake, na maafisa wake. Mfalme wa Babeli akamteka katika mwaka wa nane wa utawala wake.¹³Nebukadreza akachukua kutoka pale vitu vyote vya thamani katika nyumba ya BWANA, na walio katika nyumba ya kifalme. Akavikata vipande vipande vitu vyote vya dhahabu ambavyo Sulemani mfalme wa Israeli alivitengeneza katika hekalu la BWANA, kama alivyokuwa amesema ingetokea.¹⁴Akawachukua wote utumwani Yerusalem, viongozi wote, na wapiganaji wote, mateka elfu kumi, na mafundi wote, na wafua vyuma. Hakuna aliyeokuwa amesalia isipokuwa watu masikini katika nchi.

¹⁵Nebukadreza akamchukua Yekonia utumwani Babeli, pia na mama yake na mfalme, wake, maafisa, na wakuu wa nchi. Akawachukua kwenda utumwani kutoka Yerusalem mpaka Babeli.¹⁶Wapiganaji wote, 7,000 kwa hesabu, na mafundi 1,000 na wafua vyuma, wote wanaostahili kumpiga mfalme wa Babeli aliwaleta hawa watu kwenye utumwa Babeli.¹⁷Mfalme wa Babeli akamfanya Matania, kaka yake na baba yake na Yehokimu, mfalme katika sehemu yake, na kubadilisha jina lake kuwa Sedekia.

¹⁸Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na moja wakati alipoanza kutawala; alitawala miaka kumi na moja katika Yerusalem. Mama yake alikuwa anaitwa Hamutali; alikuwa binti wa Yeremia kutoka Libna.¹⁹Alifanya yaliyo maovu machoni mwa BWANA; aliyafanya yale yote ambayo Yehokimu aliyoyafanya.²⁰Kupitia hasira ya BWANA, haya matukio yote yalitokea Yerusalem na Yuda, hadi alipowaondoa kwenye uso wake. Kisha Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli.

²⁵ ¹Iilitokea kwamba katika mwaka wa tisa wa utawala wa mfalme Sedekia, katika mwezi wa kumi, na siku ya kumi ya huo mwezi, Nebukadreza mfalme wa Babeli alikuja pamoja na jeshi lake lote kwa ajili ya kupigana dhidi ya Yerusalem. Akaweka kambi kuelekeana nayo, na wakajenga ukuta kuizunguka.²Hivyo mji huo ulizungukwa mpaka miaka kumi na moja ya utawala wa Sedekia.³Katika siku ya tisa ya mwezi wa nne wa huo mwaka, njaa ilikuwa kali sana kwenye huo mji kwamba hapakuwa na chakula kwa ajili ya watu wa nchi.⁴Wakati huo ule mji ulikuwa umebomoka ndani, na wapiganaji wote wakakimbia usiku kwa njia ya lango kati ya kuta mbili, karibu na bustani ya mfalme, ingawa Wakaldayo walikuwa wote wameuzunguka mji. Mfalme akaenda kuelekea upande wa Araba.⁵Lakini jeshi la Wakaldayo likamfuata mfalme Sedekia na kumchukua katika tambarare ya bonde la Mto Yoradani karibu na Yeriko. Jeshi lake lote lilitawanyika wakamwacha.⁶Wakamkamata mfalme na kumleta mpaka kwa mfalme wa Babeli huko Ribla, ambapo walipitisha hukumu juu yake.⁷Wakawachinja watoto wake mbele ya macho yake. Kisha wakamtoa macho Sedekia, wakamfunga pingu, na kumpeleka hadi Babeli.

⁸Basi katika mwezi wa tano, katika siku ya saba ya mwezi, ambapo ulikuwa mwaka wa kumi na tisa wa utawala wa Nebukadreza mfalme wa Babeli, Nebuzaradani, mtumishi wa mfalme wa Babeli na amri jeshi wa walini wake, wakaja hadi Yerusalem.⁹Akaichoma moto nyumba ya BWANA, nyumba ya mfalme, na nyumba zote za Yerusalem; pia kila jengo la muhimu katika mji akayachoma,¹⁰kuta zote zilizoizunguka Yerusalem, jeshi lote la Wababeli ambaao walikuwa chini ya amri jeshi wa walini wakaziharibu.¹¹Basi watu waliokuwa wamebakari ambaao walikuwa wameondoka katika mji, wale waliokuwa wameasi kwa mfalme wa Babeli, na mabaki ya watu Nebuzadani, amiri jeshi wa mlinzi, wakachukuliwa kwenda utumwani.¹²Lakini amiri jeshi wa mlinzi aliwaacha baadhi ya maskini wa nchi ili wafanye kazi kwenye shamba la mizabibu na kulima.

¹³Na zile nguzo za shaba ambazo zilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe, na misimamio na bahari ya chuma ambayo ilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe, Wakaldayo wakazivunja vipande vipande na kubeba shaba kuirudisha Babeli.¹⁴Masfuria, mabeleshi, makasi, vijiko, na vyombo vyote vya shaba ambavyo kuhani alivyokuwa amevitunza kwenye hekalu- Wakaldayo wakavichukua vyote.¹⁵Masfuria ya kuhamisha majivu na mabakuli ambayo yalikuwa yametengenezwa kwa dhahabu, na yale yaliyotengenezwa kwa fedha, yule nahodha wa mlinzi wa mfalme akavichukua pia.

¹⁶Zile nguzo mbili, ile bahari, na vile vitako ambavyo Sulemani alivitengeneza kwa ajili ya nyumba ya Yahwe shaba ya vyombo hivyo vyote haikuwa na uzani.¹⁷Urefu wa ile nguzo ya kwanza ulikuwa ridhaa kumi na nane, na kichwa cha shaba kilikuwa juu yake. Na urefu wa kichwa ulikuwa ridhaa tatu, pamoja na mapambo ya wavu na makomamanga yote yakizunguka kwenye hicho kichwa, vyote vilikuwa vimetengenezwa kwa shaba. Na ile nguzo nyingine ilikuwa vivyo hivyo kama ile ya kwanza pamoja na wavu wake.

¹⁸Yule amiri jeshi wa mlinzi akamchukua Seraya kuhani mkuu, pamoja za Sefania, yule kuhani wa pili, na walini watatu wa kwenye lango.¹⁹Kutoka mjini akamchukua mlinzi, afisa mmoja ambaye aliyejewa msimamizi wa maaskari, na watu watano ambaao walikuwa wakimshauri mfalme, ambaao walikuwa bado katika mji. Pia alimchukua mfungwa wa afisa jeshi la mfalme, kwa ajili ya kuandika watu kwenye jeshi, pamoja na watu sitini muhimu kutoka hiyo nchi ambaao walikuwa katika mji.²⁰Kisha Nebuzaradani, amiri wa mlinzi, akawachukua na kuapeleka kwa mfalme Babeli huko Ribla.²¹Mfalme wa Babeli akawaua huko Ribla katika nchi ya Hamathi. Kwa njia hii, Yuda akaiacha nchi yake kwenda utumwani.

²²Na wale watu waliokuwa wamebakia katika nchi ya Yuda, wale ambaao Nebukadreza mfalme wa Babeli aliwaacha, akamuweka Gedalia mwana wa Ahikamu, mwana wa Shafani, msimamizi wao.²³Kisha wakati maamiri wote wa majeshi, wao na watu wao, waliposikia kwamba mfalme wa Babeli amemfanya Gedalia kuwa liwali, wakaenda kwa Gedalia huko Mispa. Hawa watu walikuwa Ishmaeli mwana wa Nethania, Yohanani mwana wa Karea, Seraya mwana wa Tanhumethi Mnetofa, na Yezania mwana wa Mmaaka wao na watu wao.

²⁴Gedalia akafanya kiapo kwa watu wake na kuwaambia, “Msiwaogope Wakaldayo. Muishi katika nchi na kumtumikia mfalme wa Babeli, na itakuwa vema kwenu.”

²⁵Lakini ilitokea kwamba katika mwezi wa saba Ishmaeli mwana wa Nethania mwana wa Elishama, kutoka familia ya kifalme, wakaja na watu kumi na kumshambulia Gedalia. Gedalia akafa, pamoja na watu wa Yuda na Wababeli ambaao walikuwa pamoja nae huko Mizpa.²⁶Kisha wale watu wote, kutoka chini kwenda juu, na maamiri wa jeshi, wakainuka na kwenda Misri, kwa sababu walikuwa wanawaogopa Wababeli.

²⁷Iilitokea baadaye katika mwaka wa thelathini na saba wa utumwa wa Yekonia mfalme wa Yuda, katika mwezi wa kumi na mbili, siku ya ishirini na saba ya mwezi, Evil-merodaki mfalme wa Babeli akamtoa Yekonia mfalme wa Yuda kutoka gerezani. Hii iilitokea katika mwaka ambao Evil-Merodaki alipoanza kutawala.²⁸Akaongea naye kwa ukarimu na kumpatia kiti kizuri zaidi kuliko kile cha wafalme wengine ambao walikuwa pamoja naye Babeli.²⁹Evil-Merodaki akamvua Yekonia nguo za gerezani,³⁰na Yekinia akala siku zote kwenye meza ya mfalme katika maisha yake yote yaliyokuwa yamebakia.

1 Mambo ya nyakati

¹ ¹Adamu, Sethi, Enoshi,²Kenani, Mahalaleli, Yaredi,³Henoko, Methusela, Lameki.⁴Wana wa Nuhu walikuwa ni Shemu, Hamu, na Yafethi.

⁵ Wana wa Yafethi walikuwa ni Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Mesheki, na Tirasi.

⁶ Wana wa Gomeri walikuwa Ashkenazi, Rifathi na Togama.

⁷ Wana wa Yavani walikuwa ni Elisha, Tarshishi, Kitimu, na Warodani.

⁸ Wana wa Hamu walikuwa ni Kushi, Misri, Putu, na Kanaani.

⁹ Wana wa Kushi walikuwa ni Seba, Havila, Sabta, Raama, na Sabteka. Wana wa Raama walikuwa ni Sheba na Dedani.

¹⁰ Kushi akawa baba wa Nimrodi, aliyekuwa shujaa wa Kwanza katika dunia.

¹¹ Misri akawa babu wa Waludi, Waanami, Walehabi, Wanaftuhi,

¹²Wapathrusi, Wakasluhi (Wafilisti walipotoka), na Wakaftori.

¹³ Kanaani akawa baba wa Sidoni, mwanae wa kwanza, na wa Hethi.

¹⁴Pia akawa babu wa Myebusi, Mwamori, Mgirgashi,¹⁵Mhivi, Mwarki, Msini,¹⁶Mwarvadi, Msemari, na Mhamathi.

¹⁷ Wana wa Shemu walikuwa Elamu, Ashuru, Arfaksadi, Ludi, Aramu, Usi, Huli, Getheri, na Mesheki

¹⁸ Arfaksadi akawa baba wa Sala, na Sala akawa baba wa Eberi.

¹⁹ Eberi alikuwa na wana wawili wa kiume. Jina la wa kwanza lilikuwa Pelegi, kwa kuwa katika siku zake dunia ilikuwa imegawanyika. Jina la kaka yake lilikuwa Yuktani.

²⁰ Yuktani akawa baba wa Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera,

²¹Hadoramu, Uzali, Dikla,²²Obali, Abimaeli, Sheba,²³Ofiri, Havila, na Yobabu; wote hawa walikuwa uzaao wa Yuktani.

²⁴ Shemu, Arfaksadi, Shela,

²⁵Eberi, Pelegi, Reu,²⁶Serugi, Nahori, Tera,²⁷Abramu, aliye kuwa Ibrahimu.

²⁸ Wana wa Ibrahimu walikuwa Isaka na Ishmaeli.

²⁹ Hawa ndio wanao: mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli alikuwa ni Nebayothi, kisha Kedari, Abdeeli, Mibsamu,

³⁰Mishma, Duma, Masa, Hadadi, Tema,³¹Yeturi, Nafishi, na Kedem. Hawa ndio wana wa Ishmaeli.

³² Wana wa Ketura, suria wa Ibrahimu, walikuwa Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbaki, na Shua. Wana wa Yokshani walikuwa Sheba na Dedani.

³³ Wana wa Midiani walikuwa Efa, Eferi, Hanoki, Abida, na Eldaa. Wote hawa walikuwa uzaowa Katura.

³⁴ Ibrahimu akawa baba wa Isaka. Wana wa Isaka walikuwa Esau na Israeli.

³⁵ Wana wa Esau walikuwa ni Elifazi, Reueli, Yeushi, Yalamu, na Kora.

³⁶ Wana wa Elifazi walikuwa ni Temani, Omari, Sefo, Gatamu, Kenazi, Timna, na Amaleki.

³⁷ Wana wa Reueli walikuwa ni Nahathi, Zera, Shama, na Miza.

³⁸ Wana wa Seiri walikuwa ni Lotani, Shobali, Sebioni, Ana, Dishoni, Eseri, na Dishani.

³⁹ Wana wa Lotani walikuwa ni Hori na Hemamu, na Timna alikuwa dada yake Lotani.

⁴⁰ Wana wa Shobali walikuwa ni Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo, na Onamu. Wana wa Sebeoni walikuwa ni Aya na Ana.

⁴¹ Mwana wa Ana alikuwa ni Dishoni. Wana wa Dishoni walikuwa Hemdani, Eshbani, Ithrani, na Kerani.

⁴² Wana wa Eseri walikuwa Bilhani, Zaawani, na Akani. Wana wa Dishani walikuwa Usi na Arani.

⁴³Hawa ndio wafalme walio tawala katika nchi ya Edomu kabla ya mfalme yejote kuwatawala Waisraeli: Bela mwana wa Beori; na jina la mji wake ulikuwa Dinhaba.

⁴⁴ Bela alipo kufa, Yohabu mwana wa Zera wa Bosra akatawala badala yake.

⁴⁵ Yohabu alipo kufa, Hushamu wa nchi ya Watemani akatawala badala yake.

⁴⁶ Hushamu alipo kufa, Hadadi mwana wa Bedadi, aliye washinda Wamidiani katika uwanja wa Moabu, akatawala badala yake. Jina la mji wake ulikuwa Avithi.

- ⁴⁷ Hadadi alipo kufa, Samla wa Masreka akatawala badala yake.
- ⁴⁸ Samla alipo kufa, Shauli wa Rehobothi Hanahari akatawala badala yake.
- ⁴⁹ Shauli alipo kufa, Baal-Hanani mwana wa Akbori akatawala badala yake.
- ⁵⁰ Baal-Hanani mwana wa Akbori alipo kufa, Hadari akatawala badala yake. Jina la mji wake ni Pau. Jina la mke wake lilikuwa ni Mehetabeli binti wa Matredi binti wa Mezahabu.
- ⁵¹ Hadadi akafa. Waku wa Edomu walikuwa Timna, Alva, Yethethi,⁵² Oholibama, Ela, Pinoni,⁵³ Kenazi, Temani, Mibsari,⁵⁴ Magdieli, na Iramu. Hawa ndio walikuwa wakuu wa Edomu.

² ¹Hawa ndio wana wa Israeli: Reubeni, Simioni, Lawi, Yuda, Isakari, Zebuloni,²Dani, Yusufu, Benyamini, Naftali, Gadi, na Asheri.

³ Wana wa Yuda walikuwa Eri, Onani, na Shela, ambao walizaliwa na binti wa Shua, Wakanaani. Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa muovu katika macho ya Yahweh, na Yahweh akamuua

⁴Tamari, binti-mkwe wake, alimzalia Peresi na Zera. Yuda alikuwa na wana wa kiume wa tano.

⁵ Wana wa Peresi walikuwa Hesroni na Hamuli.

⁶ Wana wa Zera walikuwa Zimri, Ethani, Hemani, Kalikoli na Darda, wote kwa jumla ni watano.

⁷ Mwana wa Karmi alikuwa ni Akani, aliye leta taabu katika Israeli alipo iba kile kilicho hifadhiwa kwa ajili ya Mungu.

⁸ Mwana wa Ethani alikuwa Azaria.

⁹ Wana wa Hezroni walikuwa ni Yerameeli, Ramu, na Kalebu.

¹⁰ Ramu akawa baba wa Aminadabu, na Aminadabu akawa baba wa Nashoni, kiongozi mionganini wa uzao wa Yuda.

¹¹ Nashoni akawa baba wa Salmoni, na Salmon akawa baba wa Boazi.

¹²Boazi akawa baba wa Obedi, na Obedi akawa baba wa Yese.

¹³ Yese akawa baba wa mzaliwa wake wa kwanza Eliabu, wa pili Abinadabu, wa tatu Shimia.

¹⁴Nethaneli wa nne, Radai wa tano.¹⁵Ozemu wa sita, na Daudi wa saba.

¹⁶ Dada zao walikuwa Seruya na Abigaili. Wana wa Seruya walikuwa Abishai, Yoabu, na Asaheli, jumla watatu.

¹⁷Abigali akamzaa Amasa, ambaye baba yake alikuwa Yetheri Mwishmaeli.

¹⁸ Kalebu mwana wa Hesroni akawa baba wa watoto wa Azubu mkewe, na Yeriothi. Wanawe walikuwa Yesheri, Shobabu, na Ardoni.

¹⁹Azuba akafa, na Kalebu akamuoa Efrathi, aliye mzalia Huri.²⁰Huri akawa baba wa Uri, na Uri akawa baba wa Besaleli.

²¹ Baadae Hesroni (alipo kuwa na miaka sitini) akamuoa binti wa Makiri, baba wa Gileadi. Akamzalia Segubu.

²²Segubu akawa baba wa Yairi, aliye miliki miji ishirini na mitatu katika nchi ya Gileadi.

²³ Geshuri na Aramu wakawapokonya miji ya Yairi na Kenathi, pamoja na miji sitini iliyo zunguka. Hawa wakazi wote walikuwa ni uzao wa Makiri, baba wa Gileadi.

²⁴ Baada ya kifo cha Hesroni, Kalebu akalala na Efrata, mke wa baba yake Hesroni. Akamzalia Ashuri, baba wa Tekoa.

²⁵ Wana wa Yerameeli, mzaliwa wa kwanza wa Hesroni, walikuwa ni Ramu mzaliwa wa kwanza, Buna, Oreni, Ozemu, na Ahiya.

²⁶Yerameeli alikuwa na mke mwingine, jina lake lilikuwa Atara. Yeye alikuwa mama wa Onamu.

²⁷ Wana wa Ramu, mzaliwa wa kwanza wa Yerameeli, walikuwa Maasi, Yamini, na Ekeri.

²⁸ Wana wa Onamu walikuwa ni Shamai na Yada. Wana wa Shamai walikuwa ni Nadabu na Abishuri.

²⁹ Jina la mke wa Abishuri lilikuwa Abihaili, na akamzalia Abani na Molidi.

³⁰ Wana wa Nadabu walikuwa Seledi na Apaimu, lakini Seledi alikuwa pasipo watoto.

³¹Mwana wa Apaimu alikuwa Ishi. Mwana wa Ishi alikuwa Sheshani. Mwana wa Sheshani alikuwa Alai.³²Wana wa Yada, kaka yake Shamai, walikuwa Yetheri na Yonathani. Yetheri alikuwa pasipo mtoto.

³³ Wana wa Yonathani walikuwa Pelethi na Zaza. Hawa ndio uzao wa Yerameeli.

³⁴ Sasa Sheshani hakuwa na watoto wa kiume, bali wa kike pekee. Sheshani alikuwa na mtumishi, wa Kimisri, ambaye jina lake lilikuwa Yariha.

³⁵Sheshani alimkabidhi binti yake kwa Yariha mtumishi wake kama mke wake. Akamzalia Atai.

³⁶ Atai akawa baba wa Nathani, na Nathani akawa baba wa Zabadi.

³⁷ Zabadi akawa baba wa Efalali, na Efalal akawa baba wa Obedi.

³⁸ Obedi akawa baba wa Yehu, na Yehu akawa baba wa Azaria.

³⁹ Azaria akawa baba wa Helesi, na Helesi akawa baba wa Eleasa.

⁴⁰ Eleasa akawa baba wa Sismai, na Sismai akawa baba wa Shalumu.

⁴¹ Shalumu akawa baba wa Yekamia, na Yekamia akawa baba wa Elishama.

⁴² Wana wa Kalebu, kaka yake Yerameeli, walikuwa ni Mesha mzaliwa wake wa kwanza, aliye kuwa baba wa Zifu. Mwanae wa pili, Maresha, alikuwa baba wa Hebronii.

⁴³Wana wa Hebronii walikuwa Kora, Tapua, Rekemu, na Shema.⁴⁴Shema akawa baba wa Rahamu, baba wa Yorkeamu. Rekemu akawa baba wa Shamai.

⁴⁵ Mwana wa Shamai alikuwa Maoni, na Maoni alikuwa baba wa Bethsuri.

⁴⁶ Efa, suria wa Kalebu, alimzaa Harani, Mosa, na Gazezi. Harani akawa baba wa Gazezi.

⁴⁷ Wana wa Yadai walikuwa Regemu, Yothamu, Geshani, Peleti, Efa, na Shaafa.

⁴⁸ Maaka, suria wa Kalebu, alimza Sheberi na Tirhana.

⁴⁹ Pia akamza Shaafu baba wa Madmana, Sheva baba wa Makbena na baba wa Gibe. Binti wa Kalebu alikuwa Aksa. Hawa walikuwa uzao wa Kalebu.

⁵⁰ Hawa walikuwa wana wa Huri, mzaliwa wake wa kwanza kwa Efratha: Shobali baba wa Kiriath-Yearimu.

⁵¹ Salma babake Bethlehemu, na Harefu babake Beth- Gaderi.

⁵² Shobali baba wa Kiriath Yearimu alikuwa na uzao: Haroe, nusu ya Wamenuthite,

⁵³ na ukoo wa Kiriath-Yearimu: Waithri, Waputhi, Washumathi, na Wamishrai. Wasorathi na Waeshtaoli walitoka huku.

⁵⁴ Ukoo wa Salma ulikuwa kama ufatao: Bethlehemu, Wanetofathi, Atroth-Beth-Yoabu, na nusu ya Wamanahathi Wazori,

⁵⁵ na ukoo wa waandishi walioishi Yabesi: Watirathi, Washimeathi, na Wasukathi. Hawa walikuwa Wakeni walio toka kwa Hamathi, baba wa nyumba ya Warekabu.

3 ¹Sasa hawa ndio wana wa Daudi waliozaliwa kwake huko Hebron: mzaliwa wa kwanza alikuwa Amnoni, kwa Ahinoamu kutoka Yezreeli; wa pili alikuwa Danieli, kwa Abigaili kutoka Karmeli;²watatu alikuwa Absalomu, ambaye mama yake alikuwa ni Maaka, binti wa Talmai mfalme wa Geshuri. Wanne alikuwa ni Adoniya mwana wa Hagithi;³watano alikuwa ni Shefatia kwa Abitali, wasita alikuwa ni Ithraeamu kwa Eglal mkewe.

⁴ Hawa sita walizaliwa kwa Daudi huko Hebron, alipo tawala miaka saba na miezi sita. Kisha akatawala miaka thelathini na mitatu huko Yerusalem.

⁵Hawa wana wa nne, kwa Bathishiba binti wa Amiel, walizaliwa kwake huko Yerusalem: Shamua, Shobabu, Nathani, na Sulemani.

⁶ Wana tisa wengine wa Daudi walikuwa ni: Ibhari, Elishua, Elipeleti,

⁷Noga, Nefegi, Yafia,⁸Elishama, Eliada na Elifeleti.

⁹ Hawa walikuwa wana wa Daudi, pasipo kuwehesababu wana wa masuria wake. Tamari alikuwa dada yao.

¹⁰ Mwana wa Sulemani alikuwa ni Rehoboamu. Mwana wa Rehoboamu alikuwa Abiya. Mwana wa Abiya alikuwa Asa. Mwana wa Asa alikuwa Yehoshafati.

¹¹ Mwana wa Yehoshafati alikuwa Yoram. Mwana wa Yehoram alikuwa Ahazia. Mwana wa Ahazia alikuwa Yoashi.

¹² Mwana wa Yoashi alikuwa Amazia. Mwana wa Amazia alikuwa Azaria. Mwana wa Azaria alikuwa Yothamu.

¹³ Mwana wa Yothamu alikuwa Ahazi. Mwana wa Ahazi alikuwa Hezekia. Mwana wa Hezekia alikuwa Manase.

¹⁴ Mwana wa Manase alikuwa Amoni. Mwana wa Amoni alikuwa Yosia.

¹⁵ Wana wa Yosia aliyekuwa mzaliwa wake wa kwanza ni Yohana, wapili Yehoyakimu, mwanae watatu Sedekia, na mwanae wanne Shalumu.

¹⁶ Wana wa Yehoyakimu walikuwa Yehoyakini na Sedekia.

¹⁷ Wana wa Yehoyakini, mateka, walikuwa Shealtiel.

¹⁸Malkiram, Pedaya, Shenezari, Yekamia, Hoshama, na Nedabia.

¹⁹ Wana wa Pedaya walikuwa Zerubabeli na Shimei. Wana wa Zerubabeli walikuwa Meshulamu na Hanania; Shelomithi alikuwa dada yao.

²⁰Wanawe wengine watano walikuwa Hashuba, Oheli, Berekia, Hasadia, na Yushabu Hesedi.

²¹ Wana wa Hanania walikuwa Pelatia na Yeshaya. Mwanawe alikuwa Refaya, na uzao wake zaidi walikuwa ni Arnani, Obadia, na Shekania.

²² Wana wa Shekania walikuwa Shemaya na wanawe: Hatushi, Igali, Baria, Nearia, na Shafati.

²³ Wana watatu wa Nearia walikuwa Elionai, Hizekia, na Azrikamu.

²⁴ Wana saba wa Elionai walikuwa Hodavia, Eliashibu, Pelaya, Akubu, Yohana, Delaya, na Anani.

⁴ ¹Uzao wa Yuda ulikuwa Peresi, Hesroni, Karmi, Huri, na Shobali.

² Reaya, mwana wa Shobali alikuwa baba wa Yahathi. Yahathi alikuwa baba wa Ahumai na Lahadi. Hawa walikuwawa koo za Wasorathi.

³ Hawa walikuwa wana wa Etamu: Yezreeli, Ishma, na Idbashi. Dada yao alikuwa Haselelponi.

⁴ Penueli alikuwa mwanzilish wa Gedori. Ezeri alikuwa mwanzilishi wa Husha. Hawa walikuwa uzao wa Huri, mzaliwa wa kwanza wa Efrathi, na muanzilishi wa Bethelehemu.

⁵ Ashuri baba wa Tekoa alikuwa na wake wawili, Hela na Naara.

⁶ Naara alimzalia Ahuzamu, Heferi, Temeni na Ahashtari. Hawa walikua wana wa Naara.

⁷ Wana wa Hela walikua Serethi, Sohari, Ethnani,

⁸ na Kozi, aliyekua baba wa Anubu na Hasobeba, na koo zilizotoka kwa Aharheli mwana wa Harumu.

⁹ Yabesi aliheshimika zaidi ya kaka zake. Mama yake alimuuta Yabesi. Alisema, "Kwa sababu nimemzaa katika uchungu¹⁰ Yabesi akamuita Mungu wa Israeli na kusema, "Laiti ungenibanibariki kweli, upanue eneo langu, na mkono wako ukuwe jpamoja nami. Ukifanya hivi utaniepusha na madhara, ili kwamba niwe huru na huzuni!" Kwa hivyo Mungu akamjalia maombi yake.

¹¹ Kelubu kaka wa Shuhu akawa baba wa Mehiri, aliyekua baba wa Eshton.

¹² Eshton akawa baba wa Beth-Rafa, Pasea, na Tehina, ambaye alianzisha mji wa Iri Nahashi. Hawa ni wanaume walioishi Reka.

¹³ Wana wa Kenazi walikua Othinieli na Seraia. Wana wa Othinieli walikuwa Hathathi na Meonothai.

¹⁴ Meonothai akawa baba wa Ofara, na Seraia akawa baba wa Yohabu, mwanzilishi wa Ge Harashimu, ambao watu wake walikua wahanzi.¹⁵ Wana wa Kalebu mwana wa Yefune walikua Iru, Ela na Namu. Mwana wa Ela alikua Kenazi.

¹⁶ Wana wa Yehaleli walikua Zifi, Zifa, Tiriya, na Azareli.

¹⁷ Wana wa Ezra walikua Yetheri, Meredi, Eferi, na Yaloni.

¹⁸ Mke wake Meredi wa Kimisri alishika mimba na kuwazaa Miriamu, Shamai, na Ishiba, aliyekua baba wa Eshitemoa. Hawa walikua wana wa Bithia, binti wa Farao, ambaye Meredi alimuoa. Mke wa Kiyahudi wa Meredi alimzaa Yeredi ambaye alikua baba wa Gedore; Heberi, aliyekua baba wa Soko; na Yekuthiel aliyekua baba wa Zanoa.

¹⁹ Kati ya wana wawili wa mke wa Hodia, dadake Nahamu, mmoja wao akawa baba wa Keila Mgarimi.

Mwingine alikua Eshitemoa Mmakathi

²⁰ Wana wa Shimoni walikua Amnoni, Rina, Beni Hanani, na Tiloni. Uzao wa Ishi walikua Zohethi na Beni-Zohethi.

²¹ Uzao wa Shela mwana wa Yuda, ulikua ni Eri baba wa Leka, Laada baba wa Maresha na koo za wafanyakazi wa kushona kule Beth Ashbea,

²² Yoakimu, wanaume wa Kozeba, na Yoashi na Sarafi, aliyekua na mamlaka huko Moabu na Yashubi Lehemu. Maelezo haya yametoka kwenye nakala za zamani.)²³ Hawa walikuwa ni wafinyanzi walioishi Netaimu na Gedera na kufanya kazi kwaMfalme.

²⁴ Uzao wa Simeoni ulikua Nemueli, Yamini, Yaribu, Zera, na Shauli.

²⁵ Shalumu alikua mwana wa Shauli, Mibisamu alikua mwana wa Shalumu, na Mishima alikua mwana wa Mibisamu.

²⁶ Ukoo wa Mishima ulikua Hamueli mwana wake, Zakuri mjukuu wake, na Shimei kitukuu chake.

²⁷ Shimei alikua na wana kumi na sita na mabinti sita. Kaka zake hawakuwa na watoto wengi, Kwa hiyo koo zao hazikuongezeka sana kwa kama watu wa Yuda walivyoongezeka.²⁸ Waliishi Beasheba, Molada, na Hazari Shuali.

²⁹ Pia waliishi Bilha, Ezemu, Toladi,³⁰ Bethueli, Horma, Zikilagi,³¹ Bethi Markabothi, Hazari Susimi, Bethi Biri, na Shaaraimu. Hii ilikua miji yao mpaka wakati wa utawala wa Daudi.³² Vijiji vyao vitano vilikua Etamu, Aini, Rimoni, Tokeni na Ashani,³³ pamoja na vijiji vyaa kando mpaka Balith Haya yalikua makazi yao, na walitunza kumbukumbu za uzao wao.

³⁴ Viongozi wa ukoo walikua Meshobabu, Yamileki, Yoshahi mwana wa Amazia,³⁵ Yoeli, Yehu mwana wa Yoshibia mwana wa Seraia mwana wa Asieli,³⁶ Elioenai, Yaakoba, Yeshohaia, Asaia, Adieli, Yesimieli, Benia,³⁷ na Ziza mwana wa Shifi mwana wa Aloni mwana wa Yedaia mwana wa Shimiri mwana wa Shemaia.³⁸ Hawa walio orodheshwa kwa majina walikua viongozi wa koo zao, na koo zao ziliongezeka sana.³⁹ Walienda karibu na Gedori, upande wa mashariki wa bonde, kutafuta malisho ya mifugo yao.⁴⁰ Walipata malisho mengi na mazuri. Nchi

ilikua tambarare, tulivu na ya amani. Wahamu waliishi hapo awali.⁴¹ Hao walio orodheshwa hapo kwa majina walikuja katika siku za Hezekia mfalme wa Yuda, na wakashambulia makazi ya Wahamu na Wameuni, ambao pia walikua hapo. Waliwaangamiza kabisa na kuishi hapo sababu walipata malisho kwa ajili ya mifugo yao.

⁴²Wanaume mia tano wa kabile la Simeoni walienda katika mlima Seiri, pamoja na Pelatia, Nearia, Refaia, na Uzieli, wana wa Ishi, kama kiongozi wao.⁴³ Waliwashinda wakimbizi wa Waamaleki waliobakia, na wakaishi hapo hadi siku hii.

⁵ ¹Wana wa Rubeni mzaliwa wa kwanza wa Israeli - sasa Rubeni alikuwa mzaliwa wa kwanza wa Israeli, lakini haki yake ya mzaliwa wa kwanza ilipewa kwa wana wa Yusufu mwana wa Israeli kwa sababu Rubeni alinajisi kochi la baba yake. Kwa hivyo hajaandikwa katika nasaba kuwa ana haki ya mzaliwa wa kwanza.²Yuda ndiye alikuwa na nguvu kati ya ndugu zake, na kiongozi angetoka kwake. Lakini haki ya mzaliwa wa kwanza ilikuwa ya Yusufu -³wana wa Rubeni, mzaliwa wa kwanza wa Israeli alikuwa Hanoki, Palu, Hezroni, na Karmi.

⁴ Uzao wa Yoeli ulikuwa huu: Mwana wa Yoeli alikuwa Shemaia. Mwana wa Shemaia alikuwa Gogi. Mwana wa Gogi alikuwa Shimei.

⁵Mwana wa Shimei alikuwa Mika. Mwana wa Mika alikuwa Reaia. Mwana wa Reaia alikuwa Baali.⁶Mwana wa Baali alikuwa Bera, ambaye Tiligathi Pileseri alimpeleka matekani kule Assiria. Bera alikuwa kiongozi katika kabilia la Rubeni.

⁷ Ndugu zake kwa na koo zao, walioandikishwa katika nasaba kwa vizazi vyao: Yeielo kiongozi, Zekaria,⁸na Bela mwana wa Azazi mwana wa Shema mwana wa Yoeli. Waliishi Aroeri, kwa umbali wa Nebo na Baali Meoni,⁹na kuelekea mashariki hadi mwanzo wa jangwa linaloendelea hadi Mto Efarati, kwa sababu mifugo yao ilikuwa imeongezeka katika nchi ya Gileadi.

¹⁰ Katika siku za Sauli, kabilia la Rubeni lilishambulia Wahagiri na kuwashindaWakaishi ndani ya hema za Wahagiri katika nchi yote mashariki mwa Gileadi.

¹¹ Watu wa kabilia la Gadi waliishi karibu nao, katika nchi ya Basha Saleka.

¹²Yoeli alikuwa kiongozi wao, Shafamu alikuwa wa pili na Yanai na Shafati walikuwa wa Bashani.

¹³ Ndugu zao, kwa koo zao, walikuwa Mikaeli, Meshulamu, Sheba, Yorai, Yakani, Sia na Eberi - jumla saba wote.

¹⁴ Hawa watu walio tajwa hapo juu ni uzao wa Abihaili, na Abihaili alikuwa mwana wa Huri. Huri alikuwa mwana wa Yaroa. Yaroa alikuwa mwana wa Gileadi. Gileadi alikuwa mwana wa Mikaeli. Mikaeli alikuwa mwana wa Yeshishai. Yeshishai alikuwa mwana wa Yado. Yado alikuwa mwana wa Buzi.

¹⁵ Ahi mwana wa Abidieli mwana wa Guni, alikuwa kichwa cha ukoo wao.

¹⁶ Waliishi Gileadi, Bashani, katika miji yake, na katika nchi zote za malisho ya Sharoni kwa umbali wa mipaka yake.

¹⁷Hawa wote waliorodheshwa katika nakaka za uzao katika siku za Yothamu mfalme wa Yuda na Yeroboamu mfalme wa Israeli.

¹⁸Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabilia la Manase walikuwa na wana jeshi 44,760 walio fuzu kwa vita, walio beba ngao na upanga, na waliovuta upinde, ambaao wangeweza kwenya.¹⁹Waliwashambulia Wahagiri, Yeturi, Nafishi, na Nodabu.²⁰Walipokea msaada wa kiungu dhidi yao. Katika hili Wahagiri na wote walio kuwa nao walishindwa. Hii ni kwa sababu Waisraeli walipaza sauti katika vita, na yeye akawajibu, kwa sababu waliweka tumaini lao kwake.²¹Walikamata wanya wao, pamoja na ngamia elfu hamsini, kondoo 250,000, pundu elfu mbili, na wanaume 100,000.²²Kwa sababu Mungu aliwapigania, waliua maadui wengi. Waliishi katika nchi yao mpaka nyakati za kuwekwa utumwani.

²³Wana wa nusu ya kabilia la Manase waliishi katika nchi ya Bashani kwa umbali wa Bali Hermoni na Seniri (hiyo ni, Mlima Hermoni).

²⁴Hawa walikuwa viongozi wa koo zao: Eferi, Ishi, Elieli, Azrieli, Yeremia, Hodavia, na Yahdieli. Walikuwa mashujaa hodari, wanaume mashuhuri, viongozi wa familia zao.²⁵Lakini walikuwa sio waaminifu kwa Mungu wa babu zao. Walifanya uzinzi na miungu ya watu wa hiyo nchi, ambaao Mungu aliwaangamiza mbele yao.

²⁶Mungu wa Israeli akamchochea Puli mfalme wa Assiria (ambaye pia uitwa Tiligathi Pileseri, mfalme wa Assiria). Aliwapeleka matekani Warubeni, Wagadi, na nusu ya kabilia la Manase. Aliwaleta kwa Hala, Habori, Hara, na kwenye mto wa Gozani, ambapo wapo hadi leo.

6 ¹Wana wa Levi walikuwa Gerishoni, Kohathi, na Merari.

² Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Hebron, na Uzieli.

³ Wana wa Amramu walikuwa Aruni, Musa, Miriamu. Wana wa Aruni walikuwa Nadabu, Abihu, Eleazari, na Ithamari.

⁴ Eleazari akawa baba wa Finehasi, na Finehasi akawa baba wa Abishua.

⁵ Abishua akawa baba wa Buki, na Buki akawa baba wa Uzi.

⁶ Uzi akawa baba wa Zerahia, na Zerahia akawa baba wa Meraioti.

⁷ Meraioti akawa baba wa Amaria, na Amaria akawa baba wa Ahitubi.

⁸ Ahitubi akawa baba wa Zadoki, na Zadoki akawa baba wa Ahimazi.

⁹ Ahimazi akawa baba wa Azaria, na Azaria akawa baba wa Yohanani.

¹⁰ Yohanani akawa baba wa Azaria, aliye hudumu katika hekalu alilo lijenga Sulemani ndani ya Yerusalem.

¹¹ Azaria akawa baba wa Amaria, na Amaria akawa baba wa Ahitubi.

¹² Ahitubi akawa baba wa Zadoki, na Zadoki akawa baba wa Shalumu.

¹³ Shalumu akawa baba wa Hilikia, na Hilikia akawa baba wa Azaria.

¹⁴ Azaria akawa baba Seraia, na Seraia akawa baba wa Yehozadaki.

¹⁵ Yehozadaki akaenda matekani Yahweh alipo wapeleka utumwani Yuda na Yerusalem kwa mkono wa Nebukadneza.

¹⁶ Wana wa Levi walikuwa Gerishomu, Kohathi, na Merari.

¹⁷ Wana wa Gerishomu walikuwa Libini na Shimei.

¹⁸ Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Izhari, Hebron, na Uzieli.

¹⁹ Wana wa Merari walikuwa Mahili na Mushi. Hawa walikuwa koo za Walawi kwa familia za baba zao.

²⁰ Uzao wa Gerishomu ulianza na mwanae Libini. Mwana wa Libini alikuwa Jahathi. Mwanae alikuwa Zima.

²¹ Mwanae alikuwa Yoa. Mwanae alikuwa alikuwa Ido. Mwanae alikuwa Zera. Mwanae alikuwa Yeatherai.

²² Uzao wa Kohathi ulianza na mwanae Aminadabu. Mwanae alikuwa Kora. Mwanae alikuwa Asiri.

²³ Mwanae alikuwa Elikana. Mwanae alikuwa Ebiasa. Mwanae alikuwa Asiri.

²⁴ Mwanae alikuwa Tahathi. Mwanae alikuwa Urieli. Mwanae alikuwa uzia. Mwanae alikuwa Shauli.

²⁵ Wana wa Elikana walikuwa Amasai, Ahimothi

²⁶ Elikana mwanaawe, Zofai mwanae, Nahathi mwanaawe,

²⁷ Eliabu mwanaawe, Yehoramu mwanaawe na Elikana mwanaawe.

²⁸ Wana wa Samwali walikuwa mzaliwa wa kwanza, Yoeli, na Abija, wa pili.

²⁹ Mwana wa Merari alikuwa Mahili. Mwanae alikuwa Libini.

³⁰ Mwanae alikuwa Shimei. Mwanae alikuwa Uza. Mwanae alikuwa Shimea. Mwanae alikuwa Hagia. Mwana alikuwa Asaia.

³¹ Haya ndio majina ya wanaume ambaeo Daudi waliwaeka kusimamia muziki katika nyumba ya Yahweh, baada ya sanduku kuja hapo.³² Walitumika kwa kuimba mbele ya hema, hema la kukutania, mpaka Sulemani alipo jenga nyumba ya Yahweh ndani ya Yerusalem. Walikamilisha wajibu wao kwa kadiri ya maelekezo waliopewa.

³³ Hawa walitumika pamoja na wana wao. Katika makabila ya Wakohathi alitoka Hemani mwana muziki. Babu zake walikuwa hawa, kurudi nyuma ya wakati: Hemani alikuwa mwana wa Yoeli. Yoeli alikuwa mwana wa Samweli.

³⁴ Samweli alikuwa mwana wa Elikana. Elikana alikuwa mwana wa Yerohamu. Yerohamu alikuwa mwana wa Elieli. Elieli alikuwa mwana wa Toa.

³⁵ Toa alikuwa mwana wa Zufi. Zufi alikuwa mwana wa Elikana. Elikana alikuwa mwana wa Mahathi. Mahathi alikuwa mwana wa Amasai. Amasai alikuwa mwana wa Elikana.

³⁶ Amasai alikuwa mwana wa Elikana. Elikana alikuwa mwana wa Yoeli. Yoeli alikuwa mwana wa Azaria. Azaria alikuwa mwana wa Zefania.

³⁷ Zefania alikuwa mwana wa Tahathi. Tahathi alikuwa mwana wa Asiri. Asiri alikuwa mwana wa Ebiasa. Ebiasa alikuwa mwana wa Kora.

³⁸ Kora alikuwa mwana wa Izhari. Izhari alikuwa mwana wa Kohathi. Kohathi alikuwa mwana wa Lawi. Lawi alikuwa mwana wa Israeli.

³⁹ Mfanyakazi mwenzake Hemani alikuwa Asafu, aliye simama mkono wake wa kuume. Asafu alikuwa mwana Berekia. Berekia alikuwa mwana wa Shimea.

- ⁴⁰ Shimea alikuwa mwana Mikaeli. Mikaeli alikuwa mwana wa Baaseia. Baaseia alikuwa mwana wa Malikiya.
- ⁴¹ Malikiya alikuwa mwana wa Ethini. Ethini alikuwa mwana wa Zera. Zera alikuwa mwana wa Adaia.
- ⁴² Adaia alikuwa mwana wa Ethani. Ethani alikuwa mwana wa Zima. Zima alikuwa mwana wa Shimei.
- ⁴³ Shimei alikuwa mwana wa Yahathi. Yahathi alikuwa mwana wa Gerishomu. Gerishomu alikuwa mwana wa Lawi.
- ⁴⁴ Upande wa mkono wa kushoto wa Hemani walikuwa wafanyi kazi wa wana wa Merari. Alikuwa Ethani mwana wa Kishi. Kishi alikuwa mwana wa Abdi. Abdi alikuwa mwana wa Maluki.
- ⁴⁵ Maluki alikuwa mwana wa Hashabia. Hashabia alikuwa mwana wa Amazia. Amazia alikuwa mwana wa Hilikia.
- ⁴⁶ Hilikia alikuwa mwana wa Amzi. Amzi alikuwa mwana wa Bani. Bani alikuwa mwana wa Shemer.
- ⁴⁷ Shemer alikuwa mwana wa Mahili. Mahili alikuwa mwana wa Mushi. Mushi alikuwa mwana wa Merari. Merari alikuwa mwana wa Lawi.

⁴⁸ Washirika wao, Walawi, walipewa kazi yote ya hema, nyumba ya Mungu.

⁴⁹ Aruni na wana wake walitoa sadaka katika madhabahu kwa ajili ya sadaka za kuteketeza; na sadaka katika madhabahu ya uvumba kwa kazi zote katika pa patakatifu. Hizi sadaka zilifanya maombezi kwa ajili ya Waisraeli, kwa kadiri ya yote ambayo Musa mtumishi wa Mungu aliwaamuru.

⁵⁰ Uzao wa Aruni una kumbukwa kama ifuatavyo: Mwana wa Aruni alikuwa Eleazari. Mwana Eleazari alikuwa Finehasi. Mwana wa Finehasi alikuwa Abishua.

⁵¹ Mwana wa Abishua alikuwa Buki. Mwana wa Buki alikuwa Uzi. Mwana wa Buki alikuwa Zerahia.

⁵² Mwana wa Zerahia alikuwa Meraiothi. Mwana wa Meraiothi alikuwa Amaria. Mwana wa Amaria alikuwa Ahitubi.

⁵³ Mwana wa Ahitubi alikuwa Zadoki. Mwana wa Zadoki alikuwa Ahimazi.

⁵⁴ Hizi ni sehemu ambazo wazao wa Aruni walipangiwa kuishi, wazao wa Aruni ambao walitoka katika koo za Wakohathi (maeneo ya kwanza yalikuwa yao).⁵⁵ Walipewa Hebron katika nchi ya Yuda na nchi ya malisho, ⁵⁶ lakini maeneo ya mji na vijiji alipewa Kalebu mwana wa Yefune.⁵⁷ Kwa wazao wa Aruni waliwapa: Hebron (mji wa makimbilio), na Libina pamoja na nchi ya malisho, Yatiri, Eshitemoa pamoja na nchi ya malisho,⁵⁸ Hileni pamoja na nchi ya malisho, na Debiri pamoja na nchi ya malisho.⁵⁹ Na Ashani pamoja na nchi ya malisho na Bethi Shemeshi pamoja na nchi ya malisho;⁶⁰ na kutoka katika kabila la Benjamini walipewa Geba pamoja na nchi ya malisho, Alemethi pamoja na nchi ya malisho, na Anothothi na nchi ya malisho. Jumla ya miji yao ilikuwa kumi na tatu.

⁶¹ Kwa mwengine wa Kohathi waliwapa kwa sehemu miji kumi kutoka kwa kabila la Manase.

⁶² Kwa uzao wa Gerishomu kwa koo zao tofauti walipewa miji kumi na tatu kutoka kwa makabila ya Isakari, Asheri, Naftali, na nusu ya kabila la Manase huko Bashani.

⁶³ Kwa uzao wa Merari walipewa miji kumi, kulingana na koo zao, kutoka kwa makabila ya Rubeni, Gadi, na Zebuluni.

⁶⁴ Hivyo watu wa Israeli walitoa hii miji pamoja na nchi za malisho kwa Walawi.⁶⁵ Waligawa kwa kura miji iliyo tajwa kwa majina kutoka katika kabila za wana wa Yuda, Simeoni, na Benjamini.

⁶⁶ Kwa baadhi ya koo za Wakohathi walitoa miji kutoka kwa kabila la Efraimu.⁶⁷ Waliwapa: Shekemu (mji wa makimbilio) pamoja na nchi ya malisho katika milima ya Efraimu, Gezeri na nchi ya malisho,⁶⁸ Jokimeamu pamoja na nchi ya malisho, Bethi Horoni pamoja na nchi ya malisho,⁶⁹ Aiyaloni pamoja na nchi ya malisho, na Gathi Rimoni pamoja na nchi ya malisho.⁷⁰ Nusu ya kabila la Manase waliwapa Wakohathi: Aneri pamoja na nchi ya malisho na Bileamu pamoja na nchi ya malisho. Hizi zikawa mali za koo za Wakohathi.

⁷¹ Kwa uzao wa Gerishomu kutoka koo za nusu ya kabila la Manase, waliwapa: Golani huko Baashani na nchi ya malisho na Ashitarothi pamoja na nchi ya malisho.

⁷² Kabila la Isakari liliwapa uzao wa Gerishomu: Kedeshi pamoja na nchi ya malisho, Dabera pamoja na nchi ya malisho,

⁷³ Ramothi pamoja na nchi ya malisho, na Anemu pamoja na nchi ya malisho.

- ⁷⁴ Isakari alipokea kutoka kwa kabila la Asheri: Mashali pamoja na nchi ya malisho, Abdoni pamoja na nchi ya malisho,
- ⁷⁵ Hukoki pamoja na nchi ya malisho, na Rehobu pamoja na nchi ya malisho.
- ⁷⁶ Walipokea kutoka kabila la Naftali: Kedeshi iliyo Galileya pamoja na nchi ya malisho, Hamoni pamoja na nchi ya malisho, na Kiriathaimu pamoja na nchi ya malisho.
- ⁷⁷ Wazao wengine wa Merari walipokea kutoka Kwa kabila la Zebuluni: Yokineamu, Karita na Rimono pamoja na nchi ya malisho na Tabori pamoja na nchi ya malisho;
- ⁷⁸ na kutoka kabila la Rubeni upande wa pili wa Yordani upande wa mashariki wa Yeriko, walipokuwa Bezeri katika jangwa, Yahza,
- ⁷⁹ Kedemothi pamoja na nchi ya malisho, na Mefathi pamoja na nchi ya malisho
- ⁸⁰ Walawi walipokea kutoka kabila la Gadi: Ramothi ya Gileadi pamoja na nchi ya malisho, Mahanaimu pamoja na nchi ya malisho,
- ⁸¹ Heshiboni pamoja na nchi ya malisho, na Yazeri pamoja na nchi ya malisho.

- ⁷ ¹Wana wanne wa Isakari walikuwa Tola, Pua, Yashubi, na Shimironi.
- ² Wana wa Tola walikuwa Uzi, Refaia, Yerie, Yamai, Ibisami, Samueli. Walikua vichwa katika nyumba za koo zao, toka uzao wa Tola na waliorodheshwa kama mashujaa hodari mionganoni mwa kizazi chao. Katika siku za Daudi walikua na idadi ya 22,600.
- ³ Mwana wa Uzi alikua Izrahia. Mwana wake walikua Michaeli, Obadia, Yoeli, na Ishia, wote watano walikua viongozi wa ukoo
- ⁴ Pamoja nao walikua na jeshi la watu elfu thelathini na sita wa mapambano, kwa mujibu wa orodha zilizomilikiwa na koo za mababu zao, kwa kuwa walikuwa na wake wengi pamoja na wana wa kiume.
- ⁵ Ndugu zao kutoka koo zote za Isakari, walikua na mashujaa hodari themanini na saba, kwa mujibu wa orodha zilizomilikiwa na koo za mababu zao.
- ⁶ Wana watatu wa Benjamini walikuwa Bela, Beka, na Yediaeli.
- ⁷ Wana watano wa Bela walikuwa Ezibono, Uzi, Uzieli, Yerimoti, na Iri. Walikua ni viongozi wa koo na mashujaa hodari. Walikuwa na idadi 22,034, kwa mujibu wa orodha zilizomilikiwa na koo za mababu zao.
- ⁸ Wana wa Beka walikuwa Zemira, Yoashi, Elieza, Elionai, Omri, Yeremoti, Abiya, Anatot, na Alemeti. Wote hawa walikuwa wana wake.
- ⁹ Orodha ya koo zao ilikua na idadi ya 20,200 viongozi wa koo zao mashujaa hodari.
- ¹⁰ Mwana wa Yediaeli alikuwa Bilhani. Wana wa Bilhani walikuwa Yeushi, Benjamini, Ehudi, Kenaana, Zetani, Tarishishi, na Ahishahari.
- ¹¹ Wote hawa waikuwa wana wa Yediaeli. Waliorodheshwa katika ukoo orodha ilikuwa 17,200 viongozi wa nyumba na mashujaa hodari waliofa kwa huduma ya kijeshi.
- ¹² Shupimu na Hupimu walikuwa waza wa Iri, na Hushimu walikuwa wazao wa Aheri.
- ¹³ Wana wa Naftali walikuwa Yazieli, Guni, Yezeri, na Shilemu, wazao wa Bilhahi.
- ¹⁴ Wazao wa Manasse walikua Asrieli, liyekuwa uzao wake kupitia suria wake wa Kiaramia. (Pia alimzaa Makiri, baba wa Gileadi.
- ¹⁵ Kisha Makiri alimchukua mke wake kutoka kwa Hupimu na Shupimu na jinala dada yake lilikuwa Maaka.) Jina la wa pili ilikuwa Zelofehadi, ambaye alikuwa na mabinti pekee.
- ¹⁶ Kisha Maaka, mke wa Makiri, alimzaa mwana wa kiume na alimuita Pereshi, na jina la Kaka yake lilikuwa Shereshi, na wana wake walikuwa Ulamu na Rakemu.
- ¹⁷ Mwana wa Ulami alikuwa Bedani. Hawa walikuwa uzao wa Gileadi mwana wa Makiri mwana wa Manase.
- ¹⁸ Dada wa Gileadi Hamoleketi alimzaa Ishihodi, Abiezeri, na Mahila.
- ¹⁹ Wana wa Shemida walikuwa Ahiana, Shekemu, Liki, na Aniamu.
- ²⁰ Uzao wa Efraimu ulikuwa kama ifuatavyo: Efraimu mwana wa Shutela. Shutela mwana wa Beredi. Beredi mwana wa Tahati.
- ²¹ Tahati mwana wa Eleada. Eleada mwana wa Shutela. Eza na Eleadi waliuawa na wanaume wa Gati, wenyeji wa nchi, walipoenda kuiba mifugo yao.
- ²² Efraimu baba yao aliomboleza kwa siku nyangi, na kaka zake walikuja kumfariji.
- ²³ Alilala na mkewe. Akapata mimba akamzaa mwana. Efraimu akamuita Beria, kwa sababu maafa yalishakuja nyumbani mwake.
- ²⁴ Binti yake alikuwa Sheera, ambaye alijenga miji juu na chini Beth Horon na Uzzen Sheerah.
- ²⁵ Mwana wake alikuwa Rafa. Mwana wa Rafa alikuwa Reshefi. Mwana wa Reshafi alikuwa Tela. Mwana wa Tela alikuwa Tahani.
- ²⁶ Mwana wa Tahani alikuwa Ladani. Mwana wa Ladani alikuwa Amihudi. Mwana wa Amihudi alikuwa Elishama.
- ²⁷ Mwana wa Elishama alikuwa Nuni. Mwana wa Nuni alikuwa Joshua.
- ²⁸ Mali zao na makazi yao yalikuwa Betheli na yalizungukwa na vijiji. Waliongeza upande wa mashariki hadi Naarani na upande wa magharibi hadi Gezeri na vijiji vyake, na Shekemu na vijiji vyake hadi Aya na vijiji vyake.
- ²⁹ Katika mipaka pamoja na Manasse kulikuwa na Beti shani na vijiji vyake, Taanaki na vijiji vyake, Megido na vijiji vyake, na Dori na vijiji vyake. Katika huu mji waliishi uzao wa Josefu mwana wa Israeli.
- ³⁰ Wana wa Asha walikuwa Imna, Ishiva, Ishivi, na Beria. Sera alikuwa dada yao.
- ³¹ Wana wa Beria walikuwa Heberi na Malchieli, Ambaye alikuwa baba wa Birzaiti.
- ³² Wana wa Heberi walikuwa Yafeti, Shomer, na Hotamu. Dada yao alikuwa Shua.
- ³³ Wana wa Yafeti walikuwa Pasaki, Bimhalii, na Ashivati. Hawa walikuwa watoto wa yafeti.
- ³⁴ Shoma, kaka wa Yafeti alikuwa na wana hawa: Roga, Huba, na Aramu

³⁵ Kaka yake Shema, Helemu, alikuwa na wana hawa: Zofa, Imna, Sheleshi na Amali.

³⁶ Wana wa Zofa walikuwa Sua, Harinefa, Shua, Beri, Imra

³⁷ Beza, Hodi, Shamma, Shilsha, Ithrani, na Beera.

³⁸ Wana wa Yeta walikuwa Yefune, Pispa, na Ara.

³⁹ Wana wa Ulla walikwa Ara, Hanniel, na Rizia.

⁴⁰Hawa wote walikuwa uzao wa Asha. Walikuwavingozi wa koo, wanaume mashuhuri, mashujaa hodari, na wakuu kati ya viongozi. Kulikuwa na wanaume elfu ishirini na sita walioorodheshwa waliofaa kwa utumishi ya kijeshi, kwa mujibu wa idadi iliyo orodheshwa.

⁸ ¹Wana watano wa Benjamini walikuwa Bela mwana wake wa kwanza, Asibeli, Ahara, ²Noha, na Rafa.

³ Wana wa Bela walikuwa Adari, Gera, Abihudi,

⁴Abishau, Naamani, Ahoa, ⁵Gera, Shefufani, na Huramu.

⁶ Hawa walikuwa uzao wa Ehudi ambaو walikuwa vichwa vya koo kwa wakazi wa Geba, ambaو walihimizwa kuhamia Manahati:

⁷Naamani, Ahijah, na Gera. Wa mwishi, Gera, aliwaongoza katika kuhamia. Alikuwa baba wa Uza na Ahihudi.

⁸ Shaharaimu akawa baba wa watoto katika ardhi ya Moabu, baada ya kuwatariki wake zake Hushimu na Baara.

⁹Kwa mke wake Hodeshi, Shaharaimu akawa baba wa Yobabu, Zibia, Mesha, Malkamu, ¹⁰Yeuzi, Shachia, na Mirima. Hawa walikuwa wana wake, viongozi katika koo zao.¹¹Alikwisha kuwa baba wa Abitubi, na Elipaali kwa Hushimu.

¹² Wana wa Elipaali walikuwa Eba, Mishamu, na Shemedi (ambao walijenga Ono na Lodi pamoja na vijiji vilivyozunguka.)

¹³Pia walikuwako Beria na Shema. Walikuwa vichwa vya nyumba za baba zao wa walioishi Ajalon, ambaو waliwaondoa wakazi wa Gati.

¹⁴ Beria alikuwa na wana watatu: Ahio, Shashaki, Yeremothi,

¹⁵Zebadia, Aradi, Eda, ¹⁶Mikaeli, Iship, na Joha

¹⁷ walikuwa wa na wa Beria Zebadia, Meshulamu, Hiziki, Heba,

¹⁸Ishimerai, Izilia, na Yobabu walikuwa wana wa Elipaali.

¹⁹ Yokimu, Zikri, Zabdi,

²⁰Elienai, Zilletai, Elieli, ²¹Adaia, Beraia, na Shimrati walikuwa wana wa Shime.

²² Ishipani, Eba, Elieli,

²³Abdoni, Zikri, Hanani, ²⁴Hanania, Elamu, Antothiya, ²⁵Ifdeia, na Penueli walikuwa wana wa Shashaki.

²⁶ Shamsherai, Sheharia, Athalia,

²⁷Yaarehia, Eliya, na Zikri walikuwa wana wa Yerohamu.

²⁸Hawa walikuwa vichwa vya koo- kwa mujibu wa kumbukumbu za koo zao walikuwa vichwa. Walikuwa wanaume wakuu walioishi Yerusalem.

²⁹ Baba wa Gibeoni, Jeieli, ambaye mke wake aliitwa Maaka, aliishi ndani ya Gibeoni.

³⁰Mzaliwa wake wa kwanza wa kiume alikuwa Abdoni, akafuatiwa na Zuri, Kishi, Baali, Nadabu³¹Gedor, Ahio, na Zekari.

³² Mwana mwingine wa Yeiel alikuwa Mikloti, ambaye akaja kuwa baba wa Shimea. Pia wanaishi karibu na ndugu zao Yerusalem.

³³ Neri alikuwa baba wa Kishi. Kishi alikuwa baba wa Sauli. Sauli alikuwa baba wa Yonathani, Malkishua, Abinadabu, na Ishbaali.

³⁴ Mwana wa Yonathani alikuwa Meribu Baali. Meribu Baali alikuwa baba wa Mika.

³⁵ Wana wa Mika walikuwa Pithoni, Meleki, Tarea, and Ahazi.

³⁶ Ahazi akawa baba wa Yehoada. Yehoada alikuwa baba wa Amelethi, Azimavethi, na Zimri. Zimri alikuwa baba wa Moza.

³⁷ Moza alikuwa baba wa Binea. Binea alikuwa baba wa Rafa. Rafa alikuwa baba wa Eleasa. Eleasa alikuwa baba wa Azeli.

³⁸ Azeli alikuwa na wana sita: Azrikamu, Bokeru, Ishimaeli, Obadia, na Hanani. Wote hawa walikuwa wana wa Azeli.

³⁹ Wana wa Esheki, kaka yake, walikuwa Ulamu mzaliwa wake wa kwanza, Yeushi wa pili, na Elifeleti wa tatu.

⁴⁰ Wana wa Ulamu walikuwa wanaume wa mapambano na warusha mishale wa zuri. Walikuwa na wana wengi na wajukuu, jumla ya 150. Wote hawa walikuwa uzao wa Benjamini.

⁹ ¹Kwa hivyo watu wote wa Israeli walinakiliwa ki uzao. Walinakiliwa katika vitabu vya kifalme vya Israeli.

Yuda, walipelekwa matekani Babylon kwasababu ya dhambi zao.²Wakwanza kurudi kuishi katika miji yao walikuwa Waisraeli, Makuhani, Walawi, na Watumishi wa hekalu.

³Baadhi ya uzao wa Yuda, Benjamin, Efraimu, na Manase waliishi Yerusalem.

⁴ Wahamiaji walijumusha Uthai mwana wa Ammihudi mwana wa Omri mwana wa Bani, moja ya uzao wa Perezi mwana wa Yuda.

⁵ Kati ya Washilani kulikuwa na Asaia mtoto wa kwanza na wana wake.

⁶ Kati ya uzao wa Zera alikuwa Yeuli. Uzao wao ulikuwa na namba 690.

⁷ Katika uzao Benjamini walikuwa Salu mwana wa Meshulamu mwana wa hodavia mwana wa Hssenua.

⁸ Pia walikuwa Ibneia mwana wa Yerohamu; Ela mwana wa Uzzi mwana wa Mikri; na Meshullam mwana wa Shefatia mwana waReuli mwana wa Ibnija.

⁹ Ndugu zao waliandika kwenye orodha ya namba 956 ya vizazi vyao. Wanaume wote hawa walikuwa viongozi wa koo za mababu zao.

¹⁰Makuhani walikuwa Yedaia, Yehoiarib, na Yokini.

¹¹ Walikuwa pia Azaria mwana wa Hilkia mwana wa Meshullamu mwana wa Zadoki mwana wa Meraioti mwana wa Ahitubi, aliyekuwa na mamlaka katika nyumba ya Mungu.

¹² Kulikuwa na Adaia mwana wa Yerohamu mwana wa Pashuri mwana wa Malkija. Pia kulikuwa na Maasai mwanawwa Adielii mwana wa Yazera mwana wa Meshulamu mwana wa Meshilemiti mwana wa Imma.

¹³ Ndugu zao, amba walikuwa viongozi katika koo za mababu zao, idadi ya 1,760. Walikuwa ni wanaume wenye uwezo sana wa kufanya kazi katika nyumba ya Mungu.

¹⁴ Kati ya Walawii, kulikuwa na Shemaia mwana wa Hashubu mwana wa Azrikam mwana wa Hashabia, kati ya uzao wa Merari.

¹⁵ Walikuwako pia Bakbakari, Hereshi, Galali, na Mattania mwana wa Mika mwana wa Zikri mwana wa Asafu.

¹⁶ Walikuwako pia Obadia mwana wa Shemaia mwana wa Galali mwana wa Yedutuni; na Berekia mwana wa Asa mwana wa Elkana, aliyeshikatika vijiji vya Wanetophathi.

¹⁷ Walinzi wa langi walikuwa Shalumu, Akubi, Talimonii, Ahimani, na uzao wao. Shalumu alikuwa kiongozi wao.

¹⁸ Awali walismama kulinda katika geti la mfalme upande wa mashariki wa kambi ya uzao wa Walawi.

¹⁹ Shalumu mwana wa Kore mwana wa Ebiasafu, ambaye kama mwana wa Kora, na ndugu zake kutoka nyumba ya baba yake, Korahite, alikuwa na mamlaka kwa kazi ya huduma, Walilinda mlango wa hema, kama mababu zao walivoyolinda kambi ya Yawehi, na pia walilinda langi la kuingilia.

²⁰ Finehasi mwana wa Eleaza aliwaongoza kipindi cha nyuma, na Yahwehi alikuwa pamoja nae.

²¹ Zekaria mwana wa Meshelemia alikuwa mlinzi katika mlango wa kuingilia hekalu, “eneo la kukutania.”

²²Hawa wote walichaguliwa kana walinzi wa mageti ya kuingilia kwa idadi ya 212. Majina yao yaliandikwa kwenye kumbukumbu za watu katika vijiji vyao. Mtabiri aliwaweka Daudi na Samueli katika nafasi ya uaminifu.

²³Kwa hivyo wao na watoto wao walilinda mageti katika nyumba ya Yaweh, hema la kuabudia.²⁴Walinzi wa mageti waliwekwa katika pande zote nne, upande wa mashariki, magharibi, kaskazini, na kusini.²⁵Kaka zao, walioishi kwenye vijiji vyao, walikuja kuwasaidia baada ya mzunguko wa siku saba.²⁶Lakini viongozi wanne wa walinzi, amba walikwa walawi, walipangiwa kulinda vyumba na vyumba vya kuhifadhi katika nyumba ya Mungu.²⁷Walitumia usiku wao sehemu walizowekwa kuzunguka nyumba ya Mungu, kwao ilikuwa ni wajibu wao kulinda. Na walifungua geti kila asubuhi.

²⁸Baadhi yao waliwajibika katika hekalu la vifaa; walihesabu makala zilizo ingizwa ndani na zilizo tolewa nje.

²⁹Baadhi yao pia waliwekwa kutunza vitu vitakatifu, vifaa, na vitu, kujuisha unga safi, mvinyo, mafuta, manukato, na uvumba.³⁰Baadhi ya wana wa makuhani walichanganya uvumba.³¹Matithia, mmoja wa walawi, ambaye alikuwa mtoto wa kwanza wa Shalumu wa Wakorahi, alikuwa na wajibu wa kuandaa mikate kwa ajili ya sadaka.³²Baadhi ya kaka zao, uzao wa kohathite, waliwajibika kwa mikate ya uwepo, kuandaa kila Sabato.

³³Waimbaji na viongozi wa familia ya Walawi waliishi ndani ya vyumba katika mahali takatifu walipo kuwa hawafanyi kazi, kwa sababu wapiswa kufanya kazi walio pang'iwa usiku na mchana.

³⁴Hawa walikuwa viongozi wa familia mionganii mwa Walawi, kama ilivyo orodheshwa katika kumbukumbu za uzao wao. Waliishi Yerusalem.

- ³⁵ Baba wa Gibeoni, Yeiel, ambaye mkewe aliitwa Maaka, aliishi Gibeoni.
- ³⁶ Mtoto wake wa kwanza alikuwa Abdoni, alafu wana wake Zuri, Kishi, Baali, Neri, Nadabu,
- ³⁷ Gedori, Ahio, Zekaria, na Mikloti.
- ³⁸ Mikloti alikuwa baba wa Shimeamu. Pia waliishi karibu na kaka yao huko Yerusalem.
- ³⁹ Neri alikuwa baba wa Kishi. Kishi alikuwa baba wa Sauli. Sauli alikuwa baba wa Yonathani, malkishua, Abinadabu, na Ishbaali.
- ⁴⁰ Mwana wa Jonathani alikuwa Merib baali. Merib baali alikuwa baba wa Mika.
- ⁴¹ Mwana wa Mika walikuwa pithoni, Meleki, Tahrea, na ahazi.
- ⁴² Ahazi alikuwa baba wa Jara. Jara alikuwa baba wa Alemeti, Azmaveti, na zimri. Zimri alikuwa baba wa Moza.
- ⁴³ Moza alikuwa baba wa Binea. Binea alikuwa baba wa Refaia. Refaia alikuwa baba wa Eleas. Eleasa alikuwa baba wa Azeli.
- ⁴⁴ Wana sita wa Azeli walikuwa Azrikamu, Bochera, Ishmaeli, shearia, Obdia, na Hanani. Hawa walikuwa wana wa

10 ¹Wafilisti wakapigana dhidi ya Israeli. Kila mwanaume wa Israeli alikimbia Wafilisti na kuanguka na kufa katika Mlima Giliboa.²Wafilisti waliwakimbiza Sauli na mwanae. Wafilisti walimuua Yonathani, Abinadabu, na Malikishua, wana wake.³Pambano lilikuwa zito kwa Sauli, na wapiga mishale wakamshambulia na kumjeruhi.

⁴Kisha Sauli akasema kwa mbeba ngao wake, “Vuta upanga wako na unichome nao. Lasihivyo, hawa wasio tahiriwa watukuja na kunitesa.” Lakini mbeba ngao wake hakutaka, kwa kuwa aliogopa sana. Kwa hiyo Sauli akachukuwa upanga wake na kuuangukia.

⁵Mbeba ngao alivyoona kuwa Sauli amekufa, naye akaangukia upanga wake na kufa.⁶Kwaiyo Sauli akafa, na wana wake watatu, wote wa nyumba yake wakafa pamoja.

⁷Kila mwanaume wa Israeli katika bonde alivyoona kuwa wamekimbia, na Sauli na wana wake wamekufa, walitelekeza miji yao na kukimbia. Kisha Wafilisti wakaja na kuishi humo.

⁸Ikawa siku inayofuata, Wafilisti walipo kuja kukagua wafu, walimkuta Sauli na wana wake wameanguka katika Mlima Giliboa.⁹Wakamvua nguo zote na kuchukuwa kichwa chake na ngao yake. Wakatuma wajumbe wapeleke habari Filistia yote kwa miungu yao na watu wote.¹⁰Ngao yake wakaeka ndani ya hekalu la miungu yao, na kichwa chake waka kining'iniza katika hekalu la Dagoni.

¹¹Wakati Yabeshi Gileadi yote ilipo sikia Wafilisti waliyo mtendea Sauli,¹²wanaume wote wa vita wakaenda na kuchukuwa mwili wa Sauli na hiyo ya wanae, na kuirejesha Yabeshi. Walizika mifupa yao chini ya mti huko Yabeshi na wakafunga siku saba.

¹³Hivyo Sauli akafa kwa kuwa hakuwa mwaminifu kwa Yahweh. Hakutii maelekezo ya Yahweh, lakini aksauliza ushauri kwa mtu anaye ongea na wafu.¹⁴Hakutafuta mwongozo kwa Yahweh, hivyo Yahweh akamua na kupindua ufalme kwa Daudi mwana wa Yese.

11 ¹Kisha Waisraeli wote walikuja Hebron kwa Daudi na kusema, “Angalia, sisi ni nyama na mifupa yako.

²Katika wakati uliopita, Sauli alipoo kuwa mfalme juu yetu, ni wewe uliye ongoza jeshi la Israeli. Yahweh Mungu wako alisema kwako, ‘utawachunga watu wangu wa Israeli, na utakuwa mtawala wa watu wangu wa Israeli.”

³Kwaiyo wazee wote wa Israeli wakamjia mfalme huko Hebron, na Daudi akafanya agano nao mbele ya Yahweh. Wakampaka mafuta Daudi kuwa mfalme wa Israeli. Kwa namna hii, neno la Yahweh lilo nenwa na Samweli likawa kweli.

⁴Daudi na Israeli yote wakaenda Yerusalem (yani, Yebusi). Sasa Wayebusi, wakazi wa nchi, walikuwa pale.

⁵Wakazi wa yebusi wakamwabia Daudi, “Hautakuja humu.” Lakini Daudi alichukuwa ngome ya Sayuni, mji wa Daudi.

⁶Daudi alikuwa amesema, “Yeyote atakaye washambulia Wayebusi akiwa wa kwanza atakuwa mkuu na komanda wa jeshi.” Kwaiyo Yoabu mwana wa Zeruia akashambulia wa kwanza, hivyo akafanya wa mkuu wa jeshi.

⁷Kisha Daudi akaanza kuishi katika ngome. Kwaiyo wakaiita mji wa Daudi.⁸Akaimarisha mji kutoka Milo na hadi mpaka ukuta unao zunguka. Yoabu akaimairisha mji wote uliyo baki.⁹Daudi akawa mkuu na mkuu kwa sababu Yahweh wa Majeshi alikuwa naye.

¹⁰Hawa walikuwa viongozi Daudi aliyo kuwa nao, waliyo jionyesha imara katika ufalme wake, pamoja na Israeli, kumfanya mfalme, kutii neno la Yahweh kuhusu Israeli.¹¹Hii ni orodha ya wanajeshi shupavu wa Daudi. Yashobeami, mwana wa Mhakimoni, alikuwa mkuu wa kikosi cha thelathini. Aliwaua wanaume mia tatu na mkuki wake katika sehemu moja.

¹²Baada ya yeye alikuwa Eleazari mwana wa Dodo, Mahohi, aliyekuwa mmoja wa wanaume watatu hodari.

¹³Alikuwa na Daudi huko Pasidamimu, na pale Wafilisti wakakusanyika pamoja kwa mapambano, ambapo palikuwa na uwanja wa ngano na jeshi liliwakimbia Wafilisti.¹⁴Walismama katikati ya uwanja. Wakautetea na kuwakata Wafilisti na Yahweh akawaokoa na ushindi mkubwa.

¹⁵Kisha watatu wa viongozi thelathini wakashuka chini kwenye mwamba wa Daudi, katika pango la Adulamu. Jeshi la Wafilisti walieka kambi katika bonde la Refaim.¹⁶Kwa wakati huo Daudi alikuwa katika ngome yake, pangoni, Wafilisti walikita kambi yao Bethilehemu.¹⁷Daudi alikuwa na kiu ya maji na akasema, “Laiti mtu akanipatia maji ya kunywa kutoka kisima kilicho Bethilehemu, kisima kilicho pembeni mwa lango!”¹⁸Hawa wanaume hodari watatu wakatoboa kupita jeshi la Wafilisti na kuchota maji kwenye kisima cha Bethilehemu, kisima pembeni mwa lango. Wakachukuwa maji na kumletea Daudi, lakini alikataa kunywa. Badala yake, akamwaga chini kwa Yahweh.¹⁹Kisha akasema, “Iwe mbali mbele ya Mungu kwamba nifanye hivi Je ninymce damu ya wanaume hawa walio hatarisha maisha yao?” Kwa sababu waliyaweka maisha ya hatarini, Daudi akakataa kuyanywa. Haya ni matendo ya wale mashujaa

²⁰Abishai kaka wa Yoabu, alikuwa kiongozi wa wale watatu. Aliwahi kutumia mkuki wake dhidi ya watu mia tatu na kuwaua. Ametajwa pamoja na wale watatu.²¹Kati ya wale watatu, yeye alipewa heshima mara mbili na akawa kiongozi wao, ijapo hakuwa mmoja wa mionganoni mwao.

²²Benaia mwana wa Yehoiada alikuwa shujaa jasiri kutoka Kabizeli, aliye fanya matendo makuu. Aliua wana wawili wakiume wa Ariel wa Moabu. Pia alishuka chini ya shimo na kumuua simba wakati theluji ilikuwa ikianguka.²³Hata alimuua Mmisri, mwanaume mwenye mita mbili na theluthi moja. Mmisri alikuwa na mkuki kama gongo la mshonaji, lakini alimfuata chini na fimbo tu. Akakamata mkuki katika mkono wa Mmisri na kumuua na mkuki wake.²⁴Benaia mwana wa Yehoiada alifanya haya matukio, na akatajwa mionganoni mwa wale wanaume hodari watatu.²⁵Alisifika zaidi ya wale wanajeshi thelathini kwa ujumla, lakini hakuwa pewa hadhi ya wale wanajeshi watatu hodari. Lakini Daudi alimweka juu ya walinzi wake.

²⁶ Mashujaa hodari walikuwa Asaheli kaka wa Yoabu, Elhanani mwana wa Dodo wa Bethilehemu,

²⁷ Shamothi Mherori, Helezi Mpeloni,

²⁸ Ira mwana wa Ikeshi Mtekoi, Abieza Manathothi,

²⁹ Sibekai Mhushathite, Ilai Mahohi,

³⁰ Maharai Mnetofathi, Heledi mwana wa Baana Mnetofathite,

³¹ Itai mwana wa Ribai wa Gibeä uzao wa Benjamini, Benaia Mpirathoni,

32 Hurai wa mabonde ya Gaashi, Abieli Marbathi,
33 Azmavethi Mbaharumi, Eliaba Mshaalboni,
34 wana wa Hashemu Mgizoni, Yonathani mwana wa Shagee Mharari,
35 Ahiamu mwana wa Sakari Mharari, Elifali mwana wa Uri,
36 Hefa Mmekarathi, Ahija Mpeloni,
37 Hezro Mkarameli, Naarai mwana wa Ezibai,
38 Yoeli kaka wa Nathani, Mibhari mwana wa Hagiri,
39 Zeleki Mamoni, Naharai Mberothi (mbeba ngao ya Yoabu mwana wa Zerua),
40 Ira Mithire, Garebu Mithire,
41 Uria Mhiti, Zabadi mwana wa Ahlai,
42 Adina mwana wa Shiza Mreubeni (kiongozi wa Wareuben) na thelathini pamoja naye,
43 Hanani mwana wa Maaka, na Yoshafati Mmithini,
44 Uzia Mashiterathi, Shama na Yeielie wana wa Hothamu Waaroeri,
45 Jediaeli mwana wa Shimri, Joha (kaka yake Mtize),
46 Elieli Mmahavi, Yeribai na Yoshavia wana wa Elnaamu, Ithima Mmoabi,
47 Elieli, Obedi, na Yaasieli mmezobai.

¹² ¹Hawa walikuwa wanaume walio kuja kwa Daudi huko Zikilagi, wakati akiwa bado amefukuzwa katika uwepo wa Sauli mwana wa Kishi. Walikuwa miongoni mwa wanajeshi, wasaidizi wake katika mapambano.

²Walikuwa wana upinde na waliweza kutumia mkono wa kuume na wakushoto kurusha mawe na manati na kupiga mishale kutoka kwenye upinde. Walikuwa Wabenjamini, jamaa wa Sauli.

³Kiongozi alikuwa Ahi Eza, halafu Yoashi, Wana wote wa Shemaa Mgibeathi. Kulikuwa na Yezieli na Peleti, wana wa Azimavethi. Kulikuwa pia na Beraka, Yehu Waanathothi,

⁴ Ishimaia Mgibeoni, mwanajeshi kati ya wale thelathini (na kiongozi wa wale thelathini); Yeremia, Yahazieli, Yohanani, Yozabadi Mgederathi

⁵ Eluzai, Yerimothi, Bealia, Shemaria, Shefatia Mharufi,

⁶ Wakorahi ni Elkana, Ishia, Azareli, Yoeza, Yashobeamu, na

⁷ Yoela na Zebadia, wana wa Yeroham wa Gedori.

⁸Baadhi ya Wagadi walijiunga na Daudi katika ngome iliyo nyikani. Walikuwa mashujaa hodari, wanaume wa vita, tayari kwa vita, walioweza kumudu ngao na mkuki; ambao nyuso zao zilikuwa kali kama za simba.

Walikuwa wepesikama swala juu ya milima.

⁹ Kulikuwa na Eza kiongozi, Obadia wapili, Eliabu watatu,

¹⁰ Mishimana wanenye, Yeremia watano,

¹¹ Atai wasita, Elieli wasaba,

¹² Yohanani wanane, Elizabadi watisa,

¹³ Yeremia wakumi, Makibanai wakumi na moja.

¹⁴Wana wa Gadi walikuwa viongozi wa jeshi. Wamwisho aliongoza mia moja, na mkubwa aliongoza elfu moja.

¹⁵Walivuka Jordani mwezi wa kwanza, ilipofurika kingo zake, na kuwafanya wote wanaoishi katika mabonde kukimbia, kuelekea mashariki na kuelekea magharibi.

¹⁶Baadhi ya wanaume wa Benjamini na Yuda walikuja kwenye ngome kwa Daudi.¹⁷Daudi alienda nje kuwasalimu na kuwahutubia: “kama mmekuja kwa amani kunisaidia, moyo wangu utaungana nanyi Lakini kama mmekuja kunisaliti kwa maadui zangu, Mungu wa mababu zetu awaone na kuwakemea, kwa kuwa sijakosa.”

¹⁸Kisha roho ikaja juu ya Amasai, ambaye alikuwa kiongozi wa wale thelathini. Amasai alisema, “Sisi ni wako, Daudi. Sisi tupo upande wako, mwana wa Yesse. Na amani iwe juu ya yejete atakaye kusaidia. Amani na iwe wanaokusaidia, kwa kuwa Mungu wako anakusaidia.” Kisha Daudi akawapokea na kuwafanya wakuu wa watu wake.

¹⁹Baadhi kutoka kwa Manase pia wakamwendea Daudi alipokuja na Wafilisti dhidi ya Sauli katika pambano. Lakini hawakuwasaidia Wafilisti kwasababu mabwana wa Wafilisti walishauriana na wakamfukuza Daudi. Walisema, “Atamwendea Bwana wake Sauli na kuhatarisha maisha yetu.”²⁰Alipokwenda kwa Zikilagi, wanaume wa Manase walioungana nae walikuwa Adina, Yozabadi, Yediaeli, Yozabadi, Elihu, na Zilethai, viongozi wa maelfu wa Manase.²¹Walimsaidia Daudi kupigana na kikundi cha wezi, maana walikuwa wanaume wa mapambano. Baadae walikuwa wakuu katika jeshi.²²Siku hadi siku, wanaume walikuja kwa Daudi kumsaidia, mpaka wakawa jeshi kubwa, kama jeshi la Mungu.

²³Hii ni kumbukumbu ya wanajeshi wa vita, walio kuja kwa Daudi Hebron, kuupindua ufalme wa Sauli kwake, ilikutimiza neno la Yahweh.

²⁴ Waanume wa Yuda walio beba ngao na mkuki ni 6,800, tayari kwa vita.

²⁵ Kutoka kwa Wasimeoni walikuwa 7,100 mashujaa hodari waliofunzwa vita.

²⁶ Kutoka kwa Walawi kulikuwa na wanaume wa mapambano 4,600.

²⁷ Yehoiada alikuwa kiongozi wa uzao wa Aruni, na kwa yeye walikuwa 3,700.

²⁸ Pamoja na Zadok, kijana mmoja, shujaa wa vita, walikuwa viongozi ishirini na mbili kutoka ukoo wake

²⁹ Kutoka kwa Benjamini, jamaa ya Sauli, walikuwa elfu tatu. Wengi wao walikuwa wameilinda nyumba ya Sauli mpaka wakati huu.

³⁰ Kutoka kwa Waefraimu palikuwa na mashujaa wa vita 20,800, wanaume maarufu kwenye koo zao.

³¹ Kutoka kabilia nusu la Manase palikuwa na wanaume elfu kumi na nane maarufu walio kuja kufanya Daudi mfalme.

- ³² Kutoka kwa Isakari, palikuwa na viongozi mia mbili waliokuwa na ufahamu wa nyakati na walijua kile ambacho Israeli walipaswa kufanya. Ndugu zao wote walikuwa chini ya amri yao.
- ³³ Kutoka Zebuloni palikuwa na wanaume elfu hamsini wa mapambano, tayari kwa vita, na silaha zote za vita, na tayari kutoa uwaminifu usiogawanyika.
- ³⁴ Kutoka kwa Naftali palikuwa na askari elfu moja, na pamoja nao wanaume elfu thelathini na saba wenye ngao na mikuki.
- ³⁵ Kutoka kwa Wadani palikuwa na wanaume 28,600 wameandaliwa kwa ajili ya pambano.
- ³⁶ Kutoka kwa Asheri palikuwa na wanaume elfu arbaini wameandaliwa kwa pambano.
- ³⁷ Kutoka upande wa pili wa Jordani, kutoka kwa Warubeni, Wagadi, na nusu kabilia la Manase, palikuwa na wanaume 120,000 wameandaliwa na silaha za kila namna kwa ajili ya pambano.

³⁸Hawa wanajeshi wote, waliandaliwa kwa pambano, walikuja Hebron na moyo wote ili kumfanya Daudi awe mfalme juu ya Israeli yote. Waisraeli wote waliosalia walikubali kumfanya Daudi mfalme pia.³⁹Walikuwa pale na Daudi siku tatu, wakila na kunywa, kwa kuwa jamaa zao waliwapa mahitaji ya kwenda nayo.⁴⁰Kwa kuongezea, wao walio kuwa karibu nao, kwa umbali wa Isakari na Zebuloni na Naftali, walileta mkate kwa punda, ngamia, nyumbu na fahali, na keki za tini, mvinyo, vishada vya zabibu kavu, divai, mafuta, ng'ombe na kondoo, kwa maana kulikwa na furaha katika Israeli.

13 ¹Daudi akashuriana na wakuu wa jeshi la maelfu na mamia, na kila kiongozi.²Daudi akasema kwa kusanyiko la Israeli, "Kama itakuwa vyema, na kama hii inatoka kwa Yahweh Mungu wetu, na tutume wajumbe kila sehemu kwa ndugu zetu walio baki maeneo yote ya Israeli, na kwa makuhani na Walawi walio kwenye miji yao. Waambibiwe wakunje wajunge nasi.³Na tulirudishe kwetu wenye sanduku la Mungu wetu; kwa maana hatukutafuta mapenzi yake katika siku za utawala Sauli."⁴Kusanyiko lote lilafiki kufanya haya yote, kwa kuwa yalioneckana sawa machoni pa watu wote.

⁵Kwaiyo Daudi akakusanya Israeli yote, kutoka mto Shihori ulio Misri hadi Lebo Hamathi, kuleta sandaku la Mungu kutoka Kiriathi Yearimu.⁶Daudi na Israeli yote walienda mpaka Baala, ambayo ni, Kiriathi Yearimu, amba ni ya Yuda, kuleta sanduku la Mungu, ambalo linaitwa kwa jina la Yahweh, Yahweh, aketiye juu ya makerubi.

⁷Kwa hiyo wakaliweka sanduku la Mungu juu ya mkokoteni mpya. Wakalilitoa nje ya nyumba ya Abinadabu. Uza na Ahio walikuwa wakiongoza mkokoteni.⁸Daudi na Israeli yote walikuwa wakishangilia mbele za Mungu kwa nguvu zao zote. Walikuwa wakiimba kwa vinubi, na vinanda, matari, upatu, na tarumbeta.

⁹Walipo kuja eneo la kupepete mazao huko Kidoni, Uza alinyoosha mkono wake ili kukamata sanduku kwa sababu ng'ombe walijikwa.¹⁰Hasira ya Yahweh ikawaka juu ya Uza, na Yahweh akamua kwa sababu Uza alishika na mkono wake sanduku. Akafa pale mbele za Mungu.

¹¹Daudi alipatwa na hasira kwa kuwa Yahweh alimshambulia Uza. Hiyo sehemu inaitwa Perezi Uza hadi leo.

¹²Daudi alimuogopa Mungu hiyo siku. Akasema, "Nawezaje kuleta sanduku la Mungu nyumbani mwangu?"¹³Kwa hiyo Daudi hakuleta sanduku kwenye mji wa Daudi, lakini aliweka pembedi mwa nyumba ya Obedi Edomu Mgiti.¹⁴Sanduku la Mungu lilibaki nyumbani mwa Obedi Edomu kwa miezi mitatu. Kwaiyo Yahweh akabariki nyumba yake na yote aliyo miliki.

14 ¹Kisha Hiramu mfalme wa Tire alituma wajumbe kwa Daudi, na miti ya mierezi, maseremala, na wajenzi. Walijenga nyumba kwa ajili yake.²Daudi alijua kuwa Yahweh alimfanya kuwa mfalme juu ya Waisraeli, na hivyo ufalme wake ulitukuzwa juu sana kwa ajili ya watu wa Israeli.

³Ndani ya Yerusalem, Daudi aliongeza wake, na akawa baba wa wana wengi na mabinti.⁴Haya yalikuwa majina ya watoto waliozaliwa nae huko yerusalemu: Shammua, Shobabu, Nathani, Suleimani,⁵Ibhari, Elishua, Elipeleti,⁶Noga, Nefegi, Yafia,⁷Elishama, Beliada, na Elifeleti.

⁸Sasa wakati Wafilisti waliposikia Daudi amepakwa mafuta kama mfalme juu ya Waisraeli yote, wote walitoka nje kwenda kumtafuta. Lakini Daudi alisikia kuhusu hilo naye akaenda nje kinyume nao.⁹Sasa wafilisti walikuja na kufanya shambulio katika bonde la Refaimu.¹⁰Kisha Daudi akaomba msaada kwa Mungu. Akasema, “Je niwashambulie Wafilisti? Utanipa ushindi juu yao?” Yahweh akamwambia, “Shambulia, kwa uhakika nitawakabidhi kwako.”

¹¹Kwa hivyo wakaja Baali Perazimu na akawashinda. Akasema, “Yahweh kapasua maadui zangu kwa mkono wangu kama vile mpasuko wa mafuriko ya maji.” Hivyo jina la sehemu ile likawa Baali Perazimu.¹²Wafilisti walitelekeza miungu yao pale, na Daudi akatoa amri wateketezwe kwa moto.

¹³Kisha Wafilisti wakavamia kwa mara nyingine tena.¹⁴Hivyo Daudi akaomba msaada kwa Mungu tena. Mungu akamwambia, “Usiwashambulie kwa mbele, lakini wazunguke kwa nyuma yao na uwajie kupitia misitu ya balisamu.¹⁵Utakaposikia sauti ya wanajeshi wanatembea kwenye upopo uvumao kutoka juu ya miti ya balisamu, kisha shambulia kwa nguvu. Fanya hivyo kwasababu Mungu atakutangulia kwenda kuwashambulia majeshi ya wafilisti.”¹⁶Hivyo Daudi alifanya kama Mungu alivyo muamuru. Aliwashinda jeshi la Wafilisti kutoka Gibeoni mpaka Gezeri.

¹⁷Kisha umaarufu wa Daudi ukaenda katika nchi zote, na Yahweh akasababisha mataifa yote kumuhozia.

15 ¹Daudi akajingea nyumba zake katika mji wa Daudi. Akaanda sehemu kwa ajili ya sanduku la Mungu na hema lake.²Kisha Daudi akasema, “Walawi pekee ndio watabeba sanduku la Mungu, kwa kuwa walichaguliwa na Yahweh kubeba sanduku la Yahweh, na kumtumikia milele.”

³Kisha Daudi akakusanya Israeli yote Yerusalem, kuleta sanduku la Yahweh sehemu aliyo iandaa.⁴Daudi akakusanya uzao wa Aruni na Walawi pamoja.⁵Kutoka uzao wa Kohathi, palikuwa na Urieli kiongozi na ndugu zake, wanaume 120.

⁶ Kutoka uzao wa Merari, palikuwa na Asaia kiongozi na ndugu zake, wanaume 220.

⁷ Kutoka uzao wa Gerishomu, palikuwa na Yoeli kiongozi na ndugu zake, wanaume 130.

⁸ Kutoka uzao wa Elizafani, palikuwa na Shemaia kiongozi na ndugu zake, wanaume 200.

⁹ Kutoka uzao wa Hebronii, palikuwa na Elieli kiongozi na ndugu zake, wanaume themanini.

¹⁰ Kutoka uzao wa Uzielii, palikuwa na Aminadabu kiongozi na ndugu zake, wanaume 112.

¹¹Daudi akaagiza Zadoki kuitwa na Abiathari kuhuani, na Walawi Urieli, Asaia, Yoeli, Shemaia, Elieli, na Aminadabu.¹²Akasema, “Nyinyi ni viongozi wa familia za Kilawi. Jiwekeni wakfu, nyie na ndugu zenu, ilikwamba mlete sanduku la Yahweh, Mungu wa Israeli, kwenye sehemu niliyo iandaa.¹³Mara ya kwanza hamkubeba. Ndio maana Yahweh Mungu wetu akawa na hasira kwetu, kwa kuwa hatuku mtafuta wala kutii amri yake.”

¹⁴Hivyo makuhani na Walawi waka jiweka wakfu iliwareze kuleta sanduku la Yahweh, Mungu wa Israeli.¹⁵Hivyo Walawi wakabeba sanduku la Mungu katika mabega yao na nguzo, kama Musa alivyo amuru-kwa kufuata sheria zilizo tolewa na Yahweh.

¹⁶Daudi akazungumza na viongozi wa Walawi kuwapangia ndugu zao kuwa wana muziki wenye vyombo vya muziki, vyombo vya uzi, vinubi na upatu, kwa kupiga kwa sauti na furaha wakipaza sauti zao.

¹⁷Hivyo Walawi wakamchagua Hemani mwana wa Yoeli na mmoja wa kaka zake, Asafu mwana wa Berekia. Pia walimchagua ndugu wa uzao wa Merari na Ethani mwana wa Kushaia.¹⁸Pamoja nao walikuwa ndugu wa daraja la pili: Zekarai, Yaazieli, Shemiramothi, Yehieli, Uni, Eliabu, Benaia, Maasaeia, Matithia, Elifelehu, Mikineaia, Obedi Edomu, na Yeieli, mlinzi wa lango.

¹⁹Wanamuziki Hemani, Asafu, na Ethani walichaguliwa kupiga upatu wa shaba.²⁰Zekaria, Azieli, Shemiramothi, Yehieli, Uni, Eliabu, Maaseia, na Benaia walicheza vinanda, vilivyowekwa kwa Alamothei²¹Matithia, Elifelehu, Mikineaia, Obedi Edomu, Yeieli, na Azazia walitangulia kwa vinubi vilivyowekwa kwa Sheminithi.²²Kenania, kiongozi wa Walawi, aliongoza uimbaji sababu alikuwa mwalimu wa muziki.

²³Berekia na Elikana walikuwa walinzi wa sanduku.²⁴Shebania, Yoshafati, Nethanieli, Amasai, Zekaria, Benaia, na Eliezeri, makuhani, walikuwa wa kupuliza matarumbeta mbele ya sanduku la Mungu. Obedi Edomu na Yehia walikuwa walinzi wa sanduku.

²⁵Hivyo Daudi, wazee wa Israeli, na wakuu wa maelfu wakaenda kuchukua sanduku la agano la Yahweh kutoka nyumba ya Obedi Edomu kwa shangwe.²⁶Wakati Mungu aliwasaidia Walawi walichukua sanduku la agano la Yahweh, walitoa dhabihu fahali saba na kondoo waume saba²⁷Daudi alivishwa joho la kitani nzuri, kama vile Walawi walio beba sanduku, waimbaji, na Kenania, kiongozi wa nyimbo na waimbaji. Daudi alikuwa amevaa naivera ya kitani.²⁸Hivyo Israeli yote wakaleta sanduku la agano la Yahweh kwa kelele za furaha, na sauti za pembe na tarumbeta, kwa upatu, na kwa vinanda na vinubi.

²⁹Lakini sanduku la agano la Yahweh lilipoingia mji wa Daudi, Mikali binti wa Sauli, alichungulia dirishani. Akamuona Mfalme Daudi akicheza na kusherehekeea. Kisha akamdhara moyoni mwake.

16 ¹Wakaleta ndani Sanduku la Mungu na kuweka katikati ya hema ambalo Daudi alianda. Kisha wakatoa sadaka ya kuteketeza na sadaka ya ushirika mbele ya Mungu.²Daudi alipo maliza kutoa dhabiu ya kuteketeza na sadaka za ushirika, aliwabariki watu kwa jina la Yahweh.³Alisambaza kwa kila Misraeli, mwanaume na mwanamke, kipande cha mkate, na kipande cha nyama, na keki ya mzabibu.

⁴Daudi aliewapangia baadhi ya Walawi kutumika mbele ya sanduku la Yahweh, na kusheherekea, kushukuru na kumsifu Yahweh, Mungu wa Israeli.⁵Hawa Walawi walikuwa Asafu kiongozi, wa pili kutoka kwake Zekaria, Yeeli, Shemiramothi, Yehieli, Matithia, Eliabu, Benaia, Obedi Edomu, na Yeeli. Hawa walikuwa wacheze vinanda na vinubi. Asafu alikuwa apige upatu, kwa kelele.⁶Benaia na Yahazieli walikuwa wakupiga tarumbeta kila mara, mbele sanduku la agano la Mungu.

⁷Kisha katika hiyo siku Daudi akawachagua Asafu na kaka zake kuimba hii nyimbo ya shukurani kwa Yahweh.

⁸ Mpeni shukurani Yahweh, liitieni jina lake; fahamisheni mataifa matendo yake.

⁹ Mwiimbieni, imbeni sifa kwake; semeni matendo yake ya ajabu.

¹⁰ Jisifuni katika jina lake takatifu; acha mioyo ya wanao mtafuta Yahweh ishangilie.

¹¹ Mtafute Yahweh na nguvu zake; tafuteni uwepo wake siku zote.

¹² Kumbukeni matendo aliyo ya fanya kwenu, miujiza yake na amri za kinywa chake,

¹³ enyi uzao wa Israeli mtumishi wake, enyi watu wa Yakobo, wateule wake.

¹⁴ Yeye ni Yahweh, Mungu wetu. Amri zake zipo duniani kote.

¹⁵ Tunzeni agano lake akilini mwenu milele, neno alilo liamuru kwa vizazi elfu moja.

¹⁶ Anakumbuka agano alilo lifanya na Ibrahimu, na nadhiri yake kwake Isaka.

¹⁷ Hili ndilo alilo lithibitisha kwa Yakobo kama amri maalumu, na kwa Israeli kama agano la milele.

¹⁸ Alisema, "Nitakupa nchi ya Kanani kama sehemu ya urithi wako."

¹⁹ Walipokuwa wachache kwa idadi, wachache sana, kuwa wageni katika nchi,

²⁰ walitangatanga kutoka taifa hadi taifa, kutoka ufalme mmoja hadi mwengine.

²¹ Hakumruhusu yejote awatese; aliwahadhibu wafalme kwa ajili yao.

²² Alisema, "Msiwaguse wapakwa mafuta wangu, na msiwadhuru manabii wangu."

²³ Imbeni kwa Yahweh, dunia yote; tangazeni wokovu wake siku hadi siku.

²⁴ Tangazeni utukufu wake kwa mataifa, matendo yake makuu kwa mataifa yote.

²⁵ Kwa kuwa Yahweh ni mkuu na ni wakusifiwa sana, na ni wakuogopewa kuliko miungu yote.

²⁶ Kwa kuwa miungu ya mataifa ni sanamu, lakini ni Yahweh aliyeziumba mbingu.

²⁷ Fahari na ukuu zipo uweponi mwake. Nguvu na furaha zipo mahali pake.

²⁸ Mpeni sifa Yahweh, enyi koo za watu, mpeni Yahweh utukufu na nguvu;

²⁹ Mpeni Yahweh utukufu upasao jina lake. Leta sadaka na mje kwake. Muinamieni Yahweh katika fahari ya utakatifu

³⁰ Temeteka mbele zake, dunia yote. Dunia imeimarishwa; haiwezi kutikisika.

³¹ Mbingu nazifurahi, na dunia ishangilie; na wasema kati ya mataifa, "Yahweh anatawala."

³² Bahari na ingurume, na inayo ijaza ipige kelele kwa furaha. Mashamba yawe na furaha tele, na vyote vilivymo ndani yake.

³³ Na miti iliyopo misituni ipige kelele kwa Yahweh, kwa kuwa anakuja kuhukumu dunia.

³⁴ Toeni shukurani kwa Yahweh, kwa kuwa ni mwema, kwa maana uaminifu wa agano lake hudumu milele.

³⁵ Kisha sema, "Tuokoe, Mungu wa wokovu wetu. Tukusanye pamoja na utuokoe kutoka kwa mataifa mengine, ilikwamba tutoe shukurani kwa jina lako takatifu na tufurahi katika sifa zako."

³⁶ Na Yahweh, Mungu wa Israeli, asifiwe kutoka milele na milele. Watu wote wakasema, "Amina" na wakamsifu Yahweh.

³⁷Hivyo Daudi akamwacha Asafu na kaka zake pale mbele ya sanduku la Yahweh, kutumika daima mbele ya sanduku, kama kazi za kila siku zilivyo itaji. Obedi Edomu pamoja na ndugu sitini na nane walijumuishwa.

³⁸Obedi Edomu mwana wa Yeduthuni, pamoja na Hosa, walikuwa wawe walinzi wa lango.

³⁹Zadoki kuhani na makuhani wenzake walikuwa watumike mbele ya hema la Yahweh katika mahali pa juu huko Gibeoni.⁴⁰Walikuwa watoe sadaka za kuteketeza kwa Yahweh kwenye madhabahu ya sadaka za kuteketeza daima asubui na jioni, kwa mujibu wa yote yalio andikwa katika amri za Yahweh, aliyo wapa Waisraeli kama sheria.⁴¹Hemani na Yeduthuni walikuwa nao, pamoja na walio chaguliwa kwa jina, kumpa shukurani Yahweh, kwa sababu uaminifu wa agano lake la dumu hatamile⁴²Hemani na Yeduthuni walikuwa viongozi wa wao

waliopiga tarumbeta, upatu, na vyombo vingine kwa muziki wa kumuabudu Mungu. Wana wa Yeduthuni walilinda lango.

⁴³Kisha watu wote walirudi nyumbani, na Daudi akarudi kuwabariki watu wa nyumbani mwake.

¹⁷ ¹Ikawa kwamba baada ya Daudi kukaa nyumba mwake, alimwambia Nathani yule nabii, “Angalia, nina ishi katika nyumba iliyo jengwa na mierezi, lakini sanduku la agano la Yahweh lipo kwenye chini ya hema.”

²Kisha Nathani akasema kwa Daudi, “Nenda, fanya yalio moyoni mwako, kwa kuwa Mungu yupo nawe.”

³Lakini usiku huo neno la Mungu lilimjia Nathani, nakusema,⁴“Nenda umwambie Daudi mtumishi wangu, ‘Hivi ndivyo Yahweh asemavyo: Hautanijengea nyumba ya kuishi.⁵ Kwa kuwa sijaishi katika nyumba toka ile siku niliyo ileta Israeli hadi leo. Badala yake, nimeishi ndani ya hema, hema la kukusanyikia, sehemu mbalimbali.

⁶Katika sehemu zote nilizo enda na Israeli, niliwai kusema lolote kwa viongozi wa Israeli niliyo wachagua kuwa chunga watu wangu, kwa kusema, “Kwa nini haujanijengea mimi nyumba ya mierezi?”⁷“Kisha sasa, mwambie mtumishi wangu Daudi, ‘Hili ndilo Yahweh wa majeshi anasema: Nilikuchugua kutoka malishoni, kufuata kondoo, ilikwamba uwe mtawala wa watu wangu Waisraeli.⁸ Nimekuwa nawe pote ulipo enda na nimewakata maadui zako wote, na na nitakufanyia jina, kama jina la wakuu wa dunia.⁹ Nitateua mahali pa watu wangu Israeli na nitawapanda hapo, iliwaishi sehemu yao na wasisumbuliwe tena. Watu wa ovu hawata watesa tena, kama walivyo fanya hapo awali,¹⁰ kama walivyo kuwa wakifanya toka siku zile nilipo waamuru waamuzi kuwa juu ya watu wangu Waisraeli. Kisha nitawatiisha maadui zako wote. Zaidi sana nina kwambia kwamba mimi, Yahweh, nitakujengea nyumba.¹¹ Itakuwa siku zako zitakapotimia za wewe kwenda kwa baba zako, nitainua uzao wako baada yako, na mmoja wa uzao wako nitaimarisha ufalme wake.¹² Yeye atanijengea nyumba, na nitaimarisha kiti chake cha enzi milele.¹³ Nitakuwa baba kwake, naye atakuwa mwana wangu. Sitaondoa uwaminifu wa Agano langu kwake, kama nilivyo ondoa kwa Sauli, aliye tawala kabla yako.¹⁴ Nitamweka juu ya nyumba yangu na katika ufalme wangu milele, na kiti chake cha enzi kitaimarishwa milele.”

¹⁵Nathani akanena haya kwa Daudi na kumtaarifu, na akamwambia kuhusu maono yote.

¹⁶Kisha Daudi mfalme akaenda ndani na kuketi mbele za Yahweh; akasema, “Mimi ni nani, Yahweh Mungu, na familia yangu ni nini, hadi unilete umbali huu?¹⁷ Hili likuwa jambo dogo machoni pako, Mungu. Umezungumzia familia ya mtumishi wako kwa muda mrefu ujao, na umenionyesha vizazi vijavyo, Yahweh Mungu.¹⁸ Nini zaidi mimi, Daudi, niseme? Umeheshimu mtumishi wako. Umempa mtumishi waki heshima ya kipekee.¹⁹ Yahweh, kwa ajili ya mtumishi wako, na kutimiza kusudi lako, umefanya hili ilikudhihirisha matendo yako yote makuu.

²⁰ Yahweh, hakuna aliye kama wewe, na hakuna Mungu zaidi yako, kama tulivyo sikia mara zote.²¹ Maana ni taifa gani duniani lililo kama watu wako Israeli, ambao wewe, Mungu, ulikomboa kutoka Misri kuwa watu kwa ajili yako, ili ujifanye jina kwa matendo makuu na ya kutisha? Uliondoa mataifa mbele za watu wako, ulio wakomboa kutoka Misri.²² Uliifanya Israeli watu wako milele, na wewe, Yahweh, ukawa Mungu wao.²³ Hivyo sasa, Yahweh, ile ahadi uliyo iweka kuhusu mtumishi wako na nyumba yake lithibitishwe milele. Fanya kama ulivyo nena.²⁴ Jina lako na litukuzwe milele na kuwa kuu, ili watu waseme, ‘Yahweh wa majeshi ni Mungu wa Israeli,’ na nyumba yangu, mimi Daudi, mtumishi wako ikiwa imeimarishwa mbele zako.²⁵ Kwa kuwa wewe, Mungu wangu, umedhihirisha kwa mtumishi wako utamjengea nyumba. Hiyo ndio sababu, mimi mtumishi wako, nimepata ujasiri wa kuomba kwako.²⁶ Sasa, Yahweh, wewe ni Mungu, na umefanya hii ahadi nzuri kwa mtumishi wako:

²⁷Sasa imekupendeza kubariki nyumba ya mtumishi wako, iliiendelee milele mbele zako. Wewe, Yahweh, umebariki, na itabarikiwa milele.”

18 ¹Baada ya haya Daudi akawashambulia Wafilisti na kuwashinda. Alichukuwa Gathi na vijiji vyake katika utawala wa Wafilisti.

²Kisha akamshinda Moabu, na Wamoabu wakawa watumishi wa Daudi na wakamlipa ushuru maalumu.

³Daudi kisha akamshinda Hadadezeri, mfalme wa Zoba huko Hamathi, wakati Hadadezeri alipo kuwa akisafiri kuimarisha utawala wake kwa Mto wa Frati.⁴Daudi akateka magari ya farasi elfu, wanaume wa farasi elfu saba, na wanajeshi wa miguu elfu ishirini. Daudi aliwajeruhi farasi wote wagari, lakini akahifadhi baadhi kwa ajili ya magari ya farasi mia moja.

⁵Wakati Waaramia wa Damasko walipo kuja kumsaidia Hadadezeri mfalme wa Zoba, Daudi aliua wanaume elfu ishirini na mbili wa Kiaramia.⁶Kisha Daudi akaweka vikosi huko Aramu ya Damasko, na Waaramia wakawa watumishi wake na wakamletea ushuru maalaumu. Yahweh alimpatia Daudi ushindi popote alipoenda.

⁷Daudi alichukua ngao za dhahabu zilizo kuwa kwa watumishi wa Hadadezeri na kuleta Yerusalem.⁸Kutoka Teba na Kuni, miji ya Hadadezeri, Daudi alichukua shaba nyingi sana. Ilikuwa shaba hii ambayo baadae Sulemani alifanya beseni ya shaba, iitwayo “bahari,” nguzo na vifaa vya shaba.

⁹Wakati Toi, mfalme wa Hamathi, aliposikia kuwa Daudi ameshinda majeshi yote ya Hadadezeri mfalme wa Zoba,¹⁰Toi akamtuma Hadoramu mwanae kwa Mfalme Daudi kumsalimia na kumbariki. Alifanya hili kwa sababu Daudi alipigana na Hadadezeri na kumshinda, na kwa sababu mara nyingi Toi alikuwa kwenye vita naHadadezeri. Toi pia alimtumia Daudi vyombo vya aina mbalimbali dhahabu, na fedha, na shaba.

¹¹Mfalme Daudi alivitenga vitu hivi kwa Yahweh, pamoja na fedha na dhahabu aliyo ibeba kutoka kwa mataifa yote: Edomu, Moabu, watu wa Amoni, Wafilisti, na Waamaleki.

¹²Abishai mwana wa Zeruia akawaua Waedomi elfu kumi na nane katika Bonde la Chumvi.¹³Alieka vikosi huko Edomu, na Waedomi wote wakawa watumishi wa Daudi. Yahweh alimpa Daudi ushindi pote alipoenda.

¹⁴Daudi alitawala Israeli yote, na alitoa haki na uadilifu kwa watu wote.¹⁵Yoabu mwana wa Zeruia alikuwa mkuu wa jeshi, na Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa mtunza kumbukumbu.¹⁶Zadoki mwana wa Ahitubi na Ahimeleki mwana wa Abiathari walikuwa makuhani, na Shavisha alikuwa mwandishi.¹⁷Benaia mwana wa Yehoiada alikuwa kiongozi wa Wakerethi na Wapelethi, na wana wa Daudi walikuwa maofisa wakuu mkononi mwa mfalme.

19 ¹Ilikuja baadaye kwamba Nahashi, mfalme wa watu wa Amoni, akafa, na mwanae akawa mfalme baada yake.²Daudi akasema, "Nitaonyesha ukarimu kwa Hanuni mwana wa Nahashi, kwa sababu baba yake alionyesha ukarimu kwangu." Hivyo Daudi akatuma wajumbe kumfariji kuhusu baba yake. Watumishi wa Daudi wakaingia nchi ya Waamoni na wakaenda kwa Hanuni, ilikumfariji.³Lakini wakuu wa Waamoni wakamwambia Hanuni, "Unadhani Daudi anamheshimu baba yako sababu ametuma watu kukufaraji? Watumishi wake hawaji kwako ili kuipeleleza na kuichunguza nchi ili waipindue?

⁴Hivyo Hanuni akawakamata watumishi wa Daudi, akawanyoa, akakata nguo zao katikati kwenye matako na kuwafukuza.

⁵Walipo eleza haya kwa Daudi, alienda kukutana nao, kwa maana watu hao waliona aibu sana. Mfalme akasema, "Bakini Yeriko hadi ndevu zenu ziote tena, kisha mrudi."

⁶Wakati Waamoni waliona wamekuwa uvundo kwa Daudi, Hanuni na Waamoni walituma talanta elfu moja za fedha kukodisha magari ya farasi kwa Waaremei na wanaume wa farasi kutoka Naharaimu, Maka, na Zoba.

⁷Waliwakodishia magari ya farasi elfu thelathini na mbili pamoja na mfalme wa Maka na jeshi lake, walio kuja na kueka kambi mbele ya Medeba. Kisha Waamoni wakajikusanya pamoja kutoka miji yao, na wakaja kwa vita.

⁸Wakati Daudi aliposikia, alimtuma Yoabu na jeshi lake lote la mashujaa.⁹Watu wa Amoni walikuja na kupanga mstari kwa ajili ya pambano katika lango la mji, nao wafalme waliokuja walikuwa peke yao katika shamba.

¹⁰Wakati Yoabu alipoona mistari ya pambano imemzunguka mbele na nyuma, alichagua wapiganaji bora wa Israeli na kuwapanga dhidi ya Waaremi.¹¹Na jeshi lingine aliliweka chini ya Abishai kaka yake, akawapanga kwa mstari ya pambano dhidi jeshi la Amoni.¹²Yoabu akasema, "Kama Waaremi wananguvu kunishinda, basi wewe, Abishai, lazima uniokoe. Lakini kama jeshi la Waamoni lina nguvu kukuzidi, basi nitakuja kukuokoa."¹³Kuwa hodari na tujionyeshe kuwa hodari kwa ajili ya watu wetu na kwa ajili ya miji ya Mungu wetu, kwa kuwa Yahweh atafanya lililo jema machoni mwake."

¹⁴Hivyo Yoabu na askari wa jeshi lake wakasogea kwenye pambano dhidi ya Waaremi, walio lazimika kukimbia mbele ya jeshi la Waisraeli.¹⁵Wakati jeshi la Waamoni lilipoona kuwa Waaremi wamekimbia, nao pia wakamkimbia Abishai, ye Yoabu, na wakakurudi mjini. Kisha Yoabu akarudi kutoka kwa watu wa Amoni na kurudi Yerusalem.

¹⁶Waaremi walipoona kwamba wameshindwa na Waisraeli, wakatuma wajumbe na kuwarudisha Waaremi kutoka ng'ambo ya Mto Frati, na Shofaki mkuu wajeshi la Hadadezeri.

¹⁷Daudi alipo ambiwa haya, akakusanya Israeli yote, akuvuka Yordani, na kuja juu yao. Alipanga jeshi kwa ajili ya pambano dhidi ya Waaremi, na wakapigana nao.¹⁸Waaremi waliwakimbia Waisraeli, na Daudi akaua waendesha magari ya farasi ya Waaremi elfu saba na wanajeshi wa miguu elfu arobaini. Pia alimuua Shopaki, mkuu wa jeshi.

¹⁹Wafalme wote walio kuwa watumishi wa Hadadezeri walipoona kuwa wameshindwa na Israeli, walifanya amani na Daudi na kumtumikia. Hivyo watu wa Aramu hawakuwa tayari kuwasaidia Waamoni.

20 ¹Ikaja kuwa wakati wa mvua, kipindi wafalme huenda vitani, Yoabu akaongaza jeshi kwenda kupambana na kuiharibu nchi ya Waamoni. Alienda na kuteka Raba. Daudi alibaki Yerusalem. Yoabu alishambulia Raba na kuiharibu kabisa.²Daudi alichukuwa taji la mfalme wao kichwani mwake, na akagundua linauzito wa talanta moja ya dhahabu, na ndani yake kulikuwa na mawe ya thamani. Taji liliwekwa kichwani mwa Daudi, na akaleta mali nydingi za mji.³Aliwaleta watu walio kuwa ndani ya mji na kuwalazimisha wafanye kazi kwa msumeno na suluji za chuma na shoka. Daudi aliwataka watu wote wa mji kufanya kazi hii. Kisha Daudi na watu wote wakarudi Yerusalem.

⁴Ilikuwa baada ya haya kukawa na pambano huko Gezeri na Wafilsti. Sibekai Mhushathi akamua Sipai, mmoja wa uzao wa Refaimu, na wa Filisti wakazidiwa.

⁵Ikawa tena katika pambano na Wafilsti huko Gobu, kwamba Elhanani mwana wa Yari Mbethilehemu akamua Lami kaka wa Goliathi Mgiti, ambaye mkuki wake ulikuwa kama gongo la mshonaji.

⁶Ikaja kuwa tena katika pambano lingine huko Gathi kwamba mwanaume mmoja aliye mrefu sana mwenye vidole sita kila mkono na vidole sita mguuni. Naye alikuwa pia wa uzao wa Refaimu.⁷Alipo dhihaki jeshi la Israeli, Yehonadabu mwana wa Shimea, kaka wa Daudi, akamuua.

⁸Hawa walikuwa uzao wa Refaimu wa Gathi, na waliuawa na mkono wa Daudi na mkono wa watumishi wake.

21 ¹Adui akainuka dhidi ya Israeli na kumchochea Daudi kuhesabu Israeli.

²Daudi akamwabia Yoabu na kwa wakuu wa Jeshi, “Nenda, wahesabu watu wa Israeli kutoka Beerisheba mpaka Dani na mniletee taarifa, ilinijue idadi yao.”

³Yoabu akasema, “Yahweh na afanya jeshi lake mara mia zaidi ya lilivyo. Lakini bwana wangu mfalme, je! Wote hawamtumikii bwana wangu? Kwa nini bwana wangu anataka hili? Kwa nini ulete hatia kwa Israeli?”

⁴Lakini neno la mfalme lilitimizwa juu ya Yoabu. Hivyo Yoabu akaondoka na kwenda Israeli yote. Kisha akarudi Yerusalem.⁵Yoabu akatoa taarifa ya idadi ya jumla ya wanaume wa mapambano kwa Daudi. Kulikuwa ndani ya Israeli wanaume 1,100,000 walio beba upanga. Yuda peke yake kulikuwa na wanajeshi 470,000.⁶Lakini Law na Benjamini hawakuhesabiwa mionganoni mwao, kwa kuwa amri ya mfalme ilichukiza Yoabu.

⁷Mungu alikwazika na hili tendo, hivyo akashambulia Israeli.⁸Daudi akamwambia Mungu, “Nimetenda dhambi kubwa kwa kufanya hili. Sasa chukua hatia ya mtumishi wako, maana nimefanya upumbavu sana.”

⁹Yahweh akamwambia Gadi, nabii wa Daudi,¹⁰“Nenda useme kwa Daudi, “Hili ndilo Yahweh anasema: Ninakupa maamuzi matatu. Chagua moja wapo.”

¹¹Hivyo Gadi akaenda kwa Daudi na kusema, “Yahweh anasema hivi, ‘Chagua moja ya haya:¹²kati ya miaka mitatu ya ukame, miezi mitatu unakimbizwa na adui zako na kupatwa na upanga wao, au siku tatu za upanga wa Yahweh, yani, pigo katika nchi, malaika wa Yahweh akiharibu nchi yote ya Israeli.’ Hivyo sasa, amua jibu gani ni mpelekee yeeye aliye nituma.”

¹³Kisha Daudi akamwambia Gadi, “Niko kwenye dhiki kubwa. Acha nianguke katika mikono ya Yahweh kuliko kuangukia mikono ya mwanadamu, sababu matendo yake ya rehema ni makubwa mno.”

¹⁴Hivyo Yahweh akatuma pigo Israeli, na watu elfu sabini wakafa.¹⁵Mungu akatuma malaika Yerusalem kuiharibu. Alipokuwa anakaribia kuiharibu, Yahweh akatazama na kubadili nia yake kuhusu shambulio. Akasema kwa malaika wa uharibifu, “Imetosha! Rudisha mkono wako.” Wakati huo malaika wa Yahweh alikua amesimama eneo la kupeta la Orinani Myebusi.

¹⁶Daudi akatazama juu na kuona malaika wa Yahweh amesimama kati ya nchi na mbingu, akiwa na upanga mkonono mwake akiuelekeza Yerusalem. Kisha Daudi na wazee, wakiwa wamevaa magunia, wakalala chini uso ukiwa kwenye ardhi.

¹⁷Daudi akamwambia Mungu, “Si ni mimi niliye amuru jeshi kuhesabiwa? Nilifanya hichi kitu kiovu. Lakini hawa kondoo, wamefanya nini? Yahweh Mungu wangu! Acha mkono wako unipige mimi na ukoo wangu, lakini usiache pigo iliendelee kubaki kwa watu wako.”

¹⁸Hivyo malaika wa Yahweh akamuamuru Gadi kusema kwa Daudi, kwamba Daudi aende juu na kujenga madhabahu ya Yahweh katika eneo la kupeta la Arauna Myebusi.¹⁹Daudi akaenda kama Gadi alivyo muelekeza cha kufanya kwa jina la Yahweh.

²⁰Wakati Orinani akipepepa ngano, aligeuka na kumuona malaika. Yeye na wanawe wanne wakajificha.²¹Wakati Daudi alipo kuja kwa Orinani, Orinani akatazama na kumuona Daudi. Aliacha eneo la kupeta na akamuinamia Daudi uso wake ukiwa kwenye ardhi.

²²Kisha Daudi akasema kwa Orinani, “Niuzie hili eneo la kupeta, iliniweze kumjenga Yahweh madhabahu. Nitalipa gharama yote, ili pigo liondolewe kwa watu.”

²³Orinani wakwambia Daudi, “Chukuwa kama lako, bwana wangu mfalme. Fanya nalo linalo kupendeza. Tazama, nitakupa ng’ombe kwa sadaka ya kuteketeza, vifaa vyta kupeta kwa ajili ya mbao, na ngano kwa sadaka ya mbegu; nitakupa yote wewe.”

²⁴Mfalme Daudi akamwambia Orinani, “Hapana, nina sisisiza kununua kwa bei yote. Sitachukua kilicho chako na kutoa kama sadaka ya kuteketeza kwa Yahweh kama haitanighramu chochote.”

²⁵Hivyo Daudi akalipa shekeli mia sita ya dhahabu kwa hilo eneo.²⁶Daudi akajenga madhabahu ya Yahweh pale na kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za ushirika. Akamuita Yahweh, aliye mjibu kwa moto kutoka mbinguni kwenye madhabahu ya sadaka za kuteketezwa.

²⁷Kisha Yahweh akampa agizo malaika, na malaika akarudisha upanga kwenye mfuko wake.²⁸Daudi alipo ona kuwa Yahweh amemjibu kwenye eneo la kupeta la Orinani Myebusi, alitoa dhabihu pale pale kwa wakati huo.

²⁹Sasa kwa wakati huo, hema la kuabudia la Yahweh, ambalo Musa alilitengeneza nyikani, na madhabahu ya sadaka za kuteketezwa, zilikuwa sehemu ya juu huko Gibeoni.³⁰Walakini, Daudi hakuweza kwenda huko kumuliza Mungu muelekeo, kwa kuwa aliquwa anaogopa upanga wa malaika wa Yahweh.

22 ¹Kisha Daudi akasema, “Hapo ndipo nyumba ya Yahweh Mungu itakuwepo, na madhabahu ya sadaka za kuteketezwa za Israeli.”

²Hivyo Daudi akaagiza watumishi wake wawakusanye pamoja wageni wote wanao ishi katika nchi ya Israeli. Aliwapangia kuwa wachonga mawe, kuchonga matofali ya mawe, ilikuweza kujenga nyumba ya Mungu.³Daudi alisambaza idadi kubwa ya chuma kwa ajili ya misumari na vitasa nya kuweka kwenye malango. Pia alitoa shaba zaidi kushinda kipimo,⁴na miti ya mierezi zaidi ya kipimo. (Wasidoni na Watiria walileta magogo mengi sana ya mierezi kwa Daudi asiweze kuhesabu

⁵Daudi akasema, “Mwanangu Sulemani ni mdogo na hana uzoefu, na nyumba itayo jengwa kwa Yahweh lazima iwe maridadi, ilikwamba iwe maarufu na ya utukufu kwa nchi zingine zote. Hivyo nitaanda ujenzi wake.” Hivyo Daudi akafanya maandalizi ya kina kabla ya mauti yake.

⁶Kisha akamwita Sulemani mwanae na kumuamuru ajenge nyumba ya Yahweh, Mungu wa Israeli.⁷Daudi akasema kwa Sulemani, “Mwanangu, ilikuwa dhamira yangu kujenga nyumba mwenyewe, kwa ajili ya jina la Yahweh Mungu wangu.⁸Lakini Yahweh alikuja kwangu na kusema, ‘Wewe umemwaga damu nyingi na umepigana mapambono mengi. Hautajenga nyumba kwa jina langu, kwa sababu umemwaga damu nyingi kwenye ardhi machoni pangu.⁹Walakini, utapata mwana ambaye atakuwa mtu wa amani. Nitampa kupumzika na maadui zake kwa kila upande. Kwa kuwa jina lake litaitwa Sulemani, na nitatoa amani na utulivu kwa Israeli katika siku zake.¹⁰Ata jenga nyumba kwa jina langu. Ata kuwa mwana wangu, na nitakuwa baba yake. Nitaimarisha kitit cha ufalme wake juu ya Israeli milele.

¹¹Sasa, mwanangu, Yahweh awe nawe na kukuwezesha kufanikiwa. Uweze kujenga nyumba ya Yahweh Mungu wako, kama alivyo sema utajenga.¹²Yahweh tuakupe uwelewa na ufahamu, ili utii sheria ya Yahweh Mungu wako, ata kapokuweka kiongozi juu ya Israeli.¹³Kisha utafanikiwa, kama tu ukutii maagizo na amri Yahweh alizo mpa Musa kuhusu Israeli. Kuwa hodari na jasiri. Usiogope wala usikate tamaa

¹⁴Sasa, ona, kwa bidii kubwa nimeandaa kwa ajili ya nyumba ya Yahweh talanta 100,000 za dhahabu, talanta milioni moja za fedha, na shaba na chuma katika idadi kubwa. Pia nimetoa mbao na mawe. Lazima uongeze zaidi katika haya.¹⁵Una wafanya kazi wengi: wachonga mawe, waashi, maseremala, na mafundi stadi bila idadi wa kila aina,¹⁶wenyeuwezo wa kufanya kazi na dhahabu, fedha, shaba, na chuma. Inuka na uanzo kazi, na Yahweh awe nawe.

¹⁷Daudi akawaagiza viongozi wote Waisraeli wamsaidie Sulemani mwanae, akisema,¹⁸“Yahweh Mungu wenu yupo nanyi na amewapa amani kila pande. Amewakabidhi mikononi mwangu wenyeji wote mko. Mko umetiishwa mbele za Yahweh na watu wake.¹⁹Sasa mtafuteni Yahweh Mungu wenu kwa moyo wenu wote na nafsi. Simameni na mjenje sehemu takatifu ya Yahweh Mungu. Kisha mwawezwa kuleta sanduku la agano la Yahweh na vitu nya Mungu ndani ya nyumba iliyo jengwa kwa ajili ya jina la Yahweh.

23 ¹Daudi alipokuwa mzee na kukaribia mwisho wa maisha yake, alimfanya Sulemani mwanaae mfalme juu ya Israeli.

²Aliwakusanya pamoja viongozi wote wa Israeli, na makuhani na Walawi.³Walawi walio kuwa miaka thelathini na zaidi walihesabiwa, na idadi yao ikawa elfu thelathini na nane.⁴Kwa hawa, elfu ishirini na nne walikuwa kusimamia kazi ya nyumba ya Yahweh, na elfu sita walikuwa maaskari na waamuzi.⁵Elfu nne walikuwa walinzi wa lango, na elfu nne walikuwa wamsifu Yahweh na vyombo nilivyo vitengeneza vya kusifu.” Daudi akasema.

⁶Akawatenganisha kwenye vikundi kulingana na wana wa Lawi: Gerishoni, Kohathi, na Merari.⁷Kwa koo za uzao wa Gerishoni, kulikuwa na Ladani na Shimei.

⁸ Palikuwa na watatu wa wana wa Ladani: Yehieli kiongozi, Zethami, na Yoeli.

⁹ Palikuwa na watatu wa wana wa Shimei: Shelomothi, Hazieli, na Harani. Hawa walikuwa viongozi wa koo ya Ladani.

¹⁰ Palikuwa na wanne wa wana wa Shimei: Yahathi, Ziza, Yeushi, na Beria.

¹¹ Yahathi alikuwa mkubwa, Ziza wapili, lakini Yeushi na Beria hawakuwa na wana wengi, hivyo walihesabiwa kama ukoo mmoja na kupangiwa kazi sawa.

¹²Palikuwa na wanne wa wana wa Kohathi: Amramu, Izhari, Hebron, na Uziel.

¹³ Hawa walina wa Amramu: Aruni na Musa. Aruni alichaguliwa kuandaa vitu vitakatifu, ye ye na uzao wake watatoa uvumba kwa Yahweh, kumtumikia na kumpa baraka kwa jina lake.

¹⁴ Lakini kwa Musa mtu wa Mungu, wana wake walihesabiwa kuwa Walawi.

¹⁵ Wana wa Musa walikuwa Gerishomu na Eliezeri.

¹⁶ Uzao wa Gerishomu ulikuwa Shebueli mkubwa.

¹⁷ Uzao wa Eliezeri alikuwa Rehabia. Eliezeri hakuwa na wana wengine, lakini Rehabia alikuwa na uzao mkubwa.

¹⁸ Mwana wa Izihari alikuwa Shelomithi kiongonzi.

¹⁹ Uzao wa Hebron ulikuwa Yeria, mkubwa, Amaria wapili, Yahazieli watatu, na Yekameamu wanne.

²⁰ Wana wa Uziel walikuwa Mika mkubwa, na Ishia wapili.

²¹Wana wa Merari walikuwa Mahili na Mushi. Wana wa Mahili walikuwa Eleazari na Kishi.

²² Eleazari alikuwa bila mtoto wa kiume. Alikuwa na mabinti tu. Wana wa Kishi waliwaoa.

²³ Wana wa Mushi watatu walikuwa Mahili, Ederi, na Yeremothi.

²⁴Hawa walikuwa uzao wa Lawi kulingana na koo zao. Walikuwa viongozi, wamehesabiwa na kuorodheshwa kwa majina, kuanzia koo zilizo fanya kazi katika nyumba ya Yahweh, kutoka miaka ishirini na zaidi.²⁵Kwa kuwa Daudi alisema, “Yahweh, Mungu wa Israeli, amewapa pumziko watu wake. Anafanya makao yake Yerusalem milele.²⁶Walawi hawatahitaji kubeba hema la kuabuadia na vifaa vyake vinavyo tumika kwenye utumishi wake.”²⁷Kwa maneno ya Daudi ya mwisho Walawi walihesabiwa, miaka ishirini na kuendelea.

²⁸Wajibu wao ulikuwa kuwasaidia wazao wa Aruni katika utumishi wa nyumba ya Yahweh. Walikuwa washughulikie nyuani, vyumbani, utakasaji wa vitu vyote vya Yahweh, na kazi zingine katika utumishi wa nyumba ya Mungu.²⁹Pia walishughulikia mkate wa uwepo, unga safi wa mbegu za sadaka, mikate kaki isiotiwa chachu, sadaka zilizookwa, sadaka ziliochanganywa na mafuta, na vipimo vyote vya kiasi na ukubwa wa vitu.³⁰Pia walismama kila asubui kumshukuru na kumsifu Yahweh. Pia walifanya hivi jioni³¹na kila wakati sadaka ya kuteketezwa ilipo tolewa kwa Yahweh, siku ya Sabato na sherehe za mwezi mpya na siku za maakuli. Idadi maalumu, iliyo tolewa kwa amri, siku zote ilibidi iwepo mbele ya Yahweh.

³²Walikuwa viongozi wa hema la kukutania, patakatifu, na kuwasaidia jamaa zao wa uzao wa Aruni katika utumishi wa nyumba ya Yahweh.

24 ¹Makundi vya kazi kulingana na uzao wa Aroni yalikuwa haya: Nadabu, Abihu, Eleazari na Ithamari.

²Nadabu na Abihu walikuwa kabla ya baba yao kufa. Walikuwa hawana watoto, kwa hiyo Eleazari na Ithamari walitumika kama makuhani.³Daudi pamoja na, uzao wa Eleazari, na Zadoki wa Ithamari, waliwagawanya katika makundi ya kazi yao kama makuhani.⁴Kulikuwa na wanaume viongozi zaidi kati ya uzao wa Eleazari kuliko kati ya uzao wa Ithamari, kwahiyu waligawanya uzao wa Eleazari katika makundi kumi na sita. Walifanya hivyo na viongozi wa ukoo na uzao wa Ithamari. Magawanyo haya yalikuwa nane kwa idadi, sambamba na koo zao.

⁵Waliwagawanya bila upendeleo kwa kura, kwa kuwa walikuwa waamuzi watakatifu na waamuzi wa Mungu, kutoka pande zote uzao wa Eleazari na uzao wa Ithamari.

⁶Shemaia mwana wa Nethaneli mwandishi, Mlawi, aliandika majina yao mbele ya mfalme, muamuzi, kuhani Zadoki, Ahimeleki mwana wa Abiathari, na viongozi wa makuhani na familia za Walawi. Ukoo mmoja ulichaguliwa kwa kura kutoka uzao wa Eleazari, na kisha uliofata utachaguliwa kutoka uzao wa Ithhamari.

⁷ Kura ya kwanza ilienda kwa Yehoiaribu, ya pili kwa Yedaia,

⁸ ya tatu kwa Harimu, ya nne kwa Seorimu,

⁹ ya tano kwa Malikija, ya sita kwa Mijamini,

¹⁰ ya saba kwa Hakozi, ya nane kwa Abija,

¹¹ ya tisa kwa Yeshua, ya kumi kwa Shekania,

¹² ya kumi na moja kwa Eliashibu, ya kumi na mbili kwa Yakimu,

¹³ ya kumi na tatu kwa Hupa, ya kumi na nne kwa Yesheheabu,

¹⁴ ya kumi na tano kwa Biliga, ya kumi na sita kwa Imma,

¹⁵ ya kumi na saba kwa Heziri, ya kumi na nane kwa Hapizezi,

¹⁶ ya kumi na tisa kwa Pethaia, ya ishirini kwa Yehezikeli,

¹⁷ ya ishirini na moja kwa Yakini, ya ishirini na mbili kwa Gamuli,

¹⁸ ya ishirini na tatu kwa Delaia, na ya ishirini na nne kwa Maazia.

¹⁹Hii ilikuwa taratibu ya utumishi wao, walipo kuja kwenye nyumba ya Yahweh, wakifuata utaratibu waliopewa na Aruni babu yao, kama Yahweh, Mungu wa Israeli, alivyo waagiza.²⁰Hawa walikuwa Walawi waliobakia: Wana wa Amiramu, Shebueli; wana wa Shebaeli, Yedeia.

²¹ Wana wa Rehabia: wana wa Rehabia, Ishia kiongozi.

²² Wa Waizari, Shelomothi; mwana wa Shelomothi, Yahathi.

²³ Wana wa Hebron: Yeria kiongozi, Amaria wapili, Yahazieli watatu, na Yekameamu wanne.

²⁴ Wana wa uzao wa Uzieli ulimjumuisha Mika. Uzao wa Mika ulimjumuisha Shamiri.

²⁵ Kaka wa Mika alikuwa Ishia. Wana wa Ishia akijumuishwa Zakaria.

²⁶ Wana na Merari: Mahli na Mushi. Mwana wa Yaazia, Beno.

²⁷ Wana wa Merari: Yaazia, Beno, Shohamu, Zakuri, na Ibrri.

²⁸ Wana wa Mahili: eleazari, ambaye alikuwa hana wana.

²⁹ Wana wa Kishi: Yerameli

³⁰ wana wa Mushi: Mahli, Eda, na Yerimothi. Walikuwa Walawi, walio orodheshwa na familia zao.

³¹Wanaume hawa ambao walikuwa vichwa wa kila koona kila kaka zao wadogo zao, walipiga kura katika uwepo wa Mfalme Daudi, na Zadoki na Ahimeleki, pamoja na viongozi wa familia wa makuhani na Walawi. Walirusha kura kama uzao wa Aroni walivyofanya.

25 ¹Daudi na viongozi wa jeshi walichagua baadhi ya wana wa Asafu, Hemani, na Yeduthuni kutabiri kwa vinanda na vinubi, na kwa upatu. Hii ni orodha ya wanaume walioifanya hii kazi:²Kutoka wana wa Asafu: Zakuri, Yosefu, Nethania, na Asharela, wana wa Asafu, chini ya mwongozo wa Asafu, ambaye alitabiri chini ya uwangalizi wa mfalme.³Kutoka wana wa Yeduthuni: Gedalia, Zeri, Yeshaia, Shimei, Hashabia, na Matithia, sita kwa ujumla, chini ya mwongozo wa baba yao Yeduthuni, ambaye alitabiri, akipiga kinubi kwa kutoa shukurani na kumsifu Yahweh.

⁴ Kutoka wana wa Hemani: Bukia, Matania, Uzieli, Shebueli, na Yerimothi, Hanania, Hanani, Eliatha, Gidalti, Romamti Ezeri, Yoshibekasha, Mallohi, Hothiri, na Mahaziothi.

⁵Hawa wote walikuwa wana wa Hemani, nabii wa mfalme. Mungu alimpa Hemani wana kumi na nne na mabinti watatu kuinua pembe yake.

⁶Hawa wote walikuwa chini ya mwongozo wa baba zao. Walikuwa ni waimbaji katika nyumba ya Yahweh kwa upatu, vinanda, na vyombo vya uzi, wakihudumu katika nyumba ya Mungu. Asafu, Yeduthuni, na Hemani walikuwa chini ya uwangalizi wa mfalme.⁷Wao na kaka zao waliokuwa na ujuzi na mafundisho ya kufanya muziki kwa Yahweh walikuwa na idadi ya 288.⁸Wapiga kura kwa ajili ya kazi zao, wote sawa, sawa vivyo hivyo kwa vijana na kwa wazee, kwa mwalimu na kwa mwanafunzi.

⁹ Sasa kuhusu wana wa Asafu: kura ya kwanza iliangukia katika familia ya Yusufu; ya pili iliangukia katika familia ya Gedalia, idadi ya watu kumi na mbili;

¹⁰ya tatu iliangukia kwa Zakuri, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;¹¹ya nne iliangukia kwa Izri, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;¹²ya tano iliangukia kwa Nethania, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

¹³ ya sita iliangukia kwa Bukia, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

¹⁴ya saba iliangukia kwa Yesharela, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;¹⁵ya nane iliangukia kwa Yeshaia, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;¹⁶ya tisa iliangukia kwa Matania, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

¹⁷ ya kumi iliangukia kwa Shime, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

¹⁸ya kumi na moja iliangukia kwa Azareli, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;¹⁹ya kumi na mbili iliangukia kwa Hashabia, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;²⁰ya kumi na tatu iliangukia kwa Shubaeli, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

²¹ ya kumi na nne iliangukia kwa Matithia, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

²²ya kumi na tano iliangukia kwa Yeromothi, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;²³ya kumi na sita iliangukia kwa Hanania, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;²⁴ya kumi na saba iliangukia kwa Yoshibekasha, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

²⁵ ya kumi na nane iliangukia kwa Hanani, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

²⁶ya kumi na tisa iliangukia kwa Malothi, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;²⁷ya ishirini iliangukia kwa Eliatha, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;²⁸ya ishirini na moja iliangukia kwa Hothiri, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

²⁹ ya ishirini na mbili iliangukia kwa Gidalti, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;

³⁰ya ishirini na tatu iliangukia kwa Mahaziothi, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili;³¹ya ishirini na nne iliangukia kwa Romamti Eza, wana wake na ndugu zake, idadi ya watu kumi na mbili.

26 ¹Haya ndiyo makundi yawalinzi wa lango: Kutoka kwa Wakora, Meshelemia mwana wa Kore, wa uzao wa Asafu.

² Meshelemia alikuwa na wana wa kiume: Zekaria mzaliwa wa kwanza, Yediaeli wapili, Zebadia watatu, Yathinieli wanne,

³ Elamu watano, Yehohanani wasita, Eliehoenai wasaba.

⁴ Obedi alikuwa na wana wa kiume: Shemaia wa kwanza, Yehozabadi wapili, Yoa watatu, na Sakari wanne, na Nethanieli watano,

⁵ Amielis wasita, Isakari wasaba, Peulethai wanane, kwa kuwa Mungu alimbariki Obedi Edomu.

⁶ Kwa Shemaia mwanaye walizawa wana walio tawala koo zao; walikuwa wanaume wenyewe uwezo mkuu.

⁷ Wana wa Shemaia walikuwa Othini, Refaeli, Obedi, na Elizabadi. Jamaa zake Elihu na Semakia walikuwa wanaume wenyewe uwezo mbali mbali.

⁸ Hawa wote walikuwa uzao wa Obedi Edomu. Wao na wanao na jamaa zao walikuwa wanaume wenyewe uwezo wa kufanya wajibu wao katika huduma ya hema la kuabudia. Palikuwa na sitini na mbili walio kuwa na undugu na Obedi Edomu.

⁹ Meshelemia alikuwa na wana na jamaa, wanaume wenyewe uwezo, jumla ya kumi na nane.

¹⁰ Hosa, mzao wa Merari, alikuwa na wana: Shimiri kiongozi (ijapo hakuwa mzaliwa wa kwanza, baba yake alimfanya kiongozi),

¹¹ Hilikia wapili, Tebalia watatu, Zekaria wanne. Wote wa wana wa Hosa na jamaa walikuwa kumi na tatu kwa idadi.

¹² Haya makundi ya walinzi wa lango, sambamb a na viongozi, yalikuwa na majukumu, kama jamaa zao, kutumika katika nyumba ya Yahweh.¹³ Walipiga kura, wadogo kwa wakubwa, kulingana na koo zao, kwa kila lango.¹⁴ Kura ilipo pigwa kwa lango la mashariki, ilimuangukia Shelemia. Kisha wakapiga kura kwa Zekaria mwanaye, mshauri mwenye busara, na kura yake ikatokea kwa lango la kaskazini.

¹⁵ Kwa Obedi Edomu alipangiwa lango la kusini, na wanawe walipangiwa nyumba za ghala.

¹⁶ Shufimu na Hosa walipangiwa lango la magharibi pamoja na lango la Shalekethi, kwenye barabara ya juu. Walinzi walikuwa karibu sana.¹⁷ Kwa mashariki walikuwa Walawi sita, kaskazini wanne kwa siku moja, kusini wanne kwa siku moja, na nyumba za ghala jozi mbili.¹⁸ Kwenye nguzo upande wmagharibi wanne kulikuwa na wanne waliosimama kwenye barabara na wawili kwenye nguzo.

¹⁹ Haya yalikuwa makundi ya walinzi wa lango waliokuwa uzao wa Kora na Merari.

²⁰ Miongoni mwa Walawi, Ahija alikuwa kiongozi wa hazina ya nyumba ya Mungu, na hazina ya vitu vya Yahweh.

²¹ Wazao wa Ladani, walitoka kwa Gerishoni kuitia kwake na walio kuwa viongozi wa familia za Ladani Mgerishoni, walikuwa Yehieli²²na wanae Yehieli: Zethamu na Yoeli kaka yake. Walikuwa wamesimamia hazina za nyumba ya Yahweh.

²³ Kutoka koo za Amramu, koo za Izhari, koo za Hebron, na koo za Uzieli:

²⁴ Shebueli uzao wa Gerishomu mwana wa Musa, alikuwa msimamizi wa hazina.

²⁵ Jamaa zake wa ukoo wa Eliezeri walikuwa Rehabia mwanawee, mwana wa Rehabia Yeshaia, mwana wa Yeshaia Yoram, mwana wa Yoram Zikiri, na mwana wa Zikiri Shelomothi.²⁶ Shelomothi na jamaa zake walikuwa wasimamizi wa hazina zote za ghala zinazo hifadhi vitu vyote vya Yahweh, ambavyo Daudi mfalme, viongozi wa familia, wakuu wa maelfu na mamia, na wakuu wa jeshi walivyo vitenga.²⁷ Walitenga vitu walivyo vichukuwa kwenye mapambano kwa ajili ya kutunza nyumba ya Yahweh.²⁸ Pia walikuwa wahusika wa kila kitu kilicho tengwa kwa ajili ya Yahweh na Samweli nabii, Sauli mwana wa Kishi, Abneri mwana wa Neri, na Yoabu mwana wa Zeruia. Kila kitu kilicho tengwa kwa ajili ya Yahweh kilikuwa chini ya ulinzi wa shelomothi na jamaa zake.

²⁹ Wa uzao wa Izhari, Kenania na wana wake walikuwa wahusika wa mambo ya ndani ya Israeli. Walikuwa maafiga na waamuzi.

³⁰ Wa uzao wa Hebron, Hashabia na kaka zake, wanaume wenyewe uwezo 1,700, walikuwa wahusika wa kazi ya Yahweh na kazi ya mfalme. Walikuwa upande wa mgharibi mwa Yordani.

³¹ Kutoka uzao wa Hebron, Yeriya alikuwa kiongozi wa koo, kulingana na orodha za familia zao. Katika mwaka wa arobaini wa utawala wa Daudi walitathimini kumbukumbu na kugundua mionganii mwao wanaume wa uwezo mkubwa katika Yazeri ya Gileadi.³² Yeriya alikuwa na ndugu 2,700, walio kuwa viongozi wenyewe uwezo katika familia. Daudi aliwafanya waangalizi wa makabila ya Rubeni na Gadi, na nusu kabila la Manase, kwa kila jambo linalo muhusu Mungu, na kwa mambo ya mfalme.

²⁷ ¹Hii ni orodha ya familia za viongozi wa Israeli, wakuu wa maelfu na mamia, pamoja na maafisa wa jeshi walio mtumikia mfalme kwa namna tofauti. Kila kikosi cha jeshi kilitumika mwenzhi hadi mwezi kwa mwaka mzima. Kila kikosi kilikuwa na wanaume elfu ishirini na nne.

² Juu ya kikosi kwa mwezi wa kwanzaalikuwa Yashobeamu mwana wa Zabdieli. Katika kikosi chake kulikuwa na wanaume elfu ishirini na nne.

³ Alikuwa mionganoni mwa uzao wa Perezi na msimamizi wa maafisa wa jeshi kwa mwezi wa kwanza.

⁴ Juu ya kikosi kwa mwezi wa pili alikuwa Dodai, wa ukoo wa uliotoka kwa Ahoa. Mikilothi alikuwa wa pili kwa cheo. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

⁵ Mkuu wa jeshi wa mwezi wa tatu alikuwa Benaia mwana wa Yehoiada, kuhani na kiongozi. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

⁶ Huyu ni Benaia aliye kuwa kiongozi wa wale thelathini na juu ya wale thelathini. Amizabadi mwanae alikuwa katika kikosi chake.

⁷ Mkuu kwa mwezi wa nne alikuwa Asaheli kaka wa Yoabu. Zebadia mwanae akawa mkuu baada yake. Katika kikosi chake kulikuwa na wanaume elfu ishirini na nne.

⁸ Mkuu kwa mwezi wa tano alikuwa Shamiyhuthi, mzao wa Izra. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

⁹ Mkuu kwa mwezi wa sita alikuwa Ira mwana wa Ikeshi, kutoka Tekoa. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹⁰ Mkuu kwa mwezi wa saba alikuwa Helezi Mpeloni, kutoka watu wa Efraimu. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹¹ Mkuu kwa mwezi wa nane alikuwa Sibekai Mhushathi, kutoka ukoo ultiota kwa Zera. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹² Mkuu kwa mwezi wa tisa alikuwa Abi Ezeri Manathothi, kutoka kwa kabila la Benjamini. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹³ Mkuu kwa mwezi wa kumi alikuwa Maharai kutoka mji wa Netofa, kutoka ukoo ulio toka kwa Zera. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹⁴ Mkuu kwa mwezi wa kumi na moja alikuwa Benaia kutoka mji wa Pirathoni, kutoka kabila la Efraimu. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹⁵ Mkuu kwa mwezi wa kumi na mbili alikuwa Helidai kutoka mji wa Netopafa, kutoka ukoo ultiota kwa Othinieli. Katika kikosi chake walikuwa wanaume elfu ishirini na nne.

¹⁶ Hawa walikuwa viongozi wa makabila ya Israeli: Kwa kabila la Rubeni, Eliezeri mwana wa Zikri alikuwa kiongozi. Kwa kabila la Simeoni, Shefatia mwana wa Maka alikuwa kiongozi.

¹⁷ Kwa kabila la Lawi, Hashinia mwana wa Kemueli alikuwa kiongozi, na Zadoki aliongoza uzao wa Aruni.

¹⁸ Kwa kabila la Yuda, Elihu, mmoja wa kaka zake Daudi, alikuwa kiongozi. Kwa kabila la Isakari, Omri mwana wa Mikaeli alikuwa kiongozi.

¹⁹ Kwa kabila la Zebuluni, Ishimaia mwana wa Obadia alikuwa kiongozi. Kwa kabila la Naftali, Yeremothi mwana wa Azirieli alikuwa kiongozi.

²⁰ Kwa kabila la Efraimu, Hoshea mwana wa Azazia alikuwa kiongozi. Kwa kabila la Manase, Yoeli mwana wa Pedaia alikuwa kiongozi.

²¹ Kwa nusu kabila la Manase lililo Gileadi, Ido mwana wa Zekaria alikuwa kiongozi. Kwa kabila la Benjamini, Yaasieli mwana wa Abneri alikuwa kiongozi.

²² Kwa kabila la Dani, Azareli mwana wa Yerohamu alikuwa kiongozi. Hawa walikuwa viongozi wa makabila ya Israeli.

²³ Daudi hakuwa hesabu wenye umri wa miaka ishirini au chini zaidi, kwasababu Yahweh alihaidi kuongeza Israeli kama nyota za mbinguni.²⁴ Yoabu mwana wa Zeruia alianza kuhesabu wanaume, lakini hakumaliza. Gadhabu iliangukia Israeli kwa hili. Hii idadi haikuandikwa kwenye nyakati za mfalme Daudi.

²⁵ Azimavethi mwana wa Adiel alikuwa mhusika wa hazina za mfalme. Yonathani mwana wa Uzia alikuwa juu ya nyumba za ghala katika mashamba, kwenye miji, na vijijini, na kwenye minara iliyoinarishwa.

²⁶ Ezri mwana wa Kelubi alikuwa juu ya mashamba, hao walio lima ardhi.²⁷ Shimei kutoka Rama alikuwa juu ya mashamba ya mizabibu, na Zabdi Mshefamu alikuwa juu ya zabibu na pishi za mvinyo.

²⁸ Mwangalizi wa miti mizeituni na miti ya mikuyu iliyo kuwa bondeni alikuwa Baali Hanani kutoka Gederi, na juu ya nyumba za ghala za mafuta alikuwa Yoashi.

²⁹Juu ya mifugo iliyo kuwa inalishwa huko Sharoni alikuwa Shitrai kutoka Sharoni, na juu ya mifugo iliyo kuwa mabondeni alikuwa Shafati mwana wa Adlai.

³⁰ Msimamizi wa ngamia alikuwa Obili Mishimaeli, na juu ya punda wakike alikuwa Yehideia kutoka Meronothi. Juu ya mifugo alikuwa Yazizi Mhagri.

³¹Hawa maafisa wote walikuwa wasimamizi wa mali za Mfalme Daudi.

³² Yonathani, mjomba wake Daudi alikuwa mshauri, sababu alikuwa na busara na mwandishi. Yehieli mwana wa Hakimoni aliwajali wana wa mfalme.

³³Ahithofeli alikuwa mshauri wa mfalme, na Hushai kutoka watu wa Mwarki aliyekuwa rafiki yake mfalme.

³⁴Nafasi ya Ahithofeli ilichukuliwa na Yehoiada mwana wa Benaia, na Abiathari. Yoabu alikuwa mkuu wa jeshi la mfalme.

28 ¹Daudi akakusanya maafisa wote wa Israeli Yerusalem: maafisa wa makabila, maafisa wa vitengo walio mtumikia mfalme katika kazi walizo pangwa, wakuu wa maelfu na mamia, wasimamizi wa mali zote za mfalme na wanawe, na maafisa na wanaume wa mapambano, ukijumuisha wale wenye ujuzi sana.

²Kisha Daudi mfalme akainuka kwa miguu yake na kusema, “Sikilizeni mimi, kaka zangu na watu wangu. Ilikuwa dhumiuni langu kujenga hekalu kwa ajili ya sanduku la agano la Yahweh; stuli ya miguu kwa ajili ya Mungu wetu, na nimefanya maandalizi kujenga.³Lakini Mungu akaniambia, ‘Hautajenga hekalu kwa ajili ya jina la langu, kwasababu wewe ni mwanaume wa vita na umemwaga damu.’

⁴Bado Yahweh, Mungu wa Israeli, alinichagua kutoka katika familia ya baba yangu kuwa mfalme wa Israeli milele. Amechagua kabilia la Yuda kama kiongozi. Katika kabilia la Yuda, na nyumba ya baba yangu, kutoka kwa wana wa baba yangu, amenichagua kuwa mfalme wa Israeli.⁵Kutoka kwa wana wengi ambao Yahweh amenipa, amemchagua Sulemani, mwanangu, kuketi katika kitu cha enzi cha ufalme wa Yahweh, juu ya Israeli.⁶Aliniambia, ‘Sulemani mwanae atanijengea nyumba yangu na nyuani mwangu, kwa kuwa nimemchagua kuwa mwana wangu, nami nitakuwa baba yake.’Nitaimarisha ufalme wake, akidumu kutii sheria na amri zangu, kama ulivyo siku ya leo.’

⁸Kisha sasa, katika macho ya Waisraeli wote, hili kusanyiko la yahweh, na katika uwepo wa Mungu wetu, nyinyi nyote lazima mshike na kufanya amri zote za Yahweh Mungu wenu. Fanyeni hivi ili mmiliki nchi hii nzuri na kuiacha kama urithi kwa uzao wenu baada yenu milele.

⁹Kwako wewe, Sulemani mwanangu, mtii Mungu wa baba yako, mtumikie kwa moyo wako wote na roho ya utayari. Fanya hivi kwa sababu yahweh anachunguza mioyo yote na kufahamu amasa ya kila wazo la mtu. Ukimtafuta, ataonekana nawe, lakini ukimtelekeza, atakukataa milele.¹⁰Elewa kuwa Yahweh amekuchagua kulijenga hekalu hili kama patakatifu pake. Uwe hodari na uifanyi.”

¹¹Kisha Daudi akamkabidhi Sulemani mwanae mipango ya ukumbi wa hekalu, majengo ya hekalu, vyumba vya hifadhi, vyumba vya juu, vyumba vya ndani, na chumba chenyeye kifuniko cha upatanisho.¹²Alimpatia mipango aliyo chora ya nyuani kwa ajili ya nyumba ya Yahweh, vyumba vyote vilivyo zunguka, vyumba vya hifadhi katika nyumba ya Mungu, na hazina za vitu vya Yahweh.¹³Alimpatia masharti kwa vitengo vya makuhani na Walawi, kwa majukumu walio pangwa kwa utumishi wa nyumba ya Yahweh, na kwa vyombo vyote vinavyo tumika katika nyumba ya Yahweh.¹⁴Aliamua uzito wa vifaa vyote vya dhahabu kwa kila huduma, uzito wa vifaa vya fedha kwa kila huduma,¹⁵uzito wa dhahabu wa vifaa vyote vya dhahabu, kuwavinara vya taa na taa za dhahabu, uzito wa dhahabu kwa kila kinara cha taa, uzito wa fedha kwa kila kinara cha fedha, kulingana na matumizi ya kila kinara cha taakatika huduma.¹⁶Alitoa uzito wa dhahabu kwa ajili ya meza za mkate wa uwepo, kwa kila meza, na uzito wa fedha kwa meza za fedha.¹⁷Alitoa uzito wa dhahabu safi kwa uma za nyama, beseni, na vikombe. Alitoa uzito kwa kila bakuli ya dhahabu, na uzito kwa kila bakuli ya fedha.¹⁸Alitoa uzito wa dhahabu safi kwa ajili ya madhabahu ya uvumba, na za dhahabu kwa muundo wa gari, makerubi waliye tanda mabawa yao na kufunika sanduku la agano la Yahweh.

¹⁹Daudi akasema, “Nimeweka haya katika maandishi kama Yahweh alivyonielekeza na kunipa kuelewa kuhusu mchoro.”

²⁰Daudi akasema kwa Sulemani mwanae, “Kuwa hodari na mjasiri. Fanya kazi. Usiogope au kufadhai, kwa kuwa Yahweh Mungu, Mungu wangu, yupo nawe. Hatakuacha wala kukutelekeza mpaka kazi ya huduma ya hekalu la Yahweh imekamilika.²¹Ona, hivi ni vitengo vya makuhani na Walawi kwa huduma katika hekalu la Mungu. Watakuwa nawe, pamoa na wanaume walio tayari na wenye ujuzi, kukusaidia katika kazi na kutenda huduma. Maafisa na watu wote wako tayari kufuata amri zako.”

²⁹ ¹Mfalme Daudi akasema kwa kusanyiko lote, "Sulemani mwanangu, ambaye mwenyewe Mungu amemchagua, bado ni mdogo na hana uzoefu, na jukumu ni kubwa. Maana hekalu sio kwa ajili ya watu bali la Mungu.²Hivyo nimefanya kwa ubora wangu kutoa kwa ajili ya hekalu la Mungu. Nina toa dhahabu kwa vitu vitakavyotengenezwa na dhahabu, fedha kwa vitu vitu vitakavyotengenezwa na fedha, shaba kwa vitu vitakavyotengenezwa na shaba, nishati kwa vitu vitakavyotengenezwa na nishati, na mbao kwa vitu vitakavyotengenezwa na mbao. Pia nina toa mawe ya shohamu, mawe ya kupangwa, mawe ya upambaji wandani ya rangi mbali mbali - kila haina ya mawe ya thamani - na marimari kwa wingi.³Sasa, kwa sababu ya mapenzi yangu kwa nyumba ya Mungu, ninatoa hazina yangu binafsi ya dhahabu na fedha. Ninafanya hivi kwa nyongeza kwa yote niliyofanya katika hekalu takatifu:⁴talanta za dhahabu elfu tatu kutoka Ofiri, na talanta elfu saba za fedha zilizotakasika, ili kufunika kuta za majengo.⁵Ninachangia dhahabu kwa vitu vya kutengenezwa na dhahabu, na fedha kwa vitu vya kutengenezwa na fedha, na vitu vya kazi zote zinazotakiwa kufanywa na mafundi. Nani mwingine anataka kuchangia kwa Yahweh leo na kujitoa kwake?"

⁶Kisha sadaka za hiari zilitolewa na viongozi wa mababu wa familia zao, viongozi wa makabila ya Israeli, wakuu wa maelfu na mamia, na waamuzi walio juu ya kazi ya mfalme.⁷Walitoa kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu talanta elfu tano na darkoni elfu kumi za dhahabu, talanta elfu kumi za fedha, talanta elfu kumi na nane za shaba, na talanta za chuma 100,000.⁸Hao walio na mawe ya thamani waliyatoa katika Hazina ya nyumba Yahweh, chini ya usimamizi wa Yehieli, mzao wa Gerishoni.⁹Watu walifurahi kwa ajili ya hizi sadaka za hiari, kwa sababu walitoa kwa moyo wao wote kwa Yahweh. Mfalme Daudi pia alifurahi sana.

¹⁰Daudi alimbariki Yahweh mbele ya kusanyiko lote. Alisema, "Na uabudiwe, Yahweh, Mungu wa Israeli babu wetu, milele na milele.

¹¹ Kwako, Yahweh, kuna ukuu, nguvu, utukufu, ushindi, na enzi. Kwa kuwa yote yalo mbinguni na duniani ni yako. Kwako ni ufalme, Yahweh, na umetukuzwa kama mtawala juu ya vyote.

¹² Utajiri na heshima hutoka kwako, na unatawala juu ya watu wote. Mkononi mwako kuna nguvu na uwezo. Unao uweza na nguvu ya kuwafanya watu kuwa mkuu na kumpa uweza yeoyote.

¹³ Kisha sasa, Mungu wetu, tunakushukuru na kusifu jina lako tukufu.

¹⁴Lakini mimi ni nani, na watu wangu ni nani, hata tuwe na uwezo na kutoa vitu hivi kwa hiari hivi? Hakika kila kitu kimetoka kwako, na tumerundisha kilicho chako

¹⁵ Kwa maana sisi tu wageni na wapanganji mbele yako, kama babu zetu wote walivyokuwa. Siku zetu katika dunia ni kama kivuli, na hakuna tumaini la kubaki duniani.

¹⁶ Yahweh Mungu wetu, utajiri huu wote tulio kusanya ili kujenga hekalu kwa kuheshimu jina lako - watoka kwako na ni wako.

¹⁷ Nijua pia, Mungu wangu, ya kuwa wewe wauchunguza moyo na kuufurahia unyofu. Kwangu mimi, kwa unyofu wa moyo wangu nimetoa kwa hiari vitu hivi vyote, na sasa natazama kwa furaha watu wako waliopo hapa wakitoa zawadi kwa hiari kwako.

¹⁸ Yahweh, Mungu wa Ibrahimu, Isaka, na Israeli - mababu zetu - hifadhi hili katika fikra za watu wako. Elekeza miyo yao kwako.

¹⁹ Mjalie Sulemani mwanangu moyo mkamilifu ili azishike amri zako, na amri zako za maagano, na sheria zako, na atekelze mipango hii yote ya kujenga jumba hili ya kifalme niliyoandaa."

²⁰Daudi akasema kwa kusanyiko lote, "Sasa mbariki Yahweh Mungu wenu." Kusanyiko lote likambariki Yahweh, Munug wa mababu zao, wakainamisha vichwa vyao na kumuabudu Yahweh na kusujudu mbele za mfalme.

²¹Kwa siku ilio fuata, wakatoa dhabiu kwa Yahweh na kumtolea sadaka ya kuteketeza. Walitoa sadaka ya fahali elfu moja, kondoo dume elfu moja, na wana-kondoo elfu moja, pamoja na sadaka zao za vinywaji na dhabihu tele kwa Israeli yote.²²Siku ile, walikula na kunywa mbele za Yahweh kwa furaha kubwa. Walimfanya Sulemani, mwana wa Daudi, mfalme mara ya pili, na kum mafuta kwa mamlaka ya Yahweh kuwa mtawala. Pia walimpaka mafuta Zadoki kuwa kuhanzi.²³Kisha Sulemani akaketi kwenye kiti cha enzi cha Yahweh kama mfalme mahali pa Daudi baba yake. Alifanikiwa, na Israeli yote ikamti.²⁴Viongozi wote, wanajeshi, na wana wa Mfalme Daudi wakatoa utii kwa Mfalme Sulemani.

²⁵Yahweh alimheshimu sana Sulemani na akampa ukuu wa kifalme kuliko mfalme yeoyote aliyetangulia kabla yake Israeli.

²⁶Daudi mwana wa Yese alitawala juu ya Israeli yote.²⁷Daudi alikuwa mfalme wa Israeli kwa miaka arobaini. Alitawala kwa miaka saba Hebron na miaka thelathini na tatu Yerusalem.²⁸Alikufa katika uzee mwema, baada ya kufurahia maisha marefu, mali na heshima. Sulemani mwanaawe alitawala baada yake.

²⁹Mafanikio ya mfalme Daudi yameandikwa katika historia ya Samweli nabii, katika historia ya Nathani nabii, na katika historia ya Gadi nabii.³⁰Yaliyo andikwa hapo ni matendo ya utawala wake, nguvu zake na matukio yaliyompata yeye, israelI, na falme zote za nchi nyingine.

2 Mambo ya nyakati

1 ¹Sulemani mwana wa Daudi, aliimarishwa katika utawala wake, na Yahwe Mungu wake alikuwa pamoja naye na alimpa nguvu nyingi sana.

²Sulemani akasema kwa Israeli wote, na maakida wa maelfu na wa mamia, na kwa waamuzi, na kwa kila mfalme kiongozi katika Israeli yote, wakuu wa kaya.³Hivyo Sulemani na kusanyiko lote wakaenda pamoja naye sehemu ya juu iliyokuwa Gibeoni, maana ndipo palikuwepo hema ya kukutania ya Mungu, ambayo Musa mtumishi wa Yahwe, alikuwa ameitengeneza jangwani.⁴Lakini Daudi alikuwa ameleta pale sanduku la Mungu kutoka Kiriath yeriam hadi sehemu ambayo alikuwa ametayarisha, maana alikuwa ameliandalia hema huko Yerusalem.⁵Zaidi ya hayo, madhabahu ya shaba iliyotengenezwa na Bezaleli mwana wa uri mwana wa Huri ilikuwepo huko kabla ya mbele ya madhabahu ya Yahwe; Sulemani na kusanyiko wakaenda ilikokuwa.⁶Sulemani akaenda huko kwenye madhabahu ya shaba mbele za Yahwe, ambayo ilikuwepo mahali pa hema ya kukutania, na akatoa sadaka elfu za kuteketezwa juu yake.

⁷Mungu akamtokea Sulemani usiku huo na akasema kwake, “Omiba! Nikupe nini?”

⁸Sulemani akasema kwa Mungu, “Umeonyesha agano la uaminifu mkuu kwa Daudi baba yangu, na umenifanya mfalme katika nafasi yaye.⁹Sasa, Yahwe Mungu, ahadi yako kwa Daudi baba yangu itimie, maana umenifanya mfalme juu ya watu wengi kama mavumbi ya dunia.¹⁰Sasa nipe hekima na maarifa, ili niweze kuwaongoza watu hawa, maana ni nani anayeweza kuwaamua watu wako, ambao ni wengi sana kwa idadi?”

¹¹Mungu akasema kwa Sulemani, “Kwa kuwa hili lilikuwa kwenye moyo wako, na kwa kuwa hujaomba mali, utajiri, au heshima, wala maisha ya wale wanaokuchukia, wala maisha marefu kwa jili yako binafsi, lakini umeomba hekima na maarifa kwa ajili yako, ili uwatawale watu wangu, ambao juu yao nimekufanya mfalme, na hivi ndivyo nitafanya.¹²Sasa nitakupa hekima na maarifa, pia nitakupa mali na utajiri, na heshima, kuliko wafalme wote waliokuwepo kabla yako walivyokuwa, na baada yako hakuna yeyote atakayekuwa navyo.”¹³Kwa hiyo Sulemani akaenda Yerusalem kutoka sehemu ya juu iliyokuwepo Gibeoni, kutoka mbele ya hema ya kukutania; akatawala juu ya Israeli.

¹⁴Sulemani akakusanya magari na wanaume waendesha farasi, naye alikuwa na magari 1,400 na waendesha farasi kumi na mbili elfu ambao aliwaweka katika miji ya magari, pamoja naye, mfalme katika Yerusalem.

¹⁵Mfalme akatengeneza fedha na dhahabu kuwa vitu vya kawaida kama mawe katika Yerusalem, na mbaao za mierezi kuwa kama miti ya mikuyu iliyomo katika nyanda za chini.¹⁶Sulemani katika uagizaji wa farasi kutoka Misiri, wafanya biashara wake walinunua farasi kutoka Misiri kwa bei stahiki.¹⁷Waliagiza gari kutoka Misiri kwa shekeli mia sita za fedha, na farasi mmoja kwa shekeli 150. Pia walinunua kutoka kwa wafalme wa Wahiti na wafalme wa Washamu.

²¹Sasa Sulemani akaamuru kulijenga nyumba kwa jina la Yahwe na nyumba kwa ajili ya ikulu ya ufalme wake.

²Sulemeni akateua wanaume elfu sabini wabebe mizigo, na wanaume elfu themanini wa kukata mbao katika mlima, na wanaume 3,600 kwa ajili ya kusimamia.

³Sulemani akatuma ujumbe kwa Hiram, mfalme wa Tiro, ukisema, “Kama ulivyofanya na Daudi baba yangu, ulivymotumia magogo ya mierezi ili ajenge nyumba ya kuishi, fanya hivyo hivyo na mimi.”⁴Tazama, niko karibu kujenga nyumba kwa ajili ya jina la Yahwe Mungu wangu, kuiweka wakifu kwake, kwa ajili ya kumtolea sadaka za kuteketezwa zenye viungo vitamu mbele zake, kwa ajili ya mkate wa uwepo, na kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa asubuhi na jioni, katika siku za Sabato na za mwezi mpya, na katika sikukuu zilizoteuliwa kwa ajili ya Yahwe Mungu wetu. Hii itakuwa milele, kwa Israeli.⁵Nyumba nitakayojenga itakuwa kubwa sana, maana Mungu wetu ni mkuu kuliko miungu mingine yote.⁶Lakini ni nani anayeweza kumjengea Mungu nyumba, kama dunia yote na hata mbingu yenyewe haviwezi kumtosha? Mimi ni nani hata nimjengee nyumba, isipokuwa kufukiza sadaka mbele zake?⁷Kwa hiyo nitumie mtu mwenye ujuzi wa kazi katika kazi ya dhahabu, fedha, shaba, na chuma, na ya dhambarau, na nyekundu, na sufu ya samawati, mtu anayejua kutengeza aina zote za mapambo ya mbao. Atakuwa na watu wenye ustadi waliopamoja nami katika Yuda na Yerusalem, ambao Daudi baba yangu aliaweka.⁸Nitumieni pia mierezi, mberoshi, na miti ya msandali kutoka Lebanoni, maana najua ya kuwa watumishi wako wanajua jinsi ya kukata mbao katika Lebanoni. Angalia, watumishi wangu watakuwa na watumishi wako,⁹ili kwamba watayariske mbao nyangi kwa ajili yangu, maana nyumba ninayotaka kuijenga itakuwa kubwa na ya ajabu.¹⁰Angalia, nitawapa watumishi wako, watu watakaozikata mbao, kori ishirini elfu za ngano ya aridhini, kori ishirini elfu za shayiri, bathi ishirini elfu za mvinyo, na bathi ishirini elfu za mafuta.”¹¹

¹¹Kisha Hiram, mfalme wa Tiro, akajibu kwa maandishi, ambayo alimtumia Sulemani: “Kwa kuwa Yahwe anawapenda watu wake, amekufanya kuwa mfalme juu yao.”¹²Zaidi ya hayo, Hiram akasema, “Abarikiwe Yahwe, Mungu wa Israeli, aliyezungu mbingu na dunia, amempa Daudi mwana mwenye hekima, mwenye karama ya busara na uelewa, ambaye atajenga nyumba kwa ajili ya Yahwe, na nyumba kwa ajili ya ufalme wake.”¹³Sasa nimemtuma mtu mwenye ujuzi, mwenye karama ya uelewa, Hiram, mtaalamu wangu.¹⁴Ni mwana wa mwanamke wa binti za Dani. Baba yake alikuwa mtu kutoka Tiro. Ana ujuzi katika kazi za dhahabu, fedha, shaba, chuma, mawe, na katika mbao, na katika dhambarau, samawati, na sufu yenkundu, na kitani safi. Pia ana ujuzi katika kutengeneza michoro ya aina yoyote na katika kubuni kitu chochote. Apatiwe nafasi mionganoni mwa watumishi wako wenye ujuzi, na pamoja na wale wa bwana wangu, Daudi, baba yako.¹⁵Sasa, ngano na shayiri, mafuta na mvinyo, ambayo bwana wangu alisema, na apeleke sasa vitu hivi kwa watumishi wake.¹⁶Tutakata mbao kutoka Lebanoni, mbao nyangi kadri unavyohitaji. Tutazileta kwako kama mitumbwi kupitia bahari kwenda Yafa, na utazibeba hadi Yerusalem.”

¹⁷Sulemani akawahesabu watu wageni waliokuwa katika nchi ya Israeli, kwa kutumia njia ya Daudi, baba yake, aliyoitumia kuwahesabu. Waliwakuta kuwa 153,600.¹⁸Mionganoni mwao aliwateua sabini elfu ili wabebe mizigo, themanini elfu kuwa wakataji wa mbao katika milima, na 3,600 kuwa wasimamizi wa kuwasimamia watu wafanye kazi.

¹Maandishi ya kale yanasema: “kori ishirini elfu za ngano kama chakula.”

³Kisha Sulemani akaanza kujenga nyumba ya Yahwe katika Yerusalem juu ya Mlima Moria, ambako Yahwe alimtokea Daudi baba yake. Aliandaa sehemu ambayo Daudi aliikusudia, katika sakafu ya kupuria ya Arauna Myebusi.²Alianza kujenga siku ya pili ya mwezi wa pili, katika mwaka wa nne wa utawala wake.

³Sasa hivi ndinyo vipimo vya ule msingi ambao Sulemani alijenga kwa ajili ya nyumba ya Mungu. Akitumia mtindo wa vipimo vya zamani, urefu ulikuwa mikono sitini, na upana ulikuwa mikono ishirini.⁴Urefu wa ukumbi mbele ya nyumba ulikuwa mikono ishirini, ukilingana na upana wa nyumba, urefu wake kwenda juu pia ulikuwa mikono ishirini, na Sulemani akaifunika sehemu ya ndani kwa dhahabu halisi.

⁵Akalitengeneza paa la ukumbi mkuu kwa miti ya miberoshi, ambayo aliifunika kwa dhahabu halisi, na ambayo aliifunika kwa miti ya mitende na minyororo.⁶Akaipamba nyumba kwa vito vya thamani; dhahabu ilikuwa dhahabu kutoka Parvaimu.

⁷Pia akazifunika boriti zake, vizingiti, kuta, na milango kwa dhahabu; akachonga makerubi juu ya kuta zake.

⁸Akajenga sehemu ya patakatifu pa patakatifu. Urefu wake ulilingana na upana wa nyumba, mikono ishirini, na upana wake pia ulikuwa mikono ishirini. Aliifunika kwa dhahabu halisi, thamani yake ilikuwa talanta mia sita.

⁹Uzito wa misumari ulikuwa shekeli hamsini za dhahabu. Alizifunika sehemu za juu kwa dhahabu.

¹⁰Akachonga makerubi wawili kwa ajili ya sehemu zapatakatifu pa patakatifu, wahunzi wakayafunika kwa dhahabu. ¹¹Mabawa ya makerubi yalikuwa na urefu wa mikono ishirini yote kwa pamoja; bawa la kerubi mmoja lilikuwa na urefu wa mikono mitano, lilifikia kwenye ukuta wa chumba; bawa jingine lilikuwa na urefu wa mikono mitano pia.¹²Bawa la kerubi mwingine lilikuwa mikono mitano, likifikia kwenye ukuta wa chumba; bawa lake jingine lilikuwa mikono mitano pia, likigusana na bawa la kerubi wa kwanza.

¹³Mabawa ya makerubi hawa yalienea jumla ya mikono ishirini. Makerubi yalisimama kwa miguu yake, na nyuso zao zikiuelekea ukumbi mkuu.

¹⁴Akatengeneza pazia la samawati, dhambarau, na sufu nyekundu, na kitani safi, na akachora makerubi juu yake.

¹⁵Sulemani Pia akatengeneza nguzo mbili, kila moja ikiwa na urefu wa mikono thelathini na tano kwenda juu, kwa maana mbele ya nyumba; taji ambazo zilikuwa juu ya nguzo zilikuwa na urefu wa mikono mitano kwenda juu.¹⁶Akatengeneza minyororo kwa ajili ya nguzo na akaiweka juu yake, pia akatengeneza makomamanga mia moja na akayaunganisha kwenye minyororo.¹⁷Akazisimamisha nguzo mbele ya hekalu, mkono wa kulia, na nyingine mkono wa kushoto; akaiita nguzo ya kulia Yakini, na nguzo ya kushoto akaiita Boazi.

¹Maandishi ya kale yanasema: makerubi wawili waliochongwa kwenye mbao.

⁴ ¹Vilevile akatengeneza madhabahu ya shaba; urefu wake ulikuwa mikono ishirini, na upana wake ulikuwa mikono ishirini.²Pia akatengeneza bahari ya mduara ya chuma cha kuyeyushwa, mikono kumi kutoka ukingo hadi ukingo. Urefu wake kwenda juu ulikuwa mikono mitano, na bahari ilikuwa na mzunguko wa mikono thelatinini.³Chini ya kingo kuzunguka bahari kulikuwapo ng'ombe dume, kumi kila mkono,

⁴Bahari ilisimama juu ya ng'ombe wa kulima kumi na wawili, watatu wakiangalia kaskazini, watatu wakiangalia magharibi, na watatu wakiangalia kusini, na watatu wakiangalia mashariki. Bahari iliwekwa juu yao, na robo ya sehemu zao za nyuma zote zilikuwa ndani.⁵Bahari ilikuwa nene kama upana wa mkono, na ukingo wake ulikuwa kama ukingo wa kikombe, kama ua la yungi. Bahari ilikuwa na mabafu elfu tatu ya maji.

⁶Pia akatengeneza birika kumi kwa ajili ya kuoshea vitu; tano akaziweka mkono wa kulia, na tano akaziweka kushoto; vifaa vilivyotumika katika kufanya sadaka za kuteketezwa zilipaswa kuoshwa ndani ya hizo birika. Bahari, vilevile ilikuwa kwa ajili ya makuhan kuoga humo.

⁷Akatengeza vinara vya taa kumi vya dhahabu ambavyo vilitengenezwa kutohana na maelekezo ya jinsi vilivypaswa kuwa; akaviweka hekaluni, vitanao mkno wa kulia, na vitano mkono wa kushoto.

⁸Akatengeneza meza kumi na kuziweka hekaluni, tano upande wa kulia, na tano upande wa kushoto. Akatengeneza birika mia moja za dhahabu.

⁹Zaidi ya hayo akatengeneza mahakama ya makuhan na mahakama kuu, na milangu kwa ajili ya mahakama, akaifunika milango yake kwa shaba.¹⁰Akaiweka bahari upande wa kulia wa nyumba, masharika, ikielekeea upande wa kusini.

¹¹Huramu akayatengeza masufuria, majembe, na mabakuli ya kunyunyizia. Hivyo Huramu akamaliza kazi aliyofanya kwa ajili ya mfalme Sulemani katika nyumba ya Mungu.¹²zile nguzo mbili, taji mfano wa upinde zilizo kuwa juu ya zile nguzo mbili, na nyavu mbili za mapambo zilizofunika zile taji mbili mfano wa upinde zilizokuwa juu ya zile nguzo.

¹³ Alikuwa ametengeneza makomamanga mia nne kwa ajili ya zile nyavu za mapambo: safu mbili za makomamanga kwa kila wawu ili kufunika vimbe mbili zilizo kuwa juu ya nguzo.

¹⁴ Pia akavitengeneza vitako na mabirika juu ya kitako,

¹⁵ bahari moja na wale ng'ombe kumi na wawili chini yake,

¹⁶ pia masufuria, majembe, nyuma za nyama, na vyombo vingine vyote. Huramu mtaalamu akavifanya kwa ajili ya Mfalme Sulemani, kwa ajili ya nyumba ya Yahwe, vya shaba iliyong'arishwa.

¹⁷Mfalme alikuwa amevisubu katika uwanda wa Yordani, katika udongo wa mfinyanzi kati kati ya Sukothi na Sereda.¹⁸Hivyo ndivyo Sulemani alivyovitengeneza vyombo vyote kwa wingi; kwa kweli, uzito wa shaba haukuweza kujulikana.

¹⁹Sulemani akazitengeza samani zote ambazo zilikuwa kwenye nyumba ya Mungu, pia madhabahu ya dhahabu, na meza ambazo juu yake mkate wa uwepo ulipaswa kuwekwa;

²⁰ vinara pamoja na taa zake, ambazo zilitengenezwa ili kumulika mbele ya chumba cha ndani—hivi vilitengenezwa kwa dhahabu halisi;

²¹ na maua, taa, na makoleo, ya dhahabu, dhahabu safi.

²² Pia mikasi ya taa, na mabakuli, vijiko, na vikaango vya sadaka za kuteketezwa vyote vilitengenezwa kwa dhahabu safi. Kuhusu mlango wa kuingilia kwenye nyumba, milango yake ya ndani kwenye patakatifu pa patakatifu na milango ya nyumba, ambayo ni, ya hekalu, ilitengenezwa kwa dhahabu.

5 ¹Wakati ilipomalizika kazi aliyofanya Sulemani kwa ajili ya Yahwe, Sulemani akapeleka vitu ndani, ambavyo Daudi, baba yake, aliviweka wakfu kwa kusudi hilo, pamoja na zile fedha, dhahabu, na vyombo vyote akavileta ndani ya hazina ya nyumba ya Mungu.

²Kisha Sulemani akawakusanya wazee wa Israeli, wakuu wa makabila yote, na viongozi wa familia za watu wa Israeli, katika Yerusalem, ili walilet sanduku la agano la Yahwe kutoka mji wa Daudi, ambao ni Sayuni.

³Wanaume wote wa Israeli wakakusanyika mbele za mfalme katika sikukuu, ambayo ilikuwa katika mwezi wa saba.

⁴Wazee wote wa Israeli wakaja, na Walawiwalichukua sanduku.⁵Wakalileta sanduku, hema ya kukutania, na vyombo vitakatifu vyote ambavyo vilikuwa ndani ya hema. Makuhani waliokuwa wa kabilia la Lawi wakavileta vitu hivyo.⁶Mfalme Sulemani na kusanyiko lote la Israeli wakaja pamoja, mbele ya sanduku, wakitoa sadaka za kondoo na ng'ombe ambao hawakuweza kuhesabika.

⁷Makuhani wakalileta sanduku la angano la Yahwe ndani mahali pake, katika chumba cha ndani cha nyumba, kwenye patakatifu pa patakatifu, chini ya mabawa ya makerubi.⁸Kwa kuwa makerubi walitandaza mabawa yao juu ya mahali pa sanduku, na walilifunika sanduku na miti yake ya kulibebea.⁹Miti ilikuwa mirefu sana kwamba ncha zake zilionekana kutoka ile sehemu takatifu mbele ya chumba cha ndani, lakini hazikuweza kuonekana kutoka nje. Zipo hapo hadi leo.¹⁰Hapakuwa na kitu katika sanduku isipokuwa zile meza mbili ambazo Musa aliziweka humo huko Horebu, wakati Mungu alipofanya agano na watu wa Israeli, walipotoka nje ya Misri.

¹¹Ilikuwa makuhani walipotoka nje ya sehemu takatifu. Makuhani wote waliokuwepo wakajiweka wakfu wenyewe kwa Yahwe, bila kujiamuru wenyewe kulingana na sehemu zao.¹²Pia makuhani waliokuwa waimbaji, wote kwa ujumla wao, pamoja na Asafu, Hemani, Yeduthuni, na wana wao na ndugu zao, wakiwa wameevalia kitani safi na wakipiga matoazi, vinanda, na vinubi, wakasimama upande wa Mashariki wa mwisho wa madhabahu. Pamoja nao palikuwa na makuhani 120 wakipuliza tarumbeta.¹³Ikawa kwamba wapuruza tarumbeta na waimbaji wakafanya mziki pamoja, wakifanya sauti moja isikike kwa ajili ya kumsifu na kumshukuru Yahwe. Walipaza sauti zao kwa tarumbeta, toazi na vyombo vingine, na wakamsifu Yahwe. Wakaimba, "Kwa maana Yeye ni mwema, kwa kuwa uaminifu wa agano lake wadumu milele." Kisha nyumba, ile nyumba ya Yahwe, ikajawa na wingu.¹⁴Makuhani hawakuweza kusimama ili wahudumu kwa sababu ya lile wingu, kwa maana utukufu wa Yahwe ulijaza nyumba yake.

⁶ ¹Kisha Sulemani akasema, “Yahwe alisema kwamba ataishi katika giza nene,²lakini nimekujengea makao makuu, sehemu kwa ajili yako ya kuishi milele.”

³Kisha mfalme akageuka nyuma na kuwabariki kusanyiko lote la Israeli, wakati kusanyiko lote la Israeli walikuwa wamesimama⁴Akasema, “Yahwe, Mungu wa Israeli, usifiwe, uliyesema na Daudi baba yangu, na ametimiza kwa mikono yake mwenyewe, akisema.⁵Tangu siku nilipowaleta watu wanagu nje ya nchi ya Misiri, sikuchagua mji wowote nje ya makabila yote ya Israeli ambamo nyumba ingejengwa, ili jina langu liwe humo. Wala sikuchagua mtu yeyote kuwamfalme juu ya watu wangu Israeli.⁶Aidha, nimechagua Yeruselemu, ili kwamba jina langu liwe humo, na nimemchagua Daudi kuwa juu ya watu wanangu Israeli.⁷Sasa ilikuwa ndani ya moyo wa Daudi baba yangu, kujenga nyumba kwa ajili ya jina la Yahwe, Mungu wa Israeli.⁸Lakini Yahwe alisema kwa Daudi Baba yangu. ‘Kwamba ilikuwa ndani ya moyo wako kujenga nyumba kwa ajili ya jina langu, ulifanya vizuri kwa hili kuliweka moyoni mwako.⁹Aidha, hutaijenga ile nyumba, badala yake, mwanao, mmoja atakayetoka kwenye viuno vyako, ataijenga nyumba kwa ajili ya jina langu.¹⁰Yahwe ameyatimiza maneno aliyokuwa amesema, kwa maana nimeinua sehemu ya Daudi baba yangu, na nitakaa juu ya kiti cha enzi cha Israeli, kama alivyoahidi Yahwe. Nimeijenga nyumba kwa ajii ya jina la Yahwe, Mungu wa Israeli.¹¹Nimeliweka humo sanduku, ambamo kuna agano la Yahwe, alilofanya na watu wa Israeli.”

¹²Sulemani akasimama mbele ya madhabahu ya Yahwe mbele za kusanyiko lote la Israeli, na akanyosha mikono yake.¹³Kwa maana alikuwa ametengeneza jukwaa la shaba, lenye urefu wa mikono mitano, upana wa mikono mitano, urefu wake kwenda juu mikono mitatu. Alikuwa ameliweka katikati ya uwanja. Akasimama juu yake na kupiga magoti mbele ya kusanyiko la Israeli, kisha akanyosha mikono yake kuzielekea mbingu.¹⁴Akasema, “Yahwe, Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe katika mbingu, au juu ya dunia, ambaye anatanunza agano na upendo imara na watumishi wako ambao hutembea mbele zako kwa moyo wao wote;¹⁵wewe uliyemtimizia Daudi baba yangu, uliyokuwa umemwahidi. Ndiyo, ulisema kwa kinywa chako na umetimiza kwa mkono wako, kama ilivyo leo.¹⁶Sasa, Yahwe, Mungu wa Israeli, tunza ahadi ulivoahidi kwa mtumishi wako Daudi baba yangu, uliposema, ‘Hautashindwa kupata mtu mbele yangu wa kukaa juu ya kiti cha enzi cha Israeli, ikiwa tu uzao wako ni waangalifu kutembea katika sheria zangu, kama wewe ulivytombea mbele zangu.¹⁷Sasa, Mungu wa Israeli, ninaomba kwamba ahadi uliyofanya kwa mtumishi wako Daudi itakuwa kweli.¹⁸Lakini kweli Mungu ataishi na wanadamu juu ya dunia? Angalia, dunia yote na mbingu yenye haviwezi kukubeba -sembuse na hekalu hili nililojenga!¹⁹Nakusihi yaheshimu maombi haya ya mtumishi wako na ombi lake. Yahwe Mungu wangu; sikia kilio na maombi ambayo mtumishi wako anaomba mbele zako.²⁰Fumbua macho yako kuelekea hekalu hili usiku na mchana, sehemu ambayo uliahidi kuliweka jina lako. Nakuomba usikie maombi atakayoomba mtumishi wako kuelekea sehemu hii.²¹Hivyo sikia maombi ya mtumishi na watu wako Israeli tunapoomba kuelekea sehemu hii. Ndiyo, sikia kutoka mahali unapoishi, kutoka mbinguni; na unaposikia, samehe.²²Kama mtu atamtenda dhambi jirani yake na ikampasa kuapa kiapo, na ikiwa atakuja na kuapa kiapo mbele ya madhabahu yako katika nyumba hii,²³basi sikia kutoka mbinguni kutenda. Ukawahukumu watumishi wako, ukamlipizie mwovu, ili kuyaleta matendo yake juu ya kichwa chake. Ukamtangaze mwenye haki kuwa hana hatia, ili kumlipa thawabu kwa ajili ya uaminifu wake.²⁴Watu wako watakaposhindwa na adui kwa sababu wamekutenda dhambi, kama watageuka nyuma kwako, wakilikiri jina lako, wakisali na kuomba msamaha mbele zako hekaluni—²⁵basi tafadhali sikia kutoka mbinguni na usamehe dhambi za watu wako Israeli; uwaturidishe katika nchi ulivoitoa kwa ajili yao na baba zao.²⁶Wakati mbingu zimefungwa na hakuna mvua kwa sababu watu wamekutenda dhambi—ikiwa wataomba kuelekea sehemu hii, wakilikiri jina lako, na kuziacha dhambi zao utakapokwuwa umewaadhibu—²⁷basi sikia kutoka mbinguni na usamehe dhambi za watumishi wako na watu wako Israeli, utakapowaelekeza kwenye njia njema iwapasayo kutembea. Tuma mvua juu ya nchi yako, ambayo umewapa watu wako kama urithi.²⁸Kama kuna njaa katika nchi, au kama kuna ugonjwa, tauni au ukungu, nzige au viwavijeshi, au kama adui wake wameyavamia malango ya mji katika nchi yao, au kwamba kuna pigo lolote au ugonjwa—²⁹na ikiwa sala na maombi yamefanywa na mtu au watu wako wote Israeli—kila mmoja akilijua pigo na huzuni katika moyo wake akinyosha mikono yake kuelekea hekalu hili.³⁰Basi sikiliza mbinguni, sehemu ambayo unaishi; samehe, na umlipe kila mtu kwa njia zake zote; unaujua moyo wake, kwa sababu wewe pekee unaijua miyo ya wanadamu.³¹Fanya hivyo ili kwamba wakuogope wewe, ili waweze kutembea katika njia zako siku zote ambazo wataishi katika nchi uliyowapa baba zetu.³²Kwa mgeni ambaye siyo sehemu ya watu wako Israeli, lakini ambaye-kwa sababu ya ukuu wa jina lako, mkono wako wenye nguvu, na mkono wako ulionyoshwa- akija na kuomba kuelekea sehemu nyumba hii,³³basi sikiliza mbinguni, sehemu ambayo unaishi, na fanya yote ambayo mgeni atakuomba, ili kwamba watu wote wa dunia walijue jina lako na kukuogopa wewe, kama wafanyavyo watu wako Israeli, na kwamba waweze kujua kwamba nyumba hii niliyojenga inaitwa kwa jina lako.³⁴Ikiwa kwamba

watu wako wakaenda nje kupigana dhidi ya adui zao, kwa njia yoyote ambayo unaweza kuwatura, na ikiwa kwamba wakaomba kwako kuelekea mji huu ambao umeuchagua, na kuelekea nyumba ambayo nimeijenga kwa ajili ya jina lako.³⁵ Basi sikiliza maombi yao mbinguni, ombi lao, na uwasaide.³⁶ Kama wametenda dhambi dhidi yako—kwa kuwa hakuna asiye tenda dhambi—na ikiwa una hasira nao na kuwakabidhi kwa adui zao, ili kwamba adui wakawabeba na kuwachukua kama mateka katika nchi zao, iwe mbali au karibu.³⁷ Kisha wakatambua kuwa wako katika nchi ambako wamewekwa utumwani, na ikiwa watatubu na kutafuta msaada kwako katika utumwa wao. Ikiwa watasema, ‘Tumetenda kinyume na kutenda dhambi. Tumetenda kwa uovu,’³⁸ ikiwa watarudi kwako kwa miyo yao yote na kwa nia yao yote katika nchi ya utumwa wao, ambako walichukuliwa kama mateka, naikiwa wataomba kukabili nchi yao, uliyowapa baba zao, na kukabili mji ambao uliuchagua na kukabili nyumba ambayo nilijenga kwa ajili ya jina lako.³⁹ Basi sika kutoka mbinguni, mahali unapoishi, sikia kuomba kwao na maombi na wayaombayo, na uwasaide shida zao. Wasamehe watu wako, ambao wamekutenda dhambi.⁴⁰ Sasa, Mungu wangu, ninakusihi, uyafungue macho yako, na masikio yako yasikie maombi yatakayofanywa katika sehemu hii.

⁴¹ Sasa basi, amka, Yahwe Mungu, kwenye mahali pako pa kupumzikia, Wewe na sanduku la nguvu zako.

Makuhani wako, Yahwe Mungu, wavikwe wokovu, na watakatifu wako wafurahi katika wema.

⁴² Yahwe Mungu, usiugeuze nyuma uso wa masihi wako. Yakumbuke matendo yako katika agano lako la ufalme kwa ajili ya Daudi, mtumishi wako.

⁷ ¹Sasa Sulemani alipokuwa amemaliza kuomba, moto ukaja kutoka mbinguni na kuiteketeza sadaka ya kuteketezwa na dhabihu, na utukufu wa Yahwe ukaijaza nyumba.²Makuhani hawakuweza kuingia kwenye nyumba ya Yahwe, kwa sababu utukufu wake ulijaza nyumba yake.³Watu wote wa Israeli wakaangalia juu moto uliposhuka chini na utukufu wa Yahwe ulikuwa juu ya nyumba. Wakalala kwa nyuso zao juu ya sakafu ya mawe, wakaabudu, na kutoa shukrani kwa Yahwe. Wakasema, “Kwa maana yeye ni mwema, kwa maana agano lake la kifalme ladumu milele.”⁴Kwa hiyo mfalme na watu wote wakamtolea Yahwe sadaka Yahwe.⁵Mfalme Sulemani akatoa sadaka ya ng’ombe ishirini na mbili elfu na kondoo 120,000 na mbuzi. Kwa hiyo mfalme na watu wote wakaiweka wakfu nyumba ya Mungu.⁶Makuhani wakasimama, kila mmoja akasimama mahali pake pa kuhudumu; Walawi pia pamoja na vyombo vya muziki vya Yahwe, ambavyo mfalme Daudi alivitengeza kwa ajili ya kumpa shukrani Yahwe katika nyimbo, “Kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele.” Makuhani wote wakapiga matarumbeta mbele yao, na Israeli wote wakasimama.

⁷Sulemani akaitakasa sehemu ya katikati ya kiwanja cha mfalme mbele ya nyumba ya Yahwe. Humo akatoa sadaka za kuteketezwa na mafuta ya sadaka za amani, kwa sababu madhabahu ya shaba ambayo alikuwa ametengeza haikuweza kuzibeba sadaka, sadaka za nafaka, na za mafuta.

⁸Kwa hiyo Sulemani akaitisha sikukuu wakati huo kwa siku saba, na Israeli wote pamoja naye, kusanyiko kubwa, kutoka Lebo Hamathi mpaka kijito cha Misiri.⁹Siku ya nane wakaitisha kusanyiko la makini, kwa maana kwa siku saba walishika kuwekwa wakfu kwa ile madhabahu.¹⁰Katika siku ya ishirini na tatu ya mwezi wa saba, Sulemani akawatanya watu kwenda kwenye nyumba zao kwa furaha na moyo ya shangwe kwa sababu ya wema aliokuwaameuonyesha Yahwe kwa Daudi, Sulemani, Israeli, na watu wake.

¹¹Hivyo Sulemani akaimaliza nyumba ya Yahwe na nyumba yake mwenyewe. Kila kitu kilichokuja katika moyo wa Sulemani kwa ajili ya kikitengeneza katika nyumba ya Yahwe na katika nyumba yake mwenyewe, alikitimiza kwa mafanikio.¹²Yahwe akamtokea Sulemani usiku na kusema kwake, “Nimesikia maombi yako, na nimeichagua sehemu hii kwa ajili yangu mwenyewe kama nyumba ya dhabihu.¹³Kama nitazifunga mbingu ili kwamba kusiwepo mvua, au kama nitaamuru nzige waimeze nchi, au kama nitatuma magonjwa kati kati ya watu wangu,¹⁴kisha watu wangu, ambao wameitwa kwa jina langu, watajinyenyekeza, kuomba, kuutafuta uso wangu, na kuziacha njia zao mbaya, nitasikia kutoka mbinguni, kuwasamehe dhambi zao, na kuiponya nchi yao.¹⁵Sasa macho yangu yatakuwa wazi na masikio yangu yatasikiliza maombi yanayofanywa katika sehemu hii.¹⁶Kwa maana sasa nimeichagua na kuitakasa nyumba hii ilikwamba jina langu lipate kuwa humo milele. Masikio yangu na moyo wangu vitakuwako kila siku.¹⁷Kwako wewe, kama utatembea mbele zangu kama baba yako Daudi alivyotembea, ukitii yote niliyokuamuru na kuzishika sheria zangu na maigizo yangu,¹⁸basi nitakithibitisha kitu cha enzi cha usfalme wako, kama nilivyosema katika agano na Daudi baba yako, niliposema, ‘Mzaliwa wako hatashindwa kamwe kuwa mtawala katika Israeli.’¹⁹Lakini ukigeuka, na kuzisahau sheria zangu na amri ambazo nimeweka mbele yenu, na kama utaenda kuabudu miungu wengine na kuwasajudia,²⁰basi nitawang’oa kutoka kwenye nchi yangu ambayo nimewapa. Nyumba hii ambayo nimeitakasa kwa ajili ya jina langu, nitaitupilia mbali kutoka mbele zangu, na nitaifanya kuwa methali na utani mionganoni mwa watu wote.²¹Ingawa hekalu hili zuri sana kwa sasa, kila mtu apitaye karibu yake atashangazwa na ataguna. Watauliza, ‘Kwa nini Yahwe ameifanyia hivi nchi hii na nyumba hii.’²²Wengine watajibu, ‘Kwa sababu walimsahau Yahwe, Mungu wao, ambaye alikuwa amewatoa babu zao nje ya nchi ya Misiri, na wakashikamana na miungu wengine na kuwainamia chini na kuwaabudu. Hii ndiyo maana Yahwe ameleta majanga haya yote juu yao.’

⁸ ¹Ikawa karibu ya mwisho wa miaka ishirini, kipindi ambacho Sulemani alikuwa ameijenga nyumba ya Yahwe na ya kwake mwenye,²kwamba Sulemani akaiajenga miji ambayo Hiramu alikuwa amempa, na ndani yake akawaweka watu wa Israeli.³Sulemani akauvamia Hamathzoba, akaushinda.⁴Akaijenga Tadmori katika nyika, na miji yote ya hazina, ambayo alijenga katika Hamathi.⁵Pia akaujenga Beth-horoni wa juu, na Beth-horoni wa chini, mijiiliyozungushiwa kwa ukuta, malango, na makomeo.⁶Akaujenga Baalathi na miji yote ya hazina aliyoimiliki, na miji yote kwa ajili ya magari yake na miji kwa ajili ya wapanda farasi wake, na chochote alichotamani kujenga kwa ajili ya starehe zake katika Yerusalem, katika Lebanoni, na katika nchi zote zilizokuwa chini ya utawala wake.

⁷Kuhusu watu wengine wote ambaao walikuwa wamesalia wa Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi, Wayebusi, ambaao hawakuwa wa Israeli,⁸watoto wao ambaao waliachwa baada yao katika nchi, ambaao watu wa Israeli hawakuwaangamiza—Sulemani akawafanyisha kazi kwa nguvu, ndivyo walivyo hata leo.⁹Vile vile, Sulemani hakuwafanyisha kazi kwa nguvu watu wa Israeli. Badala yake, wakawa wanajeshi wake, maakida wake, wakuu wake, na maakida wa magari ya majeshi yake na wapanda farasi wake.¹⁰Pia hawa walikuwa wakuu wa wakuu wakisimamia wasimamizi waliokuwa wa mfalme Sulemani, walikuwa 250, waliowasimamia watu walioifanya kazi.

¹¹Sulemani akamleta binti Farao nje ya mji wa Daudi kwenye nyumba aaliyokuwa amemjengea, kwa maana alisema, “Mke wangu lazima asiishi katika nyumba ya Daudi mfalme wa Israeli, kwa sababu kila linapokuja sanduku la Yahwe ni pakatifu.”

¹²Kisha Sulemani akatoa sadaka za kuteketezwa kwa Yahwe juu ya madhabahu yake ambayo alikuwa ametengeza mbele ya ukumbi.¹³Akatoa sadaka kama ilivyohitaka ratiba ya kila siku; akazitoa, kwa kufuata maelekezo yaliyokuwa katika amri ya Musa, katika siku za Sabato, miezi mipya, na katika siku zilizopangwa mara tatu kila mwaka: Sikukuu ya mikate isiyochachwa, sikukuu ya majuma, na sikuku ya vibanda.¹⁴Katika kuyatunza maagizo ya baba yake Daudi, Sulemani akayapanga makundi ya makuhani kwenye kazi yao, na Walawi kwenye nafasi zao, ili kumsifu Mungu na kuhudumu mbele za makuhani, kama ilivyotakiwa katika ratiba ya kila siku. Pia akawateua walinda lango kwa zamu zao kwa kila lango, kwa maana Daudi, mtu wa Mungu, alikuwa ameagiza hivyo pia.¹⁵Watu hawa hawakupotea kutoka kwenye amri ya mfalme kwa makuhani na Walawi kuhusu jambo lolote, au kuhusu vyumba nya hazina.

¹⁶Kazi yote aliyoagizwa na Sulemani ikakamilika, kutoka siku msingi wa nyumba ya Yahwe ulipowekwa hadi ilipokamilika. Nyumba ya Yahwe ikamalizika.

¹⁷Kisha Sulemani akaenda Esion geberi, na Elothi, juu ya pwani katika nchi ya Edomu.¹⁸Hiramu akatuma meli zake kupitia watumishi wake ambaao walikuwa wana maji wenye uzoefu. Wakasafiri nawatumishi wa Sulemani hadi Ofiri. Wakachukua kutoka huko talanta 450 za dhahabu ambazo walimletea Sulemani.

⁹ ¹Malkia wa Sheba aliposikia kuhusu umaarufu wa Sulemani, akaja Yerusalem kumjaribu kwa maswali magumu. Akaja pamoja na msafara mkubwa sana, pamoja na ngamia waliosheheni manukato, dhahabu nyingi, na vito vingi vya thamani. Alipofika kwa²Sulemani, akamwambia yaliyokuwa moyoni mwake. Sulemani akamjibu maswali yake yote; hakuna kitu kilichokuwa kigumu sana kwa Sulemani; hakuna swali ambalo hakulijibu.

³Malkia wa Sheba alipoiona hekima ya Sulemani na ikulu aliyokuwa amejenga,⁴chakula mezani kwake, mahali pa kukaa watumishi wake, kazi ya watumishi wake na mavazi yao, pia wabebakikombe na mavazi yao, na namna alivyotoa sadaka za kuteketezwa katika nyumba ya Yahwe, hapakuwa na roho zaidi ndani yake.

⁵Akasema kwa mfalme, "Ni kweli, taarifa nilioisikia katika nchi yangu kuhusu maneno yako na hekima yako.⁶Sikuamini nilichokisikia mpaka nilipokuja hapa, na sasa macho yangu yamekiona. Sikuambiwa nusu kuhusu hekima yako na utajiri wako! Umeuzidi umaarufu niliokuwa nimesikia kuhusu wewe.⁷Wamebarikiwa watu wako, na watumishi wako ambao husimama mbele yako, kwa sababu wanaisikia hekima yako. ⁸Amebarikiwa Yahwe Mungu wako, ambaye amepata raha ndani yako, aliyeuweka juu ya kiti chake cha enzi, ili uwe mfalme kwa ajili ya Yahwe Mungu wako. Kwa sababu Mungu wako anaipenda Israeli, ili kuwathibisha milele, amekufanya kuwa mfalme juu yao, ili ufanye hukumu na haki.

⁹Akampa mfalme talanta 120 za dhahabu na kiasi kikubwa manukato na vitu vya thamani. Sulemani hakupewa tena kiasi kikubwa cha manukato kama hiki ambacho alipewa na malkia wa Sheba.

¹⁰Watumishi wa Hiram na mfalme Sulemani, ambaye alileta dhahabu kutoka Ofiri, miti ya msandali, na vito vya thamani.¹¹Kwa miti hiyo ya msandali, mfalme Sulemani akatengeneza madari ya nyumba ya Yahwe na nyumba yake, na vinubi na vinanda kwa ajili ya wanamziki. Hapajaonekana tena mbaao kama hiyo katika nchi ya Yuda.¹²Mfalme Sulemani akampa malkia wa Sheba kila kitu alichotaka, chochote alichoomba, zaidi ya vile alivyoleta kwa mfalme Sulemani. Kwa hiyo akaondoka na kurudi kwenye nchi yake, yeye na watumishi wake.

¹³Sasa uzito wa dhahabu ambayo ililetwa kwa Sulemani ndani ya mwaka mmoja ulikuwa talanta 666 za dhahabu,¹⁴nje na dhahabu ambayo waliileta wachukuzi na wafanya biashara. Wafalme wote wa Arabuni na maliwali katika nchi pia wakamletea Sulemani dhahabu na fedha.

¹⁵Mfalme Sulemani akatengeneza ngao kubwa mia mbili za dhahabu iliyofuliwa. Shekeli mia sita za dhahabu zikatumika kwa kila ngao.¹⁶Pia akatengeneza ngao mia tatu za dhahabu iliyopigwa. Mia tatu za dhahabu zikaenda kwa kila ngao; mfalme akaziweka kwenye ikulu ya Msitu wa Lebanoni.

¹⁷Kisha mfalme atengeneza kiti cha enzi kikubwa cha pembe na kufunika kwa dhahabu safi.¹⁸Kulikuwa na ngazi sita kwenda kwenye kiti cha enzi, na sehemu ya juu ya kiticha enzi ilikuwa duara. Kulikuwa na mikono kila upande wa kiti, na simba wawili wamesimama pembeni na hiyo mikono.¹⁹Simba kumi na wawili walismama juu ya zile ngazi, mmoja kila upande wa ngazi sita.²⁰Hapakuwa na kiti cha enzi kama hicho katika ufalme wowote mwingine. Vikombe vyote vya kunywea vya Sulemani vilikuwa vya dhahabu, na vikombe vyote vya mfalme katika Nyumba ya Msitu wa Lebanoni vilikuwa vya dhahabu halisi. Hakuna hata kimoja kilichokuwa cha fedha kwa sababu fedha haikuchuliwa kuwa ya thamani katika siku za Sulemani.²¹Mfalme alikuwa na meli zilizosafiri baharini, pamoja na meli za Hiram. Mara moja kwa mwaka meli zililetu dhahabu, fedha, na pembe, na manukato, na pia nyani na tausi.

²²Kwa hiyo Mfalme Sulemani aliwazidi utajiri na hekima wafalme wote wa dunia.²³Dunia yote waliutafuta uwepo wa Sulemani ili kusikia hekima yake, ambayo Mungu alikuwa ameiweka katika moyo wake.²⁴Waliomtembelea walileta kodi, vyombo vya shaba na dhahabu, nguo, silaha, na manukato, na farasi na nyumbu, mwaka baada ya mwaka.

²⁵Sulemani alikuwa na mazizi elfu nne kwa ajili ya farasi na magari, na wapanda farasi kumi na mbili elfu, ambao waliwaweka katika miji ya magari na pamoja naye katika Yerusalem.²⁶Akatawala juu ya wafalme wote kutoka mto Efrati hadi nchi ya Wafilsti, na hadi mpaka wa Misiri.²⁷Mfalme alikuwa na fedha katika Yerusalem, nyingi kama mawe juu ya ardhi. Akazifanya mbaao za mierezi kuwa nyingi kama miti ya mikuyu ambayo iko nyanda za chini.²⁸Wakaleta farasi kutoka Misri na kutoka nchi zote kwa ajili ya Sulemani.

²⁹Kwa mambo mengine kuhusu Sulemani, mwanzo na mwisho, hayajaandikwa katika Historia ya Nathani Nabii, katika unabii wa Abiya Mshinoni, na katika Maono ya Ido mwonaji wa mambo ya Yeroboamu mwana wa Nabati?

³⁰Sulemani akatawala katika Yerusalem juu ya Israeli yote kwa miaka arobaini.³¹Akalala na baba zake na watu wakamzika katika mji wa Daudi baba yake. Rehoboamu, mwanaye, akawa mfalme katika sehemu yake.

¹Baadhi ya maandiko yanasema, “Wambarikiwa wake zako,” ikidhaniwa kwamba kifungu hicho kinapaswa kusomeka kama ilivyo katika Wafalme 10:8.

10 ¹Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa maana Israeli wote walikuwa wanakuja Shekemu kwa ajili ya kumfanya yeye mfalme.²Ikatokea kwamba Yeroboamu mwana wa Nebati akasikia haya (kwa maana alikuwa katika Misiri, ambako alikuwa amekimbilia kutoka kwenye uwepo wa Mfalme Sulemani, lakini Yeroboamu akarudi kutoka Misiri).³Kwa hiyo wakatuma na kumuita yeye, na Yeroboamu na Israeli wote wakaja; wakamwambia Rehoboamu na kusema,⁴“Baba yako aliifanya nira yetu ngumu. Kwa hiyo sasa, ifanye kazi ngumu ya baba yako kuwa rahisi, na ifanye nyepesi nira yako ambayo baba yako aliiweka juu yetu, na sisi tutakutumikiawewe.”

⁵Rehoboamu akawaambia, “Njoni kwangu tena baada ya siku tatu.” Kwa hiyo watu wakaondoka.

⁶Mfalme Rehoboamu akaomba ushauri kwa wazee ambaو walikuwa wamesimama mbele ya Sulemani baba yake wakati alipokuwa hai; akasema, Mnanishauri niwape jibu gani watu hawa?”

⁷Wakasema kwake, Ikiwa wewe ni mwema kwa watu hawa na uwapendeze, na usema maneno mazuri kwao, basi siku zote watakuwa watumishi wako.”

⁸Lakini Rehoboamu akapuuza ushauri wa wazee ambaو walimpa, na akashauriana na wanaume vijana ambaو walikuwa wa rika lake, ambaو walismama mbele yake.⁹Akawaambia, “Mnanipa ushauri gani, ili kwamba niwijibu watu waliozungumza kwangu na kusema, “Ifanye nyepesi nira yako ambayo baba yako aliiweka juu yetu?””

¹⁰Wanaume vijana ambaو walikuwa rika la Yeroboamu wakasema kwake, wakisema, “Hivi ndivyo utakavyosema kwa watu waliokuambia kwamba baba yako Sulemani aliifanya nira yao nzito, lakini kwamba lazima uifanye nyepesi. Hivi ndivyo utakavyosema kwao, ‘Kidole changu kidogo ni kinene kuliko kiuno cha baba yangu.¹¹Kwa hiyo sasa, ingawa baba yangu aliwatwika nira nzito, nitaiongeza nira yenu. Baba yangu aliwaadhibu kwa mijeredi, lakini nitawaadhibu kwa nge.”

¹²Kwa hiyo Yeroboamu na watu wote wakaja kwa Rehoboamu katika siku ya tatu, kama alivyosema mfalme, “Rudini kwangu katika siku ya tatu,”¹³Yeroboamu akasema kwao kwa ukatili, akiupuuza ushauri wa wazee.

¹⁴Akasema kwao akiufuata ushauri wa wanaume vijana, akisema, “Baba yangu aliifanya nira yenu nzito, lakini mimi nitaiongeza. Baba yangu aliwaadhibu kwa mijeredi, lakini mimi nitawaadhibu kwa nge.”¹⁵Kwa hiyo mfalme hakuwasikiliza watu, kwa kuwa ilikuwa tukio lililoletwa na Mungu, kwamba Yahwe aweze kulitimiza neno lake ambalo Ahiya Mshiloni alikuwa amemwambia Yeroboamu mwana wa Nebati.

¹⁶Israeli wote, walipoona kwamba mfalme hakuwasikiliza, watu wakamjibu na kusema, “Tuna sehemu gani katika Daudi? Hatuna urithi katika wana wa Yesu! Kila mmoja wenu anapaswa kwenda katika hema yake, Israeli. Sasa kila mtu aone nyumba yake, Daudi.” Kwa hiyo Israeli wote wakarudi kwenye hema zao.

¹⁷Lakini kwa watu wa Yuda walioishi katika miji ya Yuda, Yeroboamu akatawala juu yao.

¹⁸Kisha mfalme Rehoboamu akamtuma Adoramu, ambaye alikuwa msimamizi wa wafanya kazi, lakini watu wa Israeli walimuua kwa kumpiga mawe. Mfalme Rehoboamu akaingia haraka ndani ya gari lake kwenda Yerusalem.¹⁹Kwa hiyo Israeli wakawa waasi dhidi ya nyumba ya Mungu hadi leo.

11 ¹Rehoboamu alipofika Yerusalemu, akawakusanya nyumba ya Yuda na Benjamini, wanaume 180,000 waliochaguliwa ambao walikuwa wanajeshi, kwa ajili ya kupigana dhidi ya Israeli, ili kuurudisha ufalme kwa Rehoboamu.

²Lakini neno la Yahwe likamjia Shemaya mtu wa Mungu, likisema,³“Sema kwa Rehoboamu mwana wa Sulemani, mfalme wa Yuda, na kwa Israeli katika Yuda na Benjamini,⁴Yahwe anasema hivi, “Msivamie wala kufanya vita dhidi ya ndugu zako. Kila mmoja lazima arudi kwenye nyumba yake, kwa maana nimesababisha jambo hili kutokea.” Kwa hiyo wakayatii maneno ya Yahwe na kuacha kumvamia Yeroboamu.

⁵Yeroboamu akaishi katika Yerusalemu na kujenga miji katika Yuda kwa ajili ya kujilinda.⁶Akaijenga Bethlehemu, Etamu Tekoa,⁷Bethsusni, Soko, Adulamu,⁸Gathi, Maresha, Zifu,⁹Adoraimu, Lakishi, Azeka,¹⁰Sora, Aiyaloni, na Hebron. Hii ni miji yenye ngome katika Yuda na Benjamini.¹¹Akaziimarisha ngome na kuweka maamri jeshi ndani yake, pamoja na hazina ya chakula, mafuta, na divai.¹²Akaweka ngao na mikuki katika miji yote na kuifanya imara sana. Kwa hiyo Yuda na Benjamini zikawa zake.

¹³Makuhani na Walawi waliokuwa katika Israeli yote wakaenda kwake kutoka ndani ya mipaka yao.¹⁴Kwa kuwa Walawi waliacha nchi za malisho yao na mali zao ili kuja Yuda na Yerusalemu, kwa maana¹⁵Yeroboamu na wanawe walikuwa wamewafukuza, ili kwamba wasifanye majukumu yao ya kikuhani kwa ajili ya sehemu za juu na mbuzi na sanamu za ndama alizokuwa ametengeneza.¹⁶Watu kutoka kabilo zote za Israeli wakaja nyuma yao, wale waliokuwa wameielekeza mioyo yao kumtafuta Yahwe, Mungu wa Israeli; wakaja Yerusalemu kwa ajili ya kumtolea dhabihu Yahwe. Mungu wa baba zao.¹⁷Kwa hiyo wakauimarisha ufalme wa Yuda na kumfanya imara Rehoboamu mwana wa Sulemani kwa miaka mitatu, na wakatembea kwa miaka mitatu katika njia ya Daudi na Sulemani.

¹⁸Rehoboamu akajitwalia mke: Mahalathi, binti wa Yerimothi, mwana wa Daudi na wa Abihaili, binti wa Eliabu, mwana wa Yese.¹⁹Akamzalia wana: Yeushi, Shemaraia, na Zahamu.²⁰Baada ya Mahalathi, Rehoboamu akamchukua Maaka, binti wa Absalomu; akamzalia Abiya, Atai, Ziza, na Shelomithi.²¹Rehoboamu akampenda Maaka, binti Absalomu, zaidi kuliko wake zake wengine wote na masuria (alichukua wake kumi na nane na masuria sitini, na akawa baba wa wana ishirini na nane na mabinti sitini).

²²Rehoboamu akamteua Abiya mwana wa Maaka kuwa mkuu, kiongozi mionganini mwa ndugu zake alikuwa na wazo la kumfanya mfalme.²³Rehoboamu akatawala kwa hekima; akawatawanya wanaye katika nchi yote ya Yuda na Benjamini katika kila mji imara. Pia akawapa chakula kwa wingi na akatafuta wake wengi kwa ajili yao.

12 ¹Ikawa kwamba, Rehoboamu alipokuwa ameimariswa na mwenye nguvu, kwamba akaikataa sheria ya Yahwe--na Waisraeli wote pamoja naye.²Iliokea katika mwaka wa tano wa Mfalme Rehoboamu, kwamba, Shishaki, mfalme wa Israeli, akaja kinyume na Yerusalem, kwa sababu watu walikuwa wameacha kuwa waaminifu kwa Yahwe.³Akaja na magari elfu moja na mia mbili pamoja naye na wapanda farasi elfu sitini. Askari wasio hesabika wakaja pamoja naye kutoka Misri: Walubi, Wasukii, na Waethiopia.⁴Akaiteka miji yenye ngome ya Yuda na akaja Yerusalem.

⁵Sasa Shemaya nabii akaja kwa Rehoboamu na kwa viongozi wa Yuda ambaa walikuwa wamekusanyika pamoja Yerusalem kwa sababu ya Shishaki. Shemaya akasema kwao, "Hivi ndivyo anavyosema Yahwe: Mmenisahau, kwa hiyo pia nimewaweka katika mkono wa Shishaki."

⁶Kisha wakuu wa Israeli na mfalme wakajinyenyekesha na kusema, "Yahwe ni mtakatifu."

⁷Yahwe alipoona kuwa wamejinyenyekesa, neno la Yahwe likamjia Shemaya, likisema, "Wamejinyenyekesha. Sitawaadhibu; nitawaokoa kwa hatua fulani, na hasira yangu haitamiminwa juu ya Yerusalem kwa mkono wa Shishaki.⁸Vile vile, watakuwa watumishi wake, ili kwamba wajue nini maana ya kunitumikia mimi na kuwatumikia watawala wa nchi zingine."

⁹Kwa hiyo Shishaki, mfalme wa Misiri akaja Yerusalem akazichukua hazina katika nyumba ya Yahwe, na hazina katika nyumba ya mfalme. Akachukua kila kitu; pia akazichukua ngao za dhahabu alizokuwa amezitengeneza Sulemani. Mfalme¹⁰Rehoboamu akatengeneza ngao za shaba katika nafasi zake na kuzikabidhi mikononi mwa maamri jeshi wa walinzi, ambaa waliilinda milango ya kuelekea kwenye nyumba ya mfalme.¹¹Ikawa kwamba mfalme kila alipoingia katika nyumba ya Yahwe, walinzi wakazibeba; kisha wakazirudisha katika nyumba ya ulinzi.

¹²Rehoboamu alipojinyenyekesa mwenyewe, ghadhabu ya Yahwe ikampisha mbali, kwa hiyo hakumwangamiza kabisa; pembeni, bado kulikuwa na baadhi ya wema wa kupatikana katika Yuda.

¹³Hivyo mfalme Rehoboamu akafanya ufalme wake imara katika Yerusalem, na kwa hiyo akatawala. Rehoboamu alikuwa na umri wa miaka arobaini na moja alipoanza kutawala, na akatawala kwa muda wa miaka kumi na saba katika Yerusalem, mji ambaa Yahwe alikuwa ameuchagua kutoka kwa makabila ya Israeli ili kwamba aliweke jina lake humo. Jina la mamake aliiwa Naama, Mwamoni.¹⁴Akafanya yaliyokuwa maovu, kwa sababu hakuuelekeza moyo wake kumtafuta Yahwe.

¹⁵Kwa mambo mengine kuhusu Rehoboamu, mwanzo na mwisho, hayajaandikwa katika maandishi ya Shemaya nabii na ya Ido mwonaji, ambayo pia yana kumbukumbu ya vizazi na vita kati ya Rehoboamu na Yeroboamu?

¹⁶Rehoboamu akalala pamoja na baba zake na alizikwa katika mji wa Daudi; Abiya mwanawe akawa mfalme katika nafasi yake.

13 ¹Katika mwaka wa kumi na nane wa Mfalme Yeroboamu, Abiya akaanza kutawala juu ya Yuda.²Akatawala kwa miaka mitatu katika Yerusalem; jina la mama yake alitwa Maaka, binti wa Urieli wa Gibe. Kulikuwa na vita kati ya Abiya na Yeroboamu.³Abiya akaingia vitani na jeshi la askari, wenye nguvu, hodari, 400,000 wanaume waliochaguliwa. Yeroboamu akapanga mistari ya vita dhidi yake yenye 800,000 wanaume askari waliochaguliwa, wenye nguvu, hodari.

⁴Abiya akasimama juu ya mlima Semaraimu, uliopo katika kilima cha nchi ya Efraimu, na akasema, "Nisikilizeni, Yeroboamu na Israeli wote!⁵Hamjui kwamba Yahwe, Mungu wa Israeli, alitoa sheria juu ya Israeli kwa Daudi milele, kwake na kwa wanawe kwa agano rasmi?⁶Bado Yeroboamu mwana wa Nebati, mtumishi wa Sulemani mwana wa Daudi, akainuka na kuasi dhidi ya bwana wake.⁷Watu wabaya, washirika wa karibu, wakamkusanyikia, wakamjia kinyume Rehoboamu mwana wa Sulemani, wakati Rehoboamu alipokuwa mdogo na asiyi na uzoefu na hakuweza kuwamudu.

⁸Sasa mnasema kwamba mnaweza kuuzuia utawala wa Yahwe wenye nguvu katika mkono wa uzao wa Daudi. Ninyi ni jeshi kubwa, na pamoja nanyi kuna ndama wa dhahabu ambao Yeroboamu alitengeneza kama miungu kwa ajili yenu.⁹Hamkuwfukuza nje makuhani wa Yahwe, uzao wa Haruni, na Walawi? Hamkujifanya makuhani katika namna ya watu wa nchi zingine? Yeyote ajaye kujitakasa mwenyewe na ngo'mbe dume kijana, na kondoo dume saba anaweza kuwa kuhani wa kile ambacho siyo miungu.

¹⁰Lakini kwetu, Yahwe ni Mungu wetu, na hatujamsahau. Tuna makuhani, uzao wa Haruni, wakimtumikia Yahwe, na Walawi, ambao wako katika kazi yao.¹¹Kila asubuhi na jioni humtolea Yahwe sadaka za kuteketezwa na uvumba mtamu. Pia hupanga mkate wa uwepo juu ya meza takatifu; pia huweka kinara cha dhahabu pamoja na taa zake, ili watoe sadaka kila jioni. Sisi huzishika sheria za Yahwe, Mungu wetu, Lakini ninyi mmemsahau.¹²Ona, Mungu yuko pamoja nasi katika vichwa vyetu, na makuhani wake wako hapa na tarumbeta kwa ajili ya kutoa sauti dhidi yenu. Watu wa Israeli, msipigane na Yahwe, Mungu wa babu zenu, kwa maana hamtafanikiwa."

¹³Lakini Yeroboamu akaandaa mavamizi nyuma yao; jeshi lake lilikuwa mbele ya Yuda, na wavamizi nyuma yao.¹⁴Yuda walipoangalia nyuma, tazama, mapigano yalikuwa pote mbele na nyuma yao. Wakamlilia Yahwe kwa sauti, na makuhani wakayapuliza matarumbeta.¹⁵Kisha wanaume wa Yuda wakapiga kelele; walipopiga kelele, ikawa kwamba Mungu akampiga Yeroboamu na Israeli wote mbele ya Abiya na Yuda.¹⁶Watu wa Israeli wakakimbia mbele ya Yuda, na akawatia kwenye mkono wa Yuda.¹⁷Abiya na jeshi lake wakawaua kwa mauaji makuu; 500,000 watu wanaume waliochaguliwa wa Israeliwakaanguka wamekuwa.

¹⁸Katika namna hii hii, watu wa Israeli wakatiishwa chini wakati huo, watu wa Yuda wakashinda kwa sababu walimtegemea Yahwe, Mungu wa baba zao.

¹⁹Abiya akamshawishi Yeroboamu; akachukua miji kutoka kwake; Betheli pamoja na vijiji vyake, Yeshana pamoja na vijiji vyake, na Efroni pamoja na vijiji vyake.²⁰Yeroboamu hakupata nguvu tena katika siku za Abiya; Yahwe akampiga, na akafa.

²¹Lakini Abiya akawa na nguvu sana; akachukua wanawake kumi na wanne kwa ajili yake na akawa baba wa wana ishirini na mbili na mabinti kumi na sita.

²²Matendo ya Abiya yaliyosalia, tabia yake na maneno yake yameandikwa katika kamusi ya nabii Ido.

14 ¹Abiya akalala pamoja na baba zake, na wakamzika katika mji wa Daudi. Asa, mwanawewe, akawa mfalme katika nafasi yake. Katika siku yake nchi ilikuwa tulivu miaka kumi.

²Asa alifanya yaliyomema na sahihi katika macho ya Yahwe Mungu wake,³kwa maana aliziondosha mbali madhabahu za kigeni na sehemu za juu. Akaziangusha chini nguzo za mawe na kuzikata nguzo za Maashera.

⁴Akawaamuru Yuda kumtafuta Yahwe, Mungu wa baba zao, na kuzishika sheria na amri.⁵Pia akaziondosha mbali sehemu za juu na madhabahu za kufukiza kutoka miji yote ya Yuda. Ufalme ulikuwa na pumziko chini yake.

⁶Akajenga miji ya ngome katika Yuda, kwa maana nchi ilikuwa tulivu, na hakukuwa na vita katika miaka hiyo, kwa sababu Yahwe alikuwa amempa amani.

⁷Kwa maana Asa aliwaambia Yuda, “Tuijenge miji hii na kuizungushia kuta, na minara, mageti, na makomeo; nchi bado yetu kwa sababu tumemtafuta Yahwe Mungu wetu. Tumemtafuta yeye, na ametupa amani katika kila upande.” Kwa hiyo walijenga na wakafanikiwa.

⁸Asa alikuwa na jeshi ambalo lilibeba ngao na mikuki; kutoka Yuda alikuwa na wanaume 300,000, na kutoka Benjamini, wanaume 280,000 waliobeba ngao na kuvuta pinde.

⁹Zera Mwethiopia akaja juu yao na jeshi la wanajesi milioni moja na magari mia tatu; akaja Maresha.¹⁰Kisha Asa akatoka nje kukutana naye, na wakapanga mistari ya vita ya mapigano katika bonde la Sefatha huko Maresha.

¹¹Asa akamlilia Yahwe, Mungu wake, na akasema, “Yahwe, hakuna aliye kama wewe lakini ni wewe wa kumsaidia mtu asiye na nguvu anapokutana na mengi. Tusaidie, Yahwe, Mungu wetu, kwa maana tunakutegemea wewe, na katika jina lako tumekuja kupambana na idadi hii kubwa ya adui. Yahwe, wewe ni Mungu wetu; usimuache mtu akushinde.”

¹²Kwa hiyo Yahwe akawapiga Waethiopia mbele za Asa na Yuda; Waethiopia wakakimbia.¹³Asa pamoja na wanajesi waliokuwa pamoja naye wakawafukuza hadi Gerari. Kwa hiyo Waethiopia wengi wakajeruhiwakiasi kwamba hawakuweza kupona, kwa maana waliangamizwa kabisa mbele za Yahwe na jeshi lake. Jeshi likachukua mateka wengi sana.¹⁴Jeshi likaviangamiza vijiji vyote jirani karibu na Garari, kwa kuwa hofu ya Yahwe ilikuwa imekuja juu ya wakaaji. Jeshi likateka vijiji vyote, na vilikuwa na hazina nyingi sana ndani yake.

¹⁵Jeshi pia likaipiga hema ya makazi ya wachungaji; wakabeba kondoo kwa wingi, ngamia vile vile, na kisha wakarudi Yerusalem.

15 ¹Roho wa Mungu akaja juu ya Azaria mwana wa Odedi. ²Akaenda nje kukutana na Asa na akamwambia,

"Nisikilize, Asa, na Yuda wote na Benyamini: Yahwe yuko pamoja nanyi, pale mnapokuwa naye. Kama mtamtafuta, mtampata; lakini kama mtamsahau, atawasahau ninyi.³Sasa kwa muda mrefu, Israeli hawakuwa na Mungu wa kweli, bila kuhani wa kufundisha, na bila sheria.⁴Lakini katika dhiki yao wakamrudia Yahwe, Mungu wa Israeli, na wakamtafuta, wakampata.⁵Katika nyakati hizo hapakuwa na amani kwake aliyesafiri kwenda mbali, wala kwake aliyesafiri kuja hapa; badala yake shida kubwa zilikuwa juu ya wenyeji wote wa wanchi.⁶Waligawanyika vikundi vikundi, taifa dhidi ya taifa, na mji dhidi ya mji, kwa maana Mungu aliwapa shida za kila aina ya mateso.⁷Lakini muwe hodari, na msiuache mkono wenu kuwa dhaifu, kwa maana kazi yenu itapewa thawabu."

⁸Asa aliposikia maneno haya, unabii wa odedi nabii, akajipa ujasiri na kuviondosha mbali vitu vyakuchukiza kutoka nchi yote ya Yuda na Benyamini, na kutoka miji yote aliyokuwa ameiteka kuanzia kilima cha nchi ya Efraimu, na aksajenga tena madhabahu ya Yahwe, ambayo ilikuwa mbele ya ukumbi wa nyumba ya Yahwe.

⁹Akawakusanya Yuda wote na Benjamini, na wale waliokaa pamoja nao—watu wa kutoka Efraimu na Manase, na kutoka Simeoni. Kwa maana walikuja kwake katika hesabu kubwa kutoka Israeli, walipoona kwamba Yahwe Mungu wake alikuwa pamoja naye.

¹⁰Kwa hiyo wakakusanyika katika Yerusalemu katika mwezi wa tatu, katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Asa.¹¹Katika siku hiyo walimtolea Yahwe dhabihu baadhi ya nyara ambazo walikuwa wameleta; ng'ombe wa kulima mia saba na kondoo na mbuzi elfu saba.¹²Wakaingia katika agano kwa ajili ya kumtafuta Yahwe, Mungu wa babu zao, kwa moyo wao wote na roho yao yote.¹³Wakakubaliana kwamba yeypote atakayepuza kumtafuta Yahwe, Mungu wa Israeli, atapaswa kuuawa, awe mdogo ama mkubwa, awe mwanaume ama mwanamke.

¹⁴Wakaapa kwa Yahwe kwa sauti kubwa, kwa kelele, na kwa sauti za tarumbeta na baragumu.¹⁵Yuda wote wakakifurahia kile kiapo. Kwa maana walikuwa wameapa kwa moyo wao wote, na walimtafuta Mungu kwa nia yao yote, na walimuona. Yahwe akawapa amani pande zote.

¹⁶Pia Mfalme Asa akamwondoa Maaka, asiwe malkia, kwa sababu alikuwa amefanya sanamu ya kuchukiza ya Maashera. Asa akaivunja vunja sanamu ya kuchukiza, akaiweka kwenye mavumbi akaichoma moto huko kijitoni Kidroni.¹⁷Lakini sehemu za juu hazikuwa zimeondolewa nje ya Israeli. Vile vile, Moyo wa Asa ulijitoa kikamilifu siku zake zote.¹⁸Akaleta kwenye nyumba ya Mungu vitu vyakuchukiza na mitano ya utawala wa Asa.

¹⁹Hapakuwa na vita zaidi hadi miaka thelathini na mitano ya utawala wa Asa.

16 ¹Katika mwaka wa thelathini na sita wa utawala wa Asa, Baasha, mfalme wa Israeli, akatenda kwa ukatili dhidi ya Yuda na akaujenga Rama, ili kwamba asimruhusu mtu ye yote kutoka wala kuingia katika nchi ya Asa, mfalme wa Yuda.

²Kisha Asa akaitoa fedha na dhahabu nje ya vyumba vyaa kuhifadhiya katika nyumba ya Yahwe na nje ya nyumba ya mfalme, na akaituma kwa Ben Hadadi mfalme wa Aramu, ambaye aliishi Dameski. Akasema, pawe na agano kati yako na mimi, kama palivyokuwa na agano kati ya baba yangu na baba yako. Angalia, nimekutumia fedha na dhahabu.³Livunje agano lako na Baasha, mfalme wa Israeli, ili kwamba aniache.”

⁴Ben Hadadi akamsikiliza mfalme Asa na kutuma maakida wa majeshsi dhidi ya miji ya Israeli. Wakavamia Iyon, Dani, Abelaimu, na miji yoye ya kuhifadhiya ya Naftali.⁵Ikawa kwamba Baasha aliposikia hili, akaacha kuujenga Rama, na akaistisha kazi yake.⁶Kisha Asa mfalme akawachukua Yuda wote pamoja naye. Wakayabeba mawe na mbao za Rama ambazo Baasha alikuwa anajengea ule mji. Kisha Mfalme Asa alitumia vifaa hivyo vyaa ujenzi kwa ajili ya kujenga Gaba na Mispa.

⁷Wakati huo Hanani mwonaji akaenda kwa Asa, mfalme wa Yuda, na akamwambia, “Kwa sababu umemtegemea mfalme wa Aramu, na hukumtegemea Yahwe Mungu wako, jeshi la mfalme wa Aramu limetoroka nje ya mikono yako.⁸Waethiopia na Walubi hawakuwa jesi kubwa, wenye magari mengi na wapanda farasi wengi? Na bado, kwa sababau ulimtegemea Yahwe, alikupa ushindi juu yao.⁹Kwa maana macho ya Yahwe hukimbia kila mahali katika dunia yote, ili kwamba ajioneshe mwenyewe shujaa kwa niaba ya wale amabao mioyo yao ni mikamilifu kumwelekea yeye. Lakini umetenda kipumbavu katika jambo hili. Kwa maana tangu sasa na kuendelea, utakuwa na vita.” Kisha Asa akamkasirikia mwonaji, akamuweka gerezani, kwa maana alikuwa na hasira naye juu ya jambao¹⁰hili. Wakati huo huo, aliwagandamiza baadhi ya watu

¹¹Tazma, matendo ya Asa, kutoka mwanzo hadi mwisho, tazama, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli.¹²Katika mwaka wa thelathini na tisa wa utawala wake, Asa alipata ugonjwa kwenye miguu yake; ugonjwa wake ulikuwa mkali sana. Hata hivyo, hakutafuta msaada kutoka kwa Yahwe, lakini kutoka kwa waganga tu.¹³Asa akalala pamoja na babu zake; alikufa katika mwaka wa arobaiani na moja wa utawala wake. Wakamzika katika kaburi lake, ambalo alilichimba mwenyewe katika mji wa Daudi.¹⁴Walimlaza juu ya kitanda kilichokwu kimewekewa manukato na aina mbali mbali ya dawa zilizotayarishwa na wale mafundi wa manukato. Kisha wakatengeneza moto kwa heshima yake.

17 ¹Yehoshafati mwana wa Asa akawa mfalme katika nafasi yake. Yehoshafati akajiimarisha dhidi ya Israeli.
²Akaweka majeshi katika miji yote Yuda yenyе ngome, na akaweka magereza katika nchi ya Yuda na katika miji ya Efraimu, ambayo Asa baba yake alikuwa ameiteka.

³Yahwe alikuwa pamoja na Yehoshafati kwa sababu alitembea katika njia za kwanza za baba yake Daudi, na hakuwatafuta Mabaali. ⁴Badala yake, alimtegemea Mungu wa baba yake, na alitembea katika amri zake, siyo katika tabia ya Israeli. ⁵Kwa hiyo Yahwe akaimarisha sheria katika mkono wake; Yuda wote wakaleta kodi kwa Yehoshafati. Alikuwa na utajiri na heshima kubwa. ⁶Moyo wake ulikuwa umejikita katika njia za Yahwe. Pia aliziondoa sehemu za juu na Maashera mbali na Yuda.

⁷Katika mwaka wa tatu wa utawala wake aliwatumwa wakuu wake Ben-haili, Obadia, Zekaria, Nethania, na Mikaya, ili wafundishe katika miji ya Yuda. ⁸Pamoja nao walikuwepo Walawi: Shemaya, Nethanieli, Zebadiah, Asaheli, Shemiramothi, Yehonathani, Adoniya, Tobia, na Tob-adonia, pamoja nao walikuwepo makuhani Elishama na Yehoramu. ⁹Walifundisha katika Yuda, wakiwa na kitabau cha sheria ya Yahwe. Wakaenda karibu miji yote ya Yuda na kufundisha mionganoni mwa watu.

¹⁰Hofu ya Yahwe ikashuka juu ya falme zote za nchi, zilizouzunguka Yuda, kwa hiyo hazikufanya vita dhidi ya Yehoshafati. ¹¹Baadhi ya Wafilisti wakamletea Yehoshafati zawadi, fedha kama kodi. Waarabu pia wakamletea makundi, 7,700 kondoo waume, na mbuzi 7,770.

¹²Yehoshafati akawa na nguvu sana. ¹³Akajenga ngome na miji ya maghala katika Yuda. Alikuwa na kazi nydingi katika miji ya Yuda, na wanajeshti—imara, wanaume hodari—katika Yerusalem. ¹⁴Hapa ni rodha yao, wamepangwa kwa majina ya nyumba za baba zo: Kutoka Yuda, maakida wa maelfu; Adna yule jemedari, na pamoja naye wanaume wa kwenda vitani 300,000;

¹⁵ akifuatiwa na Yehonani jemedari, na pamoja naye wanaume 280, 00;

¹⁶ akifuatiwa na Amasia mwana wa Zikri, ambaye kwa hiari alijitoa kumtumikia Yahwe; na pamoja naye wanaume wa kwenda vitani 200,000.

¹⁷ Kutoka Benyamini: Eliada mtu jasiri, na pamoja naye watu 200,000 waliovaa upinde na ngao;

¹⁸ akifutiwa na Yehozabadi, na pamoja naye askari 180,000 waliotayari kwa vita.

¹⁹Hawa walikuwa ni wale ambao walimtumikia mfalme, mionganoni mwao ambao mfalme aliwaweka katika miji ya ngome katika Yuda yote.

¹Baadhi ya mandiko ya kale hayana “Daudi,” na baadhi ya matoleo ya kisasa yameacha hili jina “Daudi.”

18 ¹Sasa Yehoshafati alikuwa na utajiri mwangi na heshima kubwa; alifanya undugu na Ahabu mmoja wa watu wa familia yake akamuoa binti yake.²Baada ya miaka kadhaa, akashuka chini kwa Ahabu huko Samaria. Ahabu akachinja kondoo na ngo'mbe wengi kwa ajili ya yake na watu waliokuwa pamoja naye. Ahabu pia akamshawishi kuivamia Ramothi-gileadi pamoja naye.³Ahabu, mfalme wa Israeli, akamwambia Yehoshafati, mfalme wa Yuda, "Utakwenda Ramothi-gileadi pamoja nami?" Yehoshafati akamjibu, "Mimi ni kama wewe, na watu wangu ni kama watu wako; tutakuwa pamoja nawe katika vita."⁴Yehoshafati akamwambia mfalme wa Israeli, Tafadhali litafute neno la Yahwe kwanza kwa ajili ya jibu lako"

⁵Kisha mfalme wa Israeli akawakusanya manabii pamoja, wanauame mia nne, na akasema kwao, Tutaenda vitani Ramothi-gileadi, au nisiende?" Wakasema, "Vamia, kwa maana Mungu ataitia mkononi mwa mfalme."

⁶Lakini Yehoshafati akasema, "Hakuna nabii mwagine hapa wa Yahwe ambaye kwake tunapaswa kutafuta ushauri?"

⁷Mfale wa Israeli akamwambia Yehoshafati, Bado kuna mtu mmoja amabaye kwake lazima tuutafute ushauri wa Yahwe, Mikaya mwana wa Imla, lakini namchukia kwa sababu yeye huwa hatabiri mema kamwe kunihusu, kila mara maovu," Lakini Yehoshafati akasema, "Mfalme hapaswi kusema hivyo."

⁸Kisha mfalme wa Israeli akamwita akida na kusema, Haraka mlete Mikaya mwana wa Imla."

⁹Sasa Ahabu mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda walikuwa wamekaa kila mmoja katika kitie enzi, wamevalia kanzu zao, katika sehemu ya uwazi katika maingilio ya lango la Samaria, na manabii wote walikuwa wakitabiri mbele zao.

¹⁰Zedekia mwana wa Kenaani akajitengenezea pembe za chuma na kusema, Yahwe anasema hivi: Kwa kutumia hizi pembe mtawasukuma Waaramu hadi waangamie."¹¹Manabii wote wakatabiri kitu kile kile, wakisema, "Vamia Raamothi-gileadi na shinda. Kwa maana Yahwe ameitia kwenye mkono wa mfalme."

¹²Mjumbe aliyeenda kumuita Mikaya akasema kwake, akisema, "Sasa angalia, maneno ya manabii yanatangaza mambo mema kwa ajili ya mfalme kwa kinywa kimoja. Tafadhali maneno yako yawe kama maneno ya mmoja wao na sema mambo mema."

¹³Mikaya akajibu, "Kama Yahwe aishivyo, mimi nitasema kile ambacho Mungu anasema."

¹⁴Alipokuja kwamfalme, mfamle akamwambaia, "Mikaya, tutaenda Ramothi -gileadi kwa ajili ya vita, au la?" Mikaya akamjibu, "Vamia na utashinda! Kwa maana utakuwa na ushindi mkuu."

¹⁵Kisha mfalme akasema kwake, "Ni mara ngapi ninapaswa kukuapisha ili usiniambie kitu chochote isipokuwa kweli katika jina la Yahwe?

¹⁶Kwa hiyo Mikaya akasema, "Niliwaoana Israeli wametawanyika katika mlima, kama kondoo wasio na mchungaji, na Yahwe akasema, hawa hawana mchungaji. Ebu kila mtu arudi nyumbani kwake kwa amani."

¹⁷Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Sikukuambia kwamba asingeweza kutabiri mema juu yangu, bali majanga tu?

¹⁸Kisha Mikaya akasema, "Kwa hiyo ninyi nyote mnaphashwa kulisikia neno la Yahwe: Nilimuona Yahwe ameekaa juu ya kiti chake cha enzi, na majeshi yote ya mbinguni yalikuwa yamekaa mkono wake wa kulia na mkono wake wa kushoto."¹⁹Yahwe akasema, Ni nani atakayemrubuni Ahabu, mfalme wa Israeli, ili kwamba aende na kuanguka huko Ramothi-gileadi? Mmoja alisema hivi na mwagine hivi.

²⁰Kisha roho ikaja moja kwa moja na kusimama mbele ya Yahwe na kusema, 'Nitamrubuni.' Yahwe akamwambia, 'Kivipi?'

²¹Roho ikajibu, "nitatoka nje na nitakuwa roho ya uongo katika vinywa vya manabii wake wote.' Yahwe akajibu, 'utamrubuni, na pia utafanikiwa. Nenda sasa na fanya hivyo.'

²²Sasa ona, Yahwe ameweka roho ya uongo katika midomo ya manabii wako hawa, na Yahwe ametangaza majanga kwa ajili yako."

²³Kisha Zedekia mwana wa Kenaana, akaja, akampiga kofi mikia juu ya shavu, na kusema, “Kwa njia gani Roho wa Yahwe alitoka kwangu ili aseme nawe?”

²⁴Mika akasema, Angalia, utalijua hilo katika siku hiyo, mtakapokimbia katika baadhi ya vyumba vyaa ndani kwa ajili ya kujificha.”

²⁵Mfalme wa Israeli akasema kwa baadhi ya watumishi, “Enyi watu mkamateni Mikaya na mmpeleke hadi Amoni, mkuu wa mji na, na kwa Yoashi, mwanangu.”²⁶Nanyi mtamwambia, ‘Mfalme anasema: Muweke gerezani huyu mtu na umlishe kwa mkate kidogo tu na maji kidogo tu, mpaka nitakaporudi salama.’

²⁷Kisha Mikaya akasema, “Kama utarudi salama, Yahwe hajasema nami.” Kisha akaongeza, “Sikiliza haya, enyi watu wote.”

²⁸Kwa hiyo Ahabu, mfalme wa Israeli, na Yehoshafati, mfalme wa Yuda, wakaenda juu ya Ramothi-giledi.²⁹Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Nitajibadilisha mwenyewe na kwenda vitani, lakini wewe vaa mavazi yako ya kifalme.” Kwa hiyo mfalame wa Israeli akajibadilisha, na wakaenda vitani.

³⁰Sasa mfalme wa Aramu alikuwa amewaamuru maakida wa magari yake, akisema, Msiwavamie wanajeshi wasio wa muhimu wala wanajeshi muhimu. Badala yake, mvamieni mfalme wa Israeli pekee,”³¹Ikawa kwamba maakida wa magari walipomuona Yehoshafati wakasema, “Yule ni mfalme wa Israeli.” Wakageuka kumzunguka wamvamie, lakini Yehoshafati akalia, na Yahwe akamsaidia. Mungu akawageuza nyuma kutoka kwake.³²Ikawa kwamba maakida wa magari walipoona ya kuwa hakuwa mfalme wa Israeli, wakarudi nyuma wasimfukuze.

³³Lakini mtu mmoja akauvuta upinde wake kwa kubahatisha na kumpiga mfalme wa Israeli katikati ya maungio ya mavazi yake. Kisha Ahabu akamwambia dereva wa gari lake, “Geuza nyuma na nitoe nje ya mapigano, kwa maana nimejeruhiwa vibaya sana.”³⁴Mapigano yakazidi kuwa makali siku hiyo, na mfalme wa israeli akashikiliwa katika gari lake kuwaelekea Waaramu hadi jioni. Muda jua lilipokaribia kwenda chini, akafa.

19 ¹Yehoshafati mfalme wa Yuda akarudi salama nyumbani kwake Yerusalem.²Kisha Yehu mwana wa Hanani, mwonaji, akatoka kukutana naye na akasema kwa mfalme Yehoshafati, “Unapaswa kuwa unawasaidia waovu? Unapaswa kuwapenda wanaomchukia Yahwe? Kwa ajili ya tendo hili, ghadhabu toka kwa Yahwe iko juu yako.³Aidha, kuna baadhi ya mema ya kuonekana ndani yako, kwamba umeziondosha Maashera nje ya nchi, na umeukaza moyo wako kumtafuta Mungu.”

⁴Yehoshafati akaishi katika Yerusalem; na akaenda nje tena miiongoni mwa watu wa Beer- sheba hadi nchi ya kilima ya Efraimu na akawarudisha kwa Yahwe, Mungu wa baba zao.⁵Akaweka waamuzi katika nchi katika miji yote ya Yuda yenye ngome, mji kwa mji.⁶Akawaambia waamuzi, “Zingatiени mnachopaswa kufanya, kwa sababu hamuamui kwa ajili ya mwanadamu, bali kwa ajili ya Yahwe; yuko pamoja nanyi katika kazi ya kuamua,⁷Basi sasa iachenii hofu ya Mungu iwe juu yenu. Iweni waangalifu mnapoamua, kwa maana hakuna uovu wa Yahwe Mungu wetu, wala hakuna upendeleo wala hongo.”

⁸Vile vile, katika Yerusalem Yehoshafati akateua baadhi ya Walawi na makuhani, na baahdhi ya viongozi wa nyumba za mababu wa Israeli, kwa ajili ya kufanya hukumu kwa ajili ya Yahwe, na kwa ajili ya migogoro. Wakaishi katika Yerusalem.⁹Akawaelekeza, akisema, “Lazima mtumike kwa heshima kwa ajili ya Yahwe, kwa uaminifu, na kwa moyo wenu wote.¹⁰Kila mgogoro wowote utakapokuja kwenu kutoka kwa ndugu zenu wanaoishi katika miji yao, iwe inahusu mauji, iwe inahusu torati na amri, lazima muwaonye, ili kwamba wasiwe na hatia mbele za Yahwe, la sivyo ghadhabu itakuja juu yenu na juu ya ndugu zenu. Mnapaswa kufanya hivyo na hamtakuwa na hatia

¹¹Ona, Amaria kuhani mkuu yuko juu yenu katika mambo yote ya Yahwe. Zebadia mwana wa Ishmaeli, kiongozi wa nyumba ya Yuda, ni kiongozi katika yote katika mambo yote ya mfalme. Pia, Walawi watakuwa wasimamizi wakiwatumikia ninyi. Muwe hodari na tiini maelekezo yenu, na Yahwe awe moja nao walio wema.”

20 ¹Ikawa baada ya hayo, kwamba watu wa Moabu na Amoni, na pamoja na baadhi ya Wameuni wakaja juu ya Yehoshafati ili kupigana vita. ¹

²Kisha baadhi ya watu wakaja wakamwambia Yehoshafati, wakisema, “Umati mkubwa wanakuja juu yako ng’ambo ya Bahari iliyokufa, kutoka Edomu. Ona, wako Hason-tamari,” ambayo ndiyo En-gedi. ³Yehoshafati akaogopa na akajipanga kumtafuta Yahwe. Akatangaza haraka katika Yuda yote.⁴Yuda wakakusanyika pamoja kwa ajili ya kumtafuta Yahwe; wakaja kutoka miji yote ya Yuda kwa ajili ya kumtafuta Yahwe.

⁵Yehoshafati akasimama katika kusanyiko la Yuda na Yerusalem, kwenye nyumba ya Yahwe, mbele ya kibaraza kipy. ⁶Akasema, “Yahwe, Mungu wa baba zetu, hauko mbinguni? Wewe siyo mtawala juu ya falme zote za mataifa? Nguvu na uweza viko mkononi mwako, kwa hiyo hakuna anayeweza akukupinga wewe.”⁷Mungu wetu, hukuwafukuza nje wakaaji wa nchi hii mbele ya watu wako Israeli, na kuitoa milele kwa ajili ya uzao wa Abrahamu.⁸Wakaishi ndani yake na kujenga sehemu takatifu kwa ajili ya jina lako, wakisema,⁹‘Ikiwa janga litakuja juu yetu —upanga, hukumu, au ugonjwa, au njaa—tutasmama mbele ya nyumba hii, na mbele zako (kwa maana jina lako limo ndani ya nyumba hii), na tutakulilia wewe katika mateso yetu, na utatusikia na kutuoko.’¹⁰Tazama sasa, hapa kuna watu wa Amoni, Moabu, na wa Mlima Seiri ambao hukuwaacha Israeli wawapige walipotoka nchi ya Misri; badala yake, Israeli waliwageukia mbali na hawakuwaangamiza.¹¹Ona jinsi wanavyotuzawadia; wanakuja kututoa nje ya nchi yako ambayo umetupa kuirithi.¹²Mungu wetu, hutawahukumu? Kwa maana hatuna nguvu dhidi ya hili jeshi kubwa ambalo linakuja juu yetu. Hatujui cha kufanya, lakini macho yetu yako kwako.

¹³Yuda wote wakasimama mbele ya Yahwe, pamoja na wadogo wao, wake, na watoto.

¹⁴Kisha kati kati ya kusanyiko, roho ya Yahwe ikaja juu ya Yahazieli, mwana wa Zekaria, mwana wa Benaya, mwana wa Yeiel, mwana wa Matania, mwana, Mlawi, mmoja wa wana wa Asafu.¹⁵Yahazieli akasema, “Sikilizeni, Yuda wote na ninyi wakaaji wa Yerusalem, na Mfalme Yehoshafati. Hivi ndivyo Yahwe asemavyao kwenu, ‘Msiongope: msivunjike moyo kwa sababu ya hili jeshi kubwa, kwa maana vita siyo yenu, bali ni ya Mungu.

¹⁶Lazima mwende chini juu yao kesho, Ona, wanakuja wakipanda kupita njia ya Sisi. Mtawakuta mwisho wa bonde, mbele ya jangwa la Yerueli.¹⁷Hamtahitaji kupigana katika vita hii. Simameni katika nafasi zenu, simameni wima, na muone wokovu wa Yahwe pamoja nanyi, Yuda na Yerusalem. Msiongope wala kukata tamaa. Tokeni nje juu yao kesho, kwa maana yuko pamoja nanyi.”

¹⁸Yehoshafati akainamisha kichwa chake pamoja na uso wake chini. Yuda wote na wakaaji wa Yerusalem wakaanguka chini mbele za Yahwe, wakimwabudu yeye.¹⁹Walawi, wale wa uzao wa Wakohathi na wa uzao wa Wakorahi, wakasimama juu kumsifu Yahwe, Mungu wa Israeli, kwa sauti kubwa sana.

²⁰Asubuhi mapema wakasimama na kwenda nje kwenye bonde la Tekoa. Walipokuwa wakienda nje, Yehoshafati akasimama na kusema, “Nisikilizeni, Yuda, na ninyi wakaaji wa Yerusalem! Aminini katika Yahwe Mungu wenu, na mtasaidiwa. Aminini katika manabii zake, na mtafanikiwa.²¹Alipokuwa ameshauriana na watu, akawachagua wale ambao wangemwimbia Yahwe na kumpa sifa kwa ajili ya utukufu wake mtakatifu, walipokuwa wakienda wakilitangulia jeshi, na kusema, “Mshukuruni Yahwe, kwa maana uaminifu wa agano lake unadumu milele.”

²²Walipoanza kuimba na kusifu, Yahwe akapanga wanaume katika mavamizi juu ya watu wa Amoni, Moabu, na wa Mlima Seiri, ambao walikuwa wanakuja dhidi ya Yuda. Walishindwa.²³Kwa maana watu wa Aamoni na Moabu walismama kupigana na wakaaji wa Mlima Seiri, ili kuwaua kabisa na kuwangamiza. Waliapokuwa wamemaliza kuwaangamiza wakaaji wa Mlima Seiri, wote wakasaidiana kuangamizana kila mmoja.

²⁴Yuda walipokuwa katika sehemu hiyo wakiangalia jangwani, waliangalia nje juu ya jeshi. Tazama, walikuwa wamekuwa, wameanguka chini; hakuna aliyejewa amepona.

²⁵Yehoshafati na watu wake walipokuja kuchukua nyara kutoka kwa hao watu, walikuta mionganii mwao bidhaa nyangi, nguo, na johari za thamani, ambazo walizichukua kwa ajili yao wenye, nyangi kuliko uwezo wao wa kubeba. Iliwachukua siku tatu kusomba nyara hizo, zilikuwa nyangi sana.²⁶Katika siku ya nne wakakusanyika katika bonde la Baraka, huko wakamsifu Yahwe, kwa hiyo jina la sehemu hiyo hata leo ni “Bonde la Baraka.”

²⁷Kisha, wakarudi, kila mtu wa Yuda na Yerusalem, na Yehoshafati katika uongozi wao, kwenda tena Yerusalem kwa furaha, kwa maana Yahwe alikuwa amewafanya wafurahie juu ya adui zao.²⁸Wakaja Yerusalem na kwenye nyumba ya Yahwe kwa vinanda, vinubi matarumbeta.

²⁹Hofu ya Yahwe ikawa juu ya falme zote za mataifa waliposikia kwamba Yahwe amepigana dhidi ya adui wa Israeli.³⁰Kwa hiyo ufalme wa Yehoshafati ulikuwa mtiivu, kwa maana Mungu wake alimpa amani kuzunguuka pande zake zote.

³¹Yehoshafati akatawala juu ya Yuda: Alikuwa na umri wa miaka thelathini na mitano alipoanza kutawala. Jina la mama yake alitwa Azubahi, binti wa Shilhi.³²Akatembea katika njia za Asa, baba yake; hakugeuka popote kuziacha; akafanya yaliyo mema katika macho ya Yahwe.³³Vile vile, sehemu za juu hazikuwa zimeondoshwa mbali. Watu walikuwa bado hawajaelekeza mioyo yao kwa Mungu wa babu zao.

³⁴Kwa mambo mengine kuhusu Yehoshafati, mwanzo na mwisho, tazama, yameandikwa katika historia ya kitabu cha wafalme wa Israeli.

³⁵Baada ya hayo, Yehoshafati, mfalme wa Yuda, akapatana na Ahazia, mfalme wa Israeli, ambaye alitenda uovu mwingi.³⁶Akapatana naye kujenga meli za kwenda Tarshishi; Wakazijenga meli hizo huko Esion-geberi.³⁷Kisha Eliezeli, mwana wa Dadavahu wa Maresha, akatoa unabii juu ya Yehoshafati; akasema, “kwa sababu umepatana na Ahazia, Yahwe ameiharibu miradi yako.” Meli zilivunjika ili kwamba zisiweze kusafiri.

¹Maandishi, “baadhi ya Wameuni,” yanatoa masahihisho kwa ajili ya maandishi ya Kiebrania, ambayo yanasomeka, “baadhi ya Waamoni.” Inadhaniwa kwamba “Wameuni” ndilo neno la asili, na wenye kunukuu walilibadili kuwa “baadhi ya Waamoni.” Lakaini jina hili la mwisho haliletii maana, kwa sababu Waamoni tayari wamekwisha tajwa katika mstari huu. Vile vile, matoleo tofauti tofauti yanaajihusha na tatizo hili katika namna mbali mbali.

²Badala ya “Edom” baadhi ya matoleo ya zamani na ya kisasa yanasomeka, “Aramu.”

³Badala ya “hukumu” baadhi ya maandiko ya zamani yanasema “mafuriko.”

⁴Badala ya “mionganii mwao,” baadhi ya maandishi ya zamani na ya kisasa yanasema, “ng’ombe.” badala ya “nguo” baadhi ya maandiko ya kale na ya kisasa yanasema, “miili iliyokufa.”

21 ¹Yehoshafati akalala pamoja na babu zake na kuzikwa pamoja nao katika mji wa Daudi;²Yehoramu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake. Yehoramu alikuwa na ndugu, wana wa Yehoshafati: Azaria, Yerieli, Zekaria, Azaria, Mikaeli, na Shefatia. Wote hawa walikuwa wana wa Yehoshafati, mfalme wa Israeli.³Baba yao alikuwa amewapa zawadi kubwa ya fedha, dhahabu, na vitu vingine vyatya thamani, na miji yenye ngome katika Yuda, lakini kiti cha enzi alimpa Yehoramu, kwa sababu alikuwa mzaliwa wake wa kwanza.

⁴Sasa Yehoramu alipokuwa ameinuka katika ufalme wa baba yake na kujiimarisha mwenyewe kama mfalme, akawaua ndugu zake wote kwa upanga, na pia viongozi wengine mbali mbali wa Israeli.⁵Yehoramu alikuwa na umri wa miaka thelathini na mbili alipoanza kutawala, na akatawala kwa miaka minane katika Yerusalem.⁶Akatembea katika njia za wafalme wa Israeli, kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa ikifanya, kwa maana alikuwa na binti Ahabu kama mke wake, na akafanya yaliyo maovu katika macho ya Yahwe.⁷Vile vile, Yahwe hakutaka kuiangamiza nyumba ya Daudi, kwa sababu ya agano ambalo alikuwa amefanya na Daudi; alikuwa ameahidi kwamba siku zote angetoa uzima kwa ajili yake na kwa ajili ya vizazi vyake.

⁸Katika siku za Yehoramu, Edomu wakaasi wasiwe chini ya Yuda, na wakajisimamishia mfalme juu yao.⁹Kisha Yeroboamu akavuka ng'ambo pamoja na maakida na magari yake yote. Ilikuwa usiku aliposimama na kupigana dhidi ya Waedomu amba walikuwa wamemzunguka na maakida wa magari yake.¹⁰Kwa hiyo Edomu iliasi kutoka kuwa chini ya Yuda mpaka leo. Libna piaaliasi wakati ule ule wasiwe chini yake. Kwa sababu Yehoramu alikuwa amemsahau Yahwe, Mungu wa baba zake.

¹¹Zaidi ya hayo, Yehoramu pia alikuwa amezijenga sehemu zake za juu katika milima ya Yuda na akawafanya wakaaji wa Yuda kuishi kama makahaba, na akawaongoza Yuda katika upotevu.

¹²Barua kutoka kwa nabii Eliya ikaja kwa Yerohamu. Ilisema, "Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Daudi, babu yako, anasema: Kwa sababu hujatembea katika njia za Yehoshafati, baba yako, wala katika njia za Asa, mfalme wa Yuda,¹³bali umetembea katika njia za wafalme wa Israeli, na umewafanya Yuda na wakaaji wa Yerusalem kuenenda kama kahaba, kama nyumba ya Ahabu walivyofanya—na kwa sababu pia umewaua ndugu zako katika familia ya baba yako kwa upanga, watu waliokuwa bora kuliko wewe mwenyewe—¹⁴ona, Yahwe atawapiga watu wako na pigo kubwa, watoto wako, wake zako, na mali zako zote.¹⁵Wewe mwenyewe utakuwa na ugonjwa mwangi kwa sababu ya ugonjwa katika utumbo wako, mpaka utumbo wako uanguke nje kwa sababu ya ugonjwa, siku baada ya siku.

¹⁶Yahwe akaichochea roho ya Wafilisiti dhidi ya Yuda na ya Waarabu walikuwa karibu na Waethiopia.

¹⁷Wakaivamia Yuda, wakavamia katika nyumba ya mfalme. Pia wakawachukua wanaye na wake zake. Hakuna mwana aliyebakizwa kwa ajili yake ispokuwa, Yehoshafati, mwanaye mdogo.

¹⁸Baada ya haya yote, Yahwe akampiga katika utumbo wake kwa ugonjwa usiopona.¹⁹Ikawa wakati ulipofika, katika mwisho wa miaka miwili, kwamba utumbo wake ukaaanguka nje kwa sababu ya ugonjwa wake, na kwamba akafa kwa ugonjwa mkali. Watu wake hawakutengeneza moto kwa ajili ya heshima yake kama walivyokuwa wamefanya baba zake.

²⁰Alikuwa ameanza kutawala alipokuwa na umri wa miaka thelathini na mbili; akatawala katika Israeli kwa miaka minane, na alikufa bila kuombolezwa. Wakamzika katika mji wa Daudi, lakini siyo katika makaburi ya kifalme.

22 ¹Wakaaji wa Yerusalemu wakamfanya Ahazia, mwana mdogo wa Yehoramu, mfalme katika nafasi yake, kwa maana kundi la watu ambalo lilikuja na Waarabu katika ngome lilikuwa limewauwa wanaye wakubwa wote. Kwa hiyo Ahazia mwana wa Yehoramu, mfalme wa Yuda, akawa mfalme.

²Ahazia alikuwa na umri wa miaka arobaini na mbili alipoanza kutawala; alitawala kwa mwaka mmoja katika Yerusalemu. Jina la mama yake aliiwta Athalia; alikuwa binti Omri.

³Pia Ahazia alitembea katika njia za nyumba ya Ahabu kwa maana mama yake alikuwa mshauri katika kufanya mambo maovu.⁴Ahazia alifanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe, kama nyumba ya Ahabu walivyokuwa wakifanya, kwa maana walikuwashauri wake baada ya kifo cha baba yake, hadi kuangamia kwake.⁵Pia aliufuata ushauri wao; akaenda pamoja na Yoram mwana wa Ahabu, mfalme wa Israeli, kwa ajili ya kupigana dhidi ya Hazaeli, mfalme wa Aramu, huko Ramothi-gileadi. Waaramu wakamjeruhi Yoram.

⁶Yoram akarudi Yezreeli kwa ajili ya kuponywa majeraha ambayo walipata huko Rama, alipopigana dhidi ya Hazaeli, mfalme wa Aramu. Kwa hiyo Ahazia mwana wa Yehoramu, mfalme wa Yuda, akaenda chini Yezreeli ili kumuona Yoram mwana wa Ahabu, kwa sababu Yoram alikuwa amejeruhiwa.

⁷Sasa uharibifu wa Ahazia ulikuwa umeletwa na Mungu kuitia kutembelewa na Yoram. Alipokuwa amewasili, alienda pamoja na Yeharamu ili kumvamia Yehu mwana wa Nimshi, ambaye Yahwe alikuwa amemchagua kwa ajili ya kuiangamiza nyumba ya Ahabu.⁸Ikawa kwamba, Yehu alikuwa akichukua hukumu ya Mungu juu ya nyumba ya Ahabu, kwamba aliwakuta viongozi wa Yuda na wana wa ndugu zake Ahazia wakimtumikia Ahazia. Yehu akawauwa.⁹Yehu akamtafuta Ahazia; Wakamkamata akiwa amejificha katika Samaria, wakamleta kwa Yehu, na wakamuua. Kisha wakamzika, kwa maana walisema, “Ni mwana wa Yehoshafati, ambaye alimtafuta Yahwe kwa moyo wake wote.” Kwa hiyo nyumba ya Ahazia haikuwa na nguvu zaidi kwa ajili ya kuutawala ule ufalme.

¹⁰Sasa Athalia, mama wa Ahazia, akaona kwamba mwanaye alikuwa amekufa, akainuka na kuwaa watoto wote wa kifalme katika nyumba ya Yehu.¹¹Lakini Yehoshaba, binti wa mfalme, akamchukua Yoashi, mwana wa Ahazia, na akamvutia mbali kutoka mionganoni mwa wana wa mfalme ambao waliuawa. Akamuweka yeye na mlezi wake katika chumba cha kulala. Kwa hiyo Yehoshaba, binti wa mfalme Yehoramu, mke wa Yehoiada kuhani (kwa maana alikuwa dada yake Ahazia), akamficha asimuone Athalia, kwa hiyo Athalia hakumuua.¹²Alikuwa pamoja nao, wakiwa wamejificha katika nyumba ya Mungu kwa miaka sita, Athalia alipotawala juu ya Yuda.

23 ¹Katika mwaka wa saba, Yehoyada alionesa nguvu zake na akaingia katika agano na maakida wa mamia, Azaria mwana wa Yerohamu, Ishmaeli mwana wa Yehohanani, Azaria mwana wa Obedi, Maaseya mwana wa Adaya, na Elishafati mwana wa Zikri.²Wakaenda katika Yuda na kuwakusanya Walawi kutoka miji yote ya Yuda, vile vile na wakuu wa nyumba za mababu wa Israeli, na wakaja hadi Yerusalem.³Kusanyiko lote wakafanya aganao na mfalme katika nyumba ya Mungu. Yehoyada akawaambia, “Ona, mwana wa mfalme atatawala, kama Yahwe alivyosema kuhusu uzao wa Daudi.

⁴Hivi ndivyo mtakavyo fanya: theluthi yenu makuhani na Walawi ambaو huja kuhudumu siku ya Sabato, mtakuwa walini katika milango.⁵Theluthi nyingine mtakuwa katika nyumba ya mfalme, na theluthi nyingine mtakuwa katika Msingi wa Lango. Watu wote watakuwa katika uwanja wa nyumba ya Yahwe.⁶Msimruhusu yeote kuingia kwenye nyumba ya Yahwe, isipokuwa makuhani na Walawi wanaotumika. Wanao weza kuingia kwa sababu inawahu. ⁷Lakini watu wengine wote lazima mtii amri ya Yahwe. Walawi lazima wamzunguuke mfalme pande zote, kila mtu na silaha zake mkononi mwake. Yeyote atakayeingia katika nyumba, atauawa. Kaeni na mfalme aingiapo ndani na atokapo nje.”

⁸Kwa hiyo Walawi na Yuda wote walitumika kwa kila njia kama katika namna ambayo Yehoyada kuhani aliwaamuru. Kila mmoja alichukua watu wake, wale waliotakiwa kuja ndani kuhudumu katika Sabato, na wale watakaoondoka siku ya Sabato, kwa maana⁹Yehoyada, kuhani, hakuwa amezuilia mojawapo ya zamu zao. Kisha Yeliyadaya, kuhani, akaleta kwa maakida mikuki na ngao ndogo na kubwa zilizokuwa za mfalme Daudi ambazo ziliokuwa katika nyumba ya Mungu.¹⁰Yehoyada akawaleta wanajeshi wote, kila mtu na mkuki wake katika mkono wake, upande wa kulia wa hekalu hadi upande wa kushoto wa hekalu, pemberi mwa madhabahu na hekalu, wakimzunguka mfalme.

¹¹Kisha wakamleta nje mwana wa mfalme, wakaiweka taji juu yake, na kumpa agano la sheria. Kisha wakamfanya mfalme, na Yehoyda na wanaye wakampaka mafuta. Kisha wakasema, “Aishi maisha marefu mfalme.”

¹²Athalia aliposikia kelele za watu wakikimbia na kumsifu mfalme, akatoka ili awaone watu katika nyumba ya Yahwe.¹³Na akaangalia, na, tazama, mfamle alikuwa amesimama karibu na nguzo yake katika lango la, kuingilia na maakida na wapuliza tarumbeta walikuwa karibu na mfame. Watu wote wa nchi walikuwa wakifurahia na kupuliza tarumbeta na waimbaji walikuwa wakipiga vyombo vya muziki na kuongoza nyimbo za kusifu. Kisha Athalia akayararua mavazi yake na kupiga kelele. “Fitina! Fitina!”

¹⁴Kisha Yehoyada, kuhani, akawaleta nje maakida wa mamia waliokuwa juu ya jeshi na kusema, “Mleteni nje kati ya safu, yeote atakayemfuata, auwawe kwa upanga.” Kwa maana kuhani alikwishesa, “Msimuue katika nyumba ya Yahwe.”¹⁵Kwa hiyo wakafanya njia kw ajili yake, na akaenda kwenye nyumba ya mfalme kupita njia ya Lango la Farasi, na huko wakamuwa.¹⁶Kisha Yehoyada alifanya agano kati yake mwenyewe, watu wote, na mfalme, kwamba watakuwa watu wa Yahwe.¹⁷Kwa hiyo watu wote wakaenda kwenye nyumba ya Baali na kuiangusha chini. Wakazivunja vipande vipande madhabahu za Baali na sanamu zake, na wakamuua Matani, kuhani wa Baali, mbele ya madhabahu hizo.

¹⁸Yehoyada akateua wakuu kwa ajili ya nyumba ya Yahwe chini ya mkono wa makuhani, ambaو walikuwa Walawi, ambaو Daudi alikuwa amewapanga kwenye nyumba ya Yahwe, ili wamtoolee Yahwe sadaka za kuteketezwa, kama ilivyoandikwa katika sheria ya Musa, pamoja na kushangilia na kuimba, kama alivyotoa maelekezo Daudi.¹⁹Yehoyada akaweka walini katikamalango ya nyumba ya Yahwe, ili kwamba kwa namna yoyote ile asiingie mtu asiyesafi.

²⁰Yehoyada akachukua pamoja naye maakida wa mamia, watu wakubwa, watawala wa watu, na watu wote wa nchi. Akamleta chini mfalme kutoka kwenye nyumba ya Yahwe; watu wakaja kwenye nyumba ya mfalme kupitia Lango la juu na kumkalisha mfalme juu ya kiti cha enzi cha ufalme.²¹Kwa hiyo watu wote wa nchi wakifurahia, na mji wote ulikuwa kimya. Kuhusu Asa walikuwa wamemuua kwa upanga.

¹Baadhi ya maandiko ya kisasa yanasema, “wakamshusha chini mfalme.”

24 ¹Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba alipoanza kutawala; akatawala kwa miaka arobaini katika Yerusalem. Jina la mama yake aliiwa Sibia wa Beer-sheba.²Yoashi alifanya yaliyo mema katika macho ya Yahwe siku zote za Yehoyada, yule kuhani.³Yehoyada akajichukulia wake wawili kwa ajili yake, na akawa baba wa wana na mabinti.

⁴Ikawa baada ya haya, kwamba Yoashi aliamua kuitengeneza nyumba ya Yahwe.⁵Akawakusanya pamoja makuhani na Walawi, na kusema kwao, “Nendeni nje kila mwaka kwenye miji ya Yuda na kukusanya fedha kutoka Israeli yote kwa ajili ya kuikarabati nyumba ya Mungu wenu. Hakikisheni kwamba mnaanza haraka.” Walawi hawakufanya kitu kwanza.

⁶Kwa hiyo mfalme akamuita Yehoyada, yule kuhani, na kumwambia, “Kwa nini hukuwaagiza Walawi kuleta kutoka Yuda na Yerusalem kodi iliyoagizwa na Musa mtumishi wa Yahwe na kusanyiko la Israeli, kwa ajili ya amri za hema ya agano?”

⁷Kwa maana wana wa Athalia, yule mwanamke muovu, walikuwa wameivunja nyumba ya Mungu na kuwapa Mabaali vitu vyote vitakatifu vya nyumba ya Yahwe.

⁸Kwa hiyo mfalme aliamuru, na wakatengeneza kasha na kulileta nje kwenye lango kwenye nyumba ya Yahwe. ⁹Kisha wakafanya tangazo katika Yuda na Yerusalem, kwa ajili ya watu kuleta kwa Yahwe kodi aliyoagiza Musa mtumishi wa Mungu juu ya Israeli jangwani.¹⁰Viongozi wote na watu wote wakafurahia na wakaleta fedha na kuiweka kwenye kasha hadi walipomaliza kulijaza.¹¹Ikatokea kwamba kila lilipoletwa kasha kwa mikono ya Walawi kwa wakuu wa mfalme, na kila walipoona kwamba kulikuwa na fedha nyangi sana ndani yake, waandishi wa mfalme na mkuu wa kuhani mkuu walikuja, kulihamishia fedha kasha, na kulirudisha sehemu yake. Walifanya hivyo siku baada siku, wakikusanya kiasi kikubwa cha fedha.¹²Mfalme na Yehoyada akawapa zile fedha wale waliofanya kazi ya kuhudumu katika nyumba ya Yahwe, Watu hawa waliwaajiri waashi na maseremala ili waijenge nyumba ya Yahwe, na pia wale waliofanya kazi katika chuma na shaba.

¹³Kwa hiyo wafanya kaziwakafanya kazi, na kazi ya kukanabati ikasonga mbele mikononi mwao; wakaisimamisha nyumba ya Mungu katika hali yake halisi na kuiimarisha.¹⁴Walipomaliza, wakaleta fedha zilizobaki kwa mfalme na Yehoyada. Fedha hizo zilitumika kutengenezea samani kwa ajili ya nyumba ya Yahwe, vyombo vya huduma na kutolea dhabihu—vijiko na vyombo vya dhahabu na fedha. Wakatoa sadaka za kuteketezwa bila kukoma katika nyumba ya Yahwe kwa siku zote za Yehoyada.

¹⁵Yehoyada akazeeka na alikuwa amejaa siku, na kisha akafa; alikuwa na umri wa mika 130 alipokufa.

¹⁶Wakamzika katika mji wa Daudi mionganini mwa wafalme, kwa sababu alikuwa amefanya mema katika Israeli, kwa Mungu, na kwa ajili ya nyumba ya Mungu,

¹⁷Sasa baada ya kifo cha Yehoyada, kiongozi wa Yuda akaja na kutoa heshima kwa mfalme. Kisha mfalme akawasikiliza.¹⁸Wakaiacha nyumba ya Yahwe, Mungu wa baba zao, na kuwaabudu miungu na maashera na sanamu. Ghadhabu ya Mungu ikaja juu ya Yuda na Yerusalem kwa sababau ya hili kosa lao.¹⁹Bado akatuma manabii kwao ili kuwaleta tena kwake, Yahwe, manabii wakatangaza juu ya watu, lakini walipuuza kusikiliza.

²⁰Roho wa Mungu akaja juu ya Zekaria mwana wa Yehoyada, yule kuhani; Zekaria akasimama juu ya watu na kusema kwao, “Mungu anasema hivi: Kwa nini mnazivunja amri za Yahwe, ili kwamba msifanikiwe? Kwa kuwa mmemsahau Yahwe, pia amewasahau ninyi.”

²¹Lakini wakapanga njama dhidi yake; kwa amri ya mfalme, wakampiga kwa mawe katika uwanja wa nyumba ya Yahwe.²²Katika namna hii hii, Yoashi, yule mfalme, akapuuza ukarimu ambao Yehoyada, baba yake Zekaria, alikuwa amemfanya.

²³Ikawa karibu mwisho wa mwaka, kwamba jeshi la Aramu wakaja juu yake Yoashi. Wakaja Yuda na Yerusalem; wakawaua viongozi wote wa watu na kupeleka nyara zote kutoka kwao kwa mfalme wa Dameski.²⁴Jeshi la Waaramu walikuwa wamekuja na jeshi dogo, lakini Yahwe akawapa ushindi juu ya jeshi kubwa, kwa sababu Yuda alikuwa amemsahau Yahwe, Mungu wa babu zao. Katika namna hii Waaramu wakaleta hukumu juu ya Yoashi.²⁵Katika muda ambao Waaramu walikuwa wameondoka, Yoashi alikuwa amejeruhiwa vikali. Watumishi wake wakapanga njama dhidi yake kwa sababu ya mauaji ya wana wa Yehoyada, yule kuhani. Wakamuua katika kitanda chake, na akafa; wakamzika katika mji wa Daudi, lakini siyo katika makaburi ya wafalme.

²⁶Hawa walikuwa watu waliopanga njama dhidi yake: Zabadi mwana wa Shimeathi, Mwamoni; na Yehozabadi mwana wa Shimrithi, Mwanamke Mmoabu.²⁷Sasa matukio kuhusu wanaye, unabii muhimu uliokuwa umesemwa kumhusu yeye, na kujengwa tena kwa nyumba ya Mungu, ona, yameandikwa katika Kamusi ya kitabu cha wafalme. Amazia mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

25 ¹Amaza alikuwa na umri wa miaka ishirini na na tano alipoanza kutawala; alitawala miaka ishirini na tisa katika Yerusalem. Jina la mama yake lilikuwa Yehoadani, wa Yerusalem. ²Alifanya yaliyokuwa sahihi katika macho ya Yahwe, lakini siyo kwa moyo uliojitoa kikamilifu. ³Ikawa kwamba mapema utawala wake ulipokuwa umeimarika, aliwaua watumishi amba walikuwa wamemuua baba yake, mfalme. ⁴Lakini hakuwaua watoto wa wale wauaji, bali alitenda kama kama ilivyo andikwa katika sheria, katika kitabu cha Musa, kama Yahwe alivyokuwa ameamuru. “Baba hatajuta kwa ajili ya watoto, wala watoto hawatakuwa kwa ajili ya baba zao. Badala yake, kila mtu lazima afe kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe.”

⁵Aidha, Amazia aliwakusanya Yuda pamoja, na akawaandikisha kwa kufuata nyumba za baba zao, chini ya maakida wa maelfu na maakida wa mamia –wote wa Yuda na wa Benjamini. Akawahesabu kuanzia wa mika ishirini na kuendelea, na akawaona wako 300,000 wanaume waliochaguliwa, wawezao kwenda vitani, walioweza kushika mkuki na ngao. ⁶Pia alikodi wanaume wa kupigana 100,000 kutoka Israeli kwa fedha mia moja.

⁷Lakini mtu wa Mungu alikuja kwake na kusema, “Mfalme, usiliache jeshi la Israeli kwenda nawe, kwa maana Yahwe hayupo pamoja na Israeli -wala na mtu Yeyote wa Efraimu. ⁸Lakini hata kama mtaenda na mkiwa wenye ushupavu na imara katika vita, Mungu atawatupa chini mbele ya adui, kwa maana Mungu ana nguvu za kusaidia, na nguvu za kurusha chini.”

⁹Amazia akasema kwa mtu wa Mungu, “Lakini tutafanyaje kuhusu talanta mia moja nilizowapa jeshi la Israeli? Mtu wa Mungu akajibu, Yahwe ana uwezo wa kukupa vingi zaidi kuliko hivyo.”

¹⁰Kwa hiyo Amazia akalitenganisha jeshi lilokuja kwake kutoka Efraimu; akawarudisha nyumbani tena. Hivyo hasira yao iliwaka sana dhidi ya Yuda, na walirudi nyumbani kwa hasira kali.

¹¹Amazia akajipa ujasiri na kuwaongoza watu wake kwenda nje kwenye bonde la chumvi, huko akawashinda wanaume elfu kumi wa Seiri. ¹²Jeshi la Yuda likawachukua elfu kumi wengine wakiwa hai. Wakawapeleka juu ya mwamba na kuwarusha chini kutoka huko, hivyo wote wakavunjika vunjika katika vipande.

¹³Lakini watu wa jeshi ambalo Amazia alilirudisha, ili kwamba wasiende naye vitani, wakauvamia mji wa Yuda kuanzia Somaria hadi Beth- horoni. Wakawapiga watu elfu tatu na kuwateka wengi sana.

¹⁴Sasa ikawa kwamba baada ya Amazia kurudi kutoka kuwachinja Waedomu, akaileta miungu ya watu wa Seiri, na kuisimamisha iwe miungu yake. Akainama chini mbele ya hiyo miungu na kuitolea sadaka za uvumbu. ¹⁵Hivyo hasira ya Yahwe ikawaka dhidi ya Amazia. Akamtuma nabii kwake, ambaye alisema, “Kwa nini umeitaafuta miungu ya watu ambayo haikuwaokoa hata watu wake yenye dhidi ya mkono wako?”

¹⁶Ikawa kwamba yule nabii alipokuwa anaongea naye, mfalme akamwambia, “Je, wewe tumekufanya kuwa mshauri wa mfalme? Acha! Kwa nini ujitakie kuuawa?” Kisha nabii akaacha na kusema, ninajua kwamba Mungu ameamua kukuangamiza kwa sababu umefanya tendo hili na hujasikiliza ushauri wangu.”

¹⁷Kisha Amazia akashauriana na washauri na kutuma wajumbe kwa Yehoashi mwana wa Yehoahazi mwana wa Yahu, mfalme wa Israel. Akisema, “Njoni, tukutane uso kwa uso katika vita.”

¹⁸Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akatuma wajumbe kwa Amazia mfalme wa Yuda, akisema, Mbaruti uliokuwa Lebanon ulituma ujumbe kwa mwerezi ulioko Lebanon, ukisema, Mtoe binti yako kwa mwanangu awe mke wake; lakini akapita hayawani katika Lebanon akatembea na kuukanyaga chini mbaruti. ¹⁹Umesema, ‘Ona, nimeipiga Edomu,’ na moyo wako umekuinua juu. Jipe fahari katika ushindi wako, lakini ukae nyumbani, kwa maana ni kwa nini ujisababishie matatizo mwenyewe na kuanguka, wote wewe na Yuda pamoja nawe?

²⁰Lakini Amazia hakusikiliza, kwa sababu tukio hili lilikuwa limetoka kwa Mungu, ili awatie Waisraeli katika mkono wa adui zao, kwa sababu walikuwa wametafuta ushauri kutoka kwa miungu ya Edomu. ²¹Kwa hiyo, Yehoashi, mfalme wa Israeli, akavamia; yeeye na Amazia, mfalme wa Yuda, wakakutana uso kwa uso huko Beth - shemishi, ulioko Yuda. ²²Yuda akashindwa mbele za Israeli, na kila mtu akarudi nyumbani. ²³Yehoashi, mfalme wa Israeli, akamkamata Amazia mwana wa Yehoashi mwana wa Ahazia, mfalme wa Yuda, huko Beth - shemeshi. Akamleta Yerusalem na kuuangusha chini ukuta wa Yerusalem kuanzia Lango la Efraimu hadi kona ya Lango,

umbali wa mikono mia nne.²⁴ Akachukua dhahabu na fedha zote, vitu vyote vilivyoonekana akatika nyumba aya Mungu kwa Obedi Edomu, na vitu vya thamani katika nyumba ya mfalme, na mateka pia, na akarudi Samaria.

²⁵ Amazia mwana wa Yoashi, mfalme wa Yuda, aliishi miaka kumi na tano baada ya kifo cha Yehoashi, mwana wa Yehoahazi, mfalme wa Israeli.²⁶ Kwa mambo mengine kuhusu Amzia, mwanzo na mwisho, tazama, je, hayajaandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli?²⁷ Sasa kutoka wakati ambao Amazia aligeukia mbali asimfuate Yahwe, walianza kupanga njamadhidi yake katika Yerusalem. Akakimbilia Lachishi, lakini wakatuma watu nyuma yake wamfuate Lachishsi na walimuua huko.²⁸ Wakamleta juu ya farasi na wakamzika pamoja na baba zake katika Mji wa Yuda.

26 ¹Watu wote wa Yuda wakamchukua Uzia, ambaye alikuwa na umri wa miaka kumi na sita, na wakamfanya mfalme katika nafasi ya baba yake Amazia.²Ndiye aliyeijenga tena Elathi nakuirejesha kwa Yuda. Baada ya hapo mfalme akalala pamoja na baba zake.

³Uzia alikuwa na umri wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala. Akatawala miaka ishirini na mbili katika Yerusalem. Jina la mama yake lilikuwa Yekolia; alikuwa wa Yerusalem.⁴Akafanya yaliyokuwa sahihi katika macho ya Yahwe, akiufuata mfano wa baba yake, katika kila jamabo.⁵Alijitoa kumtafuta Mungu katiaka siku za Zekaria, ambaye alimpa maelekezo kwa ajili ya kumtii Mungu. Kadri alivyomtafuta Yahwe, Mungu alimfanikisha.

⁶Uzia akaenda na kupigana dhidi ya Wafilsti. Akaubomoa ukuta wa mji wa Gathi, Yabne, na Ashdodi; akajenga miji katika nchi ya Ashdodi na miongoni mwa Wafilsti.⁷Mungu akaamsaidia dhidi ya Wafilsti, dhidi ya Waarabu waliokuwa wakiishi Gur - baali, na dhidi ya Wameuni.⁸Waamoni wakalipa kodi kwa Uzia, na umaarufu wake ukaenea, hata kufika maingilio ya Misiri, kwa sababu alikuwa ameanza kuwa maarufu.

⁹Zaidi ya hayo, Uzia akajenga minara katika Yerusalem kona ya Lango, kwenye Lango la Bonde, na kwenye kona ya ukuta, na akavizungushia ngome.¹⁰Akajenga minara ya ulinzi katika nyika na akachimba mabwawa, kwa maana alikuwa na ng'ombe wengi, katika visiwa vya chini na katika nchi tambarare. Alikuwa na wakulima na wapandaji wa zabibu katika mwinuko wa nchi na katika mashamba yenyе rutuba, kwa maana alipenda kulima.

¹¹Zaidi ya hayo, Uzia alikuwa na jeshi la wanaume wa kupigana vita ambaao walienda vitani katika makundi ambayo idadi yake ilikuwa imehesabiwa na Yeiel, mwandishi. Na Maaseya, afisa, chini ya mamlaka ya Hanania, mmoja wa maamri jeshi wa mfalme.¹²Jumla ya wakuu wa nyumba za mababu, watu wa kupigana vita, walikuwa 2,600.¹³Chini ya mkono wao kulikuwa na jeshi la watu 307,500 ambaao walifanya vita kwa nguvu ili kumsaidia mfalme idi ya maadui.¹⁴Uzia akaandaa kwa ajili yao—kwa ajili ya jeshi lote — ngao, mikuki, chapeo, deraya za majini, nyuta, na mawe ya kurusha.¹⁵Katka Yerusalem alijenga mitambo, iliyobuniwa na watu wenye ujuzi, ili iwe juu ya minara na juu ya buruji, kwa ajili ya kurushia mishale na mawe makubwa. Umaarufu wake ukaenea hadi nchi za mbali, kwa maana alisaidiwa sana hadi alipokuwa na nguvu sana.

¹⁶Lakini Uzia alipokuwa amekuwa na nguvu nyingi, moyo wake ulijiinua akatenda kwa uovu; akafanya makosa zidi ya Yahwe, Mungu wake, kwa maana alienda kwenye nyumba ya Yahwe kwa ajili ya kufukiza uvumba juu ya madhabahu ya kufukizia.¹⁷Azaria, kuhani, akamfuata, na pamoja naye makuhani themanini wa Yahwe, ambaao walikuwa watu wenye ujasiri.¹⁸Walimzuia Uzia, mfalme, na wakasema kwake, “Syo jukumu lako, Uzia, kumtolea Yahwe uvumba, bali ni kazi ya makuhani, wana wa Haruni, amabao wametengwa kwa ajili ya kutoa sadaka za uvumba. Toka nje ya sehemu takatifu, kwa maana huna uaminifu na hautaheshimiwa na Yahwe Mungu.”

¹⁹Kisha Uzia akakasirika. Alikuwa ameshikilia chetezo mkononi kwa ajili ya kufukiza uvumba. Wakati alipowaghadhakia makuhani, ukoma ukatokea juu ya uso wake mbele ya makuhani katika nyumba ya Yahwe, pembeni mwa madhabahu ya uvumba.²⁰Azaria kuhani mkuu na makuhani wote wakamwangalia, na, tazama, alikuwa amepatwa na ukoma juu ya uso wake. Walimwondo pale haraka. Kwa hakika, aliharakisha kwenda nje, kwa maana Yahwe alikuwa amempiga.

²¹Uzia, mfalme, alikuwa mwenye ukoma hadi siku ya kufa kwake na aliishi katika nyumba ya kutengwa tangu alipokuwa mwenye ukoma, kwa maana alitengwa na nyumba ya Yahwe. Yothamu, mwanaye, alikuwa mkuu wa nyumba ya mfalme na aliwatawala watu wa nchi.

²²Mambo mengine kuhusu Uzia, mwanzo na mwisho, yako katika kile ambacho Isaya, mwana wa Amozi, nabii, aliandika.²³Kwa hiyo Uzia akalala pamoja na baba zake; walimzika pamoja na baba zake katika uwanja wa maziko wa Mfalme, kwa maana walisema, “Ni mwenye ukoma.” Yothamu, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

27 ¹Yothamu alikuwa na umri wa mika ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala miaka kumi na sita katika Yerusalemu. Jina la mama yake lilikuwa Yerusha; alikuwa binti Sadoki.²Akafanya yaliyo mema katika macho ya Yahwe, akiufuata mfano wa baba yake, Uzia, katika mambo yote. Pia alijiepusha kuingia katika hekalu la Yahwe. Lakini watu bado walikuwa wanaenda katika njia za uovu.

³Akalijenga tena lango la juu la nyumba ya Yahwe, na juu ya kilima cha Ofeli akajenga sana.⁴Vile vile alijenga miji katika kilima cha Yuda, na katika msitu alijenga ngome na minara.

⁵Pia alipigana na mfalme wa watu wa Amoni na akawashinda. Katika mwaka huo huo, watu wa Amoni walimpa talanta mia moja za fedha, kori elfu kumi za ngano, kori elfu kumi za shayiri. Watu wa Amoni wakampa hivyo hivyo katika mwaka wa pili na wa tatu.

⁶Kwa hiyo Yothamu akawa na nguvu sana kwa sababu alitembea imara mbele za Yahwe Mungu wake.

⁷Kwa mambo mengine kuhusu Yothamu, vita vyake vyote, na njia zake zote, ona, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli na Yuda.⁸Alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala; alitawala kwa miaka kumi na sita katika Yerusalemu.⁹Yothamu akalala pamoja na baba zake, na wakamzika katika mji wa Daudi. Ahazi, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

28 ¹Ahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, na akatawala miaka kumi na sita katika Yerusalem. Hakufanya yaliyoadili katika macho ya Yahwe, kama Daudi babu yake alivyokuwa amefanya.²Badala yake, alitembea katika njia za wafalme wa Israeli; pia alitengeneza sanamu za kusubu kwa ajila ya Mabaali.³Zaidi ya hayo, akafukiza uvumba katika bonde la Beni Hinomu na akawaweka watoto wake ndani ya moto, kwa mjibu wa desturi za uzinzi za watu ambao Yahwe aliwafukuza nje ya nchi zao mbele za watu wa Israeli.⁴Akatoa sadaka na kufukiza uvumba katika sehemu za juu na juu ya vilima na chini ya kila mti wenye majani mabichi.

⁵Kwa hiyo Yahwe Mungu wa Ahazi, akamweka katika mikono ya mfalme wa Shamu. Waaramu wakamshinda na kuchukua kutoka kwake kundi kubwa la mateka, wakawapeleka Damesiki. Ahazi pia aliwekwa katika mikono ya mfalme wa Israeli ambaye alimshinda kwa mauji makuu.⁶Kwa maana Peka mwana wa Remalia, aliwaua katika Yuda wanajeshi 120, 00 kwa siku moja, wote walikuwa wanaume hodari, kwa maana walikuwa wamemsahau Yahwe, Mungu wa babu zao.⁷Zikri, mtu mwenye nguvu kutoka Efraimu, akawaua Maaseya mwana wa mfalme, Azrikamu, mwangalizi mkuu wa ikulu, na Elkana, ambaye alikuwa karibu na mfalme.⁸Jeshi la Israeli likachukua mateka kutoka kwa ndugu zao 200,000 wake, wana, na mabinti. Pia wakachukua nyara nyingi, ambazo walipeleka Samaria.

⁹Lakini nabii wa Yahwe alikuwapo huko, jina lake aliiwa Odedi. Alikwenda nje kukutana na jeshi likiingia Samaria. Akawaambia, “Kwa sababu Yahwe, Mungu wa baba zenu, alikuwa na hasiri na Yuda, akawatia katika mikono yenu. Lakini mmewaaua katika hasira inayofika juu mbinguni.¹⁰Sasa ninyi badala ya kuwahifadhi wanaume na wanawake wa Yuda na Yerusalem kama watumwa wenu. Lakini je hamko na hatia ya dhambi zenu dhidi ya Yahwe Mungu wenu?¹¹Sasa basi, nisikilizeni: warudisheni wafungwa, ambao mmewachukua wa ndugu zenu, kwa maana ghadhabu ya Yahwe iko juu yenu.”

¹²Kisha baadhi ya viongozi wa watu wa Efraimu--Azaria mwana wa Yohanani, Berekia mwana wa Meshiremothi, na Yehizikia mwana wa Shalumu, na Amasa mwana wa Hadlai, wakasimama kinyume na wale waliorudi kutoka vitani.¹³Wakasema kwao, “Lazima msiwalete wafungwa hapa, kwa kuwa mlkusudia jambo ambalo litaleta juu yetu dhambi dhidi ya Yahwe, kuongeza dhambi juu yetu na makosa yetu, kwa maana makosa yetu ni makubwa, na kuna hasira kali dhidi ya Israeli.”

¹⁴Hivyo watu wenyewe silaha wakawaacha wafungwa na mateka mbele ya viongozi wa Israeli na kusanyiko lote¹⁵Watu ambao walipangwa kwa majina wakanyanyuka na kuwachukua wafungwa, na kuwavika wote waliokuwa uchi mionganoni mwa mateka. Wakawavika na kuwapa viatu. Wakawapa chakula wale na kunywa. Wakawahudumia majeraha yao na kuwaweka waliodhaifu juu ya punda. Wakawarudisha kwenye familia zao katika Yeriko, (Ulioitwa mji wa mitende). Kisha wakarudi Samaria.

¹⁶Wakati huo Mfalme Ahazi akatuma wajumbe kwa wafalme waAshuru kuwaomba wamsaidie.¹⁷Kwa maana Waedomu walikuwa wamekuja tena na kuvamia Yuda, wakachukua wafungwa.¹⁸Waflisti pia wakavamia miji ya nchi ya chini na ya Negebu ya Yuda. Waliichukua Beth-shemeshi, Ayaloni, Giderothi, SoKo pamoja na vijiji vyake, Timna pamoja na vijiji vyake. Wakaenda kuishi katika sehemu hizo.¹⁹Kwa kuwa Yahwe alishusha chini Yuda kwa sababu ya Ahazi, mfalme wa Israeli; kwa maana alikuwa ametenda maovu katika Yuda na alikuwa ametenda dhambi nzito sana dhidi ya Yahwe.²⁰Tiglath-pileseri, mfalme wa Ashuru, akaja kwake na akampa taabu badala ya kumpa nguvu.²¹Kwa kuwa Ahazi aliteka nyara nyumba ya Yahwe na nyumba ya mfalme na viongozi, kwa ajili ya kuvitoa vitu vya thamani kwa mfalme wa Ashuru. Lakini kufanya hivyo hakukumfaidisha yeeye.

²²Mfalme Ahazi akatenda dhambi hata zaidi dhidi ya Yahwe katika muda wa mateso yake.²³Kwa maana aliwatolea dhabihu miungu wa Dameski, miungu ambao walimshinda. Akasema, “Kwa sababu miungu wa mfalme wa Aramu waliwasaidia, nitawatolea sadaka ili wanisaidie.” Lakini walikuwa watese wake na Israeli yote.

²⁴Ahazi akazikusanya pamoja samani za nyumba ya Mungu na kuzikata vipande vipande. Akaifunga milango ya nyumba ya Yahwe na kuzitengeneza madhabahu kwa ajili yake mwenyewe katika kila kona ya Yerusalem.

²⁵Katika kila mji wa Yuda akafanya sehemu za juu kwa ajili ya kutolea sadaka za kuteketezwa kwa miungu wengine. Akamfanya Yahwe, Mungu wa babu zake, akasirike.

²⁶Sasa matendo yake yaliyobaki, na njia zake zote, mwanzo na mwisho, ona, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli.²⁷Ahazi akalala pamoja na baba zake, na wakamzika katika mji, katika Yerusalem,

lakini hawakumleta kwenye makaburi ya wafalme wa Israeli. Hezekia, mwanaye, akawa mfamle katika nafasi yake.

29 ¹Hezekia alianza kutawala alipokuwa na umri wa miaka ishirini na mitano; alitawala miaka ishirini na nane katika Yerusalem. Jina la mama yake aliiwa Abiya; alikuwa binti wa Zekaria.² Alifanya yaliyoadili katika macho ya Yahwe, kama Daudi baba yake alivyofanya.

³Katika mwaka wa kwanza wa utawala wake, katika mwezi wa kwanza, Hezekia aliifungua milango ya nyumba ya Yahwe na kuikarabati.⁴Akawaleta ndani makuhani na Walawi, na akawakusanya pamoja katika uwanda upande wa mashariki.⁵Akawaambia, “Nisikilizeni, ninyi Walawi! Jitakaseni wenyewe, na itakaseni nyumba ya Yahwe, Mungu wa babu zenu, na uondoeni mbali uchafu kutoka kwenye sehemu takatifu.⁶Kwa kuwa baba zetu walikosea na kufanya kilichokuwa uovu katika macho ya Yahwe Mungu wetu; walimsahau, wakageuzia mbali nyuso zao kutokasehemu ambapo Yahwe anaishi, na kuigeuzia migongo yao.⁷Pia walifunga milango ya ukumbi nakuziweka nje taa; hawakufukiza uvumba au kutoa sadaka za kuteketezwa katika sehemu takatifu kwa Mungu wa Israeli.⁸Kwa hiyo hasira ya Yahwe ilikuwa imeshuka juu ya Yuda na Yerusalem, na amewafanya kuwa kitu cha wasiwasi, cha hofu, na cha kudharauliwa, kama mnavyoona kwa macho yenu.⁹Hii ndiyo maana mababa zetu wameanguka kwa upanga, na wana wetu, binti zetu, na wake zetu wako katika utumwa kwa sababu ya hili.¹⁰Sasa ni katika moyo wangu kufanya agano na Yahwe, Mungu wa Israeli, ili kwamba hasira yake kali iweze kugeukia mbali nasi.¹¹Wanangu, msiwe wavivu sasa, kwa kuwa Yahwe amewachagua kwa ajili ya kusimama mbele yake, kwa ajili ya kumwabudu yeye, na kwamba muwe watumishi wake na kufukiza uvumba.”

¹²Basi Walawi wakainuka; Mahathi mwana wa Amasai, na Yoeli mwana wa Azaria, wa watu wa Kohathi; na wa watu wa Merari, Kishi mwana wa Abdi, na Azaria mwana wa Yehaleleli; na wa Wargeshoni, Yoa mwana wa Zimna, na Edeni mwana wa Yoa;

¹³ wa wana wa Elisafani, Shimri na Yeueli; wa wana wa Asafu, Zekaria na Matania;

¹⁴ wa wana wa Hemani, Yehueli na Shimeji; na wa wana Yeduthuni, Shemaya na Uzieli.

¹⁵Wakawakusanya ndugu zao, wakajitaka wenye, na wakaenda ndani, kama alivyoamuru mfalme, wakifuata maneno ya Yahwe, kwa ajili ya kuisafisha nyumba ya Yahwe.¹⁶Makuhani wakaenda kwenye sehemu za ndani ya nyumba ya Yahwe kwa ajili ya kuisafisha; wakaleta nje uchafu wote walioukuta ndani ya hekalu la Yahwe katika uwanja wa nyumba. Walawi wakauchukua kuubeba nje ya hadi kwenye kijito cha Kidroni.¹⁷Sasa wakaanza utakaso katika siku ya kwanza ya mwezi. Katika siku ya nane ya mwezi wakaufikia ukumbi wa Yahwe. Kisha siku nane zaidi wakaitaka nyumba ya Yahwe. Katika siku ya kumi na sita ya mwezi wa kwanza wakamaliza.

¹⁸Kisha wakaenda kwa Hezekia, mfalme, ndani ya ikulu na kusema, “Tumeisafisha nyumba yote ya Yahwe, madhabahu kwa ajili ya kutolea sadaka za kuteketezwa pamoja na vifaa vyake vyote, na meza ya mkate wa uwepo, pamoja na vifaa vyake vyote.¹⁹Kwa hiyo tumejiandaa na tumevitakasa vitu vyote ambavyo Mfalme Ahazi aliviondoa wakati alipoenda kwa ukengeufu katika kipindi cha utawala wake, ona, viko mbele ya madhabahu ya Yahwe.”

²⁰Kisha Hezekia mfalme akaamka mapema asubuhi na kuwakusanya viongozi wa miji; akaenda kwenye nyumba ya Yahwe.²¹Wakaleta ng'ombe waume saba, kondoo waume saba, wanakondoo saba, mbuzi waume saba kama sadaka ya dhambi kwa ajili ya mfalme, kwa ajili ya patakatifu, kwa ajili ya Yuda. Akawaamuru makuhani, wana wa Haruni, kuwatoa sadaka juu ya madhabahu ya Yahwe.²²Kwa hiyo wakawachinja ng'ombe, na makuhani wakaipokea damu na kuinyunyiza juu ya madhabahu. Wakawachinja kondoo dume, na kunyunyiza damu juu ya madhabahu; Pia wakawachinja wanakondoo na kuinyunyiza damu juu ya madhabahu.²³Wakawaleta mbuzi kwa ajili ya sadaka ya dhambi mbele ya mfalme na kusanyiko; wakaweka mikono yao juu ya hao mbuzi.²⁴Makuhani wakawachinja, na wakafanya sadaka ya dhambi kwa damu yao juu ya madhabahu ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Israeli wote, kwa maana mfalme alikuwa ameamuru kuwa sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya dhambi lazima zifanywe kwa ajili ya Israeli wote.

²⁵Hezekia akawaweka Walawi katika nyumba ya Yahwe wakiwa na matoazi, vinanda, na vinubi, akiwapanga kwa amri ya Daaudi, Gadi, mwonaji wa mfalme, na Nathani, nabii, kwa maana amri ilitoka kwa Yahwe kuitia manabii wake.²⁶Walawi wakasimama na vyombo vya Daudi, na makauhani wakasimama na matarumbeta.

²⁷Hezekia akawaamuru kutoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu. Sadaka zilipoanza, wimbo wa Yahwe ukaanza pia, kwa matarumbeta, pamoja na vyombo vya Daudi, mfalme wa Israeli.²⁸Kusanyiko lote wakaabudu,

waimbaji wakaimba, na wapiga matarumbeta wakapiga; yote hayo yakaendelea hadi sadaka za kuteketezwa zilizipokwisha.

²⁹Walipomaliza kutoa sadaka, mfalme na watu waliokuwepo pamoja naye wakainama, na kusujudu.³⁰Vile vile, Hezekia, mfalme, na viongozi wakawaamuru Walawi kuimba ili kumsifu Yahwe kwa maneno ya Daudi na ya Asafu, mwonaji. Wakaimba sifa kwa furaha, wakainama chini wakasujudu.

³¹Kisha Hezekia akasema, "Sasa mmejiweka wakfu wenyewe kwa Yahwe. Njoni hapa na mlete sadaka na dhabihu za shukrani katika nyumba ya Yahwe." Kusanyiko wakaleta sadaka na dhabihu za shukrani, na wote waliokuwa na moyo wa kuhiyarika wakaleta sadaka za kuteketezwa.

³²Hesabu ya sadaka za kuteketezwa ambazo kusanyiko walileta ilikuwa ng'ombe sabini, kondoo waume mia moja, na wanakondo waume mia mbili. Wote hao walikuwa kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa kwa Yahwe.

³³Sadaka za kuwekwa walkfu zilikuwa ng'ombe mia sita na kondoo elfu tatu.³⁴Lakini makuhani walikuwa wachache sana kuchuna sadaka zote za kuteketezwa, kwa hiyo ndugu zao, Walawi, wakawasaidia hadi kazi ilipoisha, na hadi makuhani walipoweza kujitakasa wenyewe, kwa maana Walawi walikuwa makini sana kujitakasa wenyewe kuliko makuhani.

³⁵Zaidi ya hayo, palikuwa na sadaka za kuteketezwa nyingi sana; zilitolewa pamoja na sadaka za mafuta za amani, na kulikuwa na sadaka za vinywaji kwa kila sadaka ya kuteketezwa. Kwa hiyo huduma ya nyumba ya Yahwe ikawekwa katika utaratibu.³⁶Hezekia akafurahia, na watu pia, kwa sababu ya kile ambacho Mungu alikuwa ameandaa kwa ajili ya watu, kwa maana kazi ilikuwa imekamilika haraka.

30 ¹Hezekia akatuma wajumbe kwa Israeli wote na Yuda, na pia akawaandikia barua Efraimu na Manase, kwamba waje kwenye nyumba ya Yahwe katika Yerusalem, kusherehekeea Pasaka ya Yahwe, Mungu wa Israeli.²Kwa maana mfalme, viongozi wake, na kusanyiko lote katika Yerusalem walikuwa wameshauriana pamoja, wakakubaliana kusherehekeea Pasaka katika mwezi wa pili.³Hawakuweza kuisherehekeea mapema kabla ya hapo, kwa sababu hapakuwa na makuhani wa kutosha walijitakasa wenyewe, wala watu hawakuwa wamekusanyika pamoja Yerusalem.⁴Pendekeso hili likaonekana sahihi katika macho ya mfalme na ya kusanyiko lote.⁵Kwa hiyo wakakubaliana kufanya tangazo katika Israeli yote, kuanzia Beer-sheba hadi Dani, kwamba watu lazima waje kusherehekeea Pasaka ya Yahwe, Mungu wa Israeli, huko Yerusalem. Kwa maana walikuwa hawakuwa wameisherehekeea kwa hesabu kubwa ya watu, kwa mujibu wa jinsi ilivyokuwa imeandikwa.

⁶Hivyo matarishi wakaenda na barua kutoka kwa mfalme na viongozi wake katika Israeli na Yuda yote, kwa agizo la mfalme. Wakasema, “Ninyi watu wa Israeli, rudini kwa Yahwe, Mungu wa Abrahamu, Isaka na Israeli, ili kwamba aweze kuwarudia masalia wenu ninyi mlipona kutoka kwenye mikono wa wafalme wa Ashuru.⁷Msiwe kama baba zenu au ndugu zenu, ambao walimuasi Yahwe, Mungu wa mababa zao, hivyo akawaweka katika kuangamia, kama mnavyoona.⁸Sasa msiwe wasumbu, kama babu zenu walivyokuwa; badala yake, jitoeni wenyewe kwa Yahwe na njooni kwenye sehemu yake takatifu, ambayo ameitakasa milele, na mwabuduni Yahwe Mungu wenu, ili kwamba uso wake wenyewe hasira uwageukie mbali.⁹Kwa maana ikiwa mtageuka nyuma kwa Yahwe, ndugu zenu na watoto wenu watapata huruma mbele ya hao wanaowaongoza kama wafungwa, na watarudi katika nchi hii. Kwa maana Yahwe Mungu wenu, ni mkarimu na mwenye huruma, na hata wageuzia mbali uso wake, kama mtarudi kwake.”

¹⁰Kwa hiyo matarishi wakapita mji kwa mji katika majimbo ya Efraimu na Manase, njia yote hadi Zabuloni, lakini watu waliwacheka na kuwazomea.¹¹Lakini, watu wengine wa Asheri na Manase na Zabuloni walijinyenyekesha wenyewe na wakaja Yerusalem.¹²Mkono wa Mungu pia ukaja juu ya Yuda, kuwapa moyo mmoja, ili kulikubali agizo la mfalme na viongozi kwa neno la Yahwe.

¹³Watu wengi, kusanyiko kubwa, likakusanyika Yerusalem kusherehekeea Sikuu ya Mikate Isiyochacha katika mwezi wa pili.¹⁴Waliinuka na kuchukua madhabahu zilizokuwa Yerusalem, madhabahu zote kwa ajili ya sadaka za kufukiza; wakazirusha katika kijito Kidroni.

¹⁵Kisha wakamuua mwanakondoo wa Paska katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili. Makuhani na Walawi wakaona aibu, kwa hiyo wakajitakasa wenyewe na kuleta sadaka za kuteketezwa katika nyumba ya Yahwe.

¹⁶Wakasimama katika sehemu zao katika makaundi yao, wakifuta maelekezo yaliyotolewa na sheria ya Musa, mtu wa Mungu. Makuhani wakainyonyiza damu waliyopokea kutoka kwenye mikono ya Walawi.¹⁷Kwa maana walikuwepo wengi katikakusanyiko ambao hawakuwa wamejitakasa wenyewe. Kwa hiyo Makuhani wakamchinja mwanakondoo wa Pasaka kwa ajili ya kila mmoja ambaye hakuwa amejisafisha na hakuweza kuzitakasa sadaka zake kwa Yahwe.¹⁸Kwa kuwa wingi wa watu, wengi wao kutoka Efraimu na Manase, Asakari na Zabuloni, hawakuwa wamejitakasa wenyewe, bado waliula mlo wa Pasaka, kinyume na maelekezo yaliyoandikwa. Kwa kuwa Hezekia alikuwa amewaombea, akisema, “Mungu Yahwe amsamehe kila mmoja¹⁹ambaye anauelekeza moyo wake kumtafuta Mungu, Yahwe, Mungu wa baba zake, hata kama hajasafiswa kwa utakaso wa viwango nya patakatifu.”²⁰Kwa hiyo Yahwe akamsikiliza Hezekia na akawaponya watu.

²¹Watu wa Israeli waliokuwepo Yerusalem wakaitunza Sikuu ya Mikaate Isiyochachwa na furaha kubwa kwa siku saba. Walawi na makuhani wakamsifu Yahwe siku baada ya siku, wakiimwimbia Yahwe kwa vyombo nya sauti kuu.

²²Hezekia akazungumza kwa kuwatia moyo Walawi wote walioielewa ibada ya Yahwe, Kwa hiyo wakala kwa kipindi cha siku saba, wakitoa sadaka za amani, na kufanya toba kwa Yahwe, Mungu wa babu zao.

²³Kusanyiko lote kisha likaamua kusherehekeea kwa siku zingine saba, na wakafanya hivyo kwa furaha.²⁴Kwa kuwa Hezekia mfalme wa Yuda aliwapa kusanyiko ng'ombe dume elfu moja, na kondoo elfu saba kama sadaka; na viongozi wakawapa kusanyiko ng'ombe dume elfu moja na kondoo na mbuzi elfu kumi. Idadi kubwa ya makuhani wakajitakasa wenyewe.²⁵Kusanyiko lote la Yuda, pamoja na makuhani na Walawi na watu wote

walikuja pamoja kutoka nchi ya Israeli na wale walioishi Yuda--wote wakafurahia.²⁶Hivyo kulikuwa na furaha kuu katika Yerusalem, kwa kuwa tangu wakati wa Solomoni mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli, hapakuwa na kitu kama hicho katika Yerusalem.²⁷Kisha makuhanani, Walawi, wakainuka na kuwabariki watu. Sauti zao zilisikika na maombi yao yakaenda juu mbinguni, sehemu takatifu ambapo Mungu anaishi.

31 ¹Sasa wakati haya yote yalipokwisha, watu wote wa Israeli waliokuwepo pale wakaenda huko kwenye mji wa Yuda na wakazivunja vipande vipande nguzo za mawe na wakazikata nchi za maashera, na wakazibomoa sehemu za juu na madhabahu katika Yuda yote na Benjamini, na katika Efraimu na Manase, hadi walipoziharibu zote. Kisha watu wote wa Israeli wakarudi, kila mtu kwenye mali zake na kwenye mji wake.

²Hezekia akayapanga makundi ya makuhani na Walawi wakajipanga kwa makundi yao, kila mtu akapangwa katika kazi yake, wote makuhani na Walawi. Aliwapanga wafanye sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, kuhudumu, kutoa shukrani, na kusifu katika malango ya hekalu la Yahwe.³Pia akawapanga katika sehemu ya mfalme kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa kutoka katika mali zake, hiyo ni kwa ajili ya, sadaka za kuteketezwa za asubuhi na jioni, na sadaka za kuteketezwa kwa ajili ya siku za Sabato, mwezi mpya, na siku kuu zisizobadilika, kama ilivyokuwa imeandikwa katika sheria ya Yahwe.⁴Vilevile, akawaamuru watu walioishi Yerusalem kutoa fungu kwa ajili ya makuhani na Walawi, ili kwamba wawe makini katika kuitii sheria ya Yahwe.⁵Mapema mara baada ya amri kutolewa, watu wa Israeli kwa ukarimu wakatoa malimbuko ya nafaka, divai mpya, mafuta. Asali, na kila kitu kutoka kwenye mavuno ya shamba. Wakaleta ndani fungu la kumi la kila kitu; ambavyo vilikuwa kiasi kikubwa sana.⁶Watu wa Israeli na Yuda ambaao waliishi katika mji wa Yuda pia wakaleta zaka za ng'ombe na kondoo, na zaka za vitu vitakatifu amabavyo vilikuwa vimewekwa wakfu kwa Yahwe Mungu wao, na wakavifunga katika marundo.⁷Ilikuwa mwezi wa tatu wakati walipoanza kufunga michango yao katika marundo, na wakamaliza mwezi wa saba.⁸Hezekia na viongozi walipokuja na kuyaona marundo, wakambariki Yahwe na watu wake Israeli.

⁹Kisha Hezekia akawaauliza makuhani na Walawi kuhusu marundo.¹⁰Azaria, kuhani mkuu, wa nyumba ya Zadoki, akamjibu na akasema, “Tangu watu walipoanza kuleta matoleo katika nyumba ya Yahwe, tumekula na tulikuwa navyo vya kutosha, tulibakiza vingi, kwa maana Yahwe amewabariki watu wake. Kilichokuwa kimebaki ni kiasi kikubwa hiki hapa.”

¹¹Kisha Hezekia akaagiza vyumba vya kuhifadhia viandaliwe katika nyumba ya Yahwe, na wakaviandaa.¹²Kisha kwa uaminifu wakayaleta ndani matoleo, zaka, na vitu ambavyo ni vya Yahwe. Konania, Mlawi, alikuwa meneja mkuu wa hivyo vitu, na Shimei, ndu yake, alikuwa wa pili kwake.¹³Yehieli, Azaria, Nahathi, Asaheli, na Yerimothi, Yazabadi, Elieli, Ismakia, Mahathi, na Benania walikuwa wasimamizi chini ya mkono wa Konania na Shimei ndu yake, kwa uteuzi wa Hezekia, mfalme, na Azaria mwangalizi mkuu wa nyumba ya Mungu.

¹⁴Kore mwana wa Imna Mlawi, bawabu katika mlango wa mashariki, alikuwa juu ya sadaka za hiari za Mungu, msimamizi wa kugawa sadaka kwa Yahwe na sadaka takatifu kuliko zote.¹⁵Chini yake walikuwepo Edeni, Miniamini, Joshua, Shemai, Amaaria, na Shekania, katika miji ya makuhani. Wakazijaza ofisi za uaminifu, ili kutoa sadaka hizi kwa ndugu zao fungu kwa fungu, kwa wote walio muhimu na wasio muhimu.

¹⁶Pia wakatoa kwa wale wanaume wenye umri wa miaka mitatu na kuendelea, amabao walikuwa wameandikwa katika kitabu cha baba zao walioingia nyumba ya Yahwe, kwa mujibu wa ratiba ya kila siku, kuifanya kazi katika ofisi zao na zamu zao.¹⁷Waliwaganya makuhani kwa mujibu wa kumbu kumbu za baba zao, na hivyo hivyo kwa Walawi wenye umri wa miaka ishirini na zaidi, kwa mujibu wa ofisi zao na zamuzao.

¹⁸Waliwajumuisha watoto wao wadogo wote, wake zao, wana wao, na binti zao, katika jamii yote, kwa maana walikuwa waaminifu katika kujitunza wenye watakatifu.

¹⁹Kwa maana makuhani, uzao wa Haruni, amabao walikuwa katika mashamba ya vijiji wakimilikiwa na miji yao, au katika kila mji, palikuwa na watu walioteuliwa kwa majina kutoa mafungu kwa ajili ya wanaume mionganoni mwa makuhani, na kwa wote waliokuwa wameorodheshwa katika kumbukumbu za baba zao kuwa mionganoni mwa Walawi.

²⁰Hezekia alifanya haya katika Yuda yote. Akakamilisha kilichokuwa chema, haki, na uaminifu mbele za Yahwe Mungu wake.²¹Katika kila jambo ambalo alianzisha katika ibada ya nyumba ya Mungu, sheria, na zile amri, kumtafuta Mungu, alikifanya kwa moyo wake wote, na alifanikiwa.

¹Mandishi ya kale yanasema hivi: “badala ya wanaume wa umri wa miaka mitatu na kuendelea,” wanaume wa mika thelathini na kuendelea.”

³² ¹Baada ya mambo haya na matendo haya ya uaminifu, Senakeribu, mfalme wa Ashuru, akaja na kuingia Yuda. Alipiga kambi kwa ajili ya kuivamia miji yenyne ngome, ambayo alikusudia kuiteka kwa ajili yake.

²Sedekia alipoona kwamba Senakeribu amekuja na kwamba amedhamiria kupigana dhidi ya Yerusalem,

³aliwashirikisha viongozi wake na watu wake wenye nguvu kuyazuia maji ya chemichemi yaliyokuwa nje ya mji; waalimsaidia kufanya hivyo.⁴Kwa hiyo watu wengi wakakusanya na kuyazuia maji ya chemichemi zote na mikondo yote amabayo ilikuwa inatiririka katikati ya nchi. Wakasema, “Kwa nini mfalme wa Ashuru aje na kupata maji mengi?”⁵Hezekia akijipa ujasiri na kuujenga ukuta wote uliokuwa umeangushwa chini. Akaijenga minara mirefu, na pia ukuta mwininge nje. Pia akaiimarisha Milo katika mji wa Daudi, na akafanya kiasi kikubwa cha silaha na ngao. ¹

⁶Akaweka maamri jeshi juu wa watu. Akawakusanya pamoja kwake katika sehemu pana kwenye lango la mji na akasema kwao kwa ujasiri. Akasema,⁷“Muwe imara na wenye ujasiri mzuri. Msiogope wala kukata tamaa kwa sababu ya mfalme wa Ashuru na jeshi lote ambalo liko naye, kwa maana kuna mtu yuko pamoja nasi ambaye ni mkuu kuliko⁸walio naye mfalme wa Ashuru. Walionaye ni jeshi la mwili tu, lakini aliye nasi ni Yahwe, Mungu wetu, kwa ajili ya kutusaidia, na kupigana vita vyetu.” Kisha watu wakajifariji wenyewe kwa maneno ya Hezekia, mfalme wa Yuda.

⁹Baada ya hayo, Senakeribu, mfalme wa Ashuru, aliwatumwa watumishi wake kwenda Yerusalem (sasa alikuwa mbele ya Lakishi, na jeshi lake lote lilikuwa pamoja naye), kwa Hezekia, mfaalme wa Yuda, na watu wote wa Yuda walikuwa Yerusalem. Akasema,¹⁰“Hivindivyo Senakeribu, mfalme wa Ashuru, anasema: Ni kitu gani mnategemea kwa ajili ya kuhimili uvamizi katika Yerusalem?”¹¹Je, Hezekia hawapotoshi ninyi, ili kwamba awatoe kufa kwa njaa na kiu, anapowaambia, “Yahwe Mungu wetu atatuokoa na mkono wa mfalme wa Ashuru?

¹²Je, siyo Hezekia yule yule ambaye amezipaleka juu sehemu zake na madhabahu zake na kuwaamuru Yuda na Yerusalem, juu ya madhabahu moja lazima muabudu, na juu yake lazima mchome sadaka zenu?¹³Je, hamjui mimi na baba zangu tulifanya nini kwa makundi ya wote wa nchi zingine? Je, miungu ya watu wa hizo nchi iliweza kwa njia yoyote kuziokoa nchi zao dhidi ya nguvu zangu?¹⁴Miongoni mwa miungu yote ya mataifa hayo ambayo baba zangu walitekeza, je, kulikuwa na mungu ye yeyote aliywewa kuwaokoa watu wake kutoka kwenye mkono wangu? Itakuwaje Mungu wenu aweze kuwakoa ninyi dhidi ya nguvu zangu?¹⁵Sasa msimruhusu Hezekia awadanganye au kuwashawishi katika njia hii. Msimwamini, kwa maana hakuna mungu wa taifa lolote au ufalme amewahi kuwaokoa watu wake nje ya mkono wangu, au nje ya mkono wa baba zangu. Sembuse na Mungu wenu kwa namna gani atawaokoa na mkono wangu?

¹⁶Watumishi wa Senakeribu hata walinenwa mabaya zaidi juu ya Yahwe Mungu na juu ya mtumishi wake Hezekia.

¹⁷Senakeribu pia akaandika barua ili kumdhihaki Yahwe, Mungu wa Israeli, na kunena kinyume naye. Alisema, “Kama ambavyo miungu ya mataifa haikuwaokoa watu wake kutoka kwenye mkono wangu, hivyo hivyo na Mungu wa Hezekia hatawaokoa watu wake kutoka kwenye mkono wangu.”¹⁸Wakawalilia kwa lugha ya Wayahudi watu wa Yerusalem waliokuwa juu ya ukuta, ili kuwaogopasha na kuwasumbua, ili kwamba wawewe kuuteka mji.¹⁹Wakamnenea Mungu wa Yerusalem kama walivyowanenea miungu ya Dunia, amba ni kazi ya mikono ya wanadamu tu.

²⁰Hezekia, mfalme, na Isaya mwana wa Amozi, nabii, wakaomba kwa sababu ya jambo hili na wakalia hadi mbinguni.²¹Yahwe akatuma malaika, ambaye aliwaua wanaume wa kupigana vita, majemedari, na maakida wa mfalme katika kambi. Kwa hiyo Senakeribu akarudi katika nchi yake akiwa na uso wa aibu. Alipokuwa ameenda katika nyumba ya mungu wake, baadhi ya watoto wake wakamuua huko kwa upanga.

²²Katika namna hii, Yahwe akamwokoa Hezekia na wakaaji wa Yerusalem kutoka kwenye mkono wa Senakeribu, mfalme wa Ashuru, na kutoka kwenye mikono ya wengine, na akawapa pumzika juu ya kila upande.

²³Wengi walikuwa wakileta sadaka kwa Yahwe katika Yerusalem, na zawadi za thamani kwa Hezekia mfalme wa Yuda, kwa hiyo aliinuliwa mbele za macho ya mataifa yote toka wakati huo na kuendelea.

²⁴Katika siku hizo Hezekia akaugua hadi hatua ya kufa. Akaomba kwa Yahwe, ambaye alisema kwake na kumpaishara kwamba angeponya.²⁵Lakini Hezekia hakumlipa Yahwe kwa ajili ya msaada uliotolewa kwake, kwa maana moyo wake uliinuliwa juu.²⁶Kwa hiyo hasira ikaja juu yake, na juu ya Yuda na Yerusalem. Hata hivyo, baadaye Hezekia alijinyenyekesha mwenyewe kwa ajili ya kiburi cha moyo wake, wote Yeye na wakaaji wa Yerusalem, hivyo hasira ya Yahwe haikuja juu yao wakati wa siku za Hezekia.

²⁷Hezekia alikuwa na utajiri mwangi sana na heshima kubwa. Alijipatia mwenyewe vyumba vya kuhifadhi kwa ajili ya fedha, dhahabu, vito vya thamani, na kwa ajili ya manukato, na kwa ajili ya ngao na na vyombo vyote vya thamani pia.²⁸Pia alikuwa na nyumba za maghala kwa ajili ya mavuno ya nafaka, divai mpya, na mafuta, na malisho kwa ajili ya aina zote za wanyama.²⁹Pia alikuwa na makundi katika mazizi. Zaidi ya hayo, alijipatia mwenyewe miji na makundi ya na ng'ombe kwa wingi, kwa maana Mungu alikuwa amempa afya tele. ³⁰

³⁰Alikuwa ni Hezekia ambaye alisimamisha chemi chemi ya juu ya maji ya Gihoni, na aliyeileta moja kwa moja chini upande wa magharibi mwa mji wa Daudi. Hezekia alifanikiwa katika miradi yake yote.³¹Hata hivyo, katika jambo la mabalozi wa wakuu wa Babeli, waliotumwa kwake kuwaliza waliofahamu, kuhusu ishara za miujiza iliyokuwa imefanywa katika nchi, Mungu alimwachia mwenyewe, ili kumjaribu, na kujua yote yaliyokuwa katika moyo wake.

³²Kwa mambo mengine kuhusu Hezekia, pamoja na matendo yake ya uaminifu wa agano, unaweza kuona kwamba yameandikwa katika Maono ya Nabii Isaya Mwana wa Amozi, na katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli.³³Hezekia akalala pamoja na baba zake, na wakamzika katika mlima wa makaburi ya vizazi vya Daudi. Yuda wote na wakaaji wa Yerusalemu wakamheshimu katika kifo chake. Manase mwanaye akawa mfalme katika nafasi yake.

³¹Maandishi ya kale yanasema hivi: "Badala ya, "akajenga minara mirefu," baadhi ya matoleo ya zamani na kisasa yanasema, "akajenga minara mirefu juu yake," Hii ni juu ya ukuta.

³²Maandishi ya kale yanasema hivi: badala ya "akawapa pumziko juu ya kila pande," baadhi ya matoleo ya zamani na ya kisasa yanasema, "akawaongoza juu ya kila pande."

³³Maandishi ya kale yanasema hivi: Badala ya "miji" baadhi ya matoleo ya kisasa yanasema "punda," na baadhi mengine ya kisasa yanaacha neno nzima.

33 ¹Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili alipoanza kutawala, alitawala miaka hamsini na tano katika Yerusalem.²Akafanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe, kama yalivyo mambo ya machukizo ya mataifa ambao Yahwe alikuwa amewafukuza mbele ya watu wa Israeli.³Kwa maana alizijenga tena sehemu za juu ambazo baba yake Hezekia alikuwa amezibomoa, na akajenga madhababu kwa ajili ya mabaali, akatengeneza sanamu za Maashera, na akaziinamia chini nyota zote za mbinguni na kuziabudu.

⁴Manase akajenga madhababu za kipagani katika nyumba ya Yahwe, ingawa Yahwe alikuwa ameamuru, “Ni katika Yerusalem ambapo jina langu litawekwa milele.”⁵Alijenga madhababu kwa ajili ya nyota zote za mbinguni katika vile viwanja viwili vya nyumba ya Yahwe.⁶Katika bonde la Beni Hinomu akawaweka wanawe katika moto. Akafanya misemo ya ubashiri, na uchawi, akasoma utabiri; akashauriana na wale waliozungumza na wafu na pepo. Akafanya maovu mengi katika macho ya Yahwe na alimfanya Mungu akasirike.

⁷Ile sanamu ya Maashera aliyokuwa amefanya, akaiweka katika nyumba ya Mungu. Ni kuhusu nyumba hii ambayo Mungu alikuwa amesema kwa Daudi na Sulemani mwanaye; alikuwa amesema, “Ni katika nyumba hii na katika Yerusalem, ambao nimeuchagua kutoka makabila yote ya Israeli, kwamba nitaliweka jina langu milele.”⁸Sitawaondoa tena watu wa Israeli katika nchi hii ambayo niliitoa kwa baba zao, ikiwa tu watakuwa makini katika kuyashika yote niliyowaamuru, kuzishika sheria zangu, amri zangu, na sheria zangu nilizowapa kupitia Musa.”⁹Manase akawaongoza Yuda na wakaaji wa Yerusalem hata kufanya uovu zaidi kuliko hata watu wa mataifa ambao Yahwe alikuwa amewateketeza mbele za Israeli.

¹⁰Yahwe akasema kwa Manase, na kwa watu wake wote, lakini hawakumsikiliza.¹¹Kwa hivyo Yahwe akaleta juu yao maamri wa jeshi la Ashuru, ambao walimchukua Manase katika minonyoro, wakamfunga kwa pingu, na wakampeleka Babeli.¹²Manase alipokuwa katika dhiki, alimuomba Yahwe, Mungu wake, na akajinyenyekesha sana mbele za Mungu wa baba zake.¹³Akaomba kwake; na Mungu akamsikiliza, na Mungu akasikia kuomba kwake na akamrudisha Yerusalem, katika ufalme wake. Kisha Manase akafahamu kwamba Yahwe alikuwa Mungu.

¹⁴Baada ya hayo, Manase akajenga ukuta wa nje ya mji wa Daudi, upande wa magharibi wa Gihoni, katika bonde, hadi kwenye lango la Samaki. Akazungushia mlima wa Ofeli na akaupandisha ukuta hadi usawa mrefu sana. Akaweka maamri jeshi jasiri katika ngome zote za mji ya Yuda.¹⁵Akaipeleka mbali miungu yote ya kigeni, akaondoa sanamu zote kwenye nyumba ya Yahwe, na madhababu zote ambazo alikuwa amejenga juu ya mlima wa nyumba ya Yahwe na katika Yerusalem, na kuvitupa nje ya mji.¹⁶Akajenga tena madhababu ya Yahwe na juu yake akatoa sadaka za amani na sadaka za shukrani; akamwamuru Yuda amtumikie Yahwe, Mungu wa Israeli.¹⁷Hata hivyo watu bado walitoa sadaka mahali pa sehemu za juu, lakini kwa Yahwe, Mungu wao peke yake

¹⁸Katika mambo mengine kuhusu Manase, maombi yake kwa Mungu wake, na maneno ya waonaji ambao walisema kwake katika jina la Yahwe, Mungu wa Israeli, tazama, yameandikwa mionganoni mwa matendo ya wafalme wa Israeli.¹⁹Katika matukio hayo kuna historia ya maombi yake, na jinsi Mungu alivyoguswa na maombi hayo. Pia kuna kumbu kumbu ya dhambi zake zote na makosa yake, na sehemu ambako alikuwa amejenga sehemu za juu na kuzisimamisha Maashera na sanamu za kuchonga, kabla ya kujinyenyekeshamwenyewe -- na imeandikwa kuhusu hayo katika tarehe ya waonaji. ²⁰Kwa hiyo Manase akalala na baba zake, na wakamzika katika nyumba yake mwenyewe. Amoni, mwaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

²¹Amoni alikuwa na umri wa miaka ishirini na miwili alipoanza kutawala; alitawala miaka miwili katika Yerusalem.²²Akafanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe, kama Manase, baba yake, alivyofanya. Amoni alitoa sadaka kwa sanamu zote za kuchonga ambazo alitengeneza Manase baba yake, na alizabudu.

²³Hakujinyenyekesha mbele za Yahwe, kama baba yake Manase alivyokuwa amefanya. Badala yake, Amoni alifanya makosa zaidi na zaidi.

²⁴Watumihi wake wakapanga njama dhid yake na wakamuua katika nyumba yake mwenyewe.²⁵Lakini watu wa nchi wakawaua wote waliofanya njama dhidi ya Mfalme Amoni, na wakamfanya Yosia, mwanaye, mfalme katika nafasi yake.

¹Maandishi ya kale yanasema hivi, “tarehe ya Hozai,” ambayo ni maandishi ya kifungu asili. Lakini matoleo mengi ya kisasa yamesahihisha na kusomeka “tarehe ya waonaji. Pia, matoleo machache ya kisasa yanasema “tarehe ya waonaji.”

34 ¹Yosia alikuwa na umri wa miaka minane alipoanza kutawala; alitawala miaka thelathini na moja katika Yerusalem.² Alifanya yaliyo haki katika macho ya Yahwe, na alitembea katika njia za Daudi baba yake, na hakugeuka mbali iwe kulia au kushoto.

³Kwa maana ndani ya miaka minane ya ya utawala wake, alipokuwa bado kijana, alianza kumtafuta Mungu wa Daudi, babu yake. Katika miaka ishirini, alianza kuisafisha Yuda na Yerusalem kutoka sehemu za juu, vituo vya Maashera, na sanamu za kuchonga na sanamu za chuma ya kuyeyushwa.⁴ Watu wakazivunja madhabahu za Baali katika uwepo wake; akazibomoa nguzo za Maashera na na zile sanamu za kuchonga, na sanamu za chuma ya kuyeyushwa katika vipande hadi zikawa mavumbi. Akayasambaza mavumbi juu ya makaburi ya wale amba walizitolea sadaka.⁵ Akaichoma mifupa ya makuhani wao juu ya madhabahu zao. Katika namna hii, akaisafisha Yuda na Yerusalem.⁶ Alifanya hivyo hivyo katika miji ya Manase, Efraimu, na Simeoni, sehemu zote hadi Neftali, na katika maeneo yaliyozunguka.⁷ Alizivunja madhabahu, akayapiga Maashera, na sanamu za kuchonga kuwa unga, na kuzisambaratisha madhabahu zote za uvumba katika nchi yote ya Israeli; kisha akarudi Yerusalem.

⁸Sasa katika kipindi cha miaka ishirini ya utawala wake, baada ya Yosia kuisafisha nchi na hekalu, alimtuma Shafani mwana wa Azali, Manaseya, akida wa mji, na Yoa mwana wa Yoahazi katibu, kuikarabati nyumba ya Yahwe Mungu wake.

⁹Wakaenda kwa Hilkia, kuhani mkuu, nawakakabidhi kwake fedha ambazo zilikuwa zimeletwa kwenye nyumba ya Mungu, ambazo Walawi, walinzi wa milingo, walikuwa wamekusanya kutoka Manase na Efraimu, kutoka kwa masalia wote wa Israeli, kutoka Yuda yote na Benjamini, na kutoka kwa wakaaji wa Yerusalem.

¹⁰Wakaikabidhi zile fedha kwa watu waliosimamia kazi ya hekalu ya Yahwe. Watu wale wakawalipa watendakazi waliokarabati na kulijenga tena hekalu.¹¹ Wakawalipa maseremala na wajenzi kwa ajili ya kununua mawe ya kuchonga na mbaao kwa ajili ya kuungia, na kutengeneza boriti za nyumba ambazo baadhi ya wafalme wa Yuda waliziacha zikachakaa.

¹²Watu walifanya kazi kwa uaminifu. Wasimamizi wao Yahathi na Obadia, Walawi, wa wana wa Merari; na Zekaria na Meshulamu, kutoka kwa wana wa Wakohathi. Walawi wengine, wote kati ya wale waliokuwa wana mziki wazuri sana, kwa ukaribu waliwaelekeza watendakazi.¹³ Walawi hawa walikuwa viongozi wa wale waliopeba vifaa vya ujenzi na watu wengine wote walifanya kazi kwa namna yoyote ile. Pia palikuwa na Walawi ambaao walikuwa makatibu, watawala na walinda lango.

¹⁴Walipozileta fedha ambazo zilikuwa zimeletwa kwenye nyumba ya Yahwe, Hilikia yule kuhani alikipata kitabu cha sheria ya Yahwe ambacho kilikuwa kimetolewa kuititia Musa.¹⁵ Hilikia akamwambia Shafani yule mwandishi, “Nimekipata kitabu cha sheria katika nyumba ya Yahwe.” Hilikia akakileta kitabu kwa Shefani.

¹⁶Shefani akakipeleka kitabu kwa mfalme, na pia akatoa taarifa kwake, akisema, “Watumishi wako wanafanya kila kitu walichokabidhiwa.¹⁷ Walizitoa fedha zote ambazo zilipatikana katika nyumba ya Yahwe, na walizikabidhi katika mikono ya wasimamizi na watendakazi.”¹⁸ Shefani mwandishi akamwambia mfalme.” Hilikia kuhani amenipa kitabu.” Kisha Shefani akamsomea mfalme katika hicho kitabu.

¹⁹Ikawa kwamba mfalme alipokuwa ameyasikia maneno ya sheria, aliyararua mavazi yake.²⁰ Mfalme akamwamuru Hilikia, Ahikamu mwana wa Shafani, Abdoni mwana wa Mika, Shafani mwandishi, na Asaya, mtumishi wake, akisema,²¹ “Nendeni mkaulize mapenzi ya Yahwe kwa ajili yangu, na kwa wale waliobaki katika Israeli na Yuda, kwa sababu ya maneno ya kitabu ambacho kimeokotwa. Kwa maana ni kuu, ghadhabu zake Yahwe zilizomiminwa kwetu kwa sababu baba zetu hawakuyasikiliza maneno ya kitabu hiki ili kuyatii yote yaliyokuwa yameandikwa ndani yake.”¹

²²Kwa hiyo Hilikia, na wale ambaao mfalme alikuwa amewaamuru, wakaenda kwa Hulda nabii wa kike, mke wa Shalumu mwana wa Tohathi mwana wa Hasra, mtunza mavazi (aliishi katika Yerusalem katika wilaya ya pili), na walizungumza naye katika namna hii.

²³Akasema kwao, “Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Israeli, anasema: Mwambie mtu aliyewatuma kwangu,²⁴ Hivi ndivyo Yahwe anasema: Ona, niko karibu kuleta maafa juu ya sehemu hii na wakaaji wake, laana zote zilizoandikwa katika kitabu walichokisoma mbele ya mfalme wa Yuda.²⁵ Kwa sababu wamenisahau na wametoa sadaka za uvumba kwa miungu mingine, ili kwamba waniweke katika hasira kwa matendo yote waliyofanya --

kwa hiyo hasira yangu itamiminwa juu ya hii sehemu, na haitazimwa. (Badala ya “ambayo yamemiminwa juu yetu,” baadhi ya matoleo yana “amabyo yamemlikwa dhid yetu.”)²⁶ Lakini kwa mfalme wa Yuda, aliywatumwa kumuuliza Yahwe alichopaswa kufanya, hivi ndivyo mtakavyosema kwake, ‘Yahwe, Mungu wa Israeli anasema hivi: Kuhusu maneno uliyosikia,²⁷ kwa sababu moyo wako ulipondeka, na ulijinyenyewekeza mbele zangu ulipoyasikia maneno yake dhidi ya sehemu hii na wakaaji wake, na kwa sababu umejinyenyewekeza mwenyewe mbele zangu, na umeyararua mavazi yako na kulia mbele zangu, nami pia nimekusikiliza —hili ni azimio la Yahwe²⁸ Ona nitakukusanya kwa mababa zako. Utakusanywa katika kaburi lako kwa amani, na macho yako hayataona maafa yoyote nitakayoleta juu ya sehemu hii na wakaaji wake.” Wale watu wakarudisha ujumbe huu kwa mfalme.²⁹ Mfalme akatuma wajumbe na kuwakusanya wazee wote wa Yuda na Yerusalem.³⁰ Kisha mfalme akaenda kwenye nyumba ya Yahwe, na watu wote wa Yuda wakaaji wa Yerusalem, na makuhani, Walawi, na watu wote, kuanzia wakubwa hadi wadogo. Kisha akasoma mbele zao maneno yote ya kitabu cha Agano kilichokuwa kimepatikana katika nyumba ya Yahwe.

³¹Mfalme akasimama katika sehemu yake na kufanya agano mbele za Yahwe, kutembea mbele za Yahwe, na kuzishika amri zake, taratibu zake, na sheria zake, kwa moyo wake wote na roho yake yote, kuyatii maneno ya agano yaliyokuwa yameandikwa katika kitabu hiki.

³²Aliwasababisha wote walioonekana katika Yerusalem na Benjamini kusimama kwa agano. Wakaaji wa Yerusalem wakatembea kwa agano la Mungu, Mungu wa baba zao.

³³Yosia akapeleka mbali mambo yote ya machukizo kutoka kwenye nchi iliyomilikiwa na watu wa Israeli. Akamfanya kila mtu katika Israeli amwabudu Yahwe, Mungu wao. Kwa maisha ya siku zake zote, hawakugeuka mbali kwa kutomfuata Yahwe, Mungu wa mababa zao.

¹Badala ya “ambayo yamemiminwa juu yetu,” baadhi ya matoleo yanasema, “ambayo yamemulikwa dhidi yetu.”

35 ¹Yosia alishereheke Pasaka kwa ajili ya Yahwe katika Yerusalem, na wakachinja wanakondoo katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza.²Akawaweka makuhani katika nafasi zao na akawatia moyo katika huduma za nyumba ya Yahwe.³Akasema kwa Walawi waliowafundisha Israeli wote na waliokuwa wamebekwa wakfu kwa Yahwe, “Liwekeni sanduku takatifu katika nyumba ambayo Sulemani mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli alijenga. Hamtakuwa na mzigo tena mabegani mwenu. Sasa mwabuduni Yahwe Mungu wenu, na watumikieni watu wake Israeli.⁴Jikusanyeni wenyewe kwa majina ya nyumba za baba zenu na zamu zenu, mkifuata maelekezo ya Daudi, mfalme wa Israeli, na yale ya Sulemani, mwanaye.

⁵Simameni katika sehemu takatifu, mkichukua nafasi zenu kwa zamu zenu ndani ya nyumba za mababa wa ndugu zenu, uzao wa watu, na mchukue sehemu zenu kwa zamu zenu ndani ya nyumba za mababu wa Walawi.

⁶Chinjeni wana kondoo wa Pasaka, jitakaseni wenyewe, andaeni wana kondoo kwa ajili ya ndugu zenu, kufanya sawa sawa na neno la Yahwe ambalo lilitolewa kwa mkono wa Musa.”

⁷Yosia akawapa watu wote wana kondoo elfu thelathini na wana mbuzi kutoka katika makundi kwa ajili ya sadaka za Pasaka kwa wote waliokuwepo, na akatoa ng'ombe dume elfu tatu; hawa walikuwa kutoka katika mali ya mfalme.

⁸Viongozi wake wakatoa sadaka za hiari kwa watu, makuhani, na Walawi. Hilikia, Zekaria, na Yeiel, viongozi wasimamizi wa nyumba ya Mungu, wakawapa makuhani ndama 2,600 na ng'ombe mia tatu kwa ajili ya matoleo ya Pasaka.⁹Pia Konania, Shemaya na Nethaneli, ndugu zake, na Hashabia, Yeiel, na Yazabadi, mkuu wa Walawi, akawapa Walawi wana-kondoo elfu tano na fahali mia tano kwa ajili ya matoleo ya Pasaka.

¹⁰Kwa hiyo huduma iliandaliwa, na makuhani wakasimama katika sehemu zao, pamoja na Walawi kwa zamu zao, kwa mujibu wa agizo la mfalme.¹¹Wakawachinja wana kondoo wa Pasaka, na makuhani wakainyunyiza damu waliyoipokea kutoka kwenye mikono ya Walawi, na Walawi wakawachuna wana kondoo.¹²Wakaziondoa sadaka za kuteketezwa, ili kuzisambaza katika makundi ya nyumba za mababa wa watu, ili wamtolee Yahwe, kama ilivyoandikwa katika Kitabu cha Musa. Wakafanya vile vile kwa wale ng'ombe dume.¹³Wakawaoka kwa moto wanakondoo wa Pasaka wakifuata maelekezo, kuhusu sadaka takatifu, walizichemsha kwenye vyungu, masufuria na makaangoni, na haraka wakayapeleka kwa watu.¹⁴Baadaye waliandaa sadaka kwa ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhani, kwa sababu makuhani, uzao wa Haruni, walikuwa wametengwa katika kazi ya kutoa sadaka za kuteketezwa na za mafuta hadi usiku ulipoingia, kwa hiyo Walawi wakaandaa sadaka kwa ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhani, wana wa Haruni.

¹⁵Waimbaji, wana wa Asafu, walikuwa katika nafasi zao, kama ilivyoagizwa na Daudi, Asafu, Hemani, na Yeduthuni, mwonaji wa mfalme, na walinzi walikuwa katika kila lango. Hawakutakiwa kuziacha huduma zao, kwa sababu ndugu zao Walawi walifanya maandalizikwa ajili yao.

¹⁶Kwa hiyo, wakati huo huduma yote ya Yahwe ilifanyika kwa ajili ya kushereheke Pasaka na kutoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu ya Yahwe, Kama alivyoamuru mfalme Yosia.¹⁷Watu wa Israeli amba walikuwepo wakaifanya Pasaka wakati huo, na kisha Sikukuu ya Mikate isiyochachwa kwa siku saba.¹⁸Pasaka kama hiyo haijafanyika tena katikal Israeli tangu siku za nabii Samweli, wala hakuna mfalme ye yeyote miongoni mwa wafalme wa Israeli ambaye amewahi kushereke Pasaka kama Yosia alivyoofanya, pamoja na makuhani, Walawi, na watu wote wa Yuda na Israeli waliokuwepo, na wakaaji wote wa Yerusalem.¹⁹Pasaka hii ilitunzwa ndani ya miaka kumi na minane ya utawala wa Yosia.

²⁰Baada ya haya yote, baada ya Yosia kuliweka hekalu katika utaratibu, Neko, mfalme wa Misiri, akaenda juu kupigana dhidi ya Karkemist karibu na mto Frati, na Yosia akaenda kupigana juu yake.²¹Lakini Niko akatuma wajumbe kwake, akisema, “Nikufanye nini, mfalme wa Yuda? Leo siji kinyume nawe, lakini dhidi ya nyumba ambayo nafanya vita nayo. Mungu ameniamuru kuharakisha, kwa hivyo acha kumwingilia Mungu, ambaye yuko pamoja nami, la sivyo atakuangamiza.”

²²Hata hivyo, Yosia alipuuza kurudi nyuma. Akajibadilisha ili apigane naye. Hakusikiliza maneno ya Neko ambayo yalikuja kutoka kwenye kinywa cha Mungu; hivyo akaenda kupigana katika bonde la Megido.

²³Wapiga upinde wakampiga Mfalme Yosia, na mfalme akawaambia watumishi wake, “Niondoeni hapa, kwa maana nimejeruhiwa vibaya.”²⁴Kwa hiyo watumishi wake wakamtoa nje ya gari, na kumuweka katika gari lake

la tahadhari. Wakampeleka Yerusalemu, ambako alikufa. Alizikwa katika makaburi ya baba zake. Yuda wote na Yerusalemu wakamwomboleza.

²⁵Yeremia akamwomboleza Yosia; waimbaji wote wa kiume na wa kike wakaomboleza kuhusu Yosia hata leo. Nyimbo hizi zikawa desturi katika Israeli; tazama, zimeandikwa katika nyimbo za maombolezo.

²⁶Kwa mambo mengine kuhusu Yosia, na matendo yake mema aliyoafanya katika kuti kile kilichoandikwa katika sheria ya Yahwe—²⁷na matendo yake, kutoka mwanzo hadi mwisho, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli.

36 ¹Kisha watu wa nchi wakamchukua Yehoazi mwana wa Yosia, na wakamfanya mfalme katika nafasi ya baba yake katika Yerusalem.

²Yehoazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitatu alipoanza kutawala, na akatawala miezi mitatu katita Yerusalem.³Mfalme wa Misiri akamwondoa katika Yerusalem, na akamlazimisha kutoa faini kwa nchi ya talanta za fedha mia moja na talanta moja ya dhahabu.⁴Mfalme wa Misiri akamfanya Eliakimu, ndugu yake, mfalme juu ya Yuda na Yerusalem, na akambadilisha jina lake kuwa Yehoakimu. Kisha Neko akamchukua ndugu yake Eliakimu - Yeahazi na kumpeleka Misiri.

⁵Yehoakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na tano alipoanza kutawala, na akatawala miaka kumi na moja katika Yerusalem. Akafanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe Mungu wake.⁶Kisha Nebukadreza, mfalme wa Babeli, akamvamia na kumfunga katika minyororo kumuongoza kwenda mbali Babeli.⁷Nebukadreza pia akabeba baadhi ya vitu katika nyumba ya Yahwe kwenda Babeli, na akaviweka katika ikulu yake huko Babeli.

⁸Kwa mambo mengine kuhusu Yehoyakimu, mambo mabaya aliyoofanya, na yaliyopatikana dhidi yake, tazama, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli. Basi Yekonia, mwanaye, akawa mfalme katika nafasi yake.

⁹Yekonia alikuwa na umri wa miaka minane alipoanza kutawala; alitawala miezi mitatu na siku kumi katika Yerusalem. Akafanya yaliyokuwa maovu katika macho ya Yahwe.¹⁰Katika kipindi cha mwisho cha mwaka, mfalme Nebukadreza akatuma watu na wakampeleka Babeli, pamoja vitu vya thamani kutoka katika nyumba ya Yahwe, na kumfanya Sedekia ndugu yake, mfalme juu ya Yuda na Yerusalem.

¹¹Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na moja alipoanza kutawala; akatawala miaka kumi na moja katika Yerusalem. Akafanya yaliyokuwa maovu machoni mwa Yahwe Mungu wake.¹²Hakujinyenyekesha mwenyewe mbele za Yeremia nabii, ambaye alisema kutoka kinywani mwa Yahwe.¹³Sedekia pia akaasi dhidi ya Mfalme Nebukadreza, ambaye alikuwa amemfanya aape uaminifu kwake kupitia Mungu. Lakini Sedekia aliishupaza shingo yake na kuufanya moyo wake mgumu usigeuke kwa Yahwe, Mungu wa Israeli.¹⁴Vilevile, viongozi wote wa makuhani na watu hawakuwa waaminifu, na waliufuata uovu wa mataifa. Wakainajisi nyumba ya Yahwe ambayo alikuwa ameitakasa katika Yerusalem.

¹⁵Yahwe, Mungu wa baba zao, akatuma maneno kwao tena na tena kupitia wajumbe wake, kwa sababu alikuwa na huruma juu ya watu wake na juu ya sehemu anayoishi.¹⁶Lakini waliwadhihaki wajumbe wa Mungu, wakayadharau maneno yake, na kuwacheka manabii wake, hadi hasira ya Yahwe ilipoinuka dhidi ya watu wake, hadi pasiwepo na msaada.¹⁷Hivyo Mungu aliwapeleka juu yao mfalme wa Wakaldayo, ambaye aliwaua vijana wao kwa upanga nyumbani patakatifu, na hakuwa na huruma juu ya vijana au mabikra, watu wazee au wenye mvi. Mungu akawatoa wote mikononi mwake.¹⁸Vyombo vyote vya nyumba ya Mungu, vikubwa na vidogo, hazina za nyumba ya Yahwe, na hazina za mfalme na watumishi wake—vyote hivi akavipeleka Babeli.¹⁹Wakaichoma moto nyumba ya Mungu, wakauangusha chini ukuta wa Yerusalem, wakachoma ikulu zake zote, na wakaviaribu vitu vizuri vyote ndani yake.

²⁰Mfalme akawapeleka mbali Babeli wale waliokuwa wameoka na upanga. Wakawa watumishi wake pamoja na wanawe hadi utawala wa Waajemi.²¹Hili lilitokea ili kulitimiza neno la Yahwe kwa kinywa cha Yeremia, hadi nchi itakapokuwa imefurahia mapumziko ya Sabato yake. Iliishika Sabato kwa muda mrefu hadi kukataliwa kwake, ili miaka sabini itimie katika namna hii.

²²Sasa katika mwaka wa kwanza wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, ili kwamba neno la Yahwe kwa kinywa cha Yeremia liweze kutimizwa, Yahwe akaipa hamasa roho yaKoreshi, mfalme wa Uajemi, kwamba akafanya tangazo katika ufalme wake wote, na akaliweka pia katika maandishi. Akasema,

²³“Hivi ndivyo Koreshi, mfalme wa Uajemi, anasema: Yahwe, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote za dunia. Ameniagiza nijenge nyumba kwa ajili yake katika Yerusalem, ambayo ipo Yuda. Yeyote aliye mionganoni mwenu kutoka katika watu wake wote, Yahwe Mungu wenu, awe naye. Akwee kwenye ile nchi.”

Ezra

1 ¹Katika mwaka wa kwanza wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, Yahwe akatimiza neno lake ambalo Yeremia alisema, na kuinua roho ya Koreshi. Sauti ya Koreshi ikasambaa na kusikika katika ufalme wake. Hiki ndicho kilichoandikwa na kusemwa:²“Koreshi, mfalme wa Uajemi, anasema: Yahwe, Mungu wa mbinguni, amenipa mimi ufalme wote wa dunia, na ameniteua mimi kumjengea yeye nyumba katika Yerusalem ya Yuda.³Yeyote katika watu wake (Mungu awe pamoja naye) anaweza kwenda Yerusalem na kujenga nyumba kwa ajili ya Yahwe, Mungu wa Israel, Mungu ambaye yuko Yerusalem.⁴Watu wa kila sehemu katika ufalme waliosalia katika nchi na kuishi wanapaswa kuwapa wao fedha na dhahabu, mali na wanyama, pamoja na kutoa kwa hiari kwenye nyumba ya Mungu Yerusalem.”

⁵Ndipo wakuu wa jamii ya Yuda na Benjamini, makuhani na walawi, na kila mmoja ambaye Roho wa Mungu alimwinua kuondoka na kujenga nyumba yake alisimama.⁶Wale waliowazunguka karibu waliwasaidia kwa kuwapa fedha na vitu vya dhahabu, mali, wanyama, vitu vya thamani, na kutoa kwa hiari.⁷Mfalme Koreshi akaruhusu vitu ambavyo vilikuwa kwenye nyumba ya Yahwe, ambavyo Nebukadreza alitoa kutoka Yerusalem na kuviweka katika nyumba ya miungu yake.⁸Koreshi akavikabidhi kwenye mikono ya Mithredathi mtunza fedha, ambaye akavitoa na kuhesabu kwa Sheshbaza, kiongozi wa Yuda

⁹Hii ilikuwa idadi yake: beseni thelathini za dhahabu, beseni elfu moja za fedha, beseni zingine ishirini na tisa,
¹⁰mabakuli thelathini ya dhahabu, mabakuli madogo ya fedha 410, na vitu elfu moja vya kuongezea.¹¹Kulikuwa na vitu 5,400 vya fedha na dhahabu. Sheshbaza akavileta vyote wakati wa uhamisho kutoka Babeli kwenda Yerusalem.

¹Hawa ndio watu katika jimbo waliochukuliwa mateka na kwenda na mfalme Nebukadneza, yeze aliwachukua utumwani Babeli, watu wakarudi katika miji yao ya Yerusalem na Yuda.²Walikuja pamoja na Zerubabeli, Yoshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Mordekai, Bilshani, Mispari. Bigwai, Rehumu, na Baana. Hii ndio idadi ya wanaume ya watu wa Israeli.³Waporoshi: 2,172. ⁴Wana wa Shefatia: 372. ⁵Wana wa Ara: 775. ⁶Wana wa Path-Moabu, kupitia Yeshua na Yoabu: 2,812. ⁷Wana wa Eliamu: 1,254. ⁸Wana wa Zatu: 945. ⁹Wana wa Zakai: 760. ¹⁰Wana wa Binui: 642.

¹¹Wana wa Bebai: 623. ¹²Wana wa Azgadi: 1,222. ¹³Wana wa Adonikamu: 666. ¹⁴Wana wa Bigwai: 2,056. ¹⁵Wana wa Adini: 454. ¹⁶Wana wa Ateri kupitia Hezekiah: 98¹⁷Wana wa Besai: 323. ¹⁸Wana wa Harifu: 112. ¹⁹Wanaume wa Hashimu: 223. ²⁰Wanaume wa Gibeoni: 95²¹Wanaume wa Bethlehemu: 123. ²²Wanaume wa Netofa: 56. ²³Wanaume wa Anathothi: 128. ²⁴Wanaume wa Beth- Azmawethi: Arobaini na mbili. ²⁵Wanaume wa Kiriath-Yearimu, na Kefira, na Beerothi: 743. ²⁶Wanaume wa Rama na Geba: 621. ²⁷Wanaume wa Mikmashi: 122. ²⁸Wanaume wa Betheli, na Ai: 223. ²⁹Wanaume wa Nebo: 52³⁰Wanaume wa Magbishi: 156. ³¹Wanaume wengine wa Elamu: 1,254. ³²Wanaume wa Harimu: 320. ³³Wanaume wa Lodi, na Hadidi, na Ono: 725. ³⁴Wanaume wa Yeriko: 345. ³⁵Wanaume wa Senaa: 3,630.

³⁶Wana wa Yedaya kuhani wa nyumba ya Yeshua: 973. ³⁷Wana wa Imeri: 1,052. ³⁸Wana wa Pashuri: 1,247. ³⁹Wana wa Harimu: 1,017.

⁴⁰Walawi: Wana wa Yeshua, na Kadmieli, wana wa Hodavia: Sabini na⁴¹nne. Waimbaji hekaluni wana wa Asafu: 128. ⁴²Walinzi: wana wa Shalumu, Ateri na, Talmoni, Akubu, Hatita na Shobai: 139 jumla.

⁴³Wale walichaguliwa kuhudumu ndani ya Hekalu: wana wa Siha, Hasufa, Tabaothi:⁴⁴Keros, Siaha, Padoni.

⁴⁵Lebana, Hagaba, Akubu, ⁴⁶Hagabu, Salmai, Hanani⁴⁷Wana wa Gideli, Gahari, Reaya,⁴⁸Resini, Nekoda, Gazamu,

⁴⁹Uza, Pasea, Besai, ⁵⁰Asna, Meunimu, Nefusimu:⁵¹Wana wa Bakbuki, Hakufa, Harhuri.⁵²Basluthi, Mehida, Barsha:

⁵³Barkosi, Sisera, Tema:⁵⁴Nesia, Tefa

⁵⁵Wana wa watumishi wa Selemani: Wana wa Sotai, Soferethi, Peruda,⁵⁶Yaala, Darkoni, Gideli,⁵⁷Shefatia, Hatili, Pokereth-Sebaimu, Amoni,

⁵⁸Walikuwa jumla ya watumishi 392 waliochaguliwa kutumika katika Hekalu pamoja na wana wa watumishi wa Selemani.

⁵⁹Wale amba walitoka Tel- mela, Tel-harsha, Kerubo, Adani, na Imeri, Lakini hawakuweza kuthibitisha kizazi chao kilitoka Israeli-⁶⁰pamoja na 652 wana wa Delaya, Tobia na Nekoda.

⁶¹Vilevile, kutoka kwa wana wa kuhani: Wana wa Habaya, Hakosi, Barzilai {ambaye alipata mke kutoka kwa binti ya Barzilai, Mgileadi na akaitwa kwa jina lao}

⁶²Walitafuta kumbukumbu ya kizazi chao, lakini haikupatikana, hivyo wakaondolewa kwenye ukuhani kama wasiosafi. ⁶³Hivyo kiongozi akawakataza wasile kitu chochote kitakatifu kilichotakaswa mpaka kuhani mwenye Urimu na Thumimu athibitishe.

⁶⁴Jumla ya kundi 42,360,⁶⁵ukiondoa watumishi na wasaidizi (wao walikuwa 7,337) waimbaji Hekaluni wanaume na wanawake (mia mbili)⁶⁶Farasi wao: 736, Nyumbu wao: 245.⁶⁷Ngamia wao: 435. Punda wao: 6,720.

⁶⁸Walipokwenda kwenye nyumba ya Yahwe Yerusalem, wakuu wa mababa walijitoa kwa hiari kujenga nyumba.

⁶⁹Walitoa kadiri ya uwezo wao katika kufadhili kazi: Dhahabu za darkoni 61,000, fedha 5000 na mavazi 100 ya makuhani.

⁷⁰Basi makuhani na walawi, watu, waimbaji hekaluni, na walinzi wa getini, na wale waliochaguliwa kutumika katika Hekalu walikaa katika miji yao. Watu wote katika Israel walikuwa katika miji yao.

³ ¹Ilikuwa miezi saba baaada ya watu wa Israeli kurudi kwenye miji yao, ndipo walipojikusanya pamoja kama mtu mmoja katika Yerusalem.²Yeshua mwana wa Yosadaki na kaka yake kuhani, na Zerubabeli mwana wa Sheatieli na kaka yake wakainuka na kujenga madhabahu ya Mungu wa Israeli na kutoa sadaka ya kuteketezwa kama ilivyoagizwa katika sheria ya Musa, Mtu wa Mungu.³Ndipo wakaanzisha madhabahu juu ya msingi, kwa hofu waliokuwa nayo kwa sababu ya watu wa nchi. Wakatoa sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe asubuhi na jioni.⁴Pia vilevile wakaichunguza sikukuu ya vibanda kama ilivyoandikwa na wakatoa sadaka ya kuteketezwa siku kwa siku kama ilivyoagizwa, kila siku kwa siku yake.⁵Kulikuwa na sadaka ya kila siku ya kuteketezwa na mwezi mara moja na sadaka za siku ya Yahwe za kudumu, pamoja na sadaka zote za hiari.

⁶Walianza kutoa sadaka za kuteketezwa za Yahwe siku ya kwanza ya mwezi wa saba, ingawa hekalu lilikuwa halijaanza kujengwa.⁷Hivyo wakatoa fedha kwa wahunzi na fundi wa mkono, na wakawapa chakula, vinywaji na mafuta kwa watu wa Sidoni na Tiro, ili kwamba walete miti ya mierezi kupitia baharini kutoka Lebanoni mpaka Yafa, na kama walivyo ruhusiwa na mfalme Koreshi wa Uajemi.

⁸Ndipo mwezi wa pili katika mwaka wa pili baadae wakaja kwenye nyumba ya Mungu Yerusalem, Zerubabeli, Yoshua mwana wa Yosadaki, na baadhi ya makuhani na walawi na wale walikuwa kutoka uhamishoni kurudi Yerusalem wakaanza kazi. Wakawachagua walawi walikuwa na miaka ishirini na zaidi kusimamia kazi ya nyumba ya Yahwe,⁹Yoshua akamsimamisha kijana wake na kaka yake, Kadmiel na watoto wake, na kizazi cha yuda kusimamia kufanya kazi katika nyumba ya Mungu. Pamoja na wao kulikuwa na wana wa Henadadi, na uzao wao, na pia jamaa zao walawi.

¹⁰Wajenzi wakasimamisha msingi wa Hekalu la Yahwe, Na hii ikawawezesha makuhani kusimama na mavazi yao wakiwa na tarumbeta, na walawi wana wa Asafu, kumtukuza Yahwe kwa matoazi, kama mkono wa mfalme Daudi wa Israel alivyoagiza.¹¹Waliimba kwa kumsifu na kumshukuru Yahwe. “Yeye ni mwema! Agano lake ni kweli kwa Israel ladumu milele.” Watu wote wakapiga kelele kwa sauti kuu za shangwe wakimsifu Yahwe kwa sababu misingi ya Hekalu ilikuwa imekamilika¹²Lakini wengi wa Makuhani, walawi, wakuu wa kale, na wazeee wa zamani walioiona nyumba ya kwanza, wakati misingi ilipowekwa wakaishuhudia kwa macho yao, walilia kwa sauti. Lakini wengi walipiga kelele kwa sauti za shangwe na furaha na sauti za kushangaza.¹³Na matokeo yake, watu hawakuweza kutofautisha sauti za furaha na sauti za shangwe na sauti za watu waliokuwa wanalia, kwa kuwa watu walikuwa wanalia kwa sauti kuu ya shangwe na sauti ilisikika kutoka mbali.

⁴ ¹Ndipo maadui wa Yuda na Benjamini waliposikia kwamba watu waliokuwa uhamishoni walikuwa wanajenga Hekalu la Yahwe, Mungu wa Israel.²Hivyo wakamkaribia Zerubabeli na wakuu wa jamii yao. Wakawaambia: Mturuhusu tujenge pamoja nanyi, kama ninyi, tunamtafuta mungu wenu, na tumejitoa kwake tangu siku ambapo, Esar-hadoni, mfalme wa Ashuru alipotuleta mahali hapa.”

³Lakini Zerubabeli, Yoshua na wakuu wa kale wa jamii wakasema, “sio wewe, lakini sisi ndio tunaowajibika kujenga nyumba ya Mungu wetu, Sisi ndio tutakaomjengea Yawe, Mungu wa Israel, kama vile mfalme koreshi mfalme wa Ashuru alivyoagiza.”

⁴Hivyo watu wa nchi wakadhoofisha mikono ya wayahudi, wakawafanya wayahudi waogope kujenga nyumba.

⁵Pia wakawahonga washauri ili kuwachanganya katika mipango yao. Walitenda haya kipindi chote cha Koreshi na kipindi cha utawala wa Dario mfalme wa Uajemi.⁶Tena katika kuanza kutawala kwake Ahasuero wakaandika mashitaka dhidi ya wenyeji wa Yuda na Yerusalem

⁷Zilikuwa siku za Ahasuero ambazo Artashasta, Mithredathi, na Tabeeli na wenzake wakamwandikia Ahasuero. Barua iliandikwa Kiaramu na kutafsiliwa.

⁸Rehumu jemedari na Shimshai mwandishi wakaandika hivi kwa Artashasta kuhusu Yerusalem.⁹Tena Rehumu, Shimshai na wenzao amba ni waamuzi na maofisa wengine wa Serikali, kutoka Waarkewi, Wababeli na washushami katika Waelami,¹⁰nao wakaandika barua na waliungana na watu wakuu na mheshimiwa Asur - bani - pali aliwalazimisha kukaa Samalia pamoja na waliobaki katika mji ng'ambo ya mto.

¹¹Hii ni nakala waliotuma kwa Artashasta: “Watumishi wako, watu wa mji ng'ambo ya mto, waandika hivi:

¹²Mfalme atambue kwamba Wayahudi waliotoka kwako wamefanya kinyume chetu hapa Yerusalem wamejenga mji wa uasi. Wamekamilisha ukuta na marekebisho ya misingi.¹³Sasa mfalme atambue kwamba endapo mji utajengwa na kuta zake kukamilika, hawatatoa ushuru na kodi, lakini watawadhuru wafalme.¹⁴Hakika kwa kuwa tumekula chumvi ya Ikulu, haitopendeza sisi kuona heshima ya mfalme inavunjwa, kwa sababu hiyo tunamtaarifu mfalme¹⁵kufanya uchunguzi wa kumbukumbu ya baba yake, na kujiridhisha kuwa mji huu ulikuwa wa uharibifu amba utawadhuru wafalme na miji. Ulisababisha matatizo mengi kwa wafalme na miji. Ilikuwa ni kitovu cha uhalibifu tokea siku nyingi. Ni kwa sababu hiyo mji uliteketezwa.¹⁶Tunamtaarifu mfalme kuwa endapo mji na ukuta ukijengwa, Hakuna kitakachobakia kwa ajili yako katika mji ng'ambo ya mto.”¹⁷Ndipo mfalme akarudisha majibu kwa Rehumu na Shimshai na wenzao katika Samalia na waliobaki katika mji ng'ambo ya mto. “Amani iwe pamoja nanyi.¹⁸Barua mliyonitumia imetafsiliwa na kusomwa kwangu.¹⁹Hivyo niliagiza uchunguzi ufanywe na ikabainika kwamba zamani uliasi na kuwafitinisha wafalme.²⁰Wafalme wakuu walitawala Yerusalem yote na kuongoza kila sehemu ya mji ng'ambo ya mto. Ada na kodi walilipwa.²¹Sasa, wekeni agizo kwa watu hawa wasiendelee na kujenga mji mpaka nitakapotoa amri.²²Muwe waangalifu msipuuze hili. Kwa nini kuruhusu tishio hili kuongezeka na kusababisha hasara kwa matakwa ya ufalme?

²³Baada ya amri ya mfalme Artashasta kusomwa mbele ya Rehumu, Shimshai na wenzao, wakaondoka haraka kwenda Yerusalem, na wakawalazimisha Wayahudi kuacha kujenga.²⁴Hivyo kazi ya nyumba ya Mungu Yerusalem ikasitishwa mpaka kutawala mara ya pili kwa mfalme Dario wa Uajemi.

⁵ ¹Ndipo Hagai nabii na Zakaria mtoto wa Ido nabii wakatabiri kwa jina la Mungu wa Israel kwa wayahudi wa Yuda na Yerusalem.²Zerubabeli mtoto wa Shealtiel na Yoshua mtoto wa Yosadaki wakainuka na kuanza kujenga nyumba ya Mungu Yerusalem pamoja na manabii ambao waliwahamasisha wao.

³Ndipo Tatenai Mkuu wa mji ng'ambo ya mto, Shethar - Bozenai, na mshirika wao, wakaja na kusema kwao, "Nani aliywapa agizo la kujenga nyumba hii na kukamilisha ukuta?"⁴Vilevile walisema, "Ni majina ya watu gani wanaoshughulika na ujenzi huu?"⁵Lakini jicho la Mungu lilikuwa pamoja na viongozi wa Wayahudi na maadui wao hawakuweza kuwazuia. Walikuwa wakisubiri barua kutumwa kwa mfalme na amri kurudi kwao kwa ajili ya suala hili.

⁶Hii ni nakala ya barua kwa Tatenai, mkuu wa mji ng'ambo ya mto, na Shethar - Bozenai na wenzao katika mji ng'ambo ya Mto, ambao waliyatuma kwa mfalme Dario.⁷Wakatuma ujumbe, wakiandika kwa mfalme Dario, "Amani tele iwe kwako"⁸Mfalme atambue kwamba tulikwenda Yuda kwenye nyumba ya Mungu Mkuu. Imeshajengwa kwa mawe makubwa na mbaa zimewekwa katika kuta. Hii kazi inafanyika kwa utaratibu na inaendelea vizuri kwa mikono yao.⁹Tukawauliza wazee, ni nani aliywapa agizo la kujenga nyumba na ukuta?¹⁰Pia tuliwauliza majina yao ili kwamba ujue majina ya kila mtu ambaye aliwaongoza.¹¹Nao wakatujuu na kusema, "Sisi tu watumishi wa Mungu wa mbingu na nchi na sisi tunaijenga nyumba hii ambayo ilijengwa miaka mingi iliyopita wakati mfalme mkuu wa Israel alijenga na kuikamisha.¹²Ingawa, watangulizi wetu walipomchukiza Mungu wa mbinguni, Mungu akawatia katika mikono ya mfalme wa Babeli Nebukadineza, ambaye alivunja nyumba na kuwachukua watu mateka Babeli.¹³Pia, katika mwaka wa kwanza wa kutawala Koreshi mfalme wa Babeli, Koreshi aliamuru nyumba ya Mungu kujengwa.¹⁴Mfalme Koreshi pia alirudisha vitu vya dhahabu na fedha vya nyumba ya Mungu ambavyo Nebukadineza alivichukua kwenye hekalu Yerusalem na kuvipelea kwenye hekalu Babeli. Naye akavitunza kwa Sheshbaza, ambaye alimchagua kuwa kiongozi.¹⁵Naye akamwambia, "Chukua hivi vitu. Uondoke na kuviweka kwenye Hekalu Yerusalem. Na nyumba ya Mungu ijengwe kule."¹⁶Ndipo huyu Sheshbaza akaja na kuweka msingi kwa nyumba ya Mungu katika Yerusalem: na ikaendelea kujengwa, lakini bado haijakamilika¹⁷Sasa ikiwa itampendeza mfalme, na uchunguzi ufanyike kwenye nyumba ya ukumbusho Babeli Ikiwapo hukumu ya mfalme wa Koreshi ya kujenga nyumba ya Mungu Yerusalem. Na mfalme anaweza kutuma uamuzi wake kwetu.

6 ¹Na mfalme dario akaamuru uchunguzi ufanyike katika nyumba ya kumbukumbu Babeli.²Na katika mji wa Akmetha huko media chuo kilionekana: Kumbukumbu yake ilisema.³“Katika mwaka wa kwanza mfalme Koresh, Koreshi alitoa amri kuhusu nyumba ya Mungu Yerusalem: ‘Na nyumba ijengwe iwe sehemu ya kutoa dhabihu, misingi yake iwekwe, urefu wake uwe sitini,⁴na upana wake uwe sitini, sehemu tatu za mawe makubwa na sehemu moja ya mbao mpya, na gharama hizo zitalipwa kutoka nyumba ya mfalme.⁵Sasa vilirudishwe tena vitu vya dhahabu na fedha vilivyokuwa kwenye nyumba ya Mungu ambavyo Nebukadineza alivichukua kuvipeleka Babeli kutoka kwenye Hekalu Yerusalem. Na avirudishe tena Yerusalem Hekaluni. Na utaviweka tena kwenye nyumba ya Mungu.

⁶Sasa Tetanai, mkuu wa jimbo ng'ambo ya mto, Shethar - Bozenai na wenzao walio katika mji ng'ambo ya mto, wakajitenga,⁷wakaacha kazi ya nyumba ya Mungu pekee. Viongozi na wazee wa kiyahudi watajenga nyumba ya Mungu mahali pake.⁸Ninatoa agizo kwamba lazima lifanyike kwa wazee wa kiyahudi wanaojenga nyumba ya Mungu: Mchang'o kutoka kwa mfalme ushuru ngambo ya mto, utatumika katika kuwalipa watu hawa ili kwamba kazi yao isiweze kusimama.⁹Chochote kitakachohitajika, ngombe wachanga, kondoo au kondoo wa sadaka ya kutekezwa kwa ajili ya Mungu wa mbinguni, ngano, chumvi, divai na mafuta kadri ya maagizo ya makuhani wa Yerusalem - wapatie vitu hivi kila siku bila kikomo.¹⁰Fanya hivyo ili kwamba wataleta sadaka kwa Mungu wa mbinguni na wataomba kwa ajili yangu mfalme na watoto wangu.¹¹Mimi nina agiza kwamba ye yote atakayevunja amri hii, Chuma kitolewe katika nyumba yake. Na awekwe juu yake. Na nyumba yake itabadilishwa kuwa takataka kwa sababu hii.¹²Mungu huyu aliyesababisha jina lake kuwepo atamwondoa mfalme au mtu atakayebadili agizo hili au kuondosha nyumba ya Mungu katika Yerusalem. Mimi Dario nimeagiza hili, lifanyike kwa makini.

¹³Na kwa sababu ya amri iliyotumwa na mfalme Dario, Tatenai kiongozi mji ngambo ya mto na Sheshthar - Bozenai na wenzao. Wakafanya kila kitu kama Mfalme Dario alivyoagiza.¹⁴Hivyo wazee wa kiyahudi wakajenga kama Hagai na Zakaria walivyoelekeza kwa kutabiri. Wakajenga kama amri ilivytolewa na Mungu wa Israel na Koreshi, Dario na Artashasta mfalme wa Uajemi.¹⁵Nyumba ikakamilika siku ya tatu ya mwezi wa adari, katika mwaka wa sita wa kutawala mfalme Dario.

¹⁶Watu wa Israel, makuhani, walawi na watu waliobaki wa uhamisho wakasheherekeea kuweka wakfu nyumba ya Mungu kwa furaha.¹⁷Wakatoa ng'ombe mia moja, kondoo mia moja na kondoo wengine mia nne kwa ajili ya kuweka wakfu nyumba ya Mungu. Mbuzi wa kiume kumi na wawili walitolewa kama sadaka ya dhambi kwa ajili ya waisrael wote kila kabile katika Israel.¹⁸Pia wakawapa wajibu makuhani na walawi kufanya mgawanyo wa kazi ya Mungu katika Yerusalem. Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha Musa.

¹⁹Hivyo wale waliokuwa utumwani wakasherehekeea pasaka siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza.²⁰Makuhani na walawi wakajitakasa wenyewe na wakachinja pasaka ya sadaka kwa ajili ya waliokuwa mateka wakiwemo na wao wenyewe.²¹Watu wa Israel ambao walikula nyama ya Pasaka ni wale waliorudi kutoka uhamishoni na walikuwa wamejitenga wenyewe kutoka kwa watu wasio safi wa nchi ile na kumchagua Yahwe, Mungu wa Israel.²²Walifurahi na kushangilia siku kuu ya mikate isiyochacha kwa siku saba, kwa sababu Yahwe amewarejeshea furaha na ameugeuza moyo wa mfalme wa Ashuru, na kuwatia nguvu kwa kazi ya nyumba, nyumba ya Mungu wa Israel.

⁷¹Sasa baada ya hili, kipindi cha kutawala Artashasta mfalme wa Uajemi, Ezra akaja kutoka Babeli. Watangulizi wa Ezra walikuwa: Seraya, Azaria, Hilkia,²Shalumu, Sadoki, Ahitubu,³Amaria, Azaria, Merayothi,⁴Zerahia, Uzi, Buki,⁵Abishaua, Fineasi, Eliazari ambaye ni mtoto wa Haruni kuhani mkuu.⁶Ezra akaja kutoka Babeli na alikuwa mtalaam mwandishi wa sheria ya Musa, ambayo Yahwe, Mungu wa Israel aliwapa. Mfalme akampatia kila kitu alicho ombo kwa kuwa mkono wa Yahwe ulikuwa pamoja naye.⁷Baadhi ya wazao wa Israel, na makuhani, walawi, waimbaji, walini, na wale waliochaguliwa kuhudumu katika Hekalu pia wakaenda Yerusalem katika mwaka wa saba wa mfalme Artashasta.

⁸Naye akafika Yerusalem mwezi wa tano kama mwaka huo.⁹Naye akaondoka Babeli siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza. Ilikuwa siku ya kwanza ya mwezi wa tano ambapo alifika Yerusalem, kwa kuwa mkono mzuri wa Mungu ulikuwa pamoja naye.¹⁰Ezra alikuwa ametoa moyo wake kusoma, kutenda, na kufundisha maagizo na sheria za Yahwe.

¹¹Hii ndio amri ambayo mfalme Artashasta alimpa Ezra kuhani na mwandishi wa sheria za Yahwe na maagizo kwa Israeli.¹²Mfalme wa wafalme Artashasta, kwa kuhani Ezra, mwandishi wa sheria za Mungu wa mbinguni.¹³Ninatoa amri kwamba mtu ye yote Israel katika ufalme wangu pamoja na makuhani na walawi ambao wanatamani kwenda Yerusalem, wanaweza kwenda pamoja na wewe.¹⁴Mimi mfalme na washauri wangu saba, tunawatuma wote kwenda kufahamu kuhusu Yuda na Yerusalem kuhusiana na sheria ya Mungu, ambayo iko mkononi mwako.¹⁵Itakupasa kuleta Dhahabu na fedha ambazo walitoa kwa ajili ya Mungu wa Israel, ambaye makazi yake ni Yerusalem.¹⁶Fedha iliyotolewa kwa hiari na Dhahabu yote iliyotolewa Babeli pamoja na matoleo ya hiari waliota watu na makuhani kwa ajili ya nyumba ya Mungu katika Yerusalem.¹⁷Basi ununue vyote sadaka ya kondoo, beberu, kondoo, unga na kinywaji, uvitoe kwenye madhabahu ambayo ni nyumba ya Mungu wako katika Yerusalem.¹⁸Fanya hivyo pamoja na sehemu ya fedha na dhahabu, vyovyote utakavyoona inakupendeza wewe na ndugu zako, kumpendeza Mungu.¹⁹Viweke vitu vilivyotolewa kwa hiari mbele yako kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu Yerusalem.²⁰Kitu chochote kingine ambacho kinahitajika kwenye nyumba ya Mungu wako ambacho unahitaji, Gharama yake itatoka kwenye hazina yangu.²¹Mimi mfalme Artashasta, natoa amri kwa watunza hazina wote mjini ng'ambo ya mto, chochote Ezra atakachoomba kwenu anapaswa kupewa chote,²²hata zaidi ya talanta mia moja za fedha, vipimo mia vya ngano, bathi mia za divai na bathi mia za mafuta, pia na chumvi isiyo na kikomo.²³Chochote ambacho kimeamriwa kutoka kwa Mungu wa mbinguni, kifanye hicho kwa utukufu wa nyumba yake. Kwa nini hasira yake ije kwenye ufalme wangu na watoto wangu?²⁴Tutawapa taarifa wao kuhusu ninyi kwamba wasiwatoze ushuru wowote au kodi kwa kuhani, mlawi, mwimbaji, mlinzi au kwa mtu aliyechaguliwa kwenye huduma ya Hekalu na mtumishi katika nyumba ya Mungu.²⁵Ezra, kwa hekima aliyokupa Mungu, inakulazimu kuteua waamuzi na mtu muelewa kuwashudumia watu katika mji ng'ambo ya mto na kusaidia ye yote anayejua sheria za Mungu wako. Pia inakubidi ufundishe wale ambao hawajui sheria.²⁶Toa adhabu kwa ye yote asiyetii sheria ya Mungu au sheria ya mfalme, ikiwezekana kwa kifo, kuhamishwa, kuchukuliwa mali zake au kufungwa.

²⁷Atukuzwe, Yahwe, Mungu wa watangulizi wetu, ambaye aliweka ndani ya moyo wa mfalme ili kutuza Nyumba ya Yahwe Yerusalem,²⁸ambaye akaendeleza agano kwangu kwa uaminifu mbele ya mfalme, na washauri wake na wakuu wake wenye mamlaka, nilitiwa nguvi na mikono ya Yahwe, Mungu wangu, nami nikawakusanya viongozi kutoka Israel kwenda pamoja nami.

⁸ ¹Hawa ni viongozi wa watangulizi familia ambazo zilitoka babeli pamoja nami kipindi cha utawala wa mfalme Artashasta.²Mwana wa Finehasi, Gershoni. Mwana wa Ithamari, Daniel. Mwana wa Daudi, Hatushi ambaye ni mwana Shekania,³ambaye pia ni mwana wa Paroshi na Zekaria na pamoja na yeye kulikuwa na wanaume mia moja na hamsini walitajwa kwenye idadi ya ukoo wake.⁴Wana wa Pahath- Moabu, Eliehoenai mwana wa Zerahia na pamoja naye wanaume mia mbili. Wana wa⁵Shekaniah, Yahazieli na pamoja naye wanaume mia tatu. Wana wa⁶adini, Ebedi mwana wa Yonathan na pamoja naye waliorodheshwa wanaume hamsini.⁷Wana wa Elamu, Yeshaya mwana wa Athalia na pamoja naye waliorodheshwa wanaume sabini.⁸Wana wa Shefatia, Zebadia, mwana wa Mikaeli na pamoja naye waliorodheshwa wanaume themanini.⁹Wana wa Yoabu, Obadiah mwana wa Yehiel pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume mia mbili kumi na wanane. Wana wa Binui,¹⁰Sheromithi, mwana wa Yosifia na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume mia moja na sitini.¹¹Wana wa Bebai, zekaria mwana wa Bebai na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume ishirini na wanane.¹²Wana wa Azgadi, Yohana mwana wa Hakatani na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume mia moja na kumi.¹³Wale wana wa Adonikamu wakaja baadaye. Na haya ndio majina yao: Elifereti, Yeueli na Shemaya na pamoja na wao wakaja wanaume sitini.¹⁴Wana wa Bigwai, Uthai, mwana wa zabudi na pamoja na yeye waliorodheshwa wanaume sabini

¹⁵Nikawakusanya wasafiri bandari iliyokuwa inaelekeea Ahava. Tukaweka kambi muda wa siku tatu, nikawachunguza watu na makuhani, lakini sikuwaona wana wa Levi miongoni.¹⁶Hivyo nikatumwa kwa Eliezeri, arieli, Shemaya, Elnathani, Yaribu na Elnathani na Nathani, Zekaria na Meshulamu waliokuwa viongozi na kwa Yoyaribu na Elnathani amba walikuwa ni walimu.¹⁷Tena nikatumwa kwa Ido, kiongozi wa Kasifia. Nikawaambia kile watachomweleza Ido. Na jamaa zake, watumishi wa Hekalu waliishi Kasifia, kwa hiyo, kutuma kwetu watumishi kwa ajili ya nyumba ya Mungu.

¹⁸Hivyo wakatutuma sisi kwa Mungu na mkono mzuri wa mtu aliyeitwa Ishekeli. Alikuwa mwana wa mali Mwana wa Levi mwana wa Israel. Akaja na wana kumi na wanane na ndugu,¹⁹pamoja naye Hashabia, pamoja na Yeshaya wa wana wa Merari na ndugu zake na wana wake jumla watu ishirini wote. Miongoni²⁰mwao walichaguliwa kutumika katika Hekalu, ambapo Daudi na wakuu waliwapa kuwashudumia walawi: mia mbili ishirini kila mmoja wao aliagizwa kwa majina.

²¹Tena nikatangaza kufunga mto Ahava ili kujinyenyeka mbele za Mungu, kutafuta njia iliyoonyoka kutoka kwake kwa ajili yetu, watoto wetu na mali zetu,²²Niliona aibu kumwomba mfalme kwa ajili ya jeshi au mpandafarasi kwa ajili ya kutulinda tunapokuwa njiani, tangu tumemwambia mfalme “mkono wa Mungu uko pamoja na wote wanaomtafuta kwa mazuri. Lakini uweza wake na ghazabu yake ni juu ya wale wote wanaomwasi yeye.²³Hivyo tulifunga na kumsihi Mungu kwa jambo hilo.

²⁴Tena nikachagua watu kumi na wawili kutoka kwa kuhani: Sherebia na Hashabia na ndugu zao wengine kumi.²⁵Nikapima kwa ajili yao fedha, dhahabu na vyombo na sadaka kwa ajili ya nyumba ya Mungu kwa wafalme, washauri, na wakuu na Israel wote walitoa kwa hiari.²⁶Hivyo nikapimia kwenye mikono yao talanta za fedha mia sita na hamsini, talanta mia moja ya vyombo vya fedha, talanta mia moja za dhahabu.²⁷Vifaa ishirini vya dhahabu kwa pamoja vilikuwa na thamani ya elfu moja darkoni na vitu viwili vya sanamu vivyonakshiwa kama dhahabu ya kupendeza.

²⁸Kisha nikawaambia, mmewekwa wakfu kwa Bwana, na hivi vyombo pia na fedha na dhahabu, vimetolewa kwa hiari kwa Yahwe, Mungu wa watangulizi wenu.²⁹Mviangalie na kuvitunza hadi mtakapovipima mbele ya makuhani, walawi, na viongozi wa wataangulizi wa jamii ya Israel katika Yerusalem katika nyumba ya Mungu.

³⁰Makuhani na walawi walikubali vipimo vya fedha na dhahabu na vyombo kwa ajili ya kuvichukua na kuvipeleka Yerusalem, kwenye nyumba ya Mungu wetu.

³¹Tukatoka kwenda mto Ahava siku ya kumi na mbili katika mwezi wa kwanza kwenda Yerusalem, Mkono wa Mungu ulikuwa pamoja nasi, ulitulinda na mikono ya adui na wale waliotaka kutufanyia fujo njiani.³²Hivyo tukaingia Yerusalem na kukaa humo kwa siku tatu.³³Tena siku ya nne fedha na dhahabu na vyombo vilipimwa ndani ya nyumba ya Mungu wetu kwa mikono ya Meremothi mwana wa Uriah kuhani, na pamoja nao alikuwepo Eleazari mwana wa Finehasi, Yozabadi mwana wa Yeshua, na Noadiah mwana wa Binui, Walawi.³⁴Idadi na uzito wa kila kitu uliweza kujulikana. Uzito wote uliweza kuandikwa katika kipindi hicho

³⁵Na wale waliokuja kutoka matekani, watu wa uhamisho, wakatoa sadaka ya kutekezwa kwa Mungu wa Israel, kondoo tisini na sita, wana-kondoo sabini na saba na mbuzi wa kiume kumi na wawili kama sadaka ya dhambi. Zote zillikuwa sadaka za kutekezwa kwa ajili ya Yahwe.³⁶Tena wakawapa amri za mfalme kwa wakuu wa wafalme na wakuu katika mji ng'ambo ya mto, na wakawasaidia watu na nyumba ya Mungu.

9 ¹Kipindi mambo hayo yanatendeka, wakuu wakaja kwangu na kuniambia, “Watu wa Israel, Makuhani na walawi hawakuweza kujitenga wenyewe kutoka kwa watu wa nchi zingine na maovu yao: Wakanaani, Wahiti, Waperuzi, wayebusi, Waamoni, Wamoabu, Wamisri na Waamori.²Kwa kuwa wamewachukua baadhi ya binti na watoto wa kiume, wamejichanganya watu watakatifu na watu wa nchi nyininge na wakuu na viongozi wamekuwa wa kwanza katika imani hii potofu.

³Niliposikia haya, nikachana nguo zangu na kanzu na kunyoa nywele kichwani na ndevu na nikakaa chini kutafakari.⁴Na wale wote waliotetemeka kwa neno la Mungu wa Israel kuhusu imani potofu walikusanyika kwangu wakati nimekaa chini nikiwa na aibu hadi kufikia kipindi cha sadaka za jioni.

⁵Lakini katika sadaka ya jioni nikasimama kwenye nafasi yangu nikiwa mnyenyeketu na nguo ilichanika na kanzu, na nikapiga magoti na kunyoosha mikono yangu kwa Yahwe Mungu wangu. Nikasema⁶“Mungu wangu, nina aibu na sistahili kuinua uso wangu kwako, makosa yetu yamekuwa hadi kuvuka kichwani na maovu yetu yameongezeka kufika mbinguni.⁷Kuanzia siku ya watangulizi wetu mpaka sasa tumekuwa katika maovu makuu. Makosa yetu, viongozi, makuhani, walikuwa katika mikono ya mfalme wa dunia hii, katika upanga, matekani na kunyanyaswa na tuna aibu ya uso hata leo.⁸Sasa kwa kipindi kifupi, neema kutoka kwa Yahwe Mungu wetu imekuja kutuacha tumbaki wachache na kutupa kuhimili sehemu takatifu. Hii ilikuwa ni kwa ajili ya Mungu wetu kututia nuru macho yetu na kutupa unafuu sisi tulio watumwa.⁹Kwa kuwa sisi tu watumwa, lakini Mungu bado hajatushau lakini ameongeza agano la uaminifu kwetu, ameyatenda haya mbele ya macho ya mfalme wa Uajemi ili kwamba aweze kutupatia nguvu mpya. Ili kwamba tuweze kujenga nyumba ya Mungu na tuweze kuondoa majuto. Alitenda hayo ili kwamba aweze kutupatia msingi wa usalama katika Yuda na Jerusalem.

¹⁰Lakini sasa Mungu wetu, tuseme nini baaada ya haya? Tumesahau amri zako.¹¹Amri ambazo uliwapa manabii watumishi wako, pale uliposema, “Nchi hii mnayoingia kuimiliki ni nchi chafu. Imechanganyikana na watu wasio na utaratibu. Ameenea kutoka sehemu moja hadi nyininge kwa uchafu wao.¹²Hivyo sasa, msiwape binti zenu kwa watoto wao, msichukue binti zao kwa ajili ya watoto wenu, msitafute amani kwao na fadhili, ili kwamba muweze kuwa imara na kula vizuri vya nchi, hivyo utasababisha watoto wenu kumiliki kwa wakati wote.”¹³Baada ya yote kutokea kwetu kwa sababu ya uovu wetu na makosa yetu makuu, tokea hapo, Mungu wetu, hukutazama makosa yetu na kutuadhibu tulivyostahili na ukatuacha kama mabaki.¹⁴Tunaweza kuvunja tena amri zako na kuingiliana katika ndoa, na hawa watu wasiofuata utaratibu? Je hautachukia na kututowesha sote hakuna wa kubaki, hakuna wa kutoroka?¹⁵Yahwe, Mungu wa Israel, wewe ni mwenye haki, kwa kuwa tumbaki wachache mabaki hadi siku ya leo. Tazama, tuko mbele yako na makosa yetu, kwa kuwa hakuna hata mmoja anayeweza kusimama mbele kwa sababu ya hili.

10 ¹Wakati Ezra akiomba na kutubu, akalia na kujirusha chini mbele ya nyumba ya Mungu, kusanyiko kubwa la wanaume Israel, wanawake na watoto wakakusanyika kwake, kwa kuwa watu walikuwa wakilia sana.

²Shekania mtoto wa Yehiel, mwana wa Elamu akamwambia Ezra, "Tumekuwa sio waaminifu kwa Mungu na tumeoa wanawake wa kigeni kutoka nchi nyininge. Lakini pamoja na hilo, bado kuna tumaini kwa Israel.³Sasa natuveke agano pamoja na Mungu wetu kuwaondoa wanawake wote na watoto wao kulingana na maelekezo ya Bwana, na maelekezo ya wale wanaotetemeka kutokana na amri za Mungu wetu. Na hii ifanyike kutokana na sheria.⁴Simama, jambo hili linakuhusu wewe, na sisi tuko pamoja na wewe, Uwe imara na kufanya hili.

⁵Hivyo Ezra akasimama na kufanya makuhani na walawi na waisrael wote wakaahidi kufanya kwa njia hiyo. HIVYO wote wakatoa kiapo.⁶Ndipo Ezra akainuka kutoka mbele ya nyumba ya Mungu na kwenda kwenye chumba ya Yehohanani mtoto wa Eliashibu Yeye hakula mkate au kunywa maji. Tangu alipokuwa akiomboleza kuhusiana na wale wenye imani haba waliokuwa uhamishoni.

⁷Hivyo wakatuma neno katika Yuda na Yerusalem kwa watu wote waliorudi kutoka utumwani kukusanyika Yerusalem.⁸Yeyote ambaye hakuja katika siku tatu kutokana na maelekezo kutoka kwa wakuu na viongozi attachukuliwa mali zote na atatengwa na kusanyiko kuu la watu ambao walikuja kutoka uhamisho.

⁹Hivyo watu wote wa Yuda na Benjamini wakakusanyika Yerusalem kwa siku tatu. Ilikuwa ni mwezi wa tisa na siku ya ishirini ya mwezi. Watu wote wakasimama mbele ya nyumba ya Mungu na wakatetemeka kwa sababu ya neno na mvua.¹⁰Ezra kuhani akasimama na kusema, "Ninyi wenyewe mmeefanya uasi, ninyi mmeishi na wanawake wa kigeni na kuongeza makosa ya Israel.¹¹Lakini sasa mpeni sifa Yahwe, Mungu wa watangulizi wenu, na mfanye mapenzi yake, m jitenge na watu wa nchi na wanawake wa kigeni.

¹²Kusanyiko lote likajibu kwa sauti. "Tutatenda kama ulivyosema,¹³haijalishi, kuna watu wengi na ni kipindi cha mvua. Hatuna nguvu ya kusimama nje na hii si siku moja au mbili za kufanya kazi, kwa kuwa tumekosea katika jambo hili.¹⁴Hivyo wakuu wetu wawakilishe kusanyiko lote, iwe kwamba wote walioruhusu wanawake wa kigeni kuishi katika miji yetu waje katika muda uliopangwa na viongozi wa mji na waamuzi wa mji hadi hapo hasira ya Mungu itakapoondoka kutoka kwetu.

¹⁵Yonathan mtoto Asaheli na Yazeya mwana wa Tikwa wakapinga hili, Meshulamu na Shabethai mlawi wakawaunga mkono wao.

¹⁶Hivyo watu waliotoka uhamishoni wakafanya hivi, Ezra kuhani akachagua wanaume, viongozi watamgulizi wa ukoo na nyumba, wao wote kwa majina na wakaliangalia suala hili siku ya kwanza ya mwezi wa kumi.¹⁷Siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza wakawa wamemaliza kuchunguza wale wanaume walioishi na wanawake wa kigeni.¹⁸Miongoni mwa wana wa kikuhani kuna wale walioishi na wanawake wa kigeni. Miongoni mwa wana wa Yoshua mtoto wa Yosadaki na kaka zake ambao walikuwa Maasela, Eliazeri, na Yaribu na Gedalia.¹⁹Hivyo wakaamua kuwaondoa wake zao. Kwa kuwa walikuwa na makosa, wakatoa sadaka ya kondoo kwenye mifugo kwa ajili ya makosa yao.²⁰Miongoni mwa wana wa Imeri, Hanani, na Zebadia.²¹Miongoni mwa wana wa Harimu, Maaseya, na Eliya na Shemaya, na Yehiel na Uzia.²²Miongoni mwa wana wa Pashuri, Elasa²³Miongoni mwa walawi: Yozabadi na Shimei na Kelaya (ndiye Kelita) na Pethaia, na Yuda na Eliezeri. Miongoni mwa waimbaji Eliashibu na. Miongoni mwa walini Shalumu, Telemu na Uri.²⁴Miongoni mwa Israel waliobaki -²⁵Miongoni mwa wana wa Paroshi, Ramia na Izia na Malkiya na Miyamini na Eliazari na Malkiya na Benaya²⁶Miongoni mwa wana wa Elamu Mataniana Zekaria, na yeehieli, na Abdi na Yeremothi na Eliya.²⁷Miongoni mwa wana wa Zatu: Elionai, na Eliashibu, na Matania na Yeremothi na Zabadi na Aziza.²⁸Miongoni mwa wana wa Bebai Yehohanani, na Hanania na Zakai na Athlai.²⁹Miongoni mwa wana wa bani: Meshulami na Maluki, na Adaya na Yashubu na Sheali na Yeremothi.³⁰Miongoni mwa wana wa Pahath-Moabu, Adna, na kelali, na Benaya na Maaseya, na Matania, na Besaleli na Binti na Manase.³¹Na miongoni mwa wana wa Harimu: Eliezeri na Ishiya, na Malkiya na Shemaya na Shimeoni, na³²Benyamini na Maluki na Shemaria³³Miongoni mwa wana Hashumu: Matenai, na Matatana Zabadi, na Elifereti na Yeremai, na Manase, na Shimei.³⁴Miongoni mwa wana wa Bani: Maadai, na Amramu na Aueli, na³⁵Benaya, na Bedeya na Keluhi, na³⁶wania, na Meremothi, Eliashibu,³⁷Matania, na Matenai. Na³⁸Yaasi. Miongoni mwa wana wa Binui: Shimei,³⁹Sheremia, na Nathani, na Adaya, na⁴⁰Maknadebai, na Shashai, na Sharai⁴¹Azareri, na Sheremia, na Shemaria, na⁴²Shalumu, na Amaria, na Yusufu.⁴³Miongoni wa wana wa Nebo: Yeieli, na Mathiana zabadi, na Zebina, na Ido, na Yoeli na Benaya.⁴⁴Hawa wote walikuwa wameoa wanawake wa kigeni na walikuwa wamezaa watoto baadhi yao.

Nehemia

1 ¹Maneno ya Nehemia mwana wa Hakalia Ikawa, katika mwezi wa Kisleu, katika mwaka wa ishirini, nilikuwa katika mji mkuu wa Shushani,²mmoja wa ndugu zangu, Hanani, alikuja pamoja na watu wengine kutoka Yuda, nami nikawauliza kuhusu Wayahudi waliopona, Wayahudi waliosalia waliokuwa huko, na kuhusu Yerusalem.

³Wakaniambia, “Wale waliokuwa katika mkoa ule waliookoka katika kifungo wapo katika shida kubwa na aibu kwa sababu ukuta wa Yerusalem umebomolewa na milango yake imeteketezwa kwa moto.”

⁴Na mara tu niliposikia maneno haya, nikakaa na kulia, na kwa siku niliendelea kuomboleza na kufunga na kuomba mbele ya Mungu wa mbinguni.⁵Ndipo nikasema, “Wewe ndiwe Bwana, Mungu wa mbinguni, Mungu uliye mkuu na kushangaza, unayetimiza agano na upendo wa kudumu pamoja na wale wanaokupenda na kushiha amri zake.⁶Sikiliza maombi yangu na fungua macho yako, ili uisikie sala ya mtumishi wako kwamba sasa nasali mbele yako mchana na usiku kwa ajili ya watu wa Israeli watumishi wako. Mimi ninakiri dhambi za watu wa Israeli, ambazo tumefanya dhidi yako. Wote mimi na nyumba ya baba yangu tumefanya dhambi.⁷Tumefanya uovu sana juu yako, na hatukuzingatia amri, sheria, na hukumu ambazo ulimwamuru mtumishi wako Musa.

⁸Tafadhali kumbuka neno ulilomuamuru mtumishi wako Musa, ‘mkitenda pasipo uaminifu, nitawatawanya kati ya mataifa,⁹lakini mkirudi kwangu na kufuata amri zangu na kuzifanya, ingawa watu wako walienea chini ya mbingu za mbali, Nami nitawakusanya kutoka huko na kuwaleta mahali pale nilipopachagua ili kulifanya jina langu.’

¹⁰Sasa wao ni watumishi wako na watu wako, ambao uliwaokoa kwa nguvu yako kubwa na kwa mkono wako wenyе nguvu.¹¹Bwana, naomba, sikiliza sasa maombi ya watumishi wako na sala ya watumishi wako ambao hufurahia kuheshimu jina lako. Sasa unifanikishe mimi mtumishi wako leo, na unijalie rehema mbele ya mtu huyu.” Nilikuwa mnyweshaji wa mfalme.

² ¹Katika mwezi wa Kwanza, katika mwaka wa ishirini wa mfalme Artashasta, alichagua divai, na nikachukua divai na kumpa mfalme. Sasa sikuwahi kusikitika mbele yake.²Lakini mfalme akanambia, “Kwa nini uso wako una huzuni? Hauonekani kuwa mgonjwa. Hii lazima iwe huzuni ya moyo.” Kisha nikaogopa sana.

³Nikamwambia mfalme, “Mfalme aishi milele! Kwa nini uso wangu usiwe na huzuni? Ikiwa mji, mahali pa makaburi ya baba yangu, uko katika magofu, na malango yake yameharibiwa kwa moto.”

⁴Ndipo mfalme akanambia, “Unataka nini nifanye?” Kwa hiyo nikamwomba Mungu wa mbinguni.

⁵Nikamwambia mfalme, “Mfalme akiona vema, na ikiwa mtumishi wako amefanya vizuri machoni pako, unaweza kuniruhusu niende Yuda, mji wa kaburi za baba zangu, ili nipate kuujenga tena.”

⁶Mfalme akanijibu (na malkia pia alikuwa amekaa karibu naye), “Utakaa kawa muda gani mpaka urudi?” Mfalme akaona vema kunipeleka nami nikampka muda.

⁷Ndipo nikamwambia mfalme, “Ikiwa itampendeza mfalme, nipe barua kwa ajili ya wakuu ng'ambo ya Mto, ili wapate kuniruhusu nipite katika maeneo yao njiani kwenda Yuda.⁸Pia iwepo barua kwa Asafu, mlinzi wa msitu wa mfalme, ili anipe miti ya kufanya mihimili ya malango ya ngome karibu na hekalu, na kwa ukuta wa mji, na kwa nyumba ambayo Nitaishi.” Kwa hiyo kwa sababu mkono mzuri wa Mungu ulikuwa juu yangu, mfalme alinipa hitaji langu.

⁹Nilifika kwa wakuu ng'ambo ya Mto, na kuwapa barua za mfalme. Basi mfalme alikuwa amepeleka maofisa wa jeshi na wapanda farasi pamoja nami.

¹⁰Sanbalati Mhoroni na Tobbia mtumishi wa Amoni waliposikia jambo hili, walipendezwa sana kwa kuwa mtu alikuwa ambaye alikuwa akijaribu kuwasaidia watu wa Israeli.

¹¹Basi, nikarudi Yerusalem, na nilikuwa huko siku tatu.¹²Niliamka usiku, mimi na watu wachache pamoja nami. Sikumwambia mtu yeoyote kile Mungu wangu alichoweka ndani ya moyo wangu kufanya Yerusalem. Hakukuwa na mnyama pamoja nami, isipokuwa yule niliyekuwa nimempanda.

¹³Niliondoka usiku kwa njia ya lango la bondeni, kuelekea kisima cha joka na kwenye mlango wa jaa, na kukagua kuta za Yerusalem, ambazo zimebomolewa, na milango ya mbao iliharibiwa na moto.¹⁴Kisha nikaenda kwenye lango na Chemchemi ya Mfalme. Nafasi ilikuwa nyembamba sana kwa mnyama niliyekuwa nimempanda kupita.

¹⁵Kwa hiyo nilikwenda usiku huo kando ya bonde na kuchunguza ukuta, nikarudi nyuma na kuingia kwa lango la bondeni, na hivyo nikarudi.¹⁶Watawala hawakujua nilipokwenda au kile nilichofanya, na sikuwaambia Wayahudi, wala makuhani, wala wakuu, wala watawala, wala wengine waliofanya kazi hiyo.

¹⁷Nikawaambia, “Unaona shida tulio nayo, jinsi Yerusalem iko katika magofu na milango yake imeharibiwa kwa moto. Njoni, tujenge upya ukuta wa Yerusalem, ili tusiwe na aibu tena.”¹⁸Niliwaambia kuwa mkono mzuri wa Mungu wangu ulikuwa juu yangu na pia kuhusu maneno mfalme ambayo aliniambia. Wakasema, “Hebu tuondoke na kujenga.” Kwa hiyo wakaimarisha mikono yao kwa ajili ya kazi nzuri.

¹⁹Lakini Sanbalati Mhoroni, na Tobia mtumishi wake Mwamoni, na Geshemu, Mwarabu, waliposikia habari hiyo, wakatucheka na kututukana; wakasema, “Unafanya nini? Je, unagombana na mfalme?”

²⁰Ndipo nikawajibu, “Mungu wa mbinguni atatupa ufanisi. Sisi ni watumishi wake na tutaondoka na kujenga. Lakini huna sehemu, hakuna haki, na hakuna dai la kihistoria huko Yerusalem.”

³Kisha Eliashibu, kuhani mkuu, akasimama pamoja na ndugu zake makuhani, wakajenga lango la kondoo.

Walitakasa na kuweka milango yake. Waliweka wakfu hadi mnara wa Hamea na hadi mnara wa Hananeli.

²Baada yao watu wa Yeriko walijenga, na baada yao Zakuri mwana wa Imri alijenga.

³Wana wa Senaa wakajenga lango la samaki. Waliweka mihimili yake na kuweka milango yake na vyuma vyake na makomeo yake.⁴Meremoth aliandaan sehemu inayofuata. Yeye ni mwana wa Uria mwana wa Hakosi. Na baada yao Meshulamu akatengeneza. Yeye ni mwana wa Berekia mwana wa Meshezabeli. Karibu nao Sadoki akatengeneza. Yeye ni mwana wa Baana.⁵Baada yao Watekoi wakatengeneza, lakini viongozi wao walikataa kufanya kazi ilioagizwa na wakuu wao.

⁶Yoyada mwana wa Pasea, na Meshulamu mwana wa Besodeya, walitengeneza lango la Kale. Waliweka mihimili, na kuweka milango yake na vyuma vyake na makomeo yake.⁷Nao, Melatia Mgibeoni, na Yadoni Meronothi, watu wa Gibeoni na Mispa, walifanyia matengenezo juu ya sehemu ambapo mkuu wa mkoaa wa ng'ambo ya Mto aliishi.⁸Na baada yake Uzieli mwana wa Harhaya, mmoja wa wafua dhahabu, akatengeneza; na baada yake Hanania, mtengenezaji wa manukato. Wakajenga tena Yerusalem mpaka Ukuta mpana.⁹Na baada yao Refaya mwana wa Huri akajenga. Alikuwa mtawala wa nusu ya wilaya ya Yerusalem.¹⁰Na baada yao Yedaya mwana wa Harumafu akajenga karibu na nyumba yake. Na baada yake Hatushi mwana wa Hashabneya akajenga.¹¹Malkiya mwana wa Harimu na Hashubu mwana wa Pahat Moabu, walijenga sehemu nyingine pamoja na mnara wa tanuru.¹²Baada yao Shalumu mwana wa Haloheshi, mkuu wa nusu ya wilaya ya Yerusalem, akajenga, pamoja na binti zake.

¹³Hanuni na wenyeji wa Zanoa walijenga lango la bondeni. Walijenga tena na kuweka milango yake, na vyuma vyake na makomeo yake. Walijenga dhiraa elfu hadi lango la jaa.

¹⁴Malkiya, mwana wa Rekabu, mkuu wa wilaya ya Beth-Hakeremu, akajenga lango la jaa. Alijenga na kuweka milango yake, na vyuma vyake na makomeo yake.

¹⁵Shalumu mwana wa Kolhoze, mkuu wa wilaya ya Mispa, akajenga lango la Chemchemi. Alijenga, na kuweka kifuniko juu yake na kuweka milango yake na vyuma vyake na makomeo yake. Alijenga upya ukuta wa Pwani wa Silowamu kwa bustani ya mfalme, hadi ngazi ya kuongoza kutoka mji wa Daudi.¹⁶Nehemia mwana wa Azbuki, mtawala wa nusu ya wilaya ya Beth-suri, akajenga mahali hapo, toka maburini ya Daudi, mpaka birika lililojengwa na watu, na nyumba ya watu wenye nguvu.

¹⁷Baada yake, Walawi walijenga, pamoja na Rehumi mwana wa Bani na baada yake, Hashabia, mtawala wa nusu ya wilaya ya Keila, kwa wilaya yake.¹⁸Baada yake watu wa nchi zao walijenga, ikiwa ni pamoja na Binui mwana wa Henadadi, mkuu wa nusu ya wilaya ya Keila.¹⁹Baada yake alijenga Ezeri, mwana wa Yeshua, mtawala wa Mispa, alijenga sehemu nyingine kuelekea ghala ya silaha, kwenye kona ya ukuta.²⁰Baada yake Baruki, mwana wa Zakai, akajenga kwa hiari sehemu nyingine, toka kona ya ukuta mpaka mlango wa nyumba ya Eliashibu, kuhani mkuu.²¹Baada yake Meremothi, mwana wa Uria, mwana wa Hakosi, akajenga sehemu nyingine, toka mlango wa nyumba ya Eliashibu mpaka mwisho wa nyumba ya Eliashibu.

²²Kisha baada yake makuhani, watu wa eneo hilo karibu na Yerusalem, walijenga.²³Baada yao Benyamini na Hashubu walijenga kuielekea nyumba yao. Baada yao Azaria mwana wa Maaseya, mwana wa Anania, alijenga karibu na nyumba yake.²⁴Baada yake Binui mwana wa Henadadi akajenga sehemu nyingine, kutoka nyumba ya Azaria hadi kona ya ukuta.²⁵Palali, mwana wa Uzai, akajenga juu ya kona ya ukuta na mnara unaoenea juu kutoka nyumba ya juu ya mfalme katika uwanda wa walinzi. Baada yake Pedaya mwana wa Paroshi akajenga.²⁶Sasa watumishi wa hekalu waliokaa Ofeli walijenga mpaka upande wa Hifadhi ya Maji upande wa mashariki wa mnara unaojitokeza.²⁷Baada yake, Watekoi walijenga sehemu nyingine, kuelekea mnara mkubwa ulio nje, mpaka ukuta wa Ofeli.

²⁸Makuhani wakajenga juu ya lango la farasi, kila mmoja kuelekea nyumba yake.²⁹Baada yao Sadoki, mwana wa Imeri, alijenga sehemu hiyo kuelekea nyumba yake. Na baada yake Shemaya mwana wa Shekania, mlinzi wa lango la mashariki, akajenga.³⁰Baada yake Hanania, mwana wa Shelemia, na Hanuni, mwana wa sita wa Salafu, wakajenga sehemu nyingine. Meshulamu mwana wa Berekia akajenga kuelekea kwenye vyumba vyake.³¹Baada yake Malkiya, mmoja wa wafua dhahabu, akajenga mpaka nyumba ya watumishi wa hekalu na wafanyabiashara

waliokuwa wakielekea lango la gereza na mpaka chumba cha juu cha pembeni.³² Wafanyabiashara wa dhahabu na wafanyabiashara walijenga kati ya chumba cha juu cha kona na Lango la Kondoo.

⁴ ¹Sanbalati aliposikia tulikuwa tukijenga ukuta, akaghadhabika ndani yake, naye akakasirika sana, akawacheka Wayahudi.²Mbele ya ndugu zake na jeshi la Samaria, akasema, "Wayahudi dhaifu hawa wanafanya nini? Je, watajifanyia mji wenyewe? Je, watatoa dhabihu? Je, wataimaliza kazi siku moja? Je! Watawaletea mawe kutoka kwenye kifusi baada ya kuchomwa moto?

³Tobia Mwamoni alikuwa pamoja naye, naye akasema, 'Ikiwa tu mbweha angepanda juu ya hichi wanachokijenga, angeubomoa ukuta huo wa mawe."

⁴Tusikilize, Mungu wetu, kwa maana sisi tunatukanwa. Rudisha malalamiko yao juu ya vichwa vyao wenyewe na kuwapa wapate kutekwa katika nchi ambapo wao ni wafungwa.⁵Usiufunike uovu wao, wala usiondoe dhambi zao mbele yako; kwa sababu wamewachukiza wanaojenga.

⁶Kwa hiyo tulijenga ukuta na ukuta wote uliunganishwa kwa nusu ya urefu wake, kwa kuwa watu walikuwa na hamu ya kufanya kazi

⁷Lakini Sanbalati, Tobia, Waarabu, Waamoni, na Waashdodi waliposikia kwamba kazi ya ukarabati wa kuta za Yerusalem ikuwa ikiendelea, na kwamba sehemu zilizovunjika katika ukuta ziliikuwa zimefungwa, ghadhabu kubwa ikawaka ndani yao.⁸Wote walifanya shauri pamoja, na walikuja kupigana dhidi ya Yerusalem na kusababisha machafuko ndani yake.⁹Lakini tuliomba kwa Mungu wetu na kuweka walinzi kama ulinzi dhidi yao mchana na usiku kwa sababu ya tishio lao.

¹⁰Kisha watu wa Yuda wakasema, "Nguvu ya wale wanaobeba mizigo inashindwa. Kuna kifusi kikubwa, na hatuwezi kujenga ukuta."

¹¹Na adui zetu wakasema," Wala hawatajua au kuona mpaka tutakapokuja kati yao na kuwaua, na kuisimamisha kazi."

¹²Wakati huo Wayahudi waliokuwa wakiishi karibu nao walitoka pande zote na kuzungumza nasi mara kumi, wakituonya juu ya mipango waliyofanya dhidi yetu.

¹³Kwa hiyo nikaweka watu katika sehemu za chini za ukuta katika sehemu zilizo wazi. Niliweka kila familia wenyen upanga, mikuki, na upinde.¹⁴Nikatazama, nikasimama, nikawaambia wakuu, na watawala, na watu wengine, "Msiogope. Mkumbukeni Bwana, ambaye ni mkuu na wa kushangaza. Wapiganie ndugu zenu, wana zenu, binti zenu, wake zenu na nyumba zenu.

¹⁵Ilipokuwa wakati adui zetu waliposikia kwamba mipango yao ilikuwa inayojulikana kwetu, na Mungu alikuwa amebatilisha mipango yao, sote tulirudi ukutani, kila mmoja kwa kazi yake.

¹⁶Kwa hiyo tangu wakati huo nusu ya watumishi wangu walifanya kazi tu juu ya kujenga ukuta, na nusu yao wakaishika mikuki, ngao, pinde, na kuvaal silaha, wakati viongozi walismama nyuma ya watu wote wa Yuda.¹⁷Na hivyo wafanyakazi haohao amba walikuwa wakijenga ukuta na kubeba mizigo walikuwa pia wakilinda nafasi zao. Kila mtu alifanya kazi kwa mkono mmoja, na kwa mkono mwingine alikuwa na silaha yake.¹⁸Kila mjenzi alivaa upanga wake ubavuni mwake na ndivyo alivyojenga. Yule aliyepiga tarumbeta akakaa karibu nami.

¹⁹Niliwaambia wakuu na viongozi na watu wengine, "Kazi ni nzuri na ya kina, na tumejitenga kwenye ukuta, mbali na mtu mwingine."²⁰Lazima mkimbilie mahali ambapo mtasikia sauti ya tarumbeta na kusanyika huko. Mungu wetu atatupigania."

²¹Kwa hiyo tulifanya kazi hiyo. Nusu yao walikuwa wakichukua mikuki kutoka kupambazuka asubuhi hadi kutokea kwa nyota.²²Nikawaambia watu wakati huo, "Kila mtu na mtumishi wake waende usiku katikati ya Yerusalem, ili wawe walinzi wakati wa usiku na mfanyakazi wakati huo." ²³Basi si mimi, wala ndugu zangu, wala watumishi wangu, wala watu wa walinzi waliokuwa wananiifuata, hakuna hata mmoja wetu aliyebadili nguo zake, na kila mmoja wetu alichukua silaha yake, hata kama angeenda kwa ajili ya kuteka maji.

⁵ ¹Kisha wale wanaume na wake zao wakalia kwa nguvu dhidi ya Wayahudi wenzao.²Kwa maana kulikuwa na baadhi ya watu ambao walisema, “Sisi na wana wetu na binti zetu tupo wengi. Basi hebu tupate nafaka tuweze kula na tukae tuishi.”

³Pia kulikuwa na baadhi ya watu ambao walisema, “Tunaweka rehani mashamba yetu, mizabibu yetu, na nyumba zetu ili tupate nafaka wakati wa njaa.”

⁴Wengine pia walisema, “Tumekopesha pesa kulipa kodi ya mfalme kwenye mashamba yetu na mashamba yetu ya mizabibu.⁵Hata hivyo sasa miili yetu na damu ni sawa na ndugu zetu, na watoto wetu ni sawa na watoto wao. Tunalazimishwa kuuza wana wetu na binti zetu kuwa watumwa. Baadhi ya binti zetu tayari wamekuwa watumwa. Lakini hatuna nguvu za kusaidia kwa sababu watu wengine sasa wana mashamba yetu na mizabibu yetu.”

⁶Nilikasirika sana niliposikia kilio chao na maneno haya.⁷Kisha nikafikiri juu ya hili, na kuleta mashtaka dhidi ya wakuu na viongozi. Nikawaambia, “Ninyi mnatafuta riba, kila mmoja kutoka kwa ndugu yake mwenyewe.” Nikawakutanisha kusanyiko kubwa juu yao⁸na kuwaambia, “Sisi, kwa kadiri tulivyoweza, tumewakomboa toka utumwani ndugu zetu wa Kiyahudi ambao walikuwa wameuzwa kwa mataifa, lakini hata mnawauza ndugu na dada zenu ili wauzwe tena kwetu!” Walikuwa kimya na hawakupata neno la kusema.

⁹Pia nikasema, ‘Mnachokifanya sio kizuri. Je, hampaswi kutembea katika hofu ya Mungu wetu ili kuzuia malalamiko ya mataifa ambayo ni adui zetu?¹⁰Mimi na ndugu zangu na watumishi wangu tunawapa fedha na nafaka. Lakini lazima tuache kutoza riba juu ya mikopo hii.¹¹Warudishieni leo leo mashamba yao, mizabibu yao, mashamba yao ya mizeituni, na nyumba zao na asilimia ya fedha, nafaka, divai mpya, na mafuta mliyowatoza.’

¹²Wakasema, “Tutarudisha kile tulichochukua kutoka kwao, wala hatutahitaji kitu kutoka kwao. Tutafanya kama unavyosema.” Ndipo nikawaita makuhani, na kuwaapisha kuwafanya kama walivyoahidi.¹³Nikakung’uta vazi langu, nikasema, “Basi Mungu aondoe nyumba na mali ya kila mtu asiyetimiza ahadi yake. Kwa hiyo akung’utwe na kuwa hana kitu. Kusanyiko lote likasema “Amina,” na wakamsifu Bwana. Na watu wakafanya kama walivyoahidi.

¹⁴Kwa hiyo tangu wakati niliowekwa kuwa mkuu wao katika nchi ya Yuda, tangu mwaka wa ishirini mpaka mwaka wa thelathini na mbili wa mfalme Artashasta, miaka kumi na miwili, mimi na ndugu zangu hatukula chakula kilichotolewa kwa gavana.¹⁵Lakini wakuu wa zamani waliokuwa kabla yangu waliwakeea watu mizigo mizito, na wakachukua kwao shekeli arobaini za fedha kwa ajili ya chakula na divai yao ya kila siku. Hata watumishi wao waliwadhulumu watu. Lakini sikufanya hivyo kwa sababu ya hofu ya Mungu.

¹⁶Niliendelea kufanya kazi kwenye ukuta, na hatukununua ardhi. Na watumishi wangu wote walikusanyika huko kwa ajili ya kazi hiyo.¹⁷Katika meza yangu walikuwa Wayahudi na maafisa, watu 150, isipokuwa wale waliokuja kwetu kutoka kwa mataifa waliokuwa wakituzunguka.¹⁸Kila kitu kilichoandaliwa kila siku kilikuwa ng’ombe moja, kondoo sita waliochaguliwa, na ndege, na kila siku kumi aina zote za divai nydingi. Na hata kwa haya yote sikuhitaji mahitaji ya chakula cha gavana, kwa sababu madai yalikuwa mazito sana juu ya watu.

¹⁹Nikumbuke, Ee Mungu wangu, kwa wema, kwa sababu ya yote niliyoyafanya kwa watu hawa.

6 ¹Wakati Sanbalati, Tobia, Geshemu Mwarabu na adui zetu wengine waliposikia kwamba nilijenga upya ukuta na kwamba hakuna sehemu yoyote iliyoachwa wazi, ingawa sijaweka milango katika malango,²Sanbalati na Geshemu akatuma wajumbe akasema, “Njoni, tukutane pamoja mahali fulani katika tambarare ya Ono.” Lakini walitaka kunidhuru.

³Niliwatura wajumbe kwao, nikasema, “Ninafanya kazi kubwa na siwezi kushuka. Kwa nini kazi isimame wakati nitakapoondoka na kuja kwako?”⁴Walitura ujumbe huo huo mara nne, na mimi niliwajibu vile vile kila wakati.

⁵Sanbalati alimtuma mtumishi wake kwangu kwa njia ile ile mara ya tano, na barua iliyo wazi mkononi mwake.⁶Imeandikwa, “Inaripotiwa kati ya mataifa, na Geshemu pia anasema, kwamba wewe na Wayahudi mna mpango wa kuasi, kwa sababu hiyo ndio mnajenga ukuta. Kutokana na taarifa hizi, unakaribia kuwa mfalme wao.⁷Nawe umewachagua manabii kutangaza habari zako juu ya Yerusalem, wakisema, “Kuna mfalme huko Yuda!” Unaweza kuwa na hakika mfalme atasikia ripoti hizi. Basi, hebu njoo tuzungumze.

⁸Kisha nikamtuma neno nikisema, “mambo kama hayo hayajafanyika kama unavyosema, kwa maana ndani ya moyo wako umeyabuni.”⁹Kwa maana wote walitaka kututisha, wakifiki, “Wataacha mikono yao kufanya kazi hiyo, na haitafanyika.” Lakini sasa, Mungu, tafadhali imarisha mikono yangu.

¹⁰Nikaenda nyumbani kwa Shemaya mwana wa Delaya, mwana wa Mehetabeli, aliyefungwa nyumbani mwake. Akasema, “Hebu tukutane pamoja katika nyumba ya Mungu, ndani ya hekalu, na tufunge milango ya hekalu, kwa maana wanakuja kukuua. Usiku wanakuja kukuua.”

¹¹Nikajibu, “Je! Mtu kama mimi ninaweza kukimbia? Na mtu kama mimi ninaweza kuingia hekaluni ili nipate kuishi? Sitaingia.”¹²Niligundua kwamba sio Mungu aliyemtuma, lakini alikuwa amefanya unabii dhidi yangu. Tobia na Sanbalati walimwajiri.¹³Walimpa kazi kunifanya niwe na hofu, ili nifanye kile alichosema na kutenda dhambi, hivyo wangeweza kunipa jina baya ili kuniabisha.

¹⁴Mungu wangu, wakumbuke Tobia na Sanbalati, na yote waliyofanya. Pia mkumbuke nabii Noadia na manabii wengine ambao walijaribu kunifanya niogope.

¹⁵Kwa hiyo ukuta ukamalizika siku ya ishirini na tano ya mwezi wa Sita, baada ya siku hamsini na mbili.¹⁶Adui zetu wote waliposikia hayo, mataifa yote yaliyotuzunguka, waliogopa na wakakata tamaa sana machoni pao wenyewe. Kwa maana walijua kazi hiyo ilifanyika kwa msaada wa Mungu wetu.

¹⁷Wakati huu wakuu wa Yuda walitura barua nydingi kwa Tobia, na barua za Tobia zikawajia.¹⁸Kwa maana walikuwa wengi huko Yuda waliofungwa kwa kiapo chake, kwa sababu alikuwa mkwewe Shekania, mwana wa Ara. Mwanawe Yehohanani alikuwa amekuwa mkewe Meshulamu mwana wa Berekia.¹⁹Pia walizungumza nami kuhusu matendo yake mema na kumwambia maneno yangu. Barua zililetwa kwangu kutoka kwa Tobia kunitisha.

⁷ ¹Wakati ukuta ulipomalizika na milango nimekwisha kuisimamisha, na walini wa malango na waimbaji na Walawi walikuwa wamechaguliwa,²nikampa ndugu yangu Hanani kuwa na amri juu ya Yerusalem, pamoja na Hanania ambaye alikuwa msimamizi wa kijiji, kwa kuwa alikuwa mwaminifu na alimuogopa Mungu zaidi kuliko wengi.³Nami nikawaambia, Msifungue malango ya Yerusalem mpaka jua litakapokuwa kali. Wakati walini wa mlango wanalinda, unaweza kufunga milango na kuikaza. Chagua walini kutoka kwa wale wanaoishi Yerusalem, wengine mahali pa kituo chao cha ulinzi, na wengine mbele ya nyumba zao wenyewe.

⁴Sasa jiji lilikuwa pana na kubwa, lakini kulikuwa na watu wachache ndani yake, na hakuna nyumba zilizojengwa tena.⁵Mungu wangu aliweka moyoni mwangu, kuwakusanya pamoja wakuu, maafisa, na watu kuwaandikisha katika familia zao. Nilipata Kitabu cha kizazi cha wale amba walirudi kwanza na nikaona kwamba imeandikwa humo.

⁶Hawa ndio watu wa jimbo amba walikwenda kutoka kwenye uhamisho wa wale waliohamishwa amba Nebukadreza mfalme wa Babeli aliwachukua mateka. Wakarudi Yerusalem na Yuda, kila mmoja kwenda kwenye mji wake.⁷Walikuja na Zerubabeli, Yoshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Nahamani, Mordekai, Bilshani, Mispari, Bigwai, Rehumu na Baana. Idadi ya wana wa Israel ilikuwa.⁸Wana wa Paroshi, 2,172.

⁹ Wana wa Shefatia, 372.

¹⁰ Wana wa Ara, 652.

¹¹ Wana wa Pahath Moabu,

¹² kwa wana wa Yeshua na Yoabu, 2,818.

¹³ Wana wa Elamu, 1,254.

¹⁴ Wana wa Zatu, 845. Wana wa Zakai, 760.

¹⁵ Wana wa Binnui, 648.

¹⁶ Wana wa Bebai, 628.

¹⁷ Wana wa Azgadi, 2,322.

¹⁸ Wana wa Adonikamu, 667.

¹⁹ Wana wa Bigwai, 2,067.

²⁰ Wana wa Adini, 655.

²¹ Wana wa Ateri, wa Hezekia, 98.

²² Wana wa Hashumu, 328.

²³ Wana wa Besai, 324.

²⁴ Wana wa Harifu, 112.

²⁵ Wana wa Gibeoni, 95.

²⁶Watu kutoka Bethlehemu na Netofa, 188.

²⁷ Watu wa Anathothi, 128.

²⁸ Watu wa Beth Azmaweth, 42.

²⁹ Watu wa Kiriat Yearimu, Kefira, na Beerothi, 743.

³⁰ Watu wa Rama na Geba, 621.

³¹ Watu wa Mikmasi, 122.

³² Watu wa Betheli na Ai, 123.

³³ Watu wa Nebo, 52.

³⁴ Watu wa Elamu wa pili, 1,254.

³⁵ Watu wa Harimu, 320.

³⁶ Watu wa Yeriko, 345.

³⁷ Watu wa Lodi, Hadidi, na Ono, 721.

³⁸ Watu wa Senaa, 3,930.

³⁹ Makuhani Wana wa Yedaya (wa nyumba ya Yeshua), 973.

⁴⁰ Wana wa Imeri, 1,052.

⁴¹ Wana wa Pashuri, 1,247.

⁴² Wana wa Harimu, 1,017.

⁴³Walawi, wana wa Yeshua, wa Kadmieli, wa Binui, wa Hodavia, 74.

⁴⁴ Waimbaji wana wa Asafu; 148.

⁴⁵Waliofungua mlango wana wa Shalumu, wana wa Ateri, wana wa Talmoni; wana wa Akubu, wana wa Hatita, wana wa Shobai, 138.

⁴⁶Watumishi wa Hekalu wana wa Siha, wana wa Hasufa, wana wa Tabaothi,

⁴⁷ wana wa Kerosi, wana wa Siaha, wana wa Padoni,

⁴⁸ wana wa Lebana, wana wa Hagaba, wana wa Salmai,

⁴⁹ wana wa wa Hanani, wana wa Gideli, wana wa Gahari.

⁵⁰ Wana wa Reaya, wana wa Resini, wana wa Nekoda,

⁵¹ wana wa Gazamu, wana wa Uza, wana wa Pasea,

⁵² wana wa Besai, wana wa Meunimu, wana wa Nefusimu.

⁵³ Wana wa Bakbuki, wana wa Hakufa, wana wa Harhuri,

⁵⁴ wana wa Baslith, wana wa Mehida, wana wa Harsha,

⁵⁵ wana wa Barkosi, wana wa Sisera, wana wa Tema,

⁵⁶ wana wa Nesia, wana wa Hatifa.

⁵⁷Wana wa Sulemani, wana wa Sotai, wana wa Sofeereth, wana wa Peruda,

⁵⁸ wana wa Yaala, wana wa Darkoni, wana wa Gideli,

⁵⁹ wana wa Shefatia, wana wa Hatili, wana wa Pokerethi Sebaimu, wana wa Amoni.

⁶⁰Watumishi wote wa hekalu, na wana wa watumishi wa Sulemani, walikuwa 392.

⁶¹Hawa ndio watu waliokwenda kutoka Tel Mela, Tel harsha, Kerub, Addon, na Imeri. Lakini hawakuweza kuthibitisha kwamba wao au jamaa za baba zao walikuwa wana wa Israeli,⁶²wana wa Delaya, wana wa Tobia, na wana wa Nekoda, 642.⁶³Na kutoka kwa makuhani Wana wa Habaya, Hakosi, na Barzilai (akamchukua mkewe kutoka kwa binti za Barzilai wa Gileadi na akaitwa kwa jina lao).⁶⁴Hawa walitafuta rekodi zao kati ya waliojiunga na kizazi chao, lakini hawakuweza kupatikana, kwa hivyo waliondolewa katika ukuhani kama walio najisi.⁶⁵Naye mkuu wa gavana akawaambia wasiruhusiwe kula chakula cha makuhani kutoka kwenye dhabihu mpaka atakapoinuka kuhani mwenye Urimu na Thumimu.

⁶⁶Kusanyiko lote lilikuwa 42,360,⁶⁷isipokuwa watumishi wao wa kiume na watumishi wao wa kike, amba walikuwa 7,337. Walikuwa na wanaume na wanawake wa kuimba 245.⁶⁸Farasi zao zilikuwa 736 kwa idadi, nyumbu zao, 245,⁶⁹ngamia zao, 435, na punda zao, 6,720.

⁷⁰Baadhi ya wakuu wa familia za baba zao walitoa zawadi kwa ajili ya kazi. Gavana alitoa sadaka ya darkoni elfu ya dhahabu, mabakuli 50, na mavazi 530 ya makuhani⁷¹Baadhi ya wakuu wa familia za baba zao waliwapa katika hazina kwa kazi darkroni elfu ishirini za dhahabu na mane 2,200 za fedha.⁷²Watu wengine waliwapa darkoni za dhahabu ishirini elfu, na dhahabu elfu mbili za fedha, na mavazi sitini na saba kwa makuhani.

⁷³Basi makuhani, Walawi, walinzi wa malango, waimbaji, watu wengine, watumishi wa hekalu, na Israeli wote waliishi katika miji yao. Hata mwezi wa saba watu wa Israeli walikuwa wakiishi katika miji yao.”

⁸ ¹Watu wote walikusanyika kama mtu mmoja katika eneo la wazi mbele ya lango la maji. Wakamwomba Ezra mwandishi akilete Kitabu cha Sheria ya Musa, ambacho Bwana aliwaamuru Israeli.²Siku ya kwanza ya mwezi wa saba, Ezra, kuhani, akaleta sheria mbele ya mkutano, wanaume na wanawake, na wote waliokuwa na uwezo wa kusikia na kuelewa.³Akatizama eneo lililo wazi mbele ya lango la Mji, na akasoma toka asubuhi hadi adhuhuri, mbele ya wanaume na wanawake, na yejote ambaye angeweza kuelewa. Na wote wakasikiliza kwa makini kitabu cha Sheria.

⁴Na Ezra, mwandishi, alisimama juu ya jukwaa la mbao ambalo watu walikuwa wametengeneza kwa kusudi hilo. Pembeni yake walismama Matithia, Shema, Anaya, Uri, Hilkia na Maaseya, upande wake wa kuume; na Pedaya, Misbaeli, Malkiya, Hashumu, Hashbadani, Zekaria na Meshulamu walikuwa wamesimama upande wake wa kushoto.

⁵Ezra alipofungua kitabu mbele ya watu wote, kwa kuwa alikuwa amesimama juu ya watu, na alipofungua watu wote wakasimama.⁶Ezra akamshukuru Bwana, Mungu mkuu; na watu wote wakainua mikono yao, wakajibu, “Amina! Amina!” Wakainamisha vichwa vyao, wakamwabudu Bwana kwa nyuso zao zikiwa chini.

⁷Yeshua, Bani, Sherebia, Yamini, Akubu, Shabethai, Hodai, Maaseya, Kelita, Azaria, Yozabidi, Hanania, Pelaya nao ni Walawi, waliwasaidia watu kuelewa sheria, watu wakakaa mahali pao.⁸Wao walisoma katika kitabu, Sheria ya Mungu, wakaeleza wazi kwa tafsiri na kutoa maana ili watu waelewe yaliyosomwa.

⁹Nehemia, gavana, na Ezra kuhani, na mwandishi, na Walawi waliokuwa wakitafsiri kwa watu, wakawaambia watu wote, Siku hii ni takatifu kwa Bwana, Mungu wenu. Msiomboleze au kulia. Kwa kuwa watu wote walilia wakati waliposikia maneno ya sheria.

¹⁰Nehemia akawaambia, ‘Nendeni, mle kilichonona, mkate na maji ya kunywa, na mpelekeeni mtu asiye na kitu, kwa maana siku hii ni takatifu kwa Bwana wetu. Msiwe na huzuni, kwa kuwa furaha ya Bwana ni nguvu zenu.

¹¹Basi Walawi wakawafanya watu kuwa na utulivu, wakisema, “Nyamazeni! Kwa maana siku hii ni takatifu. Msiwe na huzuni.”

¹²Watu wote wakaenda kula na kunywa na kugawana chakula na kusherehekeea kwa furaha kubwa kwa sababu walielewa maneno waliyohubiriwa.

¹³Siku ya pili viongozi wa nyumba za mababu kutoka kwa watu wote, makuhani na Walawi, wakakusanyika kwa Ezra, mwandishi ili kupata ufahamu kutoka kwenye maneno ya sheria.¹⁴Wakaona imeandikwa katika sheria namna Bwana alivyomuamuru Musa kwamba wana wa Israeli waishi katika hema wakati wa sikukuu ya mwezi wa saba.¹⁵Wanapaswa kutoa tamko katika miji yao yote, na huko Yerusalem, wakisema, ‘Nendeni nje kwenye nchi ya vilima, na mkalete matawi kutoka kwenye mzeituni mwitu, na matawi ya mihadsi, na matawi ya mitende na matawi ya miti minene ili kufanya vibanda nya muda kama ilivyoandikwa.’

¹⁶Basi watu wakatoka na kuleta matawi, wakajifanya mahema, kila mmoja juu ya paa zao, katika ua zao, katika mahakama za nyumba ya Mungu, mahali pa wazi pa lango la Maji, na katika mraba wa lango la Efraimu.¹⁷Kisha kusanyiko lote la wale waliorudi kutoka kifungoni wakafanya mahema na kukaa ndani yake. Kwa kuwa tangu siku za Yoshua, mwana wa Nuni hata siku hiyo, watu wa Israeli hawakuadhimisha sikukuu hii. Na furaha ilikuwa kubwa sana.

¹⁸Pia siku kwa siku, tangu siku ya kwanza hadi mwisho, Ezra alisoma kutoka Kitabu cha Sheria ya Mungu. Walifanya sikukuu kwa siku saba na siku ya nane kulikuwa na kusanyiko zuri, kwa utiifu wa amri.

¹Siku ya ishirini na nne ya mwezi huo huo watu wa Israeli walikusanyika, nao walikuwa wamefunga, nao walikuwa wamevaa magunia, nao wakaweka vumbi juu ya vichwa vyao.²Wazao wa Israeli walijitenga na wageni wote. Walisimama na kukiri dhambi zao wenyewe na matendo maovu ya baba zao.³Walisimama mahali pao, na robo ya siku walisoma kutoka Kitabu cha Sheria ya Bwana Mungu wao. Na robo nyingine ya siku walikiri na kuinama mbele ya Bwana Mungu wao.⁴Walawi, Yeshua, Bani, Kadmieli, Shebaniya, Buni, Sherebia, Bani na Kenani, walisimama juu ya ngazi, wakamwita Bwana, Mungu wao kwa sauti kubwa.⁵Ndipo Walawi, na Yeshua, na Kadmieli, na Bani, na Hashabneya, na Sherebia, na Hodia, na Shebania, na Pethalia, wakasema, "Simameni, mkamsifu Bwana, Mungu wenu, milele na milele." "Libarikiwe jina lako tukufu, lilitotukuka kuliko baraka zote na sifa zote."⁶Wewe ni Bwana. Wewe peke yako. Wewe umefanya mbinguni, mbingu za juu, na malaika wote wa vita vita, na dunia na kila kitu kilicho juu yake, na bahari na vyote vilivyomo. Unawapa wote uzima, na majeshi ya malaika wanakusujidia.⁷Wewe ndiwe Bwana, Mungu aliyemchagua Abramu, akamtoa kutoka Uri wa Wakaldayo, akamwita Ibrahimu.⁸Uliono moyo wake ulikuwa mkamilifu mbele yako, nawe ukafanya pamoja naye agano la kuwapa wazao wake nchi ya Wakanaani, na Mhti, na Mwamori, na Perizi, na Myebusi, na Wagirgashi. Umeweka ahadi yako kwa sababu wewe ni mwenye haki.⁹Uliono shida ya baba zetu Misri na ukasikia kilio chao kando ya bahari ya shamu.¹⁰Wewe ulifanya ishara na maajabu juu ya Farao, na watumishi wake wote, na watu wote wa nchi yake, kwa maana ulijua kwamba Wamisri walifanya kwa kujivunia. Lakini ulijifanya jina ambalo linasimama hadi siku ya leo.¹¹Ukagawanya bahari mbele yao, wakavuka katikati ya bahari juu ya nchi kavu; na ukawatupa wale waliokuwa ndani ya kina, kama jiwe ndani ya maji ya kina.¹²Wewe uliwaongoza kwa nguzo ya wingu wakati wa mchana, na kwa nguzo ya moto wakati wa usiku, ili kuwamulikia njiani waweze kutembea katika nuru yako.¹³Ulishuka juu ya Mlima Sinai ukazungumza nao kutoka mbinguni ukawapa amri za haki na sheria za kweli, amri nzuri na maagizo.¹⁴Uliwajulisha sabato yako takatifu, ukawapa amri, maagizo, na sheria kupitia Musa mtumishi wako.¹⁵Uliwapa chakula kutoka mbinguni kwa ajili ya njaa yao, na maji kutoka kwenye mwamba kwa kiu yao, ukawaambia waende kuimiliki nchi uliyowaapia kwa kiapo kuwapa.¹⁶Lakini wao na baba zetu walifanya uasi, nao walikuwa wakaidi, wala hawakuzitii amri zako.¹⁷Walikataa kusikiliza, na hawakufikiri juu ya maajabu uliyofanya kati yao, lakini wakawa wakaidi, na katika uasi wao waliweka kiongozi ili wairudie hali ya utumwa. Lakini wewe ni Mungu ambaye umejaa msamaha, mwenye rehema na huruma, si mwepesi wa hasira, na wingi katika upendo thabiti. Wewe hukuwaacha.¹⁸Wala hukuwaacha hata walipokwisha kutoa ndama katika chuma kilichochomwa na kusema, "Huyu ndio Mungu wenu aliyekuleta kutoka Misri," wakati walipopotoka sana.¹⁹Wewe, kwa huruma yako, hukuwaacha katika jangwa. Nguzo ya wingu iliyowangoza njiani haikuwaacha wakati wa mchana, wala nguzo ya moto usiku iliwaangazia barabara ambayo walipaswa kutembea.²⁰Uliwapa Roho wako mzuri kuwafundisha, na mana yako haukuwanyima kinywani mwao, na ukawapa maji kwa kiu yao.²¹Kwa miaka arobaini uliwaruzuku jangwani, na hawakukosa chochote. Nguo zao hazikuchakaa na miguu yao haikuvimba.²²Uliwapa falme na watu, na ukawapa ardhi katika kila kona ya mbali. Basi wakaimiliki nchi ya Sihoni mfalme wa Heshboni, na nchi ya Ogu mfalme wa Bashani.²³Uliwafanya watoto wao kuwa wengi kama nyota za mbinguni, na ukawaingiza katika nchi. Uliwaambia baba zao waingie na kumiliki.²⁴Basi watu wakaingia, wakaimiliki nchi, ukawashinda wenyeji wa nchi hiyo, Wakanaani. Ukawatia mikononi mwao, pamoja na wafalme wao na watu wa nchi, ili Israeli afanye nao kama walivytaka.²⁵Wao waliteka miji yenyeye nguvu na nchi yenyeye ustawi, nao wakachukua nyumba zenye vitu vyote vyema, birika zilizochimbwa, mizabibu na miti ya mizeituni, na miti ya matunda mengi. Kwa hiyo walikula na wakashiba na wakatosheka, na wakafurahi kwa wema wako.²⁶Basi hawakukutii na wakawaasi. Walitupa sheria yako nyuma ya migongo yao. Waliwaua manabii wako waliwaonya wakurudie wewe, nao wakafanya ukatili mkubwa.²⁷Kwa hiyo ukawatia mikononi mwa adui zao, aliywatesa. Na wakati wa mateso yao, walikulilia na wewe uliwasikia kutoka mbinguni na mara nyingi ukawaokoa katika mikono ya adui zao, kwa sababu ya huruma zako nyingi.²⁸Lakini baada ya kupumzika, wakafanya mabaya tena mbele yako, nawe ukawaacha mikononi mwa adui zao, kwa hiyo adui zao wakatawala juu yao. Hata walipokurudia na kukulilia, ukasikia kutoka mbinguni, mara nyingi ukawaokoa kwa sababu ya huruma yako.²⁹Uliwaonya ili wapate kurudi kwenye sheria yako. Hata hivyo walifanya kiburi na hawakusikiliza amri zako. Walifanya dhambi dhidi ya amri zako ambazo humpa uzima mtu ye yoyote anayezitii. Hawakuzitii, hawakuzitenda na walikataa kuzisikiliza.³⁰Kwa miaka mingi ukachukiliana nao na kuwaonya kwa Roho wako kwa njia ya manabii wako. Hata hivyo hawakusikiliza. Kwa hiyo ukawatia mikononi mwa watu wa jirani.³¹Lakini kwa huruma zako kubwa hukuwakomesha kabisa, au kuwaacha, kwa maana wewe ni Mungu mwenye rehema na mwenye huruma.³²Basi, Mungu wetu, Mungu wetu mkuu, mwenye nguvu na mwenye kutisha, unayeweka agano lako na upendo wako, shida zote zilizotupata sisi, wafalme wetu, wakuu wetu, na makuhani wetu, na manabii wetu, na baba zetu, na watu wako wote tangu siku za wafalme wa

Ashuru mpaka leo usizihesabu kuwa ni kidogo.³³ Wewe ni mwenye haki katika yote yaliyotupata, kwa kuwa umetenda kwa uaminifu, na tumefanya uovu.³⁴ Wafalme wetu, wakuu wetu, makuhani wetu, na baba zetu hawakuishika sheria yako, wala hawakuzingatia amri zako au shuhuda zako ulizowashuhudia.³⁵ Hata katika ufalme wao wenyewe, wakati walifurahia wema wako kwao, katika nchi kubwa na yenye mazao uliyoweka mbele yao, hawakukutumikia au kuacha njia zao mbaya.³⁶ Sasa sisi ni watumwa katika nchi uliyowapa baba zetu kufurahia matunda yake na zawadi zake nzuri, na tazama, sisi ni watumwa!³⁷ Mavuno mazuri kutoka nchi yetu huenda kwa wafalme uliowaweka juu yetu kwa sababu ya dhambi zetu. Watawala juu ya miili yetu na juu ya mifugo kama wanavyopenda. Tuna shida kubwa.

³⁸Kwa sababu ya yote haya, tunafanya agano thabiti kwa kuandika. Kwenye hati iliyofungwa ni majina ya wakuu wetu, Walawi, na makuhani.”

10 ¹Wale ambao waliweka majina yao kwenye nyaraka zilizofunikwa walikuwa Nehemia mwana wa Hakalia gavana, na makuhani waliowekwa walikuwa Sedekia,²Seraya, Azaria, Yeremia,

³ Pashuri, Amaria, Malkiya,
⁴ Hamshi, Shekania, Maluki,
⁵ Harimu, Meremothi, Obadia,
⁶ Danieli, Ginethoni, Baruki,
⁷ Meshulamu, Abiya, Miyamini,
⁸ Maazia, Bilgai na Shemaya. Hawa walikuwa makuhani.

⁹Walawi walikuwa Yeshua mwana wa Azania, Binui wa jamaa ya Henadadi, Kadmieli,
¹⁰ na Walawi wenzake, Shebania, Hodia, Kelita, Pelaya, Hanani,
¹¹ Mika, Rehobu, Hashabia,
¹² Zakuri, Sherebia, Shebania,
¹³ Hodiya, Bani na Beninu.

¹⁴Viongozi wa watu walikuwa Paroshi, Pahath-Moabu, Elamu, Zatu, Bani,
¹⁵ Buni, Azgadi, Bebai,
¹⁶ Adoniya, Bigwai, Adini,
¹⁷ Ateri, Hezekia, Azuri,
¹⁸ Hodia, Hashumu, Besai,
¹⁹ Harifu, Anathothi, Nobai,
²⁰ Magpiashi, Meshulamu, Heziri,
²¹ Meshezabeli, Sadoki, Yadua,
²² Pelatia, Hanani, AnaYA,
²³ Hoshea, Hanania, Hashubu,
²⁴ Haloheshi, Pilha, Shobeki,
²⁵ Rehumu, Hashabna, Maaseya,
²⁶ Ahia, Hanani, Anani,
²⁷ Maluki, Harimu na Baana.

²⁸Na watu wengine waliokuwa makuhani, na Walawi, na walini wa malango, na waimbaji, na watumishi wa hekalu, na wote waliokuwa wamejitenga wenyewe na watu wa nchi za jirani, kwa sheria ya Mungu, na wanawake zao, na wana wao, na Binti zao, wote walio na ujuzi na ufahamu,²⁹walijiunga na ndugu zao, wakuu wao, na kujifunga katika laana na kiapo cha kutembea katika sheria ya Mungu, iliyotolewa na Musa mtumishi wa Mungu, na kuzingatia na kutii amri zote za Bwana Mungu wetu na hukumu zake na sheria zake.³⁰Tuliahidi kuwa hatuwezi kuwapa binti zetu watu wa nchi au kuchukua binti zao kwa wana wetu.³¹Pia tuliahidi kwamba ikiwa watu wa nchi wataleta bidhaa au nafaka yoyote ya kuuza siku ya Sabato, hatuwezi kununua kutoka kwao siku ya Sabato au siku yoyote takatifu. Kila mwaka wa saba tutaacha mashamba yetu kupumzika, na tutafuta madeni yote yaliyotokana na Wayahudi wengine.³²Tulikubali amri za kutoa shilingi ya shekeli kila mwaka kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu wetu,³³kutoa mkate wa uwepo, na sadaka ya nafaka ya kawaida, sadaka za kuteketezwa siku za Sabato, sikukuu mpya za mwezi na sikukuu za kuteketezwa, na sadaka takatifu, na sadaka za dhambi za kufanya upatanisho kwa Israeli, pamoja na kazi yote ya nyumba ya Mungu wetu.³⁴Na makuhani, Walawi, na watu wakapiga kura kwa ajili ya sadaka ya kuni. Kura ilichagua ni nani wa familia zetu ataleta kuni ndani ya nyumba ya Mungu wetu kwa nyakati zilizowekwa kila mwaka. Kuni hizo zilichomwa juu ya madhabahu ya Bwana Mungu wetu, kama ilivyoandikwa katika sheria.³⁵Tuliahidi kuleta nyumbani kwa Bwana matunda ya kwanza yaliyotokana na udongo wetu, na matunda ya kwanza ya mti kila mwaka.³⁶Na kama ilivyoandikwa katika sheria, tuliahidi kuleta nyumbani kwa Mungu na kwa makuhani watumikao hapo wazaliwa wa kwanza wa wana wetu na wanyama wetu.³⁷Tutaleta unga wa kwanza na sadaka zetu za nafaka, na matunda ya kila mti, na divai mpya na mafuta tutaleta kwa makuhani, kwenye vyumba vya kuhifadhi vya nyumba ya Mungu wetu. Tutawaletea Walawi sehemu ya kumi kutoka kwenye udongo wetu kwa sababu Walawi hukusanya zaka katika miji yote tunayofanya kazi.³⁸Kuhani, mzao wa Haruni, lazima awe na Walawi wakati wanapopokea zaka. Walawi wanapaswa kuleta sehemu ya kumi ya zaka katika nyumba ya Mungu wetu kwenye vyumba vya kuhifadhi hazima.³⁹Kwa maana wana wa Israeli na wana wa Lawi, wataleta sadaka za nafaka, divai mpya, na mafuta katika vyumba vya kuhifadhi ambapo vitu vya patakatifu vinasimamishwa, na mahali pa makuhani watumishi, na walini wa mlango, na waimbaji. Hatuwezi kuacha nyumba ya Mungu wetu.

11 ¹Viongozi wa watu waliishi Yerusalem, na watu wengine walipiga kura ili kuleta mmoja kati ya watu kumi kuishi Yerusalem, mji mtakatifu, na wengine tisa walibakia katika miji mingine.²Na watu wakawabariki wote waliojitoa kwa hiari kuishi Yerusalem.

³Hawa ndio viongozi wa mkoaa ambao waliishi Yerusalem. Hata hivyo, katika miji ya Yuda kila mtu aliishi katika nchi yake mwenyewe, ikiwa ni pamoja na Waisraeli, makuhani, Walawi, watumishi wa hekalu, na wazao wa watumishi wa Sulemani.⁴Katika Yerusalem waliishi baadhi ya wana wa Yuda na baadhi ya wana wa Benyamini. Watu wa Yuda walikuwa pamoja na Athaya, mwana wa Uzia, mwana wa Zekaria, mwana wa Amaria, mwana wa Shefatia, mwana wa Mahalaleli, mwana wa Peresi.

⁵Na Maaseya, mwana wa Baruki, mwana wa Kolhoze, mwana wa Hazaya, mwana wa Adaya, mwana wa Yoyerib, mwana wa Zakaria, mwana wa Mshelani, alikuwa mwana wa Baruki.⁶Wana wote wa Peresi waliokaa Yerusalem walikuwa 468. Walikuwa masujaa.⁷Hao ndio wana wa Benyamini, Salu, mwana wa Meshulamu, mwana wa Yoedi, mwana wa Pedaya, mwana wa Kolaya, mwana wa Maaseva, mwana wa Ithieli, mwana wa Yehaya.⁸Na baada yake, Gabai na Salai, watu 928.⁹Yoeli mwana wa Zikri alikuwa mwangalizi wao; na Yuda mwana wa Hasenua alikuwa mkuu wa pili juu ya mji.¹⁰Kutoka kwa makuhani Yedaya, mwana wa Yoyerib, Yakini,¹¹Seraya mwana wa Hilikia, mwana wa Meshulamu, mwana wa Sadoki, mwana wa Merayoti, mwana wa Ahitubu, mkuu wa nyumba ya Mungu,¹²na wenzake waliofanya kazi ya ukoo, watu 822. Na Adaya mwana wa Yerohamu, mwana wa Pelalia, mwana wa Amzi, mwana wa Zekaria, mwana wa Pashuri, mwana wa Malkiya.

¹³Nao walikuwa washirika wake waliokuwa wakuu wa jamaa, wanaume 242, na Maasai mwana wa Azareli, mwana wa Azai, mwana wa Meshilemotti, mwana wa Imeri,¹⁴na ndugu zao, 128 wapiganaji wenye ujasiri, wenye ujasiri; Waziri wao aliyeongoza alikuwa Zabdieli, mwana wa Hageoli.¹⁵Na Walawi Shemaya mwana wa Hashubu, mwana wa Azrikamu, mwana wa Hashabia, mwana wa Buni,¹⁶na Shabeshai, na Yozabadi, ambao walikuwa ni viongozi wa Walawi, waliosimamia kazi za nje ya nyumba ya Mungu.¹⁷Alikuwepo Matania, mwana wa Mika, mwana wa Zakri, mwana wa Asafu, aliyekuwa mkurugenzi aliyeanza shukrani kwa sala, na Bakbukia, wa pili mionganoni mwa ndugu zake, na Abda mwana wa Shemaya, mwana wa Galali, mwana wa Yeduthuni.

¹⁸Katika mji wote mtakatifu walikuwa Walawi 284.¹⁹Walinzi wa malango Akubu, Talmoni, na washirika wao, ambao waliolinda milango, wanaume 172.

²⁰Na wale waliosalia wa Israeli, na makuhani, na Walawi, walikuwa katika miji yote ya Yuda. Kila mtu aliishi katika milki yake mwenyewe.

²¹Wafanyakazi wa hekalu waliishi Ofeli, na Siha na Gishpa walikuwa wakiwaongoza.

²²Mtawala mkuu juu ya Walawi waliokuwa wakitumikia Yerusalem alikuwa Uzi mwana wa Bani, mwana wa Hashabia, mwana wa Matania, mwana wa Mika, wa wana wa Asafu, ambao walikuwa waimbaji wa kazi katika nyumba ya Mungu.²³Walikuwa chini ya maagizo kutoka kwa mfalme na maagizo imara yalitolewa kwa waimbaji kila siku inavyohitajika.

²⁴Pethahia mwana wa Meshezabeli, mwana wa Zera, mwana wa Yuda, alikuwa upande wa mfalme kwa habari zote za watu.

²⁵Kuhusu vijiji na mashamba yao, baadhi ya watu wa Yuda wakakaa Kiriath-arba, na vijiji vyake, na Diboni, na vijiji vyake, na Yekabzeeli na vijiji vyake.²⁶Wakaishi katika Yeshua, Molada, Beth-Peleti,²⁷Hazar-Shuali, Beersheba na vijiji vyake.²⁸Nao wakakaa Siklagi, na Mekona, na vijiji vyake,²⁹Enrimoni, Sora, Yarmuthi,³⁰Zanoa, Adulamu, na vijiji vyake, na Lakishi, na mashamba yake, na Azeka, na vijiji vyake. Basi wakakaa kutoka Beer-sheba mpaka bonde la Hinomu.

³¹Watu wa Benyamini pia walikuwa wakiishi kutoka Geba, kwenda Mikmashi na Aiya, na Beth-eli na vijiji vyake.

³²Waliishi Anathothi, Nobu, Anania,³³Hazor, Rama, Gitaimu,³⁴Hadidi, Seboimu, Nebalati,³⁵Lodi, na Ono, bonde la wafundi.

³⁶Walawi wengine waliishi Yuda wengine Benyamini.

¹² ¹Hawa ndio makuhani na Walawi walikuja pamoja na Zerubabeli mwana wa Shealueli, pamoja na Yoshua Seraya, Yeremia, Ezra,

² Amaria, Maluki, Hatushi,

³ Shekania, Harimu na Meremothi.

⁴ Kulikuwa na Iddo, Ginethoni, Abiya,

⁵ Miyamini, Maazia, Bilgai,

⁶ Shemaya, Yoyerib, Yedaya,

⁷ Salu, Amoki, Hilkia, na Yedaya. Hawa walikuwa wakuu wa makuhani na washirika wao katika siku za Yoshua.

⁸Walawi walikuwa Yeshua, Binui, Kadmieli, Sherebia, Yuda, na Matania, aliyejkuwa akiongoza nyimbo za shukrani, pamoja na washirika wake.⁹Bakbukia na Uno, washirika wao, walismama pembeni yao wakati wa huduma.

¹⁰Yoshua alikuwa babaye Yoyakimu, Yoyakimu alikuwa baba wa Eliashibu, Eliashibu alikuwa babaye Yoyada,

¹¹Yoyada alimzaa Yonathani, Yonathani akamzaa Yadua.

¹²Katika siku za Yoyakimu hawa walikuwa makuhani, wakuu wa jamaa; Meraya alikuwa mkuu wa Seraya, Hanania alikuwa kiongozi wa Yeremia,

¹³ Meshulam alikuwa kiongozi wa Ezra, Yehohanani alikuwa kiongozi wa Amaria,

¹⁴ Yonathani alikuwa kiongozi wa Maluki, na Yusufu alikuwa kiongozi wa Shekania.

¹⁵ Ili kuendelea, Adna alikuwa kiongozi wa Harimu, Helkai kiongozi wa Meremothi,

¹⁶ Zekaria alikuwa kiongozi wa Ido, Meshulamu alikuwa kiongozi wa Ginethoni, na

¹⁷ Zikri alikuwa kiongozi wa Abia wa Miyaamini. Piltai alikuwa kiongozi wa Maazia.

¹⁸ Shamua alikuwa kiongozi wa Bilgai, Yehonathani alikuwa kiongozi wa Shemaya,

¹⁹ Matenai alikuwa kiongozi wa Yoyerib, Uzi alikuwa kiongozi wa Yedaya,

²⁰ Kalai alikuwa kiongozi wa Salu, Eberi alikuwa kiongozi wa Amok,

²¹ Hashabia alikuwa kiongozi wa Hilkia, na Nethanel alikuwa kiongozi wa Yedaya.

²²Katika siku za Eliashibu, Walawi Eliashibu, Yoyada, Yohana, na Yadua waliandikwa kama vichwa vya familia, na makuhani waliandikwa wakati wa utawala wa Dariyo wa Persia.²³Wana wa Lawi na viongozi wao wa familia waliandikwa katika Kitabu cha tarehe hadi siku za Yohana mwana wa Eliashibu.

²⁴Wakuu wa Walawi walikuwa Hashabia, Sherebia, na Yeshua mwana wa Kadmieli, pamoja na washirika wao, walikuwa wamesimama mbele yao kumtukiza na kumshukuru, akijibu sehemu kwa sehemu, kwa kutii amri ya Daudi, mtu wa Mungu.

²⁵Matania, Bakbukia, Obadiya, Meshulamu, Talmoni na Akuba walikuwa walini wa malango walikuwa wakiwa wamesimama katika vyumba vya hazina penye malango.²⁶Walitumika katika siku za Yoyakimu, mwana wa Yoshua, mwana wa Yosadaki, na katika siku za Nehemiya, gavana na Ezra kuhani na mwandishi.

²⁷Katika kujitolea kwa ukuta wa Yerusalem, watu walifutu Walawi popote walipokuwa wakiishi, wakawaleta Yerusalem ili kusherehekea kujitolea kwa furaha, pamoja na shukrani na kuimba kwa ngoma, vinanda na vinubi.²⁸Ushirika wa waimbaji walikusanyika pamoja kutoka wilaya iliyozunguka Yerusalem na kutoka vijiji vya Wanetofathi.²⁹Walikuja kutoka Beth-gilgal na kutoka katika mashamba ya Geba na Azmawethi, kwa kuwa waimbaji walikuwa wamejijengea vijiji karibu na Yerusalem.

³⁰Makuhani na Walawi wakajitakasa, kisha wakawatakasa watu, milango na ukuta.³¹Kisha nilikuwa na viongozi wa Yuda kwenda juu ya ukuta, na mimi kuteua mikutano miwili mikubwa ya hao walioshukuru. Mmoja alienda upande wa kulia juu ya ukuta kuelekea lango la jaa.³²Hoshaya na nusu ya viongozi wa Yuda walimfuata,³³na baada yake akaenda Azaria, Ezra na Meshulamu,³⁴Yuda, Benyamini, Shemaya, Yeremia³⁵na wana wa makuhani walikuwa na tarumbeta, na Zekaria mwana wa Yonathani, mwana wa Shemaya, mwana wa Mataniya, mwana wa Mikaya, mwana wa Zakuri, mwana wa Asafu.³⁶Na pia jamaa za Zekaria, Shemaya, Azareli, Milalai, Gilalai, Maai, Nethaneli, Yuda, Hanani, pamoja na vyombo vya muziki vya Daudi mtu wa Mungu. Ezra mwandishi alikuwa mbele yao.³⁷Na kwa Lango la Chemchemi walikwenda moja kwa moja na madaraja ya mji wa Daudi juu ya kupanda kwa ukuta, juu ya nyumba ya Daudi, kwenye lango la Maji upande wa mashariki.

³⁸Na waimbaji wengine ambao walishukuru wakaenda upande mwengine. Niliwafuata juu ya ukuta pamoja na nusu ya watu, juu ya mnara wa vinyago, hadi kuta kubwa,³⁹ na juu ya lango la Efraimu, na mlango wa kale, na kwa lango la samaki na mnara wa Hananeli na mnara wa Hamea, kwa lango la Kondoo, na wakasimama kwenye mlango wa walinzi.⁴⁰ Kwa hiyo, mikutano miwili ya wale waliomshukuru walipata nafasi yao katika nyumba ya Mungu, na mimi pia nikachukua nafasi yangu na nusu ya viongozi pamoja nami.

⁴¹Na makuhani wakachukua nafasi zao Eliakimu, Maaseya, Miyamini, Mikaya, Elioenai, Zekaria, na Hanania wenyenye tarumbeta,⁴² Maaseya, na Shemaya, Eleazari, Uzi, Yehohanani, Malkiya, Elamu, Ezeri. Waimbaji waliimba na Yezrahia kama wasimamizi.⁴³ Walitoa dhabihu kubwa siku ile, wakafurahi, kwa sababu Mungu alikuwa amewafurahisha kwa furaha kubwa. Pia wanawake na watoto walifurahi. Hivyo furaha ya Yerusalem ikasikiwa toka mbali.

⁴⁴Siku hiyo watu waliteuliwa juu ya nyumba ya hazina kwa ajili ya michango, matunda ya kwanza, na zaka, ili kuzikusanya ndani yao sehemu zinazohitajika katika sheria za makuhani na Walawi. Kila mmoja aliteuliwa kufanya kazi mashambani karibu na miji. Kwa maana Yuda alifurahi juu ya makuhani na Walawi waliokuwa wamesimama mbele yao.⁴⁵ Walifanya utumishi wa Mungu wao, na huduma ya utakaso, kwa mujibu wa amri ya Daudi na ya mwanawe Sulemani, na hivyo.⁴⁶ Zamani za kale, katika siku za Daudi na Asafu, kulikuwa na wasimamizi wa waimbaji, na kulikuwa na nyimbo za sifa na shukrani kwa Mungu.⁴⁷ Katika siku za Zerubabeli na katika siku za Nehemia, Israeli wote walitoa sehemu za kila siku kwa waimbaji na walinzi wa mlango. Wakaweka pembeni sehemu ya Walawi, na Walawi waliweka sehemu ya wana wa Haruni.

13 ¹Siku hiyo walisoma Kitabu cha Musa katika masikio ya watu. Ilionekana imeandikwa ndani yake kwamba hakuna Mwamoni au Mmoabu anapaswa kuja katika kusanyiko la Mungu, milele.²Hii ilikuwa kwa sababu hawakuja kwa watu wa Israeli na mkate na maji, bali walikuwa wamemwajiri Balaamu kulaani Israeli. Hata hivyo, Mungu wetu aligeuza laana kuwa baraka.³Mara tu waliposikia sheria, waliwatenga Israeli toka kwa kila mgeni.

⁴Sasa kabla ya hapo Eliashibu kuhani akawekwa juu ya vyumba vya nyumba ya Mungu wetu. Alikuwa na uhusiano na Tobia.⁵Eliashibu alimuandalia Tobia chumba kikubwa, ambako hapo awali waliweka sadaka ya nafaka, uvumba, makala, na sehemu ya kumi ya nafaka, divai, na mafuta, ambazo ziliwekwa kwa ajili ya Walawi, waimbaji, walinzi wa mlango, na michango kwa makuhanani.

⁶Lakini wakati huu wote sikuwepo Yerusalem. Kwa mwaka wa thelathini na mbili wa Artashasta mfalme wa Babeli, nilikwenda kwa mfalme. Baada ya muda nikamwomba mfalme ruhusa ya kuondoka,⁷na nikarudi Yerusalem. Nikafahamu mabaya ambayo Eliashibu alikuwa amefanya kwa kumpa Tobia chumba cha kuhifadhi katika mahakama ya nyumba ya Mungu.⁸Nilikuwa na hasira sana na nikatupa vitabu vya nyumba ya Tobia nje ya chumba cha kuhifadhi.⁹Niliamuru kwamba watakase vituo vya kuhifadhi, nami nikarudisha ndani yao makala ya nyumba ya Mungu, sadaka ya nafaka, na uvumba.

¹⁰Niligungdua kwamba sehemu zilizotolewa kwa ajili ya kuwapa Walawi hazikutolewa kwao, ili waweze kuondoka haraka hekaluni, kila mmoja kwenda shambani kwake, kama waimbaji waliofanya walivoondo. ¹¹Kwa hiyo nikawasiliana na maafisa na kusema, ‘Kwa nini nyumba ya Mungu imeachwa?’ Niliwakusanya pamoja na kuwaweka kwenye nafasi zao.

¹²Kisha Yuda wote wakaleta zaka ya nafaka, divai mpya, na mafuta kwenye vituo vya kuhifadhi.¹³Nikawaweka kama watanza hazina juu ya hazina, Shelemia kuhani, na Sadoki mwandishi, na Walawi, Pedaya. Hanani, mwana wa Zakuri, mwana wa Matania, alikuwa na wafuasi wao, kwa sababu walihesabiwa kuwa waaminifu. Kazi yao ilikuwa kusambaza vifaa kwa washirika wao.

¹⁴Nikumbuke, Ee Mungu wangu, juu ya hili, wala usiondoe matendo mema niliyoyatenda kwa ajili ya nyumba ya Mungu wangu na huduma zake.

¹⁵Siku hizo nikaona watu wa Yuda waliokanya mvinyo siku ya Sabato, na kuleta makundi ya nafaka, na kuwapakia punda, na divai, na zabibu, na tini, na kila aina ya mizigo nzito, waliyoleta Yerusalem siku ya Sabato. Nikashuhudia kuwa walikuwa wakiiza chakula siku hiyo.¹⁶Watu kutoka Tiro waliokaa Yerusalem walileta samaki na kila aina ya bidhaa, na wakawauza siku ya Sabato kwa watu wa Yuda na katika mji!¹⁷Kisha nikawaambia viongozi wa Yuda, “Je! Ni ubaya gani huu mnafanya, kuinajisi siku ya Sabato?”¹⁸Je! Baba zenu hawakufanya hivyo? Je, Mungu wetu hakuleta mabaya haya juu yetu na juu ya mji huu? Sasa unaleta ghadhabu zaidi juu ya Israeli kwa kudharau Sabato.”

¹⁹Mara ilipokuwa giza kwenye milango ya Yerusalem kabla ya Sabato, niliamuru milango ifungwe na kwamba haifai kufunguliwa hadi baada ya Sabato. Niliwaweka baadhi ya watumishi wangu kwenye malango ili mzigo wowote usiweze kuleta siku ya Sabato.²⁰Wafanyakibashara na wauzaji wa kila aina ya bidhaa walikimbia nje ya Yerusalem mara moja au mbili.²¹Lakini niliwaonya, “Mbona mnakaa nje ya ukuta? Ikiwa mtafanya hivyo tena, nitakuweka mikononi!” Kutoka wakati huo hawakuja siku ya sabato.²²Nikawaamuru Walawi kujitakasa, na kuja kulinda milango, ili kutakasa siku ya Sabato. Nikumbuke kwa hili pia, Mungu wangu, na kunipatia huruma kwa sababu ya uaminifu wa agano ulilonalo kwangu.

²³Katika siku hizo niliona Wayahudi waliokuwa wameoa wanawake wa Ashdodi, Amoni na Moabu.²⁴Nusu ya watoto wao walizungumza lugha ya Ashdodi, lakini hawakuweza kuzungumza lugha ya Yuda, lakini lugha ya mmoja wa watu wengine.²⁵Nami nikawasiliana nao, na mimi niliwaadhibu, na nikawapiga baadhi yao na kuvuta nywele zao. Naliwaapisha kwa Mungu, nikisema, Msiwape wana wao binti zenu, wala msiwachukue binti zao kwa ajili ya wana wenu, wala ninyi wenywewe.²⁶Je, Sulemani mfalme wa Israeli hakufanya dhambi kwa sababu ya wanawake hawa? Mionganini mwa mataifa mengi hapakuwa na mfalme kama yeye, na alipendwa na Mungu wake. Mungu akamfanya awe mfalme juu ya Israeli wote. Hata hivyo, wake zake wa kigeni walimfanya atende dhambi.²⁷Je, tunapaswa kukusikiliza na kufanya uovu huu hata kumhalifu Mungu wetu na kuwaoa wanawake wageni?

²⁸Mmoja wa wana wa Yoyada, mwana wa Eliashibu, kuhani mkuu, alikuwa mkwewe na Sanbalati Mhoroni. Kwa hiyo nilimondo kutoka mbele yangu.

²⁹Wakukumbushe, Mungu wangu, kwa sababu wameunajisi ukuhani, na agano la ukuhani na Walawi.

³⁰Kwa hiyo nimewatakasa kutoka kila kitu kigeni, na kuimarisha kazi za makuhani na Walawi, kila mmoja kwa kazi yake mwenyewe.³¹Nilitoa sadaka za kuni wakati uliowekwa na matunda ya kwanza. Nikumbuke, Mungu wangu, kwa mema.

Esta

1 ¹Katika siku za utawala wa Ahasuero (huyu ni Ahasuero aliyetawala toka India hadi Ethiopia, zaidi ya majimbo 127),²katika siku hizo Mfalme Ahasuero aliketi katika kiti chake cha utawala katika ngome ya Shushani.

³Mwaka wa tatu wa utawala wake, aliwaandalia sherehe viongozi na watumwa wake wote. Waliohudhuria katika sherehe hiyo walikuwa wakuu wa jeshi la Uajemi na Umedi, watu wenye vyeo, na viongozi wa majimbo.

⁴Mfalme akaweka wazi utajiri na utukufu wa ufalme wake na heshima ya ukufu wa ukuu alio upata kwa siku nyingi, kwa siku 180.

⁵Siku hizi zilipotimia, Mfalme aliaanda karamu iliyodumu kwa siku saba. Karamu hii ilikuwa kwa watu wote walioishi katika ikulu ya Shushani, tangu mkubwa hadi mdogo. Karamu ilifanyika katika Behewa la bustani ya ikulu ya mfalme.⁶Behewa la bustani, lilipambwa kwa mapazia meupe ya pamba na urujuani. Yalifungwa kwa kamba za kitani safi na zambarau, yakiwa yametundikwa kwa pete za fedha na nguzo za marimari. Kulikuwa na makochi ya dhahabu na fedha juu ya sakafu ya marimari, mawe mekundu na meupe, na ya manjano na meusi.⁷Vinywaji viliandaliwa katika vikombe vya dhahabu. Na kila kikombe kilikuwa ni cha kipekee na kwa sababu ya ukarimu wa mfalme kulikuwa mvinyo mwingi.⁸Mfalme aliwambia wahudumu, watu wagawiwe vinywaji, Maana tayari mfalme alikuwa ametoa agizo kwa watumishi wa ikulu kuwafanya wageni kulingana na matakwa ya kila mgeni.

⁹Wanawake nao walikuwa wamealikwa katika karamu na Malkia Vashiti katika ikulu ya Mfalme Ahusuero.

¹⁰Katika siku ya saba moyo wa mfalme ulipokuwa na furaha kwa sababu ya mvinyo, aliwaagiza Mehumani, Biztha, Harbona, Bigtha, Abagtha, Zethari na Karkas (hawa saba ndio waliohudumu mbele ya mfalme)¹¹kumleta Malkia Vashiti akiwa katika mavazi yake ya kimalkia. Akiwa na lengo la kuwaonyesha watu na maakida urembo wake, maana alikuwa mrembo.¹²Lakini, Malkia Vashiti alikataa kwenda kama mfalme alivyokuwa amewaagiza viongozi wake. Hivyo, mfalme akakasirika sana; ghadhabu yake ikawaka ndani yake¹³Mfalme akawaendea wenye hekima, waliofahamu nyakati (kwa kuwa huu ndio uliokuwa utaratibu wa mfalme kuhusu wale waliokuwa watalaamu wa sheria na hukumu.¹⁴Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, na Memucan, majimbo saba ya Uajemi na Umedi walikuwa karibu na mfalme na walikuwa na vyeo vikubwa katika ufalme.¹⁵Katika kutafsiri nini kifanyike kwa mjibu wa sheria kutokana na mgomo wa Malkia Vashiti dhidi ya agizo la mfalme Ahusiero kwa Malkia Vashiti.

¹⁶Memukani alisema mbele ya Mfalme na mbele ya viongozi, Malkia Vashiti hajamkosea tu mfame, na wakuu, na watu wote walio katika majimbo ya mfaile Ahusiero.¹⁷Kwa kuwa jambo la malkia litafahamika kwa wanawake wote. Itawasababisha kuwatendea waume zao vibaya. Watasema, 'Mfalme Ahusiero Malkia Vashiti hakumtii mme wake, Mfalme Ahusiero alipotaka ahudhurie mbele yake.'¹⁸Kabla ya siku hii wanawake wa wakuu, wa Uajemi na Umedi walioipata taarifa ya mgomo wa malkia Vashiti, watawatendea waume zao, viongozi wa mfalme. Kutakuwa na ghasia na nyingi hasira.¹⁹Kama ni jambo jema kwa mfalme, ruhusu tangazo litolewe, na iwe katika sheria ya Waajemi na Wamedi, ambao haiwezi kutanguliwa, kwamba Vashiti hatakuja tena mbele za mfalme kama malkia. Nafasi ya Vashiti apewe mwengine ambaye ni bora zaidi ya Vashiti.²⁰Tangazo la mfalme litakapotolewa katika ufalme wote, wanawake wote watawaheshimu waume zao, tangu mwenye cheo hadi hasiye na cheo."

²¹Ushauri huu ulikuwa mzuri kwa mfalme na wakuu wengine, mfalme akafamya kama Memkani alivyopendekeza.²²Akatumua barua katika majimbo yote ya mfalme, kwa kilajambo na andiko lake, na watu kwa makabila yao. Aliamuru kwamba kila mme awe msimamizi katika nyumba yake mwenyewe. Tangazo hili lilitolewa katika lungha ya kila mtu katika ufalme.

² ¹Baada ya mambo haya, na hasira ya mfalme Ahusiero kutulia, alifkiri kuhusu Malkia Vashiti na alichokuwa amekifanya na tangazo alilokuwa ameamuru litolewe ya Vashiti kupoteza sifa za kuwa malkia.²Kisha vijana waliomtumikia mfalme wakasema, mfalme atafutiwe mabikira warembo.³Mfalme na achague wasimamizi katika majimbo yote ya ufalme wake, ili wawakusanye mabikira warembo wote harem katika ikulu ya Susa. Mabikira hawa wawe chini ya usimamizi wa Hegai, msimamizi, ambaye ni mkuu wa wanawake, na wapewe vipodozi vyao vyote.⁴Na binti yule atakaye mfurahisha mfalme, ndiye atakaye kuwa Malkia badala ya Vashiti.” Mfalme akapendezwa na ushauri na akafanya kama alivyoshauriwa.

⁵Katika mji wa Shushani alikuwepo Myahudi aliyeitwa Modekai mwana wa Jaira, mwana wa Shimei mwana wa Kishi, aliye kuwa wa kabilia Benjamini.⁶Yeye ni miongoni mwa Wayahudi waliochukuliwa pamoja na Yekonia, mfalme wa Yuda kutoka Yerusalem na kupelekwa uhamishoni na mfalme Nebukadreza.⁷Modekai alikuwa akimlea Hadasa, yaani Esta, binti wa mjomba wake, kwa sababu hakuwa na wazazi wake wote wawili. Modekai alimchukuwa kama binti yake. Esta alikuwa na umbo zuri na uso wa kupendeza.⁸Wasichana wengi waliletwa ikulu Shushani, baada ya tangazo na amri ya mfalme kutolewa. Waliwekwa chini ya usimamizi wa Hegai. Esta naye, alikuwa miongoni mwa wasichana walioletwa na kuwekwa chini ya usimamizi wa Hegai, mwangalizi wa wanawake.⁹Esta alimfurahisha, na akapata kibali mbele ya Hegai. Akampa vipodozi na sehemu ya chakula. Akampa wahudumu wa kike saba kutoka katika ikulu ya mfalme, na akampeleka na wahudumu wa kike katika sehemu bora katika nyumba ya wanawake.

¹⁰Esta hakuwa amemweleza mtu yeyote kuhusu jamaa zake, kwa sababu Modekai alikuwa amemzuia.¹¹Kila siku, Modekai alienda na kurudi mbele nje ya ua wa nyumba ya wanawake, ili kwamba asikie kuhusu mambo ya Esta na atakachofanyiwa.

¹²Zamu ilipofika ya kila msichana kwenda kwa mfalme Ahusero, kwa kufuata maelekezo kwa wanawake, kila msichana alitakiwa kumaliza miezi kumi na miwili ya urembo, miezi sita ya mafuta ya manemane, na miezi sita ya vipodozi.¹³Wakati msichana alipoenda kwa mfalme, alipewa chochote alichotamani kutoka katika nyumba ya wanawake ili aende nacho katika nyuma ya mfalme.¹⁴Msichana alipaswa kwenda wakati wa usiku, na kurudi katika nyumba ya wanawake, na kwa msimamizi Shaashigazi, msimamizi wa mfalme, ambaye alikuwa mwenye kuwalinda masulia. Msichana hakuruhusiwa kwenda tena kwa mfalme, isipokuwa amemfurahisha mfalme na mfalme akaamuru arudi tena.

¹⁵Zamu ya Esta ilipotimia (mwana wa Abihaili, mjomba wa Modekai alikuwa amemchukua kama binti yake) kwenda mbele ya mfalme, hakutaka kitu chochote isipokuwa vile ambavyo Hegai, msimamizi wa wanawake alimtaka avichukue.

¹⁶Esta akapata kibali mbele ya kila aliyemwona. Esta akapelekwa kwa Mfalme Ahusiero katika makazi ya kifalme mwezi wa kumi, amba ni mwezi wa Tabeti, katika mwaka wa saba wa utawala wake.¹⁷Mfalme alimpenda Esta zaidi kuliko wanawake wengine, na alipata kibali na wema mbele zake zaidi, kuliko mabikira wengine. Hivyo mfalme akamvika taji ya kimalkia badala ya Vashiti.¹⁸Mfalme akawafanya karamu kubwa wasimamizi na wahudumu wake wote, karamu ya Esta na akawapa unafuu wa kodi katika majimbo. Pia akawapa zawadi kwa ukarimu.

¹⁹Modekai alikuwa ameketi katika lango la mfalme wakati mabikira walipokuwa wamekusanyika kwa mara ya pili.²⁰Esta alifuata ushauri wa Modekai, ya kutomwambia mtu yeyote kuhusu jamaa zake. Aliendelea kufuata ushauri wa Modekai kama alivyofanya alipokuwa mdogo.²¹Katika siku hizo ambazo Modekai alikuwa ameketi langoni kwa mfalme, Bighani na Tereshi, wasimamizi wa mfalme walio linda lango, walikasirika na wakatafuta kumuua mfalme Ahusiero.²²Jambo hili, lilipowekwa wazi kwa Modekai, alimwarifu Malkia Esta, na Esta akamweleza kile acholezwa na Modekai.²³Habari hii ilipepeleleza na kuonekana kuwa kweli na wanaume wawili walinyongwa juu ya mti. Na habari hii ikaandikwa katika kitabu cha taarifa mbele ya mfalme.

3 ¹Baada ya mambo haya, Mfalme Ahusiero alimpandisha cheo Hamani mwana wa Hammedatha mwagagi, na akaweka kiti chake cha ukuu juu ya wakuu wote waliokuwa pamoja naye.²Na watumishi wote wa mfalme waliokuwa katika lango la mfalme walipaswa kupiga magoti na kusujudia Hamani, kama mfalme alivyoagiza. Lakini Modekai hakupiga magoti wala kusujudu mbele ya Hamani.

³Kisha watumishi wa mfalme waliokuwa langoni mwa mfalme walimwambia Modekai, kwa nini hautii amri ya mfalme?⁴Walisema naye siku kwa siku, lakini alikataa kufuata matakwa yao. Hivyo wakaongea na Hamani kuona kama swala la Modekai lingebaki hivyo alikuwa amewataarifu kuwa Modekai alikuwa Muyahudi.

⁵Hamani alipoona kuwa Modekai hapigi magoti wala kumsujudia, alipatwa na hasira.⁶Alikuwa na wazo la kumuua Modekai, watumishi wa mfalme walikuwa wamemueleza kuwa Modekai na jamaa zake walikuwa Wayahudi. Hamani akaazimu kuwaangamiza Wayahudi wote, watu wa Modekai, ambao walikuwa katika ufalme wa Ahusiero.

⁷Katika mwezi wa kwanza, (ambao ni mwezi wa Nisan) ndani ya mwaka wa kumi na mbili wa Mfalme Ahusiero, walipiga kura mbele ya Hamani kura kila siku na mwezi, kuchagua siku na mwezi hadi walipochagua mwezi wa kumi na mbili, (mwezi wa Adari).

⁸Kisha Hamani akamwambia mfalme Ahusiro, “kuna watu fulani katika majimbo yote ya ufalme wako wasiofuata sheria zako. Na kwa tabia yao ya kutofuata sheria zako, hawapaswi kuishi.⁹Kama ikimpendeza mfalme, toa amri watu hawa wote wauawe. Nami nitapima talanta elfu kumi za fedha katika mikono wa wale ambao ni wasimamizi wa maswala ya mfalme, ili kwamba waweke katika hazina ya mfalme.”

¹⁰Ndipo mfamle akavua pete yake ya muhuri na kumpa Hamani, adui wa Wayahudi.¹¹Mfalme akamwambia Hamani, “Nitahakikisha kwamba fedha inarudi kwako na kwa watu wako. Ili muitumie kama mpendavyo.”

¹²Kisha waandishi wa mfalme walikusanyika katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kwanza, na mbiu iliyokuwa na matakwa ya Hamani yalikuwa yameandikwa na kupelekwa kwa wasimamizi wa majimbo, na wale wote waliokuwa juu ya wasimamizi wa majimbo yote, na wasimamizi wa watu, na kwa kila jimbo kwa andiko lao, na kila watu na lugha yao. Mbiu hii ilikuwa imeandikwa kwa jina la mfalme Ahusiero na kupigwa muhuri wa pete yake.¹³Barua hizi za kutaka kuwakatilia mbali Wayahudi wote zilizambazwa katika majimbo yote ya Mfalme Ahusiero, kuangamiza, kuua na kuwaharibu Wayahudi wote, tangu mdogo hadi mkubwa, watoto na wanawake, ndani ya siku moja katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili (ambao ni mwezi wa Adari) na kuteka mali zo.

¹⁴Nakala ya ilifanywa kuwa sheria na kupelekwa kwa kila jimbo. Taarifa juu ya maangamizi ya Wayahudi ilienea katika kila jimbo, kwamba watu wote wajiandae katika siku hiyo.¹⁵Wasambazaji walisambaza agizo la mfalme. Tangazo hili pia lilitolewa na kusambazwa katika mji wa Shushani. Mfalme alikuwa na Hamani walikaa na kunywa, lakini mji wa Shushani, ulikuwa katika uangamivu.

4

¹Modekai aliposikia kilichokuwa kimepangwa dhidi yao, alirarua mavazi yake na kuvaan magunia na majivu. Akaenda katikati mwa mji na kulia kwa sauti na uchungu mwingu.²Akaenda hadi langoni mwa mfalme; kwa sababu hakuna aliye ruhusiwa kuingia akiwa amevaa magunia.³Amri hii ilipofika katika kila jimbo, kulikuwa na kilio kikubwa kwa Wayahudi, na kufunga, kulia na maombolezo. Wengi wao walilala katika magunia na majivu.⁴Malkia Esta alipopata habari kutoka kwa wahudumu wake, alipatwa na majonzi. Akatuma watu wampelekee nguo Modekai ili avue magunia na kuvaan nguo nzuri, lakini Modekai hakukubali.⁵Kisha Esta akamwita Hathaki, mmoja wa wasimamizi wa mfalme, ambaye alikuwa amepewa wajibu wa kumuhudumia. Akamwagiza kwenda kwa Modekai ili afahamu kwa nini Modekai ameama kufanya hivyo.⁶Hivyo Hathaki akaenda kwa Modekai katika mji mbele ya lango la mfalme.⁷Modekai akamweleza Hathaki mambo yote kuhusu maangamizi ya Wayahudi yaliyo pangwa na kiasi cha fedha ambacho Hamani ameahidi kuwapa wahazini wa mfalme, ili kuwaua Wayahudi.⁸Na kisha akampa nakala ya mbiu ambayo iilitolewa Shushani kwa uangamivu wa Wayahudi. Alifanya hiivyo ili kwamba Hathaki amwambie Esta achukue jukumu la kwenda na kumuomba mfalme na kumsihi kwa niaba ya Wayahudi.⁹Hivyo, Hathaki akaenda na kumweleza Esta kile alicho ambiwa na Modekai.¹⁰Esta akaongea na Hathaki na akamwambia arudi kwa Modekai.¹¹Esta akamwambia Hathaki, “Watumishi wote wa mfalme na watu wote katika majimbo yote wanafahamu kuwa mtu ye yeyote aingiae kwa mfalme bila kibali anapaswa kufa isipokuwa yule ambaye mfalme atamunyoshea fimbo yake ya dhahabu. Ni siku thelathini sasa sijaenda mbele ya mfalme.¹²Hathaki akamwambia Modekai maneno aliyoambiwa na Esta.¹³Modekai akarudisha ujumbe: “usifikiri kwamba wewe utasalimika kuliko Wayahudi wote.¹⁴Kama ukikaa kimya kwa wakati huu, Mungu ataleta wokovu kwa njia nyingine, lakini wewe na nyumba ya baba yako, mtaangamia. Ni nani ajuaye umekuja katika nafasi hii kwa wakati muafaka kama huu.¹⁵Kisha Esta akatuma ujumbe kwa Modekai,¹⁶“Nenda, uwakusanye Wayahudi wote wanaoishi katika mji wa Shushani, na wafunge kwa ajili yangu. Wasile wala kunywa kwa muda wa siku tatu. Mimi na watumishi wangu wa kike tutafunga kwa siku hizo. Na kisha nitaenda mbele ya mfalme kinyume cha sheria. Na kama nitakuwa na nife.¹⁷Modekai akaenda na akafanya yote ambayo Esta alimwagiza kufanya.

⁵ ¹Baada ya siku tatu, Esta akajivika mavazi yake ya kimalkia na akasimama sehemu ya ndani ya ua wa ikulu ya mfalme, mbele ya nyumba ya mfalme. Mfalme alikuwa ameketi katika kiti chake cha enzi, na akitazama mlango wa kuingilia.²Mfalme alipomwona malkia Esta, alipata kibali kwa mfalme. Alimpa fimbo ya dhahabu mikononi mwa Esta. Hivyo Esta akamsogelea mfalme na kuishika fimbo ya utawala.³Kisha mfalme akamwambia Malkia Esta, "Unahitaji upewe nini? Ombi lako ni lipi? Hata nusu ya ufalme wangu utapewa."⁴Malkia Esta akamwambia mfalme, kama nimepata kibali machoni pako, naomba wewe na Hamani muhudhurie leo katika karamu niliyoandaa kwa ajili yake."⁵Mfalme akasema, "Mletoni haraka Hamani sawa sawa na matakwa ya Malkia Esta." Mfalme pamoja na Hamani wakahuduria katika karamu aliyanda malkia Esta.⁶Mvinyo ulipohudumiwa katika karamu, mfalme akamuuliza Malkia Esta hitaji lako ni nini? Na ombi lako ni lipi? Utapewa hata nusu ya ufalme."⁷Esta akajibu mfalme, "Hitaji na ombi langu ni hili,⁸kama ikikupendeza mfalme, kwa kunipa haja yangu na kuheshimu ombi langu, wewe na Hamani muhudhurie tena katika karamu nitakayoandaa kesho na hapo ndipo nitakapo kuambia haja yangu.

⁹Hamani akaenda nyumbani kwakwe huku akiwa amejawa na furaha moyoni mwake. Lakini alipomwona Modekai katika lango la mfalme, modekai hasimami wala kutetemeka mbele zake, alijawa na ghadhabu kwa ajili ya Modekai.¹⁰Lakini akajizuia na akaenda nyumbani kwake. Akawaalika marafiki zake wakakusanyika pamoja na Zereshi, mkewe.¹¹Hamani akawaeleza juu ya utukufu wa mali na idadi ya watoto aliokuwa nao, na vile alivyo juu kuliko wasimamizi na watumishi wote wa mfalme.¹²Hamani akawambia, "Hata jana Malkia Esta aliandaa karamu kwa ajili ya mfalme na ni mimi tu na mfalme tulio hudhuria katika karamu aliyanda malkia Esta. Na hata kesho tuna mwaliko mwininge pamoja na mfalme.¹³Lakini haya yote sio kitu kama Modekai ataendelea kukaa katika lango la mfalme.¹⁴Kisha Zereshi, mkewe Hamani akamwambia Mmewe na rafiki zake wote, "Andaeni mti wenye urefu wa futi hamsini. Na wakati wa ahsubuhi, ongea na mfalme ili Modekai atundikwe katika mti huo. Kisha nenda kwa furaha na mfalme katika karamu aliyanda malkia.

6

¹Usiku ule mfalme hakupata usingizi. Akaagiza vitabu vya kumbukumbu vya matukio ya ufalme wake viletwe na visomwe mbele zake. Vitabu visomwa kwa sauti mbele ya mfalme.²Ikakutwa kuwa Modekai alikuwa ametoa taarifa kuhusu Bighana na Tereshi, walinzi walio linda lango, waliokuwa wamepanga kumuangamiza Mfalme Ahusiero.³Kisha mfalme akauliza, Modekai alifanyiwa nini cha heshima kwa taarifa aliyoitoa? Ndipo watumishi wa mfalme wakamwambia, "Hakufanyiwa kitu chochote."⁴Kisha mfalme akauliza, "Ni nani aliye ndani ya ua." Na Hamani alikuwa ameingia katika ua wa mfalme ili amwombe mfalme atoe kibali ili Modekai atundikwe kwenye mti aliquandaa.⁵Watumishi wakamjibu, "Hamani amesimama katika ua ya mfalme." Mfalme akasema, "Mwambieni aingie ndani."⁶Mara tu Hamani alipoingia, mfalme akamuuliza, afanyiewe nini mtu yule ambaye mfalme anampenda na kumheshimu?" Hamani akafikiri moyoni mwake, "Ni nani ambaye mfalme ampenda na kumuheshimu zaidi yangu?" Hamani amjibu mfame, Kwa mtu yule ambaye mfalme ampenda na kumuheshimu,⁸avikwe nguo za kifalme, mavazi ambayo mfalme amekwisha yavaa na farasi ambaye ametumiwa na mfalme, na ambaye hana taji ya kifalme kichwani mwake.⁹Nguo hizo na farasi apewe msimamizi bora kuliko wote. Na wamvike yule ambaye mfalme ampenda na kumuheshimu, na wampandishe juu ya farasi na kumpitisha katika mitaa yote ya mji. Na watangaze mbele yake, "Hivi ndivyo alivyofanyiwa mtu yule ambaye mfalme ampenda na kumuheshimu!"¹⁰Kisha mfalme akamwambia, Hamani "fanya hima, mvike Modekai nguo na umpandishe kwenye farasi, na lisipungue hata jambo moja katika hayo uliyo yasema."¹¹Kisha Hamani akachukua mavazi na farasi. Akamvika Modekai na akampandisha kwenye farasi na kumpitisha katika mitaa yote ya mji. Akatangaza mbele zake, "Hii imefanyika kwa mtu ambaye mfalme anampenda na kumuheshimu!"¹²Baada ya hayo Modekai alirudi kwenye lango la mfalme. Huku Hamani akarudi kwa haraka nyumbani kwake, huku akiomboleza, na akiwa ameinamisha kichwa chake.¹³Akawaeleza rafiki zake pamoja na Zereshi mkewe. Kisha rafiki zake wenye hekima pamoja na Zereshi mkewe. Kama Modekai, ambaye umeanza kuanguka mbele zake ni wa uzao wa Wayahudi, hautamshinda, bali utandelea kuanguka mbele zake.¹⁴Walipokuwa wakiendelea na maongezi, wasimamizi wa mfalme wakamjia Hamani ili aende kwenye karamu aliyoandaa Esta.

7¹Kwa hiyo mfalme na Hamani wakaenda kausherekeea na malkia Esta.²Katika siku ya pili, baada ya kuletwa mvinyo, mfalme akamwambia Esta, “Ni nini haja ya moyo wako? Na nini ombi lako? Hata nusu ya ufalme wangu utapewa.”³Kisha Malkia amwambia mfalme, kama nimepata kibali machoni pak, na kama ikikupendeza, nipewe maisha yangu, na hili ndio haja ya moyo wangu, na hili pia ni ombi kwa watu wangu pia.⁴Kwa kuwa mimi na watu wangu tumeuzwa, ili tuharibiwe, tuuwawe, na tuangamizwe. Kama tungeuzwa utumwani, kama wanaume na wanawake, ningenyamaza kimya, na nisingeweza kumsumbuwa mfame.⁵Kisha Mfalme Ahusiero akamwambia malkia Esta, “Ni nani huyo? Ni nani aliyekusudia moyoni mwake kutenda jambo hili?”⁶Esta akasema, “Ni huyu mwovu Hamani, adui!” Hamani akashikwa na Hofu mbele za mfalme na malkia.⁷Na kwa ghadhabu mfalme akatoka karamuni katika sehemu ya mvinyo na akaenda katika bustani ya ikulu, Lakini Hamani alibaki akimsihi Malkia Esta ili aokoe maisha yake. Kwa sababu aliona mfalme amemkusudia ubaya.⁸Mfalme akarudi kutoka katika bustani ya ikulu, na kuingia katika chumba ambamo kulikuwamo mvinyo. Hamani alikuwa ameanguka chini ya kochi alilokuwa ameketi Esta. Mfalme akakasirika na kusema, “atamtahadharisha malkia mbele zangu katika nyumbayangu?” Mara tu maneno haya yalipotoka kinywani mwa mfalme, watumizhi wakafunika uso wa Hamani.⁹Kisha Habona, mmoja wa watumishi aliye mtumikia mfalme akamwambia mfalme, “Mti wenye urefu wa futi hamsini uko nyumbani kwa Hamani. Ulikuwa umeandalila kwa ajili ya Modekai, aliye toa taarifa kuhusu mpango wa kuangamizwa kwako.” Mfalme akesema, “Mtundikeni Hamani juu yake.”¹⁰Kwa hiyo wakamtundika Hamani kwenye mti aliuandaa kwa ajili ya Modekai. Na hasira ya mfalme ikatulia.

8 ¹Siku hiyo Mfalme Ahusiero akampa Malkia Esta mali yote ya Hamani, adui wa Wayahudi. Na kisha akampandisha cheo Modekai ili atumike mbele zake, kwa sababu Malkia Esta alikuwa amemueleza Mfalme uhusiano wake na Modekai.²Kisha Mfalme akampa pete yake aliyokuwa amempa Hamani. Malkia Esta akampandisha Modekai ili awe mkuu katika shamba la Hamani.

³Kisha Esta akaongea tena na mfalme. Akaanguka chini na kulia mbele za mfalme, akimsihi Mfalme abatilishe njama ya kuwaua Wayahudi wote, iliyokuwa imetangazwa na Hamani Muagagi.⁴Kisha mfalme akamnyoshea Esta fimbo yake ya dhahabu, akainuka na kusimama mbele ya mfalme.⁵Esta akasema, "Kama ikikupendele na kama nimepata kibali mbele zako, agiza mbiu ipigwe ili kubatilisha barua zilizoandikwa na Hamani mwana wa Hammeditha muagagi, barua alizoiandika ili kuwaangamiza Wayahudi wote walikuwa katika majimbo yote ya mfalme.⁶Ninawezaje kuona ubaya ukiwapa watu wangu? Ninawezaje kutazama uharibifu wa jamaa zangu?"⁷Mfalme Ahusiero akamwambia Esta na Modekai, Muyahudi, tazama nimempa Esta nyumba yote ya Hamani, na wamemtundika Hamani katika mti kwa sababu, alikuwa amekusudia kuwaangamiza Wayahudi wote.⁸Hivyo andika mbiu nyingine kwa ajili ya Wayahudi kwa jina la mfalme na uipige muhuri kwa pete ya mfalme. Kwa sababu mbiu imekwisha andikwa kwa jina la mfalme na kugongwa muhuri kwa pete ya mfamle, na haiwezi kubatilishwa.⁹Kisha waandishi wa mfalme wakakusanyika kwa wakati huo huo katika mwezi wa tatu, ambao ni mwezi wa Sivani, siku ya ishirini ya mwezi wa tatu. Mbiu iliandikwa yote ambayo Modekai aliyaamuru kwa Wayahudi watendewe na wenyehi wa kila jimbo. Mbiu iliandikwa kwa maakida, magavana na wakuu wa majimbo yote yaliyokuwa, toka India hadi Ethiopia, majimbo 127 kila jimbo iliandikwa kuwa maandishi yake, na kila watu kwa lugha yao, na kwa Wayahudi kwa maandishi na lugha yao.¹⁰Modekai akaandika kwa jina la Mfalme Ahusiero na akazipiga muhuri kwa pete ya mfalme. Akapeleka nyaraka kwa matarishi, akawapandisha kwenye farasi waendao kwa haraka walitumika kwa huduma ya mfalme, waliozaliwa kwa mfalme.¹¹Mfalme akawapa Wayahudi wote katika majimbo ya utawala wake kibali cha kukusanyika, na kujilinda, na ruhusa ya kuangamiza, kuua na kuharibu mtu ye yeyote aliyekuwa na kusudi la kuwaua Wayahudi wote na kupora mali zao.¹²Jambo hili lilipaswa litekelezwe katika majimbo yote ya Mfalme Ahusiero, siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, ambao ni mwezi wa Adari.¹³Nakala ya mbiu ilipaswa kutolewa kama sheria na kutangazwa kwa watu wote. Wayahudi walikuwa tayari kwa siku hiyo kulipa kisasi kwa adui zao.¹⁴Hivyo matarishi wakaendesha farasi waliokuwa wakitumiwa katika huduma za kifalme. Walienda kwa haraka sana. Mbiu hii pia ilikuwa imetolewa katika mji wa Shushani pia.¹⁵Kisha Modekai akaondoka mbele za mfalme akiwa amevaa mavazi ya kifalme, nguo buluu na nyeupe, na taji kubwa ya dhahabu, na joho la zambarau. Mji wa Shushani ukafurahia.¹⁶Wayahudi walikuwa na nuru, na furaha na heshima. Mji wowote ambao mbiu hii ilipigwa, Wayahudi walifurahia na walifanya karamu na pumziko.¹⁷Watu wengi wakatamani kuwa Wayahudi sababu ya hofu ya Wayahudi iliyokuwa juu yao.

¹Sasa katika mwezi wa kumi na mbili, siku ya kumi na tatu ambayo ni siku ya Adari, siku ambayo adui wa Wayahudi walitarajia kutekeleza sheria ya mfalme, na kupata nguvu dhidi ya Wayahudi. Badala yake Wayahudi wakapata nguvu dhidi ya adui zao.²Wayahudi wote wakakusanya katika miji yao katika majimbo yote ya Mfalme Ahusiero, kutia mikono juu ya wale waliokusudia ubaya. Hakuna aliye kuwa tayari kusimama kinyume chao, kwa sababu hofu yao ilikuwa imewaangukia watu wote.³Wakuu wote wa majimbo, maakida na magavana, na watawala wa mfalme, waliwasaidia Wayahudi kwa kuwa hofu ya Modekai ilikuwa imewaangukia.⁴Kwa kuwa Modekai alikuwa mkuu katika nyumba ya mfalme, na umaarufu wake, ukasambaa katika majimbo yote, kwa kuwa Modekai alikuwa akifanyika mkuu.⁵Wayahudi wakawavamia maadi zao kwa upanga, wakiwatenda vibaya kama walivyokuwa wamekusudiwa mabaya dhidi yao Wakawatenda kama walivyo ona vyema machoni pao.

⁶Katika ngome ya mji wa Shushani pekee jumla ya maadui waliouawa na kuharibiwa na Wayahudi ni wanaume mia tano.⁷Miongoni mwa waliouawa ni pamoja na Parishandatha, Dalphoni, Aspatha,⁸Poratha, Adalia, Aridatha,⁹Parimashita, Arisai, Aridai, Vaizatha,¹⁰na wana kumi wa Hamani, mwana wa Hammedatha, adui wa Wayahudi. Lakini hawakuchua mateka yoyote.¹¹Idadi ya wale waliouawa siku hiyo katika mji wa Shushani, ilifikishwa kwa Mfalme Ahusiero.¹²Mfalme akamwambia Malkia Esta, "Wayahudi wameua wanaume mia tano katika mji wa Shushani, wakiwemo wana kumi wa Hamani adui wa Wayahudi. Je wamefanya nini katika majimbo mengine? Na sasa haja yako ni nini? Utapewa. Ombi lako ni nini?"¹³Esta akamjibu, "Mfalme kama ikikupendeza, ruhusu Wayuadi walio katika mji wa Shushani wapige mbiu hii na kesho, na miili ya watoto wa Hamani itundikwe juu ya miti."¹⁴Mfalme akaamuru ombi la Esta litekelezwe. Mbiu ilipigwa katika mji wa Shushani, na wana kumi wa Hamani wakatundikwa juu ya miti.¹⁵Wayahudi katika mji wa Shushani walisanya pamoja siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari, na kuwaua maadui zao mia tatu katika mji wa Shushani, lakini hawakugusa nyara zao.¹⁶Na Wayahudi katika majimbo mengine wakakusanya ili kujilinda na wakapata faraja kutoka kwa maadui, na wakawaua maadui zao elfu sabini na tano, lakini hawakugusa mikono yao kwa vitu vya thamani wale waliouwawa.¹⁷Katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa Adari, Wayahudi wakapumzika katika siku ya kumi na nne, wakapumzika siku hiyo ya karamu na furaha.¹⁸Lakini Wayahudi walioishi katika mji wa Shushani wakaja pamoja siku ya kumi na tatu na ya kumi na nne. Na siku ya kumi na tano, wakapumzika na wakafanya karamu na kufurahia.¹⁹Hii ndiyo sababu Wayahudi wa vijijini, wanaishi maeneo ya vijijini, huadhimisha siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari kama siku ya furaha na karamu na siku ambayo hutumiana zawadi kwa kila mmoja.

²⁰Modekai akaweka mambo haya na akatuma nyaraka kwa Wayahudi wote waliokuwa katika utawala wa Mfalme Ahusiero,²¹akiwataka kuadimisha siku ya kumi na nne na kumi na tano ya mwezi wa Adari kila mwaka.

²²Hizi zilikuwa ndizo siku ambazo Wayahudi walipata faraja kutoka kwa maadui zao, na wakati huu ndio wakati ambaa huzuni ya Wayahudi iligeuzwa kuwa furaha, na kutoka kwa maombolezo hadi kwenye pumziko. Walipaswa kuzifanya siku za karamu na furaha, na kutumiana zawadi ya chakula, na zawadi kwa masikini.

²³Wayahudi wakaendelea na maadhimo wakifanya kile ambacho Modekai alikuwa amewaandikia.²⁴Na wakati huo Hamani mwana wa Hammedatha mwagagi, adui wa Wayahudi aliyekuwa amepanga njama ya kuwaangamiza Wayahudi, na kwa kupiga Puri (yaani akapiga kura) ili kuwaangamiza kabisa.²⁵Lakini Mfalme Ahusiero alipopata taarifa ya mpango mbaya huu alioupanga Modekai dhidi ya Wayahudi, aliagiza kwa nyaraka afanyiwe Modekai mwenyewe, na kwamba yeze na wana wake wanyongwe juu ya miti.²⁶Hivyo Wayahudi wakaziita siku hizi Purimu, kutokana na jina Puri. Kwa sababu ya mambo yote yaliyo kuwa yameandika katika barua, na mambo yote ambayo walikuwa wameyaona kwa macho yao, na yale yalikuwa yamewapata,

²⁷Wayahudi wakapokea jukumu na desturi mpya. Desturi hii iwe kwa ajili yao, watoto wao, na kila ambaye aliyeungana nao. Na itakuwa kwamba maadhimo haya watayafanya kwa kila mwaka. Wataadhimisha kwa namna fulani na nyakati hizo hizo kila mwaka.²⁸Siku hizi zilipaswa kuadhimishwa katika kila kizazi, kila familia, kila jimbo na kwa kila mji. Wayahudi hawa na watoto wao hawakuacha kuadhimishwa siku hizi za Purimu, ili kwamba wasizisahau.²⁹Malkia Esta na Modekai wakaandika kwa mamlaka yote na kuthibitisha barua hii ya pili kuhusu Purimu.³⁰Barua zilipelekwa katika majimbo 127 ya mfalme Ahusiero, zikiwatakia Wayahudi wote amani na kweli.³¹Na kuthibitisha siku za Purimu sawa sawa na maelekezo ya Modekai na Esta yaliyowataka Wayahudi waadhimishe. Wayahudi wakati maagizo kwa ajili yao na uzao wao, kama waliviotii siku za kufunga na kuomboleza.³²Agizo la Esta likahakikisha sheria hizi kuhusu Purimu, na ikaandikwa katika kitabu.

10 ¹Kisha Mfalme Ahusiero akaweka kodi juu ya nchi na maeneo ya bahari.²Mafanikio yote na nguvu na ukuu wake, pamoja na wa Modekai ambao mfalme alimwinua, yameandikwa katika Kitabu cha Kumbukumbu ya wafalme wa Wamedi na Waajemi.³Modekai Muyahudi alikuwa wa pili kutoka kwa Mfalme Ahusiero. Alikuwa mkuu na maarufu mionganoni mwa ndugu zake Wayahudi, kwa sababu alitetea mahitaji ya watu wake na haki za watu na akatetea amani kwa watu wote.

Ayubu

1 ¹Kulikuwa na mtu katika nchi ya Usi jina lake Ayubu; na Ayubu alikuwa mwenye haki na mkamilifu, mmoja aliyemcha Mungu na kuepukana na²uovu. Wakazaliwa kwake watoto saba wa kiume na mabinti watatu.

³Alimiliki kondoo elfu saba, ngamia elfu tatu, jozi mia moja za maksai, na punda mia tano na idadi kubwa ya watumishi. Mtu huyu alikuwa mtu tajiri kati ya watu wote wa mashariki.

⁴Kwa siku yake ya kuzaliwa kila mtoto wa kiume, hufanya karamu katika nyumba yake. Wakatuma na kuwaita dada zao watatu waje kula na kunywa pamoja nao.⁵Baada ya siku za karamu zilipokuwa zimetimia, Ayubu hutuma mtu kwao na kuwaleta na Kuwatakasa. Huamka asubuhi na mapema na kutoa sadaka za kuteketezwa kwa kila mtoto wake, kwa kusema, “Yawezekana kwamba wanangu wamefanya dhambi na kumkufuru Mungu mioyoni mwao.” Siku zote Ayubu alifanya hivi.

⁶Kisha ilikuwa siku ambayo watoto wa Mungu walikwenda kujihudhurisha mbele za BWANA. Shetani pia akaenda pamoja nao.⁷BWANA akamuuliza Shetani, “Umetoka wapi wewe?” Kisha Shetani akamjibu BWANA na kusema, “Natoka kuzunguka zunguka duniani, kutembea huku na huko humo.”

⁸BWANA akamuuliza Shetani, “Je unamfikiraje mtumishi wangu Ayubu? Kwa kuwa hakuna mmoja aliye kama ye ye duniani, mtu mwenye haki na mkamilifu, mmoja aliyemcha Mungu na kuepukana na uovu.”⁹Kisha Shetani akamjibu BWANA na kusema, “Je Ayubu amcha Mungu bila sababu?¹⁰Wewe hukumwekea kinga pande zote, kuzunguka nyumba yake, na kuzunguka vitu vyote alivyo navyo kutoka kila upande? Wewe umebariki kazi za mikono yake, na mifugo yake imeongezeka katika nchi.¹¹Lakini sasa nyosha mkono wako na uguse yote hayo aliyonayo, na uone kama hatakulifuru mbele ya uso wako.”

¹²BWANA akamwambia Shetani, “Tazama, hayo yote aliyonayo yamo katika mkono wako Isipokuwa usimdhuru mwili wake usinyoshe mkono wako.” Kisha Shetani akatoka mbele za BWANA.

¹³Iltokea siku moja, wana wake wa kiume na binti zake walipokuwa wakila na kunywa mvinyo nyumbani mwa ndugu yao mkubwa.¹⁴Mjumbe akamfikia Ayubu na kusema, “Hao maksai walikuwa wakilima na punda walikuwa wakichunga karibu nao.¹⁵Wakatokea Waseba wakatuvamia na kutoweka nao. Pia wamewauwa watumishikwa makali ya upanga. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari.”

¹⁶Wakati alipokuwa akiendelea kusema, akatoka mjumbe mwengine pia na kusema, “Moto wa Mungu umeanguka toka mbinguni na kuwateketeza kondoo na watumishi. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari.”

¹⁷Wakati alipokuwa akiendelea kusema, akatoka mjumbe mwengine pia na kusema, “Wakaldayo walifanya vikundi vitatu, wakawashambulia ngamia, na kuondoka nao. Kwa wale watumishi, wamewauwa kwa makali ya upanga. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari.”

¹⁸Wakati alipokuwa akiendelea kusema, akatoka mjumbe mwengine pia na kusema, “Wanao wa kiume na binti zako walikuwa wakila na kunywa mvinyo nyumbani mwa ndugu yao mkubwa.¹⁹Upopo wenye nguvu ultokea jangwani na ukapiga pembe nne za nyumba. Ikawaangukia vijana hao, na wakafa wote. Mimi pekee nimeokoka kukuletea habari.

²⁰Kisha Ayubu akainuka, akalirarua joho lake, akanyoa kichwa chake, akaanguka chini kifudifudi na kumwabudu Mungu.²¹Akasema, “Mimi nitokta tumboni mwa mama yangu ni uchi, nami nitakuwa uchi wakati nitakaporudi huko. BWANA alitoa, na BWANA ametwaa. Jina la BWANA libarikiwe.”

²²Katika mambo hayo yote, Ayubu hakutenda dhambi, wala hakumwazia Mungu kwa uovu.

² ¹Kisha kulikuwa na siku wana wa Mungu walipokwenda kujihudhurisha mbele za BWANA. Shetani pia alikwenda kati yao kujihudhulisha mbele za BWANA.²BWANA akamuuliza Shetani, “umetoka wapi wewe?” Kisha Shetani akamjibu BWANA na kusema, “Natoka kuzunguka zunguka duniani, kutembea huku na huko humo.”

³BWANA akamuuliza Shetani, “Je umemwangalia mtumishi wangu Ayubu? Kwa kuwa hapana mmoja aliye kama yeye duniani, mtu mwenye haki na mkamilifu, mmoja aliye mcha Mungu na kuepukana na uovu. Hata sasa anashikamana na utimilifu wake, japokuwa ulinichochea juu yake, nimwangamize pasipo sababu.”

⁴Shetani akamjibu BWANA na kusema, “Ngozi kwa ngozi, kweli; mtu atatoa vyote alivyo navyo kwaajili ya uhai wake.⁵Lakini nyosha mkono wako sasa na uguse mifupa yake na nyama yake, na uone kama hatakufuru mbele ya uso wako.”

⁶BWANA akamwambia Shetani, “Tazama, yumo mkononi mwako; ni uhai wake tu ambao lazima uutunze.”

⁷Kisha Shetani akatoka mbele ya uso wa BWANA. Akampiga Ayubu na majipu mabaya toka wayo wa mguu hadi kichwani.⁸Ayubu akachukua kipande cha kigae kujikunia, na akaketi chini majivuni.

⁹Kisha mkewe akamuuliza, “Je hata sasa wewe unashikamana na utimilifu wako? Umkufuru Mungu na ufe.

¹⁰Lakini yeye akamwambia, “Wewe unaongea kama mmoja wa hao wanawake wapumbavu waongeavyo. Je sisi tupate mema toka kwa Mungu na tusipate mabaya?” Katika mambo hayo yote, Ayubu hakutenda dhambi kwa midomo yake.

¹¹Sasa wakati rafiki zake watatu wa Ayubu walipopata habari ya mabaya yaliyompata, kila mmoja wao akaja kutoka mahali pake: Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi, na Sofari Mnaamathi. Wakatenga muda ili waende kuomboleza naye na kumfariji.¹²Walipoinua macho yao wakiwa mbali, hawakuweza kumtambua. Wakapaza sauti zao na kulia; kila mmoja wao akararua joho lake na kurusha majivu hewani na juu ya kichwa chake.¹³Kisha wakaketi chini pamoa naye kwa muda wa siku saba-mchana na usiku. Hakuna hata mmoja aliyesema naye neno, kwa kuwa waliona kuwa huzuni yake ilikuwa kuu mno.

3 ¹Baada ya hayo, Ayubu alianza kusema na kuilani siku aliyozaliwa.²Akasema,

³ “Na ipotelee mbali siku niliyozaliwa mimi, usiku uliosema, ‘Mimba ya mtoto wa kiume imetungwa.’

⁴ Siku hiyo na iwe giza; Mungu toka juu asiifkilie, wala mwanga usiiangazie.

⁵ Ishikwe na giza na giza la mauti liwe lake. Wingu na likae juu yake; kila kitu kiifanyacho siku kuwa giza kweli na kitiishe.

⁶ Usiku huo, na ukamatwe na giza tororo. Usihesabiwe mionganoni mwa siku za mwaka; na usiwekwe katika hesabu ya miezi.

⁷ Tazama, usiku huo na uwe tasa; na sauti ya shangwe isiwe ndani yake.

⁸ Na wailani siku hiyo, hao wafahamuo namna ya kumuamsha lewiathani.

⁹ Nyota za mapambazuko yake zitiwe giza. Siku hiyo iutafute mwanga, lakini isiupate; wala makope ya mapambazuko isiyaone,

¹⁰ kwasababu haikuifunga milango ya tumbo la mama yangu, na kwasababu haikunifichia taabu machoni pangu.

¹¹ Kwanini si-kufa wakati lipotokeza katika tumbo la uzazi? Kwanini sikuitoa roho yangu hapo mama aliponzaa?

¹² Kwanini magoti yake yalinipokea? Kwanini maziwa yake yanipokee hata ninyonye?

¹³ Kwa sasa ningelikuwa nimelala chini kimya kimya. Ningelala usingizi na kupata pumziko

¹⁴ pamoja na wafalme na washauri wa dunia, ambaao walijijengea makaburi ambayo sasa ni magofu.

¹⁵ Au Ningelikuwa nimelala pamoja na wakuu wenye dhahabu, waliozijaza nyumba zao fedha.

¹⁶ Au pengine ningekuwa sijazaliwa, kama watoto wachanga wasio uona mwanga kabisa.

¹⁷ Huko waovu huacha kusumbua; huko waliochoka hupumzika.

¹⁸ Huko wafungwa kwa pamoja hupata amani; hawaisikii sauti ya msimamizi wa watumwa.

¹⁹ Wote wadogo na watu maarufu wako huko; mtumishi yuko huru kwa bwana wake huko.

²⁰ Kwa nini ye ye aliye mashakani kupewa mwanga? Kwa nini hao wenye uchungu moyoni kupewa uhai,

²¹ ambaao hutamani mauti lakini hawapati; ambaao huyachimbilia mauti zaidi ya kutafuta hazina iliyofichika?

²² Kwa nini kupewa mwanga ambaao hushangilia mno na kufurahi walionapo kaburi?

²³ Kwanini kupewa mwanga mtu ambaye njia zake zimefichika, mtu ambaye Mungu amemzungushia ukingo?

²⁴ Kwa kuwa kushusha kwangu pumzi kwatokea badala ya kula; kuugua kwangu kumemiminika kama maji.

²⁵ Maana jambo lile niliogopalo limenipata; nalo linitialo hofu limenijilia.

²⁶ Mimi sioni raha, sipati utulivu, na sipati pumziko; badala yake huja taabu.”

4 ¹Kisha Elifazi kutoka kacula la temani akajibu na kusema,

² Kama mtu ye yeyote akijaribu kuzungumza na wewe, je utakosa ustahimilivu? Lakini ni nani anaweza kujizuia asizungumze?

³ Tazama, wewe umewafunza wengi; wewe imeipa nguvu mikono iliyokuwa dhaifu.

⁴ Maneno yako yamemsaidia yeye mwanamme aliyekuwa anaanguka; wewe umeyaimarisha magoti dhaifu.

⁵ Lakini sasa matatizo yamekuja kwako, na wewe umechoka; yanakugusa wewe, na wewe umetatzika.

⁶ Je si hofu yako imani yako, na ukamilifu wa njia zako tumaini lako?

⁷ Tafakari juu ya hili, tafadhari: ni nani aliyeangamia akiwa hana kosa? Au ni lini watu wakamilifu walikatiliwa mbali?

⁸ Kutokana na vile nilivyoona, wale walimao uovu na kupanda taabu huvuna hayo.

⁹ Kwa pumzi ya Mungu huangamia; kwa mlipuko wa hasira zake huteketea.

¹⁰ Kuunguruma kwa simba, sauti ya simba mkali, meno ya simba wadogo - yamevunjika.

¹¹ Simba mzee huangamia kwa kukosa wahanga; watoto wa simba jike wametawanyiko kila mahali.

¹² Sasa nililetewa kwangu jambo fulani kisiri, na sikio langu likapokea uvumi kuhusu hilo.

¹³ Kisha yakaja mawazo kupitia ndoto wakati wa usiku, wakati uwaangukiwapo usingizi mzito watu.

¹⁴ Ilikuwa usiku wakati nilipopatwa hofu na kutetemeka, na mifupa yangu yote ikatikisika.

¹⁵ Kisha nafsi ikapita mbele ya uso wangu, na nywele zangu za mwili zilisimama.

¹⁶ Nafsi ilisimama kimya, lakini sikuweza kupambanua sura yake. Umbo lilikuwa mbele ya macho yangu; kulikuwa kimya, nami nikasikia sauti ikisema,

¹⁷ "Je binadamu anaweza kuwa mwenye haki zaidi kuliko Mungu? Je mtu anaweza kuwa msafi zaidi kuliko muumba wake?

¹⁸ Tazama, kama Mungu hawaamini watumishi wake; kama hulaumu upumbavu wa malaika zake,

¹⁹ je si zaidi sana ukweli huu kwa wale waishio katika nyumba za udongo, ambao misingi yao ipo katika vumbi, wale waliopondwa mbele ya nondo?

²⁰ Kati ya asubuhi na jioni wameangamizwa; wameangamia milele wala bila ye yeyote kuwatambua.

²¹ Je kamba za hema yao hazikung'olewa kati yao? Wanakufa; wanakufa bila hekima.

5 ¹Ita sasa; je kuna ye yeyote ambaye atakujibu? Utamrudia yupi katika watakatifu hao?

- ² Kwa kuwa hasira huua mtu mpumbavu; wivu huua mjinga.
- ³ Nimemuona mtu mpumbavu akishika mzizi, lakini ghafla niliyalaani makazi yake.
- ⁴ Watoto wake wako mbali na uzima; wameangamia langoni mwa mji. Hakuna ye yeyote atakaye waponya.
- ⁵ Mwenye njaa hula mavuno yao; hata huyachukua katikati ya miiba. Wenyе kiu huzihemea mali zao.
- ⁶ Kwa kuwa magumu hayatoki udongoni; wala taabu haichipuki katika nchi.
- ⁷ Badala yake, wanadamu huzaliwa kwaajili ya taabu, kama tu cheche za moto zirukavyo juu.
- ⁸ Lakini kwa mimi, ningemrudia Mungu mwenyewe; kwake ningeaminisha kusudi langu -
- ⁹ yeye afanyae makuu na mambo yasiyochunguzika, mambo ya ajabu yasiyo na hesabu.
- ¹⁰ Hutoa mvua juu ya nchi, na huyapeleka maji mashambani.
- ¹¹ Hufanya haya kwaajili ya kuwainua juu hao walio chini; huwapandisha sehemu salama hao waombolezao.
- ¹² Yeye huharibu mipango ya watu wenye hila, ili mikono yao isipate mafanikio.
- ¹³ Yeye huwanasa watu wenye hekima katika matendo ya hila zao wenyewe; mipango ya watu waliogeuzwa huharibika haraka.
- ¹⁴ Wao hupatwa na giza wakati wa mchana, na hupapasa mchana kama vile ni usiku.
- ¹⁵ Lakini yeye huokoa maskini kwa upanga wa vinywa vyao na mhitaji kwa mkono wa mtu mwenyewe nguvu.
- ¹⁶ Hivyo mtu maskini ana matumaini, na udhalimu hufumba kinywa chake mwenyewe.
- ¹⁷ Tazama, amebarikiwa mtu ambaye hutiwa adabu na Mungu; kwa sababu hiyo, usidharau uongozi wa Mwenyezi.
- ¹⁸ Kwa kuwa yeye hujeruhi na kisha huuguza; yeye hutia jeraha na kisha mikono yake huponya.
- ¹⁹ Yeye atakuokoa na mateso sita; kweli, katika mateso saba, hakuna uovu utakao kugusa.
- ²⁰ Wakati wa njaa atakukomboa na kifo, na kwa uwezo wa upanga wakati wa vita.
- ²¹ Wewe utafichwa na mateso ya ulimi; na usitishike na uharibifu utakapokuja.
- ²² Wewe utaufurahia uharibifu na njaa, na hutatishika na wanyama wakali wa nchi.
- ²³ Kwa kuwa wewe utakuwa na mapatano na mawe ya shambani mwako, na wanyama wa mwituni watakuwa na amani na wewe.
- ²⁴ Wewe utajua kwamba hema lako lina usalama; utatembelea zizi la kondoo wako na hutakosa kitu chochote.
- ²⁵ Pia utafahamu kwamba uzao wako utakuwa mwingi, na vizazi vyako vitakuwa kama nyasi ardhini.
- ²⁶ Wewe utafika kaburini kwako mwenye umri kamili, kama vile rundo la masuke ya nafaka liendavyo juu wakati wake.
- ²⁷ Tazama, tumelipeleleza jambo hili; ndivyo lilivyo; lisikie, na ulifahamu kwa ajili yako mwenyewe."

6 ¹Kisha Ayubu akajibu na kusema,

- ² “Oo, laiti maumivu yangu makubwa yangepimwa; laiti misiba yangu yote mikubwa ingewekwa kwenye mizani!
- ³ Kwa kuwa sasa ungekuwa mzito kuliko mchanga wa baharini. Kwa sababu hiyo maneno yangu yamekuwa ya haraka.
- ⁴ Kwa kuwa mishale ya Mwenyezi ipo ndani yangu, moyo wangu umelewa sumu; Vitisho vya Mungu vimejipanga vyenyewe dhidi yangu.
- ⁵ Je punda mwitu hulia akiwa na malisho? Au ng'ombe huwa dhaifu wakati wa njaa ambapo anachakula?
- ⁶ Je inawezekana kitu kisicho na ladha kulika bila chumvi? Au kuna radha yoyote katika ute mweupe wa yai?
- ⁷ Nakataa kuvigusa; kwangu mimi vinafanana na chakula kichukizacho.
- ⁸ Oo, kama nigeweza kupata haja yangu; oo, kama Mungu angeridhia jambo nilitamanilo sana:
- ⁹ kama Mungu ingempendeza kuniangamiza mara moja, kwamba angeulegeza mkono wake na kuyakatilia mbali maisha yangu!
- ¹⁰ Hii ingeweza kuwa faraja yangu hata sasa - hata kama nafurahia sana maumivu yasiyopungua: kwa kuwa sikuyakana maneno yake Mtakatifu.
- ¹¹ Nguvu yangu ni ipi, hata nijaribu kusubiri? Mwisho wangu ni upi, utakao refusha maisha yangu?
- ¹² Je nguvu zangu ni nguvu za mawe? Au mwili wangu umeumbwa kwa shaba nyeusi?
- ¹³ Je si kweli kwamba sina msaada ndani yangu, na kwamba hekima imeondolewa mbali nami?
- ¹⁴ Kwa mtu ambaye yu karibu kuzirai, inapasa uaminifu uonyeshwe na rafiki zake; hata kwake yeye aachaye kumcha Mwenyezi
- ¹⁵ Lakini ndugu zangu wamekuwa waaminifu kwangu kama mkondo wa maji jangwani, mfano wa mifereji ya maji ipitayo mpaka pasipo kitu,
- ¹⁶ ambayo imekuwa mieusi kwa sababu ya barafu juu yake, na kwa sababu ya theluji ambayo hujificha yenewe ndani yake.
- ¹⁷ Wakati zikiyeyuka, hutoweka; kukiwa na joto, hutoweka mahali hapo.
- ¹⁸ Misafara ambayo husafiri kwa njia yao hugeuka na maji; huzurura jangwani na kisha hupotea.
- ¹⁹ Misafara kutoka Tema huitazama, wakati majeshi ya Sheba huitarajia.
- ²⁰ Wamevunjika moyo kwa sababu walitumaini kupata maji. Wakaenda huko, lakini walidanganywa.
- ²¹ Kwa sasa ninyi rafiki si kitu kwangu; mmeona hali yangu ya kutisha nanyi mwaogopa.
- ²² Je nilisema kwenu, ‘Nipeni kitu furani?’ Au, ‘nitoleeni zawadi katika mali zenu?’
- ²³ Au, ‘Niokoeni toka mkononi mwa mtesi wangu?’ Au, ‘Nitoleeni fidia kwa watesi wangu?’
- ²⁴ Nifundishe, nami nitaiashika amani yangu; nifanye nifahamu wapi nilipokosea.
- ²⁵ Jinsi gani maneno ya kweli yanavyo umiza! Lakini hoja zenu, jee hasa zimenionya nini mimi?
- ²⁶ Je mnapanga kuyakemea maneno yangu, mnayachukulia maneno ya mtu mwenye kukata tamaa sawa na upopo?
- ²⁷ Hasa, mna piga kura kwa ajili ya yatima, na kupatana bei juu ya rafiki yenu kama bidhaa.
- ²⁸ Sasa, kwa sababu hiyo, tafadhari nitazame, kwa hakika sitasema uongo usoni penu.
- ²⁹ Rudini, nawasihi; lisiwepo neno la uonevu na nyinyi; Hasa, rudini, sababu zangu ni za haki.
- ³⁰ Je mna uovu ulimini mwangu? Je kinywa changu hakiwezi kungundua madhara?

7¹Je mtu hana kazi ngumu juu ya nchi? Je siku zake si kama siku za mwajiriwa?

2 Kama mtumwa anayetamani sana kivuli cha jioni, kama mwajiriwa atafutaye ujira wake -
3 hivyo nami nimeumbwa kuvumilia miezi ya taabu; Nami nimepewa taabu - zimeujaza usiku.

4 Hapo nilalapo chini, najiuliza mwenyewe, ‘Lini nitatoka kitandani na lini usiku utatoweka?’ Nimejawa na
kujitupa huku na huko hadi mwanzo wa siku.

5 Mwili wangu umevikwa minyoo na madonda yenyeye vumbi; maumivu katika ngozi yangu yamekuwa magumu
na kisha hutoweka na huendelea tena.

6 Siku zangu zinakimbia kuliko chombo cha kufumia; zinapita bila tumaini.

7 Mungu, anakumbuka kwamba maisha yangu ni pumzi tu; jicho langu halitaona mema tena.

8 Jicho lake Mungu, huyo anionaye mimi, halitaniangalia tena; Macho ya Mungu yatanitazama, lakini
sitakuwako.

9 Kama vile wingu liishavyo na kutoweka, hivyo wale waendao sheoli hawatarudi tena kabisa.

10 Yeye hatarudi tena nyumbani kwake, wala mahali pake hapatamtambua tena.

11 Kwa sababu hiyo sitakizua kinywa changu; Nitasema juu ya maumivu makubwa ya roho yangu;
Nitanung'unika juu ya uchungu wa nafsi yangu.

12 Je mimi ni bahari au kiumbe cha kutisha baharini hata ukaweka mlinzi juu yangu?

13 Hapo nisemapo, ‘kitanda changu kitanifariji, na malazi yangu yatataliza manung'uniko yangu,’

14 halafu unitishapo kwa ndoto na kunitisha kwa maono,

15 ili nichague kunyongwa na kufa kuliko kulinda mifupa yangu hii.

16 Ninayachukia kabisa maisha yangu; sitamani siku zote kuwa hai; usinisumbue maana siku zangu hazifai.

17 Je mtu ni nini hata ukatia bidii kwake, na ukaweka akili yako kwake,

18 na kumwangalia kila asubuhi, na kumjaribu kila mara?

19 Je itachukuwa muda gani kabla hujaacha kuniangalia, wala kunisumbua muda wa kutosha kwaajili ya
kumeza mate yangu?

20 Hata kama nimefanya dhambi, itakusaidia nini, wewe ulindaye wanadamu? Kwa nini umenifanya shabaha
yako, kiasi kwamba nimekuwa mzigo kwako?

21 Kwa nini haukunisamehe makosa yangu na kuniondolea uovu wangu? Kwa kuwa sasa nitalala mavumbini;
na wewe utanitafuta kwa bidii, lakini sitakuwako.”

8 ¹Kisha Bildadi kutoka kacula la Washuhi akajibu na kusema,

² “hata lini wewe utasema mambo haya? Kwa muda gani maneno ya kinywa chako yatakuwa kama upepo wenye nguvu?

³ Je Mungu hupotosha hukumu? Je Mwenyezi hupotosha haki?

⁴ Watoto wako wametenda dhambi dhidi yake; tunalifahamu hili, kwa kuwa amewatia mkononi kwa makosa yao.

⁵ Lakini wewe unaonaje ukimtafuta Mungu kwa bidii na kufikisha haja yako kwa huyo Mwenyezi.

⁶ Ukiwa wewe ni msafi na mkamilifu, hakika angeamka mwenyewe kwa niaba yako na kukurudisha kwenye makazi ya haki yako.

⁷ Japokuwa huo mwanzo wako ulikuwa ni mdogo, hata hivyo hali yako ya mwisho itaongezeka sana.

⁸ Tafadhari uwaulize vizazi vya zamani, na utie bidii katika hayo mababu zetu waliyojifunza.

⁹ (Sisi ni wa jana tu na hatujui chochote kwa kuwa siku zetu duniani ni kivuli).

¹⁰ Je hawatakufunza wao na kukuambia? Je hawatatatamka maneno yatokayo miyoni mwao?

¹¹ Je miti ya mafunjo yaota pasipo matope? Je mafunjo yaota pasipo maji?

¹² Wakati yakiwa bado ya kijani na hayajakatwa, hunyauka kabl ya mmea mwagine.

¹³ Hivyo pia njia ya wote waliomsahau Mungu, na matumaini ya asiyeamini Mungu yatatoweka.

¹⁴ Ujasiri wake utavunjika, na matumaini yake ni dhaifu kama utando wa buibui.

¹⁵ Ataitegemea nyumba yake, lakini haitamsaidia; atashikamana nayo, lakini isidumu.

¹⁶ Yeye huwa mti mbichi chini ya jua, na machipukizi yake huenea katika bustani yake yote.

¹⁷ Mizizi yake hujifunga funga kwenye rundo la mawe; huangalia mahali pazuri katikati ya mawe;

¹⁸ Lakini mtu huyu aking'olewa mahali pake, kisha mahali pale patamkana, na kusema, ‘mimi sikukuona.’

¹⁹ Tazama, hii ni “furaha” ya mtu mwenye tabia hiyo; mimea mingine itachipuka toka katika udongo ule ule mahali pake.

²⁰ Tazama, Mungu hatamtupa mtu asiyenye na kosa; wala hatawathibitisha watendao uovu.

²¹ Yeye atakijaza kinywa chako na kicheko, midomo yako na shangwe.

²² Wale amba wanakuchukia wewe watavishwa aibu; nayo hema yake mwovu haitakuwepo tena.

9¹Kisha Ayubu akajibu na kusema,

- 2 "kweli najua kwamba ndivyo hivyo. Lakini ni kwa namna gani mtu anakuwa na haki kwa Mungu?
3 Kama akitaka kubishana na Mungu, hatamjibu yeeye mara moja katika elfu zaidi.
4 Mungu ni mwenye hekima moyoni na ukuu katika nguvu; ni nani daima aliyejifanya mwenyewe kuwa
mgumu dhidi yake na akafanikiwa? -
5 Ambaye huiondoa milima bila kumtahadharisha yeote wakati akiipindua katika hasira zake -
6 ambaye huitikisa nchi itoke mahali pake na mihimili yake hutikisika.
7 Ni Mungu yule yule ambaye huliamuru jua lisichomoze, nalo halichomozi, na ambaye huzihifadhi nyota,
8 ambaye peke yake ni mwenye kupanua mbingu na kuyatuliza mawimbi ya bahari,
9 ambaye huumba Dubu, Orioni, kilima, na makundi ya nyota ya kusini.
10 Ni Mungu yule yule atendaye mambo makuu, mambo yasiyofahamika - hasa, mambo ya ajabu
yasiyohesabika.
11 Tazama, huenda karibu nami, na siwezi kumuona yeeye; pia hupita kwenda mbele, lakini ni simtambue.
12 Kama akichukua kitu chochote, nani atamzuia? Nani awezaye kumuuliza, 'unafanya nini?'
13 Mungu hataondoa hasira yake; wamsaidiao Rahabu huinama chini yake.
14 Je ni upungufu kiasi gani mimi nitamjibu, je nichague maneno kuhojiana naye?
15 Hata kama ni mwenye haki, nisingelimbui; ningeomba msamaha tu kwa hukumu yangu.
16 Hata kama ningelmwita na yeeye akanitikia, nisingeaminu kuwa ameisikia sauti yangu.
17 Kwa kuwa yeeye anidhoofishaye kwa dhoruba na kuyaongeza majeraha yangu pasipo sababu.
18 Yeye hataki hata kuniruhusu nipate kuvuta pumzi; badala yake, hunijaza uchungu.
19 Kama ni habari ya nguvu, tazama! Yeye ni mwenye uwezo! Kama ni habari ya haki, ni nani atakaye
mhukumu?
20 Ingawa ni mwenye haki, kinywa changu mwenyewe kitanihukumu; na ingawa ni mtakatifu, maneno yangu
yatashuhudia kuwa ni mwenye kosa.
21 Mimi ni mtakatifu, lakini sijiali zaidi nafsi yangu; Naudharau uhai wangu mwenyewe.
22 Haileti tofauti yoyote, kwa sababu hiyo nasema kwamba yeeye huangamiza watu wasio na makosa na waovu
pia.
23 Kama hilo pigo likiua ghafla, yeeye atafurahi mateso yake mtu asiye na kosa.
24 Dunia imetiwa mkononi mwa watu waovu; Mungu hufunika nyuso za waamuzi wake. Kama si yeeye hufanya,
ni nani basi?
25 Siku zangu zinapita haraka kuliko tarishi akimbiae; siku zangu zinakimbia mbali; wala hazoni mema mahali
popote.
26 Zinapita kama mashua zilizoundwa kwa majani ya mafunjo ziendazo kwa kasi, na zinakasi kama tai
ashukaye upesi katika mawindo yake.
27 Kama ni kisema kwamba mimi nitasahau kuhusu manung'uniko yangu, kwamba nitaacha kuonyesha sura ya
huzuni na kuwa na furaha,
28 Mimi nitaziogopa huzuni zangu zote kwa sababu nafahamu kuwa hutanihesabu kuwa sina hatia.
29 Nitahukumiwa; kwa nini, basi, nitaabike bure?
30 Kama najiosha mwenyewe kwa maji ya theluji na kuitakasa mikono yangu na kuwa safi zaidi,
31 Mungu atanitumbukiza shimonii, na nguo zangu mwenyewe zitanichukia.
32 Kwa kuwa Mungu si mtu, kama mimi, kwamba naweza kumjibu, hata tukaribiane katika hukumu.
33 Hakuna hakimu baina yetu awezaye kuweka mkono wake juu yetu sote.
34 Hakuna hakimu mwingine ambaye anaweza kuniondolea fimbo ya Mungu, awezaye kuzuia kitisho chake
kisinitie hofu. Kisha ningesema na nisimuogope.
35 Lakini kama mambo yalivyo sasa, sitaweza kufanya hivyo.

10 ¹Nimechoka kuishi; Nitanena wazi manung'uniko yangu; nitasema kwa uchungu wa roho yangu.

- ² Nitamwambia Mungu, 'Usinikhukumie makosa; nionyeshe sababu za wewe kunilaumu mimi. Je
³ ni vizuri kwako wewe kunionea mimi, kudharau kazi ya mikono yako wakati unafurahia juu ya mipango ya
waovu?
⁴ Je wewe una macho ya kimwili? Je wewe unaona kama mtu aonavyo?
⁵ Je siku zako ni kama siku za wanadamu au miaka yako ni kama miaka ya watu,
⁶ hata ukauliza habari za uovu wangu na kuitafuta dhambi yangu,
⁷ ingawa wewe wafahamu mimi sina kosa na hapana mwingine awezaye kuniokoa mimi na mkono wako?
⁸ Mikono yako imeniumba na kunifinyanga kwa wakati mmoja nawe kunizunguka, hata hivyo unaniangamiza.
⁹ Kumbuka, nakuomba, ulivyonifinyanga kama vile udongo; je utanirudisha mavumbini tena?
¹⁰ Je wewe hukunimimina kama maziwa na kunigandisha mfano wa jibini?
¹¹ Umenivika ngozi na nyama na kuniunganisha pamoja kwa mifupa na misuli.
¹² Wewe umenizawadia mimi uhai na ahadi ya upendeleo na usaidizi wako umeilinda roho yangu.
¹³ Hata hivyo mambo haya uliyaficha moyoni mwako - nafahamu kwamba hivi ndivyo ufkirivyo:
¹⁴ kuwa kama nimefanya dhambi, wewe utaizingatia; hutaniachilia na uovu wangu.
¹⁵ Kama mimi ni muovu, ole wangu; hata kama ni mwenye haki, sitaweza kuinua kichwa changu, kwa kuwa
nimejaa aibu na kuyaangalia mateso yangu.
¹⁶ Kama kichwa changu kikijiinua chenyewe, waniwinda kama simba; tena wajionyesha mwenyewe kuwa ni
mwenye nguvu kwangu.
¹⁷ Wewe unaleta mashahidi wapya dhidi yangu na kuzidisha hasira zako dhidi yangu; wanishambulia na
majeshi mapya.
¹⁸ Kwa nini, basi, ulinitoa tumboni? Natamani ningekata roho na ili jicho lolote lisinione.
¹⁹ Ningelikuwa kama asiyekuwepo; ningelichukuliwa kutoka tumboni mpaka kaburini.
²⁰ Je si siku zangu pekee ni chache? Acha basi, usinisumbue, ili kwamba nipate kupumzika kidogo
²¹ kabla sijaenda huko ambako sitarudi, kwenye nchi ya giza na kivuli cha mauti,
²² ni nchi ya giza kama usiku wa manane, nchi ya kivuli cha mauti, isiyokuwa na mpangilio, ambayo nuru yake
ni kama usiku wa manane.””

11 ¹Ndipo Sofari kutoka mji wa naamathi alijibu na kusema,

- ² “Huo wingi wa maneno haupaswi kujibiwa? Mtu huyu, aliyejaa maneno mengi awe wa kuaminiwa?
- ³ Kujivuna kwako kunapaswa kuwafanya wengine wabaki wamenyamaza? Wakati unapoyadhihaki mafundisho yetu, hakuna awaye yote atakayekufanya wewe ujisikie mwenye aibu?
- ⁴ Kwa kuwa wewe unasema kwa Mungu, ‘Imani yangu ni safi, Mimi sina waa lolote machoni pako.’
- ⁵ Lakini, laiti, Mungu huyo angesema na kufungua midomo yake dhidi yako;
- ⁶ hivyo angekuonyesha wewe siri za hekima! Kwa kuwa yeche ni mkuu katika ufahamu. Tena tambua huyo Mungu anataka kutoka kwako kidogo kuliko uovu wako unavyostahili.
- ⁷ Je, wewe unaweza kumfahamu Mungu kwa kumtafuta yeche? Unaweza kumtambua aliye mkuu kwa ukamilifu?
- ⁸ Upeo uko juu kama mbingu; unaweza kufanya nini wewe? Ni wenye kina kirefu kuliko kuzimu; waweza kufahamu nini wewe?
- ⁹ Vipimo vyake ni virefu kuliko nchi, na vipana kuliko bahari.
- ¹⁰ Kama yeche akipita kati na kumyamazisha mtu yeche, kama yeche akimwita mtu yeche hukumuni, tena ni nani anayeweza kumzuia yeche?
- ¹¹ Kwa maana anawajua watu waongo; wakati anapoona uovu, hawezi yeche kuukumbuka?
- ¹² Lakini watu wapumbavu hawana ufahamu; wataupata wakati punda mwitu atakapozaa mtu.
- ¹³ Lakini ikiwa umeuelekeza moyo wako kwa haki na umeunyosha mkono wako karibu na Mungu;
- ¹⁴ ikiwa huo uovu ulikuwa katika mikono yako, lakini hivyo tena unauweka mbali nawe, na haukuruhusu kutokuwa mwenye haki kukaa hemani mwako.
- ¹⁵ Ndipo kwa hakika ungeinua juu uso wako bila ishara ya aibu; Ni dhahiri, ungethibitika na usingeogopa.
- ¹⁶ Wewe ungesahau mateso yako; ungeyakumbuka hayo tu kama maji ambayo yametiririka mbali.
- ¹⁷ Maisha yako yangekuwa angavu kuliko adhuhuri; japokuwa kulikuwa na giza, litakuwa kama asubuhi.
- ¹⁸ Ungekuwa salama kwa sababu kuna tumaini; ni dhahiri, wewe utapata usalama juu yako na utachukua pumziko lako katika usalama.
- ¹⁹ Pia ungelala chini katika pumziko, na hakuna ambaye angekufanya wewe uogope; hakika wengi wangetafuta upendeleo wako.
- ²⁰ Lakini macho ya watu waovu yatashindwa; hawatakuwa na njia ya kukimbia; tumaini lao la pekee litakuwa pumzi yao ya mwisho ya uhai.

12 ¹Ndipo Ayubu akajibu na kusema,

- ² "Hakuna shaka ninyi wanadamu; Hekima mtakufa nayo.
- ³ Lakini nina ufahamu kama vile ninyi; Mimi siyo duni kwenu. Ni dhahir, ni nani asiyefahamu vitu hivyo kama hivi?
- ⁴ Mimi ni kitu cha kuchekwa na jirani-Mimi, ni mmoja aliyemwita Mungu na ambaye alijibiwa na yeye! Mimi, ni mwenye haki na mtu asiyekuwa na hatia-Mimi sasa nimekuwa kitu cha kuchekwa.
- ⁵ Katika mawazo yake mtu fulani aliye katika kufurahi, kuna kudharau kwa mashaka; hufikiri katika njia ambayo huleta mambo mabaya zaidi kwa wale ambaao miguu yao inateleza.
- ⁶ Hema za wezi hufanikiwa, na wale ambaao humkasirisha Mungu huhisi salama; mikono yao wenyewe ni miungu wao.
- ⁷ Lakini sasa waulize hao wanyama wa mwituni, na watakufundisha wewe; waulize ndege wa angani, na watakuambia wewe.
- ⁸ Au iambie ardhi, na itakufundisha wewe; samaki wa baharini watakutangazia wewe.
- ⁹ Ni myama yupi mionganoni mwa hawa asiyefahamu kuwa mkono wa Yahwe umetenda haya?
- ¹⁰ Katika mkono wake mna uzima wa kila kiumbe hai na pumzi ya wanadamu wote.
- ¹¹ Je, sikio haliyajaribu maneno kama vile kaakaa lionjavyo chakula chake?
- ¹² Kwa wazee mna hekima; katika wingi wa siku mna ufahamu.
- ¹³ Pamoja na Mungu mna hekima na ukuu; yeye anayo mashauri na ufahamu.
- ¹⁴ Tazama, yeye huangusha chini, na haiwezekani kujengwa tena; kama yeye akimtia gerezani mtu yeyote, hakutakuwa tena kufunguliwa.
- ¹⁵ Tazama, kama yeye akiyazuia maji, yanakauka; na kama akiyaachilia nje yanaitaabisha ardhi.
- ¹⁶ Pamoja na yeye mna nguvu na hekima; watu ambaao wamedanganywa na mdanganyi wote pamoja wako katika nguvu zake.
- ¹⁷ Yeye huwaongoza washauri mbali bila kuva viatu katika huzuni; huwarudisha hakimu katika upumbavu.
- ¹⁸ Yeye Huondoa minyororo ya mamlaka kutoka kwa wafalme; yeye hufunika viuno vyao kwa nguo.
- ¹⁹ Yeye huwaongoza makuhani mbali bila kuva viatu na kuwapindua watu wakuu.
- ²⁰ Yeye huondoa hotuba ya wale waliokuwa wameaminwi na huondoa mbali ufahamu wa wazee.
- ²¹ Yeye humwaga aibu juu ya binti za wafalme na hufungua mishipi ya watu wenyewe nguvu.
- ²² Yeye huweka wazi vitu vya kina kutoka katika giza na kuvileta nje kumuika vivuli mahali ambapa watu waliokufa wapo.
- ²³ Yeye huyafanya mataifa kuwa na nguvu, na pia huyaharibu; Yeye pia huyakuza mataifa, na pia yeye huyaongoza mbali kama wafungwa.
- ²⁴ Yeye huondoa mbali ufahamu kutoka kwa viongozi wa watu wa nchi; huwafanya wao kutangatanga msituni mahali pasipo na njia.
- ²⁵ Wao wanapapasa katika giza bila kuwa na mwanga; yeye huwafanya wao kuweweseka kama mtu mlevi.

13 ¹Tazama, jicho langu limeyaona haya yote; sikio langu limeyasikia na kuyaelewa hayo.

- ² Kile mnachokifahamu, ndicho hicho mimi pia ninachokifahamu; Mimi siyo duni kwenu ninyi.
³ Hata hivyo, Mimi ningeweza kuzungumza na mwenye nguvu; Mimi natamani kusemezana na Mungu.
⁴ Lakini ninyi mnauficha ukweli kwa uongo; ninyi nyote ni matabibu msiokuwa na thamani.
⁵ Laiti, kwamba kwa pamoja mgeshikilia amani yenu! Hilo lingekuwa hekima yenu ninyi.
⁶ Sikia sasa kuhoji kwangu; Sikiliza kusihi kwa midomo yangu mwenyewe.
⁷ Ninyi mtazungumza visivyo haki kwa ajili ya Mungu, na ninyi mtazungumza udanganyifu kwa yeye? Ni kweli ninyi mngeonyesha ukarimu kwa yeye?
⁸ Ni kweli ninyi mngetetea katika mahakama kama mawakili wa Mungu?
⁹ Je, kweli ingekuwa vizuri kwenu wakati yeye akiwatafuta ninyi? Mngeweza ninyi kumdanganya yeye kama mlivyoweza kuwadanganya watu?
¹⁰ Yeye kwa hakika angewathibitisha upya ninyi ikiwa katika siri ninyi mmeonyesha kutokukamilika.
¹¹ Je, ukuu wake usingewafanya ninyi muogope? Je, utisho wake usingeshuka juu yenu?
¹² Hadithi zenu za misemo ya kukariri, ni mithali zimetengenezwa kwa majivu; utetezi wenu ni utetezi uliotengenezwa kwa udongo wa mfinyanzi.
¹³ Shikilieni amani yenu, mniache peke yangu, ili ya kwamba nipate kusema, acheni yaje yale yanayoweza kuja kwangu.
¹⁴ Nitaichukua nyama yangu mwenywewe katika meno yangu; Nitayachukua maisha yangu katika mikono yangu.
¹⁵ Tazama, ikiwa ataniua mimi, sitakuwa na tumaini lililobakia; hata hivyo, nitazitetea njia zangu mbele zake yeye.
¹⁶ Hi itakuwa sababu ya kutohesabiwa hatia, kwamba mimi sikuja mbele zake kama mtu asiyemcha Mungu.
¹⁷ Mungu, sikiliza kwa makini kuzungumza kwangu; ruhusu kutangaza kwangu kusikike kwenye masikio yako.
¹⁸ Tazama sasa, Nimeuweka utetezi wangu katika mpangilio, Mimi ninafahamu kwamba mimi sina hatia.
¹⁹ Ni nani anayeweza kushindana na mimi katika mahakama? Ikiwa mlikuja kufanya hivyo, na kama mimi nilithibitishwa kukosea, ndipo ningekuwa kimya na kuyatoa maisha yangu.
²⁰ Mungu, fanya mambo mawili kwa ajili yangu, na tena Mimi sitajificha kutoka katika uso wako.
²¹ Ondoa kutoka kwangu mkono wako unaotesa, na usiache utisho wako unifanye mimi kuogopa.
²² Ndipo niite mimi, na mimi nitakujibu; au uniache mimi niseme na wewe na wewe unijibu mimi.
²³ Je, maovu yangu na dhambi zangu ni zifi Nijulishe kosa langu na dhambi yangu.
²⁴ Kwa nini unaficha uso wako kutoka kwangu mimi na kunitendea mimi kama adui yako?
²⁵ Je, wewe utalitesa jani linalopeperushwa? Je, utaendelea kulifuatilia bua kavu?
²⁶ Kwa maana wewe unaandika chini vitu vichungu dhidi yangu mimi; wewe unanifanya mimi kurithi uovu wa ujana wangu.
²⁷ Wewe pia unaiweka miguu yangu katika nguo nyembamba; wewe waangalia njia zangu zote; wewe wachunguza chini mahali ambapo nyayo za miguu yangu zimekanyaga.
²⁸ Ijapokuwa mimi ni kama kitu kilichoza ambacho hutupwa mbali, kama vazi lile ambalo nondo (wadudu) wamelila.

14 ¹Mwanadamu, ambaye amezaliwa na mwanamke, huishi siku chache tu na amejaajah mahangaiko.

- ² Yeye huchanua kutoka katika ardhi kama ua na kukatwa chini; yeye hukimbia kama kivuli na hawezi kudumu.
- ³ Je, wewe unatazama chochote katika hivi? Mnanileta mimi hukumuni pamoja nanyi?
- ⁴ Ni nani anayeweza kukileta kitu safi kutoka katika kitu kichafu? Hakuna awaye yote.
- ⁵ Siku za mwanadamu zimeamriwa. Idadi ya miezi yake unayo wewe; Mungu umekiweka kikomo chake ambacho hawezi kukivuka.
- ⁶ Tazama mbali kutoka kwake kwamba yeye aweze kupumzika, ili kwamba aweze kufurahia siku yake kama mtu aliyekodishwa kama yeye anaweza kufanya hivyo.
- ⁷ Kunaweza kuwa na tumaini kwa mti; kama ukikatwa chini, unaweza kuchipua tena, hivyo chipukizi lake halitapotea.
- ⁸ Japokuwa mizizi yake inakua na kuzeeka katika ardhi, na shina lake kufa katika udongo,
- ⁹ hata kama bado lina harufu ya maji pekee, litachipua tena na kutoa nje matawi kama mche.
- ¹⁰ Lakini mwanadamu hufa; yeye huwa dhaifu; haswaa, mwanadamu hukoma kupumua, na tena yuko wapi yeye?
- ¹¹ Kama maji yanavyopotea kutoka ziwani, na kama vile mto upotezavyo maji na kukauka,
- ¹² vivyo hivyo watu hulala chini na hawaamki tena. Mpaka pale mbingu zitakapokuwa hazipo tena, hawataamka wala kuamshwa kutoka katika kulala kwao.
- ¹³ Laiti, kwamba ungenificha mimi mbali katika kuzimu mbali kutoka katika mahangaiko, na kwamba ungenitunza mimi katika siri hadi hasira yake imalizike, kwamba ungeniwekea mimi muda maalumu wa kukaa huko na kisha kuniita mimi katika fahamu!
- ¹⁴ Ikiwa mwanadamu akifa, yeye ataishi tena? Ikiwa hivyo, ningependa kusubiri kule muda wangu wote wa kuharibika mpaka kufunguliwa kwangu kutakapokuja.
- ¹⁵ Wewe ungeita, na mimi ningekujibu wewe. Wewe ungekuwa na shauku ya kazi ya mikono yako.
- ¹⁶ Wewe ungehesabu na kutunza nyayo zangu; Wewe usingejali kumbukumbu ya dhambi yangu.
- ¹⁷ Uovu wangu ungetiwa muhuri katika mkoba; wewe ungeefunga uovu wangu.
- ¹⁸ Lakini hata milima huanguka na kuwa si chochote; hata miamba huhamishwa kutoka mahali pake;
- ¹⁹ maji yaliyokuwa chini ya mawe; kufurika kwake huondoa mbali mavumbi ya nchi. Kama hivi, ninyi mnavyoharibu matumaini ya mwanadamu.
- ²⁰ Ninyi daima humshinda yeye, na yeye hupita mbali; Ninyi mnabadilisha uso wake na kumtuma yeye mbali kufa.
- ²¹ Kama watoto wake wa kiume ni wa kuheshimiwa, yeye, hatambui hicho; na kama wakishushwa chini, yeye haoni hicho.
- ²² Yeye hujisikia tu maumivu ya mwili wake mwenyewe, na hujiombolezea yeye mwenyewe.

15 ¹Ndipo Elifazi kutoka mji wa temani alijibu na kusema,

- ² Mtu mwenye hekima anapaswa kujibu kwa maarifa yasiyofaa na kujijaza mwenyewe na upepo wa mashariki?
- ³ Anapaswa kuhojiana na mazungumzo yasiyo na faida au na hotuba ambazo kwa hizo yeye hawezi kufanya mema?
- ⁴ Dhahiri, wewe wafifisha heshima ya Mungu; Wewe wazuia heshima kwa yeye,
⁵ kwa maana uovu wako hufundisha midomo yako; Wewe wachagua kuwa na ulimi wa mtu mwenyewe hila.
- ⁶ Midomo wako mwenyewe umekuhukumu mwenyewe, siyo midomo wangu; hakika, midomo yako mwenyewe hushuhudia dhidi yako wewe.
- ⁷ Je, wewe ni mwanadamu wa kwanza ambaye aliyezaliwa? Wewe ulikuwepo kabla ya vilima kuwepo?
⁸ Wewe Umewahi kusikia maarifa ya siri ya Mungu? Je, wewe wajihesabia mwenye hekima wewe mwenyewe?
⁹ Ni kitu gani unachokifahamu wewe ambho sisi hatukijui? Ni kitu gani unachokifahamu wewe ambacho hakiko katika sisi?
- ¹⁰ Pamoja nasi wapo pia wenyewe mvi na watu wazee sana ambaeo ni wazee zaidi kuliko baba yako.
¹¹ Je, faraja ya Mungu ni ndogo sana kwako, maneno ambayo ni ya upole dhidi yako wewe?
¹² Kwa nini moyo wako wewe unakupeleka mbali? Kwa nini macho yako yananga'ra,
¹³ ili ya kwamba kuirejesha roho yako kwa Mungu na kuyatoa maneno hayo kutoka katika midomo wako?
¹⁴ Je, mwanadamu yeye ni nini kwamba yeye anapaswa kuwa safi? Yeye mwanadamu aliyezaliwa na mwanamke ni nini kwamba yeye anapaswa awe mwenye hak'i?
- ¹⁵ Tazama, Mungu haweki tumaini lake hata kwa mmoja wake aliye mtakatifu; Hakika, mbingu haziko safi machoni pake yeye;
¹⁶ jinsi gani asivyo safi ni mmoja aliye mbaya na mla rushwa, mtu ambaye hunywa uovu kama maji!
¹⁷ Mimi nitakuonyesha wewe; Nisikilize mimi; Mimi nitakutangazia wewe vitu ambavyo nimeviona,
¹⁸ vitu ambavyo watu wenyewe hekima wamepita chini yake kutoka kwa baba zao, vile vitu ambavyo mababu zao hawakuvificha.
- ¹⁹ Hawa walikuwa mababu zao, ambaeo kwao pekee nchi walipewa, na mionganii mwao hakuna mgeni aliye pita.
²⁰ Mtu mwovu hupitia katika maumivu siku zake zote, idadi ya miaka iliyowekwa juu kwa mtesaji kuteseka.
²¹ Sauti ya vitisho katika masikio yake; pindi yeye yuko katika kufanikiwa, mharibu atakuja juu yake yeye.
²² Yeye hafikiri kwamba yeye atarudi kutoka katika giza; Upanga humngoeja yeye.
²³ Yeye huenda sehemu mbali mbali kwa ajili ya mkate, akisema, 'Kiko wapi?' Yeye anatambua kuwa siku ya giza iko mkononi.
- ²⁴ Dhiki na mateso makali humfanya aogope; wao hushinda dhidi yake yeye, kama mfalme tayari kwa vita.
²⁵ Kwa sababu yeye ameunyosha mkono wake dhidi ya Mungu na ameishi kwa kiburi dhidi ya aliye mkuu,
²⁶ huyu mtu mwovu hukimbia kwa Mungu na shingo ngumu, kwa vifundo vikubwa vy'a ngao.
- ²⁷ Hii ni kweli, hata ingawa yeye amefunika uso wake kwa mafuta yake na amekusanya mafuta juu ya viuno vyake,
²⁸ na ameishi katika miji yenye ukiwa; katika nyumba ambazo hakuna mwanadamu anayeishi humo sasa na ambazo zilikuwa tayari kuwa magofu.
²⁹ Yeye hatakuwa tajiri; utajiri wake yeye hautadumu; hata kivuli chake hakitadumu katika nchi.
³⁰ Yeye hatatoka nje ya giza; mwali wa moto utakausha matawi yake; katika pumzi ya kinywa cha Mungu yeye ataenda zake.
- ³¹ Mwacheni yeye asitumaini katika vitu visivyofanya kazi, akijidanganya yeye mwenyewe; maana upuuzi utakuwa mshahara wake yeye.
³² Itatokea kabla ya wakati wake yeye atapaswa kufa; tawi lake halitakuwa kijani.
³³ Yeye atazipukutisha zabibu zake zisizovunwa kama mzabibu; yeye atayaondoa maua yake kama mti wa mzeituni.
³⁴ Kwa maana msaada wa watu wasiomcha Mungu utakuwa tasa; moto utateketeza hema za rushwa.
³⁵ Wao wanabeba mimba yenye ubaya na kuzaa uovu; tumbo lao hutunga mimba ya udanganifu.

16 ¹Ndipo Ayubu akajibu na kusema,

- ² "Mimi nimevisikia vitu hivyo vingi; ninyi nyote ni wafariji wenyе kuhuzunisha.
- ³ Maneno yenye upuuzi daima yanaweza kuwa na mwisho? Nini kimeharibika kwenu kwamba mnajibu kama hivi?
- ⁴ Mimi pia ningeweza kuzungumza kama ninyi mnavyofanya, kama ninyi mngekuwa katika nafasi yangu; Mimi ningekusanya na kuunganisha maneno pamoja dhidi yenu na kutikisa kichwa changu kwenu ninyi katika dhihaka.
- ⁵ Laiti, jinsi gani Mimi ningewatia moyo na midomo yangu! Jinsi gani faraja kutoka midomo yangu ingenga'rishaa huzuni yenu!
- ⁶ Ikiwa Mimi ninazungumza, kuomboleza kwangu hakujasikilizwa; Ikiwa nikiendelea katika kuzungumza, jinsi gani mimi ninasaidiwa?
- ⁷ Lakini sasa, Mungu,
- ⁸ wewe umenifanya mimi kuchoka; wewe umeifanya familia yangu yote kuwa ukiwa. Wewe umenifanya mimi kukauka, ambayo yenyewe ni ushuhuda dhidi yangu mimi; kukonda kwa mwili wangu huinuka dhidi yangu, na kunashuhudia dhidi ya macho yangu.
- ⁹ Mungu amenirarua mimi katika ghadhabu yake na amenitesa mimi; Yeye amenisaga mimi kwa meno yake; Adui yangu amenikazia macho yake juu yangu kama yeye anavyonirarua mimi vipande.
- ¹⁰ Watu wameachama na midomo iliyowazi juu yangu; wamenipiga mimi katika shavu kwa kunitukana; wamekusanyika pamoja kinyume changu mimi.
- ¹¹ Mungu amenikabidhi mimi juu ya watu wasio mcha Mungu, na kunitupa mimi ndani ya mikono ya watu waovu.
- ¹² Mimi nilikuwa katika wepesi, na yeye amenivunjavunja mimi vipande. Hakika, amenichukua mimi kwa shingo na ameniponda mimi vipande; yeye pia ameniweka mimi juu kama shabaha yake.
- ¹³ Wapiga upinde wake wote wamenizunguka mimi; Mungu huzikata vipande figo zangu, na haniokoi mimi; yeye humwaga nje nyongo yangu juu ya ardhi.
- ¹⁴ Yeye hukanyaga kanyaga kuitia ukuta wangu tena na tena; yeye hukimbia juu yangu mimi kama shujaa.
- ¹⁵ Nguo ya magunia juu ya ngozi yangu; Mimi nimeisukuma kwa nguvu pembe yangu ndani ya ardhi.
- ¹⁶ Uso wangu ni mwekundu na kuomboleza; juu ya ngozi inayofunika macho kuna kivuli cha mauti
- ¹⁷ ingawa hakuna dhuluma katika mikono yangu, na kuomba kwangu ni safi.
- ¹⁸ Nchi, haifuniki juu damu yangu mimi; acha kulia kwangu kuwe hakuna mahali pa kupumzika.
- ¹⁹ Hata sasa, tazama, ushuhuda wangu uko mbinguni; yeye ambaye ashuhudiaye kwa ajili yangu mimi yuko juu.
- ²⁰ Rafiki zangu wananicheka kwa dharau, lakini jicho langu linamwaga machozi kwa Mungu.
- ²¹ Mimi ninaomba ule ushuhuda ulioko mbinguni kumtetea mtu huyu na Mungu kama mwanadamu afanyavyo na jirani yake.
- ²² Kwa maana wakati miaka michache itakapokuwa imepita, Mimi nitakwenda mahali ambapo mimi sitawea kurudi.

17 ¹Roho yangu imemezwa, na siku zangu zimekwisha; kaburi lipo tayari kwa ajili yangu mimi.

- ² Hakika kuna wenyewe mzaha pamoja nami; ni lazima daima jicho langu litazame kukasirisha kwao.
- ³ Nipe sasa ahadi, uwe uthibitisho kwangu mimi pamoja na wewe mwenyewe; nani mwingine yuko pale ambaye atanisaidia mimi?
- ⁴ Kwa kuwa wewe Mungu umeitunza mioyo yao kutoka katika ufahamu; kwa hiyo, wewe hautawaheshimisha wao juu yangu mimi.
- ⁵ Yeye ambaye huwapinga rafiki zake hadharani, kwa ajili ya tuzo, macho ya watoto wake yatashindwa kuona.
- ⁶ Lakini amenifanya mimi kuwa neno la kuzungumziwa na watu; wao wananiemea mate katika uso wangu mimi.
- ⁷ Jicho langu pia halioni vizuri kwa sababu ya huzuni; sehemu zangu zote za mwili ni nyembamba kama vivuli.
- ⁸ Watu wanyoofu watapendezwa na hiki; mtu asiyne na hatia atajitia yeye mwenyewe juu ya kushindana dhidi ya watu wasiomcha Mungu.
- ⁹ Mtu mwenye haki ataendelea katika njia yake; yeye ambaye ana mikono iliyo safi ataendelea kuwa mwenye nguvu zaidi na zaidi.
- ¹⁰ Lakini kama ilivyo kwenu ninyi nyote, njooni sasa; Mimi sitampata mtu mwenye hekima mionganoni mwenu ninyi.
- ¹¹ Siku zangu zimepita; mipango yangu imenyamazishwa na hivyo ni matumaini ya moyo wangu.
- ¹² Watu hawa, wenyewe kukejeli, badili usiku kuwa mchana; mchana uko karibu kuwa giza.
- ¹³ Tangu mimi nitazame katika Kuzimu kama nyumbani kwangu; tangu Mimi nimetandaza kitiechangi katika giza;
- ¹⁴ tangu Mimi nimesema na shimo ‘Wewe ni baba yangu,’ ni kama funza, ‘Wewe ni mama yangu au dada yangu;
- ¹⁵ liko wapi tena tumaini langu? Kama kwa tumaini langu, nani awezaye kuona chocote?
- ¹⁶ Tumaini litakwenda pamoja na mimi katika milango ya Kuzimu wakati sisi tutakapokwenda katika mavumbi?

18 ¹Ndipo Bildadi kutoka kacula la washuhi alijibu na kusema,

- ² “Je, lini utaaacha kusema kwako? Fikiri, na baadaye tutazungumza.
- ³ Kwa nini sisi tumehesabiwa kama wanyama mwitu; kwa nini tumekuwa wapumbavu machoni pako?
- ⁴ Wewe ambaye wajirarua mwenyewe katika hasira yako, nchi haipaswi kuachwa kwa ajili yako au miamba inapaswa kuondolewa kutoka mahali pake?
- ⁵ Ni dhahiri, nuru ya watu waovu itawekwa nje; cheche ya moto wake haitanga'ra.
- ⁶ Nuru itakuwa giza katika hema yake; taa yake juu yake yeeye itawekwa nje.
- ⁷ Hatua za nguvu zake yeeye zitafanywa kuwa fupi; mipango yake yeeye mwenyewe itamwangusha yeeye chini.
- ⁸ Kwa maana yeeye atatupwa katika mtego kwa miguu yake mwenyewe; yeeye atatembea katika mahangaiko.
- ⁹ Tanzi litamchukua yeeye kwa kisigino; mtego utabaki kushikilia juu yake.
- ¹⁰ Tanzi limefichwa kwa ajili yake chini ya ardhi; na mtego kwa ajili yake katika njia.
- ¹¹ Watishao watamfanya yeeye aogope juu ya sehemu zote; wao watamkimbiza yeeye kwenye visigino vyake.
- ¹² Utajiri wake utageuka kuwa njaa, na majanga yatakuwa tayari upande wake.
- ¹³ Sehemu za mwili wake zitakuwa zimemezwa; Hakika, mzaliwa wa kwanza wa kifo atazila sehemu zake yeeye.
- ¹⁴ Yeye ameraruliwa kutoka kwenye usalama wa hema yake na hakuweza kutembea kwenda kwa mfalme mwenye utisho.
- ¹⁵ Watu ambao siyo wa kwake wataishi kwenye hema yake baada ya kuona ule moto mesambaa ndani ya nyumba yake yeeye.
- ¹⁶ Mizizi yake itanyauka chini yake; juu tawi lake yeeye litakatwa.
- ¹⁷ Kumbukumbu lake yeeye litapotea kutoka katika nchi; yeeye hatakuwa na jina katika mtaa.
- ¹⁸ Yeye atafukuzwa kutoka katika nuru mpaka kwenye giza na kuwa amefukuzwa nje na ulimwengu huu.
- ¹⁹ Hatakuwa na mtoto wa kiume wala mjukuu mionganoni mwa watu wake, wala kizazi chochote kitakachobakia mahali alipokuwa amekaa.
- ²⁰ Wale wanaoishi upande wa magharibi watakuwa wametiwa hofu kwa kile kitakachotokea kwake siku moja; wale wanaoishi upande wa mashariki watakuwa wameogopeshwa kwa hicho.
- ²¹ Hakika hizo ni nyumba za watu wasio haki, ni sehemu ya wale wasiomjua Mungu.”

19 ¹Ndipo Ayubu akajibu na kusema,

- ² lini mtanifanya mimi kuteseka na kunivunja vunja mimi vipande vipnde kwa maneno?
³ Mara kumi hivi mmenishutumu mimi; ninyi hamuoni aibu kwamba mmenitendea mimi kwa ukatili.
⁴ Kama ni dhahiri kweli mimi nimekosa, makosa yangu hubaki kuwa wajibu wangu.
⁵ Kama ni dhahiri ninyi mtajjiinua juu yangu mimi na kuutumia uvumilivu wangu kunipinga mimi,
⁶ kisha ninyi mnapaswa kutambua kwamba Mungu amefanya mabaya kwangu mimi na amenikamata mimi
katika mtego wake yeye.
⁷ Tazama, Mimi ninalia kwa sauti, "dhuluma!" lakini sipati jibu. Mimi ninaita kwa ajili ya msaada, lakini
hakuna haki.
⁸ Yeye ameiwekea ukuta njia yangu, ili kwamba mimi nisiweze kupita, na yeye amewekea giza katika njia yangu.
⁹ Yeye ameniondoa Mimi kutoka katika utukufu wangu, na ameichukua taji kutoka kwenye kichwa changu
mimi.
¹⁰ Yeye amenivunjavunja mimi chini kwa kila upande, na Mimi nimetoweka; yeye amelikokota juu tumaini
langu kama mti.
¹¹ Yeye pia ameiongeza ghadhabu yake dhidi yangu mimi; yeye ananihesabu mimi kama mmoja wa adui zake.
¹² Majeshi yake huja juu pamoja; wao wanankosesha tumaini kwa kuniteka nyara kwa kundi kubwa kupigana
na mimi wakizunguka hema yangu.
¹³ Yeye amewaweka ndugu zangu mbali kutoka kwangu mimi; watu wangu wa karibu wote wamejitenga kutoka
kwangu mimi.
¹⁴ Vizazi vyangu vimeniangusha mimi; rafiki zangu wa karibu wamenisahamu mimi.
¹⁵ Wale ambao mwanzoni walikaa kama wageni ndani ya nyumba yangu na watumishi wangu wa kike,
hunihesabu mimi kama mgeni. Mimi nimekuwa mgeni katika macho yao.
¹⁶ Mimi ninamwita mtumishi wangu, lakini yeye hanipi jibu japokuwa Mimi nimemsihi yeye kwa midomo
yangu.
¹⁷ Pumzi yangu mimi ni chukizo kwa mke wangu; Hata mimi ninachukiwa na wale ambao walizaliwa kutoka
katika tumbo la mama yangu mimi.
¹⁸ Hata watoto wachanga wananchukia mimi; ikiwa Mimi nitainuka kuzungumza, wao huzungumza dhidi
yangu mimi.
¹⁹ Rafiki zangu wote niliowazoea wananchukia sana mimi; wale ambao Mimi ninawapenda wamegeuka
kinyume na mimi.
²⁰ Mifupa yangu inashikamana kwenye ngozi yangu na kwenye mwili wangu; Mimi ninaishi tu kwa ngozi ya
meno yangu.
²¹ Iweni na huruma juu yangu mimi, muwe na huruma juu yangu mimi, rafiki zangu, kwa maana mkono wa
Mungu umenigusa mimi.
²² Kwa nini mnanitesa mimi kama ninyi mlikuwa Mungu? Kwa nini hamjatosheka bado kwa kula mwili wangu?
²³ Laiti, hayo maneno yangu yangetuwa yameandikwa chini! Laiti, hayo yangetuwa yameandikwa katika
kitabu!
²⁴ Laiti, kwa kalamu ya chuma na risasi hayo yangetuwa yamechorwa katika mwamba siku zote!
²⁵ Lakini kama ilivyo kwangu mimi, Mimi ninafahamu kwamba mkombozi wangu anaishi, na kwamba hata
mwisho atasimama katika nchi;
²⁶ baada ya ngozi yangu, hivyo ndivyo, mwili huu, unaharibiwa, ndipo katika mwili wangu mimi Nitamwona
Mungu.
²⁷ Mimi nitamwona yeye kwa macho yangu mwenyewe-Mimi, na siyo mtu mwengine. Moyo wangu hushindwa
ndani yangu mimi.
²⁸ Kama mtasema, 'Kwa jinsi gani tutamtesa yeye? Mzizi wa mahangaiko yake unakaa katika yeye;
²⁹ ndipo uwe umeogopeshwa kwa ule upanga, kwa sababu ghadhabu huleta hukumu ya upanga, hivyo kwamba
wewe uweze kutambua kuna hukumu.'

20 ¹Ndipo Sofari, kutoka mji wa naamathi alijibu na kusema,

- ² “Mawazo yangu yananifanya mimi nijibu kwa haraka kwa sababu ya mashaka yaliyomo ndani yangu mimi.
- ³ Mimi ninasikia kukemewa ambako kunaniondolea heshima mimi, lakini roho kutoka katika ufahamu wangu hunijibu mimi.
- ⁴ Je, unafahamu kwamba ukweli huu kutoka enzi za kale, wakati Mungu alipomweka mwanadamu juu ya nchi:
- ⁵ ushindi wa mtu mwovu ni mfupi, na furaha ya mtu asiyemcha Mungu hudumu kwa kitambo tu?
- ⁶ Ingawa urefu wake yeye hufikia juu kwenye mbingu, na kichwa chake yeye kufikia kwenye mawingu,
- ⁷ bado mtu huyo atapotea siku zote kama mavi yake yeye mwenyewe; wale waliokuwa wamemuona yeye watasema, ‘Yuko wapi yeye’?
- ⁸ Yeye atapaa mbali kama ndoto na hataonekana; ndivyo ilivyo, yeye atakuwa amefukuzwa mbali kama ono la usiku. Jicho ambalo lilimuona yeye halitamuona yeye tena; mahali pake hapatumona yeye tena.
- ¹⁰ Watoto wake wataomba msamaha kwa watu maskini, mikono yake itaweza kurudisha utajiri wake.
- ¹¹ Mifupa yake imejaa nguvu za ujanani, lakini zitalala naye chini katika mavumbi.
- ¹² Japokuwa uovu ni mtamu katika mdomo wake yeye, japokuwa yeye anauficha chini ya ulimi wake yeye,
- ¹³ japokuwa anaushikilia pale na hauruhusu kwenda lakini bado huushikilia katika mdomo wake yeye -
- ¹⁴ chakula katika koromeo lake yeye hugeuka kuwa uchungu; hugeuka kuwa sumu ya majoka ndani yake yeye.
- ¹⁵ Yeye humeza chini utajiri, lakini yeye atautapika tena; Mungu atautoa nje kutoka katika tumbo lake yeye.
- ¹⁶ Yeye atamumunya sumu ya majoka; ulimi wa nyoka mwenye sumu utamwua yeye.
- ¹⁷ Yeye hatafurahia vijito vya maji, wingi wa asali na siagi.
- ¹⁸ Yeye atayarudisha matunda ya kazi yake na hataweza kuyala; yeye hatafurahia utajiri alioupara kwa biashara zake yeye.
- ¹⁹ Kwa kuwa yeye amewakandamiza na kuwasahau watu maskini; yeye kwa uonevu, amezichukua mbali nyumba ambazo hakuzijenga yeye.
- ²⁰ Kwa sababu yeye mwenyewe hakujua utoshelevu wowote, yeye hataweza kuokoa kitu chochote katika kile ambacho alijifurahisha.
- ²¹ Hakuna chochote kilichoachwa ambacho yeye hakukimeza; kwa hiyo mafanikio yake yeye hayatakuwa ya kudumu.
- ²² Katika wingi wa utajiri wake yeye ataanguka katika mahangaiko; mkono wa kila mmoja ambaye yuko katika umaskini utakuja kinyume chake yeye.
- ²³ Wakati akiwa katika kulijaza tumbo lake, Mungu atatupa hasira ya ghadhabu yake juu yake yeye; Mungu ataunyeshea chini juu yake yeye wakati yeye anakula.
- ²⁴ Ingawa mtu huyo atakimbia kutoka katika silaha ya chuma, upinde wa shaba utampiga yeye.
- ²⁵ Mshale utatoba kuititia mgongoni mwake na utatokezea; ni dhahiri, ncha inayong'ara itatopezea nje kuititia ini lake yeye; watesi huja tena juu yake.
- ²⁶ Giza lliilo kamilika limetunzwa kwa akiba zake; moto usiopulizwa utamla yeye kwa haraka; utameza kile kilichoachwa katika hema yake.
- ²⁷ Mbingu zitauweka wazi uovu wake, na nchi itainuka juu dhidi yake yeye kama shahidi.
- ²⁸ Utajiri wa nyumba yake utatoweka; bidhaa zake zitamwagika mbali siku ya ghadhabu ya Mungu.
- ²⁹ Hii ndiyo sehemu ya mtu mwovu kutoka kwa Mungu, urithi uliotunzwa akiba na Mungu kwa ajili yake yeye.”

21 ¹Kisha Ayubu akajibu na kusema,

- ² “Sikilizeni hotuba yangu kwa makini, hii na iwe faraja yenu.
³ Nimeteswa, lakini pia nitasema; nikisha kusema, endeleeni kudhihaki.
⁴ Lakini kwangu mimi, malalamikio yangu ni kwa mtu? Kwa nini nisiwe mwenye subira?
⁵ Nitazameni na mshangae, nanyi wekeni mkono wenu midomoni mwenu.
⁶ Ninapoyafikiria mateso yangu, ninaumizwa, mwili wangu unaogopa.
⁷ Kwa nini waovu wanaendelea kuishi, wanazeeka, na kuwa na uwezo katika madaraka?
⁸ Wazao wao wanathibitishwa mbele zao, na uzao wao unaimarika machoni pao.
⁹ Nyumba zao ziko salama mbali na hofu; wala fimbo ya Mungu haiko juu yao.
¹⁰ Dume lao la ng'ombe linazalisha; halishindwi kufanya hivyo; ng'ombe wao anazaa na hafishi ndama wake akiwa mchanga.
¹¹ Wanawapeleka wadogo wao kama kundi la kondoo, na watoto wao huchenza.
¹² Wanaimba kwa tari na vinubi na hufurahi kwa muziki na zomari.
¹³ Wanatumia siku zao katika mafanikio, na wanashuka kuzimu kwa utulivu.
¹⁴ Wanamwambia Mungu, ‘Ondoka kwetu kwani hatutaki ufahamu wowote juu ya njia zako.
¹⁵ Mwenye enzi ni nani, hata tumwabudu? Tutafaidika na nini tukimwabudu? Tutapata faida gani ikiwa tutamwomba?
¹⁶ Tazama, je mafanikio yao hayamo katika mikono yao wenyewe? Sina cha kufanya na ushauri wa waovu.
¹⁷ Mara ngapi taa za waovu huzimwa, au kwamba majanga huja juu yao? Mara ngapi inatokea kwamba Mungu husambaza huzuni kwao kwa hasira?
¹⁸ Ni mara ngapi inatokea kwamba wanakuwa kama mabua mbele ya upepo au kama makapi yanayopeperushwa na dhoruba?
¹⁹ Mnasema, ‘Mungu huweka hatia ya mtu kwa watoto wake kuilipa.’ Na alipe yeye mwenyewe, ili kwamba aweze kujua hatia yake mwenyewe.
²⁰ Acha macho yake yaone uangamivu wake mwenyewe, na acha anywe gadhabu ya Mwenyezi.
²¹ Kwani anaangaliaje familia yake mbele yake idadi ya miezi yake inapokwisha.
²² Je kuna mtu anaweza kumfundisha Mungu maarifa kwa kuwa yeye huwaukumu hata walio juu?
²³ Mtu mmoja ufa katika nguvu zake kamili, akiwa na utulivu kabisa na kwa amani.
²⁴ Mwili wake hauna uhitaji, na kiini cha mifupa yake ina unyevu na afya njema.
²⁵ Mtu mwingine ufa kwa uchungu wa nafsi, bila kujifurahisha kwa jambo lolote jema.
²⁶ Wanazikwa kaburini wote kwa pamoja, funza wanawafunika wote.
²⁷ Tazama, nayajua mawazo yenu, na jinsi mnavyotaka kunikosesho.
²⁸ Kwa kuwa mwasema, ‘Iko wapi sasa nyumba ya mwana wa mfalme? Liko wapi kao alipokaa mwovu?’
²⁹ Je hamjawauliza wasafiri? Hamfahamu wanavyoweza kusema,
³⁰ kwamba mwovu anaepushwa na siku ya shida, na kwamba anawekwa mbali na siku ya gadhabu?
³¹ Ni nani atakaye ituhumu siku ya mwovu mbele yake? Ni nani atakayemwadhibu kwa alichokifanya?
³² Hata hivyo atapelekwa kaburini; watu wataliona kaburi lake.
³³ Udongo wa bondeni utakuwa mtamu kwake; watu wote watamfuata, hata kuwe na watu wengi mbele yake.
³⁴ Nj jinsi gani basi mtanifariji bila kufikiri, kwa kuwa majibu yenu hayana lolote ila uongo?”

22¹Kisha Elifazi kutoka kacula la temani akajibu na kusema,

2 Je mtu anaweza kumfaa Mungu “Je mwenye hekima anaweza kufaa kwake.

3 Je inafurahisha kwa Mwenyezi ikiwa u mwenye haki? Je ni faida yake ukiyafanya safi maisha yako?

4 Je ni kwa sababu ya uchaji wako kwake hata akukemee na kukuadhibu?

5 Je si kwa sababu ya wingi wa uovu wako? Je hakuna mwisho wa makosa yako?

6 Kwa maana umechukua dhamana kutoka kwa ndugu yako bila sababu; umechukua mavazi ya mtu na kumwacha uchi.

7 Haukuwapa wenyewe kiu maji ya kunywa; umewanyima chakula wenyewe njaa

8 japokuwa wewe, mwenye uwezo, uliimiliki nchi, japokuwa wewe, mwenye kuheshimiwa, uliishi ndani yake.

9 Umewaacha wajane waondoke bila kitu; umewatesa yatima.

10 Kwa hiyo, mabaya yanakuzunguka, na hofu za ghafla zinakusumbua.

11 Kuna giza, hata usione; gharika inakufunika.

12 Je Mungu hayupo juu mbinguni? Anaangalia juu ya nyota, jinsi zilivyo juu!

13 Unasema, ‘Mungu anajua nini? Je anaweza kuamua kupitia giza totoro?’

14 Mawingu ni kifunko chake, hata asituone; anatembea anga la mbinguni.’

15 Je utayaishi maisha ya zamani walioishi waovu -

16 walioondolewa kabla ya siku zao, ambao misingi yao imeondolewa kama mto,

17 waliomwambia Mungu, ‘Ondoka kwetu;’ waliosema, ‘Mwenyezi anaweza kututenda nini?

18 Hata hivyo bado alizijaza nyumba zao kwa mema; mipango ya waovu iko mbali nami.

19 Wenye haki wanayaona yawapatayo waovu na kufurahi; wasio na hatia wanawacheka kwa dhihaka.

20 Wanasema, ‘Bila shaka walioinuka kinyume chetu wameondolewa; moto umeteketeza mali zao.’

21 Basi patana na Mungu na uwe na amani naye; kwa njia hiyo, mema yatakujia.

22 Nakusihi, pokea, maelekezo yake; uyatii maneno yake.

23 Ukimrudia Mwenyezi, utajengwa, ukiacha kutenda uovu makaoni mwako.

24 Weka hazina zako mavumbini, kama dhahabu ya Ofiri kati ya mawe ya vijito,

25 na Mwenyezi atakuwa hazina zako, atakuwa fedha ya thamani kwako.

26 Nawe utajifurahisha katika Mwenyezi; utamwangalia Mungu.

27 Utamwomba, naye atakusikiliza; utamtalea nadhiri.

28 Lakini pia utatamka lolote, nawe utapewa; nuru itaangaza maishani mwako.

29 Mungu humshusha mwenye kiburi, naye humwinua mnyenyekemu.

30 Atamwokoa asiye na hatia; utaokolewa kupitia usafi wa mikono yako.”

23 ¹Kisha Ayubu akajibu na kusema,

- ² “Hata hivi leo malalamiko yangu ni machungu; maumivu yangu ni mazito kuliko manung'uniko yangu.
- ³ Ee, ningejua niwezapokumwona mungu! Ee, kwamba ningeweza kwenda alipo!
- ⁴ Ningeweka shitaka langu mbele yake na kukijaza kinywa changu hoja.
- ⁵ Ningejua ambavyo angenijibu na kufahamu ambavyo angesema juu yangu.
- ⁶ Je angehojiana nami katika ukuu wa nguvu zake? Hapana, angenisikiliza.
- ⁷ Pale mwenye haki angehojiana nami. Kwa njia hii ningeonekana bila hatia kwa mwamzi wangu.
- ⁸ Tazama, naelekea mashariki, lakini hayupo pale, na upande wa magharibi, lakini siwezi kumwona.
- ⁹ Kaskazini, anapofanya kazi, lakini siwezi kumwona, na kusini, anapojojificha hata nisimwone.
- ¹⁰ Lakini anaijua njia ninayoichukua; atakapokuwa amenipima, nitatoka kama dhahabu.
- ¹¹ Mguu wangu umeunganishwa na hatua zake; nimezitunza njia zake na sijageuka.
- ¹² Sijaiacha amri ya midomo yake; nimeyati maneno ya kinywa chake.
- ¹³ Lakini ye ye ni wa pekee, naniawezaye kumgeuza? Analolitaka, hilitenda.
- ¹⁴ Kwa maana hilitimiza agizo lake kinyume changu; anamipango mingi kwa ajili yangu; ipo mingi kama hiyo.
- ¹⁵ Kwa hiyo, nimetishwa mbele zake; ninapofikiri kumhusu, ninamwogopa.
- ¹⁶ Kwani Mungu ameudhoofisha moyo wangu; Mwenyezi amenitisha.
- ¹⁷ Si kwa sababu nimeondolewa na giza, wala siyo kwamba giza nene limeufunika uso wangu.

24 ¹Kwa nini nyakati za kuwahukumu waovu hazikuwekwa na Mwenyezi? Kwa nini siyo wale waliowaaminifu kwa Mungu huziona siku za hukumu zikija?

- ² Kuna waovu waondoao alama za mipaka; kuna waovu walichukua kundi kwa nguvu na kulifanya lao.
- ³ Wanawadhurumu wanyonge punda wao; wanachukua ng'ombe wa mjane kuwa dhamana.
- ⁴ Wanawaondo wahitaji katika njia zao kwa lazima; masikini wa dunia yote wanajificha kutoka kwao.
- ⁵ Tazama, masikini hawa huenda kufanya kazi kama punda-mwitu mwituni, akitafuta chakula kwa uangalifu; pengine nyika itawapatia chakula kwa ajili ya watoto wao.
- ⁶ Lakini masikini huvuna katika mashamba ya wengine usiku; wanakusanya zabibu kidogo kutokana na mapato ya waovu.
- ⁷ Wana lala bila kujifunika wakati wa usiku; hawana cha kujifunika wakati wa baridi.
- ⁸ Wanaloowanishwa na mvua ya milimani; wanalala pembedi mwa miamba mikubwa kwani hawana makao.
- ⁹ Lakini kuna waovu wanaowapokonya yatima katika kifua cha mama zao, na waovu wawachukuo watoto kama dhamana kutoka kwa masikini.
- ¹⁰ Lakini masikini wanatembea uchi; wajapokaa na njaa, wanawabebea wengine chakula.
- ¹¹ Masikini wanazalisha vinono ndani ya nyumba za waovu; wanakamua zabibu kwenye mashinikizo ya waovu, lakini wao hawanywi wanakiu.
- ¹² Watu wanbung'unika mjini; waliojeruhiwa wanaomboleza, lakini Mungu hasikilizi maombi yao.
- ¹³ Baadhi ya waovu hawa wanaiasi nuru; hawafahamu njia zake, wala kukaa katika njia zake.
- ¹⁴ Muaji huinuka na nuru; huuwa masikini na waitaji; ni kama mwizi wakati wa usiku.
- ¹⁵ Pia, mzinifu hungoja wakati wa usiku; husema, 'Hakuna anionaye.' Hujibadilisha.
- ¹⁶ Waovu huingia katika nyumba gizani, lakini hujifungia wakati wa mchana; hawajari nuru.
- ¹⁷ Kwa kuwa asubuhi kwao wote ni kama giza totoro; wanaamani na vitisho vya giza totoro.
- ¹⁸ Wanapotea polepole, lakini, kama povu juu ya maji; shamba lao limelaaniwa; hakuna anayekwenda kufanya kazi katika mashamba yao ya mizabibu.
- ¹⁹ Kiangazi na joto huondoa barafu; ndivyo kuzimu pia kunavyowaaribu waliotenda dhambi.
- ²⁰ Mama yake atamsahau; polepole funza watamuumma; hatakumbukwa tena; kwa hiyo, waovu watavunjika kama mti.
- ²¹ Mwovu anamrarua mgumba; hawatendi jema lolote kwa mjane.
- ²² Bado Mungu huwaondo wenye nguvu kwa nguvu zake; huinuka na kuwadhoofisha.
- ²³ Mungu huwaacha wajione wako salama, na wanalifurahia hilo, lakini anayaangalia maisha yao.
- ²⁴ Watu hawa wanatukuzwa; bado, kitambo tu, watapotea; hakika, watashushwa; watakusanya kama wengine wote; wataondolewa kama sehemu ya juu ya masikio ya nafaka.
- ²⁵ Ikiwa sivyo, nani atanithibitisha kuwa mwongo; atakaye fanya maneno yangu kuwa si kitu?"

25 ¹Kisha Bilidadi kutoka kambila la Washuhi akajibu na kusema,

² “Utawala na hofu vipo naye; anaagiza mahali pa juu pake mbinguni.

³ Je kuna idadi ya majeshi yake? Ni wapi pasipo na nuru yake?

⁴ Jinsi gani basi mtu awe mwenye haki kama Mungu? Jinsi gani aliyezaliwa na mwanamke awe safi, amekubaliwa naye?

⁵ Tazama, hata mwezi kwake haungazii; nyota hazikosafi mbele zake.

⁶ Ni vipi mtu, aliyemddudu - mwana wa mtu, aliye mdudu!”

26 ¹Kisha Ayubu akajibu na kusema,

² "Mmemsaidaje Mtu aliyedhaifu!

³ Jinsi gani mmemshauri asiye na hekima na kutamka maneno yenyе maarifa kwake!

⁴ Kwa msaada wa nani mmesema maneno haya? Ni roho ya nani iliyotoka ndani yenu?

⁵ Maiti inatetemeka chini ya maji, na vyote wilivyomo ndani yake.

⁶ Kuzimu kuko wazi mbele ya Mungu; uharibifu hauna kizuizi dhidi yake.

⁷ Huitandaza kaskazi juu ya nafasi wazi na kuining'iniza dunia hewani.

⁸ Huyafunga maji katika mawingu yake mazito, lakini hayagawanyiki chini yake.

⁹ Huufunika uso wa mwezi na kueneza mawingu yake juu yake.

¹⁰ Amechora ukingo wa duara juu ya maji kama mpaka kati ya nuru na giza.

¹¹ Nguzo za mbinguni zinatikisika na zimestushwa na kukemea kwake.

¹² Aliituliza bahari kwa uwezo wake; kwa ufahamu wake alimwaribu Rahab

¹³ Kwa pumzi yake, aliziondoa mbingu kwa dhorubu; mbingu ziliondolewa kwa dhorubu; mkono wake ulimchoma nyoka anayekimbia.

¹⁴ Tazama, hizi si zaidi ya madogo ya njia zake; Jinsi gani tunasikia akitunong'oneza! Ni nani awezaye kufahamu uwezo wake.

27¹Ayubu akaendelea kuoengea na kusema,

- ² “Kama aishivyo Mungu, ameniondolea haki yangu, Mwenyezi, aliyeyafanya maisha yangu kuwa machungu,
³ kadili uhai ungalimo ndani yangu uzima wa Mungu upo puan mwangu.
⁴ Hakika midomo yangu haitanena uovu, wala ulimi wangu kunena uongo.
⁵ Sitakiri kwamba mko sahihi; hata nitakapo kufa sitakana uadilifu wangu.
⁶ Naishikilia haki yangu na sitaiacha; nafsi yangu haitanisuta kadili ninavyoishi.
⁷ Adui yangu na awe kama mwovu; anayeinuka kinyume changu na awe kama asiye haki.
⁸ Kwani tumaini la mwovu ni nini Mungu anapomwondoa, Mungu anapochukua uhai wake?
⁹ Je Mungu atasikiliza kilio chake tabu zinapompat?
¹⁰ Je atajifurahisha katika Mwenyezi na kumwita Mungu nyakati zote
¹¹ Nitawafundisha kuhusu uwezo wa Mungu; sitabatilisha mawazo ya Mwenyezi.
¹² Tazama, ninyi nyote mmeona; kwa nini basi mmeongea maneno yasiyo na maana.
¹³ Hii ndiyo hatima ya waovu mbele za Mungu, urithi wa mtesaji ataupokea kutoka kwa Mwenyezi.
¹⁴ Ikiwa watoto wake wataongezeka, ni kwa upanga; uzao wake utakuwa na njaa.
¹⁵ Wazao watakao salia watauawa kwa tauni, na wajane wao hawatawaombolezea.
¹⁶ Japokuwa waovu hurundika mali kama mavumbi,
¹⁷ na kukusanya mavazi kama udongo, atakusanya mavazi, lakini mwenye haki atavaa, na wasio na hatia
watagawana mali.
¹⁸ Hujenga nyumba yake kama buibui, kama kibanda cha muda afanyacho mlinzi.
¹⁹ Hulala kitandani akiwa tajiri, lakini hataendelea hivyo; na afumbuapo macho, hana kitu.
²⁰ Vitisho humpata kama maji, dhoruba humwondoa usiku.
²¹ Upopo wa mashariki umwondoa, naye huondoka; humwondoa mahali pake.
²² Humpiga bila kukoma; hujaribu kumnasua katika uwezo wake.
²³ Unampigia makofi kwa kejeli; humwondoa mahali pake.

28 ¹Hakika kuna machimbo ya fedha, wanaposafisha dhahabu.

- ² Chuma uchimbwa; shaba uyeyushwa kutoka katika jiwe.
³ Mtu anaondoa giza na kutafuta, katika mpaka wa mbali, mawe hayaonekani na giza totoro.
⁴ Huchimba shimo mbali na makazi ya watu, mahali pasipopitwa na mtu. Huning'inia mbali na watu; uharakisha kwenda na kurudi.
⁵ Kwa nchi, kizalishwapo chakula, inapinduliwa kama kwa moto.
⁶ Mawe yake yana madini ya thamani, na vumbi lake lina dhahabu.
⁷ Hata ndege mwindaji hapajui, wala jicho la kipanga halijapaona.
⁸ Ndege mwenye majivuna hajawai kuiona njia hiyo, wala simba mkali kupita pale.
⁹ Mtu huchimba mwamba mgumu; hupindua milima katika vyanzo vyake.
¹⁰ Huweka njia katika miamba; macho yake pale kila kilicho cha thamani.
¹¹ Hufunga vyanzo hata wasiondoke; kilichofichika pale hukifunua.
¹² Hekima itakuwa wapi? Mahali pa ufahamu ni wapi?
¹³ Mtu hafahamu thamani yake; wala haipatikani katika nchi ya walio hai.
¹⁴ Vilindi vya maji chini ya nchi husema, 'Haiko kwangu,' bahari husema, 'Haipo pamoja nami.'
¹⁵ Hainunuliwi kwa dhahabu; wala hailinganishwi na fedha.
¹⁶ Haiwezi kuthamanishwa na dhahabu inayo patikana kwenye ardhi ya Ofiri, kwa jiwe jeusi la thamani au mawe yenye thamani.
¹⁷ Dhahabu angavu hailingani nayo kwa thamani; wala haiwezi kubadilishwa kwa vito vya dhahabu safi.
¹⁸ Hailinganishwi na marijani wala yaspi; hakika, thamani ya hekima inapita madini ya rubi.
¹⁹ Topazi ya Ethiopia hailinganishwi nayo; wala kuthamanishwa kwa dhahabu safi.
²⁰ Je hekima inatoka wapi? Mahali pa ufahamu ni wapi?
²¹ Hekima imejificha mbali na macho ya viumbe wote na ndege wa angani.
²² Mauti na uharibifu husema, 'Tumesikia tu tetesi kwa masikio yetu.'
- ²³ Mungu hufahamu njia ya kuipata; anapafahamu ilipo.
²⁴ Kwani uona miisho yote ya dunia na huona chini ya mbingu zote.
²⁵ Hapo kale, alifanya nguvu za upepo na kuyagawanya maji kwa kipimo.
²⁶ Aliiwekea mvua tamko na njia ya radi na munguromo.
²⁷ Kisha akaiona hekima na kuitangaza; alianzisha, bila shaka, na kuipima.
²⁸ Aliwambia watu, 'Tazameni, kumcha Bwana - ni hekima; kuacha uovu ni ufahamu."

29 ¹Ayubu akaendelea na kusema,

- ² Enyi, rafiki zangu ningekuwa kama nilivyokuwa miezi iliyopita wakati Mungu aliponiagalia,
³ taa yake ilipowaka kichwani pangu, na pale nilipotembea gizani kwa nuru yake.
⁴ Ee, kwamba ningekuwa kama nilivyokuwa katika siku za ujana wangu uhusiano wangu na Mungu
ulivyokuwa mzuri,
⁵ wakati Mwenyezi alipokuwa pamoja nami, na wanangu walipokuwa karibu nami,
⁶ wakati maisha yangu yalipokuwa yamejawa na utele, na mwamba uliponichuruzishia chemichemi za mafuta.
⁷ Nilipokwenda langoni mwa mji, nilipokaa katika eneo la mji,
⁸ vijana waliniona na walikaa mbali kwa kuniheshimu, na wazee waliinuka na kusimama kwa ajili yangu.
⁹ Wana wa mfalme waliacha kuongea nilipofika; wangeweka mkono wao katika vinywa vyao.
¹⁰ Sauti za waheshimiwa zililazimishwa, na ndimi zao hazikuweza kuongea vinywani mwao.
¹¹ Kwani baada ya kunisikia, wangenibariki; waliponiona, wangeniona na kuniheshimu
¹² kwa maana nilikuwa nikiwasaidia masikini waliokuwa wakiteseka, na yatima, asiye na msaada.
¹³ Baraka zao waliokuwa karibu kuangamia zilinipata; niliufanya moyo wa mjane kuimba kwa furaha.
¹⁴ Nilijivika utakatifu, nao ulinifunka; haki yangu ilikuwa kama kanzu na kilemba.
¹⁵ Niliwasaidia vipofu; niliwasaidia walemavu.
¹⁶ Niliwasaidia wahitaji; niliwasaidia hata wasionijua.
¹⁷ Nilimnyamazisha mwovu; nilimpokonya manusura kutoka katika meno yake.
¹⁸ Kisha nilisema nitakufa mahali salama; nitazizidisha siku zangu kama mchanga.
¹⁹ Mizizi yangu imeenea majini, na umande kukaa usiku wote katika matawi yangu.
²⁰ Heshima yangu ni mpya daima, na nguvu za upinde wangu zipo katika mkono wangu kila wakati.
²¹ Watu walinisikiliza; walinisubiri; waliskiliza ushauri wangu.
²² Nilipo maliza kuongea hawakunena tena, maneno yangu yaliwatia nguvu kama mvua.
²³ Waliningoja kama kungoja mvua; waliyathamini maneno yangu, kama walivyotamani mvua iliyokawia.
²⁴ Niliwfurahia bila wao kutarajia; hawakukataa uzuri wa uso wangu.
²⁵ Nilikuwa kama mfalme wao na kuwachagulia cha kufanya; nilikuwa kama mfalme katika jeshi lake, kama awafarijiye waombolezaji mazishini.

30 ¹Sasa vijana wanandidhaki - vijana ambao baba zao wasingeweza hata kuwahudumia mbwa wa kundi langu.

- ² Kwa kweli, nguvu za mikono ya baba zao, zingenisaidia nini - watu ambao hawakuwa na nguvu wakati wa kukua kwao?
- ³ Walidhoofishwa na umasikini na njaa; walisaga nchi kavu mafichoni.
- ⁴ Walichuma mche chumvi na majani ya vichaka; mizizi ya mti wa ufagio ilikuwa ndiyo chakula chao.
- ⁵ Waliondolewa mionganoni mwa watu waliopiga kelele nyuma yao kama ambavyo mtu angempigia kelele mwizi.
- ⁶ Hivyo walipaswa kuishi katika mabonde ya mto, katika mashimo ya ardhi na miamba.
- ⁷ Walilia kwa uchungu porini kama punda; chini ya vichaka walikutana.
- ⁸ Walikuwa uzao wa wapumbavu, hakika, wa watu wasiofaa; waliondolewa duniani kama waarifu.
- ⁹ Lakini sasa, nimekuwa sababu ya wimbo wa dhihaka kwa wana wao; hakika, nimekuwa mzaa kwao.
- ¹⁰ Wananchukia na kusimama mbali nami; hawaachi kunitemea mate usoni.
- ¹¹ Kwa maana Mungu ameondoa kamba katika upinde wangu na amenipiga, na hivyo watu hawa wanashindwa kujizua mbele yangu.
- ¹² Kundi la vijana wabaya wanashambulia nguvu zangu; wananiondolea mbali na kukusanya kinyume changu rundo la kuhusuru.
- ¹³ Wanaharibu maisha yangu; wanapeleka mbele maangamizi yangu, watu wasio na wakuwazuia.
- ¹⁴ Wanakuja kinyume changu kama jeshi katika tundu pana katika ukuta wa mji; katikati ya maangamizi wanajzungusha juu yangu.
- ¹⁵ Hofu zimeniandama; heshima yangu imeondolewa mbali nami kama kwa upepo; mafanikio yangu yameondolewa kama wingu.
- ¹⁶ Sasa uhai wangu umeondolewa ndani yangu; siku nyingi za maumivu zimenipita.
- ¹⁷ Mifupa inauma ndani yangu wakati wa usiku; maumivu yanayonisaga hayaishi.
- ¹⁸ Nguvu kuu ya Mungu imeshika mavazi yangu; yananizunguka kama kala ya vazi langu.
- ¹⁹ Amenitupa matopeni; nimekuwa kama vumbi na majivu.
- ²⁰ Nakulilia wewe, Mungu, lakini haunijibu; ninasimama, nawe unaniangalia tu.
- ²¹ Umegeuka na kuwa mkali kwangu; kwa nguvu za mkono wako umenitesa.
- ²² Unaniinua katika upepo na kuufanya unikokote; unanirusha huku na kule katika dhoruba.
- ²³ Kwa maana najua ya kwamba utanipeleka mautini, nyumba ya hatima kwa viumbe vyote.
- ²⁴ Lakini, je hakuna ainuaye mkono wake kuomba msaada aangukapo? Je hakuna aombaye msaada akiwa tabuni?
- ²⁵ Je sikulia kwa ajili yake aliyekuwa tabuni? Je sijahuzunika kwa ajili ya mwitaji?
- ²⁶ Nilipotazamia mema, ndipo yalipokuja mabaya; niliposubiri nuru, giza lilikuja badala yake.
- ²⁷ Moyo wangu umetaabika na hautulii; siku za mateso zimenipata.
- ²⁸ Nimekuwa na ngozi nyeusi lakini si kwa sababu ya jua; nasimama katika kusanyiko na kulilia msaada.
- ²⁹ Nimekuwa ndugu kwa mbwea, mshirika wa mbuni.
- ³⁰ Ngozi yangu imekuwa nyeusi na inapukutika; mifupa yangu imeunguzwa na joto.
- ³¹ Kwa hiyo kinubi changu kimefunguliwa kwa nyimbo za maombolezo, zomari yangu kwa kuimba kwao waombolezao.

31 ¹Nimefanya patano na macho yangu; ni kwa namna gani tena napaswa kumtazama mwanamwali kwa tamaa?

² Ni sehemu gani kutoka kwa Mungu juu, na urithi gani kutoka kwake mwenye nguvu aliye juu?

³ Nilikuwa nafikiri kwamba majanga ni kwa watu wasio na haki, na misiba ni kwa ajili ya watendao mabaya.

⁴ Je Mungu hazoni njia zangu na kuzihesabu hatua zangu zote?

⁵ Kama nimetembea katika udanganyifu, kama mguu wangu umeharakisha kwenda kusema uongo,
⁶ na nipimwe katika vipimo vilivyo sawa ili kwamba Mungu aujue uadilifu wangu.

⁷ Kama hatua zangu zimegeuka kutoka katika njia sahihi, kama moyo wangu umetembea kwa kufuata tamaa
ya macho yangu, na kama doa lolote la uchafu limeng'ang'ania katika mikono yangu,

⁸ na kisha mimi nipande nafaka na mtu mwingleale; mavuno niliyoyapanda na yang'olewe katika shamba
langu.

⁹ Na kama moyo wangu umevutiwa na mwanamke mwingle, ikiwa nimelala na mke wa jirani yangu katika
hali ya kuvizia katika mlango wake,

¹⁰ na ndipo mke wangu na asage nafaka kwa mwanaume mwingle, na wanaume wengine na walale naye.

¹¹ Na kwa hilo litakuwa ni kosa kubwa; kwa kweli, utakuwa ni uovu wa kuadhibiwa na waamuzi.

¹² Kwa kuwa ni moto ambao unateketeza kila kitu kwa uharibifu, na kwamba utaunguza mavuno yangu yote.

¹³ Ikiwa nilikataa ombi la haki kutoka kwa watumishi wangu wa kiume na wa kike wakati walipohojiana nami,
¹⁴ kisha nini basi ningefanya wakati Mungu anapoinuka ili kunishitaki mimi? Atakapokuja kunihukumu,
nitamjibuje?

¹⁵ Je yeye alienifanya mimi tumboni hakuwafanya wao pia? Je yeye si yeye yule aliyetuumba sisi wote katika
tumbo?

¹⁶ Kama nimewanyima watu masikini mahitaji yao, au kama nimesababisha macho ya wajane yafifie kwa kulia,
¹⁷ au ikiwa kama nimekula kipande changu cha mkate na sijawaruhusu wale wasio na baba kukila pia -¹⁸kwa
sababu tangu ujana wangu yatima walikua pamoja nami kama kuwa na baba, nami nimemwongoza mama yake,
mjane, tangu katika tumbo la mama yangu mwenyewe.

¹⁹ Ikiwa nimemwona yejote akiangamia kwakukosa mavazi, au kama nimemwona mtu mhiti ya akiwa hana
nguo;

²⁰ ikiwa moyo wake haujanibariki kwasababu amekuwa hajatiwa joto na sufu ya kondoo zangu,

²¹ ikiwa nimeinua juu mkono wangu kinyume na watu wasio na baba kwa kuwa niliona msaada wangu katika
lango la mji, na kisha kuleta mashitaka dhidi yangu.

²² Ndipo bega langu na lianguke kutoka katika sehemu yake, na mkono wangu uvunjike katika kiungo chake.

²³ Kwa kuwa niliogopa uharibifu kutoka kwa Mungu; kwasababu ya mawazo ya ukuu wake, nisingeweza
kufanya mambo hayo.

²⁴ Kama ningefanya dhahabu kuwa tumaini langu, na kama ningesema kwa dhahabu safi, 'wewe unanifanya
kuwa na tumaini';

²⁵ na kama nimefurahi kwasababu ya utajiri wangu ulikuwa mkubwa, kwa kuwa mkono wangu umepata mali
nyingi, na kisha kuleta mashitaka dhidi yangu!

²⁶ Ikiwa nimeliona jua lilipowaka, au mwezi ukitembea katika mng'ao wake,

²⁷ na kama moyo wangu umevutwa kwa siri kuviabudu, ili kwamba mdomo wangu umeibusu mkono wangu
katika ibada yao -

²⁸ hili nalo pia lingekuwa ni ubaya wa kuadhibiwa na waamuzi, kwa kuwa ningekuwa nimemkana Mungu
aliyejuu.

²⁹ Ikiwa nimefurahia uharibifu wa yejote ambaye ananichukia mimi, au kuwapa hongera wakati majanga
yanapowapata, ndipo utele mashitaka dhidi yangu!

³⁰Kwa kweli sijawaruhusu hata mdomo wangu kutenda dhambi kwa kuuomba uhai wake kwa laana.

³¹ Ikiwa watu wa hema yangu hawajasema, Nani aweza kumpata mtu ambaye hayashibishwa na chakula cha
Ayubu?

³²(Hata mgeni hajawahi kukaa katika pembe ya mji, kwa kuwa siku zote nimefungua milango yangu kwa ajili ya
wasafiri), na kama haiko hivyo, ndipo mlele mashitaka kinyume nami!

³³ Ikiwa, kama binadamu nimezificha dhambi zangu kwa kuficha hatia ndani ya kanzu yangu -

³⁴ kwa kuwa niliogopa kusanyiko kubwa, kwasababu ya matwezo ya familia yaliniogopesha, hivyo basi
nilinyamaza kimya na sikuweza kwenda nje, basi nileteni mashitaka dhidi yangu!

- ³⁵ Ee, kama nilikuwa na mtu wa kunisikiliza! Ona, hii ni saini yangu; na Mwenye nguvu na anijibu! Ikiwa nilikuwa na shitaka rasmi ambalo adui yangu ameliandika!
- ³⁶ Hakika ningelibeba hadharani juu ya bega langu; ningeliweka juu kama taji.
- ³⁷ Ningemweleza hesabu ya hatua zangu; na kama mwana wa mfalme mwenye kujiamini ningepanda kwenda kwake.
- ³⁸ Kama nchi yangu ingelia dhidi yangu, na matuta yake yaomboleza pamoja,
- ³⁹ ikiwa nimekula mavuno yake bila kulipia au kama nimesababisha wamiliki wake kupoteza maisha yao,
- ⁴⁰ ndipo miiba na iote badala ya ngano na magugu badala ya shayiri.” Maneno ya Ayubu yamemalizika.

³² ¹Hivyo hawa watu watatu walikoma kumjibu Ayubu kwasababu alikuwa ni mwenye haki katika macho yake mwenyewe.²Ndipo iliwaka hasira ya Elihu mwana wa Barakeli Mbuzi, wa familia ya Ramu, iliwaka dhidi ya Ayubu kwa kuwa alijihesabia haki mwenyewe kuliko Mungu.³Hasira ya Elihu iliwaka pia kinyume cha marafiki zake watatu kwasababu hawakupata jibu kwa ajili ya Ayubu, na bado walimhukumu Ayubu.⁴Sasa Elihu alikuwa amemsubiri Ayubu ili aweze kuzungumza naye kwa kuwa watu wengine walikuwa wakubwa kuliko yeye.⁵Hata hivyo, wakati Elihu alipoona ya kuwa hapakuwa na jibu katika midomo ya watu hawa watatu, hasira yake iliwaka.

⁶Ndipo Elihu mwana wa Barakeli Mbuzi alinena na kusema, “Mimi ni kijana mdogo, na ninyi ni wazee. Hii ndio sababu nilijizuia na sikuthubutu kuzungumza mawazo yangu mwenyewe.

⁷ Nili sema, “Urefu wa siku utazungumza; na wingi wa miaka utatufundisha hekima.

⁸ Lakini kuna roho ndani ya mtu; pumzi ya Mwenye nguvu humpa yeye ufahamu.

⁹ Si tu watu wakubwa ndio wenye hekima, wala watu wazee pekee ambao hufahamu haki.

¹⁰ Hivyo basi nakwambia wewe, “Nisikilizeni mimi; Nitakwambia pia uelewa wangu.’

¹¹ Tazama, niliyasubiria maneno yenu; nilisikiliza hoja zenu wakati mlipokuwa mnafikiri juu ya kile cha kusema.

¹² Hakika, nilwijali sana ninyi, lakini, tazama, hakuna hata mmoja wenu aliyezeza kumshawishi Ayubu wala ambaye aliweza kumjibu maneno yake.

¹³ Iweni waangalifu msije mkasema, ‘Tumepata hekima!’ Mungu atakuwa amemshinda Ayubu; mtu wa kawaida hawezi akafanya hivyo.

¹⁴ Kwa kuwa Ayubu hajasema mojamoja maneno yake juu yangu, basi sitamjibu kwa maneno yenu.

¹⁵ Hawa watu watatu wamepatwa na mshangao; hawawezi kuendelea kumjibu Ayubu; hawana neno zaidi la kusema.

¹⁶ Je ninapaswa kusubiria kwasababu hawazungumzi, kwa kuwa wamesimama pale kimya na wala hawajibu zaidi?

¹⁷ La, nitajibu pia upande wangu; Nitawaambia pia ufahamu wangu.

¹⁸ Kwa kuwa nimejawa na maneno mengi, roho ndani yangu inanisukuma.

¹⁹ Tazama, kifua changu ni kama divai yenyе chachu ambayo haina tundu; kama viriba vipya, kiko tayari kupasuka.

²⁰ Nitazungumza ili kwamba niweze kuburudishwa; nitafunga kimya changu na kusema.

²¹ Sitaonesha upendeleo; wala sitatoa sifa za majina kwa mtu yeoyote.

²² Kwa kuwa sijui namna ya kutoa sifa; kama nitafanya hivyo, Muumba wangu atanikatilia mimi mbali.

33 ¹Kwahiyoso sasa, nakuomba wewe, Ayubu, usikilize hotuba yangu; sikiliza maneno yangu yote.

² Tazama sasa, nimeufumbua mdomo wangu; ulimi wangu umesema maneno ndani ya mdomo wangu.

³ Maneno yangu yatasema uadilifu wa moyo wangu; yatasema kwa unyofu yale ambayo mdomo wangu unayajua.

⁴ Roho ya Mungu imeniumba; pumzi ya Mwenye nguvu imenipatia uhai.

⁵ Kama unawenza, nijibu; weka maneno yako katika mpangilio mbele yangu na kisha usimame.

⁶ Tazama, niko kama wewe ulivyo mbele za Mungu; nimeumbwa pia kutoka katika udongo.

⁷ Ona, tishio langu halitakufanya wewe uogope; wala mzigo wangu hautakuwa mzito kwako.

⁸ Umesema kwa hakika katika masikio yangu; nimeisikia sauti ya maneno yako ukisema,

⁹ ‘Mimi ni safi na bila hila; sina hatia, na hakuna dhambi ndani yangu.

¹⁰ Tazama, Mungu huona nafasi za kunishambulia mimi; huniangalia mimi kama adui yake.

¹¹ Huweka miguu yangu akiba; naye huangalia njia zangu zote.’

¹² Tazama, katika hili hauko sawa, nitakujibu, kwa kuwa Mungu ni mkuu kuliko mtu.

¹³ Kwanini unashindana naye? Huwa hahesabu matendo yake yoyote.

¹⁴ Kwa kuwa Mungu huzungumza mara moja, naam, mara mbili, ingawa mwanadamu hawezikutambua.

¹⁵ Katika ndoto, katika maono ya usiku, wakati usingizi mzito unapowapata watu, katika usingizi kitandani -

¹⁶ basi Mungu hufungua masikio ya watu, na kuwatisha kwa vitisho,

¹⁷ kwa kusudi la kumvuta mtu atoke katika makusudio yake maovu, na kuyaweka majivuno mbali naye.

¹⁸ Mungu huyaokoa maisha ya mwanadamu kutoka katika shimo, na uhai wake dhidi ya kifo.

¹⁹ Mtu huadhidiwi pia na maumivu kitandani mwake, na maumivu makali yanayodumu katika mifupa yake,

²⁰ ili kwamba maisha yake yachukie chakula, na roho yake ichukie vyakula vizuri.

²¹ Nyama yake imeharibowi ili kwamba usionekane; mifupa yake, mara moja isionekane, sasa basi ng'ang'ania.

²² Hakika, roho yake inasogea shimoni, na uhai wake unasogea kwa wale wanaotaka kuuharibu.

²³ Lakini kama kuna malaika anayeweza kuwa mpatanishi kwa ajili yake, mpatanishi mmoja mionganoni mwa maelfu ya malaika, kumwonesha kile kilicho cha haki ili atende haki,

²⁴ na kama malaika ni mpole kwake na kumwambia Mungu, ‘Mwokoe mtu huyu ili asishuke chini shimoni; nimepata fidia kwa ajili yake,’

²⁵ kisha mwili wake utakuwa mororo kuliko mwili wa mtoto, atazirudia siku za nguvu za ujana wake.

²⁶ Atamwomba Mungu, na Mungu atakuwa mwema kwake, ili kwamba auone uso wa Mungu akiwa mwenye furaha. Mungu atampa mtu ushindi wake.

²⁷ Ndipo mtu huyo ataimba mbele ya watu wengine na kusema, ‘Nilitenda dhambi na kuasi kile kilichokuwa cha haki, lakini dhambi yangu haikuadhibiwa.

²⁸ Mungu ameikoa roho yangu isiende chini shimoni; maisha yangu yataendelea kuuona mwanga.’

²⁹ Tazama, Mungu hufanya mambo haya yote pamoja na mwanadamu, mara mbili, naam, hata mara tatu,

³⁰ kuirudisha roho yake kutoka shimoni, ili kwamba aweze kumlikwa na mwanga wa maisha.

³¹ Ayubu, zingatia na unisikilize mimi; nyamaza nami nitasema.

³² Ikiwa una kitu cha kusema, na unijibu; sema, maana nataka kuhakikisha kwamba wewe uko katika haki.

³³ Kama sivyo, basi nisikilize, ubaki kimya, nami nitakufundisha wewe hekima.”

34¹Zaidi ya hayo, Elihu aliendelea kusema:

- ² “Sikilizeni maneno yangu, ninyi watu wenyewe hekima; nisikieni, ninyi mlio na maarifa.
- ³ Kwa kuwa sikio huyajaribu maneno kama ambavyo mpishi huonja chakula.
- ⁴ Na tujichagulie sisi wenyewe yale yenye adili: na tujigundulie mionganoni mwetu yale yaliyo mazuri.
- ⁵ Kwa kuwa Ayubu amesema, ‘mimi ni mwenye haki, lakini Mungu ameondoa haki zangu.
- ⁶ Pamoja na haki zangu, ninaangaliwa kama mwongo. Kidonda changu hakiponyeki, ingawa mimi sina dhambi.’
- ⁷ Ni mtu gani aliye kama Ayubu ambaye hunywa dharau kama maji,
- ⁸ ambaye huzunguka katika ushirika wa watu ambao ni waovu, na ambaye hutembea pamoja na watu waovu?
- ⁹ Kwa kuwa anasema, ‘Hakuna faida kwa mtu kujifurahisha kwa kufanya mambo ambayo Mungu anayataka.’
- ¹⁰ Basi nisikilizeni mimi, enyi watu wenyewe ufahamu: na iwe mbali na Mungu kwamba atatenda uovu;
- ¹¹ na iwe mbali na Mwenye enzi kwamba atatenda dhambi. Kwa kuwa humlipa mtu kutokana na kazi yake; na humfanya mtu apate thawabu za njia zake mwenyewe.
- ¹² Kwa hakika, Mungu hatendi uovu, wala Mwenye nguvu hajaIpotosha haki.
- ¹³ Ni nani aliyweweka kuwa mtawala wa dunia? Ni nani aliyeiweka dunia yote chini yake?
- ¹⁴ Ikiwa aliweka makusudio yake juu yake mwenyewe, na kama amejikusanya mwenyewe nafsi yake na pumzi yake,
- ¹⁵ basi miili yote itateketea pamoja; mwanadamu angerudi mavumbini tena.
- ¹⁶ Kama sasa mna ufahamu, sikilizeni haya; sikilizeni sauti ya maneno yangu.
- ¹⁷ Je yeye anayeichukia haki aweza kutawala? Je mtamhukumu Mungu kuwa ni mwenye makosa, ambaye ni mwenye haki na mwenye nguvu?
- ¹⁸ Mungu ambaye humwambia mfalme, ‘Wewe ni mbaya;’ au huwaambia wenyewe kuheshimiwa, ‘Ninyi ni waovu’?
- ¹⁹ Mungu ambaye haoneshi upendeleo kwa viongozi na ambaye hawakubali zaidi watu matajiri kuliko masikini, kwa kuwa wote ni kazi ya mikono yake.
- ²⁰ Watakuwa kwa muda mfupi; wakati wa usiku watatikisa na watapita; watu wenyewe nguvu watatwaliwa mbali, lakini si kwa mikono ya wanadamu.
- ²¹ Kwa kuwa macho ya Mungu yako juu ya njia za mtu; anaziona hatua zake zote.
- ²² Hakuna giza, wala hakuna weusi mzito ambao watenda mabaya wanaweza kujificha wao wenyewe.
- ²³ Kwa kuwa Mungu hahitaji kumchunguza mtu zaidi; wala hakuna haja kwa mtu ye yeyote kwenda mbele zake kwa hukumu.
- ²⁴ Huwavunja vipande vipande watu wenyewe nguvu kwa ajili ya njia zao ambazo hazihitaji uchunguzi zaidi; huwaweka watu wengine katika nafasi zao.
- ²⁵ Kwa namna hii ana maarifa juu ya matendo yao; huwatupa watu hawa wakati wa usiku; nao wameangamizwa.
- ²⁶ Huwaua kwa matendo yao mabaya kama wakosaji dhahiri mbele za watu wengine
- ²⁷ kwasababu wamegeuka na kuacha kumfuata yeye na wamekataa kuzisadiki njia zake zozote.
- ²⁸ Na kwa namna hii, wamekifanya kilio cha watu masikini kimfikie; amekisikia kilio cha watu walioneswa.
- ²⁹ Na wakati akaapo kimya, nani aweza kumhukumu kuwa mkosaji? Kama akiuficha uso wake, ni nani awezaye kumjua? Anatawala sawa sawa juu ya taifa na mtu pia,
- ³⁰ ili kwamba watu wasiomjua Mungu wasije wakatawala, ili kwamba asiwepo mtu wa kuwanasa watu.
- ³¹ Fikiria mtu akimwambia Mungu, ‘Mimi ni mwenye hatia kabisa, lakini sitatenda dhambi tena;
- ³² nifunze kile ambacho siwezi kukiona; nimetenda dhambi, lakini sitafanya tena.’
- ³³ Je unadhani kwamba Mungu ataiadhibu dhambi ya mtu huyo, kwa kuwa unayachukia yale ambayo Mungu huyatenda? Ni lazima uchague, siyo mimi. Basi sema yale ambayo unayajua.
- ³⁴ Watu wenyewe ufahamu wataniambia, kwa kweli, kila mtu mwenye hekima ambaye hunisikia atasema,
- ³⁵ Ayubu anazungumza bila maarifa; maneno yake hayana hekima.’
- ³⁶ Kama Ayubu alijaribiwa kwa kitu kidogo kabisa katika kesi yake kwa sababu ya kuongea kwake kama watu waovu.
- ³⁷ Kwa kuwa anaongeza uasi juu ya dhambi yake; anapiga makofi ya dharau kati yetu; anaweka maneno kinyume na Mungu.”

35 ¹Aidha, Elihu aliendelea kusema,

- ² “Je unadhani hii ni sawa unaposema, ‘Haki yangu mbele ya Mungu?
- ³ Kwa kuwa unauliza, ‘Inafaa nini kwangu’ na ‘Ingekuwa nzuri kwangu kama ningekuwa nimetenda dhambi?’
- ⁴ Nitakujibu, wewe pamoja na marafiki zako.
- ⁵ Tazama juu angani, na ulione; angalia anga, ambalo liko juu sana kuliko wewe.
- ⁶ Kama umetenda dhambi, ni madhara gani huwa unayafanya kwa Mungu? Ikiwa makosa yako yameongezeka zaidi, je huwa unafanya nini kwake?
- ⁷ Kama wewe ni mwenye haki, unaweza kumpa nini? Je atapokea nini mkononi mwako?
- ⁸ Uovu wako waweza kuwaumiza mtu, kama ulivyo wewe ni mtu, na haki yako yaweza kumnufaisha mwana mwingine wa mtu.
- ⁹ Watu wanalia kwasababu ya matendo mengi ya unyanyasaji; wanaomba msaada katika mikono ya watu wenye nguvu.
- ¹⁰ Lakini hakuna hata mmoja asemaye, ‘Mungu Muumba wangu yuko wapi, ambaye hutoa nyimbo wakati wa usiku,
- ¹¹ ambaye hutufundisha sisi zaidi anavyowafundisha wanyama wa dunia, na ambaye hutufanya sisi kuwa wenye hekima kuliko ndege wa angani?
- ¹² Huko wanalia, lakini Mungu hawajibu kwasababu ya kibriu ya watu waovu.
- ¹³ Kwa hakika Mungu hatasikia kilio cha kipumbavu; Mwenye nguvu wala hatajali.
- ¹⁴ Ni kwa namna gani atakujibu ikiwa unasema haumwoni, na ya kwamba hoja yako iko mbele yake, na ya kuwa unamngojea yeye!
- ¹⁵ Ni kwa jinsi gani atakujibu kama unasema kwamba hamwadhibu ye yote kwa hasira, na ya kwamba hajishughulishi na kiburi cha watu.
- ¹⁶ Basi Ayubu hufumbua kinywa chake tu ili kusema upumbavu; huongeza maneno bila maarifa.”

36¹Elihu aliendelea na kusema,

- ² “Niruhusu niseme kidogo zaidi, nami nitakuonesha baadhi ya mambo kwasababu nina maneno machache ya kusema kwa ajili ya Mungu.
- ³ Nitapata maarifa yangu kutoka mbali; nitatambua kwamba haki ni ya Muumba wangu.
- ⁴ Kwa kweli, maneno yangu hayatakuwa ya uongo; mtu fulani aliyekomaa katika maarifa yu pamoja nawe.
- ⁵ Angalia, Mungu ni mwenye nguvu, na hamdharaau mtu yeyote; yeche ni mwenye nguvu katika uweza wa ufahamu.
- ⁶ Yeye huwa hayahifadhi maisha ya watu waovu bali badala yake hufanya yaliyo ya haki kwa wale wanaoteseka.
- ⁷ Haondoi macho yake kwa weny haki bali badala yake huwaweka juu ya viti vyenzi kama wafalme milele, nao wameinuliwa juu.
- ⁸ Ikiwa wamefungwa minyororo na kunaswa katika kamba za mateso,
- ⁹ kisha huwafunulia kile walichokifanya, na maovu yao na kiburi chao.
- ¹⁰ Hufungua pia masikio yao kwa ajili ya agizo lake, na huwaamuru wageuke kutoka katika uovu.
- ¹¹ Ikiwa watamsikiliza na kumwabudu yeye, wataishi katika mafanikio katika siku zao, na miaka yao katika hali ya kuridhika.
- ¹² Hata hivyo, kama hawatasikiliza, wataangamia kwa upanga; watakufa kwasababu hawana maarifa.
- ¹³ Na wale wasiomjua Mungu hutunza hasiria zao katika mioyo; hawaombi msaada hata wakati ambapo Mungu huwafunga.
- ¹⁴ Hawa hufa katika ujana wao; na maisha yao hukoma kati ya makahaba.
- ¹⁵ Mungu huwainua watu walioonewa kwa njia ya mateso yao; hufungua masikio yao kwa njia ya uonevu wao.
- ¹⁶ Kwa hakika, yeche angependa kuwatoa ninyi katika mateso na kuwaweka katika sehemu pana ambapo hakuna masumbu na mahali ambapo meza yenu ingewekwa ikiwa na chakula kilichojaa mafuta.
- ¹⁷ Lakini wewe umejaa hukumu juu ya watu waovu; hukumu na haki umeziachilia.
- ¹⁸ Usiuache utajiri ukuvute katika udanganyifu; na sehemu kubwa ya rushwa isikugeuze upande kutoka katika haki.
- ¹⁹ Je utajiri wako waweza kukunufaisha, ili kwamba usiwe katika taabu, au nguvu zako zote za uwezo zaweza kukusaidia?
- ²⁰ Usutamani usiku ili utende dhambi dhidi ya wengine wakati ambapo mataifa hukatiliwa mbali katika nafasi zao.
- ²¹ Uwe mwangalifu ili kwamba usigeukie dhambi kwasababu unajaribiwa kwa mateso ili kwamba ukae mbali na dhambi.
- ²² Angalia, Mungu ameinuliwa katika nguvu zake; ni nani aliye mwalimu kama yeye?
- ²³ Ni nani alishamwalekeza njia yake? Nani anayeweza kumwambia, ‘Wewe umetenda mambo yasiyo ya haki?’
- ²⁴ Kumbuka kuyasifu matendo yake, ambayo watu wameyaimba.
- ²⁵ Watu wote wameshayatazama hayo matendo, lakini wanayaona tu matendo hayo kwa mbali sana.
- ²⁶ Tazama, Mungu ni mkuu, lakini sisi hatumfahamu yeche vizuri; hesabu ya miaka yake haihesabiki.
- ²⁷ Kwa kuwa yeche huvuta matone ya maji ili kuyachuja kama mvua katka mvuke wake,
- ²⁸ ambayo mawingu yake huyamwaga chini na kuyandondosha kwa wingi kwa mwanadamu.
- ²⁹ Hakika, kuna hata mmoja awezaye kuelewa kwa undani kusambaa kwa mawingu na radi kutoka katika nyumba yake?
- ³⁰ Angalia, hueneza mwanga wake kumzunguka na kufunika mizizi ya bahari.
- ³¹ Kwa namna hii huyahukumu mataifa na kuwapa chakula kwa wingi.
- ³² Yeye huuijaza mikono yake kwa mwanga mpaka pale anapouamuru kupiga shabaha yake.
- ³³ Na muungurumo wake huonya kwa dhoruba, wanyama wanaweza kusikia kuja kwake.

37 ¹Hakika, moyo wangu hutetemeka kwa hili; umeondolewa kutoka katika sehemu yake.

- ² Sikia, Ee, Sikia kelele za sauti yake, sauti inayotoka katika mdomo wake.
- ³ Huiagiza sauti chini ya mbingu yote, na huutuma mwanga wake katika mipaka ya dunia.
- ⁴ Sauti huunguruma baada yake; ye ye huunguruma kwa sauti ya ukuu wake; hauzuii mshindo wa mwanga wakati sauti yake inaposikika.
- ⁵ Mungu huunguruma kwa sauti yake kwa namna ya ajabu; ye ye hufanya mambo makubwa ambayo sisi hatuwezi kuyafahamu.
- ⁶ Kwa kuwa huiambia theluji, ‘Angukeni juu ya dunia;’ hali kadhalika kwa manyunu ya mvua, ‘Iweni manyunu makubwa ya mvua.’
- ⁷ Huuzuia mkono wa kila mtu usifanye kazi, ili kwamba watu wote aliowaumba wataona matendo yake.
- ⁸ Kisha hayawani huenda na kujificha na kukaa katika mapango yake.
- ⁹ Dhoruba hutoka katika chumba chake upande wa kusini na baridi kutoka katika pepo zilizotawanyika katika upande wa Kaskazini.
- ¹⁰ Barafu imetolewa kwa pumzi ya Mungu; upana wa maji umeganda kama chuma.
- ¹¹ Hakika, huyapima mawingu manene yenye unyevu; ye ye huusambaza mwanga wake katika mawingu.
- ¹² Yeye huyazungusha mawingu kwa uongozi wake, ili yafanye chochote anayoyaagiza juu ya uso wote wa ulimwengu.
- ¹³ Huyafanya haya yote yatokee; wakati mwingine hutokea kwa ajili ya kusahihisha, wakati mwingine kwa ajili ya nchi yake, na wakati mwingine ni kwa matendo ya agano la uaminifu.
- ¹⁴ Yasikilize haya, Ayubu; acha na ufikiri juu matendo ya ajabu ya Mungu.
- ¹⁵ Je unajua ni kwa namna gani Mungu hushurutisha mawingu na kuufanya mwanga wa radi ung'ae ndani yake?
- ¹⁶ Je unafahamu kuelea kwa mawingu, matendo ya ajabu ya Mungu, Je ni nani aliyemkamilifu katika maarifa?
- ¹⁷ Je unafahamu ni kwa jinsi gani mavazi yako huwa ya moto wakati nchi ikiwa imetulia kwasababu ya upepo unaotoka upande wa kusini?
- ¹⁸ Je unaweza kulitandaza anga kama anavyofanya - anga ambalo lina nguvu kama kioo cha chuma kigumu?
- ¹⁹ Tufundishe sisi kile tunachopaswa kumwambia yeye, kwa kuwa hatuwezi kutoa hoja zetu katika mpangilio kwasababu ya kiza katika akili zetu.
- ²⁰ Je anapaswa kuambiwa kwamba ninapenda kuongea naye? Je mtu angependa kumezw?
- ²¹ Sasa, watu hawawezi kulitazama jua wakati linang'aa katika anga baada ya upepo kupita katikati yake na umelisafisha kwa mawingu yake.
- ²² Kutoka upande wa kaskazini hutokea fahari ya dhahabu - juu ya Mungu kuna ukuu wa kutisha.
- ²³ Na kuhusu Mwenye nguvu, hatuwezi kumpata; ye ye ni mkuu katika nguvu na haki. Yeye hatesi watu.
- ²⁴ Hivyo basi, watu humwogopa. Yeye huwa hawajali wale ambao ni wenye hekima katika akili zao wenywewe.”

38¹Ndipo Yahweh alimwita Ayubu kutoka katika dhoruba kali na kumwambia,

² “Huyu ni nani aletaye giza katika mipango kwa njia ya maneno bila maarifa?
³ Basi sasa jifunge kiunoni mwako kama mwanaume kwa kuwa nitakuuliza maswali, nawe lazima unijibu.
⁴ Wewe ulikuwa wapi wakati nilipoitandaza misingi ya dunia? Niambie, kama unao ufahamu zaidi.
⁵ Je ni nani aliyeamuru vipimo vyake? Niambie, kama unajua, ni nani alivinyosha vipimo juu yake?
⁶ Misingi yake ilitandazwa juu ya nini? Ni nani aliyeliweka jiwe lake la pemberni
⁷ wakati nyota za asubuhi zilipoimba pamoja na wana wote wa Mungu walipopiga kelele kwa furaha?
⁸ Ni nani huifunga bahari kwa milango wakati inapofurika, kana kwamba inatoka katika tumbo,
⁹ wakati nilipoyafanya mawingu kuwa ni mavazi yake, na giza nene kuwa mkanda wake wa kujifungia?
¹⁰ Hapo ilikuwa wakati nilipoweka bahari mpaka wangu, na nilipoweka makomeo yake na milango,
¹¹ na wakati nilipoimbilia, ‘Unaweza kuja hapa kutoka mbali, lakini si zaidi; na hapa ndipo nitauweka mpaka
kwa fahari ya mawimbi yako.’
¹² Je tangu mwanzo wa siku zako, ulishawahi kuigiza asubuhi ianze, na kuyafanya mapambazuko yajue sehemu
yake katika mpangilio wa vitu,
¹³ ili kwamba ishikilie sehemu za dunia ili watu waovu watikiswe mbali nayo.
¹⁴ Dunia imebadilishwa katika mwonekano kama udongo unavyobadilika chini ya muhuri; vitu vyote
husimama juu yake dhahiri kama cha kibindo cha nguo.
¹⁵ ‘Mwanga’ wao umeondolewa kutoka kwa watu waovu; na mkono wao ulioinuliwa umevunjwa.
¹⁶ Je umeshaenda kwenye vyanzo vya maji ya bahari? Je umeshatembea sehemu za chini kabisa za kilindi?
¹⁷ Je malango ya mauti yamefunuliwa kwako? Je umeshaona malango ya uvuli wa mauti?
¹⁸ Je umeifahamu dunia katika upana wake? Niambie kama unayajua yote hayo.
¹⁹ Je iko wapi njia ya sehemu ya kupumzikia kwa mwanga, na kama ilivyo kwa giza, iko wapi sehemu yake?
²⁰ Je unaweza kuuongoza mwanga na giza katika sehemu zake za kazi? Waweza kuitambua njia ya kurudi
katika nyumba zao?
²¹ Bila shaka unajua, kwa kuwa ulizaliwa wakati huo; hesabu ya siku zako ni kubwa sana!
²² Je ulishaingia katika ghala ya barafu, au umeshaiona ghala ya mawe ya mvua,
²³ vitu hivi nimeviweka kwa ajili ya siku za mateso, kwa siku za mapigano na vita?
²⁴ Je iko wapi njia ya mshindo wa mwanga hutokea au je upepo husambazwa kutoka mashariki juu ya dunia?
²⁵ Ni nani aliyezitengeneza mifereji ya gharika ya mvua, au ni nani aliyezifanya njia za milipuko ya radi,
²⁶ na kuifanya mvua inyeshe juu ya nchi ambazo hakuna mtu aishiye ndani yake, na juu ya jangwa, ambayo
ndani yake hakuna mtu yejote,
²⁷ kwa kusudi la kutimiza mahitaji ya mikoa iliyo kame na yenye ukiwa, na kuyastawisha majani mororo?
²⁸ Je kuna baba wa mvua? Ni nani aliyeyafanya matone ya umande?
²⁹ Je barafu ilitoka katika tumbo la nani? Na ni nani aliyeizaa theluji nyeupe katika anga?
³⁰ Maji hujificha menyewe na kuwa kama jiwe; sehemu za juu za vilindi huwa kama barafu.
³¹ Je unaweza kuzifunga minyororo nyota za Kilimnia, au kuvifungua vifundo vya Orioni?
³² Je unaweza kuziongoza nyota kutokea katika nyakati zake? Je waweza kuongoza dubu pamoja na watoto wake?
³³ Je unazijua sheria za anga? Wewe uliweza kuanzisha sheria za anga juu ya dunia?
³⁴ Je waweza kupaza sauti yako hadi mawinguni, ili kwamba maji mengi ya mvua yakufunike?
³⁵ Je waweza kuagiza miali ya mwanga ili itokee, na kukwambia, ‘Sisi tupo hapa’?
³⁶ Ni nani ameweka hekima katika mawingu au ni nani ameweka ufahamu kwa ukungu?
³⁷ Nani anaweza kuyahesabu mawingu kwa maarifa yake? Na ni nani aezaye kuvimwaga viriba vya anga
³⁸ wakati mavumbi yanapoungana kuwa kitu kigumu na mabonge ya dunia yanaposhikama kwa pamoja?
³⁹ Je waweza kuwindia mawindo kwa ajili ya simba jike au kutosheleza hamu ya watoto wadogo wa simba
⁴⁰ wakati wanapokwaruza kwaruza katika pango lao na kukaa katika kificho ili kulala katika hali ya kuvizia?
⁴¹ Ni nani aletaye mawindo kwa ajili ya kunguru wakati ambapo watoto wao wanapomilia Mungu na
kutangatanga kwa kukosa chakula?

39 ¹Je unajua ni wakati gani mbuzi mwitu huzaa watoto wao katika miamba? Je waweza kuwangalia paa wakati wanapozaa watoto wao?

- ² Waweza kuhesabu miezi ya kuchukua mimba? Je unaujua muda ambaio huzaa watoto wao?
- ³ Wanainama chini na kuzaa watoto wao, na kisha maumivu yao ya uzazi yanaishi.
- ⁴ Watoto wao huwa na nguvu na kukua katika uwanda wa wazi; hutoka nje na hawarudi tena.
- ⁵ Ni nani huwaacha punda mwitu waende huru? Je nani amevilegeza vifungo vya punda wepesi,
- ⁶ ni nyumba ya nani nimeifanya katika jangwa, au nyumba yake katika nchi ya chumvi?
- ⁷ Hucheka kwa dharau katika kelele katika mji; hasikilizi kelele za mwongozaji.
- ⁸ Hutembeatembea juu ya milima kama malisho yake; huko hutafuta kila mmea ulio wa kijani kwa ajili ya kula.
- ⁹ Je nyati atakuwa na furaha kukutumikia? Je atakubali kukaa katika zizi lako?
- ¹⁰ Waweza kumwongoza nyati kulima mtaro kwa kamba? Je atachimba bonde kwa ajili yako?
- ¹¹ Je waweza kumtumaini kwasababu ya nguvu zake nyingi? Je waweza kumwachia kazi yako ili aifanye?
- ¹² Je waweza kumtegemea akuletee nyumbani nafaka, au kukusanya nafaka katika uwanda wako wa kupuria?
- ¹³ Mabawa ya mbuni hupunga kwa majivuno, bali je mabawa na manyoya yana upendo?
- ¹⁴ Kwa maana huuacha mayai yake katika nchi, na huyaacha yapate joto katika mavumbi;
- ¹⁵ husahau kuwa mguu waweza kuyaharibu au kwamba mnyama mwitu aweza kuyakanyaga.
- ¹⁶ Huyatendea vibaya makinda yake kana kwamba si yake; haogopi kwamba kazi yake yaweza kupotea bure,
- ¹⁷ kwasababu Mungu amemnyima hekima na hajampa ufhamu wowote.
- ¹⁸ Na wakati anapokimbia kwa haraka, huwacheke kwa dharau farasi na mpanda farasi wake.
- ¹⁹ Je umempa farasi nguvu zake? Je umeivika shingo yake kwa manyoya?
- ²⁰ Je umemfanya aruke kama panzi? Enzi ya mlion wake ni wa kutisha.
- ²¹ Hurarua kwa nguvu na kufurahia katika nguvu zake; hukimbia upesi kukutana na silaha.
- ²² Huidharau hofu na hashangazwi; huwa harudi nyuma kutoka katika upanga.
- ²³ Podo hugongagonga ubavuni mwake, pamoja na mkuki unaong'aa na fumo.
- ²⁴ Huimeza nchi kwa hasira na ghadhabu; katika sauti ya tarumbeta, hawezikusimama sehemu moja.
- ²⁵ Wakati wowote tarumbeta inapolia, husema, ‘Ooh! Huisikia harufu ya vita kutoka mbali - vishindo vya radi za makamanda na makelele.
- ²⁶ Je ni kwa hekima yako kwamba mwewe hupaa juu, na ya kuwa huyanyosha mabawa yake kwa upande wa kusini?
- ²⁷ Je ni kwa agizo lako kwamba tai huruka juu na kufanya kiota chake katika sehemu za juu?
- ²⁸ Huiishi katika majabali na hufanya makao yake katika vilele vya majabali, na ngomeni.
- ²⁹ Kutoka huko hutafuta mawindo; macho yake huyaona mawindo kutoka mbali.
- ³⁰ Makinda yake hunywa damu pia; na pale ilipo mizogandipo na yeche aliyo.

40 ¹Yahweh aliendelea kuongea na Ayubu na kusema,

² “Je mtu yeyote anayetaka kukosoa na ajaribu kumsahihisha Mwenye enzi? Na yeye anayehojiana na Mungu, na ajibu yeye.”

³Ndipo Ayubu akamjibu Yahweh na kusema,

⁴ “Tazama, mimi si mtu muhimu; je nawezaje kukujibu? Ninauweka mkono wangu juu ya mdomo wangu.

⁵ Ninazungumza mara moja, na sitakujibu; hakika, mara mbili, lakini sitaendelea zaidi.”

⁶Kisha Yahweh akamjibu Ayubu kutoka katika dhoruba kali na kusema,

⁷ “Jifunge sasa mkanda kiunoni mwako kama mwanaume, kwa kuwa nitakuuliza maswali, nawe lazima unijibu.

⁸ Je waweza kusema kwa hakika kwamba mimi si mwenye haki? Je utanihukumu mimi ili useme wewe ni mwenye haki?

⁹ Je una mkono kama wa Mungu? Je waweza kutoa kishindo kwa sauti kama yeye?

¹⁰ Jivike sasa katika utukufu na katika utu; jivalie mwenyewe heshima na enzi.

¹¹ Sambaza ziada ya hasira yako; mtazame kila mmoja mwenye kiburi na umshushe chini.

¹² Mwangalie kila mmoja mwenye kiburi na umweke chini; wakanyage chini watu waovu mahali wanaposimama.

¹³ Wazike ardhini pamoja; zifunge nyuso zao katika sehemu zilizositirika.

¹⁴ Ndipo pia nitakapokubali ya kwamba mkono wako wa kulia waweza kukuokoa.

¹⁵ Mwangalie sasa kiboko, ambaye niliwafanya kama nilivyokufanya wewe; anakula nyasi kama ng'ombe.

¹⁶ Ona sasa, nguvu zake ziko katika viuno vyake; nguvu zake zi katika mishipa ya tumbo lake.

¹⁷ Yeye huuondoa mkia wake kama mti wa mwerezi; mishipa ya paja lake imeunganishwa pamoja.

¹⁸ Mifupa yake ni kama ya mirija ya shaba; na miguu yake ni kama kipande cha chuma.

¹⁹ Yeye ni mkuu wa viumbe vyta Mungu. Ni Mungu pekee, ambaye alimwumba, anaweza kumshinda.

²⁰ Kwa kuwa milima humpatia chakula; hayawani wa mashambani huchenza karibu.

²¹ Hujilaza chini ya mimiea ya kivili katika makao ya mianzi, na katika bwawa la matope.

²² Miti yenye vivuli humfunika katika vivuli vyake; mierebi ya kijito inamzunguka pande zote.

²³ Tazama, kama mto utazigharikisha kingo zake, hatikisiki; yeye anajiamini, hata kama Mto wa Jordani unajaa hadi katika pua yake.

²⁴ Je mtu yeyote aweza kumnasa kwa ndoano, au kuichoma pua yake kwa mtego?

41 ¹Je waweza kumvua mamba kwa ndoano ya samaki? Au kumfunga taya zake kwa kamba?

- ² Je waweza kuweka kamba katika pua zake, au kumtoboa taya yake kwa ndoano?
- ³ Je atafanya maombi mengi kwako? Je atazungumza na wewe kwa maneno laini?
- ⁴ Je atafanya agano na wewe, ili kwamba umchukue kwa ajili ya mtumishi milele?
- ⁵ Je utacheza pamoja naye kama ambavyo ungecheza na ndege? Je utamfunga kwa ajili ya mtumishi wako wa kike?
- ⁶ Je makundi ya wavuvi waweza kumfanyia biashara? Je watamgawanya ili kufanya biashara mionganoni mwa wafanya biashara?
- ⁷ Je waweza kuijaza ngozi yake kwa vyusa au kichwa chake kwa mikuki ya kuvulia?
- ⁸ Weka mkono wako juu yake mara moja, nawe utaikumbuka vita na hautaendelea kufanya hivyo tena.
- ⁹ Tazama, matumaini ya kila mtu ambaye hufanya hivyo ni uongo; je si kila mmoja atatupwa chini katika nchi mbele yake?
- ¹⁰ Hakuna aliye mkali ambaye aweza kuthubutu kumtikisa mamba; Ni nani basi awezaye kusimama mbele yake?
- ¹¹ Ni nani kwanza aliyenipa kitu chochote ili kwamba niweze kumlipa? Chochote kilicho chini ya anga ni changu.
- ¹² Sitanyamaza kimya kuhusu miguu ya mamba, wala kuhusu jambo linalohusu nguvu zake, wala kuhusu umbo lake zuri.
- ¹³ Nani awezaye kuiondoa ngozi yake? Nani anaweza kumchoma kwa silaha mara mbili?
- ¹⁴ Nani awezaye kuifungua milango ya uso wake, imezungukwa na meno yake ambayo yanaogofya?
- ¹⁵ Mgongo wake umefanywa kwa magamba yenye mistari, yamefungwa kwa pamoja kama chapa.
- ¹⁶ Moja li karibu na jingine na ya kuwa hakuna hewa inaweza kupita katikati yake.
- ¹⁷ Yameunganishwa moja kwa jingine; yamegandamana kwa pamoja, ili kwamba hayawezi kutenganishwa.
- ¹⁸ Mwanga hung'ara kutoka katika kupumua kwake; macho yake ni kama cope za mapambazuko ya asubuhi.
- ¹⁹ Ndani ya mdomo wake hutoka miali ya mwanga, chembe za moto huruka nje.
- ²⁰ Katika pua zake hutoka moshi kama chungu kinachotokota juu ya moto ambaو umechochewa ili uwe na joto sana.
- ²¹ Pumzi yake huwasha mkaa na kuwa mwali; moto hutoka katika mdomo wake.
- ²² Katika shingo yake kuna nguvu, na kitisho hucheba mbele yake.
- ²³ Nofu za mwili wake zimeunganishwa pamoja; ziko imara katika yeye; wala haziwezi kuondolewa.
- ²⁴ Moyo wake ni mgumu kama jiwe - hakika, ni mgumu kama jiwe la chini la kusagia.
- ²⁵ Na anaposimama mwenyewe, hata miungu huogopa; hurudi nyuma kwasababu ya hofu.
- ²⁶ Na ikiwa atapigwa kwa upanga, hauwezi kumfanya kitu chochote, wala mkuki, wala mshale, wala aina yoyote ya silaha iliyochongoka.
- ²⁷ Yeye hufikiri juu ya chuma kana kwamba ni majani makavu na hufikiri juu ya fedha kana kwamba ni ubao uliooza.
- ²⁸ Mshale hauwezi akamfanya akimbie; kwake yeye mawe ya kombeo huwa kama makapi.
- ²⁹ Marungu huyaangalia kama majani makavu; yeye hucheka juu ya mkuki unaovuma.
- ³⁰ Sehemu zake za chini zi kama vipande vilivyochochongoka vya vyungu; huacha alama zilizosambaa katika udongo kana kwamba alikuwa ni chombo cha kusagia.
- ³¹ Yeye hukifanya kilindi kichemke kama chungu cha maji ya moto; huifanya bahari kama chungu cha lihamu.
- ³² Yeye huifanya njia ing'are nyuma yake; mtu mmoja angedhani kilindi kuwa cheupe.
- ³³ Hakuna cha kumlinganisha juu ya dunia, ambaye yeye alikuwa ameumbwa kuishi pasipo hofu.
- ³⁴ Hukiona kila kitu chenye kiburi; yeye ni mfalme juu ya wana wote wa kiburi.”

42 ¹Kisha Ayubu akamjibu Yahweh na kusema,

- ² “Ninajua kwamba unaweza kufanya mambo yote, ya kuwa hakuna kusudi lako linaweza kuzuiliwa.
- ³ Ni nani huyo ambaye pasipo maarifa huificha mipango? Kwa kweli nilisema mambo ambayo sikuyaalewa, mambo magumu kwangu kuyafahamu, ambayo juu yake sikujua chochote.
- ⁴ Uliniambia, ‘Sikiliza sasa, nami nitasema; nitakuuliza mambo, nawe utaniambia.’
- ⁵ Nimekuwa nikikusikia kwa usikivu wa sikio langu, lakini sasa jicho langu linakuona wewe.
- ⁶ Basi ninajidharau mwenyewe; ninatubu kwa mavumbi na majivu.”

⁷ Ilitokea baada ya kuwa amekwisha kusema maneno hata kwa Ayubu, Yahweh alimwambia Elifazi Mtemani, “Ghadhabu yangu imewaka dhidi yako na dhidi ya marafiki zako wawili kwa kuwa hamkusema maneno ya haki juu yangu kama alivyofanya mtumishi wangu Ayubu.⁸ Sasa basi, jitwalieni mafahari saba na mabeberu saba, kisha mmwendee mtumishi wangu Ayubu na mtoe sadaka ya kuteketezwa kwa ajili yenu. Ndipo Mtumishi wangu Ayubu atawaombea ninyi, nami nitayapokea maombi yake, ili kwamba niswashughulikie sawasawa na upumbavu wenu. Maana hamkusema mambo ya haki juu yangu, kama alivyofanya mtumishi wangu Ayubu.”

⁹Basi Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi na Zofari Mnaamathi walienda na kufanya kama vile Yahweh alivyowaamuru, na Mungu alimtakabali Ayubu.

¹⁰Na wakati Ayubu alimpowaombea rafiki zake, Yahweh alirejeza bahati yake. Yahweh alimjalia mara mbili ya kile alichokimiliki hapo awali.¹¹ Ndipo ndugu zake na Ayubu, na wale jamaa zake wote walikuwa wanajuana naye hapo mwanzo, walikuja hapo kwake na kula chakula pamoja naye katika nyumba yake. Waliomboleza pamoja naye na walimfariji kwa ajili majanga yote ambayo Yahweh alikuwa ameyaleta juu yake. Kila mtu alimpa Ayubu kipande cha fedha na pete ya dhahabu.

¹²Yahweh aliubarikiwa mwisho wa maisha ya Ayubu kuliko mwanzo wake; alikuwa na kondoo kumi na nne elfu, ngamia elfu sita, jozi elfu moja, na punda jike elfu moja.¹³ Pia alikuwa na wana saba na mabinti watatu.¹⁴ Binti wa kwanza alimwita Yemima, na wa pili Kezia, na wa tatu Kerenihapuki.¹⁵ Katika nchi yote hawakupatikana wanawake wazuri kama mabinti wa Ayubu. Baba yao aliwapa urithi mionganoni mwa kaka zao.

¹⁶Baada ya haya, Ayubu aliishi miaka 140; aliwaona wana wake na wana wa wanawe, hata kizazi cha nne.¹⁷ Basi Ayubu alifariki, akiwa mzee na akijawa na siku nyingi.

Zaburi

1 ¹Amebarikiwa mtu yule asiye enenda katika ushauri wa waovu, au kusimama katika njia ya wenye dhambi, au kukaa katika kusanyiko la wenye mizaha.

- ² Bali yeye huifurahia sheria ya Yahwe, na huitafakari sheria yake mchana na usiku.
- ³ Atakuwa kama mti uliopandwa karibu na mkondo wa maji ambaو huzaa matunda yake kwa majira yake, ambaو majani yake hayakauki; lolote afanyalo litafanikiwa.
- ⁴ Waovu hawako hivyo, wao badala yake ni kama makapi yapeperushwayo na upepo.
- ⁵ Kwa hivyo waovu hawatasimama katika hukumu, wala wenye dhambi katika kusanyiko la wenye haki.
- ⁶ Kwa kuwa Yahweh huikubali njia ya wenye haki, njia ya waovu itaangamizwa.

2 ¹Kwa nini mataifa wanafanya dhoruba, kwa nini watu wanafanya njama ambazo zitafeli?

² Wafalme wa nchi kwa pamoja hushikilia misimamo yao na watawala kwa pamoja hufanya njama kinyume na Yahwe na kinyume na Masihi, wakisema,

³ “Ngoja tuzikate pingu walizo tufungia sisi na kuzitupa pingu zao.”

⁴ Yeye aketie katika mbingu atacheke kwa dharau mbele yao; Bwana atawadhihaki wao.

⁵ Kisha ataongea nao katika hasira yake na kuwaogofya kwa gadhabu yake, akisema,

⁶ “Mimi mwenyewe nilimpaka mafuta mfalme wa Sayuni, mlima wangu mtakatifu.”

⁷ Nami nitatangaza amri ya Yahwe. Yeye aliniambia, “wewe ni mwanangu! Leo hii nimekuwa baba yako.

⁸ Uniombe, nami nitakupa wewe mataifa kwa ajili ya urithi na mikoa ya nchi iliyo bora kwa ajili ya umiliki wako.

⁹ Wewe utawavunja wao kwa fimbo ya chuma; kama vile mtungi wa mfinyanzi, wewe utawavunja wao vipande vipande.”

¹⁰ Hivyo sasa, ninyi wafalme; mchukue tahadhari; mjirekebishe.

¹¹ Mwabuduni Yahwe kwa hofu na mfurahi mkitetemeka.

¹² Mmbusu mwana, vinginevyo atawakasirikia, na mtakufa pale pale hasira yake ikiwaka. Ni jinsi gani wamebarikiwa wale wote watafutao usalama ndani yake.

3 ¹Yahweh, maadui zangu wako wangapi! Ni wengi wamekuja kinyume na mimi.

² Ni wengi wanaonimbia, "Hakuna msaada wowote kutoka kwa Mungu kwa ajili yake." Selah

³ Bali wewe, Yahweh, u ngao yangu pande zote, utukufu wangu, na uniinuaye kichwa changu.

⁴ Nampazia Yahweh sauti yangu, na yeYe ananijibu kutoka katika mlima wake mtakatifu.

⁵ Nilijilaza chini na kusinzia; na niliamka, kwa kuwa Yahweh alinilinda.

⁶ Sitaogopa kusanyiko la watu ambao wamejipanga kinyume na mimi pande zote.

⁷ Inuka, Yahweh! Uniokoe, Mungu wangu! Kwa kuwa utawapiga maadui zangu wote kwenye taya zao; utayavunja meno ya waovu.

⁸ Wokovu unatoka kwa Yahweh. Baraka zako ziwe juu ya watu wako.

4 ¹Unijibu nikuitapo, Mungu wa haki yangu; uniokoe niwapo katika hatari. Unihurumie na usikie maombi yangu.

² Ninyi watu, mpaka lini mtaiaibisha heshima yangu? Mpaka lini mtaendelea kupenda kile kisicho stahili na kutafuta uongo?

³ Lakini mjue ya kuwa Yahwe huchagua watu wa kimungu kwa ajili yake. Nitakapo mwita Yahwe atasikia.

⁴ Tetemekeni na kuogopa, lakini msitende dhambi! Tafakarini miyoni mwenu kwenye vitanda vyenu na muwe kimya.

⁵ Toeni matoleo ya haki na muweke imani yenu katika Yahweh.

⁶ Wengi husema, “Ni nani atakaye tuonyesha chochote kilicho kizuri?” Yahweh, utuangazie nuru ya uso wako.

⁷ Umeupa moyo wangu furaha kuu kuliko wao wanapozidishiwa nafaka na divai mpaya.

⁸ Ni amani kuwa nitajilaza na kusinzia, kwako pekee, Yahwe, nifanye kuwa salama kabisa.

5 ¹Sikiliza nikuitapo, Yahweh; tazama kuugua kwangu.

² Sikiliza sauti yangu nikuitapo, Ee Mfalme wangu na Mungu wangu, kwa kuwa ni kwako Bwana naomba.

³ Yahweh; sikia kilio changu asubuhi; na asubuhi nitaleta dua yangu kwako na kungoja kwa matarajio.

⁴ Hakika wewe ni Mungu usiye kubaliana na uovu; watu waovu hawawezi kuwa wageni wako.

⁵ Wenyе kiburi hawata simama katika uwepo wako; wewe unawachukia wote wanaofanya maovu.

⁶ Nawe utawaharibu waongo; Yahwe huwadharau wenyе vurugu na watu wadanganyifu.

⁷ Lakini kwangu mimi, kwa sababu ya ukuu na uaminifu wa agano lako, nitakuja nyumbani mwako; na kwa heshima nitakuinamia mbele ya hekalu lako takatifu.

⁸ Oh Bwana, uniongoze katika haki yako kwa sababu ya adui zangu; usawazishe njia yako mbele yangu.

⁹ Kwa kuwa midomoni mwao hamna ukweli; utu wao wa ndani ni mwovu; koo zao ni kaburi lililo wazi; husifu kinafiki kwa ulimi wao.

¹⁰ Mungu, wafanye kuwa na hatia; mipango yao iwe kuanguka kwao! Kwa ajili ya makosa yao mengi uwatoe nje, kwa kuwa wamekuasi wewe.

¹¹ Bali wale wanao kukimbilia wafurahi; uwafanye wapige kelele kwa shangwe siku zote kwa sababu unawapigania; uwafanye wenyе furaha ndani yako, wale walipendao jina lako.

¹² Kwa maana utawabariki wenyе haki, Yahweh; utawazunguka kwa neema kama ngao.

6 ¹Yahweh, usinikemee ukiwa na hasira au usiniadhibu katika gadhabu yako.

² Unihurumie, Yahwe, kwa maana ni dhaifu; uniponye, Yahweh, kwa kuwa mifupa yangu ina tikisika.

³ Moyo wangu pia umesumbuka sana. Lakini wewe, Yahwe, mpaka lini hali hii itaendelea?

⁴ Rudi, Yahwe! Uniokoe. Uniokoe kwa sababu ya uaminifu wa agano lako!

⁵ Kwa kuwa kifoni hakuna kumbukumbu lako. Kuzimuni ni nani atakaye kushukuru?

⁶ Nimechoshwa na kuugua kwangu. Ninalowanisha kitanda changu kwa machozi usiku kucha; ninaosha kitu changu kwa machozi.

⁷ Macho yangu yanafifia kwa kulia sana; yanazidi kuwa dhaifu kwa sababu ya adau i zangu.

⁸ Ondokeni kwangu, nyote mtenda maovu; kwa kuwa Yahwe amesikia sauti ya kilio changu.

⁹ Yahwe amesikia malalamiko yangu kwa ajili ya huruma; Yahwe ameyapokea maombi yangu.

¹⁰ Maadui zangu wote wataaibishwa na kuteswa sana. Watarudi nyuma na ghafla kufedheheshwa.

- ⁷ ¹Yahwe Mungu wangu, kwako napata kimbilio! Uninusuru na hao wote wanikimbizao, na uniokoe.
- ² Vinginevyo, watanipura kama simba, na kunitawanya viapande vipande na asiwepo mtu wa kuweza kunirudisha katika usalama.
- ³ Yahwe Mungu wangu, Sijawahi kufanya kile maadui zangu wanacho sema nilifanya; sina hatia katika mikono yangu.
- ⁴ Sijawahi kumkosea mtu yejote aliye na amani na mimi, au kumdhuru kipumbavu yejote aliye kinyume na mimi.
- ⁵ Ikiwa sisemi ukweli basi umruhusu adui yangu kuyaingilia maisha yangu na kuyaharibu; na umuache aukanyage mwili wangu ulio hai kwenye aridhi na kuuacha umelala kwa aibu mavumbini. Selah
- ⁶ Inuka, Yahwe, katika hasira yako; simama kinyume na hasira kali ya adui zangu; amka kwa ajili yangu na ubebe amri zako ambazo wewe umeamuru kwa ajili yao.
- ⁷ Mataifa yote yamekuzunguka; uwatawale kutoka mbinguni.
- ⁸ Yahwe, uwahukumu mataifa; uwaonyeshe kuwa sina hatia, Yahweh, kwa sababu mimi ni mwenye haki na sina hatia, Ewe uliyе juu.
- ⁹ Matendo ya waovu na yafike mwisho, bali uanzishe watu wenye haki, Mungu mwenye haki, wewe ambaye unapima miyo na fahamu.
- ¹⁰ Ngao yangu inatoka kwa Mungu, yule anaye okoa moyo wa mwenye haki.
- ¹¹ Mungu ni mwamuzi mwenye haki, Mungu anaye chukizwa na waovu kila siku.
- ¹² Ikiwa kuna mtu hatubu, Mungu atanoa upanga wake na ataandaa upinde wake kwa ajili ya vita.
- ¹³ Ana jiandaa kutumia silaha kupambana naye; anatengeneza mishale yake kuwa ya moto.
- ¹⁴ Fikiria kuhusu huyo ambaye ana ujauzito wa maovu, mwenye mimba ya mipango ya uharibifu, anaye zaa sumu ya uharibifu.
- ¹⁵ Yeye huchimba shimo na kuliacha wazi kisha baadaye hutumbukia katika shimo alilochimba mwenyewe.
- ¹⁶ Mipango yake mwenyewe ya uharibifu hugeukia kichwa chake mwenyewe, kwa kuwa vurugu zake mwenyewe humshukia kichwani pake.
- ¹⁷ Kwa haki yako Mungu nitakushukuru; nitaimba sifa kwa Mungu aliye juu.

8 ¹Yahwe Bwana wetu, ni jinsi gani jina lako ni tukufu katika dunia yote, wewe ufunuaye utukufu wako juu mbinguni.

² Kutoka katika midomo ya watoto na vichanga umeumba sifa kwa sababu ya utukufu wako, ili kuwanyamazisha maadui wote na walipa kisasi wote.

³ Ninapozitazama mbingu, ambazo vidole vyako vimeumba, mwezi na nyota, ambazo umeziweka kila kimoja katika nafasi yake,

⁴ Binadamu ni nani hata umtazame, na watu hata uwajali wao?

⁵ Umewaumba chini kidogo kuliko viumbi vya mbinguni na umewazunguka na utukufu na heshima.

⁶ Umemfanya binadamu kutawala kazi ya mikono yako; umeviweka vitu vyote chini ya miguu yake:

⁷ Kondoo na ng'ombe wote, na hata wanyama wa porini,

⁸ Ndege wa angani, na samaki wa baharini, na vyote vifitavyo katika mikondo ya bahari.

⁹ Yahwe Bwana wetu, ni jinsi gani jina lako limetukuka duniani kote!

9 ¹Nitamshukuru Yahwe kwa moyo wangu wote; nitayasimulia matendo yako makuu.

- ² Nitafurahi na kushangilia katika wewe; nitaliimbia jina lako, Wewe uliye juu.
- ³ Maadui zangu wanaponirudia, hujikwaa na kuangamia mbele zako.
- ⁴ Kwa kuwa umenitetea kwa haki; unakaa kwenye kiti chako cha enzi, ukihukumu kwa haki!
- ⁵ Uliwakemea mataifa; umewaharibu waovu; na kuwa futilia mbali jina lao milele na milele.
- ⁶ Maadui wamebomoka kama magofu ulipo pindua miji yao. Kumbukumbu yao yote imepotea.
- ⁷ Bali Yahwe anadumu milele; ameweka kiti chake cha enzi kwa ajili ya haki.
- ⁸ Naye atauhukumu ulimwengu kwa haki, na atatekeleza hukumu kwa ajili ya mataifa kwa haki.
- ⁹ Yahwe pia atakuwa ngome kwake aliye onewa, na ngome wakati wa shida.
- ¹⁰ Wale wakujuao jina lako wanaamini katika Wewe, kwa ajili yako, Yahwe, usiwaache wale wakutafutao.
- ¹¹ Mwimbieni sifa Yahwe, anaye tawala katika Sayuni; waambieni mataifa yale aliyo yatenda.
- ¹² Kwa kuwa Mungu alipizae kisasi cha damu hukumbuka; naye hasahau kilio cha anayeonewa.
- ¹³ Unihurumie, Yahwe; tazama vile ninavyo onewa na wale wanao nichukia, wewe ambaye unaweza kunikwapua katika lango la kifo.
- ¹⁴ Oh, ili niweze kutangaza sifa zako. Katika lango la binti sayuni nitaufurahia wokovu wako!
- ¹⁵ Mataifa yamedidimia chini katika shimo ambalo walilolitengeneza; miguu yao imenaswa kwenye nyavu walioificha wenywewe.
- ¹⁶ Yahwe amejidhihilisha; na kutekeleza hukumu; waovu wameangamia kwa matendo yao wenywewe. Selah
- ¹⁷ Waovu wamekataliwa na kupelekwa kuzimu, mataifa yote yanayo msahau Mungu.
- ¹⁸ Kwa kuwa mhitaji hata sahauliwa siku zote, wala matumaini ya wanyonge hayatapotea milele.
- ¹⁹ Inuka, Yahwe, usimruhusu mtu kutushinda; mataifa na wahukumiwe mbele zako.
- ²⁰ Bwana, waogopeshe; mataifa waweze kutambua kuwa ni wanadamu tu. Selah.

10 ¹Kwa nini, Yahwe, unasimama mbali? Kwa nini unajificha wakati wa shida?

- ² Kwa sababu ya majivuno yao, watu waovu wanawakimbiza wanyonge; Basi tafadhalyi uwafanye waovu kunaswa kwa mipango yao wenyewe walioipanga.
- ³ Kwa kuwa mtu mwovu hujivuna kwa tamaa yake ya ndani; ye ye hufurahisha tamaa na kumtusi Yahwe.
- ⁴ Mtu mwovu ameinua uso wake; naye hamtafuti Mungu. Yeye hamfikili Mungu kamwe kwa kuwa hamjali kabisa Mungu.
- ⁵ Yeye yuko salama wakati wote, amri zako za haki ziko juu sana kwake; naye huwadharau adui zake wote.
- ⁶ Yeye husema moyoni mwake, "Siwezi kamwe kushindwa; katika kizazi chote sitakutana na shida."
- ⁷ Mdomoni mwake kumejaa kulaani na udanganyifu, maneno yenye sumu; ulimi wake unajeruhi na kuharibu.
- ⁸ Yeye husubilia kwenye shambulio karibu na kijiji; mahali pa siri huwauwa watu wasio na hatia; macho yake huwatazama wasio na hatia.
- ⁹ Hujibanza mahari pa siri kama simba katika kichaka; ye ye hulala akisubiri kumkamata mnyonge. Humkamata pale anapokwisha mweka mtegoni mwake.
- ¹⁰ Wanyonge wake hugandamizwa chini na kupigwa; wao huangukia katika mtego imara.
- ¹¹ Yeye husema katika moyo wake, "Mungu amesahau; huficha uso wake; hawezi kujishughulisha kutazama."
- ¹² Inuka, Yahwe! Inua mkono wako, Mungu! Usiwasahau wanyonge.
- ¹³ Kwa nini mtu mwovu anamkataa Mungu na kusema moyoni mwake, "Hautanipata katika hatia?"
- ¹⁴ Umeona, maana mara zote unaangalia mtu aletaye madhara na jeuri. Mtu asiyne na msaada hukuachia nafsi yake; maana wewe huwaokoa yatima.
- ¹⁵ Vunja mkono wa mwovu lo na mtu mbaya. Umuajibishe kwa matendo yake maovu, ambayo kwayo alifikiri hautayagundua.
- ¹⁶ Yahwe ni mfalme milele daima; mataifa yanaondolewa katika ardhi yake.
- ¹⁷ Yahwe, umesikia uhitaji wa wanyonge; nawe umeitia nguvu miyo yao, wewe unasikia maombi;
- ¹⁸ Unawatetea yatima na wanyonge ili kusudi pasiwepo na mtu katika dunia hii atakaye leta hofu tena.

11 ¹Ni kwako Yahwe ninapata usalama; ni kwa namna gani utasema na mimi, “Ruka kama ndege hadi mlimani”?

- ² Tazama! Waovu wana andaa pinde zao. Wana tayarisha gizani mishale yao kwenye kamba ili kufyatua mioyo ya wenyе haki.
- ³ Ikiwa misingi imeharibiwa, mwenye haki atafanya nini?
- ⁴ Yahwe yuko katika hekalu takatifu; macho yake yanatazama, yakiuchunguza ubinadamu.
- ⁵ Yahweh huwachunguza wote wenyе haki na waovu, bali huwachukia wapendao kuwaumiza wengine.
- ⁶ Yeye huwanyeshea waovu makaa ya mawe na moto wa jehanamu; upepo uunguzao utakuwa ni sehemu yao kutoka katika kikombe chake!
- ⁷ Kwa kuwa Yahwe ni mwenye haki, naye hupenda haki; wenyе haki watauona uso wake.

12 ¹Msaada, Yahwe, kwa kuwa wacha Mungu wametoweka; nao waaminifu wametokomea.

- ² Kila mmoja anasema kwa jirani yake maneno matupu; kila mmoja anaongea kwa midomo yenye sifa za uongo na maneno ya udanganyifu.
- ³ Yahwe, katilia mbali midomo yenye sifa za uongo, kila ulimi unanena kwa nguvu mambo makubwa.
- ⁴ Hawa ni wale ambao wamesema, “Kwa ndimi zetu tutashinda. Wakati midomo yetu itakapo ongea, ni nani atakaye kuwa mtawala juu yetu?”
- ⁵ “Kwa sababu ya vurugu zilizopo kinyume na maskini, na kwa sababu ya kuugua kwao wahitaji, Nitainuka,” asema Yahwe. “Nitawaletea usalama wanao hitaji.”
- ⁶ Maneno ya Yahwe ni masafi, kama fedha iliyo safishwa katika tanuru duniani, iliyo ng'arishwa mara saba zaidi.
- ⁷ Wewe ni Yahwe! Unaye watanza. Una wahifadhi wacha Mungu kutoka katika hiki kizazi cha waovu na hata milele.
- ⁸ Waovu hutembea kila pande pale uovu unapoinuliwa kati ya wanadamu.

13 ¹Mpaka lini, Yahwe, utaendelea kunisahau? Ni kwa muda gani utauficha uso wako nisuone?

² Ni kwa muda gani nitalazimika kuhofu na kuhuzunika moyoni mwangu kila siku? Ni kwa muda gani adui zangu watanishida?

³ Unitazame na unijibu, Yahwe Mungu wangu! Nipe mwanga machoni pangu, vinginevyo nitalala katika mauti.

⁴ Usimuache adui yangu aseme, “Nimemshinda huyu,” ili kwamba asiweze kusema, “Nimemtawala adui yangu;” la sivyo, maadui zangu watafurahia nitakapo shushwa chini.

⁵ Lakini nimeamini katika uaminifu wa agano lako; moyo wangu wafurahia katika wokovu wako.

⁶ Nitamuimbia Yahwe kwa kuwa ameniganga kwa ukarimu kabisa.

14 ¹Mpumbavu husema moyoni mwake, “Hakuna Mungu.” Wamepotoka nakufanya uovu haramu; hakuna hata mmoja atendaye dhambi.

² Yahwe anatazama chini kwa wanadamu kutoka mbinguni aone kama kuna yelete anayeelewa, amtafutaye Mungu.

³ Wote wamegeukia njia nyingine. Kwa pamoja wamepotoka. Hakuna yelete atendaye mema, hakuna, hata mmoja.

⁴ Je, hawajui lolote, wale wafanyao uovu, wale wanao kula watu wangu kama vile wanakula mkate, lakini hao hawamwiti Yahwe?

⁵ Wao wana tetemeka kwa hofu. Kwa kuwa Mungu yuko pamoja na kusanyiko la wenye haki!

⁶ Ninyi mnataka kumfedhehesha mtu maskini japo kuwa Yahwe ni kimbilio lake.

⁷ Oh, kwamba wokovu wa Israeli ungetokea Sayuni! Wakati Yahwe akiwarudisha watu wake kutoka utumwani, ndipo Yakobo atashangilia na Israeli itakuwa na furaha!

15 ¹Zaburi ya Daudi. Yahwe, ni nani atabaki hemani mwako? Ni nani atakaye ishi kwenye mlima wako mtakatifu?

² Yeyote anaye tembea bila lawama, yeye hufanya kilicho haki na huongea ukweli kutoka moyoni mwake.

³ Yeye huwa hakashifu kwa ulimi wake, hawadhuru wengine, na hamtusi jirani yake.

⁴ Mtu asiye na maana hudharauliwa machoni pake, bali yeye huwaheshimu wale wanao mhofu Yahwe. Yeye huapa kwa hasara yake mwenyewe na habadilishi ahadi yake.

⁵ Yeye habadilishi nia yake aazimapo fedha. Yeye hachukui rushwa ili kumshuhudia kinyume asiye na hatia. Yeye afanyaye mbambo haya hatatikisika kamwe.

16 ¹Unilinde, Mungu, kwa kuwa nakimbilia kwako kwa ajili ya usalama.

² Nami ninasema kwa Yahwe, "Wewe ni Bwana wangu; wema wangu ni bure pasipo wewe.

³ Kama kwa watakatifu walioko duniani, ndio walio bora; furaha yangu yote iko kwao.

⁴ Taabu yao itaongezeka, wale watafutao miungu mingine. Sitamimina sadaka ya damu kwa miungu yao. Wala kuyainua majina yao kwa midomo yao.

⁵ Yahwe, wewe ni sehemu ya chaguo langu na kikombe changu. Unaishikilia kesho yangu.

⁶ Mistari iliyo pimwa imelazwa mahali pa kufurahisha kwa ajili yangu; hakika urithi ufurahishao ni wangu.

⁷ Nitakubariki Yahwe, wewe unishauriye; hata wakati wa usiku akili zangu za nielekeza.

⁸ Nimemuweka Yahwe mbele yangu kila wakati, ili nisitikisike kutoka mkono wake wa kuume.

⁹ Kwa hiyo moyo wangu unafuraha, utukufu wangu washangilia. Hakika nitaishi katika usalama.

¹⁰ Kwa kuwa hautaiacha roho yangu kuzimuni. Wewe hautamuacha mwaminifu wako kuliona shimo.

¹¹ Wewe hunifundisha njia ya maisha; furaha tele inakaa katika uwepo wako; furaha inakaa katika mkono wako wa kuume milele!"

17 ¹Maombi ya Daudi. Sikia ombi langu kwa ajili ya haki, Yawhe; uusikilize mwito wangu wa msaada.
Uyasikilize maombi yangu yatokayo katika midomo isiyo na udanganyifu.

- ² Uthibitisho wangu na uje kutoka uweponi mwako; macho yako na yaone kile kilicho sahihi!
- ³ Kama utaujaribu moyo wangu, kama utakuja kwangu wakati wa usiku, wewe utanitakasa na hautapata mipango yeyote ya uovu; mdomo wangu hautavunja sheria.
- ⁴ Kama kwa matendo ya binadamu, ni katika neno la midomo yako ya kuwa nimejiepusha na njia za wahalifu.
- ⁵ Mwenendo wangu umeshikila kwa umakini mwenendo wako; miguu yangu haija teleza.
- ⁶ Nakuita wewe, kwa kuwa unanijibu, Mungu; geuzia sikio lako kwangu na usikilize ninapo ongea.
- ⁷ Onyesha uaminifu wa agano lako kwa njia ya ajabu, wewe uokoaye kwa mkono wa haki yako wale wanao kukimbilia wewe kutoka kwa adui zao.
- ⁸ Unilinde kama mboni ya jicho lako; unifiche katika kivuli cha mbawa zako
- ⁹ kutoka katika uwepo wa waovu ambaao wanantisu, adui zangu wanizungukao.
- ¹⁰ Wao hawana huruma kwa yeyote; midomo yao huongea kwa majivuno.
- ¹¹ Wao wame zizunguka hatua zangu. Wamekaza macho yao wanishambulie mpaka ardhini.
- ¹² Wao ni kama mfano wa hasira ya simba mawindoni. Ni kama simba kijana anapotokea mafichoni.
- ¹³ Inuka, Yahwe! Uwashambulie! Uwaangushe chini kwenye nyuso zao! Uyaokoe maisha yangu kutokana na waovu kwa upanga wako!
- ¹⁴ Uniokoe kutoka kwa watu hawa kwa mkono wako, Yahwe, kutoka kwa watu wa dunia hii ambaao utajiri wao ni maisha haya pekee! Wewe utayajaza matumbo ya wale uwathaminio na utajiri; watakuwa na watoto wengi na wataacha utajiri wao kwa watoto wao.
- ¹⁵ Bali mimi, nitauona uso wako katika haki; Nitashuhudiwa, pale nitakapo amka, na macho yako.

18¹Nakupenda, Yahwe, nguvu yangu.

- ² Yahwe ni mwamba wangu, ngome yangu, ye ye ambaye aniwakae kweye usalama; ye ye ni Mungu wangu, mwamba wangu; ninapata kimbilio kwake. Yeye ni ngao yangu, pembe ya wokovu wangu, na ngome yangu.
- ³ Nitamuita Yahweh kwa sababu anastahili kusifiwa, na nitaokolewa kutoka kwa adui zangu.
- ⁴ Kamba za mauti zilinzunguka, na mafuriko yakimbiayo yalinilemea.
- ⁵ Kamba za kuzimu zilinzunguka; mitego ya mauti ilininas.
- ⁶ Katika dhiki yangu nilimwita Yahwe; Niliitisha msaada kwa Mungu. Naye alisikia sauti yangu kutoka hekaluni mwake; kuita kwangu msaada kulienda mpaka uweponi mwake; na kuingia masikioni pake.
- ⁷ Kisha nchi ikitikisika na kutetemeka; misingi ya milima pia ilitetemeka na kutikiswa kwa sababu Mungu alikuwa amekasirika.
- ⁸ Moshi ilitoka kwa mapua yake, na moto mkali ilitokea kinywani mwake. Makaa yaliwashwa kwa moto huo.
- ⁹ Yeye alizifunua mbingu na alishuka chini, na giza nene lilikuwa chini ya miguu yake.
- ¹⁰ Alipanda kwenye kerubi na akaruka; akapaa kwenye mabawa ya upepo.
- ¹¹ Yahwe alilifanya giza kuwa hema likimzunguka ye ye, wingu la mvua zito katika mbingu.
- ¹² Mawe ya barafu na makaa ya moto yalianguka kutoka katika mwangaza kabla yake.
- ¹³ Yahwe aliongea katika mbingu! Sauti ya aliye juu ilisikika.
- ¹⁴ Yeye aliifyatua mishale yake na kuwatawanya adui zake; na radi nyingi zenyenye mwanga alizitawanya katika maeneo tofauti tofauti.
- ¹⁵ Ndipo mifereji ya maji ilitokea; misingi ya dunia ikadhihirishwa kwa mlion wa pigo lako, Yahwe kwa sauti ya pumzi ya pua lako.
- ¹⁶ Yeye alishuka chini kutoka juu; akanishikilia mimi! Akanivuta nje ya maji yafurikayo.
- ¹⁷ Aliniokoa kutoka kwa maadui zangu wenyenye nguvu, kutoka kwa wale ambao walinchukia mimi, kwa kuwa walikuwa na nguvu sana kuliko mimi.
- ¹⁸ Wao walikuja kinyume na mimi katika siku ile ya dhiki yangu lakini Mungu alikuwa msaada wangu!
- ¹⁹ Yeye aliniweka huru katika eneo pana la wazi; ye ye aliniokoa kwa sababu alipendezwa nami.
- ²⁰ Yahwe amenitunuku mimi kwa sababu ya haki yangu; ye ye amenirejesha mimi kwa sababu mikono yangu ilikuwa misafi.
- ²¹ Kwa kuwa nimezitunza njia za Yahwe na sijafanya uovu wa kumgeuka Mungu wangu.
- ²² Kwa kuwa amri zake zote za haki zimekuwa mbele yangu; kama asemavyo, sijaenda kinyume nazo.
- ²³ Pia nimekuwa sina hatia mbele zake, na nimejiweka mwenyewe mbali na dhambi.
- ²⁴ Hivyo Yahwe amenirejesha kwa sababu ya haki yangu, na kwa sababu mikono yangu ilikuwa safi mbele ya macho yake.
- ²⁵ Kwa ye yote aliye mwaminifu, utajionyesha kuwa mwaminifu; kwa mtu asiye na lawama, utajionyesha kuwa usiye na lawama.
- ²⁶ Kwa ye yote aliye msafi, utajionyesha kuwa msafi; kwa aliye potaka utajionyesha kuwa kinyume chake.
- ²⁷ Kwa kuwa wewe huwaokoa watu walio taabishwa, lakini wewe huwashusha chini wale wenyenye majivuno, yaani macho yaliyo jiinua!
- ²⁸ Kwa kuwa wewe huipa mwanga taa yangu; Yahwe, Mungu wangu hutia mwanga giza langu.
- ²⁹ Kwa kupitia wewe ninaweza kushinda vita na kwa kupitia Mungu ninaweza kuruka juu ya ukuta.
- ³⁰ Kama kwa Mungu: njia yake ni kamilifu. Neno la Yahwe ni safi! Yeye ni ngao kwa ye yote anaye mkimbilia.
- ³¹ Kwa kuwa nani ni Mungu isipokuwa Yahwe? Nani ndiye mwamba isipokuwa Mungu wetu?
- ³² Ni Mungu anitiaye nguvu ndani yangu kama vile mkanda, ambaye humweka mtu mwenyeye lawama katika njia yake.
- ³³ Yeye huifanya miguu yangu kuwa myepesi kama mbawala na kuniweka mahali pa juu!
- ³⁴ Yeye hufunza viganja vyangu kwa ajili ya vita na mikono yangu kupiga upinde wa shaba.
- ³⁵ Wewe umenipa mimi ngao ya wokovu. Mkono wako wa kuume umenisaidia, na neema yako imenifanya kuwa mkubwa.
- ³⁶ Wewe umetengeneza nafasi pana kwa ajili ya miguu yangu ili miguu yangu isiteleze.
- ³⁷ Ninawashawishi adui zangu na kuwakamata; nami sikurudi nyuma mpaka walipo haribiwa.
- ³⁸ Niliwashambulia hata hawakuweza kuamka; nao wameanguka chini ya miguu yangu.
- ³⁹ Kwa kuwa unanitia nguvu kama mshipi kwa ajili ya vita; wewe unawaweka chini yangu wale ambao wanainuka kinyume na mimi.
- ⁴⁰ Wewe ulinipa visogo vya maadui zangu; niliwaagamiza wale walipo nichukia.
- ⁴¹ Wao waliita msaada lakini hakuna aliye wasaidia; walimuita Yahwe, lakini hakuwaitikia.

- ⁴² Niliwapiga wao katika vipande vidogo vidogo kama vile vumbi mbele ya upepo; niliwatupa nje kama udongo mtaani.
- ⁴³ Wewe uliniokoa mimi kutoka katika migogoro ya watu. Wewe umenifanya kichwa juu ya mataifa. Watu ambao sikuwahi kuwafahamu hunitumikia.
- ⁴⁴ Pindi tu waliposikia kunihusu, walinitii; wageni walilazimishwa kunyenyekia mbele zangu.
- ⁴⁵ Wageni walitoka kwenye ngome yao wakitetemeka.
- ⁴⁶ Yahwe anaishi; mwamba wangu usifiwe. Ainuliwe Mungu wa wokovu wangu.
- ⁴⁷ Yeye ni Mungu ambaye hutelekeza visasi kwa ajili yangu, ambaye huwatiisha mataifa chini yangu.
- ⁴⁸ Nimewekwa huru kutoka kwa adui zangu! Wewe uliniinua juu ya wale walioinuka kinyume na mimi! Wewe uliniokoa kutoka kwa watu wenyewe vurugu.
- ⁴⁹ Kwa hiyo nitakushukuru wewe, Yahweh, kati ya mataifa; Nitaimbia sifa jina lako!
- ⁵⁰ Mungu hutoa ushindi mkuu kwa mfalme wake, na yeye huonyesha uaminifu wa agano lake kwa mpakwa mafuta wake, kwa Daudi na ukoo wake milele.

19 ¹Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. Mbingu za tangaza utukufu wa Mungu, na mawingu hufanya kazi ya mikono yake ijulikane!

² Siku hadi siku hotuba hutokea; usiku hadi usiku hufunua maarifa.

³ Hakuna hotuba wala misemo; sauti zao hazisikiki.

⁴ Bali maneno yao husambaa nje duniani kote, na hotuba zao hata mwisho wa dunia. Yeye ametengeneza hema kwa ajili ya jua kati yao.

⁵ Jua liko kama mfano wa bwana harusi akitokea chumbani kwake na kama mtu shujaa ambaye hushangiliwa pale anapokimbia mbio zake.

⁶ Jua huchomoza kutokea upeo wa macho na likikatisha winguni kwenda jingine; hakuna chochote kinacho epuka joto lake.

⁷ Sheria ya Yahwe ni kamilifu, huokoa roho; shuhuda za Yahwe ni za kuaminika, huhekimisha wasio na ufahamu.

⁸ Maelekezo ya Yahwe ni ya hakika, yakiufanya moyo kuwa na furaha; amri ya Yahwe ni safi, ikileta mwanga kwenye macho yetu.

⁹ Hofu ya Yahwe ni safi, inadumu milele; amri za haki ya Yahwe ni za kweli na zote ni za hakika!

¹⁰ Nazo zina thamani kuliko dhahabu, nazo ni tamu kuliko asali na matone ya asali kutoka sega la asali (sega la nyuki).

¹¹ Ndiyo, kupitia hizo mtumishi wako anaonywa; na katika kuziamini kuna thawabu.

¹² Ni nani ambaye aweza kuyatambua makosa yake yote mwenyewe? Unitakase makosa yaliyo fichika.

¹³ Pia umuepushes mtumishi wako na dhambi za majivuno; usiziruhusu kunitawala. Ndipo nitakuwa mkamilifu, na mimi sitakuwa na hatia ya makosa mengi.

¹⁴ Maneno ya midomo yangu na mawazo ya moyo wangu nayakubalike machoni pako, ewe Yahwe, mwamba wangu na mkombozi wangu.

20 ¹Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. Mungu akusaidie wakati wa shida; na jina la Mungu wa Yakobo likulinde

² na kutuma msaada kutoka mahali patakatifu kwa ajili ya kukutegemeza wewe kutoka Sayuni.

³ Naye akumbuke sadaka yako yote na kuipokea sadaka ya kuteketezwa.

⁴ Naye akujalie haja za moyo wako na kutimiza mipango yako yote.

⁵ Ndipo tutakapo shangilia katika ushindi wako, na katika jina la Mungu wetu, tutapeperusha bendera. Yahwe na akupe maombi yako yote ya haki.

⁶ Sasa ninajua ya kuwa Yahwe atawaokoa wapakwa mafuta wake; ye ye atamjibu ye ye kutoka katika mbingu takatifu kwa uweza wa mkono wake wa kuume ambao waweza kumuokoa ye ye.

⁷ Baadhi huamini katika magari na wengine katika farasi, lakini sisi tunamuita Yahwe Mungu wetu.

⁸ Wao watashushwa chini na kuanguka, bali sisi tutainuka na kusimama wima!

⁹ Yahwe umuokoe mfalme; utusaidie sisi tukuitapo.

21 ¹Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. Mfalme anashangilia katika uweza wako, Yahwe! Ni kwa namna kuu anashangilia katika wokovu uliouleta!

² Wewe umempa yeye matamanio ya moyo wake na hauja mkatalia maombi midomo yake.

³ Kwa kuwa wewe unamletea baraka nyingi; wewe uliweka katika kichwa chake taji ya dhahabu iliyo safi kabisa.

⁴ Yeye alikuomba wewe maisha; ukampatia maisha; wewe ulimpatia maisha malefu milele na milele.

⁵ Yeye utukufu wake ni mkuu kwa sababu ya ushindi wako; wewe umemuwekea mapambo na enzi.

⁶ Kwa kuwa unampatia yeye baraka za kudumu; unamfurahisha kwa furaha ya uwepo wako.

⁷ Kwa kuwa Mfalme humwamini Yahwe; kwa kupitia uaminifu wa agano la aliye juu zaidi yeye hataondolewa.

⁸ Mkono wako utawakamata adui zangu wote wote; mkono wako wa kuume utawakamata wale wote wanao kuchukia.

⁹ Wakati wa hasira yako, wewe utawachoma kama katika tanuru la moto. Yahwe atawamaliza wao katika hasira yake, na moto utawateketeza upesi wao.

¹⁰ Wewe utawaangamiza watoto wao duniani na ukoo wao kutoka katika mrorongo wa wanadamu.

¹¹ Kwa kuwa walikusudia kukufanya mambo maovu wewe; wao walitunga njama ambayo kwayo hawawezi kufanikiwa!

¹² Kwa kuwa wewe utawarudisha nyuma; wewe utafyatua upinde wako mbele yao.

¹³ Uninuliwe, Yahwe, katika uweza wako; tutaimba na kusifu nguvu zako.

22 ¹Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha? Kwa nini uko mbali na wokovu wangu na mbali na maneno yangu yenye uchungu?

- ² Mungu wangu, ninalia mchana kutwa, lakini haunijibu, na wakati wa usiku sinyamazi!
- ³ Bado wewe ni mtakatifu; wewe umekaa kama mfalme pamoja na sifa za Israeli.
- ⁴ Mababu zetu walikuamini wewe, na wewe uliwaokoa wao.
- ⁵ Walikulilia wewe nao waka okolewa. Wao walikuamini wewe na hawakuvunjwa moyo.
- ⁶ Bali mimi ni funza na sio mtu, nisiye faa kwa ubinadamu na hudharauliwa na watu.
- ⁷ Wale wote wanionao hunisuta; hunidhihaki; hunitikisia vichwa vyao.
- ⁸ Wao husema, "Yeye anamwamini Yahwe; mwache Yahwe amuokoe. Mwache amuokoe yeye, kwa kuwa yeye anampendeza sana Yeye."
- ⁹ Kwa kuwa wewe ulinileta kutoka tumboni; wewe ulinifanya nikuamini wewe wakati nikiwa nanyonya matiti ya mama yangu.
- ¹⁰ Nimekwisha tupwa kwako wewe tokea tumboni; wewe ni Mungu wangu tangu nikiwa tumboni mwa mama yangu!
- ¹¹ Usiwe mbali na mimi, kwa kuwa shida ikaribu; hayupo hata mmoja wa kusaidia.
- ¹² Maksai wengi wananzunguka mimi; maksai wenye nguvu ya Bashan wananzunguka mimi.
- ¹³ Wao wanafungua midomo yao kwangu kama simba aungurumaye akirarua windo lake.
- ¹⁴ Ninamwagwa nje kama maji, na mifupa yangu yote imeteguka. Moyo wangu ni kama nta; nao unayeyuka ndani ya sehemu zangu za ndani.
- ¹⁵ Nguvu zangu zimekaushwa kama kipande cha ufinyanzi; ulimi wangu unanata juu ya mdomo wangu. Wewe umenilaza mimi katika vumbi la mauti.
- ¹⁶ Kwa maana mbwa wamenizunguka; kundi la watu waovu limenizunguka; wamenitoba mikono yangu na miguu yangu.
- ¹⁷ Nami ninaweza kuihesabu mifupa yangu. Wao wanantazama na kunishangaa.
- ¹⁸ Wao wanagawa mavazi yangu kati yao wenyewe, wanapiga kura kwa ajili ya mavazi yangu.
- ¹⁹ Usiwe mbali, Yahwe; tafadhalii harakisha kunisaidia mimi, nguvu yangu!
- ²⁰ Uioskoe roho yangu na upanga, maisha yangu mwenyewe na makucha ya mbwa mwitu.
- ²¹ Uniokoe na mdomo wa simba; uniokoe na mapembe ya ng'ombe wa porini.
- ²² Nami nitalitangaza jina lako kwa ndugu zangu; katikati ya kusanyiko la watu nitakusifu wewe.
- ²³ Ninyi mnao mwogopa Yahwe, msifuni yeye! Ninyi nyote kizazi cha Yakobo, muheshimuni yeye! Simameni katika hofu yake, ninyi nyote kizazi cha Israeli!
- ²⁴ Kwa kuwa haja dharau au kuchukia mateso ya aliye taabishwa; Yahwe hajamficha uso wake yeye; pindi wale walio taabishwa walipo mlilia yeye, yeye alisikia.
- ²⁵ Yahwe, katika kusanyiko la watu wako nitakusifu kwa yale uliyo tenda; nami nitatimiza nadhiri zangu mbele ya wale wanao muhofu yeye.
- ²⁶ Walio onewa watakula na kutosheka; wale ambao humtafuta Yahwe watamsifu yeye. Miyo yenu iishi milele.
- ²⁷ Watu wote wa duniani watakumbuka na kumrudia Yahwe; familia zote za mataifa watapiga magoti chini mbele yako.
- ²⁸ Kwa kuwa utawala ni wa Yahwe; yeye ni mtawala wa mataifa.
- ²⁹ Watu wote wa duniani waliofanikiwa wata shereke na wata abudu; wale wote washukao katika mavumbi watapiga magoti mbele zake, wale ambao hawawezi kulinda maisha yao wenyewe.
- ³⁰ Kizazi kijacho kitamtumikia yeye; wao watakiambia kizazi kinachofuatia kuhusu Bwana.
- ³¹ Wao watakuja na kuzungumza kuhusu haki yake; wao watawaambia watu ambao bado hawaja zaliwa yale ambayo Yahwe ameyafanya!

23 ¹Yahwe ni mchungaji wangu; sita pungukiwa na kitu.

- ² Yeye hunilaza katika majani mabichi; huniongoza kando ya maji matulivu.
- ³ Yeye huurejesha uhai wangu; huniongoza katika njia iliyo sahihi kwa ajili ya jina lake.
- ⁴ Hata ijapokuwa nikipita katika bonde la uvuli na giza nene, sitaogopa kudhurika kwa kuwa wewe uko pamoja nami; fimbo yako na gongo lako vya nifariji.
- ⁵ Wewe waandaa meza mbele yangu katika uwepo wa maadui zangu; umenipaka mafuta kichwa changu na kikombe changu kinafurika.
- ⁶ Hakika wema na uaminifu wa agano vitaninandama siku zote za maisha yangu; nami nitaishi katika nyumba ya Yahwe milele!

24 ¹Nchi ni ya Yahwe, na vyote viijazavyo, dunia, na wote wakao ndani yake.

² Kwa kuwa yeye alianzisha juu ya bahari na kuiimarisha juu ya mito.

³ Ni nani atakaye panda mlima wa Yahwe? Ni nani atakaye simama patakatifu pake?

⁴ Yeye ambaye ana mikono misafi na moyo safi; ambaye hajauinua uongo, na haja apa kiapo ili kudanganya.

⁵ Yeye atapokea baraka kutoka kwa Yahwe na haki kutoka kwa Mungu wa wokovu wake.

⁶ Kizazi cha wale wamtafutao Mungu ni kama hiki, wale ambao wanautafuta uso wa Mungu wa Yakobo.

⁷ Inueni vichwa vyenu, ninyi malango; muinuliwe juu, milango ya milango ya kudumu, ili kwamba Mfalme wa utukufu aweze kuingia!

⁸ Huyu Mfalme wa utukufu ni nani? Yahwe, mwenye nguvu na uweza; Yahwe, mwenye uweza katika vita.

⁹ Inueni vichwa vyenu, ninyi malango; muinuliwe juu, milango ya kudumu, ili kwamba Mfalme wa utukufu aweze kuingia!

¹⁰ Huyu Mfalme wa utukufu ni nani? Yahwe wa majeshi, yeye ni Mfalme wa utukufu.

25 ¹Kwako, Yahwe, nayainua maisha yangu!

- ² Mungu wangu, ninaamini katika wewe. Usiniache niaibishwe; usiwaache maadui zangu wafurahie ushindi wao kwangu.
- ³ Asiaibishwe mtu yeyote anaye kutumaini bali waaiibishwe wale watendao hila bila sababu!
- ⁴ Unijulishe njia zako, Yahwe; unifundishe njia zako.
- ⁵ Uniongoze kwenye kweli yako na unifundishe, kwa kuwa wewe ni Mungu wa wokovu wangu; ninakutumainia wewe siku zote za maisha yangu.
- ⁶ Kumbuka, Yahwe, matendo yako ya huruma na uaminifu wa agano lako; kwa kuwa vimekuwapo siku zote.
- ⁷ Usizikumbuke dhambi za ujana wangu wala uasi wangu; Uniweke akilini mwako pamoja na uaminifu wa agano kwa zababu ya uzuri wa wako, Yahwe!
- ⁸ Yahwe ni mzuri na mwenye haki; kwa hiyo yeye huwafundisha njia mwenye dhambi.
- ⁹ Yeye huwaelekeza wanyenyekemu kwa kile kilicho sahihi na yeye huwafundisha wao njia yake.
- ¹⁰ Njia zote za Yahwe ni za upendo wa kudumu na niaminifu kwa wote wanao tunza agano na maagizo ya amri zake.
- ¹¹ Kwa ajili ya jina lako, Yahwe, unisamehe dhambi zangu, kwa kuwa ni nyingi mno.
- ¹² Ni nani ambaye anamuogopa Yahwe? Bwana atamfundisha yeye katika njia ambayo anapaswa kuichagua.
- ¹³ Maisha yake yataenenda katika uzuri; na uzao wake utairithi nchi.
- ¹⁴ Urafiki wa Yahwe ni kwa ajili ya wale wanao mheshimu yeye, naye hulifanya agano lake lijulikane kwao.
- ¹⁵ Siku zote macho yangu yanamtazama Yahwe, kwa kuwa yeye ataifungua miguu yangu kwenye nyavu.
- ¹⁶ Unigeukie mimi na unihurumie; kwa maana niko peke yangu na niliye matesoni.
- ¹⁷ Maumivu ya moyo wangu yameongezeka; uniondoe katika dhiki hii!
- ¹⁸ Tazama mateso yangu na taabu yangu; unisamehe dhambi zangu zote.
- ¹⁹ Ona maadui zangu, kwa maana ni wengi; wananchukia kwa chuki ya kikatili.
- ²⁰ Uyalinde maisha yangu na uniokoe; usiniache niaibishwe, Kwa kuwa kwako nakimbilia usalama!
- ²¹ Uadilifu na unyofu vinihifadhi, kwa kuwa nina kutumainia wewe.
- ²² Mungu, uiokoe Israeli, na shida yake yote!

26 ¹Unihukumu mimi, Yahwe, kwa kuwa nimeenenda katika uadilifu; nimeamini katika Yahwe bila kusita.

² Unichunguze, Yahwe, na unijaribu; uujaribu usafi wa sehemu zangu za ndani na moyoni mwangu!

³ Kwa maana uaminifu wa agano lako uko mbele ya macho yangu, na mwenendo wangu ni katika uaminifu wako.

⁴ Mimi sichangamani na watu waovu, wala sichangamani na watu wanafiki.

⁵ Ninachukia waovu, na siishi na waovu.

⁶ Ninaosha mikono yangu kounesha sina hatia, na kuikaribia madhabahu yako, Yahwe,

⁷ kuimba wimbo wa sauti ya sifa na kutoa taarifa ya matendo yako yote ya ajabu.

⁸ Yahwe, ninaipenda nyumba ninayoishi, mahali ambapo utukufu wako unaishi!

⁹ Usiniangamize pamoja na wenye dhambi, au maisha yangu na watu wenye kiu ya kumwaga damu,

¹⁰ ambao katika mikono yao kuna njama, na ambao mkono wa kuume umejaa rushwa.

¹¹ Lakini kwangu mimi, nitaenenda katika uadilifu; uniokoe na unihurumie.

¹² Miguu yangu husimama sehemu salama; katika kusanyiko la watu nitambariki Yahwe!

27¹Yahwe ni nuru yangu na wokovu wangu; nimuogope nani? Yahwe ni salama ya maisha yangu; ni mhofu nani?

² Wakati waovu waliponijia kunila mwili wangu, wapinzani wangu na adui zangu walijikwaa na wakaanguka.

³ Ingawa jeshi hujipanga kupigana na mimi, moyo wangu hautaogopa; japo vita vijapo inuka kupigana nami hata hapo nitabaki kuwa jasiri.

⁴ Kitu kimoja nimekiomba kwa Yahwe, nami nitakitafuta hicho: kwamba niweze kukaa katika nyumba ya Yahwe siku zote za maisha yangu, kuutazama uzuri wa Yahwe na kutafakari hekaruni mwake.

⁵ Kwa kuwa katika siku ya shida atanificha nyumbani mwake; atanificha katika mfuniko wa hema lake. Yeye ataniinua juu ya mwamba!

⁶ Kisha kichwa changu kitainuliwa juu ya maadui wote wanizungukao, nami nitatoa sadaka ya furaha hemani mwake! Nitaimba na kutunga nyimbo kwa Yahwe!

⁷ Sikia, sauti yangu nikuitapo, Yahwe! Unihurumie, na unijibu!

⁸ Moyo wangu huongea kuhusu wewe, “Utafute uso wake!” Nami nautafuta uso wako, Yahwe!

⁹ Usiufiche uso wako mbali na mimi; usinikasirikie mimi mtumishi wako! Wewe umekuwa msaada wangu; usiniache wala kunitelekeza, Mungu wa wokovu wangu!

¹⁰ Hata kama baba yangu na mama yangu wakinachaka, Yahwe utanitunza kwako.

¹¹ Unifundishe njia yako, Yahwe! Kwa sababu ya adui zangu uniongoze katika njia salama.

¹² Usiwaache adui zangu wanifanyie watamanivyo, kwa sababu mashahidi wa uongo wameinuka kinyume namimi, nao wanapumua vurugu!

¹³ Kitu gani kingeweza kunitokea kama nisingeamin kuwa nitauna uzuri wa Yahwe katika nchi ya walio hai?

¹⁴ Umnganje Yahwe; uwe imara, na moyo wako uwe jasiri! Umnganje Yahwe!

28 ¹Yahwe, ninalia; mwamba wangu, usinipuuze. Ikiwa haunijibu, nitaungana na wale waendao chini kaburini.

- ² Sikia kilio cha kusihi kwangu pale niitapo msaada kutoka kwako, niinuapo mikono yangu mbele ya mahali patakatifu zaidi!
- ³ Usiniburute pamoja na waovu, wale wafanyao uovu, waongeao amani na majirani zao lakini miyoni mwao mna uovu.
- ⁴ Uwape kulingana na sitahili ya matendo yao na uwalipe kulingana na madai ya maovu yao, uwalipe kwa ajili ya kazi ya mikono yao na uwape kile wanachostahili.
- ⁵ Kwa sababu hawayaelewi matendo ya Yahwe wala kazi ya mikono yake, atawakanyaga kanyaga chini na hata wajenga tena wao.
- ⁶ Abarikiwe Yahwe kwa sababu yeeye amesikia sauti ya kusihi kwangu!
- ⁷ Yahwe ni nguvu yangu na ngao yangu; moyo wangu wa humwamini yeeye, na ninasaidiwa. Kwa hiyo moyo wangu hufurahia sana, nami nitamsifu yeeye kwa kuimba.
- ⁸ Yahwe ni nguvu ya watu wake, naye ni mkombozi salama wa wapakwa mafuta wake.
- ⁹ Uwaokoe watu wako na uwabariki warithi wako. Uwe mchungaji wao na uwabebe milele.

29 ¹Mpeni sifa Yahwe, enyi wana wa Mungu! Mpeni sifa Yahwe kwa ajili ya utukufu wake na nguvu.

² Mpeni Yahwe utukufu ambao jina lake linastahili. Mpigieni magoti Yahwe katika mapambo ya utakatifu.

³ Sauti ya Yahwe imesikika zaidi ya maji; Mungu wa radi ya utukufu, radi ya Yahwe i juu ya maji mengi.

⁴ Sauti ya Yahwe ina nguvu; sauti ya Yahwe ni kuu.

⁵ Sauti ya Yahwe huivunja mierezi; Yahwe huivunja vipande vipande mierezi ya Lebanon.

⁶ Yeye huifanya Lebanoni kuruka kama ndama wa ng'ombe na Sirioni kama mwana wa nyati.

⁷ Sauti ya Yahwe hutoa miale ya moto.

⁸ Sauti ya Yahwe hutetemesha Jangwa; Yahwe hutetemesha jangwa la Kadeshi.

⁹ Sauti ya Yahwe huufanya miti mikubwa kutikisika na huipukutisha misitu. Kila mmoja katika hekalu lake husema, "Utukufu!"

¹⁰ Yahwe hukaa kama mfalme juu ya mafuriko; Yahwe hukaa kama mfalme milele.

¹¹ Yahwe huwatia nguvu watu wake; Yahwe huwa bariki watu wake na amani.

30 ¹Nitakutukuza wewe, Yahwe, kwa kuwa umeniinua na haujawaruhusu maadui zangu juu yangu.

² Yahwe Mungu wangu, nilikulilia wewe kwa ajili ya msaada, nawe ukniponya.

³ Yahwe, wewe umeitoa roho yangu kuzimuni; nawe umeniweka hai mbali na kaburi.

⁴ Mwimbieni sifa Yahwe, ninyi waaminifu wake! Mshukuruni Bwana mkumbukapo utakatifu wake.

⁵ Kwa kuwa hasira yake ni ya muda tu; bali neema yake yadumu milele. Kilio huja usiku, bali furaha huja asubuhi.

⁶ Kwa ujasiri nilisema, "Sitatikiswa kamwe."

⁷ Yahwe, kwa neema yako uliniweka mimi kama mlima imara; lakini ulipouficha uso wako, nilisumbuka.

⁸ Nilikulilia wewe, Yahwe, na kuomba msaada kwa Bwana wangu!

⁹ Kuna faida gani katika kifo changu, kama nitaenda kaburini? Je, mavumbi yatakusifu wewe? Yatatangaza uaminifu wako?

¹⁰ Sikia, Yahwe, na unihurumie! Yahwe, uwe msaidizi wangu.

¹¹ Wewe umegeuza kuomboleza kwangu kuwa kucheza; wewe umeyaondoa mavazi yangu ya magunia na kunivisha furaha.

¹² Hivyo sasa utukufu wangu utakuimbia sifa wewe na hautanyamaza; Yahwe Mungu wangu, nitakushukuru wewe milele!

31 ¹Kwa kiongozi wa muziki. Zaburi ya Daudi. In wewe, Yahwe, nakimbilia usalama; usiniache niaibishwe.
Katika haki yako uniokoe.

² Unisikie; uniokoe haraka; uwe mwamba wangu wa usalama, ngome ya kuniokoa.

³ Kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na ngome yangu; kwa hiyo kwa ajili ya jina lako, unionongoze na unielekeze.

⁴ Unitoe katika mtego ambao wameuficha kwa ajili yangu, kwa kuwa wewe ni usalama wangu.

⁵ Mikononi mwako naikabidhi roho yangu; nawe utaniokoa, Yahwe, mwenye kuaminika.

⁶ Ninawachukia wale wanaotumikia miungu isiyo na maana, bali ninaamini katika Yahwe.

⁷ Nitafurahi na kushangilia katika uaminifu wa agano lako, kwa kuwa uliyaona mateso yangu; wewe ulijua dhiki ya moyo wangu.

⁸ Wewe haujaniweka kwenye mkono wa maadui zangu. Nawe umeiweka miguu yangu mahali pa wazi papana.

⁹ Uniurumie, Yahwe, kwa maana niko katika dhiki; macho yangu yanafisia kwa huzuni pamoja na moyo wangu na mwili wangu.

¹⁰ Kwa kuwa maisha yangu yamechoshwa kwa huzuni na miaka yangu kwa kuugua kwangu. Nimekuwa dhaifu kwa sababu ya dhambi zangu, na mifupa yangu inachakaa.

¹¹ Kwa sababu ya maadui zangu wote, watu wananiweza; majirani zangu wanaishangaa hali yangu, na wale wanaao nifahamu wanashatuka. Wale wanionao mitaani hunikimbia.

¹² Nimesahaulika kama mtu aliye kufa ambaye hakuna mtu anaye mfikiria. Niko kama chungu kilicho pasuka.

¹³ Kwa maana nimesikia minong'ono ya wengi, habari za kutisha kutoka pande zote kwa pamoja wamepanga njama kinyume na mimi. Wao wanapanga njama ya kuniua.

¹⁴ Bali mimi ninakuamini wewe, Yahwe; Ninasema, "Wewe ni Mungu wangu."

¹⁵ Hatima yangu iko mikononi mwako. Uniokoe mikononi mwa maadui zangu na wale wanaao nifukuzia.

¹⁶ Nuru ya uso wako imuangazie mtumishi wako; uniokoe katika uaminifu wa agano lako.

¹⁷ Usiniache niaibishwe, Yahwe; kwa maana ninakuita wewe! Waovu waabitishwe! Na wanyamaze kimya kuzimuni.

¹⁸ Na inyamazishwe midomo midanganyifu ambayo husema maneno mabaya kuhusu watu wenye haki huku wakiwa na kiburi na dharau.

¹⁹ Uzuri wako ni wa namna gani nao umeuhifadhii kwa ajili ya wale wanaao kuheshimu sana, ambao wewe huufanya kwa ajili ya wale ambao hukimbilia kwako kwa ajili ya usalama mbele ya watoto wote wa wanadamu!

²⁰ Katika makao ya uwepo wako, wewe huwaficha mbali na njama za watu. Wewe huwaficha mahali salama na ndimi zenye vurugu.

²¹ Atukuzwe Yahwe, kwa maana yeye alinionesha maajabu ya uaminifu wa agano lake mahali nilipoishi.

²² Ingawa kwa haraka zangu nilisema, "Nimeondolewa machoni pako," bali wewe ulisikia kusihu kwangu nilipokulilia wewe.

²³ Enyi wafuasi waaminifu, mpendeni Yahwe, Yahwe huwalinda waaminifu, lakini huwalipa wakaidi ipasavyo.

²⁴ Iweni imara na jasiri, ninyi nyote mnao mwamini Mungu kuwasaidia.

32 ¹Zaburi ya Daudi. Zaburi. Amebarikiwa mtu yule aliyesamehewa makosa yake, ambaye dhambi zake zimesitiriwa.

² Amebarikiwa mtu yule ambaye Yahwe hamuhesabii hatia na ambaye rohoni mwake hamna udanganyifu.

³ Nilipokaa kimya, mifupa yangu ilidhohofika huku nikiugua muda wote.

⁴ Mchana na usiku mkono wako ulinilemea. Nguvu zangu zilikauka wakati wa kiangazi. Selah

⁵ Ndipo nilipotambua makosa yangu kwako, nami sifichi tena uovu wangu. Nilisema, “Nitakiri makosa yangu kwa Yahwe,” nawe ulinisamehe hatia ya dhambi zangu. Selah

⁶ Kwa sababu ya haya, wale wote ambao ni wa kimungu wanapaswa kukuomba wakati wa shida kubwa. Nayu mafuriko yajapo, hayatawapata watu hao.

⁷ Wewe u mahali pangu pa kujifichia, nawe utanilinda matatizoni. Wewe utanizunguka pamoja na nyimbo zaushindi. Selah

⁸ Nitakuelekeza na kukufundisha katika njia upasayo kuiendea. Nitakuelekeza huku macho yangu yakikutazama.

⁹ Msiwe kama farasi au kama nyumbu, ambao hawana uelewa; ni kwa hatamu na lijamu tu unaweza kuwapeleka popote utakapo wao waende.

¹⁰ Waovu wanahuzuni nyingi, bali uaminifu wa agano la Yahwe utamzunguka yule anaye mwamini yeye.

¹¹ Furahini katika Yahwe, na mshangilie, ninyi wenyewe haki; pigeni kelele za shangwe, ninyi nyote wenyewe haki miyonyi mwenu.

33 ¹Furahini katika Yahwe, ninyi wenyе haki; kusifu kwa wenyе haki kwa faa sana.

- ² Mshukuruni Bwana kwa kinubi; mwimbieni sifa kwa kinubi chenye nyuzi kumi.
- ³ Mwimbieni yeye wimbo mpaya; pigeni kwa ustadi na muimbe kwa furaha.
- ⁴ Kwa kuwa maneno ya Mungu ni ya hakika, na kila afanyacho ni haki.
- ⁵ Yeye hupenda haki na kutenda kwa haki. Dunia imejaa uaminifu wa agano la Yahwe.
- ⁶ Kwa neno la Yahwe mbingu zilumbwa, na nyota zote zilumbwa kwa pumzi ya mdomo wake.
- ⁷ Yeye huyakusanya maji ya baharini kama rundo; naye huiweka bahari katika ghala.
- ⁸ Basi ulimwengu wote umwogope Yahwe; wenyiji wote wa ulimwengu wamuhofu yeye.
- ⁹ Kwa maana yeye alisema, na ikafanyika; aliamuru, na ikasimama mahali pake.
- ¹⁰ Yahwe huvunja muungano wa mataifa; naye huishinda mipango ya wanadamu.
- ¹¹ Mipango ya Yahwe husimama milele, mipango ya moyo wake ni kwa ajili ya vizazi vyote.
- ¹² Limebarikiwa taifa ambalo Mungu wao ni Yahwe, watu ambao yeye amewachagua kama warithi wake.
- ¹³ Yahwe anatazama kutoka mbinguni; yeye huona watu wote.
- ¹⁴ Kutokea mahali ambapo yeye anaishi, huwatazama wote waishio juu ya nchi.
- ¹⁵ Yeye anaye iumba mioyo yao na kuyaona matendo yao yote.
- ¹⁶ Hakuna mfalme anayeokolewa na jeshi kubwa; shujaa haokolewi na nguvu zake nyingi.
- ¹⁷ Farasi sio salama kwa ajili ya ushindi; ijapokuwa nguvu zake ni nyingi, hawezi kuokoa.
- ¹⁸ Tazama, macho ya Yahwe yako kwa wale wanao mhofu yeye, wale wanao litumainia agano lake takatifu
- ¹⁹ kuwaokoa maisha yao na mauti na kuwaweka hai wakati wa jaa.
- ²⁰ Sisi tunamngoja Yahwe, yeye ni msaada wetu na ngao yetu.
- ²¹ Miyo yetu hufurahia ndani yake, kwa kuwa tunaamini katika jina lake takatifu.
- ²² Yahwe, agano lako takatifu, liwe pamoja nasi tuwekapo tumaini letu katika wewe.

34 ¹Nitamsifu Yahwe wakati wote, siku zote sifa zake zitakuwa mdomoni mwangu.

- ² Nitamsifu Yahwe! Walio onewa wasikie na kufurahi.
³ Msifuni Yahwe pamoja nami, kwa pamoja tuliihue jina lake.
⁴ Nilimuomba Yahwe msaada naye akanijibu, akanipa ushindi juu ya hofu yangu yote.
⁵ Wale wanao mtazama yeche wana furaha, na nyuso zao hazina aibu.
⁶ Huyu mtu aliye onewa alilia na Yahwe akamsikia na kumuokoa kwenye matatizo yake yote.
⁷ Malaika wa Yahwe huweka kambi wakiwazunguka wale wanao muogopa yeche na kuwaokoa.
⁸ Onjeni muone Yahwe ni mzuri. Amebarikiwa mtu yule ambaye Yahwe ni kimbilio lake.
⁹ Muogopeni Yahwe, ninyi watu watakatifu wake. Hakuna kupungukikwa kwa wale wanao mhofu yeche.
¹⁰ Simba wadogo wakati mwingine hukosa chakula na kuteseka kwa njaa, bali wale wamtafutao Yahwe hawatapungukiwa chochote kilicho kizuri.
¹¹ Njoni, wana, mnisikilize mimi. Nitawafundisha ninyi hofu ya Yahwe.
¹² Mtu nani aliyepo ambaye anatamani maisha na anapenda kuwa na siku nyingi, ili kwamba aweze kuona vizuri?
¹³ Hivyo uepushe ulimi wako na uovu na uilinde midomo yako kuongea uongo.
¹⁴ Uache uovu na utende mema. Utifute amani na kuiendea amani.
¹⁵ Macho ya Yahwe yako kwenye haki na masikio yake huelekea kulia kwao.
¹⁶ Uso wa Yahwe uko kinyume na wale watendao uovu, kuikatilia mbali kumbukumbu yao duniani.
¹⁷ Wenye haki hulia na Yahwe husikia na kuwaokoa kwenye matatizo yao yote.
¹⁸ Yahwe yu karibu nao waliovunjika moyo, naye huwaokoa waliogandamizwa rohoni.
¹⁹ Mateso ya wenye haki ni mengi, bali Yahwe huwaokoa nayo yote.
²⁰ Yeye huitunza mifupa yake yote, hakuna hata mmoja wao utavunjika.
²¹ Uovu utawauwa waovu. Wale wachukiao haki watahukumiwa.
²² Yahwe huokoa maisha ya watumishi wake. Hakuna atakaye hukumiwa hata mmoja atafutaye usalama katika yeche.

35 ¹Yahwe, uwashughulikie wale wanao nishughulikia mimi; upigane nao wanao pigana nami.

² Uikamate ngao yako ndogo na ngao kubwa; inuka unisaidie.

³ Utumie mkuki wako na shoka lako la vita kwa wale wanao nifukuzia; uuambie moyo wangu, "Mimi ni wokovu wako."

⁴ Waaibishwe na kudharauliwa wale wanaoutafuta uhai wangu. Warudishwe nyuma na wafedheheshwe wanao panga kunidhuru.

⁵ Wao wawe makapi mbele ya upepo, malaika wakiwutilia mbali.

⁶ Njia yao na iwe giza na utelezi, malaika wa Yahwe wakiwfukuzia.

⁷ Wamenitegea mtego bila sababu; bila sababu wamechimba shimo kwa ajili ya uhai wangu.

⁸ Uharibifu na uwapate wao kwa kushitukiza. Mtego ambao wameutega na uwanase wao. Na wadumbukie humo, ili kwamba waangamizwe.

⁹ Bali mimi nitakuwa nafuraha ndani ya Yahwe na ndani ya wokovu wake.

¹⁰ Mifupa yangu yote itasema, "Yahwe, ni nani kama wewe, uokoaye walio onewa mkononi mwa walio na nguvu kuwazidi wao na masikini na wahitaji mkononi mwa wale wanaojaribu kuwaibia?"

¹¹ Mashahidi wa uongo wamesimama; wananihitakia uongo.

¹² Kwa ajili ya wema wananolipa mabaya. Nina huzuni nyingi.

¹³ Lakini, walipokuwa akiugua, nilivaa magunia; nilifunga kwa ajili yao huku kichwa changu kikiinamia kifuani kwangu.

¹⁴ Nilienenda katika huzuni kana kwamba walikuwa ni ndugu zangu; niliinama chini nikiomboleza kana kwamba ni kwa ajili ya mama yangu.

¹⁵ Bali mimi nilipokuwa mashakani, walifurahi sana na kukutanika pamoja; walikutanika pamoja kinyume na mimi, nami nilishangazwa nao. Walinirarua bila kuacha.

¹⁶ Kwa dhara kabisa walnidhihaki; walinisagia meno yao.

¹⁷ Bwana, mpaka lini utaendelea kutazama? Uiokoe roho yangu na mashambulizi yao ya maagamizi uyaokoe maisha yangu na simba.

¹⁸ Nami nitakushukuru wewe katika kusanyiko kubwa; nitakusifu kati ya watu wengi.

¹⁹ Usiwaache maadui zangu wadanganyifu kufurahi juu yangu; usiwaache waendelee na mipango yao ya uovu.

²⁰ Kwa maana hawaongei amani, bali wanabuni maneno ya uongo kwa wale wanaoishi kwa amani katika ardhi yetu.

²¹ Midomo yao inapaza sauti ikinishtaki; wakisema, Aha, Aha, macho yetu yameona."

²² Yahwe wewe umeona, usikae kimya; Bwana, usiwe mbali nami.

²³ Inuka mwenyewe na usimame kunitetea; Mungu wangu na Bwana wangu, unitetee.

²⁴ Kwa sabababu ya haki yako, Yahwe Mungu wangu, unitetee; usiwaache wafurahi kwa ajili yangu.

²⁵ Usiwaache waseme miyoni mwao, "Aha, tumeputa tulicho kihitaji." Usiwaache waseme, tumemmeza."

²⁶ Uwaabishe na kuwa fendhehesha wale wanaotaka kunidhuru. Wale wote wanao ni dhihaki wafunikwe kwa aibu na kudharauliwa.

²⁷ Nao wote wanao tamani kudhihirishwa kwangu washangilie na wafurahi; siku zote waseme, "Usifiwe Yahwe, ye ye ajifurahishaye katika mafanikio ya mtumishi wake.

²⁸ Kisha nitatangaza matendo yako ya haki na kukusifu wewe wakati wote.

36 ¹Dhambi hunena kama unabii katika moyo wa mwovu; machoni mwake hamna hofu ya Mungu.

² Kwa maana yeye hujifariji mwenyewe, akifikiria kuwa dhambi zake hazitagundulika na kuchukiwa.

³ Maneno yake ni yenyе dhambi na udanganyifu; hataki kuwa mwenye hekima na kutenda mema.

⁴ Alalapo kitandani, hupanga namna ya kutenda dhambi; yeye hukaa nje kwenye nja ya uovu; yeye hakatai uovu.

⁵ Uaminifu wa agano lako, Yahwe, unafika mbinguni; uaminifu wako unafika mawinguni.

⁶ Haki yako ni kama milima ya Mungu; hukumu yako ni kama kina kirefu. Yahwe, wewe huwahifadhi wote wanadamu na wanyama.

⁷ Ni jinsi gani uaminifu wa aganao lako ni wa thamani, Mungu! Watu hukimbilia usalama chini ya uvuli wa mbawa zako.

⁸ Nao watatoshelezwa tele na utajiri wa chakula nyumbani mwako; utawafanya wanywe kutoka katika mto wa baraka zako za thamani.

⁹ Kwa kuwa mna chemichemi ya uzima; na katika mwanga wako tutaiona nuru.

¹⁰ Upanue uaminifu wa agano lako kikamilifu kwa wale wanao kujua wewe, ulinzi wako uwe juu ya wanyoofu wa moyo.

¹¹ Usiuache mguu wa mwenye kiburi unisogelee. Usiache mkono wa mwovu unitoweshe.

¹² Kule wafanyao maovu wameanguka; wameharibiwa hawawezi kuinuka.

37 ¹Usikereshwe na wafanyao maovu; usiwaonee wivu wale watendao yasiyo haki.

- ² Kwa kuwa muda mfupi watakauka kama nyasi na kukauka kama vile mimea ya kijani ikaukavyo wakati wa kiangazi.
- ³ Uwamini Mungu na kufanya yaliyo mema; uishi katika nchi na uongezeko katika imani.
- ⁴ Kisha ufurahi mwenyewe katika Yahwe, naye atakupa matamanio ya moyo wako.
- ⁵ Umkabidhi njia zako Yahwe; uamini katika yeye, naye atatenda kwa niaba yako.
- ⁶ Yeye ataidhilihisho haki yako kama mchana na usafi wako kama mwangaza wa mchana.
- ⁷ Uwe kumya mbele za Yahwe na umsubiri yeye kwa uvumilivu. Usikasirike ikiwa kuna mtu anafanikiwa kwa kile afanyacho, au afanyapo njama za uovu.
- ⁸ Usikasilile na kugadhabika. Usiogope. Hii huleta matatizo tu.
- ⁹ Watendao maovu watafutiliwa mbali, bali wale wamngoajo Yahwe watairithi nchi.
- ¹⁰ Katika muda mfupi mtu mwovu atatoweka; wewe utatazama mahali pake, wala hautamuona.
- ¹¹ Lakini wapole watairithi nchi nao watafurahia katika mafanikio makubwa.
- ¹² Mtu mwovu hupanga njama kinyume na mwenye haki na kumsagia meno.
- ¹³ Bwana humcheka, kwa maana anaona siku yake inakuja.
- ¹⁴ Waovu wametoa nje panga zao na wametayarisha pinde zao ili kuwaangamiza wanyonge na wahitaji, na kuwaua wenye haki.
- ¹⁵ Panga zao zitawaua wenye, na pinde zao zitavunjika.
- ¹⁶ Ni bora kuwa mwenye haki maskini kuliko tajiri mwenye mali nydingi.
- ¹⁷ Kwa maana mikono ya watu waovu itavunjika, bali Yahwe huwasaidia watu wenye haki.
- ¹⁸ Yahwe huwalinda watu wasio na lawama siku hadi siku, na urithi wao utakuwa wa milele.
- ¹⁹ Hawata aibika siku mbaya zijapo. Wakati wa njaa ufikapo wao watakuwa na chakula cha kutosha.
- ²⁰ Bali waovu wataangamia. Maadui wa Yahwe watakuwa kama vile utukufu wa malisho; watamalizwa na kupotezwa katika moshi.
- ²¹ Mtu mwovu hukopa lakini halipi, bali mtu mwenye haki ni mkarimu na hutoa.
- ²² Wale walio barikiwa na Mungu watairithi nchi; wale aliowalaani watafutiliwa mbali.
- ²³ Hatua za mwanadamu zinaimarishwa na Yahwe, mtu ambaye njia zake zinakubalika machoni pa Mungu.
- ²⁴ Ajapojikwaa, hataanguka chini, kwa kuwa Yahwe anamshikilia kwa mkono wake.
- ²⁵ Nilikuwa kijana na sasa ni mzee; sijawahi kumuona mtu mwenye haki ametelekezwa wala watoto wake kuombaomba mkate.
- ²⁶ Wakati wote yeye ni mkarimu na hukopesha, nao watoto wake hufanyika baraka.
- ²⁷ Acha uovu na ufanye yaliyo mema; ndipo utakapokuwa salama milele.
- ²⁸ Kwa maana Yahwe hupenda haki naye hawaachi wafuasi waaminifu. Wao hutunzwa milele, lakini uzao wa waovu utafutiliwa mabli.
- ²⁹ Wenye haki watairithi nchi na kuaa huko milele.
- ³⁰ Mdomo wa mwenye haki huongea hekima na huongeza haki.
- ³¹ Sheria ya Mungu wake imo moyoni mwake; miguu yake haitelezi.
- ³² Mtu mwovu humvizia mwenye haki na kutafuta kumuua.
- ³³ Yahwe hatamuacha yeye kwenye mkono wa mtu mwovu wala kumlaumu atakapohukumiwa.
- ³⁴ Umongoje Yahwe na uishike njia yake, naye atakuinua uimiliki nchi. Atakapo waondosha waovu wewe utaona.
- ³⁵ Nimewaona waovu na mtu wa kutisha akienea kama mti wa kijani katika udongo wa asili.
- ³⁶ Lakini nilipopita tana mara nyingine, hakuwepo pale. Nilimtafuta, lakini sikumpata.
- ³⁷ Uwachunguze watu waadilifu, na uwatambue wenye haki; kuna hatima nzuri kwa ajili ya mtu wa amani.
- ³⁸ Mwenye dhambi wataharibiwa kabisa; hatima ya mtu mwovu ni kuondoshwa.
- ³⁹ Wokovu wa haki unatoka kwa Yahwe; yeye huwalinda wao nyakati za shida.
- ⁴⁰ Yahwe huwasaidia na kuwaokoa. Yeye huwaokoa dhidi ya watu waovu na kuwanusuru wao kwa sababu wao wamemkimbilia yeye kwa ajili ya usalama.

38 ¹Yahwe, usinikemee katika hasira yako; usiniadhibu katika ghadhabu yako.

- ² Kwa kuwa mishale yako hunichoma, na mkono wako huniangusha chini.
³ Mwili wangu wote unaumwa kwa sababu ya hasira yako; kwa sababu ya dhambi zangu mifupa yangu haina afya.
⁴ Kwa maana maovu yangu yamenielemea; yamekuwa mzigo mzito kwangu.
⁵ Vidonda vyangu vimeoza na vinanuka kwa sababu ya upumbavu wa dhambi zangu.
⁶ Nimepindika na kuwa mnyonge kila siku; ninaenenda katika maombolezo siku zote.
⁷ Kwa maana ndani yangu, ninaungua; hakuna afya katika mwili wangu.
⁸ Nimedhohofika na kulemewa sana; ninaugua kwa sababu ya dhiki yangu.
⁹ Bwana, wewe unaielewa shauku ya ndani kabisa ya moyo wangu, na kuugua kwangu hakujifichika kwako.
¹⁰ Moyo wangu unapwita pwita, nguvu zangu zinaniisha, macho yangu yanafifia.
¹¹ Marafiki na ndugu zangu wamenitenga kwa sababu ya hali; majirani zangu hukaa mbali nami.
¹² Wale wanaoutafuta uhai wangu hutega mitego kwa ajili yangu. Wao ambaو hutafuta kunidhuru huongea maneno ya uharibifu na husema maneno ya uongo siku nzima.
¹³ Lakini, niko kama mtu kiziwi na sisikii lolote; niko kama mtu bubu ambaye hasemi lolote.
¹⁴ Niko kama mtu asiye sikia na mbaye hawezikujibu.
¹⁵ Hakika ninakungoja wewe, Yahwe; wewe utanijibu, Bwana Mungu wangu.
¹⁶ Ninasema hivi ili kwamba maadui zangu wasije wakafurahia juu yangu. Ikiwa mguu wangu utateleza, watanifanyia mambo mabaya.
¹⁷ Kwa kuwa niko karibu mashakani, na niko katika maumivu ya mara kwa mara.
¹⁸ Ninatubu makosa yangu; ninahuzunika kwa dhambi zangu.
¹⁹ Lakini maadui zangu ni wengi; wale wanichukiao ni wengi.
²⁰ Wao wanamilipa mabaya kwa mema; wanavurumiza shutuma kwangu ingawa nimefuata lililo jema.
²¹ Usinitelekeze, Yahwe, Mungu wangu, usikae mbali nami.
²² Njoo haraka unisaidie, Bwana, wokovu wangu.

39 ¹Niliamua, “Nitakuwa mwangalifu kwa kile nisemacho ili kwamba nisitende dhambi kwa ulimi wangu. Nitaufumba mdomo wangu niwapo uweponi mwa mtu mwovu.”

² Nilikaa kimya; Nilizuia maneno yangu hata kuongea lolote zuri, na maumivu yangu yalizidi sana.

³ Moyo wangu ukawaka moto; nilipoyatafakari mambo haya, yaliniunguza kama moto. Ndipo mwishowe niliongea.

⁴ Yahwe, unijulishe ni lini utakuwa mwisho wa maisha yangu na kiwango cha siku zangu. Unioneshe jinsi maisha yangu yalivyo mafupi.

⁵ Tazama, wewe umezifanya siku zangu kama upana wa kiganja changu tu, sikuzangu za kuishi ni kama si kitu mbele zako. Hakika kila mtu ana pumzi moja. Selah

⁶ Hakika kila mtu hutembea kama kivuli. Hakika kila mmoja hufanya haraka kuhusu kukusaya utajiri ingawa hawajui ni nani atazipokea.

⁷ Sasa, Bwana, ninasubiri kwa ajili ya nini? Wewe ni tumaini langu pekee.

⁸ Uniokoe na dhambi zangu; usinifanye laumu ya wabumbavu.

⁹ Niko kimya na siwezi kufungua mdomo wangu, kwa sababu ni wewe ndiwe umefanya hivyo.

¹⁰ Acha kunijeruhi; nimezidiwa na pigo la mkono wako.

¹¹ Wewe unapowaadhibu watu kwa ajili ya dhambi, huvila kama nondo vitu vyao wavitamanivyo; hakika watu si kitu bali mvuke. Serah

¹² Sikia maombi yangu, Yahwe, na unisikilize; usikie kilio changu! Usiwe kiziwi kwangu, kwa maana niko kama mgeni pamoja nawe, kimbilio langu la usalama kama mababu zangu walivyokuwa.

¹³ Geuzia furaha yako kwangu ili kwamba niweze kutabasamu kabla sijafa.

40 ¹Nalimungoja Yahwe kwa uvumilivu; alinisikia na kusika kilio changu.

- ² Yeye akanitoa nje ya shimo la kutisha, nje ya matope, naye aliiweka miguu yangu juu ya mwamba na kuzifanya hatua zangu salama.
- ³ Yeye ameweka wimbo mpya mdomoni mwangu, sifa kwa Mungu. Wengi watauona na kumheshimu yeye na kumwamini Yahwe.
- ⁴ Amebarikiwa mtu yule ambaye humfanya Yahwe tumaini lake naye hathamini majivuno wala wale wanaokengeuka kwa uongo.
- ⁵ Yahwe Mungu wangu, matendo ya ajabu ambayo wewe umeyafanya, ni mengi, na mawazo yako yatuhusuyo sisi hayahesabiki; Ikiwa ningetangaza na kuyazungumza kwao, ni mengi sana hayahesabiki.
- ⁶ Wewe haufurahishwi katika sadaka au matoleo, bali wewe umeyafungua masikio yangu; wala haukuhitaji sadaka ya kuteketeza au sadaka ya dhambi.
- ⁷ Ndipo nilisema mimi, “Tazama, nimekuja; imeandikwa kuhusu mimi katika kitabu cha hati.
- ⁸ Ninafurahia kuyafanya mapenzi yako, Mungu wangu; sheria zako ziko moyoni mwangu.”
- ⁹ Katika kusanyiko kubwa nimetangaza habari njema ya haki yako; Yahwe, wewe unajua sikuizua midomo yangu.
- ¹⁰ Sikuficha haki yako moyoni mwangu; nimetangaza uaminifu wako na wokovu wako; sijaficha uaminifu wa agano lako au uaminifu wako kwenye kusanyiko kubwa.
- ¹¹ Usiache kunitendea kwa rehema, Yahwe; Uaminifu wa agano lako na uaminifu wako unihifadhi siku zote
- ¹² Mabaya yasiyo hesabika yamenizunguka; Maovu yangu yamenipata nami siwezi kuona chochote; nayo ni mengi kuliko nywele za kichwa changu, na moyo wangu umeniangusha.
- ¹³ Yahwe, tafadhari unioke; njoo haraka unisaidie Yahwe.
- ¹⁴ Waaibike na wafedheheke kabisa wanaufuatilia uhai wangu wauondoe. Warudishwe nyuma na wadharaulike, wale wanaofurahia kuniumpiza.
- ¹⁵ Waogopeshwe kwa sababu ya aibu yao, wale waniambiao, “Aha, aha!”
- ¹⁶ Bali wale wote wakutafutao wafurahi na kushangilia katika wewe; na kila mmoja apendaye wokovu wako aseme daima, “Asifiwe Yahwe.”
- ¹⁷ Mimi ni maskini na muhitaji; lakini Bwana hunifikiria. Wewe ni msaada wangu nawe huja kuniokoa; usichelewe, Mungu wangu.

41 ¹Amebarikiwa mtu yule amkumbukaye mnyonge; katika siku ya taabu, Yahweh atamuokoa.

² Yahweh atamuhifadhi na kumuweka hai, naye atabarikiwa duniani; Yahweh hatamrudisha kwenye mapenzi ya adui zake.

³ Awapo kwenye kitanda cha mateso Yahweh atamsaidia; nawe utakifanya kitanda cha ugonjwa kuwa kitanda cha uponyaji.

⁴ Nami nilisema, “Yahweh unihurumie! Uniponye, kwa maana nimekutenda dhambi wewe.”

⁵ Adui zangu huongea maovu dhidi yangu, wakisema, ‘Atakufa lini na jina lake lipotee?’

⁶ Adui yangu ajapo kuniona, huongea mambo yasiyo na maana; moyo wake hukusanya maafa yangu kwa ajili yake mwenyewe; na aondokapo kwangu, yeye huwaambia watu wengine kuhusu hayo.

⁷ Wale wote wanaonichukia kwa pamoja hunon'gona dhidi yangu; nao wanafarijika kwa ajili ya maumivu yangu.

⁸ Wakisema, “Ugonjwa mbaya umemshikilia yeye haswa; na sasa kuwa amelala kitandani, hatainuka kamwe.”

⁹ Kweli, hata rafiki yangu wa karibu, ambaye nilimuamini, aliye kula mkate wangu, ameinua kisigino chake dhidi yangu.

¹⁰ Bali wewe, Yahweh, unihurumie na uniihue ili kwamba niwalipizie kissasi.

¹¹ Na hivi nitajua kuwa unafurahishwa nami, kwa kuwa adui yangu hatafurahia kunishinda.

¹² Kwangu mimi, wewe unanisaidia katika uadilifu wangu na utaniweka mbele ya uso wako milele.

¹³ Yahweh, Mungu wa Israeli asifiwe milele na milele. Amen na Amen.

42 ¹Kama ayala ayatamanivyo maji ya mto. Ndivyo hivyo nina kiu yako, Mungu.

² Nina kiu yako Mungu, Mungu uliyehai, ni lini nitaonekana mbele zako?

³ Machozi yangu yamekuwa ni chakula changu mchana na usiku, wakati maadui zangu siku zote wanasesma, “Yuko wapi Mungu wako?”

⁴ Mambo haya ninayakumbuka ninapoimimina nafsi yangu: nilipoenda na umati wa watu na kuwaongoza kwenye nyumba ya Mungu kwa sauti ya shangwe na kusifu, ni wengi tulisherehekeia.

⁵ Nafsi yangu, kwa nini unainama? Kwa nini una huzuni ndani yangu? Mtumaini Mungu, Kwa kuwa kwa mara nyingine nitamsifu yeye ambaye ni wokovu wangu.

⁶ Mungu wangu, nafsi yangu imeinama ndani yangu, kwa hiyo ninakukumbuka toka nchi ya Yordani, toka kwenye vilele vitatu vya mlima Hermoni, na toka mlima wa Mizari.

⁷ Kina huita kina kwenye kelele za maporomoko ya maji yako; mawimbi na mafuriko yako yote yako juu yangu.

⁸ Wakati wa mchana Yahweh ataamuru uaminifu wa agano lake; na usiku wimbo wake utakuwa nami, ombi kwa Mungu wa uhai wangu.

⁹ Nami nitasema kwa Mungu wangu, mwamba wangu, “Kwa nini umenisahau? Kwa nini ninaenenda katika maombolezo kwa sababu ya ukandamizaji wa adui yangu?”

¹⁰ Kama upanga mifupani pangu, maadui zangu wanankemea, siku zote wakiniambia, “Yuko wapi Mungu wako?”

¹¹ Nafsi yangu, kwa nini umeinama chini? Kwa nini una huzuni ndani yangu? Mtumaini Mungu kwa kuwa nitamsifu tena yeye aliye wokovu wangu na Mungu wangu.

43 ¹Mungu, uniletee haki, na unitetee dhidi ya taifa lisilo la kimungu.

- ² Kwa kuwa wewe ni Mungu wa nguvu zangu. Kwa nini umenikataa? Kwa nini ninaenenda katika maombolezo kwa sababu ya ukandamizaji wa adui yangu?
- ³ Oh, tuma nuru yako na kweli yako ziniongoze. Ziniletee mlima wako mtakatifu na makao yako.
- ⁴ Kisha nitakwenda madhabahuni mwa Mungu, kwa Mungu wangu aliye furaha yangu kuu. Nami nitakusifu wewe kwa kinubi, Ee Mungu, Mungu wangu.
- ⁵ Nafsi yangu, kwa nini umeinama? Kwa nini una huzuni ndani yangu? Kwa kuwa nitamsifu tena yeche ambaye ni wokovu wangu na Mungu wangu.

44 ¹Mungu, tumesikia kwa masikio yetu, baba zetu wametuambia kazi uliyofanya katika siku zao, siku za kale.

- ² Uliwafukuza mataifa kwa mkono wako, lakini ukawafanya watu wetu kuishi humo; wewe uliwataabisha mataifa, lakini ukawaeneza watu wetu katika nchi.
- ³ Kwa maana hawakupata umiliki wa nchi kwa upanga wao, wala mkono wao wenyewe haukuwaokoa; bali mkono wako wakuum, mkono wako, na nuru ya uso wako, na kwa sababu uliwaridhia.
- ⁴ Mungu, wewe ni Mfalme wangu, amuru ushindi kwa ajili ya Yakobo.
- ⁵ Kwa uweza wako tutawaangusha chini maadui zetu; kwa jina lako tutatembea juu yao, wale wanao inuka dhidi yetu.
- ⁶ Kwa maana sitauamini upinde wangu, wala upanga wangu hautaniokoa.
- ⁷ Bali wewe ndiwe uliyetuokoa na adui zetu, na umewaaibisha wale watuchukiao.
- ⁸ Katika Mungu tunajivuna siku zote, nasi tutalisifu jina lako milele. Sela
- ⁹ Lakini sasa umetutupa na kutufedhehesha, na hauendi na majeshi yetu.
- ¹⁰ Umetufanya kuwakimbia maadui zetu; na wale watuchukiao huchukua vitu vyetu vya thamani kwa ajili yao wenyewe.
- ¹¹ Umetufanya kama kondoo aliyeandalika kwa ajili ya chakula na umetutawanya kati ya mataifa.
- ¹² Wewe unawauza watu wako bure; kwa kufanya hivyo haukupata faida.
- ¹³ Wewe umetufanya kukemewa na majirani zetu, kuchekwa, na kudhihakiwa na wale wanao tuzunguka.
- ¹⁴ Umetufaya kituko kati ya mataifa
- ¹⁵ Siku zote fedheha yangu iko mbele yangu, na aibu ya uso wangu imenifunika
- ¹⁶ kwa sababu ya sauti yake iliyoko kemea na kutukana, kwa sababu ya adui na kisasi.
- ¹⁷ Yote haya yametupata sisi; bado hatukukusahau wewe wala kulikosea agano lako.
- ¹⁸ Miyo yetu haikukengeuka; hatua zetu hazikuiacha njia yako.
- ¹⁹ Bali wewe umetuadhibu vikali katika mahali pa mbweha na kutufunika na uvuli wa mauti.
- ²⁰ Ikiwa tumelisahau jina la Mungu wetu au kueneza mikono yetu kwa Mungu mgeni,
- ²¹ Mungu asingeligundua hili? Kwa maana yeeye anazijua siri za moyo.
- ²² Hakika, kwa ajili ya jina lako tutauawa siku zote; tunahesabiwa kuwa kondoo kwa ajili ya kuchinjwa.
- ²³ Bwana, amka, kwa nini unalala? Inuka, usitutupe moja kwa moja.
- ²⁴ Kwa nini unaficha uso wako na kusahau mateso yetu na kukandamizwa kwetu?
- ²⁵ Kwa maana tumeyeyushwa kwenye mavumbi; miili yetu imeshikamana na ardhi.
- ²⁶ Inuka utusaidie na utuokoe kwa ajili ya uaminifu wa agano lako.

45 ¹Moyo wangu unafurika kwa neno zuri; nitasoma kwa sauti maneno niliyo yaandika kuhusu mfalme; ulimi wangu ni kalamu ya mwandishi mwenye ustadi.

- ² Wewe u mzuri sana kuliko mwanadamu yejote; neema imemiminwa midomoni mwako; Kwa hiyo tunajua ya kuwa Mungu amekubariki milele.
- ³ Weka upanga wako upande wako, wewe ulije mwenye nguvu, katika utukufu wako na enzi yako.
- ⁴ Katika enzi yako enenda katika ushindi kwa sababu ya uaminifu, upole, na haki; mkono wako wa kuume utakufundisha mambo ya kutisha.
- ⁵ Mishale yako ni mikali; watu huanguka chini yako; mishale yako imo ndani ya miyoyo ya adui za mfalme.
- ⁶ Kiti chako cha enzi, Ee Mungu, ni cha milele na milele; na fimbo ya haki ni fimbo ya utawala wako.
- ⁷ Umeipenda haki na kuchukia uovu; kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekupaka mafuta ya furaha kuliko wenzako.
- ⁸ Mavazi yako yote hunukia manemane, udi, na mdalasini; kutoka katika majumba ya pembe vyombo vya muziki wa nyuzi vimekufurahisha.
- ⁹ Binti za wafalme ni kati ya wake zako waheshimiwa; na mkono wako wa kuume amesimama malkia aliye vaa mavazi ya dhahabu ya Ofiri.
- ¹⁰ Sikiliza, mwanangu, tafakari na utege sikio lako; uwashau watu wako na watu wa nyumba ya baba yako.
- ¹¹ Hivyo mfalme atautamani uzuri wako; yeye ni Bwana wako; umstahi.
- ¹² Binti wa Tiro atakuwepo akiwa na zawadi; matajiri kati wa watu watajipendekeza kwako.
- ¹³ Binti mfalme katika jumba la kifahari ana utukufu wote; mavazi yake yametengenezwa kwa dhahabu.
- ¹⁴ Naye ataongozwa kwa mfalme akiwa katika mavazi ya dhahabu; mabikira, wenzake wanoumuata, wataletwa kwako mafalme.
- ¹⁵ Wao wataongozwa kwa furaha na shangwe; wataingia mahali pa mfalme.
- ¹⁶ Katika mahali pa baba zako watoto wako watakuwepo, ambao wewe utawafanya kuwa wakuu katika nchi yote.
- ¹⁷ Nami nitalifanya jina lako kukumbukwa katika uzao wote; kwa hiyo watu watakushukuru milele na milele.

46 ¹Mungu kwetu ni kimbilio la usalama na nguvu, upatikanao tele wakati wa mateso.

- ² Hivyo hatutaogopa, hata kama dunia italazimika kubadilika, hata kama milima italazimika kutetemeka na kuangukia kwenye mtima wa bahari, hata kama maji yatavuma kwa kishindo kikuu,
- ³ hata kama milima itatetemeka kwa vurugu ya maji. Selah
- ⁴ Kuna mto, mikondo yake huufanya mji wa Mungu kufurahi, mahali patakatifu pa hema ya Aliye Juu.
- ⁵ Mungu yuko katikati yake; naye hatasogezwa; Mungu atamsaidia, naye atafanya hivyo asubuhi na mapema.
- ⁶ Mataifa yalikasirika na falme zikataharuki; ye ye alipaza sauti yake, na nchi ikayeyuka.
- ⁷ Yahweh wa majeshi yuko pamoja nasi; Mungu wa Yakobo ni kimbilio letu la usalama. Sela
- ⁸ Njoni, mtazame matendo ya Yahweh, uharibifu alioufanya juu ya nchi.
- ⁹ Anasitisha vita kwenye nchi; ye ye anauvunja upinde na kuikata vipande mishale; anazichoma ngao.
- ¹⁰ Mkae kimya, na mjue kuwa mimi ni Mungu; nitainuliwa juu ya nchi.
- ¹¹ Mungu wa majeshi yuko pamoja nasi; Mungu wa Yakobo ni kimbilio letu la usalama. Sela.

47 ¹Pigeni makofi, enyi watu wote; mpigieni Mungu kelele za ushindi.

- ² Kwa maana Yahweh aliye juu anatisha; ni Mfalme mkuu dunia yote.
- ³ Yeye anawatiisha chini yetu na mataifa chini ya miguu yetu.
- ⁴ Yeye huchagua urithi kwa ajili yetu, utukufu wa Yakobo ambaye alimpenda. Sela
- ⁵ Mungu ameinuliwa juu kwa shangwe, Kwa mbiu ya shangwe Yahweh yu juu.
- ⁶ Mwimbieni Mungu sifa, imbeni sifa; mwimbieni sifa Mfalme wetu, imbeni sifa.
- ⁷ Kwa maana Mungu ni Mfalme duniani kote; mwimbieni mkiwa na uelewa.
- ⁸ Mungu anatawala mataifa yote; Mungu hukaa kwenye kitu cha enzi.
- ⁹ Wakuu wa watu wamekusanyika pamoja kwa watu wa Mungu wa Ibrahimu; kwa kuwa ngao za duniani ni za Mungu; yeye ameinuliwa juu sana.

48 ¹Yahweh ndiye aliye mkuu na mwenye kusifiwa sana, katika mji wa Mungu wetu kwenye mlima wake mtakatifu.

² Ni mzuri katika mwinuko wake, furaha ya nchi yote, ni mlima Sayuni, kwenye upande wa kaskazini, mji wa Mfalme mkuu.

³ Mungu amejifunua mwenyewe katika jumba lake la kifahari kama kimbilio la usalama.

⁴ Maana, tazama, wafalme walikusanyika wenyewe; wote pamoja walipita.

⁵ Nao waliuona, wakashangaa; walifadhaika, na wakaharakisha kuondoka.

⁶ Pale pale tetemeko liliwashikilia, maumivu makali kama mwanamke anaye zaa.

⁷ Kwa upepo wa mashariki wewe huivunja meli ya Tarshishi.

⁸ Kama tulivyo sikia, vivyo hivyo tumeona katika mji wa Yahweh wa majeshi, katika mji wa Mungu wetu; Mungu atautunza milele. Sela

⁹ Tumeutafakari uaminifu wa agano lako, Mungu, katikati ya hekalu lako.

¹⁰ Kama lilivyo jina lako, Mungu, hivyo ndivyo zilivyo sifa zako mpaka miisho ya dunia; mkono wako wa kuume umejaa haki.

¹¹ Milima Sayuni na ufurahi, nao wana wa Yuda washangilie kwa sababu ya amri ya haki yako.

¹² Tembeeni katika Mlima Sayuni, muuzungukie mji.

¹³ Mzitazame kwa makini nguzo zake, na mtazame majumba yake ya kifahari ili kwamba muweze kuwasimulia kizazi kijacho.

¹⁴ Kwa kuwa huyu Mungu ni Mungu wetu milele na milele; naye atakuwa kiongozi wetu mpaka kufa.

49 ¹Sikieni hili, ninyi watu wote; tegeni masikio, ninyi wenyeji wa dunia,

² wote walio chini na walio juu, tajiri na maskini wote pamoja.

³ Mdomo wangu utazungumza hekima na tafakari ya moyo wangu itakuwa ya uelewa.

⁴ Nitaelekeza sikio langu kwenye mfano; nitaanza mfano wangu kwa kinubi.

⁵ Kwa nini nilazimike kuziogopa siku za uovu, wakati uovu umenizunguka kwenye visigino vyango?

⁶ Kwa nini niwaogope wale wanao amini katika mali zao na kujivuna kuhusu utajiri wao?

⁷ Ni hakika kuwa hakuna ye yote atakaye muokoa ndugu yake au kumpa Mungu pesa kwa ajili yake,

⁸ Kwa maana ukombozi wa uhai wa mtu ni gharama kubwa, na hakuna awezaye kulipa kile tunachodaiwa.

⁹ Hakuna ye yote atakaye ishi milele ili mwili wake usioze.

¹⁰ Maana yeye ataona uozo. Watu wenye hekima hufa; wajinga pia huangamia na kuacha mali zao kwa wengine.

¹¹ Mawazo yao ya ndani ni kuwa familia zao zitaishi milele, na mahali waishipo, kwa vizazi vyote; wanaita ardhi zao kwa majina yao wenye.

¹² Lakini mtu, kuwa na mali, haimaanishi atabaki hai; kama wanyama walioangamia.

¹³ Hii ni hatima ya wafanyao ujinga baada ya kufa,

¹⁴ Kama kondoo wamechaguliwa kwa ajili ya kuzimu na kifo kitakuwa mchungaji wao. Nao watatawaliwa na wenye haki ifikapo asubuhi, na miili yao italiwa kuzimuni, wakiwa hawana nafasi ya kuishi kwa ajili yao.

¹⁵ Bali Mungu ataufufua uhai wangu kutoka katika nguvu ya kuzimu; naye atanipokea. Sela

¹⁶ Msifadhaike mtu awapo tajiri, utukufu wa nyumba yake uongezekapo.

¹⁷ Maana atakapo kufa hataondoka na chochote; utukufu wake hautamfuata yeye.

¹⁸ Yeye huifurahisha nafsi yake awapo hai na watu hukusifu wewe uishipo maisha yako mwenyewe-
¹⁹ naye atakwenda kwenye ukoo wa baba zake, naye kamwe hataiona nuru tena

²⁰ Yule ambaye ana mali lakini hana ufahamu ni kama wanyama, ambao wataangamia.

50 ¹Mungu, Mwenye nguvu, Yahweh, amenena, naye aliita nchi toka mawio ya jua mpaka machweo yake.

- ² Tokea Sayuni, Mungu ameangaza, ukamilifu wa uzuri.
³ Mungu wetu huja naye hakai kimya; mbele yake moto hula, na kuna dhoruba kubwa karibu naye.
⁴ Yeye huziita mbingu zilizo juu na nchi ili kwamba aweze kuwahukumu watu wake:
⁵ Kwa pamoja kusanyikeni waaminifu wangu kwangu, wale waliofanya nami agano kwa sadaka.”
⁶ Mbingu zitatangaza haki yake, kwa maana Mungu mwenyewe ndiye hakimu. Sela
⁷ Sikilizeni, watu wangu, nami nitazungumza; mimi ni Mungu, Mungu wenu.
⁸ Sitawakaripia ninyi kwa ajili ya sadaka zenu; sadaka zenu za kuteketeza ziko nami siku zote.
⁹ Sitachukua ng'ombe katika nyumba yenu, wala beberu katika mazizi yenu.
¹⁰ Kwa maana kila mnyama wa msituni ni wangu, nao ng'ombe kwenye milima elfu ni wangu.
¹¹ Ninawajua ndege wa milimani, na wanyama pori katika shamba ni wangu.
¹² Kama ningekuwa na njaa, nisingewaambia ninyi; maana ulimwengu ni wangu, na vyote vilivyomo.
¹³ Je! Sitakula nyama ya ngombe na kunywa damu ya mbuzi?
¹⁴ Mtoleeni Mungu sadaka za shukrani, na mlipe viapo vyenu kwa Aliye Juu.
¹⁵ Mniite katika siku ya shida; nami nitawaokoa
¹⁶ Lakini kwa waovu Mungu anasema, “Inawahusu nini kuitangaza hali yangu, kwamba ninyi mmeliweka agano langu mdomoni mwenu,
¹⁷ wakati ninyi mnayachukia maelekezo na mnayatupa maneno yangu?
¹⁸ Mumuonapo mwizi, ninyi hukubaliana naye; na mnashirikiana na wale wafanyao uasherati.
¹⁹ Mwautoa mdomo wenu kwa mabaya, huelezea udanganyifu.
²⁰ Mnakaa na kuongea dhidi ya ndugu yenu; na kukashifu mwana wa mama yenu.
²¹ Mmefanya mambo haya, lakini nimekaa kimya, hivyo mlidhani kuwa ni mtu fulani aliye kama ninyi mlivyo. Lakini nitawakaripia ninyi na kuwafunua, mbele ya macho yenu, mambo yote mliyoyafanya.
²² Mitilie maanani hili, ninyi mnao msahau Mungu, vinginevyo nitawakata ninyi vipande vipande, na hatakuwepo yejote wakuja kuwasaidia!
²³ Yule atoaye sadaka ya shukrani hunitukuza, na yejote apangaye njia zake katika namna iliyo sahihi nitamuonyesha wokovu wa Mungu.”

51 ¹Unirehemu, Mungu, kwa sababu ya uaminifu wa agano lako; kwa ajili ya wingi wa matendo yako ya rehema, uyafute makosa yangu.

² Unioshe kabisa uovu wangu na unisafishe dhambi zangu.

³ Kwa maana ninayajua makosa yangu, na dhambi yangu iko mbele yako siku zote.

⁴ Dhidi yako, wewe pekee, nimetenda dhambi na kufanya uovu mbele ya macho yako; uko sawa usemapo; wewe uko sahihi utoapo hukumu.

⁵ Tazama, nilizaliwa katika uovu; pindi tu mama yangu aliponibeba mimba, nilikuwa katika dhambi. Tazama, wewe unahitaji uaminifu ndani ya moyo wangu;

⁶ katika moyo wangu wewe utanifanya nijue hekima.

⁷ Unisafishe kwa hisopo, nami nitakuwa safi; unioshe, nami nitakuwa mweupe kuliko theluji.

⁸ Unifanye kusikia furaha na shangwe ili kwamba mifupa ulioivunja ifurahi.

⁹ Uufiche uso wako mbali na dhambi zangu na uyafute maovu yangu yote.

¹⁰ Uniumbie moyo safi, Mungu, na uifanye upya roho ya haki ndani yangu.

¹¹ Usiniondoe uweponi mwako, na usimuondoe roho Mtakatifu ndani yangu.

¹² Unirudishie furaha ya wokovu wako, na unihifadhi mimi kwa roho ya utayari.

¹³ Ndipo nitawafundisha wakosaji njia zako, na wenye dhambi watakugeukia wewe.

¹⁴ Unisamehe kwa ajili ya umwagaji damu, Mungu wa wokovu wangu, nami nitapiga kelele za shangwe ya haki yako.

¹⁵ Ee Bwana, uifungue midomo yangu, na mdomo wangu itazieleza sifa zako.

¹⁶ Kwa maana wewe haufurahishwi katika sadaka, vinginevyo ningekutolea sadaka; wewe hauwi radhi katika sadaka ya kuteketezwa.

¹⁷ Sadaka ya Mungu ni roho iliyovunjika. Wewe, Mungu hautadharau moyo uliopondeka na kujutia.

¹⁸ Uitendee mema Sayuni katika nia yako nzuri; uzijenge tena kuta za Yerusalemu.

¹⁹ Kisha wewe utafurahia sadaka yenye haki, katika sadaka za kuteketeza; ndipo watu wetu watatoa ng'ombe kwenye madhabahu yako.

52 ¹Kwa nini wewe unajivunia kufanya uovu, wewe mtu mwenye nguvu? Uaminifu wa agano la Mungu huja kila siku.

² Ulimi wako hupanga uharibifu kama wembe mkali, na kufanya udanganyifu.

³ Wewe unapenda uovu kuliko wema na udanganyifu kuliko kuongea haki. Sela

⁴ Wewe hupenda maneno ambayo huwaumiza wengine, wewe ulimi mdanganyifu.

⁵ Vivyo hivyo Mungu atakuadhibu wewe milele; ye ye atakuchukua na kukuondoa katika hema yako na kukung'oa katika ardhi ya uhai. Sela

⁶ Wenyе haki pia wataona na kuogopa; watamcheka na kusema,

⁷ "Tazama, huyu ni mtu ambaye hakumfanya Mungu kuwa kimbilio lake la usalama, bali aliamini katika wingi wa mali zake, naye alikuwa na nguvu alipowaharibu wengine."

⁸ Lakini kwangu mimi, niko kama mti bora wa mzeituni katika nyumba ya Mungu; Nami nitaamini uaminifu wa agano la Mungu milele na milele.

⁹ Nitakushukuru wewe daima kwa uliyo tenda. Nitalisubiri jina lako, kwa sababu ni zuri, uweponi mwa watu wako wa kimungu.

53 ¹Mpumbavu husema moyoni mwake, “Hakuna Mungu.” Wamepotoka na kufanya machukizo; hakuna mmoja atendaye mema.

² Toka mbinguni Mungu hutazama chini kwa wanadamu kuona kama kuna yeьте mweye akili, amtafutaye yeye.

³ Wote wamekengeuka. Kwa pamoja wamepotoka. Hakuna atendaye mema, hata mmoja.

⁴ Je, wale wanao fanya uovu hawana uelewa - wale walao watu wangu kana kwamba wanakula mkate na hawamuiti Mungu?

⁵ Wao walikuwa katika hofu kuu, ingawa hakuna sababu ya kuogopa ilikuwepo hapo; maana Mungu ataitawanya mifupa ya yeьте atakaye kusanyika dhidi yako; watu kama hao wataaibishwa kwa sababu Mungu amewakataa wao.

⁶ Laiti wokovu wa Israel ungepatikana Sayuni! Wakati Mungu atakapowaleta watu wake kutoka kifungoni, ndipo Yakobo atashangilia na Israeli itafurahi!

54 ¹Uniokoe, Mungu, kwa jina lako, na kwa nguvu zako unihukumu.

² Usikie maombi yangu, Mungu; uyategee masikio maneno ya mdomo wangu.

³ Kwa maana wageni wameinuka dhidi yangu, na watu wasio na huruma wanaitafuta roho yangu; nao hawakumuweka Mungu mbele yao. Sela

⁴ Tazama, Mungu ni msaidizi wangu; Bwana ndiye anisaidiaye.

⁵ Naye atawalipizia uovu maadui zangu; katika uaminifu wako, uwaharibu!

⁶ Nitakutolea dhabihu kwa moyo mkunjufu; nitalishukuru jina lako, Yahweh, kwa maana ni jema.

⁷ Kwa kuwa yeche ameniokoa katika kila shida; macho yangu yamewatazama adui zangu yakiwa na ushindi.

55 ¹Uyategee sikio maombi yangu, Mungu; nawe usijifiche mbali na kusihi kwangu.

- ² Unitazame kwa makini na unijibu; Sina pumziko katika shida zangu
³ kwa sababu ya sauti ya adui zangu, kwa sababu ya ukandamizaji wa waovu; maana wananiletea matatizo na kunitesa wakiwa na hasira.
⁴ Moyo wangu wasumbuka ndani yangu, na hofu ya kifo imeniangukia.
⁵ Woga na kutetemeka kumenijia, nayo hofu imenilemea.
⁶ Nikasema, "Laiti, kama tu ningekuwa na mabawa kama njiwa! Ningelipaa mbali na kupata pumziko.
⁷ Tazama, ningeenda mbali; ningekaa jangwani. Sela
⁸ Ningefanya haraka kuja mafichoni mwako kuzikimbia dhoruba na tufani."
⁹ Uwaangamize, Bwana, vuruga lugha zao! Kwa maana nimeona vurugu na ugomvi katika mji.
¹⁰ Mchana na usiku wao huenda kwenye kuta zake; uchafu na ufisadi uko katikati yake.
¹¹ Uovu uko katikati yake; ukandamizaji na uongo hauiachi mitaa yake.
¹² Kwa maana hakuna adui aliye nikemea, hivyo ningevumilia; wala ingekuwa ni yule aliye nichukia aliyejiinua mwenyewe dhidi yangu, hivyo ningejificha asinione.
¹³ Lakini ulikuwa wewe, mtu sawa na mimi, mwenzangu na rafiki yangu.
¹⁴ Tulikuwa na ushirika mtamu pamoja; tuliiingia katika nyumba ya Mungu tukiwa na umati mkubwa.
¹⁵ Kifo na kiwapate ghafla; na washuke wakiwa hai kuzimuni, maana ndiko waishiko waovu, hapo hapo kati yao.
¹⁶ Lakini kwangu mimi, nitamwita Mungu, na Yahweh ataniokoa.
¹⁷ Wakati wa jioni, asubuhi na mchana ninalalamika na kuomboleza; ye ye atasikia sauti yangu.
¹⁸ Kwa usalama kabisa atayaokoa maisha yangu na vita dhidi yangu, kwa maana wale waliopigana nami walikuwa ni wengi.
¹⁹ Mungu, yule anayetawala milele, atawasikia na kuwaai bisha wao. Sela hawabadiliki, na hawamhofu Mungu.
²⁰ Rafiki yangu ameinua mikono yake dhidi ya wale waliokuwa na amani naye; Hakuheshimu agano alilokuwa nalo.
²¹ Mdomo wake ulikuwa laini kama siagi, lakini moyo wake ulikuwa adui; maneno yake yalikuwa laini kuliko mafuta, lakini yalikuwa ni panga zilizochomolewa.
²² Umtwike mizigo yako Yahweh, naye atakusaidia; ye ye hataruhusu mtu mwenye haki kuyumbayumba.
²³ Bali wewe, Mungu, utawaleta waovu chini kwenye shimo la uharibifu; watu wenye kiu ya kumwaga damu na waongo hawataishi hata nusu ya maisha kama wengine, lakini mimi nitakuamini wewe.

56 ¹Uwe na huruma nami, Mungu, kwa maana watu wanashambulia! Muda wote wale wanao pigana nami hunikaribia zaidi ili wanishambulie.

- ² Adui zangu hunikanya muda wote; maana ni wengi ambaao kwa kiburi hupigana dhidi yangu.
- ³ Wakati nina woga, nitaweka imani yangu katika wewe.
- ⁴ Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu - nimeweka imani yangu katika Mungu; sitaogopa; mtu wa kawaada atanifanya nini?
- ⁵ Muda wote wanayageuza maneno yangu; mawazo yao yote yako kinyume na mimi kwa ajili ya uovu.
- ⁶ Wanajikusanya kwa pamoja, wanajificha wenyewe, na kuzifuatilia hatua zangu, wakisubiri kuniua.
- ⁷ Usiwaache waikimbie adhabu yako kwa ajili ya uovu wao. Uwaangushe watu chini katika hasira yako, Mungu.
- ⁸ Wewe unahesabu kutangatanga kwangu na kuweka machozi yangu kwenye chupa yako; je, hayako kitabuni mwako?
- ⁹ Ndipo maadui zangu watakimbia katika siku ile nikuitapo wewe; hili najua, kwamba Mungu yupo kwa ajili yangu.
- ¹⁰ Katika Mungu ambaye neno lake ninalisifu, katika Yahweh ambaye neno lake ninalisifu,
- ¹¹ katika Mungu ninaamini, sitaogopa. Yeyote atanifanya nini?
- ¹² Wajibu wa kutimiza viapo vyangu kwako uko juu yangu, Mungu; nitatoa sadaka ya shukrani.
- ¹³ Kwa kuwa umeokoa uhai wangu na mauti; umezuia miguu yangu isianguke, ili kwamba niweze kutembea mbele ya Mungu katika nuru ya uhai.

57¹Unihurumie, Mungu, unihurumie mimi, kwa maana ninakukimbilia wewe mpaka matatizo haya yaishe.
Ninakaa chini ya mbawa zako kwa ajili ya ulinzi mpaka huu uharibifu utakapoisha.

² Nitakulilia Mungu uliye hai, kwa Mungu, afanyaye mambo yote kwa ajili yangu.

³ Yeye atatuma msaada kutoka mbinguni na kuniokoa, ana hasira na wale wanaonishambulia. Sela Mungu atanitumia upendo wake mwema na uaminifu wake.

⁴ Uhai wangu uko katikati ya simba; niko katikati ya wale walio tayari kunila. Niko katikati ya watu ambao meno yao ni mikuki na mishale, na ambao ndimi zao ni kali kama upanga.

⁵ Uinuliwe, Mungu, juu ya mbingu, utukufu wako uwe juu ya nchi yote.

⁶ Wao walisambaza nje wavu kwa ajili ya miguu yangu; nilikuwa na shida sana. Walichimba shimo mbele yangu. Wao wenyewe wameangukia katikati ya shimo! Sela

⁷ Moyo wangu umeponywa, Mungu, moyo wangu umeponywa, nitaimba, ndiyo, nitaimba sifa.

⁸ Inuka, moyo wa thamani; inuka, kinanda na kinubi; nitaamka alfajiri.

⁹ Nitakushukuru wewe, Bwana, kati ya watu; Kati ya mataifa nitakuimbia sifa.

¹⁰ Maana upendo wako usiokwisha, huzifikia mbingu; na uaminifu wako mawinguni.

¹¹ Jinuliwe, Mungu, juu ya mbingu; na utukufu wako uinuliwe juu ya nchi yote.

58 ¹Je, ninyi watawala mnaongea haki? Mnahukumu kwa haki, ninyi watu?

² Hapania, mnafanya uovu miyoni mwenu; munaeneza vurugu nchi yote kwa mikono yenu.

³ Waovu huenenda katika upotovu hata walipokuwa tumboni; wao wanaenenda katika upotovu tangu kuzaliwa, wakiongea uongo.

⁴ Sumu yao ni kama sumu ya nyoka; wako kama fira kiziwi azibaye masikio yake,

⁵ ambaye hasikilizi sauti ya waganga, haijalishi ustadi walio nao.

⁶ Vunja meno yao midomoni mwao, Mungu; uyatoe meno ya mwana simba, Yahweh.

⁷ Wayeyuke kama maporomoko ya maji; wafyatupo mishale yao, iwe kama haina ncha.

⁸ Wawe kama konokono ambaye huyeyuka na kutoweka, kama mtoto aliye zaliwa kabla ya wakati ambaye hakuona juu.

⁹ Kabla ya vyungu vyenu kupata joto la kuungua kwa miiba, ye ye ataviondosha kwa upepo mkali, miiba ya kijani yote na ile inayoungua.

¹⁰ Mwenye haki atafurahia atakapoona kisasi cha Mungu; ataiosha miguu yake kwenye damu ya waovu,

¹¹ hivyo watu watasema, "Hakika kuna tuzo kwa ajili ya mtu mwenye haki; hakika kuna Mungu ahukumuye ulimwengu."

59 ¹Uniokoe dhidi ya adui zangu, Mungu wangu; uniweke mahali pa juu mbali na wale wanaoinuka dhidi yangu.

² Uniweke salama mbali na wafanyao kazi ya uovu, na uniokoe dhidi ya watu wenyewe kiu ya damu.

³ Maana, tazama, wanaburiria uvamizini waniue. Wafanya maovu wenyewe nguvu hujikusanya wenyewe pamoja dhidi yangu, lakini sio kwa sababu ya makosa yangu au dhambi yangu, Yahweh.

⁴ Wao wanajiandaa kunikimbiza ingawa sina kosa; amka unisaidie na unitazame.

⁵ Ewe, Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, inuka uwaadhibu mataifa yote; usiwe na huruma kwa mhalifu mwovu yeoyote. Sela

⁶ Wao wanarudi jioni, wanabweka kama mbwa na kuuzungukia mji.

⁷ Tazama, wanapiga kelele mbaya kwa midomo yao; panga ziko kwenye midomo yao, maana wanasema, “Ni nani anaye tusikia?”

⁸ Lakini wewe, Yahweh, utawacheke; wewe huwadhihaki mataifa yote.

⁹ Mungu, nguvu yangu, nitakuwa msikivu kwako; wewe ni mnara wangu mrefu.

¹⁰ Mungu atakutana nami akiwa na uaminifu wa agano lake; Mungu atanifanya nione shauku yangu juu ya adui zangu.

¹¹ Usiwaue, hivyo watu watasahau. Uwatawanye kwa nguvu zako na uwaangushe, Bwana ngao yetu.

¹² Kwa ajili ya dhambi za midomo yao na maneno ya midomo yao, wakamatwe katika majivuno yao, na kwa laana na uongo ambao wao huelezea.

¹³ Uwamalize katika ghadhabu yako, uwamalize ili kwamba wasiwepo tena; wajue kuwa Mungu anatawala katika Yakobo na mwisho wa nchi. Sela

¹⁴ Wakati wa jioni wao hurudi, wakibweka kama mbwa wakiuzungukia mji.

¹⁵ Wanatangatanga wakitafuta chakula na wanabweka kama mbwa kama hawajatosheka.

¹⁶ Lakini nitaimba kuhusu nguvu zako, na asubuhi nitaimba kuhusu upendo wako imara! Maana umekuwa mnara wangu mrefu na kimbilio la usalama katika siku ya taabu.

¹⁷ Kwako, nguvu yangu, nitaimba sifa; kwa kuwa Mungu ni mnara wangu mrefu, Mungu wa uaminifu wa agano.

60 ¹Mungu, wewe umetutupa; umeuvunja ulinzi wetu; wewe umekuwa hasirani; utuwezeshe tena.

² Wewe umeifanya nchi kutetemeka; umeipasua pasua; uiponye nyufa zake, maana zinatikisika.

³ Wewe umewafanya watu wako kuona mambo magumu; umetufanya tunywe mvinyo wenye kutufanya kupepesuka.

⁴ Kwa wale wanao kuheshimu wewe, wewe umeweka bendera ionekane dhidi ya wale wabebao upinde. Sela

⁵ Ili kwamba wale uwapendao waweze kuokolewa, utuokoe sisi kwa mkono wako wa kuume na unijibu.

⁶ Mungu ameongea katika utakatifu wake, "Nitashangilia; nitaigawanya Shekemu na kuligawa bonde la Sukothi.

⁷ Gileadi ni yangu, na Manase ni yangu na Efraimu pia ni kofia yangu ya chuma; Yuda ni fimbo yangu ya kifalme.

⁸ Moabu ni bakuli langu la kunawia; juu ya Edomu nitatupa kiatu changu; nitapiga kelele za ushindi kwa sababu ya Filisti."

⁹ Ni nani atakaye nileta kwenye mji imara? Ni nani ataniongoza kwenda Edomu?

¹⁰ Lakini wewe, Mungu, je, haukutukataa? Wewe hauendi vitani pamoja na jeshi letu.

¹¹ Utusaidie dhidi ya adui yetu, maana msaada wa mwanadamu ni bure.

¹² Kwa msaada wa Mungu tutashinda; ye ye atawakanyaga chini adui zetu.

61 ¹Sikia kulia kwangu, shughulikia maombi yangu.

- ² Kutokea mwisho wa nchi nitakuita wewe wakati moyo wangu umeelemewa; uniongoze kwenye mwamba ulio juu kuliko mimi.
- ³ Maana wewe umekuwa kimbilio langu la usalama, nguzo imara dhidi ya adui.
- ⁴ Uniache niishi hemani mwako milele! Nipate kimbilio salama chini ya makazi ya mbawa zako. Selah
- ⁵ Kwa kuwa wewe, Mungu, umesikia viapo vyangu, wewe umenipa mimi urithi wa wale wanao liheshimu jina lako.
- ⁶ Wewe utaongeza maisha ya mfalme; miaka yake itakuwa kama vizazi vingi.
- ⁷ Yeye atabakia mbele ya Mungu milele.
- ⁸ Nitaliimbia sifa jina lako milele ili kwamba niweze kufanya viapo vyangu kila siku.

62 ¹Kwa ukimya ninamsubiri Mungu pekee; wokovu wangu watoka kwake.

² Yeye pekee ni mwamba wangu na wokovu wangu; yeye ni mnara wangu mrefu; sitasongezwa kamwe.

³ Mpaka lini, ninyi nyote, mtamshambulia mtu, ili kwamba mmpindue yeye kama ukuta ulioinama au kama ua usio imara?

⁴ Wanashauriana naye ili tu kumshusha chini kutoka kwenye nafasi yake ya heshima; wao wanapenda kuongea uongo; wanambariki yeye kwa midomo yao, lakini miyoni mwao wana mlaani yeye. Selah

⁵ Katika ukimya nina msubiri Mungu pekee; kwa maana tumaini langu liko kwake.

⁶ Yeye pekee ni mwamba wangu na wokovu wangu; yeye ni mnara wangu mrefu; sitasongezwa.

⁷ Na Mungu ni wokovu wangu na utukufu wangu; mwamba wa nguvu yangu na kimbilio langu salama liko katika Mungu.

⁸ Mwaminini Mungu wakati wote, ninyi watu; mimi na moyo wako mbele zake; Mungu ni kimbilio salama kwa ajili yetu. Selah

⁹ Hakika watu wenye msimamo mdogo ni ubatili, na watu wenye msimamo mkubwa ni waongo; wao watakuwa wepesi kwenye mzani; uzito wao pamoja ni wepesi kuliko kitu chochote.

¹⁰ Usiamini katika ukandamizaji au wizi; usitumainie utajiri, maana hawatazaa matunda; usiuweke moyo wako kwenye hivyo.

¹¹ Mungu ameongea mara moja, mara mbili nimesikia hili: nguvu ni za Mungu.

¹² Pia kwako, Bwana, ni uaminifu wa agano, maana humlipa kila mtu kwa kile alichokifanya.

63 ¹Mungu, wewe ni Mungu wangu! Ninakutafuta wewe mapema, nafsi yangu yakuonea kiu, mwili wangu unakutamani sana wewe, katika ukame na nchi iliyochoka mahali ambapo hakuna maji.

² Hivyo nimekutafuta wewe mahali patakatifu, kuona nguvu zako na utukufu wako.

³ Kwa sababu uaminifu wa agano lako ni bora kuliko uhai, midomo yangu itakusifu wewe.

⁴ Hivyo nitakutukuza wewe niwapo hai; kwa jina lako nitainua mikono yangu juu.

⁵ Itakuwa kana kwamba nilikula mlo wa mafuta na wenye kunona, kwa midomo ya furaha kinywa changu kitakusifu wewe,

⁶ Nikufikiriapo kitandani mwangu na kukutafakari wewe wakati wa saa za usiku.

⁷ Kwa maana umekuwa msaada wangu, na katika uvuli wa mabawa zako ninafurahia.

⁸ Ninashikamana nawe; mkono wako wa kuume unanisaidia.

⁹ Lakini wale watafutao kuuharibu uhai wangu wataenda chini kwenye sehemu ya chini kabisa ya nchi;

¹⁰ Watakabidhiwa kwa wale ambao mikono yao hutumia upanga, nao watakuwa chakula cha mbweha.

¹¹ Bali mfalme atashangilia katika Mungu; yejote anaye apa kupitia yeye atajivunia yeye, lakini vinywa vya wale wasemao uongo vitanyamazishwa.

64 ¹Sikia sauti yangu, Mungu, usikilize malalamiko yangu; unilinde dhidi ya hofu ya adui zangu.

² Unifiche dhidi ya mipango ya siri ya wafanyao maovu, unifiche dhidi ya watendao vurugu na dhuluma.

³ Wao wamenoa ndimi zao kama panga; wamelenga mishale yao, maneno machungu,

⁴ Ili kwamba waweze kupiga kutoka mahali pa siri kwenda kwa mtu asiyе na hatia; wampige yeye kwa ghafla nao wasihofu lolote.

⁵ Wao wanahamasishana wenyewe katika kupanga uovu; wanashauriana pamoja wao wenyewe ili kuweka mitego; nao husema, “Ni nani atakayetuona?”

⁶ Wanabuni mipango ya dhambi; “Tumemaliza,” wanasema, “Ni mpango makini.” Mawazo ya ndani na miyo ya watu ni ya kina.

⁷ Lakini Mungu atawapinga wao; ghafla watajeruhiwa kwa mishale yake.

⁸ Watafanywa kuwa mashakani, kwa kuwa ndimi zao wenyewe ziko kinyume nao; wote wawaonao watatikisa vichwa vyao.

⁹ Watu wote wataogopa na kutangaza matendo ya Mungu. Kwa hekima watafikiria kuhusu kile yeye ametenda.

¹⁰ Wenye haki watakuwa na furaha kuhusu Yahwe nao watakimbilia kwake; wote wenye haki moyoni watajivuna katika yeye.

65 ¹Kwako wewe, Mungu katika Sayuni, sifa zetu za kungoja; viapo vyetu vitaletwa kwako.

- ² Wewe usikiaye maombi yetu, miili yote itakuja kwako.
- ³ Maovu yanatutawala sisi; kama yalivyo makosa yetu, wewe utayasamehe.
- ⁴ Amebarikiwa mtu yule ambaye wewe huchagua kumsogeza karibu yako ili kwamba aishi hekaluni mwako. Tutatoshelezwa kwa uzuri wa nyumba yako, hekalu lako takatifu.
- ⁵ Katika haki wewe utatujibu sisi kwa kufanya mambo ya ajabu, Mungu wa wokovu wetu; wewe ambaye ni ujasiri wa mwisho wote wa nchi na wa wale walio mbali toka pande za bahari.
- ⁶ Kwa maana ni wewe ndiye uliyeifanya milima imara, wewe ambaye umefungwa mkanda wa uweza.
- ⁷ Ni wewe unyamazishaye ngurumo za baharini; ngurumo za mawimbi yake, na vurugu za watu.
- ⁸ Wale wanaoishi sehemu za mwisho kabisa wa nchi wanaogopa ushahidi wa matendo yako; wewe hufanya mashariki na magharibi kushangilia.
- ⁹ Wewe huja kuisaidia nchi; unainyeshea inchi; wewe unaiimarisha nchi vizuri; mto wa Mungu umejaa maji; wewe humpa mwanadamu nafaka unapokuwa umekwisha iandaa nchi.
- ¹⁰ Wewe huyajaza matuta maji ya kutosha; wapasawazisha palipoinuka; wailainisha nchi kwa manyunu ya mvua; waibariki mimea kati yao.
- ¹¹ Umeuvika mwaka taji ya wema wako; mvumo wa mapito yako hudondosha unono katika nchi.
- ¹² Majani ya nyikani hudondosha umande, na vilima vimevikwa furaha.
- ¹³ Malisho yamevishwa mifugo; mabonde pia yamefunkwa na nafaka; yanapiga kelele za shangwe, nayo yanaimba.

66¹Mpigieni Mungu kelele za shangwe, nchi yote!

- ² Imbeni heshima ya jina lake; mzungu sifa zake.
- ³ Mwambieni Mungu, "Matendo yako yanatisha kama nini! Kwa ukuu wa nguvu zako maadui zako watajisalimisha kwako.
- ⁴ Nchi yote watakuabudu wewe na watakuimbia wewe; wataliimbia jina lako." Selah
- ⁵ Njoni na mtazame kazi za Mungu; ye ye anatisha katika matendo yake awatendeayo wanadamu.
- ⁶ Aligeuza bahari kuwa nchi kavu; wao walitembea kwa mguu juu ya mto; huko tutafurahi katika ye ye.
- ⁷ Yeye anatawala milele kwa nguvu zake; macho yake yanachunguza mataifa; waasi wasijivune. Selah
- ⁸ Mtukuzeni Mungu, enyi watu wa mataifa yote, sauti ya sifa zake isikike.
- ⁹ Yeye atuwekaye hai, naye hairuhusu miguu yetu iteleze.
- ¹⁰ Kwa maana wewe, Mungu, umetupima sisi, wewe umetupima kama inavyopimwa fedha.
- ¹¹ Wewe ulituingiza sisi kwenye wavu; uliweka mzigo mzito viunoni mwetu.
- ¹² Wewe uliwafanya watu wasafiri juu ya vichwa vyetu; tulipita motoni na majini, lakini ukatuleta mahali pa wazi palipo salama.
- ¹³ Nitaitingia nyumbani mwako nikiwa na sadaka ya kuteketezwa; nitakulipa viapo vyangu
- ¹⁴ Ambavyo midomo yangu iliahidi na kinywa changu kiliongea nilipokuwa katika dhiki.
- ¹⁵ Nitakutolea sadaka ya kuteketezwa ya wanyama wanene pamoja na harufu nzuri ya kondoo waume; Nitatoa ng'ombe na mbuzi. Selah
- ¹⁶ Njoni, msikie, ninyi nyote mnao mwabudu Mungu, nami nitatangaza yale yeye aliyoitenda nafsi yangu.
- ¹⁷ Nilimlilia kwa kinywa changu, naye alipendezwa na ulimi wangu.
- ¹⁸ Kama ningeficha dhambi ndani ya moyo wangu, Bwana asingenisikiliza.
- ¹⁹ Lakini Mungu hakika amesikia; amesikia sauti ya kuomba kwangu.
- ²⁰ Atukuzwe Mungu, ambaye hakuyakataa maombi yangu wala kuweka uaminifu wa agano lake mbali nami.

67 ¹Mungu atuhurumie sisi na utubariki na kufanya nuru ya uso wake ituangazie, Selah

² ili kwamba njia zako zijulikane nchi yote, wokovu wako kati ya mataifa yote.

³ Watu wakusifu wewe, Mungu; watu wote wakusifu wewe.

⁴ Oh, mataifa wafurahi na kuimba kwa furaha, maana utawahukumu watu kwa haki na kuwaongoza mataifa walioko duniani.

⁵ Watu wakushukuru wewe, Mungu; watu wote wakusifu wewe.

⁶ Nchi imetoa mavuno yake na Mungu, Mungu wetu, ametubariki.

⁷ Mungu ametubariki sisi, na miisho yote ya dunia itamuhestimu yeye.

68 ¹Mungu ainuke, maadui zake watawanyike; pia wale wamchukiao wakimbie mbele zake.

- ² Kama moshi uondoshwavyo, hivyo uwaondoshe wao; kama nta iyeyukavo mbele ya moto, hivyo waovu waangamizwe uweponi mwa Mungu.
- ³ Bali wenye haki wafurahi; washangilie mbele za Mungu; washangilie na kufurahi.
- ⁴ Mwimbieni Mungu! Msifuni jina lake! Msifuni yule aendeshaye farasi kwenye tambarare ya bonde la Mto Yordani! Yahwe ni jina lake! Shangilieni mbele zake!
- ⁵ Baba wa yatima, na mwamuzi wa wajane, ni Mungu anayeishi mahali patakatifu.
- ⁶ Mungu huwaweka wakiwa katika familia; ye ye huwafunga wafungwa kwa kuimba bali waasi huishi katika ardhi kavu.
- ⁷ Mungu, wewe ulipoenda mbele ya watu wako, ulipotembea kupitia jangwani, Selah
- ⁸ nchi ilitetemeka; mbingu pia zilidondosha mvua katika uwepo wa Mungu, uweponi mwa Mungu wakati alipokuja Sinai, uweponi mwa Mungu, Mungu wa Israeli.
- ⁹ Wewe, Mungu, ilituma mvua nyingi; uliuimarisha urithi wako wakati ulipokuwa umechoka.
- ¹⁰ Watu wako waliishi humo; Wewe, Mungu, ultiuta kwa wema wako kwa maskini.
- ¹¹ Bwana alitoa amri, na wale walio zitangaza walikuwa ni jeshi kuu.
- ¹² Wafalme wa majeshi wanakimbia, wanakimbia, na wanawake wakisubiri nyumbani kuvigawana wao na familia zao viliviyotekwa nyara.
- ¹³ Njiwa walio vikwa fedha wakiwa na mabawa ya njano ya dhahabu. Wakati baadhi ya watu wakikaa kati ya mifugo ya kondoo, kwa nini umefanya haya?
- ¹⁴ Mwenyezi Mungu aliwatawanya Wafalme huko, ilikuwa kama vile wakati wa theluji juu ya Mlima Salmoni.
- ¹⁵ Mlima mkubwa ni milima wa mji wa Bashani; mlima mrefu ni milima wa mji wa Bashani.
- ¹⁶ Ewe mlima mrefu wa nchi, kwa nini unatazama kwa jicho la husuda, kwenye mlima amba Mungu ameutaka kwa ajili ya mahali ambapo ye ye ataishi? Hakika, Yahwe ataishi humo milele.
- ¹⁷ Magari ya Mungu ni ishirini elfu, maelfu juu ya maelfu; Bwana yu kati yao katika mahari patakatifu, kama katika Sinai.
- ¹⁸ Wewe umepaa juu; uliwaongoza mateka; umepokea zawiadi kutoka kati ya watu, hata kutoka kwa wale waliopigana dhidi yako, ili kwamba wewe, Yahwe Mungu, uweze kuishi huko.
- ¹⁹ Abarikiwe Bwana, atubebeaye mizigo yetu, Mungu ambaye ni wokovu wetu. Selah
- ²⁰ Mungu wetu ni Mungu aokoaye; Yahwe Bwana ni yule awezaye kutuokoa sisi dhidi ya kifo.
- ²¹ Lakini Bwana atapiga vichwa vya adui zake, mpaka kwenye ngozi ya kichwa yenye nywele ya wale watembeao katika makosa dhidi yake.
- ²² Bwana alisema, "Nitawarudisha adui zangu kutoka Bashani; nitawarudisha kutoka katika kina cha bahari ili kwamba upate kuwaangamiza adui zako, ukichovya mguu wako katika damu, na ili kwamba ndimi za mbwa wako zipate mlo wao kutoka kwa adui zenu."
- ²³ Mungu, wameona maandamano yako, maandamano ya Mungu wangu, Mfalme wangu, kwenye mahali patakatifu.
- ²⁴ Waimbaji walitangulia, walifua tiwa na wapiga muziki, na katikati walikuwa wanawali wakicheza ngoma.
- ²⁵ Mtukuzeni Mungu katika kusanyiko; msifuni Yahwe, ninyi ukoo wa kweli wa Israeli.
- ²⁶ Kuna Benjamini kwanza, kabila dogo, kisha viongozi wa Yuda na watu wao, viongozi wa Zabuloni na viongozi wa Naftali.
- ²⁷ Mungu wenu, Israeli, ameamuru nguvu zenu; uzifunue kwetu nguvu zako, Mungu, kama ulivyo zifunua wakati uliopita.
- ²⁸ Uzifunue nguvu zako kwetu toka katika hekalu la Yerusalem, ambako wafalme huleta zawiadi kwako.
- ²⁹ Pigeni kelele katika vita dhidi ya wanyama wa porini katika mianzi, dhidi ya watu, lile kundi la mafahari na ndama. Wafedheheseni na kuwalazimisha wawalettee zawiadi; watawanyeni watu wapendao kupigana vita.
- ³⁰ Wakuu watatoka katika Misri; Etiopia itafanya haraka kuufikisha mkono wake kwa Mungu.
- ³¹ Mwimbieni Mungu, enyi falme za nchi; Selah, mwimbieni sifa Yahwe.
- ³² Kwake ye ye apitaye juu ya mbingu za mbingu, zilizokuwepo tangu zama za kale; tazama, ye ye hupiga kelele kwa nguvu
- ³³ Tangazeni kuwa Mungu ni mwenye nguvu; enzi yake iko juu ya Israeli, na nguvu zake ziko angani.
- ³⁴ Mungu, mahali pako patakatifu panatisha; Mungu wa Israeli, ye ye huwapa watu wake nguvu na uweza. Atukuzwe Mungu.

69 ¹Uniokoe, Mungu; maana maji yameweka uhai wangu hatarini.

- ² Ninazama kwenye kina cha matope, pasipo na hahari pa kusimama; nimekuja kwenye kina kirefu cha maji, ambako mafuriko yanafunika.
- ³ Nimechoka sana kwa kulia kwangu; koo langu ni kavu; macho yangu yanafifia wakati namngoja Mungu wangu.
- ⁴ Wale wanichukiao bila sababu wako zaidi ya nywele za kichwa changu; wale ambaao wangeweza kuniua, wakiwa adui zangu kwa sababu zisizo sahihi, ni wengi mno; wanalazimisha nirudishe kile ambacho sijaiba.
- ⁵ Mungu, wewe unaujua ujinga wangu, na dhambi zangu hazifichiki kwako.
- ⁶ Usiwaache wale wanaao kungoja wewe waaiibishwe kwa sababu yangu, Bwana Yahwe wa majeshi; usiwaache wale wanaokutafuta wewe wadharauliwe kwa sababu yangu, Mungu wa Israeli.
- ⁷ Kwa ajili yako nimestahimili lawama; aibu imeufunika uso wangu.
- ⁸ Nimekuwa mgeni kwa ndugu zangu, nisiye fahamika wala kuaminika kwa watoto wa mama yangu.
- ⁹ Kwa maana bidii ya nyumba yako imenila, na laumu zao wanaao kulaumu wewe zimeniangukia mimi.
- ¹⁰ Wakati nilipolia na kutokula chakula, walinitukana.
- ¹¹ Nilipotengeneza mavazi ya gunia, nikawa kituko kwao.
- ¹² Wale wakaao katika lango la mji huniseng'anya; mimi ni wimbo wa walevi.
- ¹³ Lakini kwangu mimi, maombi yangu ni kwako, Yahwe, wakati ambaao wewe utayapokea; unijibu katika uaminifu wa wokovu wako.
- ¹⁴ Unitoe matopeni, na usiniache nizame; uniondoe mbali na wale wanaonichukia na uniokoe katika kina cha maji.
- ¹⁵ Usiache mafuliko ya maji yanilemee, wala kina kisinimeze. Usiache mdomo wa shimo unimeze.
- ¹⁶ Unijibu, Yahwe, maana uaminifu wa agano lako ni mwema; kwa maana rehema zako kwangu ni nyingi, unigeukie.
- ¹⁷ Usiufiche uso wako mbali na mtumishi wako, maana niko katika dhiki; unijibu haraka.
- ¹⁸ Uje kwangu na unikomboe. Kwa sababu ya adui zangu, uwe fidia yangu.
- ¹⁹ Wewe wajua kulaumiwa kwangu, kuaibishwa kwangu, na kudharauliwa kwangu; wapinzani wangu wote wako mbele yako.
- ²⁰ Lawama imevunja moyo wangu; nimejawa na huzuni kubwa; nilitafuta mtu wa kunihurumia, lakini hakuwepo; nilitafuta wafariji, lakini sikupata.
- ²¹ Walinipa sumu kwa ajili ya chakula changu; katika kiu yangu walinipa siki ninywe.
- ²² Meza yao mbele yao na iwe mtego; wafikiripo wako kwenye usalama, iwe kitanzsi.
- ²³ Macho yao na yatiwe giza ili kwamba wasiweze kuona; uvifanye viuno vyao kutetemeka daima.
- ²⁴ Wamwagie gadhabu yako, ukali wa hasira yako uwafikie wao.
- ²⁵ Sehemu yao na iwe ukiwa; mtu yeoyote asiishi katika hema yao.
- ²⁶ Kwa kuwa walimtesa yule uliyempa adhabu. Mara kwa mara walihesabu maumivu ya wale walioumizwa.
- ²⁷ Wakiwashtaki kuwa wamefanya uovu juu ya uovu; usiwaache waje kwenye ushindi wa haki yako.
- ²⁸ Uwafute kwenye Kitabu cha Uzima na wasiandikwe pamoja na wenyehaki.
- ²⁹ Lakini mimi ni maskini na mwenye huzuni; uruhusu wokovu wako, Mungu, uniweke juu sana.
- ³⁰ Nitaisifu jina la Mungu kwa wimbo na nitamtukuza yeye kwa shukrani.
- ³¹ Nitamsifu Yahwe zaidi kuliko ng'ombe au ndama aliye na mapembe na kwato.
- ³² Wanyenyeketu wameona na kufurahi; ninyi mnao matafuta Mungu, miyo yenu itiwe nguvu.
- ³³ Maana Yahwe husikia wenye uhitaji naye hawadharau wafungwa wake.
- ³⁴ Mbingu na nchi zimsifu yeye, bahari na vyote vitembeavyo majini.
- ³⁵ Kwa maana Mungu ataiokoa Sayuni na ataujenga tena mji wa Yuda; watu wataishi huko na kupata umiliki wao.
- ³⁶ Ukoo wa watumishi wake watairithi; nao walipendao jina lake wataishi humo.

70 ¹Uniokoe, Mungu! Yahwe, njoo haraka na unisaidie mimi.

² Wale wajaribuo kuchukua uhai wangu waabitishwe na kufedheheshwa; warudishwe nyuma na wasiheshimiwe, wale wafurahiao katika maumivu yangu.

³ Warudishwe nyuma kwa sababu ya aibu yao, wale wasemao, “Aha, aha.”

⁴ Wale wakutafutao wafurahi na kushangilia katika wewe; wale waupendao wokovu wako siku zote waseme, “Mungu asifiwe.”

⁵ Lakini mimi ni maskini na muhitaji; harakisha kwangu, Mungu; wewe ni msaada wangu nawe huniokoa mimi. Yahwe, usichelewe.

71 ¹Katika wewe, Yahwe, Napata kimbilio salama; usiniache niaibishwe.

- ² Uniokoe na kunifanya salama katika haki yako; geuzia sikio lako kwangu.
- ³ Uwe kwagu mwamba kwa ajili ya kimbilio salama ambako naweza kwenda siku zote; wewe umeamuru kuniokoa, kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na ngome yangu.
- ⁴ Uniokoe mimi, Mungu wangu, kutoka katika mkono wa asiyé haki na katili.
- ⁵ Maana wewe ni tumaini langu, Bwana Yahwe. Nimekuamini wewe siku zote tangu nilipokuwa mtoto.
- ⁶ Nimekuwa nikisaidiwa na wewe tangu tumboni; wewe ndiye yule uliyenitoa tumboni mwa mama yangu; sifa zangu zitakuhusu wewe siku zote.
- ⁷ Mimi ni mfano bora kwa watu wangu; wewe ni kimbilio langu lenye nguvu.
- ⁸ Mama yangu atajawa na sifa zako, siku zote akikuhestimu.
- ⁹ Usinitupe katika siku za miaka ya uzee wangu; usiniache wakati nguvu zangu zitakapoisha
- ¹⁰ Maana adui zangu wanazungumza kuhusu mimi; wale wanao fuatilia uhai wangu wanapanga njama pamoja.
- ¹¹ Wao husema, "Mungu amemuacha; mfuateni na mumchukue, maana hakuna ye yote aewzaye kumuokoa yeye."
- ¹² Mungu, usiwe mbali nami; Mungu wangu, harakisha kunisaidia mimi.
- ¹³ Waaibishwe na ku haribiwa, wale walio adui wa uhai wangu; wavishwe laumu na kudharauliwa, wale watafuta kuniumiza.
- ¹⁴ Lakini nitakutumainia wewe siku zote na nitakusifu wewe zaidi na zaidi.
- ¹⁵ Kinywa changu kitaongea kuhusu haki yako na wokovu wako mchana kutwa, ingawa ziwezi kuzielewa maana ni nyngi mno.
- ¹⁶ Nitakuja na matendo yenye nguvu ya Bwana Yahwe; nitataja haki yako, yako pekee.
- ¹⁷ Mungu, tangu ujana wangu wewe umenifundisha; hata sasa ninatangaza matendo yako ya ajabu.
- ¹⁸ Hakika, hata niwapo mzee na mvi kichwani, Mungu, usiniache mimi, kama ambavyo nimekuwa nikitangaza nguvu yako kwa vizazi vijavyo, na uweza wako kwa ye yote ajaye.
- ¹⁹ Pia haki yako, Mungu, iko juu sana; wewe ambaye umefanya mambo makuu, Mungu, ni nani aliye kama wewe?
- ²⁰ Wewe ambaye umetuonesha sisi mateso mengi utatuhisha tena na utatupandisha tena juu kutoka kwenye kina cha nchi.
- ²¹ Uiongeze heshima yangu; rudi tena na unifariji.
- ²² Nami pia nitakushukuru kwa kinubi kwa ajili ya uaminifu wako, Mungu wangu; kwako nitaimba sifa kwa kinubi, Mtakatifu wa Israel.
- ²³ Midomo yangu itapiga kelele kwa sababu ya furaha wakati nikikuimbia sifa, hata kwa roho yangu, ambayo wewe umeikomboa.
- ²⁴ Ulimi wangu pia utaongea kuhusu haki yangu mchana kutwa; maana wameaibishwa na kuvurugwa, wale walio tafuta kuniumiza.

72 ¹Mpe mfalme amri ya haki yako, Mungu, haki yako kwa wana wa mfalme.

- ² Naye awaamue watu wako kwa haki na maskini wako kwa haki sawa.
- ³ Milima iwazalie watu amani; vilima navyo vizae haki.
- ⁴ Naye awahukumu watu maskini; awaokoe watoto wa wahitaji na kuwavunja vipande vipande wenye kuwatesa.
- ⁵ Na wakuheshimu wewe wakati wa juu, na kwa kipindi cha kudumu kwa mwezi katika vizazi vyote.
- ⁶ Naye apate kuja kama mvua juu ya nyasi zilizokatwa, kama manyuyu yanyunyizayo nchi.
- ⁷ Mwenye haki na astawi kwa wakati wake, na amani iwepo kwa wingi mpaka mwezi utakapotoweka.
- ⁸ Na awe na mamlaka toka bahari na bahari, na kutoka Mto hadi miisho ya dunia.
- ⁹ Na wote waishio jangwani wainame mbele zake; adui zake na walambne mavumbi.
- ¹⁰ Wafalme wa Tashishi na visiwa walete kodii; wafalme wa Sheba na Seba watoe zawadi.
- ¹¹ Hakika wafalme wote wamwinamie yeye; mataifa yote yamtumikie yeye.
- ¹² Kwa kuwa yeye humsaidia mhitaji na maskini asiye na msaidizi.
- ¹³ Yeye huwahurumia maskini na wahitaji, na huokoa maisha ya wahitaji.
- ¹⁴ Huyaokoa maisha yao dhidi ya mateso na vurugu, na damu yao ni ya thamani machoni pake.
- ¹⁵ Naye apate kuishi! Na dhahabu za Sheba apewe yeye. Watu wamuombee yeye siku zote; Mungu ambariki daima.
- ¹⁶ Kuwepo na nafaka nyingi katika ardhi; juu ya milima kuwe na mawimbi ya mimea. Matunda yake yawe kama Lebanon; watu wasitawi katika miji kama nyasi za kondeni.
- ¹⁷ Jina lake lidumu milele; jina lake ilindelee kama vile jua ling'aavyo; watu wabarikiwe katika yeye; mataifa yote wamwite mbarikiwa.
- ¹⁸ Yahwe Mungu, Mungu wa Israel, atukuzwe, ambaye pekee hufanya mambo ya ajabu.
- ¹⁹ Jina lake tukufu litukuzawe milele, nayo nchi yote ijazwe na utukufu wake. Amina, Amina.
- ²⁰ Maombi ya Daudi mwana wa Yesu yamemalizika.

73 ¹Hakika Mungu ni mwema kwa Israeli, kwa wale walio na moyo safi.

- ² Lakini kwangu mimi, kidogo tu miguu yangu iteleze; miguu yangu karibu iteleze kutoka kwangu
³ Kwa sababu niliwaonea wivu wenyewe kiburi nilipoona mafanikio ya waovu.
⁴ Kwa maana hawana maumivu hadi kufa kwao, lakini wana nguvu na wameshiba.
⁵ Wako huru dhidi ya mizigo ya watu wengine; nao hawateswi kama watu wengine.
⁶ Kiburi kinawapamba kama mkufu kwenye shingo zao; jeuri huwavika kama vazi.
⁷ Katika upofu wa jinsi hii dhambi huja; mawazo maovu hupita miyoni mwao.
⁸ Wao hudihihaki na kuongea kwa namna ya uovu; kwa kiburi chao hutishia mateso.
⁹ Wameweka vinywa vyao dhidi ya mbingu, na ndimi zao hutanga tanga duniani.
¹⁰ Kwa hiyo watu wake huwageukia na maji yaliyojaa hukaushwa.
¹¹ Nao husema, "Mungu anajuaje? Yako maarifa kwake yeye aliye juu?"
¹² Fahamu: watu hawa ni waovu; mara zote hawajali, wakifanyika matajiri na matajiri.
¹³ Hakika nimeutunza moyo wangu bure na nimenawa mikono yangu pasipo kukosa.
¹⁴ Maana mchana kutwa nimeteswa na kuadhibiwa kila asubuhi.
¹⁵ Kama ningesema, "Ningesema mambo haya," kumbe ningekisaliti kizazi hiki cha watoto wenu.
¹⁶ Ingawa nilijaribu kuyaolewa mambo haya, yalikuwa ni magumu sana kwangu.
¹⁷ Ndipo nilipoingia patakatifu pa Mungu na kuelewa hatima yao.
¹⁸ Hakika wewe huwaweka penye utelezi; huwaangusha mpaka palipoharibika.
¹⁹ Jinsi gani wamekuwa ukiwa kwa muda mfupi! Wamefika mwisho nao wamemaliza kwa utisho.
²⁰ Wao ni kama ndoto wakati wa mtu kuamka; Bwana, utakapo inuka, utazidharau ndoto zao.
²¹ Maana moyo wangu ulipata uchungu, nami nilijeruhiwa sana.
²² Nilikuwa mijinga na sijui neno; nilikuwa kama mnyama tu mbele yako.
²³ Lakini mimi nipo pamoja nawe daima; umenishika mkono wa kuume.
²⁴ Utaniongoza kwa shauri lako na baadaye utanipokea katika utukufu.
²⁵ Ni nani niliye naye mbinguni isipokuwa wewe? Hakuna nimiraniye duniani isipokuwa wewe.
²⁶ Mwili wangu na moyo wangu huwa dhaifu, bali Mungu ndiye nguvu ya moyo wangu daima.
²⁷ Wale walio mbali nawe wataangamia; utawaangamiza wote wasio waaminifu kwako.
²⁸ Lakini mimi, linipasalo kufanya ni kumkaribia Mungu. Nimemfanya Bwana Yahwe kimbilio langu. Nami nitayatangaza matendo yako yote.

74 ¹Mungu, kwa nini umetukataa milele? Kwa nini hasira yako inawaka dhidi ya kondoo wa malisho yako?

- ² Wafikirie watu wako, ambao uliwanunua siku nyingi zilizopita, kabila ambalo wewe umelikomboa liwe urithi wako, na Milima Sayuni, mahali uishipo.
- ³ Uje utazame uharibifu kamili, uharibifu ambao umefanywa na adui mahali patakatifu.
- ⁴ Washindani wako walivamia katikati ya mahali pako maalum; walipandisha bendera zao za vita.
- ⁵ Walipakatakata kwa shoka kama katika msitu mnene.
- ⁶ Walipaharibu na kuvunja sanaa zote; walizivunja kwa shoka na nyundo.
- ⁷ Walipachoma patakatifu pako; walipanajisi mahali unapoishi, wakigongagonga kwenye ardhi.
- ⁸ Walisema miyoni mwao, "Tutawaharibu wote." Walichoma sehemu zako zote za kukutania katika nchi.
- ⁹ Sisi hatuoni tena ishara; hakuna tena nabii, na hakuna yejote mionganoni mwetu ajuaye haya yatadumu kwa muda gani.
- ¹⁰ Mpaka lini, Mungu, adui atakurushia wewe matusi? Je, atalitukana jina lako milele?
- ¹¹ Kwa nini umerudisha nyuma mkono wako, mkono wako wa kuume? Utoe mkono wako kwenye mavazi yako na uwaangamize.
- ¹² Lakini Mungu amekuwa mfalme wangu tangu enzi, akileta wokovu duniani.
- ¹³ Wewe uliigawa bahari; ulishambulia vichwa vya majitu ya kutisha baharini majini.
- ¹⁴ Wewe ulishambulia vichwa vya Lewiathani; na kumfanya awe chakula cha viumbe hai jangwani.
- ¹⁵ Ulizifungulia chemchem na vijito; uliikausha mito itiririkayo.
- ¹⁶ Mchana ni wako, na usiku ni wako pia; uliweka juu na mwezi mahali pake.
- ¹⁷ Umeiweka mipaka ya nchi; umeumba majira ya joto na majira ya baridi.
- ¹⁸ Kumbuka vile adui alivyo vurumisha matusi kwako, Yahwe, na kwamba watu wapumbavu wamelitukana jina lako.
- ¹⁹ Usimtoe njiwa afe kwa mnyama wa porini. Usiusahau milele uhai wa watu wako walioonewa.
- ²⁰ Kumbuka agano lako, maana maeneo ya giza ya nchi yamejaa maeneo ya vurugu.
- ²¹ Usiwaache walioonewa warudishwe kwa aibu; uwaache maskini na walioonewa walisifu jina lako.
- ²² Inuka Mungu, itetee heshima yako; kumbuka wajinga wanavyokutukana machana kutwa.
- ²³ Usisahau sauti ya adui zako au kelele za wale wanaoendelea kukuchafua.

75 ¹Tunatoa shukrani kwako, Mungu; tunatoa shukrani, maana wewe unaufunua uwepo wako; watu huzungumza kuhusu kazi zako za ajabu.

² Kwa wakati maalum nitahukumu kwa haki.

³ Ingawa nchi na wenyeji wote watatikisika katika hofu, ninaifanyia nchi nguzo za kutosha. Selah

⁴ Nilisema kwa wenye kiburi, "Msiwe wenye kiburi," na kwa waovu, "Msiinue mapembe.

⁵ Msiinue mapembe yenu wala ukatili; wala msizungumze kwa shingo ya kiburi."

⁶ Sio kutoka mashariki au magharibi, na wala sio kutoka jangwani ambako kuinuliwa kunakuja.

⁷ Bali Mungu ni mhukumu; humshusha huyu na kumuinua huyu.

⁸ Kwa kuwa Yahwe kashikilia mkononi mwake kikombe cha mvinyo wenye povu, ambao umechanganya na vimeo, naye huimimina. Hakika waovu wote wa duniani watakunywa mvinyo hadi tone la mwisho.

⁹ Bali mimi nitaendelea kusema yale ambayo umeyatenda; nami nitamwimbia sifa Mungu wa Yakobo.

¹⁰ Yeye husema, "Nitayakata mapembe yote ya waovu, lakini mapembe ya wenye haki yatainuliwa."

76 ¹Mungu amefanya mwenyewe kujulikana katika Yuda; jina lake ni kuu katika Israeli.

² Hema yake iko Yerusalem; makao yake yako Sayuni.

³ Huko ndiko alivunja mishale ya upinde, ngao, upanga, na silaha zingine za vita. Selah

⁴ Wewe unang'aa sana na huufunua utukufu wako, ushukapo kutoka milimani, ambako uliwaua mateka.

⁵ Wenyе moyo wa shujaa walitekwa nyara; walilala mauti. Mashujaa wote walikuwa wanyonge.

⁶ Kwa kukemea kwako, ewe Mungu wa Yakobo, wote gari na farasi walilala mauti.

⁷ Wewe, ndiye wewe, ni wa kuogopwa; ni nani awezaye kusimama mbele yako wakati ukiwa na hasira?

⁸ Kutoka mbinguni wewe uliifanya hukumu yako isikike; nchi iliogopa na ikakaa kimya

⁹ wakati wewe, Mungu, ulipoinuka kutekeleza hukumu na kuwaokoa wote wa nchi walio onewa. Selah

¹⁰ Hakika hukumu ya hasira yako dhidi ya binadamu itakuletea wewe sifa; wewe hujifunga mwenyewe hasira yako iliyo baki.

¹¹ Wekeni nadhiri kwa Yahwe Mungu wenu na kuzihifadhi. Nao wote wamzungukao yeye mleteeni zawadi yeye ambaye ni wa kuogopwa.

¹² Yeye huzikata roho za wakuu; huogopwa na wafalme wa nchi.

77¹Nitampazia Mungu sauti yangu, nitamwita Mungu kwa sauti yangu, na Mungu wangu atanisikia.

² Katika siku ya taabu nilimtafuta Bwana; usiku niliinua mikono yangu, nayo haikuchoka. Moyo wangu ulikataa kufarijiwa.

³ Ningali nikiugua nilielekeza mawazo yangu kwa Mungu. Nilimfikiria Mungu nilipokuwa dhaifu. Selah
⁴ Uliyafanya macho yangu yasisinzie; nilisumbuka sana kuongea.

⁵ Nilifikiri kuhusu siku za kale, kuhusu mambo yaliyopita muda mrefu.

⁶ Wakati wa usiku niliuakumbuka wimbo niliouimba mara moja. Nilifikiria kwa makini na kujaribu kuelewa kile kilichokuwa kimetokea.

⁷ Je, Mungu atanikataa milele? Je, hutanionesha tena huruma?

⁸ Je, uaminifu wa agano lake ulikuwa umetoweka milele? Je, ahadi yake imeshindwa milele?

⁹ Je, Mungu amesahau kuwa mwenye neema? Je, hasira yake imeifunga huruma yake? Selah

¹⁰ Nilisema, "Hii ni huzuni yangu: mabadiliko ya mkono wa kuume wa Aliye Juu dhidi yetu."

¹¹ Lakini nitayakumbuka matendo yako, Yahwe; nitafikiri kuhusu matendo yako makuu yaliyopita.

¹² Nitayatafakari matendo yako yote nami nitayaishi.

¹³ Njia yako, Mungu, ni takatifu; ni mungu gani wa kulinganishwa na Mungu wetu aliye mkuu?

¹⁴ Wewe ni Mungu utendaye maajabu; wewe umeonyesha nguvu zako kati ya mataifa.

¹⁵ Uliwapa watu wako ushindi kwa uweza wako mkuu - ukoo wa Yakobo na Yusufu. Selah

¹⁶ Maji yalikuona wewe, Mungu; maji yalikuona wewe, nayo yakaogopa; vina vyta maji vilitetemeka.

¹⁷ Mawingu yalitiririsha maji chini; anga zito lilitoa sauti; mishale yako ilipita kati.

¹⁸ Sauti yako kama ya radi ilisikika katika upepo; radi iliwashe dunia; nchi iliogopa na kutetemeka.

¹⁹ Njia yako ilipita baharini na mapito yako katika maji mengi, lakini alama za miguu yako hazikuonekana.

²⁰ Uliwaongoza watu wako kama kundi kwa mkono wa Musa na Haruni.

78 ¹Watu wangu, sikieni mafundisho yangu, sikilizeni maneno ya kinywa changu.

- ² Nitafungua kinywa changu katika mifano; nitaimba kuhusu mambo yaliyofichika yahusuyo yaliyopita.
³ Haya ni mambo ambayo tumeyasikia na kujifunza mambo ambayo mababu zetu wametuambia sisi.
Hatutawafichia uzao wao.
⁴ Tutawaambia kizazi kijacho kuhusu sifa anazostahili Yahwe kwa matendo yake, nguvu zake, na maajabu ambayo ameyafanya.
⁵ Kwa kuwa yeye alianzisha agano la amri katika Yakobo na sheria maalum katika Israeli. Yeye aliamuru mababu zetu kuwa walipaswa kuzifundisha kwa watoto wao.
⁶ Aliamuru hivi ili kwamba kizazi kijacho kiweze kuzijua amri zake, ili wawafundishe wana ambao bado hawajazaliwa.
⁷ Kisha wangeweka tumaini lao katika Mungu na kutokusahau matendo yake bali wazishike amri zake.
⁸ Ndipo wasingekuwa kama mababu zao, ambao walikuwa wakaidi na wenye usi, kizazi ambacho mioyo yao haikuwa kamilifu, na ambao roho zao hazikuwa na nia thabiti na aminifu kwa Mungu.
⁹ Waefraimu walikuwa na silaha na upinde, lakini walikimbia siku ya vita.
¹⁰ Hawakutunza agano na Mungu, na walikataa kutii sheria yake.
¹¹ Walisahau matendo yake, mambo ya ajabu ambayo yeye amewaonesha wao.
¹² Walisahau mambo ya ajabu aliyoafanya machoni pa mababu zao katika nchi ya Misri, katika ardhi ya Soani.
¹³ Aliigawa bahari na akawaongoza katikati ya bahari; aliyoafanya maji yasimame kama kuta.
¹⁴ Wakati wa mchana aliwaongoza kwa wingu na usiku wote kwa nuru ya moto.
¹⁵ Alipasua miamba jangwani, na aliwapa maji mengi, ya kutosha kujaza vina virefu nya bahari.
¹⁶ Alifanya maporomoko ya maji kutiririka tokea mwambani na aliyoafanya maji yatiririke kama mito.
¹⁷ Lakini bado waliendelea kutenda dhambi dhidi yake, wakiasi dhidi ya Aliye Juu katika jangwa.
¹⁸ Walimjaribu Mungu miyoni mwao kwa kuomba chakula cha kuwatoshleza hamu zao.
¹⁹ Waliongea dhidi ya Mungu; walisema, “Kweli Mungu anaweza kuweka meza ya chakula kwa ajili yetu jangwani?
- ²⁰ Tazama, wakati alipoupiga mwamba, maji yalibubujika, mito ikafurika. Lakini anaweza kutoa mkate tena? Ataweza kuleta nyama kwa watu wake?”
²¹ Yahwe aliposikia haya, alikasirika; moto wake uliwaka dhidi ya Yakobo, hasira yake ikamshambulia Israeli,
²² kwa sababu hawakumwamini Mungu na hawakuamini katika wokovu wake.
²³ Lakini yeye bado aliziamuru mbingu juu na kufunga milango ya mbingu.
²⁴ Aliwanyeshea mana ili wale, na aliwapa nafaka kutoka mbinguni.
²⁵ Watu walikula mikate ya malaika. Aliwatumia chakula kingi.
²⁶ Alisababisha upepo wa mashariki kupiga mawinguni, na kwa uweza wake aliuongoza upepo wa kusini.
²⁷ Aliwanyeshea nyama kama mavumbi, na ndege kama wingi wa mchanga wa baharini.
²⁸ Walianguka katikati ya kambi yao, na maeneo yote karibu na hema zao.
²⁹ Hivyo walikula na walishiba. Maana aliwapa kile walichokitamani sana.
³⁰ Lakini walikuwa bado hawajatosheka; chakula chao kilikuwa bado kinywani mwao.
³¹ Ndipo hasira ya Mungu iliwashambulia na kuwaua wenye nguvu kati yao. Aliwaangusha chini vijana wa Israeli.
³² Licha ya hili, waliendelea kutenda dhambi na hawakuyaamini matendo yake ya ajabu.
³³ Hivyo Mungu alizikatisha siku zao; miaka yao ilijawa na hofu.
³⁴ Wakati wowote Mungu alipowataabisha, nao waligeuka na kumtafuta yeye kwa bidii.
³⁵ Walikumbuka kuwa Mungu alikuwa mwamba wao na kuwa Mungu aliye juu Sana alikuwa mwokozi wao.
³⁶ Lakini walimsifia tu kwa vinywa vyao na kumdanganya kwa maneno yao.
³⁷ Maana mioyo yao haikuwa thabiti kwake, na hawakuwa waaminifu kwa agano lake.
³⁸ Lakini yeye, kwa kuwa alikuwa na huruma, aliwasamehe uovu wao na hakuwaangamiza. Ndiyo, wakati mwangi aliizuia hasira yake na hakuionesha ghadhabu yake yote.
³⁹ Alikumbuka kuwa waliumbwaa kwa mwili, upepo ambao hupita nao haurudi.
⁴⁰ Mara ngapi wameasi dhidi yake jangwani na kumhuzunisha nyikani!
⁴¹ Tena na tena walimjaribu Mungu na wakamtilia mashaka Mtakatifu wa Israeli.
⁴² Hawakufikiria kuhusu uweza wake, jinsi alivyo waokoa dhidi ya adui
⁴³ alipofanya ishara za kutisha katika Misri na maajabu yake katika konde la Soani.
⁴⁴ Aligeuza mito ya Wamisri kuwa damu ili wasipate kunywa kutoka katika vijito vyao.
⁴⁵ Alituma makundi ya inzi yaliyowavamia na vyura ambao walisambaa katika nchi yao.

- ⁴⁶ Aliwapa mazao yao panzi na kazi yao nzige.
- ⁴⁷ Aiiharibu mizabibu yao kwa mvua ya mawe na miti ya mikuyu kwa mvua ya mawe zaidi.
- ⁴⁸ Aliinyeshea mifugo yao mvua ya mawe na alirusha radi ya umeme ikapiga mifugo yao. Ukali wa hasira yake ulielekea dhidi yao.
- ⁴⁹ Alituma ghadhabu, uchungu na tabu kama wakala aletaye maafa.
- ⁵⁰ Aliifanyia njia hasira yake; hakuwakinga dhidi ya kifo bali aliwakabidhi kwa pigo.
- ⁵¹ Aliwaua wazaliwa wote wa kwanza katika Misri, wazaliwa wa kwanza wa nguvu zao katika mahema ya Hamu.
- ⁵² Aliwaongoza nje watu wake mwenyewe kama kondoo na aliwaelekeza kupitia jangwani kama kundi.
- ⁵³ Aliwaongoza salama na pasipo na woga, lakini bahari iliwaelemea adui zao.
- ⁵⁴ Kisha aliwaleta mpaka wa nchi yake takatifu, kwenye mlima huu ambao aliutwaa kwa mkono wake wa kuume.
- ⁵⁵ Aliwafukuza mataifa mbele yao na akawapa urithi wao. Aliwakalisha makabila ya Israeli katika mahema yao.
- ⁵⁶ Lakini bado walimjaribu na walimkaidi Mungu Aliye Juu na hawakushika amri zake takatifu.
- ⁵⁷ Hawakuwa waaminifu na walienenda katika hila kama baba zao; walikuwa sio wa kutegemewa kama upinde mbovu.
- ⁵⁸ Kwa maana walimkasirisha kwa mahali pao pa juu na walimghadhabisha hata akawa na hasira ya vivu kwa miungu yao.
- ⁵⁹ Mungu aliposikia hili, alikasirika na alimkataa kabisa Israeli.
- ⁶⁰ Alipaacha patakatifu pa Shilo, na hema alikoishi kati ya watu.
- ⁶¹ Aliruhusu nguvu zake kutekwa na kuutoa utukufu wake mkononi mwa adui.
- ⁶² Aliukabidhi upanga watu wake, na aliukasirikia urithi wake.
- ⁶³ Moto uliwavamia vijana wao wa kiume, na vijana wao wa kike hawakuwa na nyimbo za harusi.
- ⁶⁴ Makuhani wao waliangushwa kwa upanga, na wajane wao hawakulia.
- ⁶⁵ Kisha Bwana aliamshwa kama aliyetoka usingizini, kama shujaa apigaye kelele kwa sababu ya mvinyo.
- ⁶⁶ Aliwarudisha adui zake nyuma; aliwaweka kwenye aibu ya milele. Aliikataa hema ya Yusufu, na hakulichagua kabilia la Efraimu.
- ⁶⁷ Aliikataa hema ya Yusufu, na hakulichagua kabilia la Efraimu.
- ⁶⁸ Alilichagua kabilia la Yuda na Mlima Sayuni alioupenda.
- ⁶⁹ Alipajenga patakatifu pake kama mbinguni, na kama nchi aliyoiimarisha milele.
- ⁷⁰ Alimchagua Daudi, mtumishi wake, alimchukua kutoka zizi la kondoo.
- ⁷¹ Alimtoa kutoka katika kufuata kondoo pamoja na wana wao, na kumweka kuwa mchungaji wa Yakobo, watu wake, na Israeli, urithi wake.
- ⁷² Daudi aliwachunga kwa uadilifu wa moyo wake, naye aliwaongoza kwa ujuzi wa mikono yake.

79 ¹Zaburi ya Asafu. Mungu, Mataifa ya kigeni yameingia kwenye urithi wako; wamelinajisi hekalu lako takatifu; wameigeuza Yerusalemu kuwa chungu cha magofu.

² Wamezitoa maiti za watumishi wako ziwe chakula cha ndege wa angani, miili ya watakatifu wako iwe chakula cha wanyama wa nchi.

³ Wamemwaga damu zao kama maji sehemu zote za Yesrusalemu, na hakuwepo wa kuwazika.

⁴ Sisi tumekuwa aibu kwa majirani zetu, tukidhihakiwa na kuzomewa na wale wanaotuzunguka.

⁵ Mpaka lini Yahwe? Utabaki kuwa na hasira milele? Ni kwa muda gani hasira yako ya vivu itawaka kama moto?

⁶ Mwaga hasira yako juu ya mataifa ambayo hayakujuji wewe na ufalme amba o hauliiti jina lako.

⁷ Kwa maana walimvamia Yakobo na waliharibu kijiji chake.

⁸ Usiendelee kukumbuka dhambi za baba zetu dhidi yetu; matendo yako ya huruma yaje kwetu, maana tuko chini.

⁹ Utusaidie, Mungu wa wokovu wetu, kwa ajili ya utukufu wa jina lako; utuokoe na usamehe dhambi zetu kwa ajili ya jina lako.

¹⁰ Kwa nini mataifa yalazimike kusema, “Mungu wao yuko wapi?” Damu ya watumishi wako ambayo ilimwagwa na ilipize kisasi juu ya mataifa mbele ya macho yako.

¹¹ Kilio cha wafungwa na kije mbele zako; kwa uweza wa nguvu zako uwaweke hai wana wa mauti.

¹² Uwalipize majirani zetu vifuani mwao mara saba zaidi ya walivyo kutukana wewe, Bwana.

¹³ Hivyo sisi watu wako na kondoo wa malisho yako tutakushukuru milele. Tutazisimulia sifa zako kwa vizazi vyote.

80 ¹Usikie, Mchungaji wa Israel, wewe uliye mwongoza Yusufu kama kundi; wewe uketiye juu ya makerubi, utuangazie!

² Machoni pa Efraimu na Benjamini na Manase, uziinue nguvu zako; njoo na utuokoe.

³ Mungu, uturejeshe sisi; uangaze uso wako juu yetu, nasi tutaokolewa.

⁴ Yahwe Mungu wa majeshi, mpaka lini utawakasirikia watu wako wanapoomba?

⁵ Umewalisha mkate wa machozi na umewapa machozi ili wanywe katika kiasi kikubwa.

⁶ Umetufanya kitu kwa ajili ya majirani zetu kubishania, na maadui zetu hucheka kuhusu sisi kati yao.

⁷ Mungu wa majeshi, uturejeshe sisi; nasi tutaokolewa.

⁸ Wewe ulileta mzabibu kutoka Misri; ukawafukuza mataifa na ukaupanda.

⁹ Uliisafisha ardhi kwa ajil yake; nao ulipata mzizi na kuijaza nchi.

¹⁰ Milima ilifunika kwa kivuli chake, mierezi ya Mungu kwa matawi yake.

¹¹ Ilieneza matawi yake mbali kama bahari na mashina yake mpaka kwenye Mto Eufrate.

¹² Kwa nini umezibomoa kuta zake hata wapitao karibu huyachuma matunda yake.

¹³ Nguruwe wa msituni wanauharibu, na wanyama wa kondeni wanaula.

¹⁴ Urudi, Ee Mungu wa majeshi; kutoka mbinguni utazame chini na uuangalie na kuujali huu mzabibu.

¹⁵ Huu ni mzizi ambao mkono wako wa kuume umeupanda, mashina ambayo wewe uliyafanya yakue.

¹⁶ Yamekatwa na kuchomwa; yameangamia kwa sababu ya kukemea kwako.

¹⁷ Mkono wako na uwe juu ya mtu aliye mkono wako wa kuume, kwa mwana wa mtu uliyemfanya imara kwa ajili yako mwenywewe.

¹⁸ Ndipo hatutakuacha wewe; utuhuishe, nasi tutaliita jina lako.

¹⁹ Yahwe, Mungu wa majeshi, uturejeshe sisi; utuangazie nuru ya uso wako, nasi tutaokolewa.

81 ¹Mwimbieni Mungu aliye nguvu yetu kwa sauti; pigeni kelele za furaha kwa Mungu wa Yakobo.

² Imbeni wimbo na pigeni matari, kinubi chenye sauti nzuri pamoja na kinanda.

³ Pigeni panda mwandamo wa mwezi, katika siku ya mbalamwezi, mwanzoni mwa sikukuu.

⁴ Kwa kuwa ni agizo kwa Israeli, amri iliyotolewa na Mungu wa Yakobo.

⁵ Aliitoa kama maelekezo kwa Yusufu alipoenda katika nchi ya Misri, ambako nilisikia sauti ambayo sikuweza kuitambua:

⁶ “Niliutua mzigo kutoka mabegani mwake; mikono yake ilipumzishwa kubeba kikapu.

⁷ Katika dhiki yako uliniita, nami nikakusaidia; nilikujibu kutoka katika wingu jeusi la radi. Nilikujaribu kwenye maji ya Meriba. Sela

⁸ Sikilizeni, watu wangu, nami nitawaonya, Israeli, kama tu ungalinisikiliza!

⁹ Lazima kati yenu kusiwepo na mungu wa kigeni; haupaswi kumwabudu mungu wa kigeni.

¹⁰ Mimi ni Yahwe niliyekutoa katika nchi ya Misri, fungua sana kinywa chako, nami nitakijaza.

¹¹ Lakini watu wangu hawakusikiliza maneno yangu; Israeli hawakunitii.

¹² Nikawaacha waende katika njia yao wenyewe ya ukaidi ili kwamba waweze kufanya kinachoonekana sahihi kwao.

¹³ Laiti watu wangu wangenisikiliza mimi; na watu wangu wangelitembea katika njia yangu.

¹⁴ Kisha ningewatiisha adui zao haraka na kugeuzia mkono wangu dhidi ya watesi wao.

¹⁵ Wale wanaomchukia Yahwe katika hofu na waanguke chini mbele zake! Wawe wanyonge milele.

¹⁶ Ningewalisha Israeli kwa ngano bora; Ningewatosheleza kwa asali itokayo mwambani.”

82 ¹Mungu amesimama katika kusanyiko la mbinguni; katikati ya miungu anahukumu.

- ² Hata lini mtahukumu bila haki na kuonyesha upendeleo kwa waovu? Sela
- ³ Wateteeni maskini na yatima; dumisheni haki kwa aliyetaabishwa na fukara.
- ⁴ Muokoeni maskini na muhitaji; watoeni mkononi mwa waovu.
- ⁵ Hawajui wala hawaelewi; hutembea gizani; misingi yote ya nchi imebomoka.
- ⁶ Mimi nilisema, “Ninyi ni miungu, na ninyi nyote wana wa Mungu aliye Juu.
- ⁷ Hata hivyo intakufa kama wanadamu na mtaanguka kama mmoja wa wakuu.”
- ⁸ Uinuke, Ee Mungu, uihukumu nchi, maana unaurithi katika mataifa yote.

83 ¹Ee Mungu, usikae kimya! Usitupuuze na kustarehe, Ee Mungu.

² Tazama, adui zako wanafanya vurugu, na wale wakuchukiao wameinua vichwa vyao.

³ Wanafanya hila juu ya watu wako na kwa pamoja kupanga njama dhidi ya wale uwalindao. Wamesema,

⁴ “Njoni na tuwaangamize wao kama taifa. Kisha jina la Israeli halitakumbukwa.”

⁵ Wamepanga njama pamoja wakiwa na mkakati mmoja; wamefanya muungano dhidi yako.

⁶ Hii inajumuisha hema za Edomu na Waishmaeli, na watu wa Moabu na Wahagari, ambao wamepanga njama pamoja nao

⁷Gebali, Amoni, Amaleki; pia inajumuisha Filisti na wenyeji wa Tiro.

⁸ Ashuri pia ameshirikiana nao; wanawasaidia wana wa Lutu. Sela

⁹ Ufanye kwao kama ulivyofanya kwa Midiani, kama ulivyofanya kwa Sisera na kwa Yabini kwenye Mto Kishoni.

¹⁰ Waliangamizwa kule Endori na wakawa kama mbolea juu ya chi.

¹¹ Uvifanye vyeo vyao kama Orebu na Zeebu, na wakuu wao wote kama Zeba na Zalmuna.

¹² Wao walisema, “Natujimilikishe malisho ya Mungu.”

¹³ Ee Mungu wangu, uwafanye kama mavumbi ya kisulisuli, kama makapi mbele ya upepo,

¹⁴ Kama moto uteketezao msitu, na kama miali ya moto iwakayo milimani.

¹⁵ Uwafuate kwa tufani yako, na kuwafadhaisha kwa dhoruba yako.

¹⁶ Uwajaze nyuso zao kwa aibu ili kwamba waweze kulitafuta jina lako, Yahwe.

¹⁷ Nao waaibishwe na kufadhaishwa milele; waangamizwe katika aibu.

¹⁸ Kisha watajua kwamba ni wewe pekee, Yahwe, uliyе juu ya nchi yote.

84 ¹Ni jinsi gani maskani yako yapendeza, Ewe Yahwe wa Majeshi!

- ² Ninashauku ya kuingia nyumbani mwa Yahwe, nimechoka sana kwa sababu ninatamani sana kuwa nyuani mwako. Moyo wangu na mwili wangu wote wakuita wewe Mungu uliyehai.
- ³ Hata Shomoro naye amepata nyumba yake na mbayuwayu amejipatia kiota kwa ajili yake mwenyewe, mahali awezapo kuweka makinda yake karibu na madhabahu yako, Ee Yahwe wa majeshi, Mfalme wangu, na Mungu wangu.
- ⁴ Wamebarikiwa wale ambao huishi katika nyumba yako; nao hukusifu wewe siku zote. Sela
- ⁵ Amebarikiwa mtu yule ambaye nguvu zake ziko katika wewe, katika moyo wake mna njia kuu ziendazo mpaka Sayuni.
- ⁶ Wanapopita katika bonde la machozi, hupata chemichemi ya maji kwa ajili ya kunywa. Mvua ya vuli hulivika baraka.
- ⁷ Huendelea toka nguvu hadi nguvu; kila mmoja wao katika sayuni huonekana mbele ya Mungu.
- ⁸ Yahwe Mungu wa majeshi, sikia maombi yangu; Mungu wa Yakobo, usikilize nisemacho! Sela
- ⁹ Ee Mungu, uiangalie ngao yetu; uwaangalie wapakwa mafuta wako.
- ¹⁰ Kwa maana siku moja katika nyumba yako ni bora kuliko siku elfu mahali pengine. Ni bora niwe mlinzi wa mlango katika nyumba ya Mungu wangu, kuliko kuishi katika mahema ya waovu.
- ¹¹ Kwa kuwa Yahwe Mungu ni jua letu na ngao yetu; Yahwe atatoa neema na utukufu; hazuii zuri lolote kwa wale ambao hutembea katika uadilifu.
- ¹² Yahwe wa majeshi, amebarikiwa mtu yule anaye kutumainia wewe.

85 ¹Yahwe, wewe umeonyesha fadhili kwenye nchi yako; umeurejesha ustawi wa Yakobo.

- ² Umesamehe dhambi ya watu wako; umezisitiri dhambi zao zote. Sela
- ³ Umeondoa ghadhabu yako yote; umeiacha hasira yako kali.
- ⁴ Uturajeshe sisi, Ee Mungu wa wokovu wetu, na uikomeshe chuki yako juu yetu.
- ⁵ Je! Utaendelea kuwa na hasira juu yetu milele? Utadumisha hasira kizazi chote kijacho?
- ⁶ Je, hautatuhuisha tena? Kisha watu wako watafurahia katika wewe.
- ⁷ Utuonyeshe sisi uaminifu wa agano lako, Yahwe, utupe sisi wokovu wako.
- ⁸ Nitasiliza yale Yahwe Mungu asemayo, maana ye ye atafanya amani pamoja na watu wake, wafuasi wake waaminifu. Lakini lazima wasirudi tena katika njia za kipumbavu.
- ⁹ Hakika wokovu wake u karibu na wale wanao mwabudu ye ye; kisha utukufu utabaki katika nchi yetu.
- ¹⁰ Uaminifu wa agano na uaminifu vimekutana pamoja; haki na amani vimebusiana.
- ¹¹ Uaminifu unatoa chemichemi kutoka ardhini, na haki hutazama chini kutoka mawinguni.
- ¹² Ndiyo, Yahwe atatoa baraka zake njema, na nchi itatoa mazao yake.
- ¹³ Haki itaenda mbele zake na kufanya njia kwa ajili ya nyayo zake.

86 ¹Sikia, Ee Yahwe, na unijibu, kwa kuwa mimi ni maskini na mnyonge.

- ² Unilinde, maana mimi ni mwaminifu; Mungu wangu, umuokoe mtumishi wako anayekuamini.
- ³ Unihurumie, Bwana, maana ninakulilia wewe mchana kutwa.
- ⁴ Umfurahishe mtumishi wako, maana ni kwako, Bwana, ninaomba.
- ⁵ Wewe, Bwana, ni mwema, na uko tayari kusamehe, na huonyesha huruma kubwa kwa wale wanao kulilia wewe.
- ⁶ Yahwe, sikiliza maombi yangu; sikia sauti ya ombi langu.
- ⁷ Katika siku ya shida nitakuita wewe, kwa maana utanijibu.
- ⁸ Katikati ya miungu hakuna wa kufananishwa na wewe, Bwana. Hakuna matendo kama matendo yako.
- ⁹ Mataifa yote ambayo umeyafanya yatakuja kwako na kusujudu mbele zako, Bwana. Nao wataliheshimu jina lako.
- ¹⁰ Kwa kuwa wewe ni mkuu na utendaye mambo ya ajabu; wewe pekee ndiwe Mungu.
- ¹¹ Unifundishe njia zako, Yahwe; kisha nitatembea katika kweli yako: Unifanye kukuheshimu wewe.
- ¹² Bwana Mungu wangu, nitakusifu kwa moyo wangu wote; nitalituka jina lako milele.
- ¹³ Kwa maana uaminifu wa agano lako ni mkuu kwangu; wewe umeokoa uhai wangu kutoka chini kuzimuni.
- ¹⁴ Ee Mungu, wenye kiburi wameinuka dhidi yangu, kundi la watu wenye vurugu wanautafuta uhai wangu; nao hawakuuheshimu wewe.
- ¹⁵ Lakini wewe, Bwana, ni mwenye huruma, na neema, hukasiriki haraka, na mwingi katika uaminifu wa agano lako na kweli.
- ¹⁶ Unigeukie na unihurumie, mpe nguvu zako mtumishi wako, umuokoe mwana wa mjakazi wako.
- ¹⁷ Unionyeshe ishara ya wema wako; kisha wale wanichukiao watauona, na kuaibishwa; kwa sababu yako; Yahwe, umenisaidia, na kunifariji.

87 ¹Mji aliouanzisha umesimama juu ya mlima mtakatifu;

² Yahwe anapenda zaidi malango ya Sayuni kuliko mahema yote ya Yakobo.

³ Mambo matukufu yamesemwa kwako, mji wa Mungu. Sela

⁴ Ninataja Rahabu na Babeli kwa wafuasi wangu; tazama Filisti, na Tiro, pamoja na Ethiopia; nao watasema huyu alizaliwa humo.”

⁵ Itasemwa juu ya Sayuni, “Kila mmoja wa hawa alizaliwa katika yeye; na yeye aliye Juu atamuimarisha.

⁶ Yahwe anaandika, katika kitabu cha sensa ya mataifa, “Huyu alizaliwa humo.” Sela

⁷ Hivyo waimbaji na wachezaji kwa pamoja waseme, “Chemichemi zangu zimo kwako.”

88 ¹Yahwe, Mungu wa wokovu wangu, ninalia mchana na usiku mbele zako.

- ² Sikiliza maombi yangu; utazame kulia kwangu.
³ Maana nimejawa taabu, na uhai wangu umefika kuzimuni.
⁴ Watu hunichukulia kama wale waendao chini shimonii; mimi ni mtu asiye na nguvu.
⁵ Nimetelekezwa mionganii mwa wafu; niko kama mfu alalaye katika kaburi, wao ambaa wewe huwajali tena kwa sababu wametengwa mbali na nguvu zako.
⁶ Wewe umeniweka katika sehemu ya chini kabisa ya shimo, sehemu yenye giza na kilindini.
⁷ Gadhambu yako yanilemea, na mawimbi yako yote yanatua juu yangu. Sela
⁸ Kwa sababu yako wale wanijuao wote hunikwepa; umenifanya wakutisha machoni pao; Nimefungwa na siwezi kutoroka.
⁹ Macho yangu yamefifia kutokana na shida; kila siku nakuita wewe, Yahwe; ninakunyoshea wewe mikono yangu.
¹⁰ Je! Utafanya miujiza kwa ajili ya wafu? Wale waliokufa watafufuka na kukusifu wewe? Sela
¹¹ Uaminifu wa agano lako utatangazwa kaburini? Au uaminifu wako mahali pa wafu?
¹² Matendo yako ya ajabu yatajulikana gizani? Au haki yako katika mahali pa usaulifu?
¹³ Lakini ninakulilia wewe, Yahwe; wakati wa asubuhi maombi yangu huja kwako.
¹⁴ Yahwe, kwa nini unanikataa? Kwa nini unauficha uso wako mbali nami?
¹⁵ Nimekuwa nikiteswa kila siku na hatihati ya kifo tangu ujana wangu. Nimeteseka dhidi ya hofu yako kuu; ninakata tamaa.
¹⁶ Matendo yako ya hasira yamepita juu yangu, na matendo yako ya kutisha yameniangamiza.
¹⁷ Siku zote yananizingira mimi kama maji; yote yamenizingunguka mimi.
¹⁸ Umeniondoolea mpendwa na rafiki, na sasa anijuaye pekee ni giza.

89 ¹Nitaimba sifa za matendo ya uaminifu wa agano milele; nitatangaza kweli yako kwa vizazi vijavyo.

² Maana nimesema, "Uaminifu wa agano umeimarishwa milele; na kweli yako umeiimarisha mbinguni."

³ "Nimefanya agano na wateule wangu, nimeapa kiapo kwa Daudi mtumishi wangu.

⁴ Nitauimarissha uzao wako milele, na nitauimarissha utawala wako vizazi vyote." Sela

⁵ Mbingu husifu maajabu yako, Yahwe; kweli yako inasifiwa katika kusanyiko la watakatifu.

⁶ Maana ni nani katika mbingu aweza kulinganishwa na Yahwe? Ni nani kati ya wana wa miungu ni kama Yahwe?

⁷ Ni Mungu anaye heshimiwa sana katika baraza la watakatifu naye ni wakutisha kati ya wote wanao mzunguka.

⁸ Yahwe, Mungu wa majeshi, ni nani aliye na nguvu kama wewe, Yahwe? Kweli yako inakuzunguka.

⁹ Wewe huitawala bahari yenyen nguvu; mawimbi yainukapo, wewe huyatuliza.

¹⁰ Ulimwangamiza Rahabu kama mmoja aliye uliwa, uliwatawanya adui zako kwa mkono wako wenye nguvu.

¹¹ Mbingu ni zako wewe, na nchi pia; uliumba dunia na vyote vilivyomo.

¹² Uliumba kaskazini na kusini; Tabori na Hermoni hulifurahia jina lako.

¹³ Una mkono wa uweza na mkono wenye nguvu, na mkono wako wa kuume uko juu.

¹⁴ Haki na hukumu ni msingi wa kiti chako; uaminifu wa agano lako na uaminifu huja mbele zako.

¹⁵ Wamebarikiwa watu wakuabuduo wewe! Yahweh, wanatembea katika nuru ya uso wako.

¹⁶ Siku zote wanafurahia katika jina lako, na katika haki yako wanakutukuza wewe.

¹⁷ Wewe ni fahari ya nguvu zao, na kwa nguvu zako tu washindi.

¹⁸ Maana ngao zetu ni za kwako Yahwe; mfalme wetu ni wa Mtakatifu wa Israeli.

¹⁹ Muda mrefu uliopita ulizungumza na waaminfu wako katika maono; ulisema, "Nimeweka taji juu ya mwenye nguvu; nimemuinua aliyechaguliwa kutoka kati ya watu.

²⁰ Nimemchagua Daudi mtumishi wangu; kwa mafuta yangu matakatifu nimempaka yeye.

²¹ Mkono wangu utamsaidia ye; mkono wangu utamtia nguvu.

²² Hakuna adui atakaye mdanganya; hakuna mwana wa uovu atakaye muonea.

²³ Nitawaangamiza adui zake mbele yake; nitawaua wale wamchukiao.

²⁴ Kweli yangu na uaminifu wa agano vitakuwa pamoja naye; kupitia jina langu atakuwa mshindi.

²⁵ Nitaweka mkono wake juu ya bahari na mkono wake wa kuume juu ya mito.

²⁶ Yeye ataniita, 'Wewe ni Baba yangu, Mungu wangu, na mwamba wa wokovu wangu.'

²⁷ Nitamjalia kuwa kama mzaliwa wangu wa kwanza, aliye inuliwa zaidi juu ya wafalme wa nchi.

²⁸ Nitaongeza uaminifu wa agano langu kwake milele; na agano langu pamoja naye litakuwa salama.

²⁹ Nitaufanya uzao wake kudumu milele na kiti chake cha enzi kitadumu kama mbingu zilizo juu.

³⁰ Ikiwa watoto wake wataziacha sheria zangu, na kutokutii amri zangu;

³¹ Na kama watazivunja sheria zangu na kutokuzishika amri zangu,

³² Ndipo Nitauadhibu uasi wao kwa fimbo na uovu wao kwa makofi.

³³ Lakini sitauondoa kwake upendo wangu thabiti, wala kutokuwa mwaminifu kwa ahadi yangu.

³⁴ Sitavunja agano langu wala kubadilisha maneno ya midomoni mwangu.

³⁵ Mara moja na kwa yote, nimeapa kwa utakatifu wangu sitamdaganya Daudi:

³⁶ Uzao wake utaendelea milele na kiti chake cha enzi kama vile jua mbele yangu.

³⁷ Kitaimarishwa milele kama mwezi, shahidi mwaminifu mawinguni." Sela

³⁸ Lakini wewe umemtupa na kumkataa; umemkasirikia mfalme mpakwa mafuta wako.

³⁹ Wewe umelikataa agano la mtumishi wako; umeinajisi taji yake ardhini.

⁴⁰ Umeyunja kuta zake zote; umeharibu ngome yake.

⁴¹ Wapita njia wote wamemuibia, amekuwa kitu chenye kinyaa kwa majirani zake.

⁴² Umeinua mkono wa kuume wa adui zake; umewafurahisha adui zake wote.

⁴³ Umeyageuzu makali ya upanga wake, na hukumfanya asimame awapo vitani.

⁴⁴ Umeimaliza fahari yake; umekitupa ardhini kiti chake cha enzi.

⁴⁵ Umefupisha siku za ujana wake; umemfunika kwa aibu. Sela

⁴⁶ Mpaka lini, Yahwe? Utajificha milele? Mpaka lini hasira yako itawaka kama moto?

⁴⁷ Kumbuka jinsi muda wangu ulivyo mfupi; na ni kwa ajili gani umewaumba wana wote wa wanadamu wasio na manufaa?

⁴⁸ Ni nani aweza kuishi na asife, au atakaye iokoa nafsi yake dhidi ya mkono wa kuzimu? Sela

⁴⁹ Bwana, yako wapi matendo yako ya zamani ya uaminifu wa agano ambayo ulimwapia Daudi katika kweli yako?

- ⁵⁰ Kumbuka, Bwana, watumishi wako walivyodhihakiwa na vile nilivyo vumilia moyoni mwangu matusi mengi dhidi ya mataifa.
- ⁵¹ Maadui zako wanavurumiza matusi, Yahwe; wanadhihaki nyayo za mpakwa mafuta wako.
- ⁵² Atukuzwe Yahwe milele, Amina, na Amina.

KITABU CHA NNE

90 ¹Bwana, wewe umekuwa kimbilio letu vizazi vyote.

- ² Kabla milima haijaumbwa, wala haujaumba nchi na dunia, tangu milele na milele, wewe ni Mungu.
³ Humrudisha mtu mavumbini, na kusema, "Rudi, ewe uzao wa mwanadmu.
⁴ Kwa maana miaka elfu machoni pako ni kama jana ipitapo, na kama saa wakati wa usiku.
⁵ Huwafagia kama vile kwa mafuriko; nao hulala; na wakati wa asubuhi wako kama majani yameayo.
⁶ Asubuhi yachipuka na kumea; jioni yakanika na kukauka.
⁷ Hakika, tumeangamizwa kwa hasira yako, na gadhabu yako inatuogopesha sana.
⁸ Umeudhihirisha uovu wetu mbele zako, na dhambi zetu zilizofichika katika nuru ya uwepo wako.
⁹ Uhai wetu unatoweka chini ya gadhabu yako; Miaka yetu inapita haraka kama pumzi.
¹⁰ Miaka yetu ni sabini, au themanini tukiwa na afya; lakini hata hivyo miaka yetu mizuri imetiwa alama ya taabu na huzuni; inapita haraka, kisha tunatoweka.
¹¹ Ni nani ajuaye kiwango cha hasira yako, na ghadhabu yako ambayo iko sawa na hofu yako?
¹² Hivyo utufundishe kuzihesabu siku zetu, ili kwamba tuweze kuishi kwa moyo wa hekima.
¹³ Ugeuke, Ee Yahwe! Mpaka lini? Uwahurumie watumishi wako.
¹⁴ Ututosheleze sisi wakati wa asubuhi kwa uaminifu wa agano lako; ili kwamba tuweze kufurahi na kushangilia siku zote za maisha yetu.
¹⁵ Utufurahishe kwa uwiano sawa na zile siku ulizo tutesa, na kwa ile miaka tuliyopitia taabu.
¹⁶ Matendo yako na yaonekane kwa watumishi wako, na utukufu wako, kwa watoto wao.
¹⁷ Na neema ya Bwana Mungu wetu iwe yetu; fanikisha kazi za mikono yetu; hakika, fanikisha kazi ya mikono yetu.

91 ¹Yeye aishiye katika makazi ya Aliye Juu atakaa katika uvuli wa Mwenyezi.

- ² Nami nitasema kuhusu Yahwe, "Yeye ni kimbilio langu na ngome yangu, Mungu wangu; ambaye ninamwamini."
- ³ Kwa maana yeye atakuokoa dhidi ya mtego wa mwindaji na dhidi ya pigo liletalo mauti.
- ⁴ Yeye atakufunika kwa mbawa zake, na chini ya mbawa zake utapata kimbilio. Uaminifu wake ni ngao na ulinzi.
- ⁵ Nawe hautaogopeshwa na vitisho wakati wa usiku, wala mishale ipaayo kwa siku,
- ⁶ Wala pigo lizungukalo gizani, wala ugonjwa ujao wakati wa mchana.
- ⁷ Maelfu wawenza kuangukia upande wako na makumi elfu mkono wako wa kuume, lakini uovu hauwezi kukupata.
- ⁸ Wewe utatazama tu na kuona hukumu ya waovu.
- ⁹ Kwa kuwa Yahwe ni kimbilio langu! Umfanye Aliye Juu kuwa kimbilio lako pia.
- ¹⁰ Hakuna uovu utakao kushinda wewe; mateso hayatakuja karibu na nyumba yako.
- ¹¹ Maana yeye atawaelekeza malaika moja kwa moja kukulinda wewe, na kukuwekea ulinzi katika njia zako zote.
- ¹² Nao watakuinua juu kwa mikono yao ili mguu wako usiweze kujikwaa kwenye jiwe.
- ¹³ Utawaangamiza simba na nyoka chini ya miguu yako; utawakanyaga wana-simba na nyoka.
- ¹⁴ Kwa sababu amejitoa kwangu, hivyo nitamuokoa; Nitamlinda kwa sababu yeye ni mwaminifu kwangu.
- ¹⁵ Aniitapo, Nitamjibu, Nitakuwa naye katika shida; Nitamuokoa, na nitamuheshimu.
- ¹⁶ Nitamtosheleza kwa maisha marefu na kumuonyesha wokovu wangu.

92 ¹Ni jambo jema kumshukuru Yahwe na kuliimbia sifa jina lako, Uliye Juu,

² Kutangaza uaminifu wa agano lako wakati wa asubuhi na uaminifu wako kila usiku,

³ kwa kinubi cha nyuzi kumi na kwa tuni ya kinubi.

⁴ Kwa kuwa wewe, Yahwe, matendo yako yamenifurahisha; nitaimba kwa furaha kwa sababu ya matendo ya mikono yako.

⁵ Ni jinsi gani matendo yako ni makuu, Yahwe! Mawazo yako ni ya kina.

⁶ Mtu mpumbavu hawezu kuyajua, wala mjinga kuyaelewa haya:

⁷ Wasio haki watakapochipuka kama nyasi, na hata watendao uovu watakapo stawi, bado wataangamizwa kwenye uharibifu wa milele.

⁸ Lakini wewe, Yahwe, unatawala milele.

⁹ Hakika, watazame adui zako, Yahwe! Hakika, watazame adui zako, wataangamia! Wale wote watendao maovu watatawanywa.

¹⁰ Wewe umeinua pembe yangu kama pembe ya Nyati wa porini; nimepakwa mafuta safi.

¹¹ Macho yangu yameona kuanguka kwa adui zangu; masikio yangu yamesikia maangamizi ya adui zangu waovu.

¹² Wenye haki watastawi kama mtende; watakua kama mwerezi wa Lebanoni.

¹³ Wamepandwa katika nyumba ya Yahwe; wakistawi katika nyua za Mungu wetu.

¹⁴ Wao huzaa matunda hata izeeni; hukaa safi na wenye afya,

¹⁵ Kutangaza kuwa Yahwe ni wa haki; Yeye ni mwamba wangu, na hakuna udhalimu ndani yake.

93 ¹Yahwe anatawala; amevikwa adhama; Yahwe amejivika na kujifunga nguvu, ulimwengu umeimarishwa; hauwezi kusogezwa.

² Kiti chako cha enzi kimeimarishwa tangu zamani; umekuwepo siku zote.

³ Bahari zimeinuka, Yahwe; zimepaza sauti zao; mawimbi ya bahari yapiga ghasia na ngurumo.

⁴ Yahwe aliye juu ni mwenye nguvu zaidi kuliko ghasia ya mawimbi mengi, na mawimbi ya bahari yenye nguvu.

⁵ Amri zako ni za kuaminika sana; utakatifu huipamba nyumba yako, Yahwe, milele.

94 ¹Yahwe, Ee Mungu ulipaye kisasi, Mungu ulipaye kisasi, utuangazie sisi.

- ² Inuka, muhukumu wa nchi, uwape wenyewe majivuno kile wanachostahili.
³ Mpaka lini waovu, Yahwe, mpaka lini waovu watafurahia?
⁴ Wanamwaga maneno yao ya kiburi; wote watendao uovu wanajivuna.
⁵ Wanawaangamiza watu wako, Yahwe; wanalitesa taifa amba ni milki yako.
⁶ Wanamuua mjane na mgeni aishiye nchini mwao, na wanamuua yatima.
⁷ Nao husema, "Yahwe hawezi kuona, Mungu wa Yakobo hayagundai haya."
⁸ Tambueni, ninyi watu wajinga! Enyi wapumbavu, mtajifunza lini?
⁹ Yeye aliye liumba sikio, hasikii? Yeye aliye litengeneza jicho, haoni?
¹⁰ Yeye awaadhibuye mataifa, hayuko sahihi? Yeye ndiye ampaye maarifa mwanadamu.
¹¹ Yahwe anayajua mawazo ya wanadamu, kuwa ni mvuke.
¹² Amebarikiwa yule ambaye umuongozaye, Yahwe, yule ambaye wewe humfundisha kutoka katika sheria yako.
¹³ Wewe humpa pumziko wakati wa shida, mpaka shimo litakapokuwa limechimbwa kwa ajili ya waovu.
¹⁴ Maana Yahwe hatawaacha watu wake wala kutelekeza warithi wake.
¹⁵ Kwa kuwa tena hukumu itakuwa ya haki; na wote walio wanyoofu wa moyo wataifuata.
¹⁶ Ni nani atainuka kunitetea dhidi ya watendao uovu? Ni nani atasimama dhidi ya waovu kwa ajili yangu?
¹⁷ Kama Yahwe asingelikuwa msaada wangu, haraka ningekuwa nimelala mahali pa ukimya.
¹⁸ Niliposema, mguu wangu unateleza," Uaminifu wa agano lako, Yahwe, uliniinua.
¹⁹ Wasiwasi uwapo mwiningi ndani yangu, faraja yako hunifurahisha.
²⁰ Kiti cha uharibifu chawenza kushirikiana nawe, kitungacho madhara kwa njia ya sheria?
²¹ Wao kwa pamoja hupanga njama kuwaua wenyewe haki na kuwahukumu adhabu ya kifo wenyewe haki.
²² Lakini Yahwe amekuwa mnara wangu mrefu, na Mungu wangu amekuwa mwamba wa kimbilio langu.
²³ Yeye atawarudishia uovu wao wenyewe na atawaangamiza katika uovu wao wenyewe. Yahwe Mungu wetu atawaangamiza.

95 ¹Ee njooni, tumwimbie Yahwe; na tumwimbie kwa shangwe mwamba wa wokovu wetu.

² Tuingie uweponi mwake kwa shukrani; tumwimbie yeeye kwa zaburi ya sifa.

³ Kwa maana Yahwe ni Mungu mkuu na Mfalme mkuu juu ya miungu yote.

⁴ Mkononi mwake zimo bonde za dunia; navyo vilele vya milima ni vyake.

⁵ Bahari ni yake, maana aliumba, na mikono yake ilitengeneza nchi kavu.

⁶ Ee njooni, tumwabudu na tupige magoti; tupige magoti mbele za Yahwe, muumbaji wetu:

⁷ Kwa maana yeeye ni Mungu wetu; na sisi tu watu wa malisho yake, na kondoo wa mkono wake. Ni heri leo mngezikia sauti yake!

⁸ Msiifanye migumu mioyo yenu, kama vile huko Meriba, au kama ile siku ya Masa jangwani;

⁹ ambako baba zenu walinijaribu na kunipima, japo walikuwa wameyaona matendo yangu.

¹⁰ Kwa miaka arobaini nilikasirishwa na kizazi hicho na kusema, ‘Hawa ni watu amba miyo yao imepotoka; hawazijui njia zangu.’

¹¹ Hivyo katika hasira yangu niliapa kwamba wasingeingia kamwe mahali pa pumziko.”

96 ¹Ee, mwimbieni Yahwe wimbo mpya; mwimbieni Yahwe, nchi yote.

² Mwimbieni Yahwe, tukuzeni jina lake; tangazeni wokovu wake siku hadi siku.

³ Tangazeni utukufu wake kati ya mataifa, matendo yake ya ajabu kati ya mataifa.

⁴ Maana Yahwe ni mkuu, na wakusifiwa sana; ni wakuhofiya kuliko miungu mingine.

⁵ Maana miungu yote ya mataifa ni sanamu, bali ni Yahwe aliye zifanya mbingu.

⁶ Heshima na adhama ziko mbele zake; nguvu na uzuri zimo katika patakatifu pake.

⁷ Mpeni Yahwe sifa, enyi ukoo wa watu, mpeni sifa Yahwe kwa ajili ya utukufu wake na nguvu.

⁸ Mpeni Yahwe utukufu ambaa unastahili jina lake; leteni matoleo, na muingie nyuani mwake.

⁹ Mwabuduni Bwana katika uzuri wa utakatifu wake, tetemekeni mbele zake, nchi yote.

¹⁰ Semeni kati ya mataifa, kwamba Yahwe anatawala; ulimwengu pia umeimarishwa na hauwezi kutikiswa; ye ye huwahukumu watu kwa haki.

¹¹ Mbingu na zifurahi, na nchi ishangilie; bahari na ivume na vyote viijazavyo vipige kelele kwa shangwe.

¹² Mashamba yashangilie, na vyote vilivyomo; kisha miti ya mstuni ipige kelele kwa furaha,

¹³ mbele za Yahwe; maana ye ye anakuja, kwa kuwa anakuja kuihukumu nchi; naye atahukumu ulimwengu kwa haki na mataifa kwa uaminifu wake.

97 ¹Yahwe anatawala; nchi ishangilie; visiwa vingi na vifurahi.

² Mawingu na giza vyamzunguka; haki na hukumu ndio msingi wa kiti chake.

³ Moto huenda mbele zake, nao huwateketeza adui zake pande zote.

⁴ Taa yake huangaza ulimwengu; nchi huona na kutetemeka.

⁵ Milima huyeyuka kama nta mbele za Yahwe, Bwana wa dunia yote.

⁶ Mbingu hutangaza haki yake, na mataifa yote huuona utukufu wake.

⁷ Wale wote waabuduo sanamu za kuchonga wataaibishwa, wale wanao jivuna katika sanamu zisizo na maana; mwabuduni enyi miungu wote!

⁸ Sayuni ilisikia na kufurahi, na miji ya Yuda ilishangilia kwa sababu ya amri zako za haki, Yahwe.

⁹ Kwa kuwa wewe, Yahwe, ndiye uliye juu sana juu ya nchi yote, umetukuka sana juu ya miungu yote.

¹⁰ Ninyi ambao mnampenda Yahwe chukieni uovu; ye ye hulinda uhai wa watakatifu wake; naye huwatoa mikononi mwa waovu.

¹¹ Nuru imepandwa kwa ajili ya wenye haki, na furaha kwa ajili ya wanyoofu wa moyo.

¹² Furahini katika Yahwe, enyi wenye haki; na mpeni shukrani mkumbukapo utakatifu wake.

98 ¹Ee, mwimbieni Yahwe wimbo mpya, kwa kuwa ametenda mambo ya ajabu; mkono wake wa kuume na mkono wake mtakatifu vimempa ushindi.

² Yahwe ameufanya wokovu wake ujulikane; ameidhihirisha haki yake kwa mataifa yote.

³ Hukumbuka uaminifu wa agano lake na uaminifu kwa ajili ya nyumba ya Israeli; miisho yote ya dunia itauona ushindi wa Mungu wetu.

⁴ Mshangilieni Yahwe, nchi yote; pazeni sauti kwa wimbo, imbeni kwa furaha, na imbeni sifa.

⁵ Mwimbieni Yahwe sifa kwa kinubi; kwa kinubi, na wimbo wenye muziki wa kupendeza.

⁶ Kwa tarumbeta na sauti ya baragumu, fanyeni kelele za shangwe mbele ya Mfalme, Yahwe.

⁷ Bahari na ipige kelele, na vyote vilivyomo; ulimwengu, na wale wakaao ndani yake!

⁸ Mito na ipige makofi; na milima ipige kelele kwa furaha

⁹ Mbele za Yahwe; kwa kuwa anakuja kuihukumu nchi; naye ataihukumu dunia kwa haki na mataifa kwa adili.

99 ¹Yahwe anatawala; mataifa na yatetemeke; ameketi juu ya makerubi; nchi inatetemeka.

² Yahwe ni mkuu katika Sayuni; naye ametukuka juu ya mataifa yote.

³ Nao walisifu jina lako kuu na lenye kutisha; ye ye ni mtakatifu.

⁴ Mfalme ana nguvu naye hupenda haki; wewe umeimarisha haki, umetenda haki na hukumu katika Yakobo.

⁵ Msifuni Yahwe Mungu wetu, na sujuduni miguuni pake, kwa kuwa ye ye ni mtakatifu.

⁶ Musa na Haruni walikuwa mionganoni mwa makuhani wake, na Samwel aliwa wa mionganoni mwa wale walio muomba Yeye; walimuomba Yahwe, naye akawajibu.

⁷ Alizungumza nao toka nguzo ya wingu; walizishika amri zake takatifu, na sheria ambazo aliwapatia.

⁸ Wewe uliwajibu, Yahwe Mungu wetu; ulikuwa kwao Mungu mwenye kusamehe, lakini uliye adhibu matendo yao ya dhambi.

⁹ Msifuni Yahwe Mungu wetu, na mwabuduni kwenye mlima wake mtakatifu; maana Yahwe Mungu wetu ni Mtakatifu.

100 ¹Mpigieni Yahwe kelele za furaha, enyi nchi yote.

² Mtumikieni Yahwe kwa furaha; njoni mbele zake mkiimba kwa furaha.

³ Mjue kuwa Yahwe ni Mungu; alituumba, na sisi tu mali yake; tu watu wake na kondoo wa malisho yake.

⁴ Ingieni malangoni mwake kwa shukrani, na nyuani mwake kwa kusifu; mshukuruni yeye, na litukuzeni jina lake.

⁵ Maana Yahwe ni mwema; uaminifu wa agano lake wadumu milele; na uaminifu wake vizazi na vizazi vyote.

101 ¹Nitaimba uaminifu wa agano lako na hukumu; kwako, Ee Yahwe, Nitakuimbia sifa.

- ² Nitatembea katika njia ya uadilifu. Oh, ni lini utakuja kwangu? Nitatembea kwa uadilifu ndani ya nyumba yangu.
- ³ Sitaweka matendo maovu mbele ya macho yangu; ninachukia uovu usio na maana; hauta shikamana nami.
- ⁴ Watu waliopotoka wataniacha mimi; mimi sichangamani na uovu.
- ⁵ Nitamwangamiza yejote amsengenyaye jirani yake kwa siri. Sitamvumilia yejote mwenye kiburi.
- ⁶ Nitawachagua walio waaminifu katika nchi wakae upande wangu. Wale watembeao katika njia ya uhadilifu watanitumikia.
- ⁷ Watu wadanganyifu hawatabaki ndani ya nyumba yangu; waongo hawatakaribishwa mbele ya macho yangu.
- ⁸ Asubuhi hata asubuhi nitawaangamiza waovu wote kutoka nchini; nitawaondoa watendao maovu wote katika mji wa Yahwe.

102 ¹Sikia maombi yangu, Ee Yahwe; sikia kulia kwangu kwako.

- ² Usiufiche uso wako mbali nami wakati wa shida. Unisikilize. Nikuitapo, unijibu upesi.
- ³ Kwa maana siku zangu zinapita kama moshi, na mifupa yangu kama moto.
- ⁴ Moyo wangu umeumizwa na niko kama majani yaliyo kauka. Ninasahau kula chakula chochote.
- ⁵ Kwa muendelezo wa kuugua kwangu, nimekonda sana.
- ⁶ Niko kama mwali wa jangwani; nimekuwa kama bundi magofuni.
- ⁷ Ninalala macho kama shomoro faraghani, pekeyake juu ya paa.
- ⁸ Adui zangu wanana laumu mchana kutwa; wale wanao nidhihaki hutumia jina langu katika laana.
- ⁹ Ninakula majivu kama mkate na kuchanganya kinywaji changu kwa machozi.
- ¹⁰ Kwa sababu ya hasira yako kali, umeniinua juu kunitupa chini.
- ¹¹ Siku zangu ni kama kivuli kanachofisia, na ninanyauka kama majani.
- ¹² Lakini wewe, Yahwe, unaishi milele, na kumbukumbu lako ni kwa vizazi vyote.
- ¹³ Wewe utasimama na kuirehemu Sayuni. Sasa ni wakati wa mkurehemu yeye. Wakati ulio teuliwa umefika.
- ¹⁴ Maana watumishi wako wameyaridhia mawe yake pendwa na kuyaonea huruma mavumbi ya magofu yake.
- ¹⁵ Mataifa wataliheshimu jina lako, Yahwe, na wafalme wote wa nchi watauheshimu utukufu wako.
- ¹⁶ Yahwe ataijenga tena Sayuni na ataonekana katika utukufu wake.
- ¹⁷ Wakati huo, atajibu maombi ya fukara; hatayakataa maombi yao.
- ¹⁸ Hii itaandikwa kwa ajili ya vizazi vijavyo, na watu ambao bado hawajazaliwa watamsifu Yahwe.
- ¹⁹ Maana ametazama chini toka mahali pa juu patakatifu;
- ²⁰ Toka mbinguni Yahwe ameiangalia nchi, ili kusikia kuugua kwa wafungwa, kuwafungua waliohukumiwa kufa.
- ²¹ Kisha watu watalitangaza jina la Yahwe katika Sayuni na sifa zake katika Yerusalem
²² pindi mataifa na falme watakaposanyika pamoja kumtumikia Yahwe.
- ²³ Amechukua nguvu zangu katikati ya siku zangu za kuishi, amezifupisha siku zangu.
- ²⁴ Nilisema, "Mungu wangu, usinichukue katikati ya siku zangu; wewe uko hapa hata kizazi chote.
- ²⁵ Tangu zama za kale wewe uliiweka nchi mahali pake; mbingu ni kazi ya mikono yako.
- ²⁶ Mbingu na nchi zitaangamia lakini wewe utabaki; zitachakaa kama mavazi; utaziondoa kama watu waondoavyo mavazi yaliyo chakaa, nazo hazitaonekana tena.
- ²⁷ Lakini wewe ni yuleyule, na miaka yako haitakuwa na mwisho.
- ²⁸ Watoto wa watumishi wako wataendelea kuishi, na uzao wao utaishi katika uwepo wako.

103 ¹Nitamsifu Yahwe maisha yangu yote, na vyote vilivyomo ndani yangu, nitalisifu jina lake takatifu.

- ² Maishani mwangu mwote nitamsifu Yahwe, na kukumbuka matendo yake yote mazuri.
- ³ Yeye husamehe dhambi zako zote; huponya magonjwa yako yote.
- ⁴ Huukomboa uhai wako dhidi ya uharubifu; hukuvika taji kwa uaminifu wa agano lake na hutenda kwa rehema.
- ⁵ Huyatosheleza maisha yako kwa mambo mema ili kwamba ujana wako ufanywe upya kama tai.
- ⁶ Yahwe hutenda yaliyo haki naye hutenda hukumu ya haki kwa ajili ya wote walio onewa.
- ⁷ Alimjulisha Musa njia zake, matendo yake kwa uzao wa Israeli.
- ⁸ Yahwe ni wa huruma na neema; ni mvumilivu; ana agano kuu la uaminifu.
- ⁹ Hataadhibu siku zote; hakasiriki siku zote.
- ¹⁰ Hatushughulikii sisi kama dhambi zetu zinavyostahili au kutulipa kulingana na uhitaji wa dhambi zetu.
- ¹¹ Kama mbingu zilivyo juu zaidi ya nchi, ndivyo ulivyo ukuu wa uaminifu wa agano lake kwao wale wanaomcha yeye.
- ¹² Kama vile mashariki ilivyo mbali na magharibi, hivi ndivyo ameondoa hatia zetu za dhambi zetu mbali nasi.
- ¹³ Kama vile baba alivyo na huruma kwa watoto wake, ndivyo Yahwe alivyo na huruma kwao wamchao.
- ¹⁴ Maana anajua tulivyo umbwa; anajua kuwa tu mavumbi.
- ¹⁵ Kama ilivyo kwa mwanadamu, siku zake ni kama majani; hustawi kama ua katika shamba.
- ¹⁶ Upepo hulipiga, nalo hutoweka, na hakuna hata mmoja awezaye kuelezea mahali lilipokua.
- ¹⁷ Lakini agano la uaminifu wa Yahwe uko kwa wale wamchao yeye milele hata milele. Haki yake ni endelevu kwa uzao wao.
- ¹⁸ Wanashika agano lake na kukumbuka kutii maagizo yake.
- ¹⁹ Yahwe ameweka kiti chake cha enzi mbinguni, na ufalme wake watawala juu ya kila mtu.
- ²⁰ Msifuni Yahwe, enyi malaika zake, ninyi hodari wenye nguvu na mtendao neno lake, na kutii sauti ya neno lake.
- ²¹ Msifuni Yahwe, enyi jeshi la malaika wote, ninyi ni watumishi mfanyao mapenzi yake.
- ²² Msifuni Yahwe, viumbe wake wote, mahali popote atawalapo. Nitamsifu Yahwe maisha yangu yote.

104 ¹Nitamsifu Yahwe maisha yangu yote, Ewe Yahwe Mungu wangu, wewe ni mkubwa sana; umevikwa kwa utukufu na enzi.

- ² Unajifunika mwenyewe kwa nuru kama kwa mavazi; umetandaza mbingu kama pazia za hema.
³ Umeweka mawinguni mihimili ya vyumba vyako; huyafanya mawingu gari lako; hutembea juu ya mbawa za upepo.
⁴ Yeye huufanya upepo kuwa wajumbe wake, miale ya moto kuwa watumishi wake.
⁵ Aliiweka misingi ya nchi, nayo haitahamishwa kamwe.
⁶ Wewe uliifunika nchi kwa maji kama kwa mavazi; maji yalifunika milima.
⁷ Kukemea kwako kulifanya maji kupungua; kwa sauti ya radi yako yakaondoka kasi.
⁸ Milima iliinuka, na mabonde yakaenea mahali ambapo wewe ulikwisha pachagua kwa ajili yao.
⁹ Umeweka mipaka kwa ajili yao ambao hayawezi kuupita; hayawezi kuifunika nchi tena.
¹⁰ Yeye alifanya chemchemi kutiririsha maji mabondeni; mito kutiririka katikati ya milima.
¹¹ Inasambaza maji kwa ajili ya wanyama wote wa shambani; punda wa porini hukata kiu yao.
¹² Kandokando ya mito ndege hujenga viota vyao; huimba kati ya matawi.
¹³ Humwagilia milima kutoka katika chumba chake cha maji mawinguni. Nchi imejazwa kwa matunda ya kazi yake.
¹⁴ Huzifanya nyasi kukua kwa ajili ya mifugo na mimea kwa ajili ya binadamu kulima ili kwamba mwanadamu aweze kuzalisha chakula toka nchini.
¹⁵ Hutengeneza mvinyo kumfurahisha mwanadamu, mafuta yakumfanya uso wake ung'ae, na chakula kwa ajili ya kuimarisha uhai wake.
¹⁶ Miti ya Yahwe hupata mvua nyangi; Mierezi ya Lebanon aliyoipanda.
¹⁷ Hapo ndege hutengeneza viota vyao. Na korongo, misunobari ni nyuma yake.
¹⁸ Mbuzi mwitu huishi kwenye milima mrefu; na urefu wa milima ni kimilio la wibari.
¹⁹ Aliuchagua mwezi kuweka alama ya majira; jua latambua kuchwa kwake.
²⁰ Wewe hufanya giza la usiku ambapo wanyama wote wa msituni hutoka nje.
²¹ Wana simba huunguruma kwa ajili ya mawindo na hutafuta chakula chao kutoka kwa Mungu.
²² Jua linapochomoza, huenda zao na kujilaza mapangoni mwao.
²³ Wakati huo huo, watu hutoka nje kuelekea kazi zao na utumishi wake mpaka jioni.
²⁴ Yahwe, ni jinsi gani kazi zako zilivyo nyangi na za aina mbalimbali! Kwa hekima ulizifanya zote; nchi inafurika kwa kazi zako.
²⁵ Kule kuna bahari, yenye kina kirefu na pana, ikiwa na viume vingi visivyo hesabika, vyote vidogo na vikubwa.
²⁶ Meli husafili humo, na ndimo alimo Lewiathani uliy muumbaacheze baharini.
²⁷ Hawa wote hukutazama wewe uwape chakula kwa wakati.
²⁸ Unapowapa chakula, hukusanyika; ufunguapo mkono wako, wanatosheka.
²⁹ Unapouficha uso wako, wanateseka; ukiondoa pumzi yao, wanakufa na kurudi mavumbini.
³⁰ Unapotuma Roho yako, wanaumbwa, nawe unaifanya upya nchi.
³¹ Utukufu wa Yahwe na udumu milele; Yahwe na aufurahie uumbaji wake.
³² Yeye hutazama nchi, nayo hutikisika; huigusa milima, nayo hutoa moshi.
³³ Nitamwimbia Yahwe maisha yangu yote; nitamwimbia sifa Mungu wangu nigali ninaishi.
³⁴ Mawazo yangu na yawe matamu kwake; nitafurahia katika Yahwe.
³⁵ Wenye dhambi na waondoshwe katika nchi, na waovu wasiwepo tena. Ninamsifu Yahwe maisha yangu yote.
Msifuni Yahwe.

105 ¹Mshukuruni Yahwe, liitieni jina lake; myafanye matendo yake yajulikane kati ya mataifa.

- ² Mwimbieni yeye, mwimbieni sifa yeye; semeni matendo yake yote ya ajau.
³ Mjivune katika utakatifu wa jina lake; moyo wao wamtafutao Yahwe ufurahi.
⁴ Mtafuteni Yahwe na nguvu zake; utafuteni uwepo wake siku zote.
⁵ Kumbukeni mambo ya ajabu aliyyotenda,
⁶ miujiza yake na amri zitokazo kinywani mwake, enyi kizazi cha Ibrahimu mtumishi wake, enyi watu wa Yakobo, wachaguliwa wake.
⁷ Yeye ni Yahwe, Mungu wetu. Amri zake ziko juu ya nchi yote.
⁸ Naye hulikumbuka agano lake milele, neno alilo amuru kwa ajili ya vizazi elfu.
⁹ Hulikumbuka agano alilolifanya na Ibrahimu na kiapo alichoh mwapia Isaka.
¹⁰ Hiki ndicho alichoh mthibitishia Yakobo kama agano na kama agano la milele kwa Israeli.
¹¹ Alisema, "Nitakupa wewe ardhi ya Kanaani kama sehemu yako ya urithi."
¹² Alisema hili wakati tu walipokuwa wachache katika hesabu, yaani wachahe sana, nao walikuwa wagoni katika nchi.
¹³ Walienda taifa hadi taifa na kutoka ufalme moja kwenda mwingine.
¹⁴ Hakuruhusu yeypote kuwaonea; aliwakemea wafalme kwa ajili yao.
¹⁵ Alisema, "Msiwaguze wapakwa mafuta wangu, na msiwadhuru manabii wangu."
¹⁶ Aliita njaa katika nchi; akaondoa upatikanaji wa mkate wote.
¹⁷ Akatuma mtu mbele yao; Yusufu aliuzwa kama mtumishi.
¹⁸ Miguu yake ilifungwa kwa pingu; alivishwa mnyororo wa chuma shingoni mwake,
¹⁹ mpaka wakati wa maneno yake ulipotimia, nalo neno la Yahwe lilimjaribu.
²⁰ Mfalme alituma watumishi kumfungua; mtawala wa watu alimuweka huru.
²¹ Alimuweka kuwa msimamizi wa nyumba yake kama mtawala wa mali zake zote
²² kuwaelekeza wakuu kama alivyopenda na kuwafundisha viongozi wake hekima.
²³ Kisha Israeli iliingia Misri, na Yakobo aliishi kwa muda katika nchi ya Hamu.
²⁴ Yahwe aliwajalia watu wake wazae sana, na aliwafanya wenye nguvu kuliko adui zao.
²⁵ Alisababisha adui zao wawachukie watu wake, na kuwatendea visivyo watumishi wake.
²⁶ Alimtuma Musa, mtumishi wake, na Haruni, ambaye alikwisha mchagua.
²⁷ Walifanya ishara zake kati ya Wamisri na maajabu yake katika ya nchi ya Hamu.
²⁸ Alituma giza na likaifanya nchi hiyo kuwa giza, lakini watu wake hawakutii amri zake.
²⁹ Aligeuza maji kuwa damu na aliua samaki wao.
³⁰ Nchi yao ilijaa vyura, hata katika vyumba nya watawala wao.
³¹ Alisema, na makundi ya inzi na chawa wakaja mjini mwote.
³² Aliigeuza mvua yao kuwa mvua ya mawe, pamoja na miali ya moto juu ya ardhi yao.
³³ Aliiharibu mizabibu yao na mitini yao; akaivunja miti ya mji wao.
³⁴ Alisema, na nzige wakaja, nzige wengi sana.
³⁵ Nzige walikula mboga zao zote za majani katika nchi yao. Walikula mazao yote ardhini.
³⁶ Aliua kila mzaliwa wa kwanza katika nchi yao, malimbuko ya nguvu zao.
³⁷ Aliwatoa nje Waisraeli wakiwa na fedha na dhahabu; hakuna mmoja wa kabilia lake aliyejikwaa njiani.
³⁸ Misri ilifurahi walipoondoka, maana Wamisri waliwaogopa.
³⁹ Alitandaza wingu liwafunike na alifanya moto uwaangazie wakati wa usiku.
⁴⁰ Waisraeli waliomba chakula, naye aliwaaletea kware na aliwatosheleza kwa mkate kutoka mbiguni.
⁴¹ Aliugawa mwamba, maji yalamwagika kutoka humo; yalitiririka katika jangwa kama mto.
⁴² Kwa maana alikumbuka ahadi yake takatifu aliyoifanya kwa Ibrahimu mtumishi wake.
⁴³ Aliwaongoza watu wake kwa furaha, wateule wake kwa kelele za ushindi.
⁴⁴ Aliwapa nchi za mataifa; walichukua milki ya mali za watu
⁴⁵ ili waweze kushika amri zake na kutii sheria zake. Msifuni Yahwe.

106 ¹Msifuni Yahwe. Mshukuruni Yahwe, kwa kuwa ni mwema, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele.

- ² Ni nani awezaye kuyahesabu mataendo makuu ya yahwe au kutangaza katika ukamilifu sifa zote za matendo yake ya kuaminika.
- ³ Wamebarikiwa wale watendao yaliyo mema na matendo yao yaliyo haki siku zote.
- ⁴ Ukumbuke, Ee Yahwe, unapowaonesha watu wako neema; unisaidie unapowaokoa.
- ⁵ Ndipo nitaona mafanikio ya wateule wako, wakifurahia katika furaha ya taifa lako, na utukufu pamoja na urithi wako.
- ⁶ Tumefanya dhambi kama babu zetu, tumekosea, na kufanya uovu.
- ⁷ Baba zetu hawakuyatambua matendo yako ya ajabu katika Misri; walipuuzia matendo yako mengi ya uaminifu wa agano; waliasi penye bahari, bahari ya Shamu.
- ⁸ Hata hivyo, yeeye aliwaokoa kwa ajili ya jina lake ili kwamba aweze kuzifunua nguvu zake.
- ⁹ Aliikemea Bahari ya Shamu, nayo ikakauka. Kisha akawaongoza vilindini, kana kwamba ni jangwani.
- ¹⁰ Aliwaokoa kutoka mkononi mwa wale waliowachukia, na aliwaokoa kutoka mkononi mwa adui.
- ¹¹ Lakini maji yaliwafunika washindani wao; hakuna hata mmoja aliye okolewa.
- ¹² Ndipo waliyaamini maneno yake, nao waliimba sifa zake.
- ¹³ Lakini walisahau haraka kile alichofanya; hawakuyasubiri maelekezo yake.
- ¹⁴ Walikuwa na tamaa isiyotoshelezwa jangwani, wakamjaribu Mungu nyikani.
- ¹⁵ Aliwapa ombi lao, lakini alituma gonjwa ambalo lilishambulia miili yao.
- ¹⁶ Katika kambi wakawa na wivu juu Musa na Haruni, kuhani mtakatifu wa Yahwe.
- ¹⁷ Nchi ilifunguka na ilimmeza Dathani na iliwafunika wafuasi wa Abiramu.
- ¹⁸ Moto uliwaka kati yao; moto uliwaangamiza waovu.
- ¹⁹ Walitengeneza ndama huko Horebu na kuabudu sanamu ya kuyeyuka.
- ²⁰ Wakaubadili utukufu wa Mungu kuwa mfano wa ng'ombe alaye majani.
- ²¹ Walimsahau Mungu wokozi wao, aliyefanya mambo makuu katika Misri.
- ²² Alifanya matendo ya ajabu katika nchi ya Hamu na matendo makuu penye Bahari ya Shamu.
- ²³ Mungu angetangaza uharibifu wao, kama sio Musa, mteule wake, aliingilia kati kugeuza hasira yake dhidi ya kuwaangamiza.
- ²⁴ Kisha waliidharau nchi yenye matunda; hawakuiamini ahadi yake,
- ²⁵ bali walilalamika katika mahema yao, na hawakumtii Yahwe.
- ²⁶ Kwa hiyo aliinua mkono wake na kuapa kwao kuwa atawaacha wafe jangwani,
- ²⁷ akitawanya uzao wao kati ya mataifa, na kuwatawanya katika nchi za kigeni.
- ²⁸ Waliabudu Baal ya Poeri na walizila dhabihu zilizotolewa kwa wafu.
- ²⁹ Walimkasirisha kwa matendo yao, na pigo la gonjwa baya liliwashambulia kati yao.
- ³⁰ Ndipo Finehasi aliinuka kuingilia kati, na pigo likakoma.
- ³¹ Ilihesabika kwake kama tendo la haki kwa vizazi vyote hata milele.
- ³² Pia walimkasirisha Yahwe penye maji ya Meriba, na Musa aliteseka kwa ajili yao.
- ³³ Walimghadhhabisha Musa naye akaongea haraka.
- ³⁴ Hawakuyaharibu mataifa kama Yahwe alivyowaamuru,
- ³⁵ bali walichangamana na mataifa na walijifunza njia zao
- ³⁶ nao waliabudu sanamu, nazo zikawa mtego kwao.
- ³⁷ Waliwatoa wana wao na binti zao kwa mapepo.
- ³⁸ Walimwaga damu isiyo na hatia, damu ya wana na binti zao, ambao waliwatoa kama dhabihu kwa sanamu za Kanaani, waliinajisi nchi kwa damu.
- ³⁹ Walinajisiwa kwa matendo yao; katika matendo yao walikuwa kama malaya.
- ⁴⁰ Hivyo Yahwe aliwakasilikia watu wake, akawadharau watu wake mwenyewe.
- ⁴¹ Akawaruhusu mataifa, na wale walio wachukia wakawatawala.
- ⁴² Maadui zao wakawaonea, wakatiishwa chini ya mamlaka yao.
- ⁴³ Mara nyingi alienda kuwasaidia, lakini waliendelea kuasi nao walishushwa chini kwa dhambi zao wenyewe.
- ⁴⁴ Hata hivyo, aliiangalia dhiki yao aliposikia kilio chao kwa ajili ya msaada.
- ⁴⁵ Alikumbuka agano lake pamoja nao na alijirudi kwa sababu ya upendo wake thabiti.
- ⁴⁶ Aliwafanya wote waliowateka wawahurumie.
- ⁴⁷ Utuokoe, Ee Yahwe, Mungu wetu. Utukusanye kutoka kati ya mataifa ili kwamba tuweze kulishukuru jina lako takatifu na utukufu katika sifa zako. Yahwe,

⁴⁸ Mungu wa Israeli, na asifiwe toka milele na milele. Watu wote walisema, “Amen.” Msifuni Yahwe.

KITABU CHA TANO.

107 ¹Mshukuruni Yahwe, maana ni mwema, na uaminifu wa agano lake wadumu milele.

- ² Waseme hivi waliokombolewa na Yahwe, wale aliowaokoa toka mkononi mwa adui.
³ Yeye amewakusanya kutoka nchi za kigeni, kutoka mashariki na magharibi, kutoka kaskazini na kusini.
⁴ Walitanga-tanga janwani katika njia ya nyika hawakuona mji wa kuishi.
⁵ Kwa sababu walikuwa na njaa na kiu, walikata tamaa kutokana na uchovu.
⁶ Kisha walimuita Yahwe katika shida yao, naye aliwaokoa toka katika dhiki yao.
⁷ Aliwaongoza kupidia njia ya moja kwa moja waweze kwenda mjini kuishi humo.
⁸ Oh ili watu wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu wa agano lake na kwa mambo ya ajabu aliowatendea wanadamu!
⁹ Maana hutosheleza shauku za walio na kiu, na hamu ya wale wenye njaa yeye huwashibisha kwa mambo mema.
¹⁰ Baadhi walikaa katika giza na uvuli wa mauti, walifungwa katika mateso na minyororo.
¹¹ Hii ni kwa sababu walikuwa wameliasi neno la Mungu na walikataa maelekezo ya Aliye Juu.
¹² Aliinyenyekesha mioyo yao kupidia magumu; walipata mashaka na hakukuwa na mmoja wa kuwasaidia.
¹³ Kisha wakamwita Yahwe katika shida yao, naye akawatoa katika dhiki yao.
¹⁴ Aliwatoa gizani na kwenye uvuli wa mauti na kuvunja vifungo vyao.
¹⁵ Oh ili watu wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu wa agano lake na kwa mambo ya ajabu aliyyatenda kwa wanadamu!
¹⁶ Kwa maana amevunja malango ya shaba na kukata mapingo ya chuma.
¹⁷ Walikuwa wapumbavu katika njia zao za uasi na kuteswa kwa sababu ya dhambi zao.
¹⁸ Walipoteza hamu yao ya kula chakula chochote, na waliyakaribia malango ya kifo.
¹⁹ Kisha walimlilia Yahwe katika shida yao, naye akawatoa katika dhiki yao.
²⁰ Alituma neno lake na likawaponya, na akawaokoa kutoka katika uharibifu wao.
²¹ Oh ili watu wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu wa agano lake na kwa mambo ya ajabu aliyyatenda kwa wanadamu!
²² Na watoe dhabihu ya shukrani na kutangaza matendo yake kwa kuimba.
²³ Baadhi husafiri baharini katika meli na kufanya biashara juu ya bahari.
²⁴ Hawa huona matendo ya Yahwe na maajabu yake baharini.
²⁵ Kwa maana aliamuru na alivumisha upopo wa dhoruba ambaa uliyainua juu mawimbi ya baharini.
²⁶ Walipanda juu mawinguni na kushuka vilindini. Nafsi zao ziliyeyuka katika dhiki.
²⁷ Waliyumba-yumba na kupepesuka kama walevi na hawakuju la kufanya.
²⁸ Kisha walimlilia Yahwe katika shida yao, naye akawatoa katika dhiki yao.
²⁹ Aliituliza dhoruba, na mawimbi yakatulia.
³⁰ Ndipo walifurahia kwa sababu bahari ilikuwa shwali, na aliwaleta kwenye bandari waliyoitamani.
³¹ Oh, ili watu wamsifu Yahwe kwa ajili ya uaminifu wa agano lake na kwa mambo ya ajabu aliyyatendea wanadamu!
³² Wamtukuze yeye katika kusanyiko la watu na wamsifu yeye katika baraza la viongozi.
³³ Aligeuza mito ikwa jangwa, chemchem ya maji ikawa nchi kame,
³⁴ na nchi ya matunda mengi ikawa nchi isiyozaa kwa sababu ya uovu wa watu wake.
³⁵ Aligeuza jangwa likawa ziwa la maji na nchi kame ikawa chemchem ya maji.
³⁶ Aliwakalisha huko wenye njaa, nao walijenga mji na kuishi humo.
³⁷ Walijenga mji ili kupanda mimea shambani, kupanda mizabibu, na kuleta humo mazao tele.
³⁸ Yeye huwabariki wameongezeka sana katika hesabu. Haachi mifugo yao ipungue katika hesabu.
³⁹ Kisha wakapungua na kudhilika kwa dhiki na mateso.
⁴⁰ Akawamwagia viongozi dharau na akawafanya wazunguke katika jangwa, mahali pasipo na njia.
⁴¹ Lakini aliwalinda wahitaji dhidi ya mateso na kujali kwa ajili ya familia yake kama kundi la kondoo.
⁴² Wenye haki wataona hili na kufurahi, na uovu wote utaona na kufunga kinya chake.
⁴³ Yeyote mwenye hekima anapaswa kuyaangalia haya na kutafakari juu ya matendo ya uaminifu wa agano la Yahwe.

108 ¹Ee Mungu, moyo wangu u thabiti; nitaimba, naam, nitaimba sifa pia kwa moyo mkuu.

- ² Amka, kinanda na kinubi; nitaamka alfajiri.
- ³ Nitakushukuru wewe, Yahwe, kati ya watu; nitakuimbia sifa kati ya mataifa.
- ⁴ Kwa maana uaminifu wa agano lako ni mkuu juu ya mbingu; na uaminifu wako wafika mawinguni.
- ⁵ Ee Mungu, uinuliwe, juu ya mbingu, na utukufu wako utukuke juu ya nchi.
- ⁶ Ili kwamba wale uwapendao waokolewe, utuokoe sisi kwa mkono wako wa kuume na unijibu.
- ⁷ Mungu ameongea katika utakatifu wake; “Nitashangilia; nitaigawanya Shekemu na nitalipima bonde la Sukothi.
- ⁸ Gileadi ni yangu, na manase ni yangu; Ephraimu ni nguvu ya kichwa changu; Yuda ni fimbo yangu ya kifalme.
- ⁹ Moabu ni bakuli langu la kunawia; nitatupa kiatu changu juu ya Edomu; nitapaza sauti katika ushindi kwa ajili ya Filisti.
- ¹⁰ Ni nani atakaye nipeleka kwenye mji imara? Ni nani atakayeniongoza mpaka Edomu?”
- ¹¹ Ee Mungu, sio wewe uliyetukataa? Hauendi vitani na jeshi letu.
- ¹² Utupe msaada dhidi ya adui yetu, maana msaada wa wanadamu ni bure.
- ¹³ Tutashinda kwa msaada wa Mungu; atawakanyaga kwa adui zetu.

109 ¹Zaburi ya Daudi. Mungu ninaye msifu, usinyamaze kimya.

- ² Kwa maana waovu na wadanganyifu wananihambulia; wanazungumza uongo dhidi yangu.
³ Wananizunguka na kusema mambo ya chuki, na wananihambulia bila sababu.
⁴ Wananilipa kashfa badala ya upendo, lakini mimi ninawaombea.
⁵ Wananilipa uovu badala ya mema, na wanachukia upendo wangu.
⁶ Teua mtu mwovu aliye adui zaidi kama watu hawa; teua mshitaki asimame mkono wake wa kuume.
⁷ Na atakapohukumiwa, aonekane na hatia; maombi yake yachukuliwe kuwa ni dhambi.
⁸ Siku zake na ziwe chahe; mamlaka yake na yachukuliwe na mtu mwengine.
⁹ Watoto wake wawe yatima, na mke wake awe mjane.
¹⁰ Watoto wake wenye kutanga tanga na kuombaomba, wakiondoka katika nyumba zao zilizo haribika na kuomba chakula au pesa kwa wapita njia.
¹¹ Mdai na achukue vitu vyake vyote amilikivyo; wageni wateke mapato ya kazi yake.
¹² Asiwepo mtu ye yote wa kumfanyia wema; mtu ye yote asiwahurumie yatima wake.
¹³ Watoto wake waangamizwe; majina yao na yafutwe katika kizazi kijacho.
¹⁴ Uovu wa baba zake utajwe kwa Yahwe; na dhambi ya mama yake isisahaule.
¹⁵ Hatia zao na ziwe mbele ya Yahwe siku zote; Yahwe na aiondoe kumbukumbu yao duniani.
¹⁶ Yahwe na afanye hivi kwa sababu mtu huyu kamwe hakusumbuka kuonesha uaminifu wa agano wowote, lakini badala yake aliwasumbua wanyonge, wahitaji, na kuwaua walio vunjika moyo.
¹⁷ Alipenda kulaani; na imrudie juu yake. Alichukia kubariki; baraka zo zote na zisije kwake.
¹⁸ Alijivika kulaani kana kwamba ni vazi lake, na laana yake iliingia ndani yake kama maji, na kama mafuta mifupani mwake.
¹⁹ Laana zake na ziwe kwake kama vazi avaalo kujifunika mwenyewe, na kama mkanda avaa kila siku.
²⁰ Na haya yawe malipo ya mshitaki wangu kutoka kwa Yahwe, ya wale wasemao mambo maovu juu yangu.
²¹ Yahwe Bwana wangu, unishughulikie kwa wema kwa ajili ya jina lako. Kwa sababu uaminifu wa agano lako ni mwema, uniokoe.
²² Kwa maana ni mnyonge na muhitaji, na moyo wangu umejeruhiwa ndani yangu.
²³ Ninatoweka kama kivuli cha jioni; ninapeperushwa kama nzige.
²⁴ Magoti yangu ni dhaifu kutokana na kufunga; ninakuwa mwembamba na mifupa.
²⁵ Nimedharaauliwa na washitaki wangu; wanionapo; hutikisa vichwa vyao.
²⁶ Nisaidie, Yahwe Mungu wangu; uniokoe kwa uaminifu wa agano lako.
²⁷ Nao wajue kuwa wewe umefanya haya, kwamba wewe, Yahwe, umetenda haya.
²⁸ Ingawa wananailaani, tafadhali unibariki; wanishambuliapo, waaibishwe, lakini mtumishi wako afurahi.
²⁹ Washitaki wangu na wavishwe kwa aibu; wavae aibu yao kama vazi.
³⁰ Kwa kinywa changu ninatoa shukrani kuu kwa Yahwe; nitamsifu ye ye katikati ya kusanyiko.
³¹ Maana nitasimama mkono wa kuume wa mhiti, ili nimuokoe dhidi ya wale wanao muhukumu.

110 ¹Yahwe humwambia bwana wangu, “Kaa mkono wangu wa kuume mpaka nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako.”

² Yahwe atainyosha fimbo ya nguvu yako toka Sayuni; utawale kati ya adui zako.

³ Siku ile ya uweza wako watu wako watakufuata wakiwa katika mavazi matakatifu ya hiari yao wenywewe; tokea tumbo la alfajiri ujana wako utakuwa kwako kama umande.

⁴ Yahwe ameapa, na hatabadiika: “Wewe ni kuhani milele, baada ya namna ya Melkizedeki.”

⁵ Bwana yuko mkono wako wa kuume. Siku ile ya hasira yake atawaua wafalme.

⁶ Yeye atahukumu matifa; ataujaza uwanja wa vita kwa maiti; atawauwa viongozi kaitka nchi nyingi.

⁷ Atakunywa maji ya kijito njiani, kisha baada ya ushindi atainua kichwa chake juu.

111 ¹Msifuni Yahwe. Nitamshukuru Yahwe kwa moyo wangu wote katikati ya kusanyiko la wanye haki, na katika mikutano.

² Kazi za Yahwe ni kuu, zikisubiriwa na wale wazitamanio.

³ Kazi yake ni adhama na utukufu, na haki yake yadumu milele.

⁴ Hufanya mambo makuu ambayo yatakumbukwa; Yahwe ni mwenye huruma na neema.

⁵ Huwapa chakula wafuasi wake waaminifu. Siku zote atalikumbuka agano lake.

⁶ Alionesa uweza wa kazi zake kwa watu wake kwa kuwapa urithi wa mataifa.

⁷ Kazi za mikono yake ni za kuaminika na haki; maagizo yake yote ni ya kuaminika.

⁸ Yamethibitika milele, yamefanywa katika uaminifu na vizuri.

⁹ Aliwapa ushindi watu wake; aliliteuwa agano lake milele; jina lake ni takatifu na lakutisha.

¹⁰ Kumcha Yahwe ni mwanzo wa hekima; wale washikao maagizo yake wana uelewa mzuri. Sifa yake yadumu milele.

112 ¹Msifuni Yahwe. Amebarikiwa mtu yule anaye mtii Yahwe, apendezwaye sana na amri zake.

- ² Kizazi chake kitakuwa ni chenyе nguvu duniani; kizazi cha mcha Mungu kitabarikiwa.
- ³ Nyumbani mwake mna utajiri na mali; na haki yake itadumu milele.
- ⁴ Nuru huangazia gizani kwa ajili ya mtu mcha Mungu; ye ye ni wa fadhili, huruma, na haki.
- ⁵ Heri atendaye fadhili na kukopesha, afanyaye mambo yake kwa uaminifu.
- ⁶ Kwa maana hataondoshwa kamwe; mwenye haki atakumbukwa milele.
- ⁷ Haogopi habari mbaya; ni jasiri, akimtumainia Yahwe.
- ⁸ Moyo wake ni mtulivu, hana woga, mpaka aonapo ushindi dhidi ya watesi wake.
- ⁹ Huwapa masikini kwa ukarimu; haki yake yadumu milele; atainuliwa kwa heshima.
- ¹⁰ Mtu mwovu ataona haya na kukasirika; atasaga meno yake na kuyeyuka; tamaa ya wasio haki itapotea.

113 ¹Msifuni Yahwe. Msifuni yeye, enyi watumishi wa Yahwe; lisifuni jina la Yahwe.

- ² Litukuzwe jina la Yahwe, tangu sasa na hata milele.
³ Toka maawio ya jua hata machweo yake, Jina la Yahwe lazima lisifiwe.
⁴ Yahwe ameinuliwa juu ya mataifa yote, na utukufu wake wafika juu mbinguni.
⁵ Ni nani aliye kama Yahwe Mungu wetu, aliye na kiti chake juu,
⁶ atazamaye chini angani na duniani?
⁷ Humwinua maskini toka mavumbini na kumpandisha muhitaji kutoka jaani,
⁸ ili amketishe pamoja na wakuu, pamoja na wakuu wa watu wake.
⁹ Humpa watoto wanamke aliye tasa, humfanya yeye kuwa mama wa watoto mwenye furaha. Msifuni Yahwe!

114 ¹Israeli ilipotoka Misri, na nyumba ya Yakobo toka kutoka katika wale watu wa kigeni,

² Yuda ilifanyika kuwa mahali pake patakatifu, Ufalme wa Israeli.

³ Bahari iliona ikakimbia; Yordani ilirudi nyuma.

⁴ Milima iliruka kama kondoo waume, vilima viliruka kama wana-kondoo.

⁵ Ewe Bahari kwa nini ulikimbia? Yordani kwa nini ulirudi nyuma?

⁶ Milima, kwa nini uliruka kama kondoo waume? Enyi vilima wadogo, kwa nini mliruka kama wana-kondoo?

⁷ Tetemeka, ee nchi, mbele za Bwana, uweponi mwa Mungu wa Yakobo.

⁸ Aligeuza mwamba kuwa ziwa la maji, jiwe gumu kuwa chemchem.

115 ¹Sio kwetu, Yahwe, sio kwetu, bali kwa jina lako ulete heshima, kwa ajili ya uaminifu wa agano lako na uaminifu wako.

² Kwa nini mataifa yalazimike kusema, "Yuko wapi Mungu wako?"

³ Mungu wetu aliye mbinguni; hufanya chochote apendacho.

⁴ Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu, kazi ya mikono ya wanadamu.

⁵ Sanamu hizo zina vinywa, lakini haziongei; zina macho, lakini hazioni;

⁶ zina masikio, lakini hazisikii; zina pua lakini hazinusi.

⁷ Sanamu hizo zina mikono, lakini hazishiki; zina miguu, lakini haziwezi kutembea; wala haziongei kutoka viywani mwao.

⁸ Wale wanao zitengeneza wanafanana nazo, vile vile ye yeyote anaye amini katika hizo.

⁹ Israeli, amini katika Yahwe; yeye ni msaada wako na ngao yako.

¹⁰ Nyumba ya Haruni, amini katika Yahwe; yeye ni msaada wako na ngao yako.

¹¹ Ninyi mnao mheshumu Yahwe, mwamini yeye; yeye ni msaada wenu na ngao yenu.

¹² Yahwe hutukumbuka sisi na atatubariki; ataibariki familia ya Israeli; atabariki familia ya Haruni.

¹³ Atawabariki wale wanao muheshimu yeye, wote vijana na wazee.

¹⁴ Yahwe na awaongeze ninyi zaidi na zaidi, ninyi pamoja na watoto wenu.

¹⁵ Yahwe na awabariki, aliyeziumba mbingu na nchi.

¹⁶ Mbingu ni za Yahwe; lakini nchi amewapa wanadamu.

¹⁷ Wafu hawamsifu Yahwe, wala wote washukao chini kwenye ukimya;

¹⁸ bali tutamtukuza Yahwe sasa na hata milele. Msifuni Yahwe.

116 ¹Nampenda Yahwe kwa kuwa anasikia sauti yangu na kuomba kwangu kwa ajili ya huruma.

- ² Kwa sababu alinisikiliza, nitamuita yeye ningali ninaishi.
- ³ Kamba za mauti zilinizinguka, na mitego ya kuzimu ilinikabili; niliona dhiki na huzuni.
- ⁴ Kisha niliita kwa jina la Yahwe: “Tafadhali Yahwe, uiokoe nafsi yangu.”
- ⁵ Yahwe ni mwenye neema na haki; Mungu wetu ni mwenye huruma.
- ⁶ Yahwe huwalinda wasio na hila; nilishushwa chini akaniokoa.
- ⁷ Nafsi yangu inaweza kurudi mahali pake pa kupumzika, kwa kuwa Yahwe amekuwa mwema kwangu.
- ⁸ Kwa maana uliokoa uhai wangu dhidi ya kifo, mcho yangu dhidi ya machozi, na miguu yangu dhidi ya kujikwaa.
- ⁹ Nitamtumikia Yahwe katika nchi ya walio hai.
- ¹⁰ Nilimwamini yeye, hata niliposema, “nimeteswa sana.”
- ¹¹ Kwa haraka nilisema, “Watu wote ni waongo.”
- ¹² Nimlipeje Yahwe kwa wema wake wote kwangu?
- ¹³ Nitakiinua kikombe cha wokovu, na kuliitia jina la Yahwe.
- ¹⁴ Nitatimiza viapo vyangu kwa Yahwe katika uwepo wa watu wake wote.
- ¹⁵ Mauti ya wacha Mungu ina thamani machoni pa Mungu.
- ¹⁶ Ee Yahwe, hakika, mimi ni mtumishi wako; mimi ni mtumishi wako, mwana wa mjakazi wako; umefungua vifungo vyangu.
- ¹⁷ Nitakutolea dhabihu ya shukrani na nitaliitia jina la Yahwe.
- ¹⁸ Nitatimiza viapo vyangu kwa Yahwe katika uwepo wa watu wake wote,
- ¹⁹ katika nyua za nyumba ya Yahwe, katikati yako, Yerusalem. Msifuni Yahwe.

117 ¹Msifuni Yahwe, enyi mataifa yote; enyi watu mhimidini yeye.

² Kwa kuwa uaminifu wa agano lake ni mkuu kwetu, na uaminifu wa Yahwe wadumu milele. Msifuni Yahwe.

118 ¹Mshukuruni Yahwe, kwa kuwa ni mwema, kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele.

- ² Israeli na aseme, "Uaminifu wa agano lake wadumu milele."
- ³ Nyumba ya Haruni na iseme, "Uaminifu wa agano lake wadumu milele."
- ⁴ Wafuasi waaminifu wa Yahwe na waseme, "Uaminifu wa agano lake wadumu milele."
- ⁵ Katika dhiki yangu nilimuita Yahwe; Yahwe alinijibu na kuniweka huru.
- ⁶ Yahwe yuko pamoja nami; sitaogopa; mwanadamu atanifanya nini? Yahwe yuko upande wangu kama msaidizi;
- ⁷ nitawatazama kwa ushindi wale walio nichukia.
- ⁸ Ni bora kuwa na makazi katika Yahwe kuliko kumtumainia mwanadamu.
- ⁹ Ni bora kukimbilia katika Yahwe kuliko kuamini katika wakuu.
- ¹⁰ Mataifa yote walinzunguka; kwa jina la Yahwe niliwakatilia mbali.
- ¹¹ Walinzunguka; naam, walinzunguka; kwa jina la Yahwe niliwakatilia mbali.
- ¹² Walinzunguka kama nyuki; walitoweka haraka kama moto kati ya miiba; kwa jina la Yahwe niliwakatilia mbali.
- ¹³ Walinishambulia ili waniangushe, lakini Yahwe alinisaidia.
- ¹⁴ Yahwe ni nguvu yangu na furaha yangu, na ndiye anaye niokoa.
- ¹⁵ Kelele za ushindi zimesikika katika maskani ya weny haki; mkono wa kuume wa Mungu umeshinda.
- ¹⁶ Mkono wa kuume wa Mungu umetukuka; mkono wa kuume wa Yahwe umeshinda.
- ¹⁷ Sitakufa, bali nitaishi na kuyatangaza matendo ya Yahwe.
- ¹⁸ Yahwe ameniadhibu vikali; lakini hajaruhusu nife.
- ¹⁹ Unifungulie milango ya haki; nitaingia na nitamshukuru Yahwe.
- ²⁰ Hili ni langa la Yahwe; weny haki hupitia kwalo.
- ²¹ Nitakushukuru wewe, kwa kuwa ulinijibu, na umekuwa wokovu wangu.
- ²² Jiwe ambalo wajenzi walilikataa wajenzi limekuwa msingi.
- ²³ Yahwe ndiye afanyaye hili; ni la ajabu machoni petu.
- ²⁴ Hii ni siku ambayo Yahwe ametenda; tutaifurahia na kuishangilia.
- ²⁵ Tafadhali, Yahwe, utupe ushindi! Tafadhali, Yahwe, utupe mafanikio!
- ²⁶ Amebarikiwa yule ajaye katika jina la Yahwe; tunakubariki kutoka katika nyumba ya Yahwe.
- ²⁷ Yahwe ni Mungu, na ametupa sisi nuru; ifungeni dhabihu kwa kamba pemberi mwa madhabahu.
- ²⁸ Wewe ni Mungu wangu, nami nitakushukuru; wewe ni Mungu wangu; nitakutukiza wewe.
- ²⁹ Oh, mshukuruni Yahwe; kwa kuwa ni mwema; kwa maana uaminifu wa agano lake wadumu milele.

119¹Wamebarikiwa wale ambao njia zao hazina lawama, waenendao katika sheria ya Yahwe.

- 2 Wamebarikiwa wale wazishikao amri zake thabiti, wamtafutao kwa moyo wao wote.
3 Hawatendi makosa; wanaenenda katika njia zake.
4 Wewe umetuamuru kuyashika maagizo yako ili tuyachunguze kwa umakini.
5 Oh, ningependa njia zangu ziwe thabiti nizitii amri zako!
6 Ndipo sitaaibika nizifikiripo amri zako zote.
7 Nitakushukuru wewe kwa unyofu wangu wa moyo nijifunzapo amri za haki yako.
8 Nitazitii amri zako; usiniache peke yangu. BETH.
9 Ni jinsi gani kijana aweza kuendelea kuishi katika njia yake ya utakatifu? Ni kwa kulitii neno lako.
10 Kwa moyo wangu wote ninakutafuta wewe; Usiniache nipotee mbali na maagizo yako.
11 Moyoni mwangu nimeliweka neno lako ili nisije nikakutenda dhambi.
12 Umetukuka, Yahwe; unifundishe amri zako.
13 Kwa kinywa changu nimetangaza amri ya haki yako yote ambayo umeifunua.
14 Ninafurahi katika njia ya amri za agano lako zaidi kuliko katika utajiri.
15 Nitayatafakari maagizo yako na kuzitilia maaanani njia zako.
16 Ninafurahia katika amri zako; sitalisahau neno lako. GIMEL.
17 Uwe mwema kwa mtumishi wako ili niweze kuishi na kulishi neno lako.
18 Ufungue macho yangu ili niweze kuona mambo ya ajabu katika sheria yako.
19 Mimi ni mgeni katika nchi; usizifche amri zako mbali nami.
20 Moyo wangu unauma kwa kutamani sana kuzijua amri zako za haki wakati wote.
21 Wewe huwakemea wenyе kiburi, waliolaaniwa, wanao tanga-tanga mbali na amri zako.
22 Uniokoe dhidi ya aibu na udhalilishaji, maana nimezitii amri za agano lako.
23 Ingawa watawala wanapanga njama na kunikashfu, mtumishi wako huzitafakali amri zako.
24 Amri za agano lako ni furaha yangu, na washauri wangu.
25 Uhai wangu unashikamana na mavumbi! Nipe uhai kwa neno lako.
26 Nilikuambia mapito yangu, na ulinijibu; nifundishe sheria zako.
27 Unifahamishe njia ya maagizo yako, ili niweze kutafakari juu ya mafundisho yako ya ajabu.
28 Nimelemewa na huzuni! Nitie nguvu kwa neno lako.
29 Uiondoe kwangu njia ya udanganyifu; kwa wema wako unifundishe sheria yako.
30 Nimechagua njia ya uaminifu; siku zote nimeweka amri za haki yako mbele yangu.
31 Ninashikamana na amri za agano lako; Yahwe, usiniache niaibike.
32 Nitakimbia katika njia ya amri zako, kwa sababu wausukuma moyo wangu kufanya hivyo.
33 Unifundishe, Yahwe, njia za sheria yako, nami nitazishika hadi mwisho.
34 Unipe uelewa, nami nitazishika sheria zako; nitazitii kwa moyo wangu wote.
35 Uniongoze katika njia ya amri zako, maana ninafurahi kuenenda katika hizo.
36 Uelekeze moyo wangu kuzielekea amri za agano lako na uniweke mbali na matendo yasiyo haki tena.
37 Uyageuze macho yangu dhidi ya kutazama mambo yasiyofaa; unihuishe katika njia zako.
38 Umtendee mtumishi wako ahadi ambayo uliifanya kwa wale wanaokuheshimu wewe.
39 Uniondolee shutumu niiogopayo, maana hukumu zako za haki ni njema.
40 Tazama, nimeyatamani maagizo yako; unihuishe katika haki yako.
41 Ee Yahwe, unipe upendo wako usiokwisha na wokovu wako kulingana na ahadi yako;
42 ndipo nitakuwa na jibu kwa ajili ya yule anayenidhishaki.
43 Usiliondoe neno la kweli mdomoni mwangu, maana nimesubiri kwa ajili ya amri zako za haki.
44 Nitazitii sheria zako siku zote, milele na milele.
45 Nitaenenda salama, maana ninayatafuta maagizo yako.
46 Nitazinena amri zako thabiti mbele ya wafalme nami sitaaibika.
47 Ninafurahia katika amri zako, nizipendazo sana.
48 Nitaziinulia mikono yangu amri zako, nizipendazo; nitazitafakari sheria zako.
49 Kumbuka ahadi yako kwa mtumishi wako kwa sababu umenipa tumaini.
50 Hii ni faraja yangu katika mateso: kuwa ahadi yako imeniweka hai.
51 Wenye kiburi wamenicheka, lakini sijaiacha sheria yako.
52 Nimezitafakari amri zako za haki tangu zamani, Yahwe, nami ninajifarji mwenyewe.
53 Hasira kali imenishikilia kwa sababu ya waovu wanaoikataa sheria yako.
54 Sheria zako zimekuwa nyimbo zangu katika nyumba ninayoishi kwa muda.

- ⁵⁵ Ninalifikiria jina lako wakati wa usiku, Yahwe, na kuzishika sheria zako.
⁵⁶ Hili limekuwa zoezi langu kwa sababu nimeyatii maagizo yako.
⁵⁷ Yahwe ni sehemu yangu; nimeamua kuyatii maneno yake.
⁵⁸ Kwa bidii ninaomba neema yako kwa moyo wangu wote; unihurumie, kama neno lako lilivyo ahidi.
⁵⁹ Nilizichunguza njia zangu na kugeuzia miguu yangu kwenye amri za agano lako.
⁶⁰ Naharakisha na sichelewi kuzishika amri zako.
⁶¹ Kamba za waovu zimenifunga; nami sijaisahau sheria yako.
⁶² Katikati ya usiku ninaamka kukushukuru wewe kwa sababu ya amri za haki yako.
⁶³ Ninaurafiki na wale wanao kuabudu wewe, wale wote watiiro maagizo yako.
⁶⁴ Yahwe, nchi, imejaa uaminifu wa agano lako; unifundishe sheria zako.
⁶⁵ Wewe umemtendea mema mtumishi wako, Yahwe, sawasawa na neno lako.
⁶⁶ Unifundishe utambuzi sahihi na uelewa, kwa kuwa nimeamini katika amri zako.
⁶⁷ Kabla sijateswa nilipotea, lakini sasa nimeliti neno lako.
⁶⁸ Wewe ni mwema, na ndiye yule utendaye mema; unifundishe sheria zako.
⁶⁹ Wenye kiburi wamenichafua kwa uongo, lakini niliyashika maagizo yako kwa moyo wangu wote.
⁷⁰ Miyo yao ni migumu, lakini ninafurahia katika sheria yako.
⁷¹ Ni vizuri kwangu kuwa nimeteseka ili niweze kujifunza sheria zako.
⁷² Maagizo yatokayo kinywani mwako ni ya thamani zaidi kwangu kuliko maelfu ya vipande vya dhahabu na fedha.
⁷³ Mikono yako imeniumba na kunitengeneza; unipe uelewa ili niweze kujifunza amri zako.
⁷⁴ Wale wanao kucha wewe watafurahi wanionapo kwa sababu ninapata tumaini katika neno lako.
⁷⁵ Ninajua, Yahwe, kuwa amri zako ni za haki, na kuwa katika uaminifu ulinutesa.
⁷⁶ Agano lako aminifu na linifaraji, kama ulivyomwahidi mtumishi wako.
⁷⁷ Unihurumie ili niweze kuishi, kwa maana sheria yako ni furaha yangu.
⁷⁸ Wenye kiburi na waalibishwe, maana wamenitukana; bali mimi nitayatafakari maagizo yako.
⁷⁹ Wale wote wanao kucha wewe na wanigeukie, wale wazijuao amri za agano lako.
⁸⁰ Moyo wangu uwe mkamilifu pamoja na heshima kwa sheria zako ili nisiaibike.
⁸¹ Ninazimia kwa kutamani sana kuwa wewe unaweza kuniokoa! Ninamatumaini katika neno lako.
⁸² Macho yangu yanatamani sana kuiona ahadi yako; ni lini utanifaraji mimi?
⁸³ Kwa maana nimekuwa kama kiriba katika moshi; sisahau sheria zako.
⁸⁴ Ni kwa muda gani gani mtumishi wako atalazimika kuyavumilia haya; ni lini utawahukumu wale wanaonitesa?
⁸⁵ Wenye kiburi wamenichimbia shimo, wasiotii sheria yako.
⁸⁶ Amri zako zote ni za kuaminika; wale watu walinitesa bila ya haki; unisaidie.
⁸⁷ Karibu kunifanya nifikie mwisho juu ya nchi hii, lakini siyakatai maagizo yako.
⁸⁸ Kwa upendo wako thabiti, uniweke hai, ili niweze kuzitii amri zako.
⁸⁹ Yahwe, neno lako linasimama milele; neno lako limefanywa imara mbinguni.
⁹⁰ Uaminifu wako wadumu kwa ajili ya vizazi vyote; umeiimarisha nchi, nayo inadumu.
⁹¹ Vitu yote yaliendelea mpaka leo hii, kama vile ulivyosema katika amri zako za haki, maana vitu vyote ni watumishi wako.
⁹² Kama sheria yako isingekuwa furaha yangu, ningeangamia katika mateso yangu.
⁹³ Sitayasahau kamwe maagizo yako, maana kupitia hayo umeniweka hai.
⁹⁴ Mimi ni wako, kwa maana ninayatafuta maagizo yao.
⁹⁵ Waovu hujiandaa kuniangamiza, lakini nitatafuta kuzielewa amri za agano lako.
⁹⁶ Nimeona kuwa kila kitu kina mipaka, lakini amri zako ni pana, zaidi ya mipaka.
⁹⁷ Oh ni jinsi gani naipenda sheria yako! Ni tafakari yangu mchana kutwa.
⁹⁸ Amri zako hunifanya mwenye hekima kuliko adui zangu, maana amri zako siku zote ziko pamoja nami.
⁹⁹ Ninauelewa zaidi kuliko walimu wangu wote, kwa maana ninazitafakari amri za agano lako.
¹⁰⁰ Ninaelewa kuliko wale wanaonizidi umri; hii ni kwa sababu nimeyashika maagizo yako.
¹⁰¹ Nimeiepusha miguu yangu na kila njia ya uovu ili niweze kultii neno lako.
¹⁰² Sijaenda kinyume na amri zako za haki, kwa maana wewe umenifundisha.
¹⁰³ Ni jinsi gani maneno yako ni matamu kwenye majaribu yangu, naam, matamu kuliko asali kinywani mwangu!
¹⁰⁴ Kupitia maagizo yako ninapata utambuzi; kwa hiyo kila njia isiyo ya kweli.
¹⁰⁵ Neno lako ni taa ya mguu miguu yangu na mwanga wa njia yangu.

- ¹⁰⁶ Nimeapa na nimethibitisha, kuwa nitazitii amri za haki yako.
- ¹⁰⁷ Nimeteswa sana; uniweke hai, Yahwe, kama ulivyoahidi katika neno lako.
- ¹⁰⁸ Yahwe, tafadhali pokea dhabihu yangu ya hiari ya kinywa changu, na unifundishe amri zako za haki.
- ¹⁰⁹ Uhai wangu ziku zote uko mkononi mwangu, lakini bado sisahau sheria yako.
- ¹¹⁰ Waovu wamenitegea mtego, lakini sijapotea mbali na maagizo yako.
- ¹¹¹ Nimezifanya amri za agano lako kama urithi wangu milele, maana hizo ni furaha ya moyo wangu.
- ¹¹² Moyo wangu umewekwa kuzitii sheria zako milele mpaka mwisho kabisa.
- ¹¹³ Ninawachukia watu wa kusita-sita, lakini naipenda sheria yako.
- ¹¹⁴ Wewe ni ficho langu na ngao yangu; nalingoja neno lako.
- ¹¹⁵ Ondokeni kwangu, ninyi mtendao uovu, ili niweze kuzitii amri za Mungu wangu.
- ¹¹⁶ Uniwezeshe kwa neno lako ili niweze kuishi na nisiaibike na matumaini yangu.
- ¹¹⁷ Unisaidie, nami nitakuwa salama; siki zote nitazitafakari sheria zako.
- ¹¹⁸ Wewe huwakataa wale wote wapoteao mbali na sheria zako, maana watu hao ni wadanganyifu na si wakuaminika.
- ¹¹⁹ Wewe huwaondoa waovu wa nchi kama takataka; kwa hiyo ninazipenda amri zako thabiti.
- ¹²⁰ Mwili wangu hutetemeka kwa hofu yako, na ninaziogopa amri za haki yako.
- ¹²¹ Ninafanya kilicho sahihi na haki; usiniache kwa watesi wangu.
- ¹²² Uwe mdhamini wa ustawi wa mtumishi wako; usiwaache wenye kiburi wanionee.
- ¹²³ Macho yangu yanachoka kwa kuusubiri wokovu wako na neno lako la haki.
- ¹²⁴ Mwoneshe mtumishi wako uaminifu wa agano lako, na unifundishe sheria zako.
- ¹²⁵ Mimi ni mtumishi wako; unipe uelewa ili niweze kuzijua amri za agano lako.
- ¹²⁶ Ni wakati wa Yahwe kutenda, kwa maana watu wamevunja sheria yako.
- ¹²⁷ Hakika ninazipenda amri zako kuliko dhahabu, naam, kuliko dhahabu safi.
- ¹²⁸ Hivyo ninayaafuata maagizo yako yote kwa makini, na ninachukia kila njia ya uongo.
- ¹²⁹ Sheria zako ni za ajabu, ndiyo sababu ninazitii.
- ¹³⁰ Ufafanuzi wa maneno yako huleta nuru; na kumpa ufahamu mjinga.
- ¹³¹ Ninafungua kinywa changu na kutweta, maana ninazitamani amri zako.
- ¹³² Unigeukie na unihurumie, kama ufanyakyo siku zote kwa wale walipendao jina lako.
- ¹³³ Uziongoze hatua zangu kwa neno lako; usiruhusu dhambi yeoyote initawale.
- ¹³⁴ Unikomboe dhidi ya wanadamu waonevu ili niyatii maagizo yako.
- ¹³⁵ Uso wako umwangazie mtumishi wako, na unifundishe sheria zako.
- ¹³⁶ Mito ya machozi yatiririka kutoka machoni pangu kwa sababu watu hawaii sheria yako.
- ¹³⁷ Wewe ni mwenye haki, Yahwe, na amri zako ni haki.
- ¹³⁸ Umezipa amri za agano lako haki na uaminifu.
- ¹³⁹ Hasira imeniangamiza kwa sababu adui zangu husahau maneno yako.
- ¹⁴⁰ Neno lako limepimwa sana, naye mtumishi wako analipenda.
- ¹⁴¹ Sina umuhimu na ninadharauliwa, lakini bado siyasahau maagizo yako.
- ¹⁴² Hukumu yako ni ya haki milele, na sheria yako ni ya kuaminika.
- ¹⁴³ Japo dhiki na taabu vimenipata, amri zako bado ni furaha yangu.
- ¹⁴⁴ Amri za agano lako ni za haki milele; unipe uelewa ili niweze kuishi.
- ¹⁴⁵ Nililia kwa moyo wangu wote, "Unijibu, Yahwe, nitazishika sheria zako.
- ¹⁴⁶ Ninakuita wewe; uniokoe, nami nitazitii amri za agano lako."
- ¹⁴⁷ NIInaamka asubuhi kabla jua halijachomoza na kulia kwa ajili ya msaada.
- ¹⁴⁸ Ninatumaini katika maneno yako. Macho yangu yako wazi usiku kucha ili niweze kutafakari juu ya neno lako.
- ¹⁴⁹ Sikia sauti yangu katika uaminifu wa agano lako; uniweke hai, Yahwe, kama ulivyoahidi katika amri zako za haki.
- ¹⁵⁰ Wale wanaonitesa wanankaribia, lakini wako mbali na sheria yako.
- ¹⁵¹ Wewe uko karibu, Yahwe, na amri zako ni za kuaminika.
- ¹⁵² Muda mrefu uliopita nilijifunza kutoka katika amri za agano lako ulizoziweka katika mahali pa milele.
- ¹⁵³ Uyatazame mateso yangu na unisaidie, maana siisahau sheria yako.
- ¹⁵⁴ Unitetee na kunikomboa; unihifadhi, kama ulivyo ahidi katika neno lako.
- ¹⁵⁵ Wokovu uko mbali na waovu, maana hawazipendi amri zako.
- ¹⁵⁶ Matendo yako ya huruma ni makuu, Yahwe; uniweke hai; kama ufanyakyo siku zote.
- ¹⁵⁷ Watesi wangu na adui zangu ni wengi, lakini bado sijaenda mbali na amri za agano lako.
- ¹⁵⁸ Nimewaona wasaliti wakitia kinyaa kwa sababu hawalishiki neno lako.

- ¹⁵⁹ Tazama jinsi niyapendavyo maagizo yako; uniweke hai, Yahwe, kama ulivyoahidi katika uaminifu wa agano lako.
- ¹⁶⁰ Kini cha neno lako ni kweli; kila mmoja mwenye amri za haki hudumu milele. SHIN.
- ¹⁶¹ Wakuu hunitesa bila sababu; moyo wangu hutetemeka, ukiogopa kutolitii neno lako.
- ¹⁶² Ninalifurahia neno lako kama apataye nyara nyingi.
- ¹⁶³ Ninachukia na kudharau uongo, lakini naipenda sheria yako.
- ¹⁶⁴ Mara saba kwa siku ninakusifu wewe kwa sababu ya amri zako za haki.
- ¹⁶⁵ Wana amani nyingi, waipendao sheria yako; hakuna cha kuwatia mashakani.
- ¹⁶⁶ Naungoja wokovu wako, Yahwe, na ninatii amri zako.
- ¹⁶⁷ Ninazishika amri zako thabiti, na ninazipenda sana.
- ¹⁶⁸ Ninayashika maagizo yako na amri zako thabiti, kwa maana unajua kila kitu nifanyacho.
- ¹⁶⁹ Sikia kilio changu, Yahwe; unipe uelewa wa neno lako.
- ¹⁷⁰ Maombi yangu yaje mbele zako; unisaidie, kama ulivyoahidi katika neno lako.
- ¹⁷¹ Midomo yangu na imwage sifa, maana wewe unanifundisha sheria zako.
- ¹⁷² Ulimi wangu na uimbe kuhusu neno lako, maana amri zako zote ni za haki.
- ¹⁷³ Mkono wako unisaidie, maana nimechagua maagizo yako.
- ¹⁷⁴ Ninautamani wokovu wako, Yahwe, na sheria yako ni furaha yangu.
- ¹⁷⁵ Naomba niishi na nikusifu wewe, na amri zako za haki zinisaidie.
- ¹⁷⁶ Nimetanga-tanga kama kondoo aliyepotea; mtafute mtumishi wako, kwa maana sijazisahau amri zako.

120 ¹Katika dhiki yangu nilimuita Yahwe, naye akanijibu.

- ² Uioke nasfi yangu, yahwe, dhidi ya wale wadanganyao kwa midomo yao na wanenao hila kwa ndimi zao.
- ³ Yahwe atawaadhibu vipi, na atawafanya kitu gani zaidi, ninyi mlionna ulimi mdanganyifu?
- ⁴ Atawaadhibu kwa mishale ya shujaa iliyonolewa kwa makaa ya moto ya mretemu
- ⁵ Ole wangu mimi kwa sababu ninaishi kwa muda Mesheki; huko nyuma niliishi kati ya maskani ya Kedari.
- ⁶ Kwa muda mrefu sana niliisha na wale waichukiao amani.
- ⁷ Nipo kwa ajili ya amani, lakini ninenapo, wao wako kwa ajili ya vita.

121 ¹Nitayainua macho yangu nitazame milimani. Msaada wangu utatoka wapi?

- ² Msaada wangu unatoka kwa Yahwe, aliyezifanya mbingu na nchi.
- ³ Hatauacha mguu wako uteleze; yeye akulindaye hatasinzia.
- ⁴ Tazama, mlinzi wa Israeli hatasinzia wala hatalala usingizi kamwe.
- ⁵ Yahwe ni mlinzi wako; Yahwe ni uvuli mkono wako wa kuume.
- ⁶ Jua halitakudhuru wakati wa mchana, wala mwezi wakati wa usiku.
- ⁷ Yahwe atakulinda na madhara yote, na ataulinda uhai wako.
- ⁸ Yahwe atakulinda katika yote ufanyayo sasa na hata milele.

122 ¹Nilifurahi waliponiambia, “Na twende kwenye Nyumba ya Yahwe.”

- ² Ee Yerusalemu, miguu yetu imesimama ndani ya malango yako!
- ³ Ee Yerusalemu, uliojengwa kama mji uliopangiliwa kwa umakini!
- ⁴ Makabila huenda juu, Yerusalemu, makabila ya Yahwe; kama ushuhuda wa Israeli, kulishukuru jina la Yahwe.
- ⁵ Huko viliwekwa viti vya hukumu, viti vya enzi vya nyumba ya Daudi.
- ⁶ Ombeni kwa ajili ya amani ya Yerusalemu! “Wote wakupendao wawe na amani.
- ⁷ Amani iwepo ndani ya kuta zako ili ikutetee, na wawe na amani ndani ya ngome zako.”
- ⁸ Kwa ajili ya ndugu zangu na rafiki zangu nitasema, “Amani iwe ndani yenu.”
- ⁹ Kwa ajili ya Yahwe Mungu wetu, nitatafuta mema kwa ajili yako.

123 ¹Nakuinulia macho yangu, wewe uketiye mbinguni.

² Tazama, kama vile macho ya watumishi watazamapo kwenye mkono wa Bwana wao, na kama macho ya mjakazi yatazamapo mkono wa bibi yake, ndivyo hivyo macho yetu yanamtazama Yahwe mpaka atakapo tuhurumia.

³ Ee Yahwe, utuhurumie, kwa maana tunadhalilishwa sana.

⁴ Tumeshibishwa mzaha wa wenyе kiburi na dharau ya wenyе majivuno.

124 ¹“Kama Yahwe asingekuwa upande wetu,” Israeli na aseme sasa,

² “Kama asingekuwa Yahwe ambaye alikuwa upande wetu, wakati watu walipoinuka dhidi yetu;
³ basi wangekuwa wametumeza tungali hai, hasira yao ilipozidi dhidi yetu.

⁴ Maji yangetugharikisha; mto ungetuzidia.

⁵ Kisha maji yafurikayo yangetuzamisha.”

⁶ Atukuzwe Yahwe, ambaye hajaruhusu tuwe mawindo kwa meno yao.

⁷ Tumetoroka kama ndege mtegoni mwa wawindaji; mtego umevunjika, nasi tumetoroka.

⁸ Msaada wetu uko katika Yahwe, aliyeziumba mbingu na nchi.

125 ¹Wale wamwaminio Yahwe ni kama mlima Sayuni, hautikisiki, wadumu milele.

² Kama milima inavyo izunguka Yerusalem, hivyo ndivyo Yahwe anavyo wazunguka watu wake sasa na hata milele.

³ Fimbo ya uovu haitatawala katika nchi ya wenye haki; vinginevyo wenye haki wanaweza kukosea.

⁴ Ee Yahwe, utende wema kwa wale walio wema, na wale walio wanyoofu miyoni mwao.

⁵ Lakini kwa wale wanaogeukia njia zao za upotovu, Yahwe atawaondoa pamoja na watenda maovu; amani iwe na Israeli.

126 ¹Bwana alipowarejesha mateka wa Sayuni, tulikuwa kama waotao ndoto.

- ² Vinywa vyetu vilijawa na vicheko na ndimi zetu zilijawa na kuimba; kisha wakasema kati ya mataifa, "Yahwe amewatendea mambo makuu."
- ³ Yahwe alitufanyia mambo makuu; nasi tumejaa furaha!
- ⁴ Ee Yahwe, uwarejeshe mateka wetu, kama vijito vya kusini.
- ⁵ Wale wapandao kwa machozi watavuna kwa kelele za furaha.
- ⁶ Yeye aendaye akilia, akibeba mbegu kwa ajili ya kupanda, atarudi tena kwa kelele za furaha, akileta miganda yake.

127 ¹Yahwe asipoijenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure; Yahwe asipoulinda mji, aulindaye afanya kazi bure.

² Ni kazi bure kwa wewe unayeamka mapema, na kulala kwa kuchelewa, au kula mkate kwa kuufanyia kazi ngumu, maana Yahwe huwapa chakula awapendao hata wakiwepo usingizini.

³ Tazama, wana ni urithi kutoka kwa Yahwe, uzao wa tumbo ni thawabu kutoka kwake.

⁴ Kama mishale mkononi mwa shujaa, ndivyo walivyo wana wa ujanani.

⁵ Ni namna gani alivyo barikiwa mtu ambaye amelijaza podo lake; hivyo hataaibishwa, pindi atakapo kabiliana na adui zake katika lango.

128 ¹Amebarikiwa kila mtu amchaye Yahwe atembeaye katika njia zake.

² Kazi ya mikono yako, wewe utaifurahia; utabarikiwa na kufanikiwa.

³ Mke wako atakuwa kama mzabibu uzaao katika nyumba yako; wanao watakuwa kama miche ya mimea ya mizeituni wakaapo kuzunguka meza yako.

⁴ Ndiyo, hakika mtu anaye mheshimu Yahwe atabarikiwa.

⁵ Mungu na akubariki toka Sayuni; na uweze kuona mafanikio ya Yerusalem siku zote za maisha yako.

⁶ Uishi uwaone wana wa wanao. Amani iwe na Israeli.

129 ¹“Mara nyingi tangu ujana wangu wamekuwa wakinishambulia,” Israeli na iseme.

² “Mara nyingi tangu ujana wangu wamekuwa wakinishambulia, lakini hawajanishinda.

³ Wakulima wamekuwa wakilima mgongoni kwangu; wametengeneza matuta yao marefu.

⁴ Yahwe ni mwenye haki; amezikata kamba za waovu.”

⁵ Wote waaibishwe na kurudishwa nyuma, wale wachukiao Sayuni.

⁶ Na wawe kama nyasi juu ya paa, ambayo hunyauka kabla haijakua;

⁷ Ambayo haiwezi kujaza mkono wa mvunaji; wala kifua cha mfunga miganda.

⁸ Wale wapitao karibu wasiseme, “Baraka za Mungu na ziwe juu yako; Tunakubariki katika jina la Yahwe.”

130 ¹Toka ndani yangu ninakulilia, Yahwe.

- ² Bwana, usikie sauti yangu; masikio yako na yasikie kwa makini kuomba kwangu kwa ajili ya huruma.
- ³ Kama wewe, Yahwe, ungehesabu maovu, Bwana, ni nani angesimama?
- ⁴ Lakini kwako kuna msamaha, ili uweze kuheshimiwa.
- ⁵ Ninamngoja Yahwe, nafsi yangu inasubiri, na katika neno lake ninatumainia.
- ⁶ Nafsi yangu inamngoja Bwana kuliko walinzi waingojavyo asubuhi; naam kuliko walinzi waingojavyo asubuhi.
- ⁷ Israeli umtumainie Yahwe; kwa kuwa Yahwe ni mwenye huruma, na yuko tayari kusamehe.
- ⁸ Naye mwenyewe atakomboa Israeli na dhambi zake zote.

131 ¹Yahwe, moyo wangu haujivuni wala macho yangu hayana kiburi. Sina matarajio makubwa kwa ajili yangu mwenyewe wala kujihofia kwa mambo ambayo yako juu ya uwezo wangu.

² Hakika nimejitoliza na kuinyamazisha nafsi yangu; kama mtoto aliyeachishwa na mama yake, nafsi yangu ndani yangu iko kama mtoto aliye achishwa.

³ Israeli umtumainie Yahwe sasa na hata milele.

132 ¹Yahwe, kwa ajili ya Daudi kumbuka mateso yake yote.

- ² Kumbuka ndiye aliye mwapia Yahwe, aliweka nadhiri kwa Shujaa wa Yakobo.
³ Alisema, sitaingia nyumbani mwangu wala sitaenda kitandani mwangu,
⁴ Sitayapa macho yangu usingizi, wala kope zangu kupumzika,
⁵ mpaka nitakapopata mahali kwa ajili ya Yahwe, na maskani kwa ajili ya Shujaa wa Yakobo.”
⁶ Tazama, tulisikia kuhusu hilo katika Efrata; tuliipata katika konde la Yearimu.
⁷ Tutaingia katika maskani ya Mungu; tutasujudu miguuni pake.
⁸ Inuka, Ee Yahwe, uje mahali pako pa kupumzika, wewe na sanduku la nguvu zako!
⁹ Makuhani wako na wavikwe uadilifu; waaminifu wako washangilie.
¹⁰ Kwa ajili ya mtumishi wako Daudi, usimuache mfalme wako uliye mpaka mafuta.
¹¹ Yahwe alimwapia Daudi kiapo cha uhakika, kiapo cha uhakika ambacho hatakivunja: “Nitamweka mmoja wa wazawa wako kwenye kiti chako cha enzi.
¹² Kama wana wako watalishika agano langu na sheria ambazo nitawafundisha, watoto wao pia watacaa kwenye kiti chako cha enzi milele.”
¹³ Hakika Yahwe ameichagua Sayuni, ameitamani kwa ajili ya makao yake.
¹⁴ “Hapa ni mahali pangu pa kupumzika milele; nitaishi hapa; kwa kuwa ninapatamani.
¹⁵ Nitapabariki sana kwa mahitaji; nitawatosheleza maskini wake kwa mkate.
¹⁶ Nitawavisha makuhani wake kwa wokovu, waaminifu wake watashangilia kwa furaha.
¹⁷ Hapo nitachipusha pembe kwa ajili ya Daudi, na kuweka taa juu kwa ajili ya mpakwa mafuta wangu.
¹⁸ Nitawavisha adui kwa aibu, bali juu yake taji yake itang'aa.”

133 ¹Tazama, jinsi ilivyo vema na yakupendeza ndugu waishi pamoja, kwa umoja!

² Ni kama mafuta mazuri kichwani, yashukayo ndevuni, ndevu za Haruni, na yashukayo mpaka upindo wa mavazi yake.

³ Ni kama umande wa Hermoni, uangukao milimani pa Sayuni; maana huko ndiko Bwana alipoamuru baraka, naam uzima milele na milele.

134 ¹Njoni, mtukuzeni Yahwe, enyi nyote watumishi wa Yahwe, ninyi mnaotumika hekaluni mwa Yahwe wakati wa usiku.

² Inueni mikono yenu patakatifu pake, na mtukuzeni Yahwe.

³ Mungu na awabariki toka Sayuni ye ye aliyeziumba mbingu na nchi.

135 ¹Msifuni Yahwe. Lisifuni jina la Yahwe; msifuni yeye, enyi watumishi wa Yahwe.

- ² Ninyi msimamao katika nyumba ya Yahwe, katika nyua za nyumba ya Mungu wetu.
³ Msifuni Yahwe; kwa kuwa ni mwema; liimbieni sifa jina lake; maana ni vizuri kufanya hivyo.
⁴ Kwa kuwa Yahwe amemchagua Yakobo kwa ajili yake mwenyewe, Israeli kama urithi wake.
⁵ Najua ya kuwa Yahwe ni mkuu, na kwamba Bwana wetu yuko juu ya miungu yote.
⁶ Chochote Yahwe apendacho, hufanya mbinguni na duniani, katika bahari, na katika vilindi vyote.
⁷ Hushusha mawingu kutoka mbali, akifanya mianga ya radi kuongozana na mvua; na kuleta upemo toka katika ghalia yake.
⁸ Aliua mzaliwa wa kwanza wa Misri, wote wanadamu na wanyama.
⁹ Alituma ishara na maajabu kati yako, Ee Misri, dhidi ya Farao, na watumishi wake wote.
¹⁰ Aliwashambulia mataifa mengi, na aliua wafalme wenye nguvu;
¹¹ Sihoni mfalme wa Waamori, na Ogu mfalme wa Bashani, na falme zote za Kanaani;
¹² Alitupatia sisi nchi yao kama urithi, urithi wa Israeli watu wake.
¹³ Jina lako, Ee Yahwe, inadumu milele; Yahwe, na kumbukumbu lako vizazi hata vizazi.
¹⁴ Kwa kuwa Bwana atawaamua watu wake, na anahuruma juu ya watumishi wake.
¹⁵ Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu, kazi ya mikono ya wanadamu.
¹⁶ Sanamu hizo zina vinywa, lakini hazongei; zina macho, lakini hazioni;
¹⁷ Zina masikio, lakini hazisikii, wala vinywani mwao hamna pumzi.
¹⁸ Wale wazitengenezao wanafanana nazo, vilevile kila anaye zitumainia.
¹⁹ Enyi kizazi cha Israeli, mtukuzeni Yahwe; kizazi cha Haruni; mtukuzeni Yahwe.
²⁰ Kizazi cha Lawi, mtukuzeni Yahwe; wamchao Yahwe, mtukuzeni; wamchao Yahwe, mtukuzeni yeye.
²¹ Atukuzwe Yahwe katika Sayuni, yeye aishiye Yerusalemu. Msifuni Yahwe.

136 ¹Mshukuruni Yahwe; kwa kuwa ni mwema, kwa maana fadhili zake za dumu milele.

- ² Mshukuruni Mungu wa miungu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ³ Mshukuruni Bwana wa mabwana, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ⁴ Mshukuruni yeye ambaye peke yake hufanya maajabu makuu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ⁵ Yeye aliyezifanya mbingu kwa hekima zake, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ⁶ Mshukuruni yeye aliyetandaza nchi juu ya maji, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ⁷ Yeye aliyefanya mianga mikubwa, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ⁸ Mshukuruni yeye alipaye jua kutawala mchana, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ⁹ Mwezi na nyota vitawale usiku, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁰ Mshukuruni yeye aliywaua wazaliwa wa kwanza wa Misri, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹¹ Akawatoa Waisraeli kati yao, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹² Kwa mkono hodari na mkono ulio nyooosha, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹³ Mshukuruni yeye aliyeigawa Bahari ya Shamu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁴ Na kuwapitisha Waisraeli katikati yake, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁵ Lakini akamtupa Farao na jeshi lake katika Bahari ya Shamu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁶ Mshukuruni yeye aliye waongoza watu wake jangwani, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁷ Yeye aliywaua wafalme wakuu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁸ Mshukuruni yeye aliywaua wafalme maarufu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ¹⁹ Sihoni mfalme wa Waamori, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²⁰ Na Ogu, mfalme wa Bashani, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²¹ Mshukuruni yeye aliywapa nchi yao kama urithi, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²² Urithi wa Israeli mtumishi wake, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²³ Yeye aliyetukumbuka na kutusaidia katika unyonge wetu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²⁴ Mshukuruni yeye ambaye ametupa ushindi juu ya adui zetu, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²⁵ Yeye awapaye chakula viumbe hai wote, kwa maana fadhili zake za dumu milele.
- ²⁶ Mshukuruni Mungu wa mbinguni, kwa maana fadhili zake za dumu milele.

137 ¹Kando ya mito ya Babeli tuliketi na tulilia tulipoikumbuka Sayuni.

² Tulitundika vinubi vyetu kwenye miti ya Babeli.

³ Huko watekaji wetu walitaka tuwaimbie, na wale walio tudhihaki walitutaka sisi tufurahi, wakisema, “Tuimbieni moja ya nyimbo za Sayuni.”

⁴ Tungewezaje kuimba wimbo unaomuhusu Yahwe katika nchi ya ugeni?

⁵ Kama nikikusahau wewe, Yerusalem, basi mkono wangu wa kuume na usahau ujuzi wake.

⁶ Ulimi wangu na ushikamane juu ya kinywa changu, nisipokukumbuka; nisipoijali Yerusalem kuliko furaha yangu kuu.

⁷ Kumbuka, Ee Yahwe, kile walichofanya Waedolu siku ya anguko la Yerusalem. Walisema, “Ibomoeni, ibomoeni mpaka chini kwenye misingi yake.”

⁸ Binti za Babeli, hivi karibuni wataharibiwa- mtu na abarikiwe, ye yote atakaye walipizia yale mliotufanyia sisi.

⁹ Mtu na abarikiwe, ye yote achukuaye na kusambaratisha watoto wenu juu ya jiwe.

138 ¹Nitakushukuru kwa moyo wangu wote; mbele ya miungu nitakuimbia sifa.

- ² Nitasujudu mbele ya hekalu lako takatifu, na kulishukuru jina lako kwa ajili ya upendo wako na kwa uaminifu wako; kwa kuwa umelifanya muhimu zaidi neno lako na jina lako kuliko kitu chochote.
- ³ Siku ile niliyu kuita, ulinijibu; ulinitia moyo na kuitia nguvu nafsi yangu.
- ⁴ Wafalme wote wa nchi watakushukuru wewe, Yahwe maana watasikia maneno kutoka kinywani mwako.
- ⁵ Hakika, wataimba kuhusu matendo ya Yahwe, kwa kuwa utukufu wa Yahwe ni mkuu.
- ⁶ Maana ingawa Yahwe yuko juu, lakini anawajali wanyenyeketu, lakini hawatambui wenye majivuno.
- ⁷ Nijapopita katikati ya hatari, wewe utauhifadhi uhai wangu; utanyoosha mkono wako dhidi ya hasira ya adui zangu, na mkono wako wa kuume utaniokoa.
- ⁸ Yahwe yuko pamoja nami hadi mwisho; fadhili zako Yahwe, za dumu milele; usiwaache wale ambaao mikono yako imewaumba.

139 ¹Ee Yahwe, wewe umenichunguza, na unanijua.

- ² Wewe unajua nikaapo na niinukapo; unayajua mawazo yangu tokea mbali sana.
³ Unachunguza mwenendo wangu na kulala kwangu; unazijua njia zangu zote.
⁴ Kabla hakujawa na neno kwenye ulimi wangu, wewe unalijua kabisa, Yahwe.
⁵ Nyuma yangu na mbele yangu unanizunguka na kuniwekea mkono wako.
⁶ Maarifa hayo ni mengi yananizidi mimi; yako juu sana, nami siwezi kuyafikia.
⁷ Niende wapi mbali na roho yako? Niende wapi niukimbie uwepo wako?
⁸ Kama nikipaa mbinguni, uko huko; kama nikifanya kitanda changu Kuzimuni, tazama, uko huko.
⁹ Kama nikipaa kwa mbawa za asubuhi na kwenda kuishi pande za mwisho wa bahari,
¹⁰ hata huko mkono wako utaniongoza, mkono wako wa kuume utanishika.
¹¹ Kama nikisema, "Hakika giza litanifunika, na nuru inizungukayo itakuwa usiku."
¹² Naam, hata giza lisingeweza kuwa giza kwako; lakini usiku ungeng'aa kama mchana, maana giza na nuru kwako vinafanana.
¹³ Wewe uliumba sehemu zangu za ndani; uliniumba tumboni mwa mama yangu.
¹⁴ Nitakusifu; kwa maana nimeumbwa kwa jinsi ya ajabu; matendo yako ni ya ajabu; na nafsi yangu yalijua hili vizuri sana.
¹⁵ Mifupa yangu haikusitirika kwako, nilipoumbwa kwa siri, nilipoumbwa kwa ustadi pande za chini za nchi.
¹⁶ Uliniona ndani ya tumbo; siku zote zilizopangwa kwangu ziliandikwa kitabuni mwako, hata kabla ya siku ya kwanza kutokea.
¹⁷ Ni jinsi gani mawazo yako ni ya thamani kwangu, Ee, Mungu! Jinsi gani ilivyo kubwa jumla yake!
¹⁸ Kama nikijaribu kuyaheسابو، ni mengi kuliko mchanga; niamkapo bado niko na wewe.
¹⁹ Ee Mungu, kama ungewaua waovu; ondokeni kwangu enyi watu wenyewe vurugu.
²⁰ Wanakuasi wewe na kutenda udanganyifu; adui zako wanana uongo.
²¹ Je, siwachukii hao, wale wakuchukiao Yahwe? Je, siwadharau wale wanao inuka dhidi yako?
²² Nawachukia kabisa; wamekuwa adui zangu.
²³ Ee Mungu, unichunguze na kuujuu moyo wangu; unijaribu na uyajue mawazo yangu;
²⁴ Uone kama kuna njia ya uovu ndani yangu, na unionongoze katika njia ya milele.

140 ¹Yahwe, uniokoe dhidi ya waovu; unikinge dhidi ya watu wenye vurugu.

² Wao wanapanga uovu miyoni mwao; wanasababisha mapigano kila siku.

³ Ndimi zao zinajeruhi kama nyoka; sumu ya fira imo midomoni mwao. Selah

⁴ Ee Yahwe, unilinde dhidi ya mikono ya waovu; unikinge na vurugu za watu wanaopanga kuniangusha.

⁵ Wenyе majivuno wameweka mtego kwa ajili yangu; wameeneza nyavu; wameweka kitanzi kwa ajili yangu. Selah

⁶ Nilimwambia Yahwe, "Wewe ni Mungu wangu; usikie kilio changu unihurumie."

⁷ Ee Yahwe, Bwana wangu, wewe ni mwenye nguvu uwezaye kuniokoa; hunifunika ngao kichwa changu siku ya vita.

⁸ Ee Yahwe, usiyatimize matakwa ya waovu; usiruhusu njama zao kufanikiwa. Selah

⁹ Wale wanao nizunguka huinua vichwa vyao; madhara ya midomo yao wenyewe na yawafunike.

¹⁰ Makaa ya moto na yawaangukie; uwatupe motoni, kwenye shimo refu, wasiweze kuinuka tena.

¹¹ Wasingiziaji wasifanywe salama juu ya nchi; na uovu umwinde na kumpiga mtu mwenye vurugu mpaka afe.

¹² Ninajua kuwa Yahwe atahukumu kwa haki walioteswa, na kuwa atawapa haki wahitaji.

¹³ Hakika watu wenye haki watalishukuru jina lako; watu wanyoofu wataishi uweponi mwako.

141 ¹Ee Yahwe, ninakulilia wewe; uje upesi kwangu. Unisikilize nikuitapo.

² Maombi yangu na yawe kama uvumba mbele zako; mikono yangu iliyoinuliwa na iwe kama dhabihu ya jioni.

³ Ee Yahwe, uweke mlinzi kinywani mwangu; mnganjezi malangoni pa midomo yangu.

⁴ Usiruhusu tamaa ya moyo wangu kutamani uovu wowote wala kushiriki katika matendo ya dhambi na watu waishio maovuni. Nisile vyakula vyao vya anasa.

⁵ Mwenye haki na anipige; nao utakuwa ni wema kwangu. Anirudi; itakuwa kama mafuta kichwani pangu; kichwa changu na kisikatae kupokea. Lakini maombi yangu siku zote yatakuwa dhidi ya matendo yao maovu.

⁶ Viongozi wao watatupwa chini kutoka juu mlimani; watayasikia maneno yangu kuwa ni matamu.

⁷ Watalazimika kusema, "Kama vile jembe moja livunjapo ardhi, hivyo mifupa yetu imesambaratishwa kinywani pa kuzimu."

⁸ Hakika macho yangu yanakutazama wewe, Yahwe, Bwana; katika wewe napata kimbilio; usiiache nafsi yangu.

⁹ Unilinde dhidi ya mitego waliyoiweka kwa ajili yangu, na matanzi yao watendao maovu.

¹⁰ Waovu na waangukie kwenye nyavu zao wenye pindi mimi nitorokapo.

142 ¹Kwa sauti yangu namlilia Yahwe anisaidie; kwa sauti yangu naomba kwa ajili ya neema ya Yahwe.

² Namwaga malalamiko yangu mbele zake; ninamwambia shida zangu.

³ Roho yangu inapokuwa dhaifu ndani yangu, wewe unajua mapito yangu. Kwenye njia niipitayo wamenifichia mtego.

⁴ Natazama kulia kwangu na sioni yejote anayenijali. Sina pa kukimbilia; hakuna anayejali kuhusu uhai wangu.

⁵ Nilikuita wewe, Yahwe; nikasema, “Wewe ni kimbilio langu, fungu langu katika nchi ya walio hai.

⁶ Sikia kuita kwangu, maana nimeshushwa chini sana; uniokoe dhidi ya watesi wangu, maana wana nguvu kuliko mimi.

⁷ Uitoe nafsi yangu kifungoni ili niweze kulishukuru jina lako. Wenye haki watakusanyika karibu nami kwa sababu umekuwa mwema kwangu.”

143 ¹Ee Yahwe, usikie maombi yangu; sikia kuomba kwangu. Kwa sababu ya uaminifu wa agano lako na haki yako, unijibu!

² Usimuhukumu mtumishi wako, kwa kuwa machoni pako hamna aliye haki.

³ Adui ameifuata nafsi yangu; amenisukuma hadi chini; amenifanya niishi gizani kama wale ambao wamekwisha kufa siku nyengi zilizopita.

⁴ Na roho yangu inazidiwa ndani yangu; moyo wangu unakata tamaa.

⁵ Nakumbuka siku za zamani zilizopita; nayatafakari matendo yako yote; nawaza juu ya utimilifu wako.

⁶ Nakunyoshea mikono yangu katika maombi; nafsi yangu inakuonea kiu katika nchi kavu. Selah

⁷ Unijibu upesi, Yahwe, kwa sababu roho yangu inazimia. Usinifiche uso wako, vinginevyo nitakuwa kama wale waendao chini shimonii.

⁸ Unifanye kusikia uaminifu wa agano lako wakati wa asubuhi, maana ninakuamini wewe. Unionyeshe njia niipasayo kutembea kwayo, kwa maana nakuinulia wewe nafsi yangu.

⁹ Uniokoe dhidi ya adui zangu, Yahwe; nakimbilia kwako ili nijifiche.

¹⁰ Unifundishe kufanya mapenzi yako, maana wewe ni Mungu wangu. Roho wako mwema na aniongoze mimi katika nchi ya unyoofu.

¹¹ Ee Yahwe, kwa ajili ya jina lako, unihifadhi hai; katika haki yako uitoe nafsi yangu taabuni.

¹² Katika uaminifu wa agano lako uwaondoshe maadui zangu na uwaangamize maadui wa uhai wangu, maana mimi ni mtumishi wako.

144 ¹Atukuzwe Yahwe, mwamba wangu, anifundishaye mikono yangu vita na vidole vyangu kupigana.

- ² Wewe ni uaminifu wa agano langu na ngome yangu, mnara wangu mrefu na uniokoaye, ngao yangu na yule ambaye katika yeche napata kimbilio, uyatiishaye mataifa chini yangu.
- ³ Ee Yahwe, mtu ni kitu gani hata umtazame au mwana wa mtu hata umfikirie?
- ⁴ Mtu ni kama pumzi, siku zake ni kama uvuli upitao.
- ⁵ Ee Yahwe uziinamishe mbingu na ushuke chini, uiguse milima na uifanye kutoa moshi.
- ⁶ Utume umeme uwatawanye adui zangu; upige mishale yako na uwavuruge.
- ⁷ Nyosha mkono wako toka juu; uniokoe kutoka katika maji mengi, na kutoka katika mkono wa wageni.
- ⁸ Vinywa vyao hunena uongo, na mkono wao wa kuume ni mkono wa uongo.
- ⁹ Nitakuimbia wimbo mpya, Mungu; kwa kinanda cha nyuzi kumi nitakuimbia sifa wewe,
- ¹⁰ Uwapaye wafalme wokovu, uliyemuokoa Daudi mtumishi wako dhidi ya upanga wa uovu.
- ¹¹ Uniokoe na unitoe mikononi mwa wageni. Midomo yao huongea uongo, na mkono wao wa kuume ni mkono wa uongo.
- ¹² Wana wetu na wawe kama mimea ikuayo kwa ukubwa timilifu katika ujana wao na binti zetu kama nguzo za pembeni, zilizonakishiwa kwa kupamba jumba la kifahari.
- ¹³ Ghala zetu na zijae akiba ya kila aina ya mazao, na kondoo wetu wazae elfu na makumi elfu mashambani mwetu.
- ¹⁴ Kisha ng'ombe wetu watakuwa na ndama wengi. Hakuna atakayevunja kuta zetu; hakutakuwa na uhamisho wala kilio mitaani mwetu.
- ¹⁵ Wamebarikiwa watu wenye baraka hizo; furaha ina watu amba Mungu wao ni Yahwe.

145 ¹Nitakutukuza wewe, Mungu wangu, Mfalme; nitalihimidi jina lako milele na milele.

- ² Kila siku nitakuhimidi; nitalisifu jina lako milele na milele.
³ Yahwe ndiye mkuu na wakusifiwa sana; ukuu wake hauchunguziki.
⁴ Kizazi kimoja kitayasifu matendo yako kwa kizazi kijacho na kitatangaza matendo yako makuu.
⁵ Nitaitafakari fahari ya utukufu wa adhama yako na matendo yako ya ajabu.
⁶ Watanena juu ya nguvu ya kazi zako za kutisha, nami nitatangaza ukuu wako.
⁷ Nao watatangaza wingi wa wema wako, na wataimba kuhusu haki yako.
⁸ Yahwe ni wa neema na huruma, si mwepesi wa hasira na mwingi katika uaminifu wa agano lake.
⁹ Yahwe ni mwema kwa wote; huruma zake zi juu ya kazi zake zote.
¹⁰ Vyote ulivyo viumba vitakushukuru wewe, Yahwe; waaminifu wako watakutukuza wewe.
¹¹ Waaminifu wako watanena juu ya utukufu wa ufalme wako, na watahubiri juu ya nguvu zako.
¹² Watayafanya matendo makuu ya Mungu yajulikane na wanadamu na utukufu wa fahari ya ufalme wake.
¹³ Ufalme wako ni wa milele, na mamlaka yako ya dumu kizazi hata kizazi.
¹⁴ Yahwe huwategemeza wote waangukao na huwainua wote walioinama chini.
¹⁵ Macho ya wote yanakungoja wewe; nawe huwapa chakula chao kwa wakati sahihi.
¹⁶ Huufungua mkono wako na hukidhi haja ya kila kiumbe hai.
¹⁷ Yahwe ni mwenye haki katika njia zake zote na neema katika yote afanyayo.
¹⁸ Yahwe yu karibu na wote wamwitao, wale wamwitao ye ye katika uaminifu.
¹⁹ Hutimiza haja za wale wanao mheshimu ye ye; husikia kilio chao na kuwaokoa.
²⁰ Yahwe huwalinda wale wampendao, lakini atawaangamiza waovu wote.
²¹ Kinywa changu kitazinena sifa za Yahwe; wanadamu wote na walitukuze jina lake takatifu milele na milele.

146 ¹Msifu Yahwe. Msifu Yahwe, ee nafsi yangu.

- ² Ninamsifu Mungu maisha yangu yote; nitamimbia sifa Mungu wangu ni ngali hai.
- ³ Msiweke imani katika wakuu au wanadamu, ambaye katika yeche hamna wokovu.
- ⁴ Wakati uhai wa pumzi ya mtu unapokoma, hurudi ardhini; siku hiyo mipango yake hufikia mwisho.
- ⁵ Amebarikiwa yule ambaye Mungu wa Yakobo ni msaada wake, ambaye tumaini lake liko katika Yahwe Mungu wake.
- ⁶ Yahwe aliumba mbingu na nchi, bahari, na vyote vilivymo; huitazama kweli milele.
- ⁷ Yeye hutekeleza hukumu kwa ajili ya walioonewa na huwapa chakula wenye njaa. Yahwe huwafungua waliofungwa;
- ⁸ Yahwe huyafungua macho ya kipofu; Yahwe huwainua walioinama; Yahwe huwapenda watu wenye haki.
- ⁹ Yahwe huwalinda wageni katika nchi; huwainua yatima na wajane, bali huipinga njia ya wasio haki.
- ¹⁰ Yahwe atatawala milele, Mungu wako, Sayuni, kwa vizazi vyote. Msifuni Yahwe.

147 ¹Msifuni Yahwe, kwa maana ni vyema kumwimbia sifa Mungu wetu, ni kuzuri kumsifu kwa faa sana.

- ² Yahwe huijenga tena Yerusalem, huwakusanya pamoja watu wa Israeli waliotawanyika.
- ³ Huponya miyo iliyopondeka na kuganga majeraha yao.
- ⁴ Huzihesabu nyota, naye huzipa majina zote.
- ⁵ Ukuu ni wa Bwana wetu na nguvu zake ni za kutisha, ufahamu wake hauwezi kupimika.
- ⁶ Yahwe huwainua wanyonge, huwashusha chini wenye jeuri.
- ⁷ Mwimbieni Yahwe kwa shukurani, mwimbieni sifa Mungu wetu kwa kinubi.
- ⁸ Huzifunika mbingu kwa mawingu na huiandaa mvua kwa ajili ya nchi, akizifanya nyasi kukua juu ya milima.
- ⁹ Huwapa wanyama chakula na wanakunguru waliapo.
- ¹⁰ Hapati furaha katika nguvu ya farasi, wala hafurafii miguu imara ya mwanadamu.
- ¹¹ Yahwe huridhia katika wale wanao mheshimu yeye, watumainio katika uaminifu wa agano lake.
- ¹² Msifuni Yahwe, Yerusalem, msifuni Mungu wenu, Sayuni.
- ¹³ Maana yeye huyakaza mapingo ya malango yako, huwabariki watoto wako kati yako.
- ¹⁴ Huleta mafanikio ndani ya mipaka yako, hukutosheleza kwa ngano bora.
- ¹⁵ Huipeleka amri yake juu ya nchi, amri zake hupiga mbio sana.
- ¹⁶ Huifanya theluji kama sufu, huitawanya barafu kama majivu.
- ¹⁷ Hutupa mvua ya mawe kama makombo, ni nani awezaye kuhimili baridi aitumayo?
- ¹⁸ Hutuma amri zake na kuziyeyusha, huvumisha upepo wake na hutiririsha maji.
- ¹⁹ Hutangaza neno lake kwa Yakobo, amri zake na hukumu zake kwa Israeli.
- ²⁰ Hajafanya hivyo kwa taifa linginelo lolote, na kama ilivyo amri zake, hawazijui. Msifuni Yahwe.

148 ¹Msifuni Yahwe. Msifuni Yahwe, ninyi mlion katika mbingu; msifuni yeye, ninyi mlion juu.

- ² Msifuni yeye, enyi malaika wake wote; msifuni yeye, majeshi ya malaika wake wote.
- ³ Msifuni yeye, enyi jua na mwezi; msifuni yeye, nyota zote zing'aazo.
- ⁴ Msifuni yeye, enyi mbingu zilizo juu zaidi na maji yaliyo juu ya anga.
- ⁵ Na vilisifu jina la Yahwe, maana aliamuru, navyo vikaumbwa.
- ⁶ Pia ameviimrisha milele na milele; naye alitoa amri ambayo haitabadilika.
- ⁷ Msifuni yeye kutoka nchi, ninyi viumbe wa baharini na viumbe vyote katika kina cha bahari,
- ⁸ Moto na mvua ya mawe, theluji na mawingu, upepo wa dhoruba ukitimiza neno lake.
- ⁹ Msifuni yeye, enyi milima na vilima, miti ya matunda na mierezi yote,
- ¹⁰ Wanyama pori na wanyama wafugwao, viumbe vitambaavyo na ndege.
- ¹¹ Msifuni Yahwe, wafalme wa nchi na mataifa yote, wakuu na watawala wote wa nchi,
- ¹² Wote vijana wa kiume na vijana wa kike, wazee na watoto.
- ¹³ Na walisifu jina la Yahwe, kwa kuwa jina lake pekee limetukuka na utukufu wake umeongezwa juu ya nchi na mbingu.
- ¹⁴ Naye ameyainua mapembe ya watu wake kwa ajili ya sifa kutoka kwa waaminifu wake wote, Waisraeli, watu wa karibu na moyo wake. Msifuni Yahwe.

149 ¹Msifuni Yahwe. Mwimbieni Yahwe wimbo mpya; imbeni sifa zake katika kusanyiko la waaminifu.

- ² Israeli ishangilie katika ye ye aliyeiumba; watu wa Sayuni na washangilie katika mfalme wao.
- ³ Nao walisu jina lake kwa kucheza; na wamuimbie sifa ye ye kwa ngoma na kinubi.
- ⁴ Kwa kuwa Yahwe hupata furaha katika watu wake; huwapa utukufu wanyeyekevu kwa wokovu.
- ⁵ Wacha Mungu waushangilie ushindi; nao waimbe kwa furaha vitandani mwao.
- ⁶ Sifa za Mungu na ziwe vinywani mwao na panga mbili zenyenye makali mkononi mwao
- ⁷ kutekeleza kisasi juu ya mataifa na matendo ya adhabu juu ya watu.
- ⁸ Nao watawafunga wafalme wao kwa minyororo na wakuu wao kwa pingu za chuma. Watatekeleza hukumu ambayo imeandikwa.
- ⁹ Hii itakuwa ni heshima kwa ajili ya watakatifu wake wote. Msifuni Yahwe.

150 ¹Msifuni Yahwe. Msifuni Yahwe katika patakatifu pake; msifuni katika mbingu za ukuu wake.

- ² Msifuni yeye kwa matendo yake makuu; msifuni yeye kwa kadri ya wingi wa ukuu wake.
- ³ Msifuni kwa mlipuko wa pembe; msifuni kwa kinanda na kinubi.
- ⁴ Msifuni kwa ngoma na kucheza; msifuni kwa vyombo vyta nyuzi na filimbi.
- ⁵ Msifuni kwa matoazi yavumayo; msifuni kwa matoazi yavumayo sana.
- ⁶ Kila kilicho na pumzi kimsifu Yahwe. Msifuni Yahwe.

Mithali

1 ¹Mithali za Sulemani mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli.

- ² Mithali hizi zinafundisha hekima na maarifa, kufundisha maneno ya busara, ili mpate maarifa kwa ajili ya kuishi kwa kutenda wema, haki na adili.
- ³ Mithali hizi zinatoa hekima kwa wale ambao hawakufunzwa, na kuwapa vijana maarifa na tahadhari.
- ⁴ Watu wenye busara wasikie na kuongeza elimu yao na watu wenye ufahamu wapate mwongozo, kwa kuelewa mithali, misemo, vitendawili na maneno ya wenye busara.
- ⁵ Hofu ya Yehova ni chanzo cha maarifa wapumbavu hudharau hekima na nidhamu.
- ⁶ Mwanangu, sikia fundisho la baba yako na wala usiziache kanuni za mama yako;
- ⁷ zitakuwa kilemba cha neema katika kichwa chako na mikufu zinazoning'inia kwenye shingo yako.
- ⁸ Mwanangu wenye dhambi wakikushawishi katika dhambi zao, kataa kuwafuata.
- ⁹ Kama watasema, "haya tufuate, tuvizie ili kufanya mauaji, tujifiche ili tuwashambulie watu wasio na hatia, pasipo sababu.
- ¹⁰ Haya tuwameza wakiwa hai, kama kuzimu inavyowachukua wenye afya, na kuwa kama wale waangukao shimoni.
- ¹¹ Tutapata vitu vyote vya thamani; tutazijaza nyumba zetu vile tunavyoiba kwa wengine.
- ¹² Weka vitu vyako kwetu; tutakuwa na mfuko moja kwa pamoja."
- ¹³ Mwanangu, usitembee katika njia moja pamoja nao; usiruhusu mguu wako kuguza katika mapito yao;
- ¹⁴ miguu yao hukimbilia mabaya na huharakisha kumwaga damu.
- ¹⁵ Kwa kuwa haina maana kumtegea ndege mtego wakati ndege anaona.
- ¹⁶ Watu hawa huvizia kujiua wenyewe, wanatega mtego kwa ajili yao wenyewe.
- ¹⁷ Ndivyo zilivyo njia za kila ambaye hupata utajiri kwa udhalimu; mapato ya udhalimu huondoa uhai wa wenye utajiri.
- ¹⁸ Hekima inalia kwa sauti mtaani, inapaza sauti katika viwanja;
- ¹⁹ katika mitaa inalia kwa sauti kuu, kwenye maingilio ya milango ya mji inasema,
- ²⁰ "Mpaka lini enyi wajinga mtapenda kuwa wajinga? Mpaka lini enyi wenye dhihaka mtapenda dhihaka, na hadi lini enyi wapumbavu, mtachukia maarifa?
- ²¹ Zingatia karipio langu; nitatoa mawazo yangu kwa ajili yenu; nitawafahamisha maneno yangu.
- ²² Nimeita, nanyi mkakataa kusikiliza; nimeunyosha mkono wangu, wala hakuna aliyezingatia.
- ²³ Lakini mumedharau mafundisho yangu yote na wala hamkizingatia maelekezo yangu.
- ²⁴ Nitacheka katika taabu yenu, nitawadhihaki wakati wa kupatwa taabu
- ²⁵ hofu ya kutisha itawapata kama tufani na maafa yatawakumba kama upepo wa kisulisuli, taabu na uchungu vitawapata.
- ²⁶ Halafu wataniita, nami sitawajibu; wataniita katika hali ya kukata tamaa lakini hawataniona.
- ²⁷ Kwa sababu wamechukia maarifa na hawakuchagua kuwa na hofu ya Yehova,
- ²⁸ hawakufuata mafundisho yangu na wakayadharau masahihisho yangu yote.
- ²⁹ Watakula matunda ya njia zao, na watashibishwa kwa matunda ya hila zao wenyewe.
- ³⁰ Kwa maana wajinga hufa wanaporudi nyuma, na kutojali kwa wapumbavu kutawaangamiza.
- ³¹ Bali kila anisikilizaye ataishi kwa usalama na atapumzika salama pasipo hofu ya maafa.

2¹Mwanangu, kama ukiyapokea maneno yangu na kuzitunza amri zangu,
2 usikilize hekima na utaelekeza moyo wako katika ufahamu.
3 Kama utalilia ufahamu na kupaza sauti yako kwa ajili ya ufahamu,
4 kama utautafuta kama fedha na kupekua ufahamu kama unatafuta hazina iliyojificha,
5 ndipo utakapofahamu hofu ya Yehova na utapata maarifa ya Mungu.
6 Kwa kuwa Yehova hutoa hekima, katika kinywa chake hutoka maarifa na ufahamu.
7 Yeye huhifadhi sauti ya hekima kwa wale wampendezao, yeye ni ngao kwa wale waendao katika uadilifu,
8 huongoza katika njia za haki na atalinda njia ya waaminifu kwake.
9 Ndipo utakapoelewa wema, haki, usawa na kila njia njema.
10 Maana hekima itaingia moyoni mwako na maarifa yataipendeza nafsi yako.
11 Busara itakulinda, ufahamu utakuongoza.
12 Vitakuokoa kutoka katika njia ya uovu, kutoka kwa wale waongeao mambo potovu.
13 Ambao huziacha njia za wema na kutembea katika njia za giza.
14 Hufurahia wanapo tenda maovu na hupendezwa katika upotovu.
15 Hufuata njia za udanganyifu na kwa kutumia ukaidi huficha mapito yao.
16 Busara na hekima zitakuokoa kutoka kwa mwanamke malaya, kutoka kwa mwanamke anayetafuta visa na
mwenye maneno ya kubembeleza.
17 Yeye humwacha mwenzi wa ujana wake na kusahau agano la Mungu wake.
18 Maana nyumba yake huinama na kufa na mapito yake yatakupeleka kwa wale walioko kaburini.
19 Wote waiendeao njia yake hawatarudi tena na wala hawataziona njia za uzima.
20 Kwa hiyo utatembea katika njia ya watu wema na kufuata njia za wale watendao mema.
21 Kwa wale watendao mema watafanya makazi yao katika nchi, na wale wenye uadilifu watadumu katika nchi.
22 Lakini waovu wataondolewa katika nchi na wale wasioamini wataondolewa katika nchi.

3 ¹Mwanangu, usizisahau amri zangu na uyatunze mafundisho yangu katika moyo wako,
² maana ziatakuongezea siku zako na miaka ya maisha yako na amani.
³ Usiache utiifu wa agano na uaminifu viondoke kwako, vifunge katika shingo yako, viandike katika vibao vy
moyo wako.
⁴ Ndipo upate kibali na heshima mbele ya Mungu na wanadamu.
⁵ Mtegemee Yehova kwa moyo wako wote na wala usitegemee ufahamu wako mwenyewe,
⁶ katika njia zako zote mkiri Yeye na yeche atayanyosha mapito yako.
⁷ Usiwe mwenye busara machoni pako mwenyewe; mche Yehova na jiepushe na uovu.
⁸ Itakuponya mwili wako na kukuburudisha mwili wako.
⁹ Mheshimu Yehova kwa utajiri wako na kwa malimbuko ya mazao kwa kila unachozalisha,
¹⁰ na ndipo ghala zako zitajaa na mapipa makubwa yatafurika kwa divai mpya.
¹¹ Mwanangu, usidharau kuadibishwa na Yehova na wala usichukie karipio lake,
¹² maana Yehova huwaadibisha wale wapendao, kama baba anavyoshughulika kwa mtoto wake ampendezaye.
¹³ Yeye apataye hekima anafuraha, naye hupata ufahamu.
¹⁴ Kwani katika hekima unapata manufaa kuliko ukibadilisha kwa fedha na faida yake inafaa zaidi kuliko
dhahabu.
¹⁵ Hekima inathamani zaidi kuliko kito, na hakuna unacho kitamani kinaweza kulinganishwa na hekima.
¹⁶ Yeye anasiku nydingi katika mkono wake wa kuume; na mkono wake wa kushoto ni utajiri na heshima.
¹⁷ Njia zake ni njia za ukarimu na mapito yake ni amani.
¹⁸ Yeye ni mti wa uzima kwa wale wanaomshikilia, wale wanaomshikilia wanafuraha.
¹⁹ Kwa hekima Yehova aliweka msingi wa dunia, kwa ufahamu alizii marisha mbingu.
²⁰ Kwa maarifa yake vina vilipasuka na mawingu kudondosha umande wake.
²¹ Mwanangu, zingatia hukumu ya kweli na ufahamu, na wala usiache kuvitazama.
²² Vitakuwa uzima wa nafsi yako na urembo wa hisani wa kuva shingoni mwako.
²³ Ndipo utatembea katika njia yako kwa usalama na mguu wako hautajikwaa;
²⁴ ulalapo hutaogopa; utakapolala, usingizi wako utakuwa mtamu.
²⁵ Usitishwe na hofu ya ghafula au uharibifu uliosababishwa na waovu unapotokea,
²⁶ kwa maana Yehova utakuwa upande wako na ataulinda mguu wako usinaswe kwenye mtego.
²⁷ Usizue mema kwa wale wanaoyastahili, wakati utendaji upo ndani ya mamlaka yako.
²⁸ Jirani yako usimwambie, “Nenda, na uje tena, na kesho nitakupa,” wakati pesa unazo.
²⁹ Usiweke mpango wa kumdhuru jirani yako anayeishi jirani nawe na yeye anakuamini.
³⁰ Usishindane na mtu pasipo sababu, ikiwa hajafanya chochote kukudhuru.
³¹ Usimhusudu mtu jeuri au kuchagua njia zake zozote.
³² Maana mtu mjanja ni chukizo kwa Yehova, bali humleta mtu mwaminifu kwenye tumaini lake.
³³ Laana ya Yehova ipo katika nyumba ya watu waovu, bali huibariki maskani ya watu wenye haki.
³⁴ Yeye huwadhihaki wenye dhihaka, bali huwapa hisani watu wanyenyekuvu.
³⁵ Watu wenye busara huirithi heshima, bali wapumbavu huinuliwa kwa fedheha yao wenyewe.

4 ¹Wanangu, sikilizeni, fundisho la baba, na zingatieni ili mjue maana ya ufahamu.

² Mimi ninawapa mafundisho mazuri; msyaache mafundisho yangu.

³ Mimi nilikuwa mwana kwa baba yangu, mpole na mtoto pekee kwa mama yangu,

⁴ baba alinifundisha akiniambia, "Moyo wako uzingatie sana maneno yangu; shika amri zangu nawe uishi.

⁵ Jipatie hekima na ufahamu; usisahau na kuyakataa maneno ya kinywa changu;

⁶ usiiache hekima nayo itakulinda; ipende nayo itakuhifadhi salama.

⁷ Hekima ni kitu cha muhimu sana, hivyo jipatie hekima na tumia namna zote kuweza kupata ufahamu.

⁸ Tunza hekima nayo itakutukuza; ikumbaties nayo itakuuheshimu.

⁹ Hekima itaweka kilemba cha heshima juu ya kichwa chako; itakupa taji zuri.

¹⁰ Mwanangu, sikiliza, na kuzingatia maneno yangu, nawe utapata miaka mingi ya maisha yako.

¹¹ Ninakuelekeza katika njia ya hekima, nimekuongoza katika mapito yaliyonyooka.

¹² Unapotembea, hakuna atakayesimama katika njia yako na kama ukikimbia hutajikwaa.

¹³ Shika mwongozo wala usiuache, utakuongoza, maana ni uzima wako.

¹⁴ Usifuate njia ya waovu wala usiende katika njia ya watendao uovu.

¹⁵ Jiepushe nayo, usipite katika njia hiyo; geuka na upite njia nyagine.

¹⁶ Maana hawawezi kulala mpaka wafanye ubaya na hupotewa na usingizi hadi wasababishe mtu kujikwaa.

¹⁷ Maana wao hula mkate wa uovu na hunywa divai ya vurugu.

¹⁸ Bali njia ya mwenye kutenda haki ni kama mwanga ung'aao, huangaza zaidi na zaidi hadi mchana inapowasili kwa ukamilifu.

¹⁹ Njia ya waovu ni kama giza hawajui ni kitu gani huwa wanajikwaa juu yake.

²⁰ Mwanangu, zingatia maneno yangu; sikiliza kauli zangu.

²¹ Usiziache zikaondoka machoni pako; uzitunze katika moyo wako.

²² Maana maneno yangu ni uzima kwa wenye kuyapata na afya katika mwili wao.

²³ Ulinde salama moyo wako na uuwinge kwa bidii zote; kwa kuwa katika moyo hububujika chemichemi za uzima.

²⁴ Jiepushe na kauli za udanganyifu na ujiepushe na mazungumzo ya ufisadi.

²⁵ Macho yako yatazame mbele kwa unyoofu na kwa uthabiti tazama mbele sawasawa.

²⁶ Usawazishe pito la mguu wako; na njia zako zote zitakuwa salama.

²⁷ Usigeuke upande wa kulia au kushoto; ondoa mguu wako mbali na uovu.

5¹Mwanangu, zingatia hekima yangu; sikiliza kwa makini ufahamu wangu,
2 ili ujifunze busara na midomo yako iweze kuhifadhi maarifa.
3 Maana midomo ya malaya hutiririsha asali na kinywa chake ni laini kuliko mafuta,
4 lakini mwishoni anakuwa mchungu kama mnyoo, hukata kama upunga mkali.
5 Miguu yake huelekea mauti; hatua zake huelekea njia yote ya kuzimu.
6 Hafikirii njia ya uzima. Hatua za miguu yake hupotea, maana hajui anakwenda wapi.
7 Sasa, wanangu, nisikilizeni; wala msiache kusikiliza maneno ya kinywa changu.
8 Lindeni njia yenu mbali naye wala msiente karibu na mlango wa nyumba yake.
9 Kwa njia hiyo hamtawapa wengine heshima yenu au miaka ya uzima wenu kwa mtu mkatiri;
10 wageni usije kufanya karamu kwa utajiri wenu; kazi mliyoifanya haitaenda katika nyumba ya wageni.
11 Mwishoni mwa maisha yenu mtajuta ambapo nyama na mwili wenu vitaangamia.
12 Nanyi mtasema, "Namna gani nilichukia fundisho na moyo wangu ulidharau sahihisho!
13 Sikuweza kuwatii walimu wangu au kuwasikiliza walionielekeza.
14 Nilikuwa nimeharibika kabisa katikati ya kusanyiko, mionganii mwa makutano ya watu."
15 Munywe maji kutoka kwenye birika lenu mwenyewe na munywe maji yanatiririka kutoka kwenye kisima
chenu.
16 Je inapaswa chemichemi yenu ifurike popote na mifereji yenu ya maji itiririke katika njia kuu?
17 Yawe yenu wenyewe peke yenu wala si kwa wageni.
18 Chemichemi yako ibarikiwe na umfurahie mke wa ujana wako.
19 Maana ni ayala apendezaye na kulungu mwenye uzuri. Matiti yake na yakujaze furaha muda wote; daima na
utekwe na upendo wake.
20 Mwanangu, kwa nini uwemateka wa malaya, kwa nini uyakumbatie matiti ya mwanamke mgeni?
21 Yehova huona kila kitu afanyacho mtu na huangalia mapito yake yote.
22 Mtu mwovu atatekwa na makosa yake mwenyewe; kamba za dhambi yake zitamnasa kwa nguvu.
23 Atakufa kwa kukosa maonyo; atapotelea mbali kwa upumbavu wake wingi.

6 ¹Mwanangu, kama utaweka pesa zako kuwa dhamana kwa mkopo wa jirani yako; kama ukitoa ahadi yako katika mkopo wa mtu usiyemjua,

² basi umejiwekea mtego mwenyewe na umenaswa kwa maneno ya kinywa chako.

³ Mwanagu, ukinaswa kwa maneno yako mwenyewe, fanya haya ili kujiokoa, kwa kuwa umeangukia kwenye mikono ya jirani yako; nenda unyenyekee na ufanye shauri mbele ya jirani yako.

⁴ Usiruhusu usingizi katika macho yako wala kope za macho yako kusinzia.

⁵ Jiokoe mwenyewe kama swala kutoka katika mkono wa mwindaji, kama ndege kutoka katika mkono wa mwinda ndege.

⁶ Wewe mtu mvivu, mwangalie mchwa, zitafakari njia zake ili kupata busara.

⁷ Hana akida, afisa au mtawala,

⁸ lakini huandaa chakula chake wakati wa joto na wakati wa mavuno huweka hazina ili kula baadaye.

⁹ Ewe mtu mvivu, utalala hata lini? Wakati gani utainuka usingizini?"

¹⁰ Lala kidogo, sinzia kidogo, kunja mikono kupumzika kidogo" -

¹¹ ndipo umasikini wako utakapokujia kama mporaji na uhitaji wako kama askari wa vita.

¹² Mtu asiyefaa, mtu mwovu, huishi kwa kauli za udanganyifu wake,

¹³ akipepesa macho yake, akiashilia kwa miguu yake na kusonta kwa videle vyake.

¹⁴ Hufanya njama za uovu kwa hila ya moyo wake; daima huchochea faraka.

¹⁵ Kwa hiyo msiba wake utamkumba kwa ghafula, punde atavunjika vibaya wala hatapona.

¹⁶ Kuna vitu sita ambavyo Yehova huvichukia, saba ambavyo ni chukizo kwake.

¹⁷ Macho ya mtu mwenye kiburi, ulimi wa uongo, mikono inayomwaga damu ya watu maasumu,

¹⁸ moyo unaobuni njama mbaya, miguu inayokimbilia maovu upesi,

¹⁹ shahidi asemaye uongo na apandaye faraka kati ya ndugu.

²⁰ Mwanangu, itii amri ya baba yako na wala usiyaache mafundisho ya mama yako.

²¹ Uyafunge katika moyo wako siku zote; yafunge kwenye shingo yako.

²² Utembeapo, yatakuongoza; ulalapo yatakulinda, na uamkapo yatakufundisha.

²³ Maana amri ni taa, na mafundisho ni nuru; kinga za kuadilisha za njia ya uzima.

²⁴ Yanakulinda dhidi ya mwanamke malaya, dhidi ya maneno laini ya uzinzi.

²⁵ Moyoni mwako usiutamani uzuri wake wala usitekwe katika kope zake.

²⁶ Kulala na malaya inaweza kugharimu bei ya kipande cha mkate, lakini mke wa mtu mwengine inagharimu uzima wako wote.

²⁷ Je mtu anaweza kubeba moto katika kifua chake bila kuunguza mavazi yake?

²⁸ Je mtu anaweza kutembea juu ya makaa bila kuchomwa miguu yake?

²⁹ Ndivyo alivyo mtu alalaye na mke wa jirani yake; yule alalaye na huyo mke hatakosa adhabu.

³⁰ Watu hawawezi kumdharaau mwizi kama anaiba ili kukidhi hitaji lake la njaa.

³¹ Walakini akimatwa, atalipa mara saba ya kile alichoiba; lazima atoe kila kitu cha thamani katika nyumba yake.

³² Mtu anayefanya uzinzi hana akili; hufanya hiyo kwa uharibifu wake mwenyewe.

³³ Anasitahili aibu na majeraha na fedheha yake haiwezi kuondolewa.

³⁴ Maana wivu humghadhabisha mtu; hatakuwa na huruma wakati wa kulipa kisasi chake.

³⁵ Ujapompa zawadi nyingi, hatakulali mbadala wa kushurutishua wala kulipwa.

7¹Mwanangu, yatunze maneno yangu na ndani yako usihifadhi amri zangu.

- 2 Uzilinde amri zangu ili uishi na uyatunze mafundisho yangu kama mboni ya jicho.
3 Uyafunge katika vidole vyako; uyaandike katika kibao cha moyo wako.
4 Mwambie hekima, "wewe ni dada yangu," na ufahamu mwite jamaa yako,
5 ili ujitanze mwenyewe dhidi ya mwanamke malaya, dhidi ya mwanamke mgeni mwenye maneno laini.
6 Nilikuwa naangalia kwenye wavu wa dirisha la nyumba yangu.
7 Nikawatazama watu mwenye ukosefu wa uzoefu, na mionganoni mwa watu vijana nikamwona kijana asiye na akili.
8 Kijana huyo alishuka mtaani kwenye kona karibu na yule mwanamke, akaenda kwenye nyumba yake.
9 Ilikuwa katika utusi utusi wa siku muda wa jioni, wakati wa usiku na giza.
10 Akakutana na yule mwanamke, amevaa kama kahaba, katika moyo wa udanyanyifu.
11 Alikuwa na kelele na upotovu; miguu yake haikutulia kwenye masikani.
12 Alielekea mitaani, kisha sehemu ya sokoni, na katika kila upande alisubiri kwa kuvizia.
13 Basi akamshika na kumbusu, kwa uso wa nguvu akamwambia,
14 leo nimetoa sadaka yangu ya amani, nimelipa nadhili yangu,
15 hivyo nilikuja kukutana nawe, kuutafuta uso wako kwa hamu, na sasa nimekupata.
16 Nimeweka matandiko juu ya kitanda changu, kitani za rangi kutoka Misri.
17 Kitanda changu nimenyunyizia manemane, udi na mdalasini.
18 Njoo, tunywe tujishibise kwa upendo wetu hata asubuhi; tupate furaha kuu kwa matendo ya mahaba.
19 Maana mume wangu hayupo nyumbani kwake; amekwenda safari ya mbali.
20 Alichukua mkoba wa fedha; atarudi siku ya mwezi mpevu.
21 Katika maneno yake mengi akamshinda; na kwa midomo yake laini anampotosha.
22 Ghafula alimfuata kama maksai anayekwenda kwa mchinjaji, kama ayala aliyekamatwa kwa nguvu,
23 mpaka mshale upasue ini lake. Alikuwa kama ndege anayekimbilia kwenye mtego. Hakujuua kuwa itamgharimu maisha yake.
24 Na sasa, wanangu, nisikilizeni; zingatieni maneno ya kinywa changu.
25 Moyo wako usiyageukie mapito yake; usipotoshwe katika mapito yake.
26 Amesababisha watu wengi kuanguka kwa kuwajeruhi; ameua watu wengi.
27 Nyumba yake ipo juu ya barabara ya kwenda kuzimu; huelekea chini kwenye vyumba vyuma mauti.

8¹Je hekima haiti? Je ufahamu hapazi sauti yake?

- ² Juu ya kilima kando ya barabara, kwenye njia panda, hekima anasimama.
³ Kando ya njia ya kuingilia mjini, karibu na milango ya mji, anaita kwa sauti.
⁴ Watu, ninawaita ninyi na ninapaza sauti yangu kwa wana wa wanadamu.
⁵ Ninyi wajinga, jifunzeni hekima, na ninyi mnaochukia maarifa, lazima mjipatiensi moyo wa ufahamu.
⁶ Sikiliza na mimi nitasema mambo mazuri na nifumbuapo midomo yangu nitaongea haki.
⁷ Maana kinywa changu hunena uaminifu na midomo yangu huchukia uovu.
⁸ Maneno ya kinywa changu yote ni haki; hakuna kilichogezuwa wala kupotoshwa.
⁹ Maneno yangu yote yamenyooka kwa yule mwenye kuelewa; maneno yangu ni haki kwa wale wanaotafuta maarifa.
¹⁰ Chagua fundisho langu badala ya fedha na maarifa kuliko dhahabu safi.
¹¹ Maana mimi, hekima ni bora kuliko vito; hakuna unachokitamani kinawenza kulinganishwa na mimi.
¹² Mimi, hekima, naishi kwa utaratibu, na ninamiliki maarifa na busara.
¹³ Hofu ya Mungu ni kuchukia uovu nachukia majivuno na kiburi, njia ya uovu, na kauli iliyopotoka- hivyo ninavichukia.
¹⁴ Ninaushauri mzuri na hekima sahihi; mimi ni busara; nguvu zipo kwangu.
¹⁵ Kwa njia yangu wafalme hutawala- pia na waungwana, na wote ambaio hutawala kwa haki.
¹⁶ Kwa njia yangu wafalme hutawala na waungwana na wote wanaotawala kwa haki.
¹⁷ Nawapenda wale wanaonipenda, na wale wanaonitafuta kwa bidii, wataniona.
¹⁸ Kwangu kunautajiri na heshima, utajiri wa kudumu na haki.
¹⁹ Tunda langu ni bora kuliko dhahabu, bora hata kuliko dhahabu safi.
²⁰ Ninazalisha kilicho bora kuliko fedha safi. Natembea katika njia ya haki,
²¹ katika mapito ambayo huelekea kwenye haki, ili niwape urithi wale wanaonipenda na kuzijaza hazina zao.
²² Yehova aliniumba tokea mwanzo, mwazoni mwa matendo yake ya nyakati za kale.
²³ Tokea enzi za kale niliwekwa katika nafasi tokea kwanza, tokea mwanzo wa dunia.
²⁴ Kabla ya bahari, mimi nilizaliwa kabla ya kuwepo chemchemi zenye maji tele.
²⁵ Kabla ya milima na vilima kuwekwa, mimi nilizaliwa.
²⁶ Nilizaliwa kabla ya Yehova hajaiumba dunia wala makonde, hata mavumbi ya kwanza katika dunia.
²⁷ Nilikuwepo alipoziimarisha mbingu, wakati alipochora mstari katika sura ya kilindi.
²⁸ Nilikuwepo alipoimarisha anga la juu na wakati wa kutengeneza kina cha chemchemi.
²⁹ Nilikuwepo alipotengeneza mipaka ya bahari, ili maji yasisambae kuvuka pale alipoyaamuru, na wakati anaamuru misingi ya dunia sehemu ya kukaa.
³⁰ Nilikuwa kando yake, kama fundi stadi mkuu, na mimi nilikuwa furaha yake siku kwa siku, nikifurahi mbele zake daima.
³¹ Nilikuwa nikifurahi katika dunia yake yote na furaha yangu ilikuwa kwa wana wa wanadamu.
³² Na sasa, wanangu, nisikilizeni, maana wale wazishikao njia zangu watakuwa na furaha.
³³ Sikilizeni fundisho langu na mpate hekima; wala msilipuuze.
³⁴ Anisikilizaye atakuwa na furaha kila siku akitazama katika malango yangu, akinisubiri pembeni mwa milango ya masikani yangu.
³⁵ Maana ye yeyote anionaye mimi, anapata uzima, naye atapata kibali kwa Yehova.
³⁶ Na ye yeyote asiyeniona mimi, hujiumiza mwenyewe, wote wanaonichukia hupenda mauti.

9 ¹Hekima amejenga nyumba yake; amechonga nguzo saba kutoka katika miamba.

² Ameandaa wanyama wake kwa chakula cha usiku; ameichanganya divai yake; na kuandaa meza yake.

³ Amewatuma watumishi wake kupeleka mialiko na kutoka mahali pa juu sana kwenye mji anaita:

⁴ “Wale wasiofunzwa waje hapa!” anawaambia wale wasio na ufahamu.

⁵ Njoo, ule chakula, na unywe divai nimeshai changanya.

⁶ Acheni njia zenu za kijinga, na mkaishi; tembeeni katika njia ya ufahamu.

⁷ Yeyote amrekebishiye mwenye dhihaka hukaribisha matusi na yeyote anayemshutumu mtu mbaya atapata madhara.

⁸ Usimshutumu mwenye dhihaka, ama atakuchukia; mshutumu mtu mwenye busara, naye atakupenda.

⁹ Mpe mafundisho mtu mwenye busara, naye atakuwa na busara zaidi; mfundishe mtu mwenye haki, naye ataongeza elimu.

¹⁰ Hofu ya Mungu ni chanzo cha hekima na maarifa ya Mtakatifu ni ufahamu.

¹¹ Maana kwa njia yangu siku zako zitazidishwa na uzima wako utaongezewa miaka.

¹² Kama unahekima, unahekima kwako mwenyewe, lakini ukidharau, utaibeba peke yako.

¹³ Mwanamke mpumbavu ana kelele nyingi hajafunzwa wala haelewi chochote.

¹⁴ Anakaa kwenye mlango wa nyumba yake, kwenye kiti cha sehemu ya juu sana ya mji.

¹⁵ Anawaita kwa sauti wanaopita karibu, watu wale wanaotembea wima katika njia zao.

¹⁶ Wale ambao hamjafunzwa njoni hapa ndani!” anawaambia wale wasio na akili.”

¹⁷ Maji ya kuiba ni matamu na mkate unaoliwa kwa siri unapendeza.”

¹⁸ Lakini hajui kwamba wafu wapo pale, wageni wake wapo kwenye vina vya kuzimu.

10 ¹Mithali za Sulemani. Mwana mwenye hekima humfurahisha baba yake lakini mwana mpumbavu huleta majonzi kwa mama yake.

- ² Hazina zilizolimbikizwa kwa uovu hukosa thamani, bali kwa kutenda haki hujilinda mbali na kifo.
- ³ Yehova hawaachi wale watendao haki wapate njaa, bali hamu ya waovu huizuia.
- ⁴ Mkono mlegevu humfanya mtu awe masikini, bali mkono wa mtu mwenye bidii hupata utajiri.
- ⁵ Mwana mwenye busara hukusanya mazao wakati wa kiangazi, bali ni aibu kwake alalaye wakati wa mavuno.
- ⁶ Zawadi kutoka kwa Mungu zipo juu ya kichwa cha wale watendao haki; bali kinywa cha uovu hufunikwa kwa jeuri.
- ⁷ Mtu atendaye haki anatufurahisha tunapomkumbuka, bali jina la mwovu litaiza.
- ⁸ Wale wenye akili hukubali maagiza, bali mpumbavu mwenye maneno mengi ataa ngamia.
- ⁹ Yeye anayetembea katika uadilifu hutembea katika usalama, bali yule anayepotosha njia zake, ataonekana.
- ¹⁰ Yeye ambaye hukonyeza kwa jicho lake huleta majonzi, bali mpumbavu mwenye maneno mengi atatupwa chini.
- ¹¹ Kinywa cha mwenye kutenda haki ni kama chemchemi ya maji ya uzima, bali kinywa cha uovu hufunikwa kwa jeuri.
- ¹² Chuki huchochaea mafarakano, bali upendo hufunika juu ya makwazo yote.
- ¹³ Hekima inapatikana kwenye kinywa cha mtu mwenye ufahamu, bali fimbo ni kwa ajili ya mgongo wa yule asiye na akili.
- ¹⁴ Watu wenye hekima hutunza maarifa, bali kinywa cha mpumbavu huleta uharibifu karibu.
- ¹⁵ Mali ya mtu tajiri ni mji wake mwenye ngome; ufukara wa masikini ni uharibifu wao.
- ¹⁶ Mshahara wa watenda haki huelekea kwenye uzima; manufaa ya waovu huelekea dhambini.
- ¹⁷ Kuna njia kwenda kwenye uzima kwa yule anayefuata maongozo, bali anayekataa maonyo hypotea.
- ¹⁸ Yeye afichaye chuki ana midomo ya uongo, na yeye anaye sambaza kashfa ni mpumbavu.
- ¹⁹ Katika maneno mengi, hapakosi uhalifu, bali aliyemwangalifu katika usemi wake ni mwenye busara.
- ²⁰ Ulimi wa yule atendaye haki ni fedha safi; kuna thamani ndogo katika moyo wa mbaya.
- ²¹ Midomo ya yule atendaye haki huwastawisha wengi, bali wapumbavu hufa kwa sababu ya kukosa akili.
- ²² Zawadi njema za Yehova huleta utajiri na haweki maumivu ndani yake.
- ²³ Uovu ni mchezoachezao mpumbavu, bali hekima ni furaha kwa mtu mwenye ufahamu.
- ²⁴ Hofu ya mwenye uovu humkumba ghafla, bali shauku ya mwenye haki itatimizwa.
- ²⁵ Waovu ni kama dhoruba inayopita, na hawapo tena, bali mwenye haki ni msingi unaodumu milele.
- ²⁶ Kama siki kwenye meno na moshi kwenye macho, ndivyo alivyo mvivu kwa wale waliomtuma.
- ²⁷ Hofu ya Yehova huongeza maisha, bali miaka ya waovu itakuwa mifupi.
- ²⁸ Matumaini ya wale watendao haki ndiyo furaha yao, bali miaka ya waovu itakuwa mifupi.
- ²⁹ Njia ya Yehova huwalinda wale wenye uadilifu, bali kwa waovu ni uhalibifu.
- ³⁰ Wale watendao haki hawataondolewa, bali waovu hawatabaki katika nchi.
- ³¹ Katika kinywa cha wale watendao haki hutoka tunda la hekima, bali ulimi wa kupotosha utakatwa.
- ³² Midomo ya wale watendao mema huyajua yanayokubalika, bali kinywa cha waovu, huyajua yanayopotosha.

11¹Yehova huchukia vipimo ambavyo havipo sahihi, bali hufurahia uzani dhahiri.

- ² Kinapokuja kiburi, ndipo aibu huja, bali unyenyekevu huleta hekima.
³ Uadilifu wa wenyewe haki huwaongoza, bali udanganyifu wa njia za wajanja utawaangamiza.
⁴ Utajiri hauna thamani siku ya ghadhabu, bali kwa kutenda haki hujilinda na mauti.
⁵ Mwenendo wa mtu mwema huinyosha njia yake, bali waovu wataanguka kwa sababu ya uovu wao.
⁶ Mwenendo mwema wa wale wampendezao Mungu utawalinda salama, bali wadanganyifu hunaswa katika shauku zao.
⁷ Mtu mwovu anapokufa, tumaini lake hypotea na tumaini lililokuwa katika nguvu zake linakuwa si kitu.
⁸ Yule atendaye haki hulindwa katika taabu na badala yake taabu humjia mwovu.
⁹ Kwa kinywa chake asiyeamini Mungu humwangamiza jirani yake, bali kwa maarifa wale watendao haki hulindwa salama.
¹⁰ Wanapofanikiwa watendao haki, mji hufurahi, waovu wanapoangamia, kunakuwa na kelele za furaha.
¹¹ Kwa zawadi nzuri za wale wanaompendeza Mungu, mji unakuwa mkubwa; kwa kinywa cha waovu mji huvurugwa.
¹² Mtu mwenye dharau kwa rafiki yake hana akili, bali mtu mwenye ufahamu hunyamaza.
¹³ Anayekwenda akizunguka kwa kukashifu hufunua siri, bali mtu mwaminifu hustiri jambo.
¹⁴ Pasipokuwa na uongozi wenyewe busara, taifa huanguka, bali ushindi huja kwa kushauriana washauri wengi.
¹⁵ Anayemdhagini mkopo wa mgeni ataumia kwa usumbufu, bali anayechukia kutoa rehani kwa namna ya ahadi yupo salama.
¹⁶ Mwanamke mwenye rehema hupata heshima, bali watu wakorofi hufumbata utajiri.
¹⁷ Mtu mkarimu hufaidika mwenyewe, bali mkatili hugiumiza mwenyewe.
¹⁸ Mtu mwovu husema uongo kupata mishahara yake, bali yeze apandaye haki anavuna mishahara ya kweli.
¹⁹ Mtu mwaminifu atendaye haki ataishi, bali yeze atendaye uovu atakufa.
²⁰ Yehova anawachukia wenyewe ukaidi miyoni, bali anawapenda wale ambaa njia zao hazina makosa.
²¹ Uwe na uhakika juu ya hili watu waovu hawatakosa adhabu, bali uzao wa wale watendao haki watawekwa salama.
²² Kama pete ya dhahabu kwenye pua ya nguruwe ndiyo alivyo mwanamke mzuri asiye na busara.
²³ Shauku ya wale watendao haki ni matokeo mema, bali watu waovu wanaweza kutumainia ghadhabu tu.
²⁴ Kuna yule ambaye hupanda mbegu- atakusanya zaidi; mwengine hapandi- huyo anakuwa masikini.
²⁵ Mtu mkarimu atafanikiwa na yule awapaye maji wengine atapata maji yake mwenyewe.
²⁶ Watu wanamlaani mtu ambaye hukataa kuuza nafaka, bali zawadi njema hufunika kichwa chake ambaye huuza nafaka.
²⁷ Yule ambaye hutafuta mema kwa bidii pia anatafuta kibali, bali yule atafutaye ubaya atapata ubaya.
²⁸ Wale wanactumaini utajiri wataanguka, bali kama jani, wale watendao haki watasitawi.
²⁹ Yule ambaye analeta taabu kwenye kaya yake ataurithi upepo na mpumbavu atakuwa mtumishi wa wenyewe moyo wa hekima.
³⁰ Wale watendao haki watakuwa kama mti wa uzima, lakini vurugu huondoa uzima.
³¹ Tazama! Ikiwa wale watendao haki hupokea wanachostahili, je si zaidi kwa waovu na wenyewe dhambi!

12¹Anayependa mafundisho hupenda maarifa, bali yule anayechukia maonyo ni mpumbavu.

- ² Yehova humpa fadhila mtu mwema, bali mtu ambaye hufanya mipango ya ufisadi atahukumiwa.
³ Mtu hawezi kuimarishwa kwa uovu, bali wale watendao haki hawawezi kung'olewa.
⁴ Mke mwema ni taji ya mume wake, bali yule aletaye aibu ni kama ugonjwa unaoozesha mifupa yake.
⁵ Mipango ya wale watendao haki ni adili, bali shauri la mwovu ni udanganyifu.
⁶ Maneno ya watu waovu ni uviziaji unaosubiri nafasi ya kuua, bali maneno ya mwenye haki yatawatunza salama.
⁷ Watu waovu wametupwa na kuondolewa, bali nyumba ya wale watendao haki itasimama.
⁸ Mtu husifiwa kwa kadri ya hekima yake, bali yule anayechagua ukaidi hudharauliwa.
⁹ Bora kuwa na cheo duni, kuwa mtumishi tu, kuliko kujisifu kuhusu ukuu wako bila kuwa na chakula.
¹⁰ Yule atendaye haki anajali mahitaji ya mnyama wake, bali huruma ya mwovu ni ukatili.
¹¹ Yule atendaye kazi katika shamba lake atapata chakula tele, bali anayesaka miradi duni hana akili.
¹² Watu waovu hutamani wanavyoiba watu wabaya kutoka kwa wengine, bali tunda la wale watendao haki hutoka kwao mwenyewe.
¹³ Mtu mbaya hunaswa kwa maongezi yake mabaya, bali wale watendao haki hujinasua katika taabu.
¹⁴ Mtu hushiba vitu vyema kutokana na tunda la maneno yake, kama vile kazi ya mikono yake inavyompa thawabu.
¹⁵ Njia ya mpumbavu ni sawa machoni pake mwenyewe, bali mtu wa hekima husikiliza ushauri.
¹⁶ Mpumbavu huonyesha hasira yake papo hapo, bali asiyejali tusi ni mwenye busara.
¹⁷ Asemaye ukweli huongea ilivyo haki, bali shahidi wa uongo huongea uongo.
¹⁸ Maneno yake asemaye kwa pupa ni kama kurusha upanga, bali ulimi wa mwenye hekima huleta uponyaji.
¹⁹ Midomo yenyе kweli itadumu milele, bali ulimi wa uongo ni kwa kitambo kidogo tu.
²⁰ Kuna udanganyifu katika miyo ya wale wanaopanga kutenda uovu, bali furaha hutoka kwa washauri wa amani.
²¹ Hakuna ugonjwa utakaowajia wale watendao haki, bali watu waovu watajazwa matatizo.
²² Yehova anachukia midomo ya uongo, bali wale ambao huishi kwa uaminifu ndiyo furaha yake.
²³ Mtu mwenye busara anasitiri maarifa yake, bali moyo wa wapumbavu hupiga yowe za kipumbavu.
²⁴ Mkono wa mwenye bidii utatawala, bali watu wavivu watawekwa katika kazi za kulazimishwa.
²⁵ Mashaka katika moyo wa mtu humlemea, bali neno zuri humfurahisha.
²⁶ Mwenye haki ni kiongozi kwa rafiki yake, bali njia ya waovu huwaongoza katika kupotea.
²⁷ Watu wavivu hawawezi kubanika mawindo yao wenyewe, bali mtu wenye bidii atapata mali zenye thamani.
²⁸ Wale ambao wanatembea katika njia ya haki wanapata uzima na katika mapito hayo hakuna kifo.

13 ¹Mwana mwenye hekima husikia mafundisho ya baba yake, bali mwenye dhihaka hatasikiliza karipio.

- ² Mtu hufurahia vitu vizuri kutokana na matunda ya kinywa chake, bali hamu ya wadanganyifu ni jeuri.
- ³ Yeye anayelinda kinywa chake huyalinda maisha, bali anayefumbua sana midomo yake atajiangamiza mwenyewe.
- ⁴ Hamu ya watu wavivu ni uchu lakini hawapati kitu, bali hamu ya watu wenye bidii hutoshelezwa sana.
- ⁵ Atendaye haki huchukia uongo, bali mtu mwovu hukinzana mwenyewe, na kufanya ya kuaibisha.
- ⁶ Wenye haki huwalinda wale amba ni wakamilifu katika mapito yao, bali uovu huwaangusha wale watendao dhambi.
- ⁷ Kuna mtu ambaye hujitajirisha mwenyewe, lakini hana chochote na kuna mtu ambaye hutoa kila kitu, bado ni tajiri kweli.
- ⁸ Mtu tajiri anaweza kufidia maisha yake kwa mali zake, bali mtu masikini hatapokea kitisho cha aina hiyo.
- ⁹ Mwanga wa mtu atendaye haki hufurahia, bali taa ya waovu itazimika.
- ¹⁰ Kiburi huzaa mafarakano, bali kwa wale wasikiao shauri jema kuna hekima.
- ¹¹ Penye majivuno mengi utajiri hufifia, bali yeye apataye pesa kwa kufanya kazi kwa mkono wake pesa zake zitaongezeka.
- ¹² Tumaini linapoachwa, huvunja moyo, bali kukamilishwa kwa shauku ni mti wa uzima.
- ¹³ Yule ambaye anadharau fundisho bado atakuwa chini ya utawala wake, bali yeye ambaye anaheshimu amri atapewa thawabu.
- ¹⁴ Mafundisho ya mtu mwenye hekima ni chemchemi ya uzima, yanakuondoa kutoka kwenye mitego ya mauti.
- ¹⁵ Busara njema huleta fadhila, bali njia ya wadanganyifu haina mwisho.
- ¹⁶ Watu wenye busara hutenda kwa maarifa kwa kila uamuzi, bali mpumbavu huonyesha upuuzi wake.
- ¹⁷ Mjumbe mbaya huangukia kwenye shida, bali balozi mwaminifu huleta upatanisho.
- ¹⁸ Yeye ambaye hupuuza kurudiwa atapata umasikini na aibu, bali heshima itamjia yeye ambaye hujifunza kutokana na masahihisho.
- ¹⁹ Shauku iliyotambuliwa ni tamu kwa hamu, bali wapumbavu huchukia kuacha uovu.
- ²⁰ Tembea pamoja na watu wenye hekima nawe utakuwa na hekima, bali rafiki wa wapumbavu atateseka.
- ²¹ Maafa huwakimbilia wenyе dhambi, bali wale watendao haki hupewa thawabu kwa mema.
- ²² Mtu mwema huacha urithi kwa wajukuu wake, bali mali ya mwenye dhambi huwekwa akiba kwa yule atendaye haki.
- ²³ Shamba la masikini lisilolimwa linaweza huzalisha chakula kingi, bali huchukuliwa kwa udhalimu.
- ²⁴ Yeye ambaye hamrudi mwanawe humchukia, bali yule anayempenda mwanawe humjali kwa kumwadibisha.
- ²⁵ Yeye atendaye haki hula hadi kutosheleza hamu yake bali tumbo la mwovu lina njaa daima.

14 ¹Mwanamke mwenye busara huijenga nyumba yake, bali mwanamke mpumbavu huibomoa kwa mikono yake mwenyewe.

- ² Yeye aendaye kwa uaminifu humcha Yehova, bali mkaidi humdharau katika njia zake.
- ³ Katika kinywa cha mpumbavu hutoka chipukizi la kiburi chake, bali midomo ya wenye busara itawalinda.
- ⁴ Pale pasipo na mifugo hori la kulishia ni safi, bali mazao mengi huweza kupatikana kwa nguvu za maksai.
- ⁵ Shahidi mwaminifu hasemi uongo, bali shahidi wa uongo hupumua uongo.
- ⁶ Mwenye dharau hutafuta hekima na hakuna hata, bali maarifa huja kwa urahisi kwa mwenye ufahamu.
- ⁷ Nenda mbali kutoka kwa mtu mpumbavu, maana hutapata maarifa kwenye midomo yake.
- ⁸ Hekima ya mtu mwenye busara ni kuifahamu njia yake mwenyewe, bali upuuzi wa wapumbavu ni udanganyifu.
- ⁹ Wapumbavu hudharau wakati sadaka ya hatia inapotolewa, bali miiongoni mwao waaminifu hushiriki fadhila.
- ¹⁰ Moyo unayajua machungu yake mwenyewe na hakuna mgeni anayeshiriki furaha yake.
- ¹¹ Nyumba ya waovu itaangamizwa, bali hema ya watu waaminifu itasitawi.
- ¹² Kuna njia ambayo huonekana sawa kwa mtu, lakini mwisho wake huelekea mauti tu.
- ¹³ Moyo unaweza kucheka lakini bado ukawa katika maumivu na furaha inaweza kukoma ikawa huzuni.
- ¹⁴ Yule asiye mwaminifu atapata anachostahili kwa njia zake, bali mtu mwema atapata kilicho chake.
- ¹⁵ Yeye ambaye hakufundishwa huamini kila kitu, bali mtu mwenye hekima huzifikiria hatua zake.
- ¹⁶ Mtu mwenye hekima huogopa na kutoka kwenye ubaya, bali mpumbavu huliacha onyo kwa ujasiri.
- ¹⁷ Yeye ambaye anakuwa na hasira kwa haraka hufanya mambo ya kipumbavu, na mtu anayefanya hila mbaya huchukiwa.
- ¹⁸ Wajinga hurithi upumbavu, lakini watu wenye hekima wamezingirwa kwa maarifa.
- ¹⁹ Hao amba ni waovu watainama mbele yao walio wema na wale wenye uovu watasujudu kwenye malango ya wenye haki.
- ²⁰ Mtu masikini huchukiwa hata na marafiki zake, bali watu matajiri wanamarafiki wengi.
- ²¹ Yeye ambaye huonyesha dharau kwa jirani yake anafanya dhambi, bali yule ambaye huonyesha fadhila kwa masikini anafuraha.
- ²² Je wale wanaofanya njama mbaya hawapotei? Bali wale wenye mpango wa kutenda mema watapokea agano la uaminifu na udhamini
- ²³ Katika kazi zote ngumu huja faida, bali palipo na maongezi tu, huelekea kwenye umasikini.
- ²⁴ Taji ya watu wenye busara ni utajiri wao, bali upuuzi wa wapumbavu huwaletea upuu zaidi.
- ²⁵ Shahidi mkweli huokoa maisha, bali shahidi wa uongo hupumua uongo.
- ²⁶ Mtu anapokuwa na hofu ya Yehova, pia anakuwa na matumaini zaidi ndani yake; vitu hivi vitakuwa kama sehemu imara ya ulinzi kwa watoto wa mtu huyu.
- ²⁷ Kumcha Yehova ni chemchemi ya uzima, ili kwamba mtu aweze kujiepusha kutoka katika mitego ya mauti.
- ²⁸ Utukufu wa mfalme upo katika idadi kubwa ya watu wake, bali pasipo watu mfalme huangamia.
- ²⁹ Mtu mvumilivu anaufahamu mkubwa, bali mtu mwepesi wa kuhamaki hukuza upuuzi.
- ³⁰ Moyo wenye raha ni uzima wa mwili, bali husuda huozesha mifupa.
- ³¹ Anayemkandamiza masikini humlaani Muumba wake, bali anaye onyesha fadhila kwa wahitaji humtukuza yeye.
- ³² Mtu mwovu huangushwa chini kwa matendo yake mabaya, bali mtu mwenye haki anakimbilio hata katika kifo.
- ³³ Hekima hukaa katika moyo wa ufahamu, bali hata miiongoni mwa wapumbavu huijachilia mwenyewe kwa kujulikana
- ³⁴ Kutenda haki huliinua taifa, bali dhambi ni chukizo kwa watu wowote.
- ³⁵ Fadhila ya mfalme ni kwa mtumishi mwenye kutenda kwa hekima, bali hasira yake ni kwa yule atendaye kwa kuaibisha.

15 ¹Jawabu la upole huondoa ghadhabu, bali neno la ukatili huchochea hasira.

- ² Ulimi wa mtu mwenye hekima husifu maarifa, bali kinywa cha wapumbavu humwaga upuuzi.
³ Macho ya Yehova yapo kila mahali, yakiwatazama juu ya waovu na wema.
⁴ Ulimi unaoponya ni mti wa uzima, bali ulimi wa udanganyifu huvunja moyo.
⁵ Mpumbavu hudharau marudi ya baba yake, bali ye ye anayejifunza kutokana na masahihisho ni mwenye hekima.
⁶ Katika nyumba ya wale watendao haki kuna hazina kubwa, bali mapato ya watu waovu huwapa taabu.
⁷ Midomo ya wenye hekima husambaza maarifa, bali miyo ya wapumbavu haifanyi hivyo.
⁸ Yehova anachukia sadaka za watu waovu, bali maombi ya watu waadilifu ndiyo furaha yake.
⁹ Yehova anachukia njia ya watu waovu, bali anampenda yule ambaye huandama haki.
¹⁰ Marudi ya ukatili hungojea kwa ye yote ambaye huiacha njia na yule ambaye huchukia masahihisho atakufa.
¹¹ Kuzimu na uharibifu viro wazi mbele za Yehova; je si zaidi sana miyo ya wana wa wanadamu?
¹² Mwenye mzaha huchukia masahihisho; hatakwenda kwa wenye hekima.
¹³ Moyo wenye furaha husababisha uchangamfu wa uso, bali huzuni huvunja moyo.
¹⁴ Moyo wa mwenye ufahamu hutafuta maarifa, bali kinywa cha wapumbavu hujilisha kwenye upuuzi.
¹⁵ Siku zote za watu waliokandamizwa ni taabu, bali moyo wenye furaha unakaramu daima.
¹⁶ Bora kitu kidogo pamoja na kumcha Mungu kuliko hazina kubwa pamoja na ghasia.
¹⁷ Bora mlo wenye mboga kukiwa na upendo kuliko kuandaliwa ndama aliyenona kwa chuki.
¹⁸ Mtu mwenye hasira huchochea mabishano, bali mtu ambaye hukawia kukasirika hutuliza ugomvi.
¹⁹ Mapito ya mtu goigoi ni kama sehemu yenyenye uzio wa miiba, bali mapito ya mtu mwadilifu ni njia kuu iliyojengwa imara.
²⁰ Mwana mwenye busara huleta furaha kwa baba yake, bali mtu mpumbavu humdharau mama yake.
²¹ Upuuzi humfurahia mtu ambaye amepungukiwa akili, bali mwenye ufahamu hutembea katika njia nyofu.
²² Mipango huharibika ambapo hakuna ushauri, bali washauri wengi wanafanikiwa.
²³ Mtu anapata furaha wakati anapotoa jibu la kufaa; je ni zuri kiasi gani neno kwa wakati muafaka!
²⁴ Njia ya uzima huwapeleka juu watu wenye hekima, ili waondoke kutoka chini kuzimu.
²⁵ Yehova hurarua urithi wa mwenye kiburi, bali huzilinda mali za mjane.
²⁶ Yehova huyachukia mawazo ya watu waovu, bali maneno ya upole ni safi.
²⁷ Mporaji huleta shida kwenye familia yake, bali ye ye ambaye huchukia rushwa ataishi.
²⁸ Moyo wa yule atendaye haki hutafakari kabla ya kujibu, bali kinywa cha watu waovu humwanga ubaya wake wote.
²⁹ Yehova yupo mbali na watu waovu, bali husikia maombi ya wale watendao haki.
³⁰ Nuru ya macho huleta furaha moyoni na habari njema ni afya kwenye mwili.
³¹ Kama utazingatia wakati mtu anapokurekebisha jinsi ya kuishi, utabaki mionganoni mwa watu wenye busara.
³² Yeye anayekataa karipio hujidharau mwenyewe, bali yule asikilizaye masahihisho hujipatia ufahamu.
³³ Kumcha Yehova hufundisha hekima na unyenyekevu huja kabla ya heshima.

16 ¹Mipango ya moyo ni ya mtu, bali Yehova hutoa jawabu kutoka kwenye ulimi wake.

- ² Njia zote za mtu ni safi kwenye macho yake mwenyewe, bali Yehova huipima miyo.
- ³ Kabidhi kwa Yehova kazi zako zote na mipango yako itafanikiwa.
- ⁴ Yehova alifanya kila kitu kwa kusudi lake, hata waovu kwa ajili ya siku ya taabu.
- ⁵ Yehova anamchukia kila mtu mwenye moyo wa majivuno, ingawa wanasmama imara, hawakosi kupata adhabu.
- ⁶ Kwa agano la uaminifu na udhamini uovu husafishwa na kwa kumcha Yehova watu hujitenga na ubaya.
- ⁷ Njia za mtu zinapompendeza Yehova, huwafanya hata adui zake huyo mtu wawe na amani naye.
- ⁸ Bora kitu kidogo pamoja na haki, kuliko mapato makubwa pamoja na udhalimu.
- ⁹ Katika moyo wake mtu hunuia njia yake, bali Yehova huziongoza hatua zake.
- ¹⁰ Mashauri yako katika midomo ya mfalme, katika hukumu kinywa chake hakisemi kwa udanganyifu.
- ¹¹ Vipimo vya kweli hutoka kwa Yehova; uzito wote kwenye gunia ni kazi yake.
- ¹² Wafalme wanapofanya mambo maovu, hicho ni kitu cha kudharauliwa, kwa maana utawala huimariswa kwa kutenda haki.
- ¹³ Mfalme hufurahia midomo ambayo husema haki na anampenda mwenye kusema waziwazi.
- ¹⁴ Hasira ya mfalme ni mjambe wa mauti lakini mtu mwenye busara atajaribu kutuliza hasira yake.
- ¹⁵ Katika nuru ya uso wa mfalme ni uzima na fadhila yake ni kama wingu linaloleta mvua ya masika.
- ¹⁶ Ni bora kiasi gani kupata hekima kuliko dhahabu. Kuchagua kupata ufahamu ni zaidi kuliko fedha.
- ¹⁷ Njia kuu ya watu waadilifu hujitenga na ubaya; mwenye kuyahifadhi maisha yake huilinda njia yake.
- ¹⁸ Kiburi hutangulia kabla ya uharibifu na moyo wa kujivuna kabla ya maangamizi.
- ¹⁹ Ni bora kunyenyeka mionganoni mwa watu masikini kuliko kugawana nyara pamoja watu wenyen kiburi.
- ²⁰ Mwenye kutafakari yaliyofundishwa hupata kilicho chema na wenyen kumtumaini Yehova watafurahi.
- ²¹ Mwenye hekima moyoni anaitwa ufuhamu na utamu wa hotuba huongeza uwezo wa kufundisha.
- ²² Ufahamu ni chemchemi ya uzima kwake ambaye nayo, bali adhabu ya wapumbavu ni upumbavu wao.
- ²³ Moyo wa mtu mwenye hekima hutoa busara katika kinywa chake na huongeza ushawishi katika midomo yake.
- ²⁴ Maneno yenye kufaa ni sega la asali -matamu kwenye nafsi na huponya mifupa.
- ²⁵ Kuna njia ambayo huonekana sawa kwa mtu, bali mwisho wake ni njia ya mauti.
- ²⁶ Hamu ya kibarua humfanyia kazi; njaa yake humsihi kuendelea.
- ²⁷ Mtu duni huchimba madhara na usemi wake ni kama moto unaounguza.
- ²⁸ Mtu mkaidi huchochea mafarakano na umbeya huwafarakanisha marafiki.
- ²⁹ Mtu wa vurugu humdanganya jirani yake na kumwongoza kwenye mapito ambayo si mema.
- ³⁰ Yule anayekonyeza kwa jicho anapanga njama za mambo ya ukaidi; wenyen kuandama midomo yao watapitisha mabaya.
- ³¹ Mvi ni taji ya utukufu; hupatikana kwa kuishi katika njia ya haki.
- ³² Ni bora kukawia kuwa na hasira kuliko kuwa shujaa na mwenye kutawala roho yake ni imara zaidi kuliko yule anayeuteka mji.
- ³³ Kura hurushwa kwenye mkunjo, bali maamuzi hutoka kwa Yehova.

17 ¹Ni bora kuwa na utulivu pamoja chembe za mkate kuliko nyumba yenyerehe nyingi pamoja na ugomvi.

- ² Mtumishi mwenye busara atatawala juu ya mwana atendaye kwa aibu na atashiriki urithi kama mmoja wa ndugu.
- ³ Kalibu ni kwa fedha na tanuu ni kwa dhahabu, bali Yehova huisafisha miyo.
- ⁴ Mtu atendaye mabaya huwa sikiliza wale wanaosema maovu; muongo anausikivu kwa wale wanaosema mambo mabaya.
- ⁵ Mwenye kumdhihaki masikini humtukana Muumba wake na anayefurahia msiba hatakosa adhabu.
- ⁶ Wajukuu ni taji ya wazee na wazazi huleta heshima kwa watoto wao.
- ⁷ Hotuba ya ushawishi haifai kwa mpumbavu; kidogo zaidi midomo ya uongo inafaa kwa ufalme.
- ⁸ Rushwa ni kama jiwe la kiini macho kwa yule ambaye atoaye; yeze anayeiacha, hufanikiwa.
- ⁹ Anayesamehe kosa hutafuta upendo, bali yeze anayerudia jambo huwatenganisha marafiki wa karibu.
- ¹⁰ Karipio hupenya ndani ya mtu mwenye ufahamu kuliko mapigo mamia kwenda kwa mpumbavu.
- ¹¹ Mtu mbaya hutafuta uasi tu, hivyo mjumbe katiri atatumwa dhidi yake.
- ¹² Ni bora kukutana na dubu aliyeporwa watoto wake kuliko kukutana na mpumbavu katika upumbavu wake.
- ¹³ Mtu anaporudisha mabaya badala ya mema, mabaya hayatatoka katika nyumba yake.
- ¹⁴ Mwanzo wa mafarakano ni kama mtu anayefungulia maji kila mahali, hivyo ondoka kwenye mabishano kabla ya kutokea.
- ¹⁵ Yeze ambaye huwaachilia watu waovu au kuwalaumu wale wanaotenda haki watu hawa wote ni chukizo kwa Yehova.
- ¹⁶ Kwa nini mpumbavu alipe fedha kwa kujifunza hekima, wakati hana uwezo wa kujifunza?
- ¹⁷ Rafiki hupenda kwa nyakati zote na ndugu amezaliwa kwa ajili ya nyakati za taabu.
- ¹⁸ Mtu asiyekuwa na akili hufanya ahadi zenyeteshariti na kuanza kuwajibika kwa madeni ya jirani yake.
- ¹⁹ Apendaye mafarakano anapenda dhambi; ambaye hutengeneza kizingiti kirefu sana kwenye mlango wake husababisha kuvunjia kwa mifupa.
- ²⁰ Mtu mwenye moyo wa udanganyifu hapati chochote ambacho ni chema; na mwenye ulimi wa ukaidi huanguka kwenye janga.
- ²¹ Mzazi wa mpumbavu huleta majonzi kwake mwenyewe; baba wa mpumbavu hana furaha.
- ²² Moyo mchangamfu ni dawa njema, bali roho iliyopondeka hukausha mifupa.
- ²³ Mtu mwovu hukubali rushwa ya siri ili kupotosha njia za haki.
- ²⁴ Mwenye ufahamu huelekeza uso wake kwenye hekima, bali macho ya mpumbavu huelekeza ncha za dunia.
- ²⁵ Mwana mpumbavu ni huzuni kwa baba yake na uchungu kwa mwanamke aliyemzaa.
- ²⁶ Pia, si vizuri kumwadhibu mwenye kutenda haki; wala si vema kuwachapa mjeledi watu waadilifu wenye ukamilifu.
- ²⁷ Mwenye maarifa hutumia maneno machache na mwenye ufahamu ni mtulivu.
- ²⁸ Hata mpumbavu hudhaniwa kuwa na busara kama akikaa kimya; wakati anapokaa amefunga kinywa chake, anafikiriwa kuwa na akili.

18 ¹Yule ambaye hujitenga hutafuta matakwa yake mwenyewe na hupingana na hukumu zote za kweli.

- ² Mpumbavu hatapi raha katika ufahamu, lakini hufunua kile kilichopo katika moyo wake.
- ³ Mtu mwovu anapokuja, dharau huja pamoja naye sambamba na aibu na shutuma.
- ⁴ Maneno ya kinywa cha mtu ni maji yenye kina kirefu; chemchemi ya hekima ni mkondo unaotiririka.
- ⁵ Si vema kuwa na upendeleo kwa mwovu, wala haifai kukana haki kwa wale watendao mema.
- ⁶ Midomo ya mpumbavu huletea mafarakano na kinywa chake hukaribisha mapigo.
- ⁷ Kinywa cha mpumbavu ni uharibifu wake na hujinasa mwenye kwa midomo yake.
- ⁸ Maneno ya mmbea ni kama chembe tamu na hushuka katika sehemu za ndani sana kwenye mwili.
- ⁹ Basi, ambaye ni mzembe katika kazi yake ni ndugu yake anayeharibu wengi.
- ¹⁰ Jina la Yehova ni mnara imara; atendaye haki hukimbilia na kuwa salama.
- ¹¹ Mali ya tajiri ni mji wake imara na katika fikira zake ni kama ukuta mrefu.
- ¹² Moyo wa mtu huwa na kiburi kabla ya anguko lake, bali unyenyekevu hutangulia kabla ya heshima.
- ¹³ Anaye jibu kabla ya kusikiliza ni upuuzi na aibu yake.
- ¹⁴ Roho ya mtu itajinusuru na madhara, bali roho iliyopondeka nani anaweza kuivumilia?
- ¹⁵ Moyo wa mwenye akili hujipatia maarifa na usikivu wa mwenye busara huitafuta.
- ¹⁶ Zawadi ya mtu inaweza kufungua njia na kumleta mbele ya mtu muhimu.
- ¹⁷ Wa kwanza kujitetea katika shitaka lake huonekana kuwa na haki hadi mpinzani wake aje na kumuuliza maswali.
- ¹⁸ Kupiga kura kunamaliza mabishano na kuwatawanya wapinzani imara.
- ¹⁹ Ndugu aliyechukizwa ni mgumu kushawishiwa kuliko mji wenyewe nguvu, na kugombana ni kama makomeo ya ngome.
- ²⁰ Tumbo la mtu litashiba kutoka kwenye tunda la kinywa chake; atatoshelezwa kwa mavuno ya midomo yake.
- ²¹ Uzima na kifo hutawaliwa kwa ulimi, na wale wenye kuupenda ulimi watakula tunda lake.
- ²² Yeye apataye mke anapata kitu chema na kupokea fadhila kutoka kwa Yehova.
- ²³ Mtu masikini huomba rehema, lakini mtu tajiri hujibu kwa ukali.
- ²⁴ Anayejidai kwa marafiki wengi watamleta katika uharibifu, bali yupo rafiki ambaye huwa karibu kuliko ndugu.

19 ¹Bora mtu masikini ambaye huenenda katika uadilifu wake kuliko mwenye ukaidi katika maneno yake na ni mpumbavu.

- ² Tena, si vizuri kuwa na hamu bila maarifa na mwenye kukimbia haraka sana hukosea njia.
- ³ Upuuzi wa mtu unaharibu maisha yake na moyo wake hughadhabika dhidi ya Yehova.
- ⁴ Utajiri huongeza marafiki wengi, bali mtu masikini hutengwa na rafiki zake.
- ⁵ Shahidi wa uongo hatakosa adhabu na mwenye kupumua uongo hataokoka.
- ⁶ Wengi wataomba fadhila kutoka kwa mtu mkarimu na kila mtu ni rafiki wa yule anayetoa zawadi.
- ⁷ Mtu masikini huchukiwa na ndugu zake wote; je marafiki wengi kiasi gani hujitenga kutoka kwake! Anawaita, lakini wameondoka.
- ⁸ Anayepata hekima huyapenda maisha yake mwenyewe; yeye atunzaye ufahamu atapata kilicho chema.
- ⁹ Shahidi wa uongo hatakosa kuadhibiwa, bali mwenye kupumua uongo ataangamia.
- ¹⁰ Haifai kwa mpumbavu kuishi kwa anasa, wala kwa mtumwa kutawala juu ya wafalme.
- ¹¹ Busara humfanya mtuachelewe kukasirika na utukufu wake ni kusamehe kosa.
- ¹² Ghadhabu ya mfalme ni kama muungurumo wa simba kijana, bali fadhila yake ni kama umande kwenye majani.
- ¹³ Mwana mpumbavu ni uharibifu kwa baba yake na mke mgomvi ni maji yanayo churuzika daima.
- ¹⁴ Nyumba na utajiri ni urithi kutoka kwa wazazi, bali mke mwenye busara hutoka kwa Yehova.
- ¹⁵ Uvivu unamtupa mtu kwenye usingizi mzito, bali asiyetamani kufanya kazi atakwenda njaa.
- ¹⁶ Yeye anayetii amri huyaongoza maisha yake, bali mtu asiyefikiri juu ya njia zake atakufa.
- ¹⁷ Mwenye ukarimu kwa masikini humkopeshya Yehova na atalipwa kwa kile alichofanya.
- ¹⁸ Mrudi mwanao wakati kuna matumaini na usiwe na shauku ya kumweka katika mauti.
- ¹⁹ Mtu mwenye hasira kali lazima alipe adhabu; kama ukimwokoa, utafanya hivyo mara mbili.
- ²⁰ Sikiliza ushauri na ukubali maelekezo, ili uweze kuwa na hekima mwishoni mwa maisha yako.
- ²¹ Moyoni mwa mtu kuna mipango mingi, bali kusudi la Yehova ndilo litakalo simama.
- ²² Shauku ya mtu ni uaminifu na mtu masikini ni bora kuliko muongo.
- ²³ Kumheshimu Yehova huwaelekeza watu kwenye uzima; mwenye nayo atashibishwa na hatadhurika kwa madhara.
- ²⁴ Mtu goigoi huuzika mkono wake ndani ya dishi; hataurudisha juu ya kinywa chake.
- ²⁵ Kama utampiga mwenye mzaha, wajinga watakuwa na hekima; mwelekeze mwenye ufahamu, naye atapata maarifa.
- ²⁶ Anayempora baba yake na kumfukuza mama yake ni mwana anayeleta aibu na shutuma.
- ²⁷ Mwanangu, kama utaacha kusikiliza maelekezo, utapotea kutoka kwenye maneno ya maarifa.
- ²⁸ Shahidi mpotofu huidhifikasi haki na kinywa cha waovu humeza uovu.
- ²⁹ Hukumu ipo tayari kwa wenye dhihaka na mjeledi kwa migongo ya wapumbavu.

20 ¹Divai ni dhihaka na kinywaji kikali ni mgomvi; anayepotea kwa kunywa hana busara.

- ² Kumwogopa mfalme ni kama kumwogopa simba kijana aungurumaye, yeyote anayemkasirisha hutoa fidia ya maisha yake.
- ³ Ni heshima kwa mtu yeyote kujiepusha na mafarakano, bali kila mpumbavu hurukia kwenye mabishano.
- ⁴ Mtu mvivu halimi majira ya kipupwe; hutafuta mazao wakati wa mavuno lakini hapati kitu.
- ⁵ Makusudi ndani ya moyo wa mtu ni kama maji yenye kina, bali mtu mwenye ufahamu huyateka.
- ⁶ Mara nyingi mtu husema yeche ni mwaminifu, lakini ni nani awezaye kumpata yule mwaminifu?
- ⁷ Mtu atendaye haki hutembea katika uaminifu wake na wana wake wanaofuata baada yake wanafuraha.
- ⁸ Mfalme anayeketi kwenye kiti cha hukumu akifanya kazi za kuhukumu hupembua kwa macho yake mabaya yote yaliyoko mbele yake.
- ⁹ Nani anayeweza kusema, “Nimeuweka safi moyo wangu; nipo huru na dhambi zangu”?
- ¹⁰ Mizani tofauti na vipimo visivyosawa Yehova huvichukia vyote.
- ¹¹ Hata kijana hujulikana kwa matendo yake, kwa mwenendo wake kama ni safi na uadilifu.
- ¹² Masikio yanayosikia na macho yanayoona Yehova aliyafanya yote.
- ¹³ Usipende usingizi au utakuwa masikini; fumbua macho yako na utakuwa na vyakula tele.
- ¹⁴ “Mbaya! Mbaya!” anasema mnunuzi, lakini akiondoka anajisifu.
- ¹⁵ Ipo dhahabu na mawe ya thamani, lakini midomo yenye maarifa ni kito cha thamani.
- ¹⁶ Chukua vazi kama mmiliki wake ataweka fedha kama dhamana kwa deni la mgeni, na lichukue kama anaweka dhamana kwa uzinifu.
- ¹⁷ Mkate uliopatikana kwa ulaghai unaladha tamu, lakini baadaye kinywa chake kitajaa kokoto.
- ¹⁸ Mipango huimariswa kwa ushauri na kwa mwongozo wa busara utapigana vita.
- ¹⁹ Mmbea hufunua siri na kwa hiyo hupaswi kushirikiana na watu ambao huongea sana.
- ²⁰ Kama mtu atamlaani baba yake au mama yake, taa yake itapulizwa katikati ya giza.
- ²¹ Urithi uliopatikana mwanzoni kwa haraka utakuwa na mema kidogo mwishoni.
- ²² Usiseme “Mimi nitakulipiza kwa kosa hili.” Msubiri Yehova na yeche atakuokoa.
- ²³ Yehova huchukia mizani isiyo sawa na vipimo vya udanganyifu si vizuri.
- ²⁴ Hatua za mtu huongozwa na Yehova; namna gani basi ataifahamu njia yake?
- ²⁵ Ni mtego kwa mtu kusema kwa pupa, “Kitu hiki ni kitakatifu” na kuanza kufikiri juu yake kwamba kina maaana gani baada ya kufanya kiapo.
- ²⁶ Mfalme mwenye busara huwapepete waovu na huligeuza juu yao gurudumu la kupuria.
- ²⁷ Roho ya mtu ni taa ya Yehova, hutafiti sehemu zake zote za ndani kabisa.
- ²⁸ Agano la uaminifu na udhamini humhifadhi mfalme; kiti chake cha enzi hufanywa thabiti kwa upendo.
- ²⁹ Utukufu wa watu vijana ni nguvu zao na fahari ya watu wazee ni mvi zao.
- ³⁰ Mapigo yanayoleta kidonda huusafisha ubaya na vichapo hufanya sehemu za ndani kabisa kuwa safi.

21 ¹Moyo wa mfalme ni mfereji wa maji katika mkono wa Yehova; anaugeuza popote anakopenda.

- ² Kila njia ya mtu ni sawa katika macho yake mwenyewe, lakini ni Yehova anayeipima mioyo.
- ³ Kutenda haki na adili hukubaliwa zaidi na Yehova kuliko sadaka.
- ⁴ Macho ya kiburi na moyo wa majivuno taa ya waovu ni dhambi.
- ⁵ Mipango ya mwenye juhudhi huelekeea kwenye mafanikio tu, bali kila mtu anayetenda kwa haraka huelekeea umasikini.
- ⁶ Kujipatia utajiri kwa ulimi wa uongo ni mvuke unaopita upesi na mtego ambaa unafisha.
- ⁷ Vurugu ya waovu itawaburuta mbali, maana wanakataa kutenda haki.
- ⁸ Njia ya mwenye hatia ni ukatiri, bali mwenye usafi hutenda yaliyo ya haki.
- ⁹ Bora kuishi kwenye kona ya juu darini kuliko katika nyumba pamoja na mke mgomvi.
- ¹⁰ Hamu ya mwovu ni uchu wa mabaya; jirani yake haoni ukarimu katika macho yake.
- ¹¹ Mwenye dhihaka anapoadhibiwa mjinga hupata busara, na mtu mwenye busara anapofundishwa, anaongeza maarifa.
- ¹² Atendaye haki huilinda nyumba ya mwovu; huwashusha waovu kwenye uharibifu.
- ¹³ Anayeziba masikio yake kwenye kilio cha masikini, pia atalia, lakini hatajibiwa.
- ¹⁴ Zawadi ya siri hutuliza hasira na zawadi ya kificho hutuliza ghadhabu kuu.
- ¹⁵ Haki ikitendeka, huleta furaha kwa mwenye kutenda wema, lakini huleta hofu kubwa kwa watenda mabaya.
- ¹⁶ Yule anayezurura kutoka kwenye njia ya ufahamu, atapumzika kwenye kusanyiko la wafu.
- ¹⁷ Anayependa raha atakuwa masikini; anayependa divai na mafuta hawezo kuwa tajiri.
- ¹⁸ Mtu mbaya ni fidia kwa yule atendaye haki, na mdanganyifu ni fidia kwa waaminifu.
- ¹⁹ Bora kuishi jangwani kuliko kuishi pamoja na mwanamke ambaye huchochea sana ugomvi na malalamiko.
- ²⁰ Hazina yenye thamani na mafuta viro nyumbani kwa mwenye busara, bali mtu mpumbavu huviharibu.
- ²¹ Mtu atendaye haki na mwema huyu mtu hupata uzima, haki na heshima.
- ²² Mtu mwenye busara huupima mji wa mashujaa, na huiangusha ngome wanayoitumaini.
- ²³ Anayelinda kinywa chake na ulimi wake hujilinda mwenyewe na taabu.
- ²⁴ Mtu mwenye kiburi na maringo "Dhihaka" ndilo jina lake hutenda kwa majivuno na kujidai.
- ²⁵ Shauku ya mtu mvivu itamuua, maana mikono yake hukataa kufanya kazi.
- ²⁶ Kwa siku nzima hupatwa na uchu na uchu zaidi, lakini atendaye haki hutoa na wala hazuui.
- ²⁷ Sadaka ya mwovu ni chukizo; huwa ni chukizo zaidi anapoileta kwa nia mbaya.
- ²⁸ Shahidi wa uongo ataangamia, bali anayesikiliza ataongea kwa muda wote.
- ²⁹ Mtu mwovu huufanya uso wake kuwa mgumu, bali mtu mwadilifu ni thabiti juu ya njia zake.
- ³⁰ Hakuna hekima, hakuna ufahamu, na hakuna shauri linaloweza kusimama kinyume na Yehova.
- ³¹ Farasi hutayarishwa kwa siku ya mapigano, lakini ushindi hupatikana kwa Yehova.

22 ¹Jina jema huchaguliwa dhidi ya utajiri mwangi na fadhila ni bora kuliko fedha na dhahabu.

- ² Watu matajiri na masikini wanafanana katika hili Yehova ni muumba wao wote.
- ³ Mtu mwenye hekima huiona taabu na kujificha mwenyewe, bali mjinga huendelea mbele na humia kwa ajili yake.
- ⁴ Thawabu ya unyenyekevu na kumcha Yehova ni utajiri, heshima na uzima.
- ⁵ Miiba na mitego hulala katika njia ya wakaidi; yeye anayelinda maisha yake atakuwa mbali navyo.
- ⁶ Mfundishe mtoto njia inayompasa na wakati akiwa mzee hatayaacha mafundisho hayo.
- ⁷ Watu matajiri huwatawala watu masikini na mwenye kukopa ni mtumwa wa yule anayekopesha.
- ⁸ Yule anayepanda udhalimu atavuna taabu na fimbo ya hasira yake itanyauka.
- ⁹ Mwenye jicho la ukarimu atabarikiwa, maana anashiriki mkate wake pamoja na masikini.
- ¹⁰ Mfukuze mbali mwenye dhihaka, na ugomvi utaondoka, mashindano na matukano yatakoma.
- ¹¹ Anayependa moyo safi na mwenye maneno ya neema, atakuwa rafiki yake mfalme.
- ¹² Macho ya Yehova huyaangalia maarifa, bali huyapindua maneno ya wadanganyifu.
- ¹³ Mtu mvivu husema, "Kuna simba mtaani! Nitauwawa sehemu za njia."
- ¹⁴ Kinywa cha malaya ni shimo lenye kina kirefu; hasira ya Yehova huchochewa dhidi ya yule anayetumbukia ndani yake.
- ¹⁵ Upumbavu umefungwa katika moyo wa mtoto, lakini marudi ya fimbo huutoa.
- ¹⁶ Anayewanyanya watu masikini ili kuongeza mali yake, au kuwapa matajiri, atakuwa masikini.
- ¹⁷ Tega sikio lako na usikilize maneno ya wenye busara na tumia moyo wako katika maarifa yangu,
- ¹⁸ maana itakuwa furaha kwako kama utayaweka ndani yako, kama yote yatakuwa katika midomo yako.
- ¹⁹ Basi tumaini lako liwe kwa Yehova, ninayafundisha kwako leo hata kwako.
- ²⁰ Sijakuandikia wewe misemo thelathini ya mafundisho na maarifa,
- ²¹ kwa kukufundisha kweli katika maneno haya yenye uaminifu, ili uwe na majibu yenye kutegemewa kwa waliokutuma?
- ²² Usimwibie masikini kwa sababu ni masikini, au kumponda kwenye lango,
- ²³ maana Yehova ataitetea kesi yao, na atawaibia uzima wale waliowaibia masikini.
- ²⁴ Usifanye urafiki na mtu mwenye kutawaliwa na hasira na wala usiambatane pamoja na mwenye hasira kali,
- ²⁵ au utajifunza njia zake na utakuwa chambo kwa nafsi yako.
- ²⁶ Usiwe mionganoni mwao wapigao mikono, mwenye kuahidi madeni.
- ²⁷ Kama umekosa njia za kulipa, nini kitawezu kuzuia mtu kuchukua kitanda chako chini yako?
- ²⁸ Uisiondoe jiwe la mpaka la wahenga ambalo baba zako wameweka.
- ²⁹ Je umemwona mtu aliyeuwawa kwenye kazi yake? Atasimama mbele ya wafalme; hatasimama mbele ya watu wa kawaida.

23¹Unapoketi kula pamoja na mtawala, angalia kwa uangalifu kilichopo mbele yako,

2 na kama ni mtu unayependa kula chakula sana weka kisu kooni.

3 Usitamani vinono vyake maana ni chakula cha uongo.

4 Usifanye kazi sana ili kupata mali; uwe na busara ya kutosha ili ujue wakati wa kuacha.

5 Je utaruhusu macho yako yaangaze juu yake? Itaondoka, maana itavaa mabawa kama tai na kuruka angani.

6 Usile chakula cha yule mwenye jicho bayu na usiwe na shauku ya vinono vyake,

7 maana ni mtu mwenye kuhesabu gharama ya chakula. “Kula na kunywa!” anakuambia, lakini moyo wake haupo pamoja nawe.

8 Utatapika kiasi kidogo ulichokula na utakuwa umepoteza sifa zako njema

9 Uisiongee katika usikivu wa mpumbavu, maana atadharau hekima ya maneno yako.

10 Usihamishe jiwe la mpaka wa kale au kunyang'anya mashamba ya yatima,

11 maana Mkombozi wao ni imara na atatetea kesi yao dhidi yako.

12 Elekeza moyo wako katika mafundisho na masikio yako kwenye maneno ya maarifa.

13 Usizue kuadilisha mtoto, maana ukimchapa kwa fimbo, hatakufa.

14 Ni wewe unayepaswa kumchapa kwa fimbo na kuiokoa nafsi yake kuzimu.

15 Mwanangu, kama moyo wako una busara, basi moyo wangu utafurahi pia;

16 sehemu zangu ndani kabisa zitafurahi sana midomo yako inaponena haki.

17 Usiruhusu moyo wako kuwahusudu wenye dhambi, lakini endelea kumcha Yehova siku zote.

18 Hakika tumaini lako halitaondolewa na siku zako za hapo baadaye.

19 Sikia wewe! Mwanangu, na uwe mwenye busara na uelekeze moyo wako katika njia.

20 Usishirikiane pamoja na walevi, au pamoja na walaji wa nyama walafi,

21 maana mlevi na mlafi wanakuwa masikini na usingizi utawavika kwa matambara.

22 Msikilize baba yako ambaye alikuzaa na usimdhara mama yako wakati akiwa mzee.

23 Inunue kweli, lakini usiiuze; nunua hekima, nidhamu, na ufahamu.

24 Baba yake mwenye haki atafurahia sana, na yule amzaaye mtoto mwenye busara atamfurahia.

25 Mfuraihish baba yako na mama yako na yule aliyekuzaa afurahie.

26 Mwanangu, nipe moyo wako na macho yako yachunguze njia zangu.

27 Maana malaya ni shimo refu, na mke wa mume mwengine ni kisima chembamba.

28 Anavizia kama mnyang'anyi na huongeza idadi ya wadanganyifu mionganoni mwa wanadamu.

29 Nani mwenye taabu? Nani mwenye huzuni? Nani mwenye mapigano? Nani mwenye malalamiko? Nani mwenye majeraha bila sababu? Nani mwenye macho mekundi?

30 Ni wale ambao wakaao kwenye mvinyo, wale wanaajaribu kuchanganya mvinyo.

31 Usiutazame mvinyo ukiwa mwekundi, wakati unametameta kwenye kikombe na kutelemka kwa uraini.

32 Mwisho wake unauma kama nyoka na sumu yake kama kifutu.

33 Macho yako yataona vitu vigeni na moyo wako utatamka vitu vya ukaidi.

34 Utakuwa kama anayelala kwenye bahari au anayelala juu ya mlingoti.”

35 “Wamenipiga,” utasema, “lakini sikuumia. Wamenichapa, lakini sikuwa na hisia. Nitaamka lini? Nitatafuta kinywaji kingine.”

24 ¹Usiwe na husuda kwa wenyewe ubaya, wala usitamani kuambatana nao,

- ² kwa sababu miyo yao inapanga njama za vurugu na midomo yao huongea juu ya madhara.
³ Kwa hekima nyumba hujengwa na kwa ufahamu huimariswa.
⁴ Kwa maarifa vyumba hujazwa vitu vyote vya thamani na utajiri wa kupendeza.
⁵ Shujaa wa hekima ni imara, na mtu wa maarifa huongeza nguvu zake;
⁶ maana kwa uongozi wa busara unaweza kufanya vita na kwa washauri wengi kuna ushindi.
⁷ Hekima ipo juu sana kwa mpumbavu; hafumbui kinywa chake kwenye mlango.
⁸ Kuna yule mwenye kupanga kufanya mabaya, watu wanamwita bwana wa njama.
⁹ Mipango ya mpumbavu ni dhambi na watu humchukia mwenye dhihaka.
¹⁰ Kama utakuwa dhaifu na mwenye kuogopa siku ya taabu, basi nguvu zako ni haba.
¹¹ Waokoe wanaochukuliwa kwenda kwenye mauti na uwashikilie wale wanaopepesuka kwenda kwa mchinjaji.
¹² Kama utasema, “Tazama, hatujui chochote juu ya hili,” je yule anayepima miyo hajui unachosema? Na yule anayelinda maisha yako, je hajui? Je Mungu hatampa kila mmoja kile anachostahili?
¹³ Mwanangu, kula asali kwa kuwa ni nzuri, kwa sababu matone ya sega la asali ni matamu unapoonja.
¹⁴ Hekima ndiyo ilivyo katika nafsi yako kama utaitafuta, tumaini lako halitabatilika na kutakuwa na tumaini.
¹⁵ Usisubiri kwa kuvizia kama waovu ambaa hushambulia nyumba ya mwenye haki. Usiiharibu nyumba yake!
¹⁶ Maana mwenye haki huanguka mara saba na kuinuka tena, lakini waovu huangushwa kwa maafa.
¹⁷ Usisherekee wakati adui yako anapoanguka na wala moyo wako usifurahi anapojikwaa,
¹⁸ au Yehova ataona na kutoridhika na kuondoa ghadhabu juu yake.
¹⁹ Usifadhaike kwa sababu ya watenda mabaya, na wala usiwahuusudu watu waovu,
²⁰ maana mtu mbaya hana matumaini na taa ya watu waovu itazimika.
²¹ Mwanangu; mche Yehova, na umwogope mfalme, usishirikiane na watu wenyewe kuasi dhidi yao,
²² maana kwa ghafula msiba wao utakuja na ni nani ajuaye ukubwa wa uharibifu utakao kuja kutoka kwa hao wote?
²³ Haya ni maneno ya wenyewe busara pia. Upendeleo katika kuhukumu kesi kwa sheria si vizuri.
²⁴ Anayemwambia mwenye hatia, “Wewe upo sawa,” atalaaniwa na watu na mataifa yamatichukia.
²⁵ Bali wenyewe kuwakemea waovu watakuwa na furaha na zawadi za wema zitakuja kwao.
²⁶ Anayetoa jibu la kweli hutoa busu kwenye midomo.
²⁷ Andaa kazi yako ya nje, na tayarisha kila kitu kwa ajili yako mwenyewe shambani; baada ya hapo, jenga nyumba yako.
²⁸ Usitoe ushahidi dhidi ya jirani yako bila sababu na usidanganye kwa midomo yako.
²⁹ Usiseme, “Mimi nitamtendea kile alichonitendea; nitalipiza kwa kile alichofanya.”
³⁰ Nilikwenda jirani na shamba la mtu mvivu, nikapita kwenye shamba la mzabibu la mtu asiye na akili.
³¹ Miiba imeota kila sehemu, ardhi ilikuwa imefunikwa kwa upupu, na ukuta wake wa mawe ulikuwa umebomoka.
³² Kisha nikalionna na kufikiria juu yake; nikatazama na kupokea mafundisho.
³³ Kulala kidogo, kusinzia kidogo, kupumzika kwa kukunja mikono kidogo
³⁴ na umasikini huja kwa kutembea juu yako, na mahitaji yako kama askari mwenye silaha.

25 ¹Hizi tena ni mithali za Sulemani, zilinakiliwa na watu wa Hezekia, mfalme wa Yuda.

- ² Ni utukufu wa Mungu kuficha jambo, bali utukufu wa wafalme kutafiti juu ya jambo.
³ Kama mbingu ni kwa kimo na dunia ni kwa kina, ndivyo hivyo moyo wa wafalme hauchunguziki.
⁴ Ondoa takataka kutoka kwenye fedha na mfua vyuma anaweza kutumia fedha katika ufundi wake.
⁵ Pamoja na hayo, waondoe watu waovu mbele ya mfalme na kiti chake cha enzi kitaimarishwa kwa kutenda haki.
⁶ Usijitukuze mwenyewe mbele ya mfalme na usisimame katika sehemu iliyoteuliwa kwa watu wakuu.
⁷ Ni bora yeche kuhusu, "Njoo hapa" kuliko wewe kujiabisha mbele ya mkuu.
⁸ Usiharakishe kufanya kuhukumu, kwa kile ulichokishuhudia. Maana utafanya nini mwishoni, wakati jirani yako atakapokuabisha?
⁹ Jitetee kesi yako kati ya jirani yako na wewe na usifunue siri ya mtu mwingine,
¹⁰ au vinginevyo anayekusikia ataleta aibu juu yako na taarifa mbaya juu yako haiwezi kunyamazishwa.
¹¹ Kunena maneno yenye kuchaguliwa vizuri, ni kama nakshi za dhahabu iliyoungwa kwenye fedha.
¹² Kama pete ya dhahabu au kito kilichotengenezwa kwa dhahabu safi ndivyo liliyvo karipio la busara kwenye sikio linalosikia.
¹³ Kama baridi ya theluji wakati wa mavuno ndivyo alivyo mjumbe mwaminifu kwa wenyewe kumtuma; huyahifadhi maisha ya mabwana wake.
¹⁴ Kama mawingu na upepo bila mvua ndivyo alivyo mwenye kujisifu kuhusu zawadi asiyoitoa.
¹⁵ Kwa uvumilivu mtawala anaweza kushawishiwa na ulimi raini unaweza kuvunja mfupa.
¹⁶ Kama utapata asali, kula ya kutosha vingenevyo, ukila nyingi sana, utaitapika.
¹⁷ Usiweke mguu wako kwenye nyumba ya jirani yako mara nyingi, anaweza kuchoshwa nawe na kukuchukia.
¹⁸ Mtu anayetoea ushuhuda wa uongo dhidi ya jirani yake ni kama rungu lililotumiwa katika vita, au upanga, au mshale mkali.
¹⁹ Kumtumaini mtu asiye mwaminifu wakati wa taabu ni kama jino bovu au mguu unaoteleza.
²⁰ Kama mtu anayevua nguo katika hali ya baridi, au kama siki iliyotiwa kwenye magadi, ndivyo alivyo anayeimba wimbo kwa mwenye moyo mzito.
²¹ Kama adui yako ana njaa, mpe chakula ale na kama ana kiu, mpe maji ya kunywa,
²² maana utamwekea mkaa juu ya kichwa chake na Yehova atakupa thawabu.
²³ Ni hakika upepo wa kaskazini huleta mvua, ndivyo mtu anayesema siri hufanya sura zikasirike.
²⁴ Ni bora kuishi kwenye pembe ya darini kuliko kuchangia nyumba pamoja na mwanamke mgomvi.
²⁵ Kama maji ya baridi kwa mwenye kiu, ndivyo liliyvo habari njema kutoka nchi ya mbali.
²⁶ Kama chemchemi iliyochafuliwa au kisima kilichoharibiwa ndivyo alivyo mtu mwema ambaye huyumbayumba mbele ya watu waovu.
²⁷ Si vema kula asali nyingi mno; hivyo ni kama kutafuta heshima baada heshima.
²⁸ Mtu bila kujitawala ni kama mji ulibomolewa na usiokuwa na kuta.

26 ¹Kama theluji wakati wa joto au mvua kwenye mavuno, ndivyo mpumbavu asivyostahili heshima.

² Kama shorowanda hurukaruka na kumeza wadudu wakati wa kuruka, ndivyo ilivyo laana isiyostahili haishuki.

³ Mjeledi ni kwa ajili ya farasi, hatamu kwa ajili ya punda na fimbo ni kwa ajili mgongo wa wapumbavu.

⁴ Usimjibu mpumbavu na kuijunga katika upumbavu wake, au utakuwa kama yeye.

⁵ Mjibu mpumbavu na jiunge katika upumbavu wake, ili asiweze kuwa na busara katika macho yake mwenyewe.

⁶ Anayetuma ujumbe kwa mkono wa mpumbavu huikata miguu yake mwenyewe na kunywa vurugu.

⁷ Miguu ya kiwete inayoning'ia chini ni kama mithali kwenye kinywa cha wapumbavu.

⁸ Kujaribisha jiwe kwenye kombeo ni sawa na kumpa heshima mpumbavu.

⁹ Mwiba unaochoma kwenye mkono wa mlevi ni kama mithali kwenye kinywa cha wapumbavu.

¹⁰ Mpiga mishale anayejeruhi kila mtu ni kama mtu anayemwajiri mpumbavu au kila mtu anayepita karibu yake.

¹¹ Kama mbwa anavyorudia matapishi yake, ndivyo alivyo mpumbavu anayerudia upuuzi wake.

¹² Je unamwona mtu mwenyewe busara katika macho yake mwenyewe? Mpumbavu anamatumaini zaidi kuliko yeye.

¹³ Mtu mvivu husema "Kuna simba kwenye barabara! Kuna simba katikati ya njia kuu!"

¹⁴ Kama mlango unavyogeuka kwenye bawaba zake, ndivyo alivyo mtu mvivu kwenye kitanda chake.

¹⁵ Mtu mvivu hutia mkono wake kwenye sufuria na bado hana nguvu kuunyanya kwenda kwenye kinywa chake.

¹⁶ Mtu mvivu ni mwenye hekima kwenye macho yake mwenyewe kuliko watu saba wenye ufahamu.

¹⁷ Kama mtu anayeshikilia masikio ya mbwa, ndivyo alivyo mpita njia anayepata hasira kwenye ugomvi ambao si wake.

¹⁸ Kama mtu mwendawazimu anayetupa mishale,

¹⁹ ndivyo alivyo ambaye humdanganya jirani yake na kusema, "Je sikuwa naongea utani?"

²⁰ Kwa kukosa kuni, moto huzimika; na pale pasipo na mmbea ugomvi hukoma.

²¹ Mkaa ni kwa kuwasha makaa na kuni kwa ajili ya moto, ndivyo alivyo mtu mgomvi kwa kuwasha ugomvi.

²² Maneno ya mmbea ni kama chembe tamu; nazo zinashuka chini kwenye sehemu za ndani ya mwili.

²³ Kioo kinachofunika chombo cha udongo ni kama midomo inayoungua na moyo mbaya.

²⁴ Yule ambaye huwachukia wengine huficha hisia zake kwa midomo na hufunika uongo ndani yake mwenyewe.

²⁵ Ataongea kwa huruma, lakini usimwamini, maana kuna machukizo saba kwenye moyo wake.

²⁶ Ingawa chuki zimefunikwa kwa udanganyifu, uovu wake utakuwa wazi katika kusanyiko.

²⁷ Anayechimba shimo atatumbukia ndani yake na jiwe litamsaga yule anayelisukuma.

²⁸ Ulimi wa uongo huchukia watu unaowajeruhi na kinywa cha uongo husogeza karibu uharibifu.

27¹Usijisifu kwa ajili ya kesho, maana hujui siku italeta nini.

- ² Mtu mwingine akusifu na wala si kinywa chako mwenyewe, mgeni na wala si midomo yako mwenyewe.
³ Fikiria uzito wa jiwe na uzito wa mchang'a uchokozi wa mpumbavu ni mzito zaidi kuliko hivyo vyote.
⁴ Kuna ukatili wenye ghadhabu kali na mafuriko ya hasira, lakini ni nani anayeweza kusimama mbele ya vivu?
⁵ Ni bora karipio la wazi kuliko upendo uliofichwa.
⁶ Mwaminifu ni jeraha zilizosababishwa na rafiki, lakini adui anaweza kukubusu kwa kuomba radhi mno.
⁷ Mtu aliye kula na kushiba hulikataa hata sega la asali, bali kwa mtu mwenye njaa, kila kitu kichungu ni kitamu.
⁸ Ndege anayezurura kutoka kwenye kiota chake ni kama mtu anayepotea sehemu ambayo anaishi.
⁹ Marham na manukato huufanya moyo ufurahi, lakini utamu wa rafiki ni bora kuliko ushauri wake.
¹⁰ Usimwache rafiki yako na rafiki wa baba yako, na usiende kwenye nyumba ya ndugu yako katika siku ya msiba wako. Ni bora rafiki ambaye yupo karibu kuliko ndugu ambaye yupo mbali.
¹¹ Mwanangu, uwe na busara, moyo wangu ufurahi; kisha nitamjibu yule anaye nidhahiki.
¹² Mtu mwenye busara huionna taabu na kujificha mwenyewe, lakini mjinga huendelea mbele na kuteseka kwa ajili ya taabu.
¹³ Vazi kama mwenyewe anaweka pesa kama dhamana kwa deni la mgeni; lichukue kama anaweka dhamana kwa malaya.
¹⁴ Anayempa jirani yake baraka kwa sauti ya juu mapema asubuhi, baraka hiyo itafikiriwa kuwa laana!
¹⁵ Mke mgomvi ni kama siku ya manyunu ya mvua ya daima;
¹⁶ kumzuia ni kama kuuzuia upepo, au kujaribu kushika mafuta kwa mkono wako wa kulia.
¹⁷ Chuma hunoa chuma; kwa njia ile ile; mtu humnoa rafiki yake.
¹⁸ Yule anayeutunza mtini atakula matunda yake, na yule mwenye kumlinda bwana wake ataheshimiwa.
¹⁹ Kama maji yanavyoakisi taswira ya sura ya mtu, ndivyo hivyo moyo wa mtu humwaksi mtu.
²⁰ Kama kuzimu na Uharibifu havitosheki, ndivyo yalivyo macho ya mtu hayawezi kutosheka.
²¹ Kalibu ni kwa fedha na tanuru ni kwa dhahabu; na mtu hujaribiwa anaposifiwa.
²² Hata kama utamponda mpumbavu kwa mchi pamoja na nafaka bado upumbavu wake hautatoka.
²³ Hakikisha unajua hali ya makundi yako na ujishughulishe juu ya makundi yako,
²⁴ maana utajiri haudumu daima. Je taji hudumu kwa vizazi vyote?
²⁵ Majani huondoka na ukuaji mpya huonekana na milima ya chakula cha mifugo hukusanywa ndani.
²⁶ Wanakondoo watakupatia mavazi yako na mbuzi watakupatia gharama ya shamba.
²⁷ Kutakuwa na maziwa ya mbuzi kwa chakula chako chakula kwa kaya yako na chakula kwa watumishi wako wasichana.

28 ¹Waovu hukimbia wakati hakuna mtu anayewafukuza, bali wale watendao haki ni thabiti kama simba kijana.

- ² Kwa sababu ya uhalifu wa nchi, kuna wakuu wengi, bali kwa mtu mwenye ufahamu na maarifa, itadumu kwa muda mrefu.
- ³ Mtu masikini mwenye kukandamiza watu wengine masikini ni kama mvua inayopiga ambayo haisazi chakula.
- ⁴ Wale wanaokataa sheria huwatukuza watu waovu, bali wale wenye kuitunza sheria hupigana dhidi yao.
- ⁵ Watu wabaya hawafahamu haki, bali wale wanaomtafuta Yehova wanafahamu kila kitu.
- ⁶ Ni bora mtu masikini ambaye anatembea katika uadilifu, kuliko mtu tajiri ambaye ni mdanganyifu katika njia zake.
- ⁷ Yeye anayetunza sheria ni mwana mwenye ufahamu, bali mwenye ushirika na walafi humwaibisha baba yake.
- ⁸ Anayepata mafanikio kwa kutoza riba kubwa anakusanya utajiri wake kwa ajili ya mwingine ambaye atakuwa na huruma kwa watu masikini.
- ⁹ Kama mtu atageuzia mbali sikio lake kusikia sheria, hata maombi yake ni chukizo.
- ¹⁰ Yeye anayempotosha mwenye uadilifu katika njia ya uovu ataangukia kwenye shimo lake mwenyewe, bali wakamilifu watapata urithi mwema.
- ¹¹ Mtu tajiri anaweza kuwa mwenye hekima machoni pake mwenyewe, bali mtu masikini mwenye ufahamu atamtafuta.
- ¹² Kunapokuwa na ushindi kwa wenyе kutenda haki, kuna furaha kuu, bali wanapoinuka waovu, watu hujificha wenyewe.
- ¹³ Yeye afichaye dhambi zake hatafanikiwa, bali mwenye kutubu na kuziacha ataonyeshwa rehema.
- ¹⁴ Anafuraha ambaye huishi kwa unyenyekevu, bali anayefanya moyo wake ataanguka katika taabu.
- ¹⁵ Kama simba anayeunguruma au dubu anayeshambulia ni kama mtawala mwovu juu ya watu masikini.
- ¹⁶ Mtawala anayekosa ufahamu ni mkandamizaji katili, bali mwenye kuchukia aibu atadumu katika siku zake.
- ¹⁷ Kama mtu anahatia kwa sababu amemwaga damu ya mtu, atakuwa mkimbizi hadi kifo na hakuna atakayemsaidia.
- ¹⁸ Mwenye kuenenda kwa uaminifu atakuwa salama, bali mwenye njia ya udanganyifu ataanguka ghafla.
- ¹⁹ Anayefanya kazi kwenye shamba lake atapata chakula kingi, bali afuataye shughuli za upuuzi atapata umasikini mkubwa.
- ²⁰ Mtu mwaminifu atapata baraka nyingi bali apataye utajiri wa haraka hawezি kukosa adhabu.
- ²¹ Siyo vema kuonyesha upendeleo, lakini kwa kipande cha mkate mtu atafanya ubaya.
- ²² Mtu mchoyo huharakisha kwenye utajiri, lakini hajui ni umasikini gani utakuja juu yake.
- ²³ Anayemkaripia mtu baadaye atapata fadhila zaidi kutoka kwake kuliko mwenye kumsifia sana kwa ulimi wake.
- ²⁴ Yule anayemwibia baba yake na mama yake na kusema, "Hiyo siyo dhambi," ni mshirika wa mwenye kuharibu.
- ²⁵ Mtu mwenye tamaa huchochea mafarakano, bali anayemtumaini Yehova atafanikiwa.
- ²⁶ Yule anayetumaini moyo wake mwenyewe ni mpumbavu, bali anayekwenda kwa hekima atajilinda mbali na hatari.
- ²⁷ Mwenye kuwapa masikini hatapungukiwa kitu, bali anayewafumbia macho atapokea laana nyingi.
- ²⁸ Watu waovu wanapoinuka, watu hujificha wenyewe, lakini watu waovu wataangamia, wale watendao haki wataongezeka.

29 ¹Mtu aliyepokea makaripio mengi lakini anashupaza shingo yake atavunjika ndani ya muda mfupi na hatapona.

- ² Watenda mema wanapoongezeka, watu wanafurahi, bali wakati mtu mwovu anapotawala, watu huugua.
- ³ Mwenye kupenda hekima baba yake anafurahi, bali anaye shikamana na makahaba huuharibu utajiri wake.
- ⁴ Mfalme huimarishe nchi kwa haki, bali mwenye kudai rushwa huirarua.
- ⁵ Mtu anayejipendekeza kwa jirani yake anatandaza wavu kwenye miguu yake.
- ⁶ Mtu mbaya hunaswa kwenye mtego wa dhambi yake mwenyewe, bali ye ye atendaye haki huimba na kufurahi.
- ⁷ Atendaye haki hutetea madai ya masikini; mtu mwovu hafahamu maarifa kama hayo.
- ⁸ Mwenye dhihaka huutia moto mji, bali wale wenyewe busara huigeuza ghadhabu.
- ⁹ Mtu mwenye busara anapojadiliana na mpumbavu, hughadhabika na kucheka, hakutakuwa na utulivu.
- ¹⁰ Mkatili humchukia mwenye ukamilifu na hutafuta maisha ya mwenye haki.
- ¹¹ Mpumabavu huonyesha hasira yake, bali mtu mwenye busara huishikilia na kujituliza mwenyewe.
- ¹² Kama mtawala atazinagatia uongo, maafisa wake wote watakuwa waovu.
- ¹³ Mtu masikini na mkandamizaji wanafanana, maana Yehova huyapa nuru macho yao wote.
- ¹⁴ Kama mfalme atamhukumu masikini kwa uaminifu, kitie chake cha enzi kitaimarishwa milele.
- ¹⁵ Fimbo na maonyo huleta hekima, bali mtoto huru mbali na makaripio humwaibisha mama yake.
- ¹⁶ Watu waovu wanapotawala, uovu huongezeka, bali wenyewe kutenda haki wataona anguko la watu waovu.
- ¹⁷ Mwadibishe mwanao naye atakupa pumziko; ataleta furaha katika maisha yako.
- ¹⁸ Pasipo na maono ya kinabii watu huenda bila utaratibusi, bali mwenye kuitunza sheria amebarikiwa.
- ¹⁹ Mtumwa hawezi kurekebishiwa kwa maneno, maana ingawa anaelewa, hakuna mwitikio.
- ²⁰ Je unamwona mtu mwenye haraka katika maneno yake? Kuna matumaini zaidi kwa mpumbavu kuliko kwake.
- ²¹ Mwenye kumdekeza mtumwa wake tangu ujana, mwisho wake itakuwa taabu.
- ²² Mtu mwenye hasira huchochea ugomvi na bwana mwenye hasira sana hutenda dhambi nydingi.
- ²³ Kiburi cha mtu humshusha chini, bali mwenye roho ya unyenyekevu atapewa heshima.
- ²⁴ Anayeshirikiana na mwizi huyachukia maisha yake mwenyewe; husikia laana na wala hasemi chochote.
- ²⁵ Kumwogopa binadamu ni mtego, bali mwenye kumtumaini Yehova atalindwa.
- ²⁶ Wengi huutafuta uso wa mtawala, bali kutoka kwa Yehova huja haki kwa ajili yake.
- ²⁷ Mtu dhalimu ni chukizo kwa wenyewe kutenda haki, bali mwenye njia ya haki ni chukizo kwa watu waovu.

30¹Maneno ya Aguri mwana wa Yake mausia: Mtu huyu alimwambia Ithieli, kwa Ithiel na Ukali:

- ² Hakika nipo kama mnyama kuliko mwanadamu na sina ufahamu wa wanadamu.
- ³ Sijajifunza hekima, wala sina maarifa ya Mtakatifu.
- ⁴ Je ni nani amekwenda juu mbinguni na kurudi chini? Je ni nani aliyekusanya upopo kwenye mikono yake? Je ni nani aliyekusanya maji kwenye kanzu? Je ni nani aliyeziimarisha ncha za dunia yote? Jina lake ni nani, na jina la mtoto wake ni nani? Hakika unajua!
- ⁵ Kila neno la Mungu limejaribiwa, yeze ni ngao kwa wale wanaokimbilia kwake.
- ⁶ Usiyaongezee maneno haya, au atakukemea, na utathibitishwa kuwa mwongo.
- ⁷ Vitu viwili ninakuomba, usivikatalie kwangu kabla sijafa:
- ⁸ Majivuno na uongo viweke mbali nami. Usinipe umasikini wala utajiri, nipe tu chakula ninachohitaji.
- ⁹ Maana nikipata vingi zaidi, nitakukana wewe na kusema, "Yehova ni nani?" Au kama nitakuwa masikini, nitaiba na kukufuru jina la Mungu wangu.
- ¹⁰ Usimkashifu mtumwa mbele ya bwana wake, au atakulaani na utapata hatia.
- ¹¹ Kizazi ambacho kinachomlaani baba yao na hakimbariki mama yao,
- ¹² kizazi hicho ni safi katika macho yao wenyewe, lakini hawaajosha uchafu wao.
- ¹³ Hicho ni kizazi jinsi gani macho yao yana kiburi na kope zao zimeinuka juu! -
- ¹⁴ Kuna kizazi ambacho meno yao ni upanga, na mifupa ya taya zao ni visu, ili waweze kumrarua masikini wamtoe duniani na mhitaji atoke mionganoni mwa wanadamu.
- ¹⁵ Ruba ana mabinti wawili, "Toa na Toa" wanalia. Kuna vitu vitatu ambavyo havitosheki, vinne ambavyo havisemi, "Inatosha."
- ¹⁶ Kuzimu, tumbo tasa, nchi yenye kiu kwa maji, na moto usiosema, "Inatosha."
- ¹⁷ Jicho ambalo linamdhihaki baba na kudharau utii kwa mama, macho yake yatadonolewa na kunguru wa bondeni, na ataliwa na tai.
- ¹⁸ Kuna vitu vitatu ambavyo vinanishangaza, vinne ambavyo sivifahamu:
- ¹⁹ njia ya tai angani; njia ya nyoka juu ya mwamba; njia ya meli kwenye moyo wa bahari; na njia ya mtu pamoja mwanaake kijana.
- ²⁰ Hii ni njia ya mzinzi anakula na kufuta kinywa chake na kusema, "sijafanya ubaya wowote."
- ²¹ Chini ya vitu vitatu dunia hutetemeka na vinne haiwezi kuvivumilia:
- ²² mtumwa anapokuwa mfalme; mpumbavu anaposhiba vyakula;
- ²³ mwanaamke anayechukiwa anapoolewa; kijakazi anapochukua nafasi ya mkuu wake.
- ²⁴ Vitu vinne duniani ni vidogo na bado vinabusara:
- ²⁵ mchwa ni viumbe ambao sio imara, lakini huandaa chakula chao wakati wa hari,
- ²⁶ Wibari siyo viumbe wenyewe nguvu, lakini hutengeneza makazi yake kwenye miamba.
- ²⁷ Nzige hawana mfalme, lakini wote wanamwendo wa mpangilio.
- ²⁸ Kama mjudi, unaweza kumkunja kwa mikono yako miwili, lakini wanapatikana katika majumba ya wafalme.
- ²⁹ Kuna vitu vitatu ambavyo ni fahari katika mwendo na vinne ambavyo ni fahari katika namna ya kutembea:
- ³⁰ simba, aliyeimara mionganoni mwa wanyama wala hajiepushi na kitu chochote;
- ³¹ jogoo anayetembea kwa mikogo; mbuzi; na mfalme ambaye askari wapo kando yake.
- ³² Kama umekuwa mpumbavu, jitkuze mwenywewe, au kama umekuwa ukisimamia vibaya- weka mkono wako juu ya kinywa chako.
- ³³ Kama kusuka maziwa hufanya siagi na pua ya mtu hutoa damu kama imepigwa, basi matendo yanayofanywa kwa hasira huzalisha mafarakano.

31 ¹Maneno ya mfalme Lemueli mausia aliyo fundishwa na mama yake.

- ² Mwanangu nini? Na ni nini mwana wa tumbo langu? Na ni nini mwana wa nadhiri zangu?
³ Nguvu zako usiwape wanawake; au wenyewe kuharibu wafalme njia zako.
⁴ Lemueli, kunywa divai, siyo kwa ajili ya wafalme, wala kwa watawala kuuliza, “kileo kikali kiko wapi?”
⁵ Kwa sababu kama watakunywa, watasahau sheria ni nini, na kupotosha haki za wote walioonewa.
⁶ Wape kileo kikali watu wanaopotea na mvinyo kwa wale wenyewe kutaabika kwa uchungu.
⁷ Atakunywa na kusahau umasikini wake na hataikumbuka taabu yake.
⁸ Ongea kwa ajili yao wasioweza kuongea, kwa madai ya wote wanaopotea.
⁹ Ongea na uhukumu kwa vipimo vyta haki na utetee dai la masikini na watu wahitaji.
¹⁰ Mke hodari ni nani anaweza kumpata? Thamani yake ni zaidi kuliko vito.
¹¹ Moyo wa mume wake humwamini, na hatakuwa masikini.
¹² Humtendea mambo mema na wala si mabaya siku zote za maisha yake.
¹³ Huchagua sufu na kitani, na hufanya kazi yake ya mikono kwa furaha.
¹⁴ Yupo kama meli za wafanyabiashara; huleta chakula chake kutoka mbali.
¹⁵ Huamka wakati wa usiku na kuwapa chakula watu wa kaya yake, na kugawa kazi kwa watumishi wake wa kike.
¹⁶ Hulifkiria shamba na kulinunua, kwa tunda la mikono yake hupanda shamba la mizabibu.
¹⁷ Yeye mwenyewe hujivika nguvu na kuimarisha mikono yake.
¹⁸ Huangalia ni kipi kitaleta faida nzuri kwake; usiku wote taa yake haizimishwi.
¹⁹ Mikono yake huiweka kwenye mpini wa kisokotea nyuzi na hushikilia kisokotea nyuzi.
²⁰ Mkono wake huwafikia watu masikini; mikono yake huwafikia watu wahitaji.
²¹ Haogopi theluji kwa ajili ya kaya yake, kwa maana nyumba yake yote imevika kwa nguo nyekundu.
²² Hutengeneza matandiko ya kitanda chake, na huвая nguo za kitani ya dhambarau safi.
²³ Mume wake anajulikana malangoni, anapoketi na wazee wa nchi.
²⁴ Hutengeneza mavazi ya kitani na kuyauza, na naleta mishipi kwa wafanya biashara.
²⁵ Amevaan nguvu na heshima, na wakati ujao huucheka.
²⁶ Anafumbua kinywa chake kwa hekima na sheria ya ukarimu ipo kwenye ulimi wake.
²⁷ Huangalia njia za nyumba yake na hawezi kula mkate wa uvivu.
²⁸ Watoto wake huinuka na kumwitwa heri na mume wake humsifa, akisema,
²⁹ “Wanawake wengi wamefanya vizuri, lakini wewe umewapita wote.”
³⁰ Madaha ni udanganyifu, uzuri ni ubatili; bali mwanamke amchaye Yehova, atasifiwa.
³¹ Mpeni tunda la mikono yake na kazi zake zimsifu katika malango.

Mhubiri

1 ¹Haya ni maneno ya Mwalimu, mwana wa Daudi na mfalme katika Yerusalem.

- ² Mwalimu asema hivi, “Kama mvuke wa ukungu, kama upopo mwanana katika upopo, kila kitu hutoweka na kuacha maswali mengi.
³ Ni faida gani wanadamu huipata kutoka katika kazi zote wazifanyazo chini ya jua?
⁴ Kizazi kimoja huenda, na kizazi kingine huja, lakini dunia yabaki milele.
⁵ Jua huchomoza na jua huzama na kwenda kwa haraka, na kurudi mahali linapochomozea tena.
⁶ Upopo huvuma kusini na huzunguka kaskazini, na mara zote huzunguka katika njia yake na kurudi tena.
⁷ Mito yote hutiririka maji yake i baharini, lakini bahari hajjai. Mahali mito inakoenda, ndiko inakoenda tena.
⁸ Kila kitu huwa uchovu, na hakuna ye yote awezae kukielezea. Jicho halishibi na kile linachokiona, wala sikio haliridhiki na kile linachosikia.
⁹ Chochote kilichopo ndicho kitakachokuwepo, kila kilichofanyika ndicho kitakachofanyika. Hakuna jipyä chini jua.
¹⁰ Je kuna jambo lolote ambalo watu wanaweza kusema, ‘Tazama, hili ni jipyä?’ Chochote kilichopo kimekwisha kuwepo muda mwangi, wakati uliokuwepo kabla yetu.
¹¹ Hakuna anayeonekana kukumbuka kilichotokea nyakati za zamani. Na mambo yaliyo tokea siku zilizo pita na yale yatakayo tokea siku za mbele nayo hayatakumbukwa.”

¹²Mimi ni mwalimu, na nimekuwa mfalme juu ya Isareli katika Yerusalem.¹³Nilitia akili yangu katika kusoma na kutafuta kwa hekima kila kitu kinachofanywa chini ya mbingu. Hili nalo ni jukumu zito ambalo Mungu amewapa wanadamu kujishughulisha nalo.¹⁴Nimeona matendo yote ambayo yanafanyika chini ya dunia, na tazama yote ni mvuke ni kujaribu kuuchunga upepo.

¹⁵ Palipopinda hapawezi kunyoshwa! Kisicho kuwepo hakiwezi kuhesabiwa!

¹⁶Nimeuambia moyo wangu nikisema, “Tazama, nimepata hekima kubwa kuliko walioishi Yerusalem kabla yangu. Akili yangu imeona hekima kubwa na ufahamu.”¹⁷Nilitia moyo wangu kujua hekima na upumbuvu na ujinga. Nikagundua kuwa hili nalo pia lilikuwa ni kujaribu kuuchunga upepo.¹⁸Kwa kuwa katika wingi wa hekima kuna masumbufu mengi, naye aongezae ujuzi, aongeza masikitiko.

² ¹Nikauambia moyo wangu, "Njoo, na nitakujaribu kwa furaha. Kwa hiyo furahia." Lakini tazama, huu nao ulikuwa ni upopo wa muda.²Nikasema juu ya kicheko, "Ni wazimu," na kuhusu furaha, "Yafaa nini?"³Nikajipeleleza moyoni mwangu katika jinsi ya kutimiza hamu yangu kwa mvinyo. Nikaruhusu akili yangu iongozwe na hekima ingawa bado nilikuwa nikishikilia ujinga. Nilitaka kutafuta jambo lililo jema kwa wanadamu kufanya chini ya mbingu wakati wa siku za maisha yao.⁴Nilitimiza mambo makubwa. Nilijenga nyumba kwa ajili yangu na kupanda miti ya mizabibu.⁵Nilitengeneza bustani na viwanja; nikapanda aina zote za matunda ndani yake.⁶Nikatengeneza mabwawa ya maji ili kumwagilia msitu mahali miti ilikuwa imepandwa.⁷Nilinunua watumwa wa kiume na wa kiume; nilikuwa na watumwa waliozaliwa katika ikulu yangu. Pia nikawa na makundi makubwa na wanyama wa kufugwa, zaidi ya mfalme ye yote aliyetawala kabla yangu katika Yerusalem.⁸Pia nilijikusanya fedha na dhahabu, hazina ya wafalme na majimbo. Nikapata waimbaji wanaume na wanawake kwa ajili yangu, na kufurahia kutoka kwa wana wa wanadamu, masulia na wanawake.⁹Hivyo nikawa mkuu na tajiri kuliko wote waliokuwa Yerusalem kabla yangu, na hekima yangu ilikuwa ndani yangu.

¹⁰ Lolote ambalo macho yangu yalikitmani sikuyazuia. Sikuuzua moyo wangu katika furaha ye yote, kwa sababu moyo wangu ulifurahi katika katka kazi yangu zote na furaha ilikuwa ni tunu kwa kazi zangu zote.

¹¹ Kisha nikatazama matendo yote ambayo mikono yangu iliyokwisha kuyatimiliza na juu ya kazi niliyokuwa nimeifanya, lakini tena, kila kitu kilikuwa ni mvuke na kujaribu kuuchunga upopo. Hakukuwa na faida chini ya jua.

¹² Kisha nikageuka kuitafakari hekima, na upumbavu na ujinga. Kwa maana ni kitu gani mfalme anayekuja baada yangu afanye, ambacho hakijafanya?

¹³ Kisha nikaanza kuelewa kwamba hekima ina faida kuliko upumbavu, kama nuru ilivyo bora kuliko giza.

¹⁴ Mwenye hekima hutumia macho yake katika kichwa chake kuona mahali anakoenda, lakini mpumbavu hutembea katika giza, ingawa ninafahamu kuwa mwisho wa aina moja umetunzwa kwa kila mmoja.

¹⁵Kisha nikasema moyoni mwangu, "Kinachotokea kwa mpumbavu, ndicho kitachotokea na kwangu. Hivyo kuna utofauti gani kama mimi ni mwenye hekima sana?" Nikahitimisha moyoni mwangu, "Huu pia ni mvuke tu."

¹⁶ Kwa kuwa mwenye hekima, kama mpumbavu, hakumbukwi kwa muda mrefu. Katika siku zijazo, kila kitu kitakuwa kimesahauliwa. Mwenye hekima hufa kama navyokufa mpumbavu.

¹⁷Hivyo nikauchukia uhai kwa sababu kazi zote zilizofanyika chini ya jua zilikuwa mbaya kwangu. Hii ni kwa sababu kila kitu ni mvuke na kujaribu kuuchunga upopo.

¹⁸Nikachukia yote niliyoyatimiza, ambayo nilikuwa nimekwisha yafanya chini ya jua kwa sababu ni lazima niyaache kwa mtu anaye kuja baada yangu.¹⁹Na ni nani ajuaye kama atakuwa mwenye hekima au mpumbavu? Ila atakuwa mtawala juu ya kila kitu chini ya jua ambayo kazi yangu na hekima yangu imeyajenga. Huu pia ni mvuke.²⁰Kwa hiyo moyo wangu ukaanza kukata tamaa juu ya kazi zote nilizozifanya chini ya jua.²¹Kwa kuwa kunaweza kuwa na mtu anayefanya kazi kwa hekima, ufahamu, naumahili, lakini ataacha kila kitu alichonacho kwa mtu ambaye hajafanya chochote. Huu nao ni mvuke na hatari kubwa.²²Kwa maana ni faida gani mtu hupata ambaye hufanya kazi kwa juhudhi na kujaribu moyoni mwake kutimiza kazi zake chini ya jua?²³Kila siku kazi yake ni maumivu na masikitiko, hivyo wakati wa usiku roho yake haipumziki. Huu pia ni mvuke.

²⁴Hakuna jambo jema kwa mtu ye yote zaidi ya kula na kunywa na kuridhika na kile kilichochema katika kazi yake. Nikaona kwamba ukweli huu unatoka kutoka mkononi mwa Mungu.²⁵Kwa kuwa ni nani anaweza kula au anaweza kupata furaha yoyote tofauti na Mungu?²⁶Kwa kuwa kwa kila anayemfurahisha yeye, Mungu humpa hekimana ufahamu ba furaha. Ingawa, kwa mwenye dhambi humpa kazi ya kukusanya na kutunza ili kwamba ampe mtu anayempendeza Mungu. Huu pia ni sawa na mvuke na kujaribu kuuchunga upopo.

3 ¹Kwa kuwa kila kitu na wakati wake, na majira kwa kila kusudi chini ya mbingu.

² Kuna wakati wa kuzaliwa na wakati wa kufa, wakati wa kupanda na wakati wa kung'oa yaliyopandwa,
³ Wakati wa kuua na wakati wa kuponya, wakati wa kubomoa na wakati wa kujenga.
⁴ Kuna wakati wa kulia na wakati wa kucheka, wakati wa kuomboleza na wakati kucheza,
⁵ Wakati wa kutupa mawe na wakati wa kukusanya mawe, wakati wa kukumbatia watu wengine wakati wa
kutokumbatia.
⁶ Kuna wakati wa kutafuta vitu na wakati wa kutotafuta, wakati wa kutunza vitu na wakati wa kuvitupa,
⁷ Wakati wa kuchana mavazi na wakati wa kuyashona, wakati wa kunyamaza na wakati wa kuzungumza.
⁸ Kuna wakati wa kupenda na wakati wa kuchukia, wakati wa vita na wakati wa amani.

⁹Ni faida gani mfanyakazi aipatayo katika kazi yake?¹⁰Nimeona kazi ambayo Mungu amewapa wanadamu
kuitimiza.¹¹Mungu amefanya kila kitu kuwa kizuri kwa wakati wake. Pia ameweka umilele ndani ya miyo yao.
Lakini mwanadamu hawesi kuelewa matendo ambayo Mungu ameyafanya, tangu mwanzo wao hadi mwisho.
¹²Ninajua kuwa hakuna kilicho bora kwa mtu ye yeyote kuliko kufurahi na kutenda mema maadamu anaishi-¹³Na
kwamba kila mmoja anapaswa ale na kunywa na anapaswa kuelewa jinsi ya kufurahia mazuri ambayo yanatoka
katika kazi zake zote. Hii ni zawadi kutoka kwa Mungu.¹⁴Ninajua kwamba chochote afanyacho Mungu kinadumu
milele. Hakuna kinawenza kuongezwa au kuondolea, kwa sababu Mungu ndiye aliyekifanya, ili kwamba watu
wamsogelee kwa heshima.

¹⁵ Chochote kilichopo kimekwisha kuwepo; chochote kitakachokuwepo kimekwisha kuwepo. Mungu huwafanya
wanadamu kutafuta vitu vilivijificha.

¹⁶Na nimeona kwamba chini ya juu ubaya upo mahali palipopaswa kuwa na haki, na sehemu ya haki mara nydingi
ina ubaya.

¹⁷Nikajambia moyoni mwangu, “Mungu atahukumu mwenye haki na mbaya kwa wakati muafaka kwa kila
jambo na kila tendo.

¹⁸Nikasema moyoni mwangu, “Mungu huwajaribu wanadamu kuwaonyesha kwamba wao ni kama
wanyama.”¹⁹Kwa kuwa mwisho watoto wa wanadamu na mwisho wa wanyama ni sawa. Kifo cha mmoja ni sawa
na kifo cha mwininge. Wote wana pumzi sawa. Hakuna faida kwa mwanadamu zaidi ya wanyama. Kwa kuwa
hakuna kila kitu isipokuwa pumzi?²⁰Kila kitu kinaenda sehemu moja. Kila kitu kinatoka mavumbini, na kila kitu
kinarudi katika mavumbini.²¹Ni nani ajuaye kama roho ya mwanadamu inaenda juu na roho ya wanyama
inaenda chini?

²²Kwa hiyo tena nikatambua kwamba hakuna lililo jema kwa ye yeyote zaidi ya kufurahia kazi yake, kwa kuwa hilo
ndilo jukumu lake. Ni nani awezaye kumleta tena kuona kinachotokea baada yake?

⁴ ¹Kisha tena nikafikiri kuhusu mateso yote yaliyo chii ya juu. Tazama machozi ya watu walioleswa. Hakuna anaye mfariji kwa ajili yao. Nguvu iko katika mikononi mwa watesaji, lakini wateswaji hawana mfariji.

² Hivyo nikawapongeza watu walio kufa, wale ambao tayari wamekufa, sio wanaoishi, wale ambao wako hai.

³ Ingawa, bahati zaidi kuliko wote wawili ni yule ambaye hajaishi, yeye ambaye hajaona matendo yoyote mabaya ambayo yanafanyika chini ya juu.

⁴Kisha, nikaona kwamba kila tendo la kazi na kila kazi ya ujuzi wa mtu ni vivu wa jirani. Huu pia ni ubatili na mvuke na kujaribu kuushika upepo.

⁵ Mpumbavu hukunja mikono yake na hafanyi kazi, hivyo chakula chake ni mwili wake.

⁶ Lakini afadhalii konzi ya faida pamoja na kazi ya haraka kuliko konzi mbili pamoja na kazi ambayo hujaribu kuushika upepo.

⁷Kisha nikarudi nikafikiria tena kuhusu ubatili chini ya juu:

⁸ Kuna aina ya mtu ambaye yuko peke yake. Hana mtu, hana mwana, wala ndugu. Hakuna mwisho wa kazi zake zote, na macho yake hayaridhiki kwa kupata utajiri. Anashangaa, “Nina jihangaisha na kuharibu furaha yangu kwa ajili ya nani?” Huu pia ni ubatili na hali mbaya.

⁹ Watu wawili wanafanya vizuri zaidi ya mmoja; kwa pamoja wanaweza kupata malipo mazuri kwa ajili ya kazi yao.

¹⁰ Kwa kuwa kama mmoja akianguka, mwingine anaweza kumwinua rafiki yake. Ingawa, huzuni humfuata yeye aliye peke yake anapoanguka kama hakuna mtu wa kumwinua.

¹¹ Na kama wawili wakilala pamoja, wanaweza kupata joto, lakini mtu mmoja anawezaje kupata joto akiwa mwenywewe?

¹² Mtu akiwa peke yake anaweza kushindwa nguvu, lakini wawili wanaweza kusimama katika shambulio Na kamba ya nyuzi tatu haikatika upesi.

¹³Ni bora kuwa kijana masikini kuliko kuwa mfalme mzee na mpumbavu ambaye hajui jinsi ya kusikiliza maonyo.¹⁴Hii ni kweli hata kama mtu mdogo anapokuwa mfalme kutoka gerezani, au hata kama alizaliwa maskini katika ufalme wake.¹⁵Ingawa, niliona kila mmoja aliye kuwa hai na kuzunguka chini ya juu: aliyekua na kijana wa pili aliyejiinua kama mfalme. Aliyejiinua¹⁶Hakuna mwisho kwa watu wote wanaotaka kumtii mfalme mpya, lakini wengi wao hawatamsifu yeye. Hakika hali hii ni ubatili na kujaribu kuushika upepo.

⁵ ¹Linda mwenendo wako unapoenda kwenye nyumba ya Mungu. Nenda kule usikilize. Kusikiliza ni bora kuliko wapumbavu wanapotoa dhabihu wakati hawajui kuwa wanachofanya katika maisha ni kibaya.

² Usiwe mwepesi wa kuongea kwa mdomo wako, na usiufanye moyo wako kuleta jambo lolote kwa haraka mbele za Mungu. Mungu yuko mbinguni, lakini uko duniani, kwa hiyo maneno yako yawe machache.

³ Kama una mambo mengi ya kufanya na kuhangai, pengine utapata ndoto mbaya. Na pengine utaongea maneno mengi ya upumbavu.

⁴Ukiweka nadhiri kwa Mungu, usichelewe kuifanya, kwa kuwa Mungu hafurahii upumbavu. Fanya kile ulichoapa utakifanya.⁵Ni bora kutokuweka nadhiri kuliko kuweka nadhiri ambayo usiyoiondoa.⁶Usiuruhusu mdomo wako kusababisha mwili wako kutenda dhambi. Usiseme kwa mtumwa wa kuhani, "Kile kiapo kilikuwa kwa makosa." Kwani nini kumfanya Mungu akasirike kwa kuapa kwa uongo, kumchochea Mungu aharibu kazi ya mikono yako?⁷Kwa kuwa katika ndoto nydingi, kama ilivyo katika maneno mengi, kuna ubatili. Hivyo mwogope Mungu.

⁸Unapomwona maskini akiteswa na kunyang'anywa haki na kutendewa vibaya katika jimbo lako, usishangae kama kwamba hakuna anaye fahamu, kwa sababu kuna watu katika mamlaka ambaa hutazama, kuna hata walio juu yao.⁹Kwa nyongeza uzalishaji wa ardhi ni kwa kila mmoja, na mfalme mwenyewe huchukua uzalishaji kutoka mashambani.

¹⁰ Yeyote apendaye fedha hatatosheka na fedha, na yeyote apendaye utajiri mara zote hutaka zaidi. Huu pia ni ubatili.

¹¹ Kadri mafanikio yanapoongezeka, ndivyo wanavyoongezeka watu wanaotumia. Kuna faida gani katika utajiri kwa mmiliki isipokuwa kuutazama kwa macho yake?

¹² Usingizi wa mfanyakazi ni mtamu, kama anakula kidogo au sana, lakini utajiri wa mtu tajiri haumuruhusu yeye kulala vizuri.

¹³Kuna jambo baya zaidi ambalo nimeliona chini ya jua: mali iliyowekwa akiba na mwenye nayo, inamsababishia taabu mwenyewe.

¹⁴ Wakati tajiri anapopoteza utajiri wake kwa bahati mbaya, mwana wake, ambaye amemzaa, habakiziwi chochote mikononi mwake.

¹⁵ Kama mtu azaliwavyo uchi kutoka tumboni mwa mamaye, vivyo hivyo ataondoka katika maisha haya akiwa uchi. Hachukui chochote kutoka katika kazi yake.

¹⁶Jambo jingine baya kabisa, kama mtu alivyo kuja ni lazima aende vivyo hivyo. Hivyo ni faida gani mtu yeyote aipatayo katika kufanya kwa ajili ya upepo?

¹⁷ Wakati wa siku zake anakula gizani na anafedheheshwa sana na magonjwa na hasira.

¹⁸Tazama, kile nilichokiona kuwa kizuri na kufaa ni kula na knywa na kufurahia faida kutoka katika kazi zetu zote, tuzifanyazo chini ya jua wakati wa siku za maisha haya ambayo Mungu ametupa. Kwa kuwa huu ni wajibu wa mtu.¹⁹Yeyote ambaye Mungu amempa vitu na pesa na uwezo wa kupokea sehemu yake na kufurahi katika kazi yake hii ni zawadi kutoka kwa Mungu.²⁰Kwa kuwa mara kadhaa hakumbuki siku za maisha yake, kwa sababu Mungu anamfanya kuhangai na mambo ambayo anafurahia kuyafanya.

6 ¹Kuna ubaya ambao nimeuona chini ya jua, na ni mbaya kwa watu.²Mungu anawenza kumpa mtu mali na utajiri na heshima kwa kiasi kwamba hakosi chochote anachokitamani mwenyewe, lakini kisha hampi uwezo wa kukifurahia. Badala yake mtu mwingine hutumia vitu vyake. Huu ni ubatili, teso baya.

³Kama mtu akizaa watoto mia moja na kuishi miaka mingi, ili kwamba siku za miaka yake ni nyingi, lakini kama moyo wake hautosheki kwa mema na hazikwi kwa heshima, kisha ninasema kwamba, mtoto aliyezaliwa akiwa amekufa ni bora kuliko alivyo.⁴Hata mtoto huyo amezaliwa bila faida na anapita katika njia mbaya, na jina lake halitambuliki.⁵Ingawa mtoto huyu haoni jua au kujua kitu chochote, ana pumziko ingawa mtu huyo hakupumzika.⁶Hata kama mtu akiishi miaka elfu mbili lakini hajifunzi kufuraia vitu vizuri, aenda sehemu moja kama mtu yejote yule.

⁷ Ingawa kazi yote ya mtu ni kujaza mdomo wake, ila hamu yake haishibi.

⁸ Hakika ni faida gani aliyo nayo mwenye hekima kuliko mpumbavu? Ni faida gani aliyo nayo maskini hata kama anajua jinsi ya kutenda mbele ya watu?

⁹ Ni bora kuridhika na kile ambacho macho hukiona kuliko kutamani kile ambacho hamu isiyo tulia inatamani, ambayo pia ni ubatili na kujaribu kuushika upepo.

¹⁰ Chochote ambacho kimekuwepo, tayari kimekwisha kupewa jina lake, na vile mtu alivyo ni kama tayari amekwisha fahamika. Hivyo imekuwa haifai kugombana na yule ambaye ni muhukumu mkuu wa wote.

¹¹ Maneno mengi ambayo yanaongelewa, ndivyo yasiyo na maana yanaongezeka, kwa hiyo ni faida gani iliyopo kwa mwanadamu?

¹²Kwa kuwa ni nani ajuaye nini kilicho kizuri kwa mtu katika maisha yake wakati wa ubatili wake, siku zilizo hesabika ambazo kwa hizo anapita kama kivuli? Ni nina anayeweza kumwambia mtu kile kitakacho kuja chini ya jua baada ya kupita?

⁷ ¹Jina zuri ni bora kuliko manukato ya ghamara, na siku ya kufa ni bora kuliko siku ya kuzaliwa.

² Ni bora kwenda kwenye nyumba ya maombolezo kuliko nyumba ya karamu, kwa kuwa maombolezo huja kwa watu wote wakati wa mwisho wa uhai, kwa hiyo watu wanaoishi ni lazima waweke hili moyoni.

³ Huzuni ni bora kuliko kicheko, kwa kuwa baada ya uso wa huzuni huja furaha ya moyo.

⁴ Moyo wa mwenye hekima uko katika nyumba ya maombolezo, lakini moyo wa wapumbavu uko katika nyumba ya karamu.

⁵ Ni bora kusikiliza maonyo ya mtu mwenye hekima kuliko kusikiliza wimbo wa wapumbavu.

⁶ Kwa kuwa kama mlion wa miiba chini ya chungu, ndivyo kilivyo kicheko cha wapumbavu. Huu pia ni mvuke.

⁷ Kweli jeuri humfanya mtu mwenye hekima kuwa mpumbavu, na rushwa huharibu moyo.

⁸ Ni heri mwisho wa jambo kuliko mwanzo; na watu wenye uvumilivu ni bora kuliko wenye majivuno rohoni.

⁹ Usikasirike haraka rohoni mwako, kwa sababu hasira hukaa katika miyo ya wapumbavu.

¹⁰ Usiseme, "Kwa nini siku za zamani zilikuwa bora kuliko siku hizi?" Kwa kuwa sio kwa sababu ya hekima kwamba unauliza swalii hili.

¹¹ Hekima ni njema kama vitu vya thamani tunavyorithi kutoka kwa wazazi wetu. Inatoa faida kwa wale wanaoliona juu.

¹² Kwa kuwa hekima hutoa ulinzi kama vile fedha inavyoweza kutoa ulinzi, lakini faida ya maarifa ni kwamba hekima humpa uhai kwa yejote aliye nayo.

¹³Tafakaria matendo ya Mungu: Ni nani awezaye kuimarisha chochote alichokipindisha?

¹⁴ Wakati nyakati vinakuwa njema, ishi kwa furaha katika hali hiyo, lakini wakati unapokuwa mbaya, tafakari hili: Mungu ameruhusu hali zote ziwepo, Kwa sababu hii, hakuna mwanadamu yejote atakaye fahamu chochote kinacho kuja baada yake.

¹⁵Nimeona mambo mengi katika siku zangu za ubatili. Kuna watu wenye haki ambaa wanaangamia licha ya kwamba wana haki, na kuna watu waovu wanaoishi maisha mrefu licha ya kwamba ni waovu.

¹⁶ Usiwe mwenye haki katika macho yako mwenyewe. Kwa nini kujiharibu mwenyewe?

¹⁷ Usiwe mwovu sana au mpumbavu. Kwa nini ufe kabla ya wakati wako?

¹⁸ Ni vyema kwamba ushike hekima hii, na kwamba usiache haki iende zake. Kwa kuwa mtu amchae Mungu atatimiza ahadi zake zote.

¹⁹ Hekima ina nguvu ndani ya mwenye hekima, zaidi ya watawala kumi katika mji.

²⁰ Hakuna mtu mwenye haki juu ya nchi anayefanya mema na hatendi dhambi.

²¹ Uisisikilize kila neno linaongelewa, kwa sababu unaweza kusikiamtumishi wako anakulaani.

²² Vivyo hivyo unafahamu mwenyewe ndani ya moyo wako umewalaani wengine mara kadhaa.

²³Haya yote nimeyathibitisha kwa hekima. Nikasema, "nitakuwa mwenye hekima," lakini zaidi ambavyo ningekuwa.

²⁴ Hekima i mbali na kina sana. Ni nani awezaye kuipata?

²⁵ Nikageuza moyo wangu kujifunza kuchunguza na kutafuta hekima na ufanuzi wa ukweli, na kufahamu kwamba ubaya ni ujinga na kwamba upumbavu ni wazimu.

²⁶ Nikapata kufahamu kwamba uchungu kuliko kifo, ndivo alivyo mwanamke yejote ambaye moyo wake umejaa mitego, na nyavu, na ambaye mikono yake ni minyororo. Yeyote ampendezaye Mungu ataponyoka kutoka kwake, lakini mwenye dhambi atachukuliwa naye.

²⁷"Tafakari kile nilichovumbua," asema Mwalimu. "Nimekuwa nikiongeza uvumbuzi mmoja hadi mwingine ili kwamba nipate ufanuzi wa ukweli.²⁸Hii ndiyo bado natafuta, lakini bado sijapata. Sikupata mwanamme mmoja mwenye haki mionganoni mwa elfu, lakini sikupata mwanamke mionganoni mwa wale wote.²⁹Nimegundua hili: kwamba Mungu alimuumba binadamu akiwa mnyoofu, lakini wametoka katika hali ya unyofu wakitafuta magumu mengi.

8 ¹Ni mtu gani mwenye hekima? Ambaye anafahamu matukio yana maana gani katika maisha? Hekima ndani ya mtu husababisha uso wake kung'ara, na ugumu wa uso wake hubadilika.

²Ninakushauri kuitii amri ya mfalme kwa sababu ya kiapo cha Mungu cha kumlinda yeye.³Usiharakishe kuondoka mbele ya uwepo wake, na usisimame kuunga mkono jambo lisilofaa, kwa kuwa mfalme anafanya chochote anacho tamani.⁴Neno la mfalme hutawala, kwa hiyo ni nani atakaye mwambia, 'Unafanya nini?

⁵ Yeyote ashikaye amri za mfalme hukwepa madhara. Moyo wa mwenye hekima hutambua mwelekeo muafaka na muda wa kuenda.

⁶ Kwa kuwa kila jambo lina jibu sahihi, na wakati wa kujibu, kwa sababu taabu ya mtu ni kubwa.

⁷ Hakuna anaye fahamu kinacho fuata. Ni nani awezaye kumwambia nini kinacho kuja?

⁸ Hakuna mwenye uwezo juu ya roho aizue roho; wala hana mamlaka juu ya siku ya kufa; wala hakuna kuruhusiwa katika vita vile; wala uovu hautamwokoa yule aliyeuzoea.

⁹Mambo hayo yote nimeyaona, nikatia moyo wangu katika kila kazi iliyofanyika chini ya jua. Kuna wakati ambapo mtu mmoja anayo mamlaka juu ya mwensiwe kwa hasira yake.¹⁰Hivyo niliwaona wabaya wakizikwa hadharani. Waliondolewa mahali patakatifu na kuzikwa mahali waliposifiwa na watu katika mji walipokuwa wamefanya matendo maovu. Hii nayo haifai.

¹¹Wakati hukumu dhidi ya tendo ovu haihukumiwi haraka, hushawishi miyo ya wanadamu kutenda ubaya.

¹²Hata kama mwenye dhambi afanye uovu mara mia moja na bado aishi kwa muda mrefu, bado ninafahamu itakuwa vyema kwa wale wanao muheshimu Mungu, wanaouheshimu uwepo wake walio nao.¹³Lakini haitakuwa vyema kwa mtu mwovu; mkewe hatacheleweshwa. Siku zake kama kizuri kitowekacho upesi, kwa sababu hamuheshimu Mungu.

¹⁴Kuna ubatili mwingine usio faa, jambo jingine linaofanyika juu ya dunia. Mambo hutokea kwa watu wenyе haki kama yatokeavyo kwa watu waovu, na mambo hutokea kwa wenyе haki kama yatokeavyo kwa waovu.

Ninasema hili pia ni ubatili usiofaa.¹⁵Kwa hiyo nikapendekeza furaha, kwa sababu mtu hana jambo bora chini ya jua zaidi ya kula na kunywa na kuwa na furaha. Furaha ndiyo itamfuata katika kazi zake kwa siku zote za maisha yake ambayo Mungu amempa chini ya jua.

¹⁶Nikauweka moyo wangu kufamu hekima na kufahamu kazi inayofanyika juu ya nchi, kazi ambayo inafanyika mara nydingi pasipo kufumba macho usiku au mchana.¹⁷Kisha nika tafakari matendo yote ya Mungu, na kwamba mtu hawezi kuelewa kazi inayofanyika chini ya jua. Bila kujali mtu anafanya kupata majibu, hatayapata. Ingawa mwenye hekima anaweza kuamini anajua, kitu kweli hajui.

⁹ ¹Kwa kuwa nilifikiri haya yote katika akili zangu kufahamu kuhusu watu weny haki na weny hekima na matendo yao. Wote wako katika mikono ya Mungu. Hakuna anayefahamu kama upendo au chuki itakuja kwa mtu.

²Kila mmoja ana mwisho sawa. Mwisheso sawa una subiria watu weny haki na waovu, wema, walio safi na wasio safi, yeeye atoaye dhabibu na yule asiye dhabibu. Kama vile watu wema watakuwa weny dhambi nao watakuwa vivyo hivyo. Kama vile yule anayeapa atakavyo kufa, vivyo hivyo mtu yule aogopaye kuweka kiapo naye atakufa.

³Kuna mwisheso mwovu kwa kila kitu kinachofanyika chini ya jua, na mwisheso kwa kila mtu. Moyo wa mwanadamu umejaa uovu, na wazimu uko katika miyo yao wakati wanaishi. Hivyo baada ya hilo wanaenda kwa wafu.⁴Kwa kuwa yeoyote anayeungana na wote walio hai kuna tumaini, kama vile mbwa aliye hai ni bora kuliko simba aliye kufa.

⁵ Kwa kuwa watu walio hai, lakini walio kufa hawajui chochote. Hawana tena tuzo yeoyote kwa sababu kumbukumbu yao imesahaulika.

⁶ Upendo wao, chuki na vivu vimekatiliwa mbali muda mwingi. Hawatapata sehemu katika kitu chochote kinachofanyika chini ya jua.

⁷Nenda zako, kula mkate wako kwa furaha, na kunywa mvinyo wako na moyo wa furaha, kwa kuwa Mungu huruhusu kusherehekeza kazi njema.⁸Nguo zako ziwe nyeupe siku zote, na kichwa chako kipake mafuta.⁹Ishi kwa furaha na mwanamke umpedaye siku zako zote za maisha yako ya ubatili, siku ambazo Mungu amekupatia chini ya jua wakati wa siku zako za ubatili. Hiyo ni thawabu kwa ajili yakazi yako chini ya jua.¹⁰Chochote mkono wako unakifanya, kifanye kwa nguvu zako kwa sababu hakuna kazi, au ufanuzi au ujuzi au hekima katika kaburi, unapoenda.

¹¹Nimeona baadhi ya vitu vyakuvutia chini ya jua: Mashindano hayatokani na watu weny mbio. Vita havitokani na watu imara. Mkate hautokani na watu weny busara. Mali hazitokani na watu weny ufahamu. Kibali hakitokani na watu weny ujuzi. Badala yake muda na bahati huwaathiri wao wote.

¹²Kwa kuwa hakuna anaye fahamu wakati wake wa kufa, kama vile samaki wanawavyo katika nyavu ya kifo, au kama vile ndege akamatwavyo katika mtego. Kama wanyama wanadamu wamefungwa katika nyakati mbaya ambazo ghafla huwaangukia.

¹³Pia nimeona hekima chini ya jua kwa namna ambayo kwangu ilionekana kubwa.¹⁴Kulikuwa na mji mdogo na watu wachache ndani yake, na mfalme mkuu akaja kinyume na mji huo na akauzingira na akajenga mahandaki kwa ajili ya kuushambulia.¹⁵Na katika mji kulikuwa na maskini, mtu mwenye hekima, ambaye kwa hekima yake aliuokoa mji. Ila baadaye hakuna aliye mkumbuka yule maskini.¹⁶Hivyo, nikasema, “Hekima ni bora kuliko nguvu, lakini hekima ya mtu maskini hudharauliwa, na maneno yake hayasikilizwi.”

¹⁷ Maneno ya watu weny hekima yaliongewa polepole yanasiwi vizuri kuliko makelele ya mtawala yeoyote mionganoni mwa wapumbavu.

¹⁸ Hekima ni bora kuliko silaha za vita, lakini mwenye dhambi mmoja anaweza kuharibu mazuri mengi.

10 ¹Kama nzi walio kufa husababisha manukato kutoa harufu ya uozo, hivyo hivyo upumbavu kidogo hushinda hekima na heshima.

² Moyo wa mtu mwenye hekima huelekea kulia, lakini moyo wa mpumbavu huelekea kushoto.

³ Wakati mpumbavu anapotembea barabarani, fikira zake zina upungufu, ikithibitisha kwa kila mtu kwamba ni mpumbavu.

⁴ Kama jaziba za mtawala zikiinuka kinyume na wewe, usiache kazi yako. Utulivu unaweza kutuliza ukatili mkubwa.

⁵ Kuna uovu niliouona chini ya juu, aina ya kosa ambalo huja kutoka kwa mtawala:

⁶ Wapumbavu wanapewa nafasi za uongozi, wakati watu walio faulu wanapewa nafasi za chini.

⁷ Nimewaona watumwa wakipanda farasi, na watu walio faulu wakitembea kama watumwa juu ya ardhi.

⁸ Yeyote anayechimba shimo anaweza kutumbukia ndani yake, na popote mtu anayevunja ukuta, nyoka anaweza kumuuuma.

⁹ Yeyote achongaye mawe, anaweza kuumizwa nayo. Na mtu achongaye mbao, anaweza kujihatarisha kwa hiyo.

¹⁰ Kama chuma butu kisicho na makali, na mtu hainoi, kisha ni lazima atumie nguvu nyingi, lakini hekima hutoa faida kwa ufaulu.

¹¹ Kama nyoka akiuma kabla hajafurahi, hivyo hakuna faida kwa mfurahishaji.

¹² Maneno ya kinywa chamtu mwenye hekima yana huruma. Lakini midomo ya mpumbavu humumeza mwenyewe.

¹³ Kama maneno yanavyo anza kutiririka mdomoni mwa mpumbavu, ujinga hutoka, na mwisho mdomo wake hutiririka wazimu mbaya.

¹⁴ Mpumbavu huongeza maneno, lakini hakuna ajuaye kinachokuja. Ni nani ajuaye baada yake?

¹⁵ Jasho la wapumbavu huwavaa wao, hivyo hawajui hata barabara ya kwenda mjini.

¹⁶ Ole wako ardhi kama mfalme wako ni kijana mdogo, na kama viongozi wako huanza karamu asubuhi!

¹⁷ Lakini umebarikiwa ardhi kama mfalme wako ni mwana wa waungwana, na kama vingozi wako hula wakati muafaka, kwa nguvu, na sio kwa ulevi.

¹⁸ Kwa sababu ya uvivu paa huanguka. Na kwa sababu isiyo fanya kazi nyumba hupata ufa.

¹⁹ Watu huandaa chakula kwa kicheko, divai huleta furaha maishani, na fedha hutimiza hitaji kwa kila kitu.

²⁰ Usimlaani mfalme, hata katika akili, na usiwalaani wenye mali katika chumba chako cha kulala. Kwa kuwa ndege wa angani inaweza kuchukua maneno yako. Chochote kilicho na mabawa kinaweza kusambaza jambo.

11 ¹Tawanya mkate wako juu ya maji mengi, kwa kuwa utaupata tena baada ya siku nyingi.

- ² Shiriki mkate na watu saba, hata wanane kwa kuwa haujui ni majanga gani yanayo kuja juu ya nchi.
- ³ Kama mawingu yamejaa mvua, yanajivua yenyewe chini ya nchi. Na kama mti ukianguka kuelekea kusini au kuelekea kaskazini, popote mti unapoangukia papo hapo utabakia.
- ⁴ Yeyote autazamaye upepo yawezekana asipande, na yeyote atazamaye mawingu yawezekana asivune.
- ⁵ Kama usivyo jua njia ya upepo, wala vile ambavyo mtoto akuavyo tumboni, vivyo hivyo huwezi kuielewa kazi ya Mungu, aliye umba kila kitu.
- ⁶ Asubuhi panda mbegu yako; hadi jioni, fanya kazi kwa mikono yako kama inavyo hitajika kwa kuwa haujui ni ipi itafanikiwa, jioni au asubuhi, au hii au ile au zote zitakuwa nzuri.
- ⁷ Kweli nuru ni tamu, na ni kitu cha kufurahisha kwa ajili ya macho kuona jua.
- ⁸ Kama mtu akiishi miaka mingi, na aifurahie yote, lakini na afikiri juu ya siku zijazo za giza, kwa kuwa zitakuwa nyingi. Kila kitu kijacho ni ubatili unaoteketea.
- ⁹ Furahia kijana, katika ujana wako, na moyo wako ufurahie siku za ujana wako. Fuatilia yale mema ya moyo wako, chochote kilicho mbele ya macho yako. Ingawa, fahamu kwamba Mungu atakuleta hukumuni kwa ajili ya vitu hivi vyote.
- ¹⁰ Ondoa hasira kutoka moyoni mwako, na usijali maumivu yoyote katika mwili wako, kwa sababu ujana na nguvu zake ni ubatili.

12 ¹Pia mkumbuke Muumba wako katika siku za za ujana, kabla ya siku za ugumu hazijaja, na kabla ya miaka hajafika utakapo sema, "Mimi sina furaha katika hizo,"

² fanya hivi kabla ya nuru ya juu na mwezi na nyota havijawa giza, na mawingu kurudi baada ya mvua.

³ Huo utakuwa wakati ambapo mlinzi wa ikulu atatetemeka, na wanaume imara wameinama, na wanawake wanaao saga kukoma, kwa sababu ni wachache, na wale wanao chungulia dirishani hawaoni vizuri tena.

⁴ Huo utakuwa wakati ambaao milango imefungwa katika mtaa, na mlion wa kusaga kukoma, wakati wanaume watasitushwa kwa mlion wa ndege, na wimbo wa sauti ya wasichana kukoma.

⁵ Utakuwa wakati ambapo watu wataogopa vilivyoinku na hatari iliyoko barabarani, na wakati ambapo mlozi utachanua maua, na wakati panzi watakapokokotana wenye, na wakati ambapo hamu za asili zitakaposhindwa. Kisha mtu aenda katika nyumba yake ya milele na waombolezaji wateremka mitaani.

⁶ Mkumbuke Muumba wako kabla ya kamba ya fedha kukatwa, au bakuli ya dhahabu kupasuka, au gudulia kuvunjwa kwenye chemichemi, au torori la maji kuvunjika kisimani,

⁷ Kabla mavumbi kurudia mahali yalipotoka, na roho kurudi kwa Mungu aliyeitoa.

⁸ Kama ukungu wa mvuke," asema mwalimu, kila kitu ni mvuke upoteao.

⁹Mwalimu alikuwa na hekima na aliwafundisha watu maarifa. Alisoma na kuazimu na kutunga mithali nyingi katika mpangilio.¹⁰Mwalimu alitafuta kuandika kwa kutumia vithibitisho dhahiri, maneno ya kweli yaliyo wima.

¹¹Maneno ya watu wenye hekima ni kama mchokoo. Kama misumari iliyo gongomewa ndani, ndivyo yalivyo maneno ya mabwana katika mkusanyiko wa mithali zao, ambazo zimefundishwa na mchungaji mmoja.

¹²Mwanangu kuwa makini na kitu zaidi, utengenezaji wa vitabu vingi, ambavyo havina mwisho, na kusoma kwingi huleta uchovu mwilini.

¹³ Mwisho wa jambo baada ya kila kitu umeshafika, kwamba ni lazima umche Mungu na kushika amri zake, kwa kuwa hili ndilo jukumu lote la mwanadamu.

¹⁴ Kwa kuwa Mungu ataleta kila tendo hukumuni, pamoja na kila kitu kilichofichika, kizuri au kibaya.

Wimbo wa sulemani

1 ¹Wimbo ulio Bora, ambaao ni wa Sulemani. Mwanamke mdogo akizungumza na mpenzi wake

² O, laiti angenibusu na mabasu ya mdomo wake, kwa kuwa upendo wake ni bora kuliko mvinyo.

³ Mafuta yako ya upako yana manukato mazuri; jina lako ni kama marashi yaeleayo, hivyo wanawake wadogo wanakupenda.

⁴ Nichukuwe kwako, na tutakimbia. Mwanamke akizungumza mwenye Mfalme amenipeleka vyumbani mwake. Mwanamke akizungumza na mpenzi wake; nina furahi kuhusu wewe; acha ni shereheke upendo wako; ni bora kuliko mvinyo. Ni halisi kwa wanawake wengine kupenda. Mwanamke akizungumza na wanawake wengine.

⁵ Mimi ni mweusi lakini ni mzuri, enyi mabinti wa wanaume wa Yerusalem - mweusi kama hema za Kedari, mzuri kama mapazia ya Sulemani.

⁶ Usinishangae kwa sababu ni mweusi, kwa sababu juu limeniunguza. Wana wa mama yangu walikuwa na hasira juu yangu; walinifanya mtunzaji wa mashamba ya mizabibu, lakini shamba langu la mizabibu sijalitunza. Mwanamke akizungumza na mpenzi wake.

⁷ Niambie, wewe ambaye moyo wangu wakupenda, wapi unalishia mifugo yako? Wapi unapumzisha mifugo yako mchana? Kwa nini niwe kama mtu anaye hakangaika mionganoni mwa mifugo ya marafiki zako? Mpenzi wake anamjibu

⁸ Kama haujui, uliye mzuri mionganoni mwa wanawake, fuata nyayo za mifugo yangu, na ulishe watoto wako wa mbuzi karibu na hema za wachungaji.

⁹ Nina kulinganisha, mpenzi wangu, na farasi mzuri wa kike mionganoni mwa farasi wa magari ya Farao.

¹⁰ Mashavu yako ni mazuri kwa mapambo, shingo yako na mikufu ya madini.

¹¹ Nitakufanya mapambo ya dhahabu yaliochanganywa na fedha. Mwanamke akiongea mwenye.

¹² Wakati mfalme akiwa amelala kitandani mwake, marashi yangu yakasambaza harufu.

¹³ Mpenzi wangu kwangu ni kama mkebe wa marashi unaolala usiku katika maziwa yangu.

¹⁴ Mpenzi wangu kwangu ni kama kifurushi cha maua ya hena katika mashamba ya mizabibu ya Eni Gedi.

Mpenzi wake anazungumza naye.

- ¹⁵ Sikiliza, wewe ni mzuri, mpenzi wangu; ona, wewe ni mzuri; macho yako ni kama ya hua. Mwanamke anazungumza na mpenzi wake.
- ¹⁶ Sikiliza, wewe ni mtanashati, mpenzi wangu, jinsi gani ulivyo mtanashati.
- ¹⁷ Nguzo za nyumba yetu ni za matawi ya mierezi, na dari letu ni la matawi ya miberoshi.

2 ¹Mimi ni ua katika tambarare, nyinyoro katika bonde. Mwanaume akizungumza naye

- 2** Kama nyinyoro mionganoni mwa mimba, ndivyo wewe, mpenzi wangu, mionganoni mwa mabinti wengine wote. Mwanamke akizungumza mwenyewe
- 3** Kama mti wa mpera ulivyo mionganoni mwa miti ya misituni, ndivyo mpenzi wangu alivyo mionganoni mwa wanaume. Nina kaa chini ya kivuli chake kwa furaha sana, na tunda lake ni tamu kwa ladha yangu.
- 4** Amenileta kwenye ukumbi wa maakuli, na bendera yake juu yangu ilikuwa upendo. Mwanamke akizungumza na mpenzi wake.
- 5** Nihuishe kwa keki za mizabibu na kuniburudisha kwa mapera, kwa kuwa nimedhohofika na mapenzi. Mwanamke akizungumza mwenyewe
- 6** Mkono wake wa kushuto upo chini ya kichwa changu, na mkono wake wa kulia wanikumbatia. Mwanamke akizungumza na wanawake wengine.
- 7** Ninawataka muape, mabinti wa Yerusalem, kwa swala na paa wa porini, kwamba hamtaamsha au kuchochea mapenzi yetu hadi yatakapoisha yenye. Mwanamke akizungumza mwenyewe.
- 8** Sauti ya mpenzi wangu hiyo! O, huyu yuwaja, akiruka ruka juu ya milima, akiruka vilimani.
- 9** Mpenzi wangu ni kama swala au mtoto mdogo wa paa; angalia, amesimama nyuma ya ukuta wetu, akishangaa kupitia dirishani, akichungulia wavuni.
- 10** Mpenzi wangu alizungumza na mimi na kusema, “Amka, mpenzi wangu; Mzuri wangu, twende pamoja nami.
- 11** Angalia, baridi imepita; mvua imeisha na kutoweka.
- 12** Maua yametokeza juu ya nchi; wakati wa kupunguza matawi na kuimba kwa ndege umekuja, na sauti za hua zimesikika nchini kwetu.
- 13** Mti wa tini umepevusha tini zake za kijani, na mizabibu imechanua; yatoa marashi yake. Inuka, mpenzi wangu, mzuri wangu, na uje nami.
- 14** Hua wangu, katika miamba ya mawe, katika miamba ya siri ya mipasuko ya milima, acha nione uso wako. Acha nisikie sauti yako, kwa kuwa sauti ni tamu, na uso wako ni mzuri.” Mwanamke akiongea mwenyewe.
- 15** Wakamate mbweha kwa ajili yetu, mbweha wadogo wanao haribu mashamba ya mizabibu, kwa kuwa shamba letu la mizabibu limechanua.
- 16** Mpenzi wangu ni wangu, na mimi ni wake; anakula penye nyinyoro kwa raha. Mwanamke anaongea na mpenzi wake
- 17** Enenda zako, mpenzi wangu, kabla pepo za jioni hazija vuma na vivuli kutoweka. Nenda zako; kuwa kama ayala au mtoto mdogo wa paa katika milima ya mawe mengi.

3 ¹Usiku katika kitanda changu nilikuwa na shauku ya yeye nimpendaye; nilimtafuta, lakini sikumpata.

² Nilisema binafsi, "Nitainuka na kwenda kuitia mji, kuitia mitaa na sokoni; nitamtafuta yule moyo wangu umpendaye." Nilimtafuta, lakini sikumpata.

³ Walinzi walinipata walipokuwa doria katika mji. Nikawauliza, "Mmemuona wa moyo wangu yule nimpendaye?"

⁴ Ni baada ya muda mfupi nilipokuwa nimewapita nikampata wa moyo nimpendaye. Nilimshika na sikumuacha hadi nilipomleta nyumbani mwa mama yangu, katika chumba cha yeye aliyenichukua mimba. Mwanamke akiongea na wanawake wengine.

⁵ Ninataka muape, mabinti wa wanaume wa Yerusalem, kwa ayala na paa wa porini, kuwa hamtachochaea wala kuwasha mapenzi yetu hadi yatakapoisha yenyewe. Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe

⁶ Nini hiyo inayo toka nyikani kama nguzo za moshi, umefukizwa manemane na ubani, pamoja na unga wote wa manukato unaouzwa na wafanya biashara?

⁷ Angalia, nikitanda cha Sulemani; mashujaa sitini wamekizunguka, wakuu wa vita wa Israeli

⁸ Wao ni wazoefu wa upanga na wanaujuzi wa vita. Kila mwanaume ana upanga wake pembedi yake, akijizatiti na maasi ya usiku.

⁹ Mfalme Sulemani akajijengea kiti cha kifalme cha kubebwa na mbao za Lebanoni.

¹⁰ Nguzo zake zilijengwa kwa fedha; nyuma kuliwekwa dhahabu, na kiti kwa kitambaa cha zambarau. Ndani mwake kulipambwa na upendo na mabinti wa wanaume wa Yerusalem. Mwanamke mdogo akizungumza na wanawake wa Yerusalem

¹¹ Nenda nje, mabinti wa wanaume wa Sayuni, na mtazame mfalme Sulemani, akivikwa taji ambalo mamaye alimvika siku ya arusi yake, katika siku ya furaha ya maisha yake.

4 ¹O, wewe ni mzuri, mpenzi wangu; wewe ni mzuri. Macho yako ni ya hua nyuma ya kilemba chako cha uso.
Nywele zako ni kama kundi la mbuzi likishuka chini kutoka Mlima Gileadi.

² Meno yako ni kama kondoo walionyolewa, wakitoka sehemu ya kuoshwa. Kila mmoja ana pacha, na hamna hata mmoja mionganoni mwao aliyefiwa.

³ Mdomo wako ni kama uzi mwekendu; mdomo wako wapendeza. Mashavu yako ni kama majani ya komamanga nyuma ya kilemba chako cha uso.

⁴ Shingo yako ni kama mnara wa Daudi ukiwa umejengwa kwa mistari ya mawe, na ngao elfu moja ikining'nia juu yake, ngao zote za wanajeshi.

⁵ Maziwa yako mawili ni kama swala wawili, mapacha wa ayala, wakila mionganoni mwa nyinyoro.

⁶ Kabla jioni ifike na vivuli vitoweke, nitaenda kwenye mlima wa manemane na vilima vya ubani.

⁷ Wewe ni mzuri kwa kila namna, mpenzi wangu na hakuna lawama ndani yako.

⁸ Njoo nami kutoka Lebanoni, bibi harusi wangu. Njoo nami kutoka Lebanoni; njoo kutoka juu ya kilele cha Amana, kutoka juu ya vilele vya Seneri na Herimoni, kutoka shimonini mwa simba, Kutoka mashimo ya milima ya chui.

⁹ Umeuiba moyo wangu, dada yangu, bibi harusi wangu; umeuiba moyo wangu, kwa mtazamo wako tu mmoja kwangu, ukiwa na mkufu wako mmoja wa shingo yako.

¹⁰ Jinsi gani upendo wako ulivyo mzuri, dada yangu, bibi arusi wangu! Jinsi gani zaidi upendo wako ulivyo bora kuliko mvinyo, na harufu ya marashi yako kuliko manukato yeoyote.

¹¹ Midomo yako, bibi harusi wangu, yatiririka asali; asali na maziwa viko chini ya ulimi wako; harufu ya mavazi yako ni kama marashi ya Lebanoni.

¹² Dada yangu, bibi harusi wangu ni bustani ilio fungwa, bustani iliyofungwa, chemchemi iliyowekewa muhuri.

¹³ Matawi yako ni kichaka cha miti ya komamanga yenyenye matunda tofauti, na ya mimea ya hina na nardo,

¹⁴ Nardo na Zafarani, mchaisi na mdalasini pamoja na aina zote za uvumba, manemane na udi na aina bora za manukato.

¹⁵ Wewe ni bustani ya chemchemi, kisima cha maji safi, mifereji inayoshuka kutoka Lebanoni. Mwanamke mdogo akizungumza peke yake

¹⁶ Amka, upepo wa kaskazini; njoo, upepo wa kusini; vuma katika bustani yangu ili manukato yake yatoe marashi. Mpenzi wangu na aje katika bustani yake na kula matunda ya chaguo lake.

5 ¹Nimekuja katika bustani yangu, dada yangu, bibi arusi wangu; Nimekusanya udi wangu na manukato yangu. Nimekula sega langu la asali na asali yangu; Nimekunywa mvinyo wangu pamoja na maziwa yangu. Marafiki wanazungumza na wapenzi Kuleni, marafiki; kunywени na mlewe na mapenzi. Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe

- ² Nilikuwa nimelala, lakini moyo wangu ulikuwa macho katika ndoto. Sauti ya mpenzi wangu yabisha na kusema, "Nifungulie, dada yangu, mpenzi wangu, hua wangu, usiye na dosari, kwa kuwa kichwa changu kimelowa na matone, nywele zangu kwa unyevu wa usiku."
- ³ "Nimevua joho langu; je, azima nilivae tena? Nimeosha miguu yangu; je, lazima niichafue tena?"
- ⁴ Mpenzi wangu kwa mkono wake kupitia kwenye kitasa cha mlango akanigusa, na moyo wangu ukawa umewaka kwa ajili yake.
- ⁵ Nimeamka kumfungulia mlango mpenzi wangu; mikono yangu ikawa yamiminika na manemane, vidole vyangu na unyevu wa manemane, katika komeo la mlango.
- ⁶ Nimemfungulia mlango mpenzi wangu, lakini mpenzi wangu alikuwa aligeuka na kuondoka. Moyo wangu ukadidimia aliponena; nikakosa tumaini. Nikamtafuta, lakini sikumpata; nikamuita, lakini hakunijibu.
- ⁷ Walinzi waliokuwa wakizunguka mjini walnipata mimi; walnipiga chini na kunijeruhi; askari katika ukuta walichukua nguo yangu ya juu. Mwanamke mdogo akizungumza na wanawake wa mji
- ⁸ Ninawataka muape, mabinti wa Yerusalem, kwamba mkimuona mpenzi wangu, ni kitu gani mtamjulisha? Mwambie nimenyong'onyea sababu ya upendo wangu kwake. Wanawake wa mji wakizungumza na mwanamke mdogo
- ⁹ Mpenzi wako ana ubora gani kuliko mwanaume mwengine, wewe uliye mzuri mionganoni mwa wanawake? Kwanini mpenzi wako bora kuliko mpenzi mwengine, hadi utuulize tuweke nadhiri kama hii? Mwanamke mdogo akizungumza na wanawake wa mji
- ¹⁰ Mpenzi wangu amenawiri na anang'aa, Kati ya wanaume elfu kumi.
- ¹¹ Kichwa chake ni dhahabu safi; nywele zake ni laini na nyeusi kama kunguru.
- ¹² Macho yake ni kama ya hua pembezoni mwa vijito vya maji, yameoshwa na maziwa, yameundwa kama mikufu.
- ¹³ Mashavu yake ni kama vitanda vya manukato, vinavyotoa harufu ya marashi. Midomo yake ni nyinyoro, inayotiririka manemane.
- ¹⁴ Mikono yake ni ya mianzi ya dhahabu iliyozungushiwa mikufu; tumbo lake ni pembe lililofunikwa yakuti ya samawati.
- ¹⁵ Miguu yake ni nguzo za marimari, iliyowekwa juu ya dhahabu safi; muonekano wake ni kama Lebanon, mizuri kama mierezi.
- ¹⁶ Midomo wake ni mtamu kuliko; ni mzuri sana wa kupendeza. Huyu ni mpenzi wangu, na huyu ni rafiki yangu, mabinti wa Yerusalem.

- 6** ¹Mpenzi wako ameenda wapi, aliye mzuri mionganoni mwa wanawake? Kwa uelekeo gani mpenzi wako ameenda, ili tumtafute nawe? Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe
- ² Mpenzi wangu ameenda katika bustani yake, kwenye vitanda vyta manukato, kwenda kula katika bustani na kukusanya nyinyoro.
- ³ Mimi ni wa mpenzi wangu, na mpenzi wangu ni wangu; hula mionganoni mwa nyinyoro kwa raha. Mpenzi wa mwanamke akizungumza naye
- ⁴ Wewe ni mzuri kama Tirza, mpenzi wangu, wapendeza kama Yerusalem, wahamasisha kwa utusho kama jeshi lenye bendera mbele.
- ⁵ Geuza macho yako mbali na mimi, kwa kuwa yananizidi ukali. Nywele zako ni kama kundi la mbuzi likishuka chini kutoka miteremko ya Mlima Gileadi.
- ⁶ Meno yako ni kama kundi la kondoo likishuka kutoka sehemu ya kuoshwa. Kila mmoja anapacha, na hamna ata mmoja kati yao aliyefiwa.
- ⁷ Mashavu yako ni kama majani ya komamanga nyuma ya kilemba chako cha uso. Mpenzi wa mwanamke akizungumza peke yake
- ⁸ Kuna malikia sitini, masuria themanini, na wanawake wachanga bila idadi.
- ⁹ Hua wangu, wangu asiye na dosari, ni yechee pekee; ni binti pekee wa mama yake; ndiye kipenzi cha mwanamke aliye mzaa. Mabinti wa wenzengu wamemuona na kumuita mbarikiwa; wanawake-malikia na masuria walimuona pia, na wakamsifia: Kile walicho sema wanawake-malikia na masuria
- ¹⁰ “Ni nani huyo anaye jitokeza kama kukicha, mzuri kama mwezi, anayeng’aa kama jua, uamasisha-kwa utisho kama bendera ya jeshi?” Mpenzi wa mwanamke akizungumza mwenyewe
- ¹¹ Nilienda kwenye kichaka cha miti ya milozi kuona mimea midogo ikikua bondeni, kuona kama mizabibu ilikuwa imechipua, na kama mikomamanga imestawi.
- ¹² Sikujua ni lini nafsi yangu ilinikalisha juu ya gari la farasi la mfalme wangu waungwana. Mpenzi wa mwanamke akizungumza naye.
- ¹³ Geuka nyuma, geuka nyuma, wewe mwanamke mshunami; geuka nyuma, geuka nyuma ili niweze kukutizama kwa mshangao! Mwanamke mdogo akizungumza na mpenzi wake Kwanini wanishangaa, mwanamke mkamilifu, kana kwamba nina cheza katikati ya mistari miwili ya wachezaji?

- ⁷ ¹Jinsi gani miguu yako ilivyo yaonekana mizuri kwenye viatu, binti wa mfalme! Mapaja yako ni kama mikufu, kama kazi ya mjenzi.
- ² Kitovu chako ni kama duara la bakuli; kamwe kisikose mchanganyiko wa mvinyo. Tumbo lako ni kama ngano iliyoumuka na kuzungushiwa nyinyoro.
- ³ Maziwa yako mawili ni kama watoto wawili wa ayala, mapacha wa ayala.
- ⁴ Shingo lako ni kama mnara wa pembe; macho yako ni kama maziwa ya Heshiboni kwenye lango la Bathi Rabimu. Pua yako ni kama mnara wa Lebanoni ambao watazama kuelekea Damasko.
- ⁵ Kichwa chako ni kama Karmeli; nywele kichwani mwako ni za zambarau nyeusi. Mfalme amestaaajabishwa na vifundo vyake nya wele.
- ⁶ Jinsi gani ulivyo mzuri na wakupendeza, mpenzi, na mazuri yako.
- ⁷ Urefu wako ni wa kama mti wa mtende, na maziwa yako kama vifungu nya matunda.
- ⁸ Nilisema, “Ninataka kuupanda huo mti wa mtende; nitashika matawi yake.” Maziwa yako nayawe kama vifungu nya mizabibu, na harufu ya pua yako iwe kama mapera.
- ⁹ Mdomo wako na uwe kama mvinyo bora, ukishuka taratibu kwa mpenzi wangu, ukiteleza kwenye midomo yetu na meno. Mwanamke mdogo akizungumza mwenyewe
- ¹⁰ Mimi ni wa mpenzi wangu, na ananitamani.
- ¹¹ Njoo, mpenzi wangu, twende nje ya mji; tulale usiku kwenye vijiji.
- ¹² Tuamke mapema twende kwenye mashamba ya mizabibu; tuone kama mizabibu imeweka machipukizi, kama maua yake yamechanua, na kama mikomamanga imetoa mau. Pale nitakupa penzi langu.
- ¹³ Mitunguja ya toa harufu yake; katika mlango wa tunapoishi kuna kila aina ya matunda, mpya na ya kale, niliyokuhifadhia, mpenzi wangu.

- 8** ¹Ninatamani ungekua kama kaka yangu, aliyenonyona ziwa la mama yangu. Ila kila nilipokutana nawe nje ningekubusu pasipo mtu kunidharau.
- ² Ningekuongoza na kukuleta kwenye nyumba ya mama yangu, ye ye aliyenifundisha. Ningekupa mvinyo uliochachwa unywe na baadhi ya jwisi ya komamanga. Mwanamke mdoogo akizungumza mwenyewe
- ³ Mkono wake wa kushoto uko chini ya kichwa changu na mkono wake wa kulia wanikumbatia. Mwanamke akiongea na wanawake wengine
- ⁴ Ninataka muape; mabinti wa wanaume wa Yerusalem, kuwa hamsha au kuchochea mapenzi yetu hadi yatakapo isha yenyewe. Wanawake wa Yerusalem wakizungumza.
- ⁵ Ni nani huyu ambaye anakuja kutoka nyikani, akimuegemea mpenzi wake? Mwanamke mdoogo akizungumza na mpenzi wake nimekuamsha chini ya mti wa mpera; pale mama yako alichukua mimba; pale alikuzaa, alijifungua wewe.
- ⁶ Niweke kama muhuri kwenye moyo wako, kama muhuri kwenye mkono wako, kwa kuwa mapenzi yana nguvu kama mauti. Mapenzi mazito hayana kurudi kama kwenda kuzimu; miale yake yalipuka; ni miale ya moto inayo waka, miale yenyе joto kuliko moto wowote.
- ⁷ Maji yaliyozuka hayawezi kuzimisha upendo, wala mafuriko hayawezi kuuondoa. Mwanaume akitoa mali zake zote kwa ajili ya upendo, ukarimu wake utadharauliwa. Kaka zake mwanamke mdoogo wakizungumza wenyewe
- ⁸ Tuna dada mdoogo, na matiti yake bado hayajakua. Tutamfanyia nini dada yetu siku hatakayoahidiwa kuolewa?
- ⁹ Kama ye ye ni ukuta, tutamjengea juu yake mnara wa fedha. Kama ye ye ni mlango, tutampamba kwa mbao za mierezi. Mwanamke mdoogo akizungumza peke yake
- ¹⁰ Nilikuwa ukuta, lakini matiti yangu sasa ni kama nguzo imara; hivyo nimekomaa machoni pake mleta amani. Mwanamke mdoogo akizungumza mwenyewe
- ¹¹ Sulemani alikuwa na shamba la mizabibu huko Baali Hamoni. Aliwakodishia wao ambao wangelitunza. Kila mmoja alipaswa kuleta shekeli elfu moja za fedha kwa matunda yake.
- ¹² Shamba langu la mzabibu ni langu hasa, li mbele yangu; shekeli elfu moja ni za kwako, Sulemani mpenzi, na shekeli mia mbili ni za wale wanaotunza matunda yake. Mpenzi wa mwanamke akizungumza naye.
- ¹³ Wewe unayeishi katika bustani, marafiki zangu wanasikiliza sauti yako; acha na mimi niwezekuisikia pia. Mwanamke mdoogo akiongea na mpenzi wake
- ¹⁴ Harakisha, mpenzi wangu, na uwe kama paa au mtoto wa paa kwenye milima ya manukato.

Isaya

1 ¹Maono ya Isaya mwana wa Amozi ambayo aliyona kuhusu Yuda na Yerusalem katika vipindi vya utawala wa Uzia, Yothamu, Ahazi, na Hezekia, wafalme wa Yuda.

²Sikia enyi mbingu, tega sikio ewe nchi; kwa kuwa Yahwe amesema: "Nimewatunza na kuwalea watoto, lakini wamenigeuka.

³ Ng'ombe anamjua anayemmiliki na punda anajua sehemu anapowekekwa chakula, lakini Israeli hawajui, wala hawafahamu."

⁴ Ole! Taifa, wenye dhambi, mtu muovu, watoto wa wenyе zambi, watoto wanaoenda kinyume, Wamemtelekeza Yahwe, wamedharau aliye Mtakatifu wa Israeli, wamejitenga wenyewe kutoka kwake.

⁵ Kwa nini ulikuwa unaendelea kupigwa? Kwa nini unazidi kuasi zaidi na zaidi? Kichwa chote kinauma, moyo wote ni dhaifu.

⁶ Kutoka kwenye unyayo wa mguu mpaka kichwani kila sehemu ina maumivu; ni madonda na majeraha mabichi yaliyoachwa wazi, ambayo hayajafungwa, kuasifishwa, kuwafunga vidonda vyao, wala kuwaponya kwa mafuta.

⁷ Nchi yenu imeharibiwa; miji yenu imechomwa moto; mashamba yenu- mbele, wageni wamehiaribu-wamepatelekeza katika uharibifu, ulioangushwa na wageni

⁸ Binti Sayuni ameacha kama kibanda katika shamba la mzabibu, kama kivuli kitika shamba la matango, kama mji unaomba.

⁹ Kama Yahwe wa majeshi hakutuasha kwa mda mfupi tungekuwa kama Sodoma, tungekuwa kama Gomora.

¹⁰ Sikiliza neno la Yahwe, enyi viongozi wa Sodomu; sikilizeni sheria ya Mungu wetu, enyi watu wa Gomora:

- ¹¹ “Sadaka zenu ni nyingi kiasi gani kwangu?” asema Yahwe. “Nimesikia vya kutosha kuhusu sadaka yenu ya mwana kondoo, na mnyama alionona; na damu ya ng’ombe, ndama, au mbuzi si vifurahii.
- ¹² Ulipokuja kuonekana mbele yangu, Ni nani aliyehitaji hili juu yako, kukanyaga katika mahama yangu?
- ¹³ Msilete tena sadaka zisizo na maana; maana zinaniongezea uchafu mmekusanyika katika siku yenu mpya ya mwenzi na sabato-Mimi siwezi vumlia mikusanyiko hii ya waovu.
- ¹⁴ Ninaichukia sherehe yenu mpya ya mwenzi na sherehe zilizoteuliwa; ni mzigo kwangu; nimechoka kuubeba.
- ¹⁵ Hivyo basi mnapotawanya mikono yenu kitkika maombi, sitawangalia hata kama mkiomba sana, sitawasikiliza; mikono yenu imejaa damu.
- ¹⁶ Jiosheni, jitakaseni wenyewe; ondoeni matendo maovu mbele ya macho yangu; acheni kutenda dhambi;
- ¹⁷ jifunze kutenda mema; tafuta ukweli; msiwanyanyase, wapeni haki yatima, walindeni wajane.”
- ¹⁸ Njooni sasa, njooni tusemezane, asema Yahwe, japokuwa dhambi zenu ni nyekundu kama bendera zitakuwa nyeupe kama theluji; japokuwa ni myekundu kama damu zitakuwa kama sufi.
- ¹⁹ Kama utakubali na kutii, utakula mema ya nchi,
- ²⁰ lakini ukikataa na kugeuka, upanga utakuangamiza, maama Yahwe amesema.
- ²¹ Ni kwa jinsi gani mji ulioaminika umekuwa kahaba! Ulikuwa ni mij wenyе usawa na haki, lakini sasa mji umejaa mauwaji.
- ²² Fedha zenu zimechafuka, na mvinyo wenu umechanganjwa na maji.
- ²³ Viongozi wenu wamemgeuka Mungu wamekuwa marafiki wa wezi; ye yote anayopenda rushwa na kuikimbilia. Hawawajali yatima, wala wajane wanaokuja kuwanyenyeka mbele yao.
- ²⁴ Hivyo basi hili ndilo tamko la Bwana, Yahwe wa majeshi, Shujaa wa Israeli: Ole wao! Nitachukua hatua kwa wale walio kinyume na mimi na niwaadhibu wale wanaonipinga;
- ²⁵ Nitaugeuza mkono wangu juu yako, nitatakasa chuma kilicho chakaa na kuondoa kutu yote.
- ²⁶ Nitailinda hukumu yako kama ilivyokuwa mwanzo, na washauri wako kama ilivyokuwa hapo mwanzo; baada ya hapo mtaitwa mji wa haki, mji wa imani.”
- ²⁷ Sayuni itakombolewa kwa haki, na wanaotubu kwa haki.
- ²⁸ Waasi na wenyе dhambi wataangamizwa pamoja, na wale wataenda kinyume na Yahwe wataauliwa.
- ²⁹ Kwa kuwa utaona aibu juu ya miti ya mialoni uliyoitamani, na utakuwa na hofu juu ya bustani uliyochagua.
- ³⁰ Kwa kuwa utakuwa kama mualoni ambao majani yake yamenyauka, na kama bustani isiyokuwa na maji.
- ³¹ Mtu mwenye nguvu atakuwa kama kitu kikavu, na kazi yake itakuwa kama cheche; zitawaka moto kwa pamoja, na hakuna hata mmoja atawezekuuzima.”

2 ¹Vitu ambavyo Isaya mwana wa Amozi alivijua katika maono, kuhusu Yuda na Yerusalemu.

2 Na itakuwa katika siku za mwisho, ule mlima wa nyumba ya Yahwe itaanzishwa kama mlima mrefu zaidi, na utanyanyuliwa juu ya vilima, na mataifa yote yatakusanyika pale.

3 Watu wengi watakuja na kusema, "Njooni, twendeni juu ya mlima wa Yahwe, kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo, kwa hiyo anaweza kutufundisha baadhi ya njia zake na tunaweza kutembea katika njia zake." Nje ya Sayuni itaenda sheria na neno la Yahwe litatoka Yerusalemu.

4 Atahukumu kati ya mataifa na atatoa maamuzi kwa watu wote; watayapiga nyungo mapanga yao kuwa majembe, na mikiki yao kama ya kukatia ndoano; taifa halitanyanya upanga juu ya taifa lingine, na wala hawata jiandaa kwa vita tena.

5 Nyumba ya Yakobo, njooni, na tutembee katika mwanga wa Yahwe.

6 Kwa maana mmewatekeleza watu wenu, nyumba ya Yakobo, wamejazwa na desturi kutoka mashariki na dalili kutokea kama mfilisti, na watasalimiana kwa mikono na wana wa wageni.

7 Nchi yao imeja fedha na dhahabu, na hakuna mipaka katika utajiri wao; nchi yao pia imeja farasi, wala hakuna mipika ya magari.

8 Nchi yao pia imeja sanamu; wanaabu utengenezaji wa mikono yao wenyewe, vitu aambavyo vidole vyao vimetengeneza.

9 Watu watainama chini, na kila mmoja atanguka chini; hivyo basi msiwanyanyue juu.

10 Nendeni maeneo yenyi miamba na mijifche kwenye aridhi kwa hofu ya Yahwe na kwa utukufu wa enzi yake.

11 Mtu anaye tazama kwa kujivuna atashushw chini, na kiburi cha watu kitashushwa chini, na Yahwe mwenyewe atainuliwa siku hiyo.

12 Maana kutakuwa na siku ya Yahwe wa majeshi juu ya yejote anayejigamba na kujiinua juu, na dhidi ya yejote mwenyeye kiburi na atashushwa chini-

13 na dhidi ya mierezi ya Lebanoni iliyo juu na kupandishwa juu, na dhidi ya mialoni ya Bashani.

14 Siku hiyo ya Yahwe wa majeshi itakuwa dhidi ya milima yote mirefu, na dhidi ya vilima vyote vilivyonyanyuliwa juu,

15 na dhidi ya minara mirefu, na dhidi ya kila ukuta unaojitokeza,

16 na dhidi ya merikebu zote za Tarshishi, na dhidi ya vyombo vizuri vya meli.

17 Kiburi cha kitashushwa chini, na kiburi cha wanaume kitaanguka; Yahwe mwenyewe atainuliwa siku hiyo.

18 Sanamu zote zitaondolewa.

19 Wanaume wataingia kwenye mapango ya miamba na mashimo ya aridhi, kwa hofu ya Yahwe, na kwa utukufu wa enzi yake, atakapo nyanyuka na kuitisha nchi.

20 Siku hiyo watatupa sanamu zao za fedha na dhahabu ambazo wametengeneza wenyewe kwa ajili ya kuabudia - watazitupa mbali kwa fuko na popo.

21 Watu wataingia kwenye miamba kuititia mwanya itakuwa miamba chakavu, kwa hofu ya Yahwe na utukufu wa enzi yake,

22 usimwaminia mtu, ambae pumzi yake inatokea katika pua yake, ni kwa kiasi gan?

- ³ ¹Ona, Bwana, Yahwe wa majeshi, anakaribia kuwachukua kutoka Yerusalem na Yuda wasaidizi na wafanyakazi: wasambazaji wote wa mikate, wasambazaji wote wa maji;
- ² mtu mwenye nguvu, shuja, hakimu, nabii, dalili za msomaji, na mzee;
- ³ naodha wa hamsini, raia husika, mshauri, fundi mtarajiwa, na mchawi stadi.
- ⁴ Nitamuweka kijana tu kama kiongozi wenu, kijana atawaongoza wao.
- ⁵ Watu watanyanyasika, kila mmoja mmoja na kila mmoja na jirani yake; watoto watawatusi wazee, na mivutano itawapa changamoto waheshimiwa.
- ⁶ Mwanaume atamshikilia ndugu yake katika nyumba ya baba yake na kusema, ‘Unayo kanzu; uwe kiongozi wetu, na uharibifu huu uwe mikononi mwako.
- ⁷ ‘Siku hiyo atapaza sauti na kusema, ‘hautakuwa mganga; sina mkate wala mavazi. Hatanifanya kuwa kiongozi wa watu.
- ⁸ Kwa maana Yerusalem kuna mashaka, na Yuda imeanguka, kwa sababu mazungumzo yao na matendo yao yako kinyume na Yahwe, wanayapinga macho ya utukufu wake.
- ⁹ Angalia nyuso zao zinashudia kinyume nao; na watasema dhambi zao kama Sodoma; hawatazificha, Ole wao! Maana wanakamilisha janga lao wenyewe.
- ¹⁰ Mwambie mtu mwenye haki kwamba itakuwa vizuri, maana watakula matunda ya matendo yao.
- ¹¹ Ole kwa wakosaji! Itakuwa vibaya kwa yeye, maana malipo ya mikono yake yatafanyika kwake pia.
- ¹² Watu wangu-watoto wangu wanawakandamiza, na wanawake wanawaongoza wao. Watu wangu, wale wanaowaongoza wanawaongoza vibaya na kuchanganya muelekeo wa nja yenu.
- ¹³ Yahwe simama juu ya mashitaka; yeye amesimama kuwashtaki watu.
- ¹⁴ Yahwe atakuja na hukumu juu ya wazee na watu wao na viongozi wao: “Umeharibu shamba; nyara kutoka kwa masikni ziko kwenye nyumba zako.
- ¹⁵ Kwa nini unaponda watu wangu na kusaga nyuso za masikini?” Hili ni tamko Bwana, Yahwe wa majeshi.
- ¹⁶ Yahwe anasema hivyo kwa sababu mabinti wa Sayuni wanajigamba, wanatembea pekee yao vichwa vyao vikiwa juu, na kutaniana kwa macho yao, na kutakata kokote waendako na kuamua upatu kwa miguu yao,
- ¹⁷ Kwa hiyo Bwana atafanya magonjwa ya mapele kwenye kichwa cha mabinti wa Sayuni, na Yahwe atawafanya upaa.
- ¹⁸ Siku hiyo Bwana ataondoa mapambo mazuri yaliyoko kwenye kifundo cha miguu, bendi za kichwa chao, kaya zao; bangili za masikio,¹⁹ bangili za miguu na taji zao;²⁰ kitambaa cha kichwa, chaini za miguu, mafurungu na maboksi ya marashi na na haiba ya bahati.²¹ Atatoa bangili na kipini kwenye pua;²² sherehe za mavazi, mapazia na mabegi ya mkononi;²³ vioo vya mkononi, sanda nzuri, vilemba vya kichwa na taji.
- ²⁴ Badala ya manukato mazuri kutakuwa na arufu mbaya; na badala ya ukunda, kamba, kufunika kwa vazi la gunia; kitia alama mwilini kwa moto badala ya uzuri. Wanaume wao wataanguka kwa upanga,
- ²⁵ na wanaume wenye nguvu wataanguka kwenye vita.
- ²⁶ Lango la Yerusalem litaomboleza na kuomboleza; na atakuwa peke yake amekaa chini ya ardhi.

4 ¹Siku hiyo wanawake saba watamchukua mwanaume mmoja na kusema, “Tutakula chakula chetu wenyewe, tutavaa nguo zetu wenyewe. Lakini tunahitaji kuchukua jina lako ili tuondoe aibu zetu.”²Na siku hiyo tawi zuri la Yahwe na utukufu, na matunda yatakuwa na ladha nzuri na kupendeza kwa wale wanaoishi Israeli.³Itatokea kwa yule aliyeachwa Sayuni na wale waliobakia Yerusalemu wataitwa watakatifu, yeyeto aliyeandikwa chini anaishi Yerusalemu.⁴Hii itatokea pale ambapo Bwana atasafisha uchafu wa mabinti wa Sayuni, na atasafisha madoa ya damu kutoka kati ya Yerusalemu, kwa namna ya roho ya hukumu na roho ya kuungua na moto.⁵Tena juu ya mlima wote wa Sayuni na mahali pakukusanyikia, Yahwe atafanya wingu na moshi kwa wakati wa mchana na moto unaong'a wakati wa usiku; na itakuwa dari juu ya utukufu wote.⁶Kutakuwa na kivuli kwenye makazi wakati mchana kuzuia jua, na kimbilio na mfuniko kutoka kwenye mawimbi na mvua.

5 ¹Acha niimbe kwa mpPENDWA wangu mzuri, wimbo wa mpPENDWA wangu kuhusu shamba la mzabibu.
MpPENDWA wangu ana shamba kwenye mlima wenyе rutuba.

- ² Analilima, anaondoa mawe, na anaotesha aina ya mizabibu iliyo bora. Na hujenga mnara katikati ya shamba akichimba shinikizo ndani yake. Anasubiria mzabibu uzae matunda lakini unazaa zabibu mwitu.
- ³ Kwa hiyo sasa, wakazi wa Yerusalem na watu wa Yuda, toa hukumu kati yangu na shamba la mzabibu.
- ⁴ Je ni kitu gani cha ziada unaweza ukakifanya kwenye shamba langu la mizabibu, ambacho sijakifanya? Ninapoitazamia izae matunda, kwa nini inazaa matunda mwitu?
- ⁵ Sasa nitawambia kitu nitakacho kifanya kwenye shamba langu la mzabibu: nitaondoa uzio, nitaligeuza kuwa malisho, Nitavunja ukuta wake chini. Na itakanyagwa chini.
- ⁶ Nami nitaliharibu wala halitapaliliwa wala kulimwa, bali litatoa mbigiri na miba; nami nitayaamuru mawingu yasinyeshee mvua juu yake.
- ⁷ Maana shamba la mzabibu la Yahwe Bwana wa majeshi ni nyumba ya Israeli, na mtu wa Yuda ndio mazao yake ya kupendeza; anaisubiria haki lakini badala ya yaki kuna mauwaji; maana haki, lakini badala yake ni kelele zikihitaji msaada.
- ⁸ Ole wao wanaoungana nyumba kwa nyumba, shamba kwa shamba, mpaka wanamaliza, na umebaki mwenyewe kwenye shamba!

⁹Yahwe wa majeshi ameniambia mimi, nyumba nyingi zitakuwa wazi, hata kubwa na zinazovutia, hakuna mwenyeji yeyote.

- ¹⁰ Maana mashamba ya mizabibu la nira kumi lilitoa bathi moja tu, na homeri ya mbegu itatoa efa tu.
- ¹¹ Ole wao wanaoamka asubuhi na mapema kutafuta pombe kali, wale wanaokaa usiku wa manane mpaka pombe inawaka moto.
- ¹² Wanashereke kwa kinubi, kinanda, kigoma, filimbi, na mvinyo, lakini hawazitambui kazi za Yahwe, wala hawaziangalii kazi za mikono yake.
- ¹³ Kwa hiyo watu wangu wameenda kifungoni kwa kukosa uelewa; viongozi wao wakuheshimiwa wanashinda na njaa, na watu wao hana kitu cha kunjwa.
- ¹⁴ Hivyo basi kuzimu kumeongeza ladha yake na imefungua kinywa chake kwa kiasi kikubwa; wasomi wao, viongozi wao, manabii na wenyе furaha mionganoni mwao, watashuka kuzimu.
- ¹⁵ Mtu atalazimishwa kuinama chini, na watu watakuwa wayenyekevu; na macho yao ya kujivuna yatatupwa chini,
- ¹⁶ Yahwe wa majeshi atainuliwa katika haki yake, na Mungu mtakatifu atajidhirisha kuwa mtakatifu kwa haki yake.
- ¹⁷ Ndipo kondoo watalishwa kama wako kwenye malisho yao wenyewe, na katika uharibifu, kondoo watachungwa kama wageni.
- ¹⁸ Ole wao wanaovuta pamoja na waovu kwa kamba isiyo na maana na wanaovuta pamoja na dhambi kwa kamba za gari.
- ¹⁹ Ole kwa wale wasemao, "Basi na Mungu afanye haraka, basi afanya upesi, ili tuweze kuona kinachotokea; na tuache mipango ya Mtakatifu wa Israeli ije, ili tuifahamu."
- ²⁰ Ole wao waitao uovu wema, na wema ni uovu; inayowakilisha giza kama mwanga, na mwanga kama giza; inayowakilisha kitu kichungu kama kitamu, na kitamu kama kichungu!
- ²¹ Ole kwa wale wenyе busara machoni mwao, na buasra kwa uelewa wao!
- ²² Ole wao ambaо ni washindi kwa kunjwa mvinyo, na wazoefu wa kuchanganya pombe kali;
- ²³ ambaо wako huru kumpa haki mtenda maovu, na kuwanyima haki wenyе haki!
- ²⁴ Hivyo basi kama ndimi za moto zinazokula mabua, kama majani makavu yanavyochomwa na moto, hivyo basi mizizi yake itaoza na maua yake yataperuka kama mavumbi. Hii itatokea kwa sababu wameikataa sheria ya Yahwe wa majeshi, na kwa sababu wamedharau neno la Mtakatifu wa Israeli.
- ²⁵ Hivyo basi hasira ya Yahwe imewaka juu ya watu wake. Ameunyoosha mkono wake juu yao na kuwaadhibu wao. Milima inatikisika, na maiti ni kama takata mitaani. Katika mambo yote haya, hasira yake haijapungua; badala yake, ameunyoosha mkono wake nje.
- ²⁶ Atapandisha bendera ya ishara mabali na mataifa na atapuliza filimbi kwa wale walio mwisho wa nchi. Tazama watakuja wakikimbia mara moja.
- ²⁷ Hakuna tairi wala mashaka mionganoni mwao; hakuna asinzae wala kulala usingizi. Au kama mkanda uliolegea, wala kamba za viatu kukatika.

- ²⁸ Mishale yao ni mikali na upinde wao umejikunja; kwato za farasi wao' ni kama jiwe, na gari lao magurudumu yake ni kama miba.
- ²⁹ Mngurumo wao utakuwa kama wa simba, watanguruma kama mwana wa simba. Watanguruma na kukamata mawindo na kuvuta mbali, na hakuna atakayeokolewa.
- ³⁰ Siku hiyo atanguruma juu ya mawindo kama vile bahari kwa kishindo. Yeyote atakayeangalia nchi, ataona giza na mateso; hata mwanga hutafanjwa kuwa mweusi kwa mawingu.

⁶ Nyakati zile za kifo cha mfalme Uzzia, nilimuona Bwana akiti katika kitu cha enzi; alikuu juu na mahali palipo inuka, na pindo la vazi lake limejaa hekaluni.² Juu yake kuna maserafi; kila moja lina mabwa sita; mawili yamefunika uso wake, na mawili yamefunika miguu yake, na mawili ya kurukia.³ Kila mmoja anaitana na mwenzake nakusema, "Mtakakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu. Ni Yahwe wa majeshi! Dunia yote imejaa utukufu wake."⁴ Misingi ya vizingiti imeshtuka kwa sauti ya mtu aliye nje, na njumba imejaa moshi.

⁵ Ndipo nikasema, "Ole wangu" ninastahili adhabu maan mimi ni mtu mwenye midomo michafu, na ninaishi na watu wenyewe midomo michafu, maana macho yangu yamemuona Mfalme, Yahwe, Yahwe wa majeshi."

⁶ Ndipo mmoja wa maserafi akaruka juu yangu; mkononi mwake akiwa amebeba makaa ya mawe yanayong'aa, ameyachukuwa kwa koleo mathebauni.⁷ Akaugusa mdomo wangu kwa makaa ya mawe na akasema, "Ona, makaa ya mawe yameshika midomo yako; maovu yako yameondolewa, na dhambi zako zimelepiwa kwa hili."

⁸ Nilisikia sauti ya Bwana ikitu, "Nimtume nani; nani ataenda kwa niaba yetu?" Ndipo nikasema, "Niko hapa; nitume mimi."

⁹ Akasema, "nenda na uwambie watu, 'mnasikiliza lakini hamelewi; anaona lakini hamuangalii.'

¹⁰ Nenda ufanye miyo ya watu hawa kuwa migumu, na masikio yao kuwa mazito, na macho yao kuwa vipofu. Hivyo basi wanaweza kuona kwa macho yao, kusikia kwa masikio yao, na kuelewa kwa miyo yao wakageuka na kuponywa.

¹¹ Ndipo nikasema, "Bwana, mda gani?" Akanijibu, mpaka mji itakapopata ajali na kuharibiwa na pasipo wakazi, na nyumba hazina watu, na nchi imeanguka katika ukiwa mtupu,

¹² na mpaka pale Yahwe atakapo wapeleka watu mbali, na upweke wa nchi ni mkubwa.

¹³ Hata kama makumi ya watu watabaki kwenye nchi, itaharibiwa kwa mara nyingine kama mwaloni uliokatwa chini na shina lake likabaki, mbegu takatifu kwenye kisiki chake."

⁷ ¹Siku zile wakati Ahazi mwana wa Yothani mwana wa Uzia, mfalme wa Yuda, Rezeni mfalme wa Amramu, na Peka mwana wa Remaelia, mfalme wa Israeli, walienda Yerusalem kupyigana vita nao, lakini hawakuweza kushinda vita.

²Ilitarifiwa kwa nyumba ya Daudi kwamba Amramu amejiunga na Efraimu. Moyo wake na moyo watu wake ukatetemeka, kama vile miti ya misitu inavyopepea kwa upepo.

³Ndipo Yahwe akamwambia Isaya, “Nenda nje na kijana wako, Sheari Jashubu ukaonane na Ahazi mwisho wa mfereji wa birika la juu, katika njia kuu ya uwanja Dobi.⁴Mwambie, ‘awe makini, awe mtulivu, asiogope au vitisho kwa sababu ya mikia hii miwili ya vingi hivi vitokavyo moshi, kwa sababu ya hasira kubwa ya Resini na Amramu, na mwana wa Remalia.⁵Amramu, Ephraimu, na mwana wa Remaeli wamepanga mabaya juu yako; wamesema,” njooni tuwavamie Yuda na kuwaogopesha,⁶njooni tujipange na tumueweke mfalme wetu ndani ya Yuda, mwana wa Tabaeli.”⁷Bwana Yahwe asema, “haitatokea; haitaonekana,

⁸ maana kichwa cha Amramu ni Dameski, na kishwa cha Dameski ni Rezini. Ndani ya miaka sitini na tano, ndoto za Ephraimu zitasambaratishwa na hapatakuwa na watu.

⁹ Efraimu ni kichwa Samaria, na kishwa cha Samaria ni mwana wa Remaria. Na kama hamtasimama imara katika imani yenu, hakika hamtakuwa salama.”

¹⁰Bwana akaongea tena na Ahazi,¹¹“omba ishara ya Yahwe Mungu wako; omba juu ya hilo kwa kina au kwa kiwango cha juu.”

¹²Lakini Ahazi anasema, sitaomba wala kumjaribu Yahwe.”

¹³Hivyo Isaya akajibu, “sikilizen, nyumba ya Daudi. Je haijatosha kwa watu kuujaribu uvumilivu wa watu? Je ni lazima kuujaribu uvumilivu wa Mungu?¹⁴Hivyo basi Mungu mwenyewe atawapa yeye mwenyewe ishara: ona, mwanamke bikira atapata mimba na kumzaa mwana, na atamwita Emanueli.¹⁵Atakula siagi na asali na wakati anapojuu kuyakataa maovu na kuchagua mema.¹⁶Maana kabla mwana ajajua kuyakataa maovu na kuchagua mema, nchi ambayo wewe unawachukia wafalme itakuwa ukiwa.¹⁷Yahwe ataleta juu yako, juu ya watu wako, na juu ya nyumba ya baba yako siku hazijatimmia tangu Efraimu alipompokea Yuda- atamleta mfalme wa Asiria.”

¹⁸Mda huo Yahwe atapuliza filimbikwa ajili ya kupaa kutoka mkondo wa umbali wa Misri, na maana nyuki kutoka nchi ya Asiria.¹⁹Zitakuja na kukaa chini ya korongo, ndani ya mapango ya miamba, kwenye vichaka vya miba, na kwenye malisho.²⁰Katika mda huo Bwana atamnyoa kichwani kichwani na nywele za miguuni kwa wembe ulioazimwa mto Efrarate- mfalme wa Asiria - na vilevile utasafisha ndevu zote.²¹Siku hiyo, mtu atahifadhi ndama na na kondoo wawili,²²na kwa sababu ya maziwa yatakayo patikana ni mengi, atakula siagi, maana kila atakaye bakia kwenye nchi atakula siagi na asali.²³Mda huo, kutakuwa na maelfu ya mizabibu na thamani elfu za shekeli, hakutakuwa na kitu zaidi ya kuzalisha mbigiri na miiba.²⁴Watu wataenda pale kuwinda kwa upinde, kwa sababu nchi yote itazalisha mbigiri na miiba.²⁵Watacaa mbali na vilima vitalimwa kwa jembe, kwa sababu ya hofu ya mbigiri na miiba, lakini hapo patakuwa mahali pa kuchungia ngo'mbe na kondoo.

⁸ ¹Yahwe ameniambia mimi, “chukua meza kubwa na uandike juu yake, ‘Maheri Shalal Hash Baz.’²Nitachagua mashahidi waaminifu wanishuhudie mimi, kuhani Uriia, Zakaria mototo wa Yeberekia.”

³Nilienda kwa huyo nabii mwanamke alipata mimba na kumzaa mwana. Halafu Yahwe akaniambia, “Muite jina lake Shalal Hash Baz;⁴Maana kabla mwana ajajua kulia, ‘Baba yangu, ‘Mama yangu; utajiri wa Dameski, na mateka wa Samaria watachukuliwa na mfalme wa Asiria.

⁵Yahwe aliongea na mimi tena,

⁶ Kwa sababu watu hawa wameyakataa maji ya Shiloa na ni furaha kwa Rezeni na mwana wa Remalia,

⁷ Hivyo basi Bwana anakairbia kuwalettea maji maji ya mto, yenye nguvu na mengi, mfalme Asiria na utukufu wake utakuja juu na kupita juu ya mifereji yake atafurika juu ya kingo zote.

⁸ Mto utafurika kuelekea Yuda, utafurika mpaka kufika kwenye shingo yako. Mabawa yake yaliyonyooshwa utajaza upana wa nchi, Emanueli.”

⁹ Nyie watu mtavunjika vipande vipande, Sikilizeni, nyote muishio nchi zilizo mbali; jiandaeni wenyewe na mtavunyika vipande vipande.

¹⁰ Utatengeneza mpango, lakini haufanyiwa kazi; maana Mungu yuko pamoja nasi.

¹¹Yahwe ameiniambia mimi, kwa mkono wake imara juu yangu, na amenikataza nisitembee katika njia za watu hawa. Nisiseme,

¹² Ni fitina habari ya mambo ambayo watu hawatasema, ni fitina msihofu wala msiogope.

¹³ Yahwe wa majeshi ambaye mtakaye muheshimu kama mtakatifu; yeze ndie mtakayemuogopa na yeze ndiyemtakayemuofia.

¹⁴ Mtakatifu; lakini atakuwa kama jiwe la kikwazo na mwamba wa kujikwaza kwa nyumba zote za Israeli. Na atakuwa mtego na mtego kwa watu wake Yerusalem.

¹⁵ Wengi watajikwaa juu yao na kuanguka na kuvunjika, na kutekwa na kukamata mateka.

¹⁶ Ufunge huo ushuhuda, tia muhuri, na uwape wafuasi wangu,

¹⁷ Nitamsubiri Yahwe, afichaye uso wake kutoka nyumba ya Yakobo; Nitamsubiri yeze.

¹⁸ Ona, Mimi na watoto ambaye Yahwe amenipa mimi ni ishara na maajabu tu katika Israeli kutoka kwa Yahwe wa Majeshi yeze aishiye mlima wa Sayuni.

¹⁹Watakuambia wewe, “tafuta habari kwa watu wenyewe pepo na wachawi,” walio kama ndege na kunong’ona dua. Lakini hawataacha kutafuta habari kwa Mungu wao? Je waenende kwa watu waliokufa badala ya walio hai?

²⁰Kwa sheria na kwa ushuhuda! Kama hawatayasema mambo hayo ni kwa sababu hakuna mwanga wa alfajiri.

²¹Nawatapita katikati ya nchi kwa shida kubwa na njaa. Walipokuwa na njaa, walipatwa na hasira na kumlaani mfalme wao na Mungu wao, na wakajeza macho yao juu.²²Wataiangalia nchi na kuona dhiki, giza, na ukandamizaji wa viza. Watapelekwa kwenye nchi ya giza.

9 ¹Giza itaondolewa kwa yejote ambaye yuko kwenye dhiki. Katika kipindi cha awali aliifedhehesha nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, lakini kipindi cha baadaye ataifanya itukuke, njia ya kuelekea baharini, mbele ya Yordani na mataifa ya Galilaya.

2 Watu wanao tembea katika giza wameona mwanga mkubwa; wale waishio katika nchi ya uvuli wa mauti, mwanga umewaka juu yao.

3 Umeliongeza taifa; umeongeza furaha yao. Wamefurahia mbele yako kama furaha ya kipindi cha mavuno, kama watu wanavyofurahi kugawanya nyara.

4 Maana nira ya mzigo wake, boriti katika mabega yake, fimbo ya mkandamizaji, umesambaratisha ndoto kama siku ya Midiamu.

5 Kila buti likanyagalo gasia na vazi limekwisha kwenye damu itachomwa, mafuta kwa moto.

6 Kwetu mwana amezaliwa, kwetu mwana ametoka; na mtawala atakuwa kwenye mabega yake; na jina lake ataitwa mshauri wa ajabu, Mungu mwenye nguvu, Baba wa milele, Mfalme wa Amani.

7 Enzi yake na amani yake haitakuwa na mwisho, maana anatawala katika kiti cha enzi cha Daudi, na juu ya ufalme wake, ataanzisha hukumu ya haki, tangu sasa na hata milele. Bidii ya Yahwe wa majeshi itafanya haya.

8 Bwana alituma neno juu ya Yakobo, na ikaanguka juu ya Israeli,

9 Watu wote watajua, Hata Samaria na wakazi wote wa Samaria, wanaongea kwa kiburi na moyo wenye kiburi,

10 Matofali yameanguka, lakini tutajenga tena kwa jiwe la patasi; mkuyu umekatwa chini, lakini tutaotesha mierezi katika eneo lao.

11 Hivyo basi Yahwe atamwinua juu yao Rezini, adui zake, atawakoroga adui zake,

12 Waaramea upande wa mashariki, na wafilisti upande wa magharibi. Nao watamla Israeli kwa mdomo uliowazi. Katika mambo yote haya hasira yake haijapungua; badala yake ameunyosha mkono wake nje.

13 Lakini hawatageuka kwa yule anayewapiga wao, wala kumtafuta Yahwe wa majeshi.

14 Hivyo basi yao atakata kichwa nakiwiwili cha Israeli, kuti na nyasi, katika siku moja.

15 Viongozi na watu wenye vyeo na manabii wanaofundisha kuwa uongo ni mkia.

16 Wale wanaowaongoza watu hawa wanawaongoza vibaya, na wale wanaongozwa wameangamia.

17 Hivyo basi Bwana atafurahia juu ya vijana wadogo wala hatakuwa na huruma kwa yatima na wajane, maana kila mmoja hana Mungu na ni watenda dhambi, na kila mdomo unazungumza matendo mabaya. Mambo yote haya, hasira yake haijapungua; badala yake mkono wake umenyooka hata sasa.

18 Matendo mabaya yataungua kama moto, moto hulao mbigili na miiba; itachoma hata vichaka vya mwitu, na safu ya moshi mkubwa upaa.

19 Japo hasira ya Yahwe wa majeshi imeunguza, na watu ni kama mafuta kwenye moto. Hakuna mtu aliyemuacha ndugu yake.

20 Watanyakuwa chakula katika mkono kulia lakini bado watasikia njaa; watakula chakula kwa mkono wa kushoto lakini hawataridhika. Kila mmoja atakula nyama ya mkono wake mwenywewe.

21 Manase; kwa pamoja watavamia Yuda. Mambo yote haya, hasira yake haitapungua; badala yake, amenyoosha mkono wake hata sasa.

10¹Ole wao watimizao sheria zisizo za haki na waandikao sheria zisizo na haki.

² Wanawanyima wahitaji haki yao, wanawaibia watu wangu walio masikini haki zao, wajane mateka wao, na kuwafanya waliofiwa na baba zao mawindo yao!

³ Hutafanya nini siku ya hukumu pale siku ya uaribifu itakapokuja kutoka mbali, utakimbilia msaada kwa nani? Na utauacha utajiri wako wapi?

⁴ Hakuna kitakachobaki, utaota mionganoni mwa wafungwa au kuanguka mionganoni mwa wauwaji. Katika mambo yote haya, hasira yake haijapungua; badala yake mkono wake ameunyoosha hata sasa.

⁵ Ole kwa watu wa Asiria klabu ya asira yangu, fimbo ya asira yangu!

⁶ Nimemtuma juu ya taifa lenye kiburi na juu ya watu waliobebe uwingi wa hasira. Ninaamuru chukua nyara, chukua mawindo, na kuwakanyaga wao kama matope mitaani.

⁷ Lakini hichi sicho alichomaanisha, wala sivyo afikiriavyo. Maana katika moyo wake ni kuharibu na kuondoa mataifa.

⁸ Maana amesema, “wakuu wote sio wafalme?

⁹ Je, Kalno si kama Karkemish? Je, Hamathi si kama Arpadi? Je, Samaria si kama Demeski?

¹⁰ Kama mikono yangu imeshinda falme za ibada ya sanamu, ikiwa sanamu zao za kuchonga ni bora kuliko sanamu za Yerusalem,

¹¹ na Kama nilivyofanya kule Samaria na sanamu zake zisizo na maana, je sitaweza kufanya hivyo Yerusalem na sanamu zake?”

¹²Pindi ambapo Bwana alipoimaliza kazi kwenye mlima Sayuni na juu ya Yerusalem, nitayaadhibu maneno ya moyo wenye kiburi ya mfalme wa Asiria na majivuno yake.

¹³ Maana asema, “Kwa nguvu zangu za mkono wangu nimetenda jambo hili, na kwa hekima yangu maana nina akili tena niemiondoa mipaka ya kabila za watu na kuzipora hazina zao wenyenji kama mtu shujaa.

¹⁴ Na mkono wangu umezitoa mali za mataifa kama vile mtu ayakusanyavyo mayai, kama nilivyokusanya dunia yote. Hakuna atakayepeperusha mabawa yake au kufungua midomo yake au kulia.”

¹⁵ Je shoka lijisifu lenyewe juu ya mtu anayelitumia? Je, msumeno ujikutuse juu yake auvutaye? Au fimbo ingemuinua yeeye ambaye si mti.

¹⁶ Hivyo basi Yahwe wa majeshi atatuma wadhaifu mionganoni mwa wasomi wa kijeshi; na chini ya utukufu na kuteketea kama kuteketea kwa moto.

¹⁷ Mwanga wa Israeli utakuwa moto, na Mtakatifu wake atakuwa ni moto unaoteketeza na kula mbigiri siku moja.

¹⁸ Yahwe atauteketeza utukufu wa msitu wake na shamba lake linalo stawi, vyote nafsi na mwili; itakuwa kama vile mgonjwa apotezae maisha yake.

¹⁹ Mabaka ya miti ya misitu itakuwa michache sana, ambayo mwana anaweza kuyahesabu.

²⁰ Siku hiyo, mabaka ya Israeli, familia ya Yakobo ambayo imekimbia, hawatategemea kushindwa, lakini watamtegemea Yahwe, Mtakatifu wa Israeli.

²¹ Mabaka ya Yakobo yatarudi kwa Mungu mwenye nguvu.

²² Kwa kupidia watu wako, Israeli ni kama mchanga kama pwani ya bahari, Mabaka yao tu ndio yatakayorudi. Uharibifu wa amri, na mahitaji ya wingi wa haki.

²³ Maana Bwana wa majeshi, anakaribia kuleta uharibifu utachukua nafasi kubwa katika nchi.

²⁴Hivyo basi Bwana Yahwe wa majeshi anasema, “watu wangu muishio Sayuni, msiwaogope watu wa Asiria. Atawangamiza nyie kwa fimbo na atawanyua wafanyakazi juu yenu, kama ilivyotokea kwa Wamisri.

²⁵ Msimuogope, kwa mda mfupi hasira yangu itakwisha juu yenu, na hasira yangu italeta uharibifu.”

²⁶ Hivyo Yahwe wa majeshi atapiga mjeledi juu yenu kama vile alivyoishinda Midiani karibu na mwamba Orebu. Na atanyanya fimbo yake juu ya bahari kama alivyofanya kule Misri.

²⁷ Siku hiyo mzigo wake utanyanyuliwa kwenye mabega yako na nira katika shingo yako, nayo nira itaharibiwa kwa sababu ya kutiwa mafuta.

²⁸ Adui amekuja Aiathi na amepitia Migroni; katika Michmashi ameyahifadhi mahitaji yake.

²⁹ Wamevuka juu ya njia na wamepumzika huko Geba. Rama inatetemeka na Gibe ya Sauli imekimbia.

³⁰ Lia kwa sauti, ewe binti wa Galimu! Sikiliza, ee Laisha maskini Anathothi!

³¹ Madmena ni mkimbizi na mkazi wa Gebuni wamejikusanya wanakimbia kutafuta msaada.

³² Siku hizi za leo atasimulia huko Nobi na atatingisha mlima wa binti Sayuni, mlima wa Yerusalem.

³³ Tazama, Bwana Yahwe wa majeshi atapunguza matawi kwa nguvu za kutisha; miti mirefu itakatwa chini, wanaojivuna wataangushwa.

³⁴ Atang'oa vichaka vya msitu kwa shoka, Lebanoni na utukufu wake uitaanguka.

11 ¹Miti itachipukia katika mizizi ya Yesu, na matawi yanayotokana na mizizi yatazaa matunda.

- ² Na roho wa Bwana atashuka juu yake, roho wa hekima na maelewano, roho ya maelekezo na ukuu, roho ya maarifa na hofu ya Yahwe.
- ³ Furaha yake itakuwa hofu ya Bwana; hatatoa hukumu kwa kile anachokiona, wala atatoa maamuzi kwa kile anachokisikia.
- ⁴ Badala yake atawahukumu masikini kwa haki na atafanya maamuzi kwa usawa na unyenyekevu. Ataamurisha mgomo wa dunia kwa fimbo ya mdomo wake, na punzi ya midomo yake, atawauwa waovu.
- ⁵ Haki itakuwa mkanda wa viuno kiuno chake kuzunguka mapaja yake.
- ⁶ Mbwa mwitu atakaa pamoja na kondoo, na chui watalala chini pamoja na mwana wa mbuzi, ndama, mwana wa simba na ndama pamoja na ndama aliyenona. Mwana mdogo atawaongoza wao.
- ⁷ Ng'ombe na dubu watachungwa pamoja. Na watoto wao watalala pamoja. Simba atakula majani kama ng'ombe.
- ⁸ Mwana atacheza juu ya shimo la nyoka, na mwana aliyeachwa ataweka mkono wake katika pango la nyoka.
- ⁹ Hawataumizwa wala kuharibiwa kwenye mlima mtakatifu; kwa maana dunia itakuwa imejaa maarifa ya Yahwe, kama maji jayaavyo kwenye bahari.

¹⁰Siku hiyo mzizi wa Yesu utasimama kama bendera ya watu. Taifa litamtafuta yeze nje, na mahali pake pakupumzikia patatukuka.

- ¹¹ Siku hiyo, Bwana ataunyoosha mkono wake tena kuokoa mabaki ya watu wake yaliyosalia huko Asiria, Misri, Pathrosi, Kushi, Shinari, Hamathi, na kisiwa cha bahari.
- ¹² Ataweka bendera kwa kwa mataifa na atakusanya Waisreli waliotupwa na watu wa Juda waliotawanyika kitika pembe nne za dunia.
- ¹³ Ataugeuza wivu wa Efraimu, na ukatili wa Yuda utakomeshwa. Efraimu atamuonea wivu Yuda, Yuda hatakuwa adui wa Efraimu tena.
- ¹⁴ Badala yake, watashuka chini kwenye mlima wa Wafiliisti upande wa magharibi, na pamoja watateka watu mashariki. Watavamia Edomu na Moabu, na watu wa Amoni watawatii wao.
- ¹⁵ Yahwe atauharibu kabisa ghuba ya bahari ya Misri. Kwa mawimbi makali ambayo yanavuma juu ya mwana Efurate na itagawanyika katika mifereji saba, hivyo unaweza ukapita juu kwa viatu.
- ¹⁶ Kutakuwa na njia kuu kwa ajili ya mabaki ya watu kurudi kutoka Asiria, maana kuna Waisraeli wanaokuja kutoka nchi ya Misri.

12 ¹Siku hiyo utasema, “Nitakushukuru wewe, Yahwe. Japo ulikuwa na hasira na mimi, laana yako imeondoka mbali, na umenifariji mimi,

² Ona Bwana ni wokovu wangu; nitamwamini na sitakuwa na hofu, kwa Yahwe, ndio, Yahwe ni nguvu yangu na wimbo wangu. Amekuwa wokovu wangu.”

³ Kwa furaha utachota maji kwenye kisima cha wokovu.

⁴Siku hiyo utasema, “Mshukuru Yahwe na ita jina lake; tangaza matendo yake mionganoni mwa watu, tangaza jina lake limeinuliwa.

⁵ Mwiimbie Yahwe, maana ametenda matendo yaliotukuka; acha hili lijulikane dunia nzima.

⁶ Lia kwa nguvu na piga kelele kwa furaha, enyi wakazi wa Sayuni, maana katikati yenu ni mtakatifu wa Israeli.

13 ¹Tamko kuhusu Babeli, ambalo Isaya mwana wa Amozi alipokea:

- ² Kwenye mlima wa wazi imewekwa bendera ya ishara, lia kwa sauti kwao, wapungie mikono waende kwenye lango la wenye vyeo.
- ³ Nimewamuru watakatifu wangu, ndio, nimewaita watu wangu wenye nguvu kutekele za hasira yangu, na hata watu wangu wanojigamba na kujiinua wenye.
- ⁴ Kelele za umati wa watu kwenye milima, za watu wengi! Kelele za ghasia za ufalme kama mataifa mengi yamekusanyika pamoja! Yahwe wa majeshi anapanga jeshi kwa vita.
- ⁵ Wametoka katika nchi ya mbali, kutoka juu ya upeo wa macho. Ni Yahwe na silaha zake za hukumu, kuhiharibu nchi yetu.
- ⁶ Omboleza maana siku ya Yahwe imekaribia; itakuja na uharibifu kutoka kwa Mwenyenzi.
- ⁷ Hivyo basi mikono ining'inizwe kama kiwete, na kila moyo ulioyeyuka.
- ⁸ Itawatisha; maumivu na uchungu atawapa wao, kama mwanamke ambaye anajifungua. Watangalia kwa kushangaa kwa kila mmoja mmoja; nyuso zao zitakuwa kama moto.
- ⁹ Tazama, siku za Yahwe zinakuja na laana kali wingi wa hasira, kuifanya nchi yenye ukiwa na kuharibu wenye dhambi katika nchi.
- ¹⁰ Nyota ya mbinguni na matangamano havitatoa nuru yake. Jua litakuwa giza na hata mwenzi hautaangaza.
- ¹¹ Nitaiadhibu nchi kwa maovu yake na makosa ya uovu wao. Nitamaliza kiburi cha majivuno na nitawashusha wenye kiburi wasiwe makali.
- ¹² Nitawafanya watu kuwa nadra zaidi ya dhahabu nzuri na watu kuwa vigumu kupatikana zaidi ya dhahabu safi ya Ofiri.
- ¹³ Hivyo basi nitazifanya mbingu kutingishika, na dunia itayumba kutoka sehemu iliyoko, Kwa hasira ya Yahwe wa majeshi, na siku ya hasira yake.
- ¹⁴ Kama Paa anayewindwa au kama kondoo wasio na mchungaji, kila mtu atageukia watu wake na kukimbia kwenye nchi yake.
- ¹⁵ Kwa yejote atakayeonekana atauliwa, na yejote atakaye kamatwa atauliwa kwa upanga.
- ¹⁶ Watoto wao watakatwa vipandevipande mbele ya macho yao. Nyumba zao zitavamiwa na wake zao watabakwa.
- ¹⁷ Tazama, ninakaribia kuwakoroga Wamede ili wawavamie wao, ambao hawaoni maana ya fedha wala furaha ya dhahabu.
- ¹⁸ Mishale yao itawachoma vijana wadogo. Hakutakuwa na shimo kwa watoto wao na hawatawacha watoto wao.
- ¹⁹ Na Babali ufalme unaovutia zaidi, fahari ya mapambo ya wakaldyo, itaangamizwa na Mungu kama Sodoma na Gomora.
- ²⁰ Hapatakuwa na wenyeji wala wakazi kutoka kizazi kimoja hadi kizazi kingine. Mwarabu atapiga hema lake uko wala wachungaji hawatalaza mifugo yao pale.
- ²¹ Lakini wanyama pori wa jangwani watalala pale. Nyumba zao zitajaa bundi; na mbuni watakaa huko na mbuzi pori wataruka pale.
- ²² Fisi watalia kwenye ngome yao, na mbweha katika maeneo yao mazuri. Mda wao umekaribia, na siku zao hazitachelewa.

14 ¹Yahwe atakuwa na huruma juu ya Yakobo; atamchagua tena Israeli na kumrudisha tena kwenye nchi yake.

Wageni wataungana nao na wataambatana wenyewe na nyumba ya Yakobo.² Mataifa yataletwa katika maeneo yao wenyewe. Ndipo nyumba ya Israeli itawachukwa katika nchi ya Yahwe kwa watumishi wa kiume na wakike. Watachukuwa wafungwa wale waliokamatwa, na watawaongoza wale waliokuwa wanawanyanya.

³Siku hiyo Yahwe atatoa pumziko kutoka kwenye mteso na maumivu, na kutoka kwenye kazi ngumu ambayo waliitajika kuzifanya,⁴ mtaimba hii kauli wimbo juu ya mfalme wa Babeli, “Ni kwa jinsi gani wayanyasaji wamefika mwisho, kiburi cha hasira kimekwisha!

⁵ Yahwe amevunja wafanyakazi waovu, fimbo ya hao viongozi,

⁶ inayowapeleka watu kwenye laana na mapigo yasiyopimika, wanaoongoza taifa kwa hasira,

⁷ yote iko katika pumziko na utulivu; wameanza kusherekeea kwa kuimba.

⁸ Hata mti wa mseprasi inafurahia pamoja na mierezi ya Lebanon; inasema, Tangu ulipoweka chini, hakuna mkata kuni aliyejuka kutuangusha sisi,

⁹ Kuzimu haina hamu kwa ajili yako unaye enda pale. Watafufuka waliokufa kwa ajili yako, wafalme wote wa dunia, wafanyeje watoke katika viti vyao vya enzi, wafalme wote wa mataifa.

¹⁰ Watazungumza na kukuambia wewe, ‘umekuwa dhaifu kama sisi!

¹¹ Kiburi chako kimeshushwa hata kuzimu na sauti ya vinanda vyako; Funza wameongezeka chini yako na vijidudu vinakufunika wewe.’

¹² Kwa jinsi gani ulivyoanguka kutoka mbinguni! Nyota ya siku, jua la asubuhi! Ni kwa jinsi gani mlivyoshushwa chini, umeyashinda mataifa!

¹³ Unasema katika moyo wako, ‘Nitapaa kutoka juu mbinguni, nitanyanya enzi yangu juu ya nyota za Mungu, na nitakaa kwenye mlima wa kukusanyikia, kwa mbali kufika kaskazini.

¹⁴ Nitapaa juu umbali wa mawingu; Nitalifanya mimi mwenyewe kama Mungu aliye juu zaidi.’

¹⁵ Lakini kwa sasa umeshushwa chini kuzimu, kwenye kina cha shimo.

¹⁶ Wale wanaokuona watakuangalia wewe, watakuangalia sana. Watasema, Je, ni huyu mtu aliyefanya dunia itetemeke, nani aliyetingisha falme,

¹⁷ ni nani aliyefanya dunia kama jangwa, ni nani aliyeharibu miji yake, na hataki kuwachia wafungwa waende nyumbani?’

¹⁸ Wafalme wote wamataifa, wote kwa pamoja wamelala chini kwa heshima, kila mtu kwa kaburi lake.

¹⁹ Lakini umetupwa njie ya kaburi lako kama tawi liliviotupwa mbali. Maiti imekufunika kama vazi, na wale wanaochomwa kwa upanga, nani wale washukao mpaka misingi ya shimo.

²⁰ Hautaunganishwa pamoja katika mazishi, kwa sababu umeiharibu nchi yako na kuuwa watu wako. Watoto wa watenda maovu hawatatajwa tena.”

²¹ Anda machinjio kwa ajili ya watoto wake, kwa sababu ya uovu wa mababu zao, hivyo basi hawatanyanya juu na na kuimiliki aridhi ya nchi iliyoja miji ya dunia yote.”

²² Nitapanda juu yao"- hili ni tamko la Yahwe wa majeshi. Nitang'oja jina katika Babeli, uzao, na ukoo"- hili ndilo tamko la Yahwe.

²³ Tena nitaifanya nchi hiyo kuwa makao ya bundi, dimbwi la maji, nanitawafagia kwa mfagio wa uharibifu"- hili ni tamko la Yahwe wa majeshi.

²⁴ Yahwe wa majeshi ameapa, “Hakika, kama nilivyodhamiria, itakuwa kama ilivyo; na kama nilivyo kusudia itakuwa:

²⁵ Nitawavunja Waasiria kwa mikono yangu, na kukanyaga milima kwa miguu yangu mwenyewe. Hivyo nira yake itanyanyuliwa juu yao na mzigo juu ya mabega yao.”

²⁶ Huu ni mpango uliokusudiwa katika nchi yote, na huu ndio mkono ulionyanyuliwa juu ya mataifa.

²⁷ Kwa maana Yahwe wa majeshi amepanga hivi; ni nani atakayemzia yeye? Mkono wake umenyanjuliwa juu, ni nani atakajemrudisha nyuma?

²⁸ Katika miaka ambayo mfalme Ahazi alipokufa, hili ndio tamko lilokuja:

²⁹ Msishangilie, enyi wafilisti wote, kwamba fimbo ya kukupigia wewe imevunjika. Maana katika njia ya nyoka atatoka fira, na watoto wake watakuwa moto nyoka wanaopaa.

³⁰ Na mwana wa kwanza wa maskini watachunga kondoo wao kwenye malisho yangu, na wahitaji watalala chini salama. Nitaiuwa mizizi yenu kwa njaa ambayo atawauwa wakazi wenu wote.

³¹ Omboleza, ewe lango, lia, ewe mji; ninyi nyote mtayeyukia mbali, Ufilisti. Maana kutoka kaskazini limetoka wingu la moshi, na hakuna hata mmoja atakaye odoka kwenye nafasi yake.

- ³² Ni kivipi mtu mmoja atamjibu mjumbe wa taifa? Kwamba Yahwe ameipata Sayuni, na ndani yake walionewa watatafuta kimbilio.

15 ¹Tamko kuhusu Moabu, Kweli, kwa usiku mmoja Ari ya Moabu imeharibiwa kabisa na kuangamizwa; kweli, kwa usiku mmoja Kiri ya Moabu itaharibiwa na kuangamizwa.

² Wamenda juu hekaluni, watu wa Diboni wamenda juu kuomboleza; Moabu wanaomboleza juu ya Nebo na juu ya madeba. Vichwa vyao vimenyolewa viko wazi na na ndevu zao zimenyolewa.

³ Wamevaa nguo za magunia katka mitaa yao; juu ya dari zao na kila kona ya mitaa yao, kuyeyuka kwa kumwaga machozi.

⁴ Hishiboni na Elealehi wanalia wakihitaji msaada; Sauti zao zinasikika mpaka Jahazi. Hivyo basi vijana wa vita wa Moabu wanalia wakihitaji msaada; wanatetemeka wao wenyewe.

⁵ Moyo wangu unalia juu ya Moabu; watuhumiwa wamekimbilia Zoari na Elgathi Shelishiyahi. Wanapaa juu ya Luhithi wakilia; katika barabara ya kwenda Horonaimu wanapiga kelele ole juu ya uharibifu.

⁶ Maji ya Nimrimu yamekauka; majani yamepooza na majani yanyochikia yanakufa; hakuna ukijani hata kidogo.

⁷ Hivyo basi vitu vingi vimekuwa na hifadhi wameipeleka juu ya kijito maarufu.

⁸ Kilio kimezunguka katika himaya ya Moabu; malalamiko yamefika hata Eglaimu na Beer-Elimu.

⁹ Maana maji ya Dimoni imejaa damu; Simba atawavamia wale waliokimbia kutoka Moabu pia na walbakia katika nchi.

16 ¹Mpeleke mwana kondoo kuongoza nchi kutoka Sela huko jangwani, kwenye mlima wa binti Sayuni.

- ² Kama ndege wazururao, viota vimetapakaa, hivyo basi wanawake wa Moabu watavuka kwenye mto Arnoni.
- ³ Toa maelekezo, tekeleza haki; toa kivuli kama usiku wakati wa mchana; wahifadhi watuhumiwa; msiwahini watuhumiwa.
- ⁴ Waache waishi mionganoni mwenu, wakimbizi kutoka Moabu; muwe mahali pakujifichia wao wasiangamizwe.” Maana mateso yatakwisha, na uharibifu utapungua utakuwa na kikomo, wale wanotetemeka watapotea katika nchi.
- ⁵ Kiti cha enzi kitaanzishwa katika agano la uaminifu; na mmoja katika hema la Daudi atakaa pale kwa uaminifu. Atahukumu kwa kufuata haki na atatenda haki.
- ⁶ Tumesikia kiburi cha Moabu, kiburi chake, majivuno yake, na hasira yake. Lakini majivuno yake ni maneno tu.
- ⁷ Hivyo basi Moabu atalia juu ya Moabu-wote watalia! Wataomboleza, nyie mlionaribiwa kabisa, mikate ya Kiri Haresethi.
- ⁸ Shamba la Heshboni limekauka kabisa pamoja na mizabibu ya Sibma. Kiongozi wa mataifa amekanyaga mizabibu iliyochaguliwa na kuelekea Jazeri na kuelekea jangwani. Mizizi yake nje ya nchi; imenda juu ya bahari.
- ⁹ Kweli nitalia pamoja Jazeri kwasababu ya shamba la mizabibu la Sibma. Nitakuloanisha kwa machozi yangu, Heshboni, na Eleale. Maana katika mashamba yenu kipindi cha majira ya joto matunda na mazao nitaishia kwa kupiga kelele za furaha.
- ¹⁰ Furaha na shangwe zimezimwa na matunda ya miti ya shambani; na hakuna nyimbo wala kelele katika mashamba ya mizabibu, maana nimeweka mwisho wa kupiga kelele kwa yejote anayetembea.
- ¹¹ Hivyo, moyo wangu unalia kama kinubi, na ndani yangu maana kwa ajili ya Kiri Hareseth.
- ¹² Pindi ambapo Moabu wamejivika mahali pa juu, na kuingia katika hekalu kuomba, maombi yake hayatatimiza chochote.

¹³Haya ndio maneno aliyyoyazungumza Yahwe kuhusu Moabu iliyopita.¹⁴Tena Yahwe amesema, “Ndani ya miaka mitatu utukufuwa Moabu utatoweza; japo watu wake wengi, watakao bakia ni wachache, na wasionafaida.

17 ¹Tamko kuhusu Dameski.

- ² Miji ya Aroera itaharibiwa. Patakuwa na nafasi kwa ajili ya kutunzia mifugo, na hakuna atakayeizuia.
- ³ Miji ilioachwa itatoweka kutoka Efraimu, ufalme katoka Dameski, na walobaki Aramu-watakuwa kama utukufu wa watu wa Israeli-Hili ni tamko la Yahwe wa majeshi.
- ⁴ Itakuwa siku hiyo utukufu wa Yakobo utapungua, utakuwa mwembamba na kunona kwa mwili wake utapungua.
- ⁵ Itakuwa kama mvuna ikusanyavyo mavuno, na mkono wake huvuna maganda ya mazao. Itakuwa kama mtu atoae maganda ya mavuno katika bonde la Refaimu.
- ⁶ Masalia yataachwa, hata hivyo, mti wa mzabibu utatingishwa: Mizeituni miwili au mitatu iliyo juu sana matawi yake yako juu, manne au matano katka tawi la juu katika mti unaozaa-hili ni tamko la Yahwe, Mungu wa Israeli.
- ⁷ Siku hiyo watu watawangalia Muumba wake, na macho yatamuangalia Mtakatifu wa Israeli.
- ⁸ Hawatangalia madhabahu, kazi za mikono yao, wala hataangalia kile kinachofanya na vidole vyao, nguzo za Ashera na picha ya jua.

⁹Siku hiyo miji yenye nguvu itakuwa kama msitu uliotelekezwa na juu ya kilele cha mlima, na palipo achwa kwa sababu ya wana wa Israeli patakuwa ukiwa.

- ¹⁰ Maana mmemsahau Mungu wa wakovu wenu, na umeudharau mwamba wa nguvu zako. Hivyo basi umeotesha miti mizuri, na mizabibu mizuri iliyotoka ugenini,
- ¹¹ siku hiyo uliootesha na fensi na kulima. Mbegu zako zitaota mapema na kukua, lakini mavuno yatashindikana siku hiyo itakuwa huzuni na kukata tamaa.
- ¹² Ole! Watu wenyе ghasia, kishindo chake ni kama mngurumo wa bahari, na kasi ya mataifa, wananguruma kama ngurumo ya maji mengi!
- ¹³ Mataifa yatanguruma kama maji mengi yaendao kasi, lakini Mungu atawakemea.
- ¹⁴ Watakimbia mbali sana na watafukuzwa kama pumba kwenye mlima mbele ya upepo, kama mavumbi yazungukayo kwenye dhoruba. Wakati wa usiku, ona, hofu! Na kabla ya alfajiri watakwenda; hili ndilo eneo la wale waliotupora, na wale wanaotunyang'anya mali zetu.

18 ¹Ole kwa nchi ya wezi wa mabawa, iliyoko mbali kupitia mito ya Ethiopia;

² wanowatuma mabalози wao kwa kupitia bahari, na vyombo vya majani juu ya maji. Nendeni enyi wajumbe wepesi, kwa watu warefu na laini waishio kwenye nchi, kwa watu wanaoogopewa mbali na karibu, taifa lenye nguvu, wakanyagao watu, ambaо mito imegawanya nchi yao.

³ Watu wote wakaao duniani nao wakaao katika nchi, pale ishara itakaponyanyuliwa juu ya milima, angalia; na sikilizeni mbiu itakapopulizwa.

⁴ Yahwe asema hivi, “nitachunguza kимyakimyа kutoka nyumbani kwangu, kama kupika joto kwenye juu, na kama ukungu kwenye joto la mavuno.⁵ Kabla ya mavuno, pale kipindi cha maua kinapoisha, na maua yako tayari kuwa zabibu. Atakata matawi kwa kupogoa ndoano, na atakatiwa chini na kuchukua matawi yaliyotawanyika.

⁶ Wataachwa kwa pamoja maana ndege wa milimani na wanyama wa duniani. Ndege watatua kwao majira ya joto, na wanyama wote watakuwa kwao kipindi cha baridi.”

⁷Kwa mda huo kodi italetwa kwa Yahwe wa majeshi kwa watu warefu na laini, kwa watu wanaohofiya kwa umbali na karibu, taifa imara na kukanyagwa chini, ambayo nchi yao imegawanywa na mito, kwa sehemu ya jina la Yahwe wa majeshi, mpaka mlima Sayuni.

19 ¹Tamko kuhusu Misri. Ona, Yahwe atasafiri katika mawimbi mepesi na anakuja Misri; Sanamu za Misri zitatemeka mbele yake, na mioyo ya Wamisri itayeyuka ndani yao wenyewe.

² Nitawachanganya Wamisri juu dhidi ya Wamisiri: Mtu atapigana dhidi ya ndugu yake, mji dhidi ya miji, na ufalme dhidi ya ufalme.

³ Roho ya Misri itadholofishwa kutoka ndani. Nitauharibu ushauri wake, japo wanafikiria ushauri wa sanamu, roho za watu waliokufa, na mizimu, na

⁴ Nitawacha Wamisiri kwenye mikono ya viongozi wakatili, kiongozi imara atawaongoza wao- Hili ni tamko la Yahwe Bwana wa majehi.”

⁵ Maji ya bahari yatakauka juu, na mto utakauka na kuwa mtupu.

⁶ Mito itakuwa michafu; mikondo ya Misri itakuwa dhii na kukauka; mwanzni na bendera zake zitapeperushwa mbali.

⁷ Mianzi ya Nile, kwa mdomo wa mto Nile, na mbegu zote zitakazo katika mashamba ya Nile zitakauka zote, zitageuka kuwa mavumbi, na kupeperukia mbali.

⁸ Wavuvi watalia na kuomboleza, na wale watakao shusha neti kwenye maji watauzunika

⁹ Wafanyakazi ya kuchana kitani watafaidika na hao washonao nguo nyeupe watageuka kuwa washonaji.

¹⁰ Washona nguo wa Misri wataangamizwa; na wote walioajiriwa watahuzunika nafsini mwao.

¹¹ Wakuu wa Zoana ni wajinga kabisa. Washauri wenye busara wa Farao ni wapumbavu. Unawezaje kumwambia Farao, “Mimi ni mwana wa watu wenye busara,

¹² “Wako wapi hao watu wenye busara? Mwana wa mfalme wa zamani? Waache wakuambie? Na ijulikane kitu ambacho Yahwe wa majeshi amekipanga kuhusiana na Misri.

¹³ Wakuu wa Zoani wamekuwa wajinga, wakuu wa Memphisi wamegawanyika; wameifanya Misri iende kinyume, na mawe ya pembedi ya makabila yao.

¹⁴ Yahwe amechanganya roho wa kuvurugwa katika yao, na wamefanya Wamisri kwenda kinyume kwa yote wanoyafanya, kama mlevi anavyoyumbayumba uku akitapika.

¹⁵ Hakuna kitu ambacho mtu yejote anaweza kukifanya kwa ajili ya Misri, kama kichwa au mkia, tawi au mwanzni

¹⁶Siku hiyo, Wamisri watakuwa kama wanawake; wataatemeka na kuogopa mkono wa Yahwe wa majeshi ulioinuliwa juu yao.¹⁷Nchi ya Yuda itakuwa sababu ya utisho kwa Misri. Yeyote atakao wakumbusha wao kuhusu yeye, wataogopa sana, kwa sababu ya mpango wa Yahwe, anaoukusudia juu yao.

¹⁸Siku hiyo kutakuwa na miji mitano katika nchi ya Misri wanaozungumza lugha ya Kanaani na kuapa kumtii Yahwe wa majeshi. Moja kati ya miji hii itaitwa mji wa ulioharibiwa.

¹⁹Siku hiyo kutakuwa madhabahu kwa ajili ya Yahwe katika ya nchi ya Misri, na jiwe la chumvi karibu na Yahwe.

²⁰Itakuwa kama ishara na ushahidi kwa Yahwe wa majeshi katika nchi ya Misri. Atawatumia mkombozi na mlinzi, na atawokoa wao.²¹Yahwe atajulikana Misri, na Wamisri watamkulabu Yahwe siku hiyo. Watamuabudu kwa sadaka na matoleo, na wataweka agano na kulitimiza.²²Yahwe ataipiga Misri, ataipiga na kuiponya. Halafu watamrudia Yahwe; atasikiliza maombi yao na kuwponya.

²³Siku hiyo kutakuwa na njia kuu kutoka Misri kwenda Asiria, na Waasira watakuja Misri, na Wamisri watakwenda Asira; na Wamisri wataabudu pamoja na Waasiria.²⁴Siku hiyo, Israeli itakuwa ya tatu pamoja na Misri na Asiria, baraka katikati ya nchi;²⁵Yahwe wa majeshi atawabariki na kusema, “wabarikiwe Wamisri, watu wangu; Wasiria, kazi ya mikono yangu; na Israeli urithi wangu.

20 ¹Katika mwaka ambao Tartani alipofika kwa Ashdodi, alipotumwa na Sarjoni mfalme wa Asiria, nae akapigana na Ashdodi na akauchukua.²Mda huo Yahwe alizungumza na Isaya mwana wa Amozi, “Nenda ukaondoe nguo za magunia katika kiuno chako, na ondoeni viatu vyenu kwenye miguu.” Naye alifanya hivyo, akatembea uchi na miguu wazi.

³Yahwe asema, “Kama ilivyokuwa kwa mtumishi wangu Isaya alivyotembea uchi na pasipo kuva viatu kwa miaka mitatu, ni ishara na dalili kuhusu Misri na kuhusu Ethiopia-⁴katika njia hii mfalme wa Asiria atawaongoza mateka wa Misri, na walioko uhamishoni Ethiopia, watoto kwa wazee, waliouchi na wasio na viatu, na ambao hawajajisitiri kuiweka Misri katika aibu.⁵Watafadhaika na kuona aibu, kwa sababu ya Ethiopia ni matumaini yao na Misri ni utukufu wao.⁶Wenyeji wa pwani watasema siku hiyo, ‘Kweli, hichi ndicho chanzo chetu cha matumaini, tulipokimbilia kuhitaji msaada kutoka kwa mfalme wa Asiria, je ni kwa jinsi gani tunaweza kupona?’”

21 ¹Tamko kuhusu jangwa pembezoni mwa bahari. Kama dhuruba yeny upepo inayotokea kupita Negevi kuelekea jangwani, kutoka kwenye aridhi ya kutisha.

² Nimepewa maono ya kusikitisha: Wasaliti wamepanga hila, na waharibifu kuharibu. Nenda juu na uvamie, Elamu; zingira Media; Mimi nitasimamisha maumivu yao yote.

³ Hivyo basi simba wangu wamejawa na maumivu; ni kama mwanaamke anayejifungua kwa uchungu yamenipata mimi; Nimeinama chini kwa kile nilichokisikia; nimesumbuliwa kwa kile nilichokiona.

⁴ Moyo wangu unajinga, nimetitishika kwa hofu. Mapema jioni, mda wangu mzuri kwa siku, imeniletea hofu.

⁵ Wameandaa meza, wametawanya vitambaa, na wanakula na kunywa; tokea, mkuu, pakeni ngao yenu kwa mafuta.

⁶Hili ndilo Bwana aliloniambia, “Nenda, baada ya mlinzi; lazima atoe taarifa kwa kile atakacho kiona.

⁷ Kama ataona gari, jozi ya farasi, farasi juu ya punda na farasi juu ya ngamia, hivyo basi anatakiwa kuwa makini na kuwa macho.”

⁸Mlinzi analia nje, “Bwana, ninasimama juu ya mnara siku zote, kila siku, na kwa nguzo yangu nitasimama usiku wote.”

⁹ Tazama gari linakuja na wakiwa wawili wawili. Anaita, “Babeli umeanguka, umeanguka, na sanamu za kuchonga za miungu yao zimevunjika chini.”

¹⁰ Watu wangu niliwapururu na kuwapepetu, watoto niliyowatoa kwenye sakafu yangu mwenywewe. Nilichokisikia kutoka kwa Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, Nimekutangazia wewe.

¹¹Tamko kuhusu Duma. Mtu mmoja ameniita mimi kutoka Seiri, “Mlinzi, ni kitu gani kilichobakizwa usiku?

¹² Mlinzi akasema, “Asubuhi itafika na vilevile usiku. Ikiwa unataka kuuliza basi uliza; na urudi tena.”

¹³Tamko kuhusu Arabia. Katika jangwa la Arabia mmeutumia usiku, enyi misafara ya Wadedani.

¹⁴ Leteni maji kwa wenyewe kiu; wenyeweji wa nchi ya Tema, waoneni watuhumiwa kwa mikate.

¹⁵ Maana wameukimbia upanga, kutoka upanga unaotolewa, kutoka kwenye upinde ulopinda, na kutokana na uzito wa vita.

¹⁶Maana hili ndilo Bwana alichosema na mimi, “Ndani ya mwaka mmoja, kama mtu aliyeajiriwa kwa mwaka ataona, utukufu wa Kedari utakwisha.

¹⁷ Ni baadhi ya ya wavuta upinde, mashujaa wa Kedari watabakia,” maana Bwana, Mungu wa Israeli, amesema.

22 ¹Tamko kuhusu bonde la maono: Kwa sababu gani mmepanda kwenye paa za nyumba zenu?

- ² Ili kuuskia Mji wenyе kelele, mji umejaa maovu? Wafu hawajauwawa kwa upanga, na hawakuuwawa kwenye vita.
- ³ Viongozi wenu wamekimbia pamoja, lakini wamekamatwa pasipo na upinde, wote kwa pamoja wamekamatwa na wamekamatwa pamoja; walikimbia kutoka mbali.
- ⁴ Hivyo basi, Msiniangalie mimi, nitalia kwa uchungu; msijaribu kunifariji kuhusiana na kuharibika kwa binti ya watu wangu.
- ⁵ Maana kuna siku za ghasia, akanyagaye chini, na fujo za Bwana, Yahwe wa majeshi, katika bonge la maono, kuanguka chini kwa ukuta, na watu wanalia juu ya milima.
- ⁶ Elamu wakalichukua podo juu, pamoja na magari ya watu na wapanda farasi, na Kiri aliifunua ngao wazi.
- ⁷ Siku hiyo ambapo mabonde ulioyachagua yatajaa magari, na farasi watachukua nafasi zao katika lango.
- ⁸ Atauondolea mbali ulinzi wa Yuda; na utaona siku hiyo utaona silaha katika jumba la msitu.
- ⁹ Umeona matawi ya mji wa Daudi, jinsi mlivyowengi, na kukusanya maji katika birika la chini.
- ¹⁰ Umehesabu nyumba za Yerusalem, na umerarua nyumba chini kuuimarisha ukuta.
- ¹¹ Na umefanya hifadhi katikati ya kuta mbili maana maji ya birika la zamani; maana haukuwahusisha walioujenga mji, walioupanga mji kutoka zamani.
- ¹² Bwana, Yahwe wa majeshi amewaita siku hiyo watu waje kuomboleza na kulia, wanyoe vichwa vyao na kuvaan guo za magunia.
- ¹³ Lakini angalia, badala yake sherehe na furaha, kuuwa ng'ombe na kuchinga kondoo, njoo ni tule na kunywa mvinyo maana kesho tutakufa.

¹⁴Hili limebanika kwenye masikio yangu na Yahwe wa majeshi: Hakika maovu haya hayatasamehewa, hata utakapokufa, "Amesema Bwana wa majeshi.

¹⁵Bwana, Yahwe wa majeshi, asema hivi, "Nenda kwa huyu kiongozi, kwa Shebana, aliye juu ya nyumba, na umwambie,

¹⁶ Ni nani aliyekuruhusu kuchimba kaburi lako mwenyewe, kukata juu ya kaburi na juu ya urefu katika mahali pa kupumzikia ndani ya mwamba?"

¹⁷ Yahwe anakaribia kukutupa chini; mtu mwenye nguvu, anakaribia kukutupa chini; atakuzongazonga.

¹⁸ Atahakikisha anatzungusha zungusha, na kutupa msukosuko kama mpira kwenye nchi kubwa. Pale utakapokufa, na pale gari lako tukufu litakapo kuwa; utakuwa aibu ya nyumba ya bwana wako!

¹⁹ "Nami nitakuondoa katika ofisi yako na katika kituo chako. Na utavutwa chini.

²⁰Na itakuwa hivi kuhusu siku hiyo nitamchukua Eliakimu mwana wa Hilkia mtumishi wangu.²¹Nitamvisha yeze kwa kanzu yenu na kumvika mkanda wenu, na nitahamisha mamlaka yenu kwenye mikono yake. Atakuwa baba wa wenyejii wa Yerusalem na katika nyumba ya Yuda.²²Nitaziweka funguo za nyumba ya Daudi kwenye mabega yake; Atafungua, na hakuna atakayefunga; na atafunga na hakuna atakayefunga.²³Nami nitamuimarisha yeze, kigingi katika mahali salama, na atakuwa kiti cha utukufu katika nyumba ya baba yake.²⁴Nao wataangukia juu yake utukufu wote wa baba nyumba ya baba yake, watoto wake na uzao wake na kila chombo kidogo kutoka vikombe mpaka majagi yote.

²⁵Siku hiyo- hili ndilo tamko la Yahwe wa majeshi- kigingi kilichowekwa katika mazingira imara kitatoa njia, utavunjika, na kuanguka, na uzito ulionao utaondolewa- maana Yahwe amesema.

23 ¹Tamko kuhusu Tiro, Ombolezeni, enyi kondoo wa Tarishishi;

² maana hakuna nyumba wala bandari; kutoka katika nchi ya Kyprusi wamefunuliwa hilo.

³ Na juu ya maji mengi ni nafaka za shiho, mazao ya Nile, na uzalishaji wao; mlikuwa wafanya biashara wa kimataifa.

⁴ Kuwa na aibu, Sidoni; maana bahari imenena, mkuu wa bahari. Amesema, "Sijafanya kazi wala kuzaa wala kukuza vijana wadogo wala kuwalea mabinti.

⁵ "Pale taarifa iitakapofika Misri, watahuzunika kuhusu Tiro.

⁶ Piteni mpaka Tarishishi; Ole wenu, enyi wakazi wa pwani.

⁷ Je, hili limeshawahi kuwatokea, mji wenyre furaha, ambao kwa asili yake umetoka katika kipindi cha kale. Ambapo miguu yake imempeleka mbali kuishi kwenye maeneo ya ugenini?

⁸ Ni nani aliyepanga haya dhidi ya Tiro, mtoa mataji, ambao wafanyabiashara wake ni wakuu, ambao wafanyabiashara ni watu wa kuheshimika duniani?

⁹ Yahwe wa majeshi amepanga kuharibu kiburi chake na utukufu wake, na kuwahaibisha waheshimiwa wote wa dunia.

¹⁰ Lima katika shamba lako, kama mtu alimavyo Nile, ewe binti Tarishishi. Maana hakuna tena eneo la soko huko Tite.

¹¹ Yahwe amenyoosha mkono wake juu ya bahari, na ametingisha falme; na amepewa amri juu ya Fonensia, kuziharibu ngome.

¹² Amesema, "Hamta furahia tena, binti bikira wa Sidoni uliyenyanyasika; nyanyuka, pitia Kyprusi; lakini wala hapatakuwa na pumziko."

¹³ Tazama nchi ya Wakaldayo. Hawa watu wamesitisha kuishi pale; Waasiria wamelifanya jangwa la wanyama pori. Wameizingira minara; wameliharibu eneo lao; wamelifanya kuwa chungu cha uharibifu.

¹⁴ Omboleza ewe kondoo wa Tarishishi; maana kimbilio lako limeharibiwa.

¹⁵Katika siku hiyo, Tiro itasahaulika kwa miaka sabini, kama siku za mfalme. Baada ya miaka sabini kuisha huko Tiro kutatokea kitu kama wimbo wa malaya.

¹⁶ Chukua kinubi, nenda zunguka mji, mmewasahau malaya; cheza kinubi vizuri, imba nyimbo nyingi, ili uweze kukumbuka.

¹⁷Itatokea baada ya miaka sabini, Yahwe ataisaidia Tiro, na wataanza kututafuta pesa tena kwa kufanya kazi ya umalaya, na atafanya utumishi wake katika falme za dunia.

¹⁸ Faida yake na mapato yake yatatemwa kwa ajili ya Yahwe. Hayatahifadhiwa wala hayatakuwa na hazina, maana faida yao watapewa wale wanoishi madhabahuni mwa Yahwe na yatatumika kuwasambazia chakula cha kutosha na kupata mavazi yenye viwango bora.

24 ¹Angalia Yahwe anakaribia kuifanya dunia kuwa utupu, kuiharibu, kuharibu uso wake, na kuwatawanya wenyeji wake.

- ² Itakuwa kama ilivyo kwa watu itakuwa hivyo hivyo kwa kuhani; na kwa watumishi na kwa bwana wake, na kwa mfanyakazi wa ndani itakuwa hivyo na kwa tajiri yake, ndivyo itakavyokuwa kwa anayeuzna na anayenunua; ndivyo itakavyokwa kwa wenye kupata faida na wenye madeni, na wale wenye kupokea faida itakuwa hivyo hivyo kwa wale wenye kutoa faida.
- ³ Dunia itaharibiwa kabisa na kufanjwa ukiwa; maana Yahwe amenena maneno hayo. Dunia imekauka kabisa na kunyauka,
- ⁴ Dunia inazimia n kudhohofika. Watu maarufu wa duniani watapotezwa.
- ⁵ Dunia inavutwa na watu wakao ndani yake kwa sababu wamepindisha sheria, wameibadili amri na wamevunja agano la milele.
- ⁶ Hivyo basi laana inaitafuna nchi, na wenyeji wake wamekutwa na makosa. Wakaao duniani wanateketea, na watu wachache wameachwa.
- ⁷ Divai mpya imekauka, mizabibu imenyauka, na mioyo yote iliyochangamka inaugua.
- ⁸ Sauti ya furha ya kigoma inasimama, na kelele za wenye furaha zimekwisha, na furaha ya kinubi imesitishwa.
- ⁹ Hawatakunywa mvinyo tena na kuimba, bia chungu kwa wale wanokunywa.
- ¹⁰ Mji uliochafuka umeangushwa chini; kila nyumba imefungwa na hakuna kitu.
- ¹¹ Kuna kilio mtaani kwa sababu ya mvinyo; furaha yote imetiwa giza, furaha ya nchi imetoweka.
- ¹² Ndani ya mji kumebaki ukiwa, na lango limebolewa kwa uharibifu.
- ¹³ Hivi ndivyo itakavyofanyika kwa dunia yote mwiongoni mwa mataifa, pale mti wa mzabibu utakapopigwa, na waokotapo zabibu baada mavuno yake kuwa tayari.
- ¹⁴ Watanyanya sauti zao na kupiga kelele kwa Yahwe mwenye enzi, na utapaza sauti kutoka kwenye bahari.
- ¹⁵ Hivyo basi mashariki mtukuze Yahwe, na katika kisiwa cha bahari tukuzeni jina la Yahwe, Mungu wa Israeli.
- ¹⁶ Kutoka umbali wa sehemu ya dunia tumesika nyimbo, “Utukufu kwa watu wenye haki! Lakini nikasema, “Nimepita mbali, Ole wangu! Wasaliti walishuhulika na wenye hila; ndio, wasaliti walishuhulika na wenye hila.”
- ¹⁷ Hofu, shimo, na mtego yako juu yako, wenyeji wa dunia.
- ¹⁸ Amekimbia maana sauti ya hofu itaanguka kwenye shimo, na anayekuja juu katikati ya shimo atanawsa na mtego. Madirisha ya mbinguni yatafunguliwa, na misingi ya dunia itatikisika.
- ¹⁹ Dunia itangamizwa kabisa, dunia itapasukia mbali; dunia itatatisika vikali.
- ²⁰ Dunia itajikongoja kama mlevi na itachezacheza kurudi nyuma na mbele kama kibanda. Dhambi zao zitakuwa nzito juu yao na zitaanguka na hazitasimama tena.
- ²¹ Itakuwa siku hiyo ambayo Yahwe ataliadhibu jeshi la aliye juu mahali pa juu, na falme za dunia katika dunia.
- ²² Watakusanyika pamoja, wafungwa katika shimo, na watafungwa gerezani; na baada ya siku nying watadhibiwa.
- ²³ Halafu Mwenzi utatiwa aibu na jua pia litatiwa aibu, maana Yahwe wa majeshi atatawala katika mlima Sayuni na Yerusalem, kabla ya wazee wake katika utukufu.

25 ¹Yahwe wewe ni Mungu wangu; nitakutukuza wewe, nitalisifu jina lako; maana umetenda matendo ya ajabu, mambo uliyoyapanga toka zamaini, kwa uaminifu na ukamilifu.

² Maana umeufanya mji kuwa chungu, ngome ya mji, uharibifu na ngome ya wageni kuwa si mji.

³ Hivyo basi watu wenye nguvu watakutukuza wewe; na mji waishio watu wasio na ukatili watakuogopa wewe.

⁴ Maana umekuwa katika eneo salama kwa aliye masikini, makazi kwa mhitaji ambaye yuko kwenye dhiki-makazi kwa aliyeko kwenye dhoruba na kivuli kwa aliyeko kwenye juu. Pale punzi ya watu wakatili imekuwa kama dhoruba dhidi ya ukuta,

⁵ na juu kwenye aridhi kavu, na watazuia kelele za wageni, kama vile juu linavyozuiliwa na kivuli cha mawingu, hivyo basi nyimbo wasio na makosa zimejibiliwa.

⁶ Katika mlima huu Yahwe wa majeshi atafanya kwa watu sikukuu ya ya vitu vilivyonona, na mvinyo uliochaguliwa, zabuni ya nyama na sikuku juu ya sira.

⁷ Na katika mlima huu atauharibu mfuniko uliowekwa juu watu wote, na mtandao wa kusuka juu ya mataifa.

⁸ Atameza kifo daima, na Bwana Yahwe atayafuta machozi katika nyuso zetu; na aibu ya watu wake itatupwa mbali kutoka duniani kote, maana Yahwe amesema hivyo.

⁹ Yatazungumzwa katika siku hiyo, “Huyu ni Mungu wetu; na tunayemngoja, na atatuokoa. Huyu ni Yahwe; tuliyemngoja, tutafurahia na kushangilia wokovu wake.”

¹⁰ Maana katika mlima huu mkono wa Bwana utashuka; na Moabu atakanyagwakangwa chini kwenye eneo lake, na hata majani yatakanyagwakanyagwa chini katika shimo lililojaa mbolea.

¹¹ Wataitawanya mikono yao katikati yao, kama vile mpiga mbizi atawanyavyo mikono yake wakati akipiga mbizi. Lakini Bwana atashusha kiburi chao chini japo kuwa na ujuzi katika mikono yao.

¹² Na ataiangusha chini kwenye aridhi kuta za ngome, kwenye mavumbi.

26 ¹Siku hiyo wimbo huu utaimbwu katika nchi ya Yuda: Tuna mji imara; Mungu amefanya wokovu katika kuta na ngome zake.

- ² Fungua lango, ili mataifa yenye haki yaweze na yenye kutunza imani yaweze kuingia ndani.
- ³ Akili mlionayo, mtamuhifadhi yeye katika amani kamili, maana anawamini ninyi.
- ⁴ Mwamini Yahwe daima; maana, Yahwe, ni mwamba wa milele.
- ⁵ Maana atawashusha wale wote wenye kiburi; mji ulio juu atushushwa chini, ataushusha chini kwenye aridhi; na ataulinganisha na mavumbi.
- ⁶ Utakanyagwakanyagwa chini na miguu ya walio masikini na wahitaji.
- ⁷ Mapito ya mwenye haki yamenyooka, wewe uliyemnyoofu wainyoosha mapito ya wenye haki.
- ⁸ Ndio, katika mapito ya hukumu yako, Yahwe, tunakusubiri wewe; jina lako na sifa zako ni matamanio yetu.
- ⁹ Nimekutamani wewe wakati wa usiku; ndio, roho iliyo ndani yangu ina kutafuta kwa bidii. Pindi hukumu yako itakapokuja duniani, wenyeji wa duniani watajua kuhusu haki.
- ¹⁰ Na tuonyeshe upendeleo kwa waovu, lakini hawatajifunza haki. Katika nchi ya wanyofu anatenda maovu na haoni ukuu wa Yahwe.
- ¹¹ Yahwe, mkono wako umenyanyuliwa juu, lakini hawapati hizo taarifa. Lakini wataona bidii kwa watu na wataona aibu, kwa sababu idadi ya maadui watawatafunu.
- ¹² Yahwe, utaleta amani kwetu, maana kweli, umekamilisha kazi zetu zote.
- ¹³ Yahwe Mungu wetu, viongozi wengine badala yako wametutawala sisi; Lakini tunalitukuza jina lako.
- ¹⁴ Wamekuwa, hawataishi tena; ni maremu hao, hawatafufuka tena. Kweli, umekuja kuwahukumu na kuwaharibu wao, na umefanya kila kumbukumbu kutoweka.
- ¹⁵ Umeliongeza taifa, Yahwe, umeliongeza taifa; umeheshimiwa; umeinuliwa katika mipaka yote ya nchi.
- ¹⁶ Yahwe, katika mateso yao walikuangalia wewe; walipatwa na wasiwasi katika maombi yao maana adhabu yako ilikuwa juu yao.
- ¹⁷ Kama mwanamke mjamzito anayekaribia kujifungua, hupatwa na uchungu na hulia kwa uchungu, hivyo ndivyo tulivyokuwa kabla, Bwana.
- ¹⁸ Tulikuwa wajawazito, tumekuwa katika mateso, lakini ni kama tumeshajifungua katika akili zetu. Hatujauleta wokovu duniani, na wakazi wa duniani hawakuanguka.
- ¹⁹ Wafu wenu wataishi; watu wenu walio kufa watafufuka. Amka na uimbe kwa furaha, nyie muishio mavumbini; maana umande wenu ni umande wa mwanga, na dunia itawaleta mbele wafu wake.
- ²⁰ Enendeni, watu wangu, ingieni katika vyumba vyenu na mfunge mlango nyuma yenu; jificheni kwa mda mfupi, mpaka hasira itakapopita.
- ²¹ Maana, angalia, Yahwe anakaribia kutoka katika eneo lake kuwaadhibu watu waishio duniani kwa ajili ya makosa yao; dunia itaachia umwagaji wa damu, na hawatawaficha tena waliokufa.

²⁷ ¹Katika siku hiyo Yahwe kwa upanga wake ulio mgumu, mkubwa na mkali, atamuadhibu Leviathani na nyoka yule anayetambaa kwa kupanya, na atamuua mnyama anayeishi baharini.

²Siku hiyo: Shamba la zabibu, litawaimbia.

³ “Mimi Yahwe ni mlinzi wake; Ninalimwagia maji kila wakati; hivyo hakuna anayelimiza, Ninalilinda usiku na mchana.

⁴ Sina hasira, Oh, kama mbigiri na miiba! Katika vita nitatembea dhidi yao; Nitawachoma wote kwa pamoja; ⁵ labda wafahamu ulinzi wangu na wafanye amani na mimi, waache wafanye amani na mimi.

⁶ Kwa siku inayokuja, Yakobo atachukua mzizi; Israeli itatoa maua na kuchipua; na itaijaza aridhi yote kwa matunda.”

⁷ Je, Yahwe alimshambulia Yakobo na Israeli na hayo mataifa yaliyomshambulia? Je, Yakobo na Israeli waliuliwa na wao kama mliowachinja katika mataifa mliowauwa wao?

⁸ Kitika kipimo halisi cha kuridhisha, watume Yakobo na Israeli mbali; aliwaondosha mbali kwa upepo mkali, katika siku ya upepo wa mashariki.

⁹ Hivyo kwa njia hii, maovu ya Yakobo yatalipiwa, maana hii itakuwa matunda yote yakuondolewa dhambi zake: pale atakapofanya madhabahu ya mawe kama chokaa na kuviangamiza katika vipande vipande, na hakuna nguzo za Ashera au madhabahu itakayoachwa imesimama.

¹⁰ Maana mji imara umeharibiwa, makao yake na faragha yake yameachwa kama jangwa. Kuna ndama wanachungwa, na huko ndiko atakapo lala na kuyala matawi yake.

¹¹ Matawi yake yatakaponyauka yatanguka. Wanawake watakuja na kuyatumia kuyateketeza moto, maana hawa sio watu waelewa. Hivyo basi Muumba wao hatakuwa na huruma juu yao, na yeye aliyewaumba hatakuwa na huruma juu yao.

¹²Na siku hiyo itakuwa kwamba Yahwe atapururia kutoka mto Efrate mpaka Wadi ya Misri na njie, watu wa Israeli, tutakusanyika mahali pamoja mmoja mmoja.¹³Siku hiyo tarumbeta kubwa litapulizwa; na watu walipotea katika nchi ya Asiria watakuja, na waliotupwa katika nchi ya Misri, watamuabudu Yahwe katika mlima mtakatifu huko Yerusalem.

28 ¹Ole kwa taji la kiburi ambalo huvaliwa na kila mlevi wa Efraimu, na ua linalofifia la utukufu wa uzuri wake, ua lililowekwa kichwani mwa bonde linalostawi na hao wanaoshindwa na mvinyo!

- ² Tazama Bwana anamtuma aliye hodari na nguvu; kama dhoruba ya mvua ya mawe na upepo mkali unaoharibu, na atatupa kila taji la ua chini kwenye aridhi.
- ³ Taji ya kiburi ya walevi wa Efraimu lililoko chini ya paa.
- ⁴ Ua lililofifia la utukufu wa uzuri wake, juu ya kichwa cha bonde la utajiri, itakuwa kama tunda lililoiva mtini kabla ya maji yake, kwamba, wakati mtu anapoliona tunda, wakati likiwa bado mikononi mwake, analigugumia chini.
- ⁵ Katika siku hiyo Yahwe wa majeshi atakuwa taji nzuri na taji ya uzuri kwa watu wake wallobakia, roho ya haki kwa yeze aliyekaa katika hukumu, nguvu kwa wale wallobadilisha adui zao katika malango yao.
- ⁶ Lakini wale wanaoyumbayumba kwa ajili ya mvinyo, na wanaojikongoja kwa ajili ya pombe kali. Kuhani na nabii watayumbayuma kwa ajili ya pombe kali, na watamezwa na mvinyo. Watajikongoja kwa ajili ya pombe kali, Kujikongoja katika maono na kuyumbayuma katika maamuzi.
- ⁷ Hakika, meza zote zimejaa matapishi. Hivyo basi hakuna sehemu iliyosafi.
- ⁸ Ni nani atakaye tufundisha maarifa, na nani atayetuelezea ujumbe? Kwa walioachishwa maziwa au kwa wanaonyonya?
- ⁹ Maana ni amri juu ya amri, utawala juu ya utawala; na hapa kidogo na pale kidogo.
- ¹⁰ Kweli, kwa mdomo wa dharau na lugha za kigeni atazungumza na watu wake.
- ¹¹ Wakati uliopita aliwambia, “Hawa ni wengine, wape punziko walio choka; maana huku ni kujifurahisha,” lakini hawakusikiliza.
- ¹² Hivyo basi neno la Yahwe litakuwa kwao amri juu ya amri, amri juu ya amri, utawala juu ya utawala; na kidogo hapa na kidogo pale, ili waende na kuanguka nyuma, na kuvunjwa, kutegwa, na kukamatwa.
- ¹³ Hivyo basi sikiliza neno la Yahwe, yeyote afanya maskhara, wewe unaowaongoza watu hawa ambao wako Yerusalemu.
- ¹⁴ Hii itatokea kwa sababu umesema, “Tumefanya magano na kifo; maana kuzimu wameyafikia makubaliano. Hivyo basi hukumu itakapopitishwa kwa wingi, haitatusfika sisi, maana tumefanya maneno ya uongo kuwa kimbilio letu, na uongo kuwa makazi yetu.

¹⁶Hivyo basi Bwana Yahwe asema hivi, “Ona: Nitaiwekea Sayuni msingi wa mawe, jiwe la kujaribu, jiwe la pembeni lenye samani, msingi wa uhakika. Na yeyote atayeuamini hataaibika kamwe.

- ¹⁷ Nitafanya haki kuwa fimbo ya usawa, na kuwa haki pima maji. Atasafishia mbali kimbilio la waongo, na mafuriko yataaja balaa katika mahali pa siri.
- ¹⁸ Agano lako na kifo litafutwa, na makubaliano yako na kuzimu hayatasimama. Pindi mafuriko makali yatapta, yatawazomba nyie.
- ¹⁹ Maana pindi yatakopita, yatawazomba nyie yatapita asubuhi na asubuhi, na yatapita tena mchana na usiku utafika. Pale ujumbe utakapofika utasababisha hofu.
- ²⁰Maana kitanda ni kifupi kwa mtu kunyoosha mkono wake nje, na blangeti ni jembamba kwa yeze kujizungushia ndani”
- ²¹ Yahwe atanyanya kama mlima Perazimu; Atawahimiza yeze mwenye kufanya kazi yake katika bonde la Gibeoni, kazi ya ajabu, na kufanya matendo ya ajabu.
- ²² Hivyo sasa msifanye maskhara, dhamana yako itakazwa, Nimesikia kutoka kwa Bwana, Yahwe wa majeshi, amri ya kuiharibu nchi.
- ²³ Kuwa tayari na sikiliza sauti yangu; kuwa makini na sikiliza maneno yangu.
- ²⁴ Je, mkulima anayelima siku zote kwa ajili ya kupanda, analima tu kwenye aridhi? Je, anaendelea kulima shamba lake pasipo kupanda?
- ²⁵ Pindi anapoliandaa shamba lake, Je, hatawanyi jira ya mbegu, anapanda jira, anaweka ngano katika mstari, shayiri katika mahali pake, na yameandikwa sehemu mbili?
- ²⁶ Mungu wake amemuelekeza; anamfundisha yeze kwa busara.
- ²⁷ Zaidi ya hayo, jira zile hazipuruliwi kwa chombo kikali; wala gurudumu la kukatia linalozunguka juu ya jira; lakini jira linapigwa kwa fimbo, na jira kwa fimbo.
- ²⁸ Nafaka ni mwanzo mkate lakini ni laini sana, japo gurudumu la gari lake na farasi wamezitawanya, na farasi wake hawajaiponda ponda.
- ²⁹ Haya yanatoka kwa Yahwe wa majeshi, yeze aliye mshauri wa ajabu na na mwenye ubara wa hekima.

29 ¹Ole kwa Arieli, Arieli, mji ambao Daudi ameweka kambi! Mwaka hadi mwaka unaongezeka; basi tamasha linakaribia kuja.

² Lakini nitauzingira Arieli, na watalia na kuomboleza; na watakuwa kwangu kama Arieli.

³ Nitaweka kambi dhidi yako katika mzunguko, nitakuzingira kwa kuweka uzio dhidi yako.

⁴ Utalitwa chini na utazungumza kutoka chini kwenye aridhi; maongezi yako yatashushwa kutoka mavumbini. Sauti yako itakuwa kama ya pepo kwenye ardhi, na maneno yako yatakuwa dhaifu kutoka mavumbini.

⁵ Jeshi la maadui wako watakuwa kama vumbi ndogo, na wingi wa wasiotisha utakuwa kama makapi yanayopita. Itatokea mara moja, papo hapo.

⁶ Yahwe wa majeshi atakuja kwenu kwa radi, tetemeko la aridhi, sauti kubwa, na upepo mkali na dhoruba kali, na mwali wa moto uteketezao.

⁷ Itakuwa kama ndoto, maono ya usiku: Jeshi la mataifa yote yatapigana dhidi ya Arieli na ngome zake. Watawavamia yeye na ngome zinazowanyanya wa.

⁸ Itakuwa kama mtu mwenye njaa anayeota anakula, lakini pindi anapoamka tumbo halina kitu. Itakuwa kama mtu mwenye kiu anayeota anakunywa maji, lakini anapoamka, anazirai, kwa sababu ya kiu na sio kuizima. Ndio, itakavyokuwa idadi kubwa ya wapiganaji dhidi ya Mlima Sayuni.

⁹ Shangaeni wenyewe na mjishangae; jifanye kipofu na uwe kipofu! Uwe mlevi lakini sio wa mvinyo; yumbayumba lakini sio kwa bia.

¹⁰ Maana Yahwe ameachila roho wake katika usingizi wa kina, Ameyafunga macho yako, manabii, na amefunika kichwa chako, waonaji.

¹¹Ufunuo wote umekuja kwako kama maneno ya kitabu kilichotiwa muhuri, ambacho watu wanaweza kumpa mtu anayeifunza, na kusema hivi, “Soma hiki.” Na atasema, “Siwezi maana imetiwa muhuri.”¹²Kama kitabu kitapewa kwa mtu asiyeweza kusoma, na kumwambia, “Soma hiki,” na anasema, “Siwezi kusoma.”

¹³Bwana asema, “Watu hawa wanani karibia mimi na kuniheshimu kwa midomo yao, lakini miyo yao iko mbali na mimi. Heshima yao kwangu ni kwa sababu tu ya amri waliofundishwa.

¹⁴ Hivyo basi, tazama, Nitaendelea kufanya mambo ya ajabu mwiongoni mwa watu hawa, maajabu baada ya maajabu. Hekima ya wenyewe busara itatoweza, na uelewa wa watu wenyewe busara utatokomea.”

¹⁵ Ole wao wale wanaoficha mipango yao kwa Yahwe, na wale ambao matendo yao ni ya giza. Wanasema, “Nani anayetuona sisi, na ni nani anayetutambua sisi?

¹⁶ Nyie mnaebadilisha vitu juu chini! Je, mfinyanzi anaweza kufikiriwa kama udongo, hivyo basi vitu vinavyotengeneza vitasema kuhusu aliyevitengeneza, “Hajanitengeneza mimi, “au vitu vinavyotengenezwa viseme kuhusu aliyevitengeneza, Hajaelewa”?

¹⁷ Katika mda mdogo uliobakia, Lebanoni itageuzwa kuwa shamba, na shamba litakuwa msitu.

¹⁸ Siku hiyo viziwi watasikia maneno ya kitabu, na macho ya vipofu yataona katika giza nene.

¹⁹ Waliodhulumiwa watafurahia pamoja na Yahwe, na masikini mionganoni mwa watu watafurahia kwa Mtakatifu wa Israeli.

²⁰ Maana watu wasio katili watakwisha, na wenyewe dharau watatoweza. Wale wote wanopenda kutenda maovu wataondolewa,

²¹ nani na kwa neno linamfanya mtu kuwa mkosaji. Watamuekea mtego kwa yeye anayeitafuta haki katika geti na kuweka haki chini kwa uongo usio na kitu.

²²Hivyo basi Yahwe asema hivi kuhusu nyumba ya Yakobo- Yahwe aliyemkomboa Ibrahim, “Yakobo hataaibika tena, wala uso wake hautabadilika rangi yake.

²³ Lakini anapowaona watoto wake, kazi ya mikono yangu, watalitakasa jina langu, Watalitakasa jina langu Mtakatifu wa Yakobo, na watasimama katika hofu ya Mungu wa Israeli.

²⁴ Wale watakaopotea kiroho watapata uelewa na walalamikaji watajifunza maarifa.”

30 ¹Ole wa watoto waasi, “Hili ni tamko la Yahwe. “Wataweka mipango, lakini haitatoka kwangu; wataungana na mataifa mengine, lakini hawakuongozwa na Roho wangu, hivyo wanongeza dhambi baada ya dhambi.

² Wanapanga kushuka chini Misri, lakini hawajaniomba niwaelekeze. Wanatafuta ulinzi kutoka kwa Farao kuchukua kimbilio katika kivuli cha Misri.

³ Hivyo basi ulinzi wa Farao utakuwa aibu yenu, na kimbilio lenu katika kivuli cha Misri, kitakuwa udhalilishaji wenu,

⁴ japo wakuu wako Sayuni, na wajumbe wao wamekuja Hanesi.

⁵ Wataaibika kwa sababu ya watu ambaao hawawezi kuwasaidia, wala kuwa na faida, lakini ni aibu, na fedheha.

⁶Tamko kuhusu mnyama wa Negevi: kupitia kwenye mlango wa mateso na hatari, wa simba jike na simba dume, nyoka na nyoka wa moto aneyepaa, wamebeba utajiri wao kwenye mgongo wa punda, na hazina yao katika mabega ya ngamia, kwa watu ambaao hawana msaada kwao.

⁷ Maana msaada Misri hauna maana; hivyo basi nimemwita Rahabu, aliyekaa bado.

⁸ Sasa nenda, andika hili mbele yao juu ya meza, na uyaandike katika kitabu, ili yahifadhiwe kwa mda mrefu kama ushuhuda.

⁹ Maana ni watu waasi, watoto waongo, watoto ambaao hawaskilizi maelekezo ya Yahwe.

¹⁰ Wanawambia waonaji, “msiangalie; na kwa manabii, “msitabiri yaliyo ya kweli kwetu; zungumza maneno ya kupendeza kwetu, tabiri udanganyifu. Geukeni katika njia,

¹¹ ondokeni kwenye njia; maana Mtakatifu wa Israeli amesitisha kuongea mbele ya uso wetu.

¹²Hivyo basi mtakatifu wa Israeli asema, “Kwa sababu umekataa maneno haya na kujifunza ukandamizaji na udanganyifu,

¹³ hivyo dhambi hii itakuwa kwenu kama kitu kilichovunjika tayari kwa kuanguka, kama kitu katika ukuta mrefu ambaao anguko lake linakaribia, papo kwa hapo.”

¹⁴ Atavunja kama chombo cha mfinyanzi kivunjwavyo, hivyo basi hakitabaki kitu, hivyo hakuna vipande vyovoyote vya kigae kitoshacho kutwaa moto jikoni, kuchota maji kisimani.

¹⁵Maana Bwana Yahwe, Mtakatifu wa Israeli asema hivi, “Kwa kurudi na kwa kupumzika mtaokolewa; katika utulivu na imani itakuwa ni nguvu zako, Lakini hamkuwa tayari.

¹⁶ Amesema, ‘Hapana, maana kukimbia kwa farasi; hivyo tutakimbia; tutakimbia kwa kutumia farasi mwepesi; hivyo basi watakaojingiza watakuwa wepesi.

¹⁷ Watu eflu moja watakimbia kwa kumuhofta mtu mmoja; kwa vitisho vya watu watano mtakimbia mpaka mtakuwa kama nguzu ya bendera iliyoko juu ya mlima, au kama bendera kwenye kilima.”

¹⁸ Lakini Bwana anawasubiri ili awape neema yake, Hivyo basi yuko tayari kuwaonyesha huruma. Maana Yahwe na Mungu wa haki; Huwabarikiwe wale wanaomsubiri yeeye.

¹⁹Maana watu wataishi Sayuni, na Yerusalem na hawatalia tena. Hakika atakuwa neema kwenu kwa sauti ya kilio chenu. Atakaposikia tu, atawajibu ninyi.²⁰Kupitia Yahwe tunapata mkate wa shida na maji ya mateso, hata sasa, mwalimu wako hatajificha mwenyewe tena, lakini utamuona mwalimu wako kwa macho yako mwenyewe.

²¹Masikio yako yatasikia maneno yanayosemwa nyuma, Hii ndio njia, pitia hii, “utakapogeuwa upande wa kulia au utakageuwa upande wa kushoto.²²Mtakinajisi kifuniko chenu mlichokiweka juu ya pesa na dhahabu na kukitupa. Mtakitupa mbali kama hedhi kali, “utawambia wao, “Ondokeni hapa.”

²³Naye atatoa mvua kwenye mbegu zenu mtakapopanda kwenye aridhi, na mkate utakuwa kwa wingi kutoka kwenye aridhi na mazao yatazaa kwa wingi. Katika siku hizo ng’ombe zako zitachungwa katika eneo kubwa.

²⁴Ng’ombe na punda, wanaolima kwenye aridhi, watakula chakula cha majira kilicho tawanywa kwa koleo na uma.²⁵Juu ya mlima mrefu na juu ya kilima kirefu, kutapitasha vijito na mifereji ya maji, katika siku siku ya machinjio makuu pale minara yote itakapoanguka.²⁶Mwanga wa mwenzi utakuwa kama mwanga wa jua, na mwanga wa jua utang’aa mara saba, kama mwanga wa siku saba. Yahwe atakapofunga kuvunjwa kwa watu wake na kuyaponya majeraha waliiyoyapata.

²⁷ Jina la Yahwe limekuja kutoka sehemu ya mbali, Linawaka kwa hasira yake na katika moshi mnene. Midomo yake imejaa hasira, na lugha yake nia kama moto unaoangamiza.

²⁸ Pumzi yake ni kama maji yaliyojaa yanayofika mpaka katikati ya shingo, kwa ajili kuchuja mataifa kwa kuhamasisha uharibifu. Pumzi yake ni mzabuni katika taya za watu wanowasababisha kutangatanga mbali.

- ²⁹ Utakuwa na wimbo kama usiku pale sherehe takatifu itakapofanyika, na moyo wenye furaha, pindi mmoja atakopo kwenda na katika mlima wa Yahwe, katika mwamba wa Israeli.
- ³⁰ Yahwe atafanya mapambo ya sauti yake inayosikika na atawaonyesha jinsi mkono wake ushukavyo na dhoruba ya hasira yake na moto uwakao, pamoja na upepo mkubwa, mvua kubwa, na mvua ya mawe.
- ³¹ Maana kwa sauti ya Yahwe, Asiria itanyamazishwa; ataiharibu kwa fimbo.
- ³² Na kila adhabu iliyochaguliwa amechagua fimbo ambayo Yahwe ataiweka juu yao na wakisidikizwa na mziki wa kigoma na kinubi kama wataanzisha vita na kupigana nao.
- ³³ Maana sehemu ya kuchoma iliandaliwa toka zamani. Kweli, imeandaliwa kwa mfalme, na Mungu amelifanya kuwa na kina na upana. Rundo liko tayari kwa moto na kuni za kutosha. Punzi ya Yahwe, ni kama mkondo kiberiti, na utawasha moto.

31 ¹Ole wao washukao Misri kuomba msaada na kutegemea farasi, kuweka imani katika magari (maana wako wengi) na (maana faras haziesabiki). Lakini hawausiani na Mtakatifu wa Israeli, wala hawamtafuti Yahwe!

² Lakini ni mwenye busara, na atalaeta maafa na atakanusha maneno yake. Na atakuja juu ya nyumba zitendazo maovu, na dhidi ya wale wanaowasaidia kuteda dhambi.

³ Misri ni mtu na sio Mungu, ni farasi wa mwili na sio wa roho. Yahwe atakapota nje kwa mkono wake, wote waliowasaidia watakuwa na mashaka, na yejote atakayesidia atanguka; wote kwa pamoja watatoweka.

⁴Hivi ndivyo Yahwe alivyosema na mimi, “kama simba, na hata mwana wa simba, hunguruma juu ya mawindo yake, pale makundi ya wachungaji yanapoita dhidi yake, lakini hatatemeka kwa sauti zao, wala hatakwenda kwa sababu ya kelele zao, hivyo Yahwe wa majeshi atashuka kupigana kwenye mlima Sayuni, katika kilima hicho.

⁵ Kama ndege apaavyo, hivyo Yahwe wa majeshi atailinda Yerusalem; atailinda na kuiokoa kama apitavyo juu na kuilinda.

⁶Mrudieni yeye kutoka huyo mliyemgeukia, watu wa Israeli.⁷Maana katika siku hiyo kila mmoja ataondoa miungu ya fedha na miungu ya dhahabu iliyotegenezwa kwa mikono yenu yenze dhambi.

⁸ Asiria atangamizwa kwa upanga; na upanga usioshikiwa na mtu utumaliza yeye. Ataukimbia upanga, na vijana wake wadogo watafanyishwa kazi ngumu.

⁹ Na watashindwa kujiani kwa sababu ya hofu, na mkuu wao ataogopa mbele ya bendera ya jeshi la Yahwe.”- Hili ni tamko la Yahwe, ambao moto uko Sayuni na ambayo sufuria ya moto iko Yerusalem.

32 ¹Tazama, mfalme atatawala kwa haki, wakuu wataongoza kwa haki.

- ² Kila mmoja atakuwa kama makazi kutoka kwenye upepo na kimbilio kutoka kwenye dhoruba, kama mifereji kwenye sehemu kavu, kama kivuli kwenye mwamba mkubwa katika nchi iliyochooka.
- ³ Halafu macho ya wale wanaoona hayataona giza, na masikio ya wale wanositikia yatasikia vizuri.
- ⁴ Wenyе upele watafikiria kwa makini kwa uelewa wao, na wenyе kigugumizi watazungumza dhahiri na kwa urahisi.
- ⁵ Mjinga hataitwa tena muheshimiwa, wala muongo hataitwa mkuu.
- ⁶ Maana mjinga anazungumza ujinga, na moyo wake unapanga maovu na matendo ya wasiomcha Mungu, na anaongea mambo mabaya kuhusu Yahwe. Na anawafanya wenyе njaa kuwa tupu na wenyе kiu kukosa maji
- ⁷ Njia ya muongo ni maovu. Anajua kubuni mipango mibaya ya kuwalagai masikini kwa uongo, na hata kama masikini atazungumza ukweli.
- ⁸ Lakini watu wa heshima wanapanga mipango ya kuheshimika; na kwa sababu ya matendo ya wenyе heshima tutasimama.
- ⁹ Nyanyukeni juu, enyi wanawake mlion wepesi, na sikilizeni sauti yangu; enyi mabinti msiowangalifu, nisikilizeni mimi.
- ¹⁰ Maana kwa mda mfupi zaidi ya mwaka ujasiri wenu utavunjika, nyie wanawake msiojali, maana mavuno ya zabibu yatakwama, mavuno hayatakuwepo.
- ¹¹ Tetemekeni, enyi wanawake, mliowadhaifu; taabikeni enyi msiokuwa wangalifu; ondoeni nguo zenu nzuri mbaki wazi;
- ¹² Vaeni nguo za magunia katika viuno vyenu. Ole watakaojichukulia mashamba mazuri, kwa mzabibu ulio zaa sana.
- ¹³ Kwenye aridhi ya watu wangu kutamea miiba na mbigiri, hata juu ya nyumba za furaha na mji ulio na shangwe.
- ¹⁴ Maana jumba litaachwa, mji uliosongamana utakuwa faragha; kilima na mnara vitakuwa mapango daima, furaha ya punda, malisho ya mifugo;
- ¹⁵ mpaka roho itushukie sisi kutoka juu, na jangwa litakuwa shamba linalozaa, na shamba linalozaa litachukuliwa kama msitu.
- ¹⁶ Wenyе haki wataishi jangwani; na wenyе haki wataishi katika shamba linalozaa matunda.
- ¹⁷ Kazi ya mwenye haki itakuwa ni ya amani; na matokeo ya wenyе haki, ni utulivu na kujimini daima.
- ¹⁸ Watu wangu wataishi katika makao ya amani, na katika nyumba salama na mahali tulivu pa kupumzikia.
- ¹⁹ Lakini hata kama ni mvua ya mawe na msitu umeharibiwa, na mji umeteketezwa,
- ²⁰ yule ambae anaye panda pembezoni mwa mifereji atabarikiwa, na yule atakaye wapeleka ng'ombe na punda kuchunga.

33 ¹Ole wenu, waharibifu ambao hamjaharibiwa! Ole wao wasaliti ambao hamjaslitiwa! Pindi mtakapoacha uharibifu, nanyi mtaharibiwa. Pindi mtakapoacha usaliti, nayi mtasalitiwa.

- ² Yahwe, tuhurumie sisi; tumekusubiri wewe; umekuwa mkono wetu kila asubuhi, na wokovu wetu katika kipindi cha mateso.
- ³ Watu wamekimbia kwa kusikia sauti kubwa; uliponyanyuka, mataifa yametawanyika,
- ⁴ Mateka wako wamejikusanya kama mkasanyiko wa nzige; kama nzige warukavyo, watu wataruka juu yake.
- ⁵ Yahwe ameinuliwa. Anaishi mahali pa juu. Ataijaza Sayuni kwa haki na usawa.
- ⁶ Atakuwa imara katika kipidi chenu, wingi wa wokovu, busara, na maarifa; hofu ya Yahwe iko katika hazina yake.
- ⁷ Tazama, mashujaa wanalia mtaani; wajumbe wa Amani wanallia kwa uchungu.
- ⁸ Barabara kuu imeachwa faragha; hakuna wasafiri tena. Maagano yamevujika, mashahidi wanadharaulika, na utu wa mtu hauheshimiki.
- ⁹ Nchi imeomboleza na kunyaukia mbali; Lebanoni inaibisha na kunyaukia mbali; Sharoni imekuwa kama jangwa wazi; Bashani na Kermeli zimepuputisha majani yake.
- ¹⁰ “Sasa nitanyanyuka,” asema Yahwe; “sasa nitanyanyuliwa juu; sasa nitainuliwa.
- ¹¹ Utashika mimba ya makapi na utazaa mabua; na punzi yako ni moto ambao utakuunguza wewe.
- ¹² Watu watachomwa na kuwa kama chokaa, kama miiba ya porini inavyokatwa na kuchomwa.
- ¹³ Enyi mlion mbali sana, sikiliza nilicho kifanya; na enyi mlion karibu, kirini ukuu wangu.”
- ¹⁴ Watenda dhambi wa Sayuni wanogopa; tetemeko limewakuta wasio na Mungu. Ni nani miongoni mwetu anayeweza kukaa kwenye moto mkali? Na ni nani miongoni mwetu anayeweza kukaa kwenye moto wa milele?
- ¹⁵ Nyie mnaotembe katika haki na kuongea kwa uaminifu; ye ye anayedharau mapato ya ukandamizaji, ye ye anayekataa kuchuka rushwa, ambaye hausiki kwenye kupanga vurugu za kihalifu, na ambaye haangali maovu-
- ¹⁶ Ataiweka nyumba yake juu; sehemu yake ya ulinzi itakuwa ni ngome ya mwamba; chakula na maji yake hayataisha.
- ¹⁷ Macho yako yatamuona mfalme katika uzuri wake; watatazama nchi kubwa.
- ¹⁸ Moyo wako utakumbuka hofu; yuko wapi mwandishi, yuko wapi yule aliye pima pesa? Na yuko wapi ye ye ahesabuye minara?
- ¹⁹ Hautawaona watu wanaopinga, watu wenye lugha ya ajabu ambayo hautaweza kuilewa.
- ²⁰ Itazame Sayuni, mji wa sikukuu yetu; macho yako yataiona Yerusalem kama makao tulivu, hema ambalo halitatolewa, vagingi vyake havitatolewa wala kamba zake hazitakatika.
- ²¹ Badala yake Yahwe katika ukuu wake atakuwa pamoja na sisi, katika eneo la maji mengi na mifereji mingi. Hakuna manuari na mpiga makasia watakayepita hapo, na hakuna mashua itakayopita uko.
- ²² Maana Yahwe ni hakimu wetu, Yahwe ni mwanasheria wetu, Yahwe ni mfalme wetu; atatukomboa sisi.
- ²³ Kamba zako zimelegea; haziwezi kushika mlingoti katika eneo lake; haziwezi kuzunguka meli; pindi mateka wanavyogawanyika, hata vilema watawatoa nje kama mateka.
- ²⁴ Na wenyeji watasema, “Ninaumwa;” watu wanaoishi pale watasamehewa maovu yao.

34 ¹Njooni karibu enyi mataifa, sikilizeni na muwe makini, enyi watu! Dunia na vyote vijazavyo vinatakiwa kusikiliza, dunia na vyote vitokavyo,

- ² Maana Yahwe ana hasira na mataifa yote, ana hasira dhidi ya majeshi yao; amewaangamiza wao kabisa, ameawakabidhi kwa wachinjaji.
- ³ Miili ya watu wao waliokufa itatupwa nje. Harufu ya miili iliyokufa itakuwa kila mahali; na mlilima italowekwa kwa damu yao.
- ⁴ Nyota zote angani zitafifia, na anga litakunjwa kama kitabu; na nyota zake zitafifia mbali, kama tawi linavyonyauka kwenye mzabibu, kama tunda lilokomaa kwenye mti.
- ⁵ Maana pale upanga wangu utakapokunywa na kushiba mbinguni; tazama, maana sasa utakuja chini huko Edomu, kwa watu ambao nimewaweka mbali na adhabu.
- ⁶ Upanga wa Yahwe unadondosha matone ya damu na kufunikwa kwa mafuta, matone ya damu ya kondoo na mbuzi, yamefunkwa kwa figo za kondoo. Maana Yahwe ametoa sadaka katika Bozra na mauwaji katika nchi ya Edomu.
- ⁷ Ng'ombe wa porini watachinjwa pamoja na wao, fahali wakubwa na fahali wadogo. Nchi yao italewa kwa damu, na mavumbi yake yatafanjwa kuwa mafuta na mafuta yaliyonona.
- ⁸ Maana itakuwa ni siku ya kisasi kwa Yahwe na mwaka ambao anawalipa kwa sababu ya Sayuni.
- ⁹ Mifereji ya Edomu itageuka kuwa lami, na mavumbi yake yatakuwa kiberiti na nchi itakuwa kama lami inayoungua.
- ¹⁰ Itaungua usiku na mchana; moshi wake utatoka daima; na patakuwa nyika kizazi hata kizazi; na hakuna hata mmoja atakayepita hapo milele na milele.
- ¹¹ Lakini ndege na wanyama porini wataishi pale; bundi na kunguru watatengeneza viota vyao pale. Atanyoosha juu yake futi kamba ya uharibifu na kupima maji ya uharibifu.
- ¹² Wenye vyeo hawatakuwa na kitu kilichobakia kuita ufalme, na wakuu wote watakuwa si kitu.
- ¹³ Miiba itaota katika maeneo yao, viwavi na mbigiri vitakuwa katika ngome zao. Yatakuwa makao ya mbweha, makazi ya mbuni.
- ¹⁴ Wanyama wa porini na fisi watakusanyika pale, na mbuzi wa porini watalia wao kwa wao. Nyakati za usiku wanyama watakaa pale na watajitafutia wenyewe mahali pa kupumzikia.
- ¹⁵ Bundi watatengeneza viota vyao, na kutotolea mayai yao, kila mmoja na mwenzake.

¹⁶Kutafuta kupidia kitabu cha Yahwe; hakuna hata kimoja ambacho hakitakuwepo. Hakuna kitakacho kosa mwenzake; maana mdoma wake umeamuru hivyo, roho yake imewakusanya wao.

¹⁷ Atapiga kura katika eneo lao, na mkono wake umewapima kwa kamba. Wataimiliki daima; kutoka kizazi hata kizazi wataishi pale.

35 ¹Jangwa na Arabu watafurahia; na jangwa litafurahia na kuchanua. Kama waridi,

- ² Yatachanua kwa wingi na yatashangilia kwa furaha na nyimbo; litapewa utukufu wa Lebanoni, mapambo ya Karmeli na Sharoni; watauona utukufu wa Yahwe, mapambo ya Mungu wetu.
- ³ Itieni nguvu mikono iliyo dhaifu, na badala ya magoti yanayotingishika.
- ⁴ Waambie wenyе moyo wa uwoga, "Wawe imara, wasiogope! Tazama, Mungu wako anakuja na kisasi, kwa ajili ya malipo ya Mungu. Atakuja na kutuokoa."
- ⁵ Halafu macho ya vipofu yataona, na masikio ya viziwi yatasikia.
- ⁶ Halafu kilema atarukaruka kama kulungu, na ulimi wa bubu utaimba, maana maji yatabubujika Araba, na mifereji jangwani.
- ⁷ Mchanga ulioungua utakuwa kisima, na aridhi iliyo na kiu itakua chemchem; katika makazi mbweha, pale waliopokuwa wanaishi, kutakuwa na nyasi pamoja na mianzi.
- ⁸ Barabara kuu itaitwa Njia takatifu. Wasio safi hawatasifiri kwa kutumia njia hiyo. Lakini itakuwa kwa ajili ya mtu ye yote anayetembea juu yake. Hakuna mjinga atakayeipitia.
- ⁹ Hakuna simba pale, wala mnyama mkali katika barabara hiyo; hawatakuwepo kabisa pale, lakini waliokombolewa watapita pale.
- ¹⁰ Fidia ya Yahwe itarudi na itakuwa kwa wimbo wa Sayuni, na furaha ya milele itakuwa katika vichwa vyao; furaha na shangwe vitawazidi wao; huzuni na magonjwa yataondoshwa mbali.

36 ¹Katika mwaka wa kumi na nne wa mfalme Hezekia, Senacherebi, mfalme wa Asiria, alivamia miji yote ya Yuda na kuwakamata.²Halafu mfalme wa Asiria akamtuma kamanda mkuu na jeshi kubwa kutoka Lachishi mpaka Yerusalem kwa mfalme Hezekia. Alipofika kwenye mfereji katika kisima cha juu, katika njia kuu na katika shamba la dobi na akasimama pale.³Maofisa wa Israeli waliotumwa kuzungumza nao walikuwa ni Eliakimu mwana wa Hilkia, kiongozi wa jumba, Shebna katibu wa mfalme, na Joa mwana wa Asapha, anayeandika makubaliano ya serekali.

⁴Kamanda mkuu wa jeshi akawaambia wao, “Mwambieni Hezekia kwamba mfalme mkuu, mfalme Asiria, asema, ‘Nini chanzo cha ujasiri wako?’⁵Unaongea maneno yasiyo na maana tu, nasema kama kuna shauri na nguvu za vita. Sasa ni nani unayemuamini? Na ni nani aliyekupa ujasiri wa kuniasi mimi.⁶Tazama, umeweka imani yako Misri, maana banzi la mwanzi unalolitumia kama fimbo ya kutembelea, ikiwa mtu ataiegemea na kuishika kwenye mkono wake itamchoma. Hivyo ndovyo jinsi Farao mfalme wa Misri alivyo kwa ye yote anayemuamini. ⁷Lakini ikiwa utasema nami, “Tunawwamini Yahwe Mungu wetu,” Je sio yeye ambaye Hezekia ameondosha mahali palipoinuka na madhabahu, asema kwa Yuda na Yerusalem, “Lazima tuabudu mbele ya madhabahu hii katika Yerusalem”?

⁸Hivyo sasa, nataka kukufanya wewe kuwa zawadi nzuri kwa Bwana mfalme Asiria. Nitakupa farasi elfu mbili, kama utaweza kuwatafutia dereva.⁹Ni kwa jinsi gani unaweza kumpinga moja kati ya nahodha aliye mdogo katika watumishi wa Bwana wangu? Mmeweka imani yenu Misri katika gari na farasi!¹⁰Halafu sasa, Je nimewezaje kusafiri mpaka hapa pasipo Yahwe kupigana dhidi ya nchi hii na kuhiaribu? Yahwe asema nami, Vamia nchi hii na uiharibu.

¹¹Halafu Eliakimu mwana wa Hilkia, na Shebna na Joa asema kwa kamanda mkuu, Tafadhali zungumza na watu wako kwa lugha ya kiashuru, maana kiashuru tunakielewa. Usiongee na sisi kwa lugha kiyahudi katika masikio ya watu ambao wako ukutani.”

¹²Lakini kamanda mkuu akasema, “Je, bwana wenu ametuma kwa bwana wako na kuzungumza haya maneno? Je hajanituma kwa watu walio kaa kwenye ukuta, ili wale kinyesi chao mwenyewe na kunywa mkojo wao mwenyewe?

¹³Halafu kamanda mkuu akasimama na kupiga kelele kwa sauti kubwa kwa lugha ya kiyahudi, na akisema,
¹⁴“Mfalme asema, ‘Msimruhusu Hezekia awadanganye ninyi, maana hataweza kuwaokoa ninyi.’¹⁵Msimruhusu Hezekia awafanye mumuamini Yahwe, Nawambieni Hakika Yahwe atatukomboa sisi; mjii huu hautachukuliwa na mfalme wa Asiria.”

¹⁶Msimsikilize Hezekia, maana hivi ndivyo mfalme wa Asiria anavyosema: ‘Fanyeni amani na mimi na mje kwangu. Halafu kila mmoja wenu atakula kwenye mzabibu wake mwenyewe na tunda la mti wake mwenyewe, na kunjwa maji ya kisima chake mwenyewe.¹⁷Mtafanya hivi mpaka nije kuwachukua na kuwapeleka kwenye nchi kama ya kwenu. Nchi ya mavuno na mvinyo mpya, nchi ya mkate na shamba.

¹⁸Msimruhusu Hezekia awapotoshe nyie, akisema, Yahwe atatuokoa nyie; Je, kuna miungu ya aina ye yote ya watu iliyowakomboa kutoka mikononi mwa mfalme wa Asiria?¹⁹Wako wapi miungu wa Hamathi na Arpadi? Iko wapi miungu ya Sefarvaimu? Je, wameikomboa Samaria kutoka kwenye nguvu zangu?²⁰Miongoni mwa miungu yote ya nchi hii, Je kuna miungu ya aina ye yote iliyoikomboa nchi yao kutoka kwenye nguvu yangu, ni kama Yahwe anaweza kuawokoa Yerusalem kutoka kwenye nguvu yangu?”

²¹Lakini watu wanabaki kimya na hawataki kujibu, maana amri ya mfalme ilikuwa, “Msimjibu.”

²²Halafu Eliakimu mwana wa Hilkia, yeye aliye juu ya kaya, Shebna mwandishi, na Joa mwana wa Asafu, na mtunza kumbukumbu, walikuja kwa Hezekia na nguo zilizotoboka na wakapeleka maneno ya kamanda mkuu.

37 ¹Ikawa siku hiyo mfalme Hezekia aliposika taarifa zao, alichana mavazi yake, na kujifunika nguo za magunia, na akaenda kwenye nyumba ya Yahwe.²Na alimtuma Eliakimu, ambae ni kiongozi wa kaya na Shebna mwandishi, na wazee wa makuhani, wote walijifunika nguo za magunia, kwa Isaya mwana wa Amozi, nabii.³Wakamwambia yeye, Hezekia akasema hivi, ‘Siku hii ni siku ya dhiki, kukemewa, na aibu, ni kama mwana aliye tayari kuzaliwa lakini mama yake hana nguvu za kumsukuma mwana.⁴Itakuwa Yahwe Mungu wenu atasikia maneno ya kamanda mkuu, ambao mfalme wa Asira Bwana wake alimtuma kumpinga Mungu anayeishi, na atakemea maneno ambayo Yahwe Mungu wenu ameyasikia. Sasa inueni maombi yenu juu mabaki yaliyoobakia hapa.’

⁵Sasa watumishi wa mfalme Hezekia walikuja kwa Isaya,⁶na Isaya akawambia, “Mwambieni Bwana wenu: ‘Yahwe amesma, ‘Msiogope kwa maneno mliyoyasikia, maneno ambayo mfalme wa Asiria amenitusi mimi.

⁷Tazama nitaiweka roho yangu ndani yake na atasikiliiza taarifa fulani na atarudi kwenye nchi yake mwenyewe. Na nitamfanya anguke kwa upanga katika nchi yake mwenyewe.”

⁸Basi kamanda mkuu alirudi na kumkuta mfalme wa Asira anapigana dhidi ya Libna, Maana aliskia kwamba mfalme amekwenda mbali kutoka Lachishi.

⁹Halafu Sennacheribi alisikia kwamba Tirkhaka mfalme wa Ethiopia na Misri wamehamashana kupigana dhidi yake. Hivyo akamtuma mjumbe mara nyingine kwa Hezekia apeleke ujumbe:

¹⁰“Mwambie Hezekia, mfalme wa Yuda, ‘Usimruhusu Mungu unayemwamini akudanganye, ‘Yerusalemu haitatiwa mikononi mwa mfalme wa Asiria.”¹¹Umesikia kitu ambacho mfalme wa Asiria alichokifanya kwa nchi yote kwa kuiangamiza kabisa. Je, utawaoko?¹²Je, miungu ya mataifa imewakombo? Taifa ambalo baba yangu aliliangamiza: Gozani, Harani, Rezeфи na watu wa Edeni katika Telassari?¹³Yuko wapi mfalme wa Hamathi, mfalme wa Arpadi, mfalme wa miji ya Sefarvaimi, wa Hema na Ivva?”

¹⁴Hezekia alipokea barua hii kutoka mikononi mwa mjumbe na kisoma. Halafu akaenda juu kwenye nyumba ya Yahwe na kuusoma mbele yake.¹⁵Hezekia alimuomba Mungu.¹⁶Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, wewe ambae uko juu ya makerubi, wewe ni Mungu mwenyewe juu falme zote za dunia. Umezifanya mbingu na nchi.

¹⁷Geuza masikio yako, Yahwe, na sikiliza. Fungua macho yako, Ee Yahwe na uone, na usikilize maneno ya Sanacheribi, ambayo ameyatuma kumfanyia mzadha Mungu anayeishi.

¹⁸Ni kweli Yahwe, mfalme wa Asiria ameangamiza mataifa yote na aridhi yao.¹⁹Wameiweka miungu yao katika moto, maana haikuwa miungu lakini kazi ya mikono ya wanadamu, ni kuni na jiwe tu.²⁰Hivyo Waasiria wamewaangamiza wao. Hivyo saa Yahwe Mungu wetu, tuokoe kwa nguvu zako, ili falme zote za duniani zijue kwamba wewe ni Yahwe peke yako.”

²¹Basi Isaya mwana wa Amozi alituma ujumbe kwa Hezekia, na kusema, Yahwe Mungu wa Israeli amesema, Kwa sababu umeomba kwangu kuhusu Sannacheribi mfalme wa Asiria,²²Haya ndiyo maneno ambayo Yahwe amezungumza kuhusu yeye, ‘Binti bikira wa Sayuni wanakudharau na kukucheka kwa dharau; mabinti wa Yerusalemu wanatingisha vichwa vyao kwa ajili yako.

²³ Ni nani unayempinga na kumtusi? Na dhidi ya nani unayenyanya sauti yako na kunyanya macho yako kwa kiburi? Dhidi ya mtakatifu wa Israeli.

²⁴ Kwa kuititia watumishi wako umempinga Bwana na amesema, ‘Kwa wingi wa gari nimepanda juu kwenye kilele cha milima, katika kilele cha mwuinuko wa Lebanoni. Nitaikata mierezi yake na kuchagua miti ya miseprasi pale, ni msitu uzao sana.

²⁵ Nimechimba kisima na kunywa maji; nimechimba mito yote ya Misri chini ya nyayo za miguu yangu.’

²⁶ Je, haujasikia jinsi nilivyoamua toka siku nyingi na nimelifanya kazi toka kipindi cha kale? Ninayaleta sasa ili yaweze kutimia. Mko hapa kuhiaribu miji imara na yenye ulinzi wa kutosha na kuwa chungu cha uharibifu.

²⁷ Wakazi wake, waliowadhaifu, waliokata tamaa na wenye aibu. Wanaotesha shambani, majani mabichi, majani juu paa au kwenye shamba kabla ya upemo wa mashariki.

²⁸ Lakini najua kukaa kwenu chini, kutoka kwenu nje, mnapoingia ndani, na mnapokuwa wakali dhidi yangu.

²⁹ Kwa sababu mnakuwa wakali dhidi yangu, maana kiburi chenu kimeyafikia masikio yangu, Nitaweka ndoano katika pua zenu, na sauti katika midomo yenu; Nitawageuza nyuma kwenye njia mliyokuja nayo.

³⁰Hii itakuwa wimbo kwenu: mwaka huu mtakula kinachoota porini na mwaka pili mtakula kinachoota hapo hapo. Lakini mwaka wa tatu lazima mpande na mvune, pandeni mizabibu na mle matunda yake.

³¹ Mabaki ya nyumba ya Yuda ambaa wanaishi watachukua mzizi tena na kuzalisha matunda.

³² Maana katika Yerusalem waliobaki watatoka; Kutoka kwenye mlima Sayuni waliobaki watakuja. Bidii ya Yahwe wa majeshi itafanikisha hili.”

³³Hivyo basi Yahwe asema hivi kuhusu Asiria: “Atakuja katika miji, wala kurusha mkuki hapa. Wala atakuja hapa mbele kwa ngao au kujenga uzio njia panda dhidi yao.

³⁴ Njia atakayojoia itakuwa njia hiyo atakayorudia; ataingia katika mji huu. Hili ni Tamko ya Yahwe.

³⁵ Maana nitaaulinda huu mji na kuuokoa, kwa niaba yangu mimi mwenyewe na kwa niaba Daudi mtumishi wangu.”

³⁶Halafu malaika wa Yahwe alienda nje na kuvamia kambi ya Waasiria, na kuwauwa askari 185,000. Watu walipoamka asubuhi na mapema, miili iliyokufa imelala kila mahali.³⁷Hivyo Sennacheribi mfalme wa Asiria aliiacha Israeli na kwenda nyumbani na akakaa Ninawi.

³⁸Baadaye, na alipokuwa anabudu katika nyumba ya Nisrochi mungu wake, mwana wake Adramaleki na Shareza alimuua kwa upanga. Halafu wakakimbilia kwenye nchi ya Ararati. Halafu Esarhadoni mwana wake akatawala katika sehemu ya baba yake.

38 ¹Siku zile Hezekia alikuwa anaumwa karibia na kufa. Hivyo Isaya mwana wa Amozi, nabii alikuja kwake na kumwambia, “Yahwe amesema, ‘panga mambo yako maana utakufa, hautaishi.’

²Halafu Hezekia akaugeukia ukuta na akamuomba Yahwe.³Na akasema, “samahani Yahwe, kumbuka jinsi nilivyoenenda kwa uaminifu mbele zako kwa moyo wangu wote, na jinsi nilivyofanya matendo mema katika macho yako.” Na Hezekia akalia kwa sauti.

⁴Basi neno la Yawe likamjia Isaya, na kusema,⁵“Nenda ukamwambie Hezekia, kiongozi wa watu wangu, “Hivi ndivyo Yahwe, Mungu wa Daudi babu yenu, amesema: Nimeyasikiliza maombi yako, na nimeyaona machozi yako. Ona ninakaribia kuongeza miaka kumi na tano katika maisha yako.⁶Na nitakukomboa wewe pamoja mji huu kutoka kwenye mkono wamfalme wa Asiria, na nitaaulinda huu mji.

⁷Na hii itakuwa alama kwako kutoka kwangu, Yahwe, kwamba nitafanya nilichokisema.⁸Angalia, nitasababisha kimvuli katika nyumba ya Ahazi kwenda nyuma hautua kumi.” Hivvyo basi kivuli kilirudi nyuma hatua kumi juu ya nyumba iliyopanda juu.

⁹Haya ndiyo maandishi ya maombi ya Hezekia mfalme wa Yuda, alipokuwa anaumwa halafu akapona:

¹⁰ “Nimesema kwamba nusu ya maisha yangu nitapita katika mlango wa kuzimu; Nilitumwa pale miaka yangu yote.

¹¹ Nikasema sitamuona tena Yahwe, Yahwe kaika nchi ninayoishi; sitaangalia watu tena au wenyeji wa dunia hii.

¹² Maisha yangu yameondolea na kupelekwa mbali na mimi kama hema la mchungaji; Niliyakunja maisha yangu juu kama mfumaji; ameniondoa katika kifungo; kati ya mchana na usiku ameyakomesha maisha yangu.

¹³ Nililia mpaka asubuhi; kama simba anaivunja mifupa yangu. Kati ya usiku na mchana ameyakomesha maisha yangu.

¹⁴ Kama mbayuwayu ndivyo niliviyolia; nililia kama njiwa; macho yangu yalichoka kuangalia juu. Bwana ninateseka; nisaidie mimi.

¹⁵ Niseme nini? Wote wameongea na mimi na amefanya hivyo; Nitatembea taratibu miaka yangu yote maana ninayashinda kwa huzuni.

¹⁶ Bwana, mateso uliyoyatuma ni mazuri kwangu; ikiwezekana nirudishiwe tena maisha yangu; umeyahifadhi maisha maisha yangu na afya yangu.

¹⁷ Ni kwa faida yangu kwamba nimepitia huzuni kama hii. Umenikomboa kutoka kwenye shimo la uharibifu; maana umetupa dhambi zangu nyuma yako.

¹⁸ Maana kuzimu hapata kushukuru wewe; kifo hakikusifu wewe; wale wote waendao ndani ya shimo hawana matumaini ya uaminifu wako.

¹⁹ Mtu anayeishi, mtu anayeishi, ndiye anayekushukuru wewe, kama ninavyofanya leo; baba atawjulisha watoto uaminifu wako.

²⁰ Yahwe anakarbia kunikomboa mimi, na tutasherekea kwa mziki siku zote za maisha yetu katika nyumba ya Yahwe.”

²¹Sasa Isaya alisema, “Waacheni wachukue donge mitini na kuliweka kweye jipu naye atapona.

²²“Hezekia pia alisema, “Je, ni ishara gani ya kwamba nitapanda niingie nyumbani mwa Yahwe?”

39 ¹Katika mda ule Merodaki mwana wa Baladani, mfalme wa Babeli, alituma zawadi na barua kwa Hezekia; maana alisikia Hezekia alikuwa anaumwa na amepona.²Hezekia alifurahishwa na hivi vitu; alimuonyesha mjumbe nyumba ya ghala la vitu vya thamani- vitu kama fedha, dhahabu, viungo, na mafuta ya thamani, ghala la kuwekea silaha zake, na vitu vyote vilivyopatikana kwenye stoo yake. Hapakuwa na kitu katika nyumba yake, wala ufalme wake wote, Hezekia hakuwaonyesha wao.

³Basi Isaya nabii alikuja kwa mfalme Hezekia na kumuuliza, “Je watu hawa wamekuambia nini? Wametoka wapi?” “Wamekuja kwangu kutoka mbali nchi ya Babeli.”

⁴Isaya akamuuliza je ni vitu gani walivyoviona katika nyumba yako? Hezekia akajibu, “Wameona kila kitu katika nyumba nyangu. Hakuna kitu mionganoni mwa vitu vyangu vya thamani ambavyo sijawaonyesha.”

⁵Basi Isaya akamwambia Hezekia, “Sikiliza neno la Yahwe wa majeshi:⁶Tazama siku inakaribia kuja pale kila kitu katika nyumba yako, vitu ambavyo mababu zako wamevhifadhi mbali mpaka mda huu wa sasa Vitapelekwa Babeli. Hakuna kitakachobakizwa, asema Yahwe.⁷Na watoto watazaliwa kutoka kwako, ambao wewe mwenyewe utawazaa- watachukuliwa mbali, na watakuwa matoashi katika jumba la mfalme wa Babeli.”

⁸Basi Hezekia akamwambia Isaya, “Neno la Yahwe alilolizunumza ni zuri.” Maana alifikiria, “Patakuwa na amani na utulivu katika siku zangu.”

40 ¹“Faraja, faraja watu wangu,” amesema Mungu.

- ² “Ongea kwa upole kwa Yerusalem; na tangaza vita vimeisha, maana maovu yao yamesamehewa, maana alipokea mara mbili kutoka kwa mkono wa Yahwe kwa dhambi zao.”
- ³ Sauti inalia nje, “Katika jangwa tengeneza njia ya Yahwe; njoosha njia ya Araba katika njia kuu ya Mungu.”
- ⁴ Kila bonde litanyanyuliwa juu, kila mlima na kilima kitasawazishwa; na aridhi ya mwinuko itasawazishwa, mahali palipokwaruzwa patakuwa na usawa;
- ⁵ na utukufu wa Mungu utafunuliwa, na watu wote wataona kwa pamoja; maana mdomo wa Yahwe umezungumza.
- ⁶ Sauti inasema, “Lia.” Jibu lingine, “Kwa nini nilie?” “Mwili wote ni nyasi na maagano yaliyoaminika ni kama ua kwenye shamba.
- ⁷ Nyasi zinanyauka na maua yanaperuka pale Yehwe atakapo puliza punzi yake juu yake; hakika ubinadamu ni nyasi.
- ⁸ Nyasi hunyauka, maua hupepea, lakini neno la Yahwe litasimama daima.”
- ⁹ Nenda juu ya mlima mrefu, Sayuni, mbeba taarifa njema. Waambie miji ya Yuda, “Hapa ni Mungu wako!”
- ¹⁰ Angalia, Bwana Yahwe anakuja kama mpiganaji shujaa na jeshi imara linatawa juu yake. Ona, zawadi yako iko kwake, na wale walikombolewa wataenda mbele yake.
- ¹¹ Atalilisha kundi lake kama mchungaji, Atawakusanya kondoo katika jeshi lake, na kulichukua karibu na moyo wake, kwa upole atawongoza wake kuwauuguzwa watoto wao.
- ¹² Ni nani aliyepima maji ya mashimo kwa mkono wake, anayepima anga kwa urefu wa mkono wake, na kuweka vumbi za nchi katika kikapu, kupima milima kwa mizani, au vilima kwa usawa?
- ¹³ Ni nani aliyelewa akili za Yahwe, au kumuelekeza yeye kama mshauri?
- ¹⁴ Ni kutka kwa nani alipokea maelekezo milele? Nani alikufundisha njia sahihi ya kufanya vitu, kumfundisha yeye maarifa, au kumuonyesha njia ya ufahamu?
- ¹⁵ Tazama, Mataifa ni kama tone katika ndoo, na kama mavumbi kwenye mizani; ona, na alipima kisiwa kama tundu.
- ¹⁶ Lebanoni sio mafuta ya kutosha, wala wanyama pori wake hawatoshi kwa dhabihu ya kuteketezwa.
- ¹⁷ Mataifa yote hayatochelezi mbele yake; wanachukuliwa na yeye kama hakuna kitu.
- ¹⁸ Ni nanibasi utayemlingalisha na Mungu? Ni kwa sanamu ipi utakayomfananisha nayo?
- ¹⁹ Sanamu! Ambayo fundi ameitupa: Mfua dhahabu ameka pamoja na mikufu bandi ya fedha.
- ²⁰ Kuafanya sadaka hii mtu attachagua kuni ambayo haiozi; anamtafuta fundi mwenye ujuzi wa kutengeneza sanamu ambayo haitaanguka.
- ²¹ Je hamkujua? Je hamjasikia? Je hamkuambiwa tokea mwanzo? Je hamkuelewa toka misingi ya nchi?
- ²² Yeye ndiye aketie juu ya upeo wa macho ya nchi? Na wenyeji wake ni kama panzi mbele yake. Akijinyoosha nje ya mbingu ni kama pazia na kutawnya nje kama hema la kuishi.
- ²³ Anawapunguza viongozi kuwa si kitu na amewafanya viongozi wa nchi kwa sio wenye umuhimu.
- ²⁴ Tazama wamekuwa wagumu kuotesha; tazama wamekuwa wagumu kupanda; imekuwa ni vigumu kuchukua mzizi katika nchi, kabla ajapuliza juu yao, na wakanyauka, na upepo unawaondsha mbali kama majani.
- ²⁵ Ni nani tena utakayemfananisha na mimi, ni nani ninayefanana naye?” amesema mtakatifu.
- ²⁶ Tazama juu kwenye anga! Nani aliyeziumba nyota hizi zote? Analileta nje jeshi na anawaita kwa majina yote. Kwa ukuu wa nguvu zake na kwa uimara wa nguvu zake, hakuna hata mmoja atakayekosa.
- ²⁷ Kwa nini unasema, Yakobo, na kutangaza, Israeli, “Njia yangu imefichwa Yahwe asione, na Mungu wangu hakuwekwa wazi kuhusiana na uthibitisho wangu”?
- ²⁸ Je hakufahamu? Mungu wa milele, Yahwe, Muumbaji wa miisho ya nchi, apatwi na uchovu wala hachoki; hakuna mipaka katika ufahamu wake.
- ²⁹ Anawapa nguvu waliochoka; na atawapa nguvu mpya waliowadhaifu.
- ³⁰ Hata vijana wadogo watapatwa na uchovu na kuchoka, vijana wadogo watapata mashaka na kuanguka:
- ³¹ Lakini wale watakao mngoeja Yahwe watapewa nguvu mpya; na watapaa kwa mabawa kama tai; watakimbia wala hawatachoka; watatembea wala hawatazimia.

41 ¹“Sikilizeni mbele yangu kwa ukimya, enyi mkao pwani; wacha mataifa yapate nguvu kwa upya; waache waje karibu na kuzungumza; na tusogee karibu tujadili mgogoro.

- ² Nani aliyechochea juu mmoja kutoka mashariki, anamuita katika haki yake kwenye huduma yake? Amemkabidhi mataifa juu yake ili amsaidie yeye kuwaangamiza wafalme. Aliwageuza kuwa mavumbi kwa neno lake, kama upepo unaovuma kwenye mabua kwa upinde wake.
- ³ Aliwachukua wao na kuwapitisha salama, katika njia nyepesi ambayo miguu yake imegusa shida.
- ⁴ Ni nani aliyeayafanya na kukamilisha matendo haya? Ni nanialiye chagua kizazi kutoka mwanzo? Mimi, Yahwe ni mwanzo na mwisho, mimi ndiye.
- ⁵ Visiwa vimeona na kuogopa; miisho ya dunia yatetemeka; walikaribia n kuja.
- ⁶ Kila mmoja amsaidie jirani yake, na kila mmoja asemezane na mwenzake, ‘Kuwa mfariji.’
- ⁷ Hivyo basi seremala anamfariji mfua dhahabu, na yule anayefanya kazi kwa kutumia nyundo anamfariji anayefanya kazi kwa chuma, akisema kwa msemo wa kurehemu, “Ni mizuri; Naye ataupigilia kwa makini misumari ili isipinduke.
- ⁸ Lakini wewe, Israeli mtumishi wangu, Yakobo niliyekuchagua, mwana wa Ibrahimu rafiki yangu,
- ⁹ wewe ambaye ninakurudisha kutoka miisho ya nchi, na ambaye niliyekuita kutoka sehemu ya mbali, na kwako niliyekuambia, ‘Wewe ni mtumishi wangu;’ Nimekuchagua wewe na sijakukataa.
- ¹⁰ Usiogope maana mimi niko pamoja na wewe. Usiwe na wasiwasi, maana mimi ni Mungu wako. Nitakutia nguvu, na nitakusaidia, wewe, na Nitakushika kwa mkono wa haki yangu.
- ¹¹ Tazama, watakuwa na aibu na hawataheshimiwa, wale wote waliokuwa na hasira na wewe; watakuwa si kitu na watatokomea, wale watakao kupinga wewe.
- ¹² Utawatafuta na wala hautawapata wale wanaopingana na wewe; wale wafanyao vita dhidi yako watakuwa kama si kitu, si kitu kabisa.
- ¹³ Maana mimi Yahwe Mungu wako, nitawashika mkono wako wa kiume, nikikuambia wewe, ‘Usiogope; Nitakusaidia wewe.
- ¹⁴ Usiogope, Yakobo wewe mdudu, na enyi watu wa Israeli; Nitawasaidia”- hili ni tamko la Yahwe, Mkombozi wako, Mtakatifu wa Israeli.
- ¹⁵ Tazama, ninakufanya wewe kuwa chombo kikali cha kuparulia chenye makali pande mbili; utaparua milima na kuiponda; utafanya vilima kama makapi.
- ¹⁶ Utawatawanya wao, na upepo utawabeba na kuwapeka mbali; upepo utawatanya wao. Utashanglia katika Yahwe, utashangiliakatika mtakatifu wa Israeli
- ¹⁷ Waliodhulumiwa na masikini wanatafuta maji, lakini hakuna kitu, ndimi zao zimekauka kwa kiu; Mimi Yahwe, nitajibu maombi yao; Mimi Mungu wa Israeli, sitawacha wao.
- ¹⁸ Nitatengeneza mikondo ya maji kushusha chini, na chemichem katikati ya mabonde; nitalifanya jangwa kuwa kisima cha maji, na aridhi kavu kuwa chemichem ya maji.
- ¹⁹ Katika jangwa nitapanda mierezi, mshita, mhadisi, na mti wa mizeituni. Nitaotesha mberoshi katika uwazi wa jangwa, pamoja na mbono nitapanda mberoshi kitika jangwa lililo wazi.
- ²⁰ Nitayafanya haya ili waweze kuona, kutambua na kuelewa kwa pamoja, kwamba mkono wa Yahwe umetenda haya, kama Mtakatifu wa Israeli aliyejumba.
- ²¹ “Wakilisha keshi yako,” asema Yahwe; “wakilisha hoja zenu nzuri kwa sanamu yenu,” asema Mfalme wa Yakobo.
- ²² Waache walete hoja zao wenyewe; waache waje mbele na watutangazie sisi nini kitakachotokea, ili tuweze kuelewa haya mambo vizuri. Tuwaache watupe tamko mapema, ili tuweze kulitafakari na tuweze kujua n kwa jinsi gani litatimia.
- ²³ Wajulishe kitu kuhusu baadaye, ili tujue kuwa ninyi ni miungu; fanya kitu kizuri au kibaya, ambacho kitatutisha na kutushangaza.
- ²⁴ Tazama sanamu zenu si kitu na matendo yenu si kitu; aliywachagua ni machukizo.
- ²⁵ Nimemnyanya mmoja kutoka kaskazini, naye amekuja kutoka mawio ya jua nimemchagua yeye alitajae jina langu, na atawakanyaga viongozi kama matope, kama mfinyanzi akanyagavyo udongo.
- ²⁶ Ni nani aliyetangaza hili tangu mwanzo, ili tuweze kujua? Na kabla ya mda, ili tuseme, “Yuko sawasawa”? Kweli hakuna hata mmoja aliyejiri hili, ndio hakuna hata mmoja aliyekusikia ukisema chochote.
- ²⁷ Kwanza nilizungumza na Sayuni, “Tazama hapo walipo;” Nimemtuma mhubiri Yerusalem.
- ²⁸ Nilipoangalia, hakuna hata mmoja, hakuna hata mionganoni mwao ambaye anaweza kutoa ushauri mzuri, nani, lini nimulize, awezaye kunijibu neno.
- ²⁹ Tazama, matendo yao si kitu; sanamu zao za chuma zilizotupwa ni upepo na utupu.

42 ¹Tazama, mtumishi wangu, niliyekushika; niliyekuchagua, kwake ninapata furaha. Nimeiweka roho yangu juu yake; ataleta haki kwa mataifa.

² Hatalia wala kupiga kelele, wala sauti yake haitasikika mitaani.

³ Mwanzi ulioangamizwa hatauvunja, na wala utambi unaowaka na kutoa mwanga hautaungua: atatekeleza haki kwa uaminifu.

⁴ Wala hatazimia wala kukata tamaa mpaka atakapoanzisha haki katika nchi; na pwani inasubiria sheria yake.

⁵ Mungu Yahwe asema hivi--ye ye aliyezumba mbingu na yeye zinyoosha nje, yeye aliyezumba nchi na vitu vyote izalishavyo, yeye aliywapa punzi watu na wale waishio juu:

⁶ Mimi Yahwe nimekuita kwa haki yangu na nitakushika kwa mkono wangu. Nitakutunza wewe, na nitakuweka wewe kama agano kwa watu wangu, kama mwanga wa wayunani

⁷ Kuyafungua macho ya vipofu, kuwatoa waliofungwa gerezani, kuwatoa wale walio gizani kutoka kwenye nyumba iliyofungiwa.

⁸ Mimi ni Yahwe, Hilo ndilo jina langu; na utukufu wangu sitashiriana na mtu mwингine wala sifa zangu sitashirkiana na sanamu ya kuchonga.

⁹ Tazama, mambo ya nyuma yamekuja na kupita, sasa ninakaribia kutangaza mambo mapya. Kabla hayajaanza kutokea nitawambia kuhusu wao."

¹⁰ Mwimbieni Yahwe wimbo mpya, na sifa zake kutoka mwisho wa nchi; wewe ushukae chini kwenye bahari, na vyote vilivyomo ndani yake, waishio pwani na wale wanaoishi huko.

¹¹ Wacha jangwa na miji ilie, vijiji anavyoishi na Kaderi, lia kwa furaha! Waache wenyeji wa Sela waimbe; waache wapige kelele juu ya kilele cha mlima.

¹² Waache wamtukuze Yahwe na kutangaza sifa zake katika aridhi ya pwani.

¹³ Yahwe atatoka nje kama shujaa; kama mtu wa vita ataichochea bidii yake. Atapiga kelele, ndio, atalia kwa kishindo katika vita yake; atawaonyesha adui zake nguvu zake.

¹⁴ Nimenyamaza kimya kwa mda mrefu; bado nimendelea kujizuia mimi mwenyewe; Nitalia kama mwanamke anayetaka kuzaa; nitatweta na kuugua.

¹⁵ Nitaiharibu milima na vilima na kukausha uoto wake wa asili; nitajeuza mito kuwa visiwa na nitakausha matindiga.

¹⁶ Nitawaleta vipofu kwa njia wasioijua; katika njia wasiyoijua Nitawapitisha wao. Nitaligeuza giza kuwa mwanga mbele yao, na kupanyoosha mahali palipopotoka. Mambo yote haya nitayafanya, na sitaachana na wao

¹⁷ Watageuka nyuma, wataaibishwa sana, wale wote wanaoiamini sanamu ya kuchonga, wanaosema na kuziambia sanamu za chuma, "Nyinyi ni miungu wetu."

¹⁸ Sikilizeni ewe kiziwi; tazama, ewe kipofu, ili uweze kuona.

¹⁹ Aliye kipofu ila mtumishi wangu? Au kiziwi ni kama mjumbe niliyemtuma? Ni nani aliye kipofu kama mpenzi wangu wa agano, au kipofu kama mtumishi wa Yahwe?

²⁰ Mmeona mambo mengi, lakini hamuelewi; masikio yamefunguka, lakini hakuna anayesikia.

²¹ Itampendeza Yahwe kuisifu haki yake na kuitukuza sheria yake.

²² Lakini watu hawa ni wale waliokamatwa na kutekwa; wote wamenaswa kwenye mashimo; wafungwa wote wamewekwa gerezani; wamekuwa mateka na hakuna hata mmoja wa kuwaokoa wao, hakuna asemaye, warudisheni."

²³ Ni nani mionganoni mwenu atalisikiliza hili? Nani atayasikia na ni nani atasikia wakati ujao?

²⁴ Ni nani aliyemtoa Yakobo kwa majambazi, na Israeli kwa wanyang'anyi? Je, hakuwa Yahwe, dhidi ya wale walioienda dhambi, waliokataa kutembea katika njia zako na wale waliokataa kuiheshimu sheria yako.

²⁵ Hivyo basi humwaga asira yake kali nje dhidi yao, kwa ucharibifu wa vita. Iliwaka kuwazunguka wao, hata hawakujua hilo, lakini hawakuyachukulia hayo moyoni mwao.

43 ¹Lakini sasa haya ndio Yahwe asemayo, yeye aliyekumba ewe, Yakobo, na yeeye aliyekumba ewe, Israeli:
“Usiogope, kwa maana nimekukomboa wewe; nmeikuita kwa jina lako, wewe ni wangu.

² Utakapopita katika maji, Nitakuwa pamoja na wewe; na katika mito, hayatakuzuru wewe. Utakapotembea
katika moto hautaungua, na moto hautakuharibu wewe.

³ Maana mimi Yahwe Mungu wako, Mtakatifu wa Israeli Mkombozi wenu. Nimewapa Misri kama fidia yenu,
Ethiopia na Seba watabadilishana kwako.

⁴ Kwa maana ulikuwa wa thamani na maalumu katika macho yangu, Ninakupenda; kwa sababu hiyo Nitatoa
watu kwa ajili yako, na watu wengine kwa ajili ya maisha yako.

⁵ Usiogope, maana Mimi nikko pamoja na wewe; Nitawarudisha watoto wako kutoka mashariki, na
kuwakusanya nyie kutoka magharibi.

⁶ Nitasema na kaskazini, ‘Wakabidhini wao; na kwa kusini, Usiangalie ya nyuma; Leteni vijana wangu kutoka
mbali na binti zangu kutoka vijihi vya mikooani katika nchi,

⁷ yeyote aitwe kwa jina langu, niliyemuumba kwa utukufu wangu mwenyewe, Niliyemuumba, ndio, Mimi
niliyemfanya.

⁸ Waleteni nje watu amba ni vipofu, hata kama wana macho, na viziwi, hata kama wana masikio.

⁹ Mataifa yote yatakusanyika kwa pamoja na watu watakusanyika. Ni nani mionganini mwenu atakaye tamka na
kutangaza kutumia mambo ya mwanzo? Waache walete mashahidi kuwashuhudia wao kama wako sahihi,
waache wasikilize na kuthibitisha, ‘kama ni kweli.’

¹⁰ Ninyi ni mashahidi wangu, ametangaza Yahwe, “na watumishi wangu niliowachagua, ili uweze kujua na
kuniamini mimi, na kuelewa kwamba mimi ndiye. Kabla yangu hapana mungu mwingine aliyeumbwa, na
wala hatatoke baada yangu.

¹¹ Mimi, naam Mimi ni Yahwe, na hakuna Mkombozi zaidi yangu.

¹² Nimetangaza, nimeokoa, na kutangaza, na hakuna Mungu mwingine mionganini mwenu, Ninyi ni mashahidi
wangu asema Yahwe, “Mimi ni Mungu.

¹³ Kuanzia leo na kuendelea mimi ndiye, na hakuna hata mmoja atakayewakomboa kwenye mkono wangu.
Nitafanya, na nani awezaye kunizua?”

¹⁴ Yahwe asema hivi, Mkombozi wenu, yeeye Mtakatifu wa Israeli: “Kwa niaba yenu nimemtuma mjumbe
kwenda Babeli na kuwaongoza wao wote chini kama watuhumiwa, kubadilisha kelele za furaha za watu wa
Babeli’ kuwa wimbo wa maombolezo.

¹⁵ Mimi ni Yahwe, niliye Mtakatifu, Muumbaji wa Israeli, Mfalme wenu.

¹⁶ Yahwe asema hivi, Ni nani aliyefungua njia katika bahari, na njia katika maji yenye nguvu,

¹⁷ ni nani anayeongoza gari na farasi, majeshi na jeshi kuu. Walianguka chini kwa pamoja; hawakunyanya
tena; wamezimwa, kama utambi unaoungua.

¹⁸ Msifikirie hayo mambo yaliyopita, wala kuyafikiria mambo ya zamani.

¹⁹ Tazama ninakaribia kufanya mambo mapya; sasa yanakaribia kutokea; Je humyajui haya? Nitafanya njia
jangwani na na mikondo ya maji katika jangwa.

²⁰ Wanyama pori wa shambani wataniheshimu mimi, Mbweha na mbuni, kwa sababu ninatoa maji jangwani,
na mito jangwani, ili watu wangu niliowachuga wapate kunywa,

²¹ Watu hawa niliowaumba mwenyewe, kwamba wahesabu tena sifa zangu.

²² Lakini hamjaniita mimi, Yakobo; umechoka na mimi, Israeli.

²³ Haujanileta hata kondoo wako kama sadaka ya kuteketeza; na wala haujaniheshimu mimi kwa sadaka yako.
Sijakutumisha wewe kwa sadaka ya mazao, wala sijawachosha kwa sadaka yenu ya ubani.

²⁴ Hamkuninunulia mimi manukato mazuri kwa fedha, hamkunimwagia mimi mafuta ya sadaka zenu; Lakini
mnanichosha mimi na dhambi zenu na mnanichosha mimi kwa matendo yenu mabaya.

²⁵ Mimi, ndio, Mimi, ndiye niyafutaye maovu yenu kwa niaba yangu mimi mwenyewe; na Sitawaita na
kuwakumbusha dhambi zenu tena.

²⁶ Nikumbusheni mimi kilichotokea. Njooni tusemezane pamoja; leta hoja zako, ili kusudi uthibitishe kuwa
hauna hatia.

²⁷ Baba yako wa kwanza alitenda dhambi, na viongozi wenu walitenda dhambi dhidi yangu.

²⁸ Hivyo basi Nitawatia unajisi viongozi watakatifu; Nitamkabidhi Yakobo kuwaharibu kabisa, na Israeli kulaani
udhalilishaji.”

44 ¹Sasa, sikiliza, Yakobo mtumishi wangu, na Israeli, Niliyekuchagua:

- ² Yahwe asema hivi, yeye aliyekufanya na kukuumba wewe katika tumbo na yeye aliye kusadia wewe: Usiogope, Yakobo mtumishi wangu; na wewe Yeshuruni, niliyekuchagua.
- ³ Maana nitashusha mvua kwenye aridhi yenye kiu, na mikondo ya maji kwenye ardhi kavu; Nitashusha roho yangu kwa watoto wako, na baraka zangu kwa watoto wako.
- ⁴ Watakuwa mionganoni mwa nyasi, kama mti pembeni ya mkondo wa maji.
- ⁵ Mmoja atasema, ‘Mimi ni wa Yahwe; na mwingine ataita jina la Yakobo, na mwingine ataandika kwenye mkono wake ‘Mimi ni wa Yahwe, na kujiita mwenyewe kwa jina la Israeli.’
- ⁶ Yahwe asema hivi--Mfalme wa Israeli na Mkombozi wake, Yahwe wa majeshi: “Mimi ni mwanzo na ni mwisho; na hakuna mungu ila mimi.
- ⁷ Ni nani aliye kama mimi? Na atangaze na anielezee matukio yaliyotokea tangu nilipoanzisha watu wangu wa kale, na waache watangaze matukio yajayo.
- ⁸ Usiogope wala usifadhaike. Je, si mimi niliyekutangazia toka zamani, na nikatangaza? Ninyi ni mashaidi wangu: Je kuna Mungu mwingine zaidi yangu? Hakuna Mwamba mwingine zaidi yangu; Ninajua hakuna.”
- ⁹ Mitindo yote ya sanamu si kitu; vitu wanavyo vifurahia ndani havina maana; mashahidi wake hawawezi kuona au kujua chochote, na watapatwa katika aibu.
- ¹⁰ Ni nani atengenezaye miungu au sanamu zisizo na maana?
- ¹¹ Tazama, washirika wote watapatwa na aibu; mafundi ni watu tu. Waache washikilie msimamo wao kwa pamoja; wataogopa na kuaibishwa.
- ¹² Mhunzi anafanya kazi kwa vyombo vyake, kutengeneza, kufanya kazi kwenye makaa ya mawe. Hurekebisha kwa kutumia nyundo na hufanya kazi kwa mkono wake wenyewe nguvu. Hupata njaa, na nguvu zake humuishia; Hajanywa maji na huzimia.
- ¹³ Seremala hupima mbao kwa kamba na kuiweka alama kwa kitu kikali. Huichonga kwa vyombo vyake na kuweka alama kwa kutumia dira. Huichonga baada ya sanamu ya mtu, kama mtu anayevutia, ili iweze kukaa ndani ya nyumba.
- ¹⁴ Huikata chini mierezi, huchagua miti ya miseprasi au miti ya mialoni. Huchukua mti yeye mwenyewe katika msitu. Huotesha mvinje na mvua huifanya ikue.
- ¹⁵ Basi mtu hutumia kwa moto na kujipatia joto. Ndio, huwasha moto kuoka mkate. Halafu hutengeneza miungu ili ausujudie;
- ¹⁶ Huchoma sehemu ya kuni kwa moto, na huchoma nyama yake juu yake. Hula na kushiba. Huota moto na kusema, “Ah, Nimepata joto, nimeouna moto.”
- ¹⁷ Kwa kutumia mbao hutengeneza miungu, sanamu yake; huisujudu na kuiheshimu, huipa sifa na kusema, “njoo unikoe mimi, maana wewe ni mungu wangu.”
- ¹⁸ Hawajui, wala hawaelewi, maana macho yao yamepofuka na hawaoni, na mioyo yao haiwezi kufahamu.
- ¹⁹ Hakuna anayefikiria, wala kuelewa na kusema, “Nimechoma sehemu ya mbao kwenye moto; na pia nimeoka mkate kwa kutumia makaa yake. Nimechoma nyama kwa makaa yake nikala. Sasa Je, ninaweza kutengeneza kitu kinachochukiza kwa ajili ya kuabudia kwa sehemu ya mbao iliyobakia? Je ninaweza kusujudia sanamu ya mbao?”
- ²⁰ Ni kama anayejilisha majivu; moyo wake mdanganyifu unampoteza yeze. Huwezi kujiokoa mwenyewe, wala hawezu kusema, “Hiki kitu katika mkono wangu wa kulia sio mungu wa kweli.”
- ²¹ Fikiria kuhusu vitu hivi, Yakobo na Israeli, maana wewe ni mtumishi wangu: Nimekuumba wewe; wewe ni mtumishi wangu.
- ²² Nimeyafuta makosa yako, kama wingu zito, matendo yako mabaya, na wingu, ni kama dhambi zako; maana nimekukomboa wewe.
- ²³ Imba, enyi mbingu, maana Yahwe ameyafanya haya; piga kelele enyi mkaao katika nchi. Pazenzi sauti enyi mlima milima, enyi misitu yenyenye miti ndani yake, ewe mlima, ewe msitu wenye kila aina ya mti ndani yak; Maana Yahwe amemkomboa Yakobo, na nitakuonyesha utukufu wake katika Israeli.
- ²⁴ Yahwe asema hivi, Mkombozi wako, yeze aliyekuumba wewe kutoka tumboni: “Mimi ni Yahwe, niliyefanya kila kitu, mimi mwenyewe nizinyooshaye mbingu, mimi peke niitengenezaye nchi.
- ²⁵ Mimi niliyezikata dalili za waongo na kuwaabisha wanaosoma dalili zake; Mimi niliyezigeza busara za wenye hekima na kugeuza ushauri wao kuwa ujinga.
- ²⁶ Mimi, Yahwe, niliyethibitisha maneno ya mtumishi wake na kuutimiza utabiri wa mjumbe wake. Aliyezungumza kuhusu Yerusalem, ‘Atakuwa mwenyeji; na katika mji wa Yuda, ‘Watatengeneza tena, na nitapatengeneza palipoharibika;

²⁷ awezae kusema kwa bahari kubwa, ‘Kauka,’ na yanakauka mda huo.’

²⁸ Yahwe ndiye amwambiye Koreshi, ‘Ni mchungaji wangu, atafanya kila nilitakalo; atatoa amri kuhusu Yerusalem, ‘Utajengwa kwa upya, ‘na kuhusu Hekalu, ‘Basi na msingi wake uanzwe kuwekwa.”

45 ¹Yahwe asema hivi kwa mpakwa mafuta, kwa Koreshi, niliyemshika kwa mkono wa kuume, illi niweze kuangamiza mataifa mbele yake, kuwalinda wafalme, kufunguo milango mbele yao, ili lango liwe wazi:

- ² “Nitakwenda mbele yako na kusawazisha milima; nitavunjavunja vipandevipande milango ya shaba na kukuta vipandevipande nguzo za chuma,
- ³ Nitakupa hazina ilio gizani na utajiri uliofichwa mbali, ili ujue kwamba ni mimi Yahwe, niliyekuita kwa jina lako, Mimi, Mungu wa Israeli.
- ⁴ Kwa niaba ya Jakobo mtumishi wangu, na Israeli chaguo langu, Nimekuita wewe kwa jina lako: nimekupa heshima iliyotukuka, jabo hakunijua mimi.
- ⁵ Mimi ni Yahwe na hapana mwngine; hakuna Mungu ila mimi. Nitakuimarisha katika vita, japo hamkunifamu mimi;
- ⁶ kwamba watu wajue kutoka mapambazuko ya juu, na kutoka magharibi, kwamba hakuna mungu mwngine ila mimi: Mimi ni Yahwe, na hakuna mwngine.
- ⁷ Nimefanya mwanga na nimeumba giza; Ninaleta amani na ninaumba majanga; Mimi Yahwe, nifanyaye haya yote.
- ⁸ Enyi mbingu, nyesha kutoka juu! Acha anga lishushe chini haki, na acha nchi inyonje haki, ili wokovu uweze kuchipukia juu, na haki kutawanyika kwa pamoja. Mimi Yahwe nimewaumba wote kwa pamoja.
- ⁹ Ole kwa yejote anayesema kwa yule aliyemfanya yeye, kwake yeye ni kama chungu cha udongo mionganoni mwa vyingu vya udongo katika aridhi! Je, udongo umwambia mfinyanzi, ‘Unatengeneza nini? Au’ Kazi yako haina kitu cha kushika?
- ¹⁰ Ole wake asemaye kwa baba, ‘Unanizaa nini? Au kwa mwanamke, ‘unanizaa mimi nini?’
- ¹¹ Yahwe asema hivi, yeye aliye Mtakatifu wa Israeli, muumbaji wake: ‘Kwa nini unauliza swalii kuhusu nini nitakacho kifanya kwa watoto wangu? Je, unaweza kuniambia kuuhusiana na kazi ya mikono yangu?’
- ¹² Nimefanya nchi na kuumba mtu juu yake. Ni mkono yangu mimi nilioinyoosha ju ya mbingu, na nikazimuru nyota zote kutokea.
- ¹³ Nimemuinua Keroshi juu katika haki yangu, na nitalainisha njia zake zote. Ataujenga mji wangu kwa upya; atawachia walioko uhamishoni kurudi nyumbani kwao, na so kwa pesa wala kwa rushwa,” asema Yahwe wa majeshi.

¹⁴ Yahwe asema hivi, mapato ya Misri na bidhaa ya Ethiopia pamoja na Waseba jamii ya watu werefu, ninawaleta kwenu. Watakuwa wa kwenu. Watafuata baada yenu, watakuja na minyororo. Watakuinamia chini na kukuomba huku wakisema, ‘Hakika Mungu yuko pamoja na wewe na hakuna mwngine ila yeye.’

- ¹⁵ Hakika mna Mungu aliyejifisha ndani yenu, Mungu wa Israeli, Mkombozi.
- ¹⁶ Wote wataabishwa na kuzaraliwa kwa pamoja; wale wachongao sanamu watatembea katika udhalilishaji.
- ¹⁷ Lakini Israeli itakombolewa na Yahwe kawa wokovu wa milele; na wala hautaabika tena au kudhalilishwa.
- ¹⁸ Yahwe asem hivi, nani aliyeziumba mbingu, Mungu wa kweli ndiye aliyeumbwa nchi na kuifaya, ndiye aliyeianzisha nchi. Aliiumba yeye, sio kama taka, aliimba ili pawe na wenyeji: “mimi ni Yahwe, na hakuna mwngine.
- ¹⁹ Sijaongea katika siri, katika maeneo ya siri; Sijauambia ukoo wa Daudi, ‘Nitafute bure! Mimi ni Yahwe ninayezungumza ukweli; Ninatangaza vitu vilivyo vya kweli.
- ²⁰ Jikusanyeni wenywewe na mje! Kusanyikeni kwa pamoja, enyi wakimbizi kutoka mionganoni mwa mataifa! Hawana maarifa, wale wanaobeba sanamu ya kuchonga na kuiomba miungu asiyewasidia.
- ²¹ Sogeeni karibu na mnitangazie mimi, leteni ushahidi! Waache walete mashauri kwa pamoja. Ni nani aliyeawonyesa haya kutoka zamani? Ni nani aliyetangaza? Je sikuwa mimi, Yahwe? Na hakuna Mungu mwngine ila mimi, Mungu mwenye haki; na mkombozi; hakuna mwngine zaidi yake.
- ²² Nijeukieni mimi, na mkaokolewe, miisho yote ya nchi; Maana mimi ni Mungu, na hakuna mwngine. Mimi mwenywewe ninaapa, ninaongea katika haki yangu, na sitarudi nyuma:
- ²³ ‘kwangu kila goti litapigwa, na kila ulimi utakiri.
- ²⁴ Wataniambia mimi, Ni katika Yahwe peke yake kuna wokovu na nguvu.” Wataaibika wale wote wenye hasira na Mungu.
- ²⁵ Katika Yahwe makabila yote ya Israeli yatahalalishwa; watachukua kiburi katika yeye.

46 ¹Beli huanguka chini, Nebo husujudu; miungu yao imebebwa na wanyama na mzigo wa mnyama. Sanamu hizi mlizobeba ni mzigo mzito kwa wanyama kuchoka.

² Kwa pamoja wanashuka chini; hawawezi kuziokoa sanamu zao, na wao wenyewe wameenda uhamishoni.

³ Nisikilizeni mimi, nyumba ya Yakobo, wote mliobaki kwenye nyumba ya Israeli mlionchukuliwa na mimi kutoka kabla amjazaliwa, mllichukuliwa mkiba tumboni.

⁴ Hata kwa uzee wenu Mimi ndiy, mpaka mmeshapata mvi nitawachukua. Nimewaumba ninyi na nitawabeba ninyi; Nitawachukua nyie na nitawakomboa nyie.

⁵ Je, utanifananisha mimi na nani? Na mimi nimefanana na nani, ili utulinganishe?

⁶ Watu humwaga dhahabu kutoka kwenye mabegi yao na uzito wa fedha kwenye uzani. Humuajiri mfua dhahabu, na hutengeneza kuwa dhahabu; na huinama chini na kuzisujudu.

⁷ Wanazinyanya juu ya mabega yao na kuzibeba; wanaziweka katika sehemu yake, na itasimama katika eneo lake na alitasongea kutoka pale, huililia, lakini haiwezi kujibu wala kumuokoa yeoye kwenye matatizo.

⁸ Tafakari kuhusu hivi vitu; katu usivipuuzie, enyi waasi!

⁹ Tafakari kuhusu vitu vya awali, nyakati zile zilizopita, Maana mimi ni Mungu, na hakuna mwengine, Mimi ni Mungu na hakuna kama mimi.

¹⁰ Mimi ninatangaza mwisho kutoka mwanzo, na kabla ya kitu ambacho hakijatokea; Ninasema, "Mpango wangu utatokea na nitafanya kama ninavyotamani."

¹¹ Nitamuita ndege wa mawindo kutoka mashariki, Mtu ambaye ni chaguo langu kutoka nchi ya mbali; Ndio nimesema; na pia nitayatimiza haya, nimekusudia, na pia nitafanya hivyo.

¹² Nisikilize mimi, enyi watu makaidi, ambao mko mbali na kutenda mema.

¹³ Ninaileta haki yangu karibu; na wala sio mbali, na wokovu wangu hausubiri; na nitatoa wokovu wangu kwa Sayuni na uzuri wangu kwa Israeli.

47 ¹Njoo chini na ukae kwenye mavumbi, binti bikira wa Babeli; kaa juu ya aridhi pasipo enzi, ewe binti wa Wakaldayo. Hautaitwa tena mpenda anasa na maisha ya anasa.

- ² Chukua jiwe la kusagia na usage unga; ondoa pazia lako, ondoa mavazi yako, ondoa viatu miguuni, na vuka mkondo wa maji.
- ³ Uchi wako utafunuliwa, ndio, na aibu yako itaonekana; Nitachukua kizazi na sitamuacha mtu,
- ⁴ Mkombozi, Yahwe wa majeshi ndilo jina lake, Mtakatifu wa Israeli.
- ⁵ Kaa kimya na nenda katika giza, ewe binti wa Wakaldoyo; maana hautaitwa tena malikia wa falme.
- ⁶ Nilikuwa na hasira na watu wangu; Nimeunajisi urithi wangu na kuwakabidhi nyie katika mkono wenu, lakini hamkuomyesha huruma; umeweka nira kubwa kwa wazee.
- ⁷ Umesema, "Nitaongoza daima kama malikia huru." Haukuvichukua vitu hivi katika moyo, wala hakutafakari jinsi hivi vitu vitakavyojeuka.
- ⁸ Hivyo sasa sikiliza hili, Ewe upendae anasa na kukaa salama; ewe usemae katika moyo wako, 'Ninaishi, na hakuna mwingine kama mimi; Sitakaa kama mjane wala sitazoea kufiwa na watoto.
- ⁹ "Lakini vitu hivi vitakuja kwako siku moja katika kipindi cha siku moja; kwa nguvu za kutosha yatakuja kwako, japo uchawi wako na dua zako na hirizi.
- ¹⁰ Umeweka imani katika mapungufu yako; na kusema, "Hakuna anayeniona mimi;" hekima na maarifa yako yanakupoteza, lakini unasema katika moyo wako, "Nipo na hakuna hata mmoja kama mimi."
- ¹¹ Maafa yatakuzidi wewe; hautaweza kuyaondoa kwa dua zako mwenyewe. Uharibifu utakuwa juu yako; hautaweza kuukata. Maafa yatakuangamiza ghafla, kabla haujajua kitu.
- ¹² Endeleni kutoa uganga wako na wachawi wengi amba mlioaminishwa kusoma toka utotoni mwao; labda utafanikiwa, labda utayashinda maafa.
- ¹³ Umejaribu sana kwa kushauriwa sana; waache hao watu wasimame na kukuokoa wewe- wale wanaoangalia mbingu na wanoangalia nyota, wale wanotangaza mwenzi mpya- waache wawaokoe nyie kutoka kwenye yaliyowapata.
- ¹⁴ Tazama, watakuwa kama mabua. Moto utayachoma juu. Hayataweza kujisaidia yenye kutoa kwenye mkono wa moto. Hakuna makaa kuwapa joto wao na hakuna moto uliowekwa pembeni kwa ajili yao!
- ¹⁵ Hivi ndio wamekuwa kwako, wale unaofanya nao kazi, na unauzu na kununua na wao toka ulipo kuwa mdogo, na wale wanaendelea kufanya mambo yao ya kijinga; na unapolia kuhitaji msaada, hakuna hata mmjoo ambaye atakukomboa wewe."

48 ¹Sikiliza hili, nyumba ya Jakobo, mliontuwa kwa jina la Israeli, na mmetoka katika mbegu ya Yuda; yeye akiriye kwa jina la Yahwe na kumuhusisha Mungu wa Israeli, lakini sio kweli wala kwa namna ya haki.

² Maana wanajiita wenyewe watu wa mji mtakatifu na kumuamini Mungu wa Israeli; Yahwe wa majeshi ndilo jina lake.

³ "Nimetangaza mambo ya kwanza tangu mwanzo; yalitoka katika kinywa changu, na nikawafanya wajulikane; halafu ghafila nimewafanya, na yakatimia.

⁴ Kwa sababu nilijua kwamba wewe ni mkaiidi, misuli ya shingo yako ni kama ya chuma, na paji la uso ni kama shaba,

⁵ Hivyo basi nilitangaza vitu hivi kabla havijatokeo hivyo, nilikujulisha wewe, 'Sanamu yangu imefanya haya au sanamu yangu ya kuchonga na sanamu yangu ya kuyeyusha, yamekwishisha vitu.

⁶ Umesikia kuhusu mambo haya; angalia ushahidi wote; na wewe, Je hautakubali kwamba ninacho kisema ni cha kweli? Kuanzia sasa na kuendelea Nitawaonyesha vitu vipyta, mambo yaliyofichika ambayo hamkuyajua.

⁷ Sasa, na sio yaliyopita, yamekuwa sasa, na kabla ya leo hamkusikia kuhusu wao, hivyo hautaweza kusema, 'Ndio, nilijua kuhusu wao.'

⁸ Haukusikia; haukuelewa; haya mambo hayakufuniliwa katika masikio kabla ya. Maana nilijua kwamba umekuwa mdanganyifu, na kwamba umekuwa muasi kutoka kuzaliwa.

⁹ Kwa niaba ya jina langu nitahairisha asira yangu, na kwa heshima yangu nitajizua kutokumuhabibu yeye.

¹⁰ Tazama, Mimi niliwaandaa ninyi, lakini sio kama fedha; Nimekusafisha wewe katika tanuru la mateso.

¹¹ Kwa niaba yangu, kwa niaba yangu nitafanya; maana ni kwa jinsi gani niruhusu jina langu lisiheshimike? Sitampa utukufu wangu mtu yeoyote.

¹² Nisikilize mimi, Yakobo, na Israeli niliyekuita: Mimi ndiye; Mimi ni wa kwanza, na pia wa mwisho.

¹³ Ndio, mkono wangu umeweka msingi wa nchi, na mkono wangu wa kuume ulizitawanya mbingu, zimesimama juu kwa pamoja.

¹⁴ Jikusanyeni wenyewe, nyinyi nyote, na sikilizeni; ni nani mionganoni mwenu atangazaye mambo haya? Yahwe atakamilisha lengo lake dhidi ya Babeli. Atachukua mapenzi ya Yahwe dhidi ya wa Wakaldayo.

¹⁵ Mimi, nimezungumza, ndio, nimemchagua yeye, nimemleta yeye, na yeye atafanikiwa.

¹⁶ Sogea karibu na mimi, sikiliza hili; kutoka mwanzo sikuzungumza katika siri; lakini ilipotokea, Mimi niko hapa; na sasa Bwana Mungu amenituma mimi, na Roho wake."

¹⁷ Yahwe asema hivi, Mkombozi wenu, Mtakatifu wa Israeli anasema, "Mimi ni Yahwe Mungu wenu, ninayewafundisha juu ya kufanikiwa, ninayewaonyesha njia mtakayoiptia.

¹⁸ Ikiwa kama mtaheshimu amri zangu! Hivyo amani na maendeleo yataturirika kama mto, na wokovu wenu ni kama mawimbi kwenye bahari.

¹⁹ Watoto wako watakuwa wengi kama mchanga, na watoto kutoka kwenye tombo zenu watakuwa wengi kama nafaka kwenye mchanga; majina yao hayataondolewa wala kufutwa mbele yangu.

²⁰ Tokeni nje ya Babeli! Wakimbieni Wakaldayo! Kwa sauti ya kupiga kelele tangaza kwamba! Hakikisha hili linajulikana, hakikisha hili linafika mpaka miisho ya nchi! Sema 'Yahwe amemkomboa Yakobo mtumishi wake.'

²¹ Hawakupatwa na kiu alipowaongoza katika jangwa, alifanya maji kutokea kwenye mwamba kwa ajili yao; aliugawa na kufungua mwamba, na maji yakatoka nje.

²² Hakuna amani kwa watenda makosa- amesema Yahwe."

49 ¹Nisikilize mimi, enyi mkao pwani! Na kuwa makini, enyi watu mkao mbali. Yahwe amenita mimi kutoka kuzaliwa kwa jina, mama yangu aliponileta duniani.

² Amefanya mdomo wangu kuwa kama upanga mkali; amenificha mimi katika kivuli cha mkono wake; amenifanya mimi kuwa mshale unaong'aa; katika podo yake amenificha mimi.

³ Amesema na mimi, "Wewe ni mtumishi wangu, Israeli, kuititia yeye nitaonyesha utukufu wangu."

⁴ Lakini nilimjibu, "Japo nilifikiria nilifanya kazi bure, nimetumia nguvu zangu bure, ikiwa haki yangu iko pamoja na Yahwe, na zawadi yangu iko kwa Mungu wangu.

⁵ Na sasa Yahwe asema hivi, yeye aliyeniumba mimi toka kuzaliwa na kuwa mtumishi wake, kumrejesha Yakobo tena kwake mwenyewe, na Israeli wakusanyike kwake. Mimi ninaheshimika katika macho ya Yahwe, na Mungu wangu amekuwa nguvu zangu.

⁶ Asema hivi, "Ni kitu kidogo sana kwa wewe kuwa mtumishi wangu ili kuanzisha ukoo wa Yakobo, na kuwarejesha wanaoishi Israeli. Nitakufanya wewe kuwa mwanga kwa Wayunani, ili uwe wokovu wangu katika mipaka ya nchi.

⁷ Yahwe asema hivi, Mkombozi wa Israeli, Mtatakatifu wao, kwa yeye ambaye maisha yake yamedharauliwa, kuchukiwa na mataifa, na mtumwa wa viongozi, "Mfalme atakuona wewe na nyanyuka, na wakuu watakuona wewe na inama chini, kwa sababu ya Yahwe ambaye ni mwaminifu, hata mtakatifu wa Israeli, aliywachagua ninyi."

⁸ Yahwe asema hivi, "Kwa mda huu nimeamua kuwaonyesha neema yangu na nitawajibu ninyi, na siku ya wokovu nitawasaidi ninyi; Nitakulinda wewe; na nitawapa kama agano kwa watu, kuitengeneza tena nchi, kuwarithisha urithi uliokuwa na ukiwa.

⁹ Utasema kwa wafungwa, 'Tokeni nje; kwa wale mlion katika giza gerezani, 'Jionyeshe mwenyewe. 'Watachunga pembedi ya barabara, na juu ya miteremko ya wazi yatakuwa malisho yake.

¹⁰ Hawatasikia njaa wala kiu; wala joto au jua halitawaunguza, kwa yeye mwenye huruma juu yao atawaongoza wao; atawaongoza wao kwenye mikondo ya maji.

¹¹ Na nitafanya milima yote kuwa barabara, na kufanya njia za juu kuwa sawa."

¹² Tazama, haya yatatoka kutoka mbali, baadhi kutoka kaskazini na magharibi; na wengine kutoka nchi ya Sinimi.

¹³ Imba, ewe mbingu, na uwe na furaha, ewe nchi pazeni sauti ya kuimba enyi milima! Maana Yahwe anawafariji watu wake, na watakuwa na huruma kwa wale wanaoteseka.

¹⁴ Lakin Sayuni asema, Yahwe ameniacha mimi, na Bwana amenisahau mimi."

¹⁵ "Je mwanamke anaweza kumsahau mwana wake, anayemnyonyesha, hivyo hana huruma na mwana aliye mzaa? Ndio, hawa waweza kusahau, lakini siwezi kukusahau wewe.

¹⁶ Tazama, nimeliandika jina lako kwenye kiganja cha mkono wangu; Kuta zako zinaendelea kuwa mbele yangu.

¹⁷ Watoto wangu wamerudi haraka, wakati wale wanaowaangamiza nyie wameenda mbali.

¹⁸ Tazama karibu na uone, wote wamekusanyika na wanakuja kwako. Nitahakikisha kama niishivyo- hili ni tamko la Yahwe- hakiha mtavivaaa kama kijiti; utajifungia kama bibi harusi.

¹⁹ Japo umeharibiwa na kuwa na ukiwa, nchi iliyoharibiwa, sasa itakuwa ndogo sana kwa wenyeji, na wale nao waliokumeza watakuwa mbali,

²⁰ Watoto watakaozaliwa katika kipindi cha msiba watasema mkiwa mnawasikiliza, 'Sehemu hii ni duni kwetu, tengeneza chumba kwa ajili yetu, ili tuweze kuishi hapa.

²¹ Halafu utajiliza mwenyewe, ni nani aliywazaa watu hawa kwangu? Mimi nilifiwa na ni tasa, niliyefungwa na kupewa talaka. Ni nani aliywalea hawa watoto? Tazama, niliachiwa yote mimi mwenyewe; Je haya yametoka wapi?"

²² Yahwe asema hivi, "Tazama, nitanyanya mkono wangu juu ya mataifa; Nitanyanya bendera yangu ya ishara kwa watu. Watawaleta watoto wako kwenye mikono yao na watawabebe binti zako juu ya mabega yao.

²³ Wafalme watakuwa baba zako wa kambo, na malikia watakuwa wafanyakazi wa ndani; watakuinamia chini wewe kwa uso wao kwa nchi na kukung'uta mavumbi ya miguu yenu; wale wanonisubiri mimi hawataabika."

²⁴ Je mateka wanaweza kuchukuliwa kwa shujaa, au wafungwa kukombolewa kutoka kwa mkali?

²⁵ Lakini Yahwe asema hivi, "Wafungwa watachukuliwa kutoka kwa shujaa, na mateka watakombolewa; maana utampinga adui yako na kuwakomboa watoto wako.

- ²⁶ Na nitawalisha wanaowaonea kwa mwili wao wenyewe; na watalewa kwa damu yao wenyewe, kama iliyomvinyo; na watu wote watajua kwamba Mimi Yahwe, ni Mokozi wenu na Mkombozi wenu, ye ye aliyemkuu wa Isareli.

50 ¹Yahwe asema hivi, “Kiko wapi cheti cha talaka ambacho nimempa talaka mama yako? Na kwa nani niliwaiza mimi? Tazama, umewauza kwa sababu ya dhambi zako, na kwa sababu ya uasi wako, na mama yako amepelekwa mbali.

² Mbona nilipokuwa hapakuwa na mtu pale? Kwa nini nimeita lakini hakuna aliyejibu? Je mkono wangu ni mfupi kukufidia wewe? Je hakuna nguvu katika ukombozi wangu kwako? Tazama, kwa maonyo yangu, nimeikausha bahari; nimeufanya mto kuwa jangwa; samaki wake wamekufa na kuoza kwa kukosa maji.

³ Nimelivisha mbingu weusi, na kufanya nguo ya magunia kuwa kifuniko chao.”

⁴ Bwana Yahwe amenipa mimi lugha kama wale wanayofundishwa, ili kwamba nizungumze maneno ya kudumisha kwa yechechoka; huniamsha mimi asubuhi kwa asubuhi; huyaamsha masikio yangu kama wale wanofundisha.

⁵ Bwana Yahwe amefungua sikio langu, na sikuaasi, wala kurudi nyuma.

⁶ Niliwapa mgongo wangu wale wanaonipiga mimi, na shavu langu kwa wale wanaopokonya nje ndevu zangu; Sitouficha uso wangu kutokana na matendo ya aibu na kutema mate.

⁷ Maana Bwana Yahwe atanisaidia mimi; hivyo basi sitapatwa na aibu; hivyo nimeufanya uso wangu kama jiwe, maana ninajua kwamba sitaaibishwa.

⁸ Yeye aliye nitakasa mimi yu karibu. Ni nani atakayenipinga mimi? Basi na tusimame tufarijiane mmoja mmoja. Nani aliye msitaki? Muache aje karibu na mimi.

⁹ Tazama, Bwana Yahwe atanisaidia mimi. Nani atakayetangaza kuwa mimi ni mwenye hatia? Tazama, watavaa nje kama vazi; mdomo utawala wao juu.

¹⁰ Ni nani mionganoni mwenu anayemuogopa Yahwe? Ni nani anayeiheshimu sauti ya Yahwe? Ni nani atakayetembea kwenye giza nene pasipo mwanga?

¹¹ Tazama, ninyi nyote mnaowasha, ni nani aliywapa wenyewe kwa tochi: tembeeni katika mwanga wa moto wenu na katika moto mliouwasha. Hili ndilo mlilopokea kutoka kwangu: utalala chini katika mahali pachungu.

51 ¹Nisikilizeni mimi, enyi mtendao haki, enyi mtafutaye Yahwe: Tazama mwamba mlionchongwa, shimo ambalo mlitchimbwa.

² Mtazameni Ibrahimu, baba yenu, na Sara, aliyewazaa ninyi; maana alipokuwa na upweke yeye mwenyewe, Nilimuita yeye. Nikambariki yeye na kumfanya yeye kuwa wengi.

³ Ndio, Yahwe ataifariji Sayuni; Ataifariji miji yake yote iliyo na ukiwa; jangwa lake atalifanya kama Edeni, na jangwa lililo wazi pembedi ya bonde la mto Yordani kama bustani ya Yahwe; Furaha na shangwe vitakuwa kwake, shukrani, na sauti ya kuimba.

⁴ “Kuwa makini kwangu, watu wangu; na nisikilizeni mimi, watu wangu! Maana nitatoa amri, na nitaifanya haki yangu kuwa sheria ya mataifa.

⁵Haki yangu ipo karibu; wokovu wangu utaenda nje, na mikono yangu itahihukumu mataifa; Pwani itanisubiri mimi; maana wanashauku ya kuhusubiria mkono wangu.

⁶ Nyanyueni macho yanu juu angani, na tazama nchi chini, maana mbingu zitatoweka mbali kama moshi, na nchi itachakaa kama vazi, na wenyeji wake watakufa kama inzi. Lakini wokovu wangu utaendelea daima, na haki yangu haitaacha kutenda kazi.

⁷ Nisikizeni mimi, enyi mnaotambua ukweli, enyi watu wangu mliobeba sheria yangu katika miyo yenu: Msiogope matusi ya watu, wala kukatishwa tamaa na unyanyasaji wao.

⁸ Maana Nondo watawala wao kama vazi, na minyoo itawala wao kama sufu; lakini haki yangu itakuwa daima, na wokovu wangu katika vizazi vyote.”

⁹ Amka, amka, jivishe wewe mwenyewe kwa nguvu, mkono wa Yahwe. Amka kama siku za zamani, kizazi cha nyakati za kale, Je, sio wewe uliyeangamiza mnyama wa baharini, na uliyemchoma joka?

¹⁰ Je, haukukausha bahari, maji ya kina kirefu, na kufanya kina cha bahari kuwa nija ya ukombozi kupita?

¹¹ Fidia ya Yahwe itarudi na kwenda Sayuni kwa kilio cha furaha na furaha ya milele itakuwa katika vichwa vyao, na huzuni na kuomboleza vitatoweka mbali.

¹² “Mimi, mimi ndiye niwapae faraja. Kwa nini uwaogope watu, ambao wanakufa, watoto wa wanadamu, waliofanywa kama majani?

¹³ Kwa nini umemsahau Yahwe Muumba, yeye azinyooshaye mbingu na kuweka misingi ya nchi? Nyie ambaio mna hofu za mara kwa mara kila siku kwa sababu ya hasira ya moto ya wanyanyasaji anapo fanya maamuzi ya kuangamiza. Iko wapi hasira ya wanyanyasaji?

¹⁴ Yeye aliyeinama chini, Yahwe atafanya haraka kumuachia; hatakuwa wala kwenda chini katika shimo, wala hatakosa mkate.

¹⁵ Maana Yahwe Mungu wenu, anaye ifanya bahari itembee, hivyo mawimbi yake yavume kwa kishindo- Yahwe wa majeshi ndilo jina lake.

¹⁶ Niweka maneno yangu mdomoni mwako, na nimekufunika wewe kwa kivuli cha mkono wangu, ili niweze kupanda mbingu, kuweka misingi ya nchi, na kutamkia Sayuni, ‘ninyi ni watu wangu.’

¹⁷ Amka, amka, simama juu, Yerusalem, ewe unyweae katika kikombe cha hasira ya Yahwe kutoka mkononi mwako; umekunyuwa katika kikombe, kikombe cha mateso, na umekunyuwa na kumaliza.

¹⁸ Hakuna hata mmoja mionganini mwa watoto aliyewazaa wa kumuongoza yeye; hakuna hata mmoja mionganini mwa wote aliyewalea wa kumshika mkono wake.

¹⁹ Shida hizi mbili ziliwatokea ninyi- ni nani atahuzunika pamoja nanyi? - Ukiwa na uharibifu, na njaa na upanga. Ni nani atakayekufariji wewe?

²⁰ Watoto wako walizimia; walilala kila kona ya mtaa, kama swala kwenye mtego; Wamejawa na hasira ya Yahwe, Laana ya Mungu wako.

²¹ Lakini sasa sikiliza hili, ewe uliodhulumiwa na kulewa, lakini sio kwa mvinyo:

²² Bwana wenu Yahwe Mungu, anayewasihi watu wake, asema hivi, “Tazama, Nimechukua kikombe cha ukubwa mkononi mwako- ukubwa wa kikombe cha hasira yangu - ili usiweze kunywa tena.

²³ Nitakuweka kwenye mikono ya watesaji, wale waliokuambia wewe, Lala chini, ili tutembee juu yako;’ wameufanya mgongo wako kama nchi na kama njia ya watu wapitao huko.”

⁵² ¹Amka, amka, vaa nguvu zako, Sayuni; vaa vazi lako zuri, mji mtakatifu; maana hakuna tena asiyetahiriwa wala wasio safi kuingia kwako.

² Jikung'ute mwenyewe kutoka mavumbini; nyanyuka na ukae, ewe Yerusalem; ondoa shanga katika shingo yako, wafungwa, binti ya Sayuni.

³Maana Yahwe asema hivi, umeuzwa bure, na utakombolewa pasipo pesa.”

⁴Maana Bwana Yahwe asema hivi, “Hapo mwanzo watu wangu walishuka chini Misri kuishi kwa muda mfupi; Waasiria waliwanyanyasa wao hivi karibuni.

⁵Sasa ni kitu gani nilicho nacho hapa- Hili ni tamko Yahwe- aonae kwamba watu wake wanachukuliwa bure tu? Wale wanaowaongoza wao, wanafanya mzaha-Hili ni tamko la Yahwe- jina langu linakashifiwa mchana kutwa.

⁶ Hivyo basi watu wangu watalijua jina langu; watajua kwamba siku hiyo mimi ndiye ninayesema “Ndiyo, Ni Mimi!”

⁷ Ni kwa uzuri gani juu milimani miguu ya mjumbe aliyeleta habari njema, atangazaye amani, aliyebeba uzuri wa ukuu, aliyetangaza wokovu, anayesema kwa Sayuni, “Mungu wako anatawala!”

⁸ Sikiliza enyi walinzi nyanyueni sauti zenu, kwa pamoja pigeni kelele kwa furaha, maana mtamuona, kwa kila jicho lenu, kurejea kwa Yahwe Sayuni.

⁹ Pazeni sauti kwa kuimba kwa furaha, enyi mateka wa Yerusalem; maana Yahwe amefariji watu wake; ameikomboa Yerusalem.

¹⁰ Yahwe amewaonyesha kwamba mkono wake mtakatifu katika macho ya mataifa yote; nchi yote itauona wokovu wa Mungu wetu.

¹¹ Ondokeni, ondokeni, enendeni mbali na hapa; msiguse kitu chochote ambacho ni najisi; au kuishi katikati yake; jitakase mwenyewe, enyi mlionbeba vyombo vy ya Yahwe.

¹² Maana hautakwenda nje kwa kukimbia, wala hautaondoka kwa hofu; Maana Yahwe atakuwa mbele yako; na Mungu wa Israeli atakuwa mlinzi wako nyuma.

¹³ Tazameni, mtumishi wangu atafanya hekima; atakuwa juu na atanyanyuliwa juu, na atapandishwa juu.

¹⁴ Na wengi watamstajabia yeche- muonekano wake umekunjamana nje ya muonekano wa mwanadamu, hivyo basi upande wake ulikuwa mbali na kitu chochote ambacho ni binadamu-

¹⁵ Na hivyo, mtumishi wangu atanyunyizia mataifa mengi na wafalme watafunga midomo yao kwa sababu yake. Kana kwamba hawajawahi kuambiwa, wataona, kana kwamba hawakusikia, wataelewa.

53 ¹Ni nani aliyesadiki habari zetu? Na mkono wa Yahwe umedhihirishwa kwa nani?

- ² Maana amekuwa mbele za Yahwe kama sampuli, na kama chipukizi katika aridhi kavu; hakuna maajabu yalionekana au mapambo; tulipo muona yeye, hapakuwa na uzuri kutuvutia sisi.
- ³ Alidharauliwa na kukataliwa na watu; mtu wa huzuni, na mwenye maumivu. Kama mmoja aliyetoka kwa watu wafichao nyuso zao, alidharauliwa; na kujifikiria kuwa asiye na faida.
- ⁴ Hakika ameyachukua masikitiko yetu, Amejitwika huzuni zetu; Lakini tulimdhani kuwa aliadhibiwa na Mungu, amepigwa na Mungu, na kutaabishwa.
- ⁵ Lakini alichomwa kwa sababu ya uaasi wa matendo yetu; aliangamizwa kwa sababu ya dhambi zetu. Adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake, na kwa majeraha yake sisi tumepona.
- ⁶ Sisi ni kama kondoo tumeapotoka; kila mmoja amegeuka katika njia yake, na Yahwe amemueka juu yake maovu kwetu sisi sote.
- ⁷ Aliteswa; lakini alinyenyekea mwenyewe, hakufunga mdomo wake; kama kondoo aendaye kuchinjwa, na kama kondoo mbele ya mtu anayemkata manyoya yake taratibu, hivyo hakufunga mdomo wake.
- ⁸ Alitolewa kutoka gerezani na hukumu, na ni nani atakayetangaza kizazi chake? Maana alikatiliwa mbali nan chi ya walio hai; kwa sababu ya makosa ya watu wangu adhabu ilikuwa juu yake.
- ⁹ Wameliweka kaburi lake pamoja nawahalifu, kwa utajiri wa mtu katika kifo chake ingawa hakuwa na vurugu wala udanganyifu wowote katika mdomo wake.
- ¹⁰ Lakini yalikuwa ni mapenzi ya Yahwe kumponda yeye na kumfanya yeye apone. Alipoyafanya maisha yake kuwa sadaka kwa ajili ya dhambi, ataona watoto wake, ataongeza siku zao, na mapenzi ya Yahwe yatatimizwa kupitia yeye.
- ¹¹ Baada ya mateso ya maisha yake, ataona mwanga na ataridhika kwa maarifa yake.
- ¹² Hivyo basi, nitaweza kumpa yeye sehemu yake mionganoni mwa wakuu, naye atagawanya mateka pamoja nao walio hodari; kwa sababu aliimwaga nafsi yake hata kufa, amehesabiwa pamoja na wahalifu. Alichukua dhambi za watu wengi na kufanya maombezi kwa wahalifu.

54 ¹“Imba, ewe mwanamke tasa, ewe ambaye haujazaa; imba wimbo kwa furaha na lia kwa nguvu ewe ambaye hujapata uchungu wa kuzaa. Maana watoto walio katika ukiwa ni wengi kuliko watoto wa wanawake waliolewa,” asema Yahwe.

- ² Fanya hema lako kuwa kubwa na tawanya mapazia mbali, sio kidogo; nyosha kamba zako na imarisha vagingi vyako.
- ³ Maana utaenea katika mkono wa kulia na wa kushoto, na ukoo wako utashinda mataifa na kuwapatia miji iliyo na ukiwa.
- ⁴ Usiogope maana hautaaibika, wala kukatishwa tamaa maana hautapatwa na aibu; utasahau aibu ya ujana wako na aibu ya kutelekezwa.
- ⁵ Maana Muumba ni mume wako; Yahwe wa majeshi ndilo jina lake. Mtakatifu wa Israeli yeye ni mkombozi wenu; anaitwa Mungu wa nchi yote.
- ⁶ Yahwe anakuita wewe urudi kama mwanamke aliyetelekezwa na mwenye roho ya huzuni, kama mwanamke mdogo aliyeolewa na kukataliwa, asema Mungu.
- ⁷ “Kwa kipindi kifupi nimewatelekeza ninyi, lakini kwa huruma kubwa nitawakusanya ninyi.
- ⁸ Katika gharikia ya hasira nimeuficha uso wangu kwa muda. Lakini kwa agano la milele la kuaminika nitakuwa na huruma na ninyi- amesema Yahwe, aliyewakomboa ninyi.
- ⁹ Maana haya ni kama Nuhu kwangu: kama nilivyoapa maji ya Nuhu hayatapita tena katika nchi, Hivyo nimeapa kwama sitapatwa na hasira na ninyi wala kuwakemea ninyi.
- ¹⁰ Japo milima yaweza kuanguka na vilima vyaweza kutikiswa, japo uimara wa pendo langu hautageuka nyuma kutoka kwenu, wala agano langu la amani kutikiswa- asema Yahwe, Yeye mwenye huruma juu yenu.
- ¹¹ Wanaotaabika, wanaopitia dhoruba na wasio na faraja, tazama, nitaweka lami kwa rangi nzuri, na kuweka misingi kwa yakuti.
- ¹² Nitaufanya mnara wa akiki na lango yake ya almasi na kuta zake za nje ni za mawe mazuri
- ¹³ Na watoto wako wote watafundishwa na Yahwe; na amani ya watoto wako itakuwa kubwa.
- ¹⁴ Katika haki nitakuanzisha tena. Hultaona dhiki tena, maana hautaogopa, na hakuna kitu cha kutisha kitakachokuja karibu yako.
- ¹⁵ Tazama, ikiwa ye yeyote atakaye koroga matatizo, hayatoka kwangu; ye yeyote atakaye changanya matatizo pamaoja na wewe ataanguka kwa kishindo.
- ¹⁶ Tazama, nimemuumba fundi, anayepuliza makaa yanayoungua na kuandaa silaha kama kazi yake, na nimemuumba mharibifu ili awaharibu.
- ¹⁷ Hakuna silaha iliyotengenezwa dhidi yako itafanikiwa; na utamlaani kila mmjaa anayekutusi wewe. Huu ndio urithi wa watumishi wa Yahwe, na uthibitisho wake kutoka kwangu- Hili ndilo tamko la Yahwe.”

55¹“Njoo ni kila aliye na kiu, njoo ni kwenye maji! Na ewe usio na pesa, njoo, ununua na ule! Njoo, nunua mvinyo na maziwa pasipo pesa na pasipo gharama.

- ² Kwa nini tunapima fedha kwa kitu ambacho sio mkate? Na kufanya kazi isiyoridhisha? Nisikilizeni mimi kwa makini na ule kilicho kizuri, na kujifurahisha mwenyewe kwa unono.
- ³ Geuzeni masikio yenu, na mje kwangu! Sikiliza, iliweze kuishi! Nitafanya agano ya milele na ninyi; pendo langu la kuaminika nililomuhaidi Daudi.
- ⁴ Tazama, nimwemuweka yeye kama shahidi kwa mataifa, kama kiongozi na kamanda wa watu.
- ⁵ Tazama, utaliita taifa ambalo haulijui; na taifa ambalo halikuju wewe litakukimbilia wewe kwa sababu wewe ni Yahwe Mungu wao, Mtakatifu wa Israeli, yeye aliyekutukuza wewe.
- ⁶ Mtafuteni Yahwe maana anapatikana; muiteniyeye maana yu karibu.
- ⁷ Tuwaache waovu waziache njia zao, na mtu mwenye dhambi mawazo yake. Muache yeye arudi kwa Yahwe, na atamuhurumia yeye, na kwa Mungu wetu, yeye ambaye atamsamehe huyo kwa wingi.
- ⁸ Maana mawazo yangu sio mawazo yenu, wala njia zangu sio njia zenu- Hili ni tamko la Yahwe-
- ⁹ maana kama vile mbingu zilivyo juu kuliko nchi, hivyo ndivyo njia zangu zilivyo juu kuliko njia zenu, na mawazo yangu kuliko mawazo yenu.
- ¹⁰ Maana kama mvua na theluji zishukavyo chini kutoka mbinguni na hazirudi tena pale isipokuwa kueneza nchi na kufanya uzalishaji na chipukizi na kutoa mbegu kwa wakulima waliopanda na mkate kwa walaji,
- ¹¹ hivyo neno langu litakuwa linalotoka kwenye mdomo wangu: halitanirudia tena mimi bure, Lakini itatimiza lile nililokusudia, na litatimiza lile nililolituma.
- ¹² Maana utakwenda nje katika furaha na utaongozwa kwa amani; Milima na vilima vitapaza sauti kwa furaha mbele yako, na miti yote shambani itapiga makofi.
- ¹³ Badala ya miiba ya porini, misonobari itakuwa; na badala ya mbigiri, mihadasi inaota, na itakuwa kwa Yahwe, maana jina lake, ni kama alama ya milele ambayo haiwezi kuondolewa.”

56 ¹Yahwe asema hivi, “Fanyeni yaliyo sahihi, fanyeni yaliyo ya haki; maana wakovu wangu u karibu, na haki yangu inakaribia kujidhihirisha.

² Abarikiwe mtu yule ataendaye haya, anayeyashika sana. Anaifuata sabato, na haitii unajisi, azuiaye mkono wake usitende maovu.”

³ Usimuache mgeni yejote aliyekuwa mfuasi wa Yahwe aseme, “Yahwe atahakikisha ananiondoa kwa watu wake.” Toashi atawenza kusema, “tazama, mimi ni mtu mkavu.”

⁴ Yahwe asema hivi, kwa matoashi wanaoitimiza sabato yangu huchagua mambo yanayonipendeza mimi, na hushika kwanza agano langu,

⁵ kwao nitaiweka nyumba yangu na ndani ya kuta zangu kumbukumbu ambayo ni kubwa kuliko kuwa na vijana na mabinti. Nitawapa kumbumbu ya milele ambalo halitaondolewa.

⁶ Pia wagoni ambao wataungana wenyewe kwa Yahwe- kwa ajili ya kumtumikia yeye, na yeye alipendaye jina la Yahwe, kumuabudu yeye, na kila anayeheshimu sabato na wale wanoitunza isitiwe najisi, na wale walishikao agano langu-

⁷ nitawaleta katika mlima wangu mtakatifu na kuwafaya muwe na furaha katika nyumba yangu ya maombi; matoleo na sadaka zenu zitakubalika katika madhabahu yangu. Maana nyumba yangu itaitwa nyumba ya maombi kwa mataifa yote.

⁸ Hili ni tamko la Yahwe, anayewakusanya watu wenye ukiwa katika Israeli- nitaendelea kuwakusanya wengine ili kuwaongeza wao.”

⁹ Enyi nyote wanyama pori mlioko porini, njooni na mle, enyi wanyama mlioko msituni, Walinzi wao wote ni vipofu, hawaelewi.

¹⁰ Wote ni mbwa wapole ambao hawawezi kubweka. Wanaota, na wanalala chini maana wanapenda kulala.

¹¹ Mbwa wanahamu kubwa; hawajawahi kuridhika; wachungaji wao hawawatambui; wamegeuka katika njia zao wenyewe, kila mmoja ana tamaa kupata faida isiyio yaa haki.

¹² “Njooni, “Tunywe mvinyo na pombe. Kesho itakuwa kama leo, siku kubwa zaidi ya kipimo.”

57¹Wenye haki watatowe, lakini hakuna mtu atakayelitia maanani, na watu wa agano la kuaminika wamekusanyika mbali, lakini hakuna mtu anayefahamu kuwa wenye haki wamekusanyika mbali na maovu.

- ² Wameingia katika amani; wamepumzika katika vitanda vyao, wale wanaotembea katika haki.
³ Lakini njooni hapa, enyi watoto wa wachawi, watoto wa wazinifu na mwanamke anayefanya ukahaba.
⁴ Ni nani mnayemfanya mzaha? Dhidi ya wale wanaofungua midomo yao na kutoa nje ndimi zao? Je, ninyi sio watoto wa uaasi, watoto wa uongo?
⁵ Enyi mnaowasha tamaa wenyewe kwa kulala pamoja chini ya mualoni, kila chini ya mti mbichi, ewe unaeua watoto wako katika mabonde yaliyokauka, chini ya miamba inayoning'inia.
⁶ Miongoni mwa vitu vilaini katika bonde la mto ni mambo uliyopewa uyafanyie kazi. Ni vitu vya ibada yako. Umemwaga nje kinywaji chako kwao na kutoa sadaka ya mazao. Katika haya mambo Je, ninaweza kuwa radhi na mambo haya?
⁷ Umeandaa kitanda chako juu ya mlima mrefu; pia umeenda pale juu kutoa sadaka.
⁸ Nyuma ya milango na mihimili ya milango umeweka ishara zako; kwa maana umejifunua kwa wale wasio Mimi, nawe umekwea kwao; umekifanya kitanda chako kuwa kikubwa. Umefanya agano na wao; ulipenda vitanda vyao; uliona sehemu zao za siri.
⁹ Ulienda kwa Moleki pamoja na mafuta; umeongeza marashi. Ulimtuma balozi wako mbali sana; Alikwenda chini kuzimu.
¹⁰ Ulichoka kwa safari yako ndefu, lakini haukusema, "Haina matumaini." Umeyatafuta maisha katika mkono wako; Hivyo basi haukudhoofika.
¹¹ Ni nani uliyemuogopa? Ni nani uliye muhofia zaidi ambaye aliyekufanya wewe kutenda udanganyifu, kwa wingi namna hiyo ambapo hauwezi kunikumbuka mimi au kufikiria kuhusu mimi? Maana nilikuwa kimya kwa mda mrefu, hauniogopi mimi tena.
¹² Nitatangaza matendo na haki yako na nitawaambia kila kitu ulichokifanya, lakini hawatakusaidia.
¹³ Utakapolia nje, wacha sanamu ulizozikusnya zikusaidie wewe. Badala yake upepo utavipeperusha vyote, punzi itavipeperusha mbali. Lakini yeze anayenikimbilia mimi atairithi aridhi na attachukua umiliki katika mlima wangu mtakatifu.

¹⁴Atasema, 'Jenga, jenga! Safisha njia! Ondoeni vizuizi vyote katika njia ya watu wangu!"

¹⁵ Maana yeye aliye juu palipoinuka, anayeishi katika uzima wa milele, ambaye jina lake ni mtakatifu, asema hivi, "Ninaishi mahali pa juu na mahali patakatifu pamoja na yeye pia aliyemnyenyeketu na moyo uliopondeka, ili kuzifufua roho za wanyenyeketu na kufufua miyo ya wanaojutia.

¹⁶ Maana sitawahukumu milele, wala sitakuwa na hasira milele, Kisha roho ya mtu itazimia mbele yangu, maisha niliyowafanya.

¹⁷ Kwa sababu ya dhambi ya mapato ya vurugu zake, Nilipatwa na hasira, na nikamuadhibu yeye; niliuficha uso wangu, nilikuwa na hasira, lakini alirudi nyuma katika njia za moyo wake mwenyewe.

¹⁸ Nimeziona njia zake, lakini nitamponya yeye. Nitamuongoza yeye na kumfariji na kuwashauri wale wanaomlilia yeye,

¹⁹ na natengeneza tunda la midomo. Amani, amani, kwa wale walio mbali sana na wale walio karibu-asema Yahwe nitawaponya ninyi.

²⁰ Lakini waovu ni kama bahari iliyochafuka, haiwezi kutulia, na maji yake yametanda juu ya matope.

²¹ Hakuna amani kwa wakosaji, asema Mungu."

58 ¹“Lia kwa sauti; usinyamaze. Paza sauti yako juu kama mbiu. Kabiliana na watu wangu wenye uasi, na nyumba ya Yakobo na dhambi zao.

² Bali wanantafuta mimi kila siku na kufurahia katika maarifa ya njia zangu, kama taifa linalotenda haki na hawakuiacha sheria ya Mungu wao. Wananiuliza mimi kuhusu hukumu ya haki; wamepata furaha katika mawazo yao ya kwa kumkaribia Mungu.

³ Kwa nini tulifunga; walisema, ‘Lakini hamkuona hilo? Kwa nini tulijinyenyekeza wenyewe, lakini hakutambua?’ Tazama, siku ya kufunga kwenu mnatatafuta furaha yenu mwenyewe na kuwanyanya wa fanyakazi wenu wote.

⁴ Tazama, ninyi mnafunga ili muwe wepesi wa kugombana na kupigana, na kupiga kwa ngumi ya uovu wako; haujafunga leo kuifanya sauti yako isikike juu.

⁵ Kwa uhalisi aina ya mfungo huu ndio ambaao ninauhitaji: Siku ambayo kila mtu hunyenyekea mwenyewe, huinamisha kichwa chake chini kama mwanzni, na hutawanya mavazi ya magunia na majivu chini yake? Je, kweli unauita huu ni mfungo, siku ya kumfurahisha Yahwe?

⁶ Hii sio mfungo ambaao niliuchagua mimi: kufungua vifungo vya waovu, kufungua kamba za nira, kuwaweka huru walioangamizwa, na kuharibu kila nira?

⁷ Sio kwamba kula mkate na wenyewe njaa na kuwaleta masikini na kuwaleta wasio na makazi katika nyuma yako?’ Unapomuana mtu yuko uchi, unatakiwa umvishe mavazi; na usijifice mwenyewe na ndugu zako.

⁸ Halafu mwanga wako utafunguliwa kama jua, na uponyaji wako utachipukia juu kwa haraka; haki yako itaenda mbele zake, na utukufu wa Yahwe utakuwa nyuma kukulinda.

⁹ Halafu utamuita, na Yahwe atakuitikia; utalia ukihitaji msaada, na atasema, “Nipo hapa.” Ikiwa utaitoa nira isiwepo miongoni mwako, kidole kinachoshtaki, maongezi ya waovu,

¹⁰ Ikiwa wewe mwenyewe utawapa wenyewe njaa na kuwaridhisha wahitaji katika shida, na giza lako litakuwa kama mchana.

¹¹ Halafu Yahwe ataendelea kuwaongoza ninyi na kuwaridhisha ninyi katika mikoa ambayo hakuna maji, Ataimarisha mifupa yenu. Mtakuwa kama bustani iliyoneshewa maji, na kama mkondo wa maji, ambapo maji yake hayapungui.

¹² Baadhi yenu mtajenga tena sehemu za kale zilizoharibiwa; mtatengeneza sehemu zilizoharibiwa na vizazi vingi; na mtaitwa “Mrekebishaji wa ukuta,” kuwarejesha katika mtaa ya kuishi.”

¹³ Tuseme kwamba ukigeuza nyuma miguu yenu kutoka safarini katika siku ya sabato, kufanya anasa siku yangu takatifu, Tuseme kwamba umeiita sabato siku ya furaha, na umeiita siku ya Bwana Yahwe mtakatifu na yenyeye kuheshimiwa. Tuseme kwamba unaiheshimu sabato kwa kuacha biashara zako, na hautafuti anasa zako mwenyewe na huzungumzi maneno yako mwenyewe.

¹⁴ “Halafu utapata furaha kwa Yahwe; na nitaifanya safari yako juu ya urefu wa nchi; Nitakulisha wewe kwenye urithi wa Yakobo baba yenu- maana mdomo wa Yahwe umezungumza.”

59 ¹Tazama, mkono wa Yahwe sio mfupi ambao hautaweza kukuokoa wewe; wala sikio lake sio zito, ambalo haliwezi kusikia.

- ² Matendo yako ya dhambi, hata hivyo, zimekutenga wewe na Mungu, na dhambi zenu zimemfanya aufiche uso wake msimuone wala kumsikia yeye.
- ³ Maana mikono yenu ina madoa ya damu na vidole vyenu vimejaa dhambi. Midomo yenu inazungumza uongo na ulimi wenu unazungumza kwa nia mbaya.
- ⁴ Hakuna hata mmoja aitae haki, na hakuna anayewasihi kesi yake katika haki. Wanayamini maneno yasiyo ya haki, maneno ya uongo; wanashika matatizo na kuzaa dhambi.
- ⁵ Wametoa mayai ya nyoka wenyewe sumu na hufuma mtandao wa buibui. Yeyote alaye mayai yake atakufa, na ikiwa yai litavunjika, litatotoa nyoka mwenye sumu.
- ⁶ Mitando yao haitatumika kama mavazi, wala hawawezi kujifukia wenyewe kwa kazi yao. Kazi zao ni kazi za dhambi, na matendo ya vurugu yako mikononi mwao.
- ⁷ Miguu yao inakimbilia uovu, na wanakimbilia kumwaga damu isiyo na hatia. Mawazo yao ni mawazo ya dhambi; vurugu na uharibifu ndio njia yao.
- ⁸ Njia ya amani hawaijui, na hakuna haki katika njia zao. Wametengeneza njia zlizopotoka; yeyote atakaye safiri kupitia njia hizi hazijui amani.
- ⁹ Hivyo basi haki iko mbali na sisi, wala haki haijatufikia sisi. Tunasubiri mwanga tunaona giza; tunatafuta mwangaza, lakini tunatembea gizani. Tunapapasa kwenye ukuta kama kipofu, kama wale wasiona,
- ¹⁰ Tuna mashaka mchana kweupe kama kwenye mwanga unaofifia; mionganoni mwa wenyewe nguvu tuko kama watu waliokufa.
- ¹¹ Sisi tunaunguruma kama dubu na kuomboleza kama njiwa; tunasubiria haki, lakini hakuna kitu; kwa ukombozi, lakini uko mbali na sisi.
- ¹² Maana makosa yetu mengi yako mbele zako, na dhambi zetu zinatushudia sisi; maana makosa yako pamoja na sisi.
- ¹³ Tumeaasi, kumkana Yahwe na kuacha kumfuata Mungu. Tulizungumzia ulafi kugeuka nyuma, na kuanza kulalamika kutoka moyoni na maneno ya uongo.
- ¹⁴ Haki imerudishwa nyuma, wenyewe haki wamesimama mbali sana; maana ukweli uko mashakani katika mraba wa umma, haki haiwezi kuja.
- ¹⁵ Waaminifu wamenda zao, na yeyote anayegeuka mbali na maovu anajiathiri mwenyewe. Yahwe alilionia hilo na hakupendezwa maana hakuna haki.
- ¹⁶ Aliona kwamba hakuna mtu, na akastaajabu kwamba hakuna mtu wa kuomba. Hivyo basi mkono wake uliletao wakovu kwake, na haki yake unamtosheleza yeye.
- ¹⁷ Huivaa haki kama ngao kifuani na kofia ya chuma ya wokovu kichwani mwake. Anajivika mwenyewe kwa mavazi ya kisasi na kuvaavazi la bidii.
- ¹⁸ Analipa tena kwa kilichotokea, hukumu ya hasira kwa adui zake na kwa adui atairidisha adhabu ya kisiwa kama zawadi yao.
- ¹⁹ Hivyo wataliogopa jina la Yahwe kutoka magharibi na utukufu wake kutoka mashariki; maana atakuja kama mkondo wa mto, inaendeshwa na pumzi ya Yahwe.
- ²⁰ Mkombozi atakuja Sayuni na wale watakaogeuka kutoka matendo yao ya uasi katika nyumba ya Yakobo- Hili ni tamko la Yahwe.

²¹Na kama mimi, hili ni agano langu pamoja nao- asema Yahwe- Roho yangu iliyo juu yenu, na maneno yangu niliyoyaweka kinywani mwenu, hayataondoka midomo mwenu au kuondoka mbali na midomo ya wajukuu wenu, au kwenda mbali asema Yahwe- kuanzia sasa na hata milele.”

60 ¹Nyanyuka, uangaze; maana mwanga wako umekuja, na utukufu wa Yahwe umekuja kwako.

- ² Japokuwa giza litatanda katika nchi, na giza nene katika mataifa; Lakini Yahwe atakuja juu yenu, na utukufu wake utaonekana kwenu.
- ³ Mataifa yatakuja kwenye mwanga wako, na wafalme katika mwanga wako mkali uliokuja.
- ⁴ Tazama na angalia pande zote. Wamekusanyika wao wenyewe kwa pamoja na wanakuja kwako. Watoto wako watatoka mbali, na binti zao watabebwa katika mikono yenu.
- ⁵ Halafu wataangalia na kwa furaha, na moyo wako utafurahia na kufurika, maana wingi wa maji utamwagwa juu yenu, utajiri wa mataifa utakuja kwenu.
- ⁶ Msafara wa ngamia utawafunika ninyi, na ngamia wa Midiani na Efa; wote watakuja kutoka Sheba; wataleta dhahabu na ubani, wataimba sifa kwa Yahwe.
- ⁷ Makundi yote ya Kedari yatakusanika kwa pamoja kwako, kondoo wa Nebaioti watabeba mahitaji yako; watakulalika kutolewa sadaka katika madhabahu yangu; na nitaitukuza nyumba yangu takatifu.
- ⁸ Ni nani hawa wanaopaa wenyewe kama mawingu, na kama njija kwenye makazi yao?
- ⁹ Pwani itanitafuta mimi, na meli ya Tarshishi huwaongoza, huwaleta watoto wenu kutoka mbali, pamoja na fedha zao na dhahabu zao, maana jina la Yahwe Mungu wenu, na Mtakatifu wa Israeli, maana amekuheshimu wewe.
- ¹⁰ Watoto wa wageni watajenga tena kuta zenu, na wafalme wao wataatumikia ninyi; japo katika laana yangu nimewaadhibu ninyi, lakini kwa neema yangu nitawahurumia ninyi.
- ¹¹ Milango yenu itaendelea kuwa wazi; haitafungwa mchana au usiku, hivyo utajiri wa mataifa ili uweze kuleta, pamoja na viongozi wanowaongoza.
- ¹² Kweli, mataifa na falme ambayo hayatakutumikia wewe yatautoweka; mataifa hayo yataangamizwa kabisa.
- ¹³ Utukufu wa Lebanoni utakuja kwako, mti wa msonobari, mtidhari, pamoja na msonobari ili kupamba madhabahu yangu; na Nitalitukuza eneo la miguu yangu.
- ¹⁴ Watakuja kwako kukusujidia wewe, watoto wa wale wanaokunyenyekea wewe; wataisujidia miguu yako; watakuita wewe mji wa Yahwe, Sayuni ya Mtakatifu wa Israeli.
- ¹⁵ Badala yake uwepo wenu umetelekezwa na kuchukiwa, kwa kuwa hakuna hata mmoja anayepita ndani yenu, nitawafanya kuwa kitu cha kiburi milele, furaha kutoka kizazi hata kizazi.
- ¹⁶ Pia utakunywa maziwa ya mataifa, utatunzwa katika kifua cha wafalme; utajua kwamba Mimi Yahwe, Mimi ni mwokozi na mkombozi wenu, aliye Mkuu wa Israeli.
- ¹⁷ Badala ya shaba Nitaleta dhahabu, badala ya chuma nitaleta fedha; badala ya mbao, shabana badala ya jiwe, chuma. Nitachagua amani kwa kiongozi wenu, na haki kiongozi wenu.
- ¹⁸ Vurugu hazitasikika katika aridhi yenu, uharibifu wala uvunjaji katika mipaka yenu; lakini mtaita kuta zenu wokovu, na malango yenu mtayaita sifa.
- ¹⁹ Jua halitakuwa mwanga wenu wakati wa mchana, wala mwanga wa mwenzi wakati wa usiku hautawawakia ninyi; Lakini Yahwe atakuwa mwanga wenu wa milele, na Mungu wenu na utukufu wenu.
- ²⁰ Jua lenu halitakuwepo wala mwezi utaondoshwa na kutoweka; maana Yahwe atakuwa mwanga wenu daima, na siku za maombolezo zitakwisha.
- ²¹ Watu wako wote watakuwa wenyewe haki; watachukuwa urithi wa nchi kwa mda wote, tawi la mazao yangu, kazi ya mikono yangu, ili niweze kuitukuza.
- ²² Mwana atakuwa maelfu, na mdogo atakuwa taifa la wenyewe nguvu; Mimi Yahwe Nitayatimiza hayo mda utakapowadia.

61 ¹Roho ya Bwana Yahwe i juu yangu, maana Yahwe amenipaka mafuta mimi kuhiubiri habari njema kwa wenyewe taabu. Amenituma mimi kuwaponya waliopondeka miyo, kutangaza uhuru kwa wafungwa, na kufungua gereza ili waliofungwa waweze kutoka.

- ² Amenituma mimi kuutangaza mwaka wa Yahwe uliokubalika, siku ya kisasi cha Mungu wetu, na kuwafariji wale wote wanaomboleza.
- ³ Amenituma mimi - kuwapa wale waoombolezao katika Sayuni -kuwapa wao kilemba cha majivu, mafuta ya furaha badala ya kuomboleza, vazi la kusifu katika eneo la roho ya ubutu, kuwaita mialoni ya haki, iliyooteshwa na Yahwe, ili aweze kutukuzwa.
- ⁴ Watajenga tena mahali pa kale palipoharibiwa; wataparejesha mahali palipokuwa na ukiwa. Wataairejesha miji iliyoharibiwa, Mahali penye ukiwa kutoka vizazi vingi vilivyopita.
- ⁵ Wageni watasimama na kulisha makundi yako, na watoto wa wageni watafanya kazi kwenye mashamba yako na mizabu.
- ⁶ Mtaitwa makuhani wa Yahwe; watawaita watumishi wa Mungu wetu. Mtakula utajiri wa mataifa, na utajivunia katika utajiri wake.
- ⁷ Badala yake aibu yenu itaongezeka; na badala ya fedheha walifurahia juu ya sehemu yao. Hivyo basi sehemu yao itaongezeka mara mbili katika nchi na furaha ya milele itakuwa yao.
- ⁸ Maana Mimi, Yahwe, ninapenda haki, na ninachukia wizi na vurugu zisizo za haki. Nitawalipa wao katika haki na Nitafanya agano la milele na wao.
- ⁹ Uzao wao utajulikana mionganoni mwa mataifa, na watoto wao mionganoni mwa watu. Wote watakaoawaona watawakubali wao, kwamba ni watu wangu ambaa Yahwe amewabariki.
- ¹⁰ Nitafurahia sana katika Yahwe; Katika Mungu nitafurahia. Maana amenivika mimi kwa vazi la wokovu; amenivika mimi kwa vazi la haki, kama bwana harusi aliyejipamba mwenyewe kwa kilemba, na kama bibi harusi aliyejipamba kwa vito.
- ¹¹ Maana kama nchi inavyozalisha miti inayochipukia na kama bustani inavyofanya miti yake ikuie, hivyo Bwana atasasbabisha haki na sifa kuchipukia mbele ya mataifa yote.

62 ¹Kwa niaba ya Sayuni sitatulia, na kwa naiba ya Yerusalemu sitanyamaza kimya, mpaka haki yake itakapotokea, na wokovu wake kama tochi.

² Mataifa yataona haki yako, na wafalme wote wataona utukufu wako. Utaitwa kwa jina jipyä ambalo Yahwe atalichagua.

³ Pia utakuwa taji zuri katika mkono wa Yahwe, na kilemba cha ufalme katika mkono wa Mungu wako.

⁴ Hauaambiwa tena, “Umetelekezwa;” wala kwa nchi yako hautasema tena, “Ukiwa.” Kweli, itaitwa “Neema yangu iko kwake,” na nchi yao “ndoa” mana furaha ya Yahwe ndani yenu, na nchi yenu itaolewa.

⁵ Hakika, kama kijana mdogo akimuoa mwanamke mdogo, hivyo watoto wako watawaoa ninyi, na kama bwana harusi anavyofurahia juu ya bibi harusi, Mungu wenu atafuhai juu yenu.

⁶ Nimemuweka mlinzi katika kuta zenu, Yerusalemu; hawatatalia mchana wala usiku. Utabaki kuwa Yahwe, usitulie.

⁷ Usimuache apumzike mpaka aiimarishe tena Yerusalemu na kumfanya asifiwe duniani.

⁸ Yahwe ameapa kwa mkono wake wa kuume na kwa mkono wa nguvu zake, “Hakika sitawapa tena nafaka kama chakula cha maadui zenu. Wageni hawatakunywa mvinyo wenu uliompya maana mlifanya kazi.

⁹ Kwa wale watakao vuna nafaka watazila na kumsifu Yahwe, na wale wanaochuma zabibu watakunywa mvinyo katika mahakama ya madhabahu yangu takatifu.”

¹⁰ Njooni pitieni, pitieni katika lango! Tengenezeni mapito ya watu! Itengenezeni, Tengeneza njia kuu! Kusanyeni mawe! Nyanyueni juu ishara ya bendera kwa mataifa!

¹¹ Tazama, Yahwe ametangaza mwisho wa nchi, “Waambie binti Sayuni: Tazama, Mkombozi wenu anakuja! Angalia, amebeba zawadi zake, na malipo yake yapo mbele yake.”

¹² Watakuita wewe, “Mtu mtakatifu; Uliokombolewa na Yahwe,” nawe utaitwa “Uliyetafutwa, Mji usiotelekezwa.”

63 ¹Ni nani ajaye kutoka Edomu, aliyeavaa mavazi ya rangi nyekundu kutoka Bozra? Ni nani aliye katika mavazi ya kifahari, anayetembea kwa kujiamini kwa sababu ya ukuu wa nguvu zake? Ndiye mimi, nizungumzaye haki na uwezo mkubwa wa kuokoa.

- ² Kwa nini umevaa mavazi ya rangi nyekundu, na kwa nini wanaonekana kama akanyagae mizabibu katika vyombo vyake.
- ³ Nimekanyaga zabibu lililoko katika vyombo vyenyewe, na hakuna hata mmoja kutoka mataifa aliyeungana na mimi. Niliwakanyaga kwa hasira yangu na niliwakanyaga wao kwa hasira yangu. Damu zao zimeruka katika nguo zangu na kuweka madoa nguo zangu zote.
- ⁴ Maana niliangalia mbele katika siku ya kisasi, na mwaka wa ukombozi ulikwisha wadia.
- ⁵ Mimi nilitazama, na hapo hapakuwa na mtu mmoja hata wa kutoa msaada, lakini mkono wangu mwenyewe uliniletea ushindi mimi, na hasira yangu kubwa iliniongoza mimi.
- ⁶ Niliwakanyaga watu wangu chini kwa hasira yangu na kuwafanya wao wanywe laana yangu, na nilimwaga damu zao juu ya nchi.
- ⁷ Nitakusimulia matendo ya agano la Yahwe lenye kuaminika, matendo ya kusifu ya Yahwe. Nitawasimulia yote ambayo Yahwe ametutendea sisi, na ukuu wa uzuri wake katika nyumba ya Israeli. Huruma hii aliyetuonyesha sisi kwa sababu ya rehema zake na matendo ya agano lake la kuaminika.
- ⁸ Maana alisema, "Baadhi yao ni watu wangu, watoto ambao sio waaminifu." Amekuwa mwokozi wao.
- ⁹ Kupitia mateso yao yote, aliteseka pia, na malaika kutoka mbele yake aliaokoa wao. Katika upendo wake na rehema aliwakomboa wao, na aliwanyanya juu na aliwabeba wote katika kipindi chote cha kale.
- ¹⁰ Lakini walimuasi na kumuhuzunisha roho mtakatifu. Hivyo basi akawa adui wao na kupigana dhidi yao.
- ¹¹ Watu wake walifikiri kuhushu nyakati za kale za Musa. Walisema, "Yuko wapi Mungu, aliyevaleta juu nje ya bahari pamoa na mchungaji wa kundi lake? Yuko wapi Mungu, ambaye aliyeveka roho mtakatifu mwiongoni mwenu?
- ¹² Yuko wapi Mungu, aliyeufanya wingi wa utukufu wake kwenda katika mkono wa kuume wa Musa, na ukagawanya maji mbele yao, kulifanya jina lake milele yeche mwenyewe?
- ¹³ Yuko wapi Mungu, aliyevaloza katika maji mengi? Kama farasi anayekimbia kwenye aridhi ambayo ni tambarare, hawakua na mashaka.
- ¹⁴ Kama ng'ombe anayeshuka chini kwenye bonde, Roho ya Yahwe imewapa punziko. Hivyo umewaongoza watu wako, kufanya wewe mwenyewe jina la kusifu.
- ¹⁵ Tazama chini kutoka mbinguni na pata taarifa kutoka kwenye makao ya utukufu wako. Iko wapi bidii yenu na matendo makuu? Matendo yako ya huruma yamezuliwa kutoka kwetu.
- ¹⁶ Maana wewe ni baba yetu, Japokuwa Ibrahimu hatujui sisi, na Israeli haitutambui sisi, wewe, Yahwe, wewe ni baba yetu. Mkombozi wetu limekuwa jina lako kutoka nyakati za kale.
- ¹⁷ Yahwe, kwa nini unatufanya tutangetange na kufanya mioyo yetu kuwa migumu, hivyo hatukukuheshimu wewe? Rudi kwa niaba ya watumishi wako, kabila la urithi wako.
- ¹⁸ Watu wako walirithi mahali patakatifu kwa mda mfupi, halafu maadui zetu waliwakanyaga.
- ¹⁹ Tumekuwa kama juu ya wale ambao hawajawai kuongoza, kama wale ambao hawajaitwa kwa jina lako.

64 ¹“Oh, ikiwa umeigawa kwa kuifungua mbingu na kushuka chini! Milima imetikisika mbele yako,

- ² ni kama vile moto uunguzao vichaka, moto uchemshao maji. Oh, jina lako lingejulikana kwa maadui wako, na ya kwamba mataifa yangetetemeka mbele yako!
- ³ Awali, ulipofanya mambo ya ajabu ambayo hatukuyategemea, ulishuka chini, milima ikatetemeka mbele zako.
- ⁴ Tangu nyakati za kale hakuna hata mmoja aliyesikia au kujua, wala jicho kuona Mungu ye yote karibu yake, ni nani afanyae mambo haya kwake anayemsubiri yeye.
- ⁵ Umekuja kuwasidia wale wanaofurahia kutenda yaliyo ya haki, wale wanaowaita kuwakumbusha njia zake na kumheshimu yeye. Ulipatwa na hasira tulipotenda dhambi. Katika njia zako daima tutakombolewa.
- ⁶ Maana sote tumekuwa kama mmoja aliye na unajisi, na matendo yetu ya haki yamekuwa kama hedhi kali. Sote tumenyauka kama majani; maovu yetu, ni kama upepo, unaotupeperusha sisi mbali.
- ⁷ Hakuna hata mmoja anayeita jina lako, hakuna anayefanya jitihada za kukushika wewe; maana umeuficha uso wako mbali na sisi na kutufanya sisi kuwa takataka katika mkono wa maovu yetu.
- ⁸ Na lakini, Yahwe, wewe ni baba yetu; sisi ni udongo. Wewe ni mfinyanzi wetu; sisi ni kazi ya mkono wako.
- ⁹ Usiwe na hasira kubwa, Yahwe, wala daima usikumbuke maovu dhidi yetu, tafadhali sisi sote, watu wako.
- ¹⁰ Miji yenu mitakatifu imekuwa jangwa; Sayuni imekuwa jangwa, Yerusalemu imekuwa ukiwa.
- ¹¹ Hekalu letu takatifu na zuri. Mahali ambapo baba zetu walikusifu wewe, limeangamizwa kwa moto, na kila kilichokuwa karibu kiliharibiwa.
- ¹² Je unawezaje kuendelea kumshika, Yahwe? Unawezaje kutulia kimya na kuendelea kutufedhehesha sisi?”

65¹Nilikuwa tayari kuchaguliwa na wale ambao hawakuniomba; Nilikuwa tayari kupatikana kwa wale ambao hawakunitafuta. Nilisema, “Niko hapa!” kwa taifa ambalo halikuita jina langu.

² Nimetawanya mikono yangu siku zote kuwasumbua watu wangu, wanao tembea katika njia isiyopasa, wanaotembea kwa kufuata mawazo yao wenyewe na mipango yao.

³ Kuna watu wanoendelea kunipinga mimi, wanatoa sadaka zao katika bustani, na kuchoma ubani juu ya matofali.

⁴ Wamekaa mionganoni mwa makaburi na kuangalia usiku kucha, na hula nyama ya nguruwe na mchuzi mchafu wa nyama katika vyombo vyao.

⁵ Wanasema, ‘Simama mbali, usisogee karibu na mimi, maana mimi ni mtakatifu zaidi yako.’ Vitu hivi ni moshi katika pua zangu, moto uwakao mchana kutwa.

⁶ Tazama, imeandikwa mbele yangu: Sitanyamaza, Maana nitawalipa wao tena; nitafanya malipo yao katika miguu yao,

⁷ kwa sababu ya dhambi zao na dhambi za baba zao kwa pamoja.” Asema Yahwe. “Nitawajibu wao kwa kuchoma ubani juu ya milima na kunifanya mimi juu ya vilima. Hivyo basi nitapima juu ya matendo yao ya kale katika miguu yao.”

⁸Yahwe asema hivi, “Ikiwa divai mpya itapatikana katika nguzo ya zabibu, wakati mmoja ataposema, ‘Usihiaribu hiyo, maa kuna uzuri ndani yake; hichi ndicho nitakachokifanya kwa niaba ya watumishi wangu: Sitawaribu wao wote.

⁹ Nitazileta koo kutoka kwa Yakobo, na kutoka Yuda wao ambao watairithi milima yangu. Niliowachagua watairithi ardhi, na watumishi wangu wataishi pale.

¹⁰ Sharoni itakuwa malisho ya makundi, na bonde la Akori itakuwa sehemu ya kupumzikia ya makundi yangu, kwa watu wangu wanaonitafuta mimi.

¹¹ Lakini yeche aliyeachana na Yahwe, anayeusahau mlima wangu mtakatifu, anayeandaa meza kwa bahati ya mungu, na kujaza kikombe cha mvinyo uliochanganywa na miungu inayoitwa Hatama.

¹² Nitaufikisha mwisho wenu kwa upanga, na wato mtainama chini kwa kuchinjwa, Kwa sababu nilipokuita wewe, haukuitikia; nilipozungumza haukunisikiliza. Lakini mlifanya yaliyo mabaya katika macho yangu na kuchagua kufanya yasiyo nipendeza mimi.”

¹³ Bwana Yahwe asema hivi, “Tazama, mtumishi atakula, lakini atashikwa na njaa; tazama mtumishi wangu atakunywa lakini atakuwa na kiu; tazama mtumishi wangu atashangilia, lakini atatiwa katika aibu.

¹⁴ Tazama, mtumishi wangu atapiga kelele za furaha kwa sababu ya furaha ya moyo, lakini utalia kwa sababu ya maumivu ya moyo, na mtapiga kelele kwa sababu ya kusagwa kwa roho zenu.

¹⁵ 1 Nanyi mtaliacha jina lenu nyuma kama laana kwa watu niliowachagua wazungumze; Mimi Bwana Yahwe, Nitakuwa wewe; Nitaita watumishi wangu kwa jina lingine.

¹⁶ Yeyote atakaye tamka baraka juu ya nchi atabarikiwa na mimi, Mungu wa kweli. Yeyote achukuaye kiapo juu ya nchi anaapa na mimi, Mungu wa kweli, kwa sababu matatizo ya nyuma yatasaulika, maana yatafichwa machoni pangu.

¹⁷ Maana tazama, Ninakaribia kuumba mbingu mpya na nchi mpya; na mambo ya kale hayatakumbukwa tena wala kufikiriwa katika akili.

¹⁸ Lakini mtakuwa na furaha na kushangilia daima kwa nitakachokiumba. Tazama, Ninakaribia kuumba Yerusalemu mpya kama furaha na watu wake wenye furaha.

¹⁹ Nitafurahia juu ya Yerusalemu watu wangu; kuomboleza na kilio cha dhiki hakitasikika tena ndani yake.

²⁰ Hakuna tena mwana atakayeishi pale japo kwa siku chache; wala mzee kufa kabla ya mda wake. Yule atakayekufa katika umri wa miaka mia moja atachukuliwa kama mtu mdogo. Yeyote ambaye atashindwa kufikia umri wa miaka mia moja atachukuliwa kama laana.

²¹ Watazijenga nyumba na kukaa huko, na watapanda mizabibu na kula matunda yake.

²² Hawatajenga nyumba na wengine waishi humo; hawatapanda, na wengine wale; maana kama siku za miti zitakuwa siku za watu wangu. Watu wangu wataishi kikamilifu kwa kazi ya mikono yao.

²³ Hawatafanya kazi bure, wala kuzaa kwa kusikitishwa. Maana ni watoto wa waliobarikiwa na Yahwe, pamoja na koo zao.

²⁴ Kabla hawajaita, nitaitika; na wakati wanaendele kuzungumza, nitasikia. Mbwa mwitu na kondoo watachungwa pamoja, na simba atakula majani kama ng’ombe; lakini udongo utakuwa chakula cha nyoka.

²⁵ Hawataumiza tena wala kuharibu juu ya mlima wangu mtakatifu,” asema Yahwe.

66 ¹Yahwe asema hivi, "Mbinguni ni makao yangu, na nchi ni miguu yangu. Iko wapi nyumba uliyonitengenezea mimi? Iko wapi sehemu amabayo ninaweza kupumzika?

² Mkono wangu umeyafanya haya yote; hivi ndivyo jinsi ambavyo vitu vitatokeavyo--hili ndilo tamko la Yahwe. Mtu niliyempitisha, mwenye roho iliyopondeka na mwenye kujutia roho, na atetemekaye kwa ajili ya neno langu.

³ Yeyote achinjaye ng'ombe humuua mtu pia; yeye anayetao sadaka ya kondoo huvunja shingo ya mbwa pia; yeye anayetao sadaka ya mavuno anatoa sadaka ya damu yangurue; yeye anayetao kumbukumbu la vumba huwabariki wakosaji pia. Wamechagua njia zao wenyewe wanachukua radhi kwa uchafu wao wenyewe.

⁴ Katika njia hiyo nitachagua adhabu yao wenyewe; Nitaleta juu yao kitu wanachokiogopa, maana nilipowaita, hakuna aliyeitika; nilipozungumza hakuna aliyenisikiliza mimi. Walifanya yaliyo maovu mbele yangu, na kuchagua yasiyo nipendeza mimi."

⁵ Sikiliza neno la Yahwe, ewe utetemekaye kwa neno lake, "Kaka zako wanaonichukia na kukutenga wewe kwa ajili ya jina langu walisema, 'Na atukuzwe Yahwe, halafu tutaiona furaha yenu; lakini mtatiwa katika aibu.

⁶ Sauti ya vita vya ghasi vinakuja katika mji, sauti kutoka hekaluni, sauti ya Yahwe anawarudia maadui zake.

⁷ Kabla hajaenda katika chumba, hujifungua; kabla ya uchungu kumtoka hujifungua mwana wa kiume.

⁸ Ni nani asikiaye mambo haya? Ni nani aonaye mambo haya? Je taifa linaweza kuanzishwa kwa wakati mmoja? Lakini kwa haraka Sayuni inapokwenda katika chumba, hujifungua watoto wake.

⁹ Ninawezaje kumleta mwana azaliwe na nisimruhusu mwana azaliwe? Yahwe auliza? -- Au Je ninamleta mwana wakati tu wa kujifungua na halafu nimshikilie tena - anauliza Yahwe."

¹⁰ Furahia na Yerusalemu na fuhahia kwa ajili yake, ninyi nyote mnaopenda yeye; furahia pamoja na yeye, ninyi mnaomboleza juu yake!

¹¹ Maana utamuuguza na ataridhika, katika maziwa yake atakufariji; utakunywa mpaka ushibe na kufurahia kwa wingi wa utukufu wake.

¹² Yahwe asema hivi, "Ninakaribia kutawanya mafanikio juu katika mto, na utajiri wa mataifa kama wingi wa mkondo wa maji. Utamuuguza kwa upande wake, na kubebwa katika mikono yake, mtabebwa juu ya magoti yake.

¹³ Kama vile mama anavyomfariji mwana wake, hivyo basi nami nitawafariji ninyi, na mtapata faraja katika Yerusalemu."

¹⁴ Utayaona haya, na moyo wako utafurahia, na mifupa yako itachipukia kama zabuni ya nyasi. Aridhi ya Yahwe itajulikana kwa watumishi wake, lakini atawaonyesha hasira yake dhidi ya maadui zake.

¹⁵ Kwa kutazama, Yahwe anakuja kwa moto, na gari lake linakuja kama upepo wa dhoruba kuleta joto katika hasira yake na kukemea kwake ni kama moto uwakao.

¹⁶ Maana Yahwe ametekeleza hukumu juu ya watu kwa moto na kwa upanga wake. Wale watakuwa wengi na Yahwe watakuwa wengi.

¹⁷ Watajiweka wakfu wenyewe na kujisafisha wenyewe, ili waweze kuingia katika bustani, kumfuata aliye kati kati ya wale walao nyama ya nguruwe na vitu haramu kama panya. "Watafika mwisho - hili ni tamko la Yahwe.

¹⁸ Maana ninayajua matendo yao na mawazo yao. Wakati utafika nitakapoyakusanya mataifa yote na lugha zote. Watakuja na kuona utukufu wangu.

¹⁹ Nitaweka ishara ya ukuu wangu mionganini mwao. Halafu nitawatuma wakazi kutoka mionganini mwao kwa mataifa. Kwa Tarshishi, Puti, na Ludi, upinde wale wanaochukua upinde wao, kwa Tubali, Javani, na umbali kuelekea katika pwani kule ambapo hawajasikia chochote kuhusu mimi wala kuona utukufu wangu.

Watatangaza utukufu wangu mionganini mwao mataifa.²⁰ Watawaleta kaka zako wote nje ya mataifa yote, kama sadaka kwa Yahwe. Watakuja kwa farasi na kwa gari, na kwa gari, juu ya nyumbu na juu ya ngamia, kuelekea mlima wangu mtakatifu Yerusalemu - asema Yahwe. Maana watu wangu wa Israeli wataleta sadaka ya mavuno kwenye vyombo visafi katika nyumba ya Yahwe.²¹ Baadhi ya vitu hivi nitavichagua kama makuhani na walawi -- asema Yahwe.

²² Maana itakuwa mbingu mpya na nchi mpya ambayo nitakayoifanya ibaki mbele zangu-- Hili ndilo tamko la Yahwe-- Hivyo ndivyo ukoo wenu utakavyobakia, na jina lenu litabaki.²³ Kutoka mwenzi mmoja mpaka mwengine, na kutoka sabato moja mpaka nyingine, watu wote watakuja kukuinamia chini--- asema Yahwe.²⁴ Watakwendwa nje

na kuona miili ya wafu ya watu walioniasi mimi, maana wadudu wawalao wao hawatakuwa, na moto uwaunguzao hautazimika; na itakuwa ni chuki kwa wale wote wenye mwili.'

Yeremia

1 ¹Hili ndilo neno la Yeremia mwana wa Hilikia; yeche aliwa mmoja wa makuhani kule Anatothi katika nchi ya Benjamini.²Neno la BWANA lilimjia katika siku za Yosia mwana wa Amoni, mfalme wa Yuda, katika mwaka wa kumi na tatu wa utawala wake.³Lakini pia lilimjia katika wakati wa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, mpaka mwezi wa tano wa mwaka wa kumi na moja wa Zedekia mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, wakati watu wa Yerusalem walipochukuliwa kuwa watumwa.⁴Neno la BWANA lilinijia, likisema,

⁵ "Kabla sijakuumba tumboni, Nilikuchagua; kabla hujazailiwa toka tumboni Nilikutenga; Nilikufanya kuwa nabii kwa mataifa."

⁶"Ahaa, BWANA!" Nilisema, "mimi sijui kusema, kwa kuwa mimi ni mtoto."⁷Lakini BWANA akaniambia, "Usiseme, 'mimi ni mtoto.' Utaenda kila mahali ninapokutuma, na utasema kila kitu ninachokuamuru!⁸Usiwaogope hao, kwa kuwa Mimi niko pamoja na wewe kukuokoa -BWANA asema."⁹Kisha BWANA akanyosha mkono wake, akagusa kinywa changu, na akaniambia, "Nimeweka maneno yangu kinywani mwako.¹⁰Nimekuweka leo juu ya mataifa na juu ya wafalme, ili kung'oa na kuvunja, kuharibu na kutupa, kujenga na kupanda."¹¹Neno la BWANA lilinijia, likisema, "Yeremia, unaona nini?" Nikasema, "Ninaona tawi la mlozi."

¹²BWANA akaniambia, "umeona vyema, kwa kuwa ninaliangalia neno langu ili nilitimize."¹³Neno la BWANA lilinijia mara ya pili likisema, "Unaona nini? "Nikasema, "Ninaona chungu kikichemuka, ambacho mdomo wake unaelekeea toka upande wa kaskazini,"

¹⁴BWANA akaniambia, "Janga litatokea kaskazini juu ya wote wanaoishi katika nchi hii.

¹⁵ Kwa kuwa ninayaita makabila yote ya falme za kaskazini, asema BWANA. Yatakuja, na kila mmoja ataweka enzi yake katika malango ya Yerusalem, dhidi ya kuta zote zinazoizunguka, na dhidi ya miji ya Yuda.

¹⁶ Nitatamka hukumu dhidi yao juu ya uovu wao wa kuniacha, kwa kufukiza uvumba kwa miungu mingine, na kwa kuabudu kile walichotengeneza kwa mikono yao.

¹⁷Jiandae! Simama ukawaambie kila kitu ninachokuamuru. Usifadhaike mbele zao nisije nikakufadhaisha wewe mbele zao!¹⁸Tazama! Leo nimekufanya kuwa mji ulio na ngome, kuwa ngome ya chuma, na ukuta wa shaba dhidi ya nchi yote - dhidi ya wafalme wa Yuda, na juu ya wakuu wake, na juu ya makuhani wake, na juu ya watu wote wa nchi.¹⁹Watapigana na wewe, lakini hawatakuhindwa, kwa kuwa nitakuwa pamoja na wewe ili kukuokoa- asema BWANA."

² ¹Neno la BWANA lilinijia likisema,²“Nenda ukanene katika masikio ya Yerusalem. Useme; BWANA asema hivi: Ninakumbuka agano la uaminifu la ujana wako, upendo wako wakati tulipokuwa tumechumbiana, ulipokuwa ukinihitaji kule jangwani, katika ile nchi iliyokuwa haijapandwa.

³ Israeli alikuwa ametengwa kwa BWANA, malimbuko yake ya mavuno yake! Wote waliokula malimbuko yake walikuwa na hatia! Majanga yaliwjajia--asema BWANA.”

⁴ Sikilizeni neno la BWANA, enyi nyumba ya Yakobo na kila familia katika nyumba ya Israeli.

⁵BWANA anasema hivi, “Ni makosa gani ambayo baba zenu waliyaona kwangu, hata wakatae kunifuata mimi? Hata wazifuate sanamu ambazo hazina chochote na wao kuwa si kitu?

⁶ Wala hawakusema, BWANA yuko wapi, ambaye alitutoa katika nchi ya Misri? BWANA yuko wapi, ambaye alituongoza katika jangwa, katika nchi ya Araba na mashimo, katika nchi ya ukame na giza nene, katika nchi ambayo hakuna mtu apitaye wala hakuna mtu anayeishi humo?

⁷ Lakini niliwaleta katika nchi ya Kameli, ili mle matunda yake na vitu vingine vyema! Lakini mlipokuja, mliitia unajisi nchi yangu, mliufanya urithi wangu kuwa chukizo!

⁸ Hata makuhani hawakusema, ‘BWANA yuko wapi?’ na watalamu wa sheria hawakunijali mimi! Wachungaji wametenda dhambi dhidi yangu. Manabii wamemtolea Baali unabii na kuvitafuta vitu ambavyo havina faida.

⁹ Kwa hiyo nitaendelea kuwashitaki - hili ni neno la BWANA - na nitawashitaki watoto wa watoto wenu.

¹⁰ Kwa kuvuka kwenda hadi pwani ya Kitimu na kutazama. Tuma wajumbe kwenda Kedari na tafuta uone kama iliwhi kutokea hapo awali vitu kama hivi.

¹¹ Je, taifa limebadilisha miungu, hata kama haikuwa miungu? Lakini watu wangu wameubadili utukufu wao kwa kitu ambacho hakiwezi kuwasaidia.

¹² Sitaajabuni, enyi mbingu kwa sababu ya hili! Tetemekeni na kuogopa -asema BWANA.

¹³ Kwa kuwa watu wangu wametenda maovu mawili dhidi yangu: Wameziacha chemichemi za maji ya uhai kwa kuchimba mabirika kwa ajili yao, mabirika yanayovuja yasiyoweza kutunza maji!

¹⁴ Je, Israeli ni mtumwa? Kwani hakuzaliwa nyumbani? Kwa nini sasa amekuwa nyara?

¹⁵ Wanasmiba wameunguruma dhidi yake. Wamepiga kelele sana na kuifanya kuwa ukiwa. Miji yake imeharibiwa na kubaki bila watu.

¹⁶ Pia watu wa Nufu na Tahapanesi watakinyoa kichwa chako.

¹⁷ Je, hamkufanya haya kwa ajili yenu mlipomwacha BWANA, wakati Mungu wenu, alipokuwa akiwaongoza njiani?

¹⁸ Kwa hiyo, kwa nini kutafuta msaada Misri na kunywa maji ya Shihori? Kwa nini kutafuta msaada Ashuru na kunywa maji ya Mto Frati?

¹⁹ Uovu wako unakukemea, na maasi yako yatakuadhibu. Kwa hiyo yafikiri hayo; tambua kuwa ni uovu na uchungu kwenu ninyi kuniacha mimi, BWANA Mungu wako, na kutokuwa na hofu yangu - asema BWANA wa majeshi.

²⁰ Kwa kuwa niliivunja nira yenu mliyokuwa nayo wakati wa kale; Nilivichana vifungo vyako kutoka kwako. Lakini bado ulisema, ‘Sitamtumikia!’ tangu ulipopiga magoti katika kila kilima kuusogelea kila mti wenye majani mabichi, enyi makahaba.

²¹ Lakini mimi mwenyewe niliwapanda kama mzabibu niliouchagua, mbegu iliyokamilika. Lakini tazama jinsi ulivyobadilika mbele yangu, na kuwa mzabibu usiofaa na mzabibu pori!

²² Kwa kuwa hata kama utajisafisha mwenyewe mtoni na kuoga kwa sabuni kali, bado dhambi yako ni madoa mbele yangu - asema BWANA Mungu.

²³ Wawezaje kusema, ‘Mimi sijanajisika! Mimi sijaenda kwa Mabaali?’ Tazama tabia zako zilivyokuwa bondeni! Tambua kile ulichofanya kule bondeni, wewe ngamia mwepesi! Akimbiaye katika njia yake!

²⁴ Wewe ni punda wa mwitu, aliyeizoelea nyika, avutaye pumzi za upemo usiofaa katika tamaa ya kuishi! Ni nani awezaye kumgeuza anapotafuta dume la kumpanda? Na punda ndume amtafutaye hajichoshi mwenyewe. Huenda kwake wakati wa mwezi wa kupandwa.

²⁵ Lazima uizuiue miguu yako isikose kiatu na koo lako kuwa na kiu! Lakini umesema, ‘Hakuna matumaini! Hapana! Nawapenda wageni nami huwatafuta!’

²⁶ Kama aibu ya mwizi ilivyo anapokuwa amekamatwa, ndivyo aibu ya Israeli itakavyokuwa - wao, wafalme wao, malikia wao, makuhani na manabii wao!

²⁷ Hawa ndio wale waiambiayo miti, ‘Ninyi ndio baba zangu,’ na mawe, ‘Ninyi ndio mlinizaa.’ Kwa kuwa migongo yao hunitazama na siyo nyuso zao. Hata hivyo, wakati wa shida husema, ‘Amka utuokoe!’

- ²⁸ Lakini iko wapi ile miungu mliyotengenezea? Acha hao wainuke kama wanaweza kuwaokoa wakati wa shida, kwa kuwa hizo sanamu zenu zina idadi sawa na miji yenu, katika Yuda.
- ²⁹ Kwa hiyo kwa nini kunituhumu kwa kufanya makosa? Ninyi nyote mmeniasi - asema BWANA wa majeshi.
- ³⁰ Nimewaadhibu watu wenu bure. Wala hawakutaka kurudiwa. Upanga wako umewaaangamiza manabii wenu kama simba aangamizaye!
- ³¹ Enyi watu wa kizazi hiki! Sikilizeni neno langu, neno la BWANA! Je, nimekuwa jangwa kwa Israeli? Au nchi yenyе giza nene? Kwa nini watu wangu husema, ‘Acha tuzunguke zunguke, hatutakuja kwako tena’?
- ³² Je, mwanamwali anaweza kusahau mapambo yake, na bibi arusi mavazi yake? Lakini watu wangu wamenisahau mimi kwa siku nydingi!
- ³³ Jinsi mlivyotengeneza njia zenu vizuri ili kutafuta mapenzi. Hata mmewafundisha njia zenu wanawake waovu.
- ³⁴ Damu ambayo ilikuwa ndio uhai wa watu wasio na hatia, imeonekana katika mavazi yenu. Hawa watu hawajawahi kuonekana katika matendo maovu.
- ³⁵ Pamoja na mambo haya yote, wewe unaendelea kusema kuwa hauna hatia. Kwa hakika hasira ya BWANA itageuka kutoka kwangu. ‘Lakini tazama! Utahukumiwa kwa sababu, ‘Sikutenda dhambi.’
- ³⁶ Kwa nini mnatangatanga kwa urahisi katika njia zenu? Pia Misri itawahuzunisha sana, kama ilivyokuwa kwa Ashuru.
- ³⁷ Mtaondoka hapo mkiwa mmehuzunika sana, mkiwa mmeweka mikono vichwani mwenu, kwa kuwa BWANA amemkuta yule mliyemtumainia, kwa hiyo hamtapata msaada toka kwao.”

³ ¹Wanasema, ‘Mwanamume akimfukuza mke wake, naye akaondoka kwake na kuwa mke wa mwanamume mwininge. Je, anaweza kumrudia tena? Je huyo si najisi kabisa?’ Huyo mwanamke ndiyo hii nchi! Mmetenda kama Kahaba aliye na wapenzi wengi, na sasa mnapenda kurudi kwangu tena? - Asema BWANA wa majeshi.

- ² Inua macho yako uvitazame vielele tasa! Je kuna mahali ambapo hukufanya ukahaba? Pembeni mwa barabara ulikaa ukisubiri wapenzi wako, kama vile Mwarabu jangwani. Umeiharibu nchi kwa ukahaba na uovu wako.
- ³ Kwa hiyo chemichemi za mvua zilizuiliwa na mvua za vuli hazikunyesha. Lakini uso wako una kiburi, kama uso wa mwanamke kahaba. Unakataa kuona aibu.
- ⁴ Na sasa hutaniita mimi: ‘Baba yangu, hata marafiki zangu wa tangu ujanani! Je, atakuwa na hasira dhidi yangu milele?
- ⁵ Je, utaendelea kuwa na hasira zako?’ Tazama! Umesema kuwa utatenda maovu, na kweli umetenda hivyo. Kwa hiyo endelea kufanya hivyo!’

⁶Kisha BWANA akanena nami katika siku za mfalme Yosia, “Je, unaona jinsi Israeli alivyoniasi? Yeye anaenda kwenye kila kilima na katika kila mti wenyе majani mabichi, na kule anafanya kama mwanamke kahaba.

⁷Nikisema, ‘Baada ya kuwa amefanya mambo haya yote, atanirudia,’ lakini hakurudi. Kisha dada yake Yuda ambaye ni mwasi pia aliona alichokifanya.⁸Kwa hiyo nami nikaona kuwa kwa sababu amefanya uzinzi huu wote. Huyo Israeli aliyeasi! Nilimfukuza na kumpatia talaka ya ndoa. Lakini dada yake Yuda mwenye hana hakuwa na hofu, na yeye akaenda kufanya kama mwanamke kahaba!⁹Na kwa kuwa yeye aliona kuwa ukahaba ni jambo ndogo sana kwake, ameinajisi nchi, na kufanya ukahaba kwa kutengeneza sanamu za miti na za mawe.¹⁰Kisha baada ya haya yote, wala Yuda dada yake muasi hakurudi kwangu na moyo wake wote, bali alikuja na uongo! - Asema BWANA wa majeshi,’

¹¹Kisha BWANA akanena na mimi, “Israeli muasi amekuwa mwenye haki zaidi kuliko Yuda muasi!¹²Nenda ukaseme maneno haya huko kaskazini. Uwaambie, ‘Rudi wewe Israeli uliyеasi! - Asema BWANA - sitakuwa na hasira dhidi yako kila wakati. Kwa kuwa mimi ni mwaminifu - asema BWANA - sitakuwa na hasira milele.

¹³ Kiri uovu wako, kwa kuwa umefanya dhambi dhidi ya BWANA, Mungu wako; umemshirikisha njia zako geni chini ya kila mti wenyе majani mabichi! Wala hukuisikiliza sauti yangu! - Asema BWANA.

¹⁴ Rudini, enyi watu waasi! - Asema BWANA - kwa kuwa mimi nimekuoa wewe! Nitakurudisha wewe, mmoja katika mji, wawili katika ukoo mmoja, na nitawarudisha Sayuni!

¹⁵ Nitawapa wachungaji niwapendao, na watawachunga kwa maarifa na ufahamu.

¹⁶ Ndipo itakapotokea kuwa utaongezeka na kuzaa matunda katika nchi hiyo siku hizo-asema BWANA. Hawataweza kusema kuwa, “Sanduku la agano la BWANA! Jambo hili hawatalikumbuka tena katika miyo yao, kwa kuwa hawataliwaza tena wala kulijali tena. Usemi huu hawatau sera tena.’

¹⁷ Katika wakati huo watasema juu ya Yerusalem, ‘Hii ndiyo enzi ya BWANA,’ na mataifa mengine yote yatakusanyika Yerusalem katika jina la BWANA. Hawataishi katika taabu ya uovu wa miyo yao.

¹⁸ Katika siku hizo, nyumba ya Yuda itaishi na nyumba ya Israeli. Watarudi pamoja kutoka katika nchi ya kaskazini katika nchi niliyowapa mababu wao kuwa urithi.

¹⁹Lakini mimi, Nilisema, ‘Jinsi nipendavyo kukuheshimu kama mwanangu na kukupa nchi ipendezayo, kuwa urithi mzuri kuliko ulio katika taifa lolote!’ Nami nikasema, “mtaniita baba yangu.” ‘Nami nitasema kwamba hamtagueka na kuacha kunifuata.

²⁰ Lakini kama mwanamke aliyewasi mume wake, mmenisaliti, enyi nyumba ya Israeli - asema BWANA.’

²¹ Sauti ilisikika juu ya nyanda, kilio na kusih kwa watu wa Israeli! Kwa kuwa wamezibadili njia; wamemsahau BWANA, Mungu wao.

²² “Rudini enyi watu mliaoasi! Nami nitawaponya na uasi wenu!” “Tazama! Tutakuja kwako, kwa kuwa wewe ni BWANA, Mungu wetu!

²³ Hakika Uongo hutoka kwenye vilima, kutoka kwenye milima mingi. Kwa hakika wokovu wa Israeli unapatikana kwa BWANA, Mungu wetu.

²⁴ Lakini miungu ya aibu imeangamiza kazi ambayo mababu zetu waliifanya - makundi yao ya kondoo na ng’ombe, wana wao na binti zao!

²⁵ Na tulale chini kwa aibu. Aibu yetu na itufunike, kwa kuwa tumefanya dhambi dhidi ya BWANA, Mungu wetu! Sisi wenyewe na mababu zetu, kutoka wakati wa ujana wetu hadi leo, hatujaisikiliza sauti ya BWANA, Mungu wetu!”

- ⁴ ¹“Kama utarudi, Israeli- asema BWANA - ikawa kwangu kwamba umerudi. Kama utaondoa hayo mambo yachukizayo mbele yangu na ukaacha kunikimbia mimi tena,
- ² na ukaapa hivi, ‘kama BWANA aishivyo katika kweli, na haki, na katika hukumu.’ Mataifa yataniomba baraka, na yatanisifu mimi.
- ³ Kwa kuwa BWANA asema hivi kwa kila mmoja katika Yuda na Yerusalem; ‘Limeni shamba zenu na msipande katika miiba.
- ⁴ Mtahiriwe kwa BWANA na kuondoa govi za miyo yenu, ninyi wanaume wa Yuda na wakazi wa Yerusalem, vinginevyo hasira yangu itawaka kama moto na kuteketeza, na hakutakuwa na mtu wa kuizima, hii itatokea kwa sababu ya uovu wa matendo yenu.
- ⁵ Waambie Yuda na Yerusalem isikie. Waambie, “pigeni baragumu katika nchi.” Tangazeni, “Kusanyeni pamoja. Twendeni kwenye miji ya Maboma.”
- ⁶ Inueni ishara za bendera na zielekezeni Sayuni, na kimbilieni usalama! Msibaki, kwa kuwa ninaleta majanga kutokea kaskazini na anguko kubwa.
- ⁷ Simba anakuja kutokea kwenye kichaka chake na yeYe atakayeyaharibu mataifa ameanza kuja. Anaondoka kwenye eneo lake ili aache hofu katika nchi yenu, kuibadili miji yenu kwa uharibifu, ambapo hakuna hata mmoja atakayeishi. Kwa sababu hii vaeni magunia, lieni na kuomboleza.
- ⁸ Kwa kuwa nguvu ya hasira ya BWANA haijaondoka kwetu.
- ⁹ Ndipo itakapotokea katika siku hiyo - asema BWANA - miyo ya mfalme na wakuu itakufa. Makuhani watastaajabu na manabii watashangaa.”
- ¹⁰ Kwa hiyo nikasema, “Ahaa! Bwana Mungu. Kwa hakika umewadanganya watu hawa na Yerusalem kwa kuwaambia, ‘Kutakuwa na amani kwenu.’ Wakati upanga unawaangukia dhidi ya maisha yao.”
- ¹¹ Wakati huo itasemwa juu ya mji huu na Yerusalem kuwa, “Upopo uwakao kutoka katika nyanda za jangwani utachukua njia yake kuelekea kwa binti wa watu wangu. Hautapepetwa wala kuwatakasa.
- ¹² Upopo ulio na nguvu sana utakuja kwa amri yangu, na sasa nitapitisha hukumu dhidi yao.
- ¹³ Tazama anavamia kama wingu, na magari yake ni kama dhoruba. Farasi wake wana mbio kuliko tai. Ole wetu kwa kuwa tutaharibiwa!
- ¹⁴ Itakaseni miyo yenu kutoka uovu wenu, Yerusalem, ili kwamba muokolewe. Mawazo yako mabaya yataaka ndani yako mpaka lini?
- ¹⁵ Kwa kuwa kuna sauti iletayo habari kutoka Dani, na janga lijalo linasikika kutoka vilele vya milima ya Efraimu.
- ¹⁶ Yafanyeni mataifa kulifiria hili: Tazama, na uwatangazie Yerusalem kuwa wale watekaji wanakuja kutoka katika nchi ya mbali ili kupiga kelele za vita juu ya miji ya Yuda.
- ¹⁷ Watakuwa kama walini wa shamba lililolimwa dhidi yake pande zote, kwa kuwa amekuwa mpinzani wangu - asema BWANA -
- ¹⁸ tabia na matendo yako yamesababisha haya yatokee kwako. Hii itakuwa adhabu yako. Jinsi itakavyokuwa vibaya kwako! Itakupiga moyo wako.
- ¹⁹ Moyo wangu! Moyo wangu! Niko katika maumivu ya moyo. Moyo wangu umefadhaika ndani yangu. Siwezi kunyamaza kwa kuwa nasikia sauti za pembe, sauti za vita.
- ²⁰ Anguko baada ya anguko limetangazwa, kwa kuwa nchi yote imeharibika. Wanaharibu masikani yangu na hemu yangu ghafla.
- ²¹ Vita hivi vitaendelea mpaka lini? Ni mpaka lini nitasikiliza sauti za pembe?
- ²² Kwa kuwa upumbavu wa watu wangu - hawanijui mimi. Ni watu wajinga wasio na ufahamu. Wanaufahamu wa mambo maovu, tena hawajui kutenda mema.
- ²³ Niliiona nchi, na kuiona! Ilikuwa ukiwa na utupu. Kwa kuwa hapakuwa na taa za mbinguni.
- ²⁴ Nilitazama katika milima. Tazama, ilikuwa inatetemeka, na vilima vyote vilikuwa vinatikisika.
- ²⁵ Nilitazama. Tazama, hapakuwa na mtu, na ndege wote wa angani walikuwa wamekimbia.
- ²⁶ Nikaangalia. Tazama, mashamba yalikuwa jangwa na miji imeangushwa mbele za BWANA, mbele ya hasira yake.”
- ²⁷ Hiki ndicho BWANA asemacho, “Nchi yote itakuwa uharibifu, lakini sitaiharibu yote kabisa.

- ²⁸ Kwa sababu hii, nchi itaomboleza, na mbingu juu zitatiwa giza. Kwa kuwa nimesema haya na kuyakusudia; sitarudi nyuma; Sitaacha kuyatekeleza.
- ²⁹ Kila mji utakimbia kutoka katika kelele za wapandafarasi na wenyepinde; Watakimbia msituni, Kila mji utapanda hadi mahali pa miamba. Miji itatelekezwa, kwa kuwa hakutakuwa na mtu wa kuishi katika miji hiyo.
- ³⁰ Sasa umeharibiwa, utafanya nini? Japokuwa unavaa mavazi mekundu, unajipamba na mapambo ya dhahabu, na kuyafanya macho yako yaonekane makubwa na kupakwa wanja, wajirembesha bure. Wale wanaume waliokutamani sasa wanakukataa. Badala yake wanajaribu kukuua.
- ³¹ Kwa hiyo nasikia sauti ya maumivu, yenyechungu kama ya mwanamke azaaye mtoto wake wa kwanza, sauti ya binti wa Sayuni. Atwetaye kupata pumzi. Ananyosha mikono yake na kusema, ‘Ole wangu mimi! Ninazimia kwa sababu ya wauaji hawa.’”

5 ¹Kimbieni mkapite katika mitaa ya Yerusalem, Tafuteni katika viwanja vyake. Tazama na ufikiri kuhusu hili:
Kama mtawenza kumpata hata mtu mmoja anayetenda kwa haki na kufanya kwa uaminifu, basi nitaisamehe
Yerusalem.

² Hata kama wanasema, ‘Kama BWANA aishivyo,’ wanaapa uongo.”

³ BWANA, macho yako hayatazami uaminifu? Unawapiga watu, lakini hawasikii maumivu. Umewaangamiza kabisa, lakini bado wanakataa kuwa waadilifu. Wanafanya nyuso zao kuwa ngumu kama mwamba, kwa kuwa wanakataa kutubu.

⁴ Kwa hiyo nilisema, “Hakika hawa ni watu masikini. Ni wapumbavu, kwa kuwa hawazijui njia za BWANA, wala maagizo ya Mungu wao.

⁵ Nitaenda kwa watu wa muhimu na kutangaza ujumbe wa Mungu kwao, kwa kuwa angalau wanazijua njia za BWANA, maagizo ya Mungu wao. Lakini wote wanavunja nira yao pamoja; wote wanaivunja ile minyororo inayowafunga kwa ajili ya Mungu.

⁶ Kwa hiyo simba kutoka mwituni atawavamia. Mbweha kutoka Arabaha atawaangamiza. Chui ataivunja miji yao. Mtu yegota anayeenda nje ya mji wake atavunjwavunjwa. Kwa kuwa maovu yao yameongezeka. Matendo yao ya uasi hayana kikomo.

⁷ Kwa nini niwasamehe hawa watu? Wana wenu wameniacha na wamefanya viapo na wale ambao si miungu. Niliwalisha vya kutosha, lakini wamefanya uasherati na kuchukua alama za nyumba ya uzinzi.

⁸ Walikuwa farasi wanaotafuta kupandwa. Walitembea huku na huku wakitafuta kupandwa. Kila mwanaume alimkaribia mke wa jirani yake.

⁹ Kwa hiyo kwa nini nisiaadhibu - asema BWANA - na kwa nini nisijilipizie kisasi juu ya taifa kama hili?

¹⁰ Nenda hadi kwenye kuta za shamba lake la mizabibu na ziharibuni. Lakini wao msiwaharibu kabisa. Ondoeni matawi kwa sababu hayatoki kwa Bwana.

¹¹ Kwa sababu nyumba ya Yuda na Israeli wamenisaliti kabisa - asema BWANA -

¹² Wamenena uongo juu ya Mungu wanasema, “Yeye si halisi. Maovu hayawezi kutupata, wala hatutaona upanga wala njaa.

¹³ Kwa kuwa manabii wamekuwa kama upepo, neno haliko ndani yao, vitisho vyao na vijie wao wenywewe.”

¹⁴Kwa hiyo BWANA, Mungu wa majeshi asema hivi, tazama nataka kuweka maneno yangu katika kinywa chako. Yatakuwa kama moto na watu hawa watakuwa kama kuni! Kwa kuwa utawaramba.

¹⁵ Tazama nataka kuleta taifa dhidi yenu kutoka mbali, enyi nyumba ya Israeli - asema BWANA - ni taifa linalodumu, taifa la kale! Ni taifa ambalo lugha yake hamujui, wala hamtaelewa wasemacho.

¹⁶ Podo lao ni kaburi wazi. Wote ni wanajeshi.

¹⁷ Kwa hiyo mavuno yako yataliwa, wana wako na binti zako pia, na chakula chako. Watakula kondoo wako na ng'ombe wako, watakula matunda ya zabibu zako na ya mitini. Wataiangusha chini miji yenu na boma zake ambazo mnazitumainia.

¹⁸Lakini hata katika siku hizo - asema Bwana - Sikusudii kuwaharibu kabisa.

¹⁹ Itatokea kwenu, ninyi Yuda na Israeli, mkisema, ‘Kwa nini Bwana Mungu wetu ametufanyia haya yote?’ kwamba wewe Yeremia, utawaambia, ‘Kama vile mlivyomwacha Bwana na kuabudu miungu mingine katika nchi yenu, vivyo hivyo mtawatumikia wageni katika nchi ambayo si yenu.’

²⁰ Waambia haya watu wa nyumba ya Yakobo na yasikike katika Yuda. Waambie,

²¹ ‘Sikilizeni hili, enyi watu wapumbavu! Sanamu hazina matakwa; zina masikio lakini haziwezi kusikia.

²² Je, hamnihofu mimi - asema Bwana - au kutetemeka mbele ya uso wangu? Nimeweka mpaka wa mchanga kwenye bahari, ambaao ni agizo la kudumu ambalo halibomoki - hata kama bahari ina kupwa na kujaa, bado hauwezi kubomoka. Hata kama mawimbi yake yanaunguruma, hayawezi kuvuka.

²³ Lakini hawa watu wana miyo ya usumbufu. Hugeuka kuwa wapinzani na kuondoka.

²⁴ Kwa kuwa hawasemi miyoni mwao, “basi na tumche Bwana, Mungu wetu, yeye aletaye mvua za awali na mvua za vuli - kwa wakati wake, ambaye hutunza majuma ya mavuno kwa ajili yetu.”

²⁵ Uovu wako umezia haya yasitokee. Dhambi zako zimeyazuia mambo mema yasitokee.

²⁶ Kwa kuwa watu waovu wamo kati ya watu wangu. Wanatazama kama mtu anayenyatia ili kukamata ndege; wanaweka mitego na kukamata watu;

²⁷ Kama tundu la mtego lijaavyo ndege, nyumba zao zimejaa uongo. Kwa hiyo wanakua na kutajirika.

²⁸ Wamenenepa; wanang'aa na kupendeza. Wamepitiliza hata mipaka ya maovu. Wala hawajali sababu ya kuwepo kwa watu na wala uwepo wa yatima. Wanafanikiwa hata kama hawatoi hukumu ya haki kwa yatima.

- ²⁹ Kwa nini nisiwaadhibu kwa sababu ya haya - asema Bwana - sitajilipizia kisasi juu ya taifa la namna hii?
- ³⁰ Jambo la ajabu na la kuchukiza limetokea katika nchi hii.
- ³¹ Manabii wanatabiri kwa uongo, na makuhanani wanatawala kwa msaada wa hao. Watu wangu wanapenda mambo ya hivyo, lakini mwisho kitatokea nini?

⁶ ¹Tafuteni mahali salama, enyi watu wa Benjamini, kwa kuondoka Yerusalem. Pigeni tarumbeta za Tekoa. Simamisheni ishara juu ya Beth- Hakeremu, kwa uovu unaonekana ukitokea kaskazini; pigo kubwa linakuja.

² Binti za Sayuni, mrembo na mwororo, wataangamizwa.

³ Wachungaji na kondoo wao watawaendea; wataweka hema zao zikiwazunguka pande zote; kila mtu attachunga kwa mkono wake.

⁴ Jitakaseni wenyewe kwa miungu kwa ajili ya vita. Inuka, twendeni tukamvamie wakati wa adhuhuri. Ole wetu! Mchana unatoweka na vivuli vy a jioni vinakuja.

⁵ Lakini tumvamieni usiku na na tuharibu ngome zake.

⁶Kwa kuwa Bwana Mungu wa majeshi asema hivi: Kateni miti yake, na tengenezeni vifusi vy a kuitekea Yerusalem. Huu ndio mji sahihi kuteka, kwa sababu umejaa ukandamizaji.

⁷ Kama vile kisima kitoavyo maji, vivyo hivyo mji huu uzaavyo uovu. Uharibifu na jeuri vimesikika kwake. Mateso na tauni viko mbele yangu daima.

⁸ Uadhibishwe, ee Yerusalem, vingenevyo nitaondoka kwako na kukufanya ukiwa, na nchi isiyokaliwa na watu.

⁹Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, “Hakika wataokota mabaki ya Israeli waliobaki kama zabibu. Nyosha mkono wako ili uchume zabibu.

¹⁰ Nitamwambia nani na kumwonya nani ili wasikilize? Tazama! Masikio yao hayakutahiriwa; hayawezi kutilia maanani! Tazama! Neno la Bwana limekuja kuwarudi, lakini hawalitaki.”

¹¹ Lakini nimejazwa na hasira za Bwana. Nimechoka kuizua. Aliniambia, “Imwage mbele ya watoto mitaani na katika makundi ya vijana. Kwa kuwa kila mume attachukuliwa pamoja na mke wake; na kila mzee mwenye miaka mingi.

¹² Nyumba zao watapewa watu wengine. Kwa kuwa nitawavamia wakazi wa nchi kwa mkono wangu - asema Bwana Mungu wa majeshi.

¹³ Bwana amesema hayo kutoka kwa mdogo hadi kwa mkubwa, kila mmoja anatamani mapato ya udanganyifu. Kuanzia kuhanu hadi nabii, kila mmoja anafanya hila.

¹⁴ Lakini wameponya vidonda vy a watu wangu kwa juu juu tu. Wanasema, ‘Amani! Amani! Na kumbe amani haipo.

¹⁵ Je, waliona aibu walipofanya machukizo? Hasha, hawakuona aibu! Hawakuwa na aibu. Kwa hiyo wataanguka pamoja na wale watakaoanguka wakati nitakapowaadhibu. Wataangushwa chini,” asema Bwana.

¹⁶Bwana asema hivi, “Simama kwenye njia panda utazame; uliza zile njia za zamani, ‘Je, hii tabia njema iko wapi?’ Kisha endelea nayo na tafuta mahali pa kupumzika. Lakini watu wanasema, ‘Hatutaenda.’

¹⁷ Niliweka walinzi juu yenu ili wasikilize tarumbeta. Lakini walisema, ‘Hatutasikiliza.’

¹⁸ Kwa hiyo, sikilizeni, enyi mataifa! Tazameni, enyi mashahidi, muone kile kitakacho wapata.

¹⁹ Sikia, wewe dunia! Tazama, niko tayari kuleta janga kwa watu hawa - matunda ya fikra zao. Hawakusikiliza neno langu wala sheria zangu, badala yake walizikataa.

²⁰ Huu ubani kutoka sheba unaopanda una maana gani kwangu? Au huu udi kutoka nchi ya mbali? Sadaka zenu za kuteketeza hazikubaliki kwangu wala dhabihu zenu.

²¹Kwa hiyo Bwana asema hivi, ‘Tazama, ‘Niko tayari kuweka kikwazo dhidi ya watu hawa. Watajikwaa juu yake - baba na watoto wao kwa pamoja watajikwaa. Wakazi na jirani zao pia watapotea.’

²²Bwana asema hivi, ‘Tazama watu wanakuja toka nchi ya kaskazini. Kwa kuwa taifa kubwa limechochewa kutoka nchi ya mbali.

²³ Watachukua pinde na mishale yao. Ni wakatili na hawana huruma. Sauti yao ni kama mungurumo wa bahari, na wapanda farasi katika mfumo wa wanaume wa vita, enyi binti wa Sayuni,’’

²⁴ Tumesikia habari zao. Mikono yetu inalegea kwa dhiki. Na maumivu yametukamata kama utungu wa mwanamke anayezaa.

²⁵ Usiende nje mashambani, na usitembee barabarani, kwa kuwa upanga wa adui na hofu vimekaribia.

²⁶ Binti wa watu wangu, jivikeni magunia na kugaagaa kwenye majivu ya maombolezo ya mwana pekee. Ombolezeni kwa huzuni kuu, kwa kuwa anaye waangamiza anakuja kwetu ghafula juu yetu.

²⁷“Nimekufanya wewe, Yeremia, kuwajaribu watu wangu kama mtu anayepima fedha, kwa hiyo utachunguza na kupima njia zao.

²⁸ Wao ni watu wasumbufu mionganoni mwa watu, wanaoenda huko na kule wakisingizia wengine. Wote ni shaba na chuma, wakitenda kwa dhuluma.

²⁹ Mifuo inafukuta kwa moto unaodziunguza; risasi inaunguzwa na moto. Risasi tu ndiyo inayotoka kati yake, lakini haifai kitu kwa sababu uovu haujaondolewa.

³⁰ Wataitwa taka za fedha, kwa sababu BWANA amewakataa.

⁷ ¹Hili ndilo neno la Bwana lililomjia Yeremia,²Simama katika lango la nyumba ya Bwana na utangaze ujumbe huu! Sikiilizeni neno la Bwana, ninyi nyote watu wa Yuda, ninyi mnaoingia katika malango haya kumwabudu Bwana.³Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Tengenezeni njia zenu na kufanya mema, nami nitawaacha muishi hapa.⁴Msitumainie maneno ya uongo mkisema, “Hekalu la Bwana! Hekalu la Bwana! Hekalu la Bwana!”⁵Bali kama mtazitengeneza njia zenu na kufanya mema; kama mtatoa hukumu ya haki kati ya mtu na jirani yake⁶kama hamtakandamiza anayekaa katika nchi, yatima, mjane, na kama hamtamwaga damu ya mtu asiye na hatia mahali hapa, na kama hamtaenda kwa miungu mingine kwa ajili ya maumivu yenu⁷ndipo nitakapo waacha mkae mahali hapa, katika nchi ambayo mababu zenu toka zamani na hata milele.

⁸Tazama! Mnatumainia maneno ya uongo ambayo hayawasaki. ⁹Je, mnaiba. Mnaua, mnafanya uzinzi? Na mnaapa kwa uongo na kufukiza uvumba kwa Baali na kwenda kwa miungu mingine amba hamkuwajua?¹⁰Je, mnakuja na kusimama mbele yangu katika nyumba hii ambapo jina langu linatangazwa na kusema, “Tumeokoka.” Hivyo mnaweza kufanya machukizo yote haya?¹¹Je, hii ndio nyumba inayobeba jina langu, pango la wanyang’anyi mbele ya macho yenu? Lakini tazama, Nimeiona - asema Bwana.’

¹²Kwa hiyo uende mahali pangu kule Shiloh, Kule ambako mwanzoni niliruhusu jina langu kukaa, na tazama kile nilichofanya pale kwa sababu ya maovu ya watu wangu wa Israeli.¹³Kwa hiyo sasa, kwa sababu ya matendo yako haya yote - asema Bwana - Nilikuambia mara kadhaa, lakini hukusikiliza. Nilikuita, lakini hukuitika.¹⁴Kwa hiyo kile nilichofanya Shilo, ndicho ambacho pia nitakachofanya kwa nyumba yangu hii inayoitwa kwa jina langu, nyumba ambayo ninyi mmeitumainia, mahali hapa ambapo niliwapa ninyi na mababu zenu.¹⁵Kwa kuwa nitawafukuza mtoke kwangu kama vile niliyowafukuza ndugu zenu wote, uzao wote wa Efraimu.’

¹⁶Na wewe, Yeremia, usiwaombee watu hawa, na usiinue maombolezo ya kilio au kuomba sala kwa niaba yao, na usinisih, kwa kuwa sitakusikiliza.¹⁷Kwani huoni kile wanachofanya katika miji ya Yuda na katika mitaa ya Yerusalem?¹⁸Watoto wanakusanya kuni na baba zao huwasha moto! Wanawake hukanda unga ili kuoka mikate kwa ajili ya malkia wa mbinguni na kumimina sadaka ya vinywaji kwa miungu mingine ili kunikasirisha mimi.¹⁹Ni kweli wanankasirisha mimi? - Asema Bwana - Je, si wao wanaojikasirisha, ili kwamba aibu iwe juu yao?

²⁰Kwa hiyo Bwana Mungu asema hivi, ‘Tazama, hasira na gadhabu yangu zitamwaga juu ya mahali hapa, kwa watu wote na wanyama, juu ya miti katika mashamba na mazao ya ardhi, Itawaka nayo haitazimishwa.

²¹Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli asema hivi, Jiongezeeni sadaka za kuteketezwa katika dhabihu zenu na mle nyama zake.²²Kwani wakati nilipowatoa mababu zenu kutoka nchi ya Misri, Sikuhitaji chochote kutoka kwao. Sikuwapa amri juu ya maswala ya sadaka za kuteketezwa na dhabihu.²³Niliwapa amri hii tu, “Sikilizeni sauti yangu, nami nitakuwa Mungu wenu nanyi mtakuwa watu wangu. Kwa hiyo muishi katika njia ambazo ninawaamuru, ili mambo yenu yaye mazuri.”²⁴Lakini hawakunisikiliza wala kuzingatia. Waliishi kwa kufuata mipango yao ya uasi ya mioyo ya maovu, kwa hiyo walirudi nyuma badala ya kuendelea mbele.²⁵Tangu siku ambayo mababu zenu walitoka katika nchi ya Misri mpaka leo, Nimetuma watumishi wangu, manabii wangu, kwenu. Niliendelea kuwatuma.²⁶Lakini hawakuwasikiliza. Hawakuzingatia. Badala yake walishupaza shingo zao. Walikuwa waovu zaidi ya mababu zao.

²⁷Kwa hiyo yatangaze maneno haya yote kwao, japo hawatakusikiliza. Yatangaze mambo haya kwao, lakini hawatakujibu.²⁸Waambie kuwa hili ni taifa ambalo halisikilizi sauti ya Bwana Mungu wake na lisilopokea mafundisho. Ukweli umeharibiwa na kukatwa kutoka kwenye vinywa vyao.

²⁹ Zikate nywele zako na kujinyoa, na kuzitupa. Imba wimbo wa maombolezo katika maeneo yaliyo wazi. Kwa kuwa Bwana amekikataa na kukitupa kizazi hiki cha hasira yake.

³⁰Kwa kuwa wana wa Yuda wamefanya maovu mbele ya macho yangu - asema Bwana - wameweka machukizo yao katika nyumba ambayo jina langu hunenwa, ili kulinajisi.³¹Kisha wamejenga mahali palipoinuka pa Tofethi ambapo pako kwenye bonde la Ben Hinomu. Walifanya hivi ili kuwachoma wana na binti zao kwenye moto - kitu ambacho mimi sikuamuru, wala kuweka jambo hilo katika akili zangu.³²Kwa hiyo, tazama siku zinakuja - asema Bwana - ambapo hapataitwa tena Tofethi au bonde la Ben Hinomu. Litakuwa bonde la machinjio; watazika maiti hapo Tofethi mpaka eneo lote lienee.³³Mizoga ya watu hawa itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa duniani, na hakutakuwa na mtu wa kuwafukuza.³⁴Nitazikomesha katika miji ya Yuda na mitaa ya Yerusalaeemu sauti za kuinuliwa na vicheko, Sauti ya bwana arusi na ya bibi arusi; kwa kuwa nchi hiyo itakuwa ukiwa.”

⁸ ¹Wakati huo - Bwana asema - wataleta kutoka makaburini mifupa ya wafalme wa Yuda na wakuu wake, mifupa ya makuhani na ya manabii na mifupa ya wakazi wa Yerusalem.²Kisha wataitandaza nje mchana kweupe na mbalamwezi na nyota zote za angani; hivi vitu katika anga vimenifuata na kunitumikia, na kwamba vimetembea na kutafuta, na kwamba vimeniabudu. Mifupa haitakusanywa na kuzikwa tena. Itakuwa kama mavi juu ya uso wa dunia.³Na katika kila eneo lililobaki ambalo nimewafukuza, Watachagua mauti badala ya uzima kwa ajili yao, wote ambao watasalia kutokana na taifa hili ovu - asema Bwana wa majeshi.

⁴Kwa hiyo uwaambie, ‘Bwana asema hivi: Je, kuna mtu anayeanguka na hasimami? Je, kuna mtu anayepotea na hawezi kujaribu kurudi?

⁵ Kwa nini hawa watu, Yerusalem, wamegeukia uasi daima? Wanashikilia uongo na wanakataa kutubu.

⁶ Nilikaa kwa uangalifu na nikasikiliza, lakini hawakuongea kilicho sahihi; hakuna aliyetubia uovu wake, hakuna asemaye, “Nimefanya nini?” Kila mmoja wao huenda kule anakotaka, kama farasi aendaye kasi vitani.

⁷ Hata koikoi angani hujua wakati sahihi; na njija, na mbayuwayu, na korongo. Huhama kwa wakati sahihi, lakini watu wangu hawayajui maagizo ya Bwana.

⁸ Mtasemaje, “Sisi tuna hekima! Na sheria ya Bwana tunayo?” Hakika, tazama! Kalamu yenye uongo ya mwandishi imefanya uongo.

⁹ Wenye hekima wataabishwa. Wameyeyuka na kunaswa. Tazama! Wanakataa neno la Bwana, kwa hiyo hekima yao ni kwa ajili ya matumizi gani?

¹⁰ Kwa wake zao nitawapa wengine, na mashamba yao kwa wale watakao wamiliki, kwa kuwa kuanzia kijana hadi mkuu, kwa pamoja wanatamaa ya mali isiyohalali! Kuanzia nabii hadi kuhani, wote wanasema uongo.

¹¹ Kwa kuwa wametibu jeraha ya binti za watu wangu kwa juu juu. Walijisemea, “Amani, Amani,” na kumbe hapakuwa na amani.

¹² Je, waliona aibu walipofanya machukizo? Hawakuabika. Hawakuwa na utu. Kwa hiyo wataanguka wakati wa adhabu, pamoja na wale walioanguka. Watatupwa chini, asema Bwana.

¹³ Nitawaondoa kabisa - asema Bwana - hapatakuwa na zabibu kwenye mizabibu yao, wala tini katika mitini yao, kwa kuwa jani litanyauka, na kile nilichowapatia kitaisha.

¹⁴ Kwa nini tunakaa hapa? Njoni pamoja; twendeni kwenye hiyo miji yenye maboma, na tutakaa kimya kule katika kifo. Kwa kuwa BWANA, Mungu wetu atatunyamazisha. Atatufanya tunywe sumu, kwa kuwa tumemtenda dhambi.

¹⁵ Tunatumainia amani, lakini hakutakuwa na jema. Tunatumainia wakati wa uponyaji, lakini tazama kutakuwa na hofu.

¹⁶ Mkoromo wa farasi wake umesikika kutoka Dani. Dunia nzima inatikisika kwa sababu ya sauti ya kukaribia kwa farasi wake wenye nguvu. Kwa kuwa watakuja kuiangamiza nchi na utajiri wake, mji na wote wakao ndani yake.

¹⁷ Hebu tazama, ninawatuma nyoka kati yenu, fira ambao hawawezi kuzuiliwa kwa uganga. Watawauma - asema Bwana.”

¹⁸ Huzuni yangu haina kikomo, na moyo wangu unaugua.

¹⁹ Tazama! Sauti ya maumivu ya binti wa watu wangu kutoka mbali! Je, Bwana hayumo Sayuni? Je, mfalme wake hayumo ndani yake? Kwa nini sasa wananchukiza kwa vitu vyaa kuchongwa na sanamu za kigeni zilizo batili?

²⁰ Mavuno yamepita, wakati wa hari umekwisha. Lakini sisi hatujaokoka.

²¹ Nimeumia kwa sababu ya maumivu ya binti wa watu wangu. Ninaomboleza kwa sababu ya mambo ya kushangaza ambayo yametokea kwake; Nimeyeyuka.

²² Je, kule Gileadi hakuna dawa? Je, huko hayuko mponyaji? Kwa nini uponyaji wa binti wa watu wangu hautokei?

⁹ ¹Kama kichwa changu kingetoa maji, na macho yangu kuwa chemichemi ya machozi! Kwa kuwa natamani kulia usiku na mchana kwa ajili yao waliokuwa binti za watu wangu ambao wameuawa.

² Kama mtu angenipatia mahali pa wasafiri nyikani ili nikae, mahali ambapo ningeenda kuwatelekeza watu wangu. Kama ningewaacha, kwa kuwa wote ni wazinzi, kundi la wenye hiana!

³ "Huupinda ulimi wao kana kwamba ni upinde ili wapate kuongea uongo, lakini si kwa uamiinifu wao kwamba wanapata nguvu duniani. Wanatoka uovu mmoja hadi mwininge. Hawanijui mimi." Asema Bwana.

⁴ Kila mmoja wenu, awe mlinzi wa jirani yake na usimwamini hata ndugu yako yejote. Kwa kuwa kila ndugu ni mwongo.

⁵ Kila jirani anatembea akilaghai. Kila mwanaume anakejeli jirani yake na haongei ukweli. Ndimi zao hufundisha vitu vya uongo. Hujidhoofisha ili kusema uongo.

⁶ Makazi yenu yako kati ya udanganyifu; kwa uongo wao wanakataa kunitambua mimi. Asema Bwana."

⁷ Kwa hiyo Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, "Tazama, Niko tayari kuwajaribu. Nitawajaribu nione. Jinsi gani niwezavyo kufanya kwa binti za watu wangu?

⁸ Ndimi zao ni mishale iliyochongoka; huongea vitu vya uasi. Kwa midomo yao wanatangaza amani pamoja na jirani zao, lakini katika mioyo yao wanadanganya wakati wa kusubiri.

⁹ Kwa nini nisiwaadhibu kwa sababu ya mambo haya - asema Bwana na kwa nini nisijilipizie kisasi kwa taifa ambalo liko kama hili?

¹⁰ Nitaimba wimbo wa kuomboleza na kulia kwa ajili ya milima, na wimbo wa mazishi utaimbwa nyikani. Kwa kuwa wameteketeza kwa hiyo hakuna anayeweza kupita kati kati yao. Hawatasikia sauti ya ng'ombe yejote. Ndege wa angani na wanyama wote wamekimbia.

¹¹ Kwa hiyo nitaigeuza Yerusalemku kuwa vifusi vya ukiwa, maficho ya mbweha. Nitaifanya miji ya Yuda kuwa miji iliyoharibiwa isiyokaliwa na watu.

¹² Ni nani mwenye hekima anayeyaelewa haya? Je, kinywa cha Bwana kinatangaza nini kwake ili aweze kuyasema? Kwa nini nchi imepoteta? Imeharibiwa kama jangwa, ambapo hakuna apitaye kati kati yake.

¹³Bwana asema, "Ni kwa sababu wameziacha sheria zangu ambazo niliwatengenezea, kwa sababu hawaisikilizi sauti yangu au kuishi kwa kuifuata.¹⁴Ni kwa sababu wameishi kwa ushupavu wa mioyo yao na wamewafuata Mabaali kama baba zao walivyowafundisha kufanya.¹⁵Kwa hiyo Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, 'Tazama, Ninataka kuwafanya hawa watu wale pakanga na kunywa maji ya sumu.¹⁶Ndipo nitakapo wa sambaza kati ya mataifa ambayo hawajayajua, wao wala mababu zao. Nitatuma upanga kwa ajili yao mpaka nimewaangamiza wote kabisa.'

¹⁷ Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, "Yafikirini haya: Waiteni walajji; waje. Tumeni wanawake wenye taaluma ya kuomboleza, waje.

¹⁸ Waje haraka waimbe wimbo wa maombolezo juu yetu, ili macho yetu yatokwe na machozi na kope zetu zibubujikwe na maji.

¹⁹ Kwa kuwa sauti ya kilio imesikika Sayuni, 'Jinsi tulivyoharibiwa. Tumeaibishwa sana, kwa kuwa tumeitelekeza nchi tangu walipoangusha nyumba zetu.'

²⁰ Kwa hiyo ninyi wanawake, sikieni neno la Bwana; zingatieni ujumbe unaokuja toka kinywani mwake. Kisha wafundisheni binti zenu wimbo wa maombolezo, na kila mwanamke wa jirani wimbo wa kilio.

²¹ Kwa kuwa vifo vimekuja kupitia dirishani; vinaelekea mahali petu. Vinawaharibu watoto kutoka nje na vijana kwenye viwanja vya miji.

²² Uyatangaze haya, 'Asema Bwana- mizoga ya wanaume itaanguka kama mavi kwenye mashamba na kama mabua baada ya mvunaji, na hapatakuwa na mtu wa kuyakusanya.'

²³ Bwana asema hivi, "Usimwache mtu mwenye busara ajivune kwa ajili ya hekima yake, au shujaa kwa sababu ya uwezo wake. Usimwache mtu tajiri ajivunie utajiri wake.

²⁴ Kwa kuwa kama mtu atajivunia chochote kile, acha iwe hivi, yeje awe na busara na kunijua mimi. Kwa kuwa mimi ni Bwana, atendaye katika agano la wema, haki, na hukumu duniani. Ni katika hili kwamba ninafurahia- asema Bwana.

²⁵Tazama, siku zaja - asema Bwana wakati nitakapo waadhibu wote ambao wametahiriwa mili tu.²⁶Nitaiadhibu Misri na Yuda, Edomu, watu wa Amoni, Moabu, na watu wote wanaonyoa denge. Kwani mataifa yote haya hayajatahiriwa, na nyumba yote ya Israeli ina moyo ambao haujatahiriwa."

10 ¹“Sikilizeni neno ambalo Bwana anawaambieni, enyi nyumba ya Israeli.

- ² Bwana asema hivi, ‘msijifunze njia za mataifa, na msishangazwe na ishara za mbinguni, kwa kuwa mataifa hushangazwa na haya.
- ³ Kwa kuwa desturi za watu ni ubatili. Kwa kuwa mtu mmoja hukata mti msituni; kazi ya mikono ya mtu na shoka.
- ⁴ Kisha huzipamba kwa fedha na dhahabu. Huikaza kwa misumari na nyundo ili isitikisike.
- ⁵ Sanamu hizi ni mfano wa sanamu za kutishia ndege katika shamba la matango, kwa kuwa haziwezi kusema chochote, hubebwa, kwa kuwa haziwezi hata kusogea hatua moja. Usiwaogope, Kwani hawawezi kutenda maovu wala mema.”
- ⁶ Hakuna aliye kama wewe, BWANA. Wewe ni mkuu, na jina lako lina nguvu.
- ⁷ Ni nani asiyekuwa na hofu juu yako, wafalme wa mataifa? Kwa kuwa hiki ndicho unachostahili, kwa kuwa hakuna wa kuwa kama wewe kati ya wote wenye hekima katika mataifa yote au katika hali yao ya enzi.
- ⁸ Wote wako sawa, ni kama wanyama na wapumbavu, wanafunzi wa sanamu ambazo si chochote isipokuwa miti tu.
- ⁹ Wanaleta fedha iliyofuliwa kutoka Tarshishi, na dhahabu kutoka Ufazi iliyotengenezwa na sonara, ni kazi ya ustadi. Mavazi yao ni ya rangi ya samawati na urujuani. Watu wao stadi waliyafanya haya yote.
- ¹⁰ Lakini Bwana ndiye Mungu wa kweli. Yeye ni Mungu aliye hai na mfalme wa milele. Matetemeko yako katika hasira yake, na mataifa hayawezি kuvumilia hasira yake.

¹¹ Utawaambia hivi, “Miungu ambayo haikuumba mbingu na nchi itaangamia katika dunia hii na chini ya mbingu.”

¹² Aliyeumba dunia kwa nguvu zake aliumba nchi kavu kwa hekima zake na kuzitandaza mbingu kwa fahamu zake.

¹³ Sauti yake ndiyo itengenezayo mungurumo wa maji mbinguni, naye huzileta mbingu katika mwisho wa dunia. Hutengeneza radi kwa ajili ya mvua na kutuma upepo kutoka katika hazina yake.

¹⁴ Kila mtu amekuwa mjinga, hawana maarifa. Kila mfua chuma ameaibishwa kwa sanamu zake. Maana sanamu yake ya kuyeyushwa ni uongo; hakuna pumzi ndani yake.

¹⁵ Ni ubatili tu, ni kazi ya udanganyifu; zitapotea wakati wa hukumu.

¹⁶ Lakini Mungu ni fungu la Yakobo, si kama hawa, kwa kuwa yeye ndiye aliyeviumba vitu vyote. Israeli ni kabilia ya urithi wake; Bwana Mungu wa majeshi ndiye jina lake.

¹⁷ Kusanya vitu vyako na uiache nchi, wewe ambaye umekuwa ukiishi katika mazingirwa haya.

¹⁸ Kwa kuwa Bwana asema hivi, “Tazama, Ni tayari kuwatupa wakazi wa nchi nje wakati huu. Nitawasababishia huzuni, na itakuwa hivyo.”

¹⁹ Ole wangu! Kwa sababu ya mifupa yangu iliyovunjika, Jeraha zangu zimeumia. Kwa hiyo nilisema. “Hakika haya ni maumivu, lakini lazima nivumilie.”

²⁰ Hema yangu imeharibiwa, na kamba za hema yangu zote zimekatwa. Wamewachukua watoto wangu wote, Kwa hiyo hawaishi tena. Hakuna tena mtu wa kuitandaza hema yangu au wa kuziinua pazia za hema yangu.

²¹ Kwa kuwa wachungaji wamekuwa wapumbavu. Hawamtafuti Bwana; Kwa hiyo hawana mafanikio; Kondoo wao wote wamesambaa.

²² Taarifa imewadia, “Tazama! Inakuja, tetemeko kubwa linakuja kutoka katika nchi ya kaskazini kuifanya miji ya Yuda kuwa ukiwa, na maficho ya mbweha.

²³ Ninajua, Bwana, kwamba njia ya mtu hajji kutoka kwake. Wala hakuna mtu atembeaye anayeongoza hatua zake mwenyewe.

²⁴ Ee Bwana, unirudi, kwa hukumu za haki, si kwa hasira zako vinginevyo utaniangamiza.

²⁵ Mwaga hasira zako kwa mataifa ambazo hazikujui na katika familia ambazo hawakuiti kwa jina lako. Kwa kuwa wamemla Yakobo na kumwangamiza kabisa na kuyafanya makao yake kuwa ukiwa.

11 ¹Hili ndilo neno lililojia Yeremia kutoka kwa Bwana, akasema,²“Sikiliza maneno ya agano hili, uwaambie kila mtu wa Yuda na wenyiji wa Yerusalem.³Uwaambie, ‘Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: na alaaniwe ye yote asiyesikiliza maneno ya agano hili.⁴Hili ndilo agano nililowaamuru baba zenu walishike siku nilipowatoa kutoka katika nchi ya Misri, kutoka tanuru ya chuma. Nikawaambia, “Sikilizeni sauti yangu na mfanye mambo yote kama nilivywaaamuru, kwa kuwa mtakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wenu.”⁵Nisikilizeni ili nipate kukitimiza kiapo nilichoapa kwa baba zenu, kiapo kwamba nitawapa nchi ilijoja maziwa na asali kama ilivyo leo.” Kisha mimi Yeremia nikajibu na kusema, “Ndio, Bwana!”

⁶Bwana akaniambia, “Hubiri habari hizi zote katika miji ya Yuda, na katika njia za Yerusalem. Sema, “Sikilizeni maneno ya agano hili na mkayafanye.⁷Kwa maana nimewaagiza wazee wenu tangu siku ile niliyowaleta kutoka nchi ya Misri hadi wakati huu wa sasa, nimewaonya mara kwa mara na kusema, “Sikilizeni sauti yangu.”⁸Lakini hawakusikiliza au wala kutega masikio yao. Kila mtu amekuwa akitembea katika ukaidi wa moyo wake mbaya. Kwa hiyo nilileta laana zote katika agano hili nililoamuru kuja juu yao. Lakini watu bado hawakuitii.”

⁹Kisha Bwana akaniambia, “Njama imeonekana kati ya watu wa Yuda na wenyiji wa Yerusalem.¹⁰Wameugeukia uovu wa mababu zao wa mwanzo, ambao walikataa kusikiliza neno langu, ambao badala yake walifuata miungu mingine ili kuabudu. Waisraeli na nyumba ya Yuda walivunja agano langu nililoweka na baba zao.¹¹Kwa hiyo Bwana asema hivi, ‘Tazameni, nitawaleta majanga juu yao, majanga ambayo hawataweza kuyaepuka. Ndipo wataniita, lakini sitawasikiliza.¹²Miji ya Yuda na wenyiji wa Yerusalem watakwenda na kuiita miungu ambayo walitoa sadaka, lakini hakika hawatawaokoa wakati wa majanga yao.¹³Kwa kuwa idadi ya miungu yako ewe Yuda imeongezeka sawa na idadi ya miji yako. Na umefanya idadi ya madhabahu ya aibu huko Yerusalem, madhabahu ya kufukiza uvumba kwa Baali, sawa na idadi ya njia zake.

¹⁴Kwa hiyo wewe mwenyewe, Yeremia, usiwaombee watu hawa. Lazima usiomboleze au kuomba kwa niaba yao. Kwa maana siwezi kusikiliza wakati wananiita katika majanga yao.

¹⁵Mpendwa wangu anafanya nini nyumbani kwangu, ikiwa amekuwa na nia mbaya? Nyama za sadaka yako hazitakusaidia. Unafurahi kwa sababu ya matendo yako mabaya.

¹⁶ Katika siku za nyuma Bwana alikuwa mti wa mzeituni wenyе majani, mzuri wenyе matunda mazuri. Lakini atawasha moto juu yake ambayo itaonekana kama sauti ya dhoruba; matawi yake yatavunjika.

¹⁷Kwa maana Bwana Mungu wa majeshi, aliyeupanda, aliyeukua amekusudia maafa juu yako, kwa sababu ya matendo mabaya ambayo nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda wamefanya-wamenikasirisha kwa kumtolea Baali sadaka.’

¹⁸Bwana alinijulisha mambo haya, kwa hiyo nikayajua. Wewe, Bwana, umenifanya nione matendo yao.¹⁹Nilikuwa kama kondoo mpole unayeongozwa na mchinjaji. Sikujua kwamba walikuwa wameunda mipango dhidi yangu, “Hebu tuangamize mti na matunda yake! Hebu tumkatilie mbali na nchi ya walio hai ili jina lake lisikumbukwe tena.

²⁰ Lakini Bwana Mungu wa majeshi ndiye mwamuzi mwenye haki ambaye huchunguza moyo na akili. Mimi nitashuhudia kisasi chako dhidi yao, kwa kuwa nimekuletea kesi yangu kwako.

²¹Kwa hiyo Bwana asema hivi juu ya watu wa Anathothi, wanaotafuta uhai wako, “wanasema, ‘Usifanye unabii kwa jina la Bwana, usije ukafa kwa mkono wetu.’²²Kwa hiyo Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, ‘Tazameni, nitawaadhibu. Vijana wao wenyе nguvu watakuwa kwa upanga. Wana wao na binti zao watakuwa kwa njaa.

²³Hakuna hata mmoja atakayeachwa, kwa maana nitaleta maafa dhidi ya watu wa Anathothi, mwaka wa adhabu yao.”

12 ¹Wewe ni mwenye haki, Bwana, wakati wowote ninapoleta mashtaka kwako. Lazima nikuambie sababu yangu ya kulalamika: Kwa nini njia za waovu hufanikiwa? Watu wote wasiokuwa na imani wanafanikiwa.

² Wewe uliwapanda nao wakawa na mizizi. Wanaendelea kuzaa matunda. Wewe upo karibu nao katika vinywa vyao, lakini mbali na mioyo yao.

³ Lakini wewe mwenyewe unanijua, Bwana. Umeniona mimi na kuchunguza moyo wangu. Waondoe kama kondoo wa kuchinjwa. Ukawaweke tayari kwa siku ya kuchinjwa.

⁴ Je! Nchi itakauka kwa muda gani, na mimea katika kila shamba itaota? Kwa sababu ya uovu wa wenyeji wake wanyama na ndege wameondolewa. Hakika, watu wanasema, "Mungu hajui nini kitatokea kwetu."

⁵Bwana akasema, "Kweli, wewe, Yeremia, ikiwa umeshindana na askari wa miguu na wakakushinda, unawezaje kushindana dhidi ya farasi? Ikiwa unashuka chini ya nchi iliyo salama, utafanyaje katika misitu karibu na Yordani?

⁶ Kwa maana hata ndugu zako na familia ya baba yako wamekudharau na kukukemea kwa sauti kubwa. Usiwaamini, hata kama wanasema mambo mazuri kwako.

⁷ Nimeiacha nyumba yangu; Nimeacha urithi wangu. Nimewatia watu wangu wapendwa mikononi mwa adui zake.

⁸ Urithi wangu umekuwa kwangu kama simba katika tundu; yeze hujiweka juu yangu kwa sauti yake mwenyewe, hivyo nimemchukia.

⁹ Malipo yangu ya thamani haijakuwa ndege wenye madoadoa karibu na kichwa chake? Nenda, ukakusanye viumbe vyote vilivyomo katika mashamba, na uwalete ili wale.

¹⁰ Wachungaji wengi wameharibu shamba langu la mizabibu. Wameipoteza sehemu yangu yote ya ardhi; Waligeuza sehemu yangu nzuri kuwa jangwa, ukiwa.

¹¹ Wamemfanya kuwa ukiwa. Ninaomboleza kwa ajili yake; yeze ni ukiwa. Nchi yote imefanywa kuwa ukiwa, kwa maana hakuna mtu aliyeweka haya moyoni mwake.

¹² Waangamizi wamekuja juu ya maeneo yote yaliyo wazi jangwani, kwa maana upanga wa Bwana unakula kutoka upande mmoja wa nchi hadi mwingine. Hakuna usalama katika nchi kwa kiumbe chochote kilicho hai.

¹³ Walipanda ngano lakini mavuno ya miiba. Wao wamechoka kutohana na kazi lakini hawajapata chochote. Basi muai bike kwa faida yenu kwa sababu ya ghadhabu ya Bwana."

¹⁴Bwana asema hivi dhidi ya majirani zangu wote, waovu wanaopiga milki niliyowararithisha watu wangu Israeli, "Tazama, mimi ndimi ambaye nitawafukuza kutoka nchi yao wenye, nami nitaifuta nyumba ya Yuda kutoka kati yao.¹⁵Ndipo baada ya kuangamiza mataifa hayo, itatokea kwamba nitakuwa na huruma juu yao na kuwaleta tena; Nitawarudi-kila mtu kwa urithi wake na nchi yake.¹⁶Kisha itakuwa ikiwa mataifa hayo yatajifunza kwa makini njia za watu wangu, kuapa kwa jina langu 'Kama Bwana aishivyo!' vile vile kama walivyofundishwa watu wangu kuapa kwa Baali, basi watajengwa katikati ya watu wangu.¹⁷Lakini kama hakuna ye yote anayesikiliza, basi nitaling'oa taifa hilo. Kwa hakika litang'olewa na kuharibiwa-hili ndilo tamko la Bwana."

13 ¹Bwana aliniambia hivi, “Nenda ukape nguo ya kitani na kuiweka karibu na kiuno chako, lakini usiweke kwenye maji kwanza.”²Kwa hiyo nilinunua vazi kama vile Bwana alivyoagiza, na nikafunga karibu na kiuno changu.

³Ndipo neno la Bwana likanijia mara ya pili, kusema,⁴“Twaa vazi lako ulilolinunua lililo karibu na kiuno chako, uinuke, ukasafiri mpaka Frati. Ukaifiche huko katika mwamba wa jabali.”⁵Basi nikaenda na kuificha katika Frati kama vile Bwana alivyoniamuru.

⁶Baada ya siku nyingi, Bwana akaniambia, “Simama, urudi Frati. Ukaichukue nguo ambayo nilikuambia ufiche.”⁷Kwa hiyo nikarudi Frati na kuchimba na kuchukua nguo mahali pale nilipoificha. Lakini tazama! Nguo hiyo ilikuwa imeharibika; haikuwa nzuri kabisa.

⁸Ndipo neno la Bwana likanijia tena, kusema,⁹“Bwana asema hivi, Nitakiangamiza kiburi cha Yuda na Yerusalem.¹⁰Watu hawa waovu wanaokataa kusikia neno langu, ambao huenda katika ugumu wa miyo yao, ambao hufuata miungu mingine ili kuabudu na kuinama-watakuwa kama hii nguo isiyofaa kwa lolote.¹¹Kwa maana kama vile vazi lililofungwa kwenye viuno vya mtu, ndivyo nimeifanya nyumba yote ya Israeli na nyumba yote ya Yuda zimefungwa kwangu- hili ndilo tamko la Bwana-wawe watu wangu, ili kunifanya jina, sifa, na heshima. Lakini hawakunisikiliza.

¹²Basi uwaambie neno hili, ‘Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi Kila kiriba itajazwa divai.’ Watakuambia, ‘Je, hatujui kwamba kila chupa itajazwa divai?’¹³Basi uwaambie,’ Bwana asema hivi: Tazama, nitawajaza kila mkaaji wa nchi hii ulevi, na wafalme wanaokaa kiti cha Daudi, na makuhani, na manabii, na wenyiji wote wa Yerusalem.¹⁴Ndipo nitawagonganisha kila mtu na mwenzake baba na watoto wao pamoja; hili ndilo tamko la Bwana-sitawahurumia au kuwa na huruma, wala sitawa rehemu kutoka kwenye uharibifu.

¹⁵ Sikilizeni kwa makini. Msiwe na kiburi, kwa kuwa Bwana amenena.

¹⁶ Mtukuze Bwana, Mungu wako, kabla hajaleta giza, na kabla ya kuifanya miguu yako kuwa na mashaka juu ya milima wakati wa jioni. Kwa maana unatarajia mwanga, lakini ataugeuza kuwa mahali pa giza, na kuwa giza nene.

¹⁷ Kwa hiyo ikiwa husikilizi, nitaomboleza peke yangu kwa sababu ya kiburi chako. Hakika macho yangu yatalia na kutoa machozi, kwa sababu kundi la Bwana limechukuliwa mateka.

¹⁸ “Mwambieni mfalme na mama wa malkia ‘Jinyenyekezeni! Kaeni chini! Kwa maana taji juu ya kichwa chako, kiburi chako na utukufu wako, umeanguka.’

¹⁹ Miji ya Negebu itafungwa, bila mtu wa kufungua. Yuda watachukuliwa mateka, wote uhamishoni.

²⁰ Inua macho yako na angalia wale wanaokuja kutoka kaskazini. Je, ni kundi gani alilokupa, kundi ambalo likiuwa zuri sana kwako?

²¹ Je, unasema nini wakati Mungu anawaweka wale ambao uliwafundisha kuwa marafiki? Je, huu si mwanzo wa maumivu ya utungu ambayo yatakuchukua kama mwanamke aliye katika utungu wa kuzaa?

²² Kisha unawenza kusema moyoni mwako, ‘Kwa nini mambo haya yanatokea kwangu?’ Itakuwa kwa uovu wa maovu yako ambapo marinda yako yamefunuliwa na umeumizwa.

²³ Je, watu wa Kushi hubadilisha rangi yao ya ngozi, au chui hubadilisha madoa yake? Ikiwa ndivyo, basi wewe mwenyewe, ingawa unazoea uovu, utawenza kufanya mema.

²⁴ Wa hiyo nitawaangamiza kama makapi ambayo yanaangamia katika upepo wa jangwa.

²⁵ Hii ndiyo niliyokupa, sehemu ambayo nimekuagiza kwako-hili ndilo tamko la Bwana - kwa sababu umenisahau na kuamini katika udanganyifu.

²⁶ Kwa hiyo mimi mwenyewe nitaondoa nguo zako, na sehemu zako za siri zitaonekana.

²⁷ Uzinzi na ubembe wako, aibu ya tabia yako ya usherati kwenye milima na katika mashamba! Nitayafanya yaonekane, mambo haya ya machukizo! Ole wako, Yerusalem! Hutaki kuwa safi. Je! Hili litaendelea kwa muda gani?”

14 ¹Neno la Bwana lililomjia Yeremia kuhusu ukame,

- ² “Wayahudi waomboleze; basi milango yake ianguke. Wao wanaomboleza kwa ajili ya ardhi; Kilio chao kwa Yerusalem kimepaa juu.
- ³ Wenye nguvu huwatumwa watumishi wao kwa ajili ya maji. Wanapoingia kwenye visima, hawawezi kupata maji. Wote wanarudi hawajafanikiwa; Wao hufunika vichwa vyao na aibu.
- ⁴ Kwa sababu hii ardhi imepasuka, kwa maana hakuna mvua katika nchi. Wakulima huwa na aibu na kufunika vichwa vyao.
- ⁵ Kwa maana hata kunguru huwaacha wanawe katika mashamba, kwa maana hakuna nyasi.
- ⁶ Punda mwitu husimama kwenye mabonde yaliyo wazi na hupiga upepo kama mbweha. Macho yao yanashindwa kufanya kazi, kwa maana hakuna mimea.
- ⁷ Hata ingawa maovu yetu yanatushudia, Bwana, tenda kwa ajili ya jina lako. Kwa sababu matendo yetu yasiyo na imani yamezidi; tumekutenda dhambi.
- ⁸ Matumaini ya Israeli, yule anayemwokoa wakati wa dhiki, kwa nini utakuwa kama mgeni katika nchi, kama mtu akaaye nchi ya kigeni ambaye hujinyoosha na hutumia usiku mmoja tu?
- ⁹ Kwa nini utakuwa kama mtu aliyechanganyikiwa, kama shujaa ambaye hawezi kuokoa mtu yeoyote? Kwa maana wewe u katikati yetu, Bwana! Jina lako limetangazwa juu yetu. Usiondoke

¹⁰Bwana awaambia hivi watu hawa “Kwa kuwa wanapenda kutanga tanga, hawakuzuia miguu yao kufanya hivyo.” Bwana hafurahi nao. Sasa anawakumbusha uovu wao na ameadhibu dhambi zao.

¹¹Bwana akaniambia, Usiombe kwa ajili ya watu hawa.¹²Maana ikiwa wanafunga, sitasikiliza kulia kwao; na wanapotoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za unga, sitawafurahia. Kwa maana nitawaangamiza kwa upanga, njaa, na tauni.

¹³Ndipo nikasema, “Ee, Bwana Mungu! Angalia! Manabii wanawaambia watu, ‘Huwezi kuona upanga; hakutakuwa na njaa kwako, kwa kuwa nitakupa usalama wa kweli mahali hapa.’

¹⁴Bwana akaniambia, ‘manabii wanatabiri uongo kwa jina langu. Sikuwafukuza, wala sikuwapa amri au kusema nao. Lakini maono ya udanganyifu na ya maana, uchawi wa udanganyifu unaotokana na akili zao ndicho wanachowatabiria.’¹⁵Kwa hiyo Bwana asema hivi, “Kwa habari ya manabii wakihubiri kwa jina langu, ambao mimi sikuwatuma; wale wanaosema kuwa hakutakuwa na upanga wala njaa katika nchi hii manabii hawa wataangamia kwa upanga na njaa.¹⁶Na watu waliopewa utabiri watafukuzwa nje ya barabara za Yerusalem kwa sababu ya njaa na upanga; kwa kuwa hakuna mtu wa kuwazika, na wake zao, na wana wao, wala binti zao; kwa maana nitamwaga uovu wao wenyewe juu yao.

¹⁷Sema neno hili kwao ‘Acha macho yangu yatokwe na machozi, usiku na mchana. Wala yasikome, kwa kuwa kutakuwa na kuanguka kwa bikira, binti ya watu wangu - jeraha kubwa lisilotibika.

¹⁸ Ikiwa nitatoka kwenye shamba basi angalia! Kuna wale waliouawa kwa upanga. Na kama nitakuja mjini, basi, tazama! Kuna wale walio na ugonjwa wa njaa. Hata nabii na kuhani wote wanatembea juu ya nchi bila maarifa.’

¹⁹Je! Umemkataa kabisa Yuda? Je, unaichukia Sayuni? Kwa nini umetupiga wakati hakuna uponyaji kwetu? Tulitumaini amani, lakini hapakuwa na kitu kizuri-na kwa wakati wa uponyaji, lakini tazama, kuna hofu tu.

²⁰ Tunakubali, Bwana, makosa yetu, uovu wa babu zetu, kwa kuwa tumekukosea.

²¹ Usitukatae! Kwa ajili ya jina lako, usikifedheheshe kiti chako cha enzi cha utukufu. Kumbuka na usivunje agano lako na sisi.

²² Je, kuna mionganoni mwa sanamu za mataifa yeoyote zinazoweza kuifanya mbingu kutoa mvua? Je, si wewe, Bwana Mungu wetu, ambaye hufanya jambo hili? Tunatumaini kwako, kwa kuwa umefanya mambo haya yote.

15 ¹Kisha Bwana akaniambia, “Hata kama Musa au Samweli walismama mbele yangu, bado sitawafikiria watu hawa. Watoe mbele yangu, ili waweze kuondoka.²Ikiwa watakuambia, ‘Tunapaswa kwenda wapi?’ Kisha uwaambie, ‘Bwana asema hivi Wale wanaotakiwa kufa wanapaswa kufa; wale waliopelekwa kwa upanga wanapaswa kwenda kwa upanga. Wale waliopelekwa kwa njaa wanapaswa kwenda kwa njaa; na wale walio pelekwa uhamisho wanapaswa kuhamishwa.’

³Kwa kuwa nitawapa kwa makundi manne-hili ndilo tamko la Bwana-upanga wa kuua wengine, mbwa wararue, ndege wa angani na mnyama mkali wale na kuangamiza.⁴Nitawafanyia jambo lenye kutisha kwa falme zote za dunia, kwa sababu Manase mwana wa Hezekia, mfalme wa Yuda, alifanya huko Yerusalem.

⁵ Kwa maana ni nani atakayewahurumia, Yerusalem?

⁶ Umeniacha-hili ndilo tamko la Bwana-umerudi nyuma. Kwa hiyo nitawapiga kwa mkono wangu na kukuangamiza. Nimechoka kuwahurumia.

⁷ Kwa hiyo nitawapepete kwa kipepeo katika milango ya nchi. Nitawafukuza. Nitawaangamiza watu wangu kwani hawakurudi na kuziacha njia zao.

⁸ Nitawafanya wajane wao kuwa zaidi ya mchanga wa bahari. Dhidi ya mama wa vijana nitamtuma mwangamizi mchana. Nitafanya mshtuko na hofu ghafla kuanguka juu yao.

⁹ Mama aliyezaa watoto saba atazimia. Atapumua pumzi lake la mwisho. Jua lake limekuchwa wakati bado ni mchana. Yeye atakuwa na aibu na kufedheheka, kwa kuwa nitawatoa wale waliosalia kwa upanga mbele ya maadui zao-hili ndilo tamko la Bwana.”

¹⁰Ole wangu, mama yangu! Kwa maana umenizaa, mimi ambaye ni mtu wa kushindana na hoja katika nchi yote. Sijakopesha, wala hakuna mtu aliyenikopesha, lakini wote wananailaani.

¹¹Bwana akasema: “Je sitakuokoa kwa manufaa? Kwa hakika nitawafanya maadui wako waombe msaada wakati wa msiba na dhiki.

¹² Je, mtu anaweza kusaga chuma? Hasa chuma kutoka kaskazini iliyochanganywa na shaba?

¹³ Nitawapa adui zako utajiri wako na hazina yako kama nyara za bure. Nitafanya hili kwa sababu ya dhambi zako zote zilizofanywa ndani ya mipaka yako yote.

¹⁴ Ndipo nitakufanya utumikie adui zako katika nchi ambayo huijui, maana moto utawaka, ukawaka katika ghadhabu yangu juu yako.”

¹⁵ Wewe mwenyewe wajua, Bwana! Unikumbuke na kunisaidia. Ukanilipie kisasi kwa ajili ya wanaonifuata. Katika uvumilivu wako usiniondoe. Utambue kwamba nimekuwa na aibu kwa ajili yako. Maneno yako yamepatikana, na nikayala.

¹⁶ Maneno yako yalikuwa furaha kwangu, furaha yangu kwa moyo wangu; kwa maana jina lako linatangazwa juu yangu, Bwana, Mungu wa majeshi.

¹⁷ Sikuketi katika mkutano wa wale waliosherehekeea au waliofurahi. Nimeketi kwa faragha kwa sababu ya mkono wako wenye nguvu, kwa maana umenijaza na hasira.

¹⁸ Kwa nini maumivu yangu yanaendelea na jeraha langu halitibiki, linakataa kuponywa? Je, utakuwa kama maji ya udanganyifu kwangu, maji yanayokauka?

¹⁹Kwa hiyo Bwana asema hivi, “Yeremia, Ikiwa utatubu, nitakurejesha, nawe utasimama mbele yangu na kunitumikia. Kwa maana ukitenganisha mambo ya kipumbavu kwa vitu vyta thamani, utakuwa kama kinywa changu. Watu watakuja kwako, lakini wewe mwenyewe usirudi kwao.

²⁰ Nitakufanya kama ukuta wa shaba usiweza kuingilika kwa watu hawa, nao watapigana vita dhidi yako. Lakini hawatakushinda, kwa kuwa mimi ni pamoa nave ili kuokoa na kukuponya-hili ndilo tamko la Bwana-

²¹ kwa maana nitakuokoa mikononi mwa waovu na kukukomboa katika mkono wa mshindani.”

16 ¹Ndipo meno la Bwana likanijia, kusema,² “Usiwe na mke, wala usiwe na wana au binti hapa.³ Kwa kuwa Bwana asema hivi kwa wana na binti ambao wamezaliwa hapa, kwa mama walowabeba, na kwa baba waliofafanya wazaliwe katika nchi hii,⁴ “Watakuwa vifo vya magonjwa. Hawataombolezewa wala kuzikwa. Watakuwa kama samadi juu ya nchi. Kwa maana wataangamizwa kwa upanga na njaa, na miili yao itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa dunia.”

⁵ Maana Bwana asema hivi, ‘Usiingie nyumba yoyote yenye kuomboleza. Usiende kuwaombolezea, wala usihuzunike kwa ajili ya watu hawa. Kwa maana nimeondoa amani yangu, uaminifu wa agano, na huruma, kutoka kwa watu hawa! Ndivyo asemavyo Bwana;⁶ kwa hiyo wakuu na wadogo watakuwa katika nchi hii. Wala hawatazikwa, wala hakuna yeyote atakaye omboleza kwa ajili yao. Hakuna mtu atakayejikata-kata au kunyoa vichwa vyao kwa ajili yao.⁷ Hakuna mtu anayepaswa kugawa chakula chochote wakati wa kuomboleza ili kuwafariji kwa sababu ya vifo, na hawatawapa kikombe cha faraja kwa baba yake au mama yake ili kuwafariji.

⁸ Usiende kwenye nyumba ya karamu ili ukae pamoja nao ili kula au kunywa.⁹ Kwa maana Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, ‘Tazama, mbele yako, siku zako na mahali hapa, nitakomesha sauti ya furaha na sherehe, sauti ya bwana na bibi arusi.’

¹⁰ Kisha itatokea kwamba utawaambia watu hawa maneno haya yote, na watakuambia, ‘Mbona Bwana amesema maafa yote haya juu yetu? Uovu wetu ni uovu gani na dhambi yetu tuliyomtendea Bwana, Mungu wetu?’

¹¹ Basi uwaambie, ‘hii ndiyo ahadi ya Bwana; Kwa sababu baba zenu waliniacha, nao wakafuata miungu mingine, wakaiabudu na kuisujidia. Waliniacha na hawakuishika sheria yangu.¹² Lakini ninyi wenye we mmeleta uovu zaidi kuliko baba zenu, kwa maana, kila mtu anaenda kwa ukaidi wa moyo wake mbaya; hakuna mtu anayenisikiliza.¹³ Kwa hiyo nitawafukuza kutoka nchi hii mpaka nchi msiyoijua, wewe wala baba zako, nanyi mtaibudu miungu mingine huko mchana na usiku, kwa maana mimi sitawapa fadhili zangu.’

¹⁴ Kwa hiyo tazama! Siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-ambapo haitasemwa tena, ‘Kama Bwana aishivyo, yeye aliywaleta wana wa Israeli kutoka nchi ya Misri.’¹⁵ Kwa maana, kama Bwana aishivyo, yeye aliywaleta wana wa Israeli kutoka nchi ya kaskazini, na kutoka nchi aliywaaangamiza, nitawarudisha katika nchi niliyowapa baba zao.

¹⁶ Angalia! Hili ni tamko la Bwana-Nitatuma wavuvi wengi-kwa hiyo watawavua watu. Baada ya hayo nitatuma wawindaji wengi ili waweze kuwinda kati ya milima na vilima vyote, na katika nyufa za miamba.¹⁷ Kwa kuwa macho yangu yapo juu ya njia zao zote; hawawezi kujificha mbele yangu. Uovu wao hauwezi kufichika mbele ya macho yangu.¹⁸ Nami kwanza nitawalipa mara mbili uovu na dhambi zao kwa kuwa wameichafua nchi yangu sanamu za machukizo, na kwa kujaza urithi wangu na sanamu zao za machukizo.

¹⁹ Ee Bwana, wewe ndiwe ngome yangu, na kimbilio langu, na mahali pa usalama wangu siku ya shida. Mataifa yatakujia kwako kutoka mwisho wa dunia na kusema, ‘Hakika baba zetu walirithi udanganyifu. Ubatili mtupu; hakuna faida ndani yao. Je!

²⁰ Watu hufanya miungu kwa ajili yao wenye we? Lakini wao sio miungu.

²¹ Kwa hiyo tazama! Nitawafanya wajue wakati huu, nitawafanya watambue mkono wangu na nguvu zangu, kwa hiyo watajua kwamba Yahweh ni jina langu.”

17 ¹“Dhambi ya Yuda imeandikwa kwa kalamu ya chuma yenyencha ya almasi. Imechongwa kwenye kibao cha mioyo yao na kwenye pembe za madhabahu zako.

² Watoto wao wanakumbuka madhabahu zao na miti yao ya Ashera kwa miti ya majani kwenye milima mirefu.

³ Mlima wangu katika nchi ya wazi na mali yako yote pamoja na hazina zako zote, nitakupa kama nyara kwa wengine. Hiyo ndiyo thamani ya maeneo yako ya juu na dhambi iliyo katika maeneo yako yote.

⁴ Utapoteza urithi niliokupa. Nitakutumikisha kwa adui zako katika nchi ambayo hujui, kwa maana umewasha moto katika ghadhabu yangu, ambao utawaka milele.”

⁵Bwana asema, “Mtu anayemtegemea mwanadamu amelaaniwa; amfanyaye mwanadamu kuwa nguvu yake na kugeuza moyo wake mbali na Bwana.

⁶ Kwa maana atakuwa kama msitu mdogo katika Araba na hawezi kuona kitu kizuri kikija. Atakaa katika maeneo ya mawe jangwani, nchi isiyokuwa na wakazi.

⁷ Lakini mtu anayemtegemea Bwana amebarikiwa, kwa kuwa Bwana ndiye tumaini lake.

⁸ Kwa maana atakuwa kama mti uliopandwa karibu na maji kando ya mto; mizizi yake itaenea. Hawezi kuona joto likija, kwa kuwa majani yake yatakuwa mabichi. Kisha mwaka wa ukame hawezi kuwa na wasiwasi, wala hautaacha kuzalisha matunda.

⁹ Moyo ni mdanganyifu zaidi kuliko kitu kingine chochote. Ni mgonjwa; ni nani anayeweza kuelewa?

¹⁰ Mimi ni Bwana, ninayechunguza akili, ambaye hujaribu viuno. Ninampa kila mtu kulingana na njia zake, kulingana na matunda ya matendo yake.

¹¹ Kama Kware akusanyaye mayai asiyotaga. Mtu anaweza kuwa tajiri kwa udhalimu, lakini wakati nusu ya siku zake zikipita, utajiri huo utamuacha, na mwishowe atakuwa mpumbavu.”

¹² “Mahali pa hekalu letu ni kiti cha enzi cha utukufu, kilichoinuliwa tangu mwanzo.

¹³ Bwana ni tumaini la Israeli. Wote ambao wanakuacha watakuwa na aibu. Wale walio katika nchi ambao wanageuka kutoka kwako watauliwa. Kwa maana wamemwacha Bwana, chemchemi ya maji yaliyo hai.

¹⁴ Niponye, Bwana, na mimi nitaponywa! Niokoe mimi, nami nitaokolewa. Kwa maana wewe ndio wimbo wangu wa sifa.

¹⁵ Tazama, wananiambia, ‘Neno la Bwana liko wapi? Hebu lije!’

¹⁶ Mimi sikuwahi kuacha kuwa mchungaji nyuma yako. Sikuitamani siku ya maafa. Unajua yaliyotoka mdomoni mwangu. Yalifanyika mbele ya uwepo wako.

¹⁷ Usiwe sababu ya hofu kwangu. Wewe ni kimbilio langu siku ya msiba.

¹⁸ Waaibike watu wanaoniudhi, lakini nisiaibike mimi. Wataogopa, lakini usiache nifadhaike. Tuma siku ya maafa dhidi yao na kuwaangamiza maradufu.”

¹⁹Bwana akaniambia hivi: “Nenda ukasimame katika lango la watu ambako wafalme wa Yuda wanaingia na kutoka, basi katika malango mengine yote ya Yerusalem.²⁰Uwaambie, ‘Sikieni neno la Bwana, wafalme wa Yuda, na ninyi watu wote wa Yuda, na kila mtu wa Yerusalem atakayeingia kwa njia ya malango haya.²¹Bwana asema hivi: “Jihadharini kwa ajili ya maisha yenu na msichukue mzigo siku ya sabato ili muilete katika malango ya Yerusalem.²²Wala msileté mzigo nje ya nyumba zenu siku ya sabato. Msifanye kazi yoyote, lakini muitengete siku ya Sabato, kama nilivyowaagiza wazee wako kufanya.”²³Hawakusikiliza wala kutega masikio yao, lakini walifanya shingo zao kuwa ngumu ili wasinisikilize wala kukubali maonyo.²⁴Itatokea kwamba ikiwa mtaniskiliza kweli-hili ndilo tamko la Bwana-na msileté mzigo kwenye malango ya jiji hili siku ya sabato lakini badala yake mkatenga siku ya sabato kwa Bwana na msifanye kazi yoyote juu yake -²⁵basi wafalme, wakuu, na wale wanaokaa kiti cha Daudi wataingia malango ya mji huu kwa magari na farasi, wao na viongozi wao, watu wa Yuda na wenyehi wa Yerusalem. Na mji huu utakaa milele.²⁶Watakuja kutoka miji ya Yuda na kutoka pande zote za Yerusalem, kutoka nchi ya Benjamini na visiwa vyaya chini, kutoka milimani na kutoka kaskazini, wakileta sadaka za kuteketezwa, dhabihu, sadaka za nafaka na ubani, sadaka za shukrani kwenye nyumba ya Bwana.²⁷Lakini ikiwa hamtasikiliza-kutakasa siku ya Sabato, kutochukua mizigo nzito, wala msiingie milango ya Yerusalem siku ya sabato, nitawasha moto katika malango yake, nao utaangamiza majumba kuteketeza ngome za Yerusalem, na hauwezi kuzimika.

18 ¹Neno la Bwana lilimjia Yeremia, kusema,²“Simama, uende kwa nyumba ya mfinyanzi; kwa maana nitakusikilizisha neno langu huko.³Basi, nikaenda nyumbani kwa mfinyanzi, na tazama! Mfinyanzi alikuwa akifanya kazi kwenye gurudumu la mfinyanzi.⁴Lakini chombo cha udongo ambacho alikuwa akikifinyanga kiliharibika mkononi mwake, kwa hiyo alibadili mawazo yake na akafanya kitu kingine ambacho kilionekana kuwa kizuri machoni pake.

⁵Ndipo neno la Bwana likanija, kusema,⁶“Je, siwezi kuwa kama huyu mfinyanzi kwenu, nyumba ya Israeli? Angalia! Kama udongo katika mkono wa mfinyanzi-ndivyo ulivyo mkononi mwangu, nyumba ya Israeli.⁷Kwa wakati mmoja, ninaweza kutangaza jambo fulani juu ya taifa au ufalme, kwamba nitaufukuza, kuuvunja, au kuuuharibu.⁸Lakini kama taifa ambalo nimefanya tamko hilo linageuka na kuacha maovu yake, basi nitaghairi nisitende maafa niliyokuwa nimepanga.⁹Wakati mwingine, ninaweza kutangaza jambo fulani kuhusu taifa au ufalme, kwamba nitaujenga au kuupanda.¹⁰Lakini ikiwa watafanya mabaya machoni pangu kwa kutosikiliza sauti yangu, basi nitaghairi mema ambayo nilikuwa nimewaambia nitawafanya.

¹¹Basi sasa, waambie watu wa Yuda na wenyiji wa Yerusalem, ukisema, ‘Bwana asema hivi: Tazameni, nitawaangamiza. Mimi ni karibu kufinyanga mabaya dhidi yenu. Tubuni, kila mtu kutoka njia yake mbaya, hivyo njia zako na matendo yako yatakuletea mema.’

¹²Lakini watasema, ‘Hili halina maana. Tutafanya kulingana na mipango yetu wenywewe. Kila mmoja wetu atafanya mabaya kwa kuufuata ushubafu wa moyo wake.’

¹³Kwa hiyo Bwana asema hivi, ‘Uliza watu wa mataifa, ambao wamewahi kusikia habari kama hii? Bikira wa Israeli amefanya kitendo cha kutisha.

¹⁴ Je, theluji ya Lebanoni imetoka milima yenye miamba juu ya pande zake? Je, mito ya mlima inayotoka mbali iliharibiwa, mito hiyo ya baridi?

¹⁵ Hata hivyo watu wangu wamenisahau. Wamefanya sadaka kwa sanamu zisizo na maana na wamefanya mashaka katika njia zao; wameacha njia za kale za kutembea katika njia ndogo.

¹⁶ Nchi yao itakuwa ya hofu, kitu cha kuzomewa milele. Kila mtu atakayepita karibu naye atashuhudia na kutingisha kichwa chake.

¹⁷ Nitawaangamiza mbele ya adui zao kama upepo wa mashariki. Nitawageuzia kisogo, wala sio uso wangu, siku ya msiba wao.’

¹⁸Basi watu wakasema, “Njooni, tufanye njama dhidi ya Yeremia, maana sheria haitapotea kabisa kwa makuhani, wala ushauri kutoka kwa wenyе hekima, au maneno ya manabii. Njoo, mshambulie kwa maneno yetu na tuisikilize tena chochote anachosema.”

¹⁹Sikiliza, Ee Bwana! Na kusikiliza sauti ya adui yangu.

²⁰ Je, maafa kutoka kwao itakuwa malipo yangu kwa kuwa mwema kwao? Kwa maana wamenichimbia shimo. Kumbuka jinsi nilivyosimama mbele yako ili niseme mema kwa ajili yao na kugeuza ghadhabu yako isiwapate.

²¹ Basi uwape watoto wao njaa, na uwatie mikononi mwa wale wanaotumia upanga. Basi, waache wanawake wao wafiwe na kuwa wajane, na watu wao watauawa, na vijana wao wauawe kwa upanga wa vita.

²² Kelele ya kusikitisha isikiwe kutoka katika nyumba zao, kama utakapoleta washambuliaji ghafla juu yao. Kwa kuwa wamechimba shimo kunikamata na wameficha mitego katika miguu yangu.

²³ Lakini wewe, Bwana, unajua mipango yao yote dhidi yangu ya kuniua. Usisamehe uovu na dhambi zao. Usiondoe dhambi zao mbali nawe. Badala yake, waache waangamizwe mbele yako. Tenda juu yao wakati wa ghadhabu yako.

19 ¹Bwana akasema hivi, “Nenda ukanunue chupa ya udongo wakati ukiwa na wazee wa watu na makuhani.

²Kisha uende mpaka bonde la Ben Hinomu wakati wa kuingia kwenye mlango uliovunjika wa mfinyanzi, na huko utatangaza maneno nitakayokuambia.³Ukisema, ‘Sikilizeni neno la Bwana, wafalme wa Yuda na wenyeji wa Yerusalem! Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, “Tazameni, na nitaletea msiba juu ya mahali hapa, na masikio ya kila mtu anayesikia yatawaka.⁴Nitafanya hivyo kwa sababu wameniacha na kudharau mahali hapa. Katika mahali hapa wanatoa sadaka kwa miungu mingine ambayo hawakuijua. Wao, baba zao, na wafalme wa Yuda pia wamejaza mahali damu isiyo na hatia.⁵Walimjengea Baali mahali pa juu na kuwachoma watoto wao kwa moto kama sadaka za kuteketezwa kwake-kitu ambacho sijawaamuru au kutaja, wala haikuングia ndani ya akili yangu.⁶Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-ambapo mahali hapa hapataitwa tena Tofethi, bonde la Ben Hinomu, kwa kuwa litakuwa bonde la machinjo.⁷Katika mahali hapa nitatambua mipango ya Yuda na Yerusalem. Nitawafanya wapate kuuawa kwa upanga mbele ya adui zao na kwa mkono wa wale wanaotafuta maisha yao. Ndipo nitawapa miili yao kuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa dunia.⁸Ndipo nitaufanya mji huu kuwa uharibifu na kitu cha kuzomewa, kila mtu anayepita atashangaa na kuzomea kwa sababu ya mateso yake yote.⁹Nitawafanya wale nyama ya wana wao na binti zao; kila mtu atakula mwili wa jirani yake katika dhiki na katika uchungu ambaeo umeletwa kwa na maadui zao na wale wanaotaka maisha yao.’

¹⁰Kisha utavunja chupa ya udongo mbele ya watu ambaeo walikwenda pamoja nawe.¹¹Uwaambie,’ Bwana Mungu wa majeshi asema hivi: nitafanya jambo hili kwa watu hawa na mji huu- hii ndiyo ahadi ya Bwana, kama vile Yeremia alivyovunja chupa ya udongo ili isiweze kutengenezwa tena. Watu watazika wafu huko Tofethi hata hapatabaki mahali pa kuzika.¹²Hivyo ndivyo nitakavyofanya mahali hapa na wenyeji wake nitakapofanya jiji hili kama Tofethi, hili ndilo tamko la Bwana;¹³kwa hiyo nyumba za Yerusalem na wafalme wa Yuda watakuwa kama Tofethi, nyumba zote zilizo juu ya watu waovu wanaobudu nyota zote za mbinguni na kumwaga sadaka za kinywaji kwa miungu mingine.’

¹⁴Ndipo Yeremia akatoka Tofethi, ambako Bwana amemtuma ahubiri. Akasimama katika ua wa nyumba ya Bwana, akawaambia watu wote,¹⁵“Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, Tazameni, nitawaletea mji huu na miji yake yote maafa yote niliyonena dhidi yake, kwa kuwa walifanya shingo zao kuwa ngumu na kukataa kusikiliza maneno yangu.””

20 ¹Pashuri, mwana wa Imeri, kuhani, alikuwa msimamizi mkuu, akamsikia Yeremia akihubiri maneno haya mbele ya nyumba ya Bwana.²Basi Pashuri akampiga nabii Yeremia, akamtia katika masanduku yaliyokuwa kwenye lango la juu la Benjamini ndani ya nyumba ya Bwana.³Ikawa siku ya pili Pashuri akamtoa Yeremia nje ya makabati. Yeremia akamwambia, “Bwana hakukuita Pashuri, lakini wewe ni Magor-Misabibu.⁴Kwa maana Bwana asema hivi, ‘Tazama, nitakufanya kuwa kitu cha kutisha, wewe na wapendwa wako wote; kwa maana wataanguka kwa upanga wa adui zao, na macho yako yataona. Nitawatia Yuda mkononi mwa mfalme wa Babeli. Atawafanya kuwa mateka huko Babeli au kuwaangamiza kwa upanga.⁵Nitampa mali zote za jiji hili na utajiri wake wote, vitu vyote vya thamani na hazina zote za wafalme wa Yuda. Nitaweka vitu hivi mikononi mwa adui zako, nao watawakamata. Nao watawachukua na kuwaleta Babeli.⁶Lakini wewe Pashuri, na wenyeji wote wa nyumba yako watakwenda mateka. Utakwenda Babeli na kufa huko. Wewe na wapendwa wako wote ambaa uliwatabiria maneno ya uongo mtazikwa huko.”

⁷“Umenidanganya, Bwana. Kwa hakika nimedanganyika. Wewe ulinikamata na kunishinda. Nimekuwa kitu cha kuchekesha. Watu wanandidharau kila siku, siku zote.

⁸ Kwa maana wakati wowote nimenena, nimeita na kutangaza, ‘Vurugu na uharibifu.’ Na neno la Bwana limefanywa shutumu na dhihaka kwangu kila siku.

⁹ Nami nikisema, ‘Sitatikiria juu ya Bwana tena. Sitatangaza tena jina lake.’ Ni kama moto moyoni mwangu, uliofanyika ndani ya mifupa yangu. Kwa hiyo ninajitahidi kustahimili lakini siwezi.

¹⁰ Nimesikia habari za ugaidi kutoka kwa watu wengi pande zote. ‘Mshitakini! Lazima tumshitaki’ Wale walio karibu nami kuangalia kama nitaanguka. ‘Labda anaweza kudanganywa. Ikiwa ndivyo, tunaweza kumshinda na kujilipiza kisasi kwake.’

¹¹ Lakini Bwana yu pamoja nami kama mpiganaji mwenye nguvu, hivyo wale wanaonifuata watajikwaa. Hawatanishinda. Watakuwa na aibu sana, kwa sababu hawatafanikiwa. Watakuwa na aibu ya kudumu, haitasahauliwa kamwe.

¹² Lakini wewe, Bwana Mungu wa majeshi, wewe unayemtazama mwenye haki na ambaye huona akili na moyo. Hebu nipate kuona kisasi chako juu yao kwa maana nimekuletea shitaka langu kwako.

¹³ Mwimbieni Bwana! Msifuni Bwana! Kwa kuwa ameokoa maisha ya wale walio kandamizwa kutoka kwenye mikono ya waovu.

¹⁴ Na ilaaniwe siku niliyo zaliwa. Usiruhusu siku ambayo mama yangu aliniza ibarikiwe.

¹⁵ Na alaaniwe mtu aliyemwambia baba yangu akisema, ‘Amezaliwa mtoto wa kiume,’ na kusababisha furaha kubwa.

¹⁶ Mtu huyo atakuwa kama miji ambayo Bwana aliiangamiza bila huruma. Na asikie wito wa msaada asubuhi na sauti ya vita wakati wa mchana.

¹⁷ Hiyo itatokea, kwa kuwa Bwana hakuniua tumboni au kumfanya mama yangu kaburi langu, tumbo la ujauzito milele.

¹⁸ Kwa nini nilitoka tumboni ili kuona matatizo na uchungu, ili siku zangu zijazwe na aibu?”

21 ¹Hili ndilo neno lilitotoka kwa Bwana kwa Yeremia wakati mfalme Sedekia alimtuma Pashuri mwana wa Malkiya na Sefania mwana wa Maaseya, kuhani. Wakamwambia,²“Pata ushauri kutoka kwa Bwana kwa ajili yetu, kwa kuwa Nebukadneza, mfalme wa Babeli, analeta vita. Labda Bwana atafanya miujiza kwetu, kama ilivyokuwa zamani, na kumfanya aondoke kwetu.”

³Basi Yeremia akawaambia, “Hivi ndivyo mtakavyomwambia Sedekia⁴Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: Tazama, nageuza nyuma vyombo vyta viliyvo mkononi mwenu, ambavyo mnapihana dhidi ya mfalme wa Babeli na Wakaldayo wanaokufunga kutoka nje ya kuta! Kwa maana nitawakusanya katikati ya jiji hili.⁵Nami nitapigana nanyi kwa mkono ulioinuka na mkono wenye nguvu, na ukali, ghadhabu, na hasira kubwa.⁶Kwa maana nitawaangamiza wenyehi wa mji huu, wanadamu na wanyama, watakufa kwa tauni kali.⁷Baada ya hayohii ndiyo ahadi ya Bwana-Sedekia mfalme wa Yuda, watumishi wake, watu, na kila mtu aishiye katika mji huu baada ya tauni, upanga na njaa, nitawatia wote mkononi mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli, na mikononi mwa adui zao, na katika mkono wa wale wanaotaka uhai wao. Ndipo atawaua kwa makali ya upanga. Hatahahurumia, hatawaokoa, au kuwa na rehema.’

⁸Basi uwaambie watu hawa, ‘Bwana asema hivi Angalia, nitaweka mbele yako njia ya uzima na njia ya mauti.

⁹Mtu ye yeyote anayeishi katika mji huu atakufa kwa upanga, njaa, na tauni; lakini mtu ye yeyote atakayetoka na kuanguka kwa magoti mbele ya Wakaldayo ambao wamefungwa dhidi yako ataishi. Yeye ataokoka na maisha yake.¹⁰Kwa maana nimeweka uso wangu juu ya mji huu ili kuleta maafa na sio kuleta mema-hili ndilo tamko la Bwana. Utatiwa mkononi mwa mfalme wa Babeli naye atauteketeza.’

¹¹Kuhusu nyumba ya mfalme wa Yuda, sikiliza neno la Bwana.¹²Nyumba ya Daudi, Bwana asema, “Hukumuni kwa haki asubuhi. Umuokoe yule aliyeibiwa kwa mkono wa mwenye kuonea, au ghadhabu yangu itatoka kama moto na kuchoma, na hakuna mtu anayeweza kuizima, kwa sababu ya matendo yako mabaya.

¹³ Angalia, mwenyeji wa bonde na mwamba wa nchi ya wazi! Mimi niko juu yako, - hili ndilo tamko la Bwana- Mimi ni juu ya mtu ye yeyote anayesema, ‘Ni nani atashuka kutupiga?’ au ‘Ni nani atakayeingia kwenye nyumba zetu?’

¹⁴ Nitawaadhibu kutokana na matunda ya matendo yako-hili ndilo tamko la Bwana- na nitawasha moto katika misitu, na utateketeza kila kitu.’

²² ¹Bwana asema hivi, “Nenda kwenye nyumba ya mfalme wa Yuda, utangaze neno hili huko.²Ukaseme, ‘Ewe Mfalme wa Yuda, wewe aliyeketi kitu cha Daudi, usikilize neno la Bwana. Nisikilizeni, enyi watumishi wake, na ninyi, watu wake mnaokuja kwa malango haya.³Bwana asema hivi, “Fanya haki na uadilifu, na mtu yeyote ambaye ameibiwa-muokoeni kutoka mkononi mwa mshindani. Usimtendee mabaya mgeni yeyote katika nchi yako, au yatima au mjane. Usifanye vurugu au kumwaga damu isiyo na hatia mahali hapa.⁴Kwa kuwa mkifanya mambo hayo, basi wafalme wanaoketi kitu cha Daudi wataingia milango ya nyumba hii wakiendesha gari na farasi, yeye, watumishi wake, na watu wake!⁵Lakini ikiwa hamsikilizi maneno haya kutoka kwangu ambayo nimeyasema-hili ndilo tamko la Bwana - basi nyumba hii ya kifalme itaharibiwa.’

⁶Kwa maana Bwana asema hivi juu ya nyumba ya mfalme wa Yuda, “Wewe uko kama Gileadi, au kama kilele cha Lebanoni kwangu. Hata hivyo nitakugeuza kuwa jangwa, katika miji isiyo na wenyeji.

⁷ Kwa kuwa nimewaagiza waharibifu kuja juu yenu! Watu wenye silaha zao watakata mierezi yako iliyo bora na kuiacha kuanguka kwenye moto.

⁸Kisha mataifa mengi yatapita kwenye mji huu. Kila mtu atamwambia yule anayefuata, “Mbona Bwana amefanya hivi kwa jiji hili kuu?”⁹Na mwengine atajibu, “Kwa sababu waliiacha agano la Bwana, Mungu wao, wakainama kwa miungu mingine, wakaiabudu.”

¹⁰ Usilie kwa ajili ya aliyekufa. Usiomboleze kwa ajili yake. Lakini mlilie mtu yeyote anayeingia kifungoni, kwa maana hatarudi tena kuiona nchi aliyozaliwa.’

¹¹Maana Bwana asema hivi juu ya Yehoahazi, mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, aliyekuwa mfalme badala ya Yosia babaye, ‘ametoka mahali hapa, wala hatarudi.¹²Atakufa huko mahali ambapo walimchukua mateka, na hataiona tena nchi hii.’

¹³ Ole mtu yeyote anayejenga nyumba yake kwa uovu na vyumba vyake vyaa juu katika udhalimu; ambao wengine hufanya kazi, lakini hawalipwi.

¹⁴ Ole mtu yeyote atakayesema, ‘Nitajenga nyumba ndefu na vyumba vyaa juu vipana, na hujenga madirisha mapana, na kuta zenyne mwerezi, na huipaka rangi nyekundu.’

¹⁵ Je, hii ndiyo inakufanya uwe mfalme mzuri, kwamba unataka kuwa na mba za mwerezi? Je baba yako hakula na kunywa, lakini alifanya hukumu na haki? Kisha mambo yakawa mazuri kwa ajili yake.

¹⁶ Ailihukumu maneno ya masikini na mhiti. Ilikuwa vizuri. Je, huku siko kunijua mimi? - Hili ni tamko la Bwana.

¹⁷ Lakini hakuna kitu machoni na moyoni mwako isipokuwa wasiwasi kwa faida yako isiyo ya haki na kwa kumwaga damu isiyo na hatia, kwa ukandamizaji kuwatendea jeuri wengine.

¹⁸Kwa hiyo Bwana asema hivi juu ya Yehoyakimu, mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda. Hawata mwomboleza wakisema ‘ole, ndugu yangu! Au ‘Ole, dada yangu!’ Hawata omboleza kwa kusema ‘Ole, bwana!’ au ‘ole, utukufu!’

¹⁹ Atazikwa maziko ya punda, ataburuzwa mbali na kutupwa nje ya milango ya Yerusalem.

²⁰ Panda milima ya Lebanoni piga kelele. Paza sauti yako Bashani. Piga kelele kutoka kwenye milima ya Abarimu, kwa maana marafiki zako wote wataharibiwa.

²¹ Nilinena nawe wakati ulioko salama, lakini ukasema, ‘Sitasikia.’ Hii ilikuwa desturi yako tangu ujana wako, kwani hukusikiliza sauti yangu.

²² Upopo utawalisha wachungaji wako wote, na marafiki zako watakwendu kufungwa. Hakika wewe utakuwa na aibu na kufadhaika kwa matendo yako yote mabaya.

²³ Wewe mfalme, wewe ambaye huishi katika Nyumba ya Msitu wa Lebanoni, wewe aliyefanya kiota kati ya mierezi, utakuwa na hali ya kuhurumiwa utakapopata utungu kama wakati wa kuzaa.”

²⁴“Kama mimi niishivyo-hili ndilo tamko la Bwana-hata kama wewe, Konia, mwana wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, ulikuwa alama ya mkono wangu wa kulia, ningkuangusha.²⁵Kwa kuwa nimewatia mikono ya wale wanaotaka uhai wenu na kwenye mkono wa wale ambao mnawaogopa, hata mkononi mwa Nebukadreza, mfalme wa Babeli na Wakaldayo.²⁶Nitawatupa wewe na mama yako aliyekuzaa katika nchi nyininge, nchi ambayo hujazaliwa, na huko utakufa.²⁷Na kuhusu eneo hili ambalo watataka kurudi, hawatarudi hapa.

²⁸ Je! Hiki ni chombo kilichodharauliwa na kilichopasuka? Je, Konia ni chombo kilichodharauliwa? Kwanini wamemtupa yeye na wazao wake, kumpeleka katika nchi wasiyojua?

²⁹ Ee Ardhi, Ardhi, Ardhi! Sikieni neno la Bwana!

- ³⁰ Bwana asema hivi, ‘Andika juu ya mtu huyu Konia Yeye hatakuwa na mtoto. Hatafanikiwa wakati wa siku zake, wala hakuna hata mmoja kati ya uzao wake atakayefanikiwa au kuketi tena kwenye kiti cha Daudi na kutawala juu ya Yuda.’

²³“Ole wao wachungaji ambao huangamiza na kuwatawanya kondoo wa malisho yangu-hii ndiyo ahadi ya Bwana.”²Kwa hiyo, Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi juu ya wachungaji ambao wanawachunga watu wake, “Ninyi mnawatawanya kundi langu na kuwafukuza. Hamuwajali hata kidogo. Tambueni hili! Mimi nitawalipiza uovu wa matendo yenu-hili ni tamko la Bwana.³Mimi mwenyewe nitakusanya mabaki ya kondoo wangu kutoka nchi zote nilizowafukuza, nami nitawarejesha kwenye eneo la malisho, ambako watazaa na kuongezeka.⁴Ndipo nitawainua wachungaji juu yao ambao watawachunga hivyo hawataogopa tena au kupotezwa. Hakuna hata mmoja atakayepotea-hili ni tamko la Bwana.

⁵Angalia, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-nitakapomuinulia Daudi tawi la haki. Atatawala kama mfalme; atatenda kwa busara na kusababisha hukumu na haki katika nchi.

⁶ Katika siku zake Yuda ataokolewa, na Israeli wataishi kwa usalamu. Na jina lake atakayeitwa Bwana ni haki yetu.

⁷Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja-hili ndilo tamko la Bwana-hawatasema tena, ‘Kama Bwana aishivyo, aliywatoa wana wa Israeli kutoka nchi ya Misri.’⁸Badala yake watasema, ‘Kama Bwana aishivyo, ambaye aliwaleta na ambaye aliwaongoza wana wa nyumba ya Israeli kutoka nchi ya kaskazini na nchi zote walizofukuzwa.’ Nao watakaa katika nchi yao wenyewe.”

⁹Kuhusu manabii, moyo wangu umevunjika ndani yangu, na mifupa yangu yote imetetemeka. Nimekuwa kama mlevi, kama mtu ambaye ameshindwa na divai, kwa sababu ya Bwana na maneno yake matakifu.

¹⁰ Kwa maana nchi imejaa wazinzi. Kwa sababu ya hayo nchi inaomboleza. Milima katika jangwa imekauka. Njia hizi za manabii ni mbaya; nguvu zao hazitumiwi kwa namna sahihi.

¹¹ Kwa maana manabii na makuhani wote wamekufuru. Nimeona uovu wao ndani ya nyumba yangu! - Hili ndilo tamko la Bwana;

¹² kwa hiyo njia yao itakuwa kama mahali pa kupumzika katika giza. Watasukumwa chini. Wao wataanguka ndani yake. Kwa maana nitatuma mabaya juu yao katika mwaka wa adhabu yao; hili ndilo tamko la Bwana.

¹³ Kwa maana nimeona uchungu kati ya manabii huko Samaria. Walitabiri kwa Baali na wakawaongoza watu wangu Israeli kwenye njia sahihi.

¹⁴ Na mionganoni mwa manabii huko Yerusalemu nimeona mambo ya kutisha: wanafanya uzinzi na huenda kwa udanganyifu. Wanaimarisha mikono ya waovu; hakuna mtu anarejea na kuacha uovu wake. Wote wamekuwa kama Sodoma kwangu na wenyeji wake kama Gomora!”

¹⁵Kwa hiyo, Bwana Mungu wa majeshi asema hivi juu ya manabii, “Tazameni, nitawafanya wale magugu na kunywa maji yenye sumu, kwa maana kufuru imetoka kwa manabii wa Yerusalemu na kuingia katika nchi yote.”

¹⁶Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, “Usisikilize maneno ya manabii wanaokuhubiri. Wamekudanganya! Wanatangaza maono kutoka kwenye mawazo yao wenyewe, si kwa kinywa cha Bwana.

¹⁷ Wanasema daima kwa wale wanaonidharau mimi, ‘Bwana asema kutakuwa na amani kwako.’ Na kila mtu anayetembea katika ukaidi wa moyo wake anasema, ‘mabaya hayatakuja kwenu.’

¹⁸ Lakini nani amesimama katika mkutano wa baraza la Bwana? Ni nani anayeona na kusikia neno lake? Ni nani anayezingatia maneno yake na kusikiliza?

¹⁹ Tazama, kuna dhoruba inayotoka kwa Bwana! Hasira yake inatoka, na dhoruba inazunguka. Inazunguka vichwa vyaa waovu.

²⁰ Hasira ya Bwana haitarejea mpaka itakapotimiza nia ya moyo wake. Katika siku za mwisho, utaelewa.

²¹ Sikuwatuma manabii hawa. Wao tu walionekana. Sikuwahubiria jambo lolote kwao, lakini bado wanatabiri.

²² Kwa kuwa kama walismama katika mkutano wangu wa baraza, wangeweza kuwasababisha watu wangu kusikia neno langu; wangewafanya wapate kuacha maneno yao mabaya na mazoea mabaya.

²³ Mimi ni Mungu aliye karibu-hili ni tamko la Bwana-mimi sio Mungu aliye mbali?

²⁴ Je, kuna mtu yeoyote anayejificha mahali penye siri ili nisiweze kumwona? -Hili ndilo tamko la Bwana-Je mbingu na nchi hazikujawa nami? -Hili Ndilo tamko la Bwana.

²⁵Nimesikia yale waliyosema manabii, wale waliokuwa wanatabiri uongo kwa jina langu. Wakisema, ‘Nilikuwa na ndoto!²⁶Nilikuwa na ndoto!’ Je, hii itaendelea mpaka lini, manabii wanaotabiri uongo kutoka kwa akili zao, na wanasema nini kutokana na udanganyifu miyonii mwao?²⁷Wana mpango wa kuwafanya watu wangu kusahau jina langu kwa ndoto ambazo wanazoambiana, kila mmoja kwa jirani yake, kama vile babu zao walivyosahau jina langu kwa ajili ya jina la Baali.²⁸Nabii aliye na ndoto, aseme ndoto hiyo. Lakini yule ambaye nimemwambia

kitu fulani, basi aseme neno langu kwa kweli. Je, majani yanahusiana na nafaka? - Hili ni tamko la Bwana²⁹ Na neno langu si kama moto? -Hili ni tamko la Bwana-na kama mwamba wenyе kupiga nyundo?

³⁰Tazameni, ninapingana na nabii-hii ndiyo ahadi ya Bwana-yeoyote anayeiba maneno kutoka kwa mtu mwingine na anasema yanatoka kwangu.³¹Tazama, ninapingana na manabii-hili ndilo tamko la Bwana-ambao hutumia lugha zao kutabiri maneno.³²Tazameni, ninapingana na manabii wanaoota ndoto-hii ndiyo ahadi ya Bwana-na kisha kuwahubiri na kwa njia hii kuwadanganya watu wangu kwa udanganyifu wao na kujivunia. Mimi ni juu yao, kwa kuwa sikuwatuma wala kuwapa amri. Kwa hivyo hawatawasaidia watu hawa - hili ndilo tamko la Bwana.

³³Watu hawa au nabii au kuhani wakakuuliza, ‘Je, ni nini tamko la Bwana?’ basi lazima uwaambie, ‘Ni tamko gani? Kwa maana nimekuacha wewe-hili ndilo tamko la Bwana.’³⁴Kwa habari ya manabii, makuhani, na watu wanaosema, ‘Hili ndilo tamko la Bwana,’ nitamuadhibu mtu huyo na nyumba yake.³⁵Endelea kusema, kila mtu kwa jirani yake na kila mtu kwa ndugu yake, ‘Bwana alijibu nini?’ na ‘Bwana alitangaza nini?’³⁶Lakini usizungumze tena juu ya tamko la Bwana, kwa kuwa kila tamko kutoka kwa kila mtu limekuwa ujumbe wake mwenyewe, na umepotosha maneno ya Mungu aliye hai, Bwana wa majeshi, Mungu wetu.³⁷Utamuuliza nabii hivi, ‘Bwana alikujibu nini? Je, Bwana alisema nini? Kisha unasema tamko kutoka kwa Bwana;’³⁸lakini Bwana asema hivi, Sema hivi, “Hili ni tamko la Bwana” ingawa nimekuagiza na kusema, “Usiseme: Hili ni tamko kutoka kwa Bwana.”

³⁹ Kwa hiyo, angalia, nitawachukua na kukutupa mbali na mimi, pamoja na jiji ambalo nilikupa wewe na baba zako.

⁴⁰ Ndipo nitaweka aibu ya milele na fedheha juu yenu ambayo haitasahauliwa.’

24 ¹Bwana alinionyesha kitu. Tazama, vikapu viwili nya tini viliwekwa mbele ya hekalu la Bwana. (Maono haya yalitokea baada ya Nebukadneza, mfalme wa Babeli, kumchukua mateka Yekonia mwana wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, maofisa wa Yuda, mafundi na wafua vyuma kutoka Yerusalem na kuwapeleka Babeli.)²Kikapu kimoja cha tini kilikuwa kizuri sana, kama tini za kwanza zilizoiva, lakini kikapu kingine cha tini zilizokuwa mbaya sana zisizoweza kuliwa.

³Bwana akaniambia, “Unaona nini Yeremia?” Nikasema, “Tini. Tini ambazo ni nzuri sana na tini ambazo ni mbaya sana haziwezi kuliwa.”

⁴Ndipo neno la Bwana likanijia, kusema,⁵“Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: nitawaangalia mateka wa Yuda kwa manufaa yao, kama vile tini hizi nzuri, nilipowatoa mateka kutoka hapa mpaka nchi ya Wakaldayo.

⁶Nitaweka macho yangu kwao wapate mema na kuwarejeshea nchi hii. Nitawajenga, wala sitawaangamiza.

⁷Nitawapanda, wala sitawang'oa. Ndipo nitawapa moyo wa kunijua; kwa kuwa mimi ndimi Bwana. Watakuwa watu wangu na mimi nitakuwa Mungu wao, hivyo watanirudia kwa miyo yao yote.

⁸Lakini kama vile tini mbaya ambazo ni hazifai kuliwa - asema Bwana - nitatenda hivi kwa Sedekia, mfalme wa Yuda, pamoja na viongozi wake, na pamoja na wengine wa Yerusalem ambaao wanabaki katika nchi hii au kwenda kukaa katika nchi ya Misri.⁹Nitawafanya kuwa kitu cha kutisha, wapate maafa, mbele ya falme zote duniani, aibu na somo kwa mithali, matusi, na laana mahali pote nitakapowafukuza.¹⁰Nitatumua upanga, njaa, na tauni dhidi yao watapotelea mbali kutoka kwenye nchi niliyowapa wao na baba zao.”

²⁵ ¹Hili ndilo neno ambalo lilimjia Yeremia juu ya watu wote wa Yuda. Ikawa mwaka wa nne wa Yehoyakimu, mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda. Huo ndio mwaka wa kwanza wa Nebukadneza, mfalme wa Babeli.

²Yeremia nabii aliwahubiria watu wote wa Yuda na wenyeji wote wa Yerusalem.³ Akasema, "Kwa miaka ishirini na mitatu, tangu mwaka wa kumi na tatu wa Yosia mwana wa Amoni, mfalme wa Yuda mpaka leo, maneno ya Bwana yamekuja kwangu. Nimewahubiria ninyi. Nilikuwa na nia ya kutangaza, lakini hamkunisikiliza.

⁴Bwana akawapeleka watumishi wake wote manabii kwako. Walikuwa na nia ya kwenda, lakini hukusikiliza wala kutega masikio.⁵ Manabaii hawa walisema, 'Kila mtu auache uovu wake na udhalimu wa matendo yake na kurudi kwenye nchi ambayo Yahweh aliitoa wakati wa zamani kwa ajili ya babu zenu na ninyi, kama zawadi ya kudumu.⁶ Kwa hiyo msiifuate miungu mingine ili kuiabudu au kuiinamia chini, na msimkasirishe kwa kazi ya mikono yenu ili kwamba awaumize.

⁷Lakini hamkunisikiliza-hili ndilo tamko la Bwana-kwa hiyo umenikasirisha kwa kazi ya mikono yako ili kujidhuru nafsi zenu.

⁸Basi, Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, 'Kwa kuwa hukusikiliza maneno yangu,⁹ tazama, nitaagiza amri ya kukusanya watu wote wa kaskazini- asema Bwana- na Nebukadneza, mtumishi wangu, mfalme wa Babeli, na kuwaleta juu ya nchi hii na wenyeji wake, na juu ya mataifa yote yaliyo karibu nawe. Kwa maana nitawaangamiza. Nitawageuze kuwa na hofu, kuwa kitu cha kuzomewa na ukiwa wa daima.¹⁰ Sauti ya furaha na sherehe-sauti ya bwana arusi na bibi arusi, sauti ya mawe ya kusagia na mwanga wa taa-nitafanya mambo yote haya kutoweka kutoka kwa mataifa haya.¹¹ Ndipo nchi hii yote itakuwa ukiwa na hofu, na mataifa haya watamtumikia mfalme wa Babeli kwa miaka sabini.

¹²Kisha miaka sabini itakapokamilika, nitamuadhibu mfalme wa Babeli na taifa hilo, nchi ya Wakaldayo-hili ndilo tamko la Bwana-kwa uovu wao na kuifanya kuwa ukiwa milele.¹³ Nami nitaleta juu ya nchi hiyo maneno yote niliyosema, na kila kitu kilichoandikwa katika kitabu hiki ambacho Yeremia ametabiri juu ya mataifa yote.¹⁴ Kwa maana pia mataifa mengi na wafalme wakuu watapata watumwa kutoka mataifa haya. Nitawalipa kwa matendo yao na kazi za mikono yao.'

¹⁵Kwa kuwa Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi, "Chukua kikombe hiki cha divai ya ghadhabu kutoka mkononi mwangu, ukawanyweshe mataifa yote niliyokutuma.¹⁶ Kwa maana watakunywa na kisha watalewa na kufanya wazimu mbele ya upanga ambaa nitaupeleka kati yao."

¹⁷Basi, nikakichukua kikombe mkononi mwa Bwana, nikawanywesha mataifa yote ambayo Bwana alinituma:

¹⁸Yerusalem, miji ya Yuda, na wafalme wake, na wakuu wake, na kuwafanya kuwa ukiwa na kitu cha kutisha, na kuwa kitu cha kuzomewa na laana, kama ilivyo hata leo.¹⁹ Mataifa mengine pia walipaswa kunywa: Farao mfalme wa Misri na watumishi wake; maafisa wake na watu wake wote;²⁰ watu wote wa urithi wa mchanganyiko na wafalme wote wa nchi ya Uzi; na wafalme wote wa nchi ya Wafiliisti, na Ashkeloni, na Gaza, na Ekroni, na mabaki ya Ashdodi;²¹ Edomu na Moabu na wana wa Amoni.²² Wafalme wa Tiro na Sidoni, wafalme wa pwani ng'ambo ya pili ya bahari,²³ Dedani, Tema, na Busi pamoa na wale wanyao nywele zao upande wa pili wa vichwa vyao, pia walipaswa kuinywa.²⁴ Watu hawa pia walitakiwa kuinywa; wafalme wote wa Uarabuni na wafalme wote wa watu wa asili mchanganyiko wanaoishi nyikani;²⁵ wafalme wote wa Zimri, wafalme wote wa Elamu, na wafalme wote wa Wamedi;²⁶ wafalme wote wa kaskazini, wale wa karibu na wale wa mbali—kila mmoja na ndugu zake na falme zote za ulimwengu ambazo ziko chini ya uso wa dunia. Hatimaye mfalme wa Babeli atakunywa baada yao wote.

²⁷Bwana akaniambia, "Basi, uwaambie, 'Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi kunywa na kulewa, kisha tapika, uanguke, wala usisimame mbele ya upanga nitakaoutuma kati yenu.'²⁸ Kisha itatokea kwamba ikiwa wanakataa kuchukua kikombe mkononi mwako ili kunywa, utawaambia, 'Bwana Mungu wa majeshi asema hii lazima mnywe.²⁹ Kwa maana, tazama, nitaleta janga juu ya mji ulioitwa kwa jina langu, je ninyi mtaachiliwa msiadhibiwe? Hutakuwa huru, kwa maana nitaita upanga juu ya wenyeji wote wa nchi! - Hili ndilo tamko la Bwana Mungu wa majeshi.'

³⁰Basi wewe mwenyewe, Yeremia, tabiri kwao maneno haya yote. Uwaambie, 'Bwana atanguruma kutoka juu, naye atapaza sauti yake toka makao yake matakatifu, na radi kutoka mahali pake patakatifu; naye atapiga kelele kama wale wakanyagao zabibu dhidi ya wote wanaoishi duniani.

- ³¹ Kelele huja mpaka mwisho wa nchi, kwa sababu mgogoro kutoka kwa Bwana utaleta mashtaka dhidi ya mataifa. Ataleta haki kwa wote wenye mwili. Yeye atawatia waovu katika upanga-hili ndi'o tamko la Bwana.'
- ³² Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, 'Tazameni, taabu itatokea toka kwa taifa hadi taifa, na dhoruba kubwa itatokea toka pande za mwisho za dunia.
- ³³ Kisha wale waliouawa na Bwana watakuja kutoka upande mmoja wa dunia hadi mwingine; hawataomboleza, kukusanyika, au kuzikwa. Watakuwa kama samadi chini.
- ³⁴ Pigeni Yowe, wachungaji, na pigeni kelele ya kuomba msaada! Gaagaa katika ardhi, enyi mlion hodari katika kundi. Kwa kuwa siku yako ya kuuawa na kutawanya imekuja. Utaanguka kama kondoo waliochaguliwa.
- ³⁵ Wachungaji hawatakuwa na pa kukimbilia. Hakuna kutoroka kwa watu walio hodari katika kundi, kwa kuwa Yahweh anayaharibu malisho yao.
- ³⁶ Kuna mlion wa wasiwasi wa wachungaji na milio ya kulalama kwa watu walio hodari katika kundi, kwa kuwa Yahweh anayaharibu malisho yao.
- ³⁷ Kwa hiyo, malisho ya amani yataharibiwa kwa sababu ya hasira ya Bwana.
- ³⁸ Kama simba, ameacha shimo lake, kwa kuwa ardhi yao itakuwa kitu cha kushangaza kwa sababu ya hasira ya muonevu, kwa sababu ya ghadhabu yake kali.'

26 ¹Mwanzoni mwa utawala wake Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa yuda, neno likaja kutoka kwa Yahweh, likisema,²“Yahweh anasema hivi: Simama katika uwanja wa nyumba yangu na sema kuhusu miji yote ya Yuda ambao huja kuabudu katika nyumba yangu. Tangaza maneno yote niliyokuamuru kuyasema kwao. Usipunguze neno lolote!³Labda watasikiliza, kwamba kila mtu ataziacha njia zake mbaya, ili nighairi majanga ninayokusudia kuyaleta juu yao kwa sababu ya uovu wa matendo yao.⁴Kwa hiyo lazima useme kwao, ‘Yahweh anasema hivi: Kama hamtanisikiliza ili mtembee katika sheria yangu ambayo nimeiweka mbele yenu—⁵kama hamsikilizi maneno ya watumishi wangu manabii ambao naendelea kuwatuma kwenu—lakini hamjasikiliza!—⁶Basi nitaifanya nyumba hii kuwa kama Shilo; nitaifanya nyumba hii kuwa laana katika macho ya mataifa yote ya dunia.

⁷Makuhani, manabii, na watu wote wakamsikia Yeremia akitangaza maneno haya katika nyumba ya Yahweh.

⁸Kwa hiyo ikatokea kwamba Yeremia alipomaliza kutangaza yale Yahweh amemwamuru kuyasema kwa watu wote, makuhani, manabii, na watu wote wakamsimamisha na kusema, “Hakika utakufa!⁹Kwa nini umetabiri katika jina la Yahweh na kusema kwamba nyumba hii itakuwa kama Shilo na mji huu utakuwa ukiwa, pasipo wakaaji?” Kwa maana watu wote wameunda kundi dhidi ya Yeremia katika nyumba ya Yahweh.

¹⁰Kisha wakuu wa Yuda wakasikia maneno haya na wakapanda kutoka nyumba ya mfalme kwenda kwenye nyumba ya Yahweh. Wakakaa katika njia ya lango katika Lango Jipyä la nyumba ya Yahweh.¹¹Makuhani na manabii wakasema kwa wakuu wa Yuda na kwa watu wote. Wakasema, “Ni haki kwa mtu huyu kufa, kwa maana umetabiri juu ya mji huu, kama mlivyosikia kwa masikio yenu!”

¹²Kwa hiyo Yeremia akasema kwa wakuu wote na watu wote, “Yahweh amenituma kutabiri juu ya nyumba hii na mji wake, kusema maneno yote ambayo mmeyasikia.¹³Kwa hiyo sasa, imarisheni njia zenu na matendo yenu, na sikieni sauti ya Yahweh Mungu wenu kwamba ataghairi kuhusu janga ambalo ametangaza dhidi yenu.¹⁴Mimi mwenyewe—niangalieni! —Niko mikononi mwenu. Nitendeeni yaliyo mema na sahihi katika macho yenu.

¹⁵Lakini kwa hakika lazima mjue kwamba kama mtanua mimi, basi mnaiweka damu isiyo na hatia juu yenu wenyewe na juu ya mji huu na wakaaji wake, kwa maana Yahweh amenituma kweli kwenu ili nitangaze maneno yote kwa ajili ya masikio yenu.”

¹⁶Kisha wakuu na watu wote wakasema kwa makuhani na manabii, “Si vyema kwa mtu huyu kufa, kwa maana umetangaza mambo haya kwetu katika jina la Yahweh Mungu wetu.”

¹⁷Kisha watu kutoka wazee wa nchi wakasimama na kusema kwa kusanyiko lote la watu.¹⁸Wakasema, “Mikaya Mmorashi alikuwa akitabiri katika siku za Hezekia mfalme wa Yuda. Alinena kwa watu wote wa Yuda na kusema, ‘Yahweh wa majeshi anasema hivi: Sayuni utalimwa kama shamba, Yerusalem utakuwa lundo la magofu, na mlima wa hekalu utakuwa kilima kilicho cha kichaka.’ Hezekia mfalme wa Yuda na Yuda wote walimuua?¹⁹Hakumwogopa Yahweh na kuutaka radhi uso wa Yahweh ili kwamba Yahweh angeghairi kuhusu janga ambalo alilitangaza kwao? Kwa hiyo tutafanya maovu makubwa zaidi juu ya maisha yetu sisi wenyewe?”

²⁰Wakati huo huo palikuwa na mtu mwingine ambaye alitabiri katika jina la Yahweh—Uria mwana wa Shemaya kutoka Kiriath Yearimu—pia alitabiri juu ya mji na nchi hii, akikubaliana na maneno yote ya Yeremia.²¹Lakini Mfalme Yohoyakimu na wanajeshi wake wote na watumishi wake wote waliposikia maneno yake, kisha mfalme alijaribu kumuua, lakini Uria alisikia na kuogopa, kwa hiyo alikimbia na akaenda Misiri²²Kisha mfalme Yehoyakimu alituma watu kwenda Misiri—Elnathani mwana wa Achbori na watu kwenda Misiri kumfuata Uria.

²³Wakamtoa Uria nje kutoka Misiri na kumleta kwa Mfalme Yehoyakimu. Kisha Yehoyakimu akamuua kwa upanga na kumpeleka nje kwenye makaburi ya watu wa kawaida.²⁴Lakini mkono wa Ahikamu mwana wa Shapni alikuwa pamoja na Yeremia, hivyo hakutiwa mikononi mwa watu ili auawe.

²⁷ ¹Katika mwanzo wa utawala wa Sedekia mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, neno hili lilimjia Yeremia kutoka kwa Yahweh. ²Hiki ndicho Yahweh alisema kwangu, “Tengeneza vifungo na nira kwa ajili yako mwenyewe. Ziweke shingoni mwako.³Kisha akawatuma kwenda kwa mfalme wa Edomu, mfalme wa Moabu, mfalme wa watu wa amoni, mfalme wa Tiro, na kwa mfalme wa Sidoni. Watume kwa mkono wa wajumbe hao wa wafalme ambaao walikuja Yerusalem kwa Sedekia mfalme wa Yuda.⁴Toa amri kwao kwa ajili ya mabwana zao na sema, ‘Yahweh wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Hivyo ndivyo mtakavyosema kwa mabwana zenu,⁵Mimi mwenyewe niliiumba dunia kwa nguvu zangu kuu na mkono wangu ulioinuka. Pia niliwaumba watu na wanyama juu ya dunia, na nimewatoa kwa yeyote aliyesahihi katika macho yangu.⁶Kwa hiyo sasa, Mimi mwenyewe naziweka nchi hizi zote kwenye mkono wa Nebukadneza, mfalme wa Babeli, mtumishi wangu. Pia, ninavikabidhi kwake viumbe hai vyote katika mashamba ili vimtumikie.⁷Kwa maana mataifa yote watamtumikia yeye, wanaye, na wajukuu zake hadi muda wa nchi yake ufike. Kisha mataifa mengi na wafalme wengi watamtiisha.

⁸Kwa hiyo taifa na ufalme ambo haumtumikii Nebukadneza, mfalme wa Babeli, na ule usioweka shingo yake chini ya nira ya Nebukadneza mfalme wa Babeli—nitaliadhibu taifa hilo kwa upanga, njaa, na pigo—hili ni tangazo la Yahweh—hadi nitakapokuwa nimewateketeza kwa mkono wake.⁹Kwa hiyo msiwasikilize manabii wenu, wabashiri wenu, waonaji wenu, ndoto zenu, watambuzi wenu, ambaao wamekuwa wakisema kwenu na kusema, ‘Msintumikie mfalme wa Babeli.’¹⁰Kwa maana wanatabiri uongo kwenu ili kuwapeleka mbali na nchi zenu, kwa maana nitawapeleka mbali, na mtakufa.¹¹Lakini taifa ambalo wataweka shingo zao chini ya nira ya mfalme wa Babeli na kumtumikia, nitawaruhusu kupumzika katika nchi yao—hili ni tangazo la Yahweh—na watailima na kufanya nyumba zao humo.”

¹²Kwa hiyo nilisema kwa Sedekia mfalme wa Yuda na kumpa ujumbe huu, “Ziwekeni shingo zenu chini ya nira ya mfalme wa Babeli na mtumikieni yeye na watu wake, na mtaishi.¹³Kwa nini mfe—wewe na watu wako—kwa upanga, njaa, na pigo, kama vile nilivyotangaza kuhusu taifa ambalo watapuuza kumtumikia mfalme wa Babeli?¹⁴Msisikilize maneno ya manabii wanaozungumza kwenu na kusema, ‘Msintumikie mfalme wa Babeli,’ kwa maana wanatabiri uongo kwenu.¹⁵Kwa maana mimi sikuwatuma—hili ni tangazo la Yahweh—kwa maana wanatabiri uongo katika jina langu ili kwamba niwafukeze inje na muangamie, ninyi nyote na manabii wanaotabiri kwenu.”

¹⁶Nilitangaza hili kwa makuhani na watu wote na kusema, “Yahweh anasema hivi: Msisikilize maneno ya manabii wanaotabiri kwenu na kusema, ‘Angalia! Vyombo vyaya nyumba ya Yahweh vinarudishwa kutoka Babeli sasa hivi!’ Wanatabiri uongo kwenu.¹⁷Msiwasikilize. Mtamtumikia mfalme wa Babeli na mtaishi. Kwa nini mji huu uangamizwe?¹⁸Kama ni manabii, na kama neno la Mungu limekuja kwao kweli, basi wamuombe Yahweh wa majeshi asivipeleke Babeli vyombo vilivyosalia katika nyumba, nyumba ya mfalme wa Yuda, na Yerusalem.¹⁹Yahweh wa majeshi anasema hivi kuhusu zile nguzo, bahari, na kitako, na vyombo vyote vilivyosalia katika mji huu—²⁰vyombo ambavyo Nebukadreza mfalme wa Babeli hakuvichukua wakati alipomchukua Yekonia mwana wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, katika utumwa kutoka Yerusalem kwenya Babeli pamoja na wakuu wote wa Yuda na Yerusalem.²¹Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi kuhusu vyombo vilivyosalia katika nyumba ya Yahweh, nyumba ya mfalme wa Yuda, na Yerusalem,²²Vitaletwa Babeli, na vitabaki huko hadi siku niyovipangia kutimia—hili ni tangazo la Yahweh—kisha nitavileta na kuvirudisha kataika sehemu hii.”

¹Ingawa nakala nyingi za Kiebrania zinasema “Yehoyakimu, matoleo mengi ya kisasa yanasema “Sedekia,” kwa sababu tukio katika sura hii lilitokea katika kipindi cha utawala wake.

28 ¹Ilokea katika mwaka ule, mwanzoni mwa utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda, katika mwaka wa nne na mwezi wa tano, Hanania mwana wa Azuri nabii, alikuwa wa Gibeoni, alisema kwangu katika nyumba ya Yahweh mbele za makuhani na watu wote. Alisema,²“Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nimeivunja nira iliyowekwa na mfalme wa Babeli.³Ndani ya miaka miwili nitavirudisha katika sehemu hii vyombo vyote vya nyumba ya Yahweh ambavyo Nebukadneza mfalme wa Babeli alivichukua kutoka sehemu hii na kuvisafirisha hadi Babeli.⁴Kisha nitawarudisha katika sehemu hii Yekonia mwana wa Yehotakimu, mfalme wa Yuda, na mateka wote wa Yuda amba walipelekwa Babeli—hili ni tangazo la Yahweh—kwa maana nitaivunja nira ya mfalme wa Babeli.”

⁵Kwa hiyo Yeremia nabii akasema kwa Hanania nabii mbele ya makuhani na kwa watu wote waliosimama katika nyumba ya Yahweh.⁶Yeremia nabii akasema, “na iwe hivyo! Yahweh ayathibitishe maneno ambayo ultabiri na kuvirudisha katika sehemu hii vyombo vya nyumba ya Yahweh, na mateka wote kutoka Babeli.⁷Vile vile, sikilizeni neno ambalo ninalitangaza katika masikio yenu na katika masikio ya watu wote.⁸Manabii amba walikuwepo mbele yangu na na mbele yenu muda mrefu uliopita pia walitabiri kuhusu mataifa mengi na juu ya falme kuu, kuhusu vita, njaa, na mapigo.⁹Kwa hiyo nabii anayetabiri kwamba kutakuwa na amani—kama neno lake litatimia, basi itajulikana kwamba yeche ni nabii kweli aliyetumwa na Yahweh.”

¹⁰Lakini Hanania nabii akaichukua nira kutoka kwenye shingo ya Yeremia na kuivunja.¹¹Kisha Hanania akanena mbele ya watu wote na kusema, “Yahweh anasema hivi: Kama hivi tu, ndani ya miaka miwili nitaivunja nira iliyowekwa na Nebukadneza mfalme wa Babeli kutoka kwenye shingo ya kila taifa.” Kisha Yeremia nabii akaenda njia yake.

¹²Baada ya Hanania nabii kuivunja nira kutoka kwenye shingo ya Yeremia nabii, neno la Yahweh likamja Yeremia. Likisema,¹³Nenda ukamwambie Hanania, Yahweh anasema hivi: Uliivunja nira ya mbao, lakini badala yake nitafanya nira ya chuma.¹⁴Kwa maana Yahweh wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nimeweka nira ya chuma shingoni mwa mataifa haya yote ili wamtumikie Nebukadreza mfalme wa Babeli, na watamtumikia. Pia nimempa wanyama wa mashambani awatawale.”

¹⁵Kisha nabii Yeremia akamwambia Hanania nabii, “Sikiliza Hanania! Yahweh hajakutuma, bali wewe mwenyewe umewasababisha watu hawa kuamini uongo.¹⁶Kwa hiyo Yahweh anasema hivi: Angalia, niko karibu kukuondoa duniani. Mwaka huu utakufa, kwa sababu umetangaza uasi dhidi ya Bwana.”

¹⁷Katika mwezi wa saba wa mwaka ule ule, Hanania nabii akafa.

29 ¹Haya ni maneno katika waraka ambao Yeremia nabii alituma kutoka Yerusalem kwa wazee waliosalia mionganii mwa mateka na makuhani, manabii, na watu wote ambao Nebukadneza aliwapeleka utumwani kutoka Yerusalem hadi Babeli.²Hii ilikuwa baada ya Yekonia mfalme, mama yake mfalme, na watumishi wakuu, viongozi wa Yuda na Yerusalem, na wahunzi walikuwa wamepelekwa mbali na Yerusalem.³Aliutuma waraka huu kwa mkono wa Elasa mwana wa Shafani, Gemaria mwana wa Hilkia, ambaye Sedekia, mfalme wa Yuda, alikuwa amemtuma kwa Nebukadreza mfalme wa Babeli

⁴Waraka ulisema, Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi kwa mateka ambao niliwasababisha kuwa mateka kutoka Yerusalem hadi Babeli,⁵Jengeni nyumba na muishi ndani yake. Pandeni bustani na mle matunda yake.⁶Chukueni wake na mzae wana na mabinti. Kisha chukueni wake kwa ajili ya wana wenu, na wapatieni waume binti zenu. Wazae wana na mabinti na waongezeke ili msiwe wachache sana.

⁷Itafuteni amani ya mji ambako nimewafanya kuwa watumwa, na mkauombee kwangu kwa niaba yake kwa kuwa kutakuwa na amani kwenu kama mji uko katika amani.'

⁸Kwa maana Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi, 'Msiwaache manabii ambao wako katikati yenu na wabashiri wenu kuwadanganya, na msizisikilize ndoto ambazo ninyi wenyewe mnaota.⁹Kwa maana wanatabiri uongo kwenu katika jina langu. Mimi sikuwatuma—hili ni tangazo la Yahweh.'

¹⁰Kwa maana Yahweh anasema hivi, 'Babeli atakapokuwa amewatawala kwa muda wa miaka sabini, nitawasaidia ninyi na kulitimiza neno langu jema kwa ajili yenu ili kuwarudisha ninyi katika sehemu hii.¹¹Kwa maana mimi mwenyewe naijua mipango niliyonayo kwa ajili yenu—hili ni tangazo la Yahweh—mipango ya amani na siyo mabaya, ili kuwapa ninyi tumaini siku zenu za mwisho.¹²Kisha mtaniita, na kwenda na kuniomba mimi, na nitawasikiliza.¹³Kwa maana mtanitafuta na kunipata, kwa kuwa mtanitafuta kwa moyo wenu wote.

¹⁴Kisha nitapatikana kwenu—hili ni tangazo la Yahweh—na nitawarudisha watu wenu waliofungwa; nitawakusanya kutoka mataifa yote na sehemu zote ambako nimewatawanya—hili ni tangazo la Yahweh—kwa maana nitawarudisha kutoka sehemu ambako niliwasababisha kuwa mateka.

¹⁵Tangu mliposema kwamba Yahweh ameinua manabii kwa ajili yetu katika Babeli,¹⁶Yahweh asema hivi kwa mfalme aliyeketi katika kiti cha enzi cha Daudi na watu wote wakaao katika mji huo, ndugu zenu ambao hawakwenda pamoja nanyi utumwani—¹⁷Yahweh Mungu wa majeshi anasema hivi, "Ona, niko karibu kutuma upanga, njaa, na ugonjwa juu yao. Kwa maana nitawafanya kuwa kama tini mbovu ambazo ni mbaya sana hazifai kuliwa.¹⁸Kisha nitawafuata kwa upanga, njaa, na tauni na kuwafanya kuwa kitu cha kushangaza kwa falme zote juu ya dunia—kitu cha kuogofya, kitu cha kulaaniwa na kuzomewa, na kitu cha aibu mionganii mwa mataifa yote ambako nilimtarwanya.¹⁹Hii ni kwa sababu hawakulisikiliza neno langu—hili ni tangazo la Yahweh—ambalo nililituma kwao kupitia watumishi wangu manabii. Niliwatuma tena na tena, lakini hamkusikiliza—hili ni tangazo la Yahweh."

²⁰Kwa hiyo ninyi wenyewe sikilizeni neno la Yahweh, ninyi mateka wote ambao amewatuma kutoka Yerusalem hadi Babeli,²¹Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi kuhusu Ahabu mwana wa Kolaya na Sedekia mwana wa Maaseya, watabirio uongo kwenu katika jina langu: Ona, niko karibu kuwaweka katika mkono wa Nebukadneza mfalme wa Babeli. Atawaua mbele ya macho yenu.²²Kisha laana itatamkwa na wafungwa wote wa Yuda katika Babeli kuhusu watu hawa. Laana itasema: Yahweh awafanye kuwa kama Sedekia na Ahabu, ambao mfalme wa Babeli aliwaoka kwenye moto.²³Hili litatokea kwa sababu ya mambo ya aibu waliyofanya katika Israeli walipofanya uzinzi na wake za majirani zao na kutangaza maneno ya uongo katika jina langu, mambo ambayo sikuwaamuru wayaseme. Kwa maana mimi ndiye nijuaye; mimi ni shahidi—hili ni tangazo la Yahweh."

²⁴Kuhusu Shemaya Mnehelami, sema hivi:²⁵Yahweh wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Kwa sababu ulituma barua kwa jina lako kwa watu wote katika Yerusalem, kwa Sefania mwana wa Maaseya kuhani, na kwa makuhani wote, na ulisema,

²⁶"Yahweh aliwafanya ninyi kuwa makuhani badala ya Yehoyada kuhani, ili muwe wasimamizi wa nyumba ya Yahweh. Ninyi ni viongozi wa watu wote wajitiao wazimu na kujifanya wenyewe manabii. Mtawaweka katika mkatale na minyororo.²⁷Kwa hiyo sasa, kwa nini hamkumkemea Yeremia wa Anathothi, ambaye hujifanya mwenyewe nabii juu yenu?²⁸Kwa maana ametutumia sisi katika Babeli, 'Itakuwa muda mrefu. Jengeni nyumba na muishi ndani yake, na pandeni busitani na mule matunda yake."

²⁹Sefania kuhani akaisoma barua hii mbele ya Yeremia nabii.³⁰Kisha neno la Yahweh likaja kwa Yeremia, likisema,³¹“tuma neno kwa mateka wote na sema, ‘Yahweh anasema hivi kuhusu Shemaya Mnehelami: Kwa sababu Shemaya amewatabiria ninyi wakati mimi sikumtuma, na amewaongoza kuamini uongo,’³²kwa hiyo Yahweh anasema hivi: Angalia, niko karibu kumwadhibu Shemaya Mnehelami na uzao wake. Hapatakuwa na mtu wa kukaa mionganoni mwa watu hawa kwa ajili yake. Hataona mema nitakayofanya kwa ajili ya watu wangu —hili ni tangazo la Yahweh—kwa maana ametangaza uasi dhidi ya Yahweh.”

30 ¹Neno lilomjia Yeremia kutoka kwa Yahweh likisema, ²“Hivi ndivyo Yahweh, Mungu wa Israeli, anasema, ‘Andika kwa kitabu maneno yote niliyonena kwako.³ Maana tazama, siku zaja—hili ni tangazo la Yahweh—nitakapowarudisha mateka wa watu wangu Israeli na Yuda. Mimi, Yahweh, nimesema hili. Kwa maana nitawarudisha kwenye nchi ambayo niliwapa babu zao, na wataimiliki.”

⁴Haya ni maneno ambayo Yahweh anatangaza kuhusu Israeli na Yuda,⁵“Kwa maana Yahweh anasema hivi, Tumesikia sauti ya kutetemesha ya hofu na wala siyo ya amani.

⁶ Ulizeni na muone kama mwanaume kujifungua mtoto. Mbona ninamwona kila mwanaume kijana ameshika mikono yake juu ya kiuno chake kama mwanamke anayejifungua mtoto? Kwa nini nyuso zao wote zimegeuka rangi?

⁷ Ole! Kwa maana siku hiyo itakuwa kuu, isiyofanana na yoyote. Utakuwa wakati wa huzuni kwa Yakobo, lakini ataokolewa.

⁸ Kwa maana itakuwa katika siku hiyo—hili ni tangazo la Yahweh Mungu wa majeshi—kwamba nitaivunja nira ya shingo zenu, na nitaisambaza minyororo yenu, kwa hiyo wageni hawatawafanya watumwa tena.

⁹ Bali watamwabudu Yahweh Mungu wao na kumtumikia Daudi mfalme wao, ambaye nitamfanya mfalme juu yao.

¹⁰ Kwa hiyo wewe, mtumishi wangu Yakobo, usiogope—hili ni tangazo la Yahweh—na usifadhaike, ee Israeli. Maana ona, niko karibu kukuokoa kutoka mbali, na uzao wako kutoka nchi ya utumwa. Yakobo atarudi na kuwa katika amani; na usalama, na hapatakuwa na hofu zaidi.

¹¹ Kwa maana niko pamoja nawe—hili ni tangazo la Yahweh—ili kukuokoa. Kisha nitaleta mwisho kamili kwa mataifa yote ambako nimewatawanya. Bali sitaweka mwisho kwako, ingawa ninakuadhibu kwa haki na kwa hakika sitakuacha bila kukuadhibu.’

¹²Kwa maana Yahweh anasema hivi, ‘Jeraha lako si la kupona; kidonda chako kimeenea.

¹³ Hakuna mtu wa kukutetea kesi yako; hakuna utetezi kwa ajili ya kidonda chako ili upone.

¹⁴ Wapenzi wako wote wamekusahau. Hawatakutafuta, kwa maana nimekujeruhi kwa jeraha la adui na nidhamu ya bwana mkatili kwa sababu ya uovu wako mwinci na dhambi zako zisizohesabika.

¹⁵ Kwa nini unaita msaada kwa ajili ya jeraha lako? Maumivu yako hayaponyeki. Kwa sababu ya uovu wako mwinci, dhambi zako zisizohesabika, nimefanya mambo haya kwako.

¹⁶ Kila mtu akulaye ataliwa, na adui zako wote wataenda utumwani. Kwa maana kila aliyekuteka nyara atatekwa, na nitawafanya wote wanaokuwinda kuwa mawindo.

¹⁷ Kwa maana nitaleta uponyaji juu yako; nitakuponya majeraha yako—hili ni tangazo la Yahweh—nitafanya hivyo kwa sababu walikuita: Mwenyekutupwa. Hakuna anayejali Sayuni.”

¹⁸ Yahweh anasema hivi, “Ona, niko karibu kuwarudisha mateka wa hema za Yakobo na kuwa na huruma juu ya nyumba zake. Kisha mji utajengwa juu ya lundo la magofu, na jumba litakuwepo tena kama ilivyokuwa kawaida.

¹⁹ Kisha wimbo wa kusifu na sauti ya shangwe itasikika kutoka kwao, kwa maana nitawaongeza na wala sitawapunguza; nitawaheshimu ili kwamba wasifanywe wanyonge.

²⁰ Kisha watu watakuwa kama ilivyokuwa mwanzo, na kusanyiko lao litaanzishwa mbele yangu wakati nitakapowaaadhibu wote wanaowatesa kwa sasa.

²¹ Kiongozi wao atatoka mionganoni mwao. Atatokeza kutoka kati yao nitakapomleta karibu na atakaponikaribia mimi. Kama sitafanya hivyo, ni nani atakayethubutu kunisongelea? —Hili ni tangazo la Yahweh.

²² Kisha mtakuwa watu wangu, na nitakuwa Mungu wenu.

²³ Ona, tufani ya Yahweh, ghadhabu yake, imekwenda nje. Ni tufani isiyokoma. Itazunguka juu ya vichwa vya watu waovu.

²⁴ Hasira ya Yahweh haitarudi mpaka itoke na kutimiza makusudi ya moyo wake. Katika siku za mwisho mtalieleta hili.”

31 ¹“Katika wakati huo—hili ni tangazo la Yahweh—Nitakuwa Mungu wa koo zote za Israel, na watakuwa watu wangu.”

²Yahweh anasema hivi, “Watu ambao wamenusurika na upanga wamepata kibali katika nyika; nitatoka nje kuwapa pumziko Israeli.”

³Yahweh alinitokea zamani na kusema, “Nimekupenda wewe, Israeli, kwa upendo wa milele. Kwa hiyo nimekuvuta kwangu kwa agano la uaminifu.

⁴ Nitakujenga tena kwa hiyo utakuwa umejengwa, bikra wa Israeli. Utachukua tena matari zako na kwenda nje kwa ngoma za furaha.

⁵ Utapanda mizabibu tena juu ya milima Samaria; wakulima watapanda na kuweka matunda kwa ajili ya matumizi mazuri.

⁶ Kwa maana siku itakuja wakati walinzi watakapotangaza katika milima ya Efraimu, ‘Inuka, twendeni juu kwenye mlima wa Yahweh Mungu wetu.’

⁷Kwa maana Yahweh anasema hivi, Piga kelele za shangwe juu ya Yakobo! Pigeni kelele za furaha kwa ajili ya watu wakuu wa mataifa! Sifa zisikike. Sema, “Yahweh amewaokoa watu wake, masalia wa Israeli.”

⁸ Ona, niko karibu kuwaleta kutoka nchi za kaskazini. Nitawakusanya kutoka sehemu za mbali za dunia. Vipofu na wenye ulemavu watakuwa katikati yao; wanawake wajawazito na wale waliokaribu kujifungua watakuwa pamoja nao. Kusanyiko kubwa litarudi hapa.

⁹ Watakuja kwa kuomboleza; nitawaongoza huku wakifanya maombi yao. Nitawafanya wasafiri katika mikondo ya maji katika bara bara ilinyoka. Hawatajikwaa juu yake, kwa maana nitakuwa baba kwa Israeli, na Efraimu atakuwa mzaliwa wangu wa kwanza

¹⁰ Sikia neno la Yahweh, mataifa. Litangazeni pembezoni mwa visiwa mbali. Enyi mataifa lazima museme, ‘Yule aliyemtawanya Israeli anamkusanya tena na kuwalinda kama mchungaji alindavyo kondoo.’

¹¹ Kwa maana Yahweh amemfidia Yakobo na kumkomboa kutoka mkono ambaو ulikuwa na nguvu sana kwake.

¹² Kisha watakuja na kufurahia katika vilele vya Sayuni. Nyuso zao zitameremeta kwa sababu ya wema wa Yahweh, juu ya nafaka na divai mpya, juu ya mafuta na malimbuko ya kwanza ya makundi na ng'ombe. Kwa maana maisha yao yatakuwa kama bustani iliyomwagiliwa, na hatajisikilia huzuni tena.

¹³ Kisha wanawali watafurahia kwa kucheza, na vijana na wanaume wazee watakuwa pamoja. Kwa maana nitayageuza maombolezo yao kuwa sherehe. Nitakuwa na huruma juu yao na kuwafanya kufurahi badala ya kuhuzunika.

¹⁴ Kisha nitayaeneza sana maisha ya makuhani. Watu wangu watajjaza wenyewe kwa wema—hili ni tangazo la Yahweh.”

¹⁵ Yahweh anasema hivi: “Sauti imesikika katika Rama, kilio na maombolezo mengi. Ni Raheli akiomboleza kwa ajili watoto wake. Hataki kufarijiwa tena juu yao, kwa maana hawako hai tena.”

¹⁶ Yahweh anasema hivi, “Zuia sauti yako usilie na macho yako yasitoe machozi; kwa maana kuna fidia kwa ajili ya mateso yako—hili ni tangazo la Yahweh—watoto wako watarudi kutoka nchi ya adui.

¹⁷ Kuna matumaini kwa ajili ya siku zenu za baadaye—hili ni tangazo la Yahweh—uzao wako watarudi ndani ya mipaka yao.”

¹⁸ Kwa hakika nimemsikia Efraimu akilia, ‘Uliniadhibu, nami nimeadhibika kama ndama asiye na mafunzo. Nirudishe nami nitarudi, kwa maana wewe ni Yahweh Mungu wangu.

¹⁹ Kwa maana baada ya kurudi kwako, nilikuwa na huzuni; baada ya kufundishwa, nilijipiga kofi shavu langu. Niliaibika na kudharirika, kwa maana nilizaliwa na hatia ya ujana wangu.’

²⁰ Efraimu siyo mwanangu wa thamani? Yeye si mpPENDWA wangu, mwanangu anipendezaye? Kwa maana kila ninaponena juu yake, bado nina mwita kipenzi cha akili yangu. Kwa namna hii moyo wangu unamtamani. Kwa hakika nitakuwa na huruma juu yake—hili ni tangazo la Yahweh.”

²¹ Jiwekee alama za bara bara kwa ajili yako mwenyewe. Weka matangazo ya maelekezo kwa ajili yako mwenyewe. Iweke akili yako juu ya njia sahihi, njia unayopaswa kufuata. Rudi, bikra Israeli! Rudi kwenye hii miji yako.

²² Utatangatanga hadi lini, binti usiye mwaminifu? Kwa maana Yahweh ameumba kitu fulani kipyä juu ya dunia —mwanamke anamzunguka mwanaume.

²³Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi, “Nitakapowerudisha watu katika nchi yao, watasema hivi katika nchi ya Yuda na miji yake, “Yahweh akubariki, wewe sehemu takatifu ambapo anaishi, ewe mlima mtakatifu.”²⁴Kwa maana Yuda na miji yake yote wataishi pamoja humo, kama vile watakavyoishi wakulima na wachungaji pamoja na makundi yao.²⁵Kwa maana nitawapa maji ya kunywa waliochoka, na nitamjaza kila anayeteseka na kiu.”

²⁶Baada ya haya niliamka, na nikagundua kwamba usingizi wangu ulikuwa unaburudisha.

²⁷Angalia, siku zinakuja—hili ni tangazo la Yahweh—nitakapoipanda nyumba ya Israeli na Yuda pamoja na wazawa wa wanadamu na wanyama.²⁸Zamani, niliwaweka katika uangalizi ili kuwang'oa na kuwabomoa, kuwaangusha, kuwaharibu, na kuwaletea madhara. Lakini katika siku zijazo, nitawaangalia, ili niwajenge na kuwapanda—hili ni tangazo la Yahweh.²⁹Katika siku hizo hakuna atakayesema tena, “Baba za watu wamekula zabibu kali, bali meno ya watoto ni butu.³⁰Kwa maana kila mtu atakuwa katika uovu wake mwenyewe; kila alaye zabibu kali, meno yake yatakuwa butu.³¹Angalia, siku zinakuja—hili ni tangazo la Yahweh—nitakapoanzisha agano jipyä pamoja na nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda.³²Halitakuwa kama agano ambalo nilianzisha na baba zao nilipowatoa kwa mkono wao nje ya nchi ya Misiri. Hizo zilikuwa siku ambapo walilivunja agano langu, ingawa nilikuwa mume kwao—hili ni tangazo la Yahweh.³³Lakini hili ni agano nitakaloanzisha na nyumba ya Israeli baada ya siku hizi—hili ni tangazo la Yahweh: Nitaiweka sheria yangu ndani yao na nitaiandika juu ya miyo yao, kwa maana nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.³⁴Kisha kila mtu hatamfundisha jirani yake, wala mtu hatamfundisha ndugu yake akisema, ‘Mjue Yahweh!’ Kwa maana wao wote, kuanzia mdogo wao hata mkubwa, watanijua—hili ni tangazo la Yahweh—kwa maana nitawasamehe uovu wao na sitazikumbuka tena dhambi zao.”

³⁵Yahweh anasema hivi—Yahweh, ye ye afanyaye juu kuangaza mchana na kuzipanga mwezi na nyota kuangaza usiku. Yeye ndiye aiwekaye bahari katika mwendo ili mawimbi yake yangurume. Yahweh Mungu wa majeshi katika jina lake.

³⁶ “Ikiwa tu mambo haya yakudumu yaktiteweka machoni pangu—hili ni agizo la Yahweh—uzao wa Israeli hawatasimama mbali nami wasiwe taifa.”

³⁷Yahweh anasema hivi, “Kama tu urefu wa mbingu unaweza kupimwa, na kama tu misingi ya dunia chini inaweza kugunduliwa, nitawakataa uzao wote wa Israeli kwa sababu ya yote waliyofanya—hili ni tangazo la Yahweh.”

³⁸“Angalia, siku zinakuja—hili ni tangazo la Yahweh—ambapo mji utajengwa tena kwa ajili yangu, kutoka Mnara wa Hananeli hadi kwenye Lango la Pembeni.³⁹Kisha mistari ya kupimia itaenda nje hadi mbali, hadi kwenye kilima cha Garebu na kuzunguka Goa.⁴⁰Bonde lote la miili iliyokufa na majivu, na shamba lenye matuta linalofika hadi Bonde la Kidroni mbali hadi kwenye kona ya Lango la Farasi upande wa mashariki, litateuliwa kwa ajili ya Yahweh. Mji hautang'olewa wala kupinduliwa tena, milele.”

32 ¹Neno likaja kwa Yeremia kutoka kwa Yahweh katika mwaka wa kumi wa Sedekia mfalme wa Yuda, katika mwaka wa kumi na nane wa Nebukadreza.²Katika wakati huo, jeshi la mfalme wa Babeli lilikuwa limezunguka Yerusalem, na Jeremia nabii alikuwa amefungwa katika uwanja wa walini katika nyumba ya mfalme wa Yuda.³Sedekia mfalme wa Yuda alikuwa amemfunga na kusema, “Kwa nini unatabiri na kusema, ‘Yahweh anasema hivi: Angalia, niko karibu kuweka mji huu katika mikono ya mfalme wa Babeli, na atauteka. ⁴Sedekia mfalme wa Yuda hatapona kutoka kwenye mikono ya Wakaldayo, kwa maana hakika atatiwa katika mikono wa mfalme wa Babeli. Mdomo wake utazungumza kwenye mdomo wa mfalme, na macho yake yatayaona macho ya mfalme.⁵Atampeleka Sedekia Babeli, na atabaki huko hadi nimuadhibu—hili ni tangazo la Yahweh. Ingawa unapigana dhidi ya Wakaldayo, hautafanikiwa.”

⁶Yeremia akasema, “Neno la Yahweh lilinjia, likisema, Angalia, Hanameli mwana wa Shalomu mjomba wako anakuja kwako na atasema,⁷“Linunue shamba langu ambalo liko katika Anathothi kwa ajili yako, kwa maana haki ya kununua ni yako.”

⁸Kisha, kama Yahweh aliviotangaza, Hanameli, mwana wa mjomba wangu, akaja kwangu katika uwanja wa walini, na akasema kwangu, ‘Linunue shamba langu kwa ajili yako ambalo liko Anathothi katika nchi ya Benjamini, kwa maana haki ya urithi ni ya kwako, na haki ya kulinunua ni yako. Linunue kwa ajili yako.’ Kisha nilijua kuwa hili lilikuwa neno la Yahweh.

⁹Kwa hiyo nililinua shamba katika Anathothi kutoka kwa Hanameli, mwana wa mjomba wangu, na nilipima fedha kwa ajili yake, shekeli kumi na saba katika uzito.¹⁰Kisha niliandika katika barua na kuitia muhuri, na kulikuwa na mashahidi wakaishuhudia. Kisha nikampa fedha katika mizani.¹¹Kisha nikaichukua hati ya manunuzi ambayo ilikuwa imepigwa muhuri, kwa kuifuata amri na taratibu, na kama ilivyo ada.¹²Ile barua nikampa Baruku mwana wa Neria wa Maaseya mbele ya Hanameli, mwana wa mjomba wangu, na mashahidi waliotia sahihi kwenye barua iliyopigwa muhuri, na mbele ya Wayahudi wote waliokaa katika uwanja wa walini.

¹³Kwa hiyo nikampa amri Baruku mbele yao. Nilisema,¹⁴Yahweh, Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Chukua nyaraka hizi, vyote hati hii ya manunuzi iliyopigwa muhuri na nakala zisizopigwa muhuri za manunuzi, na uziweke katika chungu cha udongo ili vidumu kwa muda mrefu.¹⁵Kwa maana Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nyumba, mashamba, na mashamba ya mizabibu vitanunuliwa tena katika nchi hii.

¹⁶Baada ya kumpa Baruki mwana wa Neria ile hati ya manunuzi, nikaomba kwa Yahweh nikasema,¹⁷Ole, Bwana Yahweh! Angalia! Wewe peke yako umezitengeneza mbingu na dunia kwa nguvu zako kuu na kwa mikono wako ulioinuka. Hakuna kitu ambacho ukisema kwako ni kigumu sana kukifanya.¹⁸Wewe huonesha agano la uaminifu kwa maelfu na kumimina makosa ya wanadamu katika mapaja ya watoto wao baada yao. Wewe ni Mungu mkuu na mwenye nguvu.¹⁹Wewe ni mkuu katika hekima na una nguvu katika matendo, kwa maana macho yako yanaona njia zote za watu, ili kumlipa kila mtu stahiki ya matendo yake.²⁰Ulfanya ishara na maajabu katika nchi ya Misiri. Hata leo hapa Israeli na kati ya wanadamu wengine wote, umelifanya jina lako kuwa maarufu.²¹Kwa maana uliwanunua watu wako Israeli kwa ishara na maajabu, kwa mikono hodari, kwa mikono ulioinuka, na kwa hofu kuu.²²Kisha uliwapa nchi hii—ambayo uliapa kwa babu zao kwamba utawapa—nchi itirikayo maziwa na asali.²³Hivyo waliingga na kuimiliki. Lakini hawakuitii sauti yako wala kuishi kwa kuitii sheria yako. Hawakufanya chochote ulichowaamuru kufanya, kwa hiyo umeleta juu yao majanga haya yote.

²⁴Angalia! Urefu wa maboma haya umefika hadi kwenye mji ili kuuteka. Kwa sababu ya upanga, njaa, na tauni, mji umetiwa kwenye mikono ya Wakaldayo wanaopigana dhidi yake. Kwa maana ulichosema kitatokea sasa kinatokea, na ona, unatazama.²⁵Kisha wewe mwenyewe uliniambia, “Nunua shamba kwa fedha kwa ajili yako na mashahidi wameshuhudia, ingawa mji huu unatiwa mikononi mwa Wakaldayo.”

²⁶Neno la Mungu likaja kwa Yeremia, likisema,²⁷“Angalia! Mimi ni Yahweh, Mungu wa wanadamu wote. Kuna kitu cho chote kigumu sana kwangu kukifanya?²⁸Kwa hiyo Yahweh anasema hivi, ‘Ona, niko karibu kuutia mji huu kwenye mikono ya Wakaldayo na Nebukadneza, mfalme wa Babeli. Atauteka.²⁹Wakaldayo wanaopigana dhidi ya mji huu watakuja na kuwasha moto kwenye mji huu na kuunguza, pamoja na nyumba juu ya paa la watu waliomwabudu Baali na kumimina dhabihu kwa miungu wengine ili kunikasirisha.

³⁰Kwa maana watu wa Israeli na Yuda hakika wamekuwa watu wanaofanya maovu mbele ya macho yangu tangu ujana wao. Watu wa Israeli hakika wameniudhi kwa matendo ya mikono yao—hili ni tangazo la Yahweh.

³¹Yahweh anatangaza kwamba mji huu umekuwa sababu ya hasira yangu na ghadhabu yangu tangu siku walipoujenga. Umekuwa hivyo hata leo. Kwa hiyo nitauongoa mbele ya uso wangu³²kwa sababu ya uovu wote wa watu wa Israeli na Yuda, mambo waliyofanya ili kunichukiza—wao, wafalme wao, wana wa wafalme, makuhani, manabii, na kila mtu katika Yuda na wakaaji wa Yerusalem.³³Wamenigeuzia migongo yao badala ya nyuso zao, ingawa nilijitahidi kuwafundisha, lakini hakuna hata mmoja wao aliyeniskiliza ili kupokea marekebishi.

³⁴Walismamisha sanamu zao za ajabu katika nyumba inayoitwa kwa jina langu, ili kunitia unajisi.³⁵Wakazijenga sehemu za juu katika Bonde la Beni Hinomu ili kuwatia katika moto wana wao na binti zao kwa ajili ya Moleki. Mimi sikuwaagiza. Sikuweka akilini mwangu kamwe kwamba watafanya mambo maovu na kwa hiyo kuwasababisha Yuda watende dhambi.

³⁶Kwa hiyo sasa, Mimi, Yahweh, Mungu wa Israeli, kuhusu mji huu ninasema hivi, ‘mji ambao mnasema, ‘Umetiwa mikononi mwa mfalme wa Babeli kwa upanga, njaa, na pigo.’³⁷Ona, niko karibu kuwakusanya kutoka kila nchi nilikowapeleka katika hasira yangu, ghadhabu, na hasira kuu. Niko karibu kuwarudisha kwenye sehemu hii na kuwawezesha kuishi katika usalama.³⁸Kisha watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao.

³⁹Nitawapa moyo mmoja na njia moja ya kunihesimu kila siku ili kwamba yawepo mema kwa ajili yao na uzao wao baada yao.⁴⁰Kisha nitafanya pamoja nao agano la milele, ili nisiache kufanya mema kwa ajili yao. Nitajiwekea heshima katika miyo yao, ili kwamba wasiniache.⁴¹Kisha nitajifurahisha katika kufanya mema kwao. Kwa uaminifu nitawapanda katika nchi hii kwa moyo wangu wote na maisha yangu yote.

⁴²Kwa maana Yahweh anasema hivi, ‘Kama tu nilivyoyaleta majanga haya makubwa yote juu ya watu hawa, vivyo hivyo nitaleta juu yao mambo mema niliyosema kwamba nitafanya kwa ajili yao.⁴³Basi mashamba yatanunuliwa katika nchi hii, ambayo mnaisema, “Hii ni nchi iliyoharibiwa, isiyo na mwanadamu wala mnyama. Imetiwa mikononi mwa Wakaldayo”⁴⁴Watanunua mashamba kwa fedha na kuandika katika barua zilizopigwa muhuri. Watawakusanya mashahidi katika nchi ya Benjamini, wote kuzunguka Yerusalem na miji ya Yuda katika miji ya nchi yenye vilima, na katika nchi tambarare, na katika miji ya Negebu. Kwa maana nitawarejesha wafungwa wao—hili ni tangazo la Yahweh.”

33 ¹Kisha neno la Yahweh likaja kwa Yeremia mara ya pili, alipokuwa bado amefungwa ndani ya uwanja wa walini, likisema,²Yahwe muumbaji, anasema hivi—Yahweh, aumbaye ili athibitishe—Yahweh ndilo jina lake,³Niite, na nitakuitika, nitakuelezea mambo makuu, siri ambazo huzielewi.⁴Kwa maana Yahweh, Mungu wa Israel, anasema hivi kuhusu nyumba zilizo katika mji huu na nyumba za wafalme wa Yuda zilizobomolewa kwa sababu ya maboma na upanga,⁵Wakaldayo wanakuja kupigana na kuzijaza nyumba kwa hizi kwa majeshi ya watu ambao wataua katika hasira yangu na ghadhabu yangu, nitakapouficha mji huu uso wangu kwa sababu ya uovu wao wote.

⁶Lakini ona, niko karibu kuleta uponyaji na tiba, kwa maana nitawaponya na nitawapa wingi wa, amani na uaminifu.⁷Kwa maana nitawarudisha wafungwa wao wa Yuda na Israeli; nitawajenga tena kama ilivyokuwa mwanzo.⁸Kisha nitawatakasa uovu wote walioufanya dhidi yangu. Nitasamehe makosa yote walijonitenda, na njia zote walizo asi dhidi yangu.⁹Kwa maana mji huu kwa ajili yangu utakuwa chombo cha furaha, nyimbo, sifa na heshima kwa mataifa yote ya dunia ambao watasikia mambo yote mema ninayokwenda kufanya kwa ajili ya huu mji. Kisha wataogopa na kutetemeka kwa sababu ya mambo yote mema na amani nitakayoupa mji huu.'

¹⁰Yahweh anasema hivi, ‘Katika sehemu hii ambayo sasa mnaisema, “Imetengwa, sehemu isiyo na mwanadamu wala mnyama,” katika mji huu wa Yuda, na katika mitaa ya Yerusalem ambayo imetengwa bila mwanadamu wala mnyama, zitasikika tena¹¹sauti za furaha na sauti za shangwe, sauti ya bwana arusi na sauti ya bibi arusi, sauti za wale wasemao, wanapoleta shukrani katika nyumba ya Yahweh, “Mshukuruni Yahweh Mungu wa majeshi, kwa maana Yahweh ni mwema, na upendo wake usioshindwa wadumu milele!” Kwa maana nitawafanya tena wafungwa wa nchi kuwa walivyokuwa mwanzo,’ asema Yahweh.

¹²Yahweh Mungu wa majeshi asema hivi: Katika sehemu hii ya ukiwa, ambamo sasa hakuna mwanadamu wala mnyama—katika miji yake yote kutakuwepo tena malisho ambapo wachungaji wataweza kupumzisha makundi yao.¹³Katika miji hii katika nchi ya vilima, nchi tambarare, na Negevu katika nchi ya Benjamini na kuzunguka Yerusalem yote, na katika miji ya Yuda, makundi yatapata njia chini ya mkono wa yule anayewahesabu,’ asema Yahweh.

¹⁴Angalia! Siku zinakuja—hili ni tangazo la Yahweh—ambapo nitafanya niliyoahidi kwa nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda.

¹⁵ Katika siku hizo na katika wakati huo nitachipua shina la haki kwa ajili ya Daudi, na atafanya hukumu na haki katika nchi.

¹⁶ Katika siku hizo Yuda wataokolewa, na Yerusalem utaishi katika usalama, kwa maana hivi ndivyo atakavyoitwa, “Yahweh ni haki yetu.”

¹⁷Kwa maana Yahweh anasema hivi: ‘Mwana kutoka ukoo wa Daudi hatakosa kuketi katika kiti cha nyumba ya Israeli,¹⁸wala mtu kutoka ukuhani wa Kilawi hatakosa kutoa sadaka za kuteketezwa mbele zangu, kutoa sadaka za chakula, na kutoa sadaka za nafaka wakati wote.’

¹⁹Neno la Yahweh likaja kwa Yeremia, likisema,²⁰“Yahweh anasema hivi: ‘Kama mkiweza kulivunja agano langu la mchana na usiku ili kwamba siku isikawie wala usiku usikawie kuja kwa wakati wake,²¹basi mtaweza kulivunja agano langu na Daudi mtumishi wangu, ili kwamba asipate mwana wa kuketi juu ya kiti chake cha enzi, na agano langu na makuhuni wa Kilawi, watumishi wangu.²²Kama vile majeshi ya mbinguni yasivyoweza kuhesabika, na kama vile mchanga wa ufukwe wa bahari usivyoweza kupimwa, ndivyo nitakavyouongeza uzao wa Daudi mtumishi wangu na Walawi watumikao mbele zangu.’”

²³Neno la Mungu likaja kwa Yeremia, likisema,²⁴Hamkuzingatia walichotangaza watu hawa waliposema, ‘Zile Familia mbili ambazo Yahweh alizichagua, sasa amezikataa?’ Kwa jinsi hii waliwapuuza watu wangu, wakisema kwamba si taifa tena katika macho yao.²⁵Mimi, Yahweh, nasema hivi, ‘Kama sijalithibitisha agano la mchana na usiku, na kama sijaziweka sheria za mbingu na dunia,²⁶basi nitawakataa uzao wa Yakobo na Daudi mtumishi wangu, na nisiletie mtu kutoka kati yao wa kutawala juu ya uzao wa Abrahamu, Isaka, na Yakobo. Kwa maana nitawarudisha wafungwa wao na kuonesha huruma kwao.’

34 ¹Neno lilomjia Yeremia kutoka kwa Yahweh, wakati Nebukadneza mfalme wa Babeli, majeshi yake yote, pamoja na falme zote za dunia, maeneo yote yaliyo chini ya mamlaka yake, na watu wake wote walikuwa wanapigana vita dhidi ya Yerusalem na miji yake yote, kusema:²“Yahweh, Mungu wa Israeli, anasema hivi: Nenda na uzungumze kwa Sedekia mfalme wa Yuda na useme kwake, ‘Yahweh asema hivi: Angalia, niko karibu kuutia mji huu mkononi mwa mfalme wa Babeli. Atauchoma moto.³ Hautapona kutoka mkono wake, kwa maana kwa hakika utakamatwa na kutiwa mkononi mwake. Macho yako yatayaangalia macho ya mfalme wa Babeli; atazungumza kwako moja kwa moja ukiwa unaenda Babeli.’

⁴Sedekia mfalme wa Yuda, sikiliza neno la Yahweh! Yahweh anasema hivi kuhusu wewe, ‘Hautakufa kwa upanga.

⁵Utakufa katika amani. Kama kwenye mafukizo ya babu zako, wafalme waliokuwepo kabla yako, watauchoma mwili wako. Watasema, ‘Ole, bwana!’ Watakuomboleza. Sasa nimesema—hili ni tangazo la Yahweh.”

⁶Kwa hiyo Yeremia nabii akatangaza kwa Sedekia mfalme wa Yuda maneno haya yote katika Yerusalem.⁷ Jeshi la mfalme wa Babeli likafanya dhidi ya Yerusalem na miji yote ya Yuda iliyobaki: Lakishi, na Azeka. Miji hii ya yuda ilisalia kama miji yenye ngome.

⁸Neno limjia Yeremia kutoka kwa Yahweh baada ya mfalme Sedekia kufanya agano na watu wote katika Yerusalem, ili kuwatangazia uhuru⁹ya kwamba kila mtu lazima amwachie huru mtumwa wake wa Kiebrania, wote wa kiume na wa kike, kwa hiyo mtu alipaswa kutotumikisha Myahudi, ambaye alikuwa ndugu yake.¹⁰ Kwa hiyo watu wote na viongozi wakaingia katika agano kwamba kila mtu amwachie huru mtumwa wake wa kiume na wakike ili asiwe mtumwa tena. Walitii na kuwaweka huru.¹¹ Lakini baada ya hapo walibadili mawazo yao. Wakawarudisha watumwa ambao walikuwa wamewaachia huru. Wakawalazimisha kuwa watumwa tena.

¹²Kwa hiyo neno la Yahweh likaja kwa Yeremia, likisema,¹³“Yahweh, Mungu wa Israeli, anasema hivi, ‘Mimi mwenyewe nilifanya agano na babu zenu katika siku ambayo niliwatoa nje ya nchi ya Misiri, nje ya nyumba ya utumwa. Hapo ndipo niliposema,¹⁴ Katika mwisho wa mwaka wa saba, kila mtu lazima amwachie ndugu yake, Mwebrania mwenzake aliyejiuza mwenyewe kwako ili kukutumikia kwa miaka sita. Mwagize aende kwa uhuru.’ Lakini babu zenu hawakunisikiliza wala kutega masikio yao kwangu.¹⁵ Sasa ninyi wenyewe mlitubu na kuanza yaliyo mema katika macho yangu. Mlitangaza uhuru, kila mtu kwa jirani yake, na mlifanya agano mbele zangu kwenye nyumba iitwayo kwa jina langu.¹⁶ Lakini tena mmegeuka na kulichafua jina langu; mmemsababisha kila mtu kumleta tena mtumwa wake wa kiume na wa kike, wale mliowaachia kwenda walikotaka. Mmewalazimisha kuwa watumwa tena.’

¹⁷Kwa hiyo Yahweh asema hivi, ‘Ninyi wenyewe hamkunisikiliza. Mlipaswa kuwa mmetangaza uhuru, kila mmoja wenu, kwa ndugu zenu na Waisraeli wenzenu. Kwa hiyo angalia! Niko karibu kutangaza uhuru kwenu—hili ni tangazo la Yahweh—uhuru wa upanga, tauni, na njaa, kwa maana naenda kuwafanya kitu cha ajabu katika macho ya kila ufalme juu ya dunia.¹⁸ Kisha nitashughulika na watu waliolivuja agano langu, ambao hawakuyashika maneno ya agano ambalo walilithibitisha mbele zangu walipomkata ng'ombe dume katika vipande viwili na kutembea katika vipande vyake,¹⁹ na kisha viongozi wa Yuda na Yerusalem, matowashi na makuhani, na watu wote wa nchi wakatembea katika vipande vyta yule ng'ombe dume.²⁰ Nitawatia katika mikono ya adui zao na katika mikono ya hao wanaoutafuta uhai wao. Miili yao itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama juu ya dunia.

²¹Kwa hiyo nitawatia Sedekia mfalme wa Yuda na viongozi wake kwenye mikono ya adui zao na kwenye mikono ya wale wanaoutafuta uhai wao na katika mikono ya majeshi ya mfalme wa Babeli ambayo yameinuka dhidi yenu.²² Angalia, niko karibu kutoa amri—hili ni tangazo la Yahweh—na nitawaleta tena kwenye mji huu ili wapigane dhidi yake, na kuunguza kwa moto. Kwa maana nitageuze miji ya Yuda kuwa sehemu za ukiwa ambamo hapatkuwa na wakaaji.”

35 ¹Neno kutoka kwa Yahweh likamjia Yeremia katika siku za Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, kusema,²“Nenda kwenye familia ya Warekabi na zungumza nao. Kisha uwalete kwenye nyumba yangu, mle ndani ya mojawapo ya vyumba, na uwape divai wanywe.”

³Hivyo nilimchukua Yaazania mwana wa Yeremia mwana wa Habasinia na ndugu zake, wanawe wote, na familia yote ya Warekabi.⁴Nikawapeleka wote kwenye nyumba ya Yahweh, katika vyumba vya wana wa Hanani mwana wa Igdalicia, mtu wa Mungu. Vyumba hivi vilikuwa karibu na chumba cha viongozi, ambacho kilikuwa juu ya chumba cha Maaseya mwana wa Shalumu, mtunza lango.

⁵Kisha nikaleta mabakuli na vikombe vilivyaja divai mbele ya Warekabi na kusema kwao, ‘Kunyweni divai.’⁶Lakini walisema, “hatutakunywa divai yoyote, kwa maana babu yetu, Yonadabu mwana wa Rekabu, alituamuru, Msinywe divai yoyote, ninyi wala uzao wenu, milele.⁷Pia, msijenge nyumba yoyote, kupanda mbegu zozote, wala kupanda shamba lolote la mizabibu; hivi siyo kwa ajili yenu. Kwa maana lazima muishi katika hema maisha yenu yote, ili kwamba muweze kuishi siku nyingi katika nchi mnayoishi kama wageni.”⁸Tumeitii sauti ya Yonadabu mwana wa Rekabu, babu yetu, katika yote aliyotuamuru, kutokunywa divai maisha yetu yote, sisi, wake zetu, wana wetu, na binti zetu.⁹Hatutajenga nyumba kwa ajili ya kuishi ndani, na hatutakuwa na shamba la mizabu, konde, wala mbegu ya kumiliki sisi.¹⁰Tumeishi katika hema na tumetii na kufanya yote aliyotuamuru Yonadabu babu yetu.¹¹Lakini Nebukadneza mfalme wa Babeli alipoivamia nchi, tulisema, ‘Njoo, lazima twende Yerusalemu ili tупone na mkono wa Wakaldayo na majeshi ya Waaramu. ‘Kwa hiyo tunaishi Yerusalemu.’

¹²Kisha neno la Yahweh likaja kwa Yeremia, likisema,¹³“Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, anasema hivi, ‘Nenda na useme kwa wanaume wa Yuda na wakaazi wa Yerusalemu, ‘Hamtapokea maelekezo na kulisikiliza neno langu? —Hili ni tangazo la Yahweh.¹⁴Maneno ya Yonadabu mwana wa Rekabu aliyowapa wanawe kama amri, wasinywe divai yoyote, yameheshimiwa hadi leo. Wameitii amri ya babu yao. Lakini mimi, nimekuwa nikifanya matangazo kwenu bila kukoma, lakini hamnisikilizi.¹⁵Niliwatuma kwenu watumishi wangu wote, manabii, nilikuwa nawatuma bila kukoma ili waseme, ‘Kila mtu auache uovu wake na kutenda matendo mema; asiwepo mtu wa kuifuata miungu mingine tena na badala yake, rudini kwenye nchi niliywapa ninyi na babu zenu,’ bado hamtanisikiliza wala kutega maskio yenu kwangu.¹⁶Kwa maana uzao wa Yonadabu mwana wa Rekabu wamezishika amri za babu yao alizowapa, lakini watu hawa hupuza kunisikiliza.”

¹⁷Kwa hiyo Yahweh, Mungu wa majeshi na Mungu wa Israeli, asema hivi, ‘Angalia, Ninaleta juu ya Yuda na juu ya kila mtu anayeishi Yerusalemu, majanga yote niliyotamka dhidi yao kwa sababu niliwaambia, lakini hawakusikiliza; niliwaita, lakini hawakuitika.’

¹⁸Yeremia akasema kwa familia ya Warekabi, “Yahweh wa majeshi, Mungu wa Israeli asema hivi: mmezisikiliza amri za Yonadabu babu yenu na kuzishika zote—mmeyatii yote aliyowaamuru kufanya—¹⁹kwa hiyo Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, ‘Siku zote kutakuwa na mtu kutoka uzao wa Yonadabu mwana wa Rekabu kwa ajili ya kunitumikia.’”

36 ¹Ilikuja tokea katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu mwana wa Yosiah mfalme wa Yuda, kwamba neno hili liliuja kwa Yeremiah kutoka kwa Yahweh, na alisema,²“Chukua kitabu kwa ajili yako na uandike juu yake maneno yote ambayo nimekwisha kukuambia kuhusiana na Israeli na Yuda, na kila taifa. Fanya hivi kwa kila kitu nilichokuambia tokea siku za Yosia mpaka siku ile.³Huenda watu wa Yuda watasikiliza majanga yote ambayo ninakusudia kuleta juu yao. Huenda kila mmoja ataacha njia zake mbaya, ili kwamba niweze kuwasamehe maovu yao na dhambi zao.”

⁴Kisha Yeremia alimwita Baruku mwana wa Neria, na Baruku aliandika kwenye kitabu, kwa imla ya Yeremia, maneno yote ya Yahweh yalizunguzwa kwake.⁵Kisha Yeremia alitoa amri kwa Baruku. Alisema, “Niko gerezani na siwezi kwenda kwenye nyumba ya Yahweh.⁶Kwa hiyo unapaswa uende na kusoma kutoka kwenye kitabu ulichoandika kwa imla yangu. Kwa siku ya kufunga, unapaswa usome maneno ya Yahweh kwenye masikio ya watu katika nyumba yake, na pia kwenye masikio ya Yuda yote waliokuja kutoka katika miji yao. Tangaza maneno haya kwao.⁷Huenda maombi yao ya rehema yatakuja mbele ya Yahweh. Huenda kila mtu ataacha njia mbaya, kwani gathabu na hasira ya Yahweh imetangazwa dhidi ya watu kwa ukali.”

⁸Kwa hiyo Baruku mwana wa Neria alifanya kila kitu ambacho Yeremia nabii alimwamuru yeye kufanya. Alisoma kwa sauti maneno ya Yahweh ndani mwa nyumba ya Yahweh.⁹Ilikuja tokea katika mwaka wa tano na mwezi wa tisa kwa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, kwamba watu wote Yerusalem na watu waliotoka Yerusalem toka miji ya Yuda walitangaza kufunga kwa kumheshimu Yahweh.¹⁰Baruku alisoma kwa sauti maneno ya Yeremia katika nyumba ya Yahweh, kutoka kwenye chumba cha Gamaria mwana wa Shafani mwandishi, katika ua wa juu, kwa mlango wa kuingilia wa nyumba ya Yahweh. Alifanya hivi kwa masikio ya watu wote.

¹¹Basi Mikaya mwana wa Gemaria alisikia maneno yote ya Yahweh kwenye kitabu.¹²Alienda chini kwenye nyumba ya mfalme, kwenye chumba cha katibu. Tazama, maafisa wote walikuwa wamekaa hapo: Elishama mwandishi, Delaiah mwana wa Shemaiah, Elnathan mwana wa Akbori, Gemaria mwana wa Shefani, na Sedekia mwana wa Hananiah, na maafisa wote.¹³Kisha Mikaya alitoa taarifa ya maneno yote kwao ambayo alikuwa amesikia ambayo Baruku alisoma kwa sauti kwenye masikio ya watu.¹⁴Kwa hiyo maafisa wote walimtuma Jehudi mwana wa Nethania mwana wa Shelemia mwana wa Kushi, kwa Baruku. Jehudi alisema kwa Baruku, “Chukua kitabu katika mkono wako, kitabu ambacho ulikuwa unakisoma kwa masikio ya watu na uje.” Kwa hiyo Baruku mwana wa Neria alichukua kitabu katika mkono wake na alienda kwa maafisa.¹⁵Kisha walisema naye, “Kaa chini na usome haya katika masikio yetu.” Kwa hiyo Baruku akasoma kitabu.

¹⁶Iliokea wakati waliposikia haya maneno yote, kila mtu alipatwa na hofu kwa mtu aliye karibu naye na kusema kwa Baruku, “Kwa hakika tunapaswa kutoa taarifa ya maneno haya yote kwa mfalme.”¹⁷Kisha walimuuliza Baruku, “Tuambie, ulipatajje kuandika maneno yote haya kwa imla ya Yeremia?”

¹⁸Baruku aliwaambia, “Alitoa imla ya maneno haya yote kwangu, na nikayaandika kwa wino kwenye kitabu hiki.”

¹⁹Kisha maafisa walisema kwa Baruku, “Nenda, jifiche mwenyewe, na Yeremiah, pia. Usipatikane mtu ye yote kujua uliko.”

²⁰Kisha walienda kwa uwanja wa mfalme na wakatoa taarifa ya maneno haya kwake. Lakini kwanza walikihifadhi kitabu kwenye chumba cha katibu Elishama.

²¹Basi mfalme alimtuma Yehudi kuchukua kitabu. Yehudi alikichukua toka chumba cha Elishama katibu. Kisha alikisoma kwa sauti kwa mfalme na wote maafisa walikuwa wamesimama karibu naye.²²Sasa mfalme alikuwa amesimama kwenye nyumba ya majira ya baridi katika mwezi wa tisa, na mkaa ulikuwa unawaka mbele yake.

²³Iliokea wakati Yehudi aliposoma kurasa tatu au nne, mfalme angeweza kuikata kwa kisu na kuitupa kwenye moto katika mkaa mpaka kitabu chote kiliteketea.²⁴Lakini wala mfalme wala ye yote wa mjakazi wake aliyesikia haya maneno yote aliogopa, wala hawakuchana nguo zao.²⁵Elinathani, Delaya, na Gemaria walikuwa wamemuomba mfalme asikichome kitabu, lakini hakuwasikiliza.²⁶Basi mfalme alimwamuru Yerameeli, ndugu, Seraya mwana wa Azrieli, na Shelemia mwana wa Abdeeli kumfunga Baruku mwandishi na Yeremia nabii, lakini Yahweh alikuwa amewaficha.

²⁷Kisha neno la Yahweh liliuja kwa Yeremia baada ya mfalme kuwa amechoma kitabu na maneno ya Baruku yaliyokuwa yameandikwa kwa imla ya Yeremia, na alisema,²⁸“Rudi, chukua kitabu kingine kwa ajili yako, na

uandike maneno haya yote ambayo yalikuwa kwenye kitabu cha kwanza, ambacho Yehoyakimu mfalme wa Yuda alikichoma.²⁹Kisha unapaswa kusema hivi kwa mfalme Yehoyakimu mfalme wa Yuda: ‘Ulichoma hicho kitabu! Na ulisema: Kwanini umeandika juu yake, “Mfalme wa Babeli hakika atakuja na kuharibu nchi hii, kwa kuwa atawaangamiza wanaume wote na wanyama ndani yake?”³⁰Kwa hiyo Yahweh anasema hivi kuhusu wewe, Yehoyakimu mfalme wa Yuda: “Hakuna mzao wako atawahi kukaa kwenye kiti cha Daudi. Kama wewe, maiti yako itatupwa kwenye siku ya joto na usiku wa baridi.³¹Kwa kuwa nitakuadhibu, wazao wako, na wajakazi wako kwa maovu yenu yote. Nitaleta kwenu, kwa wakazi wote wa Yerusalem, na kwa kila mtu Yuda majanga ambayo nimewatishia ninyi, lakini hamkuwa makini.”

³²Kwa hiyo Yeremia alichukua kitabu kingine na akampa Baruku mwana wa Neria mwandishi. Baruku aliandika juu yake kwa imla ya Yeremia maneno yote ambayo yalikuwa katika kitabu kilichochomwa moto na mfalme Yehoyakimu mfalme wa Yuda. Zaidi, maneno mengi ya kufanana yaliongezwa kwenye kitabu hiki.

37 ¹Sasa Sedekia mwana wa Yosia alitawala kama mfalme badala ya Yehoyakini mwana wa Yehoyakimu.

Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa amemfanya Sedekia mfalme juu ya nchi ya Yuda.²Lakini Sedekia, wajakazi wake, na watu wa nchi hawakusikiliza maneno ya Yahweh ambayo alitangaza kwa mkono wa Yeremia nabii.

³Kwa hiyo Mfalme Sedekia, Yehukali mwana wa Shelemia, na Zefania mwana wa Maaseya kuhanai alituma ujumbe kwa Yeremia nabii. Walisema, "omba kwa niaba yetu kwa Yahweh Mungu wetu."

⁴Sasa Yeremia alikuwa anakuja na kwenda mionganoni mwa watu, kwa kuwa alikuwa bado hajawekwa ndani ya gereza.

⁵Jeshi la Farao lilitoka Misri, na Wakaldayo waliozingira Yerusalem walisikia habari kuhusu wao na kuondoka Yerusalem.

⁶Kisha neno la Yahweh lilikuja kwa Yeremia nabii na kusema,⁷"Yahweh, Mungu wa Israeli, asema hivi: Hiki ndicho utakachosema kwa mfalme wa Yuda, kwa sababu amekutuma wewe kutafuta ushauri toka kwangu, 'Ona, jeshi la Farao, ambalo lilikuja kukusaidia, liko tayari kurudi Misri, kwenye nchi yao.⁸Wakaldayo watarudi. Watapigana dhidi ya mji huu, kuuteka, na kuuchoma.'

⁹Yahweh asema hivi: Msidaganyane kwa kusema, "Hakika Wakaldayo wanatuacha sisi," kwa kuwa hawatatuacha.

¹⁰Hata kama mmelishinda jeshi la Wakaldayo lote ambalo linapigana nanyi ili kwamba wanaume waliojeruhiwa walibakizwa katika mahema yao, wangeweza kunyanyuka na kuchoma mji huu."

¹¹Basi ilikuwa wakati jeshi la Wakaldayo lilipoondoka Yerusalem wakati jeshi la Farao lilikuwa linakuja,¹²kisha Yeremia alienda toka Yerusalem kwenda nchi ya Benjamini. Alitaka kumiliki njia ya nchi huko mionganoni mwa watu wake.¹³Kama alivyokuwa katika mlango wa Benjamini, mlinzi mkuu aliyekuwa hapo. Jina lake lilikuwa Iriya mwana wa Shelemia mwana wa Hanania. Alimshika kwa kumnyakua Yeremia nabii na kusema, "Mnatoka jangwani kwa Wakaldayo."

¹⁴Lakini Yeremia alisema, "Hiyo si kweli. Siendi jangwani kwa Wakaldayo." Lakini Iriya hakumsikiliza. Alimchukua Yeremia na kumleta kwa maafisa.¹⁵Maafisa walikuwa wamemkasirikia Yeremia. Walimpiga na kumweka gerezani, ambayo ilikuwa nyumba ya Yonathani mwandishi, kwa kuwa waliigeuza kuwa gereza.

¹⁶Kwa hiyo Yeremia alikuwa amewekwa kwenye kifungo cha chini, ambako alikuwa huko kwa siku nydingi.¹⁷Kisha mfalme Sedekia alimtuma mtu mmoja aliyeleta kwenye ikulu. Kwenye nyumba yake, mfalme alimuuliza binafsi, "Kuna neno: Utatiwa kwenye mkono wa mfalme wa Babeli."

¹⁸Kisha Yeremia alisema kwa mfalme Sedekia, "Kwa namna gani nime kutenda dhambi, mjakazi wako, au watu hawa kwamba umeniweka mimi kwenye gereza?¹⁹Wako wapi nabii wako, wale waliotabiri kwa ajili yako na kusema mfalme wa Babeli hatakuja dhidi yako au dhidi ya nchi hii?²⁰Lakini sasa sikiliza, bwana wangu mfalme! Acha ombi langu liwe mbele yako. Usinirudishe mimi kwenye nyumba ya Yonathani mwandishi, au nitakufa huko."

²¹Kwa hiyo mfalme Sedekia alitoa amri. Wajakazi wake walimwekea mipaka Yeremia katika uwanja wa walinzi. Alipewa mkate kila siku kutoka mtaa wa waokaji mkate, mpaka mkate wote mjini uliisha. Basi Yeremia alibaki kwenye uwanja wa walinzi.

38 ¹Shefatia mwana wa Matani, Gedalia mwana wa Pashuri, na Pashuri mwana wa Malkiya alisikia maneno ambayo Yeremia alikuwa akitangaza kwa watu wote. Alikuwa akisema,²“Yahweh asema hivi: Yeyote anayeishi kwenye mji huu atauwawa kwa upanga, njaa, na pigo. Lakini yelete ambaye aendae kwa Wakaldayo ataishi. Atatoroka pamoja na maisha yake mwenyewe, na kuishi.³Yahweh asema hivi: Huu mji utapeanwa kwa mkono wa jeshi la mfalme wa Babeli, na ataukamata.”

⁴Kwa hiyo maafisa walisema kwa mfalme, “Acha mtu huyu afe, kwa kuwa kwa njia hii anadhoofisha mikono ya wanaume wapiganaji walibaki kwenye mji huu, na mikono ya watu wote. Anatangaza maneno haya, kwa kuwa huyu mtu hafanyi kwa usalama wa watu hawa, lakini kwa majanga.”

⁵Basi mfalme Sedekia alisema, “Tazama, yuko mkononi mwako kwa kuwa hakuna mfalme awezaye kumpinga.”

⁶Kisha walimchukua Yeremia na kumtupa kwenye kisima cha Malkiya, mwana wa mfalme. Kisima kilikuwa kwenye uwanja wa mlinzi. Walimshusha Yeremia chini kwa kamba. Hapakuwa na maji kwenye kisima, lakini kulikuwa na matope, na alizama chini ya matope.

⁷Sasa Ebed Meleki Mkushi alikuwa mmoja wa watowashi katika nyumba ya mfalme. Alisikia kwamba walikuwa wamemuweka Yeremia kwenye kisima. Sasa mfalme alikuwa ameketi kwa mlango wa Benjamini.⁸Basi Ebed Meleki alienda toka nyumba ya mfalme na kuzungumza na mfalme. Alisema⁹“Bwana wangu mfalme, hawa wanaume wamefanya uovu kwa namna walivyomtendea Yeremia nabii. Walimtupa kwenye kisima kwa ajili ya kufa kutokana na njaa, tangu hakuna chakula zaidi katika mji.”

¹⁰Kisha mfalme alitoa amri kwa Ebed Meleki Mkushi. Alisema, “Chukua amri ya watu thelathini kutoka hapa na mmtoe Yeremia nabii nje ya kisima kabla hajafa.”

¹¹Basi Ebed Meleki alichukua amri ya watu hao na akaenda nyumba ya mfalme, kwenye ghala la nguo chini ya nyumba. Toka hapo alichukua vitambaa na nguo zilizochanika na kuyashusha chini kwa kamba kwa Yeremia ndani ya kisima.¹²Ebed Meleki Mkushi alisema kwa Yeremia, “Weka matambara na nguo zilizoraruka chini ya mikono yako na juu ya kamba.” Basi Yeremia alifanya hivyo.¹³Kisha walimvuta Yeremia kwa kamba. Kwa njia hii walimtoa kutoka kisimani. Basi Yeremia alibaki kwenye uwanja wa mlinzi.

¹⁴Kisha Mfalme Sedekia alituma neno na kumleta Yeremia nabii kwake, kwenye lango la tatu la nyumba ya Yahweh. Mfalme alisema kwa Yeremia, “Nataka nikuulize kitu. Usinizuulie jibu mimi.”

¹⁵Yeremia alisema kwa Sedekia, “Kama nakujibu, hautanua kwa hakika? Na kama nakupa ushauri, hautanisikiliza mimi.”

¹⁶Lakini Mfalme Sedekia aliapa kwa Yeremia kwa siri na kusema, “Kama Yahweh aishivyo, yeye aliyetufanya sisi, Sitakuua au kukuweka kwenye mkono wa watu wale wanaotafuta maisha yako.”

¹⁷Kwa hiyo Yeremia alisema kwa Sedekia, “Yahweh, Mungu wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Kama kwa kweli utatoka kwenda kwa maafisa wa Babeli basi utaishi, na mji huu hautachomwa. Wewe na familia yako mtaishi.¹⁸Lakini kama hautaenda kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, basi mji huu utachukuliwa kwa mkono wa Wakaldayo. Watauchoma, na hautakwepa kutoka mkono wao.”

¹⁹Mfalme Sedekia alisema kwa Yeremia, “Lakini ninaogopa watu wa Yuda waliotoka jangwani kwenda kwa Wakaldayo, kwa sababu nitapewa katika mkono wao, kwa kunifanyia vibaya.”

²⁰Yeremia alisema, “Hawatakutoa kwao. Tii ujumbe toka kwa Yahweh ambao ninakuambia, ili kusudi mambo yataenda vizuri kwako, na ili kusudi utaishi.²¹Lakini kama unakataa kutoka, hivi ndivyo Yahweh amenionesha mimi.²²Tazama! Wanawake wote walioachwa kwenye nyumba yako, mfalme wa Yuda, ataletwa kwa maafisa wa mfalme wa Babeli. Hawa wanawake watasema kwako, “Umedaganywa na rafiki zako; wamekuharibu. Miguu yako sasa imezama kwenye matope, na rafiki zako watakimbia.”

²³Kwa kuwa wake zenu wote na watoto wataletwa kwa Wakaldayo, na wewe mwenyewe hautatoroka nchi yao. Utashikwa na mkono wa mfalme wa Babeli, na mji huu utachomwa.”

²⁴Kisha Sedekia alisema kwa Yeremia, “Usimjulishe yejote kuhusu maneno haya, ili kwamba usije kufa.²⁵Kama maafisa wanasi kia kwamba nimeongea na wewe- kama wanakuja na kusema kwako, ‘Tuambie umezungumza nini pamoja na mfalme. Usitufiche, au tutakuua. Na tuambie nini mfalme amesema kwako’²⁶kisha unapaswa kusema nao, “Nilishawishiana pamoja na mfalme asirudi kwangu kwa nyumba ya Yonathani nitakufa humo.”

²⁷Kisha maafisa wote walikuja kwa Yeremia na kumuuliza, basi aliwajibu kama mfalme alivyomwagiza. Basi waliacha kuongea pamoja naye, kwa sababu hawakusikia mazungumzo kati ya Yeremia na mfalme.

²⁸Basi Yeremia alibaki kwenye uwanja wa mlinzi mpaka siku ile Yerusalemu ilipotekwa.

39 ¹Katika mwaka wa tisa na mwezi wa kumi wa Sedekia mfalme wa Yuda, Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuja pamoja na jeshi lake lote dhidi ya Yerusalem na kuizingira.²Katika mwaka wa kumi na moja na mwezi wa nne wa Sedekia, siku ya tisa ya mwezi, mji uliharibiwa.³Kisha maafisa wote wa mfalme wa Babeli walikuja na kukaa kwenye lango la katikati: Nergali Sharezeri, Samgari Nebo, na Sasechimu, afisa muhimu. Nergal- Shareza alikuwa afisa mkuu na wote waliobaki maafisa wa mfalme wa Babeli.

⁴Ilitokea kwamba wakati Sedekia, mfalme wa Yuda, na wanaume wapiganaji wake wote walipowaona, walikimbia. Walitoka nje usiku toka kwenye mji kwa njia ya bustani ya mfalme, kuitia lango la kati la kuta mbili. Mfalme alitoka nje katika mwelekeo wa Arabah.

⁵Lakini jeshi la Wakaldayo walimfuatilia na kumpata Sedekia kwenye tambarare za mto Yordani karibu na Yeriko. Kisha walimshika na kumleta kwa Nebukadneza, mfalme wa Babeli, Riblah kwenye nchi ya Hamath, ambapo Nebukadneza alipitisha sentensi juu yake.⁶Mfalme wa Babeli aliwachinja wana wa Sedekia mbele ya macho yake huko Ribla. Pia aliwachinja wanaume wote wa heshima wa Yuda.⁷Kisha aling'oa macho ya Sedekia na kumfunga minyororo ya shaba ili kusudi kumpeleka Babeli.

⁸Kisha Wakaldayo walichoma nyumba ya mfalme na nyumba za watu. Pia walivunja kuta za Yerusalemu.

⁹Nebukadneza, nahodha wa walinzi wa mfalme, waliwachukua katika mateka watu wengine waliobaki katika mji. Hii ilijumuisha watu walitoka jangwa kwenda Wakaldayo na watu wengine walioachwa katika mji.¹⁰Lakini Nebukadneza nahodha wa walinzi wa mfalme aliwaruhusu watu maskini ambayo hawakuwa na chochote wao kubaki katika chi ya Yuda. Aliwapa mashamba ya mizabibu na maeneo katika siku ile.

¹¹Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa ametoa amri kuhusu Yeremia kwa Nebuzaradani nahodha wa walinzi wa mfalme. Alikuwa amesema,¹²“Mchukue na umjali. Usimdhuru. Fanya kwa ajili yake chochote anachokuambia.”¹³Basi Nebuzaradani nahodha wa walinzi wa mfalme, Nebushazbani mkuu wa matoashi, Nergali Sharezeri afisa mkuu, na wote maafisa wa muhimu wa mfalme wa Babeli walituma watu nje.¹⁴Watu wao walimchukua Yeremia kutoka uwanja wa mlinzi na kumkabidhi kwa Gedalia mwana wa Ahikami mwana wa Shafani, kumchukua nyumbani, basi Yeremia alibaki mionganoni mwa watu.

¹⁵Sasa neno la Yahweh lilikuwa limekuja kwa Yeremia wakati alipokuwa chini ya kifungo kwenye uwanja wa mlinzi, na alisema,¹⁶“Zungumza kwa Ebedi-Meleki Mkushi na sema, ‘Yahweh wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Ona, Nimekaribia kubeba maneno yangu dhidi ya mji huu kwa ajili ya janga na si kwa uzuri. Kwa kuwa yatakuwa kweli mbele yako katika siku hiyo.’¹⁷Lakini nitakuokoa katika siku hiyo - hili ni tamko la Yahweh - na hautatiwa katika mkono wa wanaume ambao unawaogopa.¹⁸Kwa kuwa nitakuokoa hakika. Hautaanguka kwa upanga. Utatoroka pamoja na maisha yako, kwani unanitumaini - hili lilikuwa tamko la Yahweh.”

40 ¹Neno lilimjia Yeremia toka kwa Yahweh baada ya Nebuzaradani, kamanda wa walini wa mfalme, amemtuma mbali kutoka Ramah. Huko ndiko Yeremia alikuwa amechukuliwa, na huko alikuwa amefungwa kwa minyororo. Alikuwa mionganoni mwa mateka wote ya Yerusalem na Yuda ambayo walipaswa kuwa matekani Babeli.²Mlinzi mkuu alimchukua Yeremia na kusema kwake, “Yahweh Mungu wako aliamrisha maafa haya dhidi ya eneo hili.³Basi Yahweh alileta. Alifanya kama alivyoamrisha, kwani ninyi watu mmefanya dhambi dhidi yake na hamkutii sauti yake. Hii ni sababu ya jambo hili limetokea kwenu. Lakini sasa tazama!
⁴Nimekuacha huru leo toka kwenye minyororo iliyokuwa kwenye mikono yako. Kama ni vizuri katika macho yako kuja nami Babeli, njoo, na nitakujali. Lakini kama si vizuri katika macho yako kuja pamoja nami, basi usifanye hivyo. Tazama nchi yote mbele yako. Nenda ambapo ni pazuri na sawa katika macho yako kwenda.”⁵Wakati Yeremia hakujibu, Nebuzaradani alisema, “Nenda kwa Gedalia mwana wa Ahikam mwana wa Shafani, ambaye mfalme wa Babeli amemweka msimamizi wa miji ya Yuda. Baki pamoja naye mionganoni mwa watu au nenda popote ni pazuri katika macho yako kwenda.” Amri wa walini wa mfalme alimpa chakula na zawadi, na kisha akamtuma mbali.

⁶Basi Yeremia alienda kwa Gedalia mwana wa Ahikam, huko Mizpah. Alibaki pamoja naye mionganoni mwa watu ambaa walibaki nyuma katika nchi.

⁷Sasa baadhi ya amri wa wanawajeshi wa Yuda ambaa walikuwa bado katika uwanja- wao na watu wao - waliskia kuwa mfalme wa Babeli alimfanya Gedalia mwana wa Ahikam, liwali juu ya nchi. Pia waliskia kuwa amemweka kusimamia wanaume, wanawake, na watoto ambaa walikuwa watu maskini katika nchi, wale ambaa hawakuwa wamechukuliwa mateka Babeli.⁸Basi walienda kwa Gedalia huko Mizpa. Hawa watu walikuwa Ishmaeli mwana Nethania; Yohanani na Yonathani, wana wa Karea; Seraya mwana wa Tanhumethi; wana wa Efai Netofa; na Yezania mwana wa Mmaaka-wao na watu wao.⁹Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafan, alichukua kiapo kwao na kwa watu wao, na kusema kwao, “Usiogope kuwatumikia maafisa wa Wakaldayo. Ishi katika nchi na kumtumkia mfalme wa Babeli, na itakuwa vizuri kwenu.¹⁰Na tazama, Ninaishi Mizpa kukutana pamoja na Wakaldayo waliokuja kwetu. Basi vuna mvinyo, matunda ya kiangazi, na mafuta na viweke kwenye vyombo vyako. Uishi katika miji ambayo umechukua.”

¹¹Kisha Wayahudi wote katika Moabu, mionganoni mwa watu wa Ammoni, na katika Edomu, na katika kila nchi ilisikiwa kwamba mfalme wa Babuloni ameruhusu mabaki ya Yuda kubaki, kwamba alimteua Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafani juu yao.¹²Basi Wayahudi wote walirudi toka kila eneo ambako walikuwa wametawanyika. Walirudi kwenye nchi ya Yuda, kwa Gedalia huko Mizpa. Walivuna mvinyo na matunda ya kiangazi kwa wingi.

¹³Yohanani mwana wa Karea na amri wote wa jeshi katika uwanja walikuja kwa Gedalia huko Mizpa.¹⁴Walisema kwake, “Haujui kuwa Baali mfalme wa watu wa Ammoni amemtuma Ishmael mwana wa Nethania kukuua?” Lakini Gedalia mwana wa Ahikamu hakuwaamini.

¹⁵Basi Yohanani mwana wa Karea alizungumza kwa siri kwa Gedalia huko Mizpa na kusema, “Niruhusu niende kumuua Ishmael mwana wa Nethania. Hakuna atakaye nituhumu. Kwanini asikuue wewe? Kwanini kuruhusu Yuda yote ambayo imekusanywa kwako kutawanyishwa na mabaki ya Yuda kuharibiwa?”

¹⁶Lakini Gedalia mwana wa Ahikamu alisema kwa Yohanani mwana wa Karea, “Usifanye jambo hili, kwa kuwa unasema uongo kuhusu Ishmaeli.”

41 ¹Lakini ilitokea kwamba katika mwezi wa saba Ishmaeli mwana wa Nethania mwana wa Elishama, toka familia ya kifalme, na maafisa baadhi wa mfalme, walikuja - wanaume kumi walikuwa pamoja naye - kwa Gedalia mwana wa Ahikamu, huko Mizpa. Walikula chakula pamoja huko Mizpa.²Lakini Ishmaeli mwana wa Nethania, na wanaume kumi ambao walikuwa pamoja naye waliinuka na kumvamia Gedalia mwana wa Ahikam mwana wa Shafan, kwa upanga. Ishmaeli alimuua Gedalia, ambaye mfalme wa Babeli alimweka kuwa msimamizi wa nchi.³Kisha Ishmaeli aliwauwa Wayahudi wote ambao walikuwa pamoja na Gedalia huko Mizpa na Wakaldayo wanaume wa kupigana kukutwa huko.

⁴Kisha ilikuwa siku ya pili baada ya kumuua Gedalia, lakini hakuna moja aliyejua.⁵Wanaume baadhi walikuja toka Shekemu, toka Shilo, na toka Samaria-wanaume themanini ambao walikuwa wamenyoa ndevu zao, walirarua nguo zao, na kujikata wenyewe- pamoja na chakula cha sadaka na ubani katika mikono yao kwenda kwa nyumba ya Yahweh.⁶Basi Ishmaeli mwana wa Nethania alienda toka Mizpa kukutana nao kama walivyoenda, wakitembea na kulia. Kisha ilitokea kwamba kama alivyokutana nao, alisema nao, “Njoo kwa Gedalia mwana wa Ahikamu!”

⁷Ilikuwa kuwa kwamba wakati walipokuja katika mji, Ishmaeli mwana wa Nethania aliwauwa na kuwatupa kwenye shimo, yeye na wanaume ambao walikuwa pamoja naye.⁸Lakini palikuwa na wanaume kumi mionganoni mwao ambao walisema kwa Ishmael, “Usitue, kwa kuwa kuna riziki zetu kwenye shamba: ngano na shayiri, mafuta na asali.” Kwa hiyo hakuwauwa pamoja na rafiki zao wengine.⁹Kisima ambacho Ishmaeli alitupa miili yote ya waliokufa ambaye yeye na Gedalia waliwapiga, kilikuwa ni kilekile ambacho mfalme Asa alichimba wakati alipokuwa akivamiwa na mfalme Baasha wa Israel. Ishmaeli mwana wa Nethania alilijaza wale ambao walikuwa wameuawa.

¹⁰Kisha Ishmaeli aliwashika watu wengine wote ambao walikuwa huko Mizpa, mabinti wa mfalme na watu wote ambao walikuwa wameachwa huko Mizpa ambayo Nebuzaradani mlinzi mkuu alikuwa amewakabidhi kwa Gedalia mwana wa Ahikamu. Basi Ishmaeli mwana wa Nethania aliwashika na kuvuka kwa watu wa Amoni.

¹¹Lakini Yohanani mwana wa Karea na amri wote wa jeshi pamoja naye walisikia madhara yote ambayo Ishmaeli mwana wa Nethania alikuwa amefanya.¹²Basi waliwachukua wanaume wao na kwenda kupigana dhidi ya Ishmaeli mwana wa Nethania. Walipigana naye huko kwenye bwawa kuu la Gibeoni.¹³Kisha ilitokea kwamba wakati watu wote ambao walikuwa na Ishmaeli kuona Yohanani mwana wa Karea na amri wote wa jeshi ambao walikuwa pamoja naye, walikuwa na furaha.¹⁴Basi watu wote ambao Ishmael alikuwa amewashika huko Mizpa waligeuka na kwenda kwa Yohanani mwana wa Karea.¹⁵Lakini Ishmaeli mwana wa Nethania alitoroka na wanaume wanane toka kwa Yohanani. Alienda kwa watu wa Amoni.¹⁶Yohanani mwana wa Karea na amri jeshi pamoja naye walichukua toka Mizpa watu wote ambao walikuwa wameokolewa kutoka kwa Ishmaeli mwana wa Nethania. Hii ilikuwa baada ya Ishmaeli kuwa amemuuwa Gedalia mwana wa Ahikamu. Yohanani na rafiki zake walichukua wanaume shujaa, wanaume wapiganaji, wanawake na watoto, na mtoashi ambaye alikuwa ameokolewa huko Gibeoni.¹⁷Kisha walienda na kubaki kwa muda huko Geruthi Kimhamu, ambayo iko karibu Bethlehemu. Walikuwa wakienda Misri¹⁸kwa sababu ya Wakalidayo. Walikuwa wakiwaogopa kwani Ishmaeli mwana wa Nethania alikuwa amemua Gedalia mwana wa Ahikamu, ambaye mfalme wa Babeli amewekwa kwenye usimamizi wa nchi.

42 ¹Kisha amri wote wa jeshi na Yohanani mwana wa Karea, Jezania mwana wa Hoshia, na watu wote kutoka mdogo kwa mkubwa walimkaribia Yeremia nabii.²Walisema naye, “Acha maombi yetu yaje mbele yako. Omba kwa ajili yetu kwa Yahweh Mungu wako kwa ajili ya watu hawa amba wanabaki kwani tuko wachache katika idadi, kama unavyoona.³Muulize Yahweh Mungu wako atuambia sisi njia yakuendea na nini tufanye.”

⁴Basi Yeremia nabii alisema nao, “Nimewasikia, Tazama, Nitaomba kwa Yahweh Mungu wenu kama mlivyoomba. Vyovoyote Yahweh ananijibu, Nitawambia. Sitawaficha chochote ninyi.”

⁵Walisema na Yeremia, “Na Yahweh awe shahidi mkweli na mwaminifu dhidi yenu, kama hatutafanya kila kitu ambacho Yahweh Mungu wenu anatuambia kufanya.⁶Hata kama ni vizuri au vibaya, tutatii sauti ya Yahweh Mungu wetu, ambaye tunawatuma ninyi, ili kwamba iwe vizuri pamoja nasi wakati tunatii sauti ya Yahweh Mungu wetu.”

⁷Basi ilitokea kwamba baada ya siku kumi, neno la Yahweh lilikuja kwa Yeremia.⁸Kwa hiyo Yeremia alimwita Yohanani mwana wa Karea na amri wote jeshi pamoja naye, na watu wote kutoka mdogo kwa mkubwa.⁹Na alisema nao, “Yahweh, Mungu wa Israeli, ambaye umenituma mimi ili niweze kuweka maombi yako mbele zake. Yahweh asema hivi,¹⁰Kama mtarudi na kuishi katika nchi hii, basi nitawajenga na sitawararuwa chini; Nitapanda na sitawangoa, kwa kuwa nitageuza maafa ambayo nimeleta juu yako.¹¹Msimuogope mfalme wa Babeli, ambaye mnamuogopa. Msimuogope-hili ni tamko la Yahweh kwani niko pamoja nanyi kuwashifadhi na kuwaokoa toka mkono wake.¹²Kwa kuwa nitawapa rehema. Nitakuwa na huruma juu yenu, na nitawarudisha kwenye nchi yenu.

¹³Lakini tudhani kusema kwamba, “Hatutakaa katika nchi hii”- kama hamtasikiliza sauti yangu, sauti ya Yahweh Mungu wenu.¹⁴Tudhani kwamba mnasema, “Hapana! Tutaenda kwenye nchi ya Misri, ambayo hatutaona vita yoyote, ambayo hatutasikia sauti ya tarumbeta, na hatutaona njaa ya chakula. Tutaishi huko.”¹⁵Sasa sikiliza neno hili la Yahweh, wewe mabaki ya Yuda. Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, ‘Kama kweli mtatoka kwenda Misri, kwenda na kuishi huko,¹⁶basi upanga amba mnaugopa utawapita huko kwenye nchi ya Misri. Njaa ambayo mnawasi wasi nayo itawafatilia huko Misri. Na mtakufa huko.¹⁷Basi itatokea kwamba wanaume wote waliondoka kwenda Misri kuishi huko watakuwa kwa upanga, njaa, au pigo. Hapatakuwa na mwathirika wao, hakuna atakayetoroka maafa ambayo nitaleta juu yao.

¹⁸Kwa kuwa Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Kama gadhabu yangu na hasira yangu imemwagwa juu ya wakazi wa Yerusalem, kwa njia hiyo hasira yangu itamwagwa juu yenu kama mtaenda Misri. Mtakuwa sababu ya hasira na hofu, sababu la kuzungumza laana, na kitu kisichokuwa na heshima. Na hamtaona eneo hili tena.”

¹⁹Basi Yeremia alisema, “Yahweh amezungumza kuhusu ninyi - mabaki ya Yuda. Msiente Misri! Unajua kwa hakika kwamba nimekuwa shahidi dhidi yenu leo.²⁰Kwa kuwa mmejidanganya vibaya wenyewe wakati mliponituma mimi kwenda kwa Yahweh Mungu wenu na kusema, ‘Omba kwa Yahweh Mungu wetu kwa ajili yetu. Kila kitu ambacho Yahweh Mungu wetu asema, tuambie, na tutaibeba.’²¹Kwa kuwa nimekwisha toa taarifa kwako leo, lakini hujasikiliza sauti ya Yahweh Mungu wenu au kwa chochote kuhusu ambacho alinituma mimi kwako.²²Basi sasa, utajua kwa hakika kwamba utakufa kwa upanga, njaa, na pigo katika eneo ambalo ultamani kwenda kuishi.”

43 ¹Ilokea kwamba Yeremia alimaliza kuhubiri kwa watu wote maneno yote ya Yahweh Mungu wao kwamba Yahweh Mungu wao alimwambia kusema.²Azaria mwana wa Hoshia, Yohanani mwana wa Karea, na watu wenye kiburi walisema kwa Yeremia, “Unasema uongo. Yahweh Mungu wetu hajakutuma wewe kusema, ‘Usiende Misri kuishi huko.’³Kwa kuwa Baruku mwana wa Neria anakuchochaea dhidi yetu kututoa sisi kwenye mkono wa Wakaldayo, kwa kuwa wewe umesababisha kifo chetu na kutufanya sisi mateka huko Babeli.”

⁴Basi Yohanani mwana wa Karea, wakuu wa jeshi, na watu wote walikataa kusikiliza sauti ya Yahweh kuishi kwenye nchi ya Yuda.⁵Yohanani mwana wa Karea na amri jeshi wote waliwachukua mabaki wa Yuda amba walikuwa wamerudi kutoka mataifa yote ambapo walikuwa wametawanyika kuishi katika nchi ya Yuda.

⁶Waliwachukua wanaume na wanawake, watoto na mabinti wa mfalme, na kila mtu ambaye Nebuzaradani, nahodha wa walinzi wa mfalme, waliruhusu kubaki pamoja na Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafani. Pia walimchukua Yeremia nabii na Baruku mwana wa Neria.⁷Walienda nchi ya Misri, kwa Tahpanhesi, kwa sababu hawakusikiliza sauti ya Yahweh.

⁸Basi neno la Yahweh lilikuja kwa Yeremia huko Tahpanhesi na kusema,⁹“Chukua mawe makubwa mkononi mwako, na, kwenye macho ya watu wa Yuda, yafiche kwenye chokaa kwenye njia ya kuingia katika nyumba ya Farao huko Tahpanhesi.¹⁰Kisha wakasema nao, “Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi, ‘Ona, nimekaribia kutuma wajumbe kumchukua Nebukadneza mfalme wa Babeli kama mtumwa wangu. Nitaweka kit cha enzi juu ya mawe haya ambayo wewe, Yeremia, umeyazika. Nebukadneza ataweka banda lake juu yao.¹¹Kwa kuwa atakuja na kuvamia nchi ya Misri. Yeyote aliyeandikiwa kufa atakufa. Yeyote aliyeandikiwa mateka atachukuliwa mateka. Na yeyote aliyeandikiwa kwa upanga atakufa kwa upanga.¹²Kisha nitawasha moto katika mahekalu ya miungu ya Misri. Nebukadneza atawachoma na kuwashika. Atasafisha nchi ya Misri kama wachungaji wanavyosafisha wanyama waharibio nguo zao. Ataenda nje kutoka eneo hilo kwa ushindi.¹³Atavunja nguzo za mawe huko Heliopolisi kwenye nchi ya Misri. Atachoma mahekalu ya miungu ya Misri.”

44 ¹Hili lilikuwa neno ambalo lilikuja kwa Yeremia kuhusu Wayahudi wote walioishi katika nchi ya Misri, wale wanaoishi Migidoli, Tahpanhesi, Memphisi, na katika nchi ya Patrosi.²“Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israel, asema hivi: Wewe mwenyewe umeyaona maafa yote niliyoleta juu ya Yerusalem na miji yote ya Yuda. Ona, ni ukiwa leo. Hakuna yeyote anaishi mwao.³Hii ni kwa sababu ya mambo maovu waliyofanya klinikosea mimi kwa kuchoma ubani na kuabudu miungu mingine. Hawa walikuwa miungu ambao wala wao wenyewe, wala ninyi, wala mababu zenu walijua.⁴Basi nirudie kuwatuma watumwa wangu wote manabii kwoo. Niliyatuma wao kusema, ‘Acha kufanya vitu hivi machukizo ambayo nachukia.⁵Lakini hawakunisikiliza. Walikataa kuwa makini au kuyaacha maovu kwa kuchoma ubani kwa miungu mingine.⁶Basi hasira yangu na gadhabu yangu zilimwagwa na kuwasha moto kwenye miji ya Yuda na mitaa ya Yerusalem. Basi waliharibiwa na kuteketezwa, kama katika siku ya leo.”

⁷Basi sasa Yahweh, Mungu wa majeshi na Mungu wa Israeli, asema hivi, “Kwanini unafanya maovu makubwa dhidi yenu? Kwanini mnasababisha ninyi wenyewe kujitenga kutoka mionganoni mwa Yuda - wanaume na wanawake, watoto na wanyonyao? Hakuna mabaki yenu yatabaki.⁸Kwa maovu yenu mmenikosea pamoja na matendo ya mikono yenu, kwa kuchoma ubani kwa miungu mingine kwenye nchi ya Misri, ambapo mmekwenda kuishi. Mmeenda huko ili kwamba mtaangamizwa, ili kwamba mtalaaniwa na mashutumu mionganoni mwa mataifa yote ya duniani.⁹Mmesahau maovu yaliyofanya na mababu zenu na maovu yaliyofanya na wafalme wa Yuda na wake zao? Mmesahau uovu uliofanya na ninyi na wake zenu katika nchi ya Yuda na mitaa ya Yerusalem?¹⁰Kwa siku hii, hawajanyenyekeea bado. Hawaheshimu sheria yangu au maagizo niliyoweka mbele yao na mababu zao, wala hawatembei nazo.”

¹¹Kwa hiyo sasa Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, “Ona, Nimekaribia kuweka uso wangu dhidi yenu kuleta maafa kwenu na kuiharibu Yuda yote.¹²Kwa kuwa nitachukua mabaki wa Yuda ambaye ameanza safari kwenda nchi ya Misri kuishi huko. Nitafanya hivi ili kwamba wataangamia wote katika nchi ya Misri. Wataanguka kwa upanga na njaa. Kutoka wadogo kwa wakubwa wataangamia kwa upanga na njaa. Watakufa na watakuwa sababu ya kuapa, kulaani, mashutumu, na kitu kibaya.¹³Kwa kuwa nitawaadhibu watu wakazi wa nchi ya Misri kama nilivyoahiblu Yerusalem kwa upanga, njaa, na pigo.¹⁴Hakuna mkimbizi au mwathirika wa mabaki ya Yuda ambaye wataenda kuishi huko kwenye nchi ya Misri watarudi kwenye nchi ya Yuda, hata kama wanataka kurudi na kuishi huko. Hakuna kati yao atarudi, ijapokuwa wachache ambao watatoroka kutoka huko.”

¹⁵Kisha watu wote ambao walijua kwamba wake zao walikuwa wakichoma ubani kwa miungu mingine, na wanawake wote waliokuwa katika kusanyiko kuu, na watu wote ambao walikuwa wakiishi kwenye nchi ya Misri katika Pathrosi walimjibu Yeremia.¹⁶Walisema, “Kuhusu neno ambalo mmetuambia sisi kwa jina la Yahweh: Hatutakisikiliza.¹⁷Kwa hakika tutafanya mambo yote ambayo tulisema tungefanya: kuchoma ubani kwa malkia wa mbingu na kumwaga kinywaji cha sadaka kwake kama sisi, mababu zetu, wafalme wetu, na viongozi wetu walivyoofanya kwenye miji ya Yuda na mitaa ya Yerusalem. Kisha tutajazwa pamoja na chakula na tutafanikiwa, pasipo kupata maafa yoyote.¹⁸Wakati tunajiepusha kutofanya mambo haya, si kutoa sadaka ya ubani kwa Malkia wa mbinguni na si kumwaga kinywaji cha sadaka kwake, tulikuwa wote tunaumwa umaskini na tulikuwa tunakufa kwa upanga na njaa.”

¹⁹Wanawake walisema, “Wakati tulipokuwa tunatengeneza ubani wa sadaka mbele ya Malkia wa Mbinguni na kumwaga kinywaji cha sadaka kwake, tulifanya hivi vitu pasipo waume wetu kujua.”

²⁰Kisha Yeremia alisema kwa watu wote - kwa wanaume na wanawake, na watu wote waliomjibu yeye - alihubiri na kusema,²¹“Je Yahweh hakukumbuka ubani ambao mliuchoma kwenye miji ya Yuda na mitaa ya Yerusalem - wewe na mababu zenu, wafalme wenu na viongozi, na watu wa nchi? Kwa kuwa Yahweh anakumbuka hili kwenye akili; inakuja kwenye mawazo yake.²²Basi hawakuweza tena kuvumilia kwa sababu ya matendo yenu maovu, kwa sababu ya machukizo ambayo mlifanya. Basi nchi yenu imekuwa ukiwa, kutisha, na laana basi hapakuwa na mkazi tena kwa siku hii.²³Kwa sababu mlichoma ubani na kufanya dhambi dhidi ya Yahweh, na kwa sababu msinge sikiliza sauti yake, sheria yake, amri zake, au maagizo ya agano lake, maafa haya dhidi yenu yemetokea kama kwa siku hii.

²⁴Kisha Yeremia alisema kwa watu wote na wanawake wote, “Sikia neno la Yahweh, Yuda yote ambao wamo katika nchi ya Misri.²⁵Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, Wewe na wake zako wote mmesema kwa vinywa vyenu na kubeba kwa mikono yenu kile mlichosema, “Hakika tutabeba viapo ambavyo

tulifanya kumwabudu Malkia wa Mbinguni, kumwaga kinywaji cha sadaka kwake.” Sasa timiza viapo vyenu, yafanyeni.”

²⁶Basi, sikiliza neno la Yahweh, Yuda yote amba mnaishi katika nchi ya Misri, ‘Ona, Nimeapa kwa jina langu kuu-asema Yahweh. Jina langu halitaitwa kwa vinywa vya wanaume wowote wa Yuda kwenye nchi ya Misri, wewe ambaye sasa unasema, “Kama Bwana Yahweh aishivyo.”²⁷ Ona, Ninakutazama juu yako kwa ajili ya maafa na si kwa uzuri. Kila mtu wa Yuda katika nchi ya Misri ataangamia kwa upanga na njaa mpaka wote wameishia.

²⁸Kisha waathirika wa upanga watarudi kutoka nchi ya Misri kwa nchi ya Yuda, peke idadi ndogo yao. Basi mabaki yote ya Yuda walioenda kwenye nchi ya Misri kuishi huko watajua amba neno litakuwa kweli: yangu au yao.

²⁹Hii itakuwa ishara kwa ajili yako - hili ni tamko la Yahweh - kwamba ninaweka dhidi yenu katika eneo hili, ili kwamba mtajua kwamba maneno yangu hakika yatawavamia pamoja na maafa.³⁰ Yahweh asema hivi, ‘Tazama, ninakaribia kumtoa Farao Hofra mfalme wa Misri kwenye mkono wa adui zake na kwenye mkono wa wale wanaotafuta kumuua. Itakuwa sawa kama wakati nilimpa Sedekia mfalme wa Yuda kwenye mkono wa Nebukadneza mfalme wa Babeli, adui wake aliyetafuta maisha yake.

45 ¹Hili ni neno ambalo Yeremia nabii alimwambia Baruku mwana wa Neria. Hii ilitokea wakati alipoandika kwenye kitabu maneno haya kwa imla ya Yeremia - hii ilikuwa katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda, na alisema,²“Yahweh, Mungu wa Israel, asema hivi kwako, Baruku:³Umesema, Ole mimi, kwa kuwa Yahwe ameongeza uchungu kwa maumivu yangu. Kuugua kwangu kumenichosha; sipati pumziko.’

⁴Hivi ndivyo unapaswa kusema kwake: “Yahweh asema hivi: Ona, nilichojenga, sasa ninararua chini. Nilichopanda, sasa ninang'oa. Hii ni kweli juu ya dunia.⁵Lakini unategemea mambo makubwa kwa ajili yako? Usitegemee hayo. Uone, maafa yanakuja kwa binadamu wote - hii ni tamko la Yahweh - lakini ninakupa maisha yangu kama nyara popote utakakoenda.”

46 ¹Hili ni neno la Yahweh lililomjia Yeremia nabii juu ya mataifa.

²Juu ya Misri; “Hili ni juu ya jeshi la Farao Neko, mfalme wa Misri aliyeuwako Karkemishi kando ya mto Frati. Hili ni jeshi alilolishinda Nebukadneza mfalme wa Babeli likishindwa katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu mwana wa Yosia, mfalme wa Yuda:

³ Wekeni tayari ngao ndogo na kubwa, na msonge vitani.

⁴ Watieni farasi lijamu na hatamu, na mpande juu yao, ninyi wapanda farasi. Jiwekeni mahali penu, mkiwa mmevaa kofia vichwani mwenu. Inoweni mishale yenu na kuva silaha zenu.

⁵ Ninaona nini hapa? Wana uoga na wanakimbia, maana askari wao wameshindwa. Wanakimbia kwa usalama na hawaangalii nyuma. Kitisho kipo mahali pote - hili ni tamko la Yahweh -

⁶ wepesi hawawezi kukimbia, na askari hawezi kukwepa. Wanajikwaa kaskazini na kuanguka kando ya mto Frati.

⁷ Ni nani hawa wainukao kama mto Nili, ambao maji yao yanaruka juu na chini kama mito?

⁸ Misri huinuka kama mto Nili, na maji yake yanaumuka juu na chini kama mito. Anasema, ‘nitapanda juu; nitaifunika nchi. Nitaiharibu miji na watu wake.

⁹ Inukeni, farasi. Muwe na hasira, ninyi vibandawazi. Askari na waende, Kushi na Putu, watu walio na ujuzi wa ngao, na Ludimu, watu wenye ujuzi wa kupiga pinde zao.

¹⁰ Siku hiyo itakuwa siku ya kisasi kwa Bwana Yahweh Mungu wa majeshi, naye atajilipizia kisasi juu ya adui zake. Upanga utararua na kujirishisha. Utakula na kujishibisha kwa damu yao. Kwa maana kutakuwa na sadaka kwa Bwana Yahweh Mungu wa majeshi katika nchi ya kaskazini kando ya mto Frati.

¹¹ Panda Gileadi ujipatie dawa, binti wa Misri uliye bikra. Haifai kwamba unaweka dawa nyingi juu yako. Hakuna uponyaji kwako.

¹² Mataifa wamesikia kuaibika kwako. Nchi imejawa na maombolezo yako, maana askari anajikwaa juu ya askari; na wote wawili huanguka pamoja.”

¹³Hili ndilo neno Yahweh alilomwambia nabii Yeremia wakati Nebukadneza mfalme wa Babeli alipokuja na kushambulia nchi ya Misri:

¹⁴ Toa taarifa kwa Misri na isikiwe katika Migdoli na Memfisi. Wamesema katika Tapenesi, wekeni kituo na muwe imara, kwa maana upanga unakula wote kati yenu.

¹⁵ Kwa nini Apisi mungu wenu amekimbia? Kwa nini ng'ombe dume mungu wenu hakuweza kusimama? Yahweh amemwangusha chini.

¹⁶ Ameongeza idadi ya waliojikwaa. Kila askari anaanguka kinyume cha anayefuata. Wanasema, “Inuka. Haya twende nyumbani. Haya na turudi kwa watu wetu, katika nchi yetu ya asili. Na tuuache upanga huu unaotuuwa.”

¹⁷ Walitangaza pale, “Farao mfalme wa Misri ni kelele tu, ameuacha wasaa wake mbali.”

¹⁸ Kama niishivyo - hili ni tamko la mfalme - Yahweh Mungu wa majeshi kwa jina, kuna mtu atakuja aliye kama Mlima Tabori na Mlima Karmeli kando ya bahari.

¹⁹ Wekeni masanduku yenu kuyachukua uhamishoni, binti muishio Misri. Kwani Memfisi haitafaa, magofu. Hakuna atakayeishi huko.

²⁰ Misri ni mtamba mzuri sana, lakini mdudu aumaye anakuja kutoka kaskazini. Anakuja.

²¹ Askari wake wakukodiwa ni kama dume la ng'ombe lililonona kati yake. Lakini wao pia watageuka na kukimbia. Hawatasimama pamoja, kwani siku yao ya madhara inakuja kunyume chao, wakati wa kuadhibiwa kwao.

²² Misri anatoa sauti kama ya nyoka na kuondoka kwa kutambaa, maana adui yake anajiandaa kinyume chake. Wanamkibili kama mkata miti aliye na shoka.

²³ Wataangusha misitu - japokuwa ni mingi sana - hili ni tamko la Yahweh. Kwa maana adui watakuwa wengi kuliko nzige, wasiohesabika.

²⁴ Binti Misri ataaibishwa. Atawekwa mkononi mwa watu kutoka kaskazini.”

²⁵Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema, “Tazama, niko karibu kumwadhibu Amoni wa Thebesi, Farao, Misri na miungu yake, Farao mfalme wake, na wote wanaomtumaini.²⁶Nitawaweka katika mkono wa wanaoyaona maisha yao, na katika mkono wa Nebukadneza mfalme wa Babeli na watumishi wake. Kisha baada ya haya Misri itakaliwa kama mwanzo - asema Yahweh.”

- ²⁷ Lakini, wewe Yakobo mtumishi wangu, usihofu. Usifadhaike, Israeli, maana tazama, nitakurudisha kutoka mbali, na uzao wako kutoka nchi ya mateka. Kisha Yakobo atarudi, tafuta amani, na kuwa salama, na hapata kuwa na wa kumwogovya.
- ²⁸ Wewe, mtumishi wangu Yakobo, usiogope - asema Yahweh - kwa maana nipo nawe, hivyo nitaleta maangamizi makamilifu dhidi ya mataifa yote nilikokupeleka. Lakini sitakuharibu kabisa. Hata hivyo nitakuadhibu kwa haki na hakika sitakuacha bila adhabu.”

47 ¹Hili ni neno la Yahweh lililokuja kwa Yeremia nabii juu ya Wafilisiti. Neno hili lilimjia kabla Farao haisha hambulia Gaza.

²“Yahweh asema hivi: Tazama, mafuriko ya maji yanainuka huko kaskazini. Yatakuwa kama mto uliofurika! Kisha yataigharikisha nchi na kila kitu ndani yake, miji yake na watu wakaao ndani yake! Kila mtu atapiga kelele ya kuomba msaada, na wakaaji wote wa nchi wataomboleza.

³ Kwa sauti ya kukanyaga kwa kwato za farasi wao wenye nguvu, kwa mungurumo wa vibanda wazi vyao na kelele za magurudumu yao, wazazi hawatawasaidia watoto wao kwa sababu ya udhaifu wao.

⁴ Kwa maana siku inakuja itakayowaacha ukiwa Wafilisiti wote, kumwondoa kila mtu aliyesalia anayetaka kuwasaidia. Kwa maana Yahweh anawaangamiza Wafilisiti, waliosalia katika kisiwa cha Kaftori.

⁵ Maombolezo yatakuja juu ya Gaza. Hata kwa Ashikeloni, watu waliosalia bondeni watakuwa kimya. Ni kwa muda gani mtajiondoa katika maombolezo?

⁶ Ole, upanga wa Yahweh! Itachukua muda gani hata unyamaze? Rudini alani mwenu! Acha na unyamaze.

⁷ Wavezaje kuwa kimya, maana Yahweh amekuagiza. Amekuamuru kumpiga Ashikeloni na dhidi ya nchi ya pwani ya bahari.

48 ¹Juu ya Moabu, Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, “Ole kwa Nebo, kwani umekuwa ukiwa. Kiriathaimu umetekwa na kuaibishwa. Ngome zake zimeangushwa na kuaibishwa.

² Heshima ya Moabu haipo tena. Adui zake katika Heshboni walipanga njama za kumwangamiza. Walisema, ‘Njoni tumwangamize kama taifa. Madmena pia itaangamizwa - upanga utakutangulia.’

³ Sikilizeni! Sauti ya mvumo inakuja kutoka Horonaimu.

⁴ Moabu ameangamizwa. Vilio vya watoto wake vinasikika.

⁵ Wanapanda kilima cha Luhithi wakilia, njia yote kuelekea Horonaimu, vilio vinasikika kutokana na maangamizi.

⁶ Kimbieni! Okoeni maisha yenu kama kichaka cha mreteni katika nyika.

⁷ Maana kwa sababu ya tumaini lenu katika matendo na utajiri wenu, ninyi pia mtatekwa. Kisha Kemoshi atachukuliwa matekani, pamoja na makuhani na viongozi wake.

⁸ Maana mharibu atafika kila mji; hakuna mji utakaokoka. Hivyo bonde litaangamia na tambarare itateketezwa, kama alivyosema Yahweh.

⁹ Mpeni Moabu mabawa, maana ni lazima aruke mbali bila shaka. Miji yake itakuwa magofu, pasipo na mtu wa kuishi humo.

¹⁰ Na alaaniwe kila aliye mvivu katika kufanya kazi ya Yahweh! Na alaaniwe kila auzuiaye upanga wake usimwage damu!

¹¹ Moabu amekuwa akijisikia salama tangu alipokuwa kijana. Yeye ni kama mvinyo wake ambao haujamiminwa kutoka mtungi kwenda mtungi mwingine. Hajaenda matekani. Hivyo radha yake ni njema kama mwanzo; radha yake haibadiliki.

¹² Hivyo tazama, siku zinakuja - asema Yahweh - nitakapompeleke watakao mchovya na kumwaga mitungi yake yote na kupasua mitungi yake.

¹³ Kisha Moabu atamwaiibikia Kemoshi kama ambavyo nyumba ya Israeli ilivyoibikia Betheli, tumaini lao.

¹⁴ Utawezaje kusema, ‘Tu askari, wapiganaji wenye nguvu?’

¹⁵ Moabu itaangamizwa na miji yake kushambuliwa. Kwa maana vijana wake wazuri wameshuka katika eneo la machinjo. Hili ni tamko la mfalme! Yahweh Mungu wa majeshi ndilo jina lake.

¹⁶ Maangazizo ya Moabu yanakaribia; maafa yanaharakisha.

¹⁷ Ninyi nyote mlion karibu na Moabu, ombolezeni. Nanyi mijuo fahari yake, pigeni kelele hivi, ‘Ole, fimbo yenye nguvu, fimbo yenye heshima, imevunjwa.’

¹⁸ Shukeni kutoka mahali penu pa heshima na kuketi katika nchi kavu, ewe binti uishie Diboni. Maana aiangamizaye Moabu anakushambulia, atakayeziharibu ngome zako.

¹⁹ Simameni njiani na kuangalia, enyi muishio katika Aroeri. Waulizeni wanaokimbia na kutoroka. Sema, ‘Nini kimetokea?’

²⁰ Moabu ameaibika, maana amevujwa. Lieni kwa sauti na uchungu; pigeni yowe kuomba msaada. Wambieni watu waliokando ya Mto Arinoni kwamba Moabu ameangamizwa.

²¹ Basi maangamizi yamefika katika nchi ya kilima, huko Holoni, Yakza, na Mefathi,

²² huko Diboni, Nebo, na Bethi Diblathaimu,

²³ huko Kiriatahaimu, Beth Gamul, na Bethi Meoni,

²⁴ huko Keriothi na Bozra, na katika miji yote iliyomo katika nchi ya Moabu - miji iliyoko mbali na karibu.

²⁵ Nguvu za Moabu zimekwisha; mkono wake umevunjwa - asema Yahweh.

²⁶ Mnywesheni, maana alitenda kwa kiburi kinyume changu, Yahweh. Basi Moabu anapiga makofi kwa machukizo kwa matapiko yake mwenyewe, hivyo amekuwa pia kitu cha kuchekesha.

²⁷ Maana Israeli hakuwa kitu cha kuchekesha kwako? Alionekana mionganini mwa wezi, kwamba ultikisa kichwa chako kwake mara ulipoongea juu yake?

²⁸ Jitengeni na miji na kuweka kambi katika minuko, enyi watu wa Moabu. Kuwa kama njiwa anayeatamia juu ya mlango wa tundu katika miamba.

²⁹ Tumesikia juu ya kiburi cha Moabu - majivuno yake, maringo, kiburi, utukufu binafsi na kujiinua moyoni.

³⁰ Hili ni tamko la Yahweh - mimi mwenyewe najua maneno yake ya ukaidi, yasiyosaidia chochote, kama matendo yake.

³¹ Hivyo nitavumisha maombolezo kwa ajili ya Moabu, na nitapiga kelele katika huzuni kwa ajili ya Moabu. Nitaomboleza kwa ajili ya watu wa Kir Hereshi.

³² Nitalia zaidi kwa ajili yenu kuliko nilivyofanya kwa Yazeri, mzabibu wa Sibma! Matawi yako yalipita katika Bahari ya Chumvi na kufika hata Yazeri. Mwaribu ameshambulia matunda yenu ya kiangazi na mzabibu wenu.

- ³³ Hivyo sherehe na furaha vimeondolewa kutoka miti ya matunda na nchi ya Moabu. Nimekomesha mvinyo kutoka mashinikizo yao. Hawatakanyanga kwa kelele za furaha. Kelele yoyote haitakuwa kelele ya furaha.
- ³⁴ Kutoka kelele huko Heshiboni hata kufika Eleale, sauti yao inasikika hata Yahazi, kutoka Soari hata Horonaimu na Eglathi Shelishiya, hata maji ya Nimrimu yamekauka.
- ³⁵ Maana nitamkomesha kila mtu katika Moabu atoaye sadaka mahali pa juu na kuteketeza uvumba kwa miungu yake - asema Yahweh.
- ³⁶ Hivyo moyo wangu unamwombolezea Moabu kama zumari. Moyo wangu unaomboleza kama zumari kwa ajili ya watu wa Kir Heresi. Utajiri walioupata umekwisha.
- ³⁷ Maana kila kichwa kina upara na kila kidevu kimenyolewa. Chale zipo katika kila mkono, na nguo za magunia katika viuno vyao.
- ³⁸ Maombolezo yapo kila mahali, juu ya kila paa la nyumba ya Moabu na katika masoko ya Moabu. Kwa maana nimeivunja Moabu kama chungu kisichotakiwa tena - asema Yahweh.
- ³⁹ Jinsi gani imeharibiwa! Jinsi wanavyopiga kelele katika maombolezo yao! Moabu ameigeuza kwa aibu! Hivyo Moabu atakuwa kitu cha kuchekwa na kitisho kwa wote wanaomzunguka.”
- ⁴⁰ Maana Yahweh asema hivi, “Tazama, adui atakuja akiruka kama tai, akieneza mabawa yake juu ya Moabu.
- ⁴¹ Keriothi umetekwa, na ngome zake zimekamatwa. Maana siku hiyo moyo ya askari wa Moabu itakuwa kama miyo ya wanawake katika uchungu wa kujifungua.
- ⁴² Hivyo Moabu utaharibiwa kama watu, kwa kuwa walijivuna kinyume changu, Yahweh.
- ⁴³ Hofu na shimo, na mtego vinakujia, watu wa Moabu - asema Yahweh.
- ⁴⁴ Kila akimbiaye kwa sababu ya hofu ataanguka shimonii, na kila atokaye shimonii atanawsa na mtego, maana nitayaleta haya juu yao katika mwaka wa kisasi changu dhidi yao - asema Yahweh.
- ⁴⁵ Wakimbiao watasimama katika kivuli cha Heshboni bila nguvu, maana moto utatoka Heshboni, miale kutoka katikati ya Sihoni. Utateketeza paji la uso wa Moabu na juu ya vichwa vyta watu wenye majivuno.
- ⁴⁶ Ole wako, Moabu! Watu wa Kemoshi wameangamizwa, Kwa maana wana wako wamechukuliwa kama mateka na binti zako matekani.
- ⁴⁷ Lakini nitazirejesha siku njema za Moabu katika siku zijazo - asema Yahweh.” Hukumu ya Moabu inaishia hapa.

49 ¹Juu ya watu wa Amoni, Yahweh asema hivi, “Je Israeli hana watoto? Je hakuna mtu wa kurithi chochote katika Israeli? Kwa nini Moleki aikalie Gadi, na watu wake kukaa katika miji yake?

² Hivyo tazama, siku zinakuja - asema Yahweh - nitakapo sikizisha ishara ya vita juu ya Raba mionganoni mwa watu wa Amoni, hivyo itakuwa rundo lililoachwa na binti zake watawasha moto. Maana Israeli atawamiliki wanaommiliki,” asema Yahweh.

³ Piga kelele kwa maombolezo, Heshboni, maana Ai utaangamizwa! Piga kelele, Binti za Raba! Vaeni nguo za magunia. Ombolezeni na kukimbia kwa kuchanganyikiwa, maana Moleki anakwenda matekani, pamoja na makuhani na viongozi wake.

⁴ Kwa nini mnajivunia nguvu zenu? Nguvu zenu zitakwisha, binti wasioamini, ninyi mnaotumaini utajiri wenu. Mwasema, “Nani atakayekuja kinyume changu?”

⁵ Tazama, nitaleta kitisho juu yenu - hili ni tamko la Yahweh, Bwana Mungu wa majeshi - kitisho hiki kitatoka kwao wote wanaowazunguka. Kila mmoja wenu atatawanyika mbele yake. Hakutakuwa na wa kuwakusanya wanaotawanyika.

⁶ Lakini baada ya haya nitarejesha mema ya watu wa Amoni - hili ni tamko la Yahweh.”

⁷Juu ya Edomu, Yahweh wa majeshi asema hivi, Je hakuna tena hekima katika Temani? Je ushauri mwema umepotea kutoka kwa wenye ufahamu? Je hekima yao imeharibika?

⁸ Kimbieni! Rudini nyuma! Bakini katika mashimo katika ardhi, wenyeji wa Dedani. Maana naleta maafa ya Esau juu yake wakati ninaomwadhibu.

⁹ Ikiwa wavunaji wa zabibu walikuja kwako, je wasinge acha kidogo? Ikiwa wezi walikuja usiku, je wasingeiba kiasi walichotaka?

¹⁰ Lakini nimempiga Esau kwa ukiwa. Nimefunua maficho yao. Hivyo hataweza kujificha mwenyewe. Watoto wake, ndugu zake, na jirani zake wameharibiwa, wamepotea.

¹¹ Acha nyuma yatima wako. Nitachukua uhai wao, na wajane wako wanaweza kuniamini.”

¹²Maana Yahweh asema hivi, “Tazama, wasiostahili ni lazima wanywe sehemu ya kikombe. Je mnadhani mtaachwa bila kuadhibiwa? Hapana, maana hakika mtakunyuwa.¹³Maana nimekwisha apa kwangu mimi mwenyewe - asema Yahweh - Hiyo Bozra itakuwa hofu, aibu, magofu, na kitu cha laana. Miji yake yote itakuwa magofu daima.

¹⁴Nimesikia habari kutoka kwa Yahweh, na mjumbe ametumwa katika mataifa, ‘Kusanyikeni na kumpiga. Jiandaeni kwa vita.’

¹⁵“Maana tazama, nimekfanya kuwa mdogo kulinganisha na mataifa mengine, yenyе kudharauliwa na watu.

¹⁶ Na kwa hofu yenu, kiburi cha moyo wako kimekudanganya, wakaaji wa maeneo ya mwinuko, ninyi mliomiliki vilele vya vilima ili mfanye viota vyenu kama tai. Nitawashusha kutoka huko - asema Yahweh.

¹⁷ Edomu atakuwa kitisho kwa kila aipitaye. Kila mtu atatetemeka na kutoa sauti kwa sababu ya maafa yake.

¹⁸ Kama maangamizi ya Sodoma na Gomora na jirani zake,” asema Yahweh, “hakuna atakayeishi pale; hakuna mtu atakayekaa huko.

¹⁹ Tazama, nitapanda kama simba kutoka katika misitu ya Yordani hata eneo la malisho mabichi. Maana nitaharakisha kumfanya Edomu kumkimbia, nami nitamweka mwengine atakayekuwa amechaguliwa kwa usimamizi huo. Maana ni nani aliyekama mimi, ni nani atakayenagiza kuja? Mchungaji gani awezaye kunizuia?

²⁰ Hivyo sikiliza mipango ambayo Yahweh ameamua dhidi ya Edomu, mipango aliyofanya kinyume cha wakao Temani. Bila shaka wataondolewa, hata kundi ndogo kuliko yote. Nchi yao yenyе malisho yao mabichi itageuzwa kuwa sehemu zenye magofu.

²¹ Kwa kishindo cha kuanguka kwao nchi hutikisika. Sauti ya milio ya kukata tamaa inasikika katika Bahari ya Shamu.

²² Tazama, mtu fulani atapiga kama tai, na kushuka chini kwa kasi na kueneza mabawa yake juu ya Bozra. Kisha katika siku hiyo, mioyo ya askari wa Edomu itakuwa kama moyo wa mwanamke katika kuzaa.”

²³Juu ya Dameski: “Hamathi na Arpadi zitaabitika, maana wamesikia habari ya madhara. Wanayeyuka! Wamesumbuka kama bahari, isiyotulia.

²⁴ Dameski umekuwa dhaifu sana. Unageuka kukimbia; hofu imeushika, Mahangaiko na maumivu yameupata, kama uchungu wa mwanamke ajifunguaye.

- ²⁵ Watu wake wanasema, "Umekuwa jji maarufu, jji ambaa nimeufurahia, kabla haujaachwa?
- ²⁶ Kwa hiyo vijana wake wataanguka katika mitaa yake na askari wake wote watateketea siku hiyo - hili ni tamko la Yahweh Mungu wa majeshi."
- ²⁷ "Maana nitawasha moto katika kuta za Dameski, nami nitazivunja ngome za Beni Hadadi."
- ²⁸ Juu ya Kedari na falme za Hazori, Yahweh amwambia hivi Nebukadneza (Basi Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa akienda kuyashambulia maeneo haya): "Inuka na uipige Kedari na kuwaharibu wale watu wa mashariki.
- ²⁹ Jeshi lake litachukua hema zao na makundi yao, nguzo za hema yao, na vitu vyao vyote. Watachukua ngamia wao kutoka kwa watu wa Kedari na kuwaambia, 'Hofu ipo pande zote!'
- ³⁰ Kimbia, Tangatanga mbali! Kaa katika mahandaki ardhini, mkaao Hazori - asema Yahweh - maana Nebukadneza mfalme wa Babeli amepanga mpango kinyume chenu. Kimbieni! Geukeni!
- ³¹ Simama! Lishambulie taifa lililokatika amani, waishio salama," asema Yahweh. Hawana malango wala nguzo ndani yao, na watu wake wanakaa wenyewe.
- ³² Maana farasi wao watakuwa mateka, na wingi wa mali zao utakuwa mateka wa vita. Kisha nitawatawanya katika kila upepo wanaonyoa pembe za nywele zao, nami nitaleta madhara juu yao kutoka kila upande - hili ni tamko la Yahweh.
- ³³ Hazori utakuwa makao ya mbweha, nchi isiyofaa daima. Hakuna atakayeishi huko; hakuna mwanadamu atakayekaa huko."
- ³⁴ Hili ni neno la Yahweh lililomjia Yeremia nabii kuhusu Elamu. Ilikuwa wakati wa mwanzo wa kutawala kwake Sedekia mfalme wa Yuda, naye akasema,
- ³⁵ "Yahweh Mungu wa majeshi asema hivi: Tazama, ninakaribia kumvunja mpiga upinde wa Elamu, sehemu kuu ya nguvu zao.
- ³⁶ Maana nitaleta pepo nne kutoka katika pande nne za mbingu, nami nitawatawanya watu wa Elamu katika pepo hizo zote. Hakutakuwa na taifa ambalo kwalo waliotawanywa kutoka Elamu hawatakwenda.
- ³⁷ Hivyo nitawavunjavunja Elamu mbele ya adui zao na mbele ya watafutao uhai wao. Maana nitaleta maangamizo dhidi yao, hasira ya gadhabu yangu - hili ni tamko la Yahweh - nami nitapeleka upanga nyuma yao hata nitakapowafuta wote.
- ³⁸ Kisha nitaweka kitu changu cha enzi huko Elamu na kumwangamiza mfalme na viongozi wao kutoka huko - asema Yahweh -
- ³⁹ na itakuwa siku zijazo kwamba nitarejesha mema ya Elamu - asema Yahweh."

50 ¹Hili ni neno alilolisema Yahweh juu ya Babeli, nchi ya Wakaldayo, kwa mkono wa Yeremia nabii,

²“Wajulishe mataifa ili wasikie. Toa ishara ili wasikie. Usiiache. Sema, ‘Babeli imetwaliwa. Beli ameaibika. Merodaki amefadhaika. Sanamu zake zimeaibishwa; vinyago vyake vimefadhaika

³ Taifa kutoka kaskazini litainuka kinyume chake, ili kuifanya nchi yake ukiwa. Hakuna hata mmoja, awe mtu au mnyama, atakayeishi ndani yake. Wataondoka.

⁴ Katika siku hizo na wakati huo - hili ni tamko la Yahweh - watu wa Israeli na watu wa Yuda watakusanyika ili kwenda kwa kulia na kumtafuta Yahweh Mungu wao.

⁵ Watauliza njia ya kwenda Sayuni nao watakwenda huko, wakisema, tutakwenda wenyewe ili kuungana na Yahweh katika agano la milele lisilosahaaulikal

⁶ Watu wangu wamekuwa kondoo waliopotea. Wachungaji wao wamewapoteza milimani; wamewageuza kutoka mlima hata mlima. Walikwenda, wakasahau mahali walipokuwa wanaishi.

⁷ Kila awaendeaye anawararua. Washitaki wao walisema, ‘Hatuna hatia, kwa sababu walimtenda dhambi Yahwe, nyumbani kwao halisi - Yahweh, tumaini la mababu zao.’

⁸ Tokeni kati ya Babeli; tokeni katika nchi ya Wakaldayo; iweni kama wafanyakyo mabeberu mbele ya kundi lote.

⁹ Maana tazama, ninaelekea kupeleka na kuinua kinyume cha Babeli kundi la mataifa makubwa kutoka kaskazini. Yatajipanga yenyewe kinyume chake. Kutoka hapo Babeli utatekwa. Mishale yao ni kama shujaa mzoefu asiyerudi mikono tupu.

¹⁰ Kaldayo itakuwa mateka. Wote waitekao wataridhi - asema Yahweh.

¹¹ Mnafurahi, mnasherehekeea kuteka urithi wangu; mnarukaruka kama ndama anayekanya katika malisho yake; mnalia kama farasi mwenye nguvu.

¹² Hivyo mama yenu ataaibika sana; aliywazaa atafadhaika. Tazama, atakuwa wa mwisho katika mataifa, nyika, nchi kame, na jangwa.

¹³ Kwa sababu ya hasira ya Yahweh, Babeli haitakaliwa, lakini itakuwa ukiwa mtupu. Kila apitaye kando ataogopa kwa sababu ya Babeli na atatoa sauti kwa sababu ya majeraha yake.

¹⁴ Jipangeni wenyewe kumzunguka Babeli kinyume chake. Kila apindaye upinde na ampige. Msizue mshale wenu wowote, maana amemtenda dhambi Yahweh.

¹⁵ Pigeni kelele za ushindi kinyume chake ninyi nyote mmzungukao. Amesalimu mamlaka yake; minara yake imeanguka. Kuta zake zimebomolewa, maana hiki ni kisasi cha Yahweh. Jilipizeni kisasi juu yake! Mtendeeni kama alivyoyatenda mataifa mengine.

¹⁶ Waharibuni wote mkulima apandaye mbegu naye atumiaye mundu wakati wa mavuno katika Babeli. Haya kila mtu na arudi kwa watu wake kutoka upanga wa mtesaji; na wakimbilie katika nchi yao wenyewe.

¹⁷ Israeli ni kondoo aliyetawanywa na kupelekwa na simba mbali. Kwanza mfalme wa Ashuru alimrarua; kisha baadaye, Nebukadneza mfalme wa Babeli akavunja mifupa yake.

¹⁸Kwa hiyo Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi: Tazama, nitamwadhibu mfalme wa Babeli na nchi yake, kama nilivyomwadhibu mfalme wa Ashuru.

¹⁹ Nitamrudisha Israeli katika nchi yake; atajilisha katika Karmeli na Bashani. Kisha atajishibisha katika nchi ya kilima ya Efraimu na Gileadi.

²⁰ Siku hizo na wakati huo, asema Yahweh, uovu utatafutwa katika Israeli, lakini hautaonekana. Nitauliza kuhusu dhambi za Yuda, lakini hazitaonekana, maana nitawasamehe mabaki niliowaacha.”

²¹ Inuka dhidi ya nchi ya Merathaimu, kinyume chake nao waishio Pekodi. Wapigeni kwa makali ya upanga na mwatenge kwa ajili ya maangamizo - asema Yahweh - fanyeni kila ninachowaamru.

²² Sauti ya vita na maangamizi ya kustaajabisha yamo katika nchi.

²³ Jinsi gani nyundo ya mataifa yote imekatiliwa mbali na kuharibiwa. Jinsi Babeli amekuwa kitu cha kushangaza kati ya mataifa.

²⁴ Nimetega mtego dhidi yako. Umenaswa, Babeli, nawe haukutambua! Ulionekana na kukamatwa, tangu uliponidhihaki, Yahweh.

²⁵ Yahweh amefungua ghala lake la silaha na anachukua silaha kwa ajili ya kutekekeleza hasira yake. Kuna kazi kwa ajili ya Yahweh Mungu wa majeshi katika nchi ya Wakaldayo.

²⁶ Mshambulie kutokea mbali. Fungua maghala yake ya chakula na kumrundika kama marundo ya nafaka. Mtenge mbali na maangamizi. Usimbakizie masalia.

²⁷ Ua madume wake wote wa ng'ombe. Washushe sehemu ya machinjio. Ole wao, maana siku yao imefika - wakati wa kuadhibiwa kwao.

- ²⁸ Kuna sauti ya wale wanaokimbia, walonusurika, katika nchi ya Babeli. Hawa watatoa taarifa ya kisasi cha Yahweh Mungu wetu kwa Sayuni, kisasi kwa hekalu lake.”
- ²⁹ Ita wapiga pinde dhidi ya Babeli - wale wote wapindao pinde zao. Piga kambi kinyume chake, na msimwache yeoyote kutoroka. Mlipeni kwa kile alichofanya. Mfanyieni kwa kipimo alichotumia. Maana amemdharaau Yahweh, Mtakatifu wa Israeli.
- ³⁰ Hivyo vijana wake wataanguka katika viwanja vya mji, na wapiganaji wake wote wataangamizwa siku hiyo - hili ni tamko la Yahweh.”
- ³¹ Tazama, mimi ni kunyume chako, mwenye majivuno - hili ni tamko la Bwana Yahweh Mungu wa majeshi - maana siku yako imefika, mwenye kiburi, wakati nitakapo kuadhibu.
- ³² Hivyo wenye kiburi watajikwaa na kuanguka. Hakuna atakaye wainua. Nitawasha moto katika miji yao; utateketeza kila kitu kati yake.
- ³³ Yahweh Mungu wa majeshi asema hivi: watu wa Israeli wamenyanyaswa, pamoja na watu wa Yuda. Wote waliowateka bado wanawashikilia; wanakataa kuwaacha waondoke.
- ³⁴ Yeye awaokoaye ni mwenye nguvu. Yahweh Mungu wa majeshi ni jina lake. Kwa hakika atalitetea shitaka lao, ili kuleta pumziko katika nchi, na kuwapiga wakaao Babeli.
- ³⁵ Upanga u juu ya Wakalidayo - asema Yahweh - na juu ya wakaao Babeli, viongozi wake, na wenye hekima wake.
- ³⁶ Upanga unakuja juu ya waganga, ili wajione kuwa wajinga. Upanga utakuwa juu ya askari wake, hivyo watajaa hofu.
- ³⁷ Upanga utakuwa juu ya farasi wake, vibandawazi vyao na watu wote waliomo Babeli, hivyo watakuwa kama wanawake. Upanga utakuwa juu ya ghala zake, nazo zitatekwa.
- ³⁸ Ukame unakuja juu ya maji yake, hivyo yatakauka. Maana ni nchi ya miungu wasiofaa, na wanafanya kama watu waliofanywa punguani kwa miungu yao isiyosaidia.
- ³⁹ Hivyo wanyama wa jangwani wakaishi na mbwea wataishi huko, na watoto wa mbuni wataishi ndani yake. Kwa muda wote, hatakaliwa tena. Kutoka kizazi hata kizazi, hatakaliwa tena na watu.
- ⁴⁰ Kama vile Mungu alivyoziangamiza Sodoma na Gomora na majirani zake - asema Yahweh - hakuna atakayeishi huko; hakuna mtu atakayekaa ndani yake.”
- ⁴¹ “Tazama, watu wanakuja kutoka kaskazini, maana taifa kubwa na wafalme wengi wamemtikisa kutokea mbali.
- ⁴² Watachukua pinde na mishale. Ni wakatili na hawana huruma. Sauti yao ni kama mngurumo wa bahari, na wamepanda farasi katika mpangilio kama watu wapiganaao, dhidi yako, binti Babeli.
- ⁴³ Mfalme wa Babeli amesikia habari yao na mikono yake imelegea kwa huzuni. Mashaka yamemshika kama mwanamke katika utungu.
- ⁴⁴ Tazama! Anakwenda juu kama simba atokaye katika miinuko ya Yordani kuelekea katika eneo la malisho ya uvumilivu. Maana kwa haraka nitawafanya wakimbie kutoka humo, nami nitamweka mtu aliyechaguliwa kwa uangalizi wake. Maana ni nani aliye kama mimi, na ni nani atakayeniagiza? Mchungaji gani awezaye kunizuia?
- ⁴⁵ Sikilizeni mipango ambayo Yahweh ameamua juu ya Babeli, mipango aliyonayo dhidi ya nchi ya Wakalidayo. Kwa hakika wataondolewa, hata kundi ndogo zaidi. Eneo lao la malisho litageuzwa kuwa sehemu zenye magofu.
- ⁴⁶ Kwa sauti ya kuangushwa kwa Babeli nchi inatikisika, na sauti ya mateso yao inasikiwa kati ya mataifa.”

51 ¹Yahweh asema hivi: Tazama, ninakwenda kuleta upopo wa maangamizi dhidi ya Babeli na dhidi yao waishio ndani ya Leb Kamai.

² Nitawatuma Babeli wageni. Watamtawanya na wataifanya ukiwa nchi yake, maana watakuja kinyume chake kutoka pote siku ya madhara.

³ Msiwaache wapiga mishale wakapinda pinde zao; msiwache wakavaa silaha zao. Msiwahifadhi vijana wake wa kiume; litengeni jeshi lake lote kwa maangamizi.

⁴ Maana watu waliojeruhiwa wataanguka katika nchi ya Wakaldayo; waliouawa wataanguka katika mitaa yake.

⁵ Maana Israeli na Yuda hawajaachwa na Mungu wao, na Yahweh Mungu wa majeshi, japokuwa nchi yao imejaa na maasi yaliyotendwa kinyume cha Mmoja aliye Mtakatifu wa Israeli.

⁶ Kimbieni kutoka Babeli; kila mtu na ajiokoe mwenyewe. Msiangamie katika maasi yake. Maana ni wakati wa kisasi cha Yahweh. Atamlipa kwa yote.

⁷ Babeli alikuwa kikombe cha dhahabu mkononi mwa Yahweh kilichoinywesha nchi yote; mataifa walikunywa mvinyo wake wakawa wendawazimu.

⁸ Babeli utaanguka ghafla na kuangamizwa. Mwombolezeeni! Mpeni dawa kwa maumivu yake; pengine aweza kupona.

⁹ Tulinuia kumponya Babeli, lakini hajaponywa, haya na tumwache twende, katika nchi yetu. Maana hatia yake imefika juu mbinguni; imerundikwa kufika mawinguni.

¹⁰ Yahweh ametamka kwamba sisi hatuna hatia. Njooni, teseme katika Sayuni matendo ya Yahweh Mungu wetu.'

¹¹ Noweni mishale na kuchukua ngao. Yahweh anaikoroga roho ya mfalme wa Wamedi katika mpango wa kuiangamiza Babeli. Hii ni kwa kisasi cha Yahweh, kisasi kwa maangamizi ya hekalu lake.

¹² Inueni bendera juu ya kuta za Babeli; wekeni walinzi. Wekeni waangalizi; wekeni askari waviziao ili kumkamata kila akimbiliaye mjini, maana Yahweh atafanya kile alichokipanga. Atafanya alichokisema juu ya wakaao Babeli.

¹³ Enyi mwishio kati ya chemchemi nydingi za maji, ninyi mlion na wingi wa hazina, mwisho wenu umefika. Upindo wa maisha yenu umepunguzwa.

¹⁴ Yahweh Mungu wa majeshi ameapa kwa maisha yake, 'nitakujaza na watu, kama pigo la nzige; watainua kelele za vita juu yako.'

¹⁵ Ameifanya dunia kwa nguvu zake; akaiweka dunia mahali kwa hekima yake. Kwa ufahamu wake alizitanda mbingu.

¹⁶ Anapovuma, kunakuwa na mvumo wa maji mbinguni, maana huleta umande kutoka miisho ya dunia. Hufanya radi kwa ajili ya mvua na kuituma na kuutuma upopo kutoka katika maghala ya nyumba zake.

¹⁷ Kila mtu anakuwa kama mnyama asiye na maarifa; kila mfua chuma ameaibishwa na sanamu zake. Maana mwonekano wake unadanganya; maana hakuna uzima ndani yake.

¹⁸ Hazifai, kazi ya wafanya dhihaka; wataangamizwa wakati wa kuadhibiwa kwao.

¹⁹ Lakini Mungu, urithi wa Yakobo, siyo kama hawa, maana ye ye ndiye afanyaye vitu vyote. Israeli ni kabilia ya urithi wake; Yahweh Mungu wa majeshi ni jina lake.

²⁰ Wewe ni nyundo ya vita yao, silaha ya vita yangu. Kwa wewe nitawaponda mataifa na kuharibu falme.

²¹ Kwa wewe nitaponda farasi na wawapandao; kwa wewe nitaponda vibandawazi na madereva wake.

²² Kwa wewe nitawafutilia mbali mwanaume na mwanamke; kwa wewe nitafutilia mbali mzee na kijana. Kwa wewe nitafutilia mbali kijana wa kiume na wasichana bikra.

²³ Kwa wewe nitafutilia mbali wachungaji na makundi yao; kwa wewe nitawafutilia mbali wakulima na jozi zao za kulimia. Kwa wewe nitawafutilia mbali watawala na maafisa.

²⁴ Maana mbele yako nitamlipa Babeli na wote wakaao Ukaldayo kwa maovu yote waliyoyafanya huko Sayuni - hili ni tamko la Yahweh.

²⁵ Tazama, mimi ni kinyume chako, ewe mlima, wewe unayewaharibu watu wengine - hili ni tamko la Yahweh - kuiharibu dunia yote. Nitakupiga na mikono yangu na kuvirisha chini kutoka ukingo wa kilima. Kisha nitakufanya mlima ulioteketezwa kabisa kwa moto.

²⁶ Hivyo hawatachukua kwako jiwe lolote ili kujengea pembe ya nyumba au msingi; kwani utakuwa ukiwa wa milele - hili ni tamko la Yahweh.

²⁷ Inua bendera ya vita juu ya nchi. Piga tarumbeta katika mataifa. Yaite mataifa yamshambuliye: Ararati, Mini na Ashkenazi. Teua majemedari wa kumshambulia; leta farasi kama nzige warukao.

- ²⁸ Waandae mataifa kumshambulia: wafalme wa Wamedi na magavana wao, maafisa wake wote na nchi yake yote.
- ²⁹ Maana nchi itatikisika na kudhoofika, kwa kuwa mipango ya Yahweh inaendelea juu ya Babeli, kuifanya nchi ya Babeli kuwa nchi isiyofaa mahali pasipo na mtu.
- ³⁰ Maaskari wameacha kupigana huko Babeli; wamekaa katika ngome zao. Nguvu zao zimeshindwa; wamekuwa wanawake - nyumba zake zipo motoni, makomeo ya malango yake yamevunjika.
- ³¹ Mjumbe hukimbia ili amwambie mjumbe mwengine, na mtoa habari humwambia mtoa habari mwengine ili amwambie mfalme wa Babeli kwamba mji wake umetwaliwa kutoka mwisho hata mwisho.
- ³² Hivyo vivuko katika mito vimekamatwa; adui anaunguza mafunjo ya bwawa, na wapiganaji wa Babeli wamechanganyikiwa.
- ³³ Maana Yahweh Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi: Binti Babeli ni kama sakafu ya kupuria. Ni muda wa kumkanya. Ni kitambo kidogo wakati wa mavuno utakuja juu yake.
- ³⁴ Yerusalemu husema, ‘Nebukadneza mfalme wa Babeli amenirarua. Amenikausha na amenifanya kuwa mtungi mtupu. Amenimeza kama joka. Alijishibisha kwa chakula changu chema. Amenitupa mbali.’
- ³⁵ Wenyeji wa Sayuni watasema, ‘Gasia nilizofanyiwa na mwili wangu na ziwe kwa Babeli.’ Yerusalemu atasema, ‘Damu yangu na iwe juu ya wakaao Ukaldayo.’
- ³⁶ Kwa hiyo Yahweh asema hivi: Tazama, nikotayari kulitetea shitaka lako na kuleta kisasi kwa ajili yako. Maana nitayakausha maji ya Babeli na kufanya vyanzo vyake kukauka.
- ³⁷ Babeli utakuwa rundo la magofu, pango la mbweha, sehemu itishayo, kitu cha kutoa sauti ya nyoka, pasipo na watu.
- ³⁸ Wababeli wataunguruma kwa pamoja kama wanasimba. Watanguruma kama watoto wa simba.
- ³⁹ Wanapopashwa moto kwa hasira, nitawafanyia sherehe; nitawalewesha hata wafurahi, na kisha kulala usingizi usio na mwisho hata wasiamke - hili ni tamko la Yahweh -
- ⁴⁰ Nitawapeleka chini kama wanakondoo kwa mchinjaji, kama kondoo ndume pamoja na mbuzi majike.
- ⁴¹ Jinsi Babeli ulivyotekwa! Hivyo fahari ya dunia yote imekamatwa. Jinsi Babeli ulivyofanyika sehemu yenye magofu kati ya mataifa.
- ⁴² Bahari imekuja juu ya Babeli! Amefunkwa na mawimbi yavumayo.
- ⁴³ Miji yake imekuwa ukiwa, sehemu kame na nyika, nchi isiyo na watu, na hakuna mtu apitaye hapo.
- ⁴⁴ Hivyo nitamwadhibu Beli huko Babeli; nitakitoa kinywani mwake alichokimeza, na mataifa hawatamminikia tena pamoja na wazao wao. Kuta za Babeli zitaanguka.
- ⁴⁵ Tokeni kati yake, enyi watu wangu. Kila mmoja wenu aokowe maisha yake kutoka katika hasira ya gadhabu yangu.
- ⁴⁶ Msiache miyo yenu ikaogopa au kuhofu habari iliyosikiwa nchini, maana habari itakuja siku moja. Baada yake mwaka unaofuata kutakuwa na habari, na ghasia zitakuwa nchini. Mtawala atakuwa kinyume cha mtawala.
- ⁴⁷ Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja nitakapo adhibu sanamu za Babeli. Nchi yake yote itaaibika, na wote waliochinjwa wataanguka ndani yake.
- ⁴⁸ Kisha mbingu na nchi, na vyote vilivymo ndani yake vitafurahi juu ya Babeli. Maana mhalibifu atamjia kutoka kaskazini - hili ni tamko la Yahweh.
- ⁴⁹ “Kama Babeli alivyowafanya waliouawa wa Israeli kuanguka, hivyo waliouawa katika nchi yake wataanguka katika Babeli.
- ⁵⁰ Ondokeni!, Manusura wa vita, Msikawie. Mkumbukeni Yahweh tokea mbali; Yerusalemu na ikumbukwe.
- ⁵¹ Tumeaibika, maana tumesikia matusi; dhihaka imefunka nyuso zetu, maana wageni wameingia mahali patakatifu pa nyumba ya Yahweh.
- ⁵² Kwa hiyo, tazama, siku zinakuja - hivi ndivyo asemavyo Yahweh - nitakapoziadhibu sanamu zake, na waliojeruhiwa watanung'unika kwa maumivu katika nchi yake yote.
- ⁵³ Maana hata kama Babeli angepanda mbinguni au kujenga ngome zake ndefu, aharibuye kutoka kwangu angemwendea - hili ni tamko la Yahweh.
- ⁵⁴ Kelele ya maangamizi ilitoka Babeli, anguko kubwa kutoka nchi ya Wakaldayo.
- ⁵⁵ Maana Yahweh anaiharibu Babeli. Anaifanya kelele ya sauti yake kuisha. Adui zake wanaunguruma kama mawimbi ya maji mengi; kelele yao imekuwa na nguvu.
- ⁵⁶ Maana aharibuye amekuja kinyume chake - kinyume cha Babeli! - Na shujaa wake wametekwa. Pinde zao zimevunjwa, maana Yahweh ni Mungu wa kisasi; atatekeleza kisasi hiki.

⁵⁷Maana nitawafanya wana wafalme wake, wenye hekima wake, maofisa wake, na maaskari wake kulewa, nao watalala usingizi kwa usingizi usioisha na bila kuamka - hili ni tamko la mfalme: Yahweh Mungu wa majeshi ndilo jina lake.

⁵⁸Yahweh Mungu wa majeshi asema hivi: Ukuta mnene wa Babeli utaangushwa kabisa, na malango marefu yataunguzwa. Kisha watu wanaokuja kumsaidia watafanya kazi isiyofaa; kila mataifa wanachajaribu kukifanya kwa ajili yake kitateketezwa kwa moto.”

⁵⁹Hili ndilo neno Yeremia nabii alilomwamuru Seraya mwana wa Neria mwana wa Makseye alipokwenda na Sedekia mfalme wa Yuda huko Babeli katika mwaka wa nne wa kutawala kwake. Basi Seraya alikuwa afisa mwandamizi.⁶⁰ Maana Yeremia alikuwa ameandika katika gombo kuhusu madhara yote yaliyokuwa yakienda kutendeka juu ya Babeli - maneno haya yote yaliyokuwa yameandikwa juu ya Babeli⁶¹Yeremia akamwambia Seraya, “Unapokwenda Babeli, hakikisha unayasoma maneno haya yote.⁶²Nawe utasema, ‘Yahweh, wewe! - Wewe mwenyewe umesema kwamba utapaharibu mahali hapa. Hapatakuwa na wenyiji, watu au wanyama. Patakuwa nchi isiyofaa daima.⁶³Kisha mtakapomaliza kusoma gombo hili, funga jiwe kubwa juu yake na ulitupe katikati ya Frati.⁶⁴Sema, ‘Babeli utazama kama hivi. Hautainuka kwa sababu ya mabaya ninayoyapeleka juu yake, nao wataanguka.” Maneno ya Yeremia yanaishia hapa.

⁵² ¹Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala; akatawala miaka kumi na mmoja huko Yerusalem. Jina la mamaye lilikuwa Hamutali; alikuwa binti Yeremia wa Libna.² Akafanya maovu machoni pa Yahwe; akafanya kila alichokifanya Yehoyakimu.³ Kwa hasira ya Yahweh, matukio haya yote yalitukia Yerusalem na Yuda, hata alipowatoa mbele yake mwenyewe. Kisha Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli.⁴ Ikawa katika mwaka wa tisa wa utawala wa mfalme Sedekia, katika mwezi wa kumi, na siku ya kumi ya mwezi huo, Nebukadneza, mfalme wa Babeli, alikuja na jeshi lake lote dhidi ya Yerusalem. Wakapiga kambi kuukabili, nao wakajenga ukuta wa kuusuria kuuzunguka.⁵ Hivyo mji ukausuriwa mpaka mwaka wa kumi na moja wa utawala wa mfalme Sedekia.

⁶Katika mwezi wa nne, siku ya tisa ya mwaka huo, njaa ikawa kali sana mjini hata hakukuwa na chakula kwa watu wa nchi.⁷ Kisha mji ukatobolewa, na wapiganaji wote wakakimbia nje ya mji wakati wa usiku kwa njia ya lango lililokuwa kati ya kuta mbili, kwa bustani ya mfalme, japokuwa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka mji. Hivyo wakaenda kwa njia ya Araba.⁸ Lakini jeshi la Wakaldayo likamfuatia mfalme na kumpata Sedekia katika tambarare za bonde la Mto Yordani karibu na Yeriko. Jeshi lote lilikuwa limetawanyika mbali naye.

⁹Wakamkamata mfalme na kumleta hadi kwa mfalme wa Babeli huko Ribla katika nchi ya Hamathi, alipotoa hukumu juu yake.¹⁰ Mfalme wa Babeli akawachinja wana wa Sedekia mbele ya macho yake, na huko Ribla akawachinja viongozi wote wa Yuda.¹¹ Kisha akayaondoa macho ya Sedekia, akamfunga katika vifungo vyta shaba, na kumleta Babeli. Mfalme wa Babeli akamweka kifungoni hata siku ya kufa kwake.

¹²Basi mwezi wa tano, siku ya kumi ya mwezi, ambao ulikuwa mwaka wa kumi na tisa wa utawala wa mfalme Nebukadneza, mfalme wa Babeli, Nebuzaradani akaja Yerusalem. Alikuwa jemedari wa walini wa mfalme na mtumishi wa mfalme wa Babeli.¹³ Akaiteketeza nyumba ya Yahweh, kasiri, na nyumba zote za Yerusalem; pia kila jengo mhimu mjini alilichoma.¹⁴ Kama kwa kuta za kuuzunguka Yerusalem, jeshi lote la Wababeli lililokuwa pamoja na jemedari wa mlinzi wakaviharibu.¹⁵ Kama kwa watu maskini sana, watu waliosalia walioachwa katika mji, waliokuwa wamemwendea mfalme wa Babeli, na baadhi ya watu wenye ujuzi - Nebuzaradani, jemedari wa askari walini, akawachukua baadhi yao uhamishoni.¹⁶ Lakini Nebuzaradani, jemedari wa mlinzi, akawaacha baadhi ya maskini sana wa nchi kuitunza mizabibu na mashamba.

¹⁷Lakini kwa nguzo za shaba zilizokuwa katika nyumba ya Yahweh, mishikio na bahari ya shaba iliyokuwa katika nyumba ya Yahweh, Wakaldayo wakaivunja vipande wakaondoka navyo kurudi Babeli.¹⁸ Vyungu, makoleo, kinara cha taa, mabakuri, na vitu vyote vya shaba ambavyo makuhani walikuwa wakivitumia hekaluni - Wakaldayo wakavichukua vyote.¹⁹ Makalai na chetezo cha uvumba, mabakuri, vyungu, kinara cha taa, vikaango, makalai zilizotengenezwa kwa dhahabu, na zilizotengenezwa kwa dhahabu - kapteni wa mlinzi wa mfalme akazichukua pia.

²⁰ Nguzo mbili, bahari, na ng'ombe kumi na wawili wa shaba waliokuwa chini yake, vitu Selemani alivyokuwa amevifanya kwa ajili ya nyumba ya Yahweh, vikiwa na shaba nydingi sana isiyoweza kupimwa.²¹ Nguzo zilikuwa na urefu wa dhiraha kumi na nane kila moja, na mstari kuzunguka kila moja wenye urefu wa dhiraha kumi na mbili. Kila moja ilikuwa na unene wa vidole vinne na tundu.²² Kichwa cha shaba kilikuwa juu yake. Kichwa kilikuwa dhiraha tano urefu wake, kazi ya waya zinazokingamana na makomamanga kukizunguka. Chote kilitengenezwa kwa shaba. Na nguzo nyingine ilikuwa na makomamanga yake vilikuwa kama ya kwanza.²³ Hivyo kulikuwa na makomamanga tisini na sita ubavuni mwa kila kichwa, na makomamanga mia moja juu ya nyaya zilizokingamana kukizunguka.

²⁴ Jemedari wa mlinzi akamchukua Seraya mfungwa, kuhani mkuu, pamoja na Sefania, kuhani wa pili, na wale walinda lango watatu.²⁵ Kutoka mjini akamchukua mfungwa afisa aliyekuwa juu ya askari, na watu saba wa wale waliomshauri mfalme, waliokuwa wamesalia mjini. Akamchukua mfungwa afisa wa jeshi la mfalme aliyekuwa na wajibu wa kuwaingiza watu katika jeshi, pamoja na watu mashuhuri sitini kutoka katika nchi waliokuwamo mjini.²⁶ Kisha Nebuzaradani, jemedari wa mlinzi, akawachukua na kuwaleta kwa mfalme wa Babeli huko Ribla.²⁷ Mfalme wa Babeli akawaua huko Ribla katika nchi ya Hamathi. Kwa njia hii, Yuda akaondoka katika nchi yake na kwenda uhamishoni.²⁸ Hawa walikuwa watu Nebukadneza alichukuwa 832 kutoka Yerusalem.²⁹ Katika mwaka wa ishirini na tatu wa Nebukadneza, Nebuzaradani, jemedari wa walini wa mfalme, aliwahamisha Wayudea 3,023.³⁰ Katika mwaka wa kumi na nane wa Nebukadneza alichukuwa 832 kutoka Yerusalem. Katika mwaka wa ishirini na tatu wa Nebukadneza, Nebuzaradani, jemedari wa walini wa mfalme, aliwahamisha Wayudea 745. Jumla ya watu walioamishwa walikuwa 4,600.

³¹Ikawa baadaye katika mwaka wa thelathini na saba wa kufungwa kwake Yohoyakini, mfalme wa Yuda, katika mwezi wa kumi na mbili, siku ya ishirini na tano ya mwezi, Evili Merodaki, mfalme wa Babeli akamfungua Yehoyakini mfalme wa Yuda kutoka kifungoni. Ilikuwa mwaka ambaao Evili Merodaki alianza kutawala.

³²Akaongea naye kwa ukarimu na akampa kitu cha heshima kuliko cha wafalme wengine aliokuwa pamoja nao huko Babeli.³³Evili Merodaki akaondoa mavazi ya gerezani ya Yehoyakini, na Yehoyakini akala chakula cha daima katika meza ya mfalme siku zote zilizosalia za maisha yake.³⁴Na alipewa posho ya chakula cha kila siku kwa maisha yake yote yaliyosalia mpaka siku ya kufa kwake.

Maombolezo

1 ¹Mji ambaao mwanzo ulikuwa na watu wengi sasa umekaa peke yake. Umekuwa kama mjane, japo alikuwa taifa kubwa. Alikuwa mtoto wa mfalme mionganoni mwa mataifa, lakini sasa amelazimishwa utumwani.

² Analia na kuomboleza usiku, na machozi yake yanafunika mashavu yake. Hamna hata mpenzi wake anaye mliwaza. Marafiki wake wote wamemsaliti. Wamekuwa maadui wake.

³ Baada ya umaskini na mateso, Yuda ameenda matekani. Anaishi mionganoni mwa mataifa na hapati pumziko lolote. Wanao wakimbiza wamewapata katika upweke wake.

⁴ Barabara za Sayuni zinaomboleza kwasababu hakuna anaye kuja kwenye sherehe iliyo andaliwa. Malango yake yote ni ukiwa. Makuhani wake wote wana sononeka. Mabikra wake wana huzuni na yeze mwenyewe yupo katika ugumu.

⁵ Maadui wake wamekuwa bwana zake; maadui wake wana fanikiwa. Yahweh amemuadhibu kwa dhambi zake nyingi. Watoto wake wadogo wanaenda matekani kwa maadui zake.

⁶ Uzuri umemwacha binti wa Sayuni. Watoto wa mfalme wamekuwa kama ayala ambaye haoni malisho, na wanaenda bila uwezo kwa wanao wakimbiza.

⁷ Katika siku za mateso yake na kutokuwa na nyumba, Yerusalemu itakumbuka hazina zake za thamani alizo kuwa nazo awali. Wakati watu wake walipo angukia mikononi mwa adui, hakuna aliye msaidia. Maadui waliwaona na kucheka maangamizo yake.

⁸ Yerusalemu ili tenda dhambi sana, hivyo basi, amedalillika kama kitu kichafu. Wote walio mheshimu sasa wana mdharau kwa kuwa wameona uchi wake. Anasononeka na kujaribu kugeuka pembeni.

⁹ Amekuwa mchafu chini ya sketi yake. Hakuwaza hatima yake. Anguko lake lilikuwa baya. Hakukuwa na wakumliwaza. Alilia, “Angalia mateso yangu, Yahweh, kwa kuwa adui amekuwa mkuu sana.”

¹⁰ Adui ameeka mkono wake kwenye hazina zetu za thamani. Ameona mataifa yakiingia sehemu yake takatifu, japo uliamuru wasiingie katika sehemu yako ya kukusanyikia.

¹¹ Watu wote wana sononeka wanapo tafuta mkate. Wametoa hazina zao za thamani kwa ajili ya chakula cha kurejesha uhai wao. Tazama, Yahweh, ni kumbuke mimi, kwa kuwa nimekuwa sina faida.

¹² Sio kitu kwako, wote mnao pita? Angalia na uone kama kuna mtu mwenye huzuni kama huzuni ninao teswa nao, tangu Yahweh amenitesa mimi katika siku ya hasira yake kali.

¹³ Ni kutoka juu ndipo alipo tuma moto kwenye mifupa yangu na umenishinda. Ametanda nyavu kwa miguu yangu na kunigeuza. Amenifanya ukiwa na dhahifu.

¹⁴ Nira ya makosa yangu imefungwa na mikono yake. Zimesokotwa na kuwekwa shingoni mwangu. Amefanya uweza wangu kushindwa. Bwana amenikabidhi mikononi mwa, na siwezi kusimama.

¹⁵ Bwana ametupa pembeni wanaume wangu hodari walio niokoa. Ameitisha kusanyiko dhidi yangu kuponda wanaume wangu imara. Bwana amewakanyaga binti bikra wa Yuda kwenye chombo cha kusagia mvinyo.

¹⁶ Kwa vitu hivi ninalia. Macho yangu, maji yanashuka chini ya macho yangu tangu mfariji aliye paswa kurejesha maisha yangu yuko mbali na mimi. Watoto wangu wamekuwa ukiwa kwasababu adui yangu ameshinda.

¹⁷ Sayuni ametandaza mikono yake; hakuna wakuwa mliwaza. Yahweh ameamuru hao karibu na Yakobo wawemaadui wake. Yerusalemu ni kitu kichafu kwao.

¹⁸ Yahweh ni mwenye haki, kwa kuwa nimeasi dhidi ya amri zake. Sikia, ninyi watu, na muone huzuni yangu. Mabikra wangu na wanaume imara wameenda matekani.

¹⁹ Niliita marafiki zangu, lakini walikuwa na hila kwangu. Makuhani wangu na wazee waliangamia kwenye mji, walipo kuwa wanatafuta chakula cha kurejesha uhai wao.

²⁰ Tazama, Yahweh, kwa kuwa nipo kwenye ugumu; tumbo langu lina nguruma, moyo wangu umetibuka ndani yangu, kwa kuwa nimekuwa muasi sana. Nnje, upanga umemaliza na, ndani ya nyumba kuna mauti tu.

- ²¹ Wamesikia sononeko langu, lakini hakuna wakuni liwaza. Maadui zangu wote wamesikia shida zangu na wamefurahi umenifanya hivi. Umeleta siku uliyo ahidi; sasa acha wawe kama mimi.
- ²² Acha uovu wote uje mbele zako. Shughulika nao kama ulivyo shughulika na mimi kwasababu ya makosa yangu yote. Masononeko yangu ni mengi na moyo umezimia.

- ² ¹Bwana amemfunika binti wa Sayuni chini ya wingu la hasira yake. Ametupa utukufu wa Israeli chini kutoka mbinguni hadi duniani. Hajakumba stuli yake ya miguu siku ya hasira yake.
- ² Bwana amemeza na hajawa na huruma kwa miji yote ya Yakobo. Siku za hasira zake ameangusha miji imara ya binti wa Yuda; kwa aibu ameshusha chini ufalme na watala wake.
- ³ Kwa hasira kali amekata kila pembe ya Israeli. Ameurudisha mkono wake kutoka kwa adui. Amechoma Yakobo kama moto mkali unao teketeza kila kitu karibu yake.
- ⁴ Kama adui amepindisha upinde wake kuelekeea kwetu, na wakulia wake yupo tayari kushambulia. Amewachinja wote walio kuwa wanampendeza katika hema la binti wa Sayuni; Amemwaga gadhabu yake kama moto
- ⁵ Bwana amekuwa kama adui. Amemeza Israeli. Amemeza majumba yake yote. Ameharibu ngome zake. Ameongeza kilio na maombolezo kati ya mabinti wa Yuda.
- ⁶ Ameshambulia hema lake la kukutania kama kajumba ka bustani. Ameharibu sehemu ya kukusanyikia. Yahweh amesababisha kukusanyika na Sabato kusahaulika Sayuni, kwa kuwa amemdharau mfalme na kuhani katika ukali wa hasira yake.
- ⁷ Bwana amekataa madhabahu yake na kukana sehemu yake takatifu. Ametoa kuta za majumba mikononi mwa adui. Wamepaza sauti nyumbani mwa Yahweh, kama siku ya sherehe.
- ⁸ Yahweh aliamua kuharibu ukuta wa mji wa binti wa Sayuni. Amenyoosha kamba ya kipimo na hajauzia mkono wake kutoharibu ukuta. Amefanya minara na ukuta kuomboleza; pamoja vilipotea.
- ⁹ Malango yake yameanguka chini, ameharibu na kuvunja chuma za ukuta. Mfalme wake na watoto wa mfalme wapo mionganoni mwa mataifa, sheria haipo tena na manabii wake hawapati maono kutoka kwa Yahweh.
- ¹⁰ Wazee wa binti wa Sayuni wameketi chini na ukimya. Wamerusha vumbi kichwani mwao na kuva magunia. Mabikra wa Yerusalemu wameinamisha vichwa vyao chini.
- ¹¹ Macho yangu yamekaukiwa machozi yake; tumbo langu la nguruma; sehemu zangu za ndani zimemwagika chini kwasababu ya uharibifu wa binti wa watu wangu, watoto na wachanga wamezimia mitaani mwa mji.
- ¹² Wanasema kwa mama zao, “Mbegu ziko wapi na mvinyo?” kama wanavyo zimia kama mtu aliye jeruhiwa mitaani mwa mji, maisha yao yamemwagwa kwenye kifua cha mama zao.
- ¹³ Nini naeza kusema kwako, binti wa Yerusalemu? Naweza kufananisha na nini, ili ni kufariji, binti bikra wa Sayuni? Jeraha lako ni kubwa kama bahari. Nani anaweza kukuponya?
- ¹⁴ Manabii wako wameona uongo na maono batili kwa ajili yako. Hawaja weka wazi dhambi zako kurejesha mali zako, lakini kwako wametoa matamko ya uongo na ya kupotosha.
- ¹⁵ Wote wanao pita pembeni mwa barabara wana piga makofi kwako. Wanaguna na kutikisa vichwa vyao dhidi ya binti wa Yerusalemu na kusema, “Huu ndio mji walio uita ‘Ukamilifu wa uzuri,’ Furaha ya Dunia Yote?”
- ¹⁶ Maadui zako wote walifungua vinywa vyao na kukudhihaki. Walizomea na kusaga meno na kusema, “Tumemmeza yeye! Hii ni siku tulio subiri! Tumeishi kuweza kuionna!”
- ¹⁷ Yahweh amefanya alivyo panga kufanya. Ametimiza neno lake. Amekupindua bila huruma, kwa kuwa amemruhusu adui kukusherehekeea; amenyanya pembe za maadui zako.
- ¹⁸ Miyo yao ikamlilia Bwana, kuta za binti wa Sayuni! Fanya machozi yako kutiririka chini kama mto usiku na mchana. Usijipatie hafueni, macho yako bila hafueni.
- ¹⁹ Nyanyuka, lia usiku, mwanzo usiku wa manane! Mwaga moyo wako kama maji mbele za uso wa Bwana. Nyoosha juu mikono yako kwa ajili ya uzima wa watoto wako wanao zimia kwa njaa kwenye njia ya kila mtaa.
- ²⁰ Ona, Yahweh, na ukumbuke hao ulio watendea haya. Wanawake wale tunda la uzazi wao, watoto walio wajali? Makuhani na manabii wa chinjwe sehemu takatifu ya Bwana?
- ²¹ Wote wadogo kwa wakubwa wana keti kwenye udongo wa mitaa. Wanawake wangu wadogo na wanaume wangu wadogo wameanguaka kwa upanga; umewachinja pasipo kuwa hurumia.
- ²² Umeitisha, kama ungewaita watu katika siku ya maakuli, hofu yangu kila sehemu, katika siku ya hasira ya Yahweh hakuna aliye toroka; hao nilio wajali na kuwakuza, adui wangu amewaharibu.

3 ¹Mimi ni mwanaume nilyeona maangaiko chini ya gongo la hasira ya Yahweh.

² Amenifukuza na kunisababisha kutembea kwenye giza kuliko kwenye nuru.

³ Hakika amenigeuzia mkono wake dhidi yangu tena na tena, siku yote.

⁴ Amefanya mwili wangu na ngozi yangu kufifia; amevunja mifupa yangu.

⁵ Amejenga vifusi nya udogo dhidi yangu, na kunizingira na uchungu na ugumu.

⁶ Amefanya ni ishi sehemu za giza, kama hao walio kufa zamani.

⁷ Amejenga ukuta kunizunguka na siwezi kutoroka. Amefanya minyororo yangu mizito

⁸ na japo nina ita na kulilia msaada, anazima maombi yangu.

⁹ Ameziba njia yangu kwa ukuta wa mawe ya kuchonga; amefanya njia yangu mbaya.

¹⁰ Yeye ni kama dubu anasubiri kunishambulia, simba katika maficho;

¹¹ amegeuza pembeni njia zangu, amenifanya ukiwa.

¹² Amepindisha upinde wake na kunifanya mimi kama lengo la mshale wake.

¹³ Ametoboa maini yangu kwa mishale ya mfuko wake.

¹⁴ Nilikuwa kichekesho kwa watu wangu wote, kielelezo cha dhihaka yao siku nzima.

¹⁵ Amenijaza kwa uchungu na kulinazimisha kunywa maji machungu.

¹⁶ Alivunja meno yangu na kokoto; amenisukuma chini kwenye fumbi.

¹⁷ Nafsi yangu imenyimwa amani; nimesahau furaha ni nini.

¹⁸ Hivyo na sema, “Ustahimilivu wangu umeangamia na pia tumaini langu kwa Yahweh.”

¹⁹ Kumbuka mateso yangu na kuangaika kwangu, maji machungu na uchungu.

²⁰ Ninaendelea kukumbuka na nimeinama ndani yangu.

²¹ Lakini na vuta hili akilini mwangu na hivyo nina matumaini:

²² Upendo dhabiti wa Yahweh haukomi na huruma zakehaziishi,

²³ ni mpya kila asubui; uaminifu wako ni mkubwa.

²⁴ “Yahweh ni urithi wangu,” Nilisema, hivyo nitamtumainia.

²⁵ Yahweh ni mwema kwao wanao msibiri, kwa anaye mtafuta.

²⁶ Ni vizuri kusubiri taratibu kwa wokovu wa Yahweh.

²⁷ Ni vizuri kwa mtu kubeba nira katika ujana.

²⁸ Acha akei peke yake katika utulivu, inapo kuwa imewekwa juu yake.

²⁹ Acha aeke mdomo wake kwenye vumbi - kunawenza bado kuwa na matumaini.

³⁰ Acha atoe shavu lake kwa yeze anaye mpiga, na ajazwe tele kwa aibu.

³¹ Kwa kuwa Bwana hatatukataa milele,

³² lakini japo anatia huzuni, ata kuwa na huruma kwa kadiri ya wingi wa upendo wake dhabiti.

³³ Kwa kuwa haadhibu kutoka moyoni mwake au kutesa watoto wa mwanadamu.

³⁴ Kukanyaga chini ya miguu wafungwa wote wa dunia,

³⁵ kumnyima haki mtu mbele ya uwepo wa Aliye Juu,

³⁶ Kumunyima haki mtu - Bwana hataidhinisha vitu kama hivyo!

³⁷ Ni nani aliye zungumza na ikatimia, kama sio Bwana kutamka?

³⁸ Sio kutoka mdomoni mwa Aliye Juu majanga na mazuri yanakuja?

³⁹ Mtu aliye hai anawezaje kulalamika? Mtu anawezaje kulalamika kwa adhabu ya dhambi zake?

⁴⁰ Natujichunguze njia zetu na kuzijaribu, na tumrudie Yahweh.

⁴¹ Na tunyanyue mioyo yetu na mikono yetu kwa Yahweh mbinguni:

⁴² “Tumekosea na kuasi, na haujasamehe.

⁴³ Umejifunika na hasira na kutukimbiza, umeua na haujanusuru.

⁴⁴ Umejifunika na wingu ili kwamba kusiwe na ombi linaloweza kupita.

⁴⁵ Umetufanya kama uchafu na taka mionganoni mwa mataifa.

⁴⁶ Maadui wetu wote wametulaani,

⁴⁷ wasiwasi na shimo limetujia, maafa na uharibifu.

⁴⁸ Macho yangu yanatiririka na miferiji ya machozi kwasababu ya watu wangu.

⁴⁹ Macho yangu yatatoa machozi pasipo kikomo; pasipo hafueni,

⁵⁰ mpaka atakapo tazama chini na Yahweh ataona kutoka mbinguni.

⁵¹ Macho yangu yana ni sababishia huzuni kwasababu ya mabinti wa mji wangu.

⁵² Nimewindwa kama ndege hao walio kuwa maadui zangu; wameniwinda pasipo sababu.

⁵³ Wamenitupa kwenye shimo na wakanitupia jiwe,

⁵⁴ na maji yaka mwagika juu ya kichwa changu. Nilisema, “Nimekatwa mbali!”

- ⁵⁵ Nililiita jna lako, Yahweh, kutoka kina cha shimo.
- ⁵⁶ Ulisikia sauti yangu. Ulisikia sauti yangu nilipo sema, "Usifunge sikio lako kwa kilio changu cha msaada."
- ⁵⁷ Ulikuja karibu siku niliyo kuiita; ulisema, "Usiogope"
- ⁵⁸ Bwana, ilitetea kesi yangu, uliokoa maisha yangu!
- ⁵⁹ Yahweh, umeona mabaya waliyo ni fanyia, hukumu kesi yangu.
- ⁶⁰ Umeona matusi yao, mipango yao yote dhidi yangu -
- ⁶¹ Umesikia dhihaka yao, Yahweh, na mipango yao kunihusu.
- ⁶² Midomo ya hao wanao inuka kinyume changu, na mashtaka yao, inakuja dhidi yangu siku nzima.
- ⁶³ Angalia jinsi wanavyo keti na kuinuka; wana nidhihaki na nyimbo zao.
- ⁶⁴ Walipize, Yahweh, kwa kadiri ya waliyo fanya.
- ⁶⁵ Hutaacha mioyo yao bila lawama! Hukumu yako iwe juu yao!
- ⁶⁶ Una wakimbiza kwa hasira na kuwaharibu chini ya mbingu, Yahweh!

4 ¹Dhahabu imechakaa; jinsi gani dhahabu safi imebadilika! Mawe matakatifu yamezagaa katika kila njia ya mtaa.

- ² Wana wa thamani wa Sayuni walikuwa na thamani ya uzito wa dhahabu safi, lakini sasa hawana dhamani zaidi ya majagi ya udogo, kazi ya mikono ya mfinyazi!
- ³ Hata mbwa wa mitaani wanatoa maziwa yao kuwanyonyesha watoto wao, lakini binti wa watu wangu amekuwa katili, kama mbuni katika jangwa.
- ⁴ Ulimi wa mtoto mchanga anaye nyonya unagota juu mdomo wake kwa kiu; watoto wanaomba chakula, lakini hakuna kwa ajili yao.
- ⁵ Wao walizoea kula chakula cha gharama sasa wana shinda njaa mitaani; wao walio lelewa kwa kuvaan nguou za zambarau, sasa wamelala katika majalala.
- ⁶ Hukumu ya binti wa watu wangu ni kubwa kuliko hiyo ya Sodoma, na ilipinduliwa kwa dakika na hakuna aliye yanyua mkono kumsaidia.
- ⁷ Viongozi wake walikuwa wasafi kuliko theluji, weupe kuliko maziwa; miili yao ilikuwa imara kuliko jiwe, mwili wao ulikuwa kama yakuti samawi.
- ⁸ Muonekano wao umekuwa mweusi kama giza; hawatambuliki mitaani. Ngozi zao zimesinya kwenye mifupa yao; imekuwa kavu kama kuni.
- ⁹ Hao walio uawa kwa upanga walikuwa na furaha zaidi kuliko hao walio kufa kwa njaa, walio potea, wakatobolewa kwa ukosefu wa mavuno shambani.
- ¹⁰ Mikono ya wanawake wenye huruma imewachemsha watoto wao; wamekuwa chakula chao wakati ambapo binti wa watu wangu alipo kuwa akiharibowi.
- ¹¹ Yahweh alionyesha gadhabu yake yote; alimwaga hasira yake kali. Aliwasha moto Sayuni uliteketenza misingi yake.
- ¹² Wafalme wa dunia hawaku amini, wala wakazi wa dunia, kwamba maadui au wapinzani waliweza kuingia malango ya Yerusalem.
- ¹³ Haya yalitokea kwasababu ya dhambi za manabii na maasi ya makuhani walio mwaga damu ya wenye haki mbele zake.
- ¹⁴ Walitanga tanga, kwa upofu, mitaani. Walikuwa wamejitia unajisi kwa damu hiyo ambapo hakuna aliye ruhusiwa kushika nguou zao.
- ¹⁵ "Kaa mbali! Wewe mnajisi!" Watu waliwapazia sauti. "Kaa mbali! Kaa mbali! Usiguse!" Hivyo wakatanga; watu walisema mionganoni mwa mataifa, "Hawawezi kukaa hapa tena."
- ¹⁶ Yahweh mwenyewe akawatawanyisha; hawatazami tena. Hawa waheshimu makuhani, na hawaonyeshi upendeleo kwa wazee.
- ¹⁷ Macho yetu yalikwama, yakinazama bure kwa msaada; kutoka minara yetu ya ulinzi tulitazama taifa lisilo weza tuokoa.
- ¹⁸ Walifuata hatua zetu, hatukuweza kutembea mitaani mwetu. Mwisho wetu ulikuwa karibu na siku zetu zilihesabiwa, mwisho wetu ulifika.
- ¹⁹ Walio tukimbiza walikuwa wepesi kuliko tai wa aangani. Walitukimbiza kwenye milima na kutuwinda nyikani.
- ²⁰ Pumzi katika pua zetu - mpakwa mafuta wa Yahweh - ndiye aliye kamatwa katika shimo; ambaye ndiye aliye semewa, "Chini ya kivuli chake tutaishi mionganoni mwa mataifa."
- ²¹ Shangilia na ufurahi, binti wa Edomu, wewe unaye ishi nchi ya Uzi. Lakini kwako pia kikombe kitapitishwa; utalewa na kuvua nguou.
- ²² Binti wa Sayuni, hukumu yako itafika mwisho, hataongeza mateka yako lakini binti wa Edomu, ata muhadhibu; ata funua dhambi zako.

5 ¹Kumbuka, Yahweh, yaliyo tutokea na uone aibu yetu.

² Uri thi wetu umegeuzwa kwa wageni; nyumba zetu kwa wageni.

³ Tumekuwa yatima, bila baba, na mama zetu ni kama wajane.

⁴ Lazima tulipe fedha kwa maji tunayo kunywa, na tulipe fedha kupata kuni zetu.

⁵ Hao wanakuja kwetu wamekaribia nyuma yetu; tumechoka na hatuwezi pata mapumziko.

⁶ Tumejitoa kwa Misri na kwa Assiria tupate chakula cha kutosha.

⁷ Baba zetu walifanya dhambi, na hawapo tena, na tumebeba dhambi zao.

⁸ Watumwa walitutawala, na hakuna wa kutuokoa na mikono yao.

⁹ Tunapata mkate wetu pale tunapo hatarisha maisha, kwasababu ya upanga wa nyikani.

¹⁰ Ngozi zetu zimekuwa na moto kama jiko kwasababu ya joto la njaa.

¹¹ Wanawake wanabakwa Sayuni, na mabikra katika mji wa Yuda.

¹² Watoto wa mfalme wamenyongwa na mikono yao, na hakuna heshima inayoonyeshwa kwa wazee.

¹³ Wanaume vijana wanalizimishwa kusaga mbegu kwa jiwe la kusagia, na wavulana wanajikwa chini ya vifurushi vya kuni.

¹⁴ Wazee wameacha lango la mji, na vijana wameacha miziki.

¹⁵ Furaha ya moyo imekoma na kucheza kwetu kumegeuka kilio.

¹⁶ Taji limeanguka kichwani mwetu; ole wetu, kwa kuwa tumetenda dhambi!

¹⁷ Kwa kuwa moyo wetu umekuwa unaumwa, na machozi yetu ya fifia, kwa vitu hivi macho yetu yanafifia

¹⁸ maana Mlima Sayuni umelala ukiwa, mbwa wa mitaani wanacheza juu yake.

¹⁹ Lakini wewe, Yahweh, unatawala milele, na utaketi katika kiti chako cha enzi vizazi na vizazi. Kwanini unatusahau milele?

²⁰ Kwanini unatutelekeza kwa siku nyingi?

²¹ Turejeshe kwako, Yahweh, na sisi tutarejea. Fanya upya siku zetu kama zilivyo kuwa hapo zamani -

²² vinginevyo labda uwe umetukataa na una hasira kwetu kupita kiasi.

Ezekiel

1 ¹Katika mwaka wa thelathini, mwezi wa nne, na siku ya tano ya mwezi, ikawa kuhusu kwamba nilikuwa nikiishi mionganoni mwa wafungwa karibu na Kebari Kanali. Mbingu zilifunguka, na kuona maono ya Mungu.

²Katika siku ya tano katika mwezi huo-ilikuwa mwaka wa tano wa utumwani wa Mfalme Yehoyakini-³Neno la Yahwe likamjia Ezekieli mwana wa Buzi kuhani, katika nchi ya Wakaldayo karibu na Keberi Kanali, na mkono wa Yahwe ulikuwa juu yake hapo.

⁴Kisha nikaona, kulikuwa na upepo wa dhoruba unakuja kutoka kaskazini; wingu kubwa pamoja na moto wa nuru ndani yake na kung'aa ukizunguka ndani yake, na moto ulikuwa na rangi ya kaharabu ndani ya hilo wingu.

⁵Katikati kulikuwa na viumbe vinne vinavyofanana. Mwonekano wao ulikuwa hivi: walikuwa wanamfanano wa mtu,⁶lakini walikuwa na sura nne kila mmoja, na kila mmoja alikuwa na mabawa manne.⁷Miguu yao ilikuwa imenyooka, lakini nyayo za miguu yao zilikuwa kama kwato za ndama zilizokuwa zinang'a kama shaba iliyosuguliwa.⁸Bado walikuwa na mikono ya binadamu chini ya mabawa yao chini kwenye pande zote nne. Kwa wote wanne, nyuso zao na mabawa vilikuwa hivi:⁹mabawa yao yalikuwa yameungana na kiumbe kingine, na hawakurudi walipokuwa wameenda; badala yake, kila mmoja alienda mbele.

¹⁰Mfanano wa nyuso zao ulikuwa kama uso wa mwanadamu. Wanne hao walikuwa na uso wa simba kwa upande wa kuumi. Hao wanne pia walikuwa na uso wa tai.¹¹Nyuso zao zilikuwa hivyo, na mabawa yao yalikuwa yametawanyika juu, hivyo basi kila kiumbe kilikuwa na jozi ya za mabawa yaliyokuwa yameshikamana na bawa la kiumbe kingine, na pia jozi za mabawa yaliyokuwa yamefunika miili yao.¹²Kila mmoja alienda mbele, hivyo basi popote Roho alipowelekeza kwamba, walienda bila kurudi.¹³Kama kwa mfanano wa hao viumbe hai, mwonekano wao ulikuwa ni kama kuchoma kaa la moto, kama mwonekano wa nuru; mng'ao wa moto pia ulihama karibu na mionganoni mwa viumbe, na kulikuwa na nuru za radi.¹⁴Hao viumbe hai walikuwa wakienda mbio mbele na nyuma, na walikuwa na mwonekano wa radi!

¹⁵Kisha nikawatazama wale viumbe hai; kulikuwa na gurudumu moja juu ya aridhi kando ya vile viumbe hai.

¹⁶Huu ndio ulikuwa mwonekano na umbo wa hizo gurudumu: kila gurudumu lilikuwa kama zabarajadi, na manne hayo yalikuwa na mfano mmoja; mwonekano wao na umbo vilikuwa kama gurudumu liloloungana na

jingine.¹⁷ Wakati yale magurudumu yalipokuwa yakitembea, yalienda bila kurudi kwenye mwelekeo wowote viumbe vilipokuwa vimeelekea.¹⁸ Katka habari za vivimbe vilikuwa virefu, vyakutisha nayo yote manne, yote manne vivimbe vyake vimejaa macho pande zote.

¹⁹Popote vile viumbe hai vilipokuwa vikielekea, yale magurudumu yalielekea karibu nao. Wakati vile viumbe hai vilipoinuka kutoka kwenye nchi, na yale magurudumu yaliinuka pia.²⁰Popote Roho alipokwenda, walikwenda, na yale magurudumu yaliinuka karibu nao, roho wa kiumbe hai ilikuwa magurudumu.²¹Popote vile viumbe vilipoelekea, magurudumu pia yalielekea huko; na wakati wale viumbe viliposimama hata hivyo, magurudumu yalisimama bado; wakati viumbe viliposimama kutoka kwenye nchi, magurudumu yalisimama karibu nao, kwa sababu yule roho wa wale viumbe alikuwa kwenye magurudumu.

²²Juu ya vichwa vyakutisha na mfanano wa anga la kutanuka; ilikuwa inang'aa kama mfano wa barafu juu ya vichwa vyao.²³Chini ya anga, kila mabawa ya kiumbe kimoja yalinyooshwa mbele na kugusana kila mabawa na kiumbe kimoja. Pia kila kiumbe hai kilikuwa na jozi moja kwa ajili ya kujifunika vyenyewe; kila kimoja kilikuwa na jozi moja kwa ajili ya kujifunika mwili wake mwenyewe.²⁴Kisha nikasikia sauti ya mabawa yao. Kama mlion wa maji mengi. Kama sauti ya mwenye enzi popote walipoelekea. Kama sauti ya jeshi. Popote pale waliposimama, walishusha mabawa yao.²⁵Sauti ikaja kutoka juu ya anga juu ya vichwa vyao popote waliposimama na kushusha mabawa yao.

²⁶Juu ya anga juu ya vichwa vyao kulikuwa na mfano wa kiti cha enzi ambacho kilikuwa na mwonekano wa jiwe la samawati, na juu mfano wa kiti cha enzi kilifanana kama mwonekano wa mwanadamu.²⁷Nikaona umbo lenye mwonekano wa chuma chenye kung'aa pamoja na moto ndani yake kutoka kwenye mwonekano wa juu ya nyonga zake juu; Nikaona kutoka kwenye mwonekano wa nyonga zake upande wa chini mwonekano wa moto na mung'ao umezunguka kote.²⁸Kama mwonekano wa upinde wa mvua kwenye mawingu katika siku ya mvua ulikuwa na mwonekano wa taa iliyowaka imeizunguka. Kulikuwa na mwonekano unaofanana na utukufu wa Yahwe. Wakati nilipouona, nilihisi kwenye uso wangu, na nikasikia sauti ikiongea.

² ¹Akaniambia, “Mwana wa adamu, simama kwa miguu yako; kisha nitaongea na wewe.”²Kisha, alipokuwa akiongea na mimi, Roho akaingia ndani yangu na ikaniweka kwenye miguu yangu, na nikamsikia akiongea na mimi.

³Akanambia, “Mwana wa adamu, nakutuma kwa watu wa Israeli, kwa mataifa yanayoasi ambayo yameasi dhidi yangu-wote wao na babu zao wameasi juu yangu hata hivi leo!”⁴Vizazi vyao vina sura za kikaidi na mioyo migumu. Nakutuma wewe kwenda kwao, na utawaambia, ‘Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’⁵Labda watasikia au hawatasikia. Ni nyumba za uasi, lakini angalau watajua kwamba nabii alikuwa mionganoni mwao. ⁶“Wewe, mwanadamu, usiwaogope au maneno yao. Usiogope, ingawa utakuwa pamoja na mitemba na miiba na ijapokuwa unaishi na nge. Usiogope maneno yao au kuvunjika moyo kwa nyuso zao, kwa kuwa ni nyumba zenye kuasi.⁷Lakini utawaambia maneno yangu, labda watasikia au hapana, kwa sababu ni waasi mno.⁸Lakini wewe, mwanadamu, silikiliza kile nisemacho kwako. Usiwe muasi kama nyumba za uasi. Fungua mdomo wako na ule kile ninachotaka kukupa!”

⁹Kisha nikaona, na mkono ulikuwa umenyooshwa kwangu; ndani yake kulikuwa na hati ya kukunja.¹⁰Akaikinjua mbele yangu; ilikuwa imeandikwa pande zote mbele na nyuma, na yalikuwa yameandikwa maombolezo kwenye hiyo hati ya kukunja, na huzuni, na ole.

³ ¹Akaniambia, “Mwanadamu, kile ulichokipata, kula. Kula hili gombo, kisha nenda kaongee na wana wa Israeli.”²Basi nikafunga kinywa changu, na akanilisha hilo gombo.

³Akanambia, “Mwana wa adamu, lisha tumbo lako na jaza tumbo lako kwa hili gombo ambalo nimekupa!” Basi nikalila, na likuwa tamu kama asali kwenye mdomo wangu.

⁴Kisha akanambia, “Mwana wa adamu, nenda kwenye nyumba ya Israeli na ongea maneno yangu kwao.⁵Kwa kuwa hujatumwa kwa watu wenye maneno ya kushangaza au lugha ngumu, lakini kwa nyumba ya Israeli-⁶sio kwa taifa lenye nguvu ya maneno ya ajabu au lugha ngumu ambao maneno yao hutaweza kuyaelewa! Kama nikikutuma kwao, watakusikiliza.⁷Lakini nyumba ya Israeli haitakuwa tayari kukusikiliza, kwa kuwa hawako tayari kunisikiliza mimi. Hivyo nyumba yote ya Israeli ni paji gumu na moyo mgumu.⁸Kumbe nimeufanya uso wako kama kaidi kama nyuso zao na paji lako kuwa gumu kama mapaji yao.⁹Nimekufanya paji lako kama almasi, gumu kuliko jiwe la kiberiti! Usiwaogope wala kufadhaika kwa nyuso zao, kwa kuwa ni nyumba ya uasi.”

¹⁰Kisha akanambia, “Mwana wa adamu, maneno yote niliyokutangazia-yachukue kwenye moyo wako na wasikize kwa sikio lako!¹¹Kisha nenda kwa watumwa, kwa watu wako, na uzungumze nao. Waambie, ‘Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo; iwapo watasikia au hapana.’

¹²Kisha Roho akaniinua juu, na nikasikia nyuma yangu sauti yenyе tetemeko la aridhi: “Ubarikiwe utukufu wa Yahwe kutoka mahali pake!”¹³Ilikuwa sauti ya mabawa ya viumbe hai vilipokuwa vikigusana kila kimoja, na sauti ya magurudumu ambayo yalikuwa pamoja na hivyo viumbe, na sauti ya tetemeko kubwa arithi.¹⁴Roho akaniinua juu na kunichukua, Nikaenda kwa uchungu katika hasira kali rohoni mwangu, kwa kuwa mkono wa Yahwe ulikuwa na nguvu ukigandamiza juu yangu!¹⁵Hivyo nikaenda kwa watumwa huko Tel Abibu waliokuwa wakiishi karibu na Kebari Kanali, na niliishi mionganoni mwao huko kwa mda wa miaka saba, kushinda kabisa katika mshhangao.

¹⁶Kisha ikatokea baada ya siku saba kwamba neno la Yahwe likanijia, likisema,¹⁷“Mwana wa adamu, nimekufanya uwe mwangalizi kwa ajili ya nyumba ya Israeli, hivyo sikiliza neno kutoka kinywani mwangu, na uwapatie onyo langu.¹⁸Nitakaposema kwa waovu, ‘Utakufa hakika’ na usimuonye au kuzungumza onyo kwa waovu kuhusu matendo yao maovu hivyo anaweza kuishi-yule muovu atakufa kwa ajili ya dhambi yake, lakini nitaitaka damu yake kutoka kwenye mkono wako.¹⁹Lakini kama ukimuonya muovo, na asiuache uovu wake au kutoka matendo yake maovu, kisha atakufa kwa dhambi yake, lakini utaokoa maisha yako mwenyewe.

²⁰Kama mwenye haki ataicha haki yake na kutenda yasiyohaki, na nikaweka kizuizi mbele yake, atakufa. Kwasababu hukumuonya, atakufa katika dhambi yake, na sita kumbuka matendo ya haki aliyoafanya, lakini nitaitaka damu yake kutoka kwenye mkono wako.²¹Lakini kama ukimuonya mwenye mtu mwenye haki kuacha kufanya dhambi halafu akaacha kutenda dhambi, ataishi hakika tangu alipo unywa; na utakuwa umeokoa maisha yako mwenyewe.”

²²Hivyo mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu huko, akanambia, “Inuka! Nenda uwandani, na nitaongea na wewe huko!”²³Nikainuka na kwenda uwandani, na huko utukufu wa Yahwe ulisimama, kama utukufu ambao niliokuwa nimeuona karibu na Kebari Kanali; hivyo nikaanguka kifudifudi.

²⁴Roho akaja kwangu na kusimama juu ya miguu yangu; akaongea na mimi, na kunambia, “Nenda na jifungie mwenyewe kwenye nyumba yako,²⁵kwa sasa, mwana wa adamu, wataweka kamba juu yako na kukufunga ili usiweze kutoka nje mionganoni mwao.²⁶Nitaufanya ulimi wako ugandamane na paa ya mdomo wako, ili kwamba uwe kimya, na hutaweza kuwakemea, kwa kuwa ni nyumba ya waasi.²⁷Lakini nitakapozungumza na wewe, nitafungua mdomo wako hivyo utawaambia, ‘Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’ Yeye asikiaye na asikie; yeye asiyesikia na asisikie, kwa kuwa wao ni nyumba ya kuasi!”

4 ¹“Lakini wewe, mwana wa adamu, chukua tofali wewe mwenyewe na uliweke mbele yako. Kisha chonga mji wa Yerusalem juu yake.²Kisha laza kuizunguka, ngome juu yake. Anza kushambulia juu yake na weka makambi kuizunguka. Weka shambulio la ghasia kuizunguka.³Kisha chukua kwa ajili yako mwenyewe sufuria ya chuma na itumie kama ukuta wa chuma kati yako mwenyewe na mji na weka uso wako dhidi yake. Kwa kuwa utazingirwa, na utaweka ukombozi juu yake. Hii itakuwa alama kwa nyumba ya Israeli.

⁴Kisha, lala juu upande wako wa kushoto na weka dhambi ya nyumba ya Israeli juu yake; utazibeba dhambi zao kwa hesabu za siku ambazo ulizolala juu ya nyumba ya Israeli.⁵Mimi mwenyewe naukuagiza kwako siku moja kuwakilisha kila mwaka wa adhabu yao: siku 390! Katika njia hii, utachukua dhambi ya nyumba ya Israeli.

⁶Wakati utakapomaliza hizi siku, kisha lala chini kwa mara ya pili kwa upande wako wa kulia, kwa kuwa utabeba dhambi ya nyumba ya Yuda kwa siku arobaini. Nakuteua wewe siku moja kwa kila mwaka.⁷Weka uso wako chini kuelekea Yerusalem ambayo ni chini ya ngome, na kwa mkono wako funua unabii dhidi⁸yake. Tazama! Naweka vifungo juu yako hivyo hutarudi kutoka upande mmoja kwenda upande mwingine hadi utakapoliza siku zako za kuzingirwa kwako.

⁹Chukua ngano kwa ajili yako, shayiri, dengu, mtama, kusemethi; viweke kwenye chombo kimoja na tengeneza mkate kwa ajili yako kulingana na hesabu ya siku ambazo utakazo lala katika upande wako. Kwa siku 390 utakazolala.¹⁰Chakula utakachokula kitapimwa, shekeli ishirini kwa siku, na utakila kwa mda uliopangwa kila siku.¹¹Kisha utakunywa maji, kwa kuyapima sehemu ya sita ya hini, na utayanywa kwa mda uliopangwa.¹²Utakila kama keki za shayiri, lakini utaioka kwenye kinyesi kikavu cha mwanadamu mbele ya macho yao!”¹³Kwa kuwa Yahwe asema, “Hii inamaana kwamba ule mkate ambao watu wa Israeli watakulwa kitakuwa kinajisi, huko miiongoni mwa mataifa ambapo nitakaowafukuza.”

¹⁴Lakini nikasema, “Ee, Bwana Yahwe! Sijawahi kuwa najisi! Sijawahi kula kitu chochote ambacho kimekufa au kitu chochote kilichouawa na wanyama, kutoka mdomoni mwangu hadi sasa, wala nyama ya kunuka haijawahi kuingia kinywani mwangu!”

¹⁵Ndivyo alivvyo niambia, “Tazama! Nimekupa mbolea ya ng'ombe badala ya kinyesi cha mwanadamu ili uweze kuandaa mkate wako juu ya hayo.”

¹⁶Pia akanambia, “Mwana wa adamu! Tazama! Nalivunja gongo la mkate katika Yerusalem, na watakulwa mkate ukiwa umepimwa katika wasiwasi na kunywa maji kwa kuyapima katika hofu.¹⁷Kwa sabau watapungukiwa na mkate na maji, kila mtu atafadhaishwa na ndugu yake na kumpoteza kwa sababu ya udhalimu wao.”

⁵¹“Kisha wewe mwana wa adamu, chukua upanga mkali kama wembe wa kinyozi kwa ajili yako mwenyewe, na pitisha hayo makali juu ya kichwa chako na ndevu zako, kisha chukua mizani za kupimia uzito na uzigawanye nywele zako.²Choma theluthi ya tatu ya hiyo kwa moto katikati ya mji wakati siku za kuzingirwa zitakapokamilika, na chukua theluthi ya nywele na uipige kwa panga na kuuzunguka mji. Kisha tawanya theluthi yake kwenye upepo, na nitasogeza panga karibu ili kufukuza watu.³Lakini chukua kiasi kidogo cha nywele na zifunge kwenye pindo za nguo yako.⁴Kisha chukua tena zile nyewe na zitupe katikati ya moto; na zichome kwenye moto; kutoka hapo utatoka nje kwenda nyumba zote za Israeli.”

⁵Bwana Yahwe asema hivi, “Hii ndio Yerusalemu katikati ya mataifa, nilipomuweka, na ambapo nilipomzunguka kwa nchi zingine.⁶Lakini ana udhaifu wa kukataa amri zangu zaidi kuliko mataifa yalivyo, na sheria yangu zaidi kuliko mataifa ambayo yanayomzunguka. Watu wamezikataa humuku zangu na kuacha kutembea katika sheria zangu.”

⁷Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, “Kwa sababu mmekuwa kikwazo kuliko mataifa ambayo yanayowazunguka na kuacha kutembea kwenye amri zangu wala kutenda kulingana na amri zangu, wala hata kutenda kulingana na amri za mataifa yanayowazunguka,”⁸kwa hiyo Bwana asema hivi, “Tazama! Mimi mwenyewe nitatenda juu yenu. Nitatoa hukumu kati yenu ili mataifa waone.⁹Nitawafanya yale ambayo sijawahi kuyafanya na kile ambacho sijakifanya tena, kwa sababu ya matendo yenu ya kuchukiza.¹⁰Kwa hiyo baba watawala watoto kati yenu, na watoto watawala baba zao, kwa kuwa nitafanya hukumu juu yenu na kuwatawanya kila mahali wote ninyi mliobaki.¹¹Kwa hiyo, kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-bila shaka hii ilikuwa kwa sababu umapanajisi patakatifu pangu kwa mambo ya machukizo yako yote na kwa matendo yako yote niyachukiayo, kwamba mimi mwenyewe nitakupunguza katika hesabu; jicho langu halitakuhurumia, na sitaacha kukuharibu.¹²Theluthi yenu mtakufa kwa tauni, na wataliwa na njaa katikati yenu. Theluthi wataanguka kwa upanga likiwazunguka. Kisha nitawatawanya theluthi katika mahali pote, na nitafuatisha upanga kuwafukuza pia.

¹³Hivi ndivyo ghadhabu yangu itavyokamilika, na nitasababisha ghadhabu yangu juu yao hata kulala. Nitajiridhisha, na watajua kwamba, mimi Yahwe, nimenena kwa ghadhabu yangu wakati nitakapo kamilisha ghadhabu yangu dhidi yao.

¹⁴Nitakufanya ukiwa kwa mataifa yanayokuzunguka kwenye uso wa kila mtu apitaye karibu.¹⁵Hivyo Yerusalemu itakuwa jambo kwa watu wengine kushutumu na kufanya mzaha, na chukizo kwa mataifa ambayo yanayowazunguka. Nitafanya hukumu dhidi yenu kwa ghadhabu na hasira, na kwa kukemea kwa hasira-Mimi, Yahwe nimesema hivi!¹⁶Nitatumua mishale mikali ya njaa juu yenu ambayo itakuwa na maana ya kwamba nitawaharibu. Kwa kuwa nitaongeza njaa juu yenu na kuvunja tegemeo lenu la mkate.¹⁷Nitaleta njaa na majanga dhidi yenu hivyo mtakuwa wagumba. Tauni na damu zitapita kati yako, na nitaleta upanga dhidi yenu-Mimi Yahwe, nimesema hivi.”

6 ¹Neno la Yahwe likanijia, likisema,²“Mwana wa adamu, weka uso wako dhidi ya milima ya Israeli na uwatabirie.³Sema, ‘Milima ya Israeli, silikilizeni neno la Bwana Yahwe! Bwana Yahwe asema hivi kwenye milima kwenye vilele, kwenye vijito na kwenye mabonde: Tazama! Naleta upanga dhidi yenu, na nitapaharibu pahali penu pa juu.⁴Kisha madhabahu zenu zitakuwa ukiwa na nguzo zenu zitaharibiwa, na nitatupa chini wafu wenu mbele ya sanamu zao.⁵Nitalaza miili iliyokufa kwa watu wa Israeli mbele ya sanamu zao, na kuitawanya mifupa yenu kuzzunguka madhabahu zenu.⁶Kila mahali utaishi, miji itaharibiwa na mahali pa juu kuangamia, hivyo basi madhabahu zenu zitaharibiwa na kufanywa ukiwa. Kisha zitavunjwa na kupotea, nguzo zenu zitaangushwa chini na kazi zenu zitafutwa mbali.⁷Waliokufa wataanguka chini kati yenu nanyi mtajua kwamba mimi ni Yahwe.

⁸Lakini nitahifadhi mabaki kwenu, na kutakuwa na wale watakao toroka upanga mionganoni mwa mataifa,⁹Kisha wale watakao toroka watanikumbuka mionganoni mwa mataifa amabapo watakapochukuliwa mateka, ndivyo nitakavoyowaponda mioyo yao ya kikahaba ambayo imeniacha, na kwa macho yao ya kikahaba kufuata sanamu zao. Kisha wataonyesha chuki kwenye nyuso zao kwa udhaifu walioufanya kwa machukizo yao yote.¹⁰Hivyo watajua kwamba mimi ni Yahwe. Kulikuwa na sababu kwamba nimesema nitaleta huu uovu kwao.

¹¹Bwana Yahwe asema hivi: Piga makofi na kanyaga kwa mguu wako! Sema! ‘Ole!’ kwa sababu ya uovu wote wa chukizo wa nyumba ya Israeli! Wataanguka kwa upanga, njaa, na tauni.¹²Yule aliye mbali sana atakufa kwa tauni, na yule aliyekaribu ataanguka kwa upanga. Wale watakaobaki na kuishi watakuwa kwa upanga. Kwa njia hii ndivyo nitakavyo kamilisha madhabahu yangu dhidi yao.¹³Kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe, wakati waliokufa watakapolala kati ya sanamu zao, kuzzunguka madhabahu, kwa kila mlima mrefu-juu ya vilele vya mlima, na chini ya mti wenyewe majani mabichi na mwalo mnene-sehemu wanapochomea ubani kwa sanamu zao zote.¹⁴Nitapiga kwa mkono wangu na kuifanya nchi ukiwa na isiyofaa, kutoka jangwa hata Dibla, kupita sehemu zote wanapoishi. Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe.”

7¹Neno la Yahwe likanijia, likisema,²Wewe, mwanadamu-Bwana Yahwe asema hivi kwa nchi ya Israeli.”

‘Mwisho! Mwisho umekuja kwenye mipaka minne ya nchi.³Sasa mwisho uko juu yako, kwa kuwa natuma ghadhabu yangu juu yako, nitakuhukumu kulingana na njia zako; nitaleta machukizo yako yote juu yako.⁴Kwa kuwa macho yangu hayatakuhurumia, na nitakuharibu. Badala yake, nitaleta njia zako zote juu yako, na machukizo yako yote yatakuwa katikati yako, hivyo utajua kwamba mimi ni Yahwe.

⁵Bwana Yahwe asema hivi: Msiba! Msiba wa pekee! Tazama, unakuja.⁶Mwisho unakuja hakika. Mwisho umeamsha dhidi yenu. Tazama! Unakuja!⁷Kifo chako kinakuja kwako ukaaye kwenye nchi. Mda umefika; siku ya uharibifu iko karibu, na milima haitakuwa na shangwe tena.⁸Sasa baada ya mda mfupi nitamwaga dhahabu yangu juu yako na kujaza hasira yangu juu yako wakati nitakopuhukumu kulingana na njia zako na kuleta machukizo yako yote juu yako.⁹Kwa kuwa jicho langu halitaona huruma, nitakuharibu, kama ulivyofanya, nitafanya kwako; na machukizo yako yatakuwa katikati yako hivyo utajua kwamba ni mimi Yahwe, anayekuadhibu.

¹⁰Tazama, siku! Tazama, inakuja! Kifo kimetoka! Fimbo ya kuadhibia imechanua, kiburi kimechipua!¹¹Udhalimu umekua kwenye fimbo ya udhaifu-hakuna kati yao, na hakuna katika kundi lao, hakuna katika utajiri wao, na hakuna wa muhimu wao atakaye baki!¹²Muda unakuja; siku imekaribia. Usimuache anayenunua shangwe, wala asihuzunike auzaye, kwa kuwa hasira yangu iko juu ya kikundi kizima!¹³Kwa kuwa muuzaji hatarudia kile kilichouzwa, kadiri wanapoendelea kuishi, kwa kuwa maono yako juu yako kikundi kizima. Hawatarudi, kwa kuwa hakuna mtu anayeishi kwenye dhambi atakayejitia nguvu!¹⁴Wamepiga tarumbeta na kufanya kila kitu tayari, lakini hakuna mtu anayeenda kupigana; kwa kuwa hasira yangu iko juu ya kundi zima.

¹⁵Upanga uko nje, na tauni na njaa viko nje kwenye jengo. Wale walioko shambani watakuwa kwa upanga, wakati njaa na tauni zitakapowala wale waliopo kwenye mji.¹⁶Lakini watakao salia watatoroka kutoka mionganii mwao, na watakwenda kwenye milima. Kama hua wa mabondenii, wote watalia-kila mtu kwa ajili ya uovu wake.¹⁷Kila mkono utasita na kila goti litakuwa dhaifu kama maji, na watavaa nguo za magunia, na hofu kuu itawafunika,¹⁸na aibu itakuwa juu ya kila uso, na upara juu ya vichwa vyao vyote.¹⁹Watatupa fedha yao kwenye mitaa na dhahabu yao itakuwa kama jalala. Fedha yao na dhahabu yao haitaweza kuwaokoa katika siku ya ghadhabu ya Yahwe. Maisha yao hayataokolewa, na njaa yao haitashiba, kwa sababu uovu wao umekuwa kizuizi.²⁰Kwenye fahari yao walichukua kito yake nzuri za mapambo, pamoja nao wakatengeza sanamu zao za vinyago, na vitu vyao vichukizavyo. Kwa hiyo, nayabadilisha haya kuwa kitu najisi kwoo.²¹Kisha nitawapatia hivyo vitu kwenye mikono ya wageni kama mateka na kwa waovu wa dunia kama mateka, na watapanajisi.²²Kisha nitaugeuza uso wangu mbali kutoka kwoo watakapo najisi mahali pangu pa siri; maharamia wataingia humo na kupanajisi.

²³Tengeneza myororo, kwa sababu nchi imejaa hukumu ya damu, na mji umejaa udhalimu.²⁴Hivyo nitaleta waovu wengi wa mataifa, na watamilki nyumba zao, na nitaleta mwisho kwenye fahari ya uweza, kwenda mahali pao patakatifu patanajisiwa!²⁵Hofu itakuja! Wataitafuta amani, lakini haitakuwepo.²⁶Majanga juu ya majanga yatakuja juu yangu, na kutakuwa na tetesi juu ya tetesi. Kisha watatafuta ono moja kutoka kwa nabii, lakini sheria itawaangamiza kutoka kwa kuhani na shauri kutoka kwa wazee.²⁷Mfalme ataomboleza na mwana wa mfalme atakata tamaa, wakati mikono ya watu wa nchi itatetemeka kwa hofu. Kulingana na njia zao wenywewi nitafanya hivi kwoo! Nitawahukumu sawa sawa na wanavyostahili hadi watakapoju ya kwamba mimi ni Yahwe.”

⁸ ¹Hivyo ikawa kuhusu katika mwaka wa sita na mwezi wa sita, katika siku ya tano ya mwezi, nilipokuwa nimeketi kwenye nyumba yangu na wazee wa Yuda waliketi mbele yangu, kwamba mkono wa Bwana Yahwe ukanijaza juu yangu huko.²Hivyo nikaona, na tazama, kulikuwa na mfano kama mwonekano wa mwanadamu. Kutoka kwenye mwonekano wake wa nyonga kwenda chini kulikuwa na moto. Na kutoka kwenye nyonga kwenda juu kulikuwa na mwonekano wa kitu kinachong'aa, kama mng'ao wa chuma.³Kisha akanyoosha kutoka kwenye mkono na kunichukua kwa nywele za kichwa changu; Roho akaniacha juu kati ya dunia na mbingu, na katika maono kutoka kwa Mungu, akaniletea hata Yerusalem, kwenye mlango wa kuingia ndani ya lango la kaskazini, ambako sanamu ile iletayo vivu mkubwa ilipokuwa imesiamama.⁴Kisha tazama, utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa huko, kulingana na ono nililokuwa nimeliona kwenye uwanda.

⁵Kisha akanambia, “Mwanadamu, inua juu macho yako kwenda upande wa kaskazini.” Hivyo nikainua macho yangu kuelekea kaskazini, na kwenye lango la kaskazini kulekea kwenye madhabahu, huko kwenye lango la kuingilia, kulikuwa na sanamu ya vivu.

⁶Hivyo akanambia, “Mwanadamu, unaona wanayoyafanya? Haya ni machukizo makubwa ambayo nyumba ya Israeli wanayoyafanya hapa kunifanya niende mbali kutoka patakatifu pangu. Lakini utageuka na kuona machukizo makubwa zaidi.”

⁷Kisha akanileta hata kwenye mlango wa uzio, na nikatazama, kulikuwa na shimo kwenye ukuta.”⁸Akanambia, “Mwanadamu, chimba kwenye huu ukuta.” Basi nikachimba kwenye huo ukuta, na kulikuwa na mlango.

⁹Kisha akanambia, “Nenda na ukaone machukizo ya uovu ambayo wanayoyafanya hapa.”¹⁰Basi nilipokuwa nikienda ndani na nikaona, na tazama! Kulikuwa na kila umbo la vitu vikitembea polepole na mnyama achukizaye sana! Kila sanamu wa nyumba ya Israeli ilikuwa imechongwa kwenye ukuta pande zote.¹¹Wazee sabini wa wa nyumba ya Israeli walikuwa huko, na Yaazania mwana wa Shafani alikuwa amesimama katikati yao. Walikuwa wamesimama mbele ya picha, na kila mtu alikuwa na chetezo kwenye mkono wake ili kwamba harufu ya ubani ingeweza kupanda juu.

¹²Akanambia, “mwanadamu, unaona kile ambacho wazee wa nyumba ya Israeli wanachokifanya kwenye giza? Kila mmoja hufanya hivi kwenye chumba cha sanamu yake, kwa kuwa husema, ‘Yahwe hatuoni! Yahwe ameitelekeza hii nchi.”¹³Kisha akanambia, “Geuka tena na tazama machukizo makubwa ambayo wanayoyafanya.”

¹⁴Tena akanileta kwenye lango la kuingia la nyumba ya Yahwe lililokuwa upande waa kaskazini, na tazama! Wanawake walikuwa wameketi huko wakimililia Tamuzi.¹⁵Hivyo akanambia, “Umeiona hii, mwanadamu? Geuka tena na uone machukizo makubwana zaidi kuliko hayo.”

¹⁶Akanileta hata kwenye uzio wa ndani wa nyumba ya Yahwe, na tazama! Huko kwenye lango la kuingia kwenye madhabahu, kulikuwa na takribani watu ishirini na tano waliokuwa wamelipa mgongo hekalu la Yahwe na nyuso zao kuelekea mashariki, na walikuwa wakiabudu juu.

¹⁷Akanambia, “Unaona hii, mwanadamu? Je ni kitu kidigo kwa ajili ya nyumba ya Yuda kufanya haya machukizo wanayoyafanya? Kwa kuwa wameijaza nchi kwa uovu na wamerudi tena ili kuniletea hasira, kuweka tawi kwenye pua zao.¹⁸Hivyo nitatenda mionganoni mwao pia; jicho langu halitakuwa na huruma, sitaacha kuwaharibu. Hata watalia kwenye masikio yangu kwa sauti kubwa, sitawasikia.”

9 ¹Kisha akalia kwa sauti kubwa nikasikia kwenye masikio yangu, huku akisema, “Waache walinzi waje kwenye mji, kila mmoja na silaha yake ya uharibifu kwenye mkono wake.”²Kisha tazama! Watu wanne watakuja kutokea njia ya lango la juu linaloelekea kaskazini, kila mmoja na silaha yake ya kuchinjia kwenye mkono wake. Kulikuwa na mtu mmoja mionganoni mwao alikuwa amevaa nguo ya kitani pamoja na kifaa cha uandishi ubavuni mwake. Hivyo waliingia na kusimama karibu na madhabahu ya shaba.

³Kisha utukufu wa Mungu wa Israeli ukapanda juu kutoka kwa kerubi ambapo ilikuwa kwenye kisingiti cha nyumba. Akamwita yule mtu aliyejkuwa amevaa nguo ya kitani na kifaa cha uandishi ubavuni mwake.⁴Yahwe akamwambia, “Pita kati ya mji-kati ya Yerusalem-na weka alama katika vipaji vya uso vya wale waliolemewa na kuona kuhusu machukizo yote yanafanyika kati ya mji.”

⁵Kisha akaongea na wengine kupitia kusikia kwangu, “Pita kwenye mji baada ya yeze na kuua. Msiache macho yenu yawe na huruma, na msiogope kuharibu⁶iwe mzee, kijana, msichana, mtoto mdogo au wanawake. Waueni watu wote! Lakini msimkaribie mtu yejote ambaye mwenye alama kwenye kichwa chake. Anzeni katika patakatifu pangu!” Hivyo wakaanza na wazee waliokuwa mbele ya nyumba.

⁷Akawaambia, “Najisi nyumba, na kujaza zio zake kwa waliokufa. Endeeleni!” Hivyo wakaenda na kuushambulia mji.⁸Walipokuwa wakiushambulia, nikajikuta mwenyewe na nikaangukia kwenye uso wangu na kulia kwa sauti na kusema, “Ee, Bwana Yahwe, utayaharibu mabaki yote ya Israeli wakati wa kumwaga ghadhabu yao juu ya Yerusalem?”

⁹Akanambia, “Uovu wa nyumba ya Israeli na Yuda unaongezeka sana. Nchi imejaa damu na mji umejaa upotovu, tangu waliposema, ‘Yahwe ameisahau nchi; na Yahwe haoni!’¹⁰Hivyo kisha, macho yangu hataangalia kwa huruma, na sitaacha kuwaharibu. Badala yake nitaileta juu ya vichwa vyao.”

¹¹Tazama! Yule mtu aliyejkuwa amevaa nguo ya kitani aliyejkuwa na kifaa cha uandishi kwa upande wa ubavuni mwake. Alitoa taarifa na kusema, “Nimemaliza yale yote uliyoniamuru.”

10 ¹Nilipokuwa nikingalia mbele ya anga ambalo lililokuwa juu ya vichwa vya kerubi; kitu kikawatokea juu yao kama rangi ya samawati mwonekano wake ulikuwa kama kiti cha enzi.²Kisha Yahwe akaongea na yule mtu alikuwa maevaa nguo za kitani na kusema, “Nenda kati ya magurudumu chini ya kerubi, na jaza mikono yako yote na watawanye juu ya mji.” Kisha yule mtu akaenda ndani nikiwa natazama.

³Kerubi a kasimama juu ya upande wa kulia wa nyumba wakati yule mtu alipoingia, na wingu likajaa ndani ya uzio.⁴Utukufu wa Yahwe ukainuka kutoka kwenye kerubi na kusimama kwenye kizingiti cha nyumba. Ukaijaza nyumaba kwa wingu, na uzio ulikuwa umejaan nuru ya utukufu wa Yahwe.⁵Sauti ya mabawa ya kerubi ikasikika kwa mbali nje ya uzio, kama sauti ya Mungu mwenyeze wakati akiwa anaongea.

⁶Ikawa kuhusu, Mungu alipoamwamuru yule mtu aliyekuwa amevaa nguo za kitani na kusema, “Chukua moto kutoka kwenye yule kerubi,” yule mtu akaenda na kusimama karibu na gurudumu.⁷Kerubi akaunyoosha mkono wake kwenye kerubi kwenye moto ultiokuwa miiongoni mwa kerubi, na kuiacha juu na kuiweka kwenye mikono ya yule mtu aliyekuwa amevaa vazia la kitani. Yule mtu akaichukua na kurudi.⁸Nikaona juu ya kerubi kitu kama mkono wa mtu juu ya mabawa yao.

⁹Hivyo nikaona, na tazama! Magurudumu manne yalikuwa karibu na kerubi-gurudumu moja karibu na kila kerubi-na mwonekano wa hayo magurudumu ulikuwa kama jiwe la zabarajadi.¹⁰Mwonekano wake ulikuwa unaofanana kama wa wote wanenye, kama gurudumu lililokuwa kwenye gurudumu lingine.¹¹Wakati walipokuwa wakitembea, walienda katika pande zote nne bila kugeuka katika kwenye njia nyingine. Badala yake, popote kichwa kilipoeleke, walilifuata. Hawakugeuka kwenye njia yeoyote nyingine walipokuwa wakienda.¹²Mwili wao wote-pamoja na migongo yao, mikono yao, na mabawa yao-vilikuwa vimefunikwa kwa macho, na macho kufunkika magurudumu manne kuzunguka pote pia.¹³Nilikuwa nasikia, magurudumu yalikuwa yakiita, “Kuzunguka.”¹⁴Walikuwa na nyuso nne kila moja; uso wa kwanza ulikuwa uso wa kerubi, uso wa pili ulikuwa uso wa mtu, uso wa tatu ulikuwa uso wa simba, na uso wa nne ulikuwa uso wa malaika.

¹⁵Kisha makerubi-hawa walikuwa viumbi hai nilivyokuwa nimeviona karibu na Keberi Kanali-wakainuka juu.

¹⁶Popote makerubi walipoenda, magurudumu yalienda karibu nao, na popote makerubi walipoinua juu mabawa yao kupaa juu kutoka kwenye nchi, magurudumu hayakugeuka. Yaliendelea kuwa karibu nao.¹⁷Wakati makerubi waliposimama, magurudumu yalisimama pia, na wakati walipoinuka juu, magurudumu yaliinuka juu pamoja nao, kwa kuwa roho wa vile viumbi hai walikuwa kwenye magurudumu.

¹⁸Kisha utukufu wa Yahwe ukaja kutoka juu ya kizingiti cha nyumba na kusimama juu ya kerubi.¹⁹Yule kerubi akaacha juu mabawa na kuinuka kutoka kwenye jicho langu wakati walipotoka nje, na yale magurudumu yakafanya vivyo hivyo karibu nao. Wakasimama upande wa mashariki kuingia kwenye nyumba ya Yahwe, na utukufu wa Mungu wa Israeili ukaja juu yao kutoka juu.

²⁰Hawa walikuwa viumbi hai ambaa niliokuwa nimewaona chini ya Mungu wa Israeli karibu na Kebari Kanali, hivyo nilijua kwamba walikuwa makerubi!²¹Walikuwa na macho manne kila mmoja na mabawa manne, na mfanano wa nyuso zao zilikuwa na mfanano wa mikono ya mwanadamu chini ya mabawa yao,²²na mfanano wa nyuso zao ulikuwa kama nyuso nilizokuwa nimeziona kwa maono huko Keberi Kanali, na kila mmoja wao alienda mbele.

11 ¹Kisha Roho akaniweka juu na kunileta kwenye lango la mashariki la nyumba ya Yahwe, kuelekea mashariki, na tazama, kwenye njia ya mlango wa lango kulikuwa na watu ishirini na tano. Nikamwona Yaazania mwana wa Azuri na Pelatia mwana wa Benaya, viongozi wa watu, mionganis mwa.²Mungu akanambia, “Mwana wa adamu, hawa ndio wale watu walioshauri udhalimu, na kuamua mipango miovu kwenye huu mji.³Wakisema, ‘Mda wa kujenga nyumba sio sasa; huu mji ni sufuria, na sisi ni nyama.’⁴Kwa hiyo tabiri juu yao. Tabiri, mwana wa adamu.”

⁵Kisha Roho wa Yahwe akanijaza na akanambia, “akisema: Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: kama usemavyo, nyumba ya Israeli; kwa kuwa najua kinachoendelea kwenye fikra zenu.⁶Mmewazidisha watu mliowaua kwenye huu mji na kujaza mitaa kwa hao.

⁷Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Wale watu milowaua, ambaao mmeilaza miili yao kati ya Yerusalem, ni nyama, na huu mji ni sufuria. Lakini mnaenda kutolewa nje kutoka kati ya huu mji.⁸Mmeuogopa upanga, kwa hiyo nauleta huo upanga juu yenu-huu ndio usemi wa Bwana Yahwe.⁹Nitawatoa nje kutoka kati ya mji, na kuwaweka kwenye mikono ya wageni, kwa kuwa nitaleta hukumu dhidi yenu.¹⁰Mtaanguka kwa upanga. Nitawahukumu kati ya mipaka ya Israeli hivyo mtajua yakwamba mimi ni Yahwe.¹¹Huu mji hautakua sufuria yenu ya kupikia, wala hamtakuwa nyama ndani yake. Nitawahukumu kati ya mipaka ya Israeli.¹²Kisha mtajua yakwamba mimi ni Yahwe, yule ambaye hamuishi kwenye amri zake na ambaye hamkuzishika sheria zake. Badala yake, mmebeba hukumu za mataifa wanayowazunguka.”

¹³Ikawa kwamba nilipokuwa natabiri, Pelatia mwana wa Benaya, akafa. Hivyo nikaanguka kwenye uso wangu na kulia kwa sauti na kusema, “Ee, Bwana Yahwe

¹⁴Neno la Yahwe likanijia, likisema,¹⁵“Mwana wa adamu, ndugu zako! Ndugu zako! Watu wa ukoo wako na nyumba yote ya Israeli! Wote hao ndio hao ambaao inasemekana wale wanaoishi Yerusalem, ‘Wako mbali sana kutoka kwa Yahwe! Hii nchi tulipewa sisi kama milki yetu.’

¹⁶Kwa hiyo sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: kote nimewapitisha mbali kati ya mataifa, na kote nimewasambaza kati ya nchi, bado nimekuwa patakatifu kwa ajili yao kwa mda kidogo kwenye nchi ambazo walizoenda.’

¹⁷Kwa hiyo sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Nitawakusanya kutoka kwa watu, na kuwakutanisha kutoka kwenye nchi mlizokuwa mmetawanyika, na nitawapatia nchi ya Israeli.’

¹⁸Kisha wataenda huko na kuondoa kila kitu chenye karaha na kila chukizo kutoka hiyo sehemu.¹⁹Nitawapatia moyo mmoja, na nitaweka roho mpya kati yao. Nitaondoa moyo wa jiwe kutoka kwenye miili yao na kuwapatia moyo wa nyama,²⁰ili kwamba waweze kutembea kwenye amri zangu, watayachukua maagizo yangu na kuyatenda. Kisha watakuwa watu wangu, na nitakuwa Mungu wao.²¹Lakini kwa wale watembeao kwa kujifanya kuendeleza mambo yao ya karaha na machukizo yao, nitaleta tabia yao kwenye vichwa vyao-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

²²Makerubi wakainua mabawa yao na magurudumu yaliyokuwa karibu nao, na utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa juu yao.²³Kisha utukufu wa Yahwe ukaenda juu kutoka katikati ya mji na kusimama kwenye mlima hata mashariki mwa mji.²⁴Roho akanichukua juu na kunileta hata Ukaldayo, hata uhamishoni, katika maono kutoka kwa Roho wa Mungu, na maono niliyokuwa nimeyaona yakaenda juu yakaniacha.²⁵Kisha nikawaambia wale watumwa mambo yote ya Yahwe niliyokuwa nimeyaona. Je utayaharibu kabisa mabaki ya Israeli?”

12 ¹Neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwana wa adamu, unaishi kwenye nyumba ya uasi, wana macho ya kuona lakini hawaoni; na wana masikio ya kusikia lakini hawasikii, kwa sababu wao ni nyumba ilioasi.

³Kwa hiyo wewe mwanadamu, andaa mambo yako kwa ajili ya uhamisho, na anza kuondoka mchana usoni kwao, kwa kuwa nitakuhamisha kwenye uso wao kutoka sehemu yao kwenda sehemu nyingine. Labda wataanza kuona, kuwa wao ni nyumba ya uasi.⁴Utatoa vitu vyako kwa ajili ya kuhamisha mchana katika macho yao; toka jioni kwenye macho yao kama ambavyo uendavyo kwenye uhamisho.⁵Chimba shimo ukutani kwenye uso wa macho yao, na ingia ndani yake.⁶Kwenye macho yao, chukua vitu vyako kwenye mabega yako, na uwalete kwenye giza. Funika uso wako kama ishara kwenye nyumba ya Israeli.”

⁷Hivyo nikafanya hivyo, kama nilivyokuwa nimeamriwa. Nikatoa vitu vya uhamisho wakati wa mchana, na katika jioni nikachimba shimo hata kwenye ukuta kwa mkono. Nikachukua vitu vyangu kwenye giza, na kuviweka juu kwenye bega langu katika macho yao.

⁸Kisha neno la Yahwe likanijia asubuhi, likisema,⁹Mwanadamu, je nyumba ya Israeli, ile ni nyumba ya uasi, hawakukwambia, ‘Unafanya nini?’

¹⁰Waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: hili tendo la kinabii linamhuusu mwana wa mfalme wa Yerusalem, na nyumba yote ya Israeli walio kati yao.’¹¹Sema, ‘Mimi ni ishara kwenu. Kama nilivyofanya, itafanyika kwao; watakwenda uhamishoni na kuwa wafungwa.¹²Yule mwana wa mfalme aliye mionganoni mwao atavibeba vitu vyake kwenye bega lake katika giza, na ataenda zake kupidia kwenye ukuta. Watachimba kwenye ukuta na kutoa vitu vyao nje. Atafunika uso wake, hivyo hataona nchi kwa macho yake.¹³Nitausambaza wavu wangu juu yake naye atanawsa kwenye mtego wangu; kisha nitamleta Babeli, nchi ya Wakaldayo, lakini hataiona. Atafia huko.

¹⁴Pia nitatawatawanya katika kila mwelekeo wale wote waliomzunguka wanaomsaidia na jeshi lake lote, na nitaufuata upanga nyuma yao.

¹⁵Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe, wakati nitakapo watawanya kwenye nchi zote.¹⁶Lakini nitaacha kuwaangamiza watu wachache kutoka mionganoni mwao kutoka kwenye upanga, njaa, na tauni, hivyo wanaweza kukumbuka maovu yao yote katika nchi zao nilipowachukulia, hivyo watajua kwamba mimi ni Yahwe.”

¹⁷Neno la Yahwe likanijia, likisema,¹⁸“Mwanadamu, kula mkate wako kwa kutetemeka, na kunywa maji yako kwa mtetemo na hofu.¹⁹Kisha waambie watu wa nchi, ‘Bwana Yahwe asema hivi kuhusiana na wale wakaao Yerusalem, na nchi ya Israeli: Watakula mikate yao kwa kutetemeka na kunywa maji yao wakiwa wanatetemeka, kwa kuwa nchi itaporwa vitu vyote viijazavyo kwa sababu ya kuwa kinyume na waishio huko.

²⁰Hivyo ile miji iliyokuwa wenyeji itachukuliwa, na nchi itakuwa ukiwa; hivyo mtajua kwamba mimi ni Yahwe.”

²¹Tena neno la Yahwe likanijia, likisema,²²“Mwanadamu, je ni mithali gani hii mlion nayo katika nchi ya Israeli mliyoisema, ‘Siku zimerefushwa, na kila ono linaanguka?’²³Kwa hiyo, waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Nitaweka mwisho wa hii mithali, na watu wa Israeli hawataitumia tena.’ Waambie, ‘Siku zi karibu wakati kila ono litatimizwa.²⁴Kwa kuwa hakutakuwa na maono ya uongo yoyote wala upendeleo wa mgawanyiko kati ya nyumba ya Israeli.²⁵Kwa kuwa mimi Yahwe! Nimesema, na nitayatimiza yale maneno niloyasema. Hakuna kitu kitakacho chelewesha. Kwa kuwa nitaongea hili neno katika siku zenu, nyumba ya uasi, na nitalitimiza! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

²⁶Tena neno la Yahwe likanijia, likisema,²⁷“Mwanadamu! Tazama, nyumba ya Israeli imesema, ‘Lile ono alionalo ni kwa siku nyangi kutoka sasa, na ametabiri kipindi kilicho mbali sana.’

²⁸Kwa hiyo waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Neno langu halitacheleweshwa sana, lakini lile neno nilililiongea litatimizwa, hivi ndiyyo Yahwe asemavyo.”

13 ¹Tena, neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, tabiri dhidi ya manabii wanaotabiri katika Israeli, na uwaambie wale wanotabiri njе ya fikra zao wenyewe, ‘Lisikilizeni neno la Yahwe.³Bwana Yahwe asema hivi: Ole wao manbii wajinga ambaо wanafuata roho zao wenyewe, lakini ni wale wasioona kitu!⁴Israeli, manabii zako wamekuwa kama mbweha kwenye ardhı iliyoхaribiwa na vita.⁵Hamkwenda kwenye nyufa katika ukuta uliozunguka nyumba ya Israeli kwa ajili ya kuukarabati, ili kupigana katika vita katika siku ya Yahwe.⁶Watu wameona uongo na kufanya utabiri wa uongo, wale wasemao, “Hivi na hivi ndivyo Yahwe asemavyo.” Yahwe hajawatuma, lakini hata hivyo wamewfanya watu kutumaini kwamba ujumbe wao utakuwa kweli.⁷Je hamkusikia maono ya uongo na kufanya utabiri wa uongo, ninyi msemao, “Hivi na hivi ndivyo Yahwe asemavyo.” Wakati mimi mwenyewe sikuongea?”

⁸Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, ‘Kwa sababu mmesikia maono ya uongo na kuwaambia uongo-kwa hiyo hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo dhidi yenu:⁹Mkono wangu utakuwa juu yenu ninyi manabii mliodanganya maono na wale waliofanya unabii wa uongo. Hawatakuwepo kwenye kusanyiko la watu wangu, au kuandikishwa katika kumbukumbu ya nyumba ya Israeli; hawataenda kwenye nchi ya Israeli. Kwa kuwa mtajua yakwamba mimi ni Bwana Yahwe!

¹⁰Kwa sababu hiyo, na kwa sababu wamewaongoza watu wangu kuwapotosha na kusema, “Amani!” wakati hakuna amani, wanajenga ukuta ambaо wataupaka rangi ya chokaa.¹¹Waambie wale wanaopaka chokaa ukuta, ‘Utaanguka chini; kutakuwa na mvua ya kufurika, na nitaleta mvua ya mawe kuufanya uanguke chini, na upepo wa dhoruba kupuliza hata kuuvunja chini.¹²Tazama, ukuta utaanguka chini. Je wengine hawakuwaambia, “Iko wapi chokaa mliyoipaka juu yake?”

¹³Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Nitaleta upepo wa dhoruba katika ghadhabu yangu, na kutakuwa na mafuriko ya mvua kwenye ghadhabu yangu! Mvua ya mawe katika ghadhabu yangu itauharibu kabisa.¹⁴Kwa kuwa nitaurarua chini ukuta ambaо mlioufunika kwa chokaa, na nitaubomoа hata kwenye nchi na kuifunua misingi yake. Hivyo utaanguka, nanyi nyote mtaangamizwa katikati ya huo.¹⁵Ndivyo nitakavouangamiza kwa ghadhabu yangu ukuta na wale walioupaka chokaa. Nitawaambia, “Ukuta hautaonekana tena, wala watu wanaoupaka chokaa-¹⁶manabii wa Israeli wale waliotabiri kuhusu Yerusalem na wale waliokuwa wameona amani kwa ajili yake. Lakini hakuna amani! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

¹⁷Hivyo wewe, mwanadamu, weka uso wako dhidi ya binti za watu wako wale wanaotabiri kwa akili zao wenyewe, na kutabiri dhidi yao.¹⁸Sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Ole kwa wanawake washonao hiziri kwenye kila sehemu ya mkono wao na kutengeza vitambaa vya shela kwa ajili ya vichwa vyao kwa kila kipimo, ili kuwindha watu. Je mtawawinda watu wangu ila kuokoa maisha yenu wenyewe?¹⁹Ninyi mmenikufuru mbele ya watu wangu kwa ajili ya makonzi ya shayiri na vipande vya mkate, kuwaua watu ambaо hawakutakiwa kufa, na kuyalinda maisha ya wale ambaо hawatakiwi kuendelea kuishi, kwa sababu ya uongo wenu kwa watu wangu walio wasikiliza.

²⁰Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Niko kinyume dhidi ya hirizi ambazo mlizozitumia kuyakamata kwa hila maisha ya watu kana kwamba wamekuwa ndege. Naam, nitazichana kutoka kwenye mikono yenu; na wale watu mlio watega kama ndege-nitawaacha waende huru.²¹Nitavichana mbali vitambaa vya shela na kuwaokoa watu wangu kutoka kwenye mikono yangu, kwa hiyo hawatategwa tena kwenye mikono yenu. Mtajua kwamba mimi ni Yahwe.²²Kwa sababu mmeuvunja moyo wa mtu mwenye haki kwa uongo, ingawa hata mimi sikutamani kuvunjwa kwake moyo, na kwa sababu mmemtia moyo badala yake matendo ya mtu mwovu ili kwamba asiweze kurudi kutoka kwenye njia yake kuokoa maisha yake-²³kwa hiyo hamtayaona tena maono ya uongo au kuendelea kufanya utabiri, kwa kuwa nitawaokoa watu wangu kutoka kwenye mkono wako. Nanyi mtajua kwamba mimi ni Yahwe.”

14 ¹Baadhi ya viongozi wa Israeli wakaja kwangu na kuketi mbele yangu.²Ndipo neno la Yahwe likanijia, likisema,³“Mwanadamu, hawa watu wamchukua sanamu zao kwenye miyo yao na kuweka pingamizi la uovu wao mbele ya nyuso zao wenyewe. Je naweza kuulizwa yote na wao?”⁴Kwa hiyo watangazie hivi na waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Kila mtu wa nyumba ya Israeli achukuaye sanamu moyoni mwake, au awekeye pingamizi la uovu mbele ya uso wake, na kisha yule ajaye kwa nabii-Mimi, Yahwe, nitamjibu kulingana na sanamu zake.⁵Nitafanya hivi ili kwamba niweze kuirudisha nyumba ya Israeli katika miyo yao ambayo ilikuwa mbali nami kwa ajili ya sanamu zao.’

⁶Kwa hiyo sema kwa nyumba ya Israeli, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tubuni na rudini kutoka kwenye sanamu zenu! Rudisheni nyuma nyuso zenu kutoka kwenye machukizo yenu yote.

⁷Kwa kuwa kila mmoja kutoka kwenye nyumba ya Israeli na kila mmoja wa wageni wanaoishi katika Israeli ajitengaye nami, achukuaye sanamu zake kwenye moyo wake na kuweka kwazo la uovu wake mbele ya uso wake mwenyewe, na kisha yule ajaye kwa nabii kunitafuta-mimi, Yahwe, nitamjibu mimi mwenyewe.⁸Hivyo nitauweka uso wangu juu ya huyo mtu na kumfanya ishara na mithali, kwa kuwa nitamkata kutoka kati ya watu wangu, na mtajua kuwa mimi ni Yahwe.

⁹Kama nabii atadanganywa na kuongea ujumbe, kisha Mimi Yahwe, nitamdaganya huyo nabii; Nitanyoosha mkono wangu na kumwangamiza toka kati ya watu wangu Israeli.¹⁰Watabeba uovu wao wenyewe; uwovu wa nabii utakua kama uovu wa yule aulizaye kutoka kwake.¹¹Kwa sababu hiyo basi, nyumba ya Israeli haitaenda mbali kutoka kunifuata mimi wala kujinajisi wenyewe kupitia dhambi zao zote. Watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao-hivi ndivyo Yahwe asemavyo.”

¹²Kisha neno la Yahwe likanijia, likisema,¹³“Mwanadamu, wakati nchi itakapo asi dhidi yangu kwa kufanya dhambi ili kwamba ninyooshe mkono wangu dhidi yake na kuvunja tegemea la mkate wake, na kuleta njaa juu yake na kukata mnyama kutoka kwenye nchi;¹⁴kisha hata kama hawa watu watatu-Nuhu, Danieli, na Ayubu-walikuwa katikati ya nchi, wangeweza kuokoa maisha yao wenyewe kwa haki-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁵Kama nikileta wanyama waovu kwenye nchi na kuwafanya wasizae hivyo basi itakuwa hakuna mtu asiweze kupita kwa sababu ya hao wanyama,¹⁶kisha hata kama watu hawa hawa watatu ndani yake-kama niishivyo, asema Bwana Yahwe-wasingeweza kuwaokoa hata watoto wao wala binti; isipokuwa maisha yao yataokoka, lakini nchi itakuwa ukiwa.

¹⁷Au nikileta upanga juu ya hiyo nchi na kusema, ‘Upanga, nenda kwenye nchi na wakate wote mtu na mnyama kutoka huo,’¹⁸kisha hata kama hawa watu watatu watakuwa katikatai ya nchi-kama niishivyo, asema Bwana Yahwe-wasingeweza kuwaokoa japo watoto wao wala binti; ila tu maisha yao wenyewe yangeokolewa.

¹⁹Au kama nikipeleka tauni juu ya nchi na kumwaga dhahabu yangu juu yake kwa damu, ili kuwakata mtu na mnyama,²⁰kisha hata kama Nuhu, Danieli, na Ayubu wangekuwa kwenye hiyo nchi-kama niishivyo, asema Bwana Yahwe-wasingeweza kuokoa hata watoto wao au binti; maisha yao pekee yangeokoka kwa haki.

²¹Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: hakika nitafanya mambo makali sana kwa kuleta adhabu zangu nne-njaa, upanga, wanyama wa porini, na tauni-juu ya Yerusalemkuwakata wote mtu na mnyama kutoka kwake.²²Kisha, tazama! Mabaki yatasalia kwake, watakoakoka wataenda pamoja na wana na binti. Tazama! Watawatokea, na mtaona njia zao na matendo yao yakiwafariji kuhusu adhabu niliyoipeleka Yerusalemku, na kuhusu kila kitu kingine ambacho nilichopeleka juu ya nchi.²³Waliokoka watawfariji ninyi mtakapoona njia zao na matendo yao, hivyo mtayajua haya mambo niliyoyafanya juu yake, kwamba sijayafanya bure! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

15 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, liksema,²“Mwanadamu, je ni jinsi gani mzabibu ulivyo bora kuliko mti na matawi yaliyomo kwenye miti katika misitu?³Je watu huwa wanachukua mbao kutoka kwenye mzabibu kufanya chochote? Au huwa wanatengenezea vitu kutokana na huo kuning'iniza chochote juu ya huo?⁴Tazama! Kama umetupwa kwenye moto kama kuni, na kama moto umezichoma ncha zake zote na katikati pia, je unafaa kwa chochote?⁵Tazama! Wakati ulipokuwa umekamilika, haukuweza kufanya chochote; kisha hakika, wakati moto ulipouchoma, lakini bado haukuweza kutengeneza kitu chochote kwa ajili ya matumizi yoyote.

⁶Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: haufanani na miti katika misitu, nilioitoa mzabibu kama kuni kwa moto; nitatenda vivyo hivyo mbele ya wakaao Yerusalem.⁷Kwa kuwa nitauweka uso wangu juu yao. Ingawa watatoka kutoka kwenye moto, bado moto utawala; hivyo mtajua kwamba mimi ni Yahwe, wakati nitakapoona uso wangu juu yenu.⁸Kisha nitaifanya nchi kuwa ukiwa kwa sababu wamefanya dhambi-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

16 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, mwambie Yerusalem kuhusu machukizo yake,³na useme, ‘Bwana Yahwe asema hivi kwa Yerusalem: Mwanzo wako na kuzaliwa kwako kulichukua nafasi katika nchi ya Kanaani; baba yako alikuwa Mwamori, na mama yako alikuwa Mhiti.⁴Katika siku ya kuzaliwa kwako, mama yako hakukata kitovu chako, wala hakukuosha kwenye maji usafishwe au kukuchua kwa chumvi, wala kukusitiri nguo.⁵Hakuna jicho lililokuhurumia kufanya haya mambo kwa ajili yako, kuhurumia wewe. Katika siku uliyozaliwa, kwa kuchukiwa uhai wako, ultipwa nje uwandani.

⁶Lakini nilipita karibu nawe, nalikuona ukijinyonga kwa damu yako mwenyewe, “kubaki hai!”⁷Nimekufanya ukue kama mmea katika shamba. Umeongezeka na kuwa mkubwa, na umekuwa mzuri wa wazuri. Maziwa yako yakawa thabiti, na nywele zako zikawa nyingi, ingawa ulikuwa uchi huna nguo.

⁸Nilipita karibu nawe tena, na nalikuona. Tazama! Wakati wa upendo umefika kwako, hivyo nikatandika joho langu juu yako na kufunika uchi wako. Kisha nikaapa kwako na kukuleta kwenye agano-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-na ukawa wangu.

⁹Basi nilikuosha kwa maji na kukufuta damu yako, na kukupaka mafuta.¹⁰Nilikuvalisha nguo ya taraza na kukuwekea makuzi ya ngozi kwenye miguu yako. Nilikufungia kwa kitani kizuri na kukufunika kwa hariri.

¹¹Kisha nalikupamba kwa vito, na kukuvalisha vikuku kwenye mikono yako, na mkufu kwenye shingo yako.

¹²Nalitia hazama katika pua yako na hereni katika masikio yako, na taji nzuri juu ya kichwa chako.¹³Hivyo ulipambwa kwa dhahabu na fedha, na ulivaa kitani safi, hariri, na ngu za taraza; ulikula unga mzuri, asali, na mafuta, na ulikuwa mzuri sana, na ukawa malkia.¹⁴Umaarufu wako ukaenda mionganoni mwa mataifa kwa sababu ya uzuri wako, kwa kuwa ulikuwa mkamili katika ukuu niliokuwa nimekupa-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁵Lakini ultumaini uzuri wako, na ukafanya kama kahaba kwa sababu ya umaarufu wako; umeyamwaga matendo yako ya kikahaba kwa kila aliyepita karibu, ili kwamba uzuri wako uwe wake.¹⁶Kisha ulichukua nguo zako na pamoja nao umepatengeneza mahali pa juu kwa ajili yako palipambwa kwa rangi tofauti tofauti, na hapo ulifanya kama kahaba. Haya hayatakuweko. Wala hayatatoke. ¹⁷Umevichukua vito vizuri vyta dhahabu na fedha nilizowapatia, na umejitengenezea sanamu za wanaume, na umefanya pamoja nao ukahaba afanyao.

¹⁸Ulichukua nguo zako za tarizi na kuwafunika, na kuwawekea mafuta yangu na manukato mbele yao.¹⁹Mkate wangu niliokupatia-ulitengenezwa kwa unga mzuri, mafuta, na asali-umeviweka mbele yao kwa ajili ya kunukia harufu nzuri, kwa kuwa hivi ndivyo ilivyotokea-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

²⁰Kisha uliachukua watoto wako ulionizalia, na kuwatoa sadaka kwa piche ili waliwe kama chakula. Je! Matendo yako ya kikahaba ni kitu kidogo?²¹Umewachinja watoto wangu na kuwatupia kwenye moto.²²Katika machukizo yako yote na matendo yako ya kikahaba hukutafakari kuhusu siku za ujana wako, wakati ulipokuwa uchi na bila nguo kama kama umepigwa katika damu.

²³Ole! Ole wako! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kwahiy, zaidi ya hapo kwa haya maovu yote,

²⁴umejjengea chumba cha chini kwa chini katika kila sehemu ya watu wengi.²⁵Umepajenga mahali pako palipoinuka kwenye kichwa cha kila njia na kuunajisi uzuri wako, kwa kuwa umeutoa mwili wako kwa kila mtu apitaye karibu na umefanya matendo mengi zaidi ya ukahaba.²⁶Umetenda kama kahaba pamoja na Wamisri, tamaa ya jirani zako, na umetenda matendo mengi zaidi ya kikahaba, ili kuchochea hasira yangu.²⁷Tazama! Nitakunyoshea mkono wangu na kupunguza chakula chako. Nitauchukua uhai wako juu ya adui zako, binti za Wafileti, amba walikuwa na haya ya tabia yako ya uchafu.²⁸Umetenda kama kahaba pamoja na Waashuru kwa sababu hukuweza kuridhika. Umetenda kama kahaba na bado hukuridhika.²⁹Umefanya matendo mengi zaidi ya kikahaba katika nchi ya jamii ya wana maji wa Ukaldayo, na wala hukuridhika kwa hayo.

³⁰Jinsi moyo wako ulivyo dhaifu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kwamba utawenza kuyafanya haya mambo yote, matendo ya aibu ya kikahaba?³¹Mmepajenga mahali penu pa juu kwenye kichwa cha kila mtaa na kufanya chumba cha chini kwa chini katika kila sehemu ya watu wengi. Bado hukuwa kama kahaba kwa sababu ulikataa kulipwa ujira.

³²Wewe mwanamke mzinifu, wewe upokeaye wageni badala ya mume wako.³³Watu hulipa kwa kila kahaba, lakini wewe huwapa mshahara wako wapenzi wako wote na kuwapa rushwa ili waje kwako pande zote kwa

matendo yako ya kikahaba.³⁴ Hivyo kuna tofauti kati yako na hao wanawake wengine, kwa kuwa hakuna hata mmoja ajaye kwako kukuuliza kulala pamoja nao. Badala yake, unawalipa. Hakuna akulipaye.

³⁵Kwa hiyo, wewe kahaba, lisikilize neno la Yahwe.³⁶Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu umemwaga tamaa yako na kuonyesha sehemu zako za siri kuptia matendo yako ya ukahaba pamoja na wapenzi wako wote pamoja na sanamu zako za chukizo, na kwa sababu ya damu ya watoto wako uliyowapatia sanamu zako,³⁷kwa hiyo, tazama! Nitawakusanya wapenzi wako wote uliokutana nao, wote ambao uliowapenda na wote uliowachukia, na nitawakusanya juu yako kila upande. Nitawaonyesha wazi sehemu zako za siri hivyo wanaweza kuona uchi wako wote.³⁸Kwa kuwa nitakuadhibu kwa usherati na kumwaga damu, na nitaleta juu yako damu ya hasira yangu na hasira kali.³⁹Nitakutia kwenye mikono yao hivyo watakutupa chini kwenye chumba cha chini kwa chini na kupavunja mahali pako pa juu na watakuvua nguo zako na kuchukua vito vyako vyote. Watakuacha uchi bila nguo.⁴⁰Kisha wataleta kundi la wateru juu yako na kukupiga kwa mawe, na kukukata kwa panga zao.⁴¹Watachoma nyumba zako na kufanya matendo mengi ya adhabu juu yako kwenye uso wa wanawake wengi, kwa kuwa nitausimamisha ukahaba wako, na hutawalipa tena wapenzi wako.⁴²Kisha nitatuliza ghadhabu yangu juu yako; hasira yangu itakuacha, kwa kuwa nitaridhika, na sitakuwa na hasira tena.

⁴³Kwa sababu hukuzikumbuka siku za ujana wako na kunifanya nitetemeke kwa hasira kwa sababu ya haya mambo yote, kwa hiyo, tazama! Mimi mwenyewe nitashusha kwa kichwa chako mwenyewe adhabu kwa kile ulichokifanya-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. Hutaongeza ukahaba kwa matendo yako yote ya machukizo?

⁴⁴Tazama! Kila mtu azungumzaye Mithali kuhusu wewe atasema, "Kama alivyo, hivyo pia ni binti yake."⁴⁵Wewe ni binti wa mama yako, amchukiaye mume wake na mtoto wake, na wewe ni dada wa dada zako aliywachukia waume zao na watoto wao. Mama yako alikuwa Mhiti, na baba yako alikuwa Mwamori.⁴⁶Dada yako mkubwa alikuwa Samaria na binti zake walikuwa wale waliokuwa wakiishi kaskazini, wakati dada yako mdogo alikuwa ni yule aliyekuwa akiishi kusini mwako, ambaye ni, Sodoma na binti zake.⁴⁷Hukuenenda katika njia zao na kuchukua tabia zao na matendo yao, lakini katika njia zako zote ulikuwa mbaya zaidi kuliko walivyokuwa wao.

⁴⁸Kama niishivyo- hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-dada yako Sodoma na binti zake, hawajafanya uovu mwingi kama wewe ulivyofanya na binti zako walivyofanya.

⁴⁹Tazama! Hii ilikuwa dhambi ya dada yako Sodoma: Alikuwa na kiburi katika mafanikio yake, uzembe na kutojali kuhusu chochote. Hakuitia nguvu mikono ya maskini na watu wahitaji.⁵⁰Alikuwa na kiburi na kufanya machukizo mbele yangu, hivyo niliwatoa kama nilivyoona.⁵¹Samaria hakufanya hata nusu ya dhambi zako; badala yake, umefanya machukizo mengi kuliko walivyofanya, na umewaonyesha hao dada zako walikuwa bora kuliko wewe kwa sababu ya machukizo yako uyafanyayo!⁵²Hasa wewe, umeonyesha aibu yako mwenyewe; kwa njia hii umewaonyesha dada zako walikuwa bora kuliko wewe, kwa sababu ya dhambi ulizozifanya katika hayo machukizo yako yote. Dada zako sasa wanaonekana bora kuliko wewe. Hasa wewe, umeonyesha aibu yako mwenyewe, kwa njia hii umewaonyesha kwamba dada zako walikuwa bora kuliko wewe.

⁵³Kwa kuwa nitarudisha masalia wao-masalia ya Sodoma na binti zake, na masalia ya Samaria na binti zake; lakini masalia yako yatakuwa mionganini mwao.⁵⁴Kwa kufikiria haya mambo utaonyesha aibu yako; utakuwa mnyenyeketu kwa sababu ya kila kitu ulichokifanya, na kwa njia hii utakuwa faraja kwao.⁵⁵Hivyo dada yako Sodoma na binti zake watarudishwa kwenye hali yao ya zamani, na Samaria na binti zake watarudishwa kwenye mashamba yao ya zamani. Kisha wewe na binti zako watarudishwa kwenye hali yako ya kawaida.⁵⁶Sodoma dada yako hakutajwa hata kwa kinywa chako katika siku ulipojiinua,⁵⁷kabla uovu wako haujafunuliwa. Lakini sasa wewe ni kitu cha dharau kwa binti za Edomu na binti wote wa Wafiliisti waliomzunguka. Watu wote wanakudharau wewe.⁵⁸Utaonyesha aibu yako na matendo yako ya machukizo! -Hivi ndivyo Yahwe asemavyo!

⁵⁹Bwana Yahwe asema hivi: Nitashughulika na wewe kama unavyostahili, wewe uliyedharau kiapo chako kwa kulivunja agano.⁶⁰Lakini mimi mwenyewe nitalkumbuka agano langu nililolifanya pamoja nawe katika siku za ujana wako, nitaliimarisha agano la milele pamoja na wewe.⁶¹Kisha utazikumbuka njia zako na kuona aibu utakapo wapokea dada zako wakubwa na dada zako wadogo. Nitakupatia wao kama binti zako, lakini kwa sababu ya agano lako.⁶²Mimi nitaweka imara agano langou pamoja nawe, nawe utajua yakwamba mimi ni Yahwe.⁶³Kwa sababu ya haya mambo, utakumbuka kila kitu na kuona aibu, hutafungua mdomo wako tena kuongea kwa sababu ya aibu yako, wakati nitakapokusamehe kwa yale yote uliyoyafanya-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

17 ¹Neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, tega kitendawili na sema fumbo kwa nyumba ya Israeli.

³Sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tai mkubwa pamoja na mabawa makubwa, mwenye kujaa manyoya, na aliyejkuwa na rangi nyingi alienda Lebanoni na kuchukua kilele cha mti wa mwerezi⁴Akakata ncha za matawi na kuzichukua hata nchi ya Kanaani; akaipanda katika mji wa wachuuzi.

⁵Pia akachukua mbegu ya nchi na kuijanda katika udongo wenye rutuba. Akaiweka kando ya maji mengi kama mti umeao karibu na maji.⁶Kisha ukachipusha na mzabibu wenye kusambaa chini kwenye ardhi. Matawi yake yakamwelekeea yeye, na mizizi yake ikakua chini yake. Hivyo ukawa mzabibu na kuzaa matawi na kutoa matawi.

⁷Lakini kulikuwa na tai mwingine mkubwa wenye mabawa makubwa na manyoya mengi. Tazama! Huu mzabibu ukabadijisha mizizi yake kumwelekeea tai, na ukasamabaza matawi yake kumwelekeea tai kutoka mahali ulipokuwa umepandwa basi upate kumwagiliwa.⁸Ulikuwa umepandwa kwenye udongo mzuri kando ya maji mengi hivyo ungezaa matawi na kuanza kutoa matunda, ili kuwa mzabibu mzuri kabisa.’

⁹Waambie watu, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Je! Huo utafanikiwa? Je! Haitaing’oa mizizi yake na kuyakata matunda yake ili kwamba unyauke, na majani yake yote mabichi yanyauke? Hakuna jeshi imara au watu wengi watahitajika kuivuta kwa mizizi yake.¹⁰Basi tazama! Baada ya kuwa umepandwa, je utakua? Je hautanyauka wakati upepo wa mashariki utakapoupiga? Utanyauka kabisa katika kiwanja chake.”

¹¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,¹²“Waambie nyumba ya uasi, ‘Je! Hamjui maana ya mambo haya? Tazama! Mfalme wa Babeli amekuja Yerusalem na kumchukua mfalme wake na wakuu wake na kuwaleta kwake mpaka Babebli.¹³Kisha akauchukua ukoo wa kifalme, akafanya agano pamoja naye, na kumleta chini ya kiapo. Akawachukua watu wa nchi wenye nguvu,¹⁴basi ufalme uwe duni na usijiinue wenyewe. Kwa kulitunza agano lake nchi itaokoka.¹⁵Lakini mfalme wa Yerusalem ameasi juu yake kwa kupeleka mabalizi kwenda Misri ili kujipatia farasi na jeshi. Je! Atafanikiwa? Je! Yeye anayeyafanya haya mambo ataokoka?

¹⁶Kama niishivyo! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-atakuwa hakika katika nchi ya mfalme aliyemfanya mfalme, yule mfalme ambaye aliyeidharau kiapo chake, na ambaye aliyevunja agano lake. Atakuwa kati ya Babeli.¹⁷Farao na jeshi lake lenye nguvu na kusanyiko la watu wengi kwa ajili ya vita hawatamlinda katika vita, wakati jeshi la Wababeli watakapo jenga tuta la ngome na kuta za ngome ili kuyaharibu maisha ya wengi.¹⁸Kwa kuwa mfalme amedharau kiapo chake kwa kulivunja agano. Tazama, ameunyoosha kwa mkono wake ili kufanya ahadi na bado ameyafanya haya mambo yote. Hataokoka.

¹⁹Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Kama niishivyo, Je! Hiki hakikuwa kiapo changu kwamba alidharau agano langu alilo livunja? Basi nitaleta nitamwadhibu juu ya kichwa chake!²⁰Nitausambaza wavu wangu juu yake, na atanawsa katika wavu wangu wa kutegea. Kisha nitamleta hata Babeli na kuzitekeleza hukumu juu yake huko kwa ajili ya uhaini wake alioufanya amenisaliti!²¹Wakimbizi wake wote katika majeshi yake yataanguka kwa upanga, na wale watakaobakia watatawanyika kila mahali. Kisha utajua ya kwamba mimi ni Yahwe; nimesema hili litatokea.”

²²Bwana Yahwe asema hivi, ‘Basi mimi mwenyewe nitaichukua sehemu ya juu ya mti wa mwerezi, na nitaupanda mbali na matawi yake laini. Nitaukata, na mimi mwenyewe nitaupanda juu ya milima mrefu.²³Nitaupanda juu ya milima ya Israeli hivyo utazaa matawi na kuzaa matunda, na utakuwa mwerezi wa fahari ili kwamba kila ndege arukaye ataishi chini ya huo. Watajenga viota chini ya kivuli cha matawi yake.²⁴Kisha miti yote ya shambani itajua kwamba mimi ni Yahwe. Nimeishusha miti mirefu na nimeiiinua juu miti mifupi. Naunyausha mti mbichi na kuufanya mti mkavu kuchanua. Mimi Yahwe, nimesema hivyo hii itatokea; nami nimelifanya hili.”

18 ¹Neno la Yahwe likanijia tena, kusema, ²“Je mna maana gani, ninyi mliotumia hii mithali kuhusiana na nchi ya Israeli na kusema, ‘Wababa wamekula zabibu mbichi, na meno ya watoto imetiwa ganzi’?

³Kama nishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-bila shaka hakutakuwa na fursa yoyote tena kwa ajili yenu kuitumia hii mithali katika Israeli. ⁴Tazama! Kila uhai ni mali yangu-uhai wa baba na uhai wa mwana pia, ni mali yangu! Roho itendayo dhambi ndiyo itakayo kufa!

⁵ Itasemwaje kuhusu mtu mwenye haki na achukuaye yaliyo halali na haki-

⁶ kama asipokula juu ya milima au kuinua macho yake kwa sanamu za nyumba ya Israeli, na hakumnajisi mke wa jirani yake, wala kumsemesha mwanamke katika kipindi chake cha mwezi, je! Yu mwenye haki?

⁷ Je! Itasemwaje kuhusu mtu ambaye hakumnyang’anya yeyote, na kumrudisha mdeni wake kwa kile kilichokuwa kimewekwa kwa ajili ya rehani, na hakuiba lakini kuwapatia chakula wenye njaa na kuwafunika uchi kwa nguo, je yu mwenye haki?

⁸ Je! Itasemwaje kuhusu mtu ambaye hakuchukua faida kubwa kwa ile pesa aliyokopa, na hakuchukua faida kubwa kwa kile alichokiwa?

⁹ Amesemwa kwamba amechukua yaliyo halali na kuimarisha uaminifu kati ya watu. Kama huyo mtu akitembea katika sheria zangu na kuzishika hukumu zangu kufanya kwa uaminifu, kisha ahadi kwa ajili ya mtu mwenye haki ni hii: Ataishi hakika! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁰Lakini akizaa mwana mnyang’anyi, mmwaga damu na kufanya mengi katika haya mambo kama yalivytajwa hapa,

¹¹ hata kama baba yake hakufanya mojawapo katika haya mambo, lakini akala juu ya milima na akamnajisi mke wa jirani yake, Je! Itasemwaje juu yake?

¹² Huyu mtu huwadhulumu maskini na wahitaji, na huwakamata na kuwanyang’anya, na hawarudishii dhamana, na huyainua macho yake kwa sanamu na kufanya matendo maovu,

¹³ na hukopesha pesa kwa faida ya juu sana na kufanya faida kubwa juu ya anachokiwa, Je! Huyo mtu ataishi? Hakika hataishi! Atakufa hakika na damu yake itakuwa juu yake kwa sababu amefanya haya mambo ya chuki.

¹⁴Lakini Tazama! Tuseme kuna mtu aliyezaa mwana, na mwana wake huona dhambi zote za baba yake alizozifanya, na kupidia kuziona, hakuyafanya hayo mambo.

¹⁵ Huyo mwana hakula juu ya milima, na hakuinua macho yake kwa sanamu za nyumba ya Israeli, na hakumtia unajisi mke wa jirani yake, Je! Itasemwaje juu yake?

¹⁶ Yule mwana hakumdhulumu yeyote, au kutwaa dhamana, au kupoteza vitu, lakini badala yake kutoa chakula chake kwa wenye njaa na kuwafunika wenye uchi kwa nguo.

¹⁷ Huyo mwana hakumkandamiza yeyote au au kuchukua faida ambayo ni ya juu sana au kufanya manufaa kwa ajili ya mkopo, lakini ameyashika maagizo yangu na kuenenda sawa sawa na sheria zangu; huyo mwana hatakuwa kwa ajili ya dhambi za baba yake: Ataishi hakika!

¹⁸Baba yake, kwa kuwa aliwakandamiza wengine kwa nguvu nydingi na kumnyang’anya ndugu yake, na kufanya yasiyo mema mionganoni mwa watu wake-tazama, atakufa katika uovu wake.

¹⁹Lakini ninyi husema, ‘Kwa nini mwana asibebi uovu wa baba yake?’ Kwa sababu mwana hubeba yaliyo halali na haki na kuzitunza amri zangu; huzifanya. Ataishi hakika!²⁰Yule atendaye dhambi, ndiye ambaye atakufa. Mwana hatabeba uovu wa baba yake, na baba hatabeba uovu wa mwana wake. Haki ya yule atendaye haki itakuwa juu yake mwenyewe, na uovu wa mwenye uovu utakuwa juu yake mwenyewe.

²¹Lakini kama mwovu ageukapo kutoka dhambi zake zote alizofanya, na kuzitunza sheria zangu zote na kufanya yaliyo halali na haki, kisha hakika ataishi na hatakuwa.²²Makosa yote aliyoyafanya hayatakumbukwa juu yake. Ataishi kwa hiyo haki aliyoitenda.²³Je! Nitafurahia juu ya kifo cha mwovu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-na sio katika kugeuka kwake kutoka njia yake ili kwamba aweze kuishi?

²⁴Lakini kama mtu mwenye haki ageukapo kutoka kwenye haki yake na kufanya maovu na kutenda machukizo kama machukizo yote ambayo mtu mwovu afanyayo, basi ataishi? Haki yake yote aliyofanya haitakumbukwa wakati atakaponisaliti katika uhaini wake. Hivyo atakufa katika dhambi alizofanya.

²⁵Lakini ninyi husema, ‘Njia ya Bwana si sawa!’ sikilizeni, nyumba ya Israeli! Je njia zangu haziko sawa? Je si njia zenu ambazo haziko sawa?²⁶Wakati mtu mwenye haki ageukapo kutoka kwenye makosa yake, na kufanya maovu

na kufa kwa sababu ya hayo, kisha atakufa katika uovu ambaio alioufanya.²⁷ Lakini wakati mtu mwovu ageukapo kutoka uovu wake alioufanya na kufanya yaliyo halali na haki, kisha ataulinda uhai wake.²⁸ Kwa kuwa ameona na kugeuka kutokana na makosa yake yote ambayo aliyoyafanya. Hakika ataishi, na hatakufa.²⁹ Lakini nyumba ya Israeli husema, ‘Njia ya Bwana haiko sawa!’ Ni namna gani njia zangu si sawa, nyumba ya Israeli? Ni njia zenu ndizo si sawa.

³⁰Kwa hiyo nitamuhukumu kila mtu miongoni mwenu kulingana na njia zake, nyumba ya Israeli! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. Tubuni na rudini kutoka kwenye makosa yenu yote ili kwamba yasiwe kikwazo cha uovu dhidi yenu. Asemavyo-hivyo tubuni na muishi!³¹Tupilia mbali makosa yenu yote mliyoyafanya; jifanyieni moyo mpya na roho mpya. Kwa nini mfe, nyumba ya Israeli?³²Kwa kuwa sifurahii kifo cha yule afaye-hivi ndivyo Bwana Yahwe.

19 ¹“Tena wewe, chukua maombolezo juu ya viongozi wa Israeli²na sema, ‘Mama yako alikuwa nani? Simba jike mmoja, aliishi na mtoto wa simba dume; katikati ya simba wadogo, aliwalisha watoto wake.

³ Alimlea mmoja wa wale watoto kurarua wanyama wengine, na kisha alijifunza jinsi ya kuwinda watu na kuwala.

⁴ Kisha mataifa wakasikia kuhusu yeye. Akakamatwa kwenye mtego wao, na wakamleta kwa kulabu hata nchi ya Misri.

⁵ Kisha alipoona kwamba ingawa alikuwa akimsubiri arudi, matumaini yake sasa yalienda, hivyo alimchukua mtoto wake wengine katika watoto wake na kumlea hata kuwa mwana simba.

⁶ Huyu mwana simba alitembea huku na huku katikati ya simba. Akawa mwana simba na kujifunza kuwinda mawindo; akala watu.

⁷ Akawakamata wajane na kuiharibu miji. Nchi na viijazavyo vilitelekezwa kwa sababu ya sauti ya kunguruma kwake.

⁸ Lakini mataifa yakaja juu yake kutoka mikoa yote; wakatengeneza nyavu juu yake. Akakamatwa kwenye mtego wao.

⁹ Kwa kulabu wakamuweka kwenye tundu na kisha wakamleta hata kwa mfalme wa Babeli. Wakamleta hata kwenye ngome imara ili kwamba sauti yake isiweze kusikika juu ya milima ya Israeli.

¹⁰ Mama yako alikuwa kama mzabibu uliopandwa kwenye damu yako karibu na maji. Ulizaa matunda na kujaa matawi kwa sababu ya wingi wa maji.

¹¹ Ulikuwa na matawi imara yaliyokuwa yakitumika kwa ajili ya fimbo ya utawala, na kipimo chake kiliinuka juu ya matawi, na urefu wake ulionekana kwa ukubwa wa majani yake.

¹² Lakini mzabibu uling'olewa kwa ghadhabu na kutupwa chini hata aridhini, na upepo wa mashariki uliuvunja na kunyauka na moto ukavila.

¹³ Hivyo sasa, umepandwa jangwani, kwenye nchi ya ukame na kavu.

¹⁴ Kwa kuwa moto ultoka kwenye matawi makubwa na kuyala matunda yake. Hakuna tawi imara juu yake, hakuna fimbo ya kifalme kutawala.’ Haya ni maombolezo na yataimbwa kama maombolezo.”

20 ¹Ikawa ikaja katika mwaka wa saba, siku ya kumi ya mwezi wa tano, wazee wa Israeli wakaja kumuuliza Yahwe na kuketi mbele yangu.

²Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,³“mwanadamu, tangaza kwa wazee wa Israeli na uwaambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Je! Mmekuja kuniuliza swali? Kama niishivyo, sitaulizwa swali na ninyi! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’

⁴Je! Utawahukumu? Utamuhukumu, mwanadamu? Wajulishe kuhusu machukizo ya baba zao.⁵Waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku niliochagua Israeli na kuinua mkono wangu kuapa kiapo kwa uzao wa nyumba ya Yakobo, na kufanya kujulikana mimi mwenyewe kwao katika nchi ya Misri, wakati nilipoinua mkono wangu kuapa kiapo kwao. Nalisema, “Mimi ni Yahwe Mungu wenu”⁶-siku hiyo niliinua mkono wangu kuapa kiapo kwa ajili yao kwamba nitawatoa kutoka nchi ya Misri kwenye nchi ambayo niliyokuwa nimeichagua kwa umakini kwa ajili yao. Ilikuwa ikitiririka maziwa na asali; ilikuwa nzuri sana utukufu mionganoni mwa nchi mbali mbali.

⁷Nikawaambia, “Kila mtu atupilie mbali mambo ya machukizo kutoka mbele ya macho yake na sanamu za Misri. Msijitie unajisi; mimi ni Yahwe Mungu wenu.”

⁸Lakini wameasi juu yangu hawakuwa tayari kunisikiliza. Kila mtu hakutupilia mbali mambo ya machukizo kutoka mbele ya macho yake wala kwa ajili ya sanamu za Misri, hivyo nikaona nimwage ghadhabu yangu juu yao kukamilisha hasira yangu mionganoni mwao katikati ya nchi ya Misri.⁹Nilifanya kwa ajili ya jina langu ili lisinajisiwe katika macho ya mataifa amba walikaa pamoja nao. Nilijifanya mwenyewe kujulikana kwao, katika macho yao, kwa kuwatoa katika nchi ya Misri.¹⁰Basi nikawatoa katika nchi ya Misri na kuwaleta kwenye jangwa.¹¹Kisha nikawapa amri zangu na kufanya maagizo yangu kujulikana kwao, kwa kila mwanadamu atakayezishika ataishi.¹²Pia nikawapatia Sabato zangu kama ishara kati yangu na wao, ili wajue kwamba mimi ni Yahwe niwfanyao wawe watakatifu.

¹³Lakini nyumba ya Israeli imeasi dhidi yangu jangwani. Hawakuenenda katika amri zangu; badala yake, wameyakataa maagizo yangu, ambayo mwanadamu ataishi kama akiyatii. Wamezinajisi Sabato zangu sana, basi nikasema nitamwaga hasira yangu juu yao jangwani ili kuwamalliza.¹⁴Lakini nilifanya kwa ajili ya jina langu hivyo lisinajisiwe katika macho ya mataifa, ambaa niliwatoa mbele ya macho yao kutoka Misri.¹⁵Basi mimi mwenyewe pia nimeinua mkono wangu kuapa kiapo kwao jangwani sitawarudisha kwenye nchi ile niliyokuwa naenda kuwapatia, nchi inayotirirkayo maziwa na asali, ambayo ilikuwa nzuri sana ambayo ni nzuri kati ya nchi zote.¹⁶Nimeapa hivi kwa sababu walikataa maagizo yangu na kutotembea katika amri zangu, na wazikufuru Sabato zangu.¹⁷Lakini jicho langu likawahurumia kutokana na uharibifu na sikuwaangamiza jangwani.

¹⁸Nikawaambia watoto wao jangwani, “Msitembee kutokana na amri za wazazi wenu; msiweke maagizo yao au kujinajisi wenye kwa sanamu.¹⁹Mimi ni Yahwe Mungu wenu, tembeeni katika amri zangu; tunzeni maagizo yangu na kuyatii.²⁰Zitunzeni Sabato zangu takatifu ili kwamba zitakuwa ishara kati yangu na ninyi, hivyo basi mtajua ya kwamba mimi ni Yahwe Mungu wenu.”

²¹Lakini watoto wao waliniiasi. Hawakutembea kwenye sheria zangu au kushika maagizo yangu, ambazo mwanadamu ataishi kama akizitii. Wamezinajisi Sabato zangu, hivyo nimeamua kumwaga ghadhabu yangu juu yao kutimiza ghadhabu yangu dhidi yao katika jangwa.²²Lakini niliurudisha mkono wangu na kutenda kwa ajili ya jina langu, hivyo lisitiwe unajisi katika macho ya mataifa ambaa mbele ya macho yao niliwatoa Waisraeli.

²³Mimi mwenyewe pia nimeuinua mkono wangu kuapa juu yao jangwani, kwamba nitawatawanya kati ya maifa na kuwatawanya mionganoni mwa nchi mabali mbali.²⁴Nimeamua kufanya hivi kwa kuwa hawakuzitii amri zangu, na tangu walipo zikataa sheria zangu na kuzinajisi Sabato zangu. Macho yao yalizitamani sanamu za baba zao.

²⁵Kisha niliwapa amri ambazo hazikuwa nzuri, na maagizo ambayo hawakuweza kuishi kwayo.²⁶Nikawafanya unajisi kwa zawadi zao wakati walipofanya dhabihu za kila limbuko la tumbo la uzazi na kutupa kwenye moto. Nalifanya hivi ili kuwaogofya hivyo wangeweza kujua kwamba mimi ni Yahwe!

²⁷Kwa hiyo, mwanadamu, waambie nyumba ya Israeli na waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Katika hili pia baba zenu walinkufuru wakati walipokuwa sio waaminifu kwangu.²⁸Wakati nilipowaleta kwenye nchi ambayo niliyokuwa nimewaapia kuwapatia, na kisha popote walipoona jiwe lolote refu na mti wenye majani, walitoa sadaka zao, walinkasirisha kwa sadaka zao, na huko pia walichoma ubani wao wa kunukia na kumwaga sadaka zao za kinywaji.²⁹Kisha nikawaambia, “Nini maana ya mahali palipoinuka ambapo mmeleta sadaka huko?” Hivyo jina lake linaitwa Bama hata leo.’

³⁰Kwa hiyo waambie nyumba ya Israeli, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Je! Kwa nini unajinajisi mwenyewe kwa njia za baba zako? Kwahiyoo kwa nini unatenda kama makahaba, kutafuta kwa ajili ya mambo ya machukizo?’³¹Kwa kuwa wakati mtoapo zawadi zenu na kuwaweka watoto wenu kwenye moto, siku hii mnajitia unajisi pamoja na sanamu zenu zote. Kwa hiyo kwa nini niwaache mniulize mimi, nyumba ya Israeli? Kama niishivyo-Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-Sitawaacha mniulize swalii.

³²Mawazo yanayouumbika kwenye moyo wako hayatatokea kamwe. Mmesema, “Ngoja tuwe kama mataifa mengine, kama koo za nchi nyingine waabuduo miti na mawe.”³³Kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-Nitatawala hakika juu yenu kwa mkono wenyne nguvu, mkono ulionyooshwa, na ghadhabu itakayomwagwa juu yenu.³⁴Nitawatoa kutoka kwa watu wengine na kuwakusanya kutoka kwenye nchi mlizotawanyika ndani mwao. Nitafanya hivi kwa mkono hodari na kwa ghadhabu iliyomwagika.³⁵Kisha nitawaleta kwenye jangwa la watu, na huko nitawahukumu uso kwa uso.³⁶Kama nilivyo wahukumu baba zenu katika jangwa la nchi ya Misri, hivyo pia nitawahukumu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.³⁷Nitawafanya mpite chini ya fimbo yangu, na nitawafanya kutii maagizo yangu ya agano.³⁸Nitawasafisha kutoka mionganini mwenu maasi na wale ambaa walionichukiza. Nitawatoa kutoka nchi ambayo wanayoishi kama wageni, lakini hawataingia kwenye nchi ya Israeli. Kisha mtajua yakwamba mimi ni Yahwe.

³⁹Basi kwenu, nyumba ya Israeli, Bwana Yahwe asema hivi: Kila mmoja wenu ataenda kwa sanamu zake mwenyewe. Muzaibudu kama mtakataa kunisikiliza, lakini hamtalikufuru tena jina langu takatifu kwa zawadi zenu na sanamu zenu.⁴⁰Kwa kuwa juu ya mlima wangu mtakatifu, juu ya kilele cha mlima wa Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-wote wa nyumba ya Israeli mtaniabudu huko katika nchi. Nitabarikiwa kwa kutaka sadaka zenu huko, na pia malimbuko yenu ya shukrani pamoja na vitu vyenu vyote vitakatifu.⁴¹Nitawapokea kama harufu nzuri ya ubani wakati nitakapowatoa kutoka wale watu na kuwakusanya toka nchi ambazo mlizotawanyika. Nitajifuna mimi mwenyewe kama mtakatifu ndani yenu kwa ajili ya mataifa waone.⁴²Kisha, wakati nitakapowaleta katika nchi ya Israeli, kwenye nchi ambayo niliuinulia mkono wangu kuapa kuwapatia baba zenu, mtajua ya kwamba mimi ni Yahwe.⁴³Kisha mtazikumbuka njia zenu mbaya huko, na matendo yenu yote machafu mliyoyafanya wenyewe, na mtajichukia wenyewe katika macho yenu kwa matendo yenu yote maovu mliyoyafanya.⁴⁴Hivyo mtajua kwamba mimi ni Yahwe nifanyapo haya kwenu kwa ajili ya jina langu, sio kwa njia zenu mbaya au matendo yenu mabovu, nyumba ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

⁴⁵Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,⁴⁶“Mwanadamu, weka uso wako kuelekea nchi za kusini, na kuongea juu ya kusini; tabiri juu ya msitu wa Negebu.⁴⁷Uuambie msitu wa Negebu, ‘Hivi ndivyo Yahwe asemavyo-Bwana Yahwe asema hivi: Tazama, nitaweka moto ndani yako. Utakula kila mti mbichi na kila mti mkavu ndani yako. Miali ya moto haitazimika; na kila uso utokao kusini hata kaskazini utateketezwa kwa moto.’⁴⁸Kisha watu wote wenye mwili watajua ya kwamba mimi ni Yahwe nimeuwasha moto, na hautazimika.”

⁴⁹Kisha nimesema, Ee! Bwana Yahwe, Wanani sema mimi, ‘Je! Yeye sio mwenye kusema mafumbo?’”

²¹ ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²⁴“Mwanadamu, weka uso wako kuelekea Yerusalem, na neno juu ya patakatifu; tabiri juu ya nchi ya Israeli.³Sema juu ya nchi ya Israeli, ‘Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako! Nitautoa upanga wangu kutoka kwenye ala yake na kuwakatilia mbali wote yaani mtu mwenye haki na mtu mwovu kutoka kwako!⁴Ili niwakatilie mbali wote, mwenye haki na mwovu kutoka kwako, upanga wangu utatoka kwenye ala yake juu ya wote wenye mwili kutoka kusini hata kaskazini.⁵Kisha wote wenye mwili watajua yakwamba mimi, Yahwe, nimeutoa upanga wangu kutoka kwenye ala yake. Hautarudi tena!”

⁶Kwa hiyo, mwanadamu, gumia kama kuvunjika kwa viuno vyako! Katika uchungu gumia mbele ya macho yao!

⁷Kisha itatokea kwamba watakuuliza, ‘Kwa sababu gani unalia?’ Kisha utasema, ‘Kwa sababu ya habari inayokuja, kwa kuwa kila moyo utakuwa dhaifu, na kila mkono utasita! Kila roho itazimia, na kila goti litatiririka kama maji. Tazama! Inakuja na itakuwa kama hivi! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

⁸Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,⁹“Mwanadamu, tabiri na sema, ‘Bwana asema hivi: sema: Upanga! Upanga! Utachongwa na kusuguliwa!

¹⁰ Utanolewa ili kushiriki katika machinjio makubwa! Utasuguliwa ili uwe kama mng'ao wa radi! Je! Tufanye furaha katika fimbo ya mwana wa mfalme? Upanga ujao huchukia kila hiyo fimbo!

¹¹ Hivyo upanga utatolewa kwa ajili ya kusuguliwa, na kisha kushikika kwa mkono! Upanga umechongwa na umesuguliwa na utatolewa kwenye mkono wa yule auaye!

¹² Ita msaada na omboleza, mwanadamu! Kwa kuwa upanga umekuja juu ya watu wangu! Uko juu ya wakuu wote wa Israeli. Wametolewa dhidi ya upanga pamoja na watu wangu. Kwa hiyo, piga paja lako!

¹³ Kwa kuwa kuna kujaribiwa, lakini itakuwaje kama fimbo ya kifalme haitakuwepo tena? -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁴ Basi wewe, mwanadamu, tabiri, na piga makofi, kwa kuwa upanga utakushambulia hata mara tatu! Upanga kwa wale watakaochinjwa! Utakuwa upanga kwa ajili ya kuchinjia, ukiwatoboa pande zote!

¹⁵ Ili kuyeyusha mioyo yao na kuongeza kuanguka kwao, nimeweka machinjio ya upanga juu ya malango! Ole! Umeundwa kama mng'ao wa radi, umetengwa kwa ajili ya kuu!

¹⁶ Wewe, upanga! Nyooka upande wa kuume! Nyooka upande wa kushoto! Nenda popote ulipoelekeza uso wako.

¹⁷ Kwa kuwa pia nitapiga mikono yangu miwili kwa pamoja (makofi), na kisha nitaleta ghadhabu yangu kwa waliobakia! Mimi, Yahwe, nimesema hivi!”

¹⁸Neno la Yahwe likanijia tena, kusema,¹⁹“Sasa wewe, mwanadamu, teua njia mbili kwa ajili ya upanga wa mfalme wa Babeli upate kuja. Njia hizo mbili zitaanza katika nchi moja, na kibao cha barabarani kitamwonyesha mmoja wao kama kuuelekea mji.²⁰Onyesha njia moja kwa ajili ya jeshi la Wababeli kuja Raba, mji wa Waamoni. Onyesha nyingine kuelekea jeshi la Yuda na mji wa Yerusalem, ambayo imeimarishwa.²¹Kwa kuwa mfalme wa Babeli atasimama kwenye makutano ya barabara, kwenye njia panda, ili kufanya uganga. Alitingisha mishale na kuuliza mwelekeo kutoka kwa sanamu na atalichunguza ini.²²Katika mkono wake wa kuume kutakuwa na dalili kuhusu Yerusalem, kuweka mitambo ya kubomolea juu ya hiyo, kufungua kinywa chake kupanga kuchinja, kutoa sauti ya vita, kuweka mitambo ya kubomolea juu ya malango, kujenga ngazi, na kusimamisha wima minara ya boma.²³Itaonekana kuwa ishara isiyofaa katika macho ya wale walio katika Yerusalem, wale walioapa kiapo kwa Wababeli! Lakini mfalme atawashtaki kwa kuvunja sheria ya mkataba ili kuwabariki!

²⁴Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu umeuleta uovu wako kwenye kumbukumbu zangu, makosa yenu yatafunuliwa! Dhambi zenu zitaonekana katika matendo yenu yote! Kwa sababu hii utamkumbusha kila mtu mtakamatwa kwa mkono wa adui yenu!

²⁵Kama wewe, mchafu na mtawala mwovu wa Israeli, ambaye siku ya hukumu imekuja, na ambaye mda wa kufanya uovu umekoma,²⁶Bwana Yahwe asema hivi kwako: Toa kilemba na vua taji! Mambo hayatakuwa tena kama yalivyokuwa! Kiinue kilicho chini na kiinue kilichoinuka!²⁷Uharibifu! Uharibifu! Nitaiharibu! Haitakuwa tena hadi atakapokuja yeeye ambaye ameteuliwa kutekeleza hukumu.

²⁸Basi wewe, mwanadamu, tabiri na sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi hawa ni watu wa Amoni kuhusiana na ujio wa aibu yao: Upanga, upanga umefutwa! Umenolewa kwa ajili ya kuchinja, hivyo utakuwa kama kimuli muli cha radi!

- ²⁹ Wakati manabii wameona maono ya uongo juu yako, wakati watakapofanya matambiko kuuijia kwa uongo juu yako, huu upanga utaanguka chini juu ya shingo za mwovu ambao wako karibu kuuawa, ambao siku ya ghadhabu imekuja na ambao mda wa uovu unakaribia kuisha.
- ³⁰ Rudisha upanga kwenye ala yake. Katika mahali ulipoumbwa, katika nchi ya chimbuko lako, nitakuhukumu!
- ³¹ Nitamwaga hasira yangu juu yako! Nitapuliza upepo wa moto wa ghadhabu juu yako na kukuweka kwenye mkono wa watu wakatili, watu wajuao kuangamiza!
- ³² Utakuwa kuni kwa ajili ya moto! Damu yako itakuwa kati ya nchi. Hutakumbukwa tena, kwa kuwa mimi, Yahwe nimesema hivi!”

22 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Sasa wewe, mwanadamu, Je! Utanihukumu? Utahuhukumu mji kwa damu? Mfanye ajue machukizo yake yote.³Utasema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Huu ndiyo mji umbao umwagao damu kati yake ili kwamba muda wake ufike; mji ufanyao sanamu ili ujiti unajisi.⁴Umekuwa na hatia kwa damu uliyoimwaga, na kufanya unajisi kwa sanamu ulizozitengeneza. Kwa kuwa umezileta karibu siku zako na kuzikaribia siku zako za mwisho. Kwa hiyo nitakufanya lawama kwa mataifa na kejeli katika uso wa kila nchi.⁵Wote walio karibu na wale walio mbali nawe watakudhihaki, wewe mji mchafu, ujulikanao kila mahali kwa sifa mbaya kama kujaa machafuko.

⁶Tazama! Wakuu wa Israeli, kila mmoja kwa nguvu yake, wamekuja kwako kumwaga damu.⁷Wamefanya udanganyifu kwa baba na mama ndani yako, na wametenda yaliyo kinyume juu ya wageni kati yako. Wamewatenda vibaya yatima na wajane ndani mwako.⁸Umevidharau vitu vyangu vitakatifu na kuinajisi Sabato yangu.⁹Watu wasingiziaji wamekuja kati yako ili kumwaga damu, na hula juu ya milima. Hufanya uovu kati yako.¹⁰Uchi wa baba umefunuliwa ndani yako. Wamemtukana mwanamke mchafu ndani yako wakati wa uchafu wake.¹¹Watu waliofanya machukizo pamoja na wake za majirani zao, na watu wafanyao uchafu wa aibu kwa mke wa mwanaao mwenyewe; watu wawatukanao dada zao wenyewe-binti za baba zao wenyewe-haya yote yapo miiongoni mwani.¹²Hawa watu huchukua rushwa kati yenu ili kumwaga damu. Umechukua faida na kuongeza riba nydingi sana, na umenisahau-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹³Tazama! Kwa mkono wangu nimeipiga faida ambayo uliyoitengeneza kwa njia isiyo halali, na damu iliyo kati yako.¹⁴Je! Moyo wako utasimama, mikono yako itakuwa hodari katika siku wakati mimi mwenyewe nitakapo kushughulikia? Mimi, Yahwe, nasema hivi, na nitalifanya.¹⁵Hivyo nitakutawanya kati ya mataifa na kukutawanya kati ya nchi mbali mbali. Katika njia hii, nitausafisha uchafu kutoka kwako.¹⁶Hivyo utakuwa mchafu machoni mwa mataifa. Kisha utajua kwamba mimi ni Yahwe.”

¹⁷Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,¹⁸“Mwanadamu, nyumba ya Israeli imekuwa takataka kwangu. Wote wamekuwa masazo ya shaba na batu, na chuma na risasi kati yenu. Watakuwa kama takataka ya fedha katika tanuu.¹⁹Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, ‘Kwa sababu mmekuwa kama takataka, kwa hiyo, tazama! Nataka kuwakusanya katikakati ya mji wa Yerusalem.²⁰Kama kukusanya fedha na shaba, chuma, risasi na chuma kati ya tanuu ili kuvifikutia moto na kuviyeyusha juu yake, nitawayeyusha. HIVYO nitawakusanya katika hasira yangu na ghadhabu. Nitawaweka hapo na kufukutisha moto juu yake ili kuiyeyusha; hivyo nitawakusanya katika hasira yangu na ghadhabu yangu, na nitawaweka hapo na kuwayeyusha.²¹Basi nitawakusanya na kuwafukutia kwa moto wa hasira yangu juu yenu hivyo basi mtamwagwa kati yake.²²Kama kuyeyusha fedha kati ya tanuu, mtayeyushwa chini kati yake, na mtajua yakwamba mimi, Yahwe, nimemwaga ghdhabu yangu juu yenu!”

²³Neno la Yahwe likanijia, kusema,²⁴“Mwanadamu, mwambie, ‘Wewe ni nchi ambayo haijasafisha. Hakuna mvua siku ya hasira!²⁵Kuna njama ya manabii wake kati yake, kama simba angurumaye akirarua mawindo. Wamekula uhai na kuchukua utajiri wa thamani; wamewafanya wajane wengi ndani yake!²⁶Makuhani wake hufanya kinyume na sheria yangu, na wamevinajisi vitu vyangu vitakatifu. Hawawezi kutofautisha kati ya vitu vitakatifu na vitu vya najisi. Wanaficha macho yao kutoka Sabato zangu hivyo basi nimetiwa unajisi kati yao.

²⁷Wakuu wake ndani mwake wamekuwa kama mbwa mwitu wakirarua mawindo yao. Wamewataga damu na kuharibu maisha, ili kupata faida kwa njia ya udanganyifu.²⁸Manabii wake wamepakwa chokaa; wanaona maono ya uongo na kutabiri uongo kwao. Wanasema “Bwana Yahwe asema hivi” wakati Yahwe hajanena.²⁹Watu wa nchi wamewakandamiza kwa kutaka kwa nguvu na kuwanyang’anya kwa nguvu, na wamewatesa maskini na wahitaji, na kuwakandamiza wageni bila hakki.

³⁰Nami nikatafuta mtu miiongoni mwao atakayelitengeneza boma na kusimama mbele zangu mahali palipo bomoka kwa ajili nchi, nisipe nikaiharibu, lakini sikuona mtu.³¹Hivyo nitaimwaga ghadhabu yangu juu yao. Nitawamaliza kwa moto wa ghadhabu yangu na kuweka njia yao juu ya vichwa vyao wenyewe-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

23 ¹Neno la Yahwe likanijia, kusema, ²“Mwanadamu, Kulikuwa na wanawake wawili, binti za mama mmoja.

³Walifanya ukahaba katika Misri katika kipindi cha ujana wao. Walitenda kama makahaba huko. Maziwa yao yalikuwa yamebana na ubikira wa chuchu zao zilipapaswa huko. ⁴Majina yao yalikuwa Ohola-dada mkubwa-na Oholiba-dada yake mdogo. Kisha wakawa wangu na kuzaa wana na binti. Majina yao yalikuwa yakimaanisha hivi: Ohola maana yake Samaria, na Oholiba maana yake Yerusalem.

⁵Lakini Ohola alifanya kama kahaba hata alipokuwa wangu; aliwatamani wapenzi wake, kwa kuwa Waashuri Jirani zake⁶liwali aliyekuwa amevaa urijuana, na kwa ajili ya maafisa wake, waliokuwa hodari na wanaume wa kuvutia, wote walikuwa waendesha farasi.⁷Hivyo akajito yeeye mwenyewe kama kahaba kwao, kwa watu bora wa Ashuru, na alijitia mwenyewe uchafu pamoja na kila mmoja aliyekuwa amemtamani-pamoja na sanamu zake zote.⁸Kwa kuwa hakuacha tabia zake za kikahaba nyuma katika Misri, wakati walipolala naye wakati alipokuwa msichana mdogo, wakati walipoanza kwanza kupapasa ubikira wa maziwa yake, wakati walipoanza kummwagia tabia ya uzinzi wao yake.

⁹Kwa hiyo nilimtia kwenye mkono wa wapenzi wake kwenye mkono wa Waashuru kwa kuwa aliwatamani.

¹⁰Wakamfunua uchi wake. Wakawachukua wana wake na binti, na wakamuua kwa upanga, na akawa aibu kwa wanawake wengine, hivyo wakapitisha hukumu juu yake.

¹¹Dada yake Oholiba akaliona hili, lakini aliyatamani zaidi na kufanya kama kahaba hata zaidi kuliko dada yake.

¹²Aliwatamanai Waashuru, mabosi na watawala waliokuwa wamevaa ngua za ushawishi, walikuwa watu waendesha farasi. Wote walikuwa hodari, wote vijana wa kuvutia.¹³Nikaona kwamba aliquwa amefanya uchafu mwenyewe. Ilikuwa kama kwa wadada wote.

¹⁴Kisha akaongeza ukahaba wake tena zaidi. Aliona watu waume waliokuwa wamechorwa juu ya kuta, michoro ya Wakaldayo iliyochorwa kwa rangi nyekundi,¹⁵waliovaa mikanda kuzunguka viuno vyao, na vilemba virefu juu ya vichwa vyao. Wote walikuwa na mwonekano wa maafisa wa jeshi la waendesha farasi, mfano wa wana wa Wababeli, ambao asili ya nchi ni Ukaldayo.¹⁶Na mara macho yake yalipowaona, aliwatamani, hivyo akawatuma wajumbe wake kwao katika Ukaldayo.¹⁷Kisha Wababeli wakaja katika kitanda chake cha tamaa, na walimfanya unajisi kwa uzinzi wao. Kwa kile alichokuwa amekifanya alifanya unajisi, basi akageuka mwenyewe kutoka kwao katika karaha.¹⁸Alionyesha matendo yake ya ukahaba na alionyesha uchi wake, hivyo roho yangu ikageuka kutoka kwake, kama roho yangu ilivyogeu ka kutoka kwa dada yake.¹⁹Kisha alifanya matendo mengi zaidi ya ukahaba, akakumbuka na kutafakari siku za ujana wake, wakati alipotenda kama kahaba katika nchi ya Misri.²⁰Basi akawatamani wapenzi wake, ambao sehemu zao za siri zilikuwa kama zile za punda, na kile kizaliwacho hutoka kilikuwa kama wale farasi.²¹Hivi ndivyo uliyofanya matendo ya aibu ya ujana wako, wakati Wamisri walipopapasa chuchu zako kuyaminya maziwa ya ujana wako.

²²Kwa hiyo, Oholiba, Bwana Yahwe asema hivi, ‘Tazama! Nitawarudisha wapenzi wako dhidi yako. Wale ambao uliowarudisha, nitawaleta juu yako kutoka kila upande.²³Wababeli na Wakaldayo wote, Pekodi, Shoa, na Koa, na Waashuru wote pamoja nao, hodari, vijana wa kutamanika, magavana na maamiri jeshi, wote ni maafisa na watu wote wenye sifa, wote wenye kuendesha farasi.²⁴Watakuja juu yako kwa silaha, na kwa magari ya farasi na mikokoteni, na kundi kubwa la watu. Watapanga ngao kubwa, ngao ndogo, na kofia za chuma juu yako pande zote. Nitawapatia nafasi kukuadhibu, na watakuadhibu kwa matendo yao.²⁵Kwa kuwa nitaweka hasira yangu ya vivu juu yako, na watashughulika na wewe kwa hasira. Watakukatilia mbali pua zako na masikio yako, na masalia yako wataanguka kwa upanga. Watawachukua wana wako na binti zako, na masalia yako watateketea kwa moto.²⁶Watakuvua nguo zako na kuchukua mapambo yako ya vito.²⁷Hivyo nitaiondoa tabia yako ya aibu kutoka kwako na matendo yako ya kikahaba kutoka nchi ya Misri. Hutainua macho yako kuwaelekeea kwa shauku, na hutaikumbuka Misri tena.’

²⁸Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi, ‘Tazama! Nitakutia katika mkono wa wale uwachukiao, kukurudisha kwenye mkono wa wale ambao uliokuwa umewarudisha.²⁹Watashughulika pamoja nawe kwa chuki; watachukua milki zako zote na kukutelekeza uchi na kukuweka wazi. Uchi wa aibu ya ukahaba wako utafunuliwa, tabia yako ya aibu na uzinzi wako.³⁰Haya mambo yatafanyika kwako kwa kuwa umetenda kama kahaba, tamaa za mataifa kwazo umetiwa unajisi kwa sanamu zao.³¹Umetembea katika njia za dada yako, hivyo nitaweka kikombe chake cha adhabu kwenye mkono wako.’

³²Bwana Yahwe asema hivi, ‘Utakinywea kikombe cha dada yako ambacho ni kirefu na kikubwa. Utakuwa dhihaka na kutawaliwa na dharau-hiki kikombe kimejaa kiasi kikubwa.

³³ Utajazwa kwa ulevi na huzuni, kikombe cha ushangao na uharibifu; kikombe cha dada yako Samaria.

³⁴ Utakinywea na kubakia kitupu; kisha utakivunja vunja na kuyararua maziwa yako kuwa vipande vipande. Kwa kuwa nimesema hivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’

³⁵Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi, ‘Kwa sababu umenisahau na kunitupa mbali nyumba ya mgongo wako, basi pia utachukua matokeo ya tabia zako za aibu na matendo ya uasherati.”

³⁶Yahwe akanambia, “Mwanadamu, Je! Utamhukumu Ohola na Oholiba? Basi waambie matendo yao ya machukizo,³⁷ kwa kuwa wamefanya uzinzi, na kwa kuwa kuna damu juu ya vichwa vyao. Wamefanya uzinzi na sanamu zao, na wamegeweka hata wana wao kwenye moto, kama chakula cha sanamu zao.³⁸ Kisha waliedelea kufanya hivi kwa ajili yangu: Wamepafanya patakatifu pangu unajisi, na katika siku hiyo hiyo wakainajisi Sabato zangu.³⁹ Kwa kuwa walipokuwa wamegewchinjia watoto wao kwa ajili ya sanamu zao, kisha wakaja hata patakatifu pangu siku hiyo hiyo kupanajisi! Hivyo tazama! Hivi ndivyo walivyofanya kati ya nyumba yangu.

⁴⁰Mmewatuma watu kutoka mbali, ambao wajumbe waliwatuma-sasa tazama. Wakaja kweli, ambao uliojiosha kwa ajili yao, uliweka rangi macho yako, na kujipamba kwa mapambo ya vito.⁴¹ Huko ulikaa kwenye kitanda kizuri na kwenye meza iliyokuwa imepangwa mbele yake ulikuwa umeweuka ubani na mafuta yangu.

⁴²Hivyo sauti za watu zilikuwa zimemzunguka; pamoja na watu wa kila aina, hata walevi waliletwa kutoka jangwani, na wakawavalisha vikuku mikononi mwao na mataji mazuri juu ya vichwa vyao.⁴³ Kisha nikasema juu yake aliyekuwa ameonywa kwa uzinzi, ‘Sasa watazini pamoja naye, na yeze pamoja nao.⁴⁴ Wakamwingilia na kulala naye kama watu wamwingiliavyo kahaba. Katika njia hii walilala Ohola na Oholiba, waliokuwa wanawake wazinzi.⁴⁵ Lakini watu wenye haki watapitisha hukumu na kuwaadhibu kama wazinzi, na watawaadhibu kwa hukumu kwa wale wamwagao damu, kwa sababu wao ni wazinzi na damu iko mikononi mwao.

⁴⁶Hivyo Bwana Yahwe asema hivi: Nitainua kundi la watu juu yao na kuwatoa kuwa kitisho na kuteka nyara.

⁴⁷Kisha hilo kundi la watu litawapiga kwa mawe na kuwakatilia chini kwa panga zao. Watawaua wana wao na binti na kuzichoma nyumba zao.

⁴⁸Kwa kuwa nitaondoa tabia ya aibu kutoka kwenye nchi na wanawake wote wafundishwe kutokutenda kama makahaba.⁴⁹ Hivyo wataweka tabia yenu ya aibu juu yenu. Mtachukua hatia ya dhambi zenu pamoja na sanamu zenu, na kwa njia hii mtajua yakuwa mimi ni Bwana Yahwe.”

24 ¹Neno la Yahwe likanijia katika mwaka wa nane mwezi wa kumi na siku ya kumi ya mwezi, kusema,
²“Mwanadamu, andika kwa ajili yako jina la hii siku, siku hii sahihi mfalme wa Babeli ameizingira
Yerusalimu.³Basi nena mithali juu ya hii nyumba ya kuasi, fumbo moja. Waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi:
weka sufuria ya kupikia. Iweke na weka maji kwenye hiyo sufuria

⁴ Vikusanye vipande vya chakula ndani yake, kila kipande kizuri-paja na bega-na ijaze kwa mifupa bora.

⁵ Chukua kundi bora na jaza mifupa chini yake. Ilete kuchemsha na ipike mifupa ndani yake.

⁶Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Ole kwa mji wa damu. Nitakiongeza chungu cha mbao. Weka kuni nyingi
na washa moto. Pika nyama vizuri na changanya katika viungo na iacha mifupa iteketee.

⁷ Kwa kuwa damu iko kati yake. Ameiweka juu ya jiwe laini; hakuimwaga juu ya nchi kuifunika kwa mavumbi,

⁸ hivyo inaleta hasira ya kulipa kisasi. Nimeweka damu yake juu ya jiwe laini ili isifunikwe.

⁹Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Ole kwa mji wa damu. Nitakiongeza chungu

¹⁰ Weka kuni nyingi na washa moto. Pika nyama vizuri na changanya katika viungo na acha mifupa iteketee.

¹¹ Kisha weka chungu kitupu juu ya mkaa, ili kuchemsha na kuchoma shaba yake, hivyo uchafu wake ndani
yake utayeyushwa, kutu yake iteketee.’

¹² Amechoka kwa sababu ya kazi ya taabu, lakini kutu yake haitoki kwake kwa moto.

¹³Tabia yako ya aibu iko ndani ya uchafu wako, kwa sababu nimekusafisha, lakini bado hutaweza kuwa msafi.
Bado hutakuwa huru kutoka uchafu wako hadi hasira yako itakapotulia kutoka kwako.

¹⁴Mimi, Yahwe, nimesema hili, na nitalifanya. Sitatulia wala kupumzika kwa ajili ya hili. Kama njia zako
zilivyokuwa, na kama matendo yako, yatakuhukumu! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

¹⁵Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,¹⁶“mwanadamu! Tazama, nitakuondolea kwa pigo moja tunu, mteule wa
macho yako, walakini hautaomboleza wala kulia wala yasichuruzike machozi yako.¹⁷Utagugumia bila kusikika.
Usiendeshe mazishi kwa ajili ya aliyekufa. Funga kilemba chako juu yako na vaa viatu miguuni pako, lakini
usivalishe shela nywele zako au kula mkate wa watu waomboleza kwa ajili ya kuwapoteza wake zao.”

¹⁸Hivyo nimeongea na watu asubuhi, na mke wangu amekufa asubuhi. Asubuhi nimefanya kile nilichokuwa
nimeambiwa kukifanya.

¹⁹Watu wameniuliza, “Je! Hautatuambia haya mambo yana maana gani, mambo ambayo unayoyafanya?”

²⁰Hivyo nimewaambia, “Neno la Yahwe likanijia, kusema,²¹Waambie nyumba ya Israeli, Bwana Yahwe asema
hivi: Tazama! Nitapanajisi patakatifu pang-fahari ya nguvu yenu, mahali panapopendeza macho yenu, na
panapotamaniwa na roho zenu, na wana wenu na binti zenu ambaa mliowaacha nyuma wataanguka kwa
upanga.²²Kisha mtafanya hasa kama nilivyofanya: hutafunika nywele za sehemu ya chini za uso, wala kula mkate
wa watu wanaoomboleza!²³Badala yake, vilemba vyenu vitakuwa juu ya vichwa, na viatu vyenu miguuni
mwenu; hutaomboleza wala kulia, kwa kuwa mtayeyuka katika maovu yenu, na kila mtu atagugumia kwa ya
ajili ya ndugu yake.²⁴Hivyo Ezekieli atakuwa ishara kwenu, kama kila kitu ambacho alichokifanya mtafanya
wakati hili litakapokuja. Kisha mtajua yakwamba mimi ni Bwana Yahwe!”

²⁵“Lakini wewe, mwanadamu, siku ambayo nitachukua hekalu lao, ambalo ni furaha yao, kiburi chao, na kile
waonacho na kutamaniwa wakati nikiwachukua wana wao na binti²⁶siku hiyo, mgeni atakuja kwako kukupatia
habari!²⁷Siku hiyo kinywa chako kitafunguliwa kwa huyo mgeni na utaongea-hutakuwa bubu tena. Utakuwa
ishara kwao hivyo basi watajua kwamba mimi ni Yahwe.

25¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, weka uso wako juu ya watu wa Amoni na tabiri juu yao.³Waambie watu wa Amoni, ‘Sikiliza neno la Bwana Yahwe. Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo: Kwa sababu umesema, “Aha!” juu ya patakatifu pangu wakati palipotiwa unajisi, na juu ya nchi ya Israeli wakati ilipokuwa ukiwa, na juu ya nyumba ya Yuda wakati walipoenda utumwani,⁴kwa hiyo, tazama, nitakupatia kwa watu katika mashariki kama milki yao. Watafanya kambi juu yako na kuweka mahema mionganoni mwako. Watakula matunda yako na watakunywa maziwa yako.⁵Nitamfanya Raba malisho ya ngamia na watu wa Amoni shamba la mifugo. Kisha utajua yakwamba mimi ni Yahwe.⁶Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Umepigia makofii mikono yako na kupiga chapa miguu yako, na kufurahi pamoja na dharau ndani yako dhidi ya nchi ya Israeli.⁷Kwa hiyo, tazama! Nitanyoosha mkono wangu na kukupatia kama mateka kwa mataifa. Nitakukatilia mbali kutoka watu na kukuangamiza kutoka mionganoni mwa nchi! Nitakuharibu, na utajua yakwamba mimi ni Yahwe.’

⁸Bwana Yahwe asema hivi, ‘Kwa sababu Moabu na Seiri husema “Tazama! Nyumba ya Yuda ni kama kila taifa jingine.”⁹Kwa hiyo, tazama! Ntafungua miteremko ya Moabu, kuanzia kwenye miji yake juu ya mpaka-uzuri wa Beth Yeshimothi, Baal Meoni, na Kiriathaimu-¹⁰kwa watu wa mashariki waliokuwa juu ya watu wa Amoni. Nitawapatia kama milki ili kwamba watu wa Amoni hawatakumbukwa mionganoni mwa mataifa.¹¹Hivyo nitafanya hukumu juu ya Moabu, na watajua yakwamba mimi ni Yahwe.’

¹²Bwana Yahwe asema hivi, Edomu amelipiza kisasi juu ya nyumba ya Yuda na amefanya makosa katika kufanya hivyo.¹³Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Nitaunyoosha mkono wangu juu ya Edomu na kumharibu kila mtu na wanyama huko. Nitawaharibu, sehemu ya ukiwa, kutoka Temani hata Dedani. Wataanguka kwa upanga.¹⁴Nitaweka kisasi changu juu ya Edomu kwa mkono wa watu wangu Israeli, na watafanya kwa Edomu kulingana na hasira yangu na ghadhabu yangu, na wakitajua kisasi changu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’

¹⁵Bwana Yahwe asema hivi, ‘Wafilisti wamelipiza kisasi pamoja na uovu na kutoka ndani yao wamejaribu kuiharibu Yuda tena na tena.¹⁶Basi hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo: Tazam! Nitanyoosha mkono wangu dhidi ya Wafilisti, na nitakatilia mbali Wakerethi na kuwaharibu mabaki yaliyobaki karibu na pwani.¹⁷Kwa kuwa nitalipiza kisasi kikubwa dhidi yao pamoja na matendo ya ghadhabu kubwa ya adhabu, hivyo watajua ya kwamba mimi ni Yahwe, nitakapolipiza kisasi juu yao.”’

26 ¹Hivyo ilikuwa katika mwaka wa kumi na moja, siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, kwa sababu Tiro amesema juu ya Yerusalemuu, ‘Aha! Malango ya watu waliovunjika! Amenigeukia; Nitajazwa kwa sababu ameharibika.”³Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, “Tazama! Niko juu yako, Tiro, na nitayainua mataifa mengi juu yako kama bahari iiunuavyo mawimbi yake.⁴Wataziharibu kuta za Tiro na kuiangusha chini minara yao. Nitafagia mavumbi yake mbali na kumfanya kama jiwe tupu.⁵Atakuwa sehemu ya kuwekea nyavu kati ya bahari, kwa kuwa nimesema hilo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-na atakuwa mateka kwa ajili ya mataifa.⁶Binti zake walioko mashambani watachinjwa kwa panga, na watajua kwamba mimi ni Yahwe.’

⁷Kwa kuwa hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo: Tazama, kutoka kaskazini namleta Nebukadreza mfalme wa Babeli, mfalme wa wafalme, dhidi ya Tiro, pamoja na farasi na magari ya farasi, na pamoja na waendesha farasi na watu wengi.⁸Atawaua binti zako katika shamba. Ataweka kazi ya boma na kujenga ulaghai dhidi ya kuta zako na kuziinua ngao dhidi yao.⁹Ataweka vyombo vyakubomolea dhidi ya kuta zako, na vyombo vyake vitaanguka chini ya minara yako.¹⁰Farasi zake zitakuwa nyingi kwamba mavumbi yao yatawafunika. Kuta zako zitatikisika kwa mlion wa waendesha farasi, magurudumu, na magari ya farasi. Wakati atakapoingia malango yako, ataingia kama watu waingiavyo kwenye mji amba kuta zimebomolewa.¹¹Kwato za farasi zake zitaikanyaga mitaa yako yote. Atawaua watu wako kwa upanga na nguzo za uweza wako zitaanguka chini.¹²Watauteka nyara utajiri wako na bidhaa iliyoporwa. Watabomoa kuta zako na kuziharibu nyumba zako za kifahari. Mawe yako, mbao zako, na kokoto watazitupa kwenye maji.¹³Nitaikomesha sauti ya nyimbo zako. Sauti ya vinubi haitasikika tena.

¹⁴Nitakufanya jiwe tupu, utakuwa mahali ambapo nyavu zitasambazwa kuzikausha. Hutajengwa tena, kwa kuwa mimi, Bwana Yahwe nimesema-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁵Bwana Yahwe amwambia hivi Tiro, ‘Je visiwa havitatetemeka kwa mlion wa kuanguka kwako, na pamoja na watakaogumia kwa jeraha wakati machinjio mabaya yatakapokuwa kati yako?’¹⁶Kisha wakuu wote wa bahari watakaposhuka kutoka kwenye viti vyao vyakubomolea dhidi ya kuta zako, na vyombo vyake vitaanguka chini ya minara yako.¹⁷Watavaa wenyewe kwa kutetemeka, wataketi chini na kutetemeka kila wakati, na wataogopa kwa sababu yako.

¹⁷Watainua maombolezo juu yako na kukwambia, umekuwa, umiyekuwa umekaliwa na manahodha wa meli, umeharibika. Mji mashuhuri ulikuwa imara sana-sasa umetoka kwenye bahari. Wale wanaoishi ndani yake wanaotia hofu kuhusu wenyewe juu ya kila mmoja aliyeishi karibu nao.

¹⁸ Sasa fukwe zitatetemeka katika siku ya kuanguka kwako. Visiwa katika bahari vimeogofya, kwa sababu umekufa.’

¹⁹Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: wakati nitakapokufanya wewe mji kuwa ukiwa, kama miji mingine ambayo haikaliwi, wakati nitakapoviinua vilindi dhidi yako, na wakati maji makuu yatakapokufunika,²⁰kisha nitakushusha chini kwenda kwa watu wa nyakati za zamani, kama wengingine walioenda chini kwenye shimo; kwa kuwa nitakufanya uishi katika falme za chini za dunia kama uharibifu wa nyakati za zamani. Kwa sababu hii hutarudi na kusimama katika nchi ya walio hai.²¹Nitaweka janga juu yako, na hutakuwepo tena milele. Kisha utatafutwa, lakini hutapatikana milele tena-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

27 ¹Tena neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Sasa wewe, mwanadamu, anza kuomboleza kuhusiana na Tiro,³na mwambie Tiro, aishiye kwenye malango ya bahari, manahodha wa watu hata visiwa vingi, Bwana Yahwe asema hivi kwako: Tiro, umesema, mimi ni ukamilifu katika uzuri.’

⁴ Mipaka yako iko kwenye moyo wa bahari; majengo yako yamekamilisha uzuri wako.

⁵ Wametengeneza mbao nene na pana kwa mvinje kutoka Mlima Hermoni; wamechukua mwerezi kutoka Lebanoni kuufanya mlingoti.

⁶ Wametengeneza makasia yako kutoka kwenye mialo ya Bashani; wametengeza sitaha zako kwa mba za mvinje kutoka Kitimu, na wametengeneza kwa pembe.

⁷ Tanga zako zilikuwa za rangi za kitani kutoka Misri ambazo zilikuwa kama beramu!

⁸ Wale waliokuwa wakiishi Sidoni na Arvadi walikuwa wavuta makasia wako; wenye busara wa Tiro walikuwa ndani yenu; walikuwa marubani wako.

⁹ Mafundi stadi wenye usoefu wa hali ya juu kutoka Gabeli walijaza mishono; meli zote za bahari na mabaharia wao mionganini mwenu walikuwa wakiwabeba manahodha kwa ajili ya biashara.

¹⁰ Uajemi, Ludi, na Putu walikuwa katika jeshi lako, watu wako wa vita. Walining'iniza ngao na chapeo ndani yako; walionyesha uzuri wako.

¹¹ Watu wa Arvadi na Heleki katika jeshi lako walikuwa juu ya kuta zako wamekuzunguka, na watu wa Gamadi walikuwa kwenye minara yako. Walinin'giniza juu ngao zao juu ya kuta zako zote zilizokuzunguka! Wakaukamilisha uzuri wako.

¹²Tarshishi alikuwa mdau wa biashara pamoja nawe kwa sababu ya wingi wa utajiri wako wa kuuza mizigo: fedha, chuma, batii, na risasi. Walinunua na kuuza bidhaa za biashara!

¹³Yavani, Tubali, na Mesheki-waliwauza watumwa na katika vitu kutengeneza shaba. Walibeba bidhaa zako.

¹⁴Beth Togarma waliandaa farasi, farasi dume, na nyumbu kama kama bidhaa zako.

¹⁵Watu wa Dedani walikuwa wafanya biashara wako kwenye pwani nyingi. Bidhaa zilikuwa mkononi mwako; walikutumia pembe, pembe za ndovu, na mpingo kama ushuru!

¹⁶Shamu alikuwa mchuuzi katika bidhaa zako nyingi; waliandaa zumaridi, zambarau, nguo zenye rangi mbali mbali, kitambaa kizuri, lulu, na kito chekundu cha thamani kama bidhaa zako.

¹⁷Yuda na nchi ya Israeli walikuwa wafanyabiashara pamoja nawe. Waliandaa ngano kutoka Minithi, keki, asali, mafuta, na lihamu kama bidhaa zako.

¹⁸Dameski alikuwa mfanya biashara wa bidhaa zako zote, za utajiri mkubwa mno, na ya divai ya Helboni na sufu ya Zahari.

¹⁹Dani na Yavani kutoka Uzali walikwandalia bidhaa ya chuma kilichofuliwa, na mdalasini, na mchai. Hivi vikawa bidhaa yako.

²⁰Dedani alikuwa mchuuzi katika nguo nzuri za kutandika.

²¹Arabuni na wakuu wote wa Kedari walikuwa wafanyabiashara pamoja nawe; walikuandalia wanakondoo, kondoo dume na mbuzi.

²²Wafanya biashara wa Sheba na Raama walikuja kukuuzia kila aina ya viungo vizuri katika vito vyote vya thamani; waliuza dhahabu kwa ajili ya bidhaa.

²³Harani, Kane, na Adina walikuwa wafanya biashara pamoja nawe, karibu na Sheba, Ashuru, na Kilmadi.²⁴Hawa walikuwa wachuuzi wako mapambo ya joho ya nguo za urujuani pamoja na rangi zilibuniwa, na nguo zilizo sanifiwa vizuri katika sehemu zako za soko.

²⁵ Merikebu za Tarshishi zilikuwa misafara ya bidhaa yako! Hivyo ulijaa, shehena nzito katika moyo wa bahari!

²⁶ Wapiga makasia wako walikuleta kwenye bahari kuu mno; upepo wa mashariki umekuvunja kati yao.

²⁷ Utajiri wako, bidhaa, na mizigo ya biashara; wapiga makasia wako na marubani, na waunzi wa meli; wafanya biashara wako wa bidhaa na watu wote wa vita walio ndani yako, na jeshi lako-watazama kwenye kina cha bahari siku ya kuangamia kwako.

- ²⁸ Miji iliyopo kwenye bahari sauti itatetemeka kulia kwa rubani zako;
- ²⁹ Wote wavutao kasia watashuka chini kutoka kwenye meli zao; wanamaji na marubani wote juu ya bahari watasmama juu ya nchi.
- ³⁰ Kisha watakufanya kusikiliza sauti yao na kulia kwa uchungu; watarusha vumbi juu ya vichwa vyao. Watabingirika katika majivu.
- ³¹ Watanya vichwa vyao upara kwa ajili yako na kujifunga wenyewe kwa nguo za magunia, na watalia kwa sauti.
- ³² Watakuinulia maombolezo ya kuomboleza kwa ajili yako na kuimba nyimbo za maombolezo juu yako, ni nani aliye kama Tiro, ambaye sasa ameletwa kunyamazishwa kati ya bahari?
- ³³ Wakati bidhaa yako ilipoenda ufukweni kutoka kwenye bahari, imewarithisha watu wengi; uliwatajirisha wafalme wa dunia kwa wingi wa utajiri wako mkubwa na bidhaa!
- ³⁴ Lakini wakati ulipo vunjwavunjwa kwa bahari, kwa vilindi vya maji, bidhaa yako na wafanya kazi wako wote kuzama!
- ³⁵ Wote wakaao pwani walikuogopa, na wafalme wao kuvunjwa vunjwa katika kitisho! Nyuso zao zimetetemeka!
- ³⁶ Wafanya biashara wa meli wa watu wakuzomea; umekuwa tishio, na hutakuwepo tena milele.”

28 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²⁴“Mwanadamu, waambie watawala wa Tiro, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Moyo wako unakiburi! Umesema, “mimi ni mungu! Nitakaa kwenye kiti cha miungu katika moyo wa bahari!” Ingawa wewe ni mtu na sio mungu, unaufanya moyo wako kama moyo wa mungu,

³ unafikiri kwamba unahekima kuliko Danieli, na kwamba hakuna siri ikushangazayo!

⁴ Umejitajirisha mwenyewe pamoja na hekima na ujuzi, na kujipatia dhahabu na fedha katika hazina yako!

⁵ Kwa hekima kubwa na kwa biashara yako, umeongeza utajiri wako, hivyo moyo wako una kiburi kwa sababu ya utajiri yako.

⁶Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu umetengeza moyo wako kama moyo wa mungu,

⁷ kwa hiyo nitaleta wageni juu yako, watu wa kuogofya kutoka mataifa mengine. Wataleta panga zao juu hekima ya uzuri wako, na watauchafua uzuri wako.

⁸ Watakupeleka chini hata kwenye shimo, na utakufa kifo cha waliokufa katika Bahari.

⁹ Je! Kweli utasema, “Mimi ni mungu” mbele ya uso wa yule akuuaye? Wewe ni mwanadamu na sio Mungu, na utakuwa kwenye mkono wa yule akutiae jeraha.

¹⁰ Utakufa kifo cha asiyetahiriwa kwa mkono wa wageni kwa kuwa nimesema hili-asema Bwana Yahwe.

¹¹Neno la Yahwe likanijia, kusema,¹²“Mwanadamu, inua maombolezo kwa ajili ya mfalme wa Tiro na umwambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Uliumbwa mkamilifu, umejaa hekima na ukamilifu wa hekima.

¹³ Ulikuwa katika Edeni, bustani ya Mungu. Kila jiwe la thamani lilikufunika: akiki, yakuti manjano, almasi, zabarajadi, shohamu, yaspi, yakuti samawi, zumaridi, baharamani, na dhahabu. Ilikuwa siku uliyokuwa umeiumba ambayo walikuwa wameiandaa.

¹⁴ Nimekuweka juu ya mlima mtakatifu wa Mungu kama kerubi nimekutia mafuta kwa ajili ya kumlinda mwanadamu. Ulikuwa kati ya mawe ya moto ulipozunguka.

¹⁵ Ulikuwa mwadilifu kwenye njia zako kutoka siku ulipoumbwa hadi uovu ulipoonekana ndani yako.

¹⁶ Kupitia biashara yako kubwa uliyokuwa umeijaza kwa udhalimu, hivyo umetenda dhambi. Hivyo nimekutupilia mbali ya mlima wa Mungu, kama mmoja wao wa aliyekuwa ameninajisi, na nimekuharibu, kerubi mlinzi, na kukutoa mionganoni mwa mawe ya moto.

¹⁷ Moyo wako ulikuwa na kiburi kwa uzuri wako; umeiharibu hekima yako kwa sababu ya fahari yako. Nimekupeleka chini kwenye dunia. Nimekuweka mbele ya wafalme ili waweze kukuona.

¹⁸ Kwa sababu ya wingi wa dhambi zako na biashara za udanganyifu, umepanajisi mahali pako patakatifu. Basi nimetengeneza moto kutoka ndani yako; utakula wewe. Nitakugeuza kwenye majivu juu ya dunia katika macho ya wote wakutazamao.

¹⁹ Wale wote waliokujua mionganoni mwa watu watakustajibia; utakuwa kitu cha kutisha, na hutakuwepo tena milele.”

²⁰Kisha neno la Bwana Yahwe likanijia, kusema,²¹“Mwanadamu, elekeza uso wako Sidoni na toa utabiri juu yake.

²²Sema, Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Niko juu yako, Sidoni! Kwa kuwa nitatukuzwa kati yako hivyo watu wako watajua kwamba mimi ni Yahwe wakati nitakapokuwa nimezitekeleza hukumu ndani yako. Nitaonyesha utakatifu ndani yako.

²³ Nitapeleka tauni juu yako na tazama mitaa yako, na walioua wataanguka kati yako. Wakati upanga utakapokujuu yao kutoka pande zote, kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe.

²⁴Kisha hakutakuwa na mwiba uchomao na maumivu ya miba kwa ajili ya nyumba ya Israeli kutoka wale wote walimzunguka wanaowadharau watu wake, hivyo watajua kwamba mimi ni Bwana Yahwe!

²⁵Bwana Yahwe asema hivi, Nitakapowakusanya nyumba ya Israeli kutoka mionganoni mwa watu waliokuwa wamekusanyika, na wakati nilipokuwa nimewatenga mionganoni mwao, hivyo mataifa wanawenza kuona, kisha watafanya nyumba zao katika nchi nitakayo mpatia mtumishi wangu Yakobo.²⁶Kisha wataishi salama ndani yake na kujenga nyumba, kulima mizabibu, na kuishi salama wakati nitakapo zitekeleza hukumu juu ya wote wale ambaa sasa wanawadharau kutoka sehemu zote; basi watajua ya kwamba mimi ni Yahwe Mungu wao!”

29 ¹Katika siku ya kumi, katika mwezi wa kumi siku ya kumi na moja ya mwezi, neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, weka uso wako juu ya Farao, mfalme wa Misri; toa unabii juu yake na juu ya Israeli yote.³Nena na sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako, Farao, mfalme wa Misri. Wewe joka kubwa ambaye ujifichaye kati ya mto, husema, “Mto wangu ni wangu mwenyewe. Nimeufanya kwa ajili yangu mwenyewe.”

⁴ Kwa kuwa nitaweka kulabu katika taya zako, na samaki za mto wako zitashikamana na magamba yako; nitakuinua juu kutoka kati ya mto wako karibu na samaki zote za mto walioshikamana na maganda yako.

⁵ Nitakutupa chini kwenye jangwa, wewe pamoja na samaki wako wote kutoka kwenye mto wako. Utaanguka kwenye shamba la wazi; hutakusanya wala kuinua. Nimekutoa uwe chakula kwa viumbe hai vya dunia na kwenye ndege wa angani.

⁶Kisha wote wakaao Misri watajua kwamba mimi Yahwe, kwa sababu wamekuwa mwanzi wa kutegemewa hata kwenye nyumba ya Israeli.⁷Wakati watakopokushika kwa mkono wao, ulivunjika na kurarua wazi mabega yao; na watakapojifunza juu yako, ulivunjika, na kusababisha miguu yao kutokuwa imara.

⁸Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nitaleta upanga juu yako. Nitawakatilia mbali wote mwanadamu na mnyama mbali nawe.⁹Hivyo nchi ya Misri itakuwa ukiwa na jangwa. Ndipo watakapojuwa kwamba mimi ni Yahwe, kwa sababu amesema, “Huu mto ni wangu, kwa kuwa nimeufanya mimi.”¹⁰Kwa hiyo, tazama! Ni juu yako na juu ya mto wako, hivyo nitaitoa nchi ya Misri juu ya ukiwa na jangwa, na utakuwa nchi yenye jangwa kutoka Migdoli hata Sewene na mipaka ya Kushi.¹¹Hakutakuwa na mguu wa mtu kupitia, na hakuna mguu wa wanyaa pori watakao upitia. Haitakuwa makao kwa miaka arobaini.¹²Kwa kuwa nitaifanya nchi ya Misri kuwa ukiwa kati ya nchi zilizoharibiwa, na miji yake kati ya miji isiyotumika itakuwa ukiwa kwa miaka arobaini; kisha nitaitawanya Misri mionganoni mwa mataifa, nitawatapanya kati ya nchi mbali mbali.

¹³Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Mwisho wa miaka arobaini nitaikusanya Misri kutoka kwa watu mionganoni mwao wale waliokuwa wametawanyika.¹⁴Nitawarudisha wageni wa Misri na kuwarudisha hata mkoaa wa Pathrosi, hata kwenye nchi ya asili yao. Kisha huko watakuwa ufalme wa chini.¹⁵Utakuwa chini ya falme, na hautajiinua tena juu ya mataifa. Nitawapunguza hivyo hawatatawala tena juu ya mataifa.¹⁶Wamisri hawatakuwa sababu kwa ajili ya imani kwa ajili ya nyumba ya Israeli. Badala yake, watakuwa kumbusho la uovu ambao Israeli umeufanya walipogeuksia Misri kwa ajili ya msaada. Kisha watajua kwamba mimi ni Bwana Yahwe.”

¹⁷Kisha ikawa katika mwaka wa ishirini na saba siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema,¹⁸“Mwanadamu, Nebukadreza mfalme wa Babeli amelinda jeshi lake kufanya kazi ngumu juu ya Tiro. Kila kichwa kilitiwa upara, na kila bega liliambuliwa ngozi. Kisha yeeye na jeshi lake hawakupokea malipo kutoka Tiro kwa kazi ngumu aliyokuwa ameimaliza dhidi yake.¹⁹Kwa hiyo Bwana Mungu asema hivi, ‘Tazama! Ninawapatia Nebukadreza nchi ya Misri mfalme wa Babeli, na atachukua utajiri wake, kuziteka nyara milki zake, na kuchukua yote atakayoyakuta huko; nayo yatakuwa mshahara wa jeshi lake.²⁰Nimempatia nchi ya Misri kama mshahara kwa ajili ya kazi walionifanyia-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

²¹Siku hiyo nitachipusha pembe kwa ajili ya nyumba ya Israeli, na nitakufanya uzungumze kati yao, ili kwamba wajue yakwamba mimi ni Yahwe.”

30 ¹Neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, toa unabii na sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi:
Maombolezo. “Ole unakuja siku hiyo.”

³ Siku ikaribu. Siku ikaribu kwa ajili ya Yahwe. Itakuwa siku ya mawingu, mda wa hukumu kwa ajili ya mataifa.

⁴ Kisha upanga utakuja dhidi ya Misri, na huko kutakuwa na maumivu makali katika Kushi wakati wauaji wa watu watakapoanguka katika Misri-wakati watakapochukua utajiri, na wakati misingi yake itakapoharibiwa.

⁵Kushi, Putu, na Ludi, na wageni wote, pamoja na watu wa nyumba ya agano-wote wataanguka chini kwa upanga.

⁶Yahwe asema hivi: Basi wale wanaoisaidia Misri wataanguka, na kiburi cha uweza wake kitashuka chini. Kutoka Migdoli hata Sewene maaskari wao wataanguka kwa upanga-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.⁷Wataogofya kati ya nchi zilizotupwa, na miji yao itakuwa mionganoni mwa miji yote iliharibika.

⁸ Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe, nitakapouweka moto katika Misri, na wakati wasaidizi wake wote watakapoharibiwa.

⁹Katika siku hiyo wajumbe watatoka mbele yangu katika meli ili kuitia hofu Kushi iliyo salama, na kutakuwa na maumivu makali mionganoni mwao katika siku ya kuangamizwa Misri. Kwa kuwa tazama! Inakuja.

¹⁰Bwana Yahwe asema hivi: Nitaufanya mwisho wa watu wa Misri kwa mkono wa Nebukadreza, mfalme wa Babeli.

¹¹ Yeye na jeshi lake pamoja naye, hofu ya mataifa, italetwa kuiharibu nchi; watafuta panga zao juu ya Misri na kuijaza nchi pamoja na watu waliokufa.

¹² Nitaifanya mito kuwa nchi kavu, na nitaiiza nchi kwenye mkono wa watu waovu. Nitaifanya nchi na viijazavyo ukiwa kwa mkono wa wageni-mimi, Yahwe, nimesema.

¹³Bwana Yahwe asema hivi: Nitaziharibu sanamu, na nitaleta mwisho wa sanamu za ubatili za Nofu. Hakutakuwa na mkuu katika Misri, na nitaweka hofu katika nchi ya Misri.

¹⁴ Kisha nitaifanya Pathrosi ukiwa na kuweka moto katika Soani, nitatekeleza matendo ya hukumu katika No.

¹⁵ Kwa kuwa nitamwaga ghadhabu yangu juu Sini, ngome ya Misri, na kuwakatilia mbali watu wa mataifa.

¹⁶ Kisha nitaweka moto katika Misri; Sini itakuwa katika dhiki kuu, No itavunjika, na Nofu itakabiliana na maadui kila siku.

¹⁷ Vijana katika Oni na Pi-besethi wataanguka kwa upanga, na miji yao itaenda utumwani.

¹⁸ Huko Tapanesi, siku itabadijika kuwa usiku nitakapo ivunja nira ya Misri huko, na kiburi cha uwezo wake kitaisha. Kutakuwa na wingu likimfunika, na binti zake wataenda utumwani.

¹⁹ Nitatekeleza matendo ya hukumu katika Misri, hivyo watajua kwamba mimi ni Yahwe.”

²⁰Kisha ikawa katika mwaka wa kumi na moja, katika mwezi wa kwanza, katika siku ya saba ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema,²¹“Mwanadamu, nimeuvunja mkono wa Farao, mfalme wa Misri. Tazama!

Haukufungwa, au kufungwa kwa kitambaa cha bendeji ili upone, hivyo basi uweze kuwa imara kushika upanga.

²²Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi, ‘Tazama, mimi niko juu ya Farao, mfalme wa Misri. Kwa kuwa nitauvunja mkono wake, wote yule aliye hodari na yule aliyevunjika, nitaufanya upanga wangu kuanguka kutoka kwenye mkono wake.²³Kisha nitaitawanya Misri mionganoni mwa mataifa na kuwatawanya katika nchi mbali mbali.

²⁴Nitaunyoosha mkono kwa mfalme wa Babeli na kuweka upanga wangu katika mkono wake ili kwamba niweze kuiharibu mikono ya Farao. Atagugumia mbele ya mfalme wa Babeli kwa mgugumio wa mtu anayekufa.²⁵Kwa kuwa nitainyoosha mikono ya mfalme wa Babeli, wakati mkono wa Farao utakapoanguka. Kisha watajua ya kwamba mimi ni Yahwe, nitakapouweka upanga wangu kwenye mkono wa mfalme wa Babeli; kwa kuwa ataishambulia nchi ya Misri kwa huo.²⁶Hivyo nitaitawanya mionganoni mwa mataifa na kuyatawanya kwenye nchi tofauti tofauti. Kisha watajua ya kwamba mimi ni Yahwe.”

31 ¹Kisha ikawa katika mwaka wa kumi na moja, katika mwezi wa tatu, siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, mwambie Farao, mfalme wa Misri, na watu wake wanaomzunguka, ‘Katika ukuu wako, je! Wewe ni kama nani?

- ³ Tazama! Ashuru ilikuwa mwerezi katika Lebanoni pamoja na matawi mazuri, yakitoa kivuli kwenye msitu, na mirefu katika kimo, na matawi yalitengeneza kilele cha mti wake.
- ⁴ Maji mengi yaliufanya kuwa mrefu; maji ya chini yaliufanya kuwa mkubwa. Mito ilitiririka sehemu zake zote, kwa kuwa mifereji yake ilitoa kuelekea kwenye miti yote katika shamba.
- ⁵ Kimo chake kikubwa kilikuwa zaidi kuliko miti mingine yote katika shamba, na matawi yake yakawa mengi; matawi yake yalikuwa marefu kwa sababu ya maji mengi yalipokuwa yakikua.
- ⁶ Kila ndege wa mbinguni alitengeza kiota kwenye matawi yake, wakati kila kiumbe hai cha shamba kilizaa mtoto chini ya tawi. Mataifa mengi yote yaliishi chini ya kivuli chake.
- ⁷ Kwa kuwa ulikuwa uzuri katika ukuu wake na kimo cha matawi yake, kwa kuwa mizizi yake ilikuwa katika maji mengi.
- ⁸ Miherezi katika bustani ya Mungu haikuweza kuwa sawa nayo. Hakuna mionganoni mwa miti ya minjinje iliyofanana matawi yake, na miti ya miamori haikuweza kuwa sawa na majani yake. Hapakuwa na mti mwingine katika bustani ya Mungu ulikuwa kama huo katika uzuri wake.
- ⁹ Nimeufanya kuwa mzuri pamoja na matawi yake mengi na miti yote ya Edeni iliyokuwa katika bustani ya Mungu ilimwonea vivu.

¹⁰Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu ilikuwa mirefu kwa kina, na imekiweka kilele chake kati ya matawi yake, moyo wake umeinua kwa sababu ya urefu wake.¹¹Nimeuweka kwenye mikono ya yeze mwenye uweza wa mataifa, kuishughulikia kulingana na yale maovu anayostahili. Nimeufukuza.¹²Wageni waliokuwa wakiogofya wa mataifa yote wamekatilia mbali kuiacha ife. Matawi yake yameanguka kwenye milima na mabonde yote, na matawi yake yameanguka katika miti yote ya nchi. Kisha mataifa yote juu ya nchi wakatoka nje kutoka chini ya kivuli na kwenda zao wakamwacha.¹³Ndege wa agani watapumzika kwenye shina la mti ulioanguka, na kila mnyama wa shambani atakuja kwenye matawi yake.¹⁴Hii ilitokea ili kwamba pasiwe na miti mingine itakayopandwa karibu na maji yatang'oa majani yake hata kwenye kina cha miti mirefu, na kwamba hakuna miti mingine itakayomea karibu na maji itakayofikia kwenye hicho kina. Wote wametolewa kufa, chini ya nchi, mionganoni mwa watoto wa binadamu, pamoja na wale washukao chini.

¹⁵Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku wakati mwerezi uliposhuka chini nililetu maombolezo kwenye dunia. Niliyafunika maji ya chini juu yake, nikayarudisha maji ya bahari. Nilizuia maji makuu, nikaleta maombolezo hata Lebanoni kwa ajili yake. Hivyo miti yote ya shambani ikaomboleza kwa sababu yake.¹⁶Nimeleta tetemeko kwa mataifa wa sauti ya kuanguka kwake, wakati nitakapomtupa chini mpaka kuzimu pamoja na wale walioenda chini kwenye shimo. Hivyo niliitia moyo miti ya Edeni yote katika pande zote za nchi. Hii ilikuwa imechaguliwa na miti iliyokuwa bora ya Lenanoni; miti iliyokunywa maji.¹⁷Kwa kuwa walikwenda chini pia pamoja nayo hata kuzimu, kwa wale waliokuwa wameuawa kwa upanga. Kulikuwa na jeshi lake imara, yale mataifa yalikuwa yakiishi kati kivuli chake.

¹⁸Umfefanana na nani hivi katika utukufu na ukuu kati ya mti wa Edeni? Kwa kuwa utashushwa chini pamoja na miti ya Edeni hata pande zote nne za dunia mionganoni mwa wasiotahiriwa; utaishi pamoja na watu wake wote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

³² ¹Kisha ikawa katika mwezi wa kumi na mbili wa mwaka wa kumi na mbili, siku ya kwanza ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, inua maombolezo kuhusu Farao mfalme wa Misri; mwambie, ‘Wewe ni kama simba mdogo juu ya mataifa, lakini kama jitu la kutisha, unatoka kwenye maji, unayachafua maji kwa miguu yako na kuyachafua maji yao.

³Bwana Yahwe asema hivi: Basi nitautandaza wavu wangu juu yako katika kusanyiko la watu wengi, na watawainua juu katika wavu wangu.

⁴ Nitakuacha katika nchi. Nitakutupa kwenye shamba na kufanya ndege wote wa angani watue juu yako; njaa ya wanyama wote waishio juu ya nchi watashibishwa na wewe.

⁵ Kwa kuwa nitaiweka nyama yako juu ya milima, na nitayajaza mabonde kwa funza wako waliokufa.

⁶ Kisha nitamwaga damu yako juu ya milima, na vitanda vya kijito vitajazwa kwa damu yako.

⁷ Kisha wakati nitakapokuzimisha, nitazifunika mbingu na kuzitia giza nyota zake; nitalifunika jua kwa mawingu, na mwezi hautatoa nuru yake usiku.

⁸ Mianga ya mbinguni nitaiweka giza juu yako, na nitaweka giza juu ya nchi-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe.

⁹ Hivyo nitaitisha mioyo ya watu wengi katika nchi ambao huwajui, wakati nitakapoleta kuhusu uvunjifu mionganoni mwa mataifa, mionganoni mwa nchi ambazo hukuzijua.

¹⁰ Nitawashangaza watu wengi kuhusiana na wewe; wafalme wao watatemeka kwa hofu kuhusiana na wewe nitakapoutikisa upanga wangu mbele yao. Kila wakati kila mmoja atatemeka kwa sababu yako, katika siku ya kuanguka kwako.

¹¹Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Upanga wa mfalme wa Babeli utakuja juu yako.

¹² Nitawafanya watu wako kuanguka kwa panga za mashujaa-kila shujaa ni tishio la mataifa. Hawa mashujaa watateketeza kiburi cha Misri na kuangamiza watu wake wote.

¹³ Kwa kuwa nitaiharibu mifugo yote kutoka karibu na maji mengi; na mguu wa mtu hautayatibua tena, wala kwato za wanyama hazitayatibua.

¹⁴ Kisha nitayafanya maji yao kuwa matulivu na kufanya mito yao kukimbia kama mafuta-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe.

¹⁵ Wakati nitakapoifanya nchi ya Misri sehemu iliyojitenga, wakati nchi iliyopungukiwa na vitu viijazavyo, wakati nitakapo washambulia wakaao ndani yake, watajua ya kwamba mimi ni Yahwe.

¹⁶Kutakuwa na maombolezo; binti za mataifa wataomboleza juu yake; wataomboleza juu ya Misri, juu ya watu wake wote wataomboleza-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

¹⁷Kisha ikawa katika mwaka wa kumi na mbili, siku ya kumi na tano ya mwezi, lile neno la Yahwe likanijia, kusema,

¹⁸“Mwanadamu, omboleza kwa ajili watu wa misri na walete chini-yeye na binti za mataifa mashuhuri-hata chini ya dunia pamoja na wale walioshuka chini kwenye shimo.¹⁹Je! Wewe ni mzuri zaidi kuliko mtu mwingine ye yote? Nenda chini na lala chini pamoja na wasiotahiriwa.²⁰Wataanguka mionganoni mwao waliokuwa wameuawa kwa upanga. Upanga ulikuwa umewekwa! Alikuwa amepatiwa upanga; watamkamata na watu wake.²¹Hodari wa wapiganaji katika Sheoli atasema kuhusu Misri na rafiki zake, ‘Wameshuka chini hapa! Watalala pamoja na wale waliokuwa wameuawa kwa upanga.’

²²Ashuru yupo huko pamoja na kusanyiko lake. Makaburi yake yamemzunguka; wote waliuawa kwa upanga.

²³Wale ambao makaburi yao yamewekwa katika maficho ya mashimo yaliyo huko, pamoja na kusanyiko lake. Makaburi yake yakiwazunguka wote waliokuwa wameuawa, walioanguka kwa upanga, wale walioleta hofu juu ya nchi ya walio hai.

²⁴Elamu yupo huko pamoja na watu wake wote. Makaburi yake yamemzunguka; wote walikuwa wameuawa. Wale walioawa kwa upanga, walioshuka chini wasiotahiriwa hata sehemu ya chini kabisa ya dunia, waliovatia hofu juu ya nchi ya walio hai na wale waliobeba aibu yao wenyewe, pamoja na wale washukao chini kwenye shimo.

²⁵Wamemuwekea kitanda kwa ajili ya Elamu na watu wake wote kati ya wachinjaji; kaburi lake limemzunguka. Wote hawajatahiriwa, kukatwa vipande kwa upanga, kwa sababu waliwaleta mashujaa wao juu ya nchi ya walio

hai. Hivyo wamechukua aibu yao wenyewe, pamoja na wale washukao kwenye shimo mionganini mwa wote waliouawa, wale washukao kwenda shimonini. Elamu yu mionganini mwa wale waliokuwa wameuawa.

²⁶Mesheki, Tubali, na watu wake wote wako huko! Makaburi yao yamewazunguka. Wote hawajatahiriwa, wameuawa kwa upanga, kwa sababu walileta utiisho wao juu ya nchi ya walio hai.²⁷Wasilale pamoja mashujaa walioanguka wa wasiotahiriwa walioshuka chini kwa Sheoli pamoja na silaha zao zote za vita, na pamoja na panga zao zote walizoziveka chini ya vichwa vyao na maovu yao juu ya mifupa yao. Kwa kuwa walikuwa tishio kwa mashujaa katika nchi ya walio hai.

²⁸Basi wewe, Misri, utavunjika kati yao wasiotahiriwa! Utalala karibu nao waliokuwa wamekatwa vipande vipande kwa upanga.

²⁹Edomu yuko huko na wafalme na viongozi wake wote. Walikuwa wamehifadhiwa katika uwezo wao pamoja na wale walioawa kwa upanga. Pamoja na wasiotahiriwa wamelala, pamoja na wale walioshuka kwenye shimo.

³⁰Wakuu wa kaskazini wako huko-wote na Wasidoni wote walioshuka chini pamoja na hao waliokuwa wamekatwa vipande vipande. Walikuwa na nguvu na kuwafanya wengine kuogopa, lakini sasa wako huko kwa aibu, wasiotahiriwa pamoja na wale waliokatwa vipande vipande kwa upanga. Wamebeba aibu yao wenyewe, pamoja nao waendao kwenye shimo.

³¹Farao ataona na kupata faraja kuhusu kundi lake waliokatwa vipande vipande kwa upanga -Farao na jeshi lake lote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.³²Nitamuweka kama utiisho wangu katika nchi ya walio hai, lakini atakuwa amelazwa chini katikati yao wasiotahiriwa, mionganini mwa wale walio katwa vipande kwa upanga, Farao na makundi yake yote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

33 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, sema hivi kwa watu wako; waambie, ‘Nitakapoleta upanga juu ya nchi, kisha watu wa hiyo nchi wakamchukua mtu mmoja kutoka mingoni mwao na kumfanya awe mlinzi wao.³ Atazamapo kwa upanga kama unakuja juu ya nchi, na apige tarumbeta kuwaonya watu!⁴ Kama watu wakisikia sauti ya tarumbeta lakini bila kuchukua hatua, na kama upanga ukija na kuwaua, kisha damu ya kila mmoja iko juu ya kichwa chake mwenyewe.⁵ Kama mtu akisikia sauti ya tarumbeta na hakuonywa, damu yake iko juu yake; lakini kama akisikia, ataokoa maisha yake mwenyewe.

⁶Bali, kama mlinzi akiona upanga unakuja, lakini kama asipopiga tarumbeta, pamoja na matokeo kwamba watu hawajaonywa, na kama upanga ukija na kuchukua uhai wa mtu yeoyote, kisha yule mtu akafa kwenye dhambi yake mwenyewe, lakini nitaitaka damu yake kutoka mlinzi.’

⁷Sasa wewe mwenyewe, mwanadamu! Nimekufanya kuwa mlinzi kwa ajili ya nyumba ya Israeli; utasikia maneno kutoka kinywani mwangu na uwaonye badala yangu.⁸ Kama nikimwambia mtu mwovu, ‘Mwovu, hakika utakufa!’ lakini kama hutangazi hivi ili kwa ajili ya kumuonya mtu mwovu kuhusu hii njia, kisha huyo mtu mwovu atakufa katika dhambi yake, lakini nitaitaka damu yake kutoka kwenye mkono wako!⁹ Lakini wewe, kama ukimwonya mwovu kuhusu hii njia, hivyo basi anaweza kurudi kutoka hiyo, na kama kama asipogeuka kutoka njia yake, kisha atakufa katika dhambi yake, lakini wewe mwenyewe utakuwa umeokoa maisha yako.

¹⁰Basi wewe, mwanadamu, sema kwa nyumba ya Israeli, ‘Mnasema hivi, Makosa yetu na dhambi zetu zi juu yetu, na tunadhoofika kwa ajili yao! Je! Tutaishije?’¹¹ Waambie, ‘Kama niishivyo-asema Bwana Yahwe-sifurahii kifo cha mwovu, kwa kuwa kama mwovu akitibu kutoka njia yake, kisha ataishi! Tubu! Tubu kutoka njia zako mbaya! Kwa nini mnataka kufa, nyumba ya Israeli?’

¹²Hivyo basi wewe, mwanadamu, waambie watu wako, ‘Haki ya mwenye haki haitamwokoa kama akikosa! Uovu wa mtu mwovu hautamfanya kuangamia kama akitibu dhambi zake! Kwa kuwa mtu mwenye haki hataweza kuishi kwa sababu ya haki yake kama akikosa.¹³ Kama nikisema kwa mwenye haki, “Hakika ataisha!” na kama akiamini katika haki yake na kisha akafanya udhalimu, sitokumbuka haki yake yoyote. Atakufa kwa ajili ya uovu alioufanya.¹⁴ Hivyo kama nikisema kwa mwovu, “Utakufa hakika,” lakini kama akitibu kutoka kwenye dhambi zake na kufanya yaliyo halali na haki-¹⁵ kama akirudisha dhamana ambayo aliyomnyang’anya, au kama akirudisha alichokipoteza, na kama akitembea katika amri zitoazo uhai na bila kufanya dhambi-kisha ataishi hakika. Hatakufa.¹⁶ Dhambi alizozifanya hazitakumbukwa kwa ajili yake. Ametenda halali na haki, na hivyo, ataishi hakika!

¹⁷Lakini watu wako husema, “Njia ya Bwana haiko sawa!” lakini ni njia zako ndizo haziko sawa!¹⁸ Wakati mtu mwenye haki ageukapo kutoka kwenye haki na kufanya dhambi, kisha atakufa katika hiyo!¹⁹ Wakati mtu mbaya ageukapo kutoka kwenye ubaya wake na kufanya iliyo halali na haki, ataishi kwa sababu ya hayo mambo!²⁰ Lakini ninyi watu husema, “Njia ya Bwana haiko sawa!” Nitawahukumu kila mmoja wenu kulingana na njia yake, nyumba ya Israeli!”

²¹Ikawa katika mwaka wa kumi na mbili, siku ya tano ya mwezi wa kumi ya uhamisho wetu, mtu mmoja akatoroka kutoka Yerusalemuna kusema, “Mji umetekwa!”²² Mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu jioni kabla yule mtoro hajaja, na mdomo wangu ulikuwa wazi muda huo alikuja kwangu wakati wa mapambazuko. Hivyo mdomo wangu ulikuwa wazi; sikuwa bubu tena!

²³Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²⁴“Mwanadamu, wale waishio mahali palipoharibika katika nchi ya Israeli huongea na kusema, Ibrahimu alikuwa mtu pekee, na alirithi nchi, lakini sisi tukowengi! Tumepewa nchi kama wamiliki.”²⁵ Kwa hiyo waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Mnakula damu, na mmeziinulia macho yenu sanamu, kisha mnazimwigia damu za watu. Je! Mna uhakika wa kuimiliki hii nchi?’²⁶ Mnategemea upanga wenu na mmetenda mambo maovu; kila mtu amemnajisi mke wa jirani yake. Je! Kweli mtaimiliki nchi?’

²⁷ Utawaambia hivi, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Kama niishivyo, hakika wale walio katika uharibifu wataanguka kwa upanga, na nitawapatia wale walio katika mashamba viumbe hai kama chakula, na wale walio katika ngome na mapango watakuwa kwa tauni.²⁸ Kisha nitairudisha nchi kwenye ukiwa na tishio, na kiburi cha uwezo wake kitakoma, kwa kuwa milima ya Israeli itakuwa jangwa, na hakutakuwa na mtu yeoyote atakayewapitia.²⁹ Hivyo watajua kwamba mimi ni Yahwe, nitakapoifanya nchi ukiwa na tishio kwa sababu ya machukizo yote waliyoyafanya.

³⁰Hivyo basi wewe, mwanadamu-watu wako wanasema mambo yako karibu na kuta na malango ya nyumba, na kila mmoja anaambizana na mwenzake-kila mtu na ndugu yake, ‘Twende na tukasikilize neno la nabii lilitotoka kwa Yahwe!³¹Hivyo watu wangu watakuja kwako, kama wafanyakyo mara nyingi, na nitaketi mbele yako na kusikiliza maneno yako, lakini mioyo yao inafuata udhalimu kwa faida yao.³²Kwa kuwa umekuwa kama wimbo mzuri kwao, sauti nzuri awezaye kucheza kinanda vizuri, hivyo watasikia maneno yako, lakini hakuna atakaye yatii.

³³Hivyo wakati haya yote yatakapotokea-tazama! Itatokea! -Watajua yakwamba nabii alikuwa miongoni mwao.”

34 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, tabiri dhidi ya wachungaji wa Israeli. Toa unabii na waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi kwa wachungaji: Ole kwa wachungaji wa Israeli wanaojilisha wenyewe. Je! Wachungaji hawapaswi kulilinda kundi?³Mnakula mafungu yaliyonona na mnavaa sufu. Mnawachinja walionona. Hamkuwalisha siku zote.⁴Hamkuwatia nguvu wagonjwa, wala hamkuwaponya wenyewe maradhi. Hamkuwafunga wale waliovunjika, hamkuwarudisha waliofukuzwa au kuwatafuta walipotdea. Badala yake, mmetawala juu yao kwa nguvu na vurugu.⁵Kisha walikuwa wametawanyika bila mchungaji, na wakawa chakula kwa wanyama wote waishio katika mashamba, walipokuwa wametawanyika.⁶Kundi langu limetawanyika juu ya milima yote na juu ya kilima kirefu, na limetawanyika juu ya uso wote wa dunia. Wala hakuna anayewatafua.

⁷Kwa hiyo, wachungaji, sikilizeni neno la Yahwe:⁸Kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-kwa sababu kundi langu limekuwa mateka na chakula kwa ajili ya wanyama katika mashamba, kwa sababu hapakuwa na mchungaji yejote, lakini wachungaji walijilisha wenyewe na hawakulisha kundi langu.⁹Kwa hiyo, wachungaji, lisikilizeni neno la Yahwe.¹⁰Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Niko juu ya wachungaji, na nitalitaka kundi langu kutoka mkononi mwenu. Kisha nitawaachisha kutoka kulichunga kundi; wala wachungaji hawatajilisha wenyewe tena kwa kuwa nitaliondoa kundi langu kutoka midomoni mwao, ili kwamba kundi langu lisiwe chakula kwa ajili yao tena.

¹¹Kwa kuwa Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Mimi mwenyewe nitawatafuta kondoo wangu na kuaulizia,

¹²kama mchungaji atafutaye kundi lake juu ya siku hiyo yupo ndani ya kundi lake lililotawanyika. Hivyo nitalitafuta kundi langu, na nitalichunga kutoka sehemu lilipokuwa limetawanyika siku ya mawingu na giza.

¹³Kisha nitalileta kutoka mionganii mwa watu; nitalikusanya kutoka nchi mbali mbali na kulileta kwenye nchi yao. Nitaliweka kwenye malisho juu ya pande za milima ya Israeli, karibu na vijito, na katika kila makazi katika nchi.¹⁴Nitawaweka kwenye malisho mema; juu ya milima ya Israeli itakuwa sehemu za malisho yao. Watalala chini huko katika sehemu nzuri kwa ajili ya malisho, katika malisho mengi, na watalisha juu ya milima ya Israeli.

¹⁵Mimi mwenyewe nitachunga kondoo wangu, na mimi mwenyewe nitawalaza chini-hivi ndivyo Bwana

¹⁶Yahwe¹⁶asemavyo-Nitawatafuta walipotdea nitawarudisha waliofukuzwa. Nitawafunga waliovunjika na kuwaponya kondoo waliouguu lakini wanene na wenyewe nguvu nitawaharibu. Nitawalisha kwa haki.

¹⁷Hivyo sasa ninyi, kundi langu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-tazama, nitakuwa hakimu kati ya kondoo na kondoo na kati ya kondoo dume na mbuzi dume.¹⁸Je! Haitoshi kulisha juu ya malisho mazuri, ambayo mtayakanyaga chini kwa miguu yenu kile kilichobakia kwenye malisho; na kunywa kutoka maji masafi, ambayo hakuna budi kuikanyaga mito kwa miguu yenu?¹⁹Kondoo zangu zitakula kile mllichokanyaga kwa miguu yenu, na kunywa maji yale mliyoyakanyaga kwa miguu yenu?

²⁰Kwa hiyo Bwana Yahwe anawaambia hivi; Tazama! Mimi mwenyewe nitahukumu kati ya wanene na waliokonda,²¹Kwa kuwa mmewasukuma kwa ubavu wenu na mabega, na kuwapiga kwa pembe wadhaifu wote kwa pembe zenu hadi mtakapowatawanya mbali kutoka kwenye nchi.²²Nitaliokoa kundi langu na hawatakuwa mateka tena, na nitahukumu kati ya kondoo mmoja na mwininge!²³Nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi. Atawachunga, atawalisha, na atakuwa mchungaji wao.²⁴Kwa kuwa mimi, Yahwe, nitakuwa Mungu wao, na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu kati yao-mimi, Yahwe, nimesema hivi.

²⁵Kisha nitafanya agano la amani pamoja nao na kuwaondoaa wanyama waovu kutoka kwenye nchi, ili kwamba waishi salama katika jangwa na walale salama katika misitu.²⁶Pia nitaleta baraka juu yao na juu ya maeneo yazungukao kilima changu, kwa kuwa nitaleta manyunu kwa wakati wake. Haya yatakuwa manyunu ya baraka.²⁷Kisha miti ya shambani itazaa matunda yake, na dunia itashindwa kuzaa matunda yake. Kondoo wangu watakuwa salama katika nchi yao; kisha watajua ya kwamba mimi ni Yahwe, wakati nitakazipovunja fito za kongwa zao, na wakati nitakapowalinda kutoka kwenye mkono wa wale walio watumikisha.²⁸Hawatakuwa mateka tena kwa mataifa, na wanyama pori juu ya dunia hawatawameza tena. Kwa kuwa wataishi salama na wala hakuna mtu atakayewatia hofu.²⁹Kwa kuwa nitatengeneza sehemu ya kulimia nzuri kwa ajili yao hivyo hawataangamia kwa njaa katika nchi, na mataifa hayataleta matukano juu ya yao.³⁰Kisha watajua kwamba mimi, Yahwe Mungu wao, niko pamoja nao. Ni watu wangu, nyumba ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Mungu asemavyo.

³¹Kwa kuwa ninyi ni kondoo wangu, kundi la malisho yangu, na watu wangu, na mimi ni Mungu wenu-hivi

ndivyo Bwana Mungu asemavyo.”

35 ¹Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,²“Mwanadamu, weka uso wako juu ya Mlima Seiri na tabiri dhidi yake.³Uiambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako, Mlima Seiri, nitakupiga kwa mkono wangu na kukufanya ukiwa na tishio.⁴Nitaiharibu miji yenu, na wewe mwenyewe utakuwa ukiwa; kisha utajua kuwa mimi ni Yahwe.

⁵Kwa sababu umekuwa adui kwa watu wangu Israeli siku zote, na kwa sababu umewatoa kwenye mikono ya upanga wakati wa mateso yao, wakati adhabu yao itakapokuwa katika ukubwa wake.⁶Kwa hiyo, kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-nitaanda kwa ajili ya damu, na damu na kukufuatilia! Kwa kuwa hukuchukia damu, damu itakufuatilia.⁷Nitaufanya Mlima Seiri mkamilifu na ukiwa wakati nitakapoukatilia mbali kutoka huo yejote apitaye na arudiye tena.⁸Kisha nitajaza milima kwa watu wao waliokufa. Milima yako na mabonde na mifereji-wale walioawa kwa upanga wataanguka kati yao.⁹Nitakufanya mkiwa daima. Miji yako haitakaliwa na watu, lakini mtajua kwamba mimi ni Yahwe.

¹⁰Umesema, “Haya mataifa mawili na hizi nchi mbili zitakuwa zangu, na tutazimiliki,” hata wakati Yahwe alipokuwa pamoja nao.¹¹Kwa hiyo, kama niishivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-hivyo nitafanya kulingana na hasira yako na kulingana na wivu wako ambao uliousikia katika chuki yako ya Israeli, na nitajidhihirisha kwao nitakapokuhukumu.¹²Hivyo utajua kwamba mimi ni Yahwe. Nimeyasikia matukano yako yote uliyasema dhidi ya milima ya Israeli, uliposema, “Wameharibiwa; wametolewa kwetu tuwale.¹³“Nanyi mmejitukuza juu yangu kwa kile mllichokisema, na mmeongeza maneno juu yangu; na kuyasikia yote.¹⁴Bwana Yahwe asema hivi: Nitakufanya ukiwa, wakati dunia nzima itakapofurahi.¹⁵Kama vile unavyofurahi juu ya urithi wa watu wa Israeli kwa sababu ukiwa ya wake, ndivyo nitakavyokutenda wewe. Utakuwa ukiwa, Mlima Seiri, na Edomu yote! Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe.”

36 ¹“Na wewe, mwanadamu, itabirie milima ya Israeli na useme, ‘Milima ya Israeli, lisikilizeni neno la Yahwe.

²Bwana Yahwe asema hivi: Adui amesema kuhusu ninyi, “Aha!” na “Mahala pa juu pa zamani pamekuwa milki yetu.”³Kwa hiyo tabiri na sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu ya ukiwa wenu na kwa sababu yaomashambulizi yaliyokuja juu yenu kutoka pande zote, mmekuwa milki ya mataifa mengine; mmeambiwa kwa midomo yao waongeo, na kwa masingizio ya watu.⁴Kwa hiyo, milima ya Israeli, sikilizeni neno la Bwana Yahwe: Bwana Yahwe asema hivi kwa milima na vilima, mifereji ya maji na mabonde, mahali palipoharibika kuwa ukiwa na miji iliyoachwa ambayo imetekwa nyara na kutokuwa huru kwa kutaniwa na mataifa yaliyowazunguka.⁵kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Hakika nimeongea katika moto wa hasira yangu juu ya mataifa meningine, juu ya Edomu na wote waliochukua nchi yangu kwa ajili yao wenyewe kama milki, dhidi ya wale walikuwa na furaha yote katika miyo yao na dharau katika roho zao, kama walivyoitwaa nchi yangu kwamba wangweza kudai nchi za malisho kwa ajili yao.⁶Kwa hiyo, tabiri kwa nchi ya Israeli na sema kwa milima na vilima, hata kwenye mifereji na mabonde, Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Katika ghadhabu yangu na hasira yangu nasema hivi kwa sababu mmechukua fedheha za mataifa.⁷Kwa hiyo, Bwana Yahwe asema hivi: Mimi mwenyewe nitainua mkono wangu kuapa kwamba mataifa yanayowazunguka yamkini yatawabebea aibu yao wenyewe.

⁸Lakini ninyi, milima ya Israeli, mtachipuza matawi na kuzaa matunda kwa ajili ya watu wangu Israeli, kwa kuwa watarudi kwenu.⁹Maana tazama, nipo kwa ajili yenu, na kuwachukulia kwa fadhili; mtalimwa na kupandwa mbegu.¹⁰Hivyo nitawaongeza juu ya milima yenu watu katika nyumba ya Israeli, yote. Miji itakaa na palipoharibiwa kujengwa.¹¹Nitaongeza mtu na wanyama juu yenu milima ili kwamba itaongezeka na kuzaa. Kisha nitawafanya kuishi kama mlivyokuwa, na nitawafanya kustawi zaidi kuliko mlivyokuwa zamani, kwa kuwa mtajua yakwamba mimi ni Yahwe.¹²Nitawaleta watu, watu wangu Israeli, kutembea juu yenu. Watakumiliki, na utakuwa urithi wao, na hutasadabisha tena watoto wao kufa.

¹³Bwana Yahwe asema hivi: Kwa sababu wanakwambia, “Wewe unakula watu, na watoto wa nchi yako wamekuwa,”¹⁴kwa hiyo hautawala watu wangu tena, na hatalifanya tena taifa lako kuomboleza vifo vyao. Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.¹⁵Wala sintokuruhusu kusikiliza fedheha za mataifa tena; hautachukua tena aibu ya watu au kufanya taifa lako kuanguka-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

¹⁶Kisha neno la Yahwe likanijia, kusema,¹⁷“Mwanadamu, wakati nyumba ya Israeli walipoikalia nchi yao, waliinajisi kwa njia zao na matendo yao. Njia zao zilikuwa kama uchafu wa hedhi ya mwanamke mbele yangu.¹⁸Hivyo nilimwaga ghadhabu yangu juu yao kwa ajili ya damu ambayo waliyoimwaga juu ya nchi na kwa ajili ya uchafu wa hiyo kwa sanamu zao.¹⁹Nimewatawanya mionganoni mwa mataifa; walitawanyika katika nchi nyingi. Nimewahukumu kulingana na njia zao na matendo yao.²⁰Kisha wakaenda kati ya mataifa, na popote walipoenda, walilitukana jina langu takatifu wakati watu waliwasema, ‘Je! Hawa kweli ni watu wa Yahwe? Kwa kuwa wamefukuzwa nje ya nchi yake.²¹Lakini nilikuwa na huruma kwa ajili ya jina langu takatifu ambalo nyumba ya Israeli walilinajisi mionganoni mwa mataifa, walipoenda huko.

²²Kwa hiyo waambie nyumba ya Israeli, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Sifanyi haya kwa ajili yenu, nyumba ya Israeli, lakini jina langu, mlilolitukana mionganoni mwa mataifa kila sehemu mlipoenda.²³Kwa kuwa nitalifanya jina langu kuu kuwa takatifu, mlilolitukana mionganoni mwa mataifa-katikati ya mataifa, mmelitukana. Kisha mataifa watajua kwamba mimi ni Yahwe-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe-asmavyo-wakati mtakapoona kwamba mimi ni mtakatifu.

²⁴Nitawachukua kutoka mataifa na kuwakusanya kutoka kila nchi, na nitawaleta hata nchi yenu.²⁵Kisha nitanyunyiza maji masafi juu yenu ili muwe wasafi kutoka kwenye uchafu wote, na nitawasafisha kutoka sanamu zenu zenu.²⁶Nitawapatia moyo mpya na roho mpya sehemu zenu za ndani, na nitautoa moyo wa jiwe kutoka kwenye nyama zenu. Kwa kuwa nitawapatia moyo wa nyama.²⁷Nitaiweka Roho yangu ndani yenu na kuwawezesha kutembea katika sheria zangu na kuziweka hukumu zangu, hivyo mtazitenda.²⁸Kisha mtakaa katika nchi niliyowapa babu zenu; mtakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu.²⁹Kwa kuwa nitawaokoa kutokana na uchafu wenu wote. Nitaita ngano na kuiongeza. Sitaweka tena njaa juu yenu.³⁰Nitaongeza tunda la mti na kuzalisha kwenye mashamba ili kwamba msichukue tena aibu ya njaa juu ya mataifa.³¹Kisha mtazikumbuka njia zenu mbaya na matendo yenu ambayo hayakuwa mazuri, na mtaonyesha chuki kwenye nyuso zenu kwa sababu ya dhambi zenu na matendo yenu maovu.³²Sifanyi hili kwa ajili yenu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-ijulikane kwenu. Hivyo tahayarikeni na kufadhaika kwa sababu ya njia zenu, nyumba ya Israeli.

³³Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku niliyowatakasa kutoka kwenye uovu wenu wote, nitaifanya miji ikaliwe na kuzijenga sehemu zilizoharibiwa.³⁴Kwa kuwa mtailima nchi iliyoharibiwa hadi itakapoonekana haijaaharibika mbele za macho ya wote wapitao karibu.³⁵Kisha watasema, “Hii nchi ilikuwa ukiwa, lakini imekuwa kama bustani ya Edeni; miji ya ukiwa na isiyo na wakaaji iliyo magofu ambayo ilibomolewa sasa inakaliwa.³⁶Kisha mataifa mengine waliowazunguka watajua ya kwamba mimi ni Yahwe, kwamba nimejenga palipokuwa pameharibiwa na kuipanda mbegu sehemu iliyokuwa ukiwa.

³⁷Bwana Yahwe asema hivi: Tena nitaulizwa na nyumba ya Israeli kufanya hivi kwa ajili yao, kuwaongeza kama kundi la watu.³⁸Kama kundi lililotengwa kwa ajili ya sadaka, kama kundi katika Yerusalimu katika sikukuu yake iliyoteuliwa, hivyo miji itaharibiwa kwa kujazwa na makundi ya watu na watajua kwamba mimi ni Yahwe.””

37 ¹Mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu, na akanitoa kwa Roho wa Bwana Yahwe na kuniweka chini katikati ya bonde; lilikuwa limejaa mifupa.²Kisha akanifanya kupita kati yao kuizunguka pande zote. Tazama! Mingi yao mikubwa ilikuwa katika bonde! Ilikuwa mikavu sana.³Akaniambia, “Mwanadamu, Je! Hii mifupa inaweza kuishi?” Hivyo nikasema, “Bwana Yahwe, wajua wewe pekee.”

⁴Kisha akaniambia, “Tabiri juu ya hii mifupa na iambie, ‘Mifupa mikavu. Lisikilizeni neno la Yahwe.’⁵Bwana Yahwe asema hivi kwenye hii mifupa: Tazama! Nitatia pumzi juu yenu, nanyi mtaishi.⁶Nitaweka mishipa juu yenu na kuleta nyama juu yenu. Nitawafunika kwa ngozi na kuweka pumzi ndani yenu hivyo mtaishi. Kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe.”

⁷Hivyo nikatoa unabii kama nilivyokuwa nimeamriwa, tazama palikuwa na mshindo mkuu, na tetemeko la nchi. Kisha mifupa ikasogeleana pamoja-mfupa juu ya mfupa.⁸Nikatazama na, kumbe, mishipa ilikuwa juu sasa, na nyama ikatoka juu na ngozi ikazifunika. Lakini hapakuwa na pumzi juu yao.

⁹Kisha Yahwe akanambia, “utabirie upepo tabiri, mwanadamu, na ukaumbie upepo, ‘Bwana Yahwe asema hivi: njoo, kutoka pande za pepo nne, Ee pumzi, kutoka pande za pepo nne ukawapilizie hawa waliouawa, hivyo wapate kuishi.’”¹⁰Hivyo nikatabiri kama nilivyokuwa nimeamriwa; pumzi ikawajilia na wakaishi. Kisha wakasimama kwa miguu yao, jeshi moja kubwa sana.

¹¹Kisha Yahwe akanambia, “Mwanadamu, mifupa hii yote ni ya nyumba ya Israeli. Tazama! Wanasema, ‘Mifupa yetu imekauka, na tumaini letu limepotea. Tumekatwa.’¹²Kwa hiyo tabiri na waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nitayafunua makabiri yenu na kuwapandisha kutoka kwayo, watu wangu. Nitakurudisha hata katika nchi ya Israeli.’¹³Kisha mtajua kwamba mimi ni Yahwe, nitakapo yafunua makaburi yenu na kuwatoa kutoka kwayo, watu wangu.¹⁴Nitaweka Roho wangu ndani yenu hivyo mtaishi, na nitawafanya kupumzika katika nchi yenu mtakapojuu yakwamba mimi ni Yahwe. Nasema na nitayafanya hayo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

¹⁵Kisha neno la Yahwe likanijia, likisema,¹⁶“Sasa wewe, mwanadamu, chukua fimbo moja kwa ajili yako na andika juu yake, ‘Kwa ajili Yuda na kwa ajili ya watu wa Israeli, wenzake,’ Kisha fimbo nyingine andika juu yake, ‘Kwa kuwa Yusufu, tawi la Efraimu, na kwa ajili ya watu wa Israeli, wenzake.’¹⁷Walete wote pamoja kwenye fimbo moja, ili wawe kitu kimoja katika mkono wako.

¹⁸Wakati watu wako watakopokwambia na kusema, ‘Je! Hutatuambia haya mambo yako yana maana gani?’¹⁹kisha waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nalichukua tawi la Yusufu ambalo lipo kwenye mkono wa Efraimu na khabila za Israeli wenzake na kuungana nalo hata kwenye tawi la Yuda, ili kwamba wawe tawi moja, na watakuwa kitu kimoja katika mikono yangu.²⁰Shika kwenye mkono wako na matawi ulioandika mbele ya macho yao.²¹Waambie, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Nakaribia kuwachukua watu wa Israeli kutoka mionganoni mwa mataifa walipoenda. Nitawakusanya kutoka nchi zilizozunguka na nitawaleta kwenye nchi yao.

²²Nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi, juu ya milima ya Israeli, na kutakuwa na mfalme mmoja kama mfalme juu yao wote, na hawatakuwa mataifa mawili tena. Hawatagawanyika kwenye falme mbili tena.²³Kisha hawatajitia unajisi tena kwa sanamu zao, mambo yao yachukizao, au dhambi zao nyingine. Kwa kuwa nitawaokoa kutoka matendo yao ya uongo ambayo wamefanya dhambi, na nitawatakasa, hivyo watakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wao.

²⁴Daudi mtumishi wangu atakuwa mfalme juu yao. Hivyo kutakuwa na mchungaji mmoja juu yao wote, na wataishi kulingana na sheria zangu na watazitunza amri zangu na kuzitii.²⁵Wataishi katika nchi niliyowapatia watumishi wangu Yakobo, ambapo baba zenu walipoishi. Wataishi humo milele-wao, watoto wao, na wajukuu zao, kwa Daudi mtumishi wangu atakuwa mkuu wao milele.²⁶Nitaweka agano la amani pamoja nao. Litakuwa agano la milele pamoja nao. Nitawaweka na kuwazidisha na kupaweka mahali patakatifu pangu katikati yao milele.²⁷Maskani yangu yatakuwa pamoja nao; Nitakuwa Mungu wao, na watakuwa watu wangu.²⁸Kisha mataifa watajua yakwamba mimi ni Yahwe niliyewatenga Israeli, wakati mahali pangu patakatifu patakapokuwa katikati yao milele.”

38 ¹Neno la Yahwe likanijia, likisema,²“Mwanadamu, weka uso wako kumwelekea Gogu, nchi ya Magogu, kiongozi mkuu wa Mesheki na Tubali; na kutabiri dhidi yake.³Sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Ni juu yako, Gogu, kiongozi mkuu wa Mesheki na Tubali.⁴Hivyo nitakugeuza na kuweka kulabu kwenye taya yako; nitakupeleka nje pamoja na jeshi lako lote, farasi, na waendesha farasi, wote wakiwa wamevaa silaha, kusanyiko kubwa pamoja na ngao ndogo na ngao kubwa, wote wakishikilia panga!⁵Persia, Kushi, Uajemi wapo pamoja nao, wote pamoja na ngao na chapeo!⁶Gomeri na jeshi lake lote, na Beth-Togarma, kutoka sehemu za mbali ya kaskazini, na jeshi lake lote! Watu wengi wako pamoja nawe!

⁷Kuwa tayari! Ndio, jiandae na jeshi lako waliokusanyika pamoja na wewe, na amiri wao mkuu.⁸Utaitwa baada ya siku nydingi, na baada ya miaka michache utaenda kwenye nchi iliyofunikwa kutoka upanga na ambayo iliyokusanywa kutoka watu wengi, iliyowkusanya kuwarudisha milima ya Israeli ambayo imeendelea kuangamizwa. Lakini watu wa nchi watatolewa na kabile za watu, na wataishi salama, wote!⁹Hivyo utapanda juu kama tufani iendavyo; utakuwa kama wingu lililofunika nchi, wewe na jeshi lako lote, maaskari wako wote pamoja na wewe.

¹⁰Bwana Yahwe asema hivi: Itakuwa siku hiyo hayo mawazo yataingia moyoni mwako, na utatunga njama mbaya.¹¹Kisha utasema, ‘nitapanda hata nchi iliyowazi; nitaenda hata kwa watu wapole waishio salama, wote wakiishi mahali ambapo hakuna kuta wala makomeo, na mahali ambapo hakuna malango ya mji.¹²Nitanyakua mateka na kuiba mateka, ili nilete mkono wangu juu kuwaangamiza wale wakazi wapya, na juu ya watu waliokusanyika kutoka mataifa, watu wale waongezao wanyama na mali, na wale waishio katikati ya dunia.¹³Sheba na Dedani, na wafanya biashara wa Tarshishi pamoja na mahodari wake wote watakwambia, ‘Je, umekuja kuteka nyara? Je, umewakusanya majeshi yako kuchukua mateka, kuchukua fedha na dhahabu, kuchukua mifugo yao na mali na kuwakokota mateka wengi sana?’

¹⁴Kwa hiyo tabiri, mwanadamu, na mwambie Gogu, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Katika siku hiyo, wakati watu wangu Israeli watakapoishi salama, je, hutajifunza kuhusu wao?¹⁵Utakuja kutoka mahali pangu mbali katika kaskazini pamoja na jeshi kubwa, wote wakiendesha farasi, kusanyiko kubwa, jeshi kubwa.¹⁶Utawashambulia watu wangu Israeli kama wingu lifunikavyo nchi. Katika siku za baadaye nitakuleta juu ya nchi yangu, ili mataifa wanijue nitakapojifunua mwenyewe kupitia wewe, Gogu, kuwa mtakatifu mbele ya macho yao.

¹⁷Bwana Yahwe asema hivi: Je, wewe siye yule ambaye niliyeongea naye katika siku za zamani kwa mkono wa watumishi wangu, manabii wa Israeli, waliotabiri katika mda wao wenye kwa miaka niliyowaleta juu yao?¹⁸Basi itakuwa katika siku hiyo wakati Gogu atakapo ishambulia nchi ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-ghadhabu yangu itapanda katika hasira yangu.¹⁹Katika wivu wangu katika hasira ya moto wangu, ninasema kwamba katika siku hiyo kutakuwa na tetemeko kubwa la nchi katika nchi ya Israeli.²⁰Watatetemeka mbele yangu-samaki wa baharini na ndege wa angani, wanyama wa mashambani, na viumbe watambao juu ya nchi, na kila mtu aliyeko juu ya uso wa nchi. Milima itaangushwa chini majabali yataanguka, hadi kila ukuta utaanguka kwenye nchi.²¹Nitaita upanga dhidi yake juu ya milima yangu yote-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-upanga wa kila mtu utakuwa kinyume na ndugu yake.²²Kisha nitamuhukumu kwa tauni na damu; na kufurika mvua na mvua ya mawe na kuchoma kiberiti nitainyeshea chini juu yake na jeshi lake na mataifa mengi yaliyo pamoja naye.²³Kwa kuwa nitaonyesha ukuu wangu na utakatifu wangu na nitafanya kujulikana mimi mwenyewe katika macho ya mataifa mengi, na watajua kwamba mimi ni Yahwe.”

39 ¹“Kisha wewe, mwanadamu, tabiri dhidi ya Gogu na sema, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Tazama! Ni kinyume nawe, Gogu, mkuu wa Mesheki na Tubali.²Nitakugeuza na kukuongoza; nitakupandisha juu kutoka mbali kaskazini na kukuleta hata milima ya Israeli.³Kisha nitaufunga upinde wako utoke katika mkono wako wa kushoto na kuifanya mishale kuanguka kutoka kwenye mkono wako wa kuume.⁴Utaanguka juu ya milima ya Israeli-wewe na jeshi lako lote na maaskari walio pamoja nawe. Nitawapatia ndege na wanyama pori wa mashambani kwa ajili ya chakula.⁵Utaanguka juu ya uso wa shamba, kwa kuwa mimi mwenyewe nimesema hivyo-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.⁶Kisha nitapeleka moto juu ya Magogu na kwa wale waishio salama juu ya pwani, na watajua ya kwamba mimi ni Yahwe.

⁷Kwa kuwa nitalifanya jina langu takatifu lijulikane kati ya watu wangu Israeli, na sitaruhusu tena jina langu takatifu litukanwe; mataifa watajua kwamba mimi ni Yahwe, Mtakatifu katika Israeli.⁸Tazama! Siku inakuja, na itachukua nafasi-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

⁹Hao wakaao katika miji ya Israeli watatoka nje na watatumia silaha kuwashaa moto na kutengeneza moto na kuwachoma-ngao ndogo, ngao kubwa, pinde, mishale, rungu, na mikuki; watatengeneza mioto pamoja nao kwa muda wa siku saba.¹⁰Hawatakusanya kuni kutoka mashambani wala kukata miti kutoka kwenye misitu, kwa kuwa watazichoma hizo silaha; watawateka nyara wale watakaotaka kuwateka nyara-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

¹¹Kisha itakuwa katika hiyo siku ambayo nitaifanya sehemu huko kwa ajili ya Gogu-kaburi la Israeli, bonde kwa ajili ya wale wanaosafiri hata mashariki ya bahari. Litawazuia wale wanaotegemea kupita. Huko watamzika Gogu pamoja na kundi lake lote. Watapaita bonde la Hamon-Gogu.

¹²Kwa muda wa siku saba nyumba ya Israeli itawazika ili kuitakasa nchi.¹³Kwa kuwa watu wa nchi watawazika; itakuwa siku ya kukumbukwa kwao wakati nitakapo tukuzwa-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁴Kisha watawateua watu kuendelea kwenda kwenye nchi, kuwatafuta wale waliokuwa wakisafiri, lakini waliokufa na miili yao kubaki juu ya uso wa nchi, ili kwamba waweze kuwazika, kwa ajili ya kusafisha nchi. Katika siku ya mwisho ya mwezi wa saba wataanza kutafuta.¹⁵Kama hawa watu wapitao kwenye nchi, watakapoona mfupa wowote wa binadamu, wataweka alama kwa huo, hadi wachimba kaburi watakapokuja na kuizika katika bonde la Hamoni Gogu.¹⁶Kutakuwa na mji huko unaitwa Hamona. Wataitakasa nchi kwa njia hii.

¹⁷Kwako wewe, mwanadamu, Bwana Yahwe asema hivi: Waambie ndege wote wenye mabawa na wanyama wote wa porini katika mashamba, ‘Kusanyikeni pamoja na mje. Kusanyikeni kutoka pande zote kwenda kwenye dhabihu yote ambayo mimi mwenyewe ninayoifanya kwa ajili yako, dhabihu kubwa juu ya milima ya Israeli, ili kwamba mle nyama na kunywa damu.¹⁸Mtakula nyama ya walio hodari na kunywa damu ya wakuu wa dunia; watakuwa kondoo waume, wana kondoo, mbuzi, na ng’ombe, wote walikuwa wanene katika Basheni.¹⁹Kisha mtakula mafuta hata kuridhika kwenu; mtakunywa damu hadi kulewa; hii itakuwa dhabihu nitakayoichinja kwa ajili yenu.²⁰Mtatosheka kwenye meza yangu pamoja na farasi, magari ya farasi, shujaa, na kila mtu wa vita-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.’

²¹Nitauweka utukufu wangu kati ya mataifa, na mataifa yote yataona hukumu yangu ninayo ionyesha na mkono wangu nimeuweka juu yao.²²Nyumba ya Israeli itajua yakwamba mimi ni Yahwe Mungu wao kutoka hiyo siku na kuendelea.²³Mataifa yatajua kwamba nyumba ya Israeli wameenda uhamishoni kwa sababu ya udhalimu wao kwa kunisaliti, hivyo naficha uso wangu kwao na kuwaweka kwenye mkono wa maadui zao ili kwamba wote waanguke kwa upanga.²⁴Nimewafanya kutokana na uchafu wao na dhambi zao, nitakapokuwa nimeuficha uso wangu kwao kwao.

²⁵Kwa hiyo Bwana Yahwe asema hivi: Sasa nitawarudisha watu wa Yakobo, na kuwa na huruma juu ya nyumba yote ya Israeli, wakati nitakapoona wivu kwa ajili ya jina langu.²⁶Kisha watabeba aibu yao na uhaini mkubwa walio nihaini. Watayasahau haya yote watakapopumzika katika nchi yao katika usalama, wala hakuna mtu atakaye waogofya.²⁷Wakati nitakapokuwa nimewarudisha kutoka kwa watu na kuwakusanya kutoka kwenye nchi za maadui zao, nitajionyesha mimi mwenyewe kuwa mtakatifu kwenye uso wa mataifa mengi.²⁸Kisha watajua kwamba mimi ni Yahwe Mungu wao, kwa kuwa nimewapeleka utumwani kati ya mataifa, lakini kisha nitawakusanya kuwarudisha hata nchi yao. Sitamuacha hata mmoja wao kati ya mataifa.²⁹Sitawaficha uso wangu kwao wakati nitakapomwaga Roho wangu katika nyumba ya Israeli-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.”

40 ¹Katika mwaka wa ishirini na tano wa kuhamishwa kwetu mwanzoni mwa mwaka siku ya kumi ya mwezi, katika mwaka wa kumi na nne baada ya mji kuchukuliwa-katika siku hiyo hiyo, mkono wa Yahwe ulikuwa juu yangu na alinichukua huko.²Katika maono ya Mungu akanileta hata nchi ya Israeli. Akanileta kupumzika juu ya kila mlima mrefu sana; upande wa kusini kulikuwa na monekano kana kwamba majengo ya mji.³Kisha akanileta huko. Tazama, kulikuwa na mtu! Mwonekano wake ulikuwa kama mwonekano wa shaba. Alikuwa na uzi wa kitani na mwanzi wa kupimia mkononi mwake, na alisimama katika lango la mji.⁴Huyo mtu akanambia, "Mwanadamu, tazama kwa macho yako na sikiliza kwa masikio yako, na elekeza moyo wako juu ya yote ninayokufunulia, kwa kuwa ulinileta hapa ili niweze kukufunulia haya wewe. Toa taarifa ya kila kitu utakachokiona kwa nyumba ya Israeli.

⁵Kulikuwa ukuta uliokuwa umezunguka eneo la hekalu. Urefu wa kipimo cha mwanzi katika mkono wa mtu ulikuwa dhira sita urefu, kila urefu wa dhira ulikuwa dhira moja na kipimo cha kiganja cha mkono urefu. Aliupima ukuta; ulikuwa kipimo cha mwanzi mmoja na ufito mmoja urefu.

⁶Kisha akaenda hata kwenye lango la hekalu lililokuwa limeelekea mashariki. Akapanda ngazi na kuipima kizingiti cha lango-mwanzu mmoja upana.⁷Vyumba vyaya ulinzi vilikuwa kila mwanzu mmoja urefu na mwanzu mmoja upana; kulikuwa na dhira tano katika kila vyumba viwili, na kizingiti cha lango la hekalu karibu na tawa la hekalu kilikuwa mwanzu mmoja urefu.

⁸Akapima tawa la lango; ulikuwa mwanzu mmoja urefu.⁹Akapima tawa la lango. Ilikuwa mwanzu mmoja kwenda chini. Mihimili ilikuwa dhira mbili upana. Hili ilikuwa tawa la lango kuelekea hekalu.¹⁰Kulikuwa na vyumba vitatu vyaya ulinzi pande zote za lango la mashariki, na yote yalikuwa na kipimo kile kile, na kuta zilizokuwa zimezigawanya zilikuwa na kipimo kile kile.

¹¹Kisha yule mtu akapima upana wa njia ya lango la kuingia-dhira kumi; na akapima urefu wa njia ya lango la kuingia-dhira kumi na tatu.¹²Akaupima ukuta uliokuwa mpaka mbele ya vyumba-dhira moja urefu. Vyumba vilipimwa dhira sita kila upande.¹³Kisha akapima lango la njia kutoka kwenye paa ya chumba kimoja kuelekea chumba kingine-dhira ishirini na tano, kutoka lango la kuingia chumba cha kwanza kuelekea kile cha pili.

¹⁴Kisha akapima ukuta uliokuwa umeenda kati ya vyumba vyaya ulinzi-dhira sitini urefu; alipima kwa mbali na tawa la lango.¹⁵Lango la kuingia kutoka lango la mbele kuelekea lango jingine la tawa la mwisho ilikuwa dhira hamsini.¹⁶Kulikuwa na madirisha yaliyokuwa yamefungwa kuelekea vyumba na kuelekea nguzo zake kati ya malango kuzunguka kote; na vivyo hivyo kwa mabaraza. Kulikuwa na madirisha pande zote za ndani, na kila mhimili ulikuwa umepambwa kwa mitende.

¹⁷Kisha huyo mtu akanileta hata ua wa nje mwa hekalu. Tazama, kulikuwa na vyumba, na kulikuwa na sakafu katika ua, pamoja na vyumba thelathini baada ya sakafu.¹⁸Sakafu ilienda juu hata upande wa malango, na upana wake ulikuwa sawsawa na urefu wa malango. Hii ilikuwa sakafu ya chini.¹⁹Kisha huyo mtu akapima umbali kutoka mebele ya lango la chini hata mbele ya lango la ndani; ilikuwa dhira mia moja upande wa mashariki, na sawasawa na upande wa kaskazini.

²⁰Kisha akapima urefu na upana wa lango lililokuwa upande wa kaskazini mwa ua wa nje.²¹Kulikuwa na vyumba vitatu pande zote za lango, na lango na matawa yake yalipimwa sawa na lango kubwa-dhira hamsini upana wote na dhira ishirini na tano upana.²²Madirisha yake, tawa, vyumba, na mitende yake vilikabiliana na lango ambalo linaloelekea mashariki. Ngazi saba kuupandia juu hata kwenye tawa lake.²³Kulikuwa na lango kwenye ua wa ndani mbele kuelekea mashariki; huyo mtu alipima kutoka lango moja hadi lango lingine-dhira mia moja umbali.

²⁴Kisha huyo mtu akanileta hata kwenye lango la kuingia la kusini, na kuta zake na tawa vilipimwa sawa kama malango mengine ya nje.²⁵Kulikuwa na madirisha yaliyofungwa katika lango la njia na tawa lake kama lile lango. Lango la kusini na tawa lake vilipimwa dhira hamsini urefu na dhira ishirini na tano upana.²⁶Kulikuwa na ngazi saba hadi kwenye lango na matawa yake, na kulikuwa na mitende iliyochongoka juu ya kuta pande zote.²⁷Kulikuwa na lango la ua wa ndani upande wa kusini, na yule mtu akapima kutoka hilo lango hata lango la kuingia upande wa kusini-dhira mia moja umbali.

²⁸Kisha huyo mtu akanileta hata ua wa ndani karibu na lango lake la kusini, ambalo lilikuwa na vipimo vile vile kama malango mengine.²⁹Vyumba vyake, kuta, na matao vilipimwa sawa kama malango mengine; kulikuwa na

madirisha kuzunguka matao yote. Lango la ndani na matao yake yalipimwa dhira hamsini urefu na dhira ishirini na tano upana.³⁰Pia kulikuwa na matao pande zote za kuta za ndani; haya yalikuwa dhira ishirini na tano urefu na dhira tano upana.³¹Hili tawa lilielekea ua wa nje pamoja na mitende iliyochongwa juu ya kuta zake na ngazi nane kuupandia.

³²Kisha yule mtu akanileta hata lango la kaskazini na kulipima langa, ambalo lilikuwa na vipimo sawa kama malango mengine.³³Vyumba vyake, kuta, na matawa yalikuwa na kipima sawa kama cha malango, na kulikuwa na madirisha pande zote. Lango la ndani na matawa yake yalikuwa dhira hamsini urefu na dhira ishirini na tano upana.³⁴Matawa yake yalielekea nje ya ua; ilikuwa na mitende pande zote za hiyo na ngazi nane za kuupandia.

³⁵Kisha huyo mtu akanileta hata lango la kaskazini na kulipima; likapimwa vivyo hivyo kama malango mengine.

³⁶Vyumba vyake, kuta, na ukumbi vilipimwa sawa na malango mengine, na kulikuwa na madirisha pande zote. Njia ya lango na matao yake yalipimwa dhira hamsini urefu na upana dhira ishirini na tano.³⁷Tatawa lake lilielekea ua wa nje; ilikuwa na mitende pande zote za huo na ngazi nane kuupandia.

³⁸Kulikuwa na chumba pamoja na mlango karibu na kila lango la ndani. Hapa ndipo ambako walipo oshea sadaka za kutekezwa.³⁹Kulikuwa na meza mbili kila upande wa kila ukumbi, ambako sadaka ya kuteketezwa ilipochinjiwa, na pia sadaka ya dhambi na sadaka ya hatia.⁴⁰Karibu na ukuta wa ua, kuelekea juu kwenye lango kuelekea kaskazini, kulikuwa na meza mbili. Pia kwa upande mwagine kulikuwa na meza mbili kwenye lango la ukumbi.⁴¹Kulikuwa na meza nne pande zote karibu na lango; wakachinja wanyama juu ya meza name.⁴²Kulikuwa na meza nne za mawe yaliyochongwa kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, dhira moja na nusu urefu, dhira moja na nusu upana, na kimo dhira moja. Juu yake waliweka vyombo pamoja ambavyo walivichinjia sadaka za kuteketezwa kwa ajili ya sadaka.⁴³Kulabu mbili ujazo wa kiganja urefu uliokuwa umeunganishwa katika ua pande zote, na nyama ya matoleo ilikuwa imewekwa juu ya meza.

⁴⁴Karibu na lango la ndani, katika ua wa ndani, kulikuwa na vyumba vya waimbaji. Moja ya hivi vyumba kilikuwa upande wa kaskazini, na kingine kusini.⁴⁵Kisha yule mtu akanambia, “Hiki chumba kinachoelekea kusini ni kwa ajili ya makuhani walio zamu katika hekalu.⁴⁶Chumba kilichoelekea kaskazini kilikuwa kwa ajili ya makuhani waliokuwa zamu kwenye madhabahu. Hawa ni wana wa Sadoki ambaye huja humkaribia Yahwe kumtumikia; amba ni mionganoni mwa wana wa Lawi.”

⁴⁷Kisha akaupima ule ua-dhira mia moja urefu na dhira mia moja upana mraba, pamoja na madhabahu mbele ya nyumba.

⁴⁸Kisha yule mtu akanileta hata kwenye varanda ya nyumba na kupima mwimo wa milango yake-ilikuwa dhira tano unene upande huu. Njia ya kuingilia yenyewe ilikuwa dhira kumi na nne, na kuta pande zote za huo zilikuwa dhraa tatu upana.⁴⁹Urefu wa ukumbi ulikuwa dhira ishirini, na upana wake ulikuwa dhira kumi na moja. Kulikuwa na ngazi zilizokuwa zimepanda juu na nguzo zilizokuwa zimesimama pande zote za huo.

41 ¹Kisha yule mtu akanileta mahali patakatifu pa hekalu na mihimili-dhiraasita upana pande zote.²Upana wa maingilio ulikuwa dhiraasumi; ukuta kila upande dhiraas tano urefu kila upande. Kisha yule mtu akapima ukubwa wa mahali patakatifu-dhiraas arobaini upana urefu na dhiraas ishirini upana.

³Kisha yule mtu akaenda hata mahali patakatifu sana na kuipima mihimili ya matokeo-dhiraas mbili-kuta pande zote zilikuwa dhiraas saba upana.⁴Kisha akapima urefu wa vyumba-dhiraas ishirini. Upana wake-dhiraas ishirini hata mbele kwenye ukumbi wa hekalu. Kisha akanambia, "Hapa ndipo mahali patakatifu sana."

⁵Kisha yule akapima kuta za nyumba-zilikuwa dhiraas sita unene. Upana wa kila upande wa chumba kuzunguka nyumba dhiraas nne upana.⁶Kulikuwa na pande tatu za vyumba, chumba kimoja juu ya kingine, vyumba thelathini, kulikuwa na kibao kitokezacho ukutani kuzunguka ukuta wa nyumba, kusaidia pande zote za vyumba, kwa kuwa hapakuwa na msaada uliokuwa umewekwa kwenye ukuta wa nyumba.⁷Hivyo mbavu za nyumba zilipanuka na kuzunguka kwenda juu, kwa kuwa nyumba ilizunguka kwenda juu, na ngazi kuelekea juu hata sehemu ya juu, kupitia sehemu ya katikati.

⁸Kisha nikaona sehemu iliyoinuka kuzunguka nyumba, msingi kwa ajili ya pande za vyumba; ikapimwa fimbo nzima urefu-dhiraas sita.⁹Upana wa ukuta wa vyumba vya pembeni kwa upande wa nje ulikuwa dhiraas tano. Kulikuwa na sehemu ya wazi kwa upande wa nje wa hivi vyumba katika patakatifu.¹⁰Kwa upande mwengine wa hii sehemu ya wazi kulikuwa na vyumba vya makuhani upande wa nje; hii sehemu ilikuwa na dhiraas ishirini upana kupazunguka patakatifu.¹¹Kulikuwa na milango kwenye vyumba vya pembeni kutoka sehemu ya wazi nyingine-njia ya mlango moja uliokuwa upande wa kaskazini, na mwengine upande wa kusini. Upana wa hili eneo la wazi ulikuwa na dhiraas tano kupazunguka.

¹²Lile jengo lilokuluwa limeelekeea kwenye ua upande wa magaribi dhiraas sabini upana. Ukuta wake ulipimwa dhiraas tano pande zote, na ilikuwa dhiraas tisini urefu.

¹³Kisha yule mtu akapapima patakatifu-dhiraas mia moja urefu. Jengo lilokuluwa limetengeka, kuta zake, na kwenye ua pia palipimwa dhiraas mia moja urefu.¹⁴Upana wa mbele kwenye ua mbele ya patakatifu pia kulikuwa dhiraas mia moja.

¹⁵Kisha yule mtu akapima urefu wa jengo karibu na patakatifu, kwa upande wake wa magharibi, na juu ya baraza pande zote-dhiraas mia moja. Mahali patakatifu na varanda,¹⁶kuta za ndani na madirisha, pamoja na madirisha madogo, na baraza za pande zote kwenye pande tatu, zilikuwa zimefungwa kwa mbaa.¹⁷Juu ya lango la kuingilia hata patakatifu pa ndani na kuwekwa karibu na kuta kulikuwa na pazia lilokuluwa limepimwa.

¹⁸Palikuwa pamepambwa na makerubi mitende; pamoja na mitende kati ya kerubi na kerubi, na kila kerubi likikuwa na nyuso mbili:¹⁹uso wa mtu aliyekuwa ameelekeea mtende mmoja, na uso wa mwana simba ultazama kuelekeea mtende kwa upande mwengine. Vilifunika kuzunguka malango ya kuingia yote ya nyumba.²⁰Kutoka chini hata juu kwenye njia ya mlango, makerubi na mtende vilifunika na ukuta wa nje ya nyumba.

²¹Mihimili ya lango la mahali patakatifu likikuwa mraba. Umbo lao likikuwa kama umbo la²²kwanza madhabahu ya mbaa mbele ya mahali patakatifu, ambapo kulikuwa na dhiraas tatu kwenda juu na dhiraas urefu kwa kila upande. Pembe zake mihimili, kitako, na kiunzi kilitengenezwa kwa mbaa. Kisha yule mtu akanambia, "Hii ni meza ambayo itakuwa kwa ajili ya Yahwe."²³Kulikuwa na milango miwili kwa ajili ya mahali patakatifu na mahali patakatifu sana.²⁴Hii milango ilikuwa na bawaba mbili kila mlango paneli, paneli mbili kwa ajili ya mlango mmoja na paneli mbili kwa ajili ya mwengine.²⁵Ilifunika-juu ya milango ya mahali patakatifu ambapo makerubi na mti wa mtende kama kuta ilipambwa, kulikuwa na paa ya mbaa juu ya varanda kwa mbele.

²⁶Kulikuwa na madirisha madogo ya miti ya mitende kwenye varanda pande zote. Hivyo vilikuwa vyumba vya pembeni ya nyumba, na pia ilizielekeea dari.

42 ¹Kisha yule mtu akanituma kwenda ua wa nje upande wa kaskazini, akanileta kwenye vyumba mbele ya ua wa nje na ukuta wa nje kaskazini.²Hivyo vyumba vilikuwa dhira mia moja karibu na mbele yake na dhira hamsini upana.³Baadhi ya hivyo vyumba vilielekea ua wa ndani na vilikuwa na dhira ishirini kutoka patakatifu. Kulikuwa na vyumba vitatu vinavyolingana, na kingine juu kilichokuwa kimetazama chini kuelekea kingine vilikuwa vimefunguliwa, vilikuwa na pakutoke. Baadhi ya vyumba vilielekea nje kwenye ua wa nje.⁴Njia dhira kumi upana dhira mia moja urefu kueleikea mbele ya vyumba. Milango ya vyumba ilikuwa mbele kaskazini.⁵Lakini kumbi za juu zilikuwa ndogo, kwa ajili ya njia za kutembea zilichukua kutoka kwazo sehemu kubwa kulikuwa walivyofanya kwenye vyumba vya chini na katikati usawa wa jengo.⁶Kwa kuwa orofa tatu hapakuwa na mihiimi, kama zile nyua, ambazo zilikuwa na mihiimi. Hivyo usawa wa vyumba vya juu vilikuwa sawa sawa katika kipimo cha kulinganisha na vyumba vya chini na usawa wa katikakati.⁷Ukuta wa nje karibu na vyumba mbele ya ua wa nje, ua uliokuwa mbele ya vyumba. Huo ukuta ulikuwa dhira hamsini urefu.⁸Urefu wa vyumba vya ua wa nje ulikuwa dhira hamsini, na vyumba vilivyokuwa vimeelekea patakatifu vilikuwa dhira mia moja urefu.⁹Kulikuwa na mahali pa kuingilia kwenye vyumba vidogo zaidi kutoka upande mashariki, kuingia kutoka ua wa nje.

¹⁰Karibu na ukuta wa ua wa nje juu ya upande wa mgaribi pa ua wa ndani, mbele ya patakatifu pa ua wa nje, pia kulikuwa na vyumba na njia ya mbele yao.¹¹Zilikuwa kama umbo la vyumba kwa upande wa kaskazini. Zilikuwa urefu ule ule na upana na matokeo yale yale na mipangilio na madirisha.¹²Kwa upande wa kusini kulikuwa na madirisha kwenye vyumba ambavyo vilikuwa kama yale yaliyokuwa upande wa kaskazini. Ndani ilikuwa na mlango kwenye kichwa chake, na njia ilifunguliwa kwenye vyumba tafauti. Upande mashariki kulikuwa na malango wa njia kwenye njia mwishoni.

¹³Kisha yule mtu akaniambia, “Vyumba vya kaskazini na vyumba vya kusini vilivyokuwa mbele ya ua wa nje ni vyumba vitakatifu ambapo makuhani wafanyao kazi karibu sana na Yahwe waweze kula chakula kitakatifu sana. Wataweka vitu vitakatifu sana-sadaka ya chakula, sadaka ya dhambi, na sadaka ya hatia-kwa kuwa hapa ni mahali patakatifu.¹⁴Wakati makuhani watakapoingia hapo, wasitoke nje ya mahali patakatifu kwa ua wa nje, bila kuweka mavazi karibu mahali wahudumupo, kwa kuwa hapa ni patakatifu. Hivyo watavalia mahali pengine nguo kabla ya kwenda karibu na watu.”

¹⁵Yule mtu akamaliza kupima ndani ya nyumba na kisha akanichukua nje ya lango lililokuwa limeelekea magharibi na kuzipima sehemu zote zilizokuwa zimepazunguka hapo.¹⁶Akaupima upande wa mashariki na fimbo ya kupimia-dhira mia tano kwa fimbo ya kupimia.¹⁷Akaupima upande wa kaskazini-dhira mia tano na fimbo ya kupimia.¹⁸Pia akaupima upande wa kusini dhraa mia tano na fimbo ya kupimia.¹⁹Pia akageuka na kuupima upande wa magharibi dhira mia tano kwa fimbo ya kupimia,²⁰Akaipima pande nne. Ilikuwa na ukuta umeizunguka ilikuwa dhira mia tano urefu, na dhira mia tano upana, kilitenganisha umbo takatifu kutoka ambapo ni pa kawaida.

43 ¹Yule mtu kisha akanileta hata kwenye lango lililokuwa linaelekea mashariki. ²Tazama! Utukufu wa Mungu wa Israeli ukaja kutoka mashariki; sauti yake ilikuwa kama sauti ya maji mengi, na nchi iling'aa kwa utukufu wake. ³Yalikuwa yanalingana na sura ya ono nililolona, kulingana na ono nililokuwa nimeliona wakati alipokuja kuuteketeza mji, na maono yalikuwa kama maono ambayo niliyokuwa nimeyaona Keberi Kanali nikaanguka kifudi fudi. ⁴Hivyo utukufu wa Yahwe ukaja kwenye nyumba ya karibu na njia ya lango lililokuwa wazi kwa upande wa magharibi. ⁵Kisha Roho akanichukua na kunileta kwenye ua wa ndani. Tazama! Utukufu wa Yahwe ulikuwa umeijaza nyumba.

⁶Mtu alisimama karibu na mimi, na nikamsikia mtu mwagine akizungumza na mimi kutoka kwenye nyumba. ⁷Akaniambia, "Mwanadamu, hapa ndipo mahali pangu pa enzi na mahali kwa ajili ya ya miguu yangu, ambapo nitaishi kati ya watu wa Israeli milele. Nyumba ya Israeli haitalikufuru tena jina langu takatifu-wao au wafalme wao katika mahali patakatifu pao. ⁸Hawatalikufuru tena jina langu takatifu kwa kuweka kizingiti chao karibu na kizingiti changu, na nguzo yao ya lango karibu na nguzo yangu ya lango, bila kitu lakini ukuta kati yangu na wao. Wamelikufuru jina langu kwa matendo yao machafu, hivyo nimewala kwa hasira yangu. ⁹Sasa waache waondoe udanganyifu wao na maiti za wafalme wao kutoka kwangu, na nitaishi katikati yao milele.

¹⁰Mwanadamu, wewe mwenyewe utaiambia nyumba ya Israeli kuhusu nyumba hii hivyo watajiskia aibu ya uovu wao. Wanaweza kutafakari kuhusu haya maelezo. ¹¹Kwa kuwa wameaibika kwa yote waliyoyafanya, kisha waonyeshe mchoro wa nyumba, maelezo yake, matokeo yake, maingio yake, na mchoro wake, sheria zake zote na kanuni. Kisha andika hivi chini mbele ya macho yao ili wawewe kutunza michoro yote na kanuni zake zote, hivyo kama wazitiivo.

¹²Hii ndiyo sheria kwa ajili ya nyumba: Kutoka kwenye kilele cha mlima hata mpaka wote unaoizunguka, patakuwa patakatifu sana. Tazama! Hii ndiyo sheria kwa ajili ya nyumba.

¹³Hivi vitakuwa vipimo vya madhabahu katika dhiraahiyoo dhiraah kuwa dhiraah ya kawaada na urefu wa kiganja. Hivyo mfereji ulio uzunguka madhabahu utakuwa dhiraah moja chini, na upana wake pia utakuwa dhiraah moja. Mpaka wa karibu uizungukayo machinjio shubiri moja. Hii itakuwa kitako cha madhabahu. ¹⁴Usawa wa kutoka kwenye mferji hadi kwenye machinjio ya chini ya madhabahu itakuwa dhiraah mbili, na hiyo machinjio yenye kwenye dhiraah moja upana. Kisha kutoka machinjio madogo hadi kwenye machinjio makubwa ya madhabahu, itakuwa dhiraah nne, na machinjio makubwa yatakuwa dhraah moja upana. ¹⁵Meko juu ya madhabahu kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa ni dhiraah nne juu, na kuna pembe nne zilizolekeea juu kwenye meku. ¹⁶Meku ina dhiraah kumi na moja urefu na dhiraah kumi na mbili upana, za mraba. ¹⁷Mpaka wake ni dhiraah kumi na nne urefu na dhiraah kumi na nne upana pande zake zote nne, na ukingo wake ni nusu dhiraah upana. Mfereji ni dhiraah moja upana kuzuka kote pamoja na ngazi zielekeazo mashariki."

¹⁸Kisha akanambia, "Mwanadamu, Bwana Yahwe asema hivi: Hizi ndizo sheria kwa ajili ya madhabahu katika siku watakayoitengeza, kwa ajili kutoa sadaka ya kuteketezwa kwenye hiyo, na kwa jili ya kunyuniiza damu juu yake. ¹⁹Utatoa ng'ombe kutoka kwenye kundi kama sadaka ya dhambi kwa ajili ya Walawi makuhani ambaa ni uzao wa Zadoki, wale wajao karibu nami kunitumikia-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo. ²⁰Kisha utachukua baadhi ya damu yake na kuiweka juu pembe nne za madhabahu na pande nne za machinjio na kuuzunguka ukingo; utaitakasa na kufanya upatanisho kwa ajili yake. ²¹Kisha chukua ng'ombe kama sadaka ya dhambi na iteketezwe katika eneneo lililotengwa la nje ya patakatifu.

²²Kisha katika siku ya pili utatoa mbuzi dume asiyekuwa na dosari kutoka kundini kama sadaka ya dhambi; makuhani wataisafisha madhabahu kama walivyoisafisha kwa ng'ombe. ²³Utakapomaliza kusafisha, toa ng'ombe asiyekuwa na dosari kutoka kwenye mifugo na kondoo dume asiyekuwa na dosari kutoka kundini. ²⁴Watoto mbele ya Yahwe; makuhani watanyuniza chumvi juu yao na kuwainua juu kama sadaka ya kutekezwa kwa Yahwe.

²⁵Utaandaa mbuzi dume kama sadaka ya dhambi kila siku kwa mda wa siku saba, na makuhani pia wataandaa ng'ombe asiyekuwa na dosari kutoka kwenye kundi na kondoo dume kutoka kwenye kundi. ²⁶Wataipatanisha madhabahu kwa siku saba na kuitakasa, wataitakasa kwa njia hii. ²⁷Watamaliza hizi siku saba, na katika siku ya nane na kuendelea itakuwa kwamba makuhani wataandaa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani kwenye madhabahu, ndipo nitakapowakubali-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

44 ¹Kisha yule mtu akanirudisha hata lango la nje la patakatifu linaloolekeea mashariki; lilikuwa limefungwa kwa kukazwa.²Yahwe akanambia, “Hili lango litakuwa limefungwa; halitafunguliwa. Hakuna mtu atakaye pitia hapo, kwa kuwa Yahwe, Mungu wa Israeli ameingia kwa hilo, hivyo lilikuwa limefungwa kwa kukazwa.³Mtawala wa Israeli atakaa katika hilo kula chakula mbele ya Yahwe. Ataingia kwa njia ya varanda na kutoka kwa njia hiyo hiyo.”

⁴Kisha akaniletea kwa njia ya lango la kaskazini linaloolekeea kwenye nyumba. Hivyo nikaona na kutazama, utukufu wa Yahwe umeja kwenye nyumba ya Yahwe, nikaanguka kifudifudi.

⁵Kisha Yahwe akanambia, “Mwanadamu, andaa moyo wako na tazama kwa macho yako na sikiliza kwa masikio yako kwa yote yale nikuambiayo, kwa amri zote za nyumba ya Yahwe na maagizo yote. Fikiri kuhusu malango ya nyumba na na matokeo ya malango.⁶Kisha waambie wale walioasi, nyumba ya Israeli, ‘Bwana Yahwe asema hivi: Acheni matendo yenu maovu kwenu, nyumba ya Israeli⁷ ambayo mmewaleta wageni pamoja na wasiotahiriwa mioyo na wasiotahiriwa mwili kuwa katika patakatifu pangu, kuikufuru nyumba yangu, wakati mlipokuwa mnanitolea chakula, mafuta na damu-mmenvunja agano langu kwa matendo yenu maovu.⁸Hamkumaliza kazi zenu zinazohusiana na vitu vitakatifu, lakini mmewateua wengine kuchukua kazi zenu, na mmewatumwa kupaangalia mahali patakatifu pangu.⁹Bwana Yahe asema hivi: hakuna mgeni, ambaye hajatahiriwa kwenye moyo wake na mwili, kutoka yejote wa hao waishio mionganoni mwa watu wa Israeli, awezaye kuingia patakatifu pangu.

¹⁰Kisha Walawi wakaenda mbali nami-wakapotea mbali nami, kwenda kwenye sanamu zao-lakini watalipa kwa ajili ya dhambi yao.¹¹Wao ni watumishi katika patakatifu pangu, waangalizi wa malango ya nyumba na kutumika kwenye nyumba na kuchinja sadaka za kuteketezwa na dhabihu za watu, na watasimama mbele za watu na kuwatumikia.¹²Lakini kwa sababu wamefanya dhabihu mbele ya sanamu zao, wamekuwa kikwazo kwa dhambi ya nyumba ya Israeli. Kwa hiyo nitainua mkono wangu kuapa kiapo dhidi yao-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo-watabeba adhabu yao.¹³Hawatakuja karibu nami kufanya kama makuhani au kukaribia kila vitu vyangu vitakatifu, vitu vitakatifu sana. Badala yake, watabeba lawama zao na hatia zao kwa ajili ya matendo yao ya karaha waliyoyafanya.¹⁴Lakini nitawaweka kama watanzaji wa kazi katika nyumba, kwa kazi zote na kila kitu kitakachofanyika ndani yake.

¹⁵Kisha makuhani walawi, hao wana wa Zadoki ambao waliokamilisha kazi ya patakatifu pangu wakati wana wa Israeli walipotea mbali nami-watakuja karibu nami kuniabudu. Watasimama mbele yangu kunitolea mafuta na damu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.¹⁶Watakuja hata patakatifu pangu; wataikaribia meza yangu kuniabudu na kukamilisha kazi zao kwangu.

¹⁷Hivyo itakuwa kwamba watakapokuja kwenye malango ya ua wa ndani, watatakiwa kuvala mavazi ya kitani, kwa kuwa hawatakuja na sufu ndani ya lango la ua wa ndani na nyumba yake.¹⁸Kutakuwa na vilemba juu ya vichwa vyao na kitani ndani ya viuno vyao. Ndani wasivae nguo ambayo itawafanya watoke jasho.¹⁹Wakati watakapotoka nje ya ua wa nje, hata kwenye ua wa ndani ili kwenda kwa watu, watavua nguo zao walizokuwa wamezivaa kisha wakatumika; watazivua na kuziweka chini katika chumba kitakatifu, hivyo wasiwafanye wengine watakatifu kwa kugusana na nguo zao maalumu.

²⁰Hawatanya vichwa vyao wala kuruhusu nywele zao kuwa ndefu, watapunguza nywele za vichwa vyao.

²¹Hakuna kuhani atakaye ruhusiwa kunywa mvinyo wakati atakapoingia kwenye uwa wa ndani,²²hakuna kuchukua mjane au mwanamke aliyetalikiwa kama mke kwa ajili yake, lakini mwali kutoka safu ya nyumba ya Israeli au mjane aliyekuwa ameolewa na kuhani aliyepita.²³Kwa kuwa watawafundisha watu wangu tofauti katika ya utakatifu na kukufuru; watawafanya kujuu uchafu kutoka usafi.

²⁴Katika kubishana watasimama kwenye hukumu pamoja na amri yangu; watakuwa waadilifu. Watashika sheria yangu na amri zangu katika sikukuu, na watasherekea siku yangu ya Sabato.

²⁵Hawataenda kwa mtu aliyekufa ili wasiwe najisi, vinginevyo awe ni baba au mama yao, mwana wa kiume au binti, kaka au dada ambaye hajawahi kulala na mtu; vinginevyo, watakuwa najisi.²⁶Baada ya kuhani kuwa najisi, watahesabu mda wa siku saba kwa ajili yake.²⁷Katika siku atakayoingia mahali patakatifu, ndani kwenye uzio kutumika katika mahali patakatifu, ataleta sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

²⁸Hapatakuwa urithi wao: Mimi ndiyo urithi wao, na usiwapatie mali katika Israeli; nitakuwa mali yao!²⁹Watakula chakula cha sadaka, sadaka za dhambi, sadaka za hatia, na kila kitakachotolewa kwa ajili ya Yahwe katika Israeli, vitakuwa vyao.³⁰Malimbuko ya kwanza ya vitu na kila sadaka, kila kitu kitokanacho na sadaka zenu vitakuwa mali ya makuhani, mtatoa sadaka ya chakula kizuri kwa makuhani ili kwamba baraka iweze kukaa katika nyumba zenu.³¹Makuhani hawatakula mzoga au mnyama aliyeraruliwa, iwe ni ndege au mnyama.

45 ¹Wakati mtakapogawanya nchi kama urithi, mtafanya sadaka kwa kwa Yahwe; sadaka hiyo itakuwa sehemu takatifu ya nchi, dhiraelfu ishirini na tano urefu, na dhiraelfu kumi upana. Patakuwa patakatifu, ndani ya mipaka yake yote.²Kutoka hapa kutakuwa na dhiramia tano kwa dhiramia tano za mraba kuzunguka mahali patakatifu, kwa kuuzunguka mpaka dhiraahamsini upana.³Kutoka hili eneo utapima fungu ambalo ni dhiraelfu ishirini na tano urefu na elfu kumi upana; patakuwa patakatifu; mahali patakatifu palipo tukuka.⁴Patakuwa patakatifu katika nchi kwa ajili ya makuhani wanaomtumikia Yahwe, ajaye kwa Yahwe kumtumikia. Patakuwa mahali kwa ajili ya nyumba na eneo takatifu kwa ajili mahali patakatifu.⁵Hivyo itakuwa dhiraelfu ishirini na tano urefu na elfu kumi upana, patakuwa kwa ajili ya miji ya Walawi wanaotumika kwenye nyumba.

⁶Mtadhihirisha eneo moja kwa ajili ya mji, dhiraelfu tano na urefu ishirini na tano, hapo patakuwa kando kando ya eneo lililohifadhiwa kwa ajili ya mahali patakatifu; huu mji utakuwa wa mali ya nyumba yote ya Israeli.

⁷Nchi ya mwana mfalme itakuwa kwa pande zote za eneo lililohifadhiwa kwa ajili ya mahali patakatifu na mji. Patakuwa kwa upande wao wa magharibi na upande wa mashariki. Urefu utalingana na urefu wa moja ya hayo mafungu, kutoka magaribi hata mashariki.⁸Hii nchi itakuwa mali ya mwana mfalme katika Israeli. Wana wafalme hawatawakandamiza watu wangu; badala yake, watawapatia nchi kwa nyumba ya Israeli, kwa ajili ya makabila yao.

⁹Bwana Yahwe asema hivi: Inatosha kwa ajili yenu, mwana mfalme wa Israeli! Ondoa dhuluma na mgogoro; fanya hukumu na haki! Usiwafukuze wapangaji wa watu wangu! -Hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.

¹⁰Mtakuwa na mzani sahihi, efa sahihi, na bathi sahihi!¹¹Efa na bathi zitakuwa kiasi kile kile, ili kwamba bathi iwe zaka ya homeri; efa itakuwa zaka ya hamori moja. Vipimo vyao vitakuwa vinafanana na homeri.¹²Shekeli zitakuwa gera ishirini, shekeli sita zitakuwa mane yenu.

¹³Hili ndilo toleo mtakalotoa: efa sita kwa kila homeri ya ngano, na mtatoea fa sita kwa kila homeri ya shayiri.

¹⁴Sadaka ya kawaida ya mafuta itakuwa zaka ya bathi kwa kila kori (ambazo ni bathi), au kwa kila hamori, kwa kuwa hamori moja ni bathi kumi pia.¹⁵Kondoo mmoja au mbuzi kutoka mifugo kwa kila wanyama mia mbili kutoka malisho ya maji ya mikoa ya Israeli yatatumika kwa sadaka ya kuteketezwa yoyote au sadaka ya amani kufanya upatanisho kwa ajili ya watu-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo.¹⁶Watu wote wa nchi watatoa hii sadaka kwa mwana mfalme wa Israeli.¹⁷Utakuwa wajibu wa mwana mfalme kutoa wanyama kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, sadaka ya unga, sadaka ya kinywaji, katika siku za sikukuu na sherehe za mwezi mpya, na katika siku za Sabato-sikukuu zote za kudumu za nyumba ya Israeli. Ataandaa kwa ajili ya sadaka za dhambi, sadaka za unga, sadaka za kuteketezwa, na sadaka za amani kwa ajili ya upatanisho badala ya nyumba ya Israeli.

¹⁸Bwana Yahwe asema hivi: Katika mwezi wa kwanza, siku ya kwanza ya mwezi, utachukua ng'ombe mmoja asiyekuwa na dosari kutoka kwenye kundi na kufanya sadaka ya dhambi kwa ajili ya patakatifu.¹⁹Kuhani atachukua baadhi ya damu ya sadaka ya dhambi na kuiweka juu ya miimo ya mlango na kwenye pembe nne za mpaka wa madhabahu, na miimo ya lango la uzio wa ndani.²⁰Utafanya hivyo siku ya saba ya mwezi kwa dhambi ya kila mtu kwa ajili ya ujinga; katika njia hii mtaipatanisha hekalu.

²¹Katika siku ya mwezi siku ya kumi na nne ya mwezi, mtakuwa na sikukuu, sikukuu ya siku saba. Matakula mkate usiotiwa chachu.²²Siku hiyo, mwana mfalme ataandaa ng'ombe kwa ajili yake na kwa ajili ya watu wote wa nchi kama sadaka ya dhambi.²³Kwa siku saba za sikukuu, mwana wa mfalme ataandaa sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya Yahwe: ng'ombe saba na kondoo dume saba zisizokuwa na dosari kila siku kwa mda wa siku saba, na mbuzi dume kila siku kama sadaka ya dhambi.²⁴Kisha mwana mfalme atatengeneza sadaka ya chakula ya efa moja kwa kila ng'ombe na efa moja kwa kila kondoo dume pamoja na hini ya mafuta kwa kila efa.

²⁵Katika siku ya saba ya mwezi siku ya kumi na tano ya mwezi, katika sikukuu, mwana wa mfalme atafanya matoleo katika siku hizi saba: sadaka za dhambi, sadaka za kuteketezwa, sadaka za chakula, na sadaka za mafuta.

46 ¹Bwana Yahwe asema hivi: Lango la uzio wa ndani, linaloelekea mashariki, litafungwa kwa mda wa siku sita za kazi, lakini katika siku za Sabato litakuwa wazi, na katika siku ya mwezi mpya litafunguliwa.²Mwana wa mfalme ataingia kwa kutumia lango la njia ya nyuma ya varanda upande wa nje, na atasimama mbele ya muhimili wa mwimo wa lango la ndani wakati makuhani wakiwa wakitengeza sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya amani. Kisha ataabudu kwenye kizingiti cha lango la ndani na kutoka nje, lakini lango halitakuwa linafungwa hadi jioni.³Watu wa nchi pia wataabudu mbele ya Yahwe kwenye hili lango la kuingilia katika siku ya Sabato na siku mpya za mwezi.⁴Sadaka ya kuteketezwa ambayo mwana wa mfalme aitoayo kwa Yahwe katika siku ya Sabato itakuwa wanakondoo sita wasiokuwa na dosari na kondoo dume asiyekuwa na dosari.⁵Sadaka ya unga pamoja na kondoo dume itakuwa efa moja, na sadaka ya unga pamoja na wanakondoo kiasi awezacho kutoa, na hini moja ya mafuta pamoja na kila efa ya unga.⁶Katika siku ya mwezi mpya atatoa ng'ombe mchanga asiyekuwa na dosari kutoka kuchungwa, wanakondoo sita, na kondoo asyekuwa na dosari.⁷Atatengeneza sadaka ya unga ya efa moja kwa ajili ya ng'ombe na efa moja kwa ajili ya kondoo, na kwa kiasi awezacho kukitoa kwa ajili ya wanakondoo, na hini ya mafuta kwa kila efa ya unga.⁸Wakati mwana wa mfalme atakapokuwa anaingia kwa njia ya lango lenye varanda, ataondoka kwa njia hiyo hiyo.

⁹Lakini wakati watu wa nchi watakaokuja kwa Yahwe katika sikuu zilizoteuliwa, kila mmoja kuingia kuitia kwenye lango la kaskazini kuabudu ataondoka kuitia lango la kusini; na kila atakayeingillia kuitia lango la kusini atatoka kuitia lango la kaskazini. Hakuna atakayerudia kwa lile lango aliloingilia, kwa kuwa atatoka nje moja kwa moja.¹⁰Mwana wa mfalme atakuwa kati yao; watakapoingia, ataingia ndani, na watakapoondoka, atatoka nao.

¹¹Kwenye sikuu hizo, sadaka ya unga itakuwa efa moja ya unga kwa ng'ombe mmoja na efa moja kwa kondoo dume, na chochote atakacho kitoa pamoja na wanakondoo, na hini moja ya mafuta kwa kila efa.¹²Wakati mwana wa mfalme atakapotoa sadaka atakayojisikia kutoa, labda sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya amani kwa Yahwe, lango la kuelekea mashariki litafunguliwa kwa ajili yake. Atatoa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka ya amani kama afanyavyo siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, na baada ya kutoka lango litafungwa.

¹³Kwa kuongeza, utatoa mwanakondoo asiyekuwa na dosari mwenye umri wa mwaka mmoja kama sadaka ya kuteketezwa kwa Yahwe kila siku; utafanya hivi kila asubuhi.¹⁴Utatoa sadaka ya unga pamoja nayo kila asubuhi, efa sita na sehemu ya tatu ya hini ya mafuta kuchanganya na sadaka ya unga kwa ajili ya Yahwe, kulingana na sheria ilivyo.¹⁵Watandaa mwanakondoo, sadaka ya kuteketezwa, na mafuta kila asubuhi, sadaka ya kuteketezwa ya kudumu.

¹⁶Bwana Yahwe asema hivi: Kama mwana wa mfalme akitoa zawadi kwa mmoja wa watoto wake, imekuwa urithi wake. Itakuwa mali ya mtoto wake, imekuwa urithi.¹⁷Lakini kama akimpatia zawadi kutoka urithi wake kwa mmoja wa watumishi wake, kisha itakuwa ya huyo mtumishi mpaka mwaka wa uhuru, na kisha itarudi kwa mwana wa mfalme. Urithi wake yamkini ukawa kwa ajili ya watoto wake.¹⁸Mwana wa mfalme hatawaondolea urithi wa watu kutoka kwenye mali zao wenywewe; ataandaa kwa ajili ya watoto wake mali ili kwamba watu wangu wasitawanyike, kila mtu mbali na milki yake mwenywewe.”

¹⁹Kisha yule mtu akanileta kwenye lango la kutokea hata kwenye vyumba vitakatifu kwa ajili ya makuhani, vilivyokuwa vimemelekea kaskazini na tazama! Kulikuwa na sehemu mbele magharibi.²⁰Akanambia, “Hii ndio sehemu ambayo makuhani watakapo chemshia sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na walipookea sadaka ya unga. Wasiletie sadaka nje ya uzio, kwa kuwa watu watatakaswa.”

²¹Kisha akanileta kwenye uzio wa nje akaniongoza kuzunguka pembe nne za uzio, nikaona kwamba katika kila pembe ya uzio kulikuwa na uwanja.²²Katika hizo pembe nne za nje ya uzio kulikuwa na uzio nne ndogo, dhira arobaini urefu na thelathini upana. Ukubwa ule ule kwa uzio zote nne.²³Kulikuwa na safu zilizokuwa zimetengenezwa kwa mawe kuzzunguka zote nne, na meko ya kupikia ilikuwa chini ya safu ya jiwe.²⁴Yule mtu akanambia, “Hizi ndizo sehemu ambazo watumishi watachemshia dhabihu za watu.”

47 ¹Kisha yule mtu akanirudisha nyuma kwenye lango la kuingia la hekalu, na kulikuwa na maji yakiniririka nje kutoka chini ya hekalu kizingiti cha nyumba kuelekea mashariki-kwa mbele ya hekalu kuelekea mashariki-na maji yalikuwa yakiniririka chini upande wa kusini mwa hekalu, kuelekea upande wa kuume wa madhabahu.
²Hivyo akanileta kwenye lango la kaskazini na kuniongoza kuzunguka lango kuelekea mashariki, na hapo maji yalikuwa yakiniririka kutoka lango hili kwa upande wa kusini yake.

³Yule mtu alipokuwa akienda mashariki, kulikuwa na kamba ya kupimia kwenye mkono wake; akapima dhira elfu moja akanivusha kwenye maji hata maji yakafika kwenye magoti.⁴Kisha akapima dhira elfu moja tena akanivusha kwenye yale maji yaliyofika kwenye magoti; akapima dhira elfu kumi nyingine na kunivusha maji yakafika hata kwenye nyonga.⁵Tena akapima dhira elfu moja nyingine, lakini ulikuwa mto ambaa sikuweza kuuvuka kwa sababu maji yalizidi na yalijaa maji ya kuogelea ndani-yalikuwa mto usiovukika⁶Yule mtu akaniambia, "Mwanadamu, unaona hii?" akanipeleka na kunirudisha karibu na ukingo wa mto.

⁷Nilipokuwa nikirudi, hapo kwenye ukingo wa mto kulikuwa na miti mingi katika huu upande na upande mwingine pia.⁸Yule mtu akaniambia, "Haya maji yanatoka kwenda pande za nchi ya mashariki na chini hata Araba; haya maji hutiririka kwenye Bahari ya Chumvi itaifanya kuwa mpya.⁹Itakuwa kwamba kila kiumbe hai kisongamanacho kitaishi mahali maji yanapoelekea; kutakuwa na samaki wengi, kwenye hayo maji yatinirikayo huko. Itafanya maji ya chumvi kuwa mapya. Kila kitu kitaishi popote mto utakapoelekea.¹⁰Kisha itatokea kwamba wavuvi wa Engedi watasimama karibu na maji, na kutakuwa na sehemu ya kutandazia nyavu za samaki karibu na Englaimu. Kutakuwa na samaki nyingi za aina tofauti tofauti katika Bahari ya Chumvi, kama samaki kwenye Bahari Kuu kwa wingi wao.¹¹Lakini Bahari ya Chumvi ikajaa maji na matope hayataachwa mapya; yataachwa yawe kwa ajili ya kutengeneza chumvi.¹²Karibu na huo mto juu ya ukingo wake, pande zote, aina zote za miti utazaa chakula. Majani yake hayatanyauka na matunda yake hayataacha kukua. Kila mwezi miti itazaa matunda, kwa sababu maji kutoka patakatifu yatatiririka kwenda kwenye hiyo miti. Matunda yake yatakuwa kwa ajili ya chakula, na majani yake yatakuwa kwa ajili ya dawa.

¹³Bwana Yahwe asema hivi: Hii itakuwa njia ambayo mtaigawanya nchi kwa ajili ya kabila kumi na mbili za Israeli: Yusufu atakuwa na mafungu mawili.¹⁴Mtaigawa kila mtu sawa sawa ambayo niliinua mkono wangu na kuapa kuwapa baba zenu. Hii nchi itakuja kuwa urithi kwenu.

¹⁵Huu utakuwa mpaka wa nchi upande wa kaskazini kutoka Bahari Kubwa kwa njia ya Hethloni, na kisha kuelekea Zedada.

¹⁶ Kisha mpaka utaenda hata Berotha, hadi Sibraimu, iliyopo kati ya Dameski na Hamathi, na kisha hata Hazer-hatikoni, iliyopo karibu na mpaka wa Haurani.

¹⁷Hivyo mpaka utaenda kutoka kwenye bahari hadi Hazar-enoni kwenye mpaka wa Dameski na Hamathi hata kaskazini. Huu utakuwa upande wa kaskazini.

¹⁸ Kwa upande wa mashariki, kati ya Haurani na Damaskasi na kati ya Geliadi na nchi ya Israeli kutakuwa na mto Yordani. Mtapima kutoka kwenye mpaka hata kwenye bahari ya mashariki; huo wote utakuwa mpaka wa mashariki.

¹⁹ Kisha upande wa kusini: kusini mwa Tamari hadi kwenye maji ya Meriba Kadeshi, kijito cha Misri hata Bahari Kuu, na upande wa kusini kuelekea kusini.

²⁰ Kisha mpaka wa magharibi utakuwa Bahari Kuu utaelekea hata nyuma ya Hamathi. Huu utakuwa upande wa mgharibi.

²¹Kwa njia hii mtaigawanya hii nchi kwa ajili yenu wenyewe, kwa kabila za Israeli.²²Hivyo mtagawana urithi kwa ajili yenu wenyewe na kwa ajili ya wageni walio kati yenu, wale watakaozaa watoto kati yenu na waliokuwa, kati yenu, kama wazaliwa wa watu wa Israeli. Mtapewa urithi mionganoni mwa makabila ya Israeli.²³Kisha itatokea kwamba wageni watakuwa pamoja na kabila mionganoni mwa yule anayeishi. Mtapatia urithi-hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo."

48 ¹Haya ndiyo majina ya makabila. Kabilia la Dani litapokea sehemu moja ya nchi; mipaka yake itakuwa karibu na upande wa mashariki mpaka wa Israeli karibu na njia ya Hethloni na Lebo Hamathi. Mpaka wake utaenda hata karibu na Hazari Enani na karibu na mpaka wa Dameski hata upande wa kaskazini na kisha karibu na Hamathi. Mpaka wa Dani utaenda kutoka mashariki moja kwa moja hata Bahari Kubwa.

²Kupakana na mpaka wa Dani, kutoka upande wa mashariki hata upande wa magharibi, Asheri itakuwa na fungu moja.

³Kupakana na mpaka wa Asheri kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Naftali atakuwa na fungu moja.

⁴Kupakana na mpaka wa Naftali kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Manase atakuwa na fungu moja.

⁵Kupakana na mpaka wa Manase kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Efraimu atakuwa na fungu moja.

⁶Kupakana na mapaka wa Efraimu kutoka mashariki hata magharibi, Rubeni atakuwa na fungu moja.

⁷Kupakana na mpaka wa Rubeni kutoka mashariki hata magharibi, Yuda atakuwa na fungu moja.

⁸Sadaka ya nchi ambayo mtaifanya itakuwa karibu na mpaka wa Yuda na hapohapo kutoka upande wa mashariki hata upande wa magharibi; itakuwa ridhaa elfu ishirini na tano upana. Urefu unakaribiana na fungu la kabilia moja kutoka upande wa mashariki hata upande wa magharibi, na hekalu litakuwa katikati yake.

⁹Huu mji mtakao utoa sadaka kwa ajili ya Yahwe utakuwa na ridhaa elfu ishirini na tano urefu wake na ridhaa elfu kumi upana. ¹⁰Haya yatakuwa matoleo ya hili fungu takatifu la nchi: makuhani watakuwa na nchi watakayopewa kipimo chake ridhaa elfu ishirini na tano urefu kwa upande kaskazini; ridhaa elfu kumi upana upande wa magharibi; urefu wa ridhaa elfu kumi upande wa magharibi; na urefu dhiraelfu ishirini na tano upande wa kusini, pamoja na mahali patakatifu pa Yahwe katikati yake. ¹¹Hii itakuwa wakfu na makuhani wa safu ya Sadoki, aliyenitumikia kwa uaminifu na ambaye hakwenda nje ya mstari wakati watu wa Israeli walipoeeenda nje ya mstari, kama Walawi walivyofanya. ¹²Sadaka yao itakuwa fungu la hiyo nchi takatifu sana, karibu na mpaka wa Walawi.

¹³Nchi ya Walawi karibu na mpaka wa nchi ya makuhani itakuwa Dhiraelfu ishirini na tano urefu na dhiraelfu kumi upana. Urefu wote wa eneo la nchi utakuwa dhiraelfu ishirini na tano urefu na dhiraelfu ishirini upana. ¹⁴Hawataiuza au kuibadilisha; hakuna malimbuko ya hiyo nchi ya Israeli itakayogawanya kutoka haya maeneo, kwa kuwa yote ni matakatifu kwa ajili ya Yahwe.

¹⁵Nchi iliyobaki, irdhiraelfu kumi na tano upana na dhiraelfu ishirini na tano urefu, itakuwa kwa wote wanayoitumia hiyo nchi, nyumba, na sehemu ya malisho; huo mji utakuwa katikati yake. ¹⁶Hivi ndivyo vitakuwa vipimo vya mji: upande wa kaskazini utakuwa dhira 4,500 urefu; upande wa kusini utakuwa dhira 4,500 urefu; upande wa magharibi utakuwa ridhaa 4,500 urefu; na magharibi itakuwa dhira 4,500 urefu. ¹⁷Kutakuwa na malisho ya mji kuelekea kaskazini, dhira 250 kwenda chini; hata kusini, dhira 250 kwenda chini; kuelekea mashariki, ridhaa 250 kwenda chini, na kuelekea magharibi dhira 250 kwenda chini. ¹⁸Eneo lililobaki la matoleo matakatifu litanyooshwa dhiraelfu kumi hata mashariki na dhiraelfu kumi kuelekea magharibi. Litanyooshwa karibu na mpaka wa matoleo matakatifu, na mazao yake yatakuwa chakula kwa ajili ya wale wanaofanya kazi katika nchi. ¹⁹Wale wafanyao kazi katika mji, watu wote wa kabilia za Israeli, watailima hiyo nchi. ²⁰Matoleo yote ya nchi yatapimwa dhiraelfu ishirini na moja kwa dhiraelfu ishirini na tano. Kwa njia hii mtatengeneza matoleo matakatifu ya nchi, pamoja na nchi kwa ajili mji.

²¹Mabaki ya nchi mojawapo upande wa matoleo matakatifu na eneo la mji litakuwa kwa ajili ya mwana wa mfalme. Eneo la nchi ya mwana wa mfalme kuelekea mashariki litanyooshwa kwa dhiraelfu ishirini na tano kutoka kwenye mpaka wa matoleo matakatifu hata mpaka wa mashariki-na eneo lake kuelekea mpaka wa magharibi. Katikati kutakuwa matolea matakatifu, na mahali patakatifu pa hekalu patakuwa katikati yake. ²²Nchi imenyooka kutoka mali ya Walawi na eneo la mji katikati yake litakuwa kwa ajili ya mwana wa mfalme; itakuwa kati ya mpaka wa Yuda na mpaka wa Benjamini-hiyo nchi itakuwa kwa ajili ya mwana wa mfalme.

²³Kwa kabilia zitakazobaki, mafungu yao yataunganishwa kutoka upande wa mashariki. Benjamini atapokea fungu moja.

²⁴Kupakana na mpaka wa Benjamini kutoka upande wa mashariki hata magharibi, Simioni atakuwa na fungu moja.

²⁵Kupakana na mpaka wa Isakari kutakuwa na fungu moja.

²⁶Kupakana na mpaka wa Isakari kutoka mashariki hata magharibi, Zebuloni atakuwa na fungu moja.

²⁷Hata kusini mwa mpaka wa Zebuloni, kutoka upande wa mashariki hata upande wa magahribi, kutakuwa na nchi ya Gadi-fungu moja.

²⁸Mpaka wa kusini mwa Gadi kutanyooshwa kutoka Tamari hata kwenye maji ya Meriba Kadeshi, mbele hadi kijito cha Misri, na kisha hata Bahari kuu.

²⁹Hii ndiyo nchi ambayo mtakazo gawana; kutakuwa na urithi wa makabila ya Israeli. Haya yatakuwa mafungu yao. Hivi ndivy Bwana Yahwe asemavyo.

³⁰Hawa ndio watakaoishi kutoka kwenye nchi: upande wa kaskazini, ambapo patapimwa dhira 4,500 kwa urefu,

³¹kutakuwa na malango matatu, yaitwayo kwa ajili ya Israeli: lango moja kwa ajili ya Rubeni, lango moja kwa ajili ya Yuda, na lango moja kwa ajili ya Walawi.

³²Kwa upande wa mashariki, ambapo patapimwa dhira 4,500 kwa urefu, kutakuwa na malango matatu: lango moja kwa ajili ya Yusufu, lango moja kwa ajili ya Benjamini, na lango moja kwa ajili ya Dani.

³³Kwa upande wa mashariki, kutakuwa na kipimo cha dhira 4,500 urefu, kutakuwa na malango matatu: lango moja kwa ajili ya Simioni, lango moja kwa ajili ya Isakari, na moja kwa ajili ya Zebuloni.

³⁴Kwa upande wa magharibi, ambao kipimo chake kitakuwa dhira 4,500, kutakuwa ba malango matatu: lango moja kwa ajili ya Gadi, lango moja kwa ajili ya Asheri, na lango moja kwa ajili ya Naftali.

³⁵Umbali kuuzunguka mji utakuwa dhira elfu kumi na nane; kutoka hiyo siku, jina la huo mji litakuwa “Yahwe yupo hapo.”

Danieli

1 ¹Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuja Yerusalem na kuuzunguka mji ili kuzuia mahitaji yake yote.²Bwana alimpa Nebukadneza ushindi dhidi ya Yehoyakimu mfalme wa Yuda, na alimpatia vitu vitakatifu kutoka nyumba ya Mungu. Alivipeleka vitu hivyo mpaka katika nchi ya Babeli, kwa nyumba ya mungu wake, na aliviweka vitu vitakatifu katika hazina ya mungu wake.

³Mfalme akamwambia Ashipenazi, afisa wake mkuu, awalete baadhi ya watu wa Israeli, wa familia ya kifalme na za kiungwana -⁴vijana wasio na hila, wenye mwonekano wa kuvutia, wenye ujuzi katika hekima yote, wenye kujawa na ufahamu na weledi, na wenye sifa za kutumika katika ikulu ya mfalme. Alitakiwa kuwafundisha maandiko na lugha ya Babeli.⁵Mfalme aliwatengea kwa ajili yao fungu kutoka katika chakula chake kizuri kwa kila siku na katika divai aliyokunywa. Vijana hawa walitakiwa kufunzwa kwa miaka mitatu, na baada ya hapo, wangeweza kumtumikia mfalme.

⁶Miongoni mわao walikuwa ni Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria, baadhi ya watu wa Yuda.⁷Afisa mkuu aliwapa majina: Danieli alimwita Belteshaza, Hanania alimwita Shadraka, Mishaeli alimwita Meshaki, na Azaria alimwita Abedinego.

⁸Lakini Danieli alinuia katika akili yake kuwa asingejitia ujanisi mwenyewe kwa chakula kizuri cha mfalme wala kwa divai ambayo alikunywa.⁹Basi, aliomba ruhusa kutoka kwa afisa mkuu ili kwamba asije akajitia uchafu ye ye mwenyewe. Hivyo, Mungu alimpa Danieli kibali na huruma kupitia katika heshima ambayo afisa mkuu alikuwa nayo kwake.¹⁰Afisa mkuu alimwambia Danieli, “Ninamwogopa bwana wangu mfalme. Ameagiza aina ya chakula na vinywaji mnavyotakiwa kutumia. Kwa nini awaone ninyi mkiwa mnaonekana vibaya kuliko vijana wengine wa umri wenu? Mfalme aweza kukiitwa kichwa changu kwa sababu yenu.

¹¹Kisha Daniel akamwambia msimamizi ambaye afisa mkuu alikuwa amemweka juu ya Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria.¹²Alisema, "Tafadhari tujaribuni, sisi watumishi wako kwa siku kumi. Tupatiensi tu mboga za kula na maji ya kunywa."¹³Kisha ulinganishe mwonekano wetu na mwonekano wa vijana wanaokula vyakula nya mfalme, na mtutendee, sisi watu wako kulingana na kile unachokiona."¹⁴Hivyo msimamizi alikubaliana naye kufanya hivi, na aliwajaribu kwa siku kumi.

¹⁵Katika mwisho wa siku kumi mwonekano wao ulikuwa ni wenye afya nzuri kuliko wa wale vijana walio kula vyakula nya kifalme.¹⁶Basi, msimamizi aliliondoa fungu lao la chakula na vivywaji vyao na walipewa mboga tu.

¹⁷Na kuhusu vijana hawa nne Mungu aliwapa uelewa na ufahamu katika maandiko yote na hekima, na Danieli aliweza kupambanua aina zote za maono na ndoto.

¹⁸Katika mwisho wa muda uliokuwa umepangwa na mfalme kuwaleta ndani, afisa mkuu aliwaleta mbele ya Nebukadneza.¹⁹Mfalme aliongea nao, na mionganini mwa kundi lote hapo hapakuwa na wa kuwalinganisha na akina Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria. Walisimama mbele ya mfalme, wakiwa tayari kumtumikia.²⁰Katika kila swali la hekima na ufahamu ambalo mfalme aliwauliza, aliwakuta wakiwa na uwezo mara kumi kuliko waganga wote na wale waliojidai kusema na wafu, walio kula vyakula katika ufalme wake wote.

²¹Danieli alikuwa hapo mpaka mwaka wa kwanza wa Mfalme Koreshi.

² ¹Katika mwaka wa pili wa utawala wa Nebukadneza, alikuwa na ndoto. Akili yake ilisumbuka, na hakuweza kulala.²Ndipo mfalme alipowaita waganga na wale wenye kuongea na wafu. Lakini pia aliwaita wachawi na watu wenye hekima. Aliwataka wamwambie juu ya ndoto zake. Basi walikuja na kusimama mbele za mfalme.

³Mfalme akawambia, “Nilikuwa na ndoto, na akili yangu ina mashaka nataka kujua ndoto hiyo nini maana yake.”

⁴Kisha watu wenye hekima wakamwambia mfalme katika Kiaramu, “Mfalme, aishi milele! Twambie sisi ndoto, watumishi wako, nasi tutaifunua maana yake.”

⁵Mfalme akawajibu watu wenye hekima, “Jambo hili limeshamalizika. Kama hamtaweza kuiweka wazi ndoto kwangu na kuitafsiri, miili yenu itakatwa vipande vipande na nyumba zenu zitafanywa kuwa vichuguu vyta uchafu.⁶Lakini kama mtaniambia ndoto na maana yake, mtapokea zawadi kutoka kwangu, thawabu, na heshima kubwa. Basi niambieni ndoto na maana yake.”

⁷Wakamjibu tena na kusema, “Mfalme na atuambie, watumishi wake, ndoto nasi tukwambia maana yake.”

⁸Mfalme akawajibu, “Ninajua kwa hakika mnahitaji muda zaidi kwa sababu mmeona maamuzi yangu ni magumu kuhusu jambo hili.⁹Lakini kama hamtaweza kuniambia ndoto, kuna sentensi moja tu kwa ajili yenu. Mmeamua kuandaa uongo na maneno ya kudanganya ambayo mmekubaliana kwa pamoja kuniambia mpaka pale nitakapobadili akili zangu. Basi, niambieni ndoto, na kisha nitajua kuwa mnawenza kuitafsiri kwa ajili yangu.”

¹⁰Watu wenye hekima wakamjibu mfalme, “Hakuna mtu katika dunia anayeweza kutimiza matakwa ya mfalme. Hakuna mfalme yoyote mkuu na mwenye nguvu ambaye alishataka jambo kama hilo kutoka kwa wachawi, wala wenye kuongea na wafu, wala mwenye hekima.¹¹Kile anachokitaka mfalme ni kigumu, na hakuna ye yeyote awezaye kumwambia mfalme isipokuwa miungu, ambayo haishi mionganoni mwa watu.”

¹²Jambo hili lilimfanya mfalme akasirike na kughadhabika sana, na alitoa amri kuwaangamiza wale wote waliojulikana kuwa ni wenye hekima zao katika Babeli.¹³Hivyo, amri ilitoka kwamba wale wote waliojulikana kwa hekima yao ni lazima wauawee. Na kwa sababu ya amri hii, walimtafuta Daniel na rafiki zake ili kwamba wauawee.

¹⁴Ndipo Daniel alipomjibu kwa busara na umakini, Arioki, kamanda wa walinzi wa mfalme, ambaye alikuwa amekuja kuwaaua wale wote waliojulikana kuwa na hekima katika Babeli.¹⁵Danieli alimwuliza kamanda wa mfalme, “Kwanini amri ya mfalme ni ya haraka hivyo?” Hivyo, Arioki akamwambia Danieli kile kilichotokea.

¹⁶Ndipo Danieli aliingia ndani na akaomba ahadi ya muda wa kuonana na mfalme ili kwamba aweze kuwasilisha tafsiri kwa mfalme.

¹⁷Kisha Danieli aliingia ndani ya nyumba na aliwaelezea Hanania, Mishaeli, na Azaria, kile kilichotokea.

¹⁸Aliwasihii kutafuta rehema kutoka kwa Mungu wa mbinguni kuhusiana na siri hii ili kwamba yeye na wao wasije wakauawa pamoja na watu wengine waliosalia waliojulikana kuwa na hekima katika Babeli.¹⁹Usiku ule siri ilifunuliwa kwa Danieli katika maono. Kisha Danieli akamtukuza Mungu wa mbinguni²⁰na kusema, “Litukuzwe jina la Mungu milele na milele; kwa kuwa hekima na nguvu ni zake.

²¹ Anabadili wakati na majira; anaondoa wafalme na kuweka wafalme katika viti vyao vyta enzi. Anawapa hekima wenye hekima na ufahamu kwa wenye weledi.

²² Hufunua vitu vyta chini na vilifichika kwa sababu anajua kile kilicho gizani, naye anaishi pamoja na mwanga.

²³ Mungu wa baba zetu, ninakushukuru na kukutukuza wewe kwa ajili ya hekima na nguvu uliyonipa. Sasa umeyafanya yawe wazi kwetu yale tuliyokuomba; umetujulisha mambo yamhusuyo mfalme.”

²⁴Ndipo Danieli alienda kumwona Arioki (yule ambaye mfalme alimchagua kuua kila mtu aliyekuwa na hekima katika Babeli). Alimwendea na kumwambia, “Usiwauwe watu wenye hekima katika Babeli. Nipeleke kwa mfalme na nitamwonesha mfalme tafsiri ya ndoto yake.”

²⁵Kisha Arioki kwa haraka alimleta Danieli mbele za mfalme na kusema, “Nimempata mionganoni wa watu wa mateka wa Yuda mtu ambaye atafunua maana ya ndoto ya mfalme.”

²⁶Mfalme akamwambia Danieli (ambaye alikuwa akiitwa Beliteshaza), “Je unaweza kuniambia ndoto niliyoionna na maana yake?”

²⁷Danieli alimjibu mfalme na kusema, "Siri ambayo mfalme ameiomba haiwezi kufunuliwa na watu wenye hekima, wala wale wenye kuongea na wafu, wala wachawi, na wala wataalamu wa nyota."²⁸Isipokuwa kuna Mungu ambaye anaishi mbinguni, ambaye hufunua siri, na amekwisha kukujulisha wewe, mfalme Nebukadneza, kile kitakachotokea katika siku zijazo. Hizi ndizo Ndoto na maono ya akili zako uliyoyaona wakati ulipokuwa umelala kitandani mwako.

²⁹Na kwako Wewe, mfalme, mawazo yako kitandani mwako yalikuwa ni juu ya mambo yajayo, na yule afichuaye siri ameifanya ijulikane kwako kuhusu kile kilicho karibu kutokea.³⁰Na kuhusu mimi, siri hii haikufunuliwa kwangu kwa sababu ya hekima yoyote niliyo nayo zaidi ya mtu yoyote anayeishi. Siri hii imefunliwa kwangu ili kwamba wewe, mfalme, uweze kufahamu maana, na ili kwamba ujue mawazo yaliyo ndani mwako.

³¹Mfalme, uliangalia juu na ukaona sanamu kubwa. Sanamu hii ambayo ilikuwa yenyenuguu na yenyenkung'a, ilisimama mbele yako. Mng'ao wake ulikuwa unatisha.³²Kichwa cha sanamu kilikuwa kimetengenezwa kwa dhahabu safi. Kifua chake na mikono ilikuwa ya fedha. Sehemu ya katikati na mapaja yake yalikuwa yametengenezwa kwa shaba,³³na miguu yake ilikuwa imetengenezwa kwa chuma. Miguu yake ilikuwa ilitengenezwa kwa sehemu chuma na sehemu kwa udongo.³⁴Ulitazama juu, na jiwe lilikuwa limechongwa, ingawa si kwa mikono ya wanadamu, na liliipiga sanamu katika miguu yake ya chuma na udongo, na kuiponda ponda.³⁵Kisha chuma, udongo, fedha, na dhahabu zilivunjwa katika vipande vipande kwa wakati mmoja na yakawa kama makapi yaliyo katika sakafu za kupuria kipindi cha kiangazi. Upepo ukavipeperushia mbali na hakuna alama inayaoachwa. Lakini jiwe liliopiga sanamu likawa mlima mkubwa na kuijaza dunia yote.

³⁶Hii ndiyo ilikuwa ndoto yako. Na sasa tutamwambia mfalme maana yake.³⁷Wewe, mfalme, ni mfalme wa wafalme kwa wale ambao Mungu wa mbinguni amekupa ufalme, nguvu, uweza na heshima.³⁸Amevitia mkononi mwako sehemu ambazo binadamu huishi. Amekupa wanyama wa mwituni na ndege wa angani katika mfono wako, na amekufanya wewe utawale juu yao wote. Wewe u kichwa cha dhahabu cha sanamu.

³⁹Baada yako, ufalme mwingine utainuka ambao ni mdogo kwako, na hata ufalme wa tatu wa shaba utatawala juu ya dunia yote.⁴⁰Kutakuwa na ufalme wa tatu, wenye nguvu kama chuma, kwa kuwa chuma huvunja vipande vipande vitu vingine na kupondaponda kila kitu. Itaviharibu vitu hivi vyote na kuvisaga.⁴¹Kama vile ulivyoona, miguu na vidole vilikuwa kwa sehemu vimetengenezwa kwa udongo na kwa sehemu vimefanywa kwa chuma, hivyo utakuwa ni ufalme uliogawanyika; baadhi ya nguvu za chuma zitakuwa ndani yake, kama tu ulivyoona kuwa chuma kimechanganyikana na udongo laini.⁴²Kama vile vidole vya miguuni vilivyokuwa kwa sehemu vimetengenezwa kwa chuma na kwa sehemu vimetengenezwa kwa udongo, ndivyo ufalme utakuwa kwa sehemu una nguvu na kwa sehemu utakuwa dhaifu.⁴³Kama ulivyoona chuma kimechanganywa na udongo laini, na hivyo na watu watakuwa wamechanganyikana; hawakai kwa pamoja, kama vile chuma isivyoweza kushikamana na udongo

⁴⁴Katika siku za wafalme hao, Mungu wa mbinguni ataanzisha ufalme ambao hautaweza kuangushwa, wala kushindwa na watu wengine. Utazivunja falme zingine vipande vipande na kuzikomesha zote, nao utadumu milele.⁴⁵Kama tu ulivyoona, jiwe lilichongwa kutoka katika mlima, lakini si kwa mikono ya wanadamu. Lilivunjavunja chuma, shaba, udongo, fedha, na dhahabu katika vipande vipande. Mungu mkuu amekujulisha wewe, mfalme, kile kitakachotokea baada ya haya. Ndoto ni ya kweli na tafsiri yake ni ya kuaminika.

⁴⁶Mfalme Nebukadneza alianguka kifudifudi mbele ya Daniel na alimheshimu; aliamuru kwamba sadaka zitolewe na manukato yatolewe kwake.⁴⁷Mfalme alimwambia Danieli, "Hakika Mungu wako ni Mungu wa miungu, Bwana wa wafalme, na ambaye hufunua mafumbo, kwa kuwa umekuwa ukiweza kufumbua mafumbo haya."

⁴⁸Ndipo mfalme alimfanya Danieli kuwa wa kuheshimiwa sana na alimpa zawadi nyingi nzuri. Alimfanya kuwa mtawala juu ya jimbo lote la Babeli. Danieli akawa liwali mkuu juu ya watu wenye hekima wa Babeli.⁴⁹Danieli alipeleka ombi kwa mfalme, na mfalme aliwateua Shadraka, Meshaki na Abedinego kuwa watawala juu ya jimbo la Babeli. Lakini Danieli alisalia katika ikulu ya mfalme.

³ ¹Mfalme Nebukadneza alitengeneza sanamu ya dhahabu ambayo ilikuwa na urefu wa dhiraaj sitini na upana dhiraaj sita. Aliiweka katika uwanda wa Dura katika jimbo la Babeli.²Kisha Nebukadneza alituma ujumbe wa kuwaita pamoja magavana wote wa majimbo, magavana wa mikoa, na magavana wa vijiji, pamoja na na washauiri, wa hazina, waamuzi, mahakimu, na maafisa wengine wakuu wa majimbo ili waje kwa ajili ya uzinduzi wa sanamu aliyokuwa ameiweka.³Ndipo magavana wa majimbo, magavana wa mikoa, na magavana wa vijiji, pamoja na washauri, wahasibu, waamuzi, mahakimu, na maafisa wa juu wa majimbo walikusanyika kwa pamoja katika uzinduzi wa sanamu ambayo Nebukadneza aliyokuwa ameiweka. Walisimama mbele yake.

⁴Kisha mtangazaji alipiga kelele, “Enyi watu, mataifa, na lugha mmeamriwa⁵kwamba mtakaposikia sauti za pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinubi na zumari na aina zote za muziki, ni sharti kuanguka na kuisujudia ninyi wenyewe sanamu ya dhahabu ambayo Mfalme Nebukadneza alikuwa ameiweka.⁶Na ye yote asiyeyanguka na kuiabudu, kwa wakati huo huo atatupwa katika tanuru la moto.”

⁷Basi watu walilposikia sauti za pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinubi na zumari na aina zote za muziki, watu wote, mataifa na lugha walianguka na kuisujudia wao wenyewe sanamu ya dhahabu ambayo Nebukadneza mfalme alikuwa ameiweka.

⁸Wakati huu baadhi ya Walkadayo walikuja na kuleta mashitaka kinyume na Wayahudi.⁹Walimwambia mfalme Nebukadneza, “mfalme aishi milele!¹⁰Ewe mfalme, umeweka amri kwamba kila mtu aisikiye sauti ya pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinubi na zumari, na aina zote za muziki, lazima kuanguka na kuisujudia sanamu ya dhahabu.¹¹Mtu ye yote asiyeyanguka na kuiabudu sharti atupwe katika tanuru inayowaka moto.¹²Sasa kuna baadhi ya Wayahudi ambaa umewaweka juu masuala ya jimbo la Babeli; majina yao ni Shadraka, Meshaki, na Abednego. Mfalme, hawa watu hawakutii wewe. Hawataiabudu, kuitumikia wala kuisujudia wenyewe sanamu ya dhahabu ambayo umeiweka.”

¹³Ndipo Nebukadneza alijawa na hasira na ghadhabu, aliagiza kwamba Shadraka, Meshaki na Abednego waletwe kwake. Hivyo, waliwaleta hawa watu mbele ya mfalme.¹⁴Nebukadneza aliwaambia, “Je mmejipanga katika akili zenu, enyi Shadraka, Meshaki na Abednego, kwamba hamtaibudu miungu yangu wala kuisujudia wenyewe sanamu ile ya dhahabu ambayo nimeiweka?¹⁵Basi sasa kama mko tayari - mtakaposikia sauti pembe, filimbi, ala za muziki, zeze, vinumbi na zumari, aina zote za muziki - kuanguka chini na kuisujudia wenyewe sanamu ile ambayo nimeitengeneza, mambo yote yatakuwa mazuri. Lakini kama hamtaibudu, mtatupwa mara hiyo katika tanuru la moto. Ni mungu gani atakayeweza kuwaokoa katika mikono yangu?”

¹⁶Shadraka, Meshaki, na Abednego wakamjibu mfalme, “Nebukadneza, hatuhitaji kukujibu wewe katika jambo hili.¹⁷Kama kuna jibu, ni kwamba Mungu wetu ambaye tunamtumikia anaweza kutuhifadhi sisi salama katika tanuru la moto, na atatuokoa sisi katika mkono wako, mfalme.¹⁸Kama sivyo, na ijulikane kwako, wewe mfalme, kwamba hatutaiabudu miungu yako, na wala hatutaisujudia wenyewe sanamu ya dhahabu uliyoiweka.

¹⁹Ndipo Nebukadneza alijawa na ghadhabu; mwonekano wa uso wake ulibadilika kinyume na Shadraka, Meshaki na Abednego. Aliagiza kuwa tanuru lichochewe ukali mara saba zaidi kuliko lilivyokuwa kawaada.²⁰Kisha aliwaamuru baadhi ya watu wenyewe nguvu katika jeshi lake kuwafunga Shadraka, Meshaki na Abednego na kuwatupa katika tanuru liwakalo moto.²¹Walifungwa akali wakiwa wamevaa nguo zao, kanzu, kilemba, na mavazi mengine, na walitupa katika tanuru liwakalo moto.²²Kwa sababu ya agizo la mfalme lilifuatwa na tanuru lilikuwa na joto sana, miali ya moto iliwa watu waliowatupa Shadraka, Meshaki, na Abednego.²³Hawa wanaume watatu, Shadraka, Meshaki, na Abednego, waliangukia katika tanuru liwakalo moto wakali wamefungwa.

²⁴Kisha Nebukadneza mfalme alishangazwa na alisimama haraka. Aliwaaliza washauri wake, “Je, hatukutupa watu watatu wakiwa wamefungwa katika moto?” Nao walimjibu mfalme, “Hakika mfalme.”

²⁵Alisema, “Lakini ninaona watu wanne ambaa hawajafungwa wakizunguka katika moto, na hawajaumizwa. Mng’ao wa mtu wa nne ni kama mwana wa miungu.”

²⁶Ndipo Nebukadneza aliposongea karibu na mlango wa tanuru liwakalo moto na akaaita, “Shadraka, Meshaki na Abednego, watumishi wa Mungu Aliye Juu, tokeni nje! Njooni hapa! Ndipo Shadraka, Meshaki na Abednego walitoka nje ya moto.

²⁷Magavana wa majimbo, magavana wengine, na washauri wa mfalme waliokuwa wamekusanyika kwa pamoja waliwaona watu hawa. Moto haukuunguza miili yao; nywele katika vichwa vyao hazikuungua; mavazi yao yalikuwa hayajaharibiwa; na hawakuwa na harufu ya moto.

²⁸Nebukadneza alisema, “Na tumsifu Mungu wa Shadraka, Meshaki na Abedinego, ambaye amemtuma mjumbe wake na amewapa ujumbe watumishi wake. Walimtumaini ye ye wakati walipoikana amri yangu, na waliitoa miili yao badala ya kuabudu au kusujudia mungu mw ingine isipokuwa Mungu wao.²⁹Hivyo basi ninaagiza kwamba watu wote, taifa au lugha ambayo itazungumza kitu chochote kinyume na Mungu wa Shadraka, Meshaki na Abedinego lazima wakatwe vipande, na ya kwamba nyumba zao lazima zifanywe kuwa vichuguu vy a uchafu kwa sababu hakuna mungu mw ingine anayeweza kuokoa kama hivi.”

³⁰Ndipo mfalme aliwapandisha cheo Shadraka, Meshaki na Abednego katika jimbo la Babeli.

4 ¹Mfalme Nebukadneza aliituma amri hii kwa watu wote, mataifa, na lugha walioishi katika nchi: “Na amani yenu na iongezeke.²Imeonekana vizuri kwangu kuwaambia juu ya ishara na maajabu ambayo Mungu Mkuu Aliye juu amenifanyia.

³ Ni kwa namna gani Ishara zake ni kubwa, na ni kwa namna gani maajabu yake yana nguvu! Ufalme wake ni ufalme unaodumu milele, na utawala wake hudumu kizazi hadi kizazi.”

⁴Mimi, Nebukadneza, nilikuwa ninaishi kwa furaha katika nyumba yangu, na nilikuwa nikifurahia mafanikio katika ikulu yangu.⁵Lakini ndoto niliyoita ilifanya niogope. Nilipokuwa nimejilaza pale, taswira niliyoiona na maono katika akili yangu yalinitaabisha.⁶Basi nilitoa agizo la kuwaleta mbele yangu watu wote wa Babeli waliokuwa na hekima ili kwamba waweze kunitafsiria ndoto.⁷Kisha walikuja wachawi, wale ambaudai kuzungumza na wafu, watu wenye hekima, na wasoma nyota. Niliwaambia juu ya ndoto, lakini hawakuweza kunitafsiria.⁸Bali mwishoni Danieli alilingia ndani - yeeye ambaye huitwa Belteshaza jina la mungu wangu, na ambaye ndani yake kuna roho ya miungu mitakatifu - na nilimwambia juu ya ndoto.⁹“Belteshaza, mkuu wa wachawi, ninajua kuwa roho ya miungu watakatifu iko ndani yako na ya kwamba hakuna siri iliyo ngumu kwako. Niambie kile nilichokiona katika ndoto yangu na nini maana yake.¹⁰Haya ndiyo niliyoyaona katika akili zangu nilipokuwa nimejilaza katika kitanda changu: Nilitazama, na kulikuwa na mti katikati ya dunia, na urefu wake ulikuwa ni mkubwa sana.¹¹Mti ulikua na ukawa wenye nguvu. Na sehemu ya juu yake ilifika mbinguni, uliweza kuonekana kutoka miisho ya dunia yote.¹²Majani yake yalikuwa mazuri, matunda yake yalikuwa ni mengi, na juu yake kulikuwa na chakula kwa ajili ya wote. Wanyama wa mwituni walipata kivuli chini yake, na ndege wa angani waliishi katika matawi yake. Viumbe vyote hai viliishi katika mti huo.¹³Nilipokuwa nimelala kitandani kwangu, niliona katika akili zangu, mjumbe mtakatifu alishuka kutoka mbinguni.¹⁴Alipiga kelele na kusema, ‘Ukateni mti na yafyekeni matawi yake, yapukutisheni majani yake, na kuyasambaza matunda yake.¹⁵Mkiache kisiki cha mizizi yake katika nchi, mkifunge na pingu ya chuma na shaba, katikati ya mche mororo wa shambani. Na kilowanishwe na umande wa kutoka mbinguni. Kiachen'i kiishi na wanyama kati ya mimea ya ardhini.¹⁶Akili yake na ibadilishwe kutoka akili ya kibinadamu, na apewe akili ya mnyama mpaka ipite miaka saba.¹⁷Uamuzi huu ni kutokana na amri iliyotolewa na mjumbe. Ni uamuzi uliofanya na yeeye aliye mtakatifu ili kwamba hao walio hai wajue kwamba Mungu aliye juu sana anatawala juu ya falme za watu na huwapa kwa kila mmoja apendaye kumweka juu yao, hata kwa watu wale wanyenyeketu sana.¹⁸Mimi, Mfalme Nebukadneza nilipata ndoto hii. Sasa, wewe Belteshaza, niambie tafsiri yake, kwa sababu hakuna mtu mwenye hekima katika ufalme wangu anayeweza kunitafsiria. Lakini wewe unaweza kufanya hivyo, kwa kuwa roho ya miungu watakatifu iko ndani yako.”¹⁹Ndipo Danieli aliyeitwa pia Belteshaza, alihuzunishwa kwa muda, na mawazo yake yalimshitunga. Mfalme akasema, “Belteshaza, usifadhaishwe na ndoto au tafsiri yake.” Belteshaza akajibu, “Bwana wangu, ndoto hii na iwe kwa ajili ya watu wanaokuchukia, na tafsiri yake na iwe kwa ajili ya adui zako.²⁰Mti ule uliouona - uliokua na ukawa na wenye nguvu, na ambaudai sehemu yake ya juu ilifika hata mbinguni, na ambaudai waweza kuonekana kutoka miisho ya dunia yote -²¹ambao majani yake ni mazuri, na matunda yake yalikuwa ni mengi, ili kwamba ndani yake kulikuwa na chakula cha wote, na chini yake wanyama wa mwituni walipata kivuli, na ndani yake ndege wa angani waliishi -²²huu mti ni wewe, mfalme, wewe uliyekua na kuwa na nguvu. Ukuu wako umeongezeka na kufika mbinguni, na mamlaka yako yamefika hata miisho ya dunia.²³Ewe mfalme, ulimwona mjumbe akishuka kutoka mbinguni na akisema, “Ukateni mti na uteketezeni, lakini kiachen'i kisiki cha mizizi yake katika nchi, kifungeni kwa ukanda wa chuma na shaba, katikati ya mche mororo katika shamba. Na kilowanishwe na umande kutoka mbinguni. Kiache kiishi katika wanyama wa mwituni katika mashamba mpaka ipite miaka saba.”²⁴Mfalme, hii ni tafsiri yake. Ni agizo la Yeye Aliye Juu ambalo limekufikia, bwana wangu mfalme.²⁵Utafukuzwa utoke mionganoni mwa watu, na utaishi pamoja na wanyama wa mwituni huko mashambani. Utafanywa uwe unakula majani kama ng'ombe, na utalowanishwa na umande wa kutoka mbinguni, miaka saba itapita mpaka pale utakapokiri kwamba Mungu Aliye Juu anatawala juu ya falme zote za watu na ya kwamba yeeye humpa falme hizo mtu yeyote amtakaye.²⁶Kama ilivyoamriwa kwamba kukiacha kisiki cha mizizi ya mti, kwa njia hii ufalme wako utarudishiwa katika kipindi ambacho utajifunza kwamba mbingu inatawala.²⁷Hivyo basi, mfalme, ushauri wangu na ukubalike kwako. Acha kutenda dhambi na utende haki. Geuka uache uovu wako wa kuonesha huruma kwa walionewa, na itakuwa kwamba mafanikio yako yataongezwa.”²⁸Vitu hivi vyote vilitokea kwa mfalme Nebukadneza.²⁹Baada ya miezi kumi na miwili alipokuwa akitembea juu ya dari la ikulu ya kifalme katika Babeli,³⁰na alisema, “Je, hii si Babeli kuu, ambayo nimejenga kwa ajili ya makao yangu ya kifalme, kwa ajili ya utukufu wa enzi yangu?”³¹Wakati maneno yakali katika midomo ya mfalme, sauti ilisikika kutoka mbinguni: “Mfalme Nebukadneza, imetangazwa kwako kwamba ufalme huu umeondolewa kutoka kwako.³²Utafukuziwa mbali kutoka mionganoni mwa watu, na makao yako yatakuwa pamoja na wanyama wa mwituni katika mashamba. Utafanywa kula majani kama ng'ombe. Miaka saba

itapita mpaka pale utakapokiri kwamba Mungu Aliye Juu anatawala juu ya falme za watu na humpa falme mtu ye yote amtakaye.”³³ Agizo hili kinyume na Nebukadneza lilitekelezwa ghafla. Aliondolewa mionganii mwa watu. Alikula majani kama ng’ombe, na mwili wake ulilowa kwa umande wa kutoka mbinguni. Nywele zake zilirefuka kama manyoa ya tai, na makucha yake yalikuwa kama makucha ya ndege.³⁴ Na katika mwisho wa siku, mimi, Nebukadneza niliinua macho yangu kuelekea mbinguni, utimamu wa akili nilirudishiwa. “Nilimsifu Mungu Aliye Juu sana, na nilimheshimu na kumtukuza yeye aishiye milele. Kwa kuwa utawala wake ni wa milele, na ufalme wake unadumu katoka katika vizazi vyote hadi vizazi vyote.

³⁵ Wenyeji wote wa duniani huhesabiwa na yeye kuwa bure; hufanya lolote limpendezalo mionganii mwa jeshi la mbinguni na wakazi wa dunia. Hakuna hata mmoja awezaye kumzuia au kumpa changamoto. Hakuna hata mmoja awezaye kumwambia, “Mbona umefanya hivi?”

³⁶ Kwa wakati ule ule utimamu wa akili zangu uliponirudia, utukufu wangu na fahari yangu ilinirudia kwa ajili ya utukufu wa ufalme wangu. Washauri wangu na watu wenye heshima walitafuta msaada wangu. Nilirudishwa kwenye kiti changu cha enzi, na nilipewa ukuu zaidi.³⁷ Sasa basi, mimi Nebukadneza, ninamsifu, ninamantuza na kumheshimu mfalme wa mbinguni, kwa kuwa matendo yake yote ni ya haki, na njia zake ni za adili. Anaweza kuwashusha wale wanactembea katika kiburi chao wenyewe.

⁵ ¹Mfalme Belshaza alifanya sherehe kubwa kwa kwa ajili ya wakuu wake wa kuheshimiwa wapatao elfu moja, na alikunywa divai mbele yao wote watu elfu moja.²Wakati Belshaza alipokuwa akionja divai, alitoa agizo la kuleta vyombo vilivytengenezwa kwa dhahabu au kwa fedha ambavyo Nebukadneza baba yake alikuwa amevichukua kutoka katika hekalu huko Yerusalem, ambavyo yeye, na wakuu wake, na wake zake, na masuria waliweza kuvinywea.³Watumishi walivileta vyombo ya dhahabu vilivyo kuwa vimechukulia katika hekalu, nyumba ya Mungu huko Yerusalem. Mfalme na wakuu wake, na wake zake na masuria walivinywea.⁴Walikunywa divai na kuzisifu sanamu zao zilizotengenezwa kwa dhahabu na fedha, shaba, chuma, mbao na mawe.

⁵Kwa wakati huo huo vidole vyaa mkono wa mtu vilionekana mbele ya kinara cha taa na kuandika katika ukuta uliopigwa chokaa katika ikulu ya mfalme. Mfalme aliweza kuona sehemu ya mkono ulipokuwa unaandika.

⁶Ndipo uso wa mfalme ulibadilika na mawazo yake yalimwogopesha; miguu yake haikuweza kumfanya asimame, na magoti yake yalikuwa yakigongana kwa pamoja.

⁷Mfalme alitoa agizo kwa kupiga kelele, waletwe ndani wale ambaa hudai wanaweza kuzungumza na wafu, watu wenye hekima, na wataalamu wa nyota. Mfalme akawaambia wale waliojulikana kwa hekima katika Babeli, "Yeyote atakayeyaeleza maandishi haya na maana yake atavikwa nguo za zambarau na atavikwa na mkufu wa dhahabu shingoni mwake. Naye atakuwa mtawala wa tatu wa juu kwa mamlaka katika ufalme."

⁸Ndipo watu wote wa mfalme walikuwa wakijulikana kwa hekima yao waliingia ndani, lakini hawakuweza kuyasoma maandishi wala kueleza maana yake kwa mfalme.⁹Kisha mfalme Belshaza alishitushwa sana na mwonekano wa uso wake ulibadilika. Wakuu wake nao walishangazwa sana.

¹⁰Ndipo sasa malkia alikuja katika nyumba ya sherehe kwa sababu ya kile ambacho mfalme na wakuu wake walikuwa wamekisema. Malkia akasema, "Mfalme na aishi milele! Usiache mawazo yako yakakusumbua. Usiruhusu mwonekano wa uso wako ubadilike."¹¹Kuna mtu katika ufalme wako ambaye ana roho ya miungu watakatifu dani yake. Katika siku za baba yako, mwanga na weledi na hekima ya miungu ilipatikana ndani yake. Mfalme Nebukadneza, baba yako mfalme, alimfanya kuwa mkuu wa waganga, pamoja na mkuu wa wale wanazungumza na wafu, na wa wenye hekima, na wa wataalamu wa nyota.¹²Roho bora, ufahamu, weledi, kutafsiri ndoto, kufafanua mafumbo na kutatua matatizo - hizi ni sifa zilizopatikana kwa mtu huyu Danieli, ambaye mfalme alimwita Belteshaza. Sasa mwiteni Danieli naye atawaambia maana ya kile kilichoandikwa."

¹³Ndipo Danieli alipoletwa mbele ya mfalme. Mfalme akamwambia, "Wewe ni yule Danieli, mmoja kati ya watu wa mateka wa Yuda, ambaa baba yangu mfalme aliwaleta kutoka Yuda.¹⁴Nimesikia habari kukuhusu wewe, kwamba roho ya miungu iko ndani yako, na ya kwamba mwanga na ufahamu na hekima bora inapatikana ndani yako.¹⁵Na sasa watu wanaojulikana kwa hekima na wale wanaozungumza na wafu, wamekwisha kuletwa mbele yangu, ili kusoma maandishi haya na kunijulisha maana ya tafsiri yake, lakini hawakuweza kunijulisha tafsiri yake.¹⁶Nimesikia kwamba unaweza kutoa tafsiri na kutatua matatizo. Sasa kama utaweza kusoma maandishi na kuniambia maana yake, utavikwa nguo za zambarau na kuwa na kuvalishwa mkufu wa dhahabu shingoni mwako, na utakuwa mtawala wa tatu mwenye mamlaka katika ufalme."

¹⁷Kisha Danieli akajibu mbele ya mfalme, "Zawadi yako na iwe kwa ajili yako mwenyewe, na thawabu yako na umpe mtu mwengine. Hata hivyo, mfalme, nitakusomea maandishi na nitakwaambia maana.

¹⁸Na juu yako, Ewe mfalme, Mungu Aliye juu sana alimpa Nebukadneza baba yako ufalme, ukuu, heshima na enzi.¹⁹Na kwa sababu ya ukuu huo, Mungu alimpa watu wote, mataifa, na lugha walimtetemeke na kumwogopa. Aliwauwa wale aliotaka wafe na aliwaacha hai wale aliotaka waishi. Aliwainua wale aliowataka, na aliwashusha wale aliowataka.²⁰Lakini wakati moyo ulipokuwa na kiburi na roho yake ilifanywa kuwa mgumu na kwa sababu hiyo alitenda kwa kiburi, alishushwa kutoka kitie chake cha enzi cha kifalme, na waliiondoa enzi yake.

²¹Aliondolewa katika ubinadamu, alikuwa na akili za mnyama, na aliishi na punda wa mwituni. Alikula majani kama ng'ombe. Mwili wake ulilowanishwa kwa umande wa kutoka mbinguni mpaka pale alipojifunza kwamba Mungu Aliye Juu anatawala juu ya falme za watu na ya kwamba humweka mtu ye yote amtakaye juu yake.

²²Wewe mwana wake, Belshaza, haujaunyenyekeza moyo wako, ingawa uliyajua haya yote.²³Umejiinua mwenyewe kinyume cha Bwana wa mbinguni. Katika nyumba yake walikuleta vyombo ambavyo wewe, wakuu wako, wake zako na masuria wako walivinywea, na kisha ukaisifia sana sanamu zilizotengenezwa kwa fedha na

dhahabu, shaba, chuma, mbao, na mawe - sanamu ambazo haziwezi kuona, kusikia wa kujua kitu chochote. Haujamheshimu Mungu ambaye anaishikilia pumzi yako katika mkono wake na ambaye anazijua njia zako zote.
²⁴Ndipo Mungu aliutuma mkono kutoka katika makao yake na maandishi haya yaliandikwa.

²⁵Haya ndiyo maandishi ambayo yaliandikwa: ‘Mene, Mene, Tekeli na Peresi.’

²⁶Maana yake ni: ‘Mene,’ ‘Mungu ameuhesabu ufalme wako na ameukomesha.’

²⁷ ‘Tekeli’ ‘umelepimwa katika mizani na umeonekana umepungua.’

²⁸ ‘Peresi’ ‘ufalme wako umegawanyika na wamepewa Wamedi na Waajemi.”

²⁹Ndipo Belshaza alitoa agizo, na walimvalisha Danieli mavazi ya zambarau. Mkufu wa dhahabu walimvisha shingoni, na mfalme alitoa tamko juu ya Danieli kuwa atakuwa mtawala mwenye mamlaka ya nafasi ya tatu katika ufalme.

³⁰Usiku ule Belshaza, mfalme wa Babeli aliuawa,³¹na Dario Mwajemi aliuchukua ufalme alipokuwa na miaka ipatayo sitini na miwili.

⁶ ¹Ilimpendeza Dario kuchagua juu ya ufalme magavana wa majimbo 120 ambao wangetawala juu ya ufalme wote.²Juu yao kulikuwa na watawala wakuu watatu, na Daniel alikuwa mmoja wao. Hawa watawala waliwekwa ili waweze kuwasimamia magavana wa majimbo, ili kwamba mfalme asipate hasara.³Danieli alipata sifa juu ya watawala wakuu na juu ya magavana wa majimbo kwa sababu alikuwa na roho isiyo ya kawaida. Mfalme alikuwa akipanga kumweka juu ya ufalme wote.⁴Basi watawala wakuu wengine na magavana wa majimbo walitafuta makosa katika kazi ambazo Danieli alizifanya kwa ufalme, lakini hawakuweza kuona ufsadi au kushindwa katika majukumu yake kwa sababu alikuwa mwaminifu. Hakuna kosa au uzembe uliopatikana ndani yake.⁵Kisha watu hawa wakasema, “Hatushuweza kupata sababu yoyote ya kumshitaki huyu Danieli isipokuwa tukitafuta kitu fulani dhidi yake kuhusiana na sheria za Mungu wake.”

⁶Ndipo watawala hawa na magavana walileta mpango mbele ya mfalme. Walimwambia, “Mfalme Dario, uishi milele!”⁷Watawala wote wakuu wa ufalme, magavana wa mikoa, na magavana wa majimbo, washauri, na magavana wameshauriana kwa pamoja na kuamua kuwa wewe, mfalme, unapaswa kupidisha amri na kuitekeleza, ili kwamba mtu yeyote anayefanya dua kwa mungu yeyote au mtu kwa siku thelathini, isipokuwa wewe mfalme, mtu huyo lazima atupwe katika tundu la simba.⁸Sasa mfalme, litoe agizo na utie saini nyaraka ili kwamba isije ikabadilika, kama ilivyoelekezwa katika sheria za Wamedi na Waajemi, hivyo haiwezi ikabatilishwa.⁹Basi, mfalme Dario alitia saini nyaraka kwa kuifanya amri kuwa sheria.

¹⁰Danieli alipojua kuwa nyaraka imekwisha kutiwa sahihi kuwa sheria, alienda ndani ya nyumba yake (madirisha yake katika chumba cha juu yalikuwa wazi kuelekea Yerusalem), na alipiga magoti yake, kama alivyokuwa akifanya mara tatu kwa siku, na aliomba na kushukuru mbele ya Mungu wake, kama alivyofanya hapo kabla.¹¹Kisha watu hawa walikuwa wameunda hila kwa pamoja walimwona Danieli akiomba na kutafuta msaada kutoka kwa Mungu.¹²Ndipo walipomwendea mfalme na kuongea naye kuhusiana na amri yake, “Je, haukuweka amri kwamba mtu yeyote atakayefanya maombi kwa mungu mwingine au kwa binadamu ndani ya siku thelathini zijazo, isipokuwa kwako wewe, mfalme, lazima mtu huyo atupwe katika tundu la simba? Mfalme akajibu, “Jambo hili ni la hakika, kama ilivyoelekezwa katika sheria za Wamedi na Waajemi; ambazo haziwezi zikabatilishwa.”

¹³Kisha wakamjibu mfalme, “Mtu yule Daniel, ambaye ni mmoja wa watu wa mateka kutoka Yuda, hakutii wewe, mfalme wala maagizo yako uliyo tia sahihi. Yeye humwomba Mungu wake mara tatu kwa siku.”¹⁴Mfalme aliposikia haya, alisikitishwa sana, alitumia akili jinsi ya kumwokoa kutoka katika utawala huu. Alisumbuka sana mpaka wakati wa kuzama kwa jua akijaribu kumwokoa Danieli.

¹⁵Kisha watu hawa waliokuwa wamepanga njama walikusanyika kwa pamoja na mfalme, na wakamwambia, “Ujue mfalme kwamba ni sheria ya Wamedi na Waajemi kwamba hakuna amri au sanamu ambayo mfalme anaipitisha yawenza kubadilishwa.”

¹⁶Ndipo mfalme alitoa agizo, na walimleta ndani Danieli, na kisha wakamtupa katika tundu la simba. Mfalme akamwambia Danieli, “Mungu wako, ambaye unamtumikia daima, na akuokoe.”

¹⁷Jiwe lililetwa katika mlango wa tundu, na mfalme alilitia muhuri wa pete yake mwenyewe na pamoja na muhuri wa wakuu wake ili kwamba chochote kisiweze kubadilishwa kuhusiana na Danieli.¹⁸Basi mfalme alienda kwenye ikulu yake na usiku ule alikuwa na mfungo. Hakuna starehe yoyote ilivoletwa mbele yake, nao usingizi ulimkimbia.

¹⁹Kisha katika mapambazuko mfalme aliamka na kwa haraka alienda kwenye tundu la simba.²⁰Na alipokaribia kwenye tundu, alimwita Danieli kwa sauti ya huzuni, akimwambia Danieli, “Danieli, mtumishi wa Mungu aliye hai, je Mungu wako ambaye anamtumkia daima ameweza kukuokoa kutoka katika simba?

²¹Ndipo Danieli akamwambia mfalme, “Mfalme, uishi milele!”²²Mungu wangu amemtuma mjumbe na amevifunga vinywa vyaa simba, na hawajaweza kunidhuru. Kwa kuwa sikuwa na hatia yoyote mbele yake na pia mbele yako, ewe mfalme, na sijakufanya jambo lolote la kukudhuru.”

²³Basi mfalme alikuwa na furaha sana. Alitoa agizo kwamba wanatakiwa wamtoe Danieli nje ya tundu. Hivyo Danieli aliondolewa kutoka katika tundu. Hakuna dhara lolote lililoonekana kwake, kwa kuwa alikuwa amemtumainia Mungu wake.

²⁴Mfalme alitoa agizo, waletwe wale watu waliomshitaki Danieli na kisha akawatupa wao katika tundu la simba - wao, na watoto wao, na wake zao. Kabla hawajafika sakafuni, simba waliwararua na kuvunjavunja mifupa yao vipande vipande.

²⁵Kisha mfalme Dario aliandika ujumbe kwa watu wote, mataifa na lugha ambazo ziliishi katika dunia yote: "Amani na iongezeke kwenu."²⁶Ninaagiza kwamba katika utawala wote wa ufalme wangu watetemeka na kumcha mbele ya Mungu wa Danieli, kwa kuwa ni Mungu aliye hai na huishi milele, na ufalme wake hauwezi kuharibowi; utawala wake utakuwepo hadi mwisho.

²⁷ Yeye anatuhifadhi salama na kutuokoa, na anafanya ishara na maajabu mbinguni na duniani; amemhifadhi Danieli salama dhidi ya uwezo wa simba."

²⁸Na hivyo basi, Danieli alifanikiwa katika utawala wa Dario na katika utawala wa Koreshi.

⁷¹Katika mwaka wa kwanza wa Belshaza mfalme wa Babelli, Danieli alikuwa na ndoto na maono katika akili zake wakati alipokuwa amelala kitandani kwake. Kisha akayaandika yale aliyoyaona katika ndoto. Aliandika matukio ya muhimu sana:

²Danieli alieleza, “Usiku katika ndoto zangu niliona pepo nne za mbinguni zilikuwa zinaitikisa bahari kuu.

³Wanyama wakubwa wanne, kila mmoja alikuwa tofauti na mwenzake, walitoka katika bahari.

⁴Mnyama wa kwanza alikuwa kama simba, lakini alikuwa na mabawa ya tai. Nilipokuwa natazama, mabawa yake yalikuwa yamepasuka na alikuwa ameinuliwa katika ardhi na alikuwa amesimama kwa miguu miwili kama mtu. Na alipewa akili za kibinadamu.

⁵Na kulikuwa na mnyama wa pili, alikuwa kama dubu, na alikuwa ameinama, alikuwa na mbavu tatu katikati ya meno yake katika mdomo wake. Aliambiwa, ‘Inuka na umeze watu wangi.’

⁶Baada ya hili, niliangalia tena. Kulikuwa na mnyama mwingine ambaye alionekana kama chui. Mgongoni mwake alikuwa na mabawa manne kama mabawa ya ndege, na alikuwa na vichwa vinne. Alipewa mamlaka ya kutawala.

⁷Baada haya, niliona usiku katika ndoto yangu mnyama wa nne, mwenye kuogofya, na kutisha na mwenye nguvu. Alikuwa na meno makubwa ya chuma; alikula, na kuvunjavunja katika vipande, na kusagasaga katika miguuni pake kile kilichosalia. Alikuwa ni wa tofauti na wanyama wengine, na alikuwa na pembe kumi.

⁸Na wakati nilipokuwa natafakari juu ya pembe, nilitazama na niliona pembe nydingine ndogo ilichipuka katikati ya pembe zingine. Mizizi ya pembe tatu kati ya pembe za mwanzo iling'olewa. Niliona katika pembe hii macho kama macho ya mtu na mdomo ambao ulikuwa ukijivuna kwa mambo makubwa.

⁹Na nilipotazama, viti vya enzi vilikuwa vimewekwa, na Mtu wa siku za kale alikaa sehemu yake. Mavazi yake yalikuwa meupe kama theruji, na nywele zake katika kichwa chake zilikuwa safi kama sufu. Kiti chake cha enzi kilikuwa na miali ya moto, na magurudumu yake yalikuwa yanawaka moto.

¹⁰ Mto wa moto ultiririka kutoka mbele yake, na maelfu elfu ya watu walimtumikia, na wengine elfu kumi mara elfu walikuwa wamesimama mbele yake. Na mahakama iliitishwa, na vitabu vilifunguliwa.

¹¹Niliendelea kuangalia kwa sababu ya maneno ya kiburi yaliyosemwa na pembe. Nilitazama wakati mnyama anaوليوا، na mwili wake uliharibiwa، na ultolewa kwa ajili ya kuchomwa moto.¹²Na kwa wale wanyama wanne waliosalia, mamlaka yao yalitwaliwa mbali, lakini maisha yao yaliendelezwa kwa kipindi fulani cha muda.

¹³Katika maono yangu usiku ule, nilimwona mtu mmoja anakuja katika mawingu ya mbinguni alikuwa kama mwana wa mtu; alikuja kwa Mzee wa Siku na aliletwa mbele zake.¹⁴Naye alipewa mamlaka ya kiutawala na utukufu na mamlaka ya kifalme ili kwamba watu wote, na mataifa na lugha ziweze kumtumikia yeye. Mamlaka yake ya kutawala ni mamlaka ya milele ambayo hayatapita, na ufalme wake ni ule ambao hautaangamizwa.

¹⁵Na kwangu mimi, Danieli, roho yangu ilihuzunishwa ndani yangu, na maono niliyoyaona katika akili zangu yalinisumbua.¹⁶Nilimsongelea mmoja wa hawa walikuwa wamesimama hapo na nikamwomba anioneshe maana ya mambo haya.

¹⁷Hawa wanyama nne wakubwa ni wafalme wanne ambao watakoatokea katika nchi.¹⁸Lakini watu watakatifu wa Mungu aliyejuu wataupokea ufalme na wataumiliki milele na milele.’

¹⁹Ndipo nilipotaka kujua zaidi juu ya mnyama wa nne, ambaye alikuwa tofauti sana na wengine na alikuwa wa kutisha pamoa na meno yake ya chuma na makucha ya shaba; alimeza, na alivunja vipande vipande, na alisagasaga kwa miguu yake kile kilichokuwa kimesalia.²⁰Nilitaka kujua juu ya pembe kumi katika kichwa chake, na kuhusu pembe nydingine iliyochomoza, na ambayo mbele yake pembe zingine tatu zilianguka chini. Nilitaka kujua kuhusu pembe yenye macho na kuhusu mdomo uliokuwa unajisifu kwa mambo makubwa na ambayo ilionekana kuwa ni kubwa kuliko zingine.²¹Na nilipotazama, pembe hii iliinua vita dhidi ya watu watakatifu na ilikuwa inawashinda mpaka pale²²Mzee wa Siku alipokuja, na watu watakatifu wa Mungu Aliye Juu Sana. Ndipo wakati ulipowadia ambapo watu watakatifu waliupokea ufalme.

²³Hiki ndicho mtu yule alichokisema, ‘Kwa habari ya mnyama wanne, utakuwa ni ufalme wa nne juu ya dunia ambao utakuwa tofauti na falme zingine zote. Utaimeza dunia yote, na utaikanyaga yote chini na kuivunjavunja vipande vipande.’²⁴Na kuhusu pembe kumi, kutoka katika ufalme huu, wafalme kumi watainuka, na mwengine atainuka baada yao. Atakuwa wa tofauti na wale waliomtangulia, na atawashinda wale wafalme watatu.

²⁵Atazungumza maneno kinyume cha Yeye Aliye Juu sana na atawatesa watu watakatifu wa Mungu Aliye Juu. Atajaribu kuzibadili sikukuu na sheria. Mambo haya atapewa mikononi mwake kwa mwaka mmoja, miaka miwili na nusu mwaka.

²⁶Lakini kikao cha mahakama kitaitishwa, na watazichukua nguvu zake za kifalme ili mwisho aweza kuharibiwa na kuteketezwa.²⁷Ufalme na utawala, ukubwa wa falme chini ya mbingu yote, watapewa watu walio wa watu watakatifu wa Yeye Aliye juu Sana. Ufalme wake ni ufalme wa milele, na falme zingine zote zitamtumikia na kumtii yeye.’

²⁸Na huu ndio mwisho wa mambo. Na kuhusu mimi, Danieli, mawazo yangu yanihuzunisha sana mimi na mwonekano wa uso wangu ulibadilika. Lakini mambo haya niliyahifadhi mimi mwenyewe.”

⁸ ¹Katika mwaka wa tatu wa utawala wa mfalme Belshaza, mimi Danieli niliona maono (baada ya maono ya awali yaliyonipata).²Nilipokuwa nikiangalia katika ndoto, niliona kwamba nilikuwa katika mji wa Shushani wenyewe ngome katika jimbo la Elamu. Niliona katika ndoto kuwa nilikuwa karibu na mfereji wa Ulai.³Nilitazama juu na nikaona mbele yangu kondoo dume lenye mapembe mawili, limesimama pemberi mwa mfereji. Pembe moja nilikuwa refu kuliko jingine, lakini pembe ndefu ilikuwa inakua pole pole kuliko ile fupi na pembe fupi ilirefuka na kuizidi nyingine.⁴Niliona kondoo mme akiishambulia magharibi, kisha kaskazini, na baadaye kusini; hakuna mnyama mwingine aliyewenza kusimama mbele yake. Hakuna yejote aliyewenza kumwokoa yejote katika mkono wake. Alifanya chochote kile alichokitaka, na alikuwa mtu mkubwa sana.

⁵Na nilipokuwa natafakari juu ya haya, niliona beberu akitoka magharibi, na kuvuka katika uso wa dunia yote, akikimbia kwa kasi kana kwamba hakuonekana kama aligusa ardhini. Mbuzi huyo alikuwa na pembe kubwa katikati ya macho yake.⁶Alienda mpaka kwa kondoo aliyejekuwa na pembe mbili, nilikuwa nimewona kondoo dume amesimama katika ukingo wa mfereji na mbuzi alikimbia kumwelekeea kondoo dume kwa hasira kali.⁷Niliiona mbuzi ikija karibu na kondoo. Mbuzi alikuwa na hasira na kondoo, alimpiga kondoo na alizivunja pembe zake mbili. Kondoo hakuwa na nguvu za kusimama mbele zake. Mbuzi alimgonga kondoo akaanguka chini na akamkanyaga. Hapakuwa na yejote wa kumwokoa kutoka katika nguvu zake.⁸Ndipo mbuzi alikuwa akawa mkubwa, lakini alipokuwa na nguvu, pembe kubwa ilivunjwa, na katika sehemu yake zilichipuka na kukua pembe nne kubwa zilizochomoza kuelekea pepo nne za mbingu.

⁹Kutoka katika pembe moja ilichipuka pembe nyingine, ilikuwa ndogo hapo awali, lakini baadaye ilikuwa pembe kubwa upande wa kusini, na mashariki, na katika nchi ya uzuri.¹⁰Pembe ilikuwa kubwa na matokeo yake iliinua vita dhidi ya jeshi la mbinguni. Baadhi ya jeshi na nyota kadhaa zilitupwa chini duniani, na zilikanyagwa.¹¹Alizidi kuwa mkubwa, mkubwa kama kamanda wa jeshi la kimungu. Sadaka za kuteketezwa za kila siku ziliondolewa mbali na yeye, na sehemu yake takatifu zilitiwa unajisi.¹²Kwa sababu ya uasi, pembe ya mbuzi ilipewa jeshi, na sadaka za kuteketezwa zitasitishwa. Pembe itautupa ukweli chini ardhini, na itafanikiwa katika kila jambo ilifanyalo.

¹³Kisha nilimsikia mtakatifu mmoja akiongea na mtakatifu mwingine akamjibu, "Mambo haya yatadumu kwa muda gani, maono haya ya sadaka ya kuteketezwa, dhambi ile iletayo uharibifu, kukanyagisha patakatifu na jeshi?

¹⁴Aliniambia, "Itadumu kwa jioni na asubuhi zipatazo 2,300. Baada ya hapo, mahali patakatifu patawekwa sawa."

¹⁵Wakati mimi Danieli, nilipoona maono, nilijaribu kuyaelewa. Na hapo mbele yangu alisimama yule aliyeoneakana kama mtu.¹⁶Niliisikia sauti ya mtu ikiita katikati ya kingo za mfereji wa Ulai. Alisema, "Gabrieli, msaidie mtu huyu kuelewa maono."

¹⁷Basi alikuja karibu na mahali niliposimama. Na alipokuja, niliogopa na nilisujudia hadi chini. Aliniambia, "Fahamu, mwana wa mtu, kwamba maono ni kwa ajili ya wakati wa mwisho."

¹⁸Alipokuwa anaongea na mimi, nilipata usiingizi mzito nikiwa nimelala kifudifudi. Kisha alinishika na kunisimamisha.

¹⁹Akaniambia, "Tazama, nitakuonyesha kile kitachotokea baadaye katika kipindi cha ghadhabu, kwa sababu maono haya yanahu wakati wa mwisho uliopangwa.²⁰Na kuhusu kondoo mme uliyemwona, yule mwenye pembe mbili - ni wafalme wawili wa Umedi na Uajemi.²¹Mbuzi dume ni mfalme wa Ugiriki. Pembe kubwa katikati ya macho yake ni mfalme wa kwanza.²²Na kuhusu pembe iliyovunjika, ambayo katika nafasi yake pembe zingine nne zilichipuka - hizi ni falme nne zitakazoinuka kutoka katika taifa lake, lakini hazitakuwa na nguvu kubwa.

²³Katika siku zijazo za falme hizo, wakati ambapo wahalifu watakuwa wamefikia kikomo chao, mfalme mwenye uso katili, na yeye mwenye akili sana, atainuka.²⁴Nguvu zake zitakuwa kubwa, lakini si kwa nguvu zake mwenyewe. Atakuwa wa kustaajabisha kwa kile atakachokuwa anakiharibu; atafanya na kufanikiwa. Atawaangamiza watu wenyewe nguvu, watu mionganini wa watakatifu.²⁵Ataufanya udanganyifu usitawi chini ya mkono wake kwa sababu ya ujanja wake. Atawaangamiza watu wengi bila kutegemea. Atainuka pia hata kinyume cha Mfalme wa wafalme, na atavunjwa, lakini si kwa mkono wowote wa binadamu.

²⁶Maono kuhusu jioni na asubuhi ulizoambiwa ni ya kweli. Lakini uyafunge maono haya, kwa kuwa yanahu siku nyingi za wakati ujao.

²⁷Ndipo mimi, Danieli nilichoka sana na nikalala nikiwa dhaifu kwa siku kadhaa. Kisha nikainuka na nikaenda kufanya kazi za mfalme. Lakini nilikuwa nimetishwa sana na maono, na hapakuwa na mtu ye yote aliyeweza kuyaelewa.

⁹ ¹Dario mwana wa Ahasuero, wa uzao wa Wamedi. Alikuwa na Ahasuero ambaye alifanywa mfalme juu ya ufalme wa watu wa Babeli.²Sasa katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Dario, mimi Danieli, nilikuwa najisomea vitabu vilivyo na neno la Yahweh, neno ambalo lilikuwa limemjia Yeremia nabii. Niligundua kwamba kungekuwa na miaka sabini hadi mwisho wa kuachwa kwa Yerusalem ungefika.³Niliugeuza uso wangu kumwelekeea Bwana Mungu, ili kumtafuta yeze kwa sala na maombi, kwa kufunga, na kuvala nguo za magunia na kukaa katika majivu.

⁴Nilimwomba Yahweh Mungu wangu, na niliungama dhambi zetu. Nilisema, "Tafadhal, Bwana, wewe ni Mungu mkuu na mwenye kuheshimiwa, wewe hutunza maagano na uliye mwaminifu katika kuwapenda wale wanaokupenda wewe na kuzishika amri zako.⁵Tumetenda dhambi na tumefanya yaliyo mabaya. Tumeenenda kwa uovu na tumeasi, tumegeuka upande kinyume na amri na maagizo yako.⁶Hatukuwasikiliza watumishi wako manabii waliozungumza na wafalme wetu, viongozi wetu, baba zetu, na kwa watu wote wa nchi kwa jina lako.

⁷Kwako Bwana, kuna uadilifu. Hata hivyo, kwetu kuna aibu katika nyuso zetu, kwa watu wa Yuda na wale wanaoishi Yerusalem, na kwa Israeli yote. Hii ni pamoja na wale walio karibu na wale walio mbali katika nchi zote ambazo kwazo uliwatawanya. Hii ni kwa sababu ya udanganyifu mkubwa tuliuofanya kinyume chako.

⁸Kwetu sisi, Yahweh, kuna fedheha katika nyuso, na kwa wafalme wetu, na kwa viongozi wetu, na kwa baba zetu, kwa sababu tumekutenda dhambi wewe.⁹Kwa Bwana Mungu wetu kuna huruma na msamaha, kwa kuwa tumemuasi yeye.¹⁰Hatujaitee sauti ya Yahweh Mungu wetu kwa kutembea katika sheria zake alizotupatia kuitia watumishi wake manabii.¹¹Israeli wote wameiasi sheria yako na kugeukia upande, kwa kukataa kuitii sauti yako. Laana na viapo vilivyoandikwa katika sheria ya Musa, mtumishi wa Mungu, zimewagwa juu yetu kwa kuwa tumetenda dhambi.¹²Yahweh ameyathibitisha maneno ambayo aliyasema kinyume na sisi na kinyume na viongozi wetu juu yetu, kwa kuleta juu yetu janga kubwa. Kwa kuwa chini ya mbingu yote haijawahi kufanyika kitu chochote ambacho kinaweza kulinganishwa na kile kilichofanyika huko Yerusalem.¹³Kama ilivyoandikwa kwenye sheria ya Musa, baa hili lote limetupata, ingawa bado hatujaomba rehema kutoka kwa Yahweh Mungu wetu kwa kugeuka na kuacha maovu yetu na kuufuata ukweli wako.¹⁴Hivyo basi, Yahweh ameyaweka tayari maafa na ameyaleta juu yetu, kwa kuwa Yahweh Mungu wetu ni mwenye haki katika matendo yote anayoyafanya, ingawa bado hatujaitii sauti yake.¹⁵Basi sasa, Bwana Mungu wetu, uliwaitoa watu wako katika nchi ya Misri kwa mkono wenyewe, na umejifanya jina maarufu kwa ajili yako mwenyewe, hata siku hii ya leo. Lakini bado tumekutenda dhambi; tumefanya mambo ya hila. Kwa sababu ya matendo yako yote ya haki,

¹⁶Bwana, iache hasira na ghadhabu yako iwe mbali na mji wako Yerusalem, mlima wako mtakatifu. Hii ni kwasababu ya dhambi zetu, na kwasababu ya uovu wa baba zetu, Yerusalem na watu wako wamekuwa kitu cha kudharauliwa na wote wanaotuzunguka.¹⁷Basi sasa, Mungu wetu, sikiliza sala za mtumishi wako na maombi yake kwa ajili ya rehema; kwa ajili yako, Bwana ufanye uso wako ung'ae katika sehemu yako takatifu iliyoachwa ukiwa.¹⁸Mungu wangu, fungua masikio yako na usikie; fumbua macho yako na uone. Tumeharibiwa; utazame mji unaoitwa kwa jina lako. Hatukoumbi msaada wako kwa sababu ya haki yetu, ila kwa sababu ya rehema zako kuu.¹⁹Bwana, sikiliza! Bwana, samehe! Bwana, tuangalie na ufanye jambo! Kwa ajili yako mwenyewe, usichelewe, Mungu wangu, kwa kuwa mji wako na watu wako wanaitwa kwa jina lako."

²⁰Nilipokuwa ninaongea kwa kuomba na kuungama dhambi yangu na dhambi ya watu wangu Israeli, na kuwasilisha maombi yangu mbele ya Yahweh Mungu wangu kwa niaba ya mlima mtakatifu wa Mungu.

²¹Nilipokuwa ninaomba, mtu Gabrieli, ambaye nilikuwa nimewona katika ndoto hapo awali, alipaa kwa kasi kushuka kuja nilipo, ilikuwa ni wakati wa sadaka ya jioni.²²Alinipa ufahamu na aliniambia, "Danieli, nimekuwa sasa ili nikupe utambuzi na ufahamu.²³Ulipoanza kuomba rehema, amri ilitolewa na nimekuja kukueleza jibu, kwa kuwa unapendwa sana. Hivyo basi, tafakari neno hili na uufahamu ufunuo.

²⁴Majuma sabini yameamriwa kwa ajili ya watu wako na mji wako mtakatifu kukomesha hatia na kumaliza dhambi, na kuleta haki ya milele, na kutimiza maono na unabii, na kupaweka wakfu mahali patakatifu sana.

²⁵Ujue na kufahamu kuwa tangu kupidishwa kwa amri ya kurudi na kuijenga upya Yerusalem mpaka ujio wa mpakwa mafuta (atakayekuwa kiongozi), kutakuwa na majuma saba na majuma sitini na mbili. Yerusalem itajengwa pamoja na mitaa yake na handaki, licha ya kuwepo kwa nyakati za shida²⁶Baada ya majuma sitini na mbili, mtiwa mafuta ataharibiwa na atakuwa hana kitu chochote. Jeshi la kiongozi ajaye litauangamiza mji na mahali patakatifu. Mwisho wake utatatokea kwa gharika, na kutakuwa na vita hata mwisho. Uharibifu umekwisha amriwa.²⁷Atalithibitisha agano pamoja na watu wengi kwa muda wa juma moja; Lakini katikati ya

juma atakomesha dhabihu na sadaka. Baada ya chukizo la uharibifu atatokea mtu atakayeleta ukiwa. Mwisho kamili na uharibifu umeamriwa kutokea kwa yeye aliyesababisha ukiwa.”

10 ¹Katika mwaka wa tatu wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ujumbe ulifunuliwa kwa Danieli, aliyeitwa pia Belteshaza. Ujumbe huu ulikuwa ni wa kweli. Ulihusu vita kuu. Danieli aliufahamu ujumbe alipopata ufumbuzi kutoka katika maono.

²Katika siku hizo, mimi Danieli, nilikuwa katika maombolezo kwa wiki tatu.³Sikula chakula kizuri, sikula nyama, sikunywa divai, na sikujipaka mafuta mwenyewe mpaka ukamilifu wa wiki tatu nzima.

⁴Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa niko karibu na mto mkubwa (ambao ni Tigrisi),
⁵Nilitazama juu na nikamwona mtu aliyeava kitani, akiwa na mkanda kiunoni mwake uliotengenezwa kwa dhahabu safi kutoka Ufazi.⁶Mwili wake ulikuwa kama kito, na sura yake ilikuwa kama radi. Macho yake yalikuwa kama miali ya tochi, na mikono yake na miguu yake ilikuwa kama shaba iliyosafishwa. Sauti ya maneno yake ilikuwa kama sauti ya umati mkubwa wa watu.

⁷Mimi, Danieli peke yangu niliyaona maono, na watu niliokuwa na pamoja hawakuyaona maono. Lakini, jambo kuu la kuogofya liliwaijia juu yao, na walikimbia na kujificha wao wenyewe.⁸Hivyo niliachwa peke yangu na niliyaona maono haya ajabu. Hakuna nguvu iliyobakia ndani yangu; mwonekano wangu wa kung'aa ulibadilika na kuwa mwonekano wa uharibifu, na hazikubakia nguvu ndani yangu.⁹Kisha nikasikia maneno yake, na nilipoyasikia, nilianguka kifudifudi na kupata usingizi mzito.

¹⁰Mkono ulinigusa, na ilinifanya nitetemeke katika magoti yangu na viganja vya mikono yangu.¹¹Malaika aliniambia, “Danieli, mtu aliyetunzwa sana, yafahamu maneno ninayokwambia wewe. Simama wima, kwa kuwa nimeshakutuma.” Na alipomaliza kuniambia ujumbe huu, nilisimama nikiwa natetemeka.

¹²Kisha aliniambia, “Usiogope, Danieli. Tangu siku ya kwanza ulipoiweka akili yako kutaka kufahamu na kujinyenyekeza mwenyewe mbele ya Mungu, maneno yako yalisikiwa, na nimekuja kwa sababu ya maneno yako.¹³Mwana wa mfalme wa ufalme wa Uajemi alinizuia, na niliwekwa huko na mfalme wa Uajemi kwa siku ishirini na moja. Lakini Mikaeli, mmoja kati ya wakuu alikuja kunisaidia.¹⁴Sasa nimekuja kukusaidia ili ufahamu kile kitakachotokea kwa watu wako katika siku za mwisho. Kwa kuwa maono ni kwa ajili siku ambazo hazijatokea bado.

¹⁵Na alipokuwa akali akiniambia maneno haya, niligeuza uso wangu na kuuelekeza chini na sikuwa na uwezo wa kuzungumza.¹⁶Yeye aliyekuwa kama wana wa mtu alinigusa mdomo wangu na nifumbua kinywa changu na nilimwambia huyo aliyekuwa amesimama mbele yangu: “Bwana wangu, niko katika masumbuko makali kwa sababu ya maono; sina nguvu ndani yangu iliyosalia.¹⁷Mimi ni mtumishi wako. Je, ninawezaje kuongea na Bwana wangu? Kwa kuwa sasa sina nguvu, na hakuna pumzi iliyosalia ndani yangu.”

¹⁸Tena yule mwenye mwonekano wa mtu alinigusa na kunitia nguvu.¹⁹Alisema, “Usiogope, mtu ulithaminiwa sana. Amani na iwe kwako! Uwe mwenye nguvu, uwe na nguvu!” Na alipokuwa anaongea na mimi, nilipata nguvu. Nilimwambia, “Bwana wangu na aseme, kwa kuwa umenitia nguvu.”

²⁰Aliniambia, “Je unajua ni kwanini nimekuja kwako? Nitarudi hivi karibuni kupigana na mkuu wa Uajemi. Na nitakapoenda, mkuu wa Ugiriki atakuja.²¹Lakini nitakwambia kile kilichoandikwa katika Kitabu cha Ukweli. Hakuna yejote anayejionesha kuwa na nguvu pamoja nami dhidi yao, isipokuwa Mikaeli mkuu wenu.”

11 ¹Katika mwaka wa kwanza wa Dario Mmedi, mimi mwenyewe nilikuja kumwezesha na kumlinda Mikaeli.

²Na sasa nitakufunulia ukweli. Wafalme watatu watainuka katika Uajemi, na mfalme wa nne atakuwa tajiri sana kuliko wengine wote. Na wakati atakapopata nguvu kupitia utajiri wake, atawachochea kila mtu kinyume na ufalme wa Ugiriki.

³Mfalme wenye nguvu atainuka ambaye atatawala ufalme mkubwa, na ataenenda kufuatana na matakwa yake mwenyewe.⁴Na atakapokuwa ameinuka, ufalme wake utavunjika na utagawanyika katika pepo nne za mbinguni, lakini hawatakuwa wazao wake mwenyewe, na si kwa nguvu zake kwa wakati alipokuwa akitawala. Kwa kuwa ufalme wake utang'olewa kwa ajili ya wengine tofauti na wazawa wake.⁵Mfalme wa Kusini atakuwa na nguvu, lakini mmoja kati ya maamiri jeshi wake atakuwa mwenye nguvu kuliko yeze na atautawala ufalme wake kwa nguvu kubwa.⁶Baada ya miaka michache, wakati muda utakapokuwa sawa, watafanya mwungano. Binti wa mfalme wa Kusini atakuja kwa mfalme wa Kaskazini kuyathibitisha makubaliano yao. Lakini hataweza kuzitunza nguvu za mkono wake, wala mfalme hatasimama wala mkono wake. Ataachwa na wale waliomleta, na baba yake, na yeze aliyemuunga mkono katika nyakati hizo.

⁷Lakini tawi kutoka katika mizizi yake litachipuka katika nafasi yake. Atalishambulia jeshi na kuingia ngome ya mfalme wa Kaskazini. Atapigana nao, na atawashinda.⁸Ataichukua miungu yao mpaka Misri pamoja na sanamu zao za chuma na vyombo vyao vya fedha na vya dhahabu vyenye thamani. Kwa miaka mingi atakaa mbali na mfalme wa Kaskazini.⁹Kisha mfalme wa Kaskazini atauvamia ufalme wa mfalme wa Kusini, lakini atajitoa na kwenda katika nchi yake mwenyewe.¹⁰Wana wake watajiweka tayari na kuunganisha jeshi kubwa. Litaendelea kukua na litagharikisha kila kitu, litapati katikati hadi kwenye ngome yake.

¹¹Ndipo mfalme wa Kusini atakasirika, na ataenda na kupigana naye, mfalme wa Kaskazini. Mfalme wa Kaskazini atainua jeshi kubwa, bali jeshi litatiwa katika mkono wake.¹²Jeshi litachukuliwa, na moyo wa mfalme wa Kusini utainuliwa juu, na atawafanya makumi maelfu kuanguka, lakini hataweza kuwa mshindi.¹³Kisha mfalme wa Kaskazini atainua jeshi jingine, kubwa kuliko la kwanza. Baada ya miaka kadhaa, mfalme wa Kaskazini atakuja na jeshi kubwa likiwa na vifaa vingi.

¹⁴Katika siku hizo wengi watainuka kinyume na mfalmea wa Kusini. Wana wa vurugu mionganoni mwa watu wake watasimama wao wenyewe ili kuyatimiliza maono, lakini watajikwaa.¹⁵Mfalme wa Kaskazini atakuja, kuizingira nchi kwa kuweka vilima, na kuuteka mji wenye ngome. Majeshi ya Kusini hayataweza kusimama, hata wanajeshi wake bora. Hawatakuwa na nguvu za kusimama.¹⁶Badala yake, yeze ajaye ataenenda kwa kufuata tamaa zake kinyume chake; hakuna yejote atakayesimama katika njia yake. Atasimama katika nchi ya uzuri, na uharibifu utakuwa mkononi wake.¹⁷Mfalme wa Kaskazini atauelekeza uso wake ili kuja kwa nguvu za ufalme wake wote, na kutakuwa na makubaliano atakayoyafanya na mfalme wa Kusini. Atampatia katika ndoa binti wa wanawake ili kuuharibu ufalme wa Kusini. Lakini mpango huo hautafanikiwa wala kumsaidia.¹⁸Baada ya hayo, mfalme atafuatilia nchi za pwani na ataziteka nchi nyingi. Lakini amiri jeshi atakikomesha kiburi chake na atakisababisha kiburi chake kishe.¹⁹Kisha atafuatilia miji yenye ngome katika nchi yake mwenyewe, lakini atajikwaa na kuanguka; na hatapatikana tena.

²⁰Kisha mtu mwingine atainuka katika nafasi ambaye atamfanya mtoza ushuru apite kwa ajili ya ufhari wa ufalme. Lakini katika siku zijazo atakatiliwa mbali, lakini si kwa hasira wala si katika vita.

²¹Katika nafasi atainuka mtu wa kudharauliwa ambaye watu hawatampa heshima ya nguvu ya kifalme; atakuja bila kukusudiwa na atautwaa ufalme kwa ulaghai.²²Mbele yake, kila jeshi litafutiliwa mbali kama gharika. Jeshi na kiongozi wa agano wataangamizwa wote kwa pamoja.²³Tangu katika kipindi kile ambacho makubaliano yalifanywa pamoja naye, ataenenda kwa kwa hila; atakuwa mwenye nguvu akiwa na watu wachache tu.²⁴Kwa ghafla atainingia katika sehemu tajiri sana za jimbo, na atafanya kile ambacho si baba yake wala baba wa baba yake alishakifanya. Atagawanya mateka, nyara, na mali zake mionganoni mwa wafuasi wake. Atapanga mpango wa kuiangusha ngome, lakini ni kwa muda tu.

²⁵Ataamsha nguvu zake na moyo wake kinyume na mfalme wa Kusini kwa jeshi kubwa. Mfalme wa Kusini atapigana vita akiwa na jeshi kubwa lenye nguvu, lakini hataweza kusimama kwa kuwa wengine watafanya njama dhidi yake.²⁶Hata wale wanaokula chakula chake kizuri watajaribu kumwangamiza. Jeshi lake litakatiliwa mbali kama gharika, na wengi wao watauawa.²⁷Wafalme wote hawa wawili, wakiwa na mioyo yao imejawa na

uovu kinyume na mwenzake, watacaa katika meza moja na kudanganyana, lakini haitakuwa na maana yoyote. Kwa kuwa mwisho utatokea katika kipindi ambacho kimeshapangwa.²⁸ Kisha mfalme wa Kaskazini atarudi katika nchi yake akiwa na utajiri mkubwa, na moyo wake ukipinga vikali agano takatifu. Atatenda na kisha atarudi katika nchi yake mwenyewe.

²⁹ Katika muda uloamriwa atarudi na kuushambulia ufalme wa Kusini. Lakini katika kipindi hiki hakitakuwa kama awali.³⁰ Kwa kuwa meli kutoka Kitimu zitamshambulia, naye ataogopa na kurudi nyuma. Atakuwa mwenye hasira dhidi ya agano takatifu, na atawaonyesha mema wale watakaoliacha agano takatifu.³¹ Majeshi yake yatainuka na kukufuru sehemu takatifu katika ngome. Wataziondoa sadaka za kawaida za kuteketezwa, na watasimamisha chukizo la uharibifu litakalosababisha ukiwa.

³² Na kwa wale walioenenda kwa ouvu kinyume na agano, atawadanganya na kuwatia uovu. Bali watu wale wanaomjua Mungu wao watakuwa jasiri na watachukua hatua.³³ Watu wenyewe hekima mionganii mwa watu watawafanya watu waelewe. Lakini watajikwaa kwa upanga na kwa miali ya moto; watatiwa mateka na kunyang'anywa kwa siku.

³⁴ Katika siku za kujikwaa kwao, watasaidiwa kwa msaada kidogo. Watu wengi watajiunga nao wenyewe katika unafiki.³⁵ Baadhi ya watu wenyewe hekima watajikwaa ili kujisafisha kutokea kwao, na kujiosha, na kujitakasa, mpaka wakati wa mwisho. Kwa kuwa wakati ulioamriwa haujaja bado.

³⁶ Mfalme atafanya kutokana na matakwa yake. Atajiinua mwenyewe na kujifanya mkubwa kuliko kila mungu. Kinyume cha Mungu wa miungu, atasema vitu vibaya, kwa kuwa atafanikiwa mpaka pale ghadhabu itakapokuwa imekamilika. Kwa ajili kile kilichoamriwa kitakapokuwa kimefanyika.³⁷ Hatazijali miungu ya baba zake wala mungu anayependwa na wanawake. Wala hatamjali mungu mwingine ye yeyote. Kwa kuwa zaidi ya mtu yeyote atajifanya mwenyewe kuwa mkuu.³⁸ Atamheshimu mungu wa ngome badala ya haya. Ni mungu ambaye baba zake hawakumkubali ambaye atamheshimu kwa dhahabu na fedha, kwa mawe ya thamani na zawadi zenye kuthaminiwa.³⁹ Atazishambulia ngome imara sana kwa msaada wa mungu mgeni. Atampa heshima kubwa yeyote anayemkubali. Atawafanya kuwa watawala juu ya watu wengi, na ataigawanya nchi kwa rushwa.

⁴⁰ Kwa wakati wa mwisho mfalme wa Kusini atamshambulia. Mfalme wa Kaskazini atamvamia kwa ukali wa magari na wapanda farasi, na meli nyingi. Naye ataenda kinyume cha nchi, kuwagharikisha, na kupita katikati.

⁴¹ Naye ataingia katika nchi ya uzuri, makumi elfu ya Waisraeli wataanguka. Lakini watu hawa watatoroka kutoka katika mkono wake: Waedolu, Wamoabu, na mabaki ya watu wa Amoni.⁴² Naye ataunyoosha mkono katika nchi; nchi ya Misri haitaokolewa.⁴³ Atakuwa na mamlaka juu ya hazina za dhahabu na za fedha, na juu ya utajiri wote wa Misri; watu wa Libya na Ethiopia watakuwa chini katika nyayo za miguu yake.⁴⁴ Lakini taarifa kutoka mashariki na kaskazini zitamwogopessa, naye atatoka akiwa mwenye hasira nyingi ili kuwaharibu kabisa na kuwahifadhi kwa ajli ya uharibifu.⁴⁵ Naye ataisimamisha hema ya makao yake ya kifalme kati ya bahari na milima ya uzuri wa utakatifu. Ataufikia mwisho wake, na hapatakuwa na msaidizi wa kumsadia.

12 ¹Katika kipindi hicho, Mikaeli, jemedari mkuu ambaye huwalinda watu wako, atainuka. Kutakuwa na wakati wa mateso ambao haujawahi kutokea tangu mwanzo wa taifa lolote mpaka kipindi hicho. Katika muda huo watu wako wataokolewa, yejote ambaye jina lake litapatikana katika kitabu.²Na wengi wa wale waliolala katika mavumbi ya dunia watainuka. Baadhi kwa uzima wa milele na baadhi kwa ajili ya fedheha na kudharauliwa milele.³Wale wenye hekima watang'ara kama mng'ao wa anga la juu, na wale wenye kuwaelekeza wengine katika haki, watakuwa kama nyota milele na milele.⁴Lakini wewe, Danieli, yafunge maneno haya; ukakiti muhuri kitabu mpaka nyakati za mwisho. Watu wengi watakimbia huku na kule, na maarifa yataongezeka.

⁵Kisha mimi, Danieli, nilitazama, na kulikuwa na malaika wengine wawili wamesimama. Mmoja alisimama katika upande huu wa ukingo wa mto, na mwagine alisimama katika ukingo wa upande mwagine wa mto.

⁶Mmoja wao alimwambia mtu aliyeavaa nguo za kitani, yeje aliyekuwa juu ya mkondo wa mto, "Je, itachukua muda gani mpaka mwisho wa matukio haya ya kushangaza?"

⁷Nilimsikia mtu yule aliyeavaa nguo za kitani, aliyekuwa juu katika mkondo wa mto, aliinua mkono wake wa kuume na mkono wake wa kushoto kuelekea mbinguni na kuapa kwa yeje aishiye milele kwamba itakuwa kwa wakati, nyakati, na nusu wakati. Na wakati nguvu za watu watakatifu zitakapokuwa zimeshaharibiwa, mambo haya yote yatakuwa yamemalizika.

⁸Nilisikia, lakini sikufahamu. Basi nikamwuliza, "Bwana wangu, mambo haya yote yatakuwa na matokeo gani?"

⁹Alisema, "Nenda zako Danieli, kwa kuwa maneno yamefungwa, na kutiwa muhuri mpaka wakati wa mwisho.

¹⁰Watu wengi watakuwa wametakaswa, wameoshwa, na kusafishwa, lakini waovu wataenenda katika uovu.

¹¹Katika muda ule ambapo sadaka ya kawaida ya kuteketezwa itakapokuwa imeondolewa na chukizo la uharibifu liliosababisha ukiwa limesimamishwa, kutakuwa na siku zipatazo 1,290.¹²Ana heri mtu yule anayengojea mpaka mwisho wa siku 1,335.

¹³Unapaswa uondoke uende njia yako hata mwisho, na kisha utapumzika. Utainuka katika sehemu uliyopewa, mwishoni mwa siku."

Hosea

1 ¹Hili ni neno la Bwana lililofika kwa Hosea mwana wa Beeri siku za Uzia, Yothamu, Ahazi na Hezekia, wafalme wa Yuda, na katika siku za Yeroboamu mwana wa Yoashi, mfalme wa Israeli.

²Wakati Bwana alipozungumza kwanza kuitia Hosea, akamwambia, "Nenda ukajitwalie mke ambaye ni kahaba. Atakuwa na watoto ambao ni matokeo ya ukahaba wake. Kwa maana nchi inafanya uzinzi mkubwa kwa kumwacha Bwana."³Basi Hosea akaenda akamwoa Gomeri binti Diblaimu, naye akachukua mimba, akazaa mtoto mwanamume.

⁴Bwana akamwambia Hosea, "Mwite jina lake Yezreeli. Kwa maana kwa muda mfupi nitaiadhibu nyumba ya Yehu kwa sababu ya kumwaga damu huko Yezreeli; nami nitamaliza ufalme wa nyumba ya Israeli.⁵Itatokea siku ile nitakapovunja upinde wa Israeli katika bonde la Yezreeli."

⁶Gomeri akachukua mimba tena akamzaa binti. Ndipo Bwana akamwambia Hosea, "Mwite jina lake Lo Ruhama; kwa maana sitawahurumia tena nyumba ya Israeli, nisije nikawasamehe kwa njia yoyote.⁷Hata hivyo nitawahurumia nyumba ya Yuda, nami nitawaokoa mwenyewe, Bwana, Mungu wao. Sitawaokoa kwa upinde, upanga, vita, farasi, au wapanda farasi."

⁸Baada ya Gomeri kumwachisha Lo Ruhama, alipata mimba na kuzaa mtoto mwagine mwanamume.⁹Ndipo Bwana akasema, "Mwite jina la Lo Ami; kwa kuwa ninyi si watu wangu, wala mimi si Mungu wenu."

¹⁰Hata hivyo idadi ya watu wa Israeli itakuwa kama mchanga wa bahari, ambayo haiwezi kupimwa au kuhesabiwa. Itakuwa pale ambapo waliambiwa, "Ninyi si watu wangu," wataambiwa, "Ninyi ni watu wa Mungu aliye hai."¹¹Watu wa Yuda na watu wa Israeli watakusanyika pamoja. Wao wataweka kiongozi mmoja wao wenyewe, na watatoka kutoka nchi, kwa maana itakuwa siku ya Yezreeli kuu.

2 ¹Waambie ndugu zenu wanaume, ‘Watu wangu!’ na kwa dada zako, ‘umeonyeshwa huruma.’”

- ² Leteni mashtaka dhidi ya mama yenu, leteni mashtaka, kwa kuwa yeze si mke wangu, wala mimi si mumewe. Na auondoe uzinzi wake mbele yake, na matendo yake ya uzinzi kati ya matiti yake.
- ³ Ikiwa sio, nitamvua nguo na kumuonyesha uchi wake kama siku aliyozaliwa. Nami nitamfanya kama jangwa, kama nchi iliyoharibika, nami nitamfanya afe kutokana na kiu.
- ⁴ Sitakuwa na rehema kwa watoto wake, kwa maana wao ni watoto wa ukahaba.
- ⁵ Maana mama yao amekuwa kahaba, na yeze aliye mimba amefanya mambo ya aibu. Alisema, Nitawafuata wapenzi wangu, kwa maana wananiwa mkate wangu na maji, sufu yangu na kitani, mafuta yangu na kinywaji.”
- ⁶ Kwa hiyo nitajenga ua wa kuzuia njia yake kwa miiba. Nitajenga ukuta dhidi yake ili asiweze kupata njia. Yeye atawafuatalia wapenzi wake, lakini yeze hatawafikia.
- ⁷ Yeye atawatafuta, lakini hatawapata. Kisha atasema, “Nitarejea kwa mume wangu wa kwanza, kwa maana ilikuwa ni bora kwangu zamani kuliko sasa.”
- ⁸ Kwa maana hakuja kwamba mimi ndimi niliyempa nafaka, divai mpya na mafuta, na ambaye nilimwongezea fedha na dhahabu, ambazo walizitumia kwa Baali.
- ⁹ Kwa hiyo nitachukua nafaka yake wakati wa mavuno, na divai yangu mpya katika msimu wake. Nitachukua sufu yangu na kitambaa kilichotumiwa kufunika uchi wake.
- ¹⁰ Ndipo nitamvua nguo machoni pa wapenzi wake, wala hakuna mtu atakayemwokoa mkononi mwangu.
- ¹¹ Nitasitisha furaha yake yote- sikukuu zake, mwandamo wa mwezi, sabato zake na sikukuu zake zote zilizowekwa.
- ¹² Nitaharibu mizabibu yake na mtini wake, ambayo alisema, ‘Hii ni mishahara ambayo wapenzi wangu walinipa.’ Nitawafanya kuwa msitu, na wanyama wa shambani watakula.
- ¹³ Nami nitamuadhibu kwa ajili ya Sikukuu ya Baali, alipowafukizia uvumba, akijipamba kwa pete zake na mavazi yake, naye akafuata wapenzi wake, akanisahau.” Hili ndilo tamko la Bwana.
- ¹⁴ Kwa hiyo nitaenda kumshawishi. Nitamleta jangwani na kumwambia kwa huruma.
- ¹⁵ Nami nitamrudishia mizabibu yake, na bonde la Akori kama mlango wa tumaini. Yeye atanijibu huko kama alivyofanya katika siku za ujana wake, kama katika siku ambazo alitoka katika nchi ya Misri.
- ¹⁶ “Itakuwa katika siku hiyo”-hili ndilo tamko la Bwana-“kwamba utaniita, ‘Mume wangu,’ na hutaniita tena mimi, ‘Baali wangu.’
- ¹⁷ Kwa maana nitaondo majina ya Baali kinywani mwake; majina yao hayatakumbukwa tena.”
- ¹⁸ “Siku hiyo nitafanya agano pamoja na wanyama katika mashamba kwa ajili yao, na ndege wa angani, na vitu vya kutambaa chini. Nitaondo upinde, upanga, na vita katika nchi, nami nitakufanya ulale kwa usalama.
- ¹⁹ Nitakuwa mume wako milele. Nitakuwa mume wako katika haki, hukumu, uaminifu wa agano, na huruma.
- ²⁰ Nitakuwa mume wako kwa uaminifu. Nawe utanijua mimi, Bwana.
- ²¹ Na siku ile, nitajibu”-hili ndilo tamko la Bwana. “Nitazijibu mbingu, nao watajibu dunia.
- ²² Dunia itashughulikia nafaka, divai mpya na mafuta, na watajibu Yezreeli.
- ²³ Nitampanda mwenyewe katika nchi kwa ajili yangu, na nitamhurumia Lo Ruhama. Nami nitamwambia Lo Ami, ‘Wewe ni Ami Ata,’ nao wataniambia, ‘Wewe ni Mungu wangu.”

3 ¹Bwana akaniambia, "Nenda tena, mpendedi mwanamke, aliyependwa na mumewe; lakini ni mzinzi. Mpende kama mimi, Bwana, ninavyowapenda watu wa Israeli, ingawa wanaigeukia miungu mingine na kupenda mikate ya zabibu."

²Kwa hiyo nimemnunua mwenyewe kwa vipande kumi na tano vya fedha na homeri na letheki ya shayiri.

³Nilimwambia, "Lazima uishi pamoja nami siku nyingi. Huwezi kuwa kahaba au kuwa na mtu mwingine yeoyote. Kwa njia hiyo hiyo, nitakuwa pamoja nanyi."

⁴Kwa maana wana wa Israeli wataishi kwa siku nyingi bila mfalme, mtu mkuu, dhabihu, nguzo ya mawe, efodi au sanamu za nyumbani.⁵Baadaye watu wa Israeli watarudi na kumtafuta Bwana Mungu wao na Daudi mfalme wao. Na katika siku za mwisho, watakuja wakitetemeka mbele za Bwana na wema wake.

⁴ ¹Sikilizeni neno la Bwana, enyi watu wa Israeli. Bwana ana mashtaka dhidi ya wenyeji wa nchi, kwa sababu hakuna ukweli au uaminifu wa agano, hakuna ujuzi wa Mungu katika nchi.

² Kuna laana, uongo, mauaji, wizi na uzinzi. Watu wamevunja mipaka yote, na damu inakuja baada ya damu.

³ Kwa hiyo nchi inakauka, na kila mtu aliyeishi ndani yake anaangamia; wanyama katika mashamba na ndege angani, hata samaki katika bahari, wanaondolewa.

⁴ Lakini usiruhusu mtu ye yote kuleta mashtaka; msiruhusu mtu ye yote ahukumu mtu mwingine. Kwa maana ninyi ndio makuhani, ninaowashtaki.

⁵Ninyi makuhani mtajikwaa wakati wa mchana; manabii pia watajikwaa pamoja nanyi usiku, nami nitamwangamiza mama yako.

⁶ Watu wangu wanaharibiwa kwa sababu ya ukosefu wa maarifa. Kwa sababu makuhani wamekataa maarifa, nami nitawakataa msiwe makuhani kwangu. Kwa sababu umesahau sheria yangu, ingawa mimi ni Mungu wako, nami pia nitasahau watoto wako.

⁷ Makuhani wengi waliongezeka, zaidi walifanya dhambi dhidi yangu. Walibadilisha heshima zao kwa aibu.

⁸ Wanajilisha dhambi ya watu wangu; wao ni wenye tamaa zaidi ya uovu wao.

⁹ Itakuwa sawa kwa watu kama kwa makuhani: nitawaadhibu wote kwa matendo yao; Nitawalipa kwa matendo yao.

¹⁰ Watakula lakini hawatashiba; watafanya uzinzi lakini hawataongezeka, kwa sababu wamekwenda mbali na Bwana.

¹¹ Wanapenda uasherati, divai, na divai mpya, ambayo imechukua ufahamu wao.

¹² Watu wangu hutaka shauri kwa sanamu zao za mbao, na fimbo zao za kutembelea huwapa unabii. Kwa maana mawazo ya uasherati yamewadanganya, na wamefanya kama makahaba badala ya kuwa waminifu kwa Mungu wao.

¹³ Wanatoa sadaka juu ya milima na kuteketeza uvumba kwenye milima, chini ya mialoni, milibua na miela, kwa sababu kivuli ni kizuri. Basi binti zenu hufanya uasherati, na binti zenu wanazini.

¹⁴ Mimi siwaadhibu binti zako wakati wanachagua kutenda uasherati, wala binti zako wakati wazini. Kwa maana wanaume pia wanajitoa kwa makahaba, na hutoa dhabihu ili waweze kufanya vitendo vyta uasherati na makahaba. Hivyo watu wasiofahamu wataangamizwa.

¹⁵ Ingawa weye, Israeli, umefanya uzinzi, lakini Yuda asiwe na hatia. Ninyi msiende Gilgali; msiende hadi Beth Aveni. Wala msiape, “Aishivyo Bwana.”

¹⁶Kwa maana Israeli amefanya ukaidi, kama ndama mkaidi. Je! Bwana anaweza kuwaleta kwenye malisho kama kondoo mahali penye nafasi?

¹⁷ Efraimu alijunga na sanamu; mwache peke yake.

¹⁸Hata wakati kileo chao kimeondoka wakaendelea kufanya uzinzi; watawala wake hupenda sana aibu yao.

¹⁹Upepo utamfunga kwa mabawa yake; nao wataona aibu kwa sababu ya dhabihu zao.

5 ¹Sikilizeni haya, makuhan! Kuweni makini, nyumba ya Israeli! Sikilizeni, nyumba ya mfalme! Kwa maana hukumu itakuja juu yenu nyote. Mmekuwa mtego huko Mizpa na wavu uliosambazwa juu ya Tabori.²Waasi husimama sana katika mauaji, lakini nitawaadhibu wote.

³ Najua Efraimu, na Israeli hajajificha kwangu. Efraimu, sasa umekuwa kama kahaba; Israeli ni unajisi.

⁴ Matendo yao hayatawaruhusu kumgeukia Mungu, maana mawazo ya uzinzi yako ndani yao, na hawatamjua Bwana.

⁵ Kiburi cha Israeli kinawashuhudia; Kwa hiyo Israeli na Efraimu watajikwaa kwa hatia zao; na Yuda pia wataanguka pamoja nao.

⁶ Watakwendwa pamoja na kondoo zao na ng'ombe zao kumtafuta Bwana, lakini hawatamuona, kwa kuwa amejiondoa kutoka kwao.

⁷ Walikuwa wasio waaminifu kwa Bwana, kwa kuwa wamezaa watoto haramu. Sasa sherehe mpya za mwezi zitawaangamiza na mashamba yao.

⁸ Piga tarumbeta huko Gibe, na tarumbeta huko Rama. Sauti ya kilio cha vita huko Beth Aveni 'Tutakufuata, Benyamini!'

⁹ Efraimu itakuwa ukiwa siku ya adhabu. Miogoni mwa makabila ya Israeli nimetangaza habari itakayotokea.

¹⁰ Viongozi wa Yuda ni kama wale waondoao jiwe la mipaka. Nami nitamwaga ghadhabu yangu juu yao kama maji.

¹¹ Efraimu ameangamizwa; ameangamizwa kwa hukumu, kwa sababu ametembea kwa hiari kufuata sanamu.

¹² Kwa hiyo nitakuwa kama nondo kwa Efraimu, na kama uozo kwa nyumba ya Yuda.

¹³ Efraimu alipoona ugonjwa wake, Yuda akaona jeraha lake; Efraimu akaenda Ashuru; Yuda akatuma wajumbe kwa mfalme mkuu. Lakini hakuweza kuwaponya watu au kuponya jeraha lako.

¹⁴ Kwa hiyo nitakuwa kama simba kwa Efraimu, na kama simba kwa nyumba ya Yuda. Mimi, naam mimi, nitapotea na kwenda mbali; Nitawachukua, na hakutakuwa na mtu wa kuwaokoa.

¹⁵ Nitakwenda na kurudi mahali pangu, mpaka watambue hatia yao na kutafuta uso wangu, hata wakanitafute kwa bidii katika dhiki yao.

6 ¹“Njooni, turudi kwa Bwana. Kwa maana ametuvunja vipande vipande, lakini atatuponya; ametujeruhi, lakini atatufunga majeraha yetu.

² Baada ya siku mbili atatufufua; siku ya tatu atatuinua, na tutaishi mbele yake.

³ Nasi tumjue Bwana; tukaendelee kumjua Bwana. Kuja kwake ni hakika kama asubuhi; atakuja kwetu kama mvua, kama mvua ya vuli ambayo huinyeshea ardhi.”

⁴ Efraimu, nikufanyie nini? Yuda, nikufanyie nini? Uaminifu wako ni kama wingu la asubuhi, kama umande unaoondoka mapema.

⁵ Kwa hiyo nimewavunja vipande vipande kwa vinywa vya manabii, nimewaua kwa maneno ya kinywa changu. Maagizo yako ni kama nuru inayoangaza.

⁶ Kwa maana natamani uaminifu wala si dhabihu, na kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa.

⁷ Kama Adamu, wamevunja agano; hawakuwa waaminifu kwangu.

⁸ Gileadi ni jiji la wahalifu wenye miguu ya damu.

⁹ Kama makundi ya wanyang'anyi wanaomngojea mtu, hivyo makuhani hujiunga pamoja kufanya mauaji kwa njia ya Shekemu; wamefanya uhalifu wa aibu.

¹⁰ Katika nyumba ya Israeli nimeona jambo baya; Uzinzi wa Efraimu uko pale, na Israeli ametiwa unajisi.

¹¹ Kwa maana wewe, Yuda, mavuno yameteuliwa, nitakaporudisha urithi wa watu wangu.

⁷ ¹Wakati wowote ninapotaka kuponya Israeli, dhambi ya Efraimu inafunuliwa, pamoja na matendo maovu ya Samaria, kwa sababu wanafanya udanganyifu; mwizi huingia, na kundi la wanyang'anyi hushambulia mitaani.

² Hawatambui miyoni mwao kwamba ninakumbuka matendo yao mabaya. Sasa matendo yao huwazunguka; yapo mbele ya uso wangu.

³ Kwa sababu ya uovu wao wamemfanya mfalme awe na furaha, na maofisa wao kwa uongo wao.

⁴ Wote ni wazinzi, kama tanuru iliyochomwa na mwokaji, ambaye huacha kuuchochea moto tangu kukanda unga mpaka kuwa chachu.

⁵ Siku ya mfalme wetu, viongozi walijifanya wagonjwa na ukali wa divai. Alinyoosha mkono wake kwa wale waliokuwa wakidhahiki.

⁶ Kwa miyo kama tanuri, wao hupanga mipango yao ya udanganyifu. Hasira zao hulala usiku wote; asubuhi huwaka juu kama moto.

⁷ Wote wamepata moto kama tanuru, na huwaangamiza wale wanaowatawala. Wafalme wao wote wameanguka; hakuna hata mmoja wao ananiita.

⁸ Efraimu anajichanganya mwenyewe kati ya watu. Efraimu ni mkate ambao haujawahi kugeuzwa.

⁹ Wageni wamekula nguvu zake, lakini hajui. Nywele za mvi hunyunyiza juu yake, lakini hajui.

¹⁰ Kiburi cha Israeli kinawashuhudia; hata hivyo, hawajarudi kwa Bwana, Mungu wao, wala hawakumtafuta licha ya hayo yote.

¹¹ Efraimu ni kama njiwa, baradhuli na asiye na busara, humwita kwenda Misri, kisha huruka kwenda Ashuru.

¹² Wakienda, nitasambaza wavu wangu juu yao, nami nitawaangusha kama ndege wa angani. Nitawaadhibu katika kusonga kwao pamoja.

¹³ Ole wao! Kwa maana wamepotea kutoka kwangu. Uharibifu unawajia! Wao wameasi dhidi yangu! Napenda kuwaokoa, lakini waliongea uongo dhidi yangu.

¹⁴ Wala hawakunililia kwa moyo wao wote, lakini wanaomboleza kwenye vitanda vyao. Wanakusanyika kwa ajili ya nafaka na divai mpya, nao wananiasi mimi.

¹⁵ Ingawa niliwfundisha na kuimarisha mikono yao, sasa wanapanga mabaya dhidi yangu.

¹⁶ Wanarudi, lakini hawarudi kwangu, Niliye Juu. Wao ni kama upinde usiotumainika. Maofisa wao wataanguka kwa upanga kwa sababu ya udhalimu wa vinywa. Hii itakuwa ni aibu yao katika nchi ya Misri.

8 ¹“Weka tarumbeta katika midomo yako! Tai anakuja juu ya nyumba ya Bwana kwa sababu watu wamevunja agano langu na waliasi dhidi ya sheria yangu.

² Wananolilia, ‘Mungu wangu, sisi katika Israeli tunakujua.’

³ Lakini Israeli amekataa mema, na adui atamfuata.

⁴ Wameweka wafalme, lakini sio kwa shauri langu. Wamewafanya wakuu, lakini sikuwa na habari. Kwa fedha zao na dhahabu wamejifanya sanamu wenyewe, ili wakatiliwe mbali.”

⁵“Ndama wako amekataliwa, Samaria. Hasira yangu inawaka juu ya watu hawa. Kwa muda gani watakuwa na hatia?

⁶ Kwa maana sanamu hii ilitoka Israeli; fundi aliifanya; si Mungu! Ndama ya Samaria itavunjwa vipande vipande.

⁷ Kwa maana watu hupanda upepo na kuvuna kimbunga. Mbegu zilizosimama hazina vichwa; haitoi unga. Ikiwa itakomaa, wageni watakula.

⁸ Israeli imemezwa; sasa wanalala kati ya mataifa kama kitu kisicho na maana.

⁹ Kwa maana walikwenda Ashuru kama punda wa mwitu pekee. Efraimu ameajiri wapenzi kwa ajili yake mwenyewe.

¹⁰ Hata ingawa wameajiri wapenzi kati ya mataifa, sasa nitawakusanya pamoja. Wao wataanza kupotea kwa sababu ya unyanyasaji wa mfalme wa wakuu.

¹¹ Kwa maana Efraimu ameongeza madhabahu kwa sadaka za dhambi, lakini zimekuwa madhabahu kwa kufanya dhambi.

¹² Niliweza kuandika sheria yangu kwao mara elfu kumi, lakini wangeiona kama kitu cha ajabu kwao.

¹³ Kwa ajili ya dhabihu za sadaka zangu, hutoa nyama na kuila, lakini mimi, Bwana, siwakubali. Sasa nitafikiri juu ya uovu wao na kuadhibu dhambi zao. Watarudi Misri.

¹⁴ Israeli imenisahau mimi, Muumba wake, na amejenga majumba. Yuda imeimarisha miji mingi, lakini nitatuma moto juu ya miji yake; itaharibu ngome zake.

9 ¹Usifurahi, Israeli, kwa furaha kama watu wengine. Kwa maana haukuwa mwaminifu, umemuacha Mungu wako. Unapenda kulipa mshahara kwa kahaba kwenye sakafu zote za nafaka.

2 Lakini sakafu na divai hazitawalisha; divai mpya itampungukia.

3 Hawawezi kuendelea kuishi katika nchi ya Bwana; badala yake, Efraimu atarudi Misri, na siku moja watakula chakula kichafu katika Ashuru.

4 Hawatamtolea Bwana sadaka za divai, wala hawatamfurahisha. Dhabihu zao zitakuwa kwao kama chakula cha matanga wote wanaolila watakuwa wamejisikia. Maana chakula chao kitakuwa chao pekee; hakitaingia nyumbani mwa Bwana.

5 Utafanya nini siku ya sikukuu iliyowekwa rasmi, siku ya sikukuu ya Yahweh?

6 Kwa maana, angalia, wamekimbia uharibifu, Misri itawakusanya, na Nofu itawazika. Maana hazina zao za pesa za fedha zitakuwa nao, na miiba itajaza hema zao.

7 Siku za adhabu zinakuja; siku za kulipiza kisasi zinakuja. Waisraeli wote wajue mambo haya. Nabii ni mpumbavu, na mtu aliyevuviwa ni mwendawazimu, kwa sababu ya uovu wako mkubwa na uadui mkubwa.

8 Nabii ndiye mlinzi wa Mungu wangu juu ya Efraimu. Lakini mtego wa ndege ni juu ya njia zake zote, na uadui umo katika nyumba ya Mungu wake.

9 Wamejiharibu wenyewe kama siku za Gibea. Mungu atawakumbusha uovu wao, naye atawaadhibu dhambi zao.

10 Bwana asema, "Nilipoikuta Israeli, ilikuwa kama kutafuta zabibu jangwani. Kama matunda ya kwanza ya msimu kwenye mtini, nimewaona baba zenu. Lakini wakaenda Baal Peori, nao wakajitoa kwenye sanamu ya aibu. Walikuwa chukizo kama sanamu waliyoipenda.

11 Na kwa ajili ya Efraimu, utukufu wao utatoka kama ndege. Hakutakuwa na kuzaa, hakuna mimba, wala achukuaye mimba.

12 Ingawa wameleta watoto, nitawachukua ili asibaki hata mmoja. Ole wao nikiwaacha!

13 Nimeiona Efraimu, kama vile Tiro, alipandwa katika mlima, lakini Efraimu atatoa watoto wake kwa mtu atakayewaua.

14 Wape, Bwana-utawapa nini? Wape tumbo lenye kuharibu mimba na matiti ambayo hayatoi maziwa.

15 'Kwa sababu ya uovu wao wote huko Gilgali, ndivyo nilipowachukia. Kwa sababu ya matendo yao ya dhambi, nitawafukuza nje ya nyumba yangu. Sitawapenda tena; maofisa wao wote ni waasi.

16 Efraimu ni mgonjwa, na mizizi yao imekauka; hawazai matunda. Hata ikiwa wana watoto, nitawaua watoto wao wapendwa.

17 Mungu wangu atawakataa kwa sababu hawakumtii. Watakuwa watu wa kutangatanga kati ya mataifa.

- 10** ¹Israeli ni mzabibu mzuri ambao huzaa matunda yake; kwa kadiri matunda yake yanavyoongezeka vivyo hivyo anajenga madhabahu nydingi. Kwa kuwa nchi yake ilizalishwa zaidi, aliboresha nguzo zake.
- ² Moyo wao ni udanganyifu; sasa wanapaswa kubeba hatia yao. Bwana ataharibu madhabahu zao; ataharibu nguzo zao.
- ³ Kwa maana watasema, "Hatuna mfalme, kwa maana hatukumcha Bwana. Na mfalme-angeweza kutufanya nini?"
- ⁴ Wanasema maneno tupu na kufanya maagano kwa kuapa uongo. Kwa hivyo haki inakuja kama magugu yenye sumu katika mito ya shamba.
- ⁵ Wakazi wa Samaria wataogopa kwa sababu ya ndama za Beth Aveni. Watu wake waliomboleza juu yao, kama walivyofanya wale makuhani wa sanamu ambao walikuwa wamefurahi juu yao na utukufu wao, lakini hawako tena.
- ⁶ Wao watachukuliwa kwenda Ashuru kama sadaka kwa mfalme mkuu. Efraimu atakuwa na aibu, na Israeli itakuwa na aibu kwa sanamu yake.
- ⁷ Mfalme wa Samaria ataangamizwa, kama chipu cha kuni juu ya uso wa maji.
- ⁸ Sehemu za juu za uovu zitaharibiwa. Hii ndiyo dhambi ya Israeli! Miti na vichaka vitakua juu ya madhabahu zao. Watu wataiambia milima, "Tufunike sisi!" na kwa vilima, "Tuangukieni!"
- ⁹ Ee Israeli, umetenda dhambi tangu siku za Gibea; huko umebakii. Je, vita vitawapata wana wa uovu huko Gibea?
- ¹⁰ Nitakapotaka, nitawaadhibu. Mataifa wataungana pamoja nao na kuwaweka katika vifungo kwa uovu wao mara mbili.
- ¹¹ Efraimu ni ndama mwenye mafunzo ambaye anapenda kupura nafaka, hivyo nitaweka jozi juu ya shingo yake nzuri. Efraimu nitauweka jozi; Yuda ataimea; Yakobo atauvuta pigo kwa nafsi yake.
- ¹² Jifanyieni haki, vuneni matunda ya uaminifu wa agano. Chimbueni ardhi yenu isiyopandwa, kwa maana ni wakati wa kumtafuta Bwana, mpaka atakapokuja na kuinua haki juu yenu.
- ¹³ Mmelima uovu; mmevuna udhalimu. Mmekula matunda ya udanganyifu kwa sababu uliamini katika mipango yako na katika askari wako wengi.
- ¹⁴ Kwa hiyo mlipuko wa vita utafufuka katika ya watu wako, na miji yako yote yenye ngome itaharibiwa. Itakuwa kama Shalmani aliharibu Beth Arbeli siku ya vita, wakati mama alivunjika vipande vipande na watoto wake.
- ¹⁵ Kwa hiyo itakuwa kwako, Betheli, kwa sababu ya uovu wako mkubwa. Wakati wa mchana mfalme wa Israeli atakatwa kabisa.

11 ¹“Wakati Israeli alikuwa kijana nilimpenda, na nikamwita mtoto wangu kutoka Misri.

- ² Kwa kadiri waliyoitwa, ndivyo walivyoondoka kwangu. Wakawafanya dhabihu Baali, wakatafuta uvumba kwa sanamu.
- ³ Lakini mimi ndiye niliyemfundisha Efraimu kutembea. Ndiye niliyewainua kwa silaha zao, lakini hawakujuu kwamba niliwajali.
- ⁴ Niliwaongoza kwa kamba za ubinadamu, na mafungo ya upendo. Mimi nilikuwa kama mtu aliyepunguza jozi juu ya taya zao, na nikainama na kuwalisha.
- ⁵ Je, hawatarudi nchi ya Misri? Je, Ashuru haitatawala juu yao kwa sababu wanakataa kurudi kwangu?
- ⁶ Upanga utaanguka juu ya miji yao na kuharibu makomeo ya milango yao; itawaangamiza kwa sababu ya mipango yao wenyewe.
- ⁷ Watu wangu wameamua kuniacha. Ingawa wanaita kwa Aliye Juu, hakuna mtu atawasaidia.
- ⁸ Ninawezaje kukuacha, Efraimu? Ninawezaje kukupeleka, Israeli? Ninawezaje kukufanya kama Adma? Ninawezaje kukufanya kama Seboimu? Moyo wangu umebadilika ndani yangu; huruma zangu zote zimeongezeka.
- ⁹ Sitafanya hasira yangu kali; Mimi sitawaangamiza Efraimu tena. Kwa maana mimi ni Mungu, wala si mtu; Mimi ni Mtakatifu kati yenu, nami sitakuja katika ghadhabu.
- ¹⁰ Watanifuata, Bwana. Nitanguruma kama simba. Nami nitaomboleza, na watu watakuja wakitetemeka kutoka magharibi.
- ¹¹ Watakuja wakitetemeka kama ndege kutoka Misri, kama njiwa kutoka nchi ya Ashuru. Nitawafanya wapate kuishi katika nyumba zao.” Hii ndiyo tamko la Bwana.
- ¹² Efraimu ananizunguka kwa maneno ya uongo, na nyumba ya Israeli kwa udanganyifu. Lakini Yuda bado anaendelea nami, Mungu, na ni mwaminifu kwangu, Mtakatifu.

12 ¹Efraimu hujilisha upopo na kufuata upopo wa mashariki. Yeye daima huzidisha uongo na unyanyasaji. Wanafanya agano na Ashuru na huchukua mafuta ya Misri.

² Bwana pia ana mashtaka dhidi ya Yuda na ataadhibu Yakobo kwa yale aliyoyatenda; atamlipa kwa matendo yake.

³ Katika tumbo Yakobo akamshika ndugu yake kisigino, na katika ubinadamu wake alijitahidi kwa Mungu.

⁴ Alishindana na malaika akashinda. Alilia na kuomba kwa neema yake. Alikutana na Mungu huko Betheli; huko Mungu aliongea naye.

⁵ Huyu ndiye Bwana, Mungu wa majeshi; “Yahweh” ndilo jina lake.

⁶ Basi tembea na mungu wako. Shika uaminifu na uhuru wa agano, na umsubiri Mungu wako daima.

⁷ Wafanyabiashara wana mizani ya uongo mikononi mwao; wanapenda kudanganya.

⁸ Efraimu akasema, “Kwa hakika mimi ni tajiri sana; Nimepata utajiri kwa nafsi yangu. Katika kazi yangu yote hawataona uovu wowote ndani yangu, chochote ambacho kitakuwa dhambi.”

⁹ Mimi ndimi Bwana, Mungu wako, tangu ulipotoka nchi ya Misri. Nitakufanya uishi tena katika hema, kama siku za karamu iliyowekwa.

¹⁰ Niliwaambia manabii, na nimewapa maono mengi kwa ajili yenu. Kwa mkono wa manabii nilitoa mifano.

¹¹ Ikiwa kuna uovu huko Gileadi, hakika watu hawafai. Gilgali wanachinja ng'ombe; madhabahu zao zitakuwa kama miundo ya jiwe katika miamba ya mashamba.

¹² Yakobo akakimbia mpaka nchi ya Aramu; Israeli alifanya kazi ili kupata mke; naye akachunga kundi la kondoo ili kupata mke.

¹³ Bwana akawaleta Israeli kutoka Misri kwa kutumia nabii, naye akawatunza kwa nabii.

¹⁴ Efraimu amemkasirisha sana Bwana. Basi Bwana wake ataachia damu yake, naye atamrudishia aibu yake.

13 ¹Efraimu alipozungumza, kulikuwa na tetemeko. Alijikuza katika Israeli, lakini akawa na hatia kwa sababu ya ibada ya Baali, naye akafa.

- ² Sasa wanafanya dhambi zaidi na zaidi. Wanatengeneza sanamu za chuma kutoka kwenye fedha zao, sanamu kwa kadiri ya ufanisi wao, zote ni kazi ya mafundi. Watu wanasema juu yao, ‘Watu hawa watoao dhabihu na kumbusu ndama.’
- ³ Kwa hiyo watakuwa kama mawingu ya asubuhi, kama umande unaoondoka mapema, kama makapi yanayotokana na upepo kutoka kwenye sakafu, na kama moshi utokao kwenye bomba.
- ⁴ Lakini mimi ndimi Bwana, Mungu wako, tangu nchi ya Misri. Hutamjua Mungu mwingine bali mimi; wala zaidi yangu, hakuna mkombozi mwingine.
- ⁵ Nilikujua jangwani, katika nchi yenye kame.
- ⁶ Wakati ulipokuwa na malisho, ulishiba; na wakati uliposhiba, moyo wako ukainuliwa. Kwa sababu hiyo umenisahau.
- ⁷ Nitakuwa kama simba; kama chui nitaangalia kando ya njia.
- ⁸ Nitawaangamiza kama dubu aliyenyang'anywa watoto wake. Nami nitararua vifua vyao, na huko nitawaangamiza kama simba, kama vile mnyama wa mwitu atakayerarua vipande vipande.
- ⁹ Nitawaangamiza, Israeli; nani atakayekusaidia?
- ¹⁰ Mfalme wako yuko wapi, ili akuokoe katika miji yako yote? Wako wapi wakuu, ambao kwao umeniambia hivi, ‘Nipe mfalme na wakuu?’
- ¹¹ Nimekupa mfalme kwa hasira yangu, nikamchukua kwa ghadhabu yangu.
- ¹² Uovu wa Efraimu umehifadhiwa; hatia yake imehifadhiwa.
- ¹³ Atakuwa na uchungu wa kujifungua, lakini ni mwana mjinga, kwa maana wakati wa kuzaliwa, hatatoka tumboni.
- ¹⁴ Je, nitawaokoa na mkono wa kaburi? Je, nitawaokoa na kifo? Ewe Mauti yako wapi mapigo yako? Ewe kaburi kuko wapi kuharibu kwako? Huruma itafichwa na macho yangu.
- ¹⁵ Ingawa Efraimu anafanikiwa kati ya ndugu zake, upepo wa mashariki utakuja; upepo wa Bwana utapiga kutoka jangwani. Kijito cha maji cha Efraimu kitakauka, na kisima chake hakitakuwa na maji. Adui yake atapora ghala lake la kila kitu cha thamani.
- ¹⁶ Samaria itakuwa na hatia, kwa sababu amemuasi dhidi ya Mungu wake. Wataanguka kwa upanga; watoto wao wadogo watavunjwa, na wanawake wao wajawazito watatambuliwa wazi.

14 ¹Israeli, rudi kwa Bwana, Mungu wako, kwa kuwa umeanguka kwa sababu ya uovu wako.

- ² Chukueni maneno pamoja nanyi na mrudieni Yahweh. Mwambieni, "Ondoa uovu wetu wote, uyakubali mema, ili tuweze kukupa matunda ya midomo yetu.
- ³ Ashuru haitatuokoa; hatutapanda farasi kwenda vitani. Hatuwezi tena kuiambia kazi ya mikono yetu, 'ninyi ni miungu yetu,' kwa maana kwako mtu asiye na baba hupata huruma."
- ⁴ 'Nitawaponya kugeuka kwao; Nami nitawapenda kwa moyo, kwa maana hasira yangu itaondoka kwake.
- ⁵ Nitakuwa kama umande kwa Israeli; atachanua kama maua na kuchukua mizizi kama mwerezi nchini Lebanoni.
- ⁶ Matawi yake yataenaea; Uzuri wake utakuwa kama mizeituni, na harufu yake kama mierezi ya Lebanoni.
- ⁷ Watu wanaishi katika kivuli chake watarejea; watafufuliwa kama nafaka na maua kama mizabibu. Utukufu wake utakuwa kama divai ya Lebanoni.
- ⁸ Efraimu, nifanye nini tena na sanamu? Mimi nitamjibu na kumtunza. Mimi ni kama mberoshi majani yake ni ya kijani daima; kutoka kwangu huja matunda yako."
- ⁹ Nani mwenye busara ili aeewe mambo haya? Nani anaewela mambo haya ili ayatambue? Kwa kuwa njia za Bwana ni sawa, na wenyе haki watatembea ndani yao, lakini waasi wataanguka ndani yake.

Joeli

1 ¹Neno la Bwana lililomjia Yoeli mwana wa Pethueli.

- ² Sikieni haya, ninyi wazee, tegeni masikio, ninyi wenyeji wote wa nchi. Je! Jambo kama hili limetokea katika siku zenu, au hata katika siku za baba zenu?
- ³ Waambieni watoto habari hii, na watoto wenu wawaambie watoto wao, na watoto kuwaambia wao kizazi kingine.
- ⁴ Yale yaliyosazwa na tunutu yameliwa na nzige wakubwa; yale yaliyosazwa na nzige, panzi wameyala; na yaliyosazwa na panzi yameliwa na madumadu
- ⁵ Amkeni, enyi walevi, lieni! Omboleza, ninyi nyote mnywao divai, kwa sababu divai nzuri imekatwa kutoka kwenu.
- ⁶ Kwa maana taifa limekuja juu ya nchi yangu, lenye nguvu, lisilo na hesabu; Meno yake ni meno ya simba, Na ng'ambo za simba mkali.
- ⁷ Ameharibu mzabibu wangu, ameharibu mtini wangu; Ameivua na kuitupa mbali; matawi yake yamefanywa kuwa meupe.
- ⁸ Omboleza kama bikira aliyevaa magunia kwa kifo cha mumewe mdogo.
- ⁹ Sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji zimekatiliwa mbali na nyumba ya Bwana. Makuhani, watumishi wa Bwana, huomboleza.
- ¹⁰ Shamba limeharibika, na nchi inaomboleza; Kwa maana nafaka imeharibika, divai mpya imekauka, na mafuta yamepungua.
- ¹¹ Oneni aibu, enyi wakulima, pigeni yowe, enyi watanza mzabibu, kwa ajili ya ngano na shayiri. Kwa sababu mavuno ya shambani yameharibika.
- ¹² Mzabibu umekauka na mitini umenyauka; miti ya mkomamanga, pia mitende, na miti ya epo - miti yote ya shambani imenyauka. Hakika furaha imekauka kwa kwa wanadamu.
- ¹³ Jifungeni viuno, mkaomboleze, enyi makuhani! Pigeni yowe, enyi watumishi wa madhabahu. Njoni, mlale usiku wote mlale katika magunia, enyi watumishi wa Mungu wangu. Maana sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji zimezuiliwa nyumbani mwa Mungu wenu.
- ¹⁴ Takaseni saumu, iteni kusanyiko takatifu. Wakusanyeni wazee na wenyeji wote wa nchi wafike nyumbani kwa Bwana Mungu wenu, mkamlilie Bwana.
- ¹⁵ Ole kwa siku Kwa maana siku ya Bwana imekaribia. Nayo itakuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenyezi.
- ¹⁶ Je, chakula hakikukatiliwa mbali mbele ya macho yetu, na furaha na kicheko kutoka nyumbani mwa Mungu wetu?
- ¹⁷ Mbegu zinaoza chini ya udongo wake, ghalaa zimekuwa ukiwa, na mabanda yamevunjika, kwa maana nafaka imekauka.
- ¹⁸ Jinsi wanyama wanavyougu! Makundi ya Ng'ombe wanateseka kwa sababu hawana malisho. Pia, makundi ya kondoo yanateseka.

¹⁹ Bwana, nakulilia wewe. Kwa maana moto umekula malisho ya jangwani, na moto umeteketeza miti yote ya mashamba.

²⁰ Hata wanyama wa kondeni wanakulilia, kwa maana miti ya maji imekauka, na moto umeteketeza malisho ya jangwani.

- ² ¹Piga tarumbeta katika Sayuni, na piga kelele juu ya mlima wangu mtakatifu! Wakazi wote wa nchi watetemeke kwa hofu; maana siku ya Bwana inakuja; Hakika iko karibu.
- ² Ni siku ya giza na weusi, siku ya mawingu na giza nene. Kama asubuhi inayoenea kwenye milima, jeshi kubwa na la nguvu linakaribia. Hakujawahi kuwako jeshi kama hilo, na hakutakuwa tena, hata baada ya vizazi vingi.
- ³ Moto unakula mbele yako, na nyuma yao miali ya moto inawaka. Nayo nchi hiyo ni kama bustani ya Edeni mbele yao, lakini nyuma yao kuna jangwa tupu Hakika hakuna chochote kitakachowaepuka
- ⁴ Kuonekana kwao ni kama kuonekana kwa farasi; Na kama farasi wepesi, ndivyo wanavyokimbiaa.
- ⁵ Kwa kelele kama magari ya vita huruka juu ya vilele vya milima, Kama sauti ya mwali wa moto utekekezao mabua makavu, Kama jeshi la nguvu lililo tayari kwa vita.
- ⁶ Mbele yao watu wanahangaika katika uchungu na nyuso zao zimegeuka kua nyeupe kwa hofu.
- ⁷ Wanakimbia kama wapiganaji wenyewe nguvu; wanapanda kuta kama askari; wanasonga, kila mmoja kwa hatua, na hawavunji safu zao.
- ⁸ Wala hakuna mmoja anayemsukuma mwengine kando; wanasonga, kila mmoja katika safu yake; hujifanyizia njia kwa nguvu kati ya silaha wala hawaachi kuifuata njia yao.
- ⁹ Wanakimbilia jiji, wanakimbia kwenye ukuta, wanapanda ndani ya nyumba, na hupita kupitia madirisha kama wezi.
- ¹⁰ Nchi hutikisika mbele yao, mbingu hutetemeka, jua na mwezi hutiwa giza, na nyota zinaacha kuangaza.
- ¹¹ Bwana huinua sauti yake mbele ya jeshi lake; maana wapiganaji wake ni wengi sana; kwa maana wao ni wenyewe nguvu, wale wanaofanya amri zake. Kwa maana siku ya Bwana ni kubwa na ya kutisha sana. Nani anayeweza kuiistahimili?
- ¹²“Lakini hata sasa,” asema Bwana, “Nirudieni mimi kwa miyo yenu yote, na kwa kufunga, na kwa kulia, na kwa kuomboleza.”
- ¹³ Basi rarueni miyo yenu, wala si mavazi yenu, Mruienina Mungu wenu. Kwa maana ni mwenye neema, amejaahuruma, si mwepesi wa hasira, ni mwengine wa rehemaa; na Yeye hughairi kufanya ubaya.
- ¹⁴ Nani anajuuaye kwamba atageuka na kughairi, na kuacha baraka nyuma yake, sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji kwa Bwana, Mungu wenu?
- ¹⁵ Pigeni tarumbeta katika Sayuni, Tkaseni saumu, iteni kusanyiko takatifu.
- ¹⁶ Kusanyeni watu, litakaseni kusanyiko, Kusanyeni wazee, kusanyeni watoto na wanyonyao; Bwana arusi na atoke chumbani mwake, na bibi arusi katika hema yake.
- ¹⁷ Basi makuhani, watumishi wa Bwana, na waliae kati ya patakatifu na madhabahu; na waseme “uwaachilie watu wako, Ee Bwana, wala usiutoe urithi wako upate aibu, ili mataifa watawale juu yao. Kwa nini waseme kusema kati ya mataifa, “Yuko wapi Mungu wao?” Ndipo Bwana atakuwa na wivu kwa ajili yanchi yake, na kuwahurumia watu wake.
- ¹⁸ Ndipo Bwana atakuwa na wivu kwa ajili ya nchi yake, na kuwahurumia watu wake.
- ¹⁹Bwana atajibu na kuwaambia watu wake, Tazamani, nitawaleta nafaka, divai, na mafuta, nanyi mtashimba kwa vitu hivyo; ala sitawafanya kuwa aibu kati ya mataifa.
- ²⁰ Lakini jeshi lilotoka kazkazini nitaliondolea mbali nanyi nami nitalifukuza mpaka nchi ya ukame na ukiwa, uso wake ukielekea bahari ya mashariki, na mgongo wake kuelekea bahari ya magharibi; Uvundo wake utapanda juu, na harufu yake mbaya itapanda kwa sababu amefanya mambo ya kuchukiza sana.
- ²¹ Ee nchi, usiogope, shangilieni na kufurahi, kwa kuwa Bwana amefanya mambo makuu.
- ²² Msiogope enyi wanyama wa porini, kwa kuwa malisho yajangwani yanachipukana mti unazaa matunda yake, na mMtini na mzabibu hutoa nguvu zake.
- ²³ Furahini basi, enyi watu wa Sayuni, mkamfurahie Bwana, Mungu wenu. Kwa maana amewapa ninyi mvua ya masika kwa uaminifu, naye atawanyeshea mvu, mvua ya masika, na mvua ya vuli katika mwezi wa kwanza.
- ²⁴ Sakafu za kupepetea zitajaa ngano, na mashinikizo yatafurika kwa divai mpya na mafuta.
- ²⁵ “Nimi nitawarudishia hiyo miaka iliyoliwa na nzige, Parare, na madumadu, na tunutu, - jeshi langu kubwa nililotuma kati yenu.
- ²⁶ Mtakula chakula tele na kushiba, na kulitkuza jina la Bwana, Mungu wenu, aliywatendea mambo ya ajabu; na watu wangu hawataaibishwa kamwe.
- ²⁷ Nanyi mtajua ya kwamba mimi niko kati ya Israeli, na kwamba mimi ni Bwana, Mungu wenu, wala hakuna mwengine. Watu wangu hawataaibishwa kamwe.

- ²⁸ Hata itakuwa, baada ya hayo, ya kwamba nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili, na wana wenu na binti zenu watatabiri. Wazee wenu wataota ndoto, na vijana wenu wataona maono.
- ²⁹ Tena juu ya watumishi wangu na wajakazi wangu nitamimina Roho yangu siku zile.
- ³⁰ Nami nitaonyesha maajabu mbinguni na duniani; damu, moto na nguzo za moshi.
- ³¹ Jua litageuzwa kuwa giza na mwezi kuwa damu, kabla haijaja ile siku ya Bwana iliyo kuu na ya kutisha.
- ³² Na itakuwa kwamba kila mtu anayeliitia jina la Bwana ataokolewa. Kwa maana juu ya Mlima Sayuni na Yerusalem kutakuwapo wokovu, kama Bwana alivyosema; Miiongoni mwa mabaki ambao Bwana atawaita.

3 ¹Tazama, katika siku hizo na wakati huo, nitakapowarudisha mateka wa Yuda na Yerusalem,

² Nami nitakusanya mataifa yote, na kuwaleta mpaka bonde la Yehoshafati. Nami nitawahukumu huko, kwa sababu ya watu wangu, na urithi wangu Israeli, ambao wamewatawanya kati ya mataifa, na kwa sababu wamegawanya nchi yangu.

³ Wamewapigia kura watu wangu, wametoa mtoto wa kiume kama malipo ya kahaba, na kumuza msichana kwa divai ili wapate kunywa.

⁴Hakika, mna nini nami, enyi Tiro, Sidoni na mikoa yote ya Wafilisti? Je! Mtanirudishia malipo? Hata kama mtanilipa, mara moja nitawarudishia malipo yenu juu ya vichwa vyenu wenyewe.⁵Kwa maana mmechukua fedha yangu na dhahabu yangu, nanyi mkavichukua hazina zangu za thamani na kuzileta katika hekalu zenu.

⁶Mmewauza watu wa Yuda na wenyenji wa Yerusalem kwa Wayunani, ili kuwaondoa mbali na maeneo yao.

⁷Tazama, nitawaamsha, watoke mahali ambako mliwauza, na nitawarudishia malipo juu ya vichwa vyenu wenyewe.⁸Nitawauza wana wenu na binti zenu, kwa mkono wa watu wa Yuda. Wao watawauza Sheba, kwa taifa mbali. Kwa maana Bwana amesema.

⁹ Tangazeni haya kati ya mataifa, 'Jitayarisheni wenyewe kwa ajili ya vita, waamsheni mashujaa, waacheni wakaribie, mashujaa wote wa vita wapande juu.

¹⁰ Yafueni majembe yenu kuwa panga na visu vyenu vya kuchongea kuwa mikuki. Basi wadhaifu waseme, 'Nina nguvu.'

¹¹ Haraka na mje, mataifa yote ya karibu, jikusanyeni pamoja huko. Ee Bwana, washushe mashujaa wako.

¹² Naam, mataifa yajihimize yenyeve kuja hadi bonde la Yehoshafati. Kwa maana nitaketi huko kuhukumu mataifa yote ya jirani.

¹³ Wekamundu, kwa maana mavuno yameiva. Njoo, mponde zabibu, kwa ajiri shinikizo limejaa. Mashinikizo yanafurika, kwa sababu uovu wao ni mkubwa sana.

¹⁴ Umati wa watu, makutano katika bonde la uamuzi! Kwa maana siku ya Bwana i karibu katika bonde la hukumu.

¹⁵ Jua na mwezi vitatiwa giza, nyota zitapunguza mwanga wake.

¹⁶ Bwana naye ataunguruma kutoka Sayuni, na atatoa sauti yake toka Yerusalem. Mbingu na nchi zitatikisika; Bali BWANA atakuwa kimbilio la watu wake, na ngome ya wana wa Israeli.

¹⁷ Nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana, Mungu wenu, ninayekaa katika Sayuni, mlima wangu mtakatifu. Ndipo Yerusalem utakuwa mtakatifu, na hakuna mgeni atakayepita tena ndani yake kamwe.

¹⁸ Na itakuwa Katika siku hiyo ya kwamba milima itadondosha divai mpya, vilima vitatiririka maziwa, na vijito vya Yuda vitafurika maji, na chemchemi itatoka katika nyumba ya BWANA na kumwagilia maji bonde la Shitim.

¹⁹ Misri itakuwa ukiwa, na Edomu itakuwa jangwa tupu, kwa sababu ya udhalimu juu ya watu wa Yuda, kwa sababu wamemwaga damu isiyo na hatia katika nchi yao.

²⁰ Bali Yuda atakaa milele, na Yerusalem tangu kizazi hata kizazi.

²¹ Maana nitawaondolea hatia ya umwagaji wa damu, ambao sikuwaondolea kuwa na hatia; kwa maana Bwana anakaa katika Sayuni.

Amosi

1 ¹Haya ni mambo yanayoihusu Israeli ambayo Amosi, mmoja wa wachungaji katika Tekoa, aliyapokea katika ufunuo. Alipokea haya mambo katika siku za Uzia mfalme wa Yuda, na pia katika siku za Yeroboamu mwana wa Yoashi mfalme wa Israeli, miaka miwili kabla ya tetemeko la aridhi.

²Alisema, "Yahwe atanguruma kutoka Sayuni; atainua sauti yake kutoka Yerusalem. Malisho ya wachungaji yanaomboleza; Na kilele cha Karmeli kitanyauka.

³Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: "Kwa makosa matatu ya Dameski, naam, kwa manne, sitaizuia adhabu yake isimpate; kwa sababu wameipura Gileadi kwa vyombo vya chuma.

⁴ Lakini nitapeleka moto kwenye nyumba ya Hazaeli, utakaoteketeza majumba ya Ben-Hadadi.

⁵ Nitalivunja komeo la Dameski na kuwakatilia mbali wakaaji katika bonde la Aveni, na pia yule ashikaye fimbo ya kifalme katika Beth-Edeni. Na watu wa shamu watakwenda utumwani hata Kiri," asema Yahwe.

⁶Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: “Kwa makosa matatu za Gaza, hata manne, sitaizuia adhabu yake isimpate, kwa sababu waliwachukua mateka watu wote, kuwaweka juu ya mkono wa Edomu.

⁷ Lakini nitatuma moto kwenye kuta za Gaza, na kuziteketeza majumba yake zake.

⁸ Nami nitamkatilia mbali ya mwenyeji katika Ashdodi na mtu ashikaye fimbo ya kifalme kutoka Ashkeloni. Nitaugeuza mkono wangu dhidi ya Ekroni, na mabaki ya Wafilisti wataangamia,” asema Bwana Yahwe.

⁹Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: “Kwa makosa matatu za Tiro, hata kwa manne, sitaizuia adhabu yake isimpate, kwa sababu waliwapeleke watu wote kwa Edomu, na wamevunja agano lao la undugu.

¹⁰ Nitapeleka moto kwenye kuta za Tiro, nao utaziteketeza ngome zake.”

¹¹Hivi ndivyo Yahwe asemavyo, “Kwa makosa matatu za Edomu, hata kwa manne, sitaizuia adhabu yake isimpate, kwa sababu alimfuatilia ndugu yake kwa upanga na kutupilia mbali huruma zote. Hasira yake ikaendelea kuwa kali, na ghadhabu yake ikabaki milele.

¹² Nitapeleka moto juu ya Temani, na utaziteketeza nyumba za kifalme za Bozra.”

¹³Hivi ndivyo Yahwe asemavyo, “Kwa makosa matatu za watu wa Amoni, hata kwa manne, sitaizuia adhabu yake, kwa sababu wamewapasua wanawake wa Gileadi wenyewe mimba, ili waweze kupanua mipaka yao.

¹⁴ Nitawasha moto katika kuta za Raba, nao utaziteketeza nyumba za kifalme, pamoja na kupiga kelele katika siku ya vita, pamoja na dhoruba katika siku ya kimbunga.

¹⁵ Mfalme wao ataenda utumwani, yeye na maafisa wake pamoja,” asema Yahwe.

² ¹Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: “Kwa makosa matatu za Moabu, hata kwa manne, sitaizuia adhabu yake isimpate, kwa sababu amechoma moto mifupa ya mfalme wa Edomu hadi kuwa chokaa.

² Nitatuma moto juu ya Moabu, na utaangamiza majumba ya Keriothi. Moabu atakufa katika ghasia, pamoja na kelele na sauti ya tarumbeta.

³ Nami nitamkatilia mbali mwamuzi kati yake, na nitawaua wakuu wake wote pamoja na yeye,” asema Yahwe.

⁴Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: “Kwa makosa matatu za Yuda, hata kwa manne, sitaizuia adhabu yake isimpate, kwa sababu wameikataa sheria ya Yahwe na hawakuzishika amri zake. Uongo wao umewapotosha, ambao baba zao pia waliufuata.

⁵ Nitatuma moto juu ya Yuda, na utaimeza majumba ya Yerusalem.”

⁶Hivi ndivyo Yahwe asemavyo: “Kwa makosa matatu za Israeli, hata kwa manne, sitaizuia adhabu yake isimpate, kwa sababu wamewauza wasio na hatia kwa fedha na maskini kwa jozi moja ya viatu.

⁷ Nao hupeperusha mavumbi ya nchi yaliyo kichwani mwa maskini, na kuipotosha njia ya wanyenyekevu. Mtu na baba yake wanalala na msichana mmoja na hivyo kulitia unajisi jina langu takatifu.

⁸ Nao hulala chini karibu na kila madhabahu kwenye nguo zilizowekwa dhamana, na katika nyumba ya Mungu wao hunywa divai ya wale ambao walitozwa faini.

⁹ Bado nalimwangamiza Mwamori mbele yao, ambaye urefu wake ulikuwa kama urefu wa mierezi; alikuwa na nguvu kama mialoni. Kisha nikaharibu matunda yake juu na mizizi yake chini.

¹⁰ Pia, niliwapandisha kutoka nchi ya Misri na kuwaongoza miaka arobaini nyikani ili mmiliki nchi ya Wamori.

¹¹ Nimewainua manabii kutoka mionganoni mwa watoto wenu wawe Wanadhiri kutoka vijana wenu. Je sio hivyo, watu wa Israeli? -Hivi ndivyo Yahwe asemavyo.

¹² Lakini mmewashawishi Wanadhiri kunywa mvinyo na kuwaamuru manabii wasifanye unabii.

¹³ Tazama, nitawakanyaga kama mkokoteni uliojaa miganda inayoweza kumkanyaga mtu.

¹⁴ Mtu akimbiaye hatapata kimbilio; mwenye nguvu hataongeza nguvu zake mwenyewe; wala shujaa kujiokoa mwenyewe.

¹⁵ Apindaye upinde hatasimama; mkimbajji sana hatakimbia; mwendesha farasi hatajiokoa mwenyewe.

¹⁶ Hata wapiganaji shujaa watakimbia uchi katika siku hiyo -hivi ndivyo Yahwe asemavyo.”

3 ¹Sikieni neno la Yahwe aliloongea juu yenu, enyi wana wa Israeli, juu ya familia nzima ambayo niliwatoa kutoka nchi ya Misri, nikisema,

² “Nimewachagua ninyi tu kutoka familia zote za dunia. Kwa hiyo nitawaadhibu kwa dhambi zenu zote.”

³ Je wawili wanaweza kutembea pamoja isipokuwa wamekubaliana?

⁴ Je, simba huunguruma msituni wakati hakuna mawindo? Je, mwana simba ataunguruma kutoka pangoni mwake kama hajakamata kitu?

⁵ Je, ndege ataanguka kwenye mtego ardhini wakati hakuna chambo kimewekwa kwa ajili yake? Je, mtego utafyatuka juu ardhini wakati hakuna kitu cha kukamata?

⁶ Je, tarumbeta itapigwa mjini na watu wasitetemeke? Je, janga laweza kuja mjini bila kuletwa na Yahwe?

⁷ Hakika Bwana Yahwe hatafanya kitu isipokuwa awafunulie mpango watumishi wake manabii.

⁸ Simba ameshaunguruma! Nani hataogopa? Bwana Yahwe amekwisha ongea; nani asiyeweza kutabiri?

⁹ Tangazeni hii katika majumba ya Ashidodi, na katika majumba ya nchi ya Misri; mkaseme, “Kusanyikeni juu ya milima ya Samaria; tazama machafuko makubwa kati yake, na waliokandamizwa ndani yake.

¹⁰ Kwa kuwa hawajui jinsi ya kufanya haki -asema Yahwe - hao wawekao akiba ya jeuri na unyang'anyi katika majumba yao.”

¹¹Kwa hiyo, hivi ndivyo Yahwe asemavyo, “Adui ataizunguka nchi pande zote. Ataziondoa nguvu zako kutoka kwako, na majumba yako yatatekwa nyara.”

¹²Hivi ndivyo Yahwe asemavyo,” Kama mchungaji aokoavyo katika kinywa cha simba miguu miwili tu au kipande cha sikio, ndivyo wana wa Israeli watakavyookolewa wale waishio katika Samaria, penye pembe ya kitanda. Kwenye ukingo wa kochi.”

¹³Sikieni na kushuhudia juu ya nyumba ya Yakobo -hivi ndivyo Yahwe asemavyo, Mungu wa majeshi,

¹⁴ “Kwa kuwa katika siku ambayo nimeadhibu dhambi za Israeli, pia nitaziadhibu madhabahu za Betheli. Pembe za madhabahu zitakatwa na kuanguka chini.

¹⁵ Nitaiharibu nyumba ya wakati baridi pamoja na nyumba ya wakati wa hari. Nyumba za pembe zitaangamia, na nyumba kubwa zitakuwa na mwisho,” - hivi ndivyo Yahwe asemavyo.

4 ¹Lisikilizeni neno hili, ninyi ng'ombe wa Bashani, ninyi mliomo katika mlima wa Samaria, ninyi mnaowakandamiza maskini, ninyi mnaowaponda wahitaji, ninyi mnaowaambia waume zenu, "Leteni divai tunywe."

- ² Bwana Yahwe ameapa kwa utakatifu wake, "Tazama, siku zitakuja kwenu atakapowaondoa kwa ndoana, na wazao wenu kwa ndoana.
- ³ Mtatoka kupitia mahali palipo bomolewa kwenye kuta za mji, kila mwanamke moja kwa moja mbele yake, nanyi mtatupwa katika Harmoni" -hivi ndivyo asemavyo Yahwe.
- ⁴ "Nendeni Betheli na mtende uovu, hata Gilgali mkaongeza dhambi, leteni dhabihu zenu kila asubuhi, na zaka zenu kila baada ya siku tatu.
- ⁵ Toeni dhabihu za shukurani ya kitu kilichotiwa chachue; mkatangaze sadaka mtoazo kwa hiari; na kuzihubiri habari zake kwa kuwa hii ndiyo iwapendezayo, ninyi watu wa Israeli -hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe.
- ⁶ Niliwapeni usafi wa meno katika miji yenu yote, na kupungukiwa na mkate katika sehemu zenu zote. Lakini hamkunirudia mimi -hivi ndivyo Yahwe asemavyo.
- ⁷ Pia nikaizua mvua ilipokuwa imebaki miezi mitatu kabla ya mavuno. Nikaifanya inyeshe juu ya mji mmoja na kuifanya isinyeshe katika mji mwengine. Kipande kimoja cha nchi ilinyesha, lakini kipande kingine cha nchi ambapo haikunyesha palikuwa pakavu.
- ⁸ Basi miji miwili mitatu ikatangatanga kwenda kwenda mji mwengine ili kunywa maji, lakini hawakutosheka. Bado hamkunirudia mimi -asema Yahwe.
- ⁹ Nimewapiga kwa maradhi yanayosababisha kuvu. Wingi wa bustani na mashamba yenu ya mizabibu, na mitini yenu, na mizaituni yenu, na nzige iliwala. Bado hamkunirudia mimi, hivi ndivyo Yahwe asemavyo.
- ¹⁰ Nami nalituma kati yenu tauni kama tauni ya Misri. Nimewauua vijana wenu kwa upanga, farasi wenu nimewachukulia mbali; nami nimeupandisha uvundo wa kambi zenu nakuiingiza katika mianzi y pua zenu. Bado hamkunirudia mimi -hivi ndivyo asemavyo Yahwe.
- ¹¹ Naliwaangamiza baadhi yenu, kama wakati Mungu alipoangamiza Sodoma na Gomora. Mlikuwa kama kijinga kilichonyakuliwa kutoka kwenye moto. Bado hamkunirudia mimi- asema Yahwe.
- ¹² Kwa hiyo nitafanya jambo baya kwako, Israeli; na kwa sababu nitafanya jambo baya kwako, jiandae kukutana na Mungu, Israeli!
- ¹³ Kwa kuwa, tazama, ye ye atengenezaye milima pia ndiye aumbaye upepo, humfunulia mawazo yake mwanadamu, hufanya asubuhi kuwa giza, na kupakanyaga mahala pa juu ya dunia. Yahwe, Mungu wa majeshi, ndilo jina lake."

⁵ ¹Sikilizeni hili neno ambalo nisemalo kama maombelezo juu yenu, nyumba ya Israeli.

² Bikira wa Israeli ameanguka; hatainuka tena; ameachwa katika ardhi yake, hakuna mtu wa kumwinua.

³Kwa kuwa hivi ndivyo Yahwe asemavyo: “Mji ule utokao nje kwa elfu watabaki watu mia, na mji utokao nje kwa mia watabaki watu kumi kwa nyumba ya Israeli.”

⁴Kwa kuwa hivi ndivyo Yahwe asemavyo kwa nyumba ya Israeli: “Nitafuteni na mtaishi!

⁵ Bali msitafute Betheli; wala msiiingie Gilgali; wala msisafiri kwenda Berisheba. Kwa kuwa Gilgali hakika itachukuliwa mateka, na Betheli itakua ubatili.

⁶ Mtafuteni Yahwe nanyi mtaishi, asinje akawaka kama moto kwenye nyumba ya Yusufu. Nao utateketeza, na hakutakuwa na mtu hata mmoja kuuzima katika Betheli-

⁷ Ninyi manaogeaza haki kuwa uchungu na kuiangusha haki chini!”

⁸ Alizifanya Kilimia na Orioni; Hugeuza uvuli wa mauti kuwa asubuhi; na kuufanya mchana kuwa giza kama usiku; na huyaita maji ya bahari na kuyamwaga juu ya uso wa nchi. Yahwe ndilo jina lake!

⁹ Huwanyeshea wenye nguvu uharibifu wa ghafla hata uharibifu uje juu ya ngome.

¹⁰ Wanamchukia yyeye akemeaye langoni, nao humchukia yeze anenaye kwa unyofu.

¹¹ Basi kwa kuwa mniamkanya maskini, na kumtoza ngano - injapokuwa mmejenga nyumba za mawe yaliyochongwa, hamtaishi kwenye nyumba hizo. Mmependezwa na mashamba ya mizabibu, lakini hamtakunyuwa divai yake.

¹² Kwa kuwa najua ni jinsi gani mlivyo na makosa mengi na jinsi dhambi zenu zilivyo kubwa- ninyi mnaowaonea wenye haki, mnaopokea rushwa, na kuwageuza wahitaji kwenye langoni wasipate haki yao.

¹³ Kwa hiyo kila mtu mwenye busara atanyamaza kimya kwenye wakati kama huo, kwa kuwa ni wakati wa uovu.

¹⁴ Tafuteni mazuri na sio mabaya, ili kwamba mpate kuishi. Hivyo Yahwe, Mungu wa majeshi, atakuwa na ninyi, kama msemavyo.

¹⁵ Chukieni mabaya, yapedeni mema; mkaithibitishe haki langoni. Huenda Yahwe, Mungu wa majeshi, atawafadhili mabaki ya Yusufu.

¹⁶Kwa hiyo, hivi ndivyo Yahwe asemavyo, Mungu wa majeshi, Bwana, “Kutakuwa na maombolezo kwenye njia kuu zote, na watasema kwenye mitaa yote, ‘Ole! Ole!’ Watawaita wakulima kuomboleza na waomboleza stadi waomboleze.

¹⁷ Katika mashamba yote ya mizabibu kutakuwa na kilio, kwa kuwa nitapita katikati yako,” asema Yahwe.

¹⁸ Ole wenu ninyi mnaoitamani siku ya Yahwe! Kwa nini mnaitamani? Itakuwa giza na sio nuru,

¹⁹ kama wakati mtu anamkimbia simba na kukutana na dubu, au aliingia katika nyumba na kuweka mkono wake kwenye ukuta na kung'atwa na nyoka.

²⁰ Je, siku ya Yahwe sia giza, wala si nuru? Je, si giza sana, na hakuna mwangaza ndani yake?

²¹ “Nazichukia, nazidharau sikukuu zenu, wala siyapendezwi na makusanyiko yenu matakatifu.

²² Hata kama mnanitolea sadaka ya kuteketeza na sadaka za unga, sitazipokea, wala kuzitazama sadaka za amani na za wanyama walionona.

²³ Niondoleeni kelele za nyimbo zenu; kwa maana sitaisikia sauti za vinanda vyenu.

²⁴ Badala yake, acheni hukumu itelwmke kama maji, na haki kama maji makuu.

²⁵ Je, mmeniletea dhabihu na sadaka za kuteketeza jangwani kwa mda wa miaka arobaini, enyi nyumba ya israeli?

²⁶ Tena mlimchukua li Sikuthi kama mfalme wenu, na Kiuni, sanamu zenu, nyota ya miungu yenu, mliyojifanyia wenyewe.

²⁷ Kwa hiyo nitawapeleka uhamishoni nje ya Dameski,” asema Yahwe, ambaye jina lake ni Mungu wa majeshi.

6 ¹Ole wenu ninyi mnaostarehe katika Sayuni, mnaotumainia mlima wa Samaria, watu mashuhuri katika taifa kuu, ambao nyumba ya Israeli huwaende!

² “Vukeni hata Kalne, mkaone; na kutoka huko nendeni hadi Hamathi, mji mkuu; kisha shuka mpaka Gathi ya Wafili. Je! Weweni wabora kuliko falme hizi? Au je, eneo lao ni kubwa kuliko eneo lenu?”

³ Ole wenu ninyi mnaoweka mbali siku ya adhabu, mnaoleta karibumakao ya jeuri.

⁴ Ninyi mnaolala juu ya vitanda vya pembe na kujinyoosha juu ya viti vyenu. Mnaokula wana kondoo kutoka kwenye kundi na ndama kutoka kwenye zizi.

⁵ Ninyi mnaoimba nyimbo za kijinga pamoja na sauti ya vinanda; na kujifanyizia vinanda vya namna nyangi kama vile Daudi.

⁶ Ninyi mnaokunywa divai katika mabakuli na kujipaka marahamu ilyo nzuri, lakini hawahuzuniki juu ya mateso ya Yusufu.

⁷ Kwa hiyo sasa watachukuliwa mateka, kama wafungwa wa kwanza, na hao waketio katika karamu wataondolewa.

⁸“Mimi Bwana Yahwe, nimeapa kwa nafsi yangu -hivi ndivyo Bwana Yahwe asemavyo, Mungu wa majeshi, naizira fahari ya Yakobo; nachukia boma zake. Kwa hiyo nitautoa huo mji pamoja vyote vilivyomo humo.”

⁹Kisha itakuwa, watu kumi wakikaa katika nyumba moja, watakufa.¹⁰Na mtu wa jamaa ya wafu, pamoja na mtu atakayezichoma moto, atakapoichukua mizoga na kuitoa nje ya nyumba, atamwambia aliye ndani ya nyumba, “Je! Kuna zaidi na wewe?” Kisha mtu atasema, “Hapana” Naye atasema, nyamaza ulimi wako, kwa maana hatuthubutu kulitaja jina la Bwana.

¹¹ Tazama, Yahwe atatoa amri, na nyumba kubwa itapigwa kuwa vipande, na nyumba ndogo kuwa na nyufa.

¹² Je, farasi watakimbia juu ya mteremko wa miamba? Je, mtu atalima huko na ng'ombe? Bado mmegeuza haki kuwa sumu na tunda la haki kuwa uchungu.

¹³ Ninyi mnaofurahia Lo Debari, msemao, “Je! Hatukujitwalia Karnaimu kwa nguvu zetu wenywewe?”

¹⁴ “Lakini tazama, nitainua juu yenu taifa, enyi nyumba ya Israeli,” hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe, Mungu wa majeshi. “Watawatesa ninyi kuanzia maingilio ya Hamathi mpaka kijito cha Araba.”

⁷ ¹Hivi ndivyo ambavyo Bwana Yahwe alivyonyesha. Tazama, aliumba kundi kubwa la nzige wakati wa kuchipuka kwa mmea, na, tazama, ulikuwa ni mmea wa mwisho baada ya mavuno ya mfalme.²Wakati walipomaliza kula mbogamboga za nchi, kisha nikasema, “Bwana Yahwe, tafadhali nisamehe; Je, Yakobo ataishije? Kwa kuwa yeze ni mdogo sana.”

³Yahwe akapunguza hasira kuhusu hili. “Haitatokea,” akasema.

⁴Hivi ndivyo ambavyo Bwana Yahwe alivyonyesha: Tazama, Bwana Yahwe aliita juu ya moto kuhukumu. Nao ukakausha sana, kilindi chini ya dunia na kutaka kuitekeza nchi, pia.⁵Lakini nikasema, “Bwana Yahwe, acha tafadhali; Yakobo ataishije? Kwa kuwa yeze ni mdogo sana.”

⁶Yahwe akagairi kuhusiana na hili, “Hili halitajitokeza pia,” asema Bwana Yahwe.

⁷Hivi ndivyo ambavyo Yahwe alivyo nionyesha: Tazama, Bwana amesimama karibu na ukuta, pamoja na uzi wa timazi kwenye mkono wake.⁸Yahwe akanambia, “Amosi, unaona nini?” nikasema, “Uzi wa timazi.” Kisha Bwana akasema, “Tazama, nitaweka uzi wa timazi mionganoni mwa watu wangu Israeli. Sitawapita tena.

⁹ Mahala pa juu pa Isaka pataharibiwa, patakatifu pa Israeli pataangamia, na nitainuka juu ya nyumba ya Yeroboamu kwa upanga”

¹⁰Kisha Amazia, yule kuhani wa Betheli, akatuma ujumbe kwa Yeroboamu, mfalme wa Israeli: “Amosi amefanya njama dhidi yako katikati ya nyumba ya Israeli. Nchi haiwezi kubeba maneno yote haya.¹¹Kwa kuwa hivi ndivyo asemavyo Amosi, ‘Yeroboamu atakufa kwa upanga, na hakika Israeli itakwenda utumwani kutoka nchi yake.’”

¹²Amazia akamwambia Amosi, “Mwonaji, nenda, kimbia irudie nchi ya Yuda, na hapo ule mkate na kutabiri.

¹³Lakini usitabiri tena hapa katika Betheli, kwa kuwa ni patakatifu pa mfalme na nyumba ya kifalme.”

¹⁴Kisha Amosi akamwambia Amazia, “Mimi sio nabii wala mwana wa nabii. Mimi ni mchungaji wa mifugo, na mtunza mikuyu.¹⁵Lakini Yahwe akanichukua kutoka kuchunga mifugo na kunambia, ‘Nenda, katabiri kwa watu wangu Israeli.’”

¹⁶ Sasa sikia neno la Yahwe. Wewe usemaye, ‘Usitabiri juu ya Israeli, na usiongee juu ya nyumba ya Isaka.

¹⁷Kwa hiyo hivi ndivyo Yahwe asemavyo, ‘Mke wako atakuwa kahaba katika mji; wana wako waume na binti zako wataanguka kwa upanga; nchi yako itapimwa na kugawanywa; utakufia katika nchi najisi, na Israeli hakika itakwenda utumwani kutoka nchi yake.”’

⁸ ¹Hiki ndicho ambacho bwana Yahwe amenionyesha. Tazama, kikapu cha matunda ya hari! ²Akasema, “Unaona nini, Amosi?” Nikasema, “Kikapu cha matunda ya hari.” Kisha Yahwe akaniambia, “Mwisho umefika kwa watu wangu Israeli; sitawapita tena kamwe.

³Nyimbo za kwenye hekalu zitakuwa vilio. Katika siku hiyo-hivi ndivyo asemavyo Bwana Yahwe. Mizoga itakuwa mingi, katika kila sehemu wataitupa katika ukimya!”

⁴ Sikieni haya, ninyi mnaowameza wahitaji na kuwakomesha maskini.

⁵Wakisema, “Mwezi mpya utaondoka lini, hivyo tunaweza kuuza nafaka tena? Na Sabato, ili tufanye biashara yangano? Kuifanya efa kuwa ndogo, na shekeli kuwa kubwa, na kuipotosha mizani kwa hila.

⁶ Hivi ndivyo ambavyo tunaweza kuuza ngano mbaya, kununua fukara kwa fedha, na masikini kwa jozi moja ya viatu.”

⁷Yahwe ameapa kwa fahari ya Yakobo, “Hakika sitasahau kamwe kazi zao hata moja.”

⁸ Je, nchi haitatetemeka kwa ajili ya hayo, na kuomboleza kila mtu akaaye ndani yake? Yote hayo yatainuka kama Mto Naili, nayo itataabika juu na kupwa tena, kama mto wa Misri.

⁹“Itakuja siku ambayo -huu ndio usemi wa Bwana Yahwe- kwamba nitafanya jua litue wakati wa mchana, na nitaiweka giza dunia wakati wa mchana.

¹⁰ Nitazigeuza sikukuu zenu kuwa maombolezo, na nyimbo zenu zote kuwa maombolezoo. Nitaleta nguo za magunia juu ya viuno vyote, na kila kichwa kitakua na kipara. Nitayafanya kuwa kama maombolezo yamwana wa pekee, na mwisho wake kama siku ya uchungu.

¹¹ Tazama, siku zinakuja -asema Bwana Yahwe- wakati nitakapoleta njaa katika nchi, sio njaa ya mkate, wala kiu ya maji, bali ya kuyasikia maneno ya Yahwe.

¹² Nao watatangatanga toka bahari hata bahari; toka upande wa kaskazini hata mashariki; wataenda mbio huko na huko, wakilitafuta neno la Yahwe, lakini hawataliona.

¹³Katika siku hiyo wanawali wazuri na wavulana watazimia kutokana na kiu.

¹⁴ Wale waapao kwa dhambi ya Samaria na kusema, “kama aishivyo Mungu wako, Ee Dani, na kama iishivyo njia ya Beeri-Sheba!”, wataanguka na hawatainuka tena.”

9 ¹Nikamwona Bwana amesimama karibu na madhabahu, akasema, "Vipige vichwa vy a nguzo ili kwamba misingi itikisike. Vivunje vipande vipande juu ya vichwa vyao vyote, nami nitawaua wa mwisho wao kwa upanga. Hakuna mmoja wao atakaye kimbawala atakayeokoka.

2 Hata kama watachimba kwenye Sheoli, kuna mkono wangu utawachukua. Hata kama watapanda juu kwenda mbinguni, huko nitawaleta chini.

3 Hata kama watajificha juu ya Karmeli, nitawatafuta huko na kuwachukua. Hata kama watajificha kwenye vilindi vy a bahari nisiwaone, nitamwagiza joka, na atawauma.

4 Hata kama wataenda kwenye utumwa, watabanwa na maadui zao mbele yao, nitauagiza upanga huko, na utawaua. Nitaelekeza macho yangu juu yao kwa ubaya sio kwa uzuri."

5 Bwana, Mungu wa majeshi, ye ye aigusaye nchi nayo ikayeyuka; na wote wakaao humo wanaomboleza; yote yatafurika kama Mto, na kupungua kama mto wa Misri.

6 Yeye avijengaye vyumba vyake mbinguni, na kuweka misingi yake katika nchi. Yeye ndiye anayeyaita maji ya bahari, na kuyamwaga juu ya uso wa dunia, Yahwe ndilo jina lake.

7 "Je, ninyi si kama wana wa Kushi kwangu mimi, enyi wana wa Israeli? - Hivi ndivyo Yahwe asemavyo. "Je! Sikuwapandisha Israeli kutoka nchi ya misri, Wafilisti kutoka Kaftori, na Washami kutoka Kiri?

8 Tazama, macho ya Bwana Yahwe yanauelekea ufalme wenyne dhambi, nami nitauangamiza utoke juu ya uso wa dunia, lakini sitaiharibu nyumba ya Yakobo kabisa, -hivi ndivyo Yahwe asemavyo.

9 Maana hakik nitaamuru, na nitaipepetwa nyumba ya Israeli kati ya mataifa yote, kama vile nafaka inavyopepetwa katikaungo, walakini punje ndogo haitaanguka chini.

10 Wenyne dhambi wote wa watu wangu watakufa kwa upanga, hao wasemao, 'Msiba hautatupata wala kutukabili.'

11 Katika siku hiyo nitaiinua hema ya Daudi, iliyoanguka, na kutengeneza mahali palipobomoka. Nitayainua magofu yake, na kuijenga tena kama katika siku za kale,

12 ili wapate kuyamiliki mabaki ya Edomu, na mataifa yote walioitwa kwa jina langu -hivi ndivyo Yahwe asemavyo-afanyaye jambo hili haya.

13Tazama, siku zinakuja-hivi ndivyo Yahwe asemavyo-ambaye alimaye atamfikilia avunaye na akanyagaye zabibu atamfikilia apandaye mbegu. Milima itadondosha divai tamu, na vilima vyote vitatiririka.

14 Nami nitawarudisha kutoka utumwani watu wangu Israeli. Watajenga miji iliyoharibiwa na kukaa ndani yake. Watapanda bustani za mizabibu na kunywa divai yake, nao watatengeneza bustani na kula matunda yake.

15 Nami nitawapanda katika nchi yao, wala hawatang'olewa tena kutoka katika nchi niliyowapa," asema Yahwe Mungu wako.

Obadia

1 ¹Maono ya Obadia. Bwana Mungu asema hivi juu ya Edomu Tumesikia habari kutoka kwa Bwana, na mjambe ametumwa kati ya mataifa, akisema, Inukeni! Tuinuke dhidi yake kwa vita!"

2Tazama, nitawafanya wadogo kati ya mataifa, mutadharauliwa sana.

3 Kiburi cha moyo wako kimekudanganya wewe, wewe ambaye unaishi katika makaburi ya miamba, katika nyumba yako ya juu; asemaye moyoni mwako, 'Ni nani atakayenishusha mimi chini?'

4 Ingawa unasimama juu kama tai na ingawa kiota chako huwekwa kati ya nyota, nitakushusha chini kutoka huko, asema Yahweh.

5 Kama wezi walikuja kwako, ikiwa wanyang'anyi wangekujilia usiku (jinsi ungekatiliwa mbali wasingeweza), kuiba vy a kuwatosha? Ikiwa wakusanya zabibu wangekujilia, wasingeacha mavuno?

6 Jinsi Esau amekwisha kupigwa, na hazina zake zilizofichwa zimewekwa nje!

7 Watu wote wa ushirikiano wako watakupeleka katika njia hadi mpakani. Watu waliokuwa na amani pamoja nawe wamekudanganya, na kukushinda. Wale wanaokula mkate wako wameweke mtego chini yako. Hakuna uelewa ndani yake.

8 Je! Sikuweza siku hiyo, asema Bwana, kuwaangamiza watu wenyne hekima kutoka Edomu na kuelewa kutoka mlima wa Esau?

9 Mashujaa wako watafadhaika, Temani, ili kila mtu akatiliwe mbali kutoka mlima wa Esau kwa kuuawa.

- ¹⁰ Kwa sababu ya ukatili uliofanywa kwa ndugu yako Yakobo, utafunika na aibu, nawe utakatiliwa mbali milele.
- ¹¹ Siku ile ulikuwa umesimama, siku wageni walichukua mali zake, na waliokuwa wageni katika malango yake, na kupiga kura kwa Yerusalem, wewe ulikuwa kama mmoja wao.
- ¹² Lakini usifurahi siku ya ndugu yako, siku ya msiba wake, wala usifurahi juu ya watu wa Yuda siku ya uharibifu wao; msijisifu siku ya dhiki yao.
- ¹³ Usiingie mlango wa watu wangu siku ya msiba wao; usifurahi juu ya taabu yao siku ya msiba wao, wala msipotee utajiri wao siku ya uharibifu wao.
- ¹⁴ Usisimame kwenye njia panda, ili kuwakatilia mbali wakimbizi wake na usiwatoe waathirika wake katika siku ya dhiki.
- ¹⁵ Kwa maana siku ya Bwana iko karibu na mataifa yote. Kama ulivyofanya, itafanyika kwako; matendo yako yatarudi juu ya kichwa chako mwenyewe.
- ¹⁶ Kwa vile mlivyokunyuwa katika mlima wangu mtakatifu, ndivyo mataifa yote yatakavyo kunywa daima. Watakunyuwa na kumeza na itakuwa kana kwamba hawakuwepo kabisa.
- ¹⁷ Lakini katika Mlima Sayuni kutakuwa na wale waliookoka na watakuwa watakatifu; na nyumba ya Yakobo watamiliki miliki zao.
- ¹⁸ Nyumba ya Yakobo itakuwa moto, na nyumba ya Yusufu ni mwali wa moto, na nyumba ya Esau itakuwa mabua makavu, nao watawaunguza, na kuwateketeteza. Hakutakuwa na waathirika kwa nyumba ya Esau, kwa kuwa Bwana amesema.
- ¹⁹ Wote kutoka Negebu watamiliki mlima wa Esau na wale wa Shepela watamiliki nchi ya Wafilisti. Wao watailmiliki nchi ya Efraimu na nchi ya Samaria; na Benyamini atamiliki Gileadi.
- ²⁰ Wahamiaji wa jeshi hili la watu wa Israeli watamiliki ardhi ya Kanaani mpaka Sarepta. Wahamiaji wa Yerusalem, waliopo Sefaradi, watailmiliki miji ya Negebu.
- ²¹ Waokoaji watakwenda hadi juu ya Mlima Sayuni kutawala nchi ya vilima ya Esau, na ufalme utakuwa wa Bwana

Yona

1 ¹Ndipo neno la Bwana lilimjia Yona mwana wa Amittai, kusema,²“Simama uende Ninawi, mji kuu, na ukapaze sauti dhidi yake, kwa sababu uovu wao umeinuka mbele yangu.”³Lakini Yona akaondoka kukimbia kutoka mbele ya Bwana na kwenda Tarshishi. Akatelemka mpaka Yafa na akaona melikebu inayokwenda Tarshishi. Kwa hiyo alilipa nauli na akapanda melikebu kwenda nayo Tarshishi, mbali na uwepo wa Yahweh.

⁴Lakini Bwana akatuma upepo mkubwa juu ya bahari, ikawa tufani juu ya bahari. Hivi karibuni ikaonekana kwamba meli ilikuwa inataka kuzama.⁵Wale baharia waliogopa sana na kila mtu alilia kwa mungu wake mwenyewe. Wakatupa mizigo bahari iliyokuwa merikebuni ili kuifungua. Yona alikuwa ameshuka hapa pande za ndani ya melikebu, naye alikuwa amelala huko usingizi.

⁶Basi nahoza akamwendea akamwambia, “kwa nini unalala? Amka! Ukamwombe mungu wako! Labda mungu wako atatutambua na hatutapotea.”

⁷Wote wakaambiana, ‘Njoni, tupige kura, ili tujue ni nani ndiye sababu ya mabaya haya yanayotupata.’ Basi wakapiga kura, na kura ikaangukia kwa Yona.

⁸Kisha wakamwambia Yona, “Tafadhali tuambie ni nani ndiye sababu ya mabaya haya yanayotupata. Unafanya kazi gani, na umetoka wapi? Nchi yako ni ipi, na kutoka kwa watu wa kabilia gani?”⁹Yona akawaambia, Mimi ni Mhebrania; Nami namuogopa Bwana, Mungu wa mbinguni, aliyeifanya bahari na nchi kavu.¹⁰Ndipo watu hao waliogopa zaidi, wakamwambia Yona, Ni jambo gani hili ulilolifanya? Kwa maana hao watu walijua kwamba alikuwa akikimbia mbele ya Bwana, kwa sababu alikuwa amewaambia.

¹¹Ndipo wakamwambia Yona, Tukufanyie nini ili bahari iweze kutulia? Kwa maana bahari ilikuwa imechafuka zaidi na zaidi.¹²Yona akawaambia, “Nikamateni na nitupeni baharini. Kisha bahari itatulia kwa ajili yenu, kwa maana najua kwamba ni kwa sababu yangu kwamba tufani hii kubwa iwapate.”

¹³Hata hivyo, watu hao wavuta makasia kwa bidii ili kurudi nchi kavu, lakini hawakuweza kufanya hivyo kwa sababu bahari ilikuwa imechafuka zaidi dhidi yao.

¹⁴Basi wakamwomba Bwana, wakasema, Tunakuomba, Bwana, tunakuomba, usiache tuangamie kwa sababu ya maisha ya mtu huyu; wala usituwekee hatia ya kufa kwake, kwa kuwa wewe, Bwana, umefanya kama ulivyopenda.¹⁵Basi wakamchukua Yona wakamtupa baharini, nayo bahari ikaacha kuchafuka.¹⁶Ndipo watu wale wakamuogopa Bwana sana. Wakamtolea dhabihu Bwana na kuweka nadhiri.

¹⁷Bwana alikuwa ameandaa samaki mkubwa kummeza Yona, na Yona alikuwa ndani ya tumbo lasamaki siku tatu na usiku wa tatu.

²Kisha Yona akamwomba Bwana Mungu wake kutoka katika tumbo la samaki.²Akasema, Nimemwita Bwana juu ya shida yangu naye akanijibu; kutoka tumbo la Kuzimu nililia kwa msaada! Uliisikia sauti yangu.³Ulikuwa umenitupa ndani ya kina, ndani ya moyo wa bahari, na maji yalijonizunguka; mawimbi yako yote na gharika yalipita juu yangu.⁴Nikasema, ‘Nimefukuzwa mbele ya macho yako; lakini nitaangalia tena juu ya hekalu lako takatifu.’⁵Maji yalifunika kunizunguka karibu na shingo yangu; kina kilinizunguka; mwani ukakizinga kichwa changu.⁶Nilikwenda chini ya milima; nchi na baa zake zimefungwa juu yangu milele. Lakini wewe umeinua uhai wangu shimonii, Bwana, Mungu wangu!⁷Wakati nafsi yangu ilipozimia ndani yangu, nikamwita Bwana; basi sala yangu ilikujia, katika hekalu lako takatifu.⁸Wote ambao huzingatia miungu isiyofaa hukataa uaminifu wako wao wenyewe.⁹Lakini mimi, nitakuchinjia kwa sauti ya shukrani; Nitayatimiza yale niliyoapa. Wokovu hutoka kwa Bwana!

¹⁰Kisha Bwana akanena na samaki, akamtapika Yona juu ya nchi kavu.

3 ¹Neno la Bwana likamjia Yona mara ya pili, akisema,²“Ondoka, uende Ninawi, mji ule mkubwa, na uhubiri ujumbe ule ambao nitakuagiza.”

³Basi Yona akaondoka akaenda Niniawi kwa kutii neno la Bwana. Sasa Ninawi ilikuwa mji mkubwa sana, ilikuwa safari ya siku tatu.⁴Yona akaanza kuingia ndani ya mji, na baada ya safari ya siku, akapaza sauti, akasema, “Katika siku arobaini Ninawi itaangamizwa.”

⁵Watu wa Ninawi walimwamini Mungu na wakatangaza kufunga. Wote wakavaa nguo za magunia, kutoka aliyemkubwa hata mdogo.

⁶Mapema habari zilimfikia mfalme wa Ninawi. Akasimama kutoka kitie chake cha enzi, akavua vazi lake, akajivika magunia, akaketi katika majivu.⁷Alitoa tangazo ambalo llsem, “katika mji wa Ninawi, kwa mamlaka ya mfalme na wakuu wake, msiruhusu mtu wala mnyama, ng'ombe wala kundi, asionje kitu chochote. Wao wasile wala kunywe maji.⁸Lakini watu na wanyama wawe wamefunikwa kwa magunia na walie kwa sauti kubwa kwa Mungu. Kila mtu ageuke na kuacha njia yake mbaya na kutoka katika udhalimu uliyopo mikononi mwake.⁹Nani anajua? Mungu anaweza kurejea na kubadili mawazo yake na kuacha ghadhabu yake kali ili tusiangamie.”

¹⁰Mungu akaona yale waliyoyafanya, wakaziacha njia zao mbaya. Kwa hiyo Mungu alibadili mawazo yake juu ya adhabu aliywambia angewafanya, nae hakufanya hivyo.

4 ¹Lakini hili lilimchukiza Yona naye akakasirika.²Basi Yona akamwomba Bwana akasema, “Ee, Bwana, hiya sio yale niliyosema wakati niliporudi katika nchi yangu? Ndiyo maana nilifanya haraka na kujaribu kukimbia Tarshishi-kwa sababu nilijua kuwa wewe ni Mungu mwenye neema, mwenye huruma, si meingi wa hasira, mwingi kwa uaminifu, na hughairi maafa.³Kwa hiyo sasa, Bwana, nakuomba, uniondoe uhai wangu, kwa maana ni bora kwangu kufa kuliko kuishi.”

⁴Bwana akasema, Je, ni vema kwamba umekasirika?”

⁵Kisha Yona akaondoka mjini akaketi upande wa mashariki wa jiji. Huko alifanya makao na akaketi chini yake katika kivuli ili aweze kuona mji utakuwaje.⁶Bwana Mungu aliandaan mmea na kuukuza juu ya Yona ili uwe kivuli juu ya kichwa chake ili kupunguza dhiki yake. Yona alikuwa na furaha kubwa kwa sababu ya mmea.⁷Lakini Mungu aliandaan mdudu kulipopambazuka asubuhi iliyofuata. Alishambulia mmea na mmea ukapooza.⁸Ikawa wakati jua lilipochomoza asubuhi, Mungu aliandaan upepo mkali wa mashariki. Pia, jua lilipiga kichwa cha Yona na akaanguka. Kisha Yona alitamani kufa. Akajambia, “Ni bora kwangu kufa kuliko kuishi.”

⁹Kisha Mungu akamwambia Yona, “Je, ni vema wewe kuwa na hasira juu ya mmea?” Yona akasema, Ni vyema kuwa nimekasirika hata kufa.

¹⁰Bwana akasema, Umeuhurumia mmea, ambao haukuufanyia kazi wala haukukua. Uliomea katika usiku na kufa usiku.¹¹Kwa hiyo mimi, haikunipassa kuuhurumia Ninawi, mji mkuu, ambalo kuna watu zaidi ya mia na ishirini elfu ambao hawajui tofauti kati ya mkono wao wa kulia na mkono wao wa kushoto, na pia ng'ombe wengi?

Mika

1 ¹Hili ni neno la Yahwe ambalo liliuja kwa Mika Mmorashti katika siku za Yotahamu, Ahazi, na Hezekeia, mfalme wa Yuda, lile neno aliloliona kuhusiana na Samaria na Yerusalemu.

² Sikilizeni, ninyi watu wote. Sikilizeni, dunia, na vyote vilivyomo kwenye dunia. Acheni Yahwe ashuhudiwe dhidi yenu, Bwana kutoka kwenye hekalu lake takatifu.

³ Tazama, Yahwe anakuja kutoka mahali pake; atashuka chini na kupakanyaga mahali pa juu katika dunia.

⁴ Milima itayeyuka chini yake; mabonde yatapasuka vipande vipande kama mshumaa mbele ya moto, kama maji ambayo yamemwagika chini ya mteremko mkali.

⁵ Haya yote ni kwa sababu ya uasi wa Yakobo, na kwa sababu ya dhambi za nyumba ya Israeli. Je sababu ilikuwa nini kwa uasi wa Yakobo? Je ilikuwa Samaria? Je sababu ilikuwa nini kwa mahali pa juu pa Yuda? Je haiikuwa Yerusalemu?

⁶ “Nitaifanya Samaria rundo la uharibifu katika shamba, kama eneo la kupandia mizabibu. Nitayavuta mawe ya jengo lake kwenye bonde; Nitaifanya misingi yake.

⁷ Sanamu zake zote za kuchonga zitapondwa vipande vipande; na zawadi zake zote zitachomwa moto. Kwa kuwa zawadi zake za ukahaba amezikusanya, na kama malipo ya ukahaba yatarudi.”

⁸ Kwa sababu hii nitalia na kuomboleza; nitaenda peku peku na uchi; Nitaomboleza kama mbweha na kuomboleza kama bundi.

⁹ Kwa kuwa jeraha lake haliponi, kwa kuwa imefika kwa Yuda. Imefikia langa la watu wangu, hadi Yerusalemu.

¹⁰ Msiache kuwambia kuhusu katika Gathi; msilie tena. Katika Bethi Leafra najiviriingisha mwenyewe kwenye mavumbi.

¹¹ Piteni karibu na, makao ya Shafiri, katika uchi na aibu. Makazi ya Zaananai hayatatoka nje. Maombolezo ya Beth Ezeli, kwa ajili ya ulinzi yamechukuliwa.

¹² Kwa kuwa wakaaji wa Marothi hungoja habari njema, kwa sababu hofu, kwa sababu msiba umetoka kwa Yahwe hadi kwenye malango ya Yerusalemu.

¹³ Wafungueni lijamu farasi wakokote gari la farasi, makazi ya Lakishi. Wewe Lakishi, ulikuwa mwanzo wa dhambi kwa binti Sayuni, kwa kuwa makosa ya Israeli yalioneckana kwako.

¹⁴ Hivyo utaipa zawadi ya kuagia Moreshethi Gathi; mji wa Akzibut utawavunja moyo wafalme wa Israeli.

¹⁵ Tena nitaleta ushindi kwako, makazi ya Maresha; uzuri wa Israeli utakuja Adulamu.

¹⁶ Kata kipara chako na kata nywele zako kwa ajili ya watoto ambao unaowafurahisha. Fanya kipara chako mwenyewe kama tai, kwa ajili ya watoto wako watakao kwenda utumwani kutoka kwako.

² ¹Ole wao wale wanao wanaokusudia mabaya, kwa wale wanaokusudia kwenye vitanda vyao kufanya maovu. Katika asubuhi wanayafanya kwa sababu wana nguvu.

² Wanatamani mashamba na kuyapunguza; wanazitamani nyumba na kuzichukua. Wanadhulumu mtu na nyumba yake, mtu na urithi wake.

³Kwa hiyo Yahwe asema hivi, “Tazama, nakaribia kuleta janga dhidi ya huu ukoo, ambalo hamtazitoa shingo zenu. Hamtatemebea kwa kiburi, kwa kuwa itakuwa wakati wa uovu.

⁴ Katika siku hiyo maadui zako wataimba wimbo kuhusu wewe, na kuomboleza kwa maombolezo ya huzuni. Wataimba, ‘Sisi Waisraeli tumeangamizwa kabisa; Yahwe hubadilisha eneo la watu wangu. Je ataliondoaje kutoka kwangu? Huwagawia mshamba yetu kusaliti.’

⁵ Kwa hiyo, ninyi watu matajiri hamtakuwa uzao kugawanya eneo kwa kupiga kura katika mkutano wa Yahwe.

⁶ “Msitabiri,” wanasema. “Hawatayatabiri haya mambo; lawama hazitakuja.”

⁷ Je litasemwa kweli, nyumba ya Yakobo, “je Roho ya Yahwe? Je haya ni matendo yake kweli?” Maneno yangu hayafai kwa kila mmoja atembeaye kwa unyoofu?

⁸ Hivi karibuni watu wangu wameinuka kama adui. Mmelivua joho, nguo, kutoka wale wapitao wasioshutumiwa, kama maaskari kurudi kutoka kwenye vita kwa kile wakifikiacho ni salama.

⁹ Mnawaendesa wanawake wangu kwa watu wangu kutoka kwenye nyumba nzuri; mnachukua baraka kutoka kwa watoto wao wadogo daima.

¹⁰ Inukeni na muondoke, kwa kuwa hii sio sehemu ambayo mnaweza kuishi, kwa sababu ya unajisi wake; imeangamizwa kwa maangamizo kabisa.

¹¹ Kama mtu akija kwenu katika roho ya uongo na kudanganya na kusema, “Nitatabiri kwenu kuhusu mvinyo na kilevi kikali,” angeweza kufikiriwa kuwa nabii kwa ajili ya hawa watu.

¹² Nitawaleta pamoja wote hakika, Yakobo. Hakika nitawakusanya mabaki ya Israeli. Nitawaleta pamoja kama kondoo katika zizi, kama kundi la wanyama katika malisho. Kutakuwa na kelele kwa sababu ya wingi wa watu.

¹³ Mtu avunjaye hufungua njia zao kwa ajili yao kwenda mbele yao. Wamebomoa kupitia lango na kutoka nje; mfalme wao atapita mbele yao. Yahwe atakuwa mbele yao.

3 ¹Nimesema, “Sasa sikilizeni, ninyi viongozi wa Yakobo na kutawala nyumba ya Israeli: Je siyo sahihi kwenu kuilewa haki?

² Ninyi manaochukia mazuri na kupenda uovu, ninyi mnaoambua ngozi yao, miili yao kutoka kwenye mifupa yao-

³ ninyi mnaokula pia miili ya watu wangu, na kuambua ngozi yao, kuvunja mifupa yao, na kuwakatakata katika vipande vipande, kama nyama kwenye chungu, kama nyama kwenye sufuria kubwa.

⁴ Kisha ninyi watawala mtalia kwa Yahwe, lakini hatawajibu. Atauficha uso wake kutoka kwenu kipindi hicho, kwa sababu mmeefanya matendo maovu.”

⁵Yahwe asema hivi kuhusu manabii ambao wawafanyao watu wangu kushindwa, “Kwa wale wawalishao wanatangaza, ‘Kutakuwa na ustawi.’ Lakini kwa wale wasioweka kitu kwenye vinywa vyao, wanaanzisha vita dhidi yake.

⁶ Kwa hiyo, itakuwa usiku kwenu usiokuwa na maono juu yenu; itakuwa giza ili kwamba msiweze kubashiri. Jua litakwenda chini juu ya manabii, na siku itakuwa giza juu yao.

⁷ Waonaji watawekwa kwenye aibu, waaguzi wa watachanganyikiwa. Wote watafunga midomo yao, kwa kuwa hakuna jibu kutoka kwangu.”

⁸ Lakini kwangu, nimejazwa nguvu kutoka kwa Roho wa Yahwe, na nimejaa haki na uweza, kumwambia Yakobo kosa lake, na Israeli dhambi yake.

⁹ Sasa sikieni hii, ninyi viongozi wa nyumba ya Yakobo, na watawala wa nyumba ya Israeli, ninyi ambao mnaochukia haki, na kupotosha kila haki.

¹⁰ Mnaijenga Sayuni kwa damu na Yerusalem kwa uovu.

¹¹ Viongozi wenu huhukumu kwa rushwa, makuhani wenu hufundisha kwa hijara, na manabii wenu hufanya utabiri kwa ajili ya pesa. Hata hivyo bado mtamtegemea Yahwe na kusema, “Je hayupo Yahwe pamoja nasi? Hakuna uovu utakaokuja juu yetu.”

¹² Kwa hiyo, kwa sababu yenu, Sayuni italimwa kama shamba, Yerusalem itakuwa rundo la kifusi, na mwinuko wa hekalu utakuwa kama mwinuko wa msituni.

⁴ ¹Lakini katika siku za mwisho itakuja kuhusu kwamba mlima wa nyumba ya Yahwe utawekwa imara juu ya milima mingine. Utainuliwa juu ya milima, na watu watautakabisha.

²Mataifa mengi yataenda na kusema, “Njoni, twendeni juu kwenye mlima wa Yahwe, kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo. Atatufundisha njia zake, na tutembea katika njia zake.” Kwa kuwa kutoka Sayuni sheria itatoka, na neno la Yahwe kutoka Yerusalem.

³ Atahukumu mionganoni mwa watu na kuamua kuhusiana na mataifa mengi ya mbali. Watafua mapanga yao kuwa plau na mikuki yao kuwa miundu ya kupogolea. Taifa halitainua upanga dhidi ya taifa, wala kutawala kwa vita tena.

⁴ Badala yake, wataketi kila mtu chini ya mzabibu wake na chini ya mtini wake. Hakuna mtu atakayewafanya waogope, kwa kuwa mdomo wa Yahwe wa majeshi umesema.

⁵ Kwa kuwa watu wote wataenenda, kila mmoja, katika jina la mungu wake. Lakini sisi tutaenenda katika jina la Yahwe Mungu wetu milele na milele.

⁶“Katika siku hiyo,” aseme Yahwe, “Nitamkusanyaachechemeaye na kumkusanya aliyefukuzwa, wale ambaonimewatesa.

⁷ Nitamrudisha aliyechechemea kwenye mabaki, na ye ye aliyetupwa kwenye taifa imara, na mimi, Yahwe, nitatawala juu yao katika Milima Sayuni, sasa na milelev.

⁸ Kama kwako, mnara wa saa kwa ajili ya kundi, mlima wa binti wa Sayuni utakuja kwenu, utawala wenu wa zamani utarudishwa, ufalme ambaonamiliikiwa na binti wa Yerusalem.

⁹ Sasa, kwa nini unapiga kelele kwa sauti kuu? Je hakuna mfalme mionganoni mwenu? Je mshauri wako amekufa? Kwa nini uchungu umekushika kama yule mwanamke akiwa anazaa?

¹⁰ Kuwa katika uchungu wa kuzaa ili uzae, binti Sayuni, kama mwanamke mwenye uchungu. Kwa sasa utatoka nje ya mji, kuishi kwenye shamba, na kwenda Babeli. Huko utaokolewa. Huko Yahwe atakuokoa kutoka kwenye mikono ya maadui.

¹¹ Sasa mataifa mengi yamekusanyika juu yako; wakisema; ‘Atiwe unajisi; macho yenu yaangalie Sayuni.’

¹² Nabii asema, “Hawayajui mawazo ya Yahwe, wala hawaelewi mpango wake, kwa kuwa wamewakusanaya kama miganda kupura sakafuni.”

¹³ Yahwe asema, “simama na upure, binti Sayuni, kwa kuwa nitaifanya pembe yako kuwa chuma, na nitazifanya kwato zako kuwa shaba. Utaponda watu wengi. Nitaweka wakfu udhalimu wao kwangu mwenywewe, Yahwe, miliki zao kwangu, Bwana wa dunia nzima.

5 ¹Sasa njoni pamoja katika safu ya kupigana, binti wa maaskari; maaskari wameuzingira mji, kwa ufito watampiga mwamuzi wa Israeli kwenye shavu.

2 Lakini wewe, Bethlehemu Efrata, hata kama uko mdogo mionganoni mwa koo za Yuda, kutoka kweko mmoja atakuja kwangu kutawala Israeli, ambaye mwanzo wake ni kutoka nyakati za kale, toka milele.

3 Kwa hiyo Mungu atawapa, hata mda wa yeye aliye katika uchungu kuzaa mtoto, na mabaki ya ndugu zake yatawarudia wana wa Israeli.

4 Atasimama na kuchunga kundi lake kwa nguvu za Yahwe, kwa ukuu wa enzi ya jina la Yahwe Mungu wake. Watabaki, kwa kuwa atakuwa mashuhuri hata mwisho wa dunia.

5 Atakuwa amani yetu. Wakati Waashuru watakapokuja kwenye nchi yetu, wakati wakitembea dhidi ya boma yetu, kisha tutainuka juu yao wachungaji saba na viongozi nane juu ya watu.

6 Watachunga nchi ya Ashuru kwa upanga, na nchi ya Nimrodi katika malango yake. Atatuokoa kutoka kwa Waashuru, watakapokuja kwenye nchi yetu, watakapoingia kwenye mipaka yetu.

7 Mabaki ya Yakobo yatakuwa katika kabila za watu wengi, kama umande utokao kwa Yahwe, kama manyunyu kwenye majani, ambayo hayamsubiri mtu, na hayawasubiri watoto wa mwanadamu.

8 Mabaki ya Yakobo yatakuwa mionganoni mwa mataifa, mionganoni mwa watu wengi, kama simba katikati ya kundi la kondoo. Wakati akipita katikati yao, atawakanyaga juu yao na kuwachachana kuwa vipande vipande, na hakutakuwa na mtu wa kuwaokoa.

9 Mkono wako utainuliwa dhidi ya maadui zako, na utawaharibu.

10 “Itatokea siku hiyo,” asema Yahwe, “kwamba nitawaharibu farasi wako kutoka mionganoni mwenu na nitayavunja magari yako ya farasi.

11 Nitaiharibu miji katika nchi yako na kuziangusha ngome zako zote.

12 Nitauharibu uchawi kwenye mkono wako, na hakutakuwa na waaguzi tena.

13 Nitaziharibu sanamu zako za pango na nguzo za mawe kutoka mionganoni mwako. Hautaabudu tena ustadi wa mikono yako.

14 Nitazin'goa nguzo zako za Ashera kutoka mionganoni mwenu, na nitaiharibu miji yenu.

15 Nitalipiza kisasi kwa hasira na ghadhabu juu ya mataifa ambayo hayakusikiliza.”

6 ¹Sasa sikilizeni kile ambacho Yahwe asemacho, “Inuka na ueleze kesi yako mbele ya milima; acha milima isikie sauti yako.

² Sikilizeni madai ya Yahwe, enyi milima, na ninyi misingi mivumilivu ya dunia. Kwa kuwa Yahwe anavumilia pamoja na watu wake, na atapigana katika mahakama juu ya Israeli.”

³ Watu wangu, nimefanya nini kwenu? Nimewachosha mara ngapi? Shuhudieni dhidi yangu!

⁴ Kwa kuwa niliwaleta kutoka nchi ya Misri na kuwaokoa kutoka kwenye nyumba ya utumwa. Nawatuma Musa, Aruni, na Mariamu kwako.

⁵ Watu wangu, kumbukeni ambavyo Balaki mfalme wa Moabu alivyotunga, na vile ambavyo Balamu mwana wa Beori alivyomjibu kama ulipokuwa ukienda kutoka kwa Gilgali, hivyo mnawenza kujuu matendo ya haki ya Yahwe.”

⁶ Je nilete nini kwa Yahwe, ninapoenda kumwinamia Mungu aliye juu? Je ninaweza kuja kwake na sadaka za kuteketeza, pamoja na ndama wenye mwaka mmoja?

⁷ Je Yahwe atapendezwa na maelfu ya kondoo waume, au na elfu kumi za mito ya mafuta? Je nimtoe mzaliwa wangu wa kwanza kwa ajili ya kosa langu, tunda la mwili wangu kwa ajili ya dhambi yangu mwenyewe?

⁸ Amekwambia, mtu, kile kilicho bora, na kile ambacho Yahwe atakacho kutoka kwako: Kutenda haki, kupenda ukarimu, na kutembea kwa unyenyekevu pamoja na Mungu wako.

⁹ Sauti ya Yahwe inatangaza kwenye mji hata sasa hekima hukukiri jina lako: “Kaa tayari kwa ajili ya fimbo, na kwa yule aliyeiweka.

¹⁰ Kuna utajiri katika nyumba za waovu, na kipimo cha uongo hilo ni chukizo mno.

¹¹ Ningeweza kumfikiria mtu kuwa hana hatia kama anatumia kipimo cha ulaghai, pamoja na mfuko wa kipimo wa udanganyifu?

¹² Matajiri wamejaa uharibifu, makazi yao yamesema uongo, na ulimi wao katika midomo yao unaudanganyifu.

¹³ Kwa hiyo nimekupiga kwa pigo linaloumiza, nimekufanya gofu kwa sababu ya dhambi zako.

¹⁴ Utakula lakini hutatosheka; utupu wako utabakia ndani yako. Utatunza mizigo mbali lakini hutahifadhi, na kile unachokihifadhi nitakitoa kwa upanga.

¹⁵ Utapanda lakini hutavuna; utazikusanya zaituni lakini hutajipaka mafuta; utasindika zabibu lakini hutakunywa divai.

¹⁶ Kanuni zilizotengenezwa na Omri zimetunzwa, na matendo yote ya nyumba ya Ahabu. Mnatembea kwa ushauri wao. Hivyo nitakufanya wewe, mji, gofu, na makazi yako jambo la zomeo, na matabeba dharau kama watu wangu.”

⁷ ¹Ole wangu! Kwangu mimi ni kama msimu wa mavuno ulipokwisha, na pia makombo ya mavuno ya zabibu kwenye shamba la mizabibu: Hakuna tena kishamba cha matunda kinachoonekana, hakuna matini ya malimbuka ambayo ninayoyatamani.

- ² Watu waaminifu wamepotelea kutoka kwenye nchi, hakuna mtu mwadilifu katika wanadamu wote. Wote hudanganya katika kusubiri kumwaga damu; kila mtu humuwinda ndugu yake mwenyewe kwa wawu.
- ³ Mikono yao ni mizuri mno kwa kufanya madhara. Watawala huuliza pesa, hakimu yuko tayari kwa rushwa, na mtu mwenye nguvu anawaambia wengine kile anachokitaka kujipatia. Hivyo ndivyo waundavyo kwa pamoja.
- ⁴ Mtu bora kwao ni kama mitemba, mwadilifu sana ni kama mche wa miba. Imefika siku iliyosemwa nyuma na walini wako, siku ya hukumu. Sasa ni mda wa machafuko.
- ⁵ Msimwamini kila jirani; msimuweke kiongozi katika rafiki yejote. Kuweni makini kuhusiana na kile msemacho hata kwa mwanamke ambaye adanganyaye kwenye mikono yenu.
- ⁶ Kwa kuwa mwana humfedhehesha baba yake, binti huinuka kushindana na mama yake, na mke wa mwana wa kiume hushindana na mama mkwe wake. Adui wa watu ni watu wa nyumba yake mwenyewe.
- ⁷ Lakini kama kwangu mimi, nitamtazama Yahwe. Nitamsubiri Mungu wa wokovu wangu; Mungu wangu ataniskia.
- ⁸ Usifurahi juu yangu, adui yangu. Niangukapo, nitainuka. Wakati nitakapokuwa nimekaa katika giza, Yahwe atakuwa mwanga kwangu.
- ⁹ Kwa sababu nimetenda dhambi dhidi ya Yahwe, nitachukua ghadhabu yake hata aniteteapo kosa langu, na kutekeleza hukumu kwa ajili yangu. Atanileta kwenye nuru, na nitamwona akiniokoa kwenye haki yake.
- ¹⁰ Kisha adui yangu atakapoliona hilo, na aibu itamfunika yule aliyeniambia, “Yahwe Mungu wako yuko wapi?” macho yangu yatamtazama; atakanyagwa chini kama tope kwenye mitaa.
- ¹¹ Siku ya kujenga kuta zako zitafika; siku hiyo mipaka itasogezwa mbali sana.
- ¹² Siku hiyo watu watakuja kwako, kutoka Ashuru na miji katika Misri, kutoka Misri hata mto mkubwa, kutoka bahari kwenda bahari, na kutoka mlima kwenda mlima.
- ¹³ Hizo nchi zitakuwa zimejitenga kwa sababu ya watu ambao wanaishi huko sasa, kwa sababu ya tunda la matendo yao.
- ¹⁴ Chunga watu wako kwa fimbo yako, kundi la urithi wako. Wanaishi wenyewe kwenye msitu, katikati ya msitu. Wachunge katika Bashani na Gileadi kama siku za zamani.

¹⁵ Kama katika siku wakati mlipotoka nje ya nchi ya Misri, nitawaonyesha maajabu.

¹⁶ Mataifa yataona na kuwa na aibu ya nguvu zao zote. Wataweka mikono yao kwenye midomo yao; masikio yao yatakuwa kiziwi.

¹⁷ Watalamba vumbi kama nyoka, kama viumbe vitaambavyo juu ya nchi. Watatoka nje kwenye maficho kwa hofu; watakuja kwako kwa hofu, Yahwe Mungu wetu, na wataogopa kwa sababu yako.

¹⁸ Ni nani aliye Mungu kama wewe, wewe uchukuaye dhambi, wewe upitaye juu ya kosa la mabaki ya mrithi wako? Hutunzi hasira yako milele, kwa sababu unapenda kutuonyesha agano lako la aminifu.

¹⁹ Tena utakuwa na huruma juu yetu; utayakanya maovu chini ya miguu yako. Utazitupa dhambi zetu zote kwenye vilindi vya bahari.

²⁰ Utampatia ukweli Yakobo na agano aminifu kwa Abrahamu, ulipoapa kwa babu zetu katika siku za kale.

Nahumu

1 ¹Tamko kuhusu Ninawi. Kitabu cha maono ya Nahumu, Mwelkoshi.

² Yehova ni Mungu mwenye wivu na mlipiza kisasi; Yehova hulipiza kisasi na amejaah ghadhabu; Yehova ni Mungu hulipiza kisasi kwa adui zake, na huiendeleza hasira yake kwa adui zake.

³ Yehova si mwepesi wa hasira na ni mwenye nguvu; hatawahesabia haki watu waovu. Yehova hufanya njia yake kwenye upepo wa kisulisuli na dhoruba, na mawingu ni mavumbi ya miguu yake.

⁴ Huikemea bahari na kuifanya ikauke; hukausha mito yote. Bashani ni dhaifu, na Karmeli pia; maua ya Lebanoni imekuwa dhaifu.

⁵ Milima hutetemeka uweponi mwake, na vilima huyeyuka; nchi huanguka mbele zake, kweli, dunia na watu wote wanaoishi ndani yake.

- ⁶ Nani anaweza simama mbele ya ghadhabu yake? Nani anaweza zuia ukali wa hasira yake? Ghadhabu yake imemwagwa kama moto, na miamba ameipasua.
- ⁷ Yehova ni mwema, boma katika siku ya taabu; na yeYe huwatambua wale wanaomkimbilia.
- ⁸ Lakini atafanya mwisho wa adui zake kwa mafuriko ya kutisha; atawawinda kwenye giza.
- ⁹ Watu wanapanga nini dhidi ya Yehova? YeYe atakomesha; taabu haitainuka mara ya pili.
- ¹⁰ Kama michongoma na kama mvinyo wa walewao, wataharibiwa kama mabua makavu.
- ¹¹ Kutoka kwako, Ninawi, amejitokeza mmoja ambaye alipanga uovu dhidi ya Yehova, mshauri muovu.
- ¹² Hivi ndivyo anavyosema Yehova, “Hata kama wana nguvu zao timilifu na idadi timilifu, hata hivyo wataondolewa; watu wao hawatakuwepo tena. Lakini wewe, Yuda: Ingawa nimekutesa, sitakutesa tena.
- ¹³ Sasa nitaivunja ile nira ya watu kutoka kwako; nitaikata minyororo yako.”
- ¹⁴ Yehova ametoa amri juu yako, Ninawi: “Hakutakuwa na uzao tena utakaoendezea jina lako. Nitaharibu sanamu zilizochongwa na kuziondoa sanamu za chuma kutoka kwenye nyumba za miungu yenu. Nitaandaa kaburi lako, kwa kuwa umedharauliwa.”
- ¹⁵ Tazama, juu ya milima kuna miguu ya mtu aletaye habari njema, anayetangaza amani! Sherehekeeni sikukuu zenu, Yuda, na timizeni nadhiri zenu, kwa maana yule mwovu hatawavamia tena; ameondolewa kabisa.

2 ¹Yule ambaye atakutawanya anakuja dhidi yako. Linda kuta za mji, linda barabara, imarisha viuno vyako, kusanya nguvu zako zote.²Maana Yehova anarejesha fahari ya Yakobo, kama fahari ya Israeli, ingawa wateka nyara waliwaharibu na kuharibu matawi ya zabibu zao.³Ngao za mashujaa wake ni nyekundu, na askari wamevaa nguo nyekundu; magari ya vita yanang'ara na vyuma vyake katika siku ambayo yaliandaliwa, na mikuki ya minjje inarushwa hewani.

⁴ Magari ya vita yanapita kasi kwenye mitaa; yanakimbia nyuma na mbele kwenye mitaa mipana. Yapo kama miende, na yanakimbia kama umeme.

⁵ Huwakumbuka mashujaa wake; wanajikwaa kila mmoja kwa mwingine katika kutembea kwao; wanaharakisha kuushambulia ukuta wa mji. Ngao kubwa imetayarishwa kuwakinga hawa washambuliasi.

⁶ Malango kwenye mito yamelazimishwa kufunguka, na jumba la mfalme limeanguka.

⁷ Huzabu amevuliwa mavazi yake na amachukuliwa; watumishi wake wa kike wanaomboleza kama njiwa, wakipiga vifua vyao.

⁸Ninawi ni kama bwawa la maji linalovuja, huku watu wake wakikimbia kama maji yanayotiririka. Wengine wanasema, “Simama, simama,” lakini hakuna anayegeuka nyuma.

⁹ Chukua nyara ya fedha, chukua nyara ya dhahabu, maana hakuna mwisho wa hazina, kwa fahari ya vitu vyote vizuri vya Ninawi.

¹⁰ Ninawi ipo tupu; tupu na imeharibiwa. Moyo wa kila mtu unayeyuka, magoti ya kila mmoja yanagongana pamoja, na uchungu upo kwa viuno vya kila mmoja; sura zao wote zimepauka.

¹¹ Sasa liko wapi pango la simba, sehemu ambapo wana-simba wadogo hula chakula, sehemu ambapo simba dume na simba jike walitembea, na wana-simba, ambapo hawakuogopa kitu chochote?

¹² Simba alirarua mawindo yake vipande vipande kwa ajili ya watoto wake; aliwanyonga mawindo wake kwa ajili ya wake zake, na kulijaza pango lake mawindo, tundu lake kwa mizoga iliyoraruliwa.

¹³“Tazama, mimi nipo kinyume na wewe- hili ni neno la Yehova wa majeshi. Nitayachoma magari yenu ya vita katika moshi, na upanga utameza wana-simba wenu. Nitakatilia nyara zenu kutoka kwenye nchi yenu, na sauti za wajumbe wenu hazitasikika tena.”

3 ¹Ole kwa mji ulioja damu! Wote umejaa uongo na mali za wizi; waadhiriwa wapo kwake daima.²Lakini sasa kuna kelele za mijedidi na sauti za magurudumu yanayozunguka, farasi wanaokimbia, na magari ya vita yanao rukaruka.³Wapanda farasi wanashambulia, panga zinameremeta na mikuki inang'aa, marundo ya maiti, idadi kubwa ya miili isiyohesabika- washambulajji wanajikwaa juu yake.⁴Hii inatokea kwa sababu ya matendo ya tamaa ya kahaba mrembo, mtaalam wa uchawi, mwenye kuuza mataifa kupitia kwa ukahaba wake, na watu kupitia matendo yake ya kichawi.

⁵ “Tazama, mimi nipo kinyume na wewe --- hili ni neno la Yehova wa majeshi-- sketi yako nitaiinua juu ya uso wako na kuzionyesha sehemu zako za siri kwa mataifa, aibu yako kwa falme.

⁶ Nitarusha uchafu wa kuchukiza kwako na kukufanya uwe mbaya sana; nitakufanya uwe mtu wa kutazamwa na kila mmoja.

⁷ Itakuwa kwamba kila mmoja anayekutazama atakukimbia na kusema, ‘Ninawi ameharibika; ni nani ataomboleza kwa ajili yake?’ Ni wapi nitampata mtu anayeweza kukufariji?’

⁸ Ninawi, je wewe ni bora kuliko No-amoni, uliojengwa juu ya Mto Naili, uliokuwa umezungukwa na maji, ambao ulinzi wake ilikuwa bahari, na bahari ilikuwa ukuta wake?

⁹ Ethiopia na Misri walikuwa nguvu zake, na mwisho wake haukuwepo; Putu na Libya walikuwa rafiki zake.

¹⁰ Lakini No-amoni alichukuliwa; alikwenda kwenye mateka; watoto wake wadogo walivunjwa vipande katika kila makao makuu ya mtaa; adui zake walipiga kura kwa watu wake wenye heshima, na wakuu wake wote walifungwa minyororo.

¹¹ Wewe pia utalewa; utajaribu kujificha, na utatafuta kimbilio kutoka kwa adui yako.

¹² Ngome zako zote zitakuwa kama mitini yenye tini zilizoiva mapema: kama zikitikiswa, zitaangukia ndani ya kinywa cha mlaji.

¹³ Tazama, watu mionganoni mwenu ni wanawake; malango ya nchi yako yamefunguliwa wazi kwa adui zako; moto umeharibu bawaba zake.

¹⁴ Nenda ukachote maji kwa ajili ya kuzingirwa; ziimarishe ngome zako; nenda kwenye udongo na kandamiza matope; finyanga kwa ajili ya matofali.

¹⁵ Moto utakuteketeza pale, na upanga utakuangamiza. Utateketezwa kama nzige wachanga wanavyoteketeza kila kitu. Ninyi wenyewe m jitengeneze kuwa wengi kama nzige wachanga, na wengi kama nzinge waliopevuka.

¹⁶ Umezidisha wafanyabiashara wako zaidi kuliko nyota mbinguni; lakini wapo kama nzige wachanga; wanapora nchi na kisha kuruka kwenda zake.

¹⁷ Wafalme wenu wapo kama kundi la nzige, na wakuu wenu wa majeshi ni kama nzige watuo kwenye ukuta wakati wa siku ya baridi. Lakini jua linapowaka wanaruka kwenda zao; na mahali waendapo hakuna anayepajua.

¹⁸ Mfalme wa Ashuru, wachungaji wako wamelala; watawala wako wamejilaza chini kupumzika. Watu wako wametawanyika juu ya milima, na hakuna hata mmoja wa kuwakusanya.

¹⁹ Hakuna uponyaji unaowezekana kwa ajili ya vidonda vyako. Vidonda vyako ni vikubwa. Kila anayesikia habari zako atapiga makofi kwa furaha juu yako. Ni nani ambaye hajaguswa na uovu wako wa daima?

Habakuki

1 ¹Ujumbe ambao habakuki nabii aliona.

² “Yahwe, kwa muda gani nitalilia msaada, na hutasi? Nakulilia wewe kwasababu ya, ‘vurugu!’ lakini hutaokoa.

³ Kwa nini unanifanya nione maovu na kuangalia matendo mabaya? Uharibifu na vurugu viko mbele yangu; kuna mapambano, na ushindani unainuka.

⁴ Kwa hivyo sheria ni dhaifu, na haki haidumu kwa wakati wowote. Kwa kuwa waovu wanawazunguka wenye haki; kwa hivyo haki iliyobadilishwa inatoweka.”

⁵ “Angalia mataifa na uwachunguze; ukastajaabu na ushangae! Kwa maana hakika niko karibu kufanya jambo katika siku zako ambalo hutaamini utakapoambiwa.

⁶ Kwa maana angalia! Nakaribia kuwainua Wakaldayo _taifa katili na lenye haraka _wanapita katika upana wa nchi kuteka makao yasiyo yao.

⁷ Wanatisha na kuogofya; hukumu yao na ukuu wao hutoka kwao wenywewe.

- ⁸ Farasi wao pia wanambio sana kuliko chui, wakali kuliko mbwa mwitu wa jioni. Farasi wao huwaseta, na wapanda farasi wao huja kutoka mbali _ wanapaa kama tai anayewahi kula.
- ⁹ Wote huja kwa vurugu; makundi yao yanakwenda kama upepo wa jangwani, na wanakusanya mateka kama mchanga.
- ¹⁰ Wanawadhihaki wafalme, na watawala ni dhihaka kwao. Huicheka kila ngome, maana hibomoa kama udongo na kuukamata.
- ¹¹ Ndipo kama upepo atapita; ataendelea kupita _ watu wenyewe hatia, ambao nguvu zao ni mungu wao.”
- ¹² “Wewe si wa tangu milele, Yahwe Mungu wangu, uliye Mtakatifu wangu? Hatutakufa. Yahwe aliwatenga kwa ajili ya hukumu, nawe, Mwamba, umewaimarisha kwa ajili ya kusahihisha.
- ¹³ Macho yako ni safi mno hata yasiweze kuutazama uovu, wala huwezi kuangalia maovu kwa fadhila; kwa nini basi umeangalia kwa upendeleo ambao wanasaliti? Kwa nini unakuwa kimya wakati waovu wanawameza wenyewe haki kuliko wao wenyewe?
- ¹⁴ Unawafanya watu kama samaki baharini, kama viumbe vitambaavyo bila mtawala.
- ¹⁵ Huwaleta wote kwa ndoana; anawakokota watu kutoka kwenye nyavu za samaki na kuwakusanya kwenye wavu wao; kwa hiyo anashangilia na kufurahi.
- ¹⁶ Kwa hiyo anatoa sadaka kwa wavu wake na kuchoma ubani kwa juya lake, kwa kuwa kwa wavu wake anaishi kwa starehe, nachakula chake ni aina tajiri zaidi.
- ¹⁷ Kwa hiyo ataendelea kumwaga wavu wake, na kuendelea kuyachinja mataifa bila huruma?”

² ¹Nitasimama kwenye nguzo ya ulinzi na kujiweka juu ya mnara, na nitazame nione atakaloniambia na nione vile nitakavyotoka katika lalamiko langu.

²Yahwe alinijibu na alisema, “Rekodi maono haya, na uandike dhahiri juu ya kibao ili kwamba anayesoma anaweza kusoma.

³ Sababu maono haya bado ni kwa wakati ulioamriwa na yatashuhudia na hayatakosea. Ingawa yanakawia, yasubiri. Sababu kwa hakika itatimia na haitachelewa.

⁴ Tazama! Yule ambaye hamu zake si haki ndani yake ni mwenye majivuno. Lakini mwenye haki ataishi kwa imani.

⁵ Kwa kweli, kama vile mvinyo ni mdanganyifu, hata hivyo mtu mwenye kiburi hakai nyumbani. Amefanya koo lake lipanuke kama kuzimu; na kama kifo, hatosheki. Ameyakusanya pamoja mataifa, na kujiwekea watu wote kwake.

⁶ Hawatachukua hawa wote methali na dhihaka, mafumbo kumhusu, wakisema,’ wake yule aongezaye visivyo vya kwake! Ni kwa muda gani utaongeza uzito wa dhamana uliyochukua?’

⁷ Je hao wanaokuma hawatainuka ghafla na hao wanaokutisha kuamka? Utakuwa mwathirika kwa ajili yao.

⁸ Kwa sababu umeteka nyara watu wengi, mabaki yote ya watu yatakuteka nyarawewe. Sababu umemwaga damu ya binadamu na umeitendeanchi udhalimu, miji, na wote wanaokaa ndani yake.

⁹ Ole kwa yule anayepata mapato maovu kwa ajili ya nyumba yake, hivyo apate kukiweka kiota chake juu ili apate kujiepusha na mkono wa uovu.’

¹⁰ Umebuni aibu kwa nyumba yako kwa kukatilia mbali watu wengi, na umefanya dhambi dhidi ya maisha yako mwenyewe

¹¹ Sababu mawe yatapasa sauti kutoka ukutani, na pao la mbaو litawajibu,

¹² ‘Ole wake yule ajengaye mji kwa damu, na anayeimarisha mji kwa uovu.

¹³ Haikutoka kwa Bwana wa majeshi kwamba watu wafanye kazi kwa ajili ya moto na mataifa yanajichosha yenywewe bure?

¹⁴ Bado nchi itajazwa maarifa ya utukufu wa Bwana kama maji yaifunikavyo bahari.

¹⁵ ‘Ole wake yule anayelazimisha majirani wake kulewa _unaonyesha hasira yako na kuwafanya walewe ili uweze kutazama uchi wao.’

¹⁶ Utajazwa na aibu badala ya utukufu. Sasa ni zamu yako! Kunywa, na utafichua govi lako ambalo halijatahiriwa! Kikombe cha mkono wa kuumi wa Bwana kinakujia, na aibu itafunika utukufu wako.

¹⁷ Udhali muilotendewa Lebanoni utakufunika na uharibifu wa wanyama utakuogopesha. Sababu umemwaga damu ya mtu na umei tendea nchi udhalimu, miji, na wote wanaokaa humo.

¹⁸ Ni faida gani iliyoko kwa sanamu ya kuchongwa? Sababu yule aliyeichonga hiyo! Au kinyago cha kuyeyuka, mwalimu wa uongo? Sababu aliyetengeneza hutumaini kile ametengeneza anapozifanya sanamu zisizo na faida

¹⁹ ‘Ole kwa yule auambiaje ubao, Amka! Au kwa jiwe lisilo na uhai, Inuka!’ Vitu hivi vinafundisha? Angalia, hiki juu kimefunikwa kwa dhahabu na fedha, lakini ndani yake hakina pumzi kabisa.

²⁰ Lakini Bwana yumo katika hekalu lake takatifu! Nchi yote iwe kimya mbele zake.

- 3** ¹Maombi ya Habakuki nabii:²Yahwe, nimesikia habari zako, na mimi naogopa. Yahwe, fufua kazi yako katikati ya nyakati hizi; katikati ya miaka hii fanya ijulikane; kumbuka kuwa na rehema katika ghadhabu yako.
- 3** Mungu alikuja kutoka Temani, na yule Mtakatifu kutoka Parani. Sela Utukufu wake umezifunika mbingu, na dunia ilikuwa imejaa sifa zake.
- 4** Na mng'ao wake kama mwanga, mionzi miwili ilimulika kutoka mkononi mwake; ambapo uweza wake ulifichwa.
- 5** Ugonjwa wa kufisha ultangulia mbele yake, na tauni ilitoka miguuni pake.
- 6** Yeye alisimama na akaipima nchi; aliangalia na akayatikisa mataifa. Hata milima ya milele ikatawanyika, na vilima vya kale vikainama. Njia yake ni ya kale.
- 7** Niliona hema za Wakushi katika mateso, na vitambaa vya hema za nchi ya Midiani vinatetemeka
- 8** Yahwe alikasirikia pale mitoni? Ghadhabu yako ilikuwa dhidi ya mito, au hasira yako dhidi ya bahari, unapopanda juu ya farasina magari yako ya ushindi
- 9** Umeleta upinde wako bila mfuniko; unaweka mishale kwenye upinde wako! Sela Uliigawa nchi na mito.
- 10** Milima ilikuona wewe na kugeuka kwa uchungu. Gharika ya maji ikapita juu yao; vilindi vikapaza sauti. Vikainua juu mikono yake
- 11** Jua na mwezi vilisimama imara juu mahali pake katika mwanga wa mishale yako ilipopaa, kwa mwanga wa mkuki wako umeremetao
- 12** Umetembea juu ya nchi kwa hasira. Katika ghadhabu umewapura mataifa.
- 13** Ulikwenda nje kwa ajili ya wokovu wa watu wako, Kwa ajil ya wokovu wa mteule wako. Wewe huponda kichwa cha nyumba ya mwovu kuweka wazi kutoka kwa msingi mpaka kwa shingo. Sela
- 14** Umekichoma kichwa cha mashujaa wake kwa mishale yake mwenyewe sababu walikuja kama mawimbi kututawanya wivu wao ulikuwa kama mtu anayemwangamiza maskini mafichoni.
- 15** Umekanyaga juu ya bahari kwa farasi wako, na kuyarundika maji makuu.
- 16** Nilisikia, viungo vyangu ndani vilitetemeka! Midomo yangu ilitetemeka kwa sauti ile. Uozo unakuja katika mifupa yangu, na chini yangu natetemeka nikisubiri kwa kimya siku ya dhiki iwjajilie watu waliotushambulia
- 17** Ingawa mtini hautachanua na hakuna mazao kutoka kwa mizabibu; ingawaje matunda wa mti wa mzaituni inakatisha tamaa na mashamba hayatoi chakula; iwapo kundi la mifugo limekatwa kutoka kwa kibanda na hakuna ng'ombe katika zizi, hiki ndicho nitakacho kifanya.
- 18** Bado, nitafurahia katika Bwana. Nitashangilia kwa sababu ya Mungu wa wokovu wangu.
- 19** Bwana Yahwe ni nguvu yangu na huifanya miguu yangu kama ya kulungu. Ananifanya niende mbele mahali pangu pa juu. - Kwa mwelekezi wa muziki, kwa vyombo vyangu vya nyuzi.

Sefania

- 1** ¹Hili ni neno la Yahwe ambalo lilikuja kwa Sefania mwana wa Kushi mwana wa Gedalia mwana wa Amaria mwana wa Hezekia, katika siku za Yosia mwana wa Amoni, mfalme wa Yuda.”
- 2** Nitaangamiza kabisa kila kitu kutoka usoni mwa dunia - hili ni tamko la Bwana mwenyewe.
- 3** Nitamwangamiza mtu na mnyama; Nitawaangamiza ndege wa mbinguni na samaki wa baharini, uharibifu pamoja na waovu. Hivyo nitamfutilia mbali mtu kutoka uso wa dunia - hili ni tamko la Bwana mwenyewe.
- 4** Nitafika kwa mkono wangu juu ya Yuda na wote wenyeji wa Yerusalem. Nitafutilia mbali kila mabaki ya Baali kutoka sehemu hii na majina ya watu waabuduo sanamu mionganoni mwa makuhani,
- 5** watu ambaao juu ya nyumba huabudu miili ya mbinguni, na watu ambaao huabudu na kuapa kwa Yahwe bali ambaao pia huapa kwa mfalme wao.
- 6** Nitawafutilia mbali pia wale ambaao wamegeuka nyuma kutoka kumfuata Yahwe, wale ambaao pia humtafuta Yahwe pasipo kuuliza ulinzi wake.
- 7** Uwe kimya mbele ya Bwana Yahwe! Kwa kuwa siku ya Yahwe ni karibu, Yahwe ameandaa dhabihu na amewatenga wageni wake.
- 8** “Itakuja katika siku ya dhabihu ya Bwana, hivyo nitawapiga wakuu na wana wa mfalme, na kila mmoja aliyevikwa mavazi ya kigeni.
- 9** Katika siku hiyo nitawapiga wote wale ambaao huruka juu ya kizingiti, wale ambaao hujaza nyumba ya bwana wao kwa vurugu na udanganyifu.

- ¹⁰ Itakuwa katika siku ile - hili ni tangazo la Yahwe - kwamba kilio cha huzuni kitakuja kutoka kwenye mlango wa samaki, ikipiga yowe kutoka Wilaya ya Pili, na sauti ya kishindo kikuu kutoka vilimani.
- ¹¹ Pigeni yowe, wenyiji wa Soko la Wilaya, kwa wote wafanyabiashara watakuwa wameharibiwa, wote wale ambao hupima fedha watakuwa wamefutiliwa mbali.
- ¹² Itakuwa katika siku ile nitaitafuta Yerusalem kwa taa na kuwapiga wanaume ambao watakuwa wamekaa kwenye mvinyo wao na kusema moyoni mwao, ‘Yahwe hatafanya chochote, ama kizuri au kiovu.’
- ¹³ Mali zao zitakuja kuporwa, na nyumba zao zitakuwa zimetelekezwa kwa maangamizi! Watajenga nyumba lakini hawataishi humo, na kupanda mizabibu lakini hawatakunywa mvinyo wake.
- ¹⁴ Siku kubwa ya Yahwe i karibu, karibu na inaharakisha upesi! Sauti ya siku ya Yahwe itakuwa ya kilio cha uchungu wa kishujaa!
- ¹⁵ Siku hiyo itakuwa siku ya ghadhabu, siku ya huzuni na uchungu, siku ya dhoruba na maangamizi, siku ya giza na utusitusi, siku ya mawingu na giza nene.
- ¹⁶ Itakuwa siku ya parapanda na kengele dhidi ya ngome mijini.
- ¹⁷ Hivyo nitaleta dhiki juu ya wanadamu, kwa hiyo watatembea karibu kama wanaume vipofu tangu walipofanya dhambi dhidi ya Yahwe. Damu yao itamwagwa kama vumbi, na sehemu zao za ndani kama kinyesi.
- ¹⁸ Wala fedha zao wala dhahabu zao hazitaweza kuwaokoa juu ya ghadhabu ya Yahwe. Ndani ya moto wa vivu wake dunia yote itateketezwa, hivyo ataleta ukamilifu, mwisho wa kutisha kwa wote wakao duniani.”

2 ¹Kusanyikeni pamoja ninyi wenyewe mkutano wa hadhara na kusanyikeni, taifa lisilokuwa na aibu -

- 2** kabla amri kuchukua madhara na siku hiyo kupita kama makapi, kabla hasira kali ya ghadhabu ya Yahwe kuja juu yenu, kabla siku ya ghadhabu ya Bwana kuja juu yenu.
- 3** Mtafuteni Yahwe, ninyi watu wote wanyenyekevu duniani mnaozitii amri zake! Tafuteni haki yake. Tafuteni unyenyekevu, na labda mtalindwa katika siku ya ghadhabu ya Yahwe!
- 4** Hivyo Gaza utatelekezwa, na Ashkeloni utageuka kuwa uharibifu. Watauondoshea mbali Ashdodi wakati wa mchana, na wataung'oa Ekroni!
- 5** Ole kwa wanaokaa kando ya bahari, taifa la Wakerethi! Yahwe amesema dhidi yenu, Kanaani, nchi ya Wafilisiti. Nitawaangamiza hakuna mkazi atakayebakia.
- 6** Hiyo nchi ya kando ya bahari itakuwa malisho kwa wachungaji na kwa mazizi ya kondoo.
- 7** Nchi ya kando ya bahari itakuwa mali ya mabaki ya watu wa nyumba ya Yuda, watakaochungia makundi yao huko. Watu wao watalala jioni katika nyumba ya Ashkeloni, kwa kuwa Yahwe Mungu wao atawatunza na kurejesha wafungwa wao.

8 Nilizisikia dhihaka za Moabu na wakiwatukana watu wa Amoni wakati walipowadhihaki watu wangu na kujitukuza mipakani mwao.

- 9** Kwa hiyo, kama ninavyoishi - hili ni tamko la Yahwe wa majeshi, Mungu wa Israeli, -‘Moabu itakuja kuwa kama Sodoma, na watu wa Amoni kama Gomora; mahali pachafu na shimo la chumvi, jangwa la daima. Lakini watu wangu waliosalia watawateka mateka, na watu wa taifa langu waliobaki watachukua umiliki wao.’
- 10** Hili litatokea kwa Moabu na Amoni kwa sababu ya kiburi chao, tangu walipowadhihaki na kuwatukana watu wa Yahwe wa majeshi.
- 11** Ndipo watamwogopa Yahwe, kwa kuwa ataidhihaki miungu yote ya dunia. Kila mmoja atamwabudu yeye, kila mmoja kutoka mahali pake, kutoka kila upande wa pwani.
- 12** Ninyi Wakushi pia mtakufa kwa upanga wangu,
- 13** na mkono wa Mungu utaishambulia kaskazini na kuiangamiza Ashuru, Kwa hiyo Ninawi utatelekezwa kwa kuteketezwa, kuwa pakavu kama jangwa.
- 14** Ndipo makundi ya wanyama yatalala pale, kila mnyama wa mataifa, wote kirukanjia na nunganungu watapumzika juu ya safu zao. Sauti itasikika kutoka madirishani; kifusi kitakuwa milangoni; nakshi za mwerezi wao mihimili itakuwa imeifunua.
- 15** Huu ni mji wa kushangiliwa ambao umekaa pasipo hofu, ambaye husema moyoni mwake, “Mimi niko, na hakuna mwingine wa kufanana na Mimi.” Kwa namna ulivyokuwa wa kutisha, mahali pa kulala wanyama ndani yake. Kila mmoja ambaye hupitia kwake huuhisia na kutingisha mikono yake.

3 ¹Ole kwa mji ulioasi! Mji wenyewe vurugu umenajisiwa.

² Haukuisikiliza sauti ya Mungu, wala haukupokea masahihisho kutoka kwa Yahwe. Hakumtumaini Yahwe na hatamkaribia Mungu wake.

³ Wafalme wao ni simba wanaounguruma mionganini mwao. Waamuzi wao ni mbwa mwitu wa jioni wasiobakiza kitu ambacho kitakuwa kimemung'unywa asubuhi yake.

⁴ Manabii wake wanakiburi na wanaume wasaliti. Makuhani wake wamepanajisi mahali patakatifu na wameifanyia vurugu sheria.

⁵ Yahwe ni mwenye haki mionganini mwao. Hawezi kufanya makosa. Kila asubuhi husimamia haki yake! Haitafichika nuruni, hata hivyo watu wensio haki hawajui kuona aibu.

⁶Nimeyeharibu mataifa; ngome zao zimeharibiwa. Nimeifanya mitaa yao magofu, hivyo hakuna hata mmoja anayepitia kwake. Miji yao imeharibiwa kwa hiyo hakuna mtu anayeikaa.

⁷ Nikasema, 'Hakika mtanigopa mimi. Pokeeni masahihisho na msikatiliwe mbali kutoka kwenye miji yenu kwa yote yale niliyokuwa nimeyapanga kuyafanya kwenu.' Lakini walikuwa na shauku kuanza kila siku kwa kuharibu matendo yao yote.

⁸ Kwa hiyo ningojeni - hili ni tamko la Yahwe - mpaka siku ambayo nitainuka kwa ajili ya waathirika. Uaamuzi wangu nikuwakusanya mataifa, kuzikusanya falme, na kumwaga juu yao hasira yangu, uchungu wangu wote mkali, hivyo nchi yote itamezwa kwa moto wa hasira yangu.

⁹ Ndipo nitawapa midomo safi watu, kuwaita wote kwa jina la Bwana kunitumikia wakisimama bega kwa bega.

¹⁰ Kutoka ng'ambo ya mto Ethiopia waniabuduo - watu wangu waliotawanyika - wataleta dhabihu kwa sababu yangu.

¹¹ Katika siku hiyo hamtawekwa kwenye woga kwa matendo yenu yote ambayo mmeyafanya dhidi yangu, tangu wakati ule nitaondoa kutoka kwenu wale waliosherehekefa fahari yenu, na kwa sababu hamtakuwa na muda mrefu kufanya majivuno juu ya mlima wangu mtakatifu.

¹² Lakini nitawaacha kama wa chini zaidi na watu masikini, na mtapata kimbilio katika jina la Yahwe.

¹³ Mkazi wa Israeli si muda mrefu hatafanya udhalimu au kusema uongo, na hakuna ulimi wa udanganyifu utakaoonekana mdomoni mwao; hivyo watalisha na kulala chini, na hakuna hata mmoja atakayewafanya kuogopa."

¹⁴ Imba, binti Sayuni! Piga kelele, Israeli. Ufurahi na kushangilia kwa moyo wako wote, binti wa Yerusalem.

¹⁵ Yahwe ameiondoa hukumu yako; amewafukuzia mbali adui zako! Yahwe ni mfalme wa Israeli mionganini mwenu. Kamwe hamtamwogopa tena mwovu!

¹⁶ Katika siku hizo watasema kwa Yerusalem, "Usiogope, Sayuni. Usiiache mikono yako ilegee.

¹⁷ Yahwe Mungu wako yuko katikati yenu, mwenye nguvu wa kuwaokoa. Atasherehekefa juu yenu na kwa furaha atakuwa kimya juu yenu kwa upendo wake. Atakuwa na furaha juu yenu na atashangilia kwa furaha,

¹⁸ katika siku maalumu ya sherehe. Nitaondoa maafa kutoka kwenu; si muda mrefu hamtabeba aibu kwa ajili yake.

¹⁹ Tazama, niko tayari kuwashughulikia watesi wenu wote. Katika wakati ule, nitawaokoa waliolemaa na kuwakusanya waliotupiliwa mbali. Nitawafanya kuwa sifa, na nitaibadilisha aibu yao iwe sifa katika dunia yote.

²⁰ Katika wakati ule nitawaongoza; katika wakati ule nitawakusanya pamoja. Nitawafanya mataifa yote ya dunia kuwaheshimu na kuwasifu, wakati mtakapoona hivyo, nitakuwa nimewarudisha," asema Yahwe.

Hagai

1 ¹Katika mwaka wa pili wa mfalme Dario, katika mwezi wa sita, siku ya kwanza ya mwezi, neno la Bwana liliuja kupitia kwa nabii Hagai kwenda kwa gavana wa Yuda, Zerubabeli mwana wa Shealitieli, na kuhani mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki, kusema,

²Bwana wa Majeshi asema: "Hawa watu husema, si wakati wetu kuja au kujenga nyumba ya Jehova."

³Tena neno la Bwana liliuja kwa mkono wa nabii Hagai kusema,⁴"Je ni wakati kwenu wenye kuiishi katika nyumba zilizokamilika, na wakati nyumba hii inaharibika?"Kwa hivyo sasa Bwana wa Majeshi asema hivi: 'zitafakarini njia zenu!⁶Mmepanda mbegu nyingi, lakini mkaleta mavuno kidogo; mnakula lakini hamshibi,

mnakunywa lakini hamutosheki na vinywaji. Mnavaa nguo lakini hampati joto wenyewe, na mtu wa mshahara hupata pesa na kuziweka kwenye mfuko uliotoboka!

⁷Bwana wa Majeshi asema haya:⁸“Zitafakarini njia zenu! Pandeni milimani, mkalete mbao, na mjenge nyumba yangu; ndipo nitaifurahia na nitatukuzwa!” Asema Bwana.⁹“Mmetazamia kupata vingi, lakini tazama! Mmeleta nyumbani vichache, kwa kuwa nilivipeperusha mbali! Kwa nini?” Hivi ndivyo asemavyo Bwana wa Majeshi! Kwa sababu nyumba yangu inakaa kwenye uharibifu, lakini kila mtu yuko radhi kwenye nyumba yake.¹⁰Kwa sababu ya hii mbingu zimeshikiliwa zisitoe umande kwako, na ardhi imeshikilia mazao yake.¹¹Nimeagiza ukame juu ya ardhi na juu ya milima, juu ya nafaka na juu ya divai mpya, juu ya mafuta na juu ya mavuno ya ardhi, juu ya watu na juu ya wanyama, na juu ya kazi zote za mikono yenu.

¹²Kisha Zerubabeli mwana wa Shealitieli, na kuhani mkuu Yoshua mwana wa Yehozadaki, pamoja na mabaki ya watu, wakatii sauti ya Bwana Mungu wao, na maneno ya nabii Hagai, kwa sababu Bwana Mungu wao alikuwa amemtuma na watu wakaogopa uso wa Bwana.

¹³Ndipo Hagai, mjumbe wa Bwana, akaongea ujumbe wa Bwana kwa watu na kusema, “Niko pamoja nanyi!” Hivi ndivyo asema Bwana!¹⁴“Bwana alitibua roho ya mkuu wa mkoa wa Yuda, Zerubabeli mwana wa Shealitieli, na roho ya kuhani mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki, na roho ya masalia ya watu, kwa kiasi kwamba wakaenda kufanya kazi katika nyumba ya Bwana Mungu wa Majeshi, Mungu wao.¹⁵Katika siku ya ishirini na Mwezi wa sita, katika mwaka wa pili wa utawala wa Mfalme Dario.

²¹Katika Mwezi wa saba siku ya ishirini na moja ya mwezi, neno la Bwana lilikuja kupidia kwa nabii Hagai, na kusema,²“Ongea na mkuu wa mkoa wa Yuda, Zerubabeli mwana wa Shealitieli, na kwa kuhanu mkuu Yehozadaki; na kwa masalia ya watu. Sema,³Ni nani aliyebakari kati yenu aliyeuona utukufu wa nyumba hii iliyokuwa ya kwanza? Na mnaionaje kwa sasa? Je sio kama si chochote machoni penu?⁴Sasa, muwe hodari, Zerubabeli’ -hivi ndivyo asema Bwana - na uwe hodari, kuhanu mkuu Joshua mwana wa Yehozadaki; muwe hodari, enyi watu wa nchi! - Hivi ndivyo asema Bwana - na mfanye kazi, kwa kuwa mimi ni pamoja nanyi! Hivi ndivyo asema Bwana wa Majeshi.⁵Na hii ndiyo agano niliyoiweka na nyinyi mlipokuwa mukitoka Misri, na Roho wangu anadumu katikati yenu. Msigope⁶kwa kuwa Bwana wa majeshi anasema haya: “kitambo kidogo kwa mara nyingine nitatikisa mbingu na dunia, bahari na nchi kavu!”Na nitalitikisa kila taifa, na kila taifa litaleta vitu vyao vya thamani kwangu, na nitajaza nyumba hii na utukufu! asema Bwana wa Majeshi.⁸Dhahabu na fedha ni yangu! - Hivi ndivyo asema Bwana wa majeshi.⁹Utukufu wa nyumba hii utakuwa mkubwa siku zijazo kuliko utukufu wa nyumba ya kwanza,’ asema Bwana wa majeshi, ‘na nitawapa amani mahali hapa! - Hivi ndivyo asema Bwana wa majeshi.”

¹⁰Katika siku ya ishirini na nne mwezi wa tisa, mwaka wa pili wa utawala wa Dario, neno la Bwana lilimjia nabii Hagai na kusema,¹¹“Bwana wa Majeshi asema hivi: Muulizeni kuhanu kuhusu sheria, na useme:¹²Kama mtu atabeba nyama iliyotolewa kwa Bwana katika pindo la vazi lake, kama upindo utagusa mkate au mchuizi, mvinyo au mafuta, au chakula kingine, je chakula hicho kinafanya kitakatifu?” Kuhanu alijibu akasema, “Hapana”

¹³Halafu Hagai akasema. “Kama mtu ni najisi kwa ajili ya kumgusa maiti na kugusa vitu hivi, vyote vinaweza kuwa najisi?” Kuhanu akajibu na kusema, “Ndiyo, vitakuwa najisi.”

¹⁴Kwa hiyo Hagai akajibu nakusema, “Ni pamoja na hawa watu na pamoja na taifa liliko mbele yangu! - Haya anayasema Bwana- na pia kila kitu kimekwisha kwa mkono wake: walichotoa hakikuwa kisafi kilikuwa kichafu.

¹⁵Kwa hiyo sasa, tafakarini hayo kuanzia leo na kuendelea, kabla jiwe halijawekwa juu ya jiwe lingine katika hekalu la Bwana,¹⁶Ilikuwaje basi? Kila mtu alipokuja kwenye vipimo ishirini vya nafaka, kumbe kulikuwa na vipimo kumi tu, na aliyeuja kuchota divai ya vipimo hamsini, kumbe kuliwa na vipimo ishirini tu.

¹⁷Niliwataabisha ninyi na kazi za mikono yenu kwa ukame na ukungu na mvua ya mawe lakini hamkunirudia’- asema Bwana.

¹⁸Tafakari siku hii ya leo na kuendelea, kutoka siku ya ishirini na nne katika mwezi wa tisa, toka siku ile msingi wa hekalu la Bwana uliwekwa. Tafakarini hilo!¹⁹Je, bado kuna mbegu katika ghala? Mzabibu, mti wa mtini, komamanga, na mti wa mzeituni havikuzaa matunda! Lakini kutoka siku hii ya leo nitawabariki!”

²⁰Tena neno la Bwana likaja kwa mara ya pili kwa Hagai siku ya ishiri na nne katika mwezi kusema,²¹“Sema na mkuu wa mkoa wa Yuda, Zerubabeli umwambie, ‘Nitatikisa mbingu na dunia.²²Kwa hiyo nitaangusha viti vya falme na kuharibu nguvu za falme za mataifa! Nitaangusha magari na wapandao; farasi na wapanda farasi wataanguka, kila mmoja kwa sababu ya upanga wa ndugu yake.

²³Siku hiyo'-hivi ndivyo asema Bwana wa Majeshi- ‘Nitakuchukua wewe Zerubabeli mwana wa Shealitieli, kama mtumishi wangu! Hivi ndivyo Bwana anavyosema. “Nitakutumia kama pete ya muhuri wangu, kwa sababu mimi nimekuchagual- asema Bwana wa Majeshi!”

Zekaria

¹¹Katika mwezi wa nane mwaka wa pili wa kutawala kwake Dario, neno la Yahwe lilimjia nabii Zekaria, mwana wa Berekia mwana wa Ido, kusema,

²“Yahwe” alikuwa na hasira sana juu ya baba zenu!³Waambie, ‘Yahwe wa majeshi asema hivi: Nirudieni! - Nami nitawarudia ninyi, asema Yahwe wa majeshi.⁴Msiwe kama baba zenu ambao hapo zamani manabii waliwaambia, wakisema, “Yahwe wa majeshi asema hivi: Geukeni kutoka katika njia zenu mbaya na matendo yenu mabaya!” Lakini hawakuweza kusikia wala kunjali - asema Yahwe.⁵Wako wapi baba zenu? Na manabii, je wapo hapa daima?⁶Lakini maneno yangu na maagizo niliyowaamru watumishi wangu manabii, je hayakuwapata baba zenu? Hivyo walitubu na kusema, ‘Kama vile Yahwe wa majeshi alivyokusudia kututenda kwa kadili zinavyostahili njia na matendo yetu, ndivyo alivyotutenda.”

⁷Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kumi na moja, ndiyo mwezi wa Shebat, mwaka wa pili wa utawala wa Dario, neno la Yahwe lilimjia nabii Zekaria mwana wa Berekia mwana wa Ido, akasema,⁸“niliona wakati wa usiku, na tazama! Mtu alikuwa amepanda farasi mwekundu, naye alikuwa kati ya miti ya mihadasi iliyoko bondeni; na nyuma yake kulikuwa na farasi mwekundu, farasi wa kijivu, na farasi mweupe.”

⁹Nikauliza, “Bwana, hivi ni vitu gani?” Malaika aliyesema nami akaniambia, “Nitakueleza vitu hivi ni nini.”

¹⁰Kisha mtu aliyesimama kati ya miti ya mihadasi akajibu na kusema, “Hawa ndiyo Yahwe aliowatuma kuzunguka katika dunia yote.”

¹¹Wakamjibu malaika wa Yahwe aliyejkuwa amesimama kati ya miti ya mihadasi na kumwambia, “Tumejkuwa tukizunguka duniani pote; tazama, dunia yote imekaa na kutulia.”

¹²Ndipo malaika wa Yahwe alipojibu na kusema, “Yahwe wa majeshi, hata lini usiuhurumie Yerusalem na miji ya Yuda ambayo imeteswa na kudhulumiwa miaka hii sabini?”¹³Yahwe akamjibu malaika aliyejkuwa amesema nami, kwa maneno mazuri, maneno ya faraja.

¹⁴Hivyo malaika aliyejkuwa anaongea nami akaniambia, “Ita kwa sauti na useme ‘Yahwe wa majeshi asema: Nina wivu kwa ajili ya Yerusalem yaani Sayuni kwa uchungu mkubwa’¹⁵Nami nina hasira juu ya mataifa yaliyo na utulivu. Kwa maana nilikasirika kidogo tu, lakini wao wakasababisha madhara mabaya.¹⁶Kwa hiyo Yahwe wa majeshi asema hivi: Nimeirudia Yerusalem kwa huruma. Hivyo nyumba yangu itajengwa ndani yake - asema Yahwe wa majeshi. Kipimo kitanyosha juu ya Yerusalem!¹⁷Ita tena, ukisema, ‘Yahwe wa majeshi asema hivi: Miji yangu kwa mara nydingine itajawa na uzuri, na Yahwe ataifariji tena Sayuni, na kuichagua Yerusalem kwa mara nydingine tena.’”

¹⁸Kisha nikainua macho na kuona pembe nne!¹⁹Nikaongea na malaika aliyesema nami, “Hivi ni vitu gani? Akanijibu “hizi ni pembe zilisosababisha kutawanya kwa Yuda, Israeli, na Yerusalem.”

²⁰Kisha Yahwe akanionyesha mafundi stadi wanne.²¹Nikasema, “Watuhawa wanakuja kufanya nini?” Akajibu na kusema, “Hizi ni pembe zililotawanya Yuda na hakuna mtu angeweza kuinua kichwa chake. Lakini watuhawa wanakuja kuziondoa, kutupa chini pembe za mataifa yaliyoinua nguvu zao kinyume cha nchi ya Yuda na kuisambaza.”

² ¹Kisha nikainua macho yangu na kuona mtu akiwa na timanzi mkononi mwake.²Nikamwuliza, “Unakwenda wapi?” Akaniambia, “Ninakwenda kuipima Yerusalem ili kujua upana na urefu wake.”

³Ndipo malaika aliyekuwa anaongea nami akaondoka na malaika mwingine akaenda kukutana naye.⁴Malaika wa pili akamwambia, “Nenda uongee na yule kijana umwambie, ‘Yerusalem utakuwa bila kuta kwa sababu ya wingi wa watu na wanyama ndani yake.⁵Kwa maana Yahwe asema, Nitakuwa mlinzi wake, na nitakuwa utukufu katikati yake.

⁶Kimbieni! Kimbieni! Kimbieni kutoka nchi ya kaskazini - asema Yahwe - kwa maana nimewatawanya kama pepo nne za anga! - Asema Yahwe.

⁷Kimbilieni Sayuni haraka! Ninyi mnaokaa na binti Babeli!” Asema Yahwe.⁸Kwa maana baada ya Yahwe wa majeshi kuniheshimu aliniweka kinyume na mataifa yaliyowateka - kwani awagusaye, agusa mboni ya jicho la Mungu! - Baada ya Yahwe kutenda hivi, alisema,⁹“Mimi mwenyewe nitatikisa mkono wangu juu yao, nao watakuwa mateka kwa watumwa wao.” Ndipo mtakapojuu kwamba Yahwe wa majeshi amenituma.

¹⁰“Imba kwa furaha, binti Sayuni, kwa maana mimi mwenyewe nitakaa nawe! - Asema Yahwe

¹¹Mataifa makubwa yataungana na Yahwe siku hiyo. “Nanyi mtakuwa watu wangu; kwa kuwa nitakaa kati yenu,” nanyi mtajua kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu.¹²Kwa maana Yahwe ataimiliki Yuda kama miliki yake halali katika nchi takatifu, na kwa mara nydingine tena atauchagua Yerusalem kwa ajili yake mwenyewe.

¹³Nyamazeni, mbele za Yahwe, ninyi wote wenye mwili, maana ameinuka kutoka mahali patakatifu pake!

3 ¹Kisha Yahwe akanioneshha Yoshua kuhani mkuu amesimama mbele za malaika wa Yahwe na Shetani amesimama mkono wake wa kushoto kumshitaki kwa ajili ya dhambi.²Malaika wa Yahwe akamwambia Shetani, “Yahwe na akukemee, Yahwe, aliyeuchagua Yerusalem, akukemee! Je hiki si kinga kilichotolewa motoni”

³Yoshua alikuwa na mavazi machafu aliposimama mbele ya malaika.⁴Malaika akawaambia waliosimama mbele yake, “Mvueni hayo mavazi machafu.” Kisha akamwambia Yoshua, “Tazama! Nimeuondoa uovu wako na nitakuvika mavazi safi.”

⁵Haya wamvike kilemba safi kichwani!” Hivyo wakaweka kilemba safi kichwani pa Yoshua na wakamvika mavazi safi wakati malaika wa Yahwe amesimama kando.

⁶Kisha malaika wa Yahwe akamwagiza Yoshua na kusema,⁷Yahwe wa majeshi asema hivi: “Ikiwa utatembea katika njia zangu, na kutunza amri zangu, ndipo utakapoisimamia nyumba yangu na kulinda sheria zangu, kwa maana nitakuruhusu kwenda na kutoka kati ya wasimamao mbele zangu.

⁸WeweYoshua kuhani mkuu na wenzako wanaoishi nawe! Sikilizeni. Watu hawa ni ishara, kwa kuwa mimi mwenyewe nitamwinua mtumishi wangu aitwaye Tawi.⁹Tazameni jiwe nililoliweka mbele ya Yoshua. Kuna macho saba juu ya jiwe hili moja, nami nitaandika maneno juu yake - asema Yahwe wa majeshi - nami nitaondoa dhambi katika nchi hii kwa siku moja.

¹⁰Katika siku hiyo kila mtu atamwalika jirani yake kukaa chini ya mzabibu na mtini wake.” Asema Yahwe wa majeshi.

⁴ ¹Ndipo malaika aliyejekuwa akiongea nami akageuka na kuniamsha kama mtu aamshwavyo usingizini.

²Akaniuliza, “Unaona nini?” Nikasema, “Ninaona kinara cha taa kimetengenezwa kwa dhahabu tupu, na bakuli juu yake. Kina taa saba juu yake na mirija mmoja kwa kila taa.³Kando yake kuna mizeituni miwili, mmoja upande wa kulia na mwingine upande wa kushoto.”

⁴Kisha nikamuuliza tena na malaika aliyeongea nami. “Mambo haya yana maana gani, Bwana wangu?”

⁵Naye akanijibu na kusema, Haujui mambo haya yanamaanisha nini?” Nikasema, “ndiyo sijui Bwana wangu.”

⁶Hivyo akaniambia, “Hili ni neno la Yahwe kwa Zerubabeli: lisemalo siyo kwa uwezo wala kwa nguvu, lakini ni kwa Roho wangu, asema Yahwe wa majeshi.⁷U nini wewe, mlima mrefu? Mbele ya Zerubabeli utakuwa tambarare, naye ataondoa jiwe la juu kwa kelele ya ‘Neema! Kwake!’”

⁸Neno la Yahwe likanijia kusema,⁹“Mikono ya Zerubabeli imeweka misingi ya nyumba hii nayo itaimaliza. Ndipo mtakapojuu kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu.

¹⁰Ni nani aliyedharau siku ya mambo madogo? Watu hawa wataona jiwe la kupimia mkononi mwa Zerubabeli, nao watafurahi. (Taa saba ni macho ya Yahwe yanayozunguka duniani mwote.)”¹¹Ndipo nilipomuuiza malaika, Mizeituni hii miwili isimamayo upande wa kushoto na kulia wa kinara cha taa ni nini?”¹²Nikauliza kwa mara nyingine tena, “Haya matawi mawili ya mizeituni kando ya mirija miwili ya dhahabu iliyo na mafuta ya dhahabu yanatiririka kutoka ndani yake?

¹³Naye akaniambia, “Hauvijui vitu hivi” nini?” Nami nikasema, “Hapana, Bwana wangu.”

¹⁴Akasema, “Hawa ni wawili waliopakwa mafuta wasimamao mbele ya Bwana wa dunia yote.”

⁵¹Kisha nikageuka na kuinua macho yangu, nami nikaona, tazama, gombo lirukalo!

²Malaika akaniuliza, “Unaona nini?” Nikajibu, “Ninaona gombo lirukalo, urefu wake dhira a ishirini na upana wake dhira a kumi.”

³Ndipo aliponiambia, “Hii ni laana iendayo juu ya uso wa nchi yote, kwani tangu sasa kila mwivi ataondolewa kulingana na lisemavyo upande mmoja, wakati kila aapaye kiapo cha uongo ataondolewa kulingana na lisemavyo upande mwingine, kwa kadili ya maneno yake.⁴“Nitalituma - asema Yahwe wa majeshi - hivyo litaingia nyumbani mwa mwivi na nyumbani mwa aapaye kwa uongo kwa jina langu. Litasalia nyumbani mwake na kuteketeza mbao na mawe yake.”

⁵Ndipo malaika aliyekuwa akisema nami alipoenda nje na kuniambia, “Inua macho yako uone kinachokuja!”

⁶Nikasema, “Ni nini hiki?” Akasema, “Hiki ni kikapu kilicho na efa ijayo. Huu ni uovu wao katika nchi yote.”

⁷Kisha mfuniko wa risasi ukainuliwa kutoka ndani ya kikapu na kulikuwa na mwanamke chini yake amekaa ndani yake!⁸Malaika akasema, “Huu ni uovu!” na akamtupa tena kikapuni, na kurusha mfuniko wa risasi mlango pake.

⁹Nilipoinua macho nikaona wanawake wawili wakija kwangu, na upepo ulikuwa ndani ya mabawa yao - walikuwa na mabawa kama mabawa ya korongo. Wakainua kikapu kati ya mbingu na nchi.

¹⁰Hivyo nikamwuliza malaika aliyesema nami, “Wanapeleka wapi kikapu?”

¹¹Akaniambia, “Wanakwenda kujengea hekalu katika nchi ya Shinari kwa ajili yake, hekalu litakapokuwa tayari, kikapu kitawekwa kwenye msingi ulioandalialiwa kwa ajili yake.”

6 ¹Kisha nikageuka na kuinua macho na nikaona vibandawazi vinne vya farasi vikija kutoka kati ya milima miwili; na milima hiyo ilikuwa imetengenezwa kwa shaba.²Kibandawazi cha kwanza kilikuwa na farasi wekundu, kibandawazi cha pili kilikuwa na farasi weusi,³kibandawazi cha tatu kilikuwa na farasi weupe, na kibandawazi cha nne kilikuwa na farasi wa kijivu.⁴Hivyo nikamwuliza malaika aliyesema nami, “Ni vitu gani hivi bwana wangu?”

⁵Malaika akajibu na kuniambia, “Hizi ni pepo nne za mbinguni zisimamazo mbele ya Bwana wa dunia yote.

⁶Lenye farasi weusi linakwenda nchi ya kaskazini; farasi weupe wanakwenda nchi ya magharibi; na farasi wa kijivu wanakwenda nchi ya kusini.”

⁷Farasi hawa wenyewe nguvu walitoka na wanatafuta kwenda na kuzunguka juu ya nchi, hivyo malaika akasema, “Nendeni na mzunguke juu ya nchi!” nao wakaenda juu ya dunia yote.

⁸Kisha akaniita na kuniambia, “Tazama wale wanaokwenda nchi ya kaskazini, wataituliza roho yangu juu nchi hiyo.”

⁹Hivyo neno la Yahwe likanijia kusema,¹⁰“Chukua sadaka kutoka kwa waliohamishwa - kutoka kwa Helidai, Tobiya na Yedaya - leo hii uende na kuipeleka katika nyumba ya Yosia mwana wa Zefania, aliyetoka Babeli.

¹¹Kisha uchukue fedha na dhahabu, ufanye taji na uivike katika kichwa cha Yoshua mwana wa Yehosadaki kuhani mkuu.¹²Ongea naye na useme, Yahwe wa majeshi asema hivi: Mtu huyu, jina lake Tawi! Naye atakuwa alipo na kisha atajenga hekalu la Yahwe!¹³Ndiye atakayejenga hekalu la Yahwe naye atauinua utukufu wake; kisha ataketi na kutawala katika kiti chake cha enzi. Atakuwa kuhani juu ya kiti cha enzi na ufahamu wa amani utakuwa kati ya vyote viwili.¹⁴Taji itawekwa hekaluni mwa Yahwe kwa heshima ya Heldai, Tobiya na Yedaya na kama kumbukumbu ya ukarimu wa mwana wa Zefania.¹⁵Ndipo walio mbali watakapokuja na kulijenga hekalu la Yahwe, hivyo mtajua kuwa Yahwe wa majeshi amenituma kwenu; kwani ikiwa kweli mnaisikiliza sauti ya Yahwe Mungu wenu hili litatendeka!”

⁷ ¹Mwaka wa nnwa utawala mfalme Dario, siku ya nne ya mwezi wa Kisieu (ambao ni mwezi wa tisa), neno la Yahwe lilimjia Zekaria kusema.² Watu wa Betheli wamemtuma Shareza, Regemu Meleki na watu wao kuomba mbele ya uso wa Yahwe.³ Wakaongea na makuhani waliokuwa katika nyumba ya Yahwe wa majeshi na kwa manabii; wakasema, “Je niomboleze katika mwezi wa tano kwa njia ya kufunga, kama nilivyofanya miaka mingi hii?”

⁴Ndipo neno la Yahwe wa majeshi liliponijia kusema,⁵“Ongea na watu wote wa nchi na makuhani uwaambie, “Mlipofunga na kuomboleza katika mwezi wa tano na wa saba katika hii miaka sabini, je kweli mlifunga kwa ajili yangu?⁶ Na mlipokula na kunywa, hamkula na kunywa kwa ajili yenu wenywewe?⁷ Je hayo siyo maneno aliyosema Yahwe kwa vinywa vya manabii wa zamani, mlipokuwa bado mnaishi Yerusalem na miji ya kandokando yenye mafanikio na iliyokaa Negebu, na upande wa magharibi chini ya vilima?”

⁸Neno la Yahwe likamjia Zekaria kusema,⁹“Yahwe wa majeshi asema hivi, ‘Hukumuni kwa haki, uaminifu wa agano, na rehema. Kila mtu na amtendee hivyo ndugu yake.¹⁰ Juu ya mjane na yatima, mgeni, na masikini - usiwanyanyase, na asiwepo mionganoni mwenu anayepanga madhara yoyote dhidi ya mwingine moyoni mwenu.

¹¹Lakini waliyashupaza mabega yao na hawakujali. Waliziba masikio yao ili wasisikie.¹² Waliifanya mioyo yao kuwa migumu kama mwamba ili wasiisikie sheria au neno la Yahwe wa majeshi. Alipeleka ujumbe kwa watu nyakati za zamani kwa Roho wake, kwa vinywa vya manabii. Lakini watu hawakusikia, hivyo Yahwe wa majeshi aliwakasirikia sana.

¹³Hata ikawa alipoita hawakusikia. Vilevile,” asema Yahwe wa majeshi, “wataniita, lakini sitasikiliza.¹⁴ Kwa maana nitawatawanya kwa upepo wa kisurisuri katika mataifa yote ambayo hawajawai kuyaona, na baada yao nchi itakuwa wazi. Kwa kuwa hakuna hata mmoja atakayepita au kukaa katika hiyo nchi kwa kuwa wameigeuza nchi yao yenye kupendeza kuwa isiyofaa.

⁸ ¹Neno la Yahwe wa majeshi likanijia kusema,²“Yahwe wa majeshi asema hivi: Nina huzuni kwa ajili ya Sayuni kwa wivu mkuu na ninamaumivu kwa hasira nyingi!

³Yahwe wa majeshi asema hivi: Nitairudia Sayuni nami nitakaa kati ya Yerusalem, kwa kuwa Yerusalem itaitwa mji wa kweli na mlima wa Yahwe wa majeshi utaitwa Mlima Mtakatifu!

⁴Yahwe wa majeshi asema hivi: Kwa mara nyingine tena kutakuwa na vikongwe katika mitaa ya Yerusalem, na kila mtu atahitaji mkongojo mkononi mwake kwa vile alivyo mzee.⁵Pia mitaa ya mji itajazwa na vijana wa kiume na kike wachezao.

⁶Yahwe wa majeshi asema hivi: ikiwa jambo hili laonekana haliwezekani katika macho ya masalia ya watu hawa katika siku hizo, je haliwezekani pia machoni pangu? - Asema Yahwe.

⁷Yahwe wa majeshi asema hivi: Tazama, nipo tayari kuwaokoa watu wangu kutoka nchi ya mawio na ya machweo ya jua!⁸Kwa maana nitawarudisha tena, nao wataishi ndani ya Yerusalem, hivyo watakuwa watu wangu tena, nami nitakuwa Mungu wao katika kweli na utakatifu!

⁹Yahwe wa majeshi asema hivi: Ninyi mnaoendelea kusikia maneno yaleyale yaliyotoka katika vinywa vyta manabii msingi wa nyumba yangu ulipowekwa - hii nyumba yangu, Yahwe wa majeshi: Itieni nguvu mikono yenu ili hekalu lijengwe.¹⁰Kwani kabla ya siku hizo hakuna mazao yaliyokusanywa na yeoyote ndani yake, hakukuwa na faida siyo kwa mtu hata mnyama, na hakukuwa na amani kutoka kwa adui kwa kila aliyewenda au kuja. Nilimfanya kila mtu kuwa kinyume cha mwenzake.¹¹Lakini sasa haitakuwa kama mwanzo, nitakuwa pamoja na masalia ya watu hawa - asema Yahwe wa majeshi.

¹²Kwani mbegu za amani zitapandwa; mzabibu unaokua utatoa mande, kwa maana nitawapa masalia ya watu hawa kumilki haya yote.¹³Ulikuwa mfano wa laana kwa mataifa mengine, enyi nyumba ya Yuda na nyumba ya Israeli. Hivyo nitawaokoa nanyi mtakuwa baraka. Msiogope; haya mikono yenu iwe na nguvu!

¹⁴Kwa maana Yahwe wa majeshi asema hivi: Kama nilivyopanga kuwatenda mabaya baba zenu walipochokoza hasira yangu - asema Yahwe wa majeshi - na wala sikujuta,¹⁵ndivyo nitakavyoazimia kuutenda mema tena Yerusalem na nyumba ya Yuda katika siku hizo! Msiogope!¹⁶Haya ndiyo mambo mnayopaswa kufanya: Kasemeni kweli, kila mtu na jirani yake. Hukumuni kwa haki, usawa na amani katika malango yenu.¹⁷Na asiwepo mionganini mwenu anayefikri uovu moyoni mwake dhidi ya jirani yake, wala kuvutwa na viapo vyta uongo; kwani haya yote ndiyo mambo ninayoyachukia! - Asema Yahwe.”

¹⁸Kisha neno la Yahwe wa majeshi likanijia kusema,¹⁹“Yahwe wa majeshi asema hivi: Mifungo ya mwezi wa nne, mwezi wa tano, mwezi wa saba na mwezi wa kumi itakuwa nyakati za furaha ya kila aina, kwa nyumba ya Yuda! Kwa hiyo pendeni kweli na amani!

²⁰Yahwe wa majeshi asema hivi: Watu watakuja tena, hata wanaoishi miji mingine.²¹Watu wa mji mmoja watakwenda mji mwingine na kusema, “Haya twendeni haraka mbele ya Yahwe tukaombe na kumtafuta Yahwe wa majeshi! Sisi wenye tunakwenda pia.²²Watu wengi na mataifa yenye nguvu yatakuja kumtafuta Yahwe wa majeshi huko Yerusalem na kuomba upendeleo kwa Yahwe!

²³Yahwe wa majeshi asema hivi: Katika siku hizo watu kumi kutoka katika kila lugha na taifa watashika upindo wa kanzu zenu, na kusema, “Haya sisi nasi tutakwenda pamoja nanyi, kwani tumesikia kwamba Mungu yu pamoja nanyi.

¹Hili ni tamko la neno la Yahwe kuhusu nchi ya Hadiraki na Damesiki. Kwa maana jicho la Yahwe liko juu ya wanadamu wote, na juu ya kabila zote za Israeli pia.²Azimio hili pia linaihusu Hamathi, inayopakana na Damesiki, na linaihusu Tiro na Sidoni, japokuwa ni werevu sana.³Tiro amejijengea ngome na kurundika fedha kama mavumbi na dhahabu safi kama matope mitaani.⁴Tazama! Bwana atamnyang'anya na kuharibu nguvu zake juu ya bahari, kwa hiyo atateketeza kwa moto.⁵Ashikeloni ataona na kuogopa! Gaza pia atatetemeka sana! Ekironi, tumaini lake litatikiswa! Mfalme ataangamizwa kuanzia Gaza, na Ashikeloni haitakuwa na watu tena!⁶Wageni watafanya makao yao katika Ashidodi, nami nitakiondoa kiburi cha Wafilisiti.⁷Kwani nitaondo damu yao katika vinywa vyao na machukizo yao kutoka kati ya meno yao. Ndipo watakapo kwa masalia kwa Mungu wetu kama ukoo katika Yuda, na Ekironi atakuwa kama Wayebusi.⁸Nitaweka kambi kuzunguka nchi yangu kinyume cha majeshi ya adui hata hakuna atakayeweza kupita ndani yake tena, kwani hakuna mtesaji atakayeipita tena. Kwa kuwa sasa nitaangalia nchi yangu kwa macho yangu mwenyewe!⁹Pigakelele kwa furaha, ewe binti Sayuni! Piga kelele kwa shangwe, ewe binti Yerusalem! Tazama! Mfalme wako anakuja kwako pamoja na uadilifu na anakuokoa. Ni mnyenyeketu, amepanda punda, mwanapunda.¹⁰Ndipo nitakapoondoa kibandawazi kutoka Efraimu na farasi kutoka Yerusalem, na upinde utaondolewa katika vita; kwani atasema amani kwa mataifa, na utawala wake utakuwa kutoka bahari hata bahari, na kutoka katika mto hadi miisho ya dunia!¹¹Lakini kwenu, kwa sababu ya damu ya agano langu nanyi, nitawaweka wafungwa wenu huru kutoka shimoni pasipo na maji.¹²Rudini ngomeni, wafungwa wa matumaini! Hata leo natamka kwamba nitawarudishia mara mbili, kwani nimempinda Yuda kama upinde wangu.¹³Hata nimelijaza podo langu pamoja na Efraimu. Nimewainua wana wenu, Sayuni, kinyume cha wana wenu, Ugiriki, na amekufanya wewe, Sayuni, kama upanga wa shujaa!¹⁴Yahwe atawatokea, na mishale yake itapiga kama radi! Kwa maana Yahwe Bwana wangu atapiga tarumbeta naye ataendelea pamoja na dhoruba kutoka Temani.¹⁵Yahwe wa majeshi atawatetea, nao watawararua na kuyashinda mawe ya kombeo. Ndipo watakapo kunywa na kupiga kelele kama mtu aliyelewa kwa mvunyo, nao watajazwa na mvinyo kama mabakuri, kama pembe za madhabahu.¹⁶Hivyo Yahwe Mungu wao atawaokoa siku hiyo; watakuwa kama kundi la kondoo lililo na watu wake, kwani watakuwa mapambo ya taji, yaliyoinuliwa juu ya nchi yake.¹⁷Jinsi gani watakavyokuwa wazuri na warembo! Vijana watastawi juu ya nafaka na bikira juu ya divai tamu!

10

¹Mwombeni Yahwe mvua nyakati za kipupwe - Yahwe afanyaye mvua ya radi - naye hufanya mvua inyeshe kwa kila mmoja na uoto kondeni.²Kwani sanamu za wenyewe nyumba husema uongo; waganga hunena uongo; wanasema ndoto za udanganyifu na hutoa faraja tupu, hivyo wapotea kama kondoo na wanaumia kwa sababu hakuna mchungaji.³Gadhabu yangu inawaka dhidi ya wachungaji; ni mabeberu - viongozi - nitakao waadhibu. Yahwe wa majeshi atalihudumia pia kundi la kondoo wake, nyumba ya Yuda, na kuwafanya kama farasi wake wa vita!⁴Kutoka kwao litatoka jiwe kuu la pembedi; kutoka kwao kitatoka kigingi cha hema; kutoka kwao utatoka upinde wa vita; kutoka kwao watakuja viongozi wote kwa pamoja.⁵Watakuwa kama mashujaa wawakanyagao adui zao katika matope ya mitaani vitani; watafanya vita, kwa maana Yahwe yu pamoja nao, nao wataawaabisha wapanda farasi wa vita.⁶Nitaitia nguvu nyumba ya Yuda na kuiokoa nyumba ya Yusufu; kwani nitawarejesha na kuwahurumia. Watakuwa kama nilikuwa sijawaondoa, kwani mimi ni Yahwe Mungu wao, nami nitawaitikia.⁷Ndipo Efraimu atakapokuwa kama shujaa, na miyo yao itafurahi kama kwa mvinyo; wana wao wataona na kufurahi. Miyo yao itanifurahia!⁸Nitawanong'oneza na kuwakusanya, kwani nitawaokoa, nao watakuwa wakuu kama walivyokuwa mwanzo!⁹Niliwapanda kati ya watu, lakini watanikumbuka katika nchi ya mbali, hivyo wao na wana wao wataishi na kurejea.¹⁰Kwa maana nitawarejesha kutoka nchi ya Misri na kuwakusanya kutoka Ashuru. Nitawaleta katika nchi ya Gileadi na Lebanoni mpaka kutakapokuwa hakuna nafasi tena kwa ajili yao.¹¹Nitapita katika bahari ya mateso yao; nitayapiga mawimbi ya bahari hiyo na nitavikausha vilindi vyote vya Mto. Utukufu wa Ashuru utashushwa chini, na fimbo ya Misri itakwenda mbali kutoka kwa Wamisri.¹²Nitawatia nguvu mimi mwenyewe, nao watatembea katika jina langu, asema Yahwe.

11 ¹Fungua milango yako, ee Lebanoni, ili moto uteketeze mielezi yako!²Omboleza, enyi miti ya misonobari, kwani mierezi imeanguka! Kilichokuwa cha fahari kimeteketezwa! Ombolezeni, enyi mialoni ya Bashani, kwani msitu wenyewe nguvu umeshushwa.³Wachungaji wanapiga yowe, kwa kuwa utukufu wao umeharibiwa! Sauti ya mungurumo wa wana simba, kwa kuwa kiburi cha Mto Yordani kimeharibiwa!

⁴Hivi ndivyo asemavyo Yahwe Mungu wangu, “Lichungeni kundi la kondoo lililo tayari kuchinjwa!⁵(Wanaowanunua wanawachinja bila kuhadhibiwa, nao wawauzao husema, ‘Atukuzwe Yahwe! Nimetajirika! Kwa maana wachungaji wafanyao kazi kwa wenyewe kondoo hawawahurumii.)⁶Kwa maana hiyo sitawahurumia tena wenyeji wa nchi! - Hivi ndivyo asemavyo Yahwe. Tazama! Mimi mwenyewe nipo tayari kumwelekeza kila mtu katika mkono wa jirani yake na katika mkono wa mfalme wake, nao wataiharibu nchi na hakuna hata mmoja wao nitakayemwokoa kutoka katika mkono wao.”

⁷Hivyo nikawa mchungaji wa kondoo walioamriwa kuchinjwa, kwa wanaowashughulikia kondoo. Nilichukua fimbo mbili; fimbo moja nikaiita “Neema” na nyine nikaivunja agano nililokuwa nimelifanya na khabla zangu zote.¹¹Katika siku hiyo agano lilivunjwa, na wale wanaoshughulika na kondoo na waliokuwa wakiniangalia walifahamu kwamba Yahwe amesema.

⁸Ndani ya mwezi mmoja niliwaangamiza wachungaji watatu, kwa maana sikuwavumilia tena, wao pia walinchukia.

⁹Ndipo nilipowaambia wamiliki, “Sitafanya kazi kama mchungaji wenu tena. Kondoo wafao - na wafe; kondoo wanaoangamizwa - na waangamizwe. Na kondoo wasaliao kila mmoja ale nyama ya jirani yake.”

¹⁰Hivyo nikaichukua fimbo yangu “Neema” na nikaivunja kuvunja agano nililokuwa nimelifanya na khabla zangu zote.¹¹Katika siku hiyo agano lilivunjwa, na wale wanaoshughulika na kondoo na waliokuwa wakiniangalia walifahamu kwamba Yahwe amesema.

¹²Nikawaambia, “Ikiwa itawapendeza, nilipeni ujira wangu. Kama sivyo, msifanye hivyo.” Hivyo wakapima ujira wangu - vipande thelathini nya fedha.

¹³Kisha Yahwe akaniambia, “Weka fedha katika hazina, thamani nzuri zaidi ambayo walikupa!” Hivyo nikachukua vipande thelathini nya fedha na kuviweka katika hazina ndani ya nyumba ya Yahwe.

¹⁴Kisha nikavunja fimbo yangu ya pili, “Umoja,” kuvunja undugu kati ya Yuda na Israeli.

¹⁵Yahwe akaniambia, “Tena, chukua chombo cha mchungaji mpumbavu kwa ajili yako mwenyewe,¹⁶kwa maana tazama, niko tayari kumuweka mahali mchungaji katika nchi. Hataangalia kondoo wanaoangamia. Hatatafuta kondoo wapoteao, wala kuwaponya kondoo wachechemeo. Hatawalisha kondoo wenyewe afya, lakini atakula nyama ya kondoo walionona naye atapasua kwato zao.¹⁷Ole kwa wachungaji wasiofaa wanaoliacha kundi la kondoo! Upanga na uje dhidi ya mkono wake na jicho lake la kulia! Mkono wake na ukauke na jicho lake la kulia lipofuke!

12 ¹Hili ni tamko la neno la Yahwe kwa Israeli - Bwana asema, azitandaye mbingu na kuweka msingi wa dunia, aiumbaye roho ya mtu ndani yake,²“Tazama, nitaifanya Yerusalemu kuwa kikombe kiwafadhaishacho watu wote wamzungukao. Itakuwa hivyo hivyo pia kwa Yuda wakati wa kuhusuriwa kwa Yerusalemu.³Katika siku hiyo, nitaifanya Yerusalemu kuwa jiwe zito kwa watu wa jamaa zote. Kila atakayejaribu kuliinua jiwe hilo atajiumiza sana, na mataifa yote ya dunia yatakusanyika kinyume cha mji huo.⁴Katika siku hiyo asema Yahwe - nitampiga kila farasi kwa ushangao na kila mpanda farasi kwa wenda wazimu. Nitaangalia nyumba ya Yuda kwa upendeleo nami nitawapiga kwa upofu farasi wa majeshi.⁵Ndipo watawala wa Yuda watakapojisemea mioyoni mwao, ‘Wakaao Yerusalemu ndio nguvu yetu kwa sababu ya Yahwe wa majeshi, Mungu wao.’

⁶Katika siku hiyo nitawafanya watawala wa Yuda kuwa kama mitungi ya moto katika miti na kama miali ya moto kati ya nafaka isimamayo, kwani utateketeza watu wote walio karibu upande wao wa kulia na kushoto. Yerusalemu atakaa mahali pake tena.

⁷Yahwe ataziokoa hema za Yuda kwanza, ili kwamba utukufu wa nyumba ya Daudi na utukufu wa wale waishio Yerusalemu hautazidi sehemu iliyosalia ya Yuda.⁸Katika siku hiyo Yahwe atakuwa mtetezi wa wakao Yerusalemu, na siku hiyo waliodhaifu mionganoni mwao watakuwa kama Daudi, wakati nyumba ya Daudi watakuwa kama Mungu, kama malaika wa Yahwe mbele yao.⁹“Itakuwa kwamba katika siku hiyo nitaanza kuyaharibu mataifa yote yajayo kinyume cha Yerusalemu.

¹⁰Lakini nitamwaga roho ya huruma na kuiombea nyumba ya Daudi na wakaao Yerusalemu, hivyo wataniangalia mimi, waliomchoma kwa mkuki. Wataniombolezea, kama amuombolezeaye mwana wa pekee;

watamuombolezea kwa uchungu sana kama aombolezaye kifo cha mzaliwa wa kwanza.¹¹Katika siku hiyo maombolezo huko Yerusalemu yatakuwa kama maombolezo ya Hadadi Rimoni katika tambarare za Megido.

¹²Nchi itaomboleza, kila ukoo peke yao. Ukoo wa nyumba ya Daudi utakuwa peke yake na wake zao watakuwa peke yao mbali na wanaume. Ukoo wa nyumba ya Nathani utakuwa peke yao na wake zao watakuwa peke yao mbali na waume.¹³Ukoo wa nyumba ya Lawi utakuwa peke yao na wake zao watakuwa peke yao mbali na waume. Ukoo wa Washimei utakuwa peke yao na wake zao watakuwa peke yao mbali na waume.¹⁴Kila ukoo uliosalia - kila mmoja utakuwa peke yake na wake watakuwa pekee mbali na waume.

13 ¹Katika siku hiyo kijito kitafunguliwa kwa ajili ya nyumba ya Daudi na wenyehi wa Yerusalem, kwa ajili ya dhambi na uchafu wao.

²Katika siku hiyo - asema Yahwe wa majeshi - kwamba nitaondoa majina ya sanamu katika nchi ili kwamba yasikumbukwe tena. Nitawaondoa pia katika nchi manabii wa uongo na roho wao mchafu³Ikiwa mtu yeoyote ataendelea kutoa unabii, baba yake na mama yake waliomzaa watamwambia, ‘Hautaishi, kwa kuwa umenena uongo kwa jina la Yahwe! Ndipo baba na mama waliomzaa watakapomchoma wakati akitabiri.

⁴Katika siku hiyo kila nabii ataonea aibu maono yake aendapo kutoa unabii. Manabii hawa hawatavaa tena vazi la singa, ili kuwadanganya watu.⁵Kwa maana kila mmoja atasema, ‘Mimi siyo nabii! Mimi ni mkulima, kwa maana ardhi ndiyo kazi yangu tangu ujana wangu!⁶Lakini mtu mwengine atamwambia, ‘Majeraha haya kati ya mikono yako ni ya nini?’ naye atajibu, nilijeruhija na waliokuwa katika nyumba ya rafiki zangu.”

⁷Upanga! Inuka mwenyewe dhidi ya mchungaji wangu, mtu asimamaye karibu nami - hivi ndivyo asemavyo Yahwe wa majeshi. Mpige mchungaji, na kondoo watatawanyika! Kwa maana nitageuza mkono wangu dhidi ya wadogo.⁸Kisha itakuwa kwamba katika nchi yote - hivi ndivyo asemavyo Yahwe - kwamba theluthi mbili yake itaondolewa! Watu hao wataangamia; theluthi moja tu ndiyo itakayosalia.⁹Nitaipitisha hiyo ya tatu motoni na kuwasafisha kama fedha isafishwavyo; nitawajaribu kama dhahabu ijaribiwavyo. Wataliitia jina langu nami nitawajibu na kusema, ‘Hawa ni watu wangu!’ nao watasema, Yahwe ndiye Mungu wangu!”

14 ¹Tazama! Siku ya Yahwe inakuja wakati mateka wenu watakapogawanywa katikati yenu.

²Kwa maana nitayakusanya mataifa yote kinyume cha Yerusalem kwa vita na mji utatekwa. Nyumba zitatekwa na wanawake watabakwa. Nusu ya mji itapelekwa matekani, lakini kumbukumbu ya watu haitaondolewa mjini.

³Lakini Yahwe ataondoka na kufanya vita dhidi ya mataifa kama apigavyo vita katika siku ya vita.⁴Siku hiyo miguu yake itasimama juu ya Mlima wa Mizeituni, uliopo kando ya Yerusalem upande wa mashariki. Mlima wa Mizeituni utagawanyika katikati kati ya mashariki na magharibi kwa bonde kubwa sana na nusu ya mlima itarudi nyuma kuelekea kaskazini na nusu kuelekea kusini.⁵Ndipo mtakapokimbia katika bonde kati ya milima ya Yahwe, kwa kuwa bonde kati ya hiyo milima litafika hata Azali. Mtakimbia kama siku mliyokimbia tetemeko la nchi siku za Uzia, mfalme wa Yuda. Ndipo Yahwe Mungu wangu atakapokuja na watakatifu wake wote.

⁶Hakutakuwa na nuru katika siku hiyo, lakini hakuna baridi wala barafu.⁷Siku hiyo, siku aijuaye Yahwe peke yake, hakutakuwa tena na mchana wala usiku, kwani jioni itakuwa wakati wa nuru.

⁸Siku hiyo maji yaliyo hai yatatiririka kutoka Yerusalem. Nusu yake yatatiririka kuelekea bahari ya mashariki na nusu bahari ya magharibi, wakati wa masika na wakati wa kiangazi.

⁹Yahwe atakuwa mfalme juu ya dunia yote. Katika siku hiyo kutakuwa na Yahwe, Mungu mmoja, na jina lake pekee.

¹⁰Nchi yote itakuwa kama Araba, kuanzia Geba hadi Rimoni kusini mwa Yerusalem. Na Yerusalem itaendelea kuwa juu. Ataishi mahali pake mwenyewe, kutoka lango la Benjamini hata mahali lilipokuwa lango la kwanza, hata Lango la Pembeni, na kutoka Mnara wa Hananeli hata shinikizo la mfalme.¹¹Watu watacaa Yerusalem na hakutakuwa na maangamizi kamili tena kutoka kwa Mungu dhidi yao. Yerusalem itakuwa salama.

¹²Hii itakuwa tauni ambayo kwayo Yahwe atawapiga jamaa zote za watu wapigao vita juu ya Yerusalem: miili yao itaoza hata wakiwa wamesimama kwa miguu yao. Macho yao yataoza katika matundu yake na ndimi zao zitaoza katika vinywa vyao.¹³Siku hiyo ile hofu kuu kutoka kwa Yahwe itakuwa miiongoni mwao. Kila mmoja ataushika mkono wa mwingine, na mkono wa mwingine utainuliwa kinyume cha mkono wa mwenzake.¹⁴Yuda pia atapigana na Yerusalem. Watakusanya utajiri wa mataifa yote yanayowazunguka - dhahabu, fedha, na wingi wa nguo safi.¹⁵Tauni itakuwa pia juu ya farasi na nyumbu, ngamia na punda, na kila mnyama katika kambi hizo atapigwa kwa hilo pigo.

¹⁶Kisha itakuwa wote watakaosalia katika mataifa yaliyo kinyume na Yerusalem watakwenda mwaka kwa mwaka kumwabudu mfalme, Yahwe wa majeshi, na kutunza Sikukuu ya Vibanda.¹⁷Na itakuwa kwamba ikiwa mtu ye yeyote kutoka katika mataifa yote ya dunia haendi Yerusalem kumwabudu mfalme, Yahwe wa majeshi, ndipo Yahwe hataleta mvua juu yao.¹⁸Na ikiwa nchi ya Misri hawatakwenda, ndipo hawatapata mvua. Tauni kutoka kwa Yahwe itayashambulia mataifa yote yasiyokwea kutunza Sikukuu ya Vibanda.¹⁹Hii itakuwa ni adhabu kwa Misri na adhabu kwa kila taifa lisilopanda kutunza Sikukuu ya Vibanda.

²⁰Lakini katika siku hiyo, kengele za farasi zitasema, “Jitengeni kwa ajili ya Yahwe,” na makarai katika nyumba ya Yahwe yatakuwa kama mabakuri mbele ya madhabahu.²¹Kwa kuwa kila chungu katika Yerusalem na Yuda kitatengwa kwa ajili ya Yahwe wa majeshi na kila mmoja aletaye sadaka atakula ndani yake na kuyachemshia. Hakutakuwa na wafanya biashara tena katika nyumba ya Yahwe wa majeshi siku hiyo.

Malaki

1 ¹Tamko la neno la Bwana kwa Israeli kwa mkono wa Malaki.

²“Nilikupenda, “asema Bwana. Lakini unasema, “kwa jinsi gani ulinipenda?” Esau siyo ndugu yake Yakobo?” asema Bwana. “Na bado nampenda Yakobo,³lakini nimemchukia Esau. Nimeifanya milima yake kuwa ukiwa, na nimepafanya urithi wake kuwa makao ya mbweha wa jangwani.”

⁴Kama Edomu husema, “Tumepigwa, lakini tutarudi na kujenga palipoharibiwa; “Bwana wa Majeshi asama hivi, “Watajenga lakini nitaiangusha chini; na wanaume watawaita ‘Nchi ya uovu,’ na ‘Watu ambao Mungu ana hasira nao milele.”⁵Kwa macho yenu mtaona hili, na mtasema, “Bwana ni mkuu mbele ya mipaka ya Israel.”

⁶Mtoto amtii baba yake, na mtumwa amtii bwana wake. Ikiwa mimi, ni baba, iko wapi heshima yangu? Na kama mimi ni bwana, iko wapi heshima yangu? Bwana wa majeshi asema hivi kwenu, makuhani, mnaodharau jina langu. Lakini mnasema, ‘tumeridharauje jina lako?’⁷Kwa kutoa mikate iliyonajisi madhabahuni kwangu. Na mnasema kuwa, ‘Tumekudharau kwa namna gani?’ Kwa kusema hivyo meza ya Bwana imedharauliwa.⁸Mkitoa sadaka ya wanyama vipofu, hiyo siyo dhambi? Na kama mkitoa vilema na wagonjwa, hiyo siyo dhambi? Pelekeni hili kwa liwali; atawakubali au atainua nyuso zetu?’ asema Bwana wa Majeshi.

⁹Na sasa, mnajaribu kutafuta neema ya Mungu, ili kwamba awe mwema kwetu. “Na aina gani ya sadaka kwa sehemu yenu, ataziinua nyuso zenu? Asema Bwana wa Majeshi.

¹⁰Kama kungekuwa na mtu ambaye angefunga lango la Hekalu, ili kwamba kusiwepo na moto madhabahuni bure! Lakini sina radhi na ninyi, “asema Bwana wa majeshi, “na sitaikubali sadaka yeoyote kutoka katika mikono yenu.”¹¹Kutoka mawio ya jua mpaka machweo jina langu litakuwa kuu katikati ya mataifa; katika kila sehemu uvumba utatolewa katika jina langu, na pia sadaka safi. Kwa sababu jina langu litakuwa kuu sana katikati ya mataifa,” asema Bwana wa majeshi.

¹²“Lakini ninyi mnachafua mnaposema meza ya Bwana mnainajisi, na matunda yake, na chakula chake kudharaurika.”¹³Na ninyi pia mwasema, “jambo hili limetuchosha, nanyi mnalidharau,” asema Bwana wa majeshi. “Mmerudisha kilichokuwa kimechukuliwa na wanyama wa mwitu au vilema au walio wagonjwa; na ndicho mnaleta kuwa sadaka zenu! Je naweza kuikubali hii mikononi mwenu?” asema Bwana.

¹⁴Alaanive aliye mdanganyifu, ambaye anaye mnyama dume katika kundi lake na akaahidi kunitolea, lakini bado anatoa kwangu, mimi Bwana, ambayo ni kiujanja ujanja; kwa kuwa mimi ni mfalme mkuu,” asema Bwana wa Majeshi, “na jina langu litaogopwa katika mataifa.”

² ¹“Sasa, ninyi makuhani, amri hii ni kwa ajili yenu.² Kama hamtasikiliza, na kama hamtalichukua hili miyoni mwenu na kunipa utukufu kwa jina langu,” asema Bwana wa Majeshi, Kisha nitatuma laana kwenu, na nitalaani baraka zenu. Kiukweli, nilishawalaani tayari, kwa sababu hujaweka sheria zangu moyoni.³ Tazama, nitakikemea kizazi chako, na nitapaka mavi juu ya uso wako, mavi ya dhabihu zenu, na mtachukuliwa pamoja nayo.

⁴ Na mtajua kwamba nimetuma hii sheria kwenu, kwamba agano langu litakuwa ni juu yangu na Lawi,” asema Bwana wa Majeshi.⁵ Agano langu na yeze lilikuwa agano la uhai na amani, na nilimpa vitu hivi kama njia ya kuniheshimu. Aliniheshima na alisimama akawa na hofu kwa jina langu.⁶ Mafundisho ya kweli yalikuwa kwenye kinywa chake, na uovu haukupatikana kinywani mwake. Alitembea na mimi kwa amani na unyofu, na aliwarudisha wengi kutoka dhambini.

⁷ Kwa sababu midomo ya makuhani huhifadhi maarifa, na watu watatafuta maagizo kutoka kwenye kichwa chake, kwa sababu ni mjambe wa Bwana wa Majeshi.

⁸ Lakini umepita mbali na njia ya kweli. Umesababisha wengi kuwa na mashaka ya kutii sheria. Umeliharibu agano la Lawi,” asema Bwana wa Majeshi.⁹ Kwa hiyo nimewafanya ninyi nanyi kudharauliwa mbele ya watu, kwa sababu hamkutunza njia zangu, lakini badala yake mnapendelea katika maagizo yenu.

¹⁰ Sisi sote hatuna baba mmoja? Siyo Mungu yule mmoja aliyetuumba sote? Kwa nini tunafanyiana hila kila mtu na ndugu yake, mnaliharibu agano la baba zetu?

¹¹ Yuda amefanya hila na ameona kinyaa kwa vitu vilivyowekwa katika Israeli na Yerusalem. Yuda amenajisi mahali patakatifu pa Bwana ambapo anapapenda, na ameoa binti wa miungu migeni.¹² Mungu akukatilie mbali kutoka kwenye hema ya Yakobo na uzao wa mtu aliyefanya haya, hata yule anayeleta sadaka kwa Bwana wa Majeshi.

¹³ Na wewe pia fanya hivyo. Unafunika madhababu ya Bwana kwa machozi, kwa kilio na kuugua, kwa sababu hatakubali sadaka na kuzipokea kutoka mikononi mwako.¹⁴ Lakini wasema, ni kwa sababu gani?” Kwa sababu Bwana amekuwa shahidi kati yako wewe na mke wako wa ujana wako, kinyume chake umekuwa si mwaminifu, ingawa yeze ni mwenzako na mke wa agano lako.

¹⁵ Je yeze hakuwafanya kuwa mmoja, hata kwa sehemu ya roho yake? Sasa ni kwa nini aliwafanya ninyi kuwa mmoja? Kwa sababu alikuwa anategemea kupata watoto wacha Mungu. Kwa hiyo jiepushe mwenyewe ndani ya moyo wako, na asiwepo mtu asiye mwaminifu kwa mke wa ujana wake.

¹⁶ “Nakuchukia kuachana,” asema Bwana, Mungu wa Israel, “afunikizaye nguo yake kwa udhalimu,” asema Bwana wa Majeshi. “Kwa hiyo jilinde ewe mwenyewe ndani ya roho yako na usiwe mtu asiye mwaminifu.”

¹⁷ Mmemchosha Bwana na maneno. Lakini mwasema, “Tumekuchoshaje?” Kwa kusema Kila mmoja aliyefanya uovu ni mzuri kwa upande wa Bwana, na anafuraha nao;” au “Yuko wapi Mungu wa Haki?”

3 ¹Tazama, namtuma mjambe wangu, atakaye andaa njia mbele yangu. Na Bwana, ambaye mnamtafuta, atakuja ghafla katika hekalu lake; na mjambe wa agano, ambaye katika yeye mnafurahi, tazama anakuja.” Asema.” Bwana wa Majeshi.

²Nani nani atakeye vumilia siku ya kuja kwake? Ni nani atasimama akishatokea? Yeye ni kama mtu asafishaye kwa moto na kama sabuni ya kufulia.³Atakaa na kutawala kama msafishaji wa fedha, na atawasafisha wana wa Lawi. Na atawafanya wawe safi kama dhahabu na fedha, na wataleta sadaka za haki kwa Bwana.⁴Na sadaka ya Yuda na Yerusalem itampendeza Bwana, kama siku za kale, na miaka ya zamani.

⁵Kisha nitapita karibu na ninyi kuwahukumu. Na nitakuwa shahidi mwepesi dhidi ya wachawi, wazinzi, mashahidi wa uongo, na kinyume cha wale wanao onea wafanya kazi katika mizigo yake, wanao onea wajane na yatima, na anayemfukuza mgeni kutoka kwenye haki yake, na kwa wale wasionitii mimi,” asema Bwana wa majeshi.⁶Mimi Bwana, sibadiliki; pia ninyi, watu wa Yakobo, hamkutumia.⁷Toka siku za baba zenu mmegeukia mbali na amri zangu na hamkuzitunza. Nigeukieni, nami nitawarudia ninyi,”,” asema Bwana wa majeshi. Lakini mwasema, tutakurudiae?⁸Mwanadamu anaweza kumwibia Mungu? Mnaniibia mimi, lakini mwasema, ‘Tumekuibiaje?’” kwa zaka na sadaka.⁹Mmelaaniwa kwa laana, kwa kuniibia mimi, taifa lote hili.¹⁰Leteni zaka kamili katika ghalani, ili kwamba kiwemo chakula katika nyumba yangu. Na mnijaribu kwa hili,” asema Bwana wa Majeshi. “Kama sitawafungulia madirisha ya mbinguni na kuwamwagia baraka juu yenu, ili kwamba hakutakuwa na sehemu ya kutosha kuzipokea.¹¹Nitamkemea mharibifu kwako, kwamba asiharibu mavuno yenu ya nchi yenu; mizazibu yenu katika shamba haitapukutisha kabla ya wakati wake,”,” asema Bwana wa Majeshi.¹²Mataifa yote watakuita mbarikiwa; kwa ajili yako itakuwa ni nchi ya furaha,” asema Bwana wa Majeshi.¹³“Maneno yenu yamekuwa magumu kinyume changu,” asema Bwana. “Lakini mwasema, ‘Tumesema nini kinyume chako?’

¹⁴Mmesema, ‘Hakuna maana kumtumikia Mungu. Kuna faida ya namna gani kutunza maagizo yake au kutembea huku mkiomboleza mbele za Bwana wa Majeshi?¹⁵Na sasa tunamwita mwenye kiburi mbarikiwa. Wahalifu si kufanikiwa tu, bali kumjaribu Mungu na kumuepuka.”

¹⁶Kisha wale wanao muheshimu Bwana walisemezana mmoja baada ya mwingine; Bwana yuko makini kutusikiliza, na kitabu cha kumbukumbu kiliandikwa mbele zake kwa ajili ya wale walio mwogopa Bwana na kuliheheshimu jina lake.

¹⁷“Watakuwa wangu,” asema Bwana wa majeshi,” hazina zangu, katika siku nitakayotenda; nitawapenda, kama mtu anavyompenda mwanawе anayemhudumia.¹⁸Kisha zaidi sana nitatofautisha kati ya wenye haki na waovu, kati ya anayemwabudu Mungu na asiyemwabudu yeye.

⁴ ¹Tazama, siku inakuja, inawaka kama tanuru, ambayo wote wenye kiburi na wahalifu watakuwa mabua. Siku inakuja itawachoma,” asema Bwana wa Majeshi, “siku hiyo itaondoa mzizi au shina.²Lakini kwenu mnaoliogopa jina langu, juu la haki litawaangazia na uponyaji katika mbawa zake. Mtarukaruka kama ndama zizini.³Na waovu wote mtawakanyaga chini, watakuwa majivu chini ya nyayo za miguu yenu siku hiyo nitatenda,” asema Bwana wa Majeshi.

⁴Kumbukeni kutii sheria za mtumishi wangu Musa, amri na sheria nilizomwamuru huko Horebu, kwa Israeli wote.

⁵Tazama, nitamtuma Eliya nabii mbele yenu kabla ya siku kuu na yenye kutisha ya kuja kwa Bwana.⁶Atarudisha moyo wa baba kwa watoto, na mioyo ya watoto kwa baba zao; ili kwamba nisije nikaiangamiza nchi kwa uharibifu wote.”

Mathayo

1 ¹Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahim.²Ibrahim aliwa baba wa Isaka, na Isaka baba wa Yakobo, na Yakobo baba wa Yuda na ndugu zake.³Yuda aliwa baba wa Peresi na Sera kwa Tamari, Peresi baba wa Hezeroni, na Hezeroni baba wa Ramu.⁴Ramu aliwa baba wa Aminadabu, Aminadabu baba wa Nashoni, na Nashoni baba wa Salimoni.⁵Salimoni aliwa baba wa Boazi kwa Rahabu, Boazi baba wa Obedi kwa Ruth, Obedi baba wa Yeze,⁶Yeze aliwa baba wa mfalme Daudi. Daudi aliwa baba wa Sulemani kwa mke wa Uria.⁷Sulemani aliwa baba wa Rehoboamu, Rehoboamu baba wa Abiya, Abiya baba wa Asa.⁸Asa aliwa baba wa Yehoshafati, Yehoshafati baba wa Yoram, na Yoram baba wa Uzia.⁹Uzia aliwa baba wa Yothamu, Yothamu baba wa Ahazi, Ahazi baba wa Hezekia.¹⁰Hezekia aliwa baba wa Manase, Manase baba wa Amoni na Amoni baba wa Yosia.¹¹Yosia aliwa baba wa Yekonia na kaka zake wakati wa kuchukuliwa kwenda Babeli.

¹²Na baada ya kuchukuliwa kwenda Babeli, Yekonia aliwa baba wa Shatieli, Shatieli aliwa babu yake na Zerubabeli.¹³Zerubabeli aliwa baba wa Abiudi, Abiudi baba wa Eliakimu, na Eliakimu baba wa Azori.¹⁴Azori aliwa baba wa Zadoki, Zadoki baba wa Akimu, na Akimu baba wa Eliudi.¹⁵Eliudi aliwa baba wa Elieza, Elieza baba wa Matani na Matani baba wa Yakobo.¹⁶Yakobo aliwa baba wa Yusufu mume wa Mariamu, ambaye kwa yecheili Yesu alizaliwa, aitwaye Kristo.

¹⁷Vizazi vyote tangu Ibrahimu hadi Daudi vilikuwa vizazi kumi na vinne, kutoka Daudi hadi kuchukuliwa kwenda Babeli vizazi kumi na vinne, na kutoka kuchukuliwa kwenda Babeli hadi Kristo vizazi kumi na vinne.

¹⁸Kuzaliwa kwa Yesu Kristo kulikuwa kwa namna hii. Mama yake, Mariamu, alichumbiwa na Yusufu, lakini kabla hawajakutana, alionekana kuwa na mimba kwa uwezo wa Roho Mtakatifu.¹⁹Mume wake Yusufu, aliwa mu mwenye haki hakutaka kumwaibisha hadharani. Aliamua kusitisha uchumba wake naye kwa siri.²⁰Alipokuwa akifikirii juu ya mambo haya, Malaika wa Bwana alimtokea katika ndoto, akisema,” Yusufu mwana wa Daudi, usiogope kumchukua Mariamu kama mkeo, kwa sababu mimba aliyonayo ni kwa uweza wa Roho Mtakatifu.²¹Atajifungua mtoto wa kiume na utamwita jina lake Yesu, kwa maana atawaokoa watu wake na dhambi zao.”²²Yote haya yalitokea kutimizwa kile kilichonenwa na Bwana kwa njia ya nabii, akisema,²³“Tazama, bikira atachukua mimba na kuzaa mtoto wa kiume, na watamwita jina lake Imanueli”— maana yake, “Mungu pamoja nasi.”²⁴Yusufu aliamka kutoka usingizini na kufanya kama malaika wa Bwana alivyomwamuru na alimchukua kama mkewe.²⁵Hata hivyo, hakulala naye mpaka alipojifungua mtoto wa kiume na alimwita jina lake Yesu.

² ¹Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethelehem ya Uyahudi katika siku za mfalme Herode, wataalamu wa nyota kutoka mashariki ya mbali walifika Yerusalem wakisema,²“Yuko wapi yeye ambaye aliyezaliwa Mfalme wa Wayahudi? Tuliionna nyota yake mashariki nasi tumekuja kumwabudu.”

³Pindi Mfalme herode aliposikia haya alifadhaika, na Yerusalem yote pamoja naye.⁴Herode akawakusanya wakuu wa makuhani wote na waandishi wa watu, naye akawauliza, “Kristo atazaliwa wapi?”⁵Wakamwabia, “Katika Bethelehemu ya Uyahudi, kwa kuwa hivi ndivyo ilivyoandikwa na nabii,⁶Nawe Bethelehemu, katika nchi ya Yuda, si mdogo mionganoni mwa viongozi wa Yuda, kwa kuwa kutoka kwako atakuja mtawala atakayewachunga watu wangu Israeli.”

⁷Hivyo Herode aliwaita wale watalaamu wa nyota kwa siri na kuwaauliza ni wakati gani hasa nyota ilikuwa imeonekana.⁸Akawatuma Bethelehem, akisema, “Nendeni kwa uangalifu mkamtafute mtoto aliyezaliwa. Wakati mtakapomwona, nileteeni habari ili kwamba mimi pia niweze kuja na kumwabudu.”

⁹Baada ya kuwa wamemsikia mfalme, waliendelea na safari yao, na nyota ile waliyokuwa wameiona mashariki iliwatangulia hadi iliposimama juu ya mahali mtoto aliyezaliwa alipokuwa.¹⁰Wakati walipoiona nyota, walifurahi kwa furaha kuu mno.¹¹Walingia nyumbani na kumuona mtoto aliyezaliwa na Mariamu mama yake. Walimsujudia na kumwabudu. Walifungua hazina zao na kumtolea zawadi za dhahabu, uvumba, na manemane.¹²Mungu alishaonya katika ndoto wasirudi kwa Herode, hivyo, waliondoka kurudi katika nchi yao kwa njia nyingine.

¹³Baada ya kuwa wameondoka, malaika wa Bwana alimtokea Yusufu katika ndoto na kusema, “Inuka, mchukue mtoto na mama yake na mkimbilie Misri. Bakini huko mpaka nitakapowaambia, kwa kuwa Herode atamtafuta mtoto ili amwangamize.¹⁴Usiku huo Yusufu aliamka na kumchukua mtoto na mama yake na kukimbilia Misri.¹⁵Aliishi huko hadi Herode alipo kufa. Hii ilitimiza kile Bwana alichokuwa amenena kupitia nabii, “Kutoka Misri nimewita mwanangu.”¹⁶Kisha Herode, alipoona kuwa amedhihakiwa na watalaamu wa nyota, alikasirika sana. Aliagiza kuuawa kwa watoto wote wa kiume waliokuwa Bethelehemu na wote katika eneo lile ambao walikuwa na umri wa miaka miwili na chini yake kulingana na wakati aliqukuwa amekwisha thibitisha kabisa kutoka kwa wale watalaamu wa nyota.¹⁷Ndipo lilipotimizwa lile neno lililonenwa kwa kinywa cha nabii Yeremia,¹⁸“Sauti ilisikika Ramah, kilio na maombolezo makubwa, Raheli akiwalilia watoto wake, na alikataa kufarijiwa, kwa sababu hawapo tena.”

¹⁹Herode alipo kufa, tazama malaika wa Bwana alimtokea Yusufu katika ndoto huko Misri na kusema,²⁰“Inuka mchukue mtoto na mama yake, na mwende katika nchi ya Israeli kwa maana waliokuwa wakitafuta uhai wa mtoto wamekufa.”²¹Yusufu aliuinuka, akamchukua mtoto pamoja na mama yake, na wakaja katika nchi ya Israeli.

²²Lakini aliposikia kuwa Arikelau alikuwa anatawala Yuda mahali pa baba yake Herode, aliogopa kwenda huko. Baada ya Mungu kumuonya katika ndoto, aliondoka kwenda mkoaa wa Galilaya²³na alienda kuishi katika mji uitwao Nazareti. Hili ilitimiza kile kilichokuwa kimekwisha kunenwa kwa njia ya manabii, kwamba ataitwa Mnazareti.

3 ¹Katika siku zile Yohana Mbatizaji alikuja akihubiri katika nyika ya Yuda akisema, ²“Tubuni kwa maana ufalme wa mbinguni u karibu.”³Kwa maana huyu ndiye aliyenena na nabii Isaya akisema, “Sauti ya mtu aitaye kutoka jangwani; ‘wekeni tayari njia ya Bwana, yanyoosheni mapito yake.’”

⁴Sasa Yohana alivaa manyoya ya ngamia na mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwituni.⁵Kisha Yerusalem, Yuda yote, na eneo lote linalozunguka mto Yorodani wakaenda kwake.

⁶Walikuwa wakibatizwa naye katika mto Yorodani huku wakitubu dhambi zao.

⁷Lakini alipowaona wengi wa Mafarisayo na Masadukayo wakija kwake kubatizwa, akawaambia, “Enyi uzao wa nyoka wenye sumu nani aliye waonya kuikimbia ghadhabu inayokuja?”⁸Zaeni matunda yaipasayo toba.⁹Na msifiki na kusemezana mionganoni mwenu, ‘Tunaye Ibrahimu kama baba yetu.’ Kwa kuwa nawaambieni Mungu anaweza kumwinulia Ibrahimu watoto hata kutoka katika mawe haya.¹⁰Tayari shoka limekwisha kuwekwa kwenye mzizi wa miti. Kwahiyio kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa kwenye moto.

¹¹Ninawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba. Lakini yeye ajaye baada yangu ni mkuu kuliko mimi nami sistahili hata kubeba viatu vyake. Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.¹²Na pepeto lake li mkononi mwake kusafisha kabisa uwanda wake na kuikusanya ngano yake ghalani. Lakini atayachoma makapi kwa moto ambao hauwezi kuzimika.

¹³Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka mto Yorodani kubatizwa na Yohana.¹⁴Lakini Yohana alitaka kumzuia akisema, “Mimi nahitaji kubatizwa na wewe, nawe waja kwangu?”¹⁵Yesu akajibu akasema, “Ruhusu iwe hivi sasa, kwa kuwa ndivyo itupasavyo kuitimiza haki yote.” Kisha Yohana akamruhusu.

¹⁶Baada ya kuwa amebatizwa, mara Yesu alitoka kwenye maji, na tazama, Mbingu zikafunguka kwake. Na alimuona Roho wa Mungu akishuka kwa mfano wa njiwa na kutulia juu yake.¹⁷Tazama, sauti ilitoka mbinguni ikisema, “Huyu ni mwanangu mpandwa, ninaye pendezwa sana naye.”

⁴ ¹Kisha Yesu aliongozwa na Roho mpaka jangwani ili ajaribiwe na Ibilisi.²Alipokuwa amefunga kwa siku arobaini mchana na usiku alipata njaa.³Mjaribu akaja na akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu, amuru mawe haya yawe mkate.”⁴Lakini Yesu alimjibu na kumwambia, “Imeandikwa, ‘Mtu hataishi kwa mkate peke yake, bali kwa kila neno litokalo kinywani mwa Mungu.’”⁵Kisha Ibilisi akampeleka katika mji mtakatifu na kumweka mahali pa juu sana pa jengo la hekalu,⁶na kumwambia, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu, jirushe chini, kwa maana imeandikwa, ‘Ataamuru malaika wake waje wakudake,’ na, ‘watakuinua kwa mikono yao, ili usijikwae mguu wako katika jiwe.’”⁷Yesu akamwambia, “Tena imeandikwa, ‘Usimjaribu Bwana Mungu wako.’”

⁸Kisha, Ibilisi akamchukua na kumpeleka sehemu ya juu zaidi akamwonyesha falme zote za ulimwengu na fahari ya hizo zote.⁹Akamwambia, “Nitakupa vitu vyote hivi ukunisujidua na kuniabudu.”¹⁰Kisha Yesu akamwambia, “Nenda zako Shetani! Kwa maana imeandikwa, ‘Yakupasa kumwabudu Bwana Mungu wako, na umtumikie yeze peke yake.’”¹¹Kisha Ibilisi akamwacha, na tazama, malaika wakaja wakamtumikia.

¹²Basi Yesu aliposikia kuwa Yohana amekamatwa, aliondoka mpaka Galilaya.¹³Aliondoka Nazareti alienda na kuishi Kaperanaumu, iliyoko kandokando na Bahari ya Galilaya, mipakani mwa majimbo ya Zabuloni na Naftali.

¹⁴Hii ilitokea kutimiza kile kilichonenwa na nabii Isaya,

¹⁵ “Katika mji wa Zabuloni na mji wa Naftali, kuelekea baharini, ng'ambo ya Yorodani, Galilaya ya wamataifa!

¹⁶ Watu walio kaa gizani wameuona mwanga mkuu, na wale waliokuwa wameketi katika maeneo na kivuli cha mauti, juu yao nuru imewaangazia.”

¹⁷Tokea wakati huo Yesu alianza kuhubiri na kusema, “Tubuni, kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia.”

¹⁸Alipokuwa akitembea kandokando ya bahari ya Galilaya, aliwaona ndugu wawili, Simoni aliyejkuwa akiitwa Petro, na Andrea kaka yake, wakitega nyavu baharini, kwa kuwa walikuwa wavuvi wa samaki.¹⁹Yesu akawaambia, “Njooni mnifuate, nitawafanya kuwa wavuvi wa watu.”²⁰Mara moja waliziacha nyavu zao na kumfuata.

²¹Na Yesu alipokwenda mbele kidogo, aliwaona ndugu wawili wengine, Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana kaka yake. Walikuwa katika mtumbwi pamoja na Zebedayo baba yao wakishona nyavu zao. Akawaita,²²na mara moja wakaacha mtumbwi na baba yao nao wakamfuata.

²³Yesu alikuwa akizunguka Galilaya yote, akifundisha katika masinagogi yao, akihubiri injili ya ufalme, na akiponya kila aina ya maradhi na magonjwa mionganoni mwa watu.²⁴Habari zake zilienea Siria yote, na watu wakawaleta kwake wale wote waliokuwa wakiugua, wakiwa na maradhi mbalimbali na maumivu, waliokuwa na mapepo, na wenye kifafa na waliopooza. Yesu aliwaponya.²⁵Umati mkubwa wa watu ulimfuata kutoka Galilaya, na Dekapoli, na Yerusalem na Uyahuda na kutoka ng'ambo ya Yorodani.

5 ¹Yesu alipo uona umati, akaondoka na kuelekea mlimani. Alipokuwa ameketi chini, wanafunzi wake wakaja kwake.²Akafunua kinywa chake na akawafundisha, akisema,

³ "Heri walio maskini wa roho maana ufalme wa mbinguni ni wao.

⁴ Heri walio na huzuni, maana watafarijiwa.

⁵ Heri wenyе upole, maana watairithi nchi.

⁶ Heri wenyе njaa na kiu ya haki, maana hao watashibishwa.

⁷ Heri wenyе rehema maana hao watapata rehema.

⁸ Heri wenyе moyo safi maana watamwona Mungu.

⁹ Heri wapanishi, maana hao wataitwa wana wa Mungu.

¹⁰ Heri wale wanaoteswa kwa ajili ya haki, maana ufalme wa mbinguni ni wao.

¹¹ Heri ninyi ambao watu watawatukana na kuwaresa, au kusema kila aina ya ubaya dhidi yenu kwa uongo kwa ajili yangu.

¹²Furahini na kushangilia, maana thawabu yenu ni kubwa juu mbinguni. Kwa kuwa hivi ndivyo watu walivyo watesa manabii walioishi kabla yenu.

¹³Ninyi ni chumvi ya dunia. Lakini kama chumvi imepoteza ladha yake, itawezaje kufanyika chumvi halisi tena? Kamwe haiwezi kuwa nzuri kwa kitu kingine chochote tena, isipokuwa ni kutupwa nje na kukanyagwa na miguu ya watu.¹⁴Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji uliojegwa juu ya mlima haufichiki.¹⁵Wala watu hawawashi taa na kuweka chini ya kikapu, bali kwenye kinara, nayo yawaangaza wote walio ndani ya nyumba.¹⁶Acha nuru yenu iangaze mbele za watu kwa namna ambayo kwamba, wayaone matendo yenu mema na kumtukiza Baba yenu aliye mbinguni.

¹⁷Msifikiri nimekuja kuiharibu sheria wala manabii. Sijaja kuharibu lakini kutimiza.¹⁸Kwa kweli nawaambia kwamba mpaka mbingu na dunia zote zipite hapana yodi moja wala nukta moja ya sheria itaondoshwa katika sheria hadi hapo kila kitu kitakapokuwa kimekwisha timizwa.¹⁹Hivyo yejote avunjaye amri ndogo mojawapo ya amri hizi na kuwafundisha wengine kufanya hivyo ataitwa mdogo katika ufalme wa mbinguni. Lakini yejote azishikaye na kuzifundisha ataitwa mkubwa katika ufalme wa mbinguni.²⁰Kwa maana nawaambia haki yenu isipozidi haki ya waandishi na Mafarisayo, kwa vyovyyote vile hamtaingia katika ufalme wa mbinguni.

²¹Mmesikia ilinenwa zamani kuwa, 'Usiue' na 'Yeyote auaye yuko katika hatari ya hukumu.'²²Lakini nawaambia yejote amchukiaye ndugu yake atakuwa katika hatari ya hukumu. Na yejote amwambiaye ndugu yake kuwa, 'Wewe ni mtu usiyefaa!' atakuwa katika hatari ya baraza. Na yejote asemaye, 'Wewe mjinga!' atakuwa katika hatari ya moto wa jehanamu.²³Hivyo kama unatoa sadaka yako katika madhabahu na unakumbuka kuwa ndugu yako ana jambo lolote dhidi yako,²⁴iache sadaka mbele ya madhabahu, kisha shika njia yako. Kapatane kwanza na ndugu yako, na kisha uje kuitoa sadaka yako.²⁵Patana na mshitaki wako upesi, ukiwa pamoja naye njiani kuelekea mahakamani, vingineyo mshtaki wako anaweza kukuacha mikononi mwa hakimu, na hakimu akuache mikononi mwa askari, nawe utatupwa gerezani.²⁶Amini nawaambieni, kamwe hutawekwa huru hadi umelipa senti ya mwisho ya pesa unayodaiwa.

²⁷Mmesikia imenenwa kuwa, 'Usizini.'²⁸Lakini nawaambieni yejote amtazamaye mwanamke kwa kumtamani amekwisha kuzini naye moyoni mwake.²⁹Na kama jicho lako la kulia linakusababisha kujikwaa, ling'oe na ulitupe mbali nawe. Kwa kuwa ni afadhali kiungo kimoja katika mwili wako kiharibile kuliko mwili mzima kutupwa jehanamu.³⁰Na kama mkono wako wa kuume unakusababisha kujikwaa, ukate kisha uutupilie mbali nawe. Maana ni afadhali kiungo kimoja katika mwili wako kiharibile kuliko mwili mzima kutupwa Jehanamu.

³¹Imenenwa pia, 'Yeyote amfukuzaye mkewe, na ampe hati ya talaka.'³²Lakini mimi nawaambia, yejote anaye mwacha mke wake, isipokuwa kwa sababu ya zinaa, amfanya kuwa mzinzi. Na yejote amuoaye baada ya kupewa talaka afanya uzinzi.

³³Tena, mmesikia ilinenwa kwa wale wa zamani, 'Msiape kwa uongo, bali pelekeni viapo vyenu kwa Bwana.'³⁴Lakini nawaambia, msiape hata kidogo, ama kwa mbingu, kwa sababu ni enzi ya Mungu;³⁵wala kwa dunia, maana ni mahali pa kuweka kiti cha kukanyagia nyayo zake, ama kwa Yerusalem, maana ni mji wa mfalme mkuu.

³⁶Wala usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi.³⁷Bali maneno yenu yawe, 'Ndiyo, ndiyo, hapana, hapana.' Kwa kuwa yazidiyo hayo yatoka kwa yule mwovu.

³⁸Mmesikia imenenwa kuwa, 'Jicho kwa jicho, na jino kwa jino.'³⁹Lakini mimi namwambia, msishindane na mtu mwovu; lakini mtu akikupiga shavu la kulia mgeuzie na jingine pia.⁴⁰Na kama ye yeyote anatamani kwenda na wewe mahakamani na akakunyang'anya kanzu yako, mwachie na joho lako pia.⁴¹Na ye yeyote akulazimishaye kwenda naye maili moja, nenda naye maili mbili.⁴²Kwa ye yeyote akuombaye mpatie, na usimwepuke ye yeyote anayehitaji kukukopa.

⁴³Mmesikia imenenwa, 'Umpende jirani yako, na umchukie adui yako.'⁴⁴Lakini nawaambia, wapendeni adui zenu, waombeeni wanaao waudhi,⁴⁵Ili kwamba muwe watoto wa baba yenu aliye mbinguni. Kwa kuwa anafanya jua liwaangazie wabaya na wema, na anawanyeshea mvua waovu na wema.⁴⁶Kama mkiwapenda wanaowapenda ninyi, mwapata thawabu gani? Kwani watoza ushuru hawafanyi vivyo hivyo?⁴⁷Na kama mkiwasalimia ndugu zenu tu mwapata nini zaidi ya wengine? Je, watu wa mataifa hawafanyi vivyo hivyo?⁴⁸Kwa hiyo yawapasa kuwa wakamilifu, kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.

⁶ ¹Zingatia kutotenda matendo ya haki mbele ya watu ili kujionyesha, vinginevyo hutapata thawabu kutoka kwa Baba aliye mbinguni.²Hivyo basi unapotoa usipige tarumbeta na kujisifu mwenyewe kama wanafiki wanavyofanya katika masinagogi na katika mitaa, ili kwamba watu wawasifu. Kweli nawaambia, wamekwisha kupokea thawabu yao.³Lakini wewe unapotoa, mkono wako wa kushoto usijue kinachofanywa na mkono wa kulia,⁴ili kwamba zawadi yako itolewe kwa siri. Ndipo Baba yako aonaye sirini atakupatia thawabu yako.

⁵Na unapokuwa ukiomba, usiwe kama wanafiki, kwa kuwa wanapenda kusimama na kuomba kwenye masinagogi na kwenye kona za mitaani, ili kwamba watu wawatazame. Kweli nawaambia, wamekwishapokea thawabu yao.⁶Lakini wewe, unapo omba, ingia chumbani. Funga mlango, na uombe kwa Baba yako aliye sirini. Ndipo Baba yako aonaye sirini atakupatia thawabu yako.⁷Na unapokuwa ukiomba, usirudie rudie maneno yasiyo na maana kama mataifa wanavyofanya, kwa kuwa wanafikiri kwamba watasikiwa kwa sababu ya maneno mengi wanayosema.⁸Kwa hiyo, usiwe kama wao, kwa kuwa Baba yako anatambua mahitaji yako hata kabla hujaomba kwake.⁹Hivyo basi omba hivi: ‘Baba yetu uliye mbinguni, ulitukuze jina lako.

¹⁰ Ufalme wako uje, mapenzi yako yafanyike hapa duniani kama huko mbinguni.

¹¹ Utupatiye leo mkate wetu wa kila siku.

¹² Utusamehe deni zetu, kama nasi tunavyowasamehe wadeni wetu.

¹³ Na usitulete katika majoribu, lakini utuepushe kutoka kwa yule mwovu.’

¹⁴Ikiwa mtawasemehe watu makosa yao, Baba yako aliye mbinguni pia atawasamehe ninyi.¹⁵Lakini ikiwa hamtawasamehe makosa yao, wala Baba yenu hatawasamehe makosa yenu.

¹⁶Zaidi ya yote, unapokuwa umefunga, usioneshe sura ya huzuni kama wanafiki wanavyofanya, kwa kuwa wanakunja sura zao ili kwamba watu wawatambue wamefunga. Kweli ninakuambia, wamekwisha kupokea thawabu yao.¹⁷Lakini wewe, unapokuwa umefunga, paka mafuta kichwa chako na uoshe uso wako.¹⁸Hivyo haitakuonesha mbele ya watu kuwa umefunga, lakini tu itakuwa kwa Baba yako aliye sirini. Na Baba yako aonaye sirini, atakupa thawabu yako.

¹⁹Usijitunzie hazina yako mwenyewe hapa duniani, ambapo nondo na kutu huharibu, ambapo wezi huvunja na kuiba.²⁰Badala yake, jitunzie hazina yako mwenyewe mbinguni, ambapo wala nondo wala kutu hawezi kuharibu, na ambapo wezi hawawezi kuvunja na kuiba.²¹Kwa kuwa hazina yako ilipo, ndipo na moyo wako utakapokuwepo pia.

²²Jicho ni taa ya mwili. Kwa hiyo, ikiwa jicho lako ni zima, mwili wote utajazwa na nuru.²³Lakini ikiwa jicho lako ni bovu, mwili wako wote umejaa giza totoro. Kwahiyoo, ikiwa nuru ambayo imo ndani yako ni giza hasa, ni giza kubwa kiasi gani!

²⁴Hakuna hata mmoja anayeweza kuwatumikia mabwana wawili, kwa kuwa atamchukia mmoja na kumpenda mwagine, au la sivyo atajitoa kwa mmoja na kumdharaa mwagine. Hamuwezi kumtumikia Mungu na mali.

²⁵Kwa hiyo nakuambia, usiwe na mashaka kuhusu maisha yako, kuwa utakula nini au utakunywa nini, au kuhusu mwili wako, utavaa nini. Je! Maisha si zaidi ya chakula na mwili zaidi ya mavazi?²⁶Tazama ndege walioko angani. Hawapandi na hawavuni na hawakusanyi na kutunza ghalani, lakini Baba yenu wa mbinguni huwalisha wao. Je ninyi si wa thamani zaidi kuliko wao?²⁷Na ni nani mionganoni mwenu kwa kujihangaisha anaweza kuongeza dhira moja kwenye uhai wa maisha yake?

²⁸Na kwa nini mna kuwa na wasiiasi kuhusu mavazi? Fikiria kuhusu maua kwenye mashamba, jinsi yanavyouka. Hayafani kazi na hayawezi kujivisha.²⁹Bado ninawaambia, hata Sulemani katika utukufu wake wote hakuvikwa kama mojawapo ya haya.³⁰Ikiwa Mungu anayavalisha majani katika mashamba, ambayo yadumu siku moja na kesho yanatupwa katika moto, je ni kwa kiasi gani atawavalisha ninyi, ninyi wenye imani ndogo?³¹Kwa hiyo msiwe na wasiiasi nakusema, ‘Je tutakula nini?’ au ‘Je tutakunywa nini?’ au ‘Je tutavaa nguo gani?’³²Kwa kuwa mataifa wanatafuta mambo haya, na Baba yenu wa mbinguni anajua kuwa mnahitaji hayo.

³³Lakini kwanza tafuteni ufalme wake na haki yake na haya yote yatakabidhiwa kwako.³⁴Kwa hiyo, usione shaka kwa ajili ya kesho, kwa kuwa kesho itajishughulikia yenyewe. Kila siku inatosha kuwa na tatizo lake yenyewe.

⁷ ¹Usihukumu, nawe usije ukahukumiwa.²Kwa hukumu unayohukumu, nawe utahukumiwa. Na kwa kipimo unachopima na wewe pia utapimiwa hicho hicho.³Na kwa nini unatazama kipande cha mti kilichoko kwenye jicho la ndugu yako, lakini hutambuwi kipande cha gogo ambalo limo katika jicho lako?⁴Unawezaje kusema kwa ndugu yako, ngoja nikutolee kipande kilichomo kwenye jicho lako, wakati kipande cha gogo kimo ndani ya jicho lako?⁵Mnafiki wewe; kwanza toa gogo lililomo kwenye jicho lako, na ndipo utakapoweza kuona vizuri na kukitoa kipande cha mti kilichomo kwenye jicho la ndugu yako.

⁶Usiwape mbwa kilicho kitakatifu, na usiwarushie nguruwe lulu mbele yao. Vinginevyo wataviharibu na kuvikanyaga kwa miguu, na tena watakugeukia wewe na kukurarua vipande vipande.

⁷Omba, nawe utapewa. Tafuta, nawe utapata. Bisha hodi, na wewe utafunguliwa.⁸Kwa yejote anayeomba, hupokea. Na kwa yejote anayetafuta, hupata. Na kwa mtu ambaye anayebisha hodi, atafunguliwa.

⁹Au kuna mtu mionganoni mwenu ambaye, ikiwa mtoto wake akimwomba kipande cha mkate atampa jiwe?¹⁰Au ikiwa atamwomba samaki, na yeje atampa nyoka?¹¹Kwa hiyo, ikiwa ninyi mlion waovu mnajua kuwapa watoto wenu zawadi nzuri, Je! Ni kiasi gani zaidi Baba aliye mbinguni atawapa vitu vizuri wale wanao muomba yeje?

¹²Kwa sababu hiyo, unapotaka kufanyiwa kitu chochote na watu wengine, nawe pia itakupasa kuwafanya hivyo hivyo wao. Kwa kuwa hiyo ni sheria na manabii.

¹³Ingieni kwa kupitia geti jembamba. Kwa kuwa geti ni pana na njia ni pana inayoongoza kwenye uharibifu, na kuna watu wengi wanaopitia njia hiyo.¹⁴Njia ni jembamba, njia inayongooza katika uzima na ni wachache wanaoweza kuiona.

¹⁵Jihadhari na manabii wa uongo, wanaokuja wamevaa ngozi ya kondoo, lakini kweli ni mbwa mwitu wakali.

¹⁶Kwa matunda yao mtawatambua. Je watu wanaweza kuvuna matunda kwenye miba, au mtini kwenye mbengu ya mbaruti?¹⁷Kwa jinsi hiyo, kila mti mzuri huzaa matunda mazuri, lakini mti mbaya huzaa matunda mabaya.

¹⁸Mti mzuri hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda mazuri.¹⁹Kila mti ambao hauzai matunda mazuri utakatwa na kutupwa katika moto.²⁰Hivyo basi, utawatambua kutohana na matunda yao.

²¹Si kila mtu aniambiaye mimi, ‘Bwana, Bwana,’ ataingia katika ufalme wa mbinguni, bali ni yule pekee atendaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni.²²Watu wengi wataniambia siku hiyo, ‘Bwana, Bwana, hatukutoa unabii kwa jina lako, hatukutoa mapepo kwa jina lako, na kwa jina lako tulifanya matendo mengi makuu?’²³Ndipo nitawaambia wazi, ‘Sikuwatambua ninyi! Ondokeni kwangu, ninyi mtenda maovu!’

²⁴Kwa hiyo, kila mmoja asikiaye maneno yangu na kutii atafanana na mtu mwenye hekima aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba.²⁵Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, na upopo ukaja na ukaipiga nyumba hiyo, lakini haikuweza kuanguka chini, kwa kuwa ilikuwa imejengwa juu ya mwamba.²⁶Lakini kila mtu anayesikia neno langu na asilitii, atafananishwa na mtu mpumbavu aliyejenga nyumba yake juu ya mchanga.²⁷Mvua ikaja, mafuriko yakaja, na upopo ukaja na kuipiga nyumba hiyo. Na ikaanguka, na uharibifu wake ukakamilika.’

²⁸Ulipika wakati ambao Yesu alipomaliza kuongea maneno haya, makutano walishangazwa na mafundisho yake,²⁹kwa kuwa alifundisha kama mtu mwenye mamlaka, na si kama waandishi wao.

⁸ ¹Wakati Yesu aliposhuka chini kutoka mlimani, umati mkubwa ulimfuata.²Tazama, mkoma alikuja na kusujudu mbele yake, akasema, “Bwana, ikiwa uko tayari, unaweza kunifanya niwe safi.”

³Yesu akanyoosha mkono wake na kumgusa, akasema, “Niko tayari. Uwe msafi.” Hapo hapo alitakaswa ukoma wake.⁴Yesu akamwambia, “Angalia kwamba usiseme kwa mtu yeyote. Shika njia yako, na jioneshe mwenyewe kwa kuhani na utoe zawadi ambayo Musa aliagiza, kwa ajili ya ushuhuda kwao.”

⁵Wakati Yesu alipofika Kapernaumu, jemedari akaja kwake akamuuliza⁶akisema, “Bwana, mtumishi wangu amelala nyumbani amepooza na ana maumivu ya kutisha.”

⁷Yesu akamwambia, “Nitakuja na kumponya.”

⁸Jemedari akajibu na kumwambia, “Bwana, mimi si wathamani hata uje na kuingia ndani ya dari yangu, sema neno tu na mtumishi wangu ataponywa.⁹Kwa kuwa mimi pia ni mtu niliye na mamlaka, na ninao askari walio chini yangu. Nikisema kwa huyu ‘Nenda,’ na huenda, na kwa mwengine ‘Njoo,’ na yeze huja, na kwa mtumishi wangu, ‘Fanya hivi,’ na yeze anafanya hivyo.”

¹⁰Wakati Yesu aliposikia haya, alishangazwa na kuwaambia wale waliokuwa wakimfuata, “Kweli ninawaambia, sijapata kuona mtu mwenye imani kama huyu katika Israel.¹¹Ninawaambieni, wengi watakuja kutoka mashariki na magharibi, wataketi katika meza pamoja na Abrahamu, Isaka, na Yakobo, katika ufalme wa mbinguni.¹²Lakini watoto wa ufalme watatupwa katika giza la nje, ambapo kutakuwa na kilio na kusaga meno.”¹³Yesu akamwambia jemedari, “Nenda! Kama ulivyokwisha amini, na itendeke hivyo kwako.” Na mtumishi aliponywa katika saa hiyo.

¹⁴Wakati Yesu alipofika kwenye nyumba ya Petro, alimwona mama mkwe wake na Petro amelala akiwa mgonjwa wa homa.¹⁵Yesu akamgusa mkono wake, na homa yake ikamwacha. Kisha akaamka akaanza kumhudumia.

¹⁶Na ilipofika jioni, watu wakamletea Yesu wengi waliotawaliwa na pepo. Akawafukuza pepo na wale walio wagonjwa akawaponya.¹⁷Kwa jinsi hii yalitimia yale yaliyo kwisha kunenwa na Isaya nabii, “Yeye mwenyewe alichukua magonjwa yetu na alibeba maradhi yetu.”

¹⁸Kisha Yesu alipoliona kusanyiko limemzunguka, alitoa maelekezo ya kwenda upande mwengine wa bahari ya Galilaya.¹⁹Kisha mwandishi akaja kwake na kumwambia, “Mwalimu, nitakujuwa popote utakapoenda.”

²⁰Yesu akamwambia, “Mbweha wana mashimo, na ndege wa angani wana viota, lakini mwana wa Adamu hana sehemu ya kulaza kichwa chake.”

²¹Mwanafunzi mwengine akamwambia, “Bwana, niruhusu kwanza niende kumzika baba yangu.”

²²Lakini Yesu akamwambia, “Nifuate, na uwaache wafu wazike wafu wao.”

²³Yesu alipoingia kwenye mtumbwi, wanafunzi wake wakamfuata mtumbwini.²⁴Tazama, ikainuka dhoruba kuu juu ya bahari, kiasi kwamba mtumbwi ulifunikwa na mawimbi. Lakini Yesu alikuwa amelala.²⁵Wanafunzi wakaja kwake na kumwamsha wakisema, “Bwana, tuokoe sisi, tunaelekea kufa!”

²⁶Yesu akawaambia, “Kwa nini mnaogopa, ninyi wenye imani ndogo?” Ndipo akaamka na kuukemea upepo na bahari. Kisha kukawa na utulivu mkuu,²⁷wanaume wakashikwa na mshangao wakasema, “Huyu mtu niwa namna gani, kwamba hata pepo na bahari vinamtii yeze?”

²⁸Wakati Yesu alipokuwa amekuja upande mwengine wa nchi ya Magadala, wanaume wawili waliotawaliwa na pepo walikutana naye. Walikuwa wakitokea makaburini na walikuwa wakifanya vurugu sana, kiasi kwamba hakuna msafiri angeweza kupita njia ile.²⁹Tazama, walipaza sauti na kusema, “Tuna nini cha kufanya kwako, mwana wa Mungu? Umekuja hapa kututesa kabla ya wakati kufika?”³⁰Sasa kundi kubwa la nguruwe likichunga, hapakuwa mbali sana walipokuwa,³¹pepo waliendelea kulalamika kwa Yesu na kusema. “Ikiwa utatuamuru kutoka, tupeleke kwenye kundi la nguruwe.”

³²Yesu akawaambia, “Nendeni!” Pepo wakawatoka na kwenda kwa nguruwe. Na tazama, kundi lote likashuka kutoka mlimani kuteremkia baharini na lote likafia majini.³³Wanaume waliokuwa wakichunga nguruwe

walikimbia. Na walipoenda mjini wakaelezea kila kitu, kilichotokea kwa wanaume waliotawaliwa na mapepo.
³⁴Tazama, mji mzima ukaja kukutana na Yesu. Walipomwona, walimsihi aondoke kwenye mkoa wao.

⁹ ¹Yesu akaingia kwenye boti, akavuka na akafika kwenye mji alipokuwa anaishi.²Tazama, wakamletea mtu aliyepooza amelazwa kwenye godoro. Alipoiona imani yao, Yesu akamwambia mtu aliyepooza, “Mwanangu, uwe na furaha, dhambi zako zimesamehewa.”

³Tazama, baadhi ya walimu wa sheria wakasemezana wao kwa wao, “Huyu mtu anakufuru.”⁴Yesu akatambua mawazo yao na kusema, “Kwa nini mnawaza maovu moyoni mwenu?”⁵Kipi kilicho rahisi kusema, ‘Dhambi zako zimesamehewa’ au kusema, ‘Simama na utembee?’⁶Lakini mtambue ya kwamba Mwana wa Adamu anao uwezo wa kusamehe dhambi.” Aliyasema haya kwa yule aliyepooza, “Simama, chukua godoro lako, na uende nyumbani kwako.”⁷Ndipo yule mtu akasimama na kuondoka kwenda nyumbani kwake.⁸Makutano walipoona hayo, walishangaa na kumsifu Mungu, ambaye amewapa uwezo huo watu.

⁹Na Yesu alipokuwa akipita kutoka hapo, alimwona mtu ambaye aliiwa kwa jina la Mathayo, ambaye alikuwa amekaa sehemu ya watoza ushuru. Naye akamwambia, “Nifuate mimi.” Naye akasimama na kumfuata.¹⁰Na Yesu alipoketi ili ale chakula ndani ya nyumba, wakaja watoza ushuru wengi na watu waovu wakashiriki chakula pamoja na Yesu na wanafunzi wake.

¹¹Ndipo Mafarisayo walipoona hayo, wakawaambia wanafunzi, “Kwa nini mwalimu wenu anakula chakula pamoja na watoza ushuru na watu waovu?”

¹²Yesu aliposikia hayo, naye alisema, “Watu walio na afya nzuri hawahitaji mganga, isipokuwa wale walio wagonjwa.”¹³Inawapasa muende mkajifunze maana yake, ‘Ninapenda rehema na siyo dhabihu,’ kwa kuwa nilikuja, si kwa wenyе haki kutubu, lakini kwa wenyе dhambi.”

¹⁴Ndipo wanafunzi wa Yohana wakaja kwake na kusema, “Kwa nini sisi na mafarisayo tunafunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?”

¹⁵Yesu akawaambia, “Je, wasindikizaji wa arusi wanaweza kuwa na huzuni pindi Bwana arusi anapokuwa pamoja nao? Lakini siku zinakuja ambapo Bwana arusi atachukuliwa kutoka kwao, na ndipo watakapofunga.

¹⁶Hakuna mtu anayeweka kipande cha nguo mpya kwenye nguo ya zamani, kiraka kitaipasua nguo na mpasuko mkubwa utatokea.¹⁷Hakuna watu wanaoweka mvinyo mpya katika chombo cha mvinyo wa zamani, ikiwa watafanya, ngozi itachanika, mvinyo utatoweza na ngozi itaharibika. Badala yake, huweka mvinyo mpya katika ngozi mpya na vyote vitakuwa salama.”

¹⁸Wakati Yesu alipokuwa akiwaambia mambo hayo, tazama, afisa akaja akasujudu mbele yake, naye akasema, “Binti yangu amefariki punde, lakini njoo na uweke mkono wako juu yake na yeye ataishi tena.”¹⁹Ndipo Yesu akasimama na kumfuata na wanafunzi wake pia.²⁰Tazama, mwanamke ambaye alikuwa anatokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, akaja karibu na Yesu na akagusa sehemu ya pindo la vazi lake.

²¹Kwa kuwa alisema, “Endapo nitagusa vazi lake, nami nitapata uponyaji.”

²²Yesu akageuka na kumtazama na kumwambia. “Binti, jipe moyo, imani yako imekufanya upone.” Na muda huo huo mwanamke akapata uponyaji.

²³Na Yesu alipofika kwenye nyumba ya afisa, naye aliwaona wapiga tarumbeta na umati wa watu ulikuwa ukipiga kelele.²⁴Naye akasema, “Tokeni hapa, kwa kuwa binti hajafa, bali amelala.” Lakini wao walicheka na kumkebehi.²⁵Na wale watu walipotolewa nje, naye akaingia chumbani na kumshika mkono na msichana akaamka.²⁶Na habari hizi zikaenea katika mji mzima.

²⁷Ndipo Yesu alipokuwa akipita kutoka pale, wanaume wawili vipofu wakamfuata. Waliendelea kupaza sauti wakisema, “Tunaomba uturehemu, Mwana wa Daudi.”²⁸Pindi Yesu apokuwa amefika kwenye nyumba, wale vipofu wakaja kwake. Yesu akawaambia, “Mnaamini kwamba ninaweza kutenda?” Nao wakamwambia “Ndiyo, Bwana.”

²⁹Ndipo Yesu akagusa macho yao na kusema, “Na ifanyike hivyo kwenu kama imani yenu ilivyo.”³⁰Na macho yao yakafumbuka. Ndipo Yesu akasisitiza akawaamuru na kusema, “Angalieni mtu ye yeyote asifahamu kuhusu jambo hili.”³¹Lakini watu hawa wawili wakaondoka na kutangaza habari hizi sehemu zote za mji.

³²Ndipo wale wanaume wawili walipokuwa wakienda zao, tazama, mtu mmoja bubu aliyepagawa na pepo akaletwa kwa Yesu.³³Na pepo walipomtoka, yule mtu bubu akaanza kuongea. Umati ukashangazwa na kusema, “Hii haijawahi kutokea katika Israel.”

³⁴Lakini Mafarisayo walikuwa wakisema, “Kwa wakuu wa pepo, anawafukuza mapepo.”

³⁵Yesu akaenda kwenye miji yote na vijiji. Naye akaendelea kufundisha katika masinagogi, akihubiri injili ya ufalme, na kuponya magonjwa ya kila aina na udhaifu wa aina zote.³⁶Wakati alipotazama umati, naye aliwaonea huruma, kwa sababu walisumbuka na kuvunjika moyo. Walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji.³⁷Naye akawaambia wanafunzi wake. “Mavuno ni mengi, lakini wafanya kazi ni wachache.³⁸Hivyo basi upesi mwombeni Bwana wa mavuno, ili kwamba atume wafanya kazi katika mavuno yake.”

10 ¹Yesu akawaita wanafunzi wake kumi na wawili pamoja na kuwapa mamlaka juu ya pepo wachafu, kuwakemea na kuwafukuza na kuponya aina zote za maradhi na aina zote za magonjwa.²Majina ya mitume kumi na wawili ni haya. La kwanza, Simeoni (ambaye pia anaitwa Petro), na Andrea kaka yake, Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana kaka yake:³Filipo, na Bartelemayo, Thomaso, na Mathayo mtoza ushuru, Yakobo mwana wa Alfayo, na Tadeo,⁴Simoni mkananayo, na Yuda Iskariote, ambaye alimsaliti.

⁵Hawa kumi na wawili Yesu aliwatumwa. Naye aliwaelekeza akisema, “Msiende sehemu wanakoishi wamataifa na msiingie kwenye miji ya Wasamaria.⁶Badala yake, mwende kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israel.⁷Na mnapokwenda, hubirini na kusema, ‘Ufalme wa mbinguni umekaribia.’⁸Ponyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye ukoma na fukuzeni pepo. Mmepokea bure, toeni bure.⁹Msichukue dhahabu, almasi au shaba kwenye pochi zenu.¹⁰Usichukue mkoba katika safari yenu, au nguo za ziada, viatu au fimbo, kwa kuwa mfanyakazi anastahili chakula chake.¹¹Mji wowote au kijiji mtakachoingia, tafuteni ambaye anastahili na mkae pale mpaka mtakapoondoka.¹²Mtakapoingia katika nyumba salimieni.¹³Endapo nyumba inastahili, amani yenu ibaki pale, lakini kama nyumba haistahili, amani yenu iondoke pamoja nanyi.¹⁴Na kwa wale wasiowapokea ninyi au kusikiliza maneno yenu, wakati mnaondoka kwenye nyumba au mji huo, kung’uta mavumbi ya nyayo zenu mahali hapo.¹⁵Kweli ninawaambia, itakuwa ya kustahimili zaidi miji ya Sodoma na Gomorah siku ya hukumu kuliko mji huo.

¹⁶Angalia, ninawatumwa kama kondoo katikati ya mbwa mwitu, kwa hiyo iweni na werevu kama nyoka na wapole kama njiwa.¹⁷Muwe waangalifu na watu, watawapeleka kwenye mabaraza, na watawapiga kwenye masinagogi.¹⁸Na mtaletwa mbele ya wakuu na wafalme kwa ajili yangu, kama ushuhuda kwao na kwa mataifa.¹⁹Pindi watakadowashutumu, msiwe na wasiwasi jinsi gani au nini cha kuongea, kwa kuwa kitu cha kusema mtapewa kwa wakati huo.²⁰Kwa kuwa sio ninyi mtakaoongea, lakini Roho wa Baba yenu ataongea ndani yenu.²¹Ndugu atamwinukia ndugu yake kumwua, na baba kwa mtoto wake. Watoto watainuka dhidi ya wazazi, na kuwasababishia kifo.²²Nanyi mtachukiwa na kila mtu kwa sababu ya jina langu. Lakini yejote atakayevumilia mpaka mwisho mtu huyo ataokolewa.²³Pindi wanapowatesa katika mji huu, kimbilieni mji unaofuata, kwa kweli ninawaambia, hamtakuwa mmekwenda kwenye miji yote ya Israeli kabla ya Mwana wa Adam hajarudi.

²⁴Mwanafunzi si mkuu kuliko mwalimu wake, wala mtumwa aliye juu ya Bwana wake.²⁵Inatosha kwa mwanafunzi kwamba awe kama mwalimu wake, na mtumishi kama Bwana wake. Ikiwa wamemwita Bwana wa nyumba Belzabuli, ni kwa kiasi gani zaidi watawakashifu wa nyumba yake!

²⁶Hivyo basi msiwahofu wao, kwa kuwa hakuna jambo ambalo halitafunuliwa, na hakuna lililofichika ambalo halitajulikana.²⁷Kile ninachowaambia gizani, mjiseme nuruni, na mnachokisikia kwa ulaini masikioni mwenu, mkitangaze mkiwa juu ya nyumba.²⁸Msiwaogope wale ambao wanaua mwili lakini hawana uwezo wa kuua roho. Badala yake, mwogopeni yule ambaye awezaye kuangamiza mwili na roho kule kuzimu.²⁹Je kasuku wawili hawauzwi kwa senti ndogo? Hata hivyo hakuna anayeweza kuanguka chini bila Baba yenu kufahamu.³⁰Lakini hata idadi ya nywele zenu zimehesabiwa.³¹Msiwe na hofu, kwa kuwa mnathamani zaidi kuliko kasuku wengi.³²Hivyo basi kila mmoja atakaye nikiri mbele za watu, nami pia nitamkiri mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.³³Lakini yejote atakaye nikana mbele za watu, nami pia nitamkana mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.

³⁴Msifiki kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani, lakini upanga.³⁵Kwa kuwa nilikuja kumweka mtu apingane na baba yake, na binti dhidi ya mama yake, na mkiwe dhidi ya mama mkiwe wake.³⁶Adui wa mtu watakuwa wale wa nyumbani mwake.³⁷Yeye ambaye anampenda baba au mama zaidi kuliko mimi huyo hanistahili. Na yejote anayempenda kijana au binti zaidi kuliko mimi huyo hanistahili.³⁸Yeye ambaye hatabeba msalaba na kunifuata mimi hanistahili.³⁹Yeye atakayetafuta maisha atayapoteza. Lakini yejote atakayepoteza maisha kwa ajili yangu atayapata.

⁴⁰Yeye atakayewakaribisha amenikaribisha mimi, na yejote atakayenikaribisha mimi amemkaribisha yejote aliyenituma mimi.⁴¹Na yejote atakayemkaribisha nabii kwa sababu ni nabii atapokea thawabu ya nabii. Na yejote atakayemkaribisha mwenye haki kwa sababu ni mtu wa haki atapokea thawabu ya mtu wa haki.⁴²Yeyote atakayempatia mmoja wa wadogo hawa, hata kikombe cha maji ya kunywa ya baridi, kwa sababu yejote ni mwanafunzi, kweli ninawaambia, yejote hawezikukosa kwa njia yejote thawabu yake.”

11 ¹Ikawa baada ya Yesu kumaliza kuwaelekeza wanafunzi wake kumi na wawili aliondoka pale kwenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao.

²Na Yohana akiwa gerezani aliposikia habari juu ya matendo ya Kristo, alituma ujumbe kuitia wanafunzi wake,
³na wakamuuliza, “Wewe ni yule ajaye, au kuna mwingine tunapaswa kumtazamia?”

⁴Yesu akajibu na kusema kwao “Nendeni mkamwambie Yohana yale mnayoyaona na yale mnayoyasikia.⁵Vipofu wanapata kuona, viwete wanatembea, wakoma wanatakaswa, viziwi wanaskia tena, wafu wanafufuliwa, na maskini wanahubiriwa habari njema.⁶Na amebarikiwa yule asiemeona shaka juu yangu.

⁷Wakati watu hawa walipoondoka, Yesu alianza kusema na umati juu ya Yohana, “Ni nini mlikwenda kuona katika jangwa, matete likitikiswa na upepo?⁸Lakini nini mlikwenda kuona huko, mtu aliyeava mavazi mororo? Hakika, wale wavaao mavazi mororo hukaa katika nyumba za wafalme.⁹Lakini mliondoka kuona nini - Nabii? Ndiyo, nawaambia, na zaidi ya Nabii.¹⁰Huyu ndiye aliyeandikiwa, ‘Tazama, namtuma mjumbe wangu mbele ya uso wako, ambaye ataandaa njia yako mbele yako.’

¹¹Mimi nawaambia kweli, kati ya waliozaliwa na wanawake hakuna aliye mkuu kuliko Yohana Mbatizaji. Lakini aliye mdogo katika ufalme wa mbinguni ni mkubwa kuliko yeye.¹²Toka siku za Yohana Mbatizaji mpaka sasa, ufalme wa Mbinguni ni wa nguvu, na watu wenye nguvu, huuchukua kwa nguvu.¹³Kwa kuwa manabii na sheria, walikuwa waktabiri mpaka kwa Yohana.¹⁴Na kama mko tayari kukubali, huyu ni Eliya, yule ajaye.¹⁵Aliye na masikio ya kusikia na asikie.

¹⁶Nikifananishe na nini kizazi hiki? Ni mfano wa watoto wanaocheza maeneo ya sokoni, wanaokaa na kuitana¹⁷na kusema, ‘Tuliwapigia flimbi na hamkucheza. Tuliomboleza, na hamukulia.’¹⁸Kwa kuwa Yohana alikuja bila kula mkate au kunywa mvinyo, na wakawa wanasesma, ‘Ana pepo.’¹⁹Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa na wakasema, ‘Angalia, ni mtu mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye dhambi?’ Lakini hekima inadhihirishwa kwa matendo yake.”

²⁰Yesu alianza kuikemea miji ambamo baadhi ya matendo yake ya ajabu yalitendeka, kwa sababu walikuwa hawajatubu,²¹Ole wako, Kolazini, Ole wako Bethsaida! Kama matendo makuu yaliyofanyika kwenu yangefanyika Tiro na Sidoni, wangekuwa wametubu zamani kwa kuva magunia na kujipaka majivu.²²Lakini nawaambia itakuwa rahisi zaidi kwa Tiro na Sidoni kustahimili siku ya hukumu kuliko ninyi.²³Wewe, Kapernaumu, unadhani utainuliwa hadi mbinguni? Hapana, utashushwa hadi chini kuzimu. Kama kwa Sodoma kungefanyika matendo makuu, kama yalifanyika kwako, ingekuwepo hadi leo.²⁴Bali nasema kwako kwamba itakuwa rahisi kwa nchi ya Sodoma kusimama siku ya hukumu kuliko wewe.

²⁵Katika muda huo Yesu alisema, “Nakusifu wewe, Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa sababu uliwaficha mambo haya wenye hekima na ufahamu, na kuyaweka wazi kwa wasio na elimu, kama watoto wadogo.²⁶Baba, kwa kuwa ilikupendeza hivyo machoni pako.

²⁷Mambo yote yamekabidhiwa kwangu kutoka kwa Baba. Na hakuna amjuaye Mwana isipokuwa Baba, na hakuna amjuaye Baba isipokuwa Mwana, na yejote ambaye Mwana ana hamu ya kumfunulia.²⁸Njooni kwangu, ninyi nyote mnaosumbuka na mnaolemewa na mzigo mzito, nami nitawapumzisha.²⁹Jitieni nira yangu na mjifunze kutoka kwangu, kwa kuwa mimi ni mnyenyekemu na mpole wa moyo na mtapata pumziko la nafsi zenu.³⁰Kwa kuwa nira yangu ni laini na mzigo wangu ni mwepesi.”

12 ¹Wakati huo Yesu alienda siku ya sabato kupidia mashambani. Wanafunzi wake walikuwa na njaa na wakaanza kuyavunja masuke na kuyala.²Lakini Mafarisayo walipoona hayo, wakamwambia Yesu, “Angalia wanafunzi wako wanavunja sheria wanatenda yasiyo ruhusiwa siku ya Sabato.”

³Lakini Yesu akawaambia, “Hamjasoma jinsi Daudi aliyoyafanya, wakati alipokuwa na njaa, pamoja na watu aliokuwa nao?”Namna alivyointia ndani ya nyumba ya Mungu na kula mikate iliyowekwa wakfu, ambayo ilikuwa siyo halali kwake kuila na wale aliokuwa nao, ila halali kwa makuhani?⁵Bado hamjasoma katika sheria, kwamba katika siku ya Sabato makuhani ndani ya hekalu huiharibu Sabato, lakini hawana hatia?⁶Lakini nasema kwenu kuwa aliye mkuu kuliko hekalu yuko hapa.⁷Kama mngelifahamu hii ina maanisha nini, ‘Nataka rehema na siyo dhabihu,’ msingaliwahukumu wasio na hatia.⁸Kwa kuwa Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato.”

⁹Kisha Yesu akatoka pale akaenda katika sinagogi lao.¹⁰Tazama kulikuwa na mtu aliyepooza mkono. Mafarisayo wakamuuliza Yesu, wakisema. “Je, ni halali kuponya siku ya Sabato?” ili kwamba waweze kumshitaki kwa kutenda dhambi.

¹¹Yesu akawaambia, “Nani kati yenu, ambaye ikiwa ana kondoo mmoja, na huyu kondoo akaanguka ndani ya shimo siku ya sabato, hatamshika na kumtoa kwa nguvu ndani ya shimo?¹²Je, ni kipi chenye thamani zaidi, kwani mtu si zaidi ya kondoo? Kwa hivyo ni halali kutenda mema siku ya Sabato.”¹³Kisha Yesu akamwambia yule mtu,” Nyosha mkono wako.” Akaunyosha, na ukapata afya, kama ule mwingine.¹⁴Lakini Mafarisayo wakatoka nje na wakapanga jinsi ya kumwangamiza, walienda nje kupanga kinyume chake. Walikuwa wakitafuta jinsi ya kumuua.

¹⁵Yesu alipojua hili aliondoka hapo. Watu wengi walimfuata, na akawaponya wote.¹⁶Aliwaagiza wasije wakamfanya ajulikane kwa wengine.¹⁷Kwamba itimie ile kweli, iliyokuwa imesemwa na nabii Isaya, akisema,
¹⁸ “Tazama, mtumishi wangu niliyemchagua, mpendwa wangu, katika yeye nafsi yangu imependezwa. Nitaweka Roho yangu juu yake, na atatangaza hukumu kwa mataifa.

¹⁹ Hatahangaika wala kulia kwa nguvu; wala awaye yote kusikia sauti yake mitaani.

²⁰ Hatalivunja tete lililochubuliwa; hatazima utambi wowote utoao moshi, mpaka atakapoleta hukumu ikashinda.

²¹ Na mataifa watakuwa na ujasiri katika jina lake.”

²²Mtu fulani kipofu na bubu, aliyepagawa na pepo aliletwa mbele ya Yesu. Akamponya, pamoja na matokeo ya kwamba mtu bubu alisema na kuona.²³Umati wote walishangaa na kusema, “Yaweza mtu huyu kuwa mwana wa Daudi?”

²⁴Lakini wakati Mafarisayo waliposikia muujiza huu, walisema, “Huyu mtu hatoi pepo kwa nguvu zake mwenyewe isipokuwa kwa nguvu za Belzebuli, mkuu wa pepo.”

²⁵Lakini Yesu alijua fikra zao na kuwaambia, “Kila ufalme uliogawanyika wenyewe huharibika, na kila mji au nyumba inayogawanyika yenyewe haitasimama.²⁶Ikiwa Shetani, atamwondo Shetani, basi anajipinga katika nafsi yake mwenyewe.²⁷Ni namna gani ufalme wake utasimama? Na kama natoa pepo kwa nguvu za Belizabuli, wafuasi wenu watatoa kwa nije ya nani? Kwa ajili ya hili watakuwa mahakimu wenu.²⁸Na kama natoa pepo kwa nguvu za Roho wa Mungu, basi ufalme wa Mungu umekjua kwenu.

²⁹Na mtu atawezaje kuingia ndani ya nyumba ya mwenye nguvu na kuiba, bila kumfunga mwenye nguvu kwanza? Ndipo atakapoiba mali yake kutoka ndani ya nyumba.

³⁰Yeyote asiye kuwa pamoja nami yuko kinyume changu, naye asiye kusanya pamoja nami huyo hutawanya.

³¹Kwa hiyo nasema kwenu, kila dhambi na kufuru watu watasamehewa, ila kumkufuru Roho Mtakatifu hawatasamehewa.³²Na yeyote asemaye neno kinyume cha Mwana wa Adamu, huyo atasamehewa. Lakini yeyote asemaye kinyume na Roho Mtakatifu, huyo hatasamehewa, katika ulimwengu huu, na wala ule ujao.

³³Ama ufanye mti kuwa mzuri na tunda lake zuri, au uuharibu mti na tunda lake, kwa kuwa mti hutambulika kwa tunda lake.³⁴Enyi kizazi cha nyoka, nyie ni waovu, mnawezaje kusema mambo mazuri? Kwa kuwa kinywa husema kutoka katika akiba ya yaliyomo moyoni.³⁵Mtu mwema katika akiba njema ya moyo wake hutoka mema, na mtu mwovu katika akiba ovu ya moyo wake, hutoa kilicho kiovu.³⁶Nasema kuwa katika siku ya hukumu watu

watatoa hesabu ya kila neno lisilo na maana walilosema.³⁷ Kwa kuwa kwa maneno yako utahesabiwa haki na kwa maneno yako utahukumiwa.”

³⁸Kisha baadhi ya waandishi na Mafarisayo walimjibu Yesu wakisema, “Mwalimu, tungependa kuona ishara kutoka kwako.”

³⁹Lakini Yesu alijibu na kusema, “Kizazi kiovu na cha zinaa kinatafuta ishara. Lakini hakuna ishara itakayotolewa kwao isipokuwa ile ishara ya Yona nabii.⁴⁰ Kama vile nabii Yona alivyokuwa ndani ya tumbo la samaki mkubwa kwa siku tatu mchana na usiku, hivyo ndivyo Mwana wa Adam atakavyo kuwa ndani ya moyo wa nchi kwa siku tatu mchana na usiku.⁴¹ Watu wa Ninawi watasimama mbele ya hukumu pamoja na kizazi cha watu hawa na watakihukumu. Kwa kuwa walitubu kwa mahubiri ya Yona, na tazama, mtu huyu mkuu kuliko Yona yuko hapa.

⁴²Malkia wa kusini atainuka kwenye hukumu pamoja na watu wa kizazi hiki na kukihukumu. Alikuja toka miisho ya dunia kuja kusikia hekima ya Selemani, na tazama, mtu huyu mkuu kuliko Selemani yupo hapa.

⁴³Wakati pepo mchafu amtokapo mtu, hupita mahali pasipo na maji akitafuta kupumzika, lakini hapaoni⁴⁴ Kisha husema, ‘Nitarudi kwenye nyumba yangu niliyotoka.’ Arudipo hukuta ile nyumba imesafishwa na iko tayari.

⁴⁵Kisha huenda na kuwaleta wengine roho wachafu saba walio wabaya zaidi kuliko yeye, huja kuishi wote pale. Na hali yake ya mwisho huwa mbaya kuliko ya kwanza. Hivyo ndivyo itakavyo kuwa kwa kizazi hiki kiovu.”

⁴⁶Wakati Yesu alipokuwa akizungumza na umati tazama, mama yake na ndugu zake walisimama nje, wakitafuta kuongea naye.⁴⁷ Mtu mmoja akamwambia, “Tazama mama yako na ndugu zako wamesimama nje, wanatafuta kuongea nawe.”

⁴⁸Lakini Yesu alijibu na kumwambia aliyemjulisha, “Mama yangu ni nani? Na ndugu zangu ni akina nani?”⁴⁹ Naye alinyoosha mkono wake kwa wanafunzi na kusema, “Tazama, hawa ni mama na ndugu zangu!”⁵⁰ Kwa kuwa ye yote afanyae mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni, mtu huyo ndiye ndugu yangu, dada yangu na mama yangu.”

13 ¹Katika siku hiyo Yesu aliondoka nyumbani na kukaa kando ya bahari.²Umati mkubwa ulikusanyika kwa kumzunguka, alilingia ndani ya mtumbwi na kukaa ndani yake. Umati wote walismama pembedi ya bahari.³Kisha Yesu alisema maneno mengi kwa mifano. Alisema, “Tazama, mpanzi alienda kupanda.⁴Alipokuwa akipanda baadhi ya mbegu zilianguka kando ya njia na ndege walikuja wakazidonoa.⁵Mbegu zingine zilianguka juu ya mwamba, ambapo hazikupata udongo wa kutosha. Ghafla zilichipuka kwa sababu udongo haukuwa na kina.⁶Lakini jua lilipo chomoza zilichomwa kwa sababu hazikuwa na mizizi, na zilikauka.⁷Mbengu zingine zilianguka kati ya miti yenye miiba. Miti yenye miiba ilirefuka juu ikaisongga.⁸Mbegu zingine zilianguka kwenye udongo mzuri na kuzaa mbegu, zingine mara mia moja zaidi, zingine sitini na zingine thelathini.⁹Aliye na masikio na asikie.

¹⁰Wanafunzi walikuja na kumwambia Yesu, “Kwa nini unazungumza na umati kwa mifano?”

¹¹Yesu alijibu kusema, “Mmepewa upendeleo wa kujua siri za ufalme wa mbinguni, bali kwao hawajapewa.

¹²Lakini yejote aliyenacho, kwake yeeye ataongezewa zaidi, na atapata faida kubwa. Ila asiye nacho hata kile alichonacho atanyang’anywa.¹³Hivyo naongea nao kwa mifano kwa sababu ingawa wanaona, wasione kweli. Na ingawa wanaskia wasisikie wala kujua.¹⁴Unabii wa Isaya umetimia kwao, ule usemao, ‘Msikiapo msikie, lakini kwa namna yoyote hamtaelewa; wakati mwonapo mwaweza kuona, lakini kwa namna yeyote ile msijue.

¹⁵Na mioyo ya watu hawa imekuwa giza, ni vigumu kusikia, na wamefumba macho yao, ili wasiweze kuona kwa macho yao, au kusikia kwa masikio yao, au kufahamu kwa mioyo yao, hivyo wangenigeukia tena, na ningewaponya.’

¹⁶Bali macho yenu yamebarikiwa, kwa kuwa yanaona, na masikio yenu kwa kuwa yanaskia.¹⁷Hakika nawaambia manabii wengi na watu wenye haki walikuwa na hamu ya kuyaona mambo yale myaonayo, na hawakuweza kuyaona. Walitamani kusikia mambo yale mnayosikia, hawakuyasikia.

¹⁸Sasa sikilizeni mfano wa mpanzi.¹⁹Wakati wowote asikiapo neno la ufalme na asilielewe, ndipo mwovu huja na kukinyakua kilichokwisha kuwekwa ndani ya moyo wake. Hii ni mbegu ile iliyopandwa kando ya njia.²⁰Yeye aliyepandwa katika miamba ni yule asikiaye neno na kulipokea haraka kwa furaha.²¹Bado hana mizizi ndani yake, ila huvumilia kwa kitambo kifupi. Wakati matatizo au mateso yanapotokea kwa sababu ya neno hujikwaa ghafla.²²Aliyepandwa kati ya miti ya miiba, huyu ni yule alisikiaye neno lakini masumbuko ya ulimwengu na udaganyifu wa utajiri hulisonga lile neno lisije likazaa matunda.²³Aliyepandwa kwenye udongo mzuri, huyu ni yule asikiaye neno na kulifahamu. Huyu ni yule azaaye matunda na kuendelea kuzaa moja zaidi ya mara mia, nyingine sitini, nyingine thelathini.”

²⁴Yesu aliwapa mfano mwininge. Akisema, “Ufalme wa mbinguni unafananishwa na mtu aliye panda mbengu nzuri katika shamba lake.²⁵Lakini watu walipolala, adui wake akaja pia akapanda magugu katikati ya ngano kisha akaenda zake.²⁶Baadaye ngano ilipoota na kutoa mazao yake, ndipo magugu yalitokea pia.²⁷Na watumishi wa mwenye shamba walikuja wakamwambia, ‘Bwana, hukupanda mbengu nzuri katika shamba lako? Imekuwaje sasa lina magugu?’

²⁸Akawaambia, ‘Adui ametenda hili.’ Watumishi walimwambia, ‘Kwa hiyo unataka twende tukayang’oe?’

²⁹Mwenye shamba akasema, ‘Hapana, wakati mnayang’oa magugu mtang’oa pamoja na ngano.³⁰Yaacheni yakue pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati wa mavuno nitasema kwa wavunaji, ‘Kwanza yang’oeni magugu na yafungeni matita matita na kuyachoma, lakini kusanyeni ngano katika ghala langu.’”

³¹Kisha Yesu aliwatolea mfano mwininge. Akasema, “Ufalme wa mbinguni unafanana na mbegu ya haradali ambayo mtu aliichukua na kuipanda katika shamba lake.³²Mbegu hii kwa hakika ni ndogo kuliko mbegu zingine zote. Lakini imeapo huwa kubwa kuliko mimea yote ya bustani, huwa mti, kiasi kwamba ndege wa angani huja na kujenga viota katika matawi yake.”

³³Akawaambia mfano mwininge tena. “Ufalme wa mbinguni ni kama chachu ile iliyotwaliwa na mwanamke na kuichanganya kwa vipimo vitatu kwa unga mpaka viumuke.”

³⁴Hayo yote Yesu aliyasema kwenye umati kwa mifano. Na pasipo mifano hakusema chochote kwao.³⁵Hii ilikuwa kwamba kile kilichokwisha semwa kupidia kwa nabii kiweze kutimia, pale aliposema, “Nitafumbua kinywa changu katika mifano. Nitasema mambo yale yaliyokuwa yamefichwa tangu misingi ya ulimwengu.”

³⁶Kisha Yesu aliwaacha umati na kwenda nyumbani. Wanafunzi wake walimwendea na kusema, “Tufafanulie mfano wa magugu ya shambani.”

³⁷Yesu alijibu na kusema, “Apandae mbegu nzuri ni Mwana wa Adamu.³⁸Shamba ni ulimwengu; na mbegu nzuri, hawa ni wana wa ufalme. Magugu ni wana wa yule mwovu, na adui aliye zipanda ni Ibilisi.³⁹Na mavuno ni mwisho wa ulimwengu, na wavunaji ni malaika.⁴⁰Kama vile magugu yanavyo kusanya na kuchomwa moto, hivyo ndivyo itakavyo kuwa mwisho wa ulimwengu.⁴¹Mwana wa Adamu atatuma malaika wake, na kukusanya kutoka katika ufalme wake mambo yote yaliyosababisha dhambi na wale watendao maasi.⁴²Watawatupa wote katika tanuru la moto, ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.⁴³Ndipo watu wenye haki watakapong'aa kama jua katika Ufalme wa Baba yao. Yeye aliye na masikio na asikie.

⁴⁴Ufalme wa mbinguni ni kama hazina iliyofichwa shambani. Mtu akaiona na kuificha. Katika furaha yake akaenda kuuza vyote alivyokuwa navyo, na kulinunua shamba.

⁴⁵Tena, ufalme wa mbinguni ni kama mtu anayefanya biashara atafutaye lulu yenye thamani.⁴⁶Wakati alipoiona ile yenye thamani, alienda akaunda kila kitu alichokuwa nacho na akainunua.

⁴⁷Ufalme wa mbinguni ni kama nyavu iliyo ndani ya bahari, na kwamba hukusanya viumbe nya kila aina.

⁴⁸Ulipojaa wavuvi waliuvuta ufukweni. Kisha wakakaa chini wakakusanya vitu vyema ndani ya vyombo, lakini visivyo na thamani vilitupwa mbali.⁴⁹Itakuwa namna hii katika mwisho wa dunia. Malaika watakuja na kuwatenga watu waovu kutoka mionganoni mwa wenye haki.⁵⁰Na kuwatupa ndani ya tanuru ya moto, ambako kutakuwa na maombolezo na kusaga meno.

⁵¹Mmefahamu mambo yote haya?” Wanafunzi walimjibu, “Ndijo.”

⁵²Kisha Yesu akawaambia, “Kila mwandishi ambaye amekuwa mwanafunzi wa ufalme anafanana na mwenye nyumba atoaye katika hazina yake vitu vipyta na nya kale.”

⁵³Ikawa Yesu alipomaliza mifano yote hiyo, akaondoka katika sehemu hiyo.⁵⁴Kisha Yesu akafika katika mkoa wake na akawafundisha watu katika sinagogi. Matokeo yake ni kuwa walishangaa na kusema, “Ni wapi mtu huyu alipopata hekima hii na miujiza hii?⁵⁵Mtu huyu siyo mwana wa seremala? Mariamu siyo mamaye? Na ndugu zake siyo Yakobo, Yusuph, Simoni na Yuda?⁵⁶Na dada zake tunao hapa kwetu? Basi mtu huyu ameyapata wapi haya yote?”

⁵⁷Aliwachukiza. Lakini Yesu aliwambia, “Nabii hakosi kuwa na heshima isipokuwa kwao na katika nchi yao.”⁵⁸Na hakuweza kufanya miujiza mingi kwa sababu hawakuwa na imani naye.

14 ¹Kwa wakati huo, Herode alisikia habari juu ya Yesu.²Akawaambia watumishi wake, “Huyu ni Yohana Mbatizaji amefufuka kutoka katika wafu. Kwa hiyo nguvu hizi zipo juu yake.”

³Kwa kuwa Herode alikuwa amemkamata Yohana akamfunga na kumtupa gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipo kaka yake.⁴Kwa kuwa Yohana alimwambia, “Si halali kumchukua yeye kuwa mke wake.”⁵Herode angemwua lakini aliwaogopa watu kwa sababu walimwona Yohana kuwa nabii.

⁶Lakini wakati siku ya kuzaliwa Herode ilipofika binti wa Herodia alicheza katikati ya watu na kumpendeza Herode.⁷Katika kujibu aliahidi kwa kiapo kwamba atampa chochote atakachoomba.⁸Baada ya kushauriwa na mama yake, alisema, “Nipe mimi hapa katika kombe kichwa cha Yohana Mbatizaji.”⁹Mfalme alikuwa na sikitiko kwa maombi ya binti, lakini kwa ajili ya kiapo chake, kwa sababu ya wote waliokuwa chakulani pamoja naye aliamuru kwamba inapaswa ifanyike.¹⁰Alituma Yohana aletwe kutoka gerezani¹¹ili akatwe kichwa chake na kikaletwa juu ya sinia na akapewa binti na akakipeleka kwa mama yake.¹²Kisha wanafunzi wake wakaja kuuchukua ule mwili na kuuzika, baada ya hili walienda kumwambia Yesu.¹³Naye Yesu aliposika haya, akijatenga kutoka mahali pale akapanda ndani ya mashuka akaenda sehemu iliyotengwa. Wakati umati ulipo fahamu alikokuwa, walimfuata kwa miguu kutoka mijini.¹⁴Kisha Yesu alikuja mbele yao akauna umati mkubwa. Akawaonea huruma na kuponya magonjwa yao.

¹⁵Jioni ilifika, wanafunzi wakaja kwake na kusema, “Hii ni sehemu ya jangwa, na siku tayari imepita. Watawanyishe makutano ili waende vijijini wakanunue chakula kwa ajili yao.

¹⁶Lakini Yesu akawaambia, “Hawana haja ya kwenda zao. Wapeni ninyi chakula”

¹⁷Wakamwambia, “Hapa tunayo mikate mitano na samaki wawili tu.”

¹⁸Yesu akasema, “Ileteni kwangu.”¹⁹Kisha Yesu akaumuru umati kukaa chini kwenye nyasi. Akachukuwa mikate mitano na samaki wawili. Akatazama juu mbinguni, akabariki na kumega mikate akawapa wanafunzi. Wanafunzi wakaapatia umati.²⁰Wakala wote na kushiba. Kisha wakavikusanya vipande vyote vya chakula na kujaza vikapu kumi na mbili.²¹Wale waliokula walikadiriwa kuwa wanaume elfu tano bila ya kusehabu wanawake na watoto.

²²Mara moja aliwaamuru wanafunzi waingie ndani ya mashua, wakati huo yeye akawaaga umati waende zao.

²³Baada ya kuwaaga umati kwenda zao, akapanda juu mlimani kuomba pekee yake. Wakati ilipokuwa jioni alikuwa huko pekee yake.²⁴Lakini sasa mashua ilipokuwa katikati ya bahari ukiyumbayumba kwa sababu ya mawimbi, kwani upopo ulikuwa wa mbisho.²⁵Katika usiku wa zamu ya nne Yesu aliwakaribia, akitembea juu ya maji.²⁶Wakati wanafunzi wake walipomwona akiitembea juu ya bahari, walihofu na kusema, “Ni mzuka,” na kupaza sauti katika hali ya uoga.²⁷Yesu akawaambia mara moja, akisema, “Jipeni moyo! Ni mimi! Msigope.”

²⁸Petro alimjibu kwa kusema, “Bwana, kama ni wewe, niamuru nije kwako juu ya maji.”

²⁹Yesu akasema, “Njoo.” Hivyo Petro akatoka ndani ya mashua na akatembea juu ya maji kwenda kwa Yesu.

³⁰Lakini Petro alipoona mawimbi, aliogopa, na kuanza kuzama, chini, akaita sauti na kusema, “Bwana, niokoe!”

³¹Haraka Yesu akanyoosha mkono wake akamnyanya Petro, na kumwambia, “Wewe mwenye imani ndogo, kwa nini ulikuwa na mashaka?”³²Ndipo Yesu na Petro walipoingia katika mashua, upopo ulitulia kuvuma.

³³Wanafunzi mashuani wakamwabudu Yesu na kusema, “Kweli wewe ni Mwana wa Mungu.”

³⁴Na walipokwisha kuvuka, walifika katika nchi ya Genesareti.³⁵Na watu katika eneo lile walipomtambua Yesu, walituma ujumbe kila sehemu za kando, na kuleta kila aliyekuwa mgonjwa.

³⁶Walimsihi kwamba waweze kugusa pindo la vazi lake, na wengi walioligusa waliponywa.

15 ¹Ndipo Mafarisayo na waadishi walikuja kwa Yesu kutoka Yerusalem. Na kusema,²“Kwa nini wanafunzi wanayaharibu mapokeo ya wazee? Kwa kuwa hawanawi mikono yao wanapokuwa wanakula chakula.”

³Yesu akawajibu na kusema, “Nanyi, kwa nini mnaiharibu sheria ya Bwana kwa ajili ya mapokeo yenu?”⁴Kwa kuwa Mungu alisema, ‘Mheshimu baba yako na mama yako;’ na ‘Asemaye uovu kwa baba yake na mama yake, hakika atakufa.’

⁵Lakini ninyi husema, ‘Kila amwambiaye baba yake na mama yake, ‘Kila msaada ambao angepata kutoka kwangu sasa ni zawadi kwa Mungu,’⁶Mtu huyo hana haja ya kumuheshimu baba yake. Katika namna hii mmelitoa neno la Mungu kwa ajili ya mapokeo yenu.⁷Enyi wanafiki, ni vema kama Isaya alivyo tabiri juu yenu aliposema,⁸‘Watu hawa wananiheshimu mimi kwa midomo yao, lakini miyo yao iko mbali nami.⁹Wananiabudu bure, kwa sababu wanafundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu.”

¹⁰Ndipo akawaita umati na kuwaambia, “Sikilizeni na muelewe.¹¹Hakuna kitu kiingiacho mdomoni mwa mtu na kumfanya najisi. Bali, kile kitokacho kinywani, hiki ndicho kimfanyacho mtu kuwa najisi.”

¹²Ndipo wanafunzi wakamuata na kusema na Yesu, “Je! Unafahamu Mafarisayo walipolisikia lile neno walikwazika?”¹³Yesu aliwajibu na kusema, “Kila mmea ambao Baba yangu wa mbinguni hajaupanda utang’olewa.¹⁴Waacheni pekee, wao ni viongozi vipofu. Kama mtu kipofu atamuongoza kipofu mwenzake, wote wawili wataanguka shimonii.”

¹⁵Petro akajibu na kumwambia Yesu, “Tuelezee mfano huu kwetu.”

¹⁶Yesu akajibu, “Nanyi pia bado hamuelewi?¹⁷Ninyi hamuoni kuwa kila kiendacho mdomoni hupitia tumboni na kwenda chooni?¹⁸Lakini vitu vyote vitokavyo mdomoni hutoka ndani ya moyo. Ndivyo vitu vimtiavyo mtu unajisi.¹⁹Kwa kuwa katika moyo hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi, uasherati, wizi, ushuhuda wa uongo, na matusi.²⁰Haya ndiyo mambo yamtiayo mtu unajisi. Lakini kula bila kunawa mikono hakumfanyi mtu kuwa najisi.”

²¹Ndipo Yesu akatoka mahali pale na akajitenga kuelekea pande za miji ya Tiro na Sidoni.²²Tazama akaja mwanamke Mkanani kutoka pande hizo. Akapaza sauti akisema, “Nihurumie, Bwana, Mwana wa Daudi; binti yangu anateswa sana na pepo.”

²³Lakini Yesu hakumjibu neno. Wanafunzi wake wakaja wakimsisitiza, wakisema, “Muondoe aende zake, maana anatupigia kelele.”

²⁴Yesu aliwajibu na kusema, “Sikutumwa kwa mtu yeoye isipokuwa kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli.”

²⁵Lakini alikuja na kuinama mbele yake, akisema, “Bwana nisaidie.”

²⁶Alimjibu na kusema, “Siyo vema kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.”

²⁷Akasema, “Ndiyo, Bwana, hata hivyo mbwa wadogo hula chakula kiagukacho mezani mwa Bwana wao.”

²⁸Ndipo Yesu akajibu na akisema, “Mwanamke, imani yako ni kubwa. Na ifanyike kwako kama utakavyo.” Na binti yake alikuwa ameponywa katika wakati huo.

²⁹Yesu aliondoka mahali pale na kwenda karibu na bahari ya Galilaya. Kisha alienda juu ya mlima na kuketi huko.³⁰Kundi kubwa likaja kwake. Na kumletea viwete, vipofu, bubu, vilema na wengine wengi, waliokuwa wagonjwa. Waliwaweka katika miguu ya Yesu na akawaponya.³¹Nao umati wakashangaa walipoona mabubu wakiongea, na vilema wakifanywa wazima, viwete wakitembea, na vipofu wakiona. Walimsifu Mungu wa Israeli.

³²Yesu akawaita wanafunzi wake na kusema, “Nimewaonea huruma umati, kwa sababu wamekuwa nami kwa siku tatu bila kula kitu chochote. Sitawaaga waende kwao bila kula, wasije wakazimia njiani.”

³³Wanafunzi wake wakamwambia, “Ni wapi tunaweza kupata mikate ya kutosha hapa nyikani kushibisha umati mkubwa hivi?”³⁴Yesu akawaambia, “Mna mikate mingapi?” Wakasema, “Saba, na samaki wadogo wachache.”

³⁵Yesu akawaamuru umati uketi chini.³⁶Aliitwaa ile mikate saba na samaki, na baada ya kushukuru, akaimega na kuwapa wanafunzi. Wanafunzi wakawapa umati.³⁷Watu wote wakala na kutosheka. Na wakakusanya mabaki ya vipande vya chakula vilivyosalia vipande vilijaa vikapu saba.³⁸Wote waliokula walikuwa wanaume elfu nne bila wanawake na watoto.

³⁹Kisha Yesu akauaga umati waende zao na akaingia ndani ya mashua na kwenda sehemu za Magadani.

16 ¹Mafarisayo na Masadukayo walimjia na kumjaribu Yesu awaonyeshe ishara inayotoka angani.

²Lakini Yesu aliwajibu na kuwaambia kuwa “Ikiwa ni jioni mnasema kuwa hali ya hewa ni nzuri, kwa kuwa anga ni jekundu.³Na asubuhi mnasema ‘Hali ya hewa leo si nzuri kwa kuwa anga ni jekundu na mawingu yameifunika anga yote.’ Mnajua kufafanua mwonekano wa anga, lakini hamwezi kufafanua ishara za nyakati.⁴Kizazi kiovu na cha uzinzi kinatafuta ishara, lakini hakuna ishara yoyote kitakachopewa, isipokuwa ile ya Yona.” Kisha Yesu akawaacha na akaenda zake.

⁵Wanafunzi wakaja upande wa pili, lakini walikuwa wamesahau kuchukua mikate.⁶Yesu akawaambia “Jitahadharini na iweni makini na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo.”

⁷Wanafunzi wakahojiana miongan mwao na kusema. “Ni kwa sababu hatukuchukua mikate.”

⁸Yesu alitambua hilo na kusema, “Enyi wenye imani ndogo, kwa nini mmewaza na kusemezana miongan mwenu na kusema kuwa ni kwa sababu hamkuchukua mikate?⁹Je bado hamtambui wala hamkumbuki ile mikate mitano kwa watu elfu tano, na vikapu vingapi mlivyokusanya?¹⁰Au mikate saba kwa watu elfu nne, na ni vikapu vingapi mlichukua?¹¹Imekuwaje kuwa hata hamuelewi ya kuwa nilikuwa sizungumzi nanyi juu ya mikate? Jitunzeni na jihadharini na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo.”¹²Kisha wakatambua kuwa alikuwa hawaambii juu ya kujihadhari na mikate iliyo na chachu, bali kujihadhari na mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo.

¹³Wakati Yesu alipofika sehemu za Kaisaria ya Filipi, akawaauliza wanafunzi wake, akisema, “Watu wanasema kuwa Mwana wa Adamu ni nani?”

¹⁴Wakasema, “Wengine husema kuwa ni Yohana Mbatizaji; wengine, Eliya; na wengine, Yeremia, au mojawapo wa manabii.”

¹⁵Akawaambia, “Ninyi mwasema mimi ni nani?”

¹⁶Kwa akijibu, Simoni Petro akasema, “Wewe ni Kristo Mwana wa Mungu aliye hai.”

¹⁷Yesu akamjibu na kumwambia, “Umebarikiwa wewe, Simoni Bar Yona, kwa kuwa damu na nyama havikukufunulia hili, bali Baba yangu aliye mbinguni.¹⁸Nami pia ninakwambia kuwa wewe ni Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu. Milango ya kuzimu haitalishinda.¹⁹Nitakupa wewe funguo za ufalme wa mbinguni. Chochote utakachokifunga duniani kitakuwa kimefungwa mbinguni, na chochote utakachokifungua duniani kitafunguliwa na mbinguni.”²⁰Kisha Yesu akawaamuru wanafunzi wasimwambie mtu ye yote kuwa ye ye alikuwa ni Kristo.

²¹Tangu wakati huo Yesu alianza kuwaambia wanafunzi kuwa ni lazima aende Yerusalem, kuteswa kwa mambo mengi katika mikono ya wazee na wakuu wa makuhani na waandishi, kuuawa na kufufuka siku ya tatu.²²Kisha Petro akamchukua Yesu pembeni na kumkemea, na kusema, “Jambo hili na liwe mbali nawe, Bwana, hili lisitokee kwako.”

²³Lakini Yesu akageuka na kumwambia Petro, “Rudi nyuma yangu Shetani! Wewe ni kizuizi kwangu, kwa maana hujali mambo ya Mungu, bali mambo ya wanadamu.”

²⁴Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kama mtu ye yote akitaka kunifuata mimi, ni lazima ajikane ye ye mwenyewe, auchukue msalaba wake, na anifuate.²⁵Kwa kuwa anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, na kwa ye yote anayepoteza maisha yake kwa ajili yangu atayaokoa.²⁶Je! Ni faida gani atakayopata mtu akipata dunia yote lakini akapoteza maisha yake? Je! Ni kitu gani atakachotoa mtu katika kubadilishana na maisha yake?²⁷Kwa kuwa Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa Baba yake na malaika wake. Naye atamlipa kila mtu kulingana na matendo yake.²⁸Kweli nawaambieni kuna baadhi yenu mliosimama hapa ambao hawataonja mauti mpaka watakapomwona Mwana wa Adamu akija katika ufalme wake.”

¹⁷ ¹Siku sita baadaye Yesu aliwachukua pamoja naye Petro, na Yakobo, na Yohana nduguye, na akawachukua mpaka juu ya mlima mrefu wao wenyewe.² Alibadilishwa mbele yao. Uso wake ukang'aa kama jua, na nguo zake zilionekana zenye kung'aa kama nuru.³ Tazama, pale walitokea Musa na Eliya wakiongea naye.⁴ Petro akajibu na kumwambia Yesu, "Bwana, ni vema kwetu sisi kuwepo mahali hapa. Kama ukitamani, nitajenga hapa vibanda vitatu - kimoja chako, na kimoja kwa ajili ya Musa, na kimoja kwa ajili ya Eliya."

⁵ Wakati anaongea, tazama wingu jeupe likawatia kivuli, na tazama, ikatokea sauti toka kwenye wingu, ikitisema, "Huyu ni Mwanangu mpendwa ninayependezwa naye. Msikilizeni."⁶ Wanafunzi waliposikia hayo, wakaanguka kifudifudi na wakaogopa sana.

⁷ Kisha Yesu akaja akawagusa na kusema, "Inukeni wala msiogope."⁸ Nao wakainua nyuso zao juu lakini hawakumwona mtu isipokuwa Yesu pekee.

⁹ Na walipokuwa wakishuka mlimani, Yesu akawaagiza, akasema, "Msitoe habari ya maono hayo mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka kutoka katika wafu."

¹⁰ Wanafunzi wake wakamwuliza, wakisema, "Ni kwa nini waandishi wanasesma kuwa Eliya atakuja kwanza?"

¹¹ Yesu akawajibu na kusema, "Eliya atakuja kweli na atarudisha mambo yote.¹² Lakini naawaambieni ninyi, Eliya amekwisha kuja, lakini hawakumtambua. Badala yake, walimfanyia mambo watakayo wao. Na hivyo ndivyo Mwana wa Adamu atakavyoteswa katika mikono yao."¹³ Ndipo wanafunzi wakatambua kuwa alikuwa akiongea habari za Yohana Mbatizaji.

¹⁴ Walipofika katika umati, mtu mmoja alimwendea, akapiga magoti mbele zake, na kumwambia,¹⁵ "Bwana, umhurumie mwanangu, maana amekuwa na kifafa na kuteseka sana. Kwa kuwa mara nyingi huanguka motoni au kwenye maji.¹⁶ Nilimleta kwa wanafunzi wako, lakini hawakuweza kumponya."

¹⁷ Yesu akajibu akisema, "Enyi Kizazi kisichoamini na kilichoharibika, nitakaa pamoja nanyi mpaka lini? Nitavumiliana nanyi hata lini? Mlete hapa kwangu."¹⁸ Yesu alimkemea, na pepo akamtoka. Kijana aliponywa tangu saa ile.

¹⁹ Kisha wanafunzi wakamjia Yesu kwa siri na kumwuliza, "Kwa nini hatukuweza kumfukuza?"

²⁰ Yesu akawaambia, "Kwa sababu ya imani yenu ndogo. Kweli nawaambieni, kama mtakuwa na imani hata ndogo kama punje ya mbegu ya haradali, mtaweza kuuambia mlima huu, hama kutoka hapa uende kule, nao utahama na hakutakuwa na kitu chochote cha kushindikana kwenu."²¹ [1](#)

²² Wakati wakiwa bado Galilaya, Yesu akawaambia Wanafunzi wake, "Mwana wa Adamu atatiwa mikononi mwa watu.²³ Na watamwua, na siku ya tatu atafufuka." Wanafunzi walihuzunika sana.

²⁴ Nao walipofika Kapenaumu, watu wakusanyao kodi ya nusu shekeli wakamwendea Petro na kusema, "Je mwalimu wenu hulipa kodi ya nusu shekeli?"²⁵ Akasema, "Ndiyo" Lakini Petro alipoingia ndani ya nyumba, Yesu akaongea na Petro kwanza na kusema, "Unafikiria nini Simoni? Wafalme wa dunia, hupokea kodi au ushuru kutoka nani? Kwa wale wanaowatawala au kutoka kwa wageni?

²⁶ Na wakati Petro aliposema, "Kutoka kwa wageni" Yesu akamwambia, hivyo watawaliwa wameondolewa katika ulipaji.²⁷ Lakini tusije tukawafanya watoza ushuru wakatenda dhambi, nenda baharini, tupa ndoano, na umtwae yule samaki ajaye kwanza. Baada ya kuufungua mdomo wake, utakuta mle shekeli moja. Ichukue na uwape watoza ushuru kwa ajili yangu na wewe.

¹Zingatia: Maneno ya msitari wa 21 "Lakini, aina hii ya pepo haiwezekani kutoka, ila kwa maombi na Kufunga" hayaonekani katika nakala bora za kale.

18 ¹Muda huo huo wanafunzi wakaja kwa Yesu na kumwambia, "Ni nani aliye mkubwa katika ufalme wa mbinguni?"

²Yesu akamwita mtoto mdogo, akamweka katikati yao,³na kusema, "Kweli nawaambieni, msipotubu na kuwa kama watoto wadogo hamtaweza kuingia katika ufalme wa Mungu.⁴Hivyo yelete ajishushaye kama mtoto mdogo, mtu kama huyo ni mkuu katika ufalme wa mbinguni.⁵Na yelete ampokeaye mtoto mdogo kwa jina langu anipokea mimi.

⁶Lakini yelete asababishaye mmoja kati ya wadogo hawa wanaoniamini kuasi, itakuwa vizuri kwa mtu huyo jiwe kuu la kusagia likafungwa shingoni mwake, na kuzamishwa kilindini mwa bahari.⁷Ole kwa dunia kwa sababu ya wakati wa kukwazwa! Kwa kuwa haina budi kwa nyakati hizo kuja, lakini ole kwake kwa mtu yule nyakati hizo zitakuja kwa ajili yake!⁸Kama mkono wako au mgoo wako ukikusababishia kukwazika, ukate na uutupe mbali na wewe. Ni vizuri zaidi kwako wewe kuingia kwenye uzima ukiwa bila mkono au kilema, kuliko kutupwa kwenye moto wa milele ukiwa na mikono yote au migoo yote.⁹Kama jicho lako likikukwaza, uling'oe na ultipe mbali na wewe. Ni vizuri zaidi kwako wewe uingie kwenye uzima na jicho moja, kuliko kutupwa kwenye moto wa milele ukiwa na macho yote.

¹⁰Tazameni kwamba msije mkamdhara mmoja wa wadogo hawa. Kwa maana nawambieni kuwa mbinguni kuna malaika wao siku zote wakiutazama uso wa Baba yangu aliye mbinguni.¹¹¹²Mnafikiri nini? Ikiwa mtu ana kondoo mia moja, na mmoja wao akapotea, je hatawaacha tisini na tisa mlimani na kwenda kumtafuta mmoja aliyepotea?¹³Na akisha kumpata, kweli nawaambieni, anamfurahia kuliko wale tisini na tisa wasiopotea.¹⁴Vivyo hivyo, siyo mapenzi ya Baba yenu wa mbinguni kuwa mmoja wa wadogo hawa aangamie.

¹⁵Kama ndugu yako akikukosea, nenda, kamwonyeshe dosari iliyopo kati yako na yeye akiwa pekee yake. Kama akikusikiliza, utakuwa umemrejesha ndugu yako.¹⁶Lakini kama hatakusikiliza, mchukue ndugu mmoja au wawili zaidi pamoja nawe, kwa kuwa kwa vinywa vya mashahidi wawili au watatu kila neno linaweza kuthibitishwa.¹⁷Na kama akipuuza kuwasikiliza, liambie kanisa jambo hilo, kama akipuuza vileyile kulisikiliza kanisa, basi na awe kama mtu wa mataifa na mtoza ushuru.¹⁸Kweli nawaambieni, chochote kile mtakachokifunga duniani na mbinguni kitafungwa. Na chochote mtakachokifunga duniani na mbinguni kitafunguliwa.¹⁹Tena nawaambieni kwamba kama watu wawili kati yenu wakikubaliana juu ya jambo lolote duniani waliombalo, hilo Baba yangu wa mbinguni atalifanya.²⁰Kwa kuwa wawili au watatu wakikusanyika pamoja kwa jina langu, Mimi niko katikati yao.

²¹Tena Petro akaja na kumwambia Yesu, "Bwana, ni mara ngapi ndugu yangu akinikosea nami nimsamehe? Hata mara saba?"

²²Yesu akamwambia, "Sikuambii mara saba, lakini hata sabini mara saba.²³Kwa sababu hiyo ufalme wa mbinguni ni sawa na mfalme fulani aliyetaka kusahihisha hesabu kutoka kwa watumwa wake.²⁴Alipoanza kusahihisha hesabu, mtumwa moja akaletwa kwake ambaye alikuwa anamundai talanta elfu kumi.²⁵Kwa kuwa hakuwa na njia ya kulipa, bwana wake aliagiza auzwe, mke wake pamoja na watoto wake na kila kitu alichokuwa nacho, na malipo yafanyike.²⁶Hivyo mtumwa alianguka, akapiga magoti mbele yake, akisema, 'Bwana, uwe na uvumilivu pamoja nami, na nitakulipa kila kitu.'²⁷Hivyo bwana wa yule mtumwa, kwa kuwa alisukumwa sana na huruma, alimwachilia na kumsamehe deni hilo²⁸Lakini mtumwa yule alitoka na kumpata mmoja kati ya watumwa wenzake, aliyejewa anamundai denari mia. Alimvuta, akamkaba kooni, na kumwambia, 'Nilipe kile ninachokudai.'

²⁹Lakini yule mtumwa mwenzake alianguka na kumsihi sana, akisema, 'Uwe na uvumilivu nami, na nitakulipa.'³⁰Lakini mtumwa yule wa kwanza alikataa. Badala yake, alienda na kumtupa gerezani, mpaka atakapo mlipa kile anachomdai.³¹Na walipoona watumwa wenzake kile kilichotokea. Walisikitishwa sana. Walikuwa na kumwambia bwana wao kila kitu kilichotokea.

³²Ndipo yule bwana wa mtumwa yule alimwita, na kumwambia, 'Ewe mtumwa mwovu, nilikusamehe wewe deni langu lote kwa sababu ulinisihi sana.³³Je! Haukutakiwa kuwa na huruma kwa mtumwa mwenzio, kama mimi nilivyokuhurumia wewe?³⁴Bwana wake alikasirika na kumkabidhi kwa wale watesaji mpaka atakapolipa kiasi chote alichokuwa anadaiwa.³⁵Hivyo ndivyo Baba yangu wa Mbinguni atakavyowafanya, kama kila mmoja wenu hatamsamehe ndugu yake kutoka moyoni mwenu."

¹Zingatia: Maneno yanayoonekana kama ya msitari wa 11, “Kwa kuwa Mwana wa Adamu alikuja kuokoa kile kilichokuwa kimepotea” hayakuonekana katika nakala bora za kale.

¹⁹Ilitokea wakati Yesu alipomaliza maneno hayo, akaondoka Galilaya, na akaenda mpakani mwa Yudea mbele ya mto Jordani.²⁰Umati mkubwa ukamfuata, na akawaponya huko.

²¹Mafarisayo wakamjia, wakamjaribu, wakamwambia, “Je ni halali kwa mtu kumwacha mke wake kwa sababu yoyote?”

²²Yesu akajibu na kusema, “Hamkusoma, kwamba ye ye aliye waumba mwanzo aliwaumba mume na mke?”²³Na tena akasema, ‘Kwa sababu hiyo mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuungana na mke wake, nao wawili watakuwa mwili mmoja?’²⁴Hivyo siyo wawili tena, bali mwili mmoja. Basi, kile alichokiunganisha Mungu, mtu yeyote asikitenganishe.”

²⁵Wakamwambia, “Sasa kwa nini Musa alituamuru kutoa hati ya talaka na kumwacha?”

²⁶Akawaambia, “Kwa ugumu wenu wa miyo Musa aliwaruhusu kuwaacha wake zenu, lakini tangu mwanzo haikuwa hivyo.²⁷Nawaambieni, kwamba yeyote atakayemwacha mke wake, isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, na akamwoa mwingine, amezini. Na mwanaume atakayemwoa mke aliyeachwa amezini.”

²⁸Wanafunzi wakamwambia Yesu, “Kama ndivyo ilivyo kwa mume na mkewe, siyo vizuri kuo.”

²⁹Lakini Yesu akawaambia, “Si kila mtu anaweza kupokea mafundisho haya, bali ni kwa wale tu walioruhusiwa kupokea.³⁰Kwa vile wapo matowashi waliozaliwa tokea tumboni mwa mama zao. Na vile vile kuna matowashi waliofanywa na watu. Na kuna matowashi waliojifanya matowashi kwa ajili ya ufalme wa mbinguni. Awezaye kupokea mafundisho haya na ayapokee.”

³¹Kisha akaletewa baadhi ya watoto wadogo ili awawekee mikono juu yao na kuomba, lakini wanafunzi wake wakawakemea.³²Bali Yesu akasema, “Waruhusu watoto wadogo, wala msiwakataze kuja kwangu, kwa maana ufalme wa mbinguni ni wa watu kama wao.³³Naye akaweka mikono yake juu yao, na kisha akaondoka pale.

³⁴Tazama mtu mmoja akaja kwa Yesu na kusema, “Mwalimu, ni kitu gani kizuri ninachotakiwa kufanya ili nipaye kuwa na uzima wa milele?”

³⁵Yesu akamwambia, “Kwa nini unaniuliza ni kitu gani kizuri? Kuna mmoja tu aliye mwema, lakini kama ukitaka kupata uzima, shika sheria za Mungu.”

³⁶Yule mtu akamwuliza, “Ni sheria zipi?” Yesu akasema, “Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo,³⁷waheshimu baba yako na mama yako, na mpende jirani yako kama nafsi yako.”

³⁸Mtu yule akamwambia, “Mambo yote hayo nimeyatii. Bado ninahitaji nini?

³⁹“Yesu akamwambia, “Kama ukitaka kuwa mkamilifu, nenda, ukauze ulivyo navyo, na uwape maskini, na utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo unifuate.”⁴⁰Lakini kijana yule aliposikia yale Yesu aliye wambia, akaondoka kwa huzuni, kwa sababu alikuwa amemiliki mali nyangi.

⁴¹Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kweli nawaambieni, ni vigumu kwa mtu tajiri kuingia katika ufalme wa mbinguni.⁴²Tena nawaambieni, ni rahisi kwa ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa mtu tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu.”

⁴³Wanafunzi waliposikia hivyo, wakashangaa sana na kusema, “Ni yupi basi atakayeokoka?”

⁴⁴Yesu akawatazama na kusema, “Kwa wanadamu hilo haliwezekani, lakini kwa Mungu yote yanawezekana.”

⁴⁵Kisha Petro akamjibu na kumwambia, “Tazama, tumeacha vyote na kukufuata wewe. Ni kitu gani tutakachopata?”

⁴⁶Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, ye ye aliye fuata mimi, katika uzao mpya wakati Mwana wa Adam atakapoketi katika kiti cha enzi cha utukufu wake, ninyi pia mtaketi juu ya viti kumi na viwili nya enzi, kuwahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli.⁴⁷Kila mmoja wenu aliyeacha nyumba, kaka, dada, baba, mama, watoto, au shamba kwa ajili ya jina langu, atapokea mara mia na kuurithi uzima wa milele.

³⁰Lakini wengi walio wa kwanza sasa, watakuwa wa mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.

20 ¹Kwa maana ufalme wa mbinguni unafanana na mmiliki wa shamba, aliyeamka asubuhi na mapema ili kuajiri wafanyakazi katika shamba lake la mizabibu.²Baada ya kuwa amekubaliana na wafanyakazi dinari moja kwa kutwa, aliwatumwa kwenda katika shamba lake la mizabibu.³Alienda tena baada ya masaa matatu hivi na aliona wafanyakazi wengine wakiwa wamesimama bila kazi katika eneo la soko.⁴Akawaambia, ‘Ninyi pia, nendeni katika shamba la mizabibu, na chochote kilicho halali nitawapa.’ Hivyo wakaenda kufanya kazi.

⁵Akaenda tena baada ya masaa sita na tena katika saa ya tisa, na alifanya hivyo hivyo.⁶Mara nyine tena mnamo saa kumi na moja, alienda na kuwakuta watu wengine wamesimama bila kazi. Aliwaambia, ‘kwa nini mmesimama hapa bila kazi yoyote kwa siku nzima?’

⁷Wakamwambia, kwasababu hakuna mtu ye yoyote aliyetuajiri. Akawaambia, ‘Nanyi pia nendeni katika shamba la mizabibu.’

⁸Wakati wa jioni ulipofika, mwenye shamba la mizabibu alimwambia msimamizi wake, ‘Waite wafanyakazi na uwalipe mishahara, kwa kuanza na wa mwisho hadi wa kwanza.’⁹Walipokuja wale walioajiriwa saa kumi na moja, kila mmoja wao alipokea dinari.¹⁰Walipokuja wafanyakazi wa kwanza, walifikiri kuwa watapokea zaidi, lakini walipokea pia kila mmoja dinari moja kila mtu.¹¹Baada ya kupokea malipo yao, walimlalamikia mmiliki wa shamba.

¹²Wakasema, ‘Hawa wafanyakazi wa mwisho wametumia saa moja tu katika kufanya kazi, lakini umewalinganisha na sisi, sisi tumebeba mzigo kwa siku nzima na kuungua na joto.’

¹³Lakini mwenye shamba akajibu na kusema kwa mmoja wao, ‘Rafiki, sikutenda jambo baya. Je! Hatukukubaliana na mimi kwa dinari moja?’¹⁴Pokea kile kilicho halali yako na uende zako. Ni furaha yangu kuwapa hawa wafanyakazi walioajiriwa mwisho sawa sawa na wewe.

¹⁵Je! Si haki kwangu kufanya kile ninachotaka na mali zangu? Au jicho lako ni ovu kwa sababu mimi ni mwema?

¹⁶Hivyo wa mwisho atakuwa wa kwanza na wa kwanza atakuwa wa mwisho”

¹⁷Yesu alipokuwa akipanda kwenda Yerusalem, aliwachukuwa wanafunzi wake kumi na mbili pembedi, na njiani akawaambia,¹⁸“Tazama tunaelekeea Yerusalem, na Mwana wa Adamu atatiwa katika mikono ya wakuu wa makuhani na waandishi. Watamhukumu kifo¹⁹na watamtoa kwa watu wa mataifa ili kumdhihaki, kumchapa na kumsulubisha. Lakini katika siku ya tatu atafufuka.”

²⁰Kisha mama wa wana wa Zebedayo alikuja kwa Yesu na wana wake. Alipiga magoti mbele yake na kumwomba kitu kutoka kwake.²¹Yesu akamwambia, “Unataka nini?” Akamwambia, “Amuru kuwa hawa wanangu wawili wakae, mmoja mkono wako wa kulia na mmoja mkono wako wa kushoto katika ufalme wako.”

²²Lakini Yesu akajibu na kusema, “Haujui kile unachoomba. Je! Unaweza kukinywea kikombe ambacho nitakinywea?” Wakamwambia, “Tunaweza.”

²³Akawaambia, “Kikombe changu hakika mtakinywea. Lakini kukaa mkono wangu wa kulia na mkono wangu wa kushoto si jukumu langu kuwapa, lakini ni kwa wale ambao wamekwisha kuandaliwa na Baba yangu.”

²⁴Wanafunzi wengine kumi waliposikia hivyo, wakahuzunishwa sana na wale ndugu wawili.²⁵Lakini Yesu aliwaita mwenyewe na kuwaambia, “Mnafahamu ya kuwa watawala wa mataifa huwatiisha, na wakuu wao hutekeleza mamlaka juu yao.”²⁶Lakini isiwe hivyo kwenu. Badala yake, ye yoyote atakayetaka kuwa mkubwa mionganoni mwenu lazima awe mtumishi wenu.²⁷Na atakaye kuwa wa kwanza mionganoni mwenu lazima awe mtumishi wenu.²⁸Kama vile Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa uhai wake kuwa ukombozi kwa wengi.”

²⁹Wakati wakitoka Yeriko, umati mkubwa ulimfuata.³⁰Na waliwaona vipofu wawili wameketi kando ya barabara. Waliposikia kuwa Yesu alikuwa anapita, walipaza sauti na kusema, “Bwana, Mwana wa Daudi, utuhurumie.”³¹Lakini umati ukawakemea, na kuwaambia nyamazeni. Hata hivyo, wao wakapaza sauti zaidi na kusema, “Bwana, Mwana wa Daudi, utuhurumie.”

³²Kisha Yesu alisimama na aliwaita na kuwauliza, “Mnataka niwafanyie nini?”³³Wakamwambia, “Bwana kwamba macho yetu yafumbuliwe.”³⁴Basi Yesu, akiwa amevutwa na huruma, akayagusa macho yao, mara hiyo, wakapokea uwezo wa kuona na wakamfuata.

21 ¹Yesu na wanafunzi wake wakafika karibu na Jerusalemu na wakaenda mpaka Bethania, katika mlima mizeituni, kisha Yesu akawatuma wanafunzi wawili,² akiwaambia, “Nendeni katika kijiji kinachofuata, na mara moja mtamkuta punda amefungwa pale, na mwanapunda pamoja naye. Wafungueni na kuwaleta kwangu.³ Ikiwa mtu ye yote akiwaambia chochote kuhusu hilo, mtasema, ‘Bwana anawahitaji,’ na mtu huyo mara moja atawaruhusu mje pamoja nao.”

⁴Jambo hili lilitokea ni lile lililosemwa kuitia kwa nabii lazima litimizwe. Akawaambia,⁵ ‘Waambie binti Sayuni, tazama, mfalme wako anakuja kwenu, mnyenyeketu na akiwa amempanda punda, na mwana punda mme.’

⁶Kisha wanafunzi waliondoka na kufanya kama Yesu alivyowaagiza.⁷ Wakamleta punda na mwanapunda, na kuweka nguo zao juu yao, naye Yesu akakaa pale.⁸ Wengi katika mkusanyiko walitandaza nguo zao njiani, na wengine walikata matawi kutoka kwenye miti na kutandaza barabarani.⁹ Umati uliomtangulia Yesu na wale waliomfuata walipaza sauti, wakisema, “Hosana kwa mwana wa Daudi! Ni mbarikiwa ajaye kwa jina la Bwana. Hosana juu zaidi!”

¹⁰Yesu alipofika Yerusalem, mji mzima ulishtuka na kusema, “Huyu ni nani?

¹¹“Umati ulijibu, “Huyu ni Yesu Nabii, kutoka Nazareti ya Galilaya.”

¹²Kisha Yesu akaingia katika hekalu la Mungu. Akawafukuza nje wote waliokuwa wakinunua na kuuza hekaluni. Pia alipindua meza za wabertilishi wa fedha na viti vyaa wauza njiwa.¹³ Akawaambia, “Imeandikwa, ‘Nyumba yangu itaitwa nyumba ya maombi,’ lakini ninyi mmeifanya pango la wanyang’anyi.”

¹⁴Kisha vipofu na vilema wakamjia hekaluni, naye akawaponya.

¹⁵Lakini wakati wakuu wa makuhani na waandishi walipoona maajabu aliyyatenda, na waliposikia watoto wakipiga kelele hekaluni na kusema, “Hosana kwa Mwana wa Daudi,” walishikwa na hasira.

¹⁶Wakamwambia, “Umesikia kile kinachosemwa na hawa watu?” Yesu akawaambia, “Ndiyo! Lakini hamjawahi kusoma, ‘Kutoka kwa midomo ya watoto na watoto wachanga wanyonyao mna sifa kamili?’”

¹⁷Kisha Yesu akawaacha na kwenda nje ya mji katika Bethania na kulala huko.

¹⁸Asubuhi alipokuwa anarudi mjini, alikuwa na njaa.¹⁹ Aliona mtini kandokando ya barabara. Akauendea, lakini hakupata kitu juu yake isipokuwa majani. Aliuambia, “Kusiwe na matunda kwako daima tena.” Na mara hiyo mtini ule ukanyauka.

²⁰Wanafunzi walipoona, wakastaajabu na kusema, “Imekuwaje mtini umenyauka mara moja?”

²¹Yesu akajibu na kuwaambia, “Kweli nawaambieni, kama mkiwa na imani na bila wasiwasi, hamtafanya kile kilichofanyika kwa huo mtini tu, lakini mtawambia hata huo mlima, ‘Uchukuliwe na ukatupwe baharini,’ na itafanyika.²² Chochote mtakachoomba kwa sala, huku mkiamini, mtapokea.”

²³Yesu alipofika hekaluni, wakuu wa makuhani na wazee wa watu wakamjia wakati alipokuwa akifundisha na kumwuliza, “Ni kwa mamlaka gani unafanya mambo haya? Na ni nani aliyekupa mamlaka haya?”

²⁴Yesu akajibu na kuwaambia, “Nami tena nitawaauliza swali moja. Kama mkiniambia, nami vile vile nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.²⁵ Ubatizo wa Yohana- ultoka wapi, mbinguni au kwa wanadamu?” Wakahojiana wenywewe, wakisema, “Tukisema, ultoka mbinguni, atatuambia, ‘Kwa nini hamkumwamini?’²⁶ Lakini tukisema, ‘Ultoka kwa wanadamu,’ tunawaogopa makutano, kwa sababu wote wanamwona Yohana kama nabii.”²⁷ Kisha wakamjibu Yesu na kusema, “Hatuui” Akawaambia pia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani nafanya mambo haya.

²⁸Lakini mnafikiri nini? Mtu mwenye wana wawili. Akaenda kwa moja na kumwambia, ‘Mwanangu, nenda ukafanye kazi katika shamba la mizabibu²⁹ leo.’ ‘Mwana akajibu na kusema, ‘sitakwenda.’ Lakini baadaye akabertilisha mawazo yake na akaenda.

³⁰Na mtu yule akaenda kwa mwana wa pili na kusema kitu kile kile. Mwana huyu akajibu na kusema, ‘Nitakwenda, bwana.’ Lakini hakwenda.³¹ Yupi kati ya wana wawili aliyefanya matakwa ya baba yake?

Wakasema, "Mwana wa kwanza." Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, wakusanya ushuru na makahaba wataingia kwenye ufalme wa Mungu kabla yenu kuingia.³² Kwa maana Yohana alikuja kwenu kwa njia ilio nyooofu, lakini hamkumwamini, wakati wakusanya ushuru na makahaba walimwamini. Na ninyi, mlipoona hilo likitendeka, hamkuweza kutubu ili baadaye mumwamini.

³³Sikilizeni mfano mwingine. Kulikuwa na mtu mwenye eneo kubwa la ardhi. Alipanda mizabibu, akaiwekea uzio, akatengeneza na chombo cha kukamulia divai, akajenga na mnara wa walinzi, na akalikodisha kwa watunza zabibu. Kisha akaenda katika nchi nyingine.³⁴ Wakati wa mavuno ya mizabibu ulipokaribia, aliwatuma baadhi ya watumishi kwa wakulima wa mizabibu kuchukua mizabibu yake.³⁵ Lakini wakulima wa zabibu wakawachukua watumishi wake, wakampiga mmoja, wakamwua mwingine, na wakampiga mmoja kwa mawe.³⁶ Kwa mara nyingine, mmiliki aliwatuma watumishi wengine, wengi zaidi ya wale wa kwanza, lakini wakulima wa mizabibu waliwatendea vile vile.³⁷ Baada ya hapo bwana yule akamtuma kwao mwana wake, akisema, 'Watamheshimu mwanangu.'

³⁸Lakini wakulima wa mizabibu walipomwona kijana yule, wakaambiana, 'Huyu ni mrithi. Njooni tumuee na tumiliiki urithi.'³⁹ Hivyo wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la mizabibu na kumwua.⁴⁰ Je mmliki wa shamba la mizabibu atakapokuja, atawafanya nini wakulima wa mizabibu?"

⁴¹Wakamwambia, "Atawaharibu hao watu waovu katika njia ya ukali zaidi, na kisha atalikodisha shamba la mizabibu kwa wakulima wengine wa mizabibu, watu ambao watalipa kwa ajili ya mizabibu itakapoiva."

⁴²Yesu akawaambia, "Hamkusoma katika maandiko, 'Jiwe walilolikataa waashi limekuwa jiwe kuu la msingi. Hili lilitoka kwa Bwana, na inashangaza machoni petu?'

⁴³Hivyo nawaambieni, Ufalme wa Mungu utatwaliwa kutoka kwenu na kupewa taifa linalojali matunda yake.

⁴⁴Yeyote atakayeanguka juu ya jiwe hilo atavunjwa vipandevipande. Lakini kwa yeyote litakayemwangukia, litamsaga."

⁴⁵Wakuu wa makuhani na mafarisayo waliposikia mifano yake, wakaona kuwa anawazungumzia wao.⁴⁶ Lakini kila walipotaka kunyosha mikono juu yake, waliogopa makutano, kwa sababu watu walimtazama kama nabii.

¹Yesu alisema nao tena katika mifano, akisema,²“Ufalme wa mbinguni unafanana na mfalme aliyeanda sherehe ya harusi ya mwanawе.³Akawatuma watumishi wake kuwakaribisha waliokuwa wamealikwa kuja katika sherehe ya harusi, lakini hawakufika.⁴Mfalme aliwatuma tena watumishi wengine, akisema. “Waambieni wote walioalikwa, ‘Angalieni, nimeandaa chakula. Fahali na ndama wangu wanono wamechinjwa, na mambo yote yako tayari. Njoni katika sherehe ya harusi.”⁵Lakini watu hao hawakuzingatia kwa dhati mwaliko wake. Baadhi walirejea katika mashamba yao, na wengine walirudi katika sehemu zao za biashara.⁶Wengine waliwainukia watumishi wa mfalme na kuwadhalilisha na kuwaua.⁷Lakini mfalme alikasirika. Alituma jeshi lake, akawaua wale wauaji na kuuteketeza mji wao kwa moto.⁸Kisha aliwaambia watumishi wake, ‘Harusi iko tayari, lakini walioalikwa hawakustahili.⁹Kwa hiyo nendeni kwenye makutano ya njia kuu, waalikeni watu wengi kadri iwezekanavyo waje kwenye sherehe ya harusi.¹⁰Watumishi walienda njia kuu na kuwakaribisha watu wowote waliowaona, wema na wabaya. Hivyo ukumbi wa harusi ulijaa wageni.¹¹Lakini mfalme alipoingia kuwatazama wageni, alimuona mtu mmoja ambaye hakuua vazi rasmi la harusi!¹²Mfalme alimwuliza, ‘Rafiki, ulipataje kufika hapa ndani bila vazi la harusi?’ Na mtu huyo hakujibu chochote.¹³Ndipo mfalme alipowaambia watumishi wake, ‘Mfungeni mtu huyu mikono na miguu na mtupeni nje katika giza, huko ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.¹⁴Kwa kuwa watu wengi wanaitwa, lakini wateule ni wachache.’”

¹⁵Ndipo Mafarisayo waliondoka na kupanga jinsi ya kumkamata Yesu katika maneno yake mwenyewe.¹⁶Ndipo walipowatuma wanafunzi wao pamoja na Maherode. Na walimwambia Yesu, “Mwalimu, tunajua kuwa wewe ni mtu wa kweli, na kwamba unafundisha matakwa ya Mungu katika ukweli. Haujali maoni ya mtu mwingine na hauoneshi upendeleo kwa watu.¹⁷Kwa hiyo tuambie, unafikiri nini? Je, ni sahihi kisheria kulipa kodi kwa Kaisari au hapana?”

¹⁸Yesu alifahamu uovu wao na akasema, “Kwa nini mnanijaribu, enyi wanafiki?¹⁹Nionesheni pesa itumikayo kulipia kodi.” Ndipo wakamletea dinari.²⁰Yesu akawauliza, “Sura na jina hili ni vya nani?”

²¹Wakamjibu, “Vya Kaisari.” Ndipo Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari vitu vilivyo vyake na vya Mungu mpeni Mungu.”²²Waliposikia hivyo walishangaa. Kisha walimwacha na kwenda zao.

²³Siku hiyo baadhi ya Masadukayo walikuja kwa Yesu, wale wasemao kuwa hakuna ufufuo wa wafu. Wakamwuliza,²⁴wakisema, “Mwalimu, Musa alisema, ikiwa mtu amefariki bila kuzaa watoto, ndugu yake na amrithi huyo mwanamke na ampatie mtoto kwa ajili ya ndugu yake.²⁵Walikuwapo ndugu saba. Wa kwanza alioa na kisha akafariki bila kuzaa watoto. Akamwachia mke nduguye.²⁶Kisha ndugu yake wa pili naye akafanya vivyo hivyo, kisha yule wa tatu, ikawa hivyo hadi kwa yule wa saba.²⁷Baada ya kufanya hivyo wote, yule mwanamke naye alifariki.²⁸Sasa katika ufufuo huyo mwanamke atakuwa mke wa nani katika ndugu hao saba? Kwa sababu wote walimuoa.”

²⁹Lakina Yesu aliwajibu na kuwaambia, “Mnakosea, kwa sababu hamjui Maandiko wala nguvu za Mungu.³⁰Kwa kuwa katika ufufuo, watu hawaoi wala kuolewa. Badala yake watu huwa kama malaika huko mbinguni.³¹Lakini kuhusu ufufuo wa walio kufa, hamjawahi kusoma kile ambacho Mungu alikisema kwenu, akisema,³²“Mimi ni Mungu wa Ibrahim, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo? Mungu si Mungu wa waliokufa, bali ni Mungu wa walio hai.”

³³Wakati umati waliposikia hili, waliyashangaa mafundisho yake.

³⁴Lakini Mafarisayo waliposikia kuwa Yesu amewanyamazisha Masadukayo, walijikusanya wao wenyewe kwa pamoja.³⁵Mmoja wao, akiwa mwana sheria, alimwuliza swali kwa kumjaribu.³⁶“Mwalimu, ni amri ipi iliyo kuu kuliko zote katika sheria?”

³⁷Yesu akamjibu, “Lazima umpende Bwana kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote.³⁸Hii ndiyo amri iliyo kuu na ya kwanza.³⁹Na ya pili inafanana na hiyo. Ni lazima kumpenda jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe.⁴⁰Sheria zote na Manabii hutegemea amri hizi mbili.”

⁴¹Na Mafarisayo walipokuwa bado wamejikusanya pamoja, Yesu aliwauliza swali.⁴²Akisema, “Je, mwafikiri nini juu ya Kristo? Yeye ni Mwana wa nani?” Nao wakamjibu, “Ni mwana wa Daudi.”

⁴³Yesu akawajibu, “Ni kwa namna gani Daudi katika Roho anamwita Bwana, akisema,⁴⁴‘Bwana alimwambia Bwana wangu, ‘Kaa mkono wangu wa kuume, hadi nitakapowafanya maadui zako wawekwe chini ya miguu yako.’”⁴⁵Kama Daudi anamwita Kristo ‘Bwana,’ jinsi gani atakuwa mtoto wake?”⁴⁶Hakuna aliyeweza kumjibu neno tena, na hakuna aliyethubutu tena kumwuliza maswali zaidi tangu siku hiyo na kuendelea.

²³ ¹Baadaye aliongea na umati na wanafunzi wake. Akasema,² “Waandishi na Mafarisayo wanakalia kiti cha Musa.³ Kwa hiyo chochote wanacho waamuru kufanya, fanyeni huku mkiwachunguza. Lakini msije mkaiga matendo yao, kwa sababu wao hutamka mambo wasiyoyafanya.⁴ Kweli, wao hufunga mizigo mizito ambayo ni vigumu kuibeba, na kisha huwabebesha watu mabegani mwao. Lakini wao wenyewe hawasogezi hata kidole kuibeba.⁵ Matendo yao yote, huyafanya ili watazamwe na watu. Kwa sababu wao hupanua masanduku yao na huongeza ukubwa wa mapindo ya mavazi yao.⁶ Wao hupendelea kukaa maeneo ya kifahari katika sherehe na katika viti nya heshima ndani ya masinagogi,⁷ na kusalimiwa kwa heshima maeneo ya sokoni, na kuitwa ‘Walimu’ na watu.⁸ Lakini ninyi hampaswi kuitwa ‘Walimu,’ Kwa kuwa mnaye Mwalimu mmoja, na ninyi wote ni ndugu.⁹ Msimuite mtu yejote hapa duniani kuwa baba yenu, kwa kuwa mnaye Baba mmoja tu, naye yuko mbinguni.¹⁰ Wala msije kuitwa ‘walimu,’ kwa kuwa mnaye Mwalimu mmoja tu, yaani Kristo.¹¹ Bali aliye mkubwa mionganoni mwenu atakuwa mtumishi wenu.¹² Yejote ajinuae atashushwa. Na yejote anaye jishusha atainuliwa.

¹³ Lakini ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Mnawafungia watu ufalme wa mbinguni. Nanyi hamwezi kuuingia, na hamwaruhusu wanaoingia kufanya hivyo.¹⁴ ¹

¹⁵ Ole wenu Waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Mnavuka ng'ambo ya bahari na kufika kumfanya mtu mmoja aamini yale mnayoyafundisha, na anapokuwa kama ninyi, mnafanya mara mbili mwana wa jehanamu kama ninyi wenyewe mlivyo.

¹⁶ Ole wenu viongozi vipofu, ninyi msemao, ‘Yejote aapaye kwa hekalu, si kitu. Lakini anayeapa kwa dhahabu ya hekalu, amefungwa na kiapo chake.¹⁷ Enyi vipofu wapumbavu, kipi ni kikubwa kuliko kingine, dhahabu au hekalu ambalo limeweka wakfu dhahabu kwa Mungu?’¹⁸ Na, yejote aapaye kwa madhabahu, si kitu. Bali anayeapa kwa sadaka iliyo juu yake, amefungwa na kiapo chake.¹⁹ Enyi watu vipofu, kipi ni kikubwa kuliko kingine, sadaka au madhabahu ambayo huweka wakfu sadaka zinazotolewa kwa Mungu?²⁰ Kwa hiyo, yeje aapaye kwa madhabahu huapa kwa hiyo na kwa vitu vyote vilivyo juu yake.²¹ Naye aapaye kwa hekalu, huapa kwa hilo na kwa yeje akaaye ndani yake.²² Na yeje aapaye kwa mbingu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu na kwa yeje aketie juu yake.

²³ Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnalipa zaka kwa bizali, mnaanaa na mchicha, lakini mnaacha mambo mazito ya sheria- haki, rehema, na imani. Lakini haya mnapaswa kuwa mmeyafanya, na siyo kuacha mengine bila kuyatekeleza.²⁴ Enyi viongozi vipofu, ninyi amba mnachuja mdudu mdogo lakini mnameza ngamia!

²⁵ Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnasafisha nje ya vikombe na nje ya sahani, lakini ndani pamejaa dhuluma na kutokuwa na kiasi.²⁶ Enyi Mafarisayo vipofu, safisheni kwanza ndani ya kikombe na ndani ya sahani, ili upande wa nje nao pia uwe safi.

²⁷ Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnafanana na makaburi yaliyopakwa chokaa, ambayo kwa nje huonekana mazuri, lakini kwa ndani yamejaa mifupa ya waliokufa na kila kitu kilicho kichafu.

²⁸ Vivyo hivyo, nanyi kwa nje mwaonekana wenyewe haki mbele ya watu, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na udhalimu.

²⁹ Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mwajenga makaburi ya manabii na kuyapamba makaburi ya wenyewe haki.³⁰ Ninyi mwasema, kama tungeishi siku za baba zetu, tusingekuwa tumeshiriki pamoja nao kumwaga damu za manabii.³¹ Kwa hiyo mwajishuhudia wenyewe kwamba ninyi ni watoto wa hao waliowaua manabii.³² Pia ninyi mnakamilisha kujaza sehemu inayostahili dhambi ya baba zenu.³³ Enyi nyoka, wana wa majoka, kwa namna gani mtaikwepa hukumu ya jehanamu?³⁴ Kwahiyio, tazama, nawatuma kwenu manabii, watu wenyewe hekima, na waandishi. Baadhi yao mtawaua na kuwasulubisha. Na baadhi yao mtawachapa ndani ya masinagogi yenu na kuwafukuza kutoka mji mmoja hadi mwingine.³⁵ Matokeo ni kwamba juu yenu patatokea damu zote za wenyewe haki zilizomwagwa duniani, kuanzia damu ya Habili mwenye haki hadi kwa damu ya Zakaria mwana wa Barakia, mliye muua kati ya patakatifu na madhabahu.³⁶ Kweli, nawaambieni, mambo haya yote yatakipata kizazi hiki.

³⁷ Yerusalem, Yerusalem, wewe unayewaua manabii na kuwapiga mawe wale ambao wanatumwa kwako! Mara ngapi nimewakusanya watoto wako kama vile kuku awakusanyavyo vifaranga wake chini ya mabawa

yake, lakini haukukubali!³⁸Tazama, nyumba yako imebaki ukiwa.³⁹Nami nakuambia, kuanzia sasa na kuendelea hautaniona, hadi utakaposema, ‘Amebarikiwa ye ye ajaye kwa jina la Bwana.”

³⁸Zingatia: Msitari wa 14 hauonekani katika nakala bora za kale. Baadhi ya nakala huongeza msitari huu baada ya msitari wa 12. Msitari wa 14 ‘Ole wenu wandishi na Mafarisayo wanafiki! Kwa kuwa mnawameza wajane.’

24 ¹Yesu alitoka hekaluni na kwenda zake. Wanafunzi wake walimwendea na kumuonesha majengo ya hekalu.

²Lakini aliwajibu na kusema, "Je, hamuyaoni mambo haya yote? Kweli nawaambia, hakuna jiwe litalobaki juu ya lingine bila kubomolewa."

³Na alipokaa katika lima wa Mizeituni, wanafunzi wake walimwendea kwa faragha na kusema, "Tuambie, mambo haya yatatokea lini? Kitu gani kitakuwa dalili ya kuja kwako na mwisho wa ulimwengu?"

⁴Yesu aliwajibu na kuwaambia, "Iweni makini kwamba asije mtu akawapotosha.⁵Kwa kuwa wengi watakuja kwa jina langu. Watasema, 'Mimi ndiye Kristo,' na watawapotosha wengi.⁶Mtasikia vita na taarifa za vita. Angalieni msije mkawa na wasiwasi, kwa kuwa mambo haya hayabudi kutokea; lakini ule mwisho utakuwa bado.⁷Kwa kuwa taifa litainuka dhidi ya taifa jingine, na ufalme dhidi ya ufalme. Kutakuwa na njaa na matetemeko ya ardhi katika sehemu mbalimbali.⁸Lakini mambo haya yote ni mwanzo tu wa uchungu wa kujifungua.

⁹Ndipo watawatoa kwa ajili ya mteso na kuwaua. Mtachukiwa na mataifa yote kwa sababu ya jina langu.¹⁰Ndipo wengi watajikwaa na kusalitiana na watachukiana wenyewe kwa wenyewe.¹¹Manabii wengi wa uongo watatokea na kuwadanganya wengi.¹²Kwa sababu uovu utaongezeka, upendo wa wengi utapungua.¹³Lakini atakaye vumilia mpaka mwisho, ataokolewa.¹⁴Hii Injili ya ufalme itahubiriwa katika ulimwengu mzima kama ushuhuda kwa mataifa yote. Na ndipo ule mwisho utafika.

¹⁵Kwa hiyo, mtakapoona chukizo la uharibifu, lililosemwa na nabii Danieli limesimama mahali patakatifu (asomaye na afahamu),¹⁶ndipo walioko Yuda wakimbili mlimani.¹⁷Na yule aliyeko juu ya paa la nyumba asiweze kuteremka chini kuchukua kitu chochote kutoka ndani ya nyumba yake,¹⁸naye aliyeko shambani asirudi kuchukua vazi lake.¹⁹Lakini ole wao amba wana mtoto na wale amba wananyonyesha katika siku hizo!

²⁰Ombeni kwamba kukimbia kwenu kusiwe wakati wa baridi, wala siku ya sabato.²¹Kwa kuwa kutakuwa na dhiki kuu, ambayo haijawahi kuwapo tangu kuumbwa kwa ulimwengu hadi sasa, na wala haitakuwapo tena.²²Kama siku hizo zisingefupishwa, hakuna ambaye angeokoka. Lakini kwa sababu ya wateule, siku hizo zitafupishwa.

²³Kisha ikiwa mtu ye yote atawaambia 'Tazama, Kristo yuko hapa! Au, 'Kristo yuko kule' msiamini maneno hayo.

²⁴Kwa kuwa Makristo wa uongo na manabii wa uongo watakuja na kuonesha ishara kubwa na maajabu, kwa kusudi la kupotosha, kama ingewezekana hata na wateule.²⁵Tazameni, nimewatahadharisha kabla ya mambo hayo kutokea.²⁶Kwa hiyo, ikiwa watawaambia, "Kristo yuko jangwani," msiente huko jangwani. Au, 'Tazameni, yuko ndani ya nyumba,' msiamini maneno hayo.²⁷Kama vile radi inavyomulika kutokea mashariki na kuangaza hadi magharibi, ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu.²⁸Popote ulipo mzoga, huko ndiko tai wakusanyikapo.

²⁹Lakini mara baada ya dhiki kuu ya siku zile, Jua litatiwa giza, mwezi hautatoa mwanga wake, nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu za mbinguni zitatikisika.³⁰Ndipo ishara ya Mwana wa Adamu itaonekana angani, na makabila yote ya dunia wataomboleza. Watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu ya angani kwa nguvu na utukufu mkuu.³¹Atawatuma malaika wake kwa sauti kuu ya tarumbeta, nao watawakusanya pamoja wateule wake kutoka pande nne za dunia, kutoka mwisho mmoja wa mbingu hadi mwininge.

³²Jifunzeni somo kutohana na mti mtini. Mara tu tawi linapochipuka na kutoa majani, mnajua kwamba kiangazi kinakaribia.³³Hivyo pia, mtakapoona mambo haya yote, mnapaswa kujua kwamba amekaribia, karibu na malango.³⁴Kweli nawaambia, kizazi hiki hakitapita, hadi mambo yote haya yatakuwa yametokea.³⁵Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.

³⁶Lakini kuhusu siku ile na saa hakuna mtu ajuaye, hata malaika wa mbinguni, wala Baba peke yake.

³⁷Kama vile ilivyokuwa katika siku za Nuhu, ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu.³⁸Kwa kuwa katika siku hizo kabla ya gharika watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa hadi siku ile ambayo Nuhu aliingia katika safina,³⁹na hawakujua kitu chochote hadi gharika ilipokuja na kuwasomba wote - ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu.⁴⁰Ndipo watu wawili watakuwa shambani- mmoja attachukuliwa, na mmoja ataachwa nyuma.⁴¹Wanawake wawili watakuwa wanasaga pamoja - mmoja attachukuliwa, na mmoja atabaki.⁴²Kwa hiyo, kuweni macho kwa sababu hamjui ni siku gani ambayo atakuja Bwana wenu.⁴³Lakini mjue kwamba, ikiwa bwana mwenye nyumba angejua ni saa ipi ambayo mwizi angekuja, angekesha na asingeruhusu nyumba yake kuvamiwa.⁴⁴Kwa hiyo, pia mnapaswa kuwa tayari, kwa kuwa Mwana wa Adamu atakuja katika saa msiyoitarajia.

⁴⁵Hivyo ni nani aliye mwaminifu, mtumwa mwenye akili, ambaye bwana wake amempa madaraka juu ya walio katika nyumba yake, ili awape chakula kwa wakati unaofaa?⁴⁶Amebarikiwa mtumishi huyo, ambaye bwana wake atamkuta akifanya hivyo wakati ajapo.⁴⁷Kweli nawaambia kwamba bwana atamweka juu ya kila kitu kilicho chake.⁴⁸Lakini kama mtumwa mwovu akisema moyoni mwake, ‘Bwana wangu amekawia,⁴⁹na akaanza kuwapiga watumishi wake, na akala na kulewa vileo,⁵⁰Bwana wa mtumwa huyo atakuja katika siku ambayo haitarajii, na katika saa ambayo haijui.⁵¹Bwana wake atamkata vipande viwili na kumweka katika nafasi moja sawa na wanafiki, ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.

²⁵ ¹Ndipo ufalme wa mbinguni utafananishwa na wanawali kumi waliochukua taa zao na kuondoka kwenda kumpokea bwana harusi.² Watano mionganoni mwao walikuwa wapumbavu na watano wengine walikuwa werevu.³ Wanawali wapumbavu walipochukua taa zao, hawakuchukua mafuta yoyote.⁴ Bali wanawali welevu walichukua vyombo vyenye mafuta pamoja na taa zao.⁵ Sasa wakati bwana harusi amechelewa kufika, wote walishikwa usingizi na wakalala.

⁶Lakini wakati wa usiku wa manane kulikuwa na yowe, ‘Tazama, bwana harusi! Tokeni nje mkampookeee.’⁷ Ndipo hao wanawali waliamka wote na kuwasha taa zao.

⁸ Wale wapumbavu waliwaambia wale werevu, ‘Mtupatие sehemu ya mafuta yenu kwa sababu taa zetu zinazimika.⁹ Lakini wale werevu waliwajibu na kuwaambia, ‘Kwa kuwa hayatatutosha sisi na ninyi, badala yake nendeni kwa wanaouza mjinunulie kiasi kwa ajili yenu.¹⁰ Wakati wameenda huko kununua, Bwana harusi alifika, na wote waliokuwa tayari walienda naye kwenye sherehe ya harusi, na mlango ulifungwa.

¹¹Baadaye wale wanawali wengine pia walifika na kusema, ‘Bwana, bwana, tufungulie.’¹² Lakini alijibu na kusema, ‘Kweli nawaambia, Mimi siwajui.’

¹³Kwa hiyo angalieni, kwa kuwa hamjui siku au saa.

¹⁴ Kwa kuwa ni sawa na mtu alipotaka kusafiri kwenda nchi nyingine. Aliwaita watumwa wake na kuwakabidhi utajiri wake.¹⁵ Mmoja wao alimpatica talanta tano, mwingine alimpala mbili, na yule mwingine alimpala talanta moja. Kila mmoja alipokea kiasi kulingana na uwezo wake, na yule mtu alisafari kwenda zake.¹⁶ Mapema yule aliyepokea talanta tano alienda kuziwekeza, na kuzalisha talanta zingine tano.¹⁷ Vile vile yule aliyepokea talanta mbili, alizalisha zingine mbili.¹⁸ Lakini mtumwa aliyepokea talanta moja, alienda zake, akachimba shimo ardhini, na kuificha fedha ya bwana wake.

¹⁹ Na baada ya muda mrefu, bwana wa watumwa hao alirudi na kutengeneza mahesabu nao.²⁰ Yule mtumwa aliyepokea talanta tano alikuja na kuleta talanta zingine tano, akasema, ‘Bwana, ulinipa talanta tano. Tazama, nimepata faida ya talanta zingine tano.’

²¹ Bwana wake akamwambia, ‘Hongera, mtumwa mzuri na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vidogo. Nitakupa madaraka juu ya vitu vingi. Ingia katika furaha ya bwana wako.’

²² Mtumwa aliyepokea talanta mbili alikuja na kusema, ‘Bwana, ulinipa talanta mbili. Tazama, nimepata faida ya talanta zingine mbili,’

²³ Bwana wake akamwambia, ‘Hongera, mtumwa mzuri na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache. Nitakupa madaraka juu ya vitu vingi. Ingia katika furaha ya bwana wako.’

²⁴ Baadaye mtumwa aliyepokea talanta moja alikuja na kusema, ‘Bwana, najua kuwa wewe ni mtu mkali. Unachuma mahali ambapo hukupanda, na unavuna mahali ambapo hukusia.²⁵ Mimi niliogopa, nikaenda zangu na kuificha talanta yako katika udongo. Tazama, unayo hapa ile iliyo yako.’

²⁶ Lakini bwana wake alijibu na kusema, ‘Wewe mtumwa mwovu na mzembe, ulijua kwamba ninachuma mahali ambapo sijapanda na kuvuna mahali ambapo sikusia.²⁷ Kwahiyoo ulipaswa kuwapa fedha yangu watu wa benki, na wakati wa kurudi kwangu ningeipokea ile yangu pamoja na faida.²⁸ Kwa hiyo mnyang’anyeni hiyo talanta na mpeni yule mtumwa aliye na talanta kumi.²⁹ Kila mtu aliye nacho, ataongezewa zaidi-hata kwa kuzidishiwa sana. Lakini kwa yejote asiye na kitu, hata alicho nacho atanyang’anywa.³⁰ Mtupeni nje gizani huyo mtumwa asiyefaa, ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.’

³¹ Wakati Mwana wa Adamu atakapokuja katika utukufu wake, na malaika wote pamoja naye, ndipo atakapokaa juu ya kiti chake cha utukufu.³² Mataifa yote yatakusanyika mbele zake, naye atawatenganisha watu, kama vile mchungaji anavyowatenganisha kondoo na mbuzi.³³ Atawaweka kondoo mkono wake wa kuume, bali mbuzi atawaweka mkono wa kushoto.

³⁴ Kisha mfalme atawaambia wale walio mkono wake wa kulia, ‘Njoni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuwekwa msingi wa ulimwengu.³⁵ Kwa kuwa nilikuwa na njaa na

mlinipa chakula; Nilikuwa mgeni na mlinikaribisha;³⁶ Nilikuwa uchi, na mlinivika nguo; Nilikuwa mgonjwa na mkanitunza; Nilikuwa kifungoni na mkanijia.'

³⁷Ndipo wenyе haki watamjibu na kumwambia, 'Bwana, lini tulikuona ukiwa na njaa, na kukulisha? Au una kiu na tukakupa maji?³⁸Na lini tulikuona ukiwa mgeni, na tukakukaribisha? Au ukiwa uchi na tukakuvisha nguo?³⁹Na lini tulikuona ukiwa mgonjwa, au katika kifungo, na tukakujia?

⁴⁰Na mfalme atawajibu na kuwaambia, 'Kweli nawaambia, mllichotenda hapa kwa mmoja wa ndugu zangu wadogo, mlinitendea mimi.'

⁴¹Ndipo atawaambia hao walio mkono wake wa kushoto, 'Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, nendeni katika moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya shetani na malaika zake,⁴² kwa sababu nilikuwa na njaa lakini hamkunipa chakula; Nilikuwa na kiu lakini hamkunipa maji;⁴³ Nilikuwa mgeni lakini hamkunikaribisha; nikiwa uchi lakini hamkunipa mavazi; nikiwa mgonjwa na nikiwa kifungoni, lakini hamkunitunza.'

⁴⁴Ndipo wao pia watamjibu na kusema, 'Bwana, lini tulikuona ukiwa na njaa, au una kiu, au u mgeni, au ukiwa uchi, au ukiwa mgonjwa, au ukiwa mfungwa, na hatukukuhudumia?

⁴⁵Kisha atawajibu na kusema, 'Kweli nawaambia, kile ambacho hamkutenda kwa mmoja wa hawa wadogo, hamkunitendea mimi.'

⁴⁶Hawa watakwenda katika adhabu ya milele bali wenyе haki katika uzima wa milele."

26 ¹Wakati Yesu alipomaliza kusema maneno yote hayo, aliwaambia wanafunzi wake,²“Mnajua kwamba baada ya siku mbili kutakuwa na sikuu ya pasaka, na mwana wa Adamu atatolewa ili asulibiwe.”

³Baadaye wakuu wa makuhani na wazee wa watu walikutana pamoja katika makao ya Kuhani Mkuu, aliye kuwa anaitwa Kayafa.⁴Kwa pamoja walipanga njama ya kumkamata Yesu kwa siri na kumuua.⁵Kwa kuwa walisema, “Isifanyike wakati wa sikuu, kusudi isije ikazuka ghasia mionganoni mwa watu.”

⁶Wakati Yesu alipokuwa Bethania katika nyumba ya Simoni mkoma,⁷alipokuwa amejinyoosha mezani, mwanamke mmoja alikuja kwake akiwa amebeba mkebe wa alabasta iliyokuwa na mafuta yenyeh thamani kubwa, na aliyamimina juu ya kichwa chake.⁸Lakini wanafunzi wake walipoona jambo hilo, walichukia na kusema, “Nini sababu ya hasara hii?⁹Haya yangeweza kuuzwa kwa kiasi kikubwa na kupewa maskini.”

¹⁰Lakini Yesu, akiwa anajua hili, akawaambia, “Kwa nini mnamsumbua mwanamke huyu? Kwa kuwa amefanya kitu kizuri kwangu.¹¹Masikini mnao siku zote, lakini hamtakuwa pamoja nami daima.¹²Kwa sababu alipomimina mafuta haya juu ya mwili wangu, alifanya hivyo kwa ajili ya maziko yangu.¹³Kweli nawaambieni, popote Injili hii itakapohubiriwa katika ulimwengu mzima, kitendo alichofanya huyu mwanamke, pia kitakuwa kinasemwa kwa ajili ya kumkumbuka.”

¹⁴Ndipo mmoja wa wale Kumi na wawili, aliyeitwa Yuda Iskariote, alienda kwa wakuu wa makuhani¹⁵na kusema, “Mtanipatia nini nikimsaliti?” Wakampimia Yuda vipande thelathini vya fedha.¹⁶Tangu muda huo alitafuta nafasi ya kumsaliti.

¹⁷Hata siku ya kwanza ya mikate isiyotiwa chachu, wanafunzi walimwendea Yesu na kusema, “Wapi unataka tukuandalie ule chakula cha Pasaka?”

¹⁸Akawaambia, “Nendeni mjini kwa mtu fulani na mwambieni, Mwalimu anasema, ‘Muda wangu umekaribia. Nitaitimiza Pasaka pamoja na wanafunzi wangu katika nyumba yako.’”¹⁹Wanafunzi walifanya kama Yesu alivyowaagiza, na waliandaa chakula cha Pasaka.

²⁰Ilipofika jioni, aliketi kula chakula pamoja na wale wanafunzi kumi na wawili.²¹Walipokuwa wanakula chakula, alisema, “Kweli nawaambia kwamba mmoja wenu atanisaliti.”

²²Walihuzunika sana, na kila mmoja alianza kumuuliza, “Je, hakika siyo mimi, Bwana?”

²³Akawajibu, “Yule ambaye anachovya mkono wake pamoja nami katika bakuli ndiye atakaye nisaliti.²⁴Mwana wa Adamu ataondoka, kama alivyoandikiwa. Lakini ole wake mtu ambaye atamsaliti Mwana wa Adamu! Ingekuwa vizuri kwa mtu huyo kama asingezaliwa.”²⁵Yuda, ambaye angemsaliti alisema, “Je, ni mimi Rabi?” Yesu akamwambia, “Umesema jambo hilo wewe mwenyewe.”

²⁶Walipokuwa wakila chakula, Yesu aliutwaa mkate, akaubariki, na kuumega. Akawapa wanafunzi wake akisema, “Chukueni, mle. Huu ni mwili wangu.”²⁷Akatwaa kikombe na kushukuru, akawapa na kusema, “Kunyweni wote katika hiki.²⁸Kwa kuwa hii ni damu ya agano langu, inayomwagua kwa ajili ya wengi kwa msamaha wa dhambi.²⁹Lakini nawaambieni, sitakunywa tena matunda ya mzabibu huu, hadi siku ile nitakapokunywa mpya pamoja nanyi katika ufalme wa Baba yangu.”

³⁰Walipokuwa wamemaliza kuimba wimbo, walitoka kwenda Mlima wa Mizeituni.

³¹Kisha Yesu akawaambia, “Usiku huu ninyi nyote mtajikwaa kwa sababu yangu, kwa kuwa imeandikwa, Nitampiga mchungaji na kondoo wa kundi watatawanyika.³²Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia kwenda Galilaya.”

³³Lakini Petro alimwambia, “Hata kama wote watakukataa kwa sababu ya mambo yatakayokupata, mimi sitakukataa.”

³⁴Yesu akamjibu, “Kweli nakuambia, usiku huu kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.”

³⁵Petro akamwambia, “Hata kama ingenipasa kufa na wewe, sitakukana.” Na wanafunzi wengine wote wakasema vivyo hivyo.

³⁶Baadaye Yesu alienda nao mahali panapoitwa Gethsemane na aliwaambia wanafunzi wake, "Kaeni hapa wakati nikienda huko na kuomba."³⁷Akamchukua Petro na wana wawili wa Zebedayo na akaanza kuhuzunika na kusononeka.³⁸Kisha akawaambia, "Roho yangu ina huzuni kubwa sana, hata kiasi cha kufa. Bakini hapa na mkeshe pamoja nami."³⁹Akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, na kuomba. Akasema, "Baba yangu, kama inawezekana, kikombe hiki kiniepuke. Isiwe kama ninavyotaka mimi, bali kama utakavyo wewe."⁴⁰Akawaendea wanafunzi na akawakuta wamelala usingizi, na akamwambia Petro, "Kwa nini hamkuweza kukesha nami kwa saa moja?"⁴¹Kesheni na kuomba kusudi msiingie majaribuni. Roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu."

⁴²Akaenda zake mara ya pili na kuomba, akasema, "Baba yangu, kama jambo hili haliwezi kuepukika na ni lazima nikinywee kikombe hiki, mapenzi yako yatimizwe."

⁴³Akarudi tena na kuwakuta wamelala usingizi, kwa kuwa macho yao yalikuwa mazito.⁴⁴Kisha akawaacha tena akaenda zake. Akaomba mara ya tatu akisema maneno yaleyale.⁴⁵Baadaye Yesu aliwaendea wanafunzi wake na kuwaambia, "Bado mmelala tu na kujipumzisha? Tazameni, saa imekaribia, na Mwana wa Adamu anasalitiwa mikononi mwa wenyе dhambi.⁴⁶Amkeni, tuondoke. Tazama, yule anaye nisaliti amekaribia."

⁴⁷Wakati alipokuwa bado anaongea, Yuda mmoja wa wale kumi na wawili, akafika. Kundi kubwa lilifika pamoja naye likitokea kwa wakuu wa Makuhani na wazee wa watu. Walikuja na mapanga na marungu.⁴⁸Tena mtu aliyekusudia kumsaliti Yesu alikuwa amewapa ishara, akisema, "Yule nitakayembusu, ndiye yeye. Mkamateni."⁴⁹Mara hiyo alikuja kwa Yesu na kusema, "Salamu, Mwalimu!" Na akambusu.

⁵⁰Yesu akamwambia, "Rafiki, lifanye lile ambalo limekuleta." Ndipo wakaja, na kumnyoshea mikono Yesu, na kumkamata.⁵¹Tazama, mtu mmoja wa wale waliokuwa pamoja na Yesu, alinyosha mkono wake, akachomoa upanga wake, na akampiga mtumishi wa kuhani mkuu, na kumkata sikio lake.⁵²Ndipo Yesu akamwambia, rudisha upanga wako pale ulipoutoa, kwa kuwa wote watumiao upanga wataangamizwa kwa upanga.

⁵³Mnadhani kuwa siwezi kumwita Baba yangu, naye akanitumia makundi ya majeshi zaidi ya kumi na mawili ya malaika?⁵⁴Lakini basi jinsi gani maandiko yangeweza kutimizwa, hivi ndivyo inapasa kutokea?"

⁵⁵Wakati huo Yesu akauambia umati, "Je! Mmekuja na mapanga na marungu kunikamata kama mnyang'anyi? Kila siku nilikaa hekaluni nikifundisha, na hamkunishika!⁵⁶Lakini yote haya yametendeka ili Maandiko ya manabii yatimie." Ndipo wanafunzi wake wakamwacha na kukimbia.

⁵⁷Wale waliomkamata Yesu walimpeleka kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, mahali ambapo waandishi na wazee walikuwa wamekusanyika pamoja.⁵⁸Lakini Petro alimfuata nyuma kwa mbali hadi katika ukumbi wa Kuhani Mkuu. Aliingga ndani na kukaa pamoja na walinzi aone kitakachotokea.

⁵⁹Basi wakuu wa makuhani na Baraza lote walikuwa wakitafuta ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu, kusudi wapate kumuua.⁶⁰Ingawa walijitokeza mashahidi wengi, lakini hawakupata sababu yoyote. Baadaye mashahidi wawili walijitokeza mbele⁶¹na kusema, "Mtu huyu alisema, "Naweza kulivunja hekalu la Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu."

⁶²Kuhani Mkuu alisimama na kumwuliza, "Hauwezi kujibu? Hawa wanakushuhudia nini dhidi yako?"⁶³Lakini Yesu alikaa kimya. Kuhani Mkuu akamwambia, "Kama Mungu aishivyo, nakuamuru utwambie, kama wewe ni Kristo, Mwana wa Mungu."

⁶⁴Yesu akamjibu, "Wewe mwenyewe umesema jambo hilo. Lakini nakuambia, toka sasa na kuendelea utamwona Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kulia wenyе nguvu, na akija katika mawingu ya mbinguni."

⁶⁵Ndipo Kuhani Mkuu alirarua mavazi yake na kusema, "Amekufuru! Je, twahitaji tena ushahidi wa nini? Angalia, tayari mmesikia akikufuru.⁶⁶Je! Mnawaza nini? Wakajibu na kusema, "Anastahili kifo."⁶⁷Kisha walimtemea mate usoni na kumpiga ngumi, na kumchapa makofi kwa mikono yao,⁶⁸na kusema, "Tutabirie, wewe Kristo. Ni nani amekuchapa?"

⁶⁹Wakati huo Petro alikuwa amekaa nje katika ukumbi, na mtumishi wa kike alimwendea na kusema, "Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu wa Galilaya."

⁷⁰Lakini alikana mbele yao wote, akisema, "Sijui kitu unachosema."

⁷¹Alipoenda nje ya lango, mtumishi mwingine wa kike alimwona na kuwaambia waliokuwepo hapo, “Mtu huyu pia alikuwa pamoja na Yesu wa Nazareti.”

⁷²Akakana tena kwa kiapo, “Mimi simjui mtu huyu.”

⁷³Muda mfupi baadaye, wale waliokua wamesimama karibu, walimwendea na kusema na Petro, “Kwa hakika wewe pia ni mmoja wao, kwa kuwa hata lafudhi yako inaonesha.”

⁷⁴Ndipo alianza kulaani na kuapa, “Mimi simfahamu mtu huyu,” na mara hiyo jogoo akawika.

⁷⁵Petro alikumbuka maneno aliyoambiwa na Yesu, “Kabla jogoo hajawika utanikana mara tatu.”

²⁷ ¹Muda wa asubuhi ulipofika, wakuu wote wa makuhani na wazee wa watu walikula njama dhidi ya Yesu wapate kumuua.²Walimfunga, walimwongoza, na kumfikisha kwa Liwali Pilato.

³Kisha wakati Yuda, ambaye alikuwa amemsaliti, aliona kwamba Yesu amekwisha kuhukumiwa, alijuta na kurudisha vipande thelathini vya fedha kwa mkuu wa makuhani na wazee,⁴na akasema, “Nimefanya dhambi kwa kuisaliti damu isiyo na hatia.” Lakini wakajibu, “Inatuhusu nini sisi? Yaangalie hayo mwenyewe.”⁵Kisha alivirusha chini vile vipande vya fedha katika hekalu, na kuondoka zake na kujinyonga mwenyewe.

⁶Mkuu wa makuhani alivichukua vile vipande vya fedha na kusema, “Si halali kuiweka fedha hii katika hazina, kwa sababu ni gharama ya damu.”⁷Walijadiliana kwa pamoja na fedha ikatumika kununulia shamba la mfinyazi la kuzika wageni.⁸Kwa sababu hii shamba hilo limekuwa likiitwa, “Shamba la damu” hadi leo hii.

⁹Kisha lile neno lililokuwa limenenwa na nabii Yeremia lilitimia, kusema, “Walitwaa vipande thelathini vya fedha, gharama iliyopangwa na watu wa Israel kwa ajili yake,¹⁰na waliitumia kwa shamba la mfinyanzi, kama Bwana alivyokuwa amenielekeza.”

¹¹Sasa Yesu alisimama mbele ya Liwali, na Liwali akamwuliza, “Je! Wewe ni mfalme wa Wayahudi?” Yesu alimjibu, “Wewe wasema hivyo.”

¹²Lakini wakati aliposhitakiwa na wakuu wa makuhani na wazee, hakujiwu chochote.

¹³Kisha Pilato akamwambia, “Hujayasikia haya mashitaka yote dhidi yako?”¹⁴Lakini hakumjibu hata neno moja, hivyo Liwali alijawa na mshangao.

¹⁵Sasa katika sikukuu ilikuwa desturi ya Liwali kumfungua mfungwa mmoja anayechaguliwa na umati.¹⁶Wakati huo walikuwa na mfungwa sugu jina lake Baraba.

¹⁷Hivyo wakati walipokuwa wamekusanyika pamoja, Pilato aliwauliza, “Ni nani mnataka tumfungue kwa ajili yenu?” Baraba au Yesu anayetwa Kristo?¹⁸Kwa sababu alijua kwamba wamekwisha kumkamata kwa sababu ya chuki.

¹⁹Wakati alipokuwa akiketi kwenye kiti chake cha hukumu, mke wake alimtumia neno na kusema, “Usitende jambo lolote kwa mtu huyo asiye na hatia. Kwani nimeteswa mno hata leo katika ndoto kwa sababu yake.”

²⁰Ndipo wakuu wa makuhani na wazee waliwashawishi makutano wamwombe Baraba, na Yesu auawe.²¹Liwali aliwauliza, “Ni yupi kati ya wawili mnataka mimi nimwachie kwenu?” Walisema, “Baraba.”

²²Pilato akawaambia, “Nimtendee nini Yesu anayetwa Kristo?” Wote wakajibu, “Msulibishe”²³Naye akasema, “Kwa nini, ni kosa gani ametenda?” Lakini walizidi kupaza sauti hata juu mno, “Msulibishe.”

²⁴Hivyo wakati Pilato alipoona hawesi kufanya lolote, lakini badala yake vurugu zilikuwa zimeanza, alitwaa maji akanawa mikono yake mbele ya umati, na kusema, “Mimi sina hatia juu ya damu ya mtu huyu asiye na hatia. Yaangalieni haya wenyewe.”

²⁵Watu wote wakasema, “Damu yake iwe juu yetu na watoto wetu.”²⁶Kisha akamfungulia Baraba kwao, lakini alimpiga mijeredi Yesu na kumkabidhi kwao kwenda kusulibiwa.

²⁷Kisha askari wa Liwali wakamchukua Yesu mpaka Praitorio na kundi kubwa la maaskari wote wakakusanyishwa.²⁸Wakamvua nguo zake na kumvika kanzu ya rangi nyekundu.²⁹Kisha wakatengeneza taji ya miiba na kuiweka juu ya kichwa chake, na walimwekea mwanzi katika mkono wake wa kuume. Walipiga magoti mbele yake na kumkejeli, wakisema, “Salamu, Mfalme wa Wayahudi?”³⁰Na walimtemea mate, na walitwaa mwanzi na kumpiga kichwani.³¹Wakati walipokuwa wakimkejeli, walimvua ile kanzu na kumvika nguo zake, na kumwongoza kwenda kumsulibisha.

³²Walipotoka nje, walimwona mtu kutoka Krene jina lake Simeoni, ambaye walimlazimisha kwenda nao ili apate kuubeba msalaba wake.³³Walipofika mahali paitwapo Galigotha, maana yake, ‘Eneo la fuvu la Kichwa.’³⁴Walimpa siki iliyochanganywa na nyongo anywe. Lakini alipoionja, hakuweza kuinywa.³⁵Wakati walipokuwa wamemsulibisha, waligawana mavazi yake kwa kupiga kura.³⁶Na waliketi na kumwangalia.³⁷Juu ya kichwa

chake waliweka mashitaka dhidi yake yakisomeka, "Huyu ni Yesu, mfalme wa Wayahudi."³⁸ Wanyang'anyi wawili walisulubiwa pamoja naye, mmoja upande wa kulia wake na mwininge wa kushoto.³⁹ Wale waliokuwa wakipita walimdhihaki, wakitikisa vichwa vyao⁴⁰ na kusema, "Wewe uliyekuwa unataka kuliharibu hekalu na kulijenga katika siku tatu, jioke mwenyewe! Kama ni Mwana wa Mungu, shuka chini utoke msalabani!"

⁴¹Katika hali ile ile wakuu wa makuhani walikuwa wakimkashifu, pamoja na waandishi na wazee, na kusema, ⁴²"Aliokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe. Yeye ni Mfalme wa Wayahudi. Na ashuke chini toka msalabani, ndipo tutakapomwamini.⁴³ Alimtumaini Mungu. Acha Mungu amwokoe sasa kama anataka, kwa sababu alisema, 'Mimi ni Mwana wa Mungu.'"⁴⁴ Na wale wanyang'anyi waliokuwa wamesulubiwa pamoja naye pia walisema maneno ya kumdhihaki.

⁴⁵Sasa kutoka saa sita kulikuwa na giza katika nchi yote hadi saa tisa.⁴⁶ Ilipofika saa tisa, Yesu akalia kwa sauti kuu, "Eloi, Eloi, lama thabakithan?" akimaanisha, "Mungu wangu, Mungu wangu, kwa nini umeniacha?"⁴⁷ Wakati huo baadhi yao waliokuwa wamesimama pale waliskia, wakasema, "Anamwita Eliya."⁴⁸ Mara moja mmoja wao alikimbia kuchukua sifongo na kuijaza kinywaji kichungu, akaiweka juu ya mti na kumpa apate kunywa.

⁴⁹Nao waliosalia wakasema, "Mwacheni peke yake, acheni tuone kama Eliya atakuja kumwokoa."⁵⁰ Kisha Yesu akalia tena kwa sauti kuu na akaitoa roho yake.⁵¹ Tazama, Pazia la hekalu lilipasuka sehemu mbili kutokea juu hadi chini. Na ardhi ikatetemeka na miamba ikapasuka vipande.⁵² Makaburi yalifunguka, na miili ya watakatifu wengi waliokuwa wamelala usingizi walifufuliwa.⁵³ Walitoka kweneye makaburi baada ya ufufuo wake, waliingia mji mtakatifu, na wakaonekana na wengi.

⁵⁴Basi yule akida na wale ambao walikuwa wakimtzama Yesu waliona tetemeko na mambo yaliyokuwa yakinoteka, walijawa na woga sana na kusema, "Kweli huyu alikuwa Mwana wa Mungu."

⁵⁵Wanawake wengi waliokuwa wakimfuata Yesu kutoka Galilaya ili kumhudumia walikuwa pale wakitzama kutoka kwa mbali.⁵⁶ Miongini mwao walikuwa Mariamu Magdarena, Mariamu mama yake Yakobo na Joseph, na mama wa watoto wa Zebedayo

⁵⁷Ilipofika jioni, alikuja mtu tajiri kutoka Arimathayo, aliyeitwa Yusufu, ambaye pia alikuwa mwanafunzi wa Yesu.⁵⁸ Alimwendea Pilato na kuuomba mwili wa Yesu. Kisha Pilato aliagiza apate kupewa.⁵⁹ Yusufu aliuchukua mwili akaufunga na sanda ya sufi safi,⁶⁰ na aksaulaza katika kaburi jipya lake alilokuwa amelichonga mwambani. Kisha akavingirisha jiwe kubwa likafunika mlango wa kaburi na akaenda zake.⁶¹ Mariamu Magdalena na Mariamu mwingine walikuwa pale, wamekaa kuelekea kaburi.

⁶²Siku iliyofuata ambayo ilikuwa siku baada ya maandalio, wakuu wa makuhani na Mafarisayo walikusanyika pamoja kwa Pilato.⁶³ Wakamwambia, "Bwana, tunakumbuka kuwa wakati yule mdanganyifu alipokuwa hai, alisema, 'Baada ya siku tatu atafufuka tena.'⁶⁴ Kwahiyo, agiza kwamba kaburi lilindwe salama mpaka siku ya tatu. Vinginevyo, wanafunzi wake wanaweza kuja kumwiba na kusema kwa watu, 'Amefufuka kutoka kwa wafu.' Na udanganyifu wa mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa kwanza."

⁶⁵Pilato akawaambia, "Chukueni walinzi. Nendeni mkafanye hali ya usalama kama muwezavyo."⁶⁶ Hivyo walikwenda na kufanya kaburi kuwa salama, jiwe liligongwa mhuri na kuweka walinzi.

28 ¹Baadaye jioni siku ya Sabato, juu lilipokuwa likichwa kuelekea siku ya kwanza ya juma, Mariamu magadalena, na yule Mariam mwingine walikuja kuliona kaburi. ²Tazama kulikuwa na tetemeko kubwa, kwa sababu malaika wa Bwana alishuka na kulivingirisha lile jiwe, kisha akalikalia. ³Sura yake ilikuwa kama ya umeme, na mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji. ⁴Wale walinzi walijawa na hofu na kuwa kama wafu.

⁵Yule malaika akawafafanulia wale wanawake akisema, “Msiogope kwa maana najua kuwa mnamtufuta Yesu, aliyesulubiwa. ⁶Hayupo hapa, lakini amefufuka kama alivyowaambia. Njooni muone mahali ambapo Bwana alilala.

⁷Nendeni haraka mkawaambie wanafunzi wake, ‘Amefufuka toka wafu, tazama amewatangulia Galilaya. Huko ndiko mtamwona.’ Tazama mimi nimewaambia.”

⁸Wale wanawake waliondoka pale kaburini haraka wakiwa na hofu na furaha kubwa, na wakakimbia kuwaambia wanafunzi wake. ⁹Tazama Yesu akakutana nao na kusema, “Salamu.” Wale wanawake walikuja na kushika miguu yake, na kisha wakamwabudu. ¹⁰Kisha Yesu akawaambia, “Msiogope, nendeni mkawaambie ndugu zangu watangulie Galilaya. Huko wataniona.”

¹¹Wakati wale wanawake walipokuwa wakienda, tazama baadhi ya walinzi walienda mjini na kuwaambia wakuu wa makuhani mambo yote yaliyokuwa yametokea. ¹²Nao makuhani walipokuwa wamekutana na wazee na kulijadili jambo hilo pamoja nao, walitoa kiasi kikubwa cha pesa kwa wale askari¹³na kuwaambia, “Waambieni wengine kuwa, ‘Wanafunzi wa Yesu walikuja usiku wakauba mwili wa Yesu wakati sisi tulipokuwa tumelala.’ ¹⁴Kama taarifa hii itamfikia Liwali, sisi tutamshawishi na kuwaondoleeni ninyi mashaka yote.” ¹⁵Kwa hiyo wale askari wakazichukua zile pesa na kufanya kama walivyoikuwa wameelekezwa. Habari hii ikaenea sana kwa Wayahudi na imekuwa hivyo hadi leo.

¹⁶Lakini wale mitume kumi na mmoja walienda Galilaya, kwenye ule mlima aliokuwa amewaelekeza. ¹⁷Nao walipomwona, walimwabudu. Lakini baadhi yao waliona shaka. ¹⁸Yesu akaja kwao akawaambia akisema, “Nimepewa mamlaka yote duniani na mbinguni. ¹⁹Kwa hiyo enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi. Wabatizeni katika jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtatkatifu. ²⁰Wafundisheni kuyatii mambo yote niliyowaagiza, na tazama, mimi niko pamoja nanyi daima, hata mpaka mwisho wa dunia.

Marko

1 ¹Huu ndio mwanzo wa injili ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu. ²Kama ilivyoandikwa na nabii Isaya, “Tazama, ninamtuma mjumbe wangu mbele yako, mmoja atakayetayarisha njia yako.

³ Sauti ya mtu aliaye nyikani, “Ikamilisheni njia ya Bwana; zinyosheni njia zake.”

⁴Yohana alikuja, akibatiza nyikani na kuhubiri ubatizo wa toba iletayo msamaha wa dhambi. ⁵Nchi yote ya Yudea na watu wote wa Yerusalem walikwenda kwake. Walikuwa wakibatizwa naye katika mto Yordani, wakiungama dhambi zao. ⁶Yohana alikuwa anavaa vazi la singa za ngamia na mkanda wa ngozi kiunoni mwake, na alikuwa anakula nzige na asali ya porini. ⁷Alihubiri na kusema, “Yupo mmoja anakuja baada yangu mwenye nguvu zaidi kuliko mimi, na sina hadhi hata ya kuinama chini na kufungua kamba za viatu vyake.” ⁸Mimi niliwabatiza kwa maji, lakini yeeye atawabatiza ninyi kwa Roho Mtakatifu.”

⁹Iilitokea katika siku hizo kwamba Yesu alikuja kutoka Nazareti ya Galilaya, na alibatizwa na Yohana katika mto Yordani. ¹⁰Naye Yesu alipoinuka kutoka kwenye maji, aliona mbingu zimefunguka wazi na Roho akishuka juu yake kama mfano wa njiwa. ¹¹Na sauti ilitoka mbinguni, “Wewe ni Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa sana na wewe.” ¹²Kisha mara moja Roho akamwongoza kwenda nyikani. ¹³Alikuwako nyikani siku arobaini, akijaribiwa na Shetani. Alikuwa pamoja na wanyama wa mwitu na malaika walimhudumia.

¹⁴Sasa baada ya Yohana kukamatwa, Yesu alikuja Galilaya akitangaza injili ya Mungu, ¹⁵akisema, “Muda umetimia, na ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni na kuamini katika injili.”

¹⁶Na alipokuwa anapita kando ya bahari ya Galilaya, alimwona Simoni na Andrea ndugu wa Simoni wakitupa nyavi zao katika bahari, kwa kuwa walikuwa wavuvi. ¹⁷Yesu aliwaambia, “Njooni, nifuateni, na nitawafanya wavuvi wa watu.” ¹⁸Na mara moja waliacha nyavi na wakamfuata. ¹⁹Wakati Yesu alipotembea umbali kidogo,

alimwona Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana ndugu yake; walikuwa kwenye mtumbwi wakitengeneza nyavu.²⁰ Mara aliwaita na wao walimwacha baba yao Zebedayo ndani ya mtumbwi na watumishi waliokodiwa, wakamfuata.

²¹Na walipofika Kaperinaumu, siku ya Sabato, Yesu aliingia kwenye sinagogi na kufundisha.²²Walilishangaa mafundisho yake, kwa vile alikuwa akiwafundisha kama mtu ambaye ana mamlaka na siyo kama waandishi.

²³Wakati huo huo kulikuwa na mtu katika sinagogi lao aliyekuwa na roho mchafu, na alipiga kelele,²⁴akisema, “Tuna nini cha kufanya na wewe, Yesu wa Nazareti? Umekuja kutuangamiza? Nakujua u nani. Wewe ni Mtakatifu wa Mungu!”

²⁵Yesu alimkemea pepo na kusema, “Nyamaza na utoke ndani yake!”²⁶Na roho mchafu alimwangusha chini na akatoka kwake akilia kwa sauti ya juu.

²⁷Na watu wote walishangaa, hivyo wakaulizana kila mmoja, “Hii ni nini Ni mafundisho mapya yenye mamlaka? Hata huamuru pepo wachafu nao wanamtii!”²⁸Na habari kuhusu yeye mara moja zikasambaa kila mahali ndani ya mkoa wote wa Galilaya.

²⁹Na mara moja baada ya kutoka nje ya sinagogi, waliingia nyumbani mwa Simoni na Andrea wakiwa na Yakobo na Yohana.³⁰Mama mkwe wa Simoni alikuwa amelala mgonjwa wa homa, na mara moja walimwambia Yesu habari zake.³¹Hivyo alikuja, alimshika kwa mkono, na kumwinua juu; homa ikaondoka kwake, na akaanza kuwashudumia.

³²Jioni hiyo wakati jua limekwisha zama, walimletea kwake wote waliokuwa wagonjwa, na waliopagawa na mapepo.³³Mji wote walikusanyika pamoja nje ya mlango.³⁴Aliwaponya wengi waliokuwa wagonjwa wa magonjwa mbalimbali na kutoa mapepo mengi, bali hakuruhusu mapepo kuongea kwa sababu walimjua.

³⁵Aliamka asubuhi na mapema, wakati kulikuwa bado giza; aliondoka na kwenda mahali pa faragha na aliomba huko.³⁶Simoni na wote waliokuwa pamoja naye walimtafuta.³⁷Walimpata na wakamwambia, “Kila mmoja anakutafuta”

³⁸Aliwaambia, “Tunapaswa kwenda mahali pengine, nje katika miji inayozunguka, ili niweze kuhubiri huko pia. Ndiyo sababu nilikuja hapa.”³⁹Alikwenda akipita Galilaya yote, akihubiri katika masinagogi yao na kukemea mapepo.

⁴⁰Mwenye ukoma mmoja alikuja kwake. Alikuwa akimwomba; alipiga magoti na alimwambia, “Kama unataka, wawenza kunifanya niwe safi.”

⁴¹Yesu alimwonea huruma, alinyosha mkono wake na kumgusa, akimwambia, “Ninataka, uwe msafi.”⁴²Mara moja ukoma ukamtoka, na alifanywa kuwa msafi.⁴³Yesu akamwonya vikali na akamwambia aende mara moja,

⁴⁴Alimwambia, “Hakikisha housemi neno kwa yejote, lakini nenda, ujionyeshe kwa kuhani, na utoe dhabihu kwa ajili ya utakaso ambayo Musa aliagiza, kama ushuhuda kwao.”⁴⁵Lakini alikwenda na kuanza kumwambia kila mmoja na kueneza neno zaidi hata Yesu hakuweza tena kuingia mjini kwa uhuru. Hivyo alikaa mahali pa faragha na watu walikuja kwake kutoka kila mahali.

² ¹Yesu aliporudi Kapernaumu baada ya siku chache walisikia kwamba yupo nyumbani.² Watu wengi sana walikusanyika pale na haikuwepo nafasi tena, hata ile ya mlangoni, na Yesu alisema neno kwao.³ Kisha baadhi ya watu walikuja kwake waliomleta mtu aliyejewa amepooza; watu wanen walikuwa wamembeba.⁴ Wakati waliposhindwa kumpitisha kwa sababu ya umati wa watu, waliondoa paa juu mahali pale alipokuwa Yesu. Na walipokuwa wamekwishatoba tundu, walishusha kitanda ambacho mtu aliyejewa alikuwa amelala.⁵ Alipoiona imani yao, Yesu alimwambia mtu aliyejewa, “mwanangu, dhambi zako zimesamehewa.”

⁶Lakini baadhi ya waandishi wale walikuwa wamekaa pale walijihoji miyoni mwao,⁷“Mtu huyu anawezaje kusema hivi? Anakufuru! Nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?”

⁸Mara Yesu alijua rohoni mwake walichokuwa wakifikiri mionganoni mwao wenyewe. Aliwaambia, “Kwa nini mnafikiri hivi miyoni mwenu?⁹ Lipi ni jepesi zaidi kusema kwa mtu aliyejewa, ‘Dhambi zako zimesamehewa’ au kusema ‘Simama, chukua kitanda chakomkeka wako, na utembee?’¹⁰ Lakini ili wapate kujua ya kuwa Mwana wa Adamu ana mamlaka ya kusamehe dhambi katika dunia, alimwambia yule aliyejewa,¹¹“Inuka, chukua mkeka wako, na uende nyumbani kwako.”

¹²Alisimama na mara moja akachukua mkeka wake, na alienda nje ya nyumba mbele ya kila mtu, hivyo wote wakashangaa na wakampa Mungu utukufu, nakusema “Kamwe, hatujawahi kuona jambo kama hili.”

¹³Alienda tena kando ya ziwa, na umati wote wa watu walikuja kwake, na akawafundisha.¹⁴ Alipokuwa akipita alimwona Lawi mwana wa Alfayo ameketi kwenye sehemu ya kukusanya kodi na akamwambia, “Nifuate.” Alisimama na kumfuata.

¹⁵Na wakati Yesu alipokuwa akipata chakula katika nyumba ya Lawi, wakusanya kodi wengi na watu wenye dhambi walikuwa wakila na Yesu na wanafunzi wake, kwa kuwa walikuwa wengi nao walimfuata.¹⁶ Wakati waandishi, amba walikuwa Mafarisayo, walipoona kwamba Yesu alikuwa akila na watu wenye dhambi na wakusanya kodi, waliwaambia wanafunzi wake, “Kwa nini anakula na wakusanya kodi na watu wenye dhambi?”

¹⁷Wakati Yesu aliposikia hivi aliwaambia, “Watu walio na afya katika mwili hawamhitaji tabibu; ni watu wagonjwa pekee ndio wanamhitaji. Sikuja kuwaita watu wenye haki, lakini watu wenye dhambi.”

¹⁸Wanafunzi wa Yohana na Mafarisayo walikuwa wakifunga. Na baadhi ya watu walikuja kwake na kumwambia, “Kwa nini wanafunzi wa Yohana na mafarisayo hufunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?

¹⁹Yesu aliwaambia, “Je waliohudhuria harusi wanaweza kufunga wakati bwana harusi bado akiwa pamoja nao? Kwa vyovyyote bwana harusi akiwa bado yuko pamoja nao hawawezi kufunga.”²⁰ Lakini siku zitakuja wakati bwana harusi atakapoondolewa kwao, na katika siku hizo wao watafunga.

²¹Hakuna mtu ashonaye kipande kipy Cha nguo kwenye vazi kuukuu, vinginevyo kiraka kitararuka kutoka katika hilo, kipy kitararuka kutoka katika kikuukuu, nayo itachanika zaidi.²² Hakuna mtu atiaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu, vinginevyo divai itavipasua viriba na vyote viwili divai na viriba vitapotea. Badala yake, weka divai mpya katika viriba vipy.”

²³Katika siku ya Sabato Yesu alipita kwenye baadhi ya mashamba, na wanafunzi wake walianza kuchukua baadhi ya masuke ya ngano.²⁴ Na Mafarisayo walimwambia, “Tazama, kwa nini wanafanya kitu ambacho ni kinyume cha sheria katika siku ya Sabato?”

²⁵Aliwaambia, “Hamkusoma kile alichofanya Daudi alipokuwa katika uhitaji na njaa—yeeye pamoja na watu walikuwa pamoja naye?²⁶ Jinsi alivyoenda katika nyumba ya Mungu wakati Abiathari alipokuwa kuhani mkuu na akala mkate uliowekwa mbele—ambao ilikuwa kinyume cha sheria kwa mtu yeoyote kula isipokuwa makuhani—tu. Na aliwapa hata baadhi ya wale walikuwa pamoja naye?”²⁷ Yesu alisema, “Sabato ilifanywa kwa ajili ya mwanadamu, siyo mwanadamu kwa ajili ya Sabato.”²⁸ Kwa hiyo, Mwana wa Adamu ni Bwana, wa Sabato.”

³ ¹Tena Yesu aliingia ndani ya sinagogi na palikuwa na mtu mwenye mkono uliopooza.²Baadhi ya watu walikuwa wakimfuatilia kwa ukaribu kuona kama atamponya siku ya Sabato ili wamshitaki.³Yesu alimwambia mtu mwenye mkono uliopooza, “Inuka simama katikati ya umati huu.”⁴Kisha akawaambia wale watu, “Je ni halali kutenda tendo jema siku ya Sabato au kutenda yasiyo haki; kuokoa maisha, au kuua?” Lakini hawakujibu walibaki kimya.⁵Akawatazama kwa hasira, akihuzunika kwa sababu ya ugumu wa mioyo yao, na akamwambia yule mtu, “Nyoosha mkono wako.” Akaunyoosha na Yesu akamponya mkono wake.⁶Mafarisayo wakaenda nje wakafanya njama pamoja na Maherodi dhidi yake ili kumuua.

⁷Kisha Yesu, pamoja na wanafunzi wake, walienda baharini, na umati mkubwa wa watu uliwaafuata ukitokea Galilaya na Uyahudi ⁸na kutoka Yerusalem na Idumaya na mbele ya Yordani na jirani ya Tiro na Sidoni, umati mkubwa, uliposikia kila kitu alichokuwa anakifanya, walikuja kwake.⁹Na aliwaambia wanafunzi wake kuandaa mtumbwi mdogo kwa ajili yake kwa sababu ya umati, ili kwamba wasije wakamsonga.¹⁰Kwa kuwa aliwaponya wengi, kila mtu aliyekuwa na mateso alikuwa na shauku ya kumfikia ili amguse apone.¹¹Popote roho wachafu walipomwona, walianguka chini mbele yake na kulia, na walisema, “Wewe ni Mwana wa Mungu.”¹²Aliwakemea kwa msisitizo wasimfanye akajulikana.

¹³Alipanda juu ya mlima, na akawaita aliowataka, na wakamwendea.¹⁴Akawachagua kumi na wawili (aliowaita mitume), ili kwamba wawe pamoja naye na akawatuma kuhubiri,¹⁵na kuwapa mamlaka ya kutoa mapepo.¹⁶Na akawachagua kumi na wawili: Simoni, aliyempa jina la Petro,¹⁷Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana ndugu yake Yakobo, aliyepewa jina la Bonagesi, hao ni, wana wa ngurumo,¹⁸na Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkananayao,¹⁹na Yuda Iskariote, ambaye atamsaliti.

²⁰Kisha alienda nyumbani, na umati wa watu wakimfuata kwa pamoja, tena, hata wasiweze kula hata mkate.

²¹Familia yake waliposikia habari hiyo, walienda kumkamata, kwani walisema, “Amerukwa na akili.”

²²Waandishi waliokuja kutoka Yerusalem walisema, “Amepagawa na Beelzebuli,” na, “KwaNi mtawala wa mapepo na anatoa mapepo.”

²³Yesu aliwaita kwake na kusema nao kwa mifano, “Jinsi gani Shetani aweza kumtoa Shetani?²⁴Kama ufalme ukigawanyika wenyewe, ufalme huo hauwezi kusimama.²⁵Kama nyumba ikigawanyika yenyewe, nyumba hiyo haiwezi kusimama.²⁶Kama Shetani atainuka kinyume chake mwenyewe na kugawanyika, hawezo kusimama, na atakuwa amefika mwisho wake.²⁷Lakini hakuna hata mmoja awezaye kuingia ndani ya nyumba ya mtu mwenye nguvu na kuiba vitu vyake bila kumfunga kwanza, na kisha kukusanya vilivyomo nyumbani.²⁸Kweli nawambieni, dhambi zote za wana wa watu zitasamehewa, pamoja na kufuru ambazo wanamatamka,²⁹lakini yejote atakaye mkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa kamwe, bali ana hatia ya dhambi ya milele.”

³⁰Yesu alilisema hili kwa sababu walikuwa wakisema, “Ana roho mchafu.”

³¹Kisha mama yake na ndugu zake walikuja na kusimama nje. Wakatuma mtu, kumwita.³²Na umati wa watu uliokuwa umekaa umeketi karibu naye wakamwambia, “mama yako na ndugu zako wako nje, na wanakutafuta wewe.”

³³Aliwajibu, “Ni nani mama yangu na ndugu zangu?”³⁴Aliwatazama waliokuwa wamekaa wamemzunguka, na akasema, “Tazama, hawa ni mama zangu na ndugu zangu!”³⁵Yeyote afanyaye mapenzi ya Mungu, mtu huyo ni ndugu yangu, na dada yangu, na mama yangu.”

4 ¹Tena alianza kufundisha kando ya bahari, na umati mkubwa ulikusanyika ukamzunguka. Akaingia ndani ya mtumbwi baharini, na kuketi ndani ya mtumbwi. Umati wote ulikuwa pembedi mwa bahari ufukweni.²Na akawafundisha mambo mengi kwa mafumbo, na akawaambia katika mafundisho yake.³“Sikilizeni, mpanzi alienda kupanda mbegu.⁴Alipokuwa akipanda, baadhi ya mbegu zilianguka njiani, na ndege wakaja wakazila.⁵Mbegu zingine zilianguka kwenye mwamba, ambako hapakuwa na udongo mwinci. Maramoja zikaibuka, kwa sababu haikua na udongo ya kutosha.⁶Lakini jua lilipochomoza, mimea zilinyauka, kwa sababu hayakua na mizizi, zilikauka.⁷Mbegu ziingine zilianguka katikati ya miiba. Miiba ilikua na ikazisonga, na hazikuzaa matunda yoyote.⁸Mbegu zingine zilianguka kwenye udongo mzuri na zikazaa matunda wakati zikikua na kuongezeka na kuzaa mara thelathini zaidi, sitini, na pia mara mia moja.”⁹Na akasema, “Yeyote mwenye masikio ya kusikia, na asikie!”

¹⁰Yesu alipokuwa peke yake, wale waliokuwa karibu naye na wale kumi na wawili walimuuliza kuhusu mafumbo.¹¹Akawaambia, “Kwenu ninyi Mungu amewafunulia siri za ufalme wake. Lakini kwa walio nje kila kitu ni kwa mafumbo,

¹² ili wakitazama, ndiyo watazame, lakini wasione, na wakisikia, ndiyo watasikia, lakini wasielewe, ama sivyo wakageuka na Mungu atawasamehe.”

¹³Yesu akawaambia, “Je hamuelei mfumbo huu? Sasa mtawezaje kuelewa mifano mingine?”¹⁴Mpanzi alipanda neno.¹⁵Hawa ndio wale walio kando ya njia, mahali neno lilipopandwa. Walipolisikia, maramoja Shetani akaja na kulichukua neno ambalo lilipandwa ndani yao.¹⁶Na baadhi ni mbegu zilizopandwa juu ya mwamba; ambao, wanapolisikia neno wanalipokea mara moja kwa furaha.¹⁷Lakini hawana mizizi yoyote ndani yao, lakini huvumilia kwa muda. Baadaye wakati dhiki na mateso yanapokuja kwa sababu ya neno, mara moja huacha imani.¹⁸Na wengine ni wale waliopandwa katika miiba. Wale ambaa hulisikia neno,¹⁹lakini masumbuko ya dunia na udanganyifu wa mali na tamaa za mambo mengine huja na kulisonga neno, na haina tija.²⁰Wale ambaa walipandwa kwa udongo mzuri ni wale wanaoskia neno, kulipokea na huzaa matunda, thelathini, sitini, na mara mia moja zaidi.

²¹Yesu akawaambia, “Je huwa unaleta taa ndani ya nyumba na kuiweka chini ya kikapu au chini ya kitanda? Huileta ndani na kuiweka juu ya kinara.²²Kwa kuwa hakuna chochote kilicho jificha ambacho hakitajulikana, na hakuna siri ambayo haitakua wazi.²³Yule aliye na masikio ya kusikia, na asikie!”

²⁴Akawaambia, “Muwe makini kwa kile mnachosikia, kwa kuwa kipimo mtatumia ndicho mtakachopimiwa, na zaidi yataongezwa kwenu.²⁵Kwa sababu ye ye aliye nacho, ataongezewa zaidi, na yule asiye nacho, kwake kitachukuliwa hata kile alichoo nacho.”

²⁶Akasema, “Ufalme wa Mungu ni kama mtu aliyepanda mbegu katika udongo.²⁷Anayelala usiku na kuamka asubuhi, na kukuta mbegu zimechipuka na kukua, ingawa hajui zilivyo chipuka.²⁸Aridhi huzaa nafaka yenewe: kwanza majani, halafu maua, halafu nafaka iliyo komaa.²⁹Wakati mazao yameiva, ye ye hutuma mara moja hupeleka mundu kwa maana mavuno yamefika.”

³⁰Na tena akasema, “ni nini tunaweza kulinganisha na ufalme wa Mungu, au ni mfumbo mgani tunaweza tumia kuieleza?³¹Ni kama mbegu ya haradali, ambayo, inapopandwa, ni ndogo zaidi kuliko mbegu zote duniani.³²Hata, wakati imepandwa, hukua kubwa zaidi ya mimea yote ya bustani, na huunda matawi makubwa, kwahivyo ndege wa angani wanaweza kutengeneza viota kwa kivuli chake.”

³³Mafumbo mengi kama hii, yesu alinena nao neno, kwa kadri walivyoweza kuelewa,³⁴na hakusema nao bila mafumbo. Lakini alipokuwa peke yake, aliwaelewesha wanafunzi wake.

³⁵Siku hiyo, wakati wa jioni ulipofika, akawaambia, “Twendeni ng'ambo ile ingine.”³⁶Hivyo wakauacha umati wa watu, wakamchukua Yesu, vile alivyokua, ndani ya mtumbwi. Kulikua na mitumbwi mingine yaliyoambatana naye.³⁷Dhoruba ya upopo mkali ikatokea, na mawimbi yaliwu yakiingia ndani ya mashua hata mashua karibu kujaa maji.³⁸Lakini Yesu mwenyewe alikuwa numa ya meli, amelala juu ya mto. Wanafunzi wake wakamuamsha wakamwambia, “Mwalimu, hujali kwamba tuko karibu kuangamia?”

³⁹Akaamka, akaukemea ule upopo, na akaiambia bahari, “Amani! Tulia” Ule upopo ukakoma, na kukawa na utulivu mkubwa.⁴⁰Akasema nao, “Mbona mnaogopa? Bado hamna Imani?”

⁴¹Walijawa na hofu kubwa ndani yao na wakaambiana, “Huyu ni nani, hata upepo na bahari vinamtii?”

⁵ ¹Walikuja mpaka ng'ambo ya bahari, katika mkoa wa Gerasi.²Wakati Yesu alipokua akitoka kwa mtumbwi, mwanaume mwenye pepochafu alikuja kwake kutoka makaburini.³Mtu huyu aliishi makaburini. Hakuna aliyeeweza kumzuia kamwe, hata kwa kumfunga minyororo.⁴Alikuwa amefungwa mara kadhaa kwa pingu na minyororo. Alikata minyororo na pingu zake zikavunjika. Hakuna hata mmoja aliyekuwa na nguvu za kumshinda.⁵Usiku na mchana akiwa makaburini na milimani, alilia na kujikata mwenyewe kwa mawe makali.⁶Alipomwona Yesu kwa umbali, alimkimbilia na kuinama mbele yake.⁷Akalia kwa sauti kubwa, "Nina shughuli gani na wewe, Yesu, Mwana wa Mungu aliye Juu? Nakuomba kwa jina la Mungu mwenyewe, usinitese."⁸Kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia, "Mtoke mtu huyu, wewe roho mchafu."

⁹Yesu akamuuliza, "Jina lako ni nani?" Naye alimjibu, "Jina langu ni Jeshi, kwa kuwa tuko wengi."¹⁰Alimsihi tena na tena asiwapeleke nje ya mkoaa.¹¹Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe walikua wakilisha milimani,¹²nao walimsihi, wakisema, "Utupeleke ndani ya nguruwe; tuingie ndani yao."¹³Hivyo aliwaruhusu; roho wachafu walimtoka na kuingia ndani ya nguruwe, nao nguruwe walikimbria chini ya kilima mwinuko mpaka baharini, na angalau nguruwe elfu mbili walizama baharini.

¹⁴Na wale waliokuwa wakichunga nguruwe walikimbria nakwenda kutoa taarifa ya yaliyotendeka katika mji na mashambani, na watu wengi walitoka kwenda kuona kilichotokea.¹⁵Walikuja kwa Yesu na kumuona mtu aliyepagawa na pepo, aliyekuwa amepagawa na Jeshi la mapepo, amekaa hapo, amevishwa na katika akili yake sawa na wakaogopa.¹⁶Wale waliokuwa wameshudia kilichotendeka kwa mtu aliyekuwa amepagawa na mapepo waliwaambia kilichotokea kwa undani, na pia kuhusu nguruwe.¹⁷Nao walianza kumsihi Yesu aondoke katika mkoaa wao.

¹⁸Alipokuwa akiingia ndani ya mtumbwi, yule aliyekuwa amepagawa na mapepo alimsihi kwamba aende pamoja naye.

¹⁹Lakini Yesu hakumruhusu, lakini akamwambia, "Nenda nyumbani kwako na kwa watu wako na uwaambie alichokufanya Bwana, na huruma aliyoquyesha."²⁰Hivyo alienda na kuanza kutangaza mambo makuu ambayo Yesu amefanya kwake katika maeneo yote ya Dekapoli, na kila mtu alistaajabu.

²¹Na wakati Yesu alipovuka tena upande mwingine ndani ya mtumbwi, umati mkubwa ulikusanyika karibu naye, alipokuwa kando ya bahari.²²Mmoja wa viongozi wa sinagogi aliyeitwa Yairo alikuja, na alipomwona, alianguka miguuni pake.²³Akamsihi zaidi na zaidi, akisema, "Binti yangu mdogo anakaribia kufa. Ninakusihi, njoo na uweke mikono yako juu yake ili aweze kupata afya na kuishi."²⁴Hivyo alienda pamoja naye, na umati mkubwa watu ulimfuata nao walisonga karibu wakimzunguka.

²⁵Kulikuwa na mwanamke kati yao ambaye damu yake ilikuwa inamtoka kwa miaka kumi na miwili.²⁶Aliteseka vya kutosha chini ya matabibu wengi na alitumia kila kitu alichokuwa nacho, lakini badala kuendelea vizuri hali yake iliendelea kuwa mbaya.²⁷Aliposikia habari kuhusu Yesu, alikuja nyuma yake katikati ya umati na akagusa vazi lake.²⁸Kwa kuwa alisema, "Kama nitayagusa mavazi yake, nitapona."²⁹Alipomgusa, kutokwa damu kulikoma, na alijisikia katika mwili wake kwamba ameponywa kutoka mateso yake.

³⁰Na ghafla Yesu aligundua ndani yake mwenyewe kwamba nguvu zimemtoka. Akageuka katika ya umati ya watu na kuuliza, "Ni nani aliyeeligusa vazi langu?"

³¹Wanafunzi wake walimwambia, "Unaona umati huu umekusonga nawe wauliza, 'Ni nani aliyenigusa?'"³²Lakini Yesu alitazama pande zote kuona ambaye aliye mgusa.

³³Mwanamke huyo, akijua kilichomtendekea, aliogopa na kutetemeka. Alikuja na alianguka chini mbele yake na kumwambia ukweli wote.³⁴Yesu akamwambia, "Binti, imani yako imekufanya uwe mzima. Enenda kwa amani na uponywe kutoka kwenye mateso yako."

³⁵Yesu alipokuwa akizungumza, baadhi ya watu walikuja kutoka kwa kiongozi wa Sinagogi, wakisema, "Binti yako amekufa. Kwa nini kuendelea kumsumbuwa mwalimu?"

³⁶Lakini Yesu aliposikia ambacho walikisema, alimwambia kiongozi wa Sinagogi, "Usiogope. Amini tu."³⁷Hakumruhusu yeyote kuongozana naye, isipokuwa Petro, Yakobo, na Yohana, ndugu yake Yakobo.³⁸Walikuja nyumbani kwa kiongozi wa Sinagogi naye aliona vurugu; za kulia kwingi na kuomboleza kwa nguvu.³⁹Alipoingia

nyumbani, aliwaambia, "Kwa nini mnahuzunika na kwa nini mnalia? Mtoto hajafa bali amelala."⁴⁰ Walianza kumkejeli. Lakini aliwatoa wote njie na kumchukua baba ya mtoto na mama na wale waliokuwa naye, na akaingia mahali alipokuwa mtoto.⁴¹ Aliuchukua mkono wa mtoto na kumwambia, "Talitha koum!" ambayo ni kusema, "Binti mdogo, nakuambia, amka."⁴² Ghafla mtoto akaamka na kutembea (kwa kuwa alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili). Na ghafla walishikwa na mshangao mkubwa.⁴³ Aliwaamuru kwa ukali kwamba mtu yejote asijue kuhusu hili. Kisha akawaambia wampe binti chakula.

⁶ ¹Na akaondoka hapo na kwenda mjini kwao Nazareti, na wanafunzi wake wakamfuata.²Sabato ilipofika, alianza kufundisha katika Sinagogi. Watu wengi walimsikiliza na wakashangazwa. Wakasema, “Amepeata wapi mafundisho haya?” “Ni hekima ya namna gani hii aliyo ipata?” “Huyu Yesu anatendaje miujiza hii kwa mikono yake?”³“Je huyu si yule mtoto wa seremala, mwana wa Mariamu na ndugu yao amba ni Yakobo, Yose, Yuda na Simioni? Je dada zake si tunaishi nao hapa pamoja nasi?” Watu wa nazareti hawakufurahishwa na mafundisho ya Yesu.

⁴Yesu akawaambia, “Nabii hapati heshima, katika mji wake hata kwa ndugu zake wa nyumbani mwake.”

⁵Hakuweza kutenda miujiza, ila aliwawekea mikono wagonjwa wachache akawaponya.⁶Alishangazwa sana kwa sababu ya kutokuamini kwao. Kisha alivitembelea vijiji vya jirani akifundisha.

⁷Aliwaita wale wanafunzi kumi na wawili akaanza kuwatuma wawili wawili. Aliwapa mamlaka juu ya pepo wachafu,⁸na kuwaamuru wasichukue chochote wanapokwenda isipokuwa fimbo tu. Wasichukue chakula, wala mkoba, wala fedha kibindoni;⁹lakini wavae viatu, na siyo kanzu mbili.¹⁰Na akawaambia, “Nyumba yoyote mtakayoingia, kaeni hapo mpaka mtakapoondoka.¹¹Na mji wowote usipowapokea wala kuwasikiliza, ondokeni kwao, kung'uteni mavumbi ya miguu yenu, iwe ushuhuda kwao.”¹²Nao wakaenda wakiwaambia watu watubu na kuacha dhambi zao.¹³Wanafunzi walipo kwenda waliyafukuza mapepo wengi, na waliwapaka mafuta wagonjwa na wakaponywa.

¹⁴Mfalme Herode aliposikia kuhusu, habari za Yesu jinsi anavyo ponya na kufukuza mapepo, na kutambulika kwa watu. Baadhi ya watu walisema, “Itakuwa Yohana mbatizaji amefufuka na kwa sababu hiyo, hii nguvu ya miujiza inafanya kazi ndani yake.”¹⁵Baadhi watu wakasema, “Huyu ni Eliya,” Ambaye Mungu aliahidi kwamba atarudi, wengine wakasema, “Huyu ni nabii, kama mmoja wa wale manabii wa zamani.”

¹⁶Lakini Herode aliposikia haya akasema, “Yohana, niliye agiza askari wamkate kichwa amefufuka.”

¹⁷Maana Herode mwenyewe alituma askari Yohana akamatwe na alimfunga gerezani kwa sababu ya Herodia (mke wa kaka yake ambaye ni Filipo) kwa sababu Herode alikuwa amemuoa.¹⁸Kwa maana Yohana alimwambia Herode, “Si halali kumuuo mke wa kaka yako.”¹⁹Lakini Herodia alianza kumchukia na alikuwa akitaka kumuua Yohana, lakini hakuweza, Hivyo alitafuta njia ya kumuua²⁰maana Herode alimwogopa Yohana; alijua kwamba ni mwenye haki mtu mtakatifu, na alimwacha salama. Na alipoendelea kumsikiliza Yohana alihuzuniwa sana, lakini alifurahia mazungumzo yake kuyasikiliza.

²¹Hata ulipofika wakati mwafaka ikawa imekaribia siku ya kuzaliwa Herode akawaandalia maofisa wake sherehe, na makamanda, na viongozi wa Galilaya.²²Ndipo binti yake Herodia akaingia na kuchenza mbele yao, akamfurahisha mfalme Herode na wageni walioketi wakati wa chakula cha jioni. Ndipo mfalme akamwambia binti, “Niombe chochote unachotaka nami nitakupa.”²³Akamwekeea kiapo na kusema, chochote utakachoniomba, nitakupa, hata nusu ya ufalme wangu ninao miliki.”

²⁴Binti akatoka nje ya chumba cha sherehe akamuuliza mama yake, “Niombe nini?” Mama Akasema omba, “Kichwa cha Yohana Mbatizaji.”

²⁵Kwa haraka sana akaingia kwa mfalme akaanza kusema, “Nataka unipatie juu ya sahani, kichwa cha Yohana Mbatizaji.”²⁶Mfalme alisikitishwa sana na ombi la binti, lakini kwa sababu ya kiapo chake na kwa ajili ya wageni, hakuweza kumkatalia ombi lake.²⁷Hivyo, mfalme akatuma askari katika walini wake na kuwaagiza kwenda kumpletea binti kichwa cha Yohana. Mlinzi alikwenda kumkata kichwa Yohana akiwa kifungoni.²⁸Akakileta kichwa chake kwenye sahani na kumpatia binti, na binti akampa mama yake.²⁹Na wanafunzi wa Yohana waliposikia hayo, walikwenda kuuchukua mwili wake wakaenda kuuzika kaburini.

³⁰Na mitume, waliporudi kutoka kuhubiri walikusanyika pamoja mbele ya Yesu, wakamweleza yote waliyofanya na waliyoyafundisha.³¹Naye akawaambia, “Njooni ninyi wanafunzi wangu mahali pa faragha na tupumzike kwa muda.” Watu wengi walikuwa wanakuja kwa mitume na kuondoka, hata hawakupata muda wa kula chakula.

³²Hivyo wakapanda mashua wakaenda mahali pa faragha pasipokuwa na watu.³³Lakini watu waliwaona Yesu na wanafunzi wake wakiondoka na wengi wakawatambua, kwa pamoja walikimbia kwa kupitia njia ya miguu kutoka miji yote, nao wakafika pwani kabla yao.³⁴Yesu na wanafunzi wake Walipofika pwani, aliona umati

mkubwa na akawahurumia, kwa sababu walikuwa kama kondoo wasiokuwa na mchungaji. Na akaanza kuwafundisha mambo mengi.

³⁵Muda uliendelea sana ilikuwa ni jioni, wanafunzi wakamjia wakamwambia, “Hapa ni mahali pa faragha hakuna makazi ya watu, na muda umeendelea sana.³⁶Uwaage watu waende miji ya jirani na vijiji ili wakajinunulie chakula.”

³⁷Lakini akawajibu akisema, “Wapeni ninyi chakula.” Wakamwambia, “Tunaweza kwenda na kununua mikate yenye thamani ya dinari mia mbili na kuwapa wale?”

³⁸Akawauliza,” Mna mikate mingapi? Nendeni mkaangalie.” Walipotazama wakamwambia, “Mikate mitano na samaki wawili.”³⁹Akawaamuru watu waketi katika makundi makundi, juu ya majani mabichi.⁴⁰Wakawaketisha katika makundi; makundi ya mamia kwa hamsini.⁴¹Kisha akachukua mikate mitano na samaki wawili, na kutazama mbinguni, akamshukuru, Mungu, kisha akawapa wanafunzi waweke, ili wawape makutano. Wakaiweka mbele ya umati. Na kisha aligawa samaki wawili na kuwapa watu wote.⁴²Watu wote walikula hadi wakatosheka.⁴³Walikusanya vipande nya mikate iliyobaki, Vikajaa vikapu kumi na viwili, na pia vipande nya samaki.⁴⁴Na walikuwa wanaume elfu tano waliokula mikate. Na samaki. Lakini wanawake na watoto hawakuhesabiwa.

⁴⁵Kisha akawaambia wanafunzi wake, wapande kwenye mashua waende sehemu nyingine, hadi Bethsaida, wakati Yeye akiwaaga makutano.⁴⁶Watu walipokwisha kuondoka, Yesu akaenda mlimani kuomba.⁴⁷Ilipofika jioni, na mashua yao ilikuwa katikati ya bahari, naye Yesu alikuwa peke yake pwani.⁴⁸Na aliwaona wakitaabika kupiga makasia kwa sababu upepo uliwazua. Ilipokaribia asubuhi akawaendea, akitembea juu ya maji, na alitaka kuwapita.⁴⁹Lakini walipomwona Yesu anatembea juu ya maji, wakaingwa na wasiwasi wakidhani ni mzimu wakapiga kelele.⁵⁰Kwa sababu walimwona wakajawa na hofu. Mara Yesu akasema nao akawaambia, “Muwe na ujasiri! Ni mimi! Msiwe na hofu.”⁵¹Akaingia ndani ya mashua, na upepo ukaacha kuvuma, nao wakamshangaa sana.⁵²Hivyo hawakuwa wameelewa maana ya ile mikate. Maana akili zao zilikuwa zimeshindwa kuelewa.

⁵³Nao walipovuka ng'ambo, walifika nchi ya Genesareti mashua ikatia nanga.⁵⁴Walipotoka nje ya mashua, watu wakamtambua, Yesu na wanafunzi wake.⁵⁵Wakakimbia kutangaza katika mkoaa mzima na wakaanza kuwaleta watu wagonjwa kwa machela, kila waliposikia amekuja.⁵⁶Popote alipoingia katika vijiji, au mjini, au katika nchi, watu waliwaweka wagonjwa mahali pa soko, na watu wakamwomba awaruhusu wagonjwa kugusa pindo la vazi lake. Na wote waliomgusa waliponywa.

⁷ ¹Mafarisayo na baadhi ya waandishi ambao walikuwa wametokea Yerusalem walikusanyika. Wakimzunguka

Yesu.²Na mafarisayo wandishi waliona kuwa baadhi ya wanafunzi wake walikula mkate kwa mikono najisi, hiyo haijaoshwa.³(Kwa sababu Mafarisayo na Wayahudi wote hawali mpaka wameosha mikono yao vizuri; wanashikilia utamaduni wa wazee.⁴Mafarisayo wanaporudi kutoka mahali pa soko, hawali mpaka wameoga kwanza. Na kuna sheria zingine ambazo wanazifuata kabisa, ikiwa ni pamoja na kuosha vikombe, masufuria, vyombo vya shaba, na hata viti vinavyotumika wakati wa chakula.)

⁵Mafarisayo na waandishi walimuuliza Yesu, “Kwa nini wanafunzi wako hawatii na kufuata utamaduni wa wazee wetu, wanakula chakula pasipo kunawa mikono?”

⁶Lakini yeye aliwaambia, “Isaya alitabiri vizuri kuhusu ninyi mafarisayo na wandishi wanafiki, aliandika, ‘Watuhawa wananiheshimu kwa midomo yao, lakini miyo yao iko mbali na mimi.

⁷ Wananifanya ibaada zisizo na maana, wakifundisha sheria za wanadamu kama mapokeo yao.’

⁸Mmeiacha sheria ya Mungu na kushikilia kwa tamaduni za wazee wenu.”⁹Yesu kawaambia, “Mmezikataa amri za Mungu kwa kwamba mtunze tamaduni zenu!¹⁰Kwa kuwa Musa alisema, ‘mheshimu baba yako na mama yako,’ na ‘Yeye aamtukanaye baba yake au mama yake hakika atakufa.’¹¹Lakini mnasema, ‘kama mtu akisema kitu cha kumwahidi baba yake au mama, cha “Msaada wowote ambao mngepokea kutoka kwangu ni hazina ya Hekalu,”’ (hiyo ni kusema kwamba, ‘nimeutoa kwa Mungu’)¹²hivyo haumruhusu mtoto kufanya jambo lolote kwa ajili ya baba au mama yake.¹³Mnazifanya amri za Mungu kuwa bure kwa kuleta tamaduni zenu. Mnafanya mengi ya jinsi hiyo yanayofanana.”

¹⁴Yesu aliwaita makutano tena na kuwaambia, “Mnisikilize mimi, ninyi nyote, na mpate kunielewa.¹⁵Hakuna chakula chochote kitokacho nje ya mtu ambacho chawenza kumchafua mtu kiingiapo ndani yake. Bali ni kile asemacho mtu ndicho kimchafuacho.¹⁶“Kama mtu yeyote ana masikio ya kusikia na asikie jambo hili, na aelewewe.”

¹⁷Yesu alipowaacha umati wa watu kuingia nyumba, wanafunzi wake wakamwuliza kuhusu mfano huo.¹⁸Yesu akasema, “Na ninyi pia bado hamjaelewa? Hamuoni kwamba chakula chochote kimuingiacho mtu hakiwezi kumchafua,¹⁹kwa sababu hakiwezi kwenda kwenye moyo wake, lakini kinaingia katika tumbo lake na kisha kinapita kwenda chooni.” Kwa maelezo haya Yesu alivifanya vyakula vyote kuwa safi.²⁰Yesu alisema, “kile ambacho kinamtoka mtu ndani ndicho kimchafuacho.²¹Kwa kuwa hutoka ndani ya mtu, ndani ya moyo, hutoka mawazo maovu, usherati, wizi, mauaji,²²uzinzi, tamaa mbaya, uovu, udanganyifu, ujisadi, wivu, kashfa, majivuno, ujinga.²³Maovu haya yote yanatoka ndani, na ndiyo yale Yamchafuayo mtu.”

²⁴Yesu aliamka kutoka pale alipokuwa ameketi na kuondoka kwenda katika mkoaa wa Tiro na Sidoni. Aliingia ndani na hakutaka mtu yeyote ajue kuwa alikuwa hapo, lakini haikuwezekana kumficha.²⁵Lakini għafla mwanamke alikuja kwa Yesu, ambaye mtoto wake mdogo alikuwa na roho mchafu, alisikia habari zake, akaja, na kupiga magoti miguuni pake Yesu.²⁶Mwanamke huyo alikuwa Myunani, wa kabilia la Kifoenike. Alimsihi yesu amfukuze pepo atoke kwa binti yake.²⁷Yesu akamwambia mwanamke, “Waache watoto walishwe kwanza, chakula, kwa kuwa sio sawa kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.”

²⁸Lakini yule mwanamke akamjibu na kusema, “Ndiyo Bwana, hata mbwa chini ya meza hula mabaki ya chakula cha watoto.”

²⁹Yesu akamwambia, “Kwa kuwa unaamini hivi, uko huru kwenda. Pepo amemtoka binti yako.”³⁰Mwanamke alirudi nyumbani kwake na akamkuta binti yake amelala kitandani, na pepo alikuwa amemtoka.

³¹Yesu alitoka tena nje ya mkoaa wa Tiro na kuptitja Sidoni kuelekeea Bahari ya Galilaya mpaka kanda ya Dekpoli.

³²Na wakamletea mtu aliyekuwa kiziwi na alikuwa hawezu kuzungumza vizuri, walimsihi Yesu aweke mikono juu yake.³³Yesu alimtoa mtu huyu nje ya kusanyiko kwa siri, na akaweka vidole vyake kwenye masikio yake, na baada ya kutema mate, aligusa ulimi wakewa yule mtu.³⁴Yesu alitazama juu mbinguni, akahema na kumwambia, “Efatha,” hiyo ni kusema “funguka!”³⁵Na muda ule ule masikio yakafunguka, na kilichokwu kimezuia ulimi kiliaribiwa na akawenza kuongea vizuri.

³⁶Na aliwaamuru wasimwambie mtu yeyote. Lakini kadri alivyowaamuru, ndivyo walivyotangaza habari hiso kwa wingi.³⁷Hakika walishangazwa, na kusema, “Amefanya kila kitu vizuri. Hata amewafanya viziwi kusikia na mabubu kuongea.”

⁸ ¹Katika siku hizo, kulikuwa tena na umati mkubwa, na hawakuwa na chakula. Yesu akawaita wanafunzi wake na akawaambia,²Ninahurumia umati huu, kwa sababu wameendelea kuwa nami kwa muda wa siku tatu na hawana chakula.³Nikiwaaga warudi majumbani mwao bila kula wanaweza wakazimia njiani kwa njaa. Na baadhi yao wametoka mbali sana.”

⁴Wanafunzi wake wakamjibu, “Tutaweza kupata wapi mikate ya kutosha katika sehemu kama hii isiyo na watu ili kuwashibisha watu hawa?”

⁵Akawaauliza, “mna mikate mingapi?” Wakasema, “Saba.”

⁶Akauamuru umati ucae chini. Akachukua mikate saba, akamshukuru Mungu, na kuivunja. Akawapa wanafunzi wake waiweke mbele yao, nao wakaiweka mbele ya umati.⁷Pia walikuwa na samaki wadogo wachache, na baada ya kushukuru, aliwaamuru wanafunzi wake wawagawie hivi pia.⁸Walikula na wakatosheka. Na walikusanya vipande vilivyo baki, vikapu vikubwa saba.⁹Kulikuwa na watu kama elfu nne. Kisha aliwaacha waende.¹⁰Mara akapanda mashua pamoja na wanafunzi wake, na wakaenda katika ukanda wa Dalmanutha.

¹¹Kisha Mafarisayo wakatoka na kuanza kubishana naye. Walitaka awape ishara kutoka mbinguni, ili kumjaribu.

¹²Akahuzunika moyoni mwake akasema, “Kwa nini kizazi hiki kinatafuta ishara? Nawaambia ninyi kweli, hakuna ishara itakayotolewa kwa kizazi hiki.”¹³Kisha akawaacha, akaingia ndani ya mashua tena, akaondoka kuelekeea upande mwingine.¹⁴Wakati huo wanafunzi walikuwa wamesahau kuchukua mikate ya kutosha. Walikuwa na mkate mmoja tu ndani ya mashua.¹⁵Yesu akawaonya akisema, “Muwe macho na mjilinde dhidi ya chachu ya Mafarisayo na chachu ya Herode.

¹⁶Wanafunzi walikuwa wakibishana wao kwa wao juu ya kutokuwa na mikate

¹⁷Yesu alipotambua hayo, akawaauliza, “Mbona mnabishana kuhusu kutokuwa na mikate? Bado hamuoni au hamuelewi? Mna mioyo migumu?¹⁸Mna macho, hamuoni? Mna masikio, hamsikii? Hamkumbuki?¹⁹Nilipoimega mikate mitano kwa watu elfu tano, mllichukua vikapu vingapi vilivyo jaa vipande vy a mikate?” Wakamjibu, “kumi na mbili.”

²⁰“Na nilipoimega mikate saba kati ya watu elfu nne, mllichukua vikapu vingapi vilivyo jaa vipande vy a mikate?” Wakasema, “Saba.”²¹Akawaambia, “Bado hamuelewi?”

²²Wakafika Bethsaida. Watu pale wakamleta kipofu mmoja kwa Yesu na kumsihi Yesu amguse.²³Yesu akamshika mkono yule kipofu, na kumwongoza nje ya kijiji. Alipomtemea mate machoni na kumwekea mikono, alimuuliza, “Unaona chochote?”

²⁴Alitazama juu na kusema, “Naona watu wanaonekana kama miti inatembea.”²⁵Kisha akaweka tena mikono juu ya macho yake, na mtu yule akafungua macho yake, uwezo wake wa kuona ukarejea, naye aliona vitu vyote waziwazi.

²⁶Yesu akamwachilia aende nyumbani kwake na akamwambia, “Usiingie kijijini.”

²⁷Yesu aliondoka na wanafunzi wake kwenda vijiji vy a Kaisaria ya Filipi. Wakiwa njiani aliwaauliza wanafunzi wake, “Watu wanasema mimi ni nani?”²⁸Wakamjibu wakasema, “Yohana mbatizaji. Wengine wanasema, ‘Eliya’ na wengine, ‘Mmoja wa Manabii.’

²⁹Akawaauliza, “Lakini ninyi mnasema mimi ni nani?” Petro akamwambia, “Wewe ni Kristo.”

³⁰Yesu akawaonya wasimwabie mtu yejote kumuhusu Yeye.

³¹Na akaanza kuwafundisha ya kuwa Mwana wa Adamu lazima ateseke kwa mambo mengi, na atakataliwa na wazee na makuhani wakuu, na waandishi, na atauawa, na baada ya siku tatu atafufuka.³²Aliongea ujumbe huo waziwazi. Kisha Petro akamchukua pembeni kando na akaanza kumkemea.³³Lakini Yesu aligeuka na kuwatazama wanafunzi wake na kisha akamkemea Petro na kusema, “Nenda nyuma yangu, Shetani! Huyawazi mambo ya Mungu, bali ya wanadamu.”

³⁴Kisha akauita umati na wanafunzi wake pamoja, na kuwaambia, “mtu ye yote akitaka kunifuata, ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake, na anifuate.³⁵Kwa kuwa ye yote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, na ye yote atakayepoteza maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya injili, atayaokoa.³⁶Inamfaidia nini mtu, kuupata ulimwengu wote, na kisha kuyapoteza maisha yake?³⁷Mtu anaweza kutoa nini badala ya maisha yake?³⁸Yeyote anayenionea haya mimi na maneno yangu katika kizazi hiki cha uzinzi na dhambi, Mwana wa Adamu atamwonea haya mtu huyo atakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.

⁹ ¹Akawaambia, “Amini nawaambia, wako baadhi yenu wasimamao hapa ambao hawataonja mauti kabla ya kuona ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu.”

²Na baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na Yohana pamoja naye juu ya mlima, peke yao. Kisha akageuka sura mbele yao.³Mavazi yake yakang’aa sana, meupe kuliko ambavyo mtu yelete duniani angeweza kuyang’arisha.⁴Kisha Eliya pamoja na Musa walitokea mbele yao, na walikuwa wakiongea na Yesu.⁵Petro alijibu akamwambia Yesu, “Mwalimu, ni vyema sisi kuwa hapa, na tujenge vibanda vitatu, kimoja kwa ajili yako, kimoja kwa ajili Musa na kingine kwa ajili ya Eliya.”⁶(Kwa maana hakujuua la kusema, maana waliogopa sana.)

⁷Wingu likaja na kuwafunika. Kisha sauti ikatoka katika lile wingu,” Huyu ni mwanangu mpwendwa. Msikieni yeye.”⁸Ghafla, walipotazama huku na huko, hawakumuona tena mtu yelete pamoja nao, isipokuwa Yesu tu.

⁹Walipokuwa wanateremka kutoka mlimani, akawaamuru wasimwambie mtu yelete yale yote waliyoyaona, mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka kutoka kwa wafu.¹⁰Kwa hiyo wakaweka jambo hilo ndani ya miyo yao wenyewe, lakini walijadiliana wao kwa wao ni nini maana yake “kufufuka kutoka kwa wafu”

¹¹Walimwuliza Yesu, “Kwa nini waandishi husema lazima Eliya aje kwanza?”

¹²Akawaambia, “Eliya anakuja kwanza kurejesha mambo yote, Kwa nini basi imeandikwa kwamba imempasa Mwana wa Adamu kupata mateso mengi kudharauliwa?¹³Lakini nawaambia ya kwamba Eliya amekwisha kuja, na wakamfanya walivyotaka, kama ilivyoandikwa juu yake.”

¹⁴Na walipofika kwa wanafunzi, waliona kundi kubwa limewazunguka na waandishi walikuwa wanabishana nao.¹⁵Na mara walipomwona Yesu, kundi lote lilishangaa na kumkimbia kumsalimia.¹⁶Aliwauliza wanafunzi wake, “Mnabishana nao juu ya nini?”

¹⁷Mtu katika umati alimjibu, “Mwalimu, nilimleta mwanangu kwako; ana roho chafu inayomfanya asiweze kuongea,¹⁸Humkamata na kumwangusha chini, naye anatoa povu mdmoni na kusaga meno na kuwa mgumu. Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe huyo pepo, lakini hawakuweza.

¹⁹Akawajibu, “Kizazi kisichoamini, nitakaa nanyi hadi lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni kwangu.”²⁰Wakamleta yule mvulana kwake. Roho mchafu alipomwona Yesu, ghafla ilimtia katika kutetemeka. Mvulana alianguka chini na kutoa povu mdmoni.²¹Yesu alimwuliza baba yake, “Amekuwa katika hali hii kwa muda gani?” Baba alisema, “Tangu utoto.”²²Mara nyingine humwangusha katika moto au kwenye maji, na kujaribu kumwangamiza. Kama unaweza kufanya chochote tuhurumie na utusaidie.”

²³Yesu alimwambia, “Kama unaweza?” Kila kitu kinawezekana kwa yelete aaminiye.”

²⁴Ghafla baba wa mtoto alilia na kusema, “Naamini! Nisaidie kutokuamini kwangu.”

²⁵Wakati Yesu alipoona kundi linakimbilia kwao, alimkemea roho mchafu na kusema, “wewe roho bubu na kiziwi, nakuamuru toka kwake, usimwiingie tena.”

²⁶Akalia na kumhangisha mvulana kwa nguvu nakisha akamtoka. Mvulana alionekana kama amekufa, Ndipo wengi wakasema, “Amekufa,”²⁷Lakini Yesu alimchukua kwa mkono akamwinua, na mvulana akasimama.

²⁸Wakati Yesu alipoingia ndani ya nyumba, wanafunzi wake walimwuliza kwa faragha, “Kwa nini hatukuweza kuitoa?”

²⁹Akawaambia, “Aina hii haitoki isipokuwa kwa maombi.”

³⁰Wakatoka pale na kupitia Galilaya. Hakutaka mtu yelete ajue walipo,³¹kwa kuwa alikuwa anafundisha wanafunzi wake. Akawaambia, “Mwana wa Adamu atapeanwa mikononi mwa watu, na watamuua.

Atakapokufa, baada ya siku tatu atafufuka tena.”³²Lakini hawakuelewa maelezo haya, na waliogopa kumuuliza.

³³Ndipo walifika Kapernaumu. Baada ya kuingia ndani ya nyumba akawaauliza, “Mlikuwa mnajadili nini njiani?”

³⁴Lakini walikuwa kimya. Kwani walikuwa wanabishana njiani kwamba nani alikuwa mkubwa zaidi.³⁵Alipoketi chini akawaita kumi na wawili pamoja, na akawambia, “Kama yelete anataka kuwa wa kwanza, ni lazima awe wa mwisho na mtumishi wa wote.”³⁶Akamchukua mtoto mdogo akamweka katikati yao. Akamchukua katika

mikono yake na akawambia,³⁷“Yeyote ampokeaye mtoto kama huyu kwa jina langu, pia amenipokea mimi, na ikiwa mtu amenipokea, hanipokei mimi tu, lakini pia aliyenituma.”

³⁸Yohana akamwambia, “Mwalimu, tulimwona mtu anatoa pepo kwa jina lako na tukamzuia, kwa sababu hatufuati.”

³⁹Lakini Yesu akasema, “Msimzuie, kwa kuwa hakuna atakayefanya kazi kubwa kwa jina langu na ndipo kisha baadaye aseme neno haya lolote juu yangu.⁴⁰Yeyote asiyekuwa kinyume nasi yuko upande wetu.⁴¹Yeyote atakayekupa kikombe cha maji ya kunywa kwa jina langu wewe ni wa Kristo, Amin nawaambia, hatapoteza thawabu yake.

⁴²Yeyote anayewakosesha mmojawapo wa wadogo hawa waniamnio mimi kujikwaa, ingekuwa vyema kwake kufungiwa jiwe la kusagia shingoni na kutupwa baharini.⁴³Kama mkono wako ukikukosesha ukate. Ni heri kuingia katika uzima bila mkono kuliko kuingia kuzimu ukiwa na mikono yote, katika moto “usiozimika.”⁴⁴“Mahali ambapo funza hawafi na moto usiozimika.”⁴⁵Kama mguu wako ukikukosesha, ukate. Ni vyema kwako kuingia uzimani ukiwa kilema, kuliko kutupwa kuzimu na miguu miwili.⁴⁶[“Mahali ambapo funza hawafi na moto usioweza kuzimika.”]⁴⁷Kama jicho lako likikukosesha ling’oe. Ni vyema kwako kuingia katika Ufalme wa Mungu ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili na kutupwa kuzimu.⁴⁸Mahali ambapo funza wao hawafi, na moto usiozimika.

⁴⁹Kwa maana kila mtu atatiwa chumvi kwa moto.⁵⁰Chumvi ni nzuri, lakini kama chumvi ikipoteza ladha yake, unawezaje kuifanya iwe chumvi tena? Muwe na chumvi ninyi kwa ninyi na muwe na Amani kila mmoja na mwingine.”

¹haumo katika nakala za kale.

10 ¹Yesu akaondoka eneo hilo na akaenda katika mkoa wa Yudea na eneo ng'ambo ya Mto Yorodani, na makutano walimfuata tena. Aliwafundisha tena, kama ilivyokuwa kawaida yake kufanya.²Na Mafarisayo walikuja kumjaribu na wakamuuliza, "Ni halali kwa bwana kumpa talaka mkewe?"

³Yesu akawajibu, "Musa aliwaamuru nini?"

⁴Wakasema, "Musa aliruhusu kuandika cheti cha talaka na kisha kumwacha mkewe."

⁵"Ni kwa sababu ya mioyo yenu migumu ndiyo maana aliwaandikia sheria hii," Yesu aliwaambia.⁶"Lakini kutoka mwanzo wa uumbaji, 'Mungu aliwaumba mwanamume na mwanamke.'⁷Kwa sababu hii mwanamume atamwacha baba yake na mama yake na ataungana na mke wake,⁸na hao wawili watakuwa mwili mmoja; Kwa kuwa si wawili tena, bali mwili mmoja.⁹Kwa hiyo alichokiunganisha Mungu, mwanadamu asikitenganishe."

¹⁰Walipokuwa ndani ya nyumba, wanafunzi wake wakamkuliza tena kuhusu hili.¹¹Akawaambia, "Yeyote anayemtaliki mke wake na kuoa mke mwingine, anafanya uzinzi dhidi yake.¹²Mwanamke naye akimwacha mme wake na kuolewa na mwanamme mwingine, anafanya uzinzi."

¹³Kisha walimletea watoto wao wadogo ili awaguse, lakini wanafunzi wakawakemea.¹⁴Lakini Yesu alipotambua hilo, alikasirika na akawaambia, "Waruhusuni watoto wadogo waje kwangu, na msiwazue, kwa maana ufalme wa Mungu ni wa walio kama¹⁵Ukweli nawaambia, yeyote asiyepokea ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hakika hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu.¹⁶Kisha akawachukua watoto mikononi mwake na akawabariki akiwawekea mikono yake juu yao.

¹⁷Na alipoanza safari yake mtu mmoja alimkimbia na akapiga magoti mbele yake, akamkuliza, "Mwalimu Mwema, nifanye nini ili niweze kurithi uzima wa milele?"

¹⁸Na Yesu akasema, "Kwa nini unaniita mwema? Hakuna aliye mwema, isipokuwa Mungu peke yake.¹⁹Unazijua amri: 'Usiue, usizini, usiibe, usishuhudieusitoe ushhidi wa uongo, usidanganyeusilaghai, mheshimu baba na mama yako.'"

²⁰Mtu yule akasema, "Mwalimu, haya yote nimeyatii tangu nikiwa kijana."

²¹Yesu alimwangalia na kumpenda. Akawambia, "Unapungukiwa kitu kimoja. Unapaswa kuuza vyote ulivyo navyo na uwape masikini, na utakuwa na hazina mbinguni. Ndipo Kisha uje unifuate."²²Lakini alikata tamaa kwa sababu ya maelezo haya; aliondokakauli hii alione kana mwenye huzuni na akaenda zake akiwa mwenyena huzuni, kwa kuwa alikuwa na mali nyingi.²³Yesu akatazama pande zote na kuwaambia wanafunzi wake, "Ni vigumu jinsi gani ilivyo vigumu kwa tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu!²⁴Wanafunzi walishangazwa kwa maneno haya. Lakini Yesu akawaambia tena, "Watoto, ni vigumu jinsi gani kuingia katika ufalme wa Mungu!²⁵Ni rahisi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano, kuliko mtu tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu."

²⁶Walishangazwa sana na wakasemezana, "Hivyo nani ataokoka"

²⁷Yesu akawaangalia na kusema, "Kwa binadamu haiwezekani, lakini sio kwa Mungu. Kwa kuwa katika Mungu yote yanawezekana."

²⁸"Petro akaanza kuzungumza naye, "Angalia tumeacha vyote na tumekufuata."

²⁹Yesu akasema, "Ukweli nawaambia ninyi, hakuna aliyeacha nyumba, au kaka, au dada, au mama, au baba, au watoto, au ardhi, kwa ajili yangu, na kwa ajili ya Injili,³⁰ambaye hatapokea mara mia zaidi ya sasa hapa duniani katika zama hizi: nyumba, kaka, dada, mama, watoto, na ardhi, kwa pamoja na mateso, na ulimwengu ujao, uzima wa milele.³¹Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza."

³²Walipokuwa njiani, kwenda Yerusalem, Yesu alikuwa amewatangulia mbele yao. Wanafunzi walishangaa, na wale waliokuwa wanafuata nyuma waliogopa. Ndipo Yesu akawatoa akawachukua pemberi tena wale kumi na wawili na akaanza kuwaeleza ambacho kitamtokea kwake hivi karibuni:³³"Tazama, tunakwenda mpaka Yerusalem, na Mwana wa Adamu atafikishwa kwa makuhani wakuu na waandishi. Watamhukumu afe na

watamtoa kwa watu wa Mataifa.³⁴ Watamdhihaki, watamtemea mate, watampiga fimbo watamchapa mijeledi, na watamwua. Lakini baada ya siku tatu atafufuka.”

³⁵Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, walikuja kwake na kusema, “Mwalimu, tunakuhitaji tunataka utufanyie chochote tukuombacho.”

³⁶Aliwaambia, “Mnataka niwatendee nini?”

³⁷Wakasema, “Turuhusu tukae nawe katika utukufu wako, mmoja katika mkono wako wa kuume na mwengine mkono wako wa kushoto.”

³⁸Lakini Yesu aliwajibu, “Hamjui mnachoomba. Mnawenza kukinywea kikombe ambacho nitakiyweanitakinywea au kustahimili ubatizo ambao nitabatizwa?”

³⁹Wakamwambia, “Tunaweza” Yesu akawaambia, “Kikombe nitakachokinywea, mtakinywea. Na ubatizo ambao kwao nimebatizwa, mtaustahimili.⁴⁰ Lakini atakayekaa mkono wangu wa kuume au mkono wangu wa kushoto sio mimi wa kutoa, lakini ni kwa wale ambao kwao imekwisha andaliwa.”

⁴¹Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, wakaanza kuwakasirikia sana Yakobo na Yohana.⁴² Yesu akawaita kwake na kusema, “Mnajua kuwa wale wanaodhaniwa hao wanaochukuliwa kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala na maofisa wao mashuhuri hutekeleza mamlaka juu yao.”⁴³ Lakini haipaswi kuwa hivi kati yenu. Yeyote atakaye kuwa mkubwa kati yenu lazima awatumikie,⁴⁴ na yeyote atakaye kuwa wa kwanza kati yenu ni lazima awe mtumwa wa wote.⁴⁵ Kwa kuwa Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa bali kutumika, na kuyatoa maisha yakekutoa uhai wake kuwa fidia kwaya wengi.”

⁴⁶Wakaja Yeriko. Alipokuwa akiondoka Yeriko na wanafunzi wake na kundi kubwa, mwana wa Timayo, Batimayo, kipofu mwombaji, alikaa kando ya barabara.⁴⁷ Aliposikia kuwa ni Yesu Mnazareti, alianzaakaanza kupiga kelele na kusema, “Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!”⁴⁸ Wengi walimkemea yule kipofu, wakimwambia anyamaze. Lakini alilia kwa sauti zaidi, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”

⁴⁹Yesu alisimama na kuamuru aitwe. Walimwita yule kipofu, wakisema, “Kuwa shujaa! Inuka! Yesu anakuita.”⁵⁰ Akalitupa pembedi koti lake, akaruka juu, na kuja kwa Yesu.

⁵¹Yesu akamjibu na kusema, “Unataka nikufanyie nini?” Yule mwanaume kipofu akamjibu, “Mwalimu, ninataka kuona.”

⁵²Yesu akamwambia, “Nenda. Imani yako imekuponya.” Hapo hapo macho yake yakaona mara akaweza kuona tena; na akamfuata Yesu barabarani.

11 ¹Sasa walipokuwa wakifika Yerusalem, walikuwa karibu na Bethfage na Bethania, kwenye Mlima wa Mizeituni, Yesu akawatuma wawili mionganoni mwa wanafunzi wake²na akawaambia, “Nendeni katika kijiji kilichoko mkabala wenu. Mara mtakapoingia humo, mtamkuta mwanapunda ambaye hajapandwa. Mfungueni na mmlete kwangu.³Na kama yejote akiwaambia, ‘Kwa nini mnafanya hivi?’ mnapaswa kusema, ‘Bwana anamhitaji na mara atamrudisha hapa.’”

⁴Wakaenda, wakamkuta mwana-punda amefungwa nje mlangoni nje ya njia kuu nao wakamfungua.⁵Na baadhi ya watu waliokuwa wamesimama pale wakawaambia, “Mnafanya nini, kumfungua mwana-punda huyo?”⁶Wakawaambia kama Yesu alivyowaambia, na watu wakawaacha waende.

⁷Wakamleta mwana-punda kwa Yesu na wakatandika nguo zao, naye akaketi.⁸Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani, na wengine wakatandaza matawi waliyoyakata mashambani.⁹Wale waliotangulia mbele yake na wale waliomfuata walipiga kelele, “Hosana! Amebarikiwa anayekuja kwa jina la Bwana.¹⁰Umebarikiwa ufalme ujao wa baba yetu Daudi! Hosana juu mbinguni”

¹¹Kisha Yesu kaingia Yerusalem, akaingia hekaluni akatazama kila kitu. Sasa, wakati ulikuwa umeenda, alitoka kwenda Bethania pamoja nao kumi na wawili.

¹²Kesho yake walipokuwa wakitoka Bethania, aliona njaa.¹³Na akaona kwa mbali mtini wenye majani, akaenda ili aone kama angweza kupata matunda juu yake, alipofika akakuta majani tu, kwa kuwa haikuwa majira ya tini.

¹⁴Akauambia, “Hakuna yejote atakayekula tunda kutoka kwako tena.” Na wanafunzi wake wakasikia.

¹⁵Wakafika Yerusalem, naye akaingia hekaluni na kuanza kuwatoa nje wauzaji na wanunuzi ndani ya hekalu. Akazipindua meza za wabadilishi wa fedha na viti vyta wale waliokuwa wakiiza njiwa.¹⁶Hakumruhusi yejote kubeba chochote hekaluni kilichoweza kuuzwa.¹⁷Akawafundisha na kusema, “Je haikuandikwa, ‘nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote?’ Lakini mmeifanya pango la wanyang’anyi.”¹⁸Makuhani wakuu na waandishi walisikia alivyokuwa amesema, nao walitafuta njia ya kumwangamiza. Hata hivyo walimwogopa kwa sababu umati ulishangazwa na mafundisho yake.¹⁹Na jioni ilipofika, waliondoka mjini.

²⁰Walipokuwa wakitembea asubuhi, waliuona mti wa mtini umekauka mpaka kwenye mizizi yake.²¹Petro akakumbuka na kusema, “Rabi! Tazama, mti wa mtini ulioulaani umekauka.”

²²Yesu akawajibu, “Muwe na imani katika Mungu.²³Amini nawaambia kwamba kila auambiaye mlima huu, ‘Ondoka, na ukajitupe mwenyewe baharini, ‘na kama hana mashaka moyoni mwake lakini anaamini kwamba alichokisema kitatokea, hivyo ndivyo Mungu atakavyofanya.²⁴Kwa hiyo ninawaambia: yoyote myaombayo, aminini kwamba mmeyapokea, nayo yatakuwa yenu.²⁵Msimamapo na kuomba, mnapaswa kusamehe chochote mllichonacho dhidi ya yejote, ili kwamba Baba yenu aliye mbinguni awasamehe pia ninyi makosa yenu.²⁶[“Lakini msiposamehe, wala Baba yenu aliye mbinguni hatasamehe dhambi zenu.”]

²⁷Wakarudi Yerusalem tena. Na Yesu alipokuwa akitembea hekaluni, makuhani wakuu, waandishi na wazee walikuwa kwake.²⁸Na wakamwambia, “Kwa mamlaka gani unafanya mambo haya?” Na ni nani aliyekupa mamlaka kuyafanya haya?”

²⁹Yesu akawaambia, “Nitawauliza swali moja. Niambieni na mimi nitawaambia kwa mamlaka gani ninayafanya mambo haya.³⁰Je, ubatizo wa Yohana ilitoka mbinguni au ilitoka kwa wanadamu? Nijibuni.”

³¹Wakajadiliana mionganoni mwao na kushindana na kusema, “Kama tukisema, ‘Kutoka mbinguni,’ atasema, ‘Kwa nini basi hamkumwamini?’³²Lakini kama tukisema, ‘Kutoka kwa wanadamu,...’ Waliwaogopa watu, kwa kuwa wote walishawishika kwamba Yohana alikuwa Nabii.³³Ndipo walimjibu Yesu na kusema, “Hatuui.” Ndipo Yesu akawaambia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani nayafanya mambo haya.

¹²Kisha Yesu alianza kuwafundisha kwa mafumbo. Akasema, “Mtu alipanda shamba la mizabibu, akalizingushia uzio, na akachimba shimo la shinikizo la divai. Akajenga mnara na kisha akalipangisha shamba la mizabibu kwa wakulima wa mizabibu. Kisha alisafiri safari ya mbali.²Wakati ulipofika, alimtuma mtumishi kwa wakulima wa mizabibu kupokea kutoka kwao baadhi ya matunda ya shamba la mizabibu.³Lakini walimkamata, wakampiga, na wakamfukuza bila chocchote.⁴Tena akatuma kwao mtumishi mwine, na wakamjeruhi kichwani na kumtendea aibu.⁵Bado akamtuma mwine, na huyu wakamwua. Waliwatendea wengine wengi mambo kama hayo hayo, wakiwapiga wengine na kuwaua wengine.⁶Alikuwa bado na mtu mmoja zaidi wa kutuma, mwana mpandwa. Naye akawa wa mwisho aliyetumwa kwao. Akisema, “Watamheshimu mwanangu.”⁷Lakini wale wakulima wa mizabibu wakaambiana “Huyu ndiye mrithi. Njooni, tumuue yeye, na urithi utakuwa wetu.”⁸Walimvamia, wakamuua na kumtupa nje ya shamba la mizabibu.⁹Kwa hiyo, Je! Atafanya nini mmiliki wa shamba la mizabibu? Atakuja na kuwaangamiza wakulima wa mizabibu na atalikabidhi shamba la mizabibu kwa wengine.¹⁰Hamjapata kusoma andiko hili? “Jiwe ambalo wajenzi walilikataa, limekuwa jiwe la pembeni.¹¹Hili lilitoka kwa Bwana, na ni la ajabu machoni petu.”

¹²Baada ya haya, viongozi wa kiyahudi walifutu njia ya kumkamata Yesu, kwani walifahamu yakuwa alinena mfano huo juu yao. Lakini waliogopa umati wa watu. Hivyo walimwacha na wakaenda zao.

¹³Kisha wakawatuma baadhi ya mafarisayo na Maherodia kwake ili kumtega kwa maneno.¹⁴Walipofika, wakamwambia, “Mwalimu, tunajua wewe ni wa kweli na huyumbishwi na mtu yeoyote, kwa kuwa hunu upendeleo. Unafundisha njia ya Mungu katika ukweli. Je! Ni haki kulipa kodi kwa Kaisari au la? Je! Twaweza kulipa au la?

¹⁵Lakini Yesu alijua unafiki wao na kuwaambia, “Kwa nini mnajaribu? Nipeni dinari niweze kuitazama.”¹⁶Wakaleta moja kwa Yesu. Akawaambia, “Je! Ni sura na maandishi ya nani yaliyo hapa? Wakasema, “Ya Kaisari.”

¹⁷Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari vitu vya Kaisari na Mungu vitu vya Mungu.” Wakamstaajabia.

¹⁸Kisha Masadukayo, wasemao hakuna ufufuo, walimwendea. Wakamuuliza, wakisema,¹⁹“Mwalimu, Musa alituandikia kuwa, ‘Ikiwa ndugu ya mtu akifa na kumwacha mke nyuma yake, lakini hakuacha mtoto, mtu atamchukua mke wa ndugu yake, na kujipatia watoto kwa ajili ya ndugu yake.’²⁰Kulikuwa na ndugu saba, wa kwanza alitwaa mke na kisha akafa, hakuacha watoto.²¹Kisha wa pili alimchukua naye akafa, hakuacha watoto. Na wa tatu hali kadhalika. Hawakuacha watoto.²²Na wote saba hawakuacha watoto! Mwishowe na mwanamke pia akafa.²³Wakati wa ufufuo, watakafufuka tena, Je! Atakuwa mke wa nani? Kwa maana ndugu wote saba walikuwa wamemwoa.”

²⁴Yesu aliwaambia, “Je! Hii sio sababu yenu kukosea, kwa sababu hamjui maandiko wala nguvu za Mungu?”²⁵Maana watakafufuka kutoka kwa wafu, hawaoi wala hawaolewi, bali ni kama malaika mbinguni.

²⁶Lakini, kuhusu wafu amba wanafufuliwa, Je! Hamjasoma katika kitabu cha Musa, katika habari za kichaka, jinsi Mungu alivyosema naye na kumwambia, ‘Mimi ni Mungu wa Abrahamu, na Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo?’²⁷Yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai. Mmekosea kabisa.”

²⁸Mmoja wa waandishi akaja na kuyasikia mazungumzo yao; aliona kwamba Yesu aliwajibu vema. Alimwuliza, “Je! Ni amri ipi iliyo ya muhimu zaidi kuliko zote?”

²⁹Yesu alimjibu, “Iliyo ya muhimu ni hii, ‘Sikia, Israeli, Bwana Mungu wetu, Bwana ni mmoja.³⁰Lazima umezeka Bwana Mungu wako, kwa moyo wako wote, kwa nafsi yako yote, kwa akili yako yote, na kwa nguvu zako zote.’³¹Amri ya pili ni hii, ‘Lazima umezeka jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe.’ Hakuna amri nyingine kuu zaidi ya hizi.”

³²Mwandishi akasema, “Vema, Mwalimu! Umesema kweli kwamba Mungu ni mmoja, na kwamba hakuna mwine zaidi yake.³³Kumpenda yeye kwa moyo wote, na kwa ufahamu wote na kwa nguvu zote, na kumpenda jirani kama mtu anavyojipenda mwenyewe, ni zaidi ya sadaka zote za kuteketezwa na dhabihu.”

³⁴Wakati Yesu alipoona ametoa jibu la busara, akamwambia, “Wewe hauko mbali na ufalme wa Mungu.” Baada ya hapo hakuna hata mmoja aliye thubutu kumwuliza Yesu maswali yoyote.

³⁵Na Yesu alipokuwa akifundisha hekaluni, alisema, “Je! Imekuwaje waandishi husemaje kuwa Kristo ni mwana wa Daudi?”³⁶Daudi mwenyewe katika Roho Mtakatifu, alisema, ‘Bwana alisema kwa Bwana wangu, keti katika mkono wangu wa kuume, mpaka niwaweke adui zako chini ya miguu yako.’³⁷Daudi mwenyewe humwita ‘Bwana’ Je! Kristo anawenza kuwa mwana wa Daudi kwa jinsi gani?” Na kusanyiko kuu la watu walimsikiliza kwa furaha.

³⁸Katika mafundisho yake Yesu akasema, “Jihadharini na waandishi, wanaotamani kutembea na kanzu ndefu na kusalimiwa kwenye masoko³⁹na kuketi kwenye viti vyakuhuu katika. Masinagogi na mahali pa heshima shereheni.⁴⁰Pia wanakula nyumba za wajane na wanaomba maombi marefu ili watu wawaone. Hawa watu watapokea hukumu iliyo kuu.”

⁴¹Kisha Yesu akaketi chini karibu na sanduku la sadaka ndani ya eneo la hekalu; alikuwa akitazama watu waliokuwa wakitia pesa zao ndani ya sanduku. Watu wengi matajiri waliweka kiasi kikubwa cha pesa.⁴²Kisha mwanamke mjane maskini alikuja na kutia sarafu mbili za thamani ya senti moja.⁴³Akawaita wanafunzi wake na kuwaambia, “Amini nawaambia, mwanamke huyu mjane maskini ametia kiasi kikubwa zaidi ya wote ambao wameshatoa katika sanduku la sadaka.⁴⁴Kwani wote wametoa kutokana na wingi wa mapato yao. Lakini mwanamke mjane huyu, kutoka katika umaskini wake, katia pesa yote ambayo alipaswa kuitumia kwa maisha yake.” Na kuketi kwenye viti vyakuhuu katika masinagogi na mahali pa heshima shereheni.

13 ¹Yesu alipokuwa akitembea kutoka hekaluni, mmoja wa wanafunzi wake akamwuliza, “Mwalimu, tazama mawe haya na majengo yakushangaza!”, ²Yesu akamwambia, “Unaona majengo haya makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalo salia juu ya jingine ambalo halitaangushwa chini.”

³Na alipokuwa amekaa juu ya Mlima wa Mizeituni kinyume na hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea wakamwuliza kwa siri, ⁴“Tuambie, mambo haya yatatokea lini? Ni nini dalili ya mambo haya kutokea?”

⁵Yesu akaanza kuwaambia, “jihadharini mtu asiwapotoshe.” ⁶Wengi watakuja kwa jina langu wakisema, ‘Mimi ndiye,’ na watawapotosha wengi. ⁷Mtakaposikia habari za vita na fununu za vita, msiogope; mambo haya lazima yatatokea, lakini mwisho bado. ⁸Kwa maana taifa litainuka dhidi ya taifa jingine, na ufalme dhidi ya ufalme. Patakuwa na matetemeko ya ardhi sehemu mbalimbali, na njaa. Hayo ni mwanzo wa utungu.

⁹Jihadharini. Watawapeleka hadi mabarazani, na mtapigwa katika masinagogi. Mtasimamishwa mbele ya watawala na wafalme kwa ajili yangu, kama ushuhuda kwao. ¹⁰Lakini injili lazima kwanza ihubiriwe kwa mataifa yote. ¹¹Watakapo wakamata na kuwakabidhi, msiogope kuhusu kile mtakachosema. Kwa maana katika muda huo, mtapewa kile mtakachokisema; haitakuwa nyinyi mnaosema, bali Roho Mtakatifu. ¹²Ndugu atamsaliti ndugu auawe, baba atamsaliti mtoto wake. Watoto watainuka dhidi ya wazazi wao na kuwafanya wauwawe.

¹³Mtachukiwa na kila mtu kwa sababu ya jina langu. Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, mtu huyo ataokoka.

¹⁴Mtakapoliona chukizo la uharibifu limesimama mahali ambapo halipaswi kusimama (asomaye na afahamu), ndipo walioko ndani ya Yudea wakimbilie milimani, ¹⁵naye aliyeko juu ya paa asishuke ndani ya nyumba, wala kuchukua kitu ndani yake, ¹⁶na aliyeko shambani asirudi kuchukua vazi lake. ¹⁷Lakini ole wao wanawake wenye mimba na wanyonyeshao katika siku hizo! ¹⁸Ombeni kwamba isitokee wakati wa baridi. ¹⁹Kwa maana hizo zitakua siku za dhiki kuu, ambayo, hajatokea namna yake tangu Mungu alipoumba ulimwengu, hata sasa, wala haitakuwapo tena. ²⁰Kama Bwana asingalifupisha siku hizo, hakuna mtu ambaye angeokolewa. Lakini kwa ajili ya wateule, aliowichagua alifupisha siku hizo. ²¹Wakati huo kama mtu ye yeyote atawaambia, “Tazama, Kristo yuko hapa!” au ‘Tazama, yuko pale!’ msiamini. ²²Kwani makristo wa uongo na manabii wa uongo watatokea na watatoo ishara na maajabu, ili kwamba, wawadanganye, yamkini hata wateule. ²³Jihadharini. Nimekwisha wambia haya yote kabla ya wakati.

²⁴Lakini baada ya dhiki ya siku hizo, jua litatiwa giza, mwezi hautatoa mwanga wake,

²⁵nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu zilizoko mbinguni zitatikisika.

²⁶Ndipo watakapomwona Mwana wa Adamu akija mawinguni kwa nguvu kubwa na utukufu. ²⁷Ndipo atatumwa malaika zake na atawakusanya pamoja wateule wake kutoka pande kuu nne za dunia, kutoka mwisho wa dunia mpaka mwisho wa mbingu.

²⁸Jifunzeni kutoka kwa mtini. Mara tu tawi linapoanza kuwa laini na kuchipua majani yake, mnajua majira ya kiangazi yamekaribia. ²⁹Vivyo hivyo, mwonapo mambo hayo yakitendeka, tambueni ya kuwa ye ye yu karibu na malango. ³⁰Kweli, nawambieni, kizazi hiki hakitapita mpaka mambo haya yote yatukie. ³¹Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe. ³²Lakini kuhusu siku hiyo au saa, hakuna ajuaye, hata malaika mbinguni, wala Mwana, ila Baba. ³³Kuweni wangalifu, Kesheni, kwa sababu hamjui ni muda gani yatatokea. ³⁴Ni kama mtu anayesafiri, anaacha nyumba yake, na kuweka watumishi wake kuwa watawala wa nyumba, kila mmoja na kazi yake, Na kumwamuru mlinzi kukaa macho. ³⁵Kwa hiyo iweni macho! Kwani hamjui ni lini bwana wa nyumba atakaporudi nyumbani, yawezekana ni jioni, usiku wa manane, wakati jogoo atakapowika, au asubuhi. ³⁶Kama akija ghafla, asikute umelala. ³⁷Ninachowaambia nawaambia kila mtu: Kesheni!”

14 ¹Ilikuwa siku mbili tu kabla ya sikukuu ya Pasaka na ya Mikate isiyotiwa Chachu. Makuhani wakuu na waandishi walikuwa wakitafuta namna ya kumkamata Yesu kwa siri na kumuua.²Maana walikua wanasema, “Sio wakati wa sikukuu, watu wasije wakafanya ghasia.”

³Wakati Yesu alipokuwa Bethania nyumbani kwa Simoni mkoma, na alipokuwa akiegemea mezani, mwanamke mmoja akaja kwake akiwa na chupa ya alabasta yenye manukato ya thamani kubwa, ambayo ni nardo safi. Akaivunja ile chupa na kumwaga ile nardo kichwani mwake.⁴Lakini kulikuwa na baadhi yao waliokasirika. Wakazungumza wao kwa wao na kusema, “Ni nini sababu ya upotetu wa manukato haya?⁵Manukato haya yangeweza kuuzwa kwa zaidi ya dinari mia tatu, na wakapewa maskini.” Kisha wakamkemea.

⁶Lakini Yesu akasema, “Mwachen. Kwa nini mnamsumbua? Amefanya jambo zuri kwangu.⁷Siku zote mnao maskini pamoja nanyi, na wakati wowote mnapotamani mnawenza kufanya mazuri kwao, lakini hamtakuwa nami wakati wote.⁸Amefanya kile anachowea: ameupaka mwili wangu mafuta kwa ajili ya maziko.⁹Kweli nawaambia, kila mahali injili inapohubiriwa katika ulimwengu wote, kile alichofanya mwanamke huyu kitazungumzwa kwa ukumbusho wake.

¹⁰Kisha Yudas Iskariote, mmoja wa wale kumi na wawili, alikwenda kwa makuhani wakuu ili kwamba apate kumkabidhi kwao.¹¹Wakati makuhani wakuu walisikia hivyo, walifurahi na wakaahidi kumpa fedha. Alianza kutafuta nafasi ya kumkabidhi kwao.

¹²Siku ya kwanza ya mkate usiotiwa chachu, wakati walipotoa mwanakondoo wa pasaka, wanafunzi wake walimwambia, “Unataka twende wapi tukaandae ili upate kula mlo wa Pasaka?”

¹³Akawatuma wawili wa wanafuzi wake na kuwaambia, “Nendeni mjini, na mwanamume amebeba mtungi wa maji atakutana nanyi. Mfuateni.¹⁴Nyumba atakayoingia, mfuateni na mumwambie mwenye nyumba hiyo, ‘Mwalimu asema, “Kiko wapi chumba cha wageni mahali nitakopokula Pasaka na wanafunzi wangu?”¹⁵Atawaonesha chumba kikubwa cha juu kilicho na samani ambacho kiko tayari. Fanyeni maandalizi kwa ajili yetu pale.”¹⁶Wanafunzi waliondoka wakaenda mjini. Walikuta kila kitu kama alivyokuwa amewaambia, na wakaandaa mlo wa Pasaka.¹⁷Wakati ilipokuwa jioni, alikuja na wale Kumi na wawili.

¹⁸Na walipokuwa wakikaribia meza na kula, Yesu alisema, “Kweli nawaambia, mmoja kati yenu anayekula pamoja nami atanisaliti.”

¹⁹Wote walisikitika, na mmoja baada ya mwagine walimwambia, “Hakika siyo mimi?”

²⁰Yesu alijibu na kuwaambia, “Ni mmoja wa Kumi na wawili kati yenu, mmoja ambaye sasa anachovya tonge katika bakuli pamoja nami.²¹Kwa kuwa Mwana wa Adamu atakwenda kama vile maandiko yasemavyo juu yake. Lakini ole wake mtu yule ambaye kuititia yeche Mwana wa Adamu atasalitiwa! Ingekuwa vizuri zaidi kwake kama mtu yule asingezaliwa.”

²²Na walipokuwa wakila, Yesu akachukua mkate, akaubariki, na kuumega. Aliwapa akisema, “Chukueni. Huu ni mwili wangu.”²³Akachukua kikombe, akashukuru, na akawapatia, na wote wakakinywea.²⁴Akawaambia, “Hii ni damu yangu ya agano, damu imwagikayo kwa ajili ya wengi.²⁵Kweli nawaambia, sitakunyuwa tena katika zao hili la mzabibu mpaka siku ile nitakopokunyuwa mpya katika ufalme wa Mungu.”²⁶Walipokwisha kuimba wimbo, walikwenda nje katika Mlima wa Mizeituni.

²⁷Yesu akawaambia, “Ninyi nyote mtajitenga mbali nami, kwa kuwa imeandikwa, ‘Nitampiga mchungaji na kondoo watatawanyika.’²⁸Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia mbele yenu Galilaya.”

²⁹Petro alimwambia, “Hata kama wote watakuacha, mimi sitakuacha.”

³⁰Yesu akamwambia, “Kweli nakuambia, leo-naam, usiku huu huu, kabla jogoo hajawika mara mbili, utakuwa umenikana mara tatu.”

³¹Lakini Petro akasema kwa msisitizo, “ikiwa ni lazima nife nawe, sitakukana.” Wote walitoa ahadi ile ile.

³²Wakafika mahali paitwapo Gethsemane, na Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kaeni hapa wakati nasali.”³³Akawachukua Petro, Yakobo, na Yohana pamoja naye, akaanza kuhuzunika na kutaabika sana.

³⁴Aliwaambia, “Nafsi yangu ina huzuni sana, hata kufa. Bakini hapa na mkeshe.”³⁵Yesu akaenda mbele kidogo, akaanguka chini, akaomba, kama ingewezezeka, kwamba saa hii ingemwepuka.³⁶Alisema, “Aba, Baba, Mambo yote yanawezekana kwako. Niondolee kikombe hiki. Lakini siyo mapenzi yangu, bali mapenzi yako.”³⁷Akarudi na kuwakuta wamelala, na akamwambia Petro, “Simoni, je umelala? Hukuweza kukesha hata saa moja?”³⁸Kesheni na muombe kwamba msije mkaingia katika majaribu. Hakika roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.”³⁹Akaenda tena na kuomba, na alitumia maneno yaleyale.⁴⁰Aliporudi tena, akawakuta wamelala, kwa kuwa macho yao yalikuwa mazito. Hawakuju nini cha kumwambia.⁴¹Akarudi mara ya tatu na kuwaambia, “Bado mmelala na kupumzika? Yatosha! Saa imefika. Tazama! Mwana wa Adamu anasalitiwa mikononi mwa wenye dhambi.”⁴²Amkeni, twendeni. Tazama, yule anayenisaliti yuko karibu.”

⁴³Alipokuwa bado anaongea, Yudas, mmoja wa wale kumi na wawili, akafika, na kundi kubwa pamoja naye wenye mapanga na marungu, kutoka kwamakuhani wakuu, waandishi na wazee.⁴⁴Wakati huo msaliti wake alikuwa amewapa ishara, akisema, Yule nitakayembusu, ndiye. Mkamateni na kumpeleka chini ya ulinzi.”⁴⁵Wakati Yuda alipofika, moja kwa moja alienda kwa Yesu na kusema, “Mwalimu!” Na akambusu.⁴⁶Kisha wakamchia chini ya ulinzi na kumkamata.⁴⁷Lakini mmoja kati yao aliyesimama karibu naye akachomoa upanga wake akampiga mtumishi wa kuhani mkuu na kumkata sikio.

⁴⁸Yesu akawaambia, “Mmekuja kunikamata kwa mapanga na marungu kama mnyang’anyi?”⁴⁹Wakati kila siku nilikuwa nanyi na nikifundisha hekaluni, hamkunikamata. Lakini hili limefanyika ili maandiko yatimie.

⁵⁰Na wale wote waliokuwa na Yesu walimwacha na kukimbia.⁵¹Kijana mmoja, aliyekuwa amevaa vazi la kitani pekee alilokuwa amejzungushia, alikua anamfuata Yesu. Wale watu walipomkamata,⁵²aliachachile nguo ya kitani na kukimbia uchi.

⁵³Walimwongoza Yesu kwa kuhani mkuu. Pale walikusanya pamoja naye wakuu wa makuhani wote, wazee, na waandishi.⁵⁴Sasa Petro akamfuata kwa mbali, kuelekea kwenye ua wa kuhani mkuu. Aliketi pamoja na maafisa, akiota moto ili kupata joto.⁵⁵Wakati huo makuhani wakuu wote na Baraza zima la wayahudi walikuwa wakitafuta ushahidi dhidi ya Yesu ili wapate kumwua. Lakini hawakuupata.⁵⁶Kwa kuwa watu wengi waliletu ushuhuda wa uongo dhidi yake, lakini hata ushahidi wao haukufanana.⁵⁷Baadhi walismama na kuleta ushahidi wa uongo dhidi yake; wakisema,⁵⁸“Tulimsikia akisema, ‘Nitaliharibu hekalu hili lililotengenezwa kwa mikono, na ndani ya siku tatu nitajenga lingine lisilotengenezwa kwa mikono.’”⁵⁹Lakini hata ushahidi wao haukufanana.

⁶⁰Kuhani mkuu akasimama katikati yao na akamwuliza Yesu, “Je, huna jibu? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi yako?”⁶¹Lakini alikaa kimya na hakujibu chochote. Mara tena Kuhani mkuu akamhoji na kusema, “Je wewe ni Kristo, mwana wa Mungu aliye, barikiwa?”

⁶²Yesu alisema, “Mimi ndiye. Na utamwona Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kulia wa nguvu na akija na mawingu ya mbinguni.”

⁶³Kuhani mkuu akararua mavazi yake na kusema, “Je, bado tunahitaji mashahidi?”⁶⁴Mmesikia kufuru. Uamuzi wenu ni upi?” Na wote walimhukumu kama mmoja aliystahili kifo.

⁶⁵Baadhi wakaanza kumtemea mate na kumfunika uso na kumpiga kwa ngumi zao na kumwambia, “Tabiri!” Maafisa walimchukua na kumpiga.

⁶⁶Huku Petro alipokuwa yuko chini uani, mtumishi mmoja wa watumishi wa kike wa kuhani mkuu akaja kwake.

⁶⁷Alimwona Petro alipokuwa amesimama akiota moto, na akamtazama kwa karibu na kusema, “Nawe pia ulikuwa na Mnazareti, Yesu.”

⁶⁸Lakini alikanusha, akisema, “Sijui wala sielewi unachoongea!” Kisha akatoka mpaka langonii Na jogoo akawika.

⁶⁹Lakini mtumishi wa kike, alimwona na alianza kuwaambia tena wale amba walikuwa wamesimama pale, “Mtu huyu ni mmoja wao!”

⁷⁰Lakini alikana tena. Baadaye kidogo wale waliokuwa wamesimama pale walikuwa wakimwambia Petro, “Hakika wewe ni mmoja wao, kwa maana wewe pia ni Mgalilaya.”

⁷¹Lakini alianza kuijeweka mwenyewe chini ya laana na kuapa, “Simjui huyu mtu mnayemzungumzia.”

⁷²Mara jogoo aliwika mara ya pili. Kisha Petro akakumbuka maneno ambayo Yesu aliyokuwa amemwambia: “Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.” Na aliangua kilio.

15 ¹Asubuhi na mapema wakuu wa makuhani, na wazee na waandishi na baraza zima la wayahudi wakashauriana pamoja. Kisha wakamfunga Yesu na kumuongoza na wakampeleka kwa Pilato.²Pilato akamwuliza, “wewe ni Mfalme wa Wayahudi?” “Akamjibu, “Wewe umesema hivyo.”³Wakuu wa makuhani wakaeleza mashitaka mengi juu ya Yesu.⁴Pilato akamwuliza tena, “Hujibu chochote? Huoni jinsi wanavyokushtaki kwa mambo mengi?⁵Lakini Yesu hakumjibu Pilato, na hiyo ilimshangaza.

⁶Kwa kawaida wakati wa sikukuu Pilato humfungulia mfungwa mmoja, mfungwa waliywombwa.⁷Palikua na mtu aitwaye Baraba gerezani, amefungwa pamoja na waasi walioua wakati wa uasi.⁸Umati ukaja kwa Pilato, na kumwomba kuwfafanya kama alivyofanya hapo awali.⁹Pilato akawajibu na kusema, “Mnataka niwaachilie Mfalme wa Wayahudi?”¹⁰Kwa kuwa alijua ni kwa sababu ya vivu wakuu wa makuhani walimkamata Yesu na kumleta kwake.¹¹Lakini wakuu wa makuhani walichochea umati kupiga kelele kwa sauti kwamba Baraba aachiliwe badala yake.¹²Pilato akawajibu tena na kusema, “Nimfanye nini Mfalme wa Wayahudi?

¹³Wakapiga kelele tena, “Msulibishe!”

¹⁴Pilato akawaambia, “Amefanya jambo gani haya?” Lakini wakazidi kupiga kelele zaidi na zaidi “Msulibishe.”¹⁵Pilato akitaka kuwaridhisha umati, akawafungulia Baraba. Akampiga Yesu mijeledi kisha akamtoa ili asulibiwe.

¹⁶Askari walimwongoza hadi ndani ya ua (ulio makao makuu ya serikali) na wakakusanya kikosi kizima cha askari.¹⁷Wakamvika Yesu kanzu ya rangi ya zambarau, na wakasokota taji ya miiba wakamvika.¹⁸Wakaanza kumdhihaki na kusema, “Salam, Mfalme wa Wayahudi!”¹⁹Walikua wakimpiga kichwani kwa fimbo ya mwanzi na kumtemea mate. Wakapiga magoti mbele yake kwa kumheshimu.²⁰Hata wakiisha kumdhihaki, wakamvua ile kanzu ya rangi ya zambarau na kumvika mavazi yake, na wakamtoa nje kwenda kumsulubisha.

²¹Mtu fulani, Simoni Mkirene, aliyejkuwa anaingia mjini kutoka shambani (baba yake Aleksanda na Rufo) na wakamlazimisha kubeba mslaba wa Yesu.²²Askari wakampeleka Yesu mahali paitwapo Goligotha (maana ya tafsiri hii ni, Sehemu ya Fuvu la kichwa).²³Wakampa mvinyo iliyochanganywa na manemane, lakini hakunywa.²⁴Wakamsulibisha na wakagawana mavazi yake, wakayapigia kura kuamua kipande atakachopata kila askari.

²⁵Yapata saa tatu asubuhi walipomsulibisha.²⁶Wakaweka juu yake ubao ulioandikwa shitaka, “Mfalme wa Wayahudi.”²⁷Walimsulubisha pamoja na majambazi wawili, mmoja upande wake wa kulia na mwengine kushoto kwake.²⁸“Na maandiko yakatimia yaliyonena kwamba alihesabiwa pamoja na waasi.²⁹Nao waliokuwa wakipita walimtukana, wakitikisa vichwa vyao wakisema, “Aha! Wewe utakayevunja hekalu na kulijenga kwa siku tatu,³⁰jiokoe mwenyewe na ushuke chini toka msalabani!”

³¹Kwa namna ile ile wakuu wa makuhani walimdhihaki wakisemezana, pamoja na waandishi na kusema, “Aliwaokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe.³²Mwache Kristo, Mfalme wa Israel, shuka chini sasa toka msalabani, ili tuweze kuona na kuamini. “Na wale waliosulubiwa pamoja naye pia wakamtukana.

³³Ilipofika saa sita, giza likaja juu ya nchi yote hadi saa tisa.³⁴Wakati wa saa tisa, Yesu alipiga kelele kwa sauti kubwa, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” ikiwa na maana “Mungu wangu, Mungu wangu, kwa nini umeniacha?”

³⁵Baadhi ya hao waliosimama waliposikia wakasema, “Tazama, anamwita Eliya.”

³⁶Mtu mmoja akakimbia, aweka divai ya siki katika sponji na kuiweka juu ya mti wa mwanzi, akampa ili anywe. Mtu mmoja akasema, “Ngoja tuone kama Eliya atakuja kumshusha chini.”³⁷Kisha Yesu akalia kwa sauti kubwa na akafa.³⁸Pazia la hekalu likagawanyika vipande viwili toka juu mpaka chini.

³⁹Wakati jemadari mmoja aliyejkuwa amesimama akimwelekeea Yesu, alipoona amekufa kwa jinsi ile, akasema, “Kweli huyu mtu alikuwa Mwana wa Mungu.”⁴⁰Walikuwepo pia wanawake waliokuwa wakitazama kwa mbali. Miiongoni mwao alikuwepo Mariamu Magdalena, Mariamu (mama yake Yakobo mdogo wa Yose), na Salome.

⁴¹Wakati alipokuwa Galilaya walimfuata na kumtumikia. Na wanawake wengine wengi pia waliambatana naye hadi Yerusalem.

⁴²Kulipokuwa jioni, na kwa kuwa ilikuwa siku ya maandalio, siku kabla ya Sabato,⁴³Yusufu wa Arimathaya alikuwa pale. Alikuwa ni mjumbe wa Baraza anayeheshimiwa mtu anayeturajia Ufalme wa Mungu. Kwa ujasiri akaenda

kwa Pilato, na kuuomba mwili wa Yesu.⁴⁴ Pilato akashangazwa kwamba Yesu tayari amekufa; akamwita yule jemedari akamwuliza kama Yesu amekufa.⁴⁵ Alipopata uhakika kwa jemadari kwamba amekufa, alimruhusu Yusufu kuuchukua mwili.⁴⁶ Yusufu alikuwa amenunua sanda. Akamshusha toka msalabani, akamfunga kwa sanda, na kumweka ndani ya kaburi lililochimbwa katika mwamba. Kisha akalivingirisha jiwe mlangoni mwa kaburi.⁴⁷ Mariamu Magdalena na Mariamu mama yake Yose waliona sehemu alipozikwa Yesu.

16 ¹Wakati sabato ilipokwisha, Mariamu Magdalena na Mariamu mama yake Yakobo, na Salome, walinunua manukato mazuri, ili waweze kuja na kuupaka mafuta mwili wa Yesu.²Asubuhi na mapema siku ya kwanza ya juma, walienda kwenye kaburi wakati juu lilipochomoza.³Wakisemezana wao kwa wao, "Nani atavingirisha jiwe kwa ajili yetu ili tuingie kaburini?"⁴Wakati walipotazama, waliona ya kuwa jiwe limekwisha kuvingirishwa, nalo lilikuwa kubwa sana.

⁵Wakaingia kwenye kaburi na wakamwona kijana amevaa joho jeupe, ameketi upande wa kulia, na wakashangazwa.⁶Akawaambia, "Msiogope. Mnamtafuta Yesu, Mnazareti, aliyesulibiwa. Amefufuka! Hayupo hapa. Tazama mahali pale walipokuwa wamemweka.⁷Lakini nendeni, mkawaambie wanafunzi wake na Petro ya kuwa amewatangulia kuelekea Galilaya. Huko mtamwona, kama alivyokua amewaambia."⁸Wakaondoka na kukimbia kutoka kwenye kaburi; wakitetemeka na kushangaa. Hawakusema chochote kwa mtu ye yote sababu waliogopa sana.

⁹Mapema katika siku ya kwanza ya juma, baada ya kufufuka, alimtokea kwanza Mariamu Magdalena, ambaye kutoka kwake alimtoa mapepo saba.¹⁰Aliondoka na kuwaambia wale ambaa walikuwa pamoja naye, wakati walipokuwa wakiomboleza na kulia.¹¹Wakasikia kwamba yu hai na ameonekana naye, lakini hawakumwamini.

¹²Baada ya mambo haya, alionekana katika sura tofauti na wawili wao walipokuwa wakienda mashambani.

¹³Wakarudi na kuwaambia wanafunzi wengine waliobaki, lakini hawakuwaamini.¹⁴Yesu baadaye akajitokeza kwa wale kumi na mmoja walipokuwa wakila mezani, na akawakemea kwa kutokuamini kwao na ugumu wa miyo, kwa sababu hawakuwaamini wale waliomwona baada ya kufufuka kutoka kwa wafu.

¹⁵Akawaambia, "Enendeni ulimwenguni mwote, na kuhubiri injili kwa viumbe vyote.¹⁶Yeyote aaminiye na kubatizwa ataokolewa, na yule asiyeamini atahukumiwa.¹⁷Ishara hizi zitaambatana na wote waaminio. Kwa jina langu watatoa pepo. Watasema kwa lugha mpya.¹⁸Watashika nyoka kwa mikono yao, na hata wakinywa kitu chochote cha kuuwa hakitawadhuru. Wataweka mikono yao juu ya wagonjwa, nao watapata afya."

¹⁹Baada ya Bwana Yesu kusema nao, akachukuliwa juu mbinguni na ameketi mkono wa kuume wa Mungu.

²⁰Wanafunzi wakaondoka, wakahubiri kila mahali, naye Bwana akitenda kazi pamoja nao na kulithibitisha lile neno kwa ishara zilizoambatana nao.]

Luke

1 ¹Wengi wamejitahidi kuweka katika mpangilio simulizi kuhusu masuala ambayo yametimizwa kati yetu,²kama walivyonpatia sisi, ambaa tangu mwanzo ni mashahidi wa macho na watumishi wa ujumbe.³Hivyo nami pia, baada ya kuchuguza kwa uangalifu chanzo cha mambo haya yote tokea mwanzo - nimeona ni vema kwangu pia kukuandikia katika mpangilio wake - mheshimiwa sana Theofilo.⁴Ili kwamba uweze kujua ukweli wa mambo uliyofundishwa.

⁵Katika siku za Herode, mfalme wa Yudea, palikuwa na kuhani fulani aliyeitwa Zekaria, wa ukoo wa Abiya. Mke wake alitoka kwa binti za Haruni, na jina lake aliiwa Elizabeti.⁶Wote walikuwa wenyе haki mbele za Mungu; walitembea bila lawama katika amri zote na maagizo ya Bwana.⁷Lakini hawakuwa na mtoto, kwa sababu Elizabethi alikuwa tasa, na kwa wakati huu wote wawili walikuwa wazee sana.

⁸Sasa ilitokea kwamba Zakaria alikuwa katika uwepo wa Mungu, akiendelea na wajibu wa kikuhanu katika utaratibu wa zamu yake.⁹Kulingana na desturi ya kuchagua ni kuhani yupi atakayehudumu, alikuwa amechaguliwa kwa kura kuingia katika hekalu la Bwana na hivyo angefukiza uvumba.¹⁰Kundi lote la watu lilikuwa likiomba nje wakati wa kufukizwa kwa ufumbu.¹¹Sasa malaika wa Bwana alimtokea na kasimama upande wa kulia wa madhabahu ya kufukizia.¹²Zakaria alitishika alipomuona; hofu ikamwangukia.¹³Lakini malaika akamwambia, "Usiogope Zakaria, kwa sababu maombi yako yamesikika. Mke wako Elizabeth atakuzalia mwana. Jina lake utamwita Yohana.¹⁴Utakuwa na furaha na uchangamfu, na wengi watafurahia kuzaliwa kwake.

¹⁵Kwa kuwa atakuwa mkuu mbele ya macho ya Bwana. Hatakunywa divai au kinywaji kikali, na atakuwa amejazwa na Roho Mtakatifu tangu tumboni mwa mama yake.¹⁶Na watu wengi wa Israel watageuzwa kwa Bwana Mungu wao.¹⁷Atakwenda mbele za uso wa Bwana katika roho na nguvu ya Eliya. Atafanya hivi ili kurejesha miyo ya baba kwa watoto, ili kwamba wasiotii wataenenda katika hekima ya wenyе haki. Atafanya hivi kuweka tayari kwa Bwana watu ambaa wameandaliiwa kwa ajili yake."

¹⁸Zakaria akamwambia malaika, “Nitawezaje kujua hili? Kwa sababu mimi ni mzee na mke wangu miaka yake imekuwa mingi sana.”

¹⁹Malaika akajibu na kumwambia, “Mimi ni Gabrieli, ambaye husimama mbele za Mungu. Nilitumwa kukwambia, kukuletea habari hii njema.²⁰Na tazama, hutaongea, utakuwa kimya, hutaweza kuongea mpaka siku ile mambo haya yatakapotokea. Hii ni kwa sababu ulishindwa kuamini maneno yangu ambayo yatatimizwa kwa wakati mwafaka.”

²¹Sasa watu walikuwa wakimsubiri Zakaria. Walishangazwa kwa kutumia muda mwangi hekaluni.²²Lakini alipotoka nje, hakuweza kuongea nao. Wakatambua kwamba alikuwa amepata maono alipokuwa hekaluni. Aliendelea kuonesha ishara na alibaki kimya.

²³Ikatokea kwamba siku za huduma yake zilipokwisha aliondoka kurudi nyumbani kwake.

²⁴Baada ya Zakaria kurudi nyumbani kutoka kwenye huduma yake hekaluni, mke wake akawa mjamzito. Naye hakutoka nyumbani mwake kwa muda wa miezi mitano. Akasema,²⁵“Hili ndilo ambalo Bwana amefanya kwangu aliponitazama kwa upendeleo ili kuiondoa aibu yangu mbele za watu.”

²⁶Sasa, katika mwezi wa sita wa mimba ya Elizabeti, Mungu alimwambia malaika Gabrieli kwenda kwenye mji wa Galilaya uitwao Nazareti,²⁷kwa bikra aliyekuwa ameposwa na mwanaume ambaye jina lake Yusufu. Yeye alikuwa wa ukoo wa Daudi, na jina la bikra huyo lilikuwa Mariamu.²⁸Akaingia nyumbani kwake akasema, “Salaam, wewe uliyepokea neema kuu! Bwana amependezwa nawe.”²⁹Lakini maneno ya malaika yalimchanganya na hakuelewa kwa nini malaika alisema salaam hii ya ajabu kwake.³⁰Malaika akamwambia, “Usiogope, Mariamu, maana umepata neema kutoka kwa Mungu.³¹Na tazama, utabebe mimba katika tumbo lako na utazaa mwana. Nawe utamwita jina lake ‘Yesu.’³²Atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Aliye Juu Sana. Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake.³³Atatawala juu ya ukoo wa Yakobo milele na ufalme wake hautakuwa na mwisho.

³⁴Mariamu akamwambia malaika, “Hili litatokea kwa namna gani, maana sijawahi kulala na mwanaume ye yote?”³⁵Malaika akajibu na akamwambia, “Roho Mtakatifu atakujia juu yako, na nguvu ya Aliye Juu Sana itakuja juu yako. Kwa hiyo, mtakatifu atakayezaliwa ataitwa Mwana wa Mungu.³⁶Na tazama, ndugu yako Elizabeti anaujauzito wa mwana kwenye umri wake wa uzee. Huu ni mwezi wa sita kwake, ambaye alikuwa anaitwa mgumba.³⁷Maana hakuna lisilowezekana kwa Mungu.”

³⁸Mariamu akasema, “Tazama, mimi ni mtumishi wa kike wa Bwana. Acha iwe hivyo kwangu sawa sawa na ujumbe wako.” Kisha malaika akamwacha.

³⁹Ndipo katika siku hizo Mariamu aliondoka na kwa haraka alikwenda katika nchi ya vilima, kwenye mji katika nchi ya Yudea.⁴⁰Alikwenda nyumbani kwa Zakaria na akamsalimia Elizabeti.⁴¹Ikawa, Elizabeti aliposikia kule kuamkia kwake Mariamu, kitoto kichanga kikaruka ndani ya tumbo lake. Elizabeti akajazwa na Roho Mtakatifu.

⁴²Akapaza sauti yake na kusema kwa sauti kuu, “Umebarikiwa wewe zaidi mionganoni mwa wanawake, na mtoto aliyemo tumboni mwako amebarikiwa.⁴³Na imekuwaje kwangu kwamba, mama wa Bwana wangu anijilie mimi?

⁴⁴Maana, iliposikika sauti ya kuamkia kwako ilipoingia masikioni mwangu, kitoto kichanga kikaruka kwa furaha.

⁴⁵Na amebarikiwe mwanamke yule ambaye aliamini ya kwamba ungetokea ukamilifu wa mambo yale aliyoambiwa kutoka kwa Bwana.”

⁴⁶Mariamu akasema, “Nafsi yangu inamsifu Bwana,

⁴⁷na roho yangu imefurahi katika Mungu Mwokozi wangu.

⁴⁸Kwa maana ameiangalia hali ya chini ya mtumishi wake wa kike. Tazama, tangu sasa katika vizazi vyote wataniita mbarikiwa.

⁴⁹Kwa kuwa mwenye nguvu amenitendea makuu, na jina lake ni takatifu.

⁵⁰Na rehema yake inadumu toka kizazi hata kizazi kwa wale wanao mtii yeye.

⁵¹Amefanya nguvu kwa mkono wake; amewatawanya wale amba walijivuna juu ya mawazo ya mioyo yao.

⁵²Amewashusha chini wana wa wafalme toka katika viti vyao vyta enzi na kuwainua juu walio na hali ya chini.

⁵³Aliwashibisha wenye njaa kwa vitu vizuri, bali matajiri amewafukuza mikono mitupu.

⁵⁴Ametoa msaada kwa Israeli mtumishi wake, ili kukumbuka kuonesha rehema

⁵⁵(kama alivyosema kwa baba zetu) kwa Abrahamu na uzao wake milele.”

⁵⁶Mariamu alikaa na Elizabeti yapata miezi mitatu hivi ndipo akarudi nyumbani kwake.

⁵⁷Sasa wakati ulikuwa umewadnia kwa Elizabeti kujifungua mtoto wake na akajifungua mtoto wa kiume.⁵⁸Jirani zake na ndugu zake walisikia jinsi Bwana alivyoikuza rehema kwake, na wakafurahi pamoja naye.⁵⁹Sasa ilitokea siku ya nane kwamba walikuja kumtahiri mtoto. Ingewapasa kumwita jina lake, “Zakaria,” kwa kuzingatia jina la baba yake,⁶⁰Lakini mama yake akajibu na kusema, “Hapana; ataitwa Yohana.”⁶¹Wakamwambia, “Hakuna hata mmoja katika ndugu zako anayeitwa kwa jina hili.”⁶²Wakamfanyia ishara baba yake kuashiria yeche alitaka jina aitwe nani.⁶³Baba yake akahitaji kibao cha kuandikia, na akaandika, “Jina lake ni Yohana.” Wote wakashangazwa na hili.⁶⁴Ghafla mdomo wake ukafunguliwa na ulimi wake ukawa huru. Akaongea na kumsifu Mungu.⁶⁵Hofu ikawajia wote walioishi karibu nao. Mambo haya yakaenea katika nchi yote ya vilima vya Yudea.⁶⁶Na wote walioyasikia wakayatunza miyoni mwao, wakisema, “Mtoto huyu kuwa wa namna gani?” Kwa sababu mkono wa Bwana ulikuwa pamoja naye.⁶⁷Baba yake Zakaria alijazwa na Roho Mtakatifu na akatoa unabii, akisema,

⁶⁸“Asifiwe Bwana, Mungu wa Israeli, kwa sababu amesaidia na alishughulikia wokovu kwa watu wake.

⁶⁹Ametuinulia pembe ya wokovu katika nyumba ya mtumishi wake Daudi, kutoka miongoi mwa ukoo wa mtumishi wake Daudi,

⁷⁰kama alivyosema kwa kinywa cha manabii wake waliokuweko katika nyakati za kale.

⁷¹Atatuokoa kutoka kwa adui zetu na kutoka mikononi mwa wote wanaotuchukia.

⁷²Atafanya hivi kuonesha rehema kwa baba zetu, na kukumbuka agano lake takatifu,

⁷³kiapo alichokisema kwa Abrahamu baba yetu.

⁷⁴Aliapa kuthibitha kwamba ingewezeekana kumtumikia Yeye bila hofu, baada ya kuokolewa kutoka katika mikononi ya adui zetu,

⁷⁵katika utakatifu na haki mbele zake siku zetu zote.

⁷⁶Ndiyo, na wewe mtoto, utaitwa nabii wa Aliye Juu Sana, kwa kuwa utaenenda mbele za uso wa Bwana ili kumwandalia njia, kuwaandaa watu kwa ajili ya ujio wake,

⁷⁷kuwafahamisha watu wake kwamba, wataokolewa kwa njia ya kusamehewa dhambi zao.

⁷⁸Hili litatokea kwa sababu ya huruma ya Mungu wetu, sababu ambayo jua tokea juu litatujia,

⁷⁹kuangaza kwao wakao gizani na katika uvuli wa mauti. Atafanya hivi kuiongoza miguu yetu kwenye njia ya amani.”

⁸⁰Sasa, yule mtoto akakua na kuwa mwenye nguvu rohoni na alikaa nyikani mpaka siku ya kujitokeza kwake kwa Israeli.

² ¹Sasa katika siku hizo, ikatokea kwamba Kaisari Agusto alitoa agizo akielekeza kwamba ichukuliwe sensa ya watu wote wanaoishi duniani.²Hii ilikuwa ni sensa ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio akiwa gavana wa Siria.³Hivyo kila mmoja akaenda mjini kwake kuandikishwa sensa.⁴Naye Yusufu aliondoka pia katika mji wa Nazareti huko Galilaya na akasafiri Yudea katika mji wa Bethlehemu, ujulikanao kama mji wa Daudi, kwa sababu alitokea katika ukoo wa Daudi.⁵Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Mariamu, ambaye aliquwa amemposa na aliquwa akitazamia mtoto.⁶Sasa ilitokea kwamba, wakiwa kule wakati wake wa kujifungua mtoto ukawadia.⁷Akajifungua mtoto wa kiume, mzaliwa wake wa kwanza, akamzungushia nguo mwilini kumkinga na baridi mtoto. Ndipo akamweka kwenye kihori cha kulishia wanyama, kwa sababu haikuwepo nafasi kwenye nyumba za wageni.

⁸Katika eneo hilo, walikuwapo wachungaji walioishi mashambani wakilinda makundi ya Kondoo wao usiku.

⁹Ghafla, malaika wa Bwana akawatokea, na utukufu wa Bwana ukang'aa kuwazunguka, na wakawa na hofu sana.¹⁰Ndipo malaika akwaambia, "Msiogope, kwa sababu nawaletea habari njema ambayo italeta furaha kuu kwa watu wote.¹¹Leo Mwokozi kazaliwa kwa ajili yenu mjini mwa Daudi! Yeye ndiye Kristo Bwana!¹²Hii ndiyo ishara ambayo mtapewa, mtamkuta mtoto amefungwa nguo na amelala kwenye hori la kulishia wanyama."

¹³Ghafla kukawa na jeshi kubwa la mbinguni likaungana na malaika huyo wakamsifu Mungu, wakisema,

¹⁴ "Utukufu kwa Mungu aliye juu sana, na amani iwe duniani kwa wote ambaio anapendezwa nao."

¹⁵Ikawa kwamba malaika walipokwisha kuondoka kwenda mbinguni, wachungaji wakasemezena wao kwa wao, "Twendeni sasa kule Bethlehemu, na tukaone hiki kitu ambacho kimetokea, ambacho Bwana ametufahamisha."¹⁶Wakaharakisha kule, na wakamkuta Mariamu na Yusufu, na wakamuona mtoto amelala kwenye hori la kulishia wanyama.¹⁷Na walipoona hivi, wakawajulisha watu kile walichokuwa wameambiwa kumhusu mtoto.¹⁸Wote waliosikia habari hii wakashangazwa na kile kilichosemwa na wachungaji.¹⁹Lakini Mariamu akaendelea kufikiri kuhusu yote aliyokwisha kuyasikia, akiyatunza moyoni mwake.²⁰Wachungaji wakarudi wakimtukuza na kumsifu Mungu kwa ajili ya kila kitu walichokwisha sikia na kuona, kama tu ilivyokuwa imenenwa kwao.

²¹Ilipofika siku ya nane na ilikuwa ni wakati wa kumtahiri mtoto, wakamwita jina Yesu, jina alilokwishapewa na yule malaika kabla mimba haijatungwa tumboni.

²²Kisha, zilipotimia siku za kutakasika kwao, kulingana na sheria ya Musa, Yusufu na Mariamu wakampeleka hekaluni kule Yerusalemu kumweka mbele za Bwana.²³Kama ilivyoandikwa katika sheria ya Bwana, "Kila mwanaume anayefungua tumbo ataitwa aliyetolewa wakfu kwa Bwana."²⁴Wao vilevile walikuja kutoa sadaka kulingana na kile kinachosemwa katika sheria ya Bwana, "Jozi ya njiwa au makinda mawili ya njiwa."

²⁵Tazama, palikuwa na mtu katika Yerusalemu ambaye jina lake aliquwa akiitwa Simeoni. Mtu huyu aliquwa mwenye haki na mcha Mungu. Yeye aliquwa akisubiri kwa ajili ya mfariji wa Israeli, na Roho Mtakatifu aliquwa juu yake.²⁶Ilikuwa imekwisha funuliwa kwake kupitia Roho Mtakatifu kwamba yeye hanelikufa kabla ya kuwomwona Kristo wa Bwana.²⁷Siku moja aliquja ndani ya hekalu, akiongozwa na Roho Mtakatifu. Ambapo wazazi walimleta mtoto, Yesu, kumfanya yale yaliyopasa kawaida ya sheria,²⁸ndipo Simeoni alimpokea mikononi mwake, na akamsifu Mungu na kusema,

²⁹ "Sasa ruhusi mtumishi wako aende kwa amani Bwana, kulingana na Neno lako.

³⁰ Kwa kuwa macho yangu yameuona wakovu wako,

³¹ ambaio umeonekana kwa macho ya watu wote.

³² Yeye ni nuru kwa ajili ya ufunuo wa mataifa na utukufu wa watu Israeli."

³³Baba na mama wa mtoto walishangazwa kwa mambo ambayo yalizungumzwa juu yake.³⁴Ndipo Simeoni akawabariki na akasema kwa Mariamu mama yake, "Sikiliza kwa makini! Mtoto huyu atakuwa sababu ya kuanguka na kuinuka kwa watu wengi katika Israeli na ni ishara ambayo watu wengi wataipinga.³⁵Pia ni upanga utakaochoma nafsi yako mwenyewe, ili kwamba mawazo ya mioyo ya wengi yadhihirike."

³⁶Nabii mwanamke aliyeitwa Ana pia alikuwako hekaluni. Yeye aliquwa binti wa Fanueli kutoka kabilia la Asheri. Alikuwa na miaka mingi sana. Naye aliishi na mume wake kwa miaka saba baada ya kuoana,³⁷na ndipo akawa mjane kwa miaka themanini na minne. Naye hakuwahi kuondoka hekaluni na aliquwa akiendelea kumwabudu Mungu pamoja na kufunga na kuomba, usiku na mchana.³⁸Na kwa wakati huo, aliquja pale walipo akaanza

kumshukuru Mungu. Aliongea kumhusu mtoto kwa kila mtu ambaye alikuwa akisubiri ukombozi wa Yerusalemu.

³⁹Walipomaliza kila kitu walichotakiwa kufanya kuligana na sheria ya Bwana, walirudi Galilaya, mjini kwao, Nazareti. ⁴⁰Mtoto alikua, na akawa na nguvu, akiongezeka katika hekima, na neema ya Mungu ilikuwa juu yake.

⁴¹Wazazi wake kila mwaka walikwenda Yerusalemu kwa ajili ya sikukuu ya Pasaka. ⁴²Alipokuwa na umri wa miaka kumi na miwili, walikwenda tena wakati mwafaka kidesturi kwa ajili ya sikukuu. ⁴³Baada ya kubaki siku zote kwa ajili ya sikukuu, walianza kurudi nyumbani. Lakini mvulana Yesu alibaki nyuma mle Yerusalemu na wazazi wake hawakujua hili. ⁴⁴Walidhani kwamba yumo kwenye kundi walilokuwa wakisafiri nalo, hivyo walisafiri safari ya siku. Ndipo wakaanza kumtafuta mionganoni wa ndugu na marafiki zao. ⁴⁵Waliposhindwa kumpata, walirudi Yerusalemu na wakaanza kumtafuta humo. ⁴⁶Ikatokea kwamba baada ya siku tatu, wakampata hekaluni, akiwa ameketi katikati ya waalimu, akiwasikiliza na kuwaauliza maswali. ⁴⁷Wote waliomsikia walishangazwa na ufahamu wake na majibu yake. ⁴⁸Walipomwona, walistaajabu. Mama yake akamwambia, "Mwanangu, kwa nini umetutendea hivi? Sikiliza, baba yako na mimi tumekuwa tukikutafuta kwa wasiwasi mkubwa." ⁴⁹Akawaambia, "Kwa nini mmekuwa mkinitafuta? Hamkujua kwamba lazima niwe kwenye nyumba ya Baba yangu?" ⁵⁰Lakini hawakuelewa nini alichomaanisha kwa maneno hayo. ⁵¹Ndipo akaenda pamoja nao mpaka nyumbani Nazareti na alikuwa mtii kwao. Mama yake alihifadhi mambo yote moyoni mwake.

⁵²Lakini Yesu aliendelea kukua katika hekima na kimo, na akazidi kupendwa na Mungu na watu.

³ ¹Sasa, katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberia, wakati Pontio Pilato alikuwa gavana wa Uyahudi, Herode alikuwa mkuu wa mkoa wa Galilaya, na Filipo ndugu yake alikuwa mkuu wa mkoa wa Iturea na Trakoniti, na Lisania alikuwa mkuu wa mkoa wa Abilene,²na wakati wa ukuhani mkuu wa Anasi na Kayafa, Neno la Mungu lilimjia Yohana mwana wa Zakaria, jangwani.³Alisafiri katika mkoaa wote kuzunguka mto Yordani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi⁴Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha maneno ya Isaya nabii, ‘Sauti ya mtu aliaye nyikani: Itengenezeni tayari njia ya Bwana, yatengenezeni mapito yake yaliyoonyoka.

⁵ Kila bonde litajazwa, kila mlima na kilima vitasawazishwa, barabara zilizopinda zitanyoshwa, na njia zilizoparaza zitalainishwa.

⁶ Watu wote watauona wokovu wa Mungu.’

⁷Hivyo, Yohana akawaambia makutano makubwa ya watu waliomjia wapate kubatizwa na yeye, “Ninyi uzao wa nyoka wenye sumu, nani aliwaonya kuikimbia gadhabu inayokuja?”⁸Zaeni matunda yanayoedana na toba, na msianze kusema ndani yenu, “Tunaye Ibarahimu ambaye ni baba yetu,” kwa sababu nawaambia ya kwamba, Mungu anaweza kumwinulia Ibrahimu watoto hata kutokana na mawe haya.⁹Tayari shoka limeshawekwa kwenye mzizi wa miti. Hivyo, kila mti usiozaa matunda mema, hukatwa na kutupwa motoni.

¹⁰Kisha watu katika makutano walimuuliza wakisema, “Sasa tunatakiwa tufanyeje?”

¹¹Alijibu na kuwaambia, “Kama mtu ana kanzu mbili anatakiwa atoe kanzu moja kwa mwingine ambaye hana kabisa, na ambaye ana chakula na afanye vivyo hivyo.”

¹²Kisha baadhi ya watoza ushuru walikuja pia kubatizwa, na wakamwambia, “Mwalimu, tunatakiwa kufanya nini?

¹³Akawaambia, “Msikusanye fedha zaidi kuliko mnachotakiwa kukusanya.”

¹⁴Baadhi ya maaskari pia wakamuuliza wakisema, “Na sisi je? Tunatakiwa tufanye nini?” Akawaambia, “Msichukue fedha kwa mtu ye yote kwa nguvu, na msintuhumu mtu ye yote kwa uongo. Ridhikeni na mishahara yenu.”¹⁵Sasa, kwa kuwa watu walikuwa na shauku ya kumngoeja Kristo atakaye kuja, kila mmoja alikuwa anawaza moyoni mwake kuhusu Yohana kama yeye ndiye Kristo.¹⁶Yohana akajibu kwa kuwaambia wote, “Mimi nawabatiza ninyi kwa maji, lakini kuna mmoja ajaye ambaye ana nguvu kuliko mimi, na sisitahili hata kufungua kamba za viatu vyake. Atawabatiza ninyi kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.”¹⁷Pepeto lake liko mkononi mwake ili kusafisha vizuri uwanda wake wa kupepetea ngano na kuikusanya ngano ghalani mwake. Lakini, atayateketeza makapi kwa moto ambao hauwezi kuzimika.”

¹⁸Kwa maonyo mengine mengi pia, alihubiri habari njema kwa watu.¹⁹Yohana alimkemea pia Herode mkuu wa mkoaa kwa kumuoa Herodia, mke wa ndugu yake na kwa maovu mengine mengi ambayo Herode alikuwa ameyatenda.²⁰Lakini baadaye Herode alifanya uovu mwingine mbaya sana. Alimfunga Yohana gerezani.²¹Kisha ilitokea kwamba, wakati watu wote walipokuwa wakibatizwa na Yohana, naye Yesu alibatizwa pia. Wakati alipokuwa akiomba, mbingu zikafunguka.²²Roho Mtakatifu akashuka juu yake kwa mfano wa kiwiliwili kama njiwa, wakati huo huo sauti ikaja kutoka mbinguni ikisema, “Wewe ni Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa sana na wewe.”²³Sasa Yesu mwenyewe, alipoanza kufundisha, alikuwa na umri upatao miaka thelathini. Alikuwa ni mwana (kama ilivyodhaniwa) wa Yusufu, mwana wa Eli,²⁴mwana wa Mathati, mwana wa Lawi, mwana wa Melki, mwana wa Yana, mwana wa Yusufu,²⁵mwana wa Matathia, mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu, mwana wa Esli, mwana wa Nagai,²⁶mwana wa Maati, mwana wa Matathia, mwana wa Semeini, mwana wa Yusufu, mwana wa Yuda,²⁷mwana wa Yoanani, mwana wa Resa, mwana wa Zerubabeli, mwana wa Shealtiel, mwana wa Neri,²⁸mwana wa Melki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri,²⁹mwana wa Joshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa Matathi, mwana wa Lawi,³⁰mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana wa Yusufu, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliyakimu,³¹mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Matatha, mwana wa Nathani, mwana wa Daudi,³²mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi, mwana wa Salmoni, mwana wa Nashoni,³³mwana wa Abinadabu, mwana wa Aramu, mwana wa Hesroni, mwana wa Peresi, mwana wa Yuda,³⁴mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, mwana wa Ibrahimu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori,³⁵mwana wa Seruig, mwana wa Ragau, mwana wa Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala.³⁶Mwana wa Kenani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana wa Nuhu,

mwana wa Lameki,³⁷ mwana wa Methusela, mwana wa Henoko, mwana wa Yaredi, mwana Mahalalei, mwana wa Kenani,³⁸ mwana wa Enoshi, mwana wa Sethi, mwana wa Adamu, mwana wa Mungu.

⁴ ¹Kisha, Yesu akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alirudi kutoka mto Jordani, na aliongozwa na Roho jangwani²kwa siku arobaini, na huko alijaribiwa na Ibilisi. Wakati huo hakula chochote, na mwisho wa wakati huo alihisi njaa.³Ibilisi akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu, liamru jiwe hili kuwa mkate.”

⁴Yesu akamjibu, “Imeandikwa; ‘Mtu hataishi kwa mkate pekee.’”

⁵Kisha Ibilisi alimwongoza juu kwenye kilele cha mlima, na akamwonyesha falme zote za dunia kwa muda mfupi.⁶Ibilisi akamwambia, “Nitakupa mamlaka ya kutawala falme hizi zote pamoja na fahari zake. Naweba kufanya hivyo kwa sababu vyote vimekabidhiwa kwangu nivitawale, na ninaweza kumpa yejote nitakaye kumpa.⁷Kwa hiyo, kama utaniinamia na kuniabudu, vitu hivi vyote vitakuwa vyako.”

⁸Lakini Yesu alijibu na kumwambia, “Imeandikwa, ‘lazima umwabudu Bwana Mungu wako, na lazima umtumikie Yeye peke yake.’”

⁹Baadaye Ibilisi alimwongoza Yesu hadi Yerusalem na kumweka sehemu ya juu kabisa ya jengo la hekalu na kumwambia, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa.¹⁰Kwa sababu imeandikwa, ‘Atawaagiza malaika zake wakutunze na kukulinda,¹¹na watakuinua juu mikononi mwao ili kwamba usiumize miguu yako juu ya jiwe.’”

¹²Yesu akijibu alimwambia, “Imenenwa, ‘Usimjaribu Bwana Mungu wako.’”

¹³Ibilisi alipomaliza kumjaribu Yesu, alienda zake na kumwacha hadi wakati mwingine.

¹⁴Kisha Yesu alirudi Galilaya kwa nguvu za Roho, na habari kumhusu yeye zikaenea na kusambaa katika mikoa jirani yote.¹⁵Alifundisha katika masinagogi yao, na kila mmoja alimsifu.

¹⁶Siku moja alikwenda Nazareti, mji ambao alilelewa na kukulia. Kama ilivyokuwa desturi yake aliingia kwenye sinagogi siku ya sabato, na alisimama kusoma maandiko.¹⁷Alikabidhiwa kitabu cha nabii Isaya, hivyo, alikifungua kitabu na akatafuta sehemu iliyoandikwa,

¹⁸ ‘Roho wa Bwana yuu juu yangu, kwa sababu alinitia mafuta kuhubiri habari njema kwa maskini. Amenitura kutangaza uhuru kwa wafungwa, na kuwafanya wasioona waweze kuona tena. Kuwaweka huru wale wanaogandamizwa,

¹⁹ kuutangaza mwaka ambao Bwana ataonesha wema wake.’

²⁰Kisha akalifunga gombo, akamrudishia kiongozi wa sinagogi, na akaketi chini. Macho ya watu wote waliokuwa katika sinagogi yalimwangalia yeye.²¹Alianza kuzungumza nao akisema, “Leo andiko hili limetimizwa masikioni mwenu.”

²²Kila mmoja pale alishuhudia kile alichokisema Yesu, na wengi mionganii mwao walishangazwa na maneno ya hekima yaliyokuwa yakitoka katika kinywa chake. Walikuwa wakisema, “Huyu ni kijana tu wa Yusufu, siyo hivyo?”

²³Yesu akawaambia, “Hakika mtasema methali hii kwangu, ‘Tabibu, jiponye mwenyewe. Chochote tulichosikia ukifanya Kapernaumu, kifanye hapa pia kijiji kwako.’”²⁴Pia alisema, “Hakika nawaambia ninyi, hakuna nabii anayekubalika katika nchi yake.²⁵Lakini nawaambia ninyi kweli kwamba kulikuwa na wajane wengi Israel katika kipindi cha Eliya, wakati mbingu ilipofungwa kusiwe na mvua kwa miaka mitatu na nusu, wakati kulipokuwa na njaa kubwa katika nchi yote.²⁶Lakini Eliya hakutumwa kwa yejote mmoja wao, lakini kwa mjane mmoja tu aliyeshi Sarepta karibu na mji wa Sidoni.²⁷Pia, kulikuwa na wakoma wengi Israel katika kipindi cha Elisha nabii, lakini hakuna hata mmoja wao aliyeponywa isipokuwa Naamani mtu wa Siria.²⁸Watu wote ndani ya sinagogi walijawa na hasira walipoyasikia haya yote.²⁹Walisimama na kumsukumizia nje ya mji, na kumwongoza mpaka kwenye ukingo wa mlima ambapo mji wao ulijengwa juu yake, ili waweze kumtupa chini.³⁰Lakini alipita salama katikati yao na akaenda zake.

³¹Kisha alitelemkia Kapernaumu, katika mji wa Galilaya. Sabato moja alikuwa akifundisha watu ndani ya sinagogi.³²Walishangazwa na mafundisho yake, kwa sababu alifundisha kwa mamlaka.³³Sasa siku hiyo ndani ya sinagogi, kulikuwa na mtu aliyekuwa na roho ya pepo mchafu, na alilia kwa sauti ya juu,³⁴“Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti? Umekuja kutuangamiza? Ninajua wewe ni nani! Wewe ni mtakatifu wa Mungu!”

³⁵Yesu alimkemea pepo akisema, “Nyamaza kimya, na umtoke mtu huyu!” Pepo yule alipomtupa mtu yule chini katikati yao, alimtoka yule mtu bila ya kumsababishia maumivu yoyote.

³⁶Watu wote walishangaa, na waliendelea kuzungumzia jambo hilo kila mmoja na mwenzake. Wakasema, “Ni maneno ya aina gani haya?” Anawaamuru roho wachafu kwa mamlaka na nguvu na wanatoka.”³⁷Hivyo, habari juu ya Yesu zilienea kila sehemu katika maeneo yanayozunguka mkoaa huo.

³⁸Kisha Yesu aliondoka katika mji huo na akaingia katika nyumba ya Simoni. Sasa, mama mkwe wake na Simoni alikuwa anaumwa homa kali, na wakamsihi kwa niaba yake.³⁹Hivyo, Yesu alimsogelea, akaikemea ile homa na ikamwachia. Ghafla alisimama na akaanza kuwatumiikia.

⁴⁰Jua lilipokuwa likizama, watu walimletea Yesu kila mmoja aliyekuwa mgonjwa wa maradhi ya aina mbalimbali. Aliweka mikono yake juu ya kila mgonjwa na akawaponya wote.⁴¹Mapepo pia yaliwatoka wengi wao yakilia kwa sauti na kusema, “Wewe ni mwana wa Mungu!” Yesu aliwakemea mapepo na hakuwaruhusu waongee, kwa sababu walijua kwamba yeeye alikuwa ni Kristo.

⁴²Hata kulipokucha, alienda eneo lisilokuwa na watu. Makutano ya watu walikuwa wakimtafuta na wakaja katika eneo alilokuwapo. Walijaribu kumzuia asiende mbali na wao.⁴³Lakini akawaambia, “Lazima pia nihubiri habari njema za ufalme wa Mungu katika miji mingine mingi, kwa kuwa hii ndiyo sababu nilitumwa hapa.”⁴⁴Kisha aliendelea kuhubiri ndani ya masinagogi katika uyahudi wote.

⁵ ¹Ikawa makutano walipomsonga Yesu na kusikiliza neno la Mungu, yeye alikuwa amesimama kando ya ziwa Genesareti.² Akaona mashua mbili zimetia nanga pembeni mwa ziwa. Wavuvi walikuwa wametoka na walikuwa wakiosha nyavu zao.³ Yesu akaingia katika mojawapo ya zile mashua, ambayo ilikuwa ya Simoni na kumwomba aipeleke majini mbali kidogo na nchi kavu. Kisha akakaa na kufundisha kutokea kwenye mashua.⁴ Kuongea, akamwambia Simoni, “Ipeleke mashua yako mpaka kwenye kina kirefu cha maji nakushusha nyavu zako ili kuvua samaki.”

⁵ Simon akajibu na kusema, “Bwana, tumefanya kazi usiku wote, na hatukupata chochote, lakini kwa neno lako, nitazishusha nyavu.”⁶ Walipofanya hivyo walikusanya kiasi kikubwa cha samaki na nyavu zao zikaanza kukatika.⁷ Hivyo wakawaashiria washirika wao kwenye mashua nyingine ili waje na kuwasaidia. Walikuja wakazijaza mashua zote, kiasi kwamba zikaanza kuzama.⁸ Lakini Simoni Petro, alipoona hivyo, alianguka magotini pa Yesu akisema, “Ondoka kwangu, kwa sababu mimi ni mtu mwenye dhambi Bwana.”⁹ Kwa sababu alishangazwa, na wote waliokuwa pamoja naye, kwa uvuvi wa samaki waliokuwa wameufanya.¹⁰ Hili liliwajumuisha Yakobo na Yohana wana wa Zebedayo, ambao walikuwa washirika wa Simoni. Na Yesu akamwambia Simoni, “Usiogope, kwa sababu kuanzia sasa na kuendelea utavua watu.”¹¹ Walipokwishazileta mashua zao nchi kavu, waliacha kila kitu na kumfuata yeye.

¹² Ikawa alipokuwa katika mji mmojawapo, mtu aliyekuwa amejaaa ukoma alikuwa huko. Wakati alipomuona Yesu, alianguka akiinamisha uso kwake mpaka chini na kumuomba, akisema, “Bwana, ikiwa unataka, waweza kunitakasa.”

¹³ Kisha Yesu alinyoosha mkono wake na kumgusa, akisema, “Nataka. Takasika.” Na saa ileile ukoma ukamwacha.¹⁴ Alimwagiza asimwambie mtu yejote, lakini alimwambia, “Nenda zako, na ukajionyeshe kwa makuhani na utee sadaka ya utakaso wako, sawasawa na kile Musa alichokiamuru, kwa ushuhuda kwao.”¹⁵ Lakini habari kumuhusu yeye zikaenea mbali zaidi, na umati mkubwa wa watu ukaja pamoja kumsikiliza akifundisha na kuponywa magonjwa yao.¹⁶ Lakini mara kwa mara alijitenga faraghani na kuomba.

¹⁷ Ikawa moja kati ya hizo siku alikuwa akifundisha, na walikuwapo Mafarisayo na waalimu wa sheria wamekaa hapo ambao walikuja wakitokea vijiji vingi tofauti katika mkoa wa Galilaya na Yudea, na pia kutokea katika mji wa Yerusalem. Nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja naye kuponya.¹⁸ Watu kadhaa walikuja, wamembeba kwenye mkeka mtu aliyepooza, na wakatafuta njia ya kumwingiza ndani ili kumlaza chini mbele ya Yesu.¹⁹ Hawakupata njia ya kumwingiza ndani kwa sababu ya umati, hivyo walipanda juu ya paa la nyumba na kumshusha yule mtu chini kuititia kwenye vigae, juu mkeka wake katikati ya watu, mbele kabisa ya Yesu.²⁰ Akiangalia imani yao, Yesu alisema, “Rafiki, dhambi zako umesamehewa.”

²¹ Waandishi na Mafarisayo walialanza kuhoji hilo, wakisema, “Ni nani huyu asemaye maneno ya kukufuru? Ni nani anaweza kusamehe dhambi ila Mungu pekee yake?”

²² Lakini Yesu, akitambua nini walichokuwa wakifikiri, aliwajibu na kuwaambia, “Kwa nini mnaulizana hili miyoni mwenu?”²³ Kipi ni rahisi kusema, ‘Dhambi zako zimesamehewa’ au kusema ‘Simama utembee?’²⁴ Lakini mjue ya kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani ya kusamehe dhambi, nakwambia wewe, ‘Amka, chukua mkeka wako na uende nyumbani kwako.’²⁵ Wakati huo huo akaamka mbele yao na akachukua mkeka wake aliokuwa ameulalia. Kisha akarudi nyumbani kwake akimtukuza Mungu.

²⁶ Kila mmoja alishangazwa na wakamtukuza Mungu. Walijawa na hofu, wakisema, “Tumeona mambo yasiyo ya kawaida leo.”

²⁷ Baada ya mambo haya kutokea, Yesu alitoka huko na akamwona mtoza ushuru aliyetwa Lawi amekaa eneo la kukusanya kodi. Akamwambia, “Nifuate.”²⁸ Hivyo Lawi akanyanyuka na kumfuata, akiacha kila kitu nyuma.

²⁹ Kisha Lawi akaandaa nyumbani kwake sherehe kubwa kwa ajili ya Yesu. Walikuwapo watozaushuru wengi kule na watu wengi walioketi mezani wakila pamoja nao.³⁰ Lakini Mafarisayo na waandishi wao walikuwa wakiwanung'unikia wanafunzi, wakisema, “Kwa nini mnakula na kunywa na watoza ushuru pamoja na watu wengine wenye dhambi?”

³¹ Yesu akawajibu, “Watu walio katika afya njema hawahitaji tabibu, ni wale tu wanaoumwa ndiyo watakao mhitaji mmoja.³² Sikuja kuwaita watu wenye haki wapate kutubu, bali kuwaita wenye dhambi wapate kutubu.”

³³Wakamwambia, “Wanafunzi wa Yohana mara nyingi hufunga na kuomba, na wanafunzi wa Mafarisayo nao hufanya vivyo hivyo. Lakini wanafunzi wako hula na kunywa.”

³⁴Yesu akawaambia, “Inawezekana mtu yelete akawafanya waliohuduria harusi ya Bwana Arusi kufunga wakati Bwana Arusi bado yu pamoja nao?”³⁵Lakini siku zitakuja wakati Bwana Arusi atakapoondolewa kwao, ndipo katika siku hizo watafunga.”

³⁶Kisha Yesu aliongea pia kwao kwa mfano. “Hakuna anayechana kipande cha nguo kutoka kwenye vazi jipya na kukitumia kurekebisha vazi la zamani. Kama akifanya hivyo, ataichana nguo mpya, na kipande cha nguo kutoka vazi jipya kisengefaa kutumika na nguo ya vazi la zamani.”³⁷Pia, hakuna mtu ambaye huweka divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Kama akifanya hivyo, divai mpya ingepasua kile chombo, na divai ingemwagika, na viriba vingeharibika.³⁸Lakini divai mpya lazima iwekwe kwenye viriba vipya.

³⁹Na hakuna mtu baada ya kunywa divai ya zamani, hutaka mpya, kwa sababu husema, ‘Ya zamani ni bora.’”

⁶ ¹Ikawa siku ya sabato moja Yesu alikuwa akipita katika shamba la nafaka na wanafunzi wake walikuwa wakichuma mbegu, wakayasugua kati ya mikono yao wakala nafaka.²Lakini baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Kwa nini mnafanya kitu ambacho si halali kisheria kukifanya siku ya sabato?”

³Yesu, akawajibu, akisema, “Hamkuwahi kusoma kile Daudi alifanya alipokuwa na njaa, yeze na wanaume walikuwa pamoja naye?”⁴Alikwenda katika nyumba ya Mungu, na akachukuwa mikate mitakatifu na kuila baadhi, na kuitoa baadhi kwa watu aliokuwa nao kuila, hata kama ilikuwa halali kwa makuhani kuila.”⁵Kisha akawaambia, “Mwana wa Adamu ni Bwana wa Sabato.”

⁶Ilitokea katika Sabato nyine kwamba alikwenda ndani ya sinagogi na kuwafundisha watu huko. Palikuwa na mtu ambaye mkono wake wa kulia ulikuwa umepooza.⁷Waandishi na Mafarisayo walikuwa wanamwangalia kwa makini kuona kama angemponya mtu siku ya Sabato, ili waweze kupata sababu ya kumshtaki kwa kufanya kosa.⁸Lakini alijua nini walikuwa wanafikiri na akasema kwa mtu aliyekuwa amepooza mkono, “Amka, simama hapa katikati ya kila mmoja.” Hivyo huyo mtu akanyanya na kusimama pale.⁹Yesu akasema kwao, “Nawauliza ninyi, ni halali siku ya Sabato kufanya mema au kufanya madhara, kuokoa maisha au kuyaharibu?” Kisha aliwaangalia wote na kumwambia yule mtu,¹⁰“Nyoosha mkono wako.” Akafanya hivyo, na mkono wake ulikuwa umeponywa.¹¹Lakini walijawa na hasira, wakaongeleshana wao kwa wao kuhusu nini wanapaswa wafanye kwa Yesu.

¹²Ikawa siku zile aliondoka kwenda mlimani kuomba. Aliendelea usiku mzima akimwomba Mungu.¹³Ilipokuwa asubuhi, aliwaita wanafunzi wake kwake, na akawachagua kumi na wawili kati yao, ambao pia aliwaita “Mitume.”¹⁴Majina ya wale mitume yalikuwa Simoni (ambaye pia alimwita Petro) na Andrea ndugu yake, Yakobo, Yohana, Filipo, Bartolomayo,¹⁵Mathayo, Tomaso na Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni, ambaye aliitwa Zelote,¹⁶Yuda mwana Yakobo na Yuda Iskariote, ambaye alikuwa msaliti.

¹⁷Kisha Yesu alitelemka pamoja nao toka mlimani na kusimama mahali tambarare. Idadi kubwa ya wanafunzi wake walikuwa huko, pamoja na idadi kubwa ya watu kutoka Uyahudi na Yerusalem, na kutoka pwani ya Tiro na Sidoni.¹⁸Walikuja kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao. Watu walikuwa wakisumbuliwa na pepo wachafu waliponywa pia.¹⁹Kila mmoja kwenye hilo kusanyiko alijaribu kumgusa kwa sababu nguvu za uponyaji ziliikuwa zikitokea ndani yake, na aliwaponya wote.²⁰Kisha akawaangalia wanafunzi wake, na kusema, “Mmebarikiwa ninyi mlion maskini, kwa maana ufalme wa Mungu ni wenu.”²¹Mmebarikiwa ninyi mlion na njaa sasa, kwa maana mtashibishwa. Mmebarikiwa ninyi mliao sasa, kwa maana mtacheke.

²²Mmebarikiwa ninyi ambao watu watakadowachukia na kuwatenga na kuwashutumu ninyi kwamba ni waovu, kwa ajili ya Mwana Adamu.²³Furahini katika siku hiyo na kurukaruka kwa furaha, kwa sababu hakika mtakuwa na thawabu kubwa mbinguni, kwa maana baba zao waliwatende vivyohivyo manabii.

²⁴Lakini ole wenu mlion matajiri! Kwa maana mmekwisha pata faraja yenu.²⁵Ole wenu mlion shiba sasa! Kwa maana mtaona njaa baadaye. Ole wenu mnaocheka sasa! Kwa maana mtaomboleza na kulia baadaye.²⁶Ole wenu, mtakaposifiwa na watu wote! Kwa maana baba zao waliwatende manabii wa uongo vivyohivyo.

²⁷Lakini nasema kwenu ninyi mnaonisikiliza, wapendeni adui zenu na kufanya mema kwa wanao wachukieni.²⁸Wabarikini wale wanao walaani ninyi na waombeeni wale wanaowaonea.²⁹Kwake yeze akupigaye shavu moja, mgeuzie na la pili. Kama mtu akikunyang’anya joho lako usimzuilie na kanzu.³⁰Mpe kila akuombaye. Kama mtu akikunyang’anya kitu ambacho ni mali yako, usimuombe akurudishie.³¹Kama mpendedavyo watu wawatendee, nanyi watendeeni vivyo hivyo.

³²Kama mkiwapenda watu wawapendao ninyi tu, hiyo ni thawabu gani kwenu? Kwa maana hata wenye dhambi huwapenda wale wawapendao.³³Kama mkiwatende mema wale wanaowatendea ninyi mema, hiyo ni thawabu gani kwenu? Kwa maana hata wenye dhambi hufanya vivyo hivyo.³⁴Kama mkikopeshi vitu kwa watu ambao mnategemea watarudishia, hiyo ni thawabu gani kwenu? Hata wenye dhambi huwakopesha wenye dhambi, na hutegemea kupokea kiasi hicho hicho tena.³⁵Lakini wapendeni adui zenu na watendeeni mema. Wakopesheni na msihofu kuhusu kurudishiwa, na thawabu yenu itakuwa kubwa. Mtakuwa wana wa Aliye Juu, kwa sababu yeze mwenyewe ni mwema kwa watu wasio na shukurani na waovu.³⁶Iweni na huruma, kama Baba yenu alivyo na huruma.

³⁷Msihukumu, nanyi hamta hukumiwa. Msilaani, nanyi hamtalaaniwa. Sameheni wengine, nanyi mtasamehewa.

³⁸Wapeni wengine, nanyi mtapewa. Kiasi cha ukarimu - kilichoshindiliwa, kusukwasukwa na kumwagika - kitamwagika magotini peru. Kwa sababu kwa kipimo chochote mnachotumia kupimia, kipimo hicho hicho kitatumika kuwapimia ninyi.”

³⁹Kisha akawaambia mfano pia. “Je mtu aliye kipofu aweza kumwongoza mtu mwingine kipofu? Kama alifanya hivyo, basi wote wangalitumbukia shimonii, je wasingetumbukia?”⁴⁰Mwanafunzi hawi mkubwa kuliko mwalimu wake, lakini kila mtu akiisha kufundishwa kwa ukamilifu atakuwa kama mwalimu wake.

⁴¹Na kwa nini basi wakitazama kijiti kilicho ndani ya jicho la ndugu yako, na kigogo kilicho ndani ya jicho lako hukiangalii?⁴²Utawezaje kumwambia ndugu yako, ‘Ndugu, naomba nikitoe kijiti kilicho ndani ya jicho lako,’ nawe huangalii kigogo kilicho katika jicho lako mwenyewe? Mnafiki wewe! Kwanza kitoe kigogo katika jicho lako mwenyewe, ndipo utaona vizuri kutoa kijiti katika jicho la ndugu yako.

⁴³Kwa sababu hakuna mti mzuri uzaao matunda mabaya, wala hakuna mti mbaya uzaao matunda mazuri.⁴⁴Kwa sababu kila mti hutambulika kwa matunda yake. Kwa sababu watu hawachumi tini kutoka kwenye miba, wala hawachumi zabibu kutoka kwenye michongoma.⁴⁵Mtu mwema katika hazina njema ya moyo wake hutoa yaliyo mema, na mtu mwovu katika hazina mbovu ya moyo wake hutoa yaliyo maovu. Kwa sababu kinywa chake husema yale yaujazayo moyo wake.

⁴⁶Kwa nini mnaniita, ‘Bwana, Bwana,’ na bado hamyatendi yale nisemayo?⁴⁷Kila mtu ajaye kwangu na kuyasikia maneno yangu na kuyatendea kazi, nitawaonyesha jinsi alivyo.⁴⁸Anafanana na mtu ajengae nyumba yake, ambaye huchimba chini sana, na kujenga msingi wa nyumba juu ya mwamba imara. Mafuriko yalipokua, maporomoko ya maji yaliipiga nyumba, lakini hayakuweza kuitikisa, kwa sababu ilikuwa imejengwa vizuri.

⁴⁹Lakini yejote asikiaye neno langu na hakulitii; mfano wake ni mtu aliyejenga nyumba juu ya ardhi pasipokuwa na msingi, mto ulipoishukia kwa nguvu, nyumba ile iliharibika kabisa.”

⁷¹Baada ya Yesu kumaliza kila kitu alichokuwa anasema kwa watu waliomsikiliza, akaingia Kapernaumu.

²Mtumwa fulani wa akida, aliyekuwa wa thamani sana kwake, alikuwa mgonjwa sana na alikuwa karibu ya kufa.³Lakini akiwa amesikia kuhusu Yesu, yule akida alimtuma kiongozi wa kiyahudi, kumwomba aje kumwokoa mtumwa wake ili asife.⁴Walipofika karibu na Yesu, walimsihi kwa bidii na kusema, “Anastahili kwamba unapaswa kufanya hivi kwa ajili yake,⁵kwa sababu analipenda taifa letu, na ndiye aliyejenga sinagogi kwa ajili yetu.”

⁶Yesu akaendelea na safari yake pamoja nao. Lakini kabla hajaenda mbali na nyumba, afisa mmoja aliwatumwa marafiki zake kuzungumza naye. “Bwana, usijichoshe mwenyewe kwa sababu mimi sistahili wewe kuingia kwenye dari yangu.”Kwa sababu hii sikufikiria hata mimi mwenyewe kuwa ninafaa kuja kwako, lakini sema neno tu na mtumishi wangu atapona.⁸Kwani mimi pia ni mtu niliyewekwa kwenye mamlaka na nina askari chini yangu. Husema kwa huyu ‘Nenda’ na huenda, na kwa mwingine, ‘Njoo’ naye huja, na kwa mtumishi wangu ‘Fanya hiki,’ na yeze hufanya.”

⁹Yesu aliposikia haya alishangaa, na kuwageukia makutano waliokuwa wanamfuata na kusema. “Nawaambia, hata katika Israeli, sijawahi kuona mtu mwenyewe imani kuu kama huyu.”¹⁰Kisha wale waliokuwa wametumwa walirudi nyumbani na kumkuta mtumishi akiwa mzima.

¹¹Baada ya haya, Yesu alikwenda mji ulioitwa Naini. Wanafunzi wake wakaenda pamoja naye wakiambatana na umati wa watu.¹²Alipokaribia langa la mji, tazama, mtu aliyezeka alikuwa amebebwa, na ni mtoto wa pekee kwa mama yake aliyekuwa mjane, na watu wengi kutoka kwenye mji walikuwa pamoja naye.¹³Alipomwona, Bwana akamsogelea kwa huruma kubwa sana juu yake na akamwambia, “Usilie.”¹⁴Kisha akasogea mbele akaligusa jeneza ambalo walibebeta mwili, na wale walibebeta wakasimama akasema “Kijana nasema amka.”¹⁵Mfu akainuka na kukaa chini na akaanza kuongea. Kisha Yesu akamkabidhi kwa mama yake.

¹⁶Kisha hofu ikawajaa wote, wakaendelea kumtukuza Mungu wakisema, “Nabii mkuu ameinuliwa mionganoni mwetu na Mungu amewaangalia watu wake.”¹⁷Hizi habari njema za Yesu zilienea Yudea yote na kwa mikoa yote ya jirani.

¹⁸Wanafunzi wa Yohana walimwamwambia mambo haya yote.¹⁹Ndipo Yohana akawaita wawili wa wanafunzi wake na kuwatuma kwa Bwana kusema “Wewe ndiye yule ajaye, au kuna mtu mwingine tumtazamie?”

²⁰Walipofika karibu na Yesu hawa wakasema, “Yohana mbatizaji ametutuma kwako kusema, ‘Wewe ni yule ajaye au kuna mtu mwingine tumtazamie?’”

²¹Kwa wakati huo aliowaponya watu wengi kutoka katika magonjwa na mateso, kutoka kwa roho wachafu, na kwa watu wenye upofu aliwapa kuona.²²Yesu akajibu na kusema kwao. “Baada ya kuwa mmekwenda mlifikotoka mtamjulisha Yohana mllichokiona na kukisikia. Wenye upofu wanapokea kuona na viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakasika, viziwi wanasilika, wafu wanafufuliwa na kuwa hai tena, masikini wanaambiwa habari njema.²³Na mtu ambaye hataacha kuniamini mimi kwa sababu ya matendo yangu amebarikiwa.”

²⁴Baada ya wale waliotumwa na Yohana kurudi walikotoka, Yesu akaanza kusema kwa makutano juu ya Yohana, “Mlikwenda nje kuona nini, mwanzo ukiwa unatikiswa na upepo?”²⁵Lakini mlikwenda nje kuona nini, mtu aliyevaa vizuri? Tazama watu wale wanaovaa mavazi ya kifalme na kuishi maisha ya starehe wako kwenye nafasi za wafalme.²⁶Lakini mnakwenda nje kuona nini, Nabii? Ndiyo, ninasema kwenu na zaidi sana kuliko nabii.²⁷Huyu ndiye aliyeandikiwa, ‘Tazama, namtuma mjumbe wangu mbele ya macho yenu, atakeyeandaa njia kwa ajili yangu.’

²⁸Nasema kwenu, kati ya wale waliozaliwa na mwanamke, hakuna mkuu kama Yohana, lakini mtu asiye muhimu sana atakayeishi na Mungu mahali alipo yeze, atakuwa mkuu kuliko Yohana.”

²⁹Na watu wote waliposikia haya pamoja na watoza ushuru, walitangaza kuwa Mungu ni mwenyewe haki. Walikuwepo kati yao wale walibatizwa kwa ubatizo wa Yohana.³⁰Lakini mafarisayo na wataalamu wa sheria za kiyahudi, ambao hawakubatizwa na yeze walikataa hekima za Mungu kwa ajili yao wenyewe.

³¹Tena naweza kuwalinganisha na nini watu wa kizazi hiki? Wakoje hasa?³²Wanafanana na watoto wanaocheza kwenye eneo la soko, wanaokaa na kuitana mmoja baada wa mwingine wakisema, “Tumepuliza filimbi kwa ajili

yenu, na hamkucheza. Tumeomboleza na hamkulia.”³³Yohana mbatizaji alikuja hakula mkate wala hakunuya divai, na mkasema, “Ana pepo.”³⁴Mwana wa Mtu amekuja amekula na kunywa na mkasema, “Angali ni mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye dhambi!”³⁵Lakini hekima imetambulika kuwa ina haki kwa watoto wake wote.

³⁶Mmoja wa mafarisayo alimwomba Yesu aende kula pamoja naye. Baada ya Yesu kuingia kwenye nyumba ya farisayo, aliegemea kwenye meza ili ale.³⁷Tazama kulikuwa na mwanamke mmoja katika jiji hilo aliyejikuwa na dhambi. Akagundua kuwa alikuwa amekaa kwa Farisayo, akaleta chupa ya manukato.³⁸Alisimama nyuma yake karibu na miguu yake huku akilia. Tena alianza kulowanisha miguu yake kwa machozi, na kuifuta kwa nywele za kichwa chake, akiibusu miguu yake na kuipaka manukato.³⁹Na yule farisayo aliyejikuwa amemwalika Yesu alipoona hivyo, akawaza mwenyewe akisema, “Kama huyu mtu angekuwa nabii, angejua huyu ni nani na ni aina gani ya mwanamke anayemgusa, ya kuwa ni mwenyewe dhambi.”

⁴⁰Yesu akajibu na kumwambia, “Simoni nina kitu cha kukuambia.” Akasema, “Kiseme tu mwalimu!”⁴¹Yesu akasema, “Kulikuwa na wadaiwa wawili kwa mkopeshaji mmoja. Mmoja alikuwa anadaiwa dinari mia tano na wa pili alidaiwa dinari hamsini.⁴²Na walipokuwa hawana pesa ya kumlipa aliwasamehe wote. Sasa ni nani atampenda zaidi?”

⁴³Simoni akamjibu na kusema, “Nadhani aliyesamehewa zaidi.” Yesu akamwambia, “Umehukumu kwa usahihi.”⁴⁴Yesu akamgeukia mwanamke na kusema kwa Simoni, “Unamwona huyu mwanamke. Nimeingia kwenye Nyumba yako. Hukunipa maji kwa ajili ya miguu yangu, lakini huyu, kwa machozi yake, alilowanisha miguu yangu na kuifuta kwa nywele zake.⁴⁵Hukunibusu, lakini yeye, tangu alipoingia humu hakuacha kunibusu miguu yangu.⁴⁶Hukuipaka miguu yangu kwa mafuta, lakini ameipaka miguu yangu kwa manukato.⁴⁷Kwa jambo hili, nakwambia kwamba alikuwa na dhambi nyingi na amesamehewa zaidi, na pia alipenda zaidi. Lakini aliyesamehewa kidogo, hupenda kidogo tu.”⁴⁸Baadaye akamwambia mwanamke, “Dhambi zako zimesamehewa.”

⁴⁹Wale waliokaa mezani pamoja naye wakaanza kusemezana wao kwa wao, “Huyu ni nani mpaka anasamehe dhambi?”

⁵⁰Na Yesu akamwambia mwanamke, “Imani yako imekuokoa. Enenda kwa amani.”

⁸ ¹Ikawa baada ya hayo Yesu alianza kusafiri katika miji na vijiji mbalimbali, akihubiri na kutangaza habari njema ya ufalme wa Mungu. Na wale kumi wawili walikwenda pamoja naye,²vilevile wanawake fulani waliokuwa wameponywa kutoka kwa roho wachafu na magonjwa mbalimbali. Walikuwa ni Mariamu aliyeitwa Magdalena ambaye alikuwa ametolewa pepo saba.³Yoana mke wa Kuza na meneja wa Herode, Susana, na wanawake wengine wengi, waliota mali vyao kwa ajili yao wenywewe.

⁴Na baada ya umati wa watu kukusanyika pamoja, wakiwemo na watu waliokuja kwake kutoka miji mbalimbali, akazungumza nao kwa kutumia mifano.⁵“Mpandaji alienda kupanda mbegu, alipokuwa akipanda, baadhi ya mbegu hizo ziliangukia kando ya njia zikakanyagwa chini ya miguu, na ndege wa angani wakazila.⁶Mbegu zingine zilianguka juu ya udongo wa miamba na zilipoota na kuwa miche zilipooza kwa sababu hakukuwa na unyevunyevu.⁷Mbegu zingine ziliangukia kwenye miti ya miiba, nayo hiyo miti ya miiba ikakua pamoja na zile mbegu na zikasongwa.⁸Lakini mbegu zingine ziliangukia kwenye udongo unaofaa na zikazaa mazao mara mia zaidi.” Baada ya Yesu kusema mambo haya, alipaza sauti, “Yeyote aliye na masikio ya kusikia na asikie.”

⁹Tena wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano huo,¹⁰Yesu akawaambia, “Mmepewa upendeleo wa kujua siri ya ufalme wa Mungu, lakini watu wengine watafundishwa tu kwa mifano, ili kwamba ‘wakiona wasione na wakisikia wasielewe.’

¹¹Na hii ndiyo maana ya mfano huu. Mbegu ni neno la Mungu.¹²Mbegu zile zilizoanguka kando kando ya njia ndiyo wale watu wanaolisikia neno, na baadaye mwovu shetani hulichukua mbali kutoka moyoni, ili kwamba wasiamini na kuokolewa.¹³Kisha na zile zilizoangukia kwenye mwamba ni watu wale wanaosikia neno na kulipokea kwa furaha lakini hawana mizizi yejote, wanaamini tu kwa muda mfupi, na wakati wa majoribu huanguka.¹⁴Na mbegu zile zilizoangukia kwenye miiba ni watu wanaosikia neno, lakini wanapoendelea kukua husongwa na shughuli na utajiri na anasa za maisha haya na hawazai matunda.¹⁵Lakini zile mbegu zilizoangukia kwenye udongo mzuri ni wale watu, amba ni wanyeyekevu na mioyo mizuri, baada ya kuliskia neno hulishikilia na likawa salama na kuazaa matunda ya uvumilivu.

¹⁶Sasa, hakuna hata mmoja, anayewasha taa na kuifunika kwa bakuli au kuiweka chini ya kitanda. Badala ya kuiweka taa juu ili kwamba kila mmoja anayeingia apate kuiona.¹⁷Kwa kuwa hakuna kitakachojificha ambacho hakitajulikana, au chochote kilicho sirini ambacho hikitajulikana kikiwa kwenye mwanga.¹⁸Kwa hiyo kuwa makini unapokuwa unasiliza. Kwa sababu aliye nacho, kwake ataongezewa zaidi, lakini asiyé nacho hata kile kidogo alichó nacho kitachukuliwa.”

¹⁹Baadaye mama yake Yesu na ndugu zake wakaja kwake hawakukaribia kwa sababu ya umati wa watu.²⁰Na akataarifiwa, “Mama yako na ndugu zako wako pale nje wanahitaji kukuona wewe.

²¹Lakini, Yesu akajibu akasema, “Mama yangu na ndugu zangu ni wale wanaolisikia neno la Mungu na kulitii.”

²²Ikawa siku mojawapo kati ya siku zile Yesu na wanafunzi wake walipanda kwenye mtumbwi, na akawaambia, “Na tuvuke ng'ambo ya pili ya ziwa.” Wakaandaa mashua yao.²³Lakini walipoanza kuondoka, Yesu akalala usingizi, na dhoruba kali yenye upepo, na mashua yao ikaanza kuja maji na walikuwa kwenye hatari kubwa sana.

²⁴Baadaye wanafunzi wake wakaja kwake na kumwamsha, wakisema, “Bwana mkubwa! Bwana mkubwa! Tuko karibu kufa!” Akaamka na akaukemea upepo na mawimbi ya maji vikatulia na kukawa na utulivu.

²⁵Tena akawaambia, “Imani yenu iko wapi?” Wakaogopa, walishangaa, wakasemezana kia mmoja na mwenzake, “Huyu ni nani, kiasi kwamba anaamuru hata upepo, na maji na humtii?”

²⁶Wakafika kwenye mji wa Gerasini iliyo upande wa nyuma ya Galilaya.²⁷Yesu aliposhuka na kukanya kwenye ardhi, mtu fulani kutoka mjini, akakutana naye, na huyu mtu alikuwa na nguvu za giza. Kwa muda mrefu alikuwa havai nguo, na alikuwa haishi kwenye Nyumba, lakini aliishi kwenye makaburi.

²⁸Alipomwona Yesu akalia kwa sauti, na akaanguka chini mbele yake, kwa sauti kubwa akisema, “Nimefanya nini kwako, Yesu mwana wa Mungu aliye juu? Nakusihi, usiniadhibu mimi.”²⁹Yesu akaamuru roho mchafu imtoke mtu yule, kwa kuwa amepagawa naye mara nydingi. Hata kama alikuwa amefungwa minyororo na kubanwa na kuwekwa chini ya ulinzi, alivunja vifungo na kuendeshwa na mapepo mpaka jangwani.

³⁰Yesu akamwuliza, "Jina lako nani?" Akajibu akisema, "Legioni." Kwa maana mapepo mengi yameingia kwake.

³¹Wakaendelea kumsihi usituamuru twende kwenye shimo.³²Kundi la Nguruwe likikuwa likichunga juu ya kilima, wakamsihi awaruhusu wakaingie kwa hao nguruwe. Na akawaruhusu kufanya hivyo.³³Kwa hiyo wale mapepo wakamtoka mtu yule na kuingia kwa wale nguruwe, na lile kundi likakimbia kwenye mwinuko wa mlima mpaka ziwani na wakazama humo.

³⁴Wale watu waliokuwa wanachunga wale nguruwe walipoona kilichotokea, wakakimbia na wakatoa taarifa pale mjini na nje katika miji iliyowazunguka.³⁵Watu waliposikia hayo walienda kuona kilichotokea, na wakaja kwa Yesu na wakamwona mtu ambaye mapepo yalikuwa yamemtoka, alikuwa amevaa vizuri na mwenye akili timamu, amekaa kwenye miguu ya Yesu, na waliogopa.³⁶Ndipo mmoja wao aliyeona kilichotokea alianza kuwasimlia wengine jinsi huyu mtu aliyekuwa anaongozwa na mapepo alivyoponywa.³⁷Watu wote wa mkoa wa Wagerasi na maeneo yaliyozunguka walimwomba Yesu aondoke kwao kwa sababu walikuwa na hofu kuu. Na aliingia kwenye mtumbwi ili arudi.³⁸Mtu yule aliyetokwa na pepo alimsihi Yesu kwenda naye, lakini Yesu alimwambia aende na kusema,³⁹"Rudi kwenye nyumba yako na uhesabu yale yote ambayo Mungu amekutendea." Huyu mtu aliondoka, akitangaza pote katika mji wote yale yote ambayo Yesu aliyofanya kwa ajili yake.

⁴⁰Na Yesu akarudi, makutano wakamkaribisha, kwa sababu wote walikuwa wanamongoja.⁴¹Tazama akaja mtu mmoja anaitwa Yairo ni mmoja kati ya viongozi katika sinagogi. Yairo akaanguka miguuni pa Yesu na kumsihi aende nyumbani kwake,⁴²kwa sababu alikuwa na mtoto msichana mmoja tu, mwenye umri wa miaka kumi na miwili, na alikuwa katika hali ya kufa. Na alipokuwa akienda, makutano walikuwa wakimsonga.⁴³Mwanamke mwenye kutokwa damu kwa miaka kumi na miwili alikuwa pale na alitumia pesa zote kwa waganga, lakini hakuna aliyemponya hata mmoja,⁴⁴alikuja nyuma ya yesu na kugusa pindo la vazi lake, na ghafla kutokwa damu kukakoma.⁴⁵Yesu akasema, "Nani ambaye kanigusa?" Walipokataa wote, Petro akasema, "Bwana Mkubwa, umati wa watu wanakusukuma na wanakusonga."

⁴⁶Lakini Yesu akasema, "Mtu mmoja alinigusa, maana nilijua nguvu zimetoka kwangu."⁴⁷Mwanamke alipoona ya kuwa hawezi kuficha alichokifanya, akaanza kutetemeka, akaanguka chini mbele za Yesu alitangaza mbele ya watu wote sababu zilizofanya amguse na vile alivyoponywa gafla.⁴⁸Kisha akasema kwake, "Binti, imani yako imekufanya uwe mzima. Enenda kwa Amani."

⁴⁹Alipokuwa akiendelea kusema, mtu mmoja akaja kutoka kwenye nyumba ya kiongozi wa sinagogi, akisema, "Binti yako amefariki. Usimsumbue mwalimu."

⁵⁰Lakini Yesu aliposikia hivyo, alimjibu, "Usiogope. Amini tu, naye ataponywa."⁵¹Kisha alipoingia kwenye hiyo nyumba, hakuruhusu mtu yejote kuingia pamoja naye, isipokuwa Petro, Yohana na Yakobo, baba yake binti, na mama yake.⁵²Sasa watu wote walikuwa wanaomboleza na kutoa sauti kwa ajili yake, lakini akasema, "Msipige kelele, hajafa, lakini amelala tu."⁵³Lakini wakamcheka kwa dhara, wakijua kuwa amekufa.⁵⁴Lakini Yeye, akimshika binti mkono, akaita kwa sauti, akisema, "Mtoto, inuka,"⁵⁵roho yake ikamrudia, na akainuka wakati huohuo. Akaamrisha kwamba, apewe kitu furani ili ale.⁵⁶Wazazi wake wakashangaa, lakini aliwaamuru wasimwambie mtu kilichokuwa kimetokea.

⁹ ¹Akawaita wale kumi na wawili pamoja, akawapa uwezo na mamlaka juu ya mapepo yote na kuponya magonjwa.²Akawatuma waende kuhubiri ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa.³Akawaambia, “Msichukue chochote kwa ajili ya safari yenu wala fimbo, wala mkoba, wala chakula, wala pesa wala msichukue kanzu mbili.⁴Na nyumba yoyote mtakayo iingia, kaeni humo mpaka mtakapo ondoka mahali hapo.⁵Na kwa wale wasio wapokea, mtakapo ondoka mji huo, jikung’uteni vumbi katika miguu yenu kwa ushuhuda juu yao.”⁶Wakaondoka na kwenda kuititia vijijini, wakitangaza habari njema na kuponya watu kila mahali.

⁷Sasa Herode, mtawala, alisikia yote yaliyo kuwa yaktitea alitaabika sana, kwa sababu ilisemekana na baadhi kwamba Yohana mbatizaji amefufuka kutoka wafu,⁸na baathi kwamba Elia amekwisha tokea, na kwa wengine kwamba mmoja wa manabii wa zamani amefufuka katika wafu tena.⁹Herode alisema, “Nilimchinja Yohana, lakini huyu ni nani ninae sikia habari zake?” Na Herode alitafuta njia ya kumwona Yesu.

¹⁰Wakati waliporudi wale waliotumwa, wakamwambia kila kitu walicho fanya. Akawachukua pamoja naye, akaenda peke yake katika mji uitwao Bethsadia.¹¹Lakini makutano wakasikia kuhusu hili wakamfuata, na aliwakaribisha, na akaongea nao kuhusu ufalme wa Mungu, na aliwaponya wale waliohitaji uponyaji.

¹²Siku ikaanza kuisha, na wale kumi na wawili wakaenda kwake na kusema, “Watawanye makutano kwamba waende katika vijiji vya karibu na mijini wakatafute mapumziko na chakula, kwa sababu tupo eneo la nyikani.”

¹³Lakini akawaambia, “Nyie wapeni kitu cha kula.” Wakasema, “Hatuna zaidi ya vipande vitano vya mikate na samaki wawili, isipokuwa tungeenda na kununua chakula kwa ajili ya kusanyiko hili la watu.”

¹⁴Kulikua na wanaume wapatao elfu tano pale. Akawambia wanafunzi wake. “Wakalisheni chini katika makundi ya watu wapatao hamsini kwa kila kundi.”¹⁵Kwa hiyo wakafanya hivyo na watu wa wakaketi chini.¹⁶Akachukua mikate mitano na samaki wawili na akatazama mbinguni, akavibariki, na kuvimega katika vipande, akawapa wanafunzi wake ili wawiweke mbele ya makutano.¹⁷Wote wakala na wakashiba, na vipande vya chakula vilivyo baki viliokotwa na kujaza vikapu kumi na viwili.

¹⁸Nayo ikawa kwamba, alipokuwa akiomba peke yake, wanafunzi wake walikuwa pamoja naye, na akawaauliza akisema, “Watuhusema mimi ni nani?”

¹⁹Wakijibu, wakasema, “Yohana mbatizaji, lakini wengine husema Eliya, na wengine husema mmoja wa manabii wa nyakati za zamani amefufuka tena.”

²⁰Akawaambia, “Lakini ninyi mwaseema mimi ni nani?” Akijibu Petro akasema, “Kristo kutoka kwa Mungu.”

²¹Lakini kwa kuwaonya, Yesu akawaelekeza kutomwambia yeyote juu ya hili,²²akasema kwamba mwana wa Adamu lazima ateseke kwa mambo mengi na kukataliwa na wazee na Makuhani wakuu na waandishi, na atauawa, na siku ya tatu atafufuka.

²³Akawaambia wote, “Kama mtu yeyote akitaka kunifuata, lazima ajikane mwenyewe, achukue msalaba wake kila siku, na anifuate.²⁴Yeyote ajaribuye kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote apotezae maisha yake kwa faida yangu, atayaokoa.²⁵Je itamfaidi nini mwanadamu, kama akiupata ulimwengu wote, lakini akapoteza au akapata hasara ya nafsi yake?²⁶Yeyote atakaye nionea aibu mimi na maneno yangu, kwake ye ye Mwana wa Adam atamuonea aibu atakapo kuwa katika utukufu wake, na utukufu wa Baba na malaika watakatifu.²⁷Lakini ninawaambia ukweli, kuna baadhi yenu wasimama hapa, hawata onja umauti mpaka wauone ufalme wa Mungu.”

²⁸Baada ya maneno hayo yapata siku nane, akawachukua Petro, Yohana na, Yakobo, wakapanda mlimani kuomba.²⁹Na alipokuwa katika kuomba, muonekano wa uso wake ulibadilika, na mavazi yake yakawa meupe na ya kung’aa.³⁰Na tazama, walikuwepo wanaume wawili wakiongea naye! Walikuwa Musa na Elia,³¹walionekana katika utukufu. Waliongea kuhusu kuondoka kwake, jambo ambalo alikaribia kulitimiza Yerusalem.³²Sasa Petro na wale waliokua pamoja naye walikuwa katika usingizi mzito. Lakini walipokuamka, waliuona utukufu wake na wanaume wawili walikuwa wamesimama pamoja nae.³³Ikatokea kwamba, walipokuwa wakiondoka kwa Yesu, Petro akamwambia, “Bwana, ni vizuri kwetu kukaa hapa na inatupasa tutengeneze makazi ya watu watatu. Tutengeneze moja kwa ajili yako, moja kwa ajili ya Musa, na moja kwa ajili ya Eliya.” Hakuelewa alichokuwa

akiongelea.³⁴ Alipokuwa akisema hayo, likaja wingu na likawafunika; na waliogopa walipoona wamezunguwa na wamezungukwa na wingu.

³⁵Sauti ikatoka kwenye wingu ikasema, "Huyu ni Mwanangu mteule. Msikilizeni yeye."³⁶Sauti iliponyamaza, Yesu alikuwa peke yake. Walikaa kimya, na katika siku hizo hawakumwambia yeyote lolote mionganoni mwa waliyoyaona.

³⁷Siku iliyofuata, baada ya kutoka mlimani, kusanyiko kubwa la watu lilikutana naye.³⁸Tazama, mwanaume kutoka kwenye kusanyiko alilia kwa sauti, akisema, "Mwalimu ninakuomba umtazame mwanangu, kwa kuwa ni mwanangu wa pekee."³⁹Unaona roho chafu humshika, na mara hupiga kelele, na pia humfanya achanganyikiwe na kutokwa povu kinywani. Nayo humtoka kwa shida, ikimsababshia maumivu makali.⁴⁰Niliwasih iwanafunzi wako wamtoe, lakini hawakuweza."

⁴¹Yesu akajibu akasema, "Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka, mpaka lini nitakaa nanyi na kuchukuliana nanyi? Mlete mwanaao hapa."⁴²Kijana alipokuwa anakuja, pepo akamuangusha chini na kumtikisa kwa kifafa. Lakini Yesu aliikemea ile roho chafu, alimponya mvulana, na kamkabidhi kwa baba yake.⁴³Wote walishangazwa na ukuu wa Mungu. Lakini walipokuwa wakistaajabu wote kwa mambo yote aliyo yaliyotedeka, akasema kwa wanafunzi wake,⁴⁴"Maneno yawakae masikioni mwenu, kwa kuwa Mwana wa Adamu atatolewa mikononi mwa wanadamu."⁴⁵Lakini hawakuelewa maana ya maneno hayo, na yalifichwa machoni pao, ili wasije wakalielewa. Waliogopa kumuuliza kuhusu neno hilo.

⁴⁶Wakaanza kuhojiana, ni nani atakayekuwa mkubwa mionganoni mwao.⁴⁷Lakini Yesu alipotambua walichokuwa wakihojiana miyoni mwao, alimchukua mtoto mdogo, na kumuweka upande wake,⁴⁸na akasema, "Kama mtu ye yeyote akimpokea mtoto mdogo kama huyu kwa jina langu, anipokea mimi pia, na ye yeyote akinipokea mimi, ampokea pia aliyenituma, kwa kuwa aliye mdogo kati yenu wote ndiye alie mkuu."

⁴⁹Yohana akajibu akasema, "Bwana, tulimuona mtu akifukuza pepo kwa jina lako na tukamzuia, kwa sababu haambatani na sisi."

⁵⁰Lakini Yesu akamwambia, "Msimzuie, kwa kuwa asiye kinyume na ninyi ni wa kwenu."

⁵¹Ikawa, siku za kupaa kwake zilipokuwa karibu kutimia, yeye alielekeza uso wake Yerusalem.⁵²Akatuma wajumbe mbele yake, nao wakaenda na kuingia katika kijiji cha Wasamaria ili wamtayarishie mahali.⁵³Lakini watu huko hawakumpokea, kwa sababu alikua ameelekeza uso wake Yerusalem.⁵⁴Wanafunzi wake Yakobo na Yohana walipo liona hili, wakasema, "Bwana unahitaji tuamuru moto ushuke chini kutoka mbinguni uwateketeze?"⁵⁵Lakini aliwageukia akawakemea.⁵⁶Kisha walikwenda kijiji kingine.

⁵⁷Walipokuwa wakienda katika njia yao, mtu mmoja akamwambia, "Nitakufuata popote uendapo."

⁵⁸Yesu akamwambia, "Mbweha wanamashimo, ndege wa angani wana viota, lakini mwana wa Adamu hana pakulaza kichwa chake."⁵⁹Ndipo akamwambia mtu mwingine, "Nifuate." Lakini yeye akasema, "Bwana, niruhusu kwanza niende nikamzika baba yangu,"

⁶⁰Lakini yeye akamwambia, "Waache wafu wawazike wafu wao, lakini wewe nenda ukautangaze ufalme wa Mungu kila mahali."

⁶¹Pia mtu mwingine akasema. "Nitakufuata, Bwana, lakini niruhusu kwanza nikawaage walio katika nyumba yangu."

⁶²Lakini Yesu akamwambia, "Hakuna mtu, atiaye mkono wake kulima na kuangalia nyuma atakayefaa kwa ufalme wa Mungu."

10 ¹Baada ya mambo hayo, Bwana akachagua sabini wengine, na kuwatuma wawili wawili wamtangulie katika kila mji na eneo alilotarajia kwenda.²Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini wafanyakazi ni wachache. Hivyo basi muombeni Bwana wa mavuno, ili kwamba atume haraka wafanyakazi katika mavuno yake.³Enendeni katika miji. Angalieni, ninawatuma kama kondoo katikati ya mbwa mwitu.⁴Msibebe mfuko wa pesa, wala mikoba ya wasafiri, wala viatu, wala msimsalimie yeyote njiani.⁵Katika nyumba yeyote mtakayo ingia, kwanza semenii, ‘Amani iwe katika nyumba hii.’⁶Kama mtu wa amani yupo pale, amani yenu itabaki juu yake, lakini kama sivyo, itarudi kwenu.⁷Bakini katika nyumba hiyo, kuleni na mnywe watakachokitoa, kwa maana mfanyakazi anastahili mshahara wake. Msihame kutoka nyumba hii kwenda nyingine.⁸Mji wowote muuingiao, na wakawapokea, kuleni chochote kitakachowekwa mbele yenu,⁹na ponyeni wagonjwa waliomo humo. Semeni kwao, ‘Ufalme wa Mungu umewakaribia.’¹⁰Lakini katika mji wowote mtakaoingia, na wasiwapokee, nendeni nje katika barabara na semenii,¹¹‘Hata vumbi katika mji wenu lililonata miguu mwetu tunalikung’uta dhidi yenu! Lakini tambueni hili, Ufalme wa Mungu umekaribia.¹²Ninawambieni kwamba siku ya hukumu itakuwa ni usitahimilivu zaidi kwa Sodoma kuliko mji huo.

¹³Ole kwako Korazini, Ole kwako Bethsaida! Kama kazi kuu zilizo fanyika ndani yako ingalifanyika Tiro na Sidoni, wangelitebu zamani sana, wakikaa ndani ya nguo za gunia na majivu.¹⁴Lakini itakuwa usitahimilivu zaidi siku ya hukumu kwa Tiro na Sidoni zaidi yenu.¹⁵Wewe Kapernaumu, unafikiri utainuliwa mpaka Mbinguni? Hapana, utashushwa chini mpaka kuzimu.

¹⁶Atakaye wasikiliza ninyi anisikiliza mimi, na yeyote atakaye wakataa anikataa mimi, na yeyote anikataa yeye mimi amtakaa aliyenituma.”

¹⁷Wale sabini walirud i kwa furaha, wakisema, “Bwana, hata mapepo wanatutii katika jina lako.”¹⁸Yesu akawaambia, “Nilimwona Shetani akianguka kutoka mbinguni kama radi.¹⁹Tazama, nimewapa mamlaka ya kukanya nyoka na nge, na nguvu zote za adui, na hapana chochote kwa njia yoyote kitakachowadhuru.²⁰Hata hivyo msifurahi tu katika hili, kwamba roho zinawatii, lakini furahini zaidi kwamba majina yenu yameandikwa mbinguni.”

²¹Katika mda uleule alifurahi sana katika Roho Mtakatifu, na kusema, “Ninakusifu wewe, Baba, Bwana wa mbingu na dunia, kwa sababu umeyaficha mambo haya kutoka kwa wenye hekima na akili, na kuyafunua kwa wasio fundishwa, kama watoto wadogo. Ndio, Baba, kwa kuwa ilipendeza katika machoni pako.”²²“Kila kitu kimekabidhiwa kwangu na Baba yangu, na hakuna afahamuye Mwana ni nani ila Baba, na hakuna afahamuye Baba ni nani ila Mwana, na ye yote ambaye Mwana hutamani kujifunua kwake.”

²³Akavageukia wanafunzi, akasema faraghani, “Wamebarikiwa wayaonayo haya ambayo ninyi mnayaona.

²⁴Ninawaambia ninyi, kwamba manabii wengi na wafalme walitamani kuona mambo myaonayo, na hawakuyaona, na kusikia kusikia mnayoyaikia, na hawakuyaonika.”

²⁵Tazama, mwalimu fulani wa sheria ya Kiyahudi alisimama na kumjaribu, akisema, “Mwalimu, nifanye nini niurithi uzima wa milele?”

²⁶Yesu akamwambia, “Kimeandikwa nini katika sheria? Unaisoma je?”

²⁷Akajibu akasema, “Utampenda Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote, na kwa akili zako zote, na jirani yako kama nafsi yako mwenyewe.”

²⁸Yesu akasema, “Umejibu kwa usahihi. Fanya hivi na utaishi.”

²⁹Lakini mwalimu, akitamani kujihesabia haki mwenyewe, akamwambia Yesu, “Na jirani yangu ni nani?”

³⁰Yesu akijibu akasema, “Mtu fulani aliquwa akitelemka kutoka Yerusalem kwenda Yeriko. Akaangukia kati ya wanyang’anyi, waliomnyang’anya mali yake, na kumpiga na kumuacha karibu ya kufa.³¹Kwa bahati kuhani fulani aliquwa akishuka katika njia hiyo, alipo muona alipita upande mwininge.³²Vivyo hivyo Mlawi pia, alipofika mahali pale na kumuona, akapita upande mwininge.³³Lakini Msamaria mmoja, alipokuwa akisafiri, alipita pale alipokuwa mtu huyo. Alipomuona, alisukumwa kwa huruma.³⁴Alimkaribia na kumfunga vidonda vyake, akimwiga mafuta na divai juu yake. Alimpandisha juu ya mnyama wake, na kumpeleka katika nyumba ya wageni na kumhudumia.³⁵Siku ilyofuata alichukua dinari mbili, na akampatia mmiliki wa nyumba ya wageni na

kumwambia, ‘Muhudumie na chochote cha ziada utakacho tumia, nitakulipa nitakaporudi.’³⁶ Ni yupi kati ya hawa watatu, unafikiri, alikuwa ni jirani kwake yeye aliyeangukia kati ya wanyang’anyi?”

³⁷ Mwalimu alisema, “Ni yule aliyeonesha huruma kwake.” Yesu akamwambia, “Nenda na ukafanye vivyo hivyo”

³⁸ Ikawa walipokuwa wakisafiri, waliingia katika kijiji fulani, na mwanamke mmoja jina lake Martha alimkaribisha nyumbani kwake.³⁹ Alikuwa na dada aliyeitwa Mariamu, aliekaa miguuni pa Bwana na kusikiliza neno lake.⁴⁰ Lakini Martha alijipa shughuli nyingi za kuandaa mlo. Alikwenda kwa Yesu, na kusema, “Bwana, haujali kwamba dada yangu ameniacha nihudumu peke yangu? Hivyo basi mwambie anisaidie.”

⁴¹ Lakini Bwana alimjibu na kumwambia, “Martha, Martha, una sumbuka juu ya mambo mengi,⁴² lakini ni kitu kimoja tu cha muhimu. Mariamu amechagua kilicho chema, ambacho hakitaondolewa kutoka kwake.”

11 ¹Ilokea wakati Yesu alipokuwa anaomba mahali fulani, mmoja wa mwanafunzi wake alimwambia, “Bwana, tufundishe sisi kuomba kama Yohana alivyo wafundisha wanafunzi wake.”

²Yesu akawaambia, Msalipo, semenii, “Baba, Jina lako litakazwe. Ufalme wako uje.³ Utupe mkate wetu wa kila siku. ⁴Utusamehe makosa yetu, kama nasi tunavyowasamehe wote waliotukosea. Usituongoze katika majaribu.”

⁵Yesu akawaambia, “Ni nani kwenu atakuwa na rafiki, ambaye atamuendea usiku, na kumwambia, ‘Rafiki niazime mikate mitatu.’⁶ Kwa sababu rafiki yangu amenijia sasa hivi kutoka safarini, nami sina cha kumuandalia.”

⁷Na yule aliyeko ndani akamjibu, ‘Usinitaabish, mlango umekwisha kufungwa, na watoto wangu, pamoja nami tumekwisha kulala kitandani. Siwezi kuamka na kukupa wewe mikate.’⁸ Nawaambia, japo kuwa haamki na kukupatia mikate kama rafiki yake, kwa sababu ya kuendelea kumgongea bila aibu, ataamka na kukupatia vipande vingi nya mikate kulingana na mahitaji yako.⁹ Nami pia nawaambieni, ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata, pigeni hodi nanyi mtafunguliwa.¹⁰ Kwa kuwa kila mtu aombaye atapokea, na kila mtu atafutaye atapata, na kila mtu apigaye hodi, mlango utafunguliwa kwake.¹¹ Ni baba yupi mionganii mwenu, mwanaye akimuomba samaki atampa nyoka badala yake?¹² Au akimuomba yai atampa nge?¹³ Kwa hiyo, ikiwa ninyi mlion waovu mnajuuwa kuwapa watoto wenu zawadi nzuri, je si zaidi sana Baba yenu wa mbinguni kwamba atawapa Roho Mtakatifu hao wamuombao?”

¹⁴Baadaye, Yesu akawa anakemea pepo, na mtu mwenye pepo alikuwa bubu. Ikawa pepo lilipomtoka, mtu huyo aliweza kuongea. Umati wakastaajabu sana.¹⁵ Lakini watu wengine wakasema, huyu anatoa mapepo kwa Beelzebul, mkuu wa mapepo.¹⁶ Wengine walimjaribu na kumtaka awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.

¹⁷Lakini Yesu aliyatambua mawazo yao na kuwaambia, “Kila ufalme utakaogawanyika itakuwa ukiwa, na nyumba iliyo gawanyika itaanguka.¹⁸ Kama Shetani atakuwa amegawanyika, ufalme wake utasimamaje? Kwa sababu mwasema natoa mapepo kwa Belzebuli¹⁹ Kama mimi natoa mapepo kwa Belzebuli, je wenzeni wanatoa mapepo kwa njia gani? Kwa sababu hii, wao watawahukumu ninyi.²⁰ Lakini, kama natoa mapepo kwa kidole cha Mungu, basi ufalme wa Mungu umewajia.

²¹Mtu mwenye nguvu aliye na silaha akilinda nyumba yake, vitu vyake vitakaa salama.²² Lakini akivamiwa na mtu mwenye nguvu zaidi, Yule mtu mwenye nguvu atamnyang’anya silaha zake, na kuzichukua mali zake zote.²³ Yeye asiye pamoja nami yuko kinyume nami, na yeye asiyekusanya pamoja nami hutapanya.

²⁴Pepo mchafu amtakapo mtu, huenda na kutafuta mahali pasipo na maji ili ajipumzishe. Atakapokuwa amekosa, husema, ‘Nitarudi nilipotoka.’²⁵ Akirudi na kukuta nyumba imefagiliwa na imekaa vizuri.²⁶ Hivyo huenda na kutafuta mapepo saba walio waovu kuliko yeye mwenyewe na kuwaleta waje wakae mahali pale. Na hali ya mtu huyo huwa mbaya kuliko ilivyokuwa mara ya kwanza.”

²⁷Ilokea kwamba alipokuwa akisema maneno hayo, mwanamke fulani alipaza sauti yake zaidi ya wote kwenye mkutano wa watu na kusema “Limebarikiwa tumbo lililo kuzaa na matiti uliyoyanyonya.”²⁸ Lakini yeye akasema, “Wamebarikiwa wale wasikio neno la Mungu na kulinanza.”

²⁹Wakati umati wa watu wanakusanyika na kuongezeka, Yesu akaanza kusema, “Kizazi hiki ni kizazi cha uovu. Hutafuta ishara, na hakuna ishara watayopewa zaidi ya ile ishara ya Yona.³⁰ Maana kama Yona alivyokuwa ishara kwa watu wa Ninawi, ndivyo na Mwana wa Adamu atakavyokuwa ishara kwa kizazi hiki³¹ Malkia wa Kusini atasimama siku ya hukumu na watu wa kizazi hiki na kuwashukumu wao, kwani yeye alitoka katika mwisho wa nchi ili aje asikilize hekima za Solomoni, na hapa yuko aliye mkuu kuliko Solomoni.³² Watu wa Ninawi wasimama katika hukumu pamoja na watu wa kizazi hiki siku ya hukumu watahukumu, kwani wao walitubu kwa mahubiri ya Yona, na tazama, hapa yuko aliye mkuu kuliko Yona.

³³Hakuna Mtu yeoyote, awashaye taa na kuiweka sehemu ya chini yenye giza isiyonekana au chini ya kikapu, ila huwasha na kuweka juu ya kitu ili kila mtu aingiaye aweze kuona mwanga.³⁴ Jicho lako ni taa ya mwili. Jicho lako likiwa zuri basi mwili wako wote utakuwa kwenye mwanga. Lakini jicho lako likiwa baya basi mwili wako wote utakuwa kwenye giza.³⁵ Kwa hiyo, mjihadhari ili mwanga ulio ndani yenu usitiwe giza.³⁶ Hivyo basi, kama mwili wako wote uko kwenye mwanga, na hakuna sehemu iliyo katika giza, basi mwili wako utakuwa sawa na taa iwakayo na kutoa mwanga kwenu.”

³⁷ Alipomaliza kuongea, Farisayo alimwalika akale chakula nyumbani kwake, naye Yesu akaingia ndani na kuwa pamoja nao.³⁸ Na Mafarisayo wakashangaa kwa jinsi ambavyo hakunawa kwanza kabla ya chakula cha jioni.

³⁹ Lakini Bwana akawaambia, “Ninyi Mafarisayo mnaosha nje ya vikombe na bakuli, lakini ndani yenu mmejaa tamaa na uovu.⁴⁰ Ninyi watu msio na ufahamu, Je ye ye aliyeumba nje hakuumba na ndani pia?⁴¹ Wapeni masikini yaliyo ndani, na mambo yote yatakuwa safi kwenu.

⁴² Lakini ole wenu Mafarisayo, kwani mnatoa zaka ya mnanaa na mchicha na kila aina ya mboga ya bustani. Lakini mmeacha mambo ya haki na kumpenda Mungu. Ni muhimu zaidi kufanya yaliyo ya haki na kumpenda Mungu, bila kuacha kufanya na hayo mengine pia.⁴³ Ole wenu Mafarisayo, kwa kuwa mnapenda kukaa katika viti vya mbele kwenye masinagogi na kuamkiwa kwa salamu za heshima sokoni.⁴⁴ Ole wenu, kwani mnafanana na makaburi yasiyo na alama ambayo watu hutembea juu yake pasipokujua.”

⁴⁵ Mwalimu mmoja wa sheria za Kiyahudi akamjibu na kumwambia, “Mwalimu, unachokisema kinatuudhi pia sisi.”

⁴⁶ Yesu akasema, “Ole wenu, waalimu wa sheria! Kwani mnawapa watu mizigo mikubwa wasiyoweza kuibeba, walakini ninyi hamgusi mizigo hiyo hata kwa moja ya vidole vyenu.⁴⁷ Ole wenu, kwa sababu mnajenga na kuweka kumbukumbu kwenye makaburi ya manabii’ ambaao waliuwawa na mababu zenu.⁴⁸ Hivyo ninyi mwashuhudia na kukubaliana na kazi walizozifanya mababu zenu, kwa sababu hakika waliwauwa manabii ambaao mnajenga kumbukumbu katika makaburi yao.⁴⁹ Kwa sababu hiyo pia, hekima ya Mungu inasema, ‘Nitawatumia manabii na mitume nao watawatesa na kuwaua baadhi yao.⁵⁰ Kizazi hiki kitawajibika kwa damu ya manabii waliouawa tangu kuanza kwa dunia,⁵¹ Kutoka damu ya Abeli hadi damu ya Zakaria, aliyeuawa katikati ya madhabahu na patakatifu. Ndiyo, nawaambia ninyi, kizazi hiki kitawajibika.⁵² Ole wenu waalimu wa sheria za Kiyahudi, kwa sababu mmechukua funguo za ufahamu; nyie wenyewe hamuingii, na wale wanaotaka kuingia mnawazuia.”

⁵³ Baada ya Yesu kuondoka pale, waandishi na mafarisayo walimpinga na kubishana naye juu ya mambo mengi,

⁵⁴ wakimvizia, ili wapate neno litokalo kinywani mwake.

12 ¹Kwa wakati huo, maelfu mengi ya watu walikusanyika pamoja, kiasi cha kuanza kukanyagana, akaanza kusema na wanafunzi wake kwanza, “Jihadharini na chachu ya Mafarisayo ambayo ni unafiki.²Na hapatakuwepo na siri iliyofichika ambayo haitafunuliwa, wala jambo lililofichwa ambalo halitajulikana.³Na lolote mlilolisema katika giza, litasikiwa katika mwanga. Na yoyote mliyoyasema kwenye sikio ndani ya vyumba vyenu nya ndani vilivyofungwa yatatangazwa juu ya paa la nyumba.

⁴Nawaambieni rafiki zangu, msiwaogope wale wauao mwili na kisha hawana kitu kingine cha kufanya,⁵Lakini nitawaonya mtakaye mwogopa. Mwogopeni yule ambaye baada ya kuwa ameua, ana mamlaka ya kutupa jehanamu. Ndiyo, nawaambiani ninyi, mwogopeni huyo.⁶Je shomoro watano hawauzwi kwa sarafu mbili? Hata hivyo hakuna hata mmoja wao atakayesahaulika mbele za Mungu.⁷Lakini mjue kuwa, nywele za vichwa vyenu vimehesabiwa. Msiogope. Ninyi ni wa thamani kubwa kuliko shomoro wengi.

⁸Ninawaambia, yejote atakayenikiri Mimi mbele za watu, Mwana wa Adamu atamkiri mbele za malaika wa Mungu.⁹Lakini yejeyote atakayenikana mbele za watu naye atakanwa mbele ya Malaika wa Mungu.¹⁰Yejote atakayesema neno baya juu ya Mwana wa Adamu, atasamehewa, lakini yejote atakayemkufuru Roho Mtakatifu, hatasamehewa.¹¹Watakapowapeleka mbele za wakuu wa masinagogi, watawala, na wenye mamlaka, msiogope juu na namna ya kuongea katika kujitetea au nini mtakachosema,¹²kwa kuwa Roho Mtakatifu atawafundisha namna mtakavyosema kwa wakati huo.”

¹³Mtu mmoja katika kusanyiko akamwambia, “Mwalimu, mwambie ndugu yangu anigawie sehemu ya uruthi wangu.”

¹⁴Yesu akamjibu, “Ni nani aliye niweka kuwa mwamuzi na mpatanishi kati yenu?”¹⁵Ndipo akawaambia, “Jihadharini na kila namna ya tamaa, kwa sababu uzima wa mtu hauko katika wingi wa vitu alivyo navyo.”

¹⁶Yesu akawaambia mfano, akisema, “Shamba la mtu mmoja tajiri lilizaa sana,¹⁷na akajiuliza ndani yake, akisema, ‘Nitafanya je kwani sina mahali pa kuhifadhi mazao yangu?’¹⁸Akasema, ‘Nitafanya hivi. Nitavunja ghala zangu ndogo na kujenga iliyo kubwa, na kuyahifadhi mazao yangu yote na vitu vingine.¹⁹Nitaiambia nafsi yangu, ‘Nafsi, umejiwekea akiba ya vitu vingi kwa miaka mingi. Pumzika, ule, unywe na kustarehe.’”

²⁰Lakini Mungu akamwambia, ‘Ewe mtu mpumbavu, usiku wa leo wanahitaji roho kutoka kwako, na vitu vyote ulivyo iandaa vitakuwa nya nini?’

²¹Ndivyo itakavyokuwa kwa kila mtu anayejiwekea mali na si kujitajirisha kwa ajili ya Bwana.”

²²Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kwa hiyo nawaambia msihofu juu ya maisha yenu_ya kuwa mtakula nini au juu ya mili yenu_ya kuwa mtavaa nini²³Kwa kuwa maisha ni zaidi ya chakula, na mwili ni zaidi ya mavazi.

²⁴Angalieni ndege wa angani, hawalimi wala hawavuni. Hawana chumba wala ghala ya kuhifadhia, lakini Baba yenu huwalisha. Ninyi si bora zaidi kuliko ndege!²⁵Ni yupi kati yenu ambaye akijisumbua atawenza kuongeza dhiraa moja katika maisha yake?²⁶Ikiwa basi hamuwezi kufanya hicho kitu kidogo kilicho rahisi kwa nini basi kusumbukia hayo mengine?²⁷Tafakarini jinsi maua yanavyomea. Hayafanyi kazi wala hayasokoti. Lakini nawaambia, hata Sulemani katika utukufu wake wote hakuvikwa kama mojawapo ya haya,²⁸Kama Mungu huyavika vizuri majani ya kondeni, ambayo leo yapo, na kesho hutupwa kwenye moto. Je si zaidi atawavika ninyi? Enyi wa imani haba!²⁹Msisumbukie juu ya kuwa mtakula nini au mtakunywa nini, wala msiwe na hofu.

³⁰Kwa kuwa Mataifa yote ya dunia husumbukia mambao yao. Na Baba yenu anajua ya kuwa mnahitaji hayo.

³¹Lakini tafuteni ufalme wake kwanza, na hayo mengine mtazidishiwa,³²msiogope, enyi kundi dogo, kwa sababu Baba yenu anafurahia kuwapa ninyi huo ufalme.³³Uzeni mali zenu na mkawape maskini, mjifanyie mifuko isiyoishowi, hazina ya mbinguni isiyokoma, sehemu ambapo wezi hawatakaribia wala nondo haitaweza kuharibiu.³⁴Kwa kuwa palipo na hazina yako, ndipo na roho yako itakapokuwepo.

³⁵Nguo zenu ndefu ziwe zimefungwa kwa mkanda, na taa zenu zihakikishwe kuwa zinaendelee kuwaka,³⁶na muwe kama watu wanaomtazamia Bwana wao kutoka kwenye sherehe ya harusi, ili kwamba akija na kupiga hodi, wataweze kumfungulia mlango kwa haraka.³⁷Wamebarikiwa wale watumishi, ambao Bwana atawakuta wako macho. Hakika atafunga nguo yake ndefu kwa mkanda, kisha atawaketisha chini kwa chakula, na kisha kuwahudumia.³⁸Kama Bwana atakuja kwa zamu ya pili ya ulinzi ya usiku, au hata zamu ya tatu ya ulinzi, na kuwakuta wakiwa tayari, itakuwa ni heri kwa hao watumishi.³⁹Lakini fahamuni neno hili, kama bwana mwenye

nyumba angelijua saa ambayo mwivi anakuja, asingeliruhusu nyumba yake ifunjwe.⁴⁰ Iweni tayari pia kwani hamjui ni wakati gani mwana wa Adamu atarudi.

⁴¹Petro akasema, “Bwana, watuambia sisi wenyewe hii mifano, au unamwambia kila mtu?”

⁴²Bwana akawaambia, “Ni nani mtumwa mwaminifu au mwenye hekima ambaye bwana wake atamweka juu ya watumishi wengine, ili awagawie chakula chao kwa wakati mwafaka?⁴³ Amebarikiwa mtumishi yule, ambaye bwana wake akija atamkuta akifanya yale aliyoagizwa.⁴⁴ Hakika nawaambia ninyi ya kuwa atamweka juu ya mali yake yote.⁴⁵ Lakini Mtumishi yule akisema moyoni mwake, ‘Bwana wangu anachelewa kurudi;’ hivyo akaanza kuwapiga wale watumishi wa kiume na wa kike, kisha akaanza kula, kunywa na kulewa,⁴⁶ bwana wake yule mtumwa atakuja katika siku asiyotegemea na saa asiyoijua, naye atamkata vipande vipande na kumuweka katika sehemu pamoja na wasiokuwawaaminifu.⁴⁷ Mtumishi, anayejua mapenzi ya bwana wake, naye hakujienda wala hakufanya sawa sawa na mapenzi yake, atapigwa viboko vingi.⁴⁸ Lakini mtumishi asiyejua mapenzi ya bwana wake, lakini akafanya yanayostahili adhabu, atapigwa viboko vichache. Kwa kuwa yeye aliyepewa vingi, vingi hudaiwa kutoka kwake, na yeye aliyeaminiwa kwa vingi, kwake vitadaiwa vingi zaidi.

⁴⁹Nimekuja kuwasha moto duniani, na natamani iwe umekwishawaka.⁵⁰ Lakini nina ubatizo ambao nitabatizwa, na nina huzuni mpaka utakapokamilika!⁵¹ Je mnafikiri kuwa nimekuja kuleta amani duniani? Hapana, nawaambieni, badala yake nimeleta mgawanyiko.⁵² Tangu sasa na kuendelea kutakuwa na watu watano katika nyumba moja wamegawanyika, na watatu watakuwa kinyume na wawili, na wawili watakuwa kinyume na watatu.⁵³ Watagawanyika, baba atakuwa kinyume na mwanae, na mwanae atakuwa kinyume na babaye, mama atakuwa kinyume na binti yake, na binti atakuwa kinyume na mama yake, Mama mkwe atakuwa kinyume na mkwe wake naye mkwe atakuwa kinyume na mama mkwe wake.”

⁵⁴Yesu akawa anawaambia makutano pia, “Mara muonapo mawingu yakinke magharibi, mnasema, ‘Nyakati za mvua zimewadia,’ na ndivyo inavyo kuwa,⁵⁵ Na upepo wa kusini ukivuma, mnasema, ‘Patakuwepo na joto kali,’ na ndivyo inavyokuwa.⁵⁶ Enyi wanafiki, mnawenza kutafsiri mwonekano wa nchi na anga, lakini inakuwaje hamuwezi kuutafsiri wakati uliopo?

⁵⁷Ni kwa nini kila mmoja wenu asipambanue lililo sahihi kwake kulifanya wakati ambapo angali na nafasi ya kufanya hivyo?⁵⁸ Maana mkienda na mshitaki wako mbele ya hakimu, jitahidi kupatana na mshitaki wako mungali bado mko njiani asije akakupeleka kwa hakimu, na hakimu akupeleka kwa ofisa, na ofisa akakutupa gerezani.⁵⁹ Nakuambia, hutatoka huko hadi umelipa mpaka senti ya mwisho.”

13 ¹Wakati huo huo, kulikuwa na baadhi watu waliomtaarifu juu ya Wagalilaya ambaao Pilato aliwaua na kuchanganya damu yao na sadaka zao.² Yesu akajibu na kuwaambia, “Je mwadhanu kuwa Wagalilaya hao walikuwa na dhambi kuliko Wagalilaya wengine wote ndiyo maana wamepatwa na mabaya hayo?”³ Hapana, nawaambia, lakini msipotubu, nanyi mtaangamia vivyo hivyo.⁴ Au wale watu kumi na nane katika Siloamu ambaao mnara ulianguka na kuwaua, mnafikiri wao walikuwa wenyewe dhambi zaidi kuliko watu wengine katika Yerusalem.⁵ Hapana, mimi nasema, lakini kama msipotubu, ninyi nyote pia mtaangamia.

⁶ Yesu aliwaambia mfano huu, “Mtu mmoja alikuwa na mtini umepandwa katika shamba lake na alikwenda kutafuta matunda juu yake lakini hakupata.⁷ Akamwambia mtunza bustani, ‘Tazama, kwa miaka mitatu nimekuja na kujaribu kutafuta matunda kwenye mtini huu lakini sikupata. Uukate. Kwani unaleta uharibifu wa ardhi?’

⁸ Mtunza bustani akajibu na kusema, ‘Uache mwaka huu ili niupalilie na kuweka mbolea juu yake.⁹ Kama ukizaa matunda mwaka ujao, ni vema; lakini kama hautazaa, uukate!’

¹⁰ Sasa Yesu alikuwa akifundisha katika mojawapo ya Masinagogi wakati wa Sabato¹¹ Tazama, alikuwepo mama mmoja ambaye kwa miaka kumi na minane alikuwa na roho mchafu wa udhaifu, na yeze alikuwa amepinda na hana uwezo kabisa wa kusimama.¹² Yesu alipomwona, alimwita, akamwambia, “Mama, umewekwa huru kutoka kwenye udhaifu wako.”¹³ Akaweka mikono yake juu yake, na mara mwili wake akajinyoosha na akamtukuza Mungu.

¹⁴ Lakini mkuu wa sinagogi alikasirika kwa sababu Yesu alikuwa amemponya siku ya Sabato. Hivyo mtawala akajibu akawambia makutano, “Kuna siku sita ambazo ni lazima kufanya kazi. Njoni kuponywa basi, si katika siku ya Sabato.”

¹⁵ Bwana akamjibu na akasema, “Wanafiki! Hakuna kila mmoja wenu kufungua punda wako au ng’ombe kutoka zizini na kuwaongoza kumpeleka kunywa siku ya Sabato?”¹⁶ Hivyo pia binti wa Abrahamu, ambaye Shetani amemfunga kwa miaka kumi na minane, je haikumpasa kifungo chake kisifunguliwe siku ya sabato?”¹⁷ Alipokuwa akisema maneno hayo, wale wote waliompinga waliona aibu, bali makutano wote wa wengine walishangilia kwa ajili ya mambo ya ajabu aliyotenda.

¹⁸ Yesu akasema, “Ufalme wa Mungu unafanana na nini, na naweza kuulinganisha na nini?”¹⁹ Ni kama mbegu ya haradari aliyoitwaa mtu mmoja na kuipanda shambani mwake, na ikamea ikawa mti mkubwa, na ndege wa mbinguni wakajenga viota vyao katika matawi yake.

²⁰ Tena akasema, “Niufananishe na nini ufalme wa Mungu?”²¹ Ni kama chachu ambayo mwanamke aliichukua na kuchanganya kwenye vipimo vitatu vyaa unga hata ukaumuka.”

²² Yesu alitembelea kila mji na kijiji njiani akielekeea Yerusalem na kuwafundisha.²³ Mtu mmoja akauliza, “Bwana, ni watu wachache tu watakaoolewa?” Hivyo akawaambia,²⁴ “Jitahidi kuingia kwa kupitia mlango mwembamba, kwa sababu wengi watajaribu na hawataweza kuingia.²⁵ Mara baada ya mmiliki wa nyumba kusimama na kufunga mlango, basi mtasimama nje na kupiga hodi mlangoni na kusema, ‘Bwana, Bwana, tufungulie,’ yeze atajibu na kuwaambia, ‘Siwajui ninyi wala mtokako.’

²⁶ Ndipo mtasema, ‘Tulikula na kunywa mbele yako na wewe ulifundisha katika mitaa yetu.’

²⁷ Lakini yeze atawajibu, ‘Nawaambia, siwajui mtokako, ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu!²⁸ Kutakuwa na kilio na kusaga meno wakati mtakapowaona Abrahamu, Isaka, Yakobo na manabii wote katika ufalme wa Mungu, lakini ninyi wenye mmetupwa nje.²⁹ Watafika kutoka Mashariki, Magharibi, Kaskazini na Kusini, na kupumzika katika meza ya chakula cha jioni katika ufalme wa Mungu.³⁰ Na tambua hili, wa mwisho ni wa kwanza na wa kwanza atakuwa wa mwisho.”

³¹ Muda mfupi baadaye, baadhi ya Mafarisayo walikuja na kumwambia, “Nenda na ondoka hapa kwa sababu Herode anataka kukuua.”

³² Yesu akasema, “Nendeni mkamwambie yule mbweha, ‘Tazama, ninawafukuza pepo na kufanya uponyaji leo na kesho, na siku ya tatu nitatimiza lengo langu.³³ Katika hali yoyote, ni muhimu kwa ajili yangu kuendelea leo, kesho, na siku iliyofuata, kwa vile haikubaliki kumuua nabii mbali na Yerusalem.

³⁴Yerusalemu, Yerusalemu, nani anawaua manabii na kuwapiga mawe wale walotumwa kwenu. Mara ngapi nimetaka kuwakusanya watoto wenu kama vile kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mbawa zake, lakini humkulitaka hili.³⁵Tazama, nyumba yako imetelekezwa. Nami nawaambia, hamuwezi kuniona hata mtakaposema ‘Amebarikiwa huyo ajaye kwa jina la Bwana.’”

¹⁴ ¹Ilokea siku ya Sabato, alipokua akienda nyumbani kwa mmoja wa viongozi wa Mafarisayo kula mkate, nao walikuwa wakimchunguza kwa karibu.²Tazama, pale mbele yake alikuwa mtu ambaye anasumbuliwa na uvimbe.³Yesu aliuliza wataalam katika sheria ya Wayahudi na Mafarisayo, “Je, ni halali kumponya siku ya Sabato, au sivyo?”⁴Lakini wao walikuwa kimya, kwa hiyo Yesu akamshika, akamponya na kumruhusu aende zake.⁵Naye akawaambia, “Ni nani kati yenu ambaye ana mtoto au ng’ombe ametumbukia kisimani siku ya Sabato hata mvuta nje mara moja?”⁶Wao hawakuwa na uwezo wa kutoa jibu kwa mambo haya.

⁷Wakati Yesu alipogundua jinsi wale walioalikwa kwamba wamechagua viti vya heshima, akawaambia mfano, akiwaambia,⁸“Wakati mnapoalikwa na mtu harusini, usiketia nafasi za heshima, kwa sababu inawezekana amealikwa mtu ambaye ni wakuheshimiwa zaidi kuliko wewe.”⁹Wakati mtu aliyeaalika ninyi wawili akifika, atakuambia wewe, “Mpishe mtu huyu nafasi yako,” na kisha kwa aibu utanza kuchukua nafasi ya mwisho.

¹⁰Lakini wewe ukialikwa, nenda ukakae mahali pa mwisho, ili wakati yule aliyeaalika akija, aweze kukuambia wewe, ‘Rafiki, nenda mbele zaidi.’ Ndipo utakuwa umeheshimika mbele ya wote walioketi pamoja nawe mezani.

¹¹Kwa maana kila ajikwezaye atashushwa, na yeze ajishushae atakwezwa.”

¹²Yesu pia alimwambia mtu aliyeewalika, “Unapotoa chakula cha mchana au cha jioni, usiwaalike rafiki zako au ndugu zako au jamaa zako au majirani zako matajiri, ili kwamba wao wasije wakakualika wewe ukapata malipo.

¹³Badala yake, unapofanya sherehe, waalike maskini, vilema, viwete na vipofu,¹⁴na wewe utabarikiwa, kwa sababu hawawezi kukulipa. Kwa maana utalipwa katika ufufuo wa wenye haki.”

¹⁵Wakati mmoja wa wale walioketi mezani pamoja na Yesu aliposikia hayo, naye akamwaambia, “Amebarikiwe yule atakayekula mkate katika Ufalme wa Mungu!”

¹⁶Lakini Yesu akamwaambia, “Mtu mmoja alianda sherehe kubwa, akaalika watu wengi.”¹⁷Wakati sherehe ilipokuwa tayari, alimtuma mtumishi wake kuwaambia wale walioalikwa, ‘Njooni, kwa sababu vitu vyote vimekwisha kuwekwa tayari.’

¹⁸Wote, wakaanza kuomba radhi. Wa kwanza akamwambia mtumishi, ‘Nimenunua shamba, lazima niende kuliona. Tafadhali unisamehe.’

¹⁹Na mwingine akasema, ‘Nimenunua jozi tano za ng’ombe, na mimi naenda kuwajaribu. Tafadhali uniwie radhi.’

²⁰Na mtu mwingine akasema, ‘Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi kuja.’

²¹Mtumishi akarudi na kumwambia bwana wake mambo hayo. Yule mwenye nyumba alikasirika akamwambia mtumishi wake, ‘Nenda upesi mitaani na katika vichochoro vya mji ukawalete hapa maskini, vilema, vipofu na walemavu.’

²²Mtumishi akasema, ‘Bwana, hayo uliyoagiza yamekwisha tendeka, na hata sasa bado kuna nafasi.’

²³Bwana akamwambia mtumishi, ‘Nenda katika njia kuu na vichochoro na uwashurutishe watu waingie, ili nyumba yangu ijae.’²⁴Kwa maana nawaambia, katika wale walioalikwa wa kwanza hapana atakayeonja sherehe yangu.”

²⁵Sasa umati mkubwa walikuwa wanakwenda pamoja naye, naye akageuka na akawaambia,²⁶“Kama mtu akija kwangu naye hamchukii baba yake, mama yake, mke wake, watoto wake, ndugu zake waume na wanawake-ndio, na hata maisha yake pia -hawesi kuwa mwanafunzi wangu.”²⁷Mtu asipochukua msalaba wake na kuja nyuma yangu hawesi kuwa mwanafunzi wangu.²⁸Maana ni nani kati yenu, ambaye anatamani kujenga mnara hataketi kwanza akadirie gharama kwa mahesabu kama ana kile anachohitaji ili kukamilisha hilo?²⁹Vinginevyo, baada ya kuweka msingi na kushindwa kumaliza, wote walioona wataanza kumdhihaki,³⁰wakisema, ‘Mtu huyu alianza kujenga, akawa hana nguvu za kumaliza.’

³¹Au mfalme gani, akitaka kwenda kupigana na mfalme mwingine katika vita, ambae hatakaa chini kwanza na kuchukua ushauri kuhusu kama atawea, pamoja na watu elfu kumi kupigana na mfalme mwingine anayekuja juu yake na watu elfu ishirini?³²Na kama sivyo, wakati jeshi la wengine bado liko mbali, hutuma balozi kutaka masharti ya amani.³³Kwa hiyo basi, yejote kati yenu ambaye hataacha vyote alivyo navyo, hawesi kuwa mwanafunzi wangu.

³⁴Chumvi ni nzuri, lakini ikiwa Chumvi imepoteza ladha yake, jinsi gani inaweza kuwa chumvi tena? ³⁵Haina matumizi kwa udongo au hata kwa mbolea. Hutupwa mbali. Yeye aliye na masikio ya kusikia, na asikie.”

15 ¹Basi watoza ushuru wote na wengine wenyenye dhambi walikuja kwa Yesu na kumsikiliza.²Mafarisayo wote na waandishi wakanung'unika wakisema, "Mtu huyu huwakaribisha wenyenye dhambi na hata hula nao."

³Yesu akasema mfano huu kwao, akisema⁴"Nani kwenu, kama ana kondoo mia moja na akipotolewa na mmoja wao, hatawaacha wale tisini na tisa nyikani, na aende akamtafute yule aliyepotea hadi amwone?⁵Naye akisha kumpata humweka mabegani pake na kufurahia.⁶Afikapo kwenye nyumba, huwaita rafiki zake na jirani zake akawaambia 'Furahini pamoja nami, kwa kuwa nimempata kondoo wangu aliyepotea.'⁷Nawaambia vivyo hivyo kutakuwa na furaha mbinguni kwa ajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye, zaidi ya wenyenye haki tisini na tisa ambao hawana haja ya kutubu.

⁸Au kuna mwanamke gani mwenye sarafu kumi za fedha, akipotewa na sarafua moja, hata washa taa na kufagia nyumba na kutafuta kwa bidii hadi atakapoipata?⁹Na akiisha kuiona huwaita rafiki zake na jirani zake akawaambia 'Furahini pamoja nami, kwa kuwa nimeipata tena sarafu yangu niliyokua nimeipoteza.'¹⁰Hata hivyo nawaambia kuna furaha mbele ya malaika wa Mungu kwa ajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye."

¹¹Na Yesu akasema, "Mtu mmoja alikua na wana wawili¹²yule mdogo akamwambia babaye, 'Baba nipe sehemu ya mali inayonistali kuirithi.' Hivyo akagawanya mali zake kati yao.¹³Siku si nyingi yule mdogo akakusanya vyote anavyomiliki akaenda nchi ya mbali, na huko akatapanya hela zake, kwa kununua vitu asivyo vihitaji, na kutapanya fedha zake kwa anasa.¹⁴Nae alipokua amekwisha tumia vyote njaa kuu iliingia nchi ile naye akaanza kuwa katika uhitaji.¹⁵Akaenda na kujajiri mwenyewe kwa mmoja wa raia wa nchi ile, naye alimpeleka shambani kwake kulisha nguruwe.¹⁶Na akawa akitamani kujishibisha kwa maganda waliyokula nguruwe kwa sababu hakuna mtu aliempa kitu chochote apate kula.¹⁷Ila yule mwana mdogo alipozingatia moyoni mwake, alisema 'Ni watumishi wangapi wa baba yangu wanachakula kingi cha kutosha na mimi nikohapa, ninakufa na njaa!

¹⁸Nitaondoka na kwenda kwa baba yangu, na kumwambia, 'Baba nimekosa juu ya mbingu na mbele ya macho yako.¹⁹Sistahili kuitwa mwana wako tena; nifanye kama mmoja wa watumishi wako.'²⁰Ndipo akaondoka akaenda kwa baba yake. Alipokua angali mbali baba yake alimuona akamwonea huruma akaenda mbio na kumkumbatia na kumbusu.²¹Yule mwana akamwambia, 'Baba nimekosa juu ya mbingu na mbele ya macho yako sistahili kuitwa mwana wako.'

²²Yule baba aliwaambia watumishi wake, 'Lileteni upesi vazi lililo bora, mkamvike mtieni na pete kidoleni na viatu miguuni.²³Kisha mleteni ndama yule alienona mkamchinje tule na kufurai.²⁴Kwa kuwa mwanangu alikua amekufa naye yu hai. Alikua amepotea nae ameonekana,' wakaanza kushangilia.

²⁵Basi yule mwanae mkubwa alikuwako shamba. Alipokuwa akija na kuikaribia nyumba alisikia sauti ya nyimbo na michezo.²⁶Akaita mtumishi mmoja akamuuliza, 'Mambo haya maana yake nini?'²⁷Mtumishi akamwambia, 'Mdogo wako amekuja na baba yako amemchinjia ndama aliyenona kwa sababu amerudi salama.'

²⁸Mwana mkubwa akakasirika akakataa kuingia ndani na babaye alitoka nje kumsihii.²⁹Ila akamjibu baba yake akisema, 'Tazama mimi nimekutumikia miaka mingi, wala sijakosa amri yako, lakini hujanipa mwana mbuzi, ili niweze kusherehekeea na rafiki zangu.³⁰Lakini alipokuja huyu mwana wako aliyetapanya mali yako yote pamoja na makahaba umemchinjia ndama alienona.'

³¹Baba akamwambia, 'Mwanangu, wewe u pamoja nami siku zote na vyote nilivyo navyo ni vyako.³²Ila ilikua vyema kwetu kufanya sherehe na kufurahi, huyu ndugu yako alikua amekufa, na sasa yu hai; alikua amepotea naye ameonekana."

16 ¹Yesu aliwaambia tena wanafunzi wake, “Palikuwa na mtu mmoja tajiri aliyejkuwa na meneja, na alitaarifiwa ya kwamba meneja huyu anatapanya mali zake.²Hivyo tajiri akamwita, akamwambia, ‘Ni nini hii ninayo isikia juu yako? Toa hesabu ya umeneja wako, kwa kuwa huwezi kuwa meneja tena.’

³Yule meneja akasema moyoni mwake, ‘Nifanye nini, maana bwana wangu ananiondolea kazi yangu ya umeneja? Sina nguvu za kulima, na kuomba naona haya.⁴Najua nitakalotenda ili nitakapotolewa katika kazi yangu ya uwakili watu wanikaribishe nyumbani mwao.⁵Hivyo wakili akawaita wadeni wa bwana wake kila mmoja akamwambia wa kwanza, ‘Unadaiwa kiasi gani na bwana wangu?’

⁶Akasema ‘Vipimo mia moja vya mafuta,’ akamwambia, ‘Chukua hati yako keti upesi andika hamsini.’

⁷Kisha akamwambia mwagine, ‘Na wewe unadaiwa kiasi gani?’ akasema, ‘Vipimo mia moja vya unga vya ngano.’ Akamwambia, ‘Twaa hati yako andika themanini.⁸Yule bwana akamsifu meneja dhalimu kwa vile alivyotenda kwa werevu. Kwakua watoto wa ulimwengu huu ni werevu na hushughulika kwa ujanja na watu wa upande wao kuliko walivyo watoto wa nuru.⁹Nami nawaaambia jifanyieni marafiki kwa mali ya udhalimu ili itakapokosekana wawakaribishe katika makao ya milele.¹⁰Aliye mwaminifu katika lililo dogo sana huwa mwaminifu katika lililo kubwa pia. Na aliye dhalimu katika lililo dogo huwa dhalimu katika lililo kubwa pia.

¹¹Kama ninyi hamkuwa waaminifu katika mali ya udhalimu ni nani atakayewaamini katika mali ya kweli?¹²Na kama hamkuwa waaminifu katika kutumia mali ya mtu mwagine ni nani atakayewapa iliyo yenu wenyewe?

¹³Hakuna mtumishi awezaye kutumikia mabwana wawili, kwa maana atamchukia mmoja na kumpenda mwagine, ama atashikamana na huyu na kumdhara huyu. Hamuwezi kumtumikia Mungu na mali.”

¹⁴Basi Mafarisayo, ambao walikuwa wanapenda fedha waliyasikia haya yote na wakamdhihaki.¹⁵Na akawaambia, “Ninyi ndio mnaojidai haki mbele ya wanadamu, lakini Mungu anaijua miyo yenu. Kwa kuwa lililotukuka kwa wanadamu huwa chukizo mbele za Mungu.

¹⁶Sheria na manabii vilikuwapo mpaka Yohana alivyokuja. Tangu wakati huo, habari njema ya ufalme wa Mungu hutangazwa, na kila mtu hujaribu kuijingiza kwa nguvu.¹⁷Lakini ni rahisi kwa mbingu na nchi vitoweke kuliko hata herufi moja ya sheria ikosekane.

¹⁸Kila amwachaye mkewe na kumwoa mke mwagine azini, naye amwooaye yeye aliyeachwa na mumewe azini.

¹⁹Palikua na mtu mmoja tajiri aliyeavaa nguo za rangi ya zambarau na kitani safi na alikua akifurahia kila siku utajiri wake mkubwa.²⁰Na maskini mmoja jina lake Lazaro aliwekwa getini pake, na ana vidonda.²¹Naye alikua akitamani kushibishwa kwa makombo yaliyoanguka katika meza ya yule tajiri hata mbwa wakaja wakamlamba vidonda vyake.²²Ikawa yule maskini alikufa na akachukuliwa na Malaika mpaka kifuani kwa Ibrahimu. Yule tajiri naye akafa akazikwa.²³Na kule kuzimu alipokua katika mateso aliyainua macho yake akamuona Ibrahimu kwa mbali na Lazaro kifuani mwake.²⁴Akalia akasema, ‘Baba Ibrahimu, nihurumue umtume Lazaro achovye ncha ya kidole chake majini, auburudishe ulimi wangu; kwa sababu ninateswa katika moto huu.

²⁵Lakini Ibrahimu akasema, ‘Mwanangu kumbuka ya kwamba katika maisha yako uliyapokea mambo yako mema, na Lazaro vivyo alipata mabaya. Ila sasa yupo hapa anafarijiwa na wewe unaumizwa.²⁶Na zaidi ya hayo, kumewekwa shimo kubwa na refu kati yetu, ili wale wanaotaka kutoka huku kwenda wasiweze wala watu wa kwendo wasivuke kuja kwetu.’

²⁷Yule tajiri akasema, ‘Nakuomba Baba Ibrahimu, kwamba umtume nyumbani kwa baba yangu²⁸kwa kuwa ninao ndugu watano ili awaonye, kwa hofu kwamba wao pia watakuja mahali hapa pa mateso.’

²⁹Lakini Ibrahimu akasema, ‘Wanao Musa na manabii. Waache wawasikilize wao.’

³⁰Yule tajiri akasema, ‘Hapana, Baba Ibrahimu, lakini kama akiwaendea mtu atokaye kwa wafu watatubu.’

³¹Lakini Ibrahimu akamwambia, ‘Wasipowasikia Musa na manabii hawatashawishiwa hata mtu akifufuka katika wafu.’”

¹⁷ Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Mambo yasababishayo watu watende dhambi hayana budi kutokea, lakini ole wake mtu anayeyasababisha!² Ingekua ni heri kama mtu huyo angefungiwa jiwe zito la kusagia shingoni na kutubwa baharini, kuliko kumfanya mmoja wa hawa wadogo atende dhambi.³ Jilindeni. Kama ndugu yako akikukosea mwonye, naye akitubu msamehe.⁴ Kama akikukosea mara saba kwa siku moja na mara saba kwa siku moja akaja kwako akisema, 'Ninatubu,' msamehe!"

⁵ Mitume wake wakamwambia Bwana, "Tuongezee imani yetu."

⁶ Bwana akasema, "Kama mgekuwa na imani kama punje ya haradarii, mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu, 'Ngoka na ukaote baharini,' nao ungewatii.

⁷ Lakini nani mionganoni mwenu, ambaye ana mtumishi anayelima shamba au anayechunga kondoo, atamwambia arudipo shambani, 'Njoo haraka na keti ule chakula?'⁸ Je hatamwambia, 'Niandalie chakula nile, na jifunge mkanda na unitumikie mpaka nitakapo maliza kula na kunywa. Baada ya hapo uta kula na kunywa?'⁹ Hata mshukuru mtumishi huyo kwa sababu katimiza yale aliyoamriwa?¹⁰ Vivyo hivyo nanyi mkiisha kufanya mliyoagizwa semenii, 'Sisi tu watumishi tusiostahili. Tumefanya tu yale tuliyopaswa kufanya.'

¹¹ Ilitokea kwamba alivyokua akisafiri kwenda Yerusalem, alipita mpakani mwa Samaria na Galilaya.¹² Alipokua akiingia kwenye kijiji kimoja, huko alikutana na watu kumi waliokuwa na ukoma. Wakasimama mbali¹³ wakapaza sauti wakasema "Yesu, Bwana tuhurumie."

¹⁴ Alipowaona akawaambia, "Nendeni mkajionyeshe kwa makuhani." Nao walipokua wakienda wakatakasika.

¹⁵ Mmoja wao alipoona kwamba amepona, akarudi kwa sauti kuu akimsifu Mungu.¹⁶ Akapiga magoti miguuni mwa Yesu akamshukuru. Yeye aliquua msamaria.¹⁷ Yesu akajibu, akasema, "Je hawakutakasika wote kumi? Wako wapi wale wengine tisa?"¹⁸ Hakuna hata mmoja aliyeonekana kurudi ili kumtukuza Mungu, isipokuwa huyu mgeni?"¹⁹ Akamwambia, "Inuka na uende zako imani yako imekuponya."

²⁰ Alipoulizwa na mafarisayo ufalme wa Mungu utakuja lini, Yesu akawajibu akisema, "Ufalme wa Mungu sio kitu ambacho kinawenza kuonekana."²¹ Wala watu hawatasema, 'Angalia hapa!' au, 'Angalia kule!' kwa maana ufalme wa Mungu umo ndani yenu."

²² Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Wakati utafika ambapo mtatamani kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adamu, lakini hamtaiona."²³ Watawaambia, 'Angalia, kule! Angalia, hapa!' Lakini msiende kuangalia, wala kuwafuata,²⁴ kama umeme wa radi umulikao katika anga kuanzia upande mmoja hadi mwingine. Hivyo hata Mwana wa Adamu atakuwa ivyo katika siku yake.²⁵ Lakini kwanza itampasa kuteseka katika mambo mengi na kukataliwa na kizazi hiki.²⁶ Kama ilivyokuwa siku za Nuhu, ndivyo itakavyokua katika siku ya Mwana wa Adamu.

²⁷ Walikula, walikunywa, wakioa na kuolewa mpaka siku ile ambayo Nuhu alipoingia katika safina na gharika ikaja na kuwaangamiza wote.²⁸ Ndivyo ilivyokua katika siku za Lutu, walikula, kunywa, wakinunua na kuuza, kulima na walijenga.²⁹ Lakini siku ile Lutu alipoondoka Sodoma, ikanyesha mvua ya moto na kiberiti kutoka mbinguni ikawaangamiza wote.³⁰ Hivyo ndivyo itakavyo kuwa siku ile ya Mwana wa Adamu atakapofunuliwa.

³¹ Siku hiyo, usimruhusu aliye kwenye dari ya nyumba ashuke kuchukue bidhaa zake ndani ya nyumba. Na usimruhusu aliye kuo shambani kurudi nyumbani.³² Mkumbuke mke wa Lutu.³³ Ye yote anaajaribu kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini ye yote atakayeyapoteza maisha yake atayaokoa.³⁴ Nakwambia, usiku huo kutakua na watu wawili katika kitanda kimoja. Mmoja atachukuliwa, na mwingine ataachwa.³⁵ Kutakua na wanawake wawili wanasaga nafaka pamoja, mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa."

³⁷ Wakamwuliza, "Wapi, Mungu?" Akawaambia, "Pale ulipo mzoga, ndipo tai hukusanyika kwa pamoja."

18 ¹Kisha akawaambia mfano wa namna wanavyopaswa kuomba daima, na wasikate tamaa.²Akaisema,
“Kulikuwa na hakimu katika mji fulani, ambaye hakuwa anamwogopa Mungu na hakuwaheshimu watu.
³Kulikuwa na mjane katika jiji hilo, naye alimwendea mara nyingi, akisema, ‘Nisaidie kupata haki dhidi ya
mpinzani wang.’

⁴Kwa muda mrefu hakuwa tayari kumsaidia, lakini baada ya muda akasema moyoni mwake, ‘Ingawa mimi
simwogopi Mungu au kuheshimu mtu,⁵lakini kwa vile huyu mjane ananisumbua nitamsaidia kupata haki yake,
ili asije akanichosha kwa kunijia mara kwa mara.’⁶Kisha Bwana akasema, “Sikiliza alivyosema huyo hakimu
dhalimu.⁷Je Mungu pia hataleta haki kwa wateule wake ambao wanamlilia mchana na usiku? Je, yeye hatakuwa
mvumilivu kwao?⁸Nawaambia kwamba ataleta haki kwao upesi. Lakini wakati Mwana wa Adamu atakapokuja,
je, atakuta imani duniani?”

⁹Ndipo akawaambia mfano huu kwa baadhi ya watu ambao wanajiona wenye haki na
kuwadharau watu wengine,¹⁰“Watu wawili walipanda kwenda hekaluni kusali: mmoja Mfarisayo mwingine
mtoza ushuru.¹¹Farisayo akasimama akaomba mambo haya juu yake mwenye haki, ‘Mungu, nakushukuru kwa vile
mimi si kama watu wengine ambao ni wanyang’anyi, watu wasio waadilifu, wazinzi, au kama huyu mtoza
ushuru.¹²Nafunga mara mbili kila wiki. Natoa zaka katika mapato yote ninayopata.’

¹³Lakini yule mtoza ushuru, alisimama mbali, bila hakuweza hata kuinua macho yake mbinguni, akagonga kifua
chake akisema, ‘Mungu, nirehemu mimi mwenye dhambi.’¹⁴Nawaambia, mtu huyu alirudi nyumbani akiwa
amehesabiwa haki kuliko yule mwingine, kwa sababu kila ajikwezaye atashushwa, lakini kila mtu
anayejinyenyekeza atainuliwa.”

¹⁵Watu walimletea watoto wao wachanga, ili aweze kuwagusa, lakini wanafunzi wake walipoona hayo,
wakawazuia.¹⁶Lakini Yesu akawaita kwake akisema, “Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie.
Maana ufalme wa Mungu ni wa watu kama hao.¹⁷Amini, nawaambia, mtu ye yote asiyeupokea ufalme wa Mungu
kama mtoto ni dhahiri hatauingia.”

¹⁸Mtawala mmoja akamwuliza, akisema, “Mwalimu mwema, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?”

¹⁹Yesu akamwambia, “Kwa nini unaniita mwema? Hakuna mtu aliye mwema, ila Mungu peke yake.

²⁰Unazijua amri- usizini, usiue, Usiibe, usishuhudie uongo, waheshimu baba yako na mama yako.”

²¹Yule mtawala akasema, “Mambo haya yote nimeyashika tangu nilipokuwa kijana.”

²²Yesu alipoyasikia hayo akamwambia, “Umezungukiwa jambo moja. Lazima uuze vyote ulivyonavyo na
uwagawie maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni -kisha njoo, unifuate.”²³Lakini tajiri aliposikia hayo,
alihuzunika sana, kwa sababu alikuwa tajiri sana.²⁴Kisha Yesu, akamwona alivyohuzunika sana akasema, “Jinsi
gani itakavyokuwa vigumu kwa matajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu!²⁵Maana ni rahisi sana kwa ngamia
kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.”

²⁶Wale waliosikia hayo, wakasema, “Nani basi, atakayeweza kuokolewa?”

²⁷Yesu akajibu, “Mambo yasiyowezekana kwa mwanadamu kwa Mungu yanawezekana.”

²⁸Petro akasema, “Naam, sisi tumeacha kila kitu na tumekufuata wewe.”

²⁹Kisha Yesu akawaambia, “Amini, nawaambia kwamba hakuna mtu aliyeacha nyumba, au mke, au ndugu, au
wazazi au watoto, kwa ajili ya Ufalme wa Mungu,³⁰ambaye hatapokea mengi zaidi katika ulimwengu huu, na
katika ulimwengu ujao, uzima wa milele.”

³¹Baada ya kuwakusanya wale kumi na wawili, akawaambia, “Tazama, tunapanda kwenda Yerusalem, na
mambo yote ambayo yameandikwa na manabii kuhusu Mwana wa Adamu yatakamilishwa.³²Kwa maana atatiwa
mikononi mwa watu wa Mataifa na atatendewa dhihaka na jeuri, na kutemewa mate.³³Baada ya kumchapa
viboko watamwua na siku ya tatu atafufuka.”³⁴Hawakuelewa mambo haya, na neno hili lilikuwa limefichwa
kwao, na hawakuelewa mambo yaliyosemwa.

³⁵Ikawa Yesu ulipokaribia Yeriko, mtu mmoja kipofu alikuwa ameketi kando ya barabara akiomba msaada,
³⁶aliposikia umati wa watu ukipita aliuliza nini kinatokea.

³⁷Wakamwambia kwamba Yesu wa Nazareti anapita.

³⁸Hivyo yule kipofu akalia kwa sauti, akisema, “Yesu, Mwana wa Daudi, unirehemu.”³⁹Wale waliokuwa wakitembea walimkemea huyo kipofu, wakamwambia anyamaze. Lakini ye ye akazidi kulia kwa sauti, “Mwana wa Daudi, unirehemu.”

⁴⁰Yesu akasimama akaamuru mtu yule aletwe kwake. Kisha yule kipofu alipomkaribia, Yesu akamwuliza,
⁴¹“Unataka nikufanyie nini.” Akasema, “Bwana, nataka kuona.”

⁴²Yesu akamwambia, “Upate kuona. Imani yako imekuponya.”⁴³Mara hiyo akapata kuona, akamfuata Yesu akimtukuza Mungu. Walipoona hili, watu wote wakamsifu Mungu.

19 ¹Yesu aliingia na kupita katikati ya Yeriko.²Na hapo palikuwa na mtu mmoja aitwaye Zakayo. Ambaye alikuwa mkuu wa watoza ushuru tena mtu tajiri.³Alikuwa anajaribu kumwona Yesu ni mtu wa namna gani, lakini hakuweza kuona kwa sababu ya umati wa watu, kwa kuwa alikuwa mfupi wa kimo.⁴Hivyo, alitangulia mbio mbele za watu, akapanda juu ya mkuyu ili aweze kumwona, kwa sababu Yesu alikaribia kupita njia hiyo.⁵Wakati Yesu alipofika mahali pale, aliangalia juu akamwambia, “Zakayo, shuka upesi, maana leo ni lazima nishinde nyumbani mwako.”⁶Akafanya haraka, akashuka na kumkaribisha kwa furaha.⁷Watu wote walipoona hayo, wakalamika, wakisema, “Amekwenda kumtembelea mtu mwenye dhambi.”

⁸Zakayo akasimama akamwambia Bwana, “Tazama Bwana nusu ya mali yangu nawapa maskini, na ikiwa nimemnyang’anya mtu ye yeyote kitu, nitamrudishia mara nne.”

⁹Yesu akamwambia, “Leo wokovu umefika katika nyumba hii, kwa sababu yeye pia ni mwana wa Ibrahim.¹⁰Kwa maana Mwana wa Mtu amekuja kutafuta na kuokoa watu waliopotea.”

¹¹Waliposikia hayo, aliendelea kuongea na alitoa mfano, kwa sababu alikuwa karibu na Yerusalem, na wao walidhani ya kuwa ufalme wa Mungu ulikuwa karibu kuonekana mara moja.¹²Hivyo akawaambia, “Ofisa mmoja alikwenda nchi ya mbali ili apokee ufalme na kisha aurudi.¹³Aliwaita watumishi wake kumi, akawapa mafungu kumi, akawaambia, ‘Fanyeni biashara mpaka nitakaporudi.’

¹⁴Lakini wananchi wake walimchukia na hivyo wakatuma wajumbe waende kumfuata na kusema, ‘Hatutaki mtu huyu atutawale.¹⁵Ikawa aliporudi nyumbani baada ya kufanywa mfalme, akaamuru wale watumishi aliokuwa amewaachia fedha waitwe kwake, apate kujua faida gani waliyopata kwa kufanya biashara.

¹⁶Wa kwanza akaja, akasema, ‘Bwana, fungu lako limefanya mafungu kumi zaidi.’

¹⁷Huyo Ofisa akamwambia, ‘Vema, mtumishi mwema. Kwa sababu ulikuwa mwaminifu katika jambo dogo, utakuwa na madaraka juu ya miji kumi.’

¹⁸Wa pili akaja, akasema, ‘Bwana, fungu lako limefanya mafungu matano.’

¹⁹Huyo Afisa akamwambia, ‘Chukua mamlaka juu ya miji mitano.’

²⁰Na mwingine akaja, akasema, ‘Bwana hii hapa fedha yako, ambayo niliihifadhi salama katika kitambaa,²¹kwa maana niliogopa kwa sababu wewe ni mtu mkali. Unaondo kile usichokiweka na kuvuna usichopanda.’

²²Huyo Ofisa akamwambia, ‘Kwa maneno yako mwenyewe, nitakuhukumu, ewe mtumishi mbaya. Ulijua kwamba mimi ni mtu mkali, nachukua nisichokiweka na kuvuna ambacho sikupanda.²³Basi, mbona hukuweka fedha yangu katika benki, ili nikirudi niichukue pamoja na faida?²⁴Ofisa akawaambia watu waliokuwa wamesimama hapo, ‘Mnyang’anyeni hilo fungu na kumpa yule mwenye mafungu kumi.’

²⁵Wakamwambia, ‘Bwana, yeye ana mafungu kumi.’

²⁶Nawaambia, kila mtu ambaye anacho atapewa zaidi, lakini ambaye hana, hata kile alicho nacho kitachukuliwa.

²⁷Lakini hawa maadui zangu, ambao hawakutaka niwe Mfalme wao, waleteni hapa na kuwaua mbele yangu.”

²⁸Baada ya kusema hayo, aliendelea mbele akipanda kwenda Yerusalem.²⁹Ikawa alipokaribia Bethfage na Bethania, karibu na mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili,³⁰akisema: “Nendeni katika kijiji cha jirani. Mkiingia, mtakuta mwana-punda hajapandwa bado. Mfungueni, mkamlete kwangu.³¹Kama mtu akiwaliza, ‘Mbona mnampungua?’ Semeni, ‘Bwana anamhitaji.’”³²Wale waliotumwa wakaenda wakamwona mwana-punda kama Yesu aliyokuwa amewaambia.

³³Walipokuwa wanamfungua mwana punda wamiliki wakawaambia, “Kwa nini mnampungua mwana punda huyu?”

³⁴Wakasema, “Bwana anamhitaji.”³⁵Basi, wakampelekea Yesu, wakatandika nguo zao juu ya mwana punda na wakampandisha Yesu juu yake.³⁶Alipokuwa akienda watu wakatandaza mavazi yao barabarani.

³⁷Alipokuwa anateremka mlima wa Mizeituni, jumuiya yote ya wanafunzi wakaanza kushangilia na kumtukuza Mungu kwa sauti kubwa, kwa sababu ya mambo makuu waliiyoyaona,³⁸wakisema, “Ndiye mbarikiwa Mfalme ajaye kwa jina la Bwana! Amani mbinguni, na utukufu juu!”

³⁹Baadhi ya Mafarisayo katika mukutano wakamwambia, “Mwalimu, wanyamazishe wanafunzi wako.”

⁴⁰Yesu akajibu, akasema, “Nawaambieni, kama hawa wakinyamaza, mawe yatapaza sauti.”

⁴¹Yesu alipoukaribia mji aliulilia,⁴²akisema, “Laiti ungelijua hata wewe, katika siku hii mambo ambayo yanayokuletea amani! Lakini sasa yamefichika machoni pako.⁴³Kwa kuwa siku zinakuja ambapo adui zako watajenga boma karibu na wewe, na kukuzunguka na kukukandamiza kutoka kila upande.⁴⁴Watakuangusha chini wewe na watoto wako. Hawatakuachia hata jiwe moja juu ya jingine, kwa sababu haukutambua wakati Mungu alipokuwa anajaribu kukuokoa.”

⁴⁵Yesu alilingia Hekaluni, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza,⁴⁶akiwaambia, “Imeandikwa, ‘Nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala,’ lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang’anyi.”

⁴⁷Kwa hiyo, Yesu alikuwa akifundisha kila siku hekaluni. Makuhani wakuu na walimu wa Sheria na viongozi wa watu walitaka kumuua,⁴⁸lakini hawakuweza kupata njia ya kufanya hivyo, kwa sababu watu wote walikuwa wakimsikiliza kwa makini.

20 ¹Ikawa siku moja, Yesu alipokuwa akiwafundisha watu hekaluni na kuhubiri injili, makuhani wakuu na walimu wa sheria walimwendea pamoja na wazee.²Walizungumza, wakimwambia, “Tuambie ni kwa mamlaka gani unafanya mambo haya? Au ni nani huyo ambaye amekupa mamlaka haya?”

³Naye akajibu, akawaambia, “Nami pia nitawauliza swali. Niambieni⁴ubatizo wa Yohana. Je, ultoka mbinguni ama kwa watu?”

⁵Lakini wakajadiliana wao kwa wao, wakisema, “Tukisema ilitoka mbinguni, atatuuliza, ‘Basi, mbona hamkumwamini?’

⁶Na tukisema; ‘Titoka kwa wanadamu;’ watu wote hapa watatupiga mawe, maana wote wanaamini kwamba Yohana alikuwa nabii.”⁷Basi, wakamjibu ya kwamba hawakujua ilikotoka.

⁸Yesu akawaambia, “Wala mimi siwaambii ninyi ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.”

⁹Aliwaambia watu mfano huu, “Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu, akalikodisha kwa wakulima wa mizabibu, na akaenda nchi nydingine kwa muda mrefu.¹⁰Kwa muda uliopangwa, alimtuma mtumishi kwa wakulima mizabibu, kwamba wampe sehemu ya matunda ya shamba la mizabibu. Lakini wakulima wa mzabibu wakampiga, wakamrudisha mikono- mitupu.¹¹Kisha akamtuma tena mtumishi mwingine na nao wakampiga, kumtendea vibaya, na wakamrudisha mikono- mitupu.¹²Alimtuma tena wa tatu na nao wakamjeruhi na kumtupa nje.¹³Hivyo bwana wa shamba akasema, ‘Nitafanya nini? Nitamtuma mwanangu mpendwa. Labda watamheshimu.’

¹⁴Lakini wakulima wa mzabibu walipomwona, walijadili wao kwa wao wakisema, ‘Huyu ndiye mrithi. Tumuue, ili urithi wake uwe wetu.’¹⁵Wakamtoa nje ya shamba la mizabibu na kumuua. Je bwana shamba atawafanya nini?

¹⁶Atakuja kuwaangamiza wakulima wa mzabibu, na atawapa shamba hilo wengine.” Nao waliposikia hayo, wakasema, “Mungu amekataa.”

¹⁷Lakini Yesu akawatazama, akasema, “Je andiko hili lina maana gani? ‘Jiwe walilokataa wajenzi, limekuwa jiwe la pemberi?’

¹⁸Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo, atavunjika vipande vipande. Lakini yule ambaye litamwangukia, litamponda.”

¹⁹Hivyo waandishi na wakuu wa makuhani walitafuta njia ya kumkamata wakati huohuo, walijua kwamba alikuwa amesema mfano huu dhidi yao. Lakini waliwaogopa watu.²⁰Walimuangalia kwa makini, wakatuma wapelelezi waliojifanya kuwa watu wa haki, ili wapate kupata kosa kwa hotuba yake, ili kumpelekakwa watawala na wenyewe mamlaka.²¹Nao wakamwuliza, wakisema, “Mwalimu, tunajua kwamba unasema na kufundisha mambo ya kweli na si kushawishiwa na mtu yeoyote, lakini wewe hufundisha ukweli kuhusu njia ya Mungu.²²Je, ni halali kwetu kulipa kodi kwa Kaisari, au la?”

²³Lakini Yesu alitambua mtego wao, akawaambia,²⁴“Nionyesheni dinari. Sura na chapa ya nani ipo juu yake?” Walisema, “Ya Kaisari.”

²⁵Naye akawaambia, “Basi, mpeni Kaisari yaliyo yake Kaisari, na Mungu yaliyo yake Mungu.”²⁶Waandishi na wakuu wa makuhani hawakuwa na uwezo wa kukosoa kile alichosema mbele ya watu. Wakastaajabia majibu yake na hawakusema chochote.

²⁷Baadhi ya Masadukayo wakamwendea, wale ambao wanasema kwamba hakuna ufufuo,²⁸wakamwuliza, wakisema, “Mwalimu, Musa alituandikia kwamba kama mtu akifiwa na ndugu mwenye mke ambaye hana mtoto basi anapaswa kumchukuna mke wa ndugu yake na kuzaa nae kwa ajili ya kaka yake.²⁹Kulikuwa na ndugu saba Wa kwanza alioa, akafa bila kuacha mtoto,³⁰na wa pili pia.³¹Wa tatu akamchukua vilevile, vivyo hivyo wa saba hakuacha watoto na akafa.³²Baadaye yule mwanamke pia akafa.³³Katika ufufuo atakuwa mke wa nani? Maana wote saba walikuwa wamemwoa.”

³⁴Yesu akawaambia, “Wana wa ulimwengu huu huoa na kuolewa.³⁵Lakini wale wanastao hili kupokea ufufuo wa wafu na kuingia uzima wa milele hawaoi wala hawaolewi.³⁶Wala hawawezi kufa tena, kwa sababu huwa sawasawa na malaika na ni watoto wa Mungu, wana wa ufufuo.³⁷Lakini hiyo wafu wanafufuliwa, hata Musa

alionyesha mahali katika habari za kichaka, pale alimwita Bwana kama Mungu wa Ibrahim na Mungu wa Isaka na Mungu wa Yakobo.³⁸Sasa, yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai, kwa sababu wote huishi kwake.”

³⁹Baadhi ya walimu wa Sheria wakamjibu, “Mwalimu, umejibu vema.”⁴⁰Hawakuthubutu kumwuliza maswali mengine zaidi.

⁴¹Yesu akawaambia, “Kivipi watu wanasema kwamba Kristo ni mwana wa Daudi?”⁴²Maana Daudi mwenyewe anasema katika Zaburi: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti mkono wa kulia,

⁴³ mpaka niwaweke adui zako chini ya miguu yako.’

⁴⁴Daudi anamwita Kristo ‘Bwana,’ basi atakuwaje mwana wa Daudi?”

⁴⁵Watu wote walipokuwa wakimsikiliza akawaambia wanafunzi wake,⁴⁶“Jihadharini na waandishi, wapendao kutembea wamevaa mavazi marefu, na wapenda salamu maalum sokoni na viti vyta heshima katika masinagogi, na maeneo ya heshima karamuni.”⁴⁷Wao pia hula nyumba za wajane, na wanajifanya wanasali sala ndefu. Hawa watapokea hukumu kubwa zaidi.”

21 ¹Yesu alitazama akawaona wanaume matajiri waliokuwa wanaweka zawadi zao kwenye hazina.²Akamuona mjane mmoja masikini akiweka senti zake mbili.³Hivyo akasema, “Kweli nawaambieni, huyu mjane maskini ameweka nydingi kuliko wengine wote.⁴Hawa wote wametoa hizi zawadi kutoka katika vingi walivyonyavo. Lakini huyu mjane, katika umaskini wake, ametoa fedha zote alizokuwa nazo kwa ajili ya kuishi kwake.”

⁵Wakati wengine walipokuwa wakisema juu ya hekalu, namna liliwyokuwa limepambwa na mawe mazuri na matoleo, alisema,⁶“Kwa habari ya mambo haya mnayoyaona, siku zitakuja ambazo hakuna jiwe moja ambalo litaachwa juu ya jiwe jingine ambalo halitabomolewa.”

⁷Hivyo wakamuuliza, wakasema, “Mwalimu, mambo haya yatatokea lini? Na nini ni itakuwa ishara kwamba haya mambo yako karibu kutokea?”

⁸Yesu akajibu, “Muwe waangalifu kwamba msidanganywe. Kwa sababu wengi watakuja kwa jina langu, wakisema, ‘Mimi ndiye,’ na ‘Muda umekaribia.’ Msiwafuate.⁹Mkisikia vita na vuruguvurugu msiogope, kwa sababu haya mambo lazima yatokee kwanza, lakini mwisho hautatokea upesi.”

¹⁰Kisha akawaambia, “Taifa litainuka kupigana na taifa jingine, na ufalme juu ya ufalme mwengine.¹¹Kutakuwa na matetemeko makubwa, na njaa na tauni katika maeneo mbalimbali. Kutakuwa na matukio ya kutisha na ishara za kutisha kutoka mbinguni.¹²Lakini kabla ya mambo haya yote, wataweka mikono yao juu yenu na kuwatesa, kuwapeleka kwenye masinagogi na magereza, kuwaleta mbele za wafalme na wenye mamlaka kwa sababu ya jina langu.¹³Hii itawafungulia fursa kwa ushuhuda wenu.¹⁴Kwa hiyo amueni moyoni mwenu kutoandaa utetezi wenu mapema,¹⁵kwa sababu nitawapa maneno na hekima, ambayo adui zenu wote hawataweza kuipinga au kuikana.¹⁶Lakini mtakataliwa pia na wazazi wenu, ndugu zenu, jamaa zenu na rafiki zenu, na watawaua baadhi yenu.¹⁷Mtachukiwa na kila mmoja kwa sababu ya jina langu.¹⁸Lakini hakuna hata unywele mmoja wa vichwa vyenu utakaopotea.¹⁹Katika kuvumilia mtaziponya nafsi zenu.

²⁰Mtakapoona Yerusalemu imezungukwa na majeshi, basi jueni kwamba ucharibifu wake umekaribia.²¹Hapo wale walioko Yudea wakimbilie milimani, na wale walioko katikati ya jiji waondoke, na msiwaache walioko vijijini kuingia.²²Maana hizi ni siku za kisasi, ili kwamba mambo yote yaliyoandikwa yapate kutimilika.²³Ole ni kwa wale walio na mimba na kwa wale wanyonyeshao katika siku hizo! Kwa maana kutakuwa na adha kuu juu ya nchi, na ghadhabu kwa watu hawa.²⁴Na wataanguka kwa ncha ya upanga na watachukuliwa mateka kwa mataifa yote, na Yerusalem itakanyagwa na watu wa mataifa, mpaka wakati wa watu wa mataifa utakapotimilika.

²⁵Kutakuwa na ishara katika juu, mwezi na nyota. Na katika nchi kutakuwa na dhiki ya mataifa, katika kukata tamaa kutokana na mlion wa bahari na mawimbi.²⁶Kutakuwa na watu wakizimia kwa hofu na katika kutarajia mambo yatakoyo tokea juu ya dunia. Kwa maana nguvu za mbingu zitatikiswa.²⁷Kisha watamwona Mwana wa Adamu akija mawinguni katika nguvu na utukufu mkuu.²⁸Lakini mambo haya yatakapoanza kutokea, simameni, inueni vichwa vyenu, kwa sababu ukombozi wenu umesogea karibu.”

²⁹Yesu akawaambia kwa mfano, “Uangalieni mtini, na miti yote.³⁰Inapotoa machipukizi, mnajionea wenyewe na kutambua kwamba kiangazi tayari kiko karibu.³¹Vivyo hivyo, mnapoona mambo haya yanatokea, ninyi tambueni ya kwamba ufalme wa Mungu umekaribia.³²Kweli, nawaambieni, kizazi hiki hakitapita, mpaka mambo haya yote yatakapotokea.³³Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.

³⁴Lakini jiangalieni wenyewe, ili kwamba mioyo yenu isije ikalemewa na ujisadi, ulevi, na mahangaiko ya maisha haya. Kwa sababu ile siku itawajia ghafla³⁵kama mtego. Kwa sababu itakuwa juu ya kila mmoja aishiye katika uso wa dunia nzima.³⁶Lakini mwe tayari wakati wote, mwombe kwamba mtakuwa imara vyta kutosha kuyaepuka haya yote yatakayotokea, na kusimama mbele za Mwana wa Adamu.”

³⁷Hivyo wakati wa mchana alikuwa akifundisha hekaluni na usiku alitoka nje, na kwenda kukesha katika mlima unaoitwa wa Mzeituni.³⁸Watu wote walimjia asubuhi na mapema ili kumsikiliza ndani ya hekalu.

22 ¹Basi sikukuu ya mkate usiyotiwa chachu ilikuwa imekaribia, ambayo inaitwa pasaka.²Makuhani wakuu na waandishi wakajadiliana namna ya kumuua Yesu, kwa sababu waliwaogopa watu.

³Shetani akaingia ndani ya Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi kumi na mbili.⁴Yuda akaenda kujadiliana na wakuu wa makuhani na wakuu namna ambavyo atamkabidhi Yesu kwao.⁵Walifurahi, na kukubaliana kumpa fedha.⁶Yeye aliridhia, na alitafuta fursa ya kumkabidhi Yesu kwao mbali na kundi la watu.

⁷Siku ya mikate isiyotiwa chachu ikafika, ambapo kondoo wa Pasaka lazima atolewe.⁸Yesu akawatuma Petro na Yohana, akasema, “Nendeni mkatuandalie chakula cha Pasaka ili tuje tukile.”

⁹Wakamuuliza, “Wapi unataka tuyafanyie hayo maandalizi?”

¹⁰Akawajibu, “Sikilizeni, mtakapokuwa mmeingia mjini, mwanamume ambaye amebeba mtungi wa maji atakutana na ninyi. Mfuateni kwenye nyumba ambayo ataingia.¹¹Kisha mwambieni bwana wa nyumba, “Mwalimu anakwambia, ‘Kiko wapi chumba cha wageni, mahali ambapo nitakula Pasaka na wanafunzi wangu?’”¹²Atawaonyesha chumba cha ghorofani ambacho kiko tayari. Fanyeni maandalizi humo.”¹³Hivyo wakaenda, na wakakuta kila kitu kama alivyowaambia. Kisha wakaandaa chakula cha Pasaka.

¹⁴Muda ulipofika alikaa na wale mitume.¹⁵Kisha akawaambia, “Nina shauku kubwa ya kula sikukuu hii ya Pasaka na ninyi kabla ya kuteswa kwangu.¹⁶Kwa maana nawaambieni, sitakula tena mpaka itakapotimizwa katika ufalme wa Mungu.”¹⁷Kisha Yesu akachukua kikombe, na alipokwisha kushukuru, akasema, “Chukueni hiki, na mgawane ninyi kwa ninyi.¹⁸Kwa maana nawaambia, sitakunywa tena mzaao wa mzabibu, mpaka ufalme wa Mungu utakapokuja.”¹⁹Kisha akachukua mkate, na alipokwisha kushukuru, akaumega, na kuwapa, akisema, “Huu ni mwili wangu ambaao umetolewa kwa ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka mimi.”²⁰Akachukua kikombe vivyo hivyo baada ya chakula cha usiku akisema, “Kikombe hiki ni agano jipyka katika damu yangu, ambayo imemwagika kwa ajili yenu.”²¹Lakini angalieni. Yule anisalitie yuko pamoja nami mezani.²²Kwa maana Mwana wa Adamu kwa kweli aenda zake kama ilivyokwisha amuliwa. Lakini ole kwa mtu yule ambaye kupitia yeye Mwana wa Adamu asalitiwa!”

²³Wakaanza kuulizana wao kwa wao, nani mionganoni mwao ambaye angefanya jambo hili.

²⁴Kisha yakatokea mabishano katikati yao kwamba ni nani anaye dhaniwa kuwa mkuu kuliko wote.

²⁵Akawaambia, “Wafalme wa watu wa mataifa wana ubwana juu yao, na wale mwenye mamlaka juu yao wanaitwa waheshimiwa watawala.”²⁶Lakini haitakiwi kabisa kuwa hivi kwenu ninyi. Badala yake, acha yule ambaye ni mkubwa kati yenu awe kama mdogo. Na yule ambaye ni wa muhimu sana awe kama atumikaye.²⁷Kwa sababu yupi mkubwa, yule akaaye mezani au yule anayetumika? Je si yule aketie mezani? Na mimi bado ni kati yenu kama atumikaye.

²⁸Lakini ninyi ndio ambaao mmeendelea kuwa nami katika majoribu yangu.²⁹Nawapa ninyi ufalme, kama vile Baba alivyonipa mimi ufalme,³⁰kwamba mpate kula na kunywa mezani kwangu kwenye ufalme wangu. Na mtakaa kwenye viti vya enzi mkizihukumu kabila kumi na mbili za Israel.

³¹Simoni, Simoni, fahamu kwamba, Shetani ameomba awapate ili awapepete kama ngano.³²Lakini nimekuombea, kwamba imani yako isishindwe. Baada ya kuwa umerudi tena, waimarishe ndugu zako.”

³³Petro akamwambia, “Bwana, niko tayari kwenda na wewe gerezani na hata katika mauti.”

³⁴Yesu akajibu, “Nakwambia, Petro, Jogoo hatawika leo, kabla hujanikana mara tatu kwamba unanijua.”

³⁵Kisha Yesu akawaambia, “Nilipowapeleka ninyi bila mfuko, kikapu cha vyakula, ua viatu, je mlipungukiwa na kitu?” Wakajibu “Hakuna.”

³⁶Kisha akawaambia, “Lakini sasa, kila mwenye mfuko, na auchukue pamoja na kikapu cha vyakula. Yule ambaye hana upanga imempasa auze joho lake anunue mmoja.³⁷Kwa sababu nawaambia, yote ambayo yameandikwa kwa ajili yangu lazima yatimilike, ‘Na alichukuliwa kama mtu ambaye anavunja torati.’ Kwa sababu kile kilichotabiriwa kwa ajili yangu kinatimizwa.”

³⁸Kisha wakasema, “Bwana, tazama! Hizi hapa panga mbili.” Na akawaambia, “Yatosha.”

³⁹Baada ya chakula cha usiku, Yesu aliondoka, kama ambavyo amekuwa akifanya mara kwa mara, akaenda mlima wa Mzeituni, na wanafunzi wakamfuata.⁴⁰Walipofika, aliwaambia, “Ombeni kwamba msiingie majaribuni.”⁴¹Akaenda mbali na wao kama mrusho wa jiwe, akapiga magoti akaomba,⁴²akisema, “Baba, kama unataka, niondolee kikombe hiki. Lakini si kama nitakavyo mimi, lakini mapenzi yako yafanyike.”⁴³Kisha malaika kutoka mbinguni akamtokea, akamtia nguvu.⁴⁴Akiwa katika kuugua, akaomba kwa dhati zaidi, na jasho lake likawa kama matone makubwa ya damu yakidondoka chini.⁴⁵Wakati alipoamka kutoka katika maombi yake, alikuja kwa wanafunzi, na akawakuta wamelala kwa sababu ya huzuni yao,⁴⁶na akawauliza, “Kwa nini mnalala? Amkeni muombe, kwamba msiingie majaribuni.”

⁴⁷Wakati alipokuwa bado akiongea, tazama, kundi kubwa la watu likatokea, na Yuda, mmoja wa mitume kumi na wawili akiwaongoza. Akaja karibu na Yesu ili ambusu,⁴⁸lakini Yesu akamwambia, “Yuda, je unamsaliti Mwana wa Adamu kwa busu?”

⁴⁹Wakati wale waliokuwa karibu na Yesu walipoona hayo yanayotokea, wakasema, “Bwana, je tuwapige kwa upanga?”⁵⁰Kisha mmoja wao akampiga mtumishi wa kuhani mkuu, akamkata sikio lake la kulia.

⁵¹Yesu akasema, “Hii inatosha.” Na akagusa sikio lake, akamponya.⁵²Yesu akasema kwa kuhani mkuu, na kwa wakuu wa hekalu, na kwa wazee waliokuja kinyume chake, “Je mnakuja kana kwamba mnakuja kupambana na mnyang’anyi, na marungu na mapanga?”⁵³Nilipokuwa pamoja nanyi siku zote kwenye hekalu, hamkuweka mikono yenu juu yangu. Lakini hii ni saa yako, na mamlaka ya giza.”

⁵⁴Wakamkamata, wakamuongoza, wakamleta nyumbani mwa kuhani mkuu. Lakini Petro akamfuatilia kwa mbali.⁵⁵Baada ya kuwa wamewasha moto katika ule uwanda wa ndani na walipokwisha kukaa chini pamoja, Petro akakaa katikati yao.⁵⁶Mtumishi mmoja wa kike akamuona Petro alipokuwa amekaa katika mwanga utokanao na moto, akamtazama akamwambia, “Huyu mtu pia alikuwa pamoja naye.”

⁵⁷Lakini Petro akakana, akasema, “Mwanamke, mimi simjui.”

⁵⁸Baada ya muda kidogo, mtu mwininge akamuona akasema “Wewe pia ni mmoja wao.” Lakini Petro akajibu, “Mwanaume, mimi siyo.”

⁵⁹Baada ya kama saa moja hivi, mwanaume mmoja akasisitiza akasema, “Kweli kabisa huyu mtu pia alikuwa pamoja naye, maana ni Mgamilaya.”

⁶⁰Lakini Petro akasema, “Mwanaume, sijui usemalo.” Na mara, wakati akiongea, jogoo akawika.

⁶¹Akageuka, Bwana akamtazama Petro. Na Petro akalikumbuka neno la Bwana, pale alipomwambia, “Kabla ya jogoo kuwika leo, utanikana mimi mara tatu.”⁶²Akienda nje, Petro akalia kwa uchungu mwinci.

⁶³Kisha wale wanaume waliokuwa wakimlinda Yesu, wakamdhihaki na kumpiga.⁶⁴Baada ya kumfunika macho, wakamuuliza, wakisema, “Tabiri! Ni nani aliyekupiga?”⁶⁵Wakaongea mambo mengine mengi kinyume cha Yesu na kumkufuru yeye.

⁶⁶Mara ilipokuwa asubuhi, wazee wa watu walikusanyika pamoja, wakuu wa makuhani na waandishi. Wakampeleka kwenye Baraza,⁶⁷wakisema, “Kama wewe ni Kristo, tuambie.” Lakini yeye akawaambia, “Kama nikiwaambia, hamtaniamini,⁶⁸na kama nikiwaliza hamtanijibu.”⁶⁹Lakini kuanzia sasa na kuendelea, Mwana wa Adamu atakuwa amekaa mkono wa kuume wa nguvu ya Mungu.”

⁷⁰Wote wakasema, “Kwa hiyo wewe ni Mwana wa Mungu?” Na Yesu akawaambia, “Ninyi mmesema mimi ndiye.”⁷¹Wakasema, “Kwa nini bado tunahitaji tena ushahidi? Kwa sababu sisi wenywewe tumesikia kutoka katika kinywa chake mwenywewe.”

23 ¹Mkutano wote wakasimama, wakampeleka Yesu mbele ya Pilato.²Wakaanza kumshutumu, wakisema, “Tumemkuta mtu huyu akipotosha taifa letu, kwa kukataza tusitoe kodi kwa Kaisari, na akisema kwamba yeye mwenyewe ni Kristo, Mfalme.”

³Pilato akamuuliza, akisema, “Je wewe ni Mfalme wa Wayahudi?” Na Yesu akamjibu akisema, “Wewe wasema hivyo.”

⁴Pilato akamuambia kuhani mkuu na makutano, “Sioni kosa kwa mtu huyu.”

⁵Lakini wao wakasisitiza, wakisema, “Amekuwa akiwachochea watu, akifundisha katika Uyahudi yote, kuanzia Galilaya na sasa yuko hapa.”

⁶Pilato aliposikia haya, akaulizia kama mtu huyo ni wa Galilaya?⁷Alipotambua kuwa alikuwa chini ya utawala wa Herode, akampeleka Yesu kwa Herode, ambaye naye alikuwa Yerusalem kwa siku hizo.⁸Herode alipomuona Yesu, alifurahi sana kwa sababu alitaka kumuona kwa siku nyingi. Alisikia habari zake na alitamani kuona moja ya miujiza ikifanywa na yeye.⁹Herode alimhoji Yesu kwa maneno mengi, lakini Yesu hakumjibu chochote.

¹⁰Makuhani wakuu pamoja na waandishi walismama kwa ukali wakimshitaki.¹¹Herode pamoja na maaskari wake, walimtukana na kumdhihaki, na kumvika mavazi mazuri, kisha akamrudisha Yesu kwa Pilato.¹²Herode na Pilato wakawa marafiki kuanzia siku hiyo, (kabla ya hapo walikuwa maadui).

¹³Pilato akawaita pomoja makuhani wakuu na watawala na umati wa watu,¹⁴Akawaambia, “Mmeniletea mtu huyu kama mtu anaye waongoza watu wafanye mabaya, na tazama, baada ya kuwa nimemhoji mbele yenu, sikuona kosa kwa mtu huyu kuhusu mambo yote ambayo ninyi mnamshitaki yeye.¹⁵Hapana, wala Herode, kwa maana amemrudisha kwetu, na tazama hakuna chochote alichokifanya kinachostahili adhabu ya kifo.¹⁶Kwa hiyo basi nitamuadhibu na kumuachilia.¹⁷[Sasa, Pilato anawajibika kumuachilia mfungwa mmoja kwa wayahudi wakati wa sikukuu.]

¹⁸Lakini wote wakapiga kelele pamoja, wakisema, “Mwondoe huyo, na tufungulie Baraba!”¹⁹Baraba alikuwa ni mtu ambaye amewekwa gerezani kwa sababu ya uasi fulani katika jiji na kwa kuua.²⁰Pilato akawaambia tena, akitamani kumwachilia Yesu.

²¹Lakini wao wakapiga kelele, wakisema, “Msulibishe, msulibishe.”²²Akawauliza kwa mara ya tatu, “Kwa nini, huyu mtu amefanya maovu gani? Sikupata kosa linalostahili adhabu ya kifo kwake. Kwa hiyo nitakapo maliza kumuadhibu nitamuachilia.”²³Lakini wakasisitiza kwa sauti ya juu, wakitaka asulubiwe. Na sauti zao zikamshawishi Pilato.²⁴Hivyo Pilato akaamua kuwapatia matakwa yao.²⁵Akamuachilia yule waliyemtaka ambaye alifungwa kwa kusababisha ghasia na kuua. Lakini akamtoa Yesu kwa matakwa yao.

²⁶Walipokuwa wakimpeleka, walimkamata mtu mmoja aitwaye Simoni wa Ukiene, akitokea katika nchi, wakamtika msalaba ili abebe, akimfuata Yesu.²⁷Umati mkubwa wa watu, na wanawake ambao walihuzunika na kuomboleza kwa ajili yake, walikuwa wakimfuata.²⁸Lakini akavageukia, Yesu akawaambia, ‘Mabinti wa Yerusalem, msinililie mimi, bali jililieni ninyi wenyewe na kwa ya ajili watoto wenu.²⁹Tazama, siku zinakuja ambazo watasema, “Wamebarikiwa walio tasa na matumbo yasiyozaa, na matiti ambayo hayakunyonyesha.³⁰Ndipo watakapo anza kuiambia milima, ‘Tuangukieni,’ na vilima, ‘Mtufunike.’³¹Maana kama wakifanya mambo haya ikiwa mti mbichi, itakuwaje ukiwa mkavu?”

³²Wanaume wengine, wahalifu wawili, walipelekwa pamoja naye ili wauwawe.³³Walipofika mahali paitwapo Fuvu la kichwa, ndipo wakamsulubisha pamoja na wale wahalifu, mmoja upande wa kulia na mwininge upande wa kushoto.³⁴Yesu alisema, “Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo. “Nao wakapiga kura, kugawa mavazi yake.³⁵Watu walikuwa wamesimama wakiangalia huku watawala wakimdhihaki, wakisema, “Aliwaokoa wengine. Sasa ajiokoe mwenyewe, kama yeye ni Kristo wa Mungu, mteule,”

³⁶Askari pia walimdharaau, walimkaribia yeye na wakumpa siki,³⁷wakisema, “Kama wewe ni Mfalme wa Wayahudi jiokoe mwenyewe”³⁸Kulikuwa pia na alama juu yake ilioandikwa “HUYU NDIYE MFALME WA WAYAHUDI.”

³⁹Mmoja wa wahalifu aliyesulubishwa alimtukana akisema, “Wewe si Kristo? Jiokoe mwenyewe na sisi”

⁴⁰Lakini yule mwingine akajibu, akimkemea na akisema, “Je wewe humuogopi Mungu, nawe uko katika hukumu hiyo hiyo?”⁴¹Sisi tupo hapa kwa haki, kwa maana sisi tunapokea kile tunachostahili kwa matendo yetu. Lakini mtu huyu hakufanya chochote kibaya.”⁴²Na aliongeza, “Yesu, nikumbuke utakapoingia katika ufalme wako.”

⁴³Yesu akamwambia, “Amini nakuambia, leo hii utakuwa pamoja nami Paradiso.”

⁴⁴Hapo ilikuwa karibu saa ya sita, giza likaja juu ya nchi yote hadi saa ya tisa,⁴⁵Mwanga wa jua ulizimika. Kisha pazia la hekalu likagawanyika katikati kuanzia juu.⁴⁶Akilia kwa sauti kuu, Yesu alisema, “Baba mikononi mwako naiweka roho yangu,” baada ya kusema haya, akafa.

⁴⁷Wakati Akida alipoona yaliyotendeka alimtukuza Mungu akisema, “Hakika huyu alikuwa mtu mwenye haki.”⁴⁸Wakati umati wa watu waliokuja pamoja kushuhudia walipoona mambo yaliyofanyika, walirudi huku wakipiga vifua vyao.⁴⁹Lakini marafiki zake, na wanawake waliomfuata toka Galilaya, walismama kwa mbali wakiangalia hayo mambo.

⁵⁰Tazama, palikuwepo na mtu aitwaye Yusufu, ambaye ni mmoja wa baraza, mtu mzuri na mwenye haki,⁵¹(alikuwa hajakubaliana na maamuzi au matendo yao), kutoka Armathaya, mji wa Kiyahudi, ambao ulikua ukisubiria ufalme wa Mungu.⁵²Mtu huyu, alimkaribia Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu.⁵³Alimshusha, na akauzungushia sanda, na akaumweka katika kaburi lililokuja limechongwa katika jiwe, ambalo hakuna aliywahi kuzikwa.⁵⁴Ilikuwa ni siku ya maandalizi, na Sabato inakaribia.⁵⁵Wanawake, waliokuja nao kutoka Galilaya, walimfuata, na wakaona kaburi na jinsi mwili wake ulivvolazwa.⁵⁶Walirudi na kuanza kuandaa manukato na marashi. Kisha siku ya sabato walipumzika kwa mujibu wa sheria.

24 ¹Mapema sana siku ya kwanza ya juma, walikuja kaburini, wakileta manukato ambayo walikuwa wameyaandaa.²Wakakuta jiwe limevingirishwa mbali na kaburi.³Wakaingia ndani, lakini hawakuukuta mwili wa Bwana Yesu.⁴Ilitokea kwamba, wakati wamechanganyikiwa kuhusu hili, ghafla, watu wawili walismama katikati yao wamevaa mavazi ya kung'aa.⁵Wanawake wakiwa wamejaa hofu na wakiinamisha nyuso zao chini, wakawaambia wanawake, "Kwa nini mnamtufuta aliye hai mionganoni mwa wafu?"⁶Hayupo hapa, ila amefufuka! Kumbukeni alivyosema nanyi alipokuwa angali Galilaya,⁷akisema kwamba Mwana wa Adamu lazima atolewe kwenye mikono ya watu wenyewe dhambi na asulubishwe, na siku ya tatu, afufuke tena."⁸Wale wanawake wakakumbuka maneno yake,⁹na wakarudi kutoka kaburini na wakawaambia mambo haya yote wale kumi na moja na wengine wote.¹⁰Basi Maria Magdalena, Joana, Maria mama wa Yakobo, na wanawake wengine pamoja nao wakatoa taarifa hizi kwa mitume.¹¹Lakini ujumbe huu ukaonekana kama mzaha tu kwa mitume, na hawakuwaamini wale wanawake.¹²Hata hivyo Petro aliamka, na akakimbia kuelekea kaburini, na akichungulia na kuangalia ndani, aliona sanda peke yake. Petro kisha akaondoka akaenda nyumbani kwake, akistaajabu nini ambacho kimetokea.

¹³Na tazama, wawili mionganoni mwao walikuwa wakienda siku hiyo hiyo katika kijiji kimoja kiiwtacho Emmau, ambacho kilikuwa maili sitini kutoka Yerusalem.¹⁴Wakajadiliana wao kwa wao kuhusu mambo yote yaliyotokea.¹⁵Ikatokea kwamba, wakati walipokuwa wakijadiliana na kuulizana maswali, Yesu akasogea karibu akaambatana nao.¹⁶Lakini macho yao yalizuiliwa katika kumtambua yeye.¹⁷Yesu akawaambia, "Nini ambacho ninyi wawili mnakiongelea wakati mnatembea?" Wakasimama pale wakioneckana na huzuni.

¹⁸Mmoja wao, jina lake Cleopa, akamjibu, "Je wewe ni mtu pekee hapa Yerusalem ambaye hajui mambo yaliyotokea huko siku hizi?"

¹⁹Yesu akawaambia, "Mambo gani?" Wakamjibu, "Mambo kuhusu Yesu Mnazareti, ambaye alikuwa nabii, muweza katika matendo na maneno mbele za Mungu na watu wote."²⁰Na kwa jinsi ambayo wakuu wa makuhani na viongozi wetu walivyomtoa kuhukumiwa kifo na kumsulubisha.²¹Lakini tulitumaini kwamba yeye ndiye atakaye waweka huru Israeli. Ndiyo, mbali na haya yote, sasa ni siku ya tatu tangu mambo haya yatokee.²²Lakini pia, baadhi ya wanawake kutoka katika kundi letu walitushangaza, baada ya kuwapo kaburini asubuhi na mapema.²³Walipoukosa mwili wake, wakaja, wakisema kwamba waliona pia maono ya malaika waliosema kwamba yu hai.²⁴Baadhi ya wanaume ambao walikuwa pamoja nasi walienda kaburini, na kukuta ni kama vile wanawake walivyosema. Lakini hawakumuona yeye."

²⁵Yesu akawaambia, "Ninyi watu wajinga na wenyewe mioyo mizito ya kuamini yote ambayo manabii wamesema!

²⁶Je haikuwa lazima Yesu kuteseka kwa mambo haya, na kuingia katika utukufu wake?"²⁷Kisha kuanzia kutoka kwa Musa na manabii wote, Yesu akawatafsiria mambo yanayomuhusu yeye katika maandiko yote.

²⁸Walipokaribia kile kijiji, huko walikokuwa wakienda, Yesu akafanya kana kwamba anaendelea mbele.²⁹Lakini walimlazimisha, wakisema, "Kaa pamoja nasi, maana inaelekea jioni na siku ni kama imeisha." Hivyo Yesu akaingia kwenda kukaa nao.³⁰Ilitokea kwamba, wakati amekaa nao kula, alichukua mkate, akaubariki, na kuuvunja, akawapa.³¹Kisha macho yao yakafunguliwa, wakamjua, na akatoweka ghafla mbele ya macho yao.³²Wakasemezana wao kwa wao, "Hivi mioyo yetu haikuwaka ndani yetu, wakati alipoongea nasi njiani, wakati alipotufungulia maandiko?"³³Wakanyanyuka saa hiyo hiyo, na kurudi Yerusalem. Wakawakuta wale kumi na mmoja wamekusanyika pamoja, na wale waliokuwa pamoja nao,³⁴wakisema, "Bwana amefufuka kwelikweli, na amemtokea Simoni."³⁵Hivyo wakawaambia mambo yaliyotokea njiani, na namna Yesu alivyodhihirishwa kwao katika kuumega mkate.

³⁶Wakati wakiongea mambo hayo, Yesu mwenyewe alisimama katikati yao, na akawaambia, "Amani iwe kwenu."³⁷Lakini waliogopa na kujawa na hofu, na wakafikiri kwamba waliona roho.³⁸Yesu akawaambia, Kwa nini mnafadhaika? Kwa nini maswali yanainuka miyoni mwenu?³⁹Angalieni mikono yangu na miguu yangu, kwamba ni mimi mwenyewe. Niguseni na muone. Kwa maana roho haina nyama na mifupa, kama mnionavyo mimi kuwa navyo."⁴⁰Alipokwisha kusema hivi, akawaonyesha mikono yake na miguu yake.⁴¹Walipokuwa bado na furaha iliyochanganyikana na kutokuamini, na kustaajabu, Yesu akawaambia, "Je mna kitu chochote cha kula?"⁴²Wakampa kipande cha samaki aliyejomwa.⁴³Yesu akakichukua, na kukila mbele yao.

⁴⁴Akawaambia, "Nilipokuwa nanyi, niliwaambia kwamba yote yalioandikwa kwenye sheria ya Musa na manabii na Zaburi lazima yatimilike."⁴⁵Kisha akafungua akili zao, kwamba waweze kuyaelewa maandiko.⁴⁶Akawaambia,

“Kwamba imeandikwa, Kristo lazima ateseke, na kufufuka tena kutoka katika wafu siku ya tatu.⁴⁷ Na toba na msamaha wa dhambi lazima ihubiriwe kwa jina lake kwa mataifa yote, kuanzia kutokea Yerusalem.⁴⁸ Ninyi ni mashahidi wa mambo haya.⁴⁹ Angalia, nawapelekea ahadi ya Baba yangu juu yenu. Lakini subirini hapa jijini, mpaka mtakapovishwa nguvu kutoka juu.

⁵⁰Kisha Yesu akawaongoza nje mpaka walipokaribia Bethania. Akainua mikono yake juu, na akawabariki.

⁵¹Ikatokea kwamba, wakati alipokuwa akiwabariki, aliwaacha na akabebwa juu kuelekea mbinguni.⁵²Basi wakamwabudu, na kurudi Yerusalem na furaha kuu.⁵³Waliendelea kuwepo hekaluni, wakimsifu Mungu.

Yohana

1 ¹Hapo mwanzo kulikuwako Neno, na Neno alikuwa pamoja na Mungu, na Neno alikuwa Mungu.²Huyu, Neno, Mwanzoni alikuwa pamoja na Mungu.³Vitu vyote vilifanyika kupitia yeye, na pasipo yeye hakuna hata kitu kimoja kilichokuwa kimefanyika.⁴Ndani yake kulikuwa uzima, na huo uzima ulikuwa nuru ya wanadamu wote.⁵Nuru yang'aa gizani, wala giza haikuishinda.

⁶Palikuwa na mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu, jina lake Yohana.⁷Alikuja kama shahidi kushuhudia kuhusu ile nuru, ili kwamba wote waweze kuamini kupitia yeye.⁸Yohana hakuwa ile nuru, bali alikuja ili ashuhudie kuhusu ile nuru.⁹Huyo iliye nuru ya kweli na ambaye huwapa wanadamu wote nuru alikuwa yuaja duniani.

¹⁰Alikuwa katika dunia, na dunia iliumbwaa kupitia yeye, ilhali dunia haikumjua.¹¹Alikuja kwa watu wake, na watu wake hawakumpokea.¹²Bali kwa wale wote waliompokea, walioamini katika jina lake, aliwapa kibali cha kuwa wana wa Mungu.¹³Hawa walizaliwa, sio kwa damu, wala kwa mapenzi ya mwili, wala kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu mwenyewe.

¹⁴Neno alifanyika mwili na akaishi mionganii mwetu. Tumeuona utukufu wake, utukufu kama wa yule aliyejua kutoka kwa Baba, akiwa ameja neema na kweli.

¹⁵Yohana alishuhudia kumhusu, na akapaza sauti akisema, “Huyu ndiye niliye sema habari zake; ‘Ajaye baada yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa kuwa amekuwako kabla yangu.’¹⁶Kwa kuwa kutoka katika utimilifu wake, sisi sote tumepokea neema baada ya neema.¹⁷Kwa kuwa sheria ililetwa kupitia Musa. Neema na kweli vilikuja kupitia Yesu Kristo.¹⁸Hamna mwanadamu ye yote aliywahi kumwona Mungu wakati wowote. Mungu mwana pekee, aliye katika upande wa Baba, amemfanya yeye ajulikane.”

¹⁹Na huu ndio ushuhuda wa Yohana wakati Makuhani na Walawi waliotumwa kwake na Wayahudi kumwuliza, “Wewe ni nani?”²⁰Alikiri na hakukana, bali aliungama, “Mimi sio Kristo.”²¹Hivyo wakamuuliza, “Kwa hiyo wewe ni nani sasa? Wewe ni Eliya?” Akasema, “Mimi siye.” Wakasema, “Wewe ni nabii?” Akajibu, “Hapani.”²²Kisha wakamwambia, “Wewe ni nani, ili kwamba tuwape jibu waliotutuma? Wajishuhudiaje wewe mwenyewe?”²³Akasema, “Mimi ni sauti yake aliye nyikani; ‘Inyosheni njia ya Bwana,’ kama nabii Isaya alivyosema.”

²⁴Basi kulikuwa na watu wametumwa pale kutoka kwa Mafarisayo. Wakamuuliza na kusema,²⁵“Kwa nini unabatiza basi kama wewe sio Kristo wala Eliya wala nabii?”²⁶Yohana aliwajibu akisema, “Ninabatiza kwa maji. Hata hivyo, mionganii mwenu anasimama mtu msiyemtambua.²⁷Huyu ndiye ajaye baada yangu. Mimi sistahili kulegeza kamba za viatu vyake.”

²⁸Mambo haya yalitendeka huko Bethania, ng'ambo ya Yordani, mahali ambapo Yohana alikuwa akibatiza.

²⁹Siku iliyofuata Yohana alimwona Yesu akija kwake akasema, “Tazama mwanakondoo wa Mungu aichukuae dhambi ya ulimwengu!”³⁰Huyu ndiye niliyesema habari zake nikisema, ‘Yeye ajaye nyuma yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa kuwa alikuwa kabla yangu.’³¹Sikumtambua yeye, lakini ilifanyika hivyo ili kwamba afunuliwe katika Israeli, ndipo nikaja nikibatiza kwa maji.”

³²Yohana alishuhudia, “Niliona Roho akishuka kutoka mbinguni mfano wa njiwa, na ilibaki juu yake.³³Mimi sikumtambua lakini yeye aliyenituma ili nibatize kwa maji aliniambia, ‘Yule ambaye utaona Roho akishuka na kukaa juu yake, huyo ndiye abatizaye kwa Roho Mtakatifu.’³⁴Nimeona na nimeshuhudia kwamba huyu ni Mwana wa Mungu.”

³⁵Tena siku iliyofuata Yohana alikuwa amesimama pamoja na wanafunzi wake wawili,³⁶walimwona Yesu akitembea na Yohana akasema, “Tazama, Mwana kondoo wa Mungu!”³⁷Wanafunzi wawili wakamsikia Yohana akisema haya wakamfuata Yesu.³⁸Hapo Yesu aligeuka na kuwaona wanafunzi wale wakimfuata, na akawauliza, “Mnataka nini?” Wakajibu, “Rabbi, (maana yake ‘mwalimu,’ unaishi wapi?”³⁹Akawaambia, “Njooni muone.” Kisha walikwenda na kuona mahali alipokuwa akiishi. Walikaa pamoja naye siku hiyo, kwa kuwa ilikuwa yapata kama saa kumi hivi.

⁴⁰Mmoja wa wale wawili waliomsikia Yohana akiongea na kisha kumfuata Yesu alikuwa ni Andrea, ndugu yake Simoni Petro.⁴¹Akamwona ndugu yake Simoni na akamwambia, “Tumempata Masihi” (ambayo inatafsiriwa Kristo).⁴²Akamleta kwa Yesu. Yesu akamtazama na akasema, “Wewe ni Simoni mwana wa Yohana, utaitwa Kefa,” (maana yake ‘Petro’).

⁴³Siku iliyofuata wakati Yesu alipotaka kuondoka kwenda Galilaya, alimpata Filipo na akamwambia, “Nifuate mimi.”⁴⁴Filipo alikuwa ni mwenyeji wa Bethsaida, mji wa Andrea na Petro.⁴⁵Filipo alimpata Nathanaeli na kumwambia, “Tumempata yule ambaye Musa aliandika habari zake katika sheria na Manabii. Yesu mwana wa Yusufu, kutoka Nazareti.”⁴⁶Nathanaeli akamwambia, “Je kitu chema chawenza kutokea Nazareti?” Filipo akamwambia, Njoo na uone.”⁴⁷Yesu akamwona Nathanaeli akija kwake na akasema, “Tazama, Mwisraeli kweli kweli asiye na udanganyifu ndani yake!”⁴⁸Nathanaeli akamwambia, “Wanifahamuje mimi?” Yesu akajibu na akamwambia, “Kabla Filipo hajakuuta ulipokuwa chini ya mtini, nilikuona.”⁴⁹Nathanaeli akajibu, “Rabi wewe u Mwana wa Mungu! Wewe ni Mfalme wa Israeli!”⁵⁰Yesu akajibu akamwambia, “Kwa sababu nilikuambia ‘Nilikuona chini ya mtini,’ je waamini? Utaona matendo makubwa kuliko haya.”⁵¹Yesu akasema, “Amini, amini nawambieni. Mtaziona mbingu zikifunguka, na kuwaona malaika wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.”

² ¹Baada ya siku tatu, kulikuwa na arusi huko Kana ya Galilaya na mama yake Yesu alikuwa huko.²Yesu na wanafunzi wake walikuwa wamealikwa katika arusi.³Wakati walipoishiwa na divai, mama yake Yesu akamwambia, "Hawana divai."⁴Yesu akajibu, "Mwanamke kwa nini wanijia mimi? Muda wangu mimi bado haujatimia."⁵Mama yake akawambia watumishi, "Chochote atakachowambia fanyeni."⁶Basi kulikuwa na mitungi sita ya mawe pale iliyowekwa kwa ajili ya kunawa katika sikukuu za Wayahudi, kila moja lilikuwa na ujazo wa nzio mbili tatu.⁷Yesu akawaambia, "Ijazeni maji mitungi ya mawe." Wakajaza hadi juu.⁸Kisha akawambia wale watumishi, "Chukueni kiasi sasa na mpeleke kwa muhudumu mkuu wa meza." Wakafanya kama walivyoagizwa.⁹Mhudumu mkuu aliyaonja yale maji yaliyokuwa yamebadilika na kuwa divai, ila hakujuwa yalikotoka (lakini watumishi waliochota maji walijua yalikotoka). Kisha akamwita bwana harusi na¹⁰kumwambia, "Kila mmoja huanza kuwahudumia watu divai nzuri na wakiishalewa huwapa divai isiyo nzuri. Lakini wewe umeitunza divai nzuri hadi sasa"¹¹Ishara hii ya Kana ya Galilaya, ilikuwa ndiyo mwanzo wa ishara za miujiza aliyoifanya Yesu, akifunua utukufu wake, hivyo wanafunzi wake wakamwamini."

¹²Baada ya hii, Yesu, mama yake, ndugu zake na wanafunzi wake walienda katika mji wa Kapernaum na wakaa huko kwa siku chache.

¹³Basi Pasaka ya Wayahudi ilikuwa imekaribia, hivyo Yesu akaenda Yerusalem.¹⁴Akawakuta wauzaji wa ng'ombe, kondoo, na njija ndani ya Hekalu. Pia na wabadilisha fedha walikuwa wameketi ndani ya Hekalu.

¹⁵Yesu akatengeneza mjeledi wenye vifundo, akawatoa wote waliokuwemo katika hekalu, ikijumuisha ng'ombe na kondoo. Akamwaga fedha za wabadili fedha na kuzipindua meza zao.¹⁶Kwa wauzaji wa njija akawambia, "Toeni vitu hivi mbali na mahali hapa. Acheni kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali pa soko."¹⁷Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa ilikuwa imeandikwa, 'Wivu wa nyumba yako utanila.'

¹⁸Wakuu wa Kiyahudi wakajibu, wakamwambia, "Ni ishara ipi utakayoionyesha kwa sababu unayafanya mambo haya?"¹⁹Yesu akawajibu, "Libomoeni hekalu hili nami nitalijenga baada ya siku tatu."²⁰Kisha wakuu wa Wayahudi wakasema, "Illichukua miaka arobaini na sita kujenga hekalu hili nawe unasema utalijenga kwa siku tatu?"²¹Ingawa, ye ye aliongea hekalu akimaanisha mwili wake.²²Hivyo baadaye baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu, wanafunzi wake wakakumbuka kuwa alisema hivyo, wakaamini maandiko na kauli hii ambayo Yesu alikuwa amekwisha kuisema.

²³Basi alipokuwa Yerusalem wakati wa sikukuu ya Pasaka, watu wengi waliamini jina lake, walipoona ishara ya miujiza aliyoifanya.²⁴Lakini Yesu hakuwa na imani nao kwa sababu aliwajua wanadamu wote.²⁵Hakuhitaji mtu yeyote kumwambia kuhusu walivyo wanadamu kwa sababu alijua kilichokuwamo ndani yao.

3

¹Basi palikuwa na Farisayo mmoja jina lake Nikodemo, na kiongazi wa Kiyahudi.²Alimjia Yesu usiku na kumwambia, "Rabi, twajua wewe ni mwalimu atokaye kwa Mungu, maana hamna mtu ye yeyote awezaye kufanya ishara hizi uzifanyazo asipokuwa Mungu yu pamoja naye."³Yesu akamjibu, "Amini, amini, mtu hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu asipozaliwa mara ya pili." Nikodemo akasema, "Mtu anawezaje kuzaliwa akiwa mzee? Hawezi kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili na kuzaliwa, je anawenza?"⁵Yesu akajibu, "Amini, amini mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu."⁶Kilichozaaliwa kwa mwili ni mwili, na kilichozaaliwa kwa Roho ni roho.⁷Usishangae kwa sababu nilikuwambia, 'ni lazima kuzaliwa mara ya pili.'⁸Upepo huvuma popote upendapo na sauti yake mwaisikia, lakini hamjui utokako wala uendako. Ndivyo ilivyo hali ya kila aliyezaliwa na roho.⁹Nikodemo akajibu, kwa kusema, "Mambo haya yawezekanaje?"¹⁰Yesu akamjibu, "Wewe u mwalimu wa Israeli, hata hauyajui mambo haya?"¹¹Amini, amini, nakuambia, twanena kile tunachokifahamu na twakishuhudia kile tulichokiona. Bali hampokei ushuhuda wetu.¹²Kama nimewambia mambo ya hapa duniani na hamuamini, mtawezaje kuamini kama nikiwambia mambo ya mbinguni?¹³Maana hakuna aliyepanda kwenda juu mbinguni isipokuwa yeye aliyeshuka kutoka nbinguni, Mwana wa Adamu.¹⁴Kama vile Musa alivyominua nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu lazima ainuliwe,¹⁵ili kwamba wote watakaomwamini wapate uzima wa milele.

¹⁶Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, kwamba akamtoa mwanae wa pekee, ili kwamba mtu ye yeyote amwaminiye asiangamie bali awe na uzima wa milele.¹⁷Kwa sababu Mungu hakumtuma mwanae duniani ili auhukumu ulimwengu, bali kwamba ulimwengu uokolewe katika yeye.¹⁸Amwaminiye Yeye hatahukumiwa. Yeye asiyemwamini tayari ashahukumiwa kwa sababu hajaliamini jina la Mwana pekee wa Mungu.¹⁹Hii ndiyo sababu ya hukumu, ya kwamba nuru imekuja ulimwenguni, lakini wanadamu wakapenda giza zaidi ya nuru kwa sababu matendo yao yalikuwa maovu.²⁰Kila mtu atendaye mabaya huichukia nuru wala haji nuruni ili matendo yake yasije yakawekwa wazi.²¹Lakini, yeye atendaye kweli huja kwenye nuru ili matendo yake yaonekane kwamba yametendwa kwa utiifu kwa Mungu.

²²Baada ya haya, Yesu pamoja na wanafunzi walienda katika nchi ya Yudea. Huko alitumia muda pamoja nao na alikuwa akibatiza.

²³Sasa Yohana pia alikuwa akibatiza huko Ainea karibu na Salim maana kulikuwa na maji mengi pale. Watu walikuwa wakija kwake na kubatizwa,²⁴kwa kuwa Yohana alikuwa hajatupwa gerezani.²⁵Kisha palitokea mabishano katika wanafunzi wa Yohana na Myahudi kuhusu shughuli za utakaso.²⁶Wakaenda kwa Yohana wakamwambia, "Rabi, yeye uliyekuwa naye ng'ambo ya mto Yorodani, yeye uliyeshuhudia habari zake, tazama, anabatiza na wote wanaenda wanamfuata."²⁷Yohana akajibu "Mtu hawezi kupokea kitu chocchote isipokuwa kama amepewa kutoka mbinguni.²⁸Ninyi wenye mwashuhudia kuwa nilisema kuwa, 'Mimi sio Kristo,' badala yake nilisema, 'Nimetumwa mbele yake.'²⁹Bibi arusi ni wa bwana arusi. Sasa rafiki wa bwana arusi, asimamaye na kusikiliza hufurahia sana kwa sababu ya sauti ya bwana arusi. Hii sasa ni furaha yangu iliyotimilika.

³⁰Anapaswa kuzidi, nami napaswa kupungua.

³¹Yeye atokaye juu, yu juu ya yote. Yeye aliye wa ulimwengu anatoka ulimwenguni na huongea mambo ya ki ulimwengu. Yeye atokaye mbinguni yuko juu ya yote.³²Yeye hushuhudia yale aliyoona na kuyasikia, lakini hakuna apokeaye ushuhuda wake.³³Yeye aliye pokea ushuhuda wake amehakikisha kuwa Mungu ni mkweli.³⁴Kwa maana yeye aliyetumwa na Mungu huongea maneno ya Mungu. Kwa kuwa Mungu hampi Roho kwa kipimo.³⁵Baba humpenda Mwana na amempa vitu vyote mikononi mwake.³⁶Yeye amwaminiye Mwana anao uzima wa milele, lakini kwa yeye asiyetumwa na Mwana hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu hukaa juu yake."

⁴ ¹Basi Yesu alipofahamu kuwa Mafarisayo wamesikia kuwa alikuwa anaifuasa na kuwabatiza zaidi ya Yohana,²(ingawa Yesu mwenyewe alikuwa habatizi ila wanafunzi wake),³alitoka Judea na akaenda Galilaya.⁴Hivyo ilikuwa muhimu kuptitia Samaria.⁵Na akafika kwenye mji wa Samaria, unaoitwa Sikari, karibu na eneo ambalo Yakobo alimpa mwanae Yusufu.⁶Na kisima cha Yakobo kilikuwa hapo. Yesu alikuwa amechoka kwa ajili ya safari na akakaa karibu na kisima. Ilikuwa muda wa saa sita mchana.⁷Mwanamke Msamaria alikuja kuteka maji, na Yesu akamwambia, “Nipe maji ninywe.”⁸Kwa sababu wanafunzi wake walikuwa wameenda zao mjini kununu chakula.⁹Yule mwanamke Msamaria akamwambia, “Inakuaje wewe Myahudi, kuniomba mimi mwanamke Msamaria, kitu cha kunywa?” Kwa sababu Wayahudi hawatangamani na Wasamaria.¹⁰Yesu akamjibu, “Kama ungelijua karama ya Mungu, na yule anayekuambia ‘Nipe maji,’ ungelimwomba, na angelikupa maji ya uzima.”¹¹Mwanamke akajibu, “Bwana hauna ndoo ya kuchotea, na kisima ni kirefu. Utayapata wapi Maji ya Uzima?¹²Je wewe ni mkuu, kuliko baba yetu Yakobo, ambaye alitupa kisima hiki, na yeze mwenyewe na watoto wake pamoja na mifugo yake wakanywa maji ya kisima hiki?”¹³Yesu akajibu, “Yeyote anywae maji haya atapata kiu tena,¹⁴lakini yeze atakaye kunywa maji nitakayompa hatapata kiu tena. Badala yake maji nitakayompa yatakuwa chemchemi inayobubujika hata uzima milele.”¹⁵Yule mwanamke akamwambia, “Bwana, nayaomba maji hayo ili nisipate kiu, na nisihangaike kuja hapa kuchota maji.”

¹⁶Yesu akamwambia, “Nenda kamwite mumeo, kisha urudi.”¹⁷Yule mwanamke akamwambia, “Sina mume.” Yesu akajibu, “Umesema vyema, ‘Sina mume,’¹⁸kwa maana ushakuwa na wanaume watano, na hata ambaye unaye sasa sio mume wako. Ambalo umelisema kweli!”

¹⁹Mwanamke akamwambia, “Bwana naona yakuwa wewe ni nabii.²⁰Baba zetu waliabudu katika mlima huu. Lakini ninyi mwasema ya kuwa Yerusalemu ndiyo sehemu ambayo watu wanapaswa kuabudu.”²¹Yesu akamjibu, “Mwanamke, niamini, wakati unakuja ambapo hamtamwabudu Baba katika mlima huu wala Yerusalemu.²²Ninyi watu mwaabudu kile msichokijua, lakini sisi twaabudu tunachokijua, kwa kuwa wokovu watoka kwa Wayahudi.²³Hata hivyo, wakati waja, na sasa upo hapa, wakati waabuduo kweli watamwabudu Baba katika Roho na kweli, kwa sababu Baba anawatafuta watu wa namna hiyo kuwa watu wake wanao mwabudu.²⁴Mungu ni Roho, na wale wanaomwabudu wanapaswa kumwabudu kwa Roho na kweli.”²⁵Mwanamke akamwambia, “Ninajua kuwa Masihii anakuja, (aitwaye Kristo). Huyo atakapokuja atatweleza mambo yote.”²⁶Yesu akamwambia, “Mimi unayesema nami ndiye.”

²⁷Wakati huo huo wanafunzi wake wakarudi. Nao walishangaa kwa nini alikuwa akizungumza na mwanamke, lakini hakuna aliyethubutu kumuuliza, “Unataka nini?” au “Kwa nini unazungumza naye?”

²⁸Hivyo mwanamke akauchacha mtungi wake wa maji na akaenda mjini na akawaambia watu,²⁹“Njooni mwone mtu aliyeniambia mambo yangu yote niliyoyatenda, je yawezekana akawa ndiye Kristo?”³⁰Wakatoka mjini wakaja kwa Yesu.

³¹Wakati huohuo, wanafunzi wake walimsihi wakisema, “Rabi kula chakula.”³²Lakini yeze aliwambia, “Mimi ninacho chakula msichokijua ninyi.”³³Wanafunzi wakaambiana, hakuna aliyemletea kitu chochote kula. Je walileta?³⁴Yesu akawaambia, “Chakula changu ni kufanya mapenzi yake yeze aliyenituma na kutimiza kazi yake.³⁵Je, hamsemi, ‘Bado miezi minne na mavuno yatakuwa tayari?’ Ninawaambieni, tazameni mashamba yalivyo tayari kwa mavuno!³⁶Yeye avunaye hupokea mishahara na kukusanya matunda kwa ajili ya uzima wa milele, ili kwamba yeze apandaye naye avunaye wafurahi pamoja.³⁷Kwa kuwa msemo huu ni wa kweli, ‘Mmoja apanda na mwingine avuna.’³⁸Niliwatuma kuvuna ambacho hamkukihangaikia. Wengine wamefanya kazi na ninyi mmeingia katika furaha ya kazi yao.”

³⁹Wasamaria wengi katika mji ule walimwamini kwa sababu ya taarifa ya yule mwanamke aliyekuwa akishuhudia, “Aliyeniambia mambo yote niliyoyafanya.”⁴⁰Hivyo Wasamaria walipokuja walimsihi akae pamoja nao na akakaa kwao kwa siku mbili.⁴¹Na wengi zaidi wakamwamini kwa sababu ya neno lake.⁴²Wakamwambia yule mwanamke, “Tunaamini sio tu kwa maneno yako, kwa sababu sisi wenyewe tumesikia, na sasa twafahamu kuwa hakika huyu ndiye mwokozi wa ulimwengu.”

⁴³Baada ya siku hizo mbili, Yesu akaondoka na kuelekea Galilaya.⁴⁴Kwa sababu yeze mwenyewe alikuwa ametangaza kuwa nabii hana heshima katika nchi yake mwenyewe.⁴⁵Alipokuja katika Galilaya, Wagalilaya walimkaribisha. Walikuwa wameona mambo yote aliyoyafanya Yerusalemu kwenye sikukuu, kwa sababu na wao pia walikuwa wamehudhuria kwenye sikukuu.⁴⁶Alikuja tena Kana ya Galilaya huko alikoyabadilisha maji

kuwa divai. Palikuwa na ofisa ambaye mwanaye alikuwa ni mgonjwa huko Kapernaumu.⁴⁷ Aliposikia kuwa Yesu alitoka Judea na kwenda Galilaya, alienda kwa Yesu na kumsihi ateremke amponye mwanawewe, ambaye alikuwa karibu kufa.⁴⁸ Ndipo Yesu akamwambia, “Ninyi msipoona ishara na maajabu hamwezi kuamini.⁴⁹ Kiongozi akasema, “Bwana shuka chini kabla mwanangu hajafa.”⁵⁰ Yesu akamwambia, “Nenda, mwanao aishi.” Yule mtu akaamini neno alilolisema Yesu na akaenda zake.⁵¹ Alipokuwa akishuka, watumishi wake walimpokea na kumwambia mwanaye alikuwa mzima.⁵² Hivyo akawauliza ni muda gani alipata nafuu. Wakajibu, “Jana muda wa saa saba homa ilipomwacha.”⁵³ Ndipo baba yake akatambua kuwa ni muda ule ule Yesu aliosema, “Mwana wako ni mzima.” Hivyo yeye na familia yake wakaamini.

⁵⁴Hii ilikuwa ni ishara ya pili aliyoifanya Yesu alipotoka Yudea kwenda Galilaya.

⁵ ¹Baada ya hapo kulikuwa na sikukuu ya Wayahudi, na Yesu alipanda kwenda Yerusalem.²Na kule Yerusalemupalikuwa na birika kwenye mlango wa kondoo, lililokuwa likiitwa kwa lugha ya Kiaramu Bethzatha, nalo lina matao matano.³Idadi kubwa ya wagonjwa ilikuwemo, vipofu, viwete, au waliopooza walikuwa wamelala katika matao hayo. ⁴Kwa hakikia wakati fulani malaika alishuka ndani ya Bwana na kuyatibua maji.⁴Hivi kwamba, yule ambaye alikuwa wa kwanza kuingia ndani baada ya maji kutibiliwa alifanywa mzima kutokana na chochote kilichokuwa kimemshika kwa wakati huo.⁵Palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa ameugua kwa muda wa miaka thelathini na minane ndani ya matao.⁶Yesu alipomwona amelala ndani ya matao na baada ya kutambua kuwa amelala pale kwa muda mrefu, Yesu alimwambia, “Je unataka kuwa mzima?”⁷Yule mgonjwa akamjibu, “Bwana sina mtu, wa kuniweka katika birika wakati maji yanapotibiliwa. Wakati ninapokuja kuingia mtu mwingine hunitangulia.”⁸Yesu akamwambia, “Inuka na uchukue godoro lako na uende.”⁹Mara yule mtu akaponywa, akachukua kintanda chake na akaenda. Na siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato.¹⁰Hivyo Wayahudi wakamwambia yule mtu aliyeponywa, “Leo ni siku ya Sabato, na hauruhusiwi kubeba godoro lako.”¹¹Akajibu, yeye aliyeniponya ndiye aliyenambia, “Chukua godoro lako na uende.”¹²Wakauliza, “Ni nani aliyeambia, ‘Chukua godoro lako na uende?’”¹³Hata hivyo, yule aliyeponywa hakumjua, kwa sababu Yesu alikuwa ameondoka kwa siri. Kwa kuwa kulikuwa na umati katika sehemu hiyo.

¹⁴Baada ya hapo Yesu alimkuta yule mtu hekaluni na akamwambia, “Tazama, umepona! Usitende dhambi tena usije ukapatwa na jambo baya zaidi.”¹⁵Yule mtu akaenda na kuwataarifu Wayahudi kuwa Yesu ndiye aliyeponya.¹⁶Hivyo, kwa sababu ya mambo hayo Wayahudi walimtesa Yesu, kwa sababu alifanya mambo haya siku ya Sabato.¹⁷Yesu akawaambia, “Baba yangu anafanya kazi hata sasa nami nafanya kazi.”¹⁸Kwa sababu hiyo Wayahudi walizidi kumtafuta ili wamuue sio tu kwa sababu ya kuivunja Sabato, bali kwa kumwita Mungu Baba yake, akijifanya kuwa sawa na Mungu.

¹⁹Yesu akawajibu, “Amini, amini, Mwana hawezikufanya kitu chochote isipokuwa kile ambacho amemwona Baba yake anakifanya, kwa kuwa chochote Baba akifanyacho ndicho na Mwana atakachofanya.²⁰Kwa kuwa Baba ampenda Mwana, na amwonyesha kila kitu anachokifanya na atamwonyesha mambo makubwa kuliko haya ili kwamba mzidi kushangaa.”²¹Kwa kuwa kama vile ambavyo Baba awafufuavyo wafu na kuwapa uzima, halikadhalika Mwana pia humpa uzima yeoyote apendaye.²²Kwa kuwa Baba hamhukumu yeoyote, bali amempa Mwana hukumu yote²³ili kwamba wote wamuheshimu Mwana kama vile Mwana anavyomuheshimu Baba. Yeye asiyemuheshimu Mwana hamuheshimu Baba aliyeamtuma.²⁴Amini, amini, yeye asikiaye neno langu na kumwamini yeye aliyenituma anao uzima wa milele na hatahukumiwa. Badala yake, amepita kutoka mautini na kuingia uzimani.

²⁵Amini, amini, nawaambia wakati unakuja na sasa upo ambaowafu watasikia sauti ya Mwana wa Mungu, na wote watakao sikia wataishi.²⁶Kwa kuwa kama vile Baba alivyo na uzima ndani yake mwenyewe,²⁷kadhalika amempa Mwana kuwa na uzima ndani yake, na Baba amempa Mwana mamlaka ili kwamba ahukumu kwa kuwa ni Mwana wa Adamu.²⁸Msishangazwe na hili, kwa kuwa wakati unakuja ambaowafu wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake²⁹nao watatoka nje: waliotenda mema kwa ufufuo wa uzima, na walio tenda mabaya kwa ufufuo wa hukumu.³⁰Siwezi kufanya kitu chochote kutoka kwangu mwenyewe. Kama nisikiavyo, ndivyo ninavyo hukumu na hukumu yangu ni ya haki kwa kuwa sitafuti mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyenituma.

³¹Kama nikijishuhudia mwenyewe, ushuhuda wangu usingeliwuwa wa kweli.³²Kuna mwingine anayenishuhudia na ninajua kwa hakika ushuhuda anaonishuhudia ni wa kweli.³³Mlituma watu kwa Yohana naye ameishuhudia kweli.³⁴Hatahivyo, ushuhuda ninaoupokea hautoki kwa mwanadamu. Ninayasema haya ili kwamba mweze kuokolewa.³⁵Yohana alikuwa ni taa iliyokuwa ikiwaka na kung'ara, na mlikuwa tayari kuifurahia kwa muda kitambo nuru yake.³⁶Bali ushuhuda nilionao ni mkuu kuliko ule wa Yohana, kwa kuwa kazi ambazo Baba amenipa kuzikamilisha, hizo kazi nizifanyazo zashuhudia kuwa Baba amenituma.³⁷Baba aliyenituma yeye mwenyewe ameshuhudia kuhusu mimi. Hamjawahi kusikia sauti yake wala kuona umbo lake wakati wowote.³⁸Hamna neno lake linalokaa ndani yenu kwa kuwa hamumwamini yeye aliyetumwa.³⁹Mnayachunguza maandiko mkidhani ndani yake mna uzima wa milele, na hayo maandiko yanashuhudia habari zangu na⁴⁰wala hamtaki kuja kwangu ili mpate uzima wa milele.

⁴¹Sipoeki sifa kutoka kwa watu,⁴²lakini ninajua kuwa hamna upendo wa Mungu ndani yenu ninyi wenyewe.

⁴³Nimekuja kwa jina la Baba yangu, hamukuweza kunipokea. Kama mwingine akija kwa jina lake mngempokea.

⁴⁴Je mnawezaje kuamini ninyi ambao mnapokea sifa wenyewe kwa wenyewe lakini hamtafuti sifa itokayo kwa Mungu wa pekee?

⁴⁵Msidhani mimi nitawashitaki mbele za Baba. Anayewashitaki ninyi ni Musa, ambaye ninyi mmeweka matumaini yenu kwake.⁴⁶Kama mngekuwa mnamwamini Musa, mngeniamini mimi kwa sababu aliandika kuhusu mimi.⁴⁷Kama hamuamini maandiko yake, mtawezaje kuamini maneno yangu?

[1](#)Zingatia: Maneno ya mstari wa 3 hayaonekani katika nakala nzuri za kale. “Wakisubiri maji kutibuliwa.”

6 ¹Baada ya mambo haya, Yesu alienda upande wa pili wa bahari ya Galilaya, pia huitwa bahari ya Tiberia.

²Umati mkubwa ulikuwa ukimfuata kwa sababu waliona ishara alizozifanya kwa waliokuwa wagonjwa.³Yesu alikwea juu ya mlima na akakaa huko na wanafunzi wake.⁴(Na Pasaka, sikukuu ya Wayahudi ilikuwa imekaribia).⁵Yesu alipoinua macho yake juu na kuona umati mkubwa unakuja kwake, akamwambia Filipo, “Tutakwenda wapi kununua mikate ili hawa waweze kula?”⁶(Lakini Yesu aliyasema haya kwa Filipo kwa kumjaribu kwa kuwa ye ye mwenyewe alijua atakachofanya).⁷Filipo akamjibu, “Hata mikate ya thamani ya dinari mia mbili isingelitosha hata kila mmoja kupata hata kipande kidogo.”⁸Andrea, mmoja wa wanafunzi wake ndugu yake Simoni Petro akamwambia⁹Yesu, “Kuna mvulana hapa ana mikate mitano ya shayiri na samaki wawili, lakini hii yafaa nini kwa watu wengi namna hii?”¹⁰Yesu akawaambia, “Waketisheni watu chini” (kulikuwa na nyasi nyingi mahali pale). Hivyo wanaume wapata elfu tano wakakaa chini.¹¹Kisha Yesu akachukua ile mikate mitano akashukuru akawagawia wale waliokuwa wamekaa. Vivyo hivyo akawagawia samaki kwa kadiri ya vile wavyohitaji.¹²Watu waliposhiba, aliwambia wanafunzi wake, “Vikusanyeni vipande vya mabaki, vilivyobaki ili kwamba kisipotee chochote.”¹³Basi wakakusanya na kujaza vikapu kumi na viwili, vipande vya mikate mitano ya shayiri- vipande vilivyosazwa na wale waliokula.

¹⁴Kisha watu walipoona ishara hii aliyoifanya walisema, “Kweli huyu ndiye yule nabii ajaye ulimwenguni.”¹⁵Yesu alipotambua kuwa walikuwa wanataka kumkamata ili wamfanye kuwa mfalme wao kwa nguvu, alijitenga, na akaenda mlimani ye ye peke yake.

¹⁶Ilipokuwa jioni, wanafunzi wake walishuka kwenda ziwani.¹⁷Wakapanda kwenye mtumbwi na walikuwa wakivuka kuelekea Kapernaumu. (Giza lilikuwa limeingia na Yesu alikuwa bado hajaja kwoo).¹⁸Wakati huo upepo mkali ulikuwa ukivuma, na bahari ilikuwa ikiendelea kuchafuka.¹⁹Tena wanafunzi wake walipokuwa wamepiga makasia kama ishirini na matano au thelathini, wakamwona Yesu akitembea juu ya bahari kuukaribia mtumbwi, na wakaogopa.²⁰Lakini akawambia, “Ni mimi! Msiogope.”²¹Tena walikuwa tayari kumbeba kwenye mtumbwi, na mara mtumbwi ulifika kwenye nchi mahali walipokuwa wakienda.

²²Siku iliyofuata, mukutano uliokuwa umesimama upande wa bahari waliona kuwa hakuna mtumbwi mwingine isipokuwa ule ambao Yesu na wanafunzi wake walikuwa hawajaupanda lakini wanafunzi wake walikuwa wameenda zao wenyewe.²³(Ingawa, kulikuwa na baadhi ya mitumbwi iliyotoka Tiberia karibu na mahali walipokula mikate baada ya Bwana kutoa shukrani).²⁴Wakati makutano walipotambua kuwa sio Yesu wala wanafunzi wake walikuwa kule, wao wenyewe walipanda ndani ya mitumbwi wakaenda Kapernaumu wakimtafuta Yesu.

²⁵Baada ya kumpata upande mwingine wa ziwa wakamuuliza, “Rabi ulikuja lini huku?”²⁶Yesu akawajibu, akawambia, “Amini, amini, mnanitafuta mimi, sio kwa sababu mliziona ishara, bali kwa sababu mlikula mikate na kushiba.²⁷Acheni kukifanyia kazi chakula chenye kuharibika, bali mkifanyie kazi chakula kidumicho hata milele kile ambacho mwana wa Adamu atawapa, kwa kuwa Mungu Baba ameweka muhuri juu yake.”

²⁸Kisha wakamwambia, “Ni nini tunapaswa kufanya ili kuzifanya kazi za Mungu?”²⁹Yesu akajibu, “Hii ndiyo kazi ya Mungu: kwamba mmwamini ye ye aliyemtuma.”³⁰Basi wakamwambia, “Ni ishara zipi utakazofanya, kwamba tunaweza kuziona na kukuamini? Utafanya nini?”³¹Baba zetu walikula manna jangwani, kama ilivyo andikwa, “Aliwapa mikate kutoka mbinguni ili wale.”

³²Kisha Yesu akawajibu, “Amini, amini, sio Musa aliywewa mkate kutoka mbinguni, bali Baba yangu ndiye awapaye mkate wa kweli kutoka mbinguni.³³Kwa kuwa mkate wa Mungu ni ule ushukao kutoka mbinguni na kuupatia uzima ulimwengu.

³⁴Basi wakamwambia, “Bwana tupatie huu mkate wakati wote.”³⁵Yesu akawaambia, “Mimi ndiye mkate wa uzima, ye ye ajaye kwangu hatapata njaa na ye ye aniaminiye hatahisii kiu kamwe.”³⁶Ingawa niliwaambia kwamba, mmeniona, na bado hamuamini.³⁷Wote ambao Baba anaonipa watakuja kwangu, na yeyote ajaye kwangu sitamtupa nje kamwe.³⁸Kwa kuwa nimeshuka kutoka mbinguni, sio kwa ajili ya kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyenituma.³⁹Na haya ndiyo mapenzi yake aliyenituma, kwamba nisimpoteze hata mmoja wa wale alionipa, bali nitawafufua siku ya mwisho.⁴⁰Kwa kuwa haya ndiyo mapenzi ya Baba yangu, kwamba yeyote amtazamaye Mwana na kumwamini apate uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho.

⁴¹Kisha Wayahudi wakamnung'unikia kwa sababu alisema, "Mimi ni mkate ulioshuka kutoka mbinguni."⁴²Wakasema, "Huyu siyo Yesu mwana wa Yusufu, ambaye baba yake na mama yake tunamfahamu? Imekuaje sasa anasema, 'Nimeshuka kutoka mbinguni?'"⁴³Yesu akajibu, akawaambia, "Msinung'unikiane mionganoni mwenu wenyewe."⁴⁴Hakuna mtu ajaye kwangu asipovutwa na Baba yangu aliyenituma, nami nitamfufua siku ya mwisho.⁴⁵Kwa kuwa imeandikwa katika manabii, 'Watafundishwa na Mungu.' Kila aliyesikia na amejifunza kutoka kwa Baba, huja kwangu.⁴⁶Sio kwamba kuna mtu aliywona Baba, isipokuwa yeze atokaye kwa Mungu- amemwona Baba.⁴⁷Amini, amini yeze aaminiye anao uzima wa milele.⁴⁸Mimi ni mkate wa uzima.⁴⁹Mababa zenu walikula manna jangwani, na wakafa.⁵⁰Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, ili kwamba mtu aule sehemu yake ili asife.⁵¹Mimi ni mkate uishio ambaio umeshuka kutoka mbinguni. Kama mtu yezote akila sehemu ya mkate huu, ataishi milele. Mkate nitakao utoa ni mwili wangu kwa ajili ya uzima wa ulimwengu."

⁵²Wayahudi wakakasirika wenyewe kwa wenyewe na wakaanza kubishana wakisema, "Mtu huyu anawezaje kutupa mwili wake tuule?"⁵³Kisha Yesu akawaambia, "Amini, amini, msipoula mwili wa Mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamta kuwa na uzima ndani yenu."⁵⁴Yeyote aulaye mwili wangu na kuinywa damu yangu anao uzima wa milele, nami nitamfufua siku ya mwisho.⁵⁵Kwa kuwa mwili wangu ni chakula cha kweli, na damu yangu ni kinywaji cha kweli.⁵⁶Yeye aulaye mwili wangu na kuinywa damu yangu hukaa ndani yangu, nami ndani yake.⁵⁷Kama Baba mwenye uzima alivyonitura, na kama niishivyo kwa sababu ya Baba, vivyo hivyo yeze alae mwili wangu ataishi kwa sababu yangu.⁵⁸Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, sio kama vile mababa walivyo kula wakafa. Yeye aulaye mkate huu ataishi milele.⁵⁹Yesu aliyasema mambo haya ndani ya sinagogi alipokuwa akifundisha huko Kapernaumu.

⁶⁰Ndipo wengi wa wanafunzi wake waliposikia haya, wakasema, "Hili ni fundisho gumu ni nani auezaye kulipokea?"⁶¹Yesu kwa sababu alijua ya kuwa wanafunzi wake walikuwa wakilinung'unikia jambo hili, akawaambia, 'Je, jambo hili linawakwaza?'⁶²Basi itakuaje mtakapomwona mwana wa Adamu akipaa kurudi alikokuwa kabla?⁶³Ni Roho ndiye atoaye uzima. Mwili haufaidii kitu chochote. Maneno niliyoyasema kwenu ni Roho na ni uzima.⁶⁴Bado kuna watu kati yenu wasioamini." Kwa sababu Yesu alijua tangu mwanzo yule ambaye asiyeweza kuamini na yeze ambaye angemsaliti.

⁶⁵Akawaambia, "Ni kwa sababu hii niliwambia kwamba hakuna mtu auezaye kuja kwangu isipokuwa amekubaliwa na Baba."

⁶⁶Baada ya haya wanafunzi wake wengi walirudi nyuma na hawakuambatana naye tena.⁶⁷Yesu akawaambia wale kumi na wawili, "Je na ninyi mnataka kuondoka?"⁶⁸Simoni Petro akamjibu, "Bwana twende kwa nani kwani wewe unayo maneno ya uzima wa milele,⁶⁹na tumeamini na kujua kuwa wewe ni Mtakatifu wa Mungu."⁷⁰Yesu akawaambia, "Je mimi sikuwachagua ninyi, na mmoja wenu ni Ibilisi?"⁷¹Sasa alikuwa akiongea kuhusu Yuda, mwana wa Simoni Iskariote, kwa kuwa alikuwa ni yeze akiwa mmoja wa wale kumi na wawili, ambaye ndiye angemsaliti Yesu.

⁷ ¹Na baada ya mambo haya Yesu alisafiri hivi katika Galilaya, kwa sababu hakupenda kwenda Uyahudi kwa sababu hakupenda kuingia Yudea maana Wayahudi walikuwa wakifanya mipango ya kumwua.²Sasa sikukuu ya Wayahudi, sikukuu ya Vibanda, ilikuwa karibu.³Ndipo ndugu zake walipomwambia, “Ondoka mahali hapa uende Uyahudi, ili kwamba wanafunzi wako vile vile wayaone matendo ufanyayo.”⁴Hakuna afanyaye lolote kwa siri iwapo yeye mwenyewe anataka kujulikana wazi. Iwapo unafanya mambo haya, jionyeshe mwenyewe kwa ulimwengu.”⁵Maana ndugu zake pia hawakumwamini.⁶Ndipo Yesu alipowaambia, “Wakati wangu haujafika bado, lakini wakati wenu kila mara uko tayari.”⁷Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, bali unanichukia mimi kwa sababu ninaushuhudia kuwa matendo yake ni maovu.⁸Pandeni kwenda katika sikukuu; mimi siendi katika sikukuu hii kwa sababu muda wangu haujatimilika bado.”⁹Baada ya kusema mambo hayo kwao, alibaki Galilaya.

¹⁰Hata hivyo, ndugu zake walipokuwa wamekwenda katika sikukuu, ndipo naye alienda, siyo kwa wazi bali kwa siri.¹¹Wayahudi walikuwa wakimtafuta katika sikukuu na kusema, “Yuko wapi?”¹²Kulikuwa na majadiliano mengi mionganoni mwa makutano juu yake. Wengine walisema, “Ni mtu mwema.” Wengine walisema, “Hapana, huwapotosha makutano.”¹³Hata hivyo hakuna aliyezungumza wazi juu yake kwa kuwaogopa Wayahudi.

¹⁴Wakati sikukuu ilipofika katikati, Yesu alipanda kwenda Hekaluni na kuanza kufundisha.¹⁵Wayahudi wakawa wakishangaa na kusema, “Kwa jinsi gani mtu huyu anajua mambo mengi? Hajasoma kamwe.”¹⁶Yesu akawajibu na kuwaambia, “Mafundisho yangu siyo yangu, bali ni yake yeye aliyenituma.¹⁷Iwapo ye yote atapenda kufanya mapenzi yake yeye, atajua kuhusu mafundisho haya, kama yanatoka kwa Mungu, au kama ninazungumza kutoka kwangu mwenyewe.¹⁸Kila anayezungumza yatokayo kwake mwenyewe hutafuta utukufu wake, bali kila atafutaye utukufu wake yeye aliyenituma, mtu huyo ni wa kweli, na ndani yake hakuna kutotenda haki.¹⁹Musa hakuwapa nyinyi sheria? Lakini hakuna hata mmoja kati yenu atendaye sheria. Kwa nini mnataka kuniua?

²⁰Makutano wakajibu, “Una pepo. Nani anataka kukuua?”²¹Yesu akajibu na akawaambia, “Nimetenda kazi moja, nanyi nyote mmeshangazwa kwa sababu yake.²²Musa aliwapa tohara (siyo kwamba inatoka kwa Musa, bali ile inatoka kwa mababa), na katika Sabato mnamtahiri mtu.²³Iwapo mtu atapokea tohara katika siku ya Sabato ili kwamba sheria ya Musa isivunjwe, kwa nini mnanikasirikia mimi kwa sababu nimemfanya mtu kuwa mzima kabisa katika Sabato?²⁴Msihukumu kulingana na mwonekano, bali hukumuni kwa hak

²⁵Baadhi yao kutoka Yerusalem wakasema, “Siye huyu wanayemtafuta kumwua?”²⁶Na tazama, anaongea wazi wazi, na hawasemi chochote juu yake. Haiwezi ikawa kwamba viongozi wanajua kweli kuwa huyu ni Kristo, inaweza kuwa?²⁷Tunajua huyu mtu anatokea wapi. Kristo atakapokuja, hata hivyo, hakuna atakayejua wapi anakotoka.”

²⁸Yesu akapaza sauti yake hekaluni, akifundisha na kusema, “Ninyi nyote mnanijua mimi na mnajua nitokako. Sikuja kwa nafsi yangu, bali yeye aliyenituma ni wa kweli, na hamumjui yeye.”²⁹Ninamjua yeye kwa sababu nimetoka kwake na alinituma.”

³⁰Walikuwa wanajaribu kumkamata, lakini hakuna hata mmoja aliyeinua mkono wake juu yake kwa sababu saa yake ilikuwa bado hajafika.³¹Hata hivyo, wengi katika makutano walimwamini. Walisema, “Kristo atakapokuja, atafanya ishara nyingi kuliko alizofanya mtu huyu?”³²Mafarisayo waliwasikia makutano wakinong’onezana mambo haya kuhusu Yesu, na wakuu wa makuhani na Mafarisayo wakatuma maafisa ili kumkamata.

³³Ndipo Yesu aliposema, “Bado kuna muda kitambo niko pamoja nanyi, na baadaye nitakwenda kwake yeye aliyenituma.³⁴Mtanitafuta wala hamtaniona; kule niendako, hamtaweza kuja.”³⁵Kwa hiyo Wayahudi wakasemezana wao kwa wao, “Mt u huyu atakwenda wapi kwamba tusiweze kumuona? Ataenda kwa waliotawanyika kati ya Wayunani na kuwfundisha Wayunani?”³⁶Ni neno gani hili alilolisema, ‘Mtanitafuta wala hamtaniona; kule niendako hamtamweza kuja?’”

³⁷Sasa katika siku ya mwisho, siku kubwa ya sikukuu, Yesu alisimama akapaza sauti, akisema, “Ikiwa ye yote ana kiu, na aje kwangu anywe.”³⁸Yeye aniaminiye mimi, kama maandiko yalivyosema, kutoka ndani yake itatiririka mito ya maji ya uzima.”³⁹Lakini aliyasema haya kuhusu Roho, ambaye wao wamwaminio watampokea; Roho alikuwa bado hajatolewa kwa sababu alikuwa hajatukuzwa bado.

⁴⁰Baadhi ya makutano, waliposikia maneno haya, walisema, “Kweli huyu ni nabii.”⁴¹Wengine walisema, “Huyu ni Kristo.” Lakini wengine walisema, “Lini, Kristo aweza kutoka Galilaya?”⁴²Maandiko hayajasema kuwa Kristo atatokea katika ukoo wa Daudi na kutoka Bethlehemu, kijiji ambacho Daudi alikuwa?⁴³Hivyo, pale ukainuka

mgawanyiko katikati ya makutano kwa ajili yake.⁴⁴ Wengine kati yao wangelimkamata, lakini hakuna aliyenyosha mikono yake juu yake.

⁴⁵Ndipo wale maofisa wakarudi kwa wakuu wa makuhanani na Mafarisayo, nao wakawaambia, “Kwa nini hamjamleta?”⁴⁶Maofisa wakajibu, “Hakuna mtu aliywahi kuzungumza kama huyu kabla.”⁴⁷Ndipo Mafarisayo walipowajibu, “Na nyinyi pia mme potoshwa?”⁴⁸Kuna ye yote kati ya watawala anayemwamini, au ye yote wa Mafarisayo?⁴⁹Bali hawa makutano wasiojua sheria - wamelaaniwa.”

⁵⁰Nikodemo akawaambia (ye ye aliywendea Yesu zamani, akiwa mmoja wa Mafarisayo),⁵¹“Je sheria yetu inamhukumu mtu isipokuwa amesikilizwa kwanza na kujua anachokifanya?”⁵²Walijibu na kumwambia, “Na wewe pia unatokea Galilaya? Tafuta na uone kwamba hakuna nabii aliyetokea Galilaya.”

⁵³[1](#) Kisha kila mtu alienda nyumbani kwake.

[1](#)Zingatia: Baadhi ya maneno ya Yohana 7:53 - 8:11 hayamo katika nakala bora za kale.

⁸ ¹ Yesu alienda mlima wa Mizeituni.² Mapema asubuhi akaja tena hekaluni, na watu wote wakamwendea; akakaa na kuwafundisha.³ Waandishi na Mafarisayo wakamletea mwanamke aliyekamatwa katika kitendo cha kuzini. Wakamweka katikati.⁴ Ndipo wakamwambia Yesu, "Mwalimu, mwanamke huyu amekamatwa katika tendo uzinzi kabisa."⁵ Sasa, katika sheria, Musa ametuamuru kuwapiga mawe watu kama hawa, unasemaje juu yake?⁶ Walisema haya ili kumnasa ili kwamba wapate jambo la kumshitaki, lakini Yesu akainama chini akaandika katika ardhi kwa kidole chake.⁷ Walipoendelea kumwuliza maswali, alisimama na kuwaambia, "Yeye asiyekuwa na dhambi miongoni mwenu, awe wa kwanza kumpiga mawe."⁸ Akainama tena chini, akaandika katika ardhi kwa kidole chake.⁹ Waliposikia hayo, waliondoka mmoja mmoja, kuanzia aliye mzee. Mwishowe Yesu aliachwa peke yake, pamoja na mwanamke aliyekuwa katikati yao.¹⁰ Yesu alisimama na kumwambia, "Mwanamke, waliokushitaki wako wapi? Hakuna hata mmoja aliyekuhukumu?"¹¹ Akasema, "Hakuna hata mmoja Bwana." Yesu akasema, "Hata mimi sikuhukumu. Enenda. Kuanzia sasa na kuendelea usitende dhambi tena."

¹² Tena Yesu akazungumza na watu akisema, "Mimi ni nuru ya ulimwengu; yejote anifuataye hatatembea gizani bali atakuwa na nuru ya uzima."¹³ Mafarisayo wakamwambia, "Wajishuhudia mwenyewe; ushuhuda wako siyo wa kweli."¹⁴ Yesu alijibu akawaambia, "Hata kama najishuhudia mwenyewe, ushuhuda wangu ni kweli. Ninajua mahali nilikotoka na kule ninakoenda, lakini ninyi hamjui mahali ninapotoka au kule ninakoenda.¹⁵ Nyinyi mnahukumu kimwili; mimi simhukumu yejote.¹⁶ Mimi hata nikihukumu, hukumu yangu ni kweli kwa sababu siko peke yangu, bali niko pamoja na baba aliyenituma.¹⁷ Ndiyo, na katika sheria yenu imeandikwa kwamba ushuhuda wa watu wawili ni kweli.¹⁸ Mimi ndiye ninayejishuhudia, na Baba aliyenituma ananishuhudia."

¹⁹ Wakamwambia, "Baba yako yuko wapi?" Yesu akajibu, "Mimi hamnijui wala Baba yangu hammjui. Mngelikuwa mnanijua mimi, mngemjua na Baba yangu pia."²⁰ Alisema maneno haya akiwa karibu na hazina alipokuwa akifundisha hekaluni, na hakuna hata mmoja aliyemkamata kwa sababu saa yake ilikuwa bado hajafika.

²¹ Basi akawaambia tena, "Ninaenda zangu; mtanitafuta na mtakufa katika dhambi zenu. Kule niendako, hamuwezi kuja."²² Wayahudi wakasema, "Atajiua mwenyewe, maana anasema, 'Kule niendako hamuwezi kuja?'"²³ Yesu akawaambia, "Mnatoka chini; mimi natoka juu. Ninyi ni wa ulimwengu huu; mimi si wa ulimwengu huu."²⁴ Kwa hiyo, niliwaambieni kuwa mtakufa katika dhambi zenu. Vinginevyo muamini kuwa MIMI NDIYE, mtakufa katika dhambi zenu."

²⁵ Kwa hiyo wakamwambia, "Wewe ni nani?" Yesu akawaambia, "Yale niliyowaambia tangu mwanzo.²⁶ Ninayo mambo mengi ya kuzungumza na kuhukumu juu yenu. Hata hivyo, yejote aliyenituma ni wa kweli; na mambo niliyoyasikia kutoka kwake, mambo haya nayasema kwa ulimwengu."

²⁷ Hawakumuelewa kwamba alikuwa akiongea nao kuhusu Baba.²⁸ Yesu akasema, "Mtakapomwinua juu Mwana wa Mtu, ndipo mtakapojuwa kuwa MIMI NDIYE, na kwamba sifanyi lolote kwa nafsi yangu. Kama Baba alivyofundisha, ninazungumza mambo haya.²⁹ Yeye aliyenituma yuko pamoja nami, na yejote hajaniacha peke yangu, kwani kila mara nafanya yale yanayompendeza."³⁰ Wakati Yesu akisema mambo haya, wengi wakamwamini.

³¹ Yesu akasema kwa wale Wayahudi waliomwamini, "Ikiwa mtakaa katika neno langu, ndipo mtakuwa wanafunzi wangu kweli,³² nanyi mtaijua kweli, na kweli itawaweka huru."³³ Walimjibu, "Sisi ni uzao wa Ibrahimu na kamwe hatujawahi kuwa chini ya utumwa wa yejote; utasemaje, "Tutawekwa huru?"³⁴ Yesu alijibu, "Amini, amini, nawaambia, kila atendaye dhambi ni mtumwa wa dhambi.³⁵ Mtumwa hakai nyumbani wakati wote; mwana hudumu siku zote.³⁶ Kwa hiyo, ikiwa Mwana atawaweka huru, mtakuwa huru kweli."³⁷ Ninajua kwamba ninyi ni uzao wa Ibrahimu; mnatafuta kuniua kwa sababu neno langu halina nafasi ndani yenu.³⁸ Ninasema mambo ambayo nimeyaona pamoja na Baba yangu, na ninyi vile vile mnafanya mambo ambayo mliyasikia kutoka kwa baba yenu."

³⁹ Walijibu na kumwambia, "Baba yetu ni Ibrahimu." Yesu akawaambia, "Kama mngelikuwa watoto wa Ibrahimu, mngefanya kazi za Ibrahimu.⁴⁰ Hata sasa mnatafuta kuniua, mtu aliyeaambia ukweli kwamba nilisikia kutoka kwa Mungu. Ibrahimu hakufanya hivi.⁴¹ Mnafanya kazi za baba yenu." Wakamwambia, "Hatukuzaliwa katika uzinzi, tunaye Baba mmoja, Mungu."⁴² Yesu akawaambia, "Ikiwa Mungu ni Baba yenu, mngenipenda mimi, kwa maana nimetoka kwa Mungu; wala sikuja kwa nafsi yangu, bali yejote alinituma.⁴³ Kwa nini hamyaewi maneno yangu? Kwa sababu hamuwezi kuvumilia kuyasikia maneno yangu.⁴⁴ Ninyi ni wa baba yenu, shetani, na mnataka kuzitenda tamaa za baba yenu. Alikuwa mwuaji tangu mwanzo na hawezu kusimama katika kweli kwa sababu

kweli haimo ndani yake. Anapoongea uongo, anaongea kutoka kwenye asili yake kwa sababu ni mwongo na baba wa uongo.⁴⁵ Hata sasa, kwa sababu ninasema iliyo kweli, hamniamini.⁴⁶ Ni nani kati yenu anayenishuhudia kuwa nina dhambi? Ikiwa ninasema iliyo kweli, kwa nini hamniamini?⁴⁷ Yeye aliye wa Mungu huyasikia maneno ya Mungu; ninyi hamyasikii kwa sababu ninyi si wa Mungu.”

⁴⁸ Wayahudi wakamjibu na kumwambia, hatujasema kweli kuwa wewe ni Msamaria na una pepo?”⁴⁹ Yesu akajibu, sina pepo; lakini namheshimu Baba yangu, nanyi hamniheshimu.⁵⁰ Sitafuti utukufu wangu; kuna mmoja atafutaye na kuhukumu.⁵¹ Amini, amini, nawaambia, iwapo yelete atalishika neno langu, hataona mauti kamwe.”

⁵² Wayahudi wakamwambia, “Sasa tumejua kuwa una pepo. Ibrahimu na nabii walikufa; lakini unasema, ‘Ikiwa mtu atalishika neno langu, hataonja mauti.’⁵³ Wewe si mkuu kuliko baba yetu Ibrahimu aliyekufa, sivyo? Manabii pia walikufa. Wewe wajifanya kuwa nani?”⁵⁴ Yesu akajibu, “Ikiwa nitajitukuzza mwenyewe, utukufu wangu ni bure; ni Baba yangu anayenitukuzza - yule mnayemsema kuwa ni Mungu wenu.⁵⁵ Ninyi hamjamjua yeye, lakini mimi namjua yeye. Ikiwa nitasema, ‘Simjui,’ nitakuwa kama nyinyi, muongo. Hata hivyo, ninamjua na maneno yake nimeyashika.⁵⁶ Baba yenu Abrahamu alishangilia alivyoiona siku yangu; alionna na alifurahi.

⁵⁷ Wayahudi wakamwambia, “Haujafikisha umri wa miaka hamsini bado, nawe umemuona Ibrahimu?”⁵⁸ Yesu akawaambia, “Amini, amini, nawaambia, kabla Ibrahimu hajazaliwa, MIMI NIKO.”⁵⁹ Ndipo walichukua mawe wapate kumpiga, lakini Yesu alijificha na akatoka nje ya hekalu.

¹Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7:53 - 8:11 hapo juu.

²Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7:53 - 8:11 hapo juu.

³Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7:53 - 8:11 hapo juu.

⁴Zingatia: Angalia ufanuzi wa Yohana 7:53 - 8:11 hapo juu.

⁹ ¹Hata Yesu alipokuwa akipita, alimwona mtu kipofu tangu kuzaliwa kwake.²Wanafunzi wake wakamwuliza,
“Rabi, nani aliyetenda dhambi, mtu huyu au wazazi wake, hata azaliwe kipofu?”³Yesu akawajibu, “Sioy huyu
mtu wala wazazi wake waliotenda dhambi, bali kazi za Mungu zipate kufunuliwa kupitia kwake.⁴Tunapaswa
kufanya kazi zake yeye aliyenituma wakati bado ni mchana. Usiku waja wakati ambapo hakuna atakayeweza
kufanya kazi.⁵Wakati niwapo ulimwenguni, mimi ndimi nuru ya ulimwengu.”

⁶Baada ya Yesu kusema maneno haya, alitema mate kwenye ardhi, alifanya tope, na akampaka yule mtu lile tope
machoni.⁷Akamwambia, nenda kaoge katika kisima cha Siloam (Inayotafsiriwa kama ‘aliyetumwa’).” Kwa hiyo
huyo mtu aliena, akanawa, na akarudi, anaona.⁸Majirani wa yule mtu na wale waliomuona mwanzo kama
mwombaji wakawa wanasema, Je! Huyu siye yule mtu aliyekuwa akikaa na kuomba?” Wengine walisema, “Ni
yeze.”⁹Na wengine walisema, “Hapana, bali anafanana naye.” Lakini alikuwa akisema, “Ni
mimi.”¹⁰Wakamwambia, “Basi macho yako yalifunguliwaje?”¹¹Alijibu, “Mtu aitwaye Yesu alifanya tope na kupaka
macho yangu na kuniambia, ‘Nenda Siloam ukanae.’ Kwa hiyo nilienda, na nikanawa, na nikapata kuona
tena.”¹²Wakamwambia, “Yuko wapi?” Alijibu, “Sijui.”

¹³Wakampeleka yule mtu aliyewahi kuwa kipofu kwa Mafarisayo.¹⁴Nayo ilikuwa siku ya Sabato wakati Yesu
alipotengeneza tope na kuyafumbua macho yake.¹⁵Ndipo tena Mafarisayo wakamwuliza alipataje kuona.
Aliwaambia, “Aliweka tope katika macho yangu, nikanawa, na sasa naweza kuona.”¹⁶Baadhi ya Mafarisayo
wakasema, “Mtu huyu hajatoka kwa Mungu kwa sababu haishiki Sabato.” Wengine walisema, “Inawezekanaje
mtu mwenye dhambi kufanya ishara kama hizo?” Kwa hiyo kukawa na mgawanyiko kati yao.¹⁷Ndipo
wakamwuliza yule kipofu tena, “Unasemaje juu yake kwa sababu aliyafungua macho yako?” Kipofu akasema, “Ni
nabii.”

¹⁸Hata wakati huu Wayahudi hawakumwamini kwamba alikuwa kipofu naye amepata kuona mpaka walipowaita
wazazi wake yeye aliyepata kuona.¹⁹Waliwaliza wazazi, “Je, huyu ni mtoto wenu mnayesema alizaliwa kipofu?
Amewezaje sasa kuona?”²⁰Hivyo wazazi wake wakamjibu, “Tunajua kuwa huyu ni mtoto wetu na kwamba
alizaliwa kipofu.²¹Jinsi gani sasa anaona, hatujui, na yeye aliyemfumbua macho yake, hatumjui. Mwulizeni yeye.
Ni mtu mzima. Anaweza kujieleza mwenyewe.”²²Wazazi wake walisema mambo haya, kwa sababu waliwaogopa
Wayahudi. Kwa maana Wayahudi walikuwa wamekubaliana tayari kuwa, ikiwa yeote atakiri kuwa Yesu ni
Kristo, atatengwa na sinagogi.²³Kwa sababu hii, wazazi wake walisema, “Ni mtu mzima, mwulizeni yeye.”

²⁴Kwa hiyo kwa mara ya pili, walimwita yule mtu aliyewahi kuwa kipofu na kumwambia, “Mpe Mungu utukufu.
Tunajua kwamba mtu huyu ni mwenye dhambi.”²⁵Ndipo yule mtu alijibu, “Awe ni mwenye dhambi, mimi sijui.
Kitu kimoja ninachokijua: nilikuwa kipofu, na sasa ninaona.”²⁶Ndipo walipomwambia, “Amekufanya nini?
Aliyafumbuaje macho yako?”²⁷Alijibu, “Nimekwishawaambia tayari, na ninyi hamkusikiliza! Kwa nini mnataka
kusikia tena? Nanyi hamtaki kuwa wanafunzi wake pia, sivyo?”²⁸Walimtukana na kusema, “Wewe ni mwanafunzi
wake, lakini sisi ni wanafunzi wa Musa.”²⁹Tunajua kwamba Mungu alinena na Musa, lakini kwa huyu mtu, hatujui
kule atokako.”³⁰Yule mtu akajibu na kuwaambia, “Kwa nini, hili ni jambo la kushangaza, kwamba hamjui
anakotoka, na bado ameyafumbua macho yangu.”³¹Tunajua kuwa Mungu hawasikilizi wenye dhambi, lakini ikiwa
mtu yeote anamwabudu Mungu na hufanya mapenzi yake, Mungu humsikiliza.³²Tangu kuanza kwa ulimwengu
haijawahi kamwe kusikiwa kwamba yeote ameyafumbua macho ya mtu aliyezaliwa kipofu.³³Ikiwa mtu huyu
hakutoka kwa Mungu, asingelifanya chochote.”³⁴Walijibu na kumwambia, “Ulizaliwa katika dhambi kabisa, na
wewe unatufundisha sisi?” Ndipo walipomfukuza kutoka katika sinagogi.

³⁵Yesu alisikia kwamba wamemwondoa kwenye sinagogi. Alimpata na kumwambia, “Unamwamini Mwana wa
Mtu?”³⁶Alijibu na kusema, “Ni nani, Bwana, ili nami nipate kumwamini?”³⁷Yesu akamwambia, “Umeshamuona,
naye unayezungumza naye ndiye.”³⁸Yule mtu akasema, “Bwana, Naamini.” Ndipo akamsujudia.

³⁹Yesu akasema, “Kwa hukumu nimekuja katika ulimwengu huu ili kwamba wale wasioona wapate kuona na
wale wanaoona wawe vipofu.”⁴⁰Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa pamoja naye wakasikia maneno hayo na
kumwuliza, “Na sisi pia ni vipofu?”⁴¹Yesu akawaambia, “Kama mngekuwa vipofu, msingelikuwa na dhambi.
Hata hivyo, sasa mnasema, ‘Tunaona,’ dhambi yenu inakaa.”

10 ¹Amini, amini nawaambieni, yule asiyeingia kwa kupitia mlango wa zizi la kondoo, lakini anapanda kwa njia nyingine, mtu huyo ni mwizi na mnyang'anyi. ²Yeye aingiaye mlangoni ni mchungaji wa kondoo. ³Kwake mlinzi wa mlango humfungulia. Kondoo waisikia sauti yake na huwaita kondoo zake kwa majina yao na kuwaongoza nje. ⁴Atakapowatoa nje hao walio wake, huwatangulia, na kondoo humfuata, kwa sababu wanajua sauti yake. ⁵Hawatamfuata mgeni lakini badala yake watamuepuka, kwa sababu hawaijui sauti ya wageni."

⁶Yesu alisema mfano huu kwao, lakini hawakuyaelewa mambo haya ambayo alikuwa akisema kwao. ⁷Yesu akasema nao tena, "Amini, amini, nawaambia, Mimi ni mlango wa kondoo. ⁸Wote walionitangulia ni wezi na wanyang'anyi, lakini kondoo hawakuwasikiliza. ⁹Mimi ni mlango. Yeyote aingiaye kupitia kwangu, ataokolewa; ataingia ndani na kutoka, naye atajipatia malisho. ¹⁰Mwizi haji isipokuwa kuiba, kuua, na kuangamiza. Nimekuja ili kwamba wapate uzima na wawe nao tele.

¹¹Mimi ndimi mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa uhai wake kwa ajili ya kondoo. ¹²Mtumishi aliyeajiriwa, na siyo mchungaji, ambaye kondoo si mali yake, huwaona mbwa mwitu wakija huwaacha na kuwakimbia kondoo. ¹³Na mbwa mwitu huwakamata na kuwatawanya. Hukimbia kwa sababu ni mtumishi wa kuajiriwa na hawajali kondoo. ¹⁴Mimi ndimi mchungaji mwema, na ninawajua kondoo walio wangu, nao kondoo walio wangu wananijua mimi. ¹⁵Baba ananijua, nami namjua Baba, nami nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo. ¹⁶Ninao kondoo wengine amba si wa zizi hili. Hao pia, yanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu ili kwamba pawepo na kundi moja na mchungaji mmoja. ¹⁷Hii ndiyo sababu Baba ananipenda: Niutoe uhai wangu halafu niutwae tena. ¹⁸Hakuna auchukuaye kutoka kwangu, lakini mimi nautoa mwenyewe. Ninayo mamlaka ya kuutoa, na ninayo mamlaka ya kuutwaa pia. Nimelipokea agizo hili kutoka kwa Baba."

¹⁹Mgawanyiko tena ukatokea kati ya Wayahudi kwa sababu ya maneno haya. ²⁰Wengi wao wakasema, "Ana pepo na ni kichaa. Kwa nini mnamsikiliza?" ²¹Wengine wakasema, "Haya siyo maneno ya mtu aliyepagawa na mapepo. Pepo linaweza kufungua macho ya kipofu?"

²²Ndipo ikaja sikukuu ya Kuwekwa Wakfu Yerusalem. ²³Ulikuwa wakati wa baridi, na Yesu alikuwa akitembea hekaluni katika ukumbi wa Selemani. ²⁴Ndipo Wayahudi walipomzunguka na kumwambia, "Mpaka lini utatuweka katika mashaka? Kama wewe ni Kristo, tuambie wazi." ²⁵Yesu akawajibu, "Nimekwisha waambia lakini hamuamini. Kazi nizifanyazo kwa jina la Baba yangu, hizo zinashuhudia juu yangu. ²⁶Hata hivyo hamuamini kwa sababu ninyi si kondoo wangu. ²⁷Kondoo wangu waisikia sauti yangu; Nawajua, nao wanifuata mimi. ²⁸Ninawapa uzima wa milele; hawataangamia kamwe, na hakuna hata mmoja atakayewanyakuwa kutoka mkononi mwangu. ²⁹Baba yangu, aliyenipa hao, ni mkuu kuliko wengine wote, na hakuna hata mmoja aezaye kuwanyakua kutoka mkononi mwa Baba. ³⁰Mimi na Baba tu mmoja."

³¹Wakabeba mawe ili wampige tena. ³²Yesu akawajibu, "Nimeshawaonesha kazi nyingi nzuri kutoka kwa Baba. Kwa kazi zipi kati ya hizo mnataka kunipiga mawe?" ³³Wayahudi wakajibu, "Hatukupigi mawe kwa kazi yoyote ilio nzuri, lakini kwa kukufuru, kwa sababu wewe, uliye mtu, unajifanya kuwa Mungu." ³⁴Yesu akawajibu, "Haikuandikwa katika sheria yenu, 'Nilisema, ninyi ni miungu?' ³⁵Ikiwa aliwaita miungu, kwa wale amba Neno la Mungu liliwajilia (na Maandiko hayawezi kuvunjwa), ³⁶mnasema juu ya yule ambaye Baba alimtoa na kumtuma katika ulimwengu, 'Unakufuru,' kwa sababu nilisema, 'Mimi ni Mwana wa Mungu?' ³⁷Ikiwa sifanyi kazi za Baba yangu, msiniamini. ³⁸Hata hivyo, ikiwa ninazifanya, hata kama hamniamini, ziaminini kazi ili kwamba muweze kujua na kufahamu kwamba Baba yuko ndani yangu na mimi niko ndani ya Baba."

³⁹Wakajaribu tena kumkamata Yesu, lakini alienda zake kutoka mikononi mwao.

⁴⁰Yesu akaenda zake tena ng'ambo ya Jordani sehemu ambayo Yohana alikuwa akibatiza kwanza, na akakaa huko. ⁴¹Watu wengi wakaja kwa Yesu huku wakisema, "Yohana kweli hakufanya ishara yoyote, lakini mambo yote aliyoyasema Yohana juu ya huyu mtu ni ya kweli." ⁴²Watu wengi wakamwamini Yesu hapo.

11 ¹Basi mtu mmoja jina lake Lazaro alikuwa mgonjwa. Alitokea Bethania, kijiji cha Mariamu na dada yake Martha.² Alikuwa ni Mariamu yule yule aliyempaka Bwana marhamu na kumfuta miguu yake kwa nywele zake, ambaye ndugu yake Lazaro alikuwa ni mgonjwa.³ Ndipo dada hawa walituma ujumbe kwa Yesu na kusema, "Bwana, angalia yule umpedaye ni mgonjwa."⁴ Yesu aliposikia alisema, "Ugonjwa huu si wa mauti, lakini, badala yake ni kwa ajili ya utukufu wa Mungu ili kwamba Mwana wa Mungu apate kutukuzwa katika huo ugonjwa."⁵ Ikawa Yesu alimpenda Martha na dada yake na Lazaro.⁶ Aliposikia kuwa Lazaro ni mgonjwa, Yesu alikaa siku mbili zaidi mahali alipokuwa.

⁷Ndipo baada ya hili aliwaambia wanafunzi wake, "Twendeni Yudea tena."⁸ Wanafunzi wakamwambia, "Rabi, Wayahudi walikuwa wakijaribu kukupiga mawe, na wewe unataka kurudi huko tena?"⁹ Yesu akawajibu, "Saa za mchana si kumi na mbili? Mtu anapotembea mchana hawezikujikwaa, kwa sababu anaona kwa mwanga wa ulimwengu huu."¹⁰ Hata hivyo, ikiwa atatembea usiku, atajikwaa kwa sababu nuru haiko ndani yake."

¹¹ Yesu akasema mambo haya, na baada ya mambo haya, akawaambia, "Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini ninakwenda ili kwamba nipate kumuamsha kutoka usingizini."¹² Ndipo wanafunzi wakamwambia, "Bwana, kama amelala, ataamka."¹³ Wakati huu Yesu alikuwa akizungumza habari za kifo cha Lazaro, lakini wao walidhani anazungumza juu ya kulala usingizi.¹⁴ Ndipo Yesu akazungumza nao wazi wazi, "Lazaro amekufa."¹⁵ Nina furaha kwa ajili yenu, kwamba sikuwepo kule ili kwamba mpate kuamini. Twendeni kwake."¹⁶ Basi Tomaso, aliyeitwa Pacha, aliwaambia wanafunzi wenzake, "Nasi twendeni pia tukafe pamoja na Yesu."

¹⁷ Wakati Yesu alipokuja, alikuta kwamba Lazaro tayari amekwishakuwa kaburini siku nne.¹⁸ Nayo Bethania ilikuwa karibu na Yerusalem kama kilomita mbili hivi.¹⁹ Wengi kati ya Wayahudi wakaja kwa Martha na Mariamu kuwafariji kwa ajili ya ndugu yao.²⁰ Ndipo Martha aliposikia kuwa Yesu anakuja, alienda kukutana naye, lakini Mariamu aliendelea kukaa nyumbani.²¹ Ndipo Martha akamwambia Yesu, "Bwana, kama ungelikuwa hapa, kaka yangu asingelikufa."²² Hata sasa, najua ya kuwa lolote utakaloomba kutoka kwa Mungu, atakupatia.²³ Yesu akamwambia, kaka yako atafufuka tena.²⁴ Martha akamwambia, najua kwamba atafufuka katika ufufuo siku ya mwisho.²⁵ Yesu akamwambia, "Mimi ndimi ufufuo na uzima; ye ye aniaminiye, ingawa atakufa, hata hivyo atakuwa anaishi;²⁶ na ye ye aishiye na kuniamini mimi hatakufa. Unaamini hili?"²⁷ Akamwambia, "Ndiyo, Bwana naamini kwamba wewe ni Kristo, Mwana wa Mungu, ye ye ajaye katika ulimwengu."

²⁸ Alipokwisha kusema hili, alienda zake na kumwita dada yake Mariamu faraghani. Akasema, "Mwalimu yuko hapa na anakuita."²⁹ Mariamu aliposikia haya, aliinuka kwa haraka na kwenda kwa Yesu.³⁰ Naye Yesu alikuwa hajaja bado ndani ya kijiji, bali alikuwa bado mahali alipokutana na Martha.³¹ Ndipo Wayahudi waliokuwa na Mariamu katika nyumba na wale waliokuwa wakimfariji, walipomuona akiinuka haraka na kutoka nje, walimfuata; walidhani kuwa anaenda kaburini ili akalie huko.

³² Wakati Mariamu, alipofika pale Yesu alipokuwa alimuona na, akaanguka chini ya miguu yake na kumwambia, "Bwana, kama ungelikuwa hapa, ndugu yangu asingelikufa."³³ Yesu alipomuona analia, na Wayahudi waliokuwa pamoja naye walikuwa wakilia pia, aliomboleza katika roho na kufadhaika,³⁴ akasema, "Mmemlaza wapi?" Wakamwambia, "Bwana, njoo utazame."³⁵ Yesu akalia.³⁶ Ndipo Wayahudi wakasema, "Angalia alivyompenda Lazaro!"³⁷ Lakini wengine kati yao wakasema, "Syo huyu, mtu aliyeafumbua macho ya yule aliyekuwa kipofu, hakuweza kumfanya huyu mtu asife?"

³⁸ Ndipo Yesu, huku akiomboleza nafsini mwake tena, alienda kwenye kaburi. Sasa lilikuwa pango, na jiwe limewekwa juu yake.³⁹ Yesu akasema, "Liondoweni jiwe." Martha, dada yake na Lazaro, ye ye aliyekuwa, akamwambia Yesu, "Bwana, kwa muda huu, mwili utakuwa umeoza, kwa sababu amekwishakuwa maiti kwa siku nne."⁴⁰ Yesu akamwambia, "Mimi sikuwaambia ya kwamba, kama ukiamini, utauona utukufu wa Mungu?"

⁴¹ Basi wakliondoa jiwe. Yesu akainua macho yake juu na kusema, "Baba, nakushukuru kwa kuwa unanisikiliza.⁴² Nilijua kwamba unanisikia mara zote, lakini ni kwa sababu ya kusanyiko ambalo limesimama kunizunguka kwamba nimesema haya, ili kwamba wapate kuamini kuwa wewe umenituma."⁴³ Baada ya kusema haya, alilia kwa sauti kubwa, "Lazaro, toka nje!"⁴⁴ Mfu alitoka nje amefungwa mikono na miguu kwa sanda za kuzikia, na uso wake ulifungwa na kitambaa." Yesu akawaambia, "Mfungueni mkamwache aende."

⁴⁵Ndipo Wayahudi wengi waliokuja kwa Mariamu na kuona Yesu alichofanya, walimwamini;⁴⁶lakini baadhi yao walienda kwa Mafarisayo na kuwaambia mambo aliyoafanya Yesu.⁴⁷Ndipo wakuu wa Makuhani na Mafarisayo wakakusanyika pamoja katika baraza na kusema, “Tutafanya nini? Mtu huyu anafanya ishara nyingi.⁴⁸Ikiwa tutamwacha hivi peke yake, wote watamwamini; Warumi watakuja na kuchukua vyote mahali petu na taifa letu.”

⁴⁹Hata hivyo, mtu mmoja kati yao, Kayafa, aliyekuwa kuhani mkuu mwaka huo, akawaambia, “Hamjui chochote kabisa.⁵⁰Hamfikirii kwamba yafaa kwa ajili yenu kwamba mtu mmoja yapasa kufa kwa ajili ya watu kuliko taifa lote kuangamia.”⁵¹Haya hakuyasema yakitoka kwake mwenyewe, badala yake, kwa kuwa alikuwa kuhani mkuu mwaka ule, alitabiri kwamba Yesu atakuwa kwa ajili ya taifa;⁵²na si kwa taifa peke yake, bali Yesu apate vile vile kuwakusanya watoto wa Mungu ambao wametawanyika sehemu mbali mbali.⁵³Kwa hiyo kuanzia siku hiyo na kuendelea wakapanga namna ya kumwua Yesu.

⁵⁴Yesu hakutembea tena wazi wazi kati ya Wayahudi, bali aliondoka hapo na kwenda nchi iliyo karibu na jangwa katika mji uitwao Efraimu. Hapo alikaa na wanafunzi.

⁵⁵Basi Pasaka ya Wayahudi ilikuwa karibu, na wengi wakapanda kwenda Yerusalem nje ya mji kabla ya Pasaka ili wapate kujitakasa wenyewe.⁵⁶Walikuwa wakimtafuta Yesu, huku kuzungumza mmoja kwa mwingine walipokuwa wamesimama hekaluni, “Mnafikiri nini? Kwamba hatakuja katika sikukuu?”⁵⁷Wakati huu wakuu wa makuhani na Mafarisayo walikuwa wametoa amri kwamba ikiwa mmoja atajua Yesu alipo, anapaswa kutoa taarifa ili kwamba wapate kumkamata.

12 ¹Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu alienda Bethania, alipokuwapo Lazaro, ye ye ambaye alimfufua kutoka katika wafu.²Basi wakamwandalia chakula cha jioni huko, na Martha akamtumikia, wakati huo Lazaro alikuwa mmoja wapo wa wale walioketi mezani pamoja na Yesu.³Kisha Mariamu akachukua ratli ya manukato yaliyotengenezwa kwa nardo safi, yenye thamani kubwa, akampaka Yesu miguuni, na kumfuta miguu kwa nywele zake; nyumba yote ilijaa harufu ya manukato.

⁴Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi wake, ambaye ndiye atakayemsaliti Yesu, akasema,⁵“Kwanini manukato haya yasingezuwa kwa dinari mia tatu na wakapewa maskini?”⁶Naye aliyasema hayo, si kwa kuwahurumia maskini, bali kwa sababu alikuwa mwizi: ye ye ndiye aliyeshika mfuko wa fedha na alikuwa anachukua baadhi ya viliwyowekwa humo kwa ajili yake mwenyewe.⁷Yesu alisema, “Mwache aweke alichochi nacho kwa ajili ya siku ya maziko yangu.⁸Maskini mtakuwa nao siku zote; lakini hamtakuwa nami siku zote.”

⁹Basi umati mkubwa wa Wayahudi walipata kujua ya kuwa Yesu yuko huko, nao wakaja, si kwa ajili ya Yesu tu, ila wamwone na Lazaro ambaye Yesu alimfufua kutoka katika wafu.¹⁰Nao wakuu wa makuhani wakafanya shauri ili wamue Lazaro;¹¹maana kwa ajili yake wengi katika Wayahudi walienda zao na wakamwamini Yesu.

¹²Na siku iliyofuata umati mkubwa walikuja kwenye sikukuu. Waliposikia ya kuwa Yesu anakuja Yerusalem,

¹³walichukua matawi ya miti ya mitende na kutoka nje kwenda kumlaki na wakapiga kelele, “Hosana!

Amebarikiya ye ye ajaye kwa jina la Bwana, Mfalme wa Israeli.”¹⁴Yesu alimpata mwana-punda akampanda; kama vile ilivyoandikwa,

¹⁵“Usiogope, binti Sayuni; tazama, Mfalme wako anakuja, amepanda mwana-punda.”

¹⁶Wanafunzi wake hawakuya elewa mambo haya hapo kwanza; lakini Yesu alipotukuzwa, ndipo walipokumbuka ya kuwa mambo haya aliandikiwa ye ye na ya kwamba wametenda mambo haya kwake.

¹⁷Basi lile kundi la watu waliokuwepo pamoja na Yesu wakati alipomwita Lazaro kutoka kaburini, wakashuhudia kwa wengine.¹⁸Na ilikuwa kwa sababu hii pia kwamba kundi la watu walikwenda kumlaki kwasababu walisikia ya kwamba ameifanya ishara hiyo.¹⁹Mafarisayo wakasemezana wao kwa wao, “Tazama, sasa hamwezi kufanya lolote; tazama, ulimwengu umekwenda kwake.”

²⁰Sasa baadhi ya Wayunani walikuwa mionganoni mwa wale waliokuwa wakienda kuabudu kwenye sikukuu.

²¹Hawa walimwenda Filipo, ambaye alitoka Bethsaida ya Galilaya, wakamwomba wakisema, “Bwana, sisi tunatamani kumwona Yesu.”²²Filipo akaenda akamwambia Andrea; Andrea na Filipo wakaenda na kumwambia Yesu.²³Yesu akawajibu akasema, “Saa imefika kwa ajili ya Mwana wa Adamu kutukuzwa.”²⁴Amini, amini, nawaambia, chembe ya ngano isipoanguka katika nchi ikafa, hukaa hali iyo hiyo peke yake; bali ikifa, itazaa mazao mengi.²⁵Yeye apendaye uhai wake ataupoteza; bali ye ye auchukiaye uhai wake katika ulimemngu huu atausalimisha hata uzima wa milele.²⁶Mtu ye yeyote akinitumikia mimi, na anifuate; nami nilipo, ndipo na mtumishi wangu atakapokuwapo. Mtu ye yeyote akinitumikia, Baba atamheshimu.

²⁷Sasa roho yangu imefadhaika: nami nisemeje? ‘Baba, uniokoe katika saa hii?’ Lakini ni kwa kusudi hii nimeifikia saa hii.²⁸Baba, ulitukuze jina lako.” Kisha sauti ikaja kutoka mbinguni na kusema, “Nimelitukiza nami nitalitukiza tena.”²⁹Basi mukutano uliosimama karibu naye wakasikia, wakasema ya kwamba kumekuwa ngurumo. Wengine walisema, “Malaika amesema naye.”³⁰Yesu akajibu na kusema, “Sauti hii haikuja kwa ajili yangu, bali kwa ajili yenu.³¹Sasa hukumu ya ulimwengu huu ipo: Sasa mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje.

³²Nami nikiinuliwa juu ya nchi, nitawavuta wote kwango.”³³Aliyanena hayo akionesha ni mauti gani atakayokufa.

³⁴Mukutano wakamjibu, “Sisi tumesikia katika sheria ya kwamba Kristo atadumu hata milele. Nawe wasemaje, ‘Mwana Adamu lazima ainuliwe juu?’ Huyu Mwana wa Mtu ni nani?”³⁵Basi Yesu akawaambia, “Nuru ingalipo pamoja nanyi muda kidogo. Tembeeni maadamu mnayo nuru, ili kwamba giza lisije likawawenza. Yeye aendeaye gizani hajui aendako.”³⁶Mngali mnayo nuru, iaminini nuru hiyo ili mpate kuwa wana wa nuru.” Yesu aliyasema haya na kisha akaenda zake akajificha wasimwone.³⁷Ingawa Yesu alifanya ishara nydingi namna hiyo mbele yao, bado hawakumwamini³⁸ili litimie neno la nabii Isaya, alilosema: “Bwana, ni nani aliyezisadiki habari zetu? Na mkono wa Bwana amefunuliwa nani?”³⁹Ndio sababu wao hawakuamini, maana Isaya alisema tena,

⁴⁰“Amewapofusha macho, na ameifanya migumu mioyo yao; wasije wakaona kwa macho yao na wakafahamu kwa mioyo yao, na wakaongoka nami nikawaponya.”

⁴¹Isaya alisema maneno hayo kwa kuwa aliuona utukufu wa Yesu na akanena habari zake.

⁴²Walakini, hata wakuu wengi walimwamini Yesu; lakini kwa sababu ya Mafarisayo, hawakukiri ili wasije wakafurushwa kutoka kwa sinagogi. ⁴³Walipenda sifa za wanadamu kuliko sifa zitokazo kwa Mungu.

⁴⁴Yesu akapaza sauti na kusema, “Yeye aniaminiye mimi, haniamini mimi tu bali na yeye aliyenitura mimi,⁴⁵naye anionaye mimi anamuona yeye aliyenitura.⁴⁶Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni ili kila mtu aniaminiye mimi asikae gizani.

⁴⁷Ikiwa mtu yejote atayasikia maneno yangu lakini asiyashike, mimi simhukumu; maana sikuja ili niuhukumu ulimwengu, bali niuokoe ulimwengu.⁴⁸Yeye anikataye mimi na asiyeyakubali maneno yangu, anaye amhukumuye: neno hilo nilolinena ndilo litakalohukumu siku ya mwisho.⁴⁹Maana mimi sikunena kwa nafsi yangu tu. Bali ni Baba aliyenitura, yeye mwenyewe ameniagiza nitakayonena na nitakayosema.⁵⁰Nami najua ya kuwa agizo lake ni uzima wa milele; basi hayo ninenayo mimi - kama Baba alivyoniambia, ndivyo ninenavyo kwao.”

13 ¹Sasa kabla ya sikukuu ya pasaka, kwa sababu Yesu alifahamu kuwa saa yake imefika ambayo atatoka katika dunia hii kwenda kwa baba, akiwa amewapenda watu wake ambao walikuwa duniani, aliwapenda mpaka mwisho.²Ikawa tayari Ibilisi alikuwa amewaka katika moyo wa Yuda Isikariote, mwana wa simoni, kumsaliti Yesu.³Yesu alifahamu kuwa baba ameweka vitu vyote katika mikono yake na kwamba ametoka kwa Mungu na alikuwa anakwenda tena kwa Mungu.⁴Aliamka chakulani na akatandika chini vazi lake la nje. Kisha alichukua tauo na akajifunga mwenyewe.⁵Kisha akatia maji katika bakuli na akaanza kuwaosha miguu wanafunzi wake na kuwfuta na tauo ambayo alijifunga yeye mwenyewe.

⁶Akaja kwa Simoni Petro, na Petro akamwambia, “Bwana, unataka kuniosha miguu yangu?”⁷Yesu akajibu na kumwambia, “Nifanyalo hulijui sasa, lakini utaelewa baadaye.”⁸Petro akamwambia, “Hutaniosha miguu yangu kamwe.” Yesu akamjibu, “Ikiwa sitakuosha, hutakuwa na sehemu pamoja nami.”⁹Simoni Petro akamwambia, “Bwana, usinioshe miguu yangu tuu, bali pia na mikono na kichwa changu.”¹⁰Yesu akamwambia, “Yeyote ambaye amekwisha kuoga haitaji kuoga isipokuwa miguu yake, na amekuwa safi mwili wake wote; ninyi mmekuwa safi, lakini si nyote.”¹¹Kwa kuwa Yesu alijua yule atakaye msaliti; hii ndiyo sababu alisema, si nyote mmekuwa safi.”

¹²Wakati Yesu alipokuwa amewaosha miguu yao na akiisha chukua vazi lake na kukaa tena, aliwaambia, “Je mnaelewa kile ambacho nimewafanya?”¹³Mnaniita mimi “Mwalimu” na “Bwana,” hii mnasema kweli, maana ndivyo nilivyo.¹⁴Ikiwa mimi Bwana na mwalimu, nimewaosha miguu yenu, ninyi pia imewapasa kuwaosha wenzeno miguu.¹⁵Kwa kuwa nimewapa mfano ili kwamba ninyi pia mfanye kama mimi nilivyo fanya kwenu.¹⁶Amini, Amini, nawambia, mtumwa si mkuu kuliko bwana wake; wala yule ambaye ametumwa si mkuu kuliko yule aliye mtuma.¹⁷Ikiwa unafahamu mambo haya, umebarikiwa ukiyatenda.¹⁸Sisemi kuhusu ninyi nyote, kwa kuwa nawajua wale ambao nimewachagua - bali nasema haya ili kwamba maandiko yawefe kutimilizwa: ‘Yeye alaye mkate wangu ameniinulia kisigino chake.’

¹⁹Ninawambia hili sasa kabla halijatokea ili kwamba litakapotokea, muweze kuamini kuwa mimi NDIYE.²⁰“Amini, amini, nawambia, anipokeaye mimi humpokea ambaye nina mtuma, na yule anipokeaye mimi humpokea yule aliye nituma mimi.”

²¹Wakati Yesu aliposema haya, alisumbuka rohoni, alishuhudia na kusema, “Amini, amini, nawambia kwamba mmoja wenu atanisaliti.”²²Wanafunzi wake wakatazamana, wakishangaa ni kwa ajili ya nani alizungumza.²³Kulikuwa katika meza, mmoja wa wanafunzi wake ameegama kifuani mwa Yesu yule ambaye Yesu alimpenda.²⁴Simoni Petro alimuuliza mwanafunzi huyu na kusema, “Twambie ni yupi ambaye kwake anazungumza.”²⁵Mwanafunzi yule aliye egama kifuani mwa Yesu na akamwambia, “Bwana, ni nani?”²⁶Kisha Yesu alijibu, “Ni kwake yule nitakaye chovya kipande cha mkate na kumpatia.” Hivyo alipo kuwa amechovya mkate, alimpatia Yuda mwana wa Simon Iskariote.²⁷Na baada ya mkate, Shetani alimuingia. Kisha Yesu akamwambia, “Kile ambacho unataka kukifanya ukifanye haraka.”²⁸Sasa hakuna mtu katika meza alijua sababu ya Yesu kusema jambo hili kwake.²⁹Baadhi yao walidhani kwamba, kwa sababu Yuda alishika mfuko wa fedha, Yesu alimwambia, “Nunua vitu tunavyohitaji kwa ajili ya sikukuu,” au kwamba anapaswa kutoa kitu kwa masikini.³⁰Baada ya Yuda kupokea mkate, alitoka nje haraka; na ilikuwa usiku.

³¹Wakati Yuda alipokuwa ameondoka, Yesu alisema, “Sasa mwana wa Adam ametukuzwa, na Mungu ametukuzwa katika yeye.³²Mungu atamtukuza katika yeye mwenyewe, na atamtukuza mara moja.

³³Watoto wadogo, niko pamoja nanyi kitambo kidogo. Mtanitafuta, na kama nilivywambnia Wayahudi, ‘Niendako, hamuwezi kuja.’ Sasa nawambia ninyi, pia.³⁴Ninawapa amri mpya, kwamba mpPENDANE; kama mimi nilivyo wapenda ninyi, vivyo hivyo nanyi pia imewapasa kupendana ninyi kwa ninyi.³⁵Kwa ajili ya hili watatambua kuwa ninyi ni wanafunzi wangu, ikiwa mna upendo kwa kila mmoja na mwingine.”

³⁶Simoni Petro alimwambia, “Bwana, unakwenda wapi?” Yesu akajibu, “Mahali ninapokwenda kwa sasa hutaweza kunifuata, lakini utanifuata baadaye.”³⁷Petro akamwambia, “Bwana, kwa nini nisikufuate hata sasa? Mimi nitayatoa maisha yangu kwa ajili yako.”³⁸Yesu akajibu, “Je utayatoa maisha yako kwa ajili yangu? Amini amini nakwambia, jogoo hatawika kabla hujanikana mara tatu.”

14 ¹“Usiruhusu moyo wako kuwa katika mahangaiko. Unamwamini Mungu niamini pia na mimi.²Katika nyumba ya Baba yangu kuna makazi mengi; kama isingekuwa hivyo, ningekuwa nimekuambia, kwa vile ninakwenda kukuandalia mahali kwa ajili yako.³Kama nikienda na kuwaandalia mahali, nitakuja tena kuwakaribisha kwangu, ili mahali nilipo pia nanyi muwepo.⁴Mnajua njia mahali ninakoenda.”

⁵Tomaso alimwambia Yesu, “Bwana, hatujui mahali unakoenda; Je! Tunawezaje kuijua njia?⁶Yesu alimwambia, “Mimi ndiye njia, kweli, na uzima; hakuna awezaye kuja kwa Baba isipokuwa kuititia kwangu.⁷Kama mngeli njua mimi, mngalikuwa mnajua na Baba yangu pia; kuanzia sasa na kuendelea mnajua na mmeshamuona yeye.”

⁸Filipo alimwambia Yesu, “Bwana, tuonyeshe Baba, na hivyo itakuwa imetutosha.”⁹Yesu akamwambia, “Sijakuwa pamoja nanyi kwa muda mrefu, na bado hunijui mimi, Filipo? Yeyote aliyeniona mimi amemwona Baba; Jinsi gani unasema, ‘Tuonyeshe Baba?’¹⁰Hamuamini kuwa mimi ni ndani ya Baba, na Baba yu ndani yangu? Maneno ninayoyasema kwenu sisemi kwa kusudi langu mwenyewe; badala yake, ni Baba anayeishi ndani yangu anayetenda kazi yake.¹¹Niamini mimi, kwamba niko ndani ya Baba, na Baba yuko ndani yangu; kadhalika niamini mimi kwa sababu ya kazi zangu hasa.¹²Amini, amini, nawaambia, yeye aniaminiye, mimi kazi zile nizifanyazo, atazifanya kazi hizi pia; na atafanya hata kazi kubwa kwasababu ninakwenda kwa Baba.¹³Chochote mkiomba katika jina langu, nitafanya ili kwamba Baba aweze kutukuzwa katika Mwana.¹⁴Nanyi mkiomba kitu chochote katika jina langu, hilo nitafanya.

¹⁵Kama mkinipenda, mtazishika amri zangu.¹⁶Na nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwengine ili kwamba aweze kuwa pamoja nanyi milele,¹⁷Roho wa kweli. Ulimwengu hauwezi kumpokea yeye kwa sababu haumuoni, au kumjuwa yeye. Hata hivyo ninyi, mnajua yeye, kwani anakaa pamoja nayi na atakuwa ndani yenu.¹⁸Sitawaacha kama yatima, nitarudi kwenu.¹⁹Kwa muda kidogo, ulimwengu hautaniona tena, lakini ninyi mwaniiona. Kwa sababu ninaishi, nanyi mtaishi pia.²⁰Katika siku hiyo mtajua kwamba mimi niko ndani ya Baba, na kwamba ninyi mko ndani yangu, na kwamba mimi niko ndani yenu.²¹Yeyote azishikaye amri zangu na kuzitenda, ndiye ambaye anipenda mimi; na ambaye anipenda mimi atapendwa na Baba yangu, na nitampenda na nitajionyesha mimi mwenyewe kwake.”

²²Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu, “Bwana, Je! Ni nini kinatokea kwamba utajionyesha mwenyewe kwetu na siyo kwa ulimwengu?”²³Yesu alijibu akamwambia, “Kama yeoyote akinipenda, atalishika neno langu. Baba yangu atampenda, na tutakuja kwake na tutafanya makao yetu pamoja naye.²⁴Yeyote ambaye hanipendi mimi, hashiki maneno yangu. Neno ambalo mnasikia siyo langu bali la Baba ambaye alinituma.²⁵Nimeyasema mambo haya kwenu, wakati bado ninaishi mionganoni mwenu.²⁶Hata hivyo, Mfariji, Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma kwa jina langu, atawafundisha mambo yote na atawafanya mkumbuke yote ambayo niliyasema kwenu.²⁷Amani nawapa amani yangu ninyi. Siwapi hii kama ulimwengu utoavyo. Msifadhaike mioyo yenu wala msiwe na woga.

²⁸Mlisikia vile nilivyowaambia, ‘Ninaenda zangu, na nitarudi kwenu.’ Kama mngelinipenda mimi, mngekuwa na furaha kwa sababu ninakwenda kwa Baba, kwa kuwa Baba ni mkuu kuliko mimi.²⁹Sasa nimekwisha kuwaambia kabla hijatokea ili kwamba, wakati ikitokea, mweze kuamini.³⁰Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa dunia hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu,³¹lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba ananiagiza mimi, kama vile alivyonipa amri. Inukeni, na tutoke mahali hapa.

15 ¹Mimi ni mzabibu wa kweli, na baba yangu ndiye mkulima.²Kila tawi ndani yangu ambalo halizai tunda, huliondoa na husafisha kila tawi ambalo huzaa ili kwamba liweze kuzaa matunda zaidi.³Ninyi tayari mmekuwa safi kwa sababu ya ujumbe ambaa nimekwisha waambia.⁴Mkae ndani yangu, na mimi ndani yenu. Kama tawi lisivyoweza kuzaa peke yake lisipo kuwa katika mzabibu, vivyo hivyo nayi, msipo kaa ndani yangu.

⁵Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi. Yeyote anayedumuye ndani yangu na mimi ndani yake, ye ye huzaa matunda mengi, kwa kuwa pasipo mimi hamuwezi kufanya jambo lolote.⁶Ikiwa mtu yeyote hatasalia ndani yangu, hutupwa kama tawi na kukauka; watu hukusanya matawi na kuyatupa katika moto, na kuteketea.⁷Ikiwa mtadumu ndani yangu, na kama maneno yangu yakidumu ndani yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtafanyiwa.⁸Katika hili baba yangu ametukuzwa, kwamba mnazaa matunda mengi na kwa hili mnadhihirisha kwamba ni wanafunzi wangu.

⁹Kama baba yangu alivyonipenda mimi, mimi pia nimewapenda ninyi; dumuni katika pendo langu.¹⁰Ikiwa mtashika amri zangu, mtadumu katika pendo langu kama nilivyo shika amri za baba yangu na kudumu katika pendo lake.¹¹Nimesema mambo haya kwenu ili kwamba furaha yangu iwe ndani yenu na ili kwamba furaha yenu ifanyike kuwa timilifu.¹²Hii ndiyo amri yangu, kwamba mpandane ninyi kwa ninyi kama nilivyo wapenda ninyi.¹³Hakuna mtu aliye na upendo mkuu kuliko huu, kwamba ayatoe maisha yake kwa ajiliya rafiki zake.¹⁴Ninyi ni rafiki zangu ikiwa mtafanya yale niwaagizayo.¹⁵Siwaiti watumwa, kwa kuwa mtumwa hajui kile afanyacho bwana wake. Nimewaita ninyi marafiki, kwa kuwa nimewajulisheni mambo yote ambayo nimeyasikia kutoka kwa Baba.¹⁶Hamkunichagua mimi, bali mimi niliwachagua ninyi na kuaweka mwende mzae matunda, na tunda lenu lipate kukaa. Hili liko hivi ili kwamba chochote muombacho kwa Baba kwa jina langu, atawapeni.¹⁷Mambo haya ninawaagiza, kwamba mpandane kila mtu na mwenzake.

¹⁸Kama ulimwengu utawachukia, mjuwe kwamba ulinichukia mimi kabla haujawachukia ninyi.¹⁹Kama mngekuwa wa ulimwengu, ulimwengu ungewapenda kama wa kwao. Lakini kwa sababu ninyi sio wa ulimwengu na kwa sababu niliwachagua kutoka katika ulimwengu, ni kwa ajili hii ulimwengu huwachukia.²⁰Kumbukeni neno ambalo niliwaambia, ‘Mtumwa si mkuu kuliko bwana wake.’ Ikiwa walinitesa mimi, watawateseni ninyi pia; Kama walishika neno langu, watalishika la kwenu pia.²¹Watawatenda mambo haya yote kwa ajili ya jina langu kwa sababu hawamjui yule aliyenituma.²²Kama nisingekuja na kuwaambia, wasingalikuwa na dhambi; lakini sasa hawana udhuru kwa dhambi yao.²³Anichukiaye mimi humchukia Baba pia.²⁴Ikiwa sijafanya kazi mionganoni mwao ambayo hapana mmoja aliyeifanya, wangeliwuwa hawana dhambi; lakini sasa wamefanya yote mawili wameona na wamenichukia mimi na Baba yangu.²⁵Hili linatokea ili kwamba neno litimie ambalo limeandikwa katika sheria yao: ‘Wananichukia mimi bila sababu.’

²⁶Wakati mfariji amekuja, ambaye nitamtuma kwenu kutoka kwa Baba, huyu ndiye, Roho wa kweli, ambaye anatokea kwa Baba, atanishuhudia.²⁷Ninyi pia mnanishuhudia kwa sababu mmekuwa pamoja nami tangu mwanzo.

16 ¹Nimewaambia mambo haya ili msiweze kukwazwa.²Watawatoa nje ya masinagogi; hakika saa inakuja ambayo kila atakayewaua atafikiri kuwa anafanya kazi njema kwa ajili ya Mungu.³Watawatendea mambo haya kwa sababu hawamfahamu Baba wala mimi.⁴Nimewaambia mambo haya ili kwamba wakati wa haya kutokea ukifika, mtakumbuka jinsi nilivyowaambia. Sikuwaambia kuhusu mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja nanyi.

⁵Sasa naenda kwa yule aliyenituma; lakini hakuna kati yenu anayeniuliza, “Unaenda wapi?”⁶Kwa sababu nimesema maneno haya kwenu, huzuni imejaa miyoni mwenu.⁷Hata hivyo, nawaambia ukweli: ni vyema kwenu nikiondoka; kwa maana nisipoondoka, mfariji hatakuja kwenu; lakini nikienda ntamtuma kwenu.

⁸Atakapokuja, mfariji atauthibitishia ulimwengu dhambi, utauwa na hukumu.⁹Kuhusiana na dhambi, kwa sababu hawakuniamini,¹⁰kuhusiana na utauwa, kwa maana naenda kwa baba,¹¹na kuhusiana na hukumu kwa sababu mkuu wa dunia hii ashahukumiwa.

¹²Ninayo mengi ya kuwaambia, lakini hamtayaelewa sasa.¹³Lakini, yeye, Roho wa kweli, akija, atawaongoza katika kweli yote; kwa kuwa hataongea kwa ajili yake mwenyewe; lakini yoyote atakayoyasikia, atayasema mambo hayo; na atawajulisha juu ya mambo yatakayokuja.¹⁴Yeye atanitukua mimi, kwa sababu atayachukua mambo yangu na atayatangaza kwenu.¹⁵Vitu vyote alivyonavyo Baba ni vyangu; kwa hiyo, nimesema kwamba Roho atachukua mambo yangu na atayadhihirisha kwenu.

¹⁶Bado muda mfupi, hamtaniona tena; na baada ya muda mfupi tena, mtaniona.”¹⁷Baadhi ya wanafunzi wake wakaambiana, “Ni nini anachotuambia, “Muda mfupi, na hamtaniona tena,’ na, kisha, mda mfupi mtaniona,’ na, ‘Kwa sababu naenda kwa Baba?”¹⁸Kwa hiyo wakasema, “Ni kitu gani anachosema, ‘Bado mda mfupi?’ Hatujui asemavyo.”

¹⁹Yesu aliona kuwa walitamani kumuuliza, naye akawaambia, “Mnajiuliza wenyewe kuhusu hili, nilivyosema, ‘Bado muda mfupi, hamtaniona tena; na baada ya muda mfupi mtaniona?’²⁰Amini, amini, nawaambia, mtaliala na kuomboleza, lakini ulimwengu utashangilia, mtakuwa na huzuni lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha.

²¹Mwanamke anakuwa na huzuni wakati anapokuwa na uchungu kwa sababu wakati wa kujifungua umefika; lakini anapojfingua mtoto, hakumbuki tena maumivu kwa sababu ya furaha yake kwamba mtoto amezaliwa duniani.²²Ninyi pia mna huzuni sasa, lakini nitawaona tena; na miyo yenu itafurahi na hakuna atakayeweza kuiondoa furaha yenu.²³Siku hiyo hamtaniuliza maswali. Amini, Amini, nawaambia, mkiomba lolote kwa Baba, atawapa kwa jina langu.²⁴Mpaka sasa hamjaomba lolote kwa jina langu; ombeni, nanyi mtapokea ili kwamba furaha yenu itimilike.

²⁵Nimezungumza na ninyi kwa lugha isiyoeleweka, lakini saa inakuja ambapo sitazungumza kwa lugha isiyoeleweka lakini badala yake nitawaambia waziwazi kuhusu Baba.²⁶Siku hiyo mtaomba kwa jina langu, na siwaambii kwamba nitaomba kwa Baba kwa ajili yenu;²⁷Kwa kuwa Baba mwenyewe anawapenda kwa sababu mmenipenda mimi na kwa sababu mmeniamini kuwa nimetoka kwa Baba.²⁸Nilitoka kwa Baba na nimekuja ulimwenguni; tena, naondoka ulimwenguni na ninaenda kwa Baba.”

²⁹Wanafunzi wake wakamwambia, “Unaona, sasa unaongea wazi wazi na hautumii mafumbo.³⁰Sasa, tunajua kwamba unajua mambo yote, na hauhitaji mtu yoyote akuulize maswali. Kwa sababu hii tunaamini kuwa unatoka kwa Mungu.

³¹Yesu akawajibu, “Sasa mmeamini?”³²Tazama, saa inakuja, ndiyo na hakika imefika, ambapo mtatawanyika kila mmoja na kwao mtaniacha mwenyewe. Lakini siko peke yangu kwa sababu Baba yupo nami.³³Nawaambia mambo haya ili kwamba ndani yangu muwe na amani. Duniani mna matatizo, lakini jipeni moyo, nimeushinda ulimwengu.

17 ¹Yesu aliyasema mambo haya; kisha akainua macho yake kuelelea mbinguni na akasema, “Baba, saa imewadia; mtukuze mwanao ili na mwana naye akutukuze wewe ²kama vile ulivyompatia mamlaka juu ya vyote vyenye mwili ili awape uzima wa milele wale wote uliompattia.³Huu ndio uzima wa milele: kwamba wakujue wewe, Mungu wa kweli na wa pekee, na yeye uliyemtuma, Yesu Kristo.⁴Nimekutukuza hapa duniani, na kuikamilisha kazi uliyonipa niifanye.⁵Sasa, Baba, unitukuze mimi pamoja na wewe mwenyewe kwa utukufu ule niliokuwa nao pamoja na wewe kabla ya ulimwengu kuumbwa.

⁶Nililifuna jina lako kwa watu ulionipa hapa duniani. Walikuwa watu wako; lakini ulinikabidhi mimi. Nao wamelishika neno lako.⁷Sasa wanajua kuwa kila kitu ulichonipa mimi kinatoka kwako,⁸kwa kuwa nimewapa maneno yale yote uliyonipatia mimi. Waliyapokea na kweli wakajua ya kuwa mimi nimetoka kwako, na wakaamini kuwa wewe ndiye uliyenituma.⁹Ninawaombea wao. Siuombei ulimwaengu bali wale ulionipa kwa kuwa wao ni wako.¹⁰Vitu vyote ambavyo ni vyangu ni vyako, na vile ulivyonavyo wewe ni vyangu; nami ninatukuzwa katika hivyo.¹¹Mimi simo tena ulimwenguni, bali wao wamo ulimwenguni, nami sasa naja kwako. Baba Mtakatifu, watanze kwa jina lako lile ulilonipa mimi ili wao nao wawe kitu kimoja, kama vile mimi na wewe tu kitu kimoja.¹²Nilipokuwa nao, niliwalinda kwa jina ulilonipa; Niliwalinda, na hakuna hata mmoja wao aliyepotea isipokuwa mwana wa upotevu, ili kwamba maandiko yatimie.

¹³Sasa ninakuja kwako; lakini ninasema haya ulimwenguni ili kwamba furaha yangu ikamilishwe ndani yao wenyewe.¹⁴Nimewapa neno lako; dunia imewachukia kwa sababu wao si wa ulimwengu, kama vile mimi nisivyokuwa wa ulimwengu¹⁵Siwaombei kwamba uwatoe ulimwenguni bali uwalinde na yule mwovu.¹⁶Wao si wa dunia kama vile mimi nisivyokuwa wa ulimwenguni.¹⁷Uwaweke wakfu kwako mwenyewe katika kweli; neno lako ndiyo kweli.¹⁸Jinsi ulivyonituma ulimwenguni, nami nimewatuma ulimwenguni.¹⁹Kwa ajili yao mimi mwenyewe ninajitoa kwako ili kwamba na wao wajitoe kwako kwa ile kweli.

²⁰Si hawa tu ninaowaombea, bali na wale watakaoamini kuititia neno lao²¹ili kwamba wao nao wawe kitu kimoja, kama vila wewe Baba, ulivyo ndani yangu nami ndani yako. Nawaombea ili kwamba wao pia waweze kuwa ndani yetu ili ulimwengu uweze kuamini kuwa wewe ndiye uliyenituma.²²Utukufu ule ulionipa mimi - nimewapa wao, ili kwamba waweze kuwa kitu kimoja, kama vile sisi tulivyo kitu kimoja -²³Mimi ndani yao, nawe ndani yangu, ili waweze kukamilishwa katika umoja; ili ulimwengu ujue kuwa hakika wewe ndiye uliyenituma, na kuwapenda, kama vile wewe ulivyonipenda, mimi.

²⁴Baba, kile ulichonipa mimi - natamani kwamba wao pia waweze kuwa pamoja nami mahali nilipo ili waweze kuona utukufu wangu, ule ulionipa: kwa kuwa wewe ulinipenda mimi kabla ya kuumbwa kwa misingi ya ulimwengu.

²⁵Baba mwenye haki, ulimwengu haukukujua wewe, lakini mimi nakujua wewe; na hawa wanajua kwamba ulinituma.²⁶Nililifanya jina lako lijulikane kwao, na nitalifanya lijulikane ili kwamba lile pendo ambalo kwalo ulinipenda mimi liweze kuwa ndani yao, na mimi niweze kuwa ndani yao.”

18 ¹Baada ya Yesu kusema maneno haya, aliondoka na wanafunzi wake kuelekea upande wa pili wa kijito cha Kidron, ambako kulikuwa na bustani, ambayo yeye na wanafunzi wake wakaingia ndani yake.

²Sasa yule Yuda, aliyetaka kumsaliti, naye alilijua eneo hilo, kwani Yesu alikuwa akikutana na wanafunzi wake mara kwa mara.³Naye Yudasi, baada ya kuwa amepata kundi la maaskari na maofisa toka kwa wakuu wa makuhanani, wakaja wakiwa na taa, kurunzi na silaha.⁴Naye Yesu, haku akijua kila kitu kilichokuwa kikifanyika dhidi yake, alijitokeza mbele na akawauliza, “Ni nani mnayemtafuta?”⁵Nao wakamjibu, “Yesu Mnazareth.” Yesu akawaambia, “Mimi ndiye.” Nayé Yudasi aliyemsaliti, alikuwa amesimama pamoja na wale askari.⁶Kwa hiyo alipowaambia, “Mimi ndiye,” walirudi kinyume na kuanguka chini.⁷Halafu akawauliza tena, “Ni nani mnayemtafuta? Nao wakamjibu tena “Yesu mnazareth.”⁸Yesu akawajibu, “Nimekwisha kuwaambia kuwa Mimi ndiye; kwa hiyo kama mnanitafuta mimi, waacheni hawa wengine waende.”⁹Haya yalikuwa hivyo ili lile neno litimilike; pale aliposema; “Katika wale ulionipa, sikumpoteza hata mmoja.”

¹⁰Ndipo Simon Petro, aliyekuwa na upanga, akaufuta na kumkata sikio la kulia mtumishi wa Kuhani mkuu. Na jina lake mtumishi yule lilikuwa Malko.¹¹Yesu akamwambia Petro, “Rudisha upanga wako kwenye ala yake. Kwa nini nisikinywee kikombe kile alichonipa Baba?”

¹²Basi lile kundi la askari na jemedari, na watumishi wa Wayahudi, walimkamata Yesu na kumfunga.¹³Nao wakamwongoza kwanza mpaka kwa Anasi, kwani yeye alikuwa mkwe wa Kayafa, ambaye ndiye aliyekuwa Kuhani mkuu kwa mwaka huo.¹⁴Sasa Kayafa ndiye aliyekuwa amewapa ushauri Wayahudi ya kwamba ilimpasa mtu mmoja afe kwa ajili ya watu.

¹⁵Simon Petro alimfuata Yesu, na vivyo hivyo mwanafunzi mwingine. Na yule mwanafunzi alikuwa akifahamika kwa kuhani mkuu, naye akaingia pamoja na Yesu katika behewa ya Kuhani mkuu;¹⁶Iakini Petro alikuwa amesimama nje ya mlango. Basi yule mwanafunzi aliyekuwa akifahamika kwa kuhani mkuu, alitoka nje akaenda kuongea na yule mlinda mlango na kumwingiza Petro ndani.¹⁷Basi yule kijakazi aliyekuwa akilinda mlango, alimwambia Petro, “Je wewe si mmoja wa wafuasi wa huyu mtu?” Nayé akasema, “Mimi siye.”¹⁸Na wale watumishi na wakuu walikuwa wamesimama mahali pale; wamekoka moto wa makaa kwa maana, kulikuwa na baridi, na hivyo walikuwa wakiota moto ili kupata joto. Nayé Petro alikuwa nao, akiota moto akiwa amesimama.

¹⁹Kuhani mkuu alimhoji Yesu juu ya wanafunzi wake na mafundisho yake.²⁰Yesu akamjibu, “Nimeuambia waziwazi ulimwengu. Mimi nilifundisha wakati wote kwenye masinagogi na hekaluni mahali ambapo wayahudi hukusanyika. Nami sikusema lolote katika siri.²¹Kwa nini mliniuliza? Waulizeni walionisikiliza juu ya kile nilichosema. Hawa watu wanajua mambo yale niliyosema.²²Yesu alipokwisha sema hivyo, mmoja wa maofisa aliyekuwa amesimama akampiga kofi na kisha akasema, “Je, hivyo ndivyo inavyokupasa kumjibu kuhani mkuu?”²³Naye Yesu akamjibu, “Kama nimesema jambo lolote baya basi uwe shahidi kwa ajili ya uovu, na kama nimemjibu vyema kwa nini kunipiga?²⁴Ndipo Anasi alipompeleka Yesu kwa Kayafa kuhani mkuu akiwa amefungwa.

²⁵Sasa Simoni Petro alikuwa amesimama akijipasha joto mwenyewe. Halafu wale watu wakamwambia. “Je, wewe pia si mmoja wa wanafunzi wake?” Akakana akisema “Mimi siye.”²⁶Mmoja wa watumishi wa kuhani mkuu, ambaye alikuwa ndugu wa yule mwanaume ambaye Petro alimkata sikio, alisema, “Je si wewe niliyekuona naye kule bustanini?”²⁷Petro akakana tena, na mara Jogoo akawika.

²⁸Kisha wakamchukua Yesu toka kwa Kayafa mpaka kwenye Praitorio. Ilikwa asubuhi na mapema. Wao wenyewe hawakuiingia ile Praitorio ili wasije wakanajisika bali waweze kuila pasaka.²⁹Kwa hiyo Pilato akawaendea akisema. “Ni shitaka gani mnaloliletu kuhusu huyu mtu?”³⁰Wakamjibu na kumwambia, “Kama huyu mtu asingekuwa mtenda maovu, tusingemleta kwako.”³¹Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi wenyewe, mkamhukumu kulingana na sheria zenu.” Nao Wayahudi wakamwambia, “Sheria haituruhusu sisi kumwua mtu ye yote.”³²Walisema haya ili neno la Yesu litimilike, neno ambalo alikuwa amekwisha sema juu ya aina ya kifo chake.

³³Basi Pilato akaingia tena Praitorio akumwita Yesu; akamwambia, “Je, wewe ni mfalme wa Wayahudi?”³⁴Yesu akamjibu, “Je, wewe waniuliza swali hili kwa sababu wataka kujua au kwa sababu wengine wamekutuma ili uniulize mimi?”³⁵Naye Pilato akamjibu, “Mimi si Myahudi, au sivyo?” Taifa lako na kuhani mkuu ndio walikuleta kwangu; wewe umefanya nini?³⁶Yesu akajibu; “Ufalme wangu si wa ulimwengu huu, kama ufalme

wangu ungekuwa na sehemu katika ulimwengu huu watumwa wangu wangenipigania ili nisitolewe kwa Wayahudi. Kwa kweli ufalme wangu hautoki hapa.” Basi³⁷Pilato akamwambia, “Je, wewe basi u mfalme?” Yesu akajibu, “Wewe ndivyo unanvyosema kuwa mimi ni mfalme, kwa sababu hii mimi nilizaliwa na kwa sababu hii mimi nimekuja ulimwenguni ili niwe shahidi wa ile kweli. Yeyote aliye wa hiyo kweli huisikiliza sauti yangu.

³⁸Pilato akamwambia, “Kweli ni nini?” Naye alipokwisha sema haya akaenda kwa Wayahudi na kuwaambia “Sioni kosa lolote katika mtu huyu.³⁹Walakini, ninyi mna utamaduni unaonifanya nimfunfungulie mfungwa mmoja wakati wa Pasaka. Je mnataka nimfunfungulie mfalme wa Wayahudi.”⁴⁰Kisha walipiga kelele wakisema, “Siyo huyu, tufungulie Baraba.” Naye Baraba alikuwa mnyang’anyi.

19 ¹Basi Pilato alimchukua Yesu na kuamuru apigwe mijeredi.²Wale maaskari wakasokota miiba na kutengeneza taji. Wakaiweka juu ya kichwa cha Yesu na kumvalisha vazi la rangi ya zambarau.³Wakamjia na kusema, “Wewe mfalme wa Wayahudi!” na kisha kumpiga kwa mikono yao.

⁴Kisha Pilato alitoka nje na kuwaambia watu, “Tazama nawaleeteeni huyu mtu kwenu ili mjue kwamba mimi sikuona hatia yoyote ndani yake.”⁵Kwa hiyo Yesu akatoka nje; alikuwa amevaa taji ya miiba na vazi la zambarau. Ndipo Pilato akawaambia, “Tazameni mtu huyu hapa!”

⁶Kwa hiyo wakati kuhani mkuu na wakuu walipomwona Yesu, wakapiga kelele wakisema, “Msulubishe, msulubishe.” Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi wenyewe mkamsulubishe, kwa kuwa mimi sioni hatia ndani yake.”⁷Wayahudi wakamjibu Pilato, “Sisi tunayo sheria, na kwa sheria hiyo inampasa kufa kwa sababu yeze alijifanya kuwa mwana wa Mungu.”

⁸Pilato aliposikia maneno haya alizidi kuogopa,⁹akaingia Praitorio tena na kumwambia Yesu, “Wewe unatoka wapi? Hata hivyo, Yesu hakumjibu.”¹⁰Kisha Pilato akamwambia, “Je, wewe huongei na mimi? Je, wewe huui kuwa mimi nina mamlaka ya kukufungua na mamlakaya kukusulubisha?”

¹¹ Yesu akamjibu, “Usingekuwa na nguvu dhidi yangu kama usingepewa toka juu. Kwa hiyo, mtu aliyenitoa kwako ana dhambi kubwa.”

¹²Kutokana na jibu hili, Pilato akataka kumwacha huru, lakini Wayahudi wakapiga kelele wakisema, “Kama utamwacha huru basi wewe si rafiki wa Kaisari: Kila ajifanyaye kuwa mfalme hunena kinyume cha Kaisari.”

¹³Pilato alipoyasikia maneno haya, akamleta Yesu nje kisha akakaa kwenye kiti cha hukumu mahali pale panapo julikana kama sakafu, lakini kwa Kiebrania, Gabatha.

¹⁴Ilikuwa siku ya maandalizi ya Pasaka panapo muda wa saa ya sita. Pilato akawaambia Wayahudi, “Tazameni mfalme wenu huyu hapa!”

¹⁵Wakapiga kelele, “Mwondoshe, mwondoshe, msulubishe!” Pilato akawaambia, “Je, nimsulubishe mfalme wenu?” Naye Kuhani mkuu akajibu, “Sisi hatuna mfalme isipokuwa Kaisari.”

¹⁶Ndipo Pilato alipomtoa Yesu kwao ili asulubiwe.

¹⁷Nao wakamchukua Yesu, naye akatoka, hali ameubeba msalaba wake mwenyewe mpaka kwenye eneo liitwalo fuvu la kichwa, kwa Kihebrania huitwa Golgotha.¹⁸Ndipo walipomsulubisha Yesu, pamoja naye wanaume wawili, mmoja upende huu na mwingine upande huu, na Yesu katikati yao.

¹⁹Kisha Pilato akaandika alama na kuiwekwa juu ya msalaba. Hapo paliandikwa: YESU MNAZARETH, MFALME WA WAYAHUDI.²⁰Wengi wa Wayahudi waliisoma alama hiyo kwani mahali pale aliposulibishwa Yesu palikuwa karibu na mji. Alama hiyo iliadikwa kwa Kiebrania, kwa Kirumi na kwa Kiyunani.

²¹Kisha wakuu wa makuhani wa Wayahudi wakamwambia Pilato, “Usiandike, ‘Mfalme wa Wayahudi; bali yeze alisema mimi ni mfalme wa Wayahudi.’”

²²Naye Pilato akawajibu, “Niliyoandika nimeandika.”

²³Baada ya askari kumsulubisha Yesu, walichukua mavazi yake na kuyagawa katika mafungu manne, kila askari fungu moja, vivyo hivyo na kanzo. Sasa ile kanzu haikuwa imeshonwa bali ilkuwa imefumwa yote tokea juu.

²⁴Kisha wakasemezana wao kwa wao, “Tusiipasue, bali tupigeni kura ili kuona itakuwa ya nani.” Hili lilitokea ili lile andiko litimizwe, lile lisemalo waligawanya nguo zangu, na vazi langu wakalipigia kura.”

²⁵Mama yake Yesu, dada wa mama yake, Mariamu mke wa Kleopa na Mariamu Magdalena - wanawake hawa walikuwa wamesimama karibu na msalaba wa Yesu.²⁶Yesu alipomwona mama yake pamoja na yule mwanafunzi aliyempenda wakismama karibu, akamwambia mama yake, “Mwanamke, tazama, ona mwanao huyu hapa!”

²⁷ Kisha akamwambia yule mwanafunzi, “Tazama, huyu hapa mama yako. “Tokea saa hiyo yule mwanafunzi akamchukua kwenda nyumbani kwake.

²⁸Baada ya hilo, huku Yesu akijua kuwa yote yamekwisha kumalizika ili kutimiza maandiko, akasema, “Naona kiu.”²⁹Chombo kilichokuwa kimejaa siki kilikuwa kimewekwa pale, kwa hiyo wakaweka sifongo iliyojaa siki juu ya ufito wa hisopo, wakamwekea mdomoni mwake.³⁰Naye Yesu alipoionja hiyo, akasema, “Imekwisha.” Kisha akainamisha kichwa chake, akaikabidhi roho yake.

³¹Kwa vile ilikuwa ni wakati wa maandalio, na kwa sababu miili haikutakiwa kubaki juu ya msalaba wakati wa Sabato (kwa kuwa Sabato ilikuwa siku ya muhimu), wayahudi walimwomba Pilato kuwa miguu yao wale waliokwuwa wamesulibishwa ivunjwe, na kwamba miili yao ishushwe.³²Ndipo askari walipokuja na kuvunja miguu ya mtu wa kwanza na wa pili aliyekuwa amesulibiwa pamoja na Yesu.³³Walipomfikia Yesu, walimkuta tayari alikuwa amekwisha kufa, kwa hiyo hawakuvunja miguu yake.³⁴Hata hivyo, mmoja wa askari alimchoma Yesu ubavuni kwa mkuki, na mara yakatoka maji na damu.³⁵Naye aliyeona hili ametoa ushuhuda, na ushuhuda wake ni wa kweli. Yeye anajua kuwa alichokisema ni cha kweli ili nanyi pia muamini.

³⁶Mambo haya yalikuwa ili lile neno lililonenwa lipate kutimia, “Hakuna hata mfupa wake mmoja utakaovunjwa.”³⁷Tena andiko lingine husema, “Watamtazama yeye waliyemchoma”

³⁸Baada ya mambo haya Yusufu wa Arimathaya, kwa vile alikuwa mwanafunzi wa Yesu, lakini kwa siri kwa kuwaogopa Wayahudi, alimwomba Pilato kwamba auchukue mwili wa Yesu. Naye Pilato akampa ruhusa. Kwa hiyo Yusufu akaja kuuondoa mwili wa Yesu.³⁹Naye Nicodemo ambaye hapo awali alimfuata Yesu usiku naye akaja. Yeye aliletta mchanganyiko wa manemane na udi, yapata uzito wa ratili mia moja.⁴⁰Kwa hiyo waukauchukua mwili wa Yesu wakaufanga kwenye sanda ya kitani na pamoja na yale manukato, kama ilivyokuwa desturi ya Wayahudi wakati wa kuzika.⁴¹Mahali ambapo Yesu alisulibiwa kulikuwa na bustani; ndani ya ile bustani kulikuwa na kaburi jipya ambalo hakuna mtu alikuwa amawahi kuzikwa humo.⁴²Basi, kwa kuwa ilikuwa siku ya maandalio kwa Wayahudi, na kwa vile lile kaburi lilikuwa karibu, basi wakamlaza Yesu ndani yake.

20 ¹Mapema siku ya kwanza ya juma, kungali bado giza, Mariamu Magdalena alikuja kaburini; akaliona lile jiwe limeondolewa kaburini.²Kwa hiyo akakimbia mbio kwenda kwa Simon Petro na kwa yule mwanafunzi mwingine ambaye Yesu alimpenda, kisha akawaambia, “Wamemchukua Bwana kaburini, nasi hatujui kule walikomlaza.”

³Kisha Petro na yule mwanafunzi mwingine wakatoka, kuelekea kaburini.⁴Wote walipiga mbio kwa pamoja; yule mwanafunzi mwingine alikimbia kwa kasi zaidi ya Petro na kufika kaburini wa kwanza.⁵Akasimama na kisha kuangalia kaburini; akaiona ile sanda ya kitani imelala, lakini hakuungia ndani.

⁶Kisha Simon Petro naye akafika akaingia ndani ya kaburi. Akaiona ile sanda ya kitani imelala pale⁷na ile leso iliyokuwa kichwani pake haikuwa imelala pamoja na zile sanda za kitani bali ilikuwa imelala pembedi peke yake.⁸Ndipo yule mwanafunzi mwingine naye alipoingia ndani ya kaburi; akaona na kuamini.⁹Kwa kuwa hadi wakati huo walikuwa bado hawajayajua maandiko kwamba ililmazimu Yesu afufuke tena katika wafu.

¹⁰Kisha wanafunzi wakaenda tena nyumbani kwao.¹¹Hata hivyo, Mariamu alikuwa amesimama kaburini akilia, alivyokuwa akiendelea kulia aliinama kisha akatazama kaburini.¹²Akaona malaika wawili waliovalia mavazi meupe wamekaa mmoja kichwani na mwingine miguuni mahali ambapo Yesu alikuwa amelala.

¹³Nao wakamwambia, “Mwanamke, kwa nini unalia?” Naye akawaambia, “Ni kwa sababu wamemchukua Bwana wangu, nami sijui walikomweka.”¹⁴Alipokwisha sema hayo, aligeuka na kumwona Yesu akiwa amesimama. Lakini hakutambua kama huyo alikuwa Yesu.

¹⁵ Naye Yesu akamwambia, “Mama, kwa nini unalia? Unamtafuta nani?” Naye huku akidhani kuwa ni mtunza bustani akamwambia, “Bwana, kama ni wewe uliyemchukua, niambie ulikomweka, nami nitamchukua.”

¹⁶Yesu akamwambia, “Mariamu.” Naye akageuka mwenyewe na kumwambia kwa Kiaramu, “Raboni,” yaani hii ni kusema, “Mwalimu.”

¹⁷ Yesu akamwambia, “Usiniguse, kwani bado sijapaa kwenda kwa baba; bali uende kwa ndugu zangu ukawaambie kuwa nitapaa kwenda kwa Baba yangu ambaye pia ni Baba yenu, Mungu wangu na Mungu wenu.”

¹⁸ Mariamu Magdalena akaja kuwaambia wanafunzi, “Nimemwona Bwana,” na kwamba amemwambia mambo haya.

¹⁹Na ilipokuwa jioni, siku hiyo, siku ya kwanza ya juma, na milango ikiwa imefungwa mahali wanafunzi walipokuwapo kwa kuwahofia Wayahudi, Yesu alikuja na kusimama katikati yao na kuwaambia, “Amani iwe kwenu.”²⁰Alipokwisha sema haya akawaonesha mikono yake na ubavu wake. Nao wanafunzi walipomwona Bwana walifurahi.

²¹Kisha Yesu akawaambia tena, “Amani iwe nanyi. Kama vile Baba alivyonituma mimi, vivyo hivyo nami nawatuma ninyi.”²²Yesu alipokwisha sema hayo, akawavuvia akawaambia, “Pokeeni Roho Mtakatifu.”²³Yeyote mmsameheye dhambi, amesamehewa; na wale mtakaowafungia watafungiwa.”

²⁴Thomaso, mmoja wa wale kumi na wawili, aliyeitwa Didimas, hakuwa na wanafunzi wenzake Yesu alipokuja.

²⁵Wale wanafunzi wengine waka mwambia baadaye, “Tumemwona Bwana.” Naye akawaambia, “Kama sitaona alama za misumari katika mikono yake, na kuweka vidole vyangu kwenye hizo alama, na pia kuweka mkono wangu kwenye ubavu wake sitaamini.”

²⁶Baada ya siku nane wanafunzi walikuwa chumbani tena, naye Thomaso alikuwa pamoja nao. Wakati milango ilipokuwa imefungwa Yesu alisimama katikati yao. Na akasema, “Amani na iwe nanyi.”

²⁷ Kisha akamwambia Thomaso, leta kidole chako na uone mikono yangu; leta hapa mikono yako na uweke kwenye ubavu wangu; wala usiwe asiyeamini bali aaminiye.”

²⁸ Naye Thomaso akajibu na kumwambia, “Bwana wangu na Mungu wangu.”

²⁹ Yesu akamwambia, Kwa kuwa umeniona, umeamini. Wamebarikiwa wao wanaoamini, pasipokuona.”

³⁰Kisha Yesu alifanya ishara nyingi mbele ya wanafunzi, ambazo hazijawahi kuandikwa katika kitabu hiki;³¹bali hizi zimeandikwa ili kwamba muweze kuamini kwamba Yesu ndiye Kristo, mwana wa Mungu, na kwamba muaminipo muwe na uzima katika jina lake.

21 ¹Baada ya mambo hayo Yesu alijidhihirisha tena kwa wanafunzi katika bahari ya Tiberia; hivi ndivyo alivyojidhihirisha mwenyewe:²Simon Petro alikuwa pamoja na Thomaso aitwaye Didimas, Nathanaeli wa Kana ya Galilaya, wana wa Zebedayo na wanafunzi wengine wawili wa Yesu.³Simon Petro akawaambia, "Mimi naenda kuvua samaki." Nao wakamwambia, "Sisi, pia tutaenda nawe." Wakaenda wakaingia kwenye mashua, lakini usiku huo wote hawakupata chochote.

⁴Na asubuhi kulipokucha, Yesu alisimama ufukweni, nao wanafunzi hawakutambua kuwa alikuwa Yesu.

⁵ Kisha Yesu akawaambia, "Vijana, mna chochote cha kula?" Nao wakamjibu, "Hapana."

⁶ Akawaambia, "Shusheni wavu upande wa kuume wa mashua, nanyi mtapata kiasi." Kwa hiyo wakashusha wavu nao hawakuweza kulivuta tena kwa sababu ya wingi wa samaki.

⁷Basi yule mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda akamwambia Petro, "Ni Bwana." Naye Simon Petro aliposikia kuwa ni Bwana, akajifunga vazi lake (maana hakuwa amelivaa vizuri), kisha akajitupa baharini.⁸Wale wanafunzi wengine wakaja kwenye mashua (kwani hawakuwa mbali na pwani, yapata mita mia moja kutoka ufukweni), nao walikuwa wakivuta zile nyavu zilizokuwa zimejaa samaki.⁹Walipofika ufukweni, waliona moto wa mkaa pale na juu yake kulikuwa na samaki pamoja na mkate.

¹⁰Yesu akawambia, "Leteni baadhi ya samaki mliovua sasa hivi."¹¹Basi Simon Petro akapanda na kuukokota ule wavu uliokuwa umejaa samaki wakubwa, kiasi cha samaki 153; japo walikuwa wengi, ule wavu haukuchanika.

¹²Yesu akawambia, "Njooni mpate kifungua kinywa." Hakuna hata mmoja wa wanfunzi aliyethubutu kumwuliza, "Wewe ni nani?" Walijua kuwa alikuwa ni Bwana.¹³Yesu akaja, akachukua ule mkate, kisha akawapa, akafanya vivyo hivyo na kwa wale samaki.¹⁴Hii ilikuwa mara ya tatu kwa Yesu kujidhihirisha kwa wanafunzi wake baada ya kufufuka toka wafu.

¹⁵Baada ya kuwa wamefungua kinywa, Yesu akamwambia Simon Petro, "Simon mwana wa Yohana je, wanipenda mimi kuliko hawa?" Petro akajibu, "Ndiyo, Bwana; "Wewe wajua kuwa mimi nakupenda." Yesu akamwambia, "Lisha wanakondoo wangu."

¹⁶Akamwambia mara ya pili, "Simon mwana wa Yona, je, wanipenda?" Petro akamwambia, "Ndiyo, Bwana; wewe wajua kuwa nakupenda. "Yesu akamwambia, "Chunga kondoo wangu."

¹⁷Akamwambia tena mara ya tatu, "Simon, mwana wa Yohana, Je wanipenda?" Naye Petro alihuzunika kwa vile alivyomwambia mara ya tatu, "Je Wewe wanipenda?" Naye akamwambia, "Bwana, unajua yote; unajua kuwa nakupenda." Yesu akamwambia, Lisha kondoo wangu.

¹⁸Amini, amini, nakuambia, ulipokuwa kijana ulizoea kuvala nguo mwenyewe na kwenda kokote ulikotaka; lakini utakapokuwa mzee, utanyosha mikono yako, na mwingine atakuvalisha nguo na kukupeleka usikotaka kwenda.¹⁹Yesu alisema haya ili kuonesha ni aina gani ya kifo ambacho Petro angemtukuza Mungu. Baada ya kuwa amesema haya, akamwambia Petro, "Nifuate."

²⁰Petro aligeuka na kumwona yule mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda akawafuata- Huyu ndiye aliye kuhuwa amajiegemeza kwenye kifua cha Yesu wakati wa chakula cha jioni na kumwuliza, "Bwana, ni nani atakayekusaliti?"²¹Petro alimwona na kisha akamwuliza Yesu, "Bwana, Huyu mtu atafanya nini?"

²²Yesu akamjibu, "Kama nataka abaki mpaka nitakapokuja, hilo linakuhusu nini?" Nifuate.²³Kwa hiyo habari hii ikaenea mionganoni mwa wale ndugu, kwamba mwanafunzi huyo hatakufa. Lakini Yesu hakumwambia Petro kuwa, mwanafunzi huyo hafi, "Kama nataka ye ye abaki mpaka nitakapokuja yakuhusu nini?"

²⁴Huyu ndiye mwanafunzi atoaye ushuhuda wa mambo haya, na ndiye aliye andika mambo haya, na tunajua ya kuwa ushuhuda wake ni kweli.

²⁵Kuna mambo mengi ambayo Yesu aliya fanya. Kama kila moja lingeandikwa, nadhani kwamba ulimwengu wenyewe usingetosha kuviweka vitabu ambavyo vingeandikwa.

Matendo ya mitume

1 ¹Katika kitabu cha kwanza, ewe ndugu Theofilo, nilikiandika nikisema yote Yesu aliyoanza kufanya na kufundisha,²mpaka siku ambayo Yeye alipokelewa juu. Hii ilikuwa baada ya kutoa amri kupitia Roho Mtakatifu kwa mitume aliokuwa amewachagua.³Baada ya mateso yake, Yeye alionekana kwao akiwa hai pia na vithibitisho vingi vikishuhudia. Kwa siku arobaini alijidhihirisha kwao, na alizungumza kuhusu ufalme wa Mungu.

⁴Alipokuwa akikutana pamoja nao, aliwaamuru wasiondoke Yerusalem, lakini wasubiri kwa ajili ya ahadi ya Baba, ambayo, alisema, “Mlisikia kutoka kwangu⁵kwamba Yohana alibatiza kabisa kwa maji, lakini mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu kwa siku hizi chache.”

⁶Na walipokuwa wamekutanika pamoja walimuuliza, “Bwana, je, huu ndio muda utakaowarudishia Israeli ufalme?”⁷Yeye akawaambia, “Syo sawa kwenu kujua wakati au majira ambayo Baba amekusudia kwa mamlaka yake mwenyewe.”⁸Lakini mtapokea nguvu, wakati Roho Mtakatifu atakapokuja juu yenu, na ninyi mtakuwa mashahidi wangu kote katika Yerusalem na Yudea yote na Samaria mpaka mwisho wa dunia.”⁹Bwana Yesu alipokwisha yasema haya, wakiwa wanatazama juu, Yeye aliinuliwa juu, na wingu likamfunika wasimwone kwa macho yao.

¹⁰Wakati wanatazama mbinguni kwa makini akienda, ghafla, watu wawili walismama katikati yao wamevaa mavazi meupe.¹¹Walisema, “Enyi watu wa Galilaya, kwa nini mnasimama hapa mkitazama mbinguni? Huyu Yesu aliyepaa juu mbinguni atarudi kwa namna ile ile kama mlivyomuona akienda mbinguni.”

¹²Ndipo wakarudi Yerusalem kutoka kwenye mlima wa mizeituni, ambao uko karibu na Yerusalem, kiasi cha umbali wa kutembea mwendo wa Sabato.¹³Walipofika walikwenda ghorofani walikokuwa wakikaa. Nao ni Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Thomaso, Batholomayo, Mathayo, Yakobo Mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda Mwana wa Yakobo.¹⁴Wote walikuwa wamejitelea kwa nia moja kuomba, miongoni mwao walikuwemo wanawake, Mariamu Mama yake Yesu, na kaka zake.

¹⁵Katika siku zile Petro alisimama katikati ya ndugu, kama watu 120, akasema,¹⁶“Ndugu, ilikuwa lazima kwamba maandiko yatimizwe, ambapo zamani Roho Mtakatifu alisema kwa kinywa cha Daudi kuhusiana na Yuda, ambaye aliwaelekeza wale waliomkamata Yesu.¹⁷Kwa kuwa yeye alikuwa mmoja wetu na alipokea fungu lake la faida katika huduma hii.”

¹⁸(Sasa mtu huyu alinunua eneo kwa kile alichokipokea kwa uovu wake na hapo alianguka akitanguliza kichwa, mwili ukapasuka na matumbo yake yote yakamwagika.¹⁹Wote walioishi Yerusalem walisikia kuhusu hili, hivyo eneo hilo wakaliita kwa lugha yao “Akeldama,” kwamba ni “Shamba la Damu.”)

²⁰Kwenye kitabu cha Zaburi imeandikwa, ‘Ngoja eneo lake liwe mahame na asiruhusiwe hata mtu mmoja kuishi pale;’ ‘Acha mtu mwengine achukue nafasi yake ya uongozi.’

²¹Ni muhimu, kwa hiyo, kwamba mmoja wetu ambaye aliambatana nasi wakati wote Bwana Yesu alipotoka na kuingia kati yetu,²²kuanzia kwenye ubatizo wa Yohana mpaka siku ile alipotwaliwa juu, awe shahidi wa ufufuo pamoja nasi.”

²³Wakaweka mbele wanaume wawili, Yusufu aitwaye Barsaba, ambaye pia aliitwa Yusto, na Mathia.²⁴Wao waliomba wakisema, “Wewe, Bwana, ujuaye mioyo ya watu wote, hivyo weka wazi yupi kati ya wawili hawa ambaye umemchagua²⁵kuchukua nafasi katika huduma na utume, ambapo Yuda alitenda uovu na kwenda mahali pake.”²⁶Wakapiga kura kwa ajili yao, na kura ikamwangukia Mathia ambaye alihesabiwa pamoja na wale mitume kumi na moja.

² ¹Ilipofika siku ya Pentekoste, wote walikuwa pamoja mahali pamoja.²Ghafla ikatokea sauti ya mgurumo kama mvumo wa upopo mkali kutoka mbinguni, ukaijaza nyumba yote walimokuwa wameketi.³Hapo zikawatokea ndimi kama za moto zimegawanyika, zikatua juu ya kila mmoja wao.⁴Wao wote wakajazwa na Roho Mtakatifu na wakaanza kusema kwa lugha zingine, kama vile Roho alivyowawezesha.

⁵Sasa walikuwapo Wayahudi waliokuwa wanaishi Yerusalem, wacha Mungu, kutoka kila taifa chini ya mbingu.⁶Sauti hizi ziliposikika, kundi la watu likaja pamoja wakiwa na wasiwasi kwa sababu kila mtu aliwasikia wakiongea kwa lugha yake mwenyewe.⁷Waliduwaa na kushangazwa; wao wakasema, “Kweli, hawa wote wanaoongea siyo Wagalilaya?⁸Kwa nini sisi tunawasikia, kila mmoja kwa lugha tulizozaliwa nazo?⁹Waparthia na Wamedi na Waelamu, na hao waishio Mesopotamia, Uyahudi, na Kapadokia, na katika Ponto na Asia,¹⁰katika Frigia, Pamfilia, katika Misri, na sehemu ya Libya hata Kirene, na wageni kutoka Rumi,¹¹Wayahudi na Waongofu, Wakrete na Waarabu, tunawasikia wakizungumza katika lugha zetu kuhusu kazi za uweza wa Mungu.”¹²Wote walikuwa wameduwaa na kutatanishwa; walisemezana wao kwa wao, “Hii ina maana gani?”¹³Lakini wengine walidhihaki wakisema, “Hawa wamejazwa kwa mvinyo mpya.”

¹⁴Lakini Petro akasimama pamoja na wale kumi na mmoja, akapaza sauti, akawaambia, “Watu wa Yudea na wote mnaoishi hapa Yerusalem, hili llijulikane kwenu, sikilizeni kwa makini maneno yangu.¹⁵Watu hawa hawajalewa kama mnavyodhani, sababu saa hizi ni asubuhi saa tatu.¹⁶Lakini hili lilikuwa limesemwa kupitia kwa nabii Yoeli:

¹⁷Itakuwa katika siku za mwisho; Mungu asema, nitamwaga Roho wangu kwa watu wote. Wana wenu na binti zenu watatoa unabii, vijana wenu wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto.¹⁸Vilevile juu ya watumishi wangu na watumishi wangu wa kike katika siku hizo, nitamwaga Roho wangu, nao watatabiri.¹⁹Nitaonesha maajabu juu angani na ishara chini duniani, damu, moto, na mafusho ya moshi.²⁰Na jua litabadilishwa kuwa giza na mwezi kuwa damu, kabla haijaja siku kuu na ya ajabu ya Bwana.²¹Itakuwa ya kwamba kila mmoja ambaye huliitia jina la Bwana ataokoka.’

²²Watu wa Israeli, sikieni maneno haya: Yesu wa Nazareti, mwanadamu aliyethibitishwa na Mungu kwenu kwa matendo ya uweza na maajabu, na ishara ambazo Mungu kupitia Yeye katikati yenu, kama ninyi wenyewe mnavyojua.²³Kwa sababu ya mpango uliokusudiwa tangu mwanzo, na maarifa ya Mungu, alitolewa na ninyi, kwa mikono ya watu wahalifu, mlimsulubisha na kumuua²⁴ambaye Mungu alimwinua, akaundoa uchungu wa mauti kwake, kwa sababu haikuwezekana kwake kumilikiwa na huo.

²⁵Hivyo Daudi anasema kuhusu yeye, ‘Nilimwona Bwana daima mbele ya uso wangu, yeye yuko mkono wangu wa kulia hivyo basi sitasogezwa.²⁶Kwa hiyo moyo wangu ulikuwa na furaha na ulimi wangu ulifurahishwa. Pia mwili wangu utaishi katika tumaini.²⁷Kwa kuwa hutaiacha nafsi yangu iende kuzimu wala hutaruhusu Mtakatifu wako kuona uozo.²⁸Wewe umenijulisha njia za uzima; utanifanya nijae furaha mbele ya uso wako.’

²⁹Ndugu, ninaweza kuzungumza kwenu kwa ujasiri kuhusu baba yetu Daudi, yeye alikuwa na akazikwa, na kaburi lake liko pamoja nasi hata hivi leo.³⁰Hivyo, alikuwa nabii na alijua kuwa Mungu alishaapa kwa kiapo, kwamba ataweka mmoja katika uzao wake kwenye kiti chake cha enzi.³¹Aliona yale yangetendeka baadaye kuhusu ufufuo wa Kristo, yakuwa hakuachwa kuzimu, wala mwili wake haukuoza.

³²Huyu Yesu, Mungu alimfufua, ambaye sisi wote ni mashahidi.³³Kwa hiyo, akiwa ameinuliwa katika mkono wa kuume wa Mungu, na akiwa amepokea ahadi ya Roho Mtakatifu kutoka kwa Baba, yeye amemimina hii ahadi ambayo ninyi mnaona na kusikia.³⁴Kwa kuwa Daudi hakupaa kwenda mbinguni, lakini asema, ‘BWANA alisema kwa Bwana wangu, keti mkono wangu wa kulia,³⁵mpaka nitakapowafanya adui zako kigoda kwa ajili ya miguu yako.’

³⁶Kwa hiyo nyumba yote ya Israeli na ijue kwa hakika kwamba Mungu amemfanya Yeye kuwa Bwana na Kristo, huyu Yesu ambaye mlimsulibisha.”

³⁷Sasa waliposikia hayo, wakachomwa katika miyo yao, wakamwambia Petro na mitume wengine, “Ndugu, tufanyeje?”

³⁸Na Petro akawaambia, “Tubuni na mbatizwe, kila mmoja wenu, katika jina la Yesu Kristo kwa ajili ya msamaha wa dhambi zenu, na mtapokea zawadi ya Roho Mtakatifu.³⁹Kwa kuwa ahadi ni kwenu na kwa watoto wenu na

kwa wale wote walioko mbali, watu wengi kwa kadri Bwana Mungu wetu atakavyowaita.”⁴⁰ Kwa maneno mengi mengi aliwashuhudia na kuwasih, “Jiokoeni mtoke katika kizazi hiki kiovu.”

⁴¹Ndipo wakayapokea maneno yake na wakabatizwa, hapo wakaongezeka katika siku hiyo kama nafsi elfu tatu.
⁴²Wakaendelea katika mafundisho ya mitume na ushirikiano, katika kuumega mkate na katika maombi.

⁴³Hofu ikaja juu ya kila nafsi, na maajabu mengi na ishara zikafanyika kupitia mitume.⁴⁴ Wote walioamini walikuwa pamoja na kuwa na vitu vyao kwa pamoja,⁴⁵ na waliuza vitu na milki zao na kugawanya kwa wote kulingana na hitaji la kila mmoja.⁴⁶ Hivyo siku baada ya siku waliendelea wakiwa na lengo moja katika hekalu. Pia walimega mkate kwenye kaya, na walishiriki chakula kwa furaha na ukarimu wa miyo,⁴⁷ wakimsifu Mungu na kuwa na kibali na watu wote. Bwana aliwaongeza siku kwa siku ambao walikuwa wakiokolewa.

3 ¹Sasa Petro na Yohana walikuwa wanaelekea katika hekalu wakati wa maombi, saa tisa.²Ikawa mtu fulani, kiwete tangu kuzaliwa, alikuwa akibebwa kila siku na alikuwa akilazwa katika mlango wa hekalu uitwao Mzuri, ili aweze kuomba sadaka kutoka kwa watu waliokuwa wakielekea hekaluni.

³Alipowaona Petro na Yohana wanakaribia kuingia hekaluni, aliomba sadaka.⁴Petro, akimkazia macho, pamoja na Yohana, alisema, "Tutazame sis."⁵Mtu yule kiwete akawatazama, akitazamia kupokea kitu fulani kutoka kwao.⁶Lakini Petro akasema, "Fedha na dhahabu mimi sina, lakini kile nilichonacho nitakupa. Katika jina la Yesu Kristo wa Nazareth, tembea."⁷Petro akamchukua kwa mkono wake wa kulia, na akamwinua juu. Mara moja miguu yake na vifundo vya mifupa yake vikapata nguvu.⁸Akiruka juu yule kiwete alisimama na akaanza kutembea; na akaingia hekaluni pamoja na Petro na Yohana, akitembea, akirukaruka, na kumsifu Mungu.

⁹Watu wote walimwona akitembea na akimsifu Mungu.¹⁰Wakatambua kwamba alikuwa ni yule mtu ambaye alikuwa akiomba sadaka kwenye mlango Mzuri wa hekalu; walijawa na mshangao na kustaajabu kwa sababu ya kile kilichotokea kwake.¹¹AKiwa amewashikilia Petro na Yohana, watu wote kwa pamoja wakakimbilia kwenye ukumbi uitwao wa Sulemani, wakashangaa sana.

¹²Petro alipoliona hili, ye ye akawajibu watu, "Enyi watu wa Israel, kwa nini mnashangaa? Kwa nini mnayaelekeza macho yenu kwetu, kana kwamba tumefanya huyu atembee kwa nguvu zetu wenyewe au uchaji wetu?"¹³Mungu wa Ibrahimu, na wa Isaka, na wa Yakobo, Mungu wa Baba zetu, amemtkuza mtumishi wake Yesu. Huyu ndiye ambaye ninyi mlimkabidhi na kumkataa mbele ya uso wa Pilato, japo ye ye alikuwa ameamua kumwachia huru.¹⁴Mlimkataa Mtakatifu na Mwenye Haki, na badala yake mkataka muuaji aachwe huru.¹⁵Ninyi mlimuua Mwanzilishi wa uzima, ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, sisi ni mashahidi wa hili.¹⁶Sasa kwa imani katika jina lake, mtu huyu, ambaye mnawona na kumjua, alifanywa kuwa na nguvu. Imani ambayo nikupitia kwa Yesu imempa ye ye afya hii kamilifu, mbele ya uwepo wenu ninyi nyote.

¹⁷Sasa, ndugu, najua kwamba mlitenda katika ujinga, ndivyo pia walivyofanya watawala wenu.¹⁸Lakini mambo ambayo Mungu aliwaambia mapema kuitia vinywa vya manabii wote, kwamba huyu Kristo atateseka, sasa ameyatimiza.¹⁹Kwa hiyo, tubuni na mgeuke, ili kwamba dhambi zenu ziweze kuondolewa kabisa, kusudi zije nyakati za kuburudika kutokana na uwepo wa Bwana;²⁰kusudi aweze kumtuma Kristo ambaye ameshateuliwa kwa ajili yenu, Yesu.²¹Yeye ndiye ambaye lazima mbingu zimpooke mpaka wakati wa kurejeshwa kwa vitu vyote, ambavyo Mungu alizungumzia zamani za kale kuitia kwa vinywa vya manabii watakatifu.²²Hakika Musa alisema, 'Bwana Mungu atainua nabii kama mimi kutoka mionganoni mwa ndugu zenu. Lazima mtasikiliza kila kitu ambacho atawaambia ninyi.'²³Itatokea kwamba kila mtu ambaye hasikilizi kwa nabii huyo ataangamizwa kabisa atoke kati ya watu.²⁴Ndiyo, na manabii wote tokea Samweli na wale waliofuata baada yake, walizungumza na kutangaza siku hizi.²⁵Ninyi ni wana wa manabii na wa agano ambalo Mungu alilifanya pamoja na mababu, kama alivyosema kwa Abrahamu, 'Katika mbegu yako familia zote za dunia zitabarikiwa.'²⁶Baada ya Mungu kumwinua mtumishi wake, alimtuma kwenu kwanza, ili awabariki ninyi kwa kugeuka kutoka katika uovu wenu."

⁴ ¹Wakati Petro na Yohana walipokuwa wakizungumza na watu, makuhani na mkuu wa hekalu na Masadukayo waliwaenda. ²Walikuwa wameudhika sana kwa sababu Petro na Yohana walikuwa wanafundisha watu kuhusu Yesu na kutangaza kufufuka kwake kutoka kwa wafu. ³Waliwakamata na kuwaweka gerezani hadi asubuhi iliyofuata, kwani tayari ilikuwa jioni. ⁴Lakini watu wengi waliokuwa wamesikia ujumbe waliamini; na idadi ya wanaume waliokuwa wameamini walikadiliwa kuwa elfu tano.

⁵Hata ilipofika asubuhi siku iliyofuata, kwamba wakuu wao, wazee na waandishi, kwa pamoja walikusanyika Yerusalem. ⁶Anasi kuhani mkuu aliquwepo, na Kayafa, na Yohana, na Iskanda, na wote waliokuwa ni ndugu wa kuhani mkuu. ⁷Walipokuwa wamewaweka Petro na Yohana katikati yao, waliwaliza, “Kwa uwezo gani, au kwa jina gani mmefanya hili?”

⁸Kisha, Petro, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akawaambia, “Ninyi watawala wa watu, na wazee, ⁹kama sisi siku ya leo tunahojiwa kuhusu tendo jema liliolofanywa kwa mtu huyu mgonjwa na kwa namna gani mtu huyu aliponywa, ¹⁰hebu lijulikane hilo kwenu na kwa watu wote katika Israel kwamba huyu mtu ambaye anasimama mbele yenu akiwa mwenye afya kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye mlimsulubisha, na ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, ni kwa jina lake huyu mtu anasimama hapa mbele yenu akiwa mwenye afya.

¹¹Yesu Kristo ni jiwe ambalo ninyi wajenzi mlilikataa lakini ambalo limefanywa kuwa jiwe kuu la pembedi.

¹²Hakuna wokovu katika mtu mwingine ye yote yule, kwa maana hakuna jina jingine chini ya mbingu walilopewa watu, ambalo kwa hilo tunaweza kuokolewa.”

¹³Sasa walipoona ujasiri wa Petro na Yohana na wakagundua kwamba walikuwa ni watu wa kawaida, wasio na elimu, walishangaa, wakafahamu kwamba Petro na Yohana wamekuwa pamoja na Yesu. ¹⁴Kwa sababu walimwona yule mtu aliyeponywa amesimama pamoja nao, hawakuwa na kitu cha kusema dhidi ya hili.

¹⁵Lakini walipokuwa wakwisha kuwaamuru mitume waondoke mbele ya mukutano wa baraza, walizungumza wao kwa wao. ¹⁶Walisema, “Tuwafanyeje watu hawa? Ni kweli kwamba muujiza wa ajabu umefanyika kupitia wao na unajulikana na kila mmoja anayeishi Yerusalem, na hatuwezi kulikataa hilo. ¹⁷Lakini, ili kwamba jambo hili lisienee mionganoni mwa watu, hebu tuwaonye wasinene tena kwa mtu yeyote kwa jina hili.” ¹⁸Waliwaita Petro na Yohana ndani na kuwaamuru kamwe wasinene wala kufundisha kwa jina la Yesu.

¹⁹Lakini Petro na Yohana walijibu na kuwaambia, “Kama ni sahihi machoni pa Mungu kuwatii ninyi kuliko Mungu, hukumuni wenywewe. ²⁰Maana sisi hatuwezi kuacha kuyanena mambo ambayo tumeyaona na kuyasikia.”

²¹Baada ya kuwaonya sana Petro na Yohana, waliwaacha waende. Hawakuweza kupata sababu yoyote ya kuwaadhibu, kwa sababu watu wote walikuwa wakimsifu Mungu kwa kile kilichokuwa kimetendeka. ²²Yule mtu aliyekuwa amepokea muujiza wa uponyaji alipata kuwa na umri zaidi ya miaka arobaini.

²³Baada ya kuwaacha huru, Petro na Yohana walikuja kwa watu wao na wakawapasha habari yote ambayo makuhani wakuu na wazee walikuwa wamewaambia. ²⁴Walipoyasikia, walipaza sauti zao kwa pamoja kwa Mungu na kusema, “Bwana, wewe uliyeumba mbingu na dunia na bahari na kila kitu ndani yake, ²⁵wewe ambaye kwa Roho Mtakatifu kupitia kwa kinywa cha mtumishi wako, baba yetu Daudi, ulisema, ‘Kwanini watu wa mataifa wamefanya ghasia, na watu wametafakari mambo yasiyofaa?’

²⁶ Ulisema, ‘Wafalme wa dunia wamejipanga pamoja, na watawala wamekusanyika kwa pamoja dhidi ya Bwana, na dhidi ya Masihi wake.’

²⁷Ni hakika, wote Herode na Pontio Pilato, pamoja na watu wa mataifa na watu wa Israeli, walikusanyika kwa pamoja katika mji huu dhidi ya mtumishi wako mtakatifu Yesu, ambaye ulimpaka mafuta. ²⁸Walikusanyika kwa pamoja kufanya yote ambayo mkono na mpango wako uliamua tangu awali, yangefanyika.

²⁹Sasa, Bwana, yaangalie matisho yao, na ukawajalie watumishi wako kulinena neno lako kwa ujasiri wote. ³⁰Sasa, Bwana, yaangalie matisho yao, na ukawajalie watumishi wako kulinena neno lako kwa ujasiri wote.

³¹Walipomaliza kuomba, eneo walilokuwa wamekusanyika pamoja likatikiswa, na wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, na kunena neno la Mungu kwa ujasiri.

³²Idadi kubwa ya wale walioamini walikuwa na moyo mmoja na roho moja. Hakuna hata mmoja wao aliyesema kwamba chochote alichomiliki kilikuwa cha kwake mwenyewe, badala yake walikuwa na vitu vyote shirika.

³³Kwa nguvu kubwa mitume walikuwa wakiutangaza ushuhuda wao kuhusu ufufuo wa Bwana Yesu, na neema kubwa ilikuwa juu yao wote.³⁴Hapakuwa na mtu ye yote mionganii mwao aliye pungukiwa na chochote, kwa sababu watu wote waliokuwa na hati za viwanja au nyumba, waliviuza na kuleta pesa ya vitu waliyokuwa wameuza³⁵na kuviweka chini ya miguu ya mitume, na viligawanywa kwa kila muumini kulingana na hitaji lake.

³⁶Yusufu, Mlawii, mtu kutoka Kipro, alipewa jina la Barnaba na mitume (hiyo ikitafsiriwa, ni mwana wa kutia moyo).³⁷Aliliuza shamba lake, na akaleta fedha, akaziweka chini ya miguu ya mitume.

⁵ ¹Sasa mtu mmoja aliyeitwa Anania, na Safira mkewe, waliuza sehemu ya mali,²na akaficha sehemu ya fedha waliyouza (mke wake pia alilijua hili), na akaleta sehemu iliyobakia na kuiweka kwenye miguu ya mitume.

³Lakini Petro akasema, "Anania, kwa nini Shetani ameujaza moyo wako kumdanganya Roho Mtakatifu na kuficha sehemu ya mali ya shamba?"⁴Wakati lilipokuwa halijauzwa, halikuwa ni mali yako, na baada ya kuuzwa, halikuwa chini ya mamlaka yako? Ilikuwaje uwaze jambo hili moyoni mwako? Hujawadanganya wanadamu, bali umemdanganya Mungu."⁵Kwa kusikia maneno haya, Anania alidondoka chini na akakata roho, na hofu kubwa iliwajia wote waliolisikia hili.⁶Vijana wakaja mbele na wakamfunga sanda, na kumpeleka nje na kumzika.

⁷Baada ya masaa matatu hivi, mke wake aliingia ndani, asijue ni nini kilichokuwa kimetokea.⁸Petro akamwambia, "Niambie, kama mliuza shamba kwa thamani hiyo." Akasema, "Ndiyo, kwa thamani hiyo."⁹Kisha Petro akamwambia, "Inakuwaje kwamba mmepatana kwa pamoja kumjaribu Roho wa Bwana? Angalia, miguu ya wale waliomzika mme wako iko mlangoni, na watakubeba na kukupeleka nje."¹⁰Ghafla akaanguka miguuni pa Petro, akakata roho, na wale vijana wakaja ndani wakamkuta ameshakufa. Wakambeba kumpeleka nje, na kumzika karibu na mmewe.

¹¹Hofu kubwa ikaja juu ya kanisa zima, na juu ya wote walioyasikia mambo haya.

¹²Ishara nyingi na maajabu zilikuwa zinatokea mionganoni mwa watu kupitia mikono ya mitume. Walikuwa pamoja katika ukumbi wa Sulemani.¹³Lakini, hakuna mtu mwingine tofauti aliyekuwa na ujasiri wa kujiunga nao; hata hivyo, walipewa heshima ya juu na watu.¹⁴Na pia, waamini wengi walikuwa wakiongezeka kwa Bwana, umati mkubwa wa wanaume na wanawake,¹⁵kiasi kwamba hata waliwabeba wagonjwa mitaani, na kuwalaza vitandani na kwenye makochi, ili kwamba Petro akiwa anapita, kivuli chake kiweze kushuka juu ya baadhi yao.¹⁶Hapo pia, idadi kubwa ya watu walikuja pamoja kutoka miji iliyozunguka Yerusalem, wakiwaleta wagonjwa na wote waliopagawa na roho wachafu, na wote waliponywa.

¹⁷Lakini kuhani mkuu aliinuka, na wote waliokuwa pamoja naye (ambao ni wa dhehebu la Masadukayo); na walijawa na vivu¹⁸na wakanyosha mikono yao kuwakamata mitume na kuwaweka ndani ya gereza la jumla.

¹⁹Hata hivyo wakati wa usiku malaika wa Bwana akaifungua milango ya gereza na kuwaongoza nje na kusema,

²⁰"Nendeni, mkasimame hekaluni na kuwaambia watu maneno yote ya uzima huu."²¹Waliposikia hili, waliingia hekaluni wakati wa kupambazuka na kufundisha. Lakini, kuhani mkuu alikuja na wote waliokuwa naye, na kuitisha baraza lote kwa pamoja, na wazee wote wa watu wa Israeli, na kuwatuma gerezani ili kuwaleta mitume.

²²Lakini watumishi waliokwenda, hawakuwakuta gerezani, walirudi na kutoa taarifa,²³"Tumekuta gereza limefungwa vizuri salama, na walini wamesimama langoni, lakini tulipolifungua, hatukuona mtu ndani."²⁴Sasa wakati mkuu wa hekalu na makuhani wakuu waliposikia maneno haya, waliingiwa na wasiwasi mkubwa kuhusu nini kingeliwatokea kutokana na hilo.

²⁵Ndipo mtu mmoja akaja na kuwaambia, "Watu mliowaweka gerezani wamesimama hekaluni na wanafundisha watu."²⁶Hivyo jemedari alienda pamoja na watumishi, na wakawaleta, lakini bila ya kufanya vurugu, kwa sababu waliogopa kwamba watu wangeweza kuwapiga kwa mawe.

²⁷Walipokwisha kuwaleta, waliwaweka mbele ya baraza. Kuhani mkuu aliwahoji²⁸akisema, "Tuliwaamuru msifundishe kwa jina hili, na bado mmeijaza Yerusalem kwa fundisho lenu, na kutamani kuleta damu ya mtu huyu juu yetu."²⁹Lakini Petro na mitume wakajibu, "Lazima tumtii Mungu kuliko watu."³⁰Mungu wa baba zetu alimfufua Yesu, mliyemuua kwa kumtundika juu ya mti.³¹Mungu alimtukuza katika mfono wake wa kuume, na kumfanya kuwa Mkuu na Mwokozi, kutoa toba kwa Israeli, na msamaha wa dhambi.³²Sisi ni mashahidi wa mambo haya, na Roho Mtakatifu, ambaye Mungu amemtoa kwa wale wanaomtii.³³Wajumbe wa baraza waliposikia hivi, walishikwa na hasira wakataka kuwaau mitume.

³⁴Lakini Farisayo aliyeitwa Gamalieli, mwalimu wa sheria, aliyeleshimiwa na watu wote, alisimama na kuwaamuru mitume watolewe nje kwa muda mfupi.³⁵Kisha akawaambia, "Wanaume wa Israeli, iweni makini sana na kile mnachopendekeza kuwfanyia watu hawa."³⁶Kwa sababu, zamani zilizopita, Theuda aliinuka na kujidai kuwa mtu mkuu, na idadi ya watu, wapata mia nne walijiunga naye. Aliuawa, na wote waliokuwa wakimtii walitawanyika na kuwa si kitu.³⁷Baada ya mtu huyu, Yuda mgalilaya, aliinuka siku zile za kuandikwa sensa, akavuta watu wengi nyuma yake. Naye pia aliangamia na wote waliokuwa wakimtii walitawanyika.³⁸Sasa nawaambia, jiepusheni na watu hawa na muwaache wenywewe, kwa sababu, kama mpango huu au kazi hii ni ya

wanadamu, itatupwa.³⁹ Lakini kama ni ya Mungu, hamtaweza kuwazuia; mnaweza mkajikuta hata mnashindana na Mungu.” Hivyo, walishawishikana maneno yake.⁴⁰ Kisha, waliwaita mitume ndani na kuwachapa na kuwaamuru wasinene kwa jina la Yesu, na wakawaacha waende zao.

⁴¹Waliondoka mbele ya baraza wakifurahi kwa sababu wamehesabiwa kuwa wamestahili kuteseka na kutoheshimiwa kwa ajili ya Jina hilo.⁴² Kwa hiyo, kila siku, ndani ya hekalu na kutoka nyumba hadi nyumba waliendelea kufundisha na kutangaza habari njema kwamba Kristo ni Yesu.

6 ¹Sasa katika siku hizi, wakati idadi ya wanafunzi ilipokuwa inaongezeka, lalamiko la Wayahudi wa Kiyunani lilianza dhidi ya Waembrania, kwa sababu wajane wao walikuwa wanasahafulika katika mgao wa kila siku wa msaada wa chakula.

²Mitume kumi na wawili waliwaita kusanyiko lote la wanafunzi na kusema, "Siyo sahihi kwetu kuliacha neno la Mungu na kuhudumia mezani.³Kwa hiyo, ndugu, inawapasa mchague, wanaume saba, kutoka mionganini mwenu, watu wema, waliojaa Roho na hekima, ambao tunaweza kuwakabidhi huduma hii.⁴Na sisi, tutaendelea daima katika kuomba na katika huduma ya neno."

⁵Hotuba yao ikaupendeza mkutano wote. Hivyo, wakamchagua Stefano, mtu aliyejaa imani na Roho Mtakatifu, na Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni, Parmena, na Nikolao, mwongofu kutoka Antiokia.⁶Waumini waliwaleta watu hawa mbele ya mitume, ambao walioomba na badaye wakawawekea mikono yao.

⁷Hivyo, neno la Mungu liliendelea kuenea; na idadi ya wanafunzi ilizidi kuongezeka huko Yerusalem; na idadi kubwa ya makuhani wakawa watii wa imani.

⁸Na Stefano, aliyejaa neema na nguvu, alikuwa akifanya maajabu na ishara kubwa mionganini mwa watu.⁹Lakini hapo wakainuka baadhi ya watu wafuasi wa sinagogi liitwalo Sinagogi la Mahuru, la Wakirene na la Waeskanderia, na baadhi kutoka Kilikia na Asia. Watu hawa walikuwa wakihojiana na Stefano.¹⁰Lakini, hawakuweza kushindana na hekima na Roho ambayo Stefano alikuwa akitumia katika kuzungumza.

¹¹Kisha waliwahonga baadhi ya watu kwa siri kusema, "Tumesikia Stefano akizungumza maneno ya kufuru dhidi ya Musa na dhidi ya Mungu."¹²Waliwachochea watu, wazee, na waandishi, na kumwendea Stefano, wakamkamata, na kumleta mbele ya baraza.¹³Waliwaleta mashahidi wa uongo, waliosema, "Mtu huyu haachi kunena maneno mabaya dhidi ya eneo hili takatifu na sheria.¹⁴Kwani tumemsikia akisema kwamba huyu Yesu wa Nazareti atapaharibu mahali hapa na kuzibadili desturi tulizokabidhiwa na Musa."

¹⁵Kila mmoja aliyejaa katika baraza, akaelekeza macho yake kumwangalia Stefano, nao wakauona uso wake ulikuwa kama uso wa malaika.

7¹Kuhani mkuu akasema, "Mambo haya ni ya kweli?"

²Stefano akasema, "Ndugu na mababa zangu, nisikilizeni mimi: Mungu wa utukufu alimtokea baba yetu Abrahamu wakati alipokuwa Mesopotamia, kabla hajaishi Harani,³akamwambia, 'Ondoka katika nchi yako na jamaa zako na uende katika nchi nitakayokuonyesha.'

⁴Kisha akaondoka katika nchi ya Ukaldayo akaishi Harani, kutoka hapo, baada ya baba yake kufa, Mungu akamleta kwenye nchi hii, mnayoishi sasa.⁵Hakumpa chochote kama urithi wake, hapakuwa na sehemu hata ya kuweka mguu. Lakini Abrahamu aliahidiwa hata kabla hajapata mtoto kuwa atapewa nchi kama miliki yake na uzao wake.⁶Mungu alinena naye hivi, ya kwamba wazao wake wangeishi kwa muda katika nchi ya ugeni, na kwamba wenyeji wa huko watawafanya kuwa watumwa na kuwanyanyasa kwa miaka mia nne.⁷Na Mungu akasema, 'Nitalihukumu taifa ambalo litawafanya watumwa, na baada ya hapo watatoka na kuniabudu katika mahali hapa.'⁸Basi Mungu akampa Abrahamu agano la tohara, hivyo Abrahamu akawa baba wa Isaka akamtahiri siku ya nane; Isaka akawa baba wa Yakobo, na Yakobo akawa baba wa mababa zetu kumi na wawili.

⁹Mababa zetu wakamwonea wivu Yusufu wakamuza katika nchi ya Misri, na Mungu alikuwa pamoja naye,¹⁰na akamwokoa katika dhiki yake yote, na akampa fadhili na hekima mbele ya Farao mfalme wa Misri. Farao akamfanya awe mtawala juu ya Misri na juu ya nyumba yake yote.

¹¹Basi kukawa na njaa na dhiki kuu katika nchi ya Misri na Kanani, na baba zetu hawakupata chakula.¹²Lakini Yakobo aliposikia kwamba kuna nafaka Misri, aliwatumwa baba zetu kwa mara ya kwanza.¹³Katika safari ya pili Yusufu akajionyesha kwa ndugu zake, na familia ya Yusufu ikajulikana kwa Farao.¹⁴Yusufu akawatumwa ndugu zake kwenda kumwambia Yakobo baba yao aje Misri, pamoja na jamaa yake yote, jumla ya watu wote ni sabini na watano.¹⁵Hivyo Yakobo akashuka Misri; kisha akafa yeye pamoja na baba zetu.¹⁶Wakachukuliwa hata Shekemu wakazikwa katika kaburi ambalo Abrahamu alilinunua kwa vipande vyta fedha kutoka kwa wana wa Hamori huko Shekemu.

¹⁷Wakati wa ile ahadi ambayo Mungu alimwahidi Abrahamu ulipokaribia, watu wakiwa wameongezeka huko Misri,¹⁸wakati huo aliinuka mfalme mwengine juu ya Misri, mfalme ambaye hakujuu kuhusu Yusufu.¹⁹Huyo mfalme mwengine akawadanganya watu wetu na kuwatenda mabaya baba zetu, kuwatupa watoto wao wachanga ili wasiishi.

²⁰Katika kipindi kile Musa alizaliwa; alikuwa mzuri mbele za Mungu na kwa miezi mitatu alikuwa akilelewa kwenye nyumba ya baba yake.²¹Wakati alipotupwa binti wa Farao alimchukua akamlea kama mwanawewe.²²Musa alifudishwa katika hekima yote ya Kimisri. Alikuwa mwenye nguvu kwa maneno na matendo yake.

²³Lakini baada ya kutimiza miaka arobaini, ikamjia katika moyo wake kuwatemeblea ndugu zake, wana wa Israeli.²⁴Alipomwona Mwisraeli akitendewa mabaya, Musa alimtetea na kulipiza kisasi aliyejewa akimwonea kwa kumpiga Mmisiri;²⁵akifikiri kuwa ndugu zake watafahamu kwamba Mungu anawaokoa kwa mkono wake lakini hawakuelewa.²⁶Siku iliyofuata akaenda kwa baadhi ya Waisraeli waliokuwa wanagombana akajaribu kuwapatanisha akisema, 'Mabwana ninyi ni ndugu; kwanini mnakoseana ninyi kwa ninyi?'²⁷Lakini aliyejewa amemkosea jirani yake akamsukumia mbali, na kusema, "Nani kakuteua kuwa mtawala na hakimu juu yetu?²⁸Wewe unataka kuniua, kama ulivyomuua Mmisri jana?"²⁹Musa akakimbia baada ya kusikia hivyo; akawa mgeni katika nchi ya Midiani, ambapo akawa baba wa wana wawili.

³⁰Baada ya miaka arobaini kupita, malaika akamtokea katika jangwa la mlima Sinai, katika mwali wa moto ndani ya kichaka.³¹Wakati Musa alipoona moto, alishangaa na kustaa jafia kile alichokiona, na alipojaribu kukisogelea ili kikitazama, sauti ya Bwana ikamjia ikitisema,³²'Mimi ni Mungu wa baba zako, Mungu wa Abrahamu, na wa Isaka, na wa Yakobo.' Musa alitatemeka na hakuthubutu kuangalia.³³Bwana akamwambia, 'Vua viatu vyako, sehemu uliposimama ni mahali patakatifu.'³⁴Hakika nimeona mateso ya watu wangu walioko Misri; Nimesikia kuugua kwao, nami nimeshuka ili niwaokoe; sasa njoo, nitakutuma wewe Misri.'

³⁵Hivo Musa ambaye walimkataa, wakati waliposema, 'Nani kakuteua kuwa mtawala na mwamuzi wetu?' alikuwa ndiye ambaye Mungu alimtuma awe mtawala na mkombozi. Mungu alimtuma kwa mkono wa malaika ambaye alimtokea Musa kichakani.³⁶Musa aliwaongoza kutoka Misri baada ya kufanya miujiza na ishara katika Misri na katika bahari ya Shamu, na katika jangwa kwa kipindi cha miaka arobaini.³⁷Ni Musa yule yule aliyejewaambia watu wa Israeli kuwa, 'Mungu atawainulieni nabii kutoka mionganii mwa ndugu zenu, nabii kama

mimi.³⁸ Huyu ni mtu ambaye alikuwa katika mukutano jangwani na malaika ambaye aliongea naye katika mlima Sinai. Huyu ndiye mtu ambaye alikuwa na baba zetu, huyu ni mtu ambaye alipokea neno lililo hai na kutupatisi.

³⁹ Lakini baba zetu walikataa kumtii; walimsukumia mbali nao, na katika miyo yao waligeuka kurudi Misri.

⁴⁰ Katika kipindi hicho walimwambia Haruni, ‘Tutengenezee miungu itakayotuongoza. Kwakua huyu Musa, aliye kuwa akituongoza kutoka katika nchi ya Misri, hatujui kilichompata.’⁴¹ Hivyo wakatengeneza ndama kwa siku hizo na wakatoa sadaka kwa hiyo sanamu na wakafurahi kwa sababu ya kazi ya mikono yao.⁴² Lakini Mungu aliwageuka na kuwaacha waabudu nyota wa angani, kama ilivyoandikwa kwenye kitabu cha manabii, ‘Je mmenitolea mimi sadaka za wanyama mliowachinja jangwani kwa muda wa miaka arobaini, nyumba ya Israeli?’

⁴³ Mmekubali hema ya kukutania ya Moleki na nyota ya mungu refani, na sanamu mlizozitengeneza kuziabudu: na nitawapeleka mbali zaidi ya Babeli.’

⁴⁴ Baba zetu walikuwa na hema ya kukutania ya ushuhuda jangwani, kama Mungu alivyoamuru alipoongea na Musa, kwamba ilimpasa aitengeneze mfano wa muundo ule aliuouna.⁴⁵ Hili ni hema ambalo baba zetu, kwa wakati wao waliletwa katika nchi na Joshua. Hii ilitokea wakati walipoingia kumiliki taifa ambalo Mungu aliwafukuza kabla ya uwepo wa baba zetu. Hii ilikuwa hivi hadi siku za Daudi,⁴⁶ ambaye alipata kibali machoni pa Mungu, na akaomba kutafuta makao kwa Mungu wa Yakobo.⁴⁷ Lakini ni Suleimani aliyejenga nyumba ya Mungu.

⁴⁸ Hata hivyo aliye juu sana haishi kwenye nyumba zilizojengwa kwa mikono; kama nabii alivyosema,

⁴⁹ ‘Mbingu ni kiti changu cha enzi, na dunia ni sehemu ya kuwekea miguu yangu. Nyumba ya aina gani mtanijengea? Asema Bwana: au ni wapi sehemu yangu ya kupumzikia?’

⁵⁰ Mkono wangu haukufanya hivi vyote?’

⁵¹ Enyi watu wenyewe shingo ngumu msiotahiriwa miyo na masikio, kila mara mnampinga Roho Mtakatifu, mnatenda kama baba zenu walivyotenda.⁵² Ni nabii yupi katika manabii ambaye baba zenu hawakumtesa? Waliwaua manabii wote waliotokea kabla ya ujio wa yule mwenye Haki, na sasa mmekuwa wasaliti na wauaji wake pia.⁵³ Enyi watu mliopokea sheria ile iliyogaizwa na malaika lakini hamkuishika.”

⁵⁴ Kisha wajumbe wa baraza waliposikia mambo haya, walighadhabika sana miyoni mwao, na wakamsagia meno Stefano.

⁵⁵ Lakini yeche, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alitazama mbinguni kwa makini na akauona utukufu wa Mungu, na kumwona Yesu amesimama mkono wa kuume wa Mungu.⁵⁶ Stefano akasema, “Angalia, ninaona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adam amesimama mkono wa kuume wa Mungu.”

⁵⁷ Kwa hili wajumbe wa baraza waliziba masikio yao na kupiga kelele kwa sauti ya juu na kumvamia kwa kusudi moja.⁵⁸ Kwa nguvu wakamtupa nje ya mji na wakampiga mawe: na mashahidi wakavua nguo zao za nje na kuweka chini karibu na miguu ya kijana aliyeitwa Sauli.⁵⁹ Walipokuwa wakimpiga mawe Stefano, aliendelea kumwita Bwana na kusema, “Bwana Yesu, pokea roho yangu.”

⁶⁰ Akapiga magoti na kuita kwa sauti kubwa, “Bwana, usiwahesabie dhambi hii.” Aliposema haya, akakata roho.

⁸ ¹Sauli alikuwa kwenye makubaliano ya kifo chake. Ndipo siku hiyo yakaanza mateso makuu kinyume cha kanisa lililokuwa Yerusalem; na waaminio wote walitawanyika katika majimbo ya Yudea na Samaria, isipokuwa mitume.² Watu wachamungu walimzika Stefano na kufanya maombolezo makubwa juu yake.³ Lakini Sauli alilidhuru sana kanisa. Alikwenda nyumba kwa nyumba na kuwavuruta nje wanawake na waume, na kuwatupa gerezani.

⁴Waaminio amba walikuwa wametawanyika bado walienda wakilihubiri neno.⁵ Filipo akashuka katika mji wa Samaria na akamtangaza Kristo huko.⁶ Baada ya makutano kusikia na nakuziona ishara alizofanya Filipo; wakaweka umakini juu ya kile alichokisema.⁷ Kutoka hapo watu wengi waliokuwa na pepo wachafu waliwatoka, huku wakilia kwa sauti kuu na wengi waliokuwa wamepooza na kulemaa waliponywa.⁸ Na kulikuwa na furaha kubwa katika mji.

⁹Lakini palikuwepo na mtu mmoja katika mji ule akiitwa Simoni, ambaye hapo awali alikuwa akifanya uchawi; amba aliumtumia kuwashangaza watu wa mji wa Samaria, wakati akisema kuwa yeye ni mtu wa muhimu.

¹⁰Wasamaria wote tangu mdogo hadi mkubwa, wakamakinika kwake huku wakisema; ‘Mtu huyu ni ile nguvu ya Mungu ambayo ni kuu.’¹¹ Wakamsikiliza kwa sababu alikuwa kwa uchawi wake amewashangaza kwa muda mrefu.¹² Lakini wakati walipoamini Filipo alipokuwa akitangaza juu ya ufalme wa Mungu na juu ya jina la Yesu Kristo, walibatizwa, wanaume kwa wanawake.¹³ Hata Simoni mwenyewe aliamini na baada ya kubatizwa, aliendelea kuwa na Filipo na alipoona ishara na miujiza iliyokuwa ikitendeka, alishangaa.

¹⁴Wakati mitume wa Yerusalem waliposikia kuwa sasa Samaria imepokea neno la Mungu, wakawatuma kwa Petro na Yohana.¹⁵ Wakati walipokuwa washashuka waliwaombea, kwamba wampooke Roho Mtakatifu.¹⁶ Kwani mpaka wakati huo Roho Mtakatifu alikuwa hajawashukia hata mmoja wao; walikuwa tu wamebatizwa kwa jina la Bwana Yesu.¹⁷ Ndipo Petro na Yohana wakawawekea mikono, nao wakampokea Roho Mtakatifu.

¹⁸Wakati Simoni alipoona kwamba Roho Mtakatifu ametolewa kupitia kuwekewa mikono na mitume; akataka kuwapa pesa,¹⁹ akasema, “Nipeni haya mamlaka, ili kila nitakayemwekea mikono apokee Roho Mtakatifu.”

²⁰Lakini Petro akamwambia; “Pesa yako na iangamie pamoja nawe, kwa sababu umefikiri kuwa karama ya Mungu inapatikana kwa pesa.²¹ Hauna sehemu katika jambo hili, kwa sababu moyo wako si mnyoofu mbele za Mungu.²² Hivyo basi, tubu uovu wako huu na kumwomba Bwana anaweza labda kukusamehe nia ya moyo wako.²³ Kwa maana naona uko katika sumu ya uchungu na kifungo cha dhambi.”

²⁴Simoni akajibu na kusema, “Mwombeni Bwana kwa ajili yangu, kwa kuwa mambo yote mliyzungumza yaweza kunitokea.”

²⁵Wakati Petro na Yohana walipokuwa wameshuhudia na kuhubiri neno la Bwana, walirudi Yerusalem; wakihubiri injili katika vijiji vingi nya Wasamaria.

²⁶Basi malaika wa Bwana akanena na Filipo na kusema, “Inuka na uende kusini katika njia iendayo chini ya kutoka Yerusalem kuelekea Gaza.” (Njia hii iko katika jangwa).²⁷ Akainuka na kwenda. Tazama, kulikuwa na mtu wa Ethiopia, towashi mwenye mamlaka kuu chini ya Kandasa; malkia wa Ethiopia. Ndiye aliyekuwa msimamizi wa hazina yake yote; naye alikuwa amekwenda Yerusalem kuabudu.²⁸ Alikuwa akirejea ameketi garini mwake akisoma kitabu cha nabii Isaya.

²⁹Roho akasema na Filipo, “Sogea karibu na gari hili ukashikamane nalo.”

³⁰Hivyo Filipo akamkimbia, akamsikia akisoma katika kitabu cha nabii Isaya; akasema, “Je, unafahamu unachokisoma?”

³¹Ndipo Muethiopia akasema, “Nitawezaje mtu asiponiongoza?” Akamsihi Filipo apande garini na kuketi pamoja naye.

³²Sasa fungu la maandiko alilokuwa akisoma Muethiopia ni hili; ‘Aliongozwa kama kondoo kwenda machinjioni kuchinjwa, na kama kondoo alinyamaza kimya, hakufungua kinywa chake:

³³ Kwa kuhuzunishwa kwake hukumu yake iliondolewa: Nani ataeleza kizazi chake? Maisha yake yameondolewa katika nchi.’

³⁴Hivyo towashi akamwuliza Filipo, na kusema, “Nakuomba, ni nabii yupi ambaye anaongelewa habari zake, ni kuhusu yeye, au za mtu mwingine?”³⁵Filipo alianza kuzungumza, na kuanzia andiko hili la Isaya alimtangazia injili kuhusu Yesu.

³⁶Wakiwa njiani, wakafika mahali penye maji, towashi akasema, “Tazama, pana maji hapa. Nini kinazuia nisibatizwe?”³⁷Filipo akamwambia, “Ukiamini kwa moyo wako wote unaweza kubatizwa.” Hivyo Muethiopia akajibu, “Naamini kwamba Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu.”³⁸Ndipo Muethiopia akaamuru gari lisimame. Walikwenda ndani ya maji, Filipo pamoja na towashi, na Filipo akambatiza.³⁹Wakati walipotoka kwenye maji, Roho wa Bwana akamnyakua Filipo mbali; towashi hakumwona tena, akaenda njia yake akifurahia.

⁴⁰Lakini Filipo akatokea Azoto. Alipita katika mkoa ule na kuhubiri injili katika miji yote mpaka alipofika Kaisaria.

⁹ ¹Lakini Sauli, bado akiendelea kuongea vitisho hata nya kifo kwa wanafunzi wa Bwana, alikwenda kwa kuhani mkuu'na kumwomba barua kwa ajili ya masinagogi huko Dameski, ili kwamba akimpata mtu aliye katika njia ile, awe mwanaume au mwanamke, awafunge na kuwaleta Yerusalem.

³Hata alipokuwa akisafiri, ilitokea kwamba alipokaribia Dameski, ghafla ikamwangaza kotekote nuru kutoka mbinguni,⁴naye akaanguka chini na akasikia sauti ikimwambia, “Sauli, Sauli, mbona wanitesa mimi?”⁵Sauli akajibu, “U nani wewe Bwana?” Bwana akasema, “Mimi ndiye Yesu ambaye unamtesa:⁶Lakini inuka, ingia mjini, nawe utaambiwa yakupasayo kutenda.”⁷Wale watu waliosafiri pamoja na Sauli wakasimama kimya, wakisikiliza sauti, wasione mtu.⁸Sauli akainuka kutoka ardhini, na alipofungua macho yake, hakuweza kuona kitu, hivyo wakamshika mkono wakamleta mpaka Dameski.⁹Kwa siku tatu alikuwa haoni, naye hakula, wala kunywa.

¹⁰Basi palikuwapo mwanafunzi Dameski jina lake Anania. Bwana alisema naye katika maono, “Anania!” Naye akajibu akasema, “Nipo hapa, Bwana.”¹¹Bwana akamwambia, “Inuka uende zako katika mtaa uitwao Nyoofu, na katika nyumba ya Yuda na ukaulize mtu kutoka Tarso aitwaye Sauli; maana angali anaomba.¹²Ameona katika maono mtu jina lake Anania akiingia na kumwekea mikono juu yake ili apate kuona tena.”

¹³Lakini Anania akajibu, “Bwana, nimesikia kutoka kwa watu wengi kuhusu mtu huyu, kwa kiasi gani amewafanyia mabaya watu wako watakatifu walioko Yerusalem.¹⁴Anayo mamlaka kutoka kwa kuhani mkuu kuweka katika vifungo kila mtu anayeliitia jina lako.”

¹⁵Lakini Bwana akamwambia, “Nenda, kwa maana yeye ni chombo teule kwangu, kulibeba jina langu mbele ya watu wa mataifa na wafalme na wana wa Israeli.¹⁶Kwa maana nitamwonyesha yalivyo mengi yatakayompasa kuteswa kwa ajili ya jina langu.”

¹⁷Hivyo Anania akaondoka, akaingia mle nyumbani; akaweka mikono yake juu yake, akasema, “Ndugu Sauli, Bwana Yesu, aliye kutokea katika njia ulipokuwa unakuja, amenitura ili upate kuona tena na ujazwe Roho Mtakatifu.”¹⁸Mara vitu kama magamba vilianguka kutoka kwa macho ya Sauli, naye akapata kuona, akasimama, na kubatizwa;¹⁹akala chakula na kupata nguvu. Akakaa pamoja na wanafunzi huko Dameski kwa siku kadhaa.

²⁰Wakati huo huo akamtangaza Yesu katika masinagogi, akisema kwamba yeye ni Mwana wa Mungu.²¹Na wote waliosikia walishangaa na kusema, “Sioo mtu huyu aliywaharibu wote walioita jina hili huko Yerusalem? Na hapa amekuja kwa kusudi la kuwapeleka kwa makuhani.”²²Lakini Sauli aliwezeshwa kuhubiri kwa nguvu zaidi na zaidi, naye alikuwa akisababisha dhiki mionganoni mwa Wayahudi waliokaa Dameski, akithhibitisha ya kuwa Yesu ndiye Kristo.

²³Baada ya siku nyingi, Wayahudi walipanga shauri pamoja kumuua.²⁴Lakini mpango wao ukajulikana na Sauli. Wakamvizia mlangoni mchana na usiku wapate kumuua.²⁵Lakini wanafunzi wake wakamchukua usiku na kumteremsha kupitia ukutani wakitumia kikapu.

²⁶Wakati Sauli alipofika Yerusalem, alijaribu kuijunga na wanafunzi lakini walikuwa wakimuogopa, wasisadiki kuwa yeye ni mwanafunzi.²⁷Lakini Barnaba akamchukua na kumpeleka kwa mitume, na akawaeleza jinsi Sauli alivyamuona Bwana njiani na Bwana alivyozungumza naye, na jinsi Sauli alivyohubiri kwa ujasiri kwa jina la Yesu huko Dameski.²⁸Alikuwa pamoja nao walipoingia na kutoka Yerusalem. Akanena kwa ujasiri kwa jina la Bwana Yesu,²⁹huku akijadiliana na Wayahudi wa Kiyunani lakini walizidi kujaribu mara kwa mara kumuua.
³⁰Wakati ndugu walipojua jambo hilo, wakamleta Kaisaria, na kumpeleka Tarso.

³¹Basi kanisa lote katika Uyahudi, Galilaya na Samaria, lilikuwa na amani, na likajengwa, na likatembea katika hofu ya Bwana na faraja ya Roho Mtakatifu, kanisa likakua kwa kuongezeka idadi.

³²Kisha ilitokea Petro alipokuwa akizungukazunguka pande zote za mkoaa, alishuka pia kwa watu watakatifu wa Mungu waishio katika mji wa Lida.³³Akamuona huko mtu mmoja jina lake Ainea, aliye kuwa kitandani kwa miaka minane; maana alikuwa amepooza.³⁴Petro akamwambia, “Ainea, Yesu Kristo akuponye; inuka na utandike kitanda chako.” Mara akainuka³⁵na watu wote waliokaa Lida na Sharoni wakamwona mtu huyo, wakamgeukia Bwana.

³⁶Sasa palikuwa na mwanafunzi Yafa aitwaye Tabitha (ikitafsiriwa “Dorcus”). Huyu mwanamke alijaa kazi njema na matendo ya huruma aliutowatendea maskini.³⁷Iltokea katika siku hizo aliugua na akafa; walipomsafisha, walimpandisha chumba cha juu na kumlaza.

³⁸Kwa vile Lida ilikuwa karibu na Yafa, na wanafunzi walisikia kwamba Petro alikuwa huko, waliwatumwa watu wawili kwake, wakimsihi, “Njoo kwetu bila kuchelewa.”³⁹Petro akaamka na akaondoka pamoja nao. Alipofika, walimleta katika chumba cha juu. Na wajane wote walismama karibu naye wakilia, wakimwonyesha kanzu na nguo ambazo Dorcas aliwashonea wakati alikuwa pamoja nao.⁴⁰Petro akawatoa wote nje ya chumba, akapiga magoti akaomba, kisha akaugekia mwili, akasema, “Tabitha, inuka.” Hapo akafungua macho yake na alipomwona Petro akakaa chini.⁴¹Kisha Petro akampa mkono wake akamwinua, na alipowaita watu watakatifu wa Mungu na wajane, akawakabidhi kwao akiwa hai.⁴²Jambo hili likajulikana Yafa yote, na watu wengi wakamwamini Bwana.⁴³Iltokea Petro akakaa siku nyingi huko Yafa na mtu mmoja jina lake Simoni, mtengeneza ngozi.

10 ¹Sasa palikuwa na mtu fulani katika mji wa kaisaria, jina lake aliitwa Kornelio, alikuwa mkuu wa kikosi cha askari wa Kiitaliano.²Alikuwa mtu mcha Mungu, na aliyemwabudu Mungu pamoja na nyumba yake yote; alitoa sadaka nyingi kwa watu na kumwomba Mungu siku zote.

³Muda wa saa tisa za mchana, aliona wazi katika maono Malaika wa Mungu akija kwake. Malaika akamwambia “Kornelio!”

⁴Kornelio akatazama malaika na akaogopa sana akasema, “Kuna nini bwana?” Malaika akamwambia “Maombi yako na zawadi zako kwa masikini zimepanda juu kama kumbukumbu kwenye uwepo wa Mungu.⁵Sasa tuma watu kwenda mji wa Yafa kumleta mtu anayeitwa Simoni ambaye pia huitwa Petro.⁶Anakaa na mtengenezaji wa Ngozi aitwaye Simoni ambaye nyumba yake iko kando ya bahari.”Baada ya Malaika aliyekuwa akisema naye kuondoka, Kornelio akawaita wawili wa watumishi wa nyumbani kwake, na askari mcha Mungu kutoka mionganoni mwao waliokuwa wanamtumikia.⁸Kornelio aliwaambia yote yalijotokea na akawatuma Yafa.

⁹Sasa siku iliyofuata muda wa saa sita wakiwa katika safari yao, huku wakiukaribia mji, Petro alipanda juu darini kuomba.¹⁰Yeye basi akawa na njaa na alihitaji kitu cha kula, lakini wakati watu walipokuwa wanapika chakula, akaonyeshwa maono,¹¹akaona anga limefunguka na chombo kinashuka na, kitu fulani kama shuka kubwa ikishuka chini duniani kikishikiliwa, kwa pembe zake zote nne.¹²Ndani yake kulikuwa na aina zote za wanyama wenye miguu minne na watambaa juu ya ardhi, na ndege wa angani.¹³Tena sauti ikasema kwake “Amka, Petro chinja na ule.”

¹⁴Lakini Petro akasema “Syo hivyo, Bwana kwa sababu sijawahi kula kitu chochote najisi na kichafu.”

¹⁵Lakini sauti ikaja kwake tena kwa mara ya pili. “Alichokitakasa Mungu usikiite najisi wala kichafu.”¹⁶Hii ilitokea mara tatu, na kile chombo kikawa kimechukuliwa tena angani.

¹⁷Na wakati Petro akiwa katika hali ya kuchanganyikiwa juu ya maono hayo aliyokuwa ameyaona yanamaanisha nini, tazama, watu waliokuwa wametumwa na Kornelio wakasimama mbele ya lango, wakiuliza njia ya kwenda kwenye nyumba.¹⁸Waliita na kuuliza kama Simoni ambaye pia aliitwa Petro alikuwa anakaa pale.

¹⁹Wakati huo Petro alipokuwa akiwaza juu ya hayo maono, Roho akasema naye, “Tazama watu watatu wanakutafuta.²⁰Amka na ushuke chini na uende nao. Usisite kwenda nao, kwa sababu nimewatumwa.”

²¹Petro akashuka chini kwao na kusema “Mimi ndiye yule mnayemtafuta. Kwa nini mmekuja?”

²²Wakasema, “Akida mmoja jina lake Kornelio, mtu mwenye haki na anayemcha Mungu, na watu humsema vyema katika taifa lote la kiyahudi, aliagizwa na malaika mtakatifu wa Mungu kukutumania ili kwenda kwenye nyumba yake, ili asikie ujumbe kutoka kwako.”²³Petro akawakaribisha kuingia ndani na kukaa pamoja naye. Asubuhi iliyofuata akaamka akaenda pamoja nao, na ndugu wachache kutoka Yafa wakaambatana naye.

²⁴Siku iliyofuata wakafika Kaisaria. Na Kornelio alikuwa akiwasubiri; na alikuwa amewaita pamoja ndugu zake na marafiki zake wa karibu.²⁵Ikawa kwamba wakati Petro aliingia ndani, Kornelio akamlaki na kuanguka chini miguuni pake ili kumwabudu.²⁶Lakini Petro akamwinua na kusema “Simama! Mimi mwenyewe pia ni mwanadamu.”

²⁷Wakati Petro akiwa anaongea naye, alienda ndani akakuta watu wengi wamekusanyika pamoja.²⁸Akawaambia, “Ninyi wenyewe mnajua kuwa si halali kwa Myahudi kushirikiana na au kumtembelea mgeni asiye wa taifa letu. Lakini Mungu amenionyesha mimi kuwa sipaswi kumwita mtu ye yote najisi au mchafu.”²⁹Na ndiyo maana nimekuja bila kubishana nilipotumwa hapa. Hivyo nauliza wewe kwa nini umeniita.”

³⁰Kornelio akasema, “Siku nne zilizopita, wakati kama huu, nilikuwa naomba muda wa saa tisa mchana ndani ya nyumba yangu; Na tazama, mtu alisimama mbele yangu mavazi yenye kung’aa.³¹Akasema ‘Kornelio maombi yako yamesikiwa na Mungu, na zawadi zako kwa masikini zimemkumbusha Mungu juu yako.’³²Hivyo tuma mtu Yafa na akamwite mtu mmoja anayeitwa Simoni aje kwako, ambaye pia huitwa Petro. Ambaye anayeishi kwa mtengenezaji wa Ngozi mmoja aitwaye Simoni ambaye nyumba yake iko pembeni mwa bahari.”³³Kwa hiyo mara moja nilikutumania. Wewe ni mwema umekuja. Sasa basi, sisi sote tupo hapa mbele za Mungu kusikia kila kitu ambacho umeagizwa na Bwana kusema.”

³⁴Ndipo Petro akafungua mdomo wake na kusema “Kweli, nimeelewa kuwa Mungu hawezi kuwa na upendeleo.

³⁵Badala yake, katika kila taifa mtu yeyote anayemwogopa na kufanya matendo ya haki anakubalika kwake.

³⁶Unajua ujumbe alioutoa kwa watu wa Israel, alipokuwa akitangaza habari njema ya amani kupitia Yesu Kristo ambaye ni Bwana wa wote³⁷ ninyi wenyewe mnajua tukio lililotokea, ambalo limetokea Yudea yote, kuanzia Galilaya, baada ya ubatizo ambao Yohana alitangaza.³⁸Tukio lililokuwa linamhusu Yesu Kristo wa Nazareti jinsi Mungu alivyomtia mafuta kwa Roho Mtakatifu na kwa nguvu. Alienda akifanya mema na kuponya wote walioteswa na Ibilisi, kwa kuwa Mungu alikuwa pamoja naye.

³⁹Sisi ni mashahidi wa mambo yote Yesu aliyoysafanya katika nchi za Uyahudi na katika Yerusalem. Walimuua kwa kumtundika juu ya mti.⁴⁰Lakini Mungu alimfufua siku ya tatu na kumfanya aonekane,⁴¹ si kwa watu wote, lakini kwa mashahidi waliochaguliwa kabla na Mungu. Sisi wenyewe, tulio kula naye na kunywa naye baada ya kufufuka kutoka kwa wafu.⁴²Ametuagiza kuhubiri kwa watu na kushuhudia kuwa huyu ndiye ambaye amechaguliwa na Mungu kuwa hakimu wa walio hai na waliokufa.⁴³Katika yeze manabii wote washuhudia, ili kwamba kila anayeamini katika yeze hupokea msamaha wa dhambi kupitia jina lake.”

⁴⁴Wakati Petro akiendelea kusema haya, Roho Mtakatifu akawajaza wote waliokuwa wakisikiliza ujumbe wake.

⁴⁵Watu waliokuwa kwa kundi la tohara la waumini - wale wote waliokuja na Petro- walishangazwa, kwa sababu ya karama ya Roho Mtakatifu aliywagwa pia kwa watu wa mataifa.⁴⁶Kwa kuwa waliskia hawa watu wa mataifa wakizungumza kwa lugha zingine na kumtukuza Mungu. Kisha Petro akajibu,⁴⁷“Kuna mtu yeyote anaweza kuzuia maji ili watu wasibatizwe, watu hawa wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi?”⁴⁸Ndipo akawaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Baadaye wakamwomba akae nao kwa siku kadhaa.

11 ¹Sasa mitume na ndugu wale waliokuwa huko Yudea waliskia kuwa watu wa mataifa wamelipokea neno la Mungu.²Petro alipokuwa amepanda kwenda huko Yerusalem, lile kundi la watu waliotahiriwa wakaanza kumkosoa;³Walisema “Umeshikamana na watu wasiotahiriwa na kula nao!”

⁴Lakini Petro alianza kuwaeleza tukio kwa kina; akisema,⁵“Nilikuwa naomba katika mji wa Yafa, na nikaona maono ya chombo kikishuka chini kama shuka kubwa ikishuka kutoka mbinguni katika pembe zake zote nne. Kikashuka kwangu.⁶Nilikitazama na kufikiri juu yake. Nikaona wanyama wenye miguu minne waishio katika nchi, na wanyama wa porini na wanyama watambao na ndege wa angani.⁷Kisha nikasikia sauti ikisema nami, ‘Amka, Petro, chinja na ule!’

⁸Nikasema, ‘Syo hivyo, Bwana, kwa maana mdomoni mwangu hakujawahi kuingia kitu chochote kisicho kitakatifu au kichafu.’

⁹Lakini sauti ikajibu tena kutoka Mbinguni, ‘Kile ambacho Mungu amekitakasa, usikiite najisi.’¹⁰Hii ilitokea mara tatu, na kisha kila kitu kikachukuliwa mbinguni tena.

¹¹Tazama, wakati huo watu watatu walikuwa wamesimama mbele ya nyumba ile tulimokuwa; walikuwa wametumwa kutoka Kaisaria kuja kwangu.¹²Roho akaniamuru niende pamoja nao, na nisitofautiane nao. Hawa ndugu sita wakaenda pamoja na mimi na tuliente kwenye nyumba ya mtu yule.¹³Alituambia vile alivyomwona malaika amesimama ndani ya nyumba yake akisema, ‘Watume watu Yafa wakamlete Simoni ambaye jina lake lingine ni Petro.¹⁴Atasema ujumbe kwako katika huo utaokoka wewe na nyumba yako yote.’¹⁵Nilipoanza kusema nao, Roho Mtakatifu akaja juu yao kama alivyokuja kwetu mwanzoni.¹⁶Nikakumbuka maneno ya Bwana, alivyosema, ‘Yohana alibatiza kwa maji; lakini ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu.’¹⁷Basi ikiwa Mungu aliwapa karama ile ile aliyotupa sisi tulipomwamini Bwana Yesu Kristo, mimi nilikuwa nani, kwamba ningeweza kumpinga Mungu?”

¹⁸Waliposikia mambo haya, hawakujibu chochote, bali walimtukuza Mungu na kusema, “Basi Mungu ametoa toba ya uzima kwa watu wa mataifa pia.”

¹⁹Basi waamini ambaa walitawanyika kwa mateso yaliyoanza kwenye kifo cha Stefano, walitawanyika kutoka Yerusalem wakaenea hadi mpaka Foinike, Kipro na Antioquia, wakilihubiri neno ila kwa Wayahudi peke yao.

²⁰Lakini baadhi yao, watu kutoka Kipro na Krene, walikuja Antioquia na kusema na Wayunani na kuwahubiria injili kuhusu Bwana Yesu.²¹Na mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, na idadi kubwa ya watu waliamini na kumgeukia Bwana.

²²Habari kuwahuusu zikafikia masikioni mwa kanisa la Yerusalem: na wakamtuma Barnaba aende mpaka Antioquia.²³Alipokuja na kuona neema ya Mungu alifurahi na aliwatia moyo wote kubaki na Bwana katika kusudi la moyo.²⁴Kwa sababu alikuwa mtu mwema na amejazwa na Roho Mtakatifu na imani na watu wengi wakaongezeka kwa Bwana.

²⁵Baadaye Barnaba alienda Tarso kumtafuta kwa makini Sauli.²⁶Alipompata, akamleta Antioquia. Ikawa kwa muda wa mwaka mzima wakakusanyika pamoja na kanisa na kuwafundisha watu wengi. Na wanafunzi waliiwa kwanza Wakristo huko Antioquia.

²⁷Sasa katika siku hizi manabii wakashuka kutoka Yerusalem mpaka Antioquia.²⁸Mmoja wao, ni Agabo kwa jina, akasimama na kuonyeshwa na Roho kuwa njaa kubwa ingetokea duniani kote. Hii ilitokea wakati wa siku za Klaudio.²⁹Kwa hiyo, wanafunzi, kila mmoja alivyo fanikiwa, waliamua kupeleka misaada kwa ndugu walioko Uyahudi.³⁰Walifanya hivi; Walituma pesa kwa mkono wa Barnaba na Sauli.

12 ¹Wakati huo mfalme Herode alinyosha mkono wake kwa baadhi ya watu wa kanisa ili apate kuwatesa.

²Akamwua Yakobo nduguye Yohana kwa upanga.³Baada ya kuona kwamba hili liliwapendeza Wayahudi, alimkamata Petro. Hii ilikuwa wakati wa siku za mikate isiyotiwa chachu.⁴Alipomkamata, akamweka gerezani na akamweka chini ya vikosi vinne vya askari ili kumlinda, alikuwa akitarajia kumpeleka kwa hadhara baada ya Pasaka.

⁵Petro akawekwa gerezani, lakini maombi yalifanywa kwa bidii na kanisa kwa ajili yake kwa Mungu.⁶Usiku huo kabla Herode hajaenda kumtoa kwa ajili ya kesi, Petro alikuwa amelala katikati ya maaskari wawili, akiwa amefungwa na minyororo miwili, huku walinzi wakiwa mbele ya mlango wakilinda gereza.⁷Tazama, Malaika wa Bwana ghafla akamtokea na nuru ikang'aa ndani ya gereza. Akampiga Petro ubavuni na kumwamsha akisema, "Amka haraka," na minyororo aliyokuwa amefungwa ikaanguka kutoka mikononi mwake.⁸Malaika akamwambia, "Vaa nguo zako na vaa viatu vyako." Petro akafanya hivyo. Malaika akamwambia, "Vaa koti lako na unifuate."⁹Hivyo Petro akamuata Malaika na akatoka nje. Hakujua kama kilichofanywa na malaika ni cha kweli. Alidhani anaona maono.¹⁰Baada ya kupita lindo la kwanza na la pili, wakafika kwenye lango la chuma la kuingilia kwenda mjini, likafunguka lenyewe kwa ajili yao. Wakatoka nje na wakashuka kwenye mtaa, mara Malaika akamwacha.¹¹Petro alipojitambua, akasema, "Sasa nimeamini kwa kweli Bwana alimtuma Malaika wake ili kunitoa katika mkono wa Herode, na kwa matarajio ya watu wote wa Uyahudi."

¹²Baada ya kujua haya, akaja kwenye nyumba ya Mariamu mama yake Yohana ambaye pia huitwa Marko; ambako Wakristo wengi walikuwa wamekusanyika wakiomba.¹³Alipobisha kwenye mlango wa lango, mtumishi mmoja msichana anayeitwa Roda akaja kufungua.¹⁴Alipotambua ni sauti ya Petro, kwa furaha akashindwa kuufungua mlango; badala yake, akakimbia ndani ya chumba; na kuwajulisha kuwa Petro amesimama mbele ya mlango.¹⁵Hivyo, wakasema kwake, "Wewe ni mwendawazimu," lakini alikazia kuwa kwa kweli ni yeye. Wakasema, "Huyo ni malaika wake."¹⁶Lakini Petro aliendelea kubisha, na walipofungua mlango, wakamwona na wakashangaa sana. Petro akawaashiria kwa mkono wakae kimya na akawaambia jinsi Bwana alivyomtoa kutoka gerezani. Akasema,¹⁷"Wajulishe haya mambo Yakobo na ndugu zake." Kisha akaondoka akaenda sehemu nyingine.

¹⁸Sasa kulipokuwa mchana, kukawa na vurugu si kidogo kati ya askari, kuhusiana na kilichotokea kwa Petro.

¹⁹Baada ya Herode kumtafuta na kutompata akawauliza walinzi na akaamuru wauawe. Akaenda kutoka Uyahudi mpaka Kaisaria na kukaa huko.

²⁰Ikawa Herode alikuwa na hasira juu ya watu wa Tiro na Sidoni. Wakaenda kwake kwa nia moja na baada ya kumshawishi Blasto, aliyekuwa msaidizi wa mfalme Herode kuwa urafiki nao, waliomba awasadie. Waliomba amani kwa sababu nchi yao ilipokea chakula kutoka nchi ya mfalme.²¹Siku iliyokusudiwa Herode alivaa mavazi ya kifalme na kukaa kwenye kiti chake cha kifalme, na akawahutubia.²²Watu wakapasa sauti, "Hii ni sauti ya mungu wala si sauti ya mwanadamu!"²³Mara hiyo hiyo malaika akampiga, kwa sababu hakumpa Mungu utukufu; akaliwa na chango na akafa.

²⁴Lakini neno la Mungu likakua na kusambaa.

²⁵Basi ikawa Barnaba na Sauli walipokamilisha huduma yao pale wakarejea Yerusalem huku wakimchukua pamoja nao Yohana aitwaye Marko.

¹³ ¹Sasa katika kanisa la Antioquia, palikuwa na baadhi ya manabii na walimu. Walikua Barnaba, Simeoni (aliyeitwa Nigeri). Lukio wa Kirene, Manaeni (ndugu asiyé wa damu wa Herode kiongozi wa mkoa), na Sauli.
²Walipokuwa wakimwabudu Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu alisema, “Nitengeeni pemberi Barnaba na Sauli, waifanye kazi niliyo waitia.”³Baada ya Kanisa kufunga, kuomba, na kuweka mikono yao juu ya watu hawa, wakawaacha waende.

⁴Kwa hiyo Barnaba na Sauli walimtii Roho Mtakatifu na waliteremka kuelekea Seleukia. Kutoka huko walisafiri baharini kuelekea kisiwa cha Kipro.⁵Walipokuwa katika mji wa Salami, walilitangaza neno la Mungu katika masinagogi ya Wayahudi. Pia walikuwa pamoja na Yohana Marko kama msaidizi wao.

⁶Walipokuwa wamekipitia kisiwa chote mpaka Pafo, walimpata mchawi fulani, Myahudi nabii wa uongo, ambaye jina lake lilikuwa Bar Yesu.⁷Mchawi huyu alishirikiana na Liwali Sergio Paulo, aliyekuwa mtu mwerewa. Mtu huyu aliwaalika Barnaba na Sauli, kwa sababu alihitaji kusikia neno la Mungu.⁸Lakini Elimu ‘yule mchawi’ (hivyo ndivyo jina lake lilivyo tafsiriwa) aliwapinga; alijaribu kumgeuza yule liwali atoke kwenye imani.⁹Lakini Sauli aliyeitwa Paulo, alikuwa amejazwa na Roho Mtakatikfu, akamkazia macho¹⁰na akasema “Ewe mwana wa Ibilisi, umejawa na aina zote za udanganyifu na uovu. Wewe ni adui wa kila aina ya haki. Hautakoma kuzigeuza njia za Bwana, zilizonyooka, je utaweza?”¹¹Sasa tazama, mkono wa Bwana upo juu yako, na utakuwa kipofu. Hautalionia jua kwa muda.” Mara moja ukungu na giza vilianguka juu ya Elimu; alianza kuzunguka pale akiomba watu wamwongoze kwa kumshika mkono.¹²Baada ya liwali kuona kilichotokea, aliamini, kwa sababu alishangazwa kwa mafundisho kuhusu Bwana.

¹³Sasa Paulo na rafiki zake walisafiri majini kutoka Pafo na wakafika Perge katika Pamfilia. Lakini Yohana aliwaacha na kurudi Yerusalem. ¹⁴Paulo na rafiki yake walisafiri kutoka Perge na wakafika Antioquia ya Pisidia. Huko walikwenda katika sinagogi siku ya Sabato na kukaa chini.¹⁵Baada ya kusoma sheria na manabii, viongozi wa sinagogi aliwatumia ujumbe wakisema, “Ndugu, kama mnao ujumbe wa kutia moyo watu hapa, semeni.”

¹⁶Kwa hiyo Paulo alisimama na kuwapungia mkono; alisema, “Wanaume wa Israeli na enyi mnao mtii Mungu, sikilizeni.¹⁷Mungu wa hawa watu wa Israeli aliwachagua baba zetu na kuwafanya watu wengi walipokaa katika nchi ya Misri, na kwa mkono wake ulioinuliwa aliwaongoza nje yake.¹⁸Kwa miaka arobaini aliwavumilia katika jangwa.¹⁹Baada ya kuyaharibu mataifa saba katika nchi ya Kaanani, aliwapa watu wetu nchi yao iwe urithi.

²⁰Matukio haya yote yalitokea zaidi ya miaka mia nne na hamsini. Baada ya vitu hivi vyote, Mungu aliwapa waamuzi mpaka Samweli Nabii.²¹Baada ya haya, watu waliomba mfalme, hivyo Mungu aliwapa Sauli mwana wa Kishi, mtu wa kabile la Benjamini, kuwa mfalme kwa miaka arobaini.²²Kisha baada ya Mungu kumuondoa katika ufalme, alimwinua Daudi kuwa mfalme wao. Ilikuwa ni kuhusu Daudi kwamba Mungu alishuhudia na kusema, ‘Nimempata Daudi mwana wa Yese kuwa mtu apendezwaye na moyo wangu; ambaye atafanya kila kitu nipendacho.’

²³Kutoka kwenye ukoo wa mtu huyu Mungu ameiletea Israeli mkombozi, Yesu, kama alivyoahidi kufanya.²⁴Kabla ya Yesu kuja, Yohana kwanza alitangaza ubatizo wa toba kwa watu wote wa Israeli.²⁵Naye Yohana alipokuwa akimalizia kazi yake, alisema, ‘Mwanifikiri mimi kua ni nani? Mimi si yule. Lakini sikilizeni, ajaye nyuma yangu, sisitahili kulegeza kamba za viatu nya miguu yake.’

²⁶Ndugu, watoto wa ukoo wa Abrahamu, na wale ambao kati yenu mnawabudu Mungu, ni kwa ajili yetu kwamba ujumbe huu wa ukombozi umetumwa.²⁷Kwa wale waishio Yerusalem, na watawala wao, hawakumtambua kwa uhalisia, na wala hawakuutambua ujumbe wa manabii ambao husomwa kila Sabato; kwa hiyo walitimiliza ujumbe wa manabii kwa kumhukumu kifo Yesu.²⁸Ijapokuwa hawakupata sababu nzuri za adhabu ya kifo juu yake, walimwomba Pilato amuue.²⁹Walipokua wamekamilisha mambo yote yaliyoandikwa kuhusu yeche, walimshusha kutoka mtini na kumlaza kaburini.³⁰Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu.

³¹Alionekana kwa siku nyingi kwa wale walikwenda pamoja naye kutoka Galilaya kuelekea Yerusalem. Watu hawa sasa ni mashahidi wa watu.³²Hivyo tunawaletea habari njema kuhusu ahadi walizopewa mababu zetu.

³³Mungu ametimiza ahadi hizi kwetu, watoto wao, kwa kumfufua Yesu na kumrudisha tena katika uhai. Kama ilivyoandikwa katika Zaburi ya pili: ‘Wewe ni Mwanangu, leo nimekuwa Baba yako.’

³⁴Nayo kuhusu kumfufua kutoka kwa wafu ili kwamba mwili wake usione uozo; amesema hivi: ‘Nitakupa baraka halisi na takatifu za Daudi.’³⁵Hii ndiyo sababu amesema pia katika zaburi nyingine, ‘Hautaruhusu mtakatifu wako kuuona uozo.’³⁶Kwa kuwa baada ya Daudi kutumikia mapenzi ya Mungu katika kizazi chake, alilala,

alilazwa pamoja na baba zake, na mwili wake uliona uaharibifu.³⁷ Lakini aliyefufuliwa na Mungu hakuuona uharibifu.

³⁸Hivyo na ifahamike kwenu, ndugu, kupitia mtu huyu, msamaha wa dhambi umehubiriwa.³⁹ Kwa yeze kila aaminiye anaheسابيwa haki na mambo yote ambayo sheria ya Musa isingewafanya wenyewe haki.⁴⁰ Hivyo basi kuweni waangalifu kwamba kitu walichokiongelea manabii kisitokee kwenu:

⁴¹ “Tazama, enyi mnaodharau, na mkashangae na mkaangamie; kwa vile nafanya kazi katika siku zenu, kazi ambayo hamwezi kuiamini, hata kama mtu atawaeleza.”

⁴²Wakati Paulo na Barnaba wakiondoka, watu wakawaomba waongee maneno haya siku ya Sabato iliyofuata.

⁴³Wakati mukutano wa sinagogi ulipokwisha, Wayahudi wengi na waongofu thabiti waliwafuata Paulo na Barnaba, ambao waliongea nao na waliwahimiza waendelee katika neema ya Mungu.

⁴⁴Sabato iliyofuata, karibu mji mzima ulikusanyika kusikia neno la Mungu.⁴⁵ Wayahudi walipoona makutano, walijawa na vivu na kuongea maneno yaliyopinga vitu vilivyosemwa na Paulo na walimtukana.⁴⁶ Lakini Paulo na Barnaba waliongea kwa ujasiri na kusema, “Ilikuwa ni muhimu kwamba neno la Mungu linenwe kwanza kwenu. Tunapowaona mnalisukumia mbali kutoka kwenu nakujiona kuwa hamkusitahili uzima wa milele, angalieni tutawageukia mataifa.⁴⁷ Kama ambavyo Bwana ametuamuru, akisema, ‘Nimewaweka ninyi kama nuru kwa watu wa mataifa, kwamba mlete wokovu kwa pande zote za dunia.’”

⁴⁸Mataifa waliposikia hili, walifurahi na kulitkuza neno la Bwana. Wengi waliochaguliwa kwa uzima wa milele waliamini.⁴⁹ Neno la Bwana lilienea nchi ile yote.

⁵⁰Lakini Wayahudi waliwachochea waliojitoa na wanawake muhimu, pia na viongozi wa mji. Haya yalichochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na waliwatupa nje ya mipaka ya mji.⁵¹ Lakini Paulo na Barnaba walikung’utia vumbi ya miguu yao. Kisha walienda kwenye mji wa Ikonia.⁵² Na wanafunzi walijawa na furaha pamoja na Roho mtakatifu.

14 ¹Ikatokea ndani ya Ikonio kwamba Paulo na Barnaba waliingga pamoja ndani ya sinagogi la Wayahudi na kuongea namna ambavyo kundi kubwa la watu Wayahudi na Wayunani waliamini.²Lakini Wayahudi wasiotii waliwachochaea akili wamataifa na kuwafanya kuwa wabaya dhidi ya ndugu.³Kwa hiyo walikaa huko kwa muda mrefu, wakiongea kwa ujasiri kwa nguvu ya Bwana, huku wakitoa ushahidi kuhusu ujumbe wa neema yake. Alifanya hivi kwa kutoa ishara na majaabu vifanywe kwa mikono ya Paulo na Barnaba.

⁴Lakini watu wa mji waligawanyika: baadhi walikuwa pamoja na Wayahudi, na baadhi pamoja na mitume.

⁵Wakati watu wa mataifa na Wayahudi pamoja na viongozi wao walipojaribu kuwatendea mabaya na kuwapiga kwa mawe, Paulo na Barnaba,⁶walipotambua hilo wakakimbilia katika miji ya Likaonia, Listra na Derbe, na maeneo yanayozunguka pale,⁷ambako waliendelea kutangaza injili.

⁸Na huko Listra palikuwa na mtu mmoja aliyeeka, hakuwa na nguvu miguuni mwake, kilema kutoka tumboni mwa mama yake, hajawahi kutembea.⁹Mtu huyu alimsikia Paulo akiongea. Paulo alimkazia macho na akaona kwamba alikuwa na imani ya kuponywa.¹⁰Hivyo alisema kwake kwa sauti ya juu, “Simama kwa miguu yako.” Na yule mtu alisimama juu na kuanza kutembea.

¹¹Umati ulipoona alichokifanya Paulo, waliinua sauti zao, wakisema katika lahaja ya Kilikaonio, “Miungu imetushukia kwa namna ya binadamu.”¹²Walimwita Barnaba “Zeu,” na Paulo “Herme” kwa sababu alikuwa mse maji mkuu.¹³Kuhani wa Zeu, ambaye hekalu lake lilikuwa nje ya mji, alileta fahari la ng’ombe na mtungo wa maua mpaka kwenye lango la mji. Yeye na umati walitaka kutoa sadaka.

¹⁴Lakini mitume, Barnaba na Paulo, walipolisikia hili, walirarua mavazi yao na kwa haraka wakaenda nje kwenye umati, wakilia¹⁵na kusema, “Enyi watu, kwanini mnafanya mambo haya? Na sisi pia ni binadamu wenye hisia kama za kwenu. Tunawaletea habari njema, kwamba mgeuke kutoka kwenye vitu hivi visivyofaa na kumwelekeea Mungu aliye hai, aliyeumba mbingu, dunia na bahari na kila kitu kilichomo.”¹⁶Katika nyakati zilizopita, aliwaruhusu mataifa kutembea katika njia zao wenyewe.¹⁷Lakini bado, hakuacha kama hana shahidi, katika hilo alifanya vizuri na akawapatia mvua kutoka mbinguni na nyakati za mazao, akiwijaza mioyo yenu kwa vyakula na furaha.”¹⁸Hata kwa maneno haya, Paulo na Barnaba kwa shida waliuzuia umati kuwatolea sadaka.

¹⁹Lakini baadhi ya Wayahudi kutoka Antiochia na Ikonio walikuja kuushawishi umati. Wakampiga mawe Paulo na kumburura hadi nje ya mji, wakidhani alikuwa amekufa.²⁰Hata hivyo wanafunzi walikuwa wamesimama karibu naye, aliamka, wakaingia mjini. Siku ya pili, walienda Derbe na Barnaba.²¹Baada ya kutangaza injili katika mji ule na kuwafanya wanafunzi wengi, walirudi Listra, hadi Ikoniamu, na hadi Antiochia.²²Waliendelea kuimarisha nafsi za wanafunzi na kuwatia moyo kuendelea katika imani, akasema, “Lazima tuingie katika ufalme wa Mungu kwa kupitia mateso mengi.”²³Walipo wateua wazee kwa kila kusanyiko la waaminio, na wakiwa wameomba na kufunga, waliwakabidhi kwa Bwana, ambaye wao walimwamini.

²⁴Kisha walipita katika Pisidia, walifika Pamfilia.²⁵Wakati walipoongea maneno katika Perga, waliteremka kwenda Atalia.²⁶Kutoka huko walipanda meli hadi Antiochia ambako walikuwa wamejitoa kwa neema ya Mungu kwa ajili ya kazi ambayo sasa walikuwa wameikamilisha.²⁷Walipofika huko Antiochia, na kulikusanya kanisa pamoja, wakatoa taarifa ya mambo ambayo Mungu amefanya kwao, na jinsi alivyowafungulia mlango wa imani kwa watu wa Mataifa.²⁸Walikaa kwa muda mrefu na wanafunzi.

¹⁵ ¹Watu fulani walishuka kutoka Uyahudi na kuwafundisha ndugu, wakisema, "Msipotahiriwa kama desturi ya Musa, hamwezi kuokolewa."²Hili lilileta mzozo na mdahalo mkubwa kati ya Paulo na Barnaba pamoja nao ndugu waliamua kwamba Paulo, Barnaba, na wengine kadhaa waende Yerusalem kwa mitume na wazee kwa ajili ya swali hili.

³Kwa hiyo, kwa kutumwa kwao na kanisa, walipitia Foinike na Samaria wakitangaza kugeuzwa nia kwa wamataifa. Walileta furaha kuu kwa ndugu wote.⁴Walipokuja Yerusalem, walikaribishwa na Kanisa na mitume na wazee, na waliwasilisha taarifa ya mambo yote ambayo Mungu amefanya pamoja nao.

⁵Lakini watu fulani walioamini, waliokuwa katika kundi la Mafarisayo, walisimama nakusema, "Ni muhimu kuwatahiri na kuwaamuru waishike sheria ya Musa."

⁶Hivyo mitume na wazee walisimama pamoja kulifiria hili swala.⁷Baada ya majadiliano marefu, Petro alisimama na kusema kwao, "Ndugu mwatambua kwamba kitambo kizuri kilichopita Mungu alifanya chaguo kati yenu, kwamba kwa mdomo wangu mataifa wasikie neno la injili, na kuamini.⁸Mungu, anayefahamu miyo, anashuhudia kwao, anawapa Roho mtakatifu, kama alivyofanya kwetu;⁹na hakutengeneza utofauti kati yetu na wao, akiifanya miyo yao safi kwa imani.¹⁰Kwa hiyo, kwa nini mnajaribu Mungu kwamba muweke nira juu ya shingo za wanafunzi ambayo hata baba zetu wala sisi hatukuweza kustahimili?¹¹Lakini twaamini kwamba tutaokolewa kwa neema ya Bwana Yesu, kama vile naowalivyo."

¹²Kusanyiko lote lilinyamaza walipokua wakimsikiliza Barnaba na Paulo walipokuwa wakitoa taarifa ya ishara na maajabu ambayo Mungu alifanya pamoja nao kati ya watu wa mataifa.

¹³Walipoacha kuongea, Yakobo alijibu akisema, "Ndugu nisikilizeni.¹⁴Simoni ameellezea jinsi kwanza Mungu kwa neema aliwasaidia mataifa ili kwamba ajipatie kutoka kwao watu kwa ajili ya jina lake.¹⁵Maneno ya manabii yanakubaliana na hili kama lilivyoandikwa.

¹⁶ 'Baada ya mambo haya nitarudi na kuijenga tena hema ya Daudi, iliyoanguka chini; nitainua na kuhuisha uhararibifu wake,

¹⁷ili kwamba watu waliobaki wamtafute Bwana, pamoja na watu wa mataifa walioitwa kwa jina langu.¹⁸Hivi ndivyo asemavyo Bwana aliyefanya mambo haya yajulikanayo tangu enzi za zamani.

¹⁹Hivyo basi, ushauri wangu ni kwamba, tuisiwapatie shida watu wa mataifa wamgeukiao Mungu;²⁰lakini tuandiye kwao kwamba wajiepushe mbali na uharibifu wa sanamu, tamaa za uasherati, na viliviyonyongwa, na damu.²¹Kutoka vizazi vya wazee kuna watu katika kila mji wahubirio na kumsoma Musa katika masinagogi kila Sabato.'

²²Kwa hiyo ikaonekana kuwa imewapendeza mitume na wazee, pamoja na kanisa lote, kumchagua Yuda aliyeitwa Barsaba, na Silas, waliokuwa viongozi wa kanisa, na kuwatuma Antiokia pamoja na Paulo na Barnaba.

²³Waliandika hivi, "Mitume na wazee, kwa ndugu wa mataifa walioko Antiokia, Shamu na Kilikia, salamu.

²⁴Tulisika kwamba watu fulani ambao hatukuwapatia amri hiyo, walitoka kwetu na wamewataabisha kwa mafundisho yaletayo shida nafsini mwenu.²⁵Kwa hiyo imeonekana vyema kwetu sote kuchagua watu na kuwatuma kwenu pamoja na wapendwa wetu Barnaba na Paulo,²⁶watu walio hatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la Bwana Yesu Kristo.²⁷Kwa hiyo tumemtuma Yuda na Sila, watawaambia mambo yayo hayo.²⁸Kwa kuwa ilioneckana vyema kwa Roho Mtakatifu na kwetu, kutoweke juu yenu mzigo mkubwa kuliko mambo haya yaliyo ya lazima:

²⁹ kwamba mgeuke kutoka kwenye vitu vitolewavyo kwa sanamu, damu, vitu vya kunyongwa, na uasherati. Kama mtajiweka mbali na hivi, itakuwa vyema kwenu. Kwa herini."

³⁰Hivyo basi, walivyotawanyishwa, waliteremkia Antiokia; baada ya kukusanya kusanyiko pamoja, waliwasilisha barua.³¹Walipokua wameisoma, walifurahi kwa sababu ya kutiwa moyo.³²Yuda na Sila, na manabii, waliwatia moyo ndugu kwa maneno mengi na kuwatia nguvu.

³³Baada ya kukaa muda fulani huko, walitawanyishwa kwa amani kutoka kwa ndugu kwa wale waliowatuma.

³⁴[Lakini ilioneckana vyema Sila kubaki huko.]³⁵Lakini Paulo na wengine walikaa Antiokia pamoja na wengine wengi, ambapo walifundisha na kuhubiri neno la Bwana.

³⁶Baada ya siku kadhaa Paulo alisema kwa Barnaba, “Na turudi sasa na kuwatembelea ndugu katika kila mji tulipohubiri neno la Bwana, na kuwaona walivyo.”³⁷Barnaba alihitaji pia kumchukua pamoja nao Yohana aliyeitwa Marko.³⁸Lakini Paulo aliflikiria haikuwa vizuri kumchukua Marko, aliyewaacha huko Pamfilia na hakuendelea nao katika kazi.³⁹Kisha hapo kukatokea mabishano makubwa kwa hiyo walitengana, na Barnaba alimchukua Marko na kusafiri kwa meli mpaka Kipro,⁴⁰Lakini Paulo alimchagua Sila na kuondoka, baada ya kukabidhiwa na ndugu katika neema ya Bwana.⁴¹Na alienda kupitia Shamu na Kilikia, akiimarisha makanisa.

16 ¹Paulo pia alikuja Derbe na Lystra; na tazama, pale palikuwepo na mwanafunzi aitwaye Timotheo, ni kijana aliyezaliwa na mama wa Kiyahudi ambaye ni muumini lakini baba yake ni Mgiriki.² Watu wa Listra na Ikonia walimshudia vizuri.³ Paulo alimtaka ili asafiri naye, hivyo akamchukua na kumtahiri kwa sababu ya Wayahudi waliokuwako huko kwani wote walimjua kuwa baba yake ni Mgiriki.

⁴ Walipokuwa wakienda walipita kwenye miji na kutoa maagizo kwa makanisa ili kuyatii maagizo hayo yaliandikwa na mitume na wazee huko Yerusalem.

⁵ Hivyo makanisa yakaimarishwa katika imani na walioamini wakaongezeka kwa idadi kila siku.

⁶ Paulo na wenzake wakaenda Firigia na Galatia, kwani Roho wa Mungu aliwakanya kuhubiri neno huko kwenye jimbo la Asia.⁷ Walipokaribia Misia, walijaribu kwenda Bithinia, lakini Roho wa Yesu akawakataza.⁸ Kwa hiyo wakapita Misia wakaja mpaka mji wa Troa.⁹ Maono yalimtokea Paulo usiku, kulikuwa na mtu wa Makedonia amesimama, akimwita na kusema “Njoni mtusaidie huku Makedonia.”¹⁰ Paulo alipoona maono, mara tukajiandaa kwenda Makedonia, akijua kwamba Mungu alituita kwenda kuwahubiria injili.

¹¹ Hivyo tukaondoka kutoka Troa, tukaenda moja kwa moja Samothrake, na siku iliyofuata tukafika mji wa Neapoli.¹² Kutoka hapo tukaenda Filipi ambao ni moja ya mji wa Makedonia, mji muhimu katika wilaya na utawala wa Kirumi na tukakaa siku kadhaa.

¹³ Siku ya Sabato, tulikwenda nje ya lango kwa njia ya mto, sehemu ambayo tulidhania kutakuwa na mahali pa kufanya maombi. Tulikaa chini na kuongea na akinamama waliokuja pamoja.¹⁴ Mwanamke mmoja aitwaye Lidia, muuzaji wa zambarau, kutoka katika mji wa Tiatira, mwenye kumwabudu Mungu, alitusikiliza. Bwana alimfungua moyo wake na kuweka maanani maneno yaliyosemwa na Paulo.¹⁵ Baada ya kubatizwa, yeze na nyumba yake yote, alitusihi akisema, “Kama mmeniona kuwa mimi ni mwaminifu katika Bwana, basi njooni muingie na kukaa kwangu.” Akatushawishi sana.

¹⁶ Ikawa kwamba, tulipokuwa tunaenda mahali pa kuomba, msichana mmoja aliyekuwa na pepo la utambuzi akakutana nasi. Alimletea bwana wake faida nyingi kwa kubashiri.¹⁷ Mwanamke huyu alimfuata Paulo pamoja na sisi, akipiga kelele na kusema “Hawa wanaume ni watumishi wa Mungu aliye Mkuu, wanaowatangazia ninyi habari ya wokovu.”

¹⁸ Alifanya hivyo kwa siku nyingi, lakini Paulo akiwa amekasirishwa na tendo hilo, aligeuka nyuma na kumwambia pepo, “Nakuamuru kwa Jina la Yesu umtoke ndani yake.” Naye akatoka na kumwacha mara moja.

¹⁹ Mabwana zake walipoona ya kuwa tumaini la faida yao limeondoka, waliwakamata Paulo na Sila na kuwaburuza sokoni mbele ya wenye mamlaka.²⁰ Walipowafikisha kwa mahakimu, walisema, “Hawa wanaume ni Wayahudi na wanasababisha ghasia kubwa katika mji wetu.”²¹ Wanafundisha mambo ambayo siyo sheria sisi kuyapokea wala kuyafuata kama Warumi.²² Umati ukawainukia kinyume Paulo na Sila, mahakimu wakararua nguo zao na kuwavua na kuamuru wachapwe viboko²³ Baada ya kuwachapa viboko vingi, waliwatupa gerezani na kumuamuru askari wa gereza kuwalinda vyema.²⁴ Baada ya kupokea amri hiyo, askari wa gereza aliwatupa katika chumba cha ndani ya gereza na kuwafunga miguu yao kwenye sehemu alipowahifadhi.

²⁵ Wakati wa usiku wa manane, Paulo na Sila wakawa wakiomba na kuimba nyimbo za kumsifu Mungu, huku wafungwa wengine wakiwasikiliza,²⁶ Ghafla kukatokea tetemeko kuu na misingi ya gereza ikatikiswa, milango ya gereza ikafunguka, na minyororo ya wafungwa wote ikalegezwa.²⁷ Mlinzi wa Gereza aliamka kutoka usingizini na akaona milango yote ya gereza imefungiuliwa; hivyo akachukua upanga wake maana alitaka kujiua kwa sababu alifikiri wafungwa wote walikwishatoroka.²⁸ Lakini, Paulo akapiga kelele kwa sauti kuu, akisema, “Usijidhuru kwa sababu wote tuko mahali hapa.”²⁹ Mlinzi wa gereza aliomba taa ziletwe na akaingia ndani ya gereza kwa haraka, akitetemeka na kuogopa, akawaangukia Paulo na Sila,³⁰ na kuwatoa nje ya gereza na kusema, “Waheshimiwa, nifanye nini ili nipate kuokoka?”³¹ Nao wakamwambia, “Mwamini Bwana Yesu nawe utaokoka pamoja na nyumba yako.”

³² Walinena neno la Bwana kwake, pamoja na watu wote wa nyumbani kwake,³³ Mlinzi wa gereza aliwachukua usiku ule na kuwaosha sehemu walizoumia, yeze pamoja na watu wa nyumbani mwake wakabatizwa mara.

³⁴ Akawaleta Paulo na Sila nyumbani kwake na kuwatengea chakula. Naye akawa na furaha kuu pamoja na watu wa nyumbani mwake kwa sababu walimwamini Mungu.

³⁵Ilipokuwa mchana, mahakimu walituma ujumbe kwa yule mlinzi wa gereza wakisema, “Waruhusu wale watu waende.”

³⁶Mlinzi wa gereza akamjulisha Paulo juu ya maneno hayo ya kuwa, “Mahakimu walituma ujumbe niruhusu mwondoke: hivyo tokeni nje na mwende kwa amani.”

³⁷Lakini Paulo akawaambia, “Walitupiga hadharani, watu amba ni Warumi bila kutuhukumu na waliamua kututupa gerezani; halafu sasa wanataka kututoa kwa siri? Hapana, haitawezekana, wao wenyewe waje kututoa mahali hapa.”³⁸Walinzi wakawajulisha mahakimu juu ya maneno hayo, mahakimu wakaogopa sana pale walipojua kuwa Paulo na Sila ni Warumi.³⁹ Mahakimu wakaja na kuwasihhi watoke, na walipowatoa nje ya gereza, waliwaomba Paulo na Sila watoke nje ya mji wao.⁴⁰Kwa hiyo Paulo na Sila wakatoka nje ya gereza wakaja nyumbani kwa Lidia. Paulo na Sila walipowaona ndugu, waliwatia moyo na kisha kuondoka katika mji huo.

¹⁷ ¹Na walipopita katika miji ya Amfipoli na Apolonia, walikuja mpaka mji wa Thesalonike ambao kulikuwa na sinagogi la Wayahudi.²Kama ilivyo kawaida ya Paulo, alienda kwao, na kwa muda wa siku tatu za Sabato alijadiliana nao juu ya maandiko.³Alikuwa akiwafungulia maandiko na kuwaeleza kuwa, ilimpasa Kristo ateseke na kisha kufufuka tena kutoka kwa wafu. Aliwaambia, “Huyu Yesu ninayewaambia habari zake ndiye Kristo.”⁴Baadhi ya Wayahudi walishawishika na kuungana na Paulo na Sila, pamoja na Wagiriki wachamungu, akinamama wengi waongofu na kundi kubwa la watu.

⁵Lakini baadhi ya Wayahudi wasioamini, waliojawa na vivu, walienda sokoni na kuwachukuwa baadhi ya watu waovu, wakakusanya umati wa watu pamoja, na kusababisha ghasia mjini, kisha wakaivamia nyumba ya Yasoni, wakitaka kuwakamata Paulo na Sila ilikuwaleta mbele za watu.⁶Lakini walipowakosa, walimkamata Yasoni na baadhi ya ndugu wengine na kuwapeleka mbele ya maofisa wa mji, wakipiga kelele, “Hawa wanaume walioupindua ulimwengu wamefika mpaka huku pia.⁷Wanaume hawa waliokaribishwa na Yasoni wanaihalifu sheria ya Kaisari, wanasema kuna mfalme mwingine anayeitwa Yesu.”⁸Umati na maofisa wa mji waliposikia mambo hayo, walipatwa na wasiwi.⁹Baada ya kuwa wamekwisha kuchukua fedha ya thamani ya ulinzi kutoka kwa Yason na wengine, waliwaachia waende.

¹⁰Usiku ule ndugu walimtuma Paulo na Sila Beroya. Na walipofika kule walikwenda katika sinagogi la Wayahudi.

¹¹Watu wale walikuwa wenyewe werevu mkubwa kuliko wale watu wa Thesalonike, kwa sababu walikuwa na utayari wa kulipokea neno kwa akili zao, na kuchunguza maandiko kila siku ili kuona kama maneno yaliyonenwa ndivyo yalivyo.¹²Kwa hiyo wengi wao waliamini, wakiwemo wanawake wenyewe ushawishi mkubwa wa Kigiriki na wanaume wengi.

¹³Lakini Wayahudi wa Thesalonike walipogundua kwamba Paulo anatangaza neno la Mungu huko Beroya, walienda huko na kuchochea na kisha kuanzisha ghasia kwa watu.¹⁴Kwa haraka, ndugu wakampeleka Paulo kwa njia ya ziwa, lakini Sila na Timotheo wakabaki pale.¹⁵Wale ndugu waliompeleka Paulo walienda naye hadi Athene, walipomwacha Paulo huko, walipokea maagizo kutoka kwake kuwa, Sila na Timotheo waje kwake kwa haraka iwezekanavyo.

¹⁶Na wakati akiwasubiri huko Athene, roho yake ilikasirishwa ndani yake kwa jinsi alivyouona mji ulivyojaa sanamu nyingi.¹⁷Hivyo akajadiliana katika sinagogi na wayahudi wale waliomcha Mungu na kwa wale wote aliokutana nao kila siku sokoni.

¹⁸Lakini baathi ya Wanafalsafa wa Waepikureo na Wastoiko wakamkabili. Na wengine wakasema, “Ni nini anachokisema huyu mwongeaji mchanga?” Wengine wakasema, “Inaonekana anahubiri habari ya mungu mgeni,” kwa sababu anahubiri habari ya Yesu na ufufuo.

¹⁹Wakamchukua Paulo na kumleta Areopago, wakisema, “Twaweza kujua haya mafundisho mapya unayoyaongea?”²⁰Kwa sababu unaleta mambo mapya katika masikio yetu. Kwa hivyo tunataka kujua haya mambo yana maana gani?”²¹(Na watu wote wa Athene pamoja na wageni waliopo kwao, hutumia muda wao aidha katika kuongea na kusikiliza juu ya jambo jipyga.)

²²Kwa hiyo Paulo akasimama katikati ya watu wa Areopago na kusema, “Enyi watu wa Athene, naona kuwa ninyi ni watu wa dini kwa kila namna,²³Kwani katika kupita kwangu na kuangalia vitu vyenu vyaya kuabudu, nimeona maneno yaliwandikwa kwenye moja ya madhabahu yenu, ikisema “KWA MUNGU ASIYEJULIKANA.” Hivyo basi, huyo mnayemwabudu pasipokujua, ndiye ninayewajulisha ninyi.

²⁴Mungu aliyeumba dunia na kila kitu kilichoko ndani, kwa kuwa ni Bwana wa mbingu na nchi, hawezi kukaa katika mahekalu yaliyotengenezwa na mikono.²⁵Na pia hatumikiwi na mikono ya wanadamu kana kwamba anahitaji kitu kwao, kwani yeeye mwenyewe huwapa watu uzima na pumzi na vitu vingine vyote.

²⁶Kupitia mtu mmoja, alifanya mataifa yote ya watu waishio juu ya uso wa dunia, na akawawekea nyakati na mipaka katika maeneo wanaoishi.²⁷Kwa hiyo, wanatakiwa kumtafuta Mungu, na yamkini wamfikie na kumpata, na kwa uhakika hayupo mbali na kila mmoja wetu.²⁸Kwake tunaishi, tunatembea na kuwa na uzima wetu, kama vile mtunzi wenu mmoja wa shairi aliposema, ‘Tu wazaliwa wake.’

²⁹Kwa hiyo, ikiwa sisi ni wazaliwa wa Mungu, hatupaswi kufikiri kuwa uungu ni kama dhahabu, au shaba, au mawe, sanamu iliyochongwa kwa ustadi na mawazo ya watu.³⁰Kwa hiyo, Mungu alinyamazia nyakati zile za

ujinga, lakini sasa anaamuru watu wote kila mahali wapate kutubu.³¹ Hii ni kwa sababu ameweka siku atakayo ihukumu dunia kwa haki kwa mtu ambaye alimchagua. Mungu alitoa uhakika wa mtu huyu kwa kila mtu pale alipomfufua kutoka kwa wafu.”

³²Na watu wa Athene waliposikia habari ya kufufuliwa kwa wafu, baadhi yao wakamdhahaki Paulo, ila wengine wakasema, “Tutakusikiliza tena kwa habari ya jambo hili.”³³ Baada ya hapo, Paulo akawaacha.³⁴ Lakini baadhi ya watu waliungana naye wakaamini, akiwemo Dionisio Mwareopago, na Mwanamke anaitwa Damari na wengine pamoja nao.

18 ¹Baada ya mambo hayo, Paulo aliondoka Athene kwenda Korintho.²Huko akampata Myahudi aitwaye Akwila mzaliwa wa Ponto, yeye na mke wake aitwaye Prisila walikuja kutoka huko Italia, kwa sababu Klaudia aliamuru Wayahudi wote waondoke Roma; Paulo akaja kwao;³Paulo akaishi na kufanya kazi nao kwani yeye anafanya kazi inayofanana na yao. Wao walikuwa ni watengeneza mahema.⁴Paulo akajadiliana nao katika sinagogi kila siku ya Sabato. Aliwashawishi Wayahudi pamoja na Wagiriki.

⁵Lakini Sila na Timotheo walipokuja kutoka Makedonia, Paulo alisukumwa na Roho kuwashuhudia Wayahudi kuwa Yesu ndiye Kristo.⁶Wakati Wayahudi walipompinga na kumdhihaki, hivyo Paulo akakung'uta vazi lake mbele yao, na kuwaambia, "Damu yenu na iwe juu ya vichwa vyenu wenyewe; Mimi sina hatia. Kutoka sasa na kuendelea, nawaendea mataifa."⁷Hivyo akaondoka kutoka pale akaenda kwenye nyumba ya Tito Yusto, mtu anayemwabudu Mungu. Nyumba yake iko karibu na sinagogi.⁸Krispo, kiongozi wa sinagogi pamoja na watu wa nyumbani mwake wakamwamini Bwana. Watu wengi wa Korintho waliomsikia Paulo akiongea waliamini na kubatizwa.

⁹Bwana akamwambia Paulo usiku kwa njia ya maono, "Usiogope, lakini ongea na usinyamaze.¹⁰Kwani mimi nikoo pamoja nawe, na hakuna atakayejaribu kukudhuru, maana nina watu wengi katika mji huu."¹¹Paulo akakaa huko kwa muda wa mwaka mmoja na miezi sita akifundisha neno la Mungu mionganoni mwao.

¹²Lakini Galio alipofanywa mtawala wa Akaya, Wayahudi walismama pamoja kinyume na Paulo na kumpeleka mbele ya kiti cha hukumu,¹³wakisema, "Mtu huyu huwashawishi watu wamwabudu Mungu kinyume cha sheria."

¹⁴Wakati Paulo alipokuwa akitaka kusema, Galio akawaambia Wayahudi, "Ninyi Wayahudi, kama ingelikuwa ni kosa au uhalifu, ingekuwa halali kuwashughulikia.¹⁵Lakini kwa sababu ni maswali, yanayohusu maneno na majina, na sheria zenu, basi hukumuni ninyi wenyewe. Mimi sitamani kuwa hakimu kwa habari ya mambo hayo."¹⁶Galio akawaamuru waondoke mbele ya kiti cha hukumu.¹⁷Hivyo, wakamkamata Sosthene, kiongozi wa sinagogi, wakampiga mbele ya kiti cha hukumu. Lakini Galio hakujali walichokifanya.

¹⁸Paulo, baada ya kukaa pale kwa muda mrefu, aliwaacha ndugu na kwenda kwa meli Shamu pamoja na Prisila na Akwila. Kabla ya kuondoka bandarini, alinyoa nywele zake kwani alikuwa ameapa kuwa Mnadhiri.

¹⁹Walipofika Efeso, Paulo alimwacha Prisila na Akwila pale, lakini yeye mwenyewe akaingia kwenye sinagogi na kujadiliana na Wayahudi.²⁰Walipomwambia Paulo akae nao kwa muda mrefu, yeye alikataa.²¹Lakini akaondoka kwao, akawaambia, "Nitarudi tena kwenu, ikiwa ni mapenzi ya Mungu." Baada ya hapo, akaondoka kwa meli kutoka Efeso.

²²Paulo alipotua Kaisaria, alipanda kwenda kusalimia Kanisa la Yerusalem, kisha akashuka kwenda kwa kanisa la Antiokia.

²³Baada ya kukaa kwa muda pale, Paulo aliondoka kupitia maeneo ya Galatia na Frigia huku akiwatia moyo wanafunzi wote.

²⁴Myahudi mmoja aitwaye Apolo, mzaliwa wa Alexandria, alikuja Efeso. Alikuwa na ufasaha katika kuongea na hodari katika Maandiko.²⁵Apollo alikuwa ameelekezwa katika mafundisho ya Bwana. Kwa jinsi alivyokuwa na bidii katika roho, aliongea na kufundisha kwa usahihi mambo yanayomuhusu Yesu, ila alijua tu ubatizo wa Yohana.²⁶Apolo akaanza kuzungumza kwa ujasiri katika hekalu. Lakini Prisila na Akwila walipomsikia, walifanya urafiki naye na wakamwelezea juu ya njia za Mungu kwa usahihi.

²⁷Alipotamani kuondoka kwenda Akaya, ndugu walimtia moyo na kuwaandikia barua wanafunzi walioko Akaya ili wapate kumpokea. Alipowasili, kwa neema aliwasaidia sana wale waliomini.²⁸Kwa nguvu zake na maarifa, Apolo aliwazidi Wayahudi hadharani akionesha kupitia maandiko ya kuwa Yesu ndiye Kristo.

¹⁹Ikawa kwamba Apolo alipokuwa Korintho, Paulo akapita nyanda za juu na kufika katika mji wa Efeso, na akakuta wanafunzi kadhaa huko.²⁰Paulo akawaambia, “Je, mlipokea Roho Mtakatifu mlipoamini?” Wakamwambia, “Hapana, hatukuweza hata kusikia kuhusu Roho Mtakatifu.”

²¹Paul alisema, “Sasa ninyi mlibatizwaje?” Wakasema, “Katika ubatizo wa Yohana.”

²²Basi Paulo akajibu, “Yohana alibatiza kwa ubatizo wa toba. Akawaambia wale watu kwamba wanapaswa kumwamini yule ambaye angekuja baada yake, yaani, Yesu.”²³Watu waliposikia habari hii, wakabatizwa kwa jina la Bwana Yesu.²⁴Na ikawa Paulo alipoweka mikono yake juu yao, Roho Mtakatifu akaja juu yao na wakaanza kunena kwa lugha na kutabiri.²⁵Jumla yao walikuwa wanaume wapatao kumi na wawili.

²⁶Paulo alienda katika sinagogi akanena kwa ujasiri kwa muda wa miezi mitatu. Alikuwa akiongoza majadiliano na kuwashawishi watu kuhusu mambo yanayohusu ufalme wa Mungu.²⁷Lakini Wayahudi wengine waliokuwa wakaidi na wasiotii, walianza kusema mabaya kuhusu njia ya Kristo mbele ya umati. Basi Paulo aliachana nao na akawatenga waaminio mbali nao. Naye alianza kuongea kila siku katika ukumbi wa Tirano.²⁸Hii iliendelea kwa miaka miwili, kwa hiyo wote waliokuwa wanaishi katika Asia walisikia neno la Bwana, wote Wayahudi na Wayunani.

²⁹Mungu alikuwa akifanya matendo makuu kwa mikono ya Paulo,³⁰kwamba hata wagonjwa waliponywa, na roho chafu waliwatoka, wakati walipochukua vitambaa na nguo zilizokuwa zimeguza mwilini wa Paulo.

³¹Lakini palikuwapo Wayahudi wapunga pepo wakisafiri kupitia eneo hilo, wakilitumia jina la Yesu ili wawe na nguvu juu ya pepo wabaya. Wakiwaambia wale walikuwa na pepo wachafu; Wakisema, “Ninawaamuru mtoke kwa jina la Yesu ambaye Paulo anamhubiri.”³²Waliofanya haya walikuwa wana saba wa kuhani Mkuu wa Kiyahudi, aliyeitwa Skeva.

³³Roho mchafu akawajibu, “Yesu namjua, na Paulo namjua; lakini ninyi ni nani?”³⁴Yule roho mchafu ndani ya mtu akawarukia wapunga pepo na akawashinda nguvu na kuwapiga. Ndipo wakakimbia kutoka ile nyumba wakiwa uchi na kujeruhiwa.³⁵Jambo hili likajulikana kwa wote, Wayahudi na Wayunani, ambao waliishi huko Efeso. Wakawa na hofu sana, na jina la Bwana likazidi kuheshimiwa.

³⁶Pia, wengi wa waumini walikuja na wakaungama na wakidhihirisha matendo mabaya waliyoyafanya.³⁷Wengi waliokuwa wakifanya uganga wakakusanya vitabu vyao, wakavichoma mbele ya kila mtu. Wakati wao walipohesabu thamani ya vitu hivyo, ilikuwa vipande hamsini elfu vyta fedha.

³⁸Hivyo Neno la Bwana likaenea kwa upana sana na katika nguvu.

³⁹Sasa baada ya Paulo kukamilisha huduma yake kule Efeso, Paulo akaamua kwa mwongozo wa Roho kwenda Yerusalem kuitia Makedonia na Akaya; Akasema, “Baada ya kuwako huko, yanipasa kuiona Rumi pia.”⁴⁰Paul akawatuma Makedonia wanafunzi wake wawili, Timotheo na Erasto, ambao walikuwa wamemsaidia. Lakini yeeye mwenyewe akabaki Asia kwa muda.

⁴¹Wakati huo kulitokea ghasia kubwa huko Efeso kuhusu ile Njia.⁴²Sonara mmoja jina lake Demetrio, ambaye aliyetengeneza visanamu vyta fedha vyta mungu Diana, alileta biashara kubwa kwa mafundi.

⁴³Hivyo akawakusanya mafundi wa kazi hiyo na kusema, “Waheshimiwa, mnajua kwamba katika biashara hii sisi tunaingiza pesa nyingi.”⁴⁴Mnaona na kusikia kwamba, si tu hapa Efeso, bali karibia Asia yote, huyu Paulo amewashawishi na kuwageuza watu wengi. Anasema kwamba hakuna miungu ambayo imefanywa kwa mikono.

⁴⁵Na si tu iko hatari kwamba biashara yetu itakuwa haihitajiki tena, lakini pia na hekalu la mungu mke aliye mkuu Diana anaweza kuchukuliwa kuwa hana maana. Tena angweza hata kupoteza ukuu wake, yeeye ambaye Asia na dunia humwabudu.”

⁴⁶Waliposikia haya, walijawa na hasira na wakapiga kelele, wakisema, “Diana wa Waefeso ni mkuu.”⁴⁷Mji wote ukajaa ghasia, na watu wakakimbia pamoa ndani ya ukumbi wa michezo. Wakawakamata wasafiri wenzake na Paulo, Gayo na Aristariko, waliotoka Makedonia.⁴⁸Paulo alitaka kuingia katika umati wa watu, lakini wanafunzi walimzuia.⁴⁹Pia, baadhi ya maafisa wa mkoa wa Asia ambao walikuwa marafiki zake wakampelekea ujumbe kwa nguvu kumwomba asiingie katika ukumbi wa michezo.

³²Baadhi ya watu walikuwa wakisema kitu hiki na wengine jambo lile, kwa sababu umati wa watu ulikuwa umechanganyikiwa. Wengi wao hawakuweza hata kujua kwa nini walikuja pamoja.³³Wayahudi wakamleta Iskanda nje ya umati wa watu na kumuweka juu mbele ya watu. Iskanda akatoa ishara kwa mkono wake kutoa maelezo kwa watu.³⁴Lakini walipotambua kuwa yeze ni Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa muda wa saa mbili, “Diana ni mkuu wa Wafeso.”

³⁵Baada ya karani wa mji kuunyamazisha umati, alisema, ‘Enyi watu wa Efeso, ni nani asiyejua kwamba mji huu wa Efeso ni mtunzaji wa hekalu la Diana mkuu na ile sanamu ilioanguka kutoka mbinguni?³⁶Kuona basi kwamba mambo haya hayapingiki, tunapaswa kuwa na utulivu na msifanye chochote kwa haraka.³⁷Kwa maana mmewaita watu hawa hapa mahakamani ambao si wezi wa hekalu wala si wenye kumkufuru mungu wetu mke.

³⁸Kwa hiyo, kama Demetrio na mafundi walipamoa naye wana mashtaka dhidi ya mtu yejote, mahakama ziko wazi na maliwali wapo. Na waletwe mbele ya shauri.³⁹Lakini kama wewe ukitafuta chochote kuhusu mambo mengine, yatashughurikiwa katika kikao halali.⁴⁰Kwa kuwa tuko katika hatari ya kutuhumiwa kuhusu ghasia siku hii. Hakuna sababu ya machafuko haya, na hatutakuwa na uwezo wa kuyaeleza.⁴¹Baada ya kusema haya, aliwatawanya makutano.

20 ¹Baada ya ghasia kumalizika, Paulo aliwatumania wanafunzi na baada ya kuwatia moyo aliwaaga akaondoka na kwenda Makedonia.²Naye akiishakupita mikoa hiyo na kwa maneno mengi ya kuwatia moyo waamuni, akaingia Uyunani.³Baada ya yeye kuwa pale kwa muda wa miezi mitatu, njama ziliundwa dhidi yake na Wayahudi alipokuwa akikaribia kusafiri kwa njia ya bahari kuelekea Shamu, hivyo aliamua kurudi kupitia Makedonia.⁴Walioandamana naye hadi Asia walikuwa Sopatro, mwana wa Pirho kutoka Berea; Aristariko na Sekundo, wote kutoka waamini wa Wathesalonike; Gayo wa Derbe; Timotheo; Tikiko na Trofimo kutoka Asia.⁵Lakini watu hawa wamekwisha tangulia na walikuwa wanatungojea kule Troa.⁶Kwa njia ya Bahari kutoka Filipi baada ya siku za mikate isiyotiwa chachu, na katika siku tano tukawafikia huko Troa. Tulikaa huko kwa siku saba.

⁷Hata siku ya kwanza ya juma, tulipokuwa tumekusanyika pamoja ili kuumega mkate, Paulo alizungumza na Waamini. Alikuwa akipanga kuondoka kesho yake, hivyo akaendelea kuongea hadi usiku wa manane.⁸Kulikuwa na taa nydingi katika chumba cha juu ambapo tulikuwa tumekusanyika pamoja.⁹Katika dirisha aliakuwa amekaa kijana mmoja jina lake Utiko, ambaye alilemewa na usingizi mzito. Hata Paulo alipokuwa akihutubu kwa muda mrefu, kijana huyu, akiwa amelala, akaanguka chini kutoka ghorofa ya tatu na aliokotwa akiwa amekufa.¹⁰Lakini Paulo alishuka chini, alijinyoosha yeye mwenyewe juu yake, akamkumbatia. Kisha akasema, “Msikate tamaa, kwa kuwa yu hai.”¹¹Kisha akapanda tena ghorofani na akaumega mkate, akala. Baada ya kuzungumza nao kwa muda mrefu hadi alfajiri, akaondoka.¹²Wakamleta yule kijana akiwa hai wakafarijika sana.

¹³Sisi wenyewe tulitangulia mbele ya Paulo kwa meli na tukaelekea Aso, ambapo sisi tulipanga kumchukua Paulo huko. Hiki ndicho yeye mwenyewe alitaka kufanya, kwa sababu alipanga kwenda kupidia nchi kavu.¹⁴Alipotufikia huko Aso, tukampakia kwenye Meli tukaenda Mtilene.¹⁵Kisha sisi tukatoka kutoka huko na siku ya pili tulifika upande wa pili wa kisiwa cha Kio. Siku iliyofuata, tukawasili kisiwa cha Samo, na kesho yake tukafika mji wa Miletu.¹⁶Kwa sababu Paulo aliakuwa ameamua kusafiri kupidia Efeso, ili kwamba asitumie muda wowote katika Asia; kwa maana aliakuwa na haraka ya kuwahi Yerusalem kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste, kama ingeliwezekana yeye kufanya hivyo.

¹⁷Kutoka Miletu akatuma watu hadi Efeso na akawaita wazee wa Kanisa.

¹⁸Walipofika kwake, akawaambia, “Ninyi wenyewe mwajua tangu siku ya kwanza nilipokanyaaga hapa Asia, jinsi nilivyokuwa kwenu muda wote.¹⁹Nimemtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote na kwa machozi, na mateso yaliyonipata mimi kwa hila za Wayahudi.²⁰Mwajua jinsi ambavyo sikujizuia kutangaza kwenu kitu chochote ambacho kilikuwa muhimu, na jinsi mimi nilivyowafundisha wazi wazi na pia kwenda nyumba kwa nyumba.

²¹Mnajua jinsi mimi nilivyoendelea kuwaonya Wayahudi na Wayunani juu ya toba kwa Mungu na imani katika Bwana wetu Yesu.

²²Na sasa, angalieni, mimi, nikiwa ninamtii Roho Mtakatifu kuelekea Yerusalem, nisiyajue mambo ambayo yataniteka mimi huko,²³ila kwa kuwa Roho Mtakatifu hunishuhudia mimi katika kila mji na anasema kwamba minyororo na mateso ndivyo vinavyoningojea.²⁴Lakini mimi si kufikiria kwamba maisha yangu ni kwa njia yoyote ya thamani kwangu, ili niweze kumaliza mwendo wangu na huduma niliyopokea kutoka kwa Bwana Yesu, kuishuhudia injili ya neema ya Mungu.²⁵Na sasa, tazama, najua kwamba wote, mionganoni mwa wale nilioenda kuwashuhudia Ufalme, hamtaniona uso tena.²⁶Kwa hiyo nawashuhudia leo hii, kwamba sina hatia kwa damu ya mtu yeyote.²⁷Kwa maana sikujizuia kuwatangazia mapenzi yote ya Mungu.²⁸Kwa hiyo iweni waangalifu juu yenu ninyi wenyewe, na juu ya kundi lolote ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi kuwa waangalizi. Iweni waangalifu kulichunga kusanyiko la Bwana, ambalo alilinunua kwa damu yake mwenyewe.²⁹Najua kwamba baada ya kuondoka kwangu, mbwa mwitu wakali wataingia kwenu, na wasilihurumie kundi.³⁰Najua kwamba hata mionganoni mwenu wenyewe baadhi ya watu watakuja na kusema mambo mapotovu, ili kuwavuta wanafunzi wawafuate wao.³¹Kwa hiyo muwe macho. Kumbukeni kwamba kwa miaka mitatu sikuweza kuacha kuwafundisha kila mmoja wenu kwa machozi usiku na mchana.

³²Na sasa mimi nawakabidhi kwa Mungu, na kwa neno la neema yake, ambalo laweza kuwajenga na kuwapa urithi pamoja nao wote waliowekwa wakfu kwa Mungu.

³³Sikutamani fedha, dhahabu, au mavazi.³⁴Mnajua ninyi wenyewe kwamba mikono hii imenipatia mahitaji yangu mwenyewe na mahitaji ya wale waliokuwa pamoja nami.³⁵Katika mambo yote niliwapa mfano wa jinsi

inavyopasa kuwasaidia wanyonge kwa kufanya kazi, na jinsi mnavyopaswa kukumbuka maneno ya Bwana Yesu, maneno ambayo yeye mwenyewe alisema: "Ni heri kutoa kuliko kupokea."

³⁶Baada ya kusema namna hii, alipiga magoti akaomba pamoja nao.³⁷Wote wakalia sana na kumwangukia Paulo shingoni na kumbusu.³⁸Walihuzunika zaidi ya yote kwa sababu ya kile ambacho alikuwa amesema, kwamba kamwe hawatauona uso wake tena. Kisha wakamsindikiza merikebuni.

21 ¹Wakati tulipokua tumeachana nao, na tunasafiri baharini, tukafika moja kwa moja kwenye mji wa Kosi, na kesho yake tukafika mji wa Rodo, na kutoka huko tukafika mji wa Patara.²Tulipopata meli inayovuka kwenda Foinike, tulipanda tukasafiri.³Tulipofika mbele ya kisiwa cha Kipro, tukaiacha upande wa kushoto, tukasafiri hadi Siria, tukaweka nanga katika mji wa Tiro, kwa sababu huko ndiko meli ilikuwa ipakuliwe shehena yake.

⁴Baada ya kuwaona wanafunzi, tukakaa huko siku saba. Wanafunzi hawa wakamwambia Paulo kuitia kwa Roho kwamba yeeye asikanyange Yerusalem.⁵Hata tulipotimiza siku zile, sisi tukaondoka tukaenda zetu. Wote pamoja, na wanawake zao na watoto wao, walitusindikiza katika njia zetu hadi tulipotoka nje ya mji. Kisha tukapiga magoti pwani, tukaomba, tukaagana kila mmoja.⁶Tukapanda meli, huku nao wakarudi nyumbani kwao tena.

⁷Hata tulipomaliza safari yetu kutoka Tiro, tukafika Tolemai. Pale tulisalimia ndugu, na kukakaa nao kwa siku moja.⁸Kesho yake tuliondoka tukaenda Kaisaria. Sisi tukaingia nyumbani mwa Filipo, mhubiri wa injili, aliyekuwa mmoja wa wale saba, nasi tukakaa pamoja naye.⁹Mtu huyu alikuwa na mabinti wanne mabikira ambao walitabiri.

¹⁰Baada ya kukaa huko kwa siku kadhaa, akashuka kutoka Uyahudi nabii mmoja aitwaye Agabo.¹¹Yeye alikuja kwetu na akautwaa mkanda wa Paulo. Kwa huo alijifunga miguu na mikono yake mwenyewe na kusema, “Roho Mtakatifu asema hivi, Wayahudi wa Yerusalem watamfunga mtu anayemiliki mkanda huu, nao watamkabidhi mikononi mwa watu wa mataifa.”

¹²Tuliposikia mambo hayo, sisi na watu waliokuwa wakiishi mahali pale tulimsihhi Paulo asipande kwende Yerusalem.

¹³Ndipo Paulo alijibu, “Mnafanya nini, mnalia na kunivunja moyo wangu? Kwa maana niko tayari, siyo tu kufungwa, lakini pia kufia huko Yerusalem kwa ajili ya jina la Bwana Yesu.”

¹⁴Kwa vile Paulo hakutaka kushawishiwa, tuliacha na kusema, “Basi mapenzi ya Bwana yafanyike.”

¹⁵Baada ya siku hizi, tulichukua mifuko yetu na tukapanda Yerusalem.¹⁶Baadhi ya wanafunzi kutoka Kaisaria pia walifuatana nasi. Wakamleta mtu mmoja aitwaye Mnasoni, mtu wa Kipro, mwanafunzi wa zamani, ambaye tulikaa naye.

¹⁷Tulipofika Yerusalem, ndugu walitukaribisha kwa furaha.¹⁸Kesho yake Paulo alienda pamoja nasi kwa Yakobo, na wazee wote walikuwepo.¹⁹Baada ya kuwasalimu, aliwapa taarifa moja baada ya nyingine ya mambo ambayo Mungu aliyotenda mionganoni mwa mataifa kwa kuitia huduma yake.²⁰Wakati waliposikia hayo, wakamsifu Mungu, na wakamwambia, “Unaona, ndugu, kuna maelfu wangapi wameamini mionganoni mwa Wayahudi. Wao wote wana nia ya kushika sheria.²¹Wameambiwa kuhusu wewe, kwamba unafundisha Wayahudi wanaoishi katи ya mataifa kuachana na Musa, na kwamba unawaambia wasiwataliri watoto wao, na wasifuate desturi za zamani.²²Tunapaswa tufanye nini? Bila shaka watasikia kwamba wewe umekuja.²³Hivyo fanya kile sisi tunachokuambia sasa: tunao watu wanne ambao wameweka nadhiri.²⁴Wachukue watu hawa na ujitatase mwenyewe pamoja nao, na uwaliye gherama zao, ili waweze kunyoa vichwa vyao. Hivyo kila mmoja apate kujua kwamba mambo waliyoambwa kuhusu wewe ni ya uongo. Watajifunza kwamba wewe pia unafuata sheria.²⁵Lakini kwa habari za mataifa ambao wamekuwa waumini, tuliandika na kutoa maagizo kwamba wanapaswa kujiepusha na vitu vilivyotolewa dhabihu kwa sanamu, na damu, kutohana na kile kilichonyongwa, na wajiepusha na usherati.”²⁶Ndipo, Paulo aliwatwaa wale wanaume, na siku ya pili, akajitakasa mwenyewe pamoja nao, akaingia Hekaluni, kutangaza kipindi cha siku za kujitakasa, hadi sadaka itolewa kwa ajili ya kila mmoja wao.

²⁷Siku hizo saba zilipokaribia kumalizika, baadhi ya Wayahudi kutoka Asia wakamuona Paulo hekaluni, wakachochea makutano, na wakamnyoshea mikono.²⁸Walikuwa wanapiga kelele, “Watu wa Israeli, tusaidieni. Huyu ni yule mtu anayewafundisha watu kila mahali mambo ambayo ni kinyume na watu, sheria, na mahali hapa. Pia amewaleta Wayunani katika hekalu na kupanajisi mahali hapa patakatifu.”²⁹Kwa kuwa mwanzoni walikuwa wamemwona Trofimo Muefeso akiwa pamoja naye mijini, nao walidhani kwamba Paulo alimleta hekaluni.³⁰Mji wote ulikuwa na taharuki, na watu wakakimbia pamoja na kumkamata Paulo. Wakamtoa nje ya hekalu, na milango mara ikafungwa.

³¹Walipokuwa wakijaribu kumuua, habari zilimfikia mkuu wa jeshi la walinzi kuwa Yerusalem yote ilikuwa imejaa ghasia.³²Mara hiyo akawachukua askari na jemadari akaukimbilia umati. Wakati watu walipomwona mkuu wa jeshi na askari, wakaacha kumpiga Paulo.

³³Kisha mkuu wa jeshi alimkaribia na akamshika Paulo, na akaamuru afungwe minyororo miwili. Akamuuliza yeeye ni nani na amefanya nini.³⁴Baadhi ya watu kwenye umati walikuwa wanapayuka kitu hiki na wengine kingine. Kwa kuwa jemadari hakuweza kutambua chochote kwa sababu ya zile kelele, akaamuru Paulo aletwe ndani ya ngome.³⁵Basi alipofika kwenye ngazi, akachukuliwa na askari kwa sababu ya ghasia za umati.³⁶Maana umati wa watu walimfuata na waliendelea kupiga kelele, “Mwondoeni huyu!”

³⁷Paulo alipokuwa analetwa ndani ya ngome, alimwambia mkuu wa jeshi, “Naweza kukwambia kitu?” Yule mkuu wa jeshi akasema, “Je unaongea Kiyunani?³⁸Je, wewe si yule Mmisri ambaye awali aliongoza uasi na alichukua magaidi elfu nne nyikani?”

³⁹Paulo akasema, “Mimi ni Myahudi, kutoka mji wa Tarso ya Kilikia. Mimi ni raia wa mji maarufu. Nawaomba, mniruhusu nizungumze na watu.”⁴⁰Wakati jemadari alipompa ruhusa, Paulo akasimama penye ngazi na akatoa ishara kwa watu kwa mkono wake. Wakati kulipokuwa na ukimya sana, akaongea nao kwa Kihebrania. Akasema,

²²“Ndugu na baba zangu, sikilizeni utetezi wangu nitakaofanya kwenu sasa.”²Makutano walipo sikia Paulo akiongea nao kwa kiebrania, wakanyamaza. Akasema,³“Mimi ni myahudi, nimezaliwa mji wa Tarso eneo la Kilikia, ila nilipata elimu katika mji huu, miguuni pa Gamalieli. Nilifundishwa kulingana na njia sahihi za sheria za baba zetu. Mimi ninabidii ya Mungu, kama ninyi nyote mlivyo leo.”⁴Niliwatesa kwa njia hii hadi kufa; nikawafunga wanaume na wanawake na kuwatupa gerezani.⁵Hata kuhani mkuu na wazee wote wanaweza kutoa ushahidi kwamba nilipokea barua kutoka kwao kwa ajili ya ndugu walio Dameski, kwangu mimi kusafiri kwenda huko. Ilikuwa niwalete watu Yerusalemu wa njia ile ili wafungwe na kuadhibiwa.

⁶Ilitokea kwamba pale nilipokua nikisafiri nakaribia Dameski, majira ya mchana ghafla nuru kuu ikatokea mbinguni ikaanza kuniangaza kotekote.⁷Nikaanguka chini na kusikia sauti ikiniambia, ‘Sauli, Sauli kwanini unanitesa?’

⁸Nikajibu, ‘Wewe ni nani, Bwana?’ Akaniambia, ‘Mini ni Yesu Mnazareti, ambaye wewe unanitesa.’

⁹Wale waliokuwa na mimi waliiona nuru, ila hawakusikia sauti ya yule alieongea na mimi.¹⁰Nikasema, ‘Nifanye nini, Bwana?’ Bwana akaniambia, ‘Simama na uingie Dameski; huko utaambiwa kila kitu unachopaswa kufanya.’¹¹Sikuweza kuona kwa sababu ya muangaza wa nuru ile, ndipo nikaenda Dameski kwa kuongozwa na mikono ya wale waliokuwa na mimi.¹²Huko nikakutana na mtu aitwaye Anania, alikuwa mtu aliyeshika sheria na mwenye kuheshimika mbele ya Wayahudi wote waliishi huko.¹³Akaja kwangu, akasimama mbele yangu, na kusema, ‘Ndugu yangu Sauli, upate kuona. ‘Kwa muda ule ule nikamuona.¹⁴Akasema, ‘Mungu wa baba zetu amekuchagua wewe upate kujua mapenzi yake, kumuona yule mwenye haki, na kusikia sauti itokayo kwenye kinywa chake.¹⁵Kwa sababu utakuwa shahidi wake kwa watu wote juu ya uliyoyaona na kusikia.¹⁶Basi sasa kwa nini unasubiri? Amka, ubatizwe, ukaoshe dhambi zako, ukiliitia jina lake.’

¹⁷Baada ya kurejea Yerusalemu, na nilipokuwa nikisali ndani ya hekalu, ikatokea kwamba nikapewa maono.

¹⁸Nikamuona akiniambia, ‘Hima na utoke Yerusalemu haraka, kwa sababu hawatakubali ushuhuda wako kuhusu mimi.’¹⁹Nikasema, ‘Bwana, wao wenyewe wanajua niliwafunga gerezani na kuwapiga wale waliokuamini katika kila sinagogi²⁰Na damu ya Stefano shahidi wako ilipomwagwa, mimi pia nilikuwa nimesimama karibu na kukubali na nilikuwa nalinda nguo za wale waliomwua.’²¹Lakini aliniambia, ‘Enenda, kwa sababu mimi nitakutuma uende mbali kwa watu wa mataifa.’”

²²Watu wakamsikiza mpaka alipotamka maneno hayo. Hapo walipaza sauti na kusema, “Mwondoe mtu huyu katika nchi: kwa sababu sio sahihi aishi.”

²³Walipokuwa wakipaza sauti, na kutupa mavazi yao na kutupa mavumbi juu,²⁴jemedari mkuu akaamuru Paulo aletwe ngomeni. Akaamuru aulizwe huku anapigwa mijeledi, ili ye ye mwenyewe ajue kwa nini walikuwa wanampigia kelele namna ile.

²⁵Hata walipokuwa wamemfunga kwa kamba, Paulo akamwambia yule akida aliye simama karibu naye, “Je! Ni haki kwenu kumpiga mtu aliye Mrumi na bado hajahukumiwa?”

²⁶Yule akida aliposikia maneno haya, akaenda kwa jemedari mkuu na kumwambia, akisema, “Unataka kufanya nini? Kwa maana mtu huyu ni Mrumi.”

²⁷Jemedari mkuu akaja na kumwambia, “Niambie, je wewe ni raia wa Rumi?” Paulo akasema, “Ndijo.”

²⁸Jemedari akamjibu, “Ni kuptia kiasi kikubwa cha pesa ndipo nilipata uraia.” Lakini Paulo akamwambia, “Mimi ni Mrumi wa kuzaliwa.”²⁹Basi wale waliokuwa tayari kwenda kumhoji wakaondoka na kumwacha wakati huo huo. Na jemedari naye akaogopa, alipojua kuwa Paulo ni Mrumi, na kwa sababu amemfunga.

³⁰Siku iliyofuata, jemedari mkuu alitaka kujua ukweli kuhusu mashtaka ya Wayahudi dhidi ya Paulo. Hivyo akamfungua vifungo vyake akaamuru wakuu wa makuhani na baraza lote wakutane. Akamleta Paulo chini, na kumweka katikati yao.

²³ ¹Paulo akawaangalia moja kwa moja watu wa baraza na kusema, “Ndugu zangu, nimeishi mbele za Mungu kwa dhamira nzuri hadi hivi leo.”²Kuhani mkuu Anania akawaamuru wale waliosimama karibu naye wampige kinywa chake.

³Ndipo Paulo akamwambia, “Mungu atakupiga wewe, ukuta uliopakwa chokaa. Umekaa ukinihukumu kwa sheria, nawe unaamuru nipigwe kinyume cha sheria?”

⁴Wale waliokuwa wamesimama karibu naye wakasema, “Hivi ndivyo unavyomtukana kuhani mkuu wa Mungu?”

⁵Paulo akasema, “Ndugu zangu, mimi sikujua kwamba huyu ni kuhani mkuu. Kwa kuwa imeandikwa, ‘Hutazungumza vibaya juu ya mtawala wa watu wako.’”

⁶Paulo alipoona ya kwamba upande mmoja wa baraza ni Masadukayo na wengine Mafarisayo, akapaza sauti na kusema, “Ndugu zangu, mimi ni Mfarisayo, mwana wa Mfarisayo. Ni kwa sababu hii nategemea kwa ujasiri ufufuo wa wafu ninao hukumiwa nao.”⁷Alipoyasema haya, marumbano makubwa yakatokea baina ya Mafarisayo na Masadukayo, na mkutano ukagawanyika.⁸Kwani Masadukayo husema hakuna ufufuo, malaika wala hakuna roho, ila Mafarisayo husema haya yote yapo.

⁹Ghasia kubwa ikatokea na baadhi ya waandishi waliokuwa upande wa Mafarisayo wakasimama na kujadili, wakisema, “Hatujaona chochote kibaya dhidi ya mtu huyu. Vipi kama roho au malaika ameongea na yeye?”¹⁰Wakati kulitokea hoja kubwa, mkuu wa majeshi aliogopa kwamba Paulo angeraruliwa vipande vipande na wao, hivyo akaamuru wanajeshi washuke chini na kumchukua kwa nguvu kutoka kwa wajumbe wa baraza, na kumleta katika ngome.

¹¹Usiku uliofuta bwana alisimama karibu naye na kusema, “Usiogope, kwa kuwa umenishuhudia katika Yerusalem, hivyo utatoa ushahidi pia katika Roma.”

¹²Kulipokucha, baadhi ya Wayahudi walifanya agano na kuita laana juu yao wenyewe: walisema ya kwamba hawatakula wala kunywa chochote mpaka watakapomuu Paulo.¹³Kulikuwa na watu zaidi ya arobaini ambao walifanya njama hii.¹⁴Wakaenda kwa wakuu wa makuhani na wazee na kusema, “Tumejiweka wenyewe kwenye laana kuu, tusile chochote hadi tutakapomwua Paulo.¹⁵Hivyo sasa, baraza limwambie jemadari mkuu amlete kwenu, kana kwamba mnaamua kesi yake kwa usahihi. Kwetu sisi tuko tayari kumwua kabla hajaja hapa.”

¹⁶Lakini mtoto wa dada yake na Paulo akasikia kwamba kulikuwa na njama, akaenda akaingia ndani ya ngome na kumwambia Paulo.¹⁷Paulo akamwita akida mmoja akasema, “Mchukue kijana huyu kwa jemadari; maana ana neno la kumwambia.”¹⁸Basi akida akamchukua yule kijana akampeleka kwa jemedari mkuu akamwambia, “Paulo yule mfungwa aliniita akataka nikuletee kijana huyu kwako. Ana neno la kukuambia.”¹⁹Yule jemadari mkuu akamshika kwa mkono akajitenga naye kando, na akamwuliza, “Ni kitu gani unachotaka kuniambia?”²⁰Kijana yule akasema, “Wayahudi wamepatana kukuomba umlete Paulo kesho kwenye baraza kana kwamba wanataka kupata habari zake kwa usahihi zaidi.²¹Basi wewe usikubali kwa maana watu zaidi ya arobaini wanamvizia. Wamejifunga kwa laana, wasile wala wasinywe hata watakapomwua. Hata sasa wako tayari, wakisubiria kibali toka kwako.”²²Basi yule jemadari mkuu akamwacha kijana aende zake, baada ya kumwagiza, “Usimwambie mtu ye yote ya kwamba umeniarifu haya.”

²³Akawaita maakida wawili akasema watayarisheni askari mia mbili kwenda Kaisaria na askari wapanda farasi sabini, na wenye mikuki mia mbili, mtaondoka zamu ya tatu ya usiku.²⁴Akawaambia kuweka wanyama tayari ambaye Paulo atamtumia na kumchukua salama kwa Feliki Gavana.²⁵Akaandika barua kwa namna hii,²⁶“Klaudio Lisia kwa Liwali mtukufu Feliki, salamu.”²⁷Mtu huyu alikamatwa na wayahudi wakawa karibu kumwua, ndipo nikaenda pamoja na kikosi cha askari nikamwokoa, nilipopata habari ya kuwa yeye ni raia wa kirumi.²⁸Nilitaka kujua kwa nini wamemshtaki, hivyo nikampeleka kwenye baraza.²⁹Nikaona kwamba alikuwa ameshitakiwa kwa ajili ya maswali ya sheria yao, wala hakushitakiwa neno lolote la kustahili kuuawa wala kufungwa.³⁰Kisha ikajulikana kwangu kwamba kuna njama dhidi yake, hivyo kwa haraka nikamtuma kwako, na kuwaagiza wanaomshitaki pia walete mashitaka dhidi yake mbele yako. Kwaheri.”

³¹Basi wale askari wakatii amri: wakamchukua Paulo wakampeleka hata Antipatri usiku.³²Siku iliyofoata, maaskari wengi wakawaacha wale wapanda farasi waende pamoja naye, nao wakarudi zao ngomeni.³³Na wapanda farasi walipofika Kaisaria, na kumpa liwali ile barua, wakamweka Paulo mikononi mwake.

³⁴Naye liwali alipoisoma barua, alimuuliza Paulo alitokea jimbo gani; alipojua ya kwamba ni mtu wa Kilikia,

³⁵akasema, “Nitakusikia wewe watakapo kuja wale waliokushitaki,” akaamuru awekwe katika ikulu ya Herode.

24 ¹Baada ya siku tano, Anania kuhani mkuu, baadhi ya wazee na msemaji mmoja aitwaye Tertulo, wakaenda pale. Watu hawa wameleta mashtaka dhidi ya Paulo kwa gavana.²Paulo alipo simama mbele ya gavana, Tertulo akaanza kumshitaki na kusema kwa gavana, “Kwa sababu yako tuna amani kuu; na kwa maono yako yanaleta mageuzi mazuri katika taifa letu;³basi kwa shukurani yote tunapokea kila kitu ukifanyacho, mtukufu mheshimiwa Feliki.⁴Lakini nisikuchoshe zaidi, nakusihu unisikilize maneno machache kwa fadhili zako.⁵Kwa maana tumempata mtu huyu mkorofu, na anasababisha Wayahudi wote duniani kuasi. Tena ni kiongozi wa madhehebu ya Wanazarayo. ⁶Na tena alijaribu kulitia hekalu unajisi hivyo tukamkamata. ⁷Lisiasi, afisa, alikuja na akamchukua kwa nguvu mikononi mwetu. ⁸Ukimwuliza Paulo kuhusu mambo haya, hata utaweza kujifunza ni kitu gani tumemshtakia.⁹Wayahudi nao wakamshtaki Paulo, wakisema kwamba haya mambo yalikuwa kweli.

¹⁰Liwali alipompungia mkono ili Paulo aongee, Paulo alijibu, “Ninajua ya kwamba kwa miaka mingi umekua mwamuzi wa taifa hili, na nina furaha kujieleza mwenyewe kwako.¹¹Wawenza kuhakikisha kuwa hazijapita siku zaidi ya kumi na mbili tangu nilipopanda kwenda kuabudu Yerusalemu.¹²Na waliponikuta katika hekalu, sikubishana na mtu ye yote, na sikufanya fujo katika mkutano, wala katika masinagogi wala ndani ya mji,¹³na wala hawawezi kuhakikisha kwako mashitaka wanayoyashitaki dhidi yangu.¹⁴Ila nakiri hili kwako, ya kwamba kwa njia ile ambayo wanaaita dhehebu, kwa njia hiyo hiyo ninamtumikia Mungu wa baba zetu. Mimi ni mwaminifu kwa yote yaliyoko kwenye sheria na maandiko ya manabii.¹⁵Nina ujasiri ule ule kwa Mungu ambao hata hao nao wanaungojea, kuja kwa ufufuo wa wafu, kwa wote wenye haki na wasio na haki pia;¹⁶na kwa hili, ninang'ang'ana ili niwe na dhamira isiyo na hatia mbele za Mungu na mbele ya watu kuitia mambo yote.¹⁷Sasa baada ya miaka mingi nimekuja kuleta msaada kwa taifa langu na zawadi ya fedha.¹⁸Nilipofanya hivi, Wayahudi fulani wa Asia wakanikuta ndani ya sherehe ya utakaso ndani ya hekalu, bila kundi la watu wala ghasia.¹⁹Watu hawa ambaa imewapasa kuwapo mbele yako sasa hivi na waseme kile walichonacho juu yangu kama wana neno lo lote.²⁰Au watu hawa wenyewe na waseme ni kosa gani waliloliona kwangu niliposimama mbele za baraza la Kiyahudi;²¹isipokuwa kwa ajili ya kitu kimoja nilichokisema kwa sauti niliposimama katikati yao, ‘Ni kwa sababu ya ufufuo wa wafu nimeshtakiwa mbele yako leo.’”

²²Baadaye Feliki ambaye alikuwa ametaarifiwa vizuri kuihusu Njia, akaahirisha mkutano. Akasema, “Lisia jemedari atakaposhuka kutoka Yerusalemu nitatoa maamuzi dhidi ya mashitaka yenu.”²³Ndipo akamwamuru akida amlinde Paulo, ila awe na uhuru na hata asiwepo mtu wakuwakataza marafiki zake wasimsaidie wala wasimtembelee.

²⁴Baada ya siku kadhaa, Feliki akarudi na Drusila mkewe aliyekuwa Myahudi, akatumwa kumwitwa Paulo na akasikiliza toka kwake habari za imani ndani ya Kristo Yesu.²⁵Ila Paulo alipokuwa akijadiliana naye kuhusu haki, kuwa na kiasi na hukumu itakayokuja, Feliki akapata hofu akajibu, “Nenda mbali kwa sasa, ila nikipata muda tena, nitakuita.”²⁶Muda huo huo, alitegemea kwamba Paulo atampa fedha kwa hiyo alimwita mara nyingi akaongea naye.

²⁷Ila miaka miwili ilipopita, Porkio Festo akawa Liwali baada ya Feliki, ila Feliki alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi, hivyo akamwacha Paulo chini ya uangalizi.

¹Zingatia: Sehemu ya maneno ya mstari huu 24:6

²Zingatia: Mstari huu haumo kwenye nakala bora za kale

³haumo kwenye nakala bora za maandiko ya kale.

25 ¹Ndipo Festo alipoingia katika jimbo hilo na baada ya siku tatu alienda toka Kaisaria hadi Yerusalem.

²Kuhani mkuu na Wayahudi mashuhuri walileta shutuma dhidi ya Paulo kwa Festo, na walizungumza kwa nguvu kwa Festo.³Na walimwomba Festo fadhlili juu ya habari za Paulo apate kumwita Yerusalem ili waweze kumwua njiani.⁴Lakini Festo alijibu kwamba Paulo alikuwa mfungwa katika Kaisaria, na kwamba yeye mwenyewe atarudi huko haraka.⁵Alisema “Kwa hiyo, wale ambao wanawenza, wanawenza kwenda huko na sisi. Kama kuna kitu kibaya kwa mtu huyu, mnapaswa kumshtaki.”

⁶Baada ya kukaa siku nane au kumi zaidi, akarudi Kaisaria. Na siku iliyofuata akakaa katika kiti cha hukumu na kuamuru Paulo aletwe kwake.⁷Alipofika, Wayahudi kutoka Yerusalem wakasimama karibu, Wakatoa mashtaka mengi mazito ambayo hawakuweza kuyathibitisha.

⁸Paulo alijitetea na kusema, ‘Si dhidi ya jina la Wayahudi, si juu ya hekalu, na si juu ya Kaisari, nimefanya mabaya.’

⁹Lakini Festo alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi, na hivyo akamjibu Paulo kwa kusema, ‘Je, unataka kwenda Yerusalem na kuhukumiwa na mimi kuhusu mambo haya huko?’

¹⁰Paulo alisema, ‘Ninasimama mbele ya kiti cha hukumu cha Kaisari ambapo napaswa kuhukumiwa. Sijawakosea Wayahudi, kama wewe ujuavyo vema.¹¹Ikiwa nimekosa na kama nimefanya kinachostahili kifo, sikatai kufa. Lakini kama shutuma zao si kitu, hakuna mtu anawenza kunikabidhi kwao. Natoa rufaa kwa Kaisari.’

¹²Baada ya Festo kuongea na baraza akajibu, “Umeomba rufaa kwa Kaisari; utaenda kwa Kaisari.”

¹³Baada ya siku kadhaa, mfalme Agripa na Bernike walifika Kaisaria kufanya ziara rasmi kwa Festo.¹⁴Baada ya kukaa hapo kwa siku nyingi, Festo aliwasilisha kesi ya Paulo kwa mfalme; Akasema, “Mtu mmoja aliachwa hapa na Feliki kama mfungwa.¹⁵Nilipokuwa Yerusalem makuhani wakuu na wazee wa Wayahudi walileta mashtaka juu ya mtu huyu kwangu, nao waliuliza juu ya hukumu dhidi yake.¹⁶Kwa hili mimi niliwajibu kwamba si desturi ya Waroma kumtoa mtu kwa upendeleo, badala yake, mtuhumiwa anapaswa kuwa na nafasi ya kuwakabili washitaki wake na kujitetea dhidi ya tuhuma hizo.¹⁷Kwa hiyo, walipokuja pamoja hapa, sikuweza kusubiri, lakini siku iliyofuata niliketi katika kiti cha hukumu na kuamuru mtu huyo aletwe ndani.¹⁸Wakati washitaki waliposimama na kumshtaki, nilifikiri kwamba hakuna mashtaka makubwa yaliyoletha dhidi yake.¹⁹Badala yake, walikuwa na mabishano fulani pamoja naye kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye alikuwa amekufa, lakini Paulo anadai kuwa yu hai.²⁰Nilikuwa nimefumbwa jinsi ya kuchunguza suala hili, na nikamwuliza kama angeenda Yerusalem kuhukumiwa kuhusu mambo haya.²¹Lakini Paulo alipoitwa awekwe chini ya ulinzi kwa ajili ya uamuza wa Mfalme, niliamuru awekwe hata nitakapompeleka kwa Kaisari.²²Agripa alizungumza na Festo, “Ningependa pia kumsikiliza mtu huyu.” Festo, akasema, “Kesho utamsikiliza.”

²³Hivyo kesho yake, Agripa na Bernike walifika na sherehe nyingi; walifika katika ukumbi na maafisa wa kijeshi, na watu mashuhuri wa mji. Na Festo alipotoa amri, Paulo aliletwa kwao.²⁴Festo akasema, “Mfalme Agripa, na watu wote ambao wapo hapa pamoja nasi, mnamwona mtu huyu; jumuiya yote ya Wayahudi huko Yerusalem na hapa pia wametaka niwashauri, na wao wakapiga kelele kwangu kwamba asiishi.²⁵Nalionia kwamba hakufanya lolote linalostahili kifo; lakini kwa sababu amemwita Mfalme, niliamua kumpeleka kwake.²⁶Lakini sina kitu dhahiri cha kuandika kwa Mfalme. Kwa sababu hii, nimemleta kwako, hasa kwako wewe, Mfalme Agripa, ili nipate kuwa na kitu cha kuandika kuhusu kesi.²⁷Kwa kuwa naona haina maana kumpeleka mfungwa na bila kuonyesha mashitaka yanayomkabili.

26 ¹Hivyo, Agripa akamwambia Paulo, “Unaruhusiwa kujitetea.” Ndipo Paulo akanyoosha mkono wake akajitetea hivi. ²“Najiona mwenye furaha, Mfalme Agripa, ili kufanya kesi yangu mbele yako leo dhidi ya mashtaka yote ya Wayahudi.³ Hasa, kwa sababu wewe ni mtaalamu wa desturi za Wayahudi na maswali. Hivyo naomba unisikilize kwa uvumilivu.

⁴Kweli, Wayahudi wote wanajua jinsi nilivyoishi tangu ujana wangu katika taifa langu huko Yerusalem.

⁵Wananjua tangu mwanzo na wanapaswa kukubali kwamba niliishi kama Mfarisayo, dhehebu lenye msimamo mkali kwenye dini yetu.

⁶Sasa nimesimama hapa nihukumiwe kwa sababu mimi naliangalia ahadi ambayo Mungu aliifanya na baba zetu.

⁷Hii ni ahadi ambayo makabila yetu kumi na mbili yanatumaini kupokea kama wakimwabudu Mungu kwa bidii usiku na mchana. Ni kwa ajili ya tumaini hili, mfalme Agripa, kwamba Wayahudi wananihitaki.⁸ Kwa nini yeyste kati yenu anafikiri ni ajabu kwamba Mungu hufufua wafu?

⁹Wakati mmoja nilifikiria mwenyewe kwamba ningefanya mambo mengi dhidi ya jina la Yesu wa Nazareti.

¹⁰Nilifanya haya katika Yerusalem; Niliwafunga waamini wengi gerezani, na nilikuwa na mamlaka kutoka kwa wakuu wa makuhani kufanya hivyo; na wakati wanauawa, nilipiga kura dhidi yao.¹¹ Mara nyingi niliwaadhibu katika masinagogi yote na nilijaribu kuwafanya waikane imani yao. Nilikuwa na hasira sana juu yao na niliwafukuza hata katika miji ya ugenini.

¹²Wakati nilipokuwa nikifanya haya, nilienda Dameski, nikiwa na mamlaka na maagizo kutoka kwa makuhani wakuu;¹³ nilipokuwa njiani wakati wa mchana, Mfalme, niliona mwanga kutoka mbinguni uliokuwa mkali kuliko jua na uling'aa kutuzunguka mimi na watu waliokuwa wakisafiri pamoja nami.¹⁴ Sisi sote tulipoanguka chini, nilisikia sauti ikizungumza na mimi ikitisema katika lugha ya Kiebrania: ‘Sauli, Sauli! Kwa nini unanitesa? Ni vigumu kwako kuupiga teke mchokoo.’

¹⁵Ndipo nikasema, ‘Wewe ni nani, Bwana?’ Bwana akajibu, ‘Mimi ni Yesu ambaye unanitesa.¹⁶ Sasa inuka usimame kwa miguu yako; sababu kwa kusudi hili mimi nimeonekana kwako, nimekuteua kuwa mtumishi na shahidi juu ya mambo ambayo unajua kuhusu mimi sasa na mambo nitakayokuonyesha baadaye;¹⁷ na nitakuokoa kutoka kwa watu na watu wa mataifa ambapo ninakutuma,¹⁸ kufungua macho yao na kuwatoa gizani kwenda kwenye mwanga na kutoka kwenye nguvu za shetani wamgeukie Mungu; ili wapate kuupokea kutoka kwa Mungu msamaha wa dhambi na urithi ambao nimewapa wale niliowatenga kwa imani iliyo kwangu.

¹⁹Hivyo, mfalme Agripa, sikuweza kuasi maono ya mbinguni,²⁰ lakini, kwa wale walio katika Dameski kwanza, na kisha Yerusalem na nchi yote ya Yudea, na pia kwa watu wa mataifa mengine, nilihibiru kwamba watubu na kumgeukia Mungu, wafanye matendo yanayostahili toba.

²¹Kwa sababu hiyo Wayahudi waliniakata hekaluni, wakajaribu kuniua.²² Mungu amenisaidia mpaka sasa, hivyo nasimama na kushuhudia kwa watu wa kawaida na kwa wale wakubwa juu ya yale ambayo manabii na Musa walisema yatatokea na si vingine;²³ kwamba Kristo lazima atateseka na atakuwa wa kwanza kufufuka kutoka kwa wafu na kutangaza mwanga kwa Wayahudi na watu wa mataifa.”

²⁴Paulo alipomaliza kujitetea, Festo alisema kwa sauti kubwa, “Paulo, wewe ni mwendawazimu! Masomo yako yamekufanya uwe mwendawazimu.”²⁵ Lakini Paulo akasema, “Mimi si mwendawazimu, mheshimiwa Festo; lakini kwa ujasiri nasema maneno ya ukweli mtupu.²⁶ Kwa kuwa mfalme anajua kuhusu mambo haya; na hivyo, ninaongea kwa uhuru kwake, kwa maana nina hakika kwamba hakuna lolote lililofichwa kwake; kwa kuwa hili halijafanywa pembeni.²⁷ Je, unaamini manabii, Mfalme Agripa? Najua kwamba unaamini.”²⁸ Agripa akamwambia Paulo, “Kwa muda mfupi unaweza kunishawishi mimi na kunifanya Mkristo?”

²⁹Paulo akasema, “Namwomba Mungu kwamba, kwa muda mfupi au mrefu, si wewe tu, bali pia wote wanaonisikia leo, wawe kama mimi, lakini bila hii minyororo ya gerezani.”³⁰ Ndipo mfalme alisimama, na liwali, na Bernike pia, na wale waliokuwa wamekaa pamoja nao,³¹ walipoondoka ukumbini, walizungumziana wao kwa wao na kusema, “Mtu huyu hastahili kifo wala kifungo.”

³²Agripa akamwambia Festo, “Mtu huyu angeweza kuwekwa huru kama asingekata rufani kwa Kaisari.”

27¹Ilipoamuliwa kwamba tunatakiwa tusafiri kwa maji kwenda Italia, walimkabidhi Paulo na wafungwa wengine kwa afisa mmoja wa jeshi la Kiroma aliyeitwa Julio, wa kikosi cha Agustani.²Tukapanda meli kutoka Adramitamu, ambayo ilikuwa isafiri kandokando ya pwani ya Asia. Hivyo tukaingia baharini. Aristaka kutoka Thesolanike ya Makedonia akaenda pamoja nasi.³Siku iliyofuata tukatua nanga katika mji wa Sidoni, ambapo Julio alimtendea Paulo kwa ukarimu na akamruhusu kwenda kwa rafiki zake kupokea ukarimu wao.⁴Kutoka hapo tukaenda baharini tukasafiri kuzunguka kisiwa cha Kipro ambacho kilikuwa kimeuvinga upepo, kwa sababu upepo ulikuwa ukitukabili.⁵Baada ya kuwa tumesafiri katika maji yaliyo karibu na Kilikia na Pamfilia, tukaja Mira, mji wa Lisia.⁶Pale yule afisa wa jeshi la Kiroma, akaikuta meli kutoka Alexandria ambayo ilikuwa isafiri kuelekea Italia. Akatupandisha ndani yake.⁷Baada ya kuwa tumesafiri polepole kwa siku nydingi na hatimaye tukawa tumefika kwa taabu karibu na Nido, upepo haukuturuhusu tena kuelekea njia hiyo, hivyo tukasafiri kandokando ya kivuli cha Krete tukiukinga upepo, mkabala na Salmone.⁸Tukasafiri kandokando ya pwani kwa ugumu, mpaka tukafika mahali palipoitwa Badari Nzuri ambayo iko karibu na mji wa Lasi.

⁹Tulikuwa tumechukua muda mwingi sana, na muda wa mfungo wa Kiyahudi ulikuwa umepita pia, na sasa ilikuwa ni hatari kuendelea kusafiri. Hivyo Paulo akatuonya,¹⁰na kusema, "Mabwana, naona safari ambayo tunataka tuichukue itakuwa na madhara na hasara nydingi, siyo tu ya mizigo na meli, lakini pia ya maisha yetu."¹¹Lakini afisa wa jeshi la Kiroma akamsikiliza zaidi bwana wake na mmiliki wa meli, kuliko mambo yale ambayo yalizungumzwa na Paulo.¹²Kwa sababu bandari haikuwa sehemu rahisi kukaa wakati wa baridi, mabaharia wengi wakashauri tusafiri kutoka pale, ili kwa namna yoyote tukiweza kuufikia mji wa Foinike, tukae pale wakati wa baridi. Foinike ni bandari huko Krete, na inatazama kaskazini mashariki na kusini mashariki.

¹³Upopo wa kusini ulipoanza kuvuma polepole, mabaharia wakafikiri wamepata kile ambacho walikuwa wanakihitaji. Wakang'oa nanga na kusafiri kandokando ya Krete karibu na pwani.¹⁴Lakini baada ya muda mfupi upepo mkali, ulioitwa wa kaskazini mashariki, ukaanza kutupiga kutoka ng'ambo ya kisiwa.¹⁵Wakati meli ilipolemewa na kushindwa kuukabili upepo, tukakubaliana na hali hiyo, tukasafirishwa nao.¹⁶Tukakimbia kupitia ule upande uliokuwa unaukinga upepo wa kisiwa kiiwtacho Kauda; na kwa taabu sana tulifanikiwa kuuokoa mtumbwi.¹⁷Baada ya kuwa wameivuta, walitumia kamba kuifunga meli. Waliogopa kwamba tungeweza kwenda kwenye eneo la mchanga mwingi la Syiti, hivyo wakashusha nanga na waliendeshwa kandokando.¹⁸Tulipigwa kwa nguvu sana na dhoruba, hivyo siku iliyofuata mabaharia wakaanza kutupa mizigo kutoka melini.¹⁹Siku ya tatu, mabaharia wakaanza kuyatoa maji kwa mikono yao wenyewe.²⁰Wakati ambapo jua na nyota hazikutuungazia kwa siku nydingi, bado dhoruba kubwa ilitupiga, na matumaini kwamba tungeokolewa yalitoweka.

²¹Baada ya kuwa wameenda muda mrefu bila chakula, hapo Paulo akasimama katikati ya mabaharia akasema, "Enyi watu, mlipaswa mnisikilize, na tusingengo'a nanga kutoka Krete, ili kupata haya madhara na hasara."²²Na sasa nawafariji m jitie moyo, kwa sababu hakutakuwa upotetu maisha kati yenu, isipokuwa hasara ya meli tu.²³Kwa sababu usiku uliopita malaika wa Mungu, ambaye mimi ni wake, na ambaye ninamwabudu pia - malaika wake alisimama pembeni mwangu²⁴na kusema, 'Usiogope Paulo. Lazima usimame mbele ya Kaisari, na tazama, Mungu katika wema wake amekupa hawa wote ambao wanafiri pamoja nawe.'²⁵Hivyo, enyi watu, jipeni moyo, kwa sababu namwamini Mungu, kwamba itakuwa kama nilivyoambiwa.²⁶Lakini lazima meli yetu itakwama katika kisiwa fulani."

²⁷Ulipofika usiku wa kumi na nne, tulipokuwa tukiendeshwa huko na huko kwenye bahari ya Adria, kama usiku wa manane hivi, mabaharia walifikiri kwamba wamekaribia nchi kavu.²⁸Walitumia milio kupima kina cha maji na wakapata mita thelathini na sita, baada ya muda mfupi wakapima tena wakapata mita ishirini na saba.

²⁹Waliogopa kwanza tunaweza kugonga miamba, hivyo wakashusha nanga nne kutoka katika sehemu ya kuwekeea nanga na wakaomba kwamba asubuhi ingekuja haraka.³⁰Wale mabaharia walikuwa wanatafuta namna ya kuitelekeza ile meli na walizishusha majini mashua ndogo za kuokolea maisha, na wakajifanya kwamba wanatupa nanga kutoka sehemu ya mbele ya mashua.³¹Lakini Paulo akamwambia yule askari wa jeshi la Kiroma na wale askari, "Hamuwezi kuokoka isipokuwa hawa watu wanabaki kwenye meli."³²Kisha wale askari wakakata kamba za ile mashua na ikaachwa ichukuliwe na maji.

³³Wakati mwanga wa asubuhi ulipokuwa unajitokeza, Paulo akawasihi wote angalau wale kidogo. Akasema, "Hii ni siku ya kumi na nne mnasuburi bila kula, hamjala kitu."³⁴Hivyo nawasihi mchukue chakula kidogo, kwa sababu hii ni kwa ajili ya kuishi kwenu; na hakuna hata unywele mmoja wa vichwa vyenu utakaopotea.³⁵Alipokwisha kusema hayo, akachukua mkate akamshukuru Mungu mbele ya macho ya kila mtu. Kisha akaumega mkate

akaanza kula.³⁶ Kisha wote wakatiwa moyo na wao wakachukua chakula.³⁷ Tulikuwa watu 276 ndani ya meli.

³⁸ Walipokwisha kula vya kutosha, waliifanya meli nyepesi kwa kutupa ngano ndani ya bahari.

³⁹ Ilipokuwa mchana, hawakuitambua nchi ile, lakini wakaona sehemu ya nchi kavu iliyoingia majini iliyokuwa na mchanga mwangi. Wakajadiliana kama wanaweza kuiendesha meli kuelekea hapo.⁴⁰ Hivyo wakazilegeza nanga wakaziacha baharini. Katika muda huo huo wakazilegeza kamba za nanga na wakaiinua sehemu ya mbele kuelekea kwenye upepo, hivyo wakaelekea kwenye hiyo sehemu ya mchanga mwangi.⁴¹ Lakini wakaja mahali ambapo mikondo miwili ya maji inakutana, na meli ikaelekea mchangani. Na ile sehemu ya mbele ya meli ikakwama pale na haikuweza kutoka, lakini sehemu ya mbele ya meli ikaanza kuvunjika kwa sababu ya ukali wa mawimbi.

⁴² Mpango wa wale askari ulikuwa ni kuwaua wafungwa, ili kwamba pasiwe na mtu ambaye angeogelea na kutoroka.⁴³ Lakini yule askari wa jeshi la Kiroma alitaka kumwokoa Paulo, hivyo akausimamisha mpango wao; na akawaamuru wale ambaa wanaweza kuogelea, waruke kutoka melini kwanza na waende nchi kavu.⁴⁴ Kisha wale wengine watafuata, wengine juu ya vipande vya mbaa na wengine juu ya vitu vingine kutoka kwenye meli. Kwa njia hii ikatokea kwamba wote tukafika salama nchi kavu.

28 ¹Tulipofikishwa salama, tulitambua kwamba kisiwa kinaitwa Malta. ²Watu wenyiji wa pale si tu kwamba walitupa ukarimu wa kawaida, bali waliwasha moto na kutukaribisha sote, kwa sababu ya mvua na baridi iliyokuwa ikiendelea. ³Lakini Paulo alipokuwa amekusanya mzigo wa kuni na kuuweka motoni, nyoka mwenye sumu akatoka kwenye zile kuni kwa sababu ya lile joto, na akajzungusha kwenye mkono wake. ⁴Wakati wenyiji wa pale walipoona mnyama ananing'inia kutoka kwenye mkono wake, wakasemezana wao kwa wao, "Mtu huyu hakika ni muuji ambaye ametoroka baharini, lakini haki haimuruhusu kuishi." ⁵Lakini yeye akamtitikisya huyo nyoka katika moto na hakupata madhara yoyote. ⁶Wao walimngoeja avimbe kwa homa au aanguke ghafla na kufa. Lakini baada ya kumwangalia kwa muda mrefu na kuona kwamba hakuna jambo ambalo si la kawaida kwake, walibadilisha mawazo yao na kusema alikuwa mungu.

⁷Basi mahali pale karibu palikuwa na ardhi ambayo ilikuwa mali ya mkuu wa kisiwa, mtu aliyeitwa Pablo. Alitukaribisha na kutukarimu kwa siku tatu. ⁸Ilitokea kwamba baba wa Pablo alishikwa na homa na ugonjwa wa kuhara. Na Paulo alipomwendea, aliomba, akaweka mikono juu yake, na kumponya. ⁹Baada ya hili kutokea, watu wengine pale kisiwani waliokuwa wanaumwa pia walikwenda na waliponywa. ¹⁰Watu wakatuheshimu kwa heshima nyingi. Tulipokuwa tunajiandaa kusafiri, walitupa vile tulivyovihitaji.

¹¹Baada ya miezi mitatu, tulisafiri ndani ya meli ya Iskanda iitwayo miuungu pacha ambayo ilikuwa imetia nanga hapo kisiwani wakati wote wa baridi. ¹²Baada ya kuwa tumetua katika mji wa Sirakusa, tulikaa pale siku tatu.

¹³Kutokea pale tulisafiri tukafika katika mji wa Regio. Baada ya siku moja upepo wa kusini ilitokea ghafla, na baada ya siku mbili tukafika katika mji wa Putoli. ¹⁴Huko tuliwakuta baadhi ya ndugu na tulikaribishwa kukaa nao kwa siku saba. Kwa njia hii tukaja Rumi.

¹⁵Kutoka huko wale ndugu, baada ya kuwa wamesikia habari zetu, walikuja kutupokea huko soko la Apia na Mikahawa Mitatu. Paulo alipowaona wale ndugu alimshukuru Mungu akajitia ujasiri. ¹⁶Tulipoingia Roma, Paulo aliruhusiwa kuishi peke yake pamoja na yule askari aliyejewa akimlinda.

¹⁷Basi ilikuwa baada ya siku tatu Paulo aliwaita pamoja wale watu waliokuwa viongozi kati ya Wayahudi. Walipokuja pamoja, alisema kwao, "Ndugu, pamoja na kwamba sijafanya kosa lolote kwa watu hawa au kufanya kinyume na taratibu za mababa zetu waliotutangulia, nilitolewa kama mfungwa kutoka Yerusalem hadi kwenye mikono ya Warumi. ¹⁸Baada ya kunihoji, walitamani kuniacha huru, kwa sababu kulikuwa hakuna sababu kwangu mimi ya kustahili adhabu ya kifo. ¹⁹Lakini wale Wayahudi walipoongea kinyume cha shauku yao, nililazimika kukata rufaa kwa Kaisaria, japokuwa haikuwa kana kwamba naleta mashtaka juu ya taifa langu.

²⁰Kwa sababu ya kukata kwangu rufaa, hivyo, niliomba kuwaona na kuongea nanyi. Ni kwa sababu ya kile ambacho Israel anaujasiri kwacho, nimefungwa na kifungo hiki."

²¹Kisha wakamwambia, "Hatujawahi kupokea barua kutoka Yudea kukuhusu wewe, wala hakuna ndugu aliyejewa na kutoa taarifa au kusema neno lolote mbaya kuhusu wewe. ²²Lakini tunataka kusikia kutoka kwako unafikiri nini kuhusu hili kundi la watu hawa, kwa sababu inajulikana kwetu kwamba linaongea kinyume kila mahali."

²³Walipokuwa wametenga siku kwa ajili yake, watu wengi zaidi walimjia mahali alipokuwa anaishi. Alisema lile jambo kwao na kushuhudia kuhusu ufalme wa Mungu. Alijaribu kuwashawishi kuhusu Yesu, kwa namna zote mbili kutoka katika sheria za Musa na kutoka kwa manabii, kuanzia asubuhi hadi jioni. ²⁴Baadhi yao walishawishika kuhusu mambo yale yaliyosemwa, wakati wengine hawakuamini. ²⁵Waliposhindwa kukubaliana wao kwa wao, waliondoka baada ya Paulo kulisema jambo hili moja, "Roho Mtakatifu alisema vyema kupitia Isaya nabii kwa baba zenu.

²⁶ Alisema, 'Nenda kwa watu hawa useme, 'Kwa masikio yenu mtasikia, lakini hamtaelewa; Na kwa macho yenu mtaona lakini hamtatambua.'

²⁷Kwa ajili ya miyo ya watu hawa imekuwa dhaifu, masikio yao yamesikia kwa taabu, wamefumba macho yao; ili kwamba wasijekutambua kwa macho yao, na kusikia kwa masikio yao, na kuelewa kwa miyo yao, na kugeuka tena, na ningeliwaponya.'

²⁸Kwa hiyo, mnapaswa kujua kwamba huu wokovu wa Mungu umepelekwa kwa watu wa mataifa, na watasikiliza." ²⁹[1](#)

³⁰Paulo alikaa katika nyumba yake ya kupanga kwa miaka yote miwili, na aliwakaribisha wote waliokuja kwake.

³¹Alikuwa akihubiri ufalme wa Mungu na alikuwa akifundisha mambo juu ya Bwana Yesu Kristo kwa ujasiri wote. Hakuna aliyemzuia.

¹Zingatia: Mstari huu “Wakati alipokuwa amesema mambo haya, Wayahudi waliondoka, wakiwa na mashindano makubwa kati yao.” haumo kwenye nakala bora za kale.

Warumi

1 ¹Paulo, mtumishi wa Yesu Kristo, aliyeitwa kuwa mtume, na kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu.²Hii ndio ile Injili aliyoiahidi zamani kupidia manabii wake katika maandiko matakatifu.³Ni kuhusu Mwana wake, aliyezaliwa kutoka ukoo wa Daudi kwa jinsi ya mwili.⁴Yeye alitangazwa kuwa Mwana wa Mungu kwa nguvu ya Roho mtakatifu kwa ufufuo wa wafu, Yesu Kristo Bwana wetu.⁵Kupidia yeye tumepokea neema na utume kwa utii wa imani kati ya mataifa yote, kwa ajili ya jina lake.⁶Kati ya mataifa haya, ninyi pia mmeitwa kuwa wa Yesu Kristo.⁷Barua hii ni kwa wote walioko Rumi, wapendwao na Mungu, walioitwa kuwa watu watakatifu. Neema na iwe kwenu, na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.

⁸Kwanza, namshukuru Mungu wangu katika Yesu Kristo kwa ajili yenu nyote, kwa sababu imani yenu inahubiriwa katika dunia nzima.⁹Kwa maana Mungu ni shahidi wangu, ambaye ninamtumikia kwa roho yangu katika injili ya Mwana wake, jinsi niwatajavyo bila kukoma.¹⁰Daima naomba katika sala zangu kwamba kwa njia yoyote nipate mwishowe kuwa na mafanikio sasa kwa mapenzi ya Mungu katika kuja kwenu.¹¹Maana natamani kuwaona, ili nipate kuwapa ninyi baadhi ya karama za rohoni, nipate kuwaimarisha.¹²Yaani, natazamia kutiwa moyo pamoja nanyi, kwa njia ya imani ya kila mmoja wetu, yenu na yangu.¹³Sasa ndugu, sitaki mkose kufahamu kwamba, mara nyingi nimekusudia kuja kwenu (lakinii nimezuiiliwa mpaka sasa). Nilitaka hivi ili kuwa na matunda kwenu kama ilivyo pia mionganoni mwa watu wa mataifa.¹⁴Nadaiwa na Wayunani na wageni pia, werevu na wajinga.¹⁵Kwa hiyo, kwa upande wangu, mimi niko tayari kutangaza injili kwenu pia ninyi mlion huko Roma.

¹⁶Kwa maana siionei haya injili, kwa kuwa ni uweza wa Mungu uletao wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza na kwa Myunani pia.¹⁷Kwa maana haki ya Mungu imedhihirishwa kutoka imani hata imani, kama ilivyo andikwa, “Mwenye haki ataishi kwa imani.”

¹⁸Maana ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi na uovu wote wa watu, ambao kwa njia ya udhalimu huificha kweli.

¹⁹Hii ni kwa sababu, yote yanayoweza kujulikana juu ya Mungu ni wazi kwao. Maana Mungu amewafahamisha.

²⁰Maana mambo yake yasioonekana vizuri yamekuwa wazi tangu kuumbwa kwa ulimwengu. Yanaelewaka kupidia vitu vilivyoumbwa. Mambo haya ni uwezo wake wa milele na asili ya uungu. Matokeo yake, watu hawa hawana udhuru.²¹Hii ni kwa sababu, ingawa walijua kuhusu Mungu, hawakumtukuza yeze kama Mungu, wala hawakumpa shukrani. Badala yake, wamekuwa wapumbavu katika mawazo yao, na miyo yao yenye ujinga ilitiwa giza.²²Walijiita kuwa ni werevu, lakini wakawa wajinga.²³Waliubadili utukufu wa Mungu asie na uharibifu kwa mfano wa sura ya binadamu aliye na uharibifu, na ya ndege, ya wanyama wenye miguu minne, na ya viumbi vitambaaavyo.

²⁴Kwa hiyo Mungu aliwaacha wafuate tamaa za miyo yao kwa uchafu, kwa mili yao kufedheheshwa baina yao.

²⁵Ni wao walioibadili kweli ya Mungu kuwa uongo, na ambao waliabudu na kutumikia viumbe badala ya Muumbaji, ambaye anasifiwa milele. Amina.

²⁶Kwa sababu hii, Mungu aliwaacha wafuate tamaa zao za aibu, kwa kuwa wanawake wao walibadilisha matumizi yao ya asili kwa kile kilicho kinyume na asili.²⁷Hali kadhalika, wanaume pia wakaacha matumizi yao ya asili kwa wanawake na kuwakwa na tamaa dhidi yao wenyeewe. Hawa walikuwa wanaume ambao walifanya na wanaume wenzao yasiyo wapasa, na ambao walipokea adhabu iliyostahili upotovu wao.

²⁸Kwa sababu walikataa kuwa na Mungu katika fahamu zao, aliwaacha wafuate akili zao zisizofaa, wafanye mambo yale yasiyofaa.²⁹Wamejawa na udhalimu wote, uovu, tamaa na ubaya. Wamejawa na wivu, uuaji, ugomvi, udanganyifu, na nia mbaya.³⁰Wao pia ni wasengenyaji, wasingiziaji, na wenye kumchukia Mungu. Wenye vurugu, kiburi, na majivuno. Wao ni watunga mabaya, na wasiotii wazazi wao.³¹Wao hawana ufahamu; wasioaminika,

hawana mapenzi ya asili, na wasio na huruma.³² Wanaelewa kanuni za Mungu, ya kwamba watu watendao mambo ya jinsi hiyo wanastahili kifo. Lakini si tu wanafanya mambo hayo, wao pia wanakubaliana na wale wanaofanya mambo hayo.

² ¹Kwa hiyo hauna udhuru, wewe uhukumuye, kwa maana katika yale uhukumuyo mwingine wajitia hatiani mwenyewe. Kwa maana wewe uhukumuye unafanya mambo yale yale.²Lakini twajua kwamba hukumu ya Mungu ni ya kweli juu yao wafanya mambo kama hayo.³Lakini wewe tafakari hili, wewe ambaye unahukumu wale wanaotenda mambo hayo ingawa nawe unafanya mambo yayo hayo. Je utaepuka hukumu ya Mungu?⁴Au unafikiri kidogo sana juu ya wingi wa wema wake, kuchelewa kwa adhabu yake, na uvumilivu wake? Je, hujui kwamba wema wake unapaswa kukuelekeza katika toba?⁵Bali kwa kadiri ya ugumu wako na kwa moyo wako usio na toba wajivekeea mwenyewe akiba ya ghadhabu kwa siku ile ya ghadhabu, yaani, siku ile ya ufunuo wa hukumu ya haki ya Mungu.

⁶Yeye atamlipa kila mtu kipimo sawa na matendo yake:⁷kwa wale ambaao kwa uthabiti wa matendo mema wametafuta sifa, heshima na kutokuharibika, atawapa uzima wa milele.⁸Lakini kwa wale ambaao ni wabinafsi, wasioitii kweli bali hutii dhuluma, ghadhabu na hasira kali itakuja.⁹Mungu ataleta dhiki na shida juu ya kila nafsi ya binadamu aliyefanya uovu, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia.¹⁰Lakini sifa, heshima na amani itakuja kwa kila mtu atendaye mema, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia.¹¹Kwa maana hakuna upendeleo kwa Mungu.

¹²Kwa maana kama vile wengi waliokosa pasipo sheria watapotea pasipo sheria, na kama vile wengi waliokosa kulingana na sheria watahukumiwa kwa sheria.¹³Maana si wasikiaji wa sheria walio wenye haki mbele za Mungu, bali ni wale waitendao sheria watakaohesabiwa haki.¹⁴Kwa maana watu wa Mataifa, ambaao hawana sheria, wanafanya kwa asili mambo ya sheria, wao, wamekuwa sheria kwa nafsi zao, ingawa wao hawana sheria.¹⁵Kwa hili wanaonesha kwamba matendo yanayohitajika kwa mujibu wa sheria yameandikwa ndani ya mioyo yao. Dhamiri zao pia zinawashuhudia wao, na mawazo yao wenyewe ama huwashitaki au huwalinda wao wenyewe.¹⁶Haya yatatokea katika siku ambayo Mungu atazihukumu siri za watu wote, sawasawa na injili yangu, kwa njia ya Yesu Kristo.

¹⁷Tuseme kwamba unajiita mwenyewe Myahudi, aliyekaa katika sheria, shangilia kwa kujisifu katika Mungu,¹⁸yajue mapenzi yake, na kupima mambo ambayo yanatofautiana nayo, baada ya kuagizwa na sheria.¹⁹Na tuseme kwamba una ujasiri kwamba wewe mwenyewe ni kiongozi wa kipofu, mwanga kwa wale walio gizani,²⁰msahihishaji wa wajinga, mwalimu wa watoto, na kwamba unayo katika sheria jinsi ya elimu na kweli.²¹Wewe basi, uhubiriye mwingine, je, hujifundishi mwenyewe? Wewe uhubiriye kutokuiba, je wewe huiba?²²Wewe usemae usizini, je unazini? Wewe uchukiaye sanamu, je unaiba hekaluni?²³Wewe ujisifuye katika sheria, je haumfedheheshi Mungu katika kuvunja sheria?²⁴Kwa maana “jina la Mungu linafedheheswa kati ya watu wa mataifa kwa sababu yenu,” kama ilivyoandikwa.

²⁵Kwa maana Kutahiriwa kweli kwafaa kama ukitii sheria, lakini kama wewe ni mkiukaji wa sheria, kutahiriwa kwako kunakuwa kutokutahiriwa.²⁶Basi, ikiwa, mtu asiyetahiriwa anaendelea kushika matakwa ya sheria, je kutokutahiriwa kwake hakutachukuliwa kana kwamba ametahiriwa?²⁷Na yeye asiyetahiriwa kwa asili hatakuhukumu kama akitimiza sheria? Hii ni kwa sababu una maandiko yaliyoandikwa na tohara pia lakini bado u mkiukaji wa sheria!²⁸Kwa maana yeye si Myahudi aliye kwa hali ya nje; wala kutahiriwa si kule ambako ni kwa nje tu katika mwili.²⁹Lakini yeye ni Myahudi aliye kwa ndani, na tohara ni ya moyo, katika roho, si katika andiko. Sifa ya mtu wa namna hiyo haitokani na watu bali yatoka kwa Mungu.

³ ¹Kisha ni faida gani aliyo nayo Myahudi? Na faida ya tohara ni nini?²Ni vyema sana kwa kila njia. Awali ya yote, Wayahudi walikabidhiwa ufunuo kutoka kwa Mungu.³Lakini, itakuwaje iwapo baadhi ya Wayahudi hawakuwa na imani? Je, kutokuamini kwao kutafanya uaminifu wa Mungu kuwa batili?⁴La hasha. Badala yake, acha Mungu aonekane kuwa kweli, hata kama kila mtu ni mwongo. Kama ilivyokuwa imeandikwa, “Ya kwamba uweze kuonekana kuwa mwenye haki katika maneno yako, na uweze kushinda uingiapo katika hukumu.”

⁵Lakini ikiwa uovu wetu unaonesha haki ya Mungu, tuseme nini? Mungu si dhalimu atoapo ghadhabu yake, je yupo hivyo? (Naongea kutokana na mantiki ya kibinadamu.)⁶La hasha! Ni jinsi gani basi Mungu atauhukumu ulimwengu?⁷Lakini ikiwa kweli ya Mungu kupitia uongo wangu hutoa sifa tele kwa ajili yake, kwa nini ningali bado nahukumiwa kama mwenye dhambi?⁸Kwa nini tuiseme, kama tulivyosingiziwa na kama wengine wanavyothibitisha kwamba tunasema, “Tufanye uovu, ili mema yaje”? Hukumu juu yao ni ya haki.

⁹Ni nini basi? Tunajitetea wenyewe? Hapana kabisa. Kwa kuwa sisi tayari tumewatuhumu Wayahudi na Wayunani wote pamoja, ya kuwa wapo chini ya dhambi.¹⁰Hii ni kama ilivyoandikwa: “Hakuna mwenye haki, hata mmoja.¹¹Hakuna mtu ambaye anaelewa. Hakuna mtu ambaye anamtafuta Mungu.

¹²Wote wamegeuka. Wao kwa pamoja wamekuwa hawana maana. Hakuna atendaye mema, la, hata mmoja.

¹³ “Makoo yao ni kaburi lililo wazi. Ndimi zao zimedanganya. Sumu ya nyoka ipo chini ya midomo yao.

¹⁴ “Vinywa vyao vimejaa laana na uchungu.”

¹⁵ “Miguu yao ina mbio kumwaga damu.

¹⁶ Uharibifu na mateso yapo katika njia zao.

¹⁷ Watu hawa hawajajua njia ya amani.

¹⁸ “Hakuna hofu ya Mungu mbele ya macho yao.”

¹⁹Sasa tunajua kwamba chochote sheria isemacho, husema na wale walio chini ya sheria. Hii ni ili kwamba kila kinywa kifungwe, na hivyo kwamba ulimwengu wote uweze kuwajibika kwa Mungu.²⁰Hii ni kwa sababu hakuna mwili utakaohesabiwa haki kwa matendo ya sheria mbele za macho yake. Kwa kuwa kupitia Sheria huja ufahamu wa dhambi.

²¹Lakini sasa pasipo sheria, haki ya Mungu imejulikana. Ilishuhudiwa kwa sheria na Manabii,²²hiyo ni, haki ya Mungu kupitia imani katika Yesu Kristo kwa wale wote wanaoamini. Maana hakuna tofauti.²³Kwa kuwa wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu.²⁴Wamehesabiwa haki bure kwa neema yake kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu.²⁵Kwa maana Mungu alimtoa Kristo Yesu awe upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake. Alimtoa Kristo kama ushahidi wa haki yake, kwa sababu ya kuziachilia dhambi zilizopita²⁶katika uvumilivu wake. Haya yote yalitokea ili kuonesha haki yake wakati huu wa sasa. Hii ilikuwa ili aweze kujithibitisha mwenyewe kuwa haki, na kuonesha kwamba humhesabia haki mtu ye yote kwa sababu ya imani katika Yesu.

²⁷Kuwapi basi kujisifu? Kumetengwa. Kwa misingi ipi? Misingi ya matendo? Hapana, lakini kwa misingi ya imani.

²⁸Hivyo tunahitimisha kwamba mtu huhesabiwa haki kwa imani pasipo matendo ya sheria.²⁹Au Mungu ni Mungu wa Wayahudi tu? Je yeye si Mungu wa watu wa Mataifa pia? Ndiyo, wa mataifa pia.³⁰Ikiwa kwa kweli Mungu ni mmoja, atawahesabia haki walio wa tohara kwa imani, na wasiotahiriwa kwa njia ya imani. 29 Au Mungu ni Mungu wa Wayahudi tu? Je yeye si Mungu wa watu wa Mataifa pia? Ndiyo, wa mataifa pia. Ikiwa kwa kweli Mungu ni mmoja, atawahesabia haki walio wa tohara kwa imani, na wasiotahiriwa kwa njia ya imani.³¹Je sisi twaibatilisha sheria kwa imani? La hasha! Kinyume cha hayo, sisi twaithibitisha sheria.

4 ¹Tutasema nini tena kwamba Abrahamu, baba yetu kwa jinsi ya mwili, amepatikana? ²Kwa maana ikiwa Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo, angekuwa na sababu ya kujisifu, lakini si mbele za Mungu. ³Kwani maandiko yanasesmaje? “Abrahamu alimwamini Mungu, na ikahesabiwa kwake kuwa haki.” ⁴Sasa kwa mtu afanyaye kazi, malipo yake hayahesabiwi kuwa ni neema, bali kuwa ni deni. ⁵Lakini kwa mtu asiyefanya kazi bali anamwamini yeye ambaye amhesabia haki asiyekuwa mtaua, imani yake mtu huyo imehesabiwa kuwa haki.

⁶Daudi pia hunena baraka juu ya mtu ambaye Mungu amhesabia haki pasipo matendo.

⁷ Alisema, “Wamebarikiwa wale amba maovu yao yamesamehewa na ambao dhambi zao zimefunikwa.

⁸Amebarikiwa mtu yule ambaye Bwana hamhesabii dhambi.

⁹“Basi je baraka hizi ni kwa wale waliotahiriwa tu, au pia kwa wale wasiotahiriwa? Kwa maana twasema, “kwa Abrahamu imani yake ilihehabiwa kuwa ni haki.” ¹⁰Hivyo ilihehabiwa basi? Wakati Abrahamu alikuwa katika tohara, au kabla hajatahiriwa? Haikuwa katika kutahiriwa, bali katika kutotahiriwa. ¹¹Abrahamu alipokea alama ya kutahiriwa. Huu ulikuwa muhuri wa ile haki ya imani aliyokuwa nayo tayari kabla hajatahiriwa. Matokeo ya ishara hii ni kwamba alifanyika kuwa baba wa wote waaminio, hata kama wapo katika kutotahiriwa. Hii ina maana kwamba haki itahesabiwa kwao. ¹²Hii pia ilimaanisha kuwa Abrahamu alifanyika baba wa tohara si tu kwa wale wanaotokana na tohara, bali pia wale wanaozifuata nyayo za baba yetu Abrahamu. Na hii ndiyo imani aliyokuwa nayo kwa wasiotahiriwa.

¹³Kwa maana haikuwa kwa sheria kwamba ahadi ilitolewa kwa Abrahamu na uzao wake, ahadi hii ya kwamba watakuwa warithi wa dunia. Isipokuwa, ilikuwa kupitia haki ya imani. ¹⁴Kwa maana kama wale wa sheria ndio warithi, imani imekuwa bure, na ahadi imebatilika. ¹⁵Kwa sababu sheria huleta ghadhabu, lakini pale ambapo hakuna sheria, pia hakuna kutotii. ¹⁶Kwa sababu hii hili hutokea kwa imani, ili iwe kwa neema. Matokeo yake, ahadi ni dhahiri kwa uzao wote. Na wazawa hawa si tu wale wanaojua sheria, bali pia wale amba ni wa imani ya Abrahamu. Kwa maana yeye ni baba yetu sisi sote, ¹⁷kama ilivyoandikwa, “Nimekufanya wewe kuwa baba wa mataifa mengi.” Abrahamu alikuwa katika uwepo wa yule aliyemwamini, yaani, Mungu ambaye huwapa wafu uzima na kuyaita mambo ambayo hayapo ili yaweze kuwepo. ¹⁸Licha ya hali zote za nje, Abrahamu kwa ujasiri alimuamini Mungu kwa siku zijazo. Hivyo akawa baba wa mataifa mengi, kulingana na kile kilichonenwa, ... Ndivyo utakavyokuwa uzao wako.” ¹⁹Yeye hakuwa dhaifu katika imani. Abrahamu alikiri kwamba mwili wake mwenyewe ulikwisha kufa - alikuwa na umri wa karibu miaka mia moja. Pia alikubaliana na hali ya kufa ya tumbo la Sara. ²⁰Lakini kwa sababu ya ahadi ya Mungu, Abrahamu hakusita katika kutokuamini. Bali, alitiwa nguvu katika imani na alimsifu Mungu. ²¹Alikuwa akijua hakika ya kuwa kile ambacho Mungu ameahidi, alikuwa na uwezo wa kukikamilisha. ²²Kwa hiyo hii, “ilihehabiwa kwake kuwa ni haki.”

²³Sasa haikuandikwa tu kwa faida yake, kwamba, “ilihehabiwa kwake.” ²⁴Iliandikwa kwa ajili yetu pia, kwa waliowekewa kuhesabiwa, sisi ambao tunaamini katika yeye aliyemfufua Bwana wetu Yesu kutoka wafu. ²⁵Huyu ni yule ambaye alitolewa kwa ajili ya makosa yetu na kufufuliwa ili tupate kuhesabiwa haki.

⁵ ¹Kwa kuwa tumehesabiwa haki kwa njia ya imani, tuna amani na Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.

²Kupitia yeeye sisi pia tuna fursa kwa njia ya imani katika neema hii ambayo ndani yake tunasimama.

Tunafurahi katika ujasiri atupao Mungu kwa ajili ya baadaye, ujasiri ambao tutashiriki katika utukufu wa Mungu.³Siyo hili tu, lakini pia tunafurahi katika mateso yetu. Tunajua kwamba mateso huzaa uvumilivu.

⁴Uvumilivu huzaa kukubalika, na kukubalika huzaa ujasiri kwa ajili ya baadaye.⁵Ujasiri huu haukatishi tamaa, kwa sababu upendo wa Mungu umemwagwa katika miyo yetu kupitia Roho Mtakatifu, ambaye alitolewa kwetu.

⁶Kwa tulipokuwa tungali tu dhaifu, kwa wakati muafaka Kristo alikufa kwa ajili ya waovu.⁷Kwa kuwa itakuwa vigumu mmoja kufa kwa ajili ya mtu mwenye haki. Hii ni kwamba, pengine mtu angethubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema.⁸Lakini Mungu amehakikisha upendo wake mwenyewe kwetu, kwa sababu wakati tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu.⁹Kisha zaidi ya yote, sasa kwa kuwa tumehesabiwa haki kwa damu yake, tutaokolewa kwa hiyo kutoka katika gadhabu ya Mungu.¹⁰Kwa kuwa, ikiwa wakati tulipokuwa maadui, tulipatanishwa na Mungu kwa njia ya kifo cha mwanae, zaidi sana, baada ya kuwa tumekwisha patanishwa, tutaokolewa kwa maisha yake.¹¹Siyo hivi tu, bali pia tunafurahi katika Mungu kupitia Bwana Yesu Kristo, kupitia yeeye ambaye sasa tumepokea upatanisho huu.

¹²Kwa hiyo basi, kama kupitia mtu mmoja dhambi iliingia duniani, kwa njia hii kifo kiliingia kwa njia ya dhambi. Na kifo kikasambaa kwa watu wote, kwa sababu wote walifanya dhambi.¹³Kwa kuwa hadi sheria, dhambi ilikuwa duniani, lakini dhambi haihesabiki wakati hakuna sheria.¹⁴Hata hivyo, kifo kilitawala kutoka Adamu hadi Musa, hata juu ya wale ambao hawakufanya dhambi kama kutotii kwa Adamu, ambaye ni mfano wa yeeye ambaye angekuja.¹⁵Lakini hata hivyo, zawadi ya bure si kama kosa. Kwa kuwa ikiwa kwa kosa la mmoja wengi walikufa, zaidi sana neema ya Mungu na zawadi kwa neema ya mtu mmoja, Yesu Kristo, imezidi kuongezeka kwa wengi!¹⁶Kwa kuwa zawadi si kama matokeo ya yule ambaye alifanya dhambi. Kwa kuwa kwa upande mwingine, hukumu ya adhabu ilikuja kwa sababu ya kosa la mtu mmoja. Lakini kwa upande mwingine, kipawa cha bure kinachotoka katika kuhesabiwa haki kilikuja baada ya makosa mengi.¹⁷Kwa maana, ikiwa kwa kosa la mmoja, kifo kilitawala kupitia mmoja, zaidi sana wale ambao watapokea neema nyingi pamoja na kipawa cha haki watatawala kupitia maisha ya mmoja, Yesu Kristo.

¹⁸Hivyo basi, kama kupitia kosa moja watu wote walikuja kwenye hukumu, ingawa kupitia tendo moja la haki kulikuja kuhesabiwa haki ya maisha kwa watu wote.¹⁹Kwa kuwa kama kupitia kutotii kwa mtu mmoja wengi walifanya wenye dhambi, hivyo kupitia utii wa mmoja wengi watafanya wenye haki.²⁰Lakini sheria iliingia pamoja, ili kwamba kosa liweze kuenea. Lakini mahali ambapo dhambi ilizidi kuwa nyingi, neema iliongezekwa hata zaidi.²¹Hii ilitokea ili kwamba, kama dhambi ilivyotawala katika kifo, ndivyo hata neema inaweza kutawala kupitia haki kwa ajili ya maisha ya milele kupitia Yesu Kristo Bwana wetu.

6 ¹Tuseme nini basi? Tuendelee katika dhambi ili neema iongezeke? ²La hasha. Sisi tulio kufa katika dhambi, tunavezaje tena kuishi katika hiyo? ³Je hamjui ya kuwa wale walibatizwa katika Kristo walibatizwa katika mauti yake? ⁴Tulikuwa tumezikwa pamoja naye kupidia ubatizo katika kifo. Hii ilifanyika ili kwamba kama vile Kristo alivyoinuliwa kutoka mauti kupidia utukufu wa Baba, ili kwamba nasi tuweze kutembea katika upya wa maisha. ⁵Maana ikiwa tumeunganishwa pamoja naye katika mfano wa kifo chake, pia tutaunganishwa katika ufufuo wake. ⁶Sisi tunajua hivi, utu wetu wa zamani ulisulubiwa pamoja naye, ili kwamba mwili wa dhambi uharibiwe. Hii ilitokea ili kwamba tusiendelee kuwa watumwa wa dhambi. ⁷Yeye aliyekufa amefanywa mwenye haki kulingana na dhambi. ⁸Lakini kama tumekufa pamoja na Kristo, tunaamini kwamba tutaishi pamoja naye pia. ⁹Tunajua kwamba Kristo amefufuliwa kutoka katika wafu, na kwamba si mfu tena. Kifo hakimtawali tena.

¹⁰Maana kwa habari ya kifo alichokufa kwa dhambi, alikufa mara moja kwa ajili ya wote. Hata hivyo, maisha anayoishi, anaishi kwa ajili ya Mungu. ¹¹Kwa njia iyo hiyo, nanyi pia mnapaswa kujihesabu kuwa wafu katika dhambi, bali hai kwa Mungu katika Kristo Yesu. ¹²Kwa sababu hiyo usiruhusu dhambi itawale mwili wako ili kusudi uweze kuzitii tamaa zake. ¹³Usitoe sehemu za mwili wako katika dhambi kama vyombo visivyo na haki, bali jitoeni wenyewe kwa Mungu, kama walio hai kutoka mautini. Na zitoeni sehemu za miili yenu kama vyombo vya haki kwa Mungu. ¹⁴Msiiruhusu dhambi iwatawale. Kwa kuwa hamko chini ya sheria, bali chini ya neema.

¹⁵Nini basi? Tutende dhambi kwa kuwa hatupo chini ya sheria, bali chini ya neema? La hasha. ¹⁶Hamjui ya kuwa kwake ye ye ambaye mnajitoa wenyewe kama watumishi ndiye ambaye ninyi mnakuwa watumishi wake, ye ye mnayepaswa kumtii? Hii ni kweli hata kama ninyi ni watumwa katika dhambi ambayo inapelekea mauti, au watumwa wa utii unaopelekea haki. ¹⁷Lakini ashukuriwe Mungu! Kwa kuwa mlikuwa watumwa wa dhambi, lakini mmetii kutoka moyoni ile namna ya fundisho mliopewa. ¹⁸Mmefanywa huru kutoka kwenye dhambi, na mmefanywa watumwa wa haki. ¹⁹Ninazungumza kama mtu kwa sababu ya madhaifu ya miili yenu. Kwa maana kama vile mlivyotoa viungo vya miili yenu kuwa watumwa kwa uchafu na uovu, kwa jinsi iyo hiyo, sasa toeni viungo vya miili yenu kuwa watumwa wa haki kwa utakaso. ²⁰Kwa kuwa mlikuwa watumwa wa dhambi, mlikuwa huru mbali na haki. ²¹Kwa wakati huo, mlikuwa na tunda lipi kwa mambo ambayo kwa sasa mnaona aibu kwayo? Kwa kuwa matokeo ya mambo hayo ni kifo. ²²Lakini kwa kuwa sasa mmefanywa huru mbali na dhambi na mmefanyika watumwa kwa Mungu, mna tunda kwa ajili ya utakaso. Tokeo ni uzima wa milele. ²³Kwa kuwa mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.

7¹Au hamjui, ndugu zangu (kwa kuwa naongea na watu wanaojua sheria), kwamba sheria humtawala mtu anapokuwa hai?²Kwa maana mwanamke aliyeolewa amefungwa na sheria kwa yule mme wake anapokuwa hai, lakini ikiwa mme wake atakufa, atakuwa amewekwa huru kutoka sheria ya ndoa.³Hivyo basi, wakati mme wake angali akiishi, ikiwa anaishi na mwanamme mwengine, ataitwa mzinzi. Lakini ikiwa mme wake akifa, yuko huru dhidi ya sheria, hivyo hatakuwa mzinzi ikiwa anaishi na mwanamme mwengine.⁴Kwa hiyo, ndugu zangu, ninyi pia mlifanywa wafu kwa sheria kwa njia ya mwili wa Kristo. Imekuwa hivi ili impate kuunganishwa na mwengine, kwake yeze ambaye alifufuliwa kutoka wafu ili tuweze kumzalia Mungu matunda.⁵Kwa maana tulipokuwa katika hali ya mwili, tamaa za dhambi ziliamshwa katika viungo vyetu kwa njia ya sheria na kuizalnia mauti matunda.⁶Lakini sasa tumefunguliwa kutoka katika sheria. Tumeifia ile hali iliyotupinga. Ili sisi tupate kutumika katika hali mpya ya Roho, na si katika hali ya zamani ya andiko.

⁷Tusemeje basi? Sheria ni dhambi? La hasha. Hata hivyo, nisingelitambua dhambi, isingelikuwa kwa njia ya sheria. Kwa kuwa nisingelijua kutamani kama sheria isingelisema, "Usitamani."⁸Lakini dhambi ilipata nafasi kwa ile amri na ikaleta ndani yangu kila aina ya kutamani. Kwa maana dhambi pasipo sheria imekufa.⁹Nami nilikuwa hai hapo kwanza bila sheria, lakini ilipokuja ile amri, dhambi ilipata uhai, nami nikafa.¹⁰Ile amri na ambayo ingelitea uzima iligeuka kuwa mauti kwangu.¹¹Kwa maana dhambi ilipata nafasi kwa ile amri na ikanidanganya. Kupitia ile amri, iliniua.¹²Hivyo sheria ni takatifu, na ile amri ni takatifu, ya yaki, na njema.

¹³Hivyo basi ile ilio njema ilikuwa mauti kwangu mimi? Isiwe hivyo kamwe. Lakini dhambi, ili ionekane kuwa ni dhambi hasa kupitia ile njema, ilileta mauti ndani yangu. Hii ilikuwa ili kwamba kupitia ile amri, dhambi izidi kuwa mbaya mno.

¹⁴Kwa maana twajua ya kuwa sheria asili yake ni ya rohoni, lakini mimi ni mtu wa mwilini. Nimeuzwa chini ya utumwa wa dhambi.¹⁵Maana nifanyalo, silielewii dhahiri. Kwa kuwa lile nilipendalo kutenda, silitendi, na lile nilichukialo, ndilo ninalolitenda.¹⁶Lakini kama nikilitenda lile nisilolipenda, nakubaliana na sheria ya kuwa sheria ni njema.¹⁷Lakini sasa si mimi nafsi yangu ninayetenda hilo, bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu.¹⁸Kwa maana najua ya kuwa ndani yangu, yaani ndani ya mwili wangu, halikai jambo jema. Kwa kuwa tamaa ya lililo jema imo ndani yangu, lakini silitendi.¹⁹Kwa maana lile jema nilipendalo silitendi, bali lile ovu nisilolipenda ndilo nilitendalo.²⁰Sasa kama natenda lile nisilolipenda, si mimi binafsi nilitendaye, bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu.²¹Nimefahamu, tena, imo kanuni ndani yangu ya kutaka kutenda lililo jema, lakini uovu hakika umo ndani yangu.²²Kwa maana naifurahia sheria ya Mungu kwa utu wa ndani.²³Lakini naona kanuni iliyo tofauti katika viungo vya mwili wangu. Inapiga vita dhidi ya kanuni mpya katika akili zangu. Inanifanya mimi mateka kwa kanuni ya dhambi iliyo katika viungo vya mwili wangu.²⁴Mimi ni mtu wa huzuni! Ni nani atakayeniokoa na mwili huu wa mauti?²⁵Lakini shukrani kwa Mungu kwa Yesu Kristo Bwana wetu! Hivyo basi. Mimi mwenyewe kwa akili zangu naitumikia sheria ya Mungu. Bali, kwa mwili naitumikia kanuni ya dhambi.

⁸ ¹Kwa hiyo basi hakuna hukumu ya adhabu juu yao walio katika Kristo Yesu.²Kwa kuwa kanuni ya Roho wa uzima ule ulio katika Kristo Yesu imenifanya mimi kuwa huru mbali na kanuni ya dhambi na mauti.³Kwa maana kile ambacho sheria ilishindwa kufanya kwa sababu ilikuwa dhaifu katika mwili, Mungu alifanya. Alimtuma Mwana wake wa pekee kwa mfano wa mwili wa dhambi awe sadaka ya dhambi, na akaihukumu dhambi katika mwili.⁴Alifanya hivi ili maagizo ya sheria yatimilizwe ndani yetu, sisi tusioenenda kwa kufuata mambo ya mwili, bali kwa kufuata mambo ya Roho.⁵Wale waifuatao mwili huyafikiri mambo ya mwili, lakini wale waifuatao Roho huyafikiri mambo ya Roho.⁶Kwa kuwa nia ya mwili ni mauti, bali nia ya Roho ni uzima na amani.⁷Hii ni kwa sababu ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.⁸Wale waifuatao mwili hawawezi kumpendeza Mungu.⁹Hata hivyo, hampo katika mwili bali katika Roho, kama ni kweli kwamba Roho wa Mungu huishi ndani yenu. Lakini kama mtu hana Roho wa Kristo, yeeye si wake.¹⁰Kama Kristo yumo ndani yenu, mwili umekufa kwa mambo ya dhambi, bali roho ni hai kwa mambo ya haki.¹¹Ikiwa Roho wa yule aliyemfufua Yesu kutoka wafu huishi ndani yenu, yeeye yule aliyemfufua Kristo kutoka katika wafu ataipa pia miili yenu ya mauti uhai kwa njia ya Roho wake, aishie ndani yenu.

¹²Hivyo basi, ndugu zangu, sisi tu wadeni, lakini si kwa mwili kwamba tuishi kwa jinsi ya mwili.¹³Maana ikiwa mnaishi kwa jinsi ya mwili, mpo karibu kufa, lakini ikiwa kwa Roho mnayafisha matendo ya mwili, nanyi mtaishi.

¹⁴Maana kama ambavyo wengi wanaongozwa na Roho wa Mungu, hawa ni wana wa Mungu.¹⁵Kwa kuwa hamkupokea roho wa utumwa tena hata muogope. Badala yake, mlipokea roho ya kufanywa kuwa wana, ambayo kwayo tunalia, “Abba, Baba!”¹⁶Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu ya kuwa tu watoto wa Mungu.¹⁷Ikiwa tu watoto, basi tu warithi pia, warithi wa Mungu. Na sisi tu warithi pamoja na Kristo, ikiwa kwa kweli tunateseka na yeeye ili tupate kutukuzwa pamoja naye.

¹⁸Kwa kuwa nayahesabu mateso ya wakati huu kuwa si kitu nikilinganisha na utukufu utakaofunuliwa kwetu.¹⁹Kwa maana viumbe vyote pia vinatazamia kwa shauku nyingi kufunuliwa kwa wana wa Mungu.²⁰Kwa maana uumbaji pia ulitiishwa chini ya ubatili, si kwa hiari yake, ila kwa sababu yake yeeye aliyevitiisha. Ni katika tumaini²¹kwamba uumbaji wenyewe nao utawekwa huru na kutolewa katika utumwa wa uharibifu, na kuingizwa katika uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu.²²Kwa maana twajua ya kuwa uumbaji nao pia unaugua na kuteseka kwa uchungu pamoja hata sasa.²³Si hivyo tu, ila na sisi wenyewe tulio na malimbuko ya Roho - sisi pia tunaugua katika nafsi zetu, tukisubiri kufanywa wana, yaani ukombozi wa miili yetu.²⁴Kwa maana ni kwa taraja hili tuliolekolewa. Lakini kitu kilichotarajiwa kikionekana hakuna taraja tena, kwa maana ni nani anayekitarajia kile akionacho?²⁵Bali tukikitarajia kitu tusichokiona, twakingojea kwa saburi.

²⁶Kwa jinsi iyo hiyo, Roho naye hutusaidia katika udhaifu wetu. Kwa maana hatujui kuomba jinsi itupasavyo, lakini Roho mwenyewe hutuombea kwa kuugua kusikoweza kutamkwa.²⁷Na yeeye aichunguzaye mioyo hujua akili ya Roho, kwa sababu huomba kwa niaba yao walioamini kulingana na mapenzi ya Mungu.

²⁸Nasi twajua ya kuwa kwa wote wampendao Mungu, yeeye hufanya mambo yote pamoja kwa wema, kwa wale wote walioitwa kwa kusudi lake.²⁹Kwa sababu wale wote aliowajua tangu asili, pia aliwachagua tangu asili wafananishwe na mfano wa Mwana wake, ili yeeye awe mzaliwa wa kwanza mionganoni mwa ndugu wengi.³⁰Na wale aliowachagua tangu asili, hao aliwaita pia. Na wale aliowaita, hao aliwahesabia haki. Na wale aliowahesabia haki, hao pia akawatukuza.

³¹Tuseme nini basi juu ya mambo haya? Mungu akiwa upande wetu, ni nani aliye juu yetu?³²Yeye asiyemwachilia mwana wake mwenyewe bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote atakosaje kutukirimia na mambo yote pamoja naye?³³Ni nani atakayewashitaki wateule wa Mungu? Mungu ndiye mwenye kuwahesabia haki.³⁴Ni nani atakayewahukumia adhabu? Kristo Yesu ndiye aliyekufa kwa ajili yetu, na zaidi ya hayo, naye alifufuka. Naye anatawala pamoja na Mungu mahali pa heshima, na tena ndiye anayetuombea sisi.³⁵Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Dhiki, au shida, au mateso, au njaa, au uchi, au hatari, au upanga?³⁶Kama ilivyoadikwa, “Kwa faida yako tunauawa mchana kutwa. Tulihesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.”³⁷Katika mambo haya yote sisi tu zaidi ya washindi katika yeeye aliyetupenda.³⁸Kwa maana nimekwisha kushawishika kwamba wala mauti, wala uzima, wala malaika, wala mamlaka, wala vitu vilivyopo, wala vitu vijavyo, wala nguvu,³⁹wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kinginecho chote, hakitaweza kututenga na upendo wa Mungu, ambaye ni Kristo Yesu Bwana wetu.

9 ¹Nasema ukweli katika Kristo. Sisemi uongo, na dhamira yangu hushuhudia pamoja nami katika Roho

Mtakatifu,²kwamba kuna huzuni kubwa na maumivu yasiyo koma ndani ya moyo wangu.³Kwamba ningetamani mimi mwenyewe kulaaniwa na kutengwa mbali na Kristo kwa ajili ya ndugu zangu, wale wa jamii yangu katika mwili.⁴Wao ni Waisraeli. Walio na hali ya kufanyika watoto, wa utukufu, wa maagano, na zawadi ya sheria, kumwabudu Mungu, na ahadi.⁵Wao ni watangulizi ambako Kristo amekuja kwa heshima kuvaah mwili huu - ambaye yeye ni Mungu wa vyote. Naye asifiwe milele. Amina.

⁶Lakini si kwamba ahadi za Mungu zimeshindwa kutimia. Maana si kila mtu aliye Israeli ni Mwiisraeli halisi.

⁷Sivyo hata kwa uzao wa Abrahamu kuwa ni watoto wake halisi. Lakini, “ni kuititia Isaka uzao wako utaitwa.”⁸Hii ni kwamba, watoto wa mwili si watoto wa Mungu. Lakini watoto wa ahadi wanatazamwa kuwa kama uzao.

⁹Maana hili ndilo neno la ahadi: “Katika majira haya nitakuja, na Sara atapewa mtoto.”¹⁰Si hili tu, lakini baada ya Rebeka kupata mimba kwa mtu mmoja, Isaka baba yetu¹¹kwamba watoto walikuwa bado hawajazaliwa na alikuwa hajafanya jambo lolote zuri au baya, ili kwamba kusudi la Mungu kulingana na uchaguzi lisimame, wala si kwa matendo, lakini ni kwa sababu ya yule aitae.¹²Ilinenwa kwake, “Mkubwa atamtumikia mdogo.”¹³Kama ilivyo kwisha andikwa: “Yakobo nilimpenda, lakini Esau nilimchukia.”

¹⁴Basi tena tutasema nini? Je kuna udhalimu kwa Mungu? La hasha.¹⁵Kwa kuwa anasema kwa Musa, “nitakuwa na rehema kwa yule nitakayemrehemu, na nitakuwa na huruma kwa yule nitakayemhurumia.”¹⁶Kwa hiyo basi, si kwa sababu ya yeye atakaye, wala si kwa sababu ya yeye ambaye hukimbia, lakini kwa sababu ya Mungu, ambaye huonesha rehema.¹⁷Kwa kuwa maandiko husema kwa Farao, “Kwa kusudi hili maalumu nilikuinua, ili kwamba nioneshe nguvu zangu katika wewe, na ili kwamba jina langu litangazwe katika nchi yote.”¹⁸Hivyo basi, Mungu huwa na rehema kwa yejote ampendaye, na kwa ambaye humpenda, humfanya kuwa mkaidi.

¹⁹Kisha utasema kwangu, “Kwa nini bado anaona kosa? Ni yupi ambaye alikwisha kustahimili matakwa yake?”²⁰Kinyume chake, mwanadamu, wewe ni nani ujibue kinyume na Mungu? Kuna uwezekano wowote wa kilichofinyangwa kusema kwa mfinyanzi, “Kwanini ulinifanya hivi mimi?”²¹Je mfinyazi huwa hana haki juu ya udongo kutengeneza chombo kwa matumizi maalumu kutokana na bonge lile lile, na chombo kingine kwa matumizi ya kila siku?²²Vipi kama Mungu, ambaye ana utayari wa kuonesha gadhabu yake na kufanya nguvu yake kujulikana, alistahimili kwa uvumilivu wa kutosha vyombo vya gadhabu ilivyoandalialiwa kwa kuangamiza?²³Vipi kama alifanya hivi ili kwamba aoneshe wingi wa utukufu wake juu ya vyombo vya rehema, ambavyo alikwisha kuvianaa kwa ajili ya utukufu?²⁴Vipi kama alifanya hii pia kwetu, ambaye pia alituuta, si tu kutoka kwa Wayahudi, lakini pia kutoka kwa watu wa Mataifa?²⁵Kama asemavyo pia katika Hosea: “Nitawaita watu wangu ambao hawakuwa watu wangu, na mpendwa wake ambaye hakupendwa.

²⁶Na itakuwa kwamba pale iliposemwa kwao, ‘Ninyi si watu wangu,’ pale wataitwa ‘wana wa Mungu aliye hai.’

²⁷Isaya analia kuhusiana na Israeli, “Kama hesabu ya wana wa Israeli ingekuwa kama mchanga wa bahari, itakuwa ni masalia ambao wataokolewa.²⁸Kwa kuwa Bwana atalichukua neno lake juu ya nchi, mapema na kwa utimilifu.

²⁹Na kama jinsi Isaya alivyosema awali, “Kama Bwana wa majeshi hakutuachia nyuma uzao kwa ajili yetu, tungekuwa kama Sodoma, na tungefanywa kama Gomora.

³⁰Tutasema nini basi? Kwamba watu wa Mataifa ambao walikuwa hawatafuti haki, walipata haki, haki kwa imani.³¹Lakini Israeli, ambaye alitafuta sheria ya haki, hakuifikia.³²Kwanini si hivyo? Kwa sababu hawakuitafuta kwa imani, bali kwa matendo. Walijikwaa juu ya jiwe la kujikwaa,³³kama ilivyo kwisha andikwa, “Tazama, nimelaza jiwe la kujikwaa katika Sayuni na mwamba wa kukosa. Yeye ambaye huamini katika hili hataaibika.”

10 ¹Ndugu, nia ya moyo wangu na ombi langu kwa Mungu ni kwa ajili yao, kwa ajili ya wokovu wao.²Kwa kuwa nawashuhudia kwamba wanajuhudi kwa ajili ya Mungu, lakini si kwa ajili ya ufahamu.³Kwa kuwa hawajui haki ya Mungu, na wanatafuta kujenga haki yao wenywewe. Hawakuwa watifuli kwa haki ya Mungu.⁴Kwa kuwa Kristo ndiye utimilifi wa sheria kwa ajili ya haki ya kila mtu aaminiye.

⁵Kwa kuwa Musa anaandika kuhusu haki ambayo huja kutokana na sheria: “Mtu ambaye hutenda haki ya sheria ataishi kwa haki hii.”⁶Lakini haki ambayo inatokana na imani husema hivi, “Usiseme moyoni mwako, ‘Nani atapaa kwenda mbinguni?’ (Hii ni kumleta Kristo chini).⁷Na usiseme, ‘Nani atashuka katika shimo?’” (Hii ni, kumleta Kristo juu kutoka kwa wafu).⁸Lakini inasema nini? “Neno liko karibu na wewe, katika kinywa chako na katika moyo wako.” Hilo ni neno la imani, ambalo tunatangaza.⁹Kwa kuwa kama kwa kinywa chako unamkiri Yesu ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, utaokoka.

¹⁰Kwa kuwa kwa moyo mtu huamini na kupata haki, na kwa kinywa hukiri na kupata wokovu.¹¹Kwa kuwa andiko lasema, “Kila amwaminiye hata aibika.”¹²Kwa kuwa hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani. Kwa kuwa Bwana yule yule ni Bwana wa wote, na ni tajiri kwa wote wamwitao.¹³Kwa kuwa kila mtu ambaye huliitia jina la Bwana ataokoka.

¹⁴Kwa jinsi gani wanaweza kumwita ye ye ambaye hawajamwamini? Na jinsi gani wanaweza kuamini katika ye ye ambaye hawajamsikia? Na watasikiae pasipo muhubiri?¹⁵Na jinsi gani wanaweza kuhubiri, isipokuwa wametumwa? - Kama ilivyoandikwa, “Jinsi gani ni mizuri miguu ya wale amba wanatangaza habari njema!”¹⁶Lakini wote hawakusikiliza injili. Kwa kuwa Isaya hunena, “Bwana, ni nani aliyesikia ujumbe wetu?”¹⁷Hivyo imani huja kutokana na kusikia, na kusikia kwa neno la Kristo.

¹⁸Lakini nasema, “Je hawakusikia?” Ndiyo, kwa hakika sana. “Sauti yao imekwisha toka nje katika nchi yote, na maneno yao kwenda miisho ya dunia.”

¹⁹Zaidi ya yote, Ninasema, “Je Israel hakujuwa?” Kwanza Musa hunena, “Nitawachokoza kuwatia vivu kwa watu amba si taifa. Kwa njia ya taifa lisilo na uelewa, nitawachochea hadi mkasirike.”

²⁰Na Isaya ni jasiri sana na husema, “Nilipatikana na wale amba hawakunitafuta. Nilionekana kwa wale amba hawakunihitaji.”

²¹Lakini kwa Israel husema, “Siku zote nilinyoosha mikono yangu kwa wasiotii na kwa watu wagumu.”

11 ¹Basi nasema, je, Mungu aliwakataa watu wake? Hata kidogo. Kwa kuwa mimi pia ni Mwiisraeli, wa ukoo wa Abrahamu, wa kabilia la Benyamini.²Mungu hakuwakataa watu wake, aliojwaja tangu mwanzo. Je hamjui andiko linasema nini kuhusu Eliya, jinsi alivyomsihi Mungu juu ya Israeli?³“Bwana, wamewaua manabii wako, nao wamebomoa madhabahu zako. Mimi peke yangu nimesalia, nao wanatafuta uhai wangu.”⁴Lakini jibu la Mungu lasema nini kwako? “Nimetunza kwa ajili yangu watu elfu saba ambao hawampigii magoti Baali.”⁵Hata hivyo, wakati huu wa sasa pia kuna walio salia kwa sababu ya uchaguzi wa neema.⁶Lakini ikiwa ni kwa neema, si tena kwa matendo. Vinginevyo neema haitakuwa tena neema.

⁷Ni nini basi? Jambo ambalo Israeli alikuwa akitafuta, hakukipata, bali wateule walikipata, na wengine walitiwa uzito.⁸Ni kama ilivyoandikwa: “Mungu amewapa roho ya ubutu, macho ili wasione, na masikio ili wasisikie, mpaka leo hii.”⁹Naye Daudi anasema, “Acha meza zao na ziwe wawu, mtego, sehemu ya kujikwaa, na kulipiza kisasi dhidi yao.

¹⁰ Acha macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona. Ukwainamishe migongo yao daima.”

¹¹Basi nasema, “Je, wamejikwaa hata kuanguka?” Isiwe hivyo kamwe. Badala yake, kwa kushindwa kwao, wokovu umefika kwa Mataifa, ili wao wenye we watiwe wivu.¹²Sasa ikiwa kushindwa kwao ni utajiri wa ulimwengu, na kama hasara yao ni utajiri wa mataifa, ni kiasi gani zaidi itakuwa kukamilika kwao?

¹³Na sasa naongea nanyi watu wa Mataifa. Kwa kuwa nimekuwa mtume kwa watu wa Mataifa mengine, najivunia huduma yangu.¹⁴Labda nitawatia wivu walio mwili mmoja na mimi. Labda tutawaokoa baadhi yao.

¹⁵Maana ikiwa kukataliwa kwao ni maridhiano ya dunia, kupokelewa kwao kutakuwaje ila uhai toka kwa wafu?

¹⁶Kama matunda ya kwanza ni akiba, ndivyo ilivyo kwa donge la unga. Kama mzizi ni akiba, matawi nayo kadhalika.

¹⁷Lakini kama baadhi ya matawi yamekatwa, kama wewe, tawi pori la mzeituni, ulipandikizwa kati yao, na kama ulishiriki pamoja nao katika mizizi ya utajiri wa mzeituni,¹⁸usijisifu juu ya matawi. Lakini kama unajisifu, si wewe ambaye unaisaidia mizizi, bali mizizi inakusaidia wewe.¹⁹Basi utasema, “Matawi yalikatwa ili nipate kupandikizwa katika shina.”²⁰Hiyo ni kweli. Kwa sababu ya kutoamini kwao walikatwa, lakini wewe ulisimama imara kwa sababu ya imani yako. Usijifikirie mwenye we kwa hali ya juu sana, bali ogopa.²¹Kwa maana ikiwa Mungu hakuyaachia matawi ya asili, hatakuhurumia wewe pia.

²²Angalia, basi, matendo mema na ukali wa Mungu. Kwa upande mmoja, ukali ulikuja juu ya Wayahudi ambao walianguka. Lakini kwa upande mwagine, wema wa Mungu huja juu yako, kama utadumu katika wema wake. Vinginevyo wewe pia utakatiliwa mbali.²³Na pia, kama hawataendelea katika kutoamini kwao, watapandikizwa tena. Maana Mungu anao uwezo wa kuwapandikiza tena.²⁴Kwa maana ikiwa ninyi mlikatwa nje kwa ulio kwa asili mzeituni mwitu, na kinyume cha asili mlipandikizwa katika mzeituni ulio mwema, si zaidi sana hawa Wayahudi, ambao ni kama matawi ya asili kuweza kupandikizwa tena ndani ya mzeituni wao wenye?

²⁵Kwa maana ndugu sitaki msijue, kuhusiana na siri hii, ili kwamba msiwe na hekima katika kufikiri kwenu wenye we. Siri hii ni kwamba ugumu umetokea katika Israeli, hadi kukamilika kwa mataifa kutakapokuja.²⁶Hivyo Israeli wote wataokoka, kama ilivyoandikwa: “Kutoka Sayuni atakuja Mkombozi. Atauondoa uovu kutoka kwa Yakobo.

²⁷Na hili litakuwa agano langu pamoja nao, wakati nitakapoziondoa dhambi zao.”

²⁸Kwa upande mmoja kuhusu injili, wanachukiwa kwa sababu yenu. Kwa upande mwagine kutokana na uchaguzi wa Mungu, wamependwa kwa sababu ya mababu.²⁹Kwa kuwa zawadi na wito wa Mungu haubadilishi.

³⁰Kwa kuwa awali ninyi mlikuwa mmemwasi Mungu, lakini sasa mmeipokea rehema kwa sababu ya kuasi kwao.

³¹Kwa njia iyo hiyo, sasa hawa Wayahudi wameasi. Matokeo yake ni kwamba kutokana na huruma mliyojaliwa ninyi wanaweza pia kupokea rehema.³²Maana Mungu amewafunga watu wote katika uasi, ili aweze kuwahurumia wote.

³³Jinsi zilivyo kuu utajiri na hekima na maarifa ya Mungu! Hazichunguziki hukumu zake, na njia zake hazigunduliki!³⁴“Maana ni nani aliyejua nia ya Bwana? Au ni nani amekuwa mshauri wake?”³⁵Au ni nani kwanza aliyempa kitu Mungu, ili alipwe tena?”

³⁶Kwa maana kutoka kwake, na kwa njia yake na kwake, vitu vyote vipo. Kwake uwe utukufu milele. Amina.

12 ¹Kwa hiyo nawasihi, ndugu, kwa huruma zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, inayokubalika kwa Mungu. Hii ndiyo ibada yenu yenyenye maana.²Wala msiifuatishe namna ya dunia hii, bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu. Fanyeni hivi mpate kujua mapenzi ya Mungu yaliyo mema, yakumpendeza na kamilifu.

³Kwa maana nasema, kwa sababu ya neema niliyopewa, kwamba kila mtu ambaye yupo miongoni mwenu hapaswi kufikiri zaidi juu yake mwenyewe kuliko inavyompasa kufikiri. Bali, imempasa kufikiri kwa hekima, kama ambavyo Mungu amewapa kila mmoja kiasi fulani cha imani.⁴Kwa kuwa tuna viungo vingi katika mwili mmoja, lakini si viungo vyote vina kazi moja.⁵Vivyo hivyo, sisi tulio wengi tu mwili mmoja katika Kristo, na viungo kila mmoja kwa mwenzake.⁶Tuna karama zilizo mbalimbali kwa kadiri ya neema mliyopewa. Ikiwa karama ya mtu ni unabii, na itendeke kwa kadiri ya imani yake.⁷Ikiwa karama ya mtu ni huduma, na atumike. Ikiwa mwengine ana karama ya kufundisha, basi, afundishe.⁸Ikiwa karama ya mtu ni faraja, basi, afariji. Ikiwa karama ya mtu ni kutoa, afanye hivyo kwa ukarimu. Ikiwa karama ya mtu ni kuongoza, na litendeke kwa uangalifu. Ikiwa karama ya mtu ni katika kuonesha huruma, na litendeke kwa furaha.

⁹Pendo lisiwe na unafiki. Chukieni uovu; mshikilie yaliyo mema.¹⁰Kuhusu upendo wa ndugu, pendarani ninyi kwa ninyi. Kuhusu heshima, heshimianeni ninyi kwa ninyi.¹¹Kuhusu bidii, msiwe walegevu. Kuhusu roho, iweni na shauku. Kuhusu Bwana, mtumikieni.¹²Furahini katika ujasiri mlionao kuhusu siku zijazo. Muwe na subira katika matatizo yenu. Mdumu katika kuomba.¹³Mshiriki katika mahitaji ya waumini. Tafuteni njia nyingi za kuonesha ukarimu.¹⁴Watakieni baraka wote wanaowatesa ninyi; muwabariki na wala msiwalaani.¹⁵Furahini pamoja na wanaofurahi, lieni pamoja na wanaolia.¹⁶Muwe na nia moja ninyi kwa ninyi. Msifiki kwa kujivuna, lakini wakubalini watu wa hali ya chini. Msiwe na hekima juu ya mawazo yenu wenyewe.¹⁷Msimlipe mtu yejote ovu kwa ovu. Fanyeni mambo mema machoni pa watu wote.¹⁸Kama inawezekana, kama ilivyowekwa kwenu, muwe na amani na watu wote.

¹⁹Wapenzi, msijilipizie kisasi wenyewe, lakini ipisheni ghadhabu ya Mungu. Kwa maana imeandikwa, “kisasi ni changu; Mimi nitalipa,’ asema Bwana.”²⁰“Lakini ikiwa adui yako ana njaa, mlishe. Akiwa na kiu, mnyweshe. Kwa maana ukifanya hivyo, utampalia makaa ya moto juu ya kichwa chake.”²¹Usishindwe na ubaya, bali ushinde ubaya kwa wema.

13 ¹Kila nafsi na iwe na utii kwa mamlaka ya juu, kwa kuwa hakuna mamlaka isipokuwa imetoka kwa Mungu. Na mamlaka zilizopo zimebekwa na Mungu. ²Kwa hiyo ambaye anapinga mamlaka hiyo hupinga amri ya Mungu; na wale waipingao watapokea hukumu juu yao wenyewe. ³Kwa kuwa watawala si tishio kwa watendao mema, bali kwa watendao maovu. Je unatamani kutoogopa mamlaka? Fanya yaliyo mema, na utasifiwa nayo. ⁴Kwa kuwa ni mtumishi wa Mungu kwako kwa ajili ya mema. Bali kama utatenda yaliyo maovu, ogopa; kwa kuwa habebi upanga bila sababu. Kwa kuwa ni mtumishi wa Mungu, mlipa kisasi kwa ghadhabu juu ya yule afanyaye uovu. ⁵Kwa hiyo inakupasa utii, si tu kwa sababu ya gadhabu, bali pia kwa sababu ya dhamiri. ⁶Kwa ajili hii pia unalipa kodi. Kwa kuwa wenye mamlaka ni watumishi wa Mungu, ambao wanaendelea kufanya jambo hili. ⁷Mlipeni kila mmoja ambacho wanawada: kodi kwa astahiliye kodii; ushuru kwa astahiliye ushuru; hofu kwa astahiliye hofu; heshima kwa astahiliye heshima.

⁸Msidaiwe na mtu kitu chochote, isipokuwa kupendana ninyi kwa ninyi. Kwa kuwa yeye ampendaye jirani yake ametimiliza sheria. ⁹Kwa kuwa, “Hautazini, hautaua, hautaiba, hautatamani,” na kama kuna amri nyingine pia, imejumlishwa katika sentensi hii: “Utampenda jirani yako kama wewe mwenyewe.” ¹⁰Upendo hamdhuru jirani wa mtu. Kwa hiyo, upendo ni ukamilifu wa sheria.

¹¹Kwa sababu ya hili, mnajua wakati, kwamba tayari ni wakati wa kutoka katika usingizi. Kwa kuwa wokovu wetu umekaribia zaidi ya wakati ule tulio amini kwanza. ¹²Usiku umeendelea, na mchana umekaribia. Na tuweke pembeni matendo ya giza, na tuvae silaha za nuru. ¹³Na tuenende sawa sawa, kama katika nuru, si kwa sherehe za uovu au ulevi. Na tusienende katika zinaa au tamaa isiyoweza kudhibitiwa, na si katika fitina au vivu. ¹⁴Bali tumvae Bwana Yesu Kristo, na tusiweke nafasi kwa ajili ya mwili, kwa tamaa zake.

14 ¹Mpokeeni yeote ambaye ni dhaifu katika imani, bila kutoa hukumu kuhusu mawazo yake.²Mtu mmoja ana imani ya kula chochote, mwingine ambaye ni dhaifu anakula mboga tu.³Mtu ambaye anakula kila kitu asimdhara uye asiyekula kila kitu. Na yeote ambaye hali kila kitu asimuhukumu mwingine ambaye hula kila kitu. Kwa kuwa Mungu amekwisha mpokeea.⁴Wewe ni nani, wewe ambaye unamuhukumu mtumishi ambaye ni miliki ya mtu mwingine? Ni mbele ya Bwana wake kwamba husimama au huanguka. Lakini atainuliwa, kwa kuwa Bwana anaweza kumfanya asimame.

⁵Mtu mmoja huthamini siku moja kuliko nyingine. Mwingine huthamini kila siku sawa sawa. Hebu kila mtu na ashawishike katika akili yake mwényewe.⁶Yeye ambaye anashika siku, anashika kwa ajili ya Bwana. Na kwa yeote alaye, hula kwa ajili ya Bwana, kwa kuwa anampa Mungu shukrani. Yeye ambaye hali, hujizu kutokula kwa ajili ya Bwana. Yeye pia hutoa shukrani kwa Mungu.⁷Kwa kuwa hakuna aishie kwa nafsi yake, na hakuna afae kwa ajili yake mwényewe.⁸Kwa kuwa ikiwa tunaishi, tunaishi kwa ajili ya Bwana. Na ikiwa tunakufa, tunakufa kwa ajili ya Bwana. Basi ikiwa tunaishi au tunakufa tu mali ya Bwana.⁹Kwa kuwa ni kwa kusudi hili Kristo alikufa na kuishi tena, kwamba awe Bwana wa wote wafu na waishio.

¹⁰Lakini wewe, kwa nini unamuhukumu ndugu yako? Na wewe, kwa nini unamdhara uye ndugu yako? Kwa kuwa sisi sote tutasimama mbele ya kiti cha hukumu cha Mungu.¹¹Kwa kuwa imeandikwa, “Kama niishivyo,” asema Bwana, “Kwangu mimi kila goti litapigwa, na kila ulimi utatoa sifa kwa Mungu.”

¹²Hivyo basi, kila mmoja wetu atatoa hesabu yake mwényewe kwa Mungu.

¹³Kwa hiyo, tusiendelee tena kuhukumiana, lakini badala yake amua hivi, kwamba hakuna atakaye weka kikwazo au mtego kwa ndugu yake.¹⁴Ninajua na nimeshawishika katika Bwana Yesu, kwamba hakuna kitu kilicho najisi chenyewe. Ni kwa yeote tu anayedhani kuwa chochote ni najisi, kwa kuwa kwake ni najisi.¹⁵Ikiwa kwa sababu ya chakula ndugu yako anahuzunika, hautembe tena katika upendo. Usimharibu kwa chakula chako mtu ambaye kwa ajili yake Kristo alikufa.¹⁶Hivyo msiruhusu matendo yenu mema yakasababisha watu kuwadhihaki.¹⁷Kwa kuwa ufalme wa Mungu si kwa ajili ya chakula na kinywaji, bali ni kwa ajili ya haki, amani, na furaha katika Roho Mtakatifu.¹⁸Kwa kuwa yeote amtumikiaye Kristo kwa jinsi hii amekubalika kwa Mungu na amekubalika kwa watu.

¹⁹Kwa hiyo basi, na tufuate mambo ya amani na mambo ambayo humjenga mtu na mwingine²⁰Usiharibu kazi ya Mungu kwa sababu ya chakula. Vitu vyote kwa kweli ni safi, lakini ni vibaya kwa mtu yule ambaye hula na kumsababisha yeote kujikwaa.²¹Ni vyema kutokula nyama, wala kunywa divai, wala chochote ambacho kwa hicho ndugu yako hukwazwa.²²Hizi imani maalumu ulizo nazo, ziweke kati yako mwényewe na Mungu. Amebalikiwa yule ambaye hajihukumu mwényewe katika kile anachokikubali.²³Aliye na mashaka amehukumiwa ikiwa anakula, kwa sababu haitokani na imani. Na chochote kisichotokana na imani ni dhambi.

15 ¹Sasa sisi tulio na nguvu tunapaswa kuuchukua udhaifu wa walio dhaifu, na hatupaswi kujipendeza wenyewe.²Kila mmoja wetu ampendeze jirani yake kwani ni jambo jema, kwa lengo la kumjenga.³Kwani hata Kristo hakujipendeza mwenyewe. Badala yake, ilikuwa kama ilivoandikwa, “Matusi ya wale waliokutukana yamenipata mimi.”⁴Kwa chochote kilichotangulia kuandikwa, kiliandikwa kwa kutuelekeza, kwa kusudi kwamba kupitia uvumilivu na kupitia kutiwa moyo na maandiko tungekuwa na ujasiri.

⁵Sasa Mungu wa uvumilivu na wa kutia moyo awape kuwa na nia sawa kwa kila mmoja kulingana na Yesu Kristo.⁶Aweze kufanya hivi kwa nia moja muweze kumsifu kwa kinywa kimoja Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo.

⁷Kwa hiyo mpokeeni kila mmoja, kama vile Kristo alivyowapokea, kwa utukufu wa Mungu.⁸Kwani nasema kwamba Kristo amefanywa mtumishi wa tohara kwa niaba ya ukweli wa Mungu. Alifanya hivi ili kwamba aweze kuthibitisha ahadi zilizotolewa kwa mababa,⁹na kwa mataifa kumtukuza Mungu kwa neema yake. Kama ambavyo imeandikwa, “Kwa hiyo nitatoa sifa kwako mionganoni mwa mataifa na kuimba sifa katika jina lako.”¹⁰Tena inasema, “Furahini, ninyi watu wa mataifa, pamoja na watu wake.”¹¹Na tena, “Msifuni Bwana, ninyi mataifa yote; acha watu wa mataifa yote wamsifu yeye.”¹²Tena Isaya asema, “Kutakuwa na shina la Yese, na mmoja atakayeinuka kutawala juu ya mataifa. Mataifa watakuwa na tumaini katika yeye.”

¹³Sasa Mungu wa tumaini awajaze na furaha yote na amani kwa kuamini, ili kwamba muweze kuzidi katika tumaini, kwa nguvu ya Roho Mtakatifu.

¹⁴Mimi mwenyewe pia nimeshawishiwa nanyi, ndugu zangu. Nimeshawishiwa kwamba pia ninyi wenyewe mmejazwa na wema, mmejazwa na maarifa yote. Ninashawishiwa kwamba, ninyi mwaweza pia kuhimizana kila mmoja na mwenzake.¹⁵Lakini ninaandika kwa ujasiri zaidi kwenu juu ya mambo fulani ili kuwakumbusha tena, sababu ya kipawa nilichopewa na Mungu.¹⁶Kipawa hiki kilikuwa kwamba niweze kuwa mtumishi wa Yesu Kristo aliyetumwa kwa mataifa, kujitoa kama kuhani wa injili ya Mungu. Ningeweza kufanya hivi ili kujitoa kwangu kwa mataifa kuwe kumekubaliwa, kumetengwa na Mungu kwa njia ya Roho Mtakatifu.

¹⁷Hivyo furaha yangu iko katika Kristo Yesu na katika mambo ya Mungu.¹⁸Kwani sitawenza kuthubutu kunena lolote isipokuwa kwamba Kristo amekamilisha kupitia kwangu utii wa mataifa. Haya mambo yametimizwa kwa neno na tendo,¹⁹kwa nguvu za ishara na maajabu, na kwa nguvu za Roho Mtakatifu. Hii ilikuwa ili kwamba kutoka Yerusalem, na kuzungukia mbali kama Iliriko, niweze kuichukua nje kwa ukamilifu injili ya Kristo.²⁰Kwa njia hii, nia yangu imekuwa kuitangaza injili, lakini si mahali Kristo anajulikana kwa jina, ili kwamba nisiweze kujenga juu ya msingi wa mtu mwininge.²¹Kama ilivoandikwa: “Ambao kwa yeye hawana habari zake alikuja watamwona, na wale ambao hawakumsikia watamfahamu.”

²²Kwahiylo nilikuwa pia nimezuiliwa mara nyingi kuja kwenu.²³Lakini sasa, sina tena sehemu yoyote katika mikoa hii, na nimekuwa nikitamani kwa miaka mingi kuja kwenu.²⁴Hivyo mara zote nikienda Hispania, ninatumaini kuwaona nikipita, na kuweza kupelekwa njia yangu na ninyi, baada ya kuwa nimefurahia ushirika na ninyi kwa muda.²⁵Lakini sasa ninakwenda Yerusalem kuwahudumia waumini.²⁶Maana iliwapendeza watu wa Makedonia na Akaya kufanya changizo maalumu kwa masikini mionganoni mwa waumini huko Yerusalem.²⁷Ndiyo, ilikuwa kwa upendo wao, na hakika, wamekuwa wadeni wao. Maana ikiwa mataifa wameshiriki katika mambo yao ya kiroho, wanadaiwa na wao pia kuwahudumia katika mahitaji ya vitu.²⁸Kwahiylo, wakati nimekamilisha hivi na kuwa na utshelevu wa tunda hili kwao, mimi nitakwenda njiani pamoja nanyi huko Hispania.²⁹Najua kwamba, wakati nikija kwenu, nitakuja katika utimilifu wa baraka za Kristo.

³⁰Sasa ninawashihi, ndugu, kwa Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa upendo wa Roho, kwamba mshiriki pamoja nami katika maombi yenu kwa Mungu kwa ajili yangu.³¹Ombeni kwamba niweze kuokolewa kutoka kwao wasio na utii katika Yudea, na kwamba huduma yangu huko Yerusalem iweze kupokelewa na waumini.³²Ombeni kwamba ninaweza kuja kwenu kwa furaha kupitia mapenzi ya Mungu, na kwamba niweze kuwa pamoja nanyi, kupata kupumzika.³³Na Mungu wa amani awe pamoja nanyi nyote. Amina.

16 ¹Namkabidhi kwenu Fibi dada yetu, ambaye ni mtumishi wa kanisa ambalo liko Kenkrea,²ili kwamba mnaweza kumpokea katika Bwana. Fanyeni hivi katika kicho cha thamani cha waumini, na msimame pamoja naye katika jambo lolote atakalokuwa na uhitaji nalo. Maana ye ye mwenyewe amekuwa mhudumu wa wengi, na kwa ajili yangu mwenyewe.

³Msalimu Priska na Akila, watenda kazi pamoja nami katika Kristo Yesu,⁴ambao kwa maisha yangu waliyahatarisha maisha yao wenyewe. Ninatoa shukrani kwao, na siyo tu mimi, bali pia kwa makanisa yote ya mataifa.⁵Lisalimie kanisa ambalo liko nyumbani kwao. Msalimie Epanieto mpPENDWA wangu, ambaye ni mzaliwa wa kwanza wa Kristo katika Asia.⁶Msalimie Mariamu ambaye ametenda kazi kwa bidii kwa ajili yenu.⁷Msalimie Androniko na Yunia, jamaa zangu, na wafungwa pamoja nami. Ni wa muhimu miiongoni mwa mitume, ambao pia walitangulia kumjua Kristo kabla yangu.⁸Msalimie Ampliato, mpPENDWA wangu katika Bwana.⁹Msalimie Urbano, mtenda kazi pamoja nami katika Kristo, na Stakisi mpPENDWA wangu.¹⁰Msalimie Apele, mwenye kukubaliwa katika Kristo. Wasalimie wote ambao walio katika nyumba ya Aristobulo.¹¹Nisalimie Herodioni, jamaa yangu. Nisalimie wote walio katika nyumba ya Narkiso, ambao wako katika Bwana.¹²Nisalimie Trifaina na Trifosa, wanaotenda kazi kwa bidii katika Bwana. Msalimie Persisi mpPENDWA, ambaye ametenda kazi zaidi kwa Bwana,¹³Nisalimie Rufo, aliyechaguliwa katika Bwana na mama yake ambaye ni mama yangu pia.¹⁴Msalimie Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba, Herma, na ndugu wote walio pamoja nao.¹⁵Nisalimie Filologo naYulia, Nerea na dada yake, na Olimpa, na waumini wote walio pamoja nao.¹⁶Salimianeni kila mmoja kwa busu takatifu. Makanisa yote katika Kristo yawasalimu.

¹⁷Sasa nawasihi, ndugu, kutafakari juu ya hao ambao wanasababisha mgawanyiko na vipingamizi. Wanakwenda kinyume na mafundisho ambayo mmekwisha kujifunza. Geukeni mtoke kwao.¹⁸Kwa maana watu kama hawa hawamtumikii Kristo Bwana, bali matumbo yao wenyewe. Kwa maneno yao laini na pongezi za uongo wanadanganya mioyo ya wasio na hatia.¹⁹Kwa mfano wa utii wenu mwamfikia kila mmoja. Kwa hiyo, nafurahi juu yenu, lakini nawataka ninyi mwe na busara katika hali ya wema, na kutokuwa na hatia mbele ya uovu.

²⁰Mungu wa amani hatakawia kumwangamiza shetani chini ya nyayo zenu. Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja nanyi.

²¹Timotheo, mtendakazi pamoja nami, awasalimu, na Lukio, Yasoni na Sospeter, jamaa zangu.²²Mimi, Tertio, niliyeuandika waraka huu, nawasalimu katika jina la Bwana.²³Gayo, aliyenitunza na kwa kanisa lote, lawasalimu. Erasto, mtunza hazina wa mji, awasalimu, pamoja na Kwarto aliye ndugu.²⁴[1](#)

²⁵Sasa kwake ye ye aliye na uwezo kufanya msimame kulingana na injili na mafundisho ya Yesu Kristo, kulingana na ufunuo wa siri iliyo fichwa kwa muda mrefu,²⁶lakini sasa imekwisha funuliwa na kufanya kujulikana na maandiko ya unabii kulingana na amri ya Mungu wa milele, kwa utii wa imani miiongoni mwa mataifa yote?

²⁷Kwa Mungu pekee mwenye hekima, kuititia Yesu Kristo, kuwe na utukufu milele yote. Amina

[1](#)Zingatia: Katika nakala halisi za kwanza, mstari huu haupo. Tazama Warumi 16: 20. "Neema ya Bwana Yesu Kristo ikae nanyi nyote. Amina."

1 Wakorintho

1 ¹Paulo, aliyeitwa na Kristo kuwa mtume kwa mapenzi ya Mungu, na Sosthene ndugu yetu,²kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, kwa wale ambao wamewekwa wakfu katika Yesu Kristo, ambao wameitwa kuwa watu watakatifu. Tunawaandikia pia wale wote wanaolitii jina la Bwana wetu Yesu Kristo katika mahali pote, Bwana wao na wetu.

³Neema na amani iwe kwenu kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo.

⁴Siku zote namshukru Mungu wangu kwa ajili yenu, kwa sababu ya neema ya Mungu ambayo Kristo Yesu aliwapa.⁵Amewafanya kuwa matajiri katika kila njia, katika usemi na pamoja na maarifa yote.⁶Amewafanya matajiri, kama ushuhuda kuhusu Kristo ya kwamba amethibitishwa kuwa kweli miiongoni mwenu.⁷Kwa hiyo hampungukiwi karama za kiroho, kama mlivyo na matumaini ya kusubiri ufunuo wa Bwana wetu Yesu Kristo.

⁸Atawaimarisha ninyi pia hadi mwisho, ili msilaumiwe siku ya Bwana wetu Yesu Kristo.⁹Mungu ni mwaminifu ambaye aliwaita ninyi katika ushirika wa mwana wake, Yesu Kristo Bwana wetu.

¹⁰Sasa nawasihi kaka na dada zangu, kupertia jina la Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba wote mkubali, na kwamba pasiwe na migawanyiko mionganini mwenu. Nawasihi kuwa muungane pamoja katika nia moja na katika kusudi moja.¹¹Kwani watu wa nyumba ya Kloko wamenitaarifu kuwa kuna mgawanyiko unaoendelea mionganini mwenu¹²Nina maana hii: Kila mmoja wenu husema, "Mimi ni wa Paulo," au "Mimi ni wa Apolo," au "Mimi ni wa Kefo," au "Mimi ni wa Kristo."¹³Je! Kristo amegawanyika? Je! Paulo alisulubiwa kwa ajili yenu? Je! Mlibatizwa kwa jina la Paulo?¹⁴Namshukuru Mungu kwa kuwa sikumbatiza yejote, isipokuwa Krispo na Gayo.¹⁵Hii ilikuwa kwamba hakuna yejote angesema mlibatizwa kwa jina langu.¹⁶(Pia niliwayabatiza wa nyumba ya Stephanio. Zaidi ya hapo, sijui kama nilimbatiza mtu mwingine yejote).¹⁷Kwa maana, Kristo hakunituma kubatiza bali kuhubiri injili. Hakunituma kuhubiri kwa maneno ya hekima ya kibinadamu, ili kwa nguvu ya msalaba wa Kristo isiondolewe.

¹⁸Kwa kuwa ujumbe wa msalaba ni upuuizi kwa wale wanaomuasi Mungu. Lakini kwa wale ambao Mungu anawaokoa, ni nguvu ya Mungu.¹⁹Kwa kuwa imeandikwa, "Nitaiharibu hekima ya wenye busara. Nitauharibu ufahamu wa wenye akili."

²⁰Yuko wapi mtu mwenye busara? Yuko wapi mwenye elimu? Yuko wapi msemaji mshawishi wa dunia hii? Je, Mungu hakuigeuza hekima ya dunia hii kuwa ujinga?²¹Tangu dunia imekuwa katika hekima yake haikumjua Mungu, ilimpendeza Mungu katika ujinga wao wa kuhubiri ili kuokoa wale wanaoamini.²²Kwa Wayahudi huuliza ishara za miujiza na kwa Wayunani hutafuta hekima.²³Lakini tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa, aliye kikwazo kwa Wayahudi na ni ujinga kwa Wayunani.²⁴Lakini kwa wale ambao waliiwta na Mungu, Wayahudi na Wayunani, tunamhubiri Kristo kama nguvu na hekima ya Mungu.²⁵Kwa kuwa ujinga wa Mungu una hekima kuliko ya wanadamu, na udhaifu wa Mungu una nguvu zaidi ya wanadamu.

²⁶Angalia wito wa Mungu juu yenu, kaka na dada zangu. Si wengi wenu mlikuwa na hekima katika viwango vya kibinadamu. Si wengi wenu mlikuwa na nguvu. Si wengi wenu mlizaliwa katika ukuu.²⁷Lakini Mungu alichagua vitu vijinga vya dunia ili kuviaibisha vyenye hekima. Mungu alichagua kilicho dhaifu katika dunia kukaibisha chenye nguvu.²⁸Mungu alichagua kile kilicho cha hali ya chini na kilichodharaauliwa katika dunia. Alichagua hata vitu ambavyo havikuhesabiwa kuwa kitu, kwa kuvifanya si kitu vitu vilivyo na thamani.²⁹Alifanya hivi ili asiwepo yejote aliye na sababu ya kujivuna mbele zake.³⁰Kwa sababu ya kile Mungu alichofanya, sasa mko ndani ya Kristo Yesu, ambaye amefanyika hekima kwa ajili yetu kutoka kwa Mungu. Alikuwa haki yetu, utakatifu na ukombozi.³¹Kama matokeo, kama andiko lisemavyo, "Anayejisifu, ajisifu katika Bwana."

² ¹Nilipokuja kwenu kaka na dada zangu, sikuja kwa maneno ya ushawishi na hekima kama nilivyohubiri kweli iliyofichika kuhusu Mungu.²Niliamua kutojua chochote nilipokuwa mionganii mwenu isipokuwa Yesu Kristo, na yeye aliyesulubiwa.³Na nilikuwa nanyi katika udhaifu, na katika hofu, na katika kutetemeka sana.⁴Na ujumbe wangu na kuhubiri kwangu hakukuwa katika maneno ya ushawishi na hekima. Badala yake, yalikuwa katika kudhihirisha dalili za Roho na za nguvu,⁵ili kwamba imani yenu isiwe katika hekima ya wanadadamu, bali katika nguvu ya Mungu.

⁶Sasa tunaizungumza hekima mionganii mwa watu wazima, lakini si hekima ya dunia hii, au ya watawala wa nyakati hizi, ambao wanaopita.⁷Badala yake, tunaizungumza hekima ya Mungu katika ukweli uliofichika, hekima iliyofichika ambayo Mungu aliichagua kabla ya nyakati za utukufu wetu.⁸Hakuna yeote wa watawala wa nyakati hizi aliyeijua hekima hii, Kama wangeifahamu katika nyakati zile, wasingelimsulubisha Bwana wa utukufu.⁹Lakini kama ilivyoandikwa, “Mambo mbayo hakuna jicho limeyaona, hakuna sikio lililoyasikia, mawazo hayakufikiri, mambo ambayo Mungu ameyaandaa kwa ajili ya wale wampendao yeye.”

¹⁰Haya ni mambo ambayo Mungu ameyafunua kwetu kupitia Roho, Kwa kuwa Roho huchunguza kila kitu, hata mambo ya ndani ya Mungu.¹¹Kwa kuwa nani afahamuye mawazo ya mtu, isipokuwa roho ya mtu ndani yake? Hivyo pia, hakuna ajuaye mambo ya ndani ya Mungu, isipokuwa Roho wa Mungu.¹²Lakini sisi hatukupokea roho ya dunia, bali Roho ambaye anatoka kwa Mungu, ili tuweze kujua mambo tuliyopewa na Mungu kwa uhuru.

¹³Tunasema mambo haya kwa maneno, ambayo hekima ya mtu haiwezi kufundisha, lakini ambayo Roho hutufundisha. Roho hutafasiri maneno ya kiroho kwa hekima ya kiroho.¹⁴Mtu asiyé wa kiroho hapokei mambo ambayo ni ya Roho wa Mungu, kwa kuwa hayo ni upuzi kwake. Hawezi kuyajua kwa sababu yanatambuliwa kiroho.¹⁵Kwa yule wa kiroho huhukumu mambo yote. Lakini huhukumiwa na wengine.¹⁶“Ni nani anaweza kuyajua mawazo ya Bwana, ambaye anaweza kumfundisha yeye?” Lakini tuna mawazo ya Kristo.

3 ¹Na mimi, kaka na dada zangu, sikusema nanyi kama watu kiroho, lakini kama na watu wa kimwili. Kama na watoto wadogo katika Kristo.² Niliwanywesha maziwa na si nyama, kwa kuwa hamkuwa tayari kwa kula nyama. Na hata sasa hamjawa tayari.³ Kwa kuwa ninyi bado ni wa mwilini. Kwa kuwa wivu na majivuno yanaonekana mionganoni mwenu. Je, hamuishi kulingana na mwili, na je, hamtembei kama kawaida ya kibinadamu?⁴ Kwa kuwa mmoja husema, “Namfuata Paulo.” Mwingine husema “Namfuata Apolo,” hamuishi kama wanadamu?

⁵ Apolo ni nani? Na Paulo ni nani? Watumishi wa yule mliywamini, kwa kila ambaye Bwana alimpa jukumu.

⁶ Mimi nilipanda, Apolo akatia maji, lakini Mungu akakuza.⁷ Kwa hiyo, si aliye panda wala aliyetia maji ana chochote. Lakini ni Mungu anayekuza.⁸ Sasa apandaye na atiaye maji wote ni sawa, na kila mmoja atapokea ujira wake kulingana na kazi yake.⁹ Kwa kuwa sisi tu watendakazi wa Mungu, ninyi ni bustani ya Mungu, jengo la Mungu.

¹⁰ Kutokana na neema ya Mungu niliyopewa kama mjenzi mkuu, niliuweka msingi, na mwingine anajenga juu yake. Lakini mtu awe makini jinsi ajengavyo juu yake.¹¹ Kwa kuwa hakuna mwingine awezaye kujenga msingi mwingine zaidi ya uliojengwa, amba ni Yesu Kristo.¹² Sasa, kama mmoja wenu ajenga juu yake kwa dhahabu, fedha, mawe ya thamani, miti, nyasi, au majani,¹³ kazi yake itafunuliwa, kwa mwanga wa mchana utaidhihirisha. Kwa kuwa itadhihirishwa na moto. Moto utajaribu ubora wa kazi wa kila mmoja alichofanya.¹⁴ Kama chochote mtu alichojenga kitabaki, yeeye atapokea zawadi.¹⁵ Lakini kama kazi ya mtu ikiteketea kwa moto, atapata hasara. Lakini yeeye mwenyewe ataokolewa, kama vile kuepuka katika moto.

¹⁶ Hamjui kuwa ninyi ni hekalu la Mungu na kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu?¹⁷ Kama mtu akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu atamharibu mtu yule. Kwa kuwa hekalu la Mungu ni takatifu, na hivyo na ninyi.

¹⁸ Mtu asijidanganye mwenyewe, kama yejote mionganoni mwenu anadhani ana hekima katika nyakati hizi, awe kama “mjinga” ndipo atakuwa na hekima.¹⁹ Kwa kuwa hekima ya dunia hii ni ujinga mbele za Mungu, Kwa kuwa imeandikwa, “Huwanasa wenyewe hekima kwa hila zao”²⁰ Na tena “Bwana anajua mawazo ya wenyewe busara ni ubatili.”

²¹ Hivyo mtu asijivunie wanadamu! Kwa kuwa vitu vyote ni vyenu.²² Kama ni Paulo, au Apolo, au Kefa, au dunia, au maisha, au kifo, au vitu vilivyopo, au vitakavyokuwepo. Vyote ni vyenu,²³ na ninyi ni wa Kristo na Kristo ni wa Mungu.

4 ¹Kwa hiyo mtu atuhesabu sisi, kama watumishi wa Kristo na mawakili wa siri za kweli za Mungu.²Katika hili, kinachotakiwa kwa mawakili ni kwamba wawe wa kutumainiwa.³Lakini, kwangu mimi ni kitu kidogo sana kuhukumiwa na ninyi, kwa hukumu ya kibinadamu. Kwa kuwa sijihukumu hata mimi mwenyewe.⁴Sijihukumu mimi mwenyewe, hii haina maana kuwa mimi ni mwenye haki. Ni Bwana anihukumuye.⁵Kwa hiyo, msitamke hukumu juu ya lolote kabla ya wakati, kabla ya kuja kwa Bwana. Atayaleta nuruni mambo yaliyofichika gizani na kufunua makusudi ya mioyo. Ndipo kila mmoja atapokea sifa yake kutoka kwa Mungu.

⁶Sasa, kaka na dada zangu, mimi mwenyewe na Apolo tumetumia kanuni hizi kwa ajili yenu. Ili kwamba kutoka kwetu mnaweza kujifunza maana ya usemi, “Usiende zaidi ya kilivyoandikwa.” Hii ni kwamba hakuna mmoja wenu ajivunaye juu ya mwagine.⁷Kwani ni nani aonaye tofauti kati yenu na mwagine? Ni kipi ulicho nacho hukukipokea bure? Kama umekwisha kupokea bure, kwa nini mnajivuna kama hamkufanya hivyo?

⁸Tayari mmeshapata vyote ambavyo mngetaka! Tayari mmekuwa na utajiri! Mmeanza kutawala; na kwamba mnamiliki zaidi yetu sisi! Kweli, nawatakia umililki mwema ili kwamba tumiliki pamoja nanyi.⁹Kwa hiyo ninadhani Mungu ametuweka sisi mitume kama kutuonyesha wa mwisho katika mustari wa maandamano na kama watu waliohukumiwa kuuawa. Tumekuwa kama tamasha kwa ulimwengu, kwa malaika na kwa wanadamu.¹⁰Sisi ni wajinga kwa ajili ya Kristo, lakini ninyi ni wenyе hekima katika Kristo. Tu wanyonge, lakini ninyi mna nguvu. Mnaheshimiwa, lakini sisi tunadharauliwa.¹¹Hata saa hii tuna njaa na kiu, hatuna nguo, tuna mapigo, na tena hatuna mahali pa kuishi.¹²Tunafanya kazi kwa bidii, kwa mikono yetu wenyewe.

Tunapodharauliwa, tunabariki. Wakati tunapoteswa, twavumilia.¹³Tunapotukanwa, twarudisha kwa upole. Tumekuwa, na sisi bado tunahesabiwa kuwa kama kukataliwa na dunia na takataka kwa mambo yote.

¹⁴Siandiki mambo haya kuwaabisha ninyi, lakini kuwarudi ninyi kama watoto wangu niwapendao.¹⁵Hata kama mna waalimu makumi elfu katika Kristo, hamna baba wengi. Kwa kuwa nimekuwa baba yenu katika Yesu Kristo kupitia injili.¹⁶Hivyo ninawasihi mniige mimi.¹⁷Hiyo ndiyo sababu nilimtuma kwenu Timotheo, mpendwa wangu na mtoto mwaminifu katika Bwana. Atawakumbusheni njia zangu katika Kristo, kama ninavyofundisha kila mahali na kila kanisa.

¹⁸Sasa baadhi yenu wanajisifu, wakitenda kana kwamba sitakuja kwenu.¹⁹Lakini nitakuja kwenu kitambo, kama Bwana akipenda. Ndipo nitajua si maneno yao tu wanaojisifu, lakini nitaona nguvu zao.²⁰Kwa kuwa ufalme wa Mungu hauwi katika maneno bali katika nguvu.²¹Mnataka nini? Nije kwenu na fimbo au kwa upendo na katika roho ya upole?

5 ¹Tumesikia taarifa kuwa kuna zinaa mionganoni mwenu, aina ya zinaa ambayo haipo hata katikati ya watu wa Mataifa. Tuna taarifa kwamba mmoja wenu analala na mke wa baba yake.²Nanyi mwajisifu! Badala ya kuhuzunika? Yule aliyefanya hivyo anapaswa kuondolewa mionganoni mwenu.³Ingawa sipo pamoja nanyi kimwili lakini nipo nanyi kiroho, nimekwisha mhukumu ye ye aliyefanya hivi, kama vile nilikuwepo.⁴Mnapokutanika pamoja katika jina la Bwana wetu Yesu, na roho yangu ipo pale kama kwa nguvu za Bwana wetu Yesu, nimekwisha mhukumu mtu huyu.⁵Nimekwisha kumkabidhi mtu huyu kwa Shetani ili kwamba mwili wake uharibiwe, ili roho yake iweze kuokolewa katika siku ya Bwana.

⁶Majivuno yenu si kitu kizuri. Hamjui chachu kidogo huharibu donge zima?⁷Jisafisheni ninyi wenyeewe chachu ya kale, ili kwamba muwe donge jipya, ili kwamba mwe mkate usiochachuliwa. Kwa kuwa, Kristo, Mwana Kondoo wetu wa pasaka amekwisha kuchinjwa.⁸Kwa hiyo tusherekee karamu si kwa chachu ya kale, chachu ya tabia mbaya na uovu. Badala yake, tusherekee na mkate usiotiwa chachu wa unyenyekevu na kweli.

⁹Niliandika katika barua yangu kuwa msichangamane na wazinzi.¹⁰Sikua na maananisha wazinzi wa dunia hii, au na wenye tamaa au wanyang'anyi au waabudu sanamu, kwa kukaa mbali nao, basi ingewapasa mtoke duniani.¹¹Lakini sasa nawaandikia kutojichanganya na ye yote anayeitwa kaka au dada katika Kristo, lakini anaishi katika uzinzi au ambaye ni mwenye kutamani, au mnyang'anyi, au mwabudu sanamu, au mtukanaji au mlevi. Wala msile naye mtu wa namna ile.¹²Kwa hiyo nitajihusishaje kuwahukumu walio nje ya Kanisa? Badala yake, ninyi hamkuwahukumu walio ndani ya kanisa?¹³Lakini Mungu anawahukumu walio nje. "Mwondoeni mtu mwovu mionganoni mwenu.

6 ¹Mmoja wenu anapokuwa na tatizo na mwenzake, anathubutu kwenda kwa mahakama ya wasio haki kuliko mbele ya waumini? ²Hamjui kuwa waumini watauhukumu ulimwengu? Na kama mtauhukumu ulimwengu, hamuwezi kuamua mambo yasiyo muhimu? ³Hamjui kuwa tutawahukumu malaika? Kwa kiasi gani zaidi, tunaweza kuamua mambo ya maisha haya? ⁴Kama tunaweza kuhukumu mambo ya maisha haya, kwa nini mnathubutu kupeleka mashitaka mbele ya wasiosimama kanisani? ⁵Nasema haya kwa aibu yenu. Hakuna mwenye busara mionganoni mwenu wa kutosha kuweka mambo sawa kati ya ndugu na ndugu? ⁶Lakini kama ilivyo sasa, mwamini mmoja huenda mahakamani dhidi ya muumini mwingine, na mashitaka hayo huwekwa mbele ya hakimu asiyeamini!

⁷Ukweli ni kwamba kuna matatizo katikati ya Wakristo yaliyoleta tayari usumbufu kwenu. Kwanini msiteseke kwa mabaya? Kwanini mnakubali kudanganya? ⁸Lakini mmetenda uovu na kudanganya wengine, na hao ni kaka na dada zenu!

⁹Hamjui kwamba wasio haki hawataurithi ufalme wa Mungu? Msiamini uongo. Waasherati, waabudu sanamu, wazinzi, wafiraji, walawiti, ¹⁰wevi, wachoyo, walevi, wanyang'anyi, watukanaji-hakuna mionganoni mwao atakayeurithi ufalme wa Mungu. ¹¹Na hao walikuwa baadhi yao ni ninyi. Lakini mmekwisha kutakaswa, lakini mmekwisha kuoshwa, lakini mmekwisha kutengwa kwa Mungu, lakini mmefanywa haki mbele za Mungu katika jina la Bwana Yesu Kristo na kwa Roho wa Mungu wetu.

¹²"Vitu vyote ni halali kwangu," lakini si kila kitu kina faida. "Vitu vyote ni halali kwangu," lakini sitatawaliwa na kimoja cha hivyo. ¹³"Chakula ni kwa ajili ya tumbo, na tumbo ni kwa ajili ya chakula," lakini Mungu atavitetowesha vyote. Mwili haujaumbwa kwa ajili ya ukahaba, badala yake, mwili ni kwa ajili ya Bwana, na Bwana atauhudumia mwili. ¹⁴Mungu alimfufua Bwana na sisi pia atatufufua kwa nguvu zake.

¹⁵Hamjui kwamba miili yenu ina muunganiko na Kristo? Mwawezaje kuvitoa viungo vya Kristo na kwenda kuviunganisha na kahaba? Haiwezekani! ¹⁶Hamjui kwamba anayeungana na kahaba amekuwa mwili mmoja naye? Kama andiko lisemavyo, "Wawili watakuwa mwili mmoja." ¹⁷Lakini anayeungana na Bwana anakuwa roho moja pamoja naye.

¹⁸Ikimbieni zinaa! Kila dhambi aifanyayo mtu ni nje na mwili wake. Lakini, mtu afanyaye zinaa hutenda dhambi dhidi ya mwili wake mwenyewe. ¹⁹Hamjui kuwa miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu, akaaye ndani yenu, yule ambaye mlipewa kutoka kwa Mungu? Hamjui kwamba si ninyi wenyewe? ²⁰Kwamba mlinunuliwa kwa thamani. Kwa hiyo mtukuzeni Mungu kwa miili yenu.

⁷ ¹Kuhusu mambo mliyonikia; Ni vizuri mwanaume asimguse mwanamke.²Lakini kwa sababu ya majoribu mengi ya zinaa kila mwanaume awe na mkewe, na kila mwanaamke awe na mmewe.³Mume anapaswa kumpa mke haki yake ya ndoa, na vile vile mke naye kwa mmewe.⁴Mke hana mamlaka juu ya mwili wake, bali mumewe. Na vile vile, mume hana mamlaka juu ya mwili wake bali mkewe.⁵Msinyimane mnapolala pamoja, isipokuwa mmekubaliana kwa muda maalum. Fanyeni hivyo ili kupata muda wa maombi. Kisha mnawenza kurudiana tena pamoja, Ili kwamba Shetani asije akawajaribu kwa kukosa kiasi.

⁶Lakini nasema haya mambo kwa hiari na si kama amri.⁷Natamani kila mmoja angekuwa kama mimi nilivyo. Lakini kila mmoja ana karama yake kutoka kwa Mungu. Huyu ana karama hii, na yule ana karama ile.

⁸Kwa wasioolewa na wajane ninasema kwamba, ni vizuri kwa kama wakibaki bila kuolewa, kama nilivyo mimi.⁹Lakini kama hawawezi kujizua, wanapaswa kuolewa. Kwa kuwa ni heri kuolewa kuliko kuwaka tamaa ya mwili.

¹⁰Sasa kwa wale walioolewa nawapa amri, si mimi bali ni Bwana. “Mke asitengane na mume wake.”¹¹Lakini kama akijitenga kutoka kwa mumewe, abaki hivyo bila kuolewa au vinginevyo apatane na mumewe. Na “Mume asimpe talaka mke wake.”

¹²Lakini kwa waliobaki, nasema- mimi, si Bwana- kwamba kama ndugu ye yeyote ana mke asiyeamini na anaridhika kuishi naye, hapaswi kumwacha.¹³Kama mwanaamke ana mume asiyeamini, na kama anaridhika kuishi naye, asimwache.¹⁴Kwa mume asiyeamini anatakaswa kwa sababu ya imani ya mkewe. Na mwanaamke asiyeamini anatakaswa kwa sababu ya mumewe aaminiye. Kama isingekua hivyo, watoto wenu wangkuwa si safi, lakini kwa kweli wametakaswa.

¹⁵Lakini mwenzi asiyeamini akiondoka, na aondoke. Kwa namna hiyo, kaka au dada hafungwi na viapo vyao. Mungu ametuuta tuishi kwa amani.¹⁶Unajuaje kama wewe mwanaamke, huenda utamwokoa mumeo? Au unajuaje kama wewe mwanaume, huenda utamwokoa mkeo?

¹⁷Kila mmoja tu aishi maisha kama Bwana alivyowagawia, kila mmoja kama Mungu alivyowaita wao. Huu ni mwongozo wangu kwa makanisa yote.¹⁸Yupo aliye kuwa ameta hiriwa alipoitwa kuamini? Asijaribu kuondoa alama ya tohara yake. Yupo ye yeyote aliye itwa katika imani hajata hiriwa? Hapaswi kutahiriwa.¹⁹Kwa hili aidha ameta hiriwa wala asiye tahiriwa hakuna matatizo. Chenye matatizo ni kutii amri za Mungu.²⁰Kila mmoja abaki katika wito alivyokuwa alipoitwa na Mungu kuamini.²¹Ulikuwa mtumwa wakati Mungu alipokuita? Usijali kuhusu hilo. Lakini kama unaweza kuwa huru, fanya hivyo.²²Kwa mmoja aliye itwa na Bwana kama mtumwa ni mtu huru katika Bwana. Kama vile, mmoja aliye huru alipoitwa kuamini ni mtumwa wa Kristo.²³Mmekwisha nunuliwa kwa thamani, hivyo msiwe watumwa wa wanadamu.²⁴Kaka na dada zangu, katika maisha yoyote kila mmoja wetu tulipoitwa kuamini, tubaki kama vile.

²⁵Basi, kuhusu mabikira, sina amri kutoka kwa Bwana, bali nawapa ushauri wangu kama mtu ambaye kwa huruma za Bwana ni mwaminifu.²⁶Kwa hiyo, ninafikiri hivyo kwa sababu ya usumbufu, ni vyema mwanaume abaki kama alivyo.²⁷Umfungwa kwa mwanaamke na kiapo cha ndoa? Usitake uhuru kutoka kwa hiyo. Una uhuru kutoka kwa mke au hajaolewa? Usitafute mke.²⁸Lakini kama ukioa, hujafanya dhambi. Na kama mwanaamke hajaolewa akiolewa, hujafanya dhambi. Bado wale wanaoana wanapata masumbufu ya aina mbalimbali. Nami nataka niwaepushe hayo.

²⁹Lakini nasema hivi, kaka na dada zangu, muda ni mfupi. Tangu sasa na kuendelea, wale walio na wake waishi kama hawana.³⁰Wote walio na huzuni wajifanye kama walikuwa hawana huzuni, na wote wanaofurahi, kama walikuwa hawafurahi, na wote wanaonunua kitu chochote, kama hawakumiliki chochote.³¹Na wote wanaoshughulika na ulimwengu, wawe kama hawakushughulika nao. Kwa kuwa mitindo ya dunia inafikia mwisho wake.

³²Ninataka muwe huru kwa masumbufu yote. Mwanaume asiyeoa anajihuisha na vitu vinavyo mhusu Bwana, namna ya kumpendeza yeye.³³Lakini mwanaume aliyeoa hujihusisha na mambo ya dunia, namna ya kumpendeza mkewe,³⁴amegawanyika. Mwanawake asiyeolewa au bikira hujihusisha na vitu kuhusu Bwana, namna ya kujitenga katika mwili na katika roho. Lakini mwanaamke aliyeolewa hujihusisha kuhusu vitu dunia, namna ya kumfurahisha mme wake.³⁵Nasema hivi kwa faida yenu wenyewe, na siweki mtego kwenu. Nasema hivi kwa vile ni haki, ili kwamba mnawenza kujiweka wakfu kwa Bwana bila kikwazo chochote.

³⁶Lakini kama mtu anafikiri hawezi kumtendea kwa heshima mwanawali wake, kwa sababu ya hisia zake zina nguvu sana, acha aoane naye kama apendavyo. Siyo dhambi.³⁷Lakini kama amefanya maamuzi kutokuo, na hakuna haja ya lazima, na kama anaweza kutawala hamu yake, atafanya vyema kama hatamwoa.³⁸Hivyo, anayemwoa mwanamwali wake afanya vyema, na yejote ambaye anachagua kutooa atafanya vyema zaidi.

³⁹Mwanamke amefungwa na mmewe wakati yu hai. Lakini kama mmewe akifa, yuko huru kuolewa na yejote ampendaye, lakini katika Bwana tu.⁴⁰Bado katika maamuzi yangu, atakuwa na furaha zaidi kama akiishi kama alivyo. Na ninafikiri kuwa nami pia nina Roho wa Mungu.

8 ¹Sasa kuhusu vyakula vilivyotolewa sadaka kwa sanamu: tunajua ya kwamba sisi sote tuna maarifa. Maarifa huleta majivuno, bali upendo hujenga.²Ikiwa mtu yejote anadhani kwamba anajua jambo fulani, mtu huyo bado hajui kama impasavyo kujua.³Lakini ikiwa mmoja wapo akimpenda Mungu, mtu huyo anajulikana naye.

⁴Basi kuhusu kula vyakula vilivyotolewa sadaka kwa sanamu: twajua kuwa sanamu si kitu katika dunia hii, na ya kuwa hakuna Mungu ila mmoja tu.⁵Kwa maana kuna wengi waitwao miungu ikiwa ni mbinguni au duniani, kama vile walivyo miungu na mabwana wengi.⁶Ijapokuwa kwetu kuna Mungu mmoja tu ambaye ni Baba, vitu vyote vimetoka kwake, nasi tunaishi kwake, na Bwana mmoja Yesu Kristo, ambaye kwake vitu vyote vimekuwapo, na kwa yeje sisi tupo.

⁷Hata hivyo, ujuzi huu haupo ndani ya kila mmoja. Badala yake, wengine walishiriki ibada za sanamu hapo zamani, na hata sasa wanakula vyakula hivi kana kwamba ni kitu kilichotolewa sadaka kwa sanamu. Dhamiri zao zimepotoshwa kwa kuwa ni dhaifu.⁸Lakini chakula hakitatuhibitisha sisi kwa Mungu. Sisi sio wabaya sana kama tusipo kula, wala wema sana ikiwa tutakula.⁹Lakini iweni makini ya kwamba uhuru wenu usiwe sababu ya kumkwaza aliye dhaifu katika imani.¹⁰Hebu fikiri kwamba mtu amekuona, wewe uliye na ujuzi, unakula chakula katika hekalu la sanamu. Dhamiri yake mtu huyo haitathibitika hata yeje naye ale vitu vilivyotolewa sadaka kwa sanamu?¹¹Kwa hiyo kwa sababu ya ufahamu wako wa ukweli juu ya asili ya sanamu, kaka au dada yako aliye dhaifu, ambaye pia Kristo alikuwa kwa ajili yake, anaangamizwa.¹²Hivyo, unapofanya dhambi dhidi ya kaka na dada zako na kuzijeruhi dhamiri zao zilizo dhaifu, mnatenda dhambi dhidi ya Kristo.¹³Kwa hiyo, ikiwa chakula kinasababisha kumkwaza kaka au dada, sitakula nyama kamwe, ili nisimsababishe kaka au dada yangu kuanguka.

9 ¹Je, Mimi si huru? Mimi si mtume? Mimi sikumwona Yesu Bwana wetu? Ninyi si matunda ya kazi yangu katika Bwana?²Ikiwa mimi si mtume kwa wengine, angalau ni mtume kwenu ninyi. Kwa maana ninyi ni uthibitisho wa utume wangu katika Bwana.

³Huu ndio utetezi wangu kwa wale wanaonichunguza mimi.⁴Je, hatuna haki ya kula na kunywa?⁵Hatuna haki kuchukua mke aliye amini kama wafanyavyo mitume wengine, na ndugu wa Bwana, na Kefa?⁶Au ni mimi peke yangu na Barnaba ambao tunapaswa kufanya kazi?⁷Ni nani afanyaye kazi kama askari kwa gharama zake mwenyewe? Ni nani apandaye mzabibu na asile matunda yake? Au ni nani achungaye kundi asiyekunywa maziwa yake?

⁸Je, ninasema haya kwa mamlaka ya kibinadamu? Sheria nayo haisemi haya?⁹Kwa kuwa imeandikwa katika sheria ya Musa, “usimfunge ng’ombe kinywa apulapo nafaka.” Ni kweli kwamba hapa Mungu anajali ng’ombe?

¹⁰Au je, hasemi hayo kwa ajili yetu? Imeandikwa kwa ajili yetu, kwa sababu ye ye alimaye nafaka inampasa kulima kwa matumaini, naye avunaye inampasa avune kwa matarajio ya kushiriki katika mavuno.¹¹Ikiwa tulipanda vitu vya rohoni mionganoni mwenu, Je! Ni neno kubwa kwetu tukivuna vitu vya mwilini kutoka kwenu?¹²Ikiwa wengine walipata haki hii kutoka kwenu, Je! Sisi si zaidi? Hata hivyo, hatukuidai haki hii. Badala yake, tulivumilia mambo yote badala ya kuwa kikwazo cha injili ya Kristo.¹³Hamjui ya kuwa wote wafanyao kazi hekaluni hupata chakula chao kutoka hekaluni? Hamjui ya kuwa wote watendao kazi madhabahuni hupata sehemu ya kile kilichotolewa madhabahuni?¹⁴Kwa jinsi iyo hiyo, Bwana aliagiza ya kuwa wote wanaoitangaza injili sharti wapate kuishi kutokana na hiyo injili.

¹⁵Lakini sijawadai haki zote hizi. Na siandiki haya ili jambo lolote lifanyike kwa ajili yangu. Ni heri mimi nife kuliko mtu ye yote kubatilisha huku kujisifu kwangu.¹⁶Maana ikiwa nailhubiri injili, sina sababu ya kujisifu, kwa sababu ni lazima nifanye hivi. Na ole wangu nisipoihubiri injili!¹⁷Kwa maana nikifanya hivi kwa hiari yangu, nina thawabu. Lakini ikiwa si kwa hiari, bado nina jukumu nililopewa kuwa wakili.¹⁸Basi thawabu yangu ni nini? Ya kuwa nihubiripo, nitaitoa injili pasipo gharama na bila kutumia kwa utmilifu wa haki yangu niliyonayo katika Injili.

¹⁹Maana japo nimekuwa huru kwa wote, nilifanyaika mtumwa wa wote, ili kwamba niweze kuwapata wengi zaidi.

²⁰Kwa Wayahudi nilikuwa kama Myahudi, ili niwapate Wayahudi. Kwa wale walio chini ya sheria, nilikuwa kama mmoja wao aliye chini ya sheria ili niwapate wale walio chini ya sheria. Nilifanya hivyo ingawa mimi binafsi sikuwa chini ya sheria.²¹Kwa wale walio nje ya sheria, nilikuwa kama mmoja wao nje ya sheria, ingawa mimi binafsi sikuwa nje ya sheria ya Mungu, bali chini ya sheria ya Kristo. Nilifanya hivyo ili niwapate wale walio nje ya sheria.²²Kwa walio wanyonge nilikuwa mnyonge, ili niwapate walio wanyonge. Nimekuwa hali zote kwa watu wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa baadhi.²³Nami nafanya mambo yote kwa ajili ya injili, ili nipate kushiriki katika baraka.

²⁴Hamjui ya kuwa katika mbio wote washindanao hupiga mbio, lakini apekeaye tuzo ni mmoja? Hivyo pigeni mbio ili mpate tuzo.²⁵Mwana michezo hujizuia katika yote awapo katika mafunzo. Hao hufanya hivyo ili wapokee taji iharibikayo, lakini sisi tunakimbia ili tupate taji isiyoharibika.²⁶Kwa hiyo mimi sikimbii bila sababu au napigana ngumi kama kupiga hewa.²⁷Lakini nautesa mwili wangu na kuufanya kama mtumwa, ili kwamba nijapokwisha kuwahubiri wengine, mimi mwenyewe nisiwe wa kukataliwa.

10 ¹Nataka ninyi mjue kaka na dada zangu, ya kuwa baba zetu walikuwa chini ya wingu na wote walipita katika bahari.²Wote walibatizwa wawe wa Musa ndani ya wingu na ndani ya bahari,³na wote walikula chakula kile kile cha roho.⁴Wote walikunywa kinywaji kile kile cha roho. Maana walikunywa kutoka katika mwamba wa roho uliowafuata, na mwamba ule ulikuwa ni Kristo.⁵Lakini Mungu hakupendezwa sana na wengi wao, na maiti zao zilisambazwa jangwani.

⁶Basi mambo haya yote yalikuwa mifano kwetu, ili sisi tusiwe watu wa kutamani mabaya kama walivyofanya.

⁷Msiwe waabudu sanamu, kama wengi wao walivyokuwa. Hii ni kama ilivyoandikwa, “Watu walikaa chini wakila na kunywa, na waliinuka kucheza kwa tamaa za mapenzi.”⁸Tusifanye uasherati kama wengi wao walivyofanya. Wakafa siku moja watu ishirini na tatu elfu kwa sababu hiyo.⁹Wala tusimjaribu Kristo, kama wengi wao walivyofanya na wakaharibiwa kwa nyoka.¹⁰Na pia msinung'unike, kama wengi wao walivyonung'unika na kuharibiwa na malaika wa mauti.

¹¹Basi mambo hayo yalitendeka kama mifano kwetu. Yakaandikwa ili kutuonya sisi - tuliofikiliwa na miisho ya zamani.¹²Kwa hiyo kila ajionaye amesimama awe makini asije akaanguka.¹³Hakuna jaribu lililowapata ninyi lisilo kawaida ya wanadamu. Ila Mungu ni mwaminifu. Hatawaacha mjaribiwe kupita uwemo wenu. Pamoja na jaribu yeye atawapa mlango wa kutokea, ili mweze kustahimili.

¹⁴Kwa hiyo, wapendwa wangu, ikimbieni ibada ya sanamu.¹⁵Nasema nanyi kama watu wenye akili, ili muamue juu ya ninalosema.¹⁶Kikombe cha baraka tubarikicho, si ushirika wa damu ya Kristo? Mkate ule tuumegao, si ushirika wa mwili wa Kristo?¹⁷Kwa kuwa mkate ni mmoja, sisi tulio wengi tu mwili mmoja. Sisi sote twapokea mkate mmoja kwa pamoja.

¹⁸Watazameni watu wa Israeli: Je! Wale wote walao dhabihu si washiriki katika madhabahu?¹⁹Nasema nini basi? Ya kuwa sanamu ni kitu? Au ya kuwa chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu ni kitu?²⁰Lakini nasema juu ya vitu vile wavitoavyo sadaka watu wapagani wa Mataifa, ya kuwa wanatoa vitu hivi kwa mapepo na sio kwa Mungu. Nami sitaki ninyi kushirikiana na mapepo!²¹Hamwezi kunywea kikombe cha Bwana na kikombe cha mapepo. Hamwezi kuwa na ushirika katika meza ya Bwana na katika meza ya mapepo.²²Au twamtia Bwana wivu? Tuna nguvu zaidi yake?

²³“Vitu vyote ni halali,” lakini si vyote vifaavyo. “Vitu vyote ni halali,” lakini si vyote viwajengavyo watu.²⁴Hakuna hata mmoja angetafuta mazuri yake tu. Badala yake, kila mmoja angetafuta mazuri ya mwenzake.²⁵Mnaweza kula kila kitu kiuzwacho sokoni bila kuuliza-uliza, kwa ajili ya dhamiri.²⁶Maana “dunia ni mali ya Bwana, na vyote viijazavyo.”²⁷Na mtu asiyeamini akiwaalika kula, na mnataka kwenda, kuleni chochote awapacho pasipo kuuliza maswali ya dhamiri.²⁸Lakini mtu akiwaambia, “Chakula hiki kimetokana na sadaka ya wapagani,” msile. Hii ni kwa ajili yake aliywambia, na kwa ajili ya dhamiri.²⁹Nami simaanishi dhamiri zenu, bali dhamiri ya yule mwingine. Maana kwanini uhuru wangu uhukumiwe na dhamiri ya mtu mwingine?³⁰Ikiwa mimi natumia chakula kwa shukrani, kwanini nitukanwe kwa kitu ambacho nimeshukuru kwacho?

³¹Kwa hiyo, chochote mnachokula au kunywa, au chochote mfanyakacho, fanyeni yote kwa ajili ya utukufu wa Mungu.³²Msiwakoseshe Wayahudi au Wayunani, au kanisa la Mungu.³³Jaribuni kama mimi ninavyojaribu

kuwapendeza watu wote kwa mambo yote. Sitafuti faida yangu mwenyewe, bali ya wengi. Nami nafanya hivi ili wapate kuokolewa.

11 ¹Nifuateni mimi, kama na mimi ninavyomfuata Kristo.

²Sasa nawasifu kwasababu ya vile mnavyonikumbuka katika mambo yote. Nawasifu kwasababu mmeyashika mapokeo kama nilivyoyaleta kwenu.³Basi nataka mfahamu ya kuwa Kristo ni kichwa cha kila mwanaume, naye mwanaume ni kichwa cha mwanamke, na ya kuwa Mungu ni kichwa cha Kristo.⁴Kila mwanaume aombaye au atoae unabii akiwa amefunika kichwa anakiabisha kichwa chake.⁵Lakini kila mwanamke aombae au kutoa unabii hali kichwa chake kikiwa wazi anakiabisha kichwa chake. Kwa maana ni sawa sawa na kama amenyolewa.⁶Ikiwa kama mwanamke hatafunika kichwa chake, na akatwe nywele zake ziwe fupi. Maana ikiwa ni aibu mwanamke kukata nywele zake au kunyolewa, basi afunike kichwa chake.⁷Kwani haimpasi mwanamume kufunika kichwa chake, kwa sababu yeze ni mfano na utukufu wa Mungu. Lakini mwanamke ni utukufu wa mwanamume.⁸Maana mwanamume hakutokana na mwanamke. Bali mwanamke alitokana na mwanamume.⁹Wala mwanamume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke. Bali mwanamke aliumbwaa kwa ajili ya mwanamume.¹⁰Hii ndio sababu mwanamke anapaswa kuwa na ishara ya mamlaka juu ya kichwa chake, kwa sababu ya malaika.

¹¹Hata hivyo, katika Bwana, mwanamke hayupo peke yake pasipo mwanamume, au mwanamume pasipo mwanamke.¹²Maana kama vile mwanamke alitoka kwa mwanamume, vile vile mwanamume alitoka kwa mwanamke. Na vitu vyote hutoka kwa Mungu.¹³Hukumuni wenyewe: Je! Ni sahihi mwanamke amuombe Mungu hali kichwa chake kikiwa wazi?¹⁴Je hata asili peke yake haiwafundishi ya kwamba mwanamume akiwa na nywele ndefu ni aibu kwake?¹⁵Je, asili haiwafundishi ya kwamba mwanamke akiwa na nywele ndefu ni utukufu kwake? Maana amepewa zile nywele ndefu kama vazi lake.¹⁶Lakini ikiwa mtu yejote anataka kubishana juu ya hili, sisi hatuna namna nyingine, wala makanisa ya Mungu.

¹⁷Katika maagizo yafuatayo, mimi siwasifu. Maana mnapokusanyika, sio kwa faida bali kwa hasara.¹⁸Maana kwanza, nasikia ya kuwa mkutanikapo kanisani, kuna migawanyiko kati yenu, na kwa sehemu ninaamini.¹⁹Kwa maana ni lazima iwepo misuguano kati yenu, ili wale waliokubaliwa wajulikane kwenu.²⁰Kwa maana mkutanikapo, mnachokula sio chakula cha Bwana.²¹Mnapokula, kila mmoja hula chakula chake mwenyewe kabla wengine hawajala. Hata huyu ana njaa, na huyu amelewa.²²Je hamna nyumba za kulia na kunywea? Je mnalidharau kanisa la Mungu na kuwafedhehesha wasio na Kitu? Niseme nini kwenu? Niwasifu? Sitawasifu katika hili!

²³Maana nilipokea kutoka kwa Bwana kile ambacho nimewapa ninyi ya kuwa Bwana Yesu, usiku ule aliposalitiwa, alichukua mkate.²⁴Baada ya kushukuru, aliuvunja na kusema, "Huu ndio mwili wangu, ulio kwa ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka mimi."²⁵Na vivi hivi akachukua kikombe baada ya kula, na kusema, "Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu. Fanyeni hivi mara nyangi kila mywapo, kwa kunikumbuka mimi."²⁶Kwa kila muda mlapo mkate huu na kukinywea kikombe, mwaitangaza mauti ya Bwana mpaka atakapokuja.

²⁷Kwa hiyo, kila aulaye mkate au kukinywea kikombe hicho cha Bwana isivyostahili, atakuwa amejipatia hatia ya mwili na damu ya Bwana.²⁸Mtu ajihoji mwenyewe kwanza, na hivyo aule mkate, na kukinywea kikombe.²⁹Maana alaye na kunywa bila kuupambanua mwili, hula na kunywa hukumu yake mwenyewe.³⁰Hii ndiyo sababu watu wengi kati yenu ni wagonjwa na dhaifu, na baadhi yenu wamekufa.³¹Lakini tukijichunguza wenyewe hatutahukumiwa.³²Ila tunapohukumiwa na Bwana, twarudiwa, ili tusije tukahukumiwa pamoja na dunia.

³³Kwa hiyo, kaka na dada zangu, mkutanikapo mpate kula, ngojeaneni.³⁴Mtu akiwa na njaa, na ale nyumbani kwake, ili kwamba mkutanikapo pamoja isiwe kwa hukumu. Na kuhusu mambo mengine mliyoandika, nitawaelekeza nitakapokuja.

12 ¹Kuhusu karama za rohoni, kaka na dada zangu sitaki mkose kufahamu.²Mwajua ya kuwa mlipokuwa wapagani mliongozwa kufuata sanamu zisizoongea, kwa njia zozote mliongozwa nazo.³Kwa hiyo, nataka mfahamu kwamba hakuna yeyote anenaye kwa Roho wa Mungu akisema, “Yesu amelaaniwa.” Hakuna yeyote atakayesema, “Yesu ni Bwana,” isipokuwa katika Roho Mtakatifu.

⁴Basi kuna karama tofauti tofauti, bali Roho ni yeye yule.⁵Na kuna huduma tofauti tofauti, bali Bwana ni yeye yule.⁶Na kuna aina mbalimbali za kazi, lakini Mungu ni yeye yule azitendaye kazi zote katika wote.

⁷Basi kila mmoja hupewa ufunuo wa Roho kwa faida ya wote.⁸Maana mtu mmoja amepewa na Roho neno la hekima, na mwingine neno la maarifa kwa Roho yule yule.⁹Kwa mwingine humpa imani kwa Roho yeye yule, na kwa mwingine karama ya uponyaji kwa Roho mmoja.¹⁰Kwa mwingine matendo ya nguvu, na mwingine unabii. Na kwa mwingine uwezo wa kupambanua roho, mwingine aina mbalimbali za lugha, na kwa mwingnine tafsiri za lugha.¹¹Lakini Roho ni yule yule atendaye kazi hizi zote, kumpa kila mtu karama kwa kadiri ya uchaguzi wake mwenyewe.

¹²Kwa maana kama vile mwili ni mmoja, nao una viungo vingi, na viungo vyote ni vya mwili ule ule, vivyo hivyo na Kristo.¹³Kwa maana katika Roho mmoja sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja, kwamba tu Wayahudi au Wayunani, kwamba tu watumwa au huru, na wote tulinyweshwa Roho mmoja.

¹⁴Kwa maana mwili si kiungo kimoja, bali ni vingi.¹⁵Ikiwa mguu utasema, “kwa kuwa mimi si mkono, mimi si sehemu ya mwili,” hiyo haiufanyi kutokuwa sehemu ya mwili.¹⁶Na ikiwa sikio litasema, “kwa kuwa mimi si jicho, mimi si sehemu ya mwili,” hiyo hailifanyi kutokuwa sehemu ya mwili.¹⁷Kama mwili wote utakuwa jicho, kungekuwa wapi kusikia? Kama mwili wote ukiwa sikio, kungekuwa wapi kunusa?¹⁸Lakini Mungu aliweka kila kiungo cha mwili mahali pake kama alivyopanga mwenyewe.¹⁹Na kama vyote vingekuwa kiungo kimoja, mwili ungekuwa wapi?²⁰Hivyo sasa viungo ni vingi, lakini mwili ni mmoja.²¹Jicho haliwezi kuuambia mkono, “sina haja na wewe.” Wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu, sina haja na ninyi.”²²Lakini viungo vya mwili vinavyoonekana kuwa na heshima kidogo vyahitajika zaidi.²³Na viungo vya mwili tunavyodhani vina heshima kidogo, twavipa heshima zaidi, na viungo vyetu visivyo na mvuto vina uzuri zaidi.²⁴Na sasa viungo vyetu vilivyo na mvuto havina haja ya kupewa heshima, kwa kuwa tayari vina heshima. Lakini Mungu ameviunganisha viungo vyote pamoja, na amevipa heshima zaidi vile visivyo heshimiwa.²⁵Alifanya hivyo ili pasiwepo mgawanyiko katika mwili, bali viungo vyote vitunzane kwa upendo wa mmoja.²⁶Na wakati kiungo kimoja kikiumia, viungo vyote vyaumia kwa pamoja. Au wakati kiungo kimoja kikiheshimiwa, viungo vyote vifurahi kwa pamoja.

²⁷Sasa ninyi ni mwili wa Kristo, na viungo kila kimoja peke yake.²⁸Na Mungu ameweka katika kanisa kwanza mitume, pili manabii, tatu waalimu, kisha wale wote watendao matendo makuu, kisha karama za uponyaji, wale wasaidiao, wale wafanyao kazi ya kuongoza, na wote walio na aina mbalimbali za lugha.²⁹Je sisi sote ni mitume? Sisi sote ni manabii? Sisi sote ni waalimu? Je sisi sote tunafanya matendo ya miujiza?³⁰Je, sisi sote tuna karama ya uponyaji? Sisi sote tunaongea kwa lugha? Sisi sote tunatafsiri lugha?³¹Tafuteni sana karama zilizo kuu. Nami nitawaonesha njia iliyo bora zaidi.

13 ¹Nijaposema kwa lugha za wanadamu na za malaika, lakini kama sina upendo, nimekuwa shaba iliayo au upatu uvumao.²Tena nijapokuwa nina karama ya unabii na ufahamu wa kweli zilizofichika na maarifa, na kwamba ninayo imani ya kuhamisha milima, lakini ikiwa sina upendo, mimi si kitu.³Tena nikitoa mali zangu zote kuwalisha masikini, tena nikiutoa mwili wangu nichomwe moto, lakini kama sina upendo, hainifaidii kitu.

⁴Upendo huvumilia na hufadhili. Upendo haujisifu au kujivuna. Hauna kiburi⁵au ukorofi. Hautafuti mambo yake, hauoni uchungu haraka, wala hauhesabu mabaya.⁶Haufurahii udhalimu. Badala yake, hufurahi katika kweli.

⁷Upendo huvumilia mambo yote; huamini mambo yote, una ujasiri katika mambo yote, na hustahimili mambo yote.

⁸Upendo haukomii. Ikiwa kuna unabii, wote utapita. Ikiwa kuna lugha, zitakoma. Ikiwa kuna maarifa, yatapita.

⁹Kwa kuwa tunajua kwa sehemu na tunafanya unabii kwa sehemu.¹⁰Lakini ijapo ile iliyo kamili, ile isiyo kamili itapita.¹¹Nilipokuwa mtoto, nilisema kama mtoto, nilifikiri kama mtoto, niliamua kama mtoto. Nilipokuwa mtu mzima, niliweka mbali nami mambo ya kitoto.¹²Kwa kuwa sasa tunaona kama kwa kioo, kama sura gizani, lakini wakati ule tutaona uso kwa uso. Sasa ninajua kwa sehemu, lakini wakati ule nitajua sana kama na mimi ninavyojulikana sana.¹³Lakini sasa mambo haya matatu yanadumu: imani, tumaini lijalo, na upendo. Lakini lililo kuu zaidi ya haya ni upendo.

14 ¹Utafuteni upendo na kutamani sana karama za rohoni, zaidi sana mpate kutoa unabii.²Maana yeye anenaye kwa lugha hasemi na watu bali husema na Mungu. Maana hakuna aelewaye kwa sababu anena mambo yaliyofichika katika Roho.³Lakini yeye atoaye unabii, asema na watu na kuwajenga, kuwatia moyo, na kuwfariji.⁴Yeye anenaye kwa lugha hujijenga mwenyewe, lakini yeye atoaye unabii hulijenga kanisa.

⁵Sasa natamani kwamba ninyi nyote mnene kwa lugha. Lakini zaidi ya hayo, natamani ya kwamba mtoe unabii. Yeye atoaye unabii ni mkuu kuliko yeye anenaye kwa lugha (labda awepo wa kutafasiri), ili kwamba kanisa lipate kujengwa.

⁶Lakini sasa, kaka na dada zangu, nikija kwenu na kunena kwa lugha, nitawafaidia nini ninyi? Siwezi, isipokuwa nasema nanyi kwa njia ya ufunuo, au kwa njia ya maarifa, au unabii, au kwa njia ya fundisho.⁷Ikiwa vitu visivyo na uhai kama filimbi au kinubi visipotoa sauti zilizo na tofauti, itatambulikanaje ni chombo gani kinachezwa?

⁸Kwa maana ikiwa baragumu itatoa sauti isiyojulikana, ni jinsi gani mtu atatambua ya kuwa ni muda wa kuijandaa kwa vita?⁹Vivyo hivyo na ninyi. Mkitoa kwa ulimi neno lisilo dhahiri, ni jinsi gani mtu ataelewa mnachosema? Mtakuwa mkiongea, na hakuna atakayewaelewa.¹⁰Hakuna shaka kwamba kuna lugha nyingi mbalimbali duniani, na hakuna hata moja isiyo na maana.¹¹Lakini ikiwa sijui maana ya lugha, nitakuwa mgeni kwake yeye anenaye, naye anenaye atakuwa mgeni kwangu.¹²Vivyo hivyo na ninyi. Kwa kuwa mnatamani sana kuona uthihirisho wa Roho, takeni kwamba mzidi sana kulijenga kanisa.

¹³Hivyo, yeye anenaye kwa lugha na aombe apewe kutafasiri.¹⁴Kwa maana nikiomba kwa lugha, roho yangu huomba, lakini akili zangu hazina matunda.¹⁵Nifanye nini? Nitaomba kwa roho yangu, lakini pia nitaomba kwa akili zangu. Nitaimba kwa roho yangu, na nitaimba kwa akili zangu pia.¹⁶Vinginevyo, ukimsifu Mungu kwa roho, yeye aliye mgeni ataitikaje “Amina” utoapo shukurani, akiwa hayajui usemayo?¹⁷Maana ni kweli wewe washukuru vema, lakini yule mwengine hajengwi.¹⁸Namshukuru Mungu kwa kuwa nanena kwa lugha zaidi ya ninyi nyote.¹⁹Lakini katika kanisa ni heri ninene maneno matano kwa ufahamu wangu ili nipate kuwafundisha wengine, zaidi ya kunena maneno kumi elfu kwa lugha.

²⁰Kaka na dada zangu, msiwe watoto katika kufikiri kwenu. Badala yake, kuhusiana na uovu, iweni kama watoto wachanga. Lakini katika kufikiri kwenu mkawe watu wazima.²¹Imeandikwa katika sheria, “Kwa watu wa lugha nyingine na kwa midomo ya wageni nitasema na watu hawa. Wala hata hivyo hawatanisikia,” asema Bwana.

²²Hivyo, ndimi ni ishara, sio kwa walioamini, bali kwa wasioamini. Lakini kutoa unabii ni ishara, sio kwa wasioamini, bali kwa ajili yao waaminio.²³Haya, ikiwa kanisa lote limekusanyika pamoja na wote wanene kwa lugha, na wageni na wasioamini wameingia, je hawawezi kusema kwamba mna wazimu?²⁴Lakini ikiwa wote mnatoa unabii na asiyeamini au mgeni akaingia, atashawishiwa na yote asikiayo. Atahukumiwa na yote yasemwayo.²⁵Siri za moyo wake zingefunuliwa. Matokeo yake, angeanguka kifudifudi na kumwabudu Mungu. Angekiri ya kwamba Mungu yu kati yenu.

²⁶Nini kifuatacho basi, kaka na dada zangu? Mnapokutana pamoja, kila mmoja ana Zaburi, mafundisho, mafunuo, lugha au tafsiri. Fanyeni kila kitu ili kwamba mljenje kanisa.²⁷Kama ye yeyote ananena kwa lugha, wawepo wawili au watatu, na kila mmoja katika zamu. Na mtu lazima atafasiri kilichosemwa.²⁸Lakini kama hakuna mtu wa kutafasiri, basi kila mmoja wao akae kimya ndani ya kanisa. Basi kila mmoja aongee peke yake na kwa Mungu.

²⁹Na manabii wawili au watatu wanene, na wengine wasikilize kwa kupambanua kilichosemwa.³⁰Lakini aliye keti akifunuliwa jambo katika huduma, yule ambaye alikuwa ananena na anyamaze.³¹Kwa kuwa kila mmoja wenu anaweza kutoa unabii mmoja baada ya mwengine ili kwamba kila mmoja aweze kujifunza na wote wawewe kutiwa moyo.³²Kwa kuwa roho za manabii ziko chini ya uangalizi wa manabii.³³Kwa kuwa Mungu si Mungu wa machafuko, bali wa amani. Kama ilivyo katika makanisa yote ya waumini,³⁴imewapasa wanawake wakae kimya katika kanisa. Kwa kuwa hawaruhusiwi kuzungumza. Badala yake, wanapaswa kuwa katika unyenyekevu, kama pia sheria inavyosema.³⁵Kama kuna chochote wanatamani kujifunza, basi wawafulize waume zao nyumbani. Kwa kuwa ni aibu kwa mwanamke kuongea katika kanisa.³⁶Je neno la Mungu lilitoka kwenu? Je limewafikia ninyi tu?³⁷Kama mtu akijiona kuwa ni nabii au wa rohoni, inampasa ayatambue mambo ninayowaandikia ya kwamba ni maagizo ya Bwana.³⁸Lakini asipotambua haya, mwacheni asitambuliwe.

³⁹Hivyo basi, kaka na dada zangu, takeni sana kutoa unabii, na msimzuie mtu ye yote kunena kwa lugha.⁴⁰Lakini mambo yote yatendeke kwa uzuri na kwa utaratibu.

15 ¹Basi, ninawakumbusha, kaka na dada zangu, juu ya injili niliyawahubiria, ambayo mliipokea na kusimama kwayo.²Ni katika injili hii mmeokolewa, kama mkilishika imara neno nililowahubiri ninyi, isipokuwa mliamini bure.

³Kama kwanza nilivyo ipokea kwa umuhimu nilileta kwenu kama ilivyo: kwamba kutokana na maandiko, Kristo alikuwa kwa ajili ya dhambi zetu,⁴kutokana na maandiko alizikwa, na kwamba alifufuka siku ya tatu.⁵Na kwamba alimtokea Kefa, kisha kwa wale kumi na wawili.⁶Kisha aliwatokea kwa wakati mmoja akina kaka na akina dada zaidi ya mia tano. Wengi wao bado wako hai, lakini baadhi yao wamelala usingizi.⁷Kisha alimtokea Yakobo, kisha mitume wote.⁸Mwisho wa yote, alinitokea mimi, kama vile kwa mtoto aliye zaliwa katika wakati usio sahihi.⁹Kwa kuwa mimi ni mdogo kati ya mitume. Sistahili kuitwa mtume, kwa sababu nililitesa kanisa la Mungu.¹⁰Lakini kwa neema ya Mungu nipo kama nilivyo, na neema yake kwangu haikuwa bure. Badala yake, nilifanya bidii kuliko wote. Lakini haikuwa mimi, bali neema ya Mungu iliyo ndani yangu.¹¹Kwa hiyo kama ni mimi au wao, tuna hubiri hivyo na tunaamini hivyo.

¹²Sasa kama Kristo alihubiriwa kama aliyefufuka kwa wafu, iweje baadhi yenu mseme hakuna ufufuo wa wafu?

¹³Lakini kama hakuna ufufuo wa wafu, basi hata Kristo pia hakufufuka.¹⁴Na kama Kristo hakufufuka, hivyo mahubiri yetu ni bure, na imani yenu ni bure.¹⁵Na tumepatikana kuwa mashahidi wa uongo kumuhusu Mungu, kwa sababu tulimshushuhudia Mungu kinyume, kusema alimfufua Kristo, wakati hakumfufua.¹⁶Kama ikiwa wafu hawafufuliwi, Yesu pia hakufufuliwa.¹⁷Na kama Kristo hakufufuliwa, imani yenu ni bure na bado mko kwenye dhambi zenu.¹⁸Na hapo wao nao waliokufa katika Kristo pia wameangamia.¹⁹Ikiwa kwa maisha haya peke yake tunaujasiri kwa wakati ujao ndani ya Kristo, watu wote, sisi niwakuhurumiwa zaidi ya watu wote.

²⁰Lakini sasa Kristo amefufuka kutoka kwa wafu, matunda ya kwanza ya wale waliokufa.²¹Kwa maana kifo kilikuja kupitia mwanadamu, pia kupitia mwanadamu ufufuo wa wafu.²²Kwa kuwa kama katika Adam wote wanakufa, hivyo pia katika Kristo wote watafanywa hai.²³Lakini kila moja katika mpango wake: Kristo, matunda ya kwanza, na kisha wale walio wa Kristo watafanywa kuwa hai wakati wa kuja kwake.²⁴Ndipo utakuwa mwisho, pale Kristo atakapo kabidhi ufalme kwa Mungu Baba. Hii ni pale atakapo komesha utawala wote na mamlaka yote na nguvu.²⁵Kwa kuwa lazima atawale mpaka atakapoweka maadui zake wote chini ya nyayo zake.²⁶Adui wa mwisho kuharibiwa ni kifo.²⁷Kwa kuwa “ameweka kila kitu chini ya nyayo zake.” Lakini inaposema “ameweka kila kitu,” ni wazi kwamba hii haihusishi wale walioweka kila kitu chini yake mwenyewe.²⁸Wakati vitu vyote vimewekwa chini yake, kisha Mwana mwenyewe atawekwa chini kwake Yeye ambaye aliviweka vitu vyote chini yake. Hii itatokea ili kwamba Mungu Baba awe yote katika vyote.

²⁹Au pia watafanya nini wale waliobatizwa kwa ajili ya wafu? Kama wafu hawafufuliwi kabisa, kwa nini tena wanabatizwa kwa ajili yao?³⁰Na kwa nini tuko katika hatari kila saa?³¹Kaka na dada zangu, kupitia kujisifu kwangu katika ninyi, ambayo ninayo katika Kristo Yesu Bwana wetu, natangaza hivi: nakufa kila siku.

³²Inanifaidia nini, katika mtazamo wa wanadamu, kama nilipigana na wanyama wakali huko Efeso, kama wafu hawafufuliwi? “Acha basi tule na kunywa, kwa kuwa kesho tunakufa.”³³Msidanganywe: “Makundi mabaya hupotosha tabia njema.³⁴“Muwe na kiasi! Muishi katika haki! Msiendelee kutenda dhambi. Kwa kuwa baadhi yenu hamna maarifa ya Mungu. Nasema hivi kwa aibu yenu.

³⁵Lakini mtu mwingine atauliza, “Ni jinsi gani wafu wanafufuliwa? Nao watakuja na aina gani ya mwili?”³⁶Wewe ni mjinga sana! Kile ulichopanda hakiwezi kuanza kukua isipokuwa kimekufa.³⁷Na kile unachopanda sio mwili ambaot utakuwa, bali ni mbegu iliyochipua. Inaweza kuwa ngano au kitu kingine.³⁸Lakini Mungu ataipa mwili kama apendavyo, na katika kila mbengu mwili wake mwenyewe.³⁹Miili yote haifanani. Isipokuwa, kuna mwili mmoja wa wanadamu, na mwili mwingine wa wanyama, na wili mwingine wa ndege, na mwingine kwa ajili ya samaki.⁴⁰Pia kuna miili ya mbinguni na miili ya duniani. Lakini utukufu wa miili ya mbinguni ni aina moja na utukufu wa duniani ni mwingine.⁴¹Kuna utukufu mmoja wa jua, na utukufu mwingine wa mwezi, na utukufu mwingine wa nyota. Kwa kuwa nyota moja inatofautiana na nyota nyingine katika utukufu.

⁴²Hivyo ndivyo ulivyo pia ufufuo wa wafu. Kinacho pandwa kinaharibiki, na kinacho ota hakiharibiki.

⁴³Kimepandwa katika matumizi ya kawaida, kinaoteshwaa katika utukufu. Kimepandwa katika udhaifu, kinaoteshwaa katika nguvu.⁴⁴Kimepandwa katika mwili wa asili, kinaoteshwaa katika mwili wa kiroho. Kama kuna mwili wa asili, kuna mwili wa kiroho pia.

⁴⁵Hivyo pia imeandikwa, “Mtu wa kwanza Adamu alifanyika roho inayo ishi.” Adamu wa mwisho alifanyika roho itoayo uhai.⁴⁶Lakini wa kiroho hakuja kwanza bali wa asili, na kisha wa kiroho.⁴⁷Mtu wa kwanza ni wa dunia, alitengenezwa kwa mavumbi. Mtu wa pili alitoka mbinguni.⁴⁸Kama vile yule aliyetengenezwa kwa mavumbi, hivyo pia wale waliotengenezwa kwa mavumbi. Kama vile mtu wa mbinguni alivyo, hivyo pia wale wa mbinguni.⁴⁹Kama ambavyo tumebeba mfano wa mtu wa mavumbi, tutabeba pia mfano wa mtu wa mbinguni.

⁵⁰Sasa nawaambia, kaka na dada zangu, kwamba mwili na damu havitawenza kuurithi ufalme wa Mungu. Wala wakuharibika kurithi wakutoharibika.⁵¹Tazama! Nawaambia ninyi siri ya kweli: Hatutakufa sote, bali wote tutabadiishwa.⁵²Tutabadiishwa katika wakati, katika kufumba na kufumbua kwa jicho, katika tarumbeta ya mwisho. Kwa kuwa tarumbeta italia, na wafu watafufuliwa na hali ya kutoharibika, na tutabadiishwa.⁵³Kwani huu wa kuharibika lazima uvae wa kutoharibika, na huu wa kufa lazima uvae wa kutokufa.⁵⁴Lakini wakati huu wa kuharibika ukivikwa wa kutokuharibika, na huu wa kufa ukivaa wa kutokufa, ndipo utakuja msemo ambao umeandikwa, “Kifo kimemezwa katika ushindi.”

⁵⁵“Kifo, ushindi wako uko wapi? Kifo, uko wapi uchungu wako?”

⁵⁶Uchungu wa kifo ni dhambi, na nguvu ya dhambi ni sheria.⁵⁷Lakini shukurani kwa Mungu, atupaye sisi ushindi kupitia Bwana wetu Yesu Kristo!

⁵⁸Kwa hiyo, wependwa kaka na dada zangu, iweni imara na msitikisike. Daima itendeni kazi ya Bwana, kwa sababu mnajua kuwa kazi yenu katika Bwana siyo bure.

16 ¹Sasa, kuhusu michango kwa ajili ya waumini, kama nilivyo elekeza makanisa ya Galatia, vivyo hivyo mwapaswa kufanya.²Katika siku ya kwanza ya wiki, kila mmoja wenu aweke kitu fulani kando na kukihifadhi, kama muwezavyo. Fanyeni hivyo ili kwamba kusiwe na michango wakati nikija.³Na nitakapofika, yeyote mtakayemchagua, nitamtuma pamoja na barua kutoa sadaka yenu huko Yerusalem.⁴Na kama ni sahihi kwa mimi kwenda pia, watakwenda pamoja nami.

⁵Lakini nitakuja kwenu, wakati ninapitia Makedonia. Kwa kuwa nitapitia Makedonia.⁶Labda naweza kukaa nanyi au hata kumaliza majira ya baridi, ili kwamba muweze kunisaidia katika safari yangu, popote niendako.⁷Kwa kuwa sitarajii kuwaona sasa kwa muda mfupi. Kwani ninatumaini kukaa nanyi kwa muda fulani, kama Bwana ataniruhusu.⁸Lakini nitakaa Efeso mpaka Pentekoste,⁹kwa kuwa mlango mpana umefunguliwa kwa ajili yangu, na kuna maadui wengi wanipingao.

¹⁰Sasa wakati Timotheo akiya, muoneni kwamba yuko na ninyi pasipo kuogopa, anafanya kazi ya Bwana, kama ninavyofanya.¹¹Mtu yeyote asimdhara. Mumsaidie katika njia yake kwa amani, ili kwamba aweze kuja kwangu. Kwa kuwa ninamtarajia aje pamoja na ndugu.

¹²Sasa kuhusiana na ndugu yetu Apolo. Nilimitia moyo sana kuwatemebelea ninyi pamoja na ndugu. Lakini aliamua kutokuja kwa sasa. Hata hivyo, atakuja wakati ana nafasi.

¹³Muwe macho, simameni imara, mtende kama wanaume, muwe na nguvu.¹⁴Basi yote myafanyayo yafanyike katika upendo.

¹⁵Mnajua kaya ya Stefana. Mnajua kwamba walikuwa waamini wa kwanza huko Akaya, na kwamba walijiweka wenyewe kwenye huduma ya waumini. Na sasa nawasihi, kaka na dada zangu,¹⁶kuweni wanyenyekemu kwa watu kama hao, na kwa kila mtu anayesaidia katika kazi na watenda kazi pamoja nasi.¹⁷Na ninafurahi kwa ujio wa Stefana, Fotunato, na Akiko. Wamesimama mahali ambapo ninyi mgepaswa kuwa.¹⁸Kwa kuwa wameifurahisha roho yangu na yenu. Kwa hiyo sasa, watambueni watu.

¹⁹Makanisa ya Asia wametuma salamu kwenu. Akila na Priska wanawasalimu katika Bwana, pamoja na kanisa lililoko nyumbani kwao.²⁰Kaka na dada zangu wote wanawasalimu. Salimianeni kwa busu takatifu.

²¹Mimi, Paulo, naandika hivi kwa mkono wangu.²²Kama yeyote hampendi Bwana, basi laana iwe juu yake. Bwana wetu, njoo!²³Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi.²⁴Upendo wangu uwe pamoja nanyi katika Kristo Yesu.

2 Wakorintho

1 ¹Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo ndugu yetu, kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, na kwa watakatifu wote walioko katika mkoaa wote wa Akaya.²Neema na iwe kwenu na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.

³Na asifiwe Mungu na Baba wa Bwana Yesu Kristo. Yeye ni Baba wa rehema na Mungu wa faraja yote.

⁴Anayetufariji sisi katika mateso yetu yote, ili kwamba tuweze kuwfariji wale walio katika mateso. Tunawafariji wengine kwa faraja ileile ambayo Mungu alitumia kutufariji na sisi.⁵Kwa kuwa kama vile mateso ya Kristo huongezeka kwa ajili yetu, vile vile faraja yetu huongezeka kuititia Kristo.⁶Lakini kama sisi tunataabishwa, ni kwa ajili ya faraja yenu na wokovu wenu. Na kama tunafarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yenu. Faraja yenu inafanya kazi kikamilifu mnashiriki mateso kwa uvumilivu kama sisi pia tunavyoteseka.⁷Na ujasiri wetu juu yenu ni thabiti. Tunajua kwamba kama vile ambavyo mnashiriki mateso, vile vile mnashiriki faraja.

⁸Kwa kuwa hatutaki ninyi msijue, kuhusu matatizo tuliyokuwa nayo huko Asia. Tulizidiwa mno zaidi ya vile tuwezavyo kubeba, hata hatukuwa na tumaini la kuishi tena.⁹Kweli, tulikuwa na hukumu ya kifo juu yetu. Lakini hiyo ilikuwa ni kutufanya sisi tusiweke tumaini juu yetu wenyewe, badala yake tuweke tumaini katika Mungu, afufuaye wafu.¹⁰Alituokoa sisi kutoka hayo maafa ya mauti, na atatuokoa tena. Tumeweka ujasiri wetu katika yeye ya kwamba atatuokoa tena.¹¹Atafanya hivi kama vile ninyi pia mtusaidiavyo kwa maombi yenu. Hivyo wengi watatoa shukurani kwa niaba yetu kwa ajili ya upendeleo wa neema tuliyopewa sisi kuititia maombi ya wengi.

¹²Tunajivunia hili: ushuhuda wa dhamiri yetu. Kwa kuwa ni katika nia safi na usafi wa Mungu kwamba tulienenda wenyewe katika dunia. Tumefanya hivi hasa na ninyi, na sio katika hekima ya ulimwengu, lakini badala yake ni katika neema ya Mungu.¹³Hatuwaandikii chochote ambacho hamwezi kukisoma au kuelewa. Ninaujasiri¹⁴kwamba kwa sehemu mumekwisha kutuelewa. Na ninaujasiri kwamba katika siku ya Bwana Yesu tutakuwa sababu yenu kwa ajili ya kiburi chenu, kama vile mtakavyokuwa kwetu.

¹⁵Kwa sababu nilikuwa na ujasiri kuhusu hili, nilitaka kuja kwenza, ili kwamba muweze kupokea faida ya kutembelewa mara mbili.¹⁶Nilikuwa napanga kuwatemeblea ninyi wakati nikielekea Makedonia. Tena nilitaka kuwatemeblea tena wakati nikirudi kutoka Makedonia, na kisha ninyi kunituma mimi wakati nikielekea Uyahudi.¹⁷Nilipokuwa nafikiria namna hii, je, nilikuwa nasitasita? Je, ninapanga mambo kulingana na viwango vya kibinadamu, ili kwamba niseme “Ndiyo, ndiyo” na “Hapana, hapana” kwa wakati mmoja?¹⁸Lakini kama vile Mungu alivyo mwaminifu, hatusemi vyote “Ndiyo” na “Hapana.”¹⁹Kwa kuwa mwana wa Mungu, Yesu Kristo, ambaye Silvano, Timotheo na mimi tulimtangaza mionganoni mwenu, siyo “Ndiyo” na “Hapana.” Badala yake, ye ye wakati wote ni “Ndiyo.”²⁰Kwa kuwa ahadi zote za Mungu ni “Ndiyo” katika ye ye. Hivyo pia kupitia ye ye tunasema “Amina” kwa utukufu wa Mungu.²¹Sasa ni Mungu ambaye hututhibitisha sisi pamoja nanyi katika Kristo, na alitutuma sisi.²²Aliweka muhuri juu yetu na alitupa Roho katika mioyo yetu kama dhamana ya kile ambacho angetupatia baadaye.

²³Zaidi ya hayo namwita Mungu kuwa shahidi juu ya nafsi yangu ya kuwa ni kwa ajili ya kuwahurumia sikuja tena Korintho.²⁴Hii sio kwamba twaitawala imani yenu, bali twafanya kazi pamoja nanyi kwa ajiliya furaha yenu, maana ni kwa imani mnasimama imara.

²Kwa hiyo niliamua kwa sehemu yangu mwenyewe kwamba nisingekuja tena kwenu katika hali ya uchungu.

²Kama niliwasababishia ninyi maumivu, ni nani angenifurahisha mimi, lakini ni yule ambaye aliumizwa na mimi?³Niliandika kama nilivyofanya ili kwamba wakati nikija kwenu nisiweze kuumizwa na wale ambaowangekuwa wamenifanya nifurahi. Ninao ujasiri kuhusu ninyi nyote kwamba furaha yangu ni furaha ile ile mliyonayo ninyi nyote.⁴Kwa kuwa niliwaandikia ninyi kutokana na mateso makubwa, na dhiki ya moyo, na kwa machozi mengi. Sikutaka kuwasababishia ninyi maumivu. Badala yake, nilitaka mjue upendo wa kina nilionao kwa ajili yenu.

⁵Kama kuna yejote amesababisha maumivu, hajasababisha tu kwangu, lakini kwa kiwango fulani - bila kuweka ukali zaidi - kwenu ninyi nyote.⁶Hii adhabu ya mtu huyo kwa wengi inatosha.⁷Kwa hiyo sasa badala ya adhabu, mnapaswa kumsamehe na kumfariji. Fanyeni hivi ili kwamba asiweze kushindwa na huzuni iliyozidi.

⁸Kwa hiyo ninawatia moyo kuthibitisha upendo wenu hadharani kwa ajili yake.⁹Hii ndiyo sababu niliandika, ili kwamba niweze kuwajaribu na kujua kuwa kama ni watii katika kila kitu.¹⁰Kama mkimsamehe yejote, na mimi pia namsamehe mtu huyo. Kile nilicho kisamehe - kama nimesamehe chochote-kimesamehewa kwa faida yenu katika uwepo wa Kristo.¹¹Hii ni kwamba Shetani asije akatufanyia madanganyo. Kwa kuwa sisi sio wajinga kwa mipango yake.

¹²Mlango ulifunguliwa kwangu na Bwana nilipokuja kwenye mji wa Troa kuhubiri injili ya Kristo pale.¹³Hata hivyo, sikuwa na amani ya moyo, kwa sababu sikumkuta ndugu yangu Tito pale. Hivyo niliwaacha na nikarudi Makedonia.¹⁴Lakini ashukuriwe Mungu, ambaye katika Kristo mara zote hutuongoza sisi katika ushindi. Kupitia sisi husambaza harufu nzuri ya maarifa yake mahala pote.¹⁵Kwa kuwa sisi kwa Mungu, ni harufu nzuri ya Kristo, wote kati ya wale waliookolewa na kati ya wale wanaoangamia.¹⁶Kwa watu ambaowanaangamia, ni harufu kutoka kifo hadi kifo. Kwa wale wanaookolewa, ni harufu nzuri kutoka uzima hadi uzima. Ni nani anayestahili vitu hivi?¹⁷Kwa maana sisi si kama watu wengi wanaouza neno la Mungu kwa faida. Badala yake, kwa usafi wa nia, tunanena katika Kristo kama tumetumwa na Mungu, mbele ya Mungu.

3 ¹Je, tumeanza kujisifia wenyewe tena? Hatuhitaji barua ya mapendekezo kwenu au kutoka kwenu, kama baadhi ya watu, je twahitaji?²Ninyi wenyewe ni barua yetu ya mapendekezo, ilyoandikwa kwenye miyo yetu, inayojulikana na kusomwa na watu wote.³Na mnaonesha kwamba ninyi ni barua kutoka kwa Kristo, iliyotolewa na sisi. Iliandikwa siyo kwa wino bali kwa Roho wa Mungu aliye hai. Haikuandikwa juu ya vibao vya mawe, bali juu ya vibao vya miyo ya wanadamu.

⁴Na huu ndiyo ujasiri tulio nao katika Mungu kupitia Kristo.⁵Hatujamini wenyewe kwa kudai chochote kama kutoka kwetu. Badala yake, kujihamini kwetu kunatoka kwa Mungu.⁶Ni Mungu ambaye alitufanya tuweze kuwa watumishi wa agano jipya. Hili ni agano sio la barua bali ni la Roho. Kwa kuwa barua huua, lakini roho inatoa uhai.

⁷Sasa kazi ya kifo iliyokuwa imechongwa katika herufi juu ya mawe ilikuja kwa namna ya utukufu kwamba watu wa Israeli hawakuangalia moja kwa moja kwenye uso wa Musa. Hii ni kwa sababu ya utukufu wa uso wake, utukufu ambaa ulikuwa unafifia.⁸Je, kazi ya Roho haitakuwa na utukufu zaidi?⁹Kwa kuwa kama huduma ya hukumu ilikuwa na utukufu, ni mara ngapi zaidi huduma ya haki huzidi sana katika utukufu!¹⁰Ni kweli kwamba, kile kilichofanywa utukufu kwanza hakina utukufu tena katika heshima hii, kwa sababu ya utukufu unaouzidi.
¹¹Kwa kuwa kama kile ambacho kilikuwa kinapita kilikuwa na utukufu, ni kwa kiasi gani zaidi kile ambacho ni cha kudumu kitakuwa na utukufu!

¹²Kwa kuwa tunajiamini hiyo, tunaujasiri sana.¹³Hatuko kama Musa, aliyeweka utaji juu ya uso wake, ili kwamba watu wa Israel wasiweze kuangalia moja kwa moja kwenye mwisho wa utukufu ambaa ulikuwa unatoweka.

¹⁴Lakini fahamu zao zilikuwa zimefungwa. Hata mpaka siku hii utaji uleule bado unabaki juu ya usomaji wa agano la kale. Hajjawekwa wazi, kwa sababu ni katika Kristo pekee inaondolewa mbali.¹⁵Lakini hata leo, wakati wowote Musa asomwapo, utaji hukaa juu ya miyo yao.¹⁶Lakini mtu anapogeuka kwa Bwana, utaji unaondolewa.

¹⁷Sasa Bwana ni Roho. Palipo na Roho wa Bwana, kuna uhuru.¹⁸Sasa sisi sote, pamoja na nyuso zisizo wekewa utaji, huona utukufu wa Bwana. Tunabadilishwa ndani ya muonekano uleule wa utukufu kutoka shahada moja ya utukufu kwenda nydingine, kama ilivyo kutoka kwa Bwana, ambaye ni Roho.

4 ¹Kwa hiyo, kwa sababu tuna huduma hii, na kama ambavyo tumeipokea rehema, hatukati tamaa.²Badala yake, tumekataa njia zote za aibu na zilizofichika. Hatuishi kwa hila, na hatulitumii vibaya neno la Mungu. Kwa kuwasilisha iliyio kweli, tunajionyesha wenyewe kwa dhamiri ya kila mtu mbele ya Mungu.³Lakini kama injili yetu imefichika, imefichika kwa wale tu wanaoangamia.⁴Katika uchaguzi wao, mungu wa ulimwengu huu amewapofusha fahamu zao zisizoamini. Matokeo yake, hawawezi kuona nuru ya injili ya utukufu wa Kristo, ambaye ni mfano wa Mungu.⁵Kwa kuwa hatujitangazi wenyewe, bali Kristo Yesu kama Bwana, na sisi wenyewe kama watumishi wenu kwa ajili ya Yesu.⁶Kwa kuwa Mungu ndiye ambaye aliyesema, “Mwanga utaangaza toka gizani.” Ameangaza katika mioyo yetu, kutoa mwanga wa maarifa ya utukufu wa Mungu katika uwepo wa Yesu Kristo.

⁷Lakini tuna hazina hii katika vyombo vya udongo, ili kwamba ielewewe kuwa nguvu kuu sana ni ya Mungu na sio yetu.⁸Tunataabika katika kila hali, lakini hatusongwi. Twaona shaka lakini hatujawi na kukata tamaa.

⁹Tunateswa lakini hatujatelekezwa. Twatupwa chini lakini hatuangamizwi.¹⁰Siku zote tunabeba katika mwili wetu kifo cha Yesu, ili kwamba uzima wa Yesu uonekane pia katika miili yetu.¹¹Sisi tulio hai siku zote tumetolewa kufa kwa ajili ya Yesu, ili kwamba uhai wa Yesu uonekane katika miili yetu ya kibinadamu.¹²Kwa sababu hii, kifo kinafanya kazi ndani yetu, bali uzima unafanya kazi ndani yenu.

¹³Lakini tuna roho ileile ya imani kulingana na kile kilicho andikwa: “Niliamini, na hivyo nilinen.” Sisi pia tunaamini, na hivyo pia tunanena.¹⁴Tunajua kuwa yule aliye mfufua Bwana Yesu pia atatufufua sisi pamoja naye. Tunajua kuwa atatuleta sisi pamoja nanyi katika uwepo wake.¹⁵Kila kitu ni kwa ajili yenu ili kwamba, kwa kadri neema inavyo enea kwa watu wengi, shukurani zizidi kuongezeka kwa utukufu wa Mungu.

¹⁶Hivyo hatukati tamaa. Japokuwa kwa nje tunachakaa, kwa ndani tunafanywa upya siku hadi siku.¹⁷Kwa kipindi hiki kifupi, mateso haya mepesi yanatuandaa sisi kwa ajili ya umilele mzito wa utukufu uzidio vipimo vyote.

¹⁸Kwa kuwa hatutazami kwa ajili ya vitu ambavyo vinaonekana, bali kwa ajili ya vitu visivyoonekana. Vitu tunavyoweza kuviona ni vya muda tu, bali vitu ambayo havioneekani ni vya milele.

⁵ ¹Tunajua kwamba kama maskani ya ulimwenguni ambayo tunaishi humo yanaharibiwa, tunalo jengo kutoka kwa Mungu. Ni nyumba isiyotengenezwa kwa mikono ya wanadamu, bali ni nyumba ya milele, katika mbingu.
²Kwa kuwa katika hema hii tunaugua, tukitamani kuvikwa kwa maskani yetu mbinguni.³Tunatamani kwa ajili ya hii kwa sababu kwa kuivaa hatutaonekana kuwa tu uchi.

⁴Kwa hakika wakati tuko ndani ya hema hii, twaugua tukilemewa. Hatutaki kuvuliwa. Badala yake, tunataka kuvalishwa, ili kwamba kile kilicho kufa kiweze kumezwa na uzima.⁵Yule aliyetuandaa sisi kwa kitu hiki ni Mungu, ambaye alitupa sisi Roho kama ahadi ya kile kitakacho kuja.

⁶Kwa hiyo muwe na ujasiri siku zote. Muwe macho kwamba wakati tuko nyumbani katika mwili, tuko mbali na Bwana.⁷Kwa kuwa tunatembea kwa imani, sio kwa kuona. Kwa hiyo tunaujasiri.⁸Ni bora tuwe mbali kutoka kwenye mwili na nyumbani pamoja na Bwana.⁹Kwa hiyo tunaifanya kuwa lengo letu, kama tukiwa nyumbani au mbali, tumpendeze yeye.¹⁰Kwa kuwa lazima wote tuonekane mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kwamba kila mmoja aweze kupokea kile kinachostahili kwa mambo yaliyofanyika katika mwili, ikiwa ni kwa uzuri au kwa ubaya.

¹¹Kwa hiyo, kwa kuijua hofu ya Bwana, tunawashawishi watu. Jinsi tulivyo, inaonekana wazi na Mungu. Ninatumaini kuwa inaeleweka pia kwenye dhamiri zenu.¹²Hatujaribu kuwashawishi ninyi tena katuona sisi kama wakweli. Badala yake, tunawapa ninyi sababu ya kujivuna kwa ajili yetu, ili kwamba muweze kuwa na jibu kwa wale wanaojivunia kuhusu mwonekano lakini sio kile kilicho ndani ya moyo.¹³Kwa kuwa ikiwa kama tumerukwa na akili, ni kwa ajili ya Mungu. Na kama tuko kwenye akili zetu timamu, ni kwa ajili yenu.¹⁴Kwa kuwa upendo wa Kristo watushurutisha, kwa sababu tuna uhakika na hili: kuwa mtu mmoja alikufa kwa ajili ya wote, na kwa hiyo wote wamekuwa.¹⁵Na Kristo alikufa kwa ajili ya wote, ili kwamba wale wanaoishi wasiishi tena kwa ajili yao wenyewe. Badala yake, lazima waishi kwa ajili yake yeye ambaye alikufa na alifufuliwa.

¹⁶Kwa sababu hii, kuanzia sasa na kuendelea hatumuhukumu mtu kulingana na viwango vya wanadamu, ingawa hapo kwanza tulimtzama Kristo katika namna hii. Lakini sasa hatumuhukumu yeyote kwa namna hii tena.

¹⁷Kwa hiyo, ikiwa mtu yeyote yuko ndani ya Kristo, yeye ni kiumbe kipyta. Mambo ya kale yamepita. Tazama, yamekuwa mapya.¹⁸Vitu vyote hivi vyatoka kwa Mungu. Alitupatanisha sisi kwake mwenyewe kupitia Kristo, na ametupatia huduma ya upatanisho.¹⁹Hiyo ni kusema, katika Kristo, Mungu anaupatanisha ulimwengu kwake mwenyewe, sio kuhesabu makosa yao dhidi yao. Anawekeza kwetu ujumbe wa upatanisho.²⁰Kwa hiyo tunateuliwa kama wawakilishi wa Kristo, kana kwamba Mungu alikuwa anafanya rufaa yake kupitia sisi. Tunawasihi ninyi kwa ajili ya Kristo: "Mpatanishwe kwa Mungu!"²¹Alimfanya Kristo kuwa sadaka kwa ajili ya dhambi zetu. Yeye ndiye ambaye hakutenda dhambi. Alifanya hivi ili tuweze kufanyika haki ya Mungu katika yeye.

6 ¹Na kwa hiyo, kufanya kazi pamoja, tunawasihi ninyi msiipokee neema ya Mungu bure.²Kwa kuwa anasema, “Wakati uliokubalika nilikuwa makini kwenu, na siku ya wokovu niliwasaidia.” Tazama, wakati uliokubalika ndio sasa, siku ya wokovu ndio sasa.

³Hatuwezi kuwa kizuizi mbele ya mtu yejote, kwa kuwa hatuitaki huduma yetu ijulikane katika sifa mbaya. ⁴Badala yake kwa kila njia twanjisifu wenyewe kuwa watumishi wa Mungu katika wingi wa ustahimilivu, katika mateso, katika dhiki, na katika ugumu wa maisha,⁵katika kupigwa, vifungo, ghasia, katika kazi ngumu, katika kukosa usingizi usiku, katika njaa,⁶katika usafi, maarifa, uvumilivu, wema, katika Roho Mtakatifu, katika upendo halisi,⁷katika neno la kweli, katika nguvu ya Mungu. Tuna silaha ya haki kwa ajili ya mkono wa kulia na wa kushoto.⁸Tunafanya kazi katika utukufu na aibu, katika kashfa na sifa, kama wadanganyifu na bado wakweli. ⁹Tunafanya kazi kana kwamba hatujulikani na bado tunajulikana vizuri. Tunafanya kazi kama wanaokufa, na tazama! - Bado tunaishi, kana kwamba tunaadhiliwa kwa matendo yetu, lakini hatujauakwa.¹⁰Tunafanya kazi kama wenge masikitiko, lakini kila wakatituna furaha, kama maskini, lakini tunatajirisha wengi, kana kwamba hatuna kitu lakini tunamiliki vitu vyote.

¹¹Tumezungumza ukweli wote kwenu, Wakorintho, na mioyo yetu imefunguka kwa upana.¹²Hamkuzuiliwal nasi, bali mnazuiliwa na mioyo yenu wenyewe.¹³Sasa katika kubadilishana kwa haki - ninaongea kama kwa watoto - jifungueni kwa upana pia.

¹⁴Msifungwe nira pamoja na wasioamini. Kwa kuwa kuna muungano gani kati ya haki na uasi? Na kuna ushirika gani kati ya nuru na giza?¹⁵Ni makubaliano gani Kristo anaweza kuwa nayo na Beliali? Au yeje aaminiye ana sehemu gani pamoja na asiyeamini?¹⁶Na kuna makubaliano gani yapo kati ya hekalu la Mungu na sanamu? Kwa kuwa sisi ni hekalu la Mungu aliye hai, kama ambavyo Mungu alisema: “Nitakaa kati yao na kutembea kati yao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.”

¹⁷Kwa hiyo, “Tokeni kati yao, na mkatengwe nao,” asema Bwana. “Msiguse kitu kichafu, na nitawakaribisha ninyi.

¹⁸Nitakuwa Baba kwenu, nanyi mtakuwa wanangu wa kiume na wa kike,” asema Bwana Mwenyezi.

7¹Wapendwa, kwa kuwa tuna ahadi hizi, na tujitakase wenyewe kwa kila jambo ambalo linatufanya kuwa wachafu katika miili yetu na katika roho. Tuwe na utakatifu kamili katika kumcha Mungu.

²Fanyeni nafasi kwa ajili yetu! Hatujamkosea mtu yeoyote. Hatukumdhuru mtu yeoyote. Hatujajinufaisha kwa faida ya mtu yeoyote.³Sio kuwahukumu kwamba nasema hivi. Kwa kuwa nimeshasema kwamba mmo mioyoni mwetu, kwetu sisi kufa pamoja na kuishi pamoja.⁴Nina imani kubwa ndani yenu, na fahari yangu ni kubwa juu yenu. Nimejawa na faraja. Nimefurika na furaha hata katikak dhiki zetu zote.

⁵Tulipokuja Makedonia, miili yetu haikupumzika. Badala yake, tulipata taabu kwa namna zote kwa kupigwa vita upande wa nje na hofu upande wa ndani.⁶Lakini Mungu, anayefariji wanyonge, alitufariji kwa kuwasili Tito.

⁷Haikuwa kwa kuwasili kwake tu kwamba Mungu alitufariji. Ilikuwa pia faraja zile Tito alizopokea kutoka kwenu. Yeye alituambia upendo mkuu mlionao, huzuni yenu, na bidii yenu kwa ajili yangu. Hivyo nilifurahi zaidi.

⁸Hata ingawa waraka wangu uliwafanya kusikitika, mimi siujutii. Lakini nilijutia wakati nilipoona waraka huo uliwafanya ninyi kuwa na huzuni hata kama kwa muda mfupi.⁹Sasa nina furaha, si kwa sababu mlikuwa na huzuni, lakini kwa sababu huzuni yenu iliwaleta kwenye toba. Mlipatwa na huzuni ya kiungu, hamkupata hasara kwa sababu yetu.¹⁰Kwa kuwa huzuni ya kiungu huleta toba ambayo hukamilisha wokovu bila ya kuwa na majuto. Huzuni ya kidunia, hata hivyo, huleta mauti.¹¹Tazama jinsi huzuni hii ya kiungu ilivyozaa bidii kubwa ndani yenu. Jinsi ulivyokuwa dhamira kubwa ndani yenu ya kuwazuia kuwa hamkuwa na hatia. Kwa jinsi gani uchungu wenu ulivyokuwa mkubwa, hofu yenu, matamanio yenu, bidii yenu, na shauku yenu kuona kwamba haki inapaswa kutendeka! Katika kila jambo mmethibitisha wenyewe kutokuwa na hatia.¹²Ingawa niliwaandikia ninyi, sikuandika kwa ajili ya mkosaji, wala si kwa mtu aliyesewa na maovu. Nimeandika ili kwamba udhati wa mioyo yenu kwa ajili yetu ifanywe kujulikana kwenu mbele ya macho ya Mungu.¹³Ni kwa ajili ya hii kwamba tunafarijika. Katika nyongeza ya faraja yetu wenyewe, tunafurahi pia, hata zaidi kwa sababu ya furaha ya Tito, kwa kuwa roho yake iliburudishwa na ninyi nyote.¹⁴Kwa kuwa kama nilijivuna kwake kuhusiana na ninyi, sikuwa na aibu. Kinyume chake, kama tu kila neno tulilolisema kwenu lilikuwa kweli, majivuno yetu kuhusu ninyi kwa Tito yalithibitisha kuwa kweli.¹⁵Upendo wake kwa ajili yenu hata ni mkubwa zaidi, kama akumbukapo utii wenu nyote, jinsi mlivyomkaribisha yeye kwa hofu na kutetemeka.¹⁶Ninafurahi kwa sababu nina ujasiri kamili ndani yenu.

8 ¹Tunawataka ninyi mjue, kaka na dada, kuhusu neema ya Mungu ambayo imetolewa kwa makanisa ya Makedonia.²Wakati wa jaribu kubwa la mateso, wingi wa furaha yao na ongezeko la umaskini wao umezaa utajiri mkubwa wa ukarimu.³Kwa maana nashuhudia kwamba walitoa kwa kadiri ya walivyoweza, na hata zaidi ya uwezo wao.⁴Na kwa hiari yao wenyewe walitusihi kwa bidii nyingi ili tupatependeleo la kushiriki katika utumishi huu kwa watu watakatifu wa mungu.⁵Hii haikutokea kama tulivyokuwa tunatarajia. Badala yake, kwanza walijitoa wao wenyewe kwa Bwana, kisha wakajitoa wao wenyewe kwetu kwa mapenzi ya Mungu.⁶Hivyo tulimsihi Tito, aliye kuwa tayari ameanzisha kazi hii, ili kukamilisha kati yenu hili tendo la neema.⁷Lakini ninyi mna wingi katika kila kitu- katika imani, katika usemi, katika maarifa, katika bidii yote, na katika upendo wenu kwa ajili yetu. Hivyo hakikisheni kwamba ninyi mnakuwa na wingi pia katika hili tendo la neema.

⁸Nasema hili si kama amri, lakini ili kupima uhalisi wa upendo wenu kwa kuulinganisha na shauku ya watu wengine.⁹Kwa maana mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo. Hata kama alikuwa tajiri, kwa ajili yenu akawa maskini ili kwamba kupitia umaskini wake muweze kuwa matajiri.¹⁰Katika jambo hili nitawapa ushauri ambaa utawasaidia. Mwaka mmoja uliopita, hamkuanza tuu kufanya jambo, lakini mlitamani kulifanya.¹¹Sasa likamilisheni. Kama tu kulivyokuwa na shauku na nia ya kulifanya, kisha, je, mngeweza pia kulileta katika ukamilifu, kwa kadri ya mnavyoweza.¹²Kwa maana mkitamani kufanya tendo hili, ni jambo zuri na linakubalika. Lazima lisimame juu ya kile alichonacho mtu, siyo juu ya asichokuwa nacho mtu.¹³Kwa maana hiii si kuleta kitulizo kwa wengine na dhiki kwenu, bali kwa ajili ya haki.¹⁴Wingi wenu wa wakati wa sasa utasaidia kwa kile wanachohitaji. Hii ni hivyo pia ili kwamba wingi wao uweze kusaidia mahitaji yenu, na kwamba kuwe na haki.¹⁵Hii ni kama ilivyoandikwa; “Yeye aliye na vingi hakuwa na kitu chochote kilichobaki na yeye aliye kuwa na kidogo hakuwa na uhitaji wowote.”

¹⁶Lakini ashukuriwe Mungu, aliywewka ndani ya moyo wa Tito moyo uleule wa bidii ya kujali ambyo ninayo kwa ajili yenu.¹⁷Kwa kuwa si tu alipokea maombi yetu, bali pia alikuwa na bidii kuhusiana na maombi hayo. Alikuja kwenu kwa hiari yake mwenyewe.¹⁸Tumemtuma pamoja naye ndugu ambaye anasifiwa miongoni mwa makanisa kwa ajili ya kazi yake katika kutangaza injili.¹⁹Si hivi tu, lakini pia alichaguliwa na makanisa kusafiri nasisi katika kulibeba sehemu mbalimbali tendo hili la ukarimu. Hii ni kwa utukufu wa Bwana mwenyewe na kwa shauku yetu ya kusaidia.

²⁰Tunaepuka uwezekano kwamba yejote napaswa kulalamika kuhusiana na sisi kuhusiana na ukarimu huu ambaa tunaubeba.²¹Tunachukua uangalifu kufanya kilicho cha heshima, sio tu mbele za Bwana, lakini pia mbele za watu.²²Pia tunamtuma ndugu mwingine pamoja nao. Tumempima mara nyingi, na tumemwona ni mwenye shauku for ajili ya kazi nyingi. Hata sasa ana bidii zaidi kwa sababu ya ujasiri mkubwa alionao ndani yenu.²³Kwa habari ya Tito, yeye ni mshirika mwenza wangu na mtendakazi mwenzangu kwa ajili yenu. Kama kwa ndugu zetu, wanatumwa na makanisa. Ni waheshima kwa Kristo.²⁴Hivyo, waonesheni upendo wenu, na muoneshe kwa makanisa sababu ya majivuno yetu kwa ajili yenu.

9 ¹Kuhusiana na huduma kwa ajili ya waumini, ni bora zaidi kwangu kuwaandikia.²Ninajua kuhusu shauku yenu, ambayo nilijivunia kwa watu wa Makedonia. Niliwaambia kwamba Akaya imekuwa tayari tangu mwaka uliopita. Hamu yenu imewatia moyo wengi wao kutenda.³Sasa, nimewatuma ndugu ili kwamba majivuno yetu kuhusu ninyi yasiwe ya bure, na ili kwamba mngekuwa tayari, kama nilivyosema mngekuwa.⁴Vinginevyo, kama mtu yejote wa Makedonia akija pamoja nami na kuwakuta hamjawa tayari, tungeona haya --- sisemi chochote kuhusu ninyi-kwa kuwa jasiri sana katika ninyi.⁵Hivyo niliona ilikuwa muhimu kuwasihii ndugu kuja kwenu na kufanya mipango mapema kwa ajili ya zawadi mlizoahidi. Hii ni hivyo ili kwamba ziwe tayari kama baraka, na si kama kitu kilichoamriwa.

⁶Wazo ni hili: mtu apandaye haba pia atavuna haba, na yejote apandaye kwa lengo la baraka pia atavuna baraka.⁷Basi na kila mmoja atoe kama alivyopanga moyoni mwake. Basi naye asitoe kwa huzuni au kwa kulazimishwa. Kwa kuwa Mungu humpenda yule atoaye kwa furaha.⁸Na Mungu anaweza kuizidishia kila baraka kwa ajili yenu, ili kwamba, kila wakati, katika mambo yote, muweze kupata yote mnayohitaji. Hii itakuwa ili kwamba mueze kuzidisha kila tendo jema.⁹Ni kama ilivyoandikwa: “Ametapanya utajiri wake na kuutoa kwa maskini. Haki yake yadumu milele.”

¹⁰Naye atoaye mbegu kwa mpanzi na mkate kwa ajili ya chakula, pia atatoa na kuzidisha mbegu yenu kwa ajili ya kupanda. Yeye ataongeza mavuno ya haki yenu.¹¹Mtatajirishwa kwa kila namna ili kwamba muweze kuwa wakarimu. Hii italeta shukrani kwa Mungu kuitia sisi.

¹²Kwa kufanya huduma hii sio tu inagusa mahitaji ya waumini. Pia huzidisha katika matendo mengi ya shukrani kwa Mungu.¹³Kwa sababu ya kupimwa kwenu na kuthibitishwa kwa huduma hii, pia mtamtukuza Mungu kwa utii kwa ukiri wenu wa injili ya Kristo. Pia mtamtukuza Mungu kwa ukarimu wa karama yenu kwao na kwa kila mmoja.¹⁴Wanawatamani, na wanaomba kwa ajili yenu. Wanafanya hivi kwa sababu ya neema kubwa ya Mungu iliyo juu yenu.¹⁵Shukrani ziwe kwa Mungu kwa karama yake isiyoelezeka!

10 ¹Mimi Paulo, mwenyewe nawasihi kwa unyenyekevu na upole wa Kristo. Mimi ni mpole wakati nikiwa mbele yenu, Lakini ninaujasiri kwenu wakati nikiwa mbali nanyi.²Nawaomba ninyi kwamba, wakati nikiwepo pamoja nanyi, sitahitaji kuwa jasiri na kujiamini kwangu mwenyewe. Lakini nafikiri nitahitaji kuwa jasiri wakati nikiwapinga wale wanaodhani kwamba tunaishi kwa jinsi ya mwili.³Kwa kuwa hata kama tunatembea katika mwili, hatupigani vita kwa jinsi ya mwili.⁴Kwa kuwa silaha tunazotumia kupigana si za kimwili. Badala yake, zina nguvu ya kiungu ya kuharibu ngome. Zinaondosha kabisa mijadara inayopotosha.⁵Pia, tunaharibu kila chenye mamlaka kijiinuacho dhidi ya maarifa ya Mungu. Tunalifanya mateka kila wazo katika utii kwa Kristo.⁶Na tunapata utayari wa kuadhibu kila matendo lisilo na utii, mara tu utii wenu unapokuwa kamili.

⁷Tazama kile kilichowazi mbele yenu. Kama yeьте anashawishika kwamba yeye ni wa Kristo, na hebu ajikumbushe yeye mwenyewe kwamba kama tu alivyo ni wa Kristo, hivyo ndiyo na sisi pia tuko hivyo.⁸Kwa kuwa hata nikijivuna kidogo zaidi kuhusu mamlaka yetu, ambayo Bwana aliyatoa kwa ajili yetu kuwajenga ninyi na siyo kuwariblu, sitaona haya.⁹Sihataji hili lione kane kwamba nawatisha ninyi kwa nyaraka zangu.¹⁰Kwa vile baadhi ya watu husema, “Nyaraka zake ni kali na zina nguvu, lakini kimwili yeye ni dhaifu. Maneno yake hayastahili kusikilizwa.”¹¹Hebu watu wa jinsi hiyo waelewe kwamba kile tuse macho kwa waraka wakati tukiwa mbali, ni sawasawa na vile tutakavyotenda wakati tukiwa pale.

¹²Hatuendi mbali mno kama kujikusanya wenyewe au kujilinganisha wenyewe na wale ambao hujisifia wenyewe. Lakini wanapo jipima wenyewe na kila mmoja wao, hawana akili.¹³Sisi, hata hivyo, hatutajivuna kupita mipaka. Badala yake, tutafanya hivyo tu ndani ya mipaka ambayo Mungu ametupimia sisi, mipaka inayofika umbali kama wenu ulivyo.¹⁴Kwa kuwa hatukujizidhia wenyewe tulipowafikia ninyi. Tulikuwa wa kwanza kufika kwa umbali kama wenu kwa injili ya Kristo.

¹⁵Hatu jajivuna kupita mipaka kuhusu kazi za wengine. Badala yake, tunatumaini kama imani yenu iku wavyo kwamba eneo letu la kazi litapanuliwa sana, na bado ni ndani ya mipaka sahihi.¹⁶Tunatumaini kwa hili, ili kwamba tuweze kuhubiri injili hata kwenye mikoa zaidi yenu. Hatutajivuna kuhusu kazi inayofanywa katika maeneo mengine.¹⁷“Lakini yeьте ajivunaye, ajivune katika Bwana.”

¹⁸Kwa maana siyo yule ajithibitishaye mwenyewe anathibitishwa. Isipokuwa, ni yule ambaye Bwana humthibitisha.

11 ¹Nahisi kwamba mngevumiliana na mimi katika baadhi ya upumbavu. Lakini kwa kweli mnavumiliana na mimi.²Kwa kuwa ni mwenye wivu kuhusu ninyi. Nina wivu wa Mungu kwa ajili yenu, tangu nilipowaahidi ninyi kwenye ndoa ya mume mmoja. Niliahidi kuwaleta ninyi kwa Kristo kama bikra safi.³Lakini ninaogopa kwamba kwa namna fulani, kama nyoka alivyodanganya Eva kwa hila yake, mawazo yenu yanaweza kupotoshwa mbali kutoka kwenye ibada halisi na safi kwa Kristo.⁴Kwa kuwa kwa mfano kwamba mtu fulani akaja na kutangaza Yesu mwingine tofauti na yule tuliyewahubiri. Au kwa mfano kwamba mkapokea roho mwingine tofauti na yule mliyempokea. Au kwa mfano kwamba mkapokea injili nyingine tofauti na ile mliyoipokea. Mkavumilia mambo haya vema inatosha!⁵Kwa kuwa nadhani kwamba mimi si mionganoni mwa walio duni kwa hao wanaoitwa mitume-bora.⁶Lakini hata kama mimi sijafundishwa katika kutoa hotuba, siko hivyo katika maarifa. Kwa kila namna na katika mambo yote tumelifanya hili kujulikana kwenu.

⁷Je, nilifanya dhambi kwa kujinyenyekeza mwenyewe ili ninyi muweze kuinuliwa? Kwa kuwa nilihubiri kwa uhuru injili ya Mungu kwenu.⁸Nilinyang'anya makanisa mengine kwa kupokea msaada kutoka kwao ili kwamba ningeweza kuwahudumia ninyi.⁹Wakati nilipokuwa nanyi na nilikuwa katika uhitaji, sikumlemea yejote. Kwa kuwa mahitaji yangu yalitoshelezwa na ndugu waliokuja kutoka Makedonia. Katika kila kitu nimejizuia mwenyewe kutokuwa mzigo kwenu, na nitaendelea kufanya hivyo.¹⁰Kama kweli ya Kristo ilivyo ndani yangu, huku kujisifu kwangu, hakutanyamazishwa katika sehemu za Akaya.¹¹Kwa nini? Kwa sababu siwapendi? Mungu anajua nawapenda.

¹²Lakini kile ninachokifanya, nitakifanya pia. Nitakifanya ili kwamba niweze kuzuia nafasi ya wale wanaotamani nafasi ya kuwa kama tulivo katika kile kile wanachojivunia.¹³Kwa kuwa watu wale ni mitume wa uongo na watendakazi wadanganyifu. Wanajigeuza wenyewe kama mitume wa Kristo.¹⁴Na hii haishangazi, kwa kuwa hata Shetani hujigeuza mwenyewe kama malaika wa nuru.¹⁵Hii haina mshangao mkubwa kama watumishi wake pia kujigeuza wenyewe kama watumishi wa haki. Hatma yao itakuwa kama matendo yao yastahilivyo.

¹⁶Nasema tena: Basi na asiwepo mtu yejote anayefikiri mimi ni mpumbavu. Lakini kama mkifanya, nipookeni mimi kama mpumbavu ili niweze kujisifu kidogo.¹⁷Kile ninachosema kuhusu huku kujiamini kwa kujivuna hakuhukumiwi na Bwana, lakini nazungumza kama mpumbavu.¹⁸Kwa vile watu wengi hujivuna kwa jinsi ya mwili, nitajivuna pia.¹⁹Kwa kuwa mllichukuliana kwa furaha na wapumbavu, ninyi wenyewe mna busara!²⁰Kwa kuwa mnachukuliana na mtu kama akikutia utumwani, kama husababisha mgawanyiko kati yenu, kama akiwatumia ninyi kwa faida yake, kama akijiweka juu hewani, au kama akiwapiga usoni.²¹Nitasema kwa aibu yetu kwamba sisi tulikua dhaifu sana kufanya hivyo. Lakini kama kuna mtu anaujasiri- nazungumza kama mpumbavu-- mimi pia nitakuwa jasiri²²Je, wao ni Wayahudi? Na mimi ni hivyo. Je, wao ni Waisraeli? Na mimi ni hivyo. Je, wao ni uzao wa Abrahamu? Na mimi ni hivyo.²³Je, wao ni watumishi wa Kristo? (Nanena kama nilirukwa na akili zangu.) Mimi ni zaidi: katika kazi ngumu, katika vifungo zaidi, katika kupigwa kupita kiasi, katika kukabili hatari nyingi za kifo.²⁴Kutoka kwa Wayahudi nimepokea mara tano "mapigo arobaini kutoa moja."²⁵Mara tatu nilipigwa kwa fimbo. Mara moja nilipigwa mawe. Mara tatu nilinusurika melini. Nimetumia usiku na mchana katika bahari wazi.²⁶Nimekuwa katika safari za mara kwa mara, katika hatari za mito, katika hatari za majambazi, katika hatari kutoka kwa watu wangu mwenyewe, katika hatari kutoka kwa watu wa mataifa, katika hatari ya mji, katika hatari ya jangwa, katika hatari ya bahari, katika hatari kutoka kwa ndugu waongo.²⁷Nimekuwa katika kazi ngumu na katika maisha magumu, katika usiku mwingi wa kutolala, katika njaa na kiu, mara nyingi katika kufunga, katika baridi na uchi.²⁸Mbali na kila kitu kingine, kuna msukumo wa kila siku juu yangu wa wasiwasi wangu kwa ajili ya makanisa.²⁹Nani ni dhaifu, na mimi siyo dhaifu? Nani amesababisha mwingine kuanguka dhambini, na mimi siungui ndani?

³⁰Kama ni lazima nijivune, nitajivunia kuhusu kile kinachoonyesha udhaifu wangu.³¹Mungu na Baba wa Bwana Yesu, yeje ambaye anatukuzwa milele, anajua kwamba mimi sidanganyi.

³²Kule Dameski, mkuu wa mkoa chini ya mfalme Areta alikuwa akiulinda mji wa Dameski ili kunikamata.³³Lakini niliwekwa kikapuni, kuititia dirishani katika ukuta, na nikarusurika kutoka mikononi mwake.

12 ¹Ni lazima nijivune, lakini hakuna kinachoongezwa na hilo. Bali nitaendelea kwenye maono na mafunuo kutoka kwa Bwana.²Namjua mtu mmoja katika Kristo ambaye miaka kumi na minne iliyopita ambaye- ikiwa katika mwili, au nje ya mwili, mimi sijui, Mungu anajua- alinyakuliwa juu katika mbingu ya tatu.³Na ninajua kwamba mtu huyu--ikiwa katika mwili, ama njenymwili, mimi sinjui, Mungu anajua- jinsi⁴alichukuliwa juu hadi paradiso na kusikia maneno yasiyoelezeka ambayo watu hawaruhusiwi kuyasema.⁵Kwa niaba ya mtu kama huyo nitajivuna. Lakini kwa niaba yangu mwenyewe sitajivuna. Isipokuwa kuhusu udhaifu wangu.⁶Kama nikitaka kujivuna, nisingekuwa mpumbavu, kwa kuwa ningekuwa ninazungumza ukweli. Lakini sitajivuna, ili kwamba asiwepo ye yeyote atakayenifikiria zaidi ya hayo kuliko kinachoonekana ndani yangu au kusikika kutoka kwangu.⁷Ili nisijiinue mimi mwenyewe kwa sababu ya ufunuo upitao ukuu, mwiba uliwekwa ndani ya mwili wangu, mjumbe wa shetani kunishambulia mimi, ili nisiwe na majivuno.⁸Mara tatu nilimsihi Bwana kuhusu hili, ili Yeye auondoe kutoka kwangu.⁹Lakini akaniambia, “Neema yangu inatosha kwa ajili yako, kwa kuwa nguvu hufanywa kamili katika udhaifu.” Hivyo, ningetamani kujivuna zaidi kuhusu udhaifu wangu, ili kwamba uwezo wa Kristo uweze kukaa juu yangu.¹⁰Kwa hiyo ninatosheka kwa ajili ya Kristo, katika udhaifu, katika matukano, katika shida, katika mateso, katika hali ya masikitiko. Kwa kuwa wakati nikiwa dhaifu, kisha nina nguvu.

¹¹Mimi nimekuwa mpumbavu! Ninyi mlilazimisha kwa hili, kwa kuwa ningekuwa nimesifiwa na ninyi. Kwa kuwa sikuwa duni kabisa kwa hao waitwao mitume wakuu, hata kama mimi si kitu.¹²Ishara za kweli za mtume zilifanya katikati yenu kwa uvumilivu, ishara na maajabu na matendo makuu.¹³Kwa namna gani mlikuwa wa muhimu wa chini kuliko makanisa yaliyobaki, isipokuwa kwamba sikuwa mzigo kwenu? Mnisamehe kwa kosa hili!

¹⁴Tazama! Mimi niko tayari kuja kwenu kwa mara ya tatu. Sitakuwa mzigo kwenu, kwa kuwa sitaki kitu kilicho chenu. Nawataka ninyi. Kwa kuwa watoto hawapaswi kuweka akiba kwa ajili ya wazazi. Badala yake, wazazi wanapaswa kuweka akiba kwa ajili ya watoto.¹⁵Nitafurahi zaidi kutumia na kutumiwa kwa ajili ya nafsi zenu. Kama ninawapenda zaidi, natakiwa kupendwa kidogo?

¹⁶Lakini kama ilivyo, sikuwalemea ninyi kama mzigo. Lakini kwa kuwa mimi ni mwerevu sana, mimi ni yule aliywashika ninyi kwa udanganyifu.¹⁷Je, nilichukua kwa kujifanya faida kwa ye yeyote niliyemtuma kwenu?

¹⁸Nilimsihi Tito kuja kwenu, na nilituma ndugu mwingine pamoja naye. Je, Tito aliwafanya faida ninyi? Je, hatukutembea katika njia ile ile? Je, hatukutembea katika nyayo zile zile?

¹⁹Mnadhani kwa muda huu wote tumekuwa tukijitetea sisi wenye kwenu? Mbele za Mungu, na katika Kristo, tumekuwa tukisema kila kitu kwa ajili ya kuwaimarisha ninyi.²⁰Kwa kuwa nina hofu kwamba nitakapokuja naweza nisipatate ninyi kama ninavyotamani. Nina hofu kwamba mnawenza msinipate mimi kama mnavyotamani. Nahofia kwamba kunaweza kuwa na majadiliano, wivu, milipuko ya hasira, tamaa ya ubinagsi, umbeya, kiburi, na ugomvi.²¹Nina hofu kwamba nitakaporudi tena, Mungu wangu anaweza kuninyenyekenza mbele yenu. Nina hofu kwamba ninaweza kuhuzunishwa na wengi ambaao wamefanya dhambi kabla ya sasa, na ambaao hawakutubu uchafu, na uasherati na mambo ya tamaa wanayoyatenda.

13 ¹Hii ni mara ya tatu kwamba nakuja kwenu. "Kila shitaka lazima lijengwe na uthibitisho wa mashahidi wawili au watatu.²Nimekwishasema kwa hao waliotenda dhambi kabla na kwa wengine wote wakati nilipokuwa huko mara ya pili, na ninasema tena: Nitakapokuja tena, sitawavumilia.³Nawaambia ninyi hili kwa sababu mnatafuta ushahidi kwamba Kristo ananena kupitia mimi. Yeye sio dhaifu kwenu, badala yake, yeye ni mwenye nguvu ndani yenu.⁴Kwa kuwa alisulibiwa katika udhaifu, lakini yu hai kwa nguvu za Mungu. Kwa kuwa sisi pia tu dhaifu ndani yake, lakini tutaishi naye kwa nguvu za Mungu mionganoni mwenu.

⁵Jichunguzeni wenyewe muone kama mko katika imani. Jipimeni wenyewe. Hamgundai kwamba Yesu Kristo yu ndani yenu? Yeye yumo, vinginevyo kama hamjathibitishwa.⁶Na nina ujasiri kwamba ninyi mtagundua kwamba sisi hatukukataliwa.⁷Sasa tunaomba kwa Mungu kwamba msiweze kufanya chochote kibaya. Siombi kwamba sisi tuweze kuonekana tumeshinda jaribu. Badala yake, ninaomba kwamba muweze kufanya kilicho sahihi, ingawa tunaweza kuonekana kama tumeshhindwa jaribu.⁸Kwa kuwa sisi hatuwezi kufanya lolote kinyume na kweli, lakini ni kwa ajili ya kweli tu.⁹Kwa kuwa tunafurahi wakati tunapokuwa dhaifu nanyi mkiwa na nguvu. Tunaomba pia kwamba muweze kufanya wakamilifu.¹⁰Nayaandika mambo haya wakati nikiwa mbali nanyi, ili kwamba wakati nikiwa pamoja nanyi sihitaji kuwaonesha ukali ninyi katika kutumia mamlaka yangu, ambayo Bwana aliyonipaa mimi niwajenge na siyo kuwaangusha.

¹¹Hatimaye, ndugu, furahini! Fanyeni kazi kwa ajili ya urejesho, mtiwe moyo, fikirieni sawasawa, muishi katika amani. Na Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja nanyi.¹²Salimianeni kila mmoja kwa busu takatifu. Watakatifu wote wa Mungu wanawasalimu.¹³Waumini wote wanawasalimu¹⁴Neema ya Bwana Yesu Kristo, upendo wa Mungu, na ushirika wa Roho Mtakatifu uwe pamoja nanyi nyote.

Wagalatia

1 ¹Mimi ni Paulo mtume. Mimi si mtume kutoka kwa wanadamu wala kupitia kwa mwanadamu, lakini kupitia kwa Yesu Kristo na Mungu Baba aliyemfufua kutoka kwa wafu.²Pamoja na ndugu wote na mimi, ninayaandikia makanisa ya Galatia.³Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo,⁴aliyejitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu ili kwamba atukomboe na nyakati hizi za uovu, kutokana na mapenzi ya Mungu wetu na Baba.⁵Kwake uwe utukufu milele na milele. Amina

⁶Ninashangaa kwamba mnageukia haraka kwenye injili nydingine. Ninashangaa kwamba mnageukia mbali kutoka kwake yeche aliywewita kwa neema ya Kristo.⁷Hakuna injili nydingine, lakini kuna baadhi ya watu wanao wasababishia matatizo na kutaka kubadilisha injili ya Kristo.⁸Lakini hata kama ni sisi au malaika kutoka mbinguni atatangaza kwenu injili tofauti na ile tulioitangaza kwenu, na alaaniwe.⁹Kama tulivyo sema mwanzoni, na sasa nasema tena, "Kama kuna mtu atawatangazia kwenu injili tofauti na mliyoipokea, na alaaniwe."¹⁰Kwani sasa hivi ninatafuta uthibitisho wa watu au Mungu? Ninatafuta kuwafurahisha wanadamu? Kama ninaendelea kujaribu kuwafurahisha wanadamu, mimi sio mtumishi wa Kristo.

¹¹Ndugu, ninataka ninyi mjue kwamba injili niliyoitangaza haitokani na wanadamu.¹²Sikuipokea kutoka kwa mtu, wala sikufundishwa. Badala yake, ilikuwa ni kwa ufunuo wa Yesu Kristo kwangu.

¹³Mmekwisha sikia juu ya maisha yangu ya nyuma katika dini ya Kiyahudi, jinsi nilivyokuwa nikilitesa kwa ukali kanisa la Mungu zaidi ya kipimo na kuliteketeza.¹⁴Nilikuwa nimeendelea katika Dini ya Kiyahudi zaidi ya ndugu zangu wengi Wayahudi. Nilikuwa na bidii sana katika tamaduni za baba zangu.¹⁵Lakini Mungu alipendezwa kunichagua mimi kutoka tumboni mwa mama. Aliniita mimi kupitia neema yake¹⁶kumdhahirisha Mwanawee ndani yangu, ili kwamba nimirangaze yeche mionganoni mwa watu wa mataifa. Wala sikutafuta ushauri wa mwili na damu¹⁷na sikupanda kwenda Yerusalem kwa wale waliokuwa mitume kabla yangu. Badala yake nilienda Uarabuni na baadae kurudi Damesiki.¹⁸Kisha baada ya miaka mitatu nilipanda kwenda Yerusalemu kumtembelea Kefa, nikakaa naye kwa siku kumi na tano.¹⁹Lakini sikuona mitume wengine isipokuwa Yakobo, ndugu yake na Bwana.²⁰Tazama mbele za Mungu kwamba sidanganyi kile niandikacho kwenu.²¹Kisha nilikwenda mikoa ya Shamu na Kilikia.²²Sikuwa najulikana kwa macho kwa makanisa ya Uyahudi yale yaliyokuwa katika Kristo,²³lakini walikuwa wakisikia tu, "Yeye aliyejkuwa akitutesa sasa anatangaza imani aliyokuwa akiiharibu."²⁴Wakamtukuza Mungu kwa ajili yangu.

² ¹Baada ya miaka kumi na nne nilienda tena Yerusalem pamoja na Barnaba. Pia nilimchukua Tito pamoja nami.²Nilienda kwa sababu Mungu alijidhihirisha kwangu kwamba nilipaswa kwenda. Niliweka mbele yao Injili ambayo niliitangaza kwa watu wa mataifa. (Lakini niliongea kwa siri kwa waliosemekana kuwa viongozi muhimu). Nilifanya hivi ili kuhakikisha kwamba nilikuwa sikimbii, au nilikimbia bure.³Lakini hata Tito, aliyekuwa pamoja nami, aliyekuwa Myunani, alilazimishwa kutahiriwa.⁴Jambo hili lilitokea kwa sababu ya ndugu wa uongo waliokuja kwa siri kupeleleza uhuru tuliokuwa nao katika Kristo Yesu. Walitamani kutufanya sisi kuwa watumwa wa sheria.⁵Hatukujitoa kuwatii hata kwa saa moja, ili kwamba injili ya kweli ibaki bila kubadilika kwenu.⁶Lakini wale waliosemwa kuwa walikuwa viongozi hawakuchangia chochote kwangu. Chochote walichokuwa wakikifanya hakikuwa na maana kwangu. Mungu hakubali upendeleo wa wanadamu.⁷Badala yake, waliniona kwamba nimeaminiwa kuitangaza injili kwa wale ambaao hawakutahiriwa. Ilikuwa kama Petro atangaze injili kwa waliotahiriwa.⁸Kwa maana Mungu, aliyefanya kazi ndani ya Petro kwa ajili ya utume kwa wale waliotahiriwa, pia alifanya kazi ndani yangu kwa watu wa mataifa.⁹Wakati Yakobo, Kefa, na Yohana, waliotambulika kuwa waliojenga Kanisa, walifahamu neema niliyopewa mimi, walitupokea katika ushirika mimi na Barnaba. Walifanya hivi ili kwamba twende kwa watu wa mataifa, na ili kwamba waweze kwenda kwa wale waliotahiriwa.¹⁰Pia walitutaka sisi kuwakumbuka masikini. Mimi pia nilikuwa natamani kufanya jambo hili.

¹¹Wakati Kefa alipokuja Antioquia, nilimpinga waziwazi kwa sababu alikuwa amekosea.¹²Kabla ya watu kadhaa kuja kutoka kwa Yakobo, Kefa alikuwa akila pamoja na watu wa mataifa. Lakini hawa watu walipokuja, aliacha na kuondoka kutoka kwa watu wa mataifa. Alikuwa anaogopa watu ambaao walihitaji tohara.¹³Vilevile Wayahudi wengine waliungana na unafiki huu pamoja na Kefa. Matokeo yake yalikuwa kwamba hata Barnaba alichukuliwa na unafiki wao.¹⁴Lakini nilipoona kwamba walikuwa hawafuati injili ya kweli, nilimwambia Kefa mbele yao wote, "Kama ninyi ni Wayahudi lakini mnaishi tabia za watu wa mataifa badala ya tabia za Kiyahudi, kwa nini mnawalazimisha watu wa mataifa kuishi kama Wayahudi?"¹⁵Sisi ambaao ni Wayahudi kwa kuzaliwa na siyo "Watu wa mataifa wenye dhambi"¹⁶fahamu kwamba hakuna anayehesabiwa haki kwa matendo ya sheria. Badala yake, wanahesabiwa haki kwa imani ndani ya Yesu Kristo. Tulikuja kwa imani ndani ya Kristo Yesu ili kwamba tunahesabiwa haki kwa imani ndani ya Kristo na siyo kwa matendo ya sheria. Kwa matendo ya sheria hakuna mwili utakao hesabiwa haki.¹⁷Lakini kama tunapomtafuta Mungu kwa kutuhesabia haki ndani ya Kristo, tunajikuta wenyewe pia kuwa wenye dhambi, je Kristo alifanywa mtumwa wa dhambi? Siyo hivyo!

¹⁸Maana kama nikijenga tegemeo langu juu ya kutunza sheria, tegemeo ambalo nilikwisha liondoa, najionesha mwenyewe kuwa mvunja sheria.¹⁹Kupitia sheria nilikufa kwa sheria, kwa hiyo napaswa kuishi kwa ajili ya Mungu.²⁰Nimesulubiwa pamoja na Kristo. Si mimi tena ninayeishi, bali Kristo anaishi ndani yangu. Maisha ninayoishi katika mwili ninaishi kwa imani ndani ya Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda na akajitoa kwa ajili yangu.²¹Siihani neema ya Mungu, maana kama haki ilikuwepo kupitia sheria, basi Kristo angekuwa amekufa bure.

3 ¹Wagalatia wajinga, ni nani aliyewaroga? Je Yesu Kristo hakuoneshwu kama msulubiwa mbele ya macho yenu?
²Mimi nataku tu kufahamu hili kutoka kwenu. Je mlimpokea Roho kwa matendo ya sheria au kwa kuamini kile mlichosikia?³Je, ninyi ni wajinga kiasi hiki? Je mlanza katika Roho ili mmalize katika mwili?⁴Je mliteseka kwa mambo mengi bure, kama kweli yalikuwa ya bure?⁵Je ye ye atoaye Roho kwenu na kutenda matendo ya nguvu kati yenu hufanya kwa matendo ya sheria au kwa kusikia pamoja na imani?

⁶Abrahamu “Alimwamini Mungu akahesabiwa kuwa mwenye haki.”⁷Kwa namna ile ile eleweni kwamba, wale amba wanaamini ni watoto wa Abrahamu.⁸Andiko lilitabiri kwamba Mungu angewahesabia haki watu wa mataifa kwa njia ya imani. Injili ilihubiriwa kwanza kwa Abrahamu: “katika wewe mataifa yote yatabarikiwa.”⁹Ili baadaye wale amba wana imani wabarikiwe pamoja na Abrahamu, ambaye alikuwa na imani.¹⁰Wale amba wanategemea matendo ya sheria wako chini ya laana. Kwa kuwa imeandikwa, “Amelaaniwa kila mtu ambaye hashikamani na mambo yote yaliyoandikwa katika kitabu cha sheria, kuyatenda yote.”¹¹Sasa ni wazi kwamba Mungu hamhesabii haki hata mmoja kwa sheria, kwa kuwa “Mwenye haki ataishi kwa imani.”¹²Sheria haitokani na imani, lakini badala yake “Ambaye hufanya mambo haya katika sheria, ataishi kwa sheria.”

¹³Kristo alitukomboa sisi kutoka katika laana ya sheria wakati alipofanyika laana kwa ajili yetu. Kwa kuwa imeandikwa, “Amelaaniwa kila mtu aangikwaye juu ya mti.”¹⁴Lengo lilikuwa kwamba, baraka ambazo zilikuwa kwa Abrahamu zingekuja kwa watu wa mataifa katika Kristo Yesu, ili kwamba tuweze kupokea ahadi ya Roho kupitia imani.

¹⁵Ndugu, ninazungumza kwa namna ya kibinadamu. Hata wakati ambapo agano la kibinadamu limekwisha kuwekwa imara, hakuna awezaye kupuuza au kuongezea.¹⁶Sasa ahadi zilisemwa kwa Abrahamu na kwa kizazi chake. Haisemi, “kwa vizazi,” kumaanisha wengi, bali badala yake kwa mmoja pekee, “kwa kizazi chako,” ambaye ni Kristo.¹⁷Sasa nasema hivi, sheria ambayo ilikuja miaka 430 baadaye, haiondoi agano la nyuma lililowekwa na Mungu.¹⁸Kwa kuwa kama urithi ungelikuja kwa njia ya sheria, usingekuja tena umekuja kwa njia ya ahadi. Lakini Mungu aliutoa bure kwa Abrahamu kwa njia ya ahadi.

¹⁹Kwa nini sasa sheria ilitolewa? Iliongezwa kwa sababu ya makosa, mpaka mzao wa Abrahamu aje kwa wale ambao kwao alikuwa ameahidiwa. Sheria iliwekwa katika shinikizo kupidita malaika kwa mkono wa mpatanishi.
²⁰Sasa mpatanishi humaanisha zaidi ya mtu mmoja, bali Mungu ni mmoja peke yake.

²¹Kwa hiyo je sheria iko kinyume na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa kuwa kama sheria iliyokuwa imetolewa ilikuwa na uwezo wa kuleta uzima, haki ingepatikana kwa sheria.²²Lakini badala yake, andiko limefunga mambo yote chini ya dhambi. Mungu alifanya hivi ili kwamba ahadi yake ya kutuokoa sisi kwa imani katika Kristo iweze kupidikana kwa wale wanao amini.²³Lakini kabla ya imani katika Kristo haijaja, tulikuwa tumefungwa na kuwa chini ya sheria hadi uje ufunuo wa imani.²⁴Kwa hiyo sheria ilituongoza hadi Kristo alipokuja, ili kwamba tuhesabiwe haki kwa imani.²⁵Sasa kwa kuwa imani imekuja, hatuko tena chini ya mwangalizi.

²⁶Kwa kuwa ninyi nyote ni watoto wa Mungu kupidita imani katika Kristo Yesu.²⁷Wote ambao mlibatizwa katika Kristo mmejivika Kristo.²⁸Hakuna Myahudi wala Myunani, mtumwa wala huru, mwanaume wala mwanamke, kwa kuwa ninyi nyote ni mmoja katika Kristo Yesu.²⁹Kama ninyi ni wa Kristo, basi ni uzao wa Abrahamu, warithi kwa mujibu wa ahadi.

4 ¹Ninasema kwamba maadamu mrithi ni mtoto, hana tofauti na mtumwa, hata ingawa ni mmiliki wa mali yote.

²Badala yake, yuko chini ya waangalizi na wadhamini mpaka wakati uliowekwa na baba yake.³Kadhalika pia na sisi, tulipokuwa watoto, tulishikiliwa katika utumwa wa kanuni za kwanza za ulimwengu.⁴Lakini wakati sahihi ulipofika, Mungu alimtuma mwanawawe, mzaliwa wa mwanamke, mzaliwa chini ya sheria.⁵Alifanya hivi ili kuwakomboa wale waliokuwa chini ya sheria, ili kwamba tupokee hali ya kuwa kama wana.⁶Kwa sababu ninyi ni wana, Mungu alimtuma Roho wa mwanawewe ndani ya mioyo yetu, Roho aitaye, “Abba, Baba.”⁷Kwa sababu hii wewe si mtumwa tena bali mwana. Kama ni mwana, basi wewe pia ni mrithi kupitia Mungu.

⁸Hata kabla, wakati hamkumjua Mungu, mlikuwa watumwa kwa wale ambao kwa asili si miungu kabisa.⁹Lakini sasa kwamba mnajua Mungu, au kwamba mnajulikana na Mungu, kwa nini mnarudi tena kwenye kanuni dhaifu za kwanza na zisizo za thamani? Je mnataka kuwa watumwa tena?¹⁰Mnashika kwa uangalifu siku maalumu, miandamo ya miezi, majira, na miaka.¹¹Ninaogopa kwamba kwa namna fulani nimejitaabisha bure.

¹²Ninawasihi, ndugu, muwe kama nilivyo, kwa kuwa pia nimekuwa kama mlivyo. Hamkunikosea.

¹³Bali mnajua kwamba ilikuwa ni kwa sababu ya ugonjwa wa mwili kwamba nilihubiri injili kwenu kwa mara ya kwanza.¹⁴Ingawa hali yangu ya mwili iliwaweka katika jaribu, hamkunidharau au kunikataa. Badala yake mlinipokea kama malaika wa Mungu, kana kwamba nilikuwa Kristo Yesu mwenyewe.¹⁵Kwa hiyo, iko wapi sasa furaha yenu? Kwa kuwa ninashuhudia kwenu kwamba, ikiwezekana, mungelin'goa macho yenu na kunipa mimi.

¹⁶Hivyo sasa, je nimekuwa adui yenu kwa sababu ninawaambia ukweli?¹⁷Wanawatafuta kwa shauku, bali si kwa mema. Wanataka kuwatenganisha ninyi na mimi ili muwafuate.¹⁸Ni vyema daima kuwa na shauku kwa sababu zilizo njema, na si tu wakati ninapokuwa pamoja nanyi.¹⁹Wanangu wadogo, ninaumwa uchungu kwa ajili yenu tena mpaka Kristo aumbike ndani yenu.²⁰Ningependa kuwepo pale pamoja nanyi sasa na kugeuza sauti yangu, kwa sababu ninamashaka juu yenu.

²¹Niambieni, ninyi ambao mnatamani kuwa chini ya sheria, hamsikii sheria isemavyo?²²Kwa kuwa imeandikwa kwamba Abrahamu alikuwa na wana wa kiume wawili, mmoja kwa yule mwanamke mtumwa na mwingine kwa mwanamke huru.²³Hata hivyo, yule wa mtumwa alizaliwa kwa mwili tu, bali yule wa mwanamke huru alizaliwa kwa ahadi.²⁴Mambo haya yanaweza kuelezwu kwa kutumia mfano, kwa kuwa wanawake hawa wanafanana na maagano mawili. Mojawapo kutoka katika mlima Sinai. Huzaa watoto ambao ni watumwa. Huyu ni Hajiri.²⁵Sasa Hajiri ni mlima Sinai ulioko Arabuni. Hufananishwa na Yerusalem ya sasa, kwa kuwa ni mtumwa pamoja na watoto wake.²⁶Bali Yerusalem ambayo iko juu ni huru, na hii ndiyo mama yetu.²⁷Kwa kuwa imeandikwa, “Furahi, wewe mwanamke uliye tasa, wewe usiye zaa. Paza sauti na upige kelele kwa furaha, wewe ambaye huna uzoefu wa kuzaa. Kwa maana wengi ni watoto wa aliye tasa, zaidi ya wale wa yule ambaye ana mume.”

²⁸Sasa ndugu, kama Isaka, ninyi ni watoto wa ahadi.²⁹Kwa wakati ule ambao mtu ambaye alizaliwa kwa mujibu wa mwili alimtesa yule aliyezaliwa kwa mujibu wa Roho. Kwa sasa ni vilevile.³⁰Maandiko husemaj? “Muondoe mwanamke mtumwa pamoja na mwanawewe wa kiume. Kwa kuwa mtoto wa mwanamke mtumwa hatarithi pamoja na mtoto wa mwanamke huru.”³¹Kwa hiyo, ndugu, sisi si watoto wa mwanamke mtumwa, bali ni wa mwanamke huru.

⁵ ¹Ni kwa sababu Kristo alitupa uhuru ili tuwe huru. Hivyo, simameni imara wala msinaswe tena katika kongwa la utumwa.²Tazama, Mimi Paulo, ninawaambia kwamba ikiwa mtatahiriwa, Kristo hatawafaidia kwa njia yoyote ile.³Tena, namshuhudia kila mwanaume aliyetahiriwa kwamba anapaswa kuwajibika kwa sheria yote.⁴Mmetengwa mbali na Kristo, wale wote “mnaohesabiwa haki” kwa sheria. Mmeanguka mbali na neema.⁵Maana kwa njia ya Roho, kwa imani tunasubiri ujasiri wa haki.⁶Katika Kristo Yesu kutahiriwa au kutokutahiriwa hakuna maana yoyote. Ni imani pekee inayofanya kazi kupitia upendo ndiyo humaanisha kitu.

⁷Mlikuwa mnapiga mbio vizuri. Nani aliwazuia kutokuitii kweli?⁸Ushawishi wa kufanya hivyo hautoki kwake yeye anayewaita ninyi.⁹Chachu kidogo huathiri donge zima.¹⁰Nina matumaini na ninyi katika Bwana kwamba hamtafikiri kwa njia nyingine yoyote. Yeyote yule atakayewapotosha atabeba hukumu yake yeye mwenyewe, yeyote yule.¹¹Ndugu, kama naendelea kutangaza tohara, kwanini bado ninateswa? Kwa suala hilo kile ambacho ni kizuizi cha msalaba kitaweza kuharibiwa.¹²Ni matakwa yangu kuwa wale wanaowaongoza vibaya watajiharibu wenyewe.

¹³Mungu amewaiteni ninyi, ndugu, kwenye uhuru. Ila msiutumie uhuru wenu kama fursa kwa mwili. Badala yake kwa upendo mhudumiane ninyi kwa ninyi.¹⁴Kwa kuwa sheria yote imekamilika katika amri moja; nayo ni “Ni lazima umpende jirani yako kama wewe mwenyewe.”¹⁵Lakini kama mkiumana na kulana, jiangalieni kwamba msijiharibu ninyi kwa ninyi.

¹⁶Nasema, tembeeni kwa roho, na wala hamtazitimiza tamaa za mwili.¹⁷Kwa kuwa mwili una tamaa kubwa dhidi ya Roho, na Roho ina tamaa kubwa dhidi ya mwili. Hizi zinapingana kila moja na nyingine. Matokeo ni kwamba hamfanyi vitu mnavyotamani kuvifanya.¹⁸Lakini kama Roho anawaongoza ninyi, hamko chini ya sheria.

¹⁹Sasa matendo ya mwili yanaonekana. Nayo ni uasherati, uchafu, ufisadi,²⁰ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, husuda, kuwaka hasira, ushindani, faraka, mgawanyiko.²¹Wivu, ulevi, ulafi na mambo mengine kama haya. Nawaonya ninyi, kama nilivyowaonya mwanzoni, kwamba wale wanaofanya mambo kama hayo hawataurithi ufalme wa Mungu.²²Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, ukarimu, utu wema, imani,²³upole, na kiasi. Hakuna sheria dhidi ya mambo kama hayo.²⁴Wale walio wa Kristo Yesu wameusulubisha mwili pamoja na shauku na tamaa zao mbaya.

²⁵Kama tukiishi kwa Roho, pia tutembee kwa Roho.²⁶Tusiwe wa kujivuna, tusichokozane kila mmoja na mwenzake, wala tusioneane wivu.

6 ¹Ndugu, ikiwa mtu amekamatwa katika uovu, ninyi mlion wa kiroho, mnawiwa kumrejesha huyo ndugu katika roho ya upole. Huku mkijiangalia wenyewe ili msijaribiwe.²Mchukuliane mizigo, na kwa hiyo mtaikamilisha sheria ya Kristo.³Ikiwa mtu yejote anajiona ni bora wakati si kitu, anajidanganya mwenyewe.⁴Kila mmoja na aipime kazi yake. Kisha atakuwa na kitu mwenyewe peke yake cha kujisifu, bila kujilinganisha mwenyewe na mtu yejote.⁵Maana kila mtu attachukua mzigio wake mwenyewe.

⁶Mtu aliyefundishwa neno lazima amshirikishe mazuri yote mwalimu wake.⁷Msidanganyike. Mungu hadhiahakiwi. Kila apandacho mtu, ndicho atakachovuna pia.⁸Kila apandaye mbegu katika asili yake ya dhambi atavuna uharibifu, lakini yeye apandaye mbegu katika Roho, atavuna uzima wa milele kutoka kwa Roho.

⁹Tusichoke katika kutenda mema, maana kwa wakati wake tutavuna ikiwa hatutakata tamaa.¹⁰Hivyo basi, wakati tutakapokuwa na nafasi, tutende mema kwa kila mmoja. Tutende mema zaidi hasa kwa walio ndani ya imani.

¹¹Angalieni ukubwa wa barua nilizowaandikia kwa mkono wangu mwenyewe.¹²Wale wanaotaka kufanya mema kwa mtazamo wa mwili ndiyo wenyewe kuwalazimisha mtahiriwe. Wanafanya hivyo kwa sababu wasiingie kwenye mateso ya msalaba wa Kristo.¹³Maana hata hao waliotahiriwa wenyewe hawaishiki sheria. Badala yake wanataka ninyi mtahiriwe ili wawze kujivunia miili yenu.¹⁴Isitokee nikajivuna isipokuwa kwa msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo. Ni katika yeye ulimwengu umesulubiwa kwangu na mimi katika ulimwengu.¹⁵Kwa kuwa haijalishi kutahiriwa au kutokutahiriwa kuwa ni kitu. Badala yake uzao mpya ni muhimu.¹⁶Kwa wote wenye kuishi kwa kanuni hii, wawe na amani na rehema iwe juu yao wote, na juu ya Israel ya Mungu.

¹⁷Tangu sasa mtu yejote asinitaabise, maana nimebeba chapa za Yesu mwilini mwangu.

¹⁸Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe na roho zenu, ndugu. Amina.

Waefeso

1 ¹Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, kwa walioengwa kwa ajili ya Mungu walioko Efeso na ambao ni waaminifu katika Kristo Yesu.²Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.

³Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo apewe sifa. Ni yeye aliyetubariki kwa kila baraka za kiroho, katika mahali pa mbingu ndani ya Kristo.⁴Kabla ya kuumbwa ulimwengu, Mungu alituchagua sisi ambao tunaamini katika Kristo. Alituchagua sisi ili tuweze kuwa watakatifu na tuisolaumika mbele yake.⁵Katika pendo Mungu alituchagua mwanzo kwa kututwaa kama watoto wake kwa njia ya Yesu Kristo. Alifanya hivi kwa sababu alipendezwa kufanya kile alichotamani.⁶Matokeo yake ni kwamba Mungu anatukuzwa kwa neema ya utukufu wake. Hiki ndicho alichotupatia bure kwa njia ya mpendwa wake.

⁷Kwa kuwa katika mpendwa wake, tunaukombozi kupitia damu yake, msamaha wa dhambi. Tunalo hili kwa sababu ya utajiri wa neema yake.⁸Alifanya neema hii kuwa nydingi kwa ajili yetu katika hekima na ufahamu.⁹Mungu alifanya ijulikane kwetu ile kweli iliyofichika ya mpango, kutokana na hamu iliyodhihirishwa ndani ya Kristo.¹⁰Wakati nyakati zimetimia kwa utimilifu wa mpango wake, Mungu ataviweka pamoja kila kitu cha mbinguni na cha juu ya nchi ndani ya Kristo.¹¹Katika Kristo tulikuwa tumechaguliwa na kukusudiwa kabla ya wakati. Hii ilikuwa ni kutokana na mpango wa anayefanya vitu vyote kwa kusudi la mapenzi yake.¹²Mungu alifanya hivyo ili kwamba tuweze kuwapo kwa sifa ya utukufu wake. Tulikuwa wa kwanza kuwa na ujasiri ndani ya Kristo.¹³Ilikuwa kwa njia ya Kristo kwamba mlsikia neno la kweli, injili ya wokovu wenu kwa njia ya Kristo. Ilikuwa katika yeye pia kwamba mmeamini na kutiwa mhuri na Roho Mtakatifu aliye ahidiwa.¹⁴Roho ndiyo dhamana ya urithi wetu mpaka umiliki utakapopatikana. Hii ilikuwa ni kwa sifa ya utukufu wake.

¹⁵Kwa sababu hii, tangu wakati niliposikia kuhusu imani yenu ndani ya Bwana Yesu na kuhusu pendo lenu kwa wale wote ambao wametengwa kwa ajili yake.¹⁶Sijaacha kumshukuru Mungu kwa ajili yenu na kuwataja katika maombi yangu.¹⁷Ninaomba kwamba Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa utukufu, atawapeni roho ya hekima, mafuno ya ufahamu wake.¹⁸Ninaomba kwamba macho yenu ya moyoni yatiwe nuru kwa ninyi kujua ni upi ujasiri wa kuitwa kwenu. Naomba kwamba mjue utajiri wa utukufu wa urithi wake mionganini mwa wale walioengwa kwa ajili yake.¹⁹Naomba kwamba ujue ukuu uzidio wa nguvu yake ndani yetu ambao tunaamini. Huu ukuu ni kutokana na kufanya kazi katika nguvu zake.²⁰Hii ni nguvu iliyofanya kazi ndani ya Kristo wakati Mungu alipomfufua kutoka kwa wafu na kumketisha katika mkono wake wa kuume katika mahali pa mbingu.

²¹Alimketisha Kristo juu mbali na utawala, mamlaka, nguvu, enzi, na kila jina litajwalo. Alimketisha Yesu si tu kwa wakati huu lakini kwa wakati ujao pia.²²Mungu amevitiisha vitu vyote chini ya miguu ya Kristo. Amemfanya ye ye kichwa juu ya vitu vyote katika kanisa.²³Ni kanisa kwamba ndilo mwili wake, ukamilifu wake ambaye hujaza vitu vyote katika njia zote.

²¹Kama vile mlivyo kuwa mmekufa katika makosa na dhambi zenu.²Ilikuwa katika hali kwamba kwanza mlienenda kulingana na nyakati za ulimwengu huu. Mlikuwa mkienenda kwa kufuata mtawala wa mamlaka ya anga. Hii ndiyo roho yake yule afanyaye kazi katika wana wa kuasi.³Sisi wote hapo mwanzo tulikuwa mionganoni mwa hawa wasioamini. Tulikuwa tukitenda kwa tamaa mbaya za miili yetu. Tulikuwa tukifanya mapenzi ya mwili na ufahamu wetu. Tulikuwa kwa asili wana wa ghadhabu kama wengine.

⁴Lakini Mungu ni mwangi wa rehema kwa sababu ya pendo lake kubwa alilotupenda sisi.⁵Wakati tulipokuwa wafu katika makosa yetu, alituleta pamoja katika maisha mapya ndani ya Kristo. Ni kwa neema kwamba tumeokolewa.⁶Mungu alitufufua pamoja na kutufanya kukaa pamoja katika mahali pa mbingu ndani ya Kristo Yesu.⁷Alifanya hivi ili katika nyakati zijazo aweze kutuonesha utajiri mkuu wa neema yake. Hutuonesha sisi hili kwa njia ya wema wake ndani ya Kristo Yesu.

⁸Kwa neema mmeokolewa kwa njia ya imani. Na hii haikutoka kwetu. Ni zawadi ya Mungu.⁹Haitokani na matendo. Matokeo yake, asiwepo mmoja wapo wa kujisifu.¹⁰Kwa sababu sisi tu kazi ya Mungu, tumeumbwa katika Kristo Yesu kutenda matendo mema. Ni matendo haya ambayo Mungu aliyapanga tangu zamani za kale kwa ajili yetu, ili tutembee katika hayo.

¹¹Kwa hiyo kumbukeni kwamba hapo zamani mlikuwa watu wa Mataifa kwa jinsi ya mwili. Mnaitwa "msio na tohara" kwa kile kinachoitwa tohara ya mwili inayofanywa kwa mikono ya binadamu.¹²Kwa wakati huo mlikuwa mmetengwa na Kristo. Mlikuwa wageni kwa watu wa Israel. Mlikuwa wageni kwa agano la ahadi. Hamkuwa na uhakika wa wakati ujao. Mlikuwa bila Mungu katika ulimwengiu.¹³Lakini sasa katika Kristo Yesu ninyi ambaa hapo mwanzo mlikuwa mbali na Mungu mmeletwa karibu na Mungu kwa damu ya Kristo.

¹⁴Kwa maana yeye ndiye amani yetu. Alifanya wawili kuwa mmoja. Kwa mwili wake aliuharibu ukuta wa utengano ambaa ulikuwa umetutenganisha, huo uadui.¹⁵Kwamba alikomesha sheria ya amri na kanuni ili kwamba aumbe mtu mmoja mpya ndani yake. Akafanya amani.¹⁶Alifanya hivi ili kuwapatanisha makundi mawili ya watu kuwa mwili mmoja kwa Mungu kuititia msalaba. Kwa njia ya msalaba aliufisha uadui.¹⁷Yesu alikuja na kutangaza amani kwenu ninyi mliokuwa mbali na amani muwe na wale waliokuwa karibu.¹⁸Kwa maana kwa njia ya Yesu sisi wote wawili tuna nafasi kwa yule Roho mmoja kuingia kwa Baba.

¹⁹Hivyo basi, ninyi watu wa mataifa si wasafiri na wageni tena. Bali ni wenyeji pamoja na wale watakatifu kwa ajili ya Mungu na wajumbe katika nyumba ya Mungu.²⁰Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii. Kristo Yesu mwenyewe alikuwa jiwe kuu la pembedni.²¹Katika yeye jengo lote limeungamanishwa pamoja na kukua kama hekalu ndani ya Bwana.²²Ni ndani yake ninyi nanyi mnajengwa pamoja kama mahali pa kuishi pa Mungu katika Roho Mtakatifu.

3 ¹Kwa sababu hiyo mimi, Paulo, ni mfungwa wa Yesu Kristo kwa ajili yenu Mataifa.²Naamini ya kwamba mmesikia juu ya kazi ya neema ya Mungu aliyo nipa kwa ajili yenu.³Nawaandikieni kutokana na jinsi ufunuo ulivyo funuliwa kwangu. Huu ni ukweli uliyofichika ambao niliandika kwa kifupi kwenye barua nyingine.⁴Usomapo kuhusu haya, utaweza kutambua busara yangu katika ukweli huu uliofichika kuhusu Kristo.⁵Kwa vizazi vingine ukweli huu haukufanywa utambulike kwa wana wa watu. Ila kwa sasa umewekwa wazi kwa Roho kwa Mitume waliotengwa na Manabii.⁶Ukweli huu uliofichika ni kwamba watu wa Mataifa ni washiriki wenzetu na wajumbe wenzetu wa mwili. Niwashiriki pamoja na ahadi ya Kristo Yesu kupitia injili.⁷Na kwa hili nimefanyika mtumishi kwa zawadi ya neema ya Mungu iliyotolewa kwangu kupitia utendaji wa nguvu yake.

⁸Mungu alitoa zawadi hii kwangu, japo kuwa mimi ni mtu mdogo wa wote kuliko wale waliotengwa kwa ajili ya Mungu. Zawadi hii ni kwamba inanipasa kuwatangazia mataifa injili yenyе utajiri usiochunguzika wa Kristo.

⁹Inanipasa kuwa tangazia watu wote juu ya nini ni mpango wa Mungu wa siri. Huu ni mpango ambao ulikuwa umefichwa kwa miaka mingi iliyopita, na Mungu ambaye alivumba vitu vyote.¹⁰Hii ilikuwa kwamba, kupitia Kanisa, watawala na mamlaka katika sehemu za mbingu wapate kujua pande nyingi za asili ya hekima ya Mungu.¹¹Haya yangetokea kupitia mpango wa milele ambao aliukamilisha ndani ya Kristo Yesu Bwana wetu.

¹²Kwa kuwa katika Kristo tuna ujasiri na uwezo wa kuingia kwa ujasiri kwa sababu ya imani yetu kwake.¹³Kwa hiyo nawaomba msikate tamaa kwa sababu ya mateso yangu kwa ajili yenu. Haya ni utukufu wenu.

¹⁴Kwa sababu hii napiga magoti kwa Baba.¹⁵Ambaye kwake yeye kila familia mbinguni na juu ya nchi imeitwa jina.¹⁶Ninaomba kwamba apate kuwaneemesha, kutokana na utajiri wa utukufu wake, awafanye imara kwa nguvu kupitia Roho wake, ambaye yu ndani yenu.¹⁷Ninaomba kwamba Kristo aishi ndani ya mioyo yenu kupitia imani.¹⁸Ninaomba kwamba muwe na shina na msingi wa upendo wake. Muwe katika pendo lake ili muweze kuelewa, pamoja na wote waamino, jinsi upana, na urefu na kimo na kina cha upendo wa Kristo.¹⁹Ninaomba Kwamba mjue ukuu wa upendo wa Kristo, ambao unazidi ufahamu. Mfanye haya ili mjazwe na ukamilifu wote wa Mungu.

²⁰Na sasa kwake yeye aezaye kufanya kila jambo, zaidi ya yote tuyombayo au tuyawazayo, kupitia nguvu yake itendayo kazi ndani yetu,²¹kwake yeye kuwe na utukufu ndani ya kanisa na katika Kristo Yesu kwa vizazi vyote milele na milele. Amina.

4 ¹Kwa hiyo, kama mfungwa kwa ajili ya Bwana, nawasihi mtembee sawasawa na wito ambao Mungu aliwaita.

²Muishi kwa unyenyekevu mkuu na upole na uvumilivu. Mkichukuliana katika upendo.³Fanyeni bidii kuutunza umoja wa Roho katika kifungo cha amani.⁴Kuna mwili mmoja na Roho moja, kama ambavyo pia mlikuwa mmeitwa katika uhakika wa taraja moja la wito wenu.⁵Na kuna Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja,⁶na Mungu mmoja na Baba wa wote. Yeye yuko juu ya yote, na katika yote na ndani ya yote.

⁷Kwa kila mmoja wetu amepewa kipawa kulingana na kipimo cha kipawa cha Kristo.⁸Ni kama maandiko yasemavyo: “Alipopaa juu sana, aliteka mateka. Akawapa wanadamu vipawa.”

⁹Ni nini maana ya, “Alipaa,” isipokuwa kwamba alishuka pia pande za chini za dunia?¹⁰Yeye ambaye alishuka ni mtu yuleyule ambae pia alipaa mbali juu ya mbingu zote. Alifanya hivi ili uwepo wake uwe katika vitu vyote.

¹¹Kristo alitoa vipawa kama hivi: mitume, manabii, wainjilisti, wachungaji, na waalimu.¹²Alifanya hivi kuwawezesha waumini kwa ajili ya kazi ya huduma, kwa ajili ya kuujenga mwili wa Kristo.¹³Anafanya hivi hadi sisi sote tufikie umoja wa imani na maarifa ya mwana wa Mungu. Anafanya hivi hadi tuweze kukomaa kama wale waliofikia kimo kamili cha Kristo.¹⁴Hii ni ili kwamba tusiwe tena kama watoto, tusirushwerushwe huku na huko. Ili kwamba tusichukuliwe na kila aina ya upepo wa fundisho, kwa hila za watu katika ujanja wa udanganyifu uliopotoka.¹⁵Badala yake, tutaongea ukweli katika upendo na kukua zaidi katika njia zote ndani yake ambaye ndiye kichwa, Kristo.¹⁶Kristo ameunganisha, kwa pamoja, mwili wote wa waumini. Umeungamanishwa pamoja na kila kiungo ili kwamba mwili wote ukue na kujijenga wenyewe katika upendo.

¹⁷Kwa hiyo, nasema hili, na nawasihi katika Bwana: Msitembee tena kama watu wa mataifa wanavyotembea katika ubatili wa akili zao.¹⁸Wametiwa giza katika mawazo yao. Wamefukuzwa kutoka katika uzima wa Mungu kwa ujinga ulio ndani yao kwa sababu ya ugumu wa mioyo yao.¹⁹Hawajisikii aibu. Wamejikabidhi wenyewe kwa ufisadi katika matendo machafu, katika kila aina ya uchoyo.

²⁰Lakini, hivi sivyo mlivyojifunza kuhusu Kristo.²¹Nadhani kwamba mmesikia kuhusu yeye. Nadhani kwamba mmekuwa mkifundishwa katika yeye, kama tu ukweli ulivyo ndani ya Yesu.²²Lazima mvue mambo yote yanayoendana na mwenendo wenu wa zamani, utu wa zamani. Ni utu wa zamani unaooza kwa sababu ya tamaa za udanganyifu.²³Vueni utu wenu wa zamani ili kwamba mfanywe upya katika roho ya akili zenu.²⁴Fanyeni hivi ili muweze kuвая utu mpya, unaoendana na Mungu. Umeumbwa katika haki na utakatifu wa kweli.

²⁵Kwa hiyo, weka mbali udanganyifu. “Ongeeni ukweli, kila mmoja na jirani yake,” kwa sababu tu washirika kwa kila mmoja kwa mwenzake.²⁶Mwe na hasira, lakini msitende dhambi.” Jua lisizame mkiwa katika hasira zenu.

²⁷Msimpe Ibilisi nafasi.²⁸Yeyote aibaye lazima asiibe tena. Badala yake ni lazima afanye kazi. Afanye kazi yenye manufaa kwa mikono yake, ili kwamba aweze kumhudumia mtu aliye na hitaji.²⁹Kauli mbaya isitoke kinywani mwenu. Badala yake, maneno lazima yatoke katika vinywa vyenu yafaayo kwa mahitaji, kuwapa faida wale wanaosikiliza.³⁰Na msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu. Ni kwa Yeye kwamba mmewekewa muhuri kwa ajili ya siku ya ukombozi.³¹Lazima muweke mbali uchungu wote, ghadhabu, hasira, ugomvi, na matusi, pamoja na kila aina ya uovu. Iweni wema ninyi kwa ninyi.³²Mwe na huruma. Msameheane ninyi kwa ninyi, kama vile Mungu katika Kristo alivyowasamehe ninyi.

⁵ ¹Kwa hiyo muwe watu wa kumfuata Mungu, kama watoto wake wapendwao.²Mtembee katika pendo, vilevile kama Kristo alivyotupenda sisi, alijitoa mwenyewe kwa ajili yetu. Yeye alikuwa sadaka na dhabihu, kuwa harufu nzuri ya kumfurahisha Mungu.³Zinaa na uchafu wowote na tamaa mbaya visitajwe kati yenu, kama inavyotakiwa kwa waaminio,⁴wala machukizo yasitajwe kwenu na mazungumzo ya kipumbavu, au mizaha ya udhalilishaji, ambayo siyo sawa, badala yake iwepo shukrani.⁵Mnaweza kuwa na uhakika ya kwamba kuna zinaa, uchafu, wala atamaniye, huyo ni mwabudu sanamu, hana urithi wowote katika ufalme wa Kristo na Mungu.⁶Mtu yeyote asikudanganye kwa maneno matupu, kwa sababu ya mambo haya ya hasira ya Mungu inakuja juu ya wana wasiotii.

⁷Hivyo usishiriki pamoja nao.⁸Kwa kuwa ninyi mwanzo mlikuwa giza, lakini sasa mmekuwa nuru katika Bwana. HIVYO tembeeni kama watoto wa nuru.⁹Kwa kuwa matunda ya nuru yanajumuisha uzuri wote, haki na ukweli.

¹⁰Tafuta kile kinacho furahisha Bwana.¹¹Usiwepo ushiriki katika kazi za giza zisizo na matunda, badala yake ziweke wazi.¹²Kwa sababu mambo yanayofanywa na wao sirini ni aibu sana hata kuyaelezea.¹³Mambo yote, yanapofichuliwa na nuru, huwa wazi,¹⁴kwa kuwa Kila kitu kilichofichuliwa kinakuwa nuruni. HIVYO husema hivi, "Amka, wewe uliyelala, na inuka kutoka kwa wafu na Kristo atakuangazia."

¹⁵HIVYO iweni makini jinsi mtembeavyo, siyo kama watu wasio werevu bali kama werevu.¹⁶Ukomboeni muda kwa kuwa siku ni za uovu.¹⁷Msiwe wajinga, badala yake, fahamuni nini mapenzi ya Bwana.

¹⁸Msilewe kwa mvinyo, huongoza kwenye uharibifu, badala yake mjazwe na Roho Mtakatifu.¹⁹Msemezane kila mmoja wenu kwa zaburi, na sifa, na tenzi za rohoni. Imbeni na sifuni kwa Bwana kwa moyo.²⁰Daima toa shukrani kwa mambo yote katika jina la Kristo Yesu Bwana wetu kwa Mungu Baba.²¹Jitoeni wenyewe kila mmoja kwa mwingine kwa heshima ya Kristo.

²²Wake, watiini waume zenu, kama kwa Bwana.²³Kwa sababu mume ni kichwa cha mke, kama Kristo alivyo kichwa cha kanisa. Ni mwokozi wa mwili.²⁴Lakini kama kanisa lilivyo chini ya Kristo, vilevile wake lazima wafanye hivyo kwa waume zao katika kila jambo.

²⁵Waume, wapendeni wake zenu kama vile Kristo alivyolipenda kanisa na akajitoa mwenyewe kwa ajili yake.

²⁶Alifanya hivyo ili liwe takatifu. Alilitakasa kwa kuliosha na maji katika neno.²⁷Alifanya hivi ili kwamba aweze kuijwasilishia mwenyewe kanisa tukufu, pasipo na doa wala mawaa au kitu kifananacho na haya, badala yake ni takatifu lisilo na kosa.²⁸Kwa njia ile ile, waume wanatakiwa kuwapenda wake zao kama miili yao. Yule ampendae mke wake anajipenda mwenyewe.²⁹Hakuna hata mmoja anayechukia mwili wake. Badala yake, huulisha na kuupenda, kama Kristo pia alivyolipenda kanisa.³⁰Kwa kuwa sisi ni washiriki wa mwili wake.³¹⁴Kwa sababu hii, mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na ataungana na mke wake, na hao wawili watakuwa mwili mmoja."

³²Huu ukweli ulikuwa umefichika. Lakini ninasema kuhusu Kristo na kanisa.³³Lakini, kila mmoja wenu lazima ampende mke wake kama mwenyewe, na mke lazima amheshimu mumewe.

6 ¹Watoto watiini wazazi wenu katika Bwana, kwa maana hii ni haki. ²“Mheshimu baba yako na mama yako” (Maana hii ndiyo amri ya kwanza yenyе ahadi), ³“ili iwe heri kwenu na muweze kuishi maisha mrefu duniani.”

⁴Na ninyi akina baba, msiwakwaze watoto na kuwasababishia hasira, badala yake, waleeni katika adabu na maagizo ya Bwana.

⁵Enyi watumwa, iweni watiifu kwa mabwana zenu wa hapa duniani kwa heshima kubwa na kutetemeka kwa hofu itokayo miyoni mwenu. Muwe watiifu kwao kama vile mnayomtii Kristo. ⁶Utii wenu usiwe tu pale mabwana zenu wanapowatazama ili kuwfurahisha. Badala yake, iweni watiifu kama watumwa wa Kristo. Fanyeni Mapenzi ya Mungu kutoka miyoni mwenu, ⁷watumikieni kwa miyoyo yenu yote, kwa kuwa mnamtumikia Bwana na wala si wanadamu, ⁸mnapaswa kujua kwamba katika kila tendo jema mtu analofanya, atapokea zawadi kutoka kwa Bwana, ikiwa ni mtumwa au mtu huru.

⁹Na Mabwana fanyeni vivyo hivyo kwa watumwa wenu. Msiwatishe mkijua kwamba yeye aliye Bwana wa wote ni yule aliye mbinguni. Mkijua kuwa hakuna upendeleo ndani yake.

¹⁰Hatimaye, iweni na nguvu katika Bwana na katika uwezo wa nguvu zake. ¹¹Vaeni silaha zote za Mungu, ili kwamba muweze kuzipinga hila za shetani. ¹²Kwa kuwa vita vyetu si vya damu na nyama, bali ni dhidi ya falme na mamlaka ya roho na watawala wa ulimwengu wa uovu na giza, dhidi ya pepo katika ulimwengu wa roho.

¹³Kwa hiyo, vaeni silaha zote za Mungu, ili mpate kusimama imara dhidi ya uovu katika kipindi hiki kiovu. Baada ya kumaliza kila kitu, mtasimama imara.

¹⁴Hatimaye simameni imara, Mkiwa mmefunga ukweli kiunoni, na kuva ya haki kifuan. ¹⁵Fanyeni hivi mkiwa mmeva utayari miguuni mwenu wa kutangaza injili ya amani. ¹⁶Katika kila hali mkichukua ngao ya imani, ambayo itakuwezesha kuizima mishale yenyе moto ya yule mwovu. ¹⁷Vaeni kofia ya wokovu na upanga wa Roho, ambayo ni neno la Mungu. ¹⁸Pamoja na maombi na sala. Ombeni kwa Roho kila wakati. Kwa mtazamo huu iweni waangalifu kila wakati kwa uvumilivu wote na maombi kwa ajili ya waamini wote. ¹⁹Ombeni kwa ajili yangu, ili nipewe ujumbe ninapofungua mdomo wangu. Ombeni kwamba nieleweshe kwa ujasiri kweli iliyofichika ihusuyo injili. ²⁰Ni kwa ajili ya injili mimi ni balozi niliyefungwa minyororo, ili kwamba ndani mwao niseme kwa ujasiri kama ninavyopaswa kusema.

²¹Lakini ninyi pia mjue mambo yangu na jinsi ninavyoendelea, Tikiko ndugu yangu kipenzi na mtumishi mwaminifu katika Bwana, atawajulisha kila kitu. ²²Nimemtuma kwenu kwa kusudi hili maalumu, ili kwamba mjue mambo kuhusu sisi, aweze kuwafariji miyoyo yenu.

²³Amani na iwe kwa ndugu, na upendo pamoja na imani kutoka kwa Mungu baba na Bwana Yesu Kristo. ²⁴Neema na iwe pamoja na wote wampendao Bwana Yesu Kristo kwa pendo lile lisilo haribika.

Wafilipi

1 ¹Paulo na Timotheo, watumishi wa Kristo Yesu, Kwa wale walitengwa katika Kristo wanaoshi Filipi, pamoja na waangalizi na mashemasi. ²Neema na iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo.

³Namshukuru Mungu wangu kila ninapowakumbuka ninyi nyote. ⁴Mara zote katika kila ombi langu kwa ajili yenu ninyi nyote, huwa na furahi ninapowaombea. ⁵Nina shukrani nyingi kwa sababu ya ushirika wenu katika injili tangu siku ya kwanza mpaka leo. ⁶Nina hakika kuwa yeye aliyeanzisha kazi njema ndani yenu ataendelea kuikamilisha mpaka siku ya Bwana Yesu Kristo. ⁷Ni sawa kwangu kujisikia hivi juu yenu ninyi nyote kwa sababu nimewaweka moyoni mwangu. Maana ninyi mmekuwa washirika wenza katika neema, katika kifungo changu na katika utetezi na uthibitishaji wangu wa injili. ⁸Mungu ni shahidi wangu, jinsi nilivyo na shauku juu yenu nyote katika undani wa pendo la Kristo Yesu.

⁹Na ninaomba kwamba: upendo wenu uongezeke zaidi na zaidi katika maarifa na ufahamu wote. ¹⁰Ninaomba kwa ajili ya hili ili muwe na uwezo wa kupima na kuchagua mambo yaliyo bora sana. Pia ninawaombea ili muwe

safi pasipokuwa na hatia yoyote katika siku ya Kristo.¹⁴ Na pia ili mjazwe na tunda la haki lipatikanalo katika Yesu Kristo, kwa utukufu na sifa ya Mungu.

¹²Sasa ndugu zangu, nataka mjue kuwa, mambo yaliyotokea kwangu yameifanya injili iendelee sana.¹³Ndiyo maana vifungo vyangu katika Kristo, vimejulikana kwa walinzi wa ikulu yote na kwa kila mtu pia.¹⁴Na ndugu wengi katika Bwana, kwa sababu ya vifungo vyangu, wameshawishika na kuthubutu kulihubiri Neno pasipo hofu.

¹⁵Baadhi kweli hata humtangaza Kristo kwa fitina na ugomvi, na pia wengine kwa nia njema.¹⁶Wale wanaomtangaza Kristo kwa upendo wanajua kuwa nimewekwa hapa kwa ajili ya utetezi wa injili.¹⁷Bali wengine wanamtangaza Kristo kwa ubinafsi na nia mbaya. Hudhani kuwa wanasababisha matatizo kwangu katika minyororo yangu.¹⁸Kwa hiyo Sijali, aidha njia ikiwa ni kwa hila au kwa kweli, Kristo anatangazwa, na katika hili ninafurahia! Ndiyo, nitafurahia.

¹⁹Kwa kuwa ninajua ya kuwa hili litaleta kufunguliwa kwangu. Jambo hili litatokea kwa sababu ya maombi yenu na kwa msaada wa Roho wa Yesu Kristo.²⁰Kulingana na matarajio yangu ya uhakika na kweli ni kwamba, sitaona aibu. Badala yake, kwa ujasiri wote, kama ambavyo siku zote na sasa, natarajia kuwa Kristo atainuliwa katika mwili wangu, ikiwa katika uzima au katika kifo.

²¹Kwa maana kwangu mimi, kuishi ni Kristo na kufa ni faida.²²Lakini, kama kuishi katika mwili huzaa tunda katika kazi yangu, kwa hiyo sijui ni lipi la kuchagua.²³Maana ninasukumwa sana na mawazo haya mawili. Nina hamu ya kuuacha mwili na kuwa pamoja na Kristo, kitu ambacho ni bora zaidi.²⁴Ingawa, kubaki katika mwili huu ni jambo la muhimu sana kwa ajili yenu.²⁵Kwa kuwa nina uhakika juu ya hili, ninajua nitabaki na kuendelea kuwa pamoja nanyi nyote, kwa ajili ya maendeleo na furaha ya imani yenu.²⁶Na hii italeta furaha yenu kubwa katika Kristo Yesu, kwa sababu yangu itaongezeka, kwa sababu ya uwepo wangu tena pamoja nanyi.

²⁷Mnatakiwa kuishi maisha yenu katika mwenendo mzuri uipasayo injili ya Kristo. Fanyeni hivyo ili nikija kuwaona au nisipokuja, nisikie kuwa mmesimama imara katika roho moja. Natamani kusikia kuwa mna roho moja, mkiishindania imani ya injili kwa pamoja.²⁸Na msitishwe na kitu chochote kinachofanywa na maadui zenu. Hii kwao ni ishara ya uharibifu. Bali kwenu ni ishara ya wokovu kutoka kwa Mungu.²⁹Kwa maana ninyi mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali na kuteswa pia katika Yeye.³⁰Kwa maana mna mgogoro uleule kama mliouona kwangu na mnasikia kwamba ninao hata sasa.

² ¹Ikiwa kuna kutiwa moyo katika Kristo, Ikiwa kuna faraja kutoka katika pendo lake, Ikiwa kuna ushirika wa Roho, Ikiwa kuna rehemna huruma.²Ikamilisheni furaha yangu kwa nia moja mkiwa na upendo mmoja, mkiwa wamoja katika roho, na kuwa na kusudi moja.³Msifanye kwa ubinafsi na majivuno. Isipokuwa kwa unyenyekevu mkiwaona wengine kuwa bora zaidi yenu.⁴Kila mmoja wenu asiangalie tu mahitaji yake binafsi, bali pia ajali mahitaji ya wengine.

⁵Muwe na nia kama aliyonayo Kristo Yesu.

⁶ Ingawaje yeye ni sawa na Mungu. Lakini hakujali kuwa sawa na Mungu ni kitu cha kushikamana nacho.

⁷ Badala yake, alijishusha mwenyewe, Alichukua umbo la mtumishi. Akajitokeza katika mfano wa wanadamu. Alioneckana kama mwanadamu.

⁸ Yeye alijinyenyekeza na kuwa mtii hadi kifo, kifo cha msalaba.

⁹ Hivyo basi Mungu alimtukuza sana. Alimpa jina kuu lipitalo kila jina.

¹⁰ Alifanya hivyo ili kwamba katika jina la Yesu kila goti sharti liiname. Magoti ya walio mbinguni na walio juu ya ardhi na chini ya ardhi.

¹¹ Na alifanya hivyo ili kwamba kila ulimi sharti ukiri kwamba Yesu kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba.

¹²Kwa hiyo basi, wapendwa wangu kama mnavyotii siku zote, si tu katika uwepo wangu lakini sasa ni zaidi sana hata pasipo uwepo wangu, uwajibikieni wokovu wenu wenyewe kwa hofu na kutetemeka.¹³Kwa kuwa ni Mungu anayetenda kazi ndani yenu, ili kuwawezesha kunia na kutenda mambo yale yampendezayo yeye.

¹⁴Fanyeni mambo yote bila malalamiko na mabishano.¹⁵Fanyeni hivyo ili kwamba msilaumike na kuwa watoto wa Mungu waaminifu wasiyo na lawama. Fanyeni hivyo ili kwamba muwe nuru ya dunia, katika kizazi cha uasi na uovu.¹⁶Shikeni sana neno la uzima ili kwamba niwe na sababu ya kutukuzi siku ya Kristo. Kisha nitafahamu kwamba sikupiga mbio bure wala sikutaabika bure.

¹⁷Lakini hata kama ninamiminwa kama sadaka juu ya dhabidhu na huduma ya imani yenu, ninafurahi, na ninafurahi pamoja nanyi nyote.¹⁸Vilevile na ninyi pia mnafurahi, na mnafurahi pamoja nami.

¹⁹Lakini natumaini katika Bwana Yesu kumtuma Timotheo kwenu hivi karibuni, ili kwamba niweze kutiwa moyo nitakapoju mambo yenu.²⁰Kwa kuwa sina mwingine aliye na mtazamo kama wake, mwenye nia ya kweli kwa ajili yenu.²¹Wengine wote ambao ningewatumwa kwenu wanatafuta mambo yao binafsi tu, na siyo mambo ya Yesu Kristo.²²Lakini mnaijua thamani yake, kwa sababu kama mtoto anavyomhudumia baba yake, ndivyo alivyotumika pamoja nami katika injili.²³Kwa hiyo ninatumaini kumtuma haraka pindi tu nitakopofahamu nini kitatokea kwangu.²⁴Lakini nina hakika katika Bwana kwamba mimi mwenyewe pia nitakuja hivi karibuni.

²⁵Lakini nafikiri ni muhimu kumrejesha kwenu Epafradito. Yeye ni ndugu yangu na mtenda kazi mwenzangu na askari mwenzangu, mjambe na mtumishi wenu kwa ajili ya mahitaji yangu.²⁶Kwa sababu alikuwa na hofu na alitamani kuwa pamoja nanyi nyote, kwa kuwa mlisikia kwamba alikuwa mgonjwa.²⁷Maana hakika alikuwa mgonjwa sana kiasi cha kufa. Lakini Mungu alimhurumia, na wema huo haukuwa juu yake tu, lakini pia ulikuwa juu yangu, ili kwamba nisiwe na huzuni juu ya huzuni.²⁸Kwa hiyo ninamrejesha kwenu haraka iwezekanavyo, Ili kwamba mtakapomwona tena mpate kufurahi na mimi nitakuwa nimeondolewa wasi wasi.²⁹Mkaribisheni Epafradito katika Bwana kwa furaha zote. Waheshimuni watu kama yeye.³⁰Kwa kuwa ilikuwa kwa ajili ya kazi ya Kristo kwamba alikaribia kufa. Alihatarisha maisha yake ili kuniokoa mimi na akafanya kile ambacho hamkuweza kufanya katika kunihudumia mimi kwani mko mbali nami.

3 ¹Hatimaye, ndugu zangu furahini katika Bwana. Sioni usumbufu kuwaandikia tena maneno yaleyale. Haya mambo yatawapa usalama.

²Jihadharini na mbwa. Jihadharini na watenda kazi wabaya. Jihadharini na wale wajikatao miili yao.³Kwa kuwa sisi ndiyo tohara. Sisi ndiyo huwa tumwabudu Mungu kwa msaada wa Roho. Tujivuniao katika Kristo Yesu, na ambao hatuna ujasiri katika mwili.⁴Hata hivyo, kama kungekuwa na mtu wa kuutumainia mwili huu, mimi ningeweza kufanya hivyo zaidi.

⁵Kwani nilitahiriwa siku ya nane, nilizaliwa katika kabila la Waisraeli. Ni wa kabila la Benjamini. Ni Mwebrania wa waebrani. Katika kuitimiza haki ya sheria ya Musa, nilikuwa, Farisayo.⁶Kwa juhud zangu nililitesa Kanisa. Kwa kuitii haki ya sheria, sikuwa na lawama kisheria.

⁷Lakini katika mambo yote niliyoyaona kuwa ya faida kwangu mimi, niliyahesabu kama takataka kwa sababu ya kumfahamu Kristo.⁸Kwa kweli, nayahesabu mambo yote kuwa hasara kutokana na ubora wa kumjua wa Kristo Yesu Bwana wangu. Kwa ajili yake nimeaacha mambo yote, nayahesabu kama takataka ili nimpate Kristo⁹na nionekane ndani yake. Sina haki yangu binafisi kutoka katika sheria, bali ninayo haki ile ipatikanayo kwa imani katika Kristo, itokayo kwa Mungu, yenye msingi katika imani.¹⁰Kwa hivyo sasa nataka kumfahamu yeye na nguvu ya ufufuo wake na ushirika wa mateso yake. Nataka kubadilishwa na Kristo katika mfano wa kifo chake,
¹¹angalau niweze kuwa na matumaini katika ufufuo wa wafu.

¹²Sijo kweli kwamba tayari nimeyapata mambo hayo, au kwamba nimekuwa mkamilifu katika hayo. Bali najitahidi ili niweze kupata kile nilichopatikana na Kristo Yesu.¹³Ndugu zangu, sidhani kwamba nimekwisha kupata mambo haya. Bali nafanya jambo moja: nasahau ya nyuma nayatazamia ya mbele.¹⁴Najitahidi kufikia lengo kusudi ili nipate tuzo ya juu ya wito wa Mungu katika Kristo Yesu.¹⁵Sote tulio ukulia wokovu, tunapaswa kuwaza namna hii. Na ikiwa mwingine atafikiri kwa namna iliyotofauti kuhusu jambo lo lote, Mungu pia atalifunua hilo kwenu.¹⁶Hata hivyo, hatua tulio ifikia na tuenende katika mtindo huo.

¹⁷Ndugu zangu, niigeni mimi. Waangalieni kwa makini wale wanaoenenda kwa mfano ulio wa jinsi yetu.¹⁸Wengi wanaoishi ni ni wale ambao mara nyingi nimewaambieni, na sasa nawaambia kwa machozi wengi wanaishi kama maadui wa msalaba wa Kristo.¹⁹Mwisho wao ni uharibifu Kwa kuwa Mungu wao ni tumbo, na kiburi chao kiko katika aibu yao. Wanafikiria mambo ya kidunia.²⁰Bali uraia wetu uko mbinguni, ambako tunamtaraaja mwokozi wetu Yesu Kristo.²¹Atabadilisha miili yetu dhaifu kuwa kama mwili wake wa utukufu; kwa uweza ule ule unaomwezesha kuvidhibiti vitu vyote.

4 ¹Kwa hiyo wapendwa wangu, ambao nawatamani, ambao ni furaha na taji yangu. Simameni imara katika Bwana, enyi rafiki wapendwa.

²Ninakusihi wewe Eudia, pia ninakusihi wewe Sintike, mrejeshe mahusiano ya amani kati yenu, kwa sababu ninyi, nyote wawili mliungana na Bwana.³Kwa kweli, niwasihii pia ninyi watenda kazi wenzangu, muwasaidie hawa wanawake kwa kuwa walitumika pamoja na mimi katika kueneza injili ya Bwana tukiwa na Kelementi pamoja na watumishi wengine wa Bwana, ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha uzima.

⁴Furahini katika Bwana siku zote, tena nitasema, furahini.⁵Upole wenu na ujulikane kwa watu wote. Bwana yuko karibu.⁶Msijisumbue kwa jambo lolote. Badala yake, fanyeni mambo yenu yote kwa njia ya kusali na kuomba na kushukuru. Na mahitaji yenu yajulikane kwa Mungu.⁷Basi amani ya Bwana iliyo kuu kuliko ufahamu wote, italinda miyo na mawazo yenu kwa msaada wa Kristo Yesu.

⁸Hatimaye, ndugu zangu; yatakarini sana mambo yote yenye ukweli, heshima, haki, usafi, upendo, na yale yenye taarifa njema, yenye busara, pamoja na yale yanayohitaji kusifiwa.⁹Yatekelezeni mambo yale mlajifunza, mliyopokea mliyoyasikia na yale mliyoyaona kwangu naye Baba yetu wa amani atakuwa nanyi.

¹⁰Ninayo furaha kubwa sana juu yenu katika Bwana kwa kuwa ninyi mmeonyesha tena nia ya kujihusisha kwenu juu ya mahitaji yangu. Kwa kweli, hapo awali mlitamani kunijali kwa mahitaji yangu japo hamkupata fursa ya kunisaidia.¹¹Sisemi hivyo ili kujipatia kitu kwa ajili ya mahitaji yangu. Kwani nimejifunza kuridhika katika hali zote.¹²Nafahamu kuishi katika hali ya kupungukiwa na pia katika hali ya kuwa na vingi. Katika mazingira yote haya mimi nimejifunza siri ya namna ya kula wakati wa shibe na jinsi ya kula wakati wa njaa, yaani vingi na kuwa mhitaji.¹³Ninaweza kufanya haya kwa kuwezesha na Yeye anitiaye nguvu.¹⁴Hata hivyo, mlifanya vyema kushiriki nami katika dhiki zangu.

¹⁵Ninyi Wafilipi mnafahamu kwamba mwanzo wa injili nilipoondoka Makedonia, hakuna Kanisa lililoniwezesha katika mambo yanayohusu utoaji na kupokea isipokuwa ninyi pekee yenu.¹⁶Hata nilipokuwa Thesalonike, ninyi mlinitumia msaada zaidi ya mara moja kwa ajili ya mahitaji yangu.¹⁷Simaanishi kwamba natafuta msaada. Bali nasema ili mpate matunda yaletayo faida kwenu.

¹⁸Nimepokea vitu vyote, na sasa nimejazwa na vitu vingi. Nimepokea vitu vyenu kutoka kwa Epafradito. Ni vitu vizuri vyenye kunukia mithiri ya manukato, vyenye kukubalika ambavyo vyote ni sadaka inayompendezza Mungu.¹⁹Kwa ajili hiyo, Mungu wangu atawajazeni mahitaji yenu kwa utajiri wa utukufu wake katika Yesu Kristo.
²⁰Sasa kwa Mungu na Baba yetu uwe utukufu milele na milele. Amina.

²¹Salamu zangu zimfikie kila muumini katika Kristo Yesu. Wapendwa nilio nao hapa wanawasalimieni.²²Pia waumini wote hapa wanawasalimieni, hususani wale wa familia ya Kaisari.

²³Na sasa neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe na roho zenu.

Wakolosai

1 ¹Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo ndugu yetu,²kwa watu watakatifu wa Mungu na ndugu waaminifu katika Kristo walioko Kolosai. Neema iwe kwenu, na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu.

³Tunatoa shukrani kwa Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, na tunawaombea kila mara.⁴Tumesikia imani yenu katika Yesu Kristo na upendo mlionao kwa watu wote watakatifu wa Mungu,⁵kwa sababu ya taraja la uhakika lililohifadhiwa mbinguni kwa ajili yenu Misikia kuhusu taraja hiyo ya uhakika katika neno la ukweli, injili⁶ambayo imekuja kwenu. Na kwa njia hiyo hiyo, Injili hii inazaa tunda na inaenea ulimwenguni koteImekuwa ikifanya hivi ndani yenu tangu siku mlipoisikia na kufahamu neema ya Mungu katika kweli.⁷Hii ndiyo injili kama mlivyojifunza kutoka kwa Epafra, mtumishi mwenzetuambaye ni mtumishi mwaminifu wa Kristo kwa ajili yetu.⁸Epafra ameufanya ujulikane kwetu upendo wenu katika Roho.

⁹Kwa sababu ya upendo huu, tangu siku tuliposikia hivi, hatujakoma kuwaombea. Tumekuwa tukiomba kwamba mtajazwa na maarifa ya mapenzi yake katika hekima yote na ufahamu wa kiroho,¹⁰Tumekuwa tukiomba kwamba mtatembea kwa ustahimilivu wa bwana katika njia zipendezazo Bwana. Tumekua tukiomba mtazaa

tunda katika kila tendo jema na kwamba mtakua katika maarifa ya Mungu.¹¹Tunaomba muweze kutiwa nguvu katika kila uwezo kulingana na nguvu za utukufu wakekatika uvumilivu na ustahimilivu wote.¹²Tunaomba kwamba kwa furahamtatoa shukrani kwa Baba aliywafanya ninyi mweze kuwa na sehemu katika urithi wa waumini katika nuru.

¹³Ametuokoa kutoka katika utawala wa giza, akatuhamishia katika ufalme wa Mwana wake mpendwa.¹⁴Katika mwanae tuna ukombozi na msamaha wa dhambi.¹⁵Mwana ni mfano wa Mungu asiemeonekana, mzaliwa wa kwanza wa uumbaji wote.¹⁶Kwa kuwa kwa yeze vitu vyote viliumbwa, vile vilivyoko mbinguni na vilivyoko duniani, vitu vinavyoonekana na visivyoonekana. Ikiwa ni vya enzi au mamlaka au utawala au wenyewe nguvu, vitu vyote viliumbwa na yeze na kwa ajili yake.¹⁷Yeye amekuwepo kabla ya vitu vyote, na katika yeze vitu vyote vinashikamana pamoja.¹⁸Na yeze ndiye kichwa cha mwili yaani kanisa, yeze ni mwanzo, na mzaliwa wa kwanza kutoka miongoni mwa wafu, hivyo, ana nafasi ya kwanza miongoni mwa vitu vyote.¹⁹Kwa kuwa Mungu alipendezwa kwamba utimilifu wake wote uishi ndani yake,²⁰na kupatanisha vitu vyote kwake kwa njia ya Mwanawe. Mungu alifanya amani kuititia damu ya msalaba wake. Akapatanisha vitu vyote kwake mwenyewe, ikiwa ni vitu vya duniani au vitu vya mbinguni.

²¹Nanyi pia, kwa wakati mmoja, mlikuwa mmetengwa na Mungu na mlikua maadui katika akili na matendo maovu.²²Lakini sasa amewapanishaa ninyi kwa mwili wake kupitia kifo. Alifanya hivi ili kuwaleta ninyi watakatifu, wasio na lawama na bila dosari mbele yake,²³kama mkiendelea katika imani, mliyoimarishwa na kuwa thabiti, pasipo kuondoshwa kutoka kwenye taraja la ujasiri la injili mliyoisikia. Hii ndiyo injili ambayo ilihubiriwa kwa kila kiumbe chini ya mbingu. Hii ndiyo injili ambayo kwayo mimi, Paulo, nimekuwa mtumishi.

²⁴Sasa nayafurahia mateso yangu kwa ajili yenu. Nami natimiliza katika mwili wangu kinachopungua kwa mateso ya Kristo kwa ajili ya mwili wake, ambao ni kanisa.²⁵Mimi ni mtumishi wa kanisa hili, sawasawa na wajibu niliopewa kutoka kwa Mungu kwa ajili yenu, kulitimiza neno la Mungu.²⁶Huu ni ukweli wa siri iliyofichwa kwa miaka mingi na kwa vizazi. Lakini sasa imefunuliwa kwa wote waaminio katika yeze.²⁷Ni kwa wale ambao Mungu alitaka kufunua ulivyo utajiri wa utukufu wa siri ya ukweli miongoni mwa Mataifa, Ni kwamba Kristo yumo ndani yenu, ujasiri wa utukufu ujao.²⁸Huyu ndiye tunayemtangaza. Tunamwonya kila mtu, na kumfundisha kila mtukwa hekima yote, ili kwamba tumlete kila mtu mkamilifu katika Kristo.²⁹Kwa ajili hii, mimi najibiidisha na kujitahidi kulingana na nguvu yake ifanyayo kazi ndani yangu katika uweza.

² ¹Kwa kuwa nataka mfahamu jinsi ambavyo nimekuwa na taabu nyingi kwa ajili yenu, kwa wote walioko Laodikia, na kwa wote ambao hawajauona uso wangu katika mwili.²Nafanya kazi ili miyo yao ifarijiwe, kwa kuletwa pamoja katika upendo na katika utajiri wote wa wingi wa uhakika kamili na maarifa, katika kuijua siri ya kweli ya Mungu, ambaye ni Kristo.³Katika Yeye hazina zote za hekima na maarifa zimefichwa.⁴Nasema hivi ili kwamba mtu ye yote asiye akawadanganya kwa hotuba yeye ushawishi.⁵Na ingawa sipo pamoja nanyi katika mwili, lakini nipo nanyi katika roho. Ninafurahi kuona utaratibu wenu mzuri na nguvu ya imani yenu katika Kristo.

⁶Kama mlivyompokea Kristo Bwana, tembeeni katika yeye.⁷Mwe na mzizi ndani yake, mjengwe katika yeye, mwimarishe katika imani kama tu mlivyo fundishwa, na kufungwa katika shukrani nyingi.

⁸Angalieni ya kwamba mtu ye yote asiwanase kwa falsafa na maneno matupu ya udanganyifu kulingana na mapokeo ya wanadamu, kulingana na kanuni za kidunia, na sio kulingana na Kristo.⁹Kwa kuwa katika yeye ukamili fu wote wa Mungu unaishi katika mwili.¹⁰Nanyi mmejazwa katika yeye. Yeye ni kichwa cha kila uweza na mamlaka.¹¹Katika yeye pia mlitahiriwa kwa tohara isiyofanywa na wanadamu katika kuondolewa mwili wa nyama, lakini ni katika tohara ya Kristo.¹²Mlizikwa pamoja naye katika ubatizo. Na kwa njia ya imani katika yeye mlifufuliwa kwa uweza wa Mungu, aliyemfufua kutoka kwa wafu.¹³Mlipokuwa wafu katika makosa yenu na kutokutahiriwa kwa miili yenu, aliwafanya hai pamoja naye na kutusamehe makosa yetu yote.¹⁴Alifuta kumbukumbu ya madeni iliyoandikwa, na taratibu zilizokuwa kinyume nasi. Aliiondoa yote na kuigongomea msalabani.¹⁵Aliziondoa nguvu na wenye mamlaka Aliyaweka wazi na kuyafanya kuwa sherehe ya ushindi kwa njia ya msalaba wake.

¹⁶Kwa hiyo, mtu ye yote asiwhukumu ninyi katika kula au katika kunywa, au kuhusu siku ya sikukuu au mwezi mpya, au siku za Sabato.¹⁷Hivi ni vivuli vya mambo yajayo, lakini kiini ni Kristo.¹⁸Mtu awaye yeyote asinyang'anywe tuzo yake kwa kutamani unyenyekevu na kuabudu malaika. Mtu wa jinsi hiyo huingia katika mambo aliyoyaona na kushawishiwa na mawazo yake ya kimwili.¹⁹Yeye hakishikilii kichwa. Ni kutoka katika kichwa kwamba mwili wote kupitia viungo vyake na mifupa huungwa na kushikamanishwa kwa pamoja; na hukua kwa ukuaji utolewao na Mungu.

²⁰Ikiwa mlikuwa pamoja na Kristo kwa tabia za dunia, mbona mnaishi kama mnawajibika kwa dunia:²¹“Msishike, wala kuonja, wala kugusa?”²²Haya yote yameamuriwa kwa ajili ya uharibifu ujao na matumizi, sawasawa na maagizo na mafundisho ya wanadamu.²³Sheria hizi zina hekima ya dini zilizotengenezwa kwa ubinaksi na unyenyekevu na mateso ya mwili. Lakini hazina thamani dhidi ya tamaa za mwili.

3 ¹Ikiwa basi Mungu amewafufua pamoja na Kristo, yatafuteni mambo ya juu ambako Kristo anakaa mkono wa kuume wa Mungu.²Fikirini kuhusu mambo ya juu, sio kuhusu mambo ya duniani.³Kwa maana mlikufa na maisha yenu yamefichwa pamoja na kristo ndani ya mungu.⁴Wakati kristo atakapoonekana, ambaye ni maisha yenu, ndipo nanyi pia mtakapoonekana, naye katika utukufu.

⁵Kwa hiyo yafisheni mambo yaliyo katika nchi yaani, uasherati, uchafu, shauku mbaya, nia mbaya, na tamaa, ambayo ni ibada ya sanamu.⁶Ni kwa ajili ya mambo haya ghadhabu ya Mungu inakuja juu ya wana wasio tii.⁷Ni kwa ajili ya mambo haya ninyi pia mlitembea kwayo mlipoishi kati yao.⁸Lakini sasa ni lazima myaondoe mambo haya yote. Yaani, ghadhabu, hasira, nia mbaya, matusi, na maneno machafu yatokayo vinywani mwenu.

⁹Msidanganyane ninyi kwa ninyi, kwa kuwa mmeuvua utu wenu wa kale na matendo yake.¹⁰Mmeva utu upya, unaofanywa upya katika maarifa sawasawa na mfano wa yule aliyeuumba.¹¹Katika maarifa haya, hakuna Myunani wala Myahudi, kutahiriwa wala kutokutahiriwa, msomi, asiye msomi, mtumwa, mtu huru, bali Kristo ni mambo yote katika yote.

¹²Kama wateule wa Mungu, watakatifu na wapendwao, jivikeni utu wema, ukarimu, unyenyekevu, upole na uvumilivu.¹³Chukulianeni ninyi kwa ninyi. Hurumianeni kila mtu na mwenzake. Kama mtu analalamiko dhidi ya mwingine, amsamehe kwa jinsi ileile ambayo Bwana alivyo wasamehe ninyi.¹⁴Zaidi ya mambo haya yote, muwe na upendo, ambao ndio kigezo cha ukamilifu.

¹⁵Amani ya Kristo itawale miyoni mwenu. Ilikuwa ni kwa ajili ya amani hii mliitiwa katika mwili mmoja. Iweni na shukrani.¹⁶Na Neno la Kristo likae ndani yenu kwa wingi. Kwa hekima yote, fundishaneni na kushauriana ninyi kwa ninyi kwa Zaburi katika hekima yote, mkimwimbia saburi, na nyimbo, na tenzi za rohoni. Imbeni kwa shukrani miyoni mwenu kwa Mungu.

¹⁷Na chochote mfanyakacho katika maneno au katika matendo, fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu. Mpeni shukrani Mungu baba kupitia Yeye.

¹⁸Wake, wanyenyekeeni waume zenu, kama ipendezavyo katika Bwana.¹⁹Nanyi waume, wapendeni wake zenu, na msiwe wakali dhidi yao.

²⁰Watoto, watiini wazazi wenu katika mambo yote, maana ndivyo impendezavyo Bwana.²¹Akina baba msiwachokoze watoto wenu, ili kwamba wasije wakakata tamaa.

²²Watumwa, watiini mabwana zenu katika mwili kwa mambo yote, sio kwa huduma ya macho kama wapendezao watu tu, bali kwa moyo wa kweli. Mcheni Mungu.²³Chochote mfanyakacho, fanyeni kutoka nafsini mwenu kama kwa Bwana na si kama kwa wanadamu.²⁴Mnajua ya kwamba mtapokea ujira wa urithi kutoka kwa Bwana. Ni Kristo Bwana mnayemtumikia.²⁵Kwa sababu yejote atendaye yasiyo haki atapokea hukumu kwa matendo yasiyo haki aliyoyafanya, na hakuna upendeleo.

4 ¹Mabwana, toeni kwa watumwa mambo yaliyo haki na ya adili. Mnajua pia kwamba mnaye Bwana mbinguni.

²Endeleeni kuwa thabiti katika maombi. Kaeni macho katika hilo kwa shukrani.³Mkituombea pamoja pia, ili kwamba Mungu afungue mlango kwa ajili ya neno, kunena siri ya ukweli ya Kristo. Kwa sababu ya hili nimefungwa minyororo.⁴Ombeni kwamba niweze kulweka wazi kama inavyonipasa kusema.

⁵Enenda kwa hekima kwa wale walioko nje, na muukomboe wakati.⁶Maneno yenu na yawe na neema wakati wote, na yakolee chumvi majira yote, ili kwamba mweze kujua jinsi inavyowapasa kumjibu kila mtu.

⁷Kwa mambo yanayonihusu mimi, Tikiko atayafanya yajulikane kwenu. Yeye ni ndugu mpPENDWA, mtumishi mwaminifu, na mtumwa mwenzetu katika Bwana.⁸Namtuma kwenu kwa ajili ya hili, kwamba mweze kujua mambo kuhusu sisi, na pia kwamba aweze kuwatia moyo.⁹Namtuma pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpPENDWA mwaminifu, na mmoja wenu. Watawaambia kila kitu kilichotokea hapa.

¹⁰Aristarko, mfungwa mwenzangu, anawasalimu, pia na Marko binamu yake na Barnaba mliyepokea utaratibu kutoka kwake, "kama akija kwenu, mpookeeni,"¹¹Na pia Yesu aitwaye Yusto. Hawa peke yao wa tohara ni watendakazi wenzangu kwa ajili ya ufalme wa Mungu. Wamekuwa ni faraja kwangu.¹²Epafra anawasalimu. Yeye ni mmoja wenu na mtumwa wa Kristo Yesu. Yeye hujitahidi siku zote katika maombi kwa ajili yenu ili kwamba mweze kusimama kwa ukamilifu na kuhakikishwa kikamilifu katika mapenzi yote ya Mungu.¹³Kwa kuwa ninamshuhudia, kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, kwa hao walioko Laodekia, na kwa hao walioko Hierapoli.¹⁴Luka yule tabibu mpPENDWA, na Dema wanawasalimu.

¹⁵Wasalimu ndugu zangu walioko Laodekia, na Nimfa, na kanisa lile lililoko nyumbani kwake.¹⁶Barua hii ikishasomwa kwenu, isomwe pia katika kanisa la walaodekia, nanyi pia hakikisheni mnaisoma ile barua kutoka Laodekia.¹⁷Sema kwa Arkipo, "Angalia ile huduma ambayo umeipokea katika Bwana, kwamba unapaswa kuitimiza."

¹⁸Salamu hii ni kwa mkono wangu mwenyewe - Paulo. Ikuumbukeni minyororo yangu. Neema na iwe nanyi.

1 Wathesalonike

1 ¹Paulo, Silwano na Timotheo kwa kanisa la Wathesalonike katika Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo. Neema na amani iwe nanyi

²Tunatoa shukrani kwa Mungu kila mara kwa ajili yenu nyote, wakati tunapowataja katika maombi yetu.

³Tunaikumbuka bila kukoma mbele ya Mungu na baba yetu kazi yenu ya imani, juhudhi ya upendo, na uvumilivu wenyewe ujasiri kwa ajili ya baadaye katika Bwana Yesu Kristo.⁴Ndugu Mnaopendwa na Mungu, tunajua wito wenu.⁵Na jinsi injili yetu ilivyokuja kwenu si kwa neno tu, bali pia katika nguvu, katika Roho Mtakatifu, na katika uhakika. Kwa namna hiyo, mnajua pia sisi tulikuwa watu wa namna gani miongoni mwenu kwa ajili yenu.

⁶Mlikuwa watu wa kutuiga sisi na Bwana, kama mlivyopokea neno katika taabu kwa furaha itokayo kwa Roho Mtakatifu.⁷Na matokeo yake, mkawa mfano kwa wote katika Makedonia na Akaiya amba wanaamini.⁸Kwa kuwa kutoka kwenu neno la Mungu limeenea kote, na si kwa Mekadonia na Akaiya peke yake. Badala yake, kwa kila mahali imani yenu katika Mungu imeenea kote. Na matokeo yake, hatuhitaji kusema chochote.⁹Kwa kuwa wao wenyewe wanaarifu ujio wetu ulikuwa wa namna gani kati yenu. Wanansimulia jinsi mulivyomgeukia Mungu kutoka katika samamu na kumtumikia Mungu aliye hai na wa kweli.¹⁰Walitoa habari kuwa mnamsubiri Mwana wake kutoka mbinguni, aliyefufuliwa kutoka kwa wafu. Na huyu ni Yesu, anayetuweka huru kutoka kwenye ghadhabu ijayo.

² ¹Kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua, ndugu, kuwa ujo wetu kwenu haukuwa wa bure.²Mnajua kwamba mwanzoni tuliteseka na walitutenda kwa aibu kule Filipi, kama mujuavyo. Tulikuwa na ujasiri katika Mungu kunena injili ya Mungu hata katika taabu nyingi.³Kwa maana mahusia yetu hayatokani na ubaya, wala katika uchafu, wala katika hila.⁴Badala yake, kama vile tulivyokubalika na Mungu na kuaminiwa injili, ndivyo tunenavyo. Tunanena, si kwa kuwafurahisha watu, lakini kumfurahisha Mungu. Yeye pekee ndiye achunguzaye mioyo yetu.⁵Kwa maana hatukutumia maneno ya kujipendekeza wakati wote, kama mjuavyo, wala hatukutumia maneno kama kisingizio kwa tamaa, Mungu ni shahidi wetu.⁶Wala hatukutafuta utukufu kwa watu, wala kutoka kwenu au kwa wengine. Tungeweza kudai kupendelewa kama mitume wa Kristo.⁷Badala yake tulikuwa wapole kati yenu kama mama awafarijivyo watoto wake mwenyewe.⁸Kwa njia hii tulikuwa na upendo kwenu. Tulikuwa radhi kuwashirikisha si tu injili ya Mungu bali pia na maisha yetu wenyewe. Kwa kuwa mlikuwa wapendwa wetu.⁹Kwa kuwa ndugu, mnakumbuka kazi na taabu yetu. Usiku na mchana tulikuwa tukifanya kazi kusudi tusije tukamlemea yejote. Wakati huo, tuliwahubiria injili ya Mungu.¹⁰Ninyi ni mashahidi, na Mungu pia, ni kwa utakatifu wa namna gani, haki, na bila lawama tulivyoenenda wenyewe mbele yenu mnaoamini.¹¹Vivyo hivyo, mnajua ni kwa namna gani kwa kila mmoja wenu, kama baba alivyo kwa wanawe tulivyowahimiza na kuwatia moyo. Tulishuhudia¹²kwamba mlipaswa kuenenda kama ulivyo mwito wenu kwa Mungu, aliyewaita kwenye ufalme na utukufu wake.

¹³Kwa sababu hiyo twamshukuru Mungu pia kila wakati. Kwa kuwa wakati mlipo pokea kutoka kwetu ujumbe wa Mungu mliosikia, mlipokea si kama neno la wanadamu. Badala yake, mlipokea kama kweli ilivyo, neno la Mungu. Ni neno hili ambalo linalofanya kazi kati yenu mnaoamini.¹⁴Kwa hivyo ninyi, ndugu, muwe wafuasi wa makanisa ya Mungu yaliyoko katika Uyahudi katika Kristo Yesu. Kwa kuwa ninyi pia mliteseka katika mambo yale yale kutoka kwa watu wenu, kama ilivyo kuwa kutoka kwa wayahudi.¹⁵Walikuwa ni Wayahudi ndiyo waliomuua Bwana Yesu pamoja na manabii. Ni Wayahudi amba walitufukuza tutoke nje. Hawampendezi Mungu na ni maadui kwa watu wote.¹⁶Walituzuia tusiseme na Mataifa ili wapate kuokolewa. Matokeo yake ni kwamba wanaendelea na dhambi zao. Mwisho ghadhabu imekuja juu yao.

¹⁷Sisi, ndugu, tulikuwa tumetengana nanyi kwa muda mfupi, kimwili, si katika roho. Tulifanya kwa uwezo wetu na kwa shauku kuu kuona nyuso zenu.¹⁸Kwa kuwa tulitaka kuja kwenu, mimi Paulo, kwa mara moja na mara nyingine, lakini shetani alituzuia.¹⁹Kwa kuwa kujiamini kwetu ni nini, au furaha, au taji ya kujivunia mbele za Bwana wetu Yesu wakati wa kuja kwake? Je si ninyi zaidi kama walivyo wengine?²⁰Kwa kuwa ninyi ni utukufu na furaha yetu.

3 ¹Kwa hiyo, tulipo kuwa hatuwezi kuvumilia zaidi, tulifikiri kuwa ilikuwa vema kubaki kule Athene peke yetu.

²Tulimtuma Timotheo, ndugu yetu na mtumishi wa Mungu katika injili ya Kristo, kuwaimalisha na kuwafariji kuhusiana na imani yenu.³Tulifanya haya ili kusudi asiwepo yeoyote wa kuteteleka kutokana na mateso haya, kwa kuwa wenyewe mnajua kwamba tumekwisha teuliwa kwa ajili ya hili.⁴Kwa kweli, wakati tulipokuwa pamoja nanyi, tulitangulia kuwaeleza ya kuwa tulikuwa karibu kupata mateso, na hayo yalitokea kama mjuavyo.⁵Kwa sababu hii, nilipo kuwa siwezi kuvumilia tena, nilituma mtu ilikusudi nipate kujua juu ya imani yenu. Huenda mjaribu alikuwa angalau amewajaribu, na kazi yetu ikawa ni bure.

⁶Lakini Timotheo alikuja kwetu kutokea kwenu na akatuletea habari njema juu ya imani na upendo wenu. Alitwambia ya kuwa mnayo kumbukumbu nzuri juu yetu, na kuwa mnatamani kutuona kama ambavyo nasi twatamani kuwaona ninyi.⁷Kwa sababu hii, ndugu tulifarijika sana na ninyi kwa sababu ya imani yenu, katika taabu na mateso yetu yote.⁸Kwa sasa tunaishi, kama mkisimama imara kwa Bwana,⁹Kwani ni shukurani zipi tumpe Mungu kwa ajili yenu, kwa furaha yote tuliyonayo mbele za Mungu juu yenu?¹⁰Tunaomba sana usiku na mchana ili tuweze kuziona nyuso zenu na kuwaongezea kinachopungua katika imani yenu.

¹¹Mungu wetu na Baba mwenyewe, na Bwana wetu Yesu atuongoze njia yetu tufike kwenu.¹²Na Bwana awafanye muongezeke na kuzidi katika pendo, mkipendana na kuwapenda watu wote, kama tunavyowafanya ninyi.¹³Na afanye hivi ili kuiimarisha mioyo yenu iwe bila lawama katika utakatifu mbele za Mungu wetu na Baba yetu katika ujio wa Bwana Yesu pamoja na watakatifu wake wote.

4 ¹Hatimaye, ndugu, twawatia moyo na kuwasih kwa Yesu Kristo. Kama mlivyopokea maelekezo toka kwetu namna iwapasavyo kuenenda na kumpendeza Mungu, kwa njia hiyo pia muenende na kutenda zaidi.²Kwa kuwa mwajua ni maelekezo gani tuliyowapa kupitia Bwana Yesu.

³Kwa kuwa haya ndiyo mapenzi ya Mungu: utakaso wenu - kwamba muepuke zinaa,⁴Kwamba kila mmoja wenu anajua namna ya kumiliki mke wake mwenyewe katika utakatifu na heshima.⁵Usiwe na mke kwa ajili ya tamaa za mwili (kama Mataifa wasiomjua Mungu).⁶Asiwepo mtu ye yote atakaye vuka mipaka na kumkosea nduguye kwa ajili ya jambo hili. Kwa kuwa Bwana ndiye mwenye kulipa kisasi kwa mambo yote haya, kama tulivyo tangulia kuwaonya na kushuhudia.⁷Kwa kuwa Bwana hakutuita kwa uchafu, bali kwa utakatifu.⁸Kwa hiyo anayelikataa hili hawakatai watu, bali anamkataa Mungu, anayewapa Roho wake Mtakatifu.

⁹Kuhusu upendo wa ndugu, hakuna haja ya mtu ye yote kuwaandikia, kwa kuwa mmefundishwa na Mungu kupendana ninyi kwa ninyi.¹⁰Hakika, mlifanya haya yote kwa ndugu walioko Makedonia yote, lakini twawasihi, ndugu, mfanye hata na zaidi.¹¹Twawasihi mtamani kuishi maisha ya utulivu, kujali shughuli zenu, na kufanya kazi kwa mikono yenu, kama tulivyowaamuru.¹²Fanya haya ili uweze kuenenda vizuri na kwa heshima kwa hao walio nje ya imani, ili msipungukiwe na hitaji lolote.

¹³Hatutaki mkose kujua, enyi ndugu, juu ya hao waliolala, ili msije mkahuzunika kama wengine wasio na uhakika kuhusu wakati ujao.¹⁴Iwapo tunaamini kuwa Yesu alikufa na akafufuka tena, vivyo hivyo Mungu atawaleta pamoja na Yesu hao waliolala mauti katika yeye.¹⁵Kwa ajili ya hayo twawaambia ninyi kwa neno la Bwana, kwamba sisi tulio hai, tutakaokuwepo wakati wa kuja kwake Bwana, hakika hatutawatangulia wale waliolala mauti.¹⁶Kwa kuwa Bwana mwenyewe atashuka toka mawinguni. Atakuja na sauti kuu, pamoja na sauti ya malaika mkuu, pamoja na parapanda ya Mungu, nao waliokufa katika Kristo watafufuka kwanza.¹⁷Kisha sisi tulio hai, tulio baki, tutaungana katika mawingu pamoja nao kumlaki Bwana hewani. Kwa njia hii tutakuwa na Bwana milele.¹⁸Kwa hiyo, mfarijane ninyi kwa ninyi kwa maneno haya.

⁵ ¹Sasa, kwa habari ya muda na nyakati, ndugu, hamna haja kuwaandikia.²Kwa kuwa ninyi wenyewe mwajua ya kuwa siku ya Bwana inakuja kama mwizi ajapo usiku.³Pale wasemapo kuna “Amani na usalama,” ndipo uharibifu huwajia ghafla. Ni kama utungu umjiavyo mama mwenye mimba. Hawataepuka kwa njia yeyote.⁴Lakini ninyi, ndugu hampo kwenye giza hata ile siku iwjajie kama mwizi.⁵Kwa maana ninyi nyote ni wana wa nuru na wana wa mchana. Sisi siyo wana wa usiku au wa gizani.⁶Hivyo basi, tusilale kama wengine walalavyo. Bali tukeshe na kuwa makini.⁷Kwa kuwa wanaolala hulala usiku na wanao lewa hulewa usiku.⁸Kwa kuwa sisi ni wana wa mchana, tuwe makini. Tuvae ngao ya imani na upendo, na, kofia ya chuma, ambayo ni uhakika wa wokovu wa wakati ujao.

⁹Kwa kuwa Mungu hakutuchagua mwanzo kwa ajili ya gadhabu, bali kwa kupata wokovu kwa njia ya Bwana Yesu Kristo.¹⁰Yeye ndiye aliyetufia ili kwamba, tukiwa macho au tumelala, tutaishi pamoja naye.¹¹Kwa hiyo, farijianeni na kujengana ninyi kwa ninyi, kama ambavyo tayari mnafanya.

¹²Ndugu, twawaomba muwatambue wale wanaotumika mionganoni mwenu na wale walio juu yenu katika Bwana na wale wanao washauri.¹³Tunawaomba pia muwatambue na kuwapa heshima katika upendo kwa sababu ya kazi yao. Muwe na amani mionganoni mwenu ninyi wenyewe.

¹⁴Twawasihi, ndugu: muwaonye wasio kwenda kwa utaratibu, watieni moyo walio kata tamaa, Wasaidieni walio wanyonge, na muwe wavumilivu kwa wote.¹⁵Angalieni asiwepo mtu yeyote anayelipa haya kwa baya kwa mtu yeyote. Badala yake, fanyeni yaliyo mema kwa kila mmoja wenu na kwa watu wote.

¹⁶Furahini siku zote.¹⁷Ombeni bila kukoma.¹⁸Mshukuruni Mungu kwa kila jambo, kwa sababu hayo ndiyo mapenzi ya Mungu kwenu katika Yesu Kristo.

¹⁹Msimzimishe Roho.²⁰Msiudharau unabii.²¹Yajaribuni mambo yote. Mlishike lililo jema.²²Epukeni kila mwonekano wa uovu.

²³Mungu wa amani awakamilishe katika utakatifu. Roho, nafsi na mwili vitunzwe pasipo mawaa katika kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo.²⁴Yeye aliyewaita ni mwaminifu, naye ndiye mwenye kutenda.

²⁵Ndugu, tuombeeni pia.²⁶Wasalimuni ndugu wote kwa busu takatifu.²⁷Nawasihi katika Bwana kwamba barua hii isomwe kwa ndugu wote.²⁸Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja nanyi.

2 Wathesalonike

1 ¹Paulo, Silwano, na Timotheo, kwa kanisa la Wathesalonike katika Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.
²Neema na iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo.

³Imetupasa sisi kumshukuru Mungu siku zote kwa ajili yenu, ndugu. Maana hivi ndivyo itupasavyo, kwa kuwa imani yenu inakua sana, na upendo wenu kwa kila mtu unazidi kuongezeka.⁴Hivyo sisi wenyewe tunaongea kwa fahari juu yenu katika makanisa ya Mungu. Tunazungumza habari ya saburi yenu na imani mliyo nayo katika mateso yote. Tunaongea kwa habari ya mateso mnayostahimili.

⁵Hii ndiyo ishara ya hukumu ya haki ya Mungu. Matokeo ya haya ni kuwa ninyi mhesabiwe kuwa mwastahili kuuingia ufalme wa Mungu amba kwa ajili yake mnateswa.⁶Kwa kuwa ni haki kwa Mungu kuwalipa mateso wale wawatesao ninyi,⁷na kuwapa raha ninyi mteswao pamoja nasi. Atafanya hivi wakati wa kufunuliwa kwake Bwana Yesu kutoka mbinguni pamoja na malaika wa uweza wake.⁸Katika mwali wa moto atawalipiza kisasi wao wasiomjua Mungu na wao wasioitii injili ya Bwana wetu Yesu.⁹Watateseka kwa maangamizi ya milele wakiwa wametengwa na uwepo wa Bwana na utukufu wa nguvu zake.¹⁰Atafanya wakati atakapokuja ili kutukuzwa na watu wake na kustaa jabiswa na wote walioamini. Kwa sababu ushuhuda wetu kwenu ulisadikiwa kwenu.

¹¹Kwa sababu hii twawaombea ninyi siku zote. Twaomba kwamba Mungu wetu awahesabu kuwa mlistahili kuitwa. Twaomba kwamba apate kutimiza kila haja ya wema na kila kazi ya imani kwa nguvu.¹²Tunaomba mambo haya ili mpate kulitkuza jina la Bwana Yesu. Tunaomba kwamba mpate kutukuzwa naye, kwa sababu ya neema ya Mungu na ya Bwana Yesu Kristo.

² ¹Sasa kuhusu kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo na kukusanywa pamoja ili tuwe naye: tunawaomba ninyi ndugu zetu,²kwamba msisumbuliwe wala kutaabishwa kwa urahisi, kwa roho, au kwa ujumbe au kwa barua inayooonekana kuwa imetoka kwetu, ikitisema ya kuwa siku ya Bwana tayari imekuja.³Mtu na asiwadanganye kwa namna yoyote. Kwa kuwa haitakuja mpaka lile anguko litokee kwanza na mtu wa uasi afunuliwe, yule mwana wa uharibifu.⁴Huyu ndiye apingaye naye hujiinua mwenyewe akimpinga Mungu na chochote kinachoabudiwa. Na matokeo yake, hukaa kwenye hekalu la Mungu na kujionyesha yeche kuwa kama Mungu.⁵Je, hamkumbuki kuwa nilipokuwa nanyi niliwaambia juu ya mambo haya?

⁶Sasa mnajua kile kinachomzuia, ili kwamba aweze kufunuliwa kwa wakati sahihi utakapowadia.⁷Kwa kuwa siri ya yule mtu mwenye kuasi inafanya kazi mpaka sasa, ila tu kuna anaye mzui a sasa mpaka atakapotolewa njiani.

⁸Ndipo yule mwenye kuasi atakapofunuliwa, amabaye Bwana Yesu atamwua kwa pumzi ya kinywa chake. Bwana atamfanya kuwa si chochote kwa ufunuo wa ujio wake.

⁹Ujio wa yule mwenye kuasi utakuwa kwa sababu ya kazi ya shetani kwa nguvu zote, ishara na maajabu ya uongo,¹⁰na uongo wote wenyewe udhalimu. Mambo haya yatakuwepo kwa wale wanaopotea, kwa sababu hawakuupokea upendo wa kweli kwa ajili ya kuokolewa kwao.¹¹Kwa sababu hiyo Mungu anawatumia kazi yenye uovu ili waamini uongo.¹²Matokeo yake ni kwamba wote watahukumiwa, wale amba hawakuamini ukweli bali wao hujifurahisha katika udhalimu.

¹³Lakini inatupasa tumshukuru Mungu kila mara kwa ajili yenu ndugu mpendwao na Bwana. Kwa sababu Bwana aliwachagua ninyi kama malimbuko ya wokovu kwa utakaso wa Roho na imani katika ile kweli.¹⁴Hiki ndicho alichowaitieni ninyi, kwamba kuitia injili muweza kuupata utukufu wa Bwana wetu Yesu Kristo.

¹⁵Kwa hiyo, ndugu, simameni imara. Ueleweni ule utamaduni mlio fundishwa, kwa neno au kwa barua yetu.

¹⁶Sasa, Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe, na Mungu Baba yetu aliyetupenda na kutupa faraja ya milele na ujasiri mwema kwa ajili ya maisha yajayo kuitia neema,¹⁷awafariji na kuifanya imara mioyo yenu katika kila neno na kazi njema.

³Na sasa, ndugu, tuombeeni, kwamba neno la Bwana liweze kuenea na kutukuzwa, kama ilivyo pia kwenu.
²Ombeni kwamba tuweze kuokolewa kutoka katika uovu na watu waasi, kwa kuwa si wote wana imani.

³Lakini Bwana ni mwaminifu, ambaye atawaimarisha ninyi na kuwalinda kutoka kwa yule mwovu.⁴Tunaujasiri katika Bwana kwa ajili yenu, kwamba mnatenda na mtaendelea kutenda mambo ambayo tunawaagiza.⁵Bwana aweze kuongoza miyo yenu katika upendo na katika uvumilivu wa Kristo.

⁶Sasa tunawaagiza, ndugu, katika jina la Bwana Yesu Kristo, kwamba mwepuke kila ndugu ambaye anaishi maisha ya uvivu na siyo kwa kutokana na desturi ambazo mlipokea kutoka kwetu.⁷Kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua ni sawa kwenu kutuiga sisi. Hatukuishi mionganoni mwenu kama wale ambao hawakuwa na nidhamu.⁸Na hatukula chakula cha mtu yejote bila kukilipia. Badala yake, tulifanya kazi usiku na mchana kwa kazi ngumu na kwa shida, ili tusiweze kuwa mzigo kwa yejote katika ninyi.⁹Tulifanya hivi si kwa sababu hatuna mamlaka. Badala yake, tulifanya hivi ili tuwe mfano kwenu, ili kwamba mweze kutuiga sisi.¹⁰Wakati tulipokuwa pamoja nanyi tuliwaagiza, "Ikiwa mmoja wenu hataki kufanya kazi, na asile."¹¹Kwa kuwa tunasikia kwamba baadhi wanaenenda kwa uvivu mionganoni mwenu. Hawafanyi kazi lakini badala yake ni watu wasio na utaratibu.

¹²Sasa hao nao tunaagiza na kuwaasa katika Bwana Yesu Kristo, kwamba lazima wafanye kazi kwa utulivu na kula chakula chao wenyewe.

¹³Lakini ninyi, ndugu, msizimie roho katika kufanya yaliyo sahihi.

¹⁴Ikiwa mtu yejote hataki kutii neno letu katika waraka huu, muwe makini naye na msiwe na ushirika pamoja naye, ili kwamba aweze kuaibika.¹⁵Msimchukulie kama adui, lakini mwonyeni kama ndugu.

¹⁶Bwana wa amani mwenyewe awape amani wakati wowote katika njia zote. Bwana awe nanyi nyote.¹⁷Hizi ni salamu zangu, mimi Paulo, kwa mkono wangu mwenyewe, ambayo ni alama katika kila waraka. Hivi ndivyo niandikavyo.¹⁸Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iweze kuwa nanyi nyote.

1 Timotheo

1 ¹Paulo, Mtume wa Kristo Yesu, kulingana na amri ya Mungu na Mwokozi wetu Yesu Kristo aliye ujasiri wetu,
²kwa Timotheo, mwanangu wa kweli katika imani: Neema, rehema na amani zitokazo kwa Mungu Baba na Kristo Yesu Bwana wetu.

³Kama nilivyokusihii nilipoondoka kwenda Makedonia, ubaki Efeso ili kwamba uweze kuwaamuru watu fulani wasifundishe mafundisho tofauti.⁴Pia wasisikilize hadithi na orodha za nasaba zisizo na mwisho. Haya husababisha mabishano zaidi kuliko kuwasaidia kuendeleza mpango wa Mungu wa imani.⁵Basi lengo la agizo hili ni upendo utokao katika moyo safi, katika dhamiri nzuri na katika imani ya kweli.⁶Baadhi ya watu wamelikosa lengo wakayaacha mafundisho haya na kugeukia mazungumzo ya kipumbavu.⁷Wanataka kuwa waalimu wa sheria, lakini hawafahamu wanachosema au wanachosisitiza.

⁸Lakini tunajua kwamba sheria ni njema kama mtu ataitumia kwa usahihi.⁹Tunajua kuwa, sheria haikutungwa kwa ajili ya mtu mwenye haki, bali kwa ajili ya wavinja sheria na waasi, watu wasio wataua na wenyе dhambi, na ambao hawana Mungu na waovu. Imetungwa kwa ajili ya wauao baba na mama zao, kwa ajili ya wauaji wa watu,¹⁰kwa ajili ya waasherati, kwa ajili ya watu wazinzi, kwa ajili ya wale wanaoteka watu na kuwafanya watumwa, kwa ajili ya waongo, kwa ajili ya mashahidi wa uongo, na yejote aliye kinyume na maelekezo ya uaminifu.¹¹Maelekezo haya yanatokana na injili yenye utukufu wa Mungu mwenye kubarikiwa ambayo kwayo nimeaminiwa.

¹²Ninamshukuru Yesu Kristo Bwana wetu. Alinitia nguvu, kwa kuwa alinihesabu mimi kuwa mwaminifu, na akaniweka katika huduma.¹³Nilikuwa mtu wa kukufuru, mtesaji na mtu wa vurugu. Lakini nilipata rehema kwa sababu nilitenda kwa ujinga kwa kutoamini.¹⁴Lakini neema ya Mungu wetu imejaa imani na upendo ulio katika Kristo Yesu.

¹⁵Ujumbe huu ni wa kuaminika na unastahili kupokelewa na wote, ya kuwa Kristo Yesu alikuja duniani kuokoa wenyе dhambi, ambao mimi ni mbaya zaidi ya wote.¹⁶Lakini kwa sababu hii mimi nilipata rehema ili kwamba

ndani yangu mimi, niliyekuwa mwenye dhambi kuliko wote, Kristo Yesu adhihirishe uvumilivu usio na kikomo, ili niwe kielelezo kwa wote watakaomwamini na wapate uzima wa milele.

¹⁷Na sasa kwa Mfalme asiye na ukomo, asiyekufa, asiyekufa, Mungu pekee, iwe heshima na utukufu milele na milele. Amina.¹⁸Ninaliweka agizo hili mbele yako Timotheo, mtoto wangu. Nafanya hivi kulingana na unabii uliotolewa hapo kwanza kukuhusu wewe, ili kwamba uhusike katika vita vyema.¹⁹Fanya hivyo ili kwamba uwe na imani na dhamiri njema. Baadhi ya watu wameyakataa haya wakaangamiza imani.²⁰Kama vile Himeneyo na Alekizanda, ambao nimempa shetani ili wafundishwe wasikufuru.

2 ¹Kwa hiyo awali ya yote, nahitaji maombi, na dua, na maombezi, na shukrani vifanyike kwa ajili ya watu wote,²kwa ajili ya wafalme na wote ambao wako kwenye mamlaka, ili kwamba tuweze kuishi maisha ya amani na utulivu katika utauwa wote na heshima.³Hili ni jema na lenye kukubalika mbele za Mungu Mwokozi wetu.⁴Yeye hutamani kuwa watu wote waokolewe na wapate kuijua kweli.⁵Kwa kuwa kuna Mungu mmoja, na kuna mpatanishi mmoja kati ya Mungu na mwanadamu ambaye ni Kristo Yesu.⁶Alijitoa mwenyewe kama fidia kwa wote, kama ushuhuda kwa wakati muafaka.⁷Kwa sababu hii, mimi mwenyewe nilifanywa kuwa mjumbe wa injili na mtume. (Nasema kweli. Sisemi uongo). Mimi ni mwalimu wa watu wa Mataifa katika imani na kweli.

⁸Kwa hiyo, nataka wanaume kila mahali waombe na kuinua mikono mitakatifu bila ghadhabu na mashaka.

⁹Vivyo hivyo, nataka wanawake wajivike mavazi yanayokubalika, kwa heshima na kujizuia. Wasiwe na nywele zilizosukwa, au dhahabu, au Lulu, au mavazi ya gharama kubwa.¹⁰Pia nataka wavae mavazi yanayowastahili wanawake wanaokiri uchaji kwa kupitia matendo mema.¹¹Mwanamke na ajifunze katika hali ya utulivu na kwa utii wote.¹²Simruhusu mwanamke kufundisha, au kuwa na mamlaka juu ya mwanaume bali aishi katika hali ya ukimya.¹³Kwa kuwa Adamu aliumbwu kwanza, kisha Eva.¹⁴Adamu hakudanganywa, lakini mwanamke alidanganywa kabisa katika uasi.¹⁵Hata hivyo, ataokolewa kwa kupitia kuzaa watoto, kama wataendelea katika imani na upendo na katika utakaso na akili njema.

3 ¹Usemi huu ni wakuaminika: Kama mtu anatamani kuwa Msimamizi, anatamani kazi njema.²Kwa hiyo msimamizi ni lazima asiwe na lawama. Ni lazima awe mume wa mke mmoja. Ni lazima awe na kiasi, busara, mwenye utaratibu, mkarimu. Ni lazima awe na uwezo wa kufundisha.³Asiwe anatumia mvinyo, asiwe mgomvi, bali mpole, mwenye amani. Ni lazima asiwe mwenye kupenda fedha.⁴Inampasa kuwasimamia vema watu wa nyumbani mwake mwenyewe, na watoto wake imewapasa kumtii kwa heshima zote.⁵Maana ikiwa mtu hajui kuwasimamia watu wa nyumbani mwake mwenyewe, atalileaje kanisa la Mungu?⁶Asiwe mwamini mpya, ili kwamba asije akajivuna na kuanguka katika hukumu kama yule mwovu.⁷Lazima pia awe na sifa njema kwa wote walioko nje, ili asije akaanguka kwenye aibu na mtego wa mwovu.

⁸Mashemasi, vilevile wanapaswa kuwa wenyе kustahili heshima, wasiwe wenyе kauli mbili. Wasitumie mvinyo kupita kiasi au kuwa na tamaa.⁹Waweze kuitunza kwa dhamiri safi ile kweli ya imani iliyofunuliwa.¹⁰Wawe pia wamethibitishwa kwanza, halafu waweze kuhudumu kwa sababu hawana lawama.¹¹Wanawake vivyo hivyo wawe wenyе heshima. Wasiwe wasingiziaji. Wawe na kiasi na waaminifu kwa mambo yote.¹²Mashemasi ni lazima wawe waume wa mke mmoja. Lazima waweze kuwasimamia vema watoto wao na wa nyumbani mwao.

¹³Kwa kuwa wale wanaotumika vizuri hupata msimamo mzuri na ujasiri mkubwa katika imani iliyokatika Kristo Yesu.

¹⁴Ninaandika mambo haya kwako, na ninatumaini kuja kwako hivi karibuni.¹⁵Lakini ikiwa nitachelewa, ninaandika ili upate kujua namna ya kuenenda katika nyumba ya Mungu, ambalo ni kanisa la Mungu aliye hai, nguzo na msaada wa kweli.¹⁶Na haipingiki kwamba kweli ya Uungu uliyofunuliwa ni mkuu: “Alionekana katika mwili, akathibitishwa na Roho, akaonekana na malaika, akatangazwa mionganoni mwa mataifa, akaaminiwa na ulimwengu, na akachukuliwa juu katika utukufu.”

4 ¹Sasa Roho anasema waziwazi kwamba katika nyakati zijazo baadhi ya watu wataiacha imani na kuwa makini kusikiliza roho zidanganyazo na mafundisho ya kipepo yatakayofundishwa²katika uongo na unafiki. Dhamiri zao zitabdalishwa.³Watawazuia kuoa na kupokea vyakula ambavyo Mungu aliviumba vitumiwe kwa shukrani miongoni mwao waaminio na wenyewe kuijua kweli.⁴Kwa sababu kila kitu ambacho Mungu amekiumba ni chema. Hakuna ambacho tunapokea kwa shukrani kinastahili kukataliwa.⁵Kwa sababu kinatakaswa kupitia neno la Mungu na kwa njia ya maombi.⁶Kama utayaweka mambo haya mbele ya ndugu, utakuwa mtumishi mzuri wa Yesu Kristo. Kwa sababu umestawishwa kwa maneno ya imani na kwa mafundisho mazuri ambayo umeyafuata.⁷Lakini zikatae hadithi za kidunia ambazo zinapendwa na wanawake wazee. Badala yake, jifunze mwenyewe katika utaua.⁸Kwa maana mazoezi ya mwili yafaa kidogo, bali utauwa wafaa sana kwa mambo yote. Hutunza ahadi kwa maisha ya sasa na yale yajayo.⁹Ujumbe huu ni wakuaminiwa na unastahili kukubaliwa kabisa.¹⁰Kwa kuwa ni kwa sababu hii tunataabika na kufanya kazi kwa bidii sana. Kwa kuwa tunao ujasiri katika Mungu aliye hai, ambaye ni Mwokozi wa watu wote, lakini hasa kwa waaminio.¹¹Uyaseme na kuyafundisha mambo haya.

¹²Mtu yejote asiudharau ujana wako. Badala yake, uwe mfano kwa wote waaminio, katika usemi, mwenendo, upendo, uaminifu, na usafi.¹³Mpaka nitakapokuja, dumu katika kusoma, katika kuonya, na katika kufundisha.

¹⁴Usiipuuze karama iliyomo ndani yako, ambayo ulipewa kupitia unabii, kwa kuwekewa mikono na wazee.

¹⁵Uyajali mambo haya. Ishi katika hayo ili kukua kwako kuwe dhahiri kwa watu wote. Zingatia sana mwenendo wako na mafundisho.

¹⁶Dumu katika mambo haya. Maana kwa kufanya hivyo utajiokoa mwenyewe na wale wanaokusikiliza.

⁵¹Usimkemee mwanamume mzee. Bali mtie moyo kama baba yako. Uwatiye moyo vijana wa kiume kana kwamba ni ndugu zako.²Uwatie moyo wanawake wazee kama mama zako, na wanawake vijana kama dada zako kwa usafi wote.

³Waheshimu wajane, wale walio wajane kweli kweli.⁴Lakini kama mjane ana watoto au wajukuu, waache kwanza wajifunze kuonesha heshima kwa watu wa nyumbani mwao wenyewe. Waache wawalipe wazazi wao mema, kwa kuwa hii inapendeza mbele za Mungu.⁵Lakini mjane kweli kweli ni yule aliyeachwa peke yake. Naye huweka tegemeo lake kwa Mungu. Siku zote hudumu katika sala na maombi usiku na mchana.⁶Hata hivyo, mwanamke yule aishiye kwa anasa amekufa, ingawaje yu hai.⁷Na uyahubiri haya mambo ili kwamba wasiwe na lawama.⁸Ila kama mtu asipowatunza ndugu zake, hususani wale walioko nyumbani mwake, ameikana imani na ni mbaya kuliko mtu asiyi amini.

⁹Basi mwanamke aandikishwe kwenye orodha kama mjane akiwa na umri usiopungua miaka sitini, na ni mke wa mume mmoja.¹⁰Lazima awe amejulikana kwa matendo mema, ikiwa ni kwamba amewajali watoto, au ameshakuwa mkarimu kwa wageni, au ameosha miguu ya waaminio, au amewasaidia ambao wamekuwa wakiteswa, au alijitoa kwa kazi ye yote njema.¹¹Lakini kwa wale wajane vijana, kataa kuwaandikisha kwenye orodha ya wajane. Kwa kuwa wakiingia kwenye matamanio ya kimwili yakizidi kule kujitoa kwao kwa Kristo, watataka kuolewa.¹²Kwa njia hii huingia kwenye hatia kwa kuwa huvunja kujitoa kwao kwa awali.¹³Na pia huingia kwenye mazoea ya uvivu. Wao huzunguka nyumba kwa nyumba. Si tu kwamba ni wavivu, bali pia huwa wasengenyaaji na wenyе kuingilia mambo ya wengine. Wao husema mambo wasiyopaswa kuyasema.¹⁴Kwa hiyo mimi nataka wanawake vijana waolewe, wazae watoto, wasimamie nyumba zao, ili kutokumpa adui nafasi ya kutushitaki kwa kufanya dhambi.¹⁵Kwa sababu baadhi yao wameshamgeukia Shetani.

¹⁶Kama mwanamke ye yote aaminiye ana wajane, basi na awasaidie, ili kanisa lisilemewe, ili liweze kuwasaidia wale walio wajane kweli kweli.

¹⁷Basi wazee wale watawalao vyema wahesabiwe kuwa wamestahili heshima maradufu, hasa wale wanaojishughulisha na kufundisha neno la Mungu.¹⁸Kwa kuwa maandiko yanasema, “Usimfumbe ng’ombe kinywa apurapo nafaka,” na “Mfanya kazi anastahili mshahara wake.”

¹⁹Usipokee mashitaka dhidi ya mzee isipokuwa kuna mashahidi wawili au watatu.²⁰Waonye wakosaji mbele ya watu wote ili wengine waliobaki labda wataogopa.

²¹Nakuagiza kwa dhati mbele ya Mungu, na mbele ya Kristo Yesu, na malaika wateule, kwamba uyatunze maagizo haya bila ubaguzi wowote, na kwamba usifanye jambo lolote kwa upendeleo.

²²Usimwekee mtu ye yote mikono haraka. Usishiriki dhambi ya mtu mwengine. Yakupasa kujitunza mwenyewe uwe msafi.²³Haikupasi kunywa maji pekee. Badala yake, unywe mvinyo kidogo kwa ajili ya tumbo na magonjwa yako ya mara kwa mara.²⁴Dhambi za baadhi ya watu hujulikana kwa uwazi, na huwatangulia hukumuni. Lakini baadhi ya dhambi hufuata baadaye.²⁵Vivyo hivyo, baadhi ya kazi njema hujulikana kwa uwazi, lakini hata zingine hazitafichika.

6 ¹Acha wale wote walio chini ya nira kama watumwa wawachukulie mabwana zao kama wenye heshima zote. Wanatakiwa kufanya hivyo ili jina la Mungu na mafundisho yasitukanwe.

²Watumwa wenye mabwana waaminio wasiwadharau kwa sababu wao ni ndugu. Badala yake, watumikie zaidi. Kwa sababu mabwana wanaosaidiwa kazi zao ni waamini na wanapendwa. Fundisha na kuyatangaza mambo haya.

³Iwapo mtu fulani anafundisha kwa upotovu na hayapokei maelekezo yetu yenye kuaminika, ambayo ni maneno ya Bwana wetu Yesu Kristo, iwapo hawalikubali fundisho liongozalo kwenye utauwa.⁴Mtu huyo anajivuna na hajui chochote. Badala yake, ana vurugu na mabishano juu ya maneno. Maneno haya huzaa vivu, ugomvi, matukano, shuku mbaya,⁵na vurugu za mara kwa mara kati ya watu wenye akili zilizoharibika. Wanaicha kweli. Wanafikiri kwamba utauwa ni njia ya kuwa matajiri”

⁶Sasa utauwa na kuridhika ni faida kubwa.⁷Kwa maana hatukuja na chochote duniani. Wala hatuwezi kuchukua chochote kutoka duniani.⁸Badala yake, tutosheke na chakula na mavazi.⁹Sasa hao watakao kuwa na mali huanguka katika majoribu, katika mtego. Huanguka katika upumbavu mwangi na tamaa mbaya, na katika kitu chochote kinachowafanya watu wazame katika maangamizi na uharibifu.¹⁰Kwa kuwa kupenda fedha ni chanzo cha aina zote za uovu. Watu ambao hutamani hiyo, wamepotoshwa mbali na imani na wamejichoma wenyewe kwa huzuni nydingi.

¹¹Lakini wewe mtu wa Mungu, yakimbie mambo hayo. Fuata haki, utauwa, uaminifu, upendo, ustahimilivu, na upole.¹²Piga vita vizuri vya imani. Shikilia uzima wa milele ulioitiwa. Ilikuwa ni kwa sababu hii kwamba ulitoa ushuhuda mbele ya mashahidi wengi kwa kile kilicho chema.

¹³Nakupa amri hii mbele za Mungu, anayesababisha vitu vyote kuishi, na mbele ya Yesu Kristo, aliyenena iliyo kweli kwa Pontio Pilato.¹⁴itunze amri kwa ukamilifu, pasipo mashaka, hadi ujio wa Bwana wetu Yesu Kristo.

¹⁵Mungu atadhahirisha ujio wake kwa wakati sahihi- Mungu, Mbarikiwa, nguvu pekee, Mfalme anayetawala, Bwana anayeongoza.¹⁶Peke yake anaishi milele na akaaye katika mwanga usiokaribiwa. Hakuna mtu awezaye kumwona wala awezaye kumtazama. Kwake iwe heshima na uweza wa milele. Amina.

¹⁷Waambie matajiri katika ulimwengu huu wasijivune, na wasitumaini katika utajiri, ambao siyo wa uhakika. Badala yake, wanapaswa kumtumaini Mungu. Ambaye hutupatia utajiri wote wa kweli ili tufurahie.¹⁸Waambie watende mema, watajirike katika kazi njema, wawe wakarimu, na utayari wa kutoa.¹⁹Katika njia hiyo watajiwekea msingi mzuri kwa mambo yajayo, ili kwamba waweze kushika maisha halisi.

²⁰Timotheo, linda kile ulichopewa. Jiepushe na majadiliano ya kipumbavu na mabishano yasiyo na maana ambayo kwa uongo huitwa maarifa.²¹Baadhi ya watu huyatangaza mambo haya, na hivyo wameikosa imani. Neema na iwe pamoja nawe.

2 Timotheo

1 ¹Paulo mtume wa Yesu Kristo kwa mapenzi ya Mungu, sawasawa na ahadi ya uzima ulio ndani ya Kristo Yesu,
²kwa Timotheo, mwanangu mpandwa. Neema iwe kwako, rehema na amani toka kwa Mungu Baba na Kristo Yesu Bwana wetu.

³Ninamshukuru Mungu, ambaye ninamtumikia kwa nia njema kama walivyofanya baba zangu, ninapokukumbuka daima katika maombi yangu, Usiku na mchana⁴ninatamani kukuona, ili kwamba nijawe na furaha, ninayakumbuka machozi yako.⁵Nimekuwa nikikumbuka kuhusu imani yako halisi, ambayo hapo kwanza ilikaa kwa bibi yako Loisi na mama yako Yunisi, na nina hakika ya kwamba imani hiyo inakaa ndani yako pia.

⁶Hii ndiyo sababu nakukumbusha kuchochea karama ya Mungu iliyomo ndani yako kwa njia ya kuwekewa mikono yangu.⁷Kwa kuwa Mungu hakutupa roho ya woga, bali ya nguvu na upendo na moyo wa kiasi.

⁸Kwa hiyo usiuonee haya ushuhuda kuhusu Bwana wetu, wala wangu mimi Paulo mfungwa wake, Bali ushiriki mateso kwa ajili ya Injili, sawasawa na uweza wa Mungu.⁹Ni Mungu aliyetuokoa na kutuita kwa wito mtakatifu. Hakufanya hivi kulingana na kazi zetu bali kulingana na neema na mpango wake mwenyewe, Alitupatia mambo haya katika Kristo Yesu kabla ya nyakati kuanza.¹⁰Lakini sasa wokovu wa Mungu umekwishafunuliwa kwa kuja

kwa mwokozi wetu Kristo Yesu, Ni Kristo aliyeikomesha mauti na kuleta uzima usiokoma kwa nuru ya Injili.

¹¹Kwa sababu hiyo nilichaguliwa kuwa mhubiri, mtume na mwalimu.¹²Kwa sababu hii nateseka pia, lakini sioni haya kwa kuwa namjua yeye niliyekwisha kumuamini, nina hakika kuwa yeye anaweza kukitunza kile nilichokikabidhi kwake hata siku ile.

¹³Ukumbuke mfano wa ujumbe wa uaminifu uliousikia toka kwangu, pamoja na imani na upendo ulio ndani ya Kristo Yesu.¹⁴Yatunze Mambo mazuri aliyokukabidhi Mungu kuitia Roho Mtakatifu aishiye ndani yetu.

¹⁵Unajua ya kuwa, wote waishio katika Asia waliniacha, Kwenye kundi hili wamo Figelo na Hemogene.¹⁶Bwana airehemu nyumba ya Onesiforo kwa kuwa mara nyingi aliniburudisha na hakuionea aibu minyororo yangu.

¹⁷Badala yake, alipokuwa Roma alinitafuta kwa bidii na akanipata.¹⁸Mungu amjalie kupata rehema kutoka kwake siku ile. Kama alivyonisaidia nilipokuwa Efeso, wewe wajua vyema.

² ¹Kwa hiyo, wewe mwanangu, uwe hodari katika neema iliyo ndani ya Kristo Yesu.²Na mambo uliyoyasikia kwangu mionganoni mwa mashahidi wengi, uyakabidhi kwa watu waaminifu ambao wataweza kuwafundisha wengine pia.

³Shiriki mateso pamoja nami, kama askari mwema wa Kristo Yesu.⁴Hakuna askari atumikae wakati huo huo akijihuisha na shughuli za kawaida za maisha haya, ili kwamba ampendeze ofisa wake mkuu.⁵Pia kama mtu akishindana kama mwanariadha, hatapewa taji asiposhindana kwa kufuata kanuni.⁶Ni Muhimu kwamba mkulima mwenye bidii awe wa kwanza kupokea mgao wa mazao yake.⁷Tafakari kuhusu nisemacho, kwa maana Bwana atakupa uelewa katika mambo yote.⁸Mkumbuke Yesu Kristo, kutoka uzao wa Daudi, ambaye alifufuliwa kutoka kwa wafu. Hii ni kulingana na ujumbe wangu wa Injili,⁹ambao kwa sababu ya huo ninateswa hata kufungwa minyororo kama mtenda mabaya; Lakini neno la Mungu halifungwi kwa minyororo.¹⁰Kwa hiyo, navumilia mambo yote kwa ajili ya wateule, ili kwamba nao pia waupate wokovu ulio katika Kristo Yesu pamoja na utukufu wa milele.¹¹Usemi huu ni wakuaminika: “kama tumekufa pamoja naye, tutaishi pamoja naye pia,¹² kama tukivumilia, tutatawala pamoja naye pia, kama tukimkana yeye, naye pia atatukana sisi.¹³ Kama hatutakuwa waaminifu, yeye atabaki kuwa mwaminifu, maana hawezi kujikana mwenyewe.”

¹⁴Endelea kuwakumbusha juu ya mambo haya, Waonye mbele za Mungu, waache kubishana kuhusu maneno. Kwa kuwa hakuna manufaa katika jambo hili. Kutokana na hili kuna uharibifu kwa wale wanaosikiliza.

¹⁵Jitahidi kujioneshaa kuwa umekubalika kwa Mungu kama mtenda kazi asiye na sababu ya kulaumiwa. Litumie neno la kweli kwa usahihi.

¹⁶Jiepushe na majadiliano ya kidunia, ambayo si ya dini.¹⁷Maneno yao yatasambaa kama donda ndugu. Mionganoni mwao ni Himenayo na Fileto.¹⁸Hawa ni watu walioukosa ukweli, Wanasema ya kuwa ufufuo tayari umekwishatokea, Wanapindua imani ya baadhi ya watu.¹⁹Hata hivyo, msingi imara wa Mungu unasi mama, wenyi mhuri huu, “Bwana anawajua walio wake, na kila alitajaye jina la Bwana ni lazima ajitenge na udhalimu.”

²⁰Kwene nyumba ya kitajiri, siyo kwamba vimo vyombo vya dhahabu na shaba tu, Pia kuna vyombo vya miti na udongo. Baadhi ya hivi ni kwa ajili ya matumizi ya heshima na baadhi yake ni kwa matumizi yasiyo ya heshima.²¹Ikiwa mtu atajitakasa mwenyewe kutoka kwene matumizi yasiyo ya heshima, yeye ni chombo chenye kuhesthimika, ametengwa maalumu, mwenye manufaa kwa Bwana, na ameandalialiwa kwa kila kazi njema.²²Lakini zikimbie tamaa za ujanani, Ukifuata haki, imani, upendo na amani pamoja na wale wamwitao Bwana kwa moyo safi.

²³Lakini ukatae upumbavu na maswali ya kipuuzi, Kwani ukijua ya kuwa huzaa ugomvi.²⁴Mtumishi wa Bwana hapaswi kuwa mgomvi, badala yake inampasa kuwa mpole kwa watu wote, auezaye kufundisha, na mvumilivu.²⁵Ni lazima awaelimishe kwa upole wale wampingao, Yamkini Mungu aweze kuwapatia toba kwa kuifahamu kweli.²⁶Waweze kupata ufahamu tena na kuepuka mtego wa Shetani, baada ya kuwa wametekwa na yeye kwa ajili ya mapenzi yake.

3 ¹Lakini ufahamu meno hili: katika siku za mwisho kutakuwa na nyakati ngumu.²Kwa sababu watu watakuwa wenyewe kujipenda wenyewe, wenyewe kupenda fedha, wenyewe kujisifu, wenyewe majivuno, wenyewe dhihaka, wasiotii wazazi wao, wasiokuwa na shukurani na waovu.³Wasio na upendo wa asili, wasiotaka kuishi kwa amani na yejote, wachonganishi, wasingiziaji, wasiweza kujizua, wenyewe vurugu, wasiopenda mema.⁴Watakuwa wasaliti, wakaidi, wenyewe kujipenda wenyewe na wapenda anasa kuliko kumpenda Mungu.⁵Kwa nje watakuwa na sura ya ucha Mungu, lakini wakikana nguvu yake; Jiepushe na watu hao.⁶Kwa kuwa baadhi yao ni wanaume wanaoingia kwenye familia za watu na kushawishi wanawake wajinga, Hawa ni wanawake waliojawa dhambi na wenyewe kuongozwa na tamaa za kila aina.⁷Wakijifunza siku zote, lakini kamwe hawawezi kuufikia ufahamu wa ile kweli.⁸Kama vile ambavyo Yane na Yambre walivyopingana na Musa, Kwa njia hii walimu hawa wa uongo husimama kinyume na kweli; Ni watu walioharibiwa katika fikira zao, wasiokubalika kuhusiana na imani.⁹Lakini hawataendelea mbali; Kwa kuwa upumbavu wao utawekwa wazi kwa watu wote, kama ulivyokuwa wa wale watu.

¹⁰Lakini wewe umeyafuata mafundisho yangu, mwenendo wangu, makusudi yangu, imani yangu, uvumilivu wangu upendo wangu na ustahimilivu wangu,¹¹mateso na maumivu yaliyonipata kule Antiochia, Ikonio na Listra, Bwana aliniokoa katika yote hayo.¹²Wote wanaotaka kuishi katika maisha ya kumcha Mungu katika Kristo Yesu watateswa.¹³Watu waovu na wadanganyifu watazidi kuwa waovu zaidi, Watawapotosha wengine. Wao wenyewe wamepotoshwa.¹⁴Lakini wewe, dumu katika mambo uliyojifunza na kuyaamini kwa uthabiti, Kwa kuwa unajua umejifunza kwa nani;¹⁵Unatambua ya kuwa tangu utotonii mwako uliyajua maandiko matakatifu. Haya yanaweza kukuhekimisha kwa ajili ya wokovu kwa njia ya imani iliyo katika kristo Yesu.¹⁶Kila andiko lenye pumzi ya Mungu, Lafaa kwa mafundisho, kwa kuonya watu, kwa kurekebisha makosa, na kwa kufundishia katika haki.¹⁷Hii ni kwamba mtu wa Mungu awe kamili, akiwa amepewa nyenzo zote kwa ajili ya kutenda kila kazi njema.

4 ¹Ninakuagiza mbele za Mungu na Kristo Yesu, atakaye wahukumu walio hai na wafu, na kwa sababu ya kufunuliwa kwake na Ufalme wake:²Lihubiri Neno, Uwe tayari, wakati ufaao na usiofaa. Waambie watu dhambi zao, kemea, onya kwa uvumilivu wote na mafundisho.³Kwa maana wakati utakuja amba watu watakapoyakataa mafundisho ya kweli, badala yake, watajitatutia walimu wa kufundisha kulingana na tamaa zao.⁴Wataacha kusikiliza mafundisho ya kweli, na kugeukia hadithi za uongo.⁵Lakini wewe uwe mwaminifu katika mambo yote, vumilia magumu, fanya kazi ya mhubiri wa Injili; timiza huduma yako.

⁶Kwa maana mimi tayari nimekwisha kumiminwa, Muda wa kufariki kwangu umewadnia.⁷Nimevipiga vita vilivyo vizuri, Mwendo nimeumaliza, Imani nimeilinda.⁸Taji ya haki imewekwa kwa ajili yangu, ambayo Bwana, anayehukumu kwa haki, atanipa siku ile, na siyo kwangu tu bali pia kwa wote wanaongojea kwa shauku kuonekana kwake.⁹Jitahidi kuja kwangu haraka.¹⁰Kwa kuwa Dema ameniacha Ameupenda ulimwengu wa sasa na amekwenda Thesalonike, Kreseni amekwenda Galatia, na Tito amekwenda Dalmatia.¹¹Luka tu ndiye yuko pamoja nami. Umchukue Marko, uje naye, kwani ye ye ni muhimu kwangu katika huduma.¹²Nimemtuma Tikiko Efeso.¹³Lile joho ambalo nililiacha Troa kwa Karpo, utakapokuja lilete, pamoja na vile vitabu hasa vile vya ngozi.

¹⁴Iskanda, mfua chuma alinitendea maovu mengi. Bwana atamlipa kulingana na matendo yake.¹⁵Nawe pia jihadhari naye, kwani aliyapinga sana maneno yetu.

¹⁶Katika utetezi wangu wa kwanza, hakuna mtu ye yeyote aliyesimama pamoja nami, badala yake, kila mmoja aliniacha. Mungu asiwahesabie hatia.¹⁷Lakini Bwana alisimama pamoja nami, akanitia nguvu ili kwamba kupitia kwangu, neno linenwe kwa ukamilifu na mataifa wapate kusikia. Niliokolewa katika kinywa cha Simba.¹⁸Bwana ataniepusha na matendo yote maovu na kuniokoa kwa ajili ya ufalme wake wa mbinguni. Utukufu uwe kwake milele na milele. Amina.

¹⁹Msalimie Priska na Akila na nyumba ya Onesiforo.²⁰Erasto alibaki huko Korintho, lakini Trifimo nilimuacha Mileto akiwa mgonjwa.²¹Fanya hima uje kabla ya kipindi cha baridi. Eubulo anakusalimu, pia Pude, Lino, Claudia na ndugu wote.²²Mungu awe pamoja na roho yako. Neema iwe pamoja nawe.

Tito

1 ¹Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo, kwa ajili ya imani ya wateule wa Mungu na maarifa ya kweli iletayo utauwa,²Wapo katika tumaini la uzima wa milele amba Munguasiyeweza kusema uongo, aliuahidi tangu milelekabla ya enzi zote za wakati.³Kwa wakati uliofaa alilifunua neno lake katika ujumbe alionipa mimi kuhubirilinipasa kufanya hivi kwa amri ya Mungu mwokozi wetu.⁴Kwa Tito, mwana wa kweli katika imani yetu tunayoshiriki sote. Neema na amani kutoka kwa Mungu Baba na Yesu Kristo mwokozi wetu.⁵Kwa sababu hii nalikuacha Krete, ili upate kupanga mambo ambayo bado hayajakamiliaka na kuweka wakfu wazee wa kanisa kwa kila mji kama nilivyokuagiza.⁶Mzee wa kanisa lazima asiwe na lawama, mme wa mke mmoja, aliye na watoto waaminifu wasioshuhundiwa mabaya au wasiotii.⁷Ni muhimu kwa mwangalizi, kama msimamizi wa nyumba ya Mungu, asiwe na lawama. Asiwe mtu mwenye kiburi, hakasiriki haraka, si mraibu wa mvinyo, si mgomvi na asiwe mwenye tamaa.⁸Badala yake: awe mtu mkarimu, apendaye wema, mwenye busara, mnyooofu, mtakatifu na anayejidhibiti.⁹Awezaye kushika sana ujumbe wa kuaminika uliofundishwa, ili aweze kuwatia moyo wengine kwa mafundisho ya ukweli na kuwarekebisha wale wanaompinga.

¹⁰Kwa kuwa kuna waasi wengi, wanenao matupu na wandanganyao, hasa wale wa tohara. Maneno yao ni ya upuuizi. Wanandanganya na kuwaongoza watu katika upotovu.¹¹Ni lazima kuwazuiawatu kama haoWanafundisha yale wasiopaswa kwa faida za aibu na kuharibu familia zote.¹²Mmoja wa manabii wao amesema “Wakrete daima ni waongo, wanyama wabaya, walafi wavivu.”¹³Ushuhuda huu ni kweli. Kwa hiyo warekebishe kwa nguvu, ili kwamba waweze kusema kweli katika imani,¹⁴Wewe usijjhuishe na hadithi zisizo za kweli za Kiyahudi au amri za watu, amba hurudisha nyuma ukweli.¹⁵Kwa wote walio safi, vitu vyote ni visafi. Bali kwa walioharibika na wasioamini, hakuna kilicho kisafi, lakini akili zao na dhamiri zao zimeharibika.

¹⁶Wanakiri kumjua Mungu, lakini kwa matendo yao wanamkana. Wao ni machukizo, wasiotii, na wasiofaa kitu kwa kazi yo yote njema.

² ¹Lakini wewe, sema yale yanayo ambatana na mafundisho ya kweli.²Wafundishe wanaume wazee kuwa na kiasi, wenyе heshima, wenyе busara na timamu katika imani, katika upendo, na katika uvumilivu.³Vvyo hivyo, fundisha wanawake wazee kuwa na tabia ya heshima, si wasingiziaji, na wasiwe watumwa wa divai nydingi lakini wawe walimu wa yale yaliyo mema.⁴Na kufundisha wanawake wadogo kuwapenda waume zao na watoto wao,⁵kuwa na busara, wasafi, watunzaji wazuri wa nyumba zao, na kuwatii waume zao wenyewe, ili neno la Mungu lisimewе kuwa mabaya.⁶Vvyo hivyo, watie moyo vijana wa kiume wawe na busara.⁷Katika njia zote jionyeshe mwenyewe kama mfano wa matendo mema. Katika mfundisho yako onyesha uadilifu, heshima,⁸na ujumbe wa ukweli usiowenza kukosolewa, ili kwamba ye yeyote wakupingao wa aibishwe kwa sababu hawana ubaya wa kusema juu yetu.⁹Watumwa na wawatii mabwana zao katika kila kitu, wawafurahishe na sio kubishana nao,¹⁰wasiwaibie, bali waonyeshe nia njema yote, ili kwa njia zote wailete sifa mafundisho kumhusu Mungu mwokozi wetu.

¹¹Kwa kuwa neema ya Mungu imeonekana kwa ajili ya wokovu wa watu wote.¹²Inatufundisha kukataa mambo yasiyo ya kimungu na tamaa za kidunia, na kuishi maisha ya kiasi, uadilifu, na utauwa katika zama hizi,¹³huku tukitazamia kupokea tumaini letu lenye baraka, kuonekana kwa utukufu wa Mungu wetu mkuu na Mwokozi wetu Yesu Kristo.¹⁴Yesu alijitoa nafsi kwa ajili yetu ili atukomboe na maasi yote na kujitakasia watu maalum walio na hamu ya kufanya matendo mema.

¹⁵Yaseme mambo haya, watie watu moyo kuyatimiza na utoe marekembisho kwa mamlaka yote. Usikubali mtu yeyote akupuuze.

3 ¹Wakumbushe kunyenyekrea kwa watawala na wenye mamlaka, kuwatii na kuwa tayari kwa kila kazi njema.

²Wakumbushe kutomtendea mtu yeoyoteubayawaepuke majibizano, wawape nafasi watu wengine katika kufanya maamuzi na kuonyesha unyenyekevu kwa watu wote.

³Kwa kuwa hapo awali sisi pia tulikuwa na mawazo potofu na wakaidiwaasi. Tulipotoshwa na kufanya watumwa wa tamaa na anasa mbalimbali.⁴Lakini wakati ukarimu wa Mungu mwokozi wetu na upendo wake kwa wanadamu ulipoonekana,⁵haikuwa kwa matendo yetu ya haki tuliyoitenda, bali alituokoa kwa neema yake. Alituokoa kwa kutuosa kwa kuzaliwa upya na kufanya upya kwa Roho Mtakatifu.⁶Mungu alimwaga Roho Mtakatifu kwa wingi juu yetu kupitia mwokozi wetu Yesu Kristo.⁷Alifanya hivi ili kwamba, tukiisha kuhesabiwa haki kwa neema yake, tupate kuwa warithi wenye tumaini la uzima wa milele.

⁸Huu ni ujumbe wa kuaminika. Ninataka myanene mambo haya, ili wale wanaomwamini Mungu wawe waangalifu katika kutenda mema. Mambo haya ni mazuri na yanafaa kwa kila mtu.⁹Lakini jiepusheni na mijadala ya na nasaba, mashindano na migongano kuhusu sheria. Mambo hayo hayana faida na hayafai.

¹⁰Mkataeni yeoyote anayesababisha migawanyiko kati yenuBaada ya onyo moja ama mawili,¹¹jueni kwamba mtu wa jinsi hiyo ameiacha njia iliyo sahihi na anatenda dhambi na kujihukumu mwenyewe.

¹²Nitakapomtuma kwako Artema au Tikiko, harakisha uje kwangu huku Nikopoli ambapo nimeamua kukaa kipindi cha baridi.¹³Fanya kila uwezalo kuwatumwa Zena mwanasheria, na Apolo, pasipo kupungukiwa na kitu.

¹⁴Watu wetu lazima wajifunze kujishughulisha katika kazi nzuri ambazo zinatimiza mahitaji muhimu ili kwamba wasije wakawa wasiozaa matunda.

¹⁵Wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimie wale wanaotupenda katika imani. Neema na iwe nanyi nyote.

Filemoni

1 ¹Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu, na ndugu Timotheo kwa Filemoni, mpPENDWA rafiki yetu na mtenda kazi pamoja nasi,²na kwa Afia dada yetu, na kwa Arkipas askari mwenzetu, na kwa kanisa lile linalokutana nyumbani kwako.³Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo.

⁴Wakati wote namshukuru Mungu wangu, ninakutaja katika maombi yangu,⁵Kwa sababu nasikia kuhusu imani uliyonayo katika Bwana Yesu na upendo ulio nao kwa watakatifu wote.⁶Ninaomba kwamba ushirika wa imani yenu iwe na ufanisi katika ujuzi wa kila jambo jema lililoko kati yetu katika Kristo.⁷Kwa kuwa nimekuwa na furaha na faraja kwa sababu ya upendo wako, kwa sababu mioyo ya watakatifu wote imekuwa ikitulizwa nawe.

⁸Kwa hiyo, ingawa nina ujasiri wote katika Kristo kukuamuru wewe kufanya kile unachoweza kufanya,⁹lakini kwa sababu ya upendo, badala yake nakusihi - mimi, Paulo niliye mzee, na sasa ni mfungwa kwa ajili ya Kristo Yesu.¹⁰Ninakusihi kuhusu mwanangu Onesmo, niliyemzaa katika vifungo vyangu.¹¹Kwa kuwa mwanzoni hakukufaa, lakini sasa anatufaa sote, wewe na mimi.

¹²Mimi nimemtuma akurudie wewe, aliye moyo wangu hasa.¹³Nataraji angeendelea kubaki pamoja nami, ili anitumikie badala yako, wakati niko kifungoni kwa ajili ya injili.¹⁴Lakini sikutaka kufanya jambo lolote bila ruhusa yako. Nilifanya hivi ili kwamba jambo lolote zuri lisifanyike kwa sababu nilikulazimisha, bali kwa sababu ulipenda mwenyewe kulitenda.¹⁵Labda ni sababu alitengwa nawe kwa muda, ilikuwa hivyo ili uwe pamoja naye milele.¹⁶Ili kwamba asiwe tena mtumwa, bali bora zaidi ya mtumwa, kama ndugu mpPENDWA. Yeye ni mpPENDWA hasa kwangu, na zaidi sana kwako, katika mwili na katika Bwana.

¹⁷Na hivyo kama wanichukulia mimi mshirika, mpokee kama ambavyo ungenipokea mimi.¹⁸Lakini kama amekukosea jambo lolote, au unamundai kitu chochote, kidai hicho kutoka kwangu.¹⁹Mimi Paulo, ninaandika kwa mkono wangu mwenyewe. Mimi nitakulipa pasipo na kukuambia yakua ninakudai wewe binafsi uhai hasa.

²⁰Naamu ndugu, acha nipate faida kutoka kwako katika Bwana; uiburudishe nafsi wangu katika Kristo.

²¹Nikiwa na imani kuhusu utii wako, nakuandikia nikijua kwamba utafanya hata zaidi ya vile ninavyokuomba.

²²Wakati huo huo, andaa chumba cha wageni kwa ajili yangu, kwa kuwa ninatumaini kupitia maombi yako nitarudishwa kwenu.

²³Epafra, mfungwa mwenzangu katika Kristo Yesu anakusalimu,²⁴na kama afanyavyo Marko, Aristarko, Dema, Luka, watendakazi pamoja nami.²⁵Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja na roho yako. Amina.

Waembrania

1 ¹Nyakati zilizopita Mungu alizungumza na mababu zetu kupitia manabii mara nyingi na kwa njia nyingi.

²Lakini katika siku hizi tulizonazo, Mungu ameongea nasi kupitia Mwana, ambaye alimweka kuwa mrithi wa vitu vyote, na ambaye kupitia yeye pia aliumba ulimwengu.³Mwanawe ni nuru ya utukufu wake, tabia pekee ya asili yake, na anayeendeleza vitu vyote kwa neno la nguvu zake. Baada ya kukamilisha utakaso wa dhambi, aliketi chini mkono wa kulia wa enzi huko juu.

⁴Amekuwa bora kuliko malaika, kama vile jina alilolirithi lilivyo bora zaidi kuliko jina lao.⁵Kwa maana ni kwa malaika gani aliwahi kusema, “Wewe ni mwanangu, leo nimekuwa baba yako?” Na tena, “Nitakuwa baba kwake, naye atakuwa mwana kwangu?”

⁶Tena, wakati Mungu alipomleta mzaliwa wa kwanza ulimwenguni, husema, “Malaika wote wa Mungu lazima wamwabudu.”

⁷Kuhusu malaika asema, “Yeye ambaye hufanya malaika zake kuwa roho, na watumishi wake kuwa ndimi za moto.”

⁸Lakini kuhusu Mwana husema, “Kiti chako cha enzi, Mungu, ni cha milele na milele. Fimbo ya ufalme wako ni fimbo ya haki.

⁹ Umependa haki na kuchukia uvunjaji wa sheria, kwa hiyo Mungu wako, amekupaka mafuta ya furaha kuliko wenzako.”

¹⁰Hapo mwanzo, Bwana, uliweka msingi wa dunia. Mbingu ni kazi za mikono yako.

¹¹ Zitatoweka, lakini wewe utaendelea. Zote zitachakaa kama vazi.

¹² Utazikunjakunja kama koti, nazo zitabadilika kama vazi. Lakini wewe ni yule yule, na miaka yako haitakoma.”

¹³Lakini ni kwa malaika yupi Mungu alisema wakati wowote, “Keti mkono wangu wa kulia mpaka nitakapowafanya adui zako kuwa kiti cha miguu yako”?

¹⁴Je, malaika wote siyo roho zilizotumwa kuwashudumia na kuwatunza wale watakaourithi wokovu

² ¹Kwa hiyo ni lazima tuweke kipaumbele zaidi kwa yale tuliyosikia, ili kwamba tusije tukatengwa mbali nayo.

² Kwa maana ikiwa ujumbe uliozungumzwa na malaika ni halali, na kila kosa na uasi hupokea adhabu tu,

³tutapataje kuepuka kama tusipojali wokovu huu mkuu? —Wokuvu ambao kwanza ilitangazwa na Bwana na kuthibitishwa kwetu na wale waliousikia.⁴Mungu pia aliuthibitisha kwa ishara, maajabu, na kwa matendo makuu mbalimbali, na kwa zawadi za Roho Mtakatifu alizozigawa kulingana na mapenzi yake mwenyewe.

⁵Mungu hakuuweka ulimwengu ujao, ambao tunaongelea habari zake, chini ya malaika.⁶Badala yake, mtu fulani ameshuhudia mahali fulani akisema, “Mtu ni nani, hata uweze kumkumbuka? Au mwana wa mtu, hata umtunze?

⁷ Mtu kuwa mdogo kuliko malaika; umemvika taji ya utukufu na heshima. ¹

⁸ Umeweka kila kitu chini ya miguu yake.” Kwa hiyo Mungu ameweka kila kitu chini ya mtu. Hakuacha kitu chochote ambacho hakiko chini yake. Lakini sasa hivi hatuoni bado kila kitu kikiwa chini yake.

⁹Hata hivyo, tunaona ambaye alikuwa amefanywa kwa muda, chini kuliko malaika—Yesu, ambaye, kwa sababu ya mateso yake na kifo chake, amevikwa taji ya utukufu na heshima. Hivyo sasa kwa neema ya Mungu, Yesu ameonja kifo kwa ajili ya kila mtu.

¹⁰Ilikuwa sahihi kwamba Mungu, kwa sababu kila kitu kipo kwa ajili yake na kupitia yeye, alipaswa kuwaleta watoto wengi katika utukufu, na kwamba alipaswa kumfanya kiongozi katika wokovu wao kuwa mkamilifu kupitia mateso yake.¹¹Kwa maana wote wawili yule anayeweka wakfu na wale ambao wanawekwa wakfu, wote wanatoka kwenye asili moja, Mungu. Kwa sababu hii yule anayewaweka wakfu kwa Mungu haoni aibu kuwaita ndugu.¹²Anasema, “Nitatangaza jina lako kwa ndugu zangu, nitaimba kuhusu wewe kutoka ndani ya kusanyiko.”

¹³Tena asema, “Nitaamini katika yeye.” Na tena, “Tazama, hapa nipo na watoto ambao Mungu amenipa.”

¹⁴Kwa hiyo, kwa kuwa watoto wa Mungu wote hushiriki mwili na damu, kadhalika Yesu alishiriki vitu vile vile, ili kwamba kupitia kifo apate kumdhohofisha yule ambaye ana mamlaka juu ya mauti, ambaye ni Ibilisi.¹⁵Hii ilikuwa hivyo ili awaeweke huru wale wote ambao kupitia hofu ya kifo waliishi maisha yao yote katika utumwa.

¹⁶Kwa hakika siyo malaika anaowasadid. Badala yake, anawasadid wazao wa Abrahamu.¹⁷Kwa hiyo, ilikuwa lazima yeye awe kama ndugu zake katika njia zote, ili aweze kuwa kuhani mkuu mwenye huruma na mwaminifu kwa vitu vya Mungu, na ili kwamba awe na uwezo wa kutoa msamaha kwa dhambi za watu.¹⁸Kwa sababu Yesu mwenyewe ameteseka, na kujaribiwa, ana uwezo wa kuwasadid wale wanaajaribiwa.

¹Zingatia: Katika nakala halisi za kwanza, mstari huu haupo. “Na umemuweka juu ya kazi ya mikono yako.

³Kwa hiyo, ndugu watakatifu, washiriki wa wito wa mbinguni, mumfikiri Yesu, Mtume na Kuhani Mkuu wa ukiri wetu.²Alikuwa mwaminifu kwa Mungu aliyemteua, kama Musa alivyokuwa mwaminifu pia katika nyumba yote ya Mungu.³Kwa kuwa Yesu amehesabiwa kuwa na heshima kubwa kuliko aliyokuwa nayo Musa, kwa sababu yule anayejenga nyumba anahesabiwa kuwa na heshima kubwa kuliko nyumba yenywewe.⁴Kwa kuwa kila nyumba hujengwa na mtu fulani, lakini yule anayejenga kila kitu ni Mungu.⁵Hakika Musa alikuwa mwaminifu kama mtumishi katika nyumba yote ya Mungu, akitoa ushuhuda kuhusu mambo yatakayosemwa wakati ujao.⁶Lakini Kristo ni Mwana katika usimamizi wa nyumba ya Mungu. Sisi ni nyumba yake kama tutashikilia haraka katika kujiamini na fahari ya kujiamini.

⁷Kwa hiyo, ni kama Roho Mtakatifu asemavyo, “Leo, kama utasikia sauti yake,⁸usiufanye moyo wako kuwa mgumu kama Waisraeli walivyofanya katika uasi, katika wakati wa kujaribiwa nyikani.⁹Huu ulikuwa wakati amba baba zenu waliniasi kwa kunijaribu, kwa miaka arobaini, waliona matendo yangu.

¹⁰Kwa hiyo sikufurahishwa na kizazi hicho. Nilisema, ‘Wanapotea kila mara katika mioyo yao, na hawajui njia zangu.

¹¹Ni kama vile nilivyoapa katika hasira yangu: hawataingia raha yangu.”

¹²Muwe waangalifu, ndugu, ili kwamba usije ukawepo moyo mwovu wa kutokuamini kwa mmoja wenu, moyo amba utakwenda mbali na Mungu aliye hai.¹³Badala yake, mhamasishane kila siku kila mmoja na mwenzie, ili kila iitwapo leo mtamani, ili kwamba mmoja kati yenu asifanywe kuwa mgumu kwa udanganyifu wa dhambi.¹⁴Kwa maana tumekuwa washiriki wa Kristo ikiwa tutashikamana na uthabiti wetu kwa nguvu katika yeye kutoka mwanzo hadi mwisho.¹⁵Kuhusu hili imekwisha kusemwa, “Leo kama mtaisikiliza sauti yake, msifianye mioyo yenu kuwa migumu, kama Waisraeli walivyofanya wakati wa uasi.”

¹⁶Ni akina nani hao waliomsikia Mungu na kuasi? Hawakuwa wale wote amba Musa alikuwa amewaongoza kutoka Misri?¹⁷Na kina nani amba Mungu aliwakasirikia kwa miaka arobaini? Siyo pamoja na wale waliotenda dhambi, amba miili yao iliyokufa ililala jangwani?¹⁸Ni akina nani aliowaapia Mungu kwamba hawataingia katika raha yake, kama siyo wale amba hawakumtii yeye?¹⁹Tunaona kwamba hawakuweza kuingia katika raha yake kwa sababu ya kutokuamini.

⁴ ¹Kwa hiyo, tunapaswa kuwa makini ili kwamba kati yenu asiwepo hata mmoja atakayeonekana kushindwa kufikia ahadi endelevu ya kuingia katika pumzika la Mungu.²Kwani tumekuwa na habari njema kuhusu pumziko la Mungu lililotangazwa kwetu kama Waisrael walivyokuwa nayo, lakini ujumbe huo haukuwasaidia wale ambao waliusikia bila kuunganisha imani kwa hilo.³Kwa sisi, ambao tumekwisha amini-sisi ndio mionganii tutakaoingia katika lile pumuziko, Kama inavyosema, “Kama nilivyoapa kwa hasira yangu, Hawataingia katika pumziko langu.” Alisema hili, ingawa kazi zote alizotengeneza zilikuwa zimekamilika tangu mwanzo wa ulimwengu.⁴Kwani ameshasema sehemu fulani kuhusu siku ya saba, “Mungu alipumzika siku ya saba katika yote aliyofanya.”

⁵Tena ameshasema, “Hawataingia kwenye pumziko langu.”

⁶Kwa sababu hiyo, tangu pumziko la Mungu bado ni akiba kwa ajili ya baadhi kuingia, na tangu Waisraeli wengi ambao waliskia habari njema kuhusu pumziko lake hawakuwingia kwa sababu ya kutotii,⁷Mungu aliweka tena siku fulani, iitwayo “Leo.” Yeye aliongeza siku hii alipozungumza kupitia Daudi, ambaye alisema kwa muda mrefu baada ya yaliyosemwa kwanza, “Leo kama mtasikia sauti yake, msifanye mioyo yenu kuwa migumu.”

⁸Kwani kama Yoshua aliwapatia pumziko, Mungu asingelisema juu ya siku nyingine.⁹Kwa hiyo bado kuna Sabato ya pumziko iliyotunzwa kwa ajili ya watu wa Mungu.¹⁰Kwani anayeingia katika pumziko la Mungu yeye mwenyewe pia amepumzika kutokana na matendo yake, kama Mungu alivyofanya katika yeye.

¹¹Kwa hiyo tuweni na shauku ya kuingia katika lile pumziko, ili kwamba asiwepo atakayeanguka katika aina ya uasi waliofanya.¹²Kwa maana neno la Mungu li hai na lina nguvu na lina ukali kuliko upanga wowote wenyewe makali kuwili. Na huchoma hata kufikia kugawanya nafsi na roho, na viungo kutika ubongo. Na lenye kuweza kufahamu fikra za moyo na nia yake.¹³Hakuna kilichoumbwa kilicho jificha katika uso wa Mungu. Badala yake, kila kitu ni dhahiri na wazi kwa macho ya mmoja ambaye ni lazima tutoe hesabu.

¹⁴Baadaye kuwa na kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, Yesu Mwana wa Mungu, kwa uimara tushikilie imani zetu.¹⁵Kwa kuwa hatuna kuhani mkuu ambaye hawezi kuhisi huruma kwa ajili udhaifu wetu, lakini yeye ambaye kwa njia zote amekuwa akijaribiwa kama sisi, isipokuwa yeye ambaye hakutenda dhambi.¹⁶Na tuje kwa ujasiri katika kiti cha enzi cha neema, ili kwamba tupokee rehema na kupata neema ya kutusaidia wakati wa hitaji.

⁵ ¹Kwani kila kuhani mkuu, aliyechaguliwa kutoka mionganoni mwa watu, amechaguliwa kusimama badala yao katika vitu vinavyohusiana na Mungu, ili aweze kutoa kwa pamoja zawadi na dhabihu kwa ajili ya dhambi.

²Anaweza kujishughulisha kwa upole na wajinga na wabishi kwa kuwa yeye mwenyewe pia amezungukwa na udhaifu.³Kwa sababu ya hili, ana wajibu wa kutoa sadaka kwa ajili ya dhambi zake kama afanyavyo kwa dhambi za watu.⁴Na hakuna mtu achukuaye heshima hii kwa ajili yake mwenyewe, lakini badala yake, lazima aitwe na Mungu, kama alivyokuwa Haruni.⁵Hata Kristo hakujipa heshima mwenyewe kwa kujifanya mwenyewe kuwa kuhani mkuu. Badala yake, Mungu alisema kwake, “Wewe ni mwanangu, leo nimekuwa Baba yako.”

⁶Ni kama asemavyo pia sehemu nyininge, “Wewe ni kuhani milele baada ya mfumo wa Melkizedeki.”

⁷Wakati wa kipindi chake katika mwili, aliomba na kuombea, alimwomba Mungu kwa machozi, kwa yeye awezaye kumwokoa kutoka kwenye kifo. Kwa sababu ya unyenyekevu wake kwa Mungu, alisikiwa.⁸Ijapokuwa alikua mwana, alijifunza kutii kwa mambo yaliyomtesa.⁹Alikamilishwa na kwa njia hii alifanyika kwa kila mtu amwaminiye kuwa sababu ya wokovu wa milele,¹⁰kwa kutengwa na Mungu kama kuhani Mkuu baada ya zamu ya Melkizedeki.

¹¹Tuna mengi ya kusema kuhusu Yesu, lakini ni vigumu kuwaelezea kwa kuwa ninyi ni wavivu wa kusikia.

¹²Ijapokuwa kwa kipindi hiki mlipaswa kuwa walimu, bado kuna umuhimu wa mtu kuwafundisha mafundisho ya awali ya kanuni za neno la Mungu. Mnahitaji maziwa na si chakula kigumu.¹³Kwa kuwa ye yote anywaye maziwa tu hana uzoefu katika ujumbe wa haki, kwa kuwa bado ni mtoto.¹⁴Kwa upande mwingine, chakula kigumu ni cha watu wazima, wale ambao kwa sababu ya uzoefu wao katika kutofautisha haki na ubaya wamefundishwa kutambua jema na ovu.

6 ¹Kwa hiyo, tukiacha tulicho jifunza kwanza kuhusu ujumbe wa Kristo, twapaswa kuwa na juhudi kuelekea kwenye ukomavu, tusiweke tena misingi ya toba kutoka katika kazi zisizo na uhai na imani katika Mungu, ²wala misingi ya mafundisho ya ubatizo, na kuwawekea mikono, ufufuo wa wafu, na hukumu ya milele.³Na tutafanya hivi ikiwa Mungu ataruhusu.⁴Kwa kuwa haiwezekani kwa wale ambaو waliipata nuru awali, ambaو walionja kipawa cha mbinguni, na kufanywa kuwa washirika wa Roho Mtakatifu,⁵na ambaو walionja uzuri wa neno la Mungu na kwa nguvu za wakati ujao,⁶na kisha wakaanguka - haiwezekani kuwarejesha tena katika toba. Hii ni kwa sababu wamemsulubisha Mwana wa Mungu mara ya pili kwa nafsi zao, wakimfanya kuwa chombo cha dhihaka hadharani.⁷Kwa kuwa ardhi iliyopokea mvua inyeshayo mara kwa mara juu yake, na ikatoa mazao muhimu kwa hao waliofanya kazi katika ardhi, hupokea baraka kutoka kwa Mungu.⁸Lakini ikiwa huzaa miiba na magugu, haina tena thamani na ipo katika hatari ya kulaaniwa. Mwisho wake ni kuteketezwa.

⁹Ijapokuwa tunazungumza hivi, rafiki wapenzi, tunashawishiwa na mambo mazuri yawahusuyo ninyi na mambo yahusuyo wokovu.¹⁰Kwa kuwa Mungu si dhalimu hata asahau kazi yenu na kwa upendo mliouonesha kwa ajili ya jina lake, katika hili mliwatumikia waamini na bado mngali mnawatumikia.¹¹Na tunatamani sana kwamba kila mmoja wenu aweze kuonesha bidii ile ile mpaka mwisho kwa uhakika wa ujasiri.¹²Hatutaki muwe wavivu, lakini muwe wafuasi wa wale warithio ahadi kwa sababu ya imani na uvumilivu.

¹³Kwa maana Mungu alipompa Abrahamu ahadi, aliapa kwa nafsi yake, kwa kuwa asingeliapa kwa mwingine yeote aliye mkubwa kuliko yeye.¹⁴Alisema, "Hakika nitakubariki, na nitauongeza uzao wako zaidi."¹⁵Kwa njia hii, Abrahamu alipokea kile alichoahidiwa baada ya kusubiria kwa uvumilivu.¹⁶Maana wanadamu huapa kwa yeye aliye mkuu kuliko wao, na kwao ukomo wa mashindano yote ni kiapo kwa kuyathibitisha.¹⁷Wakati Mungu alipoamua kuonesha kwa uwazi zaidi kwa warithi wa ahadi kusudi lake zuri lisilobadilika, alilithibitisha kwa kiapo.¹⁸Alifanya hivyo ili kwa vitu viwili visiviyoweza kubadilika, ambavyo katika hivyo Mungu hawezikusema uongo, sisi tulioikimbilia hifadhi tupate kutiwa moyo kushikilia kwa nguvu tumaini lililowekwa mbele yetu.

¹⁹Tunao ujasiri huu kama nanga imara na ya kutegemea ya roho zetu, ujasiri ambaو unaingia sehemu ya ndani nyuma ya pazia.²⁰Yesu aliingia sehemu ile kama mtangulizi wetu, akisha kufanyika kuhani mkuu hata milele baada ya utaratibu wa Melkizedeki.

⁷ ¹Ilikuwa hivi Melkizedeki, mfalme wa Salemu, Kuhani wa Mungu aliye juu, aliyekutana na Abrahamu akirudi kutoka kuwaua wafalme na akambariki.² Abrahamu alimpa moja ya kumi ya kila kitu alichokuwa amekiteka. Jina lake “Melkizedeki” maana yake “mfalme wa haki” na pia “mflame wa Salemu” ambayo ni “mfalme wa amani.”³Hana baba, hana mama, hana wazazi, hana mwanzo wa siku wala mwisho wa maisha yake. Badala yake, anabakia kuhani milele, kama mwana wa Mungu.

⁴Sasa fikiria jinsi huyu mtu alivyokuwa mkuu. Mzazi wetu Abrahamu alimpa moja ya kumi ya vitu vizuri alivyovichukua vitani.⁵Na hakika, ukoo wa Walawi waliopokea ofisi za kikuhan walikuwa na amri kutoka kwenye sheria kukusanya moja ya kumi kutoka kwa watu, ambayo ni, kutoka kwa Waisraeli wenzao, pamoja na kwamba wao, pia, ni ukoo kutoka kwa Abrahamu.⁶Lakini Melkizedeki, ambaye hakuwa wa ukoo kutoka kwa Walawi, alipokea moja ya kumi kutoka kwa Abrahamu, na akambariki, yeye aliyekuwa na ahadi.⁷Hapo haikataliwi kwamba mtu mdogo hubarikiwa na mkubwa.⁸Kwa jambo hili mtu apokeaye moja ya kumi atakufa siku moja, lakini kwa jambo jingine mmoja aliyepokea moja ya kumi kwa Abrahamu ikaelezwa kama anayeishi.⁹Na kwa namna ya kuzungumza, Lawi aliyepokea moja ya kumi, pia alitoa moja ya kumi kwa Abrahamu,¹⁰kwa sababu Lawi alikuwa katika viuno vya baba yake Abrahamu wakati Melkizedeki alipokutana na Abrahamu.

¹¹Sasa kama ukamilifu uliwezekana kupitia ukuhani wa Lawi, (hivyo chini yake watu hupokea sheria), kulikuwa na hitaji gani zaidi kwa kuhani mwingine kuinuka baada ya mfumo wa Melkizedeki, na siyo kuitwa baada ya mpangilio wa Haruni?¹²Kwa hiyo ukuhani ukibadilika, hapana budi sheria nayo kubadilika.¹³Kwa mmoja ambaye mambo haya yalisemwa kuhusu kabilia jingine, kutoka kwake hakuna aliyehudumu madhabahuni.¹⁴Sasa ni wazi kwamba Bwana wetu alitoka katika Yuda, kabilia ambalo Musa hakutaja kuhusu makuhani.¹⁵Na haya tusemayo ni wazi hasa ikiwa kuhani mwingine atatokea kwa mfano wa Melkizedeki.¹⁶Kuhani huyu mpya siyo mmoja ambaye amekuwa kuhani juu ya msingi wa sheria zinazohusiana na uzao wa mtu, lakini katika msingi wa nguvu ya maisha yasiyoweza kuharibika.¹⁷Hivyo maandiko yanashuhudia kuhusu yeye: “Wewe ni kuhani milele baada ya mfumo wa Melkizedeki.”

¹⁸Kwa kuwa amri iliyotangulia iliwekwa pemberi kwa sababu ilikuwa dhaifu na haifai.¹⁹Hivyo sheria haikufanya chochote kikamilifu. Isipokuwa, kulikuwa na ujasiri mzuri kwa hayo tunamsogelea Mungu.

²⁰Na ujasiri huu mzuri haukutokea pasipo kuzungumzia kiapo, kwa hili makuhani wengine hawakuchukua kiapo chochote.²¹Lakini Mungu alichukua kiapo wakati aliposema kuhusu Yesu, “Bwana ameapa na hatabadilisha mawazo yake.” Wewe ni kuhani milele.”

²²Kwa hili Yesu pia amekuja kuwa dhamana ya agano bora.

²³Kwa hakika, kifo huzuia makuhani kuhudumu milele. Hii ni kwa sababu walikuwapo makuhani wengi, mmoja baada ya mwingine.²⁴Lakini kwa sababu Yesu anaishi milele, ukuhani wake haubadilika.²⁵Kwa hiyo yeye pia anaweza kwa ukamilifu kukamilisha kuwaokoa wanaomkaribia Mungu kupitia kwake, kwa kuwa yeye anaishi daima kwa kuomba kwa ajili yao.

²⁶Kwa hiyo kuhani mkuu wa namna hii anastahili kwetu. Asiye na dhambi, hatia, msafi, aliyetengwa kutoka kwa wenyе dhambi, na amekuwa juu kuliko mbingu.²⁷Yeye hakuwa na uhitaji, mfano wa makuhani wakuu, kutoa dhabihu kila siku, kwanza kwa dhambi yake mwenyewe, na baadaye kwa dhambi za watu. Alifanya hivi mara moja kwa wote, alipojitoa yeye mwenyewe.²⁸Kwa sheria huwateua watu dhaifu kuwa makuhani wakuu, lakini neno la kiapo, lililokuja baada ya sheria, alimteua Mwana, aliyefanywa kuwa mkamilifu milele.

8 ¹Sasa jambo ambalo tunasema ni hili: tunaye kuhani mkuu aliyekaa chini katika mkono wa kulia wa kiti cha enzi Mbinguni.²Yeye ni mtumishi katika mahali patakatifu, hema la kweli ambalo Bwana ameliweka, siyo mtu yeyote wa kufa.

³Kwa maana kila kuhani mkuu huwekwa kutoa zawiadi na dhabihu; kwa hiyo ni muhimu kuwa na kitu cha kutoa.⁴Sasa kama Kristo alikuwa juu ya nchi, yeye asingekuwa kuhani zaidi ya hapo. Kwa kuwa walikuwa tayari wale waliota vipawa kulingana na sheria.⁵Walihudumu kitu ambacho kilikuwa nakala na kivuli cha vitu vya mbinguni, sawa kama Musa alipoonywa na Mungu wakati alipotaka kujenga hema. “Ona,” Mungu akasema, “kwamba tengeneza kila kitu kulingana na muundo ulioonyeshwa juu ya mlima.”⁶Lakini sasa Kristo amepokea huduma bora zaidi kwa sababu yeye pia ni mpatanishi wa agano zuri, ambalo limekwisha kuimarishe kwa ahadi nzuri.

⁷Hivyo kama agano la kwanza lisingekuwa na makosa, ndipo hakungekuwa na haja kutafuta agano la pili.⁸Kwa kuwa wakati Mungu alipogundua makosa kwa watu alisema, “Tazama, siku zinakuja,’ asema Bwana, ‘wakati nitakapotengeneza agano jipya pamoja na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda.

⁹ Halitakuwa kama agano nililofanya pamoja na baba zao siku ambayo niliwachukua kwa mkono kuwaongoza kutoka nchi ya Misri. Kwa kuwa hawakuendelea katika agano langu, nami sikuwajali tena,’ asema Bwana.

¹⁰ Kwa kuwa hili ndilo agano nitafanya kwa nyumba ya Israeli baada ya siku hizo,’ asema Bwana. ‘Nitaweka sheria zangu mawazoni mwao, na nitaziandika miyoni mwao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.

¹¹ Hawatafundishana kila mmoja na jirani yake, na kila mmoja na ndugu, yake, akisema, “Mjue Bwana,” hivyo wote watanijua mimi, kutoka mdogo hadi mkubwa wao.

¹² Hivyo nitaonyesha rehema kwa matendo yao yasiyo ya haki, na sizitazikumbuka dhambi zao tena.”

¹³Kwa kusema “Mpya,” amelifanya agano la kwanza kuwa kuukuu. Na hilo ambalo amelitangaza kuwa kuukuu liko tayari kutoweka.

⁹ ¹Sasa hata agano la kwanza lilikuwa na sehemu ya ibada hapa duniani na taratibu za ibada.²Kwani katika hema kulikuwa na chumba kimeandaliwa, chumba cha nje, paliitwa mahali patakatifu. Katika eneo hili palikuwa na kinara cha taa, meza na mikate ya wonyesho.³Na nyuma ya pazia la pili kulikuwa na chumba kingine, paliitwa mahali patakatifu zaidi.⁴Mlikuwemo madhabahu ya dhahabu kwa kuvukizia uvumba. Pia mlikuwemo sanduku la agano, ambalo lilikuwa limejengwa kwa dhahabu tupu. Ndani yake kulikuwa na bakuli la dhahabu lenye manna, fimbo ya Haruni iliyoota majani, na zile mbaao za mawe za agano.⁵Juu ya sanduku la agano maumbo ya maserafi wa utukufu wafunika mabawa yao mbele ya kiti cha upatanisho, ambacho kwa sasa hatuwezi kuelezea kwa kina.

⁶Baada ya vitu hivi kuwa vimekwisha andaliwa, Makuhani kawaida huingia chumba cha nje cha hema kutoa huduma zao.⁷Lakini kuhani mkuu huingia kile chumba cha pili pekee mara moja kila mwaka, na pasipo kuacha kutoa dhabihu kwa ajili yake binafsi, na kwa dhambi za watu walizozitenda pasipo kukusudia.⁸Roho Mtakatifu anashuhudia kwamba, njia ya mahali patakatifu zaidi bado haijafunuliwa kwa vile ile hema la kwanza bado linasimama.⁹Hili ni kielelezo cha muda huu wa sasa. Vyote zawadi na dhabihu ambavyo vinatolewa sasa haviwezi kukamilisha dhamiri ya anayeabudu.¹⁰Ni vyakula na vinywaji pekee vimeunganishwa katika namna ya taratibu za ibada ya kujiosha. Vyote hivi vilikuwa taratibu za kimwili vilivyokuwa vimeandaliwa hadi ije amri mpya itakayowekwa mahali pake.

¹¹Kristo alikuja kama kuhani mkuu wa mambo mazuri ambayo yamekuja. Kupitia ukuu na ukamilifu wa hema kuu ambayo haikufanywa na mikono ya watu, ambayo si wa ulimwengu huu uliouumbwa.¹²Ilikuwa si kwa damu ya mbuzi na ndama, bali kwa damu yake mwenyewe kwamba Kristo aliingia mahali patakatifu zaidi mara moja kwa kila mmoja na kutuhakikishia ukombozi wetu wa milele.¹³Kama kwa damu ya mbuzi na mafahari na kunyunyiziwa kwa majivu ya ndama katika hao wasiosafi walitengwa kwa Mungu na kufanya mili yao safi,¹⁴Je si zaidi sana damu ya Kristo ambaye kupitia Roho wa milele alijitoa mwenyewe bila mawaa kwa Mungu, kuosha dhamiri zetu kutoka matendo mafu kumtumikia Mungu aliye hai?

¹⁵Kwa sababu hiyo, Kristo ni mjumbe wa agano jipya. Hii ndiyo sababu mauti imewaacha huru wote walio wa agano la kwanza kutoka katika hatia ya dhambi zao, ili kwamba wote walioitwa na Mungu waweze kupokea ahadi ya urithi wao wa milele.¹⁶Kama kuna agano linadumu, ni lazima kuthibitishwa kwa kifo cha mtu yule aliyelifanya.¹⁷Kwani agano linakuwa na nguvu mahali kunatokea mauti, kwa sababu hakuna nguvu wakati mwenye kulifanya akiwa anaishi.¹⁸Hivyo hata si lile agano la kwanza lilikuwa limewekwa pasipo damu.¹⁹Wakati Musa alipokuwa ametoa kila agizo la sheria kwa watu wote, alichukua damu ya ng'ombe na mbuzi, pamoja na maji, kitambaa chekundu, na hisopo, na kuwanyunyizia gombo lenyewe na watu wote.²⁰Kisha alisema, "Hii ni damu ya agano ambayo Mungu amewapa amri kwenu."²¹Katika hali ileile, aliinyunyiza damu juu ya hema na vyombo vyote vilivyotumiwa kwa huduma ya ukuhani.²²Na kulingana na sheria, karibu kila kitu kinatakaswa kwa damu. Pasipo kumwaga damu hakuna msamaha.

²³Kwa hiyo ilikuwa lazima kwamba nakala za vitu vya mbinguni sharti visafishwe kwa hii dhabihu ya wanyama. Hata hivyo, vitu vya mbinguni vyenyewe vilipaswa kusafishwa kwa dhabihu iliyo bora zaidi.²⁴Kwani Kristo hakuingia mahali patakatifu sana palipofanywa na mikono, ambayo ni nakala ya kitu halisi. Badala yake aliingia mbingu yenye, mahali ambapo sasa yuko mbele za uso wa Mungu kwa ajili yetu.²⁵Hakuingia kule kwa ajili ya kujitoa sadaka kwa ajili yake mara kwa mara, kama afanyavyo kuhani mkuu, ambaye huingia mahali patakatifu zaidi mwaka baada ya mwaka pamoja na damu ya mwingine,²⁶kama hiyo ilikuwa kweli, basi ingekuwa lazima kwake kuteswa mara nyangi zaidi tangu mwanzo wa ulimwengu. Lakini sasa ni mara moja hadi mwisho wa miaka aliyojifunua kuiondoa dhambi kwa dhabihu yake mwenyewe.²⁷Kama ilivyo kwa kila mtu kufa mara moja, na baada ya hiyo huja hukumu,²⁸ndivyo hivyo Kristo naye ambaye alitolewa mara moja kuziondoa dhambi za wengi, atatokea mara ya pili, si kwa kusudi la kushughulikia dhambi, bali kwa ukombozi kwa wale wamgojeao kwa saburi.

10 ¹Kwa vile sheria ni kivuli cha mambo mema yajayo, si yale yaliyo halisi. Sheria kamwe haiwezi kuwakamilisha wale ambao wanaomkaribia Mungu kwa njia ya dhabihu zilezile ambazo makuhanani waliendelea kutoa mwaka baada ya mwaka.²Au vinginevyo dhabihu hizo zisingeweza kukoma kutolewa? Kwa kigezo hicho waabuduo, wakiwa wamesafishwa mara moja, wasingelikuwa na utambuzi zaidi wa dhambi.³Bali katika dhabihu hizo kuna ukumbusho wa dhambi zilizotendwa mwaka baada ya mwaka.⁴Kwa kuwa haiwezekani kwa damu ya mafahari na mbuzi kuziondoa dhambi.

⁵Wakati Kristo alipokuja duniani, alisema, “Hamkutamani matoleo au dhabihu, badala yake, mliandaa mwili kwa ajili yangu.

⁶ Hamkuwa na thamani katika matoleo yote ya kuteketezwa au dhabihu kwa ajili ya dhambi.

⁷ Kisha nilisema, “Ona, hapa ninayafanya mapenzi yako, Mungu, kama ilivyoandikwa kunihusu mimi katika gombo.”

⁸Alisema kama ilivyo semwa hapo juu: “Hamkutamani dhabihu, matoleo, au sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya dhambi, wala hukuona furaha ndani yake” dhabihu ambazo zinatolewa kulingana na sheria.⁹Kisha alisema, “Ona, niko hapa kufanya mapenzi yako.” Ameweka pembedi taratibu zilizo za awali ili kuimarisha zile za pili.

¹⁰Katika taratibu za pili, tumekwisha tengwa kwa Mungu kwa mapenzi yake kupitia kujitoa kwa mwili wa Yesu Kristo mara moja kwa nyakati zote.

¹¹Ni kweli, kila kuhani husimama kwa huduma siku kwa siku, akitoa dhabihu ile ile, ambayo, kwa vyovyyote, kamwe isingeweza kuziondoa dhambi.¹²Lakini baada ya Kristo kutoa dhabihu mara moja kwa dhambi milele yote, aliketi mkonono wa kuume wa Mungu,¹³akisubiri mpaka maadui zake watiwe chini na kufanywa kiti kwa ajili ya miguu yake.¹⁴Kwa kuwa kwa njia ya toleo moja amewakamilisha milele wale ambao wametengwa kwa Mungu.¹⁵Na Roho Mtakatifu pia ashuhudia kwetu. Kwa kuwa kwanza alisema,

¹⁶ “Hili ni agano nitakalofanya pamoja nao baada ya siku hizo; asema Bwana: nitaweka sheria zangu ndani ya mioyo yao, na nitaziandika katika akili zao.”

¹⁷Kisha alisema, “Hawatazikumbuka tena dhambi na matendo yao mafu.”

¹⁸Sasa mahali palipo na msamaha kwa hawa, hakuna tena dhabihu yoyote kwa ajili ya dhambi.

¹⁹Kwa hiyo, ndugu, tunao ujasiri wa kuingia mahali patakatifu zaidi kwa damu ya Yesu.²⁰Hiyo ni njia ambayo ameifungua kwa ajili yetu kwa njia ya mwili wake, mpya na hai inayopitia kwenye pazia.²¹Na kwa sababu tunaye kuhani mkuu juu ya nyumba ya Mungu,²²na tumkaribie na moyo wa kweli katika utimilifu wa uhakika wa imani tukiwa na mioyo iliyonyunyiziwa safi kutoka uovu wa dhamiri na kuwa na miili yetu iliyooshwa kwa maji safi.

²³Basi na tushikilie kwa uthabiti katika ungamo la ujasiri wa tumaini letu, bila ya kugeuka, kwa sababu Mungu aliyahidi ni mwaminifu.²⁴Na tuzidi kutafakari namna ya kumtia moyo kila mmoja kupenda na matendo mema.

²⁵Na tusiache kukusanyika pamoja, kama wafanyakyo wengine. Badala yake, kutiana moyo kila mmoja zaidi na zaidi, kama muonavyo siku inakaribia.

²⁶Kama tukifanya makusudi kuendelea kutenda dhambi baada ya kuwa tumepokea elimu ya ukweli, Dhabihu nyininge ya dhambi haisalii tena.²⁷Badala yake, kuna tarajio pekee la hukumu ya kutisha, na ukali wa moto ambao utawateketeza maadui wa Mungu.²⁸Yeyote ambaye ameikataa sheria ya Musa hufa bila rehema mbele ya ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu.²⁹Kiwango gani zaidi cha adhabu unafikiri kinamstahili kila mmoja ambaye amemdharaa mwana wa Mungu, yeyote aliyeitendea damu ya agano kama kitu kisicho kitakatifu, damu ambayo kwayo aliiweka wakfu kwa Mungu - yeyote ambaye amemtukana Roho wa neema?³⁰Kwa kuwa tunajua mmoja ambaye aliyesema, “Kisasi ni changu, nitalipa.” Na tena, “Bwana atawahukumu watu wake.”³¹Ni jambo la kuogofya mtu kuangukia katika mikono ya Mungu aliye hai!

³²Lakini kumbuka siku zilizopita, baada ya kutiwa kwenu nuru, ni jinsi gani mliweza kuvumilia maumivu makali.

³³Mlikuwa mmewekwa wazi katika dhihaka ya matukano na mateso, na mlikuwa washiriki pamoja na wale waliopitia mateso kama hayo.³⁴Kwa kuwa mlikuwa na moyo wa huruma kwa hao waliokuwa wafungwa, na mlipokea kwa furaha adhabu ya urithi wenu, mkijua kwamba ninyi wenyewe mlikuwa na urithi bora na wa kudumu milele.³⁵Kwa hiyo msiutupe ujasiri wenu, ulio na zawadi kuu.³⁶Kwa kuwa mnahitaji uvumilivu, ili kwamba mpate kupokea ambacho Mungu amekiahidi, baada ya kuwa mmekwisha yatenda mapenzi yake.³⁷Kwa kuwa baada ya kitambo kidogo, mmoja anayekuja, atakuja hakika na hatakawia.

³⁸ Mwenye haki wangu ataishi kwa imani. Kama atarudi nyuma, sitapendezwa naye.”

³⁹Lakini sisi si kama wale warudio nyuma kwa kuangamia. Badala yake, sisi ni baadhi ya wale tulio na imani ya kuzilinda roho zetu.

11 ¹Sasa imani ni hakika aliyo nayo mtu wakati atarajiaipo kitu fulani kwa ujasiri. Ni hakika ya kitu ambacho bado hakijaonekana.²Kwa sababu hii mababu zetu walithibitika kwa imani yao.³Kwa imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwu kwa amri ya Mungu, ili kwamba kile kinachoonekana hakikutengenezwa kutokana na vitu ambavyo vilikuwa vinaonekana.

⁴Ilikuwa kwa sababu ya imani kwamba Hibili alimtolea Mungu sadaka ya kufaa kuliko alivyofanya Kaini. Ilikuwa ni kwa sababu hii kwamba alisifiwa kuwa mwenye haki. Mungu alimsifu kwa sababu ya zawadi alizoleta. Kwa sababu hiyo, Hibili bado ananena, ingawa amekufa.

⁵Ilikuwa kwa imani kwamba Enoko alichukuliwa juu na hakuona mauti. "Hakuonekana, kwa sababu Mungu alimchukua" kwa vile ilinenwa juu yake kuwa alimpendeza Mungu kabla ya kuchukuliwa juu.⁶Pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu, kwa kuwa ajaye kwa Mungu lazima aamini kwamba Mungu anaishi na kwamba huwapatia zawadi wale wamtafutao.

⁷Ilikuwa ni kwa imani kwamba Nuhu, akiwa ameonywa na Mungu kuhusiana na mambo ambayo hayakuwa yameonekana, kwa heshima ya ki Mungu alitengeneza safina kwa ajili ya kuiokoa familia yake. Kwa kufanya hivi, aliuhukumu ulimwengu na akawa mrithi wa haki ambayo huja kupitia imani.

⁸Ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahimu, alipoitwa alitii na kwenda mahali ambapo alipaswa kupokea kama urithi. Alitoka bila kujua mahali gani alikuwa anakwenda.⁹Ilikuwa ni kwa imani kwamba aliishi katika nchi ya ahadi kama mgeni. Aliishi katika mahema pamoja na Isaka na Yakobo, warithi wenzake wa ahadi ile ile.¹⁰Hii ni kwa sababu alitarajia kuupata mji amba mwenye kuubuni na mjenzi wake angelikuwa ni Mungu.¹¹Ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahimu, na Sara mwenyewe, walipokea nguvu ya kutunga mimba ingawa walikuwa wazee sana, kwa kuwa walimuona Mungu kuwa mwaminifu, ambaye aliwaahidia mtoto wa kiume.¹²Kwa hiyo pia kutoka kwa mtu huyu mmoja ambaye alikuwa amekaribia kufa wakazaliwa watoto wasiohesabika. Walikuwa wengi kama nyota za angani na wengi kama mchanga katika ufukwe wa bahari.

¹³Hawa wote walikufa katika imani kupokea ahadi. Isipokuwa, wakiwa wameziona na kuzikaribisha kwa mbali, walikiri kwamba walikuwa wageni na wapitaji juu ya nchi.¹⁴Kwa wale wasemao mambo kama haya wanaweka bayana kuwa wanatafuta nchi yao wenyewe.¹⁵Kwa kweli, kama wangkuwa wakiifkiria nchi ambayo kwayo walitoka, wangelikuwa na nafasi ya kurejea.¹⁶Lakini kama ilivyo, wanatamani nchi iliyo bora, ambayo, ni ya kimbingu. Kwa hiyo Mungu haoni aibu kuitwa Mungu wao, kwa kuwa ametayarisha mji kwa ajili yao.

¹⁷Ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahimu baada ya kujaribiwa, alimtoa Isaka. Ndiyo, ye ye ambaye alipokea kwa furaha ahadi, alimtoa mwanawe wa pekee,¹⁸ambaye juu yake ilinenwa, "Kutoka kwa Isaka uzao wako utaitwa."¹⁹Ibrahimu alijua kwamba Mungu alikuwa na uwezo wa kumfufua Isaka kutoka katika wafu, na kwa kuzungumza kwa lugha ya mafumbo, alimpokea.

²⁰Ilikuwa ni kwa imani kwamba Isaka alimbariki Yakobo na Esau kuhusu mambo yajayo.

²¹Ilikuwa ni kwa imani Yakobo alipokuwa katika hali ya kufa, alimbariki kila mmoja wa watoto wa Yusufu. Yakobo akaabudu, akiegemea juu ya fimbo yake.²²Ilikuwa ni kwa imani Yusufu wakati wake wa mwisho ulipokaribia, alinena juu ya kutoka kwa wana wa Israel Misri na akawaagiza kuchukua pamoja nao mifupa yake.

²³Ilikuwa ni kwa imani Musa, alipozaliwa, alifichwa kwa miezi mitatu na wazazi wake kwa sababu walimuona kuwa ni mtoto mchanga aliyejikuwa mzuri, na hawakutishwa na amri ya mfalme.²⁴Ilikuwa ni kwa imani Musa, alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mtoto wa binti Farao.²⁵Badala yake, alichagua kushiriki mateso pamoja na watu wa Mungu badala ya kufurahia anasa za dhambi kwa kitambo.²⁶Alifikiri aibu ya kumfuata Kristo kuwa ni utajiri mkuu kuliko hazina za Misri kwa kuwa alikaza macho yake katika zawadi ya wakati wake ujao.²⁷Ilikuwa ni kwa imani Musa alitoka Misri. Hakuhofia hasira ya Mfalme, kwa kuwa alivumilia kwa kutazama kwa asiyonekana.²⁸Ilikuwa ni kwa imani aliishika pasaka na kunyunyiza damu, ili kwamba mharibu wa mzaliwa wa kwanza asiweze kuwagusa wazaliwa wa kwanza wa kiume wa waisrael.

²⁹Ilikuwa ni kwa imani walipita katika bahari ya shamu kama katika nchi kavu. Wakati wamisri walipajaribu kupita, walimezwa.

³⁰Ilikuwa ni kwa imani ukuta wa Yeriko ulianguka chini, baada ya kuuzunguka kwa siku saba.

³¹Ilikuwa ni kwa imani Rahabu yule kahaba hakuangamia pamoja na wale ambao hawakuwa watiifu, kwa sababu alikuwa amewapokea wapelelezi na kuwahifadhi salama.

³²Na niseme nini zaidi? Maana muda hautoshi kusimulia ya Gideoni, Barak, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samwel na za manabii,³³ambao kupitia imani walizishinda falme, walitenda haki, na wakapokea ahadi. Walizuia vinywa vya simba,³⁴walizima nguvu za moto, walikwepa ncha ya upanga, waliponywa kutoka katika magonjwa, walikuwa mashujaa vitani, na walisababisha majeshi wageni kukimbia.³⁵Wanawake walipokea wafu wao kwa njia ya ufulufuo. Wengine waliteswa, bila kukubali kuachwa huru ili kwamba waweze kupata usoefu wa ufulufuo ulio bora zaidi.³⁶Wengine waliteswa kwa dhihaka na kwa vichapo, naam, hata kwa vifungo na kwa kutiwa gerezani.

³⁷Walipondwa mawe. Walikatwa vipande kwa misumeno. Waliuawa kwa upanga. Walikwenda kwa ngozi za kondoo na ngozi za mbuzi walikuwa wahitaji, wakiendelea katika maumivu na wakitendewa mabaya³⁸(ambayo ulimwengu haukustahili kuwa nao), wakitangatanga nyikani, milimani, katika mapango na katika mashimo ya ardhini.

³⁹Ingawa watu wote hawa walikubaliwa na Mungu kwa sababu ya imani yao, hawakupokea alichoahidi.⁴⁰Mungu alitangulia kutupatia kitu kilichobora, ili kwamba bila sisi wasingeweza kukamilishwa.

12 ¹Kwa hiyo, kwa kuwa tumezungukwa na wingu kubwa la mashaidi, na tutupe kila kitu kinacho tulemea pamoja na dhambi ambayo inatuzingira kwa urahisi. Tupige mbio kwa saburi katika mashindano yaliyowekwa mbele yetu.²Tuyaelekeze macho yetu kwa Yesu, aliye mwanzilishi na mwenye kutimiliza imani yetu, ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele yake alistahmili msalaba, akiidharau aibu yake, na akakaa chini mkono wa kulia wa kiti cha enzi cha Mungu.

³Maana mtafakarini yeche aliye stahimili maneno ya chuki kutoka kwa wenyewe dhambi, dhidi yake mwenyewe ili kwamba msije mkachoka au kuzimia miyo yenu.⁴Hamjataabika au kuteseka mkishindana na dhambi kiasi cha kutoa damu.⁵Tena mmesahau kule kutiwa moyo ambako kunawaelekeza kama watoto wa kiume: "Mwanangu, usiyachukuwe kwa wepesi marudia ya Bwana, wala usikate tamaa unapo rekebishwa na yeye."

⁶ Kwa kuwa Bwana humrudi yeoyote ambaye anampenda, na humwadhibu kila mwana ambaye humpokea.

⁷Stahimili majaribu kama kurudiwa. Mungu hushughulika nanyi kama anavyoshughulika na watoto, maana ni mtoto yupi ambaye baba yake hawezi kumrudi?⁸Lakini kama hakuna kurudiwa, ambako sisi sote tunashiriki, basi ninyi ni haramu na si watoto wake.⁹Zaidi ya yote, tulikuwa na baba zetu kidunia wa kuturudi, na tuliwaheshimu. Je haitupasi hata zaidi kumtii Baba wa kiroho na kuishi?¹⁰Kwa hakika baba zetu walituadhibu kwa miaka michache kama ilivyoonekana sawa kwao, lakini Mungu hutuadhibu kwa faida yetu ili tushiriki utakatifu wake.¹¹Hakuna adhabu inayofurahisha kwa wakati huo. Huwa na maumivu. Hata hivyo, baadaye huzaa tunda la amani ya utauwa kwa wale waliofundishwa nayo.

¹²Kwa hiyo inueni mikono yenu iliyolegea na kufanya magoti yenu yaliyo dhaifu kuwa yenyenye nguvu tena;

¹³nyosheni mapito ya nyayo zenu, ili kwamba yeoyote aliye mlemavu hataongozwa upotevuni lakini apate kuponywa.¹⁴Tafuteni amani na watu wote, na pia utakatifu ambaa bila huo hakuna atakayemwona Bwana.

¹⁵Muwe waangalifu ili kwamba asiwepo atakayetengwa mbali na neema ya Mungu, na kwamba lisije shina la uchungu litakalochipuka na kusababisha shida na kukengeusha wengi.¹⁶Angalieni kuwa hakuna zinaa au mtu asiye mtauwa kama vile Esau, ambaye kwa sababu ya mlo mmoja aliuza haki yake ya kuzaliwa.¹⁷Kwa kuwa mnajua kwamba baadaye, alipotamani kurithi baraka, alikataliwa, kwa sababu hakupata fursa ya kutubu pamoja na baba yake, hata ingawa alitafuta sana kwa machozi.

¹⁸Kwa kuwa hamkuja katika mlima ambaa unaweza kuguswa, mlima unaowaka moto, giza, kukatisha tamaa na dhoruba.¹⁹Hamkuja kwa sauti za tarumbeta, au kwa maneno yatokanayo na sauti ambayo ilisababisha kila wasikiao wasiombe neno lolote kusemwa kwao.²⁰Kwa kuwa hawakuweza kuvumilia kile kilichoamuliwa: "Ikiwa hata mnyama agusaye mlima, lazima apigwe kwa mawe."²¹Ya kutisha zaidi aliyoaona Musa alisema, "Nimeogopa sana kiasi cha kutetemeka."²²Badala yake, mmekuja mlima Sayuni na katika mji wa Mungu aliye hai, Yerusalem ya mbinguni, na kwa malaika elfu kumi wanaosherehekeea.²³Mmekuja katika kusanyiko la wazaliwa wa kwanza wote waliosajiliwa mbinguni, kwa Mungu hakimu wa wote, na kwa roho za watakatifu ambaa wamekamilishwa.²⁴Mmekuja kwa Yesu mpatanishi wa agano jipy, na kwa damu iliyonyunyizwa ambayo hunena mema zaidi kuliko damu ya Habili.

²⁵Angalia kuwa usije ukamkataa mmoja ambaye anenaye. Kwa kuwa kama hawakuepuka walipomkataa mmoja aliye waonya duniani, kwa hakika hatutaepuka ikiwa tutageuka mbali kutoka kwa yule atuonyaye kutoka mbinguni.²⁶Kwa wakati huo sauti yake ilitikisa dunia. Lakini sasa ameahidi na kunena, "Bado mara nyingine tena sitatikisa dunia pekee, bali mbingu pia."²⁷Maneno haya, "Mara moja tena," inaonyesha kutoweshwa kwa vitu vile vitetemeshwavyo, hivi ni, vitu vile ambavyo vimeumbwa, ili kwamba vile vitu visivyonetemeshwa vibakie.²⁸Kwa hiyo, tupokee ufalme ambaa hautetemeshwi, tufurahi katika hali ya kumwabudu Mungu kwa kukubali pamoja na kunyenyekea katika kicho,²⁹kwa maana Mungu wetu ni moto ulao.

13 ¹Basi upendo wa ndugu na uendelee.²Msisahau kuwakaribisha wageni, maana kwa kufanya hivi, baadhi wamewakaribisha malaika pasipo kujua.³Kumbuka wote waliomo gerezani, kana kwamba mulikuwa nao kule pamoja nao, na kama miili yenu ilitendewa kama wao.

⁴Basi ndoa na iheshimiwe na wote na basi kitanda cha ndoa kifanywe kuwa safi, kwa maana Mungu atawahukumu waasherati na wazinzi.⁵Basi njia zenu za maisha ziwe huru katika upendo wa pesa. Muwe wanao ridhika na vitu mulivyonavyo, kwani Mungu mwenyewe alisema, “Sitawaacha ninyi kamwe, wala kuwatelekeza ninyi.”

⁶Basi turidhike ili tusema kwa ujasiri, “Bwana ni msaidizi wangu; Sitaogopa. Mwanadamu aweza kunifanya nini?”

⁷Wafikirieni wale walio waongoza, wale waliongea neno la Mungu kwenu, na kumbukeni matokeo ya mienendo yao; igeni imani zao.⁸Yesu Kristo ni yeze jana, leo, na ata milele.⁹Usije ukaongozwa na mafundisho mbalimbali ya kigeni kwani ni vizuri kwamba moyo ujengwe kwa neema, na siyo kwa sheria kuhusu chakula hayo hayatawasaidia wale wanaoishi kwa hayo.

¹⁰Tunayo madhababu ambayo wale wanaotumika ndani ya hekalu hawana haki ya kula.¹¹Kwa kuwa damu za wanyama, zilizotolewa dhabihu kwa ajili ya dhambi, ililetwa na kuhani mkuu ndani ya sehemu takatifu, lakini miili yao ilichomwa nje ya kambi.¹²Kwa hiyo Yesu naye aliteseka nje ya lango la mji, hili kwamba kuweka wakfu watu kwa Mungu kupitia damu yake.

¹³Na kwa hiyo twendeni kwake nje ya kambi, tukizibeba fedheha zake.¹⁴Kwani hatuna makao ya kudumu katika mji huu. Badala yake tutafute mji ambaa unakuja.

¹⁵Kupitia Yesu mnapaswa mara kwa mara kujitoa sadaka ya kumtukuza Mungu, kumsifu kwamba tunda la midomo yetu likiri jina lake.

¹⁶Na usisahau kufanya mazuri na kusadiana ninyi kwa ninyi, kwa kuwa ni sadaka kama hiyo ndiyo Mungu hupendezwa sana.

¹⁷Tiini na kujishusha kwa viongozi wenu, kwani wanaendelea kuwalinda kwa ajili ya nafsi zenu, kama wale watakaota hesabu. Tiini ili kwamba viongozi wenu waweze kuwatanza kwa furaha, na sio kwa huzuni, ambayo haitawasaidia.

¹⁸Tuombeni, kwani tuna uhakika kwamba tuna dhamira njema, tunatamani kuishi maisha ya heshima katika mambo yote.¹⁹Na nyote ninawatia moyo zaidi mfanye hivi, ili kwamba niweze kurudi kwenu hivi karibuni.

²⁰Sasa Mungu wa amani, ambaye aliwaleta tena kutoka kwa wafu mchungaji mkuu wa kondoo, Bwana wetu Yesu, kwa damu ya agano la milele,²¹Atawapa uwezo kwa kila jambo zuri kufanya mapenzi yake, akifanya kazi ndani yetu iliyo njema ya kupendeza machoni pake, kupitia Yesu Kristo, kwake uwe utukufu milele na milele. Amina.

²²Sasa ninakutia moyo, ndugu, kuchukuliana na neno la kutia moyo ambalo kwa ufupi nililiandika kwenu.

²³Fahamu kwamba ndugu yetu Timotheo ameshaachiwa huru, ambaye pamoja naye nitawaona kama atakuja hivi karibuni.

²⁴Salimia viongozi wako wote na waumini wote. Wale wanaotoka Italia wanakusalimia.

²⁵Na neema iwe nanyi nyote.

Waraka wa yakobo

1 ¹Yakobo, mtumwa wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo, kwa makabila kumi na mbili yaliyotawanyika, nawasalimu.

²Hesabuni kuwa ni furaha zaidi, ndugu zangu, mnapopita katika majoribu mbali mbali,³mkijua kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huwapa uvumilivu.⁴Basi acheni uvumilivu uikamilishe kazi yake, ili kwamba muweze kukomaa kikamilifu, bila kupungukiwa neno lolote.

⁵Lakini kama mtu kati yenu anahitaji hekima, aiombe kutoka kwa Mungu, ambaye hutoa kwa ukarimu na pasipo kukemea kwa wote wamwombao, na atawapa hekima.⁶Lakini aombe kwa imani, bila shaka, kwa kuwa mwenye kutia shaka ni kama mawimbi katikati ya bahari, huchukuliwa na upepo na kutupwa huku na huko.⁷Kwa hakika mtu huyu asifikirie kwamba atapokelewa ombi lake kutoka kwa Bwana,⁸mtu huyu ana nia mbili, hana msimamo katika njia zake zote.

⁹Ndugu aliye maskini anapaswa kujivuna katika kusimama kwake juu,¹⁰wakati huo huo ndugu aliye tajiri awe na unyenyekevu wake, kwa sababu atatoweka kama ua la kondeni katika shamba.¹¹Jua huchomoza na joto la kuunguza na kukausha mimea, na maua huanguka na uzuri wake hupotea. Vivyo hivyo watu matajiri watachakaa katikati ya kazi zao.

¹²Amebarikiwa mtu yule anayevumilia majoribu, kwa kuwa baada ya kushinda jaribu hilo, atapokea taji ya uzima, ambayo imeahidiwa kwa wale wampendao Mungu.

¹³Mtu yejote hapaswi kusema anapajaribiwa, “Kwamba jaribu hili latoka kwa Mungu,” kwa sababu Mungu hajaribi na uovu, na Mungu mwenyewe hamjaribu mtu yejote.¹⁴Bali kila mtu hujaribiwa na tamaa zake mbaya za mambo maovu zinazomshawishi na kumvuta kwenda mbali na Mungu.¹⁵Ndipo baada ya tamaa ya dhambi kubeba mimba, dhambi huzaliwa. Dhambi ikiisha kukomaa sawasawa, huishia katika mauti.

¹⁶Ndugu zangu wapendwa, msidanganyike.¹⁷Kila zawadi iliyo nzuri na kila zawadi iliyokamilika hutoka juu, hushuka chini kutoka kwa Baba wa nuru. Yeye habadilika kama kivuli kibadilikavyo.¹⁸Mungu alichagua kutupa sisi uzima kwa Neno la kweli, ili kwamba tuweze kuwa kama uzao wa kwanza mionganoni mwa viumbi vyake.

¹⁹Mnajua hili, ndugu zangu wapendwa. Kila mmoja anapaswa kuwa mwepesi wa kusikia, siyo mwepesi wa kuongea wala kucasirika,²⁰kwa kuwa hasira ya mwanadamu haiwezi kutenda haki ya Mungu.

²¹Kwa hiyo wekeni mbali uchafu wa dhambi na ubaya wote ulio mahali popote, na kwa unyenyekevu lipokeeni neno lilopandwa ndani yenu, ambalo lina uwezo wa kuokoa roho zenu.²²Litiini neno, msilisikie tu, mkijidanganya nafsi zenu wenye.²³Kwa kuwa kama yejote alisikiaye neno bila kulitendea kazi ni sawa na mtu ajiangaliaye uso wake kwenye kioo kama alivyo.²⁴Hujitathimini uso wake, na huenda zake na baada ya muda mfupi husahau anavyofanana.²⁵Bali mtu yule anayeiangalia kwa uangalifu sheria kamili, sheria ya uhuru, na kuendelea kuitii, si kwa sababu yeye ni msikilizaji tu anayesahau, huyu mtu atabarikiwa anapolitenda neno.

²⁶Ikiwa mtu yejote atafikiri moyoni mwake kuwa ni mtu wa dini, lakini hawezi kuudhibiti ulimi wake, huundanganya moyo wake na dini yake ni bure.²⁷Dini iliyo safi na isiyoharibiwa mbele za Mungu wetu na Baba wa mbinguni ni hii: kuwasaidia yatima na wajane katika mateso yao, na kujilinda e na ufisadi wa dunia.

² ¹Ndugu zangu, msiifuate imani ya Bwana Yesu Kristo, Bwana wa utukufu, kwa kupendelea watu fulani.²Kama mtu fulani akiingia kwenye mikutano yenu amevaa pete za dhahabu na mavazi mazuri, pia akaingia masikini mwenye mavazi machafu,³na mkaonyesha kumjali zaidi yule mwenye mavazi mazuri na kusema, “Tafadhari wewe keti hapa mahali pazuri” lakini mkamwambia yule masikini, “Wewe simama pale,” au “Kaa chini ya miguu yangu.”⁴Je, hamuhukumiani ninyi wenyewe, na kuwa waamuzi wenyewe mawazo mabaya?⁵Sikilizeni, ndugu zangu wapendwa, je, Mungu hakuwachagua watu masikini wa dunia hii kuwa matajiri katika imani na kurithi ufalme wa Mungu aliowaahidia wampendao?⁶Lakini mmewadharau masikini! Je, sio matajiri wanaowatendea ninyi na sio wao wanaowaburuta ninyi mahakamani?⁷Je, si matajiri wanaolitukana jina lile zuri la Yesu kristo ambalo kwalo mnaitiwa?⁸Hivyo, basi kama mwaitimiza ile sheria ya kifalme kama ilivyoandikwa katika maandiko, “Utampenda kila mtu kama wewe mwenyewe unavyojipenda,” mwafanya vyema.⁹Lakini kama mkipendelea baadhi ya watu, matajiri na wenyewe vyeo mnatenda dhambi, mwahukumiwa na sheria kuwa ni wavunja sheria.

¹⁰Kwa kuwa ye yeyote anayetii sheria yote, na bado akajikwaa katika jambo moja tu, amekuwa na hatia ya kuvunja sheria yote!¹¹Kwa kuwa Mungu aliyesema, “Usizini,” ndiye pia aliyesema, “Usiue.” Kama hauzini, lakini una uwa, umekwishavunja sheria ya Mungu.

¹²Kwa hiyo kutii kama wale amba mko karibu kuhukumiwa na sheria ya uhuru wa kweli.¹³Kwa kuwa hukumu huja pasipo huruma kwa wale wasio na huruma. Huruma hujitokuza juu ya hukumu.

¹⁴Kuna uzuri gani, ndugu zangu, kama mtu anasema ninayo imani kwa Mungu, lakini hana matendo mema? Je, imani hiyo yaweza kumwokoa mtu huyo kutoka kwenye hukumu ya Mungu?¹⁵Kama ndugu wa kiume au wa kike ni muhitaji wa mavazi au chakula cha kila siku,¹⁶na mmoja wenu akawaambia, “Nendeni kwa amani, mkaote moto na mle vizuri,” lakini hamuwapi mahitaji muhimu ya mwili, hiyo yafaa nini?¹⁷Hali kadhalika, imani pekee, kama haina matendo mema, imekufa.

¹⁸Lakini mtu fulani anaweza kushindana kusema, “Una imani, na mimi ninayo matendo.” Nionyeshe imani yako pasipo matendo, nami nitakuonyesha imani yangu kwa matendo yangu.¹⁹Waamini kuwa kuna Mungu mmoja; uko sahihi. Hata mapepo nayo yanaamini hivyo na kutetemeka.²⁰Je, unataka kujua, ewe mtu mpumbavu, namna ambavyo imani hiyo pasipo matendo mema isivyofaa?²¹Je, si baba yetu Abrahamualihesabiwa haki kwa matendo alipomtoa mwanawе Isaka juu ya madhabahu?²²Mnaona kuwa imani yake ilifanya kazi na matendo yake mema, na kwa matendo yake, imani yake ilifikia kusudio lake.²³Maandiko yalitimizwa yasemayo, “Abrahamu alimwamini Mungu, na akahesabiwa kuwa ni mwenye haki.” Hivyo Abrahamu aliitwa rafiki wa Mungu.

²⁴Mwaona kuwa kwa matendo mtu huhesabiwa haki, na si kwa imani tu.²⁵Hali kadhalika, Rahabu yule kahaba alihi esabiwa haki kwa matendo, alipowakaribisha wajumbe na kuwapeleka kwa barabara nyininge?

²⁶Kwa kuwa kama vile mwili usipokuwa na roho umekufa, vivyo hivyo imani pasipo matendo imekufa.

3 ¹Ndugu zangu, siyo wengi wenu mnapaswa kuwa walimu, mkijua kwamba tutapokea hukumu kubwa zaidi.

²Kwa kuwa wote tunakosea katika njia nyingi. Kama yejote huwa hajikwai katika maneno yake, huyo ni mtu mkamilifu, aweza kudhibiti mwili wake wote pia.³Sasa kama tunaweka lijamu za farasi katika vinywa vyao wanatutii, na tunaweza kuigeuza miili yao yote.⁴Tambua pia kwamba meli, ingawa ni kubwa na husukumwa na upepo mkali, inaongozwa kwa usukani mdogo sana kwenda popote anakotaka nahodha.⁵Vivyo hivyo, ulimi ni kiungo kidogo cha mwili, lakini hujisifia makuu sana. Angalia msitu mkubwa unavyoweza kuwashwa kwa cheche ndogo ya moto!

⁶Ulimi ni kama moto, ni ulimwengu wa uovu, umewekwa mionganoni mwa viungo vya mwili wetu, ambaao hunajisi mwili wote na huiweka juu ya moto njia ya maisha, na wenyewe kuchomwa na moto wa kuzimu.⁷Kila aina ya mnyama wa porini, ndege, kitambaacho na kiumbe cha baharini kinadhibitiwa na wanadamu.⁸Lakini hakuna mwanadamu hata mmoja ambaye anaweza kudhibiti ulimi; ni uovu usiotulua, umeja sumu ya kufisha.⁹Kwa ulimi twamtkuza Bwana na Baba yetu, na kwa huo twawalaani watu ambaao wameumbwa kwa mfano wa Mungu.¹⁰Katika kinywa hichohicho husema maneno ya baraka na laana. Ndugu zangu mambo haya hayapaswi kuwa hivi.¹¹Je, kisima kimoja huweza kutoa maji matamu na machungu?¹²Ndugu zangu, Je, mti wa mtini unaweza kuzaa matunda ya mzeituni, au mzabibu unazaa matunda ya mtini? Wala chemchemi ya maji chumvi haitoi maji yasio na chumvi.

¹³Ni nani mionganoni mwenu aliye na hekima na ufahamu? Hebu mtu huyo na aoneshe matendo mema katika kazi zake kwa unyenyekevu utokanao na hekima.¹⁴Lakini kama mnao vivu mkali na nia ya ubinafsi mioyonini mwenu, msijivune na kusema uongo mkiupinga ukweli.¹⁵Hii siyo hekima ile ishukayo kutoka juu, lakini badala yake ni ya kidunia, si ya kiroho ni ya kipepo.¹⁶Kwa kuwa palipo na vivu na ubinafsi upo, kuna vurugu na kila matendo maovu¹⁷Lakini hekima itokayo juu, kwanza ni safi, kisha kupenda amani, upole na ukarimu, yenye kujaa rehema na matunda mema, bila kupendelea watu fulani, na kweli.¹⁸Na tunda la haki hupandwa katika amani kwa wale ambaao wanatenda mambo ya amani.

4 ¹Ugomvi na migogoro mionganii mwenu vyatoka wapi? Je, haviinuki kutoka katika tamaa zenu mbaya zinazoleta vita ndani ya washirika wenu?²Mnatamani kile msichokuwa nacho. Mnauwa na mnafukuzia kile msichoweza kuwa nacho. Mnapigana na kugombana, na bado hampati kwa sababu hamumwombi Mungu.
³Mnaomba na hampokei kwa sababu mnaomba kwa ajili ya mambo yenu mabaya, ili kwamba muweze kuvitumia kwa tamaa zenu mbaya.

⁴Enyi wazinzi! Hamjui kwamba urafiki na ulimwengu ni kuwa adui wa Mungu? Kwa hiyo, yeote aamuaye kuwa rafiki wa ulimwengu hujifanya mwenyewe kuwa adui wa Mungu.⁵Au mnadhani maandiko hayana maana yasemapo kwamba Roho aliyweka ndani yetu ana vivu sana kwa ajili yetu?⁶Lakini Mungu hutoa neema zaidi, ndiyo maana maandiko husema, “Mungu humpinga mwenye kiburi, lakini humpa neema mnyenyeketu.”

⁷Hivyo basi jitoeni kwa Mungu. Mpingeni ibilisi na yeche atakimbia kutoka kwenu.⁸Mkaribieni Mungu, na yeche atakaribia karibu nanyi. Safisheni mikono yenu, enyi wenye dhambi, na takaseni mioyo yenu, enyi wenye nia mbili.⁹Huzunikeni, ombolezeni, na kulia! Geuzeni kicheko chenu kuwa huzuni na furaha yenu kuwa maombolezo.¹⁰Jinyenyekezeni wenyewe mbele za Bwana, na atawainua juu.

¹¹Msineneane kinyume ninyi kwa ninyi, ndugu. Mtu anenaye kinyume na ndugu yake, au kumhukumu ndugu yake, hunena kinyume na sheria na huihukumu sheria ya Mungu. Mkiihukumu sheria, hamuitii sheria, bali mnaihukumu.¹²Ni mmoja tu ambaye ni mtoa sheria na hakimu, Mungu, yeche aliye na uwezo wa kuokoa na kuangamiza. Wewe ni nani ambaye unamhukumu jirani yako?

¹³Sikilizeni, ninyi msemao, “Leo au kesho tutakwenda katika mji huu, na kukaa mwaka huko, na kufanya biashara, na kutengeneza faida.”¹⁴Ni nani ajuaye nini kitakachotokea kesho juu ya maisha yenu ninyi? Kwa kuwa mnafanana kama ukungu unaotokea kwa muda mfupi na kisha hupotea.¹⁵Badala yake mngepaswa kusema, “kama ni mapenzi ya Bwana, tutaishi na tutafanya hiki au kile.”¹⁶Lakini sasa mnajivuna juu ya mipango yenu. Majivuno yote hayo ni uovu.

¹⁷Kwahiyio, kwake yeche ajuaye kutenda mema lakini hayatendi, kwake huyo ni dhambi.

⁵ ¹Njoni sasa, enyi mliong matajiri, lieni kwa sauti ya juu kwa sababu ya taabu inayokuja juu yenu.² Utajiri wenu umeharibiwa na mavazi yenu yametafunwa na wadudu waharibifu.³ Dhahabu zenu na fedha zenu zimekosa thamani, na uharibifu wake utashuhudia dhidi yenu na kuangamiza miili yenu kama moto. Mmejiwekeea hazina yenu katika siku za mwisho.⁴ Tazameni, malipo ya watendakazi-wale amba hamjawalipa mishahara kwa kazi ya kuvuna katika mashamba yenu- wanalia! Na kilio cha wale waliovuna mazao yenu kimefika masikioni mwa Bwana wa Majeshi.⁵ Mmeishi kwa anasa duniani na kujifurahisha ninyi wenyewe. Mmejinene pesha miyo yenu kwa siku ya machinjo.⁶ Mmemhukumu na kumuua mwenye haki asiyeweza kuwapinga.

⁷ Kwa hiyo vumilieni, ndugu, mpaka ujio wa Bwana, kama mkulima ahusubiria mavuno ya thamani toka katika nchi, akisubiri kwa uvumilivu kwa ajili yake, mpaka mvua za kwanza na zile za mwisho zikinyesha.⁸ Pia ninyi muwe wavumilivu; kazeni miyo yenu, kwa sababu kuja kwake Bwana ni karibu.⁹ Ndugu, msinung'unikiane ninyi kwa ninyi, kusudi msije mkahukumiwa. Tazama, hakimu anasimama mlangoni.¹⁰ Kwa mfano, ndugu, angalieni mateso na uvumilivu wa manabii walionena katika jina la Bwana.¹¹ Tazama, twawaita wale wanaovumilia, "heri." Mmesikia uvumilivu wa Ayubu, na mnalijua kusudi la Bwana kwa ajili ya Ayubu, ni kwa jinsi gani Bwana amejaa huruma na rehema.

¹² Zaidi ya yote, ndugu zangu, msiape, aidha kwa mbingu ama kwa nchi, au kwa kiapo cha aina nyingine. Bali hebu "ndiyo" yenu na imaanishe "ndiyo" na "hapani" yenu na imaanishe "hapani," ili kwamba msije kuangukia chini ya hukumu.

¹³ Kuna ye yote mionganoni mwenu ana mateso? Yampasa aombe. Je, mtu ye yote ni mwenye kuchangamka? Na aimbe sifa.¹⁴ Je, kuna ye yote mionganoni mwenu aliye mganjwa? Na awaite wazee wa kanisa, nao wazee wa kanisa waombe juu yake, wakimpaka mafuta katika jina la Bwana,¹⁵ na maombi ya imani yatamponya mganjwa, na Bwana atamwinua. Na kama atakuwa ametenda dhambi, Mungu atamsamehe.¹⁶ Kwa hiyo ungameni dhambi zenu ninyi kwa ninyi, na kucombeana kila mmoja na mwenzake, ili muweze kuponywa. Maombi ya mwenye haki huzaa matokeo makubwa.¹⁷ Eliya alikuwa mtu mwenye hisia kama zetu, aliomba kwa juhudhi kwamba mvua isinyeshe, na haikunyesha katika nchi kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita.¹⁸ Na Eliya aliomba tena, na mbingu zilimwaga mvua juu ya nchi na nchi ikatoa mavuno.

¹⁹ Ndugu zangu, kama ye yote mionganoni mwenu amepotoka kutoka kwenye ukweli, lakini mtu mwingine akamrejesha,²⁰ hebu na ajue kuwa ye yote amwongozaye mwenye dhambi kuondoka katika njia yake ya ukosaji ataponya nafsi yake kutoka katika mauti na atafunika wingi wa dhambi.

1 Petro

¹ ¹Petro, mtume wa Yesu Kristo, kwa wageni waliotawanyika, wateule, kote Ponto Galatia, Kapadokia, Asia, na Bithinia.² Hii ni kutokana na ufahamu wa kimbele wa Mungu Baba, kuititia kazi ya utakaso ya Roho, kwa utiifu na kwa kunyunyuziwa damu ya Yesu Kristo. Neema iwe kwenu, na amani yenu iongezeke.

³ Na ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo. Katika ukuu wa rehema yake, alitupa kuzaliwa upya kwa ujasiri wa urithi kuititia ufufuo wa Yesu Kristo kutoka katika wafu,⁴ kwa urithi usioangamia, hautakua na uchafu wala kupungua. Umehihifadhiwa mbinguni kwa ajili yenu.⁵ Kwa uwemo wa Mungu mnalindwa kuititia imani kwa wokovu amba upo tayari kufunuliwa katika nyakati za mwisho.⁶ Furahini katika hili, ingawaje sasa ni lazima kwenu kujisikia huzuni katika majaribu ya aina mbali mbali.⁷ Ili kwamba kujaribiwa kwa imani yenu, ambayo ina thamani kuu kuliko dhahabu iharibikayo, ijapokua hiyo inajaribiwa kwa moto kuonekane kuwa kwenye sifa, utukufu, na heshima katika ufunuo wa Yesu Kristo.⁸ Hamjamuona yeye, lakini mnampenda. Hamumuoni sasa, lakini mnaamini katika yeye na mna furaha isiyoweza kuelezeza kwa furaha ambayo imejawa na utukufu.⁹ Sasa mnapokea wenyewe matokeo ya imani yenu, wokovu wa nafsi zenu.

¹⁰ Manabii walitafuta na kuuliza kwa umakini kuhusu wokovu huu, kuhusu neema ambayo ingekuwa yenu.

¹¹ Walitafuta kujua ni aina gani ya wokovu amba ungekuja. Walitafuta pia kujua ni muda gani Roho wa Kristo aliye ndani yao alikuwa anazungumza nini nao. Hii ilikua inatokea wakati alipokuwa anawaambia mapema kuhusu mateso ya Kristo na utukufu amba ungemfuata.¹² Ilifunuliwa kwa manabii kwamba walikua wanayatumikia mambo haya, na si kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yenu - masimulizi ya mambo haya kuititia wale wanaoleta injili kwenu kwa njia ya Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni, mambo ambayo hata malaika wanatamani kufunuliwa kwake.

¹³Kwa hiyo fungeni viuno vya akili zenu. Muwe watulivu katika fikra zenu. Muwe na ujasiri mkamilifu katika neema ambayo italetwa kwenu wakati wa kufunuliwa kwa Yesu Kristo.¹⁴Kama watoto watiiifu, msifungwe wenyewe na tamaa ambazo mlizifuata wakati mlipokua hamna ufahamu.¹⁵Lakini kama vile aliyewaita alivyo mtakatifu, nanyi, pia, muwe watakatifu katika tabia yenu yote maishani.¹⁶Kwa kuwa imeandkwa, “Iweni watakatifu, kwa sababu Mimi ni mtakatifu.”

¹⁷Na kama mkiiti “Baba” yule ahukumuye kwa haki kulingana na kazi ya kila mtu, tumia muda wa safari yako katika unyenyekevu.¹⁸Mnafahamu kwamba haikuwa kwa fedha au dhahabu - vitu vinavyoharibika- ambavyo mmekombolewa kutoka kwenye tabia zenu za ujinga ambazo milijifunza kutoka kwa baba zenu.¹⁹Lakini mmekombolewa kwa damu ya heshima ya Kristo, kama ya kondoo asiye na hila wala doa.²⁰Kristo alichaguliwa kabla ya misingi ya dunia, lakini sasa siku hizi za mwisho, amefunuliwa kwenu.²¹Mnamwamini Mungu kupitia yeeye, ambaye Mungu alimfufua toka kwa wafu na ambaye alimpa utukufu ili kwamba imani yenu na ujasiri uwе katika Mungu.

²²Mmefanya nafsi zenu kuwa safi kwa utii wa ile kweli, kwa dhumuni la pendo la kidugu lililo na unyofu, hivyo pendaneni kwa bidii toka moyoni.²³Mmekwisha zaliwa mara ya pili, si kwa mbegu iharibikayo, lakini kutoka katika mbegu isiyoharibika, kupitia uzima na neno la Mungu lililosalia.²⁴Kwa maana, “miili yote ni kama majani, na utukufu wake wote ni kama ua la jani. Jani hunyauka, na ua hudondoka,

²⁵ lakini neno la Bwana hubakia milele.” Huu ni ujumbe ambao ultangazwa kama injili kwenu.

² ¹Kwa hiyo wekeni pemberi uovu wote, udanganyifu, unafiki, wivu na kashifa.²Kama watoto wachanga, mtamani maziwa safi ya kiroho, ili kwamba mweze kukua ndani ya wokovu,³kama mmeonja kwamba Bwana ni mwema.

⁴Njoni kwake aliye jiwe hai linaloishi ambalo limekataliwa na watu, lakini hilo limechaguliwa na Mungu na ni la thamani kwake.⁵Ninyi pia ni kama mawe yaliyo hai yanayojengwa juu kuwa nyumba ya kiroho, ili kuwa ukuhani mtakatifu ambao hutoa dhabihu za kiroho zinazokubaliwa kwa Mungu kuitia Yesu Kristo.⁶Andiko husema hivi, “Tazama, nimeweka katika Sayuni jiwe la pemberi, kuu na lililochaguliwa na la thamani. Yeyote aaminiye katika yeye hataona aibu.”

⁷Hivyo heshima ni yenu kwenu ninyi mnaoamini. Lakini, “jiwe lililokataliwa na wajenzi, hili limekuwa jiwe kuu la pemberi”⁸na, “jiwe la kujikwaa na mwamba wa kujikwaa.” Wao hujikwaa, wanaolikataa neno, kwa lile ambalo pia walikuwa wameteuliwa kwalo.

⁹Lakini ninyi ni ukoo uliochaguliwa, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa miliki ya Mungu, ili kwamba mweze kutangaza matendo ya ajabu ya yule aliyewaita kutoka gizani kuja kwenye nuru yake ya ajabu.¹⁰Ninyi kwanza hamkuwa watu, lakini sasa ninyi ni watu wa Mungu. Ninyi hamkupokea rehema, lakini sasa mmepokea rehema.

¹¹Wapendwa, nimewasihi kama wageni na wasafiri kujinyima kutoka kwenye tamaa mbaya za dhambi, ambazo zinapigana vita na roho zenu.¹²Mnapaswa kuwa na tabia njema kati ya mataifa, ili kwamba, kama watawasema kama kwamba mmefanya mambo maovu, wataziangalia kazi zenu njema na kumsifu Mungu katika siku ya kuja kwake.

¹³Tii kila mamlaka ya mwanadamu kwa ajili ya Bwana, ikiwa mfalme kama mkuu,¹⁴ikiwa watawala waliotumwa kuwaadhibu watenda mabaya na kuwasifu wale wanaotenda mema.¹⁵Kwa kuwa ni mapenzi ya Mungu, kwamba kwa kufanya mema mwanyamazisha mazungumzo ya kipuuzi ya watu wapumbavu.¹⁶Kama watu huru, msiutumie uhuru wenu kama kifuniko kwa maovu, bali muwe kama watumishi wa Mungu.¹⁷Waheshimuni watu wote. Wapendeni ndugu. Mwogopeni Mungu. Mweshimuni mfalme.

¹⁸Watumwa, watiini bwana zenu kwa heshima yote, siyo tu bwana walio wazuri na wapole, lakini pia walio waovu.¹⁹Kwa kuwa ni sifa kama yeyote atavumilia maumivu wakati anapoteseka pasipo haki kwa sababu ya dhamiri yake kwa Mungu.²⁰Ni faida gani iliyopo kama mwadumu kutenda dhambi kisha mwendelee kuadhibiwa? Lakini kama mmefanya mema na ndipo mteseke kwa kuhukumiwa, hii ni sifa njema kwa Mungu.

²¹Kwa hili mliitwa, kwa sababu Kristo pia aliteswa kwa ajili yenu, amewaachia mfano kwa ajili yenu kufuata nyayo zake.²²Yeye hakufanya dhambi, wala haukuonekana udanganyifu wowote kinywani mwake.

²³ Wakati yeye alipotukanwa, hakurudisha matukano, alipoteseka, hakutisha bali alijitoa mwenyewe kwake Yeye ahukumuye kwa haki.

²⁴ Yeye mwenyewe alizibeba dhambi zetu katika mwili wake kwenye mti, ili kwamba tusiwe na sehemu tena katika dhambi, na kwamba tuishi kwa ajili ya haki. Kwa kupigwa kwake ninyi mmepona.

²⁵Wote mliokuwa mkitangatanga kama kondoo aliypotea, lakini sasa mmerudi kwa mchungaji na mlinzi wa roho zenu.

3 ¹Kwa njia hii, ninyi ambao ni wake mnapaswa kujitoa kwa waume zenu wenyewe, ili, hata kama baadhi yao hawajalitii neno, kupitia tabia za wake zao wanaweza kuvutwa pasipo neno,²kwa sababu wao wenyewe watakuwa wameiona tabia yenu njema pamoja na heshima.³Hii ifanyike siyo kwa mapambo ya nje—kusuka nywele, vito vya dhahabu, au mavazi ya mtindo.⁴Lakini badala yake ifanyike kwa utu wa ndani wa moyo, na kuzidi katika uzuri wa unyenyekevu na utulivu wa moyo, ambao ni wa thamani mbele za Mungu.⁵Kwa kuwa wanawake watakatifu walijipamba wenyewe kwa njia hii. Walikuwa na imani katika Mungu na waliwatii waume zao wenyewe.⁶Kwa njia hii Sara alimtii Ibrahimu na kumwita yeye “bwana” wake. Ninyi sasa ni watoto wake kama mtafanya yaliyo mazuri na kama hamwogopi mabaya.

⁷Kwa njia hiyo hiyo, ninyi wanaume mnapaswa kuishi na wake zenu mkijua kuwa wao ni wenzi wa kike dhaifu, mkiwatambua wao kama wapokeaji wenzenu wa zawadi ya uzima. Fanyeni hivi ili kwamba maombi yenu yasizuiliwe.

⁸Hatimaye, ninyi nyote, muwe na nia moja, wenyewe huruma, upendo kama ndugu, wanyenyekevu, na wapole.

⁹Msilipe ovu kwa ovu, au tusi kwa tusi. Kinyume chake, mwendelee kubariki, kwa sababu hii mliitwa, ili kwamba muweze kurithi baraka.¹⁰“Yeye atakaye kupenda maisha na kuona siku njema lazima auzuie ulimi wake kwa mabaya na midomo yake kusema hila.

¹¹ Na ageuke na kuacha mabaya na kufanya yaliyo mazuri. Atafute amani na kuifuata.

¹² Macho ya Bwana humwona mwenye haki na masikio yake husikia maombi yake. Lakini uso wa Bwana uko kinyume cha wale watendao uovu.”

¹³Ni nani atakayewadhuru ninyi, ikiwa mwatamani lililo zuri?¹⁴Lakini kama mkiteseka kwa haki, mmebarikiwa. Msiogope yale ambayo wao wanayaogopa. Msiwe na wasiwas.¹⁵Badala yake, mmuweke Kristo Bwana katika mioyo yenu kama mtakatifu. Kila mara muwe tayari kumjibu kila mtu anayewauliza ninyi kwa nini mna tumaini katika Mungu. Fanyeni hivi kwa upole na heshima.¹⁶Muwe na dhamiri njema ili kwamba watu wanaotukana maisha yenu mema katika Kristo waweze kuaibika kwa sababu wanaongea kinyume dhidi yenu kama kwamba mlikuwa watenda maovu.¹⁷Ni vizuri zaidi, ikiwa Mungu anatamani, kwamba mwateseka kwa kufanya mema kuliko kwa kufanya mabaya.¹⁸Kristo pia aliteseka mara moja kwa ajili ya dhambi. Yeye ambaye ni mwenye haki aliteseka kwa ajili yetu, ambao hatukuwa wenyewe haki, ili kwamba atulete sisi kwa Mungu. Alikufa katika mwili, lakini alifanywa mzima katika roho.¹⁹Katika roho, alikwenda na kuzihubiri roho ambazo sasa ziko kifungoni.

²⁰Hazikuwa tiifu wakati uvumilivu wa Mungu ulipokuwa unasubiri wakati wa Nuhu, siku za ujenzi wa safina, na Mungu aliokoa watu wachache—nafsi nane—kutoka katika maji.²¹Hii ni alama ya ubatizo unaowaokoa ninyi sasa, siyo kama kuosha uchafu kutoka mwilini, lakini kama ombi la dhamiri njema kwa Mungu, kupitia ufufuo wa Yesu Kristo.²²Yeye yuko mkono wa kuume wa Mungu. Alikwenda mbinguni. Malaika, mamlaka, na nguvu lazima vimbii yeye.

4

¹Kwa hiyo, kwa sababu Kristo aliteseka katika mwili, jivikeni kwa nia iyo hiyo. Kwa ye yote aliyeswa katika mwili ameachana na dhambi.²Kwa hiyo, mtu wa namna hiyo, kwa wakati wake uliobaki katika mwili, haishi tena katika tamaa za wanadamu, bali anaishi katika mapenzi ya Mungu.³Kwa muda uliopita umetosha kutenda mambo ambayo wamataifa wanataka kufanya- ujisadi, nia mbaya, ulevi, ulafi, sherehe za kipagani na ibada za sanamu zenye machukizo.⁴Wanafikiri ni ajabu mnajipiepusha kutenda mambo hayo pamoja nao, hivyo wanenena maovu juu yenu.⁵Watatoa hesabu kwake aliye tayari kuhukumu walio hai na wafu.⁶Kwa kusudi hili injili ilihubiriwa kwao waliokwisha kufa, kwamba ijapokuwa walikwisha hukumiwa katika miili yao kama wanadamu, ili waweze kuishi kulingana na Mungu katika roho.⁷Mwisho wa mambo yote unakuja. Kwa hiyo, mwe na ufahamu ulio sahihi, na iweni na nia njema kwa ajili ya maombi yenu.⁸Kabla ya mambo yote, eweni na bidii katika upendo kwa kila mmoja, kwa kuwa upendo hautafuti kufunua dhambi za wengine.⁹Onyesheni ukarimu kwa kila mmoja bila kunung'unika.¹⁰Kama ambavyo kila mmoja wenu alivyopokea karama, itumieni katika kuhudumiana, kama wasimamizi wema wa karama nydingi zilizotolewa bure na Mungu.¹¹Kama mtu akiongea, na iwe kama mausia ya Mungu, na kama mtu akihudumu, na iwe kama uwezo aliopewa na Mungu, ili kwamba kwa kila jambo Mungu apate kutukuzwa kupitia Yesu Kristo. Utukufu na uweza vina Yeye milele na milele. Amina.¹²Wapendwa, msihesabu jaribu ambalo huja kuwajaribu kama kitu kigeni, ingawa kuna kitu kigeni kilichokuwa kinatukia kwenu.¹³Lakini kwa kadri mnavyozidi kupata uzoefu wa mateso ya Kristo, furahini, ili kwamba mfurahi pia na kushangilia katika ufunuo wa utukufu wake.¹⁴Iwapo mmetukanwa kwa ajili ya jina la Kristo, mmebarikiwa, kwa sababu ya Roho wa utukufu na Roho wa Mungu anakaa juu yenu.¹⁵Lakini asiwepo ye yote mwenye kuteswa kama muuaji, mwizi, mtenda maovu, au ajishughulishaye na mambo ya wengine.

¹⁶Lakini ikiwa mtu anateswa kama Mkristo, asione aibu, bali amtukuze Mungu katika jina hilo.¹⁷Kwa kuwa wakati umefika kwa hukumu kuanzia katika nyumba ya Mungu. Na kama inaanzia kwetu, itakuwaje kwa wale wasioitii injili ya Mungu?¹⁸Na kama "mwenye haki anaokolewa kupitia magumu, itakuwaje kwa mtu asiyehaki na mwenye dhambi?"

¹⁹Kwa hiyo wote wanaoteseka kutokana na mapenzi ya Mungu wakabidhi nafsi zao kwa Muumbwa mwaminifu ili hali wakitenda mema.

5 ¹Ninawasihi wazee waliomo miiongoni mwenu, mimi, niliye mzee mwenzao na shahidi wa mateso ya Kristo, na ambaye vile vile ni mshirika katika utukufu utakaodhiihirika.²Kwa hiyo, ninawatia moyo ninyi wazee, lichungeni kundi la Mungu lililo miiongoni mwenu. Liangalieni, sio kwa sababu mnapaswa, lakini kwa sababu mnatamani hivyo, kulingana na Mungu. Liaangalieni, sio kwa kupenda pesa za aibu, lakini kwa kupenda.³Msijifanye mabwana juu ya watu waliyochini ya uanganiz wenu, lakini iweni mfano katika kundi.⁴Pale Mchungaji Mkuu atakapodhiihirisha, mtaipokea taji ya utukufu isiyopoteza uthamani wake.

⁵Vilevile, nanyi vijana wadogo, nyenyekeni kwa wakubwa wenu. Ninyi nyote, uvaeni unyenyekevu na kuhudumiana ninyi kwa ninyi, kwani Mungu huwapinga wenye kiburi, lakini huwapa neema wanyenyekevu.

⁶Kwa hiyo nyenyekeni chini ya mkono wa Mungu uliyo hodari ili kwamba awainue kwa wakati wake.⁷Mwekeeni fadhaa zenu juu yake, kwa sababu anawajali.

⁸Iweni na busara, iweni waangalifu. Yule adui yenu, ibilisi, kama simba aungurumaye ananyatia, akisaka mtu wa kumrarua.⁹Simameni kinyume chake. Kuweni na nguvu katika imani yenu. Mkijua kwamba ndugu zenu walioko ulimwenguni wanapitia mateso kama hayo.¹⁰Baada ya kuteseka kwa muda kitambo, Mungu wa neema yote, aliyewaita katika utukufu wa milele ndani ya Kristo, atawakamilisha, atawaimarisha na kuwatia nguvu.¹¹Enzi iwe kwake milele na milele. Amina.

¹²Namthamini Silwano kama ndugu mwaminifu, na nimewaandikia ninyi kwa ufupi kuititia kwake. Ninawatia moyo na ninashuhudia kwamba nilichokiandika ni neema ya kweli ya Mungu. Simameni ndani yake.

¹³Waamini waliloko Babeli, waliochaguliwa pamoja nanyi, wanawasalimu, na Marko mwanangu, anawasalimu.

¹⁴Salimianeni kila mmoja kwa busu la upendo. Na amani iwe kwenu mliondani ya Kristo.

2 Petro

1 ¹Simon Petro, Mtumwa na Mtume wa Yesu Kristo, Kwa wale walioipokea imani ile ile ya thamani kama tulivyoipokea sisi, imani iliyo ndani ya haki ya Mungu na mwokozi wetu Yesu Kristo.²Neema na amani iwe kwenu; iongezeke kuititia maarifa ya Mungu na Bwana wetu Yesu.

³Kuititia maarifa ya Mungu tumepata mambo yake yote kwa ajili ya uchaji wamaisha, toka kwa Mungu aliyetuita kwa ajili ya uzuri wa utukufu wake.⁴Kwa njia hii alitutumainishia ahadi kuu za thamani. Alifanya hili ili kutufanya warithi wa asili ya Mungu, kwa kadiri tunavyoendelea kuuacha uovu wa dunia hii.

⁵Kwa sababu hii, fanyeni bidii kuongeza uzuri wa maarifa kwa njia ya imani yenu.⁶Kuititia maarifa, kiasi, na kuititia kiasi saburi, na kuititia saburi, utauwa.⁷Kuititia utauwa upendo wa ndugu na kuititia upendo wa ndugu, upendo.⁸Kama mambo haya yamo ndani yenu, yakiendelea kukua ndani yenu, basi ninyi hamtakuwa watu msiozaa matunda katika maarifa ya Bwana wetu Yesu Kristo.⁹Lakini yeoyote asiyekuwa na mambo haya, huyaona mambo ya karibu tu; yeye ni kipofu. Amesahau utakaso wa dhambi zake za kale.¹⁰Kwa hiyo, ndugu zangu, fanyeni juhudili ili kujihakikishia uteule na wito kwa ajili yenu. Kama mtayafanya haya, hamtajikwaa.¹¹Hivyo mtajipatia nafasi ya kuingilia katika ufalme wa milele wa Bwana wetu na mwokozi Yesu Kristo.

¹²Kwa hiyo mimi nitakuwa tayari kuwakumbusha mambo haya kila mara, hata kama mnayafahamu, na sasa mmekuwa imara katika kweli.¹³Nafikiria kuwa niko sahihi kuwaamsha na kuwakumbusha juu ya mambo haya, nikiwa ningali katika mwili huu.¹⁴Kwa maana najua kuwa si muda mrefu nitatengwa na mwili wangu, kama Bwana Yesu Kristo alivyonyionesha.¹⁵Nitajitahidi kwa bidii kwa ajili yenu ili mkumbuke mambo haya baada ya mimi kuondoka.

¹⁶Kwa kuwa sisi hatukufuata hadithi zilizoingizwa kwa ustadi pale tulipowaeleza juu ya nguvu na kujidhiihirisha kwa Bwana wetu Yesu Kristo, bali sisi tulikuwa mashahidi wa utukufu wake.¹⁷Yeye alipokea utukufu na heshima toka kwa Mungu baba pale sauti iliposikika toka katika utukufu mkuu ikisema, "Huyu ndiye mwanangu, mpPENDWA wangu ambaye nimependezwa naye."¹⁸Tuliisikia sauti hii ikitokea mbinguni pale tulipokuwa naye kwenye ule mlima mtakatifu.¹⁹Tunalo hili neno la unabii lillothibitika, ambalo kwalo mwafanya vyema kulitekeleza. Ni kama taa ing'aayo gizani mpaka kuchapo na nyota za mawio zionekanazo katika mioyo yenu.²⁰Tambueni haya ya kwamba, hakuna unabii unaoandikwa kwa fikra za nabii mwenyewe.²¹Kwa kuwa hakuna

unabii uliokuja kwa mapenzi ya mwanadamu, isipokuwa wanadamu waliwezeshwa na Roho Mtakatifu aliyeongea toka kwa Mungu.

² ¹Manabii wa uongo walijitokeza kwa Waisraeli, na walimu wa uongo watakuja pia kwenu. Kwa siri wataleta mafundisho ya uongo nao watamkana Bwana aliyewanunua. Wanajiletea uharibifu wa haraka juu yao wenyewe.²Wengi watafuata njia zao za aibu na kuditia wao wataikufuru njia ya ukweli.³Kwa uchoyo watawandanganya watu wakitumia maneno ya uongo, hukumu yao haitachelewa, uharibifu utawafuata.

⁴Maana Mungu hakuwaacha malaika waliokengeuka. Bali aliwatupa kuzimu ili wafungwe minyororo mpaka hukumu itakapowajilia.⁵Wala Mungu hakuuvumilia ulimwengu wa zamani. Bali, alimhifadhi Nuhu, mwenye wito wa haki, pamoja na wengine saba, wakati alipoachila gharika juu ya ulimwengu ulioasi.⁶Mungu aliihukumu miji ya Sodoma na Gomora kiasi cha kuwa majivu na uharibifu ili iwe mfano kwa ajili ya waovu katika siku za usoni⁷Lakini alipofanya hilo, alimwokoa Lutu mtu wa haki, aliyekuwa amehuzunishwa na tabia chafu za wasiofuata sheria za Mungu.⁸Kwa kuwa huyo mtu wa haki, aliyeishi nao siku kwa siku akiitesa nafsi yake kwa ajili ya yale aliyoyasikia na kuyaona.⁹Kwa hiyo Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa watu wake wakati wa mateso na jinsi ya kuwavumilia waovu kwa ajili ya hukumu katika siku ya mwisho.¹⁰Kwa hakika huu ndio ukweli kwa wale wanoendelea kuishi katika tamaa za mwili huu na kuyadharau mamlaka. Watu wa jinsi hii wana ujasiri katika dhamiri zao, hawaogopi wenye mamlaka.¹¹Ingawa malaika wana uwezo na nguvu kuliko wanadamu, lakini hawawezi kuleta hukumu dhidi yao kwa Bwana¹²Lakini hawa wanyama wasio na akili wametengenezwa kwa asili ya kukamatwa na kuangamizwa.¹³Wanaumizwa kwa ujira wa maovu yao. Mchana kutwa huishi kwa anasa. Wamejaa uchafu na maovu. Hufurahia anasa za udanganyifu wanaposhereheke na wewe.¹⁴Macho yao yamefunikwa na uzinzi; hawatosheki kutenda dhambi. Huwalaghai na kuwaangusha waumini wachanga katika dhambi. Wana miyo ilijojaa tamaa, ni watoto waliolaaniwa.¹⁵Wameiacha njia ya kweli. Wamepotoka na wameifuata njia ya Balaam mwana wa Beori, aliyependa kupata malipo ya udhalimu.¹⁶Lakini alikemewa kwa ajili ya ukosaji wake. Punda aliyekuwa bubu akiongea katika sauti ya binadamu, alizuia wazimu wa nabii.

¹⁷Watu hawa ni kama chemichemi zisizo na maji. Ni kama mawingu yanayopeperushwa na upepo. Wingu zito limehifadhiwa kwa ajili yao.¹⁸Huongea kwa majivuno matupu. Huwaangusha watu kwa tamaa ya mwili. Huwalaghai watu wanaojaribu kuwakimbia wale waishio katika ukosaji.¹⁹Huwahidi watu uhuru wakati wao wenyewe ni watumwa wa dhambi ya ufisadi. Maana mwanadamu hufanywa kuwa mtumwa wa kile kinachomtawala.²⁰Yeye ajiepushaye na uchafu wa ulimwengu kwa kutumia maarifa ya Bwana na mwokozi Yesu Kristo, na kisha akarudia uchafu huo tena, hali yake huwa mbaya kuliko ile ya mwanzo.²¹Ingefaa watu hao kama wasingeifahamu njia ya haki kuliko kuifahamu na kisha tena kuziacha amri takatifu walizopewa.²²Mithali hii huwa na ukweli kwao. “Mbwa huyarudia matapishi yake. Na nguruwe aliyeoshwa hurudi tena kwenye matope.”

3 ¹Sasa, ninakuandikia wewe, mpPENDWA hii barua ya pili ili kukuamsha katika akili,²ili kwamba uweze kukumbuka maneno yaliyosemwa kabla na manabii watakatifu na kuhusu amri ya Bwana wetu na mwokozi kwa kutumia mitume.

³Ujue ili kwanza, kwamba wasaliti watakuja katika siku za mwisho kuwasaliti ninyi, wakienenda sawasawa na matakwa yao.⁴Na wakisema “Iko wapi ahadi ya kurudi? Baba zetu walikufa, Lakini vitu vyote vilikuwa hivyo tangu mwanzo wa uumbaji.⁵Wakajifanya kusahau kwamba nchi na mbingu vilianza kutokana na maji na kupitia maji zamani za kale, kwa neno la Mungu,⁶na kwamba kupitia neno lake na maji yakawa ulimwengu kwa kipindi hicho, ikiwa imejaa maji, iliharibiwa.⁷Lakini sasa mbingu na dunia zimetunzwa kwa neno hilo hilo kwa ajili ya moto. Vimehifadhiwa kwa ajili ya siku ya hukumu na maangamizi ya watu wasio wa Mungu⁸Wapendwa, kwamba siku moja kwa bwana ni kama miaka elfu moja. Na miaka elfu moja ni kama siku moja.⁹Si kwamba Bwana anafanya pole pole kutimiza ahadi, kama inavyofikiriwa kuwa, Lakini yeche ni mvumilivu kwa ajili yenu, yeche hatamani hata mmoja aangamie, Lakini hutamani kutoa muda ili wote wapate kutubu.¹⁰Ingawa, siku ya Bwana itakuja kama mwizi, mbingu itapita kwa kupaza kelele. Vitu vitateketezwa kwa moto. Nchi na vitu vyote vilivyomo vitafunuliwa wazi.

¹¹Kwa kuwa vitu vyote vutateketezwa kwa njia hii. Je utakuwa mtu wa aina gani? Uishi kitakatifu na maisha ya kimungu.¹²Inakupasa kujua na kutambua haraka ujio wa siku ya Mungu. Siku hiyo mbingu itateketezwa kwa moto. Na vitu vitayeyushwa katika joto kali.¹³Lakini kutokana na ahadi yake, tunasubiri mbingu mpya na nchi mpya, ambapo wenye haki wataishi

¹⁴Hivyo wapendwa kwa kuwa kuwa tunatarajia vitu hivi, jitahidi kuwa makini na kutolaumika na kuwa na amani pamoja naye.¹⁵Na zingatia uvumilivu wa Bwana wetu katika wokovu, kama mpPENDWA kaka yetu Paulo, alivyowaandikia ninyi, kutokana na hekima ambayo alipewa.¹⁶Paulo anaongelea hayo yote katika barua zake, kuna vitu ambavyo ni vigumu kuvielewa. Watu wasio na adabu na uimara wameviharibu vitu hivyo, na kama wanavyofanya kwa maandiko. Kuelekeea maangamizi yao.¹⁷Hivyo, wapendwa kwa kuwa mnayafahamu hayo. Jilindeni wenyweli ili kwamba msipotoshwe na udanganyifu wa walaghai na kupoteza uaminifu.¹⁸Lakini mkue katika neema na ufahamu wa Bwana na mwokozi Yesu Kristo. Na sasa utukufu una yeche sasa na milele. Amina.

1 Yohana

1 ¹Kile tulichokiona tangu mwanzo, kile tulichokisikia, kile tulichokiona kwa macho yetu, kile tulichokitazama, na mikono yetu imekishika kuhusu Neno la uzima.²Na ule uzima ulifanywa kujulikana wazi na tumeuona, na kuushuhudia, na kuwatangazia uzima wa milele, ambao ulikuwako kwa Baba na ulifanywa kujulikana kwetu.³Kile tulichokiona na kukisikia twakitangaza kwenu, ili kwamba muweze kujumuika pamoja nasi, na ushirika wetu pamoja na Baba na Mwanae Yesu Kristo.⁴Na tunawaandikia mambo haya ninyi ili kwamba furaha yetu iwe timilifu.

⁵Huu ndio ujumbe tuliousikia kutoka kwake na kuwatangazia ya kwamba Mungu ni nuru na ndani yake hakuna giza hata kidogo.⁶Kama tukisema kwamba tunaushirika naye na twatembea gizani, twadanganya na hatutendi kweli.⁷Lakini tukitembea katika nuru kama alivyo yeche nuruni, Twashirikiana sisi kwa sisi, na damu ya Yesu Kristo, mwanae yatutakasa kutoka dhambini.⁸Kama tukisema hatuna dhambi, twajidanganya wenyweli, na kweli haimo ndani yetu.⁹Lakini tukiziungama dhambi zetu, yeche ni mwaminifu na haki kutusamehe dhambi zetu na kututakasa na uovu wote.¹⁰Tukisema kwamba hatujatenda dhambi, twamfanya yeche kuwa muongo, na neno lake halimo ndani yetu.

² ¹Watoto wangu wapendwa, nawaandikia mambo haya kwenu ili msitende dhambi. Lakini kama mmoja wenu akitenda dhambi, tunaye wakili aliye pamoja na Baba, Yesu Kristo- ambaye ni mwenye haki.²Yeye ni mpatanishi kwa dhambi zetu, na si kwa dhambi zetu pekee, lakini pia kwa ulimwengu mzima.

³Kwa hili twajua kwamba twamjua yeye, kama tukizitunza amri zake.⁴Yeye asemaye, "Namjua Mungu," lakini hazishiki amri zake, ni mwongo, na kweli haimo ndani yake.⁵Lakini yeyote ashikaye neno lake, kweli katika mtu yule upendo wa Mungu umekamilishwa. Katika hili twajua kwamba tuko ndani yake.⁶Yeye asemaye anaishi ndani ya Mungu inampasa yeye mwenyewe pia kutembea kama vile Yesu Kristo alivyotembea.

⁷Wapenzi, siwaandikii ninyi amri mpya, bali amri ya zamani ambayo mmeekwisha kuwa nayo tangu mwanzo. Amri ya zamani ni neno ambalo mlilolisikia.⁸Hata hivyo ninawaandikia ninyi amri mpya, ambayo ni kweli katika Kristo na kwenu, kwa sababu giza linapita, na nuru ya kweli iko tayari inaangaza⁹Yeye asemeye yuko kwenye nuru na amchukia ndugu yake yuko katika giza hata sasa.¹⁰Yeye ampendaye ndugu yake anaishi katika nuru na hakuna jambo lolote liwezalo kumkwaza.¹¹Lakini yeye amchukiaye ndugu yake yuko gizani na anatembea gizani; Yeye hajui wapi aendako, kwa sababu giza limeyapofusha macho yake.

¹²Nawaandikia ninyi, watoto wapendwa, kwa sababu mmesamehewa dhambi zenu kwa ajili ya jina lake.

¹³Nawaandikia ninyi, akina baba, kwa sababu mnajua yeye aliye tangu mwanzo. Nawaandikia ninyi, vijana, kwa sababu mmemshinda yule mwovu. Nimewaandikia ninyi, watoto wadogo, kwa sababu mnajua Baba.

¹⁴Nimewaandikia ninyi, akina baba, kwa sababu mnajua yeye aliye tangu mwanzo. Nimewaandikia ninyi, vijana, kwa sababu mko na nguvu, na neno la Mungu linakaa ndani yenu, na mmemshinda yule mwovu.

¹⁵Msiipende dunia wala vitu ambavyo vimo katika dunia. Iwapo yule ataipenda dunia, upendo wa kumpenda Baba haumo ndani yake.¹⁶Kwani kila kitu kilichomo katika dunia- tamaa ya mwili, tamaa ya macho, na kiburi cha uzima- havitokani na Baba lakini vinatokana na dunia.¹⁷Dunia na tamaa zake zinapita. Bali yeye afanyaye mapenzi ya Mungu huyo adumu milele.

¹⁸Watoto wadogo, ni wakati wa mwisho. Kama ambavyo mmesikia kwamba mpinga kristo anakuja, hata sasa wapinga kristo wameshakuja, kwa hali hii tunajua kwamba ni wakati wa mwisho.¹⁹Waliondoka zao kutoka kwetu, kwani hawakuwa wa kwetu. Kama vile wangkuwa wa kwetu wangeendelea kuwa pamoja nasi. Lakini wakati walipo kwenda zao, hicho kilionyesha hawakuwa wa kwetu.²⁰Lakini ninyi mmetiwa mafuta kutoka kwa yule Mtakatifu, nanyi nyote mnajua kweli.²¹Sikuwaandikia ninyi kwa sababu hamujui ukweli, bali kwa sababu mnajua na kwa sababu hakuna uongo wa ile kweli²²Nani ni mwongo bali ni yeye anayepinga kwamba Yesu ni Kristo? Huyu mtu ni mpinga kristo, pale anapo mpinga Baba na Mwana.²³Hakuna anaye mpinga Mwana akawa na Baba. Yeyote anaye mkiri Mwana anaye Baba pia.²⁴Kama kwa ajili yenu, kile mluchosikia toka mwanzo acha kiendelee kuwa ndani yenu. Kama kile mluchosikia toka mwanzo kitakaa ndani yenu, pia, mtaka ndani ya Mwana na Baba.²⁵Na hii ni ahadi aliyotupatia sisi: uzima wa milele.

²⁶Nimewaandikia haya ninyi kuhusu wale ambao wangewaongoza ninyi katika upotevu.²⁷Na kwa ajili yenu, yale mafuta mliyoyapokea kutoka kwake yanakaa ndani yenu, na hamtahitaji mtu yeyote kuwafundisha. Bali kama mafuta yake yanawafundisha kuhusu mambo yote na ni kweli na siyo uongo, na hata kama yameshawafundisha, kaeni ndani yake.

²⁸Na sasa, watoto wapendwa, kaeni ndani yake, ili wakati atakapotokea, tuweze kuwa na ujasiri na siyo kujisikia aibu mbele yake katika kuja kwake.²⁹Kama mnajua kuwa yeye ni mwenye haki, mnajua kwamba kila mmoja atendaye haki amezaliwa na yeye.

3 ¹Oneni ni pendo la namna gani ametupatia Baba, kwamba tunaitwa watoto wa Mungu, na hivi ndivyo tulivyo.

Kwa sababu hii ulimwengu haututambui kwa kuwa haukumtambua yeye.²Wapendwa sisi sasa ni watoto wa Mungu, na haijadhihirika bado jinsi tutakavyokuwa. Twajua kwamba Kristo atakapoonekana, tutafanana naye, kwani tutamuona kama alivyo.³Na kila mmoja ambaye ana ujasiri huu kuhusu wakati ujao ulioelekezwa kwake, hujitakasa mwenyewe kama yeye alivyo mtakatifu.⁴Kila mtu anayeendelea kutenda dhambi huvunja sheria. Kwa sababu dhambi ni uvunjaji sheria.⁵Mnajua Kristo alidhilihishwa ili kuziondoa dhambi kabisa. Na ndani yake hamna dhambi.⁶Hakuna hata mmoja akaae ndani yake na kuendelea kutenda dhambi. Hakuna mtu hata mmoja akaae katika dhambi ikiwa amemuona au kumfahamu yeye.⁷Watoto wapendwa, msikubali kupotoshwa na mtu ye yote. Atendaye haki ni mwenye haki, kama vile Kristo naye alivyo mwenye haki.⁸Atendaye dhambi ni wa ibilisi, kwa sababu ibilisi ni mtenda dhambi tangu mwanzo. Kwa sababu hii Mwana wa Mungu alidhilihishwa ili aweze kuziharibu kazi za ibilisi.⁹Yeyote aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, kwa sababu mbegu ya Mungu hukaa ndani yake. Hawezi kuendelea kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu.¹⁰Katika hili watoto wa Mungu na watoto wa ibilisi wanafahamika. Yeyote asiyetenda kilicho cha haki, siyo wa Mungu, wala yule ambaye hawezu kumpenda ndugu yake.

¹¹Kwani huu ndio ujumbe mliousikia kutoka mwanzo, kwamba tunapaswa kupendana sisi kwa sisi,¹²siyo kama Kaini ambaye aliquwa wa mwovu na alimuua ndugu yake. Na kwa nini alimuua? Kwa sababu matendo yake yalikuwa maovu, na yale ya ndugu yake yalikuwa ya haki.¹³Ndugu zangu, msishangae, endapo ulimwengu utawachukia.¹⁴Twajua tumekwisha toka mautini na kuingia uzimani, kwa sababu tunawapenda ndugu. Yeyote ambaye hana upendo hudumu katika mauti.¹⁵Mtu yeyote anaye mchukia ndugu yake ni muuaji. Na mnajua kuwa uzima wa milele haukai ndani ya muuaji.¹⁶Katika hili tunalijua pendo, kwa sababu kristo aliutoa uhai wake kwa ajili yetu. Nasi yatupasa kuyatoa maisha yetu kwa ajili ya ndugu.¹⁷Lakini yeyote aliye na vitu, na anamuona ndugu yake mwenye uhitaji, lakini huuzuia moyo wake wa huruma kwa ajili yake; je, upendo wa Mungu unakaaje ndani yake?¹⁸Watoto wangu wapenzi, tusipende kwa midomo wala kwa maneno matupu bali katika vitendo na kweli.

¹⁹Katika hili tunajua kwamba sisi tuko katika kweli, na miyo yetu inathibitika katika yeye.²⁰Ikiwa kama miyo yetu yatuhukumu, Mungu ni mkuu kuliko miyo yetu, na yeye hujua mambo yote.²¹Wapenzi, kama miyo yetu haituhukumu, tunao ujasiri kwa Mungu.²²Na chochote tuombacho tutakipokea kutoka kwake, kwa sababu tunazishika amri zake na tunafanya mambo yanayopendeza mbele zake.²³Na hii ndiyo amri yake ya kwamba yatupasa kuamini katika jina la Mwanaye Yesu Kristo na kupendana sisi kwa sisi kama alivyonpatia amri yake.²⁴Anayezitii amri zake hudumu ndani yake, na Mungu hukaa ndani yake. Na kwa sababu hii twajua kuwa hukaa ndani yetu, Kwa yule Roho aliyetupa.

4 ¹Wapendwa, msiiamini kila roho, lakini zijaribuni roho muone kama zinatokana na Mungu, kwa sababu manabii wengi wa uongo wametokea duniani.²Kwa hili mtamjua Roho wa Mungu - kila roho itakayokiri kuwa Yesu Kristo amekuja katika mwili ni wakutoka kwa Mungu,³na kila roho isiyomkiri Yesu si ya Mungu. Hii ni roho ya mpinga kristo, ambayo mliyoisikia kuwa inakuja, na sasa tayari iko duniani.

⁴Ninyi ni wa Mungu, watoto na mmekwisha washinda kwa sababu yeye aliye ndani yenu ni mkuu kuliko yeye aliye katika ulimwengu.⁵Wao ni wa ulimwengu, kwa hiyo wanachokisema ni cha ulimwengu, na ulimwengu unawasikiliza.⁶Sisi ni wa Mungu. Yeye amjuaye Mungu hutusikiliza sisi. Yeye asiye wa Mungu hawezি kutusikiliza. Katika hili tunajua roho wa kweli na roho wa uongo.

⁷Wapendwa, tupendane sisi kwa sisi, kwa vile upendo hutoka kwa Mungu, na kila mmoja apendaye amezaliwa na Mungu na kumjua Mungu.⁸Mtu asiyependa hamjui Mungu, kwa sababu Mungu ni upendo.⁹Katika hili pendo la Mungu lilifunuliwa mionganii mwetu, kwamba Mungu alimtuma Mwanae wa pekee ulimwenguni ili tuishi kupitia yeye.¹⁰Katika hili pendo, si kwamba tulimpenda Mungu, lakini yeye alitupenda, na akamtuma Mwanawe awe fidia kwa ajili ya dhambi zetu.¹¹Wapendwa, ikiwa Mungu alitupenda sisi, vile vile tunapaswa kupendana sisi kwa sisi.

¹²Hakuna hata mmoja aliyemuona Mungu. Kama tukipendana sisi kwa sisi, Mungu anakaa ndani yetu na upendo wake umekamilika ndani yetu.¹³Katika hili tunajua kuwa tunakaa ndani yake na yeye ndani yetu, kwa sababu ametupa Roho wake.¹⁴Tena, sisi tumeonana na kushuhudia kuwa Baba amemtuma Mwana kuwa mwokozi wa ulimwengu.¹⁵Kila anayekiri kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu anakaa ndani yake na yeye ndani ya Mungu.¹⁶Tena tumejua na kuamini upendo alio nao Mungu kwa ajili yetu. Mungu ni pendo, na yeye anayekaa ndani ya upendo anakaa ndani ya Mungu, na Mungu hukaa ndani yake.¹⁷Kwa sababu hii, upendo huu umekwisha kukamilika katikati yetu, ili tuwe na ujasiri siku ya hukumu, kwa sababu kama yeye alivyo, na sisi ndivyo tulivyo katika ulimwenngu huu.¹⁸Hakuna hofu ndani ya pendo. Lakini pendo kamili huitupa hofu nje, kwa sababu hofu hulusiana na hukumu. Lakini yeye aogopaye hajakamilishwa katika pendo.¹⁹Tunapenda kwa sababu Mungu alitupenda kwanza.²⁰Ikiwa mmoja atasema, "Nampenda Mungu" lakini hawezি kumpenda ndugu yake, ni mwongo. Kwa sababu asiyempenda ndugu yake, anayemuona, hawezি kumpenda Mungu ambaye hajamuona.²¹Na hii ndiyo amri tuliyo nayo kutoka kwake: Yeyote ampendaye Mungu, anapaswa kumpenda ndugu yake pia.

5 ¹Yeyote anayeamini kuwa Yesu ni Kristo amezaliwa na Mungu. Na yeyote ampendaye yeze ambaye ametoka kwa Baba pia huwapenda watoto wake.²Kwa hili twajua kwamba twawapenda watoto wa Mungu -- tunapompenda Mungu na kutii amri zake.³Hivi ndivyo tunavyompenda Mungu kwamba twazitii amri zake. Na amri zake ni nyepesi.⁴Kwa kuwa kila aliyezaliwa na Mungu huushinda ulimwengu. Na huu ndio ushindi wa kuushinda ulimwengu, hata imani yetu.⁵Ni nani aushindaye ulimwengu? Ni yule aaminiye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.

⁶Huyu ndiye aliyejuja kwa maji na damu- Yesu Kristo. Hakuja tu kwa maji bali kwa maji na damu.⁷Kwa kuwa kuna watatu washuhudiao:⁸Roho, maji na damu. Hawa watatu hukubaliana. ⁹Kama tunaupokea ushuhuda wa wanadamu ushuhuda wa Mungu ni mkuu kuliko huo. Kwa kuwa ushuhuda wa Mungu ni huu- kwamba anao ushuhuda kuhusiana na Mwanawe.¹⁰Yeye amwaminiye Mwana wa Mungu ana ushuhuda ndani yake mwenyewe. Na yeyote asiye mwamini Mungu amemfanya kuwa mwongo, kwa kuwa hakuuamini ushuhuda amba Mungu ameuleta kuhusu Mwanawe.¹¹Na ushuhuda ndio huu -- kwamba Mungu alitupa uzima wa milele, na uzima huu umo ndani ya Mwanawe.¹²Aliye naye Mwana ana uzima. Asiye na Mwana wa Mungu hana uzima.

¹³Nimewaandikia haya mambo muweze kujua kwamba mnao uzima wa milele - ninyi mnaoamini katika jina la Mwana wa Mungu.¹⁴Na huu ndio ujasiri tulionao mbele zake, kwamba kama tukiomba kitu chochote sawa sawa na mapenzi yake, hutusikia.¹⁵Na kama tunajua kwamba hutusikia -- chochote tumwombacho tunajua kwamba tunacho hicho tulichomwomba.

¹⁶Kama mtu amwonaye ndugu yake anatenda dhambi isiyopelekeea kifo, yampasa kuomba na Mungu atampa uzima. Ninasema kwa wale amba dhambi yao ni ile isiyopelekeea kifo. Kuna dhambi ipelekeayo kifo; sisimi kwamba anapaswa kuomba kwa ajilli ya dhambi hiyo.¹⁷Matendo yote yasiyo ya haki ni dhambi, lakini kuna dhambi isiyopelekeea kifo.¹⁸Tunajua ya kuwa aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi. Bali aliyezaliwa na Mungu hutunzwa naye salama daima, na yule mwovu hawezi kumdhuru.¹⁹Tunajua kuwa sisi ni wa Mungu na tunajua kwamba ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule mwovu.²⁰Lakini twajua kwamba Mwana wa Mungu amekuja na ametupatia ujuzi, kwamba tunamjua yeze aliye kweli na kwamba tumo ndani yake yeze aliye kweli, hata katika Mwanawe Yesu Kristo. Ni Mungu wa kweli na uzima wa milele.

²¹Watoto wapenzi, jiepusheni na sanamu.

¹Zingatia: Maneno haya “Baba, Neno, na Roho Mtakatifu” hayaonekani katika nakala bora za kale.

2 Yohana

1 ¹Kutoka kwa mzee kwenda kwa mwanamke mteule na watoto wake, niwapendao katika kweli na si mimi tu, bali na wote wale wanao ifahamu kweli,²kwa sababu ya kweli iliyomo ndani yetu na itakayodumu pamoja nasi milele.³Neema, rehema, amani zitakuwa nasi kutoka kwa Mungu Baba na kutoka kwa Yesu Kristo, Mwana wa Baba, katika kweli na pendo.

⁴Ninafurahi sana kwamba nimegundua baadhi ya watoto wanaenenda katika kweli, kama vile tulivyoipokea amri hii kutoka kwa Baba.

⁵Na sasa nakusihi wewe, mwanamke, siyo kwamba nakuandikia amri mpya, bali ile tuliyokuwa nayo tokea mwanzo, kwamba tunapaswa kupendana sisi kwa sisi. Na huu ndiyo upendo, tunaopaswa kuenenda nayo, kulingana na amri yake.⁶Hii ndiyo ile amri, kama mlivyoisikia tokea mwanzo, kwamba mnapaswa kuenenda katika hiyo.

⁷Kwa kuwa wadanganyifu wengi wametawanyika katika ulimwengu, na hawakiri kwamba Yesu Kristo alikuja katika mwili. Huyu ndiye mdanganyifu na mpinga Kristo.⁸Jiangalieni wenyewe kwamba hampotezi mambo yale tuliyokwisha fanyia kazi, lakini ili kwamba mweze kuipokea tuzo kamili.⁹Yeyote aendeleae mbele na hadumu katika fundisho la Kristo, hana Mungu. Yeye adumuye katika fundisho anaye Baba na Mwana pia.¹⁰Kama mtu anakuja kwenu na haleti fundisho hili, msimkaribishe katika nyumba zenu na msimsalimie.¹¹Kwa kuwa amsalimuye hushiriki katika matendo yake maovu.

¹²Ninayo mambo mengi ya kukuandikia, na sikutaka kuyaandika kwa karatasi na wino. Lakini natumaini kuja kwenu na kuongea uso kwa uso, kwamba furaha yetu ipate kufanywa kamili.¹³Watoto wa dada yenu mteule wanawasalimia.

3 Yohana

1 ¹Mimi Yohana Mzee, nakuandikia Gayo mpenzi, ninayempenda katika kweli.²Mpendwa, nakuombea ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya njema, kama vile roho yako inavyofanikiwa.³Maana nilifurahi sana wakati nilipoambiwa na waumuni waliokuja na kutoa ushuhuda juu ya kweli yako, kama vile unavyoenenda katika kweli.⁴Sina furaha kubwa zaidi ya hii, kusikia kwamba watoto wangu wa kiroho wanatembea katika kweli.⁵Mpendwa, unaenenda kwa uaminifu kwa Mungu unapowahudumia ndugu na wageni,⁶wageni wametoa ushuhuda wa upendo wako mbele ya kanisa. Unafanya vizuri kuwasaidia kuwasafirisha katika safari zao kwa namna ambayo inampendeza Mungu.

⁷Kwa ajili ya Jina la Yesu, walienda bila kuchukua kitu chochote kutoka kwa watu wa Mataifa.⁸Hivyo, tunatakiwa kuwakaribisha watu kama hawa, ili tuwe watenda kazi tukishirikiana kwa ajili ya kutangaza kweli ya Mungu.

⁹Nimekuandikia wewe pamoja na kusanyiko jambo fulani, lakini Diotrofe, anayependa kujifanya kuwa kiongozi mionganini mwa waumini, hakubaliani na mimi Yohana na waumini wenzangu.¹⁰Hivyo, kama nikija nitayakumbuka matendo yake anayoyafanya, jinsi anavyosema maneno mabaya yakutushutumu kinyume nasi. Hajaridhika na matendo haya, ye ye mwenyewe Diotrofe hawapokei waumini. Pia huwakataza wengine amba owanatamani kuwakaribisha hao waumini na kuwafukuza watoke kwenye kusanyiko.

¹¹Mpenzi, Gayo usiige kilicho kibaya, bali iga kilicho chema. Yeye atendaye mema ni wa Mungu, na ye ye atendaye mabaya hajamwamini Mungu.

¹²Demetrio ameshuhudiwa na wote na kweli yenyewe. Sisi pia ni mashahidi, na unajua kuwa ushahuhuda wetu ni wa kweli.

¹³Ninayo mambo mengi ya kukuandikia, lakini sipendi kukuandikia kwa kalamu na wino.¹⁴Bali ninatarajia kukuona hivi karibuni, na tutaongea nawe ana kwa ana.¹⁵Amani iwe pamoja nawe. Marafiki nilionao hapa wanakusalimu. Pia nawasalimu marafiki kila mmoja kwa jina lake.

Yuda

1 ¹Yuda, mtumwa wa Yesu Kristo, na ndugu yake Yakobo, kwa wale amba o wameitwa, wapendwao katika Mungu Baba, na walio tunzwa kwa ajili ya Yesu Kristo:²rehema na amani na upendo viongezwe kwenu.

³Wapendwa wakati nilipokuwa nikifanya kila juhudhi kuwaandikia ninyi kuhusu wokovu wetu sote, ilinilazimu kuwaandikia kwa ajili ya kuwashauri ili mshindanie kwa uaminifu imani ambayo ilikuwa imekabidhiwa mara moja tu kwa waamini.⁴Kwa sababu watu fulani wamejiingiza kwa siri kati yenu - watu amba o walitiwa alama kwa ajili ya hukumu - watu wasio wataua amba o hubadili neema ya Mungu wetu kuwa ufisadi, na kumkana Bwana wetu pekee na Bwana Yesu Kristo.

⁵Sasa napenda kuwakumbusha ninyi ingawa kuna wakati mlilia kwa ukamilifu kwamba Bwana aliwaokoa watu kutoka nchi ya Misri, lakini baadaye akawaangamiza wale amba o hawakuamini.⁶Pia malaika amba o hawakuilinda enzi yao wenyewe lakini wakaacha makao yao maalum Mungu amewaweka katika minyororo ya milele, ndani ya giza, kwa ajili ya hukumu ya siku ile kuu.⁷Vile vile Sodoma na Gomora na miji iliyoizunguka, ambayo pia ilijiiingiza yenyewe katika uasherati na wakafuata tamaa isiyo ya asili. Walioneshwa kama mifano ya wale amba o huteseka katika hukumu ya moto wa milele.⁸Hali kadhalika, kwa njia ile ile waota ndoto hawa pia huchafua mili yao, na hukataa mamlaka, na wanana uongo dhidi ya viumbe takatifu

⁹Lakini hata Mikaeli malaika mkuu, wakati alipokuwa akishindana na ibilisi na kugombana kwa ajili ya mwili wa Musa, hakuthubutu kuleta hukumu ya uongo dhidi yake, lakini badala yake alisema, "Bwana akukemee!"¹⁰Lakini watu hawa huleta uongo dhidi ya chochote wasicho kifahamu. Na kile wasicho kifahamu- kile ambacho wanyama wasio na akili hujua kwa silika- haya ndiyo waharibu.

¹¹Ole wao! Kwa kuwa wametembea katika njia ya Kaini, na kulifuata kosa la Balaamu. Wameangamia katika uasi wa Kora.¹²Hawa ni miamba katika sherehe zenu za upendo, wakisherehekeea pas uoga wachungaji wanaojilisha wenyewe tu. Ni mawingu yasiyo na mvua, yanayobebwa na upepo, ni miti iliyopukutika isiyo na matunda iliyo kufa mara mbili, iliyong'olewa mizizi¹³Ni mawimbi ya bahari yenye kelele yakitoa aibu yao wenyewe, Ni nyota zinazorandaranda ambazo weusi wa giza umetunzwa kwa ajili yao milele.

¹⁴Enoko, wa saba kutoka kwa Adamu, alitabiri kuhusu wao, akisema, “Tazama! Bwana anakuja na maelfu kwa maelfu ya watakatifu wake,¹⁵ili afanye hukumu juu ya kila mtu, na kutia hatia wote wasiomcha Mungu juu ya matendo yao yote waliyokwahafanya katika njia zisizo za kitauwa, na kwa maneno yote ya ukali ambayo wasio watauwa wameyanena dhidi yake.”¹⁶Hawa ni wale wanung'unikao, walalamikao ambao hufuata tamaa zao za uovu, wajivuno mno, ambao kwa faida yao hudanganya wengi

¹⁷Lakini ninyi, wapendwa, kumbukeni maneno ambayo yalinenwa zamani na mitume wa Bwana Yesu Kristo.

¹⁸Walisema kwenu, “Katika nyakati za mwisho kutakuwa na watu wanaodhihaki ambao hufuata tamaa zao zisizo za kitauwa.”¹⁹Watu hawa ni watenganishaji, wanatawaliwa na tamaa za kidunia na hawana Roho.

²⁰Lakini ninyi, wapendwa, jijengeni katika imani yenu takatifu sana na muombe katika Roho Mtakatifu,²¹jitunzeni katika upendo wa Mungu, na msubiri rehema ya Bwana wetu Yesu Kristo ambayo huwapatia uzima wa milele.

²²Onesheni rehema kwa wale walio na shaka.²³Waokoeni wengine kwa kuwanyakua kutoka katika moto. Kwa wengine onesheni huruma kwa hofu, mkichukia hata vazi lililotiwa doa na mwili.

²⁴Sasa kwake awezaye kuwalinda msijikwae, na kuwasababisha msimame mbele ya utukufu wake, bila mawaa na kuwa na furaha kuu,²⁵kwake Mungu pekee mwokozi kuitia Yesu Kristo Bwana wetu, utukufu uwe kwake, ukuu, uwezo na nguvu kabla ya nyakati zote, na sasa na hata milele. Amina.

Ufunuo

1 ¹Huu ni ufunuo wa Yesu Kristo ambao Mungu alimpa ili kuwaonesha watumishi wake mambo ambayo lazima yatokee karibuni. Aliyafanya yajulikane kwa kumtuma malaika wake kwa mtumishi wake Yohana.²Yohana alitoa ushuhuda wa kila kitu alichoona kuhusiana na neno la Mungu na kwa ushuhuda uliotolewa kuhusu Yesu Kristo.³Amebarikiwa yeze asomaye kwa sauti na wale wote wanaoyasikia maneno ya unabii huu na kutii kilichoandikwa humo, kwa sababu muda umekaribia.

⁴Yohana, kwa makanisa saba yaliyoko Asia: Neema iwe kwenu na amani kutoka kwake aliyepo, aliyekuwepo, na atakayekuja, na kutoka kwa Roho saba walio mbele ya kiti chake cha enzi,⁵na kutoka kwa Yesu Kristo ambaye ni shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza wa waliokufa, na mtawala wa wafalme wa dunia hii. Kwake yeze atupendaye na ametuweka huru kutoka katika dhambi zetu kwa damu yake,⁶ametufanya kuwa ufalme, makuhani wa Mungu na Baba yake - kwake kuwa utukufu na nguvu milele daima. Amina.

⁷Tazama, anakuja na mawingu; kila jicho litamwona, pamoja na wote waliomchoma. Kabilia zote za dunia wataomboleza kwa sababu yake.⁸“Mimi ni Alfa na Omega,” asema Bwana Mungu, “Yeye aliyepo, na aliyekuwepo, na ambaye anakuja, Mwenye nguvu.”

⁹Mimi, Yohana - ndugu yenu na mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mateso na ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa katika kisiwa kitiwacho Patimo kwa sababu ya neno la Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu.¹⁰Nilikuwa katika Roho siku ya Bwana. Nilisikia nyuma yangu sauti ya juu kama ya tarumbeta,¹¹ikisema, “Andika katika kitabu unayo yaona, na uyatume kwa makanisa saba, kwenda Efeso, kwenda Smirna, kwenda Pergamo, kwenda Thiatira, kwenda Sardi, kwenda Philadelphia, na kwenda Laodikia.”¹²Nikageuka kuona ni sauti ya nani aliyekuwa akiongea nami, na nilipogeuka niliona kinara cha dhahabu cha taa saba.¹³Katikati ya kinara cha taa alikuwemo mmoja kama Mwana wa Adamu, amevaa kanzu ndefu iliyofika chini ya miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua chake.¹⁴Kichwa chake na nywele zake zilikuwa nyeupe kama sufu, nyeupe kama theluji, na macho yake yalikuwa kama mwali wa moto.¹⁵Nyayo zake zilikuwa kama shaba iliyosuguliwa sana, kama shaba ambayo imekwisha pitishwa katika moto, na sauti yake ilikuwa kama sauti ya maji mengi yanayotiririka kwa kasi.¹⁶Alikuwa ameshikilia nyota saba katika mkono wake wa kuume, na kutoka kinywani mwake kulikuwa na upanga mkali wenye makali kuwili. Uso wake ulikuwa uking'aa kama mwanga mkali wa jua.¹⁷Nilipomwona, nikaanguka miguuni pake kama mtu aliyekufa. Akaweka mkono wake wa kulia juu yangu na

kusema, "Usiogope! Mimi ni wa Kwanza na wa Mwisho,¹⁸ na ambaye ninaishi. Nilikuwa nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo funguo za mauti na kuzimu.¹⁹ Kwa hiyo, yaandike uliyoyaona, yaliyopo sasa, na yale yatakayotokea baada ya haya.²⁰ Kuhusu siri ya nyota saba ulizoziona katika mkono wangu wa kuume, na kile kinara cha dhahabu cha taa saba: Nyota saba ni malaika wa yale makanisa saba, na kinara cha taa saba ni yale makanisa saba.

² ¹Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika: ‘Haya ni maneno ya yule anayeshikilia zile nyota saba katika mkono wake wa kuume. Yeye atembeaye kati ya vinara vya dhahabu vya taa saba asema hivi,² Najua matendo na bidii yako ya kazi na uvumilivu wako thabiti, na kwamba huwezi kuhusiana nao walio waovu, bali, umewajaribu wote wanaojiita kuwa mitume na kumbe siyo, na wameonekana kuwa waongo.³ Najua una subira na uvumilivu, na umepitia mengi kwa sababu ya jina langu, na haujachoka bado.⁴ Lakini hili ndilo nililonalo dhidi yako, umeuacha upendo wako wa kwanza.⁵ Kwa hiyo kumbuka ulipoanguka, ukatubu na kufanya matendo uliyofanya tangu mwanzo. Usipotubu, nitakuja kwako na kukiondoa kinara chako kutoka mahali pake.⁶ Lakini wewe una hili, unachukia yale ambayo Wanikolai wameyatenda, ambayo hata mimi nayachukia.⁷ Na aliye na sikio asikie yale ambayo Roho anayaambia makanisa. Na kwa yeze ashindaye nitampa kibali cha kula kutoka katika mti wa uzima ulio katika paradiso ya Mungu.’

⁸ Kwa malaika wa kanisa la Smirna andika: ‘Haya ni maneno ya yule ambaye ni mwanzo na mwisho ambaye alikufa na kuwa hai tena.⁹ Nayajua mateso yako na umasikini wako (lakini wewe ni tajiri), na uongo wa wale wanaosema ni wayahudi (lakini siyo - wao ni sinagogi la Shetani).¹⁰ Usiogope mateso yatakayowapata. Tazama! Ibilisi anataka kuwatupa baadhi yenu gerezani ili mpate kujaribiwa, na mtateseka kwa siku kumi. Iweni waaminifu hadi kufa, na nitawapa taji ya uzima.¹¹ Aliye na sikio, na asikie Roho anavyoyaambia makanisa. Yeye ashindaye hatapata madhara ya mauti ya pili.’

¹² Kwa malaika wa kanisa la Pergamo andika: ‘Haya ndiyo anenayo yeze aliye nao huo upanga mkali, wenye makali kuwili.¹³ Najua mahali unapoishi -mahali kilipo kiti cha enzi cha Shetani. Hata hivyo wewe walishika sana jina langu, na hukuiana imani yako iliyo kwangu, hata siku zile za Antipasi shahidi wangu, mwaminifu wangu, aliyeuawa mionganoni mwenu, hapo ndipo Shetani anaishi.¹⁴ Lakini nina mambo machache dhidi yako: unao huko watu washikao mafundisho ya Balaamu, yeze aliyemfundisha Balaki kuweka vikwazo mbele ya wana wa Israeli, ili wale vyakula vilivyotolewa sadaka kwa miungu ili wanajisike.¹⁵ Katika hali hiyo hiyo, unao baadhi yao wanaoshika mafundisho ya Wanikolai.¹⁶ Basi tubu! Na usipofanya hivyo, naja upesi, na nitafanya vita dhidi yao kwa upanga utokao katika kinywa changu.¹⁷ Na aliye na sikio, asikie Roho anachowaambia makanisa. Kwa yeze ashindaye, nitampa baadhi ya ile mana iliyofichwa, pia nitampa jiwe jeupe lililoandikwa jina jipy, jina ambalo hakuna alijuaye isipokuwa yeze alipokeaye.’

¹⁸ Kwa malaika wa kanisa la Thiatira andika: ‘Haya ndiyo maneno ya Mwana wa Mungu, yeze aliye na macho yake kama mwali wa moto, na nyayo kama shaba iliyosuguliwa sana:¹⁹ Najua matendo yako - upendo wako na imani na huduma na uvumilivu wako thabiti, na kwamba kile ulichofanya hivi karibuni ni zaidi ya kile ulichofanya mwanzo.²⁰ Lakini ninalo hili dhidi yako: unamvumilia mwanamke Yezebeli anayejita nabii mke. Kwa mafundisho yake, anawapotosha watumishi wangu kuzini na kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu.

²¹ Nilimpa muda wa kutubu, lakini hayuko tayari kuutubia uovu wake.²² Angalia! Nitamtupa kwenye kitanda cha maradhi, na wale watendao uasherati naye kwenye mateso makali, vinginevyo watubu matendo yake.

²³ Nitawapiga wanawe wafe na makanisa yote watajua kwamba mimi ndiye niyachunguzaye mawazo na mioyo. Nitampa kila mmoja wenu kadiri ya matendo yake.²⁴ Lakini kwa baadhi yenu mliosalia katika Thiatira, kwa wale wote msioshika fundisho hili, na msiojua kile ambacho baadhi huita mafumbo ya Shetani, nasema kwenu, ‘Sitaweka juu yenu mzigo wowote.²⁵ Kwa jambo lolote, lazima muwe imara mpaka nitakapokuja.²⁶ Yeyote ashindaye na kufanya kile nilichofanya hadi mwisho, kwake yeze nitampa mamlaka juu ya mataifa.

²⁷ Atawatawala kwa fimbo ya chuma, kama mabakuli ya udongo, atawavunja vipande.²⁸ Kama nilivyopokea kutoka kwa Baba yangu, nitampa pia nyota ya asubuhi.²⁹ Aliye na sikio na asikilize kile ambacho Roho anayaambia makanisa.’

³ ¹Kwa malaika wa kanisa la Sardi andika: ‘Maneno ya yule anayeshikilia zile Roho saba za Mungu na nyota saba. “Najua matendo yako. Una sifa ya kuwa hai, lakini u-mfu.² Amka na kuimarisha yaliyosalia, lakini yako karibu kufa, kwa sababu sikuyaona matendo yako yamekamilika machoni pa Mungu wangu.³ Kwa hiyo, kumbuka, yale uliyoyapokea na kusikia. Yatii na kutubu. Lakini usipoamka, nitakuja kama mwizi, na hutajua saa ipi nitakayokuja juu yako.⁴ Lakini kuna majina machache ya watu katika Sardi ambaao hawakuchafua nguo zao. Watatembea pamoja nami, wakiwa wamevaa nguo nyeupe, kwa sababu wanastahili.⁵ Yeye ashindaye atavikwa mavazi meupe, na kamwe sitalifuta jina lake kutoka katika kitabu cha uzima, na nitalitaja jina lake mbele ya Baba yangu, na mbele ya malaika.⁶ Na aliye na sikio, asikilize vile Roho ayaambiavyo makanisa.’

⁷ Kwa malaika wa kanisa la Filadefia andika: ‘Maneno ya aliye mtakatifu na kweli - aliye na funguo za Daudi, hufungua na hakuna afungaye, hufunga na hakuna awezaye kufungua.⁸ Najua ambacho umetenda. Tazama, nimekuwekea mbele yako mlango uliofunguliwa ambaao hakuna awezaye kuufunga. Najua unazo nguvu kidogo, lakini umelitii neno langu na hujalikana jina langu.⁹ Angalia! Wote walio wa sinagogi la Shetani, wale wasemao wao ni Wayahudi na kumbe siyo, badala yake wanadanganya. Nitawafanya waje na kusujudu mbele ya miguu yako, na watajua ya kuwa nakupenda.

¹⁰ Kwa kuwa umetunza amri yangu kwa uvumilivu wa uthabiti, nitakulinda pia katika saa yako ya kujaribiwa ambayo inakuja katika ulimwengu wote, kuwajaribu wale wote wanaoishi katika nchi.¹¹ Naja upesi. Shikilia sana kile ulichonacho ili asiwepo mtu wa kuitwaa taji yako.¹² Nitamfanya yeye ashindaye kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu, na hatatoka nje kamwe. Nitaliandika kwake jina la Mungu wangu, jina la mji wa Mungu wangu (Yerusalemu mpya, ushukao chini toka mbinguni kwa Mungu wangu), na jina langu jipya.¹³ Yeye aliye na sikio, na asikie ambacho Roho anasema kwa makanisa.’

¹⁴ Kwa malaika wa kanisa la Laodikia andika: ‘Maneno yake aliye Amina, wakutegemewa na shahidi mwaminifu, mtawala juu ya uumbaji wa Mungu.¹⁵ Najua ambacho umefanya, na kwamba wewe si baridi wala moto, natamani kwamba ungekuwa wa baridi au moto!¹⁶ Hivyo, kwa sababu wewe ni vuguvugu, si moto wala baridi, nitakutapika utoke kinywani mwangu.¹⁷ Kwa kuwa unasema, ‘Mimi ni tajiri, nimekuwa na mali nyingi, na sihitaji chochote.’ Lakini huju kwamba wewe ni duni sana, wakuhuzunikiwa, maskini, kipofu na uchi.¹⁸ Sikiliza ushauri kwangu: Nunua kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto ili upate kuwa tajiri, na nguo nyeupe za kumetameta ili ujivike mwenyewe na usioneshe aibu ya uchi wako, na mafuta ya kupaka katika macho yako upate kuona.¹⁹ Kila nimpendaye, namwelekeza na kuwafundisha namna iwapasavyo kuishi; kwa hiyo, kuwa mkweli na kutubu.²⁰ Tazama nasimama katika mlango na kubisha. Yeyote asikiaye sauti yangu na kufungua mlango, nitakuja na kuingia nyumbani kwake, na kula chakula naye na yeye pamoja nami.²¹ Yeye ashindaye, nitampa haki ya kukaa chini pamoja nami juu ya kiti changu cha enzi, kama vile mimi nilivyoshinda na kukaa chini pamoja na Baba yangu juu ya kiti chake cha enzi.²² Yeye aliye na sikio, na asikilize ambacho Roho ayaambia makanisa.”’

4 ¹Baada ya mambo haya nilitazama, nikaona kuwa mlango ulikuwa umefunguliwa mbinguni. Ile sauti ya kwanza, ikizungumza nami kama tarumbeta, ikisema, “Njoo hapa, nitakuonesha yatakayotokea baada ya mambo haya.”²Mara moja nilikuwa katika Roho, niliona kulikuwa na kiti cha enzi kimewekwa mbinguni, na mtu amekikalia.³Mmoja aliyekuwa amekikalia alionekana kama jiwe la yaspi na akiki. Kulikuwa na upinde wa mvua umekizunguka kiti cha enzi. Upinde wa mvua ulionekana kama zumaridi.⁴Kukizunguka kiti cha enzi kulikuwa na viti vya enzi vingine ishirini na vinne, na waliokaa kwenye viti vya enzi walikuwa wazee ishirini na wanне, wamevikwa mavazi meupe na taji za dhahabu vichwani mwao.⁵Kutoka katika kiti cha enzi kulitoka miale ya radi, muungurumo na radi. Taa saba zilikuwa zikiwaka mbele ya kiti cha enzi, taa ambazo ni Roho saba za Mungu.⁶Tena mbele ya kiti cha enzi kulikuwa na bahari, iliyowazi kama kioo. Katikati mwa kiti cha enzi kulikuwa na viumbe wenyе uhai wanне, waliojaa macho mbele na nyuma.⁷Kiumbe wa kwanza mwenye uhai alikuwa kama simba, kiumbe wa pili mwenye uhai alikuwa kama ndama, kiumbe wa tatu mwenye uhai alikuwa na uso kama wa mwanadamu, na yule mwenye uhai wa nne alikuwa kama tai apaaye.⁸Viumbe wenyе uhai wanне kila mmoja alikuwa na mabawa sita, wamejaa macho juu na chini yake. Usiku na mchana hawakomi kusema, “Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana Mungu, mtawala juu ya wote, aliyeuwepo, na aliyepo na atakayekuja.”

⁹Kila wakati viumbe wenyе uhai walipotoa utukufu, heshima, na kushukuru mbele za aliyekuwa ameketi kwenye hicho kiti cha enzi, ye ye aishiye milele na daima,¹⁰wazee ishirini na wanне walisujudu wenyewe mbele yake aliyekekikalia kiti cha enzi. Waliinama chini kwake aishiye milele na daima na kutupa chini taji zao mbele ya kiti cha enzi wakisema,

¹¹ “Wastahili wewe, Bwana wetu na Mungu wetu, kupokea utukufu na heshima na nguvu. Kwa kuwa ulivumba vitu vyote, na kwa mapenzi yako, vilikuwepo na viliumbwa.”

⁵ ¹Kisha nikaona katika mkono wa kulia wa yule aliyejewa amekaa katika kiti cha enzi, gombo lililoandikwa mbele na nyuma, na lilikuwa limetiwa mihuri saba.²Nilimwona malaika mwenye nguvu akihubiri kwa sauti kubwa, "Nani astahiliye kulifungua gombo na kuivunja mihuri yake?"³Hakuna mtu mbinguni au duniani au chini ya dunia aliyeweza kulifungua gombo au kulisoma.⁴Nililia kwa uchungu kwa kuwa hakupatikana yejote aliystahili kulifungua gombo au kulisoma.⁵Lakini mmoja wa wazee akaniambia, "Usilie. Tazama! Simba wa kabila ya Yuda, shina la Daudi, ameshinda, na anaweza kulifungua gombo na mihuri yake saba."⁶Kati ya kiti cha enzi na wenge uhai wanen na mionganoni mwa wazee, niliona mwanakondoo amesimama, akionekana kama aliye uawa. Alikuwa na pembe saba na macho saba - hizi ni roho saba za Mungu zilizotumwa duniani kote.⁷Akaenda akalichukua gombo kutoka katika mkono wa kuume wa yule aliye kaa katika kiti cha enzi.⁸Alipolichukua gombo, viumbe wenye uhai wanen na wazee ishirini na wanen wakainama hadi nchi mbele ya mwanakondoo. Kila mmoja alikuwa na kinubi na bakuli ya dhahabu iliyojaa uvumba ambayo ni maombi ya watakatifu wa Mungu.⁹Waliimba wimbo mpya: "Unastahili kulitwaa gombo na kuzifungua muhuri zake. Kwa kuwa ulichinjwa, na kwa damu yako ukamnunulia Mungu watu wa kila kabila, lugha, jamaa na taifa.

¹⁰ Ukawafanya ufalme na makuhani kwa ajili ya kumtumikia Mungu wetu, nao watatawala juu ya nchi."

¹¹Kisha nilitazama na nikasikia sauti ya malaika wengi walio kizunguka kiti cha enzi na viumbe wenye uhai na wazee. Idadi yao ilikuwa kumi maelfu kwa kumi maelfu na maelfu kwa maelfu.¹²Wakasema kwa sauti kuu, "Astahili mwanakondoo ambaye amechinjwa kupokea uwezo, utajiri, hekima, nguvu, heshima, utukufu, na sifa."

¹³Nikasikia kila kilichoumbwa kilichokuwa mbinguni na duniani na chini ya nchi na juu ya bahari, kila kitu ndani yake kikisema, "Kwake yeye aketiye juu ya kiti cha enzi na kwa mwanakondoo, kuwe sifa, heshima, utukufu na nguvu ya kutawala milele na milele."

¹⁴Wenye uhai wanen wakasema, "Amina!" na wazee wakainama chini na kuabudu.

⁶ ¹Nikatazama wakati mwanakondoo alipofungua moja ya zile muhuri saba, nikasikia mmoja wa wale wenye uhai wanenye akisema kwa sauti iliyofanana na radi, “Njoo!”²Nikatazama na palikuwa na farasi mweupe! Aliyempanda alikuwa na bakuli, na akapewa taji. Alitokea kama mshindi ili aendelee kushinda.³Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri wa pili, nikasikia kiumbe mwenye uhai wa pili akisema, “Njoo!”⁴Kisha farasi mwingine akatokea - mwekundu kama moto. Aliye mpanda alipewa ruhusa ya kuondoa amani duniani, ili kwamba watu wachinjane. Huyu aliye mpanda alipewa upanga mkubwa.⁵Wakati mwanakondoo alipofungua ule muhuri wa tatu, nikasikia mwenye uhai wa tatu akisema, “Njoo!” Nikaona farasi mweusi, na aliyempanda ana mizani mkononi mwake.⁶Nikasikia sauti kuwa sauti mionganini mwa wale viumbe wenye uhai ikisema, “Kibaba cha ngano kwa dinari moja na vibaba vitatu vya shayiri kwa dinari moja. Lakini usiyadhuru mafuta na divai.”⁷Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya nne, nilisikia sauti ya kiumbe mwenye uhai wa nne ikisema, “Njoo!”⁸Kisha nikaona farasi wa kijivu. Aliye mpanda aliiwti jina lake mauti, na kuzimu ilikuwa ikimfuata. Walipewa mamlaka juu ya robo ya nchi, kuua kwa upanga, kwa njaa na kwa ugonjwa, na kwa wanyama wa mwitu katika nchi.

⁹Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya tano, niliona chini ya madhabahu roho za wale waliokuwa wameuawa kwa sababu ya neno la Mungu na kutokana na ushuhuda walioushika kwa uthabiti.¹⁰Wakalia kwa sauti kuu, “Mpaka lini, Mtawala wa vyote, mtakatifu na mkweli, utahukumu wakaao juu ya nchi, na kulipiza kisasi damu yetu?”¹¹Kisha kila mmoja alipewa kanzu nyeupe na wakaambwa kuwa wanapaswa kusubiri kidogo hata itakapotimia hesabu kamili ya watumishi wenzao na ndugu zao wa kike na wa kiume itakapotimia ambao watauawa, kama vile ambavyo wao waliuawa.

¹²Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya sita, nilitazama na palikuwa na tetemeko kuu la ardhi. Jua likawa jeusi kama gunia la singa, na mwezi mzima ukawa kama damu.¹³Nyota za mbinguni zikaanguka katika nchi, kama mtini upukutishavyo matunda yake ya wakati wa baridi unapotikiswa na kimbunga.¹⁴Anga ilitoweka kama gombo lililoviringishwa. Kila mlima na kisiwa vilihamishwa mahali pake.¹⁵Kisha wafalme wa nchi na watu maarufu na majemadari, matajiri, wenyewe nguvu, na kila mmoja aliye mtumwa na huru, wakajificha katika mapango na katika miamba ya milima.¹⁶Wakaiambia milima na miamba, “Tuangukieni! Tuficheni dhidi ya uso wake aketiye kwenye kiti cha enzi na kutoka hasira ya mwanakondoo.”¹⁷Kwa kuwa siku kuu ya gadhabu yao imewadia, na ni nani auezaye kuistahimili?

⁷ ¹Baada ya haya niliona malaika wanne wamesimama kwenye kona nne za dunia, wamezuia pepo nne za nchi kwa nguvu ili kwamba pasiwe na upopo unaovuma katika nchi, juu ya bahari au dhidi ya mti wowote.

²Nikaona malaika mwagine akija kutoka mashariki, aliye kuwa na muhuri wa Mungu aliye hai. Akalia kwa sauti kuu kwa malaika wanne ambaao walipewa ruhusa ya kudhuru nchi na bahari:³“Msiihdhuru nchi, bahari, au miti mpaka tutakapokuwa tumekwishaweka muhuri katika paji za vichwa vya watumishi wa Mungu wetu.”⁴Nikasikia idadi ya wale walioitiwa muhuri: 144,000, ambaao walitiwa muhuri kutoka kila kabile ya watu wa Israel:⁵12,000 kutoka katika kabile ya Yuda walitiwa muhuri, 12,000 kutoka katika kabile ya Rubeni, 12,000 kutoka katika kabile ya Gadi.⁶12,000 kutoka katika kabile ya Asheri, 12,000 kutoka katika kabile ya Naftali, 12,000 kutoka katika kabile ya Manase.⁷12,000 kutoka kabile ya Simioni, 12,000 kutoka kabile ya Lawi, 12,000 kutoka kabile ya Isakari,⁸12,000 kutoka kabile ya Zebuloni, 12,000 kutoka kabile ya Yusufu, na 12,000 kutoka kabile ya Benyamini walitiwa muhuri.

⁹Baada ya mambo haya nilitazama, na kulikuwa na umati mkubwa ambaao hapana mtu angeweza kuuhesabu - kutoka kila taifa, kabile, jamaa, na lugha - wamesimama mbele ya kiti cha enzi na mbele ya Mwanakondoo. Walikuwa wamevaa kanzu nyeupe na wana matawi ya mitende mikononi mwao,¹⁰na walikuwa wakiita kwa sauti ya juu: “Wokovu ni kwa Mungu ambaye ameketi katika kiti cha enzi, na kwa Mwanakondoo!”¹¹Malaika wote waliokuwa wamesimama kuzunguka kiti cha enzi na kuwazunguka wale wazee pamoja na wenyewe uhai wanne, wakainama chini ardhini na wakaweka nyuso zao juu ya ardhi mbele ya kiti cha enzi na wakamwabudu Mungu,¹²wakisema, “Amina! Sifa, utukufu, hekima, shukurani, heshima, uwezo na nguvu viwe kwa Mungu wetu milele na milele! Amina!”

¹³Kisha mmoja wa wale wazee akaniuliza, “Hawa ni akina nani waliovaa kanzu nyeupe, na wametoka wapi?

¹⁴Nikamwambia, “Bwana mkubwa, unajua wewe,” na akaniambia, “Hawa ni wale walioitoka katika dhiki kuu. Wamezifua kanzu zao na kuzifanya nyeupe kwa damu ya Mwanakondoo.¹⁵Kwa sababu hii, wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu, na wanamwabudu yeeye usiku na mchana katika hekalu lake. Yeye aliye keti juu ya kiti cha enzi atasambaza hema yake juu yao.¹⁶Hawataona njaa tena, wala kiu tena. Jua halitawachoma, wala joto la kuunguza.¹⁷Kwa kuwa Mwanakondoo aliye katikati ya kiti cha enzi atakuwa mchungaji wao, na atawaongoza katika chemchemi ya maji ya uzima, na Mungu atafuta kila chozi katika macho yao.”

8 ¹Wakati Mwanakondoo alipofungua muhuri ya saba, kukawa na ukimya mbinguni takribani nusu saa.²Kisha nikaona malaika saba wasimamao mbele za Mungu, na wakapewa tarumbeta saba.³Malaika mwingine akaja, ameshikilia bakuli ya dhahabu yenyе uvumba, amesimama madhababuni. Akapewa uvumba mwingi ili kwamba autoe pamoja na maombi ya waamini wote katika madhababu ya dhahabu mbele ya kiti cha enzi.⁴Moshi wa ule uvumba, pamoja na maombi ya waamini, ukapanda juu mbele za Mungu kutoka mkononi mwa malaika.⁵Malaika akatwa bakuli la uvumba na akalijaza moto kutoka kwenye madhababu. Kisha akalitupa chini juu ya nchi, na kukatokea sauti za radi, miale ya radi na tetemeko la ardhi.

⁶Wale malaika saba ambao walikuwa na tarumbeta saba wakawa tayari kuzipiga.⁷Malaika wa kwanza akaipiga tarumbeta yake, na kukatokea mvua ya mawe na moto uliochanganyikana na damu. Vikatupwa chini katika nchi ili kwamba theluthi yake iungue, theluthi ya miti ikaungua na nyasi zote za kijani zikaungua.⁸Malaika wa pili akaipiga tarumbeta yake, na kitu kama mlima mkubwa uliokuwa unaungua kwa moto ukatupwa baharini. Theluthi ya bahari ikawa damu,⁹theluthi ya viumbe hai katika bahari vikafa, na theluthi ya meli zikaharibiwa.¹⁰Malaika wa tatu akaipiga tarumbeta yake, na nyota kubwa ikaanguka kutoka mbinguni, ikimulika kama kurunzi, juu ya theluthi ya mito na chemichemi za maji.¹¹Jina la nyota ni pakanga. Theluthi ya maji ikawa pakanga, na watu wengi wakafa kutokana na maji yaliyokuwa machungu.¹²Malaika wa nne alipiga tarumbeta yake, na theluthi ya jua ikapigwa, pamoja na theluthi ya mwezi na theluthi ya nyota. Kwa hiyo theluthi ya vyote ikageuka kuwa giza; theluthi ya mchana na theluthi ya usiku havikuwa na mwanga.

¹³Nilitazama, na nikasikia tai aliye kuwa anaruka katikati ya anga, akiita kwa sauti kuu, “Ole, ole, ole, kwa wale wakaaao katika nchi, kwa sababu ya mlipuko wa tarumbeta iliyosalia ambayo imekaribia kupigwa na malaika watatu.”

⁹ ¹Kisha malaika wa tano alipiga tarumbeta yake. Niliona nyota kutoka mbinguni iliyokuwa imeanguka kwenye dunia. Nyota ilipewa ufunguo wa shimo linaloelekea kwenye shimo lisilo na mwisho.² Alifungua shimo lisilo na kikomo, na moshi ukapanda juu kwa safu kutoka ndani ya shimo kama moshi kutoka katika tanuru kubwa. Jua na anga vilibadilika vikawa giza kwa sababu ya moshi uliotoka shimonii.³ Ndani ya moshi nzige walitoka kuja juu ya dunia, nao walipewa nguvu kama ile ya nge juu ya dunia.⁴ Waliambiwa kutokudhuru majani katika nchi au mmea wowote wa kijani au mti, isipokuwa tu watu ambaa hawakuwa na muhuri wa Mungu katika paji za nyuso zao.⁵ Hawakupewa ruhusa ya kuwaua hao watu, bali kuwatesa tu kwa miezi mitano. Uchungu wao ulikuwa kama ule wa kuumwa na nge amwumapo mtu.⁶ Katika siku hizo watu watatafuta kifo, lakini hawatakipata. Watatamani kufa, lakini kifo kitawakimbia.⁷ Nzige walifanana na farasi walioandaliwa kwa vita. Kwenye vichwa vyao kulikuwa na kitu kama taji ya dhahabu na nyuso zao zilikuwa kama za binadamu.⁸ Walikuwa na nywele kama za wanawake na meno yao yalikuwa kama ya simba.⁹ Walikuwa na vifua kama vifua vya chuma na sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya magari mengi ya vita na farasi wakimbiao kwenda vitani.¹⁰ Walikuwa na mikia inayouma kama nge; katika mikia yao walikuwa na nguvu ya kudhuru watu kwa miezi mitano.¹¹ Walikuwa naye kama mfalme juu yao malaika wa shimo lisilokuwa na mwisho. Jina lake katika Kiebrania ni Abadoni, na katika Kiyunani ana jina Apolioni.

¹²Ole ya kwanza imepita. Angalia! Baada ya hili kuna maafa mawili yajayo.

¹³Malaika wa sita alipiga tarumbeta yake, na nikasikia sauti ikitoka katika pembe ya madhabahu ya dhahabu ambayo iko mbele za Mungu.¹⁴ Sauti ilimwambia malaika wa sita aliyeokuwa na tarumbeta, "Waachie malaika wanne ambaa wamefungwa katika mto mkubwa Efrata."¹⁵ Malaika wale wanen walikuwa wameandaliwa kwa saa hiyo maalumu, siku hiyo, mwezi huo, na mwaka huo, waliachiwa wawaue theluthi ya wanadamu.¹⁶ Idadi ya maaskari walikuwa juu ya farasi ilikuwa 200,000,000. Nilisikia idadi yao.¹⁷ Hivi ndivyo nilivyoona farasi katika maono yangu na wale waliopanda juu yao: Vifua vyao vilikuwa vyekundu kama moto, bluu iliyoiva na njano isiyoiva. Vichwa vya farasi vilifanana na vichwa vya simba, na midomoni mwao ultoka moto, moshi na salfa.¹⁸ Theluthi ya wanadamu waliuawa na haya mapigo matatu: moto, moshi, na salfa iliyotoka katika midomo yao.¹⁹ Kwa kuwa nguvu ya farasi ilikuwa katika midomo yao na katika mikia yao—kwa kuwa mikia yao ilikuwa kama nyoka, na walikuwa na vichwa ambavyo walitumia kuwatia majeraha wanadamu.²⁰ Watu walibaki, wale ambaa walikuwa hawajauawa na mapigo haya, hawakutubia matendo yao walijuwa wamefanya, wala hawakuacha kuabudu mapepo na miungu ya dhahabu, fedha, shaba, mawe na miti—vitu ambavyo haviwezi kuona, kusikia au kutembea.²¹ Wala hawakutubia uuaji wao, uchawi wao, uasherati wao au njia zao za wizi.

10 ¹Kisha nikaona malaika mwingine mkuu akishuka chini kutoka mbinguni. Alikuwa amevalia wingu, na kulikuwa na upinde wa mvua juu ya kichwa chake. Uso wake ulikuwa kama jua na miguu yake ilikuwa kama nguzo za moto.²Alishikilia gombo dogo katika mkono wake lililokuwa limefunuliwa, naye aliweka mguu wake wa kulia juu ya bahari na mguu wake wa kushoto juu ya nchi kavu.³Kisha alipaza sauti ya juu kama simba aungurumapo, na wakati alipopaza sauti radi saba zilinguruma.⁴Wakati radi saba zilipounguruma, nilikuwa nakaribia kuandika, lakini nilisikia sauti kutoka mbinguni ikitisema, “Tunza iwe siri kile ambacho radi saba zimesema. Usiandiike.”⁵Kisha malaika niliyemwona amesimama juu ya bahari na nchi kavu, aliiinua mkono wake juu mbinguni⁶na kuapa kwa yule aishiye milele na milele —aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, dunia na vyote vilivyomo, na bahari na vyote vilivyomo: “Hakutakuwepo kusubiri tena?”⁷Lakini katika siku ile, wakati malaika wa saba atakapokaribia kupiga tarumbeta yake, ndipo siri ya Mungu itakuwa imetimizwa, kama alivytangaza kwa watumishi wake manabii.”

⁸Sauti niliyosikia kutoka mbinguni iliniambia tena: “Nenda, chukua gombo dogo lililofunuliwa ambalo kiko katika mkono wa malaika aliyesimama juu ya bahari na juu ya nchi kavu.”⁹Kisha nilikwenda kwa malaika na kumwambia anipe gombo dogo. Aliniambia, “Chukua gombo na ule. Litalifanya tumbo lako liwe na uchungu, lakini katika mdomo wako litakuwa tamu kama asali.”¹⁰Nilichukua gombo dogo kutoka mkononi mwa malaika na kulila. Lilikuwa tamu kama asali katika mdomo wangu, lakini baada ya kula, tumbo langu lilikuwa na uchungu.¹¹Kisha baadhi ya sauti ziliniambia, “Unapaswa kutabiri tena kuhusu watu wengi, mataifa, lugha, na wafalme.”

11 ¹Nilipewa mwanzi wa kutumia kama fimbo ya kupimia. Niliambiwa, “Ondoka na ukapime hekalu la Mungu na madhabahu, na wale wanaoabudu ndani yake.² Lakini usipime eneo la ua wa nje ya hekalu, kwa kuwa wamepewa watu wa Mataifa. Wataukanya mji mtakatifu kwa muda wa miezi arobaini na miwili.³ Nitawapa mashahidi wangu wawili mamlaka ya kutabiri kwa muda wa siku 1,260, wakiwa wamevaa magunia.”⁴ Hawa mashahidi ni miti miwili ya mizeituni na vinara viwili ambavyo vimesimama mbele ya Bwana wa dunia.⁵ Kama mtu yejote ataamua kuwadhuru, moto hutoka vinywani mwao na kuwadhuru adui zao. Yeyote anayetaka kuwadhuru lazima auawe kwa njia hii.⁶ Hawa mashahidi wana uwezo wa kufunga anga ili kwamba mvua isinyeshe wakati wanatabiri. Wana nguvu ya kubadili maji kuwa damu na kuijiga nchi kwa kila aina ya pigo wakati wowote wakitaka.⁷ Wakati watakapokuwa wamemaliza ushuhuda wao, yule mnyama anayetoka kwenye shimo lisilo na mwisho atafanya vita dhidi yao. Atawashinda na kuwaua.⁸ Miili yao italala katika mtaa wa mji mkuu (ambao kimfano unaitwa Sodoma na Misri) ambapo Bwana wao alisulubiwa.⁹ Kwa siku tatu na nusu baadhi kutoka katika jamaa za watu, kabila, lugha na kila taifa watatazama miili yao na hawatatoa kibali kuwekwa katika kaburi.¹⁰ Wale wanaoishi katika nchi watafurahi kwa ajili yao na kushangilia, hata kutumiana zawadi kwa sababu hao manabii wawili waliwatesa wale walioishi katika nchi.¹¹ Lakini baada ya siku tatu na nusu pumzi ya uhai kutoka kwa Mungu itawaingia nao watasimama kwa miguu yao. Hofu kuu itawaangukia wale wanaowaona.¹² Kisha watasikia sauti kuu kutoka mbinguni ikiwaambia, “Njoni huku!” Nao watakwenda juu mbinguni katika wingu, wakati adui zao wakitzama.¹³ Katika saa hiyo kutakuwepo na tetemeko kuu la ardhi na moja ya kumi ya mji itaanguka. Watu elfu saba watauawa katika tetemeko na watakaobaki hai wataogopeshwa na kumpa utukufu Mungu wa mbinguni.

¹⁴Ole ya pili imepita. Angalia! Ole ya tatu inakuja upesi.

¹⁵ Kisha malaika wa saba alipiga tarumbeta yake, na sauti kubwa zilinena mbinguni na kusema, “Ufalme wa dunia umeshakuwa ufalme wa Bwana wetu na wa Kristo wake. Atatawala milele na milele.”¹⁶ Kisha wazee ishirini na wanenewa waliokuwa wameketi kwenye viti vyenzi mbele ya Mungu walianguka wenye chini kwenye ardhi, nyuso zao zimeinama chini, nao walimwabudu Mungu.¹⁷ Walisema, “Twatoa shukrani zetu kwako, Bwana Mungu, mtawala juu ya vyote, ambaye upo na ambaye ulikuwepo, kwa sababu umetwaa nguvu yako kuu na kuanza kutawala.

¹⁸ Mataifa walikasirika, lakini gadhabu yako imekuja. Wakati umefika kwa wafu kuhukumiwa na wewe kuwazawadia watumishi wako manabii, waamini na wale walio na hofu ya jina lako, wote wawili wasiofaa kitu na wenye nguvu. Na wakati wako umefika wa kuwaharibu wale ambaeo wamekuwa wakiiharibu dunia.”

¹⁹ Kisha hekalu la Mungu mbinguni lilifunuliwa na sanduku la agano lake lilionekana ndani ya hekalu lake. Kulikuwa na miali ya mwanga, kelele, ngurumo za radi, tetemeko la ardhi na mawe ya mvua.

¹²Ishara kuu ilionekana mbinguni: mwanamke aliyefunikwa na juu, na akiwa na mwezi chini ya miguu yake; na taji ya nyota kumi na mbili ilikuwa juu ya kichwa chake.²Alikuwa na mimba na alikuwa analia kwa ajili ya maumivu ya kuzaa—katika uchungu wa kujifungua.³Na ishara nyingine ilionekana mbinguni: Tazama! Kulikuwa na joka mwekundu mkubwa ambaye alikuwa na vichwa saba na pembe kumi, na kulikuwa na taji saba kwenye vichwa vyake.⁴Mkia wake ulikokota theluthi moja ya nyota mbinguni na kuzitupa chini duniani. Joka alisimama mbele ya mwanamke aliyekuwa anakaribia kuzaa, ili kwamba wakati anazaa, apate kummeza mtoto wake.⁵Alimzaa mwana, mtoto wa kiume, ambaye atayatawala mataifa yote kwa fimbo ya chuma. Mtoto wake alinyakuliwa juu kwa Mungu na kwenye kiti chake cha enzi,⁶na mwanamke alikimbilia nyikani, mahali ambapo Mungu alikuwa ameandaa eneo kwa ajili yake, ili aweze kuhudumiwa kwa siku 1,260.

⁷Sasa kulikuwa na vita mbinguni. Mikaeli na malaika zake wakapigana na yule joka; naye joka mkubwa na malaika zake wakapigana nao.⁸Lakini joka hakuwa na nguvu za kutosha kushinda. Kwa hiyo haikuwepo tena nafasi mbinguni kwa ajili yake na malaika zake.⁹Joka mkubwa—yule nyoka wa zamani aitwaye Ibilisi au Shetani ambaye hudanganya - dunia nzima akatupwa chini katika dunia, na malaika wake wakatupwa chini pamoja naye.¹⁰Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka mbinguni: “Sasa wokovu umekuja, nguvu—na ufalme wa Mungu wetu, na mamlaka ya Kristo wake. Kwa kuwa mshitaki wa ndugu zetu ametupwa chini—ambaye aliwashitaki mbele za Mungu wetu mchana na usiku.

¹¹ Walimshinda kwa damu ya Mwanakondoo na kwa neno la ushuhuda wao, kwa maana hawakupenda sana maisha yao, hata kufa.

¹² Kwa hiyo, shangilieni, ninyi mbingu, na wote mnaokaa ndani yake. Lakini ole wa nchi na bahari kwa sababu mwovu ameshuka kwenu. Amejawa na hasira kali, kwa sababu anajua kwamba ana muda mchache tu.

¹³Wakati joka alipotambua kuwa ametupwa chini kwenye nchi, alimfuata mwanamke ambaye alikuwa amezaa mtoto wa kiume.¹⁴Lakini mwanamke alipewa mabawa mawili ya tai mkubwa, ili kwamba aweze kuruka hadi kwenye eneo lililoandaliwa kwa ajili yake kule jangwani, eneo ambalo angeweza kutunzwa, kwa wakati, nyakati na nusu wakati-mahali asipoweza kupafikia huyo nyoka.¹⁵Nyoka alimwaga maji kutoka mdomoni mwake kama mto, ili afanye gharika ya kumgharikisha.¹⁶Lakini ardhi ilimsaidia mwanamke. Ilifunua kinywa chake na kuumeza mto alioutema joka kutoka kinywani mwake.¹⁷Kisha joka akamkasirikia mwanamke naye aliondoka na kufanya vita na uzao wake wote—wale wanaotii amri za Mungu na kushikilia ushuhuda kuhusu Yesu.¹⁸Kisha joka alisimama juu ya mchanga wa uffuo wa bahari.

13 ¹Kisha nikaona mnyama akitoka kwenye bahari. Alikuwa na pembe kumi na vichwa saba. Katika pembe zake kulikuwa na taji kumi, na katika kichwa chake kulikuwa na maneno ya kufuru kwa Mungu.²Huyu mnyama niliyemuona ni kama chui. Miguu yake ilikuwa kama ya dubu, na mdomo wake ulikuwa kama wa simba. Yule joka akampa nguvu, zake kiti chake cha enzi, na mamlaka yenyе nguvu sana ya kutawala.³Kichwa cha mnyama mmojawapo kilionekana kuwa na jeraha kubwa ambalo lingesababisha mauti yake. Lakini jeraha lake likapona, na dunia yote ikashangazwa na ikamfuata mnyama.⁴Pia wakamwabudu joka, maana alimpa mamlaka yule mnyama. Wakamwabudu mnyama pia, na wakaendelea kusema, “Nani kama mnyama? Na “Nani atapigana naye?”⁵Mnyama akapewa mdomo ili azungumze maneno ya kujisifu na matusi. Aliruhusiwa kuwa na mamlaka kwa miezi arobaini na miwili.⁶Hivyo mnyama alifungua mdomo wake kuongea matusi dhidi ya Mungu, akalitukana jina lake, eneo alililokuwa akiishi na wale wanaoishi mbinguni.⁷Mnyama aliruhusiwa kufanya vita na waamini na kuwashinda. Pia, alipewa mamlaka juu ya kila kabilia, watu, lugha na taifa.⁸Wote walioishi duniani watamwabudu yeye, kila mmoja ambaye jina lake halijaandikwa, toka uumbaji wa dunia, katika kitabu cha uzima, ambacho ni cha Mwana Kondoo, ambaye alichinjwa.⁹Ikiwa ye yeyote ana sikio, na asikilize.¹⁰Ikiwa mmojawapo amechukuliwa mateka, na kwenye mateka ataenda. Ikiwa mmojawapo ataua kwa upanga, kwa upanga atauawa. Huu ni mwito wa utulivu na uvumilivu na imani kwa hao walio watakatifu.

¹¹Tena nikaona mnyama mwingine anakuja kutoka katika nchi. Alikuwa mwenye pembe mbili kama kondoo na akazungumza kama joka.¹²Alidhihirisha mamlaka yote ya mnyama yule wa kwanza katika uwepo wake, na kufanya katika dunia na wale walioishi wamuabudu yule mnyama wa kwanza, yule ambaye jeraha lake limepona.¹³Akafanya miujiza yenyе nguvu, hata akafanya moto ushuke katika dunia kutoka mbinguni mbele ya watu,¹⁴na kwa ishara aliruhusiwa kufanya, akawadanganya hao wakaa katika dunia, akiwaambia kutengeneza sanamu kwa heshima ya mnyama ambaye alikuwa amejeruhiwa kwa upanga, lakini bado aliishi.¹⁵Aliruhusiwa kutoa pumzi katika ile sanamu ya mnyama ili sanamu iweze kusema na kusababisha wale wote walokataa kumwabudu mnyama wauawe.¹⁶Pia akalazimisha kila mmoja, asiye na thamani na mwenye nguvu, tajiri na maskini, huru na mtumwa, kupokea alama katika mkono wa kuume au katika paji la uso.¹⁷Ilikuwa haiwezekani kwa kila mtu kuuza au kununua isipokuwa mwenye alama ya mnyama, na hii ni namba yenyе kuwakilisha jina lake.¹⁸Hii inahitaji busara. Ikiwa ye yeyote ana ufahamu, mwache aweze kufanya hesabu ya namba ya mnyama. Maana ni namba ya kibinadamu. Namba yake ni 666.

14 ¹Nilitazama na nikaona Mwana Kondoo amesimama mbele yangu juu ya Mlima Sayuni. Pamoja naye walikuwa 144,000 wenyе jina lake na jina la Baba yake limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao.²Nikasikia sauti kutoka mbinguni ikitakata kama ngurumo za maji mengi na sauti kubwa ya radi. Sauti niliyoisikia ni kama wapiga vinubi wapigao vinubi vyao.³Wakiimba wimbo mpya mbele za kitи cha enzi na mbele za wenyе uhai wanе na wazee. Hakuna hata mwenye uwemo wa kujifunza huo wimbo isipokuwa kwa 144,000 ambao wamekombolewa kutoka duniani.⁴Hawa ni wale ambao hawakujichafua wenyewe kwa wanawake, maana walijitunza wenyewe dhidi ya matendo ya zinaa. Ni hawa ambao walimfuata Mwana Kondoo popote alipoenda. Hawa walikombolewa kutoka kwa wanadamu wakiwa matunda ya kwanza kwa Mungu na kwa Mwana Kondoo.⁵Hakuna uongo uliopatikana katika vinywa vyao; hawalaumiwi.

⁶Nikaona malaika mwingine akiruka katikati ya mbingu, ambaye mwenye ujumbe wa mbinguni wa habari njema kwa kuwatangazia wenyе kuishi duniani kwa kila taifa, kabilia, lugha, na watu.⁷Akawaita kwa sauti kuu, "Mwogopeni Mungu na mpeni utukufu. Kwa maana muda wa hukumu umekaribia. Mwabuduni yeye, yeye aliyeumba mbingu, na dunia, na bahari, na chemchemi za maji."⁸Malaika mwingine - malaika wa pili - akafuata akisema, "Umeanguka, umeanguka Babeli mkuu, ambaye uliwanywesha mataifa divai ya ukahaba, divai ambayo ililetа ghadhabu juu yake."⁹Malaika mwingine - malaika wa tatu - aliwafuata, akasema kwa sauti kuu, "Yeyote atakayemwabudu huyo mnyama na sanamu yake, na kupokea alama katika paji lake la uso au mkononi,¹⁰yeye pia atakunywa divai ya ghadhabu ya Mungu, divai ambayo imeandaliwa na kumwagwa bila kuchanganywa katika kikombe cha hasira yake. Mtu atakayekunywa atateswa kwa moto na moto wa kiberiti mbele za malaika zake watakatifu na mbele za Mwana Kondoo."¹¹Na moshi wa maumivu yao ukaenda milele na milele, na hawakuwa na mapumziko mchana au usiku - hao waabuduo mnyama na sanamu yake, na kila mtu aliyepokea alama ya jina lake.¹²Huu ni wito wa subira na uvumilivu kwa waamini, wale ambao hutii amri za Mungu na imani katika Yesu."¹³Nilisikia sauti kutoka mbinguni ikitakata, "Andika haya: Heri wafu wafao katika Bwana." "Ndiyo," asema Roho, "Ili waweze kupumzika kutoka kwenye kazi zao, maana matendo yao yatawafuata."

¹⁴Nilitazama na nikaona kulikuwa na wingu jeupe, na aliyeketi kwenye wingu ni mmoja aliyekuwa na mfano wa Mwana wa Mtu. Alikuwa na taji ya dhahabu katika kichwa chake na mundu mkali katika mkono wake.¹⁵Malaika mwingine tena alikuja kutoka kwenye hekalu na aliita kwa sauti kuu kwenda kwa yule aliyekaa katika wingu: "Chukua mundu wako na uanze kuvuna. Kwa kuwa muda wa mavuno umeshawadia, maana mavuno yaliyo katika dunia yameshaiva."¹⁶Tena yule aliyekuwa kwenye wingu aliupitisha mundu wake juu ya dunia, na dunia ikavunwa.¹⁷Na malaika mwingine akaja kutoka kwenye hekalu la mbinguni; naye alikuwa na mundu mkali.¹⁸Na bado malaika mwingine akaja kutoka kwenye madhabahu, na malaika aliyekuwa na mamlaka juu ya moto. Akamwita kwa sauti kuu malaika ambaye alikuwa na mundu mkali, "Chukua mundu mkali na uyakusanye matawi ya mzabibu kutoka kwenye mzabibu wa nchi, kwa kuwa zabibu sasa zimeiva."¹⁹Malaika alipeleka mundu wake katika dunia na alikusanya mavuno ya zabibu ya dunia na alirusha katika pipa kubwa la divai ya ghadhabu ya Mungu.²⁰Chujio la divai lilipondwapondwa nje ya mji na damu ikamwagika kutoka katika hicho kimo cha hatamu ya farasi, kwa stadia 1,600.

15 ¹Tena nikaona ishara nyingine mbinguni, kubwa na yenze kushangaza; Kulikuwa na malaika saba wenye mapigo saba, ambayo yalikuwa mapigo ya mwisho (katika hayo hasira ya Mungu ilikuwa imetimilika).

²Niliona kile kilichotokea kuwa bahari ya bilauri iliyochanganya na moto, na ikasimama pembedi mwa bahari ambapo wale waliokuwa washindi dhidi ya mnyama na sanamu yake, na juu ya namba inayowakilisha jina lake. Walikuwa wameshikilia vinubi walivyopewa na Mungu.³Walikuwa wakiimba wimbo wa Musa, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa Mwana Kondoo: “Matendo yako ni makubwa na yenze kushangaza, Bwana Mungu, utawalaye vyote. Mwaminifu na njia zako ni za kweli, Mfalme wa mataifa.

⁴ Nani hatakuhofu wewe Bwana na kulitkuza jina lako? Kwa kuwa wewe peke yako ni mtakatifu. Mataifa yote yatakuja na kukuabudu mbele zako kwa sababu u mwema na matendo yako yamejulikana.”

⁵Baada ya mambo hayo nilitazama, na sehemu takatifu sana, ambapo palikuwa na hema ya ushuhuda, iliyofungukia mbinguni.⁶Kutoka mahali patakatifu sana wakaja malaika saba wenye mapigo saba, wamevaa mavazi safi, kitani yenze kung'aa na mshipi wa dhahabu kuzunguka vifua vyao.⁷Mmoja wa wale wenye uhai wanne akatoa kwa malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya Mungu mwenye kuishi milele na milele.⁸Mahali patakatifu sana kulijawa moshi kutoka kwenye utukufu wa Mungu na kutoka kwenye uwezo wake. Hakuna hata mmoja aliyeweza kuingia mpaka mapigo saba ya malaika saba yalipokamilika.

16 ¹Nikasikia sauti kubwa ikiita kutoka kwenye sehemu ya patakatifu na ikasema kwa wale malaika saba,

“Nenda na ukamwage juu ya dunia mabakuli saba ya ghadhabu ya Mungu.”²Malaika wa kwanza alienda na kumwaga bakuli lake katika dunia; majeraha mabaya na yenye maumivu makali yalikuja kwa watu wenye alama ya mnyama, kwa wale ambao waliabudu sanamu yake.³Malaika wa pili alimwaga bakuli lake katika bahari; ikawa kama damu ya mtu aliyekufa, na kila kiumbe hai katika bahari kikafa.⁴Malaika wa tatu akamwaga bakuli lake katika mito na katika chemichemi za maji; zikawa damu.⁵Nikasikia malaika wa maji akisema, “Wewe ni mtakatifu uliyepo na uliyekuwako, Mtakatifu - kwa sababu umezileta hukumu hizi.”⁶Kwa sababu walimwaga damu za waamini na manabii, umewapa wao kunywa damu; ndicho wanachostahili.”⁷Nikasikia madhababu ikijibu, “Ndijo! Bwana Mungu mwenye kutawala juu ya vyote, hukumu zako ni kweli na za haki.”⁸Malaika wa nne akamwaga kutoka kwenye bakuli lake juu ya jua, na likapewa ruhusa kuunguza watu kwa moto.

⁹Waliunguzwa kwa joto lenye kutisha, na wakalikufuru neno la Mungu, mwenye nguvu juu ya mapigo yote. Hawakutubu wala kumpa yeze utukufu.

¹⁰Malaika wa tano akamwaga kutoka kwenye bakuli lake katika kiti cha enzi cha mnyama, na giza likaufunika ufalme wake. Walisaga meno katika maumivu makali.¹¹Wakamtukana Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu yao na majeraha yao, na bado waliendelea kutokutubu kwa kile walichotenda.¹²Malaika wa sita alimwaga kutoka kwenye bakuli lake katika mto mkubwa, Frati, na maji yake yakakauka ili kuweza kuandaa njia kwa wafalme watakaokuja kutoka mashariki.¹³Nikaona roho tatu chafu zilizoonekana kama chura watokao nje ya mdomo wa yule joka, yule mnyama, na yule nabii wa uongo.¹⁴Ni roho za pepo zitendazo ishara na miujiza. Walikuwa wakienda kwa wafalme wa dunia yote ili kuweza kuwakusanya pamoja kwa vita katika siku kuu ya Mungu, mwenye nguvu zote.¹⁵(“Tazama! Ninakuja kama mwizi! Heri yule adumuye katika kukesha, atunzaye mavazi yake ili asiweze kwenda nje uchi na kuiona aibu yake.”)¹⁶Waliwaleta pamoja katika sehemu iliyoitwa katika kiebrania Amagedoni.

¹⁷Malaika wa saba alimwaga kutoka kwenye bakuli lake katika anga. Kisha sauti kuu ikasikika kutoka pakatifu na kutoka kwenye kiti cha enzi, ikisema, “Imekwisha!”¹⁸Kulikuwa na miale ya mwanga wa radi, ngurumo, vishindo vya radi, na tetemeko la kutisha - tetemeko kubwa la ardhi ambalo halijawahi kutokea duniani tangu wanadamu wamekuwepo duniani, hivyo ni tetemeko kubwa zaidi.¹⁹Mji mkuu uligawanyika katika sehemu tatu, na miji ya mataifa ikaanguka. Kisha Mungu akamkumbusha Babeli mkuu, na akaupa mji huo kikombe kilichokuwa kimejaa divai kutoka kwenye ghadhabu yake iliyo kali.²⁰Kila kisiwa kikapotea na milima haikuonekana tena.²¹Mvua kubwa ya mawe, ikiwa na uzito wa talanta, ikashuka kutoka mbinguni juu ya watu, na wakamlaani Mungu kwa mapigo ya mvua ya mawe kwa sababu lile pigo lilikuwa baya sana.

17 ¹Mmoja wa malaika saba aliyekuwa na vitasa saba alikuja na kuniambia, “Njoo, nitakuonesha hukumu ya kahaba mkuu akaaye juu ya maji mengi,² ambaye wafalme wa nchi wamefanya mambo ya uzinzi naye na juu ya mvinyo wa uzinzi wake wakao duniani wameleweshwa.”

³Malaika akanichukua katika Roho mpaka nyikani, na nilimwona mwanamke amekaa juu ya mnyama mwekundu aliyejaa majina ya matukano. Mnyama alikuwa na vichwa saba na pembe kumi.⁴Mwanamke alivikwa nguo ya zambarau na nyekundu na amepambwa kwa dhahabu, mawe ya thamani, na lulu. Alikuwa ameshikilia mkononi mwake kikombe cha dhahabu kilichojaa vitu vya machukizo ya uchafu wa usherati wake.⁵Juu ya paji la uso wake limeandikwa jina la siri: “BABELI MKUU, MAMA WA MAKAHABA NA YA VITU VYA MACHUKIZO YA NCHI.”⁶Nikaona ya kuwa mwanamke huyo alikuwa ameleta kwa damu ya waumini na damu ya waliokufa kwa ajili ya Yesu. Wakati nilipomwona, nilikuwa na mshangao mkuu.

⁷Lakini malaika akaniambia, “Kwa nini unashangaa? Nitakueleza maana ya mwanamke na mnyama amchukuaye (mnyama huyo mwenye vichwa saba na zile pembe kumi).⁸Mnyama uliyemwona alikuwepo, hayupo tena sasa, lakini yuko tayari kupanda kutoka katika shimo lisilo na mwisho. Kisha ataendelea na uharibifu. Wale wakaojuu ya nchi, wale ambao majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu - watashangaa wamwonapo mnyama aliyekuwepo, kwamba hayupo sasa, lakini yupo karibu kuja.⁹Wito huu ni kwa ajili ya akili zilizo na hekima. Vichwa saba ni milima saba ambapo mwanamke alikaa juu yake.¹⁰Nayo pia ni wafalme saba. Wafalme watano wameanguka, mmoja yupo, na mwingine hajaja bado; wakati atakapokuja, atakaa kwa muda mfupi tu.¹¹Mnyama aliyekuwepo, lakini sasa hayupo, yeze pia ni mfalme wa nane; lakini ni mmoja wa wale wafalme saba, na mwenyewe anaenda kwenye uharibifu wake.¹²Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi ambao hawajapokea ufalme, lakini watapokea mamlaka kama wafalme kwa saa moja pamoja na mnyama.¹³Hawa wana shauri moja, na watampa nguvu zao na mamlaka yule mnyama.¹⁴Watrafanya vita baina yao na Mwana kondoo. Lakini Mwana kondoo atawashinda kwa sababu ni Bwana wa mabwana na Mfalme wa wafalme - na waliyo naye ni wale walioitwa, waliochaguliwa, na walio waaminifu.”¹⁵Malaika akaniambia, “Yale maji uliyoyaona, hapo alipoketi yule kahaba ni watu, makutano, mataifa na lugha.¹⁶Zile pembe kumi ulizoziona - hizo na yule mnyama watamchukia yule kahaba. Nao watamfanya kuwa mpweke na uchi, watamla mwili wake, na watauteketeza kwa moto.¹⁷Maana Mungu ameweka miyoni mwao kubeba kusudi lake kwa makubaliano ya kumpa mnyama nguvu zao kumtawala mpaka maneno ya Mungu yatakapotimia.¹⁸Yule mwanamke uliyemwona ni mji ule mkubwa utawalao juu ya wafalme wa nchi.”

18 ¹Baada ya vitu hivi nilimwona malaika mwingine akishuka chini kutoka mbinguni. Yeye alikuwa na mamlaka kuu, na nchi iliangaza kwa utukufu wake.² Alilia kwa sauti kuu, akisema, "Umeanguka, umeanguka, ule mji mkuu Babeli! Umekuwa sehemu yakaapo mapepo, na sehemu ikaapo kila roho chafu, na sehemu akaapo kila mchafu na ndege achukizaye.³ Kwa kuwa mataifa yote yamekunywa mvinyo ya tamaa ya uasherati wake ambayo humletea ghadhabu. Wafalme wa nchi wamezini naye. Wafanyabiashara wa nchi wamekuwa matajiri kwa nguvu ya maisha yake ya anasa."

⁴Kisha nilisikia sauti nyingine kutoka mbinguni iikisema, "Tokeni kwake watu wangu, ili msije mkashiriki katika dhambi zake, na ili msije mkapokea mapigo yake yoyote.⁵ Dhambi zake zimerundikana juu kama mbingu, na Mungu ameyakumbuka matendo yake maovu.

⁶Mlipeni kama alivyowalipa wengine, na mkamlipe Mara mbili kwa jinsi aliviyotenda; katika kikombe alichokichanganya, mchanganyishieni Mara mbili kwa ajili yake.⁷ Kama alivyojituza yeye mwenyewe, na aliishi kwa anasa, mpeni mateso mengi na huzuni. Kwa kuwa husema moyoni mwake, 'Nimekaa kama malkia; wala siyo mjane, na wala sitaona maombolezo.'⁸ Kwa hiyo ndani ya siku moja mapigo yake yatamlema: kifo, maombolezo, na njaa. Atateketezwa kwa moto, kwa kuwa Bwana Mungu ni mwenye nguvu, na ni mhukumu wake."

⁹Wafalme wa nchi waliozini na kuchanganyikiwa pamoja naye watalia na kumwombolezea watakapouona moshi wa kuungua kwake.¹⁰ Watasimama mbali naye, kwa hofu ya maumivu yake wakisema, "Ole, ole kwa mji mkuu, Babeli, mji wenyе nguvu! Kwa saa moja hukumu yako imekuja."¹¹ Wafanyabiashara wa nchi lieni na kuomboleza kwa ajili yake, kwa kuwa hakuna hata mmoja anunuaye bidhaa zake tena -¹²bidhaa za dhahabu, fedha, mawe ya thamani, lulu, kitani nzuri, zambarau, hariri, nyekundu, aina zote za miti ya harufu nzuri, kila chombo cha pembe za ndovu, kila chombo kilichotengenezwa kwa miti ya thamani, shaba, chuma, jiwe,¹³ mdalasini, viungo, uvumba, manemane, ubani, mvinyo, mafuta, unga mzuri, ngano, ng'ombe na kondoo, farasi na magari, na watumwa, na roho za watu.¹⁴ Matunda uliyoyatamani kwa nguvu zako yameondoka kutoka kwako. Anasa zako zote na mapambo yametoweka, hayatapatikana tena.¹⁵ Wafanyabiashara wa vitu hivi waliopata utajiri kwa mapenzi yake watasimama mbali kutoka kwake kwa sababu ya hofu ya maumivu yake, wakilia na sauti ya maombolezo.¹⁶ Wakisema, "Ole, ole mji ule mkuu uliovikwa kitani nzuri, zambarau, na nyekundu, na kupambwa kwa dhahabu, na vito vya thamani na lulu!"¹⁷ Ndani ya saa moja utajiri wote huo ultoweka. Kila nahodha wa meli, kila baharia, na wote wanamaji, na wote wafanyaao kazi baharini, walismama mbali.¹⁸ Walilia walipouona moshi wa kuungua kwake. Walisema, "Ni mji gani unafanana na mji huu mkubwa?"¹⁹ Walitupa mavumbi juu ya vichwa vyao, na walilia, wakitokwa machozi na kuomboleza, "Ole, ole mji mkubwa mahali wote waliokuwa na meli zao baharini walikuwa matajiri kutokana na mali zake. Ndani ya saa moja umeangamizwa."

²⁰"Furahini juu yake, mbingu, ninyi waumini, mitume, na manabii, kwa maana Mungu ameleta hukumu yenu juu yake!"

²¹Malaika mwenye nguvu aliinua jiwe kama jiwe kuu la kusagia na alilitupa baharini, akisema, "Kwa njia hii, Babeli, ule mji mkuu, utatupwa chini kwa ukatili na hautaonekana tena.²² Sauti ya vinanda, wanamuziki, wacheza filimbi, na tarumbeta hawatasikika tena kwenu. Wala fundi wa aina yoyote hataonekana kwenu. Wala sauti ya kinu haitasikika tena kwenu.²³ Mwanga wa taa hautaangaza ndani yako. Sauti ya bwana harusi na bibi harusi hazitasikika tena ndani yako, maana wafanyabiashara wako walikuwa wakuu wa nchi, na wa mataifa, wamedanganywa kwa uchawi wako.²⁴ Ndani yake damu ya manabii na waamini ilionekana, na damu ya wote waliouawa juu ya nchi."

19 ¹Baada ya mambo haya nilisikia sauti kama ya mliongwa wa kundi kubwa la watu mbinguni ikisema, “Haleluya. Wokovu, utukufu, na nguvu ni vya Mungu wetu.

² Hukumu zake ni za kweli na za haki, kwa kuwa amemhukumu kahaba mkuu aliyeiharibu nchi kwa uzinzi wake. Amefanya kisasi kwa damu ya watumishi wake, ambayo aliimwaga yeeye mwenyewe.”

³Kwa mara ya pili walisema, “Haleluya! Moshi hutoka kwake milele na milele.”

⁴ Wale wazee ishirini na wanne na viumbe hai wanne wakasujudu na kumwabudu Mungu akaaye kwenye kiti cha enzi. Walikuwa wakisema, “Amina. Haleluya!”

⁵Ndipo sauti ilitoka kwenye kiti cha enzi, ikisema, “Msifuni Mungu wetu, enyi watumishi wake wote, ninyi mnaomcha yeeye, wote wasio na umuhimu na wenyewe nguvu.”⁶Ndipo nilisikia sauti kama sauti ya kundi kubwa la watu, kama sauti ya ngurumo ya maji mengi, na kama ngurumo ya radi, ikisema, “Haleluya! Maana Bwanai Mungu wetu mwenye nguvu, ni mtawala juu ya wote, hutawala.”

⁷ Na tushangilie na kufurahi na kumpa utukufu kwa sababu harusi na sherehe ya Mwana Kondoo imekuja, na bibi harusi yuko tayari.”

⁸ Aliruhusawa kuvalishwa kitani safi na yenye kung'aa (kitani safi ni matendo ya haki ya waumini).

⁹Malaika akasema nami, “Yaandike haya: Wamebarikiwa walioalikwa kwenye sherehe ya harusi ya Mwana kondoo.” Vilevile akaniambia, “Haya ni maneno ya kweli ya Mungu.”¹⁰Nilisujudu mbele ya miguu yake nikamwabudu, lakini akaniambia, “Usifanye hivi! Mimi ni mtumishi mwenzako na wa ndugu zako mwenye kuushika ushuhuda wa Yesu. Mwabudu Mungu, kwa kuwa ushuhuda wa Yesu ni roho ya unabii.”

¹¹Kisha niliona mbingu zimefunguka, na tazama kulikuwa na farasi mweupe! Na yule aliyekuwa amempanda anaitwa Mwaminifu na wa Kweli. Huhukumu kwa haki na kufanya vita.¹²Macho yake ni kama mwali wa moto, na juu ya kichwa chake ana taji nyingi. Ana jina lililoandikwa juu yake asilolifahamu mtu yeoyote isipokuwa yeeye mwenyewe.¹³Amevaavazi lililochovywa katika damu, na jina lake aliiwa Neno la Mungu.¹⁴Majeshi ya mbinguni yalikuwa yakimfuata juu ya farasi weupe, walivalishwa kitani nzuri, nyeupe na safi.¹⁵Kinywani mwake hutoka upanga mkali ambaa huyaangamiza mataifa, naye atawatawala kwa fimbo ya chuma. Naye hukanyaga vyombo vya mvinyo kwa hasira kali ya Mungu, hutawala juu ya wote.¹⁶Naye ameandikwa juu ya vazi lake na katika pajala jina, MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA.

¹⁷Niliona malaika amesimama kwenye juu. Aliwaita kwa sauti kuu ndege wote warukao juu, “Njoni, kusanyikeni pamoja kwenye chakula kikuu cha Mungu.¹⁸Njoni mle nyama ya wafalme, nyama ya majemedari, nyama ya watu wakubwa, nyama ya farasi na wapanda farasi, na nyama ya watu wote, walio huru na watumwa, wasio na umuhimu na wenyewe nguvu.”¹⁹Nilimwona mnyama na wafalme wa nchi pamoja na majeshi yao. Walikuwa wamejipanga kwa ajili ya kufanya vita na mmoja aliyepanda farasi na jeshi lake.²⁰Mnyama alikamatwa na nabii wake wa uongo aliyezifanya ishara katika uwepo wake. Kwa ishara hizi aliwadanganya wale walioipokea chapa ya mnyama na waliosujudia sanamu yake. Wote wawili walitupwa wangali hai katika ziwa la moto liwakalo kwa kiberiti.²¹Wale waliobaki waliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa mmoja aliyepanda juu ya farasi. Ndege wote walikula mizoga ya mili yao.

20 ¹Kisha niliona malaika akishuka kutoka mbinguni, akiwa na ufunguo wa shimo lisilo na mwisho na mnyororo mkubwa mkononi mwake.²Alimshika yule joka, nyoka wa zamani, ambaye ni ibilisi au Shetani, na kumfunga miaka elfu.³Alimtupa kwenye shimo lisilo na mwisho, akalifunga na kulitia mhuri juu yake. Hii ilikuwa hivyo ili kwamba asiwadanganye mataifa tena mpaka miaka elfu itakapoisha. Baada ya hapo, ataachiwa huru kwa muda mchache.

⁴Kisha niliona viti vya enzi. Waliokuwa wamevikalia ni wale ambaو walikuwa wamepewa mamlaka ya kuhukumu. Vilevile niliona nafsi za wale ambaو walikuwa wamekatwa vichwa kwa ajili ya ushuhuda kuhusu Yesu na kwa neno la Mungu. Walikuwa hawajamwabudu mnyama au sanamu yake, na walikataa kupokea alama juu ya paji za nyuso zao au mkono. Walirudi uhai na wakatawala pamoja na Kristo kwa miaka elfu.⁵Wafu waliobaki hawakurudi uhai mpaka miaka elfu ilipokuwa imeisha. Huu ndio ufufuo wa kwanza.⁶Mbarikiwa na mtakatifu ni mtu yejote ambaye atashiriki katika ufufuo wa kwanza! Mauti ya pili haina nguvu juu ya watu kama hawa. Watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo na watatawala na yeje kwa miaka elfu.

⁷Wakati miaka elfu itakapokwisha, Shetani atafunguliwa kutoka gerezani mwake.⁸Atakwenda kuwadanganya mataifa katika kona nne za dunia -Gogu na Magogu - kuwaleta pamoja kwa ajili ya vita. Watakuwa wengi kama mchanga wa bahari.⁹Walikwea juu kwenye tambarare ya nchi nao walizunguka kambi ya waumini, mji upendwao. Lakini moto ulishuka kutoka mbinguni na kuwaangamiza.¹⁰Shetani, ambaye aliwadanganya, alitupwa ndani ya ziwa liwakalo kiberiti, ambamo mnyama na nabii wa uongo walikuwa wameshatupwa. Watateswa mchana na usiku milele na milele.

¹¹Kisha niliona kiti cha enzi kikubwa cheupe na yule ambaye alikaa juu yake. Dunia na mbingu zilikimbia mbali kutoka katika uwepo wake, lakini hapakuwako nafasi ya wao kutolokea.¹²Niliwaona waliokufa - hodari na wasio wa muhimu wamesimama mbele ya kiti cha enzi, na vitabu vilifunuliwa. Kisha kitabu kingine kilifunguliwa - Kitabu cha Uzima. Wafu walihukumiwa kwa kile kilichoandikwa ndani ya vitabu, matokeo ya kile walichokifanya.¹³Bahari iliwateroa wafu ambaو walikuwa ndani yake. Kifo na kuzimu viliwateroa wafu ambaو walikuwa ndani yake, na wafu walihukumiwa kulingana na matendo yao.¹⁴Kifo na kuzimu zilitupwa ndani ya ziwa la moto. Hii ni mauti ya pili - ziwa la moto.¹⁵Kama jina la yejote halikupatikana limeandikwa ndani ya Kitabu cha Uzima, alitupwa ndani ya ziwa la moto.*

21 ¹Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, kwa kuwa mbingu ya kwanza na nchi ya kwanza zimekwishapita na bahari haikuwepo tena.²Niliona mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, uliyoshuka chini kutoka mbinguni kwa Mungu, ulioandaliwa kama bibi harusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe.³Nilisikia sauti kubwa kutoka kwenye kiti cha enzi ikitisema, "Tazama! Makao ya Mungu yapo pamoja na wanadamu, naye ataishi pamoja nao. Watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa nao na atakuwa Mungu wao.⁴Atafuta kila chozi kutoka katika macho yao na hapatakuwa na kifo tena au kuomboleza au kulia au maumivu. Mambo ya kale yameshapita.

⁵Yeye ambaye alikuwa ameketi juu ya kiti cha enzi alisema, "Tazama! Nafanya mambo yote kuwa mapya." Alisema, "Andika hili kwa sababu maneno haya ni ya hakika na kweli."⁶Aliniambia, "Mambo haya yametimia! Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho. Kwa yejote aonaye kiu nitampatia kinywaji bila gharama kutoka katika chemchemi za maji ya uzima.⁷Yeye ashindaye atayarithi mambo haya, na nitakuwa Mungu wake, naye atakuwa mwanangu.⁸Lakini kama ilivyo kwa waoga, wasioamini, wachukizao, wauaji, wazinzi, wachawi, waabudu sanamu, na waongo wote, sehemu yao itakuwa katika ziwa la moto wa kiberiti uunguzao. Hiyo ndiyo mauti ya pili."

⁹Mmoja wa malaika saba alikuja kwangu, yeye ambaye alikuwa na mabakuli saba yaliyojaa mapigo saba ya mwisho na alisema, "Njoo hapa. Nitakuonesha bibi harusi, mke wa mwana kondoo."

¹⁰Kisha alinichukua mbali katika Roho kwenye mlima mkubwa na mrefu na alinionesha mji mtakatifu, Yerusalemu, ukishuka chini kutoka mbinguni kwa Mungu.¹¹Yerusalemu ulikuwa na utukufu wa Mungu, na uzuri wake ulikuwa kama kito cha thamani, kama jiwe la kioo safi la yaspi.¹²Ulikuwa na ukuta mkubwa, mrefu wenye milango kumi na miwili, pamoja na malaika kumi na wawili milangoni. Juu ya milango palikuwa pameandikwa majina ya makabila kumi na mawili ya wana wa Israeli.¹³Upande wa mashariki palikuwa na milango mitatu, upande wa kusini milango mitatu, upande wa kaskazini milango mitatu, na upande wa magharibi milango mitatu.¹⁴Ukuta wa mji uilikuwa na misingi kumi na miwili, na juu yake palikuwa na majina kumi na mawili ya mitume kumi na wawili wa Mwana Kondoo.

¹⁵Yeye aliyeongea nami alikuwa na kipimo cha fimbo iliyotengenezwa kwa dhahabu kwa ajili ya kupima mji, milango yake na ukuta wake.¹⁶Mji ulijengwa mraba; urefu wake ulikuwa sawa na upana wake. Alipima mji kwa kipimio cha fimbo, stadia 12,000 kwa urefu (urefu wake, upana, na kimo vilifanana).¹⁷Vilevile alipima ukuta wake, unene wake ulikuwa dhiraa 144 kwa vipimo vyta kibinadamu (ambavyo pia ni vipimo vyta malaika).

¹⁸Ukuta ulikuwa umejengwa kwa yaspi nao mji dhahabu safi, kama kioo safi.¹⁹Misingi ya ukuta ilikuwa imepambwa na kila aina ya jiwe la thamani. La kwanza lilikuwa yaspi, la pili lilikuwa yakuti samawi, la tatu lilikuwa kalkedon, la nne zumaridi,²⁰la tano sardoniki, la sita akiki, la saba krisolitho, la nane zabarajadi, la tisa yakuti ya manjano, la kumi krisopraso, la kumi na moja hiakintho, la kumi na mbili amethysto.²¹Ile milango kumi na miwili ilikuwa lulu kumi na mbili, kila mlango ultengenezwa kutoka kwenye lulu moja. Mitaa ya mji ilikuwa dhahabu safi, ikionekana kama kioo safi.

²²Sikuona hekalu lolote ndani ya mji, kwa kuwa Bwana Mungu, ambaye anatawala juu ya vyote, na Mwana Kondoo ni hekalu lake.²³Mji haukuhitaji jua au mwezi ili kungaza juu yake kwa sababu utukufu wa Mungu uliangaza juu yake, na taa yake ni Mwana Kondoo.²⁴Mataifa watatembea kwa mwanga wa mji huo. Wafalme wa dunia wataleta fahari zao ndani yake.²⁵Milango yake haitafungwa wakati wa mchana, na hapatakuwa na usiku pale.²⁶Wataleta fahari na heshima ya mataifa ndani yake,²⁷na hakuna kichafu kitakachoingia ndani yake wala yejote ambaye afanyaye jambo lolote linalochukiza au udanganyifu bali ni wale tu amba majina yao yameandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwana Kondoo.

22 ¹Kisha malaika akanionesha mto wa maji ya uzima, maji yalikuwa ya mng'ao kama wa bilauri. Yalikuwa yakiniririka kutoka katika kitu cha enzi cha Mungu na cha Mwana Kondoo²yakipitia katikati ya mtaa wa mji. Katika kila upande wa mto palikuwa na mti wa uzima, unaozaa aina kumi na mbili za matunda, na huzaa matunda kila mwezi. Majani ya mti ni kwa ajili ya uponyaji wa mataifa.³Wala hapatakuwa na laana yoyote tena. Kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana Kondoo kitakuwemo ndani ya mji, na watumishi wake watamtumikia.⁴Watamuona uso wake, na jina lake litakuwa juu ya vipaji vya nyuso zao.⁵Hapatakuwa na usiku tena; wala hapatakuwa na hitaji la mwanga wa taa au jua kwa sababu Bwana Mungu ataangaza juu yao. Nao watatawala milele na milele.

⁶Malaika akaniambia, “Maneno haya ni ya kuaminika na kweli. Bwana Mungu wa roho za manabii alimtuma malaika wake kuwaonesha watumishi wake kitakachotokea hivi karibuni.”⁷“Tazama! Ninauju upesi! Amebarikiwa yeeye anayeyatii maneno ya unabii wa kitabu hiki.”

⁸Mimi, Yohana, ndiye niliyesikia na kuona mambo haya. Nilipoyasikia na kuyaona, nilianguka chini mwenyewe mbele ya miguu ya malaika kumwabudu, malaika aliyenionesha mambo haya.⁹Akaniambia, “Usifanye hivyo! Mimi ni mtumishi mwenzako, pamoja na ndugu zako manabii, pamoja na wale wanaotii maneno ya kitabu hiki. Mwabudu Mungu!”¹⁰Kisha akaniambia, “Usiyatie muhuri maneno ya unabii wa kitabu hiki, maana wakati umekaribia.¹¹Asiye mwenye haki, aendelee kutokuwa mwenye haki. Ambaye ni mchafu kimaadili, na aendelee kuwa mchafu kimaadili. Mwenye haki, na aendelee kuwa mwenye haki. Aliye mtakatifu, na aendelee kuwa mtakatifu.”

¹²“Tazama! Naja upesi. Ujira wangu uko pamoja nami, kumlipa kila mmoja kulingana na alichokifanya.¹³Mimi ndimi Alfa na Omega, wa Kwanza na wa Mwisho, Mwanzo na Mwisho.¹⁴Wamebarikiwa wale waoshao mavazi yao ili kwamba wapate haki ya kula kutoka katika mti wa uzima na kuuingia mji kupitia malangoni.¹⁵Nje kuna mbwa, wachawi, wazinzi, wauwaji, waabudu sanamu, na kila apendaye na ashuhudiaye ushahidi wa uongo.

¹⁶Mimi, Yesu, nimemtuma malaika wangu kuwashuhudia kuhusu mambo haya kwa makanisa. Mimi ni mzizi wa uzao wa Daudi, Nyota ya Asubuhi ing'aayo.”

¹⁷Roho na Bibi harusi wasema, “Njoo!” Na yeeye asikiaye aseme, “Njoo!” Yeyote aliye na kiu, na aje, na yeoyote anayeyatamani, na ayapate maji ya uzima bure.

¹⁸Namshuhudia kila mtu asikiaye maneno ya unabii wa kitabu hiki: Kama yeoyote ataongeza katika hayo, Mungu atamuongezea mapigo yaliyoandikwa katika kitabu hiki.¹⁹Kama mtu yeoyote atayaondoa maneno ya kitabu hiki cha unabii, Mungu ataondoa sehemu yake katika mti wa uzima na katika mji mtakatifu, ambayo habari zake zimeandikwa ndani ya kitabu hiki.

²⁰Yeye ashuhudiaye mambo haya asema, “Ndiyo! Naja upesi.” Amina! Njoo, Bwana Yesu!

²¹Neema ya Bwana Yesu iwe na kila mtu. Amina.